

EUSKALTZAINDIA - JAGON SAILA

S u s t a p e n B a t z o r d e a

Hizkuntza- zuzenbidea

Testu-bilduma euskaraz
(3. argitaraldi berrikusi eta emendatua)

Jagon *Saila*

JAGON 3

EUSKALTZAINDIA

2021

HIZKUNTZA ZUZENBIDEA

Testu-bilduma euskaraz

3. argitaraldia

Paratzaileak: Andres Urrutia Badiola, Santiago Larrazabal
Basañez eta Gotzon Lobera Revilla

Sustapen Batzordea

Burua: Aleman, Sagrario

Idazkaria: Osa, Erramun

Kideak: Aizpurua, Jon

Aizpurua, Jon

Bacho, Mattin

Iciar, Irati

Juaristi, Patxi

Larrazabal, Santiago

Lobera, Gotzon

Martínez de Luna, Iñaki

Saez, Patxi

Sarasua, Jon

Suarez, Castillo

Uranga, Belen

Urrutia, Andres

Usarralde, Ibon

Aholkulariak: Erize, Xabier

Etxegoien, Juan Karlos "Xamar"

Coyos, Jean-Baptiste "Battittu"

Iñigo, Andres

Ruiz Urrestarazu, Manuel Maria

Arabako ordezkaria

Gipuzkoako ordezkaria

Nafarroako ordezkaria

Ipar Euskal Herriko ordezkaria

© EUSKALTZAINDIA / RALV / ALB

Paratzaileak: Andres Urrutia Badiola (euskaltzainburua), Santiago Larrazabal Basañez (euskaltzain urgazlea eta Sustapen batzordeko kidea) eta Gotzon Lobera Revilla (euskaltzain urgazlea eta Sustapen batzordeko kidea)

Eskubide guztiak jabetunak dira. Ez da zilegi argitalpen elektroniko hau osorik edo zatika kopiatzea, ez sistema informatikoekin beronen edukia biltzea, ez inongo sistema elektroniko edo mekanikoz, fotokimikoz, magnetikoz, elektrooptikoz, fotokopiaz, erregistratuz edo beste bitartekoz berau transmititzea, aipamenetarako izan ezik, argitaratzailearen edo *copyright*aren jabearen aldez aurreko eta idatzizko baimenik gabe.

ISBN: 978-84-124296-2-6

AURKIBIDEA

AURKIBIDEA	V
AURKEZPENEA	XXXI
ATARIKOA	XXXII
ARGITALPEN ELEKTRONIKO HONEN EZAUGARRIAK	XXXV
TESTUAK	XXXVIII
I. Nazio Batuak	39
1.1. Nazio Batuen Gutuna, 1945eko urriaren 24koa.....	3
1.2. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa.....	4
1.3. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa.....	10
1.4. Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa.....	11
1.5. Teherango Aldarrikapena, 1968ko maiatzaren 13an, Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak hartutakoa	12
1.6. Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa, 1989ko azaroaren 20koa	13
1.7. Rioko Adierazpena, Ingurumen eta Garapenari buruzkoa, 1992ko ekainaren 3tik 14rako.....	14
1.8. Hizkuntza- eta Erljio-gutxiengo Nazional edo Etnikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 1992ko abenduaren 18koa.....	15
1.9. Vienako Adierazpena eta Ekintza-plana, 1993ko ekainaren 25ean, Giza Eskubideen Munduko Konferentziak hartutakoak: 19. eta 20. puntuak.....	16
2. LANE.....	17
Lane-ren 169. konbentzioa, 1989ko ekainaren 27koa, Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzkoa	18
3. UNESCO.....	20
3.1. Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsala, 2001eko azaroaren 2koa.....	21
3.2. Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 2005eko urriaren 20koa: aitzinsolasaren 14. iragarpena eta 6. artikuluko 1. eta 2.b) paragrafoak.....	22
4. Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa).....	23
5. Europar Batasuna	38
5.1. Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa	39

5.1.1. Cirili txostena eta 928. gomendia: 1981eko urriaren 7ko gomendia, Europako Eremu Urriko Hizkuntzen eta Dialektoen Hezkuntza- eta Kultura-arazoei buruzkoa.....	40
5.1.2. 1492 Gomendia, 2001eko urtarrilaren 23koa, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzkoa	42
5.2. Europako Parlamentua.....	43
5.2.1. Arfé gomendioak.....	44
5.2.1.a) Europako Parlamentuak 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturei buruzko Europako Gutuna eta Eremu Urriko Etnien Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituen.....	44
5.2.1.b) Europako Parlamentuak 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, eremu urriko hizkuntza eta kulturen aldeko neurriei buruzkoa.....	47
5.2.2. Kuijpers ebazpena, Europako Parlamentuak 1987ko urriaren 30ean emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Eskualdeetako eta Eremu Urriko Etnien Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa	48
5.2.3. Pasquale ebazpena, Europako Parlamentuak 1988ko azaroaren 18an emandako ebazpena, Europako Erkidegoaren Eskualde-politikari eta Eskualdeen Zereginari buruzkoa.....	54
5.2.4. Killilea ebazpena, Europako Parlamentuak 1994ko otsailaren 9an emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Eremu Urriko Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa.....	56
5.2.5. Maastrichteko Tratatua, 1992ko otsailaren 7koa.....	61
5.2.6. Nizako Tratatua, 2000ko abenduaren 7koa, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutuna	62
5.2.7. Nizako Tratatua, 2001eko otsailaren 26koa, Europar Batasunaren Tratatua, Europako erkidegoak eratzekeo tratatuak eta zenbait egintza aldatzen dituen: 2., 3., 13. eta 64. artikulua	63
5.2.8. Gor-itsuen Eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren Adierazpena, 2004ko apirilaren 1ekoa	65
5.2.9. Erromako Tratatua, Europarentzat Konstituzio bat eratzten duen Tratatua, 2004ko urriaren 29koa.....	66
5.2.10. Lisboako Tratatua, 2007ko abenduaren 13koa, Europar Batasunaren Tratatua eta Europako Erkidegoa Eratzekeo Tratatua aldatu dituen	69
5.2.11. Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 11ko ebazpena, desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa	76
5.3. Europako Kontseilua.....	84
5.3.1. Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa 85	
5.3.2. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa	86
5.3.3. Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 1994ko azaroaren 10ekoa	101
6. Espainiako Erresuma	102
6.1. Estatu osokoak.....	103
6.1.1. 48/1960 Legea, uztailearen 21ekoa, Aire Nabigazioari buruzkoa.....	104
6.1.2. Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa.....	105
6.1.3. 85/1978 Legea, abenduaren 28koa, Indar Armatuaren Errege Ordenantzei buruzkoa	106
6.1.4. 1/1979 Lege Organiko Orokorra, irailaren 26koa, Espetxei buruzkoa.....	107
6.1.5. 2/1979 Lege Organikoa, urriaren 3koa, Konstituzio Auzitegiari buruzkoa	108
6.1.6. 50/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Fiskaltzaren Estatutu Organikoa arautzen duena.....	109
6.1.7. 3/1984 Lege Organikoa, martxoaren 26koa, Legegintzako Herri-ekimena arautzen duena.....	111
6.1.8. 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki-arabidearen Oinarriak arautzen dituen	112
6.1.9. 6/1985 Lege Organikoa, uztailearen 1ekoa, Botere Judizialari buruzkoa.....	114
6.1.10. 11/1988 Legea, maiatzaren 3koa, Produktu Erdieroaleen Topografien Babes Juridikoari buruzkoa	119
6.1.11. 2/1989 Lege Organikoa, apirilaren 13koa, Prozesal Militarra.....	120
6.1.12. 7/1991 Legea, martxoaren 21ekoa, «Cervantes» Institutua sortzen duena.....	121
6.1.13. 2/1992 Legea, otsailaren 28koa, Gerona eta Lérida probintziak ofizialki Girona eta Lleida izendatzen	

dituena.....	128
6.I.14. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa: Espainiako Erresumak berronetsitako zatiak (2001).....	129
6.I.15. 30/1992 Legea, azaroaren 26koa, Administrazio Publikoaren Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearena.....	145
6.I.16. 3/1995 Legea, martxoaren 23koa, Abeldibidei buruzkoa.....	147
6.I.17. 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodearena.....	148
6.I.18. 1/1996 Legea, urtarrilaren 10koa, Doako Laguntza Juridikoari buruzkoa.....	149
6.I.19. 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15koa, Adingabearen babes juridikoarena, Kode Zibilaren eta Prozedura Zibilaren aldaketa partziala egitekoa.....	151
6.I.20. 13/1997 Legea, apirilaren 25koa, Balear probintzia ofizialki Illes Balears izendatzen dituena.....	152
6.I.21. 2/1998 Legea, martxoaren 3koa, La Coruña eta Orense probintzien izendapenak aldatzeari buruzkoa ..	154
6.I.22. 48/1998 Legea, abenduaren 30koa, uraren, energiaren, garraioen eta telekomunikazioen sektoreetako kontratazio-prozedurei buruzkoa, zeinak 93/38/EEE eta 92/13/EEE zuzentarauak txertatzen baititu Espainiako ordenamendu juridikoan.....	156
6.I.23. 25/1999 Legea, uztailaren 6koa, Valentziako Erkidegoa osatzen duten probintzietarako Alacant, Castelló eta València izendapenak koofizialtzat jotzen dituena.....	158
6.I.24. 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, Prozedura Zibilarena.....	160
6.I.25. 4/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 11koa, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzkoa, eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzkoa.....	164
6.I.26. 5/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 12koa, Adingabean Erantzukizun Penal arautzen duena.....	167
6.I.27. 3/2001 Legea, martxoaren 26koa, Estatuko Itsas Arrantzari buruzkoa.....	169
6.I.28. 4/2001 Lege Organikoa, azaroaren 12koa, Eskuera Eskubidea arautzen duena.....	170
6.I.29. 16/2001 Legea, azaroaren 21koa, osasun-sistema nazionalako osasun-zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-instituzioetan estatutupeko langileen plazak kontsolidatzeko eta betetzeko ezohiko prozesua ezartzen duena.....	171
6.I.30. 17/2001 Legea, abenduaren 7koa, Markei buruzkoa.....	172
6.I.31. 1/2002 Legea, otsailaren 21koa, estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren babesaren arloan dituzten eskumenen koordinazioari buruzkoa.....	174
6.I.32. 5/2002 Legea, apirilaren 4koa, probintzietako aldizkari ofizialak arautzen dituena.....	175
6.I.33. 20/2003 Legea, uztailaren 7koa, Diseinu Industrialaren Babes Juridikoari buruzkoa.....	176
6.I.34. 22/2003 Konkurtso Legea, uztailaren 9koa.....	178
6.I.35. 35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa.....	179
6.I.36. 58/2003 Legea, abenduaren 17koa, Tributuen Orokorra.....	183
6.I.37. 60/2003 Legea, abenduaren 23koa, Arbitrajeari buruzkoa.....	185
6.I.38. 6/2004 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 29koa, Aseguru Pribatuak Antolatu eta Gainbegiratzeko Legearen testu bategina onesten duena.....	187
6.I.39. 6/2005 Legea, apirilaren 22koa, Kreditu-erakundeen Saneamenduari eta Likidazioari buruzkoa.....	189
6.I.40. 20/2005 Legea, azaroaren 14koa, Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa sortzeari buruzkoa.....	191
6.I.41. 28/2005 Legea, abenduaren 26koa, tabakismoaren aurkako osasun-neurriei, eta tabako-produktuen salmenta, hornidura, kontsumoa eta publizitatea arautzeari buruzkoa.....	192
6.I.42. 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa.....	194
6.I.43. 2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa.....	195
6.I.44. 40/2006 Legea, abenduaren 14koa, Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari buruzkoa.....	208
6.I.45. 10/2007 Legea, ekainaren 22koa, Irakurketari, Liburuari eta Liburutegiei buruzkoa.....	210

6.I.46. 12/2007 Lege Organikoa, urriaren 22koa, Guardia Zibilaren Diziiplina-araubideari buruzkoa.....	213
6.I.47. 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituenaren.....	214
6.I.48. 1/2007 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 16koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorren eta beste lege osagarri batzuen testu bategina onesten duena.....	234
6.I.49. 39/2007 Legea, azaroaren 19koa, Karrera Militarari buruzkoa.....	237
6.I.50. 55/2007 Legea, abenduaren 28koa, Zinemari buruzkoa.....	238
6.I.51. 8/2009 Legea, abuztuaren 28koa, Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa finantzatzeari buruzkoa	241
6.I.52. 12/2009 Legea, urriaren 30ekoa, Asilo-eskubidea eta babes subsidiarioa arautzen dituenaren.....	242
6.I.53. 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jarduerak aske iritsi eta haien egikaritzari buruzkoa.....	244
6.I.54. 8/2010 Legea, martxoaren 31koa, zeinaren bidez aurreikusten baita erregelamendu (EE) hauetan ezarritako zehapen araubidea: substantzia eta nahaste kimikoak erregistratzeari, ebaluatzeari, baimentzeari eta murrizteari (REACH) buruzkoa, eta substantzia eta nahaste kimikoak sailkatzeari, etiketatzeari eta ontziratzeari (CLP) buruzkoa.....	246
6.I.55. 10/2010 Legea, apirilaren 28koa, Kapitalak Zuritzea eta Terrorismoaren Finantzaketa Prebenitzeko Legea.....	247
6.I.56. 19/2011 Legea, uztailaren 5ekoa, lehen “Álava”, “Guipúzcoa” eta “Vizcaya” izeneko probintzia-barrutiei ofizialki “Araba/Álava”, “Gipuzkoa” eta “Bizkaia” izena ematen diena.....	248
6.I.57. 20/2011 Legea, uztailaren 21ekoa, Erregistro Zibilarena.....	250
6.I.58. 24/2011 Legea, abuztuaren 1ekoa, defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei buruzkoa.....	253
6.I.59. 4/2012 Legea, uztailaren 6koa, turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, iraupen luzeko opor-produktuak eskuratzeko kontratuei, birsaltze-kontratuei eta truke-kontratuei eta tributu-arauei buruzkoa.....	255
6.I.60. 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunarena, informazio publikoa eskuratzekoa eta gobernamendu onarena.....	259
6.I.61. 2/2014 Legea, martxoaren 25ekoa, Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari buruzkoa.....	260
6.I.62. 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituenaren, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena.....	263
6.I.63. 25/2014 Legea, azaroaren 27koa, Nazioarteko Tratatu eta Akordioei buruzkoa.....	266
6.I.64. 4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuari buruzkoa.....	267
6.I.65. 10/2015 Legea, maiatzaren 26koa, Kultura-ondare Immaterialaren Babesari buruzkoa.....	270
6.I.66. 12/2015 Legea, ekainaren 24koa, Espainiar Jatorriko Sefardiei Espainiar Nazionalitatea emateari buruzkoa.....	274
6.I.67. 19/2015 Legea, uztailaren 13koa, Justizia Administrazioaren eta Erregistro Zibilaren eremuetan administrazio-erreforma egiteko neurriena.....	277
6.I.68. 20/2015 Legea, uztailaren 14koa, aseguru- eta berraseguru-erakundeen antolamendu, gainbegiratze eta kaudimenari buruzkoa.....	278
6.I.69. 24/2015 Legea, uztailaren 24koa, Patenteei buruzkoa.....	280
6.I.70. 29/2015 Legea, uztailaren 30ekoa, Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari buruzkoa.....	285
6.I.71. 38/2015 Legea, irailaren 29koa, Trenbide Sektoreari buruzkoa.....	289
6.I.72. 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena.....	290
6.I.73. 6/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide Segurtasunari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	291
6.I.74. 7/2017 Legea, azaroaren 2koa, zeinaren bidez Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen baita kontsumoaren arloko auzien ebazpen alternatiboari buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko maiatzaren 21eko 2013/II/EB Zuzentaraua.....	292

6.1.75. 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen dituenak.....	293
6.1.76. 5/2019 Legea, martxoaren 15koa, higiezin-kredituko kontratuak arautzen dituenak.....	295
6.1.77. 1/2020 Legegintzako Errege Dekretua, uztailearen 20koa, Konkurtso Legearen testu bategina onesten duena.....	296
6.1.78. 3/2020 Legea, irailaren 18koa, Justizia Administrazioaren eremuan COVID-19ari aurre egiteko prozesu-eta antolaketa-neurrirei buruzkoa.....	297
6.1.79. 4/2020 Legea, urriaren 15koa, Zenbait Zerbitzu Digitalen gaineko Zergari buruzkoa	298
6.1.80. 7/2020 Legea, azaroaren 13koa, , finantza-sistemaren eraldaketa digitalari buruzkoa.....	299
6.1.81. 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena	300
6.1.82. 5/2021 Legea, apirilaren 12koa, uztailearen 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Kapital-sozietatei buruzko Legearen testu bategina eta beste finantza-arau batzuk aldatzen dituenak, akziodunak sozietate kotizatuetan epe luzera inplikatzeko sustatzeari dagokionez	302
6.1.83. 6/2021 Legea, apirilaren 28koa, Erregistro Zibilar buruzko uztailearen 21eko 20/2011 Legea aldatzen duena.....	304
6.1.84. 8/2021 Legea, legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko	305
6.2. Euskal Autonomia Erkidegoa.....	307
6.2.1. Euskal Herriko Autonomia Estatutua, 1979ko abenduaren 18ko Lege Organikoa.....	308
6.2.2. 5/1982 Legea, maiatzaren 20koa, "Euskal-Irrati Telebista" ente publikoa sortzeko.....	309
6.2.3. 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen erabilera normalizatzeko oinarritzeko.....	325
6.2.4. 16/1983 Legea, uztailearen 27koa, "Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzkoa"	334
6.2.5. 29/1983 Legea, azaroaren 25koa, Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorrarazteko eta eskaltegiak arautzeko.....	339
6.2.6. 3/1985 Legea, otsailaren 27koa, "ARARTEKOA" instituzioa sortu eta arautzeko	348
6.2.7. 6/1986 Legea, maiatzaren 27koa, Consejo de La Juventud de Euskadi / Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari buruzkoa	349
6.2.8. 10/1988 Legea, ekainaren 29koa, Ikastolak eta Eskola Publikoak biltzeko.....	350
6.2.9. 11/1988 Legea, ekainaren 29koa, Soin Hezkuntzako Euskal Erakundea sortzeko.....	351
6.2.10. 13/1988 Legea, urriaren 28ko, Euskadiko Eskola-kontseiluei buruzkoa.....	352
6.2.11. 6/1989 Legea, uztailearen 6koa, Euskal Funtzio Publikoari buruzkoa	353
6.2.12. 5/1990 Legea, ekainaren 15koa, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderen buruzkoa	357
6.2.13. 7/1990 Legea, uztailearen 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa	360
6.2.14. 2/1992 Legea, maiatzaren 8koa, Lan Harremanen Kontseiluaren Zerbitzuko Langileen Antolamendurako	361
6.2.15. 4/1992 Legea, uztailearen 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzkoa.....	362
6.2.16. 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa	364
6.2.17. 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzkoa.....	371
6.2.18. 4/1993 Legea, ekainaren 24koa, Euskadiko Kooperatibena	375
6.2.19. 8/1994 Legea, maiatzaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko Harremanetarako.....	376
6.2.20. 11/1994 Legea, ekainaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko antolamendu farmazeutikoarena	378

6.2.21. 8/1997 Legea, ekainaren 26koa, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena	379
6.2.22. 1/1997 Legegintzako Dekretua, azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	380
6.2.23. 20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa.....	381
6.2.24. 10/1998 Legea apirilaren 8koa, Landa-garapenerakoa.....	389
6.2.25. 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, Euskadiko Kirolarena.....	390
6.2.26. 16/1998 Legea, ekainaren 25koa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa.....	391
6.2.27. 3/2002 Legea, martxoaren 27koa, ikastolak lege normalizatu aurretik ikastetxe horietan irakasten aritutakoak aintzat hartzeari eta konpentsazioa emateari buruzkoa.....	392
6.2.28. 6/2003 Legea, abenduaren 22koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena.....	395
6.2.29. 1/2004 Legea, otsailaren 25koa, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoak eta eskalak antolatzea.....	400
6.2.30. 3/2004 Legea, otsailaren 25koa, Euskal Unibertsitate Sistemarena.....	404
6.2.31. 5/2004 Legea, maiatzaren 7koa, Mahastizaintza eta Ardogintza antolatzea.....	410
6.2.32. 3/2005 Legea, otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoa.....	411
6.2.33. 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa.....	417
6.2.34. 4/2006 Legea, azaroaren 10koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoa sortzeari buruzkoa	421
6.2.35. 7/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskadiko Museoei buruzkoa.....	422
6.2.36. 3/2007 Legea, apirilaren 20koa, Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute Sortzeko eta Arautzeko	423
6.2.37. 11/2007 Legea, urriaren 26koa, Euskadiko Liburutegiei buruzkoa	431
6.2.38. 4/2008 Legea, ekainaren 19koa, Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa egitekoa	434
6.2.39. 12/2008 Legea, abenduaren 5koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	435
6.2.40. 15/2008 Legea, abenduaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzea	437
6.2.41. 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa.....	440
6.2.42. 6/2010 Legea, abenduaren 23koa, Euskadiko Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa ..	441
6.2.43. 3/2011 Legea, urriaren 13koa, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuari buruzkoa.....	442
6.2.44. 4/2012 Legea, otsailaren 23koa, Lan Harremanen Kontseiluari buruzkoa	443
6.2.45. 12/2012 Legea, ekainaren 21koa, Kiroleko Dopinaren aurkakoa	444
6.2.46. 13/2012 Legea, ekainaren 28koa, Unibasq — Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziari buruzkoa	446
6.2.47. 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzea	447
6.2.48. 16/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Ekintzaileei eta Enpresa Txikiari Laguntzea	448
6.2.49. 1/2013 Legea, Bizialdi Osoko Ikaskuntzari buruzkoa	449
6.2.50. 1/2014 Legegintzako dekretua, apirilaren 15koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onesten duena.....	452
6.2.51. 1/2014 Legea, ekainaren 26koa, kargu publikodunen jokabide kodea eta haien interes gatazkak arautzen dituen.....	453
6.2.52. 5/2015 Legea, ekainaren 25koa, Euskal Zuzenbide Zibilarari buruzkoa.....	454
6.2.53. 8/2015 Legea, urriaren 15koa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa	455
6.2.54. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, Jendaurreko Ikuskizunen eta Aisialdiko Jarduerena	456
6.2.55. 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa	458

6.2.56. 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa	459
6.2.57. 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko (Herriko) Fundazioei buruzkoa	466
6.2.58. 10/2016 Legea, ekainaren 30ekoa, Legegintzako Herri Ekimena arautzeari buruzkoa	467
6.2.59. 12/2016 Legea, uztailaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoan 1978 eta 1999 bitartean izandako motibazio politikoko indarkeria egoeran giza eskubideen urraketak jasan dituzten biktimei errekonozimendua eta erreparazioa ematekoa	468
6.2.60. 13/2016 Legea, uztailaren 28koa, Turismoarena	469
6.2.61. 1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onesten duena	472
6.2.62. 1/2018 Legea, ekainaren 7koa, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoa	473
6.2.63. 4/2018 Legea, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoa	474
6.2.64. 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa	477
6.2.65. 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena	478
6.2.66. 7/2019 Legea, ekainaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketarena	480
6.2.67. 8/2019 Legea, ekainaren 27koa, 2019-2022 Euskal Estatistika Planari buruzkoa	482
6.2.68. 11/2019 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena	483
6.2.69. 1/2020 Legegintzako Dekretua, uztailaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren Legearen testu bategina onesten duena	484
6.3. Nafarroako Foru Komunitatea	488
6.3.1. 1/1973 Legea, martxoaren 1ekoa, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa onesten duena	489
6.3.2. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoa	490
6.3.3. 3/1985 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duena	491
6.3.4. 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, Euskarari buruzkoa	492
6.3.5. 6/1990 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa	500
6.3.6. 7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioiko eta haren Organismo Autonomoetako Tasa eta Prezio Publikoari buruzko Foru Legea	504
6.3.7. 17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena	505
6.3.8. 26/2002 Foru Legea, uztailaren 2koa, Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak hobetzeko neurriari buruzkoa	506
6.3.9. 32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako liburutegien sistema arautzen duena	507
6.3.10. 15/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzkoa	508
6.3.11. 8/2005 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa	509
6.3.12. 11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa	510
6.3.13. 21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzkoa	511
6.3.14. 11/2007 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio elektronikoa ezartzekoa	512
6.3.15. 17/2010 Foru Legea, azaroaren 8koa, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubidei eta betebeharrari buruzkoa	514
6.3.16. 11/2011 Foru Legea, apirilaren 1ekoa, Gazteriarri buruzkoa	517
6.3.17. 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa	519

6.3.18. 33/2013 Foru Legea, azaroaren 26koa, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa	521
6.3.19. 8/2014 Foru Legea, maiatzaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean kultura-mezenasgoa eta haren zerga-pizgarriak arautzen dituen	522
6.3.20. 3/2015 Foru Legea, otsailaren 2koa, Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duena	523
6.3.21. 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, Emakumeen kontrako Indarkeriari aurre egitekoa.....	525
6.3.22. 8/2017 Foru Legea, ekainaren 18koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa	527
6.3.23. 17/2017 Foru Legea, abenduaren 27koa, irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea arautzen duena	529
6.3.24. 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoari buruzkoa	530
6.3.25. 5/2018 Foru Legea, maiatzaren 17koa, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa	531
6.3.26. 12/2018 Foru Legea, ekainaren 14koa, Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa	533
6.3.27. 23/2018 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Poliziei buruzkoa	536
6.3.28. 1/2019 Foru Legea, urtarrilaren 15koa, Nafarroako Eskubide Kulturalari buruzkoa.....	539
6.3.29. 4/2019 Foru Legea, otsailaren 4koa, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako	540
6.3.30. 5/2019 Foru Legea, otsailaren 7koa, Nafarroako Foru Komunitatean familia gurasobakarrak egiaztatzeari buruzkoa	541
6.3.31. 9/2019 Foru Legea, martxoaren 4koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea aldatzen duena	542
6.3.32. 11/2019 Foru Legea, martxoaren 11koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari eta foru-sektore publiko instituzionalari buruzkoa.....	545
6.3.33. 18/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa.....	546
6.3.34. 12/2020 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, aparteko kreditua ematekoa, haren bidez Iruñeko Abokatuen Elkargoari zuzeneko dirulaguntza bat emateko, espetxe-zuzenbideari buruzko web orri espezializatuaren finantzabide gisa	547
6.3.35. 13/2021 Foru Legea, ekainaren 30ekoa, Nafarroako Fundazioei buruzkoa.....	548
6.4. Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak.....	549
6.4.I. Andaluziako Autonomia Erkidegoa.....	550
6.4.I.1. 4/1984 Legea, urtarrilaren 9koa, Eskola Kontseiluei buruzkoa	551
6.4.I.2. 3/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Almeriako Unibertsitatea sortzekoa	552
6.4.I.3. 5/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Jaengo Unibertsitatea sortzekoa	553
6.4.I.4. 8/1997 Legea, abenduaren 23koa, zeinaren bidez neurriak onesten baitira tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, kontratazioari, funtzio publikoari eta errentamendu- eta homidura-fidantzei buruz	554
6.4.I.5. 1/1998 Legea, apirilaren 20koa, Adingabearen Eskubideei eta Arretari buruzkoa.....	555
6.4.I.6. 4/2002 Legea, abenduaren 16koa, Andaluziako Enplegu Zerbitzua sortzekoa.....	556
6.4.I.7. 10/2002 Legea, abenduaren 21ekoa, lagatako tributen arloko arauak eta beste neurri tributario, administratibo eta finantzario batzuk onesten dituen	557
6.4.I.8. 9/2003 Legea, azaroaren 6koa, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala sortzekoa	558
6.4.I.9. 16/2003 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari buruzkoa	559
6.4.I.10. 18/2003 Legea, abenduaren 29koa, Tributu- eta Administrazio-neurriak onesten dituen.....	561
6.4.I.11. 15/2005 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Artisautzari buruzkoa.....	562
6.4.I.12. 2/2007 Lege Organikoa, martxoaren 19koa, Andaluziako Autonomia Estatutua erreformatzekoa	563

6.4.1.13. 9/2007 Legea, urriaren 22koa, Andaluziako Juntaren Administrazioari buruzkoa	565
6.4.1.14. 10/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea babesteari buruzkoa.....	566
6.4.1.15. 11/2007 Legea, azaroaren 26koa, zeinaren bidez arautzen baita Andaluzian analisi genetikoak egiten dituzten pertsonen eskubideak eta giza DNAREN bankuak babesteko kontseilu genetikoak.....	567
6.4.1.16. 12/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzkoa	568
6.4.1.17. 13/2007 Legea, azaroaren 26koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta babes integraleko neurriei buruzkoa	572
6.4.1.18. 14/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ondare Historikoari buruzkoa	573
6.4.1.19. 17/2007 Legea, abenduaren 10ekoa, Andaluziako Hezkuntzari buruzkoa	574
6.4.1.20. 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako titulartasun autonomikoko irrati eta telebistari buruzkoa.....	582
6.4.1.21. 1/2009 Legea, otsailaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoan Familia-bitartekaritza arautzen duena.....	584
6.4.1.22. 5/2010 Legea, ekainaren 11koa, Andaluziako Toki-autonomiari buruzkoa	585
6.4.1.23. 11/2011 Legea, abenduaren 5ekoa, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak Andaluzian arautzen dituenak	586
6.4.1.24. 13/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Turismoari buruzkoa.....	602
6.4.1.25. 16/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Osasun Publikoari buruzkoa.....	604
6.4.1.26. 1/2014 Legea, ekainaren 24koa, Andaluziako Gardentasun Publikoari buruzkoa	605
6.4.1.27. 3/2016 Legea, ekainaren 9koa, etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen kontratazioan kontsumitzailek eta erabiltzaileek dituzten eskubideak babesteko.....	606
6.4.1.28. 9/2016 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	607
6.4.1.29. 2/2017 Legea, martxoaren 28koa, Andaluziako Memoria Historiko eta Demokratikoari buruzkoa	609
6.4.1.30. 4/2017 Legea, irailaren 25ekoa, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa.....	610
6.4.1.31. 7/2017 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Herritarren Partaidetzari buruzkoa.....	612
6.4.1.32. 8/2017 Legea, abenduaren 28koa, Andaluzian LGTBI pertsonen eta haien senideen eskubideak, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzeari buruzkoa	613
6.4.1.33. 6/2018 Legea, uztailaren 9koa, Andaluziako Zinemari buruzkoa.....	615
6.4.1.34. 8/2018 Legea, urriaren 8koa, klima-aldaketari aurre egiteko eta Andaluzian energia-eredu berri baterako trantsizioa egiteko neurriei buruzkoa.....	616
6.4.1.35. 10/2018 Legea, urriaren 9koa, Andaluziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa.....	617
6.4.1.36. 2/2019 Legea, ekainaren 26koa, honako lege hauek aldatzeari buruzkoa: 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari buruzkoa, eta 1/2004 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua sortzeko.....	620
6.4.1.37. 3/2020 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari buruzkoa.....	621
6.4.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa	622
6.4.2.1. 3/1989 Legea, apirilaren 21ekoa, Aragoiko Ereserkiari buruzkoa	623
6.4.2.2. 12/1997 Legea, abenduaren 3koa, Aragoiko Parke Kulturaleri buruzkoa.....	624
6.4.2.3. 5/1998 Legea, maiatzaren 14koa, Aragoiko Eskola Kontseiluei buruzkoa	625
6.4.2.4. 7/1998 Legea, uztailaren 16koa, Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorrak onesten dituenak.....	626
6.4.2.5. 8/1998 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko Errepideei buruzkoa	628

6.4.2.6. 3/1999 Legea, martxoaren 10ekoa, Aragoiko Kultura-ondareari buruzkoa.....	629
6.4.2.7. 7/1999 Legea, apirilaren 9koa, Aragoiko Toki-administrazioari buruzkoa.....	630
6.4.2.8. 5/2000 Legea, azaroaren 28koa, Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani buruzkoa.....	632
6.4.2.9. 12/2001 Legea, uztailaren 2koa, Aragoiko Haur eta Nerabeei buruzkoa.....	633
6.4.2.10. 19/2001 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Gazteriaren Institutuari buruzkoa.....	635
6.4.2.11. 7/2002 Legea, apirilaren 15ekoa, Matarraña/Matarranya Eskualdea sortzeko.....	636
6.4.2.12. 12/2002 Legea, maiatzaren 28koa, Ribagorza Eskualdea sortzeko.....	637
6.4.2.13. 20/2002 Legea, urriaren 7koa, Behe Cinca / Baix Cinca Eskualdea sortzeko.....	638
6.4.2.14. 25/2002 Legea, azaroaren 12koa, Itsasertzeko Eskualdea / Llitera sortzeko.....	639
6.4.2.15. 30/2002 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari buruzkoa.....	640
6.4.2.16. 5/2003 Legea, otsailaren 26koa, Sobrarbe Eskualdea sortzeko.....	641
6.4.2.17. 12/2003 Legea, martxoaren 24koa, Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragón-Casp eskualdea sortzeko.....	642
6.4.2.18. 16/2003 Legea, martxoaren 24koa, Publizitate Institutuzionalari buruzkoa.....	643
6.4.2.19. 5/2005 Legea, ekainaren 14koa, Aragoiko Unibertsitate Sistema antolatzeari buruzkoa.....	644
6.4.2.20. 9/2006 Legea, azaroaren 30ekoa, Aragoiko Elikagaien Kalitateari buruzkoa.....	645
6.4.2.21. 16/2006 Legea, abenduaren 28koa, Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestu eta defendatzeari buruzkoa.....	646
6.4.2.22. 5/2007 Lege Organikoa, apirilaren 20koa, Aragoiko Autonomia Estatutua erreformatzeko.....	647
6.4.2.23. 6/2009 Legea, uztailaren 6koa, Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei buruzkoa.....	648
6.4.2.24. 9/2011 Legea, martxoaren 24koa, Aragoiko Familia-bitartekaritzari buruzkoa.....	649
6.4.2.25. 3/2013 Legea, maiatzaren 9koa, Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari, babesari eta sustapenari buruzkoa.....	650
6.4.2.26. 5/2013 Legea, ekainaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzu publikoen kalitateari buruzkoa.....	660
6.4.2.27. 8/2013 Legea, irailaren 12koa, Aragoiko Udaltzaingoa koordinatzeari buruzkoa.....	661
6.4.2.28. 9/2014 Legea, urriaren 23koa, Aragoiko Familiei laguntzeari buruzkoa.....	662
6.4.2.29. 8/2015 Legea, martxoaren 25ekoa, Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa.....	663
6.4.2.30. 2/2016 Legea, urtarrilaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko neurri fiskal eta administratiboei buruzkoa.....	664
6.4.2.31. 4/2016 Legea, maiatzaren 19koa, honako hau aldatzen duena: 8/1987 Legea, apirilaren 15ekoa, Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzkoa.....	665
6.4.2.32. 4/2018 Legea, apirilaren 19koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko genero-identitate eta -adierazpenari eta gizarte-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa.....	666
6.4.2.33. 7/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari buruzkoa.....	668
6.4.2.34. 8/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Eskubide Historikoak eguneratzeari buruzkoa.....	675
6.4.2.35. 17/2018 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari buruzkoa.....	677
6.4.2.36. 18/2018 Legea, abenduaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko berdintasunari buruzkoa, eta sexu-orientazioan, genero-adierazpenean eta -identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako babes integralari buruzkoa.....	678
6.4.2.37. 2/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari buruzkoa.....	680
6.4.2.38. 5/2019 Legea, martxoaren 21ekoa, Aragoi ino desgaitasuna duten pertsonen eskubide eta bermeei buruzkoa.....	683
6.4.2.39. 7/2019 Legea, martxoaren 29koa, Aragoi ino ekintzaitza eta lan autonomoa babestu eta sustatzeari	

buruzkoa	685
6.4.2.40. 1/2021 Legea, otsailaren 11koa, Administrazio-simplifikazioari buruzkoa.....	686
6.4.3. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa.....	687
6.4.3.1. 7/1981 Legea, abenduaren 30koa, Asturiaserako Autonomia Estatutua	688
6.4.3.2. 1/1984 Legea, apirilaren 27koa, Printzerriko ereserkia ezarri eta haren erabilera arautzen duena.....	689
6.4.3.3. 3/1985 Legea, abenduaren 26koa, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren Funtzio Publikoa antolatzeari buruzkoa.....	690
6.4.3.4. 7/1988 Legea, abenduaren 5koa, Asturiar Ikaskuntzen Institutua berrantolatzen duena	691
6.4.3.5. 1/1995 Legea, urtarrilaren 27koa, Adingabea babesteari buruzkoa.....	692
6.4.3.6. 5/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasuna sustatzeari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa	693
6.4.3.7. 9/1996 Legea, abenduaren 27koa, Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua arautzen duena	694
6.4.3.8. 1/1998 Legea, martxoaren 23koa, bablea/asturiera erabiltzeari eta sustatzeari buruzkoa	695
6.4.3.9. 1/2001 Legea, martxoaren 6koa, Kultura Ondareari buruzkoa	701
6.4.3.10. 11/2002 Legea, abenduaren 2koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzailei buruzkoa.....	703
6.4.3.11. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Enplegu Zerbitzu Publikoari buruzkoa	704
6.4.3.12. 4/2006 Legea, maiatzaren 5koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	705
6.4.3.13. 3/2007 Legea, martxoaren 23koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa.....	706
6.4.3.14. 2/2009 Legea, maiatzaren 8koa, 2009-2012 Aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena	707
6.4.3.15. 2/2011 Legea, martxoaren 11koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeria desagerraraztekoa.....	708
6.4.3.16. 8/2014 Legea, uztailaren 17koa, Sektore Publiko Autonomikoa bigarren aldiz berregituratzeari buruzkoa	709
6.4.3.17. 4/2015 Legea, martxoaren 6koa, drogen eta edari alkoholduen arloko arreta integralari buruzkoa.....	710
6.4.3.18. 6/2017 Legea, ekainaren 30koa, Asturiasko Estatistika Plana onesten duena.....	711
6.4.3.19. 2/2018 Legea, martxoaren 23koa, Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari buruzkoa ..	712
6.4.3.20. 3/2018 Legea, apirilaren 20koa, Eskola Kontseilua arautzen duen abenduaren 27ko 9/1996 Legea lehen aldiz aldatzen duena.....	715
6.4.3.21. 14/2018 Legea, abenduaren 28koa, 2019rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	716
6.4.3.22. 2/2019 Legea, martxoaren 11koa, elikagaien kalitateari, kalitate bereziari eta elikagaien zuzeneko salmentari buruzkoa.....	717
6.4.3.23. 6/2019 Legea, martxoaren 29koa, Gazte Partaidetzari eta Sustapenari buruzkoa	718
6.4.3.24. 8/2019 Legea, abenduaren 30koa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	719
6.4.3.25. 2/2020 Legea, abenduaren 23koa, Laguntza-txakurrak dituzten Erabiltzaileen Ingurunera iristeari buruzkoa	720
6.4.3.26. 3/2020 Legea, abenduaren 30koa, 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	721
6.4.4. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa	722
6.4.4.1. 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa	723
6.4.4.2. 8/1986 Legea, azaroaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Hauteskunderi buruzkoa	737
6.4.4.3. 2/1997 Legea, ekainaren 3koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzkoa	738
6.4.4.4. 10/1997 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 1998rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	739
6.4.4.5. 11/1998 Legea, abenduaren 14koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasen Araubide Espezifikuari buruzkoa.....	740
6.4.4.6. 16/2000 Legea, abenduaren 27koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurrii buruzkoa	742

6.4.4.7. 13/2001 Legea, urriaren 8koa, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	743
6.4.4.8. 20/2001 Legea, abenduaren 21ekoa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa	744
6.4.4.9. 2/2003 Legea, martxoaren 20koa, Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari buruzkoa	745
6.4.4.10. 3/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Araubide Juridikoari buruzkoa	746
6.4.4.11. 4/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Museoei buruzkoa.....	748
6.4.4.12. 5/2003 Legea, apirilaren 4koa, Balear Uharteetako Osasunari buruzkoa	749
6.4.4.13. 5/2004 Legea, abenduaren 20koa, Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala sortzekoa .	750
6.4.4.14. 8/2004 Legea, abenduaren 23koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa	751
6.4.4.15. 9/2005 Legea, ekainaren 21ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	752
6.4.4.16. 4/2006 Legea, martxoaren 30ekoa, Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei buruzkoa.....	753
6.4.4.17. 10/2006 Legea, uztailaren 26koa, Gazteriari buruzkoa.....	756
6.4.4.18. 19/2006 Legea, azaroaren 23koa, Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari buruzkoa	759
6.4.4.19. 20/2006 Legea, abenduaren 15ekoa, Balear Uharteetako Udal- eta Toki-araubideari buruzkoa.....	761
6.4.4.20. 23/2006 Legea, abenduaren 20koa, Palmako Hiriburutzari buruzkoa	762
6.4.4.21. 1/2007 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzekoa	763
6.4.4.22. 2/2007 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei buruzkoa.....	767
6.4.4.23. 3/2007 Legea, martxoaren 27koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa	768
6.4.4.24. 4/2009 Legea, ekainaren 11koa, Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	771
6.4.4.25. 2/2010 Legea, ekainaren 7koa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa.....	772
6.4.4.26. 5/2010 Legea, ekainaren 16koa, Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari buruzkoa	773
6.4.4.27. 13/2010 Legea, abenduaren 9koa, Balear Uharteetako Publizitate Instituzionalari buruzkoa	774
6.4.4.28. 15/2010 Legea, abenduaren 22koa, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoari buruzkoa	776
6.4.4.29. 4/2011 Legea, martxoaren 31koa, Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari buruzkoa	779
6.4.4.30. 9/2011 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorrei buruzkoa	781
6.4.4.31. 8/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Turismoari buruzkoa	782
6.4.4.32. 4/2013 Legea, uztailaren 17koa, Balear Uharteetako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa	783
6.4.4.33. 5/2013 Legea, urriaren 1ekoa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzkoa	785
6.4.4.34. 7/2014 Legea, uztailaren 23koa, Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa	788
6.4.4.35. 13/2014 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorrei buruzkoa	790
6.4.4.36. 5/2015 Legea, martxoaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lege- eta erregelamendu-ordenamendua arrazionalizatu eta sinplifikatzeari buruzkoa	793
6.4.4.37. 4/2016 Legea, apirilaren 6koa, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratzeko hizkuntza-gaikuntzarako neurriei buruzkoa	794
6.4.4.38. 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa, lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa	803

6.4.4.39. 11/2016 Legea, uztailearen 28koa, Emakumeen eta Gizonen berdintasunari buruzkoa.....	804
6.4.4.40. 12/2016 Legea, abuztuaren 17koa, Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa	807
6.4.4.41. 4/2017 Legea, uztailearen 12koa, Balear Uharteetako Industriari buruzkoa.....	808
6.4.4.42. 7/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa aldatzen duena	809
6.4.4.43. 8/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa	811
6.4.4.44. 1/2018 Legea, martxoaren 5koa, Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei buruzkoa.....	813
6.4.4.45. 2/2018 Legea, apirilaren 13koa, Balear Uharten Memoria eta Aitorpen Demokratikoei buruzkoa	814
6.4.4.46. 3/2018 Legea, maiatzaren 29koa, Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektorari buruzkoa	815
6.4.4.47. 7/2018 Legea, uztailearen 31koa, Balear Uharteetan Laneko Segurtasuna eta Osasuna sustatzekoa.....	816
6.4.4.48. 1/2019 Legea, urtarrilaren 31koa, Balear Uharteetako Gobernuari buruzkoa	817
6.4.4.49. 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei buruzkoa.....	818
6.4.4.50. 11/2019 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Boluntariorazari buruzkoa	822
6.4.4.51. 12/2019 Legea, martxoaren 12koa, Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei buruzkoa	823
6.4.4.52. 16/2019 Legea, apirilaren 8koa, Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari buruzkoa	824
6.4.4.53. 18/2019 Legea, apirilaren 8koa, Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala babesteari buruzkoa.....	825
6.4.4.54. 1/2020 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 28koa, Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	826
6.4.5.55. 3/2020 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorreari buruzkoa	827
6.4.5. Errioxako Autonomia Erkidegoa.....	829
6.4.5.1. 3/1982 Lege Organikoa, ekainaren 9koa, Errioxako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	830
6.4.5.2. 3/1990 Legea, ekainaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren Funtzio Publikoari buruzkoa	831
6.4.5.3. 4/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Errioxako Artxiboei eta Dokumentu-ondareari buruzkoa	832
6.4.5.4. 2/2002 Legea, apirilaren 17koa, Osasunari buruzkoa	833
6.4.5.5. 1/2003 Legea, martxoaren 3koa, Errioxako Toki-administrazioari buruzkoa	834
6.4.5.6. 7/2004 Legea, urriaren 18koa, Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari buruzkoa	835
6.4.5.7. 3/2005 Legea, martxoaren 14koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak antolatzeari buruzkoa.....	836
6.4.5.8. 1/2006 Legea, otsailaren 28koa, Errioxako Adingabeak babesteari buruzkoa.....	837
6.4.5.9. 4/2006 Legea, apirilaren 19koa, Errioxako Ikaskuntzen Institutuari buruzkoa.....	838
6.4.5.10. 3/2009 Legea, ekainaren 23koa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa	839
6.4.5.11. 7/2009 Legea, abenduaren 22koa, Errioxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	840
6.4.5.12. 5/2010 Legea, maiatzaren 14koa, Errioxako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	841
6.4.5.13. 5/2013 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan Kontsumitzaileak defendatzeari buruzkoa.....	842
6.4.5.14. 10/2013 Legea, urriaren 21koa, Ekintzaileei, Autonomoei eta ETEei laguntzeari buruzkoa.....	844
6.4.5.15. 11/2013 Legea, urriaren 21koa, Errioxako Ogasun Publikoari buruzkoa	845
6.4.5.16. 5/2014 Legea, urriaren 20koa, Administrazio Elektronikoki eta Administrazio-simplifikazioari buruzkoa	846
6.4.5.17. 1/2015 Legea, martxoaren 23koa, Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari buruzkoa.....	847

6.4.5.18. 2/2016 Legea, urriaren 14koa, Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzen duena	848
6.4.5.19. 5/2017 Legea, maiatzaren 8koa, Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei buruzkoa.....	849
6.4.5.20. 7/2017 Legea, maiatzaren 22koa, Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa	850
6.4.5.21. 8/2017 Legea, irailaren 19koa, Errioxako Laguntza-txakurrei buruzkoa	851
6.4.5.22. 1/2021 Legea, urtarrilaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2021erako aurrekontu orokorre buruzkoa	852
6.4.5.23. 3/2021 Legea, apirilaren 28koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari buruzkoa.....	853
6.4.6. Extremadurako Autonomia Erkidegoa.....	854
6.4.6.1. 1/1983 Lege Organikoa, otsailaren 25koa, Extremadurako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	855
6.4.6.2. 2/1999 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari buruzkoa.....	856
6.4.6.3. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Osasun Informazioari eta Pazientearen Autonomiari buruzkoa	858
6.4.6.4. 2/2010 Legea, otsailaren 26koa, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	859
6.4.6.5. 2/2011 Legea, urtarrilaren 31koa, Extremadurako Turismoa garatu eta modernizatzeari buruzkoa.....	861
6.4.6.6. 4/2011 Legea, martxoaren 7koa, Extremadurako Hezkuntzari buruzkoa	862
6.4.6.7. 8/2011 Legea, martxoaren 23koa, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkakoari buruzkoa.....	870
6.4.6.8. 2/2012 Legea, ekainaren 28koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuen, finantzen eta jokoaren arloko premiazko neurriei buruzkoa	874
6.4.6.9. 4/2013 Legea, maiatzaren 21koa, Extremadurako Gobernu Irekiari buruzkoa.....	875
6.4.6.10. 8/2013 Legea, abenduaren 27koa, Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa	876
6.4.6.11. 11/2014 Legea, abenduaren 9koa, Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	877
6.4.6.12. 8/2015 Legea, martxoaren 31koa, Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi-mailako Teknikarien Elkargo Profesionala sortzeari buruzkoa	879
6.4.6.13. 12/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoan lesbiana, gay, bisexual, transexual, transgenero eta intersexualen berdintasun sozialari, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa.....	880
6.4.6.14. 13/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Funtzio Publikoari buruzkoa	882
6.4.6.15. 8/2016 Legea, abenduaren 12koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-neurriei buruzkoa.....	884
6.4.6.16. 7/2017 Legea, abuztuaren 1koa, Extremadurako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	885
6.4.6.17. 4/2019 Legea, otsailaren 18koa, Extremadurako irakaskuntzako zentroetan energia-efizientzia eta baldintza termikoak eta ingurumenekoak hobetzeari buruzkoa	886
6.4.6.18. 6/2019 Legea, otsailaren 20koa, Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa	887
6.4.6.19. 7/2019 Legea, apirilaren 5koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Jendaurreko Ikuskizunei eta Jolas-jarduerei buruzkoa.....	888
6.4.6.20. 10/2019 Legea, apirilaren 11koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko babes zibilari eta larrialdien kudeaketari buruzkoa.....	889
6.4.6.21. 1/2021 Legea, otsailaren 3oa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	890
6.4.7. Galiziako Autonomia Erkidegoa.....	891
6.4.7.1. 1/1981 Lege Organikoa, apirilaren 6koa, Galiziarentzako Autonomia Estatutuari buruzkoa	892
6.4.7.2. 8/1983 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Kulturaren Kontseiluari buruzkoa	894
6.4.7.3. 6/1984 Legea, ekainaren 5koa, Galiziako Herriaren Jagoleari buruzkoa	896
6.4.7.4. 10/1984 Legea, uztailaren 13koa, apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak	

esleitzeari buruzkoa.....	897
6.4.7.5. 4/1987 Legea, maiatzaren 27koa, Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola sortzekoa.....	898
6.4.7.6. 5/1988 Legea, ekainaren 21ekoa, toki-erakundeek galiziera Galiziako hizkuntza ofizial gisa erabiltzeari buruzkoa.....	899
6.4.7.7. 9/1992 Legea, uztailearen 24koa, Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari buruzkoa.....	901
6.4.7.8. 5/1997 Legea, uztailearen 22koa, Galiziako Toki-administrazioari buruzkoa.....	902
6.4.7.9. 8/1997 Legea, abuztuaren 20koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko Irisgarritasunari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa.....	904
6.4.7.10. 6/1999 Legea, irailaren 1ekoa, Galiziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa.....	906
6.4.7.11. 4/2001 Legea, maiatzaren 31koa, Familia-bitartekaritza arautzen duena.....	908
6.4.7.12. 4/2002 Legea, ekainaren 25ekoa, Santiago de Compostela Hiria Hiriburutzaren Estatutuari buruzkoa.....	909
6.4.7.13. 3/2003 Legea, ekainaren 19koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa.....	910
6.4.7.14. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa, Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen duten tasa, prezio eta ordainarazpenei buruzkoa.....	911
6.4.7.15. 5/2004 Legea, uztailearen 8koa, Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei buruzkoa.....	912
6.4.7.16. 2/2005 Legea, otsailaren 18koa, Galiziako Elikagaien Kalitatea sustatu eta defendatzeari buruzkoa.....	913
6.4.7.17. 2/2006 Legea, ekainaren 14koa, Galiziako Zuzenbide Zibilari buruzkoa.....	914
6.4.7.18. 3/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	915
6.4.7.19. 8/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	916
6.4.7.20. 9/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala sortzekoa.....	917
6.4.7.21. 10/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	918
6.4.7.22. 11/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala sortzekoa.....	919
6.4.7.23. 12/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziar Intereseko Fundazioei buruzkoa.....	920
6.4.7.24. 17/2006 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Liburu eta Irakurketari buruzkoa.....	921
6.4.7.25. 4/2007 Legea, apirilaren 20koa, Udaltzaingoa koordinatzeari buruzkoa.....	927
6.4.7.26. 8/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Poliziari buruzkoa.....	929
6.4.7.27. 9/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Dirulaguntzei buruzkoa.....	931
6.4.7.28. 11/2007 Legea, uztailearen 27koa, Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako.....	932
6.4.7.29. 15/2007 Legea, abenduaren 13koa, Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala sortzekoa.....	933
6.4.7.30. 1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	934
6.4.7.31. 1/2008 Legea, apirilaren 17koa, Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala sortzekoa.....	936
6.4.7.32. 4/2008 Legea, maiatzaren 23koa, Galiziako Kultura Industrien Agentzia sortzekoa.....	937
6.4.7.33. 8/2008 Legea, uztailearen 10ekoa, Galiziako Osasunari buruzkoa.....	939
6.4.7.34. 13/2008 Legea, abenduaren 3koa, Galiziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	940
6.4.7.35. 2/2009 Legea, ekainaren 23koa, martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina aldatzen duena.....	941
6.4.7.36. 5/2010 Legea, ekainaren 23koa, Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea ezarri eta arautzen duena.....	943

6.4.7.37. 11/2010 Legea, abenduaren 17koa, Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa prebenitzekoa ...	944
6.4.7.38. 13/2010 Legea, abenduaren 17koa, Galiziako Barne-merkataritzari buruzkoa	945
6.4.7.39. 3/2011 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Familia eta Elkarbizitza babesteari buruzkoa	946
6.4.7.40. 7/2011 Legea, urriaren 27koa, Galiziako Turismoari buruzkoa.....	947
6.4.7.41. 9/2011 Legea, azaroaren 9koa, Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei buruzkoa.....	949
6.4.7.42. 10/2011 Legea, azaroaren 28koa, Borondatezko Ekintzari buruzkoa.....	951
6.4.7.43. 14/2011 Legea, abenduaren 16koa, Galiziako Kooperatibei buruzko abenduaren 18ko 5/1998 Legea aldatzen duena.....	952
6.4.7.44. 2/2012 Legea, martxoaren 28koa, Galiziakoa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa	953
6.4.7.45. 5/2012 Legea, ekainaren 15ekoa, Galiziako Liburutegiei buruzkoa	956
6.4.7.46. 6/2012 Legea, ekainaren 19koa, Galiziako Gazteriarri buruzkoa	958
6.4.7.47. 4/2013 Legea, maiatzaren 30ekoa, Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari buruzkoa	960
6.4.7.48. 6/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Unibertsitate-sistemari buruzkoa	961
6.4.7.49. 7/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziaritasunari buruzkoa.....	963
6.4.7.50. 9/2013 Legea, abenduaren 19koa, Galiziako Ekintzaitzari eta Lehiakortasun Ekonomikoari buruzkoa	966
6.4.7.51. 1/2014 Legea, martxoaren 24koa, Portuges Hizkuntzari Probetxua atera eta Lusofoniarekiko Loturak indartzen dituena.....	967
6.4.7.52. 2/2014 Legea, apirilaren 14koa, Galizian lesbianak, gayak, transexualak, bisexualak eta intersexualak tratatu berdina izateari eta diskriminaziorik ez izateari buruzkoa	969
6.4.7.53. 10/2014 Legea, abenduaren 3koa, Irisgarritasunari buruzkoa	971
6.4.7.54. 1/2015 Legea, apirilaren 1ekoa, Zerbitzu Publikoen Kalitatea eta Administrazio Ona bermatzeari buruzkoa	974
6.4.7.55. 2/2015 Legea, apirilaren 29koa, Galiziako Enplegu Publikoari buruzkoa.....	975
6.4.7.56. 3/2015 Legea, ekainaren 12koa, Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala sortzekoa	979
6.4.7.57. 1/2016 Legea, urtarrilaren 18koa, Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa	980
6.4.7.58. 4/2016 Legea, apirilaren 4koa, Galiziako Autonomia Erkidegoaren Administrazio Orokorriari eta haren sektore publikoari ematen zaien laguntza juridikoa antolatzeari buruzkoa.....	981
6.4.7.59. 5/2016 Legea, maiatzaren 4koa, Galiziako Kultura Ondareari buruzkoa	982
6.4.7.60. 11/2016 Legea, uztailearen 19koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko merkataritza-titularren elkargoak eta ekonomialarienek bat egiteagatik, ekonomialarien probintzia-elkargoak sortzekoa	984
6.4.7.61. 13/2016 Legea, uztailearen 26koa, Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala sortzekoa....	985
6.4.7.62. 3/2017 Legea, uztailearen 13koa, ekonomiaren hazkundera bultzatu eta gizarte-gastua indartzeari buruzkoa, eta Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorreari buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea aldatzekoa	986
6.4.7.63. 3/2019 Legea, uztailearen 2koa, Galiziako Farmazia Antolamenduari buruzkoa	987
6.4.7.64. 4/2019 Legea, uztailearen 17koa, Galiziako Administrazio Digitalari buruzkoa	988
6.4.7.65. 4/2021 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa.....	990
6.4.7.66. 5/2021 Legea, otsailaren 2koa, Galiziako Demografia bultzatzeari buruzkoa.....	991
6.4.7.67. 9/2021 Legea, otsailaren 25ekoa, Galiziako Administrazio-simplifikazioari eta Berraktibazio Ekonomikoa laguntzeari buruzkoa.....	992
6.4.7.68. 10/2021 Legea, martxoaren 9koa, Galiziako Kanpo-ekintza eta Garapenerako Lankidetzara arautzen dituena.....	993
6.4.8. Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa.....	1000

6.4.8.1. 3/2003 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Unibertsitatei buruzkoa	I001
6.4.8.2. 14/2007 Lege Organikoa, azaroaren 30ekoa, Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua erreformatzekoa	I002
6.4.8.3. 14/2010 Legea, abenduaren 9koa, Gaztela eta Leongo Turismoari buruzkoa	I004
6.4.8.4. 3/2013 Legea, maiatzaren 28koa, Immigranteak Gaztela eta Leongo Gizartean txertatzeari buruzkoa.....	I005
6.4.8.5. 8/2013 Legea, urriaren 29koa, Kanpoan diren Gaztelar eta Leondarren Herritartasunari buruzkoa.....	I007
6.4.8.6. 2/2014 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Museo-zentroei buruzkoa.....	I009
6.4.8.7. 2/2015 Legea, martxoaren 4koa, Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua onesten duena.....	I010
6.4.8.8. 3/2019 Legea, otsailaren 25ekoa, Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol-jarduerari buruzkoa.....	I012
6.4.8.9. 1/2021 Legea, otsailaren 22koa, Tributu-, Administrazio- eta Finantza-neurriei buruzkoa.....	I013
6.4.9. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa.....	I014
6.4.9.1. 1/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa	I015
6.4.9.2. 7/2001 Legea, ekainaren 28koa, Langileak hautatu eta Lanpostuak betetzeari buruzkoa.....	I016
6.4.9.3. 9/2001 Legea, irailaren 27koa, Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	I017
6.4.9.4. 8/2003 Legea, martxoaren 20koa, Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari buruzkoa	I018
6.4.9.5. 3/2007 Legea, martxoaren 8koa, Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari buruzkoa.....	I019
6.4.9.6. 7/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	I020
6.4.9.7. 10/2007 Legea, martxoaren 29koa, Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei buruzkoa	I021
6.4.9.8. 5/2010 Legea, ekainaren 24koa, Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa	I023
6.4.9.9. 7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa	I024
6.4.9.10. 12/2010 Legea, azaroaren 18koa, Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa	I033
6.4.9.11. 14/2010 Legea, abenduaren 16koa, Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	I035
6.4.9.12. 3/2011 Legea, otsailaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiari buruzkoa	I036
6.4.9.13. 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa.....	I037
6.4.9.14. 15/2011 Legea, abenduaren 15ekoa, Ekintzaile, Autonomo eta ETEei buruzkoa.....	I039
6.4.9.15. 8/2013 Legea, azaroaren 21ekoa, Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei buruzkoa.....	I040
6.4.9.16. 5/2014 Legea, urriaren 9koa, Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa emateari buruzkoa.....	I041
6.4.9.17. 7/2014 Legea, azaroaren 13koa, Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa.....	I042
6.4.9.18. 4/2018 Legea, urriaren 8koa, Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate Bat sortzeari buruzkoa	I044
6.4.9.19. 3/2019 Legea, martxoaren 22koa, Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa	I045
6.4.9.20. 8/2019 Legea, abenduaren 13koa, Gaztela-Mantxako Partaidetzari buruzkoa	I048
6.4.9.21. 1/2020 Legea, otsailaren 3koa, Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa	I049
6.4.10. Kanarietako Autonomia Erkidegoa.....	I050
6.4.10.1. 9/1986 Legea, abenduaren 11koa, Hezkuntza Sailari kreditu bat transferitzeari buruzkoa.....	I051
6.4.10.2. 2/1987 Legea, martxoaren 30ekoa, Kanarietako Funtzio Publikoari buruzkoa	I052
6.4.10.3. 4/1987 Legea, apirilaren 7koa, Eskola-kontseiluei buruzkoa	I053

6.4.10.4. 9/1994 Legea, uztailearen 20koa, bigarren hezkuntzako, etxebizitzako, ingurumeneko eta turismoko ekintza bereziko plana finantzatzeko transferentzia, gehigarri eta kreditu bereziari buruzkoa	I054
6.4.10.5. 7/1995 Legea, apirilaren 6koa, Turismoaren Antolamenduari buruzkoa.....	I055
6.4.10.6. 8/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasunari eta Oztopo Fisikoak Ezabatzeari eta Komunikazioari buruzkoa	I057
6.4.10.7. 1/1997 Legea, otsailaren 7koa, Adingabeen Arreta Integralari buruzkoa.....	I059
6.4.10.8. 2/1997 Legea, martxoaren 24koa, Canarias sariei buruzkoa.....	I061
6.4.10.9. 4/1999 Legea, martxoaren 25koa, Kanarietako Ondare Historikoari buruzkoa.....	I062
6.4.10.10. 13/2003 Legea, apirilaren 4koa, Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari buruzkoa	I063
6.4.10.11. 15/2003 Legea, apirilaren 8koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa	I064
6.4.10.12. 7/2007 Legea, apirilaren 13koa, Kanarietako Gazteriarri buruzkoa	I065
6.4.10.13. 2/2008 Legea, maiatzaren 28koa, Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorriari buruzkoa	I066
6.4.10.14. 4/2009 Legea, apirilaren 24koa, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa.....	I067
6.4.10.15. 1/2010 Legea, otsailaren 26koa, Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako.....	I068
6.4.10.16. 1/2014 Legea, maiatzaren 15koa, egoitza Kanaria Handiko Santa María de Guía-n duen “Universidad Fernando Pessoa-Canarias (UFP-C)” unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	I072
6.4.10.17. 12/2014 Legea, abenduaren 26koa, Gardentasunari eta Informazio Publiko eskuratzeari buruzkoa	I073
6.4.10.18. 13/2014 Legea, abenduaren 26koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoari buruzkoa	I074
6.4.10.19. 4/2017 Legea, uztailearen 13koa, Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune Babestuei buruzkoa.....	I075
6.4.10.20. 3/2018 Legea, urriaren 9koa, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	I076
6.4.10.21. 1/2018 Lege Organikoa, azaroaren 5koa, Kanarietako Autonomia Estatutua erreformatzekoa.....	I077
6.4.10.22. 5/2019 Legea, apirilaren 9koa, Kanarietako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa	I079
6.4.10.23. 6/2019 Legea, apirilaren 9koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	I082
6.4.10.24. 9/2019 Legea, apirilaren 9koa, “Hesperideen Unibertsitatea” unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	I083
6.4.10.25. 11/2019 Legea, apirilaren 25koa, Kanarietako Kultura Ondareari buruzkoa.....	I084
6.4.10.26. 7/2020 Legea, abenduaren 29koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	I088
6.4.10.27. 2/2021 Legea, ekainaren 7koa, gizarte-berdintasunari eta genero-identitateagatik, genero-adierazpenagatik eta ezaugarri sexualengatik ez diskriminatzeari buruzkoa.....	I089
6.4.II. Kantabriako Autonomia Erkidegoa.....	I091
6.4.II.1 4/1993 Legea, martxoaren 10koa, Funtzio Publikoari buruzkoa	I092
6.4.II.2. 11/1998 Legea, urriaren 13koa, Kantabriako Kultura Ondareari buruzkoa.....	I093
6.4.II.3. 5/1999 Legea, martxoaren 24koa, Kantabriako Turismoaren Antolamenduari buruzkoa	I094
6.4.II.4. 3/2001 Legea, irailaren 25koa, Kantabriako Liburutegiei buruzkoa.....	I094
6.4.II.5. 3/2004 Legea, urriaren 7koa, Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	I096
6.4.II.6. 1/2006 Legea, martxoaren 7koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak defendatzeari buruzkoa.....	I097
6.4.II.7. 2/2007 Legea, martxoaren 27koa, Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei buruzkoa	I098
6.4.II.8. 4/2007 Legea, apirilaren 4koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa	I099
6.4.II.9. 6/2008 Legea, abenduaren 26koa, Kantabriako Hezkuntzari buruzkoa.....	I100
6.4.II.10. 8/2010 Legea, abenduaren 23koa, Haurren eta Nerabeen Eskubideak eta Haiei Arreta emateari	

buruzkoa	1107
6.4.11.11. 1/2011 Legea, martxoaren 28koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Bitartekaritzari buruzkoa..	1109
6.4.11.12. 1/2018 Legea, martxoaren 21ekoa, Jarduera Publikoaren Gardentasunari buruzkoa.....	1110
6.4.11.13. 9/2018 Legea, abenduaren 21ekoa, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa	1111
6.4.11.14. 2/2019 Legea, martxoaren 7koa, Emakumeen eta Gizonen berdintasun Eragingarrirako	1118
6.4.11.15. 8/2020 Legea, azaroaren 11koa, lesbiana, gay, trans, transgenero, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu, eta sexu-orientazioagatik eta genero-identitateagatik diskriminaziorik ez egiteari buruzkoa.....	1121
6.4.11.16. 12/2020 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1122
6.4.12. Kataluniako Autonomia Erkidegoa.....	1123
6.4.12.1. 20/1985 Legea, uztailearen 25ekoa, mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari buruzkoa	1124
6.4.12.2. 4/1987 Legea, martxoaren 24koa, Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak arautzen dituen	1125
6.4.12.3. 20/1987 Legea, azaroaren 12koa, Letra Katalanen Instituzioa deritzon Erakunde Autonomoa sortzen duena.....	1126
6.4.12.4. 1/1989 Legea, otsailaren 16koa, Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzeko	1131
6.4.12.5. 9/1990 Legea, maiatzaren 16koa, Kataluniako Generalitatearen, haren erakunde autonomoen eta Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileen 1990erako aurrekontuei buruzkoa.....	1135
6.4.12.6. 15/1990 Legea, uztailearen 9koa, Antolamendu Sanitarioari buruzkoa	1136
6.4.12.7. 3/1991 Legea, martxoaren 18koa, Helduen Prestakuntzari buruzkoa	1137
6.4.12.8. 8/1991 Legea, maiatzaren 3koa, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari buruzkoa	1138
6.4.12.9. 16/1991 Legea, uztailearen 10ekoa, Udaltzaingoei buruzkoa.....	1140
6.4.12.10. 32/1991 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Generalitatearen 1992. urterako aurrekontuei buruzkoa	1141
6.4.12.11. 4/1993 Legea, martxoaren 18koa, Kataluniako Liburutegi-sistemari buruzkoa	1142
6.4.12.12. 9/1993 Legea, irailaren 30ekoa, Kataluniako Kultura-ondareari buruzkoa.....	1144
6.4.12.13. 5/1994 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua arautzen duena.....	1145
6.4.12.14. 10/1994, Legea, uztailearen 11koa, Generalitateko “Mossos d’Esquadra” Poliziari buruzkoa.....	1146
6.4.12.15. 3/1995 Legea, apirilaren 6koa, “Universitat Oberta de Catalunya” aitortzeko.....	1148
6.4.12.16. 8/1996 Legea, uztailearen 5ekoa, Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duena.....	1149
6.4.12.17. 17/1996 Legea, abenduaren 27koa, Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak finkatzen dituen	1151
6.4.12.18. 1/1998 Legea, urtarrilaren 7koa, Hizkuntza Politikari buruzkoa	1152
6.4.12.19. 2/1998 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Logopeden Elkargoa sortzeko	1171
6.4.12.20. 22/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, Bartzelonako Udal Gutunari buruzkoa.....	1172
6.4.12.21. 2/2000 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa.....	1173
6.4.12.22. 9/2000 Legea, uztailearen 7koa, Kataluniako Publizitate Dinamikoa arautzen duena	1174
6.4.12.23. 15/2000 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1175
6.4.12.24. 20/2000 Legea, abenduaren 29koa, Kultura Industrien Kataluniako Institutua sortzeko.....	1176
6.4.12.25. 21/2001 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1177
6.4.12.26. 26/2001 Legea, abenduaren 31koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1180

6.4.12.27. 27/2001 Legea, abenduaren 31koa, Gazte-justiziari buruzkoa.....	1181
6.4.12.28. 14/2002 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari buruzkoa	1182
6.4.12.29. 31/2002 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa.....	1183
6.4.12.30. 1/2003 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Unibertsitatei buruzkoa.....	1184
6.4.12.31. 7/2003 Legea, apirilaren 25ekoa, Osasunaren Babesari buruzkoa	1187
6.4.12.32. 14/2003 Legea, ekainaren 13koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1188
6.4.12.33. 17/2003 Legea, uztailearen 4koa, Landa-agenteen Kidegoari buruzkoa.....	1189
6.4.12.34. 18/2003 Legea, uztailearen 4koa, Familiari buruzkoa	1190
6.4.12.35. 19/2003 Legea, uztailearen 4koa, Taxiari buruzkoa.....	1191
6.4.12.36. 7/2004 Legea, uztailearen 16koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1192
6.4.12.37. 9/2004 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzeko.....	1193
6.4.12.38. 21/2005 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Finantzarioei buruzkoa.....	1194
6.4.12.39. 22/2005 Legea, abenduaren 29koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa.....	1195
6.4.12.40. 5/2006 Legea, maiatzaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren liburuko eskubide errealei buruzkoa.....	1201
6.4.12.41. 7/2006 Legea, maiatzaren 31koa, Tituludun Lanbideei eta Elkargo Profesionalei buruzkoa	1202
6.4.12.42. 6/2006 Lege Organikoa, uztailearen 19koa, Kataluniako Autonomia Estatutua erreformatzeko	1203
6.4.12.43. 2/2007 Legea, ekainaren 5koa, Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari buruzkoa.....	1209
6.4.12.44. 8/2007 Legea, uztailearen 30ekoa, Kataluniako Osasun Institutuari buruzkoa.....	1210
6.4.12.45. 9/2007 Legea, uztailearen 30ekoa, Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari buruzkoa.....	1211
6.4.12.46. 11/2007 Legea, urriaren 11koa, Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari buruzkoa	1212
6.4.12.47. 12/2007 Legea, urriaren 11koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	1213
6.4.12.48. 13/2007 Legea, urriaren 31koa, Memorial Demokratikoari buruzkoa	1214
6.4.12.49. 15/2007 Legea, abenduaren 5koa, Kataluniako Turismo Agentziari buruzkoa.....	1215
6.4.12.50. 4/2008 Legea, apirilaren 24koa, Kataluniako Kode Zibilaren pertsona juridikoei buruzko hirugarren liburuari buruzkoa.....	1216
6.4.12.51. 5/2008 Legea, apirilaren 24koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari buruzkoa.....	1217
6.4.12.52. 6/2008 Legea, maiatzaren 13koa, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari buruzkoa	1218
6.4.12.53. 3/2008 Legegintzako Dekretua, ekainaren 25ekoa, Kataluniako Generalitateen Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1219
6.4.12.54. 10/2008 Legea, uztailearen 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari buruzkoa.....	1225
6.4.12.55. 16/2008 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzkoa.....	1227
6.4.12.56. 18/2008 Legea, abenduaren 23koa, Hornidura Elektrokoaren Bermeari eta Kalitateari buruzkoa	1228
6.4.12.57. 1/2009 Legea, otsailaren 12koa, Kataluniako Lehiaren Agintaritzari buruzkoa.....	1229
6.4.12.58. 12/2009 Legea, uztailearen 10ekoa, Hezkuntzari buruzkoa	1230
6.4.12.59. 16/2009 Legea, uztailearen 22koa, Gurtza Zentroein buruzkoa	1243
6.4.12.60. 1/2009 Legegintzako Dekretua, uztailearen 21ekoa, Hondakinak arautzen dituen Legearen testu bategina onesten duena.....	1244
6.4.12.61. 2/2009 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 25ekoa, Errepideei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1245

6.4.12.62. 19/2009 Legea, azaroaren 26koa, Laguntza-txakurrak dituzten Pertsonen Ingurunerako Irispideari buruzkoa.....	1246
6.4.12.63. 24/2009 Legea, abenduaren 23koa, <i>Sindic de Greuges</i> i buruzkoa.....	1247
6.4.12.64. 10/2010 Legea, maiatzaren 7koa, Etorkinak eta Kataluniara Itzulitakoak hartzeari buruzkoa.....	1248
6.4.12.65. 14/2010 Legea, maiatzaren 27koa, Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei buruzkoa.....	1252
6.4.12.66. 17/2010 Legea, ekainaren 3koa, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzkoa.....	1254
6.4.12.67. 20/2010 Legea, uztailaren 7koa, Zinemari buruzkoa.....	1262
6.4.12.68. 22/2010 Legea, uztailaren 20koa, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa.....	1269
6.4.12.69. 25/2010 Legea, uztailaren 29koa, Kataluniako Kode Zibilaren bigarren liburuari buruzkoa (liburu hori pertsonari eta familiari buruzkoa da).....	1273
6.4.12.70. 26/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Administrazio Publikoen Araubide Juridiko eta Prozedurari buruzkoa.....	1274
6.4.12.71. 29/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak erabiltzeari buruzkoa.....	1275
6.4.12.72. 33/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Gazte-politikei buruzkoa.....	1276
6.4.12.73. 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa.....	1277
6.4.12.74. 11/2014 Legea, urriaren 10ekoa, lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak bermatu, eta homofobia, bifobia eta transfobia errotik kentzeari buruzkoa.....	1293
6.4.12.75. 13/2014 Legea, urriaren 30ekoa, Irisgarritasunari buruzkoa.....	1294
6.4.12.76. 16/2014 Legea, abenduaren 4koa, Kanpo-ekintzari eta Europar Batasunarekiko Harremani buruzkoa.....	1299
6.4.12.77. 1/2015 Legea, otsailaren 5koa, Arango Araubide Bereziari buruzkoa.....	1301
6.4.12.78. 10/2015 Legea, ekainaren 19koa, Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei buruzkoa.....	1306
6.4.12.79. 12/2015 Legea, uztailaren 9koa, Kooperatibei buruzkoa.....	1307
6.4.12.80. 17/2015 Legea, uztailaren 21ekoa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari buruzkoa.....	1308
6.4.12.81. 5/2016 Legea, abenduaren 23koa, Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari buruzkoa eta Kataluniako Estatistikari buruzko 23/1998 Legea aldatzekoa.....	1311
6.4.12.82. 8/2017 Legea, ekainaren 15ekoa, Kanpoko Erkidego Katalanari buruzkoa.....	1312
6.4.12.83. 9/2017 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Osasun Zerbitzuaren bidez funts publikoen kargura osasun-laguntza unibertsal bihurtzeari buruzkoa.....	1315
6.4.12.84. 18/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Merkataritza, Zerbitzu eta Azokei buruzkoa.....	1316
6.4.12.85. 7/2019 Legea, azaroaren 14koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren 2/2000 Legea eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007 Legea aldatzekoa.....	1317
6.4.12.86. 17/2020 Legea, abenduaren 22koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari buruzko 5/2008 Legea aldatzekoa.....	1318
6.4.12.87. 19/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzkoa.....	1319
6.4.13. Madrilgo Autonomia Erkidegoa.....	1321
6.4.13.1. 11/1998 Legea, uztailaren 9koa, Madrilgo Erkidegoko Kontsumitzaileak babesteari buruzkoa.....	1322
6.4.13.2. 5/2003 Legea, martxoaren 20koa, Madrilgo Erkidegoko Hondakinei buruzkoa.....	1323
6.4.13.3. 6/2016 Legea, azaroaren 24koa, Madrilgo Erkidegoan Kirolaren Lanbideetan Egikaritzea antolatzeari buruzkoa.....	1324
6.4.14. Murtziako Autonomia Erkidegoa.....	1325
6.4.14.1. 6/1998 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Eskualdeko Eskola-kontseiluei buruzkoa.....	1326
6.4.14.2. 2/2005 Legea, martxoaren 11koa, Murtziako Eskualdeko Akademiei buruzkoa.....	1327
6.4.14.3. 8/2005 Legea, abenduaren 14koa, Murtziako Eskualdeko Eraikuntzaren Kalitateari buruzkoa.....	1328

6.4.14.4. 6/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Eskualdeko Gazteriari buruzkoa.....	1329
6.4.14.5. 7/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Eskualdeko emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta genero-indarkeriaren aurka babestekoa	1330
6.4.14.6. 3/2009 Legea, maiatzaren 11koa, Murtziako Eskualdeko Osasun-sistemaren Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa.....	1332
6.4.14.7. 12/2013 Legea, abenduaren 20koa, Murtziako Eskualdeko Turismoari buruzkoa	1333
6.4.14.8. 1/2014 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Eskualdeko Artisautzari buruzkoa	1334
6.4.14.9. 3/2014 Legea, uztailaren 2koa, Murtziako Eskualdeko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari buruzkoa	1335
6.4.14.10. 12/2014 Legea, abenduaren 16koa, Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa	1336
6.4.14.11. 8/2015 Legea, martxoaren 24koa, Murtziako Eskualdeko Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa.....	1337
6.4.14.12. 8/2016 Legea, maiatzaren 27koa, Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoko lesbianen, gayen, bisexualen, transexualen, transgeneroen eta intersexualen berdintasun sozialari buruzkoa, eta sexu-orientazioaren zein genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa	1338
6.4.14.13. 4/2017 Legea, ekainaren 27koa, Murtziako Eskualdeko Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	1340
6.4.14.14. 5/2018 Legea, maiatzaren 28koa, Murtziako Eskualdeko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1342
6.4.14.15. 10/2018 Legea, azaroaren 9koa, kalitateko enplegu egonkorra sortzeko erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa bizkortzeari buruzkoa	1343
6.4.14.16. 13/2018 Legea, azaroaren 29koa, Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari buruzkoa	1344
6.4.15. Valentziako Autonomia Erkidegoa	1345
6.4.15.1. 4/1983 Legea, azaroaren 23koa, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoa.....	1346
6.4.15.2. 3/1984 Legea, ekainaren 6koa, RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzekoa.....	1360
6.4.15.3. 8/1984 Legea, abenduaren 4koa, Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera arautzen duena	1361
6.4.15.4. 7/1998 Legea, irailaren 16koa, Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzekoa	1362
6.4.15.5. 3/2002 Legea, ekainaren 13koa, Liburuari buruzkoa.....	1375
6.4.15.6. 1/2006 Lege Organikoa, apirilaren 10koa, 5/1982 Lege Organikoa, uztailaren 1koa, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuarena, erreformatzekoa	1377
6.4.15.7. 4/2007 Legea, otsailaren 9koa, Valentziako Unibertsitate-sistema koordinatzeari buruzkoa.....	1381
6.4.15.8. 8/2010 Legea, ekainaren 23koa, Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari buruzkoa.....	1382
6.4.15.9. 3/2014 Legea, uztailaren 11koa, Generalitatena, Valentziako Erkidegoko Abelbideei buruzkoa.....	1385
6.4.15.10. 12/2015 Legea, abenduaren 29koa, Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua berreskuratzeari buruzkoa	1386
6.4.15.11. 6/2016 Legea, uztailaren 15koa, Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista-zerbitzuari buruzkoa.....	1389
6.4.15.12. 10/2017 Legea, maiatzaren 11koa, Gorteen aurreko Legegintzako Herri Ekimena arautzen duena	1393
6.4.15.13. 13/2017 Legea, azaroaren 8koa, Valentziako Erkidegoko Taxiari buruzkoa.....	1394
6.4.15.14. 4/2018 Legea, otsailaren 21koa, Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna arautu eta sustatzeari buruzkoa	1395
6.4.15.15. 12/2018 Legea, maiatzaren 24koa, Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari buruzkoa	1412
6.4.15.16. 15/2018 Legea, ekainaren 7koa, Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari buruzkoa	1413

6.4.15.17. 2/2020 Legea, abenduaren 2koa, Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari buruzkoa.....	1416
6.4.5.18. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari buruzkoa.....	1418
6.4.15.19. 4/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2021erako Aurrekontuei buruzkoa.....	1420
6.4.15.20. 2/2021 Legea, martxoaren 26koa, Valentziako Erkidegoko <i>Síndic de Greuges</i> i buruzkoa.....	1421
6.4.15.21. 4/2021 Legea, apirilaren 16koa, Valentziako Funtzio Publikoari buruzkoa.....	1423
7. Frantziako Errepublika.....	1429
7.1. Kodeak.....	1430
7.1.1. Aduanen Kodea.....	1431
7.1.2. Aseguruen Kodea.....	1432
7.1.3. Atzerritarren Sarrera eta Egonaldiaren eta Asilo-eskubidearen Kodea.....	1434
7.1.4. Barne Seguratasunaren Kodea.....	1446
7.1.5. Defentsaren Kodea.....	1447
7.1.6. Diruaren eta Finantzen Kodea.....	1448
7.1.7. Garraioen Kodea.....	1458
7.1.8. Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodea.....	1464
7.1.9. Gizarte Segurantzaren Kodea.....	1466
7.1.10. Herritarren eta Administrazioaren arteko Harremanen Kodea.....	1469
7.1.11. Hezkuntzaren Kodea.....	1470
7.1.12. Ikerketaren Kodea.....	1482
7.1.13. Ingurumenaren Kodea.....	1483
7.1.14. Jabetza Intelektualaren Kodea.....	1485
7.1.15. Justizia Militarren Kodea (berria).....	1489
7.1.16. Kode Zibila.....	1492
7.1.17. Kontsumoaren Kodea.....	1495
7.1.18. Lanaren Kodea.....	1499
7.1.19. Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra.....	1509
7.1.20. Mayotteko Aduanen Kodea.....	1515
7.1.21. Meatzaritza Kodea (berria).....	1516
7.1.22. Merkataritza Kodea.....	1517
7.1.23. Mutualitatearen Kodea.....	1520
7.1.24. Nekazaritzaren eta Itsas Arrantzaren Kodea.....	1522
7.1.25. Osasun Publikoaren Kodea.....	1524
7.1.26. Ondarearen Kodea.....	1547
7.1.27. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodea.....	1548
7.1.28. Prozedura Zibilarren Kodea.....	1550
7.1.29. Turismoaren Kodea.....	1556
7.1.30. Zerbitzu Nazionalaren Kodea.....	1557
7.1.31. Zerga Prozeduren Liburua.....	1559
7.1.32. Zergen Kode Orokorra.....	1560
7.1.33. Zergen Kode Orokorra (2. eranskina).....	1565

7.1.34. Zergen Kode Orokorra (3. eranskina)	1568
7.1.35. Zigor Kodea	1574
7.1.36. Zigor Prozeduraren Kodea.....	1576
7.1.37. Zinemaren eta Animazioaren Kodea	1605
7.2. Gainerako lege-testuak.....	1606
7.2.1. Gizakiaren eta Herritarraren Eskubideei buruzko Adierazpena (1789): II. artikulua	1607
7.2.2. 1924ko ekainaren Ieko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan legeria zibil frantsesa indarrean jartzen duena	1608
7.2.3. 1924ko ekainaren Ieko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jartzen dituena	1609
7.2.4. 46-942 Legea, 1946ko maiatzaren 7koa, Topografo Adituen Elkargoa eratzen duena	1610
7.2.5. 46-2196 Legea, 1946ko urriaren 11koa, Liburuaren Zentro Nazionala eratzen duena.....	1611
7.2.6. <i>51-46 Legea, 1951ko urtarrilaren 11koa, Tokian Tokiko Hizkuntzei eta Dialektoei buruzkoa (Deixonne legea)</i>	1612
7.2.7. 52-1322 Legea, 1952ko abenduaren 15ekoa, itsasoz haraindiko Frantziako ministerioen mendeak diren lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode bat eratzen duena.....	1614
7.2.8. Frantziako Errepublikaren 1958ko urriaren 4ko Konstituzioa: 2. eta 75-1 artikulua.....	1617
7.2.9. 71-1130 Legea, 1971ko abenduaren 31koa, zenbait lanbide judizial eta juridikoren gaineko aldaketak egiten dituena.....	1618
7.2.10. 72-659 Legea, 1972ko uztailearen 13koa, Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari buruzkoa	1621
7.2.11. 72-964 Legea, 1972ko urriaren 25ekoa, nazionalitate frantsesa eskuratzen, berreskuratzen edo haren aitortpena jasotzen duten pertsonen izen-deiturak frantsesetari buruzkoa	1622
7.2.12. 78-1184 Legea, 1978ko abenduaren 20koa, gaztelaniazko eskola-liburuak Frantziara inportatzeari buruz Frantziako Errepublikako eta Espainiako Erresumako gobernuen arteko 1977ko uztailearen 7ko gutun-trukea onesteko baimena ematen duena	1623
7.2.13. 82-610 Legea, 1982ko uztailearen 15ekoa, Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari buruzkoa	1624
7.2.14. 83-520 Legea, 1983ko ekainaren 27koa, Zigor Kodea, Zigor Prozeduraren Kodea eta legezko zenbait xedapen itsasoz haraindiko lurraldeetan aplikagarri bihurtzen dituena.....	1625
7.2.15. 84-594 Legea, 1984ko uztailearen 12koa, lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari buruzkoa eta lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legea osatzen duena	1626
7.2.16. 85-695 Legea, 1985eko uztailearen 11koa, Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen ematen dituena.....	1627
7.2.17. 85-1376 Legea, 1985eko abenduaren 23koa, Ikerketa eta Garapen Teknologikoari buruzkoa.....	1628
7.2.18. 86-845 Legea, 1986ko uztailearen 17koa, Polinesia Frantseseko lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorreari buruzkoa eta lan-arloko ikuskatzailetzen eta auzitegien antolaketari eta funtzionamenduari buruzkoa	1630
7.2.19. 86-897 Legea, 1986ko abuztuaren 1ekoa, Prentsaren Araubide Juridikoa aldatzen duena	1631
7.2.20. 86-1067 Legea, 1986ko irailaren 30ekoa, Hedabideen Komunikazio Askatasunari buruzkoa (Léotard legea).....	1632
7.2.21. 86-1383 Legea, 1986ko abenduaren 31koa, itsasoz haraindiko departamenduetako, Saint-Pierre eta Mikelumeko eta Mayotteko garapen-programei buruzkoa	1641
7.2.22. 87-571 Legea, 1987ko uztailearen 23koa, Mezenasgoa garatzeari buruzkoa.....	1642
7.2.23. 89-436, 1989ko ekainaren 30ekoa, Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzkoa.....	1643
7.2.24. 90-34 Legea, 1990eko urtarrilaren 10ekoa, atzerritarrak Frantzia sartzeko eta bertan egonaldi bat egiteko	

baldintzei buruzko 1945eko azaroaren 2ko 45-2658 Agindua aldatzen duena	1647
7.2.25. 91-647 Legea, 1991ko uztailaren 10ekoa, Justiziaren Alorreko Laguntzei buruzkoa	1648
7.2.26. 94-99 Legea, 1994ko otsailaren 5ekoa, Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari buruzkoa	1649
7.2.27. 94-665 Legea, 1994ko abuztuaren 4koa, Frantsesaren Erabilerari buruzkoa	1650
7.2.28. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa, Frantziako Errepublikak 1999an sinatua	1655
7.2.29. 95-I Legea, 1995eko urtarrilaren 2koa, Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, Jugoslavia ohiko lurraldean 1991. urteaz geroztik nazioarteko zuzenbide humanitarioaren aurka izandako urraketen erantzuleak epaitze aldera nazioarteko auzitegi bat eratzeari buruzkoa, legeria frantsesera egokitzen duena.....	1657
7.2.30. 95-II5 Legea, 1995eko otsailaren 4koa, Lurralde-antolamendu eta -garapenaren Orientazioari buruzkoa	1659
7.2.31. 95-836 Legea, 1995eko uztailaren 13koa, "Eskola-kontratu Berria" Egitasmoaren Programazioari buruzkoa	1661
7.2.32. 97-283 Legea, 1997ko martxoaren 27koa, Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa egin eta zuzentarauok Jabetza Intelektualaren Kodean sartzen dituenak.....	1662
7.2.33. 99-209 Legea, 1999ko martxoaren 19koa, Kaledonia Berriari buruzkoa	1663
7.2.34. 99-533 Legea, 1999ko ekainaren 25ekoa, Lurralde Antolaketa eta Garapen jasangarriari buruzkoa (Voynet legea).....	1665
7.2.35. 2000-1207 Legea, 2000ko abenduaren 13koa, Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari buruzkoa	1666
7.2.36. 2002-92 Legea, 2002ko urtarrilaren 22koa, Korsikari buruzkoa.....	1667
7.2.37. 2003-1312 Legea, 2003ko abenduaren 30ekoa, 2003ko Aurrekontuak zuzentzen dituenak.....	1672
7.2.38. 2004-192 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantsesari Autonomia-estatutua ematen diona	1673
7.2.39. 2004-193 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua osatzen duena.....	1675
7.2.40. 2004-806 Legea, 2004ko abuztuaren 9koa, Osasun Publikoaren Arloko Politikari buruzkoa.....	1676
7.2.41. 2005-102 Legea, 2005eko otsailaren 11koa, zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzkoa	1678
7.2.42. 2005-412 Legea, 2005eko maiatzaren 3koa, Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari buruzkoa ..	1680
7.2.43. 2005-754 Legea, 2005eko uztailaren 4koa, Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuak irakaskuntzaren alorrean buruturiko akordioa onesteko baimena ematen duena	1682
7.2.44. 2006-1771 Legea, 2006ko abenduaren 30ekoa, 2006ko Aurrekontuak zuzentzen dituenak.....	1686
7.2.45. 2008-496 Legea, 2008ko maiatzaren 27koa, diskriminazioari aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituenak	1687
7.2.46. 2009-594 Legea, 2009ko maiatzaren 27koa, Itsasoz Haraindiko Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari buruzkoa.....	1688
7.2.47. 2009-1436 Legea, 2009ko azaroaren 24koa, Espetxei buruzkoa	1689
7.2.48. 2010-160 Legea, 2010eko otsailaren 22koa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuak hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen duena.....	1690
7.2.49. 2010-873 Legea, 2010ko uztailaren 27koa, Estatuaren kanpo-harremanei buruzkoa.....	1691
7.2.50. 2013-595 Legea, 2013ko uztailaren 8koa, Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari buruzkoa	1693
7.2.51. 2013-660 Legea, 2013ko uztailaren 22koa, Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari buruzkoa	1698
7.2.52. 2014-773 Legea, 2014ko uztailaren 7koa, Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari buruzkoa	1699

7.2.53. 2016-1321 Legea, 2016ko urriaren 7koa, Errepublika Digital Baten Aldekoa	1702
7.2.54. 2016-1547 Legea, 2016ko azaroaren 18koa, XXI. Mendeko Justiziaren Modernizazioari buruzkoa.....	1704
7.2.55. 2017-256 Legea, 2017ko otsailaren 28koa, itsasoz haraindi berdintasun erreala ezartzeko programazioari buruzkoa eta arlo sozial eta ekonomikoko beste xedapen batzuk ematen dituen.....	1705
7.2.56. 2018-133 Legea, 2018ko otsailaren 26koa, segurtasunaren alorreko Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituen.....	1706
7.2.57. 2018-771 Legea, 2018ko irailaren 5koa, Nork Bere Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari buruzkoa	1707
7.2.58. 2019-222 Legea, 2019ko martxoaren 23koa, 2018-2022 Aldiaren Programazioari eta Justiziaren Erreformari buruzkoa.....	1708
7.2.59. 2019-I461 Legea, 2019ko abenduaren 27koa, Toki-esparruan Engaiatzeari eta Gertuko Akzio Publikoari buruzkoa	1709
7.2.60. 2021-641 Legea, 2021eko maiatzaren 21koa, Eskualde-hizkuntzen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzkoa (Molac legea).....	1710
7.2.61. 2021-1031 Legea, abuztuaren 4koa, garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko programazioari buruzkoa	1713
7.2.62. 2021-I109. Legea, abuztuaren 24koa, Errepublikaren printzipioekiko errespetua onartzen duena	1714

AURKEZPENA

*Sagrario Aleman,
Jagon sailburua*

2017. urtean Hizkuntza-zuzenbidea. *Testu-bilduma euskaraz (2. argitaraldi berrikusi eta emendatua)* lana aurkeztean adierazi nuen bezala, 2007. urtean hasitako bidean bertze mugarri bat jarri nahi zuen Euskaltzaindiak hizkuntza-eskubideen eremuan tresnak eskainiz.

Izan ere, Euskaltzaindiaren eginkizuna da euskara eta euskaldunon eskubideak zaintzea, eta eskubide horiek aldezteko modu bat hizkuntza-zuzenbideari buruz argitaratzen diren lege-testuak argitaratzea da.

Xede hori gogoan, Jagon Saileko Sustapen batzordeak bertze urrats bat egin du, eta, hizkuntza-zuzenbideari zuzenean loturik dauden testuez gain, gainerako ordenamendu juridikoan aldez edo moldez arautzen diren hizkuntza-eskubideak ekarri nahi izan ditu hirugarren argitalpen honetara.

Izan ere, Euskaltzaindia horrelaxe betetzera dator Baluartean, 2019ko urtarrilaren 17an, *Hizkuntza gutxiagotuak jagon, euskaraz bizi - XXIII. Jagon jardunaldian* emandako hitza. Lan gaitza, etengabea, baina, aldi berean, euskaldunon interesak babesteko ezinbertzekoa duguna.

ATARIKOA

*Andres Urrutia,
euskaltzainburua*

1. Hizkuntza-zuzenbidea eta euskara: testu-bilduma eguneratu honen zergatia

Begi-bistakoak dira *Hizkuntza-zuzenbidea. Testu-bilduma euskaraz* izeneko lana 2007an argitaratu genuenetik hona hizkuntza-zuzenbidean gertatu diren aldaketak, batez ere eremu urriko hizkuntzen inguruko kezkek eta ardurek sorrarazitakoak. Sarritan bizirik irautea dute helburu horiek, hamaikatxo oztopo eta arazoren aurrean.

Funtsezkoena, ahalegin horietan, halako hizkuntzak eurak gizartean erabiltzea eta zabaltzea da, eremu berrietara heldu nahian, lehendik berezkoak dituenak alboratu gabe. Beharrezkoena, ordea, hizkuntza horietarako berme juridikoa izatea da, zuzenbideak eremu jakinak babes ditzan horientzat.

Hizkuntza-zuzenbide esan ohi zaio horri, horretara bildu baitira, bateko, hizkuntza gutxituen araubidea osatzen duten xedapenak; eta, besteko, araubide horrek ekarri du, lege-munduan ohikoa den bezala, eskubide eta betebeharren multzoa, hizkuntzaren inguruan moldatua.

Hortaz, kontzeptu berria ere sortu da, alegia, hizkuntza-eskubideena, gizabanakoaren eskubideen alorrean, lehendik ezagunak direnen aldamenean (hots, politika-, ekonomia-, gizarte-arlokoak...), hizkuntza gutxituen hiztunak bere baitara biltzen dituen.

Zuzenbideak hitzetan adierazten du bere edukia: *ius semper loquitur*. Hartara, euskaldunoi ere zuzenbideak hitz egiten digu ahots desberdinekin: batzuk, mundu-mailakoak, beste batzuk, Europa mailakoak; ukatu gabe, Euskal Herrian bertan, euskararen araubidea dela eta, indarrean ditugunak.

Ahots desberdinak, hizkuntza desberdinetan. Horregatik, hain zuzen ere, berebiziko ahalegina egin du oraingoan Euskaltzaindiaren Jagon Saileko Sustapen batzordeak ahots eta mezu horiek, hizkuntza-zuzenbidearenak, euskaraz eguneratzen, 2007ko eta 2019ko argitalpenekoen osagarri, euskaldun orok eskura izan dezan hots horiek barruratzen dituen mezua.

Bilduma eguneratu batera ekarri du Euskaltzaindiaren Sustapen batzordeak egun euskarari bere herrialde guztietan aplikagarri zaizkion testu nagusiak. Ipar zein Hego Euskal Herrian, osterantzeko ordenamendu juridikoen gainetik, hizkuntza-zuzenbidea helburu duten eta aplikagarri diren arauak eta bestelakoak dira honen eramaileak.

Hori ez ezik, Espainiako Erresumako araudiak eta Frantziako Errepublikakoak emendatu egin dira.

2. Bildumaren nondik norakoak

Araubide baten bildumaz denaz bezainbatean, egitura jakineko argitalpena da hau. Izatez, piramide baten antzera jokatu da oraingoan ere, 2007ko eta 2019ko argitalpenetan egin genuen bezalaxe, maila geografiko eta inoizkorik gehien duten testuetatik abiatu, eta egun Euskal Herriko herrialdeetan aginduzkoak direnak zehaztu arte.

Piramide horren mugarriak lehen bezala honelaxe daude sailkatuak:

1. Nazio Batuak; 2. LANE; 3. UNESCO; 4. Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa); 5. Europar Batasuna; 6. Espainiako Erresuma; 7. Frantziako Errepublika.

Bide horretatik eskura dezake liburu honen erabiltzaileak halako ikuspegi orokorra, egun Euskal Herrian ez ezik, mundu osoan hizkuntza-eskubideen nondik norakoak egoki barruratzen dituen.

Hizkuntza-araubidea emateko orduan, bestalde, arreta eta harrera bereizia eskaini zaio euskarari berari. Izan ere, testu guztiak euskaraz eman dira, uste izanik, nazioarteko testuen jatorrizko bertsioari muzin egin gabe, behar ditugula euskaldunok halako testuak euskaraz eta argitalpen fidagarri baten bidez bildurik izatea. Horregatik, kontzeptuak bateratu egin dira, testu lokabea izango bada hori beharrezkoa baita.

2007an ahalegina zen, testuak, kasurik gehienetan, euskaraz besteko hizkuntzetan emanak baitziren, aginduzkoa eta araubidezkoa dutena barruratzeko. Horren jakitun izan ginen, eta, hala eta guztiz ere, euskaraz eman izan ziren horiek, sakabanatuak baino, estekatuak eta lotuak izan zitzaizkiren euskaldunek 2019ko argitalpenean. Oraingoan, berriz, testuak eta eremu geografikoak emendatu egin dira.

Badakigu, horrela jokatuta, gure testua ez dela hainbat kasutan (batez ere, nazioarteko testuen kasuan) aginduzko letrak bilduko dituen. Badakigu, orobat, horrek behartu egiten gaituela zenbait testu moldatzera eta beste batzuk itzultzera.

Hala egin da argitalpen elektronikoa honetan eta PDF eta EPUB formatuetan eskaini diren horietan ere. Dena den, 2007ko eta 2019ko argitalpenean bezala, baziren lehendik ere liburu elektronikoa honetara bildutako testuetatik zenbaiten euskaratzeak. Horiek ere baliatu izan ditugu erreferentzia gisa, eta jatorrizko bertsioen erreferentziak oin-oharretan ipini ditugu, irakurleak jakin dezan zein izan zen testu horien jatorrizko bertsioa. Betiere, 2016an *Euskaltzaindiaren Hiztegia* argitaratu zen, eta 2018an, berriz, *Euskara Batuaren Eskuliburua*; bada, horiek izan dira argitalpen honen gidari, testu guztiak euskara berri, berri eta berriztatzailean argitaratzeko.

Hautua egin da. Hala nahita, gainera, hizkuntza-legeriaren multzoan modu askotara joka daitekeelako. Sustapen batzordearen aburuz, testu nagusiak bildu beharrekoak ziren, hots, lege-maila edota nazioarteko hitzarmenarena dutenak. Eduki horiez landa ere, ukaezinak dira jurisprudentzia eta gainerakoen zereginak. Azkenak, esan gabe doa, lan honen proiektutik baztertu ditugu, 2007. eta 2019. urteetan egin genuen bezala, baina bihar-etziko beharrezanean begira gaudelarik.

Bada, alabaina, nabarmendu beharreko puntua halakoetan, bizpahiru salbuespen egin baititugu. *Lehena*, eta agian nabariena, egun arauzkoa izan ez arren, aipagai

den Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa. Hurrena, Europan hizkuntza-eskubideetan berebiziko oihartzuna izan duten ebazpenetatik zenbait (Kuijpers ebazpena, Pasquale ebazpena, Killilea ebazpena eta Alfonsi ebazpena). Eta, azkena, egun indarrean ez diren lege-testuak, nahiz eta garai batean oinarri sendoa izan mota horretako hizkuntzen garatze-bidean.

Euskarari gagozkiola, bidenabar agertzen da euskarak duen araubide linguistiko nagusia. Jakina da, bestalde, araubide horretan Hego Euskal Herrian (Euskal Autonomia Erkidegoan nahiz Nafarroako Foru Komunitatean) duen ofizialtasuna, gaztelania bezala. Ofizialtasun horrek ekarri du, besteak beste, testu ofizialak ere herrialde horien aldizkari ofizialetan agertzea. Hartara, testu ofizial horiek barruratu dira bilduma honetara, gaur egungo hizkuntza- eta terminologia-moldeen arabera.

Jakin beza, hortaz, irakurle eta erabiltzaile horrek, halako zorra ordaindu behar izan duela bilduma eguneratu honek, nahiz eta aringarri moduan azaldu, halako kasuetan eta oin-oharren bidez, ezinbesteko gaurkotze laburrak, batik bat toponimiaren alorrean egin izan direla.

3. Sustapen batzordea: bilduma honen bidea

Aspalditik izan du Sustapen batzordeak bilduma hau eguneratzeko asmoa. Iturriak bildu, testuak antolatu eta egitura baten barruan eman, 2007an eta 2019an argitaratu zituen lanei segida emanez. Izan ere, Sustapen batzordeak du horretarako agindua Euskaltzaindiaren barruan, batzordekide baititu euskararen gizarte-kezka duten adituetatik hainbat: soziolinguistak, legelariak, irakasleak, funtzionarioak... hau da, egunero euskararekin bizitzaren hainbat esparrurekin harreman estuak dituztenak, euren lanbideak direla eta. Hori aski ez balitz, gogora bedi Euskal Herriko herrialdeetan Euskaltzaindiak dituen ordezkariak ere kide direla, horretan ere Euskal Herriko ikuspegi osoa biltzen dela.

2007ko eta 2019ko argitalpenetatik oraingo argitalpen honetara, testu asko gehitu dira, batez ere Espainiako Erresumako autonomia-erkidegoenak.

Batzordearen barruan, ni neu, Santiago Larrazabal Basañez eta Gotzon Lobera Revilla ahalegindu gara orduko lanei behar besteko segida ematen.

Horretara jarriak, tresna lagungarria eskaini nahi izan die Jagon Saileko Sustapen batzordeak Euskaltzaindiari eta euskaldunei, euskararen aitzinatze-bidean, protagonista ez ezik, hainbat testu juridikoren eramaile ere izan dadin euskara, gure eguneroko bizitzan hizkuntzaren nondik norakoak erro-errotik markatzen dituzten testuena, hain justu ere.

ARGITALPEN ELEKTRONIKO HONEN EZAUGARRIAK

*Andres Urrutia
Santiago Larrazabal
Gotzon Lobera*

Hizkuntza-zuzenbidea. Testu-bilduma euskaraz (2. argitaraldi berrikusi eta emendatua) lanak berrikuntza garrantzitsuak ekarri zituen Euskaltzaindiak 2007an argitaratutako *Hizkuntza-zuzenbidearekin* alderatuz gero. Aldaketa nagusiak testuen kopuruari eta argitalpenaren beraren formatuari zegozkion.

Euskaltzaindiak 2019an Baluarten egindako aurkezpenean hitza eman zuen argitalpen hura aldian-aldian berrituko zuela. Horrela, 3. argitalpen berrikusi eta emendatu honen bitartez jarraipena eman nahi izan zaio 2007an hasitako bideari.

Argitalpen honen bereizgarri nagusiak hedadura geografikoari, edukiari, denbora-eremuari, antolaketari eta testuen kopuruari dagozkie.

1. Hedadura geografikoa

Arlo honetako berrikuntzarik garrantzitsuena Espainiako Erresumaren atalari dagokio. Izan ere, 2019ko 1. edizio digitalean Espainiako Erresumako Gorteek, Eusko Legebiltzarrak eta Nafarroako Parlamentuak hizkuntza-zuzenbidearen inguruan onetsitako testuak argitaratu ziren. Oraingo 2. argitaraldi elektronikoa honetan, berriz, Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoetako parlamentuen legeak ere sartu dira, legeok hizkuntza-eskubideak alde edo moldez ukitzen dituztenean.

2. Edukia

Alde batetik, hizkuntza-eskubideen alderdi pertsonala arautzen duten legeak sartu dira, hizkuntza-eskubide kolektiboak arautzen dituztenez gainera. Ildo horretan, esan beharra dago hizkuntza-eskubideak pertsonaren beraren eskubide gisa arautzen direla herrialde, autonomia-erkidego eta erregio elebakarretan ere.

Beste alde batetik, hizkuntza-eskubideak xede-eskubide dira batzuetan, baina tresna-eskubide ere badira besteetan; horrela, hizkuntza-eskubideak beste eskubide batzuk babesteko lanabes dira (giza duintasuna, kontsumitzaile-izaera...).

Hirugarrenik, estatuaren, autonomia-erkidegoen eta erregioen testu instituzionalak ekarri dira argitalpen honetara, testu horien araudiak hizkuntza-eskubideak ukitzen dituztenean (HABEren legea, esaterako).

Laugarrenik, hizkuntza-zuzenbidez ateko lege-testuak eta nazioarteko hitzarmenak sartu dira aldez edo moldez gizabanakoen hizkuntza-eskubideak ukitzen dituztenean.

Azkenik, gaztelaniazko eta frantsesezko testu elebakarrak euskaratu egin dira.

3. Denbora-eremua

Argitalpen elektronikoen beste ezaugarri bat denboraren eremuari dagokio. Izan ere, ez dira 2019tik aurrerako testu berriak bakarrik sartu, ezpada lehenagoko testuak ere sartu dira, hizkuntza-eskubideek, haien zuzeneko gai izan ez arren, testu horien eremu subjektiboko pertsonak ukitzen dituztenean. Horrela, barbarako, Frantziako Errepublikako 1924ko lege bi ekarri dira, Lehen Mundu Gerra amaitu ostean Frantziak hartutako lurralde batzuetan legeria zibil frantsesa eta merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jarri zituztenak.

4. Antolaketa

Modu desberdinean antolatu dira Espainiako Erresumako testuak eta Frantziako Errepublikakoak. Lehenengoaren kasuan, hurrenkera kronologiko hutsa erabili da; bigarrenarenean, ostera, alde batetik kodeak antolatu dira epigrafe baten barruan hurrenkera alfabetikoari jarraituz (*Kodeak*), eta legeek, beste epigrafe batera bilduek, hurrenkera kronologikoari jarraitzen diote (*Gainerako lege-testuak*).

5. Testuen kopurua

Berau da 2019ko argitaralditik honako aldaketarik ikusgarriena. Irakurlea aldaketa honen izariaz kontura dadin, jarraian emango ditugu zenbakiak, argitaraldi biak elkarrekin erkatuz:

Lehenengoz, Europar Batasunaren atalean testu bi gehiago sartu dira, eta 14 testutik 16ra igaro da. Testu biok Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari dagozkio.

Bigarren, Espainiako Erresumako Gorteei dagokienez, berriz, testu batetik 84 testura pasatu gara.

Hirugarren, Euskal Autonomia Erkidegoaren testuak 26tik 69ra igaro dira, 43 testu gehituz.

Laugarren, Nafarroako Foru Komunitatean testuak 3tik 35era pasatu dira, 32 testu erantsiz.

Bosgarren, Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak dira, zalantza barik, aipagarrienak. Egin-eginean ere, 2019ko argitaraldian ez zen eremu horretako testurik sartu, eta oraingoan, berriz, 470 lege-testu sartu dira.

Azkenik, Frantziako Errepublikaren lege-testuak 8tik 99ra igaro dira; testu horietatik, berriz, 37 kodeak dira, eta beste 62ak legeak.

Laburbilduz, 2019ko argitaraldian 94 testu jasotzen ziren bitartean, argitaldian elektronikoen honetan 786 testu jaso dira. Hau da, 692 testu berri erantsi dira argitalpen honetan.

Irakurlea errazago kontura dadin aldaketa honekin, beste datu hauek emango ditugu paperezko edizioa egin balitz bezala. Horretarako, ondoko lauki hau erantsiko dugu:

Itema (2021-09-30)	HZ2 (2019)	HZ3 (2021)
Orrialdeak	199	1.714
Hitzak	40.488	310.484
Karakterea tartek barik	316.786	2.483.082
Karakterea tartekin	355.136	2.775.337
Lerroaldeak	2.239	19.274
Lerroak	5.954	50.332
Oin-oharrak	109	935

Euskararen estandarizazio eta batasunaren ikuspegitik, 2019ko argitaraldirako erabilitako irizpide eta oinarri berberak ezarri dira oraingo argitaraldi elektronikoko honetan ere, orduetik hona hartutako erabakien ondoriozko aldaketak sartuz.

Gauza bera esan daiteke terminologiari dagokionez. Izan ere, ahalegina egin dugu bertsio guztietan terminologia bera erabiltzeko. Areago, 1980ko hamarkadako testuak eguneratu egin dira morfologiaren, joskeraren eta terminologiaren ikuspegitik.

Aurreko argitaraldietan (2007koan eta 2019koan) egin zen moduan, oraingo argitalpenean ere Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak Administrazio Publikoko langileentzat emandako irizpideak hartu dira kontuan.

Argitaraldi honek hiru formatu ditu: argitalpen digitala, ePub formatua eta PDF formatua (azken formatu biotan argitalpen osoa eskura daiteke).

2019ko edizioan egin zen bezala, bilaketa zabalak egin daitezke bigarren argitaraldi digital honetan, bai eta bilaketa murriztuak ere, eta, gainera, bilaketen emaitzak batera agerrarazi. Eginkizun hori erraztu eta zehatzago egin ahal izateko, 35.702 bilatzaile gordin landu dira.

Argitalpen hau, zuzenbidearen edukiari dagokionez, 2021eko irailaren 30ean itxi da.

TESTUAK

1. NAZIO BATUAK

1.1. Nazio Batuen Gutuna, 1945eko urriaren 24koa¹

55. artikulua

Nazioen arteko harremanak baketsuak eta lagunen artekoak izan daitezzen, egonkortasun- eta ongizate-baldintzak sortu behar direnez gero, eta baldintza horiek sortzekotan, betiere eskubideen berdintasunari eta herrien determinazio askeari buruzko printzipioa errespetatuz, eta errespetu hori oinarri moduan harturik, Erakundeak sustatuko du:

- a) bizitza-maila altuagoak, guztiontzako lan iraunkorra, eta ekonomia- nahiz gizarte-aurrerapen eta garapenerako baldintzak;
- b) ekonomia-, gizarte- eta osasun-arloko nazioarteko arazoak konpontzea, eta horien ondoriozko bestelako arazoak ere, eta kultura- eta hezkuntza-alarretan nazioarteko lankidetzak; eta
- c) guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiak direla-medio diskriminaziorik egin gabe, eta eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna.

¹ <http://www.un.org/es/charter-united-nations/index.html>

1.2. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa²

HITZAURREA

Kontuan izanik munduko askatasuna, justizia eta bakea giza familiako kide guztien berezko duintasunean eta eskubide berdinean eta ukaezinetan oinarritzen direla;

Kontuan izanik giza eskubideak ez ezagutzearen eta gutxiestearen ondorioz, giza kontzientziari irain egiten dioten basakeriak gertatu izan direla; eta gizon-emakumeek, beldur eta gabezia orotatik aske, hitz egiteko askatasuna eta sinesmen-askatasuna izango dituzten munduaren etorrera aldarrikatu dela gizakiaren helburu nagusi;

Kontuan izanik ezinbestekoa dela giza eskubideak zuzenbidezko erregimen batek babestea, gizaki-tirania eta zapalkuntzaren aurkako azken irtenbidea den matxinadara jo beharrean aurkitu ez dadin;

Kontuan izanik ezinbestekoa dela, baita ere, herrialdeen artean harreman lagunkoiak bultzatzea;

Kontuan izanik Nazio Batuetako kide diren herriek gizakiaren oinarrizko eskubideetan, gizakiaren duintasun eta balioan eta gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean duten fedea tinko azaldu dutela agerian; eta, askatasunaren ikuspegi zabalago baten barruan, gizarte aurrerakuntza sustatzeko eta bizitza-maila jasotzeko erabakita daudela adierazi dutela;

Kontuan izanik estatu kideek, Nazio Batuen Erakundearekin elkarlanean, gizakiaren oinarrizko eskubide eta askatasunen errespetu orokorra eta eraginkorra ziurtatzeko hitza eman dutela;

Kontuan izanik emandako hitz hori osotasunean betetzeko garrantzi handikoa dela eskubide eta askatasun horiek berdinean ulertzea;

BATZAR OROKORRAK

GIZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSAL HAU EGITEN DU,

herri eta nazio guztiek izan beharreko jomuga legez. Beronen xedea da, bai gizabanakoek, bai instituzioek, adierazpen honetan etengabe oinarrituta, alde batetik, eskubide eta askatasun hauen errespetua bultzatzea irakaskuntzaren eta hezkuntzaren bidez, eta, bestetik, maila nazionalean eta nazioarte mailan arian-arian neurriak hartzea, era eraginkorrean eta orokorrean ezar daitezen ziurtatzeko, bai elkarkide diren estatuetakoko herrien artean, baita horien jurisdikzioaren mendean dauden lurraldeetan ere.

1. artikulua

Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela; eta, ezaguera eta kontzientzia dutenez gero, elkarren artean senide legez jokatu beharra dute.

² <http://www.un.org/es/universal-declaration-human-rights/>

2. artikulua

Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik.

Ez zaio begiratuko gainera, pertsona zein herrialde edo lurraldetakoa den; ezta hango politikari, legeei edo nazioarteko egoerari, nahiz eta herri hori independentea, besteren administrazio fiduziarioaren mendeko lurraldea, autonomiarik gabea edo nola-halako subiranotasun-mugak dituena izan.

3. artikulua

Gizabanako guztiek dute bizitzeko, aske izateko eta segurtasunerako eskubidea.

4. artikulua

Inor ez da izango besteren esklabo edo jopu; debekatuta dago esklabotza eta esklaboen salerosketa oro.

5. artikulua

Ezin daiteke inor torturatu, ezta inori zigor edo tratu txar, anker eta lotsarazlerik eman ere.

6. artikulua

Edozein gizon-emakumek du, nonahi, lege-nortasundun dela aitor diezaioten eskubidea.

7. artikulua

Gizon-emakume guztiak berdinak dira legearen aurrean eta denek dute, diskriminaziorik gabe, legezko babes izateko eskubidea. Denek dute adierazpen hau hausten duen edozein diskriminazioaren aurka eta diskriminazio horren eragileen aurka babes berbera izateko eskubidea.

8. artikulua

Pertsona orok du konstituzioak edo legeek gizon-emakumeei aitortzen dizkieten oinarrizko eskubideak hausten dituzten egintzetatik babesteko, norbere herrialdeko auzitegi eskudunetan errekurtsio eraginkorra jartzeko eskubidea.

9. artikulua

Inor ezingo da arrazoirik gabe atxilotu, preso hartu edo erbesteratu.

10. artikulua

Pertsona orok eskubidea du, berdintasun osoan, auzitegi independente eta inpartzialean jendaurrean hitz egin eta zuzentasunez entzun diezaioten, nahiz bere eskubide eta betebeharrak erabakitzeke, nahiz bere aurkako salaketa penalak aztertzeke.

11. artikulua

1. Delituagatik salatutakoak eskubidea du errugabetzat jo dezaten, errudun dela legez eta jendaurreko epaiketan frogatzen ez den bitartean. Epaiketan bere burua zaintzeko berme guztiak ziurtatuko zaizkio.

2. Egintzak edo ez-betetzeak izandakoan, herrialdeko edo nazioarteko legeriaren arabera delitu ez baziren, ezingo da inor kondenatu. Delitua egitean aplikagarri den zigorra baino larriagorik ere ezingo zaio jarri.

12. artikulua

Ez dago arrazoirik gabe beste inoren bizitza pribatuan, familian, etxean edo postan esku-sartzerik, ezta inoren ohore edo izen onari eraso egiterik ere. Nornahik du esku-sartze edo eraso horien aurka legezko babesaren izateko eskubidea.

13. artikulua

1. Pertsona orok du joan eta etorri aske ibiltzeko eskubidea eta estatu baten lurraldean bizilekua aukeratzekoa.

2. Pertsona orok du edozein herrialdetatik alde egiteko eskubidea, baita norberetik ere, eta norbere herrialdera itzultzekoa.

14. artikulua

1. Jazarpena jasanez gero, pertsona orok du edozein herrialdetan babesaren bilatu eta izateko eskubidea.

2. Eskubide horretara ezin izango da jo delitu arruntek sortutako auzibideko egintza baten aurka, ezta Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurkako egintzak direla-eta ere.

15. artikulua

1. Pertsona orok du nazionalitatea izateko eskubidea.

2. Inori ezingo zaio arrazoirik gabe nazionalitatea kendu, ezta nazionalitatea aldatzeko eskubidea ukatu ere.

16. artikulua

1. Gizonek eta emakumeek, ezkon-adinetik aurrera, ezkontzeko eta familia eratzeko eskubidea dute, arraza, nazionalitate edo erlijioagatiko inolako mugarik gabe; eta, ezkontzari dagokionez, eskubide berberak dituzte bai ezkontuta jarraituz gero eta bai ezkontza-lotura ezabatuz gero ere.

2. Ezkongaien baimen aske eta osoz ez bada, ez dago ezkontzerik.

3. Familia da gizartearen oinarri jatorra eta berezkoa, eta estatuaren eta gizartearen babesaren izateko eskubidea du.

17. artikulua

1. Pertsona orok du jabe izateko eskubidea, bakarka nahiz taldean.

2. Arrazoirik gabe, ez zaio inori haren jabetza kenduko.

18. artikulua

Pertsona orok pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasunerako eskubidea du; eskubide horren barne da erlijio edo sinesmena aldatzeko askatasuna eta baita norbere erlijioa edo sinesmena bakarka nahiz taldean, jendaurrean edo pribatuan irakaskuntzaz, jardueraz, kultuz eta aginduak gordez azaltzeko askatasuna ere.

19. artikulua

Gizabanako guztiek dute iritzi- eta adierazpen-askatasuna. Eskubide horrek barne hartzen du erlijioa eta sinesmena aldatzeko askatasuna eta bakoitzaren iritziengatik inork ez gogaitzeko eskubidea, ikerketak egitekoa eta informazioa eta iritziak mugarik gabe eta nolana hiko adierazpidez jaso eta zabaltzekoa.

20. artikulua

1. Nornahik du bakean biltzeko eta elkartzeko eskubidea.
2. Inor ezingo da behartu elkarte bateko kide izatera.

21. artikulua

1. Pertsona orok du bere herrialdeko gobernuan parte hartzeko eskubidea, zuzenean nahiz libre aukeratutako ordezkarien bitartez.
2. Pertsona orok du berdintasunez norbere herrialdeko funtzio publikoan sartzeko eskubidea.
3. Herriaren borondatea da botere publikoaren agintearen oinarria; borondate hori aldiari aldiari egingo diren benetako hauteskundeetan adieraziko da. Hauteskundeok bozketa orokor eta berdinez eta isilpeko boto bidez egingo dira, edo boto askatasuna bermatzen duen beste bide batez.

22. artikulua

Pertsona orok du, gizarteko kide denez gero, gizarte-segurantza izateko eskubidea eta, herrialdearen ahaleginaz eta nazioarteko laguntzaz, estatu bakoitzaren antolaketa eta baliabideak kontuan izanik, gizabanakoaren duintasunerako eta nortasuna garatzeko ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak aseta izatekoa.

23. artikulua

1. Pertsona orok du lan egiteko eskubidea, lana aukeratzekoa, lan-baldintza bidezkoak eta egokiak izatekoa, eta langabeziaren aurkako laguntza jasotzekoa.
2. Pertsona orok du, diskriminaziorik gabe, lan beragatik soldata berbera jasotzeko eskubidea.
3. Lanean ari denak bidezko lansaria eta aski zaiona jasotzeko eskubidea du, bai bera eta bai bere familia, giza duintasunari dagokion bezala bizitzeko bestekoa. Horretarako aski ez bada lansaria gizarte-laguntzako beste baliabide batzuen bidez osatuko da.
4. Pertsona orok du, norbere interesen alde egiteko, sindikatuak eratu eta sindikatuko kide izateko eskubidea.

24. artikulua

Pertsona orori dagozkio atsedenerako eskubidea, aisiarakoa, lanaldiaren iraupen mugatua izatekoa eta aldian-aldian ordaindutako oporrak izatekoa.

25. artikulua

1. Pertsona orok du bizimodu egokia izateko eskubidea, bai berari eta bai bere familiari osasuna eta ongizatea bermatuko diena, eta batez ere janaria, jantziak, bizitokia, mediku-sorospena eta gizarte-zerbitzuak; eta baita lanik eza, gaixotasuna, elbarritasuna, alarguntasuna, zahartzaroa edo bizibidea nahi gabe galtzeko beste kasuren bat gertatzen denerako aseguruia izateko eskubidea ere.

2. Amek eta haurrek laguntza bereziak jasotzeko eskubidea dute. Haur guztiek, senar-emazteengandik nahiz ezkontzatik kanpo jaiotakoek, gizartearen babes berbera izateko eskubidea dute.

26. artikulua

1. Pertsona orok du hezkuntza-eskubidea. Hezkuntza doakoa izango da oinarrizko ikasketei dagokienez behintzat. Oinarrizko ikasketak egitea nahitaezkoa izango da; heziketa teknikoa eta lanbiderakoa, orokorra; eta denek izango dute goi-mailako ikasketak egiteko aukera bera, norberaren merezimenduen arabera.

2. Hezkuntzaren helburua giza nortasuna guztiz garatzea izango da, eta giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetua indartzea; herrialde, arraza eta erlijio guztien arteko elkar-ulertze, jasankortasun eta adiskidetasunaren alde egingo du; eta Nazio Batuen jarduna bultzatuko du, bakeak iraun dezan.

3. Gurasoek lehentasunezko eskubidea izango dute seme-alabei emango zaien hezkuntza mota aukeratzeko.

27. artikulua

1. Pertsona orok du eskubidea, erkidegoaren kultura-ekitaldietan aske parte hartzeko, artelanez gozatzeko, eta zientzia-aurrerakuntzan eta horri darizkion irabazietan parte hartzeko.

2. Zientzia, literatura edo arte mailan egindako lanen egile diren pertsona guztiek dute horregatik dagozkien interesak eta materialak babes dakizkien eskubidea.

28. artikulua

Pertsona ororen eskubidea da nazioarteko gizarte-ordena ezartzea, eta, ordena horretan, adierazpen honetako eskubide eta askatasunak era eraginkorrean garatzea.

29. artikulua

1. Pertsona orok erkidegoarekiko eginbeharrak ere baditu, erkidegoa baita haren nortasuna guztiz eta era askean garatzeko toki bakarra.

2. Pertsona orok, gainerako herritarren eskubide eta askatasunen errespetua ziurtatzeko eta gizarte demokratiko baten moral, ordena publiko eta ongizate orokorreko bidezko eskakizunak betetzeko legez ezartzen diren mugak baino ez ditu izango dagozkion eskubide eta askatasunez baliatzeko orduan.

3. Eskubide eta askatasun hauez ezingo da inor baliatu Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurka.

30. artikulua

Adierazpen honetan jasotako ezertan ezingo da ulertu estatuari edo talde edo gizabanakoren bati adierazpen honetan bertan adierazitako edozein eskubide eta askatasun deuseztatzeko jarduerak edo egintzak burutzeko eskubidea ematen zaionik.

1.3. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa³

27. artikulua

Estatuetan etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak daudenean, gutxiengo horietako gizakiei ez zaie ukatuko, haiek, talde bereko beste kideekin batera, duten eskubidea, euren kultura-bizitza izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, bai eta euren hizkuntza erabiltzeko ere.

³ <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%20999/volume-999-i-14668-english.pdf>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>
<http://www.aprodeh.org.pe/documentos/marco-normativo/legal/Pacto-Internacional-de-Derechos-Civiles-y-Politicos.pdf>

1.4. Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa⁴

2. artikulua

1. Itun honetan alde diren estatuek konpromisoa hartu dute, bakarka nahiz nazioarteko laguntza eta lankidetzarekin, zenbait neurri hartzeko, batik bat neurri ekonomiko eta teknikoak, ahalik eta baliabide gehien erabilia, hemen aitortutako eskubideen eraginkortasun osoa mailaz maila erdiesteko; horretarako, bide egoki guztiak baliatuko dituzte, eta, bereziki, legegintzako neurriak hartuko.

2. Itun honetan alde diren estatuek konpromisoa hartu dute, itun honetan bertan aipatu eskubideen egikaritzea bermatzeko, diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo beste era bateko iritzi, nazioko nahiz gizarteko jatorri, maila ekonomiko, jaiotza nahiz bestelako gizarte-izateak direla medio.

3. Garatze bidean dauden herriek, giza eskubideak eta herri horien nazioko ekonomia behar bezala kontuan harturik, zehaztu ahal izango dute zein neurritan bermatuko dizkieten euren naziokoak ez diren pertsonei itun honetan aitortutako eskubideak.

⁴ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
<https://www.humanium.org/es/wp-content/uploads/2013/08/Pacto-Internacional-de-Derechos-Econ%C3%B3micos-Sociales-y-Culturales.pdf>

1.5. Teherango Aldarrikapena, 1968ko maiatzaren 13an, Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak hartutakoa⁵

Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak aldarrikatua, Teheranen, 1968ko maiatzaren 13an.

Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentzia Teheranen bildu da 1968ko apirilaren 22tik maiatzaren 13a arte, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onetsi zenetik igarotako hogeitaz hamar urteetan zein aurrerapen gertatu den aztertze eta etorkizunerako egitaraua prestatzeko.

Azterturik Nazio Batuek, giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua sustatu eta bultzatzeko, zenbait jarduera burutu dituela, eta jarduera horien ondorioz zenbait arazo sortu direla;

Kontuan harturik Konferentziak berak onetsitako ebazpenak;

Kontuan izanik Giza Eskubideen Nazioarteko Urtea gertatu dela munduan aurretiaz inoiz izan ez den aldaketarekin batera;

Aintzat harturik zientziaren eta teknologiaren aurrerapen azkarrak aukera berriak eskaintzen dituela,

Sinetsirik, liskarrak eta indarkeria munduko hamaika tokitan nagusitzen ari direnean, inoiz baino beharrezkoagoak direla gizakien arteko elkartasuna eta interdependentzia;

Kontuan izanik bakea dela gizateriaren gurari unibertsala, eta bake hori eta justizia ere ezinbestekoak direla giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak bete-betean gauzatzeko;

Modu solemnean aldarrikatzen du:

1. Ezinbestekoa dela nazioarteko erkidegoak bere betebeharrak solemnean betetzea, hots, giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua guztiontzat sustatu eta bultzatzea, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio eta iritzi politikoetan edo bestelako iritzietan oinarritutako bereizketetatik bat ere egin gabe.

⁵ <http://hrlibrary.umn.edu/instree/l2ptichr.htm>
<http://zvon.org/law/r/teheran.html>
<https://www.acnur.org/fileadmin/Documentos/BDL/2002/1290.pdf>

1.6. Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa, 1989ko azaroaren 20koa⁶

30. artikulua

Estatuetan etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak daudenean, edo jatorri indigena duten gizakiak daudenean, gutxiengo horietako haurrei edota haur indigenei ez zaie ukatuko, haiek, talde bereko beste kideekin batera, duten eskubidea, euren kultura-bizitza izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, bai eta euren hizkuntza erabiltzeko ere.

⁶ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>
<https://www.humanium.org/fr/texte-integral-convention-internationale-relative-droits-enfant-1989/>
<http://www.un.org/es/events/childrenday/pdf/derechos.pdf>

1.7. Rioko Adierazpena, Ingurumen eta Garapenari buruzkoa, 1992ko ekainaren 3tik 14rako⁷

22. printzipioa

Herri indigenek eta euren erkidegoek, bai eta tokian tokiko beste erkidego batzuek ere, euren jakiteen ondorioz eta tradizio-praktiken ondorioz, funtsezko eginkizuna betetzen dute, ingurumena antolatu eta garatzeko orduan. Estatuak behar bezala aitortu beharko lituzkete haien identitatea, kultura eta interesak, bai eta horiei guztiei lagundu ere, eta, garapen jasagarria lortzeko helburu horretan, haien benetako parte-hartzea ahalbidetu beharko lukete.

⁷ http://www.unesco.org/education/pdf/RIO_E.PDF
<http://www.un.org/french/events/rio92/rio-fp.htm>
<http://www.un.org/spanish/esa/sustdev/documents/declaracionrio.htm>

1.8. Hizkuntza- eta Erlijio-gutxiengo Nazional edo Etnikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 1992ko abenduaren 18koa⁸

1. artikulua

1. Estatuak, euren lurraldeen barruan, babestu egingo dituzte gutxiengoaren existentzia eta nazio- nahiz etnia-, kultura-, erlijio- eta hizkuntza-identitatea, eta identitate hori sustatzeko baldintzak eragingo dituzte.
2. Estatuak, helburu horiek guztiak lortzeko, neurri egokiak hartuko dituzte, legegintzaren arloan nahiz bestelakoetan.

⁸ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/minorities.aspx>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/minorities.aspx>
<https://www.ohchr.org/sp/professionalinterest/pages/minorities.aspx>

1.9. Vienako Adierazpena eta Ekintza-plana, 1993ko ekainaren 25ean, Giza Eskubideen Munduko Konferentziak hartutakoak⁹: 19. eta 20. puntuak

19. Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak garrantzi handia dutenez gero, eta, pertsona horiek bizi diren estatuetao gizarte- eta politika-egonkortasunari begira, jarduerok lagungarri oso gertatzen direnez gero,

Giza Eskubideen Munduko Konferentziak baieztatzen du estatuen betebeharrak dela, gutxiengo-taldeetako pertsonen giza eskubide eta oinarriko askatasun guztiak, bete-betean eta eragingarritasunez, diskriminaziorik gabe eta legearen arabera berdintasun-egoera osoan, egikaritzen dituztela jagotea, Nazio Batuen Hizkuntza- eta Erlijio-gutxiengo Nazional edo Etnikoetako Pertsonen Eskubideei buruz emandako adierazpenarekin bat.

Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubidea dute euren kultura izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, eta euren hizkuntza jendaurrean eta arlo pribatuan erabiltzeko, askatasun osoz eta inoren esku-sartze edo diskriminaziorik gabe.

20. Giza Eskubideen Munduko Konferentziak aitortzen du herri indigenei berez dagoen duintasuna, eta herri horien garapenera eta gizartearen aniztasunari egindako ekarpen paregabea. Halaber, irmotasunez baieztatzen du nazioarteko erkidegoaren erabakia dela herri indigenen ekonomia-, gizarte- eta kultura-ongizatea bermatzea, eta herri horiei garapen jasagarriaren onurak helaraztea. Estatuak bermatu behar dute, herri indigenen gizartearen alde guztietan bete-betean eta askatasunez parte hartzea, bereziki, herri dagozkien arazoetan. Kontuan izanik herri indigenen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak garrantzi handia dutela, eta, herri horien bizi diren estatuetao gizarte- eta politika-egonkortasunari begira, jarduerok lagungarri oso gertatu direla, estatuak nazioarteko zuzenbidearekin bat datozen urrats positibo eta itunduak egin behar dituzte, giza eskubide guztiei eta herri indigenen askatasunei zor zaien errespetua bermatzeko, berdintasuna eta diskriminaziorik eza oinarri harturik. Estatuak, orobat, aitortu behar dituzte herri indigenen nortasun desberdinak, kultura desberdinak eta gizarte antolatze sistema desberdinak, bai eta horien guztien balioa eta aniztasuna ere.

⁹ https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_English.pdf
https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_fr.pdf
https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_Spanish.pdf

2. LANE¹⁰

¹⁰ Forma osoa euskaraz: Lanaren Nazioarteko Erakundea.

Gaztelaniaz: Organización Internacional del Trabajo (OIT). Frantsesez: Organisation Internationale du Travail (OIT). Ingelesez: International Labour Organization (ILO).

Lane-ren 169. konbentzioa, 1989ko ekainaren 27koa, Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzkoa¹¹

26. artikulua

Neurriak hartu beharko dira, horien bitartez bermatuta gera dadin, herri interesdunetako kideek maila guztietako hezkuntza lortzea, gainerako nazio-erkidegoarekin berdintasun-egoeran behinik behin.

27. artikulua

1. Herri interesdunentzako hezkuntza-programak eta -zerbitzuak garatu eta aplikatu beharko dira, herrion lankidetzarekin, haien beharrian bereziei aurre egiteko; gainera, programa eta zerbitzu horiek barnean hartu beharko dituzte herri horien historia, haien jakiteak eta teknikak, balio-sistemak eta herri horien gainerako gizarte-, ekonomia- eta kultura-gurariak.

2. Agintari eskudunak bermatu beharko du herri horietako kideen heziketa, eta, orobat, kide horiek hezkuntza-programen prestakuntzan eta betearazpenean parte hartzea, herriei arian-arian programa horiek egiteko erantzukizuna eskualda dakien, hori egoki izanez gero.

3. Gainera, gobernuek aitortu beharko dute herri horiek euren instituzioak eta hezkuntza-bideak sortzeko duten eskubidea; instituzio horiek, betiere, bete beharko dituzte agintari eskudunak, herrioi kontsulta egin eta gero, ezarritako gutxieneko arauak. Era berean, helburu horretarako egoki diren baliabideak eman beharko zaizkie herri horiei.

28. artikulua

1. Bideragarri izanez gero, herri interesdunetako haurrei irakatsi beharko zaie, euren hizkuntza indigena edo haurrok zein taldetakoak izan eta talde horretan hitz egin ohi den hizkuntza horretan, irakurtzen eta idazten. Hori bideraezin gertatuz gero, agintari eskudunek kontsultak egin beharko dizkiete herri horiei, helburu hori erdiesteko neurriak har daitezten.

2. Neurri egokiak hartu beharko dira, herri horiek aukera izan dezaten, hizkuntza nazionala edo estatuko hizkuntza ofizialetatik bat jakiteko.

3. Xedapenak eman beharko dira, herri interesdunetako hizkuntza indigenak babesteko, eta hizkuntza horien garapena eta erabilera sustatzeko.

29. artikulua

Herri interesdunetako haur-hezkuntzaren helburuetatik bat izan beharko du haur horiei jakite orokorrak eta gaitasunak emateak, haurrok bete-betean eta berdintasun-egoeran parte har dezaten, euren erkidegoaren bizitzan, bai eta nazio-erkidegoaren bizitzan ere.

¹¹ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169
https://www.ilo.org/dyn/normlex/fr/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169
https://www.ilo.org/dyn/normlex/es/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169

30. artikulua

1. Gobernuek herri interesdunen tradizioekin eta kulturekin bat datozen neurriak hartu beharko dituzte, herrioi euron eskubideak eta betebeharrak ezagutarazteko, batez ere, lanari, aukera ekonomikoei, hezkuntza- eta osasun-arazoei, gizarte-zerbitzuei eta hitzarmen honen ondoriozko eskubideei dagokienez.
2. Helburu horretarako, eta, beharrezkoa izanez gero, herri horien hizkuntzetan idatzizko itzulpenak eta masa-komunikabideak erabili beharko dira.

3. UNESCO

3.1. Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsala, 2001eko azaroaren 2koa¹²

5. artikulua.— Kultura-eskubideak, kultura-aniztasunarentzako eremu egoki

Kultura-eskubideak, izatez, giza eskubideen osagai dira, giza eskubideok unibertsalak, banaezinak eta interdependenteak izanik. Aniztasun sortzailea garatzeko, nahitaezkoa da kultura-eskubideak oso-osorik gauzatzea, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 27. artikulua, eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunaren 13. eta 15. artikuluek definitu bezala. Gizaki orok aukera izan behar du adierazpenak egiteko, eta bere obrak sortu eta zabaltzeko, berak nahi duen hizkuntza horretan, eta, bereziki, ama-hizkuntzan; gizaki ororen eskubidea da kalitatezko hezkuntza eta heziketa izatea, eta hezkuntza eta heziketa horiek haien kultura-identitatea bete-betean errespetatzea; gizaki orok aukera izan behar du berak hautatu duen kultura-bizitza horretan parte hartzeko eta bere kulturarekin bat datozen praktikak burutzeko, betiere giza eskubideei eta oinarritzko askatasunei zor zaien errespetuak zein muga izan eta muga horien barruan.

6. artikulua.— Guztiok eskuratzeko moduko kultura-aniztasunaren bila

Ideien zirkulazio askea bermatuta dago, zirkulazio hori hitzaren nahiz irudiaren bitartez gerta daitekeela. Hori bermatzearekin batera, zaindu behar da kultura guztiek adierazpenak egin eta euren burua ezagutarazi ahal izatea. Kultura-aniztasunaren bermatzaile dira, besteak beste, adierazpen-askatasuna, komunikabideen aniztasuna, eleaniztasuna, adierazpen artistikoak eta jakite zientifiko nahiz teknologikoak eskuratzeko berdintasuna —horien aurkezpen elektronikoa barnean dela—, eta, orobat, kultura guztiek aukera izatea, adierazpide eta hedabideetan lekua izateko.

¹² <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162e.pdf>
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162f.pdf>
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162s.pdf>
http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13179&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

3.2. Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 2005eko urriaren 20koa¹³: aitzinsolasaren 14. iragarpena eta 6. artikuluko 1. eta 2.b) paragrafoak

[...]

Gogoan izanik hizkuntza-aniztasuna kultura-aniztasunaren oinarritzko osagaia dela; eta, kultura-adierazpenak babesteko eta sustatzeko orduan, hezkuntzak oinarritzko eginkizuna betetzen duela berriro baieztaturik;

[...]

6. artikulua.— Aldeen eskubideak nazioaren mailan

1. Aldeek, euren kultura-politiken eta kultura-neurrien eremuan, halakoak 4. artikuluko 6. paragrafoan definituta dauden bezala, euren inguruabar eta beharrian bereziak aintzakotzat harturik, zenbait neurri hartu ahal izango dituzte, euren lurraldeetan kultura-adierazpenen aniztasuna babestu eta sustatzeko.

2. Neurri horiek, besteak beste, hurrengoak izan daitezke:

[...]

b) nazioaren lurraldean eskura dauden kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzu guztien artean, nazioko kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzuei buruz neurriak hartu eta horiei aukera egokiak ematea, halakoak sor, ekoitz, bana, heda eta goza daitezzen, jarduera, ondasun eta zerbitzu horietan zein hizkuntza erabili eta hizkuntza horiei buruzko xedapenak barne hartuta.

[...]

¹³ <http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/cultural-diversity/cultural-expressions/the-convention/convention-text/>
<http://www.unesco.org/new/fr/culture/themes/cultural-diversity/cultural-expressions/the-convention/convention-text/>
<http://www.unesco.org/new/es/culture/themes/cultural-diversity/cultural-expressions/the-convention/convention-text/>

4. HIZKUNTZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSALA (BARTZELONAKOA, 1996KO EKAINAREN 6KOA) ¹⁴

¹⁴ http://www.culturalrights.net/descargas/drets_culturals389.pdf
https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/dlr_frances.pdf
https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/dlr_espanyol.pdf

ATARIKOAK

Hizkuntza-eskubideen adierazpen unibertsal hau sinatzen dugunok, instituzio nahiz gobernuz kanpoko erakunde, Bartzelonan bildurik, 1996ko ekainaren 6tik 9a bitartean.

Kontuan izanik Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948koa, hitzaurrean baieztatzen duena “gizakiaren oinarrizko eskubideetan, gizakiaren duintasun eta balioan eta gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean duten fedea”, eta bigarren artikuluan ezartzen duena “gizaki orori dagozkio aldarrikapen honetako eskubide eta askatasunak”, “arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik” inolako diskriminaziorik onartu gabe;

Kontuan izanik Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1996ko abenduaren 16koa (27. artikulua), eta, data berekoa dena, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, beren hitzaurreetan baieztatzen dutenak gizakia ezin dela aske izan, ez badira baldintza egokiak sortzen, eskubide zibilak, politikoak, ekonomikoak, gizarte- eta kultura-izaerakoak baliatu ahal izateko;

Kontuan izanik 47/135 ebazpena, 1992ko abenduaren 18koa, Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorrarena, Hizkuntza- eta Erlijio-gutxiengo Nazional edo Etnikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena bere egiten duena;

Kontuan izanik Europako Kontseiluaren adierazpenak eta hitzarmenak, hala Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa (14. artikulua); Europako Kontseiluko Ministroen Kontseiluaren Konbentzioa, 1992ko ekainaren 29koa, horrek onetsi baitzuen Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna; Europako Kontseiluaren Gailurraren Adierazpena, 1993ko urriaren 9koa, gutxiengo nazionaleri buruzkoa; eta Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 1994ko azarokoa;

Kontuan izanik Santiago de Compostelako Adierazpena, Nazioarteko PEN Clubarena, eta 1993ko abenduaren 15eko Adierazpena, Nazioarteko PEN Clubeko Itzulpen eta Hizkuntza Eskubideen Batzordearena, Hizkuntza Eskubideei buruzko Munduko Konferentzia egiteko proposamenari buruzkoa;

Kontuan izanik, Brasilgo Recifeko Adierazpenean, Kulturen arteko Komunikazioa Garatzeko Nazioarteko Elkarteak Nazio Batuei gomendatzen diela beharrezko neurriak har ditzaten Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onesteko eta aplikatzeko;

Kontuan izanik OITren 169. konbentzioan, 1989ko ekainaren 26koan, herrialde independenteetako herri indigena eta tribalei buruzkoa;

Kontuan izanik Herrien Eskubide Kolektiboei buruzko Adierazpen Unibertsalak, Bartzelonakoak, 1990eko maiatzekoak, adierazten duela edozein herrik duela eskubidea bere kultura, hizkuntza eta antolatze-erak adierazteko eta garatzeko, eta, hori lortzeko, politika-, hezkuntza- eta komunikazio-egiturez eta administrazio publikoko egiturez, esparru politiko guztietan, bere burua hornitzeko;

Kontuan izanik Hizkuntza Bizien Irakasleen Nazioarteko Federazioaren Batzar Orokorrak 1991ko abuztuaren 16an Hungariako Pecs-en egindako azken adierazpena, horrek gomendatzen baitu hizkuntza-eskubideak gizabanakoaren oinarrizko eskubidetzat har daitezela;

Kontuan izanik Nazio Batuen Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren Giza Eskubideen txostena, 1994ko apirilaren 20koa, herri indigenen eskubideei buruzkoa, gizabanakoen eskubideak eskubide kolektiboen argitan balioesten dituena;

Kontuan izanik Amerika arteko Batzordeak giza eskubideei buruz prestatutako adierazpenaren zirriborroa, herri indigenen eskubideei buruzkoa, 1995eko irailaren 18an eta 1278. bilkuran onetsia;

Kontuan izanik munduko hizkuntza mehatxatu gehienak subiranotasunik gabeko herriei dagozkiela, eta kontuan izanik hizkuntza mehatxatuen garapena eragotzi eta hizkuntza-ordeztea azkartzen duten eragile nagusiak direla autogobernurik eza eta euren egitura politiko-administratiboa eta hizkuntza inposatzen duten estatuak;

Kontuan izanik inbasioak, kolonizazioak eta okupazioak, bai eta menderatze politiko, ekonomiko edo sozialaren beste kasuek ere, sarritan hizkuntza arrotza inposatzea dakartela, edo, behintzat, hizkuntzen balioen pertzepzioaren endekatzea eta hitunen hizkuntza-leialtasunari kalte eragiten dioten hizkuntza-jarrera hierarkizatzaileak izatea; eta kontuan izanik arrazoi horiexengatik subiranotasunera heldu diren herri batzuen hizkuntzak hizkuntza ordezteko prozesuan murgildurik daudela, antzinako botere kolonizatzaile edo inperialaren hizkuntzaren alde jokatzeko duen politikaren ondorioz;

Kontuan izanik unibertsalismoaren oinarria izan behar duela hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren kontzepzioak, aldi berean joera homogeneizatzaileak eta isolamendu baztertzailerako joerak baztertzeko;

Kontuan izanik hizkuntza-erkidegoen arteko bizikidetzak baketsua bermatzeko ezinbestekoa dela guztien gaineko printzipio batzuk aurkitzea, eta, printzipio horiei esker, hizkuntza guztien sustapena, errespetua eta gizarte-erabilera, publiko zein pribatua, ziurtaturik geratzea;

Kontuan izanik hizkuntzaz kanpoko hainbat faktorek (historikoak, politikoak, lurraldeari dagozkionak, demografikoak, ekonomikoak, soziokulturalak, soziolinguistikoak eta jarrera kolektiboak dagozkienak) hizkuntza ugariaren desagertzea, bazterketa eta endekatzea eragin eta hainbat arazo sorrarazten dituztela, eta beharrezkoa dela, hortaz, hizkuntza-eskubideak ikuspegi zabalagotik aztertzea, kasuan-kasuan konponbide berezi eta egokiak aplikatu daitezkeen;

Sinetsirik ezinbestekoa dela Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, bide emango duena hizkuntzen arteko desorekak zuzentzeko, eta, modu horretan, ahalbidetzeko, bai hizkuntza guztien errespetua eta garapen osoa, bai mundu osoan zehar hizkuntza-bake zuzen eta ekitatezkoaren printzipioak ezartzea, gizarte-bizikidetzari eusteko gakoa baita hori;

ADIERAZTEN DUGU

HITZAURREA

Hizkuntza bakoitzaren egoera, aurreko datu guztiak ikusirik, faktore desberdin ugariaren elkartze eta elkar-eraginaren emaitza da. Halako faktoreak dira: politiko-juridikoak, ideologikoak eta historikoak; demografikoak eta lurraldeari dagozkionak; ekonomikoak eta sozialak; kulturalak; linguistikoak eta soziolinguistikoak; hizkuntzen artekoak, eta, berebat, subjektiboak.

Eguno egoeraren ezaugarri zehatzak honako hauek dira:

I. Estatu gehienek betidanik izan dute joera bateratzailea; horrek berarekin dakar aniztasuna murriztea eta kultura- nahiz hizkuntza-pluraltasunaren aurkako jarrerak sustatzea.

II. Mundializazio-prozesuak, ekonomiarenak, aurrenik, informazioaren, komunikazioaren eta kulturaren merkatuarenak, hurrenik, azpikoz gora jarri ditu hizkuntza-erkidego bakoitzaren barne-kohesioa bermatzen duten harreman-eremuak eta elkar-eraginak.

III. Hazkunde-eredu ekonomizista gertatu da, nazioz haraindiko talde ekonomikoek bultzatuta. Eredu horren barruan, gauza berberak dira aurrerapena eta desarauketa, indibidualismo lehiakorra eta askatasuna. Horrela, gero eta desberdintasun gehiago atzeman daitezke, ekonomia, gizarte, kultura eta hizkuntzaren eremuetan.

Une honetan, hizkuntza-erkidegoek mehatxuak jasaten dituzte, dela autogobernurik ezarengatik, dela demografia murriztarengatik, dela zati bateko nahiz oso-osoko sakabanaketarengatik, dela kodetu gabeko hizkuntza izateagatik, dela nagusiaren aurkako kultura-eredua izateagatik; eta mehatxu horiek eragiten dute ezinezkoa izatea, hizkuntza askorentzat, bizitzea edo goratzea, ardatz nagusi hauek kontuan hartu ezik:

I. Politikaren ikuspegitik, hizkuntza-aniztasunarentzat halako antolaera pentsatzea, hizkuntza-erkidegoek benetako partaidetza izan dezaten hazkunde-eredu berri honetan.

II. Kulturaren ikuspegitik, guztiz bateragarri bihurtzea mundu-mailako komunikazio-esparrua, alde batetik, eta, garapen-prozesuan herri, hizkuntza-erkidego eta pertsona orok partaidetza orekatua edukitzea, bestetik.

III. Ekonomiaren ikuspegitik, garapen jasangarria bideratzea, nor bere partaidetzan, gizartearen oreka ekologikoari zor zaion errespetuan, eta hizkuntza nahiz kultura guztien arteko ekitatezko loturan oinarriturik.

Hori guztia dela eta, adierazpen honek estatuak eta hizkuntza-erkidegoak hartzen ditu abiapuntutzat, gizaki guztientzat garapen jasangarri eta orekatua bermatzera bideratuta dago, eta, horretan, nazioarteko instituzioen lana indartu nahi du. Eta, era berean, helburutzat dauka hizkuntza-aniztasunaren antolaketa politikoaren eremu egokia ezartzea, eremu hori bizikidetzan eta elkarren arteko errespetuan nahiz onuran oinarritu dadin.

ATARIKO TITULUA

Kontzeptuak zehaztea

1. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, gizarte oro *hizkuntza-erkidegoa* dela ulertzen da, baldin eta, historian zehar lurralde-eremu zehatz batean kokatuta egonik, eremu hori aitortuta egon zein egon ez, gizarte horrek bere burua herritzat badauka, eta hizkuntza erkidea garatu badu, bere kideen arteko berezko komunikazioaren eta kultura-kohesioaren bide gisa. *Lurralde zehatz bateko berezko hizkuntzak* erreferentzia egiten dio eremu horretan historian zehar ezarritako erkidegoaren hizkuntzari.

2. Hizkuntza-eskubideak aldi berean banakakoak eta kolektiboak dira, eta printzipio hori da, hain zuzen ere, adierazpen honen abiapuntua. Hizkuntza-eskubideen osotasunak, gainera, abiaburu du hizkuntza-erkidego historikoa, beraren lurralde-eremuan kokatuta. Lurralde-eremu hori, erkidegoa bizi den gune geografikoa izateaz gainera, bada hizkuntza garatzeko ezinbestekoa den gizarte-esparru funtzionala ere. Abiaburua hori izanik, artikulua honen 5. puntuan

aipatutako hizkuntza-taldeen eskubideak mailaka daitezke, edo, behintzat, horien arteko *continuum* delakoa ezar daiteke; gauza bera egin daiteke, halaber, erkidegoaren lurraldetik kanpo dauden pertsonen eskubideekin ere.

3. Adierazpen honen ondorioetarako ulertzen da taldeak euren lurralde propioan daudela eta hizkuntza-erkidegoaren kideak direla, baldin eta taldeok ondoko baldintzak betetzen badituzte:

I. Muga politiko edo administratiboengatik euren erkidegoaren gune nagusitik bereizita egotea;

II. Eremu geografiko txiki batean, beste hizkuntza-erkidegoetako kideez inguraturik, historian zehar kokatuta egotea; edo

III. Beste hizkuntza-erkidego batzuetako kideekin batera, gune geografiko berean finkatuta egotea, erkidego horiek ere antzeko historikotasuna dutenean.

4. Adierazpen honen ondorioetarako, hizkuntza-erkidegoak dira, euren lurralde historikoaren barruan, bai herri nomadak, beren joan-etorrien eremuetan, bai kokagune barreiatuetan bizi diren herriak.

5. Adierazpen honen arabera, edozein gizatalde *hizkuntza-taldea* da, baldin eta hizkuntza bera badu eta beste hizkuntza-erkidego baten lurralde-eremuan kokatuta badago, baina azken horrekin antzeko historikotasunik izan gabe; horixe gertatzen da, esate baterako, immigratuen, aterpetuen, deportatuen eta diasporatoko kideen kasuan.

2. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, hizkuntza-erkidego eta -talde guztiak lurralde berean kokatuta daudenean, adierazpen honetan jasotako eskubideen egikaritza oinarritu behar da guztion arteko errespetuan eta gehieneko berme demokratikoetan.

2. Behar bezalako oreka soziolinguistikoa ezartzeko unean, hau da, hizkuntza-erkidego eta -talde horien eskubideak behar bezala eratzeko unean, beharrezkoa da kontuan hartzea, bai haien historikotasun erlatiboa eta modu demokratikoan adierazitako borondatea, bai konpentsazio-helburua duen tratu birrorekatzailerak eta hori gomenda dezaketen beste faktoreak; esate baterako, erkidego eta talde guztiak elkarrekin bizitzera bultzatu dituzten migrazioen nahitaezkotasuna, edota haien ahulezia politiko, sozioekonomiko edo kulturala.

3. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, eskubide pertsonal besterenezinak eta edozein egoeratan egikaritzeko modukoak dira honako hauek:

I. Nor bere hizkuntza-erkidegoko kide gisa aitortua izateko eskubidea;

II. Hala jendaurrean nola maila pribatuan, hizkuntza erabiltzeko eskubidea;

III. Nork bere izena erabiltzeko eskubidea;

IV. Jatorrizko hizkuntza-erkidegoko beste kideekin harremanak izateko eta elkartzeko eskubidea;

V. Nork bere kulturari eutsi eta hori garatzeko eskubidea;

VI. Eta, Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean, 1966ko abenduaren 16koan, eta, halaber, data berean, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, hizkuntza-edukiarekin aitortutako eskubide guztiak.

2. Adierazpen honen arabera, hizkuntza-taldeen eskubide kolektiboak dira, haien kideentzat aurreko paragrafoan ezarritakoez gain, honako hauek ere, 2.2 artikuluko zehaztapenen arabera:

I. Nork bere hizkuntza eta kulturaren irakaskuntza izateko eskubidea;

II. Kultura-zerbitzuak jasotzeko eskubidea;

III. Taldearen hizkuntzek eta kulturek komunikabideetan ekitatezko tokia izateko eskubidea;

IV. Botere publikoetan eta harreman sozioekonomikoetan nork bere hizkuntzan artatua izateko eskubidea.

3. Aurretiaz aipatutako pertsona eta hizkuntza-taldeen eskubideak ezin daitezke oztupo izan, haien eta hizkuntza-erkidego hartzailearen arteko harremanetarako eta integrazioarako, eta, modu berean, ezin diete erkidego honi edo beraren kideei inolako mugarik jarri, horien eskubidea baita euren lurralde-esparru osoan berezko hizkuntza propioa osotasunez eta jendaurrean erabiltzea.

4. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, norbait bereaz beste hizkuntza-erkidego baten lurraldera lekualdatzen eta bertan kokatzen bada, eskubide eta eginbeharra du bertan *integrazio*-harremanak izateko. *Integrazioak* esan nahi du pertsona horiek halako sozializazio gehitua izan behar dutela, eta, horri esker, jatorrizko kultura-ezaugarriak gorde ahal izango dituzte, baina eurak hartzen dituen gizartearekin erreferentzia, balio eta portaerak partekatuko dituzte, gizartearen oso-osoko ibilerak erkidego hartzailearen kidearenak baino zailtasun handiagoak izan ez ditzan.

2. Haatik, adierazpen honen arabera, *asimilazioa* da pertsonak gizarte hartzailean akulturatzea, euren jatorrizko kultura-ezaugarrien orde, gizarte hartzailearen erreferentzia, balio eta portaera propioak hartuz. *Asimilazioa* ezin da inola ere behartua edo eragindakoa izan, baizik eta askatasun osoz egindako aukeraren ondorioa.

5. artikulua

Adierazpen honen oinarria da honako printzipio hau: hizkuntza-erkidego guztien eskubideak berdinak dira, kontuan izan gabe hizkuntza ofizialaren, eskualdeko hizkuntzaren edo gutxiengoaren hizkuntzaren izate juridiko nahiz politikoa. Eskualdeko hizkuntza edo gutxiengoaren hizkuntza bezalako izendapenak ez dira testu honetan erabiltzen; egia esan, zenbait kasutan, eskualdeko hizkuntza edo gutxiengoaren hizkuntza aitortua izateak eskubide zehatz batzuen egikaritzea erraztu dezake, baina sarri askotan halako esamoldeak erabiltzen dira, hizkuntza-erkidegoen eskubideak murrizteko asmoarekin.

6. artikulua

Adierazpen honek baztertu egiten du hizkuntza zehatz bat lurralde jakin bateko hizkuntza propiotzat hartzea, horretarako arrazoi bakarra bada estatuaren hizkuntza ofiziala izatea, edo lurralde horretan administrazio- nahiz kultura-jarduera jakin batzuen hizkuntza gisa erabiltzeko tradizioa edukitzea.

LEHEN TITULUA

Printzipio orokorrak

7. artikulua

1. Hizkuntza guztiak dira identitate kolektiboaren adierazpen, eta errealitatea beste modu batera atzemateko eta deskribatzeko tresna; hortaz, guztiek ere baldintza egokiak izan behar dituzte, eginkizun guztietan haiek garatu ahal izateko.

2. Hizkuntza bakoitza taldean eraikitako errealitatea da, eta, erkidego zehatz baten magalean, gizabanakoarentzat erabilgarri bilakatzen da, kohesioaren, identifikazioaren, komunikazioaren eta adierazgarritasun sortzailearen tresna gisa.

8. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, baliabide propioak antolatu eta kudeatzeko, horrela gizarte-eginkizun guztietan bere hizkuntzaren erabilera ziurta dadin.

2. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, beharrezkoak diren bitartekoak eskura izateko, hizkuntzaren transmisioa eta jarraipena ziurta daitezen.

9. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, bere hizkuntza-sistema kodetzeko, estandarizatzeko, zaintzeko, garatzeko eta sustatzeko, beharturiko edo eragindako interferentziarik gabe.

10. artikulua

1. Hizkuntza-erkidegoko guztiek eskubide berberak dituzte.

2. Adierazpen honen arabera, onartezinak dira hizkuntza-erkidegoen aurkako diskriminazio guztiak, hala haien subiranotasun politikoaren mailan, haien gizarte-egoeran edo egoera ekonomikoan, eta antzeko irizpideetan oinarriturikoak, nola hizkuntza horiek lortu duten kodetze-, eguneratze- edo modernizatzeko-mailan oinarritutakoak.

3. Berdintasun-printzipioa aplikatuta, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dira, berdintasun hori benetakoa izan dadin.

11. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, zuzeneko edo alderantzizko itzulpenerako bitarteko guztiak eskura izateko, bitarteko horiek adierazpen honetan jasotako eskubideen egikaritza bermatzen duten neurrian.

12. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, alor publikoko jarduera guztiak bere hizkuntzan egiteko, baldin eta bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioa hori baldin bada.

2. Gizaki orok eskubidea du, eremu pertsonalean nahiz familia-eremuan bere hizkuntza erabiltzeko.

13. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, bizi den lurraldeko hizkuntza propioa ikasteko.

2. Gizaki orok eskubidea du eleaniztun izateko, eta bere garapenerako edo gizarte-mugagarritasunerako lagungarrien iruditzen zaion hizkuntza ikasteko; horri kalterik egin gabe, adierazpen honetan zenbait berme ezarri dira lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera publikoa bermatzeko.

14. artikulua

Adierazpen honetako xedapenak ezin dira interpretatu edo erabili estatuko nahiz nazioarteko araubideko edozein arau edo praktikaren aurka, baldin eta arau edo praktika horrek tratu mesedegarriagoa ematen badio hizkuntzaren berezko lurraldea zein izan eta lurralde horretan hizkuntza jakin bat erabiltzeari.

II. TITULUA

Hizkuntza-araubide orokorra

I. ATALA

Administrazio Publikoa eta organo ofizialak

15. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntza ofizial gisa erabili dadin bere lurraldearen barruan.

2. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, jarduera judizial eta administratiboak, dokumentu publiko eta pribatuak, eta erregistro publikoetan egindako idazpenak baliozkoak eta eraginkorrak izan daitezen, lurraldeko hizkuntza propioan egiten direnean; eta inork ezin izango du alegatu hizkuntza hori ez dakienik.

16. artikulua

Hizkuntza-erkidego zehatz bateko kide orok eskubidea du, bere hizkuntzan harremanak izateko, eta, orobat, hizkuntza horretan artatua izateko, hizkuntza hori zein lurraldetan hizkuntza propio izan eta lurralde horretako botere publikoen eta administrazio-zatiketetako zerbitzuen aldetik, hauek zentralak izan, lurraldekoak, tokikoak nahiz lurraldez gaindikoak izan.

17. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, dokumentazio ofiziala bere hizkuntza propioan eskura izateko eta eskuratzeko, paperean, euskarri informatikoan edo beste edozein euskarritan, hizkuntza hori zein lurraldetan propioa izan eta lurralde horri dagozkion harremanetan.

2. Botere publikoek eskura izan behar dituzte lurralde-hizkuntzetan prestatutako formulario, inprimaki eta ereduak, paperean, euskarri informatikoan edo beste edozein euskarritan, eta jendeari halakoak eskaini behar dizkie kasuan kasuko hizkuntza zein lurraldetako hizkuntza propioa izan eta lurralde horiei dagozkien zerbitzuetan.

18. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du berari dagozkion legeak eta gainerako xedapen juridikoak lurraldearen hizkuntza propioan argitara daitezen.

2. Botere publikoek, beren jardun-eremuen barruan, lurraldearen arabera historikoa den hizkuntza bat baino gehiago dutenean, hizkuntza horietan argitaratu behar dituzte legeak eta izaera orokorreko gainerako xedapen juridikoak, kontuan hartu gabe haien hiztunek beste hizkuntzak ulertzen dituzten ala ez.

19. artikulua

1. Ordezkarren batzarrek ofizialtzat hartu behar dituzte ordezkarri diren lurraldeetan historian zehar hitz egindako hizkuntza edo hizkuntzak.
2. Eskubide honek bere barruan hartzen ditu, halaber, kokagune barreiatuetako erkidegoen hizkuntzak, 1. artikuluko 4. paragrafoan aipatutakoak.

20. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, ahoz eta idatziz, justizia-auzitegietan historian zehar hitz egindako hizkuntza erabiltzeko, betiere auzitegiok kokatuta daudenean hizkuntza hori hitz egiten den lurraldean. Auzitegiek lurraldeko hizkuntza propioa erabili behar dute beren barne-jardunetan, eta, estatuaren antolaketa judiziala dela eta, prozesuak hasierako lurraldetik kanpo egin behar badu aurrera, hasierako hizkuntzari eutsi beharko zaio.
2. Edozein kasutan ere, gizaki orok eskubidea du berak ulertzen duen eta hitz egin dezakeen hizkuntza batean epaitua izateko, edo interpretea doan lortzeko.

21. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du erregistro publikoetako idazpenak lurraldeko hizkuntza propioan egin daitezen.

22. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, notarioek eta fede publikoa duten funtzionarioek eskuetsitako dokumentuak idatziak izan daitezen, notarioak edo fede publikoa duen funtzionarioak bere egoitza zein lurraldetan izan eta lurralde horretako hizkuntza propioan.

II. ATALA

Hezkuntza

23. artikulua

1. Hezkuntzak lagungarri izan behar du, hori ematen den lurraldeko hizkuntza-erkidegoak bere hizkuntza eta kultura adierazteko gaitasuna indar dezan.
2. Hezkuntzak lagungarri izan behar du, hori ematen den lurraldeko hizkuntza-erkidegoak berak hitz egiten duen hizkuntzari euts diezaion eta hori gara dezan.
3. Hezkuntza, betiere, hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren zerbitzupean egongo da, eta, orobat, munduan zeharreko hizkuntza-erkidego guztien arteko harreman harmoniatsuen alde.
4. Aurreko printzipioak kontuan hartuta, gizaki orok eskubidea du edozein hizkuntza ikasteko.

24. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du erabakitzeke zein izango den bere hizkuntzak, hala hezkuntzaren hizkuntza gisa, nola irakaskuntzaren gai gisa, izango duen presentzia, bere lurraldeko maila guztietako hezkuntzan: eskolaurrean, oinarrizko hezkuntzan, bigarren hezkuntzan, hezkuntza teknikoan eta Lanbide Heziketan, unibertsitateko hezkuntzan eta helduen hezkuntzan.

25. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du eskura izateko behar diren baliabide pertsonal eta material guztiak bere lurraldearen barruko hezkuntzaren maila guztietan, bere hizkuntzak nahi duen presentzia-maila lor dezan: modu egokian hezitako irakasleak, metodo pedagogiko egokiak, eskuliburuak, finantzaketa, lokalak eta ekipamenduak, bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak.

26. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du halako hezkuntza edukitzeke non bere kide guztiei bide emango zaien beren hizkuntza propioa erabat menderatzeko, ohiko erabilera-eremu guztiei dagozkien gaitasun guztiekin, eta baita ikasi nahi duten beste edozein hizkuntza ahalik eta gehien menderatzea ere.

27. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du hezkuntzak haren kideei ahalbide diezaien kultura-tradizio propioari loturiko hizkuntzak ikastea, esate baterako, kultura-nahiz erlijio-hizkuntzak, antzina erkidego horren ohiko hizkuntzak izanez gero.

28. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du hezkuntzak haren kideei ahalbide diezaien beren kultura-ondarea (historia, geografia, literatura eta kultura propioaren beste adierazpenak) sakon ezagutzea, eta, halaber, ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzea.

29. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioan hezkuntza jasotzeko.
2. Eskubide honek ez du baztertzen beste edozein hizkuntza ahoz nahiz idatziz ezagutzeko eskubidea, hori komunikazio-tresna izan badaiteke beste hizkuntza-erkidego batzuekin komunikatzeko.

30. artikulua

Unibertsitateko ikaskuntza eta ikerkuntzaren gai izango dira hizkuntza-erkidego bakoitzaren hizkuntza eta kultura.

III. ATALA

Onomastika

31. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, eremu eta egokiera guztietan, bere onomastika-sistema zaindu eta erabiltzeko.

32. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere lurraldeko toki-izenak bere hizkuntzan erabiltzeko, ahoz eta idatziz, eremu pribatu, publiko eta ofizialetan.

2. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du toki-izen autoktonoak finkatzeko, zaintzeko eta berrikusteko. Toki-izen horiek ezin izango dira nahikeriaz ezabatu, aldatu ez egokitu; era berean, ezin izango dira ordeztu gorabehera politikoen edo bestelako aldaketen ondorioz.

33. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere burua hizkuntza propioan izendatzeko. Hortaz, beste hizkuntzetara egindako itzulpena egitean, baztertzekoak izango dira izendapen nahasgarri zein erdeinuzkoak.

34. artikulua

Gizaki orok eskubidea du bere antroponimia eremu guztietan berea duen hizkuntzan erabiltzeko, eta beste sistema grafiko batera, behar denean soilik, ahalik eta modu fonetikorik fidelenean transkribatzeko.

IV. ATALA

Komunikabideak eta teknologia berriak

35. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzak bere lurraldeko komunikabideetan zein mailatako presentzia izan behar duen erabakitzeke, hala tokikoetan eta tradizioaletan, nola irismen handiagokoetan eta teknologia aurreratuagokoetan, kasuan-kasuan erabiltzen den hedapen- edo transmisio-sistemari erreparatu gabe.

36. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du behar diren bitarteko pertsonal eta material guztiak eskura izateko, eta, horren bitartez, bere hizkuntzaren eta kultura-autoadierazpenaren presentzia ziurtatu ahal izateko, bere lurraldeko komunikabideetan behar adinako ia izan dadin: prestakuntza egokia duten langileak, finantzaketa, lokalak eta ekipamenduak, bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak.

37. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du komunikabideen bidez bere kultura-ondarea (historia, geografia, literatura eta kultura propioaren beste adierazpenak) sakon

ezagutzeko, eta, halaber, ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzeko.

38. artikulua

Hizkuntza-erkidegoen hizkuntza eta kultura guztiek diskriminaziozkoa ez den ekitatezko tratua izan behar dute mundu osoko komunikabideen edukietan.

39. artikulua

Adierazpen honen 1. artikuluko 3. eta 4. paragrafoetan deskribatutako erkidegoek, bai eta artikuluko bereko 5. paragrafoan azaltzen diren taldeek ere, eskubidea dute, egoitza non finkatu edo lekualdatzen diren lurraldeko komunikabideetan, beren hizkuntzek errepresentazio orekatua izan dezaten. Eskubide horren egikaritzea harmonizatu egin beharko da lurraldeko beste talde edota erkidegoen eskubideen egikaritzarekin.

40. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, informatikaren eremuan, bere hizkuntza-sistemari egokitutako ekipamenduak izateko, eta bere hizkuntzan erremintak eta produktuak lortzeko, teknologia horiek eskaintzen dituzten aukera guztietatik onura atera dezan, bai autoadierazpenari, hezkuntzari, komunikazioari, argitalpenari eta itzulpenari dagokienez, bai, oro har, informazioaren tratamenduari eta kultura-hedapenari dagokienez.

V. ATALA

Kultura

41. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntza kultura-adierazpen guztietan erabiltzeko, horri eusteko eta bultzatzeko.

2. Eskubide hori bete-betean egikaritu ahal izango da, eta kanpoko kulturek ezin izango dute inongo erkidegoren espazioa modu hegemonikoan okupatu.

42. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere kultura-eremu propioan erabat garatzeko.

43. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzan egindako lan guztietan irispina izateko.

44. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du kultura arteko programetan irispina izateko, behar adinako informazio-hedapenaren bidez, eta, halaber, atzerritarren hizkuntza-ikasketari, itzulpenari, bikoizketari, postsinkronizazioari, azpтитulugintzari eta antzeko jardueri behar besteko laguntza eman dakien.

45. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du lurraldeko hizkuntza propioak toki nagusia izan dezan kultura-gertakarietan eta -zerbitzuetan (hala nola liburutegiak, bideotekak, zinemak, teatroak, museoak, artxiboak, folklorea, kulturaren industriak eta kultura-bizitzatik eratorritako beste gertakari guztiak).

46. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntza- eta kultura-ondarea zaintzeko, barnean izanik haien adierazpen materialak, hala nola dokumentu-funtsak, arte- eta arkitektura-lanak, monumentu historikoak eta bere hizkuntzaren agerpen epigrafikoak.

VI. ATALA Alor sozioekonomikoa

47. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzaren erabilera bere lurraldearen barruko jarduera sozioekonomiko guztietan ezartzeko.
2. Hizkuntza-erkidegoaren kide orok eskubidea du bere hizkuntzan lanbide-jarduerako bitarteko guztiak izateko, hala nola dokumentuak eta kontsultarako liburuak, jarraibideak, formularioak, eta informatikako ekipamendu, tresna eta produktuak.
3. Kasuan-kasuan egiten den lanbide-jardueraren izaera izango da, izan ere, alor sozioekonomikoan beste hizkuntzen erabilera justifika dezakeen arrazoi bakarra. Ezin da inola ere onartu berriki etorria den hizkuntzak lurraldean berezkoa den hizkuntza ezkutatzea edo horren erabilera menderatzea.

48. artikulua

1. Gizaki orok bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean eskubidea du bere hizkuntza balio juridiko osoz erabiltzeko era guztietako transakzio ekonomikoetan, hala nola ondasun eta zerbitzuen salerosketetan, banku-eragiketetan, aseguruetan, lan-kontratuetan eta gainerakoetan.
2. Egintza pribatu horietako klausuletatik batek ere ezin du baztertu edo mugatu lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera.
3. Gizaki orok eskubidea du, bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean eta bere hizkuntzan, aipatu eragiketetan behar dituen agiriak eskura izateko, hala nola formularioak, txekeak, kontratuak, fakturak, ordainagiriak, emate-agiriak, eskaerak eta gainerakoak.

49. artikulua

Gizaki orok eskubidea du, bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean, bere hizkuntza edozein motatako erakunde sozioekonomikoetan erabiltzeko, hala nola lan-erakundeak, sindikatu-erakundeak, patronalak, lanbidekoak eta botigoak.

50. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzak presentzia nagusia izan dezan publizitatean, errotulazioan, kanpoko seinaleetan eta lurraldearen irudi orokorrean.

2. Hizkuntza-erkidegoaren beraren lurraldean, gizaki orok eskubidea du bere hizkuntzan informazio osoa izateko, idatzia zein ahozkoa, lurraldean finkatutako merkataritza-establezimenduek eskaintzen dituzten produktu eta zerbitzuei buruz, hala nola erabiltze-jarraibideak, etiketak, osagai-zerrendak, publizitatea, bermeak eta gainerakoak.

3. Pertsonen segurtasunari dagozkion argibide publiko guztiak hizkuntza-erkidegoaren hizkuntza horretan adieraziko dira behintzat, beste edozein hizkuntzatako adierazpenak baino baldintza ez okerragoetan.

51. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, lurraldeko hizkuntza propioa enprekin, merkataritza-establezimenduekin eta organismo pribatuekin dauzkan harremanetan erabiltzeko, eta hizkuntza horretan artatua izateko eta erantzuna jasotzeko ere.

2. Gizaki orok eskubidea du, bezero, kontsumitzaile edo erabiltzaile gisa, jendeari zabalduetako establezimenduetan lurraldeko hizkuntza propioan argibideak jasotzeko, hala ahoz nola idatziz.

52. artikulua

Gizaki orok eskubidea du lan- nahiz lanbide-jarduerak lurraldeko hizkuntza propioan egiteko; salbuetsita geratzen dira lanpostuari dagozkion eginkizunak, horietan beharrezkoa denean beste hizkuntza batzuk erabiltzea, berbarako, hizkuntza-irakasleak, itzultzaileak edo turismo-gidariak.

Xedapen gehigarriak

Lehena.— Botere publikoek neurri egoki guztiak hartu beharko dituzte, euren jardute-arloan aplikatzeko, adierazpen honetan aldarrikatutako eskubideak, zehatz-mehatz, nazioarteko funtsak eskura jarri beharko dituzte, nabariki baliabide-ekasian dauden erkidegoek euren hizkuntza-eskubideak egikaritu ahal izan ditzaten. Era berean, botere publikoek behar den laguntza guztia eman beharko dute, erkidegoen hizkuntzak kodetzeko, idatziz jasotzeko, irakasteko eta administrazioan erabiltzeko.

Bigarrena.— Botere publikoek bermatu behar dute agintari, erakunde eta pertsona egokiek informazioa jaso dezaten, adierazpen honetatik ateratzen diren eskubide eta eginbeharrei buruz.

Hirugarrena.— Botere publikoek, indarreko legerien arabera, ezarri behar dute zein zehapen jarriko den, adierazpen honetako hizkuntza-eskubideak urratuz gero.

Azken xedapenak

Lehena.— Adierazpen honek proposatzen du Hizkuntzen Kontseilua sortzea, Nazio Batuen baitan. Nazio Batuen Batzar Orokorrari dagokio kontseilu hori sortu eta definitzea, kontseilukideak izendatzea, eta, adierazpen honetan aitortutako eskubideei dagokienez, hizkuntza-erkidegoak babestuko dituen nazioarteko zuzenbideko organismoa sortzea.

Bigarrena.— Adierazpen honek gomendatu eta sustatzen du Hizkuntza Eskubideen Munduko Batzordea sortzea; hori ez da ofiziala izango, aholku-emailea baizik, eta gobernuz kanpoko erakundeen ordezkariak eta hizkuntza zuzenbidearen alorreko erakundeek osatuko dute.

Bartzelonan, 1996ko ekainaren 6an.

5. EUROPAR BATASUNA

5.1. Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa

5.1.1. Cirili txostena eta 928. gomendioa: 1981eko urriaren 7ko gomendioa, Europako Eremu Urriko Hizkuntzen eta Dialektoen Hezkuntza- eta Kultura-arazoei buruzkoa¹⁵

Batzarrak,

1. Kontuan hartuta oso garrantzitsua dela, Europaren bilakaerarentzat eta Europaren inguruko ideientzat, Europako kultura guztiekin, eta, bereziki, hizkuntza-identitateekin, errespetua izatea eta horien garapena orekatua izatea;

2. Kontuan hartuta desberdintasun handiak daudela, demografiari dagokionez, egoera soziologikoari dagokionez, hizkuntzen normalizazioari dagokionez, hizkuntza horien erabilera pribatu edo publikoari dagokionez, eta hezkuntza lortzeko nahiz komunikabideetan lekua izateko aukerei dagokienez, konponbideek kasuan kasukoak eta bereziak izan behar dute, ezin baita konponbide orokorrik eman;

3. Kontuan hartuta hizkuntza bakoitzaren tratamendu zientifikoak, giza tratamenduak eta kultura-tratamenduak honako printzipio hauek izan behar dituztela oinarrian:

- Kautotasun zientifikoari zor zaion errespetua.
- Haurrak bere hizkuntza erabiltzeko duen eskubidea.
- Giza erkidegoek euren hizkuntza eta kultura propioak garatzeko duten eskubidea.

4. Ministroen Batzordeari gomendioa luzatzen dio, horrek azter dezan ea aukerarik dagoen, estatu kideetako gobernuak, baliabiderik egokienak erabilita, jarraiko neurriak har ditzaten:

- a. Zientziaz denaz bezainbatean, eta, kasua denean, ohiko izenarekin bat etorrira, toponimiaren forma egokiak ezari-ezarian bereganatzea, lurraldean jatorrizkoak diren hizkuntzak horretarako abiapuntu izanik, lurralde hori txikia izan arren.
- b. Gizakiaz denaz bezainbatean, haur-hezkuntzan ama-hizkuntza arian-arian barneratzea (eskolaurrean, ahoz dialektoa erabiltzea; lehen hezkuntzan, ama-hizkuntzaren forma normalizatuak barruratzea, eta, lehen hezkuntza horretan ere, gutxika-gutxika baina jarraitutasunez, ama-hizkuntzarekin batera, herriko hizkuntza nagusia sartzea).
- c. Kulturaz denaz bezainbatean, eremu urriko hizkuntza normalizatuen toki-erabilerari errespetua izatea eta erabilera horrentzako laguntza publikoak ematea, erabilera hori ohikoa izan dadin lurralde zehatz horietako goimailako hezkuntzan eta masa-komunikabideetan, betiere hizkuntza horiek zein erkidegotan hitz egin eta erkidego horiek hala nahi dutenean.
- d. Politikaz denaz bezainbatean, lurraldeek euren hizkuntza propioa baldin badute, eta, lurraldeok zein estaturen barruan egon eta estatu horretan,

¹⁵ <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=14962&lang=en>
<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-FR.asp?fileid=14962&lang=FR>

nolabaiteko administrazio-egitura badute, lurralde horietan ezarritako botereek hizkuntza hori aitortzea hizkuntza ofizial edo koofizial moduan.

5. Aurretiaz aipatu a, b, c eta d apartatuetan zein proposamen jaso eta proposamen horiek Europako eremuan abian jartzeaz denaz bezainbatean, gonbita luzatzen dio Ministroen Batzordeari, horrek azter dezan ea aukerarik dagoen, eremu honetan gertatuko berrikuntzak bildu eta horien gaineko informazioa zabaltzeko.

5.1.2. 1492 Gomendioa, 2001eko urtarrilaren 23koa, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzkoa¹⁶

[...]

9. Bestalde, Albania, Andorra, Belgika, Bulgaria, Estonia, Georgia, Grezia, Irlanda, Letonia, Lituania, Moldova, Polonia, Portugal, Errusiar Federazioa, San Marino, Eslovakia eta Turkiak ez dute sinatu ez berronetsi Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna (ETS 148 zenbakia).

10. Batzarrak ohartarazten du ezen Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2000ko abenduan Nizako goi-bileran onartuak, ez duela gutxiengo eskubideen gaia jorratzen, eta bere burua mugatzen du 22. artikuluan haxe adieraztera: “Batasunak errespetatu egiten du kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna”.

12. Beraz, Batzarrak gomendatzen haxe gomendatzen dio Ministroen Batzordeari:

12.5. Bultza ditzala Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna oraindik berronetsi ez duten estatuak gutun hori berronets dezaten, eta bultza ditzala estatu kideak eta etorkizunean kide izan daitezkeen estatuak gutun hori egoki aplikatzeko;

12.6 gehitu ditzala Europako Kontseiluaren gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, aipatutako bi tresna horiek aplikatuz;

12.8 dei diezaiola Ministroen Batzordeari lehenetsun handia eman diezaion Gutxiengo Nazionalen Babeserako Esparru Konbentzioaren Aholku Batzordeak eta Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak emandako irizpen eta txostenak eztabaidatu eta onartzeko, eta prozedura egoki bat sor dezala horiek arin argitaratzeko eta zabal-zabal hedatzeko;

12.13. European erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei eman diezaiela Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak emandako babesaren antzekoa, agian gomendioa onartuz estatu kideentzat;

12.14. argitara ditzala Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak aurkeztutako txostenak.

¹⁶ <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=16861&lang=en>

5.2. Europako Parlamentua

5.2.1. Arfé gomendioak

5.2.1.a) Europako Parlamentuak 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturei buruzko Europako Gutuna eta Eremu Urriko Etnien Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituen¹⁷

EUROPAKO PARLAMENTUAK,

Kontuan harturik etnia- eta hizkuntza-gutxiengoek mugimendu bereziak piztu dituztela, euren identitate historikoa hobeto uler eta aitortu dadin;

Aitorturik, mugimendu horiekin batera, eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak indarberritu egin direla, eta Europako zibilizazioarentzat aberastasun-iturri eta bizitasun-seinale direla;

Kontuan harturik nazioarteko organismoak esanguratsu eta ospetsuenek (Nazio Batuek eta Europako Kontseiluak, besteak beste) egindako printzipio-adierazpenak, eta aintzakotzat harturik guztion onarpenarekin arestian zabaldu diren teoria politikoak, lege-teoriak eta teoria antropologikoak;

Kultura-gaietan erantzukizuna duten ministro europarrek, 1976. urtean, Osloko Konferentzian, 1. zenbakiarekin emandako ebazpenari lotuta;

Kontuan harturik Europako Erkidegoko gobernu guztiek, orokorrean bederen, aitortu dutela talde horiek adierazpen pertsonalak nahiz kultura-adierazpenak askatasunez egiteko duten eskubidea, eta sortu dutela, kasurik gehienetan, eremu zehatz horri buruzko legeria, eta hasiera eman dietela ekintza-programa koordinatuei;

Kontuan harturik kultura-nortasuna, gaur egun, beharizan psikologikoetatik garrantzitsuenetako bat dela, beharizan materialak ez direnen artean behintzat;

Kontuan harturik autonomia ez dela ulertu behar tradizio desberdinetako pertsonak integratzeko aukera gisa, baizik eta baliabide gisa, pertsona horiek euren kabuz zuzen dezaten interkomunikazioa gehitzeko beharrezkoa den prozesua;

Kontuan harturik, beraz, hizkuntza- eta kultura-ondarea ezin dela babestu, ez badira baldintza egokiak sortzen, kulturaren eta ekonomiaren garapena behar bezalakoa izan dadin;

Helburu sendoa izanik Europako herrien artean lotura estuagoak ezartzea eta haien hizkuntza biziak iraunaraztea, eta, horrela, haien desberdintasunak baliatuz, guztion kultura-ondarea aberatsagoa eta askotarikoagoa izatea;

1371/79, 1-436/79 eta 1-790/79 ebazpenetako mozioak aintzakotzat harturik;

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1981:287:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1981:287:FULL&from=EN>

Kontuan harturik Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, eta Eskualdeen Politika eta Plangintzari buruzko Batzordeak emandako irizpena ere (1-965/80),

1. Nazioetako gobernuak, eta eskualdeetako nahiz tokian tokiko agintariei eskatzen die, euren egoerak arras desberdinak izanik ere, eta haien duten independentzia-mailari kalterik egin gabe, eremu honetan politika zehatza aplikatzea, politika horrekin guztiok helburu berberak lor ditzaten. Horretarako, beren-beregi galdatzen die:

a) Hezkuntzaren eremuan:

Eskualdeetako hizkuntza eta kulturen irakaskuntza ahalbidetu eta sustatzea, ikasketa ofizialen programetan, haurtzaindegitik hasita unibertsitatea arte;

Biztanleek adierazitako beharrian zehatzei erantzuna emateko, maila guztietako irakaskuntza-eskolak onartu eta ematea eskualdeetako hizkuntzetan, eta, horrekin batera, arreta berezia jartzea haur-eskoletako irakaskuntzan, haurra bere ama-hizkuntza hitz egiteko gauza dela ziurtatzeko;

Ikasketa-programa guztietan, erkidego horien literatura eta historiari buruzko irakaskuntza barnera dadin ahalbidetzea;

b) Masa-komunikabideen eremuan:

Beharrezkoak diren neurriak ahalbidetu eta hartzea, tokian tokiko irrati eta telebistak eskuragarriak izan daitezen ziurtatzeko; horrela, komunikazio koherente eta eragingarria bermatu ahal izango da erkidegoaren barruan. Orobat, eskualdeetako aurkezle espezializatuen heziketa sustatzea;

Gutxiengo-taldeek kultura-ekintzetarako antolaketa-laguntzak eta laguntza ekonomikoak jasotzen dituztela ziurtatzea, laguntza horiek gehiengoak duten taldeek jasotzen dituztenen bestekoak izanik;

c) Gizarte-bizitzaren eta gizarte-gaien eremuan:

Europako Kontseiluaren barruan, Toki eta Eskualdeetako Botereen Lantaldeak Bordelen egindako adierazpena kontuan harturik, gai honen gaineko zuzeneko erantzukizuna tokian tokiko agintarien gain jartzea;

Ahal den neurrian, kultura-eskualdeen eta toki-botereen muga geografikoak bat etor daitezen sustatzea;

Pertsonen eskubidea denez beren hizkuntza erabili ahal izatea, bizitza publikoaren eta gizarte-arazoaren esparruan, gobernu-organoekin harremanak dituztenean, eta organo judizialean dihardutenean ere, eskubide hori bermatzea;

2. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek, ahalik eta modurik egokienean, datu berri, zehatz eta erkatzeko modukoak eman ditzan, estatu kideetako biztanleek eskualdeetako hizkuntza eta kulturei begira dituzten jarrera eta jokabideei buruz, herri desberdinetan;

3. Europako Batzordeari galdatzen dio, horrek eredu-proiektuak presta ditzan, hizkuntzen irakaskuntzaren arloan; horrela, hezkuntza eleaniztunaren metodoekin esperimendu ahal izango da, eta metodorik egokienak definitu ahal izango dira, banakako kulturek bizirik iraun dezaten eta kanporantz hobeto babestuta egon daitezen;

4. Gomendioa luzatzen du Eskualdeen Funtzak laguntza ekonomikoa eman diezaien eskualde nahiz herrietako kulturak iraunarazteko helburua duten proiektuei; Europako Batzordeari eskatzen dio, berebat, horrek, bere hizkuntza- eta kultura-

programetan, neurri egokiak har ditzan, Europako kultura-politika egokia sustatzeko, eta, politika horren bidez, etnia- eta hizkuntza-gutxiengo guztien gurariak eta igurikimenak kontuan hartzeko, gutxiengo horiek Europari eta horren instituzioei so egiten baitiete, konfiantza eta itxaropenarekin;

5. Proposamena egiten du Eskualdeen Funtzak finantzaketa eman diezaien eskualdeetako proiektu ekonomikoiei; izan ere, eskualde zehatz baten kultura-nortasunak iraungo badu, nahitaezkoa da eskualde horretako biztanleak euren esparru geografikoan bizi eta lan egiteko gauza izatea;

6. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek Europako Erkidegoko legeak eta praktikak berrikus ditzan, lege edo praktika horiek eremu urriko hizkuntzen aurka diskriminazioak egiten dituzten neurrian;

7. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Kontseiluari eta Batzordeari, estatu kideetako eskualde-gobernu eta -agintariei, bai eta Europako Kontseiluari ere.

5.2.1.b) Europako Parlamentuak 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, eremu urriko hizkuntza eta kulturen aldeko neurriei buruzkoa¹⁸

EUROPAKO PARLAMENTUAK,

Kontuan harturik Europako Erkidegoko herritarren artetik 30 milioik baino gehiagok ama-hizkuntza dutela eskualde-hizkuntzetatik bat edo gutxi hitz egiten diren horietatik bat;

Kontuan harturik etnia- eta hizkuntza-gutxiengoek mugimendu bereziak piztu dituztela, euren identitate historikoa hobeto uler eta aitortu dadin;

Aintzakotzat harturik berak gai honen gainean 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena;

1. Europako Batzordeari eskatzen dio:

Arlo honetan egindako ahaleginekin aurrera egin eta horiek indartzea, bereziki eredu-proiektuak eta -azterketak sortuz;

Europako Erkidegoko nahiz nazioetako legeak eta praktikak berrikustea, lege eta praktika horiek eremu urriko hizkuntzen aurka diskriminazioa egiten duten neurrian, eta Europako Erkidegoaren tresna egokiak sortzea, diskriminazio hori bukarazteko;

1983. urtearen bukaeran, Parlamentuari informazioa helaraztea, aurreko bi apartatuen inguruan egindako jardunari buruz eta jardun horren emaitzei buruz.

2. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek Parlamentuari informazioa helaraz diezaion, egun hartuta dauden edo bihar-etzi hartzekoak diren neurriei buruz, neurri horien helburua denean, masa-komunikabideen esparruan eta kultura-programen eremuan, eskualde nahiz herrietako kulturak eta kultura-politikak sustatzea; orobat, eskualdeetako proiektu ekonomikoei finantzaketa ematea, Eskualdeen Funtsak 1981. urteko urriaren 16ko ebazpenaren 4. eta 5. paragrafoetan ezarri bezala.

3. Parlamentuak emandako ebazpenaren printzipioak gogoan izanik, Europako Kontseiluari eskaria egiten dio, horrek praktikan ziurta dezan printzipio horiek betetzen direla.

4. Bere aburuz, Parlamentuak eutsi beharko lioke Europako Erkidegoaren mailan izandako aurrerapenen gaineko berrikuspenari, eta kasuan kasuko batzorde parlamentarioek baterako bilera egin beharko lukete, guztien artean erabaki dezaten zein den modurik onena hori gauzatzeko.

5. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Europako Batzordeari, Europako Kontseiluari eta estatu kideetako gobernuari.

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1983:068:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1983:068:FULL&from=EN>

5.2.2. Kuijpers ebazpena, Europako Parlamentuak 1987ko urriaren 30ean emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Eskualdeetako eta Eremu Urriko Etnien Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa¹⁹

EUROPAKO PARLAMENTUAK,

Ikusirik Columbu jaunak eta beste sinatzaile batzuek Ipar Kataluniako hizkuntza-
eskubideei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (2-1259/84 agiria);

Ikusirik Kuijpers eta Vandemeulebroucke jaunek Europako Erkidegoko
eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak defendatu eta sustatzeari buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (B2-76/85 agiria);

Ikusirik Rossetti jaunak eta beste sinatzaile batzuek gutxiengo eskubideak
aitortzeari buruz eta haien kultura balioesteari buruz prestatutako proposamena
(B2-321/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke eta Kuijpers jaunek prestatutako ebazpen-
proposamena (proposamen horren eretzean, Europako Batzordeak ez du gaitasunik
izan Europako Parlamentuak onetsitako ebazpenari bidea egiteko, ebazpen horrek
Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturen Europako Gutuna eta Eremu Urriko Etnien
Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen zituela) (B2-1514/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke eta Kuijpers jaunek irrati askeen aitortzeari buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1532/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke jaunak eta beste sinatzaile batzuek Frisian frasierazko
telebista izateari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-31/86 agiria);

Ikusirik Kuijpers eta Vandemeulebroucke jaunek Herbehereetako Ongizate, Osasun
Publiko eta Kulturako ministroak duen asmoari buruz eta asmo horrek mugaz
gaindiko kultura-lankidetzarentzat ekarriko dituen ondorio latzei buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (ministro horren asmoa bide da Herbehereetako
Aliantza Nagusiari emandako laguntza ezabatzea) (B2-890/86 agiria);

Ikusirik Columbu jaunak eta beste sinatzaile batzuek eremu urriko hizkuntzentzat
hizkuntza-ikerketarako institutuak sortzeari buruz prestatutako ebazpen-
proposamena (B2-1015/86 agiria);

Ikusirik Rubert de Ventós jaunak katalana unibertsitatean eta telebistan
erabiltzeko dauden zailtasunei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-
1323/86 agiria);

Ikusirik Mizzau jaunak eta beste sinatzaile batzuek, eremu urriko hizkuntzak
defendatzeko helburuarekin, hizkuntza-ikerketarako institutu edo elkarteentzako
laguntzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1346/86 agiria);

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1987:318:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1987:318:FULL&from=EN>

Ikusirik Kuijpers jaunak eta beste sinatzaile batzuek SEASKA elkarteak Ipar Euskal Herrian administratutako eskola elebidunak integratzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1346/86 agiria);

Ikusirik Colom i Naval jaunak Europako Ekonomia Erkidegoan eremu urriko hizkuntzak sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-291/87 agiria);

Ikusirik Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, eta entzunda Herritarren Eskubideen Batzorde juridikoak emandako iritzia (A2-150/87 agiria);

A) Kontuan harturik berak 1981. urteko urriaren 16an Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturen Europako Hitzarmenari buruz eta Eremu Urriko Etnien Eskubideen gaineko Hitzarmenari buruz emandako ebazpena, bai eta 1983. urteko otsailaren 11n eremu urriko hizkuntza eta kulturen aldeko neurriei buruz emandako ebazpena ere;

B) Kontuan harturik Nazio Batuek eta Europako Kontseiluak gutxiengoan eskubideei buruz aldarrikatu eta onetsitako printzipioak;

C) Batzordeak, gaur arte, ez duenez proposamenik prestatu, aipatu ebazpenak betearazteko (horietan etnia-, hizkuntza- eta kultura-gutxiengoan arazoak euren osotasunean aztertzen direla), hori deitoratuz;

D) Kontuan harturik eragozpen asko daudela nazio- eta hizkuntza-gutxiengoek euren kultura- eta gizarte-identitatea gauza dezaten, eta, gutxiengo horiei begira eta euren arazoei begira, sarri askotan ez-jakitea eta ezin-ulertzea nagusitzen direla, eta, are gehiago, zenbait kasutan, diskriminazioa ere;

E) Europako Erkidegoaren Eskualdeetako Lantaldearen azken adierazpenari so eginez, eta Europako Erkidegoak 1984. urteko apirilaren 13an Europa demokratikoa eraikitzeke orduan eskualdeek duten zereginari buruz emandako ebazpenari erreparaturik; eta, orobat, Eskualdeetako Lantaldearen emaitzak aintzakotzat harturik (emaitza horien arabera, Europako Erkidegoko eskualdeen autonomia indartzea eta politikaren ikusmiratik gero eta batuago dagoen Europa sortzea elkarren osagarri eta bateragarri dira, eta bilakaera politikoak bi-biok behar ditu, Europako Erkidegoak eragingarritasunez bete ditzan bere eginkizunak);

F) Kontuan harturik eskualdeen egoera ekonomikoak baldintzatu egiten dituela tokian tokiko kulturen adierazpena eta garapena; horregatik, arlo horretan beharrezkoak diren neurriak hartu behar dira, Europako eskualde-politika orekatu baten barnean, eskualde-oinarrian abiaburua duena, eta inguruneak zentzura ihes egitea oztopatzen duena;

1. Eskatzen du goian aipatu ebazpenetan, alegia, 1981. urteko urriaren 16ko eta 1983. urteko otsailaren 11ko ebazpenetan, jasotako printzipioak eta neurriak oso-oso aplikatzea.

2. Uste du nahitaezkoa dela estatu kideek beren eremu urriko hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, euren ordena juridikoaren esparruan; horrela, eskualde nahiz etnien kulturak eta hizkuntzak iraunarazi eta garatzeko baldintzak sortuko dira.

3. Estatu kideei gonbita luzatzen die, euren konstituzioetan gutxiengoak babesteko printzipio orokorrak jasoak dituztenei, ahalik lasterren ziurtatzea, xedapen organiko aplikagarrien bitartez, printzipio horiek praktikan zehatz-mehatz gauzatzen direla.

4. Laguntza ematen die Europako Kontseiluak Eskualdeetako edo Ereku Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna prestatzeko egin dituen ahaleginei.

5. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, hezkuntzaren arloan:

Kasuan kasuko hizkuntza-eskualdeetan, eskolaurretik unibertsitatea arte, bai eta hezkuntza iraunkorrean zehar ere, eskualdeko eta eremu urriko hizkuntza irakasteari dimentsio ofiziala ematea, eta maila berean jartzea irakaskuntza hori eta nazio-hizkuntzen irakaskuntza.

Indarreko xedapen nazionalen arabera, elkarrekin irakasteko gaikuntza izan eta elkarrekin horiek ikastaroak, klaseak eta eskolak ematen dituztenean, halakoak modu ofizialean aitortzea, heziketarako hizkuntza nagusia eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza dela.

Irakasleak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan treba daitezen, arreta berezia jartzea, eta beharrezkoak diren neurri pedagogikoak hartzea, aipatu neurriak abian jar daitezen.

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan irakasteko dauden aukera desberdinei buruz, informazioa sustatzea.

Lanbide-gaikuntzarako diploma, ziurtagiri eta gainerako titulu nahiz ziurtapenen baliokidetasuna arautzea; horrela, estatu kide zehatz batek beste estatu kide batzuekin kultura-harremanak dituztenean, estatu kide horietako eskualdeei edo eremu urriko taldeei errazago egingo zaie estatu kide zehatz horretako lan-merkatuan sartzea.

6. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, administrazio- eta epaiketa-arloan:

Legegintzako xedapenen bitartez, zuzen-zuzenean bermatzea eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzeko eskubidea; lehenik eta behin, tokian tokiko agintarien kasuan, horietan gutxiengoaren izatea errealitate bihurtu denean.

Nazioko legeek eta praktikek eremu urriko hizkuntzen aurka diskriminazioa egiten dutenean, horiek guztiak berrikustea, horixe agintzen baitu Europako Parlamentuak European Faxismoa eta Arrazakeria Gehitzeari buruz emandako ebazpenak.

Estatuko zerbitzu deszentralizatuak ere agintzea, kasuan kasuko eskualdeetan nazio nahiz eskualde horietako eta eremu urriko hizkuntzak erabil ditzaten.

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezarritako patronimikoak eta toki-izenak modu ofizialean aitortzea.

Hauteskundeetako zerrendetan baimentzea eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezarritako toki-izenak eta bestelako adierazpenak jar daitezen.

7. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, masa-komunikabideen arloan:

Toki, eskualde eta nazioko irratitelerak eskuratzeko baimena ematea eta hori ahalbidetzea, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako emanaldien iraunkortasuna eta eragingarritasuna bermatuz.

Ahaleginak egitea, gutxiengo-taldeek, euren programak gauzatzeko orduan, antolaketa- eta finantza-laguntza jaso dezaten; laguntza horrek eta gehiengoak jasotzen duenak izaera berbera edukiko dute.

Aipatu neurriak gauza daitezen, komunikabideetako kazetari eta profesionalen heziketarako dirulaguntzak ematea.

Eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzen esku jartzea komunikazio-teknologiaren eskuratze berriak.

Era berean, idazketa bereziek, besteak beste, zirilikoak, hebreerak, grezierak eta antzekoek, material berezia behar dutenez gero, material horri dagokion kostu osagarria kontuan hartzea.

8. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, kultura-azpiegiturei dagokienez:

Ekipamenduez eta kultura-jardueraz denaz bezainbatean, taldeek eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hitz egiten dutenean, talde horietako ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezaten ziurtatzea.

Fundazioak edo institutuak sortzea, haien helburua izan dadin eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak aztertzea. Fundazio edo institutu horien zeregina izango da, bereziki, material didaktikoak prestatzea, material horiek beharrezkoak direnean eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak ikastetxeetan sar daitezen; haien eginkizuna izango da, orobat, hizkuntza horien “inbentario orokorra” egitea.

Eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzetan ikus-entzunezko ekoizpenak sustatzeko, bikoizketa- eta azpitoluzio-teknika bereziak garatzea.

Aipatu neurriak gauza daitezen beharrezkoak diren laguntza materialak eta finantza-laguntzak ematea.

9. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, gizarte eta ekonomiaren arloan:

Enpresa publikoek (adibidez, posta-trafikoak) eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak erabil ditzaten ahalbidetzea.

Finantza-transakzioetan (posta-txekeetan eta banku-eragiketetan), eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak erabil daitezen onartzea.

Kontsumitzaileei informazioa emateko orduan eta produktuei etiketak jartzeko orduan, eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak erabil daitezen ahaleginak egitea.

Errepideetako trafiko-seinaleetan, zirkulazio-adierazleetan eta kaleen izenetan, eskualdeen hizkuntzak erabil daitezen ezartzea.

10. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak estatu kide batean baino gehiagotan hitz egiten direnean, eta, bereziki, hori muga-eskualdeetan gertatzen denean:

Mugez gaindik, kultura- eta hizkuntza-arloko elkarlana ziurtatuko duten mekanismo bereziak sortzea.

Tokian tokiko botereen artean, mugez gaindik lankidetzaren sustatzea, Lurraldeetako Erkidego edo Agintarien arteko Mugaz Gaindik Lankidetzari buruzko Europako Esparru-konbentzioarekin bat etorritik.

11. Estatu kideei gonbita luzatzen die, Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoa eta bulego horren nazio-batzorde guztiak susta eta iraunaraz ditzaten.

12. Batzordearen ardurapean jartzen du:

Horrek, bere eskumenen eremuaren barruan, 5. paragrafotik 10.erakoetan ezarritako neurriak har daitezten laguntzea.

Horrek Europako Erkidegoko eskualde eta etnia-gutxiengoen hizkuntzak eta kulturak aintzakotzat hartzea, Europako Erkidegoko politika desberdinak prestatzeko orduan, eta, batez ere, kultura eta hezkuntza-politikaren eremuan Europako Erkidegoaren ekintzak prestatzeko orduan.

Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoari aitortzea kontsulta-organo ofizialaren maila.

Ikerketarako bisita-sistema ezartzea, gutxiengoek hobeto ezagut dezaten elkar.

Gutxiengoen kulturentzat beharrezkoa den antena-denbora erreserbatzea, Europako Erkidegoaren telebistari dagokion eremuan.

Europako Erkidegoaren informazio-gastuetan, eremu urriko hizkuntzen arazoentzat atalen bat erreserbatzea.

13. Kontseiluari eta Batzordeari gonbita luzatzen die, horiek Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoa iraunaraz eta susta dezaten:

Aurrekontuetatik behar besteko kredituak horri emanaz, eta horrentzat bereziki aurrekontu-lerroa berrezarrit.

Aurrekontuen esparruan, proposamenak aurkeztuz, aurretiaz aipatu neurriak gauza daitezten.

FEDER eta FSE izeneko funtsetatik baliabideak hartu, eta baliabide horiek programa eta proiektu zehatzetarako bideratuz, eskualde eta herri desberdinen kulturak sustatzeko helburuarekin.

Urtero-urtero, Parlamentuari txostena bidaliz, Europako Erkidegoko eskualde eta gutxiengo guztien hizkuntzek zein egoera duten azalduz, eta estatu kideek eta Erkidegoak berak goian aipatu puntuak garatzeko zein neurri hartu duten adieraziz.

14. 1988. urterako aurrekontuaren esparruan, kreditu egokiak aurreikustea proposatzen da; kreditu horiekin (gutxienez, milioi bat ecukoak), hedadura txikiko hizkuntzen aldeko ekintzaren bat burutuko da.

15. Argi eta garbi azpimarratzen da ebazpen honetako xedapenak ez direla interpretatu edo aplikatu behar, estatu kideen lurralde-osotasuna edota ordena publikoa arriskuan jartzeko tenorean.

16. Batzorde eskudunaren ardurapean jartzen da horrek irizpen bananduak idaztea, herri ibiltarien hizkuntza eta kulturei buruz; herritarrak zein estatu kideetakoak izan eta beste estatu kide bateko egoiliar direnean, herritar horiek dituzten hizkuntza eta kulturei buruz; eta, berebat, itsasoz bestaldeko emigrante eta gutxiengoen hizkuntza eta kulturei buruz. Talde horiek guztiek eta eremu urriko hizkuntzen erabiltzaileek antzeko trabak izan ohi dituzte; baina, euren arazoak bereziak direnez gero, arazo horientzat tratu berezia ezarri behar da.

17. "Eremu urriko hizkuntzak eta kulturak" izeneko barne-taldeari barne-talde ofizialaren maila aitortzen dio bete-betean.

18. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Europako Kontseiluari eta Batzordeari, estatu kideetako nazio nahiz eskualdeetako agintariei, Europako Kontseiluko Kontsulta Batzarrari, eta Europako Toki eta Eskualdeetako Botereen Lantalde Iraunkorrari ere.

5.2.3. Pasquale ebazpena, Europako Parlamentuak 1988ko azaroaren 18an emandako ebazpena, Europako Erkidegoaren Eskualde-politikari eta Eskualdeen Zereginari buruzkoa²⁰

EUROPAKO PARLAMENTUAK,

Ikusirik Eskualdeen Konferentziak 1984. urteko apirilaren 13an onetsitako ebazpena, ebazpen horrek Europa demokratikoa eraikitzeko orduan eskualdeek duten zeregina aipatzen duela;

Ikusirik Europako Kontseiluak, Batzordeak eta Parlamentuak, hirurek batera, 1984. urteko ekainaren 18an egindako adierazpena (ebazpen horren arabera, beharrezkoa da eskualdeek bat egitea Europako Erkidegoan erabakiak hartzeko dagoen prozesuarekin);

Ikusirik Eskualdeen lehenengo Konferentzian, 1994. urtean, Europako Parlamentuak onetsi zuen azken adierazpena;

Ikusirik Europako Ekonomia Erkidegoa Eratzeko Tratatua 130 A artikulua;

Ikusirik Europar Batasunaren Tratatua proiektua, 1984. urteko otsailekoa (horren hitzaurrean aipatzen da Europa eraikitzeko orduan beharrezkoa dela tokian tokiko eta eskualdeetako botereek parte hartzea, formula egokien bitartez);

Ikusirik 1988. urteko ekainaren 20ko bateratze-prozeduraren emaitza, tartean Kontseilua eta Batzordea daudela (prozedura horretan, egitura-funtsen eginkizunak eta eragingarritasuna aipatzen dira, bai eta haiek euren parte-hartzeetan izan behar duten koordinazioa ere; orobat, Europako Inbertsio Bankuarenak, eta egun dauden gainerako finantza-baliabideak);

Ikusirik Eskualdeen Politika eta Lurraldearen Antolaketa Batzordeak gai nagusiarri buruz emandako sei txostenak, eta entzunda Batzorde Instituzionalaren iritzia;

Ikusirik Europako Batzordeak 1988. urteko ekainaren 24an Eskualde- eta Toki-agintarien Kontseilu Aholku-emailea sortu duela;

Ikusirik Europako Kontseiluko Toki eta Eskualdeetako Lantalde Iraunkorrek eta Europako eskualdeetako elkarteek (Europako Eskualdeetako Lantaldeak, Europako Eskualdeetako Udalerrien Kontseiluak eta sektore horretako zenbait elkartek) eskualdekatzearen alde egindako lana;

[...]

IV. Europako Erkidegoaren eskualdekatzea: ekonomia garatu eta bateratzeko, Europako integrazioa demokratizatzeke eta kultura-berezitasunak gogoan hartzeko eragilea.

[...]

22. Europako kultura-nortasunarentzat, ezinbestekoa da egun diren eskualde-berezitasunek euren tokia izatea estatu nazional bakoitzean, egungo bereizgarriak

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1988:326:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1988:326:FULL&from=EN>

gogoan izanik eta eskualdeen interesak, gurariak, eta historia-, hizkuntza- nahiz kultura-ondarea errespetatuz. Ezinbestekoa da, halaber, mugaz gaindiko nahiz eskualdeen arteko hizkuntza- eta kultura-lankidetzaz erraztea, historia-, hizkuntza- eta kultura-ondare erkideak direnean, egungo administrazio-zatiketen gainetik.

V. Azken oharra [...]

31. Haren aburuz, kasuan kasuko biztanleen borondateak izan behar du eskualdekatzearen abiaburua, eta eskualdekatze hori nazioaren esparru juridikoaren barruan gauzatu behar da, betiere estatuaren adostasunarekin.

Baldintza horiek guztiak gertatzen direnean, eskualdekatzearen oinarri izan behar dute gutxieneko printzipio hauek:

[...]

c) Eskualdeei behar den besteko eskumenak eratzikitzea, behintzat, euren instituzioak antola ditzaten, eskualdearen garapen ekonomikoa susta eta antola dezaten, eta euren kultura- eta hizkuntza-ondarea defenda dezaten.

5.2.4. Killilea ebazpena, Europako Parlamentuak 1994ko otsailaren 9an emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Eremu Urriko Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa²¹

EUROPAKO PARLAMENTUAK,

Ikusirik 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, ebazpen horrek Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturen Europako Gutuna eta Eremu Urriko Etnien Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituela;

Ikusirik 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, ebazpen hori eremu urriko hizkuntza eta kulturen aldeko neurriei buruzkoa dela;

Ikusirik 1987ko urriaren 10ean emandako ebazpena, ebazpen hori Europako Erkidegoko eskualdeetako eta eremu urriko etnien hizkuntza eta kulturei buruzkoa dela;

Ikusirik 1993ko urtarrilaren 21ean emandako ebazpena (ebazpen horren arabera, Europako Batzordeak Europako Kontseiluari, Parlamentuari, eta Ekonomia eta Gizarte Batzordeari komunikazioa luzatu zien, “Europako Erkidegoko kultura-ekintzarako ikuspegi berriak” izenburuarekin);

Ikusirik jaun-andre hauek aurkeztutako ebazpen-proposamenak:

Hume jaunak eta beste batzuek, eremu urriko hizkuntzei buruzkoa (B3-0016/90);

Gangoiti Llaguno jaunak, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen sustapenari eta erabilerari buruzkoa (B3-2113/90);

Bandrés Molet jaunak, irratiek euskarazko saioak egiteko behar dituzten baimenei buruzkoa (B3-0523/91);

Van Hemeldonck andreak, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna sinatzeari buruzkoa (B3-1351/92);

Ikusirik Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna (Europako Kontseiluak Europako konbentzioaren lege-forma eman dio gutun horri, eta sinadurarako aurkeztu da 1992ko azaroaren 5ean);

Ikusirik CSCE izenekoaren giza hedadurari buruz Kopenhagen (1990eko ekainaren 5etik 29a arte) izandako Konferentziaren azken agiria, eta, bereziki, agiri horren IV. kapitulua;

Ikusirik Europa berri baterako Parisko Gutuna (CSCE izeneko), 1991ko azaroaren 21ean onetsitakoa;

Ikusirik Erregelamenduaren 148. artikulua;

Ikusirik Kultura, Gazteria, Hezkuntza eta Komunikabideen Batzordeak emandako txostena, eta entzunda Herritarren Arazo Juridiko eta Eskubideen Batzordeak emandako iritzia (A3-0042/94);

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1994:061:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1994:061:FULL&from=EN>

A. Europako Erkidegoaren Tratatuaren 128. artikuluan jasotako engaiamenduak bultzaturik (horren arabera, Europako Erkidegoak laguntasuna eman behar du estatu kideetako kulturak gara daitezen, aldi berean estatu kide horietako eskualde-eta nazio-aniztasuna errespetatuz);

B. Europako hizkuntza-kulturaren beharra dagoela aldarrikatuz, eta, horren eremuaren barruan, hizkuntza-ondarearen defentsa, hizkuntza-mugen gainditzea, hedadura txikiko hizkuntzen sustatzea eta eremu urriko hizkuntzen babesa barneratzen direla aitorturik;

C. Europa erdialde eta ekialdeko demokratizazio-prozesua eragile izanik, eta, bereziki, demokrazia eskuratu berri duten herriek, euren hizkuntza eta kultura propioak aldarrikatzeko orduan, joera sendoa izan eta joera hori pizgarri izanik;

D. Kontuan harturik herri orok eskubidea duela, bere hizkuntza eta kultura errespetatuak izan daitezen, eta, ondorenez, herri orok aukera izan behar duela, hizkuntza eta kultura horiek babestu eta sustatzeko zein lege-baliabide behar eta baliabide horiek izateko;

E. Kontuan harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasuna haren kultura-aberastasunaren oinarritzko osagaia dela;

F. Kontuan harturik Europar Batasunean hizkuntza-aniztasunaren gaineko babesa eta sustatzea, izatez, gakoak direla Europa baketsu eta demokratikoa eraikitzeke tenorean;

G. Kontuan harturik Europako Erkidegoaren erantzukizuna dela estatu kideei, euren ahaleginetan, laguntasuna ematea, haien kulturak garatzeko eremuan, eta nazio nahiz eskualdeen aniztasuna babesteko orduan, eskualdeen eta gutxiengoaren berezko hizkuntzen aniztasuna tartean dela;

H. Kontuan harturik Europako Erkidegoak sustatu beharko lukeela estatu kideen ekintza, batez ere, hizkuntza eta kultura horien gaineko babesa askiez edo ezereza denetan;

I. Kontuan harturik Europako Erkidegoaren betebeharra dela, orobat, estatu elkartuetako nahiz hirugarren estatu etako gobernuekin harremanak dituenen, gutxiengoaren eskubideak azpimarratzea; hala denean, aurrekoaz gain, betebeharra du gobernuei laguntasuna emateko, gobernu horiek eskubideok baliaz ditzaten; kondenatu behar ditu, halaber, eskubide horiek hala nahita ukatzen dituzten guztietan;

J. Kontuan harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak haren kultura-aniztasuna islatzen duela, eta, maiz asko, aniztasun horri ez zaiola behar den besteko aitortpena egiten;

K. Azpimarraturik hizkuntza oinarritzko osagaia dela, osatze bidean dagoen Europar Batasunaren eremuan elkarrekin komunikatzeko, eta Europa egiteak bateratu behar dituela, bateko, hedadura handiko hizkuntzak komunikazioan erabiltzea, egungo barne mugetan zehar, eta, besteko, hedadura txikiko hizkuntzak babestu eta defendatzea, eskualdeetako nahiz eskualdeez gaindiko eremuetan;

L. Kontuan harturik eremu urriko hizkuntza eta kulturak ere Europako kultura eta ondarearen osagaiak direla, eta, ikuspuntu horretatik, Europako Erkidegoak babes juridikoa eman behar diela, finantza-baliabide egokiak bermatzearekin batera;

M. Kontuan harturik eremu urriko hizkuntza horietatik asko arriskuan daudela eta euren hiztun-kopurua azkar gutxitu dela, hori mehatxu izanik, biztanle-talde zehatz

batzuen ongizateari begira; eta, gainera, Europaren sortze-gaitasun osoa, neurri handi batean, txikitu egiten dela gertaera horren ondorioz;

N. Kontuan harturik estatu kideetako gobernuen eginbeharra dela euren hizkuntza ofiziala babestu eta sustatzea, eta eginbehar horri zor zaion osoko errespetuak ezin diela inola ere kalterik egin eremu urriko hizkuntzei, ezta hizkuntza horiek dituzten biztanleei ere, biztanleontzat halako hizkuntzak baitira berezko kultura-eramaileak;

O. Oharturik, edonondik begiratuta, “eremu urriko hizkuntzak eta kulturak” adierazmoldeak ezaugarri eta neurri desberdinetako gertaerak har ditzakeela bere barnean, estatu kideen egoerak ere desberdinak direlako, batez ere horren barruan sartzen badira zenbait estatu kideetan dagoeneko ofizial diren hizkuntza batzuk, hain zuzen ere, behar den moduko hedapena edo pare-pareko estatutua ez dutenak aldameneko estatu kidean edo beste estatu kide batean.

1. Eskaria egiten du 1981eko urriaren 16ko, 1983ko otsailaren 11ko eta 1987ko urriaren 30eko ebazpenetan jasotako printzipioak eta proposamenak, lehen aipatu direnak, bete-betean aplikatu daitezzen.

2. Berriro ere nabarmentzen du beharrezkoa dela estatu kideek euren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, eta lege- nahiz administrazio-neurriak hartzea, hizkuntza horiek iraunarazi eta garatzeko oinarrizko baldintzak sor daitezzen.

3. Uste du, berebat, eremu urriko hizkuntza eta kultura guztiek babestuta egon beharko luketela estatu kideetan, horretarako lege-estatutu egokia onetsiz.

4. Bere aburuz, lege-estatutu horrek, gutxienez, jarraikoak barneratu beharko lituzke: hizkuntza eta kultura horien erabilera eta sustapena, hezkuntzaren, kulturaren, justiziaren, Administrazio Publikoaren, komunikabideen eta toponimiaren esparruetan, bai eta bizitza publikoaren eta kultura-bizitzaren gainerako sektoreetan ere. Horri kalterik egin gabe, hedadura handiko hizkuntzak erabili ahal izango dira, estatu kide bakoitzaren barruan, eta Europar Batasunean oro har, komunikazioaren errazteak hori behar duenean.

5. Azpimarratzen du, estatu bateko biztanle batzuen hizkuntza edo kultura ez denean estatu horretan nagusia dena, edota ez denean estatuko zati edo eskualde horretan nagusia dena, horrek ez du diskriminaziorik eragin behar, eta, batez ere, ez duela gizarte-bazterketarik ekarri behar, halakoek oztopotzen dutenean biztanleok enplegua lortzea edo enpleguan irautea.

6. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren alde egiten du, horren lege-forma Europako konbentzioarena dela, eta, tresna eragingarri eta malgu horren bitartez, eremu urriko hizkuntzak babestu eta sustatzen direla.

7. Estatu kideetako gobernuak eskatzen die konbentzio hau presaz sina eta haien parlamentuetan berrets dezaten, oraindik hori egin ez badute. Estatu kideok, une oro, aukeratu beharko dute konbentzioaren paragrafoetatik zein diren euren hizkuntza-erkidegoek dituzten beharrian eta gurariei gehien egokitzen zaizkienak.

8. Estatu kideetako gobernuak eta tokian tokiko nahiz eskualdeetako agintariei eskatzen die, elkarte espezializatuak susper eta bultzatzen, bereziki, Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoko estatu kideen batzordeak. Hartara, herritarrek eta euren antolakundeek euren hizkuntzak garatzeko orduan duten erantzukizuna baliatu ahal izango da.

9. Estatu kideei, bai eta eskualdeei eta tokian tokiko talde eskudunei ere, eragiten die, horiek azter dezaten ea aukerarik duten zenbait hitzarmen sinatu, eta,

hitzarmen horien bitartez, mugaz gaindiko hizkuntza-instituzioak sortzeko, eremu urriko hizkuntza eta kulturetatik edozeinentzat, halako hizkuntza edo kulturak bi estatu mugakidetan edo gehiagotan erabiltzen direnean, edota estatu kide baten baino gehiagotan aldi berean.

10. Europako Batzordeari honako hau eskatzen dio:

a) Batzordeak, bere eskumenen eremuan, estatu kideei laguntasuna ematea, horiek arlo honetan bideratutako ekimenak aplikatu dituzten.

b) Batzordeak, eremu guztietan Europako Erkidegoaren politika prestatzeko orduan, kontuan hartzea eremu urriko hizkuntzak eta horien kulturak; eta, horrekin batera, hezkuntza- eta kultura-programa guztietan (besteak beste, Europarentzako Gazteria, ERASMUS, TEMPUS, Europako Dimentsioa, Europako Plataforma, MEDIA, literatura garaikidea itzultzeko proiektuetan...), beharrezko xedapenak onestea eremu urriko hizkuntzen erabiltzaileek izan ditzaketan premiei erantzuteko, eremu zabaleko erabiltzaileenak bezainbeste.

c) Eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzea, Europako Erkidegoaren ikus-entzunezko politikan, adibidez, bereizmen handiko telebistari dagokionez. Orobat, laguntasuna ematea eremu urriko hizkuntzetan egindako ekoizpen eta emanaldiei, 16:9 formatuan programa berriak ekoiztu daitezkeen.

d) Telekomunikazioen teknologia digital modernoaren erabilera bermatzea, horri esker satelite nahiz kable bidezko irrati-hedapeneko transmisioak gehi baitaitezke, eta, bide batez, eremu urriko hizkuntza gehiago zabal.

e) Ahalik arinen, eta LINGUA egitasmoa abiapuntu moduan harturik, programa zehatza abian jartzea, eremu urriko hizkuntzentzat; horretarako, dagoeneko garatuta dauden sareak (esaterako, MERCATOR hezkuntza-sarea) erabili daitezke, Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoak burutzen dituen jardueren esparruan.

f) Europako Erkidegoan eremu urriko hizkuntzei buruzko mapa zientifikoa, Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoak prestatu duena, zuzendu eta osatu ondoren, horren berehalako argitalpena erraztea.

g) Europako Erkidegoen tratatuak, eta Europako Erkidegoaren oinarritzko xedapenak nahiz informazioak, bai eta horien guztien jarduerak ere, Europar Batasunean eremu urriko hizkuntzetan argitara daitezkeen bultzatzea.

11. Europako Kontseiluari eta Europako Batzordeari honako hau eskatzen die:

a) Europako antolakunde jakin batzuek (bereziki, Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoak) eremu urriko hizkuntzak ordezkatzeko dituzten gero, antolakunde horiek laguntzeari eta sustatzeari ekitea, eta beharrezkoak diren baliabideak haiei helaraztea.

b) Europako programa jakin batzuek eremu urriko hizkuntzen aldekoak eta horien kulturen aldekoak direnez gero, programa horientzat egoki diren aurrekontu-zuzkidurak bermatzea, eta, gai horretan, urte anitzeko ekintza-programa proposatzea.

c) Eskualdeetako hizkuntza- eta kultura-oinordetza behar bezala aitortzea, euren eskualde-politika garatzeko orduan eta FEDERen baliabideak esleitzeko orduan; halaber, eskualdeen garapenerako proiektu integratuei laguntza ematea, baldin eta proiektu horietan zenbait neurri jasotzen badira, eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak sustatzeko; orobat, euren gizarte-politika aplikatzeko orduan eta FSEren baliabideak esleitzeko orduan.

d) Europa zentral nahiz ekialdeko herrietan, eremu urriko hizkuntzen erabiltzaileen beharrianak behar den moduan aintzakotzat hartzea, ekonomia eta gizartea berrosatzeko helburuarekin Europako programak garatzen direnean, eta, zehatz-mehatz, PHARE programaren eremuan.

e) Eremu urriko hizkuntzen artean, edo Europako Erkidegoko hizkuntzak xede-hizkuntza direla, liburuak eta literaturako lanak itzul daitezten, eta filmei azpigituluak jar dakizkien, sustatzea.

f) Eremu urriko hizkuntzak sustatzeko orduan bermatzea Europako Erkidegoak ez diela kalterik egiten garrantzi handiagoko hizkuntza nazionaleri; aitzitik, bermatu behar da sustatze horrek ez diola inola ere kalterik egiten eremu zabaleko hizkuntza horien irakaskuntzari.

12. Itsasoz bestaldeko hizkuntzak estatu kideetako lurralde jakin batzuetan hitz egiten direnean, hizkuntza horiek eta kontinenteko hizkuntzek eskubide eta kedapen berberak izatea eskatzen du.

13. Lurralde-hizkuntza ez diren berezko hizkuntzen kasuan (berbarako, ijitoen hizkuntza, sinto hizkuntza eta yiddish izenekoak), organo eskudun guztiei eskatzen die *mutatis mutandis* aplikatzea ebazpen honetan ezarritako gomendioak.

14. Azpimarratzen du ebazpen honetan jasotako gomendioek ez dutela inola ere mehatxupean jartzen estatu kideen lurralde-osotasuna, ezta ordena publikoa ere. Gainera, gomendio horiek ez dira interpretatu behar, edozein jarduera edo ekintza burutzeko eskubide gisa, baldin eta jarduera edo ekintza horrek urratzen baditu Nazio Batuen Gutunak dituen helburuak edota nazioarteko legerian ezarritako betebeharretatik beste edozein.

15. Bere lehendakariari agintzen dio ebazpen hau helaraz diezaien Europako Batzordeari, Kontseiluari, estatu kideetako gobernu zentraleri nahiz eskualdeetako gobernuari, Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari, Europako Toki eta Eskualdeetako Botereen Batzar Iraunkorrari, Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzarrari, Nazio Batuei eta UNESCOri.

5.2.5. Maastrichteko Trataturia, 1992ko otsailaren 7koa²²²³

128. artikulua

1. Erkidegoak laguntasuna emango du estatu kideetako kulturak loratu daitezten, betiere haien nazio- eta eskualde-aniztasuna errespetatuz, eta, aldi berean, erkide duten kultura-ondarea azpimarratuz.
2. Erkidegoaren ekintzak erraztu egingo du estatu kideen arteko lankidetzari; eta, beharrezkoa bada, laguntasuna eman eta osatu egingo du haien ekintza honako eremu hauetan:
 - Europako herrien ezagutza hobetzean, eta haien kultura eta historia zabaltzean;
 - Europan garrantzia duen kultura-ondarea iraunarazi eta babestean;
 - merkataritzakoak ez diren kultura-trukeetan;
 - artea eta literatura sortzean, ikus-entzunezkoen sektorea barne harturik.
3. Erkidegoak eta estatu kideek sustatu egingo dute beste herrialde batzuekin eta kulturaren eremuan eskudun diren nazioarteko erakundeekin lankidetzan aritzea, bereziki Europako Kontseiluarekin.
4. Erkidegoak, tratatu honen xedapenen ondorioz diharduenean, kontuan hartuko ditu kultura-alderdiak.
5. Artikulu honen helburuak lortzen laguntzeko, Europako Kontseiluak hartuko ditu:
 - aho batez, 189 B artikuluan ezarritako prozedura dela medio, eta aurretiaz Eskualdeetako Lantaldeari kontsulta eginez, sustapen-neurriak, estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeari kalterik egin gabe. Kontseiluak ahobatezko iritziak ematen ditu, 189 B artikuluan ezarritako prozedura osoan zehar.
 - eta, aho batez, Batzordeak hala proposatuta, gomendioak emango ditu.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1992:191:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1992:191:FULL&from=EN>
https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/treaty_on_european_union_es.pdf

²³ Tratatu hau Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koak, aldatu zuen. Jo Lisboako Tratatuaren atalera gaur egun indarrean dagoen testua ikusteko.

5.2.6. Nizako Tratatua, 2000ko abenduaren 7koa, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna²⁴

III. TITULUA Berdintasuna

21. artikulua.— Diskriminaziorik ez

1. Diskriminazio oro debekatuta dago, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

2. Nazionalitatearen ondoriozko diskriminazio oro debekatuta dago tratatuak aplikatzen diren eremuan, aipatu tratatu horiek kasuan kasuko xedapenetan ezarritakoari kalterik egin gabe.

22. artikulua.— Kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna

Batasunak errespetatu egiten du kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna.

²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>

5.2.7. Nizako Tratata, 2001eko otsailaren 26koa, Europar Batasunaren Tratata, Europako erkidegoak eratzeko tratatuak eta zenbait egintza aldatzen dituen²⁵²⁶: 2., 3., 13. eta 64. artikulua

LEHEN ZATIA Funtsezko aldaketak

2. artikulua

45) 290. artikulua ordez testu hau jarriko da:

«290. artikulua

»Kontseiluak finkatuko du, aho batez, Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe».

3. artikulua

24) 190 artikulua ordez testu hau jarriko da:

«190. artikulua

»Kontseiluak finkatuko du, aho batez, Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe».

BIGARREN ZATIA Xedapen iragankorrak eta azken xedapenak

13. artikulua

Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, danieraz, espainieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, ingelesez, irlandieraz, italieraz, nederlandieraz, portugesez eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatueta gobernu sinatzaileei.

²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>

²⁶ Tratatu hau Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koak, aldatu zuen. Jo Lisboako Tratatuaren atalera gaur egun indarrean dagoen testua ikusteko.

**B. protokoloa, Europar Batasunaren Tratatuaren,
Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren eta
Energia Atomikoaren Europako Erkidegoa
Eratzeko Tratatuaren eranskina dena**

Justizia Auzitegiaren Estatutuaren Protokoloa

V. TITULUA

Azken xedapenak

64. artikulua

Estatutu honetan, Justizia Auzitegiari eta Lehen Auzialdiko Auzitegiari aplikatu beharreko arauak onartzen diren arte, Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Lehen Auzialdiko Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak izango dira aplikagarri. Xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, estatutu honetan aldaketak egiteko ezarritako prozeduraren arabera jokatu beharko da.

5.2.8. Gor-itsuen Eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren Adierazpena, 2004ko apirilaren 1ekoa²⁷

Europako Parlamentuak,

- Erregelamenduaren 51. artikulua ikusita,
- Eren Tratatuaren 13. artikulua eta giza duintasunaren printzipioa ikusita,
- A. Kontuan hartuta gor-itsutasuna desgaitasun espezifikoko bat dela, zeina baitatza ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatuan, eta horrek informazioa, komunikazioa eta mugikortasuna eskuratzea zailtzen duela,
- B. Kontuan hartuta Europar Batasunean 150.000 gor-itsu inguru daudela,
- C. Kontuan hartuta pertsona horietako batzuk erabat itsuak eta gorrak direla, baina gehienek zentzumen bati edo biei eusten dietela,
- D. Kontuan hartuta esandako desgaitasun espezifikoko hori duten pertsonen ezagutza espezializatuak dituzten pertsonen laguntza berezia behar dutela,
 1. Europar Batasuneko instituzioei eta estatu kideei eskatzen die gor-itsuen eskubideak aitortzeko eta errespetatzeko;
 2. Adierazten du gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berberak izan beharko lituzketela, eta eskubide horiek legeria egoki baten bidez bermatu beharko lirakeela estatu kide bakoitzean, honako hauek barne:
 - Europar Batasuneko bizitza demokratikoan parte hartzeko eskubidea,
 - lan egiteko eta prestakuntza iristeko eskubidea, argiztapen, kontraste eta egokitzapen egokiekin,
 - pertsonarengan oinarritutako osasun- eta gizarte-zainketak jasotzeko eskubidea,
 - bizitza osoko ikaskuntzarako eskubidea,
 - gor-itsuentzako gidari-komunikatzaile, interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea;

²⁷

<https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2004-0277+0+DOC+XML+V0//ES>

5.2.9. Erromako Tratatua, Europarentzat Konstituzio bat eratzen duen Tratatua, 2004ko urriaren 29koa²⁸

I. ZATIA

I. TITULUA

Batasunaren definizioa eta helburuak

I-3 artikulua.— Batasunaren xedeak

1. Batasunak bakea, bere balioak eta bere herrien ongizatea sustatzea du helburu.
2. Batasunak barne-mugarik gabeko askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparrua eskainiko die herritarrei, eta lehia askea eta faltsutu gabea izango duen barne-merkatua.
3. Batasunak Europaren garapen jasangarriaren alde egingo du lan, horretarako oinarritzat hartuta ekonomia-hazkunde orekatua eta prezioen egonkortasuna, enplegu betea eta gizartearen aurrerabidea jomuga dituen lehiakortasun handiko merkatuko ekonomia soziala eta ingurumenaren babes-maila eta kalitatearen hobekuntza-maila handia. Era berean, aurrerabide zientifikoa eta teknikoa ere sustatuko ditu.

Batasunak gizarteko bazterketaren eta diskriminazioaren aurka egingo du, eta gizarte-justizia eta -babesa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, belaunaldien arteko elkartasuna eta haurren eskubideen babesa sustatuko ditu.

Batasunak estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna bultzatuko ditu.

Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko du, eta Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango du.

4. Munduko gainerakoekin dituen harremanetan Batasunak bere balioak eta interesak indartu eta sustatuko ditu. Bakea, segurtasuna, Lurraren garapen jasangarria, herrien arteko elkartasuna eta errespetua, merkataritza aske eta zuzena, pobretasuna ezabatzea eta giza eskubideak —batez ere haurren eskubideak— babestea, nazioarteko zuzenbidea zorrotz bete eta garatzea, eta, bereziki, Nazio Batuen Gutunaren printzipioen errespetua bultzatuko ditu.

5. Batasunak bitarteko egokiak erabiliko ditu bere helburuak lortzeko, Konstituzioan ematen zaizkion eskumenen arabera.

28

https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/treaty_establishing_a_constitution_for_europe_en.pdf
https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/treaty_establishing_a_constitution_for_europe_fr.pdf
https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/treaty_establishing_a_constitution_for_europe_es.pdf

II. ZATIA

Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna

III. TITULUA

Berdintasuna

II-82 artikulua.— Kultura-aniztasuna, erlijio-aniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna

Batasunak kultura-aniztasuna, erlijio-aniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen ditu.

III. ZATIA

Batasunaren politikak eta funtzionamendua

III. TITULUA

Barne-politikak eta -ekintzak

V. KAPITULUA

Eremuak, zeinetan Batasunak erabaki baitezake laguntza-, koordinazio- eta osatze-ekintza bat egitea

3. ATALA

Kultura

III-280 artikulua

1. Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, barruko nazio eta eskualdeen aniztasuna errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.

2. Batasunaren ekintzaren helburua izango da estatu kideen arteko lankidetzaren sustatzea eta, beharrezkoa bada, honako eremu hauetan estatu horien lana babestea eta osatzea:

- a) Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzea;
- b) Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babestea;
- c) merkataritza-izaerarik ez duten kultura-trukeak;
- d) arte eta literaturako sorkuntza, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta.

3. Batasunak eta estatu kideek lankidetzaren bultzatuko dute, batetik, hirugarren herrialdeekin, bestetik, kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, eta batez ere Europako Kontseiluarekin.

4. Konstituzio honen beste xedapenen indarrez jardun behar duenean, Batasunak kultura-ikuspegiak ere hartuko ditu kontuan, bereziki bertako kulturen aniztasuna errespetatu eta sustatzeko.

5. Errazagoa izan dadin artikulua honetan aipaturik datozen helburuak lortzea:

- a) Europar legeak edo esparru-legeak hainbat sustapen-neurri zehaztuko du, estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeko ahalegin oro alde batera utzita. Eskualdeetako Lantaldeari aurretiaz kontsulta eginda onetsiko da europar lege edo esparru-lege hori;
- b) Batzordeak proposaturik, Kontseiluak gomendioak emango ditu.

IV. ZATIA

Xedapen orokorrak eta azken xedapenak

IV-448 artikulua.— Testu kautoak eta itzulpenak

1. Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, txekieraz, danieraz, eslovakieraz, eslovenieraz, espainieraz, estonieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, hungarieraz, ingelesez, irlandera, italieraz, letonieraz, lituanieraz, malteraz, nederlandera, polonieraz, portugesez eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatu- eta gobernu sinatzaileei.
2. Tratatu hau estatu kideek zehaztuko dituzten beste hizkuntzetara itzuli ahal izango da, baldin eta estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren arabera maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean. Kasuan kasuko estatu kideak itzulpen horien kopia ziurtatua bidaliko du, Kontseiluaren artxiboetan gordetzeko.

5.2.10. Lisboako Tratatua, 2007ko abenduaren 13koa, Europar Batasunaren Tratatua eta Europako Erkidegoa Eratzeko Tratatua aldatu dituen²⁹

I. TITULUA Xedapen erkideak

3. artikulua (Europar Batasunaren Tratatuen lehengo 2. artikulua)

3. [...]

[...]

[...]

Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko du, eta Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango du.

VI. TITULUA Azken xedapenak

55. artikulua (Europar Batasunaren Tratatuen lehengo 53. artikulua)

1. Tratatua hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, bulgarieraz, txekieraz, kroazieraz, danieraz, eslovakieraz, eslovenieraz, espainieraz, estonieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, hungarieraz, ingelesez, irlandieraz, italieraz, letonieraz, lituanieraz, malteraz, nederlandieraz, polonieraz, portugesez, errumanieraz eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatu-tako gobernu sinatzaileei.

2. 2. Tratatua hau estatu kideek zehaztuko dituzten beste hizkuntzetara ere itzuli ahal izango da, baldin eta hizkuntza horiek estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren arabera maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean. Kasuan kasuko estatu kideak itzulpen horien kopia ziurtatua bidaliko du, Kontseiluaren artxiboetan gordetzeko.

²⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>

BIGARREN ZATIA

Diskriminaziorik eza eta Batasuneko herritartasuna

20. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuen lehengo 17. artikulua)

[...]

2. Batasuneko herritarrak tratatuetan ezarritako eskubideen titular eta eginbeharren mendeko dira. Besteak beste, eskubide hauek dituzte:

[...]

d) Tratatuen hizkuntzetako bat erabiltzeko eta erantzuna hizkuntza horrexetan jasotzeko eskubidea dute, Europako Parlamentuari eskaerak egin, Europako Arartekoarengana jo eta Batasuneko instituzio eta organo aholku-emaileei zuzentzean.

24. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuen lehengo 21. artikulua)

[...]

[...]

[...]

Batasuneko herritar orok idatziz jo ahal izango du artikulua honetan edo Europar Batasunaren Tratatuen 13. artikuluan aipatutako instituzio edo organismoetatik edozeinetara tratatu horren 55. artikuluko 1. apartatuan aipatutako hizkuntzetako batean, eta erantzuna hizkuntza horretan jaso ahal izango du.

VII. TITULUA

Lehiari, fiskalitateari, eta legeriak hurbiltzeari buruzko arau erkideak

3. KAPITULUA

Legeriak elkarri hurbiltzea

118. artikulua

[...]

Kontseiluak, legegintza-prozedura berezi baten arabera, erregelamenduen bidez ezarriko ditu Europako tituluaren hizkuntza-araubideak. Kontseiluak, Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, aho batez erabakiko du.

XII. TITULUA

Hezkuntza, lanbide-heziketa, gazteria eta kirola

165. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 149. artikulua)

1. Batasunak kalitatezko hezkuntza garatzen lagunduko du, estatu kideen arteko lankidetzak sustatuz, eta, beharrezkoa izanez gero, estatuon ekintza bultzatuz eta osatuz, betiere estatuon erantzukizunak errespetatuz irakaskuntzaren edukiei eta hezkuntza-sistemaren antolaketari dagokienez, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatuz.

[...]

2. Batasunaren ekintzak puntu hauek ditu jomuga:

— irakaskuntzan europartasuna garatzea, batez ere estatu kideetako hizkuntzak ikasiz eta zabalduz;

[...]

XIII. TITULUA

Kultura

167. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 151. artikulua)

1. Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, barruko nazio eta eskualdeen aniztasuna errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.

2. Batasunaren ekintzak estatu kideen arteko lankidetzak suspertuko du, eta, beharrezkoa izanez gero, estatuon ekintza bultzatu eta osatuko du eremu hauetan:

— Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzen;

— Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babesten;

— merkataritzakoak ez diren kultura-trukeak egiten;

— arte eta literaturako sorkuntzan, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta.

3. Batasunak eta estatu kideek lankidetzak sustatuko dute, batetik, hirugarren herrialdeekin, bestetik, kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, eta batez ere Europako Kontseiluarekin.

4. Tratatu honetako beste xedapenen indarrez jardun behar duenean, Batasunak kultura-ikuspegiak hartuko ditu kontuan, bereziki bertako kultura-aniztasuna errespetatu eta sustatzeko.

5. Errazagoa izan dadin artikulua honetako helburuak lortzea:

— Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintza-prozedura arruntaren arabera, eta Eskualdeetako Lantaldeari kontsulta egin ondoren, sustapen-neurriak hartuko dituzte, estatu kideetako legezko eta erregelamenduzko xedapenak harmonizatzeko ahaleginak albo batera utzita.

— Batzordeak proposaturik, Kontseiluak gomendioak emango ditu.

II. TITULUA

Merkataritza-politika bateratua

207. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 133. artikulua)

[...]

[...]

3. Hirugarren herrialde edo nazioarteko erakunde batekin edo batzuekin akordioak negoziatu edo egin behar badira, 218. artikulua aplikatu beharko da, artikulua honetako berariazko xedapenei kalterik egin gabe.

[...]

4. Hirugarren apartatuan aipaturiko akordioak negoziatzeko eta egiteko, Kontseiluak gehiago kalifikatu bidez erabakiko du.

[...]

Honako akordio hauek negoziatzeko eta egiteko ere, Kontseiluak aho batez hartuko ditu erabakiak:

a) kulturako eta ikus-entzunezko zerbitzu-merkataritzaren eremuko akordioak, baldin eta akordio horiek Batasuneko kulturen eta hizkuntzen aniztasunari kalte egin badiezaiokete;

[...]

SEIGARREN ZATIA

Xedapen instituzional eta finantzarioak

I. TITULUA

Xedapen instituzionalak

3. KAPITULUA

Batasunaren organo aholku-emaileak

300. artikulua

[...]

2. Ekonomia eta Gizarte Lantaldea osatzeko, enpresaburuen eta langileen erakundeetatik eta gizarte zibilaren ordezkariak duten beste sektore batzuetatik hartuko dira ordezkariak, batez ere, eremu sozioekonomikotik zein herritar-, lanbide- eta kultura-eremuetatik.

[...]

ZAZPIGARREN ZATIA

Xedapen orokorrak eta azken xedapenak

342. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 290. artikulua)

Kontseiluak erregelamenduen bitartez finkatuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza-araubidea, aho batez, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe.

1. protokoloa, estatueta parlamentuek Europar Batasunean duten egitekoari buruzkoa

4. artikulua

Legegintzako egintza baten proiektua Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzirik estatueta parlamentuen esku uzten den unetik, proiektu hori Kontseiluaren behin-behineko gai-zerrendan sartzen den arte —onartua izan dadin edo legegintza-prozedura batean horri buruzko jarrera bat har dadin—, zortzi asteko tarte bat utzi beharko da. Presako kasuetan, salbuespenak egin ahal izango dira, eta Kontseiluaren egintzan edo jarreran aipatuko dira salbuespen horien arrazoiak. Behar bezala arrazoitutako presako kasuetan izan ezik, ezin izango da inolako akordiorik egin legegintzako egintza proiektu baten gainean. Legegintzako egintza proiektu bat Kontseiluaren behin-behineko gai-zerrendan sartu eta proiektu horri buruzko jarrera bat hartu arte, hamar eguneko tarte igaro beharko da, behar bezala arrazoitutako presako kasuetan izan ezik.

2. protokoloa, subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen aplikazioari buruzkoa

6. artikulua

Estatueta parlamentu orok eta parlamentu horietako ganbera orok, legegintzako egintza baten proiektua igortzen denetik kontaktzen hasita zortzi asteko epean, irizpen arrazoitu bat igorri ahal die Europako Parlamentuko lehendakariari, Kontseiluko lehendakariari eta Batzordeko lehendakariari, Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzita; bertan, proiektua subsidiarotasun-printzipioari zergatik ez zaion egokitzen azaldu beharko du. Estatuko parlamentu bakoitzaren edo estatuko parlamentueta ganbera bakoitzaren egitekoa da, hala dagokionean, legegintza-eskumenak dituzten eskualdeeta parlamentuei kontsultatzea.

3. protokoloa, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuari buruzkoa

V. TITULUA Azken xedapenak

64. artikulua

Europar Batasuneko Justizia Auzitegiari aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari buruzko arauak Kontseiluaren erregelamendu baten bidez ezarriko dira; Kontseiluak aho batez erabakiko du. Erregelamendu hori onartuko da, dela Justizia Auzitegiak eskatuta eta Batzordeari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, dela Batzordeak proposatuta eta Justizia Auzitegiari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda.

Arau horiek onartzen diren arte, Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Auzitegi Orokorren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak izango dira aplikagarri. Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 253. eta 254. artikuluetan xedatutakoa gorabehera, xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, Kontseiluaren ahobatezko onespena beharko da.

I. eranskina Europar Batasuneko Funtzio Publikoko Auzitegia

7. artikulua

2. Auzitegi Orokorren hizkuntza-araubideari buruzko xedapenak Funtzio Publikoko Auzitegiari ere aplikatuko zaizkio.

26. protokoloa, interes orokorreko zerbitzuei buruzkoa

1. artikulua

Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 14. artikuluari jarraituz, Batasunaren balio erkideek, ekonomia-interes orokorreko zerbitzuei dagozkienez, zehazki honako printzipio hauek hartzen dituzte barne:

[...]

— ekonomia-interes orokorreko zerbitzuak askotarikoak dira, eta geografia-, gizarte- eta kultura-egoera desberdinen ondorioz erabiltzaileek izan ditzaketen beharrak eta lehentasunak ere oso desberdinak dira;

[...]

29. protokoloa, estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistemari buruzkoa

TRATATUGILE GORENEK,

AINTZATETSIZ estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistema zuzenean lotzen dela gizarte bakoitzak demokrazia, gizarte eta kulturako gaitan dituen beharrekin eta komunikabideen pluraltasuna zaindu beharrarekin,

BAT ETORRI DIRA honako xedapen hauetan, eta Europar Batasunaren Tratatuari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuari erantsiko zaizkio:

Tratatuetao xedapenak estatu kideek irratidifusioaren zerbitzu publikoa finantzatzeko duten ahalmenari kalterik egin gabe izango dira, betiere, finantzaketa hori irratidifusioo organismoei ematen bazaie estatu kide bakoitzak zerbitzu publiko horren eginkizunak izendatu, zehaztu eta antolatuta dauzkan moduan bete ditzan, eta, bestetik, finantzaketa horrek Batasuneko merkataritza-baldintzei eta lehiari interes komunaren kontrakoa litzatekeen neurri batean erasaten ez badie, betiere, zerbitzu publiko horren eginkizuna gauzaten dela kontuan hartuta.

A. Tratatuetao xedapenei buruzko adierazpenak

16. Europar Batasunaren Tratatuaren 53. artikuluko 2. apartatuari buruzko adierazpena

Konferentziak hau uste du: Tratatuak 53. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanez, Batasuneko kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatzeko xedea betetzen laguntzen dela, alegia, 2. artikuluko 3. apartatuaren laugarren paragrafoan adierazitako xedea. Hala, Konferentziak baieztatu egiten du Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta aipatutako hizkuntza horiei eta beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen konpromisoa.

Konferentziak gomendio hau egiten du: 53. artikuluko 2. apartatuan aitortzen den aukera erabili nahi duten estatu kideek, Lisboako Tratatu sinatutako egunean hasitako sei hilabeteko epearen barruan, jakinarazi diezaiotela Kontseiluari tratatuak zein hizkuntzetara itzuliko diren.

5.2.11. Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 11ko ebazpena, desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa³⁰

Europako Parlamentuak,

- Ikusirik Europar Batasunaren Tratatuaren 2. artikulua eta 3. artikulua, 3. apartatua,
- Ikusirik Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua, 1. apartatua, eta 22. artikulua,
- Ikusirik Europako Batzordearen Euromosaic azterlana, Europako hizkuntzen desagertzearen berri ematen duena gaur egun indarrean diren lanabesek ez dituztelako babesten,
- Ikusirik Kultura-ondare ez-materiala babesteko Unescoren 2003ko urriaren 17ko Konbentzioa, ahozko tradizio eta adierazpideak kontuan hartzen dituen, hizkuntza barne, kultura-ondare ez-materialaren bideratzaile den aldetik,
- Ikusirik Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko urriaren 20ko Konbentzioa,
- Ikusirik Unescok argitaratutako Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasak,
- Ikusirik Europako Kontseiluko Europako Toki eta Eskualdeetako Botereen Lantaldearen 2010eko martxoaren 18ko ebazpena, «Les langues minoritaires : un atout pour le développement régional» (Hizkuntza gutxiak: eskualde-garapenerako aukera) izenburupean (301/2010)³¹,
- Ikusirik Europako Kontseiluaren 12423/2010 txostena, 1769/2010 ebazpena eta 1944/2010 gomendia,
- Ikusirik Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Adierazpena, «Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua» izenburupean (COM(2008)0566),
- Ikusirik Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 18ko gomendia, bizitza osoko ikaskuntzarako gaitasun giltzarriari buruzkoa³²,
- Ikusirik Eskualdeetako Lantaldearen iritzia, Lisboako Tratatuaren arabera Hizkuntza-gutxiengo historikoen babesari eta garapenari buruzkoa³³,

³⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//EN>
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//FR>
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//ES>

³¹ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1671947&Site=DC>

³² Aldizkari Ofiziala, L 394, 2006-12-30ekoa, 10. or.

³³ Aldizkari Ofiziala, C 259, 2011-09-02koa, 31. or.

- Ikusirik Kontseiluaren 2008ko azaroaren 21eko ebazpena, eleaniztasunari buruzko estrategia europarrari buruzkoa³⁴,
 - Ikusirik Europako Kontseiluaren 1992ko azaroaren 5eko Eskualdeetako edo Ereku Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna,
 - Ikusirik Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (1996),
 - Ikusirik Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa (1995),
 - Ikusirik haren 2004ko urtarrilaren 14ko ebazpena, kultura-aniztasuna babestu eta sustatzeari buruzkoa: Europako eskualdeen eta Unesco eta Europako Kontseilua bezalako nazioarteko erakundeen zeregina³⁵, eta haren 2003ko irailaren 4ko ebazpena, Europako eskualde-hizkuntzei eta eremu urrikoei buruzkoa —gutxiengo hizkuntzak Europar Batasunean hedapenaren eta kultura-aniztasunaren testuinguruan—³⁶,
 - Ikusirik haren 2003ko urtarrilaren 14ko ebazpena, toki- eta eskualde-aginteei Europaren eraikuntzan duten egitekoari buruzkoa³⁷, Europako hizkuntza-aniztasunari dagokiona,
 - Ikusirik haren 2009ko martxoaren 24ko ebazpena, eleaniztasunari buruzkoa: Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua³⁸,
 - Ikusirik Europako Parlamentuaren 2008ko irailaren 25eko ebazpena, Europako hirugarren sektoreko hedabideei buruzkoa³⁹,
 - Ikusirik haren Erregelamenduaren 48. artikulua,
 - Ikusirik Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena (A7-0239/2013),
- A. Aintzat harturik Lisboako Tratatuak Europar Batasunaren kultura- eta hizkuntza-ondarea bere zabalean babesteko eta sustatzeko helburua indartzen duela;
- B. Aintzat harturik hizkuntzen eta kulturen aniztasuna Europar Batasunaren funtsezko sor-arau dela, Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 22. artikuluan finkatzen den bezala: «Batasunak kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen du»;
- C. Aintzat harturik hizkuntzen aniztasuna herritarren eskubide gisa aitortuta dagoela Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. eta 22. artikuluetan eta, ondorioz, hizkuntza bakarria ezarri nahi izatea Batasunaren funtsezko balioak ahultzea eta urratzea dela;
- D. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak Europako kultura-ondarearen osagaitzat hartu beharko lirakekeela, eta ez helburu politiko, etniko nahiz lurraldetasunezkoak bultzatzeko bide gisa;
- E. Aintzat harturik Europako hizkuntza guztiek balio eta duintasun bera dutela, bertako kulturen eta zibilizazioen osagai direla eta gizadiaren aberasgarri;
- F. Aintzat harturik barne kohesio handiko gizarte eleaniztunek, eleaniztasuna modu demokratiko eta jasangarrian kudeatzen dutenek, pluraltasuna areagotzen

³⁴ Aldizkari Ofiziala, C 320, 2008-12-16koa, 1. or.

³⁵ Aldizkari Ofiziala, C 92 E, 2004-04-16koa, 322. or.

³⁶ Aldizkari Ofiziala, C 76, 2004-03-25koa, 374. or.

³⁷ Aldizkari Ofiziala, C 38 E, 2004-02-12koa, 167. or.

³⁸ Aldizkari Ofiziala, C 117 E, 2010-05-06koa, 59. or.

³⁹ Aldizkari Ofiziala, C 8 E, 2010-01-14koa, 75. or.

dutela, irekiagoak direla eta hizkuntza-aniztasun orok dakarren aberastasuna handitzeko ere baliagarriagoak direla;

G. Aintzat harturik hizkuntza guztiek, baita desagertzeko arriskuan daudenek ere, Europar Batasunaren aberastasuna eta aniztasuna eta europar nortasunaren oinarriak indartzen dituzten historiaren, gizartearen eta kulturaren jakinbidea islatzen dutela eta, horregatik, herrialde bakoitzeko hizkuntza-aniztasuna eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak egotea aukera gisa ulertu behar dela, ez zama bat bezala, eta bere horretan bultzatu eta sustatu beharko lirakeela;

H. Aintzat harturik Unescok, Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasean zehazten duela hizkuntza bat desagertzeko arriskuan dela baldin eta honako irizpide zientifikoren bat edo batzuk betetzen ez baditu: hizkuntzaren belaunaldi arteko transmisioa, hiztun kopurua, hiztunen proportzioa biztanleria osoan, hizkuntzaren erabilera eremu publiko eta pribatuetan, hedabide berriekiko egoera, hizkuntza ikasteko eta irakasteko materialak egotea, gobernu eta instituzioen hizkuntzarekiko jarrerak eta politikak, ofizialtasuna eta erabilera ofiziala bereziki, hiztunen hizkuntzarekiko jarrera, dokumentazioaren mota eta kalitatea;

I. Aintzat harturik Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko Konbentzioaren arabera estatu kideek kulturgintza, kultura-ondasunak eta zerbitzuak babesteko neurri egokiak hartu ditzaketela, bereziki ekintza, ondasun eta zerbitzu horietan erabilitako hizkuntzei dagozkien neurriak, bai bakoitzaren lurraldean kultura-adierazpideen aniztasuna sustatze aldera, bai nazioarteko akordioen mailan;

J. Aintzat harturik Europako Kontseiluaren Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, Batasunaren kide diren hamasei estatuk berronetsitakoa, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentzia dela eta gutxiengoaren babeserako tresna, bi hauek izanik estatuek Batasunean sartzeko bete behar dituzten Kopenhageko irizpideetan finkatutako puntuetako bi;

K. Aintzat harturik Unescok dioenez Europako herrialde guztietan, itsasoz haraindiko Europaren mendeko lurraldeetan eta Batasuneko gizatalde nomaden baitan badirela belaunaldi artean ahoz baino transmititzen ez diren hizkuntzak eta, horrenbesterekin, desagertzeko arriskuan direla jo behar dela; desagertzeko arriskuan dauden Europako zenbait hizkuntza, mugez gaindiko gizatalde batzuetan mintzatzen direla eta babes-maila desberdinak dituztela hiztunak kokatutako estatu kidearen edota eskualdearen arabera;

L. Aintzat harturik, horrela, zenbait herrialde eta eskualdetan badirela desagertzeko arriskuan dauden edota desagertzen ari diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak, alboko herrialdeetan ofizialtasuna eta gehiengoa duten bitartean;

M. Aintzat harturik, naturaren aniztasun biologikoa bezalaxe, Europako kulturen eta hizkuntzen aniztasuna gure gizartearen garapen jasangarrirako beharrezko den ondare biziaren osagai direla eta, horregatik, desagertzeko arriskutik zaindu eta babestu beharra dagoela;

N. Aintzat harturik hizkuntza-aniztasunaren errespetuak gizarte-kohesioa indartzen duela, elkar-ulertzea, autoestimua eta irekitasuna areagotuz, eta hizkuntza-aniztasunak kulturarako irispidea errazten duela eta sormena eta kultura-artekotasuna pizten dituela, herrien eta herrialdeen arteko lankidetzara bultzatzeaz gain;

O. Aintzat harturik Lisboako Tratatuaren 167. artikulua argi eta garbi adierazten duela «Batasunak estatu kideetako kulturen loratzea bultzatuko du, beren nazio-eta eskualde-aniztasunarekiko errespetuaren barruan» eta, beraz, animatzen du ez bakarrik Batasuneko hizkuntza-ondarearen aberastasuna, aniztasun horren zati bat denez, zaindu eta babesteko ekitera, baizik eta baita ondare hori hobetzen eta loratzen ahalegintzera, estatu kideek garatutako politikez gain;

P. Aintzat harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak, hizkuntza ofizialez gain, estatu kideetako hizkuntza koofizialak, eskualdeetako hizkuntzak eta inongo ofizialtasun-mailarik ez duten hizkuntzak ere hartzen dituela;

Q. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruz ari garenean lurralde jakin batean bakarrik arriskupean dauden hizkuntzak sartzen direla, eremu batean hiztun-kopurua nabarmen behera doanean eta errolda batetik hurrengora egindako estatistikek hiztunen kopurua nabarmen jaitsi dela erakusten dutenean;

R. Aintzat harturik estatu kideetako hizkuntza ofizialak arriskuan izan daitezkeela Batasunaren beste eskualde batzuetan;

S. Aintzat harturik, zenbait hizkuntzaren egoeraren larriagatik, arreta berezia eskaini beharko litzaiekeela suntsitzeko arriskuan dauden hizkuntzei, kulturen eta hizkuntzen aniztasuna onartuz, jasaten dituzten aurreiritziak aurkaratzeko neurriak hartuz eta asimilazio-ikuspegia baztertuz, bai Europa mailan, bai estatuen mailan;

T. Aintzat harturik eraginkorra ikasketak ama-hizkuntzan egitea dela;

U. Aintzat harturik haurrek ikasketak txiki-txikitatik ama-hizkuntzan eginez eta alboz albo hizkuntza ofiziala ikasiz, hizkuntza gehiago ikasteko ahalmena areagotuko dutela, eta eleaniztasuna europar gazteentzat abantailatsu dela;

V. Aintzat harturik Europar arriskuan dauden hizkuntzek jasaten duten mehatxua arindu daitekeela baldin eta bizitza publikoan eta justizia-administrazioan hizkuntza horiek modu proportzionalen tratatzen badira, betiere berdintasun-arauz eta aniztasunaren mesedetan;

W. Aintzat harturik hizkuntza baten irautean eta geroratzean garrantzi handia dutela sarritan eskolaz kanpoko heziketak eta heziketa ez-formalak, eta garrantzizkoa dela testuinguru horretan arte-elkarteek eta artistek betetzen duten lekua aitortzea;

X. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen kontuei ez zaiela behar bezalako arreta berezia eskaini Europako Batzordearen eleaniztasunarekiko politiken esparruan; kontuan hartuz azken bi urte anitzeko finantza-esparruetan (2000-2007 eta 2007-2013) hizkuntza horientzako europar finantzaketak murrizketa nabarmenak jasan dituela, horren ondorioz hizkuntzon estualdiak areagotuz, eta hurrengo urte anitzeko finantza-esparruan (2014-2020) beste horrenbeste gertatu ez dadin kontu egin behar dela;

1. Eskatzen die Europar Batasunari eta estatu kideei arreta handiagoa eskaini diezaiotela desagertzeko arriskuan dauden Europako hainbat hizkuntzak jasaten duten egoera larriari eta konpromiso sendoa har dezatela Batasunaren hizkuntza-eta kultura-ondarearen aniztasun aparta zaintzeko eta sustatzeko, hizkuntzok suspertzeko politika ekintzaile eta handizaleak garatuz eta helburu horretarako arrazoizko aurrekontua bideratuz; gomendatzen du, halaber, politika horien xede izan dadila gizatalde horiek gorpuzten duten hizkuntza- eta kultura-aniztasunaz Europar Batasuneko herritarrak jabetzea; estatu kideak bultzatzen ditu

desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko ekintza-planak aurkeztera, Europako zenbait hiztun-erkidegotan eskuragarri dauden jarduera onenak partekatzean oinarrituta;

2. Eskatzen die estatu kideetako gobernuei gaitzetsi ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hiztun-erkidegoen nortasunaren eta hizkuntzaren erabileraren zein horien kultura-instituzioen aurka bideratu diren edo bideratzen diren jarduera guztiak, dela diskriminazioaren bidez, dela behartutako zein zeharkako asimilazioaren bidez;

3. Dei egiten die oraindik egin ez duten estatu kideei Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna berronetsi eta indarrean jar dezaten; Gutuna, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentziakoa dela adierazten du eta Kopenhageko irizpideetan zehaztutako gutxiengoaren babeserako tresnetako bat da, Europar Batasunera sartzeko estatuek bete beharrekoa;

4. Eskatzen die estatu kideei eta Batzordeari errespetatu ditzatela Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescok egindako 2005eko Konbentzioari atxiki zitzaizkionean hartu zituzten konpromisoak, bai beren lurraldeetan, bai nazioarteko akordioetan;

5. Eskatzen die Batasuneko agintariei gehitu dezatela hizkuntza-aniztasunaren benetako errespetua eta bereziki Europako hizkuntza ez-hegemonikoen babesa Batasunean estatu kide gisa sartzeko estatu guztiek bete beharreko baldintzen artean;

6. Eskatzen die Batzordeari eta estatu kideetako gobernuei eta eskualdeetako agintariei ezarri ditzatela programak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza-erkidegoenganako eta erkidego etnikoenganako tolerantzia, beren hizkuntza- eta kultura-balioekiko errespetua eta gizatalde horiekiko errespetua sustatzeko gizartean;

7. Ohartarazten ditu estatu kideetako gobernuek eta eskualdeetako agintariek kontuan izan dezatela desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza baten irauteak hizkuntza hori erabiltzen duen gizataldearen irautea eta garapena eskatzen dituela, eta, beraz, hizkuntza babesteko politikak abiaraztean, kultura eta hezkuntza kontuan hartzeaz gain, ikuspegi ekonomiko eta sozialak era kontuan izan behar direla;

8. Eskatzen dio Europako Batzordeari desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri politiko zehatzak proposatu ditzala; eskatzen die, halaber, Europako Batzordeari eta Kontseiluari Tratatuak aitortzen dizkien eskumenen esparruan, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak eta hizkuntza-aniztasuna babesteko Europar Batasunaren politikak finkatu eta programak planifikatu ditzatela, 2014-2020 epealdirako Batasunaren laguntza finantzariorako tresnak erabiliz, bereziki hizkuntza horiek dokumentatzeko programak eta baita hezkuntza- eta prestakuntza-programak, gizarteratze-programak, gazteria eta kirol arlokoak, ikerketa eta garapena, kultura eta komunikabideen programa, egitura-funtsak (Kohesio-funtsak, FEDER, Europako Gizarte-funtsa, Europako lurralde-lankidetzak, eta FEADER) eta teknologia berriak, gizarte-komunikabideak eta multimedia-plataformak sustatzeko sortutako tresna eta plataforma guztiak, edukien eta aplikazioen sorkuntzarako laguntzak barne; uste du tresna hauek gizatalde eta eskualde horiez haratagoko ekintza eta programa zabalagoetan, kulturaren zein ekonomiaren arloan, erabili behar direla; eskatzen dio Europako Batzordeari abiarazi dezala hausnarketa bat desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzekin

lotutako proiektuek aurkitzen dituzten oztopo administratibo eta burokratikoak buruz, eragindako hiztun-erkidegoen txikitasunaren ondorioz;

9. Eskatzen du, atzerapenik egin ezin daitekeenez, babes-ekintzetarako finantzaketa erraz eskuratzekoa izan dadila eta ahalik eta argiena, erabili nahi luketen eragileek epe jakinean eskuragarri izan dezaten arriskuan dauden hizkuntzei modu eraginkorrean laguntzeko;

10. Uste du Europar Batasunak estatu kideei lagundu behar diela eta bultzatu behar dituela desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza ama-hizkuntza gisa haurtzarotik ikastea ahalbidetuko duen hizkuntza-politika bat ezartzera; adierazten du, zientifikoki frogatu den bezala, bi hizkuntza edo gehiago ikastea sustatzea onuragarri izango litzatekeela haurrentzat eta aurrerago hizkuntza gehiago ikasten lagunduko liekeela, hizkuntza belaunaldi artean geroratzeko indartzeaz gain, eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiztunei laguntza konkretua emango liekeela ahulduta dagoen gunetan belaunaldi arteko hizkuntza-transmisioa indarberritzeko;

11. Babesten du arriskuan dauden hizkuntzen irakaskuntza adin guztietako ikasleentzako metodologia egokiek inartzea, urrutiko irakaskuntza barne, eleaniztasunean eta hizkuntza-pluraltasunean oinarritutako benetako europar herritartasuna garatu dadin;

12. Ezagutzen ditu Batzordearen eleaniztasun-programak; irizten dio proiektugileek programa horiek eskaintzen dituzten aukerak baliatu ahal izan beharko litzaketela eta, kontuan harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak irautearen alde borrokatzen diren hiztun-erkidegoak maiz oso talde txikiak izan ohi direla, eskatzen dio Batzordeari ez ditzala gizatalde horien intereseko programak dirulaguntzetatik salbuetsi finantza-ekarpenaren urriagatik, onuradun-kopuru mugatuagatik edota eragindako eremuaren txikitasunagatik, eta, aitzitik, programa horietarako irismena erraztu dezala eta argitaratu ditzala finantzaketa lortzeko baldintzei buruzko orientabideak emanez; eskatzen die estatu kideei desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzetako talde eta erkidego txiki horien bitartekari eta eragile bihurtzeko Batasunaren funtsak baliatu ditzaten, aldi berean gogoraraziz hizkuntza-aniztasunerako Europar Batasunaren finantzaketa ez dela aurreikusitako helburutik desbideratu behar, ez eta mehatxupeko hizkuntzak helburu politiko zabalagoak lortzeko erabiltzen dituzten ekintzak bultzatzeko erabili ere;

13. Uste du hizkuntza biziberritzeko politika arnasa luzeko ahalegina dela, alor desberdinetako askotariko ekintza koordinatuen plangintzan oinarritua, bereziki irakaskuntzan (haur- eta lehen-hezkuntza direlarik horretarako garrantzizkoenak, gurasoen hizkuntza-prestakuntzarekin batera), administrazioan, hedabideetako emanaldietan (irratia eta telebista-kateak sortzeko eta garatzeko aukera barne), artean eta bizitza publikoko alor guztietan. Horrek guztiak epe luzean eskuragarri izango diren baliabideak eskatzen ditu; uste du programa horiek lantzea, hiztun-erkidegoen arteko jarduera onenak partekatzea eta ebaluazio-prozedurak ezartzea sostengatu beharko liratekeela;

14. Gogorarazten du gehienbat ahozkoak diren hizkuntzen normalizazioa lortzeko ahaleginei eutsi beharra;

15. Eskatzen die estatu kideei arreta handiagoa jarri diezaietela eta gehiago lagundu diezaietela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruzko goi-mailako irakaskuntzari eta ikerketari;

16. Uste du teknologia berriak baliagarri gertatu daitezkeela desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzen ezagutza, zabalkundea, irakaskuntza eta irautea bultzatzeko;
17. Azpimarratzen du desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak familiaren baitan belaunaldi artean geroratzeak duen garrantzia eta baita hizkuntza horien irakaskuntza sustatzearena ere, beharrezko balitz hezkuntza-sistema berezi baten baitan; horregatik, bultzatzen ditu estatu kideak eta eskualde-agintariak hezkuntza-politikak eta irakasmaterialak garatu ditzaten;
18. Uste du garrantzitsua dela, hizkuntzak indarberritzeko, baztertuta geratu diren hizkuntzak eta gehienbat familia girora mugatuta daudenak gizartean jendaurrean erabili ahal izatea;
19. Eskatzen dio Batzordeari lan egin dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko eta sustatzeko programa eta ekimenak sortu dituzten nazioarteko erakundeekin, hala nola Unescorekin eta Europako Kontseiluarekin;
20. Gomendatzen die estatu kideei arriskuan dauden hizkuntzen bilakaeraren jarraipena egin dezatela, estatuko agintariak bezala hizkuntza propioak dituzten lurraldeetako agintariak, hizkuntza horiek ofizialak izan ala ez;
21. Irizten dio hedabideek, berriek bereziki, zeregin garrantzitsua bete dezaketela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko orduan, etorkizuneko belaunaldiekiko bereziki; nabarmentzen du, gainera, teknologia berriak ere erabili zitezkeela helburu horiek lortzeko;
22. Eskatzen die bereziki toki-agintariei, hizkuntzak biziberritzeko neurriak hartu ditzatela egoera iraultzeko, azken hiztunaren heriotzak hizkuntza baten desagerpena baitakar eskuarki;
23. Uste du digitalizazioa hizkuntzen desagerpena saihesteko modu bat izan daitekeela; eskatzen die, beraz, toki-agintariei hizkuntza horietako liburuak eta grabazioak eta baita hizkuntza-ondarearen beste adierazpideak bildu ditzatela eta linean jarri ditzatela herritarren eskura;
24. Proposatzen du nazioarteko erkidegoak eta estatu kideek gaitu ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiztun-erkidegoak jabetu daitezten beren hizkuntzak erabiltzea eta babestea balio bat dela bai gizataldearentzat berarentzat eta bai Europarentzat ere;
25. Eskatzen dio Batzordeari etengabe babestu dezala, hainbat programaren bitartez, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak suspertzeko estatuez gaindiko sareak eta Europa mailako ekimen eta ekintzak, eta Unescok hasitako Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasa osatzen laguntzeko beharra azpimarratzen du, haren betikotasuna ziurtatuz, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren eta desagerpena saihesteko ezarritako politiken emaitzaren jarraipena egitea ahalbidetuko duen adierazle homogeen sorta bat garatzekoa;
26. Eskatzen dio Batzordeari Euromosaic azterlanarekin abiatutako ikerketari jarraitu diezaiola eta zerrendatu ditzala Europako hizkuntzaren baten desagerpen-arriskua nabarmen gutxitu duten prebentzio-neurrien adibideak; gomendatzen du, hizkuntza-erkidegoen artean ezagutza, trebetasun eta jarduera onenak elkartrukatzea bultzatze aldera, Europako hizkuntza-sareek aztertu ditzatela, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak zaintzeko, babesteko eta suspertzeko estatu kideek abian jarritako politikak, eta Batzordeak gomendioak egin ditzala horretan oinarrituta;

27. Eskatzen dio Batzordeari bultzatu dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen ikaskuntzari eta indarberritzeari eta Europan herritar elebidun eta eleaniztunak izateak dakartzan onura kognitibo eta gizartekoiei buruzko ikerketa;
28. Eskatzen die estatu kideei, baldin eta oraindik egin ez badute, sinatu eta berronetsi ditzatela Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna eta 1995eko Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa;
29. Eskatzen dio Batzordeari Batasunean desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri posibleak aztertu ditzala;
30. Eskatzen dio Batzordeari lagundu ditzala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzen lagunduko duten proiektu pilotuak eta hiztun-erkidegoek eurek landutako ekintza-planak;
31. Uste du Batasunak hizkuntza-aniztasuna bultzatu behar duela hirugarren herrialdeekiko harremanetan eta, bereziki, Europar Batasunean sartu nahi dutenekikoetan;
32. Eskatzen dio Batzordeari gogoeta egin dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babestu, zaindu eta suspertzeko Europa mailako neurri berezituak hartzeko aukeraz;
33. Uste du eleaniztasuna sustatzearekin lotutako programak funtsezko direla auzo-herrialdeen estrategia politikoetarako edota Europar Batasunean sartzeko hautagai eta hautagai potentzial direnetarako;
34. Uste du Batzordeak hizkuntzak indarberritzeari emandako laguntzak arreta berezia eman behar diela hedabide digitalen eremuko ekimenei, sare sozialak barne, belaunaldi gazteenak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen alde konprometitu daitezen;
35. Uste du Batzordeak arreta jarri behar diola estatu kide eta eskualde batzuen politikak arriskuan jartzen ari direla beren lurraldeetako hizkuntzen irautea, Europa mailan arriskuan ez badaude ere;
36. Ohartarazten du badirela webgune baliagarriak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko proiektuetarako finantzaketa eskaintzen duten Europar Batasunaren programei buruzko informazioa zabaltzeko, eta eskatzen dio Batzordeari deialdi berri bat zabaldu dezala webgune horiek 2014-2020 epealdirako programekin eguneratzeko eta informazioa areagotu dezala, bereziki, dagokien hiztun-erkidegoei bideratuta;
37. Agindua ematen dio lehendakariari ebazpen hau Kontseiluari eta Batzordeari helarazi diezaiela, eta baita estatu kideetako gobernu eta parlamentuei ere.

5.3. Europako Kontseilua

5.3.1. Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa⁴⁰

14. artikulua.— Diskriminazioa debekatzea

Konbentzio honetan aitortutako eskubide eta askatasunen gozamina ezein diskriminaziorik egin gabe bermatu behar da, bereziki sexua, arraza, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo bestelakoak, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, aberastasuna, jaiotza edo beste edozein egoera direla-eta.

⁴⁰ https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf

5.3.2. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa⁴¹⁴²

HITZAURREA

Europako Kontseiluko kide diren eta gutun hau sinatzen duten estatuek,

Kontuan harturik Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearen;

Kontuan harturik Europako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza historikoen —horietako batzuk denborarekin galtzeko arriskuan daude— babesak Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen duela;

Kontuan harturik eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea eskubide preskribaezina dela, Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean jasotako printzipioekin bat, eta Gizakiaren Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin bat;

Aintzat harturik Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean egindako lana, eta, bereziki, Helsinkiko 1975eko Azken Akta eta Kopenhageko 1990eko bilera-agiria;

Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, eta kontuan harturik eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak babestu eta sustatzea ez litzatekeela hizkuntza ofizialen eta horiek ikasteko beharizanaren kalterako egin beharko;

Jakitun izanda Europako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak Europako eskualdeetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak ekarpen garrantzitsua egiten diola demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan;

Aintzat harturik Europako eskualde bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak,

ondokoa erabaki dute:

⁴¹ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680695175>
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007c07e>
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806d3510>
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806d355d>

⁴² Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna zein estatu kideek berronetsi, onartu edo onetsi duen jakiteko, helbide elektroniko honetara jo daiteke:
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/signatures>

I. ZATIA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Definizioak

Gutun honen ondorioetarako:

- a) “Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza” aipatzerakoan, hauek adierazi nahi dira:
 - i) Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak; eta
 - ii) hizkuntzok ez dira estatu horretako hizkuntza ofizialak izango; eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen barruan ez dira sartuko estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, ez etorkinen hizkuntzak;
- b) “eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza erabiltzen den lurraldea” da gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hiztun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua;
- c) “lurralderik gabeko hizkuntzak” dira estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, baina estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkiokeenak.

2. artikulua.— Konpromisoak

1. Alde guztiek hartu dute II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza guztiei aplikatzeko konpromisoa, baldin eta hizkuntzok 1. artikuluko definizioak betetzen badituzte.

2. Berronetsi, onartu edo onesteko unean adierazitako hizkuntza guztiei dagokienez, 3. artikuluekin bat, alde bakoitzak gutun honen III. zatiko xedapenen artetik gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa hartu du; horietako hiru gutxienez 8. eta 12. artikuluetan hautatu behar dira, eta 9., 10., 11. eta 13. artikuluetan, berriz, bana.

3. artikulua.— Modalitateak

1. Gutuna sinatu duten estatuek berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu behar dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako bakoitza, edo bakoitzaren lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial bakoitza, eta horri 2. artikuluko 2. paragrafoarekin bat hautatutako paragrafoak ezarriko zaizkio.

2. Aldeek, geroagoko edozein unetan, berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu zituzten paragrafoez aparte Gutunaren beste edozein paragrafotako xedapenen ondoriozko betebeharrak onartzen dituztela jakinaraz diezaizkete Idazkaritza Nagusiari, edo artikuluko 1. paragrafoa aplikatuko dietela beste eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza batzuei, edo lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial batzuei.

3. Aurreko paragrafoan aurreikusitako konpromisoak berronespen, onespen edo onarpenaren partetzat joko dira, eta ondorio berberak izango dituzte jakinarazten diren egunetik bertatik.

4. artikulua.— Dagoeneko badiren babes-estatusak

1. Ezin da interpretatu gutun honen ezein xedapenek Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen dituenik.

2. Gutun honen xedapenek ez dituzte murrizten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, ez eta gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa ere; horiek aldeetako batean dagoeneko existitzen dira edo aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan jasota daude.

5. artikulua.— Dauden betebeharrak

Gutun honen ezer ezin izango da interpretatu eskubidea ematen duenik Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, estatuen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa barne, urratzen dituen jardueraren bat hasi edo ekintzaren bati ekiteko.

6. artikulua.— Informazioa

Aldeek konpromisoa hartu dute dagozkien agintari, erakunde eta pertsonak gutun honek ezartzen dituen eskubideen eta eginbeharren informazioa jaso dezaten.

II. ZATIA

2. artikuluko 1. paragrafoarekin bat lortu nahi diren helburuak eta printzipioak

7. artikulua.— Helburuak eta printzipioak

1. Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei dagokienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, ondoko helburuak eta printzipioak izango dira aldean politika, legeria eta jardunaren oinarri:

a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak aitortzea, kultura-berastasunaren erakusle dira eta;

b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea; hala, beraz, administrazio-zatiketak, lehendik hor zeudenak nahiz berriak, ez dira oztopo izango eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hori sustatzeko;

c) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, hizkuntzok babestearren;

d) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak bizitza publikoan eta pribatuan ahoz eta idatziz erabiltzea erraztu edota sustatzea;

e) Gutun honek hartzen dituen eremuetan, harremanak sortu eta garatzea eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen artean, bai eta kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin ere;

f) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku;

g) bitartekoak jartzea eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, nahi izanez gero hizkuntza hori ikas dezaten;

h) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea unibertsitateetan edo zentro baliokideetan;

i) Gutun honek biltzen dituen arloetan, nazioz gaindiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzentzat.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketa, bazterketa, murrizketa edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak.

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurri on helburua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, neurri egokiak erabilia, herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko. Horretarako, batez ere, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia jasoko dute herrialdean eskaintzen den hezkuntzan eta prestakuntzaren helburuen artean, eta helburu bera lortzera animatuko dituzte masa-komunikabideak.

4. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei buruzko politikak definitzerakoan kontuan hartzeko hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak.

Aldeei eskatu zaie, beharrezkoa denean, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzekin zerikusia duten gaiei buruz agintariak aholkatzeko organoak sortzeko.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute 1etik 4rako paragrafoetan zerrendatutako printzipioak *mutatis mutandis* aplikatzeko lurralderik gabeko hizkuntzei.

Alabaina, hizkuntza horien kasuan, gutun hau burutzeko hartu beharreko neurrien izaera eta irismena modu malguan ezarriko dira, hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak kontuan hartuta, eta horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz.

III. ZATIA

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 2. artikuluko 2. paragrafoa betez hartutako konpromisoekin hartu beharrekoak

8. artikulua.— Irakaskuntza

1. Irakaskuntzaren arloan, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari dagokionez, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialen irakaskuntzari kalterik egin gabe, ondoko konpromisoak hartu dituzte aldeek:

a) i) eskolaurreko hezkuntza kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) aurreko bi puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada; edo

iv) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, lehenengo bi puntuetan jasotako neurriak aplikatzea erraztu edota sustatzea;

b) i) lehen mailako irakaskuntza kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) lehen mailako irakaskuntzaren barruan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

c) i) bigarren mailako irakaskuntza kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) bigarren mailako irakaskuntzaren barruan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

d) i) irakaskuntza tekniko eta profesionala kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren barruan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

e) i) unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezartzea; edo

ii) hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea; edo

iii) Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina dela eta, i) eta ii) apartatuak ezin izango balira aplikatu, ondokoak ezartzea suspertu edota baimentzea: eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, edo hizkuntzok unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak;

f) i) beharrezkoak diren xedapenak ematea, helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan eskaintzea bermatu dadin; edo

ii) hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai gisa; edo

iii) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren barruan;

g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea;

h) irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, Gutuna sinatzen duen alde bakoitzak a)-tik g)-rako paragrafoetatik onartutakoak aplikatzeko;

i) kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, eta horren ardura izango da eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, eta puntu horiei buruz aldiari-aldiari txostenak egitea; txostenok jendaurrean jarriko dira.

2. Irakaskuntzaren arloan, eta eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak tradizioz erabiltzen diren eskualdeetatik kanpo dauden lurraldeei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako baten hiztun-kopuruak hori justifikatzen badu, eta irakaskuntzaren maila egokietan, irakaskuntza eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan egitea edo hizkuntza bera irakastea baimendu, sustatu edo ezartzeko.

9. artikulua.— Justizia

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat.

Hauek dira konpromisoak:

a) prozesu penaletan:

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; edota

ii) eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; edota

iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; edota

iv) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia, eta interesdunei inolako gastu gehigarririk eragin gabe.

b) prozesu zibiletan;

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; edota

ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarriei aurre egin behar izan gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

c) administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; edota

ii) alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarriei aurre egin behar izan gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

d) neurriak hartzea, b) eta c) paragrafoetako i) eta iii) apartatuen aplikazioak eta interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak ez diezaieten gastu osagarririk ekarri interesdunei.

2. Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idatzita egote hutsagatik; edo

b) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldeen artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idatzita egote hutsagatik, eta egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, baldin eta egintzaren edukia erabiltzen duenak berak jakinarazten badie; edo

c) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldeen artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idatzita egote hutsagatik.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan emateko estatuko lege-testurik garrantzitsuenak eta hizkuntza horien erabiltzaileei bereziki dagozkienak, testuok beste modu batean erabilgarri daudenean izan ezik.

10. artikulua.— Administrazio-ko agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

a) i) administrazio-agintariak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

ii) jendarekin harremana duten agintari horien agenteek eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

iii) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela eta erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea; edo

iv) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea; edo

v) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea;

b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

c) dokumentuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idaztea baimentzea administrazio-agintariei.

2. Jarraian zehaztuko diren neurriak justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei dagokienez, ondokoak baimendu edota sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde- edo toki-mailako administrazioan;

b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;

c) eskualdeetako agintariak beren testu ofizialak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea;

d) toki-agintariak beren testu ofizialak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea;

e) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako eskualde-agintariak beren batzarretako eztabaidetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

f) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako toki-agintariak beren batzarretako eztabaidetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialetako izendapenekin batera.

3. Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei dagokienez, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromiso hauek hartu dituzte Gutuna sinatu duten aldeek:

a) zerbitzua ematerakoan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen direla zaintzea; edo

b) eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiztunei; edo

c) eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hiztunei.

4. Aldeek onartu dituzten 1., 2. eta 3. paragrafoetako xedapenak martxan jartzearren, ondoko neurrietako bat edo batzuk hartzera konprometitu dira:

a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;

b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzen, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzen;

c) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketen eskariak asetzen, ahal den neurrian.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute, interesdunek hala eskatuz gero, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko.

11. artikulua.— Komunikabideak

1. Aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunei dagozkien, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta agintari publikoek, zuzenean edo zeharka, arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, betiere komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz. Konpromisoak hauek dira:

a) irratia eta telebista zerbitzu publikoak diren neurrian:

i) gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan; edo

ii) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea; edo

iii) beharrezkoak diren xedapenak ematea difusioaren arduradunek eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako emanaldiak programatu ditzaten;

b) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez irrati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea; edo

ii) irrati-programak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea

c) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea; edo

ii) telebista-programak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea

d) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea;

e) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea; edo

ii) prentsa-artikuluak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea

f) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, legeak komunikabideentzat, orokorrean, finantza-laguntzaren bat ezarrita duenean; edo

ii) dauden finantza-laguntzak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea;

g) eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek irrati- eta telebista-emanaldiak modu zuzenean jasotzeko askatasuna izango dutela bermatzeko, bai eta hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketen irrati- eta telebista-emanaldien aurka ez egiteko ere. Konpromisoa hartu dute, bestalde, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea dela-eta idatzizko prentsari ez zaiola inolako murrizketarik ezarriko zaintzeko. Aipatutako askatasunak erabiltzeak eginbeharrak eta erantzukizunak dakartza, eta legez ezarritako zenbait formalitate, baldintza, murrizketa edo zehapenen mende egon daiteke. Horiek guztiak beharrezko neurriak dira, gizarte demokratiko batean, segurtasun nazionalerako, lurralde-osotasunerako edo segurtasun publikorako, ordenaren defentsarako eta krimenaren prebentziorako, osasunaren edo moralaren babeserako, hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, edo botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzunen interesak ordezkatuta egon daitezen edo aintzat har daitezen komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin bat sor daitezkeen egituretan.

12. artikulua.— Kultura-jarduerak eta -ekipamenduak

1. Kultura-jarduerari eta -ekipamenduari dagokienez —bereziki, liburutegiak, bideotekak, kultura-zentroak, museoak, artxiiboak, akademiak, antzokiak eta zinemak, literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, kultura herrikoien adierazpenerako lanak, jaialdiak eta kultura-industriak, teknologia berrien erabilera barru, kontuan hartuta—, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza horiek erabiltzen diren lurraldeari dagozkionez, eta agintari publikoak arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian.

Konpromiso hauek hartu dituzte:

a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, eta hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea;

b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

c) beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

d) zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea.

e) eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea;

f) ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunen ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezatela bultzatzea;

g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera suspertu edota erraztea;

h) beharrezkoa bada, itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, batez ere, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearren.

2. Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzako hiztunen kopuruak horrelakoa justifikatzen badu, kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, aurreko paragrafoarekin bat.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute leku egokia emateko, beren atzerriko kultura-politikan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei eta horiek islatzen duten kulturari.

13. artikulua.— Ekonomia- eta gizarte-bizitza

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerari dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:

a) beren legerietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratuetan eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.

b) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

c) ekonomia- eta gizarte-jardueretan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;

d) aurreko apartatuetan azaldutako bitartekoak baino beste batzuk erabilita, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera erraztu edota sustatzea.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:

- a) finantza- eta banku-arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa-aginduak (txekeak, kanbio-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuk idazterakoan eskualde mailako edo gutxiengo hizkuntzak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;
- b) zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan (sektore publikoa), eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;
- c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea;
- d) modalitate egokiak erabilia, segurtasun-jarraibideak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere idatzita egongo direla zaintzea;
- e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere erabilgarri bilakatzea;

14. artikulua.— Mugaz haraindiko elkar-trukeak

Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

- a) hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak konprometitzen dira alde biko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, beharrezkoa bada, estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, kulturen, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorrean;
- b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen alde, mugaz haraindiko lankidetzara erraztu edota sustatzea, batez ere hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten eskualde- edo toki-mailako taldeen artean;

IV. ZATIA

Gutunaren aplikazioa

15. artikulua.— Aldizkako txostenak

1. Jarraitutako politikari buruzko txostena aurkeztuko diote aldeek, aldian-aldian, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, Ministroen Batzordeak ezarriko duen eran, eta gutun honen II. zatiarekin bat. Aldeek III. zatiko xedapenetatik bere egin dituztenak aplikatzeko hartu dituzten neurriei buruzkoa izango da txosten hori. Alde bakoitzak Gutuna berarentzat indarrean jarri ondoko lehenengo urtean aurkeztu behar du, beste txostenak, berriz, lehenengoa aurkeztu ondoren, hiru urtean behin aurkeztu behar dira.

2. Aldeek jendaurrean jarriko dituzte beren txostenak.

16. artikulua.— Txostenen azterketa

1. 15. artikuluan xedatutakoa betez Europako Kontseiluko idazkari nagusiari aurkeztuko zaizkion txostenak 17. artikuluan xedatutakoari jarraiki osatutako adituen batzordeak aztertuko ditu.

2. Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek alde horrek hartutako konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi ahal izango diote adituen batzordeari, gutun honen III. zatiari jarraiki. Alde interesdunari galdetu ondoren, adituen batzordeak aintzat har ditzake informazio horiek artikuluko honen 3. paragrafoan aipatzen den txostena prestatzerakoan. Organismo eta elkarte horiek, bestalde, alde batek egindako politikari buruzko adierazpenak egin ahal izango dituzte, II. zatiarekin bat.

3. 1. paragrafoan aipatutako txostenak eta 2. paragrafoan aipatutako informazioak oinarri hartuta, Ministroen Batzordearentzako txosten bat prestatuko du adituen batzordeak. Txosten horri aldeei eskatuko zaizkien oharrak gehituko zaizkio; horiek guztiak jendaurrean jarri ahal izango ditu Ministroen Batzordeak.

4. 3. paragrafoan aipatutako txostenak adituen batzordeak Ministroen Batzordeari egindako proposamenak jasoko ditu, bereziki, Kontseiluak, beharrezkoa bada, alde bati edo batzuei egingo dizkien gomendioak prestatzearren.

5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bi urteko txosten xehatua, Gutunaren aplikazioari buruzkoa, egingo dio Batzar Parlamentarioari.

17. artikulua.— Adituen batzordea

1. Adituen batzordearen osieran alde bakoitzeko kide bat egongo da. Kide hori Ministroen Batzordeak aukeratuko du alde bakoitzak proposatutako zerrendako pertsonen artean; zerrenda horretan egongo direnak zuzentasun osoko pertsonak izango dira eta Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak.

2. Adituen batzordeko kideak sei urterako aukeratuko dira eta horien agintaldia berriro ahal izango da. Kide batek ezin badu bere agintaldia bete, 1. paragrafoan aurreikusitako prozedurari jarraiki ordeztuko da, eta hori ordezteko izendatutako kideak lehengoaren agintaldia bukatuko du.

3. Adituen batzordeak onetsiko du bere barne-araudia. Batzorde horren idazkaritza Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bermatuko du.

V. ZATIA

Azken xedapenak

18. artikulua

Gutun hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko agiriak Europako Kontseiluko idazkari nagusiari utzi beharko zaizkio gordailuan.

19. artikulua

1. Gutun hau Europako Kontseiluko bost kidek, 18. artikuluan xedatutakoaren arabera, Gutunarekin konprometituta daudela onartzen duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Gutunarekin konpromisoa hartzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko agiria gordailuan utzi den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

20. artikulua

1. Gutun hau indarrean jarri ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak bere esku izango du Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari Gutunari atxikitzeko gonbita egitea.

2. Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen kasuan, atxikitze-agiria Europako Kontseiluko idazkari nagusiari gordailuan utzi zaion egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

21. artikulua

1. Estatu guztiek, Gutuna sinatzerakoan edo Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeko agiria gordailuan uzterakoan, erreserba bat edo gehiago aurkez diezaiekete gutun honen 7. artikuluko 2tik 5erako paragrafoei. Ez da beste erreserbarik onartuko.

2. Aurreko paragrafoaren arabera erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari. Erreserba kentzeak idazkari nagusiak jakinarazpena jaso duen egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

22. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, gutun hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Salaketak idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

23. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei eta Gutunari atxikitako estatu guztiei jakinaraziko dizkie:

- a) sinadura guztiak;
- b) Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeko agiri oro, gordailuan utzi direnak;
- c) Gutun hau, 19. eta 20. artikuluei jarraiki, indarrean jartzen den data oro;
- d) 3. artikuluko 2. paragrafoko xedapenak betez jasotako jakinarazpen oro;
- e) Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio oro.

Horri guztiari jarraiki, behean sinatuko dutenek, horretarako behar bezala ahalmen duta, gutun hau sinatu dute.

Estrasburgon egina 1992ko azaroaren 5ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak balio berekoak izanik, Europako Kontseiluko artxiboan jasoko den ale bakarrean. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Gutunaren kopia ziurtatuak bidaliko

dizkie Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta gutun honi atxikitzeko gonbita egin zaien estatu guztiei.

5.3.3. Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 1994ko azaroaren 10ekoa⁴³

5. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartu dute, beharrezkoak diren baldintzak sustatzeko, baldintza horiek ahalbide dezaten gutxiengo nazionaletako gizakiek euren kultura iraunarazi eta garatzea, bai eta haien nortasunaren oinarritzko osagaiak babestea ere, hala nola euren erlijioa, hizkuntza, tradizioak eta kultura-ondarea.

2. Aldeek, euren integrazio-politika orokorraren barruan hartutako neurriei kalterik egin gabe, ez dute inolako politika edo praktikarik burutuko, horren helburua bada gutxiengo nazionaletako gizakiak euren borondatearen aurka berdintzea; aitzitik, gizaki horiek babestuko dituzte, berdintze hori helburu duten ekintza guztien aurka.

10. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartu dute, gutxiengo nazionaletako gizaki guztiei aitortzeko, askatasunez eta trabarik gabe, euren hizkuntza gutxiengoz erabiltzeko eskubidea, ahoz eta idatziz.

2. Gutxiengo nazionaletako gizakiak, tradizioz edo kopuru handietan, zein gune geografikotan bizi eta gune horietan, gizaki horiek hala eskatuta eta eskari hori benetako beharrezana denean, aldeek ahaleginak egingo dituzte, ahal den neurrian, zenbait baldintza ziurtatzeko, baldintza horiek ahalbide dezaten gizakien eta administrazio-agintarien arteko harremanetan eremu urriko hizkuntza erabiltzea.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, gutxiengo nazionaletako gizaki guztiei bermatzeko, eperik laburrenean eta eurek ulertzen duten hizkuntza horretan, informazioa jasotzeko eskubidea, atxiloketaren arrazoiei buruz, eta euren aurkako akusazioaren izaera eta arrazoiari buruz; bermatuko dute, orobat, hizkuntza horretan haiek euren burua defendatzeko duten eskubidea, beharrezkoa bada, interpretearen doako laguntzarekin.

43

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c10cf>

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c10d0>

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c1304>

6. ESPAINIAKO ERRESUMA

6.1. Estatu osokoak

6.1.1. 48/1960 Legea, uztailaren 21ekoa, Aire Nabigazioari buruzkoa⁴⁴

V. KAPITULUA Aireontzien matrikula-erregistroa

33. artikulua

Aireontziari eragiten dioten egintza eta kontratuak Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, gai horretan indarrean dauden lege eta erregelamenduak bete beharko dira.

Notarioek eta erregistratzaileek, egiletsi, kalifikatu eta Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, euren erantzukizunpean, itzulpen ofiziala alde batera utz dezakete, baldin eta badakite dokumentuak idatzita dauden hizkuntza.

⁴⁴ BOEren 176. zenbakian, 1960ko uztailaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1960-10905>

6.1.2. Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa⁴⁵

ATARIKO TITULUA

3. artikulua

1. Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala. Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea.
2. Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz.
3. Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek errespetu eta babes berezia izango du.

⁴⁵ <https://www.boe.es/buscar/pdf/1978/BOE-A-1978-31229-consolidado.pdf>

Hemen ageri den idazkera Espainiako Senatuak 2004. urtean egindako argitalpen eleaniztunetik hartuta dago: *Constitución española / Espainiako Konstituzioa / Constitució espanyola / Constitución española / Constitució espanyola*.

**6.1.3. 85/1978 Legea, abenduaren 28koa,
Indar Armaturen Errege Ordenantzei
buruzkoa ⁴⁶**

**BIGARREN TRATATUA
Agindu bereziak**

**IV. TITULUA
Militarraren eginkizunak**

Agintariari laguntza eta aholkularitza ematea

118. artikulua

Jasotzaileen inguruabarrak kontuan hartuko ditu idazten dituen dokumentu guztietan, behar bezala interpreta daitezen, zehaztasun-, argitasun- eta laburtasun-printzipioei jarraituz.

**HIRUGARREN TRATATUA
Eginbehar eta eskubideak**

**V. TITULUA
Militarraren eginbehar eta eskubideak**

Izaera militarreko eginbehar eta eskubideak

187. artikulua

Zerbitzu-ekitaldi eta -harremanetan, Indar Armatueta kideek gaztelania erabiliko dute, estatuko hizkuntza ofiziala.

Jarduera militar konbinatueta edo beharrizan teknikoengatik, beste hizkuntza batzuk erabili ahal izango dira.

⁴⁶ BOEren 11. zenbakian, 1979ko urtarrilaren 12ko alean argitaratua.

6.1.4. 1/1979 Lege Organiko Orokorra, irailaren 26koa, Espetxeei buruzkoa⁴⁷

II. TITULUA Espetxe-erregimena

VIII. KAPITULUA Komunikazio eta bisitak

51. artikulua

Bat. Barneratuek baimena izango dute komunikazioak aldian-aldian izateko ahoz eta idatziz, euren hizkuntzan, bai senitartekoekin, bai lagunekin, bai espetxe-lankidetzako organismo eta instituzioen ordezkari egiaztatuekin, salbu eta inkomunikazio judiziala dagoenetan.

[...]

⁴⁷ BOEren 239. zenbakian, 1979ko urriaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1979-23708>

6.1.5. 2/1979 Lege Organikoa, urriaren 3koa, Konstituzio Auzitegiari buruzkoa⁴⁸

VII. TITULUA Prozedurari buruzko xedapen erkideak

80. artikulua

Botere Judizialaren Lege Organikoaren eta Prozedura Zibilaren Legearen manuak aplikatuko dira, lege honen osagarri gisa, gai hauei dagokienez: epaiketari agertzea, errekusazioa eta abstentzioa, egintzen publikotasuna eta forma, komunikazioak eta jurisdikzio-laguntzazko egintzak, egun eta ordu baliodunak, epe-zenbaketa, deliberatzea eta bozketa, iraungitzea, uko-egitea eta atzera-egitea, hizkuntza ofiziala eta auzi-gelako polizia.

[...]

⁴⁸ BOEren 239. zenbakian, 1979ko urriaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1979-23709>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/konstituzio-zuzenbidea/legeria/2-1979-lege-organikoa-1979ko-urriaren-3koa-konstituzio-azitegiari-buruzkoa>

6.1.6. 50/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Fiskaltzaren Estatutu Organikoa arautzen duena⁴⁹

II. TITULUA

Fiskaltzaren organoez eta hura informatzen duten printzipioez

I. KAPITULUA

Antolaketaz, eskumenez eta plantaz

18. artikulua

Fiskaltzak eratu eta antolatuko dira, erregela hauen arabera:

[...]

Hiru. Autonomia-erkidegoetako fiskaltzak eta probintzietako fiskaltzak fiskalburuak zuzenduko ditu; fiskaltza horietan guztietan egongo dira fiskalordea; fiskal dekanook, fiskaltzen neurrien eta lan-kopuruaren arabera fiskaltzak behar den moduan jarduteko beharrezkoak direnak, eta plantillak zehazten dituen gainerako fiskalak. Justiziaren arloan eskumena duten autonomia-erkidegoetan autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari laguntzeko unitateak sortu ahal izango dira, zeinetan sartu ahal izango baitira autonomia-erkidegoko funtzionarioak, zertarako eta gai hauetan laguntza eta urgazpena emateko: estatistika, informatika, atzerriko hizkuntzen itzulpena, langileen kudeaketa edo estatutu honen arabera fiskalei esleituta ez dauden beste guztiak. Autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari dagokio beraren lurralde-eremuko fiskaltzek antolaketa eta funtzionamendurako dituzten beharrezko buruzko txostenak egitea, eskuarte informatikoen, teknologia berrien eta gainerako eskuarte materialen inguruan.

[...]

⁴⁹ BOEren 11. zenbakian, 1982ko urtarrilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-837>

III. TITULUA

Estatuko fiskal nagusiaz, autonomia-erkidegoetako fiskal nagusiez eta karrera fiskalaz

II. KAPITULUA

Karrera fiskalaz, hura osatzen duten kategoriez eta karrerako destinoak betetzeaz

36. artikulua

Sei. Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan egoitza duten fiskaltzetako plazak betetzeko, merezimendu erabakigarria izango da hizkuntza horren ezagutza egiaztatzea erregelamenduz ezartzen diren irizpideen arabera.

6.1.7. 3/1984 Lege Organikoa, martxoaren 26koa, Legegintzako Herri-ekimena arautzen duena⁵⁰

HITZAURREA

[...]

Behin proposamena onartuta, sinadurak biltzeko prozedura hasten da; prozedura hori plegu tradizioaletan egin ahal izango da; pleguok gaztelaniaz edo estatuaren lurraldeetako hizkuntza koofizialekin batera idatzi ahal izango dira. Sinadurak bide elektronikoz ere bildu ahal izango dira, baldin eta bermatzen bada legegintzako herri-ekimena sinatzen duen herritarraren benetako borondatea.

[...]

8. artikulua.— Sinadurak biltzeko pleguak

[...]

Pleguek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Sinadurak biltzen badira hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean, orduan gaztelaniarekin batera beste hizkuntza koofizial hori erabili ahal izango da.

[...]

⁵⁰ BOEren 74. zenbakian, 1984ko martxoaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-7249>

6.1.8. 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki- araubidearen Oinarriak arautzen dituen⁵¹

II. TITULUA Udalerria

I. KAPITULUA Lurraldea eta biztanleria

14. artikulua

2. Udalerrien izena, ondorio guztietarako, gaztelaniazkoa, bakoitzaren autonomia-erkidegoan ofiziala den beste edozein espainiar hizkuntzatakoa edo bietakoa izan daiteke.

VII. TITULUA Toki-erakundeen zerbitzuko langileak

III. KAPITULUA Gaikuntza nazionaleko funtzionarioak hautatzea eta prestatzea, eta plazak betetzeko sistema

99. artikulua

1. [...]

Toki-korporazioek onetsiko dituzte lehiaketaren oinarriak, eta bakoitzaren autonomia-erkidegoak zehaztuta ezar ditzakeen berariazko merezimenduak sartuko dituzte, baita autonomia horretako berezko hizkuntza ofiziala jakitea ere, autonomia bakoitzeko legerian aurreikusitako moduan.

[...]

Administrazio Publikoen Ministerioak, osagarri moduan, urtero egingo du deialdia lehiaketa bidez bete beharreko gaikuntza nazionaleko toki-administrazioko funtzionarioentzat gordetako lanpostu hutsak betetzeko, merezimendu orokorren eta autonomia-erkidegoetako balioespenen arabera eta hizkuntza-eskakizunari buruz autonomia-erkidegoekin bat etorriz, lanpostuok egoera hauetako batean aurkitzen badira:

a) Lanpostuok hutsik egonik, lehiaketa arruntean toki-korporazioek horietarako deialdirik egin ez badute.

b) Lehiaketa arruntean deialdia egin arren, lanpostuok inork ere bete ez baditu.

⁵¹ BOEren 80. zenbakian, 1985eko apirilaren 3ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5392>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Administrazi_o-zuzenbidea/Toki-araubidearen_oinarriak_arautzen_dituena.pdf

c) Lehiaketa arruntean sartu arren, toki-korporazioak beste arrazoi batzuk medio esleitu gabe utzi baditu.

d) Toki-korporazioek sartzeko berariaz eskatutakoak, nahiz eta lehiaketa arrunterako deialdiaren ondoren bete gabe gelditutakoak izan. Baterako deialdian lanpostu berriak sartzeko eskabidea korporazioko lehendakariak egingo du eta Administrazio Publikoen Ministerioko Toki Administrazioarako Zuzendaritza Nagusiari bidaliko dio.

[...]

6.1.9. 6/1985 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Botere Judizialari buruzkoa⁵²

III. LIBURUA

Epaitegi eta auzitegien araubidea

II. TITULUA

Epaitegi eta auzitegiak osatzeko modua

IV BIS KAPITULUA

Neurri indargarriak organo judizialen titulartasunean

216 bis 3 artikulua

2. Zerbitzu-eginkizun bererako zenbait eskatzaile daudenean, gobernu-sala eskudunak inguruabar hauek balioetsi beharko ditu egokien deritzonari lehentasuna ematean:

[...]

d) Zerbitzu-eginkizuna egin beharreko autonomia-erkidegoko zuzenbide edo hizkuntza eta zuzenbide substantibo propioak ezagutzea.

III. TITULUA

Jarduketa judizialak

I. KAPITULUA

Ahozotasuna, publikotasuna eta hizkuntza ofiziala

231. artikulua

1. Jarduketa judizial guztietan, epaileek, magistratuek, fiskalek, idazkariak eta epaitegi eta auzitegiak gainerako funtzionarioek gaztelania erabiliko dute, estatuko hizkuntza ofiziala baita.

2. Orobat, autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala erabili ahal izango dute epaileek, magistratuek, fiskalek, idazkariak eta epaitegi eta auzitegiak gainerako funtzionarioek, baldin eta alderdietako bat ere aurka agertzen ez bada, hizkuntza hori ez dakiela eta horrek defentsa-gabezia sor dezakeela argudiatuz.

3. Alderdiak, haien ordezkariak eta haiek zuzentzen dituztenek nahiz lekuko eta perituek erabili ahal izango dute jarduketa judizialak egiten diren autonomia-erkidegoan orobat ofiziala den hizkuntza, ahozko zein idatzizko adierazpenetan.

4. Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute, gaztelaniara itzuli beharrik gabe. Ondorioak izan behar badituzte autonomia-

⁵² BOEren 157. zenbakian, 1985eko uztailaren 2ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-12666>

Bertsio honen oinarria: <https://www.ehu.eus/documents/2660428/2799934/Legeak16.pdf>

erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik kanpo, itzuli egingo dira ofizioz, non eta ez den berezko hizkuntza ofizial bera duen beste autonomia-erkidego bat. Orobat itzuliko dira jarduketak legeek hala xedatzen dutenean edo alderdiek defentsa-gabezia alegatuta eskatzen dutenean.

5. Ahozko jarduketetan edo zeinu-hizkuntzan egindako jarduketetan, interprete bat gaitu ahal izango da lege prozesal aplikagarrian xedatutakoarekin bat etorriz.

[...]

IV. LIBURUA

Epaile eta magistratuak

I. TITULUA

karrera judiziala eta destino-betetzeak

II. KAPITULUA

Sarrera eta igoera karrera judizialean

311. artikulua

1. [...]

Hizkuntza ofizial bat baino gehiago edo zuzenbide zibil propioa duten autonomia-erkidegoetan, lege honetan halakoetarako ezarri diren aurreikuspenak aplikatuko dira plaza horiek betetzean.

V. KAPITULUA

**Epaitegietan, entzutegietan eta justizia-auzitegi nagusietan
plazak betetzea**

341. artikulua

1. Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala edo berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan justizia-auzitegi nagusietako eta entzutegietako presidente-postuak betetzeko, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak merezimendutzat hartuko du zuzenbide zibil berezi edo foru-zuzenbide zibil horien espezializazioa eta erkidegoko berezko hizkuntza jakitea.

2. Erregelamendu bidez zehaztuko dira autonomia-erkidego horietako hizkuntza-ezagutzari buruzko balioespen-irizpideak eta Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala, haien lurraldeko jurisdikzio-organoetarako lehiaketetan lehentasunezko merezimendu gisa.

VI BIS KAPITULUA

Lurralde-atxikipeneko epaileak

347 bis artikulua

7. Hizkuntza ofizial bat baino gehiago edo berezko zuzenbide zibila duten autonomia-erkidegoetan, lege honetan halakoetarako ezarri diren aurreikuspenak aplikatuko dira plaza horiek betetzean.

IV. TITULUA

Aldi baterako betetze-araubideko epaileak

431. artikulua

2. Lehentasuna izango dute ondorengo baremoaren arabera merezimendu gehien biltzen dutenek, ez badago egokitasunik eza dakarren bestelako inguruabarrik:

f) Berezko zuzenbidea edo berezko hizkuntza eta zuzenbidea dituzten autonomia-erkidegoetan, merezimendutzat joko da haiek jakitea.

V. LIBURUA

Justizia Administrazioko eta Bulego Judizialeko abokatuak

II. TITULUA

Justizia Administrazioko Letraduen Kidegoa

I. KAPITULUA

Estatutu pertsonala

450. artikulua

4. Berezko zuzenbide zibila, forala edo berezia eta hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, horien ezagutza merezimendutzat hartuko da.

VI. LIBURUA

Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen kidegoak eta bestelako langileak

II. TITULUA

Enplegu publikoaren eskaintza, sarrera eta lanbide-igoera

II. KAPITULUA

Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioak hautatzea

483. artikulua

2. Kidego bakoitzarentzat gaitegi bera eta egin beharreko probak berak izango dira estatuko lurralde osoan, baina eskumenak berenganatuak dituzten autonomia-erkidegoetan beste probaren batzuk ezar daitezke, bai bertako hizkuntzaren ezagutza egiaztatzeko, bai bertako zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza egiaztatzeko. Proba horiek hautazkoak izango dira, eta ezein kasutan ez dira kanporatzaileak izango; ezartzen den baremoaren arabera hartuko da kontuan proba horietako puntuazioa, kasuko autonomia-erkidegoaren barruan destinoa esleitzearen ondorioetarako eta ez bestetarako.

VII. TITULUA

Lanbide-jardueraren antolamendua

521. artikulua

3. Honako zehaztapen hauek agertu behar dute, nahitaez, lanpostu-zerrendetan:

B) Postu-mota. Lege honi dagokionez, bi sailetan sailkatzen dira postuak: generikoak eta banakotuak.

[...]

Postu banakotuak dira: egitura organikoan bereizirik daudenak eta banan-banan esleituriko ataza edo eginkizunak bete beharra dakartenak. Horri dagokionez, berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hori jakin beharra, postuaren banakotasunaren elementu funtsezko izatekotan, lanpostu-zerrendetan postuari esleituriko eginkizun zehatz batzuegatik izango da.

[...]

4. Gorago adierazitako betekizunez gainera, honako hauek jaso daitezke lanpostu-zerrendetan:

3) Autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala jakitea, ahoz eta idatziz, hizkuntza ofizial hori aintzatetsia duten autonomia-erkidegoetan.

VIII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta mugikortasuna

530. artikulua

Eskumenak berenganatuak dituzten autonomia-erkidegoetako lanpostuetarako deialdietan, erkidegoak berezko hizkuntza ofiziala baldin badu, merezimendutzat hartuko da hizkuntza hori jakitea, ahoz eta idatziz. Zenbait postutan, sartzeko ezinbesteko betekizuntzat hartu ahal izango da hori, bete beharreko eginkizunen izaerak hala eskatzen duenean eta lanpostu-zerrendetan hala ezarrita dagoenean.

IX. TITULUA

Diziplina-erantzukizuna

536. artikulua

Faltak oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

a) Falta oso astuntzat joko dira:

[...]

2. Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

VIII. LIBURUA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia

I. TITULUA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren eskudantziak

563. artikulua

2. Orobat jasoko da memoria horretan ere kapitulu batzuk sartuko dira eremu hauen inguruan:

c) Hizkuntza koofizialek justizian duten erabilerari buruzko txostena, bereziki epaile eta magistratuek euren eginkizunetan dihardutela egiten duten erabilerari dagokionez.

6.1.10. 11/1988 Legea, maiatzaren 3koa, Produktu Erdieroaleen Topografien Babes Juridikoari buruzkoa⁵³

4. artikulua.— Erregistroa

1. [...]

Hala eskabideak nola Jabetza Industrialaren Erregistroan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, halako dokumentuak beste hizkuntza horretan idatzi ahalko dira eta gaztelaniarako itzulpenarekin batera joango dira; itzulpen hori kautotzat hartuko da hizkuntza baten eta bestearen artean zalantzak egonez gero.

[...]

⁵³ BOEren 108. zenbakian, 1988ko maiatzaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1988-11074>

6.1.11. 2/1989 Lege Organikoa, apirilaren 13koa, Prozesal Militarra⁵⁴

71. artikulua

Jarduketa judizial guztietan, organo judizial militarretako kideek eta Fiskaltza Juridiko Militarreko kideek gaztelania erabiliko dute, estatuaren hizkuntza ofiziala baita.

Alderdiek, haien ordezkariak eta haiek zuzentzen dituztenek nahiz lekuko eta perituek, gaztelaniaz gainera, erabili ahal izango dute jarduketa judizialak egiten diren autonomia-erkidegoan orobat ofiziala den hizkuntza, ahozko zein idatzizko adierazpenetan. Adierazpenotan esku hartzen dutenetako baten batek alegatzen badu ez dakiela autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza, alde aurretik ohartaraziko du hori, zertarako eta organo judizialak interprete gisa gaitu dezan erabilitako hizkuntza dakien edonor, honek zin edo hitz egin ondoren.

Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute hango lurraldean. Hori gorabehera, gaztelaniara itzuliko dira ofizioz.

⁵⁴ BOEren 92. zenbakian, 1989ko apirilaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-8712>

6.1.12. 7/1991 Legea, martxoaren 21ekoa, «Cervantes» Institutua sortzen duena⁵⁵

ZIOEN AZALPENA

Atzerrian iraunkortasunez eta modu aktiboan egotea herrialde aurreratuenen helburu estrategikoa da. Hizkuntzaren ezagutzaren zabalkundea eta kulturaren hedapena eta eragina estatuaren kanpo-ekintzari koherentzia eta zentzua ematea ahalbidetzen duten tresnak dira, bereziki historia luzeko, hizkuntza unibertsaleko eta kultura zaharreko estatuei dagokienez. Kulturak eta hizkuntzak norberaren identitatearen zantzurik sakonenak biltzen dituzte, sentsibilitate berezia islatzen dute, eta errealitatearen nolabaiteko ikuskera sortzen dute, bateratua eta plurala aldi berean.

Haien zabalkundeari eta kalitatea handitzeari eskainitako ahaleginek lagundu egiten dute herrialdeak munduan duen irudia zehazten eta proiektatzen, trukeak errazten dituzte, baita ekonomikoak eta komertzialak ere, eta elkar ulertzeko eta ezagutzeko harremanetan oinarritutako mundua eraikitzen laguntzen dute.

Espainiak munduko hizkuntzarik hedatuenetako bat du bere hizkuntzen artean, eta gaur egun erkidego kultural eta linguistikoko handi batek, hispaniar erkidegoak, partekatzen duen lehen mailako altxor kulturala du. Gaur egun, hainbat faktorek azaltzen dute zergatik den gero eta handiagoa gaztelania ikasteko eskaera eta gure kultura erkide eta askotarikoaren ezagutza. Horrelaxe bizitu eta indartu da erkidego gaztelaniaduna, zeinean Espainiak leku berezia duen, edo nazioarteko esparruan zeregin esanguratsua pixkanaka berreskuratzea.

Hain egoera onari erantzuteko, orain arte egindako ekintzak baino erabakigarriagoak egin behar dira. Horietako bat da organismo espezializatu bat abian jartzea, espainieraren ezagutzari beste bultzada bat emateko gai izango dena kantitatean eta kalitatean. Lege honek, asmo horrekin, Cervantes Institutua sortzen du. Gure inguruko herrialdeetako instituzio prestigiotsuen antzera, Cervantes Institutuak helburu nagusitzat hartuko du espainiera zabaltzea, eta Estatuaren kanpo-ekintzaren esparru orokorrean txertatuko du. Bere kabuz jardungo du edo orain arte Administrazioari beste organo batzuek eta, bereziki, Kanpo Arazoetako, Hezkuntzako eta Zientzia eta Kulturako ministerioek arlo horretan izan dituzten eskumenak koordinatuko ditu.

Zuzenbide publikoko erakunde gisa eratzeak aukera emango dio beharrezko autonomia izateko, eta haren jarduerak ordenamendu juridiko pribatuari lotuta egoteak erraztu egingo du kudeaketa-modu eta -teknika eraginkorrak, malguak eta ezinbestekoak hartzea askotariko herrialdeetan eta egoera aldakor eta heterogeneoetan jardun behar duen organismo batean. Estatuaren Administrazioarekin duen loturaren bidez, Kanpo Arazoetako Ministerioari atxikitzen zaio, eta hirugarren herrialdeen aurrean bermatuko du ematen dituen irakaskuntzen egiaztapena, eta bermatuko du haien zuzkidura materiala, irakasleen gaikuntza eta metodo pedagogikoen egokitasuna. Beste alde batetik, gaur egun Administrazio Publikoko beste organo batzuen mende dauden eta atzerrian helburu berberak dituzten zentroak Institutuan integratzeak ekintza-batasuna eta baliabideen kudeaketa hobea bultzatuko ditu.

⁵⁵ BOEren 70. zenbakian, 1991ko martxoaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-7354>

Cervantes Institutuak arreta berezia eskainiko die hispanistei, gaztelaniako filologo zein irakasleei, hizkuntzaren eta kulturaren ezagutzan eta zabalkundean bitartekari nagusiak direlako. Horrez gain, kulturarekiko eta hizkuntzarekiko interesa bere zentroak dauden herrialdeetako herritar guztiei zabaldu nahi die, bere ekintza gizarte osoarengan irradiatzen saiatuz. Bide horretatik, Espainiaren irudi jakin bat transmititzen eta definitzen lagunduko du, zeinak ondare historiko aberatsaren pertzepzioa eta Espainiako gizarte modernoaren ezaugarriak uztartuko dituen. Edozein une da egokia horrelako atazei ekiteko. Gaur egun, aukera are argiagoa da, nazioarteko egoera lasaitu egiten delako eta nazioen arteko lankidetzak are bultzada handiagoa hartzen duelako. Eta une bakar batek ere ezingo luke 1992ko bezperetakoa baino indar sinboliko handiagorik lortu, Nebrijaren Gramatika argitaratu zeneko eta gaztelania hizkuntza unibertsal bihurtu zeneko V. mendeurrena.

I. TITULUA

Izaera eta eginkizunak

1. artikulua

Espainiako errege-erreginen goi-babesaren pean, Cervantes Institutua sortzen da espainiera sustatzeko eta zabaltzeko, Aurrekontuen Lege Orokorraren 6.5) artikuluan aurreikusitako zuzenbide publikoko erakunde gisa.

2. artikulua

Cervantes Institutua irabazi-asmorik gabeko erakunde publikoa da, nortasun juridiko propioa eta bere xedek betetzeko jarduteko gaitasuna ditu, eta bere jarduerak ordenamendu juridiko pribatura egokituko ditu.

Institutua Kanpo Arazoetako Ministerioari atxikita egongo da. Lege honek eta lege hau garatzen duten xedapenek, Aurrekontuen Lege Orokorrak eta aplikagarri zaizkion ordenamendu juridikoko gainerako xedapenek eraenduko dute.

3. artikulua

1. Cervantes Institutuaren xedek dira:

a) Espainieraren irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, eta jarduera horien zabalkundea eta kalitatea hobetzen lagunduko duten neurri eta ekintza guztiak sustatzea.

b) Kultura atzerrian zabaltzen laguntzea, Estatuko Administrazioako gainerako organo eskudunekin koordinatuta.

2. Cervantes Institutuak arreta berezia jarriko dio, bere jardueretan, erkidego gaztelaniaduneko herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari.

4. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Cervantes Institutuak jarduera hauek egin ahal izango ditu, bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean:

1. Espainiera irakasteko zentroak sortu, eta ikastaroak sustatu eta antolatzea.

2. Espainieraren ezagutza egiaztatzeko probak antolatzea, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandako diploma ofizialak lortzeko, ministerio horrek araututako moduan.

3. Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, hala nola espainiera hedatzea helburu dutenak, bereziki komunikabide sozialez eta ikus-entzunezkoen baliatuta; irakasleak prestatzera zuzendutakoak, eta hizkuntzaren irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak.

4. Espainieraren eta haren irakaskuntzaren ikerketa sustatzea, eta hispanistei eta atzerriko ikerketa-zentroi laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea.

5. Institutuaren xedeekin bat datozen kultura-jarduerak egitea, haien adierazpen guztietan.

6. Unibertsitate eta beste instituzio batzuekin –publikoak nahiz pribatuak, estatukoak nahiz atzerrikoak– hitzarmenak eta, hala dagokionean, lankidetzako protokoloak sinatzea.

7. Institutuaren xedeak betetzera zuzendutako beste jarduera batzuk gauzatzea.

5. artikulua

Cervantes Institutuak estatuaren kanpo-ekintzaren esparru orokorrean jardungo du, eta bere jarduerak administrazio publikoek edo Institutuaren xedeetara bideratutako beste edozein instituziok egiten dituzten guztiekin koordinatuko ditu.

II. TITULUA

Artezkaritza-organoak

6. artikulua

Cervantes Institutuaren artezkaritza-organoak hauek dira: Patronatua, Administrazio Kontseilua eta zuzendaria.

7. artikulua

1. Patronatuko ohorezko presidentetza erregeari dagokio.

2. Patronatuko presidentetza betearazlea Gobernuko presidenteari dagokio, eta patronatuko kideak honako hauek izango dira:

a) Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroak.

b) Administrazio Kontseiluko presidentea eta presidenteordeak.

c) Institutuko zuzendaria.

d) Hogeita bost kide, erkidego gaztelaniaduneko letren eta kulturaren ordezkari gisa, bereziki Espainiako Errege Akademiarenak, Espainiaren eta beste Errege Akademiarenak, Espainiar Hizkuntzaren Akademiaren Batzorde Iraunkorrenak, unibertsitateenak, eta beste gizarte-instituzio batzuenak.

Erregelamendu bidez zehaztuko da zein kidek izan behar duen berezko kide, haien kargua dela-eta. Gainerakoa Gobernuak izendatuko du sei urteko aldirako, eta erdibana berrituko da hiru urtean behin.

e) Institutuko idazkari nagusia; Patronatuko idazkari ere izango da, eta hitza izango du, baina botorik ez.

3. Patronatuari dagokio Institutuaren jardueren plan orokorrak eta urteko memoria ezagutzea, haiek onetsi aurretik, eta jarduteko lehentasunak proposatzea, bai eta

Institutuaren funtzionamendua hobetzen eta xedeak betetzen lagun dezaketen ekimen guztiak proposatzea ere.

8. artikulua

1. Hauek dira Administrazio Kontseiluko kideak:

a) Presidente; Kanpo Arazoetako Ministerioko Nazioarteko Lankidetzarako eta Iberoamerikarako estatu-idazkaria izango da kargu hori izango duena. Kalitateko botoa izango du.

b) Bi presidenteorde: Hezkuntza eta Zientzia Ministerioko idazkariordea eta Kultura Ministerioko idazkariordea.

c) Kontseilari bi, Gobernuak bere ordezkari izendatuko dituenak, behin Patronatuak proposamena egin eta gero.

d) Lau kontseilari, Gobernuak bere ordezkari izendatuko dituenak, behin Kanpo Arazoetako Ministerioak, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak, Kultura Ministerioak eta Ekonomia eta Ogasun Ministerioak behin proposamena egin eta gero.

e) Institutuko zuzendaria.

f) Institutuko idazkari nagusia, zeina Patronatuko idazkari ere izango baita; hitza izango du, baina botorik ez.

2. Hauek dagozkie Administrazio Kontseiluari:

a) Institutuaren jardura-plan orokorrak, eta laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, baita horiek emateko oinarrizko irizpideak ere.

b) Institutuaren urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea.

c) Urteko memoria onestea.

d) Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarrizko irizpideak zehaztea.

e) Fundazio edo irabazi-asmorik gabeko erakundeen sorrera proposatzea Kanpo Arazoetako Ministerioari, Gobernuak onets dezan, beste estatu batzuetako legeriaren babesean, bere xedeak hobeto betetzeko beharrezkoa denean.

f) Txostena egitea Institutuko zuzendaria eta idazkari nagusia izendatzeko proposamenari buruz.

g) Oro har, Institutuak behar bezala funtzionatzen duela zaintzea, betiere berak esleituta dituen xedeei dagokienez.

9. artikulua

1. Ministroen Kontseiluak izendatuko du zuzendaria, Hezkuntza eta Zientziako ministroaren ekimenez, behin Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroek batera proposatuta.

2. Zuzendariari honako hauek dagozkie:

a) Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea.

b) Institutuaren jarduketa-plan orokorrak eta Administrazio Kontseiluaren erabakiak proposatzea eta exekutatzeta.

c) Erakundearen ordezkari eta kanpo-harreman teknikoaren zuzendaritza, bai eremu nazionalan, bai nazioarteko eremuan.

- d) Organismoaren jardueren urteko memoria egitea eta Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena Administrazio Kontseiluari aurkeztea.
- e) Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea.
- f) Erakundearen izenean kontratazioak egitea, bai eta gastuen erabilera baimentzea eta ordainketak agintzea ere, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.
- g) Institutuak eman beharreko laguntzak eta dirulaguntzak ematea.

3. Kanpo Arazoetako ministroak izendatuko du Institutuko idazkari nagusia, behin zuzendariak proposamena egin eta Administrazio Kontseilua entzun eta gero. Lege honetan aurreikusitako eginkizunak egitea dagokio, bai eta Institutuko zuzendariak esleitzen dizkionak ere.

III. TITULUA

Araubide ekonomikoa eta langileena

10. artikulua

1. Cervantes Institutuaren ondasunak eta bitarteko ekonomikoak honako hauek izango dira:

- 1) Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, bai eta ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak ere.
- 2) Estatuaren aurrekontu orokorretan urtero esleitzen zaizkion kontsignazio eta transferentziak.
- 3) Indarren dagoen legerian aurreikusitakoarekin bat etorritik, jasotzea egokitu litzazkiokeen diru-sarrerak, eta beraren jardueren ondorioz sortzen direnak.
- 4) Pertsona publikoek edo pribatuek Institutuari ematen dizkieten dirulaguntzak, borondatezko ekarpenak, dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak.
- 5) Lege- edo erregelamendu-xedapenen arabera dagokion beste edozein baliabide.

2. Cervantes Institutuak lortzen dituen soberakinak haren jardueretarako erabiliko dira.

11. artikulua

1. Cervantes Institutuak aurrekontu-aurreproiektu bat egingo du urtero Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak zehaztutako egiturarekin, eta hari igorriko dio Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioaren bitartez, Gobernuaren erabaki bidez onets dezaten eta, ondoren, Gorte Nagusietara igortzeko; aurreproiektu hori Estatuaren aurrekontu orokorren barruan sartuko da eta administrazio zentralen aurrekontuekin kontsolidatuko da.

Aurrekontu hori mugatzailea izango da zenbateko osoari dagokionez, eta zenbateslea izango da kredituak kategorian ekonomikoetan banatzeko; langileen gastuei dagozkienek, baina, izaera mugatzailea eta loteslea izango dute zenbateko osoagatik, eta dirulaguntza izendunen eta protokolo eta ordezkarietako arretetik, berriz, izaera mugatzailea eta loteslea, ezartzen diren sailkapen ekonomikoaren maila edozein dela ere.

2. Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak baimenduko ditu aurrekontuaren zenbateko osoa aldatu gabe langileen gastuak dakartzaten

aldaketak. Zenbateko osoa aldatzen ez duten gainerako aldaketak Institutuko zuzendariak baimenduko ditu.

Institutuko zuzendariak zenbateko osoan eragiten duten aldaketak baimenduko ditu, baldin eta ez badute eragiten langileen gastuan, aurrekontu osoaren 100eko 5etik gorakoak ez badira, eta ekitaldian lortutako diru-sarrerara handiagoen bidez finantzatzen badira. Ministroen Kontseiluaren eskumena izango da zenbateko osoaren aldaketak baimentzea aurrekontu osoaren 100eko 5etik gorakoak direnean. Zenbateko osoa aldatzen duten gainerako aldaketak Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak baimenduko ditu.

Aurreko paragrafoan aipatutako aldaketak metatu ondoren zenbatuko dira.

3. Cervantes Institutuko Administrazio Kontseiluak ondokoa egiteko baimena du, Institutuko idazkari nagusiak proposatuta:

a) Lanpostuen zerrenda eta langileen ordainsari-araubidea onestea, aplikatu daitezkeen lege-baldintzei jarraikiz.

Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak Cervantes Institutuko langile desplazatuentzat baimendutako desplazamendu-osagarriak eta erosteko ahalmenaren indizekoak aplikatzea Espainiatik kanpoko zentroetako zuzendariei, kalte-ordain moduan.

b) Institutuko jardueren prezioak finkatzea.

4. Institutuaren kontabilitateak erregelamenduz xedatutako arauak beteko ditu.

5. Kontuen Auzitegiari haren lege organikoak emandako eskumenei kalterik egin gabe, Cervantes Institutuaren kudeaketa ekonomiko eta finantzarioaren barne-kontrola egingo du Estatuko Administrazioko Kontu-hartzailetza Nagusiak; beraz auditoria publiko gisa egingo du Aurrekontuen azaroaren 26ko 47/2003 Lege Orokorrek xedatutako moduan.

12. artikulua

1. Cervantes Institutuko langileak Lan Zuzenbidearen arauen mendean arituko dira, eta, hala dagokionean, kontratazioa egiten den herrialdeetan indarrean dagoen arauen mendean.

2. Zerbitzu berezien egoera aitortu ahal izango zaie Cervantes Institutuan lan egitera igarotzen diren funtzionarioei.

3. Cervantes Institutuaren mendeko irakasleek gaztelania atzerritarrei irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan beharko dute.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa

Cervantes Institutua eratzeko beharrezkoak diren eskualdaketa, egintza eta eragiketa guztiek ez dute tributurik ordaindu beharko.

Bigarrena

1. Patronatua hiru hilabeteko epean eratu beharko da, Institutuaren Erregelamendua indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita.

2. Lege hau indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, 8. eta 9. artikuluetan aurreikusitako zuzendaritza-organoak izendatu behar dira, eta Administrazio

Kontseilua eratu behar da; kontseilu horretara bilduko dira Patronatuak lehenengo bileran proposatu beharko dituen kideak.

Hirugarrena

1. Lege hau indarrean jarri eta sei hilabeteko epean, Gobernuak Administrazio Kontseiluari helaraziko dio atzerrian dauden eta ministerioen eta estatuko beste organismo batzuen mende dauden zentro guztien zerrenda, baldin eta zentro horiek Institutuaren xedeekin lotuta badaude.

2. Ministroen Kontseiluak hala erabaki ondoren, eta Administrazio Kontseiluari entzun ondoren, aurreko apartatuan aipatutako ministerioek eta estatu-organismoek Cervantes Institutuari atxikiko dizkiote, baita ondareari dagokionez ere, Gobernuak egindako zerrendak dituen zentroak.

Laugarrena

Baimena ematen zaio Ekonomia eta Ogasun Ministerioari, behin ministerio eskudunak txostena egin ondoren, Cervantes Institutuari transferi diezazkion, Administrazio Zentralak eta haren mendeko zentroek aurretik garatutako bere eskumeneko jardueren erantzukizuna Cervantes Institutuak bere gain hartu ahala, jarduera edo zentro horiei unean-unean indarrean dauden gastu-aurrekontuetan esleitutako kredituak, bai eragiketa arruntak bai kapital-eragiketak.

Bosgarrena

Cervantes Institutuari agindutako eginkizunak betetzeko beharrezko bitartekoak emateko, eta laugarren xedapen gehigarrian ezarritakoa alde batera utzita, kreditu berezi hauek ematen dira:

12. atalean, Kanpo Arazoetako Ministerioa, 03 zerbitzua, azpisektoreen arteko transferentziak, 440 kontzeptua. Cervantes Institutuari, 311.008 mila pezetako zenbatekoa.

12. atalean, Kanpo Arazoetako Ministerioa, 03 zerbitzua, azpisektoreen arteko transferentziak, 740 kontzeptua. Cervantes Institutuari, 1.923.200 mila pezetako zenbatekoa.

Aurreko kreditu bereziak Espainiako Bankuaren baliabideekin edo zor publikoarekin finantzatuko dira, irailaren 23ko 1091/1988 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Aurrekontuen Lege Orokorraren testu bateginaren 101. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenak

Lehenengoa

Gobernuak Institutuaren Erregelamendua onetsiko du, zeinean jasoko baitira haren antolaketa eta funtzionamenduaren oinarritzko arauak.

Bigarrena

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik jarriko da indarrean.

6.1.13. 2/1992 Legea, otsailaren 28koa, Gerona eta Lérida probintziak ofizialki Girona eta Lleida izendatzen dituen⁵⁶

1. artikulua

Egungo Gerona probintziari Girona deituko zaio ofizialki, haren tradizio historiko, kultural eta literarioaren arabera, eta haren hiriburuak legez aitortuta duen Girona izen ofizialarekin bat etorritz.

2. artikulua

Egungo Lérida probintziari Lleida deituko zaio ofizialki, haren tradizio historiko, kultural eta literarioaren arabera, eta haren hiriburuak legez aitortuta duen Lleida izen ofizialarekin bat etorritz.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa

Testuliburuetan, material didaktikoan eta ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan, erabiltzen den hizkuntza gaztelania denean, dagokion toponimoa hizkuntza horretan izendatu ahal izango da.

⁵⁶ BOEren 52. zenbakian, 1992ko otsailaren 29ko alean argitaratua.

**6.1.14. Eskualdeetako edo Eremu Urriko
Hizkuntzen Europako Gutuna, 1992ko
azaroaren 5ekoa:
Espainiako Erresumak berronetsitako zatiak
(2001)⁵⁷**

**Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen
Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa,
Espainiako Erresuman berronesteko tresna⁵⁸**

JUAN CARLOS I.ak,
ESPAINIAKO ERREGEAK

1992ko azaroaren 5ean, Espainiako Botereguztidunak, zeina horretarako modu onean eta behar zen eran izendatua izan baitzen, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna sinatu zuen Estrasburgon; izan ere, gutun hori leku eta data berean egin zen.

Gutun horren hitzaurrea eta hogeita hiru artikulua ikusi eta aztertuta,

Konstituzioaren 94.1 artikuluan aurreikusitako baimena Gorte Nagusiek emanda,

Onetsi eta berronetsi egiten dut gutun horretan xedatzen dena, honako honen bidez onetsi eta berresten dudan legez, eta agintzen dut Gutuna bete, zaindu eta betearaziko dudala, bai eta haren zati guztietan zaindu dadila; horretarako, hura gehiago balidatu eta irmotzeko, berronespen-tresna hau luzatzea agintzen dut, zeina Nik sinatu, behar bezala zigilatu eta Kanpo Arazoetako ministroak, behean sinatuko duenak, kontrasinatu baitu, honako adierazpen hau eginaz:

«Espainiak adierazten du, artikulua horietan aurreikusten diren ondoretarako, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza gisa hartzen direla Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharteen, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzak.

»Era berean, Espainiak adierazten du, ondore berberetarako, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza gisa hartzen direla tradizioz hitz egiten diren lurraldeetako hizkuntzak baldin eta autonomia-estatutuek horiek babestu eta itzalpetzen badituzte.

»Lehenengo paragrafoan aipatutako hizkuntzei Gutunaren III. zatitik adieraziko diren xedapen hauek aplikatuko zaizkie:

»8. artikuluan:

»I. paragrafoa; apartatuak: a.i; b.i; c.i; d.i; e.iii; f.i; g; h; i.

»2. paragrafoa.

»9. artikuluan:

⁵⁷ <https://www.boe.es/boe/dias/2001/09/15/pdfs/A34733-34749.pdf>

⁵⁸ Tresna hau Estatuko Aldizkari Ofizialaren 2001eko irailaren 5ean argitaratu zen.

- »1. paragrafoa; apartatuak: a.i; a.ii; a.iii; a.iv; b.i; b.ii; b.iii; c.i; c.ii; c.iii; d.
- »2. paragrafoa; apartatua: a.
- »3. paragrafoa.
- »10. artikuluan:
 - »1. paragrafoa; apartatuak: a.i; b; c.
 - »2. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e; f; g.
 - »3. paragrafoa; apartatuak: a; b.
 - »4. paragrafoa; apartatuak: a; b; c.
 - »5. paragrafoa.
- »11. artikuluan:
 - »I. paragrafoa; apartatuak: a.i; b.i; c.i; d; e.i; f.ii; g.
 - »2. paragrafoa.
 - »3. paragrafoa.
- »12. artikuluan:
 - »I. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e; f; g; h.
 - »2. paragrafoa.
 - »3. paragrafoa.
- »13. artikuluan:
 - »1. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d.
 - »2. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e.
- »14. artikuluan:
 - »Apartatua: a.
 - »Apartatua: b.

»Bigarren lerroaldean aipatutako hizkuntzei zentzuz aplika dakizkiekeen Gutunaren III. zatiko xedapen guztiak aplikatuko zaizkie, betiere 7. artikuluan ezarritako helburu eta printzipioekin bat».

Madrilen emana, 2001eko otsailaren 2an.

JUAN CARLOS E.

Kanpo Arazoetako ministroa, JOSEP PIQUÉ Y CAMPS

HITZAURREA

Europako Kontseiluko kide diren eta gutun hau sinatzen duten estatuek,

Kontuan harturik Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan harturik Europako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza historikoen —horietako batzuk denborarekin galtzeko arriskuan daude— babesak Europako ohitura eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen duela;

Kontuan harturik eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea eskubide preskribaezina dela, Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean jasotako printzipioekin bat, eta Gizakiaren Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin bat;

Aintzat harturik Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean egindako lana, eta, bereziki, Helsinkiko 1975eko Azken Akta eta Kopenhageko 1990eko bilera-agiria;

Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, eta kontuan harturik eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak babestu eta sustatzea ez litzatekeela hizkuntza ofizialen eta horiek ikasteko beharrianaren kalterako egin beharko;

Jakitun izanda Europako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak Europako eskualdeetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak ekarpen garrantzitsua egiten diola demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan;

Aintzat harturik Europako eskualde bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak,

ondokoa erabaki dute:

I. ZATIA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Definizioak

Gutun honen ondorioetarako:

a) “Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza” aipatzerakoan, hauek adierazi nahi dira:

i) Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak; eta

ii) hizkuntzok ez dira estatu horretako hizkuntza ofizialak izango; eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen barruan ez dira sartuko estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, ez etorkinen hizkuntzak;

b) “eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza erabiltzen den lurraldea” da gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hiztun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua;

c) “lurralderik gabeko hizkuntzak” dira estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, baina estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkikeenak.

2. artikulua.— Konpromisoak

1. Alde guztiek hartu dute II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza guztiei aplikatzeko konpromisoa, baldin eta hizkuntzok 1. artikuluko definizioak betetzen badituzte.

2. Berronetsi, onartu edo onesteko unean adierazitako hizkuntza guztiei dagokienez, 3. artikulurekin bat, alde bakoitzak gutun honen III. zatiko xedapenen artetik

gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa hartu du; horietako hiru gutxienez 8. eta 12. artikuluetan hautatu behar dira, eta 9., 10., 11. eta 13. artikuluetan, berriz, bana.

3. artikulua.— Modalitateak

1. Gutuna sinatu duten estatuek berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu behar dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako bakoitza, edo bakoitzaren lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial bakoitza, eta horri 2. artikuluko 2. paragrafoarekin bat hautatutako paragrafoak ezarriko zaizkio.

2. Aldeek, geroagoko edozein unetan, berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu zituzten paragrafoez aparte Gutunaren beste edozein paragrafotako xedapenen ondoriozko betebeharrak onartzen dituztela jakinaraz diezaionete Idazkaritza Nagusiari, edo artikuluko honen 1. paragrafoa aplikatuko dietela beste eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza batzuei, edo lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial batzuei.

3. Aurreko paragrafoan aurreikusitako konpromisoak berronespen, onespen edo onarpenaren partetzat joko dira, eta ondorio berberak izango dituzte jakinarazten diren egunetik bertatik.

4. artikulua.— Dagoeneko badiren babes-estatusak

1. Ezin da interpretatu gutun honen ezein xedapenek Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen dituenik.

2. Gutun honen xedapenek ez dituzte murrizten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, ez eta gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa ere; horiek aldeetako batean dagoeneko existitzen dira edo aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan jasota daude.

5. artikulua.— Dauden betebeharrak

Gutun honen ezer ezin izango da interpretatu eskubidea ematen duenik Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, estatuen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa barne, urratzen dituen jardueraren bat hasi edo ekintzaren bati ekiteko.

6. artikulua.— Informazioa

Aldeek konpromisoa hartu dute dagozkien agintari, erakunde eta pertsonen gutun honek ezartzen dituen eskubideen eta eginbeharren informazioa jaso dezaten.

II. ZATIA

2. artikuluko 1. paragrafoarekin bat lortu nahi diren helburuak eta printzipioak

7. artikulua.— Helburuak eta printzipioak

1. Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei dagokienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, ondoko helburuak eta printzipioak izango dira aldean politika, legeria eta jardunaren oinarri:

- a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak aitortzea, kultura-aberastasunaren erakusle dira eta;
- b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea; hala, beraz, administrazio-zatiketak, lehendik hor zeudenak nahiz berriak, ez dira oztopo izango eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hori sustatzeko;
- c) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, hizkuntzok babestearren;
- d) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak bizitza publikoan eta pribatuan ahoz eta idatziz erabiltzea erraztu edota sustatzea;
- e) Gutun honek hartzen dituen eremuetan, harremanak sortu eta garatzea eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen artean, bai eta kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin ere;
- f) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku;
- g) bitartekoak jartzea eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, nahi izanez gero hizkuntza hori ikas dezaten;
- h) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea unibertsitateetan edo zentro baliokideetan;
- i) Gutun honek biltzen dituen arloetan, nazioz gaindiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzentzat.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketa, bazterketa, murrizketa edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak.

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurri on helburua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, neurri egokiak erabilita, herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko. Horretarako, batez ere, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia jasoko dute herrialdean eskaintzen den hezkuntzan eta prestakuntzaren helburuen artean, eta helburu bera lortzera animatuko dituzte masa-komunikabideak.

4. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei buruzko politikak definitzerakoan kontuan hartzeko hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak.

Aldeei eskatu zaie, beharrezkoa denean, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzekin zerikusia duten gaiei buruz agintariak aholkatzeko organoak sortzeko.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute 1etik 4rako paragrafoetan zerrendatutako printzipioak *mutatis mutandis* aplikatzeko lurralderik gabeko hizkuntzei.

Alabaina, hizkuntza horien kasuan, gutun hau burutzeko hartu beharreko neurrien izaera eta irismena modu malguan ezarriko dira, hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak kontuan hartuta, eta horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz.

III. ZATIA

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 2. artikuluko 2. paragrafoa betez hartutako konpromisoekin hartu beharrekoak⁵⁹

8. artikulua.— Irakaskuntza

1. Irakaskuntzaren arloan, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari dagokionez, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialen irakaskuntzari kalterik egin gabe, ondoko konpromisoak hartu dituzte aldeek:

a) i) eskolaurreko hezkuntza kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) aurreko bi puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada; edo

iv) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, lehenengo bi puntuetan jasotako neurriak aplikatzea erraztu edota sustatzea;

b) i) lehen mailako irakaskuntza kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) lehen mailako irakaskuntzaren barruan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

c) i) bigarren mailako irakaskuntza kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) bigarren mailako irakaskuntzaren barruan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

⁵⁹ Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharten, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzei letra biribilez dauden xedapenak bakarrik aplikatzen zaizkie.

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

d) i) irakaskuntza tekniko eta profesionala kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat kasuan kasuko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren barruan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

e) i) unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezartzea; edo

ii) hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea; edo

iii) Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina dela eta, i) eta ii) apartatuak ezin izango balira aplikatu, ondokoak ezartzea suspertu edota baimentzea: eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, edo hizkuntzok unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak;

f) i) beharrezkoak diren xedapenak ematea, helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan eskaintzea bermatu dadin; edo

ii) hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai gisa; edo

iii) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren barruan;

g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea;

h) irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, Gutuna sinatzen duen alde bakoitzak a)-tik g)-rako paragrafoetatik onartutakoak aplikatzeko;

i) kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, eta horren ardura izango da eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, eta puntu horiei buruz aldian-aldian txostenak egitea; txostenok jendaurrean jarriko dira.

2. Irakaskuntzaren arloan, eta eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak tradizioz erabiltzen diren eskualdeetatik kanpo dauden lurraldeei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako baten hitun-kopuruak hori justifikatzen badu, eta irakaskuntzaren maila egokietan, irakaskuntza eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan egitea edo hizkuntza bera irakastea baimendu, sustatu edo ezartzeko.

9. artikulua.— Justizia

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat.

Hauek dira konpromisoak:

a) prozesu penaletan:

i) jurisdikzio-organismoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; edota

ii) eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; edota

iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; edota

iv) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia, eta interesdunei inolako gastu gehigarrikerik eragin gabe.

b) prozesu zibiletan;

i) jurisdikzio-organismoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; edota

ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeri aurre egin behar izan gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

c) administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; edota

ii) alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeri aurre egin behar izan gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

d) neurriak hartzea, b) eta c) paragrafoetako i) eta iii) apartatuen aplikazioak eta interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak ez diezaieten gastu osagarrikeri ekarri interesdunei.

2. Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idatzita egote hutsagatik; edo

b) Estatu batean ezarritako egintza juridikoek, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean

idatzita egote hutsagatik, eta egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, baldin eta egintzaren edukia erabiltzen duenak berak jakinarazten badie; edo

c) Estatu batean ezarritako egintza juridikoek, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idatzita egote hutsagatik.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan emateko estatuko lege-testurik garrantzitsuenak eta hizkuntza horien erabiltzaileei bereziki dagozkienak, testuok beste modu batean erabilgarri daudenean izan ezik.

10. artikulua.— Administrazio- agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

a) i) administrazio-agintariak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

ii) jendearekin harremana duten agintari horien agenteek eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

iii) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela eta erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea; edo

iv) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea; edo

v) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea;

b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

c) dokumentuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idaztea baimentzea administrazio-agintariei.

2. Jarraian zehaztuko diren neurriak justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei dagokienez, ondokoak baimendu edota sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde- edo toki-mailako administrazioan;

b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;

c) eskualdeetako agintariak beren testu ofizialak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea;

d) toki-agintariak beren testu ofizialak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea;

e) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako eskualde-agintariak beren batzarretako eztabaidetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

f) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako toki-agintariak beren batzarretako eztabaidetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialetako izendapenekin batera.

3. Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoak dagokienez, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromiso hauek hartu dituzte Gutuna sinatu duten aldeek:

a) zerbitzua ematerakoan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen direla zaintzea; edo

b) eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiztunei; edo

c) eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hiztunei.

4. Aldeek onartu dituzten 1., 2. eta 3. paragrafoetako xedapenak martxan jartzearren, ondoko neurrietako bat edo batzuk hartzera konprometitu dira:

a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;

b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzerako, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzera;

c) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketen eskariak asetzea, ahal den neurrian.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute, interesdunek hala eskatuz gero, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko.

11. artikulua.— Komunikabideak

1. Aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunei dagozkienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta agintari publikoek, zuzenean edo zeharka, arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, betiere komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz. Konpromisoak hauek dira:

a) irratia eta telebista zerbitzu publikoak diren neurrian:

i) gutxienez irradi-estazio eta telebista-kate bana sortzea eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan; edo

ii) *eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez irradi-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea; edo*

iii) *beharrezkoak diren xedapenak ematea difusioaren arduradunek eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako emanaldiak programatu ditzaten;*

b) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez irrati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea; edo

ii) irrati-programak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea

c) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea; edo

ii) telebista-programak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea

d) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea;

e) i) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea; edo

ii) prentsa-artikuluak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea

f) i) *eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, legeak komunikabideentzat, orokorrean, finantza-laguntzaren bat ezarrita duenean; edo*

ii) dauden finantza-laguntzak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea;

g) eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek irrati- eta telebista-emanaldiak modu zuzenean jasotzeko askatasuna izango dutela bermatzeko, bai eta hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketen irrati- eta telebista-emanaldien aurka ez egiteko ere. Konpromisoa hartu dute, bestalde, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea dela-eta idatzizko prentsari ez zaiola inolako murrizketarik ezarriko zaintzeko. Aipatutako askatasunak erabiltzeak eginbeharrak eta erantzukizunak dakartza, eta legez ezarritako zenbait formalitate, baldintza, murrizketa edo zehapenen mende egon daiteke. Horiek guztiak beharrezko neurriak dira, gizarte demokratiko batean, segurtasun nazionalerako, lurralde-osotasunerako edo segurtasun publikorako, ordenaren defentsarako eta krimenaren prebentziorako, osasunaren edo moralaren babeserako, hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, edo botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzunen interesak ordezkatuta egon daitezen edo aintzat har daitezen komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin bat sor daitezkeen egituretan.

12. artikulua.— Kultura-jarduerak eta -ekipamenduak

1. Kultura-jarduerari eta -ekipamenduari dagokienez —bereziki, liburutegiak, bideotekak, kultura-zentroak, museoak, artxiboak, akademiak, antzokiak eta zinemak, literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, kultura herrikoien adierazpenerako lanak, jaialdiak eta kultura-industriak, teknologia berrien

erabilera barru, kontuan hartuta—, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza horiek erabiltzen diren lurraldeari dagozkionez, eta agintari publikoak arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian.

Konpromiso hauek hartu dituzte:

- a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, eta hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea;
- b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitolazio-lanak lagundu eta garatzea;
- c) beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitolazio-lanak lagundu eta garatzea;
- d) zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea.
- e) eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea;
- f) ekipamenduak hornitzaerakoan eta kultura-jarduerak programatzaerakoan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunen ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezatela bultzatzea;
- g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera suspertu edota erraztea;
- h) beharrezkoa bada, itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, batez ere, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearren.

2. Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzako hiztunen kopuruak horrelakoa justifikatzen bada, kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, aurreko paragrafoarekin bat.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute leku egokia emateko, beren atzerriko kultura-politikan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzei eta horiek islatzen duten kulturari.

13. artikulua.— Ekonomia- eta gizarte-bizitza

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerari dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:

- a) beren legerietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratuetan eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.

b) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

c) ekonomia- eta gizarte-jardueretan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;

d) aurreko apartatuetan azaldutako bitartekoak baino beste batzuk erabilia, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera erraztu edota sustatzea.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerari dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:

a) finantza- eta banku-arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa-aginduak (txekeak, kanbio-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuk idazterakoan eskualde mailako edo gutxiengoan hizkuntzak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;

b) zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan (sektore publikoa), eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;

c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea;

d) modalitate egokiak erabilia, segurtasun-jarraibideak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere idatzita egongo direla zaintzea;

e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere erabilgarri bilakatzea;

14. artikulua.— Mugaz haraindiko elkar-trukeak

Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak konprometitzen dira alde biko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, beharrezkoa bada, estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, kulturen, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorrean;

b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen alde, mugaz haraindiko lankidetzaren erraztu edota sustatzea, batez ere hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten eskualde- edo toki-mailako taldeen artean;

IV. ZATIA

Gutunaren aplikazioa

15. artikulua.— Aldizkako txostenak

1. Jarraitutako politikari buruzko txostena aurkeztuko diote aldeek, aldian-aldian, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, Ministroen Batzordeak ezarritako duen eran, eta gutun honen II. zatiarekin bat. Aldeek III. zatiko xedapenetatik bere egin

dituztenak aplikatzeko hartu dituzten neurriei buruzkoa izango da txosten hori. Alde bakoitzak Gutuna berarentzat indarrean jarri ondoko lehenengo urtean aurkeztu behar du, beste txostenak, berriz, lehenengoa aurkeztu ondoren, hiru urtean behin aurkeztu behar dira.

2. Aldeek jendaurrean jarriko dituzte beren txostenak.

16. artikulua.— Txostenen azterketa

1. 15. artikuluan xedatutakoa betez Europako Kontseiluko idazkari nagusiari aurkeztuko zaizkion txostenak 17. artikuluan xedatutakoari jarraiki osatutako adituen batzordeak aztertuko ditu.

2. Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek alde horrek hartutako konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi ahal izango diote adituen batzordeari, gutun honen III. zatiari jarraiki. Alde interesdunari galdetu ondoren, adituen batzordeak aintzat har ditzake informazio horiek artikuluko honen 3. paragrafoan aipatzen den txostena prestatzerakoan. Organismo eta elkarte horiek, bestalde, alde batek egindako politikari buruzko adierazpenak egin ahal izango dituzte, II. zatiarekin bat.

3. 1. paragrafoan aipatutako txostenak eta 2. paragrafoan aipatutako informazioak oinarri hartuta, Ministroen Batzordearentzako txosten bat prestatuko du adituen batzordeak. Txosten horri aldeei eskatuko zaizkien oharrak gehituko zaizkio; horiek guztiak jendaurrean jarri ahal izango ditu Ministroen Batzordeak.

4. 3. paragrafoan aipatutako txostenak adituen batzordeak Ministroen Batzordeari egindako proposamenak jasoko ditu, bereziki, Kontseiluak, beharrezkoa bada, alde bati edo batzuei egingo dizkien gomendioak prestatzearren.

5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bi urteko txosten xehatua, Gutunaren aplikazioari buruzkoa, egingo dio Batzar Parlamentarioari.

17. artikulua.— Adituen batzordea

1. Adituen batzordearen osieran alde bakoitzeko kide bat egongo da. Kide hori Ministroen Batzordeak aukeratuko du alde bakoitzak proposatutako zerrendako pertsonen artetik; zerrenda horretan egongo direnak zuzentasun osoko pertsonak izango dira eta Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak.

2. Adituen batzordeko kideak sei urterako aukeratuko dira eta horien agintaldia berriro ahal izango da. Kide batek ezin badu bere agintaldia bete, 1. paragrafoan aurreikusitako prozedurari jarraiki ordeztuko da, eta hori ordezteko izendatutako kideak lehengoaren agintaldia bukatuko du.

3. Adituen batzordeak onetsiko du bere barne-araudia. Batzorde horren idazkaritza Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bermatuko du.

V. ZATIA

Azken xedapenak

18. artikulua

Gutun hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko agiriak Europako Kontseiluko idazkari nagusiari utzi beharko zaizkio gordailuan.

19. artikulua

1. Gutun hau Europako Kontseiluko bost kidek, 18. artikuluan xedatutakoaren arabera, Gutunarekin konprometituta daudela onartzen duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Gutunarekin konpromisoa hartzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko agiria gordailuan utzi den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

20. artikulua

1. Gutun hau indarrean jarri ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak bere esku izango du Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari Gutunari atxikitzeke gonbita egitea.

2. Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen kasuan, atxikitze-agiria Europako Kontseiluko idazkari nagusiari gordailuan utzi zaion egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

21. artikulua

1. Estatu guztiek, Gutuna sinatzerakoan edo Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiria gordailuan uzterakoan, erreserba bat edo gehiago aurkez diezaiekete gutun honen 7. artikuluko 2tik 5erako paragrafoei. Ez da beste erreserbarik onartuko.

2. Aurreko paragrafoaren arabera erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari. Erreserba kentzeak idazkari nagusiak jakinarazpena jaso duen egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

22. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, gutun hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Salaketak idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

23. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei eta Gutunari atxikitako estatu guztiei jakinaraziko dizkie:

- a) sinadura guztiak;
- b) Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiri oro, gordailuan utzi direnak;
- c) Gutun hau, 19. eta 20. artikuluei jarraiki, indarrean jartzen den data oro;
- d) 3. artikuluko 2. paragrafoko xedapenak betetz jasotako jakinarazpen oro;
- e) Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio oro.

Horri guztiari jarraiki, behean sinatuko dutenek, horretarako behar bezala ahalmenduta, gutun hau sinatu dute.

Estrasburgon egina 1992ko azaroaren 5ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak balio berekoak izanik, Europako Kontseiluko artxiboan jasoko den ale bakarrean. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Gutunaren kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta gutun honi atxikitzeko gonbita egin zaien estatu guztiei.

**6.1.15. 30/1992 Legea, azaroaren 26koa,
Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio Prozedura
Erkidearena⁶⁰**

ZIOEN AZALPENA

9

[...]

Jarraian, hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko funtsezko arauak sartzen ditu, [...]

[...]

IV. TITULUA
Administrazio publikoen jarduera

I. KAPITULUA
Arau orokorrak

35. artikulua.— Herritarren eskubideak

Herritarrek administrazio publikoekiko harremanetan eskubide hauek dituzte:

d) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabil ditzakete, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera.

36. artikulua.— Prozeduretako hizkuntza

1. Estatuko administrazio orokorraren prozedurak gaztelaniaz izapidetuko dira. Dena den, interesdunek autonomia-erkidegoan ofiziala den beste hizkuntza ere erabil dezakete, autonomia-erkidego horretan kokatutako estatuko administrazio orokorreko organoetara jotzen dutenean.

Kasu horretan, interesdunak aukeratutako hizkuntzan izapidetuko da prozedura. Prozeduran interesdun bat baino gehiago bada eta hizkuntza bera aukeratzeko ez badute, prozedura gaztelaniaz izapidetuko da. Dena den, interesdunek eskatutako dokumentuak edo lekukotasunak haiek aukeratutako hizkuntzan emango zaizkie.

2. Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek izapidetutako prozeduretan, kasuan kasuko autonomia-legerian ezarritakoari lotuko zaio hizkuntzaren erabilera.

3. Administrazio publiko instrukzio-egileak gaztelaniara itzuli behar ditu dokumentuak, espedienteak edo horien atalak, autonomia-erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar badituzte, eta interesdunei zuzendutakoak, espresuki

⁶⁰ BOEren 285. zenbakian, 1992ko azaroaren 27ko alean argitaratua. Urriaren 1eko 39/2015 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren 2.a) apartatuak indargabetu zuen lege hau. Indargabetzearen ondorioak 2016ko urriaren 2tik Aurrera daude indarrean.

hala eskatzen badute. Ez dago itzuli beharrik, gaztelania ez den beste hizkuntza ere ofiziala bada ondorioak izan behar dituzten autonomia-erkidegoan.

6.1.16. 3/1995 Legea, martxoaren 23koa, Abelbideei buruzkoa⁶¹

ZIOEN AZALPENA

II

Lege hau bost titulutan dago hezurmamituta.

Atariko titulua [...] abelbideen tipologiarekin ixten da, eta, oro har, hiru aldeko banaketa tradizionalari eusten zaio, abelbide, kordel eta bidezidorretan, onartutako gehieneko zabalerekin; horien izendapenak bateragarritzat jotzen dira gaztelaniaz abere-zidor, etxola, abeltzaintza-bide, karrerada, artzain-bide, adar, trabesak eta abarren izendapenaren pean daudenekin, bai eta autonomia-erkidegoetako gainerako hizkuntza ofizialetan jasotzen dituzten izendapenekin ere.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Abelbideen motak

2. Izendapen horiek bateragarriak dira ohiturazko beste batzuekin, hala nola abere-zidor, etxolak, abeltzaintza-bideak, karreradak, artzain-bideak, adarrak, trabesak eta Espainiako gainerako hizkuntza ofizialetan jasotzen dituzten beste batzuk.

⁶¹ BOEren 71. zenbakian, 1995eko martxoaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-7241>

6.1.17. 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodearena⁶²

314. artikulua

Norbaitzuek, enplegu publiko nahiz pribatuan, pertsona baten aurka diskriminazio larria sorrarazi eta, administrazio-errekerimendu edo zehapenaren ondoren, legearen aurreko berdintasun-egoera berrezartzen ez badute, horrek ondorioztatu dituen kalte ekonomikoak konponduz, hain zuzen, diskriminazioaren arrazoi direla pertsonaren ideologia, erlijioa nahiz sinesmenak; edo etnia, arraza nahiz nazio batekoa izatea; edo sexua, sexu-orientazioa, familia-egoera nahiz gaixotasun edo desgaitasun bat izatea; edo langileen lege-ordezkarria zein ordezkaritza sindikala izatea; edo enpresaren beste langile batzuekin ahaidetasuna izatea edo Espainiako estatuaren hizkuntza ofizialen bat erabiltzea, orduan, halakoei sei hilabetetik bi urte arteko espetxealdi-zigorra edo hamabi hilabetetik hogeita lau arteko isuna ezarriko zaie.

⁶² BOEren 281. zenbakian, 1995eko azaroaren 24ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/zigor-zuzenbidea/legeria/azaroaren-23ko-10-1995-lege-organikoa-zigor-kodeari-buruzkoa>

6.1.18. 1/1996 Legea, urtarrilaren 10ekoa, Doako Laguntza Juridikoari buruzkoa⁶³

VII. KAPITULUA

Doako laguntza juridikoari buruzko nazioarteko tratatuak eta hitzarmenak Espainian aplikatzea

45. artikulua.— Izapidetzea

Aurreko artikuluan aipatzen diren doako justiziaren eskaerak izapidetzeko, lege honetan ezarritako prozedura-erregelak bete beharko dira, honako salbuespen hauekin:

c) Aurkeztutako dokumentuak gaztelaniaz idatzita edo hartara itzulita egongo dira, eta ez dute legezkatze edo apostilla formalitaterik beharko.

VIII. KAPITULUA

Doako laguntza juridikoa Europar Batasunaren barruko mugez gaindiko auzietan

2. ATALA

Eskubidea Espainian aitortzea

50. artikulua.— Eskubidearen eduki materiala

1. Atal honen babesean aitortutako doako laguntza juridikorako eskubideak 6. artikuluan adierazitako prestazio guztiak hartzen ditu, 2. apartatua izan ezik, 7. artikulua denbora-luzapenarekin, eta, gainera:

a) Interpretazio-zerbitzuak.

b) Onuradunak epaitegiaren, auzitegiaren edo agintaritza eskudunaren eskariz aurkeztutako dokumentuak itzultzea, baldin eta beharrezkoak badira gaia ebazteko.

51. artikulua.— Eskubidea eskatzea

3. Justizia Ministerioak, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 10. artikuluan xedatutakoaren arabera eskumena duen organoaren bitartez, honako hauek jakinaraziko dizkio Europako Batzordeari: Espainian eskumena duten agintaritza hartzaileen edo igorleen izenak eta helbideak, zer eremu geografikoren gainean duten eskumena, eskaerak jasotzeko bitartekoak eta, hala badagokio, autonomia-erkidegoak, espainieraz eta, hala badagokio, agintaritza igorle eta hartzaileen egoitza den autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialez gain, doako justiziaren eskaerak eta egiaztagiriak betetzea onartuko du.

⁶³ BOEren 11. zenbakian, 1996ko urtarrilaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-750>

Eskaera bat edo hari dagokion dokumentazioa Espainian onartu gabeko hizkuntza batean jasotzen bada, berehala itzuliko zaizkio aurkeztu dituenari, itzuli eta aurkez ditzan 15 eguneko epean, errekerimendua jasotzen denetik zenbatzen hasita.

3. ATALA

Eskubidea aitortzea beste estatu kide batzuetan

52. artikulua.— Eskubideak Espainian

Ohiko bizilekua edo egoitza Espainian duten pertsona fisikoek, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu kide batean doako laguntza juridikoa jaso nahi badute kapitulu honetan aurreikusitako mugaz gaindiko auzi baterako, eskubide hauek eskuratu ahal izango dituzte Espainian:

b) Eskaera eta estatu kide horretako agintaritzei aurkeztu beharreko beharrezko egiaztagiriak itzultzea.

53. artikulua.— Izapidetzea

2. Abokatuen Elkargoari dagokio delako auzirako auzitegi eskuduna dagoen Europar Batasuneko estatu kideko agintaritzea hartzaileei doako laguntza juridikoaren eskaera helaraztea. Eskaera agintaritzea hartzailearen estatu kideak onartutako hizkuntzan edo hizkuntzetako batean beteta dagoen egunetik 15 eguneko epean igorriko da, baita egiaztagiriak ere, beharrezkoa bada hizkuntza horietako batera itzulita.

54. artikulua.— Eskubidea ukatzea

Beste estatu kide bateko agintaritzea eskudunak Espainiatik egindako doako justiziaren eskaera ukatzen duenean, 52. artikuluko eskubideak egikaritzuz, itzulpenei dagozkien gastuak itzultzeko eskatuko da, 19. artikuluan aurreikusitako egoerak gertatzen badira.

6.1.19. 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15ekoa, Adingabearen babes juridikoarena, Kode Zibilaren eta Prozedura Zibilaren aldaketa partziala egitekoa⁶⁴

I. TITULUA

Adingabeen eskubide eta eginbeharrak

II. KAPITULUA

Adingabearen eskubideak

3. artikulua.— Nazioarteko tratatuen aipamena

Adingabeek izango dituzte Konstituzioak aitortzen dizkien eskubideak eta Espainiak sinatutako nazioarteko tratatuek —bereziki Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioak, Nazio Batuenak, eta Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak— aitortzen dizkietenak, eta ordenamendu juridikoak bermatutako gainerako eskubideak. Ez da ezein diskriminaziorik egingo ondoko zioengatik: jaiotza, nazionalitate, arraza, sexu, desgaitasun edo gaixotasun, erlijio, hizkuntza, kultura, iritzi edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozialengatik.

9. artikulua.— Entzuna eta aditua izateko eskubidea

1. Adingabeak eskubidea du entzuna eta aditua izateko, ezein diskriminaziorik jasan gabe adinagatik, desgaitasunagatik edo beste edozein inguruabarrengatik, hala familiaren eremuan, nola adingabea ukitzen duen edozein administrazio-prozeduratan, prozedura judizialetan edo bitartekaritza-prozeduratan, baldin eta prozedurok eragina badakarte adingabearen esparru pertsonal, familiar edo sozialean; adingabearen iritziak kontuan hartuko dira, haren adin eta heldutasunaren arabera. Horretarako, adingabeak eskubide hau egikaritzea ahalbidetzeko behar den informazioa jaso beharko du hizkera ulergarrian, formatu irisgarrietan eta bere inguruabarren arabera egokitutako formatuetan.

Prozedura judizialetan edo administrazio-prozeduretan, adingabearen agerraldiak edo entzunaldiak lehentasunekoak izango dira, eta haren egoera eta garapen ebolutiboaren arabera egokia den moduan egingo dira, eta, beharrezko bada, profesional kualifikatuen edo adituen laguntza izango du; aldi berean, haren intimitatea zainduko da, eta harentzat ulergarria den hizkera erabiliko da formatu irisgarrietan eta haren inguruabarren arabera egokitutako formatuetan. Adingabeari galdetzen zaionaren berri emango zaio, bai eta haren iritziaren ondorioen berri ere, prozeduraren berme guztiak oso-osorik errespetatuz.

[...]

⁶⁴ BOEren 15. zenbakian, 1996ko urtarrilaren 17ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-1069>

6.1.20. 13/1997 Legea, apirilaren 25ekoa, Balear probintzia ofizialki Illes Balears izendatzen dituen⁶⁵

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak ezartzen duenez, «gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala» (3.1 artikulua), eta «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz» (3.2 artikulua).

Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak 3. artikuluan ezartzen duenez, «katalana, Balear Uharteetako berezkoa dena, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala izango da».

Illes Balears toponimoak, Espainiako Konstituzioaren eta Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuaren arabera, balio ofiziala du lurralde-oinarri gisa balear uhartedia duen autonomia-erkidegoa izendatzen duenean. Aldiz, Illes Balears toponimo bera ez dago ofizialki onartuta autonomia-erkidegoaren lurralde-oinarri bera duen probintzia izendatzeko.

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak, Espainiako lurraldea probintzietan banatu zuenak, «Balear Uharteetako Probintzia» sortu zuen, Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera eta Cabrera uharteek osatua.

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak berak ezarritako izendapena gorabehera, «Balear Uharteetako Probintzia» izendapen ofizialak etengabeko gorabeherak izan ditu XIX. eta XX. mendeetan zehar «Islas Baleares», «Las Baleares» eta «Baleares» izendapenen artean. Hala, izendapen aldakor horiek probintziako «Aldizkari Ofizial»ean jaso dira: «Balear Uharteetako Aldizkari Ofiziala», (1836), «Balear Uharteetako Probintziako Aldizkari Ofiziala» (1852) eta «Balearretako Probintziako Aldizkari Ofiziala» (1860).

Autonomia-erkidegoaren eta probintziaren izendapen ofizialak bat etor daitezzen, tradizio kultural eta historikoarekiko errespetuagatik eta katalanezko Illes Balears toponimoaren erabilera ofiziala ezartzeko, mallorcar, menorcar, eivissar eta formenterarren berezkoa baita, lege hau promulgatu da.

Bestalde, lege horrek zehazten du PM siglen ordeaz IB jartzea ibilgailuen zirkulazio-baimenetan eta matrikula-plaka ofizialetan; izan ere, lehenengok Mallorcako Palma hiriburua soilik ordezkatzeko dute, eta bigarrenek, aldiz, probintzia osoa ordezkatzeko dute, uharte anitzekoa baita.

Artikulu bakarra

Balearretako egungo probintziari Illes Balears deituko zaio ofizialki, haren tradizio kultural eta historikoarekin bat etorritz eta autonomia-erkidegoaren izendapenarekin bat etorritz.

⁶⁵ BOEren 100. zenbakian, 1997ko apirilaren 26ko alean argitaratua.

Lehenengo xedapen gehigarria

Testuliburuetan eta material didaktikoan, bai eta ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan ere, erabiltzen den hizkuntza gaztelania denean, dagokion toponimoa hizkuntza horretan izendatu ahal izango da.

Bigarren xedapen gehigarria

Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau aplikatzeko behar diren xedapenak emateko; xedapen horien artean egongo da, besteak beste, Balear Uharteetako probintziako ibilgailuen zirkulazio-baimenen siglak eta matrikula-plaka ofizialak aldatzea, IB siglak jasota.

Azken xedapen bakarra

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

6.1.21. 2/1998 Legea, martxoaren 3koa, La Coruña eta Orense probintzien izendapenak aldatzeari buruzkoa⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

Galiziako Autonomia Estatutuak 2.1 artikuluan ezartzen duenez, Galiziako probintzien egungo izendapenak La Coruña, Lugo, Orense eta Pontevedra dira.

La Coruña eta Orense probintzien hiriburuen izendapenak A Coruña eta Ourense dira, hurrenez hurren, Galiziako Xuntaren irailaren 27ko 146/1984 Dekretuan ezarri zen bezala, Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearekin bat etorritz; lege horrek 10. artikuluan ezartzen duenez, «Galiziako toponimoek galiziera izango dute forma ofizial bakarra».

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak 1. artikuluan ezartzen du probintziek beren hiriburuen izena hartuko dutela, salbu eta Arabakoak, Nafarroakoak, Gipuzkoakoak eta Bizkaikoak, horiek gaur egungo izendapenak mantentzen baitituzte.

Toki-araubidearen arloan indarrean dauden lege-xedapenen testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak 25.2 artikuluan xedatzen duenez, «Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daitezke probintzien izendapena eta hiriburutza».

Gaur egun, La Coruña eta Orense izen ofizialak mantentzen dira probintzia horietarako, baina, errealitatean, bi toponimoak A Coruña eta Ourense izendapenekin erabiltzen dira, hurrenez hurren, eta herritarren onarpen osoa dute, herritarrek egunero erabiltzen baitituzte.

Bestalde, A Coruña eta Ourense izendapen horiek XIII. mendekoak diren dokumentuetan idatzita daude, eta horrek argi eta garbi berresten du haiek errealitate linguistiko, historiko eta are tradizional bati erantzuten diotela.

Aurreko guztiaren ondorioz, honako lege hau proposatzen da.

1. artikulua

Gaur egungo La Coruñako probintziari A Coruña deituko zaio ofizialki, haren hiriburutzaren A Coruñaren izen ofizialarekin bat etorritz.

2. artikulua

Gaur egungo Orenseko probintziari Ourense deituko zaio ofizialki, haren hiriburutzaren Ourenseren izen ofizialarekin bat etorritz.

Azken xedapen bakarra

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

⁶⁶ BOEren 54. zenbakian, 1998ko martxoaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-5184>

6.1.22. 48/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, uraren, energiaren, garraioen eta telekomunikazioen sektoreetako kontratazio-prozedurei buruzkoa, zeinak 93/38/EEE eta 92/13/EEE zuzentarauak txertatzen baititu Espainiako ordenamendu juridikoan⁶⁷

IV. TITULUA

Kontratuak adjudikatzeko araubidea

II. KAPITULUA

Lizitazioen publizitatea

27. artikulua.— Iragarki adierazgarriak

1. Lizitazio-deialdi bat aldizkako iragarki adierazgarri baten bidez egiten denean, honako betekizun hauek bete beharko dira:

c) Erakunde kontratatzaileak, ondoren, hautagai guztiei eskatuko die beren interesa berresteko, delako kontratuari buruzko informazio zehatzetan oinarrituta eta lizitatzailerak edo negoziazioan parte hartuko dutenak hautatzen hasi aurretik. Informazio horiek datu hauek izan beharko dituzte, gutxienez:

[...]

Lizitatzeko gonbita lortzeko eskabideak aurkezteko helbidea eta azken eguna, bai eta horiek aurkezteko baimenduta dauden hizkuntza edo hizkuntzak ere;

[...]

30. artikulua.— Argitalpen-baldintzak «Europako Erkidegoen Aldizkari Ofizial»ean

1. Iragarkiak gaztelaniaz bidaliko dira Europako Erkidegoetako Argitalpen Bulegora, postaz, posta elektronikoz, telexez edo faxez, 93/38/EEE Zuzentarauaren 25. artikuluan ezarritako baldintzetan, edo ministro-agindu bidez baimendutako formularioak erabiliz, azken xedapenetako laugarrenean xedatutakoarekin bat etorriz.

⁶⁷ BOEren 313. zenbakian, 1998ko abenduaren 31ko alean argitaratua.

III. KAPITULUA

Prozeduraren garapena

35. artikulua.— Gonbit egitea prozedura murriztu eta negoziatuetan hautatutako hautagaiei

Erakunde kontratatzaileak aldi berean eta idatziz gonbidatuko ditu aukeratutako hautagaiak. Gonbit-gutunarekin batera, baldintza-agiria eta dokumentazio osagarria aurkeztu beharko dira, eta, gutxienez, honako informazio hau eman beharko da:

b) Eskaintzak jasotzeko azken eguna, zein helbidetara bidali behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

II. ERANSKINA

A) Prozedura irekia

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Eskaintzak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

B) Prozedura murriztua

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Parte hartzeko eskabideak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

C) Prozedura negoziatua

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Parte hartzeko eskabideak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

IV. ERANSKINA

Aldizkako iragarkia

Iragarkiak lizitazio-deialdi gisa balio duenean edo hautagaitzak edo eskaintzak hartzeko epeak laburtzea ahalbidetzen duenean jakinarazi beharreko informazioak, baldin eta halakorik badago

Hautagaitzak edo eskaintzak aurkezteko baimendutako hizkuntza edo hizkuntzak.

6.1.23. 25/1999 Legea, uztailaren 6koa, Valentziako Erkidegoa osatzen duten probintzietarako Alacant, Castelló eta València izendapenak koofizialtzat jotzen dituena⁶⁸

ZIOEN AZALPENA

Konstituzioaren 3. artikulua sistema juridiko bat ezarri du, zeinak bide ematen baitu gaztelaniaren eta kasuan kasuko autonomia-estatutuetan ofizialtzat jotako beste hizkuntza batzuen arteko hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaz hitz egiteko.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 7. artikulua hizkuntza koofizial izendatu zuen valentziera, eta adierazi zuen ezen bi hizkuntzen «erabilera normala eta ofiziala» bermatu behar dela. Beste alde batetik, estatutuak berak, 3. artikuluan, adierazten duenez, autonomia-erkidegoaren lurraldeak Alicante, Castellón eta Valenciako probintzietako udalerriena hartzen du; hala ere, estatutuaren valentzierazko edizioak "les provincias d'Alacant, Castelló y València" aipatzen ditu. Beraz, ulertu behar da izendapen horiek koofizialak direla Valentziako Erkidegoaren eremuan. Hori bera gertatzen da "Llei d'Us i Ensenyament del valencià" izenekoan (4/1983 Legea, azaroaren 23koa), V. tituluan hizkuntza baten edo bestearen «nagusitasun linguistiko»ko guneak ezartzen dituenean.

Valentzierazko izendapen horietan guztietan kontuan hartu ziren ohitura, dokumentuetan eta literaturan egiaztatutako historia eta erkidego akademikoak onartutako ortografia-arauak.

Aurrekari horiek guztiak gorabehera, valentzierazko izendapen koofiziala ez da onetsi estatuaren eremuan, apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuaren aurreikuspenen arabera; izan ere, dekretu horrek 25.2 artikuluan xedatzen duenez, «Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daitezke probintzien izendapena eta hiriburutza».

Gaiaren erregulazioa koherentziaz jorratzeko, Valentziako Estatutuaren 7. artikuluko 4. apartatua ere kontuan hartu behar da, zeina, lege organiko gisa, estatuko ordenamendu juridikoaren parte baita: «Babes eta errespetu berezia emango zaio valentziera berreskuratzeari».

1. artikulua

Alicanteko probintziak «Alacant» izendapen ofiziala ere izango du.

2. artikulua

Castellóngo probintziak «Castelló» izendapen ofiziala ere izango du.

3. artikulua

Valenciako probintziak «València» izendapen ofiziala ere izango du.

⁶⁸ BOEren 161. zenbakian, 1999ko uztailaren 7ko alean argitaratua.

Xedapen gehigarri bakarra

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 7. artikulua araberako, Estatuko Administrazio Orokorreko organismoek hiru probintzien izendapena valentzieraz eta gaztelaniaz erabiliko dute.

6.1.24. 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, Prozedura Zibilarena⁶⁹

ZIOEN AZALPENA

IV

Bestalde, legea ahalegindu da, teknika juridikoaren nahitaezko eskakizunetara moldatu beharra gorabehera, edozein herritarrek ulertzeko moduko hizkera erabiltzen. Ildo horretatik, ezabatu egin dira esapide zaharkituak edo ulergaitzak, alegia, teknika juridikoaren nahitaezko eskakizunei baino, auzitegien usadioei lotzen zitzaizkienak. Doktrinarismo-itxura ere saihestu da; hori dela eta, desegoki baino, bultzatzeko ikusten du legeak errealitate berak adierazteko esapide desberdinak erabiltzea, fenomeno hori hizkera arruntean nahiz juridikoan barneratu denean. Esate baterako, 1881eko Legeak, eta geroagoko jurisprudentziak eta doktrinak, inongo arazorik gabe, mende batez baino gehiagoz egin zuten bezala, lege honek eutsi egin dio «epaiketa» eta «prozesu» terminoak sinonimo gisa erabiltzeari; eta, batzuetan, «uzia» edo «uziak» hitzak darabiltza, eta, beste batzuetan, «akzioa» edo «akzioak».

[...]

XI

[...]

Dokumentu publikoek frogaraino berezia dute, uste osoa jarri delako legez baimendu edo gaitutako fede-emaileen esku-hartzean. Prozesu-legeak, hizkera ulergarriarekin eta bere ondore zehaztutarako, aintzat hartu behar du esku-hartze hori; baina prozesu-legea ez da aproposa fede-ematearen betekizunak, eskumen-eremua eta beste faktore batzuk ezartzeko. Ildo horretatik, prozesu-legegintzak ez ditu interpretazio-erabakidak ebatzi behar, horiek sortzen direnean fede-emateari buruzko arauen inguruan edo negozio juridikoak dokumentuan jasotzeko beharrezkoa den laguntza juridikoaren inguruan. Amaitzeko, legegileak zeharo desegokitzat jo du lege honek negozio juridikoak dokumentuan jasotzeko betekizunak ezartzea edo lehendik legez xedatutako aukerak aldatzea.

[...]

⁶⁹ BOEren 7. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-323>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/prozesuko-zuzenbidea/legeria/urtarrilaren-7ko-1-2000-legea-prozedura-zibilarena>

V. TITULUA

Jarduketa judizialak

III. KAPITULUA

Hurrekotasuna, publizitatea eta hizkuntza ofiziala

142. artikulua.— Hizkuntza ofiziala

1. Jarduketa judizial guztietan, epaileek, magistratuek, fiskalek, Justizia Administrazioaren letraduek, eta epaitegi eta auzitegi-tako gainerako funtzionarioek gaztelania erabiliko dute, hori baita Estatuko hizkuntza ofiziala.

4. Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute, gaztelaniara itzuli beharrik gabe, baina ondorioak izan behar badituzte autonomia-erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik kanpo, itzuli egingo dira ofizioz, non eta ez den berezko hizkuntza ofizial bera duen beste autonomia-erkidego bat. Orobat itzuliko dira jarduketak legeek hala xedatzen dutenean edo alderdiek defentsa-gabezia alegatuta eskatzen dutenean.

5. Ahozko jarduketetan, auzitegiak probidentzia bidez gaitu dezake interprete gisa erabilitako hizkuntza dakien edonor, itzulpen fidela egingo duela zin edo hitz egin ondoren.

143. artikulua.— Interpreteen esku-hartzea

1. Gaztelania edo hala denean autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala ez dakien pertsonari itaunketa egin behar bazaio, edo pertsona horrek adierazpenen bat egin behar badu, edo ebazpenen bat berari jakinarazi behar bazaio, orduan idazkariak, dekretu bidez, hizkuntza hori dakien edonor gaitu dezake interprete gisa, horri itzulpen fidela egingo duelako zin-egitea edo hitzematea eskatuz.

Aurrekoa gorabehera, beti bermatuko zaizkio interpretazio-zerbitzuak mugaz haraindiko auzietan gaztelaniaz eta, honelakoa dagoenean, autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialaz ez dakienari, Doako Laguntza Juridikoa arautzen duen urtarrilaren 10eko Legeak ezarritakoaren arabera.

Halakoetan, jarduketen akta jasoko da. Bertan, testuak jatorrizko hizkuntzan agertuko dira, eta hizkuntza ofizialera egindako itzulpena gaineratuko da. Akta hori interpreteak ere sinatuko du.

2. Aurreko apartatuko kasu berberetan, pertsona hori gorra bada, aipatu apartatuan xedatutakoaren arabera izendatuko da beti zeinu-hizkuntzako interprete egokia.

Halaber, gorrekin egiten diren jarduketen akta jasoko da.

144. artikulua.— Hizkuntza ez-ofizialean idatzitako dokumentuak

1. Dokumentua idatzi bada gaztelania edo, hala denean, autonomia-erkidego baten berezko hizkuntza ofiziala ez den hizkuntza batez, orduan, dokumentu horrekin batera, itzulpena aurkeztuko da.

2. Itzulpen hori pribatua izan daiteke, eta, halakoetan, alderdietako batek itzulpena aurkaratzen badu hura heltzen zaionetik hurrengo bost egunetan, fidel eta zehatza ez dela adieraziz eta desadostasunaren arrazoiak azalduz, orduan Justizia Administrazioako legelariak desadostasuna dokumentuaren zein zatitan egon eta

zati horren itzulpen ofiziala aginduko du, itzulpen pribatua aurkeztu duenaren kontura.

Nolanahi ere, alderdiak hala eskaturiko itzulpen ofiziala eta pribatua oinarrian esangura berekoak badira, itzulpen ofizialaren gastuak bestea eskatu duen alderdiaren kontura izango dira.

Azken xedapenetako hogeita hirugarrena

Espainian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 1896/2006 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek prozesu monitorio europarra ezarri zuen

15. Espainian ordainketa-errekerimendu europar bat betearazi behar denean, demandatzaileak epaitegi eskudunari itzulpen ofizial bat aurkeztu beharko dio; itzulpen horrek gaztelaniaz egon beharko du, edo errekerimendu horren jarduketa judizialak egiten diren lurraldeko autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean, eta 1896/2006 (EE) Erregelamenduaren 21. artikuluan aurreikusitako moduan ziurtatuta egon beharko du.

Azken xedapenetako hogeita laugarrena

Espainian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2007ko uztailaren 11ko 861/2007 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek munta gutxiko prozesu europarra ezarri zuen

9. Espainian Europar Batasuneko estatu kide batean emandako epai bat betearazi behar denean, baldin eta epai horrek amaiera ematen badio munta gutxiko prozesu europar bati, orduan demandatzaileak epaitegi eskudunari epai horren ziurtagiriaren itzulpen ofizial bat aurkeztu beharko dio; itzulpen horrek gaztelaniaz egon beharko du, edo jarduketa judizialak egiten diren lurraldeko autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean, eta 861/2007 (EE) Erregelamenduaren 21. artikuluko 2. apartatuan aurreikusitako moduan ziurtatuta egon beharko du.

Azken xedapenetako hogeita bosgarrena

Espainian Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1215/2012 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek ebazpen judizialak arlo zibilean eta merkataritza-arloan onartu eta betearazteko eskumen judizialari buruz dihardu

1. Europar Batasuneko estatu kide bateko ebazpenak 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren babesean onartzeari buruzko erregelak.

[...]

3) Alderdi batek Espainian aipatu nahi badu beste estatu kide batean emandako ebazpen bat, orduan alderdi horrek aurkeztu beharko ditu 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 37. artikuluan aurreikusitako dokumentuak; aipamena jasotzen duen organo judizialak edo agintariak eskatu ahal izango ditu artikuluko horren 2. apartatuan aurreikusitako itzulpenak edo transkripzioak.

[...]

2. Europar Batasuneko estatu kide bateko indar betearazledun ebazpenak 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren babesean betearazteari buruzko erregelak.

[...]

2) Indar betearazlea duen ebazpen bat betearazteko, eskatzaileak eskuratuko ditu 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 42.1 artikuluan ezarritako dokumentuak edo erregelamendu bereko 42.2 artikuluan aurreikusitakoak, baldin eta ebazpen horrek behin-behineko neurri bat edo kautela-neurri bat hartzea agintzen badu; eta, organo judizial eskudunak eskatzen duenean, erregelamendu bereko 42.3 artikuluan ezarritako ziurtagiriaren itzulpena eskuratuko du. Eskatzaileari ebazpenaren itzulpena aurkez dezan eskatu ahal izango zaio noiz eta itzulpenik gabe eginbideek jarraitu ezin dutenean bakarrik.

[...]

3. Atzerriko ebazpenaren ziurtagiriaren eta itzulpenaren jakinarazpena ez egiaztatzea.

[...]

2) 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 43.2 artikulua aplikatzeko, betearazpena hartzen duen pertsonak bost eguneko epea izango du atzerriko ebazpenaren itzulpena eskatzeko, betearazpenaren abiaraztea jakinarazten denetik, baldin eta aurretik hori jakinarazi ez bazaio eta betearazpen-demandarekin batera ebazpen horren itzulpena erantsi ez bada.

3) Itzulpen hori ematen ez zaion bitartean, etenda geldituko da betearazpenaren aurka jartzeko lege honen 556.1 artikulua ezarritako epea, bai eta erantzuna emateko hurrengo apartatuan aurreikusitako epea ere. Epaileak betearazpena largetsiko du, baldin eta hilabeteko epean alderdi betearazleak itzulpen hori ekartzen ez badu.

[...]

Azken xedapenetako hogeita seigarrena

Espanian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek ondokoak aipatzen ditu: lege aplikagarriaren eskumena; ebazpenen onarpena eta betearazpena; dokumentu publikoak «mortis causa» oinordetzen arloan onartu eta betearaztea, eta oinordetza-ziurtagiri europarra sortzea

[...]

4. Ebazpen batek indar betearazlea duela adierazteko prozedura.

[...]

2) Aurreko apartatuan aurreikusitako ziurtagiria aurkezten ez bada, organo judizialak epea finkatu ahal izango du ziurtagiri hori aurkezteko, dokumentu baliokide bat onartzeko edo dokumentu horiek lekatzeko baldin eta uste badu badaukala behar besteko informazioa.

Orobat, organo judizialak dokumentuen itzulpen bat eskatu ahal izango du, estatu kideetako batean itzulpenak egiteko kualifikaturik dagoen pertsona batek egindakoa.

[...]

6.1.25. 4/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 11koa, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzkoa, eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzkoa⁷⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2 ter artikulua.— Immigranteak integratzea

2. [...]

[Administrazio publikoak,] Bereziki, ahaleginduko dira, prestakuntza-ekintzen bidez, honako hauek ezagutarazten eta errespetarazten: Espainiako konstituzio- eta estatutu-balioak, Europar Batasunaren balioak, bai eta giza eskubideak, askatasun publikoak, demokrazia, tolerantzia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna. Eta neurri bereziak garatuko dituzte hezkuntza-sistemara errazago sartzeko, betiere nahitaezko adinean eskolatzea, hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta enplegua lortzea bermatuz, horiek baitira integratzeorako funtsezko faktoreak.

I. TITULUA Atzerritarren eskubide eta eginbeharrak

II. KAPITULUA Familia-berrelkartzea

18. artikulua.— Familia-berrelkartzeko betekizunak

2. [...]

Administrazio publikoek sustatuko dute berrelkartuek parte hartzea integratze soziodokumentalera programetan eta hizkuntza-programetan.

III. KAPITULUA Berme juridikoak

22. artikulua.— Doako laguntza juridikorako eskubidea

2. Espainian dauden atzerritarrek laguntza juridikorako eskubidea izango dute administrazio-prozedura hauetan: haien sarrera ukatu ahal dutenak, haien itzularazi ahal dituztenak edo Espainiako lurraldetik kanporatzea ekarri ahal dutenak; bai eta nazioarteko babesaren arloko prozedura guztietan ere; hori ez ezik, interprete baten laguntzarako eskubidea izango dute, erabiltzen den hizkuntza

⁷⁰ BOEren 10. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 12ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-544>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/es_3818/adjuntos/Konstituzio-zuzenbidea/Atzerritarrek_Espainian_dituzten_Eskubide_eta_Askatasunei_buruzkoa.pdf

ofiziala ulertzen ez badute edo hitz egiten ez badute. Laguntza horiek doakoak izango dira, baldin eta behar besteko eskuarte ekonomikorik ez badute doako laguntza juridikorako eskubideari buruzko araudian ezarritako irizpideen arabera.

II. TITULUA

atzerritarren araubide juridikoa

I. KAPITULUA

Espainiako lurraldean sartzeta eta bertatik irtetea

26. artikulua.— Espainian sartzeko debekua

2. Espainian sartzeko betekizunak betetzen ez dituzten atzerritarrei sarrera ukatuko zaie ebazpen ziodunaren bidez. Atzerritar horiei informazioa emango zaie, ukatzearen aurka jar ditzaketen errekurtsoen inguruan, errekurtsok jartzeko duten epearen inguruan eta errekurtsok jartzeko kontuan hartu behar duten agintariaren inguruan. Halaber, informazioa emango zaie, lege-laguntzarako eta interpretearen laguntzarako duten eskubidearen inguruan; gainera, abokatu ofiziokoa izan daiteke. Atzerritarrek laguntza hori izango dute muga-postuan kontrola egiten den unetik.

II. KAPITULUA

Egonaldia eta bizilekua baimentzea

33. artikulua.— Onarpen-araubidea, ikasketetarako, ikasle-trukerako, lanekoak ez diren praktiketarako edo boluntariora-zerbitzuetarako

5. Familia batean lan egiten denean, familia horretan egonaldia eta mantenua konpentsatzeko, hizkuntza- edo lanbide-ezagutzak hobetu bitartean, lan hori arautuko da «au pair» lanpostuari buruzko nazioarteko akordioetan xedatutakoarekin bat etorritz.

[...]

III. TITULUA

Atzerritartasun-arloko arau-hausteak eta horien zehapen-araubidea

62 bis artikulua.— Barneratutako atzerritarren eskubideak

1. Atzerritarren barneratze-zentroak presondegiak bestelako establezimendu publikoak dira; zentroetan sartu eta beraietan egoteak prebentziozko eta kautelazko helburua prebentziozkoa eta kautelazkoa bakarrik du; betiere, ordenamendu juridikoan aitortutako eskubide eta askatasunak zainduko dira eta muga bakarrak askatasun anbulatorioan ezarritakoak baino ez dira, barneratze-zentroan sartzeko hartutako neurri judizialaren eduki eta helburuaren arabera. Bereziki, barneratuta dagoen atzerritarrak ondoko eskubideak ditu:

h) Interpretarearen laguntza izateko eskubidea, baldin eta gaztelania ulertzen edo hitz egiten ez badu. Laguntza hori doakoa izango da, atzerritarrak eskuarte ekonomikorik ez badu.

62 quater artikulua.— Informazioa eta erreklamazioak

1. Atzerritarrek barneratze-zentroan sartzen direnean idatzizko informazioa jasoko dute. Informazio horretara bilduko dira euren eskubide eta betebeharrak, antolaketa orokorreko gaiak, zentroaren funtzionamenduari buruzko arauak, diziplina-arauak, eta eskariak zein kexak aurkezteko bideak. Informazioa emango zaie eurek ulertzen duten hizkuntza batean.

[...]

63. artikulua.— Lehentasunezko prozedura

3. Atzerritarrari eskubidea bermatuko zaio lege-laguntza izateko; laguntza hori, hala denean, ofizioz emango zaio. Halaber, atzerritarrari eskubidea bermatuko zaio, interpretearen laguntza izateko, baldin eta gaztelania ulertzen edo hitz egiten ez badu; atzerritarrak eskuarte ekonomikorik ez badu, laguntza doakoa izango da.

6.1.26. 5/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 12koa, Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duena⁷¹

III. TITULUA Prozeduraren instrukzioa

I. KAPITULUA Erregela orokorrak

17. artikulua.— Adingabeak atxilotzea

1. Agintariek eta funtzionarioek adingabearen atxiloketan parte hartzen dutenean, hori egin beharko dute adingabeari kalterik gutxien dakarkion eran, eta haien betebeharra izango da adingabeari azaltzea, hizkera argi eta ulergarrian, eta berehalakoan, zein egitate egozten zaion, zergatik izan den atxilotua eta zein eskubide dagokion, bereziki, Prozedura Kriminalaren Legearen 520. artikulua zein eskubide aitortzen dion; haien betebeharra da, orobat, eskubide horiek errespetatu daitezkeen bermatzea. Era berean, agintari eta funtzionarioek berehalakoan jakinarazi behar dizkiete atxiloketa eta zaintza-tokia adingabearen legezko ordezkariari eta Fiskaltzari. Atxilotutako adingabea atzerritarra denean, atxiloketa jakinaraziko zaie kontsulatu-tako agintari eskudunei, baldin eta adingabearen ohiko bizilekua Espainiatik kanpo badago edo horixe eskatzen badute adingabeak berak edo haren legezko ordezkariak.

[...]

IV. TITULUA Entzunaldi-fasea

36. artikulua.— Adingabearen adostasuna

1. Idazkari judizialak espedienteko adingabeari azalduko dio, haren adinari egokitutako hizkera ulergarrian, zein neurri eta erantzukizun zibil eskatu duten Fiskaltzak eta, honakoak badaude, akusazio partikularrak eta auzi-jartzaile zibilak beren alegazio-idazkietan; azalduko dio, berebat, zein diren egitateak eta zein den egitateen oinarria.

⁷¹ BOEren 11. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 13ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-641>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Zigor-zuzenbidea/Adingabeen_erantzukizun_penala.pdf

V. TITULUA

Epaia

39. artikulua.— Epaiaren edukia eta hori erregistratzea

2. Epaileak, epaia idaztean, ahaleginak egingo ditu bere arrazoiak adingabearen adinari egokitutako hizkera argi eta ulergarrian azaltzeko.

VII. TITULUA

Neurriak betearaztea

III. KAPITULUA

Neurri askatasun-gabetzaileak betearazteko erregela bereziak

58. artikulua.— Informazioa eta erreklamazioak

1. Behin zentroan sartutakoan, adingabeek idatzizko informazioa jasoko dute euren eskubide eta betebeharrei buruz, beraiek jasan behar duten barneratze-erregimenari buruz, antolaketa orokorreko gaiei buruz, zentroaren funtzionamendua arautzen duten araei buruz, diziplina-arauei buruz, eta eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei buruz.

Informazioa eurek ulertzen duten hizkuntza batean emango zaie.

Adingabe batzuek zailtasunak badituzte informazio honen edukia ulertzeko, beste bide egoki bat erabiliko da, azalpena emateko.

[...]

6.1.27. 3/2001 Legea, martxoaren 26koa, Estatuko Itsas Arrantzari buruzkoa⁷²

II. TITULUA Arrantza-sektorearen antolamendua

II. KAPITULUA Arrantza-sektoreko agenteak

1. ATALA Sektoreko profesionalen antolamendua

43. artikulua.— Lanbide-gaitasuna egiaztatzea

2. Egiaztapen-txartelak gutxienez gaztelaniaz luzatuko dira. Gaztelania ez den hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoko beste hizkuntza ofizialean luzatu ahal izango dituzte txartelak eta ziurtagiriak, tamaina eta letra-mota berean.

⁷² BOEren 75. zenbakian, 2001eko martxoaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-6008>

6.1.28. 4/2001 Lege Organikoa, azaroaren 12koa, Eskaera Eskubidea arautzen duena⁷³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Eskubide hori beti idatziz egikaritu behar bada ere, horretarako edozein bide erabil daiteke —izaera elektronikoko bideak bultzatzen direla kontuan hartuta— baldin eta borondate-deklarazioa egiaztatzen bada. Edozein kasutan ere, formalismorik ezaren printzipioak berekin dakar eskubide hori egikaritzeko gutxieneko betekizunak ezartzea; halaber, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoari eta Administrazio Prozedura Erkideari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen ildotik, urtarrilaren 13ko 4/1999 Legeak hori aldarazi zuela kontuan hartuta, tratamendu zabalaren aldeko apustua egin da, hizkuntza koofizialak erabiltzeari dagokionez, hizkuntza horiek zein autonomia-erkidegotako estatututan aitortu eta autonomia-erkidego horietan, bai eta eskubide hori egikaritzeko edo eskariak aurkezteko tokiak hautatzeko aukerari dagokionez ere.

[...]

5. artikulua.— Hizkuntza koofizialak erabiltzea

1. Autonomia-erkidegoetako estatutuetan hizkuntzen koofizialtasuna ezarri bada, autonomia-erkidego horien lurralde-eremuan eskatzaileek eskubidea izango dute, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan egiteko euren eskaerak Estatuaren Administrazio Orokorrari, edo horri lotutako edo horren mende dauden organismo publikoei, bai eta erantzuna eurek aukeratutako hizkuntzan jasotzeko ere.
2. Autonomia-erkidegoetako instituzioei eta toki-erakundeei zuzendutako eskaeretan, hizkuntzaren erabilera izango da kasuan kasuko autonomia-erkidegoko legeriak ezarritakoaren arabera.
3. Institutuzio, administrazio edo organo instruktoreak gaztelaniara itzuli beharko ditu autonomia-erkidegoaren lurraldetik kanpo ondoreak sortu behar dituzten dokumentuak, espedienteak edo horien zatiak, bai eta interesdunei zuzendutako dokumentuak ere, interesdunek espresuki hala eskatu badute. Horiek guztiek ondoreak sortu behar badituzte beste autonomia-erkidego baten lurraldean, eta lurralde horretan ere gaztelania ez den hizkuntza hori koofiziala bada, ez da behar izango itzulpenik.

⁷³ BOEren 272. zenbakian, 2001eko azaroaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21090>

**6.1.29. 16/2001 Legea, azaroaren 21ekoa,
osasan-sistema nazionaleko osasun-
zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-
instituzioetan estatutupeko langileen plazak
kontsolidatzeko eta betetzeko ezohiko
prozesua ezartzen duena⁷⁴**

**I. KAPITULUA
Xedea eta printzipio orokorrak**

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek arautzen dituen osasan-sistema nazionaleko osasun-zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-instituzioetan estatutupeko langileen plazak hautatzeko eta betetzeko, printzipio orokor hauek bete behar dira:

f) Hautaketa-prozedurak, edukiak eta probak haiei dagozkien plazetan bete beharreko eginkizunetara egokitzea, autonomia-erkidegoetan gaztelania ez den hizkuntza ofizialaren ezagutza balioestea barne.

⁷⁴ BOEren 280. zenbakian, 2001eko azaroaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21784>

6.1.30. 17/2001 Legea, abenduaren 7koa, Markei buruzkoa⁷⁵

II. TITULUA

Marka kontzeptua eta erregistratzeko debekuak

I. KAPITULUA

Marka kontzeptua

5. artikulua.— Debeku osoak

1. Ezin erregistratuko dira marka gisa zeinu hauek:

d) hizkuntza arruntean edo merkataritzako ohitura leial eta jarraituetan ohiko bihurtu diren ikurrak edo adierazpenak besterik ez dituzten markak.

III. TITULUA

Erregistratzeko eskabidea eta prozedura

I. KAPITULUA

Erregistratzeko eskabidea

11. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

9. Hala eskabideak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat ere baden autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hartan idatzi ahal izango dira dokumentuok, gaztelaniaz gainera.

14. artikulua.— Europar Batasuneko lehentasun-eskubidea

3. Aurretiazko eskabide baten lehentasuna aldarrikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskabidea egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai eta haren gaztelaniazko itzulpena ere, eskabidea beste hizkuntza batean idatzita dagoenean. Lehentasun-erreibindikazioak berekin dakar dagokion tasa ordaintzea.

⁷⁵ BOEren 294. zenbakian, 2001eko abenduaren 8ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-23093>

VIII. TITULUA

Nazioarteko markak

83. artikulua.— Nazioarteko erregistro bat eraldatzea

2. Eraldaketaren eskatzaileak erregistro-eskabide nazional bat aurkeztu beharko du lege honen 12. artikuluan xedaturikoaren arabera. Eskabide horretan, gainera, datu hauek adieraziko dira:

- a) Eraldaketa-eskabide bat dela.
- b) Haren oinarri den nazioarteko erregistroaren zenbakia eta data.
- c) Ea erregistro hori Espainian emanda ala eman zain dagoen.
- d) Espainian helbide bat izendatzea jakinarazpenetarako, 29.4 artikuluaaren arabera.

Erregistro-eskabidearekin batera, Nazioarteko Bulegoaren ziurtapen bat aurkeztu beharko da, eta hartan adierazi nazioarteko erregistroaren babesak zein marka eta zein produktu edo zerbitzuren gainean izan zituen efektuak Espainian, ezereztua izan aurretik. Ziurtapen horrekin batera, haren gaztelaniazko itzulpena aurkeztu beharko da.

IX. TITULUA

Europar Batasuneko markak

86. artikulua.— Batasuneko marka aldatzea

2. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eraldatze-eskaera jasotzen duenetik erregelamenduz ezarritako epean, eskatzaileak honako betekizun hauek bete beharko ditu:

- b) Eraldatze-eskaeraren eta harekin batera doazen dokumentuen gaztelaniazko itzulpena aurkeztea, haiek hizkuntza horretan idatzita ez daudenean.

6.1.31. 1/2002 Legea, otsailaren 21ekoa, estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren babesaren arloan dituzten eskumenen koordinazioari buruzkoa⁷⁶

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

Bigarren xedapen gehigarriak Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen 1992ko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 36.3 artikulua agindua berriztatzen du, hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako lehiaren babeserako organoek Lehiaren Babeserako Auzitegiari eta Zerbitzuari zuzentzen dizkieten komunikazio eta jakinarazpen guztiak gaztelaniara itzuli beharra ezartzen duen heinean, idazki horiek dagokion autonomia-erkidegoaren lurraldetik kanpo efektuak sortzea baitakar horrek.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek Lehiaren Babeserako Zerbitzuari zuzentzen dizkieten komunikazio eta jakinarazpenak gaztelaniara itzultzea

Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 36. artikulua 3. apartatua xedaturikoa betez, gaztelaniara itzuli beharko dira lege honetan jasotako Lehiaren Babeserako Zerbitzuari eta Lehiaren Babeserako Auzitegiari autonomia-erkidegoen organo eskudunek zuzenduriko komunikazio eta jakinarazpen guztiak.

⁷⁶ BOEren 46. zenbakian, 2002ko otsailaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-3590>

6.1.32. 5/2002 Legea, apirilaren 4koa, probintzietako aldizkari ofizialak arautzen dituena⁷⁷

I. KAPITULUA Probintziako aldizkari ofiziala

5. artikulua.— Argitalpen-hizkuntza

Probintziako aldizkari ofiziala gaztelaniaz argitaratuko da, eta, hala badagokio, lurraldean koofiziala den hizkuntzan, autonomia-erkidegoetako legeria espezifikoak ezarritakoaren arabera.

⁷⁷ BOEren 82. zenbakian, 2002ko apirilaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-6467>

6.1.33. 20/2003 Legea, uztailaren 7koa, Diseinu Industrialaren Babes Juridikoari buruzkoa⁷⁸

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Lege berrian, Europar Batasuneko zuzentarauan bezala, hiru dimentsioko eta bi dimentsioko diseinuei dagokien modelo eta marrazki industrialen arteko bereizketa ez da benetan lege-tratamendu bereizia, eta, gainera, modelo terminoa beste figura bati ere aplikatzen zaio, hau da, erabilgarritasun-ereduei. Horregatik, nahiago izan da diseinu industrial terminoa erabiltzea, zeina hizkuntza arruntean erabiltzen baita seriean fabrikatuko diren erabilera-objektuetarako proiektatutako forma izendatzeko. Indarrean dauden nazioarteko hitzarmenen eta Europar Batasuneko legeriaren gaztelaniazko bertsioan terminologia tradizionalari eustekak ez luke interpretazio-arazorik sortu behar; izan ere, testu horietan ere ez zaie aplikatzen lege-araubide bereizirik marrazki eta modeloei.

IV. TITULUA

Erregistratzeko eta erregistratzearen aurkako eskabidea eta prozedura

I. KAPITULUA

Erregistratzeko eskabidea eta aurkezpen-data

20. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

9. Hala eskabideak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat ere baden autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hartan idatzi ahal izango dira dokumentuok, gaztelaniaz gainera.

24. artikulua.— Europar Batasuneko lehentasun-eskabidea

3. Aurretiazko eskabide baten lehentasuna aldarrikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskabidea egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai eta haren gaztelaniazko itzulpena ere, eskabidea beste hizkuntza batean idatzita dagoenean. Lehentasun-erreibindikazioak berekin dakar dagokion tasa ordaintzea.

4. Hala ere, ez da aurkeztu beharko aurreko eskabidearen kopia, ezta itzulpenaren kopia ere, lehentasunaren erreibindikazioa lehentasunezkoztat jotzen ez denean

⁷⁸ BOEren 162. zenbakian, 2003ko uztailaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-13615>

erregistratutako diseinuaren baliozkotasuna zehazteko, edo aurreko eskabidea edo haren itzulpena jada Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eskura dituzenean edo liburutegi edo datu-base digital batean eskura daudenean.

6.1.34. 22/2003 Konkurtso Legea, uztailearen 9koa⁷⁹

IX. TITULUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

II. KAPITULUA

Aplikatu beharreko legea

33. artikulua.— Konkurtso-administrazioaren eginkizunak

1. Konkurtsoko administratzaileen eginkizunak, legean ezarritakoaren arabera, honako hauek dira:

g) Idazkaritza-eginkizunak:

[...]

9) Atzerriko kreditu hartzekodunak komunikatzeko idazkiak gaztelaniara itzularaztea.

3. ATALA

Prozedura-mota bietarako erregelak

219. artikulua.— Hizkuntzak

1. 214. artikuluan ezarritako informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan, baina testuaren goiburuan ingelesez eta frantsesez agertuko dira «Kredituak aurkezteko deialdia. Aplikatu beharreko epeak» esamoldeak.

2. Ohiko bizilekua, helbidea edo egoitza atzerrian duten hartzekodunek euren kredituen komunikazio-idazkia aurkeztuko dute gaztelaniaz edo konkurtsoko epaileak zein autonomia-erkidegotan egoitza izan eta bertako hizkuntza ofizialean. Horiez besteko hizkuntza batean egiten badute, konkurtso-administrazioak eskatu ahal izango du gero gaztelaniara itzultzea.

[...]

⁷⁹ BOEren 164. zenbakian, 2003ko uztailearen 10eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-13813>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/merkataritza-zuzenbidea/legeria/22-2003-konkurtso-legea-uztailearen-9koa>

6.1.35. 35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa⁸⁰

II. TITULUA Xedapen erkideak

II. KAPITULUA IKEEn akzioak eta partaidetzak mugaz haraindi merkaturatzea

15 artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak arautzen dituen IKEEn akzioak eta partaidetzak Espainian merkaturatzea

2. Aurreko apartatuan aipatu den IKEak Espainian ezarrita dauden inbertitzaileei estatu horretan ezarrita dauden inbertitzaileei jatorriko estatu kideko legeriaren arabera eman behar dizkien informazio eta agiri guztiak emango dizkie. Informazio hori lege honetan eta lege hau garatzeko araudian ezarrita dagoen moduan emango da.

Inbertitzailearentzako funtsezko datuak biltzen dituen dokumentua eta horren aldaketak gaztelaniaz edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

Liburuxka eta urteko eta seihilekoko txostena eta haien aldaketak gaztelaniaz, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

Aurreko paragrafoetan hizpide izan den informazioaren itzulpenak orpoz orpo jarraituko dio jatorrizko testuari eta IKEaren erantzukizunpean egingo da.

15 bis artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten inbertsio kolektiboko erakundeak Espainian merkaturatzea inbertitzaile profesionalentzat

3. 1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. apartatuan aipatu den egiaztagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

[...]

15 ter artikulua. Europar Batasuneko kide ez den estatu batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile

⁸⁰ BOEren 265. zenbakian, 2003ko azaroaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-20331>

**baimenduek kudeatzen dituzten inbertsio kolektiboko erakundeak
Espainian merkaturatzea inbertitzaile profesionalentzat**

2. Alderdi horiek egiaztatu ondoren, IKEaren kudeatzaileak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalan informazio hau aurkeztu eta erregistratu beharko du:

i) Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako IKEa eta haren kapitala edo ondarea adierazten duten akzio, partaidetza edo baloreak aplikatu daitezkeen araubide juridikoaren mende daudela egiaztatzen duten dokumentuak.

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

**15 quater artikulua.— Helbidea Europar Batasunean ez duten
kudeatzaileek kudeatutako inbertsio kolektiboko erakundeen akzio eta
partaidetzak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea**

2. Alderdi horiek egiaztatu ondoren, IKEaren kudeatzaileak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalan informazio hau aurkeztu eta erregistratu beharko du:

i) Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako kudeatzailea eta, bidezkoa denean, Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako IKEa eta haren kapitala edo ondarea adierazten duten akzio, partaidetza edo baloreak aplikatu daitezkeen araubide juridikoaren mende daudela egiaztatzen duten dokumentuak.

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

**15 quinquies artikulua.— 2.1.f) artikuluan aipatzen diren IKEen akzio eta
partaidetzak inbertitzaile ez-profesionalentzat Espainian merkaturatzea**

3. Artikulu honetan azaldu diren dokumentu guztiak haien gaztelaniazko itzulpenarekin batera edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

6. Ahalmenak dituen bitartekariak, II. tituluko III. kapituluaren xedatuta dagoenaren arabera, Espainian bizi diren atzerriko IKEko akziodun edo partaideei doan entregatu beharko die inbertitzaileentzat funtsezkoak diren datuak dituen dokumentua, edo antzeko dokumentu bat, eta IKEaren urteko eta seihilekoko txostena, bai eta funtsaren kudeaketako erregelamendua edo, bidezkoa bada, sozietatearen estatutuak. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira.

**16 artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko
uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak araututako Espainiako IKEen
akzioak eta partaidetzak Europar Batasuneko eremuan merkaturatzea**

1. [...]

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentua harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialtako batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko da.

Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialtako batean aurkeztu beharko dira, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa

den hizkuntza batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean.

Aurreko paragrafoetan aipatutako informazioaren itzulpena IKEaren erantzukizunpean egingo da, eta jatorrizko informazioaren edukia zehatz-mehatz jasoko du.

[...]

Lehenengo eta seigarren paragrafoetan aipatu diren jakinarazpen-idazkia eta ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

16 bis artikulua.— Europar Batasunaren eremuan Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak arautzen ez dituen eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean Espainian baimenduta dauden sozietate kudeatzaileak kudeatzen dituzten IKEak merkaturatzea

3. Jakinarazpen-espeditentea bidali ondoren, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak berehala sozietate kudeatzaileari jakinaraziko dio bidaltze hori. Kudeatzaileak IKEa harrerako estatu kidean merkaturatzeari ekin ahal izango dio jakinarazpen horren datatik aurrera.

Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak IKEa ezarrita dagoen estatu kideko agintari eskudunei jakinaraziko die kudeatzaileak harrerako estatu kidean IKEaren partaidetzak merkaturatzeari ekin ahal diola.

1. paragrafoan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. paragrafoan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

III. KAPITULUA

Informazioa, publizitatea eta kontabilitatea

17. artikulua.— Informazio-dokumentuak

3. Dokumentuak, zeinak inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak dituen, honako informazio hau emango du: [...]

[...]

Dokumentuak adierazpen bat izan beharko du, zeinean azalduko den non lor daitekeen aurreikusitako inbertsioari buruzko informazio gehigarria, eta, bereziki, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak, bai eta informazio hori inbertitzaileen eskura dagoen hizkuntza ere.

Dokumentu hori labur-labur idatziko da, hizkera ez-teknikoan, eta formatu erkidean aurkeztuko da, konparazioak egin ahal izateko, eta erraz aztertzeke eta ulertzeke moduan, batez besteko inbertitzaileak arrazoizko moduan uler ditzan eskaintzen zaion inbertsio-produktuaren funtsezko ezaugarriak, izaera eta arriskuak, eta inbertsio-erabaki oinarridunak har ditzan beste dokumentu batzuetara jo beharrik gabe.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak kontratu aurreko informaziotzat hartuko dira. Inpartzialak, argiak eta ez-engainagarriak izango dira. Koherentzia izan beharko dute liburuxkaren zatiekin.

Ez da erantzukizun zibilik izango inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuen ondorioz edo horien itzulpenaren ondorioz bakarrik, salbu eta engainagarriak, zehaztugabeak edo koherentziarik gabeak badira liburuxkaren kasuan kasuko zatiei dagozkienez. Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentuan horri buruzko ohartarazpen argi bat sartuko da.

IV. TITULUA

Inbertsio kolektiboko erakundeen sozietate kudeatzaileak

III. KAPITULUA

Egikaritzeko baldintzak

48. artikulua.— Bezeroaren arretarako saila eta bezeroaren defendatzailea

3. 2009/65/EE Zuzentarauaren babesean Europar Batasuneko beste estatu kide batean ezarritako funtsak eta sozietateak kudeatzen dituzten sozietate kudeatzaileak behartuta egongo dira kexak edo erreklamazioak funtsaren edo sozietatearen jatorrizko estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntza ofizialetako batean erantzutera eta ebaztera.

IV. KAPITULUA

Mugaz haraindiko jarduketa

55 artikulua.— 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauak Europar Batasuneko beste estatu kide batean baimendutako sozietate kudeatzaileak 2 bis. [...] Espainian IKEak kudeatzeko baimendutako jarduera egiten duten sozietate kudeatzaileak behartuta egongo dira IKE horietako akziodunek edo partaideek aurkezten dituzten kexak eta erreklamazioak gaztelaniaz erantzutera eta ebaztera.

6.1.36. 58/2003 Legea, abenduaren 17koa, Tributuen Orokorra⁸¹

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

4. atalak tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeen zerrenda ematen du; izan ere, Zergadunen Eskubide eta Bermeei buruzko otsailaren 26ko 1/1998 Legearen 3. artikuluan dago zerrenda hori. Zerrenda horrek beste eskubide batzuk sartzen ditu, hala nola autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, kexak eta iradokizunak aurkezteko eskubidea, interesdunaren adierazpenak eginbidean agertzeko eskubidea zein tributu-betebeharpekoek egoki deritzeten dokumentuak aurkezteko eskubidea.

[...]

II. TITULUA Tributuak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. ATALA

Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak

34. artikulua.— Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak

1. Tributu-betebeharpekoen eskubideak, besteak beste, ondokoak dira:

d) Autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

⁸¹ BOEren 302. zenbakian, 2003ko abenduaren 18ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-23186>

Bertsio

honetarako

oinarria:

http://www.bizkaia.eus/Ogasuna/Zerga_Arautegia/Indarreko_arautegia/pdf/eu_2_2005.pdf?hash=6fd188954d8fb5e1d5e468bb86da31b0&idioma=EU

III. TITULUA

Tributuen aplikazioa

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

2. ATALA

Tributu-betebeharpekoen informazioa eta laguntza ematea

86. artikulua.— Argitalpenak

[...]

3. Estatuaren Tributu Administrazioak eta autonomia-erkidegoetakoek hitzartu ahal izango dute 1. apartatuan aipatzen diren argitalpenak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan argitaratzea.

VI. KAPITULUA

Elkarlaguntza

2. ATALA

Arau erkideak

2. azpiatala

Prozedura oinordekoen aurrean

177 sexies artikulua.— Laguntza jakinarazpenean

2. [...]

Jakinarazi behar diren dokumentuak jasotzaileari bidaliko zaizkio Tributu Administrazioak jasotako hizkuntzan, salbu eta elkarlaguntzari buruzko araudian beste zerbait ezartzen denean.

[...]

3. ATALA

Laguntza zerga-bilketan

177 nonies artikulua.— Betearazpen-tresna

3. Betearazpen-tresnarekin batera hari buruzko beste dokumentu batzuk daudenean, baldin eta dokumentuok Estatuak edo nazioarteko edo nazioz gaindiko erakunde batek luzatuak badira, orduan dokumentuok jasotzaileari bidaliko zaizkio Tributu Administrazioak jasotako hizkuntza berean, salbu eta elkarlaguntzari buruzko araudian beste zerbait ezartzen denean.

6.1.37. 60/2003 Legea, abenduaren 23koa, Arbitrajeari buruzkoa⁸²

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Arbitrajeari buruzko abenduaren 5eko 36/1988 Legea bokazio horren zordun da. Aurretik ere berariaz agertu zen hori maiatzaren 22ko 1094/1981 Errege Dekretuan, nazioarteko merkataritzako arbitrajeari ateak ireki zizkionean, kontuan hartuta “nazioarteko merkataritzako harremanak gehitzeak, batez ere Iberoamerikako eremu zabalean, eta gure herrialdean nazioarteko merkataritzako arbitraje-zerbitzu egokirik ez egoteak, eragile bi horien ondorioz, aipatutako eremu horretako enpresaburuek eta merkatariek arbitrajeko teknika erabiltzen dutenean, beste kultura bateko hizkuntza-giroko instituzioetara jotzen dutela ikusita; horrek ondorio negatiboak ditu Espainiarako, eta gure herrialdearen eta aipatutako herrialde horien arteko loturak hausten ditu denon interesa gehitzen ari diren gaietan”.

VI

[...]

Arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak zehaztea, jakina, alderdiei dagokie, eta, horiek egin ezean, arbitroei. Hala ere, alderdietako bat aurka jarri ezik, arbitraje horretan ofiziala ez den beste hizkuntza batean aurkeztu daitezke dokumentuak baita jarduketak gauzatu ere, itzulpenik egin beharrik izan gabe. Oso zabaldutako erregela praktikoa indartzen da horrekin, dokumentuak eta adierazpenak beste hizkuntza batean aurkeztea onartzen duena.

[...]

V. TITULUA

Arbitraje-jarduketak bideratzea

28. artikulua.— Arbitrajeko hizkuntza

1. Alderdiek askatasunez adostu ahal izango dute edo dituzte arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak. Adostasunik egon ezik, eta kasuko inguruabarretatik gaia zehaztea ezinezkoa denean, jarduketak egiten diren lekuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan izapidetuko da arbitrajea.

Alderdi batek hizkuntza hori ez dakiela alegatzen badu, hark eskubidea izango du entzunaldia, kontraesana eta defentsa izateko berak darabilen hizkuntzan, baina alegazio horrek ezin izango du prozesua geldiarazi.

⁸² BOEren 309. zenbakian, 2003ko abenduaren 26ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-23646>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/merkataritza-zuzenbidea/legeria/60-2003-legea-abenduaren-23koa-arbitrajekoa>

Alderdien akordioan besterik aurreikusi ez bada, ezarritako hizkuntza edo hizkuntzak alderdien idatzietan, entzunaldietan, laudoetan eta arbitroen ebazpen edo komunikazioetan erabiliko dira, lehenengo paragrafoan adierazitakoaren kalterik gabe.

Nolanahi ere, lekukoek, perituek eta hirugarrenek, arbitraje-prozeduran esku hartzen dutenean, hala ahozko nola idatzizko jarduketetan, euren berezko hizkuntza erabili ahal izango dute. Ahozko jarduketetan interprete gisa gaitu ahal izango da erabilitako hizkuntza dakien edonor, honek zin edo hitz egin ondoren.

2. Arbitroek, alderdietako bat aurka jartzen ez bada, arbitrajeko hizkuntzan barik beste batean edozein dokumentu aurkezteko edo edozein jarduketa egiteko agindua eman lezakete, itzulpenik egin beharrik izan gabe.

6.1.38. 6/2004 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 29koa, Aseguru Pribatuak Antolatu eta Gainbegiratzeko Legearen testu bategina onesten duena⁸³

II. TITULUA Espainiako aseguru-erakundeen jarduera

III. KAPITULUA Aseguru-erakundeen esku-hartzea

2. ATALA Aseguru-erakundeak desegin eta likidatzea

28. artikulua.— Aseguru-erakundeak likidatzea

3. Likidatzaileen izendapenaren, jarduketaren eta erantzukizunaren araubide juridikoa honako erregela hauen arabera izango da:

c) [...]

Hartzekodun ezagunaren egoitza Europako Esparru Ekonomikoko estatu kide batean badago, eta estatu hori Espainia ez bada, orduan aurreko informazioa gaztelaniaz emango da, baina idazkiak goiburu hauetako bat izan beharko du Europar Batasuneko hizkuntza ofizial guztietan kasuen arabera: “Kredituak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak” edo “Kredituei buruzko oharrak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak”. Hala ere, hartzekoduna aseguru-kreditu baten bidez bada, informazioa egoitza duen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da.

Hartzekodunen egoitza Europako Esparru Ekonomikoko estatu kide batean badago, eta estatu hori Espainia ez bada, orduan hartzekodunok kredituak erreklamatzeko edo horiei oharrak egiteko idazkiak aurkeztu ahal izango dituzte egoitza duten estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, baina idazkiak “Kredituen aurkezpena” edo, hala badagokio, “Kredituei buruzko oharrak aurkeztea” izan beharko du goiburu, gaztelaniaz.

⁸³ BOEren 267. zenbakian, 2004ko azaroaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-18908>

III. TITULUA

Atzerriko aseguru-erakundeek Espainian duten jarduera

I. KAPITULUA

Egoitza Europako Esparru Ekonomikoko beste herrialde batzuetan duten aseguru-erakundeek Espainian duten jarduera

1. ATALA

Xedapen erkideak

78. artikulua.— Aseguru-erakunde baimenduen antolamendua eta gainbegiratzea

4. Gaztelaniaz aurkeztuko dira kontratu-dokumentazioa eta Ekonomia eta Ogasun Ministerioak aseguru-erakunde horiei eskatzeko eskubidea duen edo erakunde horiek hari bidali behar dioten gainerako informazioa, aurreko 2. apartatuan eta kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

80. artikulua.— Esku hartzeko neurriak

4. [...]

Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu kide bateko agintaritza eskudunak izendatutako administratzaileek eta likidatzaileek beren eginkizuna bete ahal izango dute Espainian; ondorio horietarako, beren izaera egiaztatzeko, horiek izendatzeko hartutako ebazpenaren ziurtagiria edo erabakiaren kopia legeztatua aurkeztu beharko dute, gaztelaniara itzulita.

[...]

81. artikulua.— Aseguruaren hartzaileari informatzeko eginbeharra

1. Egoitza Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu kide batean duten aseguru-erakundeak, Espainian kokatzeko eskubidearen araubidean edo zerbitzuak aske emateko araubidean jarduten dutenak, bi araubideotan egiten dituzten kontratuetan lotuta egongo dira aseguru-hartzaileari informatzeko lege honen 53. eta 60. artikuluek Espainiako aseguru-erakundeei ezartzen dieten eginbehar beraren mende. Era berean, berariaz aipatu beharko dute erakundearen likidazioari buruzko Espainiako araudia ez dela aplikatzen. Informazioa aseguru-hartzailearen bizilekuko edo ohiko egoitzako Espainiako hizkuntza ofizialean emango da.

6.1.39. 6/2005 Legea, apirilaren 22koa, Kreditu-erakundeen Saneamenduari eta Likidazioari buruzkoa⁸⁴

II. KAPITULUA

Espanian baimendutako kreditu-erakundeen saneamendu-neurriak eta likidazio-prozedurak, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan establezimendu iraunkorrik gabeko sukurtsalak badituzte edo zerbitzuak ematen badituzte

2. ATALA

Saneamendu-neurriak hartzearen publizitatea, eta likidazio-prozedurak eta konkurtso-administratzaileak izendatu eta egiaztatzeko prozedurak hastearen publizitatea

9. artikulua.— Saneamendu-neurriak hartzearen publizitatea

2. Argitaratu beharreko erabakiaren edukiak, kasuan kasuko estatu kideetako hizkuntza ofizialean edo ofizialetan, hartutako erabakiaren xedea eta oinarri juridikoa aipatu beharko ditu. Erabakiaren edukiak hauek aipatu beharko ditu: errekurtsoa aurkezteko epe zehatzak eta hura aztertze eskumena duen organoaren posta-helbidea.

12. artikulua.— Konkurtso-administrazioaren izendapena frogatzea

1. Konkurtso-administrazioaren izendapena egiaztatzeko, izendapen-ebazpenaren jatorrizkoaren kopia kautotua aurkeztu behar da, edo konkurtsoko epaileak luzatutako ziurtagiria. Ziurtagiri horiek konkurtso-administrazioak jardungo duen estatu kideko hizkuntza ofizialera edo ofizialetara itzultzea eskatu ahal izango da.

3. ATALA

Informazioa eta hartzekodunen eskubideak

15. artikulua.— Komunikazioetarako hizkuntzak

1. Lege honen 10. eta 13. artikuluetan aurreikusitako informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkeiddegoko berezko hizkuntza ofizialean, baina testuaren goiburuan agertuko dira,

⁸⁴ BOEren 97. zenbakian, 2005eko apirilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-6562>

era berean, Europar Batasuneko hizkuntza ofizial guztietan, “Kreditu-tituluak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak”.

2. Espainia ez den beste estatu kide batean ohiko bizilekua, egoitza edo egoitza soziala duten hartzekodunek kasuan kasuko estatu kideko hizkuntza ofizialean edo ofizialetako batean aurkeztu ahal izango dute beren kredituen komunikazio-idazkia. Kasu horretan, idazkiaren goiburua, “Kreditu-tituluaren aurkezpena”, gaztelaniaz idatzi beharko da, eta, hala badagokio, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialean. Era berean, konkurtso-administrazioak ondoren eskatu ahal izango die haien kredituen komunikazio-idazkia gaztelaniara eta, hala badagokio, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialera itzultzeko .

IV. KAPITULUA

Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan hartutako saneamendu-neurrien eta likidazio-prozeduren ondorioak

20. artikulua.— Saneamendu-neurriak eta likidazio-prozedurak kudeatzeko eta administratzeko pertsonen eta organoen izendapena egiaztatzea

1. Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetako agintaritza administratibo edo judizialek izendatutako pertsona edo organo orok, baldin eta saneamendu-neurrien edo likidazio-prozeduren gaineko eskumena badu eta neurri edo prozedura horiek administratu edo kudeatzeko eginkizuna badu, Espainian garatu ahal izango du bere jarduna, eta jatorrizko estatu kideko eginkizun eta ahal berberak egikaritu ahal izango ditu. Ondorio horietarako, baldintza hori egiaztatzeko, izendapen-erabakiaren kopia legeztatua edo agintaritza administratibo edo judizial eskudunak emandako ziurtagiria aurkeztu beharko da; kopia edo ziurtagiri horrekin batera, haren itzulpena aurkeztu beharko da, gaztelaniara eta, aukeran, hartzekodunek ohiko egoitza, helbidea edo egoitza soziala duten autonomia-erkidegoetako berezko hizkuntza ofizialetara. Era berean, ordezkaritza-ahalordeak egiletsi ahal izango dituzte, edo Espainian laguntza emango dieten pertsonak eskatu, hori beharrezkoa denean saneamendu-neurria edo likidazio-prozedura erabat garatzeko, eta, bereziki, egoitza Espainian duten hartzekodunek izan ditzaketan zailtasunak ebazteko.

6.1.40. 20/2005 Legea, azaroaren 14koa, Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa sortzeari buruzkoa⁸⁵

7. artikulua.— Erregistroak ziurtagiria luzatzea eta aseguru-erakundeek kontsulta-egileari eman beharreko informazioa

1. Erregistroak, erregelamenduz zehaztutako epean, ziurtagiri bat luzatuko du, non jasoko baita zein kontratutan agertzen zen hildakoa aseguratu gisa eta zein den aseguru-erakundea. Hildakoa ez bada aseguratu gisa agertzen lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren kontratuetako batean ere, hori agerraraziko da luzatzen den ziurtagirian.

Erregistro-ziurtagiria eskatzaileak bere datu-eskaeran erabilitako hizkuntzan luzatu beharko da, dela gaztelaniaz, dela autonomia-erkidego batean ofiziala den edozein hizkuntzatan.

⁸⁵ BOEren 273. zenbakian, 2005eko azaroaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-18668>

6.1.41. 28/2005 Legea, abenduaren 26koa, tabakismoaren aurkako osasun-neurriei, eta tabako-produktuen salmenta, hornidura, kontsumoa eta publizitatea arautzeari buruzkoa⁸⁶

II. KAPITULUA

Tabako-produktuak saltzeko, hornitzeko eta kontsumitzeko mugak

3. artikulua.— Tabako-produktuen salmenta eta hornidura

3. Tabako-produktuak saltzea eta hornitzea baimenduta dagoen establezimendu guztietan kartelak jarriko dira, ikusteko moduko leku batean, autonomia-erkidegoetako arauak kasuan kasuko lurralde-eremuan adierazten dituzten ezaugarrien arabera, hemezortzi urtetik beherakoei tabakoa saltzeko debekuaren berri emateko, gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialetan, eta tabakoa erabiltzeak osasunean eragiten dituen kalteei buruz ohartarazteko. Establezimendu horietan erosle guztiei eskatuko zaie adindun direla egiazta dezatela balio ofizialeko dokumentu baten bidez, halakoak direla begi-bistakoa denean izan ezik.

4. artikulua.— Salmenta eta hornidura, tabako-makinen bidez

Tabako-produktuak tabako-makinen bidez saltzeko edo hornitzeko, baldintza hauek bete beharko dira:

c) Osasun-ohartarazpena: makinen aurrealdeko gainazalean, argi eta garbi, gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan, osasun-ohartarazpen bat agertuko da tabakoa erabiltzeak osasunean eragiten dituen kalteei buruz, batez ere adingabeei dagokienez, autonomia-erkidegoetako arauak kasuan kasuko lurralde-eremuan adierazten dituzten ezaugarrien arabera.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Erretzea debekatuta dagoen zentro edo dependentzien eta erretzeko egokitutako guneen seinaleak

Erretzea legez debekatuta dagoen zentro edo dependentzietan, sarreran, kartelak ikusteko moduko leku batean jarri beharko dira tabakoa erretzeko debekua iragartzeko, eta, hala dagokionean, baita erretzeko egokitutako guneak non dauden azaltzeko ere. Kartel horiek gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialean idatzita egon beharko dute, dagozkien arau autonomikoek ezarritako baldintzak betez.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Adingabeei nikotina eta antzeko produktuak aska ditzaketan gailuak saltzea eta horien kontsumoa

Lau. Nikotina eta antzeko produktuak askatzen dituzten gailuen kontsumoa legez debekatuta dagoen zentro edo dependentzietan, sarreran, kartelak ikusteko moduko

⁸⁶ BOEren 309. zenbakian, 2005eko abenduaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-21261>

leku batean jarri beharko dira debeku hori iragartzeko, eta, hala dagokionean, baita kontsumorako egokitutako guneak non dauden azaltzeko ere. Kartel horiek gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialean idatzita egon beharko dute, dagozkien arau autonomikoez ezarritako baldintzak betez.

6.1.42. 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa⁸⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kanpaina horien helburu gisa onura publikoa izateak berekin dakar Gobernuaren lana goraipatzea helburu duten kanpainak desagerraraztea. Horrela, bermatzen da kanpainak hartzaile legitimoentzat izango direla, eta ez horiek sustatzen dituenarentzat. Gainera, legeak lehentasuna ematen dio helburu horri, hartzaile izan daitezkeen kopurua handituz; horretarako, aurreikuspenak txertatzen ditu, zertarako eta desgaitasuna duten pertsonak eta pertsona nagusiak ikus-entzunezko euskarrian egiten eta zabaltzen diren publizitate instituzionalaren edukietara eta kanpainen hizkuntza-pluraltasunera iritsi ahal izateko.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionalen betekizunak

1. Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak sustatu edo kontratatu ahal izango dira honako helburu hauetako bat dutenean bakarrik:

i) Espainiako hizkuntzak eta ondare historiko eta naturalaren zabalkundea egitea.

9. artikulua.— Hizkuntzak

Kanpaina instituzionaletan gaztelania erabiliko da, eta, gainera, zabalkundearen lurralde-eremua kontuan hartuta, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialak erabiliko dira, betiere kasuan kasuko autonomia-erkidegoak hizkuntza ofizialen erabilerari buruz duen legeria errespetatuz.

Beharrezkoa bada, jarduera horien helburua edo zabalkunde-eremua dela-eta, atzerriko hizkuntzak erabili ahal izango dira.

⁸⁷ BOEren 312. zenbakian, 2005eko abenduaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-21524>

6.1.43. 2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa⁸⁸

HITZAURREA

[...]

Hori dela eta, lehenik eta behin, Europar Batasunak eta Unescok hezkuntza- eta prestakuntza-sistemen kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea hartu dute helburu. Horretarako, beharrezkoa da irakasleen gaikuntza hobetzea, ezagutzaren gizarterako beharrezkoak diren gaitasunak garatzea, guztiei informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako irisgarritasuna bermatzea, ikasketa zientifikoetan, teknikoetan eta artistikoetan matrikulazioa igotzea, eta baliabide erabilgarriak ahalik eta gehien aprobetxatzea eta giza baliabideetan egin beharreko inbertsioa igotzea. Bigarren, hezkuntza- eta prestakuntza-sistemarako sarbide orokorra erraztea planteatu da, eta, horretarako, ikaskuntza irekiko ingurunea eraikitzea, ikaskuntza erakargarriagoa egin eta herritartasun aktiboa, aukeraberdintasuna eta gizarte-kohesioa sustatu behar dira. Hirugarren, sistema horiek kanpoaldeko mundura zabaldu nahi izan da; horrek dakar lan-bizitzarekin, ikerketarekin eta oro har gizartearekin loturak indartzea, espiritu ekintzailea garatzea, atzerriko hizkuntzen ikaskuntza hobetzea, mugikortasuna eta trukeak igotzea, eta europar lankidetzari indartzea.

[...]

I. tituluan, irakaskuntzen eta horien etapen antolamendua ezartzen da. Haur-hezkuntzak etapa bakarra osatzen du eta bi ziklotan banatuta dago; bi zikloek hezkuntza-asmoari erantzuten diote (ez du nahitaez eskola-asmoa izan behar, eta, asmo horri jarraituz, eta ikastetxeek berariazko proposamen pedagogiko bat eskaini behar dute lehen ziklotik. Bigarren zikloan, hasierako hurbiltzea sustatuko da irakurketa-idazketetara, trebetasun logiko-matematikoen hastapenera, atzerriko hizkuntza batera, informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilerara, eta arte-hizkeren ezagutzara. Administrazio publikoei eskatzen zaie lehen zikloan behar besteko plaza-eskaintza arian-arian gara dezaten, eta haiek kontzertuak ezarri ahal izatea xedatzen da, bigarren zikloaren doakotasuna bermatzeko.

[...]

Legeak, halaber, hizkuntzen irakaskuntzak arautzen ditu. Legeak xedatzen duenez, irakaskuntza horiek hizkuntza-eskola ofizialek antolatuko dituzte eta Europako Kontseiluak gomendatutako mailetara egokituko dira. Era berean, kirol-irakaskuntzak arautzen ditu; irakaskuntza horiek lehen aldiz arautzen dira hezkuntzaren lege batean.

[...]

Xedapen iragankorretan hauek arautzen dira, besteak beste: irakasleek erretiroa euren borondatez aurretik hartzea, irakasleen kidegoetako funtzionarioen mugikortasuna, gobernu-organoen agintaldiaren iraupena eta ikastetxe

⁸⁸ BOEren 106. zenbakian, 2006ko maiatzaren 4ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-7899>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Konstituzio-zuzenbidea/Hezkuntzako_Lege_Organikoa.pdf

publikoetako zuzendaritzaren egikaritzea, prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa, haur-hezkuntza emateko zentroak moldatzea, kontzertuen aldaketa, eta hamasei urtetik beherako adingabeei hizkuntzen irakaskuntzetara sarrera ematea.

[...]

ATARIKO TITULUA

I. KAPITULUA

Hezkuntzaren printzipioak eta xedeak

2. artikulua.— Xedeak

Espainiako hezkuntza-sistema honako xede hauek lortzera bideratuko da:

j) Komunikaziorako gaikuntza, bai hizkuntza ofizialean eta, honakoa badago, koofizialean, bai atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan.

II. KAPITULUA

Irakaskuntzen antolaketa eta bizialdi osoko ikaskuntza

3. artikulua.— Irakaskuntzak

2. Hezkuntza-sistemak honako irakaskuntza hauek eskaintzen ditu:

f) Hizkuntzen irakaskuntza.

6. Hizkuntzen irakaskuntzak, arte-irakaskuntzak eta kirol-irakaskuntzak araubide bereziko irakaskuntza gisa hartuko dira.

6. artikulua.— Curriculuma

4. Gutxieneko irakaskuntzek eskola-ordutegiaren % 50 beharko dute hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoentzat, eta % 60 hizkuntza koofizialik ez dutenentzat.

9. artikulua.— Lurraldean arteko lankidetzaren programak

1. Hezkuntza-arloko eskumena duen ministerioak lurraldeen arteko lankidetzaren programak sustatuko ditu, ikasleei, irakasleei eta zentroeiei dagozkien hezkuntza-helburu orokorrak lortzeko, ikasleek gaitasunak indartzeko, ikasleek autonomia-erkidegoetako kultura- eta hizkuntza-aherastasuna ezagutu eta aintzat har dezaten laguntzeko, eta lurraldeen arteko elkartasuna laguntzeko eta desberdintasunak konpentsatzeko lurralde-oreka lortzen laguntzeko.

13. artikulua.— Helburuak

Haur-hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

f) Komunikazio-trebetasunak garatzea hizkera eta adierazpide ezberdinetan.

14. artikulua.— Antolamendu eta printzipio pedagogikoak

5. [...]

Era berean, hezkuntza-administrazioek atzerriko hizkuntzarako lehen hurbilketa sustatu behar dute Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, batez ere azken urtean.

17. artikulua.— Lehen hezkuntzaren helburuak

Lehen hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

e) Gaztelania eta, honakoa badago, autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala egoki jakin eta erabiltzea, eta irakurtzeko ohiturak garatzea.

f) Gutxienez atzerriko hizkuntza batean oinarrizko komunikazio-gaitasuna eskuratzea, mezu errazak adierazi eta ulertu ahal izateko, eta eguneroko egoeretan moldatzeko.

18. artikulua.— Antolaketa

2. Hezkuntza-etapa honetako arloak honako hauek dira:

d) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Berezko Hizkuntza eta Literatura.

e) Atzerriko Hizkuntza.

4. Hezkuntza-administrazioek atzerriko bigarren hizkuntza bat, beste hizkuntza koofizial bat edo zeharkako ikasgai bat gehitu ahal izango dute.

[...]

2) Atzerriko Bigarren Hizkuntza.

7. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialean behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

19. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Malgutzte-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ulermenean eta ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat. Hizkuntza ofizialak laguntzeko bakarrik erabiliko dira atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza-prozesuan.

20. artikulua.— Ebaluazioa etapan zehar

6. Beren estatutuen arabera hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, ikasleak salbuetsita egon ahalko dira Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa egitetik, bakoitzaren autonomia-araudiaren arabera.

23. artikulua.— Helburuak

Bigarren hezkuntzak lagunduko du ikasleengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

h) Testu eta mezu konplexuak zuzen ulertu eta adieraztea, ahoz eta idatziz, gaztelanian eta, honelakoa badago, autonomia-erkidegoko hizkuntzan, eta literaturaren ezagutzan, irakurketan eta ikasketan hasia.

i) Atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan egoki ulertu eta adieraztea.

24. artikulua.— Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehen mailatik hirugarrenera bitarteko ikastaroak antolatzea

1. Etapako lehen mailatik hirugarrenera bitarteko ikasgaiak, zeinak eremuen arabera elkartu ahal izango baitira, honako hauek izango dira:

f) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

g) Atzerriko Hizkuntza.

Hezkuntza-administrazioek atzerriko bigarren hizkuntza bat sartu ahal izango dute apartatu honetan aipatzen diren ikasgaien artean.

2. Maila bakoitzean, ikasle guztiek ikasgai hauek ikasiko dituzte:

d) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

e) Atzerriko Hizkuntza.

3. Era berean, hiru ikasturteetan, ikasleek hautazko irakasgairik bat ikasiko dute, eta hori ere lan monografiko edo diziplinarteko proiektu gisa edo erkidegoarentzako zerbitzu batekin lankidetzan aritzeko proiektu gisa eratu ahal izango da. Hezkuntza-administrazioek arautuko dute eskaintza hori, eta, gutxienez, Kultura Klasikoa, Atzerriko Bigarren Hizkuntza eta gaitasun digitala garatzeko ikasgaiak jaso beharko ditu. Atzerriko bigarren hizkuntzaren kasuan, haren eskaintza bermatuko da ikasturte guztietan.

8. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

25. artikulua.— Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako laugarren ikasturtea antolatzea

1. 4. mailako ikasle guztiek ikasgai hauek ikasi beharko dituzte:

c) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura. Atzerriko Hizkuntza.

6. Ikasgai guztietan honako hauek landuko dira, haien tratamendu espezifikoak alde batera utzi gabe: irakurmena, ahozko eta idatzizko adierazpena, ikus-entzunezko komunikazioa, gaitasun digitala, gizarte- eta enpresa-ekintzazaleztasuna, espiritu kritikoa eta zientifikoa sustatzea, hezkuntza emozionala eta balioetan oinarritutako hezkuntza, genero-berdintasuna eta sormena. Edozelan ere, zeharka sustatuko dira: osasunerako hezkuntza, afektibo-sexuala barne; prestakuntza estetikoak; jasangarritasunerako eta elkarrekiko errespeturako hezkuntza, eta berdinen arteko lankidetzak.

8. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

26. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Gaztelania edo hizkuntza koofiziala laguntzarako bakarrik erabiliko dira atzerriko hizkuntzak ikasteko prozesuan. Prozesu horretan ulermena eta ahozko adierazpena lehenetsiko dira.

Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat.

30. artikulua.— Oinarrizko graduoko heziketa-zikloak

2. Oinarrizko graduoko heziketa-zikloek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gaitasunak eskuratzea erraztuko dute, honako eremu hauetan antolatutako irakaskuntzen bidez:

a) Komunikazio eta Gizarte Zientzien eremua, ikasgai hauek barne: 1. Gaztelania. 2. Lanbide Hastapeneko Atzerriko Hizkuntza. 3. Gizarte Zientziak. 4. Hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala.

33. artikulua.— Helburuak

Batxilergoak lagunduko du ikasleengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

e) Gaztelania eta, honakoa bada, autonomia-erkidegoko hizkuntza ofiziala ahoz zein idatziz menderatzea.

f) Erraz eta zuzentasunez mintzatzea atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan.

34. artikulua.— Batxilergoaren antolaketa orokorra

6. Batxilergoko ikasgai komunak honako hauek dira:

e) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

f) Atzerriko Hizkuntza.

9. Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat.

36. artikulua.— Ebaluazioa eta sustapena

4. Beren estatutuen arabera hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, ikasleak salbuetsita egon ahalko dira Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa egitetik, bakoitzaren autonomia-araudiaren arabera.

42. artikulua.— Eskaintzaren eduki eta antolaketa

4. [...]

Era berean, curriculumaren egokitzapenak ezarriko dira, malgutzeneurrietan eta alternatiba metodologikoetan oinarrituta, atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, hezkuntza-laguntzaren beharrian espezifikoa duten ikasleentzat, bereziki adierazpenean eta ulermenean zailtasunak dituztenentzat; kasu horretan, egindako egokitzapena izango da ebaluazioaren erreferentzia.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza

59. artikulua.— Antolaketa

1. Hizkuntzen irakaskuntzen xedea hauxe da: ikasleak gaitzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo, eta irakaskuntza horiek maila hauek izango dituzte: oinarritzakoa, ertaina eta aurreratua. Maila horiei dagozkie, hurrenez hurren, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A, B eta C mailak; maila hauek, berriz maila hauen azpisailkapena dute: A1, A2, B1, B2, C1 eta C2.

Oinarritzako mailako irakaskuntzek izango dituzte hezkuntza-administrazioek zehazten dituzten ezaugarriak eta antolaketa.

2. Hizkuntzen irakaskuntzetara sartzeko, ezinbesteko betekizuna izango da hamasei urte beteta izatea ikasketak hasten diren urtean. Orobat sartu ahal izango dira hamalau urtetik gorakoak, zertarako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan ikasitako hizkuntza ez beste baten irakaskuntzak ikasteko.

60. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Aurreko artikulua aipatzen dituen maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak emango dira hizkuntza-eskola ofizialetan. Hezkuntza-administrazioek arautuko dituzte hizkuntza-eskola ofizialek bete behar dituzten betekizunak, betiere ikasle-irakasleen arteko ratioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagokienez.

2. Hizkuntza-eskola ofizialek bereziki bultzatuko dute Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa eta espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea. Era berean, erraztu egingo da arrazoi kultural, sozial edo ekonomikoengatik interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa.

3. Hezkuntza-administrazioek hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango dituzte.

4. Hezkuntza-administrazioek ezartzen dutenaren arabera, hizkuntza-eskola ofizialek ikastaroak eman ahal izango dituzte hizkuntzen ezagutzak eguneratzeko, eta irakasleak eta beste kolektibo profesional batzuk prestatzeko.

61. artikulua.— Ziurtagiriak

1. Hizkuntzen irakaskuntza-mailetako bakoitzerako ezarritako eskakizun akademikoak gainditzeak eskubidea emango du maila bakoitzari dagokion ziurtagiria lortzeko, eta ziurtagiri horren ondorioak ezarriko dira hizkuntza bakoitzaren curriculumaren oinarritzako aspektuak definitzen direnean.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako ondorioetarako, ikasketak hizkuntza-eskola ofizialetan egiten dituzten ikasleak haien irakasleek ebaluatuko dituzte. Hezkuntza-administrazioek arautuko dituzte irakasleek, oinarrizko mailako, erdi-mailako eta maila aurreratuko ziurtagiri ofizialak lortzeko, egiten dituzten amaierako probak.

62. artikulua.— Baliokidetzak beste irakaskuntza batzuekin

1. Autonomia-erkidegoekin kontsulta egin ondoren, Gobernuak zehaztuko du zein diren baliokidetzak hizkuntzen irakaskuntzetako tituluen eta hezkuntza-sistemaren irakaskuntzetako tituluen artean.

67. artikulua.— Antolaketa

4. Era berean, hezkuntza-administrazioei dagokie gaztelania eta, honakoak badaude, gainerako hizkuntza ofizialak ikasteko programa bereziak sustatzea, bai eta kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa bereziak ere, immigranteak errazago integratze aldera.

II. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

71. artikulua.— Printzipioak

2. Hezkuntza-administrazioek behar diren baliabideak ziurtatu behar dituzte ohiko hezkuntza-arretaz bestelako hezkuntza-arreta behar duten ikasleek beren gaitasun pertsonalak ahalik eta gehien garatu ahal izan ditzaten eta, betiere, ikasle guztientzat oro har ezarritako helburuak lortu ahal izan ditzaten. Izan ere, honako hauek dira arreta berezi horren arrazoiak: hezkuntza-beharrizan bereziak izatea; heldutasun-atzerapena, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapen-nahasmenduak; arreta- edo ikaskuntza-nahasmenduak; ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria; ahultasun sozioedukatiboko egoeran izatea; adimen-gaitasun handiak izatea; hezkuntza-sisteman berandu sartu izana, edo baldintza pertsonalak edo eskola-historiakoak.

1. ATALA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak

73. artikulua.— Eremua

1. Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak dira desgaitasunaren edo portaera-, komunikazio- eta hizkuntza-nahasmendu larrien ondorioz, eskolatze-aldi batez edo eskolatze-aldi osoan, haien sarbidea, presentzia, parte-hartzea edo ikaskuntza mugatzen duten oztopoak dituztenak, eta hezkuntza-laguntza eta arreta jakin batzuk behar dituztenak, haien garapenera egokitutako ikaskuntza-helburuak lortzeko.

75. artikulua.— Hezkuntza-, gizarte- eta lan-arloko inklusioa

2. Hezkuntza-inklusioa indartzeko, hezkuntza-administrazioek Espainiako zeinuhizkuntzak sartu ahal izango dituzte beren hezkuntza-eskaintzan.

III. KAPITULUA

Eskolatzea zentro publikoetan eta zentro pribatu itunduetan

86. artikulua— Berdintasuna onarpen-arauak aplikatzean

1. [...]

Zentro baten edo haren hezkuntza-eskaintzaren berezko ezaugarriek, hala nola zentroak irakaskuntza eleaniztunak emateak, curriculum-espezializazio bat aitortua izateak edo kalitatea sustatzeko ekintza batean parte hartzeak, ez dituzte inola ere onarpen-irizpideak aldatuko.

III. TITULUA

Irakasleak

I. KAPITULUA

Irakasleen eginkizunak

93. artikulua.— Lehen hezkuntzako irakasleak

2. Lehen hezkuntza maisu-maistrek emango dute, zeinek gaitasuna izango baitute maila honetako arlo guztietan. Musika, gorputz-hezkuntza, atzerriko hizkuntzak edo Gobernuak, autonomia-erkidegoekin kontsulta egin ondoren, zehazten dituen gainerako irakaskuntzak emango dituzte nork eta espezializazio edo kualifikazio egokia duten maisu-maistrek.

97. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzetako irakasleak

1. Hizkuntzen irakaskuntzak emateko, beharrezkoak izango dira 94. artikuluan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako eta Batxilergorako ezarritako titulazio- eta prestakuntza-betekizun berberak.

2. Hezkuntza-administrazioek, salbuespenez, irakasle espezialista gisa sartu ahal izango dituzte, atzerriko nazionalitateko irakasleak, zeinek tituludunak ez baitute izan behar, haien kualifikazioari eta hezkuntza-sistemaren beharrezko begira. Horiek sartuko dira lan- edo administrazio-araubidean, aplikatu behar den araudiaren arabera, eta Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoaren 9.5 eta 36. artikuluen edukia bete beharko da, salbu eta Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak direnean edo atzerritartasunari buruzko Erkidegoaren araubidea aplikagarri dutenak direnean.

III. KAPITULUA

Irakasleen prestakuntza

102. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

3. Hezkuntza-administrazioek informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera sustatuko dute, bai eta irakasle guztiak digitalizazioan bezala atzerriko hizkuntzetan prestatzea ere, haien espezialitatea kontuan hartu barik, eta prestakuntzako programa bereziak ezarriko dituzte eremu horietan. Era berean, administrazio horiei dagokie ikerketa- eta berrikuntza-programak sustatzea, eta elkarlana, profesionalen sareak eta zentrozenak sustatuko dituzte prestakuntza, autoebaluazioa eta irakaskuntzaren hobekuntzarako.

IV. KAPITULUA

Irakasleak aitortzea, laguntzea eta balioestea

105. artikulua.— Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak

c) Zentro elebidunetan euren arloko eskolak atzerriko hizkuntzetan ematen dituzten irakasleen lana aitortzea.

V. TITULUA

Zentrozen parte-hartzea, autonomia eta gobernua

II. KAPITULUA

Zentrozen autonomia

121. artikulua.— Hezkuntza-proiektua

2 bis. Zentroek beharrezko neurriak hartuko dituzte hizkuntza-komunikaziorako gaitasunean, gaztelaniaz eta, hala badagokio, hizkuntza koofizialetan egon daitezkeen gabeziak konpentsatzeko; horretarako, alde aurretik egindako analisia hartuko dute erreferentziatzat, eta analisi hori eta neurri horiek hezkuntza-proiektuan sartuko dituzte.

Hezkuntza-administrazioek beharrezko ekimenak hartuko dituzte zentzoei neurri horiek errazago aplikatzeko.

III. KAPITULUA

Zentro publikoen gobernuko eta irakaskuntza-koordinazioko kide anitzeko organoak

1. ATALA

Eskola Kontseilua

126. artikulua.— Eskola Kontseiluaren osaera

7. Haur-hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan eta hezkuntza bereziko zentroetan, baldin eta zentro horietan arte-irakaskuntza profesionalak, hizkuntzen irakaskuntzak edo kirol-irakaskuntzak ematen badira, eta ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, Hezkuntza-administrazio eskudunak egokituko du artikulua honetan xedatutakoa zentro haien berezitasunaren arabera.

IV. KAPITULUA

Zentro publikoetako zuzendaritza

134. artikulua.— Zuzendarigaia izateko betekizunak

2. 5. Haur Hezkuntzako berariazko ikastetxeetan, Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-administrazioek izangaiak salbuetsi ahal izango dituzte artikulua honen 1. apartatuan ezarritako betekizunetako batzuk betetzetik.

VI. TITULUA

Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa

144. artikulua.— Diagnostiko-ebaluazioak

1. Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu Nazionala eta hezkuntza-administrazioetako organismo baliokideak elkarlanean arituko dira ebaluazio-esparru komun bat egiteko, zeina lege honen 21. eta 29. artikuluetan jasota baitago eta diagnostiko-ebaluazioen erreferentzia gisa balioko baitu. Irakaskuntza-zentroek ebaluazio bat egingo diete ikasle guztiei Lehen Hezkuntzako laugarren mailan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren mailan, hezkuntza-administrazioek xedatzen dutenaren arabera. Ebaluazio horren helburua diagnostikoa izango da, eta, gutxienez, hizkuntza-komunikaziorako gaitasunaren eta matematikarako gaitasunaren ezagutza-maila egiaztatuko da. Hezkuntza-zentroek ebaluazio horien emaitzak kontuan hartuko dituzte hobekuntza-planak diseinatzean.

VIII. TITULUA

Baliabide ekonomikoak

157. artikulua.— Ikaskuntzak hobetzeko eta irakasleei laguntzeko baliabideak

1. Hezkuntza-administrazioei dagokie behar diren baliabideak babestea lege hau aplikatzeko prozesuan:

d) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza indartzeko programak ezartzea.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua eta irakasle-kidegoen eginkizunak

1. Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamenduak ondoko kidegook ditu:

h) Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunak eta hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleak, zeinek euren eginkizunak hizkuntzen irakaskuntzetan beteko baitituzte.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Katedradunen kidegoak

1. Bigarren hezkuntzako, musika eta arte eszenikoetako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek egingo dituzte lege honetan agindu eta erregelamenduz zehazten zaizkien eginkizunak.

3. Integrazioa bigarren hezkuntzako katedradunen, hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetan benetan egiten denean, kidego bakoitzeko funtzionario katedradunak sartu egingo dira katedradun izaerarekin zuten antzinatasunarekin, eta horiei guztiei errespetatu egingo zaizkie integrazioa benetan egin zen unean eurek zituzten eskubideak; izan ere, eskubide horien barruan daude Batxilergoko katedradun numerarioen kidegotik datozen funtzionarioei aitortzen zaizkien eskubideak. Katedradunen kidegoetan integrazioa benetan egingo da non eta haiek integrazioaren unean esleituta zituzten postu beretan.

5. Bigarren hezkuntzako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek postuak betetzeko lehiaketetan parte hatuko dute haiei dagozkien mailetako irakasleen kidegoetako funtzionarioekin batera postu huts berberetarako, ezertan galarazi gabe katedradunen kidego horietakoak izategatik eurei aplikatu behar zaizkien merezimendu bereziak.

[...]

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntzako funtzionario irakasleen kidegoetan sartzeko betekizunak

6. Hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da ondoko tituluetakoa bat izatea irakaskuntzarako: gradu-titulua edo beste edozein titulu baliokide; horrezaz gainera, prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa eduki behar da, lege honen 100.2 artikulua aipatutakoa, eta behar den hautaketa-prozesua gainditzea ere.

Hamargarren xedapen gehigarria.— Katedradunen eta ikuskatzaileen kidegoetan sartzeko betekizunak

3. Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da ondoko tituluetakoa bat izatea irakaskuntzarako: unibertsitate-gradua edo beste edozein titulu baliokide; horrezaz gainera, behar den hautaketa-prozesua gainditzea ere.

5. Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da irakaskuntzako funtzio publikoa osatzen duten kidegoetako batekoa izatea, kidegoetan gutxienez zortzi urteko esperientziarekin, doktore, unibertsitate-masterdun, lizentziadun, ingeniari edo arkitekto titulua edo titulu baliokidea izatea, eta behar den hautaketa-prozesua gainditzea, bai eta, beharrezkoa bada, destinoko autonomia-erkidegoko hizkuntza koofizialaren ezagutza egiaztatzea autonomia-erkidego bakoitzaren araudiaren arabera.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Sarrera eta barne-igoera

2. Bigarren hezkuntzako irakasleen, hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen, musika eta arte eszenikoetako irakasleen, eta arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen kidegoetako funtzionario irakasleek sartu nahi badute bigarren hezkuntzako katedradunen, hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, musika eta arte eszenikoetako katedradunen, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetan hurrenez hurren, orduan zortzi urteko antzinatasuna izan behar dute gutxienez kidego bakoitzean karrerako funtzionario gisa.

Hogeita hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Gaztelania, hizkuntza koofizialak eta lege-babesa duten hizkuntzak

1. Hezkuntza-administrazioek ikasleen eskubidea bermatuko dute euron irakaskuntzak gaztelaniaz eta lurralde bakoitzean koofiziala den hizkuntzan jasotzeko, betiere Espainiako Konstituzioaren, autonomia-estatutuen eta aplikagarria den araudiaren arabera.

2. Oinarritzko hezkuntza amaitutakoan, ikasle guzti-guztiek gaztelania eta tokian tokiko hizkuntza ofiziala oso-osorik eta berdin menderatu behar dituzte.

3. Hezkuntza-administrazioek hezkuntza-sistemaren berezko kontrol-, ebaluazio- eta hobekuntza-tresnak aplikatuko dituzte, eta zentroek analisiak egin ditzaten sustatuko dute, ikasle guztiek hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna lor dezaten, gaztelaniaz eta, hala badagokio, hizkuntza koofizialean, behar den mailan. Era berean, zentroek hizkuntzetako edozeinetan egon daitezkeen gabeziak konpentsatzeko beharrezko neurriak har ditzaten bultzatuko dute.

4. Gaztelania eta Literatura ikasgaia bezala Hizkuntza Koofiziala eta Literatura zein bere hizkuntzan eman beharko dira.

5. Autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek ez badute ofizialtasunik lurralde osoan, edo lege-babesa duten hizkuntza ez-ofizialak badaude, hizkuntza horiek eskaini ahal izango dira, araudi erregulatzailean zehaztutako moduan.

Hamabigarren xedapen iragankorra.— Hamasei urtetik beherakoak hizkuntzen irakaskuntzetan sartzeara

Lege honen 59.2 artikuluan xedatutakoa gorabehera, lege hau indarrean jartzen denean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo ikasturte biak eginda dituzten ikasleak sartu ahal izango dira hizkuntzen irakaskuntzetara.

Hamahirugarren xedapen iragankorra.— Maisu-maistra espezialistak

Gobernuak zehazten ez dituen bitartean lege honen 93.2 artikulua aipatzen dituen irakaskuntzak, orduan Lehen Hezkuntzako musikaren, gorputz-heziketaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza emango dute nork eta espezializazio egokia duten maisu-maistrek.

6.1.44. 40/2006 Legea, abenduaren 14koa, Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari buruzkoa⁸⁹

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

c) III. kapituluak hezkuntzari eta kulturari buruzko eskubideak jasotzen ditu: hezkuntzarako eskubidea; atzerriko titulu eta ikasketen homologazioa, baliozkotzea eta aitortzea, bai eta Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea ere. Kapitulu hau eratzen duten eskubideak osotasun bat dira, eta horren helburua da espainiarrek atzerrian Espainiarekin dituzten loturei eustea, bai atzerrian bizi direnentzat, bai, bereziki, itzultzea erabakitzen dutenentzat.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta zertarakoa

1. Lege honek esparru juridikoa eta oinarrizko tresnak ezartzen ditu, Espainiako herritarrek eskubide eta eginbehar konstituzionalen erabilera bermatuta izan dezaten atzerrian, lurralde nazionalen bizi diren espainiarrekin berdintasunez jokatzuz, bai eta Espainiarekin eta haien jatorrizko nazionalitate eta erkidegoekin lotura sozial, kultural, ekonomiko eta linguistikoak indartu daitezen ere.

3. artikulua.— Helburuak

Lege honen funtsezko helburuak honako hauek dira:

c) Autonomia-erkidego eskudunekin batera, hezkuntza-sustapena eta Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea bermatzeko jarduketa-esparrua ezartzea, bai atzerrian bizi diren espainiarrentzat, bai haien ondorengoentzat.

⁸⁹ BOEren 299. zenbakian, 2006ko abenduaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-21991>

I. TITULUA

Eskubideak eta prestazioak

III. KAPITULUA

Hezkuntza eta irakaskuntzari buruzko eskubideak

25. artikulua.— Espainiako hizkuntzak eta kulturak

1. Estatuak beharrezko mekanismoak jarriko ditu atzerrian bizi diren espainiarren ondorengoei gaztelania jakitea errazteko, eta, autonomia-erkidegoekin lankidetzan, beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu espainiarren hizkuntza koofizialen ezagutza errazteko.

Horretarako, programa horiek eskuratzeko eta funtzionatzeko baldintza onuragarrienak ezarriko dira, haien jarraitutasuna bermatzeko eta herrialde bakoitzaren egoera espezifikoetara egokitzeko, eta herrialde horiekin aldebiko edo alde anitzeko akordioak bultzatuko dira, programa horien funtzionamendua errazteko.

Estatuak Espainiako hizkuntza eta kultura behar bezala egokituta irakastea bermatuko die desgaitasunen bat duten haur eta heldu espainiarrei.

2. Botere publikoek Espainiako kultura-aniztasunaren eta kultura-ondare erkidearen zabalkundea eta ezagutza sustatuko dute. Horretarako, ikus-entzunezko komunikabide publikoak erabiliko dira, hedabide pribatuei lagunduz, kanpoko bokazioa kontuan hartuz eta haien kalitate-maila sustatuz. Horretarako, atzerrian dauden espainiarren elkarteen laguntza izango da.

6.1.45. 10/2007 Legea, ekainaren 22koa, Irakurketari, Liburuari eta Liburutegiei buruzkoa⁹⁰

HITZAURREA

I

[...]

Irakurketaren inguruko eztabaida horren mugari garrantzitsuenetako bat nazioarteko organismoen zenbait txostenen emaitzen ondorioz sortutakoa izan zen; izan ere, datu horiek zalantzan jartzen zuten Espainiako ikasle nerabeen irakurmena. [...] Ikasleek informaziorako irispidea izateko, eduki eta forma aldetik egokiak diren testuak bermatu behar dira, baina baita hizkuntzaren erabilera zuzena ere. Bakarrik ereduak eredugarriak badira ortografian, adierazpenean eta gramatikan, eskuratu ahal izango dituzte gure ikasleek informazioaren gizartean eskatzen diren trebetasunak: argi ulertu eta adieraztea. Testu zaindua da irakasleentzako eta ikasleentzako baliabiderik onena.

Botere publikoek liburuari emandako babesa, kultura-adierazpenaren eredu gisa, esplizituki jasotzen da lege honetan, baina, era berean, haren protagonisten lana aitortzen da. Alde batetik, sortzaileen lana balioesten da, horien artean, idazle eta autoreez gain, itzultzaile, ilustratzaile eta zuzentzaileak ere sartuta, betiere haien eginkizunean dihardutela, zeren horiek gabe ez bailitzateke egongo liburu-forma hartzen duen obrarik, jabetza intelektualari buruzko legerian arautzen den babesari kalterik egin gabe; bestetik, gure herrialdeko kultura-industria nagusiaren sustapena jasotzen da, liburu-sektorearena, liburu-saltzaileek agente gisa egindako lana bereziki aintzat hartuz. Era berean, aitortzen da botere publikoek Espainiako liburuari ematen dioten laguntza horrek nazioarteko hedapenerantz jo behar duela, zeina tradizioz Iberoamerikara bideratua izan baita gure kultura- eta hizkuntza-loturak direla eta, zertarako eta dauden merkatu eta hizkuntza-arlo guztietan sartzeko. Era berean, argi eta garbi adierazten da Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna babestu eta sustatu nahi dela, hizkuntza ofizialen aitortza aintzat hartuta.

VI

[...]

Espainiak ondare aberatsa du, zeinak adierazten baititu haren kultura- eta hizkuntza-adierazpenen aniztasuna eta adierazpen horiek historian izan duten bat-egitea. Ondare hori linean zabaltzeak, liburutegi digitalen bidez, teknologia berrien laguntzarekin, herritarrei kultura-materiala errazago eskuratzeko aukera emango die, horrela ezagutzaren gizarteari lagunduz. Beste alde batetik, ondare digital hori Europako Liburutegi Digitalean sartu ahal izango da. Proiektu hori administrazio publikoen eta mota guztietako eragile eta erakunde pribatuen arteko elkarlanaren bidez gauzatu behar da.

⁹⁰ BOEren 150. zenbakian, 2007ko ekainaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-12351>

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta eremua

3. Lege honetan ulertzen da liburuari, liburu-merkaturatzeari, irakurketari eta liburutegiei buruzko aipamen ororen xedea gaztelaniazko edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako liburua dela.

III. KAPITULUA

Autoreak eta liburuaren industria sustatzea

5. artikulua.— Autoreak sustatzea

1. Kultura Ministerioak, autonomia-erkidegoen parte-hartzearekin eta lankidetzarekin, kanpainak egingo ditu, zertarako eta gaztelaniaz edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan idazten duten autoreak sustatzeko. Era berean, autonomia-erkidegoekin lankidetzan jardun beharko du literatura-sustapeneko politiketan.

3. Autoreen sustapen-kanpainetan, garrantzi berezia emango zaio haien sorkuntza-lana aitortzeari, bai eta, beren itzulpenekin, beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak eskuratzeko aukera eman duten guztiena aitortzeari ere, bai eta haien jabetza intelektualeko eskubideak errespetatzeari eta babesteari ere.

6. artikulua

Kultura Ministerioak, kultura-instituzioekiko lankidetzan, Espainiako hizkuntzen nazioarteko proiektzioa sustatuko du, arreta berezia jarritz gaztelaniazko liburuaren Iberoamerikako espazioari.

Kultura Ministerioak arreta berezia jarriko du gaztelaniaz edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetako edozeinetan idazten duten espainiar autoreen orotzapenetan.

V. KAPITULUA

Liburutegiak

12. artikulua.— Liburutegien eginkizuna, printzipioak eta balioak

2. Liburutegien printzipioak eta balioak honako hauek dira:

c) Pluraltasuna; hori dela bide, gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- eta ikonografia-aberastasuna islatzen duten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta irisgarri bihurtu beharko dira;

15. artikulua.— Liburutegien arteko elkarlana

4. Liburutegien Elkarlanerako Kontseiluari dagokio, gutxienez, plan espezifikoak egitea liburutegien eta haien zerbitzuen garapena eta hobekuntza errazteko eta sustatzeko; aldian-aldian ebaluatu eta eguneratuko dira plan horiek. Beste helburu batzuen artean, plan horiek honako hauek sustatuko dituzte: oinarritzko zerbitzuak ematea, Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna txertatzea, kalitateko zerbitzu

publikoa erraztuko duten estandarrak eta adierazleak hartzea, eta liburutegietako langileei etengabeko prestakuntza emateko programak bultzatzea.

6.1.46. 12/2007 Lege Organikoa, urriaren 22koa, Guardia Zibilaren Diziplina- arabideari buruzkoa⁹¹

II. TITULUA Faltak eta zehapenak

I. KAPITULUA Diziplina-faltak

7. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astunak dira, baldin eta delitu ez badira:

4. Ondoko arrazoiak direla-eta diskriminazioa edo jazarpena dakarten jarduketa guztiak: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

8. artikulua.— Falta astunak

Falta astunak dira, baldin eta delitu edo falta oso astun ez badira:

38. Uko egitea hizkuntza ofizial batean aurkeztutako salaketa bat izapidetzeari.

⁹¹ BOEren 254. zenbakian, 2007ko urriaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-18392>

6.1.47. 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza- bitartekoak arautzen dituen⁹²

HITZAURREA

I

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak, nagusiki, entzuten duten pertsonen osatutako gizarte batean bizi dira, eta, beraz, euren burua gizarteratzeko, komunikazio-oztopo batzuk gainditu behar dituzte, zeinak itxuraz ikusezinak baitira entzumen-desgaitasunik ez duten pertsonentzat. Lege honek egoera hori konpondu nahi du, eta informazioa eta komunikazioa eskuratzeko erraztasunak eman nahi dizkie halako pertsonen, betiere heterogeneotasuna eta talde bakoitzaren beharrezkoak kontuan hartuta.

Era berean, legean nagusi da gorrek komunikazio-modua aukeratzeko duten askatasunaren printzipioa, edozein dela ere pertsona horien entzumen-desgaitasuna; printzipio hori ere gor-itsuei aplikatzen zaie. Horrenbestez, modu berezian aitortzen eta arautzen dira espainiar zeinu-hizkuntzaren ezagutza, ikaskuntza eta erabilera, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere.

Zalantzarik gabe, hizkera da komunikazio-tresna nagusia. Hizkuntza bat ezagutzeak eta erabiltzeak errazago egiten dute ezagutza eta informazioa eskuratzeko eta transmititzeko, eta, gainera, harreman indibidualak eta sozialak egituratzeko oinarritzeko bidea da. Horrela, hizkuntza ez da norbanakoaren askatasunaren adierazpen hutsa, ezpada eremu pertsonalak gainditzen ditu, eta ezinbesteko tresna bihurtzen da gizartean bizitzeko.

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek ezin dute beti informazioa eta ingurunearekiko komunikazioa eskuratu, dela zeinu-hizkuntzaren interpretekerik ez dutelako, adibidez zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrek eta gor-itsuek, dela ahozko hizkuntzaren bidezko komunikazioa ahalbidetzeko beharrezkoak diren laguntza-baliabideak ez dituztelako. Izan ere, lege hau aplikatu behar den arlo gehienetan, askotan, ez dago ikusmen- eta soinu-egokitzapenik, entzumen-informazioa hobeto entzuteko eta jasotzeko, edo ez daude ahozko komunikaziorako behar diren laguntza-bitartekoak edo zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua.

Gor-itsutasunak zailtasun bereziak ditu; bi zentzumen-gabezia konbinatzen ditu (ikusmenekoa eta entzumenekoa), eta desgaitasun hori dutenei komunikazio-arazo bakarrak eta beharrezkoak sortzen zaizkie; beharrezkoak sortzen dira ingurunea modu globalean hautemateko, ezagutzeko, eta, beraz, hartaz interesatzeko eta hari moldatzeko pertsona horiek duten zailtasunaren ondorioz. Gor-itsu horietako batzuk erabat gorrek etaitsuak dira, eta beste batzuek entzumen- edota ikusmen-arrastoak dituzte.

⁹² BOEren 255. zenbakian, 2007ko urriaren 24ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-18476>

Publizitatea eskatzea zuzenbide-estatuaren berezko ezaugarria da, eta eskakizun hori dela-bide arauak irigarriak izan behar dute herritar guztientzat; ezin da esan herritarrek sistema demokratiko baten eremuan benetan eta eraginkortasunez parte hartzen dutenik, baldin eta informazioa eta komunikazioa eskuratzerik ez badute eta beren ideiak eta asmoak hizkuntza baten bidez adierazterik ez badute; jakin behar dugu, gizarte- eta kultura-integrazio unibertsala lortu ahal izateko, herritarren parte-hartzea edozein gizarte- eta kultura-eremutan islatu behar dela hizkuntzaren ezagutza eta erabilera eskuratzearen bidez —estatu sozial baten eskakizuna—; horrez gainera, gaur egungo gizarteetan informazioa idatzizko eta ikus-entzunezko hedabideen bidez transmititzeak garrantzia hartu du. Bada, horrek guztiak nahitaezko bihurtzen du hizkuntza baten erabilera eta ezagutza lotuta egotea nortasunaren garapen askearekin, eta, azken batean, giza bizitza duina lortzearekin.

Edozelan ere, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kolektiboa askotarikoa da, eta ez dator bat komunikazio-eredu bakar batekin, ez entzuteagatik edo, gor-itsuen kasuan, ez entzuteagatik eta ez ikusteagatik —gor-itsutasunak bi urritasunok konbinatzen ditu—. Beraz, ahozko hizkuntza edo Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzeak eta ahozko komunikabideei laguntzeak aukera aske eta individual bati erantzun behar diote ingurunearekin komunikatzean, ikastean, eta informazioa eta kultura eskuratzean; aukera hori, adingabeei dagokienean, gurasoei edo tutoreei dagokie.

II

Zeinu-hizkuntzei buruzko aurrekari historikoak, Espainian, XVI. mendean hasi ziren, hezkuntzaren ikuspegitik, monjeak haur gorrak hezten hasi zirenean. Pedro Ponce de León monje beneditarrak bere ardurapean zituen haur gorrei euren burua komunikatzen irakatsi zien, eta horri esker berriz ere ebaluatu ahal izan ziren gorrei buruz denbora luzez ikasitako sinesmenak, eta horrek lagundu zuen pertsona horiei buruz zegoen pentsamoldea eta horiek gizartean zuten lekua pixkanaka aldatzen. Garai hartan, monasterioak isilik egotera behartuta zeuden, eta eskuzko zeinuak erabiliz komunikatzen zuten elkar monasterioetakoek; esate baterako, beneditarren esku zeuden «garrantzi handieneko gauzetarako zeinuak, eta horiekin elkar ulertzen zuten». Pedro Ponce de Leónek ulertu bide zuen arrazoia hitzik egin gabe adieraz zitekeela, zeren berak egiten baitzuen bere pentsamenduak zeinu monastikoen bidez adierazten zituen bakoitzean, eta haur gorrekin keinuzko komunikazio-sistema bat erabili zuen.

XVII. mendean metodologia aldatu egin zen, eta Manuel Ramírez de Carrión jaunak bere garaiko pedagogia erabili zuen haur gorrei irakaskuntza emateko, betiere haiek gizartean integra zitezen prestatze aldera.

XVIII. mendearen bigarren erdian, Lorenzo Hervás y Panduro jaunak tratatu hau argitaratu zuen: *Escuela española de sordomudos o arte para enseñarles a escribir y hablar el idioma español*, zeina funtsezko mugarria baita gorren integrazioarako ahalegin pedagogikoan.

Espainiako eskolak gorren hizkuntza naturalerako garrantzi handia duten obrak ekoitziko ditu oraindik ere; esate baterako, Francisco Fernández Villabrillean jaunaren mimika eta daktilologiako hiztegia, zeinak zeinu-hizkuntzaren 1.500 zeinu zituen espainiar zeinu-hizkuntzaz egiteko. Zalantzarik gabe, espainiar zeinu-hizkuntza estandarizatzeke ordura arte egindako urratsik garrantzitsuena da, eta espainiar zeinu-hizkuntza naturala ez ezik, historikoa ere badela erakusten du.

XIX. mendean, Espainian gor-mutuen eta itsuen lehenengo ikastetxeak ezarri zirenean, gorren, itsuen eta gor-itsuen hezkuntza instituzionalizatzeko aukera eman zen, eta haren ondorioz pertsona horien arteko hizkuntza- eta gizarte-interakzioa sortu zen, eta zeinu-prototipo hizkuntza espainiarra eta katalana modu sistematikoan garatzen hasi ziren.

XX. mendearen azken laurdenean, zeinu-hizkuntza espainiarra eta katalana aldarrikarazi ziren, hizkuntza horietako bat askatasunez aukeratzen duten gorren komunikazio-tresna gisa. Nazioko eta nazioarteko topaketa askotan eztabaidatu da ea beharrezkoa den hizkuntza horiek aitortzea eta erabiltzea, zertarako eta hezkuntza, zerbitzuak, bizitza ekonomikoa eta kulturala, komunikabideak eta informazioaren teknologia berriak pertsona horiek erabat eskuragarri dituztela bermatzeko, eta eztabaidatu da ea aitortzea eta erabiltzea beharrekoak diren komunikazio-modalitate hori aukeratu duten gorren garapen pertsonalerako eta parte-hartze sozialerako.

Hizkuntzaren erabileraren eta ezagutzaren garrantzia errealitate ukaezina da gaur egun. Hala eta guztiz ere, hizkuntzaren garrantziari buruzko eraikuntza hori beste egoera batzuei bizkarra eman ez eratu da. Izan ere, hizkuntzaren balioa aitortzeak entzumen-desgaitasuna duten pertsonen beharrezko erantzun behar die.

Espainiako zeinu-hizkuntzek, hizkuntza-modalitate hori aukeratu duten gorren eta gor-itsuen berezko hizkuntzak izanik, ez dute haiei dagokien aitortza eta garapena izan, nahiz eta nazioko eta nazioarteko eremuetan egindako ikerketa ugari agerian utzi duten zeinu-hizkuntzek hizkuntza natural baten betekizun guztiak betetzen dituztela eta berezko zaizkien ezaugarri gramatikalak, sintaktikoak eta lexikoak dituztela. Arestian, egoera hori konpondu egin da, eta horren erakusgarri da arau ugari onetsi izana; horien artean, nabarmentzekoak dira zenbait autonomia-estatutu, zeinek aitortzen baitute zeinu-hizkuntzen garrantzia.

III

Espainian, aberastasun hori ez duten beste herrialde batzuen aldean, zeinu-hizkuntzaren errealitateak beste dimentsio bat hartzen du; izan ere, zeinu-hizkuntza katalana egoteak argi eta garbi adierazten du zelan komunikazio-bide horren bitartez bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturean bete-betean parte har daitekeen.

Zeinu-hizkuntza katalana, zeina baita komunikazio-modalitate hori aukeratu duten Kataluniako gorren berezko hizkuntza, eta, beraz, gorrek eguneroko bizitzako komunikazioetan erabiltzen dutena, espainiar zeinu-hizkuntzak Espainiako gainerako lekuetan egin duen antzera garatu da Katalunian; hala, ingurune geografiko historiko eta kulturalarekin lotura estua duen komunikazio-egitura linguistikoa sendotuz joan da. Kataluniako Parlamentuak 1994ko ekainaren 30ean hauxe onetsi zuen: «Legez besteko proposamena, zeinu-hizkuntzaren ezagutza sustatzeari eta hedatzeari buruzkoa», eta Kataluniako unibertsitate batzuek «zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko aditua»ren graduondoko programa bat eskaintzen dute; programa horren dimentsio profesionala bermatuta dago lan-ondorioetarako. 2005. urtean, lehenengo *Gramática básica de lengua de signos catalana* agertu zen, eta, gainera, hizkuntzaren aldetik balio handia duen bibliografia zientifiko ugari dago. Azkenik, 2006. urtean, Kataluniako Autonomia Estatutuak zeinu-hizkuntza katalana aitortu egin zuen.

IV

Ahozko komunikazioa sustatzen eta ahalbidetzen duten baliabideak erabiltzen dira —ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, hala nola ezpain-irakurketa, entzumen-protesiak, azpituduluak eta beste edozein aurrerapen teknologiko—; bada, erabilera hori komunikabide hori askatasunez aukeratu duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen oinarritzko eskubidea da.

XX. mendea izan da aurrerapen bizkorrenen unea medikuntzarekin, audiologiarekin, zientziarekin, teknologiarekin, pedagogiarekin eta ezpain-irakurketarekin aliantzan, entzumenari dagokionez. Horrela, diziplina horien ekarpenek ezin pentsatuzko itzaropenak ekarri dituzte hezkuntzarako eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ahazko komunikaziorako irispidea izan dezaten, bai eta ingurunearekin integratzeko eta parte-hartze aktiboagoa izan dezaten ere.

Aurrerapen teknologikoei esker, gorrak edo entzumen-desgaitasuna duen pertsonak edo gor-itsuak ahazko hizkuntza erabil dezakete, hau da, beren kultura-, lan- eta gizarte-inguruneko dena, betiere entzumen-protesien bidez estimulatuta eta ahazko komunikazioan laguntzeko baliabideak eta bitartekoak erabilia. Kontuan izan behar da entzumen-galerak sortzetikoak izan daitezkeela, txiki-txikitatik ager daitezkeela eta helduaroan zehar ere har daitezkeela; hori dela eta, beharrezkoak diren baliabide guztiak aurreikusi behar dira pertsona horien garapen pertsonala, lanekoa, kulturala eta baita akademikoa ere ahalik eta gehien faboratzeko, eta horretarako printzipio hauek bete behar dira: autonomiarena, normalizazioarena, gizarteratzearena eta hezkuntzarena, eta erkidegoan parte hartzearena; gainera, profesional egokiak eta behar bezala kualifikatuak eduki behar dira, pertsona haien beharrezko guztiei erantzun ahal izateko.

V

Denbora luzez, gizarteak gizakiaren eredu unibertsal bat hartu du erreferentziazat duintasunaren ideia islatzeko garaian. Eta hortik aurrera, eta ahalegin handia eginaz, gizartea desberdintasunak aitortzen eta balioesten saiatu da, bereizketa positiboaren printzipioa erabiliz. Arau-mota horrek berdintasunaren ideia bat erabiltzen du, hain zuzen ere, desberdintasuna onartzetik abiatzen dena, eta haren helburua da ahalik eta gutxienak izatea desberdintasun horrek eskubideak baliatzean eta giza bizitza duin baten garapenean eragiten dituen ondorioak.

Desgaitasunaren tratamendua ez da joera horretatik kanpo geratu. Azken urteotan, bai nazioarteko eremuan bai nazioarteko eremuan, zenbait arau agertu dira, zeinek helburu baitute eskubide espezifikoak aitortzea, betiere desgaitasun-egoera egoera esanguratsua dela ulertuta.

Horrekin batera, eta desgaitasuna duten pertsonen egoerarekin zuzenean lotuta, mota horretako neurriak beste arrazoibide batzuen bidez justifikatu nahi izan dira. Izan ere, XX. mendeko hirurogeita hamarrek hamarkadaz geroztik, desgaitasuna ulertzeko modua aldatzen hasi da, eta aldaketa horrek arazo honi aurre egiteko beste modu bat sorrarazi du.

Aldaketa horiek eragina izan dute nazioarteko zuzenbidean; izan ere, zenbait dokumentutan aitortzen da aukera-berdintasunerako eskubidea, eta, horien artean, Desgaitasuna duten Pertsonen Aukera Berdintasunerako Arau Bateratuak nabarmentzen dira; horrela, nazioarteko zuzenbideko zenbait xedapenetan jasota dago komunikazioaren irisgarritasuna. Horrela, Nazio Batuen Erakundeak 1993ko

abenduaren 20ko 48/96 Ebazpenean, zehazki 5. artikuluko 7. apartatuan, honelaxe dio: «Zeinu-hizkuntza haur gorren hezkuntzan erabiltzea, bai eta haien familia eta erkidegoetan ere. Era berean, zeinu-hizkuntza interpretatzeko zerbitzuak eman behar dira, gorren eta gainerako pertsonen arteko komunikazioa errazteko». Aldi berean, 6. apartatuan ezartzen da estatuak teknologia egokiak erabili behar dituztela entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ahozko informazioa eskuratzeko aukera emate aldera.

Era berean, Europar Batasunak eta Europako Kontseiluak aitortzen dute pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko eta diskriminazioaren aurka babestuak izateko duten eskubidea: lehenengoak, Oinarrizko Eskubideen Gutunaren bidez, eta bigarrenak, berriz, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren bidez. Europar Batasunak eskubide hau aitortu eta errespetatzen du: desgaitasuna duten pertsonen beren autonomia, gizarteratzea eta erkidegoko bizitzan parte hartzea bermatzeko dauden neurriez baliatzekoa. Hezkuntza-beharrizan Bereziatarako Europako Agentziak, berriz, beharrizan bereziatarako hezkuntzaren funtsezko printzipioei buruzko 2003ko Dokumentuan, estatuei gomendatzen die integrazioa bultzatuko duen lege- eta politika-esparru bat, zeinak integrazioa lagunduko baitu inklusiorantz jotzen duten garapenak eta prozesuak zabalduko dituzten bitartekoen bidez.

Beste alde batetik, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak gomendioa egin zuen Europako Kontseiluko estatu kideetan zeinu-hizkuntza babesteari buruz (2003ko martxoaren 17ko 9738 dokumentua), eta horren helburua hau da: zeinu-hizkuntza komunikabide natural eta osoa dela eta gaitasuna duela aitortzea, entzumen-mugak dituzten pertsonen gizarteratzea sustatzeko, eta pertsona horiek errazago irits ditzaten hezkuntza, enplegua eta justizia. Ildo beretik, Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioaren 2001eko 1492 Gomendioak —gutxiengo nazionalen eskubideei buruzkoak— zeinu-hizkuntza ofizialki aitortzeko gomendatu die estatu kideei. Era berean, ildo berean, Europako Parlamentuaren 1/2004 Adierazpenak, gor-itsuen eskubideei buruzkoak, honako hau adierazten du: «Gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berak izan beharko lituzkete, eta eskubide horiek estatu kide bakoitzean legeria egoki baten bidez bermatu beharko litateke».

VI

Espanian, abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak⁹³, bat egin du joera berri horrekin. Lege horrek, Espainiako Konstituzioaren manuak garatzeko, besteak beste, baldintzak sustatzen ditu pertsonen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izate aldera, eta, horretarako, askatasun eta berdintasun horien osotasuna eragozten edo zailtzen duten oztupoak kentzen ditu, eta bizitza politikoan, kulturalen eta sozialean pertsona horien parte-hartzea errazten du (Espainiako Konstituzioaren 9.2 artikulua); era berean, botere publikoek desgaitasuna duten pertsonen arreta espezializatua emateko duten betebeharra betetzen du lege horrek, betiere Konstituzioak herritar guztiei aitortzen dizkien eskubideak baliatzeko (Konstituzioaren 49. artikulua).

51/2003 Legearen oinarrian dauden printzipioak betetzeko, gizartea normalizatuko duten neurriak hartu behar dira, gizarte hori herritar guztiei eta, zelan ez, desgaitasuna duten pertsonen ahalik eta gehien irekitzeko, eta neurri horien helburu

⁹³ Lege hau indargabeturik dago.

nagusia pertsona horiek baldintza, aukera eta posibilitateen berdintasunean kokatzea izango da, betiere pertsonok oinarrizko eskubideak eta bizitza duina gara ditzaten (Espainiako Konstituzioaren 10.1 eta 14. artikulua). Ildo horretan, lege horrek beren-beregi jasotzen du zeinu-hizkuntzaren erregulazioa, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoena ere.

Hala, hizkuntzak informazio- eta ezagutza-tresna gisa duen garrantzia eta Espainiako arau-esparru konstituzional eta legala kontuan hartuta, botere publikoen betebeharra da ahozko hizkuntzaren ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea erraztuko duten bitartekoak garatzea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, bai eta Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasi, ezagutu eta erabiltzeari buruzko oinarrizko araudia eratzea ere.

VII

Lege honek bi eskakizun horiei erantzuten die, sinetsita baikaude gizartea desgaitasunaren gaiari buruz normalizatu behar dela eta desgaitasuna duten pertsonak gizarte-eremu guztietan integratu behar direla; horregatik, aukera sustatu behar da pertsona horiek euren burua hizkuntzaren bidez komunikatzeko, ahoz edota zeinuen bidez. Aukera hori ezin da izan soilik desgaitasuna duten pertsonen zuzenean zuzendutako neurri-multzo bat ezartzea, baizik eta gainerako herritarrei ere eskaini behar zaie, zerbitzu publikoa ematen duten instituzio eta erakunde guztietan ahozko hizkuntzaren edota zeinu-hizkuntzaren erabilera eta ulermena bermatuz, zertarako eta oinarrizko eskubideak benetan eta eraginkortasunez baliatu ahal izateko. Ez da ahaztu behar komunikaziorako oztopoak ezabatzeak desagerrarazten dituela entzumen-mugak dituzten pertsonen eta horrelako mugarik ez duten pertsonen arteko komunikazio-zailtasunak —izan ere, komunikazioak subjektuen arteko harreman-fenomenoa dakar—; beraz, onurak ez dira gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen talde espezifikoarentzat bakarrik, gizarte osoarentzat baizik.

Norbanakoen gaitasunak eta ahalmenak ditu abiapuntu legeak, eta horren helburua norbanakoen gaitasunak garatzeko aukera bermatzea da, betiere giza duintasuna errespetatuz. Badakigu jakin entzumen-mugak dituzten pertsonen eta gor-itsuen —zeinengan bi zentzumen-urritasun (ikusmenekoa eta entzumenekoa) konbinatzen baitira— beharrizan desberdinak dituztela; hori dela eta, pertsona batzuek zeinu-hizkuntzaren bidez komunikatzea aukeratzen dute, eta beste batzuek, aldiz, nahiago dute ahozko komunikazioa sustatzen eta ahalbidetzen duten baliabideak erabiltzea; legeak aukera-eskubidea aitortzen du, eta, azken batean, aukera egitea interesdunon esku uzten du: entzumen-desgaitasuna duten pertsonak eta gor-itsuak, edo haien gurasoak edo tutoreak, horiek adingabeak badira.

VIII

Legeak ondorengo egitura du: atariko titulua; lehenengo titulua, bi kapitulutan banatuta; bigarren titulua, bi kapitulutan banatuta; zazpi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaille bat eta sei azken xedapen.

Legeak, atariko tituluan, hauek aitortu eta arautzen ditu: espainiar zeinu-hizkuntza, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntza katalana aitortzea haren hizkuntza-erabileraren eremuan; ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak; Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere; horrenbestez, askatasunez

aukera daitezke hizkuntza horiekin komunikatzeko baliabideak. Era berean, legearen aplikazioak izango dituen ondorioak arautzen ditu.

Beste alde batetik, araudi honetan zehar sortzen diren kontzeptuak aipatzen ditu, eta horietako bakoitza aztertzen du; kontzeptuon azalpen hori ezinbestekoa da legearen interpretazio egokia bermatzeko; era berean, legea zer printzipiotan oinarritzen den ere ezartzen du. Azkenik, zeharkakotasun-printzipioari jarraituz, legea zein arlotan aplikatuko den jasotzen du.

Lehenengo titulua Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteari, ezagutzeari eta erabiltzeari buruzkoa da; zehazki, I. kapituluan, haren ikaskuntza arautzen da hezkuntza-sistamarako, eta II. kapituluan, berriz, Espainiako zeinu-hizkuntzak hizkuntza-interpretateen bidez arlo publiko eta pribatuetan zelan erabili arautzen da.

Azkenik, Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa sortzea xedatu da.

Bigarren titulua ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen ikaskuntzari, ezagutzari eta erabilerari buruzkoa da; zehazki, I. kapituluan ikaskuntza hori arautzen da hezkuntza-sistamarako, eta II. kapituluan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera jasotzen da arlo publiko eta pribatuetan.

Azkenik, Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa sortzea xedatu da.

Legeak, lehenengo xedapen gehigarrian, jarraipen-batzorde bat sortzen du Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren barruan, eta urtebeteko epea ezartzen du hura eratzeko.

Bigarren xedapen gehigarriak egitura-zuzkiduraren bermeak ezartzen ditu.

Hirugarren xedapen gehigarriak arbitrajearekin eta babes judizialarekin lotutako berme juridikoak jasotzen ditu.

Laugarren xedapen gehigarriak Espainiako zeinu-hizkuntzen interpretateen eta profesionalen egoeraren araubide iragankorra zehazten du.

Bosgarren xedapen gehigarriak Gobernuari agintzen dio azterlan bat egin dezala zeinu-hizkuntzen profesionalei buruz eta lan hori egiteko behar diren titulazioei buruz.

Seigarren xedapen gehigarria gor-itsuek behar duten arreta bereziari buruzkoa da.

Zazpigarren xedapen gehigarria entzumenerako laguntza teknikoen finantzaketari buruzkoa da.

Xedapen indargabetzaileak legeak ezartzen duenaren kontra dauden maila bereko edo beheagoko xedapenak errebokatzen ditu.

Azken xedapenetako lehenengoak aurreikusi du legeak oinarritzko izaera duela.

Azken xedapenetako bigarrenak abenduaren 2ko 51/2003 Legearen osagarritasuna ezartzen du.

Azken xedapenetako hirugarrenak legearen finantzaketa hartzen du kontuan.

Azken xedapenetako laugarrenak ahalmenak ematen ditu legea betearazteko eta garatzeko.

Azken xedapenetako bosgarrenak erabakitzen du legea pixkanaka aplikatuko dela.

Azken xedapenetako seigarrenak arautzen du noiz jarriko den indarrean legea.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da espainiar zeinu-hizkuntza Espainian hura erabiltzea askatasunez erabakitzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen hizkuntza gisa aitortzea eta arautzea, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntza katalan haren hizkuntza-erabileraren eremuan aitortzea, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzea ere.

Era berean, ondoko hau ere lege honen xedea da: zeinu-hizkuntza katalana Katalunian erabiltzea askatasunez erabakitzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen hizkuntza gisa aitortzea, hargatik eragotzi gabe Kataluniako Generalitatek, bere eskumenak garatuz, gerora egin dezakeen lege- eta erregelamendu-erregulazioa.

Lege honetan espainiar zeinu-hizkuntza aipatzen den guztietan, Espainiako gainerako zeinu-hizkuntzak aipatzen direla ulertuko da, zein bere lurralde-eremurako, hargatik eragotzi gabe autonomia-erkidego bakoitzaren araudiak haren eskumenak egikaritzuz ezartzen duena.

Lege honen xedea ere bada gorren, desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea.

2. artikulua.— Espainiako zeinu-hizkuntzak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasi, ezagutu eta erabiltzeko eskubidea

Eskubidea aitortzen da gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek askatasunez aukera dezaten Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako ere, betiere lege honetan ezarritakoaren arabera.

3. artikulua.— Legearen ondorioak

1. Lege honetan ezarritako arauak Espainiako lurralde osoan izango dituzte ondorioak, betiere autonomia-erkidegoen eremuan bakoitzari dagokion erregulazioari kalterik egin gabe; edozelan ere, azken xedapenetako lehenengoak aipatu berdintasuna bermatuko da.

2. Lege honetan, behar diren neurri eta bermeak ezartzen dira, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek askatasunez erabili ahal izan ditzaten Espainiako zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arlo publiko eta pribatu guztietan, eta horren helburua da eskubide eta askatasun konstituzionalen egikaritzaren eragingarri bihurtzea, eta, bereziki, nortasunaren garapen askea, oinarrizko eskubide eta askatasunak errespetatzeko prestakuntza, hezkuntzarako eskubidea, eta bizitza politiko, ekonomiko, sozial eta kulturalean oso-osorik parte hartzea.

3. Lege honen II. tituluan ezarritako neurriak eta bermeak bete-betean aplikatuko zaizkie gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei, Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzen dituztenean ahozko hizkuntzak erabiltzean.

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Zeinu-hizkuntza: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntzak edo hizkuntza-sistemak dira, zeinen osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen duten; izan ere, hizkuntza horiek gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek erabiltzen dituzte Espainian zeinuen bidez hitz egiten dutenean.
- b) Ahozko hizkuntza: Espainiako Konstituzioan ofizialki aitortutako hizkuntzei dagozkien hizkuntzak edo hizkuntza-sistemak dira, eta autonomia-estatutueta haiei dagozkien lurralde-eremuarentako ofizialki aitortutakoak, zeinak Espainian hizkuntza gisa erabiltzen baitituzte gor oralistek, entzumen-desgaitasuna duten oralistek eta gor-itsu oralistek.
- c) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haiek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.
- d) Gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak: arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortua duten pertsonak, zeinek eguneroko bizitzan oztopoak baitituzte beren komunikazioan, edo, oztopok gaindituta ere, komunikaziorako bitartekoak eta laguntzak behar baitituzte.
- e) Gor-itsuak: ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatua duten pertsonak dira, narriadura horrek informazioa, komunikazioa eta mugikortasuna lortzea eragozten dielarik. Desgaitasun horrek eragin larria du gutxieneko bizitza autonomia izateko beharrezkoak diren eguneroko trebetasunetan, eta haiek behar ditu: zerbitzu espezializatuak, arreta emateko prestakuntza espezifikoak duten langileak eta komunikazio-metodo bereziak.
- f) Hizkuntzaren erabiltzailea: ingurunearekin komunikatzeko hizkuntza jakin bat erabiltzen duen pertsona da. Bi hizkuntza erabiltzen dituzten pertsonak elebiduntzat jotzen dira.
- g) Zeinu-hizkuntzaren erabiltzailea: komunikatzeko zeinu-hizkuntza erabiltzen duen pertsona da.
- h) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea: gorra, entzumen-desgaitasuna duena eta gor-itsua, zeinak ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak behar baititu ingurune sozialean informazioa eta komunikazioa eskuratzeko.
- i) Zeinu-hizkuntzaren interpretea: zeinu-hizkuntzaren informazioa ahozko hizkuntzara eta hizkuntza idatzira, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala, zeinak komunikazioa ziurtatzen baitu hizkuntza hura erabiltzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen eta haien ingurune sozialaren artean.
- j) Gidari-interpretea: gor-itsuaren interprete- eta gidari-eginkizuna betetzen duen profesionala da, zeinak beharrezko egokitzapenak egiten baititu, ingurunearekiko lotura gisa balio du eta baldintza berdinetan parte hartzea errazten dio.
- k) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, ofizialki aitortutako ahozko hizkuntzak eta Espainiako zeinu-hizkuntzak hartuko dira kontuan.

l) Logopeda eta entzumen eta hizkuntzako maisu/maistra espezialista: ahozko komunikaziorako sistema alternatiboetan edota sistema handigarrietan espezializatutako profesionalak, zeinek laguntzen baitute komunikazioa sustatzen eta errazten.

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek ondorengo printzipioak ditu abiaburu:

a) Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloko politiken zeharkakotasuna: administrazio publikoek garatzen dituzten jarduketak ez dira soilik plan, programa eta ekintza espezifikotara mugatuko, zeinak pentsatuta baitaude hizkuntza-modalitate horiek zein laguntza-bitartekoak erabiltzen dituzten gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat soilik, ezpada jarduketa horiek beren barruan izan behar dituzte politika eta ekintza-lerro orokorrak jarduketa publikoaren eremuetako edozeinetan, betiere hizkuntza horien erabiltzaileen beharrianak eta eskariak kontuan hartuta.

b) Irigarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek eta tresnek, lanabesek eta gailuek ere beharrezko baldintzak bete behar dituzte, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

c) Aukeratzeko askatasuna: gorrek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek eta, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baldin eta haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, ahozko hizkuntza edota espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak aukeratu ahal izango dituzte.

d) Diskriminaziorik eza: inor ezin izango da diskriminatu, ez eta modu desberdinean tratatu, ez zuzenean, ez zeharka, espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea edozein eremu publiko edo pribatutan egikaritzeagatik.

e) Normalizazioa: printzipio bat da, zeinaren bidez gorrek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek aukera izan behar baitute ohiko bizimodua eramateko, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratuz.

6. artikulua.— Aplikazio-eremua

Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasun-printzipioaren arabera, lege honetan xedatutakoa honako arlo hauetan aplikatuko da:

1. Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
2. Garraioetan.
3. Administrazio publikoekiko harremanetan.
4. Parte-hartze politikoan.
5. Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

I. TITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak ikastea, ezagutzea eta erabiltzea

I. KAPITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak ikastea eta ezagutzea

7. artikulua.— Hizkuntza horiek prestakuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek beharrezkoak diren baliabideak xedatuko dituzte zehazten diren zentroetan, indarrean dagoen hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorriz, Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasi ahal izan ditzaten hizkuntza hori aukeratu duten ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna duten ikasleek eta ikasle gor-itsuek, lege honen 5.c) artikuluan zehaztutakoaren arabera. Pertsona horiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, aukeraketa gurasoek edo legezko ordezkariak egingo dute.

2. Hezkuntza-administrazioek, zehazten diren zentroetan, besteak beste, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko dituzte, zeinak askatasunez aukeratu baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude.

3. Era berean, ikasketa-planetan, lehen aipatutako zentroetan, ikasle guztientzako hautazko irakasgai gisa, Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

4. Hezkuntza Administrazio eskudunak, behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko, Espainiako zeinu-hizkuntzak eta, hala badagokio, lege honen I. tituluko II. kapituluaren aurreikusitako erabilerrazko, egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu horiek egikaritzeko betekizunei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako eta etengabeko prestakuntza erraztuko du.

5. Hezkuntza-administrazioek prestakuntza-planak eta -programak ezarriko dituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuek artatzen dituzten irakasleentzat.

8. artikulua.— Hizkuntza horiek prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek familien, adingabe gorren, entzumen-desgaitasuna duten adingabeen eta adingabe gor-itsuen elkarlana sustatuko dute eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, eta elkarlanean arituko dira gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta pertsona horien familien elkarteekin, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko prestakuntza-ikastaroak egite aldera.

2. Era berean, administrazio publiko eskudunak elkarlanean arituko dira unibertsitateekin, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta horien familien elkarteekin, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak beste gizarte-eremu batzuetan ikasteko.

II. KAPITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzea

9. artikulua.— Xedea

Lege honen arabera, botere publikoei agintzen zaie Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak emateko gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei, horiek guztiek hala behar dutenean, betiere kapitulu honetan zehazten diren arlo publiko eta pribatuetan.

Botere publikoek, abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendugarapeneko arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak ere sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte Espainiako zeinu hizkuntzen erabiltzaile diren gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen alde, kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

10. artikulua.— Herritarren eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

a) Hezkuntza.

Hezkuntza-administrazioek aukera emango diete Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzen dituzten pertsoneri, hizkuntza horiek irakaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeko zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

Era berean, Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaileek Espainiako zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute, zehazten diren zentroetan.

Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei arreta emateko, eta horren helburua izango da aholkuak eta laguntza-neurriak ematea.

b) Prestakuntza eta enplegua.

Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluan, lan-eremuan tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko neurriei buruz xedatutakoa beteko da.

c) Osasuna.

Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, aldez aurretik hala eskatzen bada zerbitzu hori behar duten erabiltzaileentzat gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak artatzen dituzten osasun-zentroetan.

Era berean, beharrezko neurriak hartuko dituzte osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak Espainiako zeinu-hizkuntzetan irisgarri egon daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

d) Kultura, kirola eta aisia.

Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute Espainiako zeinu-hizkuntzetan, aldez aurretik hala eskatzen bada hizkuntza hori erabiltzen duten pertsonentzat, betiere zehazten diren kultura-, kirol-, aisia- eta aisialdi-jardueretan, hala nola zinemetan, antzokietan eta museo nazionaletan,

Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen duten bisita gidatuetan.

11. artikulua.— Garraioak

1. Administrazio eskudunek zehazten dituzten itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokietan, bidaiarien trafikoaren garrantzia dela eta, interpreteen zerbitzuak emango dira espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, horiek ere ezartzen diren jendaurreko informazio- eta arretaguneetan, betiere lege honen azken xedapenetako hirugarrenean aipatzen diren lankidetzeta-mekanismoetan jasotako aurreikuspenekin.

2. Garraioetako funtzionamendu- eta segurtasun-arauei buruzko jarraibideak zeinu-hizkuntzan ere zabaltzeko beharrezko neurriak hartuko dira, ahal den guztietan.

12. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, aldez aurretik hala eskatzen bada hizkuntza hori erabiltzen duten pertsonentzat, zertarako eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin dituzten harremanak errazagoak izan daitezten.

2. Justizia eta Espetxeetako Administrazioari dagokionez, baldintza egokiak sustatuko dira, hala nola espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak —horrelako hizkuntzak baldin badaude—, prestatu eta eskuragarri izatea, betiere Prozedura Zibilaren Legearen 143. artikuluan eta Prozedura Kriminalaren Legean gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei buruz xedatutakoa aplikatzeko.

13. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Botere publikoek, alderdi politikoek eta gizarte-eragileek erraztuko dute informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez eman behar diren programak erabat irisgarriak izatea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren arabera; horretarako, informaziook eta programok espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan emititu edo banatuko dira.

2. Gorte Nagusiek, autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, diputazio probintzialek eta toki-korporazioek eta -erakundeek interpretazioa sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, bai jendaurreko osoko bileretan, bai interes orokorreko beste edozeinetan, horrela erabakitzen denean, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen badute eta aldez aurretik hala eskatzen bada.

14. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Botere publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezten

gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak txertatuz.

2. Era berean, botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate-kanpaina instituzionalak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten ikus-entzunezko euskarriak pertsona horientzat irisgarri egon daitezzen.

3. Beharrezko neurriak ezarriko dira telekomunikazioak espainiar zeinu-hizkuntzaren bidez iristea sustatzeko.

4. Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzaturako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haien irits ditzaten; horretarako, agintariek orrialdeotan eta atariotan sistemak jarriko dituzte pertsona haien eskura, informazioa irits dezaten hizkuntza-eremuari dagokion hizkuntzan.

5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan interprete-zerbitzuak emanez, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

6. Alarma-, salbuespen- eta setio-egoeren deklarazioari buruzko mezuek, bai eta mezu instituzionalak ere, erabat irisgarriak izan beharko dute gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

15. artikulua.— Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa

Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa sortzen da. Gobernuak, Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan zentro hori arautuko du, eta horren helburua izango da hizkuntza horren erabilera ona ikertu, sustatu, hedatu eta zaintzea. Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroak espainiar zeinu-hizkuntzan eta soziolinguistikan adituak diren profesionalak izango ditu, eta bere ekintzak garatuko ditu, kontsultak eginez eta hitzarmenak ezarri unibertsitateekin, eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeekin. Kide anitzeko organo paritario batek zuzenduko du zentro hori, zeina osatuko baitute Estatuko Administrazioaren ordezkariak eta espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileen hizkuntza-erkidegoaren elkarte-mugimendua ordezkatzeko duten beste horrenbeste erakundek. Gainera, lehendakari bat eta idazkari bat izango ditu, eta horien titularrak Estatuko Administrazioaren ordezkariak izango dira.

II. TITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikastea, ezagutzea eta erabiltzea

I. KAPITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikastea eta ezagutzea

16. artikulua.— Bitartekoak prestakuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek behar den guztia xedatuko dute, lege honen 5.c) artikuluan aurreikusitakoaren arabera hizkuntza hori aukeratzen duten ikasle gorrei edo entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, hala behar badute, ahozko hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoaren ikaskuntza errazteko, indarrean dagoen hezkuntza-legeriaren arabera. Pertsona horiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, aukeraketa gurasoek edo legezko ordezkariak egingo dute.

2. Behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoaren ikaskuntzarako, eta, hala badagokio, II. tituluko II. kapituluaren aurreikusitako erabilerarako, hezkuntza-administrazio eskudunak egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu horiek egikaritzeko betekizunei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako prestakuntza erraztuko du.

3. Hezkuntza-administrazioek prestakuntza-planak eta -programak sustatuko dituzte ikasle gorriak, entzumen-desgaitasuna duten ikasleak eta ikasle gor-itsuak artatzen dituzten irakasleentzat.

17. artikulua.— Bitartekoak prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek familien, adingabe gorren, entzumen-desgaitasuna duten adingabeen eta adingabe gor-itsuen elkarlana sustatuko dute eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, eta elkarlanean arituko dira gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta pertsona horien familien elkarteekin, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko prestakuntza-ikastaroak egite aldera.

2. Era berean, administrazio publiko eskudunak elkarlanean arituko dira unibertsitateekin, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta horien familien elkarteekin, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko.

II. KAPITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzea

18. artikulua.— Xedea

Lege honekin bat etorritz, botere publikoei agintzen zaie ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatzeko gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen artean, betiere kapitulu honetan zehazten diren arloetan.

Botere publikoek, Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendu-arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen dituzten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen alde, kapitulu honetan xedatutakoarekin bat etorritz.

19. artikulua.— Herritarren eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

a) Hezkuntza.

Hezkuntza-administrazioek ahozko komunikazioaren erabiltzaile diren gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei horretarako aukera emango diete zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

Era berean sustatuko dute gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ematea, zehazten diren zentroetan.

Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleei eta unibertsitateko ikasle gor-itsuei arreta emateko programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte, aholkularitza, orientazioa eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak emateko.

b) Prestakuntza eta enplegua.

Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluan, lan-eremuan tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko neurriei buruz xedatutakoa beteko da.

c) Osasuna.

Osasun-administrazioek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sustatuko dituzte horiek behar dituzten erabiltzaileen artean, gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak artatzen dituzten osasun-zentroetan.

Era berean, beharrezko neurriak hartuko dituzte osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek iristeko modukoak izan daitezen, azpitulazioaren eta ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoen bidez.

d) Kultura, kirola eta aisia.

Administrazio eskudunek sustatuko dute ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ezar daitezen bitarteko horien erabiltzaileentzat, zehazten diren kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan, hala nola zinemetan, antzokietan eta

museo nazionaletan, Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen duten bisita gidatuetan.

20. artikulua.— Garraioak

Bidaiarien trafikoaren garrantzia dela eta administrazio eskudunek zehazten dituzten itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokiek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak izango dituzte gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, era berean ezartzen diren jendaurreko informazio eta arretagune zehatzetan, hori guztia legearen azken xedapenetako hirugarrenak aipatzen dituen lankidetzaren mekanismoetan dauden aurreikuspenen arabera.

Beharrezko neurriak hartuko dira garraioetako funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideak, ahal den guztietan, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere zabaltzeko.

21. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

Administrazio publikoek baldintza egokiak sustatuko dituzte, hala nola ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza eta eskuragarritasuna, eta horren helburua izango da gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin dituzten harremanak erraztea.

Justizia Administrazioari dagokionez, baldintza egokiak sustatuko dira, hala nola ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza eta eskuragarritasuna, Prozedura Zibilaren Legearen 143. artikuluan xedatutakoa benetan aplikatzeko, bai eta Prozedura Kriminalaren Legeak arautzen dituen prozesuetan ere, gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei dagokienez.

22. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Botere publikoek, alderdi politikoek eta gizarte-eragileek erraztuko dute informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez emateko programak, hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren arabera, erabat irisgarriak izatea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, eta informazio eta programa horiek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez emititu edo banatuko dira.

2. Gorte Nagusiek, autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, diputazio probintzialek eta toki-korporazioek eta -erakundeek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpitolazioa sustatuko dituzte, bai jendaurreko osoko bileretan, bai interes orokorreko beste edozeinetan, horrela erabakitzen denean, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen badute eta alde zuzenetik hala eskatzen bada.

23. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Botere publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte titulartasun publikoko edo izaera publikoko komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezkeen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez.

2. Era berean, botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate-kanpaina instituzionalak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten

ikus-entzunezko euskarriak pertsona horientzat irisgarri egon daitezen azpitolazioa txertatuz.

3. Beharrezko neurriak ezarriko dira ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta azpitolazioaren bidez telekomunikazioetarako irisgarritasuna sustatzeko.

4. Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzaturako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haiek irits ditzaten; horretarako, agintariak orrialdeotan eta atariotan sistemak jarriko dituzte pertsona haien eskura, informazioa eskura dezaten.

5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

24. artikulua.— Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa

Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa sortu da. Gobernuak, Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan zentro hori arautuko du, eta horren helburua izango da ikertzea, sustatzea, ekimenak eragitea, jarduketak koordinatzea, eta azpitolazioa eta audiodeskripzioa zabaltzea laguntza-bitarteko gisa gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen komunikaziorako. Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroak bere ekintzak garatuko ditu, kontsultak eginez eta hitzarmenak ezarriz gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak eta haien familiak ordezkatzen dituzten erakundeekin.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen Jarraipen Batzordea

Jarraipen-batzorde bat sortu da Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren barruan; bertan, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen, gor-itsuen eta haien familien antolakundeak egongo dira, lege honetan jasotako neurriak bultzatzeko eta neurriok betetzen direla zaintzeko, eta legea erabat eraginkorra izateko neurri egokiak proposatzeko.

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean eratuko da batzorde hori.

Bigarren xedapen gehigarria.— Egitura-zuzkiduraren bermeak

Botere publikoek beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide tekniko eta ekonomikoak sustatuko dituzte lege honen xede diren ekintza positiboko neurriak betetzeko.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Berme juridikoak

Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen III. kapituluko 2. atalean arbitrajeari eta babes judizialari buruz xedaturakoari jarraituko zaio.

Laugarren xedapen gehigarria.— Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen eta profesionalen egoeraren araubide iragankorra

Estatuko Gobernuak, administrazio eskudunek proposatuta, eta gai horretan indarrean dagoen legeriaren arabera, aztertuko du zein egoeratan dauden irakaskuntza ez-arautuen bitartez, lege hau indarrean jarri aurretik, prestakuntza eskuratu duten Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteak eta profesionalak, betiere horien administrazio-erregulazioari begira.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntzen profesionalak

Lege hau indarrean jarri ondoren, Gobernuak azterlan bat egingo du zeinu-hizkuntzen profesionalei buruz eta lan hori gauzatzeko behar diren titulazioei buruz.

Seigarren xedapen gehigarria.— Gor-itsutasunari arreta ematea

Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak azterlan bat egingo du gor-itsutasuna duten pertsonen kopurua, haien bizi-baldintzak eta kokapen geografikoa zehazteko, zer erreferentzia-zentro sortu behar diren zehazteko eta kolektibo horren beharrian bereziekin bat datozen baliabideak ezartzeko.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Entzumenerako laguntza teknikoak

Botere publikoek, beren eskumenen eremuan, finantzaketa emango dute laguntza teknikoak eskuratzeko gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

Indarrrik gabe geratzen da lege honetan ezarritakoaren aurka doan maila bereko edo beheragoko xedapen oro.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Legearen oinarrizko izaera

Estatuak eskumen eskusiboa du Konstituzioan ezarritako eskubideak egikaritzean eta eginbeharrak betetzean espainiar guztiak berdinak izango direla bermatzeko oinarrizko baldintzak arautze aldera, Espainiako Konstituzioaren 149.1.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Azken xedapenetako bigarrena.— Abenduaren 2ko 51/2003 Legearen osagarritasuna

Lege honetan espresuki arautzen ez denerako, abenduaren 2ko 51/2003 Legean, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan, eta hura garatzeko arauetan xedatutakoa betekoa da.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Finantzaketa

Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak bete egingo du lege honetan xedatutakoa, betiere desgaitasunaren arloan dituen eskumenak betetzeko esleituta dituen aurrekontuekin.

Horretarako, lankidetzeta-mekanismoak ezarriko dira gaian eskumena duten ministerioekin eta eskumena duten administrazio publikoekin, dagokionaren arabera.

Bereziki, Estatuko Administrazio Orokorrak lagunduko du zeinu-hizkuntza katalanaren erabileraren sustapena, ikerketa eta zabalkundea ordaintzen.

Azken xedapenetako laugarrena.— Betearazteko eta garatzeko ahalmenak

Gobernuak, bere eskumenen eremuan eta kasuan kasuko konferentzia sektorialeiei eta Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari kontsulta egin ondoren, baimena du lege hau garatzeko eta aplikatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak emateko. Era berean, Gobernuak erregelamendu espezifiko bat egingo du espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera garatzeko, baita ere laguntzak emateko gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak edo gor-itsuak gizarteratzeko komunikazio-oztopoak kentzen laguntzen duen edozein laguntza teknikutarako.

Azken xedapenetako bosgarrena.— Legearen aplikazioa

Lege honetan jasotako aurreikuspenak pixkanaka aplikatuko dira 6. artikuluan aipatzen diren arloetan.

Lege honen 10., 11., 12., 13., 14., 19., 20., 21., 22. eta 23. artikuluetan ezarritako arauak Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen azken xedapenetako bosgarrenean, seigarrenean, zazpigarrenean, zortzigarrenean eta bederatzigarrenean aurreikusitako epeen eta egutegien arabera aplikatuko dira.

Azken xedapenetako seigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

**6.1.48. 1/2007 Legegintzako Errege Dekretua,
azaroaren 16koa, Kontsumitzaileen eta
Erabiltzaileen Defentsarako Lege
Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen
testu bategina onesten duena⁹⁴**

**LEHENENGO LIBURUA
Xedapen orokorrak**

I. TITULUA

Aplikazio-eremua eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen
oinarrizko eskubideak

IV. KAPITULUA

Informaziorako, prestakuntzarako eta heziketarako eskubidea

18. artikulua.— Ondasun eta zerbitzuen etiketatzea eta aurkezpena

3. Hargatik eragotzi gabe legez edo erregelamenduz aurreikusitako salbuespenak, Espainian merkaturatutako ondasun edo zerbitzuek etiketan eta aurkezpenean nahitaez jarri beharreko azalpenek gaztelaniaz behintzat egon behar dute, Estatuaren hizkuntza ofiziala baita.

**BIGARREN LIBURUA
Kontratuak eta bermeak**

I. TITULUA

Kontsumitzaile eta erabiltzaileekin egindako kontratuak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

60. artikulua.— Kontratua egin aurreko informazioa

2. Arau honetan nahiz aplikagarriak diren gainerakoetan zehazten diren ondasun edo zerbitzuei buruzko informazioa eman beharko da, baita honako alderdi hauei buruzkoa ere:

g) Kontratua formalizatzeko hizkuntza edo hizkuntzak, kontratua egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaintzen ez denean.

⁹⁴ BOEren 287. zenbakian, 2007ko azaroaren 30eko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20555>

4. Kontratua egin aurreko informazioa doan eman behar zaio kontsumitzaile eta erabiltzaileari; eta, gutxienez, gaztelaniaz.

III. TITULUA

Urrutitik egindako kontratuak eta saltokitik kanpo egindako kontratuak

II. KAPITULUA

Kontratuen aurretiko informazioa eta kontratuak

97. artikulua.— Urrutitik egindako eta saltokitik kanpo egindako kontratuen aurretiko informazioa

1. Kontsumitzaile eta erabiltzailea urrutitik edo saltokitik kanpo egindako edozein kontratu edo eskaintzaren bidez lotetsita gelditu aurretik, enpresariak modu argian eta ulergarrian eman beharko dio honako informazio hau:

h) Kontratua formalizatzeko hizkuntza edo hizkuntzak, kontratazioa egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaini ez denean.

98. artikulua.— Urrutitik egindako kontratuen betekizun formalak

1. Urrutitik egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan eskatutako informazioa eskainiko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan edo kontrataziorako hautatutako hizkuntzan, eta gutxienez, gaztelaniaz; bestela, erabilitako urrutiko komunikazio-teknikekin bat datorren moduren batean jarriko du informazioa haren eskura, termino argietan eta ulergarrietan, eta merkataritza-transakzioetan fede onaren printzipioa errespetatu beharko du, baita kontratatzeke ezgai diren pertsonak babesteko printzipioak ere. Informazio hori euskarri iraunkorrean helarazten bada, hark irakurtzeko modukoa izan beharko du.

99. artikulua.— Saltokitik kanpo egindako kontratuen betekizun formalak

1. Saltokitik kanpo egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan agindutako informazioa helaraziko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, paperean edota, hura ados badago, beste euskarri iraunkor batean. Informazio horrek ulertzeko modukoa izan beharko du eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon beharko du, modu argi eta ulergarrian.

IV. TITULUA

Bermeak eta saldu ondoko zerbitzuak

IV. KAPITULUA

Berme komertzial gehigarria, dokumentazio-betebeharrak eta saldu ondoko zerbitzuak

125. artikulua.— Kalitate-berme gehigarria

1. Berme komertziala gaztelaniaz behintzat formalizatu beharko da, kontsumitzaile eta erabiltzaileak eskaturik, idatziz edo kontsumitzaile eta erabiltzaileak zuzenean

eskura duen beste edozein euskarri iraunkorretan, betiere eskuragarri badu eta erabilitako komunikazio-teknikarekin bat badator.

LAUGARREN LIBURUA

Bidaia konbinatuak eta haiei lotutako bidaia-zerbitzuak

II. TITULUA

Bidaia konbinatuak

I. KAPITULUA

Informazio-betebeharrak eta bidaia konbinatuko kontratuaren edukia

153. artikulua.— Kontratu aurreko informazioa

1. Bidaia konbinatuko kontraturen bat edo hari dagokion eskaintzaren bat dela-eta bidaiaria behartuta geratu aurretik, antolatzaileak eta txikizkariak, bidaia konbinatua azken horren bidez saltzen denean, bidaia konbinatuari buruzko informazio normalizatua duen formularioa emango diote bidaiariari (II. eranskina, A edo B), bai eta bidaia konbinatuari aplikatu dakioken informazio hau ere:

a) Hona hemen bidaia-zerbitzuen ezaugarri nagusiak:

7) Beste turismo-zerbitzu batzuez gozatzea bidaiariak ahoz eraginkortasunez komunikatzeko duen gaitasunaren araberakoa bada, zerbitzu horiek zein hizkuntzatan emango diren.

3. 1. eta 2. apartatuetan aipatzen den informazioa, gutxienez, gaztelaniaz eta modu argi, ulergarri eta nabarmenean eman beharko zaio bidaiariari, eta idatziz ematen denean, irakurtzeko modukoa izan beharko du.

155. artikulua.— Bidaia konbinatuko kontratuaren edukia eta bidaia hasi aurretik emango diren dokumentuak

1. Bidaia konbinatuko kontratuek hizkera argi eta ulergarrian idatzita egon beharko dute, eta, idatziz badaude, irakurtzeko modukoak izan beharko dute. Kontratua egiten den unean edo geroago, atzerapenik gabe, antolatzaileak edo, hala badagokio, txikizkariak kontratuaren kopia bat edo kontratuaren berrespen bat emango dio bidaiariari, euskarri iraunkor batean. Bidaiariak eskubidea izango du kontratuaren paperezko kopia bat erreklamatzeko, baldin eta bi aldeek aurrean egin bada.

6.1.49. 39/2007 Legea, azaroaren 19koa, Karrera Militarrari buruzkoa⁹⁵

Laugarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialaren erabilera

1. Militar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea; gaztelania Estatuko hizkuntza ofiziala da, eta zerbitzu-egintzetan eta harremanetan erabiliko da.
2. Herritarrei zerbitzua emateko administrazio-informazioko eta erregistroko jarduerak egiten diren dependentzietan, Espainiako hizkuntza ofizialak erabiliko dira herritarrei arreta emateko, Estatuko Administrazio Orokorrean aplikatzekoa den legeriaren arabera.

Seigarren xedapen gehigarria.— Osasun Kidego Militarretako irispidea medikuntzako espezialitatean

2. Era berean, 56. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, Osasun Kidego Militarrean militar osagarri gisa sartu ahal izango dira, medikuntzako espezialitatean, Espainiako nazionalitatea izan gabe, erregelamendu bidez zehazten diren herrialdeetako nazionalak, Espainiarekin lotura historiko, kultural eta linguistiko bereziak dituztenen artean, urtean urteko horniduran zehazten diren plazetan.

⁹⁵ BOEren 278. zenbakian, 2007ko azaroaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19880>

6.1.50. 55/2007 Legea, abenduaren 28koa, Zinemari buruzkoa⁹⁶

II. KAPITULUA Zinematografia eta ikus-entzunezkoa antolatzea

1. ATALA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen nazionalitatea

1. Espainiako nazionalitatea izango dute Espainiako ekoizpen-enpresa batek edo Espainian ezarritako Europar Batasuneko beste estatu kide bateko enpresa batek egindako obrek, baldin eta Espainiako nazionalitatearen ziurtagiria organo eskudun batek ematen badie, betekizun hauek betetzen dituztela onartu ondoren:

d) Obra zinematografikoa edo ikus-entzunezkoa, ahal dela, jatorrizko bertsiotan egitea, Espainiako estatuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

4. ATALA Banaketa

14. artikulua.— Arau orokorrak

Legez eraturako enpresa banatzaileek, ustiapen-eskubide egokien titular direla egiaztatzen badute, indarrean dagoen legeria errespetatuz, edozein herrialdetatik datozen obra zinematografikoak banatu ahal izango dituzte Espainian, edozein bertsiotan, bikoiztuta edo azpтитulaturatuta, Estatuko hizkuntza ofizialetan, betiere, filmak inportatzeari dagokionez Ekonomia eta Ogasun Ministerioari esleitutako eskumenei kalterik egin gabe eta lehiaren arauak errespetatuz, bereziki, leihatilako diru-sarrerei dagokienez.

5. ATALA Emanaldia

18. artikulua.— Pantaila-kuota

2. Pantaila-kuota betetzeko, balio bikoitza izango dute aurreko apartatuan aurreikusitako ehunekoaren zenbaketan honako hauek proiektatzen dituzten saioek:

a) Europar Batasuneko fikziozko filmak, jatorrizko bertsiotan, Espainiako hizkuntza ofizialetako batera azpтитulaturatuta.

⁹⁶ BOEren 312. zenbakian, 2007ko abenduaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-22439>

III. KAPITULUA

Zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko neurriak eta pizgarriak

3. ATALA

Ekoizpenerako laguntzak

24. artikulua.— Irizpide orokorrak

1. Ekoizpenerako laguntzak ematerakoan, eta koprodukzio-hitzarmenen eta aplikatzekoak diren zuzentarauen arabera beste herrialde batzuetan filmak ekoizteko gastuen zati bat egin ahal izatea alde batera utzita, laguntza guztiak jaso ahal izateko, koprodukzio hispano-atzeritarrean egindakoak ez diren filmek honako betekizun hauek bete beharko dituzte, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan:

a) Espainiako hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea jatorrizko bertsoan.

8. ATALA

Beste laguntza eta pizgarri batzuk

36. artikulua.— Gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzea

19.3 artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, eta zinematografian eta ikus-entzunezkoetan gaztelania ez diren hizkuntza koofizialen erabilera sustatzeari eta babesteari begira, Espainiako kultura-pluraltasuna eta lurralde bakoitzeko berezko hizkuntzen aukera-berdintasuna sustatuz ikus-entzunezko adierazpenaren eta zabalkundearen arloan, laguntza edo kreditu espezifikoen funts bat ezarriko da, zeina oso-osorik transferituko baitzaie autonomia-erkidegoetako organismo eskudunei, zeinek euren eskumenen arabera kudeatuko duten.

Estatuaren ekarpen hori, zeina erantzukizun partekatua den printzipioan oinarritzen den, ekitaldi bakoitzean onetsitako aurrekontu-mugen barruan hornituko da, eta zinema eta ikus-entzunezko industriaren ekoizpena, banaketa, emanaldia eta sustapena hizkuntza horietan sustatzera bideratuko da.

Seigarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak, gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko

Kultura Ministerioak, hitzarmen bidez, lege honen 36. artikuluan aurreikusitako kredituak zehaztuko ditu urteko aurrekontu-baliabideen barruan, zertarako eta hizkuntza koofiziala duen autonomia-erkidego bakoitzak jasotzen duen diru-kopurua, urtero, erkidego horrek gaztelania ez den hizkuntza koofizialean ikus-entzunezkoen ekoizpena, banaketa, emanaldia eta sustapena sustatzeko aurreko ekitaldian emandako ekarpenen baturaren baliokidea izan dadin.

Autonomia-erkidego bakoitzak jasotzen duen diru-kopurua ez da izango egoitza autonomia-erkidego horretan duten ikus-entzunezko enpresek aurreko ekitaldian Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institututik jasotako laguntza guztien % 50 baino handiagoa.

Hamargarren xedapen gehigarria.— Europako zinemaren estreinaldia eta emanaldia sustatzea

Estatuko Administrazio Orokorrak hitzarmenak egin ahal izango ditu RTVErekin edo beste telebista-operadore batzuekin, zinema europarraren estreinaldia eta emanaldia sustatzeko programa bereziak garatzeko, eta, bereziki, Espainiako hizkuntza ofizialetako batean egindakoa.

6.1.51. 8/2009 Legea, abuztuaren 28koa, Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa finantzatzeari buruzkoa⁹⁷

V. KAPITULUA

Zerbitzu publikoko betebeharrak

9. artikulua.— Zerbitzu publikoko betebeharrak

1. Ekainaren 5eko 17/2006 Legearen ondoriozko zerbitzu publikoko betebeharrak alde batera utzi gabe, RTVE korporazioak honako hauek ere bete beharko ditu:

d) Haurrentzako kanalean, lanegunetan, tokiko hamazazpi orduetatik hogeita bat orduetara, lau eta hamabi urte bitarteko adingabeentzako programen % 30 eskaintzea gutxienez. Asteburuetan eta oporraldietan, betebeharra tokiko bederatzi orduetatik hogeita orduetara luzatuko da. Itzalaldi analogikoa gertatu ondoren, programa horiek ordutegi horretan bertan emango dira, pixkanaka, sistema eleaniztunean, gutxienez gaztelaniaz, Estatuko hizkuntza koofizialetan eta ingelesez, betiere aukera teknikoek eta aurrekontuek horretarako aukera ematen badute.

[...]

e) 2013ko urtarrilaren 1a baino lehen, programen % 90 azpigitulatu behar dira, eta pixkanaka % 100era iritsi, betiere aukera teknikoek horretarako aukera ematen badute, eta asteen gutxienez interpretazioko hamar ordu eman behar dira zeinuhizkuntza erabiliz eta beste hamar ordu audiodeskribatuz. Lurrealdeko emanaldietan, autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatea hartuko da kontuan.

n) Estaldura geografiko, sozial eta kultural handiena ziurtatzea, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea eskaintza digitalean, batez ere kultura- eta arte-ekoizpenari eskainitako kanal baten bidez. Aukera teknikoen eta aurrekontu-aukeren arabera, autonomia-erkidegoetan ekotzitako ikus-entzunezko edukiak erosi eta emango ditu korporazioak, eta, hizkuntza koofizialetan direnean, gaztelaniarekin sistema dualean emango da. Era berean, hizkuntza koofiziala duten lurraldeetan, autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatearen arabera, fikzioko, animazioko eta dokumentaletako programa grabatuen bertsio bikoiztuak edo azpigitulatuak emango dira hizkuntza horietan. Lurrealde-deskonexioak erkidego bakoitzaren berezko hizkuntzan egingo dira, erkidego bakoitzaren hizkuntza-errealitatearen arabera.

⁹⁷ BOEren 210. zenbakian, 2009ko abuztuaren 31ko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13988>

6.1.52. 12/2009 Legea, urriaren 30ekoa, Asilo- eskubidea eta babes subsidiarioa arautzen dituena⁹⁸

I. TITULUA Nazioarteko babesa

I. KAPITULUA Asilo-eskubidea aitortzeko baldintzak

7. artikulua.— Pertsekuzio-arrazoiak

1. Pertsekuzio-arrazoiak balioesterakoan, ondoko elementuok hartuko dira kontuan:
 - c) Nazionalitate kontzeptua herritartasuna edukitzea edo ez edukitzea baino gehiago da: bereziki bere barruan hartuko du identitate kultural, etniko edo linguistikoak, jatorri geografiko edo politiko komunek edo beste estatu bateko biztanleriarekin dituen harremanek zehaztutako talde batekoa izatea;

II. TITULUA Nazioarteko babesa aitortzeko prozedura- erregelak

I. KAPITULUA Eskabidea aurkeztea

16. artikulua.— Nazioarteko babesa eskatzeko eskubidea

2. Eskubide hori egikaritzeko, nazioarteko babesa eskatzen dutenek eskubidea izango dute osasun-laguntza eta doako laguntza juridikoa izateko; eskubide horrek bere barruan hartzen ditu eskabidearen formalizazioa eta prozeduraren izapidetze osoa, Espainiako legeriak arlo honetan ezarritakoaren arabera emango dena. Orobat, interpretea edukitzeko eskubidea izango du 4/2000 Lege Organikoaren 22. artikuluaaren arabera.

17. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

3. Eskabidea egiten duen unean, atzerritarrari informazioa emango zaio berak uler dezakeen hizkuntza batean:
 - a) bete behar den prozedurari buruz;
 - b) izapidetzean zehar dituen eskubide eta betebeharrei buruz, bereziki betebeharrok betetzeko dituen epeari eta eskuarteei buruz;

⁹⁸ BOEren 263. zenbakian, 2009ko urriaren 31ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17242>

- c) Aterpetuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioarekin harremanetan jartzeko duen aukerari buruz, eta euren helburuen artean nazioarteko babes behar dutenei aholkularitza eta laguntza ematea duten eta onartuta dauden gobernu kanpoko erakundeekin harremanetan jartzeko duen aukerari buruz;
- d) betebeharrak ez betetzeak edo agintariekin lankidetzan ez aritzeak ekar ditzaketen ondorioei buruz; eta
- e) nazioarteko babes eskatzeagatik jaso ditzakeen gizarte-eskubide eta –prestazioei buruz.

18. artikulua.— Eskatzaileen eskubide eta betebeharrak

1. Asiloa eskatzen duena, behin eskabidea aurkeztuta, lege honen 16., 17., 19., 33. eta 34. artikuluetan jasotakoaren arabera, eskubide hauek ditu:

[...]

b) doako laguntza juridikoa eta interpretea;

[...]

V. KAPITULUA

Ebazpenaren ondorioak

36. artikulua.— Asilo-eskubidea edo babes subsidiarioa ematearen ondorioak

1. Asilo-eskubidea edo babes subsidiarioa emateak ekarriko du eskubide hauek aitortzea: Aterpetuen Estatutuari buruzko Genevako Konbentzioan ezarritakoak, atzerriartasun eta immigrazioaren arloan indarrean dagoen araudiak ezarritakoak, bai eta Europar Batasunaren araudian ezarritakoak ere, eta beti:

b) emandako nazioarteko babesaren edukiarekin lotutako eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa eskuratzea babesaren onuradunak uler dezakeen hizkuntza batean;

4. Kasu berezietan, zailtasun sozial edo ekonomikoak direla bide, administrazio publikoek zerbitzu osagarriak abiarazi ahal izango dituzte, enplegua, etxebizitza eta hezkuntza-zerbitzu orokorrak lortzeko dauden sistema publikoetarako; bai eta interpretazioko eta dokumentuen itzulpeneko zerbitzu espezializatuak, desgaitasuna duten adinekoentzako laguntza iraunkorrak eta larrialdiko laguntza ekonomikoak ere.

6.1.53. 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jarduerak aske iritsi eta haien egikaritzari buruzkoa⁹⁹

HITZAURREA

II

Zehatz-mehatz, administrazio publikoek kendu beharko dituzte beharrezkoak ez diren prozedura eta izapideak, edo, bestela emaileentzat hain nekezak gertatzen ez diren alternatibez ordeztu. Era berean, onartu beharko dituzte beste estatu kide bateko agintari eskudunek emandako dokumentuak, dokumentuotatik ulertzen denean eskatutako betekizuna betea dela, eta ezin izango du eskatu jatorrizko dokumenturik, kopia konpultsaturik edo zinpeko itzulpenik aurkezterik, salbu eta Erkidegoaren araudian ezarritako kasuetan edo ordena publiko eta segurtasunarengatik justifikatutako kasuetan. Gainera, prozedura eta izapide guztiak urrunetik eta eskuarte elektronikoez egin ahal izango dira, eta horrek murriztu egingo du prozedurek zerbitzu-emaileentzat bezala agintari publikoentzat dakarten zama.

IV. KAPITULUA

Simplifikazio administratiboa

17. artikulua.— Prozeduren simplifikazioa

3. Espainiako edo beste estatu kide bateko agintari eskudunek emandako dokumentuen kasuan, ez da eskatuko jatorrizko dokumenturik edo kopia konpultsaturik edo zinpeko itzulpenik aurkezterik, salbu eta Erkidegoaren araudian ezarritako kasuetan edo ordena publiko eta segurtasunarengatik justifikatutako kasuetan. Hala ere, agintari eskudunak beste agintari eskudun bati eskatu ahal izango dio aurkeztutako dokumentua kautoa dela baieztatzea.

19. artikulua.— Leihatila bakarraren bidez emandako informazioaren bermeak

2. Administrazio publikoek neurriak hartuko dituzte artikulua honetan araututako informazioa leihatila bakarrean eskuratu ahal izateko gaztelaniaz, estatuko hizkuntza koofizialetan eta Erkidegoko lan-hizkuntzetako batean.

V. KAPITULUA

Zerbitzuen kalitateari buruzko politika

22. artikulua.— Emaileek informazioa emateko dituzten betebeharrak

2. Emaileek jasotzaileari, erraz eskuratzeko moduan, informazio hau emango diote:

⁹⁹ BOEren 283. zenbakian, 2009ko azaroaren 24ko alean argitaratua.
<https://www.boe.es/boe/dias/2009/11/24/pdfs/BOE-A-2009-18731.pdf>

k) Ze hizkuntzan edo zein hizkuntzatan formalizatu ahal izango den kontratua, noiz eta kontratuko hizkuntza ez denean kontratazioa egin aurretik informazioa beste hizkuntza batean eskaini denean.

3. Jasotzaileak eskatuz, emaileek haren eskuetan jarriko dute informazio osagarri hau:

e) Zein diren emailea lotuta duten ereduak, bai eta zein helbidetan kontsulta daitezkeen kode horiek bide elektronikoz eta zein hizkuntzatan dauden kode horiek.

23. artikulua.— Emaileek erreklamazioen arloan dituzten betebeharrak

3. Kontratua egin den hizkuntza berean egingo da erantzuna.

VI. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzak, emaileak benetan kontrolatzeko

28. artikulua.— Emaileek informazioa emateko dituzten betebeharrak

[...]

Informazio hori leihatila bakarrean emandako hizkuntzan edo hizkuntzetan komunikatuko da.

[...]

6.1.54. 8/2010 Legea, martxoaren 31koa, zeinaren bidez aurreikusten baita erregelamendu (EE) hauetan ezarritako zehapen araubidea: substantzia eta nahaste kimikoak erregistratzeari, ebaluatzeari, baimentzeari eta murrizteari (REACH) buruzkoa, eta substantzia eta nahaste kimikoak sailkatzeari, etiketatzeari eta ontziratzeari (CLP) buruzkoa¹⁰⁰

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

5. artikulua.— 1907/2006 (EE) Erregelamendutik eratorritako arau-hausteak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek hartuko dira falta astuntzat:

b) Segurtasun-datuen fitxa ez ematea, gaztelaniaz gutxienez.

6. artikulua.— 1272/2008 (EE) Erregelamendutik eratorritako arau-hausteak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek hartuko dira falta astuntzat:

h) Etiketa gutxienez gaztelaniaz idatzita ez aurkeztea.

¹⁰⁰ BOEren 79. zenbakian, 2010eko apirilaren 1eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-5293>

6.1.55. 10/2010 Legea, apirilaren 28koa, Kapitalak Zuritzea eta Terrorismoaren Finantzaketa Prebenitzeko Legea¹⁰¹

HITZAURREA

[...]

Beste alde batetik, ikuspegi teknikitik benetako transposizioa egin da, zuzentarauaren terminologia eta sistematika aberriko legegintza-praktiketara egokituz. Horrela, adibide gisa, “erantzukizun publikoa duten pertsonak” esapidea aukeratu da zuzentarauak “ingurune politikoko pertsonak” deitzen duena aipatzeko, lehenengo esapidea zehatzagoa eta adierazkorragoa delako gaztelaniaz. [...]

[...]

¹⁰¹ BOEren 103. zenbakian, 2010eko apirilaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737>

6.1.56. 19/2011 Legea, uztailearen 5ekoa, lehen “Álava”, “Guipúzcoa” eta “Vizcaya” izeneko probintzia-barrutiei ofizialki “Araba/Álava”, “Gipuzkoa” eta “Bizkaia” izena ematen diena¹⁰²

HITZAURREA

Gernikako Autonomia Estatutuak argi eta garbi aitortzen ditu Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-araubide espezifikoak eta pribatiboak, eta ahalmena ematen dio autogobernu-instituzioak mantentzeko edo, hala badagokio, berrezartzeko eta eguneratzeko.

Beste alde batetik, azaroaren 24ko 10/1982 Legeak, Eusko Legebiltzarrarenak, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoak, 10. artikuluan foru-organoei esleitzen die, bakoitzak bere eskumenen eremuan, lurralde historikoen nomenklatura ofiziala finkatzeko gaitasuna, betiere hizkuntza bakoitzaren berezko grafia akademikoa errespetatuz.

Ahal horiek egikaritzuz, Bizkaiko Batzar Nagusiek 1986ko abenduaren 15eko osoko bilkuran onetsi zuten, 12/86 Foru Arauaren bidez, lurralde historikoaren izen ofiziala “Bizkaia” euskarazko hitza dela.

Beste alde batetik, Gipuzkoako Batzar Nagusiek, 1985eko azaroaren 25ean egindako bileran, lurraldearen izen ofizialaren aplikazioa formalizatu zuten, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 10. artikuluan xedatutakoaren arabera, lurralde historikoaren toponimo ofiziala ezartzeko, betiere haren euskal jatorria eta berari dagokion grafia akademikoa errespetatuz, Euskaltzaindiak zehaztutakoaren arabera; horrela, abenduaren 27ko 6/1990 Foru Arauaren bidez, Gipuzkoako lurralde historikoaren izen ofiziala, ondorio guztietarako, “Gipuzkoa” euskarazko hitza da.

Era berean, 1989ko azaroaren 20an, Arabako Batzar Nagusiek 61/89 Foru Arau gisa onetsi zuten lurralde historiko hori bi hizkuntza ofizialetan izendatzea.

Betiere, lurralde historiko bakoitzaren eremu geografikoa bat dator Estatuak bere eginkizunak garatzeko ezarritako probintzien izenekin, eta, horrela, lurralde historikoen izaera bikoitza eratzen da. Horrela, gaur egun, eremu instituzional desberdinetatik izen bereizia ematen da, eta horrek ez du zentzurik, kontuan hartuta Gorte Nagusietan beste probintzia batzuen izenak aldatu izan direla, berezko hizkuntzaren grafiara egokituz, eta, era berean, lege-proposamen honetan azaldutako toponimia instituzioek, herritarrek eta gizarteak ageri-agerian onartzen dute.

Toki-araubidearen arloko testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak 25.2 artikuluan ezartzen duenez, Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daiteke probintzien izendapena. Ondorioz,

¹⁰² BOEren 160. zenbakian, 2011ko uztailearen 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-11606>

Gorteei dagokie lehen aipatutako lurralde historikoekin geografikoki bat datozen probintzia-barrutien izendapena aldatzea.

Horregatik guztiagatik, egokia da egungo izendapena lege honetan zehaztutako zentzuan egokitzea.

Lehenengo artikulua

Gaur egun “Álava” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Araba/Álava” izena emango zaio.

Bigarren artikulua

Gaur egun “Guipúzcoa” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Gipuzkoa” izena emango zaio.

Hirugarren artikulua

Gaur egun “Vizcaya” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Bizkaia” izena emango zaio.

Xedapen gehigarria

Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau aplikatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak hartzeko.

Azken xedapena

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

6.1.57. 20/2011 Legea, uztailaren 21ekoa, Erregistro Zibilarena¹⁰³

HITZAURREA

V

[...]

1978ko Konstituzioak sartutako deszentralizazioa agerian dago, bai lurralde-ikuspegitik, bai eskumenen banaketaren ikuspegitik. Horrela, arautzen da zelan sartu behar diren Erregistro Zibilean zuzenbide berezi batzuetan araututako egintzak, hala nola autotutoretzak, prebentziozko ahalordetzeak edo ezkontzaren araubide ekonomikoaren arloko espezialitateak. Era berean, hizkuntza koofizialen erabilera aurreikusten da ziurtagirien inskripzioan eta egitean. Gainera, legeak bizikidetzaren egokia bermatzen du Estatuak Erregistro Zibilari buruz duen eskumenaren eta autonomia-erkidegoek dituzten eskumen betearazleen artean.

[...]

I. TITULUA

Erregistro Zibila. xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Eskubide eta eginbeharrak Erregistro Zibilean

11. artikulua.— Eskubideak Erregistro Zibilean

Pertsonak eskubide hauek dituzte Erregistro Zibilean:

g) Erregistro Zibilean bulegoa dagoen lekuko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea.

V. TITULUA

Erregistro-idazpenak

II. KAPITULUA

Idazpenak egiteko erregela orokorrak

37. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

Herritarrek, egitate edo egintza bat Erregistro Zibilean inskribatzea eskatzen dutenean, eskatu ahal izango dute inskripzioa egin dadila Erregistro Zibilaren Bulego Orokorra dagoen lekuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

¹⁰³ BOEren 175. zenbakian, 2011ko uztailaren 22ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-12628>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/es_3818/adjuntos/Zuzenbide-zibila/Erregistro_Zibilaren_Legea.pdf

VI. TITULUA

Egitate eta egintza inskribagarriak

I. KAPITULUA

Jaiotza-inskripzioa

2. ATALA

Jaiotza-inskripzioaren edukia

50. artikulua.— Izena edukitzeko eskubidea

4. Interesdunak edo beraren legezko ordezkariak eskatuta, Erregistroko arduradunak haren izen bereziaren ordezkari Espainiako hizkuntzetan baliokidea dena jarriko du.

53. artikulua.— Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren bidez

Arduradunak, interesdunaren borondate-deklarazio baten bidez, baimena eman dezake abizenak aldatzeko honako kasu hauetan:

4) Abizenen erregularizazio ortografikoa kasuko hizkuntza espainiarraren arabera, eta atzerriko abizenen fonetikaren egokitzapen grafikoa espainieraren arabera.

VII. TITULUA

Erregistro Zibilaren publizitatea

I. KAPITULUA

Erregistroko publizitatearen tresnak

81. artikulua.— Ziurtagiriak luzatzea

2. Ziurtagiriak bitarteko elektronikoen bidez luzatuko dira. Salbuespen gisa, elektronikoen ez diren bitarteko bidez ere luzatu ahal izango dira. Interesdunak hala eskatuz gero, ziurtagiriak elebidunak izan daitezke.

X. TITULUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

95. artikulua.— Itzulpena eta legeztatzea

1. Espainiako hizkuntza ofizialetako batean idatzita ez dauden dokumentuek edo antzinako letra-moldean idatzita daudenek edo ulergaitzak direnek aldean izan beharko dute organo edo funtzionario eskudunek egindako itzulpena. Hala ere, Erregistroko arduradunak badaki zein den dokumentuaren edukia, orduan ez da itzulpenik behar izango.

2. Atzerriko funtzionarioek edo agintariek luzatutako dokumentu guztiak eurei dagokien legeztatzearekin aurkeztuko dira. Hala ere, legeztatetik salbuetsita geratuko dira dokumentuak, baldin eta Erregistroko arduradunak badaki haiek

kautoak direla, bai eta bide ofizialez edo eginbide askietsiaz heltzen diren dokumentuak ere.

3. Arduradunak zalantzak baditu dokumentu baten kautotasunari buruz, orduan egiaztapen egokiak egingo ditu ahalik eta denborarik laburrenean.

Bosgarren xedapen iragankorra.— *Erregistro Zibil digitalizatu gabearen publizitate formala*

1. Erregistro Zibilari buruzko 1958ko ekainaren 8ko Legean aurreikusitakoak eraenduko du liburu digitalizatu gabeetan dauden datuen publizitate formala.

2. Kasu hauetan ez da aplikatuko lege honen 37. artikuluan hizkuntza koofizialen erabilerari buruz aurreikusitakoa.

6.1.58. 24/2011 Legea, abuztuaren 1koa, defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei buruzkoa¹⁰⁴

III. TITULUA

Kontratista hautatzea eta kontratuak esleitzea

III. KAPITULUA

Adjudikazio-prozedurak bereziki, eta esparru-akordioak

2. ATALA

Prozedura murriztua

41. artikulua.— Hautagaiak hautatzea eta eskaintzak aurkezteko gonbidapena

1. Kontratazio-organoak hautatuko ditu hautagaiak, baldintza-agirietan edo kontratuaren iragarkian adierazitako irizpideak betetzen dituztela egiaztatuz, eta, hautaketa egin ondoren, aldi berean eta idatziz gonbidatuko ditu hautatutako hautagaiak beren eskaintzak aurkez ditzaten. Gonbidapen horrek gutxienez datu hauek adierazi behar ditu:

b) Eskaintzak hartzeko azken eguna, zein helbidetara bidali behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

4. ATALA

Lehia-elkarrizketa

50. artikulua.— Parte hartzeko eskaerak

3. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: zein egunetan eta non hasiko den kontsulta-aldia; zein hizkuntza erabiliko den edo diren (gaztelaniaz gain besteren bat onartzen bada); gaitasun-baldintzei buruzko dokumentuak, baldin eta aurkeztu behar badira; eta kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze erlatiboa, edo, hala balegokio, irizpide horien zerrenda, garrantzirik handiena dutenetatik hasi eta gutxien dutenetara arte, baldin eta lizitazio-iragarkian ageri ez badira.

III. ERANSKINA

25. eta 26. artikuluetan aipatzen diren iragarkietan agertu beharreko informazioa

Lizitazio-iragarkia

c) Zerbitzu-kontratua

¹⁰⁴ BOEren 184. zenbakian, 2011ko abuztuaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13239>

13. c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

IV. ERANSKINA

63. artikuluan aipatzen diren azpikontratazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa

5. c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

6.1.59. 4/2012 Legea, uztailaren 6koa, turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, iraupen luzeko opor-produktuak eskuratzeako kontratuei, birsaltze-kontratuei eta truke-kontratuei eta tributu-arauei buruzkoa¹⁰⁵

HITZAURREA

I

[...]

Multijabetzari dagokionez, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1994ko urriaren 26ko 1994/47/EE Zuzentarauak barne hartzen zuen erregulazioa nabarmendu behar da; zuzentaru hori denbora partekatuko araubideko higiezinak erabiltzeko eskubidea eskuratzeako kontratuen zenbait alderdiren inguruan eskuratzailerak babesteari buruzkoa da, eta denbora partekatuko araubideko higiezin bat edo gehiago erabiltzeko eskubidea zuzenean edo zeharka eskuratzera zuzendutako kontratua bakarrik aurreikusi zuen. Estatu kideen zuzenbideak bateratzea zen arau horren helburua, horretarako —hau da, eskuratzaileraren babesa hobetu ahal izateko—, gutxieneko arau orokor batzuk finkatuz; ondorioz, horrela, kontratuan jaso beharreko informazioa, kontratuaren gutxieneko edukia, hura idazteko erabiliko den hizkuntza, atzera egiteko eskubidea, aurrerakinak ordaintzeko debekua eta finantzaketa-mailegu batzuen eraginkortasunik eza finkatu ziren.

[...]

III

[...]

III. kapituluaren formari dagokion zuzentarauaren zatia jaso da —paperean, idatziz, edo beste euskarri iraunkor batean—, baita hura idazteko erabili diren hizkuntzak, eta kontratu aurreko informazioa txertatuko den kontratuaren edukia ere.

IV. kapituluaren atzera egiteko eskubidea arautu da, *ad nutum* izaera bakarreko eskubide gisa, eta horretarako arrazoiak eman beharrik izan gabe; eta hori, enpresariak kontratu aurreko informazioa behar bezala eskaini, nahiz hura ezkutatu edo informazio nahikoa eman ez arren. Ez dira izaera desberdineko bi eskubide, izaera bakarrekoak baizik, eskubidea egikaritzeko epearen zenbaketa bakarrik aldatzen baita bi kasuetan. Hala, 2008/122/EE Zuzentarauaren irizpide berari eusten zaio, bertsiotutako frantsesean eta ingelesean «se retracter» eta «withdraw» terminoak erabiltzen dituenarena. Hala, alde batera uzten du 1994/47/EE Zuzentarauaren dualismoa, termino horiek *ad nutum* uko egiteko erabiltzen zituena, enpresariak informazioa behar bezala aurkezten zuen kasuetan; bestalde,

¹⁰⁵ BOEren 162. zenbakian, 2012ko uztailaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9111>

frantsesezko eta ingelesezko «résiliation» eta «cancelation» terminoak erabiltzen zituen, hurrenez hurren, kontratuaren aurreko informaziogabeziaren edo informazio okerraren kasuetarako. Tratamendu bateratu horren bidez, bukatutzat ematen da 1994/47/EE Zuzentarauaren gaztelaniazko itzulpenak sortutako nahasketa, bertan «*resolución*» hitza erabiltzen baitzen (suntsiarazpen), abenduaren 15eko 42/1998 Legera eraman zena; hark, «atzera egiteko» (*desistimiento*) sistema duala aplikatu zuen informazio zuzena ematen zen kasuetarako, eta «suntsiarazpena» (*resolución*) kontratu aurreko informaziogabezia edo informazio okerra ematen zen kasuetarako.

[...]

I. TITULUA

Arau orokorrak

II. KAPITULUA

Kontratu aurreko informazioa eta publizitatea

9. artikulua.— Kontratu aurreko informazioa

3. Informazioa kontsumitzailea bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, betiere kontsumitzaileak aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Kontsumitzailea Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber.

III. KAPITULUA

Kontratua formalizatzea

11. artikulua.— Kontratuaren forma eta edukia

1. Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuak, iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak, eta birsalmenta eta truke-kontratuak idatziz formalizatuko dira, paperean edo beste euskarri iraunkor batean; tamaina tipografiko eta inprimatze-kontraste egokian idatziko dira, irakurterrazak izan daitezen, kontsumitzailea bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, betiere hark aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Kontsumitzailea Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber.

II. TITULUA

Turismo-erabilerako ondasun higiezinak txandaka aprobetxatzeari buruzko arau bereziak

II. KAPITULUA

Araubide juridikoa

2. ATALA

Sustatze- eta eskualdatze-baldintzak

30. artikulua.— Kontratuaren forma eta gutxieneko edukia

3. Titulu honetan aurreikusitako kontratua eta kontratu aurreko informazioa eskuratzailerak bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, betiere kontsumitzaileak aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Eskuratzailerak Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber. Era berean, eta ondasun higiezinak Europar Batasuneko zein estatu kideetan dagoen kontuan hartuta, eskualdatzaileak estatu kide horretako hizkuntza ofizialerako edo ofizialetako baterako zinpeko itzulpena eman beharko dio eskuratzailerari, betiere Batasuneko hizkuntza ofizialetako bat bada.

Europar Batasuneko estatu kideren batekoak ez diren eta horietan bizi ez diren atzerriko eskuratzailerak kontratua eta gainerako dokumentuak Europar Batasuneko estatu kide bateko hizkuntzara itzulita entregatzea eskatu ahal izango dituzte; beraiek aukeratzeko duten hizkuntzara itzulita.

Jabeek, sustatzaileek edo txandaka aprobetxatzeko eskubideak eskualdatzen lan egiten duen edozein pertsona fisikok edo juridikok edozein eskuratzailerari entregatu behar dizkioten dokumentuen itzulpenak gorde behar dituzte, kontsumitzaileen antolakundeek eta, hala badagokio, turismo-agintariek eskuratu ahal izan ditzaaten, bai eta baldintza orokortzat hartzen diren klausulenak ere.

I. ERANSKINA

Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuentzako informazio- formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

6. Informazio gehigarria:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, kudeaketa-erabakietan, kostuen gehikuntzan, eta informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

II. ERANSKINA

Iraupen luzeko opor-produktuentzako informazio-formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

[...]

III. ERANSKINA

Birsalmenta-kontratuentzako informazio-formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

[...]

6.1.60. 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunarena, informazio publikoa eskuratzekoa eta gobernamendu onarena¹⁰⁶

I. TITULUA

Jarduera publikoaren gardentasuna

III. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

2. ATALA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidearen egikaritza

17. artikulua.— Informazioa eskuratzeko eskabidea

[...]

4. Informazioa eskatzen dutenek administrazio publikoetara jo ahal izango dute kasuko administrazioa dagoen lurraldean koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik edozeinetan.

29. artikulua.— Diziplinazko arau-haustea

1. Arau-hauste oso astunak dira:

b) Ondoko arrazoiak direla-eta diskriminazioa dakarten jarduketa guztiak: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta ondoko arrazoiak direla-eta jazarpena dakartenak ere: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, eta jazarpen morala, sexuala eta sexuaren arrazoizkoa.

¹⁰⁶ BOEren 295. zenbakian, 2013ko abenduaren 10eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-12887>

6.1.61. 2/2014 Legea, martxoaren 25ekoa, Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari buruzkoa¹⁰⁷

HITZAURREA

II

[...]

Laugarren, funtsezkoa da Espainiaren atzerri-ekintza eta Iberoamerikako nazioen erkidegoa osatzen duten estatuen atzerri-ekintza modu egokian koordinatzea. Espainiak berezkoa duen dimentsio hori, historiatik eta kultura- zein hizkuntza-kidetasunetik eratorria, gaztelania izanik hizkuntza erkide, erronka bazterrezina da Espainiarentzat.

[...]

III

[...] Eredu horretan, Administrazioak nahitaez sustatu behar du Atzerri Zerbitzua osatzen duten funtzionarioen etengabeko prestakuntza; prestakuntza horren helburua diziplinarteko eta sektore anitzeko lana, nazioarteko eremuko zuzendaritza-gaitasunen eta negoziazio-tekniken garapen osoa eta hizkuntzen ezagutzaren eta hobekuntzaren inguruko prestakuntza ahalbidetuko duten gaitasun berriak izango dira. Horretarako, legeak Eskola Diplomatikoa eta ICEX España Exportación e Inversiones egituratzen ditu, Ikerketa Ekonomikoetarako eta Komertzialetarako Zentroaren bidez, Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen prestakuntza-zentro gisa.

[...]

I. TITULUA

Atzerri-ekintzaren subjektuak eta eremuak

II. KAPITULUA

Estatuaren atzerri-ekintzaren eremuak

26. artikulua.— Atzerri-ekintza, hezkuntzaren arloan

1. Hezkuntzaren arloko atzerri-ekintza gaztelania eta Espainiako gainerako hizkuntzak sustatzera eta hedatzera zuzenduko da, bai eta honako hauek sustatzera eta antolatzera ere:

c) Atzerriko hezkuntza-sistemen esparruko laguntza-programak, Espainiako hizkuntza eta kultura irakasteko.

¹⁰⁷ BOEren 74. zenbakian, 2014ko martxoaren 26ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-3248>

e) Gaztelaniaren eta Espainiako gainerako hizkuntzen irakaskuntza ez-arautua, ebaluazioa eta ziurtapena.

III. TITULUA

Estatuko Administrazio Orokorra, atzerrian: Estatuaren Atzerri Zerbitzua

IV. KAPITULUA

Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen senitartekoak

59. artikulua.— Familiei laguntzea

2. Estatuaren Atzerri Zerbitzuaren organo zentralek laguntza emango diete familiei atzerrira irteteko prestatzen; batez ere, helmugako herrialdeko bizi-baldintzen inguruko informazioa emanaz. Era berean, hizkuntzen ikasketa eta ezkontideentzako eta izatezko bikotekideentzako lan-aukerak eskuratzea erraztuko dute.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Cervantes Institutua

Cervantes Institutuak atzerrian kultura eta hizkuntza zabaltzen lagunduko du, Estatuko Administrazio Orokorren gainerako organo eskudunekin koordinatuta eta autonomia-erkidegoekin batera; hori guztia, Espainiako gainerako hizkuntza koofizialen sustapenari kalterik egin gabe.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Laguntza emigrante berriei

[...]

Horretarako, haiek bizi diren lekuko estatuko Gobernuarekin eta administrazioekin dituzten harremanetan, kolektibo horren lan- zein gizarte-egoera landuko duten kontaktuen eta harremanen plangintza sistematikoa egingo dute; besteak beste, jadanik existitzen diren laguntza-programetan sartzea edo etxebizitzarekin, hizkuntza-ikastaroekin eta lan-aukerekkin zerikusia duten eta onuragarriak izan daitezkeen jarduerak gauzatzea faboratuta. Emigrante berrienganako zuzeneko harremanetan, euren arreta-ordutegiak egokitzen eta komunikabide elektronikoak bultzatzen saiaturako dira, herritar horiek laguntzeko eta babesteko eginkizuna hobetzearren.

Hamaseigarren xedapen gehigarria.— Itzulpen eta interpretazio ofizialak

Atzerriko hizkuntza batetik gaztelaniara eta alderantziz egindako itzulpenak eta interpretazioak ofizialak izateko betekizunak erregelamenduz zehaztuko dira. Edozelan ere, ofizialak izango dira Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioiko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak ziurtatutakoak, baita Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak ematen duen zinpeko itzultzaile-interprete titulua duenak egindakoak ere. Titulu hori lortzeko betekizunak, bai eta horren araubide juridikoa eratzen duten gainerako elementuak ere, erregelamendu bidez garatuko dira. Zinpeko itzultzaile-interpreteak bere sinaduraren eta zigiluaren bidez ziurtatuko ditu itzulpenaren eta interpretazioaren zehaztasuna eta doitasuna.

Hauek ere izango dira ofizialak:

a) Espainiaren atzerriko ordezkariak diplomatiko edo bulego kontsular batek egindakoak edo bere gain hartutakoak, betiere administrazio-unitate horren aurrean hasi edo aurkeztutako eta Espainiako Administrazioak ebatzi beharreko espediente edo prozedura bati erantsitako atzerriko dokumentu publiko bati badagozkie.

b) Espainian atzerriko ordezkariak diplomatiko batek edo karrerako bulego kontsular batek egindakoak, betiere beren herrialdeko lege baten testu bati edo haren dokumentu publiko bati ez badagozkie.

Itzulpen edo interpretazio bat ofiziala izateak esan nahi du itzulpen edo interpretazio hori organo judizialen eta administrazio-organoen aurrean aurkeztu ahalko dela, erregelamenduz zehaztutako baldintzetan.

Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak aztertu ahal izango ditu zinpeko itzultzaile-interpreteek edo ordezkariak diplomatiko edo bulego kontsular batek egindako itzulpenak eta interpretazioak, horiek jaso dituen administrazio-organok, organo judizialak, erregistroak edo agintaritzak eskudunak hala eskatuz gero.

Hemeretzigarren xedapen gehigarria.— Babes kontsularra egikaritzeagatik sorrarazitako gastuak itzultzea

1. [...]

Atxiloketa edo espetxealdiaren kasuan ordezkariak ez duen Batasuneko herritar bati emandako babes kontsularrak bidaiekin, ostatuarekin eta itzulpenarekin zerikusia duten ezinbesteko eta ezohiko gastu handiak badakartza agintari diplomatiko edo kontsularrentzat, Espainiak gastu horiek itzultzeko eskatu ahal izango du.

2. [...]

Era berean, agintari diplomatiko edo kontsularrentzako bidaiekin, ostatuarekin eta itzulpenarekin zerikusia duten ezinbesteko eta ezohiko gastu handiak itzultzeko eskaerei erantzungo zaie, atxilotuta edo espetxean dauden eta ordezkariak ez dauden espainiarren babes kontsularrerako.

6.1.62. 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituen, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena¹⁰⁸

HITZAURREA

I

Finantza-erregulazioaren helburu orokorra aurrezkoa inbertsio produktibora modu eraginkorrean bideratzea da; hala, merkatuen egonkortasuna eta inbertitzailearen babesa bermatuko dira, eta enplegua sortzeko aukera emango duen hazkunde orekatua sustatuko da. Espainiako ekonomiaren ezaugarri tradizionaletako bat da banku-kredituko enpresen mendeen modu nabarmenean egotea, eta kreditu horrek gaur egungo egoeran murrizketa handiak izan ditu. Horregatik funtsezkoa da finantzaketa zuzeneko beste iturri batzuei mesede egitea; horien artean inbertsio kolektiboa gero eta garrantzi handiagoa izaten ari den alternatiba da. Eremu horren barruan, Europar Batasunean harmonizatutako erregulazioa duten eta batik bat txikizkako inbertitzaileei zuzentzen zaizkien inbertsio kolektiboko erakundeak batetik eta inbertsio alternatibokotzat jotzen direnak bestetik bereizi ahal dira. Azken horien barruan hainbat erakunde daude, adibidez inbertsio askeko funtsak (*hedge funds*, ingelesez eman ohi zaien izenean), higiezin arloko funtsak eta arrisku-kapitalekoak. Azken horien erregulazioa da lege honen helburu nagusia.

[...]

III

Lehenengoz, onetsi egin da Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentaraua, inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileei buruzkoa, zeinaren bidez aldatu baitziren 2003/41/EE eta 2009/65/EE zuzentarauak eta Europar Batasunaren 1060/2009 eta 1095/2010 erregelamenduak. Arau horrek lehenengo aldiz txertatzen du inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileen arauketa Europar Batasunaren barruan; kudeatzaileen artean daude, besteak beste, inbertsio askeko inbertsio kolektiboko erakundeak (IAIKI), edo *hedge funds* ingelesezko ohiko izendapenean, inbertsio askeko inbertsio kolektiboko instituzioen inbertsio kolektiboko instituzioak (IAIKI KI), higiezin arloko inbertsioko funts eta sozietateak eta arrisku-kapitaleko erakundeak.

[...]

¹⁰⁸ BOEren 275. zenbakian, 2014ko azaroaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11714>

III. TITULUA

Arrisku-kapitaleko erakundeak eta inbertsio kolektibo itxiko erakundeak merkaturatzea

76. artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak eta inbertsio kolektibo itxiko erakundeak Espainian merkaturatzea

4. 1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 3. apartatuan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira, eta bitarteko elektronikoak erabiliz bidaltzea onartu ahal izango da.

77. artikulua.— Europar Batasuneko kide ez den estatu batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

2. Inbertsio-erakundearen sozietate kudeatzaileak, halaber, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalan informazio hau erregistratu beharko du:

[...]

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

78. artikulua.— Helbidea Europar Batasunean ez duten kudeatzaileek kudeatutako arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Aurreko apartatuetan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

79. artikulua.— 5.1.e) artikuluan aipatzen diren arrisku-kapitaleko erakundeak inbertitzaile ez-profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Artikulu honetan azaldu diren dokumentu guztiak haien gaztelaniazko itzulpenarekin batera edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

5. Ahalmenak emanda dituen bitartekariak, harpidetza edo eskurapena egin baino lehen, Espainian bizi diren atzerriko erakundeak akziodun edo partaideei informazio-liburuxka entregatu beharko die; informazio-liburuxka horretan kudeaketako erregelamendua edo estatutu sozialak bilduko dira, bai eta urteko txostena ere. Hori guztia 67. eta 68. artikuluetan aipatzen da. Gerora, urteko txostena partaide edo akziodunei bidali beharko zaie ekitaldi bakoitzeko lehenengo 6 hilabeteetan, 69. artikuluan ezarrita dagoena gorabehera. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira.

80. artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauak baimendutako sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak Europar Batasuneko eremuan merkaturatzea

3. [...]

1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. apartatuan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

**6.1.63. 25/2014 Legea, azaroaren 27koa,
Nazioarteko Tratatu eta Akordioei
buruzkoa¹⁰⁹**

**II. TITULUA
Nazioarteko tratatuak**

**II. KAPITULUA
Nazioarteko tratatuak egitea**

13. artikulua.— Kautotzea

2. Espainiak sinatutako aldebiko nazioarteko tratatuak espainieraz idatzita egongo dira beti, eta hala jasoko da horietan; edozelan ere, Espainiako autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza batzuetan ere jaso ahalko dira, edota atzerriko hizkuntzetan.

**III. TITULUA
Nazioarteko administrazio-akordioak**

38. artikulua.— Betekizunak

3. Nazioarteko administrazio-akordioek errespetatu egin beharko dute estaldura ematen dien nazioarteko tratatuaren edukia, bai eta tratatu horrek ezarritako mugak ere. Gaztelaniaz idatzi beharko dira, Estatuaren hizkuntza ofiziala den aldetik, baina autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza batzuetan ere idatzi ahalko dira.

¹⁰⁹ BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12326>

6.1.64. 4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuari buruzkoa¹¹⁰

HITZAURREA

V

[...]

Titulu horretan, honako eskubide hau arautzen da: agintari edo funtzionario batengana jotzen dugunean, lehen harremanetik bertatik informazioa eskuratzea hizkuntza erraz eta ulergarrian. Informazio horrek, zeinak zehatza eta etengabe eguneratua izan behar baitu, biktimak honelako gaitan dituen eskubideei buruzko orientazioa eta informazioa eman beharko ditu: zer laguntza-neurri dauden erabilgarri; salatzeko eskubidea zelan erabili; babesteko era eta baldintzak zein aholkularitza eta defentsa juridikoarenak; kalte-ordainak, interpretazioa eta itzulpena; Europar Batasuneko beste herrialde batean bizi badira, beren interesak eraginkorrak izateko neurriak; agintari eskudunaren jarduerarik ezagatik salatzeko prozedura; komunikazioetarako harreman-datuak; justizia errestitiboko zerbitzu erabilgarriak, eta izandako gastu judizialak atzera zelan jaso.

Biktimak salatzaille gisa duen eskubidea zehazki arautzen da, eta, bereziki, honako hauek eskuratzeko eskubidea: salaketaren kopia bat, behar bezala ziurtatua, salaketa aurkeztu nahi duen biktimarentzako doako hizkuntza-laguntza eta aurkeztutako salaketaren kopiaren doako itzulpena.

[...]

Europako araudiaren arabera, itzultzeko eta interpretatzeko eskubidea garatzen da, bai elkarrizketetan —polizialetan barne—, bai ikustaldietako parte-hartze aktiboan; horren barruan funtsezko informazioaren itzulpen idatzia eta doakoa jasotzeko eskubidea sartzen da, bereziki auzia amaitzeko erabakiari eta epaiketa egiteko tokia eta ordua zehazteari dagokienez.

[...]

I. TITULUA

Oinarrizko eskubideak

4. artikulua.— Ulertzeko eta ulertua izateko eskubidea

Biktima orok du eskubidea ulertzeko eta uler dezaten, salaketa jartzen duenetik egin beharreko jarduketa guztietan eta zigor-arloko prozesuaren barruan, baita salaketa jarri aurretiko informazioan ere.

Helburu horretarako:

a) Biktimekiko komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta, bereziki,

¹¹⁰ BOEren 101. zenbakian, 2015eko apirilaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4606>

zentzumen-, adimen- edo buru-desgaitasuna duten pertsonen beharrianak edo adingabea izatea kontuan harturik. Biktima adingabea bada edo gaitasuna judizialki aldatuta badu, komunikazioak haren ordezkariari edo laguntzen duen pertsonari egingo dizkiote.

b) Biktimari, agintariekin edo biktimen laguntzarako bulegoekin lehen harremana duenetik aurrera, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio horien aurrean bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.

c) Biktima bere aukerako pertsona batek lagunduta egon ahal izango da agintari eta funtzionarioekiko lehen harremanetik bertatik.

5. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea agintari eskudunekiko lehen harremanetik

1. Biktima orok eskubidea du, agintari eta funtzionarioekiko lehen harremanetik, baita salaketa aurkeztu aurretiko unean ere, informazioa behar ez den atzerapenik gabe jasotzeko (haren egoera eta baldintzetara eta egindako delituaren zein pairatutako kalte-galeren izaerara egokituta), honako hauei dagokienez:

f) Erabilgarri dauden interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak.

6. artikulua.— Biktimak salatzaile gisa dituen eskubideak

Biktima orok, salaketa aurkezteko unean, honako eskubide hauek ditu:

b) Doako hizkuntza-laguntza eta aurkeztutako salaketaren kopiaren idatzizko itzulpena jasotzekoa, baldin eta salaketa aurkezten duen tokiko hizkuntza ofiziala edo ofizialak ez badu edo baditu ulertzen.

9. artikulua.— Itzulpen eta interpretaziorako eskubidea

1. Gaztelania edo dena delako jarduketan erabilitako hizkuntza ofiziala hitz egiten edo ulertzen ez duen biktima orok eskubide hauek izango ditu:

a) Ulertzen duen hizkuntza batean mintzatzen den interprete batek doako laguntza ematekoa, epaileak, fiskalak edo poliziako funtzionarioek ikerketa-fasean deklarazioa hartzen diotenean, edo epaiketan edo beste edozein ahozko ikustalditan lekuko gisa esku hartzen duenean.

Eskubide hori aplikatuko zaie, halaber, entzuteko edo mintzatzeko mugak dituzten pertsonari.

b) 7. artikulua 1. apartatuak eta 12. artikulua aipatutako ebazpenen doako itzulpena jasotzekoa. Itzulpenak hartutako ebazpenaren oinarriaren laburpen txikia ere jasoko du, betiere biktimak horrela eskatu badu.

c) II. tituluak aipatutako eskubideak egikaritzeko funtsezko informazioaren doako itzulpena jasotzekoa. Biktimek dokumentu bat funtsezkotzat jotzeko eskaera arrazoitua aurkeztu ahal izango dute.

d) Epaiketa egiteko eguna, ordua eta tokia ulertzen duen hizkuntza batean jakinaraztekoa.

2. Interpretearen laguntza bideokonferentzia edo telekomunikazioko beste edozein bidez eman ahal izango da, betiere epaileak edo auzitegiak, ofizioz edo aldeak

eskatuta, ez badu erabakitzen interpretea zuzenean egon dadin biktimaren eskubideak zaintzearren.

3. Salbuespenez, dokumentuen idatzizko itzulpenaren ordeztu haien edukiaren hitzezko laburpena egin ahal izango zaio, ulertzen duen hizkuntza batean betiere, baldin eta era horretan prozesuaren ekitatea behar bezala bermatzen bada.

4. Polizia-jarduketan kasuan, biktimari interpretazioa edo itzulpena ez emateko erabakiaren aurkako errekurtsioa aurkeztu ahal izango dute instrukzioko epailearen aurrean. Errekurtsio hori jarrita dagoela joko da erabakiak eragindako pertsonak ados ez dagoela adierazi badu ukatzeko unean.

5. Biktimari interpretazioa edo itzulpena ez emateko erabaki judizialaren aurkako apelazio-errekurtsioa jarri ahal izango dute.

6.1.65. 10/2015 Legea, maiatzaren 26koa, Kultura-ondare Immaterialaren Babesari buruzkoa¹¹¹

HITZAURREA

II

Espainiako legeria

[...]

Espainiako 1978ko Konstituzioak, ordea, esparru kontzeptual berri bat erakusten du, argi eta garbi ondare immaterialaren aldekoa, aitzindaria izan zena Europako konstituzioen eremuan. Testuan zehar ezin argiago antzematen da ikuspegi berria. Hitzaurrea bera, zeinak testu osoaren muina jasotzen baitu, ezinago adierazkorra da Espainiako nazioari agintzen dionean «espainiar guztiak eta Espainiako herri guztiak babestea giza eskubideen egikaritzan, baita beraien kultura eta tradizioak, hizkuntzak eta instituzioak ere». Orobat gertatzen da 3.3 artikuluan, Espainiako pluraltasun linguistikoaz ari denean, kultura-ondare gisa babestu beharreko aberastasun moduan, ez bakarrik ikuspegi linguistiko soiletik, ezpada ere begirada kultural zabalagoaren argitan: «Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du». Aurrerago, 46. artikuluan, beste urrats bat ageri da; lehenik eta behin, ondareari buruzko ohiko «historiko eta artistikoa» izenondoak gainditu eta hirugarren balio bat eransten baitu, «kulturala», zeinak babesaren kontzeptua argiro zabaltzen baitu, orain «kultura immateriala» deitzen dugun hori besarkatuz. Azkenik, 149.1.28) artikuluan, Espainiaren kultura-ondarea babestea azpimarratzen du berriz ere, ondare artistiko eta monumentalarekin batera.

[...]

Azkenik, gogoan hartzekoa da ezen, zuzenbide konparatuaren ikuspegitik begiratuta, kultura-ondasun immaterialak munduko ordenamendu juridiko nazionaletan jasota agertzen direla, batez ere Iberoamerikakoetan. Ikusgaitasun hori kontzientzia sozial berri baten pizgarria da, eta nabari-nabaria da konstituzioetan, arau gorena diren aldetik. Azken hamarkadetako konstituzio berri edo berrituen testuetan joera argi bat dago ideia hauek jasotzeko; batzuetan zuzen-zuzenean, eta beste batzuetan kontzeptuen testuinguru berri baten bitartez, kultura-ondarearen barruan daudela modu errazago batez ulertaraziz. Esate baterako, Espainiako 1978ko Konstituzioaz gainera, Brasilgoa (1988), Kolonbia (1991), Mexiko (1917), Ekuador (2008), Bolivia (2009), Polonia (1997) edo Portugal (1976). Horien guztien artean, nabarmentzekoa da Brasilgo 1988ko Konstituzioaren 216. artikulua, zeinak, hizkera konstituzionalean lehenengo aldiz ondasun immaterialak aipatzeaz gainera, ondasun horien artean sartzen baititu «adierazmoldeak» eta «sortzeko, egiteko eta bizitzeko moduak». Horrekin batera, gero eta herrialde gehiagoren legerietan agertzen dira ondare immaterialari buruzko lege bereziak; horien artean azpimarratzekoak dira Brasilgoa (2000) eta Portugalgoa (138/2009 Lege-dekretua, ekainaren 15ekoa).

¹¹¹ BOEren 126. zenbakian, 2015eko maiatzaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5794>

Dena den, ondare immaterialaren bultzagarri garrantzitsuena nazioarteko zuzenbidean datza, batez ere Unescoren jardunbidean, zeina burura iritsi baitzen Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan.

Konbentzio horren aurretik, hainbat urrats egin ziren aurrera begira, ez oso denbora luzean, baina ekimen ugari akuilatuta. 1972ko Konbentzioan ondare immateriala ilunpe osoan geratu baitzen, horrek berak eragin zuen hurrengo urteetan topagune eta adierazpen sorta ederra izatea. Behin eta berriz esana dagoenez, Munduko Kultura- eta Natura-ondarea Babesteko Unescoren 1972ko Konbentzioak kultura materiala izenekoaren objektuetan jarri zuen arretagune nagusia. Beraz, nazioarteko zuzenbidean erabakitzeke zegoen kultura-sorkuntza sozial eta komunitario immaterialak juridikoki balioetsiko zituen tresna bat sortzea.

Nazioartean egin diren jarduketan artean, batez ere Unescok gidaturikoen artean, gogoan hartzekoa da Akkrako 1975eko Konferentzia, Afrikako lurralde-eremura mugatua, zeinak azpimarratzen baitu kultura-dibertsitatearen balioa, hizkuntzak eta ahozko tradizioa zaintzeko beharra, eta arte tradizionalak eta herrikoiak sustatu beharra.

Handik gutxira, 1978an Bogotan egindako Konferentzian, herrien identitateari eta haien zinezkotasunari lotutako ondarea azpimarratu zen, hura berreskuratzeko eta zaintzeko garrantzia nabarmendu, eta adierazpen bat onetsi zen, 31. gomendioan musika eta dantza funtsezko elementutzat jotzen zituena.

Beste mugarri garrantzitsu bat 1982an izan zen, Unescok antolatuta, kultura-politikei buruz Mexikon egindako Gobernuen arteko Konferentzian. Topagune hori garrantzitsua izan zen aurreko gomendio guztiak sistematizatu zituelako. Konferentzian onetsitako adierazpenak kulturaren eremu guztiak jaso zituen, eta nabarmendu zuen kultura-ondarearen osagaiak «herri baten sormena adierazten duten obra materialak eta immaterialak» direla; hitzez hitz aipatzen ditu, besteak beste, hizkuntzak, errituak, sinesmenak, literatura eta artelanak, ondare immaterialaren berezko ondasun gisa.

Unescoren beste konferentzia batek, 1988koak, gomendio bat egin zien estatu kideei «Folklore Babestea» dela eta. Babes hori jaso zuen Parisko 1989ko Konferentziak, zeinean, gainera, mugarri funtsezko bat ezarri baitzen alor horretan; izan ere, bertako adierazpenak honako izendapen hau erabili zuen: «Traditional Culture and Folklore», gero gaztelaniara «Cultura tradicional y popular» itzuli zena (euskaraz, «Kultura tradizional eta herrikoia»). Adierazpenean, «folklore» terminoaren definizioa ematen da, eta bertan sartzen dira hizkuntza, literatura, musika, dantza, jokoak, mitologia, errituak, ohiturak, eskulanak, arkitektura eta beste arte-mota batzuk.

Aurreko konferentzia erabakigarri horren ondotik, hurrengo hamarkadan, Gomendioaren aplikazioa ebaluatzeko mintegi batzuk antolatu ziren, terminologia aldetik aldaketa bat ekarri zutenak: «ahozkoa» eta «ukiezina» kontzeptuak agertu ziren; aldaketa hori beren-beregi aztertu zen Washingtongo 1999ko Konferentzian. Konferentzian eztabaida piztu zen «folklore» terminoak dituen arazoengatik, gutxiespen-kutsua baitarama itsatsita, eta beste alternatiba batzuk bilatzeko beharra aztertu zen: «ahozko ondarea», «ezaupide eta trebetasun tradizionalak», «ondare ukiezina», «jakiteko, izateko eta egiteko moldeak». Urte horretan bertan Kaledonia Berrian egindako beste mintegi batean berariaz baztertu zen «folklore» terminoa. «Kultura-ondare immateriala» esamoldea 2001. urtean sendotu zen, Unescoren zuzendari nagusiaren txosten batean, eta 2002. urtean, Istanbulen hartutako adierazpenean.

Prozesua bururaino eraman zen 2003ko urriaren 17an, Unescoren 32. bileran, Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan (Espainiak 2006an berronetsi zuen konbentzioa).

Erregio mailako nazioarteko tresnetan ere nabaritzen da antzeko bilakaera izan dela; Iberoamerikaren eremuan, azpimarratzekoa da Kultura-gutun Iberoamerikarra. Adierazpen horretan —2006an Montevideon egindako Goi-bilera Iberoamerikarrean onetsi zen— ondare-mota horri eginiko erreferentzia ugari jaso ziren. Besteak beste, «Helburuak» izena duen I. tituluan, Iberoamerikako herrialdeen konpromisoa ageri da, «Iberoamerikako kultura- eta natura-ondare materialaren eta immaterialarenaren babesa eta zabalkundea» sustatzeko. Konpromiso hori geroago garatzen da, III. tituluan («Aplikazio-eremuak»), kultura-ondareari buruzko eremu bat gehitzen baita, zeina osatzen baitute «bai ondare materialak bai immaterialak, biak ere nahitaez bereziki errespetatu eta babestu beharrekoak».

Gainera, New Yorkeko 2007ko abuztuan egindako Izen Geografikoei buruzko Nazio Batuen IX. Konferentziaren IX/4 Ebazpenak, aurreko konbentzio hori aintzat hartuz eta toponimoak kultura-ondare immaterialaren zati bat direla iritzita, adre ematen die ardura duten organismo ofizialei ondare hori zaintzeko eta sustatzeko programa bat egin dezaten, Konbentzioaren 2. artikuluko 3. paragrafoarekin eta 18. artikuluekin bat etorrita.

IV

Estatuaren eskumena

[...]

Hau da, ondorioz, kultura erkidea dela-eta Espainiako Konstituzioaren 149.2 artikuluen agindua betetzeak —kulturaren zerbitzua «funtsezko eginkizun eta eginberrak» dela ulertzeak— Estatuarentzat duen zentzua; alegia, uler daitekeela baldintza horiek betetzen dituzten adierazpideak izan daitezkeela. Izan ere, jakin arren Espainiako Konstituzioaren hitzaurrea ez dela eskumenak esleitzeko testuak duen zati berezkoa, onartu beharra dago laguntza ematen duela berezko izaera hori duten arauen zentzua interpretatzen, hala nola aipaturiko 149. artikuluko 2 apartatuarena. Eta hitzaurreak, laugarren paragrafoan, argi uzten du «espainiar guztiak» eta «Espainiako herri guztiak» kultura-adierazpide immaterialen eramaileak direla: «Espainiako nazioak (...) honako borondate hau aldarrikatzen du: (...) Espainiar guztiak eta Espainiako herri guztiak babestea giza eskubideen egikaritzan, baita beraien kultura eta tradizioak, hizkuntzak eta instituzioak ere». Horra hor osotasun soziala —espainiar guztien multzoa— eta zatiak —Espainiako herriak—, biak batera kultura eta tradizio, hizkuntza eta instituzioen subjektu eramaileak.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kultura-ondare immaterialaren kontzeptua

Kultura-ondare immaterialtzat hartzen da erkidegoek, taldeek eta, batzuetan, gizabanakoek beren kultura-ondaretzat jotzen dituzten ohitura, errepresentazio, adierazpen, jakintza eta teknikak, eta bereziki hauek:

a) Ahozko tradizio eta adierazpideak, hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, kultura-ondare immaterialaren bide gisa; eta toponimia tradizionala, lurraldeen izendapen geografikoak zehazteko tresna gisa;

6.1.66. 12/2015 Legea, ekainaren 24koa, Espainiar Jatorriko Sefardiei Espainiar Nazionalitatea emateari buruzkoa¹¹²

HITZAURREA

I

Sefardi deitzen zaie Iberiar penintsulan bizi izan ziren juduei —eta, bereziki, haien ondorengoei—; 1492ko ediktuez geroztik, indarrez bihurtu edo kanpora egitera beharturik, bide makur horri heldu baitzioten. Izendapena bera «Sefarad» hitzetik dator, hebreeraz hala deitzen baitzaio Espainiari, bai hebreera klasikoan bai gaur egungoan. Benetan, juduak sendo eta milaka urtez egonak ziren iberiar lurretan, eta haien egon hori gaur egun ere nabari da, hitzezko eta harrizko arrastoetan. Ordea, juduak, historiaren aginduz, atzera diasporaren bideetan abiatu ziren, beste erkidego batzuetara atxikiz edo berriak sortuz, batez ere Afrikako iparraldean, Balkanetan eta Otomandar Inperioan.

Sefaradeko seme-alabei, halere, inoiz ez zaie bihotz-minaren iturria agortu, hizkuntzen eta belaunaldien joan-etorriari erreparatu gabe. Ladinera edo haketia gorde zuten euskarri; jatorrizko espainiera, harrerako hizkuntzetako maileguz aberastua. Arbasoen hizkuntzan josten zituzten errezoak eta errezetak, jolasak eta erromantzeak. Ohiturak gorde, behin eta berriz jatorriaren oihartzuna zekarten izenak galdu ez, eta herrarik gabe onartu zuten Espainiaren isiltasuna, ahanzturaren magalean kulunka.

[...]

1. artikulua.— Espainiar jatorriko sefardiei Espainiako nazionalitatea ematea, herritar-agiri bidez

2. Espainiar jatorriko sefardiak direla egiaztatzeko, frogabide hauek baliatuko dira, eta denak batera balioetsiko dira:

c) Errabino-agintaritza eskudunaren ziurtagiria; eskatzailea bizi ohi den herrialdean legez aitorturik egon behar du agintaritza horrek.

[...]

Aurreko paragrafoetan aipatu diren dokumentuek, gainera —bat izan ezik, alegia, Espainiako Erkidego Juduen Federazioko Batzorde Iraunkorreko lehendakariak emandakoa izan ezik—, behar bezala baimenduta eta zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara itzulita egon beharko dute, eta Hagako apostilla edo dena delako legeztatze-zigilua eduki beharko dute.

d) Etxean ladinera edo «haketia» erabiltzen dutela egiaztatzea, edo, beste zantzuren batzuk erabiliz, tradizioz erkidego horretakoak direla erakustea.

3. Espainiarekiko lotura berezia egiaztatzeko, frogabide hauek baliatuko dira, eta denak batera balioetsiko dira:

¹¹² BOEren 151. zenbakian, 2015eko ekainaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7045>

b) Ladinera edo «haketia» badakitela egiaztatzea.

4. Jaiotza-agiria beti aurkeztu beharko da, behar bezala legeztaturik edo apostilla jarrikerik, eta, beharrezkoa bada, itzulita.

5. Espainiarekin lotura berezia duela egiaztatzeko, bi proba gainditu beharko dira.

Lehenengo proban, gaztelaniaren oinarriko ezagutza egiaztatu beharko du, hau da, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 edo gehiago (Europako Kontseiluak onetsi du marko hori), betiere A2 mailako edo gehiagoko DELE diploma lortzeko azterketa gaindituz (DELE: gaztelania, atzerriko hizkuntza modura).

Bigarren proban, berriz, bi gauza hauek zenbateraino ezagutzen dituen balioetsiko da: Espainiako Konstituzioa eta Espainiako gizartearen eta kulturaren errealitatea.

Cervantes Institutuak diseinatuko eta administratuko ditu proba horiek. Baldintzak erregelamendu bidez zehaztuko dira.

Eskatzailearen herrialdean edo lurraldean espainiera hizkuntza ofiziala baldin bada —hango nazionalitatea beharko du izan—, ez du espainierako proba egin beharrik izango, baina bai Konstituzioari eta gizarteari eta kulturari buruzkoa.

Hemezortzi urte baino gehiagokoek eta gaitasuna epai bidez aldatu gabea dutenek soilik egin beharko dituzte DELE azterketa eta Espainiako Konstituzioari eta Espainiako gizarteari eta kulturari buruzko proba. Adingabeak eta gaitasuna epai bidez aldatua dutenak salbuetsita daude, baina zentroren batean inskribaturik egon badira, hango ziurtagiria ekarri beharko dute; zentroa izan daiteke prestakuntzako, bizitzeko, harrerako, arretako edo hezkuntza bereziko.

2. artikulua.— Prozedura

1. Nazionalitatea emateko, prozedura elektronikoa arautzen da lege honetan. Eskaera gaztelaniaz egin behar da, eta Erregistroen eta Notariotzaren Zuzendaritza Nagusiari zuzenduko zaio. Eskatzaileari zenbaki bat emango zaio, egin duen eskaera identifikatzeko.

3. Dokumentuak azterturik, ikusten baldin bada, hasieran behintzat, eskatzaileak arrazoitu duela espainiar jatorriko sefardia dela eta Espainiarekin lotura berezia duela, notarioak haren agerraldia hitzartuko du. Agerraldiaren akta egin beharra dago. Akta horri erantsita utzi beharko dira interesdunak ekarri dituen jatorrizko frogagiriak (aurreko artikuluan jartzen du zeintzuk), beharrezkoa baldin bada behar bezala itzulita; eta, eskatzailea adinduna bada, baita zigor-aurrekarien ziurtagiria edo ziurtagiriak ere: jatorrizko herrialdekoa eta eskaera egin baino aurre-aurreko bost urteetan bizi izan den herrialdeetakoak. Dokumentu horiek denak behar bezala baimendurik eta apostillaturik edo legeztaturik aurkeztu behar dira, eta, behar izanez gero, itzulita (zinpeko itzulpena). Eskatzaileak, agerraldian, notario eskuesleari ziurtatu behar dio, bere erantzukizunpean, nazionalizatzea eskatzeko oinarri diren egitateak egiazkoak direla; hori eskatzaileak berak egin dezake edo legeko ordezkaria bidali.

6. Nazionalitatea emateko ebazpena eraginkorra izatekotan, ordea, ebazpen hori interesdunari jakinarazten zaion egunaren biharamunetik aurrera urtebeteko epean, hark honako baldintza hauek bete beharra izango du, helbidearen arabera eskumenez dagokion erregistro zibilean:

b) Zigor-aurrekaririk ez duela egiaztatzeko beste ziurtagiri bat ekartzea; ziurtagiri horrek indarrean egon beharko du, legeztatua edo apostillatua eta, beharrezkoa bada, itzulita.

**6.1.67. 19/2015 Legea, uztailaren 13koa,
Justizia Administrazioaren eta Erregistro
Zibilaren eremuetan administrazio-erreforma
egiteko neurriena¹¹³**

***Azken xedapenetako zazpigarrena.— Espainiar
nazionalitatea egoitzaren bidez lortzeko prozedura***

3. Espainiar nazionalitatea egoitzaren bidez lortzeko Kode Zibilean eskatutako betekizunak betetzen direla egiaztatu behar da legean eta erregelamendu bidez aurreikusitako dokumentuen eta gainerako frogen bidez.

Espainiako gizartean behar beste integratuta dagoela egiaztatzeko, proba bi gainditu behar dira.

Lehenengo probak espainieraren oinarrizko ezagutza egiaztatuko du: A2 maila edo handiagoa, Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratukoa; horretarako, azterketa bat gainditu behar da espainieraren diploma lortzeko atzerriko hizkuntza gisa (DELE, A2 mailakoa edo handiagoa). Eskatzaileak proba honetatik salbuetsita egongo dira, baldin eta espainiera hizkuntza ofiziala den herrialdeetako edo lurraldeetako nazionalak badira.

¹¹³ BOEren 167. zenbakian, 2015eko uztailaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7851>

**6.1.68. 20/2015 Legea, uztailaren 14koa,
aseguru- eta berraseguru-erakundeen
antolamendu, gainbegiratze eta kaudimenari
buruzkoa¹¹⁴**

II. TITULUA

**Aseguru- eta berraseguru-erakundeen jarduerara
sartzea**

II. KAPITULUA

Europar Batasuneko beste estatu batzuetako aseguru-
eta berraseguru-erakundeek Espainian gauzatzen
dituzten jardueretara sarbidea izatea

1. ATALA

Aseguru- eta berraseguru-erakundeentzako xedapen orokorrak

51. artikulua.— Espainian jardun dezaketen beste estatu kide batzuetako
aseguru- eta berraseguru-erakundeak

4. Kontratu-dokumentazioa gaztelaniaz aurkeztuko da, baita Aseguruen eta Pentsio
Funtsen Zuzendaritza Nagusiak eska dezakeen edo Espainian jarduten duten beste
estatu kide batean helbideratutako aseguru-erakundeek (kokatzeko eskubidearen
edo zerbitzuak modu askean eskaintzeko araubidearen bitartez) igorri beharreko
informazioa ere.

VI. TITULUA

**Finantza-narriaduraren egoerak. Kontrol
berezirako neurriak**

II. KAPITULUA

Kontrol berezirako neurriak

167. artikulua.— Beste estatu kide batzuetan helbideratuta dauden
aseguru-erakundeei dagokienez hartutako neurriak

4. Beste estatu kide bateko agintaritza eskudunak izendatutako behin-behineko
administratzaileek eta likidatzaileek beren eginkizuna bete ahal izango dute
Espainian; ondorio horietarako, beren izaera egiaztatzeko, horiek izendatzeko

¹¹⁴ BOEren 168. zenbakian, 2015eko uztailaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7897>

ebazpenaren ziurtagiria edo erabakiaren kopia legeztatua aurkeztu beharko dute, gaztelaniara itzulita.

6.1.69. 24/2015 Legea, uztailaren 24koa, Patenteei buruzkoa¹¹⁵

V. TITULUA

Eskaera eta emateko prozedura

I. KAPITULUA

Patente-eskaera aurkeztea eta bete beharreko betekizunak

23. artikulua.— Eskaeraren betekizunak

3. Hala eskaerak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute eta erregelamenduz ezartzen diren betekizunak bete beharko dituzte. 24.1.c) artikuluan xedatuta dagoenari kalterik egin gabe, beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, halako dokumentuak beste hizkuntza horretan idatzi ahalko dira eta gaztelaniarako itzulpenarekin batera joango dira; itzulpen hori benetakotzat hartuko da hizkuntza baten eta bestearen artean zalantzarik egonez gero.

24. artikulua.— Aurkezpen-data

1. Eskaeraren aurkezpen-data hau izango da: patente-eskaerak hartzeko baimenduta dauden bulegoetan eskatzaileak honako elementu hauek gutxienez dituzten dokumentuak jasotzen dituen unekoa:

a) Patentea eskatzen delako adierazpena.

b) Eskatzailea identifikatzeko eta harekin harremanetan jartzeko aukera ematen duten informazioak.

c) Patentea zein asmakuntzatarako eskatzen den, horren azalpena, nahiz eta legean ezarritako betekizun formalak bete ez, edo lehenago aurkeztutako eskaera baten aipamena.

Aurkezpen-data bat lortzeko, azalpen hori edozein hizkuntzatan idatzi ahalko da, eta gaztelaniarako itzulpena aurkeztu beharko da erregelamenduz ezarritako epean.

3. Eskaerak aurreko beste eskaera bat aipatzen badu aurreko zenbakian aurreikusita dagoenaren arabera, aurreko eskaeraren kopia egiaztatu bat aurkeztu beharko da, eta bidezkoa bada, horrekin batera gaztelaniarako itzulpena ere, exekuzio-erregelamenduan ezarritako epean.

31. artikulua.— Lehentasuna erreibindikatzea

1. Aurretiazko eskaera baten lehentasuna erreibindikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskaera egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai

¹¹⁵ BOEren 177. zenbakian, 2015eko uztailaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8328>

eta haren espainierazko itzulpena ere, eskaera beste hizkuntza batean idatzita dagoenean.

2. Hala ere, ez da aurkeztu beharko aurreko eskaeraren kopia, ezta itzulpenaren kopia ere, lehentasunaren erreibindikazioa lehentasunezkoztat jotzen ez denean asmakuntzaren patentagarritasuna zehazteko, edo aurreko eskaera edo haren itzulpena jada Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eskura dituenean edo liburutegi digital batean eskura daudenean.

XI. TITULUA

Defentsa nazionalerako intereseko patenteak

115. artikulua.— Atzerrian egindako eskaerak

2. Baimen-eskaria egiteko, erregelamenduz xedatzen denaren arabera, Patente eta Marken Espainiako Bulegoan eskaria aurkeztu beharko da, beharrezkoak diren dokumentuekin; hala, 111.1 artikuluan aurreikusitako azterketa egingo du Bulegoak sekretupean. Bulegoak itzulpena aurkeztea eskatu ahalko du, beharrezkoa bada.

XIII. TITULUA

Erabilgarritasun-ereduak

II. KAPITULUA

Eskaera eta emateko prozedura

141. artikulua.— Eskaeraren aurkezpena eta edukia

2. Eskaeraren aurkezpen-data hau izango da: organo eskudunak, 22. artikuluaaren arabera, honako elementuak gutxienez dituzten dokumentuak jasotzen dituen unekoa:

- a) Erabilgarritasun-eredua eskatzen delako adierazpena.
- b) Eskatzailea identifikatzeko edo harekin harremanetan jartzeko aukera ematen duten informazioak.
- c) Erabilgarritasun-eredua zein asmakuntzatarako eskatzen den, horren azalpena, nahiz eta legean ezarritako betekizun formalak bete ez, edo lehenago aurkeztutako eskaera baten aipamena.

Lehenago aurkeztutako eskaera bat aipatzen bada, eskaera horren zenbakia adierazi behar da, baita zein datatan aurkeztu zen eta zein bulegotan aurkeztu zen ere. Aipamen horretan azaldu beharko da eskaera horrek ordeztu egiten dituela bai azalpena, edo bidezkoa bada, bai marrazkiak ere.

Aurreko eskaeraren kopia egiaztatu bat, eta bidezkoa bada, horrekin batera gaztelaniarako itzulpena ere, exekuzio-erregelamenduan aurreikusitako epean.

XIV. TITULUA

Nazioarteko hitzarmenak aplikatzea

I. KAPITULUA

Europako patentearen eskaerak eta Espainian aurkeztutako Europako patenteak aurkeztea eta horien ondorioak

152. artikulua.— Europako patente-eskaerak aurkeztea

4. Espainian aurkezten diren eskaerak EPEren 14. artikuluko 1. eta 2. apartatuetan aurreikusitako hizkuntzetako edozeinetan idatzi ahalko dira. Espainiera ez den beste hizkuntza batean idatzita badaude, Patente eta Marken Espainiako Bulegoak espainierara itzultzeko eskatu ahalko du, erregelamenduz xedatzen dena betez.

154. artikulua.— Argitaratutako Europako patentearen eskaerak emandako eskubideak

1. Europako patentearen eskaerek, EPEren 93. artikuluan aurreikusita dagoenaren arabera argitaratu ondoren, Espainian behin-behineko babes izango dute, eskaera nazionalak argitaratzeak ematen duen babesaren baliokidea, Patente eta Marken Espainiako Bulegoak tasa ordaindu ostean erreibindikazioen espainierarako itzulpen bat jendearen esku jartzen duen egunetik aurrera. Behar bada, itzulpenarekin batera marrazkien kopia batek joan beharko du, itzuli beharreko adierazpenik bildu ez arren.

2. Titularrak helbidea edo sozietate-egoitza Espainian ez badu, itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoan egiaztatutako jabetza industrialeko agente batek edo Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak izendatutako zinpeko itzultzaile-interprete batek egin beharko du. Erregelamenduz, baliozkotzeko beste irizpide batzuk ezarri ahalko dira artikuluko honetan aipatutako itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna bermatzeko.

155. artikulua.— Europako patentea itzultzea eta argitaratzea

1. Patenteen Europako Bulegoak Espainia izendatzen duen Europako patente bat ematen duenean, titularrak Patente eta Marken Espainiako Bulegoari espainierarako itzulpena eman beharko dio, eman den moduan. Itzulpena aurkeztu beharko da patentea Patenteen Europako Bulegoak aldatuta edo mugatuta mantendu bada.

2. Itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoari igorri beharko zaio hiru hilabeteko epean, patentea 1. apartatuan aurreikusitako kasuetan eman, aldatu edo mugatu delako aipamena Europako Patenteen Aldizkarian argitaratu eta hurrengo hiru hilabeteko epean. Itzulpenarekin batera marrazkien kopia batek joan beharko du, itzuli beharreko adierazpenik bildu ez arren. Aurreko artikuluko 2. apartatuan xedatutakoa aplikatuko da.

Itzulpena egin ez bada eta ezarritako epean argitaratzeko tasa ordaindu ez bada, patenteak ez du ondoriorik sortuko Espainian.

3. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, hilabeteko epean, itzulpena igortzen denetik aurrera, aipamena argitaratuko du Jabetza Industrialaren Aldizkari

Ofizialean, Europako patentea identifikatzeko beharrezkoak diren datuekin; eta, dagokion tasa ordaindu ostean, Europako patentearen itzulpena dakarren liburuxka ere bai.

156. artikulua.— Europako Patenteen Erregistroa

2. Era berean inskribatuko da 155. artikuluan azaldu den itzulpena jaso eta argitaratu den data, edo, bidezkoa izanez gero, itzulpen horren falta. Europako Patenteen Erregistroan aurka egiteko, errekurtsio jartzeko edo mugak ezartzeko prozedurei buruz azaltzen diren datuak ere inskribatuko dira, bai eta Espainiako patenteetarako aurreikusitako datuak ere.

157. artikulua.— Europako patentearen eskaeraren eta Europako patentearen testu fede-emailea

1. Europako patente-eskaeraren eta Europako patentearen espainierarako itzulpena, aurreko artikuluetan ezarritako betekizunak beteta, fede-emailea dela ulertuko da baldin eta itzulitako testuak ematen duen babesa txikiagoa bada eskaera horrek edo patente horrek zein hizkuntzatan gordailutu izan eta horretan ematen duena baino.

2. Eskaeraren edo patentearen titularrak edozein unetan itzulpena berrikusi ahal du; horrek ez du ondoriozik sortuko Patente eta Marken Espainiako Bulegoak argitaratzen duen arte. Ez da argitaratuko dagokion tasa ordaindu izana justifikatzen ez bada.

3. Fede onez asmakuntza bat ustiatzen hasten den edo horretarako prestaketa serio eta eragingarriak egin dituen pertsona orok, ustiapen horrekin eskaera edo patentea urratzen ez bada hasierako itzulpenaren testuaren arabera, inolako kalte-ordainik gabe ustiapena egiten jarraitu ahalko du bere enpresan edo enpresa horren beharrianetarako.

158. artikulua.— Europako patentearen eskaera patente nazionalaren eskaera bihurtzea

3. Patente-eskaera bertan behera utzi dela ulertuko da lege honen erregelamenduan aurreikusitako epe eta baldintzetan ez bada justifikatzen aurkezteko unean Espainiako patente-eskaera baterako eskatzen diren tasak ordaindu izana, eta ez bada aurkezten Europako patente-eskaeraren jatorrizko testuaren edo, bidezkoa bada, Patenteen Europako Bulegoan egin beharreko prozeduran aldatutako testuaren espainierarako itzulpen bat, zeinaren gainean oinarritu nahi den Patente eta Marken Espainiako Bulegoan egin beharreko emakida-prozedura. Itzulpenari 154.2 artikulua aplikatuko zaio.

II. KAPITULUA

Patenteen arloko lankidetza-tratatua aplikatzea

2. ATALA

Espainia izendatzen edo hautatzen duten nazioarteko eskaerak

169. artikulua.— Nazioarteko eskaera izapidetzea

1. Patente eta Marken Espainiako Bulegoa nazioarteko eskaera izapidetzen has dadin, Patenteen arloko Lankidetza-tratatuaren 22. artikulua edo 39.1

artikuluaren arabera aplikatu beharreko epean eskaera horren espainierarako itzulpena aurkeztu beharko da, jatorrian gordailutu zen moduan, eta, bidezkoa bada, tratatu horren 19. artikulua edo 34. artikulua arabera egindako aldaketan itzulpena ere aurkeztu beharko da.

2. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, kasu zehatzean beharrezkotzat jotzen badu, eskatzaileari eskatu ahalko dio ezartzen zaion epean nazioarteko eskaeraren itzulpena entrega dezala, bulego horretan bisatutako jabetza industrialeko agente batek edo Atzerri Gaietarako eta Elkarlanerako Ministerioak izendatutako zinpeko itzultzaile-interprete batek ikusonetsia. Erregelamenduz, baliozkotzeko beste irizpide batzuk ezarri ahalko dira artikulua honetan aipatutako itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna bermatzeko.

170. artikulua.— Nazioarteko eskaera argitaratzea

2. Nazioarteko eskaera espainieraz argitaratu bada, lege honen 67. artikuluan aurreikusitako behin-behineko babesak eskaera horri dagokionez ondorioak sortuko ditu nazioarteko argitalpenaren datatik aurrera. Beste hizkuntza batean argitaratu bada, behin-behineko babesak ondorioak sortuko ditu 154.2 artikuluko baldintzen arabera egindako espainierarako itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoan jendearen esku dagoen datatik aurrera. Ondorio horietarako, Jabetza Industrialaren Aldizkari Ofizialean aipatuko da eskaeraren itzulpena jendearen esku zein datatik aurrera jarriko den.

172. artikulua.— Nazioarteko eskaera baten oinarriaren gainean emandako patente baten ondorioak

2. Itzulpen oker batengatik, nazioarteko eskaera baten oinarriaren gainean emandako patente baten norainokoa nazioarteko eskaerak jatorrizko hizkuntzan zuen edukiaz harago badoa, atzeraeraginez patentearen norainokoa mugatuko da, eta deusez eta baliogabe deklaratu da dagokion norainokotik harago doan neurrian, jatorrizko hizkuntzako eskaera kontuan hartuta.

6.1.70. 29/2015 Legea, uztailaren 30ekoa, Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaz Juridikoari buruzkoa¹¹⁶

HITZAURREA

III

[...]

I. tituluko I. kapituluko arauak jakinarazpenen eta frogen lorpenaren arloko lankidetzaz juridikoan aplikatzen diren berberak dira. Arau horietan igortzeko bideak deskribatzen dira; baina kasu zehatzetan horietako bat edo beste bat aukeratzea eskaera egiten edo jasotzen duen atzerriko estatuko legerian xedatutakoaren mende egongo da, azken batean. Halaber, eskaerek izan behar duten gutxieneko edukia ezartzen da eta, horiei dagokienez, legez finkatutako edukia eta betekizunak dituztela egiaztatuko du Espainiako agintaritzak nagusiak; hortaz, eskaerak 10. artikuluan aurreikusitako betekizunak betetzen ez dituenean, eskaera egin duen agintaritzari itzuliko dio, horren zergatia zehatz-mehatz azalduta. Legeak hizkuntza eta izapideak ere lantzen ditu; azken horiek aldatzen dira eskaera jasotzen dutenak Espainiako edo atzerriko agintariak diren; eta zehaztu egiten du, halaber, Espainiako agintariari zuzendutako eskaerak Espainiako arau prozesalen arabera gauzatuko direla, eta salbuespenez bakarrik, eta atzerriko agintarien eskariz, baino ez direla prozedura bereziak onartuko, betiere Espainiako legeriarekin bateragarriak badira eta egingarriak badira. Ukatzeko arrazoiak ere zehazten dira, eskaeraren exekuzioa ukatzeko, arrazoietan oinarritutako ebazpena eman beharra dagoela ere xedatuta.

[...]

IV

I. tituluko II., III. eta IV. kapituluetan betekizun bereziak daude araututa dokumentu judizialak eta dokumentu estrajudizialak jakinaraztearen arloari zein frogak eskuratzeari dagozkienez, hurrenez hurren. Araudia sinplifikatu egin dela nabari da, esate baterako, atzerrian dokumentuak komunikatzeko, jakinarazteko eta helarazteko bideak hautatzean; horrez gain, Espainiako agintariak zuzenean bidal diezazkiekete hartzaileri komunikazioak, hartu-agiridun posta ziurtatuaren bidez edo hartu izana jasota uzten duen antzeko beste moduren batez. Aukera hori gehitu da jakinarazpena errazteko eta haren kostuak murrizteko, eta 25. artikuluan hizkuntzari buruz xedatutakoarekin ere lotuta dago; izan ere, dokumentuak hartzailerekin ulertzen duen hizkuntza batean igor daitezke, estatu errekerituko hizkuntza ofiziala izan ez arren. Aurreikuspen horiek ez dute zertan zailtasunik ekarri Espainiako erabakia gerora atzerrian ezagutu eta exekutatu dezaten, betiere, aldeak, ohikoa izaten denez, Espainiako prozesuan agertu eta parte hartuz gero. Aurreikusi dira, orobat, mandatua agertzen ez den kasuak eta horrelako kasuetan defentsarako eskubideak babestea; atzerriko estatuetara zuzendutako jakinarazpen-egintzei dagokienez, gainera, arau berezi bat sartu da 27. artikuluan,

¹¹⁶ BOEren 182. zenbakian, 2015eko uztailaren 31ko alean argitaratua.
Testu kotsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8564>

eta dokumentu estrajudizialak jakinarazi eta helarazteko egintzak ere arautu dira III. kapituluaren atzerrian frogak gauzatzeari eta lortzeari buruzko arau bereziak jasotzen ditu IV. kapituluak, atzerrian sinpletasun- eta subsidiariorotasun-irizpideak hartzen baitira oinarri, jardueraren prozedura, edukia eta betekizunak zehaztuta.

[...]

VIII

[...]

Halaber, azken xedapenetako hirugarrenak Auzi Zibil eta Merkataritzazkoetako Bitartekaritzari buruzko Legearen (uztailaren 6ko 5/2012 Legearen) 27. artikulua aldatzen du. Azken xedapenetako bigarrenak, berriz, Prozedura Zibilaren Legea (urtarrilaren 7ko 1/2000 Legea) aldatzen du erregelamendu hauetan xedatutakora egokitzeko: batetik, Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1015/2012 Erregelamenduan (EB) xedatutakora (gai zibileko eta merkataritzako ebazpen judizialen eskumen judizialari, onarpenari eta exekuzioari buruzkoa); eta bestetik, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EB) Erregelamenduan xedatutakora (ebazpenen eskumenari, lege aplikagarriari, ebazpenen onarpenari eta exekuzioari buruzkoa, *mortis causa* oinordetzen gaian dokumentu publikoen onarpenari eta exekuzioari buruzkoa eta Europako oinordetza-ziurtagiria sortzeari buruzkoa). Horrez gain, aurretik aipatutako ziurtagiria jasotzen duen Hipoteka Legea aldatuko du azken xedapenetako lehenengoak. Amaitzeko, azken xedapenetako laugarrenaren bidez aldatu egingo da Estatuaren Atzerri Ekintza eta Zerbitzuaren Legea (martxoaren 25eko 2/2014 Legea), Espainiaren kanpo-ordezkaritzek egindako edo bere gain hartutako dokumentu publikoen itzulpenen izaera ofiziala aitortzeko, edota Espainian dauden atzerriko ordezkariak beren estatuko dokumentu publikoen itzulpenena onartzeko. Horri esker, erraztu egingo da herritarrek administrazio publikoekin duten harremana, bereziki, zati batez bada ere, atzerrian izapidetzen dituzten espedienteen edo prozeduren kasuan.

I. TITULUA

Nazioarteko lankidetzaren juridikoaren araubide orokorra

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Lankidetzaren eskaeren gutxieneko edukia eta betekizunak

1. Nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerak hau zehaztu beharko dute:

f) Dokumentuak, behar bezala itzulita eta, hala dagokionean, behar bezala legezkatuta edo apostillatuta, baita haien zerrenda xehatua ere.

11. artikulua.— Hizkuntza

1. Nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerak, eta haien erantsitako dokumentuek, baldin eta atzerriko agintaritzak bati zuzenduta badaude, itzulita ere egon beharko dute; estatu errekerituko hizkuntza ofizial batera edo hark onartutako hizkuntza batera, hain zuzen.

2. Espainiako agintariei zuzendutako nazioarteko lankidetzak juridikorako eskaerekin eta haiei erantsitako dokumentuekin batera itzulpena ere egon beharko da, Prozedura Zibilaren Legearen 144. artikularekin bat etorriz.

II. KAPITULUA

Dokumentu judizialak jakinarazteko eta helarazteko egintzak

25. artikulua.— Hizkuntza

1. Xede-estatuko legeak eskatzen duena hargatik eragotzi gabe, atzerrira jakinarazi edo helarazi beharreko dokumentuekin batera xede-estatuko hizkuntza ofizial batera edo hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena ere bidali beharko da.

2. Baldin eta komunikazioa atzerriko agintarietatik badator eta Espainiako hartzaile bat badu helburu, dokumentuekin batera espainierazko itzulpena ere bidaliko dute edo, hala badagokio, dena delako autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialera edo hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena, betiere aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera.

26. artikulua.— Ziurtagiria

Jakinarazteko edo helarazteko edozein eginbide gauzatuta, estatu errekerituak ziurtagiria egin dezala eskatu ahal izango da, izapideak bete direla eta eginbideak forma egokian gauzatu direla egiaztatzeko; estatu errekerituko hizkuntza erabili ahal izango dute horretarako.

III. TITULUA

Atzerriko zuzenbideari buruzko informazioa

35. artikulua.— Atzerriko zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak

4. Informazio-eskaeretan agintaritzaren errekeritzailea zein den zehaztu beharko da, haren posta-helbidea edo helbide elektronikoa zein gaiaren izaera aipatuta, eskaera eragin duten gertaeren azalpen zehatza eginda, bai eta eskatutako froga-elementu zehatzak zein diren adierazita ere, eta hori guztia eskaera jasotzen duen agintaritzaren hizkuntzara behar bezala itzulita. Informazio-eskaerei beren irismena zehazteko ezinbestekotzat jotzen diren dokumentuen kopiak ere batu ahal izango zaizkie.

36. artikulua.— Espainiako zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak

3. Informazio-eskaeretan agintaritzaren errekeritzailea zein den zehaztu beharko da, haren posta-helbidea edo helbide elektronikoa zein gaiaren izaera aipatuta, eskaera eragin duten gertaeren azalpen zehatza eginda, bai eta eskatutako froga-elementu zehatzak zein diren adierazita ere, eta hori guztia espainierara behar bezala itzulita.

V. TITULUA

Atzerriko ebazpen judizialak eta dokumentu publikoak aitortu eta exekutatzeari, *exequatur* prozedura eta erregistro publikoetan inskribatzea

IV. KAPITULUA

Exequatur prozedura judiziala

54. artikulua.— Prozesua

4. Demandak Prozedura Zibilaren Legearen 399. artikuluko betekizunak beteko ditu, eta harekin batera agiri hauek ere aurkeztu beharko dira:

d) Prozedura Zibilaren Legearen 144. artikulua araberako egin beharreko itzulpenak.

6.1.71. 38/2015 Legea, irailaren 29koa, Trenbide Sektoreari buruzkoa¹¹⁷

II. TITULUA Tren-azpiegitura

VI. KAPITULUA Sareari buruzko adierazpena

32. artikulua.— Sareari buruzko adierazpenaren edukia, prestaketa, ezaugarriak eta argitalpena

2. Tren-azpiegituren administratzaileek, Sustapen Ministerioari, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziari, tren-enpresei eta gainerako hautagaiei, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalari eta gainerako interesdunei kontsulta egin ostean, beren jarduketa-eremuari dagokion sareari buruzko adierazpena prestatu, onetsi eta argitaratuko dute, baita horren eguneratzeak ere. Sareari buruzko adierazpena gaztelaniaz eta, gutxienez, Europar Batasuneko beste hizkuntza ofizial batean argitaratuko da. Sareari buruzko adierazpenaren edukia doan eskuratu ahal izango da formatu elektronikoa, tren-azpiegituraren kasuan kasuko administratzailearen web-atarian; hala badagokio, administratzaileek web-atari erkide bat izango dute, eta adierazpena bertan eskuratu ahal izango da.

¹¹⁷ BOEren 234. zenbakian, 2015eko irailaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10440>

6.1.72. 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena¹¹⁸

II. TITULUA Administrazio publikoen jarduera

I. KAPITULUA Jarduketa-arau orokorrak

13. artikulua.— Pertsonen administrazio publikoekiko harremanetan dituzten eskubideak

3. artikulua araberan administrazio publikoen aurrean jarduteko gaitasuna dutenek eskubide hauek dituzte haiekiko harremanetan:

c) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabiltzea, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

15. artikulua.— Prozeduretako hizkuntza

1. Gaztelania izango da Estatuaren Administrazio Orokorrak izapidetzen dituen prozeduretako hizkuntza. Dena den, Estatuaren Administrazio Orokorrak autonomia-erkidego batean dituen organoetara jotzean, autonomia-erkidego horretan koofiziala den beste hizkuntza ere erabil dezakete interesdunek.

Kasu horretan, interesdunak aukeratutako hizkuntzan izapidetuko da prozedura. Prozeduran interesdun bat baino gehiago bada eta hizkuntza bera aukeratzeko ez badute, gaztelaniaz izapidetuko da prozedura, baina haiek aukeratutako hizkuntzan emango zaizkie interesdunei dokumentu edo lekukotasunak.

2. Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek izapidetutako prozeduretan, dagokion legeria autonomikoan ezarritakoari lotuko zaio hizkuntzaren erabilera.

3. Administrazio publiko instrukzio-egileak gaztelaniara itzuli beharko ditu autonomia-erkidegoko lurraldetik harago ondorioak izan behar dituzten dokumentu edo espedienteak edo haien atalak eta espresuki hala eskatzen duten interesdunei zuzendutako dokumentuak. Gaztelaniaz besteko hizkuntza koofizial bera duen autonomia-erkidego batean izan behar badituzte ondorioak, ez da beharrezko izango itzultzea.

¹¹⁸ BOEren 236. zenbakian, 2015eko urriaren 2ko alean argitaratua.

Testu kongsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10565>

Bertsio honen oinarria: http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Administrazio-zuzenbidea/39-2015%20Legea.%20Administrazio%20Publikoen%20Administrazio%20Prozedura%20Erkidearena.pdf

**6.1.73. 6/2015 Legegintzako Errege Dekretua,
urriaren 30ekoa, Trafikoari, Ibilgailu
Motordunen Zirkulazioari eta Bide
Segurtasunari buruzko Legearen testu
bategina onesten duena¹¹⁹**

**V. TITULUA
Zehapen-araubidea**

**V. KAPITULUA
Informazioaren mugaz haraindiko trukea trafikoaren
arau-hausteei buruz**

101. artikulua.— Informazio-gutuna

2. Informazio-gutuna ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan bidaliko zaio ustezko arau-hausleari, baldin eta dokumentura irispidea izan bada; bestela, matrikulazio-estatuaren hizkuntza ofizialetako batean bidaliko zaio.

102. artikulua.— Dokumentuak

Xedapen honetan aurreikusitako informazio-trukearen ondorioz hasitako zehapen-prozeduretan, ustezko arau-hausleari jakinarazten zaizkion dokumentuak ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan edo matrikulazio-estatuan ofizial diren hizkuntzetako batean bidaliko dira.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako gidatzeko baimen eta lizentziak

Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, gidatzeko baimen eta lizentziak, gaztelaniaz gain, beste hizkuntzan ere egingo dira.

¹¹⁹ BOEren 261. zenbakian, 2015eko urriaren 31ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11722>

**6.1.74. 7/2017 Legea, azaroaren 2koa,
zeinaren bidez Espainiako ordenamendu
juridikoan txertatzen baita kontsumoaren
arloko auzien ebazpen alternatiboari buruzko
Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren
2013ko maiatzaren 21eko 2013/11/EB
Zuzentaraua¹²⁰**

I. TITULUA

Ebazpen alternatiborako erakundeak egiaztatzea

II. KAPITULUA

**Ebazpen alternatiborako erakundeak egiaztatzeko
prozedura**

2. ATALA

Egiaztatze-prozedura

29. artikulua.— Egiaztatze-prozeduraren hasiera

2. Ebazpen alternatiborako erakundeek dagokien agintaritza eskudunari bidali beharko diote egiaztapen-eskaera, eta honako datu hauek jaso beharko ditu nahitaez:

i) Erreklamazioak aurkezteko eta ebazpen alternatiborako prozedura garatzeko erabil daitezkeen Espainiako hizkuntza ofizialak eta hizkuntzak. Edozelan ere, gaztelania eta, halakorik badago, erakundea kokatuta dagoen autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala erabiltzea bermatuko da.

II. TITULUA

**Ebazpen alternatiborako egiaztatuta dauden
erakundeen betebeharrak**

35. artikulua. Informazio- eta gardentasun-betebeharrak

1. Erakunde egiaztatuek honako hauei buruzko informazio argia eta ulergarria eman beharko dute beren web-orrian eta beste edozein euskarri iraunkorretan:

i) Erreklamazioak aurkezteko eta ebazpen alternatiborako prozedura garatzeko erabil daitezkeen Espainiako hizkuntza ofizialak eta hizkuntzak.

¹²⁰ BOEren 268. zenbakian, 2017ko azaroaren 4ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12659>

6.1.75. 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen dituen¹²¹

BIGARREN LIBURUA
Administrazio publikoen kontratuak

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA
Administrazio publikoen kontratazioari buruzko jarduketak.

2. ATALA
Administrazio publikoen kontratuen adjudikazioa.

3. azpiatala
Prozedura murriztua

163. artikulua.— Gonbidapenen edukia eta hautagaiei eman beharreko informazioa

1. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: eskaintzak hartzeko azken eguna zein den, zer helbidetara igorri behar diren eta zer hizkuntzatan (batean zein gehiagotan) idatzi behar diren; modu osagarri gisa erantsi behar diren dokumentuak, hala badagokio; kontratua adjudikatzeko zer irizpide hartuko diren kontuan, eta irizpide bakoitzak zer pisu izango duen, edo, hala badagokio, irizpide bakoitzaren garrantzia, handienetik hasita txikienera, baldin eta lizitazio-iragarkian ez badira ageri; orobat, zer lekutan, egunetan eta ordutan irekiko diren proposamenak.

5. azpiatala
Lehia-elkarrizketa

174. artikulua.— Prozedura hastea eta parte hartzeko eskaerak

3. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: zein egunetan eta non hasiko den kontsulta-aldia; zein hizkuntza erabiliko den edo diren; gaitasun-baldintzei buruzko dokumentuak, baldin eta aurkeztu behar badira; eta kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze

¹²¹ BOEren 272. zenbakian, 2017ko azaroaren 9ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>

Bertsio honen oinarria: https://www.boe.es/boe_euskera/dias/2017/11/09/pdfs/BOE-A-2017-12902-E.pdf

erlatiboa, edo, hala badagokio, irizpide horien zerrenda, garrantzirik handiena dutenetatik hasi eta gutxien dutenetaraino.

175. artikulua.— Hautagaiekiko elkarrizketa

5. [...]

Kontratazio-organoak elkarrizketa amaitutzat eman eta parte hartu duten guztiei hala jakinarazi ondoren, mahaiak hautatu diren konponbideak aurkeztu dituzten parte-hartzaileak gonbidatuko ditu beren behin betiko eskaintza aurkez dezaten, elkarrizketa-fasean zehar zehaztutako konponbide bideragarrian edo konponbide bideragarrietan oinarrituta. Gonbidapen horretan, honako hauek adieraziko ditu mahaiak: eskaintzak aurkezteko muga-eguna zein den, horiek zein helbidetara bidali behar diren eta zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzita egon behar duten.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Atzerrian kontratatzea

6. Kontratua osatzen duten dokumentuak eta kontratua prestatu, adjudikatu eta egikaritzeko behar diren dokumentu guztiek gaztelaniaz edo kasuan kasuko hizkuntza koofizialean egon beharko dute idatzita, eta, hala izan ezean, hizkuntza horietara itzuli beharko dira kasuan kasuko tokiko hizkuntzatik. Dena den, kontratazio-organoak, erantzukizuna bere eginda, beste hizkuntza batzuetan idatzitako dokumentuak onartzeko aukera izango du, gaztelaniara itzuli behar izan gabe. Kasu horietan, Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak dena delako atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuen gaztelaniazko itzulpena izatea bermatuko du, kontratua fiskalizatu ahal izateko.

III. ERANSKINA

Iragarkietan agertu beharreko informazioa

A) Kontratatzailearen profilean egitekoa den aurretiazko informazioaren iragarkian, lizitazio-iragarkian, formalizazio-iragarkian eta obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak aldatzeko iragarkian agertu beharreko informazioa.

4. atala. Lizitazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa, 5. atala aplikatzea egokia ez denean:

22. Eskaintzak edo parte hartzeko eskaerak zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzi beharko diren.

A) Kontratatzailearen profilean egitekoa den aurretiazko informazioaren iragarkian, lizitazio-iragarkian, formalizazio-iragarkian eta obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak aldatzeko iragarkian agertu beharreko informazioa.

4. atala. Lizitazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa, 5. atala aplikatzea egokia ez denean:

22. Eskaintzak edo parte hartzeko eskaerak zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzi beharko diren.

6.1.76. 5/2019 Legea, martxoaren 15ekoa, higiezin-kredituko kontratuak arautzen dituena¹²²

I. ERANSKINA Informazio Normalizatuaren Europar Fitxa (INEF)

A zatia

INEFen eredia

14. (Beharrezkoa bada) Informazio gehigarria.

(Beharrezkoa bada) [Adierazi zein den kreditu-kontratuari aplikatzen zaion legeria]. (Mailegu-emaileak INEFen hizkuntza ez beste bat erabili nahi badu) informazioa eta kontratuaren dokumentazioa [hizkuntza]z emango dira. Ados bazaude, kreditu-kontratuak dirauen bitartean, komunikazioak [hizkuntza edo hizkuntzak]z egingo dizkizugu.

[...]

B zatia

INEF betetzeko jarraibideak

14. atala: Informazio gehigarria».

2. Mailegu-emaileak mailegu-hartzailearekin harremanetan jarri nahi duenean kontratuak dirauen bitartean, eta harremanak INEFen hizkuntzan ez beste batean izan nahi dituztenean, orduan inguruabar hori adierazi beharko da zein hizkuntza erabiliko den azalduz. Hori egin ahal izango da, ezertan galarazi gabe 2002/65/EE zuzentarauaren 3. artikuluko 1. apartatuaren 3. puntuko g) letran xedatutakoa.

¹²² <https://boe.es/boe/dias/2019/03/16/pdfs/BOE-A-2019-3814.pdf>

6.1.77. 1/2020 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 20koa, Konkurtso Legearen testu bategina onesten duena¹²³

HIRUGARREN LIBURUA Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

II. TITULUA Aplikatu beharreko legea

III. KAPITULUA Prozedura bietarako erregela erkideak

740. artikulua.— Hizkuntzak

1. 1. 214. artikuluan ezarri informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan, baina testuaren goiburuan ingelesez eta frantsesez agertuko dira «Kredituak aurkezteko komunikazioa. Aplikatu beharreko epeak» esamoldeak.

2. Ohiko bizilekua, helbidea edo egoitza atzerrian duten hartzekodunek euren kredituen komunikazio-idazkia aurkeztuko dute gaztelaniaz edo konkurtsoko epaileak zein autonomia-erkidegotan egoitza izan eta bertako hizkuntza ofizialean. Horiez besteko hizkuntza batean egiten badute komunikazioa, konkurtso-administrazioak eskatu ahal izango du gero hori gaztelaniara itzultzea.

¹²³ BOEren 127. zenbakian, 2020ko maiatzaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4859>

**6.1.78. 3/2020 Legea, irailaren 18koa,
Justizia Administrazioaren eremuan COVID-
19ari aurre egiteko prozesu- eta antolaketa-
neurriei buruzkoa¹²⁴**

**III. KAPITULUA
Antolaketa- eta teknologia-neurriak**

14. artikulua.— Egintza prozesalak egitea, presentzia telematikoaren bidez

5. Metodo telematikoak erabiltzean beharrezko neurriak hartuko dira prozesuko alderdi guztien eskubideak bermatzen direla ziurtatzeko. Bereziki, zigor-arloko prozeduretan akusatuen eta ikertuen defentsa-eskubidea bermatu beharko da, bereziki, benetako legelari-laguntza izateko eskubidea, interpretazio- eta itzulpen-eskubidea eta espediente judizialeterako informazio- eta irispide-eskubidea.

¹²⁴ BOEren 250. zenbakian, 2020ko irailaren 19ko alean argitaratu zen.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-10923>

6.1.79. 4/2020 Legea, urriaren 15ekoa, Zenbait Zerbitzu Digitalen gaineko Zergari buruzkoa¹²⁵

13. artikulua.— Betebehar formalak

1. Zergaren zergadunek betebehar hauek izango dituzte, erregelamendu bidez ezartzen diren betekizun, muga eta baldintzekin:

g) Zergadunaren tributu-egoera kontrolatzeko Tributu Administrazioak hala eskatzen duenean, gaztelaniara edo beste edozein hizkuntza ofizialetara itzultzea zerga aplikatzen den lurraldean egindako zerbitzu digitalen prestazioei dagozkien fakturak, kontratuak edo egiaztagiriak.

¹²⁵ BOEren 274. zenbakian, 2020ko urriaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-12355

**6.1.80. 7/2020 Legea, azaroaren 13koa, ,
finantza-sistemaren eraldaketa digitalari
buruzkoa¹²⁶**

**II. TITULUA
Proben espazio kontrolatua**

**I. KAPITULUA
Araubide juridikoa, sarbidearena eta proben espazio
kontrolatuan parte hartzearena**

6. artikulua.— Proben espazio kontrolatura sartzeko eskabidea

4. Eskabideak Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 15. artikuluan hizkuntza ofizialei buruz aurreikusitakoaren arabera aurkeztuko dira.

Era berean, eskabideak ingelesez aurkeztu ahal izango dira, eta kasu horretan espedientea gaztelaniaz izapidetuko da.

¹²⁶ BOEren 300. zenbakian, 2020ko azaroaren 14ko alean argitaratua.

Testu kantsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2020-14205>

6.1.81. 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena¹²⁷

HITZAURREA

[...]

Azkenik, hezkuntzaren arloko eskumenen banaketari dagokionez, LOMCEk hautsi egin zuen aurreko legeek ezarritako oreka: hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, curriculum-gaitasunen % 55 esleitzen zizkion administrazio zentralari, eta gainerako autonomia-erkidegoetan, % 65. Izan ere, eskumenen banaketa berriak mugatu egiten zuen autonomia-erkidegoek erabakitzekeo duten ahalmena, ondokoak arautzeko: ikasgaiak, metodologiak, hezkuntza-hobekuntzarako diagnostiko-ebaluazioak, irakaskuntzen antolamendua, eta mailaz igotzea eta titulazioa.

[...]

Herritarrek hezkuntza-sistema modernoa, irekiagoa, ez hain zurruna, eleaniztuna eta kosmopolita eskatzen dute, gure gazteen ahalmen eta talentu guztia garatuko duena, eta planteamendu horiek hezkuntza-erkidegoak eta Espainiako gizarteak zabal-zabal partekatzen dituzte.

Betiere, prestakuntza egokia bermatzeko, ezinbestekoa da prestakuntza integrala ematea, gaitasunen garapenean oinarrituko dena, eta, alde batetik, orekatua izango dena, komunikazioari, prestakuntza artistikoari, humanitatei, zientziei eta teknologiari eta jarduera fisikoari lotutako prestakuntza-osagaiak txertatzen dituelako, eta, bestetik, eskolatzeak aurrera egiten duen neurrian, prestatzen jarraitzeko ezinbestekoa den oinarritzko prestakuntza ematen duelako. Horrela, ezinbestekoa da zientzien eta teknologiaren arloan matematikak edo giza eta gizarte-zientzien arloan hizkuntzak beharrezko oinarria diren eta jakintza-arlo bakoitzean aurrera egiteko funtsezkoak diren elementuen ezinbesteko presentzia bultzatzea. Baldintza horiek bakarrik bermatzen dute hezkuntza beharrezko osagai orientatzailea izatea, eta horrek benetako mesede egiten die ondorengo prestakuntza-aukera guztiei.

[...]

Era berean, prestakuntza komuna segurtatzen da, tituluen homologazioa bermatzen da, Gobernuari ardura esleitzen zaio curriculumaren oinarritzko alderdien helburuak, gaitasunak, edukiak eta ebaluazio-irizpideak finkatzeko, horiek baitira, oro har, gutxieneko irakaskuntzak, eta hezkuntza-administrazioei, berriz, ardura esleitzen zaie irakaskuntzen curriculumaz ezartzeko. Berreskuratu egiten da Estatuaren eta autonomia-erkidegoen arteko eskumen-banaketa, gutxieneko irakaskuntzen oinarritzko edukiei dagokionez: eskola-ordutegiaren % 50 beharko dute hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek, eta % 60 hizkuntza koofizialik ez dutenek; era berean, zentzuzko ehuneko jakin bat ezarri zaie. [...].

[...]

¹²⁷ BOEren 340. zenbakian, 2020ko abenduaren 30eko alean argitaratua.

Lege organiko honek Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko Lege Organikoari egindako aldaketak azken lege organiko honen atalean ageri dira.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Lehenetasunak lurraldeen arteko lankidetzeta-programetan

2030 Agendaren 4. helburuaren jomugak lortze aldera, Gobernuak, hezkuntza-administrazioekin elkarlanean, lurraldeen arteko lankidetzeta-programak sustatuko ditu jarduketa-ildo estrategiko gisa lege hau ezartzen den aldian; arreta berezia jarriko da Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta Lanbide Heziketan eskolatzeko irisgarri eta eskuragarriko mailak hobetzeko, bai eta gaitasunen garapena, hezkuntza inklusiboa, hezkuntza eta prestakuntza goizegi uztearen prebentzio eta murrizketa, eleaniztasuna, landa- eta uharte-eskola indartzea eta irakaskuntzaren garapen profesionala sustatzeko.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Etapa amaierako probak

2. Lege hau indarrean jarri eta hurrengo ikasturtea hasi arte, unibertsitate-ikasketetan sartzeko Batxilergoaren ebaluazioak honako ezaugarri hauek izango ditu:

d) Gaitasunak eskuratzea bigarren mailako ikasgaien bidez ebaluatuko da, eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura ikasgaiaren bidez. Onarpen-nota hobetu nahi duten ikasleek bigarren mailako modalitateko ikasgaien blokeko aukerako lau ikasgaiaren azterketa egin ahal izango dute gehienez.

Bigarren xedapen iragankorra.— Unibertsitaterako sarbidea

Lege honetan graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeari eta onartzeari buruz aurreikusitako aldaketak ezarri arte, honela jokatuko da:

a) Batxilergoko titulua lortu duten ikasleek betekizun hauek bete beharko dituzte graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeko:

Abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoak emandako idazkeraren ondoren, unibertsitatera sartu nahi duten ikasleek egiten duten proban lortutako kalifikazioa ikasgai bakoitzaren eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura irakasgaiaren zenbakizko kalifikazioen batezbesteko aritmetikoa izango da, 0tik 10era bitarteko eskalan adierazita; batezbesteko aritmetikoa bi zifra hamartarrekin idatziko da, ehuneneraino biribildua —proba hori maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 36 bis artikuluan aipatzen da—. Kalifikazio horrek 4 puntukoa edo gehiagokoa izan beharko du, graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeko kontuan hartu ahal izateko.

6.1.82. 5/2021 Legea, apirilaren 12koa, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina eta beste finantza-arau batzuk aldatzen dituen, akziodunak sozietate kotizatuetan epe luzera inplikatzeari dagokionez¹²⁸

Hirugarren artikulua.— Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Aldatu egiten da Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia; honelaxe geldituko da idatzita:

«520 bis artikulua.— Sozietatearen informazioa azken akziodun eta onuradunei helaraztea

1. Sozietateek informazio hau eman beharko diete beren akziodunei edo akziodun bakoitzak izendatzen duen hirugarrenari:

Informazioa ulertzeko moduko hizkuntzan eta estiloan idatzi behar da, zehazki, hizkera argi, zehatz, ulergarri, ulergarri eta irisgarrian.

Seigarren artikulua.— Balore Merkatuari buruzko Legearen testu bategina, urriaren 24ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Aldatu egiten da Balore Merkatuari buruzko Legearen testu bategina, urriaren 24ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia; honelaxe geldituko da idatzita:

Zortzi. Honelaxe geldituko da idatzita 38. artikulua:

«38. artikulua.— Liburuxkaren erantzukizuna

4. Ezin izango da erantzukizunik eskatu Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren 7. artikuluan aipatzen den sintesi-oharrarekin edo erregelamendu horren 15.1 artikuluan aurreikusitako hazkunderako Batasunaren liburuxkaren sintesi-ohar espezifikoarekin soilik lotutako kausengatik, itzulpena barne, honako kasu hauetan izan ezik:

¹²⁸ BOEren 88. zenbakian, 2021eko apirilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5773>

a) liburuxkaren gainerako zatiekin engainagarria, zehaztugabea edo inkoherentea bada, edo

b) funtsezko informazioarik ez izatea inbertitzaileei baloreetan inbertitu behar duten ala ez erabakitzen laguntzeko, liburuxkaren gainerakoarekin batera irakurrita.

Hogeita bost. 279. artikuluari 7. apartatua gehitu zaio, eta 2. apartatua honelaxe geratuko da idatzita:

«7. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren artikulua hauetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, betiere baloreen lehen mailako merkatuaren funtzionamendu zuzena arrisku larrian jarri denean:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa.

Hogeita zazpi. Beste apartatu bat, 7.a, gehitzen da (artikulu horren ondorengo apartatuak, gaur egun 7.etik 11.era bitartekoak direnak, 8.etik 12.era bitartekoak izango dira), eta 292. artikulua 5. eta 6. apartatuak honelaxe geratuko dira idatzita:

7. 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren artikulua hauetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, kasu horietan guztietan arau-hauste oso astuntzat hartzen ez denean:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa.

6.1.83. 6/2021 Legea, apirilaren 28koa, Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzen duena¹²⁹

Artikulu bakarra.— Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzea

Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legearen manu hauek aldatu egiten dira eta honelaxe geratuko dira idatzita:

Bederatzi. Aldatu egiten da 53. artikuluko 4. zenbakia, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea».

Hogeita lau. Aldatu egiten da bosgarren xedapen gehigarriaren 2. apartatua, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«2. Ziurtagirien formatuak eta ereduak egokitu egingo dira, hizkuntza ofizialak erabili ahal izateko».

¹²⁹ BOEren 102. zenbakian, 2021eko apirilaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-6945>

6.1.84. 8/2021 Legea, legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko¹³⁰

Lehenengo artikulua.— Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea aldatzea

Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bi. 25. artikuluari paragrafo bat gehitu zaio amaieran, honela idatzita:

«Notarioaren aurrera agertzeko desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna bermatze aldera, pertsona horiek beharrezkoak diren laguntzak, tresnak eta arazoizko doikuntzak erabili ahal izango dituzte, honako hauek barne: sistema handigarriak eta alternatiboak; braillea; irakurketa erraza; piktogramak; irispide errazeko multimedia-gailuak; interpreteak; ahozko komunikaziorako laguntza-sistemak; zeinu-hizkuntza; hizkuntza daktilogikoa; ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioa ahalbidetzen duten bestelako gailuak, baita beharrezkoa izan daitekeen beste edozein ere».

Laugarren artikulua.— Prozedura Zibilaren urtarrilaren 7ko 1/2000 Legea aldatzea

Prozedura Zibilaren 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bi. Beste artikulua bat, 7 bis, sartu da; hauexek dira haren izenburua eta edukia:

«7 bis artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak

2. Desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. Xede horretarako:

a) Desgaitasuna duten pertsonen komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta beharrezkoak, irakurketa erraza bezalako bitartekoak erabiliz. Beharrezkoa izanez gero, komunikazioa desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntza ematen dion pertsonari ere egingo zaio.

b) Desgaitasuna duen pertsonari, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.

c) Baimena emango da profesional aditu batek parte hartu ahal izateko; profesional horrek, bideratzaile gisa, beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak egingo ditu, betiere desgaitasuna duen pertsonak ulertu ahal izan dezan eta ulertua izan ahal dadin.

¹³⁰ BOEren 132. zenbakian, 2021eko ekainaren 3ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-9233>

Zazpigarren artikulua.— 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioari buruzkoa, aldatzea

Borondatezko Jurisdikzioari buruzko uztailaren 2ko 15/2015 Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. 7 bis artikulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«7 bis artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak

2. Desgaitasuna duten pertsonak eskubidea dute edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. Helburu horretarako:

- a) Desgaitasuna duten pertsonetikiko komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta beharrianak, irakurketa erraza bezalako bitartekoak erabiliz. Beharrezkoa izanez gero, komunikazioa desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntza ematen dion pertsonari ere egingo zaio.
- b) Desgaitasuna duen pertsonari, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.
- c) Baimena emango da profesional aditu batek parte hartu ahal izateko; profesional horrek, bideratzaile gisa, beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak egingo ditu, betiere desgaitasuna duen pertsonak ulertu ahal izan dezan eta ulertua izan ahal dadin.

6.2. Euskal Autonomia Erkidegoa

6.2.1. Euskal Herriko Autonomia Estatutua, 1979ko abenduaren 18ko Lege Organikoa¹³¹

ATARIKO TITULUA

6. artikulua

1. Euskara, Euskal Herriaren hizkuntza propioa, hizkuntza ofiziala izango da Euskadin, gaztelania bezala, eta bertako biztanle guztiek dute bi hizkuntzok jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.
2. Autonomia Erkidegoko instituzio komunek, Euskal Herriaren aniztasun soziolinguistikoa kontuan hartuz, hizkuntza bion erabilera bermatuko dute eta bion ofizialtasuna arautuko, eta haien ezagutza ziurtatzeko behar diren neurri eta baliabideak bideratu eta arautuko dituzte.
3. Inor ezin izango da hizkuntza dela-eta diskriminatu.
4. Euskarari dagozkionetan, Euskaltzaindia da instituzio aholku-emaile ofizial.
5. Euskara beste euskal lurralde eta erkidego batzuetako ondare den aldetik eta instituzio akademiko eta kulturazkoek beroriekin izan ditzaketan harreman eta loturez gain, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak eskatu ahal izango dio Espainiako Gobernuari lurralde eta gizatalde horiek kokaturik dauden edota bizi diren estatuekin kulturazko harremanak bideratzeko tratatu edo hitzarmenak sinatu eta, hala badagokio, Gorte Nagusien aurrean, baimentzeko, aurkeztu ditzala, euskara zaindu eta bultzatze aldera.

¹³¹ <https://www.boe.es/boe/dias/1979/12/22/pdfs/A29357-29363.pdf>
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/1980/01/8000296e.shtml>http://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/contenidos/informacion/izo/eu_3814/estatutua.html

6.2.2. 5/1982 Legea, maiatzaren 20koa, “Euskal-Irrati Telebista” ente publikoa sortzekoa¹³²¹³³¹³⁴

HITZAURREA

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak eskumena du, Autonomia Estatutuaren 19. artikulua xedatzen duenaren arabera, irrati-difusioaren eta telebistaren bidei buruzkoak Eusko Legebiltzarraren lege baten bidez arautzeko, 1980ko urtarrilaren 10eko 4/80 Legeaz onetsitako oinarritzko araubidea garatuz.

Eskumen hori egikaritu bitartean, eta funtsezko zerbitzu publikoaren kontzeptua errespetatuz, lege honetan komunikabide sozialak eratzen dira; legeak komunikabideok tresna nagusi gisa aipatzen ditu herritar euskaldunak informatzeko eta beraiek politikan parte hartzeko, eta bai funtsezko tresna gisa gure hezkuntza-sistema propioarekin lankidetzan aritzeko eta euskal kultura sustatu eta zabaltzeko, euskararen sustapena eta garapena bereziki kontuan izanik, eta hori guztiori oinarri eta funts da, autonomia-erkidego honetako herritarren eskubide eta askatasunak modu egokian moldatzeko.

Labur-labur azaldutako printzipio horietatik abiatuta, lege honek, oinarritzko irizpide orokorrak errespetatu ez ezik, ihardespen-eskubidea araupetu ere egiten du, lehen aipatu dugun oinarritzko araubide hori modu kongruentean osatzen du, eta, azken finean, horretarako egoki diren tresna juridikoak baliatuz lege-testuak lortu nahi dituen helburuekin kongruentea den egitura bat ezarri.

I. KAPITULUA

“Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren izaera

1. artikulua

1. Lege honek aipatzen dituen irrati-difusioko eta telebistako zerbitzuen titular gisa Autonomia Erkidegoari dagozkion eginkizunak, “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren bidez egikaritutako dira.

2. “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoak nortasun juridiko propioa du; lege honek eta bera garatzen duten erregelamendu-xedapenek arautzen dute entea; betiere, estatuaren titulartasuneko telebista-kanal baten zuzeneko kudeaketa Autonomia Erkidegoari, kasuan-kasuan, ematen dion legeak xedatzen duenak indarrean dirau, bai eta maiztasun eta potentzien emakidetatik eratortzen diren betebeharrak eta eskubideak ere.

¹³² Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdffdocs/leyes/ley19820005_f_eus.html

¹³³ EHAren 71. zenbakian, 1982ko ekainaren 2ko alean argitaratu zen.

¹³⁴ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, "Euskal Irrati Telebista" Ente Publikoa sortzeko Legea (maiatzaren 20ko 5/1982 Legea) aldatzeko, EITBko zuzendari nagusiaren izendapenari eta kargu-uzteari buruzkoa (EHAA 212/1996.11.04).

- 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, Euskal Irrati Telebista Ente Publikoa sortzeko Legea aldatzen duena aldatua (EHAA 71/1998.04.17).

- 2/2007 Legegintzak Dekretua, azaroaren 6koa, Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bategina onesteko dena (EHAA 15/2008.01.22).

3. Kanpo harreman juridikoetan, ondare-eskuratzeetan eta kontratazioan, entea merkataritza-zuzenbidearen eta zuzenbide zibilaren mende egongo da, eta salbuespen bakarrak lege honetan aurreikusitakoak izango dira; baina ez dago salbuespenik egintza banangarriei dagokienez, ez eta kontratu- edota kontratuz kanpoko erantzukizunaren araubideari dagokienez ere.

II. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta aplikazio eremua

2. artikulua

Autonomia Erkidegoko botere publikoek eta ente publikoaren organoek adierazpen-askatasuna zainduko dute, bai eta informazioa aske jakinarazteko eta hartzeko eskubidea ere, halako moldez non komunikabideek euren egitekoa bete ahal izango baitute gizarte demokratiko batek eskatzen duenaren arabera.

3. artikulua

Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko gizarte komunikabideen jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

- a) Informazioen objektibotasun, egitasuna eta inpartzialtasuna.
- b) Informazioaren eta iritziaren arteko ezberdintze eta banantzea; azken honek beharrezko du bera agertzen dutenak nor diren esatea. Merkataritza-publizitateak erabilera ezberdin eta berezi bera eskatuko du.
- c) Berdintasun-printzipioa, politika-, eta erlijio-, gizarte-, kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna errespetatzea.
- d) Interes orokorraren alde, Konstituzioan eta Autonomia Estatutuan onartutako elkarbizitzaren balio hiritarren defentsa eta sustapena.
- e) Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak onartzen dituzten eskubideak errespetatzea.
- f) Pertsonen ohorea, izen ona eta, bereziki, norberaren intimitate eta nork bere irudia izateko eskubidea errespetatzea.
- g) Gazte eta haurrak babestu eta sustatzea.
- h) Euskal kultura eta euskara sustatzea; euskara erabiltzeari dagokionez, programazioaren oinarritzko printzipioak ezarriko dira, eta kontuan izango da irrati-telebistetan egingo diren euskarazko emankizunen eskaintzak Autonomia Erkidegoan orekari eutsi behar diola.

4. artikulua

1. Lege honen 2. eta 3. artikuluetako printzipioak eta Euskal Herrirako Autonomia Estatutuaren 9.2. artikulua botere publikoei ezarritako betebeharrak behar bezala betetzeko, honako hau ekar dezakeen edozein programa baztertzerako joko da:

- a) Norbanakoen edo taldeen bizitzaren, askatasunaren eta berdintasunaren aurkako egintza edo portaeren goraiatzea edo apologia.
- b) Legearen edo gizartearen aldetik gaitzesgarri diren portaerak alde onetik erakustea edo haien apologia egitea.

2. Haurrentzat zuzentzen diren publizitate eta programek “Bezeroen Estatutua”ri buruzko legean ezarritako baldintzak bete beharko dituzte.

3. Edonoren hitza edo irudia haren intimitatea leku pribatu batean urratuz eta haren baimenik gabe jasotzea debekatuta gelditzen da, eta bai jasotze horri datxezkion nolana hiko dokumentu-motak zabaltzea edo gordetzea ere. Halaber, delitu egiten duten adingabeen izenak jendaurreko informazioa agertzea ere debekatuta gelditzen da.

III. KAPITULUA

Antolaketa eta kontrol parlamentarioa

1. ATALA

5. artikulua¹³⁵

“Euskal Irrati Telebista” ente publikoaren organoak honako hauek dira:

- a) Administrazio Kontseilua.
- b) Zuzendari nagusia.

2. ATALA

Administrazio Kontseiluaz

6. artikulua¹³⁶

1. Administrazio Kontseilua hemeretzi kidek osatzen dute; kideok Legebiltzarrak izendatuko ditu lege honek ezartzen duen moduan.

2. Kontseilari kargua eta honako hauek ezin izango dira bateratu:

a) Zuzenean edo zeharka edozein lanbide-lotura duten sozietate pribatuekin, baldin eta sozietate horiek honako hauek badituzte jardura nagusi edo osagarritzat: publizitatea ekoitzi edo banatzea; zinema-filmak ekoitzi eta banatzea, film laburrak barne hartuta; magnetoskopioz filmatutako edo grabatutako programak ekoiztea; disko, zinta magnetofonikoak edo antzekoak ekoiztea, bai eta lege honetan arautzen den ente publikoaren eginkizunen mendeko enpresa edo sozietateetan erabiltzen diren edo erabili ahal diren ekipamendu, material edo beste edozein osagai ekoitzi, hornitu edo zuzkitzeko erabiltzen direnak ere.

b) Ente publikoarekin edo beraren sozietateekin edozein zerbitzu-harreman edo lan-harreman aktibo.

7. artikulua¹³⁷

1. Administrazio Kontseiluko hamabost kideren izendapena talde parlamentarioek Legebiltzarreko Mahaiaren aurrean aurkeztutako proposamenei jarraituz egingo da.

¹³⁵ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

¹³⁶ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

¹³⁷ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua. Baita ere 7 bis atal bat gehitu zaio.

2. Administrazio Kontseiluko lau kide segidan aipatutako erakunde eta elkarteek Legebiltzarreko Mahaian aurkeztutako proposamenetan azaldutako pertsonen artetik izendatuko dira:

- a) Euskaltzaindia,
- b) Eusko Ikaskuntza,
- c) Euskal Herriaren Adiskideen Elkarteak,
- d) Euskal Herriko Unibertsitatea,
- e) Proposamena egiterakoan Autonomia Erkidegoan ordezkari gehien duten sindikatuak,
- f) Euskal Autonomia Erkidegoko kontsumitzaile-elkarteen federazioak.

3. Administrazio Kontseiluko kideak izendatzeko, erabakiak emandako botoen bi herenen gehiengoa izan beharko du.

7 bis artikulua

1. Administrazio Kontseilua haren kideak izendatu eta hilabeteko epean eratu da, eta kide guztiak beren karguaz egintza bakar batean jabetuko dira.

2. Administrazio Kontseiluko kideek dagokien legegintzaldia bukatzeaz bat edo eurak hautatu zituen organoak kargutik kentzen dituenean utziko dituzte beren karguak; hala ere, euren eginkizunak egikaritzen jarraituko dute, kide berriak beren karguaz jabetu arte. Kargutik kentzeko, izendapenerako besteko gehiengoa beharko da.

3. Administrazio Kontseiluaren agintaldian edozein arrazoirengatik posturen bat hutsik gertatzen bada, hori beteko da 7. artikulua 3. apartatua izendapena egiteko aurreikusitako sistemekin bat etorri ezarritako gehiengoaren arabera.

4. Administrazio Kontseiluko kideren bat kargutik kendu ahal izango du hura izendatu zuen organoak, ondorengo arrazoietako bat gertatuz gero:

- a) Errenkadako sei hilabetetik gora dirauen ezintasun fisikoa edo gaixotasuna edukitzea.
- b) Gaitasun falta nabarmena izatea edo lege honetan jasotako irizpide, printzipio edo helburuen kontra jardutea.
- c) Dolozko delituagatik kondenatua izatea.
- d) Bera izendatu zuen organoan ordezkari galtzea.

8. artikulua¹³⁸

1. Administrazio Kontseilua balio osoz bilkuran era dadin, gutxienez haren eskubide osoko kideen erdiek eta bat gehiagok egon beharko dute bertan.

Kontseiluaren erabakiak bileran dauden kideen gehiengoz hartuko dira, artikulua honen 2. apartatua aipatzen dituen salbuespenek indarrean dirautela.

2. Administrazio Kontseiluko kideen bi herenen gehiengoa beharko da, honako gai hauek aztertu behar direnean:

- a) Zuzendari nagusiaren proposamenez, ente publikoaren jardura-plana onestea; plan horretan, behar den besteko zehaztasun-mailarekin jasoko dira gutxienez:

¹³⁸ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

programazioaren oinarrizko printzipioak eta ildo orokorrak, eta bai ente publikoaren sozietate guztien jarduketa-plana ere. Jarduera-plana lehenengo aldiz eztabaidatzen den bileraren datatik kontatzen hasita hilabeteko epean ez bada lortzen gehiengo kualifikatua, orduan Kontseiluko kideen gehiengo osoa aski izango da plan hori onesteko.

b) Ente publikoaren eta beraren sozietateen plantillak eta horien aldaketak behin betiko onestea. Horretarako, dagokion justifikazio-memoria erantsiko da.

c) Negoziazio kolektiborako irizpide orokorrak ezartzea eta ente publikoaren eta beraren sozietateen langileen ordainsarien araubidea onestea.

d) Ente publikoaren eta beraren sozietateen aurrekontu-proposamena onestea. Lehenengo bozketan lortzen ez bada apartatu honen lehenengo paragrafoan ezarritako gehiengo kualifikatua, aurrekontu-aurreproiektua Jaurlearitzari bidaliko zaio, legezko epearen barruan, eta Administrazio Kontseiluko kideetako bakoitzaren botoa zein izan den zehaztuko da.

e) Talde politikoentzako programazio-ehunekoa sei hilabetean behin zehaztea eta gizarte-taldeei dagokiena aztertzea, betiere Autonomia Erkidegoko gizartearen eta hizkuntza ofizialen pluraltasuna errespetatuz.

f) Administrazio Kontseiluaren funtzionamendu-araudia onestea eta aldatzea.

9. artikulua¹³⁹

1. Era berean, honako hauek ere Administrazio Kontseiluaren eskumen dira:

a) Lege honen bigarren kapituluan xedatutakoaren arabera programazioa betetzen dela zaintzea.

b) Ente publikoaren mendean dauden sozietate eta enpresen zuzendarien izendapen-proposamena zein den jakitea, horri buruzko txostena ematea hura jakin eta hilabeteko epean, eta zuzendariak karguari utzi aurretik jakinarazpena jasotzea.

c) Ente publikoaren eta beraren mendean dauden sozietate eta enpresen jardueren garapenari buruzko urteko memoria onestea.

d) Eusko Jaurlearitzak publizitatearen arloan eman asmo dituen xedapenen proiektuei buruzko txostenak ematea.

e) Arauak ezartzea publizitatea ente publikoaren sozietateen bidez zelan eman behar den zehazteko; horretarako, hauek hartuko dira kontuan: publizitatearen kalitatearen kontrola, publizitate-mezuen edukia, bai eta publizitatearen denbora programaziori eta entean sartutako komunikabide sozialen beharrei egokitzea ere.

f) Urtero, hedabide bakoitzaren programazioan sartu beharreko norbere ekoizpenaren ehunekoa zehaztea.

g) Ente publikoko zuzendari nagusiak haren iritziaren mendean jarritako gai guztiak zertan diren jakitea, nahiz eta haren eskumenetan beren-beregi adierazita egon ez.

2. Artikulu honetako ahalmenak egikaritzeak sorraraz ditzakeen erabakiak bertaratutakoen gehiengo soilez hartuko dira.

¹³⁹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

10. artikulua¹⁴⁰

1. Administrazio Kontseiluko burutza batzordekideen artean txandakakoa izango da. Hiru hilabete iraungo du, eta batzordekide zaharrenak ekingo dio; gero, txandan adinez batzordeburuaren hurrengoa denak jarraituko dio, eta, irizpide berdinari atxikiz, hurrengo txandadunak.

2. Legegintzaldiak dirauen bitartean batzordekideren baten ordezkoa jarri beharra gertatuz gero, ordezeko horri, txandakako burutzarako, ordeztu duen batzordekidearen txanda egokituko zaio.

3. Administrazio Kontseiluko burua, protokolo-eginkizunez gain eta kide anitzeko organo baten burua den aldetik dagozkionez gain, ikuslearen babeslea izango da. Horiek horrela, herritarrek, ente publikoaren eta beraren sozietateen eginkizunen esparruari dagozkionez egindako kexak, iradokizunak eta proposamenak jaso, izapidetu eta erantzun beharko ditu, erregelamenduz ezarritakoaren arabera.

11. artikulua

1. Administrazio Kontseiluak, ente publikoko enplegatuen artetik akten idazkari bat izendatuko du, hitzik ez botorik duena; horrek, bilera bakoitzaren akta egin beharko du; akta onetsi egingo da, haren idazkerari dagokionez, bilera bakoitzaren amaieran, eta hura akta-liburu batean transkribatuko da; liburu hori beren-beregi gaituta egongo da horretarako.

2. Idazkariak, lehendakariak ontzat emanda, hartutako erabakien ziurtagiriak egin ahal izango ditu.

3. Akten idazkariak betebeharra du akta-liburua zaintzeko; liburu hori beti zainduko da ente publikoaren egoitzan, eta ezin izango da handik atera Administrazio Kontseiluko lehendakariak idatziz baimen espresurik eman barik.

4. Era berean, akten idazkariak ente publikoaren egoitzan gorde eta zainduko du zigilu sikua; hori ente publikoaren dokumentu ofizialetan bakarrik erabili ahal izango da, baldin eta Administrazio Kontseiluko lehendakariak horrela agintzen duenean.

12. artikulua

Administrazio Kontseiluak hilean bilera bat egingo du, gutxienez, ente publikoaren egoitzan edo deialdian zehazten den tokian, eta behar beste ezohiko bilera egingo du, hurrengo artikuluaaren arabera.

13. artikulua¹⁴¹

1. Administrazio Kontseilurako deialdia haren lehendakariak egin behar du idazki baten bidez; idazki horretan gai-zerrenda agertuko da, bai eta bileraren lekua, eguna eta ordua ere.

2. Lehendakariak nahitaez egin beharko du Kontseilurako deialdia, gutxienez bertako zortzi batzordekidek eskatzen dutenean; horretarako, eskabide idatzia egin beharko dute, non ezohiko deialdiaren gai izango diren puntu zehatzak ezarriko diren.

¹⁴⁰ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua. Artikulu honetako euskarazko testua eta gaztelaniazkoa ez datoz bat esanguraren aldetik bertsio kontsolidatuan; horregatik, jatorrizko testutik hartu da gaztelaniazko testua.

¹⁴¹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

3. Artikulu honen aurreko apartatuetan ezarritakoa gorabehera, presako eta aparteko kasuetan, zeinei lehendakariak aske iritziko baitie, honek Kontseiluaren bilerarako deialdia telegramaz egin ahal izango du, non deialdiak izan behar dituen puntuak sartuko baitira, artikulu honen 1. apartatuan aurreikusita daudenak.

4. Administrazio Kontseiluak gai-zerrendaren barruan dauden arazoak ez beste batzuk aztertu ahal izango ditu, baldin eta bertaratutakoen gehiengo soilak horrela erabakitzen badu. Nolanahi ere, arazo horiek onesteko, bilera dauden kide guztien adostasuna behar izango da.

14. artikulua

1. Ente publikoko zuzendari nagusiak Administrazio Kontseiluaren bileretara joan ahal izango du, baina ezin izango du eskurik hartu, ez eta botorik eman ere berari dagozkion arazoetan.

2. Era berean, Kontseiluak aholkularitza eskatzen dien teknikariak ere joan ahal izango dira, Kontseiluari informazioa emateko bakarrik, bertaratutako kideen gehiengo soilaz erabakitako kasuetan.¹⁴²

3. ATALA

Aholku batzordeez

15. artikulua

1. Euskal Irrati Telebistaren zerbitzu publikoak kudeatzeko sortzen den sozietate publiko bakoitzak aholku batzorde bat eratuko du. Honako kide hauek izango ditu:

A) Langileen hiru ordezkari, ordezkariak handieneko zentral sindikaletako edo langile-taldeetako atalek izendatuak, proportzionaltasun-irizpideen arabera.

B) Lau ordezkari, bakoitzak instituzio hauek izendatuak: Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza, Euskalerrriaren Adiskideen Elkarte eta Euskal Herriko Unibertsitatea.

C) Bi ordezkari, bata komunikabideen elkarteek (prentsak, irratiak eta telebistak) eta bestea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteek izendatuta.

D) Foru-aldundiek izendatutako hiru ordezkari, aldundi bakoitzeko bat.

E) Euskal Administrazio Publikoaren lau ordezkari, Eusko Jaurlaritzak izendatuak.

2. Aholku Batzordeko kideak berberak izango dira irrati- eta telebista-zerbitzuak kudeatzen dituzten sozietate publikoentzat.

3. Hedabide bakoitzeko aholku batzordea, gutxienez, hiru hilean behin deituko du Administrazio Kontseiluak, eta iritzia edo irizpena emango du, Administrazio Kontseiluak hala eskatzen dionean, eta, nolanahi ere, Administrazio Kontseiluari programazioaren inguruan esleitzen zaizkion eskumenei dagokienez.

¹⁴² 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

4. ATALA

Zuzendari nagusia

16. artikulua¹⁴³

1. Zuzendari nagusia Jaurlaritzak proposatu eta Legebiltzarrak hautatuko du, eta, proposamena onesteko, legebiltzarkideen erdien gehi bat gehiagok eman beharko du aldeko botoa, gutxienez. Behin hautaketa eginik, Lehendakariaren dekretu baten bidez izendatuko da zuzendari nagusia.

2. Honako hauek izango dira zuzendari nagusiaren eginkizunak:

a) Lege honek eta bera garatzen duten araugintza-xedapenek, eta, hala egokituz gero, oinarrizko zuzenbide gisa edo zuzenbide osagarri gisa aplikatzekoak direnek edo nahitaez bete behar direnek xedatzen dutena bete eta betearaztea.

b) Organo honen eskumeneko gaietan Administrazio Kontseiluak hartzen dituen erabakiak bete eta betearaztea.

c) Administrazio Kontseiluari hauek aurkeztea, berak onets ditzan: ente publikoaren jarduera-plana, eta baita haren mendeko sozietate eta enpresen jarduketa-planak, eta lehen aipatutako jarduera-plan horien garapenari buruzko urteko memoria ere.

d) Aurrekontuen aurreproiektua egin eta Kontseiluari aurkeztea, beronek onets dezan; aurreproiektuak barruan hartuko ditu langileen ordainsariak eta aurreko apartatuan aipatutako planak garatzeko ezarritako gastu eta diru-sarrerak; horretarako, kontuan izan behar dira kontseiluak berak programazioari buruz onetsitako oinarrizko printzipioak eta ildo nagusiak, eta haiei dagokien azalpen-memoria erantsi beharko da. Hori guztia ente publikoarentzat eta beraren mendeko sozietateentzat egin behar da.

e) Kontratazio-organo gisa jardutea, eta ente publikoaren eta beraren sozietateen ordainketa-gastuetarako baimena ematea.

f) Administrazio Kontseiluari ente publikoaren eta beraren sozietateen organigrama proposatzea, hark onets dezan, eta bai ente publikoko eta beraren sozietateetako zuzendaritzako langileak profesionaltasun-irizpideen arabera izendatzea ere; izendapen horiek egin aurretik jakinarazi behar zaizkio Administrazio Kontseiluari.

g) Ente publikoaren eta beraren sozietateen funtzionamendua ziurtatzen duten mota guztietako zerbitzuak ezarri, orientatu, bultzatu, koordinatu eta ikuskatzea; horretarako, adierazitako xedeetarako beharrezko eta aski diren arau eta jarraibideak ezarri ahal izango dira, hori guztiori Administrazio Kontseiluari dagozkion ahalmenak ezertan galarazi gabe.

3. Programak elebidunak izango direla kontuan izanik, zuzendari nagusia izendatzeko, Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan behar besteko ezagutza izatea balioetsiko da.

17. artikulua

Zuzendari nagusiaren agintaldia lau urtekoa izango da, eta, nolana ere, Eusko Legebiltzarraren legegintzaldia bukatuaz bat amaituko da. Hori gertatuz gero, beste zuzendari nagusi bat izendatu arte karguan jarraituko du.

¹⁴³ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, aldatua.

18. artikulua

Zuzendari nagusiaren kargua eta Eusko Legebiltzarreko mandatu parlamentarioa bateraezinak izango dira, eta Administrazio Kontseiluko kideentzat ezarritako bateraezintasun guztiek ere hura ukitu egiten dute.

19. artikulua¹⁴⁴

1. Eusko Jaurlaritzari dagokio zuzendari nagusiaren kargu-uztea proposatzea; proposamen horrek arrazoitua izan behar du. Behin kargu-uztea Eusko Legebiltzarreko legebiltzarkideen erdiek gehi bat gehiagok onetsita, Eusko Jaurlaritzak kargu-uzteari buruzko dekretua onetsiko du.

2. Administrazio Kontseiluak, bi hereneko gehiengoarekin, Jaurlaritzari proposatu ahal izango dio zuzendari nagusiaren kargu-uztea, ondorengo arrazoietakoa bat gertatuz gero:

- a) Kargua egikaritzeko bateraezintasunen batean erortzea.
- b) Errenkadako sei hilabetetik gora dirauen ezintasun fisikoa edo gaixotasuna edukitzea.
- c) Gaitasun falta nabarmena izatea edo lege honetan jasotako irizpide, printzipio edo helburuen kontra jardutea.
- d) Dolozko delituagatik kondenatua izatea.

5. ATALA

Kontrolako Batzorde Parlamentarioa

20. artikulua

Eusko Legebiltzarraren erregelamenduak xedatzen duenaren arabera, batzorde parlamentario batek “Euskal Irrati-Telebista” entearen sozietate publikoen jarduketa kontrolatuko du, halako moldez non ez baita haien funtzionamendua galaraziko.

IV. KAPITULUA

Antena- eta zuzenketa-eskubidea

21. artikulua

1. Talde sozial eta politiko ordezkagarriek eskubidea izango dute, lege honen xede diren komunikabide publikoetara iristeko. Eskubide hori egikaritzeko, Administrazio Kontseiluak, zuzendari nagusiarekin bat eta bakoitzari dagozkion eskumenak egikaritzuz, irizpide objektiboak finkatuko ditu; irizpideok erabakitzeak, kontuan hartuko dira: talde horiek instituzio komunetan, lurralde historikoetan eta Autonomia Erkidegoko udaletan daukaten ordezkaritza, eta beharrezko jotzen dituen sindikatu- edo ugazaba-ordezkaritzako irizpideak, eta gizarte- eta kultura- intereseko beste edozein irizpide.

2. Antena-eskubidea indar gutxiagoko talde politiko, sozial eta kulturalentzat ere bermatuko da.

¹⁴⁴ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, aldatua.

22. artikulua

1. Eztabaida parlamentarioak geroago ematen direnean, edo horiei buruzko informazioan, talde parlamentario bakoitzarentzat emandako antena-denbora hark Eusko Legebiltzarrean duen ordezkartzaren proportziokoa izango da.

2. Hauteskunde-kanpainenetan zehar hauteskunde-arauek aurreikusten duten araubide berezia aplikatuko da. Araubide hori hauteskunde-batzorde eskudunak aplikatu eta kontrolatuko du, zeinak bere egitekoa Administrazio Kontseiluaren eta zuzendari nagusiaren bitartez beteko baitu; izan ere, horiek hartuko dituzte hauteskunde-batzordeak ezarritako irizpideak betetzeko beharrezkoak diren erabakiak.¹⁴⁵

23. artikulua

Eusko Jaurlaritzak, aldian-aldian, komunikabide sozialen zerbitzu publikoren izaeratik eratortzen diren programazio-betebeharrak finkatu ahal izango ditu, eta, Administrazio Kontseiluari bere iritzia eskatu ondoren, horiek betearazi.

24. artikulua

Eusko Jaurlaritzak, beharrezko irizten dien interes publikoko nahi beste adierazpen edo komunikazio programatu eta zabaldu ahal izango ditu, horien jatorria adieraziz. Larrialdietako arrazoiengatik, zeinak Jaurlaritzak horrelakotzat hartuko baititu, komunikazio eta adierazpen horiek berehala zabalduko dira.

25. artikulua

Hedabideen zuzendariak behartuta egongo dira, Administrazioak ente publikoko zuzendariaren bidez bidaltzen dizkion ohar eta komunikatuak zabaltzera eurok jasotzen dituen egunaren biharamunean; eta Administrazioaren eskumenari eta eginkizunari dagozkien egintzen gainean emandako informazioak zuzendu edo argituko ditu. Zuzenketa zabalduko beharko da, bera sortu zuen informazioa zabaldu zen ordutegi bereko informazio-programan.

V. KAPITULUA

Ihardespen-eskubideaz

26. artikulua

Irratiz eta telebistaz zabalduko edozein informazioengatik bere burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartzen duen edozein pertsona fisiko edo juridikok, bere kabuz edo behar bezala legitimaturiko ordezkarien bitartez ihardesteko eskubideaz egikaritu ahal izango du.

Era berean, eskubide hau dagokio interes orokorrak defendatzeko legitimaturik dagoen beste edozein organismori, baldin eta interesok kalteturik badaude.

27. artikulua

1. Ihardespen-eskubidea egikaritzeari dagokionez, ezin izango dute euren burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartu literatura-, arte-, zientzia-lanen edo antzeko lanen egileak, edo modu profesionalean jendaurreko ikuskizunetan diharduten pertsonak,

¹⁴⁵ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

lan horien kritika horien egikaritzan adieraziak edo aipatuak direnean, baldin eta kritika:

a) interesdunen jendaurreko jarduerari lotzen bazaio edo arte- edo zientzia-balioespenari lotzen bazaio, eta

b) lege honetan aitortzen diren printzipio eta eskubideen errespetuaren barruan eginda badago.

2. Adierazpen-askatasunaren bermeen esparruan, pertsona hauek ere ezin izango dute euren burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartu: edozein izaeratako jarduera publikoa egiten dutenak edo egin dutenek, baldin eta adierazpena edo aipamena jarduera horri badagokio eta lege honetan aitortzen diren printzipio eta eskubideen errespetuaren barruan eginda badago.

28. artikulua

Ihardespena argitzearen edo zuzenketaren gaiari lotu beharko zaio, eta horren zabalkundea doan egingo da.

29. artikulua

Ihardespen-eskabidea, hala behar izanez gero, haren oinarri den dokumentazioarekin batera, haren zabalkundea egin behar duen hedabidearen zuzendariari bidaliko zaio.

Ihardespena zabaldu beharko da bera hedabidearen zuzendariak jasotzen duen egunaren biharamunean, baldin eta gai den informazioa edo iritzia eguneroko espazio batean zabaldu bada, edo hurrengo zazpi egunen barruan bestelako kasuetan.

30. artikulua

1. Ihardespena sartu beharko da informazioa edo iritzia zabaldu zen espazio berean, baldin eta hori maiztasun erregularreko informazio-espazio batean zabaldu bazen. Gainerako kasuetan, ihardespena sartuko da adierazpena edo aipamena egin zen espazioaren antzeko bat zabaldu aurretik.

2. Aurrekoa ezertan galarazi gabe, ihardespena sorrarazi zuen iritzia edo informazioa informaziokoa ez den espazio batean eman bada, eta, edozelan ere, iritzia telebistako edo irratiko informazio-profesionalenak ez direnean, ukituak eskatu ahal izango du ihardespena espazioaren haren antzeko batean irakur dadila. Edozelan ere, hedabidearen zuzendariaren edo Administrazio Kontseiluaren ebazpena lotuko zaie hedabidearen izaeratik eratortzen diren eskakizunei eta programazioaren beharrian objektiboei.

31. artikulua

Ihardespen-eskubidearen egikaritzak iraungiko da, baldin eta informazioa edo iritzia zabaldutako egunetik hasi eta honako epe hauen barruan egikaritzen ez bada:

1. Emankizunaren hedapeneko biztanleguneetako egoiliarrak direnean, zazpi egun natural.

2. Estatuaren penintsulako beste zona batzuetako egoiliarrak direnean, hamabost egun natural.

3. Estatuaren penintsulatik kanpoko lurraldeetako edo atzerriko egoiliarrak direnean, hogeita hamar egun natural.

32. artikulua

1. Hedabidearen zuzendariak ihardespena ukatzen badu, ukatzearen aurkako errekurtsua jarri ahal izango zaio Administrazio Kontseiluari bost eguneko epearen barruan; Kontseiluak, berriz, hiru eguneko epearen barruan, gehienez, ebatzi beharko du, administrazio-bideari amaiera emanez. Ukatzeak jakinarazi beharko dira.

2. Administrazio Kontseiluari errekurtsua jartzeko epea kontatuko da ukatzea jakinarazten den egunaren biharamunetik hasita, eta, nolana ere, 32. artikuluan aipatutako epeak bukatutakoan.

3. Administrazio Kontseiluaren ebazpena ihardespena sartzearen aldekoa bada, erantzun hori 31. artikuluan ezarritako irizpideen arabera zabaldu beharko da

4. Administrazio Kontseiluaren ebazpena ukatzailea bada, haren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsua jarri ahal izango da.

33. artikulua

Ukatzea arrazoitua izango da, eta honako arrazoi hauek baino ezingo ditu oinarri izan:

a) Idazkiaren edukia ez mugatzea hura sorrarazi zuten aipamenak edo esanak argitzera.

b) Ihardespenaren edukiak haustea indarrean dagoen ordenamendu juridikoak ezartzen dituen mugak.

c) Ihardespen-eskubidea egikaritzeko modua nabarmen bidegabea izatea.

d) Informazioaren edo iritzia ihardespena horretarako legitimazioa dutenek egin izatea puntu beren gainean, lege honen 27. artikuluan ezarritakoaren arabera.

e) Informazioa edo iritzia komunikabideak berez eta eskatzen den modu berean edo antzekoan argitua izatea.

f) 28. artikulua aipatzen dituen inguruabarretako bat gertatzea.

34. artikulua

Eskubide honen egikaritzak ez ditu galarazten ustez egindako kalteengatik jar daitezkeen akzio penal edo zibilak.

VI. KAPITULUA

Kudeaketa-moduak

1. ATALA

Kudeaketa publikoa

35. artikulua

1. Euskal Irrati-Telebistaren zerbitzu publikoen kudeaketa lege honetako xedapenek eraenduko dute, eta ezartzen diren zerbitzu komunak atxikiz egingo da kudeaketa hori.

2. Ente publikoaren gobernu-organoeak hartzen dituzten erabakien eta horiei darizkien uzien ardura izango du kasuan-kasuan eskumena duen jurisdikzioak, gobernu-bidean aurretik ezein erreklamaziorik jarri behar izan barik.

36. artikulua

1. Ente publikoaren organigramari eta horren aldaketei buruz Administrazio Kontseiluak txostena eman beharko du nahitaez, eta haren erabakia loteslea izango da zuzendari nagusiarentzat.

2. Ezingo da zuzendaritzako langilerik izendatu behar bezala onetsitako organigraman ez dauden lanpostuetarako.

2. ATALA

Merkataritza-kudeaketa

37. artikulua

Irrati-telebistako zerbitzuak kudeatuko dira horretarako sortzen diren sozietate publikoen bitartez.

38. artikulua

Aurreko artikulua aipatzen dituen sozietateen kapitala oso-osorik Autonomia Erkidegoak harpidetuko du, erabat ente publikoarena izango da, eta ezingo da besterendu, hipotekatu, kargatu, pignoratu edo kostu bidezko edo doako ezein formatan laga.

39. artikulua

Ente publikoak irrati-difusioko irrati-etxeak eskuratu ahal izateko, maiztasun eta potentzien administrazio-emakidaren titulartasunean subrogatu beharko du.

40. artikulua¹⁴⁶

1. Entea eratuta, ente publikoko zuzendari nagusiak sozietate publikoen zuzendariak izendatu ahal izango ditu, lege honen 9.1 b) artikuluan xedatutakoa betetzeko.

2. Sozietate publikoen zuzendariak edo, hala badagokio, ente publikoaren zuzendari nagusia izango dira haien administratzaile bakarrak, eta sozietate anonimoen legeria orokorrean administratzaile horientzat ezarritako ahalmenak izango dituzte eta hartan ezarritako baldintzak bete.

3. Sozietate publikoen zuzendariak eta haietan organikoki sartuta dauden hedabideen zuzendariak izango dituzte ente publikoaren zuzendari nagusiarentzat ezarritako bateraezintasun berdinak.

41. artikulua

1. Jaurlaritzak, zuzendari nagusiaren proposamenez, eta Administrazio Kontseiluarekin elkar hartuta, eskumendeko sozietateak sortu ahal izango ditu, kudeaketa eraginkorragoa bermatzeko.

¹⁴⁶ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

2. Sortzen diren eskumeneko sozietateak, betiere, kapital publikokoak izango dira, eta aurreko artikuluetan aipatutako araubide juridikoaren mendean egongo dira.

VII. KAPITULUA

Aurrekontuak eta finantzaketa

42. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entearen aurrekontua lege honi eta Autonomia Erkidegoaren Aurrekontuen Lege Orokorrari lotuko zaie.

43. artikulua

Sozietate publiko bakoitzak bere aurrekontu bereziak izango ditu, horiek Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorreari erantsiko zaizkie, eta Legebiltzarrak onetsi beharko ditu.

Lege honen 42. artikulua babespean sortzen diren eskumendeko sozietateek aurrekontu-araubide bera izango dute.

Aurrekontuak egin eta kudeatuko dira aurrekontu-orekaren printzipioaren mendean.

44. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entearen aurrekontua eta sozietate kudeatzaile eta filialen aurrekontuak ezertan galarazi gabe, aurrekontu kontsolidatu bat ezarriko da, bai behin-behineko edo behin betiko mentsak saihesteko, bai ments horiek aurrekontu kontsolidatu honetan sartuta dauden erakundeen superabitaz estali ahal izateko.

45. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entea eta beraren zerbitzuen sozietate publiko kudeatzaileak finantzatuko dira Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorren pentzudan eta egiten diren jardueren diru-sarrerara eta etekinen bitartez.

46. artikulua¹⁴⁷

1. “Euskal Irrati-Telebista” entearen ondarea eta sozietate publiko kudeatzaileena, ondorio guztietarako, Euskal Autonomia Erkidegoaren ondarean sartuta geldituko dira, eta jabari publikokotzat hartuko dira, bakoitzari dagokion zerbitzu publikoari lotutako ondare gisa. Salbuetsita egongo da edonolako tributu edo kargetatik.

2. Euskal Irrati-Telebista ente publikoaren ondarea, Euskadiko ondarean txertatuta egonik, lege honetan ezarritakoak eta Euskadiko ondarea arautzen duen legeriak xedatutakoak eraenduko dute, honako berezitasun hauek ere aintzakotzat hartuta:

a) Nolanahi den ere, Euskal Irrati-Telebista ente publikoari dagozkio enteak berak sortutako edo eskuratutako ondasun higigarriak, jabetza gorpuzgabeak eta enpresa-ondarea eskuratzeko, kudeatzeko, administratzeko, ustiatzeko eta besterentzeko titulartasuna eta eskumenak.

¹⁴⁷ Azaroaren 6ko 2/2007 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bateginaren azken xedapenetako lehenengoaren arabera gehitu eta idatzitako paragrafoa (EHAA 15/2008.01.22).

b) Enteak zuzenbide pribatuaren arabera ustiatu, errentan eman edo laga ahal izango ditu programak ekoizteko instalazioak, haiei lotutako ondasun higigarriak eta haietatik sortutako programak eta azpiproduktuak.

c) Gobernu Kontseiluak dekretu bidez ezarri ahal izango ditu prozedura-arauak eta entearen organoei eskumenak esleitzeko arauak, zuzenbide pribatuari lotutako prozesu-jardunak egikaritzeko, era horretara publizitate, gardentasun, lehia, objektibotasun eta kudeaketaren errentagarritasunaren printzipioak bermatuta gera daitezten.

VIII. KAPITULUA

47. artikulua¹⁴⁸

1. Lan-legerian xedatutakoak eraenduko ditu ente publikoko eta beraren sozietateetako langileak.

2. Ente publikorako eta beraren sozietateetarako langileak hautatuko dira deialdi publikoaren bidez eta merezimendu eta gaitasunaren printzipioetan oinarritutako sistemen arabera.

3. Administrazio Kontseiluko kide izateak ez du, inoiz ere, ente publikoarekiko eta beraren sozietateekiko lan-eskubiderik sorraraziko.

48. artikulua

1. Zuzendari, errejidore, langile, gidoilari, ekoizle, aurkezle gisa edo jendaurrerako programetan antzeko postuetan diharduten ente publikoko langileak 41. artikuluko aipatzen dituen bateraezintasunen mende egongo dira, eta ezingo dute jarduera berdina edo antzekoa egin, izan ordainpekoa izan ordaingabea, lokal publikoetan. Jendaurrean programak edo jardunak noizbehinka aurkeztea bateraezintasun horretatik kanpo gelditzen da.

2. Erosketa- edo kontratazio-zerbitzuetako langile teknikoak edo zerbitzu horiek hobeto kudeatzeko sor daitezkeen eskumendeko sozietateetako teknikariak ere 41. artikuluko bateraezintasun-araubidearen mende egongo dira.

3. Ente publikoaren edo beraren sozietateen plantillan langile finko gisa sartuz gero, egoera hori bateraezina izango da ordu berean besterentzako beste edozein jarduera ordaindu egitearekin.

Lehenengo xedapen gehigarria

“Radio Vitoria, SA” sozietate publikoa “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren barruan sartzen da.

Bigarren xedapen gehigarria

Ahalmena ematen zaio Jaurlaritzari lege hau erregelamendu bidez garatzeko, hura indarrean jartzen denetik sei hilabeterainoko epean.

Azken xedapena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

¹⁴⁸ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

6.2.3. 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen erabilera normalizatzeko oinarrizkoa¹⁴⁹

Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoen esku jartzen dute euskararen erabilera normalizatzera eta garatzera bideratutako neurriak hartzea, bere bi ikuspegiak kontuan hartuz: bai euskal herriaren kultura-ondarearen funtsezko osagai denez eta bai, gaztelaniarekin batera, Autonomia Erkidegoko lurraldean erabilera ofizialeko hizkuntza denez.

Horretaz, bada, euskara gure Erkidegoaren nortasunaren ezaugarri nabarmenena eta objektiboena dela ezagutzen dugu eta, euskara jakinez eta erabiliz, gizakiak erkidegoan bete-betean txertatzeko tresna dela.

Euskara Euskal Herriaren hizkuntza propioa izateak eta gaztelaniarekin batera hizkuntza ofizial izateak, arrazoi bat ala beste dela eta euskara erabili ezin duten herritarren eskubideei inongo kalterik ez diete ekarri behar, inondik inora, Euskal Herriko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua 3. zenbakian propio esaten denarekin bat.

Hizkuntza Euskal Herriko herritar guztien integrazio-tresna gisa aitortuz gero, euskal herritarrek hizkuntza arloan dituzten eskubideak lege-ordenamenduan jasotzeari ekin behar zaio eta, bereziki, hizkuntza ofizial bietako edozeinetan hitz egitekoa eta Euskal Herria gordailu duen kultura-ondarearen funtsezko zati den aldetik gure hizkuntzari zor zaion babesaren ziurtasuna.

Legearen oinarri diren printzipio orokorretatik abiatuta, atariko tituluak euskara Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren hizkuntza propio gisa aitortzen du, eta euskara eta gaztelania haren lurraldean hizkuntza ofizial gisa. Titulu berean hizkuntza-arrazoiengatik diskriminazioa galarazten da.

Lehen tituluak hizkuntzaren alorreko herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak ukitzen ditu.

Bigarren tituluak botere publikoen jarduera arautzen du. Lehen kapituluak euskararen erabilera Administrazio Publikoan aipatzen du eta bertan Autonomia Erkidegoaren Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen da. Erregistro publikoetan dokumentuak inskribatzea ere arautzen da eta agintzen da arau-xedapen zein administrazio-ebazpen eta -egintza orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko duela argitaratzeko, jakinarazpen eta adierazpenak bezala. Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izateko. Autonomia Erkidegoko herrien eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak finkatzeko eskumena Jaurlearitzari, lurralde historikoetako foru-organoei edota toki-korporazioei aitortzen zaie. Bide-seinale eta mezuak nola idatzi arautzen da. Bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautzeko ahalmena Jaurlearitzari ematen zaio eta, halaber, Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortzekoa. Botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dutela zehazten da, eta baita Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan ere.

¹⁴⁹ <https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/1982/12/8201955a.pdf>
http://www.euskara.euskadi.eus/contenidos/informacion/argitalpenak/eu_6092/adjuntos/EUSKARAR_ENLEGEA_WEB.pdf

Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak aurreikusten dira.

Bigarren kapituluak euskararen erabilera irakaskuntzan arautzen du. Ikasle guztiei aitortzen zaie irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea eta aukeratu ez duen hizkuntza ofizialaren derrigortasuna arautzen da. Irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatzeko ardura Jaurlaritzari ematen zaio, eta baita ikasleek bi hizkuntza ofizialak benetan menderatzera bideratutako neurriak hartzea ere eta ikasketa-planen egokitzapena. Irakasleen prestakuntzari dagokionez, irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten beren ikasketa-planak egokitu dira. Euskararen irakaskuntzan salbuespen posibleak ere aurreikusten dira.

Hirugarren kapituluak euskararen erabilera hedabideetan arautzen du, informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea aitortuz. Jaurlaritzari egozten dio euskara Autonomia Erkidegoko hedabideetan sustatzeko ardura eta Espainiako Irrati-Telebistan bultzatzekoa eta euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartzea irratian, egunkari eta aldizkarietan, irudiaren eta soinuaren grabazioetan eta abarretan.

Laugarren kapituluak euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional ukitzen ditu; helduen euskalduntzea eta alfabetatzea eta hainbat alorretan euskararen erabilera bultzatzeko ardura Jaurlaritzari egozten dio eta lege honen aplikazioa eta garapena bateratzeko Jaurlaritzak topagune bat sortuko duela aurreikusten du.

Bosgarren kapitulan Jaurlaritzari egozten zaio euskararen batasuna eta normalizazioa begiratzea, hizkuntza ofizial komun denez.

Xedapen gehigarriak Jaurlaritzari egozten dio Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararekin loturiko lana egiten duten instituzio edo botereekiko harremanak bideratzea.

Xedapen iragankorrek gaur egungo egoeratik lege hau bete-betean aplikatu eta garatu ahal izan daitezen egoerara zubi egiten du, legearen espiritua beste lege eta araudietan gatzatu artean arau-hutsunerik egon ez dadin.

Legeak xedapen indargabetzailea eta azken xedapen bat ere baditu, non eta esku ematen zaion Jaurlaritzari legea erregelamendu-mailan garatzeko.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

Euskararen eta gaztelaniaren erabilera lege honetan xedatutakoari eta lege hau garatzeko Legebiltzarrak eta Jaurlaritzak ematen dituzten gainerako xedapenei lotuko zaie Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean.

2. artikulua

Euskara da Euskal Herriko hizkuntza propioa.

3. artikulua

Euskara eta gaztelania dira hizkuntza ofizialak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan.

4. artikulua

Botere publikoek Euskal Autonomia Erkidegoan hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin zainduko dute eta neurri egokiak hartuko dituzte.

LEHEN TITULUA

KAPITULU BAKARRA

Herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak hizkuntzaren alorrean

5. artikulua

1. Euskal Herriko herritar guztiek dute hizkuntza ofizialak jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, bai ahoz eta bai idatziz.

2. Euskal Herriko herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Administrazioarekin edota Autonomia Erkidegoan kokatutako edozein organismo edo erakunderekin harremanak euskaraz zein gaztelaniaz izateko eskubidea, ahoz nahiz idatziz.

b) Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan izateko eskubidea.

c) Aldizkariak eta irrati-telebistetako eta beste hedabideetako emanaldiak euskaraz jasotzeko eskubidea.

d) Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea.

e) Edozein bilkuratan euskaraz mintzatzeko eskubidea.

3. Botere publikoek eskubide hauen erabilera ziurtatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

II. TITULUA

Botere publikoen jarduera

I. KAPITULUA

Euskararen erabilera Administrazio Publikoan Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan

6. artikulua

1. Herritar guztiei aitortzen zaie, Autonomia Erkidegoko lurraldean, Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, eta beren aukerako hizkuntza ofizialean hartuak izatekoa.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko bitartekoak bideratuko eskubide hori arian-arian gauzatu dadin bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok esku hartzen duen espediente edo prozeduretan, alde biek adostasunez erabakitzen duten hizkuntza erabiliko dute botere publikoek. *Adostasunik ez badago, espedienteari edo prozedurari hasiera eman dion pertsonak*

*aukeratutakoa erabiliko da, betiere, bakoitzak nahi duen hizkuntzan informazioa jasotzeko duen eskubidea gorabehera*¹⁵⁰.

7. artikulua

1. Autonomia Erkidegoaren mendeko erregistro publikoetan, direla Jaurlaritzarenak, beraren ente autonomoenak, foru-administrazioenak, toki-administrazioenak edota besterenak, dokumentuak inskribatzea dokumentuok idatzita dauden hizkuntza ofizialean egingo da.
2. Autonomia Erkidegoaren mendeko ez diren erregistro publikoetan, Eusko Jaurlaritzak euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du, eskumena duten organoekin elkar hartuta.
3. Inskripziook erakusteko nahiz ziurtagiriak luzatzeko, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetarako itzulpena ziurtatuko da.

8. artikulua

1. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako botere publikoek emandako arau-xedapen zein ebazpen ofizial orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du zabalkunde ofiziala egiteko.
2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako botere publikoek esku hartzen duten egintza guztiek eta baita Administrazioaren jakinarazpen eta adierazpenek ere bi hizkuntzetan idatzita egon beharko dute, salbu eta interesdun partikularrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat berariaz erabiltzea aukeratzen badute.
3. *Aurrekoan agindutakoa gorabehera, botere publikoek euskara bakarrik erabili ahal izango dute toki-administrazioaren eremuan baldin eta, udalerraren ezaugarri soziolinguistikoak direla-eta, herritarren eskubideak kaltetzen ez badira.*¹⁵¹

9. artikulua

1. Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiek beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izango dute, inolako itzulpenik ezin eska dakiekeela.
2. Euskaraz aurkeztutako idazki eta agiriak, eta baita epaile-jardunak, balio eta eragin-indar osokoak izango dira.
3. Eusko Jaurlaritzak, dagokien organoekin elkar hartuta, Euskal Herriko Justizia Administrazioan euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du.

10. artikulua

1. Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde, udalerrri, biztanlegune, geografia-gorabehera, hiribide eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak Jaurlaritzak, lurralde historikoetako foru-organoei edota toki-korporazioei finkatuko dituzte, zeinak bere eskumenen eremuan eta, betiere, jatorrizko izen euskaldun, erromantze ala gaztelaniazkoa errespetatuz, hizkuntza bakoitzari dagokion idazkera akademikoarekin.

¹⁵⁰ *Letra etzanez* ageri den tartekia Konstituzio Auzitegiak konstituziokontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

¹⁵¹ *Letra etzanez* ageri den paragrafoa Konstituzio Auzitegiak konstituziokontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

Aurreko paragrafoan aipatutako izen ofizialei buruzko gatazka pizten bada toki-korporazioen eta Eusko Jaurlaritzaren artean, Eusko Jaurlaritzak ebatziko du Euskaltzaindiari iritzia eskatu ondoren.

2. Kale-bideetan jarritako bide-seinale eta mezuak bi hizkuntzetan idatzita egongo dira, betiere nazioarteko arauak errespetatuz eta erabiltzaileentzako ulergarritasun- eta segurtasun-eskakizunak betez.

3. Bi izenok zeharo desberdinak badira, biak izango dira ofizial, besteak beste, bide-seinaleetarako.

11. artikulua

Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan inprimakiak, iragarkiak eta herritarrentzako mezuak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

12. artikulua

*1. Jaurlaritzak bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautuko ditu.*¹⁵²

2. Halaber, Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortuko du, Autonomia Erkidegoko herritarrentzat eta erakunde publikoentzat lan egingo duena, itzulpenen zehaztasuna eta baliokidetzat juridikoa ziurtatzeko.

13. artikulua

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dute.

14. artikulua

1. Lege honen 6. artikuluan aitortutako eskubideak gauzatzeko, botere publikoek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak hartuko dituzte.

2. Botere publikoek finkatuko dute zein lanpostutarako izango den nahitaezko bi hizkuntzak jakitea.

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko Administrazioko gainerako lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaprobetan hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko da kontuan merezimendu gisa, besteak beste. Administrazioak finkatuko du lanpostu-maila bakoitzerako zein pisu izango duen.

II. KAPITULUA

Euskararen erabilera irakaskuntzan

15. artikulua

Ikasle guztiei aitortzen zaie irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea irakasmala guztietan.

Horretarako, Legebiltzarrak eta Jaurlaritzak neurri aproposak hartuko dituzte Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzan elebitasuna gero eta orokorragoa izan dadin.

¹⁵² *Letra etzanez* ageri den paragrafoa Konstituzio Auzitegiak konstituziokontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

16. artikulua

1. Unibertsitate-hezkuntza hasteraino egiten diren ikasketetan nahitaezkoa izango da ikasketok hartzeko guraso edo kuradoreak edota, hala denean, ikasleak berak, aukeratu ez duen hizkuntza ofiziala irakastea.

2. Dena den, Jaurlaritzak ikastetxe bakoitzean irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatuko ditu, guraso-kuradoreen nahia eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa kontuan.

3. Ikasketa arautuak Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean irakasten duten diru publikoz lagundutako ikastetxe pribatuek euskara eta gaztelania irakatsiko dituzte nahitaezko ikasgai gisa.

17. artikulua

Jaurlaritzak, nahitaezko ikastaldia bukatzerakoan ikasleek, aukera berdinetan, bi hizkuntza ofizialak benetan erabiltzeko adina menderatuko dituztela ziurtatzera bideratutako neurri guztiak hartuko ditu; halaber, euskal giroa ziurtatuko du, euskara ikastetxeetako barne- nahiz kanpo-jardueretan eta administrazio-jardun eta -dokumentuetan ohiko tresna bihurtuz.

18. artikulua

Ikasketa-planak 15., 16. eta 17. artikuluetan finkatutako helburuei egokituko zaizkie.

19. artikulua

Irakasleen prestakuntzarako unibertsitate-eskolek beren ikasketa-planak egokituko dituzte, irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten, nork bere espezialitatearen eskakizunen arabera.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, euskarazko irakaskuntzarako eskubidea gauzatzeko, irakasleria gero eta euskaldunagoa lortzeko bitartekoak jarriko ditu.

2. Halaber, lege honen 15. eta 16. artikuluetan aurreikusitakoa betetze aldera, euskara jakitea zein irakaspostu edo ikasgelatarako izango den nahitaezko zehaztuko du.

21. artikulua

OHoko ikasketak Euskal Herriko Autonomia Erkidegotik kanpo hasita dituzten ikasleak edota beren ohiko bizilekua Autonomia Erkidegoan ez dutela behar bezala egiaztatzen dutenak, euskara ikastetik salbuetsita gera daitezke, horretarako finkatuko den prozedurari jarraituz.

III. KAPITULUA

Euskararen erabilera hedabideetan

22. artikulua

Herritar guztiei aitortzen zaie gizarte-hedabideen aldetik euskaraz zein gaztelaniaz informatuak izateko eskubidea.

Horretarako, hedabideetan euskararen presentzia areagotzera bideratutako neurriak hartuko ditu Jaurlaritzak, hizkuntza ofizial bien erabilera arian-arian berdintzeraino.

23. artikulua

Jaurlaritzak, aurreko artikuluan ezarritako bi hizkuntzen arteko berdintasuna ziurtatze aldera, Autonomia Erkidegoko hedabideetan euskara lehentasunez erabili dadin bultzatuko du.

24. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-normalizazioa bultzatuko du Espainiako Irrati-Telebistaren emanaldi-zentroetan, euskarak, Euskal Herriko hizkuntza propioa denez, behar duen presentzia izan dezan.

25. artikulua

Jaurlaritzak, 22. artikuluan aitortutako eskubidea arian-arian bermatzeko, euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartuko ditu eta, nolana ere, honako hauetan hedatu eta benetan erabiltzea ahalbidetuz:

- irratian,
- egunkari eta aldizkarietan,
- zineman,
- antzerki eta ikuskizunetan,
- irudiaren eta soinuaren grabazioetan.

Horretarako, gaiok ukitu eta arautzen dituzten legeetan titulu apropos bana garatuko da.

IV. KAPITULUA

Euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional

26. artikulua

Euskal botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte eta beharrezko bitartekoak jarriko gizarte-bizitzako alor guztietan euskararen erabilera sustatzeko, herritarrek salerosketako, kulturako, elkarteetako, kiroleko, erlijiozko edota beste edozein motatako jarduera guztiak euskaraz garatu ahal izan ditzaten.

27. artikulua

1. Euskal botere publikoek euskararen erabilera sustatuko dute publizitatean.
2. Halaber, euskal giroa eta euskara errotulazioan erabiltzea bultzatuko dute, era guztietako erakunde komertzial, atsedenerako, kulturarako zein ofizialtasunik gabeko elkarteetan.

28. artikulua

Jaurlaritzak helduen euskalduntzea eta euskaldunen alfabetatzea bultzatuko ditu, horretarako ente publiko bat sortuz. Eusko Legebiltzarraren lege batek finkatuko du horretarako araubidea.

29. artikulua

Jaurlaritzak, euskararen erabileraren normalizazioa ahalbidetzeko, lege hau gauzatu eta garatze aldera instituzio guztien lanak eta ahaleginak aztertu, bideratu eta bateratzea helburu izango duen topagune bat sortuko du.

V. KAPITULUA

Euskararen erabilera hizkuntza idatzi ofizial gisa

30. artikulua

Jaurlaritzak euskararen batasuna eta normalizazioa begiratuko ditu, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde osoan idatzizko hizkuntza ofizial komun denez, Euskal Herriaren kultura-ondarearen funtsezko zati diren euskalkieiei bizirik diren tokietan zor zaien errespetua gorabehera.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Jaurlaritzak, bere eskumenen eremuan, Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararen ikerketan, babesean eta sustapenean lan egiten duten instituzio edo botereekiko kultura harremanak bideratuko ditu.

Bigarrena.— Jaurlaritzak, Euskal Herriko plangintza soziolinguistikorako mapa egingo du eta aldian-aldian berraztertuko, Eusko Legebiltzarrari jakinarazi ondoren.

Hirugarrena.— Eusko Jaurlaritzak, horretarako eskumena duten organoekin elkar hartuta, euskararen erabilera Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Estatuaren Administrazioan arian-arian normalizatzeko neurriak hartzea bultzatuko du, lege honen 6., 8., 11., 13. eta 14. artikuluetan araututakoetan.

Xedapen iragankorrak

Lehenengoa.— Lege hau indarrean jarri aurretik administrazio publikoetan hasita dauden prozedura eta espediente guztiek hasi ziren hizkuntzan jarraituko dute amaitu arte.

Bigarrena.— Jaurlaritzak, tokian tokiko botere publikoek eskaturik eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa bereziki kontuan hartuz, aldi baterako salbuetsi ahal izango du, bere eskumenen eremuan, lege honen artikuluen aplikazioa, betiere Konstituzioaren edo Estatuaren aginduz nahitaezkoak ez badira.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurkako maila bereko nahiz beheragoko xedapen guztiak.

Azken xedapena

Lege hau garatu eta gauzatzeko beharrezko diren erregelamendu-mailako xedapenak emateko esku ematen zaio Jaurlaritzari. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean lege hau.

6.2.4. 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, “Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzkoa”¹⁵³

ZIOEN AZALPENA

Pertsonak administrazio publiko guztien funtsezko osagaia da. Baieztapen horrek, administrazio guztiei modu orokorrean aplikatzeaz gain, garrantzi berezia dauka Euskadiko Autonomia Erkidegoan.

Euskal Herriak autogobernua lortzeak eta administrazio autonomo berria sortzeak ezinbesteko baldintza bihurtzen dute prozesu autonomikoaren zerbitzuko langileak, kalifikazio eta eraginkortasun tekniko handiena dutenak, aukeratu eta prestatzea.

Autonomia Administrazioarekin batean, Euskadiko lurralde historikoen eta udalek ere helburu berdinak dituzte euren funtzionarioen trebakuntza teknikoari eta prestakuntzari buruzkoetan. Eraginkortasun-eskakizun horiei batu behar zaie Euskal Herriko administrazio guzti-guztiek duten ezinbesteko beharrezana, nola den funtzio publikoaren euskalduntze sakona lortzekoa. Beharrezana eta interes horiek batera suertatu dira, eta batze horri presako ataza hau erantsi behar zaio: gure herriaren berezitasun juridiko eta ekonomikoen ikerketa zientifikoa sustatzekoa; bada, horrek guztiak justifikatzen du Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzea, eta, gure ustez, institutu horrek giltzarri izan behar du Euskadiko administrazio publiko guztien eraikuntzan.

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren mila bederatzehun eta hirurogeita hemeretzi urtarilaren hamabosteko erabaki batez sortu zen, Administrazio Publikoaren langileen prestakuntza-beharrezanean aurre egiteko aurreautonomiaren garaian, eta haren estatutuak mila bederatzehun eta laurogeiko otsailaren hogeita seian onetsi ziren (Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari Ofiziala, 37. zk.). Garai hartan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren orduko eskumen murrizten arabera, bera fundatu zen nortasun juridikoa emango zion lege formal baten babesik gabe, eta hutsune hori da lege honek zuzendu nahi duena. Ildo horretatik, Administrazio Publikoaren Euskal Institutua, administrazio publikoko beste institutu ospetsu batzuen lortzei jarraituz, organismo autonomo legez eratzen da, nortasun juridikoa duena, Lehendakaritza Sailari atxikia dena, eta eginkizun-eremu legez Euskadiko Autonomia Erkidego osorainokoa duena. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legearen funtsezko lerroek oinarritzko alderdi hauek dituzte:

Lehenengo eta behin, funtzionarioak aukeratzea du legeak Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren xedeetako bat. Horri dagokionez, lege-testuaren 4.1 artikulua idazkerak salbu utzi nahi ditu, bai Autonomia Erkidegoak funtzio publikoaren arloan dituen eskumenei eragin diezaieketen estatuaren arauak, bai Lurralde Historikoen Legearen eta Euskal Herriko Toki Araubidearen Legearen etorkizuneko lege-testuak. Horien edukia dena dela, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak beti aukeratu ahal izango ditu funtzionarioak, lege horiek

¹⁵³ EHAren 117. zenbakian, 1983ko abuztuaren 6ko alean argitaratu zen.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19830016_f_eus.html

eskudantzia hori ematen diotenean, bai eta aukeraketa hori egin ahal izango du eskuordetzaz edo beste administrazio publiko batekin egindako hitzarmenaz.

Bigarrenez, organismo autonomoa denez, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak bere aurrekontua izango du, berari dagozkion eginkizunak bete ahal izateko.

Oinarrizko printzipio horien ganean, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legeak institutu hau arautzen du, eta berak Euskal Herriko administrazio publiko osoaren mesedetan egiten duen lana funtsezkoa da.

I. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren araubide juridikoa

1. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzen da, Euskal Herriko administrazio publiko instituzionalaren baitan. Administrazio Publikoaren Euskal Institutua organismo autonomo administratibo gisa eratzen da, eta Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari atxikia da.

2. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak nortasun juridikoa du, eta badu behar besteko eskuarte bere xedeak betetzeko.

3. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak Gasteizen du bere egoitza.

4. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren xedeak honako hauek dira:

1. Euskal Herriko Autonomia Administrazioak kontratatu beharreko funtzionarioak aukeratzea, alor horretan bere jarduketak Lehendakaritza Saileko zerbitzu eskudunekin koordinatuz.
2. Funtzionarioak aukeratzea, betiere beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak hori egitea ematen diotenean.
3. Euskal Herriko Autonomia Administrazioaren funtzionarioen edo kontratatuen prestakuntza hobekuntza, edo beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak hori egitea ematen diotenean.
4. Lankidetzaren sustatzea lurralde historikoekin, udalekin eta Euskadiko Toki Administrazioaren gainerako erakundeekin, horien langileen prestakuntzan eta hobekuntzan.
5. Administrazio Publikoan euskara sartu, zabaldu eta aplikatu, eta normalizatzea, bai eta administrazio-hizkera finkatzea ere, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizko Legean xedatutakoa betetzeko.
6. Euskal Herriko administrazio publikoen berezitasun juridiko, finantzario eta estatistikoak ikertu, irakatsi eta zabaltzea.

7. Euskal Herriko administrazioetan administrazioaren zientzia ikertu, irakatsi eta zabaldu, eta ezartzea.

8. Trukeak eta hitzarmenak ezartzea Espainiako edo atzerriko antzeko erakundeekin.

5. artikulua

Bere xedeak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak honako hauek egin ahal izango ditu:

1. Komenigarri irizten dien atalak, sailak edo zerbitzuak antolatzea.
2. Pertsona kualifikatuen lankidetzak eskatzea, ikastordua, mintegiak, hitzaldiak emateko edo lan berezi eta zientifikoak egiteko.

6. artikulua

Institutuak diplomak eta ziurtagiriak emango ditu; agiriok, egokiera denean, merezimenduak izan ahalko dira lehiaketetan, oposizioetan eta langileak aukeratzeko dauden gainerako moduetan, bai eta administrazio-karrerako igoeran ere.

7. artikulua

Autonomia Erkidegoko instituzioek Administrazio Publikoaren Euskal Institutura jo ahal izango dute hauxe eskatzeko: Euskal Herriko administrazio publikoen egituratze eta hobekuntzari buruzko aholkularitza, kontsulta eta arauen prestatzea.

II. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren antolaketa

8. artikulua

Institutuaren gobernu-organoak honako hauek dira:

- a) Patronatuaren Kontseilua.
- b) Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria.

9. artikulua

Honako hauek izango dira Patronatuaren Kontseiluko kideak:

Patronatuburua: Lehendakaritzako sailburua.

Patronatuburuordea: Toki Administrazioko sailburuordea.

Patronatukideak: lurralde historikoetako ahaldun nagusiak; Administrazio Autonomoaren lurralde historiko bakoitzeko ordezkari bat; Euskal Herriko Toki Administrazioaren lurralde historiko bakoitzeko ordezkari bat; Eusko Jaurlaritzako Funtzio Publikoaren ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila duena, eta Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko idazkari nagusiak idazkari legez jardungo du, hitzarekin baina botorik gabe.

Patronatuaren Kontseiluaren erabakien araubidea izango da Administrazio Prozeduraren Legearen I. tituluko II. kapituluan kide anitzeko organoentzat xedatutakoa izango da.

10. artikulua

Honako hauek izango ditu Patronatuaren Kontseiluaren eginkizun propioak: Institutuaren garapen-plan orokorra onestea; hitzarmenak onestea Administrazio Publikoaren Institutu Nazionalarekin, Toki Administrazioaren Institutu Nazionalarekin, unibertsitateekin edo antzeko instituzioekin; urteko memoria, ikasketa-plana, tituluak eta langileak hobetzeko eta aukeratzeko sistemak onestea; aurrekontuaren aurreproiektua onestea Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari bidaltzeko, eta Institutuaren artezkaritzako gainerako gaiak.

11. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria Jaurlaritzaren dekretuz izendatu eta hala behar izanez gero kenduko da, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, Administrazio Publikoaren eremuan prestigio aitortua duten pertsonen artetik.

Kargu hori zuzendari-kategoriari dagokion langile-estatutuak eraenduko du, Jaurlaritza Legean ezarritakoaren arabera.

12. artikulua

Institutuko zuzendariak eskumen hauek ditu: ekintza guztien kudeaketa bateratu eta ordenatua, zerbitzuen zuzendaritza eta langileen burutza bereganatzea, eta bai Institutuaren ordezkaritza, ikasketa-planaren, tituluen, eta langileak hobetzeko eta aukeratzeko sistemak proposatzea, aurrekontuaren aurreproiektua idaztea, gastuak egiteko baimena ematea eta ordainketak agintzea, eta Institutuko plantilla zuzentzea.

III. KAPITULUA

Eskuarte ekonomikoez

13. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak urtero aurrekontua propioa izango du, eta berau Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren barruan egongo da.

14. artikulua

Aurrekontuaren sarrera-egoerak baliabide hauek izango ditu:

1. Matrikula-eskubideak, titulu-,diploma, ziurtagiri eta zerbitzuak emateagatik sortzen diren gainerako eskubide edo tasak.
2. Institutuaren argitalpenen, iragarkien eta zerbitzu ordainduen etekina.
3. Edozein pertsona edo erakundek Institutuari egiten dizkioten dirulaguntzak, sorospenak eta emariak.
4. Beraren ondasunen errentak, Euskadiko Ondareari buruzko Legean xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lehendakaritza Sailaren organo gisa eginkizunak egiten ziharduen Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundea ezabatu egiten da, eta honen eskuarte pertsonal eta materialak sartuta geratuko dira lege honen bidez sortu den ente autonomoaren barruan.

Bigarrena.— Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, lege hau garatu eta exekutatzeko beharrezko diren erregelamendu-xedapenak.

Xedapen indargabetzailea

Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren 1980ko otsailaren 26ko erabaki batez onetsitako Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen estatutua indargabetuta gelditzen da, eta bai 1980ko azaroaren 11ko Dekretua ere, lege honek ezarritakoaren aurkakoak diren neurrian.

6.2.5. 29/1983 Legea, azaroaren 25ekoa, Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorraraztekoa eta euskaltegiak arautzekoa¹⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

Helduen berreuskalduntzerako zerbitzu bat abian jartzeak bere baitan darama garrantzi handiko programa bat, zeinaren helburua baita benetan elebidun den biztanleria sendotzea, horri darizkion guztiekin, nola baita, azken finean, helduen alfabetatze eta berreuskalduntzerako prozesu luze-zabal baten hasiera.

Oro har, euskararen irakaskuntza helduei helaraztea da: funtzionarioei, unibertsitarioei, langileei, oraindik euren lehenengo lana eskuratu ez duten gazteei, etxeakoandreei eta abarri; horrekin guztiarekin batera, ikerketa metodologikoak, ikus-entzunezkoak, koadroen prestakuntza eta gaikuntza eta abar dakartza, bigarren hizkuntzen irakaskuntzarako tekniken ikerketa den gisa; eta hori guztia erakunde honen arabera bideratuko da: “HABE — Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorrarazi eta Euskaltegiak araupetzea”.

Helduak berreuskalduntzeko prozesu osoak eskuarte ekonomikoak izan behar ditu, zertarako eta, ahal den neurrian, ekimen eta proiektu jakin batzuek, mota guztietako berreuskalduntze-mugimenduek, argitalpen-arloak eta euskararen normalizazio soziologikoak dituzten ezinbesteko beharriaz aurre egiteko, baldin eta hizkuntza-instituzio gisa babes falta pairatzen badute.

Beste alde batetik, plan bat eratu da, zeinak, printzipio eta helburu gisa helduei bigarren hizkuntza bat —gure kasuan, euskara— irakatsi ahal izatera jotzen baitu; bada, planaren kontzeptzioak berak berezitasun jakin batzuk ditu, eta berezitasunon arazoak ebatzi behar dira, proposatzen diren efektiboetatik ahalik eta etekinik handiena lortze aldera.

Proiektu honek arrakasta izango badu, honek izan behar du haren oinarria: irakaskuntza arautuan zalantzan jarri ezinezkotzat jotzen diren egoera eta baldintza guztiak ezarri eta indarrean jartzea segurtatzen duen programa bat lortzea.

Ildo beretik, prozesu honek arautzen duen zerbitzuak hauek aurreikusten ditu: argitalpenak eta aldizkariak sortzea, eta bai Glotodidaktika Kabineteak sortzen dituen idatzizko eta ikus-entzunezko materiala argitaratu eta egitea, eta horrek guztiak euskara helduen artean sustatu eta zabaltzera jo behar du.

Euskarak, Euskal Herriaren kultura-ondare denez, Erkidego osoaren mailako plangintza orokor bat eskatzen du, Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikita dagoen ente batean bildu behar dena; edozelan ere, ente horretan parte hartu behar dute eta ordezkaturata egon behar dute ezarri beharreko programa komuna berronesten duten erakunde publikoek.

Edukiaren eta xedearen berezitasuna dela eta, euskaltegietako irakaskuntzak hezkuntza-sistema orokorretik aparteko gisa hartzen dira. Hori gorabehera, horien

¹⁵⁴ EHAren 183. zenbakian, 1983ko abenduaren 12ko alean argitaratu zen.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19830029_f_eus.html

izaerak eta esangurak aplikazio-eremuan mailaz maila doakotasunera jotzea eskatzen dute.

Lau tituluk, xedapen gehigarri batek, xedapen iragankor batek eta azken xedapen bik osatzen dute lege-proiektu hau.

Lehenengo tituluak “Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea”ren izaera eta eginkizunak ditu gai; bera sortzen du zuzenbide publikoko erakunde gisa, nortasun juridiko propioa duena eta Autonomia Erkidegoko Administrazioetik independentea dena, eta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikia dena; eta eginkizun hauek esleitzen dizkio: euskara helduei irakastekoak, biztanleen berreuskalduntzearen eta alfabetatzearen sustapena, beraren xedeetarako metodoen ikerketaren sustapena, materialen sorkuntza eta argitalpena, euskalduntze programen aplikazioa, zentroen sustapena, euskalduntze-erakundeentzako laguntza eta abar.

Bigarren tituluak, berriz, Institutuaren gobernu-organoak ezartzen ditu: Patronatu Artezkaria, Kontseilu Akademikoa, lehendakaria eta zuzendari nagusia. Legeak, organo horien eta haien eginkizunak arautzen ditu.

Hirugarren titulua euskaltegiei buruzkoa da; euskaltegiok titulartasun publikokoak edo pribatukoak izan ahalko dira. Haien titulartasuna erabakitzen du; euskaltegi publikoetako zuzendariari eta idazkariari ematen zaizkien ahalmenak definitzen ditu eta horien izendapena arautzen du. Euskaltegi pribatuak homologatu gisa eta aske gisa sailkatzen ditu. Baita ere arautzen du zelan egin behar den inskripzioa Erregistroan, zelan bukatu behar diren jarduerak, zein diren dirulaguntzadun euskaltegi pribatuei ezartzen zaizkien eskakizunak, zein den erabili beharreko prozedura irakasleen lanpostu hutsak betetzeko, eta zein diren Hezkuntza eta Kultura Sailari eratzikitakoak. Baita ere aurreikusten da zein den euskaltegiei eman beharreko funts publikoen eta dirulaguntzen prozedura.

Laugarren tituluan organismo autonomoaren araubide ekonomikoa arautzen da; haren baliabideak izango dira haren titulartasuneko ondasunak eta atxikita dituenak, horien fruituak eta errentak, aurrekontuetan horretarako izendatzen diren kontsignazioak, aldundien, udalen eta abarren ekarpenak, haren jardueren diru-sarrerak eta abar.

Xedapen gehigarriak Institutuaren kontrol parlamentarioa aurreikusten du.

Xedapen iragankorrak hauek arautzen ditu: udal-euskaltegiak publiko bihurtzeko prozedura, HABEko irakasleen kidegoa sortzea eta euskaltegi pribatuen homologazioa; hori ez ezik, euskaltegi pribatuen titulartasuna aldatzeko prozeduraren arautzea aurreikusten da.

Azken xedapenetako lehenengoak baimena ematen dio Jaurlaritzari lege hau garatzeko, azken xedapenetako bigarrenak zehazten du noiz jarriko den indarrean lege hau.

I. TITULUA

Izaera eta eginkizunak

1. artikulua

“Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea” sortzen da, zuzenbide publikoko erakunde gisa, nortasun juridiko propioa duena eta Autonomia Erkidegoko Administrazioetik independentea dena;

institutu horrek jardungo du gaitasun osoa duela bere xedeak betetzeko. Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikita egongo da organismo autonomo administratibo gisa.

2. artikulua

Honako hauek izango dira HABEren eginkizunak:

- a) Euskara helduei irakastea, eta bai Euskal Herrian horien euskalduntzea eta alfabetatzea bultzatu eta sustatzea ere, hizkuntza-politikaren arloan Jaurlaritzan eskumena duen organoak ematen dituen gidalerroen arabera.
- b) Ikerketa sustatzea, eta xedeak betetzeko egokiak diren bide, metodo eta tresnak bilatzea.
- c) Material pedagogiko-didaktikoak sortu eta argitaratzea.
- d) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko programak aplikatzea xede horiek betetzeko sortzen diren zentroetan.
- e) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko zentroen sorkuntza sustatzea, betiere ahaleginak eginez arrazoizko plangintza bat egiteko, eta irizpide soziolinguistikoak kontuan hartuz.
- f) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko atazak egiten dituzten erakunde publiko eta pribatuei laguntzea, eta bai plan berezietarako hitzarmenak sinatzea ere.
- g) Hezkuntza eta Kultura Sailari proposamena egitea, euskaltegietan helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko ikastaroak gainditzten dituztenei gaitasun-ziurtagiriak edo diplomak eman dakizkien.
- h) Oro har, bere eskumeneko gaietan organismo publiko eskudunek agintzen dizkioten mota guztietako jarduketak egitea.

II. TITULUA

HABEko gobernu-organoak

3. artikulua

HABEko gobernu-organoak honako hauek izango dira:

- a) Patronatu Artezkaria.
- b) Kontseilu Akademikoa.
- c) Lehendakaria.
- d) Zuzendari nagusia.

4. artikulua

Honako hauek izango dira HABEko Patronatu Artezkarikoak:

- a) Lehendakaria: Hezkuntza eta Kulturako sailburua edo beraren eskuordea izango da, horretarako ematen zaizkion eskudantziekin.
- b) Patronatukideak:
 1. Hizkuntza-politikarako idazkaria.
 2. Autonomia Erkidegoko lurralde historikoetako foru-aldundien ordezkari bana.

3. Hezkuntza eta Kultura Sailaren ordezkari bi, gutxienez zuzendari-maila izan eta sailburuak izendatutakoak direnak.
4. Euskaltzaindiaren ordezkari bat.
5. Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundearen ordezkari bat.
6. Euskaltegi publikoetako irakasleen artetik eta HABEko zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara atxikitako gainerako langileen artetik hautatutako hiru ordezkari.
7. HABEko zuzendari nagusia, idazkari gisa jardungo duena, hitzarekin baina botorik gabe.

5. artikulua

HABEko Patronatu Artezkariak honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) HABE ordezkatzeari epaiketari eta epaiketarik kanpo, edozelako egintza edo kontratuari eta edozein pertsona edo erakunderen aurrean, betiere horretarako behar diren ahalak emanaz.
- b) HABEren xedek betetzen direla jakitea.
- c) HABEren funtzionamendu-arauak ematea, lege honek eta bera garatzen duten erregelamendu-xedapenak xedatzen dutenaren esparruan.
- d) Jaurlaritzari HABEren jarduketari-programak aurkeztea, berak esleituta dituen eginkizunen esparruan.
- e) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea, Jaurlaritzari eramateko.
- f) Institutuaren urteko memoria onestea.
- g) Lege eta erregelamenduetan esleitzen zaizkion beste guztiak.

6. artikulua

Patronatu Artezkariak bere funtzionamendua eta erabaki-araubidea lotuko dizkio, 1958ko uztailaren 17ko Administrazio Prozeduraren Legean, oro har, kide anitzeko organoentzat ezarritakoari.

7. artikulua

Kontseilu Akademikoa, zuzendari nagusiaren zuzendaritzapean, Institutuko arlo akademikoaren eta pedagogikoaren arduradunak eta euskaltegiak zuzendariek osatuko dute; horiek Patronatu Artezkariak izendatuko ditu, behin zuzendari nagusiak proposamena egin eta gero. Horien kopurua HABEren arau organikoek zehaztuko dute; arauok, berriz, dekretuz ezarriko dira.

8. artikulua

Kontseilu Akademikoak Patronatu Artezkariari eta zuzendari nagusiari emango die aholkularitza, eta berak gai akademiko eta pedagogikoetan komenigarri irizten diren proposamenak aurkeztuko dizkie haiei, eta, era berean, Institutuaren arau organikoek agintzen dizkieten gainerako eginkizunak egikaritzeko ditu.

9. artikulua

HABEko berezko lehendakaria Hezkuntza eta Kulturako sailburua izango da. Berari dagozkie: Institutuaren ordezkari ofiziala, Institutuaren zerbitzuen goi-gainbegiratzea eta koordinazioa, Patronatu Artezkariaren erabakiak betetzen eta

exekutatzen direla jagotea, eta HABEko beste organo batentzat beren-beregi gorde gabeko eginkizun guztiak.

10. artikulua

1. HABEko zuzendari nagusiak zuzendari-maila izango du, eta Jaurlaritzak dekretuz izendatuko du, Hezkuntza eta Kulturako sailburuak behin proposamena egin eta Patronatu Artezkariak aztertu ondoren. Honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) Lehendakariari laguntza ematea, HABEren estatutuak eta HABEk eratzikita dauzkan helburuak eta xedeak jagoteko eta horiek betetzeko.
 - b) Patronatu Artezkariaren erabaki eta ebazpenak exekutatzea.
 - c) HABEren urteko aurrekontuen aurreproiektua gertatzea.
 - d) Institutuaren urteko txostena gertatzea.
 - e) Patronatu Artezkariari, aldi-aldi eta honek eskatzen duen guztietan, Institutuaren ibilerari buruzko txostenak ematea.
 - f) Patronatu Artezkariari proposamenak egitea bere mendeko izango diren izendapen askeko karguak izendatzeko.
 - g) Patronatu Artezkariko idazkari gisa jardutea.
 - h) Legeek eta erregelamenduek eratzikitzen dizkioten gainerako eginkizunak.
2. Gai akademiko eta pedagogikoei buruzko erabakietan, kontuan izan beharko ditu Kontseilu Akademikoak horretarako egiten dituen txostenak.

11. artikulua

HABEren arau organikoak Patronatu Artezkariaren dekretu batez eta patronatuak berak zuzendariaren bitartez proposatuta onetsiko dira; bada, arauok zehaztuko dituzte, lege honetan xedatutakoaren arabera, Institutuaren unitate organikoen eta HABEren mendeko euskalduntze-zentro edo euskaltegien antolaketa eta funtzionamendua. HABEren mendean zuzenean ez dauden euskaltegiak eraenduko dira hurrengo artikuluetan xedatutakoaren arabera.

12. artikulua

HABEn, zerbitzu-mailako glotodidaktika aplikatuaren kabinete bat izango da. Eginkizun hauek izango ditu: euskararen irakaskuntzarekin zerikusia duten eskuarte, baliabide eta sistema metodologikoak ikertu eta hedatzea; irakasleak prestatu eta birziklatzea; helduak alfabetatzeko eta euskalduntzeko zentroetan garatu beharreko programen irakasle-koordinazioa eta koordinazio didaktiko-pedagogikoa, eta HABEren arau organikoek eratzikitzen dizkioten gainerakoak.

III. TITULUA

Euskaltegiez

13. artikulua

Euskaltegiak publikoak eta pribatuak izan daitezke. Publikoak dira Jaurlaritzaren dekretuz sortu eta HABEri atxikitakoak, eta foru-aldundiek, udalek edo horien mendeko erakundeek sortutakoak. Ahalmen akademiko guztiak izango dituzte.

Pribatuak dira pertsona fisikoen nahiz izaera pribatuko pertsona juridikoen titulartasuneakoak.

14. artikulua

Euskaltegiaren titularra izango da HABEn beraren lehendakariaren ebazpenez sortzen den Erregistroan titular gisa ageri den pertsona fisiko edo juridikoa.

15. artikulua

1. Euskaltegi publiko guztietan zuzendari bat eta idazkari bat izango dira gutxienez.

a) Euskaltegiko zuzendariari dagozkio: haren ordezkaritza ofiziala izatea; indarrean dagoen araudia betetzen dela jagotea; euskaltegiari atxikitako langile guztien burutza egikaritzea; euskaltegiaren aurrekontua gertatu eta haren funtsak zuzen kudeatzea; jarduera akademikoak koordinatzea, eta euskaltegiak zuzen funtzionatzeko agintzen zaizkion gainerako guztiak.

b) Idazkariari dagokio, zuzendariak ontzat emanaz, ziurtagiriak luzatzea, eta euskaltegiaren administrazio-kudeaketarekin zerikusia duen guztia eramatea, baldin eta hori zuzendariari beren-beregi eratzikita ez badago, zuzendariarekin lankidetzan jardutea honek agintzen dizkion arazo guztietan, eta erregelamenduz eratzikitzen zaizkion gainerako guztiak.

c) HABEri atxikitako euskaltegi publikoetako zuzendariak HABEren Patronatu Artezkariak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, behin zuzendari nagusiak proposamena egin eta irakasleen klaustroari entzun eta gero.

Foru-aldundien edo udalen mendeko euskaltegi publikoetako zuzendariak euskaltegiaren korporazio titularrak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, Hezkuntza eta Kultura Sailak ezartzen dituen baldintzak betetzen dituzten pertsonen artetik eta HABEren euskaltegiatarako ezarritako prozeduraren antzekoa denari jarraituz.

d) Euskaltegiatarako idazkariak HABEko zuzendari nagusiak edo euskaltegiaren korporazio titularrak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, euskaltegiko zuzendariak proposamena egin eta gero, Hezkuntza eta Kultura Sailak horretarako ezarritako baldintzak betetzen dituztenen artetik. Erregelamendu bidez erabakiko da zenbat dirauten kargu horiek eta zein den kargu horiek aukeratzeko prozedura.

2. Euskaltegi bakoitzaren barne-araubidearen erregelamenduak beste organo batzuk ezarri ahal izango ditu parte hartu eta gobernatzeko, lege honetan xedatutakoaren arabera.

16. artikulua

Euskaltegi pribatuak izan daitezke:

a) Homologatuak: ahalmen akademiko osoak izango dituztenak, Hezkuntza eta Kultura Sailak, erregelamenduz ezartzen den moduan, horrelakotzat sailkatuta egoteagatik. Hezkuntza eta Kultura Sailak, bi urtez behin, berronetsiko du euskaltegi homologatuaren izaera, hori egitea beharrezkoa denean.

b) Libreak: hogeigarren artikulua aipatzen dituen diplomak edo ziurtagiriak lortzeko gainditu beharreko probak eratzeko gaitasunik ez dutenak. Euskaltegi publiko bati atxikita egon beharko dute, eta euskaltegi publiko horretako irakasleek egingo dizkiete azterketak ikasleei, hogeigarren artikuluan xedatutakoaren ondoretarako.

17. artikulua

Euskaltegi guztiek inskribatuta egon beharko dute, hamalagarren artikulua aipatzen duen erregistroan. Euskaltegiaren jardueren bukaera Erregistroari jakinarazi behar zaio emango duen azkeneko ikasturtea hasi baino urtebete gutxienez lehenago.

18. artikulua

Dirulaguntzadun euskaltegi pribatu guztietan zuzendari batek eta idazkari batek gutxienez izan beharko dute; haien eginkizunak euskaltegi publikoetarako ezarritako eginkizunen antzekoak izango dira, eta euskaltegiaren titularrak izendatuko ditu. Euskaltegi horien urteko balantzea, nominen abonua justifikatzeko agiriak eta gainerako kontabilitate-dokumentuak edonoiz eskatu ahal izango dituzte HABEren zerbitzuek.

19. artikulua

Euskaltegi publiko batean irakasle-plaza bat hutsik geldituz gero, haren titularrak merezimendu-lehiaketa baterako deialdia egingo du hura betetzeko; lehiaketa horretan parte hartu ahal izango dute euskaltegi publikoetan aktiboan dauden irakasle guztiek, deialdian ezartzen den moduan.

Lanpostu hutsa betetzen ez bada aurreko paragrafoan ezarritako moduan, euskaltegiaren titularrak hautapen-probetarako deialdi askea egingo du.

20. artikulua

Hezkuntza eta Kultura Sailari dagozkio HABEko Patronatu Artezkariak proposamena egin eta gero: euskaltegi publikoetan eta pribatu homologatuetan ematen diren irakaskuntzen antolaketa orokorra eta ikuskapena, eta irakaskuntza horien irakasleei eskatzen zaizkien titulazioak arautzea, bai eta euskaltegiarako eraikinek bete beharko dituzten baldintza teknikoak, eta, oro har, irakaskuntza-jarduerei dagokien guztia. Era berean, sail horrek arautuko ditu alfabetatze eta euskalduntze-irakaskuntzetan ezartzen diren zikloetako bakoitzaren amaieran luzatu beharreko diploma eta ziurtagiriak ere.

21. artikulua

Udal-euskaltegiarentzako funts publikoen eta pribatu homologatuentzako dirulaguntzen araubidea erregelamenduz arautuko da. Xede horietarako izendatutako funtsak HABEren urteko aurrekontuei erantsiko zaizkie.

IV. TITULUA

HABEren araubide ekonomikoaz

22. artikulua

Institutu hau Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko organismo autonomoa den bitartean, haren araubide ekonomiko-finantzarioa eraenduko da horri buruz indarrean dagoen araudi bereziaren arabera.

23. artikulua

Honako hauek dira HABEren ogasun eta baliabideak:

- Bere titulartasuneko ondasunak edo atxikita dituenak, unean-unean indarrean dagoen ondareari buruzko legearen arabera.
- Ondasun horien ekoizkinak eta errentak.
- Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrek esleitzen dizkioten funtsak.
- Foru-aldundien, udalen edo beste erakunde publiko nahiz pribatu batzuen ekarpenak.
- Institutuaren jarduerak haren eskumenen eremuan sorraraz ditzaketan diru-sarrerak.
- Eratziki dakioken beste edozein baliabide.

Xedapen gehigarria

Urtero, ekitaldia bukatu eta ondorengo lehenengo hiruhilekoaren barruan, Eusko Legebiltzarrari aurkeztuko zaio Institutuaren kudeaketa-memoria, bai eta hurrengo ekitaldiari dagokion programa ere.

Xedapen iragankorra

1. Oraingo udal-euskaltegiak euskaltegi publiko bihurtu ahal izango dira, behin korporazio titularrak eskabidea eginda, erregelamenduz ezarritako baldintzak betetzen direla HABEren organo eskudunak egiaztatu eta euskaltegiak hamalagarren artikulua aipatzen duen HABEren Erregistroan inskribatu ondoren.

2. Jaurlaritzak Legebiltzarrari lege-proiektu bat bidaliko dio, lege hau indarrean jartzen den egunetik hasi eta hiru hilabeteko epearen barruan, HABEko pedagogia-irakaskuntzako langileen kidegoa sortzeko.

Kidego horretan oposizioz, oposizio-lehiaketaz edo lehiaketaz sartu ahal izango da; azken kasu honetan lehentasunezko merezimendu izango dira helduak alfabetatzearen eta euskalduntzearen gaietan, Kultura Sailean eta Hezkuntza eta Kultura Sailean egindako zerbitzuak.

Halaber, udal-euskaltegien egindako zerbitzuak ere merezimendutzat zenbatu ahal izango dira, horretarako deialdian jartzen den modu berean.

3. Lege hau indarrean jartzean jardunean ari diren euskaltegi pribatuek homologazioa eskatu ahal izango dute xedapen honen lehenengo paragrafoan ezartzen den moduan, eta laguntzen araubidea izaten jarraituko dute erregelamenduz ezartzen den moduan.

4. Erregelamenduz ezarriko da bete behar den prozedura, zertarako eta arrazoi historikoak direla-eta gaur egun ekimen pribatukoak izan baina euskaltegi publiko bihurtu nahi duten euskaltegien titulartasuna aldatzeko. Nolanahi ere, alde interesdunek hori nahi izatea beharrezkoa izango da.

Azken xedapenak

Lehenengoa

Jaurlaritzari eta Hezkuntza eta Kultura Sailari baimena ematen zaie, bakoitzak bere eskumenen eremuan behar diren xedapenak emateko, betiere lege honetan xedatutakoa garatu eta aplikatze aldera.

Bigarrena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

6.2.6. 3/1985 Legea, otsailaren 27koa, "ARARTEKOA" instituzioa sortu eta arautzekoa¹⁵⁵

ZIOEN AZALPENA

8. Bukatzeko, instituzioaren izenak oinarri du euskal zuzenbide publikoaren sisteman berria den instituzio bati izen berri jartzeko beharrizanen, Horri dagokionez, komenigarri ematen du izena euskaraz jartzeak.

Bestalde, instituzioa berria da. Egia esan, aurrekoak izan ditu, bai Gaztelaren eraginpeko euskal lurraldeetan, bai Pirinio-aldeko erresumetako lege-tradizioetan errotutakoetan ere. Baina, hala ere, ez dago horiek parekatzerik. Aurreko horiek, Arabako Sindiko Prokuradore Nagusia adibidez, monarkia absolutuaren instituzio publikoei eta gizarte estamentalari lotzen zaizkie, eta instituzio horiek estamentu baten pribilegioak defendatuko dituzte beste estamentu batzuen aurka, edo jaun feudalaren edo erregearen aurka. ARARTEKOA erabat bestelakoa da, estamentalismotik berdintasun-printzipiora eta pribilegiotik guztien eskubide edo askatasunera igarotzen den neurri berean.

[...]

¹⁵⁵ EHAren 63. zenbakian, 1985eko martxoaren 22ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19850003_f_eus.html

**6.2.7. 6/1986 Legea, maiatzaren 27koa,
Consejo de La Juventud de Euskadi /
Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari
buruzkoa¹⁵⁶**

**I. KAPITULUA
Definizioa eta eginkizunak**

2. artikulua

1.2 artikulua aipatzen dituen xedeen barruan, Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari honako eginkizun hauek dagozkie:

i) Euskal gazteriarengan euskararen eta Euskal Herriaren kultura eta historiaren ezagutza eta garapena sustatzea.

¹⁵⁶ EHAren 113. zenbakian, 1986ko ekainaren 11ko alean argitaratua.

6.2.8. 10/1988 Legea, ekainaren 29koa, Ikastolak eta Eskola Publikoa biltzekoa¹⁵⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Asmo horren oinarriak hauek dira: ikastola gehienek zentro publiko bihurtzeko behin eta berriz azaldu duten nahia; Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza propioa zaindu eta zabaltzeko haiek egindako lan garrantzitsua, zeina ikastolak ikastetxe berezi gisa definitzen dituzten araugintzako aurrekari askotan aitortua baita; eta Jaurlearitzaren programa-helburuak.

[...]

TITULU BAKARRA

2. artikulua

1. Horretarako, baimena ematen zaio Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Administrazioari, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren bidez, ikastolen titularrekin hitzarmen bereziak sinatzeko; hitzarmen horietan honako alderdi hauek nahitaez agertu beharko dute:

i) Ikastolako unitateak Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari atxikitzea, horiek programazio eta plangintza orokorrean kontuan hartuak izateko. Ildo horretatik, ikastolak 1987ko abenduaren 18a arte zituen lerroen eta hizkuntza-ereduen kopurua errespetatu eta indartuko dira.

¹⁵⁷ EHAren 154. zenbakian, 1988ko abuztuaren 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880010_f_eus.html

6.2.9. 11/1988 Legea, ekainaren 29koa, Soin Hezkuntzako Euskal Erakundea sortzekoa¹⁵⁸

I. TITULUA

Soin hezkuntzako Euskal Erakundearen araubide juridikoa

2. artikulua

1. Honako xede hauek izango ditu Soin Hezkuntzako Euskal Erakundeak:

a) Gorputz hezkuntzako ikasketa-titulartasuna eskuratzeko ezagutzak eta prestakuntza ematea, hala behar izanez gero, hirugarren zikloa, indarrean dagoen legeriaren arabera. Irakaskuntza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan emango da, Euskararen Erabilera Normalizatzeko 10/1982 Oinarrizko Legearen arabera.

¹⁵⁸ EHAren 154. zenbakian, 1988ko abuztuaren 6ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880011_f_eus.html

6.2.10. 13/1988 Legea, urriaren 28ko, Euskadiko Eskola-kontseiluei buruzkoa¹⁵⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Irakaskuntzaren programazio orokorrak helburu hauek lortzera joko du batez ere:

f) Euskararen normalizazioa eta erabilera hezkuntza-eremuan bultzatzea.

I. TITULUA Euskadiko Eskola Kontseiluaz

14. artikulua

Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez eskatu beharko zaio aholkua ondorengo gaietarako:

g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredu-eraketako hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarritzko irizpideak finkatzeko.

¹⁵⁹ EHAAREN 220. zenbakian, 1988ko azaroaren 23ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: EHAA 243/1988.12.28.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880013_f_eus.html

6.2.11. 6/1989 Legea, uztailaren 6koa, Euskal Funtzio Publikoari buruzkoa¹⁶⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. Uko egin ezinezko eginbeharra da administrazio elebiduna egitea, berak zerbitzatzen duen herriaren eskari legitimoak asebetetzen dituen: bada, legeak funtzio publikoaren hizkuntza-normalizazioari heltzen dio V. tituluan. Horretarako, legeak bere formulazioa egiten du, horrela legegintzako aurrekarietan hezurmamitutako egiturarekin bat eginez hizkuntza-eskakizuna oinarri harturik, eskakizun hori lanpostuari datzekion osagai gisa. Ikuspuntu hori oinarritzat hartuz, funtzio publikoaren arloari buruzko arau-formulazioak hiru alde ukitzen ditu: eskakizuna lanpostuan sartzeko baldintza gisa eratzeari haren derrigortasunak eragina duen uneari araberik bereizita; lanpostuetan sartzeko deialdiak hizkuntza-beharrizanei egokitzea, administrazioei bide emanez unean-unean dauden giza eskuartearen eskariei aurre egiteko zuzkidura egokia ipintzeko, eta, azkenik, hizkuntza-eskakizuna eskatzerik ez denean, euskararen ezagutza merezimendu gisa ebaluatzea.

[...]

II. TITULUA

Funtzio publikoaren egituraz eta antolaketaz

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

15. artikulua

1. Lanpostu-zerrendek honako hauek adieraziko dituzte nahitaez horietako bakoitzeko:

d) Hori betetzeko eskatutako baldintzak, horien artean derrigor agertu beharko dute hizkuntza-eskakizunak eta horren derrigortasun-datak, eta

¹⁶⁰ EHAren 144. zenbakian, 1989ko uztailaren 28ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19890006_f_eus.html

III. TITULUA

Euskal administrazio publikoetako funtzionarioez

VIII. KAPITULUA

Funtzionarioen diziplina-araubidea

I. ATALA

Faltak

83. artikulua

Honako hauek dira falta oso astunak:

b) arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun-leku edo beste edozein izaera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta, diskriminazioa dakarren edozein jarduketa,

V. TITULUA

Hizkuntza normalizazioaz

97. artikulua

1. Euskara eta gaztelania dira euskal administrazio publikoetako hizkuntza ofizialak, eta bi hizkuntzon erabilera bermatu beharko dute administrazio horiek beren barneko zein kanpoko harremanetan.

2. Esandako ondorioetarako, administrazioetan dauden lanpostuetako bakoitzak bere hizkuntza-eskakizuna esleitua izango du. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko ditu lanpostua betetzeko eta hor lan egiteko beharrezko diren euskarazko gaitasun-maila linguistikoak. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den artean, euskaraz jakiteari, bai lanpostuak betetzeko eta kanpoko aukeraketak egiteko, merezimendu gisa eman beharko zaion balioa zehazteko soilik izango da.

3. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa izaten hasten den datatik aurrera, lanpostu bakoitzera heldu eta hor lan egiteko nahitaezko eskakizuna izango da hizkuntza-eskakizuna betetzea. Hori gorabehera, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak proposatuta, erregelamenduz zehaztuko du zein kasutan, salbuespenez eta modu objektiboan antzeman daitezkeen inguruabarrengatik, lanpostu bateko titularra izan daitekeen salbuesia lanpostuari esleitutako hizkuntza-eskakizuna betetzetik.

4. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak proposatuta, Eusko Jaurlaritzak, zehaztuko ditu hizkuntza-eskakizunak, baita, aldizka, lanpostu bakoitzari ezarri beharreko irizpideak ere.

5. Euskal administrazio publikoetan dauden lanpostuetako bakoitzari dagokion hizkuntza-eskakizuna, baita horren derrigortasun-data ere, haien organoek ezarriko dituzte Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak txostena egin ondoren, Eusko Jaurlaritzak horretarako zehaztuko dituen irizpideen arabera.

6. Bai hizkuntza-eskakizuna eta bai, hala behar izanez gero, derrigortasun-data ere, lanpostu-zerrendetan nahitaez azaldu behar duten berezitasunen barruan sartu beharko dira.

7. Hizkuntza-eskakizunak nahitaez aplikatzeko irizpideek administrazio bakoitzean dauden lanpostuetarako ekitatez eta proportzionaltasunez jokatzeari izango dute xede, lanpostuko eginkizunari dagokion kidego, eskala, maila edo titulazio-taldea dela eta, inolako desberdintzerik egin gabe.

8. Euskal administrazio publikoak ahaleginduko dira beren zerbitzuko langileek behar bezalako hizkuntza-gaikuntza izan dezaten, horretarako beharrezko diren neurriak hartuz.

98. artikulua

1. Euskal administrazio publikoen zerbitzuan sartzeko hautaprobetarako deialdien edukia langile sartu berriekin bete beharreko lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunei egokituko zaie.

2. Esandako ondorioetarako, plaza baterako deialdiaren jatorria nahitaezko hizkuntza-eskakizuna duen lanpostua denean, lanpostu horretan sartzeko nahitaez eskatuko da eskakizuna betetzea. Eskakizunaren betetzea eskatu ahal izango da, deialdiaren oinarrietan zehazten denaren arabera, edo hautaprobetan, edo funtzionario izatera heldu aurretiko prestakuntza-ikastaroan eta praktika-aldian zehar egiaztatuz.

3. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, hizkuntza-eskakizuna prestakuntza-ikastaroaren bidez egiaztatu behar den kasuetan, eskakizuna bete beharra deialdia argitaratzen den egunean hori nahitaezkoa duten plazak betetzeari buruzkoa izan daiteke, baita derrigortasun-data prestakuntza-ikastaroa eta praktika-aldia baino lehenagokoa duten plazei buruzkoa ere izan daiteke. Hautan sartzeko, beharrezkoa izango da alde aurretik egiaztatzea, hautaprobaren bidez, plaza betetzeko eskatutako hizkuntza-eskakizuna baino bi maila beheragokoa. Lanpostuari dagokion eskakizuna euskara gutxiago jakitea adierazten duten lanpostu bietako bat den kasuetan, hautaprobetan euskara merezimendu gisa balioetsiko da.

4. Hautaprobetan ezein hizkuntza-eskakizunik bete beharrik ez dagoenean, euskaraz jakitea merezimendutzat hartuko da. Horren balioespena ezarriko da, plazaren kidego edo eskalak bete ditzakeen lanpostuei esleitutakoen artean nagusi den hizkuntza-eskakizunaren arabera, eta horren ehunekoa ez da inoiz ere hautaketa-prozesu guztian lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bostetik beherakoa, ez eta ehuneko hogeitik gorakoa ere izango.

Lanpostua betetzeko euskaraz jakitea merezimendutzat hartu behar den kasuetan, aurreko paragrafoan ezarritako irizpideari jarraituko zaio.

99. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak zehaztuko ditu kasu bakoitzean beharrezko izango den euskararen ezagutza ebaluatzeko proben edukia eta forma, eta horiek euskal administrazio publiko guztientzat berdinak eta guztiek aplikatu beharrezkoak izango dira.

2. Euskal administrazio publikoetan sartzeko hautaketa-prozesuetako epaimahai kalifikatzaileetan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuari dagokion ordezkari galarazi gabe, institutu horren ordezkari bat izango da epaimahaikide deialdian eskatutako hizkuntza-eskakizuna egiaztatzeko egiten diren probetan. Ordezkari hori beharrezko izango da, ondorio berberetarako, lanpostuak betetzeko lehiaketak kalifikatzen dituzten batzordeen osan ere.

6.2.12. 5/1990 Legea, ekainaren 15ekoa, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzkoa¹⁶¹

III. TITULUA Hauteskunde-administrazioa

II. KAPITULUA Hauteskunde-batzordeak

III. ATALA Antolaketa eta eginkizunak

36. artikulua¹⁶²

3. Nolanahi ere, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordearen erabakiak, euskaraz zein gaztelaniaz idatzita, web-orri batean sartuko dira, ondorio hauetarako gaituko dena.

III. KAPITULUA Hauteskunde-atalak eta -mahaiak

1. ATALA Hauteskunde-atalak

38. artikulua¹⁶³

3. Hauteskundeatarako atal, mahai eta lekuen behin betiko zerrenda, euskaraz eta gaztelaniaz, Hauteskundearen Araubide Orokorrari buruzko Lege Organikoaren 24.4 artikuluan aurreikusitakoa jarraituz argitaratuko da.

2. ATALA Hauteskunde-mahaiak

44. artikulua¹⁶⁴

1. Izendapena egin eta hurrengo hiru egun igaro baino lehen, horren berri eman beharko zaie interesdunei. Jakinarazpenarekin batera, mahaietako kideei jarraibide-liburu bat emango zaie beren eginkizunei buruz euskaraz eta gaztelaniaz. Hauteskunde-mahaietako lehendakari eta bokal izendatu dituztenek zazpi eguneko

¹⁶¹ <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/1990/07/9002097a.pdf>

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19900005_f_eus.html

¹⁶² 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, gehitutako paragrafoa.

¹⁶³ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, emandako idazkera.

¹⁶⁴ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, emandako idazkera.

epea izango dute eskualdeko hauteskunde-batzordean adierazteko zergatik ezin duten kargua onartu, arrazoiak justifikatua eta dokumentatua izan beharko duelarik. Batzordeak gaiari buruzko erabakia hartzeko bost eguneko epea izango du, eta ezingo da errekurtsorik jarri erabakitakoaren aurka. Dena delako pertsona ordeztu beharra dagoela erabakitzen badu, horren berri emango dio lehen ordeztukoari. Eskualdeetako hauteskunde-batzordeek, labur bada ere, azaldu egin beharko dute zergatik ez dituzten onartu dena delako pertsonak mahaiko kide ez izateko emandako arrazoiak.

V. TITULUA

Hauteskunde-prozedura

II. KAPITULUA

Hauteskunde-kanpaina

1. ATALA

Xedapen orokorrak

68. artikulua

3. Eusko Jaurlaritzak, hauteskunde-prozesuan, kanpaina instituzional bat egingo du, Eusko Legebiltzarrerako hauteskunderi buruzko informazioa emateko eta horietan esku hartzera bultzatzeko. Argibide hauek emango ditu: bozketak noiz eta non izango diren, hautesleak nortzuk diren, botoa emateko prozedura zein den eta postaz nola eman daitekeen botoa, eta bozketaren inguruko gainerako izapideen berri; dena den, inola ere ez du eragingo hautesleen botoaren aukeran. Kanpaina instituzionalean hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko da, eta publikitate aurrera eramateko, Euskal Autonomia Erkidegoaren mendeko titulartasun publikoko komunikabideetako tarteak erabiliko dira, dohainik, eta baita autonomia-erkidegora mugatuta dauden Estatuaren titulartasunekoak ere.

4. ATALA

Hauteskunde-kanpainan komunikabideak erabiltzea

81. artikulua

6. Eusko Jaurlaritzaren mendeko komunikabide publikoetan, gutxienez, politika orokorrari buruzko eztabaida bat egingo da hizkuntza ofizial bakoitzean. Eztabaida horretan, Eusko Legebiltzarrerako aurreko hauteskundeetan ordezkariak lortu zuten alderdi politiko guztietako hautagaiak parte hartuko dute.

Era berean, hizkuntza ofizial bakoitzean elkarrizketa bat egingo zaio aipatutako alderdiek izendatutako hautagaiari.

III. KAPITULUA

Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak

91. artikulua

2. Boto-paper, gutun-azal eta hauteskunderi buruzko gainerako agiri-tarteak Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan inprimatuko dira.

X. KAPITULUA

Bozketa elektronikoari dagokion prozedura¹⁶⁵

132 bis artikulua

Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan azalduko dira hauteskunde-mahai bakoitzeko hautetsontzi elektronikoko softwarean eta botoa emateko pantailetan dauden mezuak, eta bai hauteskunde-agirietako testua ere.

¹⁶⁵ 15/1998 Legeak, ekainaren 19koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legeari aldaketak egiten dizkionak, X. kapitulua sartu zuen.

6.2.13. 7/1990 Legea, uztailaren 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa¹⁶⁶

III. TITULUA Babes-araubidea

VII. KAPITULUA Bibliografia-ondarea

66. artikulua

«Bibliografia-ekoizpen hauek joko dira euskal bibliografia-ondareztat: Euskadin eta euskararen lurraldeetan argitaratu edo ekoizitako lanak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak, bereziki euskal autoreek egindakoak eta euskaraz egindakoak, horien euskarria dena dela.

»Euskadiko bibliografia-ondarea, aurreko paragrafoan aipatutakoez gain, Euskadin dauden eta historia- edo kultura-balio nabarmenak dituzten bibliografia-lanek osatzen dute, horien euskarria dena dela».

¹⁶⁶ Euskadiko Liburutegiei buruzko urriaren 26ko 11/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak emandako idazkera.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19900007_f_eus.html

6.2.14. 2/1992 Legea, maiatzaren 8koa, Lan Harremanen Kontseiluaren Zerbitzuko Langileen Antolamendurakoa ¹⁶⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua

Idazkari nagusiari dagokio:

g) Beharrezko neurriak hartzea Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legean hizkuntza-normalizazioari buruz dauden aurreikuspenak Kontseiluaren barruan betetzeko beharrezko diren neurriak hartzea.

¹⁶⁷ EHAren 111. zenbakian, 1992ko ekainaren 11ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19920002_f_eus.html

6.2.15. 4/1992 Legea, uztailaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzkoa¹⁶⁸

II. TITULUA Euskal Herriko poliziari BURUZ

II. KAPITULUA Deontologiako arau-bilduma

«30 bis artikulua¹⁶⁹

2. Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziak aintzat hartuko ditu Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aitortutako hizkuntza-eskubideak, herritarrekin erlazionatzen direnean. Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren kidegoak beren mende dituzten administrazioak ahaleginduko dira beren zerbitzura aritzen diren langileak behar bezala gaitzen gizarte elebidun batean zerbitzua emateko, eta, horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte eta kidego horietan euskara erabilia izan dadila sustatuko dute. Nolanahi ere, herritarrak zein hizkuntza aukeratu, horrexetan artatuko dute.

V. KAPITULUA Aukeraketa

1. ATALA Xedapen orokorrak

45. artikulua

1. Euskal Herriko polizia kidegoetan sartzeko deialdien edukia Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. tituluan ezarritako aurreikuspenei egokituko zaie, eska daitezkeen euskararen hizkuntza-gaitasun maileri dagokienez eta hizkuntza horren ezagutzari eman beharko litzaiokeen balioespenari dagokionez.

2. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko egiten diren proben eduki eta forma Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak ezarritako aginduei atxikiko zaizkie. Proba horietan, institutu horren ordezkari bat epaimahai kalifikatzaileko kide izango da.

¹⁶⁸ EHAren 155. zenbakian, 1992ko abuztuaren 11ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/lev19920004_f_eus.html

¹⁶⁹ 7/2019 Legeak, ekainaren 27koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldatutakorenak, emandako idazkera.

III. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko poliziako kideen estatutu-araubidea

II. KAPITULUA

65. artikulua¹⁷⁰

2. Lehiaketa da lanpostua betetzeko ohiko sistema. Lehiaketan, hautagaien gaitasunak lanpostuaren eginkizunetara egokitzen diren balioetsiko da.

Lanpostuak betetzeko deialdietan balioetsi beharreko merezimenduak definituko dira, zeinen artean hauek egongo baitira: antzinatasuna, gradu pertsonal zehatz bat edo garapen profesionalaren gradu jakin bat izatea –hala badagokio–, garatutako lanaren balioespena eta euskararen ezagutza-maila egiaztatua, hura bete beharreko baldintza ez denean.

Era berean, deialdian hala ezartzen denean, hauek guztiak ere agertu ahalko dira: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; titulazioak eta gradu akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduera eta bete beharreko lanpostuak berezko dituen ezaugarrien arabera egokiak izan daitezkeen guztiak.

Xedapen iragankorrak

Bosgarrena.— Ertzaintzako lanpostu-zerrendak onetsi artean, zeinak hizkuntza-eskakizunei dagokienez azken xedapenetako lehenengoaren 2. apartatuak adierazitako araudiaren aurreikuspenei jarraituko zaizkien, euskaraz jakitea merezimendu izango da lanpostuan sartzeko eta lanpostuak betetzeko egiten diren deialdietan. Balioespenaren ehunekoa ez da inoiz ere hautaketa-prozesu guztian lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bostetik beherakoa, ez eta ehuneko hogeitik gorakoa ere.

[...]

¹⁷⁰ 7/2019 Legeak, ekainaren 27koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldatetarenak, emandako idazkera.

6.2.16. 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa¹⁷¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, Autonomia Estatutuak 16. artikuluan dioenez, irakaskuntzari buruzko eskumen osoa du, betiere Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoek ezarritakoari, Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari aitortzen dizkion ahalmenei eta hura betetzeko eta garatzeko behar den goi-ikuskatzaitzaren kaltetan gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, baditu hezkuntza-sistemak kontuan hartu beharreko berezko kultura-ezaugarriak: bi hizkuntza ofizial, zeinen garapenerako lagundu behar duen sistema horrek, eta hizkuntza-eremuan gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea eskatzen dutenak.

[...]

Lehenengo tituluan euskal eskola publikoaren hastapen orokorrak eta helburuak jasotzen dira eta haren ezaugarriak zein diren zehazten: aniztuna, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzura dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean sustraitua, partaidetzakoa, ezberdintasunen berdintzaile eta dibertsitateen bateratzaile izango da.

[...]

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, Autonomia Estatutuaren 16. artikulua arabera, eskumen osoa du irakaskuntzaren arloan, betiere Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoak, Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari eratzikitzen dizkion ahalmenei eta hura betetzeko eta garatzeko behar den goi-ikuskapena galarazi gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, baditu hezkuntza-sistemak kontuan hartu beharreko kultura-ezaugarri propioak: bi hizkuntza ofizial, zeinen garapenerako lagundu behar duen sistema horrek, eta hizkuntza-alorrean gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea eskatzen dutenak.

[...]

Legearen lehenengo tituluan euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedeak jasotzen dira, eta haren ezaugarriak zein diren zehazten: plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzuan dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean errotua, partaidetzakoa, desberdintasunen konpentsatzaile eta dibertsitatearen integratzailea izango da.

[...]

III. tituluak eskola publikoan euskarak duen tratamendua arautzen du. Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen printzipioak errespetatuz, horietan sakontzen da, hezkuntza-administrazioak administrazioekin eta gizataldeekin elkarlanean eta lankidetzan aritzeko

¹⁷¹ EHAren 38. zenbakian, 1993ko otsailaren 25eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: EHAren 74. zenbakia, 1993ko apirilaren 22ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930001_f_eus.html

printzipioa ezartzen da eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana egitea aurreikusten da.

[...]

Eskola Publikoaren Legeak xedapen gehigarrietan interes bereziko gai bi jasotzen ditu:

[...]

2. Ikastolak, konstituzioarreko aldian euskaraz irakasteko xede nagusiarekin sortu zirenak, 1978tik zabalduz joan dira, maiz botere publikoek konpondutako zailtasun ekonomiko eta materialekin, harik eta zentro-multzo bat osatu arte; horietatik asko ekainaren 29ko 10/1988 Legeak babesten dituen hitzarmen berezietan baliatu dira. Legeak, zazpigarren xedapen gehigarrian, ahalbidetzen du ikastolek askatasunez aukeratu ahal izatea sare publikora bildu ala zentro pribatu izan, eta Ikastolak eta Eskola Publikoa Biltzeko Legeak ezarritakoa bermatzen da, horrela hezkuntza-sistema behin betiko eta zalantza gabe bi saretan, publiko eta pribatuan, era dadin.

I. TITULUA

Euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedeak

3. artikulua

1. Euskal eskola publikoa, horko zentro bakoitza, plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzuan dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean errotua, partaidetzakoa, desberdintasunen konpentsatzaile eta dibertsitatearen integratzailea izango da.

2. Honako hauek dira euskal eskola publikoaren xedeak:

g) Ikasle guztiek, baldintza beretan, derrigorrezko irakaskuntza-aldia bukatzean bi hizkuntza ofizialen ezagutza praktikoa izango dutela bermatzea, euskararen erabilera indartuz eta normalizazioari lagunduz.

4. artikulua

Aurreko artikuluan adierazitako xedeak erdiesteko, euskal eskola publikoak ondorengo eskuarteak izango ditu:

c) Beren beharrazanez erantzuteko lanbide- eta hizkuntza-eskakizunen jabe izango diren irakasleak.

d) Eskolako zerbitzuen elebitasuna.

5. artikulua

3. artikuluan zerrendatutako xedeak betetzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoei honako eginkizunok izango dituzte, zeinak bere eskumenen eremuan:

e) Hizkuntza-ereduen plangintza, gurasoek eta ikasleek eredia aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izan dezaten, eta bai aukeratzeko askatasun hori bermatuko duten administrazio-bideen garapena ere.

II. TITULUA

Euskal eskola publikoan hezkuntza-eskubidea egikaritzeaz

8. artikulua

Euskal administrazio publikoek etengabe zainduko dute euskal eskola publikoko irakaskuntzaren kalitatea, zentro bakoitzeko hezkuntza-proiektuaren arabera; horretarako, xedeei egokituriko instalazioak eta ekipamenduak zuzkituko dituzte, zentroetan irakasle/ikasle ratioak egokituko dituzte, hezkuntza-proiektu eta curriculum-proiektu berezituak eta euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko dituzte, ikasleei psikologiazko, eskola-giroko eta lanbiderako orientabidea emango diete, eskolako langile guztien lan-baldintzak hobetuko dituzte, eta hezkuntza-beharrizanak asetzeko lagungarri izan daitezkeen neurri guztiak hartuko dituzte.

9. artikulua

2. Hezkuntza-administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarte-eragileekin lankidetzan, eskolatzea eskatzen duten guztiak arian-arian zero urtetik aurrera ezarriko du hura, haurrak eskolatzeko dauden aukeren berri emanez hezkuntza-sektoreei. Nolanahi ere, ezarpen-prozesuan lehentasuna izango dute maila sozioekonomikorik apaleneko zonei eta, orokorrean, hezkuntzako beharrizan bereziak edo hizkuntza-beharrizanak dituzten ikasleek.

10. artikulua

5. Euskal eskola publikoan, hizkuntzaren normalizazioari laguntzeko behar diren neurri positiboak hartuko dira.

12. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, ikasle guztiek hezkuntzaren maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da.

2. Eskubide horren egikaritzea eta botere publikoen eremu horretako ekintza garatuko dira, lege honen III. tituluan eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aurreikusitakoaren esparruan.

III. TITULUA

Euskara euskal eskola publikoan

18. artikulua

Euskara eta gaztelania nahitaez sartuko dira euskal eskola publikoan garatzen diren irakaskuntza-programetan, zertarako eta bi hizkuntzetan ahozko zein idatzizko ulermena eta adierazmena benetakoa izan eta gutxienez ohiko harremanetarako eta erabilerako hizkuntza gisa erabili ahal izan daitezen.

19. artikulua

1. Hezkuntza-administrazioak arreta bereziz zainduko du aurreko artikuluan araututako helburua.

2. Ondorio horietarako, eta 12. artikuluan aurreikusitako xedeetarako, urtero berrikusiko dira irakaskuntzaren programazio orokorraren esparruan ikasleen zentroekiko hurbiltasunari buruzko irizpide orokorrak.

Halaber, hezkuntza-administrazioak laguntza eta lankidetzak eskatu ahal izango dizkie gainerako administrazioei eta gizarte-erakundeei.

3. Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza burutuko da Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak ezartzen duen hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuz.

4. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak egingo du irakaskuntzako hizkuntza-plangintzaren irizpide orokorren aplikazioaren jarraipena, betiere hizkuntza-plangintza orokorraren jarraipenerako Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak dituen eskumenak galarazi gabe.

5. Euskadiko Eskola Kontseiluak, Euskadiko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzaren egoerari buruzko urteko txostenean, apartatu berezia eskainiko dio aurreko artikuluan araututako helburuaren betetze-maila balioesteko. Apartatu horretan bertan, euskara derrigorrezko ikasgai baino ez den kasuetan euskara benetan ikasteko eta haren erabilera bultzatzeko behar diren neurriei buruzko gomendioak emango ditu.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposamena eginda, dekretu bidez onetsiko du hizkuntza-ereduen araubidea, betiere lege honen 47. artikuluan ezarritakoa galarazi gabe. Eredu horiek tresna dira, 18. artikuluan finkatutako hizkuntza-normalizazioaren helburua eta hezkuntza-sistema osoaren curriculum-edukien transmisioa kasuan-kasuan uztartzeko eskuarte egoki diren neurrian.

2. Aurreko apartatuan adierazten den eskumena egikaritzean, Jaurlaritzak kontuan izango ditu: ereduaren hizkuntza- eta ikasketa-etekinaren ebaluazio globala eta, hala badagokio, zentroek, beren autonomia pedagogikoa egikaritzuz, aurkezten dituzten ekimenena.

3. Artikulu honen lehenengo apartatuan aipatutako araua onesteko prozeduran Euskadiko Eskola Kontseiluaren kontsulta eta Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiaren txostena hartuko dira kontuan.

21. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza zehazten duten oinarritzko irizpideak arautuko ditu. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak zentro bakoitzean eman beharreko hizkuntza-ereduak esleituko ditu, eta horretarako gurasoen edo tutoreen borondatea eta zonako egoera soziolinguistikoa kontuan hartuko ditu.

Hezkuntza-administrazioak baimena eman ahal izango du hezkuntza-maila batetik bestera igarotzean hizkuntza-ereduen aldaketa egiteko, baldin eta gurasoen edo tutoreen eskaera nahikoa izan eta plangintzak horretarako bide ematen badu.

22. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarritzko Legeak eta lege honek ezarritako helburuak lortzeko beharrezko diren giza baliabideak eta baliabide materialak izango dituzte ikastetxe guztiek.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutuko du. Plan horrek izaera malgua izango du eta urtero berrikusiko da, eta bera gauzatzean irakasleak beren borondatez horri atxikitzeko ahaleginak egingo dira eta irakasleen lan-baldintzak errespetatuko. Planak zein beraren berrikuspenak Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

3. Irakasleak euskalduntzeko planak, gutxienez, honako osagai hauek izango ditu:

- a) Euskarazko eta euskararen irakaskuntzako eskariaren aurreikuspena.
- b) Horren ondorioz, euskaraz eta euskara irakasteko kualifikazio bereziko zenbat irakasle behar diren kalkulatzeko.
- c) Irakasleek euren burua birziklatu eta euskalduntzeko zenbateko beharrianak dituzten zenbatestea.
- d) Aurreko apartatuetan adierazitako jarduketak guztiak burutzeko beharrezko diren baliabide finantzarioak aurreikustea.

23. artikulua

Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 17. artikuluan ezarritakoa betetzeko, autonomia-administrazioak beharrezko neurriak hartuko ditu euskal eskola publikoko zentroetako jardueretan euskararen ingurune-erabilera segurtatzeko, betiere eskolako eta eskolaz kanpoko jardueretan eta eskola-bizitza osoan euskararen erabilera ahalbidetze aldera.

V. TITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen autonomiaz

II. KAPITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen antolaketa- autonomia

4. ATALA

Zuzendariaz

33. artikulua

5. Haur Hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak hautagaiak salbuetsi ahal izango ditu aurreko apartatuan ezarritako baldintzetako bat betetzetik, betiere, erregelamenduz zehazten denaren arabera.

6. ATALA

Zuzendaritza-taldeaz

37. artikulua

Hezkuntza-administrazioak ikastetxeetako zuzendaritza-taldeen prestakuntza eta jarduketa hobetzeko behar diren neurriak hartuko ditu, besteak beste zentroaren hizkuntza-normalizazioko helburuaren arabera hizkuntza-trebakuntzara jotzen dutenak.

III. KAPITULUA

Autonomia pedagogikoaz

46. artikulua

1. Zentroaren hezkuntza-proiektuak eskola-erkidegoko sektoreek berenganatutako hezkuntza-aukera adierazten du; aukera horrek balioak eta oinarrizko helburuak identifikatuko ditu, eta zentroko jarduerak haiek lortzeko lotuta egongo dira.

Hezkuntza-proiektua integratzailea izango da, eta diskriminaziorik eza eta hezkuntza-integrazioa dira funtsezko balioak.

2. Hezkuntza-proiektuak ondorengo zehaztapenak jasoko ditu gutxienez:

b) Zentroaren ekintza definituko duten oinarrizko helburuak eta lehentasunak; besteak beste, ondorengoak jasoko dira:

[...]

— Euskararen erabileraren normalizazioa lortzera bideratutako gidalerroak.

47. artikulua

Zentroaren curriculum-proiektuak hezkuntza-proiektua garatzen du irakaskuntzaren arloan. Gutxienez, ondorengo zehaztapenak izango ditu:

a) Ikasleen beharriari irakaskuntzaren alderdi guztietan egokitutako irakaskuntza-helburuak eta -edukiak, barruan hartuta zentroan indarrean dauden irakaskuntza elebiduneko ereduak aplikatzeari loturikoak.

52. artikulua

1. Zentroen ordezkari-organoren unitate-kopurua aldatzea eta beren hezkuntza-eskariari egokitutako hizkuntza-ereduak ezartzea proposatu ahal izango diote Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari.

2. Sailak, ikasgela-kopuruaren aldaketari dagokionez erabakia hartzeko orduan, irakaskuntzaren programazio orokorra, giza eta diru-bitartekoak eta Euskadiko Eskola Kontseiluak nahiz barrutiko eskola-kontseiluak aldian-aldian egiten dituen txostenak hartuko ditu kontuan.

3. Sailak hizkuntza-ereduak ezartzeari buruzko erabakia hartuko du lege honen 21. artikuluan ezarritakoaren arabera.

[...]

Xedapen gehigarriak

Seigarrena.— Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen 4, 6, 14 eta 18. artikulua aldatu eta ondoan adierazten den moduan geratuko dira:

14. artikulua

Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez eskatu beharko zaio aholkua ondorengo gaietarako:

g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredueta hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarritzko irizpideak finkatzeko.

Hamargarrena.— Lege honen 20. artikulua aipatutako hizkuntza-ereduak irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, eta honako hauek izango dira:

a) A eredu; curriculum bat gaztelaniaz emango da, eta zenbait jardura edo gai euskaraz eman ahal izango dira.

b) B eredu; curriculum euskaraz eta gaztelaniaz emango da.

c) D eredu; curriculum euskaraz emango da.

Hiru eredueta gaztelania eta gaztelaniazko literatura, euskara eta euskal literatura eta hizkuntza modernoak beren jatorrizko hizkuntzetan irakatsiko dira nagusiki.

Xedapen iragankorrak

Hirugarrena.— Lege honen III. tituluak aipatzen dituen erregelamendu-xedapenak ematen ez diren bitartean, indarrean iraungo du Euskal Herriko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabilera arautzen duen uztailaren 11ko 138/1983 Dekretuan xedatutakoak eta, halaber, gai horri buruz aplikagarri diren gainerako xedapen guztiek ere.

[...]

6.2.17. 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzkoa¹⁷²

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. tituluan, “Hizkuntza-normalizazioa”ri buruzkoan, hautatzen den eskema homogeneoa da Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legearen eskemarekin eta, beraz, lanpostu bakoitzari hizkuntza-eskakizun bat esleituko zaio. Hala ere, langile sartu berriei dagokienez, lanpostuari dagokion hizkuntza-eskakizuna hasieratik egiaztatu beharrekotzat jotzen da xedapen gehigarrietako hamabosgarrenean jasotzen den moduan.

Hezkuntza-administrazioak bere zerbitzuan dauden langileen hizkuntza-trebakuntza egokia bideratzeko eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutzeko konpromisoa hartzen du.

[...]

II. TITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta antolaketa

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

5. artikulua

1. Irakasleen lanpostu-zerrendak, lanpostu bakoitzari buruzko honako zehaztasunok jaso beharko ditu:

c) Lanpostua betetzeko beharrezko diren baldintzak, eta horien artean, nahitaez, esleitutako hizkuntza-eskakizuna, eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

¹⁷² EHAAREN 38. zenbakian, 1993ko otsailaren 25eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa, EHAAREN 74. zenbakia, 1993ko apirilaren 22ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930002_f_eus.html

III. TITULUA

Unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak

II. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

13. artikulua

Hizkuntzak eskola ofizialetan irakasten dituzten funtzionarioak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoak izango dira.

14. artikulua

Irakaskuntzako euskal funtzio publikoa osatzen duten kidegoak talde hauetan sailkatuko dira:

a) "A" taldea. Talde honetakoak izango dira honakook: Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko musika eta arte eszenikoen katedradunen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bigarren mailako hezkuntzako irakasleen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko musika eta arte eszenikoen irakasleen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko arte plastikoen eta diseinuaren irakasleen kidegoa eta Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoa.

III. KAPITULUA

Langileen aukeraketa

17. artikulua

Lege honetan sortutako kidegoetan sartzeko, honako baldintzok bete beharko dira:

4. Hizkuntzen irakaskuntza:

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, doktore, lizentziadun, arkitekto, ingeniari edo irakaskuntzako titulu baliokidea behar izango da eta ezartzen diren hautaprobak ere gainditu egin beharko dira.

V. TITULUA

Hizkuntza-normalizazioa

48. artikulua

Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen 12. artikuluan ezarritakoaren arabera, euskal eskola publikoan ikasle guztiek hezkuntza-maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da. Eskubide horren egikaritzea eta eremu honetan botere publikoek egin beharrekoa garatuko dira, lege horren III. tituluaren eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean ezarritakoaren esparruan.

49. artikulua

1. Aurreko artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, euskal hezkuntza-administrazioaren zerbitzuko irakasle-lanpostu guztiek hizkuntza-eskakizuna esleituta izango dute. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko du hizkuntza-gaitasunaren ikuspegitik zein maila behar den izan euskaraz, lanpostua bete eta hor lan egiteko. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den bitartean, euskaraz jakiteari merezimendu modura zenbaterainoko balioa eman behar zaion zehazteko balioko du.

2. Derrigortasun-datatik aurrera, nahitaez bete beharko da hizkuntza-eskakizuna lanpostua bete eta hor lan egiteko. Hori gorabehera, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak proposatuta, erregelamenduz zehaztuko du zein kasutan, salbuespenez eta modu objektiboan antzeman daitezkeen inguruabarrengatik, lanpostu bateko titularra izan daitekeen salbuetsia lanpostuari edo eskakizun bera esleituta duten lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizuna betetzetik. Irakasleak ezin ezingo dira salbuetsi ezein kasutan hizkuntza-eskakizuna betetzetik, baldin eta irakasleak betetzen dituzten lanpostuek esleituta duten hizkuntza-eskakizunaren edukian euskara irakaskuntzako hizkuntza gisa erabiltzeko behar besteko hizkuntza-gaitasuna beharrezkoa bada.

3. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko behar den hizkuntza-eskakizuna beteko da, lege honen xedapen gehigarrietako hamabosgarrenean ezarritakoaren arabera.

50. artikulua

1. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposatuta, zehaztuko ditu hizkuntza-eskakizunak, baita eskakizun horiek lanpostuei ezartzeko irizpideak ere.

2. Hizkuntza-ereduren bat sortu, aldatu edo ezabatuz gero, hizkuntza-eskakizunak ere egokitu egin beharko dira.

51. artikulua

Aurreko artikulua aipatzen dituen irizpideekin bat etorritik eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposatuta, Jaurlaritzaren Kontseiluak esleituko dizkio hizkuntza-eskakizuna eta beraren derrigortasun-data euskal hezkuntza-administrazioko irakasle-lanpostu bakoitzari.

52. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak eta, hala badagokio, derrigortasun-datak lanpostu-zerrendetan nahitaez agertu behar duten zehaztapenen artean sartuta egon beharko dute.

2. Hizkuntza-eskakizunak nahitaez aplikatzeko irizpideek dauden lanpostuetarako ekitatez eta proportzionaltasunez jokatzeko izango dute xede, lanpostuko eginkizunari dagokion kidego, eskala edo titulazio-taldea dela eta, inolako desberdintzerik egin gabe.

53. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, hezkuntza-administrazioak zehaztuko ditu kasu bakoitzean beharrezko izango den euskararen ezagutza

ebalutzeko proben edukia eta forma. Horretarako eratuko diren epaimahaietan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren ordezkari bana izango da.

2. Aurreko paragrafoan ezarritakoa gorabehera, lege honen 50.1 artikulua aipatzen duen erregelamendu-arauan sistema ezarriko da Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak han ezartzen diren eskakizunekin emango dituen hizkuntza-ziurtagiriak baliokidetzeko eta parekatzeko.

54. artikulua

1. Euskal hezkuntza-administrazioak bere zerbitzuko langileen hizkuntza-trebakuntza bideratuko du eta horretarako beharrezko neurriak hartuko ditu.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak urte anitzeko plan bat prestatuko du irakasleak euskalduntzeko. Plan hori gauzatzeko, irakasleen borondatezko atxikimendua lortu nahi da, irakasle horien lan-baldintzak errespetatuko ditu, malgua izango da eta urtero berrikusiko da. Planak zein beraren berrikuspenak Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

Xedapen gehigarriak

Hamabosgarrena.— Erregelamendu bidez zehaztuko diren salbuespenak salbuespen, irakaskuntzako funtzio publikoan lehenengo aldiz sartzen diren langileek egiaztatu beharko dute aipaturiko erregelamendu-arauan ezartzen den hizkuntza-eskakizuna betetzen dutela.

[...]

6.2.18. 4/1993 Legea, ekainaren 24koa, *Euskadiko Kooperatibena*¹⁷³

*68 bis artikulua.— Heziketarako eta kooperatiba-sustapenerako eta interes publikoa duten beste helburu batzuetarako kontribuzioa*¹⁷⁴

c) Kooperatibak diharduen gizarte-ingurunean eta gizartean orokorrean, hezkuntza, kultura, lanbidea, laguntza-bideak eta euskararen erabilera bultzatzea eta kooperatiben ezaugarriak zabaltzea.

¹⁷³ <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/1993/07/9302365a.pdf>

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930004_f_eus.html

¹⁷⁴ Euskadiko Kooperatiba Sozietate Txikiei buruzko ekainaren 25eko 6/2008 Legearen 4. xedapen gehigarriak gehitutakoa da artikulua hau, eta xedapen berberak 4/1993 Legearen 68. artikuluko 3., 4. eta 5. paragrafoak indargabetu zituen.

Lege hau Kooperatiben abenduaren 20ko 11/2019 Legeak indargabetu zuen.

6.2.19. 8/1994 Legea, maiatzaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko Harremanetarakoa¹⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Pancroffeko liburutegian, Kaliforniako Berkeley Unibertsitatean, 1791. urtetik 1803a arteko euskarazko eskuizkribuak daude. Hego Amerikako herrialdeetan, berriz, Euskal Herriko emigranteek gehien aukeratu dituzten lekuetan, euskaldunen eragina hasieratik jaso zuten eta hango herrien historian behin eta berriz ageri dira euskaldunak, eta ez pertsonak bakarrik; euskaldunen espiritua ere ageri da, ohituretan eta askatasun eta demokrazia ideiak gauzatuta, gure historiatic eta tradiziotik hartuta.

[...]

II. TITULUA Euskal etxeak

5. artikulua.— Euskal etxe aitortzea

2. Euskal etxeek, aitortpena izateko, jarraian datozen baldintzak betetzen dituztela egiaztatzen beharko dute:

b) Euskal etxearen estatutuetako lehentasunezko xedeen artean eta bazkideek adierazitako borondatean, Euskal Herriarekin kultura, gizarte eta ekonomia mailako harremanak mantentzea sartzeari. Harreman horiek jende, historia, hizkuntza eta kulturaren arlokoak izango dira.

8. artikulua.— Euskal etxeen aldeko prestazioak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen esparruan, lege honetan ezarritakoaren arabera aitortutako euskal etxeei eta hauen federazio eta konfederazioei honako aukerak eskainiko dizkiete, erregelamenduz ezarritakoaren arabera:

g) Euskal historia, kultura, hizkuntza eta gizarteari buruzko liburu eta ikus-entzunezkoak izateko eskubidea, euskal elkarteetako kideei erakutsi eta horien artean banatu ahal izateko.

j) Euskara ikasteko ikastaroak antolatzea.

¹⁷⁵ EHAren 111. zenbakian, 1994ko ekainaren 13ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19940008_f_eus.html

III. TITULUA

Euskal kolektibitateetako kideak

9. artikulua.— Euskal kolektibitateetako kideen eskubideak

Euskal kolektibitateetako kideek jarraian aipatuko diren eskubideak izango dituzte:

b) Euskara jakin eta ikasteko eskubidea. Ondorio horietarako, euskal etxeei euskara ikastaroak antolatzekeo baliabideak emango zaizkie, betiere aurrekontuko baliabideen arabera.

Erregelamenduz sistemak eta prozedurak ezarriko dira, beraien arabera euskal kolektibitateetako kideek euskararen gaitasun-agiriak lortu ahal izan ditzaten; agiriok Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organo eskudunak emango ditu.

[...]

V. TITULUA

Lankidetzak-akordioak eta tratatuak

15. artikulua.— Nazioarteko tratatuak eta Estatuaren jardura bultzatzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoak Estatuko Gobernuari eskatu ahal izango dio Autonomia Estatutuaren 6. artikuluko 5. apartatuak aipatzen dituen tratatuak edo hitzarmenak egitea, eta, hala badagokio, horiek baimentzeko Gorte Nagusiei aurkeztea, betiere euskal kultura eta bereziki euskara Estatutik kanpo zaindu eta indartze aldera.

**6.2.20. 11/1994 Legea, ekainaren 17koa,
Euskal Autonomia Erkidegoko antolamendu
farmazeutikoarena¹⁷⁶**

**III. KAPITULUA
Farmaziako bulegoak**

**1. ATALA
Xedapen orokorrak**

8. artikulua

7. Larrialdiko farmazia-zerbitzuari buruzko informazioa farmaziako bulego bakoitzean agerian egongo da Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan idatzirik.

¹⁷⁶ EHAAREN 135. zenbakian, 1994ko uztailaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19940011_f_eus.html

6.2.21. 8/1997 Legea, ekainaren 26koa, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena¹⁷⁷

III. TITULUA

Zerbitzu sanitarioak hornitzeko egitura publikoen antolamendua

III. KAPITULUA

Pertsonalaren araubidea

28. artikulua.— Pertsonalaren estatutu juridikoen arau erkideak

Bosgarrena.— Hizkuntza-normalizazioa

Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetan euskararen erabilera normalizatzeko araudian xedatutakoarekin bat etorriz, Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoak plan berezia ezarriko du, hizkuntza-politikari buruz Autonomia Erkidegoko organo eskudunak xedatzen dituen gidalerroen arabera; plan horretan zehaztuko dira entearen langileentzat aplikagarri diren hizkuntza-helburuak eta helburuok ondo betetzeko hartu beharreko neurriak.

Aurreko apartatuak aipatutako plan hori eginda ez dagoen bitartean, Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoak hautapenerako eta lanpostuak betetzeko burutzen dituen prozesuetan, funtzio publikoko legerian aurreikusitako arauak, alegia, euskaraz jakitea merezimendutzat hartzeari buruzkoak, aplikatuko dira.

¹⁷⁷ EHAren 138. zenbakian, 1997ko uztailaren 21eko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19970008_f_eus.html

**6.2.22. 1/1997 Legegintzako Dekretua,
azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun
Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen
testu bategina onesten duena¹⁷⁸**

VI. TITULUA

**Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio
publikoaren laguntza eta dirulaguntzen araubidea**

51. artikulua.— Laguntzak emateko arauak, eskumena eta prozedura

1. Laguntzak edo dirulaguntzak emateko arauetan, gutxienez ondoren aipatuko direnak adierazi beharko dira:

c) Laguntza edo dirulaguntza adjudikatzeko eta, hala behar badu, baita haztatzeke ere, irizpide objektiboak zehaztu beharko dira. Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua den gaian hizkuntzaren erabilerak zerikusia baldin badu, edo azaroaren 24ko 10/1982 Legearen (Euskararen Erabilera normalizatzeko oinarrikoaren) 25., 26 eta. 27. artikuluetan aipatzen diren jarduketa-arloetakoak baldin badira gai horiek, hizkuntza-gaitasuna kontuan eduki beharko da adjudikazioa egiteko irizpide objektiboen artean.

¹⁷⁸ EHAAREN 11. zenbakian, 1998ko urtarrilaren 19ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legegunea.euskadi.eus/eli/es-pv/dlg/1997/11/11/1/dof/eus/html/>

6.2.23. 20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa¹⁷⁹

ZIOEN AZALPENA

Bizitza sozialean eta komunitarioan sartzeko eta parte hartzea, bidezko den helburua ez ezik, pertsona orok edozein gizarte modernotan duen nahia ere bada. Hala ere, sarri askotan, eskubide horiek egikaritzea zaildu eta eragotzi ere egiten dute fisikoak zein komunikaziozkoak diren oztupoek, pertsonak era normalean moldatzen ez baitute uzten. Gauzak horrela, ingurune fisikora eta komunikaziora irisgarritasuna izatea funtsezko elementua da, herritar guztiek oinarritzat definitzen diren eskubideez gozatu dezaten ahalbidetzeko.

Gizarteak, oro har, eta botere publikoek, haren ordezkari direnez, erraztu eta bermatu behar dute herritar guztiak ingurune fisikora eta komunikaziora iristea. Botere publikoen ekintzak ezin du, inoiz ere, erkidegoaren zuzeneko ekintza ordeztu edo murriztu; alderantziz, inguru fisikora eta komunikaziora iristeko zailtasun handienak dituzten pertsonen bizi-kalitatea hobetzea helburu duten erakunde hiritarren ekimenak sustatu behar ditu.

[...]

Gaur egungo gizartean, gero eta iraupen handiagoa dagoela eta istripuz edo gaixotasunez mugitu eta komunikatzeko gaitasuna murriztuta duten pertsona asko eta asko daudela eta inoizka mugikortasuna mugatuta duten pertsonen kopuru garrantzitsua daukagula, irisgarritasun-baldintzak hobetzeak bizi-kalitate hobea ekarriko du ondorio gisa nola mugitzeko eta/edo komunikatzeko zailtasunik handienak dituzten pertsonentzat hala gizarte guztiarentzat.

Nazio Batuen Batzar Orokorrak, 1993ko abenduaren 20ko 48/46 ebazpenaz, arau estandarrak hartu zituen minusbaliatuen aukeren berdintasunaren arloan, eta helburu orokortzat ezarri zuen pertsona horiek gainerako herritarrek dituzten eskubide eta betebeharrak berberak egikaritu ahal dituztela bermatzea, izan ere, helburu hori Europako Batzordeak 1994ko uztailaren 27an onartutako «Europako Gizarte Politika — Batasunerantz Emandako Aurrerapausoa» liburu zurian jasotzen da.

[...]

Europar Batasuneko Kontseiluaren eta horko estatu kideetako gobernuen ordezkarien 1996ko abenduaren 20ko ebazpenak, minusbaliotasunak dituzten pertsonen aukera berdinak izateari buruzkoak, herritar guztiek aukera berdinak izateko printzipioa estatu kide guztien balio alienaezin komuna dela jotzen du, eta, ondorioz, aipatutako pertsonen aurka egindako diskriminazio negatiboa ezabatu eta horien bizi-kalitatea hobetu behar da, estatu kideei ahalbidetuz, helburu hori lortzerakoan, kasuan kasuko araudiak eman ditzaten gizartearen baliabideek ahalbidetzen duten zabaltasunaz.

Adierazitakoari atxikiz, beharrezko da araudi berria onestea, aipatutako printzipioak errespetatuz eta arkitektura-oztopoak kentzearen kontzeptu klasikoak gaindituz eredu berri baten alde egingo duena, pertsonak ingurune sozial eta komunitarioan osoki eta libre garatzen direla bermatzea izanik helburua.

¹⁷⁹ EHAren 246. zenbakian, 1997ko abenduaren 24ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19970020_f_eus.html

Horretarako, gure erkidegoko pertsona guztiak ingurune fisikora eta komunikaziora iristen direla bermatu behar da, batez ere, mugaren bat duten pertsonak.

ATARIKO TITULUA

Legearen xedea eta aplikazio-eremua

1. artikulua.— Xedea

1. Hona hemen lege honen xedea: hiri-ingurunearen, espazio publikoen, eraikinen, garraiobideen eta komunikazio-sistemen irisgarritasuna bermatzea, pertsona guztiek eta, batez ere, mugikortasun murriztua, komunikaziorako zailtasunak edo muga psikiko zein sensoriala, aldi baterako zein betiko, dituztenek era autonomoan erabil eta goza ditzaten.

2. Botere publikoek legea eraginkortasunez bete dadin beharrezkoak diren ekintza positiboko neurriak hartzea sustatuko dute, bai eta laguntza teknikoak erabiltzea ere, pertsonen bizi-kalitatea hobetzen lagunduko dutenak.

2. artikulua.— Legearen aplikazio-eremua

Lege hau Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren eremuan aplikatuko da, nortasun fisikoa edo juridikoa, publikoa edo pribatua duen edozein subjektuk egiten dituen jarduketetan, hirigintza, eraikuntza, garraio eta komunikazio arloetan.

I. TITULUA

Irisgarritasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

6. artikulua.— Komunikazio-sistemako irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

1. Komunikazio-sistemak herritar guztiei izango zaizkie irisgarri, lege honetan eta berau garatzen duten arauetan aurreikusitakoaren arabera.

2. Komunikazio-sistematan egokienak diren eskuarte teknikoak ezartzen direla bermatuko dute administrazio publikoek, herritar guztiei eta, batez ere, komunikazioan zailtasunak dituztenei, komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko.

3. Administrazio publikoek bultzatu egingo dute zeinu-hizkuntzen profesional interpretatzaileen eta gor-itsuen gidari interpretatzaileen prestakuntza, zertarako eta komunikazioan zailtasunak dituzten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko, eta funtzio publikora pixkanaka-pixkanaka sar daitezen ere bultzatuko dute.

4. Titulartasun publikoko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egingo dute, pixkana-pixkana herritar guztiek komunikaziorako duten eskubidea behar bezala bermatu ahal izango duena.

II. KAPITULUA

Erreserbak

11. artikulua.— Erreserbak komunikazio-sistemetan

Komunikazio-zailtasunak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara irisgarritasuna dutela bermatzeko honako erreserba hauek ezarriko dira:

1. Informazio-puntuak edota jendearentzako arretarako puntuak dauden lekuetan, gutxienez puntu horietako batek egokituta egon beharko du horrelako pertsonen erabil dezaten.
2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko ikus-entzunezko eskuarteetan, gutxienez informatiboetako batean zeinuen eta azpituluen hizkuntzako interprete bat agertuko da, komunikaziorako zailtasunak dituzten pertsonen informaziorako duten eskubidea bermatzeko.
3. Itsu-txakurra daramaten ikusmen urrikoek sarrera librean izango dute turismo-egonleku, ostalaritza-leku eta garraio publikoetara eta oro har erabilera edo zerbitzu publikoko gune eta eraikin guztietara

12. artikulua.— Erreserbetan irisgarritasuna adierazteko betebeharra

Nahitaez ezarri beharko da irisgarritasunaren nazioarteko ikurra erabilera publikoko gune, eraikin publiko, turismo-ostatu, garraio-instalazio, garraiobide eta informazio-sistemetan, erreserbak badituzte lege honetan aurreikusitakoaren arabera.

II. TITULUA

Sustatzeko neurriak

13. artikulua.— Irisgarritasunaren sustapena

1. Lehendik dauden titulartasun, erabilera edo zerbitzu publikoko hiri-ingurune, espazio publiko, eraikin, garraio eta informazio- eta komunikazio-sistemetara irisgarritasuna bermatu eta sustatzeko, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek, udalek eta gainerako erakunde publikoek lau urteko programak egingo dituzte irisgarritasuna sustatzeko. Programa horien xedea izango da aipatutako elementuak lege honetan eta berau garatzen duten arauetan aurreikusitako irisgarritasun-baldintzei pixkanaka-pixkanaka egokitzea. Lehenengo lau urteko programak eginda egon beharko du lege hau EHAAan argitaratzen denetik hasi eta bi urteko epean.
2. Irisgarritasuna sustatzeko programek honako dokumentu hauek izango dituzte:
 - a) Egokitzapen-gai diren kanpoko gune, eraikuntza, garraio eta komunikazioen inbentarioa jasotzen duen katalogoa.
 - b) Jarduketan hurrenkera, lehenetsuen arabera, kontuan hartuko dituen efizientzia handiagoa eta biltzen duten jendetza.
 - c) Programa ekonomiko-finantzarioa, egokitzapenak egiteko bideratuko diren aurreikuspen ekonomikoak zehaztuta.
 - d) Egokitzapenak burutzeko egutegia.

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek partida zehatzak izendatuko dituzte bakoitzaren aurrekontuetan irisgarritasuna sustatzeko programak finantzatze aldera, euren aurrekontuko baliabideen arabera.

14. artikulua.— Finantza-neurriak

1. Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek eta udalek, kasuan kasuko eskumenak garatu eta burutzean, irisgarritasuna sustatzeko beharrezkoak diren sustapen-neurriak hartzea bultzatuko dute.

2. Arlo honentzako berariazko dirulaguntza-programetan honako jarduketa hauek jo ahal izango dituzte lehentasunezko zat administrazio publikoek:

a) Lehendik dauden hiri-inguruneak eta espazio publikoak, eraikuntza, garraioa eta komunikazio-sistemak irisgarritasun-baldintzei egokitzea xede duten obrak.

e) Turismo-ostatueta oin berriko, eraberritzeko edo birgaitzeko obrak, nahitaezko izan ez arren, mugikortasun murriztua eta komunikaziorako zailtasunak edo oro har irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonen lehentasunez erabil ditzaten gordetako ostatuak sartzen badira.

f) Laguntza teknikoak eskuratzea, hiri-ingurunea, espazio publikoak, eraikuntza, garraioa eta komunikazioa ezinezko denean irisgarritasun-baldintzei egokitzea.

III. TITULUA

Kontrol-neurriak

16. artikulua.— Administrazio-kontratuak

Administrazio-kontratuen baldintza-agiriek lege honi egokitzeko klausulak izango dituzte, horien edukiek lege honetan xedatutakoari eragiten badiote.

17. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzen kontrola

1. Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek, udalek, eta lizentziak eta baimenak emateko, bai eta plangintza-tresnak eta garraio eta komunikazio arloko proiektuak onesteko ere, eskumena duten gainerako erakunde publikoek egiaztatu egingo dute horien zehaztapenak lege honi egokitzen zaizkiola.

2. Proiektuen dokumentazioan edo, hala badagokio, lizentzia-, baimen- edo emakida-eskabideetan, espresuki adieraziko da lege honetan xedatutakoa betetzen dela.

IV. TITULUA

Diziplina-araubidea

18. artikulua.— Arau-hausteak

1. Lege honen I. tituluari jasotzen diren preskripzioak urratu edo hausten dituzten ekintzak edo ez-egiteak arau-hausteak dira eta zehatu egingo dira, titulu honetan arautzen diren betekizunen eta prozeduraren arabera.

2. Arau-hausteak arinak, astunak eta oso astunak izan daitezke:

a) Arau-hauste arinak dira:

— Lege honetan aurreikusten denaren arabera irisgarritasun-baldintzak ez betetzea, erabilera publikoko espazioetan, eraikuntzan, garraioan eta informazio-eta komunikazio-sistemetan.

— Lege hau aplikatzearen ondorio diren irisgarritasun-elementuak andeatu edo erabilezin bihurtzea, erruz edo zabarkeriagatik.

— Lege honetan aurreikusitakoaren eta erregelamenduz zehazten diren irisgarritasun-baldintzak urratzen dituzten ekintzak edo ez-egiteak, astuntzat jotzen ez direnak.

b) Arau-hauste astunak dira:

— Lege hau aplikatzearen ondorio diren irisgarritasun-elementuak doloz andeatu edo erabilezin bihurtzea.

[...]

— Komunikazioan irisgarritasun-baldintzak ez betetzea.

— Lege honen I. tituluko II. kapituluan ezarritako erreserbak ez betetzea.

— Beste arau-hauste arin batean berrerortzea hiru urteko epea igaro aurretik.

c) Arau-hauste oso astunak dira:

— Lege honek ezarritako betebeharrak iruzurrez edo dokumentuak faltsifikatuz ez betetzea.

— Arau-hauste astunetan berrerortzea.

19. artikulua.— Zehapenak

1. Honako zehapen hauek ezarri ahal izango dira arau-haustearen kalifikazioaren arabera:

a) Arau-hauste arinak: 50.000 eta 500.000 pezeta bitarteko isunak.

b) Arau-hauste astunak: 500.001 eta 10.000.000 pezeta bitarteko isunak.

c) Arau-hauste oso astunak: 10.000.001 eta 20.000.000 pezeta bitarteko isunak.

2. Isunaren zenbatekoa graduatzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: arau-hauslearen erantzukizun-maila, egin beharreko irisgarritasun-obretatik sortutako kostu ekonomikoa, zuzenean edo zeharka sorrarazi den kaltea, erantzuleek hauste bera errepikatzea eta arau-hausle bakoitzaren partaidetza-maila.

3. Zehapena ezartzeak ez du arau-hauslea salbuetsiko birjartze-betebeharretik edo, ez-betetze kasuetan, proiektuaren eraberritzea edo beharrezkoak diren egokitzapen-obrak egitetik erregelamenduz ezartzen den epean.

4. Arau-hauste beraren ondorioz pertsona desberdinei jartzen zaizkien isunek ez dute elkarren arteko loturarik izango.

5. Artikulu honetan adierazten diren zehapenen zenbatekoak eguneratu ahal izango dira, Eusko Jaurlaritzaren dekretu batez, kontsumoko prezioen indizeen aldaketaren arabera.

20. artikulua.— Zehapen-prozedura eta -araubidea

1. Lege honetan xedatutakoa hausten denean, arau-hauste horiek zehatu egingo dira zehapen-araubideari buruz indarrean dauden xedapen orokorren arabera, eta organo eskudunak espediente egokia instruitu ondoren.

2. Lege honen 1. artikulua aipatzen dituen pertsonak edo hauek osatzen dituzten elkarteak interesduntzat joko dira betiere administrazio-prozeduretan.

3. Elkarte horiek errekursoak edo, hala badagokio, bidezko deritzeten ekintzak aurkezteko legitimaturik geldituko dira, bai jarduketak artxibatzeke erabakiaren aurka, eta bai irisgarritasun-baldintzen kontrako balizko arau-haustek salatzea edo Administrazioari jakinaraztea espresuki edo isilbidez ezetsi duen ebazpenaren aurka.

21. artikulua.— Organo eskudunak

Honako hauek izango dira lege honen haustek direla-eta zehapenak ezartzeko eskumena duten agintariak:

a) Alkateak, eurek dituzten eskumenen eremuan, arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko 5.000.000 pezetarainokoak jartzeko, eskala honen arabera: 10.000 biztanletik beherako udalerrietan, 1.000.000 pezetaraino; 10.000 eta 50.000 biztanle bitarteko udalerrietan, 2.500.000 pezetaraino, eta 50.000 biztanletik gorako udalerrietan, 5.000.000 pezetaraino.

b) Gaian eskumena duten Autonomia Erkidegoko Administrazioaren sailtako sailburuak, eurek dituzten eskumenen eremuan, arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko 5.000.000 pezetarainokoak jartzeko, eta betiere arau-hauste astunengatiko 5.000.001 eta 10.000.000 pezeta bitarteko isunak, eta arau-hauste oso astunengatikoak jartzeko.

22. artikulua.— Erantzuleak

1. Nahitaezkoa den udal-lizentziarik gabe burutzen diren obra eta gainerako jarduketetan, jarduera lege honen zehaztapenei egokitu behar zaienean, edo lege honek arautzen dituen gaiei dagokienez lizentziaren klausulak bete gabe burututakoetan, zehatu egingo dira sustatzailea, proiektuaren egilea, enpresaburu eraikitzailea eta obren teknikari zuzendariak.

2. Lege honen hauste astuna edo oso astuna den edukia duen udal-lizentzia baten babespeko obretan, era berean, zehatu egingo dira proiektuaren aldeko txostena eman duen fakultatiboa eta, nahitaezko txostenak aurretik izan gabe edo txostenok aipatutako arau-haustea dela-eta aurkakoak direnean, lizentziaren alde botoa eman duten korporazioko kideak.

23. artikulua.— Preskripzioa

1. Arau-haustek:

Lege honetan aurreikusitako arau-haustek preskribatzeko epeak honako hauek izango dira:

a) Arau-hauste oso astunek bost urteko epean preskribatzen dute.

b) Arau-hauste astunek hiru urteko epean preskribatzen dute.

c) Arau-hauste arinek sei hilabeteko epean preskribatzen dute.

2. Zehapenak:

Lege honetan aurreikusitako zehapenek preskribatzeko epeak honako hauek izango dira:

a) Arau-hauste oso astunengatik ezarritako zehapenek hiru urteko epean preskribatzen dute.

- b) Arau-hauste astunengatik ezarritako zehapenek bi urteko epean preskribatzen dute.
- c) Arau-hauste arinengatik ezarritako zehapenek urtebeteko epean preskribatzen dute.

V. TITULUA

Irisgarritasuna sustatzeko euskal kontseilua

24. artikulua.— Sorrera

Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseilua sortzen da, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumen Sailari atxikitako aholku- eta partaidetza-organo gisa, eta bertan honako hauek egongo dira ordezkatura: euskal administrazio publikoak, irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonen eskubideen alde jardutea helburu duten elkarte-erakundeetatik ordezkaria handiena dutenak, kontsumitzaile eta erabiltzaileen antolakundeak, sustatzaile eta eraikitzaileen elkarteetatik ordezkaria handiena dutenak, eta Arkitektoen, Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen eta Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien elkargoak.

25. artikulua.— Osaera

Kontseiluak Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumeneko sailburua izango du buru, eta, gainera, honako beste hauek kide:

- a) Eusko Jaurlaritzako ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila izango duena, honako arlo bakoitzeko: Lurralde Antolamendua eta Etxebizitza; Merkataritza eta Kontsumoa; Hezkuntza; Osasuna; Lana eta Gizarte Segurantza; Garraio eta Herri-lanak; Ogasuna; Industria, eta Kultura.
- b) Lurralde historikoetako foru-aldundietako ordezkari bana.
- c) Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko udaletako hiru ordezkari.
- d) Irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonak biltzen dituzten erakunde pribatuetatik ordezkaria handiena dutenetako sei ordezkari.
- e) Kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteetatik ordezkaria handiena dutenetako bi ordezkari.
- f) Sustatzaile eta eraikitzaileen elkarteetako bi ordezkari.
- g) Arkitektoen Elkargoko ordezkari bat.
- h) Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen Elkargoko ordezkari bat.
- i) Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien Elkargoko ordezkari bat.

26. artikulua.— Eginkizunak

Honako eginkizun hauek izango ditu Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseiluak:

- a) Urtean behin txosten bat egitea, lege honen aurreikuspenak zein mailataraino betetzen diren ezagutarazteko, eta gero Legebiltzarrerara bidaltzea.
- b) Irisgarritasunaren arloan eskudun diren organoei aholkularitza eman eta jarduteko irizpideak proposatzea, lege honetan xedatutakoaren arabera.

c) Horren antolaketa- eta funtzionamendu-araudia onestea.

d) Haren esku uzten diren beste eginkizun guztiak.

[...]

Azken xedapenak

Bigarrena.— Lege hau indarrean jartzen denetik sei hilabeteko epearen barruan, hiri-inguruneen, espazio publikoen, eraikuntzaren, garraiobideen eta informazio-eta komunikazio-sistemen irisgarritasun-baldintzak finkatuko dituzten arau teknikoak egingo ditu Eusko Jaurlaritzak; horretarako, irisgarritasunari eta hirigintza-oztopoak kentzeari buruz egun indarrean dauden arauen bidez araututako xedapenak bat egin eta harmonizatu egingo dira.

6.2.24. 10/1998 Legea apirilaren 8koa, Landa-garapenerakoa¹⁸⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko landa-garapenerako politikaren helburu orokorrak

Landa-garapenerako politikak ondoko helburu orokor hauek izango ditu:

g) Landa-inguruetakoa natura-, historia-, kultura- eta hizkuntza-ondarea berreskuratu, kontserbatu, garatu eta zabaltzea.

II. TITULUA Landa-garapenerako programak

5. artikulua.— Landa-garapenerako programen lurralde- eta eginkizun-eremua

2. Landa-garapenerako programetan jarduketa hauek jorratuko dira, besteak beste:

d) Landa-inguruetakoa zerbitzuak Autonomia Erkidegoko gainerako zonetakoekin parekatzea, batez ere hezkuntzan, osasunean, etxebizitzan, gizarte-zerbitzuetan, kultura-azpiegituretan eta -zerbitzuetan eta hizkuntza-normalizazioan, betiere landa-ingurunearen ezaugarrietarako egokiak diren irizpide eta baremoekin.

¹⁸⁰ EHAren 80. zenbakian, 1998ko maiatzaren 4ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980010_f_eus.html

6.2.25. 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, Euskadiko Kirolarena¹⁸¹

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Kirol-federazioen hizkuntza-normalizazioa

Kirol-federazioek beren jarduerak egitean euskararen erabilera normalizatzeko egokiak diren neurriak hartuko dituzte. Bereziki, katalogoetan, programetan, iragarpen-karteletan eta beren kirol-jardueretan eta lehiaketetan erabiltzen duten gainerako material grafikoan edo soinu-materialean sustatuko dute euskararen erabilera.

¹⁸¹ EHAren 118. zenbakian, 1998ko ekainaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980014_f_eus.html

6.2.26. 16/1998 Legea, ekainaren 25ekoa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa¹⁸²

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Arrantzaleen kofradiek eta kofradien federazioek neurri egokiak hartuko dituzte beren jardueretan euskararen erabilera normalizatzeko, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen ondoriozko betebeharrak betetzeko.

¹⁸² EHAren 129. zenbakian, 1998ko uztailaren 10eko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980016_f_eus.html

6.2.27. 3/2002 Legea, martxoaren 27koa, ikastolak legez normalizatu aurretik ikastetxe horietan irakasten aritutakoak aintzat hartzeari eta konpentsazioa emateari buruzkoa¹⁸³

ZIOEN AZALPENA

Gaur egun, euskara irakaskuntzan (unibertsitatea barne), hedabideetan eta kulturaren nahiz gizartearen gainerako eremuetan bizirik dagoenez, goretsi beharrekoak dira frankismoaren garaian, oso baliabide gutxirekin eta gorabehera asko kontra zituztela, euskal eskola abian jartzea lortu zuten aurreneko irakasleen idealismoa, kemena eta lana.

Lege-esparruak euskara eskoletan sartzeko modurik ematen ez zuela ikusita, esperientzia arriskutsu bat sortu zen, urte askotan erabateko klandestinitatean egin zena eta pertsona haiek beren bizitzan eta beren lan-eremuan egindako sakrifizioari esker gauzatu zena.

Orduko irakasle haiek baliabide urriak izaten zituzten, ikasleen familiek emanak gehienbat, eskolak emateko erabiltzen zen lokalaren alokairua ordaintzeko, materiala erosteko eta soldata txiki bat jasotzeko. Oporretan ez zuten inolako soldatarik izaten. Gainera, Gizarte Segurantzari ezin zioten ezertxo ere ordaindu, eta orduan kotizatu ez izana gaur egun kaltegarria zaie beren eskubide pasiboetarako.

Klandestinitate latz hura hirurogeiko hamarkadako azken urteetaraino luzatu zen, orduan hasi baitzen euskarazko irakaskuntzaren egoera hobetzen: garai horretan ikastolek legez tatu gabe jarraitzen zuten, baina nolabait ere toleratzen zituzten.

Aldi berri horretan sortu ziren guraso-batzarrak, eta ikastegiaren gai ekonomikoak kudeatzeari ekin zioten. Horren ondorioz, irakasleen lan-baldintza eskasak hobetu egin ziren, baina, baliabide ekonomiko urriak zituztenez, hainbat urtetan ezin izan zuten Gizarte Segurantzaren kotizazioa ordaindu. Ikastola bakoitzak ahal izan zuenean eman zien alta bere irakasleei.

Lege honen bidez, aintzat hartu nahi dira irakasle haiek, nahiko merezimendu badute eta; izan ere, lan handia egin zuten euskara berreskuratzen eta iraunarazten, jakintza eta kultura zabaltzeko tresna den aldetik. Horrekin batera, lege honen helburu berezia da, batetik, Gizarte Segurantzaren kotizazioa ordaindu ez izanak kaltea eragin dien irakasleei halako konpentsazio bat ematea eta, bestetik, beren lan-bizitza ohiko erretiro-adinetik aurrera luzatu beharrik ez izatea.

Hori dela eta, konpentsazioaren zenbatekoa txikiagoa izango da lan-baldintzak eta gizarte-aurreikuspeneko baldintzak hobeak izan ziren neurrian, aldi berean beste jardura batean aritu zirelako edo ikastolan egindako lanari beste itxura bat eman ziotelako. Izan ere, kasu horietan klandestinitateak ez die kalterik eragiten eskubide pasiboari.

¹⁸³ EHAren 67. zenbakian, 2002ko apirilaren 10eko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20020003_f_eus.html

Legeak irakasle haiei edo haien alargunei bakarrik aitortzen die eskubide hori, batez ere haiek hartu zutelako lan haren nekea, edo haiengandik hurbil egon zirelako, eta haien eskubide pasiboei bakarrik eragiten zaielako.

Gainerakoan, legeak konpentsazioaren funtsezko ezaugarriak adierazten ditu, ordain horren zenbatekoa erregelamenduz zehazteko utzita. Era berean, legeak erraztasuna ematen du ikastaroak, alderdi askotatik era informalean bada ere, benetan eman zirela egiaztatzeko; hala, ikastaro horiek emandakotzat joko dira, baldin eta ikerketa zientifiko edo kulturaletan jasota badago eman zirela. Ekimen hau instituzioek aintzat hartu beharreko gai batean gizarteak duen interesaren beste erakusgarri bat da.

LEGE PROPOSAMENA

1. artikulua.— Helburua

Kompentsazio ekonomikoa jasotzeko eskubidea aitortzen zaie ikastoletan 1967-1968 ikasturtera arte irakasle aritu zirela egiaztatzen dutenei, lege honetan eta lege hau garatzen duten xedapenetan aurreikusitako moduan eta baldintzetan.

2. artikulua.— Onuradunak

Honako hauek izango dira lege honetan ezarritako konpentsazioaren onuradunak: eskolaurreko, lehen mailako edo bigarren mailako hezkuntzan euskaraz irakasten aritu zirela egiaztatzen dutenak, baldin eta irakaskuntza ofizialean ezarritako irakastaldien iraupen berdintsuko aldietan aritu baziren, edo haien ezkontideak, lege hau indarrean jartzean alargun badira.

3. artikulua.— Kompentsazioaren edukia

1. Kompentsazioaren zenbatekoa dekretu bidez zehaztuko da, 1967-1968 ikasturtera arte emandako ikastaroen kopuruaren arabera.

2. Zenbatekoa txikiagoa izango da, baldin eta irakasle aritu zena inoiz edozein gizarte-asegurutan, Gizarte Segurantzaren erregimenen batean edo haren parekoren batean alta emanda edo altaren pareko egoeran egon bazen, edo edozein arrazoiengatik Gizarte Segurantzaren erregimen batean sartu badute.

3. Aurreko artikuluan aipatzen diren irakasleek prestakuntzan emandako arduraldi osoko aldiak irakaskuntzan emandakotzat hartuko dira.

4. artikulua.— Eskabideak

Eskabideak sei hileko epean aurkeztu beharko dira, lege hau garatzen duen dekretua indarrean jartzen den egunetik kontatzen hasita.

5. artikulua.— Frogabideak

1. Ikastaroak eman izana frogatzeko, zuzenbidean onartutako edozein bide erabil daiteke.

2. Garapen-dekretuan zehatz daitezke onargarritzat jotzen diren zenbait frogabide.

3. Ikastaroak emandakotzat joko dira baldin eta ikerketa zientifiko edo kulturaletan jasota daudela egiaztatzen bada eta ikerketa horiek lege hau indarrean jarri baino lehen argitaratu edo erregistratuta badaude.

6. artikulua.— Ebazteko eta jakinarazteko epea

Prozeduretan, ebazpena emateko eta jakinarazteko epea bederatzi hilekoa izango da, eskabidea ebatzi behar duen organoan sartzen den egunetik kontatzen hasita.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Garapen-dekretua

Lege hau garatzeko dekretua sei hileko epean emango du Jaurlaritzak, legea indarrean jartzen den egunetik kontatzen hasita.

Bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

6.2.28. 6/2003 Legea, abenduaren 22koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena¹⁸⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Legeak beste ikuspegi batetik bideratzen du kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideen aitortza, eta agortu egiten du horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren eskumenen eremuan duten erregulazioa. Hizkuntza-eskubideak aintzat hartzen ditu, eta, horrenbestez, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeari jarraituz, autonomia-erkidegoan dauden bi hizkuntza ofizialetako bata zein bestea erabiltzeko eskubidea aitortzeaz gainera, dagokigun arloan euskara —berariaz progresibotasun-printzipioari jarraituz— sustatzeko asmoa ere agertzen du.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

f) Bi hizkuntza ofizialak erabiltzea lege honek eta ordenamendu juridikoaren gainerako legeek ezartzen dutenari jarraiki.

II. TITULUA Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

VII. KAPITULUA Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza- eskubideak

37. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Kapitulu honetan ezarritakoarekin eta bertan biltzen diren progresibotasun-baldintzekin bat etorritik, kontsumitzaile eta erabiltzaileek honako hizkuntza-eskubideak dituzte:

a) Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz nahiz gaztelaniaz jasotzekoa, lege honen 14. artikuluan ezarritakoaren arabera.

b) Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan kokatzen diren enpresa edo establezimenduekin dituzten harremanetan, ofizialak diren bi hizkuntzetako edozein erabiltzekoa; enpresa eta establezimendu hauek, bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzen dutela ere, zerbitzu egokia eman beharko diete.

¹⁸⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20030006_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20030006_f_eus.html

38. artikulua.— Erakunde publikoak

1. Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honakoak izango dira erakunde publikoak:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioak eta Estatuko Administrazioa, eta baita horien mende dauden edo horietako administrazio instituzionala osatzen duten zuzenbide pribatu edo publikoko erakundeak ere.

b) Titulartzat aurreko apartatuan aipatutako administrazioek dituzten zerbitzuak kudeatzeaz arduratzen diren edozein izaeratako erakundeak, baldin eta horiek mota honetako zerbitzuak eskaintzen badihardute.

c) Batik bat a) apartatuan aipatutako administrazio eta enteen partaidetza duten edo horien kontrolpeko diren erakundeak, hauen izaera edozein dela ere. Ondorio hauetarako, kontrol-harremana honako kasuetan dagoela ulertuko da: erakundearen boto-eskubide gehienak dituztenean edo gobernu-organoko kide gehienak izendatu edo kargutik kentzeko eskubidea dutenean.

2. Erakunde publikoek kontsumitzaile eta erabiltzeekiko harremanetan bi hizkuntza ofizialak agertzea bermatuko dute. Hau guztia honela egingo da:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko establezimenduetan, errotuluak, oharra eta, oro har, jendeari zuzendutako jakinarazpenak euskaraz eta gaztelaniaz emango dira.

b) Kontsumitzaile eta erabiltzaileek betetzeko egiten diren inprimaki edo eredu ofizialak bi hizkuntzatan emango dira.

c) Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berak hizkuntza ofizialetako bakarra erabiltzea nahi duela adierazi ezean, bi hizkuntzatan idatziko dira atxikipen-kontratuak, klausula-ereduak dituzten kontratuak, araupeko kontratuak, baldintza orokorrak eta kontratu horiei buruzko edo horiek egitearen ondoriozko agiriak.

d) Zehazki kontsumitzaileei zuzendutako jakinarazpenak bi hizkuntzatan eman beharko dira, eta baita fakturak, aurrekontuak eta antzeko agiriak ere, kontsumitzaile eta erabiltzaileak berak bi hizkuntza ofizialetako bat bakarrik erabiltzea aukeratu ezean.

e) Bi hizkuntzatan idatziko dira, halaber, produktu eta zerbitzuak erabili eta mantentzeko jarraibideen liburuxkak, berme-agiriak eta etiketetan eta ontzietan adierazi beharrekoak.

f) Kontsumitzaile eta erabiltzaileei zuzendutako produktu, ondasun eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea, erabilitako euskarria edozein dela ere, bi hizkuntzatan egingo da.

3. Erakunde publikoekin dituzten harremanetan, kontsumitzaile eta erabiltzaileek arreta eurek hautatzen duten hizkuntza ofizialean jasotzeko eskubidea dute. Administrazio publikoei dagokienez, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 6. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, Jaurlaritzak egoki ikusten dituen neurriak hartuko ditu eta eskubide hori erabiltzen dela arian-arian bermatzeko beharrezko bitartekoak jarriko dira eskura.

4. Estatuko Administrazioari aplikatzen zaizkion lege honen xedapenek ez diote kalterik egingo Estatuaren eskumenari bere zerbitzuak antolatu behar dituztenean.

39. artikulua.— Diruz lagundutako erakundeak eta interes orokorreko sektoreak

1. Lege honen ondorioetarako, honakoak izango dira diruz lagundutako erakundeak eta interes orokorreko sektoreak:

a) Legez unibertsalak, interes orokorrekoak edo beste kategoria batekoak diren zerbitzuak egiten dituzten erakunde edo pertsona juridikoak, edo unibertsaltasun eta berdintasuneko araubide juridikoaren pean dauden zerbitzuak ematen dituztenak, hala nola garraioak, telekomunikazioak eta energia-zerbitzuak.

b) Euskal administrazio publikoek ematen dituzten laguntzen edo dirulaguntzen onuradunak diren erakunde edo pertsona juridikoak, edo horietako edozeinekin lankidetzaz hitzarmena sinatu dutenak. Kasu honetan, kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei dagokien bermeak dirulaguntza edo hitzarmenaren xedearekin erlazionatutako harremanen eremua ere hartuko du.

2. Erakunde hauek, publikoak direnean izan ezik, lege honen 38. artikuluko 2. paragrafoan, a), b), c) eta d) apartatuetan, ezarritako betebeharrak bete beharko dituzte. Erregelamendu bidez finkatuko da horiek arian-arian nola bete.

40. artikulua.— Jendearentzako arreta¹⁸⁵

1. Jendeari produktuak saldu eta zerbitzuak egiteaz arduratzen diren establezimenduek, lege honen 38. artikuluko 2. paragrafoan, a), b) eta c) apartatuetan, ezarritako betebeharrak bete beharko dituzte. Era berean, kontsumitzaile eta erabiltzaileei arreta emateko gertu egon behar dute, horien hizkuntza ofiziala edozein dela ere.

2. Aurreko paragrafoan adierazitako betebeharez gain, indarreko legeriak establezimendu komertzial handi gisa kalifikatzen dituen establezimenduek, baita jendeari ondasun eta produktuak eskaintzen dizkioten eta, hala ez diren arren, erakunde handi gisa kalifikatzen diren establezimenduek ere, 38. artikuluko 2. paragrafoan, d) apartatuan, jasotako betebeharra ere bete beharko dute. Erregelamenduz finkatuko dira erakunde handi kontsideratzeko betekizunak, alegia, negozio-bolumenari, langile-kopuruari edota Euskal Autonomia Erkidegoan duten presentziari dagozkienak.

3. Erakunde publikoei atxikita eta jendearentzat irekita dauden establezimenduei lege honen 38. artikuluan aurreikusitako araubidea aplikatuko zaie.

4. Jendearentzat irekita dauden saltokien kasuan, baldin badira lan-harremanen eta jendearen arretaren alorrean euskara integratzera berariaz zuzendutako dirulaguntzak jasotzen dituzten erakundeen saltokiak, edo interes orokorreko sektoreetako saltokiak, kasu horietan, 39. artikuluan jasotako betebeharrak betetzeaz gain, ahalmena eduki beharko dute kontsumitzaileei eta erabiltzaileei beraiek erabilitako hizkuntza ofizialean arreta eskaintzeko, zein ere den hizkuntza ofizial hori.¹⁸⁶

5. Jaurlaritzak erregelamendu bidez finkatuko du artikuluko honetako betebeharrak arian-arian nola bete.

¹⁸⁵ Artikuluaren izenburua idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

¹⁸⁶ Paragrafo hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

41. artikulua.— Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa emateko hizkuntza¹⁸⁷

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan banatutako ondasun eta zerbitzuei dagokienez kontsumitzaile eta erabiltzaileei ematen zaien informazioa, barruan sartuta etiketetan, ontzietan eta erabilera-jarraibideen inprimakietan jasotzen den informazioa ere, euskaraz, gaztelaniaz edo, aldi berean, euskaraz eta gaztelaniaz adieraziko da, eskaintzailearen nahiaren arabera, salbu eta kapitulu honetan berariazko araubide bat aurreikusten den kasuetan. Hori guztia kalterik egin gabe aplikagarria den legeriak, osasuna eta segurtasuna babesteko arrazoiengatik, kasu berezietarako ezar dezakeenari.

2. Gobernuak sustapen-neurriak hartuko ditu euskara eta gaztelania batera erabil daitezen, 1. paragrafoan aipatutako ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioan. Jatorri-deitura edo kalitatezko izendapena duten euskal ondasunen kasuan, bai eta artisautza-produktuen kasuan ere, euskararen erabilera sustatuko da etiketatzeko orduan, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan araututako produktuak badira.

42. artikulua.— Sustapen-jarduketa publikoa¹⁸⁸

1. Gobernuak egoki diren neurriak bultzatuko ditu eta beharrezko diren erabakiak hartuko ditu, euskararen erabilera sustatze aldera kontsumitzaileei eta erabiltzaileei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten erakundeen jarduketaren alorrean.

2. Sektoreko planei dagokienez, planen jardun-eremuak eragina baldin badu herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzeko jardueretan, plan bereziak bultzatuko dituzte kapitulu honetan jasotako eskubideak sustatzeko. Nolanahi ere, Gobernuak laguntza-ildoak abiaraziko ditu herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten subjektuentzat, bi hizkuntza ofizialen presentzia erraztu dezaten beren jarduera gauzatzeko orduan, eta hizkera espezializatuko materialen zabalkundea bultzatuko du, eremu horretan euskararen erabilera errazteko.

V. TITULUA

Administrazio publikoen eskumenak

II. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzak

70. artikulua.— Lankidetzak-jardunaren esparrua

3. Eusko Jaurlaritzak lankidetzak-hitzarmenak egin ahal izango ditu kontsumitzaile eta erabiltzaileen babes-maila hobetzen lagun dezaketen Estatuko, autonomia-erkidegoetako eta Europako erregioetako administrazioekin, eta, bereziki, historia-, kultura- edo hizkuntza-arrazoiak direla medio, harreman berezia duen beste edozein erkidego edo erregiorekin.

¹⁸⁷ Artikulu hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

¹⁸⁸ Artikulu hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

Xedapen gehigarriak

Bigarrena.— Lege honen IV. tituluak aurreikusitako zehapen-araubidea ez zaio aplikatuko legearen II. tituluko VII. kapituluaren kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei dagokienez egiten den erregulazioari, ez eta hura garatzen duten arauari eta xedapen gehigarriari ere.

Azken xedapenak

Hirugarrena.— II. tituluko VII. kapituluaren erregelamendu bidezko garapenak hizkuntza-politikaren eta kontsumoaren arloetan eskumena duten sailek batera egindako proposamenaren bidez onetsiko dira.

6.2.29. 1/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoak eta eskalak antolatzekoa¹⁸⁹

II. KAPITULUA Kidegoak eta eskalak

14. artikulua.— Kidegoetako eskalak

Kidego berezien barruan ondoko eskalak sortzen dira:

A) Goi-mailako teknikarien kidegoa:

[...]

6) Hizkuntza-Normalizazioko eskala.

[...]

8) Itzulpen eskala.

B) Erdi-mailako teknikarien kidegoa:

[...]

4) Hizkuntza-normalizazioko eskala.

5) Itzulpen eskala.

C) Laguntzaile teknikoen kidegoa:

[...]

Itzulpen eskala.

15. artikulua.— Kidego eta eskaletan sartzeko titulazio-baldintzak

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoetan sartzeko, ezinbesteko baldintza izango da ondoko titulazioren bat izatea:

Administrazioko goi-mailako kidegoan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Goi-mailako teknikarien kidegoan, A talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrazio-kudeaketako kidegoan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Erdi-mailako teknikarien kidegoan, B talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrariaren kidegoan, C talderako gaitzen duen edozein titulazio.

¹⁸⁹ EHAren 45. zenbakian, 2004ko martxoaren 5eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040001_f_eus.html

Laguntzaile teknikoen kidegoan, C talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrari laguntzaileen kidegoan, D talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Mendekoen kidegoan, E talderako gaitzen duen edozein titulazio.

2. Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako eskaletan sartzeko, ezinbesteko baldintza izango da ondoko titulazioren bat izatea:

f) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

h) Goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

l) Erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

m) Erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

ñ) Laguntzaile teknikoen kidegoko itzulpen eskalan, C talderako gaitzen duen edozein titulazio.

16. artikulua.— Eskalen eginkizunak

Eskalei dagozkien oinarritzko eginkizunak ondokoak dira:

f) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalari, hizkuntza-plangintza; euskara-planak kudeatu, landu eta sustatzea eta horretarako irizpideak ezartzea eta aholkularitza ematea; hizkuntza-normalizazioaren eremuan ezagutzak ebaluatzea, jarduerak kudeatzea eta prestakuntza-diseinuak, kontrola eta ikuskapena egitea.

h) Goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalari, euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologia eginkizunak betetzea eta eremu horietan prestakuntza ematea, azterlanak egitea, irizpideak ezartzea eta ikuskapena egitea ere.

l) Erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalari, euskara-planak kudeatu, landu eta sustatzeko eta aholkularitza emateko eginkizun teknikoak betetzea; hizkuntza-normalizazioaren eremuan ezagutzak ebaluatzea, jarduerak kudeatzea eta prestakuntza-diseinuak, kontrola eta ikuskapena egitea, eta hizkuntza-plangintza egitea.

m) Erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalari, euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologiako eginkizun teknikoak betetzea eta eremu horietan prestakuntza ematea, azterlanak egitea eta ikuskapena egitea.

ñ) Laguntzaile teknikoen kidegoko itzulpen eskalari, prestaketa eta lankidetzaren eginkizunak betetzea euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologian, bai eta eremu horietan prestakuntza ematen, azterlanak egiten eta ikuskapena egiten ere.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Integrazio automatikoa

1. Ondoko kidegoetan automatikoki integratuta geratzen dira haietan lanpostu bat eskuratu zuten funtzionarioak:

a) Integrazio edo deialdi publiko bidez administrazioko goi-mailako kidegoan, administrazio-kudeaketako kidegoan, administrarien kidegoan, administrari laguntzaileen kidegoan eta mendekoen kidegoan plazak eskuratu zituzten funtzionarioak kidego horietan integratuta geratzen dira.

b) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoan, erdi-mailako teknikarien kidegoan eta laguntzaile teknikoaren kidegoan, titulazio jakin bakar bat eskatzen zitzaiela, plazak eskuratu zituzten funtzionarioak kidego horietan integratuta geratzen dira, euren titulazioari dagokion aukeraren barruan.

2. Dena delako kidegoetan plazak eskuratu zituzten funtzionarioak ondoko eskaletan automatikoki integratuta geratzen dira:

d) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratuta geratzen dira.

e) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

i) Integrazio edo deialdi publiko bidez erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratuta geratzen dira.

j) Integrazio edo deialdi publiko bidez erdi-mailako teknikarien kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

l) Integrazio edo deialdi publiko bidez laguntzaile teknikoaren kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak laguntzaile teknikoaren kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

Bigarrena.— Borondatezko integrazioa

1. Integrazio edo deialdi publiko bidez dena delako kidegoetan plazak eskuratu zituzten eta jarraian zehaztuko diren baldintzak betetzen dituzten funtzionarioak ondoko eskaletan integratu ahal izango dira, hala nahi izanez gero:

c) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratu ahal izango dira goi-mailako teknikarien kidegoko Euskal Filologiako lizentziadun-plazak integrazio edo deialdi publiko bidez eskuratu zituzten funtzionarioak.

2. Eskala bakoitzean integratzeko aukera lanpostu-zerrenda lege honetara egokitu izana argitaratzen denetik sei hilabeteko epean gauzatuko da.

3. Borondatez integratzeko aukera erabiltzen ez dutenek ordura arteko baldintza beretan eutsiko diete euren lanpostuei, eta lege honen lehen xedapen gehigarrian xedaturikoa aplikatuko zaie integrazioari dagokionez.

Hirugarrena.— Lanpostuei espezialitateak esleitzea

Lanpostu-zerrenden bidez esleitu dira espezialitateak, lanpostuen ezaugarriak kontuan hartuta, lege honetan adierazitakoaren arabera arautzen dituen dekretuan zehaztutakoarekin bat etorriz.

Laugarrena.— Kidego berezietako aukeren zehaztapena

Kidego berezietako aukeren zehaztapena dagozkien lanpostu-zerrendetan egingo da, lanpostuen ezaugarriak kontuan hartuta.

Bosgarrena.— Lanpostu-zerrenden egokitzapena

Funtzio publikoaren arloan eskumena duen saileko titularrari baimena ematen zaio lege hau indarrean jarri eta sei hilabeteko epean lanpostu-zerrendak arau honetan aurreikusitakoari egokitzeko agindu bat eman dezan.

Seigarrena.— Egungo eskaletan titulazio ofizial berriak sartzea

Legeak sorturiko eskaletako baten bati dagozkion eginkizunak betetzeko titulazio ofizial berriak onesten badira, Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, dekretu bidez onets dezan eskala haietan sartzeko gaitzen duten titulazioen artean titulazio berri horiek sartzeko.

6.2.30. 3/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskal Unibertsitate Sistemarena¹⁹⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Euskal unibertsitate-sistema

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean egoitza duten unibertsitate guztien artean osatzen dute unibertsitate-sistema, eta Eusko Legebiltzarrak etorkizunean sortu zein onartzen dituenak ere sistema horretan batera bilduko dira. Era berean, sistemaren barruan harremanak eta lankidetzak sustatuko dira euskararen erabilera indartzeko etorkizuneko proiektua edo euskararen kultura partekatzen duten beste lurralde batzuetako beste unibertsitate-instituzio batzuekin; sustatze-lan hori irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalak koordinatuz egingo da, eta aipatutako unibertsitate-instituzioetako ikasle zein irakasleen arteko mugikortasunaren bidez, euskararen erabilera bultzatzeko, eta hori guztia Europako nazioen eremuan. Lehentasunezko harremanak ezarriko dira Euskal Herrian kokaturiko gainerako unibertsitateekin.

I. TITULUA Euskal unibertsitate sistema

I. KAPITULUA Unibertsitate-sistemaren printzipioak, helburuak eta eginkizunak

3. artikulua.— Gizartearen zerbitzura

3. Era berean, unibertsitateek eta balio demokratikoetan eta justizia sozialaren balioen gaineko eta giza eskubideen errespetuaren gaineko hezkuntza sustatu behar dute. Ohiko irakaskuntzaren osagarri diren ekimenak sustatu beharko dituzte, eta horiei laguntza eman, giza duintasunari eta herri eta kultura guztien arteko elkartasunari dagozkien balioak transmititzen dituzten heinean. Gainera, orokorrean euskal kultura-ondarearen gaineko defentsa, azterlana eta sustapena bultzatuko dituzte, eta bereziki euskararena.

6. artikulua.— Euskal unibertsitate-sistemaren helburuak

1. Hauek dira euskal unibertsitate-sistemaren oinarrizko helburuak:

e) Jakintza-arlo guztietan euskara sartuz joatea, euskararen erabileraren normalizazioari laguntzeko.

¹⁹⁰ EHAren 50. zenbakian, 2004ko martxoaren 12ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040003_f_eus.html

7. artikulua.— Printzipio informatzaileak

Hauek dira euskal unibertsitate-sistemaren antolamenduak oinarri dituen printzipioak:

f) Unibertsitateko irakaskuntza euskaraz jasotzeko eskubidea benetan beteko dela bermatzeko eta zaintzeko botere publikoek duten erantzukizuna; horretarako, beharrezko deritzeten araugintza-garapenak eta ekintza positiboko neurriak sustatu beharko dituzte, unibertsitate-politika orokorraren barruan.

III. KAPITULUA

Unibertsitatean erabiltzeko hizkuntzak

11. artikulua.— Hizkuntzen erabilera

1. Euskara, Euskal Herriko berezko hizkuntza denez, eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira euskal unibertsitate-sisteman.

2. Botere publikoei dagokie hizkuntza-normalizazioa bermatzea, horretarako euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren oinarriak ezarrita.

3. Unibertsitateek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte, araudian eta plan berezietan gai honi buruz ezarritakoarekin bat etorriz, bere osotasunean bermatuz euskaraz ikasteko eta bizitzeko eskubidea.

4. Irakasle eta ikertzaileei dagokienez, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/89 Legearen 2. artikuluaaren aplikazioarekin bat etorriz, Eusko Jaurlaritzak, hezkuntzako eskumena duen sailak proposatuta, irakaskuntzaren eta ikerketaren berezitasunei egokitzeko arau espezifikoak onetsiko ditu. Eusko Jaurlaritzak eta unibertsitateak, indarrean dagoen araudiaren arabera, hautaketa-, sarbide- eta ebaluazio-prozesuak arau horiei egokiturik egotea bermatu behar dute.

5. Euskal Herriko Unibertsitateko administrazioko eta zerbitzuetako langile guztiei, bestalde, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean administrazio publikoen zerbitzuan diharduten langileentzat aurreikusitakoa aplikatuko zaie.

6. Unibertsitateen gaian eskumena duen sailak eta unibertsitateek eurek zientziarako erabiltzen diren beste hizkuntza batzuk jakitea sustatuko dute, eta unibertsitatearen jardura akademikoetan sartuko dute hizkuntza horien erabilera.

II. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA

Unibertsitate publikoko irakasle eta ikertzaileak

2. ATALA

Irakasle eta ikertzaile kontratatuen hautaketa

18. artikulua.— Hautaketa-batzordeak

3. Irakasle osoen zein irakasle agregatuen kategorietara sartzeko hautaketa-batzordeak unibertsitateko katedradunek eta irakasle osoek osatuko dituzte, goi-

mailako irakaskuntzako Europako esparruko unibertsitate publikoetako kide direnek nolana ere. Horietako bat, gehienez, Euskal Herriko Unibertsitateko plantillako kide izan daiteke, non eta plazak nahitaez euskaraz jakin beharrekoak ez diren, zeren eta orduan sistema malgutu ahal izango baita erregelamendu bidez, hautaprobak euskaraz egin ahal izan daitezten. Era berean, irakasle agregatuak hautatzeko hautaketa-batzordeetan irakasle titularrek edo irakasle agregatuek parte hartzea ezar dezake Jaurlaritzak. Bestalde, ordezkariak sindikalak izendaturiko langileen ordezkariak ere parte hartuko du hautaketa-batzordeetan, betiere indarrean dagoen legeriaren arabera.

5. Hautaketa-batzordeek izangai guztien merezimenduak eta jarritako proben emaitzak balioetsi beharko dituzte, eta lehenestean eta bakoitzari zenbakitan emandako balioespenaren gaineko arrazoiak azaldu beharko dituzte. Nahitaezkoa da merezimenduen artean Euskadiko hizkuntza ofizialen ezagutza balioestea, eta lanpostu-zerrendan elebidun izendatutako lanpostu guztien zerrendan nahitaezkoa izango da euskaraz jakitea.

5. ATALA

Unibertsitate publikoko irakasleen eta ikertzaileen eskubideak eta betebeharrak

31. artikulua.— Kontratuen edukia

1. Lehiaketetarako deialdietako oinarrietan alderdi hauek aipatu behar dira nahitaez:

e) Zein hizkuntza erabiliko den edo diren irakaskuntza emateko.

6. ATALA

Irakasleen eta ikertzaileen ordainketa-araubidea

34. artikulua.— Ordainsari gehigarriak

1. Jaurlaritzak ordainsari-osagarriak ezarri ahal izango ditu irakasle eta ikertzaileentzat, diren funtzionario edo kontratatuak, irakaskuntza, ikerketa eta kudeaketaren inguruan egoki iritzitako irizpideen arabera; irizpide horien artean hizkuntza-merezimenduak ere sartuko dira.

IV. KAPITULUA

Euskal unibertsitate-sistemako ikasleak

1. ATALA

Araubide orokorra

38. artikulua.— Bekak, kredituak eta ikasketetarako laguntzak

2. Programa bereziak ezarriko dira deialdian:

[...]

c) Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpotik datozen ikasleentzako euskarazko unibertsitate-ikasketei buruz (bakoitzaren maila sozioekonomikoaren arabera).

2. ATALA

Ikasleen eskubideak eta betebeharrak

40. artikulua.— Xedapen orokorra

2. Inor ere ezin izango da diskriminatu arrazoi hauek direla-eta: arraza, generoa, sexu-orientazioa, iritzia, erlijioa, hizkuntza, nazionalitatea, gutxiengoren batekoa izatea zein pertsona moduan gizartean nahiz ekonomian beste edozein ezaugarri izatea. Unibertsitateek programa bereziak ezarriko dituzte desgaitasuna duten pertsonen unibertsitateko hezkuntzarako duten eskubidea erabat egikaritu ahal izan dezaten.

41. artikulua.— Oinarrizko eskubideak

Euskal unibertsitate-sistemako ikasleek oinarrizko eskubide hauek dituzte:

a) Beren ikasketak aukeratu eta egiteko eskubidea, indarrean dagoen legerian eta unibertsitatean irauteko arauetan ezarritako eran; matrikula zein irakaskuntza jasotzeko egin zuten, irakaskuntza horiek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinetan jasotzeko eskubidea, horretarako xedatutako eskuarteak erabiliz; orobat bere prestakuntzaren prozesuan aktiboki parte hartzeko eskubidea.

f) Kalifikazio objektiboa jasotzeko eskubidea, eta jaso, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialen artean aukeratzen duten hartan jasotzekoa; orobat, kalifikazioak berriro ikustea eskatzeko eskubidea eta, unibertsitateak ezarritako prozeduraren bidez, kalifikazioen aurka egiteko dagozkien bitartekoak erabiltzekoa, direlako kalifikazio horiek behin betiko bilakatu baino lehen; hori guztia, unibertsitate-planaren arabera eta unibertsitateak dituen baliabideen arabera.

43. artikulua.— Informazio akademikoa jasotzeko eskubidea

Sailek edo organo baliokideek eta, kasua hau bada, unibertsitate-institutuek ondorengoak jakinaraziko dituzte, behar besteko publizitatea emanez, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan:

a) Irakasgai, materia edo jakintzagai bakoitzaren programa, horietako bakoitza enborrekoa, nahitaezkoa, hautazkoa edo aukera askekoa den adierazita; bakoitzari dagozkion kredituak; bibliografia, metodoak eta helburuak.

b) Irakasle-eskaintza, irakaskuntzak emango dituzten irakasleak zein diren eta irakaskuntza horiek zein hizkuntzatan emango diren zehaztuta; irakaslea askatasunez aukeratzea bermatzen ez denean, zein taldetan emango dituzten irakasgaiak.

c) Irakasgai, materia edo jakintzagai bakoitza berariaz ebaluatzeko irizpideak.

III. TITULUA

Irakaskuntza, ikasketak eta ikerketa

I. KAPITULUA

Irakaskuntza

46. artikulua.— Titulazioak

3. Funts publikoz finantzaturako titulazio berriak ezartzerakoan, taldeak ezartzeko euskara erabiliko da lehentasuneko irizpide.

47. artikulua.— Ikasketa-planak

Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak eta unibertsitateek ikasketa-planak egiterakoan neurri hauek sustatu eta bultzatuko dituzte, ezertan galarazi gabe indarrean dagoen araudia:

h) Hizkuntzak ikasteari indar ematea.

IV. TITULUA

Euskal unibertsitate-sistemaren antolamendua

I. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko instituzio eta organoei dagozkien ahalmenak euskal unibertsitate-sistema antolatzeko

62. artikulua.— Unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailaren ahalmenak

1. Unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailari dagokio Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan araututako ikasketa guztiak arrazionalizatu eta gizartearen beharrianetara egokitzeko tresnak artikulatzea. Berari dagokio, orobat, beste unibertsitate batzuekiko koordinazioa eta elkarlana hedatzea gai hauetan osagarritasuna lortze aldera: titulazioen eskaintzan, euskararen irakaskuntzan, ikerketan eta unibertsitate-politikarako ezarritako helburuak iriste aldera interesgarri izan daitekeen beste edozein arlotan.

II. KAPITULUA

Euskadiko Unibertsitate Kontseilua

65. artikulua.— Eginkizunak

1. Euskadiko Unibertsitate Kontseilua euskal unibertsitate-sistema koordinatzeko organoa da, eta, orobat, Eusko Jaurlaritzaren kontsulta- eta aholkularitza-organoa unibertsitate-gaietarako.

2. Hauek dira Euskadiko Unibertsitate Kontseiluaren eginkizunak:

1) Unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea sustatzea, irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalen koordinazioaren bidez eta aipatu unibertsitate-instituzioetako ikasle eta irakasleen mugikortasunaren bidez, euskara eta euskal kultura indartzeko asmoz.

66. artikulua.— Osaera eta funtzionamendua

3. Batzorde berezi bat egongo da, unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailburua buru duela, eginkizun hauek izango dituenak: goi-mailako irakaskuntzaren Europako sistemaren bilakaeraren jarraipena, unibertsitateak eta haien ikasketaplanak egokitzeko neurriak proposatu eta bultzatzea, Europako sistema hori eraikitzeke foroetan parte hartzea, Europako unibertsitateen eta euskal unibertsitate-sistemaren arteko harremanak sustatzea, eta, oro har, Euskal Herriko unibertsitateak goi-mailako irakaskuntzaren Europako esparruan erabat sartzen lagunduko duen eginkizun oro. Batzorde berezi horren barruan azpibatzerde bat eratuko da, eginkizun hau duela: unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea garatzea; horretarako, irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalen koordinazioa eta aipatu unibertsitate-instituzioetako ikasle eta irakasleen mugikortasuna sustatuko ditu, euskara eta euskal kultura bultzatzeko asmoz.

VII. TITULUA

Euskal unibertsitate-sistemaren ekonomia eta finantza-araubidea

II. KAPITULUA

Unibertsitate publikoa

3. ATALA

Lanpostu-zerrendak

99. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

2. Irakasleen eta ikertzaileen lanpostu-zerrendetan hau zehaztu beharko da, gutxienez:

e) Euskarazko hizkuntza-gaitasunaren maila balioesteko eta nahitaez eskatzeko araubide orokorra; lege honen 11. artikuluaaren arabera garatuko da araubide hori. Hizkuntza-gaitasuna egiaztatzen ez duenak ezingo du inola ere euskaraz irakatsi beharra duen plaza bat bete.

6.2.31. 5/2004 Legea, maiatzaren 7koa, Mahastizaintza eta Ardogintza antolatzekoa¹⁹¹

IV. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoan ekoitzitako kalitateko ardoak

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoan ekoitzitako kalitateko ardoak halako aitortzeko prozedura

30. artikulua.— Aitorpena

2. [...]

Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza Sailak homologatuko ditu aipatutako txostena egiteko eskaintzen diren erakundeak, eskabidea egin eta baldintza hauek betetzen badituzte:

[...]

e) Ondo bermatzea erakundearekin harremanen bat izango duten guztiek, pertsona fisiko nahiz juridikoa izan, bermatuta izango dutela harreman hori nahi duten hizkuntza ofizialean izateko eskubidea.¹⁹²

[...]

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Hizkuntza-eskubideak¹⁹³

Legea betetzeko neurriak hartzen direnean, euskal administrazio publikoek euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatuko dute kanpoko harremanetan. Halaber, pertsona fisikoek eta pertsona juridikoen ordezkariak haiekin dituzten harremanetan euskara eta gaztelania, ahoz zein idatziz, erabiltzeko eta arreta hizkuntza berean jasotzeko duten eskubidea bermatuko da.

¹⁹¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040005_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040005_f_eus.html

¹⁹² 7/2012 Legeak, apirilaren 23koak, barne-merkatuko zerbitzuei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak abenduaren 12an emandako 2006/123/EE Zuzentaraura egokitze aldera zenbait lege aldatzekoak, 64. artikuluan emandako idazkera.

¹⁹³ 9/2012 Legeak, maiatzaren 24koak, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikako Legea aldatzekoak, 21. artikuluan emandako idazkera.

6.2.32. 3/2005 Legea, otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoa¹⁹⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio artezkariak

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, hurrei eta nerabeei arreta emateko eskumenak egikaritzuz esku-hartzeren bat egin behar dutenean, printzipio hauek izango dituzte gidari beren jardunean:

b) Hurrek eta nerabeek beren eskubideei buruz informazioa jasotzeko duten eskubidea bermatuko dute; informazio hori, ahoz nahiz idatziz, haiek aditzeko moduko hizkuntza batean eman behar zaie, beraien adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkera argi eta errazez, eta, behar izanez gero, beren hezkuntza-beharrizan bereziei egokituta.

c) Berdintasun-printzipioa errespetatuko dela bermatuko dute, landa-inguruneetan edo ingurune marjinaletan nahiz degradatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga oro eragotziz eta, behar izanez gero, ezabatuz; orobat, diskriminazio oro eragotzi eta ezabatuko da, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazioa, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo haurren eta nerabeen edo beraien familien egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik gerta daitekeen diskriminazio oro, hain zuzen ere.

II. TITULUA Haurren eta nerabeen eskubideak eta eskubide horien egikaritzea

I. KAPITULUA Oinarrizko eskubideak

12. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

2. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, arlo horretan eskumena dutenek, piztu egingo dute haur eta nerabeentzako informazio-materialak ekoitzi eta hedatzea, eta erraztu egingo dute haur eta nerabeek informazio- eta dokumentazio-zerbitzuak eta liburutegiak zein gainerako kultura-zerbitzuak erabili ahal izatea. Berezi, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek hau zainduko dute: komunikabideek adingabeentzat ematen dituzten mezueta berdintasunaren, elkartasunaren eta errespetuaren balioak susta ditzatela; indarkeria, pornografia edo giza harremanen esplotazioa erakusten duten irudiak eragotz ditzatela, orobat tratu apalesgarria erakusten dutenak, delitu-jarduerak

¹⁹⁴ EHAren 59. zenbakian, 2005eko martxoaren 30eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20050003_f_eus.html

egitera zirikatzen dutenak edo elkartasun-eza edo diskriminazioa sustatzen dutenak, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik; eragotz ditzatela, baita ere, haien garapenari kalte egin diezaiokeen zeinahi eduki erakusten dutenak, hori guztia 30., 31. eta 32. artikuluetan adierazitako moduan.

16. artikulua.— Esateko dutena entzun dakien eskubidea

3. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, adingabeekin zerikusia zuzenean duten prozeduretan haiek ulertzeko moduko hizkuntza eta haien adimen-gaitasunaren arabera egokitutako hizkera erabil dadin zainduko dute.

II. KAPITULUA

Osasunerako eta zerbitzu sanitarioak jasotzeko eskubidea

18. artikulua.— Bakoitzaren osasuna sustatua eta babestua izateko eskubidea

2. Haurrek eta nerabeek eskubide hauek izango dituzte:

e) Beren osasun-egoerari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, bai eta ematen ari zaizkien tratamendu medikoari buruzkoa ere, betiere, haien adina, heldutasuna eta egoera psikologiko eta afektiboa kontuan hartuta, lege honen 12. artikuluan adierazitako moduan; gainera, ahalegina egin beharko da informazio garrantzitsu hori haurrak edo nerabeak hobekien ulertzen duen hizkuntzan emateko.

III. KAPITULUA

Hezkuntzarako eta hezkuntza-arretarako eskubidea

23. artikulua.— Hezkuntza-zerbitzuak erabili ahal izatea

4. Hezkuntza-administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarte-eragileekin lankidetzan arituz, zero urtetik ezarriko du eskolatzea, euskal eskola publikoa arautzen duen araudian adierazitako moduan. Dena dela, zerbitzu hori ezartzeko prozesuaren barruan lehentasuna emango zaie maila sozioekonomiko apalena duten zonei eta, oro har, hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei edo hezkuntza-beharrizanak dituztenei.

24. artikulua.— Administrazioak hezkuntzaren arloan jarduteko printzipioak

Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak beharrezkoak diren bitartekoak jarri beharko ditu honako hauek bermatze aldera:

2. Irakaskuntza-zentroen hezkuntza- eta curriculum-proiektuetan honako gai hauek sartzea:

a) Balioen arabeko hezkuntza, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan jasotako printzipio, eskubide eta oinarritzko askatasunekin bat etorriz, bereziki hauekin: aniztasunaren errespetuarekin eta inoren aurka diskriminaziorik ez eragiteko printzipioarekin (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-

orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik eragindako diskriminazioa).

c) Autonomia Erkidegoaren gizarte- eta kultura-errealitatearen errespetua, bere pluraltasun osoan, eta bereziki Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien ikaskuntza.

8. Hezkuntza-zentroetan arrisku-egoerak prebenitzeko programak garatzea, bereziki hauek:

e) Tratu txarrei eta sexu-abusuei buruzko sentsibilizazio- eta prebentzio-programak, haurren eta nerabeen eskubideez informazioa emango dutenak; informazio horretan eskubide horiek zapaltzea edo arrisku-egoera bat sorraraz dezaketen portaerak azalduko dira, bai haurren eta nerabeenak, bai beste pertsona batzuenak; orobat, laguntza eman diezaieketen pertsonak edo organismoak zein diren azalduko da. Hori guztia ikasleen gaitasunari eta eboluzio-garapenari egokitutako hizkera argi eta erraza erabiliz egingo da.

IV. KAPITULUA

Kulturarako eta babes soziokulturalerako eskubidea

30. artikulua.— Argitalpenak

1. Debekatuta dago haur eta nerabeei beraien nortasunaren garapenerako kaltegarri izan daitezkeen edukiak dituzten argitalpenak saltzea; betiere, debekatuta egongo da haiei indarkeria, pornografia edo giza harremanen esplotazioa erakusten duten edukiak dituzten argitalpenak saltzea, edo tratu apalesgarria erakusten dutenak, delitu-jarduerak egitera zirikatzeko dutenak edo elkartasun-eza edo diskriminazioa sustatzen dutenak honako arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik.

32. artikulua.— Publizitateak babestea

1. Haurrentzat eta nerabeentzat egiten den publizitateari dagokionez:

a) Haur eta nerabeentzat egindako publizitateak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan hedatzen denak, honako betekizun hauek bete beharko ditu, haien eskubideak behar bezala babestearren:

— Iragarkiek ezingo dute indarkeriarik, pornografiarik edo giza harremanen esplotaziorik erakutsi, ez eta tratu apalesgarririk ere; orobat, ezingo dute delitu-jarduerak egitera zirikatu, edo elkartasun-eza edo diskriminaziorik eragin honako arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik.

[...]

— Haur eta nerabeentzako produktuen irudiak, prestazioak eta erabilera zuzena era ulergarrian eta egiazkoan erakutsiko dira, eta, horretarako, haur eta nerabeen garapen-mailari egokitutako hizkera erraza erabiliko da.

[...]

2. Haurrak eta nerabeak protagonista dituen publizitateari dagokionez (Autonomia Erkidegoko lurraldean zabaltzen den publizitatea, esan nahi da):

[...]

b) Debekatuta dago haurrak eta nerabeak erabiltzea honelakoak iragartzeko: edari alkoholduak, tabakoa, edo haur eta nerabeentzat debekatuta dauden jarduerak; pornografia-edukia duten jarduerak; giza harremanen esplotazioa erakusten dutenak; tratu apalesgarria erakusten dutenak; delitu-jarduerak egitera zirikatzen dutenak, edo elkartasun-eza edo diskriminazioa eragiten dutenak arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik; edo haien garapenerako kaltegarria izan daitekeen beste edozein eduki agertzen dutenak.

[...]

VIII. KAPITULUA

Gizarteratzeko eskubidea

41. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipioak gizarteratzearen eremuan

1. Gizarte-zerbitzuei buruzko urriaren 18ko 5/1996 Legearekin bat etorritz, administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, betebeharrak izango dituzte:

c) Gizarte-zerbitzuak badirela jakinaraztea eta haien funtzionamenduaz informazioa ematea, hizkera errazez idatzitako dibulgazio-liburuxkak —haur eta nerabeentzat nahiz haien familientzat ulerterrazak— zabalduz.

III. TITULUA

Haurren eta nerabeen babesa

II. KAPITULUA

Administrazioaren babes-ekintza arrisku- eta babesgabetasun-egoeretan

7. ATALA

Egoitza-harrera

80. artikulua.— Egoiliarren eskubideak eta betebeharrak

2. Harrera-egoitza bateko hurrek eta nerabeek eskubide hauek edukiko dituzte, beti:

b) Diskriminaziorik gabe arreta izatea (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik diskriminaziorik eragin gabe, alegia), eta,

orobat, beraien jatorria errespetatuz eta berek dakarten kultura- edo erlijio-ondarea gordetzeko laguntasuna eman ez arreta izatea.

k) Informazioa jasotzea, beren adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkeran, zentroan erreklamazioak aurkezteko dauden prozedurez; orobat, honako hauei kexak aurkezteko duten aukeraz: fiskaltzari, ikuskapen-zerbitzuei edo haurrak eta nerabeak babesteko eskumena duten administrazioei.

IV. TITULUA

Arau-hausle adingabeei eman beharreko arreta sozioedukatihoa

93. artikulua.— Nerabeek barneratzeko zentroetan izango dituzten eskubideak eta betebeharrak

2. Barneratze-neurriren baten pean diren arau-hausle adingabeek eskubidea dute beren nortasuna eta ideologia-askatasun zein erlijio-askatasuna errespetatzen; orobat, neurriak eragiten ez dien gainerako eskubide eta interes legitimoak ere edukiko dituzte, batez ere adingabetasun zibilari dagozkionak eta Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Legearen 56. artikuluan aipatzen diren eskubide guztiak; eta, horien artean, honako hauek bereziki:

b) Diskriminaziorik gabe arreta izatea (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik diskriminaziorik eragin gabe, alegia), eta, orobat, beraien jatorria errespetatuz eta berek dakarten kultura- edo erlijio-ondarea gordetzeko laguntasuna eman ez arreta izatea.

k) Barneratzeko zentroan erreklamazioak aurkezteko dauden prozedurei buruzko informazioa jasotzea, beren adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkeran; orobat, zentroaren zuzendaritzari, Autonomia Erkidegoko Administrazioari, agintaritzaren judizialari eta fiskaltzari eskaerak eta kexak azaltzeko aukeraz ere informazioa jasotzea; orobat, beren eskubide eta interesak defendatzearen indarrean dagoen legerian aurreikusitako legezko errekurtsio guztiak aurkeztu ahal izatea.

ñ) Gai hauei guztiei buruz informazio pertsonal eta eguneratua jasotzea: beraien eskubide eta betebeharrak buruz, beraien egoera pertsonal eta judizialari buruz, zentroaren funtzionamendu-arauei buruz, eta, orobat, eskubide horiek benetan erabiltzeko prozedura zehatzei buruz, bereziki eskaerak, kexak azaltzeko edo errekurtsioak aurkezteko prozedurei buruz. Zentroan sartzen dituzten unean jaso behar dute adingabeek informazio hori guztia, eta berek ulertzeko moduko hizkuntzan eman beharko zaie, haien adimenaren gaitasunari eta beraien beharrezkoak diren egokitutako formatu, hiztegi eta idazkerarekin.

V. TITULUA

Antolaketa instituzionala

I. KAPITULUA

Haurren eta Nerabeen Defentsarako Erakundea

98. artikulua.— Antolaketa

2. [...]

Haurren eta Nerabeen defendatzailearekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen zaie herritar guztiei, eta arreta ere berek aukeratutako hizkuntza ofizialean jasotzekoa. Hori dela eta, behar diren neurriak jarriko dira eskubide horren erabilera bermatzeko.

6.2.33. 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa¹⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Haatik, lan-merkatuari, partaidetza soziopolitikoari, etxeko lanak egiteari, emakumeen aurkako indarkeriari, pobrezari eta abarri buruzko datuek oraindik ere erakusten dute hierarkizazioa dagoela gizonen eta emakumeen gizaratean dituzten harremanetan eta gizarate horretan betetzen duten lekuan; hierarkizazio horren jatorria, hain zuzen, sexuaren araberrako jokabide-estereotipo eta -eredu soziokultural batzuetan datza, emakumeei etxeko eremuaren ardura eta gizonen eremu publikoaren ardura esleitzen baitiete, eta hori, gainera, balioespen eta aitorten ekonomiko eta sozial oso ezberdina eginez. Gainera, emakume askok anitz diskriminazio jasaten dute, sexu-diskriminazioaz gain, beste batzuk ere pairatzen baitituzte, arraza, jatorri etnikoa, hizkuntza, adina, desgaitasuna, ondarea, sexu-orientazioa eta beste hainbat faktore direla eta. Horrek guztiak, hainbat kasutan, baldintzatu egiten du emakumeen osotasunean egikari ditzaten herritarrek berez dituzten eskubideak.

[...]

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

[...]

1. Tratu berdina.

[...]

Lege honen ondoreetarako:

[...]

Euskal botere publikoek bermatuko dute ezen diskriminazio-egoerak eragin ditzaketen beste faktore batzuk ere tartean direla-eta anitz diskriminazio jasaten duten emakumeen nahiz emakume-taldeek benetan egikaritzen dituztela beren oinarritzko eskubideak. Faktoreok honako hauek izan daitezke: arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, politikari edo bestelako gaiei buruzko iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaioterria, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial.

[...]

¹⁹⁵ EHAren 42. zenbakian, 2005eko martxoaren 2ko alean argitaratua.

Hutsen zuzenketa: EHAA, 88. zenbakia, 2005eko maiatzaren 12ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20050004_f_eus.html

II. TITULUA

Euskal botere eta administrazio publikoen jarduketan genero-ikuspegia integratzeko neurriak

IV. KAPITULUA

Administrazioaren araudian eta jardueran berdintasuna sustatzeko neurriak

18. artikulua.— Xedapen orokorrak

4 Euskal botere publikoek hizkera ez-sexista erabili behar dute, bai zuzenean, bai beste pertsona edo erakunde batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan.

III. TITULUA

Zenbait esku-hartze arlotan berdintasuna sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Kultura eta komunikabideak

25. artikulua.— Kultura-jarduerak

2. Kultura-jardueraren batean —hor sartuta jai kutsukoak, artistikoak, kirolekoak, eta euskararen normalizazioaren eremukoak— sexu-diskriminazioa egiten bada, euskal administrazio publikoek ezin izango diote jarduera horri inolako laguntzarik eman, edo administrazio horien ordezkariak ezin izango dute jarduerotan administrazioaren ordezkari gisa parterik hartu.

26. artikulua.— Komunikabide sozialak eta publizitatea

3. Komunikabide sozialek, beren programazioak egiteko orduan, hizkera ez-sexista erabili behar dute, eta emakumeen parte-hartze aktiboa eta sexu bien presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dituzte, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako eremuetan betetzen dituen eginkizunei buruzko estereotipo sexistetatik aparte, eta bereziki zaindu behar dituzte haur eta gazteentzako edukiak. Era berean, emakumeek sustatutako edo emakumeei zuzendutako jarduera politiko, sozial eta kulturalen zabalkundea bermatu behar dute, gizonetikiko berdintasunean, eta orobat emakumeak ahalduzko lagungarri diren jarduerak ere.

27. artikulua.— Publizitatea kontrolatzeko organoa

Eusko Jaurlaritzan organo bat eratuko da, komunikabideen eta erabiltzen diren publizitate-euskarrien bitartez transmititzen den publizitatearen inguruan aholku eman eta hori aztertzeaz arduratuko dena; horren helburua da sexuan oinarritzen

den pertsonen diskriminazio-mota oro erauztea. Era berean, komunikabide publikoek zabalduko edukiek beren kode etikoak izan ditzaten zainduko da.

III. KAPITULUA

Hezkuntza

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

30. artikulua.— Irakaskuntzako materialak

2. Euskadiko Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan erabiltzen diren testuliburuek eta gainerako ikasmaterial guztiek barneratuta izan behar dituzte aurreko artikulua 1. paragrafoan adierazi diren hezkidetzako helburuak. Era berean, hizkera ez-sexista erabili behar dute, eta irudietan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta ez-estereotipatua bermatu behar dute.

2. ATALA

Unibertsitateko irakaskuntza

33. artikulua.— Xedapen orokorrak

2. Era berean, zainduko dute jakintza-arlo guztietako irakaskuntzan eta ikerketan lanetan genero-ikuspegia txerta dadin, hizkera ez-sexista erabil dadin, eta emakumeen jakintza eta emakumeek gizadiaren garapenari egindako garapen sozial eta historikoa jaso dadin.

IV. KAPITULUA

Lana

2. ATALA

Enplegua

42. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, hauxe zaindu beharko du: klausularik ez egotea hitzarmenotan emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioaren aurka; hizkera ez-sexista erabiltzea, eta sexu-jazarpenaren aurka neurri bereziak jasotzea. Era berean, sexu-diskriminazioa kontrolatzeko eta erauzteko ikuskapen-ataza bultzatuko du Administrazioak.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko otsailaren 5eko 2/1998 Legea aldatzea

1. Aldatu egiten da Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzko otsailaren 5eko 2/1988 Legearen izenburua: gaztelaniazko bertsioan “Ley 2/1988, de 5 de febrero, sobre creación de Emakunde — Instituto Vasco de la Mujer” izango da, eta euskarazko bertsioan, berriz, “2/1988 Legea, otsailaren 5ekoa, Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzkoa”.

3. 2/1998 Legean Emakumearen Euskal Erakundeari egindako aipamen guztietan ondokoa ulertu behar da: Emakunde — Instituto Vasco de la Mujer gaztelaniazko bertsioan, eta Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea euskarazko bertsioan.

6.2.34. 4/2006 Legea, azaroaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoa sortzeari buruzkoa¹⁹⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, Logopedian diplomaduna izateko unibertsitate-titulu ofiziala ezarri zen; ikasketa horien bitartez, dela haurrekin, dela helduekin, entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren arazoak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak behar bezala gauzatzeko prestakuntza teoriko/praktiko egokia jaso behar da.

Bestalde, titulua beharrezko duen lanbide sanitarioa da logopedia, halaxe ezarrita baitago osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legean; entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren arazoak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak garatzea, horixe da lanbide horren eginkizun espezifikoa, betiere, horretarako, diziplina horretan berariazkoak diren terapia-teknikak erabilia.

[...]

Xedapen iragankorrak

Laugarrena.— Profesionalak gaitzea.

1. Lege honen 4. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, salbuespen gisa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoko kide izan daitezke entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren arazoaren eremuan lan egiten edo lan egin duten profesionalak, baldin eta, betiere, gutxienez hiru urteko lanbide-esperientzia izanda, honako titulazio hauetako bat badute:

- a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetan irakasle espezializatua izateko titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.
- b) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduei buruzko espezialitatean eskuratutako diploma, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak homologatutakoa.
- c) Osasunaren edo hezkuntzaren zientzietako unibertsitate-titulua, lizentzia edo diploma.

¹⁹⁶ <https://www.euskadi.eus/p43aBOPVWebWar/realizarBusquedaAvanzada.do?submit=cargar>

6.2.35. 7/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskadiko Museoei buruzkoa¹⁹⁷

III. KAPITULUA

Euskadiko museo eta bildumen kudeaketa

10. artikulua.— Euskadiko museo eta bildumen eginbehar orokorrak

Euskadiko museo eta bildumen eginbeharrak honako hauek dira:

h) Instalazioetan, erakusketetan, seinalizazioan, museo-jardueretan eta erabiltzaileen harreran Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial biak erabiltzen direla bermatzea eta, ahal dela, beste hizkuntza batzuk ere erabiltzea, Europar Batasuneko beste herritarrek eta munduko beste herrialdeetakoek ere erabili eta ulertu ahal izan ditzaten.

IV. KAPITULUA

Euskadiko museo en artikulazioa

1. ATALA

Euskadiko Museo en Sistema Nazionala

15. artikulua.— Euskadiko Museo en Sistema Nazionalako museo eta bildumen betebeharrak eta ondorioak

1. Inskribatzearen ondorio direnez gain, Euskadiko Museo en Sistema Nazionalako museo eta bildumek baldintza hauek bete behar dituzte:

e) Museo edo bildumako bisitariei harrera egitean eta informazioa ematean, baita, espezialitateak edo jakintzagaiak hala eskatzen badu, funtsen kudeaketan eta dokumentazioan ere, Euskadiko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatzea.

¹⁹⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20060007_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20060007_f_eus.html

6.2.36. 3/2007 Legea, apirilaren 20koa, Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute Sortzeko eta Arautzekoa¹⁹⁸

ZIOEN AZALPENA

Elkarren mendekotasuna gero eta handiagoa duen mundu globalizatu honetan, Euskadi ezin da izan bere baitan itxita dagoen herrialde bakartu bat; aitzitik, mundura irekita egon behar du eta, kulturen arteko harremanak bultzatu eta haien alde egiteaz gain, bere berezitasuna erakutsi behar du.

Gure kanpoko presentzia iraunkor eta aktiboak Euskadiren irudi positiboa islatu behar du munduan, hartara, ezagutza soiletik haratago joanez, nortasun eta identitate propioak dituen etorkizuneko herrialde gisa nazioartean onartua izan dadin.

Alderdi horretatik, euskarak eta euskal kulturak, bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, gure identitatearen ezaugarriarik sakonenak biltzen dituzte eta hizkuntza- eta kultura-ondarea gordetzen dute. Ondare hori gure mugetatik kanpoko beste erkidego eta herrialde batzuekin partekatzen dugu.

Euskara, euskal kulturaren ondare den aldetik, Euskal Herriaren identitatearen funtsezko elementua da, eta belaunaldiz belaunaldi gugana iritsitako milaka urteko legatua osatzen du. Hori dela eta, euskal gizarteari eta, bereziki, botere publikoei dagokie ondare horri bizirik eusteko erantzukizuna, komunikazio- eta harreman-tresna bezala erabilia, gaur egungo hizkuntza modernoa izan dadin eta etorkizuneko mundu eleaniztunean ateak zabalik izan ditzan. Orain arte ezezagunak zituen hainbat erabilera-gunetara iritsi denez gero, euskarak azken urteetan ospea eta presentzia lortu du gure gizartean; aurrerantzean, berriz, ospe eta presentzia hori Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora eramanez behar da eta, horrela, sustapen unibertsalaren bidez, euskal hizkuntzaren onespeneri bide eta bultzada emango zaio nazioartean ere.

Ildo horretatik, kanpoko kultura-aniztasunari eta unibertsaltasunari irekita agertzeaz gain, euskal erkidegoa bere identitate kulturalari eutsita proiektatuko da kanpora, bere adierazpen eta agerbide guztietan.

Asmo horiek kontuan hartuz, lege honen xedea Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea da. Helburu nagusi hau izango du: gure inguruko instituzio ospetsuen antzera, euskara eta euskal kultura sustatzea, hedatzea eta kanpora proiektatzea. Zuzenbide pribatuko ente publikoa izateak bere helburuak betetzeko behar adinako autonomiaz baliatzeko aukera emango dio.

Bestalde, Etxepare Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko ditu bere jarduerak, eta jarduera horiek beren lana kanpora proiektatzen duten organoek eta administrazio publikoek egindakoekin koordinatuko ditu, bai eta ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok egindakoekin ere, bereziki, euskal erkidego linguistikoa dagoen lurraldeetako instituzioenekin.

¹⁹⁸ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20070003_f_eus.html

Azkenik, bere helburuak betetzeko, batik bat ildo hauek jorratuko ditu: euskara ikertzea eta irakastea, bereziki unibertsitateetan eta goi-mailako ikasketetako zentroetan; kultura zabaltzeko jarduerak gauzatzea, Estatuko eta nazioarteko organismoekin eta herrialde anfitrioieta erakundeekin elkarlanean; eta informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek eskaintzen diguten ahalmen handiaz baliatzea, bai euskara eta euskal kultura hedatzeko, bai horren guztiaren gastua murrizteko.

Laburbilduz, euskara eta euskal kulturarekiko interesa zabaltzea da Etxepare Euskal Institutuaren asmoa, eta, oro har, gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritarrengana hurbiltzea, herritar horiek euskal erkidegoak dituzten herrialdeetan bizi direlako edo haien herrialdeekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak hala aholkatzen duelako.

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honek Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea du helburu, euskara eta euskal kultura, bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo sustatzeko, hedatzeko eta proiektatzeko.

2. artikulua.— Izaera eta araubide juridikoa

1. Etxepare Euskal Institutua nortasun juridiko propioa duen zuzenbide pribatuko ente publikoa da, bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasuna du eta kultura arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari atxikita dago.

2. Lege honek, antolaketa- eta jarduera-araudiak eta garapen-xedapenek arautuko dute Etxepare Euskal Institutua. Bere jarduerak gauzatzean zuzenbide pribatuari jarraituko dio, baina Administrazioaren ahalak baliatzen dituen —zuzeneko esleipenaren bidez edo eskuordetzaren bidez— zuzenbide publikoari lotuko zaio. Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Orokorraren gaiei dagokienez, espresuki aplikatzekoak zaizkion xedapenei jarraituko die eta, xedapen horiekiko kontraesanik ez dagoenean, zuzenbide pribatuari.

3. Etxepare Euskal Institutuaren mendeko zentroak ez dira administrazio-organotzat hartuko; hala ere, Administrazioaren ahalak baliatzean, administrazio-organoen araubide juridikoaren arabera jardungo dute egintzak eratzeari eta kanporatzeari dagokien guztian.

3. artikulua.— Helburuak

Etxepare Euskal Institutuaren helburuak hauek dira:

a) Euskararen irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, hura partekatzen duten erkidego guztien ekarpenak errespetatuz.

b) Euskal kultura, haren hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, kanpoan ezagutarazten eta hedatzen laguntzea, bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz.

c) Gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritara hurbiltzea, herri horietan euskal erkidegoak dituztelako edo herri horiekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak hala aholkatzen duelako.

d) Euskarak nazioartean onespina lor dezan bultzatu eta sustatzea.

- e) Bere jarduerak hedatzen eta haien kalitatea hobetzen lagunduko duten behar adina neurri eta ekintza sustatzea.
- f) Halaber, euskal kulturari buruzko ikerketa sustatzea, bereziki unibertsitate eta goi-mailako ikerketarako organismoetan.

4. artikulua.— Jarduerak

1. Bere helburuak betetzeko, Etxepare Euskal Institutuak jarduera hauek egin ahal izango ditu, bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean:

- a) Euskara irakasteko ikastaroak sortu, sustatu eta antolatzea.
- b) Euskararen ezagutza egiaztatzeko Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak onartuta dituen probak antolatzea, indarrean dagoen araudi erregulatzailerak ezartzen duenarekin bat etorriz.
- c) Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, hala nola euskara hedatzea helburu dutenak, bereziki sare telematiko nahiz informazioaren teknologia berriez eta hedabide eta ikus-entzunezkoen baliatuta; irakasleak prestatzera zuzendutakoak, eta euskararen irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak.
- d) Irakurletzak ezar daitezten laguntzea eta euskalariei eta atzerriko ikerketa-zentroei laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea.
- e) Euskal kulturaren sortze-lana kanpoan sustatzeko ekintzak eta estrategiak gauzatzea, artisten eta artelanen kanpoko zirkulazioa bultzatzea eta euskal ondare artistikoaren ezagutza zabaltzea, bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz.
- f) Erakunde publiko eta pribatuei, Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako jarduerak aurrera eramaten dituztenean, dirulaguntzak ematea.
- g) Kultura zabaltzeko jarduerak estatuko nahiz nazioarteko beste organismo batzuekin eta herrialde anfitrioi-tako erakundeekin elkarlanean egitea.
- h) Hizkuntza, hezkuntza eta kultura jendarteratzeko azoka eta erakusketetan parte hartzea.
- i) Unibertsitate eta beste erakunde batzuekin —publikoak nahiz pribatuak, estatukoak nahiz atzerrikoak— hitzarmenak eta, hala dagokionean, lankidetzako protokoloak sinatzea.
- j) Hizkuntza eta kultura zabaltzeko jarduerak organismo hauekin gauzatzea eta koordinatzea: gaztelania, euskara bezala Euskadiko hizkuntza ofiziala, katalana eta galegoa sustatu eta kanpoan zabaltzea helburu duten organismoekin, bai eta euskal hizkuntza eta kultura sustatzen jarduten duten euskararen gainerako lurraldeetako organismoekin ere.
- k) Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako beste eginkizun eta jarduera batzuk gauzatzea.

2. Etxepare Euskal Institutuak arreta berezia jarriko dio, bere jardueretan, euskal erkidego linguistikoaren herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari.

3. Etxepare Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko ditu bere jarduerak, euskararen normalizazioan aritzen diren erakundeekin lankidetzako eta elkarlanerako harreman egonkorrak izaten saiatuko da, eta

jarduera horiek administrazio publikoek egindakoekin koordinatuko ditu, bai eta ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok egindakoekin ere, bereziki euskal erkidego linguistikoa dagoen lurraldeetako instituzioenekin.

5. artikulua.— Egoitza eta beste zentro batzuk

1. Etxepare Euskal Institutuaren egoitza Donostian egongo da.
2. Etxepare Euskal Institutuak zentro-sare bat eduki ahal izango du bere helburuak betetzeko. Horretarako, beharrezkoa denean, merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortu ahal izango ditu eta haietan parte hartu, Gobernu Kontseiluak alde aurretik horretarako baimena emanda.

6. artikulua.— Organo artezkariak

1. Etxepare Euskal Institutuaren organo artezkariak Patronatua, Zuzendaritza Kontseilua eta zuzendaria dira.
2. Organo horiek esleiturik dituzten eginkizunak betetzeko ematen dituzten administrazio-egintzetan amaituko da administrazio-bidea.

7. artikulua.— Patronatua

1. Patronatuaren ohorezko lehendakaritza lehendakariari dagokio.
2. Patronatuaren lehendakaritza exekutiboa Institutua atxikita dagoen sailaren titularrari dagokio. Patronatuak beste kide hauek ere izango ditu:
 - a) Kanpoko ekintza, kultura, hezkuntza, hizkuntza-politika eta ogasun eta administrazio publikoaren arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten bost kide.
 - b) Foru-aldundietatik kide bana, Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-aldundietako bakoitzaren ordezkari gisa.
 - c) Euskal letrak, filologia eta kultura, bereziki Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza, euskal unibertsitateak eta beste gizarte-instituzio batzuk, ordezkatzeko dituzten hamabost kide. Kide horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Gobernu Kontseiluak izendatuko ditu, euskal erkidego linguistikoa osatzen duten lurralde guztien euskal kulturari egindako ekarpenak kontuan hartuta.
 - d) Kulturaren sektore profesionalak ordezkatzeko dituzten bost kide. Kide horiek Eusko Legebiltzarrak proposatuta izendatuko dira.
 - e) Institutuko zuzendaria. Idazkari gisa arituko da, eta hitza izango du baina botorik ez.
3. Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiak zehaztuko du nor izango den berezko kide karguaren arabera. Gainerako kideak lau urterako izendatuko dira, eta, epe hori igarotakoan, beste lau urterako ere izendatu ahal izango dira berriz, baina beste behin bakarrik.
4. Patronatua, gutxienez, urtean behin bilduko da, eta eginkizun hauek izango ditu:
 - a) Institutuak egin beharreko jardunen artean lehentasunak proposatzea.
 - b) Urteko aurrekontua, aurreko aurrekontuaren betetzea, Institutuaren jardueran plan orokorrak eta urteko memoria ezagutzea eta, onetsi aurretik, horiei buruzko iritzia ematea.

- c) Institutuaren funtzionamendua hobetzen eta haren helburuak betetzen lagun dezaketen ekimenak proposatzea.
- d) Antolaketa- eta jarduera-araudiari buruz Zuzendaritza Kontseiluak proposatutako aldaketak ezagutzea eta horiei buruzko iritzia ematea.
- e) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

8. artikulua.— Zuzendaritza Kontseilua

1. Zuzendaritza Kontseiluko kideak hauek dira:

- a) Kontseiluko lehendakaria. Institutua atxikita dagoen sailaren ordezkari batek beteko du kargu hori eta, gutxienez, sailburuorde-maila izango du.
- b) Kanpoko ekintza, hizkuntza-politika eta ogasun eta administrazio publikoaren arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzan dituzten hiru kide; gutxienez, zuzendari-maila izango dute.
- c) Gobernu Kontseiluak izendatutako bi kide, Patronatuak proposatuta Patronatuaren beraren ordezkari gisa. Kargu hori lau urterako izango da, eta beste behin bakarrik berritu ahal izango da epe hori igarotakoan.
- d) Etxepare Euskal Institutuaren zuzendaria. Idazkari gisa arituko da, eta hitza izango du baina botorik ez.

2. Zuzendaritza Kontseilua, gutxienez, urtean bitan bilduko da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Etxepare Euskal Institutuaren jarduera-plan orokorrak onestea.
- b) Laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, baita horiek emateko oinarritzko irizpideak ere.
- c) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea.
- d) Urteko memoria onestea.
- e) Plantillak eta langileen ordainsari-araubidea onestea, aplikatzekoak diren lege-baldintzen arabera.
- f) Gobernu Kontseiluari Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiaren aldaketa proposatzea.
- g) Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarritzko irizpideak zehaztea.
- h) Etxepare Euskal Institutuaren jardueren prezioak finkatzea.
- i) Helburuak hobeto betetzeko beharrezkoa denean, merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortzea edo haietan parte hartzea onestea, Gobernu Kontseiluak alde aurretik baimenduta.
- j) Institutuaren mendeko zentroak sortzea edo kentzea onestea, Gobernu Kontseiluak alde aurretik horretarako baimena emanda.
- k) Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria izendatzeko proposamena ezagutzea eta horri buruzko iritzia ematea.
- l) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

9. artikulua.— Zuzendaria

1. Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria Gobernu Kontseiluak izendatuko du, Institutua atxikita dagoen sailaren titularrak halaxe proposatuta.

2. Zuzendariari dagokio:

a) Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea.

b) Institutuaren plan estrategikoa eta kudeaketa-planak eta Patronatuaren eta Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiak proposatu eta gauzatzea.

c) Etxepare Euskal Institutuaren ohiko ordezkaria izatea.

d) Etxepare Euskal Institutuaren jardueren urteko memoria egitea eta Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena eta likidazioa Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztea.

e) Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea.

f) Institutuaren izenean kontratazioak egitea, bai eta gastuen erabilera baimentzea eta ordainketak agintzea ere, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

g) Etxepare Euskal Institutuak eman beharreko laguntzak eta dirulaguntzak esleitzea.

h) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

10. artikulua.— Egitura

Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiak zehaztuko du haren jarduerak zein ekintza-arlotan antolatuko diren.

11. artikulua.— Araubide ekonomikoa

1. Etxepare Euskal Institutuaren ondasunak eta baliabide ekonomikoak honako hauek izango dira:

a) Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, bai eta ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak ere.

b) Euskal Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorretan urtero esleitzen zaizkion diru-izendapenak eta transferentziak.

c) Zerbitzuak emategatik izaten dituen diru-sarrerak, bai eta, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera, jaso behar dituenak eta beraren jardueren ondorioz sortzen direnak ere.

d) Pertsona publikoek edo pribatuek Institutuari ematen dizkieten dirulaguntzak, borondatezko ekarpenak, dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak.

e) Lege- edo erregelamendu-xedapenen arabera dagokion beste edozein baliabide.

2. Etxepare Euskal Institutuaren kontrol ekonomikoa iraunkorra izango da eta arlo ekonomiko-finantzarioan nahiz kudeaketan egingo da, Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko ekainaren 30eko 14/1994 Legean ezarritakoaren arabera, eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiari dagokion kontrola alde batera utzi gabe.

3. Institutuaren kontratu-jarduera Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari dagozkion lege-xedapenetara egokituko da, eta ekintza-arlo horretako egitekoak eta eskumenak antolaketa- eta jarduera-araudian zehaztuko dira.

12. artikulua.— Langileen araubidea

1. Etxepare Euskal Institutuko langileak lan-zuzenbidearen araupean arituko dira, eta, hala dagokionean, kontratazioa egiten den herrialdeetan indarrean dagoen araudipean.
2. Langileak merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioen arabera hautatu beharko dira.
3. Etxepare Euskal Institutuaren mendeko irakasleek euskara irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan beharko dute.

13. artikulua.— Institutuaren urteko txostena

Etxepare Euskal Institutuak txosten bat bidaliko dio urtero Eusko Legebiltzarrari bere jardueraren emaitzak, jarduera-plan orokorrak eta horien egikaritzea azaltzeko, bai eta ente publiko horren urteko memoria ere.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Etxepare Euskal Institutuaren jardueren hasiera

1. Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia onetsi eta gero, Jaurlaritzari dagokio Institutua abian jartzea eta jardueren hasiera zehaztea.
2. Etxepare Euskal Institutuko organo artezkarietako kideen izendapena nahiz organo horien eraketa jardueren hasiera baino lehen egingo dira.

Jardueren hasiera eta dagokion aurrekontuen legea indarrean jartzea batera gertatzen ez badira, Gobernu Kontseiluak onetsiko ditu Institutuaren ustiapen- eta kapital-aurrekontuak, baita Institutuaren jarduerak hasten diren ekonomia-ekitaldiari dagozkion finantza arloko behin-behineko egoera-orriak ere, eta horren berri emango dio Eusko Legebiltzarreko Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontu Batzordeari, 15 eguneko epean. Horretarako, aurrekontuen arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari baimena ematen zaio aurrekontuok osatzeko beharrezkoak diren aurrekontu-aldaketak egiteko, baina aldaketa horiek ezin dute handitu Institutuaren jardueren hasieran indarrean zeuden aurrekontu orokorretako partidetan izendatutako zenbateko globala.

Bigarrena.— Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren edo haren organismo autonomoei atxikitako langileak sartzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten lan-kontratuko langileek, Etxepare Euskal Institutuak —lege honi, Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari eta ezartzen diren arauari jarraituta— bere gain hartutako eginkizun batzuk betetzen badituzte, ente publiko horretan sartuko dira aplikagarri den lan-legeriarekin bat etorriz.
2. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten funtzionarioek, Etxepare Euskal Institutuak —lege honi, Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari eta ezartzen diren arauari jarraituta— bere gain hartutako eginkizun batzuk betetzen badituzte, honako aukera hauek izango dituzte:
 - a) Etxepare Euskal Institutuan lan-kontratuko langile gisa sartzea, betiere Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioko antzinatasunak dituen ondorio guztiak onartuta, eta administrazio horretan borondatezko eszedentzia-egoeran gelditzea.

b) Etxepare Euskal Institutuan funtzionario-egoerari eustea eta ente publiko horretan desagertuko den lanpostu bat betetzea. Lanpostu hori desagertuko da funtzionarioak behin betiko beste plaza bat lortzen duenean edo lanpostua gordetzera behartzen ez duten arrazoiengatik hutsik gelditzen denean.

Hirugarrena.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren eta haren organismo autonomoen eginkizunak esleitzea eta baliabide eta ondasunak atxikitzea

Gobernu Kontseiluak, dekretu bidez, Administrazio Orokorreko sailen eta organismo autonomoen egitura organikoak egokituko ditu, Etxepare Euskal Institutuari lege honetan eta antolaketa- eta jarduera-araudian zehaztutako helburuak betetzeko ezarritako eginkizunak eta behar diren giza baliabideak esleitzeko eta egoki iritzitako ondasun eta baliabide materialak atxikitzeko.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia onetsiko du Eusko Jaurlaritzak dekretu baten bidez.

Bigarrena.— Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean lege hau.

6.2.37. 11/2007 Legea, urriaren 26koa, Euskadiko Liburutegiei buruzkoa¹⁹⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Ondarearen unibertsoa zabaldu egin da nabarmen, eta liburutegiek, ondare digitala berreskuratu, kontserbatu eta zabaldu ahal izateko, nahitaez arakatu behar dute teknologia. Hain zuzen ere, ondare digitala Euskadiko Liburutegiaren elementu adierazgarria izango da, zeren eta liburutegi horren ardura baita, Euskadiko bibliografia-gordailuaren zentroa den aldetik, besteak beste Euskadiko bibliografia-ekoizpena eta euskararen hizkuntza-eremuarekin erlazionatutakoa jasotzea, kontserbatzea eta zabaltzea. Beste instituzio batzuekin koordinatuko ditu euskal bibliografia-ondarea eskuratu, kontserbatu eta zabaltzeko lanak; izan ere, ondare hori kontserbatzeak balio handia du, zalantzarik gabe, informazio, hezkuntza eta ikerketarako eta kultura, oro har, eta oso bereziki euskal herriaren kultura, ezagutu eta garatzeko.

[...]

VI. tituluari, Euskadiko bibliografia-gordailuari buruzkoan, bibliografia-lanak definitzen dira, eta kontzeptu horretan sartzen dira teknologia berriek sortutakoak eta bibliografia-interesekotzat jotzen diren lan eta bildumak. Euskadiko bibliografia-gordailua arautzeak aukera emango du euskal bibliografia-ondarea egituratzeko; horretarako, behar diren aleak bilduko dira Euskadiko bibliografia-ekoizpenetik eta euskararen hizkuntza-eremuarekin erlazionatutako lanetatik, horien adierazpen-era dena dela, tradizioetatik hasi eta berritzaileenetara. Titulu honetan bi araubide desberdin ezartzen dira, bata nahitaezko gordailuetarako eta bestea borondatezkoetarako; horien oinarritzko alderdiak ezartzen dira, baina zehaztasunak, entregatu behar diren aleen kopurua adibidez, geroago erregelamendu bidez finkatzeko uzten dira.

[...]

Legeak lau xedapen gehigarri ditu. [...] Hirugarren xedapen gehigarrian, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo dauden liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako sareen sorrera bultzatzeko eginkizuna izendatzen zaio Eusko Jaurlaritzari, baldin eta liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak badituzte. [...].

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Lankidetzaren printzipioa

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak lankidetzan jardungo du toki-administrazioekin eta lurralde historikoetako, estatuko, beste autonomia-

¹⁹⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20070011_f_eus.html

erkidegoetako eta euskararen hizkuntza-eremuko liburutegi-instituzioekin, liburutegi-zerbitzuak sustatu eta hobetzeko.

II. TITULUA

Euskadiko liburutegi-sistema

9. artikulua.— Bibliografia-informaziorako irispidea

Eusko Jaurlaritzan kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak bibliografia-informaziorako irispidea bermatuko die Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiei, katalogo kolektibo bat sortuz.— Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiek, berriz, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko dute, ematen diren erregelamenduzko xedapenak beteko dituzte eta informazio-trukea ahalbidetzeko neurri teknikoak hartuko dituzte.— Bereziki, lan teknikoak, katalogoak eta baliabide teknikoak bi hizkuntzatan izatea bermatuko dute.

11. artikulua.— Euskadiko Liburutegi Sistemaren bitarteko eta baliabideak kudeatzeko printzipio gidariak

Kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak Euskadiko liburutegi-sistemaren bitarteko eta baliabideen kudeaketa bideratuko du, lankidetzaren printzipioa kontuan izanez eta bitarteko eta baliabide horiek euskal bibliografia-ondarearen izaera eleaniztunari egokitzuz.

III. TITULUA

EUSKADIKO IRAKURKETA PUBLIKOKO SAREA

14. artikulua.— Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien betekizunak

4. Halaber, sareko liburutegiek kontuan izango dute Euskal Autonomia Erkidegoko egoera soziolinguistikoa, eta zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emango dituzte, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

5. [...]

Era berean, informaziora iristeko bidea bermatuko zaie etorkinei, baita gizarteratzeko eta beren jatorrizko hizkuntza eta kultura gordetzeko baliagarri zaizkien informazio eta materialetara iristekoa ere. Gainera, haien hizkuntzan dauden materialak eta bildumak aukera eta eskain daitezzen bultzatuko da.

18. artikulua.— Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien erabiltzaileen eskubideak eta eginbeharrak

1. Erabiltzaileen eskubide orokorrak.

d) Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera.

IV. TITULUA

Euskadiko Liburutegia

27. artikulua.— Definizioa

1. Euskadiko Liburutegia sistemaren buru izango da eta bera arduratuko da Euskadin eta euskararen hizkuntza-eremuan argitaratu edo ekoiztako lanak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak —bereziki euskal autoreek egindakoak eta euskaraz egindakoak— bildu, kontserbatu eta zabaltzeaz, euskarria dena dela.— Horretarako, Euskal Autonomia Erkidegoan alor honetan diharduten gainerako instituzio publikoekin koordinatuko da, horiek osagarri izango dituelarik.

29. artikulua.— Eginkizunak

1. Euskadiko Liburutegiak eginkizun hauek izango ditu Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde osoan:

a) Euskadin eta euskararen hizkuntza-eremuan argitaratu edo ekoiztako lan guztiak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak bildu, kontserbatu eta zabaltzea.— Helburu hori lortzeko, Euskadiko bibliografia-gordailuaren jasotzaile izango da, eta bide horretatik heltzen ez zaizkion bibliografia-lanak, berriz, berak eskuratuko ditu.

3. Euskadiko Liburutegiak katalogoetan, argitalpenetan eta beraren jardueren zabalkundearen elebitasuna kontuan har dadin bermatuko du.

VI. TITULUA

Euskadiko Bibliografia Gordailua

34. artikulua.— Euskadiko Bibliografia Gordailua

1. Lege honen ondorioetarako, Euskadiko Bibliografia Gordailua Euskadiko eta euskararen hizkuntza-eremuko bibliografia-ekoizpen osoaren aleak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatuarenak jaso eta kontserbatzeko eraturakoa da.— Gordailua Euskadiko Liburutegian edo lege hau garatzeko arauetan zehaztutako gordailu-zentroetan eraturakoa da.

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Eusko Jaurlaritzak liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako balioko duten sareak sor daitezzen bultzatuko du, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo dauden liburutegiei dagokienez, euskal etxeetakoei dagokienez bereziki, baldin eta liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak badituzte.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Aldatu egiten da Euskal Kultura Ondarearen 7/1990 Legearen 66. artikulua.— Honela geldituko da:²⁰⁰.

²⁰⁰ Lege honen azken xedapenetako lehenengoak Euskal Kultura Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legearen 66. artikulua idazkera aldatu zuen. Jo bedi 6.3.4 atalera.

6.2.38. 4/2008 Legea, ekainaren 19koa, Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa egitekoa²⁰¹

ZIOEN AZALPENA

1

Gure artean gero eta begi-bistakoagoa da terrorismoa gure gizarteak nozitzen eta jasaten duen gaitzik handienetakotzat jotzen dela. Seguru asko, oraindik ez gara erabat jabetzen auzi horrek euskal herritarron bilakaeran, kolektibitate gisa, sortu duen eta sortzen duen min sakonaz. Agian, ikuspegi historiko zabalago batetik, etorkizunean izango dugu balioestea norainoko eragin negatiboa izan duen eta duen gure garapenean batez ere ETArekin indarkeria terroristak, baina baita gaur egun zorionez desagertuta dauden GALenak eta eskuin muturreko taldeenak ere. Gizarte-harremanen, gure ekonomiaren, gure kultura- eta hizkuntza-aurrerapenaren garapenaz ari gara; azken finean, gure elkarbizitzaren garapenaz.
[...]

²⁰¹ EHAren 124. zenbakian, 2008ko uztailaren 1eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: 83. zenbakia, 2009ko maiatzaren 6ko alea.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080004_f_eus.html

6.2.39. 12/2008 Legea, abenduaren 5koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa²⁰²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Printzipioak

Hauek dira Gizarte-zerbitzuetako Euskal Sistema arautuko duten printzipioak:

c) Berdintasuna eta ekitatea. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek prestazio eta zerbitzu jakin batzuk bermatu behar dituzte gutxienez, hain zuzen ere, Euskal Autonomia Erkidegoko Gizarte-zerbitzuen Mapak zehazten dituenak, baliabideak Autonomia Erkidegoko lurraldean berdin banatuko direla ziurtatzearen. Halaber, prestazio eta zerbitzu horiez ekitatearen irizpidearen arabera baliatzea bermatuko dute, baldintza sozial edo pertsonalengatik diskriminaziorik eragin gabe, ekintza positiborako edo aukera- eta tratu-berdintasunerako neurriak aplikatzearen kalterik gabe, eta beren jardunean gizon eta emakumeen berdintasunaren eta dibertsitate sexualaren ikuspegiak integratuz, bai eta belaunaldi ezberdinak eta kultura ezberdinak aintzat hartzeko ikuspegia ere. **Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, hizkuntza-araudia betetze aldera, pertsonak euskara edo gaztelania erabiltzeko duten askatasuna bermatuko dute.**

9. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, Konstituzioak eta legeek aitortzen dizkietenez gain, bermatuta izango dute beste eskubide hauek ere egikaritu ahal izango dituztela:

i) Beharrianen ebaluazio edo diagnostiko bat epe arrazoizkoetan edukitzeko eskubidea; eta ebaluazio hori idatziz eta hizkera argi eta ulergarrian edukitzekoa; orobat, arrazoizko epeetan arreta pertsonalizatuko plan bat edukitzekoa, eta plan horretan parte hartzekoa, baldin eta, antzemandako beharrianei erantzuteko, beharrezkotzat jotzen bada esku-hartze bat.

l) Euskal Autonomia Erkidegoan ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan aritzeko eskubidea, norberak hobesten duenaren arabera.

²⁰² http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080012_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080012_f_eus.html

V. TITULUA

Ekimen pribatuko esku-hartzea

I. KAPITULUA

Ekimen pribatuak esku hartzea erantzukizun publikoko gizarte-zerbitzuak ematean

1. ATALA

Xedapen orokorrak

60. artikulua.— Ekimen pribatuaren parte-hartzea Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen eskaintzan

4. Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen kudeaketan, edo gizarte-zerbitzuen eremuan erantzukizun publikokoak diren beste jarduera batzuen kudeaketan, esku hartzen duten erakunde pribatuei dagokienez, 7. artikuluan aurreikusitako jokaera-printzipioak errespetatu beharko dituzte beren jardunean, arreta berezia eskainiz c) apartatuan araututako berdintasun- eta ekitate-printzipioari. Bereziki, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean eta Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean ezarritakoa betetze aldera, erakunde pribatu horiek beharrezko diren bitarteko guztiak jarriko dituzte erabiltzaileek euskara edo gaztelania erabili aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izatea bermatzeko.

6.2.40. 15/2008 Legea, abenduaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzekoa²⁰³

ZIOEN AZALPENA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako euskal funtzio publikoa antolatze eta arautzeko oinarriak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legeak zehaztu zituen; kidegoak oinarritzko legerian nola ezarrita zeuden aintzat hartuta, irakaskuntzako kidego propioak sortzea izan zen lege haren abiapuntuko egituraren funtsa.

Lege hori idatzi zen garaian, katedraduna izatea irakasle-karrerako merezimendu pertsonala zen, kidego hauetako baten baitan kontuan hartzen zena: ... hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan; eta, hortaz, katedra lortzen zuenak dena delako bere kidegoan jarraitzen zuen. Hala diseinaturik zegoen sistema, Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorri buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikoan eta Funtzio Publikoa Erreformatzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 30/1984 Legean.

[...]

Nolanahi ere, harrezkero hainbat lege etorri da, eta sistema aski aldatu utzi dute, hainbat kidego berezi sortuz: ... hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunena.

[...]

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan lau irakasle-kidegoak sortzea, denak ere A taldekoak. Hauek hain zuzen ere:

[...]

— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoa.

[...]

2. artikulua.— Eginkizunak betetzeko eremua

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoko langileek beteko dituzte araudiak hizkuntzen irakaskuntzetarako eratzikitzen dizkien eginkizunak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoko langileekin batera.

²⁰³ EHAren 248. zenbakian, 2008ko abenduaren 29ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080015_f_eus.html

3. artikulua.— Sartzeko betekizunak

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegora sartzeko, beharrezkoa izango da Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoa izatea, kidego horretako karrerako funtzionario modura gutxienez zortzi urteko antzinatasuna edukitzea, eta titulu hauetako bat edukitzea: doktorea, lizentziaduna, arkitektoa, ingeniaria, edo dagokion gradu-titulua edo irakaskuntzarako balio duen titulazio baliokidea, bai eta hautaketa-prozesua ere gainditu beharko da.

4. artikulua.— Sartzeko sistema

1. ... Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegora sartzeko, lehiaketa egingo da, eta ez da praktikaldirik egongo.

5. artikulua.— Postuak betetzea

1. [...] Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegokoek, lanpostuak betetzeko lehiaketetan, lanpostu huts berei dagozkien mailetako irakasle-kidegoetako langileekin hartuko dute parte. Alabaina, kontuan hartuko dira kidego haietakoak izateagatik aplikatzekoak zaizkien merezimendu bereziak.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko langileak kidego hauetara biltzea

... Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoetako irakasle funtzionarioei dagokienez, ... lege hau indarrean jartzen denean Autonomia Erkidegoaren mendekoak direnak, besterik gabe, legearen arabera Autonomia Erkidegoan sortutako kidegoetatik kasuan kasukora bilduta geratuko dira.

Halakoetan, jatorrizko kidegoan zuten antzinatasun berbera izango dute, eta aitortuta dituzten lehengo eskubide guztiak errespetatuko zaizkie, baita eskubide ekonomikoak ere, halakoak izatekotan. Era berean, jatorrian izan zuten gizarte-aurreikuspeneko araubidea izaten jarraituko dute.

Biltzen edo integratzen direnean eurek duten lanpostura integratuko dira, eta izaera ere berbera izango dute.

Bigarrena.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako gainerako irakaskuntza-kidegoen izenak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen bidez sorturiko izen ofizialetan, gaztelaniaz, pertsonen forma maskulinoa eta femeninoa erabili beharko da, biak. Hortaz, gaztelaniaz, aurrerantzean izen hauek izango dituzte:

— Cuerpo de maestros y maestras de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores y profesoras de enseñanza secundaria de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores técnicos y profesoras técnicas de formación profesional de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores y profesoras de música y artes escénicas de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de catedráticos y catedráticas de música y artes escénicas de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores y profesoras de artes plásticas y diseño de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de maestros y maestras de taller de artes plásticas y diseño de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores y profesoras de escuelas oficiales de idiomas de la comunidad autónoma del País Vasco.

2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko arte plastikoetako eta diseinuko lantegiko maisu-maistren kidegoak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz besteko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen bidez sortutakoak, euskaraz izango duen izen ofizialari dagokionez, bere baitan bildutako pertsonen forma maskulinoz eta femeninoz osatuko da, espresuki.

6.2.41. 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa²⁰⁴

IV. TITULUA

Nekazaritza eta elikagaien eraldatzea eta merkaturatzea

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

50. artikulua.— Nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioa

5. Euskararen erabilera sustatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan merkaturatutako nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioan. Jatorri- eta kalitate-ikurra duten produktuei dagokienez, lege honen 58.5 artikuluan xedatutakoa beteko da.

²⁰⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20080017_f_eus.html

6.2.42. 6/2010 Legea, abenduaren 23koa, Euskadiko Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa²⁰⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kanpaina instituzionalen betekizunak

1. Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak egin ahal izango dira honako helburu hauetako bat dutenean:

h) Euskal Herriko hizkuntzen eta ondare historiko, kultural eta naturalaren zabalkundea egitea.

10. artikulua.— Hizkuntzak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldean zabalkundea duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, euskara eta gaztelania erabiliko dira.

2. Era berean, beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango dira, jardueren xedarengatik edo horien zabalkunde-eremuarengatik beharrezkoa izanez gero.

²⁰⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20100006_f_eus.html

6.2.43. 3/2011 Legea, urriaren 13koa, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuari buruzkoa²⁰⁶

I. KAPITULUA

Izaera, xedeak, eginkizunak eta azkentzea

3. artikulua.— Eginkizunak

w) Herritarrek, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuaren zerbitzuak erabiltzen dituztenean, erkidego honetako hizkuntza ofizialetatik gurago dutena aukeratzea izango dutela segurtatzea.

²⁰⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20110003_f_eus.html

6.2.44. 4/2012 Legea, otsailaren 23koa, Lan Harremanen Kontseiluari buruzkoa²⁰⁷

II. KAPITULUA Organoak eta funtzionamendua

9. artikulua.— Funtzionamendua

5. Kontseiluko kideek euskaraz nahiz gaztelaniaz hitz egin dezakete bileretan. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta bestelako dokumentuetan.

²⁰⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120004_f_eus.html

6.2.45. 12/2012 Legea, ekainaren 21ekoa, Kiroleko Dopinaren aurkakoa²⁰⁸

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoaren eskumenak

1. Hauek dira dopinaren aurka Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak izango dituen eskumenak:

u) Dopin-kontroletan laginak hartzeko langileen prestakuntza sustatzea, gerora, langile horiek gaitzeko eginkizun horretan hizkuntza ofizial bietan lan egite aldera. Era berean, aintzat hartuko da genero-ikuspegia, laginak hartzeko taldean kirolariaren sexu bereko pertsona bat izan dadin, legeetan ezartzen denez.

11. artikulua.— Aholku Batzordea eta Erabilera Terapeutikoko Baimenen Euskal Batzordea (COVAUT)

4. Aholku Batzordean eta COVAUT batzordean, ahal dela, emakumeen eta gizonen presentziaren arteko oreka gordeko da, eta kideek bi hizkuntza ofizialak jakitea lehenetsiko da.

II. KAPITULUA Dopin-kontrolak

13. artikulua.— Kontrolen bermeak eta legezko ondorioak

8. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak informazio-eredu normalizatu bat ezarriko du euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez, kontrolak jakinarazteko, dopin-kontroletan laginak hartzeko eta hartutako laginak dagozkion laborategira bidaltzeko.

14. artikulua.— Betebehar osagarriak eta erabilera terapeutikoko baimenak

1. Erregelamendu bidez zehaztuko diren klubek eta gainerako kirol-erakundeek Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak behar bezala erregistratutako liburu bat izan eta bete beharko dute nahitaez. Liburu horren osotasuna bermatuko da, eta bertan kirolariei beren zuzendaritzapean agindu dizkieten tratamendu terapeutikoak jaso beharko dituzte, baldin eta kirolariak inskripzio hori egitea onartzen badute. Liburu hori osasun-agiritzat hartuko da datuen zaintza eta babesaren ondorioetarako. Liburua hizkuntza ofizial bietako edozeinetan erredaktatu ahal izango da.

²⁰⁸ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120012_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120012_f_eus.html

IV. KAPITULUA

Prebentzio-neurriak

41. artikulua.— Prebentzio-neurriak²⁰⁹

1. Euskal Autonomia Erkidegoan, dopinaren aurkako borroka eraginkorra bermatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak, gaian inplikazioa duten beste organo batzuen laguntzarekin, prebentzio-neurri batzuk hartuko eta sustatuko ditu, besteak beste:

a) Informazioko eta prestakuntzako programak kirol federatuaren, eskola-kirolaren eta unibertsitate-kirolaren eta beste kirol-adierazpen ez-lehiakor batzuen eremuan. Programen eskaintza hizkuntza ofizial bietan izango da, eta euskara lehenetsiko da 18 urtetik beheragokoentzako programetan.

42. artikulua.— Kiroleko dopinari buruzko informazio-sistema

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak kirolaren eremuko dopinari buruzko informazio-sistema bat ezarriko du, zeinak bi hizkuntza ofizialetan lan egiteko ahalmena izango duen. Sistemak horrek ezaugarri hauek izango ditu kontuan besteak beste: sexuaren aldagaia kirolariei buruzko datuak jasotzean eta ustiatzean, kirolarien itxaropenen eta iritzien analisi berezituak egin ahal izatea, eta genero-adierazleak izatea.

45. artikulua.— Kirolariaren osasun-txartela

3. Osasun-txartelak honako hauei guztiei buruzko informazioa jasoko du: kirolariak aukeratutako harreman-hizkuntza, azterketa medikoak, osasun- eta dopin-kontrolak —kasuan kasuko lizentzia eskuratzen duen unetik kirolariari egiten zaizkionak—, haien emaitzak eta medikuak hartzen dituen erabakiak, kirolariaren osasun-laguntza egokia izan dadin kontuan hartu beharrekoak. Eta baita, horrez gain, kirolariak eskuratutako erabilera terapeutikoko baimenei buruzko datuak, eta kirolariaren lan-bajei eta kirol-bajei buruzkoak. Erregelamendu bidez zehaztuko da informazio horren norainokoa eta dagokion dokumentazioa igortzeko modua, kirolariaren hizkuntza-hautua errespetatuko delarik ezinbestean.

²⁰⁹ 1/2018 Legeak, ekainaren 7koak, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoak, emandako idazkera.

6.2.46. 13/2012 Legea, ekainaren 28koa, Unibasq — Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziari buruzkoa²¹⁰

4. artikulua.— Ebaluazioaren printzipioak

7. Agentziak hartu beharreko neurriak hartuko ditu, aurkezten diren eskaerak behar bezala ebaluatuko direla bermatzeko, eskaeren hizkuntza ofiziala edozein izanik ere.

11. artikulua.— Agentziako langileak

3. Agentziak Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko du kanpoko harremanetan. Agentziarekiko harremanak, idatziz zein ahoz, euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea bermatuko zaie pertsona fisiko zein juridikoei.

²¹⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20120013_f_eus.html

6.2.47. 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzekoa²¹¹

II. TITULUA Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademia

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

23. artikulua.— Eginkizunak

1. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiaren eginkizunak izango dira, Poliziari eta herritarren segurtasunari eta arlo horretako jarduera osagarriei dagokienez:

c) [...]

Hizkuntza-gaikuntzarako ikastaroak programatu, antolatu eta garatzea Ertzaintzako kideak euskalduntzea lortzeko.

²¹¹ EHAren 132. zenbakian, 2012ko uztailaren 6k alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.lehendakaritza.ejgv.euskadi.eus/r48-bopv2/es/p43aBOPVWebWar/VerParalelo.do?cd2012003068>

6.2.48. 16/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Ekintzaileei eta Enpresa Txikiari Laguntzekoa²¹²

III. KAPITULUA Sinplifikazio administratiboa

2.Hartarako garatuko diren jarduketek irizpide hauek izango dituzte gidari:

j) Erabiltzea hizkera administratibo bat argia, erraza, ulergarria eta herritarrak Administrazioarekin benetan trabarik gabeko harremanak izatera bideratua.

IV. KAPITULUA Ekintzailletza jarduerari laguntzea

10. artikulua.— Leihatila bakarra

2. Leihatila bakarrera irispidea izateko, euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko da, bai eta, posible balitz, Europar Batasuneko beste zenbait hizkuntzarena ere.

²¹² http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120016_f_eus.html

6.2.49. 1/2013 Legea, Bizialdi Osoko Ikaskuntzari buruzkoa²¹³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horretarako, lege honetan bizialdi osoko ikaskuntza euskal herritar guztien eskubidetzat hartzen da, eta prestakuntzako eskaintza zabal baten bidez gauzatuko da, bai euskaraz bai gaztelaniaz. Urrutiko prestakuntza-eskaintza sustatuko da, batez ere informazio eta komunikazioko teknologien bidez, horiei esker herritarrek prestakuntza-eskaintza hurbilago izan dezaten, era malguan, prestakuntzaz batera beste eginbehar batzuk (norberarenak, familiakoak, gizartekoak edo lan-arlokoak) aurrera eramateko modua izateko. Gainera, legeak lan-esperientziaren bidez edo bide ez-formal edo informalen bitartez ikasitakoa aitortzeko bidea ezartzen du, euskaraz, gaztelaniaz edo beste hizkuntzetan gaitasun profesionalak eta ez-profesionalak aitortu, ebaluatu eta egiaztatzeko tresna bat abian jarrita.

[...]

Halaber, azaroaren 25eko 29/1983 Legeak HABE institutua sortu zuen, helduak alfabetatzeko eta berreuskalduntzeko eta euskaltegiak erregulatzeko erakunde gisa. Arau horrek HABEri helburutzat jarri dio erregulatzeko eta bultzatzeko euskararen irakaskuntza helduen arloan.

[...]

ATARIKO KAPITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Plan eta programen ezaugarriak

Bizialdi osoko ikaskuntzako sistemaren plan eta programek bermatuko dute jardueren eskaintza, ahal den neurrian, bi hizkuntza ofizialetan izatea, prestakuntza-eskaintza behar bezala emateko herritarrek aukeratutako hizkuntzan. Gainera, jarduera horiek ezaugarriok izango dituzte:

11. Prestakuntzako eragileen ezaugarriak planifikatu, ezarri eta eguneratzea, bereziki gaitasun linguistiko, digital eta sozialei dagokienez.

13. Irakaskuntzen jasotzaile diren pertsonen arabera, hirugarren hizkuntza batean ere garatzea eduki-eskaintza nahiko bat.

9. artikulua.— Mugikortasuna eta lankidetzak

4. Mugikortasun-proiektuen xedea da prestakuntza hobea eta enplegua lortzeko aukera hobeak ematea ikasleei, aukera izan dezaten ikastera beste autonomia-erkidegoren batera joateko edo beste herrialderen batera joateko. Kanpoko ikasketa-egonaldi horietan honako helburuak bete nahi dira:

c) Hizkuntza-gaitasunak eta kulturen arteko komunikazioa hobetzea.

²¹³ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20130001_f_eus.html

I. KAPITULUA

Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren tresnak

1. ATALA

Eragileak, eremuak eta programak

10. artikulua.— Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak

1. Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak hauek dira: garatzen diren plan eta programen esparruan diharduten erakundeak, direla publikoak edo pribatuak. HABE, helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko Eusko Jaurlaritzaren organismo autonomoa dena, izango da organo eskuduna bete beharreko baldintzak ezarriko dituen euskarako ezagutzak eskuratzeko eremuan garatu beharreko jardueri dagokienez, kaltetu gabe horregatik gaia dela eta Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuei esleitzen zaizkien eskumenak.

11. artikulua.— Eremuak

6. Euskadiko hizkuntza ofizialetan eta beste batzuetan gaitasunak eskuratzeari.

12. artikulua.— Programak

2. Finantzaketa publikoa eskuratzeko, honako programa hauek daukate lehentasuna:

g) EAEko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitasuna izatea sustatzeko programak; bereziki, helduentzako alfabetatze eta euskalduntze programak.

14. artikulua.— Prestakuntzako programak eta ekintzak lantzeko baldintzak

3. Erkidegoko hizkuntza ofizialen gaitzea bultzatzeko programak hartarako baimendutako eta homologatutako instituzio, zentro edo organismoek emango dituzte.

2. ATALA

Urrutiko prestakuntza

16. artikulua.— Urrutiko ikaskuntza

1. Eusko Jaurlaritzak, batez ere informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez, urrutiko hezkuntzako eskaintza zabala, eguneratua eta kalitatezkoa bultzatuko du, bai euskaraz bai gaztelaniaz.

3. Eusko Jaurlaritzak urrutiko hezkuntzako material didaktiko zehatz eta egokituen garapena bultzatuko du, Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoak, kulturalak eta linguistikoak eskatzen dituen ikaskuntza-beharrizanei (edo gaitasunak eskuratu eta garatzeko beharrizanei) erantzuteko.

17. artikulua.— Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua sortzea

1. ²¹⁴ Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua (UHEI) sortzen da, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan unibertsitateaz kanpoko urrutiko hezkuntzaz arduratuko den zentro publiko bakarra izateko, Lanbide Heziketaz izan ezik.

UHEIk arlo hauetan egingo du irakaskuntza-lana:

- a) Oinarrizko hezkuntzan eta Batxilergoan, hezkuntza-gaietan eskumena duen sailak ezartzen dituen baldintzen arabera.
- b) Erkidegoko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitzeko ikasketetan, euskarari dagokionez gaian eskuduna den HABE organismoak ezarritako baldintzetan.
- c) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko graduatu-tituluak lortzeko probetarako pertsona nagusiak prestatzeko ikastaroetan.
- d) Helduak prestakuntza-zikloetara edo unibertsitatera iristeko prestaketa-ikastaroetan.
- e) Aurreko 12. artikuluan jasotako prestakuntza-programetatik, Eusko Jaurlaritzaren iritziz UHEI bidez emateko modukoak direnetan.

²¹⁴ 4/2018 Legeak, ekainaren 28koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoak, emaniko idazkera.

**6.2.50. 1/2014 Legegintzako dekretua,
apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia
Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen
testu bategina onesten duena²¹⁵**

[SARRERA]

[...]

Lege-testuaren euskarazko bertsioa ere eguneratu egin da. Izan ere, azken hogeitun urteetan (16/1994 Legea onetsi zenetik), hizkuntzan teknikoki aurrerapen handia egin da gai horretako terminoetan.

[...]

²¹⁵ EHAren 92. zenbakian, 2014ko maiatzaren 19ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legegunea.euskadi.eus/eli/es-pv/dlg/2014/04/15/1/dof/eus/html/>

6.2.51. 1/2014 Legea, ekainaren 26koa, kargu publikodunen jokabide kodea eta haien interes gatazkak arautzen dituena²¹⁶

II. KAPITULUA

Kargu publikodunen jokabide kodea zuzentzen duten printzipio orokorrak

8. artikulua.— Herritarrekiko harremanetarako printzipioak

4. Herritarren hizkuntza-eskubideak baliatzea bermatuko dute, euskararen normalizazioa bultzatzea bereziki aintzat hartuta eta haren erabilera sustatuta.

²¹⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20140001_f_eus.html

6.2.52. 5/2015 Legea, ekainaren 25ekoa, Euskal Zuzenbide Zibilaria buruzkoa²¹⁷

ATARIKO TITULUA

II. KAPITULUA

Euskal Zuzenbide Zibilaren printzipio eratzailleak

7. artikulua.— Hizkuntza koofizialak eta Euskal Zuzenbide Zibila

1. Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetan formalizatu ahal izango dira lege honek araututako egintzak eta kontratuak.
2. Egilesleek egilespen-tokiko hizkuntza ofizialetatik zein hitzartu eta hizkuntza horretan idatziko dira agiri publikoak; eta hizkuntza ofizialak bat baino gehiago izanez gero, aldeek aukeratutakoa erabiliko da. Aldeen artean desadostasuna gertatuz gero, agerkai publikoa bertako hizkuntza ofizial guztietan idatzi beharko da. Tokian tokiko hizkuntza ofizialetatik eskatzaileak zein aukeratu eta hizkuntza horretan luzatuko dira kopiak.

²¹⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150005_f_eus.html

2015eko uztailaren 3ko EHAA, 124. zk.; 2016ko maiatzaren 5eko EHAA, 84.zk.: hutsen zuzenketa.

6.2.53. 8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa²¹⁸

I. TITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Emakume nekazarien aniztasuna

Emakume nekazarien egoera desberdinak —zeinahi delarik ere horien arrazoia: jatorri etnikoa, arraza, erlijioa, iritzia, gutxiengo nazional batekoa izatea, hizkuntza, jaiotza, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa, ondarea edo beste inguruabar pertsonal edo sozialen bat— aintzat hartuko dituzte nekazaritzaren gaian eskumena duten euskal administrazioek beren jarduketa guztietan.

[...]

²¹⁸ EHAren 200. zenbakian, 2015eko urriaren 21eko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150008_f_eus.html

6.2.54. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, Jendaurreko Ikuskizunen eta Aisialdiko Jarduerena²¹⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA ARAUAREN XEDEA, EREMUA ETA HELBURUAK

5. artikulua.— Printzipio orientatzaileak

Lege hau garatu eta aplikatzeko orduan, honako printzipio orientatzaile hauek zaindu beharko dituzte administrazio publikoek eta ikuskizun eta aisialdiko jardueren antolatzaileek:

e) Bermatzea betetzen direla gizon eta emakumeen berdintasunari, irisgarritasunari eta herritarren hizkuntza-eskubideei buruzko araudian jasotzen diren lege-betebeharrak.

II. TITULUA Ikuskizunei eta aisialdiko jardueri aplikatu beharreko araubidea

I. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

12. artikulua.— Titular eta antolatzaileen betebeharrak

2. Aurreko apartatuan ezartzen den agindua hobeto betetzeko, honako betebeharrak izango ditu titular edo antolatzaileak:

p) Betetzea kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei buruzko araudian ezarritako betebeharrak.

II. KAPITULUA Ikuskizunek eta lokalek bete beharreko betekizunak eta baldintzak

16. artikulua.— Informazioa eta publizitatea

1. Lege honen aplikazio-eremuko establezimendu publikoetako sarreran, kartel edo plaka bat erakutsi behar da establezimenduaren jarduera eta titulartasuna

²¹⁹ EHAren 3. zenbakian, 2016ko urtarrilaren 7an argitaratua. Hutsen zuzenketak: 1) 9. zenbakia, 2016ko urtarrilaren 15koa; eta 2) 34. zenbakia, 2016ko otsailaren 19koa.
http://www.legebiltzarra.eus/pdffdocs/leves/ley20150010_f_eus.html

identifikatzeko; kartel edo plaka hori toki ageri batean eta irakurtzeko moduan jarri beharko da, onesten den eredu normalizatuaren arabera.

Kartel edo plaka horretan, establezimenduaren izena eta, Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan, gutxienez, honako hauek jasoko dira: zer jarduera edo ikuskizun sartzen diren lizentzia, baimen edo aurretiazko komunikazioan; ordutegia; baimendutako gehieneko edukiera eta adingabeek, hala badagokio, zer egoeratan duten debekatuta sartzea.

[...]

6.2.55. 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa²²⁰

II. TITULUA Eskaintzaren murrizketa

II. KAPITULUA

Tabakoaren kontsumoaren sustapena, publizitatea,
banaketa, salmenta eta kontsumoa mugatzeko neurriak

2. ATALA

Tabakoa banatu eta saltzeko mugak

39. artikulua.— Tabako produktuak tabako-makina bidez saldu eta banatzeko mugak

6. Osasun-ohartarazpena: makinaren aurrealdean, argi eta ikusteko moduan, ohar bat agertuko da, euskaraz eta gaztelaniaz, tabakoaren erabilerak osasunean eragiten dituen kalteez ohartarazteko, adingabeei dagokienez bereziki.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialak erabiltzea

1. Lege honek xedatutakoa betetzean, euskal administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko dituzte, herritarrek Administrazioarekin harremanetan jartzerakoan haiek nahi duten hizkuntza erabili ahal izateko, bai idatziz bai ahoz, horrela bermatuko baita arreta hizkuntza horretan jasotzea.

2. Adikzioen Erakundearteko Koordinazio Batzordearen eta Adikzioen Euskal Batzordeko kideek euskara eta gaztelania erabili ahalko dituzte beren eginkizunak betetzean. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da bilera-deietan, gai-zerrendetan eta oro har pertsona horien artean banatzen diren dokumentu guztietan.

3. Lege honek xedatutakoa betetzeko erabiltzen diren kartel, dokumentu eta errotulazio guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira.

²²⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160001_f_eus.html

6.2.56. 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa²²¹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Bistakoa da tokiko politikaren kalitate instituzionala hobetu beharra dagoela udal-gobernuek beren legimititatea indar dezaten, zerbitzu-zorro iraunkor eta efizientea garatuz. Izan ere, udalak dira herritarrek arazoak konpontzeko jotzen duten lehendabiziko atea, eta udalen legitimazio instituzionalaren oinarria da, neurri handi batean, herritarren beharrei erantzun egokia ematea eta herritarrei bizikaltate egokia eskaintzea, eskubide guztiak egikaritzeko aukera bermatuta; horien artean, gainera, hizkuntza-eskubideak.

Hala islatzen da legeak toki-harremanetan kultura- eta hizkuntza-eredu propio baten alde egin duen aukera garbian ere, apustu sendoa egiten baitu euskararen iraunarazpen, finkapen eta garapenaren alde, amorez eta euskal toki-administrazioa benetan euskalduna izan ahal dadin, horrek berekin dakarren guztiarekin, hala nola den euskara laneko ohiko hizkuntza izan ahal izatea, euskara jakitea mugatu gabe, askotan gertatzen denez, tokiko enplegu publikora iristeko eskakizun formal huts izatera. Horregatik, toki-administrazioak etsenplu eta gidari izan behar du euskara erabat berreskuratzearen arloan, eta horretarako beharrezkoa da administrazio horrek apustu argi bat egitea bere jarduna gero eta gehiago euskalduntzen joateko.

Horregatik, euskara babestu eta normalizatzeko lana, Euskal Herriaren hizkuntza berezkoa eta komuna denez, lehenik, euskal botere publiko guztiei dagokie, baina euskal udalek bide-erakusle izan behar dute eginkizun horretan. Ondorioz, lege honen asmoa da aitzindari izatea prozesu batean non botere publiko guztiek apustu irmoa egin behar baitute euskararen alde, haren normalizazio desiratu eta erabateko garapena galarazten edo oztopatzen duten trabak erauziz. Hala, lege honek, zeinak une oro errespetatzen baitu toki-araubidea, aldeztu du, kasuan kasuko toki-erakundeak hala erabakitzen badu, euskara erakunde horretako lan-hizkuntza izatea. Era berean, modu berariazko, funtsezko eta zuzenean aurreikusten du udalek eskumenak edukitzea euskararen erabilerari eta normalizazioari buruzko planen arloan, bai «ad extra», hau da, beren jardunaren lurralde-eremuan, bai «ad intra», hau da, toki-erakundean bertan artikulatzeko antolaketa bakoitzak erabakitzen dituen jasotzaileekin.

Halaber, amorez eta hizkuntza-normalizazioko prozesuek gaintu dezaten toki-erakundeen lanpostuetarako hautaketa- edo horniketa-prozesuetan gaitasun hori egiaztatzearen estadia, aurreikusten dira ere zinegotziek hizkuntza-gaitasunak eskuratu eta hobetzeko lagundu dezaketen neurriak, zeren eta bi errealitateak, bai enplegatu publikoei dagokiena eta bai politikaren eremuari dagokiona, uztarturik joan behar baitira, euskararen erabileran benetako normalizazioa lortzeko, hau da,

²²¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160002_f_eus.html

2016ko apirilaren 14ko EHAA, 70. zk.; 2016ko ekainaren 29ko EHAA, 123. zk.: hutsen zuzenketa.

esan den bezala euskara laneko ohiko hizkuntza bihurtu dadin euskal toki-erakundeetan.

Alabaina, hori esan ondoren, adierazi behar da ere, alde batetik, euskal toki-administrazioaren euskalduntzearen aldeko apustu irmo horrek ezin dituela inola ere ahaztu herritarren hizkuntza-eskubideak, herritarrek une oro izango baitute hautatzen duten hizkuntza ofizialean artatuak izateko eskubidea eta bi hizkuntza ofizialetako bat ez jakiteagatik inolako babesgabetasunik ez nozitzeko eskubidea. Eta, beste alde batetik, toki-agintarien jardunak eskatuko du neurri bereziak hartzea euskararen alde, egoera kaxkarragoan dagoen hizkuntza ofiziala baita. Izan ere, euskara faboratzeak bilatzen duena da, hain zuzen, herritarren artean benetako berdintasuna sustatzea, Hizkuntza Erregionalen edo Gutxituen Europako Kartaren 7.2 artikuluan jasotakoaren zentzuan karta hori 1992ko azaroaren 5ean onetsi zen Estrasburgon eta indarrean dago gure ordenamendu juridikoan, 2001eko otsailaren 2an berronetsia izan ondoren, non bere helburu eta printzipioen artean esaten duen ezen «hizkuntza erregionalen edo gutxituen alde neurri bereziak hartzea, hizkuntza horien hiztunen eta gainerako biztanleen artean berdintasuna sustatzera zuzenduta daudenak eta haien egoera berezia kontuan izatea bilatzen dutenak, hori ez da hartuko hizkuntza hedatuagoen hiztunekiko diskriminazio-egintzatzat».

[...]

VI

[...]

Lehenengo tituluan, xedapen orokor batzuek legearen ezaugarriak eta helburua azaltzen dituzte, bai eta toki-erakundeen ezaugarriak eta zerbitzuen prestazioarenak ere, eta arau-esparru berri hau zein printzipiotan oinarritzen den ere; azkenik, EAEko toki-erakundeen hizkuntza aztertzen dute. Gainera, legean sartzen diren erabaki arauemaileak arrazoitzen dituzten eskumen-tituluak aipatzen dira.

[...]

Lehenengo titulu honetan jasotzen da, legean leku berezia duelarik, euskararen erabilera Euskal Autonomia Erkidegoaren toki-administrazioaren eremuan, Euskal Herriaren berezko hizkuntza den aldetik.

Euskara hizkuntza ofiziala da Euskal Autonomia Erkidegoan eta, beraz, baita bertako toki-erakundeetan ere. Alde horretatik, jardueretan zerbitzu- eta lan-hizkuntza izango da toki-erakunde horietan, betiere herritarren hizkuntza-eskubideak errespetatuta, eta erabilera normala eta orokorra izango du bertan. Berariaz adierazten da, gainera, euskaraz egin daitekeela egintza eta izapide oro.

Horrekin batera, euskararen erabilera sustatzeko, planifikatzeko eta dinamizatzeko eskumenak aitortzen zaizkie udalei, bai udal-zerbitzuen alorrean, bai udalerriko bizitzaren eremu askotarikoetan ere. Bide horretan, aukera ematen zaie udalei bitartekoak jartzeko, baita bitarteko arauemaile eta ekonomia-finantzen alorrekoak ere, eta aukera, orobat, euskararen eremuan beste erakunde batzuekin lankidetzan edonolako formulak bilatzeko.

[...]

I. TITULUA

Legearen xedea eta printzipioak

6. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofiziala

1. Euskara Euskal Herriko berezko hizkuntza da eta, gaztelania bezala, Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofiziala, eta, alde horretatik, erakundeon jardueretan erabilera normal eta orokorreko zerbitzu-hizkuntza eta lan-hizkuntza izango da. Edonola ere, bermatu beharko da herritarrek benetan egikaritu ahal izatea toki-erakundeekin harremanak izateko orduan hizkuntza ofiziala hautatzeko duten eskubidea eta, hortaz toki-erakundeek hizkuntza horretan artatzeko duten betebeharra, hartarako behar diren neurriak harturik.

Euskarari eta gaztelaniari aitortutako ofizialtasunaren arabera, bai euskara toki-erakundeen ekintzetan erabiltzea, bai gaztelania ekintza horietan erabiltzea, balio juridiko osokoak izango dira, betiere eragotzi gabe toki-erakundeek bermatu beharra daukatela, partikularrekiko harremanetan, horiek hautatu duten hizkuntza ofiziala erabiltzea.

2. Toki-erakundeetako organoen deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak, erabakiak eta aktak euskaraz idatzi ahal izango dira. Ahalmen hori baliatu ahal izango da – aipatu berri diren kasuetan –, baldin eta, toki-erakundearen barruan, euskaraz ez dakiela behar bezala alegatzen duen edozein kideren eskubideak urratzen ez badira, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aurreikusitakoa ezertan galarazi gabe. Ebazpenak, aktak eta erabakiak euskaraz idazten direnean, euskaraz bidaliko zaizkie kopiak edo laburpenak Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari eta Estatukoari, toki-araubideari buruzko oinarrizko legeriari jarraituz.

3. Toki-erakundeek, Euskal Autonomia Erkidegoaren barruan, –erakunde barruko, beste edozein administrazio publikorekiko edo, are, partikularrekiko harremanetan– bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera gorabehera, behar diren mekanismoak sortu beharko dituzte, herritarrek karga edo betebeharrak eragingo dizkien inolako formaltasun eta baldintzarik gabe baliatu ahal izan dezaten komunikazioak beste hizkuntzan jasotzeko daukaten eskubidea.

7. artikulua.— Toki-erakundeen eta udalen eskumenak euskararen erabilerari dagokionez

1. Udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, izendatuta dauzkaten arloetako zerbitzu eta jardueretan euskararen erabilera sustatzeko eta euskararen normalizazioa planifikatzeko eskumena. Eskumen hori egikaritu ahal izateko, udal bakoitzak beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu eta euskararen erabilera normalizatzeko beharrezkoak diren planak onetsi eta garatuko ditu, kontuan izanik instituzio komunetatik eta indarrean dagoen legeriatik euskararen erabilerari dagokionez eratorritako plangintza eta erregulazio-irizpideak.

2. Era berean, udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, hartatik eratortzen diren ahalmen eta eginkizunekin, beren lurralde-eremuan euskararen ezagutza sustatzeko eta erabilera dinamizatzeko eskumena, horretarako zerbitzuak eta jarduerak zuzenean antolatuz, edo beste pertsona edo erakunde batzuek euskara

sustatu eta dinamizatze aldera burutzen dituzten jardueren finantzaketan lagunduz.

3. Udalerriei dagokie, halaber, beren lurralde- eta eskumen-eremuko izen ofizialak finkatzea eta, oro har, toponimoen eta leku geografikoen gaineko prozedura arautu eta haiek onestea, horrek ezertan galarazi gabe Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 10. artikuluan eta aplikatu beharrekoa den gainerako legerian ezarritakoa. Izen horien idazkeraz den bezainbatean, dagokion hizkuntzaren arau akademikoak errespetatuko dira, eta, euskararen kasuan, Euskaltzaindiak ezarrita indarrean dauden hizkuntza-arauak.

4. Udalerriek euskararen erabileraren eremuan aitortuak dituzten eskumenak baliatu ahal izango dituzte ordenantzak, erregelamenduak eta jarduera-planak onetsiz.

5. Toki-erakundeek euskararen arloan aitortuak dituzten eskumenak baliatzeko, hitzarmenak sinatu ahal izango dituzte; mankomunitate, partzuergo, elkarte eta udalerriz gaindiko bestelako erakundeak sortu edo halakoetan esku hartu ahal izango dute, eta elkarlanerako beste modu batzuetara jo ahal izango dute, erakunde publiko eta pribatuekin.

6. Toki-erakundeek beraien arteko harremanetan eta Euskal Autonomia Erkidegoko gainerako administrazio publikoekiko harremanetan euskara gero eta gehiago erabil dadin sustatuko dute; horretarako, adostasuna bilatuko dute, eta, edonola ere, hizkuntza ofizial bat nahiz bestea erabili ahal izango dute, beste hizkuntza ofizialerako itzulpenik aurkeztu beharrik izan gabe.

7. Udalen egoera soziolinguistikoa eragina izan dezaketen proiektu edo plangintzak onesteko prozeduran, ekimen horiek euskararen erabileraren normalizazioari dagokionez izan lezaketen inpaktua ebaluatuko da, eta ebaluazio horren emaitzen arabera egoki irizten zaien neurriak proposatuko dira.

8. Herritarren hizkuntza-eskubideei eta euskararen eta gaztelaniaren hizkuntza-ofizialtasunaren erregulazioa betetzeari dagokienez trabarik gertatu ez dadin indarreko legeriak onartzen dituen zehar-kudeaketa moduetako baten bitartez zerbitzua emateagatik, toki-erakundeek egiten dituzten kontratuetan kasu bakoitzean beharrezkoak diren klausulak sartuko dira, hirugarren batzuek egikaritzen dituzten zerbitzu publikoetan helburu hauek bermatze aldera:

a) Kontratuaren xedeak bete dezala haren izaeragatik eta zerbitzuaren titularra den toki-erakundearen ezaugarriengatik aplikagarria zaion hizkuntza-legeria.

b) Herritarrak artatuak izan daitezela beraiek hautatzen duten hizkuntza ofizialean.

c) Zerbitzua eman dadila, hizkuntza-baldintzei dagokienez, zerbitzuaren administrazio titularrari eskatu ahal zaizkion baldintza beretan.

III. TITULUA

Udal-eskumenak

17. artikulua.— Udalerrien eskumen propioak

[...]

26) Euskararen erabilera sustatzeko udal-planak idatzi, onetsi eta kudeatzea, lege honen 7. artikuluan xedatutakoa gorabehera.

IV. TITULUA

Udalerriaren antolaketa eta funtzionamendua. Udal-ordezkarrien estatutua. Zuzendaritza-kide publiko profesionalak

I. KAPITULUA

Udalerriaren antolaketa eta funtzionamendua

25. artikulua.— Printzipio orokorrak

9. Lege honen 6.2 artikuluan jasotako aurreikuspenez gain, toki-erakundeek beren jarduerak euskaraz egitea ahalbidetze aldera, hautetsiek hizkuntza ofizialetan behar besteko gaitasuna (mintzatuaren eta idatziaren ulermena) izatea sustatuko da. Lege honen 17.26 artikuluan xedatutakoa aintzat hartuta, sustapen hori, autoantolaketa-printzipioari jarraiki, toki-erakunde bakoitzak ezartzen dituen neurriekin gauzatuko da.

Hartarako, euskararen ezagutza hobetzeko eta optimizatzeko ekimenak garatuko dira eta toki-erakundeek euskaraz funtzionatzea lortzen joateko neurriak hartuko dira, bereziki euskararen arnagune diren lurraldeetan.

30. artikulua.— Bilkuren publizitatea

Toki-erakundeen bilkura publikoetan, herritarrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute, eta ezingo zaie behartu hitz egiteko aukeratu ez duten hizkuntzan itzulpenik egiterik edo azalpenik ematerik.

Beste hizkuntza ofizialerako itzulpena, beharrezkoa baldin bada, toki-erakundeak egingo du bere bitartekoeekin edo era amankomunatuan, toki-erakunde bakoitzaren autoeraketaren baitan geldituko delarik haren beharrianen arabera nola gauzatu herritarren eskubide hori. Zerbitzu hori ematea, lege honen 7. eta 17.26 artikuluetan xedatutakoaren arabera, udalen eskumen propioa denez gero, eskumen propio horien finantzaketari dagozkion lege honetako xedapenak aplikatuko zaizkio.

V. TITULUA

Udalerriko auzotarren eginbeharrak eta eskubideak. Zerbitzu-kartak

I. KAPITULUA

Udalerriko auzotarren eskubideak, eginbeharrak eta erantzukizunak

43. artikulua.— Udalerriko auzotarren eskubideak

1. Auzotarren eskubideak dira honako hauek:

h) Toki Administrazioarekiko harremanetan, hizkuntza ofizial bietatik edozein erabiltzeko eta aukeratutako horretan artatua izateko eskubidea, herritarren hizkuntza-eskubideak arautzen dituen autonomia-erkidegoko legeriaren arabera.

VI. TITULUA

Gobernu irekia. Gardentasuna, datu irekiak eta herritarren parte hartzea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

49. artikulua.— Titulu honetako arauen aplikazio-eremua

3. Irabazi-asmorik gabeko erakundeak direnean, gizarte-, kultura-, hizkuntza- eta ingurumen-intereseko helburuak baino ez dituztenean, eta 50.000 eurotik beherako aurrekontua dutenean, lege honek ezarritako betebeharrak betetzeko, ekarpen edo laguntza gehienen iturburu diren toki-erakundeetako bitarteko elektronikoak erabili ahal izango dituzte.

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeek publizitate aktiboaren arloan dituzten betebeharrak

50. artikulua.— Publizitate aktiboa. Printzipio orokorrak

8. Gainera, bermatuko da tokiko administrazioen dokumentu eta bestelako euskarrietan ez dela hizkuntzaren erabilera sexistarik egiten, ez zuzenean sortutakoetan ez hirugarren pertsona edo erakunde batzuen bidez sortutakoetan.

9. Halaber, euskararen erabileraren normalizazioari buruzko legeria betetzea bermatuko da, eta bereziki toki-erakundeen publizitate aktiboan euskararen erabilera sustatzean arreta jartzea.

III. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeari eta erreklamazio-organoari buruzko printzipioak

66. artikulua— Gardentasunari eta informazio publikorako sarbideari buruzko betetze-mailaren jarraipena

2. Txosten horrek ondorengo alderdi hauek aztertuko ditu, gutxienez:

c) Informazio publikorako sarbidea izateko eskubidearen erabilera: zenbat eskaera aurkeztu diren; zenbat eskaera ebatzi diren; batez beste zein epetan ebatzi diren; zenbat eskaera onetsi diren oso-osorik, zenbat zati batean, eta zenbat beste pertsona bat aurka egonda; zenbat eskaera ezetsi diren, eta zenbat ez diren onartu; zati batean edo beste pertsona bat aurka egonda onesteko arrazoiak, ezestekoak, eta ez onartzekoak; maizena eskatutako informazioa; eta eskatzailearen profila (adintartea, sexua, eta eskaeran erabilitako hizkuntza).

VIII. TITULUA

Tokiko zerbitzu publikoen kudeaketa

II. KAPITULUA

Tokiko zerbitzu publikoak kudeatzeko bitarteko erakundeak

107. artikulua.— Lurraldeen arteko lankidetzak

1. Autonomia Erkidegoko instituzio komunek eta lurralde historikoetako foru-organoek, zeinek bere eskumenen eremuan, eta mugaz gaindiko lankidetzako programa bai propio bai komun baten esparruan, sustatuko dute hizkuntza-, kultura, ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak ezartzea eta indartzea Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako eta Lapurdiko, Nafarroako eta Zuberoako toki-erakundeen artean, betiere lankidetzak horrek toki-eskumeneko politikak eta zerbitzuen kudeaketa hobetzea badakar.

Era berean, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako toki-erakundeek lankidetzak hitzarmenak adostu ahal izango dituzte Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoako toki-erakundeekin, hizkuntza, kultura, ekonomia, gizarte eta lankidetzazko lokarri komunak ezartze eta indartze aldera.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako ildo berean, udalek eta gainerako toki-erakundeek lankidetzak adostu ahal izango dute Estatu espainiarreko eta beste estatu batzuetako antzeko beste lurralde-erakunde batzuekin, bai nazioarteko elkarte edo federazioak sortzeko, garatzeko edo haietara biltzeko kasuei dagokienez, bai ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak eratu edo indartze aldera.

3. Manu honek hizpide dituen lokarri horiek zuzenbidean baliozko den edozein tresna juridikoren bitartez gauzatu ahal izango dira.

6.2.57. 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko (Herriko) Fundazioei buruzkoa²²²

I. KAPITULUA Fundazioa

1. ATALA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak eta onuradunak

1. Fundazioek interes orokorreko xedeak izan behar dituzte. Besteak beste, interes orokorrekotzat jotzen dira honako xede hauek:

1) Euskal hizkuntza- eta kultura-aniztasuna.

²²² EHAren 111. zenbakian, 2016ko ekainaren 13ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160009_f_eus.html

6.2.58. 10/2016 Legea, ekainaren 30ekoa, Legegintzako Herri Ekimena arautzeari buruzkoa²²³

4. artikulua.— Prozeduraren hasiera

2. Artikulu honek aipatzen duen idazkiak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egon beharko du idatzita, eta idazki hori batzorde sustatzaileko kideek sinatu beharko dute, fisikoki edo elektronikoki.

²²³ EHAren 129. zenbakian, 2016ko uztailaren 7ko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160010_f_eus.html

**6.2.59. 12/2016 Legea, uztailaren 28koa,
Euskal Autonomia Erkidegoan 1978 eta 1999
bitartean izandako motibazio politikoko
indarkeria egoeran giza eskubideen
urraketak jasan dituzten biktimei
errekonozimendua eta erreparazioa
ematekoa²²⁴**

**V. KAPITULUA
Balioespen-batzordea**

18. artikulua.— Funtzionamendua

3. Balioespen-batzordeko kideek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetatik edozein erabili ahalko dute bileretan. Era berean, bermatuko da balioespen-batzorde honek egiten dituen bileren deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta idazkietan Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak erabiliko direla.

²²⁴ EHAren 151. zenbakian, 2016ko abuztuaren 10eko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160012_f_eus.html

6.2.60. 13/2016 Legea, uztailaren 28koa, Turismoarena²²⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Turismoa, kultura aldetik berezko balioak izateaz gainera, zerbitzuen sektoreko jarduera bat da, onura ekonomiko handiak sortzen dituen lehen mailako baliabidea. Era berean, oso dinamikoa eta aldakorra da, ostatu-figura berriak eta zerbitzuak emateko modu berriak bereganatuz doana. Gaur egun, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek, eta bereziki sareak, produktu turistikoak modu globalizatuan merkaturatzen dituzte. Horrek lehiaren globalizazioa ekarri du, batetik, eta, bestetik, jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaile-mota berri bat, askoz ere zorrotzagoa eta autonomoagoa, bidaiak diseinatzeko orduan. Aldaketa horiei estaldura juridikoa emateko, araudi-aldaketak egin behar izan dira. Hona hemen azpimarragarriak:

[...]

— Ingurumen-araudiari dagokionez, legean espresuki adierazi da araudi hori betetzeko betebeharra. Era berean, zeharkako moduan gehitu da turismoaren sektorean lan egiten duten pertsonen eskubideen babes bilatzea, baita euskararen erabilera bultzatzea ere zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei ematen zaien arretan.

[...]

II. TITULUA

Turismo-administrazioa

4. artikulua.— Turismo-politika

1. Turismo-politika bideratuko da turismo-eskariarentzat eskaintza dibertsifikatua, berritzailea, unibertsalki irigarria, berezitua, kalitatezkoa, lehiakorra, alderdi soziokultural, ekonomiko eta ingurumenekotik jasangarria eta erakargarria lortzera. Printzipio gidari hauek izango ditu:

i) Turismo-politiken koordinazioa bilatzea (eredu-definizioa, sustapena, kudeaketa...) alderdi historikoak, geografikoak, sozialak, linguistikoak, kulturalak edo bestelakoak partekatzen dituzten lurralde mugakideekin, turismo-eskaintza partekatu bat egin ahal izan dadin.

j) Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu bat lortzea Euskadira; horretarako, batik bat zaintzea eta kontserbatzea baliabide turistikoak, baita zaintzea ere ingurumena eta paisaia, gure kultura eta euskara.

3. Euskadiko Turismo Administrazioak Euskadiko turismo-eskaintza espezializatzea bultzatuko du, turismo-mota hauek lehenetsiz besteak beste: landa-turismoa, turismo kulturala eta historiko-artistikoa, naturakoa, gastronomikoa, enologikoa, linguistikoa, inklusiboa, hirikoa, espirituala eta erlijiosoa, industrialak, aktiboa, osasun-arlokoa, termetakoa, kirolekoa, negozioetakoa, kongresuetakoa eta sustagarri buruzkoa.

²²⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160013_f_eus.html

V. TITULUA

Turismo-jarduera

I. KAPITULUA

Xedapen orokor komunak

26. artikulua.— Zerbitzu turistikoen prezioak

3. Kontzeptuen arabera banakatu beharko dira prezio-tarifak eta benetan emandako edo kontratatutako zerbitzu turistikoen fakturak, eta gutxienez gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egon beharko dute; horrez gain, zerga-araudian ezarritako fakturazio-betekizunak bete beharko dira, bereziki fakturak ematen dituen enpresa edo pertsona identifikatzen duten datuei buruzkoak.

III. KAPITULUA

Ostatu-enpresa turistikoak

1. ATALA

Ostatu-establezimenduak: xedapen orokor komunak

38. artikulua.— Ostatu-establezimenduak: motak

2. Dagokien kategoriaz aparte, ostatu-establezimenduek espezialitate bat izango dute, edo izan ahalko dute, kontuan hartuz zer arkitektura-ezaugarri duten, zer nolako zerbitzuak ematen dituzten, non dauden kokatuta helmuga turistiko orokorretako baten arabera (hirian, hondartzan, landan, besteak beste), zer eskari-mota zehatzetara zuzentzen diren (kultura, hizkuntza, kirola, ongizatea eta osasuna, besteak beste), edo zer kontzeptuk espezializatzen eta bereizten dituen besteetatik; betiere, lege honetan eta berau garatzeko araudian ezarritako betekizunak eta baldintzak betetzen badituzte.

[...]

IV. KAPITULUA

Bitartekaritzako turismo-enpresak

56. artikulua.— Bidaia-agentziak

3. Jardueren errotulazioan, bidaia-agentziek bakarrik erabili ahal izango dituzte bidaia, bidaia konbinatua eta pakete turistikoa terminoak edo hitz horiei dagozkien beste hizkuntzetako ordainak.

V. KAPITULUA

Turismo-lanbideak

64. artikulua.— Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariak: Jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileentzat informazio- eta interpretazio-lana egiten dute Euskadiko interes kulturalako ondasun eta gainerako baliabide turistikoen ondare historiko, natural eta

gastronomikoari buruz. Zerbitzu horiek ohikotasunez, profesionaltasunez eta prezio bidez ematen dituzte, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko beste edozein hizkuntzatan.

4. Euskadin lan egiten duten turismo-gidariak Euskadiko bi hizkuntza ofizialak jakiteko betebeharra dute.

VI. TITULUA

Turismo intereseko jarduerak egiten dituzten enpresak edo establezimenduak

72. artikulua.— Kontzeptua eta aplikazio-eremua

[...]

Honako hauek sartzen dira turismo-intereseko jardueren barruan:

b) Kultura-zerbitzuak adibidez, hizkuntza-turismoa ematen dituzten enpresak eta naturako kirol-jarduerak hala nola turismo aktiboa eta abentura-turismoa eskaintzen dituztenak.

VII. TITULUA

Turismo-diziplina

II. KAPITULUA

Turismo Ikuskatzailtza

87. artikulua.— Ikuskapen-aktak

1. Turismo Ikuskatzailtzak egiten duen ikuskapen bakoitzeko, akta bat jasoko da, ikuskapenaren emaitzarekin; akta erregelamenduz ezartzen den eredu ofizialean egingo da. Ikuskapen-aktak betetzeko erabili beharko diren inprimaki eta eredu ofizialek bi hizkuntzatan idatzita egon beharko dute, eta, salbu interesdun pribatuek espresuki aukeratzen badute Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea, Euskadiko bi hizkuntza ofizialetan beteko dira.

6.2.61. 1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onesten duena²²⁶

[...]

Bigarrenik, erabilitako hiztegia eta gramatika-kontuak eguneratu eta berrikusi dira, testuan modu desberdinean erabiltzen ziren termino jakin batzuen erabilera bateratzeko eta testuari behar bezalako barne-kohesioa emateko. Hala gertatzen da, segurtasun publikoaren arloko eskumena duen Eusko Jaurlaritzako sailaren izendapenarekin edo Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko Zentroari egiten zaizkion aipamenekin. Era berean, hizkuntza berraztertu da, ikuspegi ez-sexistatik erreparatuta.

Horrez gain, euskarazko bertsioko hizkuntza ere berraztertu da legegintza-eskuordetzaren mugen barruan, 1996az geroztik aurrerapen handiak egin baitira arlo honetako euskara teknikoan eta juridikoan eta, horrenbestez, beharrezkoa izan baitaiteke aldaketak egitea azken emaitzan inkoherentziarik egon ez dadin eta lortu nahi den segurtasun juridikoari kalterik egin ez dakion.

[...]

IV. KAPITULUA

Lazeria ez diren larrialdiak kudeatzea

39. artikulua.— Larrialdiko deien arreta-zerbitzua

[...]

3. Larrialdiko deien arreta-zerbitzurako sarbidea unibertsala, doakoa eta iraunkorra izango da Euskadiko lurraldean dagoen pertsona ororentzat.

Zerbitzua Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan ematen da. Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren arloko eskumena duen sailak beharrezko bitartekoak jarriko ditu zerbitzurako sarbidea Europar Batasuneko estatuetako beste hizkuntza ofizialetan egin ahal izateko, bai eta desgaituek zerbitzua baliatu ahal izango dutela ziurtatzen duten mekanismoak bermatzeko ere.

[...]

²²⁶ EHAren 84. zenbakian, 2017ko maiatzaren 5eko alean argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/dle20170001_f_eus.html

6.2.62. 1/2018 Legea, ekainaren 7koa, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoa²²⁷

Xedapen gehigarria

Lege honetan xedatutakoa betetzean, administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko dituzte herritarrek administrazio publiko horiekin dituzten harremanak haiek nahi duten hizkuntza ofizialean izan daitezen, ahoz zein idatziz, horrela bermatuko baita arreta hizkuntza horretan berean jasotzeko herritarrek duten eskubidea.

²²⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20180001_f_eus.html

6.2.63. 4/2018 Legea, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoa²²⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan, hizkuntzen auziak erronka bikoitz bat dakar. Batetik, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialek Lanbide Heziketan izango duten presentzia Lanbide Heziketako sistemara egokitu beharra dago, eta konpondu egin behar dira urte hauetan guztietan nabarmendu diren arazoak. Euskarak Lanbide Heziketako sisteman duen presentzia normalizatua dela bermatu behar da; hartara, hizkuntzaren arloko xedapen orokorrak aplikatuko dira, eta bermatu egingo da bi hizkuntza ofizialak behar bezala menderatzen dituztela prestakuntza-jarduerak egiten dituztenek (bereziki, hasierako Lanbide Heziketan). Era berean, hizkuntza-eredu bat edo bestea ezarriko da lanbide-heziketaren eta enpresa-munduaren berezitasunak eta eskakizunak kontuan hartuta. Ildo horretatik, lege honek euskara eta gaztelaniaren eredu elebidunaren alde egiten du.

Bigarrenik, lanbide-heziketak aurre egin behar dio atzerriko hizkuntzen ezagutza lan-mundura zabaltzeko erronkari. Ildo horretatik, ezinbestekoa da ingelesaren ezagutza oro har zabaltzea; baina zenbait eremutan edo zenbait kasutan, ezinbestekoa da beste hizkuntza batzuk ere ikastea (bereziki, etengabeko lanbide-heziketaren eremuan).

[...]

VI. KAPITULUA

Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea

24. artikulua.— Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea

5. Horretarako, Lanbide Heziketako jardueretan beste hizkuntza batzuen ikaskuntza sartzeari bultzatuko da, bai hasierako lanbide-heziketan bai, hala badagokio, enplegurako heziketan.

VII. KAPITULUA

Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan

27. artikulua.— Prestakuntza-prozesuetako hizkuntza ofizialak

1. Egokiro bete dadin hezkuntza Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea bai, halaber, lanbide- eta lan-jarduerak euskaraz

²²⁸ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20180004_f_eus.html

egiteko eskubidea ere —biak ala biak berariaz aintzatetsiak indarrean dagoen legerian—, bai euskara eta bai gaztelania ezinbestean jasoko dira lanbide-heziketa guztiko prestakuntza-programetan, ikasleek trebezia nahikoa garatu dezaten ahozko zein idatzizko ulermenean eta adierazpenean, betiere, arreta berezia jarrita dagokion arlo profesionalean. Halaber, bai Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak, bai Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuak Lanbide Heziketako ikastetxeetan euskara erabiltzea sustatuko dute, hots, euskara ohiko komunikazio-hizkuntza izatea, barneko zein kanpoko jardunean eta administrazio-jarduera eta -dokumentuetan.

2. Lanbide-heziketako prestakuntza-programek bermatu egingo dute jarraipen egokia ematen zaiola bigarren hezkuntzan finkatutako hizkuntza-trataerari; hala, behar diren neurriak hartuko dira Lanbide Heziketara igarotzean etenik gerta ez dadin aurreko etapetan egindako hizkuntza-aukerekiko. Ildo horretatik, Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak bultzatuko du euskarazko hezkuntza-eskaintza Lanbide Heziketan zabaltzea; hala, batetik, D eredia zabaltzea bultzatuko du, eta, bestetik, euskarazko ikaskuntza eta profesionalizazioa indartuko duen B eredia (elebiduna) ezarriko du arian-arian, plangintza bati jarraituta. Era berean, A eredian ere euskarazko ikasgaiak txertatzea bultzatuko du.

3. Hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuta egingo da Lanbide Heziketako hizkuntza-plangintza, eta, haren barruan, euskarazko lanbide-heziketa bermatuko da, kontuan hartuta, lehentasunez, honako hauek: zer-nolako eskaera eta errealitate linguistikoa dagoen dena delako ikastetxearen inguruko hezkuntza-etapa bakoitzean, zein den eremu horretako egoera linguistikoa eta, zehazki, zein diren ikastetxe horretan eskaintzen den lanbide-heziketaren berezitasunak eta helburuak.

4. Lanbide-heziketaren hizkuntza-plangintzaren esparruan, Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak behar diren neurriak hartuko ditu eskaintzen diren titulazio guztiak euskaraz irakasteko behar den eskola-materiala era dadin; era berean, behar diren neurriak hartuko ditu irakasleek, arian-arian, euskarazko irakaskuntza-eskariari erantzuteko euskara-gaitasun egokia eta nahikoa izan dezaten.

5. Aurreko paragrafoan zehaztutako plangintzaren barruan, ikastetxe bakoitzak bere hizkuntza-ereduaren egitura zehaztuko du, plangintza orokorrera egokituta, eta kontuan hartuko du zer hizkuntza-proiektu duen, zer ingurutan dagoen kokatuta eta zer-nolako inguruabarrak dituen prestakuntza-prozesuaren xede den arlo profesional bakoitzak; era berean, aintzakotzat hartuko du hizkuntza biak komunikazio-hizkuntzatzat erabiltzea bide aproposa dela kasu bakoitzean egokiro bateratzeko elebitasunaren helburua eta kasuan kasuko prestakuntza-edukiak irakasteko helburua.

6. Bai praktika-programetan bai Lanbide-Heziketa Dualeko programetan, enpresetan edo antzeko zentroetan egiten diren praktikei eta prestakuntzari dagokienez (bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako lanbide-heziketan), enpresaren hizkuntza-errealitatea hartuko da bereziki kontuan, programa horiek egokiro bateratu ahal izateko ikasleen hizkuntza-ereduarekin eta -eskariarekin.

7. Enplegurako heziketako jardueren eta programen barruan, euskara ikasteko programak emango dira, HABErekin egindako akordioen bitartez, ikasleek ahozko eta idatzizko komunikazio-gaitasunak garatu ditzaten dena delako arlo profesionalean, eta, hartara, lanbide-zereginak hobeto bete daitezen edo lanbide-aukerak hobetu daitezen.

8. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak beharrezkoak diren neurriak bultzatuko ditu Lanbide Heziketako irakasleen euskara-gaitasuna hobetzeko.

28. artikulua.— Prestakuntza-prozesuetako eleaniztasuna

1. Bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako heziketan atzerriko hizkuntzak sartzea lehentasunezko helburua da Euskadiko lanbide-heziketako sistema bateratua garatzeko.

2. Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sartzearen helburua da profesionalak gaitzea, prestakuntza-prozesua amaitutakoan, komunikazio-prozesuak, ahozkoak eta idatzizkoak, normaltasunez garatzeko haien lanbide-eremuan.

3. Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan, eredu hirueledun baten bidez zehaztuko da Lanbide Heziketako eleaniztasuna. Eredu horren barruan, bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko hizkuntza batean (lehentasunez, ingelesa) emango dira Lanbide Heziketako heziketa-zikloak, eta horren helburua izango da oinarrizkoa eta nahikoa izango den komunikazio-gaitasuna lortzea, ahoz zein idatziz, dagokion lanbide-arloan. Ikastetxe bakoitzean zehaztuko dira hizkuntza-eredu horren egitura eta hiru hizkuntzen ordu-banaketa, kontuan izanik hizkuntza-proiektua, ingurua eta prestakuntza-prozesuaren xede den lanbide-arlo bakoitzaren ezaugarriak.

4. Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak erregelamenduz ezarriko du zein irizpideri jarraitu behar dioten ingelesak edo atzerriko beste hizkuntza batzuek komunikazio-hizkuntza gisa sartzeko Lanbide Heziketako zenbait gaitan, betiere, kontuan izanik eskaintzaren plangintza eta ikastetxeek beren hizkuntza-proiektuan erakusten duten eskaria. Irakasleen hizkuntza-gaitasuna ere ezarriko du, zeinak modulua atzerriko hizkuntza batean emateko egokia eta nahikoa izan beharko baitu.

5. Enplegurako heziketan ingelesa ikasteko programak sustatuko dira, hizkuntza horretan ahoz zein idatziz komunikatzeko gaitasuna hobetzeko dena delako arlo profesionalean.

6. Atzerriko beste hizkuntza batzuk ikasteko programak sustatuko dira, hala badagokio, enplegurako heziketako jardueretan, dena delako arlo profesionalean edo enpresarialean komenigarritzat jotzen bada ingelesaz bestelako atzerriko hizkuntza bat ezagutzea lanbide arlo horretako zereginak hobeto betetzeko edo lan-aukerak hobetzeko.

7. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak beharrezkoak diren neurriak bultzatuko ditu lanbide-heziketako eredu konbinatuan espezializatutako ikastetxeetako irakasleek ingelesean eta, hala badagokio, atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten gaitasuna hobetzeko.

**6.2.64. 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa,
Euskal Autonomia Erkidegoko
Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa²²⁹**

**III. TITULUA
Sektore pribatua**

**III. KAPITULUA
Sustatzeko neurriak eta borondatezko akordioak**

51. artikulua.— Jasangarritasun energetikoari buruzko dibulgazioa eta sentsibilizazioa

1. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, lege honetan jasotakoarekin bat, eta beren eskumenen eremuan, bermatu egingo dute jasangarritasun energetikoari buruzko informaziorako eskubidea; horretarako, jarraibide eta teknika batzuk ezagutaraziko dituzte, besteak beste, honako hauen bidez:

- a) Heziketa-, sentsibilizazio- eta publizitate-kanpainak.
- b) Trantsizio energetikoaren inguruko prestakuntza-planak eta unitate didaktikoak lehen eta bigarren irakaskuntzarako programetan.
- c) Gida ulergarriak argitaratu eta banatzea herritarrentzat eta hainbat sektorerentzat (industria, merkataritza, zerbitzuak, bizitegiak eta garraioa), energiaren erabileran aurrezpen eta efizientzia handiagoak lortzeko teknika eta jarraibideak, lege honetan aurreikusitakoak, ezartzeari buruz.

Dibulgazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa beti egin beharko da hizkuntza inklusiboa zainduta, bai testuetan, bai irudietan, eta rol eta estereotipoak ezabatzea saiatuz.

[...]

²²⁹ EHAren 42. zenbakian, 2019ko otsailaren 28ko alean argitaratua.

6.2.65. 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena²³⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da EAEko euskal kultura-ondarearen araubide juridikoa ezartzea, beraren babesa, kontserbazioa eta balio-nabarmentzea bermatzeko, bai eta pertsona guztiek, oraingo eta etorkizuneko belaunaldiek, irisgarritasun unibertsaleko baldintzetan posible direnean, ondare hori ezagutu, ikertu, hedatu eta goza dezatela erraztea ere.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege honen ondorioetarako, honako ondasun hauek osatzen dute euskal kultura-ondarea: arte, historia, arkeologia, paleontologia, etnologia, antropologia, hizkuntza, zientzia, industria edo paisaia edo arkitektura aldetik, edo kulturaren beste edozein alderdiren aldetik, balioa duten Euskadiko kultura-ondasun guztiek (higiezinak direla, higigarriak edo immaterialak), aintzat hartuak izateko eta belaunaldi arteko transmisiorako interesa badute.

2. Kulturaren arloan eskumena duen saila arduratuko da EAEra itzul daitezten bere lurraldetik kanpo dauden eta euskal kultura-ondarea osatzen duten ondasunak.

3. Lege honen ondorioetarako, honelako aintzatespenak izango dira:

c) Kultura-ondare immateriala deitzen da komunitateek, taldeek eta, hala badagokio, pertsonak onartzen dituzten praktikak, esamoldeak eta ezagutzak eta jakitateak, bai eta tresnak, objektuak eta lotutako kultura-espazioak ere, beren kultura-ondaretzat onartzen dituztenak. Kultura-ondare immaterial hori, komunitateek eta taldeek belaunaldiz belaunaldi helarazia, birsortzen dute etengabe, naturaren eta beren historiaren interakzioz. Ematen die identitate eta jarraipen sentimendu bat, kultura-aniztasunaren errespetua eta giza sorkuntza sustatzen dutena.

Ondorio horietarako, kontuan izan beharko da 56.2 artikuluan ondare immaterialaz araututakoa.

11. artikulua.— Kultura-ondare immateriala babesteko kategoriak

Euskal kultura-ondarea osatzen duten ondasun immaterialak gutxienez kategoria hauetan sailkatu ahalko dira, zeinak beren artean iragazkorrak izango diren:

a) Kulturaren ahozko tradizioak eta adierazpideak; hizkuntza barne, kultura-ondare immaterialaren hedatzailea den aldetik, eta toponimia.

²³⁰ EHAren 93. zenbakian, 2019ko maiatzaren 20ko alean argitaratua.

Xedapen indargabetzailea

1. Indargabetuta geratzen da uztailaren 3ko 7/1990 Legea, Euskal Kultura Ondarearena, kapitulu hauek izan ezik: III. tituluaren VI. kapitulua, ondare dokumentalarena, eta V. tituluaren I. kapitulua, artxiboen zerbitzuena.

6.2.66. 7/2019 Legea, ekainaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketarena²³¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Gurea bezalako gizarte elebidun batean, eredu poliziala bi hizkuntza ofizialetan ematera zuzendu behar da, ahalbidetuz euskara zerbitzu-hizkuntza zein lan-hizkuntza izatea, bai eta euskal polizia herritarrek aukeratutako hizkuntza ofiziala egiteko gauza izatea ere. Era berean, behar diren neurriak hartu behar dira, emakumezkoek eta gizonezkoek aukera-berdintasuna benetan baliatzen dutela bermatzeko, betiere genero-ikuspuntua eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean adierazitako printzipioak bere eginez (otsailaren 18ko 4/2005 Legea).

[...]

Xedapen iragankorrak

Hamargarren xedapen iragankorra.— Enplegua egonkortzeko hautaketa-prozesuak Udaltzaingoko kidegoetan

1. Udalek salbuespenezko hautaketa-prozesuen deialdi bakarra egin ahal izango dute, lege hau indarrean jarri ondoren, aldi baterako enplegua egonkortzeko Udaltzaingoa izatera estrukturala duten plazetan. Hautaketa-prozesu horiek lehiaketa-oposizioko erakoak izango dira, eta horietan balioetsiko dira Udaltzaingoko lanpostuetako esperientzia orokorra eta deialdia egin duen administrazioan emandako zerbitzuen esperientzia espezifikoa, bereizi eta osagarria, hautaketa-prozesuan deitutako lanpostuetan jardutean. Lehiaketa-fasearen balioespena ezin izango da hautaketa-prozesuan lortu daitekeen % 40a baino handiagoa izan, euskarak merezimendu gisa duen balioespena alde batera utzita.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako lehenengoa.— Testu bategina prestatzeko gaikuntza

Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren uztailaren 17ko 4/1992 Legea indarrean jarri zenetik lege horri sartu zaizkion aldaketak testu bakar batean egonkortzeko, baimena ematen zaio Gobernuari, aipatu arauaren testu bategina egiteko eta onesteko, segurtasun-arloan eskumena duen sailak proposatuta, lege hau indarrean jartzen denetik hamabi hilabeteko epean, berriz ere zenbatuz behar beste artikulua, kapitulu eta xedapen, legeek beren baitan beste arau batzuetara egiten dituzten bidalketak egokituz, hizkuntzaren erabilera ez sexistara egiteko egokituz, eta bategin egin beharreko legezko testuak arautuz, argituz eta harmonizatuz.

[...]

²³¹ EHAren 153. zenbakian, 2019ko abuztuaren 6ko alean argitaratua.

**AZken xedapenetako laugarrena.— Garapen profesionalerako sistema ezartzea
Ertzaintzan**

2. Dekretuak hasierako ezarpen-fasea jasoko du. Fase hori 2023ko abenduaren 31n amaituko da, eta, hor, mailaketa-prozedura bakarraren deialdia egingo da garapen-dekretua indarrean jarri eta hurrengo hiru hilabeteetan. Hura ebaluatzeko, bi faktore hartuko dira kontuan:

b) Lana eta kualifikazioa; oro har, zera hartuko da aintzat:

[...]

– Lanbide-kualifikazioa: prestakuntza eta hobekuntza-ikastaroak, titulazio akademiko ofizialak eta hizkuntzak.

[...]

6.2.67. 8/2019 Legea, ekainaren 27koa, 2019-2022 Euskal Estatistika Planari buruzkoa²³²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Eranskinean, beraz, eragiketak banan-banan aipatzeaz gain, bakoitzaren ezaugarriak ere azaltzen dira. Hona hemen eragiketen ezaugarriak:

d) Gaia. Ikerketarekin lotutako jardueraren esparru generikoa mugatu behar da. Hauek dira gaiak:

[...]

2. Hizkuntzak

[...]

²³² EHAren 129. zenbakian, 2019ko uztailaren 9ko alean argitaratua.

6.2.68. 11/2019 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena²³³

I. TITULUA Sozietate kooperatiboa

VI. KAPITULUA Araubide ekonomikoa

72. artikulua.— Kooperatiba-heziketa eta sustapenerako eta interes publikoko beste helburu batzuetarako ekarpena

1. Estatutuek edo batzar orokorrak finkatutako oinarrizko ildoak aplikatuz, interes publikoko helburu hauetakoren bat izango du soberakinei 70.2.a) artikuluan ezartzen zaien nahitaezko ekarpenak:

d) Euskararen erabilera sustatzea.

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera

1. Bermatuko da Eusko Jaurlaritzarekin eta Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluarekin arau honen esparruan harremanetan jartzen direnek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea benetan egikaritu ahal izatea. Bestalde, Eusko Jaurlaritzaren eta Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren betebeharra da haiekin harremanetan jartzen direnek aukeratutako hizkuntzan ematea arreta, eta, horretarako, hartu beharreko neurriak hartuko dituzte.

2. Era berean, Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluak bi hizkuntzak erabiliko ditu Euskal Autonomia Erkidegoko beste administrazio publikoekiko harremanetan.

²³³ EHAren 247. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 30eko alean argitaratua.

6.2.69. 1/2020 Legegintzako Dekretua, uztailaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren Legearen testu bategina onesten duena²³⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketaren ekainaren 27ko 7/2019 Legearen azken xedapenetako lehenengoak Eusko Jaurlaritzari baimena ematen dio legea indarrean jarri eta hamabi hilabeteko epean arau horren testu bategina prestatu eta onetsi dezan, segurtasunaren arloko eskumena daukan sailak proposatuta. Horretarako, behar den guztietan, berriz zenbakituko dira artikulua, kapituluak eta xedapenak; legeen barne-igorpenak egokituko dira; hizkuntza harmonizatuko da sexismorik gabeko hizkuntzaren eskakizunen arabera, eta batu beharreko lege-testuak erregularizatu, argitu eta harmonizatuko dira.

[...]

Bigarrenik, erabilitako lexikoa eguneratu eta berraztertu dugu, baita kontu gramatikalak ere, eta, horrekin batera, lan zorrotza egin dugu testuan desberdin erabiltzen ziren termino batzuk bateratzeko, testuak behar duen barne-kohesioa izan dezan. Sailen izenak bateratu ditugu, sexismorik gabeko hizkuntza normalizatu eta euskarazko bertsioaren termino-zaharkitzeari erantzuna eman.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO POLIZIAREN LEGEAREN TESTU BATEGINA.

I. TITULUA

Segurtasuna administratzea

IV. KAPITULUA

Kode deontologikoa

25. artikulua.— Herritarrekiko harremanak eta gardentasuna

2. Herritarrekiko harremanetan, 10/1982 Legeak aitortutako hizkuntza-eskubideak hartuko ditu aintzat Euskal Autonomia Erkidegoko poliziak (10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa). Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoak mendean dauzkaten administrazioak ahaleginduko dira euren zerbitzura aritzen diren langileak behar bezala gaitzen, gizarte elebidun batean zerbitzua eman dezaten; horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte, eta sustatuko dute kidego horietan euskara erabil dezaten. Nolanahi ere, herritarren arretan, herritarrak berak aukeratutako hizkuntza baliatuko da.

²³⁴ EHAren 153. zenbakian, 2020ko abuztuaren 6ko alean argitaratua.

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko poliziaren antolaketa

I. KAPITULUA

Xedapen komunak

2. ATALA

Langileak antolatzeko tresnak

38. artikulua.— Lanpostuen antolamendua

2. Lanpostu-zerrendek honako zehaztapen hauek behintzat adierazi behar dituzte:

d) Jardunerako eskatutako betekizunak. Besteak beste, honako hauek adierazi behar dira: hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

3. ATALA

Etengabeko prestakuntza, euskalduntzea

42. artikulua.— Hizkuntza-gaikuntza

1. Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoetako hizkuntza-normalizazioa egiteko, kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako enplegatuei aplikatzen zaizkien arauetan xedatutakoa.

2. Hala ere, Ertzaintzaren izaera eta berezitasun funtzionalak ikusita, Eusko Jaurlaritzak erregelamendu bidez definituko du zer berezitasun izango dituen sektoreko hizkuntza-normalizazioak; horretarako, definituko du bai zer-nolako hizkuntza-eskakizunak aplika dakizkikeen Ertzaintzari, zer arauen arabera ezarriko diren derrigortasun-datak, eta zer-nolako ikastaroak izango dituzten Ertzaintzako funtzionarioek hizkuntza-gaikuntzarako.

3. Gobernu Kontseiluari dagokio Ertzaintzako lanpostuetako hizkuntza-eskakizunen definizioa eta bakoitza esleitzeko irizpideak onestea, hargatik eragotzi gabe lege honen 39. artikuluko lehenengo paragrafoan lanpostu-zerrenda onestiaz xedatutakoa.

4. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoak ahaleginduko dira euren mendeko polizia-funtzionarioek hizkuntza-gaikuntza egokia izan dezaten.

5. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiari dagokio Ertzaintzako langileen hizkuntza-gaikuntza egokia ahalbidetzen duten prestakuntza-jarduerak programatzea, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzeko ekainaren 28ko 15/2012 Legearen 23.1.c) artikuluan xedatutakoarekin bat etorritz.

III. TITULUA

Hautaketa eta sarrera

I. KAPITULUA

Hautaketa

1. ATALA

Xedapen orokorrak

64. artikulua.— Hizkuntza-gaitasuna

1. Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoetan sartzeko deialdien edukiak egokia izan behar du euskaraz eska daitezkeen hizkuntza-gaitasunaren mailetarako eta hizkuntza hori jakiteari eman behar zaion balioespenerako, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. tituluan xedatutako aurreikuspenekin bat etorritik.

2. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko proben edukian eta forman, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak ezarritako preskripzioak bete beharko dira. Proba horietako epaimahai kalifikatzailean, erakunde horren ordezkari batek hartuko du parte.

2. ATALA

Hautaketa-prozesua

71. artikulua.— Hautaketa-deialdiak

3. Deialdietan, zehaztuko da zer plaza hornitu behar diren, eta adieraziko da zer hizkuntza-eskakizun eskatuko den eta zenbat plaza erreserbatuko den barne-sustapenerako.

IV. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-funtzionarioen estatutu-araubidea

III. KAPITULUA

Lanpostuak hornitzea

95. artikulua.— Merezimendu-lehiaketa

1. Lehiaketa da hornitze-sistema normala. Lehiaketan, hautagaien gaitasunak lanpostuaren eginkizunetara egokitzen diren balioetsiko da.

2. Lanpostuak hornitzeko deialdietan, balioetsi beharreko merezimenduak definituko dira, besteak beste, hauek: antzintasuna, gradu pertsonal zehatz bat izatea edo —hala badagokio— garapen profesionalaren gradu jakin bat izatea eta egindako lana eta euskararen jakintza-maila egiaztatua balioestea —jakintza hori betekizuna ez bada—.

3. Halaber, deialdian hala ezartzen bada, hauek ere sartu ahal izango dira: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; titulazio eta gradu akademikoak; hizkuntzak jakitea, edo irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, eta hornitu beharreko lanpostuaren ezaugarri propioetarako egokiak diren gainerakoak.

Xedapen iragankorrak

Bederatzigarren xedapen iragankorra.— Udaltzaingoko kidegoetako enplegua kontsolidatzeko hautaketa-prozesuak

1. Udalerriek, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketaren ekainaren 27ko 7/2019 Legea indarrean jarri ondoren, behin eta salbuespenez, hautaketa-prozesuak egin ahal izango dituzte Udaltzaingoaren egitura-lanpostuetako aldi baterako enplegua kontsolidatzeko, kontuan hartuta zer-nolako muga aplikagarri dauden oinarrizko estatu-arauetan. Hautaketa-prozesu horiek lehiaketa-oposizioaren erakoak eta irekiak izango dira. Hor, balioetsiko dira bai Udaltzaingoko postuetako esperientzia orokorra, bai deialdia egin duen Administrazioan emandako zerbitzuen esperientzia espezifiko, bereizi eta osagarria, hautaketa-prozesuaren deialdiko lanpostuen arabera. Lehiaketa-fasearen balioespena ezin izango da izan hautaketa-prozesuan lortu daitekeen gehieneko puntuazioaren % 40 baino handiagoa, euskarak merezimendu gisa duen balioespena alde batera utzita.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako hirugarrena.— Garapen profesionalerako sistema ezartzea Ertzaintzan

2. Dekretuak hasierako ezarpen-fase bat jasoko du, 2023ko abenduaren 31n amaituko dena. Fase horretan, mailaketa-prozedura bakar baten deialdia egingo da lehen hiruhilekoan, garapen-dekretua indarrean jartzen denetik aurrera, eta horren ebaluazioa bi faktoreren arabera egingo da:

b) Lana eta kualifikazioa; hauek balioetsiko dira, batera:

[...]

– Kualifikazio profesionala, hauek barnean direla: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak, titulazio akademiko ofizialak eta hizkuntzak.

[...]

6.3. Nafarroako Foru Komunitatea

6.3.1. 1/1973 Legea, martxoaren 1ekoa, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa onesten duena²³⁵

II. LIBURUA

Dohaintzak eta oinordetzak

V. TITULUA

Testamentua eta horren formak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

186. legea

Lekukoen egokitasuna.

A) Orokorra. Ezin izango dira lekuko izan testamentua egitean:

2. Testamentugilearen hizkuntza ulertzen ez dutenak.

II. KAPITULUA

Testamentuaren formak

192. legea

Testamentuak euskaraz. Nafarrek euskaraz egin dezakete testamentua. Testamentua notarioaren aurrean egiten denean eta hark hizkuntza hori ezagutzen ez duenean, beharrezkoa izango da testamentugileak aukeratutako bi interpretekin esku hartzea, haren xedapena gaztelaniara itzul dezan; testamentua bi hizkuntzetan idatziko da, Notariotza Erregelamenduan ezarritakoaren arabera.

²³⁵ BOEren 57. zenbakian, 1973ko martxoaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1973-330>

6.3.2. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoa²³⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua

1. Gaztelania da Nafarroako hizkuntza ofiziala.
2. Euskarak ere hizkuntza ofizialaren maila izanen du Nafarroako eskualde euskaldunetan.

Foru-lege batek eskualde horiek zehaztu, euskararen erabilera ofiziala arautu eta, estatuko legeria orokorra abiapuntutzat harturik, hizkuntza horren irakaskuntza antolatuko du.

²³⁶ <http://www.parlamentodenavarra.es/sites/default/files/misc/Hobetzea%202011.pdf>

6.3.3. 3/1985 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duena²³⁷

3. artikulua

2. Proposamena aurkezten den idazkiarekin batera, zeina gaztelaniaz nahiz euskaraz egon baitaiteke idatzita, honakoak aurkeztu beharko dira:²³⁸.

²³⁷ Nafarroako Aldizkari Ofiziala: 39. zk., 1985eko martxoaren 29koa.

²³⁸ 14/2012 Foru Legeak, uztailaren 5ekoak, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duen martxoaren 25eko 3/1985 Foru Legea eta Nafarroako Udalen Legegintza-ekimena arautzen duen martxoaren 25eko 4/1985 Foru Legea aldatzen dituenak, emaniko idazkera.

6.3.4. 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, Euskarari buruzkoa²³⁹

Erkidegoen ondare kulturalaren barruan, hizkuntzek toki nagusia dute. Hizkuntzak gizakiek komunikatzeko duten tresnarik onena eta bizitza sozialaren ezinbesteko euskarri dira, identifikazio kolektiborako osagai eta gizarteko kideen artean bizikidetzarako eta ulermenerako faktore. Aldi berean, hizkuntzak berezko historiaren ikur eta lekuko dira, belaunaldiz belaunaldi hizkuntza horiek erabiltzen diren herrietako esperientzia kolektiboa bildu, begiratu eta transmititzen duten heinean.

Hizkuntza-fenomenoaren izaera dinamikoak eta bertan parte hartzen duten faktoreen konplexutasun eta aniztasunak historikoki etengabeko gorabeherak sortu dituzte hizkuntzak erkidegoetan ezartzeari dagozkionez: batzuk hedatu egin dira eta beste batzuek atzera egin dute, inoiz hizkuntzaz kanpoko arrazoiek eraginik. Horiexek dira, ezbairik gabe, gorabeherarik adierazgarrienak. Aldaketa hauetan, maiz komunikazioaren oinarri direnen kontrako jarrerek esku hartu dute, hizkuntzek banatu egiten dutela oker uste dutenek edo hizkuntzen pluraltasunak barne-barnean gordetzen duen aberastasuna ikusten ez dutenek bultzaturik.

Nafarroaren moduan, beren ondarean hizkuntza bat baino gehiago edukitzeaz harro diren erkidegoak beharturik daude altxor hori begiratu eta babestera eta haren hondatzea eta galera eragoztera. Baina ondare hori ezin da babestu eta ez da babestu behar ere hizkuntzen arteko borroka edo aurkaritzaren bidez. Aitzitik, Konstituzioaren 3.3 artikulua ezartzen duenari jarraikiz, hizkuntza horiek errespetu eta babes berezia behar duen kultura-ondarea direla aitortu behar da.

Printzipio hauetan oinarritzen da foru-lege hau, zeinak aipatutako konstituzio-agindua bete eta Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. artikuluko aurreikuspenak garatzen dituen.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua

1. Foru-lege honen xedea euskararen erabilera arrunta eta ofiziala arautzea da, gizarte-bizikidetzaren eta irakaskuntzaren eremuetan.

2. Hauek dira lege honen ezinbesteko helburuak:

a) Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestea eta hori betetzeko tresnak zehaztea.

b) Euskararen berreskurapena eta garapena begiratzea Nafarroan, euskararen erabilera sustatzeko neurriak adieraziz.

²³⁹

http://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Relaciones+Ciudadanas+e+Institucionales/Vascuence/FD_1986_018.htm

Otsailaren 23ko 2/2010 Foru Legeak emandako idazkerarekin (iturria: www.unavarra.es) eta ekainaren 27ko 9/2017 Foru Legeak emandako idazkerarekin (iturria: www.unavarra.es).

c) Euskararen erabilera eta irakaskuntza bermatzea, borondatezkotasun, mailakatze eta errespetu irizpideei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoaren arabera.

3. Nafarroako euskalkiek errespetu eta babes berezia izanen dute.

2. artikulua

1. Gaztelania eta euskara Nafarroako berezko hizkuntzak dira eta, horren ondorioz, herritar guztiek dute hizkuntza horiek jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Gaztelania da Nafarroako hizkuntza ofiziala. Euskara ere ofiziala da Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. artikuluan eta foru-lege honetan aurrez ikusitako eran.

3. artikulua

1. Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte hizkuntza dela-eta herritarrak diskriminaturik izan ez daitezen.

2. Botere publikoek hizkuntza-araua errespetatuko dute, foru-lege honetan eta hura garatzen duten xedapenetan ezarritakoaren ondorio diren jarduera guztietan.

3. Hizkuntza-arauak ezartzeko, Euskaltzaindia izanen da instituzio aholku-emaile ofiziala, eta botere publikoek berari eskatuko dizkiote aurreko apartatuan ezarritakoa betetzeko beharrezko zaizkien txosten edo irizpenak.

4. artikulua

Indarreko legeriaren arabera, eta foru-lege honetan ezartzen diren hizkuntza-eskubideetan babestuak izateko, herritarrek epaile eta auzitegietara jo dezakete.

5. artikulua

1. Foru-lege honen ondorioetarako, Nafarroak ondoko eremu hauek ditu:

a) Eremu euskalduna, ondoko udalerriek osatua: Abaurregaina, Abaurrepea, Altsasu, Anue, Araitz, Arakil, Arano, Arantza, Arbizu, Areso, Aria, Aribe, Arruazu, Atetz, Auritz, Bakaiku, Basaburua, Baztan, Beintza-Labaien, Bera, Bertizarana, Betelu, Donamaria, Doneztebe, Elgorriaga, Eratsun, Ergoiena, Erro, Esteribar, Etxalar, Etxarri Aranatz, Ezkurra, Garaioa, Garralda, Goizueta, Hiriberri, Igantzi, Imotz, Irañeta, Irurtzun, Ituren, Iturmendi, Lakuntza, Lantz, Larraun, Leitza, Lekunberri, Lesaka, Luzaide, Oiz, Olatzagutia, Orbaizeta, Orbara, Orreaga, Saldias, Sunbilla, Uharte Arakil, Ultzama, Urdazubi, Urdiain, Urroz, Ziordia, Zubieta eta Zugarramurdi.

b) Eremu mistoa, ondoko udalerriek osatua: Abaigar, Abartzuza, Adios, Agoitz, Allin, Ameskoabarrena, Antsoain, Antzin, Añorbe, Aranaratxe, Aranguren, Arellano, Artazu, Artzibar, Atarrabia, Barañain, Bargota, Beraskoain, Beriain, Berriobeiti, Berriozar, Bidankoze, Bidaurreta, Biurrun-Olkotz, Burgi, Burlata, Cabredo, Deierri, Deikaztelu, Eguesibar, Eneritz, Erriberri, Erronkari, Espartza Zaraitzu, Etxarri, Etxauri, Eulate, Ezkabarte, Ezkaroze, Galar Zendea, Galoze, Garde, Gares, Garinoain, Gesalatz, Goñerri, Gorza, Iruña, Itza Zendea, Itzagaondoa, Itzaltzu, Izaba, Jaitz, Jaurrieta, Larragoa, Leotz, Lerga, Lezaun, Lizarra, Lizoain-Arriasoiti, Longida, Mendigorria, Metauten, Mirafuentes, Murieta, Nazar, Obanos, Odieta, Oibar, Olaibar, Ollaran, Oltza Zendea, Orkoien, Orontze, Orotz Betelu, Oteitza, Otsagabia, Puiu, Sartze, Tafalla, Tebas-Muru Artederreta, Tirapu, Txulapain, Uharte, Untzue, Urraulbeiti, Urrotz-Hiria, Urzainki, Uxue, Uztarroze,

Villatuerta, Zabaltza, Zangoza, Zirauki, Ziritza, Zizur Zendea, Zizur Nagusia eta Zuñiga.

Noain Elortzibarko udalerria automatikoki sartzen ahalko da eremu mistora, baldin eta toki-korporazio horretako udalak aurretiaz eta gehiengo osoz osoko bilkuran hartzen badu horretarako erabakia. Erabaki horrek eraginkortasun osoa izan dezan, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko da.

c) Eremu ez-euskalduna, gainerako udalerriek osatua.

2. Aurreko apartatuan zehaztutakoa berrikus daiteke, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. eta 20.2 artikuluetan ezarritako prozedurari jarraikiz.

3. Nafarroako Gobernuak aldian-aldian euskararen errealitate soziolinguistikoari buruzko azterlanak egiteko aginduko du, eta horien berri emanen dio Parlamentuari.

I. TITULUA

Erabilera arrunt eta ofiziala

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua

Aitortu egiten da herritar guztiek administrazio publikoekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dutela, ondoko kapituluetan ezarritako eran.

7. artikulua

“Nafarroako Aldizkari Ofiziala” eta “Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala” gaztelaniaz eta euskaraz argitaratuko dira, aldibereko edizio bananduetan.

8. artikulua

1. Foru Komunitateko toponimoek gaztelaniaz eta euskaraz izanen dute izendapen ofiziala, honako arau hauen arabera:

a) Eremu euskaldunean, izendapen ofiziala euskarazkoa izanen da, non ez den beste izen bat gaztelaniaz; hala bada, biak erabiliko dira.

b) Eremu mistoan eta eremu ez-euskaldunean, izendapen ofiziala gaur egungoa izanen da. Hala ere, gaztelaniaz adierazitakoek euskarazko izendapen desberdin, jatorrizko eta tradizionala baldin badute, biak erabiliko dira.

2. Nafarroako Gobernuak, Euskaltzaindiaren alde aurreko txostena kontuan izanik eta artikulua honen lehendabiziko apartatuan aurrez ikusitakoaren arabera, Foru Komunitateko toponimoak eta lurralde, herri eta herriarteko bideen izen ofizialak erabakiko ditu eta, orobat, horren berri eman beharko dio Parlamentuari. Herri barruko bideen izena jartzea udal bakoitzari dagokio.

3. Gobernuak erabakitako izenak, aurreko apartatuetan xedatutakoaren arabera, legezkoak izanen dira ondorio guztietarako Nafarroa osoan, eta errotulazioa haiekin

bat etorriko da. Nafarroako Gobernuak errotulazio publikoaren normalizazioa arautuko du, betiere estatuak bere egin dituen nazioarteko arauak errespetatuz.

9. artikulua

Nafarroako Gobernuak Iruñean euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko du.

II. KAPITULUA

Erabilera ofiziala eremu euskaldunean

10. artikulua

1. Herritar guztiek, administrazio publikoekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eta beraiek hautatutako hizkuntza ofizialean harrera izateko eskubidea dute.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko gerta daitezkeen bitartekoak erabakiko, progresiboki eskubide honen erabilera bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok parte hartzen duten espediente edo prozeduretan, biltzen diren aldeek elkarrekin adostutako hizkuntza erabiliko dute botere publikoek.

11. artikulua

Erabilitako hizkuntza edozein izanik ere, administrazio-jarduera guztiak baliozkoak izanen dira eta legezko eraginkortasun osoa izanen dute. Horren ondorioz, administrazio publikoen organoek parte hartzen duten egintza guztiak, baita administrazio-jakinazpen eta -komunikazioak ere, bi hizkuntzetan idatzi beharko dira, interesdun guztiek espresuki bakar bat erabiltzea aukeratzen badute izan ezik.

12. artikulua

Agiri publikoak emaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi beharko dira, edo, emaile bat baino gehiago balitz, hauek adostutako horretan.

Fede-emaile publikoek, interesdunak eskatutakoaren arabera, gaztelaniaz edo euskaraz luzatu beharko dituzte kopiak edo lekukotasunak, eta, behar denean, matrize eta agiriak beren erantzukizunpean itzuli beharko dituzte.

Nolanahi ere, gaztelaniaz luzatu beharko dituzte eremu euskaldunetik at indarra izan behar duten kopiak.

13. artikulua

1. Erregistro publikoetan, idazpenak dokumentua dagoen hizkuntza ofizialean luzatuko dira eta, betiere, gaztelaniaz ere bai.

2. Kopia eta ziurtagiriak hizkuntza ofizialeatik edozeinetan luzatuko dira.

14. artikulua

Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiek berek hautatutako hizkuntza ofiziala erabiltzen ahalko dute, indarreko legerian xedatutakoaren arabera.

15. artikulua

1. Administrazio publikoek eta izaera publikoko enpresek gaikuntza progresiboa sustatuko dute, eremu euskaldunean zerbitzua ematen duten langileak progresiboki euskararen erabileran gaitu daitezten.

2. Administrazio bakoitzak, berari dagozkion eskumenen eremuan, zehaztuko du zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea, eta gainerakoentzat, merezimendu kalifikatutzat hartuko da besteren artean.

16. artikulua

Eremu euskalduneko toki-erakundeek gaztelania eta euskara erabiliko dute beren xedapen, argitalpen, herriko bideetako kaleen errotulu eta tokien izen berezietan eta, betiere, izen tradizionalak errespetatuko dituzte.

III. KAPITULUA

Erabilera eremu mistoan

17. artikulua

Herritar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Nafarroako administrazio publikoei zuzentzeko.

Eskubide honen erabilera bermatzeko, aipatutako administrazioek honako hau egin dezakete:

a) Urteroko lanpostuen eskaintza publikoan zehaztea zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea.

b) Gainerako lanpostuetara iristeko deialdietan euskara jakitea merezimendu moduan balioestea.

IV. KAPITULUA

Erabilera eremu ez-euskaldunean

18. artikulua

Nafarroako administrazio publikoetara euskaraz zuzentzeko eskubidea aitortzen zaie herritarrei. Administrazio horiek interesdunei gaztelaniara itzultzeko eska diezaiekete edo 9. artikuluan aurrez ikusitako itzulpen zerbitzuak erabili.

II. TITULUA

Irakaskuntza

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

19. artikulua

Herritar guztiek dute hezkuntza maila desberdinetan irakaskuntza euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea, ondoko kapituluetan ezarritako eran.

20. artikulua

Nafarroako Gobernuak arautuko du euskara nola sartuko den irakaskuntza-planetan eta zehaztuko du ikastetxe bakoitzean nola aplikatuko den, lege honek eremu desberdinetarako xedatutakoaren esparruan.

21. artikulua

Nafarroako Gobernuak, bere eskumenen eremuan, behar diren ekintzak aurrera eramanez ditu, irakasleen prestakuntzarako goi-mailako ikastetxeetako ikasketak planek euskarazko irakaskuntzarako beharrezkoak diren irakasleen gaikuntza egokia berma dezaten.

22. artikulua

Administrazio publikoek beharrezko diren bitarteko pertsonalak, teknikoak eta materialak paratuko dituzte, aurreko artikuluetan xedatutakoa betetzeko.

23. artikulua

Ikasketak plan ofizialek euskara Nafarroako kultura ondaretzat hartuko dute eta foru-lege honen xedeei egokituko zaizkie.

II. KAPITULUA Irakaskuntza eremu euskaldunean

24. artikulua

1. Ikasle guztiek irakaskuntza hartuko dute, guraso-ahala edo tutoretza daukan pertsonak, edo, hala badagokio, ikasleak berak aukeratutako hizkuntza ofizialean.
2. Hezkuntza-maila ez-unibertsitarioetan euskara eta gaztelania nahitaez irakatsiko dira, ikasle guztiek oinarrizko eskolatzearen bukaeran bi hizkuntzetan gaitasun-maila nahikoa egiaztatu ahal izan dezaten.
3. Oinarrizko Hezkuntza Orokorreko ikasketak eremu euskaldunetik at hasi dituzten ikasleak edo eremu honetan ohikoa ez den bizilekua dutela behar bezala justifikatzen dutenak euskara ikastetik salbuetsiak izan daitezke.

III. KAPITULUA Irakaskuntza eremu mistoan

25. artikulua

1. Euskara irakaskuntzan sartuko da pixkana-pixkana, progresiboki eta behar adina, ikastetxeetan euskarazko irakaskuntza duten lerroak sortuz, hala eskatzen dutenendako.
2. Hezkuntza maila ez-unibertsitarioetan euskara ikasketak emanen zaizkie hala nahi duten ikasleei, oinarrizko eskolatzearen bukaeran euskararen jakintza nahikoa izan dezaten.

IV. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu ez-euskaldunean

26. artikulua

Botere publikoek euskararen irakaskuntza lagunduko dute, eta, behar denean, osoki edo zati batean finantzatuko dute, sustapen- eta promozio-irizpideei jarraikiz eta eskariaren arabera.

III. TITULUA

Komunikabide sozialak

27. artikulua

1. Administrazio publikoek komunikabide sozial publiko eta pribatuetan euskarak gero eta presentzia handiagoa izan dezan sustatuko dute.

Horretarako, Nafarroako Gobernuak diruz eta materialez laguntzeko planak gauzatuko ditu, komunikabideek euskara progresiboki eta ohiko moduan erabil dezaten.

2. Foru Komunitateak kudeatzen dituen telebista- eta irrati-emisora eta gainerako komunikabideetan, Nafarroako Gobernuak euskararen presentzia egokia begiratuko du.

28. artikulua

Nafarroako administrazio publikoek babestu eginen dituzte euskaraz egiten diren agerkari kultural eta artistikoak, liburu argitalpenak, ikus-entzunezko ekoizpena eta bestelako edozein jarduera.

Lehen xedapen gehigarria

Nafarroako Gobernuak, "Vianako Printzea Erakundea" Kultura Zerbitzuaren bidez, foru-lege honen 1.3 artikuluan ezarritakoa bete dadin, behar diren jarduerak aurrera eramanez ditu.

Bigarren xedapen gehigarria

Nafarroako toki-erakundeek, beren eskumenen eremuan, ordenantzak onesten ahalko dituzte, beren mugartean euskararen erabilera arautu edo sustatzeko, betiere foru-lege honetan adierazitakoaren aurkako xedapenik ezarri gabe

Xedapen iragankor bakarra

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak 9. artikuluan aipatutako euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko du.

Azken xedapenetako lehena

Ahalmena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru-lege hau garatu eta aplikatzeko beharrezko diren xedapenak emateko.

Azken xedapenetako bigarrena

Foru-lege honek indarra hartuko du “Nafarroako Aldizkari Ofizialean” argitaratu eta biharamunean.

6.3.5. 6/1990 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa²⁴⁰

I. TITULUA Nafarroako toki-erakundeen antolaketa eta administrazioa

I. KAPITULUA Udalak

6. ATALA

Izendapen eta herriburuen aldaketak

21. artikulua

2. Udalen izenetan euskara nola erabili, abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean xedatutakoari lotuko zaio.

[...]

III. TITULUA Nafarroako toki-erakundeen funtzionamendua. herritarren informazioa eta partaidetza

II. KAPITULUA Hiritarren informazioa eta partaidetza

92. artikulua

7. Foru Komunitateko Administrazioak bermatuko du indarrean dagoen legeria beteko dela nafarren hizkuntza-eskubideei dagokienez bide elektronikozko leihatila bakarra erabiltzean.

²⁴⁰ NAOren 84. zenbakian, 1990eko uztailaren 13ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 1990eko urriaren 15eko alea.

Testu

konsolidatua:

https://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Desarrollo+rural+Medio+Ambiente+y+Administracion+Local/Administracion+local/LF61990.htm

VII. TITULUA NAFARROAKO TOKI-ERAKUNDEEN ZERBITZUKO LANGILEAK

I. KAPITULUA Xedapen komunak

235. artikulua.— Plantilla organikoak

1. Toki-erakunde bakoitzak bere plantilla organikoan sartu beharko ditu plazen eta lanpostuen ezaugarriak, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legea eta hura garatzeko araudia aplikatuz kontuan hartzen direnak barne. Langile horiek hartzeko prozedurak ezaugarri horietara egokituko dira.

[...]

II. KAPITULUA Beharrezkoak diren eginkizun publikoen mugapena eta foru-gaikuntza behar duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuena

3. ATALA

Hautapena eta lanpostuak betetzea

1. AZPIATALA

Gaikuntza lortzea

246 (ter) artikulua.— Izendapena, plazen esleipena eta jabetza hartzea

1. Foru-gaikuntza duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuak, merezimendu lehiaketan deialdian sartuak baina deialdi horietan betetzen ez direnak, esleituko zaizkie, Toki Administrazioaren arloko eskumena duen sailaren titularrak izendapena egin ondoren, 245. artikuluan aipatzen den gaikuntza lortuta dutenei, aldez aurretik izangaiek beren puntuazioaren arabera aukera eginda, eta aintzat harturik bai lanpostu hutsen hizkuntza-eskakizuna bai foru-lege honen 250. artikulua 2. apartatua ezarritako irizpideak. Lanpostu esleituen jabetza-hartzea egingen da Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutua onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuari eta hori garatzeko araudiari jarraikiz²⁴¹.

2. Nafarroako toki-erakunde batean idazkari edo kontu-hartzaile lanpostu bat Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak deitutako hautapen-prozesu baten bidez lortzen dutenek, plazetan sartzeko euskaraz jakitea nahitaezkoa bazen, gero batean Nafarroako beste toki-erakunde batzuetako lanpostu hutsak betetzeko prozesuetan parte hartu nahi izanez gero, euskaraz jakitea nahitaezkoa duten lanpostuak betetzeko prozesuetan baizik ezin izanen dute parte hartu.

²⁴¹ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

Aurreikuspen hori ez da aplikatuko baldin eta, euskararen ezagutza kontuan hartu gabe, erreferentziako hautapen-prozeduraren emaitzak bide eman bazion interesdunari betekizun hori ezarrita ez duen lanpostu bat lortzeko.

[...]

2. azpiatala Lanpostuak betetzea

248. artikulua.— Lanpostuak betetzeko deialdiak egin aurreko prozedura²⁴²

1. Toki Administrazioaren arloan eskumena duen sailak, foru-gaikuntza duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuak betetzeko lehiaketan deialdia egin baino gutxienez ere hiru hilabete lehenago, jarduketa hauek egingen ditu:

d) Toki-erakundeei informazioa eskatuko die funtzionario-araubidean bete daitezkeen lanpostuen hizkuntza-eskakizunari buruz.

2. Aurreko paragrafoan adierazitako jarduketak bukatu eta bi hilabeteko epean, toki-erakundeek sail horretara joko dute, helburu hauetarako:

b) Idazkari eta kontu-hartzaile lanpostuen hizkuntza-eskakizuna zehaztea. Ulertuko da ezen, ezarritako epean jakinarazten ez badute, euskaraz jakitea ez dela nahitaezkoa, eta Foru Komunitateko Administrazioarako araudi bereziak ezartzen duenarekin bat balioetsiko da.

Udalez gaindiko erakundeetako idazkari eta kontu-hartzaile lanpostu propioen hizkuntza-eskakizuna, foru-lege honen 243.2 eta 244.2 artikuluetan jasota daudenena, ulertuko da izanen dela egoitza zer toki-erakundetan dagoen, toki-erakunde horretakoa.

Eskualdeak bere mugartean dituen Foru Komunitatearen gaikuntzadun lanpostuen hizkuntza-eskakizuna definitu aurretik, kontsulta egingen zaie kasuko eginkizun publiko beharrezkoen hartzaile diren toki-erakundeei, indarrean dagoen araudia betiere betetik.

3. Aurreko puntuan ezarritako epea bukatuta eta toki-erakundeek eginiko komunikazioak aztertuta, toki-administrazioaren arloan eskumena duen sailak, aipatu lanpostu-betetze lehiaketan deialdia egin baino lehen, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko du 247. artikuluko 2. eta 3. apartatuetan ezarritakoari jarraikiz funtzionario-araubidean bete beharreko idazkari eta kontu-hartzaile lanpostuen zerrenda eta, behar denean, zehaztuko ditu desgaitasuna duten pertsonentzako txandarako erreserbak eta kasuko hizkuntza-eskakizunaren nondik norakoak.

250. artikulua.— Merezimenduak²⁴³

2. Euskara maila frogatzeko eta kasu bakoitzean balioespena egiteko, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako langileentzat hizkuntza horren ezagutzaren tratamenduaren gainean ezarritako araudiari segituko zaio.

²⁴² 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

²⁴³ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

251. artikulua.— Epaimahaiak

2. Deialdi bakoitzaren aurreikuspenekin bat, epaimahaiak parte-hartzaileek egiaztatutako merezimenduak balioetsiko dituzte eta horien zerrenda ordenatu bat prestatuko dute, bakoitzak lortutako puntuazioaren arabera. Zerrendan euskaraz jakitea nahitaezkoa duten plazetan sartu nahi duten lehiakideak azalduko dira, eta kontuan hartuko da, orobat, foru-lege honen 246. (ter). artikuluaaren 2. apartatuan jasotako aurreikuspena.

**X. TITULUA²⁴⁴
ESKUALDEAK**

**III. KAPITULUA
ESKUMENAK ETA ZERBITZUAK**

362. artikulua.— Sostengu eta laguntza eginkizunak eta zerbitzuen zorroa

[...]

— Euskarara itzultzeko zerbitzu teknikoak.

[...]

— Euskara.

[...]

²⁴⁴ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

**6.3.6. 7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa,
Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioko eta haren Organismo
Autonomoetako Tasa eta Prezio Publikoei
buruzko Foru Legea²⁴⁵**

**VIII. TITULUA
Hezkuntza Sailaren tasak**

I. KAPITULUA

**Tasak tituluak luzatzeagatik eta beste kontzeptu
batzuegatik**

96. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikotik eta Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikotik eratorritako tituluak luzatzea eta erdi-mailan eta goi-mailan sartzeko probetan izena ematea, Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzko ekainaren 19ko 5/2002 Lege Organikotik eratorritako lanbide-gaitasunak ebaluatu eta egiaztatzekeko prozeduran izena ematea, eta hizkuntza-mailen ziurtagiriak eta Euskararen Gaitasun Agiria luzatzea."

[...]

²⁴⁵ NAOren 40. zenbakian, 2001eko martxoaren 30eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 2001eko uztailearen 16koa).

20/2011 Foru Legeak, abenduaren 28koak, Zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeak, emaniko idazkera (NAOren 256. zk., 2011ko abenduaren 30eko alea; hutsen zuzenketa: 2012ko urtarrilaren 12koa).

Testu

konsolidatua:

http://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Hacienda+y+Politica+Financiera/Hacienda/Normas+generales/LF72001-02.htm

6.3.7. 17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena²⁴⁶

II. TITULUA²⁴⁷

Merkataritza-establezimenduak

II. KAPITULUA

Merkataritza-establezimenduak jartzea

3. ATALA

Merkataritza-establezimendua baimentzea

20. artikulua.— Merkataritza-establezimendu bat jartzeko baimena udalez gaindiko plan sektorial baten bidez lortzeko eskabidea

6. Interesdunek, eremu euskaldunean, Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretuan araututakoaren arabera, eskaria gaztelaniaz, euskaraz edo ele bitan aurkeztu ahal izanen dute.

7. Eskaria, erantsi beharreko dokumentu guztiak edo erantsi beharreko dokumenturen bat Europar Batasuneko hizkuntza ofizialen batean aurkeztu nahi duten interesdunek dokumentu horien gaztelaniazko itzulpena, zinpekoa izan gabe ere, aurkeztu beharko dute.

[...]

²⁴⁶ NAOren 86. zenbakian, 2001eko uztailaren 16ko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2001/86/Anuncio-2/

²⁴⁷ 6/2010 Foru Legeak, apirilaren 6koak, barne merkaturako zerbitzuei buruzko 2006/123/EE Zuzentaraura egokitzeko xedez zenbait foru lege aldatzen dituenak, emaniko idazkera (NAO, 46. zk., 2010eko apirilaren 14koa).

6.3.8. 26/2002 Foru Legea, uztailaren 2koa, Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak hobetzeko neurriei buruzkoa²⁴⁸

II. TITULUA

Nafarroako Foru Komunitateko hezkuntza- zerbitzuaren kalitatea hobetzeko ituna betetzeko neurriak

4. artikulua.— Europar Batasuneko hizkuntzak edukiak eta hizkuntza- modalitateak irakasteko hizkuntza gisa ezartzea

1. Baimena ematen zaio Nafarroako Gobernuari Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publiko guztietan ingelesa edo Europar Batasuneko beste hizkuntza bat ikas-irakasteko hizkuntza gisa ezartzeko, taldearen tutoreak ematen dituen arlo edo curriculum gaietako batzuetan, horrela hizkuntza horiek hobeki ikas daitezten. Eduki horiek ingeles espezialitateko edo kasuko hizkuntzako maisu-maistra titularrek emanen dituzte.

IV. TITULUA

Beste hezkuntza-neurri batzuk

12. artikulua.— Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren zerbitzuko irakasleentzako konpentsazioak

3. Nafarroako Gobernuak Euskararen Gaitasun Agiria (EGA) lortzeko izangaien epaimahaien eta hautapen-organoen jardueretan parte hartzen duten funtzionario publikoek eta lan-kontratadunek, bai eta araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzetako maila egiaztatzeko azterketak prestatzen eta zehazten parte hartzen dutenek ere, irakasleak hautatzeko epaimahaietan parte hartzeagatik aurreikusitako konpentsazioak jasoko dituzte.²⁴⁹

Xedapen iragankor bakarra

2001/2002 ikasturtean —baimenik gabe bada ere— jardunean ziren eremu ez-euskalduneko ikastolak, euren egoera indarrean dagoen legeriaren arabera egokitzen den bitartean, 2000ko ekitaldiko aurrekontuetako zazpigarren xedapen gehigarrian ezarritako araubide berezi eta iragankorrari jarraikiz finantzatuko dira 2002ko urtarrilaren letik aitzina, irakaskuntza-maila ezberdinetarako indarrean diren moduluak eguneratuta.

[...]

²⁴⁸ NAOren 84. zenbakian, 2002ko uztailaren 12ko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2002/84/Anuncio-6/

²⁴⁹ 2007ko ekitaldirako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 27ko 17/2006 Foru Legeak emandako idazkera (NAO, 157. zk., 2006ko abenduaren 31koa).

6.3.9. 32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako liburutegien sistema arautzen duena²⁵⁰

III. KAPITULUA Nafarroako liburutegi publikoen sistema

11. artikulua.— Liburutegi publikoaren kontzeptua

2. Liburutegi publikoak zerbitzu bereiziak eskainiko dizkiete helduei eta hurrei. Era berean, liburutegi publikoak kontuan hartuko du Nafarroako Foru Komunitateko errealitate soziolinguistikoa, eta zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emanen ditu, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legeak araututakoarekin bat.

²⁵⁰ NAOren 142. zenbakian, 2002ko azaroaren 25eko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2002/142/Anuncio-2/

**6.3.10. 15/2004 Foru Legea, abenduaren
3koa, Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioari buruzkoa²⁵¹**

II. TITULUA
**Herritarrek Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioarekiko harremanetan dituzten
eskubideak**

6. artikulua.— Arreta egokia hartzeko eskubidea

2. Era berean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko harremanetan herritar guztiek gaztelania edo euskara erabiltzeko eskubidea dute, euskararen erabilera arautzen duen Nafarroako foru-legerian ezarritakoari jarraikiz.

²⁵¹ NAOren 150. zenbakian, 2004ko abenduaren 15eko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2004/150/Anuncio-2/

6.3.11. 8/2005 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa²⁵²

III. TITULUA Larrialdietako jardunbidea

40. artikulua²⁵³

4. Nafarroako Foru Komunitateko bi hizkuntza ofizialetan emanen da zerbitzua. Babes zibilaren eta larrialdien arloko sail eskudunak beharrezkoak diren baliabideak jarriko ditu zerbitzua Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetan baliatu ahal izateko, bai eta desgaitasunen bat duten pertsonen zerbitzua baliatu ahal izatea ziurtatuko duten mekanismoak bermatzeko ere.

²⁵² NAOren 81. zenbakian, 2005eko uztailaren 8ko alean argitaratua.

²⁵³ 8/2019 Foru Legeak, otsailaren 28koak, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duenak, emaniko idazkera (NAO, 44. zenbakia, 2019ko martxoaren 5ekoa).

6.3.12. 11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa²⁵⁴

Laugarren xedapen gehigarria²⁵⁵

Nafarroako Gobernuak sustatuko du hitzarmenak sinatzea toki-erakundeekin, helburua izanik lankidetzaren arautzea udal-eremuan euskara erabiltzeko eta sustatzeko programak garatzen dituzten toki-erakundeekin. Hitzarmenetan ezarriko dira laguntza teknikoaren baldintzak, plangintzarenak, koordinazioarenak eta, kasu bada, finantzaketaren araubidea. Foru-dekretu batek arautuko ditu lankidetzaren baldintzak, lankidetzaren sartzen diren jarduerak eta Nafarroako Gobernuak emanen dituen laguntzak. Laguntza ekonomikoak urteko deialdi baten bidez emanen dira.

[...]

²⁵⁴ NAOren 136. zenbakian, 2005eko azaroaren 14ko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2005/136/Anuncio-1/

²⁵⁵ 2018rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 20/2017 Foru Legeak sartutakoa.

6.3.13. 21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzkoa²⁵⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeko, besteak beste, administrazio publikoak printzipio eta irizpide hauek aplikatzen dituen begiratuko da:

o) Ulermenaren printzipioa, hau da, erabiltzaileentzat argiak eta ulergarriak diren arau eta prozedurak izatea, baita hizkera ulergarriko informazioaren eskuarte publikoak erabiltzea ere.

IV. KAPITULUA Zerbitzu-zorroak

19. artikulua.— Edukia

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren mendeko organismo publikoen zerbitzuen kartetan alderdi hauek sartuko dira:

2) Ematen diren zerbitzuei buruz hartzen diren konpromisoak, hala nola:

f) Euskaraz arreta ematea eta izapidetzea, Euskarari buruzko Foru Legearekin bat.

²⁵⁶ NAOren 4. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 9ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2006/4/Anuncio-0/

6.3.14. 11/2007 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio elektronikoa ezartzekoa²⁵⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Herritarren eskubideak eskuarte elektronikoen dituzten harremanetan

Herritarrek eskubide hauek izanen dituzte Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekin eta haren organismo publikoen eskuarte elektronikoen erabiliz dituzten harremanetan:

b) Administrazio-prozedura elektronikoen gaztelania eta euskara erabiltzekoa, euskara arautzen duen legerian ezarritako moduan.

VII. KAPITULUA Eskuarte elektronikoen bidezko administrazio- prozedura, alde batek eskaturik

24. artikulua.— Hasteko eskaerak

3. Aurreko zenbakian xedatutakoaren ondorioetarako, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak eskabide elektronikoen sistema normalizatuak sustatuko ditu. Eskabide normalizatu horiek Nafarroako bi hizkuntza propioetan eskainiko dira.

XI. KAPITULUA Jarduera administratiboaren publizitatea

42. artikulua.— Nafarroako Gobernuaren web zerbitzuen ataria

3. Nafarroako Gobernuaren web zerbitzuen ataria gaztelaniaz eta euskaraz egonen da. Era berean, interes orokorrekoa dela jotzen bada, beste hizkuntza batzuetan ere emanen da informazioa.

Hizkuntzen edizioa bereizia izanen da, herritar bakoitzak egokien irizten diona erabil dezan; gaztelania ez beste hizkuntzen kasuan, egokitzapena progresiboki eginen da.

Euskarazko edizioak, betiere, hizkuntza horri buruzko foru-legeria errespetatuko du.

[...]

²⁵⁷ NAOren 48. zenbakian, 2007ko apirilaren 18ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2007/48/Anuncio-2/

6.3.15. 17/2010 Foru Legea, azaroaren 8koa, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa²⁵⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Osasun-laguntzaren eremuko eskubide orokorrak

Nafarroako Foru Komunitateko osasun-sistema publikoaren erabiltzaileei, foru-lege honetan eta hura garatzen duten arauetan xedatutakoari jarraituz, osasun-laguntzaren arloko honako eskubide orokorrak aitortuko zaizkie:

1. Osasun-arreta integral eta jarraiturako eskubidea, laguntza-maila desberdinetan, Nafarroako Osasun Zerbitzuen Zorroan ezarritakoari jarraituz. Osasun-laguntzarako eskubidea berdintasunez gauzatzen dela ziurtatuko da, betiere pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea guztiz errespetatuz, eta arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal zein sozialengatik inongo diskriminaziorik egin gabe.

I. TITULUA

Pertsonak osasuna dela-eta dauzkaten eskubideak

III. KAPITULUA

Laguntza zerbitzuekin loturiko eskubideak

16. artikulua.— Lagundua izateko eskubidea

5. Zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrek, nolana ere, eskubidea dute zeinu-hizkuntzako interprete batekin egoteko, informaziorako eta komunikaziorako irisgarritasuna bermatzeko. Komunikaziorako irisgarritasuna bermatzeko, osasun-zentroek zeinu-hizkuntzako interpreteen zerbitzu bat eduki beharko dute kontratatuta, gaixo gor batek haren premia duenerako, Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-desgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea betetzeko.

II. TITULUA

Kolektibo kalteberenen eskubideak

24. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonak

[...]

²⁵⁸ NAOren 139. zenbakian, 2010eko azaroaren 15eko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2010/139/Anuncio-1/

Gorrei, entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri eta gor-itsu direnei osasun-laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek hizkuntza-oztopoak ahal den guztian gutxitzeko behar diren jarduketak sustatuko dituzte. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-desgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dituzte.

[...]

III. TITULUA

Intimitatearekin eta konfidentzialtasunarekin loturiko eskubideak

II. KAPITULUA

Konfidentzialtasuna

35. artikulua.— Konfidentzialtasunerako eskubidearen salbuespenak

[...]

Ez da ulertuko konfidentzialtasunari buruzko eskubidea urratu dela gaixo batek kontzienteki edo bere borondatez zeinu-hizkuntzako interpretearen edo familiarteko baten edo konfiantzako pertsona baten presentzia baimentzen duenean.

[...]

IV. TITULUA

Informazioaren eta parte-hartzearen arloko eskubideak

II. KAPITULUA

LAGUNTZARI BURUZKO INFORMAZIOA

43. artikulua.— Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen jasotzaileak

[...]

2. Informaziorako eskubidearen titularrak izanen dira, halaber, adingabearen guraso edo tutoreak, adingabe horrek hamasei urte baino gutxiago baldin baditu eta baimen informatua haren izenean eman behar badute; hori, hala ere, ez da eragozpen izanen adingabeak eskubidea izan dezan bere osasunari buruzko informazioa jasotzeko, daukan adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera egokitutako hizkera batean.

4. Legez ezgaitutako gaixoen kasuan, tutorea izanen da informaziorako eskubidearen titularra, ezgaitzeko epaiak ezartzen duen moduan; horrek, ordea, ez du galaraziko ezgaituak bere osasunari buruzko informazioa jasotzeko duen eskubidea, betiere hura ulertzeko bidea ematen dion hizkera batean.

V. TITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

I. KAPITULUA

Hautatzeko eta baimen informatua emateko eskubidea

52. artikulua.— Baimen informatuko dokumentuaren edukia

1. Baimenaren dokumentuak enuntziatu laburrak eduki beharko ditu eta hizkera ulergarrian idatziko da, gaixo gehienek kontzeptu medikoak ulertu ahal izateko.

6.3.16. 11/2011 Foru Legea, apirilaren 1ekoa, Gazteriari buruzkoa²⁵⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Gazteriaren arloko jarduketa publikoak printzipio artezkari hauek izanen ditu: erantzukizun publikoa; koordinazioa eta zeharkakotasuna; administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana; gazteen parte-hartzea; hurbiltasuna eta deszentralizazioa; ekintza positiborako neurriak, eta lurralde- zein hizkuntza-aniztasunaren babesa, gaztelania eta euskara Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza propioak direla kontuan hartuz, indarrean dagoen legeriaren barruan.

II. TITULUA Gazteriaren arloko politikak

12. artikulua.— Gazteriaren arloko politikak lehenestea

3. Alde horretatik, foru-lege honetan agertzen diren neurriek honako hauek sustatuko dituzte:

b) Hizkuntzak ikastea.

I. KAPITULUA Gazteriaren arloko berariazko politikak

14. artikulua.— Gazteriaren arloko berariazko politikak

Gazteriaren arloan eskuduna den sailak gazteriaren arloko berariazko politikak garatuko ditu, honako hauen inguruan:

d) Gazteentzako jarduerak, gazteentzako ekintza multzo bat zeinaren helburua baita gazteen gizarte-harremanak faboratzea eta haien garapen pertsonalerako lagungarri gertatzea; jarduera horiek, era berean, gazteen parte-hartzerako, inklusiorako eta sozializatorako bide izanen dira. Halakotzat joko dira, besteak beste, honako hauek:

d.1.) Mugikortasuneko jarduerak, eguneroko ingurunea utzi eta beste batera joatea ekartzen dutenak, estatuan bertan izan edo nazioartean, horrela beste toki, hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzeko, beste gazte batzuekin batera bizitzen ikasteko edo elkartasuna sustatzeko.

²⁵⁹ NAOren 70. zenbakian, 2011ko apirilaren 11ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2011/70/Anuncio-1/

II. KAPITULUA Zeharkako politikak

2. ATALA Aukerak sustatzeko politikak

19. artikulua.— Gazteak eta hezkuntza

2. Hezkuntza-politikak arreta berezia jarriko du ondokoan:

i) Euskararen jakitea eta erabilera sustatzea.

3. Hezkuntzaren eta gazteriaren arloetako eskumenak dituzten sailek koordinazio eta lankidetzako bideak indartuko dituzte eta, taldearen aniztasuna kontuan izanik, neurri hauek hartuko:

a) Pertsonaren garapen integrala faboratzen duten ekintzak sustatzea, eremu hauetan: atzerriko hizkuntzak, sormena, kirola eta aisialdian, ingurumenarekiko errespetuan eta boluntariotzan oinarritutako hezkuntza, besteak beste.

20. artikulua.— Gazteak eta enplegua

3. Era berean, prestakuntzaren eta orientazioaren berriazko eremuan ondokoa egingen da:

b) Etengabeko prestakuntza, batez ere hizkuntzetan.

24. artikulua.— Gazteak, mugikortasuna eta nazioartekotzea

2. Helburu hori lortzeko, arlo horietan eskudunak diren sailek, indarrean dagoen araudiaren arabera, neurri hauek hartuko dituzte, besteak beste:

b) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sustatzea, batez ere ingelesarena.

26. artikulua.— Gazteak eta landa-ingurunea

2. Helburu hori lortzeko, neurri hauek hartuko dira, besteak beste:

d) Hezkuntza ez-formala eta hizkuntzen ikaskuntza sustatuko dira.

6.3.17. 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa²⁶⁰

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Foru-legea xedapen gehigarri batzuek osatzen dute. Honako gai hauei buruzkoak dira: jarraipen batzorde bat sortzea gardentasuna eta gobernu irekia ezartzeko; informazio publikoa eskuratzeko eskubidea modu telematikoan izapidetzea; Nafarroako Gobernuari mandatu bat ematea urtebeteko epean Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea erreformatzeko proiektua egin dezan, erakunde horien jardueran foru-lege honetako printzipioak eta aurreikuspenak gehitzeko; beste instituzio batzuetan gardentasuna sustatzea; Administrazio Publikoaren zerbitzuko langileentzat prestakuntza-plan berariazko bat abiaraztea, aurreikusitako eskubide eta betebeharreri buruz; euskararen erabilera informazio publikoa eskuratzeko eskubidean; informazioa eskuratzeko eskubidearen erregulazio bereziak; foru-legearen printzipio artezkariak bermatzeko egin beharreko egokitzapenak; dirulaguntzen onuradunek gardenak izateko dituzten betebeharrak; arauak egokitzeko bultzada ematea; genero-berdintasuna hizkeran; eta, azkenik, lizentzien izapidetzea erraztea.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Gobernu Irekiaren jarduketaren printzipioak

Aplikatzekoak zaizkion arauetan aurreikusitako printzipioetara egokituko du bere jarduketa Administrazio Publikoak, eta, horretaz gain, Gobernu Irekia ezartzeko foru-lege honek funtsezkotzat jotzen dituen printzipioetara, hau da:

i) Sinpletasunaren eta ulertzearen printzipioa: izapideak progresiboki gutxitzeari ekin behar dio Administrazio Publikoak, hizkera ulertterraza erabiltzea eta zama administratiboak kentzea sustatuko duten prozesuak eta teknikak ezarriz.

²⁶⁰ NAOren 125. zenbakian, 2012ko ekainaren 28ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 2012ko abuztuaren 16koa.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2012/125/Anuncio-0/

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Euskararen erabilera eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

1. Foru-lege honen III. tituluan informazio publikoa eskuratzeko araututa dauden eskaerei aplikatzekoa izanen zaie euskara administrazio publikoetan erabiltzeari buruzko araudia.
2. Era berean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak behar diren neurriak hartuko ditu Nafarroako Gobernuaren web-atariaren bidez hedatzen den informazio publikoa modu progresiboan euskaraz ager dadin.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Zenbait pertsona, kargu edo lanposturi buruz ari denean, foru-lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko izenak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpenaren ekonomia hutsagatik jokatzeko delatzen dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

6.3.18. 33/2013 Foru Legea, azaroaren 26koa, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa²⁶¹

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Oroitzapenezko plaka Nafarroako Gobernuan

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak plaka bat jarriko du Aldundiaren eraikinaren fatxadako ageriko leku batean, 1936ko Gerra Zibilean Nafarroan eraildako Foru Aldundiko funtzionarioen eta langileen omenez. Plaka horretako testua gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egonen da, eraildako pertsonen izenak jasoko ditu eta langile publiko horiek Errepublikaren legezkoatasunaren defentsa egin izana aipatuko du.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Oroitzapenezko plaka Nafarroako Parlamentuan

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Parlamentuak, Nafarroako herriaren ordezkari gorenaren denez, bere egoitzako atalondoko leku nabarmen batean plaka bat jarriko du, altxamendu militarren ondorioz eraildako hautetsi nafar guztien omenez eta haien errekonozimendurako. Testuak Nafarroako bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du, eta eraildako pertsonen izenak eta kargua aipatuko ditu, bai eta herriaren izena, herrietako hautetsiak zirenen kasuan.

²⁶¹ NAOren 233. zenbakian, 2013ko abenduaren 4ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2013/233/Anuncio-0/

6.3.19. 8/2014 Foru Legea, maiatzaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean kultura- mezenasgoa eta haren zerga-pizgarriak arautzen dituen²⁶²

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kultura-mezenasgoaren kontzeptua

2. Kultura-proiektu edo jardueratzat hartzen dira honakoekin zerikusia dutenak:

f) Nafarroako kultura-ondarearen —materialaren eta ez-materialaren— gaineko ikerketa, dokumentazioa, kontserbazioa, zaharberritzea, berreskuratzea, zabalkundea eta sustapena egitea, Nafarroako hizkuntza-aniztasunari bereziki erreparatuta.

g) Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, bereziki herri musika (jota, aurorak eta euskarazko herri kantak) eta herri askotako dantza tradizionalak (esate baterako, jota, larrain dantza, makil dantza, bolanteak, mutil dantza edo ezpata dantza).

II. KAPITULUA Interes sozialeko deklarazioa

6. artikulua.— Interes sozialekotzat deklaratzeko onuradunek eskatuta

2. Nafarroako Kultura Kontseiluak ebaluatuko ditu interes sozialeko deklaraziorako eskaerak, irizpide hauen arabera:

b) Nafarroaren kultura-ondarea, materiala eta ez-materiala, ikertzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko jardueren eragina, bereziki erreparatuz haren hizkuntza-aniztasunari.

h) Kulturaren eremuko ikerketarako eta lengoia berritzaileak jorratzeko jarrera.

²⁶² NAOren 101. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2014/101/Anuncio-0/

6.3.20. 3/2015 Foru Legea, otsailaren 2koa, Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duena²⁶³

ZIOEN AZALPENA

III

Nazioarteko arau-eremuan, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, Nazio Batuen 183. Batzar Orokorrak 1948ko abenduaren 10ean aldarrikatutakoak, 1. artikuluan ezartzen du gizon-emakume guztiak aske jaiotzen direla, eta duintasun eta eskubide berberak dituztela. 2. artikuluan gehitzen du gizaki orori dagozkiola adierazpen horretako eskubide eta askatasunak, eta ez dela inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik. 7. artikuluan ezartzen du gizon-emakume guztiak berdinak direla legearen aurrean eta denek dutela, diskriminaziorik gabe, legezko babes izateko eskubidea, eta denek dutela adierazpen hori hausten duen edozein diskriminazioaren aurka babes berbera izateko eskubidea.

Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren 26. artikulua (New Yorken egin zen 1996ko abenduaren 19an, eta Espainiako Estatuak berronetsi zuen 1997ko apirilaren 13ko Tresnaren bidez) ezartzen du pertsona guztiak berdinak direla legearen aurrean eta eskubidea dutela legearen babes bera izateko, inolako diskriminaziorik gabe; eta gehitzen du legeak diskriminazio oro debekatuko duela, eta pertsona guztiei babes bera eta eraginkorra bermatuko diela, edozein diskriminazioaren aurka, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein gizarte-tasun dela bide.

Zentzu berean, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren 14. artikuluan —Erroman egin zen 1950eko azaroaren 4an eta Espainiako Estatuan 1979ko urriaren 4tik dago indarrean—, “diskriminazioaren debekua”ren izenburupean, ezartzen da hitzarmenean aitortutako eskubide eta askatasunen baliatzea ziurtatu behar dela, inolako bereizketarik egin gabe, eta, batik bat, sexu, arraza, kolore, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo bestelakoak, jatorri nazional edo sozial, gutxiengo nazional bateko kidesun, aberastasun, jaiotza edo beste edozein egoeraren ondoriozko bereizketarik egin gabe. Berrikiago, Hitzarmenaren 12. protokolo gehigarriko 1. artikulua —Espainiako Estatuan 2008ko ekainaren 1etik dago indarrean—, “diskriminazioaren debekua” izenburu beraren pean, ezartzen du legez ezarritako eskubide ororen baliatzea inongo bereizketarik egin gabe ziurtatu beharra dagoela, eta, batik bat, ezin direla bereizketa horretarako arrazoi izan sexua, arraza, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politiko edo bestelakoak, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko

²⁶³ NAOren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 17ko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2015/32/Anuncio-0/

kide izatea, aberastasuna, jaiotza nahiz beste edozein egoera. Eta gehitzen du inongo agintaritza publikok ezin duela inor diskriminatu; bereziki, diskriminazio hori aipatutako arrazoiengatik justifikatu nahi badu.

[...]

Desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunari dagokionez, konbentzioaren 9. artikulua estatu sinatzaileak premiatzen ditu behar diren neurriak hartzera desgaitasuna dutenei ziurtatzeko eskuragarri izatea, gainerako pertsonen baldintza berberetan, ingurune fisikoa, garraioa, informazioa eta komunikazioak, barnean direla informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak, eta jendaurreko edo erabilera publikoko beste zerbitzu eta instalazio batzuk, hiriguneetan nahiz landaguneetan. Neurri horien artean sartu behar da irisgarritasunerako trabak eta oztopoak identifikatu eta kentzea, eta neurriak honakoetan aplikatu beharko dira: eraikinak, bide publikoak, garraioa eta kanpoko zein barneko beste instalazio batzuk (esate baterako, eskolak, etxebizitzak, instalazio medikoak eta lantokiak), informazioaren, komunikazioen eta bestelako zerbitzuak (horien barne direla zerbitzu elektronikoak eta larrialdikoak). Bereziki, xede horietarako hartu beharreko bidezko neurrien artean, konbentzioak sartzen ditu gizaki edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak eskaintzera bideratutakoak —gidak, irakurgailuak eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak barne—, eraikinetara eta jendaurreko beste instalazio batzuetara sartzea errazteko.

[...]

IV

Azkenik, Erkidegoaren araudiaren eremuan, Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, Estrasburgon 2007ko abenduaren 12an eginak, aldarrikatzen du: 1. artikuluan, giza duintasunerako eta bortxaezintasunerako eskubidea; 3. artikuluan, pertsona guztiek osotasun fisiko eta psikikoa izateko duten eskubidea, eta 6. artikuluan, pertsonen askatasunerako eskubidea; gainera, ezartzen du: 20. artikuluan, pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko duten eskubidea; 21. artikuluan, berriz, diskriminazio oro debekatzen du, eta, bereziki, sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politiko edo beste edozein motatakoak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edo joera soziala direla bide gauzatutakoa. Azkenik, 26. artikuluan, desgaitasuna duten pertsonen gizarteratzerako eskubidea ezartzen du, aitortu eta errespetatu egiten baitu desgaitasuna duten pertsonen autonomia izateko, gizartean eta lanbidean integratzeko eta erkidegoaren bizitzan parte hartzeko duten eskubidea.

[...]

6.3.21. 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, Emakumeen kontrako Indarkeriari aurre egitekoa²⁶⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

[...]

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bermatuko du zentzumen-dezgaitasunen bat duten emakumeek eta bertako hizkuntzak ezagutzen ez dituzten emakume atzerritarrek interprete baten laguntza izanen dutela zentzuzko denboratarte batean, emakume horiek informaziorako eta komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko prozeduraren fase guztietan.

[...]

6. artikulua.— Foru-lege honen printzipio artezkariak

Emakumeen kontrako indarkeriari aurre egiteko lana printzipio hauen zuzendaritzapean egin behar da:

d) Diskriminazioaren debekua: erakunde publikoek bermatu egingen dute foru-lege honetan aurreikusitako neurriak aplikatuko direla inolako diskriminaziorik gabe, hau da, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste edozein, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, gaitasun ekonomikoa, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, osasun-egoera, desgaitasuna, egoera zibila, migratzaile estatusa edo egoitzaren egoera administratiboa edozein izanik ere.

²⁶⁴ NAOren 71. zenbakian, 2015eko apirilaren 15eko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2015/71/Anuncio-2/

V. TITULUA
Arretarako eta oneratzeko baliabideak eta
zerbitzuak

II. KAPITULUA
Arretarako eta oneratzeko sareko baliabideen eta
zerbitzuen katalogoa

3. ATALA
Oneratzeko eta arreta espezializatua emateko zerbitzuak

39. artikulua.— Emakume-salerosketaren biktimentzako arreta integrala

Emakume-salerosketaren biktimentzako arreta integralean sartuko dira, gutxienez ere, laguntza psikologikoa, arreta juridikoa, tratamendu medikoa eta hainbat neurri, iraupena ziurtatzekoak eta aholkularitza nork bere hizkuntzan jasotzea bermatzekoak.

[...]

VIII. TITULUA
Laguntza juridikoa eta justiziara jotzea

III. KAPITULUA
Espezializazioa eta arreta egokia eremu judizialean

69. artikulua.— Interpretea izateko eskubidea

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bermatu egingen du zentzumen-desgaitasunak dituzten emakumeek eta bertako hizkuntzak ez dakizkiten emakumezko atzerritarrek zentzuzko denbora-tarte batean interprete baten laguntza izan dezaten, emakumeek informaziorako eta komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko prozedura judizialaren fase guztietan.

[...]

6.3.22. 8/2017 Foru Legea, ekainaren 18koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa²⁶⁵

HITZAURREA

I

[...]

Europaren eremuari dagokionez, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua diskriminazio oro debekatzen du espresuki, eta batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

Azkenik, nazioartearen esparruan, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua hauxe dio: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

II. TITULUA

LGTBI+ pertsonen berdintasun gauzatua sustatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Hezkuntza arloko neurriak

27. artikulua.— Hezkuntza-planak eta -edukiak

4. Nafarroako Gobernuak, dagozkion eskumenen eremuan, behar diren neurriak hartuko ditu, sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitatean oinarritutako diskriminazioa edo indarkeria fisiko edo psikologikoa inplikatzeko duten hezkuntza-edukiak eraldatzeko, eta halatan inklusiorako eta aniztasunerako eskola bat bermatuko du, irakaskuntza publikoan zein pribatuan. Edozein formatutan erabiltzen den hezkuntza-materialaren edukiek eta haietan erabiltzen den hizkerak errespetua eta babesa bultzatuko dituzte sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitaterako eskubideari dagokionez.

²⁶⁵ NAOren 124. zenbakian, 2017ko ekainaren 28ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa, NAOren 126. zenbakia, 2017ko ekainaren 30eko alea.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2017/124/Anuncio-0/

X. KAPITULUA

Komunikazioa

38. artikulua.— Kode deontologikoa

Nafarroako Gobernuak begiratuko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak ezar ditzaten, haietan jasotzeko berdintasunaren errespetua eta sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren debekua, hala informazio eta publizitateko edukietan nola erabilitako hizkeran. Xedapen honek komunikabide guztiak ukituko ditu, baita teknologia berriek ahalbidetutakoak ere.

[...]

6.3.23. 17/2017 Foru Legea, abenduaren 27koa, irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea arautzen duena²⁶⁶

HITZAURREA

[...]

Araudi hori aplikatzean, behin eta berriro eta salbuespenik gabe baliatu da hautapen-sistema bat, oinarri hartu duena plazak Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako hizkuntza-eremuen arabera betetzeko behar diren hizkuntza-eskakizunen zehaztapena.

Hautapen-prozesuen kudeaketa-sistema horren arabera, deialdi ezberdin eta berezituak egin ohi dira, epaimahai berariazkoekin eta ezberdinekin, Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza-erkidego bakoitzari zuzenduak, halako moduan non ekuanimitatea bermatzen baita, eskola-erkidegoa mesedetzen baita eta irakasle-kidegoetan parte izan nahi dutenen aukera berdintasuna ahalbidetzen baita bi hizkuntzak ez dakizkitenentzat.

[...]

Artikulu bakarra

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak irakasle ez-unibertsitarioren lan eskaintza publikoak garatze aldera onesten dituen deialdietan aplikatzekoa izanen da otsailaren 23ko 276/2007 Errege Dekretuan ezarritakoa. Errege-dekretu horren bidez onetsi zen Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan aipatzen diren irakasle-kidegoetan sartzeko eta espezialitate berriak eskuratzeko erregelamendua, eta arautu zen lege organiko horren hamazazpigarren xedapen iragankorrean aipatzen den sarrera-araubide iragankorra. Hartara, xedatu zen ezen deialdi horietan nahitaez jasoko direla hautapen-prozedura ezberdinak ezagutza-arlo edo irakasle espezialitate ezberdinetarako eta Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza ofizial bakoitzerako.

Hautapen-prozedura bakoitzean gutxienez ere epaimahai bat izendatuko da ezagutza-arlo edo espezialitate eta hizkuntza bereki bakoitzeko, behar bezala akreditatua egonen dena deialdi zehatz bakoitzerako. Epaimahai bat baino gehiago behar izanez gero, hautapen-batzorde bat eratuko da, ebaluazio-irizpideak koordinatu eta adostuko dituena.

2. Espezialitatea zein hizkuntzatan emanen den edo hizkuntza-espezialitateei zein dagokien, hautaproba guztiak hizkuntza horretan egingen dira.

3. Hautapen-prozedura gainditzten duten izangaiek gainditu dituzten hautaprobei dagozkien espezialitate eta hizkuntzetan aukeratu beharko dute lanpostu hutsa, eta ez du eraginik izanen lekualdatze-lehiaketan.

²⁶⁶ NAOren 249. zenbakian, 2017ko abenduaren 30eko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2017/249/Anuncio-1/

6.3.24. 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoei buruzkoa²⁶⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

V. KAPITULUA Publizitate-arauak eta adjudikazio-prozedurak

HIRUGARREN ATALA Adjudikazio-prozedurak

78. artikulua.— Prozedura murriztuetan, negoziatuetan, lehia-elkarrizketetan eta berrikuntzarako elkarteetan aukeratutako hautagaienezako gonbidapenen edukia

1. Eskaintzak aurkezteko aukeratutako hautagaienezako gonbidapena idatziz eginen da, denentzat aldi berean eta, gutxienez ere honakoak adieraziko ditu:

c) Eskaintzak aurkezteko azken eguna, zein helbidetara igorri behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Eskaintza bat aurkezteko gonbidapenen edukia

Lizitaziorako deialdia aurretiazko informazio iragarki baten bidez egiten denean, adjudikazio-botereek gonbidapena egiten diete ondoren hautagai guztiei, haien interesa berrets dezaten kasuko kontratuari buruzko informazio zehaztua kontuan hartuta, lizitatzailen edo negoziazio bateko parte-hartzaileen hautaketa hasi baino lehen. Gonbidapenean datu hauek jarriko dira, gutxienez:

d) Sarbide elektronikorik eskaintzerik ez dagoenean, kontratazio-pleguetako eskabideak aurkezteko tokia eta azken eguna, bai eta zein hizkuntzatan aurkez daitezkeen ere.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Jendearentzako arreta-zerbitzuetan euskararen presentzia sustatzea

Kontratua betetzeak jendearentzako arreta-zerbitzu bat ematera behartzen duenean, enpresa azpikontratatuak euskara-plan bat prestatuko dute, jendearentzako arretako lanpostuetan diharduten pertsonak hizkuntza horretan prestatu ahal izateko.

[...]

²⁶⁷ NAOren 73. zenbakian, 2018ko apirilaren 17ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/73/Anuncio-0/

6.3.25. 5/2018 Foru Legea, maiatzaren 17koa, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa²⁶⁸

HITZAURREA

IV

[...]

Foru-legeak, azkenik, zortzi xedapen gehigarri ditu. Lehenak erreferentzia egiten dio gardentasun-printzipioak Nafarroako Parlamentuari aplikatzeari, haren autonomia dela-eta. Gainerakoak gai hauei buruzkoak dira: Gardentasunerako Departamentuarterko Batzordea sortzea, publizitate aktiboaren betebeharrak betetzeko epea, interes-taldeen erregistro publikoa sortzea, Nafarroako administrazio publikoen zerbitzuko langileentzako sentsibilizazio- eta prestakuntza-neurriak, gardentasunaren ebaluazio orokorra, informazio publikoa eskuratzeko eskubidearen erregulazio bereziak eta genero-berdintasuna hizkeran. Legeak xedapen iragankor bat du, gardentasunaren betebeharrak lege honen aurreko harreman juridikoetan duten aplikazioari buruzkoa, xedapen indargabetzaile bat eta hiru azken xedapen, gai hauei buruzkoak: Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluko kideen agintaldia, foru-lege hau garatzeko gaikuntza eta haren indarraldia.

[...]

III. TITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

II. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea egikaritzeko prozedura

34. artikulua.— Informazio publikoa eskatzea

5. Eskaerak Nafarroako Foru Komunitatean ofizialak diren hizkuntza ofizialetako edozeinetan aurkezten ahalko dira.

Xedapen gehigarriak

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Pertsona, kargu edo lanpostuei buruz ari denean foru-lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko izenak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpideen ekonomia hutsagatik jokutzen dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu

²⁶⁸ NAOren 98. zenbakian, 2018ko maiatzaren 23ko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/98/Anuncio-0/

horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

[...]

6.3.26. 12/2018 Foru Legea, ekainaren 14koa, Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa²⁶⁹

II. TITULUA Aplikatzekoak diren xedapenak eta neurri orokorrak

11. artikulua.— Sustapena, bultzada eta parte-hartzea

[...]

Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak irisgarriak izan behar dute pertsona ororentzat, eta eskuragarri egonen dira irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpitoluekin edo beste sistema alternatiboetan.

[...]

III. TITULUA Xedapen bereziak

II. KAPITULUA Irisgarritasuna eraikuntzan

1. ATALA

Erabilera publikoko eraikinak

26. artikulua.— Espazioen erreserba

2. Espazio horietan guztietan, orobat, begizta magnetiko bat edo entzumen-desgaitasuna dutenen irisgarritasuna bermatuko duen sistema alternatibo bat bermatuko da, zona batean jarria eta behar bezala seinaleztatua. Zeinu-hizkuntzaren interpreteak hizlariengandik gertu jarriko dira, eta argiztapen berezia izanen dute.

3. ATALA

Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

29. artikulua.— Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

2. Segurtasuneko informazioa pertsona guztiek erraz aurkitzeko moduko toki irisgarri batean egonen da, eta bide emanen du erabiltzaile guztiek ulertzeko, irakurketa errazaren metodologia erabiliz, edo piktograma homologatuak, braillea, zeinu-hizkuntza, seinale akustikoak edo unean-unean informazioa eskuratzeko berme gehien ematen duten sistemak erabiliz.

²⁶⁹ NAOren 120. zenbakian, 2018ko ekainaren 22ko alean argitaratua
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/120/Anuncio-0/

III. KAPITULUA

Irisgarritasuna garraioan

32. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak errepideko garraio publikoan

5. Bidaiarien garraiobide publiko erregularrek, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren edo Toki Administrazioaren eskumenekoak direnek, irisgarritasun unibertsala bermatu beharko dute:

c) Espazio horietan eskaintzen diren erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, bereziki leihatiletan, erabiltzaileentzako informazio- eta komunikazio-sistemak barne. Jendearentzako informazio- eta arreta-guneetan zeinu-hizkuntzen interpreteen eta gida interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, bertan dauden interpreteekin edo teleinterpretazioa erabiliz, bai eta ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak ere, begizta magnetikoak, adibidez, edo aurrerapen teknologikoen ondorioz sortzen diren bestelako laguntza-produktuak.

V. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan, webguneetan eta gailu mugikorretarako aplikazioetan

38. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak komunikazioan

2. Era berean, informazioa eskuratzeko modua erraztu beharko diete desgaitasuna dutenei, eta bermatuko dute interes publikoko testuak eta gehien erabiltzen diren inprimakiak irakurketa errazeko formatuan ematen direla, edo braille sisteman, zeinu-hizkuntzan, letra handituan edo aurrerapen teknologikoen poderioz garatzen diren beste sistema alternatibo batzuetan.

39. artikulua.— Komunikabide sozialak

2. Foru Komunitateko Administrazioak, ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria berezian, telebistako ikus-entzunezko edukien irisgarritasun-baldintzak arautuko ditu, azpтитuluen, autodeskribapenaren eta zeinu-hizkuntzako interpretazioaren bitartezkoak.

3. Ikus-entzunezko komunikabideek, pixkanaka, autodeskribapeneko, azpтитuluetako eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioko sistemak sartzen joan beharko dute beren programazioa irisgarria izan dadin.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna produktu eta zerbitzuetan

42. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak zerbitzu publikoetan

2. Erregelamendu bidez ezarriko dira irisgarritasun-baldintzak jendearen eskuragarri dauden zerbitzuak eskuratu eta erabiltzeko eta haiei buruz ematen den informaziorako; informazioa, betiere, irakurketa errazeko formatua, braille sistema, zeinu-hizkuntza, letra handitua edo sistema alternatiboak erabiliz emanen da.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan

43. artikulua.— Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan eta halako ekitaldi publikoetan irisgarritasun unibertsalerako baldintzak bermatu beharko dira, desgaitasuna duten pertsonak modua izan dezaten jarduera eta ekitaldi horietaz gozatzeko, haiek ulertzeko eta haietan parte hartzeko. Informazio guztia hizkera ulergarrian emanen da, erregelamenduz kasuko jardueraren arabera ezarritakoarekin bat.

X. KAPITULUA

Irisgarritasuna Justizia Administrazioan

49. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak Justizia Administrazioan

2. Era berean, neurriak hartuko dira egoitza judizialak eta beraietako komunikazioa eta informazioa irisgarriak izan daitezen pertsona guztientzat; adibidez, begizta magnetikoak jarritz judizio-aretoetan, edo zeinu-hizkuntzaren interpreteak eta gida interpreteak, presentzialak nahiz urrutiko interpretazioaren bidez, edo braille sistemak eta irakurketa errazeko sistemak erabiliz informazioan eta seinalizazioan, baita haiei lagun egiteko pertsonak ere.

V. TITULUA

Arbitrajea eta bitartekaritza

54. artikulua.— Bitartekaritza

2. Bitartekaritzaren arloko araudiarekin bat, bitartekaritza prozedurek desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasuna bermatu beharko dute, foru-lege honetan eta irisgarritasun unibertsalaren arloan indarrean dagoen araudian aurreikusitakoarekin bat. Bereziki bermatu beharko da inguruneen irisgarritasuna, zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikazioari laguntzeko eskuartearen erabilera, braille sistemarena, ukimen-komunikazioarena edo beste edozein bitarteko edo sistemarena, desgaitasuna duten pertsonen prozesuan osoki eta berdintasunez parte hartzen dutela ziurtatzeko.

6.3.27. 23/2018 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Polizia buruzkoa²⁷⁰

I. TITULUA

Nafarroako poliziak eta haien arteko harremanak

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta jardute-printzipioak

3. artikulua.— Jardute-printzipioak

1. Nafarroako polizietako langileek ondoko jardute-printzipio hauei jarraikiz beteko dituzte beren eginkizunak:

b) Erabateko neutraltasun politiko eta inpartzialtasunez jokatu dute eta, horrenbestez, inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, erlijioa, iritzia, sexua, sexu-orientazioa, hizkuntza, auzotasuna, jaioterria edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela kausa.

II. TITULUA

Nafarroako Foruzaingoa

17. artikulua.— Uniformea, bereizgarriak, egiaztagutunak, agurrak, ohoreak eta sariak

3. Poliziaren uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak une oro bete beharko du Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan euskara erabiltzeari buruzko legeriak ezartzen duena.

III. TITULUA

Nafarroako tokiko poliziak

27. artikulua.— Uniformeak, bereizgarriak, armak eta egiaztagutunak

4. Poliziaren uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak une oro bete beharko du toki-erakunde euskara erabiltzeari buruzko araudian ezarritakoa.

²⁷⁰ NAOren 224. zenbakian, 2018ko azaroaren 20ko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/224/Anuncio-0/

IV. TITULUA

Nafarroako polizietako langileen estatutua

I. KAPITULUA

Sarrera, hautaketa eta lanpostuak betetzea

3. ATALA

Langileen hautaketa

34. artikulua.— Hautaprobak

1. Hautaprobak objektiboak izanen dira, izangaiak ebaluazio-parametroak aurretiaz ezagututa, eta izaera teoriko eta praktikoa izanen dute. Hautaprobetan sartuko dira, gutxienez ere, egoera fisikoari buruzko probak, eskatutako maila akademikoaren araberrako ezagutza-probak, plantilla organikoan plazak duen hizkuntza-eskakizunari buruzko titulazioa aurkezten ez denerako dagokion euskara-mailari buruzko probak, eta proba psikoteknikoak.

35. artikulua.— Betekizunak

3. Nafarroako administrazio publikoek, beren plantilla organikoen bidez, behar diren neurriak hartuko dituzte, sustatzekoak euskaraz jakitea betekizuna edo merezimendua izan dadila lanpostu jakin batzuetan, euskararen erabilera arautzen duen legerian ezarritakoarekin bat.

44. artikulua.— Enpleguak eskuratzeko prozedura

1. Enpleguetan sartzeari buruz foru lege honetan aurreikusitako prozeduren lehiaketa fasean honakoak balioetsiko dira gutxienez ere: Administrazio publikoetan emaniko zerbitzuak, polizia-eginkizunarekin zerikusia duten prestakuntza-, irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduerak, hizkuntzak jakitea, eta, balioespen objektiboko prozedura bat erregelamenduz ezarri bada, betetako lanpostuetako eginkizun-betetzeari buruzko ebaluazioa.

2. Oposizio-lehiaketetako prozeduren oposizio-fasean honakoak sartuko dira, gutxienez ere: baztertzaileak diren proba praktikoa eta ezagutzei buruzkoak egitea, eskatutako maila akademikoaren eta lortu nahi den enpleguaren araberrakoak, eta plantilla organikoan plazak duen hizkuntza-eskakizuneko euskara-mailari buruzko probak, horren frogatze-titulaziorik aurkezten ez denean. Era berean, proba psikotekniko ez-baztertzaileak ere izanen dira, izangaiak lanpostuaren profil profesio grafikoari zenbateraino egokitzen zaizkion neurtzekoak.

4. ATALA

Prestakuntza

46. artikulua.— Prestakuntzaren izaera

3. Nafarroako administrazio publikoek behar diren neurriak hartuko dituzte honakoa sustatzeko: destinoa eremu euskaldunean edo eremu mistoan daukaten edo edukiko duten Nafarroako polizietako langileek euskarazko hizkuntza-prestakuntza izan dezaten, euskararen erabilera Administrazio Publikoan arautzen duen legerian ezarritakoarekin bat.

VIII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

2. ATALA Diziplina-faltak

74. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astunak dira:

12. Arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, jaioterria, auzotasuna edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa egitea ekarri ahal duten jarduketa guztiak.

6.3.28. 1/2019 Foru Legea, urtarrilaren 15ekoa, Nafarroako Eskubide Kulturaleri buruzkoa²⁷¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Eskubide kulturalak

2. Foru-lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, herritarren kultura-eskubide dira, berdin delarik indibidualki ala kolektiboki baliatzen diren:

b) Iritzi askatasuna eta norberak aukeratutako hizkuntzazko adierazpenerako askatasuna izateko eskubidea, ezertan ukatu gabe Nafarroako hizkuntza ofizialen gaineko araudian xedatutakoa.

II. TITULUA Kulturarako irispidea izateko eta bizitza kulturalen parte hartzeko eskubidea

I. KAPITULUA Kulturarako irispidea izateko eskubidea

7. artikulua.— Kulturarako irispide fisikoa

3. Herritarrentzako informazioa eta arreta eskainiko dira euskarari buruzko araudian eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan xedatutakoarekin bat.

III. KAPITULUA Bizitza kulturalen parte hartzea eta erabakiak hartzea

19. artikulua.— Bizitza kulturalen parte hartzea

1. Bizitza kulturalen parte hartzeko eskubideak berekin dakar pertsona orok, berez, beste batzuekin batera edo erkidego bateko kide gisa, libreki esku har dezakeela erkidegoaren bizitza kulturalen, bere kultura-praktikak gauzatu, hautatuko hizkuntza erabili, eta kultura-ezagutzak eta -adierazpideak garatu eta beste batzuekin partekatu.

²⁷¹ NAOren 17. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 25eko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/17/Anuncio-0/

6.3.29. 4/2019 Foru Legea, otsailaren 4koa, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako²⁷²

Lehen artikulua.— Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea aldatzea

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legeari aldaketa hauek egiten zaizkio:²⁷³

Bosgarren xedapen iragankorra

6. Foru-gaikuntza lortzeko eta aipatutako merezimendu lehiaketan betetzen ez diren kontu-hartzaile lanpostuetan sartzeko, foru-lege honek indarra hartu ondoren onesten diren lehenbiziko bi deialdietan, eta ezertan galarazi gabe euskararen balioespen gehigarrirako aplikatzekoa den araudian ezarritakoa, oposizio- eta lehiaketa-faseek ehuneko 70eko eta 30eko balioespen proportzionala izanen dute, hurrenez hurren, eta lehiaketa-faseko gehieneko puntuazioa eskuratzeko modua egon beharko da bai Nafarroako toki-erakundeetako kontu-hartzaile lanpostuetan zerbitzuan emandako 20 urterekin, bai merezimendu horiei beste batzuk gehituta.

²⁷² NAOren 25. zenbakian, 2019ko otsailaren 6ko alean argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/25/Anuncio-2/

²⁷³ Foru-lege honek Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 246. ter artikuluko 1. apartatuaren, 248. artikulua eta 250. artikuluko 2. apartatuaren idazkera aldatu zuen, eta X. titulua gehitu. Jo bedi 6.3.4 atalera.

6.3.30. 5/2019 Foru Legea, otsailaren 7koa, Nafarroako Foru Komunitatean familia gurasobakarrak egiaztatzeari buruzkoa²⁷⁴

III. KAPITULUA

“Familia gurasobakar” titulua aitortzeko eta jaulkitzeko prozedura

16. artikulua.— Dokumentazio orokorra, 3. eta 4. artikuluetan ezarritako familia-egoeraren arabera aurkeztu beharrekoa

1. Dokumentazio orokorra:

a) Eskaera-inprimakia, behar den moduan beteta.

b) Datu pertsonalen egiaztagiria:

I. Nazionalitate espainiarra duten pertsonak: eskatzailearen eta familia-unitateko kide diren 14 urte baino gehiagoko seme-alaben nortasun agiri nazionalaren (NAN) kopia, organo kudeatzaileari hura egiaztatzeko baimena ematen ez zaionean.

II. Atzerritarrak: atzerritarraren identifikazio-zenbakiaren (AIZ) kopia, edo hura kontsultatzeko baimena, edo familia-unitateko kide diren pertsona guztien pasaportearen edo Erregistro Zibileko hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria. Aurkeztutako dokumentu guztiek indarrean egon beharko dute.

Eta gaztelaniaz ez badaude, kopia aurkeztu beharko da, ofizialki homologatua, eta gaztelaniazko itzulpena.

[...]

²⁷⁴ NAOren 36. zenbakian, 2019ko otsailaren 21eko alean argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/36/Anuncio-0/

6.3.31. 9/2019 Foru Legea, martxoaren 4koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea aldatzen duena²⁷⁵

HITZAURREA

[...]

Azkenik, bigarren artikulua bidez, hizkera ez-inklusiboa zuzentzen da Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen izenburuan eta artikuluetan.

[...]

Bigarren artikulua

Hizkera ez-inklusiboaren erabilera zuzentzearen, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legean aipatutako karguei buruzko hitzak eta adierazpenak aldatu egiten dira, izenburukoak, hitzaurrekoak, artikuluen testukoak eta xedapenetakoak, salbu eta hitzaurre horretan Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 30. artikuluko 1. eta 2. apartatuek ezarritakoari dagokionez egiten den aipamena. Legearen euskarazko bertsioaren testuak ez du genero gramatikalari buruzko auziengatiko gatazkarik sortzen; horrenbestez, aldaketak gaztelaniazko bertsioaren testuaren gainekoak soilik izanen dira, jarraian adierazten den ildoan:

Gaztelaniaz honako hauek aipatzen diren tokian, ondoan adierazitakoak esan beharko dira: “Decretos Forales del Presidente” esamoldearen ordez, “Decretos Forales de la Presidenta” edo “Decretos Forales del Presidente”; “su Presidente” esamoldearen ordez, “su Presidenta o Presidente”; “El Presidente” esamoldearen ordez, “La Presidenta o Presidente”; “el Presidente electo” esamoldearen ordez, “la Presidenta electa o el Presidente electo”; “el Presidente” esamoldearen ordez, “la Presidenta o Presidente”; “del Presidente” esamoldearen ordez, “de la Presidenta o Presidente”; “al Presidente” esamoldearen ordez, “a la Presidenta o Presidente”; “del nuevo Presidente” esamoldearen ordez, “de la nueva Presidenta o Presidente”; “los Presidentes” esamoldearen ordez, “las Presidentas o Presidentes”; “Del Presidente” esamoldearen ordez, “De la Presidenta o Presidente”; “Los Presidentes” esamoldearen ordez, “Las Presidentas o Presidentes”.

“Uno o varios Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “una o uno, o varias Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “uno o varios vicepresidentes” esamoldearen ordez, “una o uno, o varias vicepresidentas o vicepresidentes”; “de entre ellos al Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “de entre ellas o ellos a la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “al Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “a la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “el Vicepresidente o los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “la Vicepresidenta o Vicepresidente, o las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “el Vicepresidente o Vicepresidentes”

²⁷⁵ NAOren 51. zenbakian, 2019ko martxoaren 14ko alean argitaratua.

esamoldearen ordez, “la Vicepresidenta o el Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “como Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “como Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “del Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “de la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “El Vicepresidente o los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “La Vicepresidenta o Vicepresidente, o las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “De los Vicepresidentes y Consejeros” esamoldearen ordez, “De las Vicepresidentas o Vicepresidentes y Consejeras y Consejeros”.

“Denominada Oficina del Portavoz del Gobierno de Navarra” esamoldearen ordez, “denominada Oficina de la Portavoz del Gobierno de Navarra u Oficina del Portavoz del Gobierno de Navarra”; “del Portavoz” esamoldearen ordez, “de la Portavoz o el Portavoz”; “el Portavoz” esamoldearen ordez, “la Portavoz o el Portavoz”; “al Portavoz” esamoldearen ordez, “a la Portavoz o al Portavoz”; “un Portavoz” esamoldearen ordez, “una o un Portavoz”; “El portavoz del Gobierno” esamoldearen ordez, “La Portavoz o el Portavoz del Gobierno”.

“El Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “la Consejera Secretaria o el Consejero Secretario”; “del Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “de la Consejera Secretaria o Consejero Secretario”; “Será Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “Será Consejera Secretaria o Consejero Secretario”; “El Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “La Consejera Secretaria o el Consejero Secretario”.

“A uno o varios de los Consejeros” esamoldearen ordez, “a una o a uno, o a varias o varios de las Consejeras o Consejeros”; “todos los Consejeros interesados” esamoldearen ordez, “todas las Consejeras y Consejeros interesadas o interesados”; “un Consejero” esamoldearen ordez, “una Consejera o Consejero”; “Los Consejeros” esamoldearen ordez, “Las Consejeras o Consejeros”; “los Consejeros” esamoldearen ordez, “las Consejeras o Consejeros”; “sobre Consejeros” esamoldearen ordez, “sobre Consejeras o Consejeros”; “como Consejeros” esamoldearen ordez, “como Consejeras o Consejeros”; “el Consejero” esamoldearen ordez, “la Consejera o Consejero”; “al Consejero” esamoldearen ordez, “a la Consejera o Consejero”; “de Consejeros” esamoldearen ordez, “de Consejeras y Consejeros”; “ser Consejero” esamoldearen ordez, “ser Consejera o Consejero”; “de Consejero” esamoldearen ordez, “de Consejera o Consejero”; “del Consejero” esamoldearen ordez, “de la Consejera o Consejero”; “otros Consejeros” esamoldearen ordez, “otras Consejeras o Consejeros”; “otro Consejero” esamoldearen ordez, “otra Consejera o Consejero”; “un nuevo Consejero” esamoldearen ordez, “una nueva Consejera o Consejero”; “de Consejero” esamoldearen ordez, “de Consejera o Consejero”.

Honako esamolde hauekin berdin jokatuko da: “de Director General” esamoldearen ordez, “de Directora General o Director General”; “Directores Generales” esamoldearen ordez, “Directoras Generales o Directores Generales”; “los Secretarios Generales Técnicos” esamoldearen ordez, “las personas titulares de las Secretarías Generales Técnicas”; eta “que sea Secretario” esamoldearen ordez, “que sea Secretaria o Secretario”.

“Los miembros” esamoldearen ordez, “las y los miembros”; “Los miembros” esamoldearen ordez, “Las y los miembros”; “le sustituya” esamoldearen ordez, “la o le sustituya”; “todos sus miembros” esamoldearen ordez, “todas y todos sus miembros”; “tanto ellos” esamoldearen ordez, “tanto ellas y ellos”; “del titular” esamoldearen ordez, “de la o del titular”; “aquél será sustituido” esamoldearen ordez, “dicha persona será sustituida”; “de este último” esamoldearen ordez, “de esta o este”.

último”; “el de más edad” esamoldearen ordez, “la o el de más edad”; “el de menor edad” esamoldearen ordez, “la o el de menor edad”; “estará sujeto” esamoldearen ordez, “estará sujeta o sujeto”; “serán nombrados y cesados” esamoldearen ordez, “se nombrarán y cesarán”; “éste será suplido por uno” esamoldearen ordez, “se suplirá por una o uno”; “por el más antiguo” esamoldearen ordez, “por la o el más antiguo”; “lo imposibilite” esamoldearen ordez, “la o lo imposibilite”; “firmados por el mismo” esamoldearen ordez, “firmados por la misma o el mismo”; “suplirán a aquel” esamoldearen ordez, “suplirán a aquella o a aquél”; “los titulares” esamoldearen ordez, “las y los titulares”; “por él propuestos” esamoldearen ordez, “por ella o por él propuestos”; “ser suplidos” esamoldearen ordez, “ser suplidas o suplidos”; “alto” esamoldearen ordez, “alta o alto”; “la designación de los mismos” esamoldearen ordez, “su designación”; “será nombrado” esamoldearen ordez, “será nombrada o nombrado”; “el cual podrá autorizar” esamoldearen ordez, “quien podrá autorizar”; “serán nombrados y cesados” esamoldearen ordez, “se nombrarán y cesarán”; “más antiguo” esamoldearen ordez, “de mayor antigüedad”; “Parlamentario” esamoldearen ordez, “Parlamentaria o Parlamentario”.

[...]

6.3.32. 11/2019 Foru Legea, martxoaren 11koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari eta foru-sektore publiko instituzionalari buruzkoa²⁷⁶

IV. TITULUA

Foru Administrazio Publikoaren funtzionamendu elektronikoa

69. artikulua.— Nafarroako Gobernuaren web ataria

4. Nafarroako Gobernuaren web ataria gaztelaniaz eta euskaraz egonen da. Era berean, interes orokorrekoa dela jotzen bada, beste hizkuntza batzuetan ere emanen da informazioa.

6. Nafarroako Gobernuaren web atariak genero-ikuspegia txertatuko du bere edukietan, hizkeran eta irudietan.

VI. TITULUA

Administrazio-jarduketaren arau orokorrak herritarrekiko harremanetan

I. KAPITULUA

Pertsonen eskubideak

103. artikulua.— Arreta egokia jasotzeko eskubidea

2. Era berean, Foru Administrazio publikoarekiko harremanetan edozein pertsonak gaztelania nahiz euskara erabiltzeko eskubidea du, euskararen erabilera arautzen duen foru-legerian ezarritakoari jarraikiz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Pertsona, lanpostu edo karguei buruz ari denean foru lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko hitzak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpideen ekonomia hutsagatik jokatzeko dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

²⁷⁶ NAOren 51. zenbakian, 2019ko martxoaren 14ko alean argitaratua.
<https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4299>

6.3.33. 18/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa²⁷⁷

ATARIKOA

[...]

Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legearekin bat, Nafarroako Gobernua derrigortua dago behar diren neurriak hartzera aipatu foru-legean bildutako hizkuntza-eskubideak betetzen direla bermatzeko kirol arloko lanbideen eremuan; bereziki, eskola-adineko kirolaren eremuan.

Hamalagarren xedapen gehigarria.- Hizkuntza-eskubideak

1. Nafarroako Gobernuak behar diren neurriak hartuko ditu hizkuntza-eskubideen erabilera bermatzeko, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako moduan, kirol-lanbideetan aritzean, bereziki eskola-adineko kirol-praktikaren eremuan.
2. Orobat, Nafarroako Gobernuak neurriak hartuko ditu berma dadin Nafarroako berezko hizkuntzetan egin ahal izatea kirol arloko prestakuntza ofizialak.
3. Aipatutako 18/1986 Foru Legearen 1. artikulua 2. apartatua ezarritakoarekin bat, neurri horiek hartu eta aplikatuko dira borondatezkotasun, mailakatze eta begirune printzipioei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoarekin bat.

²⁷⁷ NAOren 71. zenbakian, 2019ko apirilaren 11ko alean argitaratua.
<http://www.lexnavarra.navarra.es/detalle.asp?r=5951448>

6.3.34. 12/2020 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, aparteko kreditua ematekoa, haren bidez Iruñeko Abokatuen Elkargoari zuzeneko dirulaguntza bat emateko, espetxe-zuzenbideari buruzko web orri espezializatuaren finantzabide gisa²⁷⁸

2. artikulua.— Aparteko kredituaren finantzaketa

Aparteko kreditu hori finantzatuko da “Peritu lanak, itzulpenak eta lekukoak” izeneko F20001 F2000 2279 112104 aurrekontu-partidaren kargura, 18.343,40 euroko zenbatekoarekin.

[...]

²⁷⁸ NAOren 148. zenbakian, 2020ko uztailaren leko alean argitaratua.

6.3.35. 13/2021 Foru Legea, ekainaren 30ekoa, Nafarroako Fundazioei buruzkoa²⁷⁹

HITZAURREA

3

[...]

Fundazioen izenari dagokionez, eta euskararen erabileraren gaineko arauak aplikatuz lehenago ere onartu ohi zen arren, berariaz ezartzen da posible dela “Fundazio” hitza nahiz “Fundación” hitza erabiltzea.

[...]

I. TITULUA

Kontzeptua, sorkuntza eta bilakaera juridikoa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Helburuak

1. Fundazioek interes orokorreko helburu hauetako bat edo batzuk izan behar dituzte:

e) Kulturaren sustapena eta zabalkundea; kultur ondarearen defentsa, bai eta hizkuntza-aberastasuna eta -dibertsitatea sustatzea ere.

²⁷⁹ NAOren 165. zenbakian, 2021eko uztailaren 16ko alean argitaratua.

6.4. Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak

6.4.1. Andaluziako Autonomia Erkidegoa

6.4.1.1. 4/1984 Legea, urtarrilaren 9koa, Eskola Kontseiluei buruzkoa²⁸⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Hauek dira Andaluziako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak:

2. Andaluziako identitatearen kontzientzia areagotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak ikertuz, zabalduz eta ezagutuz haien aberastasun eta aniztasun osoan, betiere eskola-zentroak beren ingurune geografiko, sozioekonomiko eta kulturalean erabat integratzeko aukera ematen duten xedapenen arabera, horrela hezkuntza-planetan nagusi den izaera akademizista hautsiz.

²⁸⁰ BOEren 25. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-2420>

6.4.1.2. 3/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Almeriako Unibertsitatea sortzekoa²⁸¹

I. TITULUA

Almeriako Unibertsitatearen sorkuntza eta egitura

3. artikulua.— Ikasketak

Almeriako Unibertsitatea osatzen duten zentroek honako titulu hauek lortzeko irakaskuntzak emango dituzte abiapuntu gisa:

b) Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

²⁸¹ BOEren 202. zenbakian, 1993ko abuztuaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-21881>

6.4.1.3. 5/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Jaengo Unibertsitatea sortzekoa²⁸²

I. TITULUA

Jaengo Unibertsitatearen sorkuntza eta egitura

3. artikulua.— Ikasketak

Jaengo Unibertsitatea osatzen duten zentroek honako titulu hauek lortzeko irakaskuntzak emango dituzte abiapuntu gisa:

b) Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

4. artikulua.— Atxikitako zentroak

Gaur egun Granadako Unibertsitateari atxikita dauden zentro hauek atxikiko zaizkio Jaengo Unibertsitateari: Linaresko “Antonia López Arista” Unibertsitate Eskola eta Ubedako OHoko Irakasleen Unibertsitate Eskola; atxikitako zentro horiek euren araudi espezifikoaren arabera arautzen jarraituko dute euren burua, eta hasieran titulu hauek emateko baimena izango dute:

Ubedako OHoko Irakasleen Unibertsitate Eskola:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

²⁸² BOEren 203. zenbakian, 1993ko abuztuaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-21945>

6.4.1.4. 8/1997 Legea, abenduaren 23koa, zeinaren bidez neurriak onesten baitira tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, kontratazioari, funtzio publikoari eta errentamendu- eta hornidura-fidantzei buruz²⁸³

I. TITULUA

Neurriak, tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, administrazio-kontratazioari eta funtzio publikoari buruz

I. KAPITULUA

Tributu-arloko neurriak

2. ATALA

00.42 tasa sortzea, Andaluziako turismo-gidariaren jardueran aritzeko gaikuntza lortzeko azterketa-eskubideengatik eta egiaztatutuna emateagatik

10. artikulua.— Kuotak

Tarifa honen arabera izango da tasaren zenbatekoa:

a) Azterketa-eskubideengatik:

3. Beste hizkuntza batean gaitzeko matrikula osagarriagatik: 5.000 pezeta.

²⁸³ BOEren 32. zenbakian, 1998ko otsailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-2572>

6.4.1.5. 1/1998 Legea, apirilaren 20koa, Adingabearen Eskubideei eta Arretari buruzkoa²⁸⁴

I. TITULUA Adingabeen eskubideak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Eskubideak babestea

Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute, Autonomia Erkidegoaren eremuan, Konstituzioan, Haurraren Eskubideen Konbentzioan eta Espainiak berronetsitako nazioarteko gainerako akordioetan nahiz gainerako ordenamendu juridikoan aitortuta dituzten eskubide eta askatasun guztiak izango dituztela adingabeek, inolako diskriminaziorik egin gabe jaiotza, nazionalitatea, etnia, sexua, urritasuna edo gaixotasuna, erlijioa, hizkuntza, kultura, iritzia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial dela-eta.

II. KAPITULUA Adingabeen eskubideak sustatzea

7. artikulua.— Informazioa eta publizitatea

5. Adingabeei zuzendutako informazioan eta publizitatean jasotako hizkuntza eta mezuak hartzaileen kolektiboen garapen-mailetara egokitu beharko dira.

9. artikulua.— Integrazioa

2. Andaluziako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek gizarteratzeko laguntza publikoak jaso ahal izango dituzte, batez ere hizkuntza-zailtasunak eta gizarte-usadioen ezagutza gainditzeko.

²⁸⁴ BOEren 150. zenbakian, 1998ko ekainaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-14944>

6.4.1.6. 4/2002 Legea, abenduaren 16koa, Andaluziako Enplegu Zerbitzua sortzekoa²⁸⁵

I. KAPITULUA Izaera eta eskudantziak

2. artikulua.— Antolaketaren eta funtzionamenduaren printzipioak

Andaluziako Enplegu Zerbitzuaren antolaketan eta funtzionamenduan, bai eta haren eskumenak egikaritzean ere, printzipio hauek beteko dira:

a) Aukera-berdintasuna, betiere sexuagatik, arrazagatik, adinagatik, egoera zibilagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, iritziagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik diskriminatzen ez dela bermatuz.

²⁸⁵ BOEren 10. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-707>

6.4.1.7. 10/2002 Legea, abenduaren 21ekoa, lagatako tributuen arloko arauak eta beste neurri tributario, administratibo eta finantzario batzuk onesten dituen²⁸⁶

III. TITULUA Administrazio-neurriak

II. KAPITULUA Andaluziako Juntako enpresen eta beste erakunde batzuen arloko neurriak

58. artikulua.— Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa

1. Aldatu egiten da Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa sortu eta Andaluziako Juntak kudeatutako irrati- eta telebista-zerbitzuak arautzen dituen abenduaren 9ko 8/1987 Legearen 3. artikulua 2. apartatua, eta 3. eta 4. apartatuak gehitzen zaizkio artikulua horri, honela idatzita:

«2. Irrati-difusioko eta telebistako zerbitzu publikoaren zuzeneko kudeaketa Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoaren bidez egingo da; enpresa horri esleitzen zaio, aurreko artikuluan adierazitako printzipioen arabera, zerbitzu publikoaren eginkizuna, hau da, orotariko generoko programa dibertsifikatuak integratzen dituzten irrati- eta telebista-programazio eta -kanal jeneralista eta tematikoen multzo orekatu baten ekoizpena eta emisioa; horren helburua, berriz haxe izango da: Andaluziako herritarren beharrezan demokratiko, sozial eta kulturaleri erantzutea, betiere informazioa, kultura, hezkuntza eta entretenimendua bermatuz.

»Ondorio horietarako, RTVAk eskaintzen dituen programazioek bateragarri egingo dituzte errentagarritasun sozialaren helburua eta efizientzia ekonomikoaren printzipioa, eta honako hauek egin beharko dituzte:

»d) Andaluziako kultura-aniztasuna, Andaluziako hizkerak eta ondare immateriala osatzen duten tradizioak bultzatzea eta zaintzea».

«3. RTVAk egindako irrati- eta telebista-ekoizpen eta -emisioek bete beharko dituzte artikulua honetan hari esleitu eta definitu zaizkion zerbitzu publikoko eginkizunaren ondoriozko betebeharrak, bai edozein euskarri eta kanalek Andaluziako Autonomia Erkidegoari zuzendutako emisioetan, bai haren lurraldetik kanpo ezarritako Andaluziako erkidegoei zuzendutakoetan, eta, bereziki, atzerriko edozein herrialderi zuzendutakoetan, gaztelaniaz hitz egiten duten herrialde amerikarrei arreta berezia eskainiz».

²⁸⁶ BOEren 14. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 16ko alean argitaratua.

6.4.1.8. 9/2003 Legea, azaroaren 6koa, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala sortzekoa²⁸⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Giza komunikazioaren nahasmenduak prebenitzera, eboluzionatzera, tratatzera eta zientifikoki aztertzea bideratutako lanbide-jarduerak tradizio luzea du Espainian, eta nazioartean aitortuta dago; izan ere, jarduera horrek ahazko eta idatzizko hizkuntza eta hitzik gabeko komunikazio-modu guztiak ulertzearekin eta adieraztearekin lotutako eginkizunak biltzen ditu.

Logopeda-lanbidea, mediku-arretari lotua, gor-mutuen hezkuntzari zuzendutako espezializazio gisa hasi zen, eta 1970 inguruan hasi zen diseinatzen, entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak eginez; hala ere, duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik ezagutzen da hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak prebenitzera, ebaluatzaera eta diagnostikatzaera bideratutako jarduera, eta haren ikasketak unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna behin betiko sendotzen eta lortzen du abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, zeinak ezartzen baititu Logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua eta ikasketa-planei dagozkien jarraibide orokorrak. Titulu horren irakaskuntzak Andaluzian ematen dira. Era berean, logopedia lanbide arautu gisa aitortu zen, osasun-sektorean txertatuta, abenduaren 22ko 2073/1995 Errege Dekretuaren bidez.

Laugarren xedapen iragankorra.— Beste profesional batzuen integrazioa

1. Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez bost urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

– Hizkuntza-perturbazioetan eta entzumenean espezializatutako irakaslearen titulua edo hizkuntzako eta entzumeneko tekniketaren espezializatutako irakaslearen titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emana.

– Hizkuntzaren eta entzutearen perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako estatuko edozein unibertsitatek emana.

²⁸⁷ BOEren 301. zenbakian, 2003ko abenduaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-23109>

6.4.1.9. 16/2003 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari buruzkoa²⁸⁸

ZIOEN AZALPENA

I

Andaluziarako Autonomia Estatutuak, abenduaren 30eko 6/1981 Lege Organikoaren bidez onetsiak, 11. artikuluan xedatzen du ezen andaluziarren oinarrizko eskubide, askatasun eta eginbeharrak Konstituzioan ezarritakoak direla, eta gehitzen du Autonomia Erkidegoak Konstituzioan bizi diren gutxiengoekiko errespetua bermatzen duela. Era berean, 12. artikulua, 1. apartatua, ezartzen du ezen Autonomia Erkidegoak baldintzak sustatuko dituela gizabanakoaren eta haren taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen, haien osotasuna eta eragingarritasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko dituela, eta andaluziar guztiek bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturalan eta sozialean parte hartzea erraztuko duela. Aipatutako 12. artikulua 3. apartatua dioenez, horretarako guztirako, Autonomia Erkidegoak bere botereak egikaritzeko ditu, besteak beste, oinarrizko helburu hauei begira: andaluziar guztiak hezkuntza eta kultura mailetara iristea, horiei errealizazio pertsonal eta soziala ahalbidetzeko; andaluziar identitatearen kontzientzia sendotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak, haren aberastasun eta aniztasun osoan, ikertuz, zabalduz eta ezagutuz, eta ondare historiko-artistikoa babestu eta nabarmentzea.

II. TITULUA

Andaluziako liburutegien eta dokumentazio- zentroen sistema

IV. KAPITULUA

Andaluziako Liburutegi Publikoen Sarea

16. artikulua.— Gutxiengoei eta desabantaila-egoeran dauden pertsonen arreta ematea

1. Andaluziako Liburutegi Publikoen Sareko zerbitzuen titularrek eta, oro har, arduradunek edo kudeatzaileek arreta berezia jarri beharko diete desabantaila-egoeran dauden pertsonen, gizarte-taldeen eta geografia-eremuen, kultura- eta informazio-erregistroetarako benetako irispidea izan dezaten.
2. Era berean, informaziora iristeko bidea bermatuko zaie etorkinei, baita gizarteratzeko eta beren jatorrizko hizkuntza eta kultura gordetzeko baliagarri zaizkien informazio eta materialetara iristekoa ere. Gainera, haien hizkuntzan dauden materialak eta bildumak aukera eta eskain daitezen bultzatuko da.

²⁸⁸ BOEren 14. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-887>

6.4.1.10. 18/2003 Legea, abenduaren 29koa, Tributu- eta Administrazio-neurriak onesten dituena²⁸⁹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

IX. kapituluan, gorren integrazioari buruzkoan, pertsona horiek hezkuntza-eremuan integartzeko eta zeinu-hizkuntza ezartzeko neurriak hartzen dira.

[...]

III. TITULUA Administrazio-neurriak

X. KAPITULUA Gorren integrazioaren arloko neurriak

142. artikulua.— Zeinu-hizkuntza ezartzeko aurrekontu-zuzkidura

Andaluziako Juntako sailburutzek, organismo autonomoek eta enpresek beharrezko aurrekontu-jarduketak egingo dituzte zeinu-hizkuntzaren eta gorren integrazioarako gainerako tekniken erabilera arian-arian ezartzeko, beren eginkizunen eta zerbitzuen izaeraren arabera.

²⁸⁹ BOEren 26. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-1739>

6.4.1.11. 15/2005 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Artisautzari buruzkoa²⁹⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Beste alde batetik, Autonomia Estatutuaren 12.3 artikuluko 2. eta 3. apartatuen arabera, Autonomia Erkidegoko botere publikoen oinarritzko helburuak dira Andaluziako identitatearen kontzientzia sendotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak, haren aberastasun eta aldaera osoan, ikertuz, hedatuz eta ezagutuz, bai eta Andaluziako baliabide ekonomiko guztiak aprobetxatzea eta indartzea ere.

[...]

²⁹⁰ BOEren 16. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-759>

6.4.1.12. 2/2007 Lege Organikoa, martxoaren 19koa, Andaluziako Autonomia Estatutua erreformatzekoa²⁹¹

I. TITULUA

Eskubide sozialak, eginbeharrak eta politika publikoak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Autonomia Erkidegoaren oinarrizko helburuak

3. Horretarako, Autonomia Erkidegoak, interes orokorraren alde, bere botereak egikaritzeko oinarrizko helburu hauek izango ditu:

3) Andaluziar identitate eta kontzientzia finkatzea, zelan eta ondare historiko, antropologiko eta linguistikoa ezagutzuz, ikertuz eta zabalduz.

4) Andaluziar hizkuntza-modalitatea haren aldaera guztietan defendatu, sustatu, ikertu eta prestigioatzea.

14. artikulua.— Diskriminazioaren debekua

Diskriminazio oro debekatuta dago titulu honetan jasotako eskubideen egikaritzan, eginbeharren betetzean eta zerbitzuak ematean, bereziki ondoko arrazoiak direla eta egikaritzen dena: sexua, jatorri etniko edo sozialak, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, ezaugarri genetikoak, jaiotza, ondarea, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminazioaren debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

II. KAPITULUA

Eskubideak eta eginbeharrak

21. artikulua.— Hezkuntza

8. Andaluziako hezkuntza-planek gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-balioak sartuko dituzte, eta bai kultura-dibertsitatea, bizitza politiko eta sozialeko eremu guztietan. Andaluziako hezkuntza-sistemak ikasleen gaitasun ekintzailea, eleaniztasuna eta teknologia berrien erabilera sustatuko ditu.

²⁹¹ BOEren 68. zenbakian, 2007ko martxoaren 20ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-5825>

III. KAPITULUA

Politika publikoen printzipio artezkariak

37. artikulua.— Printzipio artezkariak

1. Autonomia Erkidegoko botereek euren politika publikoak zuzenduko dituzte aurreko kapituluan aitortutako eskubideen egikaritza bermatu eta segurtatzera, eta 10. artikuluan ezarritako oinarritzko helburuak lortzera, zelan eta ondoko printzipio artezkariok eraginkortasunez aplikatuz:

5) Desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta haien integrazio sozial eta profesionala, betiere diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioen arabera, eta komunikazioa ahalbidetu eta oztopoak erabat kentzea ahalbidetzen duten hizkeren arabera.

6) Espainiar keinu-hizkuntzaren erabilera eta gorreria duten pertsonak, hizkuntza hori aukeratuz gero, berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten baldintzak ere bai, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egin behar baita.

VIII. TITULUA

Komunikabide sozialak

213. artikulua.— Andaluziar hizkuntza-modalitatea aitortu eta erabiltzea

Ikus-entzunezko komunikabide publikoek sustatuko dute andaluziar hizkuntza-modalitatea aitortu eta erabiltzea haren hizketa guztietan.

**6.4.1.13. 9/2007 Legea, urriaren 22koa,
Andaluziako Juntaren Administrazioari
buruzkoa²⁹²**

IV. TITULUA

**Organoen eta administrazio-jardunaren araubide
juridikoa**

I. KAPITULUA

**Herritarrek administrazio-jardunaren aurrean dituzten
eskubideak**

1. ATALA

Informazio- eta eskaera-eskubideak

80. artikulua.— Informaziorako eskubidea

1. Herritar guztiek dute, oro har, Andaluziako Juntako Administrazioaren zerbitzuei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, eta, bereziki, eragiten dieten gaiei buruzkoa. Erregelamendu bidez zehaztuko da espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazio-zerbitzuak zer bitartekoren bidez emango zaizkien haiek behar dituzten pertsoneri.

²⁹² BOEren 276. zenbakian, 2007ko azaroaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19819>

6.4.1.14. 10/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea babesteari buruzkoa²⁹³

II. TITULUA

Ardoen jatorriaren eta kalitatearen babesa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

11. artikulua.— Babesa

3. Babes-maila jakin baten xede diren izen geografikoak ezin izango dira erabili babes-maila horren betekizunak betetzen ez dituzten ardoak izendatzeko, aurkezteko edo iragartzeko, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo aurretik “mota”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko esamoldeak jarri, ardoaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, ezin izango dira erabili “...n botilatuta”, “Upategia ...n” edo antzeko esapideak, kontsumitzaileak nahasaraz ditzaketanak.

²⁹³ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2490>

**6.4.1.15. 11/2007 Legea, azaroaren 26koa,
zeinaren bidez arautzen baita Andaluzian
analisi genetikoak egiten dituzten pertsonen
eskubideak eta giza DNaren bankuak
babesteko kontseilu genetikoa²⁹⁴**

**II. TITULUA
Análisi genéticoak**

**II. KAPITULUA
Análisi genéticoak osasun-laguntza emateko**

13. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentuaren edukia

1. Baimen informatua idatzizko dokumentu batean emango da, eta bertan jasoko dira, modu laburrean eta pertsona guztientzat ulergarria den hizkuntzan, aurreko artikuluaaren edukia eta, gutxienez, honako hauek:

- a) Baimena ematen duen pertsonaren eta, hala badagokio, ordezkariaren identifikazioa, 6. artikuluan ezarritakoaren arabera.
- b) Aurretiazko informazioa eman eta baimena lortu duen profesional sanitarioaren identifikazioa.
- c) Baimen-emailearen adierazpena, jasotako informazioa behar bezala ulertu duelakoa.
- d) Baimena edozein unetan ezeztatzeko aukera.
- e) Data eta lekua.
- f) Baimena eskatzen duen profesional sanitarioaren eta baimena bere kabuz edo ordezkari bidez ematen duen pertsonaren sinadurak.

²⁹⁴ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2491>

6.4.1.16. 12/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzkoa²⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

I. tituluak, I. kapituluan, ekintzak jasotzen ditu politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzen dela bermatzeko: genero-eraginaren ebaluazioari buruzko txostena, genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak, emakumeen eta gizonen berdintasunerako plan estrategikoa, hizkera ez-sexista eta irudi publikoa eta genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

8. Hizkera sexista deritzo sexua dela eta hizkuntza diskriminaziorako erabiltzeari.

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, Andaluziako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

10. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan bermatu eta sustatzea.

I. TITULUA Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

9. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta irudi publikoa

1. Andaluziako administrazio publikoek hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta berdintasunezko tratamendua bermatuko dituzte beren politikak garatzeko

²⁹⁵ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2492>

erabiltzen dituzten eduki eta irudietan, zuzenean edo pertsonen edo erakundeen bidez sortzen dituzten dokumentu, titulazio akademiko eta euskarri guztietan. Andaluziako Juntak parte hartzen duen argitalpen eta emanaldi guztiek emakumeen tratamendu inklusiboa eta ez-diskriminatzailea bermatuko dute.

2. Andaluziako administrazio publikoetako erakunde instrumentalek, bai eta Andaluziako zuzenbide publikoko korporazioek ere, hizkera ez-sexistara egokituko dute beren izendapen ofiziala, haiei dagozkien arau erregulatzailen esparruan, eta berdintasunezko tratamendua bermatuko dute beren jardueren garapenean erabiltzen dituzten eduki eta irudietan eta zuzenean edo pertsonen edo erakundeen bidez sortzen dituzten dokumentu eta euskarri guztietan.

3. Andaluziako Juntako Administrazioak sustatuko du elkargo profesionalek eta zuzenbide publikoko korporazioek hizkera ez-sexista erabiltzea eta berdintasunezko tratamendua ematea erabiltzen dituzten eduki eta irudietan.

II. KAPITULUA

Andaluziako Juntak genero-berdintasuna sustatzea

11 bis artikulua.— Andaluziako elkargo profesionalen eta zuzenbide publikoko korporazioen zuzendaritza-organoak edo kide anitzeko organoak eta izendapenak

4. Artikulu honetan aipatzen diren erakundeek hizkeraren erabilera ez-sexistara egokitu beharko dute beren izendapena.

II. TITULUA

Genero-berdintasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

16. artikulua.— Curriculum-materialak eta testuliburuak

3. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkidetzan adituak diren pertsonen batzorde bat sortuko du; batzorde horretan Andaluziako Emakumearen Institutuak parte hartuko du, Andaluziako hezkuntza-sistemaren eremuan erabiltzen diren curriculum-materialen eta testuliburuaren hizkuntzaren, irudien eta edukien jarraipena egiteko. Batzorde horrek urteko txostena egingo du, eta Emakumeen Partaidetzarako Andaluziako Kontseiluari igorriko dio, jakinaren gainean egon dadin.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Andaluziako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. azpiatala

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

28. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Andaluziako Juntako Administrazioak bermatuko du hitzarmen kolektiboek:

b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea.

V. KAPITULUA

Emakumeak sustatzeko eta artatzeko politikak

51. artikulua.— Informazioa eta ezagutza

4. Andaluziako Juntako Administrazioak, osorik edo zati batean hark finantzatutako informazio- eta komunikazio-teknologiaren eremuan garatutako proiektuetan, genero-ikuspegia txertatzen dela bermatuko du, eta, bereziki, haien balioak, hizkuntza, irudia eta edukiak sexistak ez direla.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabideak

58. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Komunikabide sozial publikoek genero-ikuspegia zeharka txertatuko dute, hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuko dute, emakumeen eta gizonen irudia estereotipo sexistarik gabe transmititzea bultzatuko dute, eta programazioetako edukiek genero-berdintasunaren printzipioa betetzen dutela zainduko dute.

Era berean, komunikabide sozialek saihestu egingo dute genero-indarkeria justifikatzen, hutsaltzen edo bultzatzen duen eduki, emanaldi edo publizitate sexista oro zabaltzea. Horri dagokionez, hizkera egokia erabiliko dute genero-indarkeriaren biktimek jasandako indarkeria modu kritikoan ikusarazteko erasotzailearen jokabidearekiko, eta haien seme-alaba adingabeak indarkeria horren zuzeneko biktima gisa aurkeztuko dituzte, haien babesa eta informazioaren tratamendua babestuz.

V. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteak

77. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

c) Andaluziako komunikabide sozialetan hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi estereotipatuak transmititzea, emakumeak gizonen mende daudela edo bi sexuen arteko desberdintasunak daudela adierazteko.

6.4.1.17. 13/2007 Legea, azaroaren 26koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta babes integraleko neurriei buruzkoa²⁹⁶

II. TITULUA Biktimak babestu eta artatzea

I. KAPITULUA Genero-indarkeriaren biktimen eskubideak

26. artikulua.— Informaziorako eskubidea

1. Andaluziako administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, honako eskubide hauek bermatu beharko dizkiete genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei:

a) Egoera pertsonalera eta beharrian berezietara egokitutako informazioa, aholkularitza eta arreta jasotzea edozein unetan. Eskubide hori bermatua izango dute desgaitasuna duten emakumeek, beharrezko laguntza-bitartekoen bidez, eta emakume atzerritarrek, interpretearen laguntzaren bidez, hala eskatzen denean.

²⁹⁶ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2493>

6.4.1.18. 14/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ondare Historikoari buruzkoa²⁹⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

Lege hau Andaluziako ondare historikoari aplikatuko zaio; ondare hori osatzen dute kulturaren ondasun material eta immaterial guztiek, baldin eta Andaluzian badaude eta Autonomia Erkidegorako interes artistiko, historiko, arkeologiko, etnologiko, dokumental, bibliografiko, zientifiko edo industrialak erakusten badute, hizkuntza-berezitasunak barne.

²⁹⁷ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean argitaratua.

6.4.1.19. 17/2007 Legea, abenduaren 10ekoa, Andaluziako Hezkuntzari buruzkoa²⁹⁸

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Era berean, hezkuntzaren kalitatea hobetze aldera eta informazioaren gizarteak planteatzen dituen erronkei heltze aldera, azken urteotan eraldaketa garrantzitsu bati ekin zaio, hezkuntza-zentroak modernizatze aldera, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak irakaskuntzan eta horien kudeaketa administratiboan txertatzea erraztuz, eta hizkuntzen ezagutza bultzatuz, epe ertainean Andaluziako gazteak elebidunak izan daitezen. [...]

[...]

IV

[...]

[...] Hala, II. kapitulua Haur Hezkuntzari buruzkoa da, eta bereziki aipatzen du ikaskuntza jakin batzuk goiz hasteko beharrezana, batez ere lehen hurbilketa bat eginez irakurketara eta idazketara, oinarrizko zenbaki-trebetasunetara, atzerriko hizkuntzara eta ingurunearekiko harremanetara.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

5. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honek helburu hauek ditu:

g) Gizartean moldatzeko behar diren gaitasun eta jakintza berriak txertatzea, arreta berezia jarritz hizkuntza-komunikazioan eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran.

²⁹⁸ BOEren 20. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-1184>

I. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Irakasleak

1. ATALA

Irakaskuntzako funtzio publikoa

13. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

12. Hezkuntza Administrazioak, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera, beste herrialde batzuetako irakasleak sartu ahal izango ditu, funtzionarioentzat eskatzen den titulazio berarekin, bai hizkuntzak irakasteko, bai atzerriko hizkuntza batean garatzen diren curriculumeko beste irakasgai batzuk emateko.

13. Era berean, salbuespen gisa, goi-mailako arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa kontratatu ahal izango dira, maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 96. eta 97. artikuluetan aurreikusitako baldintzetan, beste herrialde batzuetako profesionalak, izaera orokorrekarekin ezarritako titulazio-betekizuna nahitaez bete gabe.

4. ATALA

Lanbide-igoera, irakaskuntza-jardueraren aitortza, laguntza eta balioespena

21. artikulua.— Lanbide-pizgarriak eta lizentziak

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak honako hauek arautuko ditu:

b) Ikasketak, lanpostu-trukeak eta atzerriko egonaldiak egiteko lizentziak ematea, betiere hizkuntzak hobetzeko, ikasleak atzerriko hizkuntzetan prestatzearekin lotutako proiektuetan edo planetan parte hartze aldera.

22. artikulua.— Lanbide-igoera

2. Irakasleen lanbide-igoeran, zehazten diren merezimenduen egiaztapena hartuko da kontuan, eta horien artean, gutxienez, honako hauek hartuko dira kontuan: hezkuntza-esperimentazioko, -ikerketako eta -berrikuntzako proiektuetan parte hartzea, proiektu horiek ebaluatu behar direnean; irakasgaia atzerriko hizkuntza batean irakastea; zuzendaritza-eginkizuna egikaritzea; tutoretza-ekintza; ikasleen irakaskuntza eta errendimendua hobetzen inplikitzea; eta irakasle sartu berrien praktika-fasea zuzentzea.

II. TITULUA

Irakaskuntzak

I. KAPITULUA

Curriculumak

38. artikulua.— Derrigorrezko irakaskuntzen oinarrizko gaitasunak

2. Gutxieneko irakaskuntzak osatzen dituzten curriculumaren oinarrizko alderdiak alde batera utzi gabe, zeinak uztailaren 3ko 8/1985 Lege Organikoaren lehenengo xedapen gehigarriaren 2. apartatuaren c) letrak aipatzen dituen, Andaluziako derrigorrezko irakaskuntzen curriculumak oinarrizko gaitasun hauek izango ditu, gutxienez:

a) Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna, hizkuntza ahozko eta idatzizko komunikaziorako tresna gisa erabiltzeari dagokionez, bai gaztelaniaz, bai atzerriko hizkuntzan.

II. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

43. artikulua.— Hastapenak ikaskuntza jakin batzuetan

1. Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak kontuan hartuko du ikaslea atzerriko hizkuntza batean hastea, bereziki azken urtean, bai eta irakurketara, idazketara, oinarrizko zenbaki-trebetasunetara eta ingurunearekiko harremanetara lehen hurbilketa bat egitea ere.

III. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

1. ATALA

Alderdi orokorrak

47. artikulua.— Arlo edo ikasgai instrumentalak

1. Arreta berezia eskainiko zaie oinarrizko irakaskuntza osoan gaztelania, atzerriko hizkuntza eta matematikako arlo edo ikasgai instrumentalei. Ildo horretan, Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako asteko ordutegia arautzean, kontuan hartuko da arlo edo ikasgai horiek lehentasuna dutela gainerakoen aldean, eta hezkuntza-laguntza behar duten ikasleentzako ordutegi-espazio bat sortuko da.

48. artikulua.— Laguntza eta indartze-estrategiak eta neurriak

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak zehazten duen moduan, jarduerak programatuko dira, ikasteko zailtasunak dituzten ikasleentzat, hizkuntza-komunikazioarekin eta arrazoiketa matematikoarekin lotutako gaitasunak indartzeko eta laguntzeko.

2. ATALA Lehen Hezkuntza

53. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak arreta berezia jasoko du hezkuntza-etapa honetan. Horretarako, Hezkuntza Administrazioak, besteak beste, honako neurri hauek bultzatuko ditu:

- a) Atzerriko hizkuntza etapako lehen zikloan sartzea, ordu-arduraldi egokiarekin.
- b) Curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematen laguntzea.
- c) Hirugarren zikloan ikasgela bakoitzeko ikasle-kopurua murriztea, horretarako zehazten denaren arabera.
- d) Atzerriko hizkuntzen alderdi metodologikoak berritzen laguntzea, ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak sartuz.
- e) Etapako hirugarren zikloan atzerriko bigarren hizkuntza ezartzen laguntzea, horretarako zehazten denaren arabera.

3. ATALA Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

58. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

Hezkuntza Administrazioak curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako ezartzen denaren arabera. Era berean, etapako ikasturte guztietan atzerriko bigarren hizkuntza bat eskainiko da.

IV. KAPITULUA Batxilergoa

64. artikulua.— Ikaskuntza autonomorako gaitasuna eta espezializazioa

5. Hezkuntza Administrazioak curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako ezartzen denaren arabera.

67. artikulua.— Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak Europar Batasunean

1. Batxilergoko ikasketak egiten ari diren ikasleek beren ezagutzak atzerriko hizkuntza batean hobetzeko aukera izan dezaten, Europar Batasuneko herrialdeetan egonaldia egitea erraztuko zaie haiei.
2. Familiak neurri hori finantzatzeko egin beharreko ekarpena erregelamendu bidez ezarriko da.

V. KAPITULUA Lanbide Heziketa

69. artikulua.— Curriculum-diseinua

4. Hezkuntza Administrazioak zenbait lanbide-modulu atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako zehazten denaren arabera.

76. artikulua.— Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak Europar Batasunean

1. Hasierako Lanbide Heziketako ikasketak egiten ari diren ikasleek beren ezagutzak atzerriko hizkuntza batean hobetzeko aukera izan dezaten, Europar Batasuneko herrialdeetan egonaldia egitea erraztuko zaie haiei.
2. Familiak neurri hori finantzatzeko egin beharreko ekarpena erregelamendu bidez ezarriko da.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza espezializatuak

101. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen printzipio orokorrak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen xedea hauxe da: ikasleak gaitzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo, eta irakaskuntza horiek maila hauek izango dituzte: oinarritzkoa, ertaina eta aurreratua.
2. Hezkuntza Administrazioak oinarritzko mailari dagozkion irakaskuntzen ezaugarriak eta antolaketa ezarriko ditu.
3. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren I. tituluko VII. kapituluan jasotako ezaugarriak eta antolaketa izango dituzte.

102. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak eskaintzea

1. Hizkuntza-eskola ofizialek ematen dituzten hizkuntza-irakaskuntzak Andaluziako gizartean eleaniztasuna sustatzera bideratuko dira.
2. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak baliozkotze-araubide bat ezarriko du bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailari dagozkion ikasketen artean.
3. Era berean, hizkuntza-eskola ofizialek planak eta programak garatuko dituzte irakasleei hizkuntzetan etengabeko prestakuntza emateko, batez ere beren espezialitateko irakasgaiak atzerriko hizkuntza batean ematen dituztenean, bai eta beste kolektibo profesional batzuei eta, oro har, helduei ere.
4. Hizkuntzen irakaskuntzak modalitate presentzian, erdipresentzian eta urrutikoan eman ahal izango dira. Modalitate erdipresentzialak eta urrutikoak, ahal dela, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiliz egingo dira.

103. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialen betekizunak

Maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 60.1 artikuluan jasotakoarekin bat etorriz, Hezkuntza Administrazioak arautuko ditu hizkuntza-eskola ofizialek bete beharreko betekizunak, betiere, ikasleen eta irakasleen arteko kopuru-erlazioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagozkienez.

X. KAPITULUA

Helduen etengabeko hezkuntza

107. artikulua.— Helduentzako irakaskuntzak eskaintzea

3. Era berean, helduentzako hizkuntza-irakaskuntzen eskaintza bat ezarriko da hizkuntza-eskola ofizialetan.

108. artikulua.— Hezkuntza-planak

Honako prestakuntza-jarduera hauek hartuko dira hezkuntza-plantzat:

c) Prestakuntza informazioaren eta komunikazioaren teknologietan; prestakuntza, atzerriko hizkuntzetan, eta kultura ekintzailea eta enpresa-espirtua sustatzeko prestakuntza.

d) Beste herrialde batzuetako biztanleentzat, Andaluziako kultura-ondarea eta Espainiako kultura eta hizkuntza.

109. artikulua.— Helduen etengabeko hezkuntzako zentro espezifikoak

2. Era berean, helduentzako irakaskuntza espezifikoak eskaini ahal izango dituzte bigarren hezkuntzako institutuek eta hizkuntza-eskola ofizialek.

III. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikoak dituzten ikasleak

1. ATALA

Alderdi orokorrak

113. artikulua.— Ekitate-printzipioak

5. Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikoak dituzten ikasleen eskolatzea printzipio hauen arabera arautuko da: normalizazioa, eskola- eta gizarte-inklusioa, malgutasuna, irakaskuntzaren pertsonalizazioa eta administrazioen arteko koordinazioa. Hezkuntza-erantzun egokia emateko, ikasle horiek eskolatu ahal izango dira orokortzen zailak diren baliabide espezifikoak dituzten zentroetan.

8. Artikulu honen 5. apartatuan aurreikusitakoa betetzeko, ikasle gorak oinarrizko irakaskuntzan eskolatuko dira, ahal dela, baliabide espezifiko gisa espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak edo beste bitarteko tekniko batzuk dituzten zentroetan.

2. ATALA

Giza baliabideak, bitarteko materialak eta laguntzak

116. artikulua.— Hezkuntza-arreta osagarriko irakasleak eta langileak

3. Zentroek hezkuntza-sisteman arreta emateko behar den kualifikazioa duten irakasle eta profesionalak jasoko dituzte, baldin eta programa espezifikoak garatzen badituzte hezkuntza-sisteman berandu sartzearen ondorioz hizkuntza-gabezia larriak edo haien gaitasunetan edo oinarrizko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleentzat, betiere Hezkuntza Administrazioak horretarako ezartzen duenaren arabera.

IV. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

III. KAPITULUA

Gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak

3. ATALA

Zentro publikoetako irakasleen koordinaziorako eta orientaziorako organoak

138. artikulua.— Zikloko eta orientazioko taldeak

3. Era berean, Haur eta Lehen Hezkuntzako zentro publikoek orientazio-talde bat izango dute; talde hori, gutxienez, hauek osatuko dute: hezkuntza-orientazioko taldeko profesional batek, zeina ondorio guztietarako irakasleen klaustroan integratuko baita; eta, hala badagokio, hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleei arreta ematen espezializatutako maisu-maistrek; pedagogia terapeutikoan edo entzumen eta hizkuntzan espezializatutako maisu-maistrek, eta behar bezalako kualifikazioa duten klaustroko beste profesional batzuek. Orientazio-taldeak aholkularitza emango du tutoretza-orientazioko eta ekintzako plana egiteko, zikloko taldeekin elkarlanean arituko da plana garatzeko, batez ere hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoaren prebentzioan eta detekzio goiztiarrean, eta aholkua emango du beharrian horiek behar dituzten ikasleentzako curriculum-egokitzapenak egiteko.

139. artikulua.— Sailak

1. Bigarren hezkuntzako institutuetan eta arte- eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan koordinazio didaktikoko eta orientazioko sailak egongo dira. Erregelamendu bidez, beste sail batzuk ezarri ahal izango dira.

3. Koordinazio didaktikoko sailak ezagutza zientifiko-teknologikoaren, sozial-linguistikokoaren eta artistikoaren arloetan elkartu ahal izango dira, irakaskuntzako zentroaren hezkuntza-proiektuak horretarako ezartzen duenaren arabera. Arloaren koordinazioa horrekin zerikusia duten sailletako buruetako bati dagokio.

VII. TITULUA

Beste administrazio eta erakunde batzuen elkarlana

II. KAPITULUA

Hezkuntza Administrazioaren eta unibertsitateen arteko elkarlana

175. artikulua.— Elkarlana Andaluziako unibertsitateekin

1. Andaluziako Hezkuntza Administrazioa eta unibertsitateak elkarlanean arituko dira hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten alderdietan eta, batez ere, honako hauetan:

g) Irakaskuntza-jarduera elebiduna indartzen.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

1. Honako lege hauek indargabetuta geratzen dira:

f) 239/2007 Dekretua, irailaren 4koa, Andaluzian araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzen antolamendua eta curriculumaz ezartzen dituenaz.

6.4.1.20. 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako titulartasun autonomikoko irrati eta telebistari buruzkoa²⁹⁹

I. TITULUA Printzipio orokorrak

4. artikulua.— Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren printzipio inspiratzaileak eta eginkizuna

1. RTVAren eta haren eskumendeko sozietateen jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

h) Andaluziako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatzea, haien aberastasun eta aldaera osoan.

3. RTVAk bere eskumendeko sozietateen bidez eskaintzen dituen programazioek bateragarri egingo dituzte errentagarritasun sozialaren helburua eta efizientzia ekonomikoaren printzipioa, eta honako hauek bete beharko dituzte:

e) Andaluziako hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera sustatzea haren hizkeretan.

II. TITULUA Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoa (RTVA)

VI. KAPITULUA Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoa ematea

1. ATALA

Irratiko eta telebistako programazioari buruz

29. artikulua.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunerako neurriak

1. RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek entzumen- eta ikus-desgaitasuna duten pertsonen erabateko integrazioa eta garapena bultzatuko dute, programazioetako ikus-entzunezko ekoizpenetara eta eduki eta zerbitzu lotu eta interaktiboetara errazago iristeko neurriak eta utilitateak aktibatuz, programak

²⁹⁹ BOEren 20. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-1185>

zabalduz, gorrentzako azpitoludun eta espainiar zeinu-hizkuntzako sistemekin eta itsuentzako audiodeskripziorako sistemekin batera.

2. RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek ikus-entzunezko programa espezifiko irigarriak ekoitziko dituzte, zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen kolektiboentzat, eta arreta berezia eskainiko diete hurrei, gazteei eta adinekoei.

3. Era berean, Andaluziako ikus-entzunezkoen sektorearen eremuan, RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek sustatuko dute eskuragarri dauden materialen artxibo erkideak eratzea (azpitoluak, espainiar zeinu-hizkuntza eta audiodeskripzioa), eta laguntza aktiboa emango dute utilitate horiei aplikatutako industria-sektore teknologikoa sustatzeko.

Bigarren xedapen gehigarria.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irigarriaren ehunekoak

Lege honen 29. artikuluan ezarritakoa kontuan hartuta, RTVAren eskumendeko telebista-sozietateak eskainitako lurreko telebista digitalaren programazio jeneralista guztiek azpitolu-sistemak sartzeko joera izango dute: ehuneko hamarrek espainiar zeinu-hizkuntzako emanaldi-zerbitzuak jasoko dituzte, eta programazioen ehuneko hamarrek audiodeskripzio-zerbitzuak.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irigarriaren egutegia

1. Lege honen bigarren xedapen gehigarrian ezarritako ehunekoak arian-arian lortuko dira, honako egutegi honen arabera, asteko emanaldiaren denbora osoaren gainean zenbatuta, publizitatearen eta telesalmenta-espazioen denbora kenduta, eta abenduaren 31n:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa
Azpitoluzi oa gorrentzat.	50	55	60	65	70	80	90	100
Espainiar zeinu- hizkuntza.	3	4	5	6	7	8	9	10
Audiodeskr ipzioa.	3	4	5	6	7	8	9	10

6.4.1.21. 1/2009 Legea, otsailaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoan Familia- bitartekaritza arautzen duena³⁰⁰

V. KAPITULUA Zehapen-araubidea

1. ATALA Arau-haustek

31. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldean sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, sorlekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

³⁰⁰ BOEren 80. zenbakian, 2009ko apirilaren 2ko alean argitaratua.
Testu konsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-5491>

6.4.1.22. 5/2010 Legea, ekainaren 11koa, Andaluziako Toki-autonomiari buruzkoa³⁰¹

VI. TITULUA Udal-mugapea

III. KAPITULUA Udalerrien izena eta hiriburutza

107. artikulua.— Izendapena aldatzea

1. Udalerrien izendapenak aldatzeko prozeduretan, honako erregela hauek bete beharko dira:
 - b) Proposatutako izendapena gaztelaniaz izango da, eta bereziki kontuan hartuko da tokiko toponimia historikoa.

³⁰¹ BOEren 122. zenbakian, 2010eko uztailaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11491>

6.4.1.23. 11/2011 Legea, abenduaren 5ekoa, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak Andaluzian arautzen dituen³⁰²

ZIOEN AZALPENA

I

Espainiako Konstituzioak 9.2 artikuluan aldarrikatzen duenez, botere publikoek betebeharra dute inguruabar zehatzak sustatzeko, gizabanakoaren eta berak osatzen dituen taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen; oztopoak kentzekoa, horiek haien osotasuna eragotzi edo zailtzen badute; eta herritar guztien parte-hartzea erraztekoa, bai bizitza politikoan, baita ekonomia-, kultura- eta gizarte-bizitzan ere. Era berean, 49. artikulua ezartzen du, gizarte- eta ekonomia-politikaren printzipio gidari gisa, botere publikoek betebeharra dutela: desgaitasun fisiko, sentsorial eta psikikoa duten pertsonen aurreikuspen-, tratamendu-, errehabilitazio- eta integrazio-politika egitekoa, eta pertsona horiei eurok behar duten arreta espezializatua eman eta haiek bereziki babestekoa, lehenengo tituluak herritar guztiei ematen dizkien eskubideak eduki ditzaten.

II

Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13koak, ezartzen du, “arrazoizko egokitzapenak” egin behar direla honako hauen erabilerarekin lotuta: zeinu-hizkuntza; braillea; komunikatzeko modu, bitarteko eta formatu handigarriak eta alternatiboak, eta desgaitasuna duten pertsonen aukeratzeko gainerako komunikazio-modu, bitarteko eta formatu irisgarri guztiak. Hala, 26.3 artikulua ezartzen duenez, “alde diren estatuak sustatuko dute pertsona desgaituentzako laguntza-teknologiaren eta gailuen irisgarritasuna, ezagutza eta erabilera, betiere gaikuntzaren eta birgaikuntzaren ondorioetarako”, eta Konbentzioaren 30.4 artikulua honako hau jasotzen du: “Pertsona desgaituek eskubidea izango dute, gainerako baldintza berberetan, euren kultura- eta hizkuntza-identitate berezia aitortuak eta babestuak izan daitezen, baita zeinu-hizkuntza eta gorren kultura ere”.

III

Abenduaren 2ko 51/2003 Legearen azken xedapenetako hamabigarrenak Espainiako Gobernuak behartzen zuen espainiar zeinu-hizkuntzak izan beharko zituen ondorioak arautzera, gorrek eta entzumen-desgaitasuna dutenek ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko aukera izan zezaten, bai eta aukeratzeko askatasuna ere, ingurunearekin komunikatzeko erabil zitezkeen bitartekoei zegokienez. Haren ondorioz, urriaren 23ko 27/2007 Legea promulgatu zen, zeinaren bidez Espainiako

³⁰² BOEren 312. zenbakian, 2011ko abenduaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-20375>

zeinu-hizkuntzak aitortu ziren, eta gortasuna, entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu ziren; izan ere, lege horren 3.1. artikuluan xedatzen denez, lege horretan ezarritako arauak “Espainiako lurralde osoan izango dituzte ondorioak, betiere autonomia-erkidegoen eremuan bakoitzari dagokion erregulazioari kalterik egin gabe; edozelan ere, azken xedapenetako lehenengoak aipatu berdintasuna bermatuko da”.

IV

Andaluziarako Autonomia Estatutuak, 10.3.16 artikuluan, Autonomia Erkidegoaren oinarriko helburu gisa ezartzen du desgaitasuna duten pertsonen integrazio soziala, ekonomikoa eta laborala lortzea. Beste alde batetik, 14. artikulua diskriminazio oro debekatzeko du I. tituluan jasotako eskubideak egikaritzean, eginbeharrak betetzean eta zerbitzuak ematean, eta bereziki nabarmentzen du desgaitasunaren ondorioz egikaritzen den diskriminazioa. Hala ere, adierazten du debeku horrek ez duela eragotziko egoera ahulean dauden sektore, talde edo pertsonen onurarako ekintza positiboak egiterik.

Era berean, Estatutuak 24. artikuluan aitortzen du desgaitasuna duten pertsonen eta mendekotasun-egoeran daudenek eskubidea dutela, legeak ezartzen duen moduan, beren garapen pertsonal eta sozialerako beharrezkoak diren berme publikoko laguntza, prestazio eta zerbitzuak eskuratzeko. Eta 37.1 artikuluan 5. eta 6. paragrafoetako politika publikoen printzipio gidarien artean espresuki sartzen dira “desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta gizarteratzea eta lanbidean integratzea, betiere diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioekin bat etorriz, eta hor sartzen dira oztopoak erabat ezabatzea eta komunikazioa ahalbidetuko dieten lengoaien erabilera”, bai eta “gorrek espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea, eta haien berdintasuna lortzea ahalbidetuko duten baldintzak ere; izan ere, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egingo da”.

V

Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko martxoaren 31ko 1/1999 Legearen VII. tituluko V. kapituluak komunikazioaren irisgarritasunari buruzkoa da. Kapitulu horretan ezartzen da ezen administrazio publikoek komunikazioan dauden oztopoak ezabatzea sustatuko dutela, eta, bereziki, eskubidea bermatuko dutela informaziorako, komunikaziorako, kulturarako, hezkuntzarako, osasunerako, lanerako, gizarte-zerbitzuetarako eta aisialdirako. Era berean ezartzen da ezen administrazio publikoek lanbide-heziketa bultzatuko dutela zeinu-hizkuntzaren interpretazioan eta gor-itsutasuna duten pertsonen gida-interpretazioan, eta beren eremuan, interpreteen eta gidari-interpreteen erabilera sustatuko dutela. Eta, azkenik, neurri teknikoaren plan bat egitea jasotzen da Andaluziako administrazio publikoaren mendeko ikus-entzunezko hedabideetan informaziorako eskubidea bermatzeko.

VI

Andaluziako botere publikoak espainiar zeinu-hizkuntza aitortzearen bultzatzaile izan dira, gorren zein entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ordezkari den Andaluziako elkarte-mugimenduaren eskarien berri emanez. Hala, 2003an, irailean, espainiar zeinu-hizkuntza lege aitortzeko lege besteko proposamena onetsi zen; haren bidez, Andaluziako Parlamentuak Gobernu Kontseiluari eskatu zion Espainiako Gobernuari eska ziezaiola espainiar zeinu-hizkuntza aitortzeko eta

Espainiako lurralde osoan hezkuntza-sistema elebiduna ezartzeko (ahozko hizkuntza / zeinu-hizkuntza). Gainera, Gobernu Kontseiluari eskatu zitzaion, besteak beste, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera erraztu zezala hala eskatzen zuten irakaskuntza-zentroetan, sentsibilizazio-kanpainak eta -ekintzak bultzatzen jarrai zezala prestakuntzari eta informazioari buruz, eta komunikazio-oztopoak ken zitzala.

Lege honetan nabarmentzen da entzumen-desgaitasuna duten herritarrek parte hartu dutela hura egiten, betiere haien erakunde ordezkarien bidez; eta parte hartu dute Administrazio autonomikoko sailek, toki-administrazioak, eta gizarte- eta ekonomia-eragileek ere. Lege honek apustu erabakigarria egiten du gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen parte-hartze sozial, ekonomiko eta laboral osoa lortzeko. Hartzaile nagusiak horiek izanik, komunikaziorako irisgarritasunerako zeharkako neurriek Andaluziako gizarte osoari ere eragingo diote. Lege honek urriaren 23ko 27/2007 Legearen aplikazioa bultzatuko du, eta berrikuntza nabarmenak ekarriko ditu, hala nola teleinterpretazioko profesionalen aitortza, gorren erkidegoko garapen-agentearen figura eta gor-itsuentzako bitartekaritza-figura.

VII

Lege honek hiru kapitulu, bost xedapen gehigarri eta azken xedapen bi ditu.

I. kapituluak xedapen orokor hauek jasotzen ditu: legearen xedeari buruzkoak, haren aplikazio-eremuari buruzkoak, arau honetan zehar sortzen diren kontzeptuen definizioari buruzkoak, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubideari buruzkoak; gainera, legearen aplikazioak izango dituen ondorioak arautzen ditu, eta legearen printzipio inspiratzaileak ezartzen ditu.

II. kapituluaren gaia hauxe da: espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikastea eta ezagutzea, bai irakaskuntza arautuan, bai prestakuntza ez-arautuan.

III. kapituluak espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta legearen aplikazio-arlo publiko eta pribatuetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak garatzen ditu, honako eremu hauei dagozkienez: hezkuntza, osasuna, prestakuntza eta enplegua, kultura, turismoa, kirola, aisialdia, eraikuntzak, gizarte-ongizatea, garraioak, administrazio publikoekiko harremanak, parte-hartze politikoa, eta komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea.

Azkenik, legeak bost xedapen gehigarri eta azken xedapen bi ditu: lehenengo xedapen gehigarriak Legearen Jarraipen Batzordearen sorrera jasotzen du; bigarren eta hirugarren xedapenek, berriz, egitura-zuzkiduraren bermea eta berme juridikoa jasotzen ditu, bai eta laguntza teknikoaren eta beste bitarteko batzuen zuzkidura ere; laugarrenak, arbitraje-sistema, eta bosgarrenak, araudi estatala berregitea. Azken xedapen bietan, hurrenez hurren, hauek jasotzen dira: araugintza-garapena eta betearaztea, eta legea indarrean jartzea.

Lege hau oinarritzko baldintza estatalei kalterik egin gabe eman da, eta Andaluziarako Autonomia Estatutuak Autonomia Erkidegoari arlo hauetan ematen dizkion eskumenen arabera: sustapena (45. artikulua), hezkuntza (52. artikulua), unibertsitateak (53. artikulua), ikerketa, garapena eta berrikuntza teknologikoa (54. artikulua), osasuna (55. artikulua), etxebizitza (56. artikulua), toki-araubidea (60. artikulua), gizarte-zerbitzuak (61. artikulua), enplegua (63. artikulua), garraioa eta

komunikazioak (63. artikulua), komunikabide sozialak (69. artikulua), turismoa (71. artikulua), eta kirolak, ikuskizunak eta aisialdiko jarduerak (72. artikulua).

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da Andaluzian espainiar zeinu-hizkuntzaren (aurrerantzean, EZH) errespetua, babesa, irakaskuntza eta erabilera berdintasun-baldintzetan bermatzeko eta gauzatzeko beharrezkoak diren neurriak arautzea, hizkuntza hori askatasunez erabiltzea erabakitzen duten pertsonen hizkuntza den aldetik, bai eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez erabiltzea ere, urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako oinarrizko baldintzen esparruan; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

2. artikulua.— Legearen ondorioak

1. Lege honetan beharrezko neurriak eta bermeak ezartzen dira gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek EZH eta ahozko hizkuntza askatasunez erabili ahal izan ditzaten, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, arlo publiko eta pribatu guztietan, betiere Konstituzioan eta Andaluziarako Autonomia Estatutuan jasotako eskubide eta askatasunen egikaritzea gauzatzeko.

2. EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, lege honen ondorioetarako, irisgarritasunerako eta ez diskriminatzeko oinarrizko baldintzatzat hartzen dira entzumen-desgaitasuna duten eta zeinu-hizkuntzaren edo Andaluziako ahozko hizkuntzaren erabiltzaile diren pertsonentzat, bai informaziorako irispidean, bai komunikazioan, bai telekomunikazioetan, partaidetza-eremu guztietan.

3. EZHren eta ahozko hizkuntzaren errespetua, erabilera, irakaskuntza eta babesa bermatuko dira, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen aukera-berdintasuna sustatzeko.

3. artikulua.— Hartzaileak

Lege honen hartzaileak izango dira gor-itsutasuna duten pertsonak eta gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak, baldin eta arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortu bazaie, bai eta % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa duten pertsona guztiak ere, baldin eta beste desgaitasun batzuk direla eta legean jasotako neurriak behar badituzte, eta ohiko bizilekua Andaluziako edozein udalerritan badute.

4. artikulua.— Aplikazio-eremua

Lege hau ez da ondorengo eremuetan aplikatuko:

- a) Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
- b) Garraioetan.

- c) Administrazio publikoekiko harremanetan.
- d) Justizia Administrazioan.
- e) Parte-hartze politikoan.
- f) Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

5. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) EZH: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza da, eta haren osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen dute; gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabili ohi dute Andaluzian.
- b) Ahozko hizkuntza: Espainiako Konstituzioan ofizialki onartutako aho-entzumenezko hizkuntza da. Lege honen ondorioetarako, Andaluzian, gaztelaniari egiten dio erreferentzia.
- c) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haien erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.
- d) Gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak: entzumen-galera handiagoa edo txikiagoa duten pertsonak dira, arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortu zaienak, beren eguneroko bizitzan informazioan, komunikazioan eta telekomunikazioetan oztopoak dituztenak, edo, horiek gaindituz gero, horiek egiteko bitartekoak eta laguntzak behar dituztenak.
- e) Gor-itsuak: bi zentzumen-gabezia, ikusmenekoa eta entzumenekoa, konbinatzen dira pertsona horietan, eta komunikazio-arazo bakarrak eta beharrezan bereziak sortzen zaizkie, zeinak sortzen baitira modu globalean hautemateko, ezagutzeko, interesatzeko eta ingurunean moldatzeko zailtasunaren ondorioz. Pertsona horietako batzuk erabat gorrak etaitsuak dira, eta beste batzuek entzumen- eta ikusmen-arrastoak dituzte. Beren zentzumen-egoerara moldatutako komunikazio-sistemak erabiltzen dituzte.
- f) EZHren erabiltzailea: komunikatzeko EZH erabiltzen duen pertsona da.
- g) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea: gorra, entzumen-desgaitasuna duena edo gor-itsutasuna duena da, zeinak bere burua ahozko hizkuntzan komunikatzen baitu eta gizarte-ingurunean informazioa eta komunikazioa iristeko ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak behar baititu.
- h) EZHren interpretea: espainiar zeinu-hizkuntzaren informazioa ahozko hizkuntzara eta hizkuntza idatzira, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala, zeinak ziurtatzen baitu hizkuntza hori erabiltzen duten gorren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, entzuleen eta haien gizarte-ingurunearen arteko komunikazioa. Bestalde, EZHren teleinterpretea informazioa urrutitik interpretatzen eta itzultzen duen profesionala da.
- i) EZHren teleinterpretazioa: teleinterprete batek ematen duen zerbitzua da, eta EZHtik ahozko hizkuntzarako informazioa, eta alderantziz, urrutitik interpretatzen eta itzultzen du, bideotefonia publikoa erabiliz (sare finko eta mugikorren bidez) eta beste teknologia batzuk erabiliz, eta hori teleinterpretazio-zentro batean eta nonahi egiten du, ahozko hizkuntza erabiltzen duen pertsona baten eta

telekomunikazio-zerbitzuak irisgarri egiten dituen EZHren beste baten arteko komunikazio-zubi gisa.

j) Gor-itsuen gidari-interpreteta: informazioa EZHtik ahozko hizkuntzara, hizkuntza idatzira eta gor-itsuek erabiltzen dituzten komunikazio-sistema eta bitartekoetara, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala. Gor-itsuen eta haien solaskideen arteko komunikazioa ziurtatzeko, haiek inguruneari buruz behar duten informazio guztia ematen die, bai ingurumariari dagokionez, bai hizkuntzari dagokionez, eta haien parte-hartzea errazten du, baldintza berberetan. Joan-etorrietan gidari gisa jarduten du.

k) Gor-itsuen bitartekaria: EZH eta ahozko hizkuntzaren ordeko komunikazio-sistemak erabiltzen dituen profesionala da, zeinak gor-itsuari laguntzen baitio haren ezaugarri pertsonaletara gehien egokitzen den komunikazio-maila eta sistema garatzen. Gor-itsuaren eta haren ingurunearen arteko lotura egiten du, ingurune harekiko elkarrekintza eta ikaskuntzak bereganatzea sustatuz.

l) Gorren erkidegoaren garapen-agentea: gorren erkidegoari arreta emateko prestakuntza espezifikoa duen profesionala da, betiere gorrek eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonak gizartean parte har dezaten sustatzeko, haien autonomia pertsonala suspertuz.

m) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, ofizialki aitortutako ahozko hizkuntzak eta Espainiako zeinu-hizkuntzak hartuko dira kontuan.

n) Azpтитuluak: ahozko komunikaziorako laguntza-baliabidea da, zeinak ahozko mezua testuan transkribatzen baitu, betiere gorraren, entzumen-desgaitasuna duenaren edo gor-itsuaren informaziorako irispidea bermatuz.

ñ) Audiodeskripzioa: ikus-entzunezko komunikazioari laguntzeko zerbitzua da, alegia, ikus-entzunezko eduki baten ikusmen-zatia ez atzematea konpentsatzeko aplikatutako teknika eta trebetasunen multzoa; horretarako, ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen soinuzko informazio egokia ematen dio, ikusmen-elementu garrantzitsuak itzuliz, azalduz edo kontatuz, betiere eduki hori osotasun harmoniko gisa eta ikusmen-desgaitasunik gabeko pertsona batek hautematen duenarekin ahalik eta hurbilen hautemateko.

o) Arrazoizko doikuntza: ingurune fisikoa, soziala eta jarrerazkoa desgaitasuna duten pertsonen beharrian espezifikoetara egokitzeko neurriak dira, zeinek errazten baitute modu eraginkorrean eta praktikoan, eta neurritz kanpoko zamarik eragin gabe, desgaitasuna duen pertsonaren irisgarritasuna edo parte-hartzea, gainerako herritarren baldintza berberetan. Zama bat neurritsua edo neurritz kanpoko den zehazteko, kontuan hartuko dira: dena delako neurri horren kostuak; neurri hori ezarri ezean desgaitasuna duen pertsonari eragiten zaion diskriminazioa; neurria abiarazi behar duen pertsona, erakunde edo antolakunde jakin horren egitura eta ezaugarriak, eta zer aukera dagoen finantzaketa ofiziala edo beste edozein laguntza lortzeko.

6. artikulua.— EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi, ezagutu eta erabiltzeko eskubidea

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek eskubidea dute EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, lege honetan ezarritako baldintzetan.

Adingabeen edo ezgaituen kasuan, gurasoek edo legezko ordezkariak egikarituko dute eskubide hori.

7. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek ondorengo printzipioak ditu abiaburu:

a) Diskriminaziorik eza: desgaitasuna duen inor ezin izango da modu desberdinean tratatu edo diskriminatu, ez zuzenean, ez zeharka, EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzeko eskubidea edozein eremutan, publikoa zein pribatua izan, egikaritzeagatik ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez.

b) Aukeratzeko askatasuna: gorrek, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek eta, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baldin eta haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, ahozko hizkuntza eta EZH aukeratu ahal izango dituzte.

c) Normalizazioa: gorrek, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek aukera izan behar dute ohiko bizimodua eramateko, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak iritsiz.

d) Irisgarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek eta tresnek, lanabesek eta gailuek ere beharrezko baldintzak bete behar dituzte, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

e) Denentzako diseinua, EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloan: jarduera estrategikoa da, zeinaren bidez jatorritik eta ahal den guztietan sortu eta proiektatzen baitira EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak barne hartzen dituzten inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, gailuak edo lanabesak, Andaluzian pertsona guztiek haiek erabili ahal izan ditzaten.

f) Zeharkakotasuna EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloko politiketan: Andaluziako administrazio publikoek garatzen dituzten jarduketak ez dira soilik plan, programa eta ekintza espezifikoetara mugatuko, zeinak gorrentzat, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonentzat edo gor-itsuentzat pentsatuta egongo baitira soilik, ezpada jarduketa horiek politika publikoen jarduketa-eremu eta -sektoreetako izaera orokorreko politiketan eta ekintza-lerroetan sartu beharko dira, horien erabiltzaileen beharrianak eta eskariak kontuan hartuta.

g) Elkarrizketa zibila: printzipio honen arabera, Andaluzian gorren, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen eta haien familien eta eragile ekonomiko eta sozialen ordezkari diren antolakundeek parte hartzen dute, legeek eta gainerako xedapen arauemaileek ezartzen duten moduan, gorren gaineko jarduketak biltzen dituzten politika ofizialak prestatzen, exekutatzeko, horien jarraipena egiten eta ebaluatzen.

h) Emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna: printzipio horrek badakar sexuan oinarritutako diskriminaziorik ez egitea, ez zuzenean, ez zeharka, ekonomia-, politika-, gizarte-, lan-, kultura- eta hezkuntza-eremuetan, bereziki enpleguari, lanbide-heziketari eta lan-baldintzei dagokienez.

II. KAPITULUA

EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi eta ezagutzea

8. artikulua.— Irakaskuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza Administrazioak behar diren giza baliabideak, baliabide materialak eta teknologikoak izango ditu, indarrean dagoen hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorriz zehazten diren irakaskuntza arautuko zentroetan EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko aukera emateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei. Edozelan ere, zentroen edukiera hartu beharko da kontuan eskola-postuak adjudikatzeko.

2. Hezkuntza Administrazioak, zehazten diren zentroetan, besteak beste, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko ditu, zeinak askatasunez aukeratuko baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude. Horretarako, hezkuntza elebidunaren aukeraren berri emango da, baita eskura dauden beste baliabide batzuen berri ere. Hezkuntza elebidunaren aukera, EZHren erabilera normalizatzeko eta integratzeko, zentro horietan eskolatutako entzuleei zabalduko zaie.

3. Andaluziako Hezkuntza Administrazioak indarra emango die entzumen-desgaitasunari lotutako hezkuntza-beharrizan berezietara egokitutako EZHko material didaktikoak diseinatzeari, lantzeari eta zabaltzeari, betiere entzumen-desgaitasuna duten ikasleek ahozko hizkuntza irits dezaten, laguntza teknikoaren bidez zein komunikazio-sistema handigarrien bidez.

4. Ikasketa-planetan, zehazten diren zentroetan, hautazko irakasgai gisa, ikasle guztientzako EZHren ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, EZHren erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

5. Hezkuntza Administrazio eskudunak, behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko, EZH eta ahozko hizkuntza irakasteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, eta, hala badagokio, III. kapituluan aurreikusitako erabilerarako, egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu, horiek egikaritzeko baldintzei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako eta etengabeko prestakuntza erraztuko du. Horretarako, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko dituzten erakundeak eta haien familien parte-hartzea eta aholkularitza izango da.

6. Hezkuntza Administrazioak prestakuntza-planak eta -programak ezarriko ditu ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuak direnei arreta ematen dieten irakasleentzat, edo etorkizuneko hezkuntza- eta prestakuntza-ekintzetarako EZHn prestatu nahi dutenentzat. Ildo horretan, sustatuko da irakasleen hasierako prestakuntzan EZH sartzea bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan eta hezkuntza-zientzien fakultateetan.

9. artikulua.— Prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Enplegurako prestakuntzan eta prestakuntza ez-arautuan eskumena duten administrazioek elkarlana sustatuko dute gorrekin, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin eta gor-itsutasuna dutenekin, haien familiekin eta sektoreko elkarteekin EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko prestakuntza-ikastaroak egiteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, bai eta material didaktikoak editatuz ere.

2. Andaluziako administrazio publikoek, eragile ekonomiko eta sozialek, zentro laguntzaileek eta gainerako erakundeek komunikaziorako irisgarritasuna erraztuko diete EZHren erabiltzaile izan eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta ahozko hizkuntza erabiltzen dutenen enplegurako prestakuntza-eskaintzetan eta gainerako prestakuntza ez-arautuan; horretarako, giza baliabideak, bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak emango dizkiete, haien beharrianetara egokituta.

3. Administrazio eskudunak lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza indartuko du, baldin eta horiek lotuta badaude EZH edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen diren lanpostuekin.

Abandonuaren arriskuak murrizteko eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek prestakuntza-ibilbide batean aurrera egin dezaten ahalbidetzeko, lanbide-kualifikazioen aitortza eta egiaztapen partzial metagarria bultzatuko da. Horretarako, gaitasun-unitateetan oinarritutako prestakuntza-moduluek osatutako prestakuntza-ekintzak programatzea sustatuko dute organismo eskudunek, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek modulu horiek metatu eta profesionaltasun-ziurtagiri baten bidez kualifikazio osoa egiazta dezaten.

4. Andaluziako administrazio publikoek bultzatuko dute Andaluziako Juntako, haren erakunde instrumentaletako eta toki-erakundeetako enplegatu publikoek EZHko prestakuntza jaso dezaten, batez ere publikoari arreta eta herritarrei arreta ematen dieten lanpostuekin lotutako langileek jasoko dute prestakuntza hori segurtasunaren eta larrialdien arloan.

5. Andaluziako Administrazioak eta Andaluziako eragile sozial eta ekonomikoek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak integratzeko eta normalizatzeko neurri gisa, pertsona horien beharrianen inguruan sentsibilizatuko dute, eta prestakuntza sustatuko dute EZHn eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileran.

III. KAPITULUA

EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko erabiltzea

10 artikulua.— Xedea

1. Andaluziako administrazio publikoek, erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan, honako zerbitzu hauek sustatuko dituzte kapitulu honetan zehazten diren arlo publiko eta pribatuetan: EZH interpretatzeko zerbitzuak; gidari-interpretazio-zerbitzuak; bitartekaritza-zerbitzuak, eta gorren, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonen ahozko komunikaziorako

laguntza-bitartekoak. Jendearen eskura dauden prozedura, ondasun eta zerbitzu guztien informazioa eta zabalkundea modu irisgarrian aurkeztuko dira.

EZHren interpreteen zerbitzuak presentzialak edo urrutikoak izan daitezke, bideotelefoniarren edo beste bitarteko teknologiko batzuen bidez. Gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen zerbitzuak presentzialak izango dira.

2. Botere publikoek, abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendugarapeneko arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte EZHren erabiltzaile diren gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen alde eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez erabiltzen dutenen alde, kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

3. Ondasun eta zerbitzu berriak diseinatzean, garatzean eta jendearen eskura jartzean, edo arrazoizko egokitzapenak ezartzean, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen beharrianak hartuko dira kontuan, eta EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzea erraztuko da.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek EZHko profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

11. artikulua.— Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

Ondasun eta zerbitzu publikoetarako irispidea eremu hauen arabera zehaztuko da:

1. Hezkuntza.

Hezkuntza Administrazioak, zehazten diren zentroetan, EZHren erabiltzaileei erraztuko die hura irakaskuntzako komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzea, bai eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuei hura erabiltzea ere, eta honako neurri hauek hartuko dituzte aukeraberdintasunean hezteko:

a) Unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsutasuna dutenei arreta emateko programa eta ekimen espezifikoak sustatzea, aholkularitza eta laguntza-neurriak emateko, bai ahozko komunikazioan, bai EZHn, desgaitasun-egoeran dauden unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan.

b) Komunikazioaren eta informazioaren teknologia berrien eta komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen erabilera sustatzea, beren gaitasun pertsonalei lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen hezkuntza-arretaren esparruan.

c) Entzumen-desgaitasuna duten ikasleen gurasoei edo legezko tutoreei behar duten informazioa ematea, bai eta behar duten aholkularitza ere, betiere beren seme-alaben hezkuntzan komunikazio-sistema egokiena aukeratu ahal izan dezaten, eskura dituzten baliabideen eta ikasle bakoitzaren egoeraren eta beharrian pertsonalen arabera, betiere ahalik eta esku-hartze goiztiarrena eginez.

d) Indartu egingo da entzumen-desgaitasunari lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen dituzten irakaskuntzako zentroyen hezkuntza-proiektuetan eta programazio didaktikoetan, hala badagokio, EZHren eta komunikazioaren sistema handigarriak edo alternatiboak ezagutzea eta erabiltzea.

e) Irakasleen etengabeko prestakuntza indartuko da, bai ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetan, bai EZHn.

2. Osasuna.

Osasun Administrazioak honako neurri hauek hartuko ditu osasuna aukera-berdintasunean iristeko:

a) Osasun Administrazioako langileen EZHko prestakuntza indartzea.

b) Osasun-zerbitzuetarako nahiz plan, prozesu eta programetarako irisgarritasuna sustatzea, laguntza teknikoak eta beharrezko teknologia sartuz.

3. Prestakuntza eta enplegua.

Arau honek bermatu egiten du entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen aukera-berdintasunerako eskubidearen eraginkortasuna enpleguaren eta okupazioaren eremuan, betiere Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluko 3. atalean ezarritakoari kalterik egin gabe —lege horrek neurriak arautzen ditu laneko tratu-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko arloan—.

Zehazki, EZH arloko prestakuntza sustatuko zaie Andaluziako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, bai eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri arreta emateari buruzko prestakuntza ere, ahozko hizkuntzan edo EZH bidez komunikatzen badira.

Andaluziako Juntako Administrazioak bermatuko du gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek berdintasunez iritsiko dutela enplegu publikoa. Horretarako, hautaprobetan denborak eta bitartekoak egokitzea erraztuko du, giza baliabideak eta baliabide materialak eskura jarrita, hala nola EZHko interpreteak, gidari-interpreteak, teknologia lagunduak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, baldin eta proba horiek egiteko behar badira. Era berean, neurri horiek lanpostuen egokitzapenetan eta prestakuntza-prozesuetan aplikatuko dira.

Andaluziako toki-administrazioek, Andaluziako edozein administrazio publikotako erakunde instrumentalek eta unibertsitate publikoek, era berean, irisgarritasuna bermatuko dute beren sarrera-prozesuetan eta barne-igoerako prozesuetan, aurreko apartatuko neurrien bidez, bai eta lanpostuen egokitzapenetan eta prestakuntza-prozesuetan ere.

4. Kultura, turismoa, kirola eta aisialdia.

Andaluziako administrazio publikoek plan eta programa espezifikoak onestea sustatuko dute; plan eta programa horien bidez, EZHren interpreteen, gidari-interpreteen edo bitartekaritzako profesionalen, bisita gidatuen edo bestelako bitarteko eta teknika egokien bidez, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek iritsi eta erabiliko dituzte kultura-ondasun eta -jarduerak eta kirol-, turismo-, jolas- eta aisialdi-jarduerak, hala nola zinemak, antzokiak, naturagune babestuak, Autonomia Erkidegoaren eskumeneko museoak, monumentuak eta gainerako ondasun kulturalak.

5. Eraikuntzak.

Andaluziako administrazio publikoek eta haien erakunde instrumentalek informazioaren teknologien eta telekomunikazioen aplikazio aurreratua ezarriko dute haiek erabiltzen dituzten eraikin, establezimendu eta instalazioetan, eta teknologia horiek erabilera edo titulartasun pribatuko eraikin, establezimendu eta instalazio publikoetan aplikatzea sustatuko dute, betiere EZHren eta ahozko

komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera bermatzeko. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun-elementutzat hartuko dira espazio publiko urbanizatueta eta eraikinetara (etxebizitzak barne) iristean eta haiek erabiltzean informazio-, komunikazio- eta telekomunikazio-beharrizanetara egokitutako gailuak instalatzea edo hobetzea .

6. Gizarte-ongizatea.

Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten Andaluziako administrazio publikoek beren zerbitzuak entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrizanetara egokitzea sustatuko dute. Horretarako, berariaz sustatuko da gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako langileen EZHko prestakuntza, eta desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileena, eta mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileena.

12. artikulua.— Garraioak

1. Garraio publikoko geltokietan (lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan), Andaluziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, EZHren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzuak ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

2. Garraioeko eskubide eta eginbeharrei, funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, ahal den guztietan, EZHz eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere egitea sustatuko da.

3. Aurreko paragrafoetan aipatutako neurriak azaroaren 23ko 1544/2007 Errege Dekretuaren IX. eranskinen 11.1 apartatuan aurreikusitako irisgarritasun-planen gutxienezko edukian txertatuko dira; izan ere, azaroaren 23ko 1544/2007 Errege Dekretuak irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzak arautzen ditu desgaitasuna duten pertsonen garraio-moduak iristeko eta erabiltzeko.

13. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Andaluziako Juntako Administrazioak, haren erakunde instrumentalek, toki-administrazioek eta unibertsitateek arreta egokia eskainiko dute; EZHren erabilera eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez egiten den ahozko hizkuntzaren erabilera errespetatuko dute; langileak prestatuko dituzte; EZHko interprete-zerbitzuen, gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen argiztapen-baldintza egokiak jarriko dituzte, bai eta haien beharrezkoak diren denborak eta seinaleztapena, eta ahozko komunikaziorako behar diren laguntza-bitartekoak ere.

2. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasuna sustatuko da Andaluziako administrazio publikoen telefono bidezko arreta-zerbitzuetan.

3. Langileek zuzenean artatzen ez dituzten informazio-guneak informazio osagarriko sistema irisgarriez hornitzea erraztuko da, hala nola informazioa EZHn transmititzen duten ikus-entzunezko sistemez eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoez, nola diren ikus-entzunezko sistemen azpigituluak.

14. artikulua.— Justizia Administrazioa

Andaluziako Juntako Administrazioak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak eta giza bitartekoak hornitzeko eskumena duen sailaren bitartez, baldintza egokiak sustatuko ditu EZHren interpreteen, gidari-interpreteen eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak xedatzeko, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek komunikazioa irisgarri izan dezaten ordena jurisdikzional guztietako prozesu judizialetan eta estrajudizialetan, zeinetan pertsona haiek esku hartzen duten, betiere arlo bakoitzean indarrean dauden lege prozesuetan xedatutakoa aplikatuz.

15. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Urriaren 23ko 27/2007 Legearen 13. eta 22. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorritik, botere publikoek, alderdi politikoek eta eragile ekonomiko eta sozialek erraztasunak emango dituzte informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez emititzen diren programak erabat irisgarriak izan daitezen, hauteskunde-legeriaren eta legeria sindikalaren arabera, gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat edo gor-itsutasuna dutenentzat, eta irisgarritasun hori lortuko da, bai EHLn emitituz edo banatuz, bai zuzenean azpigitulaturik.

2. Andaluziako Parlamentuak eta toki-erakundeek EZHren interpretazioa sustatuko dute, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpigituluak egotea eta erabiltzea ere, izaera publikoko osoko bileretan eta hala erabakitzen den interes orokorreko beste edozein bileretan, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek parte hartzen badute eta alde zuzenetik hala eskatzen badute.

16. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Andaluziako administrazio publikoek beharrezko neurriak bermatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorritik, irisgarri izan daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, zeinek EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten.

2. Andaluziako administrazio publikoek telekomunikazioetarako irisgarritasuna sustatuko dute, eta, horretarako, EZH, azpigituluak eta, beharrezkoa izanez gero, audiodeskripzioa txertatuko dituzte pixkanaka, bai eta informazioa iristeko sistemak ere, titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko atari eta orrietan, bai eta jendeari oro har garrantzi ekonomiko berezia duten zerbitzuak ematen dizkieten enpresetan ere, baldin eta enpresa horiek abenduaren 28ko 56/2007 Legearen 2. artikuluan ezarritako betebeharraren mende badaude; izan ere, lege hori Informazioaren Gizartea bultzatzeko Neurriei buruzkoa da. Txertatze horrek kalitate-estandar normalizatuak beteko ditu, eta, bereziki, ematen diren zerbitzu irisgarriei buruzko informazioari eragingo dio.

3. Andaluziako administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, desgaitasuna duten pertsonentzako irisgarritasun-estandarren bultzada, garapena eta aplikazioa, eta denentzako diseinua sustatuko dute, informazioaren gizartearen teknologia berrietan oinarritutako elementu eta prozesu guztietan.

Ikus-entzunezko euskarrien garapena sustatuko da, hala nola EZH, azpigituluak eta audiodeskripzioa barne hartzen dituzten material didaktikoen eta zabalkunde- eta informazio-materialen garapena, informazioaren eta ezagutzaren gizartean irispidea eta irisgarritasuna errazteko.

4. Andaluziako administrazio publikoek eta beste erakunde publiko zein pribatuek antolatutako edo diruz lagundutako kongresu, jardunaldi, sinposio, mintegi eta bestelako ekitaldietan, zeinetan gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsutasuna dutenak dauden edo parte hartzen duten, horien irisgarritasuna erraztuko da; horretarako, EZHren interpreteen edota gidari-interpreteen zerbitzuak emango dira, edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliko dira, interesdunek alde aurretik eskatzen dutenean. Era berean, espazio egokiak eta irisgarriak gordeko dira pertsona horientzat, eta baldintza tekniko egokiak bermatuko dira interpretazioko eta gida-interpretazioko lanpostuak betetzeko.

5. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsutasuna dutenei hurbiltzeko, haien prestakuntza sustatuko da teknologia horiek erabiltzeko.

17. artikulua.— Ikerketa

1. Andaluziako Juntako Administrazioak EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen ikerketa bultzatuko du, eta haren lankide izango dira Andaluziako unibertsitate publikoak; gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen, gor-itsuen eta haien familien ordezkari diren erakundeak; eragile ekonomiko eta sozialak, eta ikerketan diharduten beste erakunde batzuk.

2. Era berean, ikerketa sustatuko du gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen berrikuntza pedagogikoari buruz, eta haien hezkuntza elebidunaren garapenari eta jarraipenari buruz.

3. Andaluziako Juntako Administrazioak EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen aplikazioari buruzko ikerketa sustatuko du partaidetza-eremu guztietan, hala nola hezkuntzan, enpleguan, kulturen, teknologia berrietan, informazioaren eta ezagutzaren gizartean, gizarte-ongizatean, osasunean eta eraikuntzan, besteak beste. Horretarako, EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten pertsona desgaituen iritzia jasoko du, haien ordezkaritza-erakundeen eta familien bitartez, bai eta eragile ekonomiko eta sozialen bitartez ere.

4. Andaluzian proiektu teknologikoak garatzean, horien produktu, ondasun eta zerbitzu berriek EZH edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak barne hartzen badituzte, kontuan hartuko da desgaitasuna duten pertsonak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeen parte-hartzea.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen Jarraipen Batzorde Berezia

Desgaitasuna duten pertsonak gizarteratzeko eskumena duen sailaren agindu baten bidez, jarraipen-batzorde berezi bat sortuko da Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko Andaluziako Kontseiluaren barruan; batzorde horretan ordezkaritza izango dute: gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen edo gor-itsuen antolakundeek eta haien familiak; toki-administrazioaren ordezkariak, eta eragile ekonomiko eta sozialek; gainera, batzorde horren helburua haxe izango da: lege honetan jasotako neurriak bultzatzea eta haiek betetzen direla zaintzea, eta, horretarako, neurri egokiak proposatuko dituzte haiek eraginkortasun osoa izan dezaten.

Batzorde horren osaeran, emakumeen eta gizonen ordezkaritza orekatua errespetatuko da.

Bigarren xedapen gehigarria.— Egiturazko zuzkiduraren bermeak

Andaluziako botere publikoek behar diren giza baliabideak, baliabide teknikoak eta ekonomikoak sustatuko dituzte lege honen xede diren ekintza positiboko neurriak exekutatzeko, bai eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen arloko politika publikoen zeharkakotasuna garatzeko ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Laguntza teknikoak eta beste bitarteko batzuk

Andaluziako Administrazioak, bere eskumenen eremuan, bere aurrekontu-baliabideen barruan, finantzaketa emango die pertsoneri eta erakundeei, laguntza-produktuak eta bitarteko teknikoak eskura ditzaten, eta giza baliabideak ipiniko ditu, desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako irisgarritasuna errazteko Andaluziako EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileen artean.

Andaluziako erakundeek laguntzak jaso ahal izango dituzte laguntza-produktu, bitarteko tekniko eta giza baliabide horietarako; laguntzok, berriz, helburu hau izango dute: neurriak egokitzea, baldin eta horien arazoia bada komunikaziorako irisgarritasunaren arloan arazoizko egokitzapenak egitea, betiere, EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileak izanik, desgaitasuna duten pertsonen lanpostua iritsi, euren burua prestatu eta lanpostuan gora egin dezaten. Neurri horien onuradun izan daitezke: Andaluziako administrazio publikoak; gorren eta haien familien ordezkari diren erakundeak; enpresa pribatuak; irabazi-asmorik gabeko erakundeak, eta eragile ekonomiko eta sozialak.

Laugarren xedapen gehigarria.— Arbitraje-sistema

Arbitraje-sistemaren aplikazio eraginkorra honen mende geratzen da: Andaluziako Autonomia Erkidegoko aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren arbitraje-batzordea eratu eta abiaraztearen mende, araudi estatalean xedatutakoaren arabera.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Araudi estatala errepikatzea

4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 15. eta 16. artikuluek, neurri batean, Espainiako Konstituzioaren 149.1.1 artikulua babesean Estatuak emandako arauak errepikatzen dituzte, zeinak urriaren 23ko 27/2007 Legean jasota dauden; izan ere, lege horren bitartez Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dira, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dira.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Arau-garapena eta exekuzioa

1. Baimena ematen zaio Andaluziako Juntako Gobernu Kontseiluari lege honetan aurreikusitakoa arauz garatzeko eta exekutatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak eman ditzan, urriaren 23ko 27/2007 Legearen azken xedapenetako bosgarrenean ezarritako epeen arabera. Lege honen erregelamenduz garatuko da Andaluziarako Autonomia Estatutuaren 112. eta 119.3 artikuluetan eta Andaluziako Autonomia Erkidegoko Gobernuari buruzko urriaren 24ko 6/2006 Legearen 44. artikuluan xedatutakoaren arabera.

2. Era berean, Gobernu Kontseiluak erregelamendu bat egingo du berariaz, Andaluzian irisgarritasunari eta komunikazio-oztopoak ezabatzeari buruzko arau teknikoak onesteko.

Aurreko paragrafoan aipatzen den erregelamendu-garapena gehienez ere hiru urteko epean egin beharko da.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Andaluziako Juntaren Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

6.4.1.24. 13/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Turismoari buruzkoa³⁰³

III. TITULUA

Turismo-baliabideen plangintza eta antolamendua

II. KAPITULUA

Turismo-baliabideak antolatzea

1. ATALA

Tresna eta programa turistikoak

16. artikulua.— Turismo espezifikoen programak

1. Turismoaren arloan eskumena duen sailak, eragindako administrazioei entzun ondoren eta Andaluziako Turismo Kontseiluari entzun ondoren, programak egin eta onetsi ahal izango ditu sektore espezifikoak garatu, mantendu eta hobeto aprobetxatzeko. Sektore espezifiko horiek Turismoaren Plan Orokorrean jaso ahal izango dira, hala nola: eguzki- eta hondartza-turismoa; kultura-turismoa; bilera-, landa- eta natura-turismoa; golf-turismoa; jarduera osasungarriak eta edertasuna; nautika-turismoa; hizkuntza-turismoa; zaldi-turismoa eta gurutzaldi-turismoa, edo onesten diren turismoaren plan orokorretan zehaztu daitezkeen beste batzuk.

V. TITULUA

Turismo-eskaintza antolatzea

I. KAPITULUA

Zerbitzu, jarduera eta establezimendu turistikoak

1. ATALA

Turismo-zerbitzuak eta turismo-eremuan eragina duten jarduerak

29. artikulua.— Turismo-eremuan eragina duten jarduerak

Turismo-eremuan eragina duten jardueratzat hartuko dira honako hauek:

f) Atzerritarrek gaztelania jakitearekin lotutako jarduerak, bai eta Andaluzian kultura-turismoa eta flamenkoa indartzeko zerbitzuak ematea ere.

31. artikulua.— Turismo-zerbitzuen ezaugarri bereizgarriak eta publizitatea

Publizitate, iragarki, dokumentazio, korrespondentzia eta prezio-tarifa guztietan, bai eta erregelamendu bidez garatutako turismo-zerbitzuen fakturretan ere, haien

³⁰³ BOEren 17. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 20ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-876>

administrazio-sailkapenaren berezko elementuak agerrarazi beharko dira, irakurtzeko eta ulertzeko moduan, sailkapen hori egiaztatzen duten ikurrekin, zeinak erregelamendu bidez zehazten diren; gainera, emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, plurala eta estereotipatu gabea errespetatuko da, bai eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

32. artikulua.— Turismo-zerbitzuen prezioak

3. Prezioen tarifek, bai eta benetan emandako edo kontratatutako turismo-zerbitzuei dagozkien fakturek ere, kontzeptuen arabera banakatuta eta, gutxienez, gaztelaniaz idatzita egon beharko dute.

VI. TITULUA

Sustapena, kalitatea eta berrikuntza

I. KAPITULUA

Andaluziako Juntako Turismo Administrazioaren turismo-baliabideak sustatzea

56. artikulua.— Jarduteko printzipioak

4. Turismo arloan eskumena duen sailak sustapen-kanpainak programatu eta exekutatu dituzten Andaluziaren kalitate-irudia turismo-helmuga gisa sustatzeko eta mantentzeko. Kalitate-irudi hori sustatzean, Andaluziako turismo-helmugan aniztasuna integratu beharko da, eta emakumeen eta gizonen irudia sexuen arteko berdintasunean oinarritzen dela bermatu beharko da, baita hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

6.4.1.25. 16/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Osasun Publikoari buruzkoa³⁰⁴

V. TITULUA Baliabideak osasun publikorako

II. KAPITULUA Osasun publikoko profesionalak

87. artikulua.— Profesionalak eta osasun publikoa

2. Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute beren profesionalek eta talde teknikoek osasun publikoko ekintzak garatzen dituztela, honako portaera-jarraibide hauen arabera:

c) Taldean lan egitea diziplinarteko lanketa garatzeko, eta hizkerak, espazioak, antolakundeak eta ikuspuntu desberdinak eta osagarriak partekatzeke.

³⁰⁴ BOEren 17. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-879>

6.4.1.26. 1/2014 Legea, ekainaren 24koa, Andaluziako Gardentasun Publikoari buruzkoa³⁰⁵

II. TITULUA Publizitate aktiboa

9. artikulua.— Arau orokorrak

6. Publizitate aktibotzat hartzen den informazioa idaztean, arreta berezia eskainiko zaio Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legean aurreikusitakoari, hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari dagokionez.

³⁰⁵ BOEren 172. zenbakian, 2014ko uztailaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-7534>

6.4.1.27. 3/2016 Legea, ekainaren 9koa, etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen kontratazioan kontsumitzaile eta erabiltzaileek dituzten eskubideak babestekoa³⁰⁶

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

“Azalpen egoki”en kontzeptua informazio hutsetik harago doan mekanismo gisa hartzen da, eta bera aurreikusita dago Estatuko hipoteka-kontratazioaren gardentasunari buruzko arauetan, eta, beraz, kontzeptu hori nahitaezko informazio-dokumentuak ulertzeko zailtasuna gainditzera bideratuta dago, zeren dokumentu horien konplexutasuna eratortzen baita finantza-produktu horietatik eta produktu horiek garatzen diren sektorearen berezko hizkuntzatik.

[...]

Azken xedapenetako laugarrena.— Hizkera ez-sexista

Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legearen 4.10 eta 9. artikuluen arabera, abenduaren 17ko 13/2003 Legean, Andaluziako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsa eta Babesari buruzkoan, eta Autonomia Erkidegoak kontsumo-arloan emandako erregelamendu-mailako araudian, “kontsumitzaileei eta erabiltzaile”ei buruzkoan, jasotako titulua eta aipamenak “pertsona kontsumitzaileei eta erabiltzaile”ei egindakotzat joko dira.

Arau horietan agertzen diren gainerako terminoak ere egintzat joko dira, eta hizkera ez-sexistara egokituko dira, baldin eta erreferentzia horiek egokitzeko modukoak badira.

³⁰⁶ BOEren 157. zenbakian, 2016ko ekainaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6309>

6.4.1.28. 9/2016 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa³⁰⁷

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Sistema martxan jarri zenetik, beste arau batzuk eman dira babestu beharreko biztanleria-sektore edo -taldeei arreta emateko, legean jasotako aurreikuspenak garatzeko eta herritarren eskaria taxutu duten eta sortzen joan diren beharrizan berrien arabera aurrera egiteko. Ildo horretan, eta prestazioen aitortza eta gozamina arautzeaz arduratzen diren beste xedapen batzuk ahaztu gabe, Andaluzian ondoz ondo onetsi ziren [...] abenduaren 5eko 11/2011 Legea, zeinaren bidez Andaluzian arautzen baitira espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak. [...]

[...]

I. TITULUA

Herritarrak eta gizarte-zerbitzuen sistema publikoa

I. KAPITULUA

Eskubideak eta betebeharrak

10. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek bermatuta izango dute eskubide hauek egikaritzea:

e) Behar adina informazio izatea, egiazkoa eta erraz ulertzeko modukoa, eta, idatziz eskatzen badute, beren egoeraren balioespenari buruzkoa eta proposatutako esku-hartzei buruzkoa, eta eskura dituzten gizarte-zerbitzuei buruzkoa; hori ez ezik, beren espediente indibidualerako irispidea izatea ere, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera, batez ere haien datuak babestuak izateko beste pertsona batzuen aurrean, azken hauen datuak espedientean agertzen direnean. Eta, hala badagokio, haiei zuzendutako informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta euskarriak izateko eskubidea, bai hizkuntzarekin zailtasunak dituztelako, bai desgaitasunen bat dutelako. Edozelan ere, desgaitasuna duten pertsonentzako informazioa eta haien baimena azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuaren 6. artikuluan ezarritakoa betez emango dira; izan ere, legegintzako errege dekretu horrek Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onetsi zuen.

³⁰⁷ BOEren 18. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-657>

g) Beren beharrizanen ebaluazioa edo diagnostikoa egin dadin; ebaluazio hori idatziz eta hizkera argi eta ulergarrian izan dadin; gizartean esku hartzeko proiektu bat izan dadin, eta hura egiten parte hartzeko, betiere hori guztia legez ezarritako epeen barruan.

VIII. KAPITULUA

Gizarte-zerbitzuetako profesionalak

59. artikulua.— Profesionalak eta gizarte-zerbitzuak

4. Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute beren profesionalek beren jarduera garatzen dutela, okupazioari buruzko kontsiderazio hauen arabera:

b) Taldean lan egitea, diziplinarteko esku-hartzea garatzeko, eta hizkuntzak, espazioak, antolaketak eta ikuspuntu desberdin eta osagarriak partekatzeko, betiere Andaluziako pertsonen beharrizanei eta erronka sozialei erantzun integralak emate aldera.

6.4.1.29. 2/2017 Legea, martxoaren 28koa, Andaluziako Memoria Historiko eta Demokratikoari buruzkoa³⁰⁸

V. TITULUA

Jarduketa eta antolaketa administratiboa

III. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetza eta elkarlana

48. artikulua.— Hedabide publikoen lankidetza

Andaluziako komunikabide publikoen bidez, indarra emango zaio Andaluziako memoria demokratikoa ezagutzeari, bide hauek erabiliz: eztabaidarako, dokumentaletarako eta fikziorako dibulgazio-programak eginez, eta gaiarekin zerikusia duten jardueren informazioa emanez. Erregelamendu bidez estilo-eskuliburu bat onetsiko da memoria demokratikoaren arloko hizkerari eta informazioaren tratamenduari buruz.

³⁰⁸ BOEren 95. zenbakian, 2017ko apirilaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-4348>

6.4.1.30. 4/2017 Legea, irailaren 25ekoa, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa³⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Botere publikoek desgaitasuna duten pertsonen arreta espezifikoa ematea gure ordenamendu juridikoaren arau nagusietan jasotzen den betebeharra da. [...] Andaluziarako Autonomia Estatutuak, [...] 37.1 artikuluko 5. eta 6. zenbakietan, politika publikoak gidatu behar dituzten printzipio gidariei buruzkoetan, aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak jasotzen ditu, bai eta espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera ere, [...]

[...]

Azkenik, abenduaren 5eko 11/2011 Legeak neurri espezifikoa jasotzen ditu arreta bermatzeko entzumen-mugak dituzten pertsonen aniztasunarentzat; izan ere, lege horrek Andaluzian arautzen ditu espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak. Horrela, urriaren 23ko 27/2007 Legean aurreikusitako aginduak zabaltzen ditu; izan ere, lege horren bidez, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dira, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dira.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, hona hemen definizio batzuk:

n) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzako produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko gailu multimedialak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

7. artikulua.— Espainiar zeinu-hizkuntza, braillea eta ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

1. Abenduaren 5eko 11/2011 Legeak eta aplikagarri den irisgarritasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko araudiak arautuko dute zelan erabili eta ikasiko

³⁰⁹ BOEren 250. zenbakian, 2017ko urriaren 17ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11910>

dituzten gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, hargatik eragotzi gabe lege honetan ezarritakoa.

XI. TITULUA

Komunikabide sozialak eta publizitatea

68. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna

Desgaitasuna duten pertsonak informaziorako eta komunikaziorako dituzten eskubideak bermatze aldera, botere publikoek sustatuko dute jarduera Andaluzian garatzen duten ikus-entzunezko komunikabideek betetzen dituztela araudi sektorialean ikus-entzunezko komunikaziorako aurreikusten diren irisgarritasun unibertsaleko baldintzak. Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori legeria espezifikoren arabera arautuko da.

6.4.1.31. 7/2017 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Herritarren Partaidetzari buruzkoa³¹⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Oinarrizko printzipioak

Lege hau interpretatzean eta aplikatzean, honako oinarrizko printzipio hauek hartuko dira kontuan:

i) Irisgarritasuna, diskriminazio teknologikorik eza, eta bitartekoen eta hizkeren egokitzapena; izan ere, parte hartzeko gaitutako bideek eta bitartekoek ez dute bazterketa-faktore izan behar biztanleriaren sektore jakin batzuentzat.

IV. TITULUA Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak

58. artikulua.— Irisgarritasunerako neurriak

Andaluziako Juntako Administrazioak irisgarritasun fisiko, sentsozial eta kognitiboko neurriak, eta bitartekoak eta hizkerak desgaitasunetara egokitzeak txertatuko ditu partaidetza-prozesuetan, betiere irisgarritasunaren arloan dagoen araudia betez eta erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

³¹⁰ BOEren 33. zenbakian, 2018ko otsailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-1548>

6.4.1.32. 8/2017 Legea, abenduaren 28koa, Andaluzian LGTBI pertsonen eta haien senideen eskubideak, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzeari buruzkoa³¹¹

II. TITULUA LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra sustatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA Osasunaren eremua

30. artikulua.— Osasun-langileen informazio- eta prestakuntza-neurriak

3. Osasun-langileen prestakuntza-neurriek, dokumentu klinikoek eta jendeari oro har eskaintzen zaion informazioak medikuntza-hizkera neutroa erabili beharko dute; edozelan ere, hizkera horrek ez du patologiarik aipatuko.

X. KAPITULUA Gizarte-komunikazioa eta publizitatea

41. artikulua.— Hedabideak sustatzeko neurriak

1. Titulartasun autonomikoko komunikabideek, eta laguntzak, dirulaguntzak edo funts publikoak jasotzen dituztenek inklusio sozialaren kontzientziarazioa, zabalkundea eta transmisioa sustatu beharko dute, bai eta sexu-aniztasunaren eta genero-identitatearen errespetua ere, horretarako, edukiak emango dituztelarik LGTBI pertsonenganako pertzepzioa estereotiporik gabe ikusten eta haien beharrianak eta errealitateak ezagutzen eta zabaltzen laguntze aldera; gainera, aniztasuna sustatuko dute, eta LGTBI pertsonenganako eta haien senideenganako hizkera sexista edo iraingarria desagerraraziko dute.

4. Autonomia Erkidegoak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazio-dukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

42. artikulua.— Publizitatea sustatzeko neurriak

1. Autonomia Erkidegoak zainduko du titulartasun autonomikoko komunikabideek, eta laguntzak, dirulaguntzak edo funts publikoak jasotzen dituztenek berdintasun-balioen edukia transmititzeko jardunbide onak izan ditzaten, eta hizkera eta irudi

³¹¹ BOEren 33. zenbakian, 2018ko otsailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-1549>

ez-diskriminatzaileen erabilera ez-sexista zabal dezaten, bereziki publizitatearen eremuan.

IV. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteak

62. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek dira arau-hauste administratibo oso astunak:

c) Hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak transmititzea Andaluziako komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Andaluziako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuaren mendeko komunikabideetan.

6.4.1.33. 6/2018 Legea, uztailaren 9koa, Andaluziako Zinemari buruzkoa³¹²

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Bigarrenik, legeak erreferentetzat hartzen du UNESCOk kultura-aniztasunari buruz egindako adierazpen unibertsala, UNESCOren Konferentzia Orokorraren 31. bilkuran onetsia, 2001eko azaroaren 2an; bertan, kultura-aniztasuna gizateriaren ondare erkidea den truke-, berrikuntza- eta sormen-iturritzat hartzen da, eta aitortu eta finkatu egin behar da, oraingo eta etorkizuneko belaunaldien onurarako. Legearen beste erreferente bat hauxe da: Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, zeina Unescok Parisen 2005eko urriaren 20an egindako Konferentzia Orokorrean onetsi eta Espainiak berronetsi zuen, Estatuko Aldizkari Ofizialean 2007ko otsailaren 12an argitaratutako berronespen-tresnaren arabera; eta arlo horretako nazioarteko beste akordio batzuk erabat errespetatuz, hala nola 1996anartzelona aldarrikatutako Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala.

[...]

III. TITULUA

Zinematografiaren eta ikus-entzunezko ekoizpenaren industria sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Sustapen-neurriak

50. artikulua.— Alfabetatze eta prestakuntza mediatikoa eta zinematografikoa

7. Alfabetatze mediatikoa eta zinematografikoa zabaltzeko, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak Andaluziako Zinematikaren bidez lan egingo du, lege honen 28. artikuluan ezarritako eginkizunekin bat etorritik, bai funts zinematografikoetara iristeko, bai hizkeraren irisgarritasuna lortzeko.

³¹² BOEren 186. zenbakian, 2018ko abuztuaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-10996>

6.4.1.34. 8/2018 Legea, urriaren 8koa, klima-aldaketari aurre egiteko eta Andaluzian energia-eredu berri baterako trantsizioa egiteko neurriei buruzkoa³¹³

IV. TITULUA

Ezagutza eta parte-hartze publikoa hobetzea

II. KAPITULUA

Parte-hartze publikoa eta gardentasuna

28. artikulua.— Klima-aldaketaren arloko informaziorako irisgarritasuna

3. Klima-aldaketaren arloan eskumena duen sailak, herritarren informazioa eta parte-hartzea errazteko, irisgarritasun fisiko, sensorial eta kognitiboko neurriak, eta bitartekoak eta hizkerak funtzionaltasun desberdinetara egokitzeak txertatuko ditu partaidetza-prozesuetan, betiere erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

³¹³ BOEren 269. zenbakian, 2018ko azaroaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15238>

6.4.1.35. 10/2018 Legea, urriaren 9koa, Andaluziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa³¹⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak

1. Lege honen printzipio inspiratzaileak dira:

1) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, genero-ikuspegia txertatzea, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

I. TITULUA Herritarren eskubideak

9. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

1. Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispide unibertsala aitortzen zaie, aurrerapen teknologikoen arabera.

2. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko zerbitzuak, publikoak zein pribatuak, programen % 100 azpigitulatzeko, eta egunean gutxienez 15 ordu izateko, eta zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioko informazio-programei dagozkien guztiak. Estaldura autonomiko publikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa garatuko du langile espezializatuen bidez, eta lan hori entretenimendu-programetan ere egin beharko du.

5. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko irratikomunikazioko zerbitzuek, merkataritza-izaerako publikoak zein pribatuak izan, beren kanaletan azpigituluak dituzten programak izan ditzaten, lurreko telebista digitalean eta Internet bidez eskaintzen dituzten edukietan sintoniza daitezkeenak.

³¹⁴ BOEren 269. zenbakian, 2018ko azaroaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15240>

III. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen duten pertsonen eskubideak eta betebeharrak

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen duten pertsonen betebeharrak

1. ATALA

Betebeharrak herritarren aurrean

31. artikulua.— Betebeharrak herritarren aurrean

1. Andaluzian ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak honako betebeharrak dituzte herritarren aurrean, oinarrizko legeria estatalean ezarritakoak alde batera utzi gabe:

d) Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera inklusiboa eta ez-sexista bermatzea ekoizpen osoan, emakumeen aurkako diskriminazio-irudiak edo estereotipo sexistak saihestuz, eta rolen eta genero-identitateen aniztasuna indartzen duten berdintasun-balioak dituen irudia sustatuz.

2. Andaluzian ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, gainera, honako betebeharrak dituzte genero-indarkeriaren aurrean:

b) Hizkera egokia erabiltzea, zeinak ikusaraziko baititu genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeen hilketak betiere erasotzailearen portaerarekiko modu kritikoa, baldin eta erasotzaileak bere burua erruduntzat jo badu edo auzitegi batek hala adierazi badu. Gainerako kasuetan, errugabetasun-presuntzioaren printzipioa errespetatu behar da, Espainiako Konstituzioaren 24.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. ATALA

Betebeharrak Andaluziako Ikus-entzunezkoen Administrazioaren aurrean

35. artikulua.— Ikus-entzunezko produktuak finantzatzeko betebeharrak

1. Martxoaren 31ko 7/2010 Legearen 5. artikuluko 3. apartatuan aipatzen den finantzaketa-betebeharrari dagokionez, gaztelaniaz ekoiztera bideratutako finantzaketaren % 50, gutxienez, Andaluziako kultura zabaltzen duten eta Andaluzian kokatutako enpresek egindako obrei aplikatu beharko zaie urteko zenbaketan, gizarte-ekonomiako erakundeei lehentasuna emanaz.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko zerbitzuetarako irisgarritasuna

1. Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak badituzte irisgarritasun-eskubideak programazioan, zeinak 9. artikuluan aipatzen baitira; bada, eskubide horiei dagozkenez, eremu autonomikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-

zerbitzuaren emaileen betebeharrak urte bakoitzeko abenduaren 31n gauzatuko dira, honako ehuneko eta balio hauekin, egutegi honen arabera:

Irisgarritasuna telebista publiko autonomikoan

	2018	2019	2020	2021
Azpititulazioa	% 100	% 100	% 100	% 100
Zeinu-hizkuntzaren eguneko orduak	5	8 eta informatibo guztiak.	12 eta informatibo guztiak.	15 eta informatibo guztiak.
Audiodeskripzioaren eguneko orduak	5	8 eta informatibo guztiak.	12 eta informatibo guztiak.	15 eta informatibo guztiak.

2. Andaluziako eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna honako egutegi honen arabera gauzatuko da:

Irisgarritasuna telebista pribatu autonomikoan.

	2018	2019	2020	2021
Azpititulazioa	% 25	% 45	% 65	% 75
Zeinu-hizkuntzaren eguneko orduak	1	2 eta informatibo guztiak.	4 eta informatibo guztiak.	8 eta informatibo guztiak.
Audiodeskripzioaren eguneko orduak	1	2 eta informatibo guztiak.	4 eta informatibo guztiak.	8 eta informatibo guztiak.

6.4.1.36. 2/2019 Legea, ekainaren 26koa, honako lege hauek aldatzeari buruzkoa: 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari buruzkoa, eta 1/2004 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua sortzekoa³¹⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Era berean, Estatutuak VIII. titulua komunikabide sozialei eskaintzen die oso-
osorik, eta informazio-eskubidearekin lotutako zenbait eskubide arautzen ditu;
eskubide horien artean daude Andaluziako hizkeraren eta kulturaren aitortza,
telebista-kanalen sorkuntza, Parlamentuak Andaluziako Juntaren zuzeneko
kudeaketako bitartekoen gainean duen kontrola eta hedabide horien erabiltzaileen
eskubideen babesa. [...]

[...]

³¹⁵ BOEren 188. zenbakian, 2019ko abuztuaren 7ko alean argitaratua.

6.4.1.37. 3/2020 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari buruzkoa³¹⁶

**Hogeita zazpigarren xedapen gehigarria.— Andaluziako Irrati eta
Telebistaren eraginkortasun, efizientzia eta arrazionalizazio plana**

2. Plan hori Gobernu Kontseiluan onetsiko da urteko lehen hiruhilekoan, atxikipen-sailek eta ogasunaren arloko eskumena duen sailak batera proposatuta. Bertan, beharrezkoak diren jarraibideak eta prozedurak ezarriko dira erakundearen zerbitzu-gutuna eta programa-kontratua egokitzeko, bai eta merkatu-estrategiak eta ikus-entzuleak gehitzeko estrategiak egokitzeko ere, merkaturatze- eta garapen-prozesu berrien bidez, RTVAren plataforma digitala bultzatzeko eta eskatu ahalako edukiak beste plataforma batzuekin integratzeko, egungo hiru kanalak bitan bateratzeko, edukiak gaztelaniaz hitz egiten den herrialdeetara esportatzeko eta marka berritzeko, hori komeni baita, bai eta diru-sarrerak lortzeko ere; horrela, optimizatu egingo da Andaluziako Juntaren aurrekontutik datorren finantzaketa.

³¹⁶ BOEren 17. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 20ko alean argitaratua.

6.4.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa

6.4.2.1. 3/1989 Legea, apirilaren 21ekoa, Aragoiko Ereserkiari buruzkoa³¹⁷

Xedapen gehigarria

Ereserkia letraz ere interpretatu ahal izango da Aragoiko beste edozein hizkuntza-modalitatetan, erregelamendu bidez zehaztutako bertsioan.

³¹⁷ BOEren 120. zenbakian, 1989ko maiatzaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-11470>

6.4.2.2. 12/1997 Legea, abenduaren 3koa, Aragoiko Parke Kulturaleri buruzkoa³¹⁸

I. KAPITULUA Definizioa eta xedea

2. artikulua.— Politika integratuak

1. Parke kulturala espazio berezi bat da, zeinean integratzen baitira ondare-mota guztiak, hala material higigarria eta higiezina, nola immateriala. Ondare materialaren barruan sartzen dira historiko-artistikoa, arkitektonikoa, arkeologikoa, antropologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, museistikoa, paisajistikoa, geologikoa, industrial, nekazaritzakoa eta artisautza. Ondare immaterialtzat hartzen dira hizkuntza-ondarea, gastronomikoa, tradizioak, jaiak eta janzkerak, eta bertako edo kanpoko kultura-ekintza. Hori guztia Europako Kontseiluak eta Unescok ezarritako definizioen esparruan.

³¹⁸ BOEren 313. zenbakian, 1997ko abenduaren 3n argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-28065>

6.4.2.3. 5/1998 Legea, maiatzaren 14koa, Aragoiko Eskola Kontseiluei buruzkoa³¹⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak

Helburu hauek lortzera bideratuko da irakaskuntzaren programazio orokorra:

b) Aragoiko identitatearen kontzientzia sustatzea, Aragoiko herriaren balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

³¹⁹ BOEren 136. zenbakian, 1998ko ekainaren 8ko alean argitaratua.

6.4.2.4. 7/1998 Legea, uztailaren 16koa, Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorrak onesten dituen³²⁰

ERANSKINA Legearen 1. artikulutik

LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERRO OROKORRAK

Memoria

VI. Kultura-ondarea

56. [...]

Era berean, kultura-ondarearen aniztasunaren adierazpen dira Aragoiko Autonomia Erkidegoan hitz egiten diren hizkuntzak, koofizialtasuna eta laguntzak izan behar dituztenak, irakasteko eta zabaltzeko.

[...]

LURRALDE-EREDUAREN PRINTZIPIOAK

[...]

A) Lurralde-eredurako estrategiak

Hamalagarrena. Kultura ondarea.

88. Aragoiko kultura-ondarea kudeatzea, gure arbasoen ondare gisa, etorkizuneko belaunaldiekiko dugun erantzukizun gisa, eta ondare hori berezko aberastasun eta baliabide-iturri gisa indartzea, premisa hauek kontuan hartuta:

[...]

Aragoiera eta katalana Aragoiko berezko hizkuntza gisa legez aitortzeak hizkuntza-politika baten abiapuntua izan behar du, hizkuntza horiek gorde beharreko ondare gisa gorde eta indartuko dituen.

[...]

B) Printzipio orientatzaileak

VI. Kultura-ondarea

VI. Lehenengoa. Kultura-ondarea zaindu eta gordetzeko.

Kultura-ondarearen alderdi guztiak kontuan hartuta, honako irizpide hauek formulatuko dira:

170. E) Bertako hizkuntzak.

1) Bertako hizkuntzen kontserbazioa, politika eraginkorrekin, eta hori eskatzen duten eremuetan indartzea.

³²⁰ BOEren 216. zenbakian, 1998ko irailaren 9ko alean argitaratua.

2) Eremu horietan, bertako hizkuntza derrigorrezko hezkuntzako hezkuntza-etapa guztietako curriculum erkidean sartuko da, berezko identitate-ezaugarriak sustatzeko eta finkatzeko neurri gisa.

D) Lurralde-antolamenduaren gidalerroak

V. Kultura-ondarea

V. . Bigarrena. Ondare arkitektoniko-monumentala.

259. Aragoiko kultura-ondarearen lege-proiektu bat egitea, gure kultura-ondare material eta immateriala babestu, mantendu, berreskuratu, sustatu eta zabaltzeko arau-esparru orokor gisa: paleontologikoa, arkeologikoa, monumentala, historikoa, artistikoa, museistikoa, dokumentala, bibliografikoa, linguistikoa, antropologikoa, etnologikoa, etnografikoa, eta abar. Era berean, Aragoiko kultura-ondarean jarduteko plan bat egingo da, urte anitzeko egutegia eta aurrekontu-aurreikuspenak ezarriko dituen, eta [...]

6.4.2.5. 8/1998 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko Errepideei buruzkoa³²¹

VI. TITULUA Errepideen erabilera eta defentsa

I. KAPITULUA Errepideen erabilera

47. artikulua.— Orientaziorako eta informaziorako seinaleak

Edozelan ere, eta nazioarteko eta nazioko oinarrizko araudia errespetatuz, informazio-seinaleztapena elebiduna izango da, Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ondare kultural eta historikoaren osagaitzat hartuta.

³²¹ BOEren 23. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 27ko alean argitaratua.

6.4.2.6. 3/1999 Legea, martxoaren 10ekoa, Aragoiko Kultura-ondareari buruzkoa³²²

HITZAURREA

II

[...]

Legea bi agindurekin amaitzen da: bata, Aragoiko hizkuntzen lege bat egiteko, eta, bestea, Aragoiko kulturaren eta ondarearen institutu bat sortzeko, zeinak bere barruan hartuko baitu Aragoiko Arte eta Kultura Garaikidearen Institutua.

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aragoiko kultura-ondare immateriala

1. Aragoiko kultura-ondarea Aragoiko historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute, baldin eta interes antropologikoa, antropikoa, historikoa, artistikoa, arkitektonikoa, mobiliarioa, arkeologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, zientifikoa, linguistikoa, dokumentala, zinematografikoa, bibliografikoa edo teknikoa badute, bai azalera daudenak, bai lurpean edo uren barruan daudenak.

4. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak³²³

1.³²⁴ Aragoiera eta katalana dira Aragoiko Autonomia Estatutuaren 7. artikuluan eta Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabili, babestu eta sustatzeari buruzko maiatzaren 9ko 3/2013 Legean aipatzen diren berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, eta haietan sartzen dira haien aldaera dialektalak.

2. Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute Aragoiko hizkuntza-ondarea.

³²² BOEren 88. zenbakian, 1999ko apirilaren 13ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-8270>

³²³ Abenduaren 30eko 14/2014 Legearen 32.2 artikulua aldatua.

³²⁴ Urtarrilaren 28ko 2/2016 Legearen 35. artikuluko 1. apartatuak aldatua.

6.4.2.7. 7/1999 Legea, apirilaren 9koa, Aragoiko Toki-administrazioari buruzkoa³²⁵

II. TITULUA Udalerria

III. KAPITULUA

Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak

23. artikulua.— Izendapena

Udalerrien izendapena gaztelaniaz edo toponimiaren hizkuntza tradizionalen izango da. Hala ere, Aragoiko lurraldeko eremu batzuetan, zeinetan beste hizkuntza edo hizkuntza-modalitate baten erabilera orokortuta dagoen, Aragoiko Gobernuak baimena emango du, eskabide arrazoitua egin ondoren, hizkuntza horretako izendapena ere harekin batera erabiltzeko.

25. artikulua.— Prozedura

1. Udallerriaren edo hiriburuaren izena aldatzeko prozedura udaleko osoko bilkuraren edo auzo-batzarraren erabakiz hasiko da, behar bezala arrazoituta. Hilabeteko epean jendaurrean jarri ondoren, osoko bilkurak edo batzarrak ebatzi egingo ditu aurkeztutako erreklamazioak, eta behin-behinean onetsiko du aldaketa, hala badagokio, izatezko kopuruaren bi herenek aldaketaren aldeko botoa ematen badute kideen legezko kopuruaren gehiengo osoarekin.

2. Espedientea Aragoiko Diputazio Orokorrari igorriko zaio, berak ebatz dezan. Proposatutako izendapen berria beste udalerrri batenarekin nahas badaiteke, hizkuntza-akatsak baditu edo Aragoiko toponimiarekin bat ez badator, Presidentetzako eta Harreman Instituzionaletako sailburuak hori udalerrri interesdunari jakinaraziko dio, eta hilabeteko entzunaldia emango dio.

3. Ebazpena Aragoiko Gobernuaren dekretu bidez emango da, eta Aragoiko Aldizkari Ofizialean argitaratuko da, eta, aldaketa badakar, Toki-erakundearen Erregistroan inskribatuko da.

³²⁵ BOEren 108. zenbakian, 1999ko maiatzaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-10151>

V. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

V. KAPITULUA

Herritarrei informazioa ematea eta beraien parte- hartzea

153. artikulua.— Harremanak herritarrekin

3. Gaztelania ez ezik, hizkuntza edo hizkuntza-modalitate propioa ere orokortua edo nagusia duen lurraldeko toki-korporazioek ere arautu eta onetsi ahal izango dute auzotarrek hizkuntza edo hizkuntza-modalitate hori erabiltzea auzotarrok zuzentzen dizkieten idazkietan.

6.4.2.8. 5/2000 Legea, azaroaren 28koa, Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani buruzkoa³²⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honen xedea da Aragoiko Gobernuak, Aragoiko gizarteak eta haren instituzioek Aragoiko Autonomia Erkidegotik kanpo dauden aragoiar erkidegoekin dituzten harremanak sustatzea, suspertzea, laguntzea, koordinatzea eta areagotzea, betiere helburu hauek lortzeko:

e) Aragoiko errealitatearen ezagutza proiektatzea, aragoiar erkidegoak dauden tokian, betiere aragoiar kultura, zuzenbidea, hizkuntzak eta hizkerak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta ekonomia zabaltzeko, bultzatzeko eta garatzeko jarduerak sustatuz.

II. KAPITULUA Aragoiar erkidegoetako kideak

6. artikulua.— Aragoiar erkidegoetako kideen aldeko prestazioak

1. Aragoiar erkidegoetako kideak Aragoiko errealitatean partaide egiteko, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, honako hauek egin beharko ditu:

c) Jarduera didaktikoen eta dibulgaziozkoen, ikastaroen eta ikus-entzunezko programen antolaketa sustatzea, aragoiar erkidegoetako kideen artean Aragoiko kultura, historia, ekonomia, hizkuntzak eta hizketak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta errealitatea ezagutzea errazteko.

III. KAPITULUA Aragoiko etxeak eta zentroak

8. artikulua.— Aragoiko etxeak eta zentroak aitortzea

b) Estatutu-helburu nagusien artean eta kide diren bazkideek adierazitako borondatean, hauxe sartzeari: Aragoirekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntza eta hizketekin, tradizioekin eta kulturarekin lotura kultural, sozial eta ekonomikoak mantentzea.

³²⁶ BOEren 11. zenbakian, 2001eko urtarrilaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-814>

6.4.2.9. 12/2001 Legea, uztailaren 2koa, Aragoiko Haur eta Nerabeei buruzkoa³²⁷

HITZAURREA

II

[...]

Haurrak eta nerabeak ezin dira gurasoen, familiaren edo Administrazioaren ondareztat hartu; ezin dira diskriminatu sexua, adina, egoera, hizkuntza, erlijioa, etnia, gurasoen edo familiaren ezaugarri sozioekonomikoak edo beste edozein arrazoi direla eta.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Jarduteko printzipioak

3. Aragoiko Autonomia Erkidegoan hurrei eta nerabeei arreta emateko sustatzen diren ekintzek, haien eskubideak erabat egikaritutako direla bermatzeko, printzipio hauek bete beharko dituzte:

i) Adingabeen aurkako edozein diskriminazio-mota ezabatzea, jaiotza, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, erlijioa, hizkuntza, kultura, iritzia, eragozpen fisikoak, psikikoak edo sensorialak, baldintza sozialak, ekonomikoak edo geografikoak edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial direla eta.

II. TITULUA Haurren eta nerabeen eskubideak eta haien bermeak

II. KAPITULUA Haur eta nerabeen eskubideak

12. artikulua.— Informaziorako eskubidea

4. Administrazio publikoek haurren eta nerabeen eskubideei buruzko informazioa emango diete herritarrei, eta ahaleginduko dira adingabeei zuzendutako informazioak irizpide horiek errespetatuz; aldi berean, irispidea erraztuko diete haur eta nerabeei informazio-, dokumentazio-, liburutegi- eta gainerako kulturaz-erbitzuetara. Era berean, informazio-bitartekoak sustatuko dituzte, zeinak zuzendutako baitzaizkie etnia, kultura, hizkuntza, erlijioa edo zailtasun fisiko, psikiko edo sensorialak direla-eta beharrezan bereziak dituzten adingabeei.

³²⁷ BOEren 189. zenbakian, 2001eko abuztuaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-15557>

17. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

3. Aragoi bizi diren edo dauden adingabe atzerritarrek behar dituzten laguntza eta babes publikoak jasoko dituzte integrazio sozial eta kulturalerako, batez ere haiei hizkuntza eta gizarte-usadioak irakatsiz.

VI. KAPITULUA

Zenbait jarduera, bitarteko eta produktu mugatzea

43. artikulua.— Haur eta nerabeentzako publizitatea

1. Haur eta nerabeei berariaz zuzendutako publizitateak erregelamendu bidez ezarritako mugen mende egon beharko du, eta jarduteko printzipio hauek errespetatu beharko ditu:

a) Hizkuntza eta mezuak errazak, ulargarriak eta haiek xede dituzten haur eta nerabeen garapen-mailara egokituak izango dira.

6.4.2.10. 19/2001 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Gazteriaren Institutuari buruzkoa³²⁸

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Eginkizunak

1. Honako eginkizun hauek dagozkio, oro har, Aragoiko Gazteriaren Institutuari:

e) Gazteen sustapen soziokulturala indartzea, Aragoiko kulturari eta hizkuntzei arreta berezia eskainiz, gazteen artean sorkuntza kulturaleko eta artistikoko ekimenak eta jarduerak bultzatuz, eta, horretarako, laguntza-neurriak sustatuko dira ekoizpenerako eta horientzako kultura-erakustaldietarako zirkuituak egon daitezen.

³²⁸ BOEren 28. zenbakian, 2002ko otsailaren 1eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-1996>

**6.4.2.11. 7/2002 Legea, apirilaren 15ekoa,
Matarraña/Matarranya Eskualdea
sortzekoa³²⁹**

HITZAURREA

[...]

[...] Matarraña/Matarranya eskualdeak bere hizkuntza eta lexiko propioetan du berari nortasun nabarmena ematen dioten elementu berezietako bat. [...]

[...]

³²⁹ BOEren 121. zenbakian, 2002ko maiatzaren 21eko alean argitaratua.

6.4.2.12. 12/2002 Legea, maiatzaren 28koa, Ribagorza Eskualdea sortzekoa³³⁰

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza propioak erabiltzea

Ribagorza eskualdea eleaniztuna dela kontuan hartuta, Kontseiluak, bere eskumenen eremuan, berezko hizkuntzen erabilera sustatu eta babestuko du, baldin eta eraginpeko lurraldeetako udalek hala eskatzen badute.

³³⁰ BOEren 146. zenbakian, 2002ko ekainaren 19ko alean argitaratua.

6.4.2.13. 20/2002 Legea, urriaren 7koa, Behe Cinca / Baix Cinca Eskualdea sortzekoa³³¹

HITZAURREA

[...]

Eskualdeko elementu egituratzaile nagusia Cinca ibaiaren behe ibilgua da. [...] Udalerri horien artean, Fraga hiria hartzen duena nabarmentzen da, zeinean hirigune historikoa aipatu behar baita, trazadura musulmanekoa, bai eta bertako tradizioak eta gune tradizionala errotzea eta indartzea ere; izan ere, eremu horren ezaugarri kultural bereizgarriena elebitasuna da, eskualdearen izendapenean islatua. Bestalde, Behe Cinca / Baix Cincako Mankomunitateak aurreko hamarkadan izandako esperientzia positiboa da eratu beharreko eskualde berria behar bezala kudeatzeko euskarria eta bermea.

[...]

³³¹ BOEren 254. zenbakian, 2002ko urriaren 23ko alean argitaratua.

6.4.2.14. 25/2002 Legea, azaroaren 12koa, Itsasertzeko Eskualdea / Llitera sortzekoa

HITZAURREA

[...]

Beste berezitasun bat, zalantzarik gabe, bertako jendearen elebitasuna da, bertako hizkuntza gaztelaniarekin bizi baita eta eskualdearen izenean bertan islatzen baita.

[...]

6.4.2.15. 30/2002 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari buruzkoa³³²

II. TITULUA Larrialdien kudeaketa eta arreta

41. artikulua.— Larrialdiak kudeatzeko zentroa

2. Larrialdietarako zentroak eginkizun hauek izango ditu:

4. Larrialdiak kudeatzeko zentroaren antolamenduak eta egiturak bermatu beharko dute zerbitzuak etengabe emango direla, eguneko hogeita lau orduetan, urteko egun guztietan, eta Europar Batasuneko estatuetakoa hizkuntza ofizialetako bitan, gutxienez, jasotako laguntza-deiei erantzungo zaiela, espainieraz gain. 112 telefono-zenbakia iraunkorra eta doakoa izango da erabiltzaileentzat.

³³² BOEren 21. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-1496>

6.4.2.16. 5/2003 Legea, otsailaren 26koa, Sobrarbe Eskualdea sortzekoa³³³

HITZAURREA

[...]

Sobrarbek, gainera, ezaugarri kultural oso nabarmenak ditu, etnologia- eta hizkuntza-izaerakoak, zeinek laguntzen baitute bertako jendeak Aragoiko lurraldeko txoko paregabe bateko kide izatearen sentimendu kolektiboa izan dezan.

[...]

³³³ BOEren 69. zenbakian, 2003ko martxoaren 21eko alean argitaratua.

6.4.2.17. 12/2003 Legea, martxoaren 24koa, Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragó-Casp eskualdea sortzekoa³³⁴

HITZAURREA

[...]

Eskualdeko erreferentzia kulturalak haren iragan historikoaren ingurukoak dira, erromatarren garaiko arrasto nabarmenekin, eta garrantzi handiko mugarrira da Caspe hirian lortutako konpromisoa, XV. mendean Aragoiko Koroan sortutako krisi dinastikoa konpontzekoa. Bestalde, udalerrri gehienetan hitz egiten diren hizkuntza-modalitateen berezitasuna eskualdeko ondare garrantzitsua da.

[...]

³³⁴ BOEren 96. zenbakian, 2003ko apirilaren 22ko alean argitaratua.

6.4.2.18. 16/2003 Legea, martxoaren 24koa, Publizitate Instituzionalari buruzkoa³³⁵

6. artikulua.— Idazketa-hizkuntzak

Gaztelania edo Aragoiko hizkuntza-modalitateetako bat erabiltzeko, lege honetan araututako publizitate instituzionalak beteko du indarrean dagoen araudian xedatutakoa.

³³⁵ BOEren 109. zenbakian, 2003ko maiatzaren 7ko alean argitaratua.

6.4.2.19. 5/2005 Legea, ekainaren 14koa, Aragoiko Unibertsitate Sistema antolatzeari buruzkoa³³⁶

II. TITULUA Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA Ikasleak

23. artikulua.— Eskubideak

2. Aragoiko Gobernuak eta unibertsitateek kultura hedatzeko eta hizkuntza ofizialean murgiltzeko programak garatuko dituzte, atzerritarrek unibertsitate-ikasketak errazago egin ditzaten. Bereziki, unibertsitateek programa espezifikoak egin beharko dituzte dagoeneko unibertsitate-zentroetan matrikulatuta dauden atzerritarrentzat.

³³⁶ BOEren 201. zenbakian, 2005eko abuztuaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-14406>

6.4.2.20. 9/2006 Legea, azaroaren 30ekoa, Aragoiko Elikagaien Kalitateari buruzkoa³³⁷

III. TITULUA Elikagaien kalitate bereizia

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

29. artikulua.— Babesaren irismena

4. Izendapen batek babestutako izenak ezin izango dira erabili izendapenaren betekizunak betetzen ez dituzten izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik mota, estilo, imitazio edo antzeko adierazpenak izan, ez eta produktuaren benetako jatorria adierazten denean ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n botilatua», «...n ontziratua» edo antzeko adierazpenak.

³³⁷ BOEren 22. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1561>

6.4.2.21. 16/2006 Legea, abenduaren 28koa, Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestu eta defendatzeari buruzkoa³³⁸

I. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

24. artikulua.— Printzipio orokorra

3. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, gaztelaniaz agertuko da, hargatik eragotzi gabe Aragoiko Gobernuak neurri egokiak hartzea Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera babesteko eta sustatzeko, lege honetan kontsumitzaileari informazioa emateko aitortzen diren eskubideei dagokienez.

IV. KAPITULUA

Kontsumitzailearen babesa informazioaren gizartean

39. artikulua.— Informazioari buruzko berezitasunak

Lege honetan ezartzen diren informazio-arloko betekizunak betetzeaz gain, kontratazio elektronikoko jarduerak egiten dituen informazioaren gizarteko zerbitzu-emaileak kontsumitzaileari informazioa eman beharko dio, modu argian, ulergarrian eta zalantzagabean, kontratazio-prozedura hasi aurretik, informazioaren gizartea arautzen duen legeriak eskatzen dituen alderdiei buruz eta, betiere, honako hauei buruz:

d) Kontratua zein hizkuntzatan formalizatu ahal izango den.

³³⁸ BOEren 45. zenbakian, 2007ko otsailaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-3601>

6.4.2.22. 5/2007 Lege Organikoa, apirilaren 20koa, Aragoiko Autonomia Estatutua erreformatzekoa³³⁹

ATARIKO TITULUA

7. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak

1. Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak dira, eta errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen balio soziala ere bai.
2. Aragoiko Gorteen lege batek ezarriko du zein zonatan erabiltzen diren nagusiki Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak; araubide juridikoa eta lurralde horietako hiztunek erabiltzeko dituzten eskubideak arautuko ditu; Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea sustatuko ditu, eta erraztasunak emango ditu berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusiki erabiltzen diren zonetan herritarrek Aragoiko administrazio publikoekin dituzten harremanetan berezko hizkuntzak erabiltzeko.
3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.

I. TITULUA

Eskubideak eta printzipio artezkariak

II. KAPITULUA

Politika publikoen printzipio artezkariak

25. artikulua.— Autonomia pertsonalaren sustapena

2. Aragoiko botere publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera sustatuko dituzte, gorrek eskubide eta eginbeharren berdintasun osoa lortu ahal izan dezaten.

71. artikulua.— Eskumen eskusiboak

Eskumen eskusiboen eremuan, Aragoiko Autonomia Erkidegoak egikarrituko ditu legegintza-ahala, erregelamenduak egiteko ahala, betearazkizuna eta berezko politiken ezarpena, betiere Konstituzioaren 140. eta 149.1 artikuluetan xedatutakoa errespetatuz. Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa du ondoko gai hauetan:

- 4) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak.

³³⁹ BOEren 97. zenbakian, 2007ko apirilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8444>

**6.4.2.23. 6/2009 Legea, uztailaren 6koa,
Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei
buruzkoa³⁴⁰**

IV. KAPITULUA
**Edukiera handiko aisialdi zentroetako jokoaren
arabide juridikoa**

27. artikulua.— Edukiera handiko aisialdi-zentroetako joko-kasinoak

6. Joko-mahaietan, ausazko makinetan eta gainerako joko-elementuetan agertzen den hizkuntza espainieraz bestelakoa izan daiteke, jokalarien jatorriaren arabera.

³⁴⁰ BOEren 202. zenbakian, 2009ko abuztuaren 21eko alean argitaratua.

**6.4.2.24. 9/2011 Legea, martxoaren 24koa,
Aragoiko Familia-bitartekaritzari
buruzkoa³⁴¹**

**V. KAPITULUA
Zehapen-araubidea**

28. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Diskriminazioa dakarten egintzak egitea, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, sorlekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

³⁴¹ BOEren 115. zenbakian, 2011ko maiatzaren 14ko alean argitaratua.

6.4.2.25. 3/2013 Legea, maiatzaren 9koa, Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza- modalitateen erabilerari, babesari eta sustapenari buruzkoa³⁴²

HITZAURREA

Aragoi autonomia-erkidego bat da, zeinaren lurralde osoan hizkuntza nagusi eta ofiziala den gaztelaniarekin batera, eremu jakin batzuetan hitz egiten diren hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak dauden, eta gure autonomia-erkidegoaren ondare aberatsa eta egitate berezia dira Europako hizkuntza historikoen panoramaren barruan. Hizkuntza horiek, berezko historia eta kultura eratzen dituzten hizkuntza-modalitateekin, Aragoiko Administrazioak bereziki babestu eta sustatu behar ditu.

Espainiako eta Aragoiko legeriak, erregimen demokratikoa ezarri ondoren, ez dira Espainiako eta Aragoiko errealitate eleaniztunetik kanpo geratu.

1978ko Konstituzioaren atariko tituluak honako hau xedatzen du 3. artikulua lehengo apartatuan: «Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala. Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea». Artikulu bereko bigarren apartatuak ezartzen du Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango direla haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik. Manu bereko hirugarren apartatuak honako hau ezartzen du: «Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du».

Azkenik, Espainiako Konstituzioaren 148.1.17. artikulua autonomia-erkidegoei esleitzen die Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena.

Aragoiko Autonomia Estatutuaren azken erreformak, apirilaren 20ko 5/2007 Lege Organikoaren bidez egindakoak, honako hau ezarri du 7. artikuluan, berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen izenburupean:

«1. Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak dira, eta errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen gizarte-balioa ere bai.

2. Aragoiko Gorteen lege batek ezarriko du zein eremutan erabiltzen diren nagusiki Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak; araubide juridikoa eta lurralde horietako hiztunek erabiltzeko dituzten eskubideak arautuko ditu; Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea sustatuko ditu, eta erraztasunak emango ditu berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusiki erabiltzen diren eremuetan herritarrek Aragoiko administrazio publikoekin dituzten harremanetan berezko hizkuntzak erabiltzeko.

3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta».

³⁴² BOEren 138. zenbakian, 2013ko ekainaren 10eko alean argitaratua.

Bestalde, Aragoiko Autonomia Estatutuaren 71.4 artikulua Autonomia Erkidegoari esleitzen dio berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen gaineko eskumen eskusiboa.

Lege honen bidez, Autonomia Estatututik datorren betebeharra bete nahi da; betebeharrak aitortzen du hiztun guztiek badutela beren hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioa erabiltzeko eskubidea; izan ere, ondare erkide horrek demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan oinarritutako gizartea eraikitzen laguntzen du.

Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat bizitza pribatuan zein publikoan erabiltzeko askatasuna eskubide preskribaezina da, ondokoetan jasotako printzipioekin bat etorritik: Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean; Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioan, eta Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunean (1992koa), zeina Espainiak 2001ean berronetsi zuen.

Hala, lege honen I. kapituluak Aragoiko hizkuntza-aniztasuna aitortzen du, eta aragoiarrek berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzea bermatzen du, zeina kontserbatu beharreko kultura-ondare historikoa den.

II. kapituluak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak ezartzen ditu, bai eta horien adierazpena Aragoiko Gobernuari dagokiola ezarri ere.

III. kapituluak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari buruzkoa da, bera baita instituzio eskuduna berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko arau egokiak lantzeko eta zehazteko.

IV. kapituluak beren-beregi nabarmentzen du berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko kultura-ondarearen osagai direla, eta horiek kontserbatzeko, babesteko eta sustatzeko zenbait neurri ezartzen ditu.

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza legearen V. kapituluaren araututa dago, bai eta hizkuntza-arloko hezkuntza-politikari dagozkion beste aspektu batzuk ere.

VI. kapituluak Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari buruzko zenbait arau jasotzen ditu Administrazioaren eta herritarren arteko harremanean, eta bereziki aipatzen ditu argitalpen ofizialak, toponimia eta antroponimia.

Legeak lau xedapen gehigarri ditu: toki-eremuko hizkuntza-alderei buruzkoa, Aragoiko Hizkuntzaren Akademia eratzeko epeari buruzkoa, arlo horretan instituzio akademikoekin lankidetzan aritzeari buruzkoa, legearen edukia benetan aplikatzeko epeari buruzkoa, eta hura abian jartzeko eta aplikatzeko behar diren baliabideei buruzkoa; xedapen iragankor bat, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiako lehenengo kideak izendatzeari buruzkoa; xedapen indargabetzaile bat, eta azken xedapen bi.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

1. Lege honen xedea Aragoiko hizkuntza-aniztasuna aitortzea da, eta aragoiarrei beren hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera bermatzea, zeina kontserbatu beharreko kultura-ondare historikoa den.
2. Era berean, lege honen xedea da Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kontserbazioa, berreskurapena, sustapena, irakaskuntza eta zabalkundea erraztea, erabilera historikoko eremu nagusietan.

2. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak

1. Gaztelania Aragoiko hizkuntza ofiziala da, eta bertan erabilia. Aragoiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea.
2. Gaztelaniaz gain, Aragoik berezko, jatorrizko eta historikotzat ditu Aragoiko hizkuntzak, Autonomia Erkidegoko iparraldeko eta ekialdeko eremuetan nagusiki erabiltzen diren hizkuntza-modalitateekin.
3. Halakoak direlako, babesa izango dute; haien irakaskuntza eta berreskurapena sustatuko da, eta hiztunek erabilera historikoko eremuetan erabiltzeko duten eskubidea aitortzen da; eremu horietan erraztu egingo da administrazio publikoekiko harremanetan horiek erabiltzea.

3. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Lege honetan ezarritako kasuetan, honako hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie Aragoiko herritarrei:
 - a) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak jakitea.
 - b) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ahoz eta idatziz erabiltzea, nagusiki historikoki erabiltzen diren eremuetan.
 - c) Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzea.
 - d) Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan irrati, telebista eta bestelako komunikabide sozialetako argitalpen eta programazioetarako irispidea izatea.
 - e) Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzea bizitza ekonomiko eta sozialean.
2. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
3. Aragoiko botere publikoek eskubide horien egikaritza aitortuko dute, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

4. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak duintzea

Botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, duintasuna eta zabalkundea emateko, betiere Aragoiko hizkuntza-errealitatea behar bezala ezagutzea sustatze aldera.

II. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

5. artikulua.— Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

Lege honen ondorioetarako, gaztelaniaz gain, honako hizkuntza hauek ere erabiltzen dira Autonomia Erkidego osoan Aragoi:

- a) Autonomia Erkidegoko Pirinio aldeko eta Pirinio aurreko guneeetako Aragoiko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu bat, haren hizkuntza-modalitateekin.
- b) Autonomia Erkidegoko ekialdeko Aragoiko berezko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu bat, haren hizkuntza-modalitateekin.

6. artikulua.— Adieraztea zein diren berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

Aragoiko Gobernuak, ukitutako udalak entzun ondoren, 5. artikuluan aipatzen diren eremu eta udalerrriak izendatuko ditu.

III. KAPITULUA

Aragoiko Hizkuntzaren Akademia

7. artikulua.— Aragoiko Hizkuntzaren Akademia

1. Aragoiko Hizkuntzaren Akademia sortuko da berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen eremuko instituzio zientifiko ofizial gisa.

2. Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari dagokio:

- a) Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenari buruzko arauak ezartzea.
- b) Botere publikoei eta instituzioei aholkuak ematea, berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenarekin eta gizarte-sustapenarekin zerikusia duten gaiei buruz.

3. Aragoiko Hizkuntzaren Akademia filologian, literaturan eta hizkuntzalaritzan ospe handia duten pertsonak osatuko dute, batez ere doktoreek, eta lehentasuna izango dute bertako hiztunek, zeinek aragoiar erkidegoaren berezko hizkuntza- eta literatura-balioen praktikan eta sustapenean ibilbide luzea egin baitute; akademia horretan Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ordezkatuta egongo dira.

4. Aragoiko Gobernuak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren estatutuak onetsiko ditu, zeinetan finkatuko baitira akademiaren osaera, antolaketa eta funtzionamendua.

8. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen hizkuntza-araua

Lege honetan ezarritakoaren arabera, instituzio publikoek Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzen badituzte, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiak ezarritako hizkuntza-arauari jarraitu beharko diote.

IV. KAPITULUA

Aragoiko hizkuntza-ondarea

9. artikulua.— Aragoiko hizkuntza-ondarearen kontserbazioa

1. Aragoiko instituzio publikoek neurriak hartuko dituzte Aragoiko hizkuntza-ondareko ondasunak ondare hori osatzen duten hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan gordeko direla bermatzeko.

2. Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute Aragoiko hizkuntza-ondarea.

3. Aragoiko hizkuntza-ondarea osatzen duten elementuak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan egon daitezke, edo Autonomia Erkidegoko gainerako lurraldeetan egon daitezke edo lurralde horretatik kanpo egon daitezke.

4. Aragoiko Gobernuak hizkuntza-politikan eskumena duen sailari dagokio Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa bermatzea eta toki-korporazioen ekintzak koordinatzea arlo horretan, hargatik eragotzi gabe Aragoiko kultura-ondarea arautzen duen legerian aitortutako eskumenak.

10. artikulua.— Aragoiko hizkuntza-ondarearen zabalkundea

1. Aragoiko ondare bibliografiko eta dokumentala osatzen duten dokumentuak, inprimakiak, argitalpenak, euskarri digitalak eta gainerako ondasun materialak, aldi berean Aragoiko hizkuntza-ondareztat hartzen direnak, lege honetan eta Aragoiko kultura-ondarea arautzen duen legerian berariaz xedatutakoaren arabera arautuko dira.

2. Aragoiko hizkuntza-ondarea osatzen duten erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak eta gainerako ondasun immaterialak ikerketaz, dokumentazio zientifikoaz eta horien bilketa orohartzaileaz babestuko dira; izan ere, haiek euskarri materialetan bilduko dira etorkizuneko belaunaldiei transmitituko zaiela eta haien kultura-zabalkundea egingo dela bermatzeko.

3. Hizkuntza-ondare hori babesteko, Autonomia Erkidegoko Administrazioak ondare hori berreskuratzea, ikertzea, euskarri iraunkorretan erregistratzea, deskribatzea eta zabaltzea sustatuko du.

11. artikulua.— Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kultura-sustapena

Hizkuntza kultura-tresna gisa sustatzeko, eta, bereziki, liburutegiei, bideotekei, kultura-zentroei, museoei, artxiboei, akademiei, antzokiei eta zinemei dagokienez, bai eta literatura-lanei eta ekoizpen zinematografikoari, herri-adierazpen kulturalari, jaialdiei, kultura-industriei eta teknologia berriei dagokienez ere,

Aragoiko administrazio publikoei honako hauek dagozkie, bereziki hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak nagusiki historikoki erabiltzen diren eremuetan:

- a) Sustatzea berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako adierazpena eta ekimenak, eta irispidea erraztea haietan ekoizitako obretarako.
- b) Erraztea Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak sustatzearekin lotutako kultura-jarduerak egiten.
- c) Zaintzea organismoek egoki integra ditzaten Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta praktika haien ekimeneko kultura-jardueretan edo haien laguntzen dituzten kultura-jardueretan, betiere haien ardurabada jarduerok antolatzea edo laguntzea.
- d) Erraztea ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hiztunen ordezkariak zuzenean parte hartzea.
- e) Laguntzea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ekoizitako lanak jaso, ikertu, artxibatu, katalogatu, gordailuan hartu, erakutsi edo argitaratzeaz arduratzen diren erakundeei, bai eta horien sorrera sustatzea ere, halako erakunderik ez dagoenean edo zerbitzu horiek ematerik ez dagoenean.
- f) Elkarrekin eta instituzioekin elkarlanean aritzea, hitzarmenak sinatuz edo dirulaguntzetarako lerroak ezarriz.

V. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen irakaskuntza

12. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak irakastea

1. Aragoiko hizkuntzen eta haien hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzeko eskubidea aitortzen da erabilera historiko nagusia duten eremuetan, eta horiek ikastea borondatezkoa izango da. Aragoiko Gobernuak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, irakaskuntzako zentroetan eskaintza egoki bat eginez bermatuko du eskubide hori.
2. Eskubide hori aitortuko da, halaber, udalerrri jakin batzuetan, zeinetan erreferentziako irakaskuntza-zentroak baitaude berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusi diren eremu historikoetako udalerrietatik datozen ikasleentzat.

13. artikulua.— Curriculum

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, haien irakaskuntza, gaztelaniarekin batera, maila eta etapa guztietan ezar dadin sustatuko da.
2. Aragoiko Gobernuak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakasgaietan erabiltzeko material didaktikoen edizioa bultzatuko du Aragoiko irakaskuntzako zentroetan.

14. artikulua.— Etengabeko hezkuntza

Aragoiko Gobernuak helduentzako edo etengabeko hezkuntzako irakaskuntza-ikastaroak sustatuko ditu Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruz, batez ere erabilera historiko nagusia duten eremuetan.

15. artikulua.— Irakasleak

Hasierako eta etengabeko prestakuntza egokia bermatuko da, bai eta berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak irakasteko behar diren irakasleen gaikuntza ere. Haien irakaskuntzara bideratutako plazak eskuratzeko, erregelamenduz ezartzen den moduan egiaztatuko da hizkuntza eta hizkuntza-modalitate horiek ezagutzen direla, tokiko aldaerak kontuan hartuta.

VI. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera Aragoiko instituzio eta administrazioetan

16. artikulua.— Herritarrek administrazio publikoekin dituzten harremanak

Herritar guztiei aitortzen zaie Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ahoz eta idatziz egiteko eskubidea, gaztelaniaz ez ezik, beren erabilera nagusiko eremuetan, lege honetan aurreikusitakoaren arabera.

17. artikulua.— Argitalpen ofizialak

Autonomia Erkidegoko organo instituzionalen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak, gaztelaniaz ez ezik, berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ere argitaratu ahal izango dira, Aragoiko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren bidez, xedapen edo erabaki horiek hartu dituen organoak hala erabakitzen badu.

18. artikulua.— Aragoiko Gorteak

1. Aragoiko Gorteen Erregelamenduan ezarriko da zelan erabiliko diren Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak haien barne- eta kanpo-jarduketetan.

2. Edonork jo dezake idatziz Aragoiko Gorteetara Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako edozeinetan, eta, gaztelaniaz ez ezik, hizkuntza horretan ere erantzun dakioko.

19. artikulua.— Aragoiko Justizia

1. Aragoiko Justizia, bere eskumenak egikaritzean, arduratuko da lege honetan aitortutako hizkuntza-eskubideak babesteaz eta botere publikoek haren xedapenak betetzeaz.

2. Edonork jo dezake idatziz Aragoiko Justiziarengana, Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako edozeinetan, eta gaztelaniaz ez ezik, hizkuntza horretan ere erantzun dakioko.

3. Aragoiko Justiziak idazkiak, txostenak eta beste edozein dokumentu eman ahal izango ditu, gaztelaniaz ez ezik, Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ere.

20. artikulua.— Toki-erakundeak

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, toki-erakundeetako organoen eztabaidak tokian tokiko berezko hizkuntzan edo

hizkuntza-modalitatean egin ahal izango dira, gaztelaniaren erabilerari kalterik egin gabe.

2. Aurreko apartatuan aipatutako eremuetan dauden toki-korporazioen aktak, erabakiak eta beste dokumentu ofizial batzuk, gaztelaniaz ez ezik, tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean ere idatzi ahal izango dira.

21. artikulua.— Notario-tresnak

Notario-tresnak Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako edozeinetan idatzi ahal izango dira, aplikatzekoa den legeria zibilean aurreikusitako kasuetan eta baldintzetan.

22. artikulua.— Toponimia

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera nagusi historikoko eremuetan, toponimoen izen ofiziala, gaztelaniazkoaz gain, lurraldean erabili ohi dena ere izan daiteke, Aragoiko Toki Administrazioaren legeriak udalerriei zein eskualdeei dagokienez ezartzen duenari kalterik egin gabe.

2. Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari dagokio, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari entzun ondoren, Autonomia Erkidegoko toponimoak zehaztea, bai eta lurraldeen, biztanleguneen eta hiriarteko bideen izen ofizialak ere.

3. Hiribideek izendapen bikoitza izan dezakete: gaztelaniazkoa eta tradizionala, eta udalerriei dagokie izendapen hori zehaztea.

23. artikulua.— Antroponimia

1. Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko eskubidea aitortzen da izen-abizenetan, eta horiek Erregistro Zibilean inskribatu ahal izango dira.

2. Edonork, hamalau urte betetzen dituenetik, eskatu ahal izango du bere izena edo abizenak Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako edozeinetan duen onomastika-baliokidearekin ordeztzeko, eta horretarako ez du inoren laguntzarik behar izango.

24. artikulua.— Komunikabideak

Komunikabideen independentzia- eta autonomia-printzipioak errespetatuz, administrazio publikoek neurri egokiak hartuko dituzte helburu hauek lortzeko:

a) Sustapena egitea Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako programak irratian eta telebista publikoetan aldizka emateko.

b) Sustapena egitea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan entzunezko eta ikus-entzunezko lanak ekoizteko eta zabaltzeko.

c) Sustapena egitea prentsa-artikuluen argitalpena Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ohikotasunez egiteko.

d) Neurri gehiago hartzea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan egiten diren ikus-entzunezko ekoizpenei laguntzeko dauden neurriez gainera.

e) Kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza laguntzea; izan ere, berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan lan egiten duten komunikabideentzat izango da laguntza hori.

f) Zaintzea berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hiztunen interesak ordezkatzuta egon daitezen edo aintzat hartuak izan daitezen legearekin bat sor daitezkeen egituretan, betiere egituron helburua komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzea delarik.

25. artikulua.— Gizarte-ekimena

Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ikertu, zabaldu, irakatsi eta duintzeari dagokionez, administrazio publikoek bereziki kontuan hartuko dute gizarte-ekimena, bai Autonomia Erkidegoko hizkuntza-politika diseinatzean, bai gizarte-erakundeek egindako jarduerak sustatuz eta lagunduz. Administrazio publikoek erakunde horiekin lankidetzak-hitzarmen egonkorak sinatzea sustatuko dute.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza-aldaerak toki-eremuan

1. Aragoiko Gobernuak erregelamendu bidez zehaztu ahal izango du erabilera historiko nagusia duten udalerrietan Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak izendatzeko prozedura, tokiko jentilizioarekin edo izen historiko edo tradizionalarekin koherentziaz.

2. Prozedurak objektiboki eta behar beste ezarri beharko du zelan egiaztatuko diren ukitutako herritarren eta toki-erakundeen parte-hartzea eta proposatzen diren izendapenak.

Bigarren xedapen gehigarria.— Lankidetzak-politika

Aragoiko Gobernuak lankidetzak-hitzarmenak edo akordioak sinatu ahal izango ditu lege honetan aurreikusitako xedeak betetzen lagundu dezaketen instituzio, administrazio edo erakundeekin.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Akademia

Aragoiko Gobernuak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren estatutuak onetsiko ditu zortzi hilabeteko epean, lege hau indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita, eta Akademia hurrengo hiru hilabeteetan eratuko da.

Laugarren xedapen gehigarria.— Kontsignazio ekonomikoak

Aragoiko Gobernuak lege hau abian jartzeko beharrezkoak diren aurrekontu-partidak izendatuko ditu.

Xedapen iragankor bakarra.— Akademiako lehenengo kideak izendatzea

Aragoiko Akademiako lehenengo hamar kideak honelaxe izendatuko dira: bost Aragoiko Gorteek, eta bost Aragoiko Gobernuak.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetuta geratzen da Aragoiko berezko hizkuntzak erabili, babestu eta sustatzeari buruzko abenduaren 22ko 10/2009 Legea, bai eta lege honetan aurreikusitakoaren aurka dauden maila bereko edo beheagoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Aragoiko Gobernua gaitzea

Aragoiko Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau garatu eta exekutatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau hilabeteko epean jarriko da indarrean, Aragoiko Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik zenbatzen hasita.

**6.4.2.26. 5/2013 Legea, ekainaren 20koa,
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren zerbitzu publikoen
kalitateari buruzkoa³⁴³**

**I. TITULUA
Xedapen orokorrak**

3. artikulua.— Kalitatearen arloan jarduteko irizpideak

Politika publikoen eta zerbitzu publikoen kalitatearen ebaluazioa Administrazio Publikoaren printzipio orokorrak eta kalitate-arloan jarduteko dauden irizpide hauek errespetatuz egingo da:

- 1) Administrazio-jardunaren erdigunea herritarra da, eta Administrazio Publikoak honako betebeharrak ditu:
- f) Izapideak pixkanaka gutxitzea, betiere hizkera irisgarria erabiltzea eta administrazio-zamak ezabatzea sustatzen duten prozesuak eta teknikak ezarriz.

³⁴³ BOEren 175. zenbakian, 2013ko uztailaren 23ko alean argitaratua.

6.4.2.27. 8/2013 Legea, irailaren 12koa, Aragoiko Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa³⁴⁴

HITZAURREA

III

[...]

Azkenik, lege hau hiru xedapen gehigarriekin osatu da. Haietako lehenengoak genero-hizkuntzaren erabilera egokia aipatzen du. [...]

[...]

III. TITULUA

Udaltzaingoen kidegoetako funtzionarioak

III. KAPITULUA

Eskubideak eta eginbeharrak

30. artikulua.— Eginbeharrak

Udaltzaingoko funtzionarioek Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan oro har ezarritako eginbeharrak dituzte, bai eta beren eginkizunak egikaritzean jarduteko oinarrizko printzipioetatik eratorritakoak ere, Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko Lege Organikoaren 5. artikuluan jasotakoak, eta, bereziki, honako hauek:

g) Herritarrak ahalik eta zuzentasun handienaz tratatzea, betiere hizkera- eta jokabide-indarkeria oro saihestuz, eta beharrezko gogoeta, arreta eta zuhurtziaz jokatzuz.

³⁴⁴ BOEren 260. zenbakian, 2013ko urriaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-11337>

6.4.2.28. 9/2014 Legea, urriaren 23koa, Aragoiko Familiei laguntzeari buruzkoa³⁴⁵

I. TITULUA

Familiei babesa, arreta eta laguntza emateko neurriak

II. KAPITULUA

Familiari laguntzeko neurriak

1. ATALA

Neurri materialak

16. artikulua.— Hezkuntza-arloko neurriak

3. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak gaikuntza eta etengabeko prestakuntzako ikasketak egitea sustatuko du, bai eta hizkuntzak ikastea ere, eta arreta berezia behar duten familietako kideei irispidea erraztuko die.

³⁴⁵ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11994>

6.4.2.29. 8/2015 Legea, martxoaren 25ekoa, Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari eta herritarren parte- hartzeari buruzkoa³⁴⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Gobernu irekia benetan ezartzeko, lege hau aplikatzean nahitaez kontuan hartuko diren funtsezko printzipioak dira:

h) Sinpletasun- eta ulergarritasun-printzipioa, prozedurak birdiseinatuz eta baliabideak optimizatuz izapideak pixkanaka gutxituz, eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkeraren erabilera sustatuz, bai eta administrazio-zamak ezabatuz ere.

Seigarren xedapen gehigarria.— Izapideak sinplifikatzea eta irisgarritasuna

Aragoiko Gobernuak eta gainerako administrazio publikoek bermatuko dute izapideak sinplifikatuko direla eta ahozko eta idatzizko komunikazio-bide ulergarriak erabiliko direla, herritarrei laguntza eta urgazpen egokia emanez, eta neurri eraginkorrak sustatuko dituzte ikusmen-, mugimendu-, entzumen- edo kognizio-mugak dituzten pertsonen irisgarritasun osorako, lege honek babesten dituen eskubideak egikartzeko.

³⁴⁶ BOEren 115. zenbakian, 2015eko maiatzaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5332>

6.4.2.30. 2/2016 Legea, urtarrilaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko neurri fiskal eta administratiboei buruzkoa³⁴⁷

HITZAURREA

II. Administrazio-neurriak

[...]

Era berean, Aragoiko Kultura-ondareari buruzko martxoaren 10eko 3/1999 Legea aldatzen da, Aragoiko aragoiera eta katalana berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak direla aitortzeko.

[...]

³⁴⁷ BOEren 60. zenbakian, 2016ko martxoaren 10eko alean argitaratua.

**6.4.2.31. 4/2016 Legea, maiatzaren 19koa,
honako hau aldatzen duena: 8/1987 Legea,
apirilaren 15ekoa, Aragoiko Irrati eta
Telebista Korporazioaren sorkuntza,
antolaketa eta kontrol parlamentarioari
buruzkoa³⁴⁸**

Artikulu bakarra.— Apirilaren 15eko 8/1987 Legea, Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzkoa, aldatzea

Hamazazpi. Beste xedapen gehigarri bat erantsiko zaio, eta honela idatzita geratuko da:

«Seigarren xedapen gehigarria.— Aragoiko ekoizpen independentea sustatzeko eta laguntzeko plana

Aragoiko Gobernuaren eta Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren eta haren sozietateen artean sinatzen den programa-kontratuak plan bat jasoko du Aragoiko ekoizpen independentea sustatzeko eta laguntzeko; plan horretan parte hartuko dute Aragoiko Sustapen Institutuak, eta kultura eta industria arloan eskumena duten sailek; plan hori, gutxienez, CARTVren aurrekontuaren % 1 eta % 3 artekoa izango da, eta haren helburuen artean kultura, lurraldea, berezko hizkuntzak eta tradizioak sustatzea izango da».

³⁴⁸ BOEren 146. zenbakian, 2016ko ekainaren 17ko alean argitaratua.

6.4.2.32. 4/2018 Legea, apirilaren 19koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko genero- identitate eta -adierazpenari eta gizarte- berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa³⁴⁹

HITZAURREA

II

Giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak berdintasuna eta diskriminaziorik eza ezartzen dituzte oinarrizko printzipio gisa. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 1. artikulua baieztapen zalantzaezin hau ezartzen du: «Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela». Adierazpen beraren 2. artikulua ondoren hau baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik». NBEk adierazi duen bezala, agindu horrek berak legearen aurrean tratu-berdintasunerako eskubidea eta diskriminazioaren aurka babestua izateko eskubidea dakartza zenbait arrazoiengatik, besteak beste, sexu-orientazioagatik eta genero-identitateagatik.

IV

[...]

Legeak, genero-identitatearen eta genero-adierazpenaren definizioari dagokionez, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziaren irizpideari jarraitzen dio, eta agentzia horrek, aldi berean, definizioa lortu zuen Europako eta nazioarteko antolakunde nagusiekin egindako kontsulta-lan zabal bat egin ondoren. Genero-identitatearen kontzeptua generoaren barne-bizipenari eta bizipen indibidualari dagokie, pertsona bakoitzak bizipen horiek sakonean sentitzen dituen bezala, gorputzaren bizipen pertsonala eta beste batzuk sartuz, hala nola janzkera, hitz egiteko modua eta moldeak. [...]

[...]

X. TITULUA Komunikazioa

40. artikulua.— Kode deontologikoak

Zainduko da komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua eta genero-identitatean edo -adierazpenean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai

³⁴⁹ BOEren 131. zenbakian, 2018ko maiatzaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-7154>

informazio- eta publizitate-dukietan, bai erabilitako hizkeran, edozein delarik erabilitako euskarria edo hedabidea.

6.4.2.33. 7/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera- berdintasunari buruzkoa³⁵⁰

HITZAURREA

VI

[...]

II. tituluak genero-berdintasunerako politika publikoak arautzen ditu, eta bi kapitulu ditu. I. kapituluak neurriak jasotzen ditu genero-ikuspegia politika publikoetan txertatzeko, zeharkakotasuna aplikatuz, interseksionalitate-printzipioa garatuz eta ekintza zehatzak eginez, hala nola genero-eraginaren ebaluazioa, genero-ikuspegia aurrekontuetan txertatzea, berdintasunaren azalpen-memoria, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa, hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista Administrazio Publikoan erabiltzea, bai eta genero-ikuspegia txertatzen duten estatistikak, azterlanak eta ikerketak egitea ere. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Aragoiko botere publikoen jardun-printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik, Aragoiko botere publikoek beren eskumenen esparruan jarduteko dituzten printzipio orokorrak honako hauek izango dira:

11. Administrazio-eremuan hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezartzea, eta horiek suspertzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

4. artikulua.— Kontzeptua

Lege honen ondoreetarako:

3. Hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista:

a) Hizkuntzen erabilera integratzaile eta ez-sexista hizkuntza aldetik zuzenak diren terminoak, esamoldeak eta baliabideak erabiltzea da, bai eta keinuak, tonua edo ikonoak eta ikurrak ere erabiltzea, hitzekoa ez den hizkuntzako beste elementu batzuen artean; elementu horiek, zuzen edo ez, femeninitasuna ikusezin bihurtzen duten elementuen edo maskulinitasunarekiko bigarren mailan jartzen dutenen ordezkokoak dira, eta hori guztia hizkera diskriminatzailea gaitzeko egiten da, emakumeak eta gizonak berdintasunean jartzen dituen hizkera inklusiboa ezarritik.

³⁵⁰ BOEren 209. zenbakian, 2018ko abuztuaren 29ko alean argitaratua.

Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-11932>

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa instituzionala eta koordinazioa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

2. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioiko sailek, beren kudeaketa-eremuan zaindu behar dutenez gero lege honetan, genero-berdintasunaren arloan, ezarritako objektua eta xedeak errespetatzen eta betetzen direla, beren eskumenak garatzean, eginkizun hauek izango dituzte, batez ere:

c) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatzea.

7. artikulua.— Aragoiko toki-enteen eginkizunak

3. Toki-erakundeek genero-ikuspegia txertatuko dute beren politika, programa eta ekintza administratibo guztietan, ikuspegi hori garatzeko behar den administrazio-egitura sortuko dute, eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista sustatuko dute.

II. KAPITULUA

Antolaketa instituzionala, elkarlana, koordinazioa eta kontsulta Aragoiko administrazio publikoen artean

1. ATALA

Autonomia Erkidegoko Administrazioaren berdintasun- organismo eta -unitateak

13. artikulua.— Genero-berdintasuneko unitateak

2. Unitate horiek emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioarekin lotutako eginkizunak garatuko dituzte sail eta organismo autonomo bakoitzaren eskumeneko gaien eremuan, eta, bereziki, honako hauek:

c) Hizkera inklusiboa erabiltzen dela zaintzea.

II. TITULUA

Genero-berdintasunerako politika publikoak

I. KAPITULUA

Aragoiko Autonomia Erkidegoaren politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

22. artikulua.— Hizkuntzen eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista

1. Martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin bat etorriz, eta lege honen 3.11 artikuluan jasotako printzipio orokorra aplikatuz, Aragoiko botere publikoen eta administrazio publikoen helburua da neurriak sustatzea hizkuntza eta irudi mota guztien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezartzeko Administrazioaren eremu guztietan eta zuzenean edo hirugarrenen bidez sortzen dituzten dokumentu, formulario, inprimaki eta euskarrietan. Era berean, hizkera integratzaile eta ez-sexista erabiltzeko neurriak garatuko dira harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.
2. Zehazki, Aragoiko komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak behartuta daude hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista egitera.
3. Aragoiko botere publikoek erabilera integratzaile eta ez-sexista bermatuko dute komunikazio, irudi eta publizitate instituzionaletan, bai eta beren politikak garatzeko erabiltzen dituzten eduki eta irudietan ere, eta aktiboki sustatu beharko dute emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa.
4. Aragoiko botere publikoek bermatuko dute ez dela emititzen edo argitaratzen testu edo irudi diskriminatzaileak, sexistarik, iraingarririk edo genero-berdintasunaren printzipioaren aurkakorik.
5. Genero-berdintasunaren arloan eskumena duen saila arduratuko da artikulua honetan aurreikusitako hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista betetzen dela kontrolatzeaz.

II. KAPITULUA

Aragoiko Autonomia Erkidegoaren politika publikoetan genero-berdintasuna sustatzea

25. artikulua.— Kontratazio publikoa

5. [...] Edozelan ere, hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista saihestuko da, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatuko da tratuan, enplegurako irispidean, lanbide-sailkapenean, sustapenean, iraunkortasunean, prestakuntzan, iraungipenean, ordainsarrietan, laneko kalitatean eta egonkortasunean, lanaldiaren iraupenean eta antolamenduan, eta laneko sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko neurriak hartuko direla bermatuko da, prebentziorako prozedura espezifikoa ezartzearekin batera.

III. TITULUA

Genero-berdintasuna esku-hartze publikoaren zenbait arlotan sustatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

29. artikulua.— Berdintasun-printzipioak hezkuntzan

4. Aragoiko irakaskuntzako zentroek genero-ikuspegia beren jarduketa guztietan txertatzeko printzipioa beteko dute, eta hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista aplikatuko dute irakaskuntza-sistemaren maila, etapa, ziklo, gradu eta modalitateetarako egokitutako curriculum-materialetan eta baliabide didaktikoetan.

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak

30. artikulua.— Genero-berdintasuna irakaskuntzako zentroetan sustatzea

Aragoiko Hezkuntza Administrazioak bermatuko du Aragoiko irakaskuntzako zentro guztietan genero-berdintasunean hezteko beharrezkoak diren ekintzak ezarriko direla. Ondorio horietarako:

8. Gaitasun sozial eta emozionaleko programak ezarriko ditu, ikasleen trebetasun metakognitiboak eta hezkuntza emozional eta afektibo-sexualeko trebetasunak garatzeko, eta hezkuntza-sistemako maila guztietan landuko ditu, besteak beste, prestakuntzako aspektu hauek:

i) Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista egitea publikitatean eta komunikabideetan.

34. artikulua.— Hezkuntzako ikuskatzailletza

2. Hezkuntzako ikuskatzailletzaren prozesu arruntean, genero-berdintasunarekiko errespetua bermatuko da, emakumeen eta gizonen berdintasunerako hezkuntzaren aholkularitza-, gainbegiratze- eta ebaluazio-jarduketan bidez:

b) Hezkuntza Administrazioak bermatu behar du ikuskatzailletzako langileek genero-berdintasunaren arloko prestakuntza jasoko dutela, batez ere arlo hauetan emango da hezkuntza: emakumeen eta gizonen arteko harremanean, aukera- eta tratu-berdintasunean, hizkera ez-sexistan eta emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioan.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Aragoiko sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. azpiatala

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

40. artikulua.— Aukera-berdintasuna enplegurako irispidean

5. Enpleguaren zerbitzu publikoek, horien erakunde laguntzaileek eta irabazi-asmorik gabeko lanpostu-agentziek, lan-bitartekaritza kudeatzean, berebiziko arduraz jardun beharko dute, enplegua lortzeko unean diskriminazioa saihestu dadin. Lan-bitartekaritzaren kudeatzaileek, lan-eskaintzetan diskriminazioa antzematen dutenean, ez dituzte eskaintza horiek izapidetuko, eta horren berri emango diote eskaintza egin dutenei. Era berean, eskaintzak idazterakoan, hizkera integratzaile eta ez-sexista erabiliko dute.

47. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, besteak beste, honako jarduketak hauek egingo ditu:

c) Gizarte-eragileei eta eragile ekonomikoek zuzendutako prestakuntza-ekintzak egitea, prestakuntza horrek kideak genero-berdintasunaren arloan gaitzeko, beren lan-arloetan aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa eta genero-analisia txertatzeko, bai eta hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista egiteko ere, bereziki negoziazio-mahaietan parte hartzen duten pertsonengan.

e) Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista hitzarmenetan sartzea, bai eta negoziazio kolektiboaren esparruan sortzen diren dokumentu, formulario eta euskarrietan ere.

2. ATALA

Erantzukizun soziala eta bikaintasun-marka

54. artikulua.— Berdintasuneko Bikaintasun Marka

2. Hori lortzeko balioetsi behar diren berdintasun-parametroak honako hauek izango dira, besteak beste:

f) Hizkuntza integratzaile eta ez-sexista erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, eta produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean.

VI. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

75. artikulua.— Kultura

3. Zuzenean edo zeharka, kultura-kudeaketaren sistema egituratzen duten Aragoiko administrazio publikoetako organismo, agentzia, ente eta gainerako egiturek hurrengo jarduketak garatuko dituzte besteak beste, hura sustatzeko:

e) Hizkuntza eta irudiak modu integratzailean eta ez-sexistan erabiltzea sormen eta ekoizpen artistiko, kultural eta intelektualean eta horren zabalkunde.

79. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

Aragoiko administrazio publikoek genero-berdintasunaren printzipioa txertatuko dute informazioaren eta ezagutzaren gizarteko jarduketara eta programa guztietan, haien diseinuan, exekuzioan eta ebaluazioan, eta genero-ikuspegia zeharrian txertatuko dute informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta ezarpenean, betiere emakumeak eta gizonak informazioaren gizartean aukera-berdintasunean sartzen direla bermatzeko. Horretarako:

c) Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezarriko dute beren jarduketan eremuan, eta informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologekin lotutako proiektuetan, baldin eta botere publikoek osorik edo zati batean finantzatzen badituzte, betiere edukietan eta irudietan emakumeen eta gizonen arteko tratamendu inklusiboa eta berdintasunezkoa egiten dela bermatzeko.

VIII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabide sozialak

83. artikulua.— Emakumeen eta gizonen irudia

2. Aukera-berdintasunaren printzipioaren aplikazioa sustatuko da, emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa eta ez-diskriminatzailea transmititzeko informazio- eta komunikazio-bitarteko guztietan. Ondorio horietarako:

c) Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista aplikatuko da, haien erabilera diskriminatzailea, sexista, iraingarria edo berdintasun-printzipioaren aurkakoa izan ez dadin, eta aktiboki sustatuko da emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa.

84. artikulua.— Titulartasun publikoko komunikabide sozialak

1. Titulartasun publikoko komunikabide sozialek, Aragoiko administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituztenek zein administrazio publiko horien partaidetza dutenek, haien jarduera Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuan egiten badute, emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmitituko dute, eta aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa ezagutarazi eta zabalaraziko dute, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezarrarazi ere.

2. Aragoiko Gobernuak, diskriminazioa saihesteko eta titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean emakumeen erabateko berdintasunerantz aurrera egiteko, eta, bereziki, ikus-entzunezko erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari dagokienez, honako hauek sustatuko ditu:

b) Aldian-aldean, emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa sustatzera bideratutako informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak garatzea helburu hauekin: emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoa sustatzea; bi sexuen arteko desberdintasuna ezabatzea, eta, bereziki, emakumeen aurkako indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta generoan oinarritutako jazarpenaren aurkako sentsibilizazioa sustatzea, bai eta emakumeen

eta haurren sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa sustatzea ere. Ondorio horietarako, mezu horiek zentzumen-desgaitasunen bat duten pertsoneri ere helarazteko teknika eta metodologia egokiak erabiltzen direla zainduko du, eta, horretarako, beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

86. artikulua.— Genero-berdintasuna publizitatean

1. Aragoiko Gobernuak aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzen dela zainduko du, publizitatean emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala, estereotiporik gabea eta diskriminaziorik gabea transmititzean, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista transmititzean ere.

V. TITULUA

Ikuskapena eta zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

97. artikulua.— Arau-hausteak

3. Arau-hauste astunak dira:

d) Administrazio-dokumentu eta -euskarrietan hizkera sexista erabiltzea.

4. Arau-hauste oso astunak dira:

d) Hizkuntza modu sexistan erabiltzea edo emakumeen eta gizonen arteko mendekotasunari edo desberdintasunari buruzko irudi edo mezu estereotipatuak transmititzea komunikabide sozial publikoetan edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabide sozialetan, bai eta Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide guztietan ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista

Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista nahitaezkoa den kasu guztietan, honako erregela hauek beteko dira gutxienez:

1. Ahal den guztietan maskulino generikoa saihestea.

2. Terminoak feminizatzea.

3. Termino abstraktuak, generikoak, kolektiboak, perifrasiak edo metonimiak erabiltzea.

4. Markatutako determinatzaileak alde batera uztea. Anbiguotasuna edo zehaztugabetasuna eragiten ez duenean erabiltzen da.

5. Tratamenduan simetria aukeratzea.

6. Irakurgarritasun-estrategiak txertatzea.

7. Banaketa-formulak erabiltzea, anbiguotasuna ezabatzeko edo emakumeak esplizituki ikusarazteko beharrezkoak direnean bakarrik.

6.4.2.34. 8/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Eskubide Historikoak eguneratzeari buruzkoa³⁵¹

HITZAURREA

[...]

Lurralde zabal eta askotariko honen gainean, aragoiarren ondoz ondoko belaunaldiek euren askatasunen defentsan oinarritutako nazioa eraiki zuten, zeina instituzio berezietz hornitua zen (erregea, Gironako printzea, Gorteak, Justizia Nagusia, Erresumako Diputazioa, Maisu Arrazionala, udalerrriak eta erkidegoak), eta ondare natural, kultural, juridiko eta linguistiko aberatsa gordetzen zuen. Herrialde hori Europako konfederazio berezi eta aitzindari baten hazia eta burua izan zen: Aragoiko Koroa.

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Aragoi, nazionalitate historikoa

4. Aragoik, bere instituzio tradizionalai, bere historiari, bere zuzenbideari, bere kulturari eta Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen elkarbizitza historikoari jarraituz, berezko identitatea eta espazio juridiko, politiko eta kulturala ditu Espainiako estatuan eta Europar Batasunean, zeinak erreibindikatu eta aitortu beharko diren.

6. artikulua.— Eskubideak eta askatasunak

1. **Aragoiko Erresuma zaharreko instituzioen oinordeko gisa**³⁵², Aragoiko botere publikoek sustatu eta bermatuko dute ondokoetan aldarrikatutako eskubide eta askatasunen egikaritza osoa: Autonomia Estatutuan, Espainiako Konstituzioan, Europar Batasuneko legerian, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioan, Eskualdeetako eta Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunean, Emakumearen aurkako diskriminazio-mota guztiak ezabatzeari buruzko konbentzioan, eta aplikagarriak diren nazioarteko gainerako tratatu eta hitzarmenetan; era berean, eskubide hauen egikaritza osoa sustatu eta bermatuko dute: maila juridiko txikiagoko arauetan aitortuak izan eta lege hau indarrean jartzean indarrean dauden eskubideak.

³⁵¹ BOEren 209. zenbakian, 2018ko abuztuaren 29ko alean argitaratua.

Testu kongsoldatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-11933>

³⁵² Konstituzio Auzitegiak adierazi zuen goian nabarmenduta dagoen tartekia konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen abenduaren 12ko 158/2019 epaiaren bidez.

IV. KAPITULUA

Aragoiko ondare politiko eta historikoa

30. artikulua.— Hizkuntza-ondarea

Aragoieran aldarrikatu zen Aragoiko zuzenbidea, hizkuntza berean idatzi ziren foruak, eta Aragoiko Gorteak, Aragoiko Justizia eta gainerako instituzioak hizkuntza horretan adierazi ziren; izan ere, aragoiera zen gure lurraldean hitz egiten zen bakarra, eta gizadi osoaren ondarea da, zeinak Aragoiko instituzio guztien arreta berezia behar duen, eta Aragoiko instituzioek hura duindu, babestu, zabaldu eta erabili behar dute.

Laugarren xedapen gehigarria.— Vidal Nagusia

Aragoiko Diputazio Orokorrak beharrezkoak diren jarduketa guztiak garatuko ditu, ahalik eta lasterren, Aragoira behin betiko ekartzeko *Vidal Nagusia*, Aragoiko ondare juridiko, artistiko eta linguistikoaren funtsezko elementua dena.

6.4.2.35. 17/2018 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari buruzkoa³⁵³

HITZAURREA

III

[...]

Europako tradizioaren oinarrian daude, besteak beste, bioetika, komunikazio-teknologiei lotutako hizkuntza-erronkak, migrazio- eta inklusio-prozesuetarako kultura-hurbilketa eta lurralde-koehsioan eta erradikalismo berrietan eragina duten kultura- eta erlijio-motibazioak, eta tradizio horri lagundu diezaiokete hark dituen egungo zailtasunetan eta kontraesanetan, ahaztu gabe hark funtsezko eginkizuna betetzen duela gure kultura-ondare zabalaren proiektio sozialean.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xede eta helburuak

2. Era berean, lege honen helburuak dira:

e) Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea, aberastea eta zabaltzea.

III. KAPITULUA Aragoiko I+G+b sistemaren gobernantza

1. ATALA

Aragoiko I+G+b sistemako organo eskudunak

30. artikulua.— I+G+b arloan eskumena duen saila

2. Zehazki, I+G+b arloan eskumena duen sailari honako eginkizun hauek dagozkio:

p) Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea eta aberastea.

³⁵³ BOEren 24. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-994>

**6.4.2.36. 18/2018 Legea, abenduaren 20koa,
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
berdintasunari buruzkoa, eta sexu-
orientazioan, genero-adierazpenean eta -
identitatean oinarritutako diskriminazioaren
aurkako babes integralari buruzkoa³⁵⁴**

HITZAURREA

II

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 2. artikuluan, hauxe baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA

**LGTBI pertsonen berdintasuna, eta sexu-
orientazioan, genero-adierazpenean edo -
identitatean oinarritutako diskriminaziorik eza
bermatzeko politika publikoak**

X. KAPITULUA

Komunikazioa

36. artikulua.— Kode deontologikoa

1. Aragoiko Gobernuak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko

³⁵⁴ BOEren 50. zenbakian, 2019ko otsailaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-2712>

errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, bai eta teknologia berriek bultzatutakoei ere.

2. Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak, bere mendeko komunikabideei dagokienez, Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzko Legearen 2. artikuluan jasotako printzipioekin bat etorriz, honako hauek egin beharko ditu:

b) Gomendioak egitea homosexualitatearekin, bisexualitatearekin, transexualitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilera, -praktika eta -moduei buruz eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

III. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Arau-haustea eta zehapenak

49. artikulua.— Arau-haustea

4. Arau-hauste oso astunak dira honako hauek:

f) Hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak transmititzea Aragoiko komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuaren mendeko komunikabideetan.

6.4.2.37. 2/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari buruzkoa³⁵⁵

HITZAURREA

II

[...]

Incheongo Adierazpenaren ikuspegiak hezkuntzaren eta garapenaren ikuskera humanista du oinarri, eta honako hauetan oinarritzen da: giza eskubideetan eta duintasunean, justizia sozialean, inklusioan, babesean, dibertsitate kultural, linguistiko eta etnikoan, eta erantzukizunean eta partekatutako kontuak ematean; eta berriro baieztatzen da ezen hezkuntza ondasun publikoa dela, oinarritzko giza eskubidea eta beste eskubide batzuk gauzatzen direla bermatzeko oinarria.

[...]

Hori guztia Aragoiko lurraldearen ingurumari bereziaren barruan, zeinak biztanleria oso sakabanatua eta zahartze-joera duen; biztanleria hori kasu askotan bere hizkuntza propioan analfabetoa da, eta lurraldeak, berriz, indize demografiko oso baxuko landa-eremuko biztanleguneak ditu; bada, horiei kalitateko prestakuntza-erantzuna eman behar zaie, garapen pertsonala eta komunitarioa sustatzeko eta Incheongo Adierazpenaren 4.6 helburua bete ahal izateko.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Helburuak

Lege honetan aurreikusitako xedeak lortzeko, Autonomia Erkidegoko Administrazioak betebeharrak hauek izango ditu:

- e) Hizkuntza eta komunikazio-sistema ezberdinetan ezagutzak, lanbide-gaitasunak eta komunikazio-gaitasunak bultzatzea eta haiek eskuratzeko eta berritzeko sustapena egitea, horretarako, hezkuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duten beste administrazio publiko batzuekiko lankidetzara sustatuz.
- j) Aragoiko errealitatearen ezagutza sustatzea, hizkuntza-, kultura-, historia-, gizarte- eta ingurumen-eremuetan, betiere norberaren identitatea eratzeko eta elkarbizitza-, tolerantzia- eta elkarlan-balioak eta -jarrerak garatzen laguntzeko.

³⁵⁵ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5575>

I. TITULUA

Helduaroko ikaskuntzako sistemaren antolamendua

I. KAPITULUA

Helduaroko ikaskuntzaren sistema

6. artikulua.— Prestakuntza-jarduketak

1. Lege honetan aurreikusitako xedea eta helburuak lortzeko, honako jarduketa hauek garatuko dira:

c) Garapen pertsonalerako eta gizarte- eta kultura-bizitzan parte hartzeko prestakuntza, Aragoiko kulturaren eta berezko hizkuntzetan arreta berezia jarrita.

8. artikulua.— Programak eta ibilbideak

Lehentasunez jotzat jotzen dira honako programa eta ibilbide hauek:

a) Helduen hasierako prestakuntza-programak: ama-hizkuntzan alfabetatzea, bereziki berezko hizkuntzetan; funtsezko gaitasunak eskuratzea eta eguneratzea, eta hizkuntzak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko oinarritzako ezagutza funtzionalak eskuratzea, harik eta hezkuntza-sistemaren oinarritzako titulazioa lortu arte.

e) Ibilbide hauek: garapen pertsonala, gizartearen eta herritarren parte-hartzea, balio demokratikoak eta solidarioak, prestakuntza kultural, musikal, artistiko eta linguistikoa, berezko hizkuntzak eta hizkerak, gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna, eta osasuna eta kontsumoa, zahartze aktiboa eta ingurumena zaintzea eta errespetatzea sustatzen dituzten ibilbideak.

III. KAPITULUA

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua

21. artikulua.— Definizioa

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua hauexek dira: programen, eta prestakuntza- eta ikaskuntza-ekintzen multzoa, zeinak helduei aukera ematen baitie jarrai diezaieten edukiak eta gaitasun pertsonal eta sozialak eskuratzeko prozesuei, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako edo Batxilergoko titulazioa lortze aldera; Espainiako hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara iristeko; funtsezko gaitasunak, hizkuntzak (gaztelania hizkuntza berri gisa barne) eta hizkuntza propioak, gaitasun digitalak eta ikaskuntzak eskuratzeko, betiere herritarren parte-hartzea, inklusio soziala eta hezkuntza-hobekuntza errazteko, helduen interes eta beharrezkoetarako malgua eta egokia den eskaintzaren bitartez.

23. artikulua.— Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza hezkuntza presentzialeko, erdipresentzialeko eta urrutiko hezkuntzarako proposamenak dira, honako hauek barne hartzen dituztenak:

e) Atzeritarrentzat, hizkuntzetan, Aragoiko berezko hizkuntzetan eta gaztelaniaz hizkuntza-gaitasunak eskuratzeko programak.

26. artikulua.— Prestakuntza eta integrazio linguistikoa hizkuntzetan

1. Hizkuntza-eskola ofizialak ikaskuntza-programak garatzen dituzten zentroak dira, hizkuntza-komunikazioko eta kulturarteko gaitasunak eskuratuz eta eguneratuz.

2. Hezkuntza Administrazioak Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzak ikastea sustatuko du, betiere hizkuntza batzuk eskuratzeko eta haien erabilera hobetzeak laneratzea edo lan-hobetzea faboratu eta erraztu dezaten.

3. Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-eskumenak dituen sailak gaztelania sustatuko du atzeritarren kasuan, espainiera eskuratzeko eta erabiltzeko integrazioa, gizarteratzea eta laneratzea erraztu ditzan, eta Aragoiko berezko hizkuntzen irakaskuntza sustatuko du. Horretarako, eskaintza malgua ezarriko da Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialen, helduen hezkuntzako zentroyen, gizarte-eragileen eta beste erakunde laguntzaile batzuen bidez, eta helduen interes eta beharrianetara egokituko da.

4. Unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzan jardungo du enplegurako prestakuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, lan-merkatuan sartzeko hizkuntza-gaitasunak eskuratu eta egiaztatzeko aukera ematen duten programa espezifikokoak egin daitezten sustatzeko, ahal dela hizkuntza-eskola ofizialen edo helduen hezkuntzako zentroyen bidez.

V. KAPITULUA

Prestatzaileen prestakuntza eta berrikuntza helduaroko ikaskuntzan

33. artikulua.— Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroa

2. Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroak eta urrutiko hezkuntzari laguntzeko zentroek irakaskuntza hauetako batzuk garatuko dituzte:

e) Hizkuntza-ikastaroak, unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak zehaztutako baldintzetan.

6.4.2.38. 5/2019 Legea, martxoaren 21ekoa, Aragoin desgaitasuna duten pertsonen eskubide eta bermeei buruzkoa³⁵⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bateginaren 2. artikuluan eta Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioan ezarritakoaren arabera, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzako produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, audifono eta inplante osteointegratuak eta koklearrak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

v) Komunikazioak bere baitara bilduko ditu hizkuntzak, testuak bistaratzea, braillea, ukimen-komunikazioa, makrotipoak, irispide errazeko multimedia-gailuak, bai eta idatzizko hizkuntza, entzumen-sistemak, hizkera erraza, digitalizatutako ahots-bitartekoak eta komunikazioa gehitzeko edo ordeztzeko bestelako modu, bitarteko eta formatuak ere, horien artean direla informazio-teknologia eta irispide errazeko komunikazioak.

II. TITULUA Osasuna

13. artikulua.— Aragoiko osasun-sistema publikoaren neurriak

Aragoiko osasun-sistema publikoak, indarrean dauden osasun-arauetan aurreikusitako neurriez gain, honako neurri hauek bultzatuko ditu desgaitasuna duten pertsonen dagozkien:

e) Osasun-arloko informazioa eta baimena desgaitasuna duten pertsonentzat irisgarriak eta ulergarriak direla bermatzea, diseinu unibertsalaren printzipioaren arabera, irakurketa erraz eta ulergarria eta espainiar zeinu-hizkuntzara egokitzea barne. Behar izanez gero, laguntza-neurri egokiak eskainiko zaizkie desgaitasuna duten pertsonen, hala eskatzen badute, eta, beharrezkoa bada, ukimenezko komunikazio-sistemak eta sistema haptikoak erabili ahal izango dira.

³⁵⁶ BOEren 125. zenbakian, 2019ko maiatzaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7785>

IV. TITULUA

Prestakuntza eta enplegua

27. artikulua.— Enplegu publikoa

6. Prozesu hori gainditutakoan, desgaitasuna duten pertsonen beharrianetara egokitzeko lanpostuan, dela egiturakoak, instalazioei, dependentziei edo ekipamenduei eragiten dietenean, dela antolamendukoak, laneko pautei edo eginkizunen esleipenari eragiten dietenean, hala nola komunikaziokoak, erraztu egingo da espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete bat egotea, desgaitasuna duen pertsonak hala behar badu, behar den denboran eta praktiketako funtzionario gisa izendatuta dauden aldiaren barruan, antolaketa-izaerako egokitzapenetara iristeko.

X. TITULUA

Komunikabide sozialak eta publizitatea

65. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak (CARTV), zerbitzu publiko gisa duen eginkizuna betetz, helburu hauek sustatuko ditu, besteak beste:

b) Hizkera ez-diskriminatzailea erabiltzea.

66. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna

Desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eta komunikaziorako dituzten eskubideak bermatze aldera, botere publikoek eskatuko dute jarduera Aragoi garatzen duten ikus-entzunezko komunikabideek betetzen dituztela araudi sektorialean ikus-entzunezko komunikaziorako aurreikusten diren irisgarritasun unibertsaleko baldintzak. Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori legeria espezifikoen arabera arautuko da.

Laugarren xedapen gehigarria.— Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

Espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori eta haren ikaskuntza legeria espezifikoen arabera arautuko dira.

**6.4.2.39. 7/2019 Legea, martxoaren 29koa,
Aragoin ekintzailletza eta lan autonomia
babestu eta sustatzeari buruzkoa³⁵⁷**

**IV. TITULUA
Ekintzailletzari eta autonomoei laguntzeko
zerbitzuak**

31. artikulua.— Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak

3. Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

³⁵⁷ BOEren 125. zenbakian, 2019ko maiatzaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7787>

6.4.2.40. 1/2021 Legea, otsailaren 11koa, Administrazio-sinplifikazioari buruzkoa³⁵⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Prozedurak sinplifikatzeko, izapideak arintzeko eta zamak murrizteko irizpideak

1. Administrazioa sinplifikatzeko ekimenak diseinatzeko eta garatzeko, irizpide hauek betetzea eta aplikatzea sustatuko da:

o) Informazioa eta prozeduren izapideak egokitzea irakurketa errazera eta hizkuntza argira, betiere zailtasunik handienak dituzten pertsonen parte-hartzea eta gizarteratzea bermatzeko.

III. TITULUA Administrazio-kudeaketa eta jarduera ekonomikoa sustatzea

I. KAPITULUA Administrazioaren esku-hartzea

1. ATALA

Erantzukizunpeko adierazpena eta komunikazioa

15. artikulua.— Erantzukizunpeko adierazpena eta komunikazioa aplikatzea

3. Organo edo erakunde eskudunak erantzukizunpeko adierazpenaren ereduak egin beharko ditu, eta eguneratuta eta argitaratuta eduki beharko ditu, interesdunek erraz eskura ditzaten batez ere modu digitalean, eta bermatuko du ereduok erraz irakurtzeko modukoak direla eta hizkera argian daudela.

³⁵⁸ BOEren 66. zenbakian, 2021eko martxoaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-4247>

6.4.3. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa

6.4.3.1. 7/1981 Legea, abenduaren 30koa, Asturiaserako Autonomia Estatutua³⁵⁹

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Bableak babesa izango du. Hura erabiltzea, komunikabideetan zabaltzea eta irakastea sustatuko da, betiere tokiko aldaerak eta hura ikasteko borondatea errespetatuz.

2. Printzerriko lege batek arautuko du bablearen babesa, erabilera eta sustapena.³⁶⁰

I. TITULUA

Asturiasko Printzerriaren eskumenak

10. artikulua

21. Bablea sustatzea eta babestea, Asturiasko Printzerrian hizkuntza-modalitate gisa erabiltzen diren aldaeretan.

³⁵⁹ Estatuko Aldizkari Ofizialaren 9. zenbakian, 1982ko urtarrilaren 11ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-634>

³⁶⁰ Urtarrilaren 5eko 1/1999 Lege Organikoaren artikuluko bakarreko 5. apartatuak aldatua.

6.4.3.2. 1/1984 Legea, apirilaren 27koa, Printzerriko ereserkia ezarri eta haren erabilera arautzen duena³⁶¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Herriaren sentimenduarekin bat etorritz, ereserkiaren letraren bi bertsio ezartzen dira: jatorrizkoa eta asturierazkoa.

[...]

³⁶¹ BOEren 129. zenbakian, 1984ko maiatzaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-12186>

6.4.3.3. 3/1985 Legea, abenduaren 26koa, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren Funtzio Publikoa antolatzeari buruzkoa³⁶²

V. TITULUA Funtzionario publikoen estatutu-araubidea

VII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

91. artikulua

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

³⁶² BOEren 59. zenbakian, 1986ko martxoaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-6539>

6.4.3.4. 7/1988 Legea, abenduaren 5ekoa, Asturiar Ikaskuntzen Institutua berrantolatzen duena³⁶³

III. KAPITULUA Gobernu-organoak

12 artikulua

3. Kide numerario ordezkariak honela banatuko dira:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako kide bat (Academia de la Llingua Asturiana).

4. Ordezkaritzako kide numerarioak gaitasun aitortua duten pertsonen artetik aukeratuko dira, honela:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako (Academia de la Llingua Asturiana) kidea, instituzio horrek ezarritako moduan eta prozeduran.

IV. KAPITULUA Azterlanak eta ikerketak egiteko organoak

18. artikulua

Batzorde iraunkorrak hurrengoak izango dira:

1. Hizkuntzalaritza, Literatura eta Tradizioen Batzordea.

³⁶³ BOEren 18. zenbakian, 1989ko urtarrilaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-1485>

6.4.3.5. 1/1995 Legea, urtarrilaren 27koa, Adingabea babesteari buruzkoa³⁶⁴

II. KAPITULUA Adingabearen eskubideak

1. ATALA Printzipio orokorrak

9. artikulua.— Diskriminazioa debekatzea

1. Adingabe guztiek izango dituzte beren eskubideak, inolako salbuespenik gabe, eta bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe ondoko arrazoiak direla eta: adingabearen beraren edo haren familiaren arraza, osasuna, kolorea, sexua, hizkuntza, kultura, erlijioa, iritzi politikoak edo jatorri nazional edo sozialeko bestelako iritziak, egoera ekonomikoa, jaiotza edo beste edozein tasun.

³⁶⁴ BOEren 94. zenbakian, 1995eko apirilaren 20ko alean argitaratua.
Tetsu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-9683>

**6.4.3.6. 5/1995 Legea, apirilaren 6koa,
Irisgarritasuna sustatzeari eta Oztupoak
kentzeari buruzkoa³⁶⁵**

**II. TITULUA
Xedapen orokorrak**

**IV. KAPITULUA
Zentzumenezko komunikazioko oztopoei buruzko
xedapenak**

**30. artikulua.— Irisgarritasuna zentzumenezko komunikazio- eta
seinaleztapen-sistemetan**

2. Asturiasko Printzerriko Administrazioak zeinu-hizkuntzaren eta gor-itsuen giden interprete profesionalen prestakuntza bultzatuko du, mugatuta dauden pertsonen zuzeneko edozein komunikazio errazteko, hala behar badute, eta administrazio publikoei eskatuko die langile espezializatuek eman dezatela zerbitzu hori.

Hirugarren xedapen gehigarria

2. Gorrentzako interpreteak edo telefonoak dituzten eraikinetan, nahitaez instalatu beharko da gorreriaren nazioarteko ikurra, komunikazio-oztoporik ez dagoela adierazten duena.

³⁶⁵ BOEren 149. zenbakian, 1995eko ekainaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-15188>

6.4.3.7. 9/1996 Legea, abenduaren 27koa, Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua arautzen duena³⁶⁶

9. artikulua.— Eskumenak

1. Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseiluaren Osoko Bilkurari kontsulta egingo zaio nahitaez gai hauei buruz:

f) Asturiasko hizkuntzaren irakaskuntzari eta sustapenari buruzko xedapenak.

³⁶⁶ BOEren 33. zenbakian, 1997ko otsailaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-2523>

6.4.3.8. 1/1998 Legea, martxoaren 23koa, bablea/asturiera erabiltzeari eta sustatzeari buruzkoa³⁶⁷

HITZAURREA

Asturiaserako Autonomia Estatutuak honako hau ezartzen du 4. artikuluan: «Bableak babesa izango du. Erabilera, komunikabideetan zabaltzea eta irakastea sustatuko da, betiere tokian tokiko aldaerak eta ikasteko borondatea errespetatuz».

Era berean, 10.1.15 artikuluan, Printzerriaren eskumen gisa honako hau adierazten da: «Bablea sustatzea eta babestea, aldaera guztietan, eta horiek, hizkuntza-modalitate gisa, Asturiasko Printzerrian erabiltzen dira».

Bestalde, artikuluko berak, 1.14. apartatuan, Printzerriaren eskumenetako bat dela adierazten du: «Ikerketa eta kultura sustatzea, eskualdeetako adierazpenei eta kultura autoktonoaren irakaskuntzari aipamen berezia eginez». Ikuspuntu horretatik, bablea eta haren modalitateak ondare historiko-kultural dira, eta defendatu eta kontserbatu egin behar dira.

Argi dago, gainera, erregio bateko hizkuntza-aniztasuna eta kultura indartzeak Espainiako nazioa osatzen duten herrien nortasun-ezaugarriak biziberritzen laguntzen duela.

Asturiar herriak bable/asturieraren aberastasuna berreskuratzeko, hainbat jarduketa egin behar dira, modalitate desberdinak sustatzeko, babesteko, kontserbatzeko eta ondo erabiltzeko.

Printzerriko Gobernu Kontseiluak bere gain hartu du bable/asturierarekin lotutako jardueren zuzendaritza eta koordinazioa, eta hura sustatzeko neurriak ezarri ditu, batez ere irakaskuntzan eta beste sektore instituzional batzuetan. Neurri horien helburua bablea eta haren aldaerak berreskuratzea, kontserbatzea eta sustatzea zen.

Komenigarritzat jotzen da prozesu horretan aurrera egitea eta, aldi berean, orain arte egindakoa sendotzea. Horregatik guztiagatik, egokitze jotzen da gure estatutuaren artikuluen edukia garatzea, bable/asturierari eta haren modalitateei dagokienez.

Ildo horretan, beharrezkoa da zenbait alderditan sakontzea, hala nola erabilera, irakaskuntza eta komunikabideetako sustapena, egungo gizarte-eskaria gure estatutuaren eskakizunen arabera bete ahal izateko.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Hizkuntza tradizionala

Bable/asturierak, Asturiasko hizkuntza tradizionala den aldetik, babesa izango du. Asturiasko Printzerriak haren erabilera, hedapena eta irakaskuntza sustatuko ditu.

³⁶⁷ BOEren 103. zenbakian, 1998ko apirilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-10126>

2. artikulua.— Galiziera/asturiera.

Lege honetan bable/asturierarentzat ezarritako babes-, errespetu-, itzalpe- eta garapen-araubidea galiziera/asturierara hedatuko da, berezko hizkuntza-modalitatea duten eremuetan.

3. artikulua.— Legearen xedea.

Lege honen xedea da:

- a) Herritarrek bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, eta eskubide hori gauzatzeko bitartekoak ezartzea.
- b) Haren berreskuratze eta garapena sustatzea, eta erabilera sustatzeko neurriak definitzea.
- c) Bable/asturieraren irakaskuntza bermatzea, Asturiasko Printzerriak bere gain hartutako eskumenak egikaritzean, borondatezkotasun, mailakotasun eta Asturiasko errealitate soziolinguistikoarekiko errespetuaren printzipioak kontuan hartuta.
- d) Herritarren erabilera askea eta diskriminaziorik eza bermatzea.

II. KAPITULUA

Bable/asturieraren erabileraz

4. artikulua.— Administrazio-erabilera.

1. Herritar guztiek dute bable/asturiera erabiltzeko eta berean ahoz eta idatziz jarduteko eskubidea.
2. Herritarrek Asturiasko Printzerriarekin ahoz edo idatziz egiten dituzten komunikazioetan bable/asturiera erabiltzea baliozkotzat joko da ondorio guztietarako.
3. Asturiasko Printzerriak bultzatuko du Asturiasen lan egiten duten enplegatu publiko guztiek bable/asturiera ezagutzea; bable/asturiera Asturiasko Printzerriak deitutako oposizio eta lehiaketetan balioetsi ahal izango da, lanpostuaren ezaugarriek eta garatuko diren eginkizunen izaerak hala eskatzen dutenean.

5. artikulua.— Argitalpenak.

1. Printzerriko organo instituzionalen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak, bai eta Batzar Nagusiak onetsitako legeak ere, bable/asturieraz argitaratu ahal izango dira, Asturiasko Printzerriko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren bidez; argitaratzeko erabakia argitalpena baimentzen edo agintzen duen organo edo instituzioak hartuko du.
2. Argitalpen, inprimaki, eredu, liburuxka edo iragarki instituzionalak gaztelaniaz, bable/asturieraz edo bi hizkuntzetan argitaratu ahal izango dira; hirugarrenen aurrean ondorioak izan behar badituzte, gaztelaniaz argitaratu beharko dira nahitaez, hargatik eragotzi gabe bable/asturieraz ere argitaratu ahal izatea.

6. artikulua.— Hitzarmenak.

Asturiasko Printzerriak hitzarmenak egin ahal izango ditu Estatuko Administrazioarekin, beren eginkizunak Asturiasko lurraldean garatzen dituzten zerbitzuek bable/asturieraren erabilera sustatzeko.

7. artikulua.— Itzulpen-organoa.

Printzerriko Administrazioak bable/asturiera-gaztelaniako itzulpen-organo ofiziala izango du, eta honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) Asturiasko Printzerriaren eta Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Aldizkari Ofizialetan bable/asturieraz argitaratu behar diren testuak itzultzea edo haien baliozkotasuna ziurtatzea, kasuaren arabera.
- b) Lege honen 16. artikuluan aipatzen diren instituzioek eta botere publikoek, beren eskumenak egikaritzuz, bable/asturiera eta gaztelaniaren artean eskatzen dioten edozein itzulpen egitea.
- c) Lege honen erregelamendu bidezko garapenean esleitzen zaion beste edozein eginkizun.

8. artikulua.— Udalak.

1. Asturiasko udalek beharrezko neurriak hartu ahal izango dituzte, lege honek Asturiasen bizi diren herritarrei ematen dizkien hizkuntza-eskubideak benetan egikaritzen direla ziurtatzeko.
2. Asturiasko Printzerriak udalekin plan espezifikoak hitzartu ahal izango ditu, bable/asturieraren kontzejuetan bera benetan erabiltzeko. Horretarako, behar diren zerbitzuak eta jarduketak diruz lagundu ahal izango ditu.

III. KAPITULUA

Irakaskuntzaz

9. artikulua.— Irakaskuntza.

Asturiasko Printzerriak, bere eskumenak egikaritzuz, bable/asturieraren irakaskuntza ziurtatuko du eta haren erabilera sustatuko du hezkuntza-sistemaren barruan, Asturiasko Autonomia Estatutuan aurreikusitako baldintzetan.

10. artikulua.— Curriculum.

1. Asturiasko Printzerriak, bere eskumenak egikaritzuz, bable/asturieraren irakaskuntza bermatuko du maila eta gradu guztietan, nahiz eta haren ikaskuntza borondatezkoa izan. Nolanahi ere, bable/asturierako eskola-ordutegiaren barruan eman beharko da, eta curriculumeko ikasgaitzat hartuko da.
2. Aurreko printzipioak helduen hezkuntza iraunkorrera hedatuko dira.
3. Bable/asturieraren ikasketa edo erabilera curriculumeko ikasgai gisa aukeratzea ez da inola ere izango ikasleak diskriminatzeko arrazoia. Aukeratzen dutenentzat, horiek ikastea edo erabiltzea ezin izango da oztopo izan gainerako ikasleen prestakuntza eta ezagutza berberak jasotzeko.

11. artikulua.— Titulazioak.

Asturiasko Printzerriak ezarriko du:

- a) Bable/asturieraren irakaskuntza emateko behar diren titulazioak.
- b) Bable/asturiera ezagutzen dela egiaztatzen duten tituluak eta ziurtagiriak.
- c) Titulazio eta ziurtagiri horiei buruzko prestakuntza-programak eta sarbide-prozedurak.

- d) Bable/asturieraren irakaskuntzan erabili beharreko testuliburuak baimentzeko prozedura.
- e) Hezkuntza-maila desberdinetako curriculum-dekretua.

IV. KAPITULUA

Komunikabideez eta argitalpen- eta ikus-entzunezko ekoizpenaz

12. artikulua.— Sustapena.

Administrazio publikoek bable/asturieraren defentsa sustatuko dute komunikabide publiko eta pribatuetan.

13. artikulua.— Zabalkundea.

1. Asturiasko Printzerriak bable/asturiera komunikabideetan zabaltzen lagunduko du, eta horretarako:

- a) Laguntza ekonomiko eta materialeko planak egingo ditu eta aurrekontu-zuzkidura egingo, komunikabideek bable/asturiera erabili ohi dezaten.
- b) Kultura eta arte-adierazpenak babestuko ditu, liburuak argitaratuko, eta ekoizpen fonografikoa, ikus-entzunezkoa eta zinematografikoa, eta bable/asturieraz egiten den beste edozein jarduera egingo.

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, gaur egun edo etorkizunean, irrati- eta telebista-emisioetan eta gainerako komunikabideetan bable/asturieraren presentzia egokia zainduko du.

14. artikulua.— Dirulaguntzak.

1. Komunikabideentzako, ikus-entzunezko ekoizpenentzako, zinematografikoentzako, fonografikoentzako edo argitalpenentzako dirulaguntzen deialdia espezifikoa izan daiteke bable/asturieraz egindako ekoizpen edo argitalpenetarako; gainerako argitalpen eta ekoizpenetan, horiek atal edo espazio jakin batzuetara mugatu gabe egotea sustatuko da.

2. Publizitatean, etiketetan, korrespondentzian edo dokumentazioan bable/asturiera erabiltzen duten enpresa eta enpresaburu pribatu edo publikoek ere jaso ahal izango dituzte horretarako berariaz deitutako dirulaguntzak eta laguntzak.

V. KAPITULUA

Toponimiaz

15. artikulua.— Toponimoak.

1. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoko toponimoek izen ofiziala izango dute beren forma tradizionalan. Toponimoak modu tradizionalan eta gaztelaniaz erabilera orokorra duenean, izendapena elebiduna izan daiteke.

2. Erregelamendu bidez zehazten diren prozeduren arabera, Gobernu Kontseiluari dagokio, Asturiasko Printzerriko Toponimia Batzordeak irizpena eman ondoren, eta udalen eta estatuaren eskumenei kalterik egin gabe, autonomia-erkidegoaren toponimoak zehaztea.

VI. KAPITULUA

Organo aholku-emaileez

16. artikulua.— Kontsulta- eta aholkularitza-organoak.

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren kontsulta- eta aholkularitza-organotzat hartuko dira honako instituzio hauek:

- a) Oviedoko Unibertsitatea.
- b) Llinguaren Akademia.
- c) Asturiasko Printzerriko Toponimiako Batzarra.
- d) Asturiasko Ikaskuntzen Errege Institutua (RIDEA).

17. artikulua.— Oviedoko Unibertsitatea.

Oviedoko Unibertsitateak, bere eskumenak egikaritzuz, eta bable/asturiera irakasteko beharrezkoa den irakasleen gaikuntza egokia bermatze aldera, haren hasierako prestakuntza gauzatuko du, dagozkion sailen bidez. Halaber, Unibertsitateari dagokio bable/asturierari buruzko ikerketa linguistikoa eta filologikoa egitea.

18. artikulua.— Llinguaren Akademia.

Lege honen 16. artikuluan aipatzen diren instituzioek beren eskumenak egikaritzean dituzten berezko eskudantziei kalterik egin gabe, Asturiasko Printzerriko Llinguaren Akemiari honako eginkizun hauek dagozkie:

- a) Bable/asturieraren arloko eskualdeetako programen eta planen jarraipena egitea.
- b) Irizpenak ematea, norberaren ekimenez edo Printzerriko Batzar Nagusiak nahiz erregioko gobernuak eskatuta, bable/asturieraren arloko jarduera zehatzei buruz.
- c) Asturiasko Printzerriko Administrazioari aholkuak ematea eta proposamenak egitea bable/asturierari buruz, kultura eta/edo hizkuntza arloko organismo eskudunek hala eskatzen diotenean.
- d) Lege honen erregelamenduzko garapenean esleitzen zaion beste edozein eginkizun.

Xedapen gehigarria

Galiziera/asturierak antzeko tratamendua izango du bere lurralde-eremuko babes, errespetu, irakaskuntza, erabilera eta itzalpeari dagokienez.

Xedapen iragankorra

11. artikuluko a) apartatuan aipatutako titulazioak eskuratzeko beharrezkoak diren prozedurak eta ikasketa-planak onesten ez diren bitartean, Asturiasko Printzerriko instituzio ofizialek emandako titulazioak aitortuko ditu ofizialki, erregelamenduz zehaztutako moduan.

Azken xedapena

Baimena ematen zaio Gobernu Kontseiluari lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

6.4.3.9. 1/2001 Legea, martxoaren 6koa, Kultura Ondareari buruzkoa³⁶⁸

HITZAURREA

[...]

[...] “Kultural” terminoa aukeratzeak, ostera, adierazten du idazketan zenbait alderdi agertzen direla, hala nola hizkuntza-adierazpenak, ohiturak, ahozko tradizioko arte-adierazpenak eta beste adierazpide komunitario batzuk, babestu beharrekoak, horiek aztertuz eta etorkizuneko belaunaldiei helarazten lagunduz, interes historikoa duten objektu edo ondasun materialetan islatzetik harago.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Kontsulta-instituzioak

1. Lege honetan aurreikusitako ondorioetarako, honako hauek joko dira Asturiasko Printzerriko kontsulta-instituziotzat:

e) Asturiasko Hizkuntzaren Akademia.

II. TITULUA Babes-araubide juridikoa

IV. KAPITULUA

Ondare arkeologiko, etnografiko, historiko-industrial,
dokumental eta bibliografikoei aplikatu beharreko
araubideak

2. ATALA

Ondare etnografikoari aplikatu beharreko araubidea

71. artikulua.— Babes-printzipioak

Honako hauek izango dira ondare etnografikoa babesteko printzipio espezifikoak:

e) Lege honetan jasotako printzipioak aplikatuz, Asturiasko hizkuntzaren ikerketa eta ezagutza bultzatuko dira. Gauza bera aplikatuko zaio Eo eta Navia ibaien arroetan kokatutako eskualdeetako galegoasturierari.

³⁶⁸ BOEren 135. zenbakian, 2001eko ekainaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-10676>

72. artikulua.— Adierazpen ez-materialak

Interes etnologikoko ezagutza, jarduera, erabilera, ohitura eta adierazpen linguistiko eta artistikoak jaso, dokumentatu, behar bezala babestu eta ikertzaileen eta herritarren zerbitzura jarriko dituzte botere publikoek eta hezkuntza-instituzioek, baldin eta haiek guztiak euren adierazpenaren aspektu materialetatik harantzago badoaz. Horretarako, programa mantentzen eta biziberritzen lan egiten duten elkarte, instituzio eta pertsonen lana babestuko da.

4. ATALA

Ondare dokumental eta bibliografikoari aplikatu beharreko
arabidea

79. artikulua.— Dokumentuaren definizioa

Lege honen ondoreetarako, dokumentutzat hartzen da ahozko edo idatzizko hizkuntzako edozein adierazpen, naturala edo kodetua, eta edozein motatako euskarri materialetan —egungoa edo etorkizunekoa— jasotako edozein adierazpen grafiko, soinudun edo irudizko, mekanismo magnetikoak eta informatikoak barne. Kanpoan geratzen dira ondasun bibliografikotzat hartzen diren ondasunak.

6.4.3.10. 11/2002 Legea, abenduaren 2koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileei buruzkoa³⁶⁹

HITZAURREA

[...]

[...] Beste alderdi aipagarri batzuk hauek dira: [...] produktu eta zerbitzuen informazioan bablearen erabilera sustatzea —hargatik eragotzi gabe legez nahitaezkoa izatea informazioa gaztelaniaz agertzea— eta lege hau harmonizatu egingo da hizkuntza hori babestu eta sustatzeari buruzko xedapen autonomikoekin [...].

II. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

2. ATALA

Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea

9. artikulua.— Eskubideak babestea

1. Kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsaren arloan eskumena duten Asturiasko Printzerriko administrazio publikoek neurri egokiak hartuko dituzte honako hauek bermatzeko:

b) Ondasun iraunkorrei dagokienez, kontsumitzaileei idatzizko berme-ziurtagiri bat ematea, gutxienez gaztelaniaz idatzia, zeinak egiaztatzen baitu ezen laguntza teknikoko zerbitzu egokia dagoela eta ordezkoko piezak daudela; gainera, beharrezko jarraibideak ematea, eskuratutako ondasunarekin batera, hura behar bezala instalatu eta erabiltzeko.

4. ATALA

Informaziorako eskubidea

15. artikulua.— Printzipio orokorrak

3. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, gaztelaniaz agertuko da.

4. Asturiasko Printzerriak bablearen erabilera babestu eta sustatuko du, lege honek kontsumitzaile eta erabiltzaileari aitortzen dizkion informazio-eskubideei dagokienez.

³⁶⁹ BOEren 13. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-912>

6.4.3.11. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Enplegu Zerbitzu Publikoari buruzkoa³⁷⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak

Sepepak (Asturiasko Printzerriko Enplegu Zerbitzu Publikoak) printzipio gidari hauetara egokituko da:

a) Aukera-berdintasuna, betiere sexuagatik, arrazagatik, egoera zibilagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, iritziagatik edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik diskriminatzen ez dela bermatuz.

³⁷⁰ BOEren 219. zenbakian, 2005eko irailaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-15160>

6.4.3.12. 4/2006 Legea, maiatzaren 5ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa³⁷¹

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren Asturiasen

2. artikulua.— Garapenerako lankidetzari buruzko politikaren printzipio orientatzaileak

Asturiasko Printzerriko Administrazioak garapenerako lankidetzaren arloan egiten duen jardueraren oinarria da gizakia aintzat hartzea eta aitortzea, haren dimentsio indibidual eta kolektiboan, garapenerako nazioarteko lankidetzaren politikaren protagonista eta hartzaile gisa, eta honako printzipio orientatzaile hauek arautzen dute jarduera hori:

f) Honako arrazoi hauengatik hartzaileak ez diskriminatzeko printzipio orokorra: sexua, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, iritzi politikoak, gutxiengo edo herri indigena bateko kide izatea, desgaitasuna, identitatea edo sexu-orientazioa, eta pertsona eta kolektibo ahulenak eta, zehazki, diskriminazio politiko edo ekonomikoak jasaten dituztenak defendatu eta sustatzea, printzipio hori kontuan hartuta.

³⁷¹ BOEren 162. zenbakian, 2006ko uztailaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-12316>

6.4.3.13. 3/2007 Legea, martxoaren 23koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa³⁷²

V. TITULUA Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA Arau-haustek

28. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, nazionalitatea, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

³⁷² BOEren 170. zenbakian, 2007ko uztailaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13751>

6.4.3.14. 2/2009 Legea, maiatzaren 8koa, 2009-2012 Aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena³⁷³

V. ERANSKINA

Asturiasko Estatistika Planean jasotako estatistika-jardueren deskripzioa

10 002

Asturiasko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren estatistika

Helburua: Asturiasko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sistemaren egoera ezagutzea: araubide orokorreko irakaskuntzak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak.

Organismo arduraduna: Asturiasko Estatistika Institutua.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza eta Zientzia Saila, Hezkuntza Ministerioa.

Lurralde-eremua: Kontzejua.

Denbora-eremua: Urtekoa.

Datuak biltzeko prozedura: Administrazio-jatorria.

Datuek aipatzen duten unitatea: Irakaskuntzako zentroa, ikasleak eta langileak.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

³⁷³ BOEren 186. zenbakian, 2009ko abuztuaren 3ko alean argitaratua.

6.4.3.15. 2/2011 Legea, martxoaren 11koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeria desagerraraztekoa³⁷⁴

I. TITULUA

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

5. artikulua.— Hizkera ez-sexista, eta emakumeen eta gizonen irudi publikoa

1. Asturiasko botere publikoek hizkera ez-sexista erabiliko dute, eta harreman sozial, artistiko eta kultural guztietan sustatuko dute hori.
2. Era berean, komunikazio instituzionalak hizkera ez-sexista erabiliko du, eta emakumeen eta gizonen irudi estereotipatu gabea, berdintasunezkoa eta plurala transmititzen dela zainduko du.

III. KAPITULUA

Berdintasunerako administrazio-ekintzak

3. ATALA

Beste politika publiko batzuk

24. artikulua.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa informazioaren gizarlean

2. Asturiasko administrazio publikoen finantzaketa jasotzen duten informazio- eta komunikazio-teknologiaren proiektuek hizkera eta eduki ez-sexistak erabiliko dituzte.

28. artikulua.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa komunikabideetan

2. Titulartasun publikoko komunikabideek islatuko dute emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, eta sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea, hizkera ez-sexista erabili behar dutelarik.

³⁷⁴ BOEren 106. zenbakian, 2011ko maiatzaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7887>

**6.4.3.16. 8/2014 Legea, uztailaren 17koa,
Sektore Publiko Autonomikoa bigarren aldiz
berregituratzeari buruzkoa³⁷⁵**

I. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektore publikoa

II. KAPITULUA

Asturiasko Printzerriko irrati-telebista

2. ATALA

Ekoizpena eta programazioa

8. artikulua.— Ekoizpenaren eta programazioaren printzipioak

1. Asturiasko Printzerriko Irrati-telebista SAUk jardungo du, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrean oinarritzko izaeraz ezarritako printzipio eta eskubideen arabera, eta, bereziki, honako hauen arabera:

c) Hezkuntza eta kultura sustatzea, bereziki asturiarra, eta bable/asturiera eta galiziera/asturiera bereziki babestea, haien erabilera eta zabalkundea sustatuz.

³⁷⁵ BOEren 253. zenbakian, 2014ko urriaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-10577>

6.4.3.17. 4/2015 Legea, martxoaren 6koa, drogen eta edari alkoholduenen arloko arreta integralari buruzkoa³⁷⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Droga-mendekoen eskubideak

Drogak edo edari alkoholduenak kontsumitzen dituzten pertsonen arreta emateko prestazioek bermatuko dute, jarduketa guztietan, ordenamendu juridikoak aitortutako eskubide indibidual eta kolektiboak dituztela, bereziki:

a) Haien giza duintasuna, borondatearen autonomia, intimitatea eta nortasuna errespetatzeko eskubidea, osasun mental edo fisikoagatik, arrazagatik, koloreagatik, sexuagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, iritzi politikoagatik edo beste edozein motatako edo tasunetako egoera pertsonal, sozial edo ekonomikoagatik diskriminatu gabe.

³⁷⁶ BOEren 105. zenbakian, 2015eko maiatzaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4847>

6.4.3.18. 6/2017 Legea, ekainaren 30ekoa, Asturiasko Estatistika Plana onesten duena³⁷⁷

V. ERANSKINA

Asturiasko 2017-2020ko Estatistika Planean jasotako estatistika-jardueren deskripzioa

05 Hezkuntza, kultura eta kirola.

05 001 Asturiasko irakaskuntzaren estatistikak.

Helburua: Asturiasko hezkuntza-sistemari buruzko informazioa ematea, bai unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzei dagokienez (araubide orokorrekoak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak), bai unibertsitate-hezkuntzari eta goi-mailako arte-irakaskuntzei dagokienez.

Organismo arduraduna: Ogasun eta Sektore Publikoaren Saila.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa, Oviedoko Unibertsitatea eta Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionala.

Xede-populazioa: Irakaskuntzako zentroak, ikasleak eta langileak.

Lurralde-desagregazioa: Kontzejua.

Maiztasuna: Urtekoa.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

³⁷⁷ BOEren 196. zenbakian, 2017ko abuztuaren 17ko alean argitaratua.

6.4.3.19. 2/2018 Legea, martxoaren 23koa, Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari buruzkoa³⁷⁸

HITZAURREA

I

5. Asturiar ehun zentro eta etxe baino gehiago daude Espainian eta munduan zehar. Asturiasko kultura, hizkuntza, balioak, historia eta ondarea zabaltzeko eta zaintzeko ahalegin eta eskuzabaltasun handiz egindako ekarpena goresgarria eta aitortzeko modukoa da. Emigrazio berri gisa identifikatutako emigraziorako elkargune eta orientabide dira beti, Asturias eta haren instituzioak sustatzeko, eta badira gure enpresa eta erakunde estrategiko eta akademikoak nazioartekotzeko laguntza eta orientazio-gune ere, hala nola Oviedoko Unibertsitatea.

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xedeak

Botere publikoek xede hauetara bideratuko dituzte beren jarduketak:

i) Asturiartasun-aitorpena duten asturiarren erkidegoen bitartez eta emigrazioaren aldeko erakundeen bidez, Asturias, haren identitatea, idiosinkrasia, hizkuntza eta kultura, eta turismo eta merkataritza-aukerak eta gaitasunak sustatzea.

II. KAPITULUA Atzerriko asturiarrak

4. artikulua.— Atzerriko asturiarren eskubideak

2. Bereziki, atzerrian dauden asturiarrei honako eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Eduki sozial, instituzional, juridiko, ekonomiko, linguistiko eta kulturaleko informazioa jasotzeko eskubidea. Ondorio horietarako, tresna informatiko egokiak garatuko dira.

b) Kideen artean Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak eta intereseak izan dakizkiekeen guztiak errazago ezagutzeko sustatzen diren urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea. Asturiasko Printzerriko Administrazioak, urrutiko ikastaroak jasotzeko eskubidea gauzatzeko, zenbait mailatako teleprestatuntza-ikastaroak eskaini beharko ditu urtero, norberari dagokion ziurtagiria lortu ahal izateko.

³⁷⁸ BOEren 108. zenbakian, 2018ko maiatzaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-5998>

5. artikulua.— Atzerriko asturiarrei laguntzeko neurriak

Botere publikoek, beren eskumenen eta aurrekontu-baliabideen esparruan:

b) Sustatuko dute hizkuntza, kultura, historia, ohiturak, ekonomia eta, azken batean, Asturiasko identitatea ezagutzea erraztuko duten jarduera didaktikoak eta dibulgaziokoak, aurrez aurreko edo ikus-entzunezko ikastaroak eta programak antolatzea.

III. KAPITULUA

Asturiar erkidegoak eta asturiartasunaren aitortzea

7. artikulua.— Asturiartasuna aitortzea

2. Salbuespena aplikatzeko, betekizun hauek ere bete behar dira:

b) Honako hau sartzea: oinarrizko estatutu-helburuen artean eta bertako kideek adierazitako borondatean, Asturiasekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzarekin eta errealitateko beste edozein alderdirekin kultura- eta gizarte-loturak mantentzea.

8. artikulua.— Asturiartasuna aitortzetik eratorritako eskubideak

1. Asturiartasuna aitortzeak honako eskubide hauek ekarriko ditu botere publikoen aurrean:

b) Eduki sozial, instituzional, juridiko, linguistiko, kultural eta ekonomikoko informazioa jasotzeko eskubidea. Ondorio horietarako, tresnak garatuko dira Interneten eta web-orri instituzionalean, informazio-fluxua eta elkarrekiko ideien eta ekarpenen trukea errazteko.

c) Kideen artean Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak eta interesekoak izan dakizkiekeen guztiak errazago ezagutzeko sustatzen diren urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea.

2. Asturiartasuna aitortuta duten asturiar erkidegoak funtsezko tresnatzat eta harremanetarako lehentasunezko bidetzat hartuko dira botere publikoentzat, zeren baitira haiek bizi diren autonomia-erkidegoetan eta herrialdeetan Asturiasen identitate politiko, linguistiko, kultural, ekonomiko eta sozialeko elementuak sustatzen eta dinamizatzen dituzten bultzatzaile eta eragileak.

9. artikulua.— Asturiartasuna aitortzetik eratorritako betebeharrak

Asturiartasuna aitortzeak helburu hauetan laguntzea dakar:

b) Asturiasko kultura eta hizkuntza zabaltzen eta mantentzen laguntzea.

V. KAPITULUA

Asturiar Erkidegoen Kontseilua

18. artikulua.— Asturiar Erkidegoen Kontseiluaren osaera

1. Izendatuko diren kideek osatuko dute Asturiar Erkidegoen Kontseilua.

3. Izendatutako kideak dira:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiak izendatutako bat.

**6.4.3.20. 3/2018 Legea, apirilaren 20koa,
Eskola Kontseilua arautzen duen
abenduaren 27ko 9/1996 Legea lehen aldiz
aldatzen duena³⁷⁹**

Bigarren xedapen gehigarria.— Genero-hizkuntza

Lege honetan maskulinoari egindako aipamen guztiak femeninoan ere eginak direla ulertuko da.

³⁷⁹ BOEren 121. zenbakian, 2018ko maiatzaren 18ko alean argitaratua.

6.4.3.21. 14/2018 Legea, abenduaren 28koa, 2019rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa³⁸⁰

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

[...]

11. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, Lehen Hezkuntzako modulu bakoitzaren pentzudako ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumenari eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

³⁸⁰ BOEren 21. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 24ko alean argitaratua.

6.4.3.22. 2/2019 Legea, martxoaren 1koa, elikagaien kalitateari, kalitate bereiziarri eta elikagaien zuzeneko salmentari buruzkoa³⁸¹

II. TITULUA Kalitate bereizia

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

17. artikulua.— Babesa

4. 3. Kalitateko izendapen geografiko bati atxikita dauden izenak ezin izango dira erabili antzeko produktuak izendatzeko, aurkezteko edo publizitatea egiteko, izen hori esleitu ez bazaie eta babes- edo izendapen-mota horretarako baldintzak betetzen ez badituzte, baita izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli badira edo «mota», «estilo», «imitazio» edo antzeko adierazpenak badituzte ere, ezta produktuaren benetako jatorri geografikoa adierazten den kasuetan ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n egina», «...n fabrikatua» edo antzeko adierazpenak.

³⁸¹ BOEren 88. zenbakian, 2019ko apirilaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5481>

6.4.3.23. 6/2019 Legea, martxoaren 29koa, Gazte Partaidetzari eta Sustapenari buruzkoa³⁸²

II. TITULUA

Zeharkako gazte; Error! Marcador no definido.- politikak

16. artikulua.— Kultura.

3. Asturiasko Printzerriko Administrazioak, bereziki, Asturiasko kultura, haren aniztasuna eta adierazpenak sustatu eta zabalduko ditu, eta berariazko mekanismoak ezarriko ditu kultura-ondare horren oinarrien gainean sorkuntza sustatzeko. Aldi berean, bereziki kontuan hartuko da asturieraren sustapena, hura ezagutu, erabili eta sustatzeko ekintza zehatzen bidez, bai eta Bablea/asturiera Erabiltzeari eta Sustatzeari buruzko martxoaren 23ko 1/1998 Legeak ezarritako arau-esparruaren barruan hizkuntza hori erabiltzen duten adierazpen literario eta artistikoen bidez ere.

³⁸² BOEren 126. zenbakian, 2019ko maiatzaren 27ko alean argitaratu zen.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7840&p=20190411&tn=3>

6.4.3.24. 8/2019 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa³⁸³

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumenari eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

³⁸³ BOEren 24. zenbakian, 2020ko urtarrilaren 28ko alean argitaratua.

6.4.3.25. 2/2020 Legea, abenduaren 23koa, Laguntza-txakurrak dituzten Erabiltzaileen Ingurunera iristeari buruzkoa³⁸⁴

HITZAURREA

I

[...]

2. Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2007ko abenduaren 12an Estrasburgon sinatuak, honako hau aldarrikatzen du [...] 21. artikuluan: “Diskriminazio oro debekatzen du, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.”. [...]

[...]

³⁸⁴ BOEren 10. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-430>

6.4.3.26. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa³⁸⁵

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

[...]

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

³⁸⁵ BOEren 19. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 22ko alean argitaratua.

6.4.4. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa

6.4.4.1. 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa ³⁸⁶

ZIOEN AZALPENA

Balear Uharteak katalanezko eremu linguistikoan honela sartu ziren: Mallorca Jaime I.a erregeak konkistatu zuenean (1229); Eivissa eta Formentera Tarragonako artzapezpiku Guillem de Montgrík konkistatu zuenean (1235), eta Menorca Alfontso “El Liberal” erregeak konkistatu zuenean (1287).

Ordutik, katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da, eta uhartetarrek kultura unibertsalari beren ekarpenik handienak egiteko erabili izan duten tresna izan da beti, bai eta gure herriaren jainua artikulatzea ahalbidetu duen tresna ere, horrela haien azterna Mendebaldeko herrien ondare kulturalean ezabaezin geldi zedin.

XIII. mendetik aurrera, katalana, latinarekin batera, zeina erabilera jakin batzuetarako erabiltzen zen, kantzilergoaren eta, oro har, administrazioaren hizkuntza bihurtzen da, bai eta predikazioarena eta beste jarduera publiko eta formal batzuen ere; eta herriak gizarte-komunikaziorako tresna gisa erabiltzen duen hizkuntza ere bada.

XVIII. mendean, Planta Berriko Dekretuek Aragoiko Koroaren autogobernu-organoak deuseztatzen dituzte, eta katalana gero eta marjinazio-prozesu handiagoa jasaten hasten da erabilera publiko eta formaleko zenbait eremutan. Horrela, 1768an, Karlos III.aren pragmatika baten bidez, katalana kanporatu egiten da dokumentazio ofizial, zibil eta eklesiastiko gehienetatik; eta zenbait lege-testuk, XIX. mendearen erdi aldera, gure hizkuntza irakaskuntzan erabiltzea debekatzen dute. XX. mendean, Bigarren Errepublikako tarte laburraz gainera, katalanak marjinazioa jasan zuen, are nabarmenagoa, bai eskolan, bai komunikabideetan, baita Francoren diktaduran amaitzen den erabilera ofizialean eta publikoan ere. Azkenik, komunikabide modernoak orokortu egin dira, batez ere irratia eta telebista, zeinetan katalana baztertuta geratzen zen, eta horrek gure hizkuntza desagertzeko arriskuan jarri du norabidea zuzendu ezean.

Era berean, kontuan hartu behar da beste hizkuntza-eremu batzuetako etorkin asko heldu direla azkenaldian, eta gure gizarteak ezin izan diela eskaini haiei normaltasunez integratzea erraztu diezaiekeen tresnarik.

Horregatik guztiagatik, gure hizkuntza, kultura unibertsal baten tresna izan dena eta izaten jarraitzen duena, gaur egun, ahul dago. Hona hemen egoera horren ondorioak: herritarrek hitz egiten duten hizkuntzan barbarismo gehiegi dago; ez dira adierazpide kultu tradizionalak ezagutzen; aurreiritzi linguistiko batzuk orokortu dira, bai eta hizkuntza bera gutxiesteko zenbait jarrera ere.

Demokrazia berrezartzearekin batera, Konstituzioak eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak lege-esparru bat ezarri dute, zeinak bide ematen baitu Balear Uharteetako berezko hizkuntza berreskuratzeke eta sustatzeko prozesu bati ekiteko, betiere egungo egoera partzialki arindu ahal izate aldera.

³⁸⁶ BOEren 169. zenbakian, 1986ko uztailaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-19091>

Espainiako Konstituzioak, 3. artikuluan, honako hau dio: “Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala”, “espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea”, “Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik” eta “Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du”.

Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak 3. artikuluan ezartzen duenez, Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza katalana da, gaztelaniarekin koofiziala dena, eta adierazten du ezen herritar guztiek hura jakiteko eta erabiltzeko eskubidea dutela, hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ezin izan daitekeelarik.

Bestalde, 10.21 artikulua eskumen eskusiboa ematen dio Autonomia Erkidegoari “Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta hizkuntzaren irakaskuntza sustatze”ko arloan. Eta, 14. artikuluan, hizkuntza-normalizazioa agintzen die botere publikoei, Autonomia Erkidegoari ematen dio katalana irakasteko eskumen eskusiboa “... estatuko ikasketa-planekin bat etorritik...”, eta adierazten du, gainera, ezen katalanaren uharte-modalitateak aztertu eta babestu egingo direla, hizkuntzaren batasunari kalterik egin gabe.

Irailaren 7ko 2193/1979 Errege Dekretuak, 1979ko urriaren 25eko Aginduaren bidez garatuak, Autonomia Erkidegoko hizkuntza eta kultura Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman sartzeko bidea hasi zuen, autonomia-estatutua promulgatu arteko autonomia-aurreko etapan; izan ere, autonomia-estatutua onetsi zenean, Balear Uharteak autonomia-erkidego gisa eratzean behin-behinekotasun-aldia amaitutzat jo zen, otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoaren 1. artikuluan zehaztutakoarekin bat etorritik.

Katalana eta gaztelania Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak dira, maila berekoak, baina izaera desberdinekoak: Balear Uharteetako berezkoa den katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu batean oinarritzen da, hizkuntza bakoitzak bere lurralde historikoan duen nagusitasunari euts diezaion. Gaztelaniaren ofizialtasuna Konstituzioak ezarri zuen estatu osoan, eta hura estatutu pertsonalean oinarritzen da, betiere herritarren hizkuntza-eskubideak babesteko, nahiz eta haien hizkuntza ez izan lurraldekoa.

Beraz, lege-esparru horrekin bat etorritik, Autonomia Erkidegoak anormaltasun soziolinguistikoko egoerarekin amaitzeko eskubidea eta eginbeharra ditu, eta konpromisoa hartzen du katalanaren erabilera Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa eta gaztelaniaren erabilera estatu osoko hizkuntza ofizial gisa arautzeko. Horregatik, hizkuntza-eskubideak bermatu beharko ditu eta guztiek bi hizkuntzak ezagutzea ahalbidetuko du, hain zuzen ere, eskubide horiek gauzatu ahal izateko.

Era berean, beharrezkoa da Balear Uharteetako herritar guztiak, edozein dela ere haien ohiko hizkuntza, katalana babesteko eta hedatzeko konpromisoa hartzea, gizarte-egoera jakin batean, herritar guztiek bi hizkuntzak ezagut ditzaten eta katalanaren defentsa eta normalizazioa beren gain har dezaten, Balear Uharteetako herrien nazio-identitatearen funtsezko osagaia baita.

Azken batean, Autonomia Erkidegoaren helburua da maila instituzionaleko ekintza egokiak egitea, katalana uharteetako jendioaren elementu kohesionatzailea izan dadin berriz ere, adierazpide moderno, eginkizun anitzeko, argi, malgu eta autonomoko tresna den aldetik, eta herri gisa dugun identitatearen ikur nagusi den aldetik, betiere Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa dagokion lekua har

dezan. Horregatik guztiagatik, Administrazioaren erabilera ofizialeko eremu guztietan, masa-komunikabideetan, eskolan eta gizarte-bizitzan egon behar du; eta errespetua izango zaie tradizio literario autoktonoaren berezko hizkuntza-modalitateei, hark eragotzi gabe katalanaren batasuna.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

1. Lege honen xedea da: alde batetik, Autonomia Estatutuaren 3. artikulua garatzea, katalana eremu guztietan normalizatzeari dagokionez, hura Balear Uharteen berezkoa baita, eta, bestetik, katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatzea autonomia-erkidego honetako hizkuntza ofizialak direnez gero.

2. Legearen helburuak dira, beraz:

- a) ³⁸⁷ Eremu ofizial eta administratiboan katalanaren erabilera pixkanaka eta normaltasunez egitea.
- b) Katalanaren ezagutza eta erabilera progresiboa irakaskuntzaren eremuan ziurtatzea komunikazio-hizkuntza gisa.
- c) Katalanaren erabilera komunikabide sozial guztietan sustatzea.
- d) Kontzientzia soziala sortzea herritar guztiek katalana jakin eta erabiltzeak duen garrantziari buruz.

2. artikulua

1. Katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da, eta guztiek dute jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Eskubide horrek esan nahi du katalanez jo ahal izango dela, ahoz edo idatziz, Administrazioa, organismo publikoetara eta enpresa publiko eta pribatuetara. Era berean dakar edozein bileratan katalanez hitz egin ahal izatea eta jarduera profesionalak, laboralak, politikoak, sindikalak, erlijiosoak eta artistikoak hizkuntza horretan egitea, bai eta irakaskuntza eta komunikabide sozial guztietako informazioa katalanez jasotzea ere.

3. Katalanezko adierazpenek, ahoz edo idatziz, publikoan edo pribatuan, ondorio juridiko osoak sortzen dituzte, eta eskubide hori egikaritzeak ezin du itzulpen-errekerimendurik edo atzerapen- edo diskriminazio-eskakizunik ekarri.

4. Inor ezin izango da diskriminatu berak darabilen hizkuntza ofiziala dela-eta.

5. Katalanaren uharte-modalitateak aztertu eta babestuko dira, hizkuntzaren batasunari kalterik egin gabe.

3. artikulua

Aurreko artikuluan ezarritako puntuak Balear Uharteetako lurralde-eremuko pertsona juridikoek ere bete behar dituzte.

4. artikulua

Botere publikoek beharrezko neurriak hartu behar dituzte katalanaren sustapena, ezagutza eta erabilera eraginkorrak izan daitezen.

³⁸⁷ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 1. zenbakiak aldatua.

5. artikulua

1. Herritarrek epaileengana eta auzitegiatar jo dezakete babes judiziala lortzeko, bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubideari dagokionez, indarrean dagoen legeriaren arabera.

2.³⁸⁸ Autonomia Erkidegoko Gobernua legitimatuta dago ukituekin ofizioz edo alde batek eskatuta edo bereiz jarduteko; horretarako egikarituko ditu Autonomia Estatutuko 3. artikuluan eta lege honetan aitortutako herritarren eskubideak benetakoak eta eraginkorrak izateko beharrezkoak diren ekintza politiko, administratibo edo judizialak.

I. TITULUA

Erabilera ofiziala

6. artikulua

1.³⁸⁹ Katalana, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Gobernu autonomoaren, Parlamentuaren eta uharteetako kontseiluen hizkuntza da, eta, oro har, Administrazio Publikoaren, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio publikoen hizkuntza ere bada.

2. Katalana eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan, eta Administrazioak nahitaez erabili behar ditu, legeak araututako moduan.

7. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Parlamentuak onetsitako legeak, legegintzako dekretuak, xedapen arauemaileak eta Administrazio Publikoaren ebazpen ofizialak katalanez eta gaztelaniaz argitaratu behar dira, “Butlletí Oficial de la Comunidad Autónoma de les Illes Balears” delakoan.

Interpretazioa zalantzazkoa bada, katalanezko testua izango da kautoa.³⁹⁰

2. Hizkuntzari dagokionez, administrazio-jardueretatik eratorritako dokumentazioak, abisuek, formularioek eta aipatutako erakunde publikoek katalanez idatzitako inprimakiek baliozkotasun ofiziala eta eraginkortasun juridiko osoa dute.

8. artikulua³⁹¹

1. Herritarrek katalana erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz, Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan Administrazio Publikoarekin dituzten harremanetan.

2. Autonomia Erkidegoko erakunde publikoek emandako kopiak zein ziurtagiriak katalanez luzatu behar dira, salbu eta interesdunak edo hori eskatzen duen pertsonak edo erakundeak gaztelaniazko bertsioa eskatzen badu.

³⁸⁸ Konstituzio Auzitegiak, ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren 2. apartatuak adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu zuen.

³⁸⁹ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 2. zenbakiak aldatua.

³⁹⁰ Konstituzio Auzitegiaren ekainaren 23ko 423/1988 epaiak adierazi zuen 1. apartatuaren lerroalde hau konstituzioaren aurkakoa zela eta hura deuseztatu zuen.

³⁹¹ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 3. zenbakiak aldatua.

3. Balear Uharteetan, administrazio-jarduketak baliozkoak dira eta erabateko ondorioak dituzte, edozein dela ere erabilitako hizkuntza ofiziala.

9. artikulua³⁹²

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak arautu behar du, erregelamendu-xedapenen bidez, katalanaren ahozko zein idatzizko erabilera normala bere eskumeneko organoen administrazio-jardueretan.

2. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren ahozko zein idatzizko normalizazioa sustatu behar du Autonomia Erkidegoaren mende ez dauden erregistro publikoetan.

3. Uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek katalanaren erabilera arautu behar dute beren eskumenen eremuan, lege honetako printzipio eta arauen arabera.

10. artikulua

1.³⁹³ (Indargabetua).

2.³⁹⁴ (Indargabetua).

3. Balear Uharteetan emandako dokumentu publikoak egilesleak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, egilesle bat baino gehiago badago, egilesleek adostutako hizkuntzan.

Desadostasuna egonez gero, dokumentuak bi hizkuntzetan idatziko dira.

Kopiak matrizean erabilitako hizkuntzan luzatuko dira.

4. Autonomia Erkidegoan jarduten duten botere publikoek ziurtatu behar dute Administrazio Publikoan erabilitako dokumentu inprimatu edo eredu ofizial guztiak, herritarren eskura daudenak, katalanez eta gaztelaniaz idatzita daudela.

11. artikulua

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, herritar guztiek dute eskubidea Justizia Administrazioa jo ahal izateko, eurek egoki deritzoten hizkuntza ofizialean, eta ezin zaie ezelako itzulpenik eskatu. Bestalde, egitate horrek ezin du atzerapenik eragin haien uzien izapidetzean.

2. Hizkuntzari dagokionez, katalanez egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki guztiak erabat baliozkoak eta eraginkorrak dira Balear Uharteetako auzitegi eta epaileen aurrean.

Edozelan ere, interesdunek eskubidea dute eurek aukeratzen duten hizkuntzan informazioa jasotzeko.

3. Autonomia Erkidegoko Gobernuak, organo eskudunekin bat etorritik, katalanaren erabilera pixkanaka normalizatzea sustatu behar du Balear Uharteetako Justizia Administrazioan.

12. artikulua

1. Dokumentuak Autonomia Erkidegoko erregistro publikoetan inskribatzeari dagokionez, dokumentua adierazi, egiletsi edo idatzi den hizkuntza ofizialean edo adierazpena egin den hizkuntza ofizialean egin behar dira idazpenak. Dokumentua

³⁹² Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 3. zenbakiak edukiz hornitua.

³⁹³ Martxoaren 26ko 3/2003 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren d) letrak indargabetua.

³⁹⁴ *Id.*

elebiduna bada, hura Erregistroan aurkezten duenak adierazten duen hizkuntza ofizialean inskribatuko da. Edozelan ere, idazpenak interesdunak edo interesdunen adostasunez eskatutako hizkuntzan aurreaktibatu behar dira.

2. Ziurtagiriak luzatzeari dagokionez, erregistro horietako funtzionarioek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinen itzulpena bermatu behar dute, eskaera egiten duenaren borondatearekin bat etorritz.

13. artikulua³⁹⁵

(Deuseztatua).

14. artikulua³⁹⁶

1. Balear Uharteetako toponimoen forma ofizial bakarra katalana da.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuari edo uharteetako kontseiluei dagokie, Balear Uharteetako Unibertsitatearen aholkularitzarekin bat etorritz, udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, oro har hiriarteko komunikazio-bideen eta Autonomia Erkidegoko toponimoen izen ofizialak zehaztea. Herri barruko bideen izenak udalek zehaztu behar dituzte, baita aipatutako aholkularitzaren arabera ere, herri-toponimia tradizionalari eta bertako kultura-elementuei lehentasuna emanaz.

3. Izendapen horiek legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak bat etorri behar du horiekin. Autonomia Erkidegoko Gobernuak errotulazio publikoaren normalizazioa arautu behar du, betiere estatuak sinatutako nazioarteko arauak errespetatuz.

15. artikulua

1. Errotulazio publikoa katalanez egingo da, eta, behar izanez gero, katalan-hiztunak ez direnek errazago ulertzeko moduko zeinu grafikoak izango dituzte. Inguruabar soziolinguistikoez hala eskatzen dutenean erabiliko da katalanezko eta gaztelaniazko errotulazioa.

2. Oro har, elebidunak diren errotulu, adierazpen eta idazki guztietan, lehenengo ikuspegiak katalana izan behar du, Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa, eta bigarrena gaztelaniazkoa.

3. Garraio publikoko zerbitzu guztietan, inprimakiak, abisuak, komunikazioak, zerbitzu publikokoak, katalanez eta gaztelaniaz egin behar dira.

16. artikulua

1.³⁹⁷ Lege honen artikuluetan aitortutako eskubideak eraginkorrak izan daitezen, botere publikoek dagozkien neurriak sustatu behar dituzte, Balear Uharteetako Administrazio publikoko eta sektore publikoa osatzen duten enteetako langileak pixkanaka gaitu daitezen katalanaren erabileran.

2. Balear Uharten lurralde-eremuko Administrazioako plazetara sartzeko egiten diren hautaprobetan hizkuntza ofizialen ezagupen-maila hartuko da kontuan merezimendu gisa, besteak beste; maila hori Administrazioak finkatuko du lanbide-maila bakoitzerako zein pisu izango duen.

³⁹⁵ Konstituzio Auzitegiak ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren bidez adierazi zuen artikulua hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

³⁹⁶ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarren 5. zenbakiak aldatua.

³⁹⁷ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarren 6. zenbakiak aldatua.

II. TITULUA

Irakaskuntza

17. artikulua

Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa, ofiziala da hezkuntza-maila guztietan.

18. artikulua

1. Ikasleek lehen irakaskuntza beren hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute, katalanez edo gaztelaniaz.

2. Horretarako, Gobernuak neurri egokiak hartu behar ditu eskubide hori bete dadin. Edozelan ere, gurasoek zein tutoreek eskubide hori egikari dezakete beren seme-alaben izenean, agintari eskudunei eskubide hori behar bezala aplikatzeko eskatuz.

19. artikulua

1. Hizkuntza eta literatura katalanak, Balear Uharten ekarpenei arreta berezia jarritz, nahitaez irakatsi behar dira unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren maila, gradu eta modalitate guztietan. Xedapen hori irakaskuntzako zentro guztietan betetzen dela bermatu behar da.

2. Hizkuntza eta literatura katalanak irakasteari buruzko hezkuntza-programetako ordu-arduraldia bat etorriko da estatuko ikasketa-planekin, eta, gutxienez, gaztelaniaren hizkuntza eta literatura ikastera bideratutakoaren berdina izango da.

3. Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza bat oinarri hartuta, funts publikoekin diruz lagunduta egonik irakaskuntza arautuak ematen dituzten zentro pribatuek katalana eta gaztelania derrigorrezko irakasgai gisa eman behar dituzte, arlo horretan Estatuari dagokion araudiari kalterik egin gabe, betiere Hezkuntzarako Eskubideari buruzko Lege Organikoaren 12.2 artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorriz.

20. artikulua

1. Gobernuak beharrezko xedapenak eman behar ditu, bermatzeko Balear Uharteetako ikasleek, irakaskuntza hastean duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania normal eta behar bezala erabili ahal izango dituztela derrigorrezko eskolaldiaren amaieran.

2.³⁹⁸ (Deuseztatua).

21. artikulua

Titulu honetan proposatutako helburuetara egokitu behar dute ikasketa-planek.

22. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak, katalanezko irakaskuntzarako eskubidea betearazteko, beharrezko bitartekoak ezarri behar ditu, irakaskuntzako zentro guztietan hizkuntza hori irakaskuntzaren eremuan ohiko bide gisa erabil dadin.

³⁹⁸ Konstituzio Auzitegiak ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren bidez adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

2. Administrazioak neurri egokiak hartu behar ditu katalana pixkanaka irakaskuntzako zentro guztietan erabil dadin, adierazpen normaleko tresna gisa erabiltzen dela bermatzeko, bai barruko bai kanpoko jarduketetan, eta bai administrazio-jarduketa eta -dokumentuetan.

3. Administrazioak behar diren bitartekoak jarri behar ditu ikasleak hizkuntza-arrazoiengatik zentro desberdinetan bananduko ez direla bermatzeko.

23. artikulua

1. OHOk irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, eta irakasleak prestatzeko, hobetzeko eta espezializatzeko beste zentro batzuetako ikasketan planak prestatu behar dira, eskolak katalanez emateko eta lege honetan aitortutako eskubideak gauzatzeko zentro horietako ikasleek behar duten hizkuntza-gaitasuna eta -gaikuntza eskura ditzaten.

2. Bi hizkuntzen ofizialtasuna dela eta (katalana eta gaztelania), Balear Uharteetako lurralde-eremuan irakaskuntza ematen duten irakasleek bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatu behar dituzte, kasuan-kasuan egin behar dituzten hezkuntzako eta irakaskuntzako eginkizunetarako.

3. Lege hau indarrean jartzen denetik katalana behar bezala ezagutzen ez duten irakasleak pixkanaka gaituko dira birziklatze-ikastaroen bidez; ikastaro horien ordu-zenbaketa kontuan hartuko da irakastorduz kanpoko lanaldiaren ondorioetarako.

4. Administrazio autonomikoak ahaleginak egin behar ditu sistema egokia ezar dadin irakasleak irakaskuntza-eginkizunetara iristeko araudian, artikulua honetan ezarritako hizkuntza-gaitasunak irakasle sartu berri guztiek izan ditzaten.

24. artikulua

1. Katalanak, Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza gisa, derrigorrezko gaia izan behar du helduen hezkuntza iraunkorreko programetan.

2. Era berean, irakaskuntza espezializatueta, zeinen programetan hizkuntza irakasten den, nahitaez sartu behar da katalanaren irakaskuntza.

3. Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko irakaskuntza-zentro espezializatueta, zeinetan hizkuntza irakasten ez den, katalanaren ikastaro osagarriak eskaini behar zaizkie hizkuntza hori behar bezala ez dakiten ikasleei.

4. Urritasun psikikoak edo sentzorialak dituzten ikasleentzako hezkuntza bereziko zentroetan, ikasle bakoitzaren familia-inguruabarrak kontuan hartuta, hura garatzen ondoen laguntzen duen hizkuntza instrumentala erabili behar da ikaskuntzan.

25. artikulua

1. Goi-mailako irakaskuntza-zentroetako irakasleek eta ikasleek eskubidea dute haiek nahiago duten hizkuntza ofiziala ahoz zein idatziz erabiltzeko.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta unibertsitateko agintariek konpromisoa hartzen dute, ikastaroen eta beste bitarteko batzuen bidez, unibertsitate-irakaskuntzako irakasleek eta ikasleek katalana, ahozkoa zein idatzizkoa, ulertu eta erabili ahal dutela ziurtatzeko.

26. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren eta katalanezko irakaskuntza ahalbidetzeko behar den material didaktikoa egitea sustatu behar du, eta horretarako erabiliko ditu dagozkion aurrekontu-partidak.

III. TITULUA

Komunikabide sozialak

27. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza eta garapena sustatu behar ditu, batez ere Balear Uharteen ikuspegitik, komunikabide sozial guztietan.

28. artikulua

1. Katalanak ohiko hizkuntza izan behar du Autonomia Erkidegoko Administrazioaren titulartasuneko edo haren kudeaketaren mendeko irratietan eta telebistan eta bestelako komunikabide sozialetan.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren normalizazioa bultzatu behar du irrati eta telebista-kate estatal eta pribatuetan, katalana erabil dadin sustatzeko, hura Balear Uharteetako berezko hizkuntza den aldetik.

29. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak bermatzen du herritarrek eskubidea dutela komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai gaztelaniaz, bai katalanez.

2. Herritarrek katalana erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz, gaztelaniaren baldintza berberetan, Balear Uharteetako komunikabide sozial guztietan.

30. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak lankidetzaren politika bat eraman behar du irrati eta telebistaren arloan, katalana berezko hizkuntza duten beste autonomia-erkidego batzuekin.

2. Edozelan ere, Autonomia Erkidegoko Gobernuak beharrezko kudeaketak egingo ditu, Balear Uharteetako herritarrek errazago jaso ahal izan ditzaten beste autonomia-erkidego batzuen mendeko katalanezko telebista-emanaldiak.

3. Era berean, hizkuntza-normalizazioa sustatuko du RTVEk Balear Uharteetan dituen emisio-zentroetan, katalanaren presentzia egokia bermatzeko, Balear Uharteetako berezko hizkuntza den aldetik.

31. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak bultzada emango dio katalanezko ikus-entzunezko baliabideetatik eta edizio fonografikoetatik egindako, bikoiztutako edo azpitolatutako filmak ekoitzi eta erakusteari.

2. Era berean, neurri egokiekin bultzatu eta sustatu behar ditu katalanezko antzezpenak, ikuskizunak eta beste kultura-adierazpen batzuk.

3. Era berean, gaztelaniazko liburua eta beste argitalpen batzuk sustatzen lagundu behar du, argitalpen-ekoizpena eta zabalkundea indartzeko neurriekin.

4. Ondorio horietarako, Gobernuak lankidetzapolitika sustatuko du beste autonomia-erkidego batzuetako instituzioekin, bereziki katalanez dihardutenekin.

32. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko botere publikoek laguntza ekonomikoa emango diete katalana ohikotasunez erabiltzen duten komunikabideei.

2. Balear Uharteetako berezko hizkuntza erabiltzen duten komunikabideak sustatzeko Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak hartzen dituen laguntza ekonomiko eta materialeko neurriak irizpide objektiboen arabera diskriminaziorik gabe aplikatu behar dira, betiere aurrekontu-aurreikuspenen barruan.

IV. TITULUA

Botere publikoen eginkizun normalizatzailea

33. artikulua

Autonomia Erkidegoko botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte eta beharrezko bitartekoak jarriko dituzte katalana ezagutu eta erabiltzeko gizarte-bizitzako eremu eta jarduera guztietan.

34. artikulua³⁹⁹

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren erabilera ziurtatuko du bere mendeko instituzio eta organismoek egiten dituzten administrazio-eginkizun eta -jarduera guztietan.

2. Era berean jardun behar dute uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, lege honen xedapenen arabera.

3. Autonomia Erkidegoko Administrazioan eta toki-korporazioetan plazak betetzeko deialdi-oinarriek espresuki aipatuko dute katalanaren ezagutza.

35. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren irakaskuntza bermatuko die Administrazio autonomoaren zerbitzuko funtzionarioei eta beste enplegatu publikoei. Betebehar bera izango dute uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, beren eskumen-eremuan.

2. Era berean, katalanaren irakaskuntza bultzatu behar da Administrazio zentralaren mendeko funtzionarioentzat, administrazio horrekin hitzartutako moduan.

36. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak helduentzako katalanaren irakaskuntza sustatu behar du.

³⁹⁹ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 7. zenbakiak aldatua.

37. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko botere publikoek katalanaren erabilera publizitatean sustatu behar dute.
2. Era berean, katalanaren ingurumen-erabilera bultzatu behar da, eta, bereziki, katalanezko errotulazioa, gizarte-, kultura-, merkataritza- eta jolas-erakunde guztietan.

38. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta toki-korporazioek, betebeharriskalei dagokienez, Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza eta kultura katalanak sustatzearekin, zabaltzearekin eta hedatzearekin zerikusia duten egintzak eta adierazpenak salbuetsi edo hobaritu ditzakete.
2. Gobernuak, interesa duten toki-korporazioekin bat etorritik, zentroak sortu behar ditu, zeinek, osorik edo zati batean, bereziki Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatuko duten. Era berean, helburu hori duten fundazioak eta beste erakunde guztiak diruz lagundu ahal izango ditu.

39. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak bere gain hartuko du katalanaren normalizazio-prozesuaren planifikazio, antolaketa, koordinazio eta gainbegiratzea, eta Balear Uharteetako Parlamentuari eman beharko dio urtero prozesu horren bilakaeraren berri. Xede horrekin, zerbitzu bat sortu eta abian jarri behar du, zeinaren xede izango baitira adierazitako eginkizunak, hargatik eragotzi gabe Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarrian Balear Uharteetako Unibertsitateari aitortutako eskudantziak.

40. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak plan bat ezarri behar du, unibertsitatearen aholkularitzarekin, herritarrak jabetu daitezten katalanaren normalizazioak eta Balear Uharteetako berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak duten garrantziaz eta erabilgarritasunaz.
2. Era berean, katalanak Balear Uharteetan gaur egun duen egoerari buruzko inkesta bat egin behar da, herritarrek hizkuntza hori ezagutzeari eta erabiltzeari dagokienez, eta Balear Uharten mapa soziolinguistikoa egitea sustatu behar da.
3. Inkesta eta mapa aldian behin berrikusi behar dira, hizkuntza-politikaren ekintza arautzailea eta betearazlea errealitatera egokitzeko, eta, aldi berean, plangintzak katalanaren ezagutzan duen eragina balioesteko.

Lehenengo xedapen gehigarria

Autonomia Erkidegoko Gobernuak, organo eskudunekin bat etorritik, katalanaren erabilera normalizatzea sustatu behar du Estatuako Administrazio periferikoan, Justizia Administrazioan, erregistroetan, enpresa publiko eta erdipublikoetan eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendekoa ez den edozein administrazio-eremutan.

Bigarren xedapen gehigarria

Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarriaren arabera, katalana beste autonomia-erkidego batzuen ondarea ere bada, eta, aipatutako erkidegoetako instituzioen artean ezar daitezkeen loturez gain, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak lankidetzat hitzarmenak eta egokitzat jotzen diren harremanak eskatu ahal izango dizkie nazioko Gobernuari eta Gorte Nagusiei, bai hizkuntza-ondare erkidea zaintzeko, bai eta arestian aipatutako erkidegoen arteko kultura-komunikazioa egiteko ere.

Hirugarren xedapen gehigarria

Era berean, Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarriaren arabera, Balear Uharteetako Unibertsitatea izango da katalanari erreferentzia egiten dion guztirako instituzio aholku-emaile ofiziala, eta hizkuntza-batasuna zaintzeko instituzio batean parte hartu ahal izango du, zeina osatuko baita, Estatuko legearen arabera, katalanaren koofizialtasuna aitortzen duten eta bertako kide izatea erabakitzen duten beste autonomia-erkidego batzuekin lankidetzan.

Laugarren xedapen gehigarria

Salbuespen gisa, Balear Uharteetan aldi baterako bizilekua izanez gero, gurasoek edo tutoreek eskatu ahal izango dute beren tutoretzapeko seme-alabak hizkuntza eta literatura katalanaren irakaskuntzatik kanpo geratzea. Adin nagusiko ikasleek ere salbuespena eskatu ahal izango dute. Edozelan ere, bizilekuan igarotako denbora gehi aurreikusitako denbora hiru urtetik gorakoa ez denean soilik eskatu ahal izango dute gai horretatik salbuestea. Salbuespenak ikasturte baterako balioko du, baina gehienez hiru ikasturteraino berritu ahal izango da. Erregelamenduz zehaztuko da salbuespenaren prozedura.

Bosgarren xedapen gehigarria

Irakaskuntzako zentro guztietan, beharrezkoa den kasuetan, katalana irakasteko hiru eskola ezarriko dira, hizkuntza katalanaren erkidegotik kanpoko ikasleak irakaskuntzara egokitzen laguntzeko.

Harrera-eskola horiek eskola-ordutegitik kanpo emango dira, eta ezin dute ordeztu ikasle horiek beren mailan ikasgaia egiteko duten betebeharra.

Seigarren xedapen gehigarria

Espainiar estatuko beste autonomia-erkidego batzuetatik datozen irakasleek, katalanaren ahazko eta idatzizko ulermen-maila nahikorik ez badute, birziklatzeko lehenengo bi mailetako probak gainditu beharko dituzte hiru urteko aldian, lanpostuaz jabetzen direnetik zenbatzen hasita.

Zazpigarren xedapen gehigarria

Lege hau argitaratzen den unean Autonomia Erkidegoko irakaskuntzako zentroetan lan egiten diharduten irakasleek hiru urteko aldia izango dute, lege hau promulgatzen denetik zenbatzen hasita, birziklatzeko lehenengo bi ikasturteetan behar bezalako ebaluazioa lortzeko.

Zortzigarren xedapen gehigarria

Seigarren eta zazpigarren xedapen gehigarrietan adierazitako denbora-mugak luzatu ahal izango dira Gobernu Kontseiluak onetsiko duen dekretu baten bidez.⁴⁰⁰

Lehenengo xedapen iragankorra

Administrazioaren eremuan, katalanaren erabilerari dagokionez, lege honek zerbitzuak eta organismoak egokitzeko xedatzen duen epea ezin da hiru urtetik gorakoa izan Autonomia Erkidegoko Gobernuaren kasuan, ez eta uharteetako kontseiluen, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko beste erakunde publiko batzuen kasuan ere.

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Estatuko Administrazioari eta Justizia Administrazioari dagokienez, Autonomia Erkidegoko Gobernuak akordioak sustatu behar ditu organismo eskudunekin, antzeko egokitzapen-aldiak ezartzeko.

Bigarren xedapen iragankorra

14. artikuluan aipatzen diren errotulu adierazle guztiak, baldin eta katalanez idatzita ez badaude edo oker idatzita badaude, hizkuntza horretan behar bezala idatzi behar dira, gehienez ere hiru urteko epean.

Hala ere, errotulazio berriaz gain, balio historiko-artistiko nabarmena duten errotulu edo adierazle zaharrak kontserbatu ahal izango dira.

Hirugarren xedapen iragankorra

OHoko irakasleen ikasketa-planetan, nahitaezkozat jo behar dira titulua ematean hizkuntza eta literatura katalanaren ezagutza nahikoa bermatzeko behar diren irakasgaiak, Balear Uharteetan ikuspegitik; horren helburua da irakasgai horiek Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuko irakaskuntzako zentroetan eman ahal izatea gehienez ere lau urteko epean.

Harik eta irakasleen prestakuntzarako zentroek beren ikasketa-planak egin eta titularrek Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan eskolak eman ahal izateko katalanaren ezagutza dutela bermatzen duten arte, Autonomia Erkidegoko Gobernuak beharrezko bitartekoak jarriko ditu zentro horietan ikasten duten ikasle guztiek katalanaren ezagutza-maila hori lortuko dutela ziurtatzeko.

Laugarren xedapen iragankorra

Lehenengo artikuluan adierazitako helburuak lortzen ez diren bitartean, Autonomia Erkidegoko Gobernuak, uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek beren aurrekontuetan helburu horiei dagozkien partidak izendatuko dituzte, lege honetan jasotako jarduketak gauzatu ahal izateko.

Bosgarren xedapen iragankorra

Lege honen II. titulua eta berau garatzen duten arauak aplikatzeko, Hezkuntza eta Kultura Sailak beharrezkoak diren lankidetzak-hitzarmenak ezarriko ditu, hezkuntza-arloko eginkizunak eta zerbitzuak transferitzen ez diren bitartean.

⁴⁰⁰ Abenduaren 27ko 25/2006 Legearen bederatzigarren xedapen gehigarriak aldatua.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetu egiten dira maila bereko edo txikiagoko arauak, lege honetan xedatutakoaren aurka osorik edo zati batean badoaz.

Azken xedapenetako lehenengoa

Autonomia Erkidegoko Gobernuari baimena ematen zaio lege honek xedatzen duena aplikatzeko eta garatzeko behar diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

**6.4.4.2. 8/1986 Legea, azaroaren 26koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko
Hauteskundeei buruzkoa⁴⁰¹**

**V. TITULUA
Hauteskunde-prozedura**

**IV. KAPITULUA
Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak**

26. artikulua

Hauteskundeetako boto-paperek adierazpen hauek izango dituzte:

c) Balear Uharteen eremu hertsiaz haraindi dauden alderdi, federazio edo koalizioek, gaztelaniazko izendapen ofizialarekin agertzen badira, katalanezko izendapena erabili ahal izango dute, eta hauteskundeetako boto-paperetan agerrarazi, hauteskunde-batzordeari horri aldez aurretik jakinarazpena eginda.

⁴⁰¹ BOEren 30. zenbakian, 1987ko otsailaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsoildatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-2903>

6.4.4.3. 2/1997 Legea, ekainaren 3koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzkoa⁴⁰²

Bigarren xedapen gehigarria

2. Bereziki, tasen bidez finantzatuko dira:

b) Honako administrazio-zerbitzu eta -jarduera hauek ematea:

[...]

Matrikula, eskolatu gabeko biztanle helduek duten katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako; izan ere, ziurtagiri horiek Katalanaren Batzorde Ebaluatzaileak ematen ditu.

[...]

⁴⁰² BOEren 171. zenbakian, 1997ko uztailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-16031>

6.4.4.4. 10/1997 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 1998rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁴⁰³

Seigarren xedapen gehigarria

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzko ekainaren 15eko 2/1997 Legearen 3.2 xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailaren tarifak honako kontzeptu hauetan igoko dira:

[...]

Katalanaren Batzorde Ebaluatzailea

Matrikularen tarifa, eskolatu gabeko biztanle helduek duten katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako: 1.500 pezeta.

[...]

⁴⁰³ BOEren 92. zenbakian, 1998ko apirilaren 17ko alean argitaratua.

6.4.4.5. 11/1998 Legea, abenduaren 14koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasen Araubide Espezifikoari buruzkoa⁴⁰⁴

V. TITULUA Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila

II. KAPITULUA Katalanezko probetarako matrikula-tasa

79. artikulua— Zerga-egitatea⁴⁰⁵

Tasa honen zerga-egitatea matrikula formalizatzea da, katalanaren ezagutza-ziurtagiriei dagozkien probak egiteko; izan ere, Kultura eta Gazteria Zuzendaritza Nagusiak ematen ditu ziurtagiri horiek.

V. KAPITULUA Titulu akademikoak, diplomak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa

98. artikulua.— Zenbatekoa

Tasa ondorengo tarifen arabera eskatuko da:

3.1. Hizkuntzen irakaskuntza

Bigarren hezkuntzako edo Lanbide Heziketako ikasketak egin dituzten ikasleek hizkuntzak ezagutzen dituztela egiaztatzen duen ziurtagiri ofiziala: 8,00 euro.

VII. KAPITULUA Balear Uharteetako hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak emateagatiko tasa

103. quater artikulua.— Zenbatekoa

Tasa ondorengo tarifen arabera eskatuko da:

1. Ikasle ofizialak (aurrez aurreko ikastaroa):

Matrikula katalanaren lau hilekoko ikastaro presentzial batengatik: 71,13 €:

2. Irakaskuntza libreko ikasleak:

⁴⁰⁴ BOEren 31. zenbakian, 1999ko otsailaren 5eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-2944>

⁴⁰⁵ Abenduaren 23ko 11/2002 Legearen 8.1 artikulua, abenduaren 23ko 8/2004 Legearen 27.2 artikulua eta abenduaren 23ko 9/2011 Legearen 1.3 azken xedapenak aldatua.

- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa-
eskubideak, EOIES programan izena emanda dauden Bigarren Hezkuntzako
irakaskuntzako ikasleentzat: 22,19 euro.
- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa-
eskubideak, EOI-CEPA programan izena emanda dauden ikasleentzat:
23,07.

6.4.4.6. 16/2000 Legea, abenduaren 27koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁴⁰⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

13., 14. eta 15. artikuluek [...] Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen probetarako matrikula-tasaren zenbait alderdi aldatzen dituzte, hurrenez hurren.

[...]

⁴⁰⁶ BOEren 31. zenbakian, 2001eko otsailaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-2481>

6.4.4.7. 13/2001 Legea, urriaren 8koa, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁴⁰⁷

Bosgarren xedapen iragankorra

Bien bitartean, lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduen arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:
 - a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandakoa.
 - b) Hizkeraren nahasmenduen espezialitateko diploma, Espainiako estatuko unibertsitateetako batek luzatua.
 - c) Hizkeraren patologiako espezialitateko diploma, Bartzelonako Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak luzatua.

⁴⁰⁷ BOEren 279. zenbakian, 2001eko azaroaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21722>

6.4.4.8. 20/2001 Legea, abenduaren 21ekoa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁴⁰⁸

III. TITULUA Funtzio publikoko neurriak

35. artikulua.— Barne-igoera, basozainen eskalatik ingurumen-agenteen eskalara

2. Balear Uharteetako Administrazioak, salbuespenez eta behin bakarrik, prozesu espezifikoa arautuko du, Balear Uharteetako Administrazioko laguntzaile fakultatiboen kidegoko basozaintzako eskalako funtzionario guztiak barne-igoeraren bidez laguntzaile fakultatiboen kidegoko ingurumen-agenteen eskalara iristeko. Deialdi hau salbuespenezkoa denez, izangaiek A ziurtagiriaren mailari, katalanaren ahozko ezagutzari, dagozkion katalanaren ezagutzak egiaztatu beharko dituzte, alegia Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen edo IBAPen ziurtagirien maila.

⁴⁰⁸ BOEren 14. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-919>

6.4.4.9. 2/2003 Legea, martxoaren 20koa, Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari buruzkoa⁴⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horrela, bada, lege honen bidez lortu nahi da Balear Uharteetako Unibertsitateak gero eta laguntza handiagoa ematea, Balear Uharteetako gizarteak ahalik eta erantzun-, kalitate- eta eskakizun-mailarik altuenak lor ditzan eremu hauetan: garapen ekonomiko eta profesionalean; ikerketan eta berrikuntza teknologikoan; gizarte-ongizatean eta bizi-kalitatearen hobekuntzan; ingurumenaren eta baliabide naturalen babesean; katalanaren defentsan eta normalizazioan, eta kulturaren aldeko bultzada irmo eta konprometituan, eta garapen integral, harmoniko eta jasangarria lortzeko egiten diren ekimen ekonomiko eta sozialetan.

[...]

⁴⁰⁹ BOEren 91. zenbakian, 2003ko apirilaren 16ko alan argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-7873>

6.4.4.10. 3/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Araubide Juridikoari buruzkoa⁴¹⁰

ZIOEN AZALPENA

VI

V. titulua, legearen luzeena, zortzi kapitulutuan egituratutako hogeita zortzi artikuluk osatzen dute, eta administrazio-jarduerari buruzkoa da. Kapitulu guztietan honako alderdi hauek jorratzen dira: katalanaren erabilera, administrazio-informazioaren berezitasunak, prozeduren iraupena eta administrazio-isiltasunaren ondorioak, bai eta administrazio-espeditenteen eraketa ere, azken horiek administrazio-prozedurak garatzeko euskarri materiala osatzen duten aldetik.

[...]

IV. TITULUA Herritarren eskubideak

35. artikulua.— Arreta egokirako eskubidea

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin harreman bat ezartzen duen edonork eskubidea du adeitasunez, arduraz eta konfidentziasunez artatua izateko, betiere diskriminaziorik jasan gabe sexuagatik, hizkuntzagatik, arrazagatik, erlijioagatik, gizarte-izaeragatik, nazionalitateagatik, jatorriagatik edo iritziagatik.

V. TITULUA Administrazio-jarduera

I. KAPITULUA Hizkuntza

43. artikulua.— Katalanaren erabilera administrazio-jardunean⁴¹¹

1. Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek katalana erabiliko dute beren barne-jarduketetan eta haien arteko harremanetan. Katalana erabiliko dute, era berean, egoitza katalanaren hizkuntza-eremuan duten pertsona fisikoei zein juridikoei igorritako komunikazio

⁴¹⁰ BOEren 98. zenbakian, 2003ko apirilaren 24ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8438>

⁴¹¹ Uztailaren 19ko 9/2012 Legearen azken xedapenetako 2.1ek eta otsailaren 3ko 1/2016 Legearen xedapen gehigarri bakarreko 1. zenbakiak aldatua.

eta jakinarazpenetan ere, ezertan galarazi gabe interesdunek, hala eskatzen badute, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea.

2. Katalanaren erabilera erregelamendu-xedapenez arautuko da aurreko apartatuan aipatzen diren administrazioak osatzen dituzten administrazio-organoen jardunean.

44. artikulua.— Katalanaren erabilera administrazio-prozeduretan⁴¹²

1. Katalana erabiliko da Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek izapidetutako administrazio-prozeduretan; edozelan ere, interesdunek eskubidea izango dute eurek aukeratutako hizkuntza ofizialean arreta jasotzeko, eta idazkiak eta dokumentuak aurkezteko, adierazpenak egiteko, eta, hala eskatzen badute, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko.

2. Administrazioak interesdunei dagozkien jarduketan edo dokumentazioaren lekukotza itzulia emango die haiek eskatutako hizkuntza ofizialean, betiere hala eskatzen badute. Itzulpen-eskabideak ezin dio inolako kalte edo gasturik eragin eskatzaileari, ez eta prozeduran atzerapenik ekarri ere, ez eta ezarritako izapideak edo epeak eteterik ere.

Bosgarren xedapen gehigarria

Lege batek besterik xedatu ezean, 43. eta 44. artikuluetan ezarritako hizkuntza-zehaztapenak ere eska dakizkieke:

- a) Uharteetako kontseiluei.
- b) Balear Uharteetako Toki-administrazioa osatzen duten erakundeei.
- c) Aurreko letretan aipatutako administrazioen mende dauden erakunde instrumentalei.
- d) Balear Uharteetako zuzenbide publikoko korporazioei.
- e) Balear Uharteetako administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen emakidadunei.

Xedapen indargabetzaile bakarria

Indarrrik gabe geratzen dira maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, baldin eta lege honetan ezarritakoaren kontraesanean badaude edo haien aurkakoak badira, eta beren-beregi hauek:

- d) Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen 10. artikuluko 1. eta 2. apartatuak.

⁴¹² Uztailaren 19ko 9/2012 Legearen azken xedapenetako 2.2k eta otsailaren 3ko 1/2016 Legearen xedapen gehigarri bakarreko 2.1 apartatuak aldatua.

6.4.4.11. 4/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Museoei buruzkoa⁴¹³

III. TITULUA Museoen uharte-sareak

I. KAPITULUA

Sareetan integratzea eta hartatik eratorritako ondorioak

15. artikulua.— Integrazioaren betekizunak

Uharte-sare bateko museoen titularrek betebeharrak hauek hartzen dituzte beren gain:

i) Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea betearaztea, museoko edo bildumako bisitarien informazioan eta arretan katalanaren erabilera ohikoa eta lehentasunezkoa bermatuz.

⁴¹³ BOEren 98. zenbakian, 2003ko apirilaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8439>

6.4.4.12. 5/2003 Legea, apirilaren 4koa, Balear Uharteetako Osasunari buruzkoa⁴¹⁴

I. TITULUA

Herritarren eskubideak eta eginbeharrak osasun- arloan

II. KAPITULUA

Oinarrizko eskubideak

5. artikulua.— Oinarrizko eskubideak

2. Era berean, guztiek dute osasun-informazioa ulertzeko modurik egokienean eta Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako batean jasotzeko eskubidea, eta pazienteek informazio hori ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko eskubidea.

3. Aurreko puntuak xedatzen duena gorabehera, eta osasun-plangintzak ahalbidetzen duen neurrian, osasun-zentro eta -zerbitzuek beharrezko bitartekoak ezarriko dituzte atzerriko erabiltzaileen hizkuntza-beharrizanei erantzuteko.

Bosgarren xedapen gehigarria

Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuak beharrezko neurriak hartuko ditu bere mendeko zentro eta zerbitzuetan katalanaren erabilera normalizatzeko.

Seigarren xedapen gehigarria

1. Laguntza-zentro pribatu guztietan, erabiltzaileari osasun-zerbitzu eta prestazioei buruz ematen zaion idatzizko informazioak gutxienez katalanez agertu beharko du.

2. Era berean, zentro horiek informazio hori, katalanez ere, ahoz emateko moduan egon beharko dute.

Aipatutako eginbehar horiek lege hau indarrean jarri eta sei hilabetera eskatu ahal izango dira.

⁴¹⁴ BOEren 110. zenbakian, 2003ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-9336>

6.4.4.13. 5/2004 Legea, abenduaren 20koa, Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala sortzekoa⁴¹⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Turismo-gidariaren lanbidea idatziz jasota dago joan den mendeko lehenengo hereneko zenbait dokumentutan (iragarkiak eta argitalpenak). Ondoren, 1947. urtearen inguruan, gidarientzako lehenengo azterketak egin ziren, zeinetan atzerriko hizkuntza bakar bat jakitea derrigorrezkoa zen. Maila akademiko handiagoaren eskakizuna denboran zehar finkatu zen, turismo-gidariaren jarduera lanbide gisa eratuz. Informazio eta Turismo Ministerioaren 1963ko otsailaren 26ko ministro-aginduak bitartekaritzako turismo-jarduera arautzen du (bidaia-agentziak), eta 1964ko urtarrilaren 31koak, berriz, gidarientzako erregelamendua arautzen du; titulua lortzeko, zenbait betekizun ezarri ziren jarduera turistiko-informatibo pribatuetan jarduteko. Aipatutako aginduak, I. tituluan, hiru gidari-mota ezarri zituen, zeinek ahalmena ematen zuten jarduera turistiko-informatiboetan jardun ahal izateko: turismo-gidaria, turismoaren gidari interpretea eta turismo-begiralea.

⁴¹⁵ BOEren 16. zenbakian, 2005eko urtarrilaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-950>

6.4.4.14. 8/2004 Legea, abenduaren 23koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁴¹⁶

I. ERANSKINA

Lan-okupazioaren egonkortasun-planeko hautaprobak

II. Lehiaketa-fasea:

B) Prestakuntza:

a) Katalanaren ezagutza handiagoak izatea norberak nahi duen kidegoan edo eskalan edo lanbide-kategorian sartzeko eskatzen dena baino.

Goi-mailako ziurtagiri bakarria balioetsiko da, katalan administratiboaren E maila izan ezik, zeina balioetsiko baita baldin eta kidegoko, eskalako edo lanbide-kategoriako eginkizunekin lotuta badago.

⁴¹⁶ BOEren 16. zenbakian, 2005eko urtarrilaren 19ko alean argitaratua.

6.4.4.15. 9/2005 Legea, ekainaren 21ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁴¹⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Garapenerako lankidetzako jarduketan oinarri diren balioak Balear Uharteetako administrazio publikoen jarduerak, garapenerako lankidetzaren arloan, honako balio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko dituzten eskubideak aitortzea.

⁴¹⁷ BOEren 179. zenbakian, 2005eko uztailaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-12949>

6.4.4.16. 4/2006 Legea, martxoaren 30ekoa, Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei buruzkoa⁴¹⁸

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Beste alde batetik, Balear Uharteetako Gobernuaren helburuetako bat da katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gure kultura sustatzea. Ildo horretan, egin beharra da biztanle helduei, kanpokoei zein bertakoei, beren ondare linguistiko eta kultural propioak ezagutzeko aukera ematea, ondare hori gizarte-kohesiorako eta aberastasun pertsonalerako elementua den aldetik.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorretako jarduketak honako printzipio hauen arabera garatuko dira:

g) Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza katalana eta kultura sustatzea.

5. artikulua.— Hizkuntza eta prestakuntza iraunkorren xedea eta helburuak

2. Lege honen helburuak dira:

g) Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza eta erabilera erraztea eta sustatzea, bai eta haien ezaugarri natural eta historikoak errespetatzea ere, ezertan eragotzi gabe beste kultura batzuekiko tolerantziaren eta trukearen sustapena.

k) Balear Uharteetako gizarte- eta lan-ingurumarian, Europar Batasunaren esparruan parte hartzeko egokiagoak diren atzerriko hizkuntzen ikaskuntza eta erabilera sustatzea.

6. artikulua.— Balear Uharteetako hizkuntza, kultura eta gizartea

1. Kultura anitzeko mundu baten eta estatu autonomiko baten esparruan, Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta gizarte-errealitatea, haren irismen eta dimentsioagatik, kontuan hartuko da lege honen garapenean eta aplikazioan.

⁴¹⁸ BOEren 113. zenbakian, 2006ko maiatzaren 12ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-8354>

2. Arlo honetako lehenetasunezko jarduketatzat hartuko dira Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren zaintza eta garapena sustatzera daramatenak.

3. Balear Uharteetako administrazio publikoek sustatuko dute helduentzako hezkuntza-jardueretan jarduten duten erakundeek eta zentroek Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanarekin, eta Balear Uharteetako kulturarekin, ekonomiarekin eta gizartearekin lotutako ekimenak eta irakaskuntzak garatzea.

4. Balear Uharteetako administrazio publikoek gure hizkuntza- eta kultura-errealitatea ezagutzea sustatuko dute.

5. Balear Uharteetako administrazio publikoek, zenbait programaren bidez, herritar helduen herritartasun zentzua garatzea erraztuko dute, zerbitzu eta ondasun kultural, ekonomiko eta sozialak eskuratzean aktiboki eta aukera berdinekin parte hartu ahal izateko.

7. artikulua.— Berdintasuna

4. Etorrinen integrazioa erraztuko duten programak lehenetsiko dira, bereziki katalana eta gaztelania ikasteari dagokionez, bai eta gure kulturaren oinarritzko ezaugarriak ezagutzeari dagokionez ere.

9. artikulua.— Helduak

2. Administrazio publikoentzat, honako hauek helburu dituzten ekintzek izango dute lehenetasuna:

d) Teknologia berrietan eta hizkuntzetan prestakuntza behar duten pertsonak edo kolektiboak.

II. TITULUA

Irakaskuntza-motak eta jarduketa-programak

II. KAPITULUA Programak

13. artikulua.— Jarduketak

Jarduteko lerro nagusiak honako hauek dira:

e) Kultura-prestakuntza, gure kultura- eta hizkuntza-errealitatea ezagutzera bideratua, bereziki katalana, bai eta ondare unibertsalari sormena ekartzen dioten adierazpenak ere.

15. artikulua.— Prestakuntza-programak

Helduen hezkuntza prestakuntza-programa hauen bidez gauzatu da:

g) Programak, Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza sustatzeko, haien alderdi guztiei dagozkienez.

h) Programak, Espainiako estatuaren eta Europar Batasunaren errealitatearen ezagutza bultzatzeko, batez ere bertako hizkuntzena eta kulturena.

k) Programak, gizarte- eta lan-bazterketako arriskua duten etorkinak eta egoera sozial ahulean dauden pertsonak integratzen laguntzeko, betiere oinarrizko prestakuntza, prestakuntza linguistikoa eta kulturala oinarri hartuta.

6.4.4.17. 10/2006 Legea, uztailaren 26koa, Gazteriari buruzkoa⁴¹⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Gazte-politikak

3. Gazte-politikek, funtsean, helburu hauek izan behar dituzte:

f) Hizkuntza eta kultura katalanak, Balear Uharteetako berezkoak direnak, defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea, gizartearen eremu guztietan, berezko ezaugarri gisa eta heldu berri diren biztanleak integratzeko tresna gisa.

k) Hizkuntza eta kultura katalanak gazteen artean defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea.

II. TITULUA Gazteen emantzipaziorako politikak

I. KAPITULUA Gazteria, eta prestakuntza eta hezkuntza

19. artikulua.— Gazteentzako hezkuntza-politikaren printzipio inspiratzaileak

Hezkuntza-politika gazteen hezkuntza-eskubidea bermatzera bideratu behar da, eta gazteen nortasunaren garapen osoan, printzipio demokratikoetan eta oinarritzko askatasunetan oinarritu behar da. Hala, balio hauek oinarri dituen hezkuntza sustatu behar da: bakea, elkartasuna, erantzukizuna, ahaleginaren kultura, aukera-berdintasuna, parte-hartzea eta diskriminaziorik eza. Ildo horretan, kontuan hartu behar da, bereziki, berdintasunaren aldeko hezkuntzaren sustapena, zeina gauzatu behar baita honako aspektu hauek bultzatzen dituzten programa espezifikoen bidez:

b) Jarrera arrazistak eta xenofoboak baztertzeko, bai eta beste edozein diskriminazio edo portaera bortitz ere, zeinek arrazoi hauek baitituzte oinarri: sexua, arraza, jatorria, adina, iritzia, erlijioa, egoera zibila, sinesmenak, sexu-orientazioa, desgaitasuna, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial.

21. artikulua.— Gazteentzako hezkuntzaren helburua eta eginkizunak

1. Administrazio autonomikoak, haren jardunari dagokionez, honako helburu hauek ditu hezkuntzari begira:

d) Etorkinak eskolan eta gizartean integratzeko programak ezartzea, eta katalanaren eta gaztelaniaren ikaskuntzan txertatzea, beharrezkoa izanez gero.

⁴¹⁹ BOEren 224. zenbakian, 2006ko irailaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-16336>

II. KAPITULUA

Aisialdia, astialdia, kultura eta kirola

28. artikulua.— Gazteria eta kultura

1. Administrazio autonomikoak kulturaren arloan gazteei zuzentzen dien politikak, aldi berean, hauek izan behar ditu oinarri: hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko politika; kulturaren eta giza nortasunaren garapen osoa; printzipio demokratikoak eta oinarritzko askatasunak; eta eskumen-eremu autonomikora egokitu behar du bere burua, nahiz eta akordioak egin ditzakeen uharteetako kontseiluekin, zeinak baitira kultura-arloko administrazio eskudun nagusiak. Gazteriaren garapen integrala bultzatzeko, kultura- eta arte-sorkuntza eta ikerketa zientifikoa sustatu behar dira.

2. Horregatik, honako neurri hauek garatu behar dira:

h) Katalanaren, Balear Uharteetako berezkoa den hizkuntzaren, ezagutza eta erabilera sustatzea, edozein gizarte-eremutan.

III. KAPITULUA

Gazteria eta ingurumena, teknologia berriak, landa- ingurunea, familia eta boluntarioria

31. artikulua.— Gazteria eta gizarte digitala

2. Administrazio autonomikoak, gainerako administrazio publiko eskudunekin eta erakunde pribatuekin lankidetzan, honako hauek sustatu behar ditu:

b) Portaera-balio demokratikoak (hizkera ez-sexista, solidarioa, multikulturala eta jasangarria) ingurune birtualetan. Hala, hauek sustatu behar dira: sistema teknologikoen, informazioaren eta programa informatikoen erabilera arduratsua, netiketa (sarearen barruko etika), eta ikaskuntza iraunkorraren, lankidetzaren, helburuak lortzearen eta produktibitatearen erabilera positiboa.

IV. TITULUA

Gazteak sustatzeko ildoak

III. KAPITULUA

Kultura- eta arte-jardueren programak eta zertamenak

44. artikulua.— Kultura- eta arte- sustapena

Gazteen garapen integrala bultzatzeko, administrazio eskudunek kultura- eta arte-sorkuntza eta -partaidetza sustatu behar dituzte, bai Balear Uharten eremuan, bai kanpoan, honako jarduketak hauek eginez:

f) Balear Uharteetako berezko hizkuntzan sorkuntza soziokulturala sustatzea eta gazteek egindako kultura herrikoi eta modernoa sustatzea.

VII. TITULUA Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA Arau-hausteak

83. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Oro har, arau-hauste oso astunak dira:

d) Gazteentzako zerbitzuak ematean edo gazteentzako jarduerak egitean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, genero, arraza, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, sexu-aukera, desgaitasun, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak egitea eta, bereziki oinarritzko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

6.4.4.18. 19/2006 Legea, azaroaren 23koa, Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari buruzkoa⁴²⁰

II. TITULUA

Balear Uharteetako Liburutegi Sistema

I. KAPITULUA

Balear Uharteetako Liburutegi Sistemaren definizioa eta osaera

9. artikulua.— Liburutegi publikoak

3. Liburutegi publikoek honako eginkizun hauek beteko dituzte:

b) Katalanaren sustapenean eta hizkuntza-normalizazioan parte hartzea, hura Balear Uharteetako berezkoa den aldetik.

i) Hizkuntza- eta kultura-aniztasunari eta erabiltzaileen eskaerei erantzuteko bildumak eta baliabideak ematea, beharrian bereziak dituzten pertsonen arreta berezia eskainiz.

k) Komunikazioan sakontzeko, hizkuntzen ezagutza eta ikasketa sustatzea, batez ere erkidegoan ordezkariak duten taldeen hizkuntzen ezagutza eta ikasketa.

II. KAPITULUA

Balear Uharteetako Liburutegia

14. artikulua.— Eginkizunak

1. Balear Uharteetako Liburutegiak eginkizun hauek ditu:

a) Balear Uharteetako bibliografia- eta kultura-ekoizpena jaso, kontserbatu eta zabaltzea; Balear Uharteetan argitaratu, inprimatu edo ekoiztako lanen ekoizpenarena; eta, edozein arrazoiengatik, beren lurraldea, kultura edo hizkuntza ezagutzearekin lotutakoak, edozein euskarri fisikotan finkatuta badaude. Helburu horrekin, Balear Uharteetako Liburutegiak Lege Gordailuaren ale bat jasotzen du, indarrean dagoen legeriari kalterik egin gabe; bide horretatik heltzen ez zaizkion Balear Uharteetako obra bibliografikoak eskuratzen ditu, eta elkarlan-harreman egokiak ditu ondare bibliografikoa duten erakunde guztiekin.

⁴²⁰ BOEren 303. zenbakian, 2006ko abenduaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-22262>

III. TITULUA

Administrazio publikoen jardun-printzipioak

I. KAPITULUA

Liburutegi-politika

24. artikulua.— Irizpide orokorrak

Liburutegiak sustatzeko eta hobetzeko, administrazio publikoen maila guztietako ekintzak honako irizpide hauek bete behar dituzte:

h) Liburutegietan Balear Uharteetan argitaratu, inprimatu edo ekoitzitako lanak, eta lurraldearekin eta hizkuntzarekin edozein arrazoirengatik lotutakoak zabal daitezen sustatzea.

i) Liburutegi publikoak bitarteko egokitzat hartzea katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, ezagutza eta zabalkundea sustatzeko, eta bertako baliabideak eta informazio-zerbitzuak zabaltzeko.

**6.4.4.19. 20/2006 Legea, abenduaren 15ekoa,
Balear Uharteetako Udal- eta Toki-
araubideari buruzkoa⁴²¹**

**II. TITULUA
Udalerriak**

**VI. KAPITULUA
Eskumenak**

29. artikulua.— Eskumenak

2. Balear Uharteetako udalerriek, legeen esparruan, eskumen propioak dituzte honako arlo hauetan:

g) Hizkuntza-normalizazioan.

⁴²¹ BOEren 26. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1893>

6.4.4.20. 23/2006 Legea, abenduaren 20koa, Palmako Hiriburutzari buruzkoa⁴²²

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, Palmako Udalekoa ere bada.
2. Palmako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatuko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan.
3. Palmako Udalak katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera normalizatuko du, bere eskumenen eremuan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

VI. TITULUA Udal-zerbitzuak ematea

II. KAPITULUA Udalaren zerbitzuko langileak

57. artikulua

2. Palmako Udalaren zerbitzuko langileak berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipio konstituzionalen arabera hautatuko dira, eta inpartzialtasunez jardungo dute beren eginkizunak garatzean. Gainera, hizkuntza-gaikuntzako baldintza egokiak bete behar ditu, herritarrei behar bezalako arreta emateko eta herritarren hizkuntza-eskubideak eraginkor bihurtzeko.

XII. KAPITULUA Kultura

103. artikulua

2. Udalaren jarduerak helburu hauek ditu:
 - h) Palmako herritarren hizkuntza-ondarea eta kultura tradizionala babestea eta sustatzea.

⁴²² BOEren 26. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1896>

6.4.4.21. 1/2007 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁴²³

HITZAURREA

Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gure kultura eta tradizioak gure gizartearen elementu identifikatzaileak dira, eta, horren ondorioz, gure identitatea hezurramitzen duten elementuak.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala izango da.
2. Guztiek dute eskubidea hura jakin eta erabiltzeko, eta inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
3. Balear Uharteetako instituzioek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko dute, hizkuntzon ezagutza bermatzeko behar diren neurriak hartuko dituzte, eta hizkuntza bien berdintasun osora heltzeko ahalbidetzen duten baldintzak sortuko dituzte Balear Uharteetako herritarren eskubideei dagozkienez.

5. artikulua.— Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten lurraldeak

Gobernuak komunikazioa, kultura-trukea eta lankidetzak sustatu beharko ditu Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekin, direlako erkidego eta lurraldeak Espainiako estatukoak izan edo ez. Ondorio horietarako, Balear Uharteetako Gobernuak eta Estatuak, nork bere eskumenen arabera, hitzarmenak, tratatuak eta lankidetzako beste tresna batzuk sinatu ahal izango dituzte.

II. TITULUA Balear Uharteetako herritarren eskubideak, eginbeharrak eta askatasunak

14. artikulua.— Eskubideak administrazio publikoekiko harremanetan

3. Balear Uharteetako herritarrek eskubidea izango dute Autonomia Erkidegoko Administrazioa haren hizkuntza ofiziala bietako edozeinetan jotzeko eta eurek erabilitako hizkuntza berean erantzuna jasotzeko.

⁴²³ BOEren 52. zenbakian, 2007ko martxoaren leku alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-4233>

19. artikulua.— Mendekotasuna duten pertsonen eskubideak

3. Balear Uharteetako administrazio publikoek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatuko dute; hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatuko da.

III. TITULUA
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
eskumenak

35. artikulua.— Berezko hizkuntzaren irakaskuntza

Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa du hizkuntza katalana, Balear Uharteetako berezkoa dena, irakasteko, literatura-tradizio autoktonoaren arabera. Katalana normalizatzea Autonomia Erkidegoko botere publikoen helburu izango da. Katalanaren uharteetako modalitateak, Mallorcakoa, Menorcakoa, Eivissakoa eta Formenterakoa, ikasi eta babestuko dira, ezertan galarazi gabe hizkuntzaren batasuna.

Instituzio ofizial aholku-emailea, hizkuntza katalanari dagokion kontu guztietarako, Balear Uharteetako Unibertsitatea izango da. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak parte hartu ahal izango du hizkuntza-batasuna zaintzen duen instituzio batean, zeina hizkuntza katalanaren koofizialtasuna onartzen duten erkidego guztiek eratua baita.

IV. TITULUA
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
instituzioak

VI. KAPITULUA
Kontsulta-organoak eta organo aholku-emaileak

77. artikulua.— Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua eratzen da erakunde publiko independente gisa; haren misioa da titulartasun publikoko komunikabide sozialetan ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio artezkariak betetzen direla zaintzea, zehatz-mehatz: baldintzak sustatzea informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko, eta informazioaren gizartea sustatzea; talde politiko eta sozial ordezkatzailleak komunikabide sozialetara iritsiko direla bermatzea; komunikabideetan hizkuntza-pluraltasuna sustatzea; Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eredua inspiratzen duten printzipioak betetzen direla zaintzea; entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna dutenak komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristen direla bermatu eta erraztea.

V. TITULUA

Komunikabide sozialak

90. artikulua.— Komunikabide publikoak

2. Komunikabide publikoek begiratuko dute Autonomia Estatutuan aurreikusitako hizkuntza-eredua bete dadin.

VI. TITULUA

Balear Uharteetako Botere Judiziala

97. artikulua.— Lanpostu hutsak eta lehiaketa eta oposizioen ebazpena

Magistratu eta epaileen postuak betetzeko lehiaketa eta oposizioak ebaztean, lehentasunezko merezimendua izango da Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa eta katalana jakitea.

99. artikulua.— Notariotzak eta erregistroak

2. Notarioak, jabetzako erregistratzaileak, merkataritzakoak eta ondasun higiezinetaoak Autonomia Erkidegoak izendatuko ditu, Estatuaren legeekin bat etorritik. Plaza horiek betetzeko, lehentasunezko merezimendua izango da Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa eta katalana jakitea. Ezin izango da inoiz ere herritartasun- edo auzotasun-salbuespena ezarri.

VII. TITULUA

Harreman instituzionalak

IV. KAPITULUA

Harremanak autonomia-erkidegoekin

119. artikulua.— Proiektu kulturalak

Balear Uharteetako protokoloak sinatu ahal izango ditu kultura-egintzak egiteko beste autonomia-erkidego batzuekin, bereziki hizkuntza eta kultura berak dituztenekin.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-ondare erkidea

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak, katalana beste autonomia-erkidego batzuen ondarea ere den daletik, Estatuako Gobernuari eta Gorte Nagusiei eskatu ahal izango die lankidetzan eta elkarlan-hitzarmenak egiteko, betiere hizkuntza-ondare erkidea zaintzeko egoki irizten zaienak, bai eta lehen aipatutako erkidegoen arteko komunikazio kulturala egiteko, ezertan galarazi gabe Konstituzioaren 149. artikuluko 2. apartatuan Estatuari ezarritako eginbeharrak eta konstituzio beraren 145. xedatutakoa.

[...]

Bigarren xedapen iragankorra.— Funtzionarioak eta langile lan-kontratudunak

2. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak behar diren eskuarteak xedatuko ditu destinoa Uharteetan duten funtzionario eta langile lan-kontratudun guztiek Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura ikasi ahal izan ditzaten.

6.4.4.22. 2/2007 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei buruzkoa⁴²⁴

Bigarren xedapen gehigarria.— Integrazioa eskala sortu berrietan

2. Honako espezialitate hauetako funtzionarioak sartzen dira goi-mailako kidego fakultatiboen eskaletan:

e) Soziologia, geografia, pedagogia, psikologia, psikopedagogia, prestakuntza, komunikazio, elkarlan, hizkuntza-aholkularitza, informazio-zientzien eta enpleguko eta lan-merkatuko teknikarien espezialitateetako langileak humanistika eta gizarte-zientzietako eskalan sartzen dira.

⁴²⁴ BOEren 101. zenbakian, 2007ko apirilaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8712>

**6.4.4.23. 3/2007 Legea, martxoaren 27koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko
Funtzio Publikoari buruzkoa⁴²⁵**

IV. TITULUA

Funtzio publikoaren egitura eta antolamendua

II. KAPITULUA

Lanpostuak antolatzeko tresnak

30. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

Funtzionarioen eta lan-kontratuko langileen lanpostuen zerrendetan, gutxienez, lanpostu bakoitzari buruzko datu hauek jaso behar dira:

d) Katalana jakiteko eskatzen den maila, erregelamendu bidez ezarritako moduan.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana sortu eta azkentzea

I. KAPITULUA

Langileen hautaketa

50. artikulua.— Funtzio publikoan sartzeko betekizunak

1. Hauek dira funtzio publiko autonomikoan sartzeko betekizun orokorrak:

f) Erregelamenduz zehazten den katalanaren ezagutza egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz.

⁴²⁵ BOEren 101. zenbakian, 2007ko apirilaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8713>

VII. TITULUA

Lanpostutik lanpostura mugitzea eta lanpostuen okupazioa

II. KAPITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

1. ATALA

Lanpostuak betetzeko sistema arruntak

76. artikulua.— Lehiaketaren arau orokorrak

1. Lehiaketa da lanpostuak betetzeko sistema normala, eta merezimenduak eta, hala badagokio, deialdian zehazten diren gaitasunak, ezagutzak edo trebetasunak egiaztatu eta balioestean datza, betiere deialdian ezarritako baremoaren arabera.
2. Lehiaketa merezimendu-lehiaketa edo lehiaketa espezifikoa izan daiteke.
3. Bi kasuetan, deialdiaren baremoak merezimendu orokor hauen balioespena jasoko du, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan:
 - d) Katalanaren ezagutza -maila.

80. artikulua.—Lanpostuak betetzeko deialdia

1. Deialdiek, lehiaketakoek zein izendapen askekoek, honako hauek jasoko dituzte gutxienez:
 - b) Lanerako eskatzen diren betekizunak, katalanaren ezagutza-maila barne, hala badagokio.

V. KAPITULUA

Administrazioen arteko mugikortasuna

96. artikulua.— Administrazioen artean mugitzearen baldintzak eta ondorioak

3. Aurreko apartatuan aipatzen diren funtzionarioek ezin badute egiaztatu katalanaren gutxieneko ezagutza-maila dutela, maila hori lortu eta egiaztatu beharko dute, erregelamendu bidez ezartzen den moduan.

IX. TITULUA

Eskubideak, betebeharrak eta bateraezintasunak

III. KAPITULUA

Eginbeharrak eta bateraezintasunen araubidea

124. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen eginbeharrak

1. Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioek betebeharrak hauek dituzte:

g) Hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten den mailan, eta herritarrei erraztasunak ematea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea egikaritzeko.

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta diziplina-zehapenak

137. artikulua.— Falta oso astunak

1. Honako hauek dira falta oso astunak:

b) Diskriminazioa arrazoi hauengatik: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

Hamalagarren xedapen gehigarria.— Karrerako funtzionarioak behin-behinean atxikiz berriro sartzeko hizkuntza-gaikuntza

Behin-behineko atxikipenean berriro sartzeko, lege honen 113.2 artikuluan aurreikusitako lanpostuetan erreserbarik ez duten karrerako funtzionarioek egiaztatu beharko dute zer ezagutza-maila duten katalanez berriro lanean hasten diren kidego, eskala edo espezialitatean sartzeko unean.

6.4.4.24. 4/2009 Legea, ekainaren 11koa, Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁴²⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Legearen xedea, printzipioak eta Balear Uharteetako gizarte-zerbitzuen sistemaren definizioa

3. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen politiken helburuak

Gizarte-zerbitzuen arloan botere publikoen jardunak honako helburu hauek ditu:

l) Autonomia-erkidego honen berezko identitate, hizkuntza eta kulturarekiko integrazioa sustatzea, aurreko apartatueta xedatutakoari kalterik egin gabe.

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

7. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

Gizarte-zerbitzuen hartzaileek honako eskubide hauek dituzte:

a) Gizarte-zerbitzuen sisteman berdintasun-baldintzetan sartzeko eskubidea, diskriminaziorik egin gabe, honako arrazoi hauengatik: jaioterrria, hizkuntza, etnia, sexua, sexu-orientazioa, egoera zibila, familia-egoera, adina, desgaitasuna, erlijioa, ideologia, iritzia edo beste edozein tasun pertsonal edo sozial.

b) Informazio nahikoa eta egiazkoa jasotzeko eskubidea, modu ulergarrian, eskuragarri dauden prestazio eta baliabideei buruz, zerbitzuak eskuratzeko beharrezko betekizunei buruz, bai eta gizarte-babeseko beste baliabide batzuei buruz eta administrazio publikoek eremu horretan dituzten eskumenei buruz ere. Horretarako, beharrezko laguntzak eta euskarriak izan behar dira, hizkuntza ez ezagutzeagatik, desgaitasunen bat izateagatik edo hori justifikatzen duten beste arrazoi batzuegatik zailtasunik izanez gero emango zaien informazioa ulertzeko.

c) Egoeraren balioespena jasotzeko eskubidea, eta, hala badagokio, senitartekoen edo zaintzaileen beharrian sozialen balioespena jasotzeko eskubidea, hizkera argi eta ulergarrian.

⁴²⁶ BOEren 163. zenbakian, 2009ko uztailaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-11186>

6.4.4.25. 2/2010 Legea, ekainaren 7koa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa⁴²⁷

ZIOEN AZALPENA

I

Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren IV. tituluko VI. kapituluak Autonomia Erkidegoaren kontsulta- eta aholkularitza-organoak arautzen ditu, eta horien artean dago, 77. artikuluan, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua. Manu horren arabera, Ikus-entzunezkoen Kontseilua erakunde publiko independente gisa eratzen da, zeinaren xedea baita titulartasun publikoko komunikabide sozialetan ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidariak betetzen direla zaintzea; xede horretan, zehazki, honako eginkizun hauek sartzen dira: informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko baldintzak sustatzea; informazioaren gizartea sustatzea; ordezkaritza duten talde politiko eta sozialei komunikabide sozialetarako irispidea bermatzea; hizkuntza-pluraltasuna komunikabide sozialetan sustatzea; Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren printzipioak betearaztea; eta entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristea bermatzea eta erraztea. [...]

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidarien bermea

2. Titulartasun publikoko hedabideei dagokienez:

c) Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren oinarri diren printzipioak betetzen direla ziurtatzea eta hizkuntza-pluraltasuna sustatzea.

d) Entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak komunikabide sozialetan eta teknologia berrietan sar daitezen bermatzea eta erraztea.

e) Talde politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kultural adierazgarriek komunikabide sozialak irits ditzaten bermatzea.

3. Ikus-entzunezko komunikabide guztiei dagokienez:

d) Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen sisteman pluraltasun politikoa, erlijioso, soziala, linguistikoa eta kulturala zaintzea.

f) Hizkuntza-araudia betetzen dela bermatzea, batez ere katalanari dagokionez.

⁴²⁷ BOEren 162. zenbakian, 2010eko uztailaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10602>

6.4.4.26. 5/2010 Legea, ekainaren 16koa, Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari buruzkoa⁴²⁸

IV. TITULUA Funtzionamendua

23. artikulua.— Irizpenen argitalpena

2. Organo eskatzaileak irizpenak jaso eta hurrengo egunean, irizpenak eta boto partikularrak jendaurrekoak izango dira, testu osoa katalanez eta gaztelaniaz dutela, eta, gutxienez, bide telematikoz izango dira eskuragarri.

⁴²⁸ BOEren 163. zenbakian, 2010eko uztailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10715>

6.4.4.27. 13/2010 Legea, abenduaren 9koa, Balear Uharteetako Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁴²⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lege honen xedea da Balear Uharteetako instituzioek edozein modutan egiten duten publizitate instituzionalaren oinarritzko aspektuak arautzea. [...] Publizitate instituzionala definitzen duten elementu horiekin batera, legeak publizitate horri lotutako zenbait alderdi ere arautzen ditu: erabili beharreko hizkuntza [...]

[...]

3. artikulua.— Publizitate instituzionalaren helburuak

Publizitate instituzionalak helburu hauetako bat izan behar du:

f) Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta natura-ondarea sustatzea, bai eta Balear Uharteetako beste edozein ondasun ukigarri zein ukiezin garrantzitsu ere.

4. artikulua.— Debekuak

2. Debekatuta dago publizitate instituzional hau:

f) Berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzearen aurka egiten duena, hau da, gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezko, plural eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez duena, dela irudien bidez, dela sinboloen bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

5. artikulua.— Publizitate instituzionalaren hizkuntzak

1. Publizitate instituzionalak Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea aplikatuko du, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzeko otsailaren 28ko 1/2007 Lege Organikoarekin bat etorritz.

2. Publizitate instituzionalako testuek Balear Uharteetako hizkuntza-identitate eta -tradizioa erabiltzen eta hobeto ezagutzen lagunduko dute.

3. Publizitate instituzionala beste hizkuntza batzuetan egin ahal izango da, xedeak hala eskatzen duenean.

6. artikulua.— Kontratazioa

2. Publizitate-kanpaina bakoitzean erabili beharreko hedabideak zehazteko eta horien artean egin beharreko inbertsioa banatzeko, irizpide objektiboak, lurralde-irismenari buruzkoak, hedabide bakoitzaren hedapenari buruzkoak eta kostu ekonomikoari buruzkoak bakarrik hartuko dira kontuan. Biztanleriaren segmentu bati soilik zuzendutako kanpainetan, nabarmen hartuko dira kontuan:

⁴²⁹ BOEren 16. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 19ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-975>

hizkuntzaren erabilera; hedabide bakoitzaren hedapen-gaitasuna, edo hedabidea publizitate-ekintzaren xede den publikora egokitzea.

[...]

8. artikulua.— Irisgarritasuna, aukera-berdintasuna eta ingurumenarekiko errespetua

1. Desgaitasuna duten pertsonak mezu instituzionaletarako irispidea izango dutela bermatuko da, unean-unean indarrean dagoen legerian ezarritako irisgarritasun unibertsala ahalbidetuz, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortuz (katalana eta gaztelania), eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen edozein arau aplikatuz.

6.4.4.28. 15/2010 Legea, abenduaren 22koa, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoari buruzkoa⁴³⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Autonomia-erkidego bereko komunikabide publikoen eredia garatzea ezinbesteko tresna da hizkuntza eta kultura katalan propioaren normalizazio-prozesurako, eta laguntza paregabea da kontzientzia kolektiboa eta kolektibitateko kide izatearen sentimendua eraikitzeko.

Lege honek, gainera, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren arauketak bezala, Autonomia Estatutuaren aginduari erantzuten dio. Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen lege orokor batek arautuko du Balear Uharteetako eremu guztietan edozein hedabideren edo hedapen-kanalen bidez egiten den ikus-entzunezko komunikazioaren esparrua, eta kontuan hartuko du hizkuntza katalaneko lurraldeetako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan sartzea.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Zerbitzu publikoaren eginkizuna

1. Irrati eta telebistako zerbitzu publikoa (ikus-entzunezko komunikaziokoa) funtsezko zerbitzua da, eta Balear Uharteetako herritarren eskura jartzen ditu honako hauetara bideratutako ikus-entzunezko edukiak:

e) Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, zabaltzea eta sustatzea.

3. Irrati eta telebistaren zerbitzu publikoaren eginkizunaren esparruan, hizkuntza-lurralde katalan guztien artean ikus-entzunezkoen espazio erkide bat sortzea sustatuko da, eta indarra emango zaio katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak elkarrekin ekoitzi eta hartzeari.

4. artikulua.— Zerbitzu publikoaren egitekoa

1. Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren eginkizuna egikarrituko da helburu hauek lortzeko:

b) Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak, eta katalana eta Balear Uharteetako berezko kultura ezagutaraztea eta zabalaraztea.

l) Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekiko kultura-trukea eta elkarlana sustatzea.

⁴³⁰ BOEren 30. zenbakian, 2011ko otsailaren 4ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2107>

2. Era berean, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren egitekoa da ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko politikak garatzea, honela:

b) Ikus-entzunezkoen sustapena eta babesaren sustatzeko, lehentasuna emango zaie honako betekizun hauek betetzen dituzten obrei eta edukiei:

1) Jatorrian katalanez ekoitziak izatea.

2) Arduradun artistikoen, arduradun teknikoaren eta edukien arduradunen % 51k egoitza izatea katalanez hitz egiten duten hizkuntza-eremuetako lurraldeetan.

c) Aurreko b) letran aipatzen diren obrek, gainera, baldintza hauetako bat bete behar dute:

1) Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan kokatutako ekoizle batek edo batek baino gehiagok egindakoak izatea.

2) Ekoizpena Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan kokatutako ekoizle batek edo batek baino gehiagok gainbegiratu eta kontrolatu izatea.

3) Ekoizpen-kostu osoa finantzatzeko, Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan ezarritako ekoizleek egin behar dute ekarpenik handiena, betiere koprodukzio kasuetan, baldin eta ekarpen hori Balear Uharteetatik edo katalanez hitz egiten duten lurraldeetatik kanpo ezarritako ekoizle batek edo gehiagok kontrolatzen ez badu.

III. TITULUA

Programazioa eta programa-kontratua

I. KAPITULUA

Programazioa

26. artikulua.— Programazioaren printzipio orokorrak

1. Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren programazioak zerbitzu publikoaren eginkizunak bete behar ditu, eta Balear Uharteetako berezko hizkuntza eta kultura normalizatzen lagundu behar du. Programazio osoko komunikazio-hizkuntza katalana da, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean xedatutakoaren arabera, eta hizkuntzaren berezko hizkuntza-modalitateak errespetatuko ditu. Betekizun horiek enterean eta enpresa filial emaileen ikus-entzunezko ekoizpenean ere aplikatu behar dira.

3. Irrati eta telebistaren zerbitzu publikoaren eginkizunaren esparruan, hizkuntza-lurralde katalan guztien artean ikus-entzunezkoen espazio erkide bat sortzea sustatuko da, eta indarra emango zaio katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak elkarrekin ekoitzi eta hartzeari.

4. Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren programazioa plurala izango da, herritar guztien beharrezkoak asetzeko, Balear Uharteetako uharte anitzeko errealitatea islatuz, eta uharte bakoitzak presentzia orekatua izango du programazioan. Edozelan ere, arreta berezia jarri behar die entzumen-desgaitasuna duten pertsonen beharrezkoari, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dituzten legeak errespetatuz, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen, beste desgaitasun-mota batzuk dituzten pertsonen, adinekoen, haurren eta gazteen eta

arreta espezifiko behar duten beste kolektibo batzuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituzten legeak errespetatuz.

6.4.4.29. 4/2011 Legea, martxoaren 31koa, Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari buruzkoa⁴³¹

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

[...] Era berean, administrazio ona izateko eskubideak esan nahi du pertsona orok eskubidea duela Batasunak ordaintzeko bere instituzioek edo eragileek beren eginkizunak egikaritzean eragindako kalteak, betiere estatu kideen zuzenbideen printzipio orokor erkideekin bat etorritz; bai eta pertsonak orok eskubidea duela tratatuetao hizkuntzetako batean Batasuneko instituzioetara jotzeko eta hizkuntza horretan erantzuna jasotzeko ere.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Administrazio ona eta gobernu ona informatzen dituzten printzipioak dira:

g) Sinpletasuna eta ulergarritasuna: Autonomia Erkidegoko Administrazioak teknikak eta metodoak erabiliko ditu, izapideak sinplifikatu ahal izateko, beharrezkoak ez diren prozedurak ezabatu ahal izateko eta erantzun-denborak laburtu ahal izateko. Administrazio-arauek eta prozedurek argiak eta ulergarriak izan behar dute herritarrentzat. Gainera, zerbitzuen informazio-hedabide publikoek hizkuntza erabilerraza erabili behar dute.

I. TITULUA Administrazio ona

II. KAPITULUA Gardentasuna kudeaketan

20. artikulua.— Zerbitzu publikoaren kudeaketa

Zerbitzu publikoak kudeatzeko kontratuen administrazio-klausulen agirietan, gutxienez, erabiltzaileen eskubide hauek bermatzeko behar diren aurreikuspenak jaso behar dira:

⁴³¹ BOEren 103. zenbakian, 2011ko apirilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7709>

c) Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, erabiltzaileek aukeratuta, erakunde emakidadunarekiko eta haren ordezkari eta langileekiko harremanetan.

6.4.4.30. 9/2011 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁴³²

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Sektore publiko instrumentala arrazionalizatzea

2. Bereziki, eta beste jarduketa posible batzuk alde batera utzi gabe, Balear Uharteetako Gobernuak berregituratze-eragiketak egin behar ditu eremu funtzional hauekin zerikusia duten ente instrumentaletan:

a) Zientzia-arlo guztietan ikerketa-arloko eginkizunak egikaritzen dituzten enteak; gaiak hauexek izango dira: Balear Uharteak; katalanaren sustapena; katalanaren hizkuntza-modalitateak aztertu eta zabaltzea; hizkuntza-prestakuntza, katalanari buruzko ezagutzen ebaluazioa eta horiekin lotutako beste batzuk.

⁴³² BOEren 39. zenbakian, 2012ko otsailaren 15eko alean argitaratua.

6.4.4.31. 8/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Turismoari buruzkoa⁴³³

III. TITULUA

Turismo-jardueraren antolamendua

VIII. KAPITULUA

Turismo-informazioko, -orientazioko eta -laguntzako jardueren enpresak

65. artikulua.— Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariaren lanbidea jarduera bat da, zeina lanbide gisa, ohikotasunez eta dirua kobratuz egiten baita; eta hori egiten duten pertsonen informazio- eta interpretazio-zerbitzuak ematen dituzte Balear Uharteetako ondare historiko eta naturalari buruz, interes kulturalako ondasunei buruz, katalogatutako ondasunei buruz eta gainerako turismo-baliabideei buruz; zerbitzuen hartzaileak turistak eta bisitariak dira, eta zerbitzuak Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialetan nahiz atzerriko beste edozein hizkuntzatan ematen dira, eta hizkuntza horiek egiaztatuak izan beharko dute.

4. Lanbide-kualifikazioen aitortza duten onuradunek Balear Uharteetan lanbidean jarduteko beharrezkoak diren katalanezko eta gaztelaniazko hizkuntza-ezagutzak izan beharko dituzte.

67. artikulua.— Turismo-seinaleztapena

Uharte-kontseilu eskudunak turismo-seinaleztapen homogenea ezarriko du, irisgarritasuna eta baliabide eta helmuga turistikoen ezagutza errazteko.

Turismo-seinaleztapen guztia Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da, bai eta uharte bakoitzera joaten diren turistek gehien erabiltzen dituzten atzerriko bi hizkuntzetan ere, betiere seinaleztapena eta erabilitako euskarriaren ezaugarriak bateragarriak badira.

Erregelamendu bidez zehaztuko da zein den administrazio publikoek eta enpresaburuek erabili behar duten turismo-seinaleztapena, betiere baliabide eta establezimendu turistikoak identifikatzeko eta haiei buruzko informazioa emateko, eta seinaleztapen hori ahalik eta gehien sinplifikatu beharko da hizkuntza ikonografikoaren bidez.

⁴³³ BOEren 189. zenbakian, 2012ko abuztuaren 8ko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-10610>

6.4.4.32. 4/2013 Legea, uztailaren 17koa, Balear Uharteetako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁴³⁴

V. TITULUA Prestakuntza, hautaketa, mugikortasuna, trukea eta lanera itzultzea

II. KAPITULUA Hautaketa

32. artikulua.— Sartzeko betekizunak

Udaltzaingoko kidegoetako kategorietara edo udaletako polizia-plazetara sartzeko hautaketa-prozesuetan parte hartu ahal izateko, honako betekizun hauek bete behar dira:

i) Indarrean dagoen araudiak zehazten duen mailako katalana badakiela egiaztatzea, zeina izango baita, gutxienez, Balear Uharteetako Administrazio autonomikoko funtzionarioei eskatuko zaiena.

VI. TITULUA Estatutu-araubidea

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

48. artikulua.— Norbanakoen eskubideak

Funtzionario diren aldetik, udaltzaingoetako kideek eta, udaltzaingoa osatu ez badute, udaletako poliziek, toki-araubidearen arloan indarrean dagoen legeriak, Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoak, emandako eskubideak izango dituzte, bai eta estatutu-araubidetik eta lege honetatik eratorritako eskubideak ere, eta bereziki honako hauek:

h) Hierarkia-bidea erabiliz, ahoz edo idatziz, eta iraingarriak ez diren hizkera eta esamoldeak erabiliz, zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak aurkezteko eskubidea, bai eta egokitze jotzen duten beste edozein eskaera ere.

54. artikulua.— Eginbeharrak

Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoak ezarritakoari kalterik egin gabe, toki-administrazioako funtzionario izateagatik dagozkien eginbeharrez gain, udaltzaingoetako kideek eta, udaltzaingoa osatu ez

⁴³⁴ BOEren 203. zenbakian, 2013ko abuztuaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-9129>

badute, udaletako poliziek bete behar dituzte lege honetan aurreikusitako eginbeharrak, eta bereziki honako hauek:

n) Balear Uharteetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan haiengana zuzentzeko herritarrek duten eskubidea errespetatzea.

VII. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-haustek, zehapenak eta zehatzeko ahala

1. ATALA

Diziplinazko arau-haustek

68. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

n) Diskriminazioa arrazoi hauengatik dakarren edozein jarduketa: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

6.4.4.33. 5/2013 Legea, urriaren 1ekoa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁴³⁵

HITZAURREA

IV

[...]

VI. tituluak ekintza instituzionalaren ildoak ezartzen ditu, eta Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa aitortzen du, sektoreak duen garrantzi sozial eta ekonomikoagatik, eta turismoa sustatzeko, eta kultura, historia eta hizkuntza propioak sustatu eta zabaltzeko tresna gisa.

[...]

II. TITULUA Ikus-entzunezko komunikazioa

I. KAPITULUA Erabiltzaileen eskubideak

6. artikulua.— Kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubidea

1. Erabiltzaileek eskubidea dute ikus-entzunezko komunikazioan programazio ireki bat sartzeko, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen duena eta Balear Uharteetako identitatearen ezagutza eta zabalkundea sustatzen duena, uharte eta uharte anitzeko izaeraren ondoriozko gertaera bereizgarria kontuan hartuta.

2. Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialak ezagutzea eta zabaltzea sustatuko da, Autonomia Erkidegoko Gobernuaren hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren barruan.

8. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

1. Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispide unibertsala aitortzen zaie, baliakizun teknologikoen arabera.

2. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, zeina modu irekian ematen baita, programen % 75 azpititulatzeko, eta egunean gutxienez hiru ordu izateko zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioz. Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak parametro horiek betetzen saiatuko dira.

3. Ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, zeina modu irekian ematen baita, astean

⁴³⁵ BOEren 263. zenbakian, 2013ko azaroaren 2ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-11502>

gutxienez 3 ordu audiodeskribatuta izateko. Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak parametro horiek betetzen saiatuko dira.

IV. TITULUA

Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa Balear Uharteetan

24. artikulua.— Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa eta irismena

1. Ikus-entzunezkoen komunikazioaren zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, eta helburu hauek ditu: Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak sustatzen dituzten edukiak zabaltzea; iritzi publiko plurala eratzen laguntzea; Balear Uharteetako kultura- eta hizkuntza-aniztasuna ezagutaraztea, eta jakintza eta arteak zabaltzea, ikus-entzunezkoen kultura sustatzea bereziki nabarmenduta. Era berean, gehiengoaren programazioaren hartzaile ez diren herritarrak eta gizarte-taldeak artatuko dira.

4. Hizkuntza- edo kultura-kidetasunak dituen beste autonomia-erkidego batean lurreko uhin hertziarren bidezko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateko, hitzarmen bidezko akordio bat beharko da, eta bi autonomia-erkidegoen artean elkarrekikotasunak egon beharko du.

25. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak eta irismena

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

b) Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko kultura eta hizkuntza ofizialak sustatzea eta zabaltzea, eta gure identitatea defendatzea.

g) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzeko tratua eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

VI. TITULUA

Ekintza instituzionalaren lerroak

36. artikulua.— Ekintza instituzionalaren funtsezko lerroak

1. Balear Uharteetako Gobernuak Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa aitortzen du, sektoreak duen garrantzi sozial eta ekonomikoagatik, eta turismoa sustatzeko tresna gisa, bai eta kultura, historia eta hizkuntza propioak sustatzeko eta zabaltzeko bitarteko gisa, eta gure konstituzioaren eta gure autonomia-estatutuaren balio gorenak transmititzeko ere.

8. Balear Uharteetako bi hizkuntza koofizialen trataera egokia, bai eta berezko kulturarena ere Balear Uharten barruan eta haietatik kanpo.

VII. TITULUA

Eskumenak eta antolaketa

41. artikulua.— Illes Balears Film Commission

4. Lege honen 36.2.b) artikuluan aurreikusitako ikus-entzunezkoen jardueren leihatila bakarraren bidez, zeina Illes Balears Film Commission delakoan sartuko baita, uhartediko uharteetako edozeinetan ikus-entzunezko jarduerak egiteko beharrezkoak diren administrazio-prozedurak erraztu eta arinduko dira.

[...]

Autonomia Erkidegoak beharrezko neurriak hartu behar ditu leihatila bakarraren bidez honako hauek egin ahal izango direla bermatzeko:

c) Artikulu honetan aurreikusitako informazioa Balear Uharteetako hizkuntza koofizialetan eta Europar Batasuneko beste lan-hizkuntzaren batean eskuratzea.

6.4.4.34. 7/2014 Legea, uztailaren 23koa, Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa⁴³⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

IV. kapituluak arautzen du kontsumitzaile eta erabiltzaileek informaziorako duten eskubidea. Zerbitzuak kontratatu aurreko informazioa, etxebizitzaren arloko informazioa eta prezioen arloko informazioa arautzen dira. Informazioa zein hizkuntzatan jaso behar den ere arautzen da.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Kontsumitzaile eta erabiltzaileek osasuna bermatzeko eta haien segurtasunerako duten eskubidea

12. artikulua.— Dokumentazioa kontserbatzeko eta entregatzeko betebeharra

3. Enpresek betebeharra dute ondasunak eta zerbitzuak seguruak direla frogatzeko, arloko agintaritza eskudunak hala eskatzen dienean. Era berean, eskatutako dokumentazio guztia aurkeztu beharko dute, errekerimenduan aipatzen den produktua edo hartan aipatzen diren produktuak argi eta garbi identifikatuz, bai eta Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza batean aurkeztutako edozein dokumentazio teknikoren edo beste edozein dokumenturen itzulpena ere.

IV. KAPITULUA

Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak informaziorako duten eskubidea

30. artikulua.— Informazioan erabilitako hizkuntza

1. Kontsumitzaileari emandako informazio guztiak, zeina kapitulu honetan aipatzen baita, Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako batean agertu beharko du gutxienez.

2. Produktuen etiketatze-datuek pertsonen osasunerako edo segurtasunerako garrantzia dutenean, emandako informazioa gutxienez estatuko hizkuntza ofizialean agertuko da.

⁴³⁶ BOEren 202. zenbakian, 2014ko abuztuaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8820>

III. TITULUA

Administrazioaren jarduna, kontsumitzaile eta erabiltzaileak babesteko

VI. KAPITULUA

Kautela-neurriak

72. artikulua.— Kautela-neurriak

1. Kontsumo-arloan eskumena duen administrazio-organoak egoki iritzitako kautela-neurriak erabaki ditzake, arrazoituta, bere ekimenez, ikuskatzaileak, zehapen-prozeduraren instruktoarak, arduradunak berak proposatuta —bere borondatez hala eskatzen badu— edo beste administrazio batzuek eskatuta, honako kasu hauetan:

c) Nahitaezko etiketatzerik ez duten ondasunak edo produktuak merkaturatzen direnean edo Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean agertzen denean.

IV. TITULUA

Zehatzeko ahala

78. artikulua.— Arau-hausteen gaineko erantzukizuna

3. [...]

Legez edo erregelamenduz eskatzen den hizkuntza ez den beste hizkuntza batean etiketatutako produktuetan, banatzaileari edo merkaturatzaileari egotziko zaio erantzukizuna.

6.4.4.35. 13/2014 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁴³⁷

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Azken ildo horretan, eta zori, enbido edo ausazko jokoen gaineko tasa fiskalaren zerga-egitate jakin batzuetan onura fiskal zehatz batzuez gain, oro har murriztu egiten dira pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren karga-eskala autonomikoan dauden tasak, [...] eta kenkari autonomiko berriak sortu dira, [...] atzerriko hizkuntzen eskolaz kanpoko ikasketa [...] sustatzeko.

V. TITULUA

Ente instrumentalaren gaineko arauak

40. artikulua.— Balear Ikaskuntzen Institutua izeneko erakunde publiko enpresariala sortzea

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalaren entea sortzen da, erakunde publiko enpresarial gisa, zeina aurreikusita baitago Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalar buruzko uztailaren 21eko 7/2010 Legearen 2.1.b) artikuluaaren arabera, eta haren helburu orokorrak honako hauek dira: katalanaren irakaskuntzarekin eta hizkuntza-normalizazioarekin lotutakoak, Balear Uharteetako kultura sustatzearekin lotutakoak, eta haien atzerri-proiektzioa, haren estatutuen arabera.

2. Entearen eginkizunak eta eskumenak, materialak zein juridikoak, honako hauek dira, Balear Uharteetako katalanaren eta kulturaren arloan, betiere estatutuen arabera eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta Administrazioak dituzten eskumenen esparruan:

a) Balear Uharteekin zerikusia duten gaietan ikerketa sustatzea zientziaren arlo guztietan, Balear Uharteetako Gobernuak eta Institutuak berak ikerketarako proposatzen dituzten helburu orokorren arabera.

b) Balear Uharteetako herritarrei hizkuntza-prestakuntza ez-arautua katalanez ematea. Eredu horretan, ikastaroak, mintegiak, hitzaldiak, autoikaskuntzarako zentroak eta era guztietako prestakuntza-teknikak eta -estrategiak antolatzea sustatuko du.

c) Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko probak antolatzea, kudeatzea eta ziurtatzea, betiere proba horien helburua irakaskuntza araututik kanpoko helduen katalanezko ezagutzak ebaluatzea bada.

⁴³⁷ BOEren 31. zenbakian, 2015eko otsailaren 5eko alean argitaratua.

- d) Hizkuntza- eta kultura-prestakuntzako planean jasotako aurrez aurreko ikastaroak eta proba libreak antolatzea eta kudeatzea, eta plan horretan jasotako noten eta gaikuntzen ziurtagiriak ematea.
- e) Hizkuntza eta literatura katalanaren ebaluaziotik salbuestea, eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko katalanezko ikasketak Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko katalanaren ezagutza-ziurtagiriekin homologatzea.
- f) Katalanaren ziurtagiriekin baliokidetasun-eskabideak ebaztea.
- g) Balear Uharteetako lurralde-eremuan egiten den edozein kultura-jarduera zabaltzea, norberaren edo besteren bitartekoez.
- h) Tokiko ikasketen arloan argitalpenak egitea, monografiak, bildumak eta aldizkariak eginez, eta jardunaldiak, kongresuak eta hitzaldiak antolatzea.
- i) Balear Uharteetako katalanaren hizkuntza-modalitate propioak aztertzea eta zabaltzea, Balear Uharteetako kultura-ondare gisa eta haien identitatea egituratzen duen elementu gisa, hark eragotzi gabe hizkuntzaren batasuna, betiere Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 35. artikulua araberara.
- j) Mallorca, Menorca, Eivissa eta Formenteraren arteko eta Balear Uharten eta kanpoaldearen arteko trukeari eta harremanari buruzko zenbait kultura-jarduera programatzea.
- k) Balear Uharteetako kulturaren kanpo-proiektzioa.
- l) Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanaren erabilera sozialak sustatzea, hala nola filmak bikoiztea, irrati- eta telebista-emisioa, eta katalanak prentsan, mundu judizialean eta enpresa-munduan eta eguneroko bizitzako eremu guztietan duen presentzia.
- m) Hizkuntza-eskubideak sustatzea eta defendatzea.
- n) Ikerketa soziolinguistikoa eta, bereziki, Balear Uharteetako katalanaren erabilerari buruzkoa.

20. ERANSKINA

Lagatako tributuei eta uren saneamendu-kanonari dagozkien onura fiskalen zenbatekoa

6. 2016. urteko aurrekontuan eragina duten neurriak.

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorrei buruzko Legean aurreikusten diren onura fiskalei dagokienez, zerga 2015eko abenduaren 31n sortu zelako, 2016ko aurrekontuetan eta hurrengoetan bakarrik izan dezakete eragina onura fiskalok, eta, beraz, zenbatekoa 48,7 milioi eurora helden da, honela banakatuta:

6.1 Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

[...]

Hiru kenkari sortu dira I+G+b erakundeei dohaintzak egiteagatik, energia berriztagarrien erabilerari lotutako etxebizitzetan inbertsioak egiteagatik eta atzerriko hizkuntzak ikasteagatik.

**6.4.4.36. 5/2015 Legea, martxoaren 23koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
lege- eta erregelamendu-ordenamendua
arrazionalizatu eta sinplifikatzeari
buruzkoa⁴³⁸**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Horrenbestez, egokitzat jotzen da prozedura sinplifikatu bat bete ahal izatea erregelamendu-mailako arau bat kontsolidatzeko bakarrik —izan ere, kasu horietan, ez da ezein aldaketarik egin behar arau horren edukia argitzeko, erregularizatzeko edo harmonizatzeko helburuarekin—; prozedura horretan, izapide gehienen epeak laburtu ahal dira, eta beste izapide batzuk albo batera utzi behar dira zentzua galtzen dutenean, arau-edukia araudia egiteko prozedura arruntaren mende jarri zenetik. Horrela, kontsolidazio horrek ez badu aldaketarik sartzeko aukerarik eman behar, egin beharreko txostenek egiaztatu besterik ez dute egin behar indarrean dagoen erregulazioari ez zaiola materialki eragiten, arauak kasuan-kasuan duen eduki zehatzaz harago. Hori guztia, jakina, alde batera utzi gabe gramatika-, terminologia- edo estilo-ikuspegitik beharrezkoak diren ukitu zehatzak egiteko aukera, hizkuntza-zuzentasunari dagozkion arrazoiengatik soilik.

[...]

⁴³⁸ BOEren 96. zenbakian, 2015eko apirilaren 22ko alean argitaratua.

6.4.4.37. 4/2016 Legea, apirilaren 6koa, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratzeko hizkuntza- gaikuntzarako neurriei buruzkoa⁴³⁹

ZIOEN AZALPENA

I

Katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa berreskuratzea, gaztelaniarekin batera benetako ofizialtasuna ematea eta bizitza instituzionalean, sozialean eta ekonomikoan katalanaren erabilera bultzatzeko eta faboratzeko neurriak abian jartzea legegintza-politikako orientabideak izan dira, eta, horrek eragile politiko eta sozialen artean adostasun-maila handia eragiten zuen heinean, hasiera-hasieratik balear autonomiaren bizitzaren ezaugarri izan dira, batez ere 1983. urtean onetsitako Autonomia Estatutuari esker.

Erritmo eta intentsitate desberdinekin, Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea aho batez onetsi zenetik, hizkuntza ofizialen erabilera antolatzeak aukera eman du urte hauetan guztietan katalana eguneroko hizkuntza gisa sartzeko eremu ofizial eta administratiboetan, hezkuntzan, gizartean, ikus-entzunezkoetan eta beste batzuetan, nahiz eta finkatze-maila desberdina izan, eta kasu askotan hizkuntza propio eta ofizial gisa duen erabilera normaltasunera iritsi gabe.

Ibilbide horrek inflexio-puntu bat izan zuen 2011-2015 legegintzaldian, bereziki uztailaren 19ko 9/2012 Legearekin; lege horren bidez, neurri garrantzitsuak hartu ziren prozesu normalizatzailea berrikusteko, Balearretako errealitate soziolinguistikoari buruzko edozein diagnostiko serio alde batera utzita. Hala, lortu nahi ziren erreformen ondorioak behar bezala haztatu gabe, hizkuntza-normalizazioaren estatutu- eta lege-oinarriak birplanteatu ziren, katalanaren ezagutzak funtzio publikoko merezimendu- eta gaitasun-printzipioei lotutako betekizuntzat hartzeari utzi zitzaion, eta Administrazioaren funtzionamenduan hizkuntza-erabilerarako arauak ezarri ziren, eremu horretan katalanaren ohiko erabilera, ahozkoa eta idatzizkoa, errazten ez zutenak.

Gaur egun, Balear Uharteetako gizartean gehiengoaren sentimendua ikus daiteke, aurreko legegintzaldia hasi arte hizkuntzaren arloan zegoen adostasuna berreraikitzearen aldekoa, eta, beraz, hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko legerian, Autonomia Estatutuak zehaztutako babes- eta sustapen-mandatuekin katalanari estatus koherenteagoa itzultzeko beharrezkoak diren elementuak berreskuratzearen aldekoa. Hori dela eta, Parlamentuak uste du ezinbestekoa dela berriro ere eta luzamendurik gabe bereganatzea, enplegatu publikoen hizkuntza-gaikuntzaren arloan, oro har onartzen ziren arau-planteamenduak, zeinen konstituzionaltasuna zalantzarik gabekoa baitzen. Horrekin ez da kontraesanean jartzen Konstituzio Auzitegiaren irailaren 26ko 165/2013 epaia, non gehiengoz deklaratu baitzen 9/2012 Legearen konstituzionaltasuna; izan ere, aldarrikapen

⁴³⁹ BOEren 105. zenbakian, 2016ko maiatzaren 2ko alean argitaratua.

horretan ez dago eragozpenik legegileak konstituzionaltasunaren blokearekin bat datozen beste aukera politiko batzuk hartzeko.

II

Legegintza-testu hau Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruarekin eta Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunarekin guztiz bat etortzeko asmoarekin egin da; gutun hori Espainiako estatuak berronetsi zuen 2001. urtean, eta kontuan hartu dira hizkuntza ofizialen arloko jurisprudenzia- eta doktrina-ildo nagusiak. Parlamentuak, beraz, hauxe proposatu du: 2012 baino lehenagoko arau-zehaztapenak indarrean jartzea; hizkuntza-erabileraren tratamendua Konstituzio Auzitegiaren jurisprudenzia berrienaren arabera ahalik eta zorroztasun handienarekin egiten dela ziurtatzea; eta horretarako egungo desoreka-egoera zuzentzeko neurriak txertatu ditu, guztien hizkuntza-eskubideak bermatu ditu, eta hizkuntza-bereizketarako neurriak hartu ditu, zeinak argi eta garbi justifikatzen baititu Autonomia Estatutuaren printzipioak eta helburuak betetzeko beharrianak. Ildo horretan, esan daiteke legea bat datorrela Konstituzioaren 3. artikuluekin eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4., 14.3 eta 35. artikuluekin, ahaztu gabe Konstituzio Auzitegiaren doktrina, funtsean honako epai hauetatik datorrena: 82/1986, ekainaren 26koa; 46/1991, otsailaren 28koa (3. O. J.); 31/2010, ekainaren 28koa (14. O. J.), eta 165/2013, irailaren 26koa (5. eta 11. O.J.).

Ingurumari horretan, zilegi da, Konstituzioaren 3.3 artikulutik eta Balear Uharteetako Estatutuaren 4.3 artikulutik katalana babesteko eta sustatzeko datozen aginduei erreparatuta, bai eta administrazio publiko eraginkor baten esparruan hizkuntza-eskubideen eraginkortasuna bermatzeko aginduei ere (Konstituzioaren 103.1 artikulua), hizkuntza ofizialen arauzko tratamenduak neurri zuzentzaileak, babes- eta sustapen-neurriak izatea, katalana bigarren mailako hizkuntza bihur ez dadin gaztelaniarekin alderatuta, betiere erabilera ofizialei dagokienez.

Hori dela eta, lege-testu honetan dagoeneko ezagunak diren irtenbideak aukeratu dira, zeinak modu erabakigarrian lagun baitezakete eurek duten ondorio biderkatzailegatik zerbitzu publikoen funtzionamenduan katalanaren erabilera normala berreskuratzen, finkatzen eta sustatzen. Balear Uharteetako herritarrek, administrazioekiko harremanetan, eskatzen dute enplegatu publikoek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetan gaitasun egokia izatea eta, beraz, beren eskaerei eraginkortasunez erantzun ahal izatea Balear Uharteetako berezko hizkuntzan ere. Hori guztia bateragarria da gaztelania estatuko hizkuntza ofizial gisa gordetzearekin eta administrazio horien eremuan erabilera arruntekoa izatearekin; izan ere, guztiek dute erabiltzeko eskubidea eta ezagutzeko eginbeharra, Konstituzioaren 3. artikuluen arabera.

Egiten den araugintza-eragiketaren oinarria are nabarmenagoa da kontuan hartzen bada azterlan fidagarriek ondorioztatzen dutela, azken urteotan katalanaren erabilera arautzeko, irakasteko eta sustatzeko egin diren ekintzen garrantzia gorabehera, azken horrek oraindik ez dituela lortu hizkuntzaren aldetik desiragarriak diren normaltasun-estandarrak, gutxienez estatutu-legegilearen hitzetan, «Balear Uharteetako herritarren bi hizkuntzen eskubideei dagokienez, hizkuntza bien erabateko berdintasuna» lortzearen zentzuan (Estatutuaren 4.3 artikulua). Argi dago eskuragarri dauden datuek modu nabarian jartzen dutela berdintasun erreala eta eraginkorra lortzetik urrun dagoela oraindik, eta, hizkuntza propioa bultzatzeko neurriak ezabatzen, ahultzen edo atzeratzen badira, sektore

askotan diglosia-egoerak eta katalanaren erabileraren atzerakada nabariak bultzatuko direla. Legegintza-testu hau bultzatzen duen gehiengo parlamentarioaren ustez, gutxitze-egoeran dagoen hizkuntzaren estatusa hobetzera zuzenean bideratutako ekintzekin bakarrik ziurtatu daiteke hizkuntza ofizialen arteko oreka desiragarria, eta eraginkortasunez zaindu guztien eskubideen egikaritzea.

III

Lege honek hizkuntza-gaikuntzarako neurriak jasotzen ditu, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratu eta sustatzeko, hau da, Autonomia Estatutuaren 4.3 eta 14.3 artikuluen agindua gauzatzeko arau-ekintzak. Neurri horiei esker, botere publiko autonomikoek eta enplegatu publikoek katalana normaltasunez erabiltzen dutela ziurtatu ahal izango da, zeina Konstituzioan onargarria den aukera baita eta neurri batean estatutu-legegileak ezartzen duen orientazioa ere baita; izan ere, estatutu-legegileak orientazio hori hartu du errealitate soziolinguistiko horri erantzuteko, eta botere publikoek katalana eremu guztietan normalizatzeko prozesuan eta, bereziki, Balear Uharteetako instituzioen eta administrazioen eremuetan erabakitazunez parte hartu behar dute.

Adierazitako zentzuan, lege-testu honek zenbait zehaztapen jasotzen ditu, hizkuntza ofizialen ezagutza funtzio publikoaren eremuko merezimendu- eta gaitasun-printzipioekin lotuz, katalana hizkuntza propiotzat duten administrazioen funtzionamendu egokia ziurtatzeko, bai eta herritarrek beren lehentasunezko hizkuntza ofizialean artatuak izateko dituzten eskubideen eraginkortasuna ziurtatzeko ere, Balear Uharteetako Estatutuaren 14.3 artikuluko eskakizunen arabera. Funtzio publikoan sartzeko berezko hizkuntzan trebatzeko betekizunen eskakizun orokorra, baita administrazio publikoen barruan sustatzeko ere, eraso ezineko neurritzat jotzen da Konstituzioaren ikuspuntutik (Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 28ko 46/1991 epaia). Kontuan izan behar da, gainera, katalanaren ezagutza-eskakizun orokorrak bakarrik, zeina lanpostuen ezaugarrien arabera aldagarria baita, ahalbidetzen duela azaldutako helburuak osoki lortzea; izan ere, eskakizun mugatu bat, adibidez, arreta jendeari zuzenean emateko tokietara mugatzea, hizkuntza-aholkularitzara mugatzea eta hezkuntza-zerbitzuetara mugatzea ez litzateke nahikoa izango.

Bestalde, gaur egun zentzuzkoa da eskatzea, erabat katalanez izapidetzen diren administrazio-prozeduretan, esku hartu behar duten langile guztiek hizkuntza horren ezagutza egokia izan behar dutela.

Azkenik, lege honetan xedapen iragankor gisa sartzten dira enplegatu publikoei eska dakizkiekeen hizkuntza-ezagutzaren maileri buruzko behin-behineko erabaki batzuk, zeinak iraganean ere indarrean egon baitziren zerbitzu publikoak ematean disfuntziorik sortu gabe. Maila horien behin-behineko ezarpenak berdintasun-, arrazoizkotasun- eta proportzionaltasun-irizpideei erantzuten die, jurisprudentziak eskatu bezala. Tratamendu berezitua emateko, osasun-administrazioko estatutupeko langileak eta langile lan-kontratadunak behar dira, bai haien ezaugarri profesionalengatik, bai eremu horretan gertatu den normalizazio-prozesua nabarmen astiro doalako.

Bestalde, komeni da nabarmentzea legeak hiru xedapen gehigarri dituela mugikortasunari, lanpostuen okupazioari eta administrazio-egoerei dagozkienez.

1. artikulua

Edukia emango zaio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30. artikuluko d) letrari, idazkera hau izango duela:

«d) Katalana jakiteko eskatzen den maila, erregelamendu bidez ezarritako moduan».

2. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 45. artikuluko 2. apartatua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«2. Oposizio-sistema izangaien gaitasuna zehazteko gaitasun-proba bat edo gehiago egitean datza».

3. artikulua

Gehitu egingo zaio f) letra Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 50. artikuluko 1. apartatuari, idazkera hau izango duela:

«f) Erregelamenduz zehazten den katalanaren ezagutza egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz».

4. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 71. artikuluko 6. apartatua.

5. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 80. artikuluko 1. apartatuaren b) letra, zeinak idazkera hau izango baitu:

«b) Lanerako eskatzen diren betekizunak, katalanaren ezagutza-maila barne, hala badagokio».

6. artikulua

Gehitu egingo zaio 3. apartatua Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 96. artikuluari, idazkera hau izango duela:

«3. Aurreko apartatuan aipatzen diren funtzionarioek ezin badute egiaztatu katalanaren gutxieneko ezagutza-maila dutela, maila hori lortu eta egiaztatu beharko dute, erregelamendu bidez ezartzen den moduan».

7. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 113. artikuluko 2. apartatua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«Lanpostu bat behin-behinean adjudikatuz itzul daiteke lanpostura, zerbitzuaren beharrianen arabera, betiere interesdunak lanpostua betetzeko betekizunak betetzen baditu erregelamendu bidez ezartzen den moduan».

8. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 124. artikuluko 1. apartatuaren g) letra, zeinak idazkera hau izango baitu:

«g) Hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten den mailan, eta herritarrei erraztasunak ematea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea egikaritzeko».

9. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen hamabigarren xedapen gehigarria.

10. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen hamahirugarren xedapen gehigarria.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Funtzionarioek eta langile lan-kontratudunek katalana jakiteko betekizunak

Harik eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitako erregelamendu bidezko garapena egin arte, honako hauek dira lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren katalan-ezagutzak:

1. Funtzionarioen talde, kidego eta eskaletako lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren ezagutzak.

a) Administrazio orokorra: Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego orokorren kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen 5. eta 6. artikuluetan jasotako kidegoak eta eskalak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	C1 mailaren ziurtagiria (benetako domeinu funtzionalaren maila).
C2	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

b) Administrazio berezia: Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego berezien kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen 7., 8., 9., 10., 11. eta 12. artikuluetan jasotako kidegoak eta eskalak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).

C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

c) Administrazio orokorreko eta administrazio bereziko kidego eta eskaletara batera atxikitako lanpostuak eta titulazio-talde bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuak: lanpostu horiek betetzeko, eskakizun handieneko kidego edo eskalako katalanaren ezagutza-ziurtagiria izatea eskatu behar da.

2. Lan-izaerako lanbide-kategoriari dagozkien lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren ezagutzak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan- ezagutzak
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazio langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren 1., 2., 3. eta 4. mailak.	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Salbuespenak: goi-mailako teknikaria, administrazio orokorreko espezialitatea eta espezialitate juridikoa (1. maila), erdi-mailako teknikaria, administrazio orokorreko espezialitatea (2. maila), administrari arduraduna (3. maila) eta administraria (4. maila).	C1 mailaren ziurtagiria (benetako domeinu funtzionalaren maila).
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren 5., 6., 7. eta 8. mailak.	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).
Salbuespena: administrari laguntzailea (6. maila).	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).

Lanbide-kategoria bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuek betekizun hau dute haiek betetzeko: katalanaren eskakizun handieneko ezagutza-ziurtagiria izatea.

3. Eskakizun espezifiko gisa katalanez jakitea duten lanpostuak.

Bereziki, lanpostuen zerrendan, eta «betekizun espezifiko»en apartatuan, adierazi daiteke zer lanpostutan eskatzen den katalanaren ezagutza-maila handiagoa orokorrean aipatutakoak baino, betiere lanpostu haien eginkizunen ezaugarri bereziengatik.

Bigarren xedapen iragankorra.— Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langileek eta langile lan-kontratudunek katalanerako dituzten betekizunak

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Balear Uharteetako Gobernuak erregelamendu bidez garatuko du Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 23ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitakoa. Bien bitartean, Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langile gisa eta lan-kontratuko osasun-langile gisa sartzeko eta haien lanpostuak betetzeko, katalanaren ezagutza hauek eskatu behar dira:

1. Estatutupeko langileen kategorietan sartzeko hautaketa-prozeduretan eta estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan eska daitezkeen ezagutzak.

a) Taldeetan sartzeko hautaketa-prozeduretan, Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen kategorien arabera zehaztuta, katalanari buruz eskatu behar diren ezagutzak honako hauek dira:

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

b) Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, zeinak araututa baitaude Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Legearen VII. kapituluaren, katalanaren ezagutza hauek egiaztatzea eskatu behar da:

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

2. Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko langile lan-kontratudunen hautaketa- eta mugikortasun-prozeduretan eska daitezkeen ezagutzak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
Aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan bakoitzari dagozkion mailak —edo bakoitzari dagozkion mailetan sartutako lanpostuak betetzeko—, baldin eta eskatzen badute graduako unibertsitate-titulua, Lanbide Heziketako goi-mailako teknikaria, Batxilergoa edo Lanbide Heziketako teknikaria edo baliokidea izatea.	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan bakoitzari dagozkion mailak —edo bakoitzari dagozkion mailetan sartutako lanpostuak betetzeko—, baldin eta eskatzen badute Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulazioa, eskola-ziurtagiria edo baliokidea izatea.	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

3. Salbuespenak.

Salbuespen gisa, eta profesionalen gabezia edo eskasia dela eta, edo estatuko edo nazioarteko ikertzaileak edo zientzialariak kontratatu behar direnean, estatutupeko langileen edo langile lan-kontratudunen kategoria jakin batzuei eragiten dieten hautaketa- eta mugikortasun-deialdiek salbuetsi egin ditzakete xedapen iragankor honetan eskatzen diren hizkuntza katalanaren ezagutzei buruzko betekizunak, betiere Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuaren edo erakunde eskudunaren giza baliabideen plangintzaren arloko organo eskudunari entzun ondoren, zeinak

nahitaez emango baitu txostena aipatutako salbuespenaren indarraldi eta irismenari buruz.

Hirugarren xedapen iragankorra.— B taldean hizkuntza katalana jakiteko eskakizuna

Harik eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitako erregelamendu-garapena egin arte, eta inoiz ez 2017ko ekainaren 1a baino lehen, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuari buruzko Legearen testu bateginaren 76. artikuluan aurreikusitako titulazioko B taldeko funtzionarioen kidegoetako edo estatutupeko langileen kategorietako lanpostuetan sartzeko eta haiiek betetzeko, katalanaren ezagutza-maila B2 mailakoa izango da (maila aurreratua), zeina hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak edo Administrazio Publikoaren Balear Eskolak ezarria baita.

Laugarren xedapen iragankorra.— Hizkuntza-gaikuntzaren eskakizunaren eraginkortasuna

1. Lege honen xedapen iragankorretan jasotako hizkuntza-gaitasunaren eskakizuna eraginkorra izango da legea bera indarrean jarri ondoren hasten diren langileen arloko prozedura guztietan, harik eta martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikulua erregelamendu bidez garatu arte.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa gorabehera, Administrazioko osasun-estatutupeko langileentzat, zeinak lege honen bigarren xedapen iragankorrak aipatzen baititu, eskakizun hori eraginkorra izango da 2017ko ekainaren 1aren ondoren hasten diren langileen arloko prozedura guztietan, salbu eta martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikulua garatzeko araudian besterik xedatzen ez bada.

Bosgarren xedapen iragankorra.— Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko mailen baliokidetasunak eta egokitzapenak

1. Lege honetan eskatzen diren katalanaren ezagutza-mailak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratura egokituta daudela ulertzen da: ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazioa.

2. Lege honetan aldi baterako aurreikusitako katalanaren ezagutza-mailak Balear Uharteetako Gobernuak Hizkuntza Politikako Zuzendaritza Nagusiak emandako edo baliokidetzat onartutako ziurtagiri baten bidez egiaztatuko dira. Edozelan ere, baliokidetzat joko dira Balear Uharten eremuan eskumena duen organoak lege hau indarrean jarri aurretik eman edo baliokidetzat aitortu dituen ziurtagiriak.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetu egiten dira lege honetan ezarritakoaren aurka dauden maila bereko edo beheragoko xedapenak, eta, bereziki, 9/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legea aldatzekoa.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena eman zaio Balear Uharteetako Gobernuari hartu beharreko neurriak eman ditzan lege hau garatzeko.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

**6.4.4.38. 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa,
lesbiana, gay, trans, bisexual eta
intersexualen eskubideak bermatu eta
LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa⁴⁴⁰**

II. TITULUA
LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra
sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA
Esku hartzeko sektoreak

12. artikulua.— Hezkuntza

4. Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan, eta erabiltzen den hizkerak kontuan hartuko dute aniztasuna sexu-orientazioari, genero-identitateari eta genero-adierazpenari dagozkenez, eta arrazoi horrengatiko edozein diskriminazio-mota saihestuko dute.

15. artikulua.— Komunikabideak

1. Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez:
- b) Gomendioak ezarriko ditu homosexualitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilerei eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

⁴⁴⁰ BOEren 157. zenbakian, 2016ko ekainaren 30eko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6310>

6.4.4.39. 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa⁴⁴¹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

8. artikuluan xedatzen da bermatu egin behar dela hizkuntzaren erabilera ez-sexista, zuzentasunez, eta berdintasunezko tratamendua eman behar zaiela politiken garapenean erabiltzen diren eduki eta irudiei.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Lege honen helburua lortzeko, eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 16., 17. eta 22. artikuluetan xedatutako eskubideak eta mandatuak betez, Balear Uharteetako botere publikoen jarduketek, haien eskudantzien esparruan, honako printzipio orokor hauek bete beharko dituzte:

m) Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiteko eta, edozelan ere, hizkuntzaren bidez emakumeen ikusezintasuna saihesteko.

I. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

8. artikulua.— Emakumeen eta gizonen hizkera eta irudi publikoaren erabilera ez-sexista

1. Balear Uharteetako administrazio publikoek hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatuko dute. Botere publikoek eta horien mendeko organismo, erakunde eta sozietateek hizkera ez-sexista erabiliko dute idatzizko komunikazio guztietan, arreta pertsonalean eta komunikabideetan.

2. Balear Uharteetako administrazio publikoek eremu publiko zein pribatu guztietan hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea sustatuko dute.

⁴⁴¹ BOEren 202. zenbakian, 2016ko abuztuaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-7994>

III. TITULUA

Balear Uharteetako administrazio publikoen jardunean genero-ikuspegia txertatzeko neurriak

25. artikulua.— Administrazio publikoen zerbitzuko langileen gaikuntza

1. Balear Uharteetako administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte beren langileei emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko oinarrizko prestakuntza mailakaturik eta etengabea bermatzeko, eta genero-ikuspegia txertatuko dute edukietan eta prestakuntzan, betiere lege honen xedapenak gauzatzeko eta administrazio-jardunean genero-ikuspegia benetan integratzea ahalbidetuko duen ezagutza praktikoa nahikoa bermatzeko, administrazio-hizkera ez-sexistari buruzko ikastaroak bereziki aipatuta.

IV. TITULUA

Berdintasuna sustatzeko neurriak eta esku hartzeko arloak

I. KAPITULUA

Hezkuntza

28. artikulua.— Ikasmaterialak

2. Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetako testuliburuek eta materialek, edozein euskarritan, aurreko puntuan aipatutako arauak errespetatuko dituzte, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egingo dute, hizkuntzaren bidez emakumeak ikusezin bihurtzea saihestuko dute, eta irudietan eta adierazpenetan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta estereotiporik gabea bermatuko dute.

III. KAPITULUA

Enplegua

2. ATALA

Lan-berdintasuna Balear Uharteetako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

41. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Balear Uharteetako Gobernuak arreta berezia jarriko du hitzarmen kolektiboek:
b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egin dezaten.

IV. KAPITULUA

Osasuna

50. artikulua.— Materialak

1. Administrazio publikoek emakumeei zuzendutako osasunari buruzko dibulgazio-materialak egitea bultzatuko dute, hizkera ez-sexista erabiliz eta emakumeen aniztasuna kontuan hartuta.
2. Lehen mailako arretako osasun-zerbitzuetan jarduketa-gidak eta -protokoloak egitea sustatu beharko da, emakumeen prebalentzia handiko prozesuetarako edo genero-eraginarekiko nabarmen sentikorrak diren prozesuetarako.

VII. KAPITULUA

Komunikabideak eta publizitatea. Ezagutzaren eta informazioaren gizartea, teknologia berriak eta publizitatea

61. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Programazioak egitean, komunikabide sozialek ez dute hizkera sexistarik erabiliko.

63. artikulua.— Teknologia berriak eta informazioaren gizartea

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan garatutako proiektuetan, baldin eta Balear Uharteetako administrazio publikoek osorik edo zati batean finantzatutakoak badira, bermatuko da hizkuntzaren erabilera ez-sexista egingo dela eta haren edukia ez dela sexista izango.

6.4.4.40. 12/2016 Legea, abuztuaren 17koa, Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa⁴⁴²

II. TITULUA

Plan, programa eta proiektuen ingurumen- ebaluazioa

I. KAPITULUA

Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa

10. artikulua.— Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren eta ingurumen-adierazpen estrategikoaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

4. Jendaurrean jarriko da, *Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean* iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean.

II. KAPITULUA

Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa

17. artikulua.— Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

5. Jendaurrean jarriko da, *Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean* iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta katalanezko hedapen handieneko egunkarietako batean, eta behar diren neurriak hartuko ditu publikoaren artean ahalik eta zabalkunde handiena bermatzeko, batez ere garrantzi handieneko proiektuen kasuan.

⁴⁴² BOEren 225. zenbakian, 2016ko irailaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8518>

6.4.4.41. 4/2017 Legea, uztailaren 12koa, Balear Uharteetako Industriari buruzkoa⁴⁴³

II. TITULUA Industria-politika

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua.— Jarduketak industria-politikaren arloan

2. Zehazki, Balear Uharteetako industria-politikaren xedea honako jarduketa hauek gauzatzea izango da:

p) Industria-planean, neurriak aurreikusiko dira, genero-berdintasuna, gizarte-erantzukizun korporatiboa eta norberaren hizkuntzaren erabilera sustatzeko eta garatzeko.

III. KAPITULUA Industria-politikaren plangintza

2. ATALA Industria-jarduera sustatzeko programak

21. artikulua.— Nazioartekotze-programen xede eta helburuak

1. Nazioartekotze-programen xedea da Balear Uharteetako enpresak nazioarteko eremuan lehian sartzea, bultzatzea eta sendotzea, eta aipatutako xede hori lortzeko beharrezkoak diren egitura-egokitzapenak egitea.

2. Horretarako, nazioartekotze-programetan proiektu egokiak diseinatu eta ezarriko dira, besteak beste, erregelamendu bidez ezar daitezkeen xedeez gainera, honako helburu hauek lortu ahal izateko:

h) Balear Uharteetako langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak hobetzeko Lanbide Heziketako plan espezifiko bat garatzea, nazioartekotze hori errazteko.

⁴⁴³ BOEren 222. zenbakian, 2017ko irailaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10495>

6.4.4.42. 7/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa aldatzen duena⁴⁴⁴

ZIOEN AZALPENA

X. Konpilazioaren beste aldaketa batzuk

[...]

Bestalde, bi xedapen gehigarrik katalanezko bertsioaren aldaketa puntuala eta konpilazioaren gaztelaniazko bertsioa jasotzen dituzte, idazketa hobetzeko edo terminologia zehazteko.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Katalanezko bertsioaren aldaketak

Irailaren 6ko 79/1990 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren testu bateginaren katalanezko bertsioan, honako hitz edo esamolde hauek aldatzen dira:

a) 39. artikuluko bigarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «la falcidia», esan behar du: «a la falcidia».

b) 39. artikuluko hirugarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «en allò que n'excedeixin», esan behar du: «en allò que no n'excedeixin».

c) 54. artikuluko bigarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «En allò que no es preveu en el paràgraf anterior, hi serà d'aplicació el que disposa el Codi civil (art. 523 a 529) sobre el dret d'habitació», esan behar du: «En allò que no es preveu en el paràgraf anterior, hi serà aplicable el que disposa el Codi civil sobre el dret d'habitació».

Bigarren xedapen gehigarria.— Gaztelaniazko bertsioaren aldaketak

Irailaren 6ko 79/1990 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren testu bateginaren gaztelaniazko bertsioan, honako hitz edo esamolde hauek aldatzen dira:

a) 38. artikuluari puntu eta bereiz bat erantsiko zaio honen aurretik: «El que lo formalizare en fraude de los legatarios perderá el indicado derecho».

b) 39. artikuluko hirugarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «en lo que no exceda de ella», esan behar du: «en lo que no excedan de ella».

c) 52. artikulua ostean hauxe erantsiko da:

«IV. KAPITULUA

Ab intestato oinordetza»

d) 66. artikulua, 1. apartatua:

⁴⁴⁴ BOEren 223. zenbakian, 2017ko irailaren 15eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10540>

Hau dioen lekuan: «nombradas ‘espolits’», esan behar du: «denominadas ‘espòlits’».

e) 66. artikulua, 3. apartatua:

Hau dioen lekuan: «Tienen capacidad de otorgar capítulos», esan behar du: «Tienen capacidad para otorgar capítulos».

f) 67., 68. eta 72. artikulua:

Hau dioen lekuan: «‘espolits’», esan behar du: «‘espòlits’».

g) 71. artikuluari puntu eta bereiz bat erantsiko zaio honen aurretik: «La ejecución del encargo hecha por acto *inter vivos* será irrevocable».

h) 72. artikuluko 1. apartatua puntu eta bereiz bat ezabatuko da honen aurretik: «Solo serán válidos los pactos otorgados en escritura pública».

i) 86. artikulua:

Hau dioen lekuan: «‘desvis’», esan behar du: «‘desvís’».

6.4.4.43. 8/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁴⁴⁵

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta definizioak

2. Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

e) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

1) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

2) Ukimena: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, sinboloak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrean eta ukimenezko euskarria duen zeinu-hizkuntza.

3) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, sinboloen eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza.

n) Zeinu-hizkuntzak: gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren egoera sentzorialaren arabera egokituta.

q) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

x) Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak: ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen produktuak: ikusmen-informazioa hautematen eta ulertzen laguntzeko metodo espezifikoak. Honako produktu hauek sartzen dira:

2) Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programarioa eta ikusizko

⁴⁴⁵ BOEren 223. zenbakian, 2017ko irailaren 15eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10541>

informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen informazio hori eskuratzeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna jendearentzako arreta-zerbitzuetan eta zerbitzu publikoen emaileengan

26. artikulua.— Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarriko baldintzak zerbitzuetan

2. Ikus-entzunezko komunikabideek zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpitulazio- eta interpretazio-sistemak txertatuko dituzte pixkanaka, programazioa irisgarri jartzeko, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzko urriaren 1eko 5/2013 Legean ezarritakoaren arabera.

7. Jendeari arreta emateko zerbitzuak eskaintzen dituzten administrazio publikoek zeinu-hizkuntzaren interpreteak izango dituzte, batez ere osasun-arloan (ospitaleak, larrialdiak), betiere erregelamendu bidez ezarritako proportzioan eta lanpostuetan.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioetan eta informazio-transmisioan

30. artikulua.— Jendearen eskura dagoen informazioa

1. Administrazio publikoek edo, hala badagokio, zerbitzu publikoen emaileek erraztasunak emango dizkiete desgaitasuna duten pertsonen, zertarako eta jendearen eskura dagoen informazioa iristeko eta erabiltzeko entzunezko, ukimenezko eta ikusizko komunikazioa konbinatzen duten sistemak eta bitartekoak erabiliz. Era berean, sustatu egingo dute interes publikoko testu garrantzitsuak eta maiz erabiltzen diren formularioak eskain daitezkeen irakurketa errazeko formatuan eta zeinu-hizkuntzako bideoetan.

6.4.4.44. 1/2018 Legea, martxoaren 5ekoa, Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei buruzkoa⁴⁴⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Sartu diren eginkizunen artean, [...] honako hauek nabarmendu behar dira: kontsulta-organo honek sortzen dituen testuak berrikustearekin zerikusia duten jarduerak koordinatzea, besteak beste, administrazio-dokumentuak zuzentzea, irizpenak zuzentzea eta itzultzea, eta instituzioaren doktrina edo funtzionamendua zabaltzeko argitalpenak prestatzea, eginkizun horiek arduraldi berezia eskatzen dute, dokumentazioaren bolumena eta sortzen diren testu juridikoen garrantzia kontuan hartuta. [...]

1. artikulua.— Aholku Kontseiluko legelaria ez den berezko funtzionarioen kidegoetako eta eskaletako sailkapen-taldeak sortzea eta integrazioak

1. Aholku Kontseiluko berezko kidego hauek sortuko dira:

a) A taldea:

1) A1 azpitaldea. Azpitalde honetan sartzeko, beharrezkoa da graduko unibertsitate-titulu ofiziala edo titulu baliokideak izatea, lege-mailako arau batek beste unibertsitate-titulu ofizial bat eskatzen duenean izan ezik.

Azpitalde honetakoak dira goi-mailako kidegoa eta goi-mailako teknikarien kidegoa, hizkuntza-aholkularitza, dokumentazio eta argitalpenen eskalakoak.

Goi-mailako kidegoaren eginkizunak dira legelarien kidegoarekin lankidetzatza teknikoko jarduerak egitea, ponentziak prestatzeko eta dokumentazioa ikertzeko.

Goi-mailako teknikarien kidegoak, hizkuntza-aholkularitzaren, dokumentazioaren eta argitalpenen eskalak, honako eginkizun hauek betetzen ditu: osoko bilkurak, irizpenak, argitalpenak eta bestelako dokumentazioa prestatzen laguntzea; testuen hizkuntza-berrikuspina eta itzulpena egitea; Aholku Kontseiluaren webguneko testuak eta materiala egiten parte hartzea; eta bere kidegoaren eginkizunen berezko goi-mailako aholkularitza ematea.

⁴⁴⁶ BOEren 72. zenbakian, 2018ko martxoaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-4042>

6.4.4.45. 2/2018 Legea, apirilaren 13koa, Balear Uharteen Memoria eta Aitorpen Demokratikoei buruzkoa⁴⁴⁷

ZIOEN AZALPENA

III

Errepresioa diktadura frankistan eta klandestinitatean zehar

[...]

Barruan eta erbestean, balear uharte guztietako intelektualek lan egin zuten balio demokratiko unibertsalak eta gure kultura- eta hizkuntza-identitatea gordetzeko.

[...]

⁴⁴⁷ BOEren 117. zenbakian, 2018ko maiatzaren 14ko alean argitaratua.
testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-6405>

6.4.4.46. 3/2018 Legea, maiatzaren 29koa, Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektoreari buruzkoa⁴⁴⁸

III. KAPITULUA

Lankidetzaren, esku-hartze sozialaren eremuko politikak egikaritzean

16. artikulua.— Balear Uharteetako administrazio publikoekin lankidetzan aritzen diren Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeen betebeharrak

1. 1.- Erantzukizun publikoko zerbitzu sozialen horniduran Balear Uharteetako administrazio publikoekin elkarlanean aritzen diren edo interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeek honako betebeharrak izango dituzte:

k) Ahalegina egitea herritarrei bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofizialean arreta emateko.

⁴⁴⁸ BOEren 148. zenbakian, 2018ko ekainaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8160>

6.4.4.47. 7/2018 Legea, uztailaren 31koa, Balear Uharteetan Laneko Segurtasuna eta Osasuna sustatzekoa⁴⁴⁹

Azken xedapenetako seigarrena.— Maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretua aldatzea, zeinak prozedura onetsi baitzuen Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak hautatzeko

1. Aldatu egiten da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak hautatzeko prozedura onetsi zuen maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretuaren 4. artikulua, eta honelaxe geratzen da idatzita:

«4. artikulua. Aparteko prozedura.

8. Lehiaketa bidezko aparteko prozeduran, baremoak, egoki izanez gero, egokiak izan daitezkeen merezimenduez gain, honako hauek ere jaso behar ditu:

b) Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan sartzeko eskatzen dena baino katalanaren ezagutza-maila altuagoa izatea, bai eta lortu nahi den poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea den ere.

9. Hautapoben bidezko aparteko prozeduran, honako arau hauek bete behar dira:

c) Ezartzen den proban lortutako puntuazioari gehitu behar zaio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioako kidego, eskala eta/edo espezialitateetan sartzeko eskatzen direnak baino altuagoak diren katalanaren ezagutza-mailak egiaztatzeari esleitzen zaion puntuazioa.

⁴⁴⁹ BOEren 236. zenbakian, 2018ko irailaren 29ko alean argitaratua.

6.4.4.48. 1/2019 Legea, urtarrilaren 31koa, Balear Uharteetako Gobernuari buruzkoa⁴⁵⁰

IV. TITULUA Gobernuaren legegintza-ekimena eta araugintza- ahalak

II. KAPITULUA Araugintza-prozedura

2. ATALA Prozedura arrunta

60. artikulua.— Arau-inpaktuaren azterketaren memoria

2. Arau-inpaktuaren azterketaren memoriak eduki hauek izango ditu:

g) Prozedura izapidetzen ari den organoaren iritziz garrantzitsua den beste edozein alderdi, hizkuntza-arlokoak barne, bai eta indarrean dagoen legerian aurreikusitako inpaktuaren beste ebaluazio batzuk ere.

⁴⁵⁰ BOEren 52. zenbakian, 2019ko martxoaren leku alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-2862>

6.4.4.49. 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei buruzkoa⁴⁵¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Adingabearen interes gorena

2. Kasuan-kasuan adingabearen interes gorena interpretatzeko eta aplikatzeko, irizpide orokor hauek hartu behar dira kontuan, betiere aplikatu beharreko legeria espezifikoak ezarritakoak eta kasuaren inguruabar zehatzen arabera egokitzat jo daitezkeen beste batzuk alde batera utzi gabe:

d) Adingabearen identitatea, kultura, erlijioa, usteak, orientazio eta identitate sexuala edo hizkuntza babestuko dira; adingabeak ez du inolako diskriminaziorik jasango arrazoi horiek edo beste edozein direla-bide, ez eta dibertsitate funtzionalagatik ere, betiere haren nortasunaren garapen harmonikoa bermatzeko.

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

1. Botere publikoen administrazio-jardunaren printzipio gidariak, adingabeei dagozkienez, honako hauek dira:

c) Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta adingabeenganako diskriminazio oro ezabatu behar dute hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentzoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial diskriminatzaile.

10. artikulua.— Adingabeei buruzko arauak interpretatzea

2. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta berdintasuna bermatuko dute sexu bietako adingabeen ezberdintasunean, betiere diskriminazio oro ezabatzeko hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentzoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial.

⁴⁵¹ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5578>

II. TITULUA

Haur eta nerabeen eskubide eta eginbeharrak

I. KAPITULUA

Eskubide eta askatasun zibil eta politikoak

16. artikulua.— Diskriminaziorik ezerako eskubidea

1. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta adingabeenganako diskriminazio oro ezabatu behar dute hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentzoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial.
2. Botere publikoek modu aktiboan identifikatu behar dituzte diskriminazio-faktoreak murrizteko edo ezabatzeko babes-neurri bereziak jaso behar dituzten adingabeak, banaka edo taldean.

V. KAPITULUA

Osasuna eta osotasuna, indarkeriaren aurkako prebentzioa eta babesa

1. ATALA

Osasuna sustatu eta bermatzea

29. artikulua.— Osasuna sustatzeko askatasuna

1. Balear Uharteetako lurraldean dauden adingabe guztiek osasun-zerbitzu publikorako irispide librea dute baldintza berberetan, edozein dela ere haien jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentzoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar, sozial edo administratibo.

VIII. KAPITULUA

Kultura, aisia, kirola eta ingurumena

43. artikulua.— Kultura iristeko eskubidea

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, beren ekimenez edo beste erakunde publiko edo pribatu batzuekin lankidetzan, honako hauek sustatu behar dituzte:

- e) Balear Uharteetako hizkuntza koofizialak ezagutzea eta normaltasunez erabiltzea, eta inor ezin da diskriminatu hizkuntzagatik.

IV. TITULUA

Haurrak eta nerabeak babesteko sistema

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

97. artikulua.— Babes-neurri bat duten eskubide espezifikoak

Babes-sistemaren mende dagoen haurra edo nerabea, lege honek eta gainerako ordenamendu juridikoak haur eta nerabe guztiei aitortzen dizkieten eskubideekin batera, honako hauen titularra da espezifikoki:

g) Beren kultura- eta hizkuntza-identitatea errespetatuz gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea.

V. KAPITULUA

Zaintza eta tutoretzarako xedapen erkideak

6. ATALA

Egoitza-harrera

170. artikulua.— Egoitza-harrerako zentroen sailkapena eta mota

2. Egoitza-arretako programa-motaren arabera, egoitza-harrerako zentroak honako hauek izan daitezke:

b) Bidaidetik gabeko adingabe atzerritarrentzako harrera-zentroak: hizkuntza-, kultura- eta gizarte-desberdintasunek eragindako gizarteratzeko zailtasunen ondorioz babesgabetasuna duten eta egoitza-baliabide espezifiko bat behar duten adingabe atzerritarrak hartzeko zentroak. Pertsona horiei atzerritartasunaren arloko araudi espezifikoa aplikatzen zaie, batez ere egonaldia egiteko eta erregularizatzeko administrazio-jarduketei dagokienez.

V. TITULUA

Adingabe arau-hausleen arloko jarduketak

VI. KAPITULUA

Adingabe arau-hausle barneratuen eskubideak eta eginbeharrak Diziplina-araubidea

219. artikulua.— Barneratze-zentroetan barneratutako adingabe arau-hausleen eskubideak

1. Barneratze-neurriren baten pean diren adingabe arau-hausleek eskubidea dute beren nortasuna eta ideologia-askatasun zein erlijio-askatasuna errespetatzen; orobat, neurriaren edukiak eragiten ez dizkien gainerako eskubide eta interes legitimoak ere edukiko dituzte, batez ere adingabetasun zibilari dagozkionak eta Adingabeen Erantzukizun Penal arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000

Legearen 56. artikulua aituen eskubide guztiak, eta, horien artean, honako hauek zehazki:

o) Adingabeek informazio pertsonal eta eguneratua eskuratuko dute, euren eskubide eta betebeharrak buruz, beraien egoera pertsonal nahiz judizialari buruz, zentroan adingabeak izan eta zentro horren barne-funtzionamenduaren gaineko arauak buruz, bai eta eskubide horiek guztiak gauzatzeko prozedura zehatzei buruz ere, batik bat, eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteari begira. Informazio hori adingabe arau-hausleei eman behar zaie zentroan sartzen diren unean, eta haiek ulertzen duten hizkuntza batean eman behar zaie, eta haiek ulertzeko duten gaitasunera edo haien beharrezko berezietara egokitu formatu, hiztegi eta idazkeran.

6.4.4.50. 11/2019 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Boluntariotzari buruzkoa⁴⁵²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Boluntariotzaren jarduketa-eremuak

Ondorengo hauek jotzen dira boluntariotzaren jarduketa-eremu:

d) Kultura-boluntariotza: kulturarako eskubidea sustatzen eta defendatzen duten programak eta, bereziki, pertsona guztien kultura-integrazioa, kultura-identitatea, ondarea eta katalana, Balear Uharteetako berezkoa, sustatzea eta babestea, eta kultura-bizitzan parte hartzea.

⁴⁵² BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5580>

6.4.4.51. 12/2019 Legea, martxoaren 12koa, Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei buruzkoa⁴⁵³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orientatzaileak

1. Hauek dira herritarren parte-hartzea bideratzen duten printzipioak:

l) Irisgarritasuna, diskriminazio teknologikorik eza eta bitartekoen eta hizkeren egokitzapena. Parte hartzeko bideek eta bitartekoek ez dute bazterketa-faktore izan behar herritarren sektore jakin batzuentzat.

II. KAPITULUA Herritarren parte-hartzea sustatzea

8. artikulua.— Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak

f) Irisgarritasun fisiko, sentzorial eta kognitiborako neurriak, bai eta bitarteko eta hizkerak gaitasun desberdinetara egokitzeko neurriak ere, bereziki teknologia berriei dagozkienez.

⁴⁵³ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5581>

6.4.4.52. 16/2019 Legea, apirilaren 8koa, Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari buruzkoa⁴⁵⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, Eivissako Udalekoa ere bada.
2. Eivissako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatuko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan.
3. Eivissako Udalak katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera normalizatuko du, bere eskumenen eremuan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

⁴⁵⁴ BOEren 109. zenbakian, 2019ko maiatzaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6701>

6.4.4.53. 18/2019 Legea, apirilaren 8koa, Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala babesteari buruzkoa⁴⁵⁵

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

[...] Eta, bestetik, 148. artikulua ezartzen du autonomia-erkidegoek eskumenak beregana ditzaketela, 16. apartatuan adierazten den bezala, Autonomia Erkidegoaren intereseko monumentu-ondarean, eta Autonomia Erkidegoaren kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza susta ditzaketela, artikuluko bereko 17. apartatuaren arabera.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kultura-ondare immaterialaren eremuak

Kultura-ondare immateriala, bereziki, honako eremu hauetan agertzen da:

a) Ahozko komunikazio, tradizio eta adierazpideak, hizkuntza eta haren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, kultura-ondare immaterialaren bide gisa, bai eta toponimia tradizionala, lurraldearen izendapen geografikoetarako tresna gisa ere.

7. artikulua.— Administrazio publikoen jarduketak

1. Balear Uharteetako administrazio publikoen eginbeharra da kultura-ondare immateriala sustatzea, administrazioi dagozkien eskumen-esparruetan, ondare hori erabat ager dadin Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-eremuetan, eta, horrela, ondare horrek etorkizunean iraungo duela bermatzeko.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitakoarekin bat etorriz, administrazio publikoek honako helburu orokor hauek lortu behar dituzte:

f) Jardun- eta laguntza-ildo espezifikoaren bidez, uharte bakoitzak edo uharte guztiek berezkoak dituzten kultura-adierazpen immaterialen trukea eta ezagutza sustatzea, bai eta kanpo-proiektzioa eta katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeekiko eta Estatuaren gainerako lurraldeekiko harremana ere.

⁴⁵⁵ BOEren 109. zenbakian, 2019ko maiatzaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6703>

6.4.4.54. 1/2020 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 28koa, Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁴⁵⁶

III. TITULUA

Plan, programa eta proiektuen ingurumen- ebaluazioa

I. KAPITULUA

Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa

17. artikulua.— Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren eta ingurumen-adierazpen estrategikoaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

4. Jendaurrean jarriko da, Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean.

II. KAPITULUA

Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa

21. artikulua.— Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren aldaketaren izapideak eta dokumentazioa

3. Jendaurrean jarriko da, Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean, eta behar diren neurriak hartuko ditu publikoaren artean ahalik eta zabalkunderik handiena bermatzeko, batez ere garrantzi handieneko proiektuetan.

⁴⁵⁶ BOEren 263. zenbakian, 2020ko urriaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-11724>

6.4.5.55. 3/2020 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorre buruzkoa⁴⁵⁷

20. ERANSKINA 2021erako aurrekontuan sartutako onura fiskalen zenbatekoa

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak onetsitako neurrien ondoriozko onura fiskalen zenbatekoa, 2021eko ekitaldiko aurrekontuan eraginarekin, 73,40 milioi eurokoa da, betiere azken urteotan guztian tributu-figura bakoitzerako ezarritako onura fiskalen arabera, zeinak indarrean egon baitira 2020. urtean.

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

2021erako aurrekontu orokorren lege-proiektuan ez da ezein aldaketarik aurreikusten PFEZari aplikatu beharreko onura fiskalen araubidean, eta, beraz, onura fiskalen mota bi mantentzen dira: batzuk kenkarien bidez aplikatzen dira, eta beste batzuek gutxieneko pertsonalaren eta familiarraren kalkuluan eragiten dute.

Lehenengoei dagokienez, eta Tributu Administrazioako Estatu Agentziak (TAEAk) 2018ko ekitaldiko (behin betiko datuak) eta 2019ko ekitaldiko (behin-behineko datuak) PFEZaren aitortunei buruz emandako datuak ikusita, 2022an aitortu beharreko 2021eko ekitaldirako indarrean dauden kenkari autonomiko jakin batzuen kostua honako hau da:

[...]

– Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria: 0,02 milioi euro.

[...]

– Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatik kenkaria: 0,10 milioi euro.

[...]

21. ERANSKINA Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak, 2021erako

5. Aniztasunari arreta ematea

5.1. Haur eta Lehen Hezkuntzarako laguntza

B. Beste gastu batzuk.

⁴⁵⁷ BOEren 31. zenbakian, 2021eko otsailaren 5eko alean argitaratua.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.041,96 euro.

[...]

5.2. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari laguntzea (1. eta 2. zikloak).

B. Beste gastu batzuk.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.041,96 euro.

[...]

7. Heziketa-zikloak

7.3. Beste gastu batzuk.

– Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa.

6.4.5. Errioxako Autonomia Erkidegoa

6.4.5.1. 3/1982 Lege Organikoa, ekainaren 9koa, Errioxako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁴⁵⁸

I. TITULUA Autonomia Erkidegoaren eskumenak

I. KAPITULUA Eskumen eskusiboak

8. artikulua

Bat. Errioxako Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa dagokio honako gai hauetan:

24. Ikerketa zientifiko eta teknikoan, Estatuaren eskumen orokorrarekin koordinatuz; arreta berezia jarriko zaio gaztelaniari, berau Errioxako jatorrikoa delako eta haren kulturaren funtsezko zatia delako.

⁴⁵⁸ BOEren 146. zenbakian, 1982ko ekainaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-15030>

**6.4.5.2. 3/1990 Legea, ekainaren 29koa,
Errioxako Autonomia Erkidegoko
Administrazio Publikoaren Funtzio
Publikoari buruzkoa⁴⁵⁹**

**IV. TITULUA
Funtzionarioen estatutu-araubidea**

**IV. KAPITULUA
Eginbeharrak, bateraezintasunak eta diziplina-
araubidea**

56. artikulua.— Diziplina-faltak

1. Funtzionarioen betebeharrak borondatez ez betetzea diziplina-falta izango da, zeinak sorraraziko baitu falta horri dagokion zehapena ezartzea, betiere hark eragotzi gabe ez-betetze hark sorrarazi ahal izan dituen erantzukizun zibil edo penalak gertatzea.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoarekin bat etorritik, honako hau da diziplina-falten tipifikazioa Errioxako Autonomia Erkidegoan:

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoa

1. Honako kidego, eskala edo plaza hauetako funtzionarioak administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoan sartuko dira, baldin eta 2. apartatuan eskatzen den betekizuna betetzen badute:

Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren interprete-informatzailea.

⁴⁵⁹ BOEren 186. zenbakian, 1990eko abuztuaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-18911>

6.4.5.3. 4/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Errioxako Artxiboei eta Dokumentu- ondareari buruzkoa⁴⁶⁰

IV. TITULUA Dokumentuak eta artxiboak iristea

33. artikulua

1. Errioxako dokumentu-ondarea osatzen duten dokumentuak iristeko eskubidea honako irizpide hauen arabera arautuko da:

a) Herritarrek eskubidea dute, espediente baten zati izanik, titulartasun autonomikoko artxiboetan dauden dokumentuak iristeko, haien hizkera eta euskarri materiala edozein dela ere, baldin eta espediente horiek eskabide-egunean amaitutako prozedurei badagozkie.

⁴⁶⁰ BOEren 144. zenbakian, 1994ko ekainaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-13807>

6.4.5.4. 2/2002 Legea, apirilaren 17koa, Osasunari buruzkoa⁴⁶¹

II. TITULUA Herritarren eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA Herritarren eskubideak osasunari eta osasun-arretari dagozkienez

11. artikulua.— Asistentzia-informazioarekin eta dokumentazio klinikoaren iristearekin lotutako eskubideak

1. Pazienteak eskubidea du bere osasunari buruz lortutako informazio guztia jakiteko eta, berarentzat ulergarriak diren baldintzetan, bere osasunari eta asistentzia-prozesuari buruzko informazio egiazkoa eta egokia izateko, eta horren barruan daude diagnostikoa, arrisku/onura erlazioa, tratamenduaren ondorioak eta ez tratatzearen ondorioak, planteatutako tratamenduaren ordezkoko aukerak eta, ahal bada, pronostikoa. Pazientearen borondatea ere errespetatu behar da, informazioa jaso nahi ez badu.

a) Informazioa hizkera ulergarrian eman behar da (ezaugarri pertsonalak, kulturalak, linguistikoak, hezkuntzakoak eta abar kontuan hartuta), betiere pazienteari eragiten dion orotan horrek erabakiak hartu ahal izateko behar besteko judizio-elementuak izan ditzan.

12. artikulua.— Osasun-arreta eskuratzearekin lotutako eskubideak

4. Herritarrek eskubidea dute beren osasunerako sendagaiak eta osasun-produktuak eskuratzeko, aplikatzeko den legeriak ezartzen duen moduan. Osasun-arloko profesionalek pazienteari hizkera ulergarrian eman behar diote informazioa, honako hauei buruz: botiken erabilera zuzena; aurreikus daitezkeen ondorioak; gerta daitezkeen ondorio kaltegarriak; beste sendagai edo elikagai batzuekin izan ditzakeen interakzioak, eta, beharrezkoa izanez gero, sendagaia behar bezala erabiltzeko dauden alternatibak.

⁴⁶¹ BOEren 106. zenbakian, 2002ko maiatzaren 3ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-8489>

6.4.5.5. 1/2003 Legea, martxoaren 3koa, Errioxako Toki-administrazioari buruzkoa⁴⁶²

II. TITULUA Udalerria

III. KAPITULUA

Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak

23. artikulua.— Izendapena

Udalerrien izendapena gaztelaniaz edo toponimiaren hizkuntza tradizionalen izango da.

25. artikulua.— Izendapena edo hiriburutza aldatzeko prozedura

1. Udalerriaren edo haren hiriburuaren izena aldatzeko prozedura udaleko osoko bilkuraren edo auzo-batzarraren erabakiz hasiko da, behar bezala arrazoituta. Hilabeteko epean jendurrean jarri ondoren, osoko bilkurak edo batzarrak ebatzi egingo ditu aurkeztutako erreklamazioak, eta behin-behinean onetsiko du aldaketa, baldin eta izatezko kopuruaren bi herenek aldaketaren aldeko botoa ematen badute eta kopuru hori bada kideen legezko kopuruaren gehiengo osoa.

2. Espedientea toki-araubidearen arloan eskumenak dituen sailari helaraziko zaio. Proposatutako izendapen berria beste udalerrri batenarekin nahas badaiteke, hizkuntza-akatsak baditu edo Errioxako toponimiarekin bat ez badator, toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak hori udalerrri interesdunari jakinaraziko dio, eta hilabeteko entzunaldia emango dio.

⁴⁶² BOEren 71. zenbakian, 2003ko martxoaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-5909>

6.4.5.6. 7/2004 Legea, urriaren 18koa, Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari buruzkoa⁴⁶³

Bigarren xedapen gehigarria.— Ondare kultural, historiko eta artistikoan diharduten irabazi-asmorik gabeko erakundeak

2. Errioxako Gobernuak San Millán de la Cogolla Fundazioaren jarduerak sustatuko ditu, hargatik eragotzi gabe Espainiar Hizkuntzaren Errege Akademiarekin, Cervantes Institutuarekin edo nazioko edo nazioarteko beste erakunde eta antolakunde batzuekin edozein motatako lankidetzak sustatzea, gaztelania zabaltzeko.

⁴⁶³ BOEren 272. zenbakian, 2004ko azaroaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-19175>

**6.4.5.7. 3/2005 Legea, martxoaren 14koa,
Errioxako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak
antolatzeari buruzkoa⁴⁶⁴**

**II. TITULUA
Merkataritza-jardueraren administrazio-
arabidea**

**I. KAPITULUA
Merkataritza-jarduera egikaritzea**

10. artikulua.— Merkataritza-eskaintza, eta artikuluen eskuratzeari mugatzeko debekua

1. Merkataritza-jarduera egikaritzeko, merkatuko ondasunen eskaintza osatzen duten baldintzak bete beharko dira, bai eta ondasunok aurkezteko eta etiketatzeko araudia ere. Produktuek honako hauek eraman beharko dituzte gaztelaniaz: legez eska daitekeen eta produktuok ezagutzeko egokia den informazio guztia, produktuok erabiltzearen arriskuak eta, hala badagokio, produktuok eskuratzeko baldintza bereziak.

⁴⁶⁴ BOEren 84. zenbakian, 2005eko apirilaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-5660>

6.4.5.8. 1/2006 Legea, otsailaren 28koa, Errioxako Adingabeak babesteari buruzkoa⁴⁶⁵

I. TITULUA

Adingabeen eskubideak sustatzea eta defendatzea

II. KAPITULUA

Adingabearen eskubideak babestea eta sustatzea

19. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

3. Errioxako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek eskubidea izango dute, integrazio sozial, linguistiko eta kulturalerako erraztasunak ematen dituzten baliabide publikoak izateko, betiere haien identitatea errespetatuz.

⁴⁶⁵ BOEren 70. zenbakian, 2006ko martxoaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsoildatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-5208>

6.4.5.9. 4/2006 Legea, apirilaren 19koa, Errioxako Ikaskuntzen Institutuari buruzkoa⁴⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

[...] Errioxako Autonomia Erkidegoari ataza horiek egiteko gaitasuna ematen dioten eskumenak honako hauetan daude ezarrita: lehenengoz, Konstituzioaren 148.1.1 eta 149.1.18 artikuluetan; bigarrenaz, Errioxako Autonomia Estatutuaren 8.1 artikulua 1., 2. eta 5. apartatuetan, artikulua horrek, azken kasu honetan, eskumen eskusiboa ematen duelarik Erkidegoaren berezko sektore publikoa sortzeko eta kudeatzeko; eta, hirugarrenaz, artikulua horren 23., 24. eta 26. apartatuetan, betiere artikulua horrek kulturari buruz diharduelarik eta Errioxako adierazpide bereziei arreta berezia eskaintzen dielarik, bai eta arreta berezia eskaintzen dielarik gaztelaniari, Errioxako jatorrikoa delako eta haren kulturaren funtsezko zatia delako, eta, azkenik, arreta berezia eskaintzen dielarik Errioxako ondare artistiko, arkeologiko, historiko, kultural, monumental, arkitektoniko eta zientifiko interesgarriari ere. [...]

[...]

⁴⁶⁶ BOEren 118. zenbakian, 2006ko maiatzaren 18ko alean argitaratua.

6.4.5.10. 3/2009 Legea, ekainaren 23koa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa⁴⁶⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Honako hauek dira Berrikuntzako Errioxako Sistemako I+G+Bren adierazle nagusiak: Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa eta Garapen Teknologikorako Zerbitzua (CIDA), Errioxako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia Berritzeko Zentroa (CITA), Barrengorriaren Ikerketarako Zentro Teknologikoa (CTICH), Errioxako Haragi Industriaren Zentro Teknologikoa (CTIC), Errioxako Oinetakoen Zentro Teknologikoa (CTCR), Ikerketa Zentro Biomedikoa (CBIR), Espainiar Hizkuntza Ikertzeko Nazioarteko Zentroa (CILENGUA), Mahatsondoaren eta Ardoaren Zientzien Institutua (ICVV), Errioxako Zentro Teknologikoa, Errioxako Unibertsitatea (UR) eta teknologia-zentro pribatuak eta enpresetako I+G+B sailak, bakoitza berezia delarik bere espezialitatean) [...]

[...]

Estatuko lege-esparruarekin batera, Errioxako Autonomia Estatutuak Errioxako Autonomia Erkidegoari esleitzen dio, 8.Bat.24 artikuluan, “ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, arreta berezia eskaintzen zaiolarik gaztelaniari, berau baita Errioxako jatorrikoa hizkuntza eta haren kulturaren funtsezko zatia” — izan ere, autonomia-erkidego hori ekainaren 9ko 3/1982 Lege Organikoaren bidez promulgatu zen eta martxoaren 24ko 3/1994 Lege Organikoaren eta urtarrilaren 7ko 2/1999 Lege Organikoaren bidez zabaldu — .

[...]

⁴⁶⁷ BOEren 168. zenbakian, 2009ko uztailaren 13ko alean argitaratua.

6.4.5.11. 7/2009 Legea, abenduaren 22koa, Errioxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁴⁶⁸

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

Gai horri dagokionez, Errioxako Autonomia Erkidegoak bere eremu geografikora mugatutako baimenak eta egiaztapenak emateko eskumena baino ez du. Era berean, ezin ditu automatikoki onartu beste autonomia-erkidego batzuetatik datozen baimenak edo egiaztapenak; izan ere, bere eskumen eskusiboa betetz, egiaztatu behar du zentroak edo zerbitzuak Errioxako araudian soilik ezarritako kalitate-parametroetara egokitzen direla, tratamendu juridiko hori bermatzen dutelako interes orokorreko ezinbesteko arrazoiek. Hala ere, betekizunak betetzen direla frogatzen duten beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira. Edozelan ere, interes orokorreko arrazoi berberengatik, jatorrizkoa, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

[...]

VIII. TITULUA

Erregistroa, baimena eta egiaztapena

III. KAPITULUA

Baimena eta egiaztapena

69. artikulua.— Administrazio-baimena lortzeko gutxieneko betekizunak

2. Beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira, baldin eta dokumentuok frogatzen badute erregelamendu bidez ezarritako betekizunak betetzen dituztela. Edozelan ere, jatorrizko dokumentua, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

72. artikulua.— Administrazio-egiaztapena lortzeko gutxieneko betekizunak

2. Beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira, baldin eta dokumentuok frogatzen badute erregelamendu bidez ezarritako betekizunak betetzen dituztela. Edozelan ere, jatorrizko dokumentua, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

⁴⁶⁸ BOEren 14. zenbakian, 2010eko urtarrilaren 16ko alean argitaratua.

**6.4.5.12. 5/2010 Legea, maiatzaren 14koa,
Errioxako Udaltzaingoak koordinatzeari
buruzkoa⁴⁶⁹**

**V. TITULUA
Estatutu-araubidea**

**II. KAPITULUA
Eskubideak eta eginbeharrak**

41. artikulua.— Eginbeharrak

Errioxako udaltzaingoen kidegoetako kideek toki-administrazioko funtzionarioentzat ezarritako eginbeharrak izango dituzte, bai eta beren eginkizunak egikaritzean jarduteko oinarrizko printzipioetatik ondorioztatzen direnak ere —zeinak Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoan jasota dauden—, eta, bereziki, honako hauek:

i) Herritarrekiko tratuan, baita jarreran eta hizkeran ere, kongruentzia- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatzea. Atxilotuei beren eskubideen berri ematea, eta atxilotetaren arrazoiak argi eta garbi jakinaraztea.

⁴⁶⁹ BOEren 139. zenbakian, 2010eko ekainaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-9108>

6.4.5.13. 5/2013 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan Kontsumitzaileak defendatzeari buruzkoa⁴⁷⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

III. kapituluak kontsumitzailearen eskubide hau arautzen du: funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa estatuko hizkuntza ofizialean jasotzekoa, eta ezaugarriok ezartzea. [...]

[...]

II. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

I. KAPITULUA

Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea

9. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Ondasunak, produktuak eta zerbitzuak normaltasunez erabiltzeak ekar dezakeen edozein arrisku, betiere haien izaera eta hartzailearen balizko inguruabar pertsonalak kontuan hartuta, kontsumitzaileei jakinarazi beharko zaie alde zuzenetik, bitarteko egokiak erabiliz, modu argian, ikusgarrian eta, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean.

13. artikulua.— Subjektu erantzuleak

9. Kontsumitzaileen segurtasuna arriskuan jar dezakeen produktu bat merkaturatzeko bidea zehaztu nahi denean, kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak ekoizleari, banatzaileari edo merkaturatzearen arduradunari eskatu ahal izango dio, zinpeko interpretearen edo harekin berdinetako baten bidez, estatuko hizkuntza ez-ofizialean aurkezten diren dokumentazio teknikoak, faktura edo bestelako dokumentuak itzultzeko.

II. KAPITULUA

Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea

18. artikulua.— Aitortutako eskubideak

1. Ondasunak eta zerbitzuak eskaintzean, eskuratzean, erabiltzean eta gozatzeko, kontsumitzaileek honako eskubide hauek izango dituzte:

c) Merkatuan eskuragarri jarritako ondasun eta zerbitzuen funtsezko ezaugarriei buruzko informazio osoa, egiazkoa, gardena eta ulergarria lortzeko eskubidea,

⁴⁷⁰ BOEren 101. zenbakian, 2013ko apirilaren 27ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-4464>

aplikatu beharreko legeriaren arabera. Informazio hori, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean aurkeztuko da.

i) Kontratua idatziz jasotzeko eskubidea, gutxienez estatuko hizkuntza ofizialean, eta kontratuak erraz irakurtzeko eta ulertzeko modukoa izan behar du.

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

21. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Kontsumitzaileen eskura jarritako produktu, ondasun eta zerbitzuek beren funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa eraman beharko dute berekin edo aldean, edo informazio hori benetan eta objektiboki jakiteko bide eman. [...]

2. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean agertuko da.

V. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Arau-haustekak

62. artikulua.— Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko arau-haustekak

Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko arau-haustekak dira:

b) Indarrean dagoen araudiak ezarritako baldintzetan, kontraturik ez entregatzea, argi irakurtzeko eta ulertzeko moduan, eta estatuko hizkuntza ofizialean idatzita.

m) Kontsumitzaileei ez ematea estatuko hizkuntza ofizialean idatzitako erabilera-eta mantentze-jarraibideak edo legeria espezifikoak eskatutako beste edozein dokumentu, betiere ondasun bat erabili, okupatu, mantendu eta kontserbatu ahal izateko.

63. artikulua.— Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustekak

Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustekak dira:

a) Elikagaietan eta industria-produktuetan nahitaezko adierazpen guztiak ez sartzea, indarreko araudiaren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialean idatzita.

**6.4.5.14. 10/2013 Legea, urriaren 21ekoa,
Ekintzaileei, Autonomoei eta ETEei
laguntzeari buruzkoa⁴⁷¹**

**II. TITULUA
Administrazio-simplifikazioa**

8. artikulua.—Prozeduraren simplifikazioa

2. Aurreko apartatuan ezarritako ondorioetarako, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak edo haren aurrean izapidetutako prozeduretan, honako erregela hauek aplikatuko dira:

d) Beste estatu kide bateko agintaritzak eskudun batek luzatutako dokumentuen kasuan, zinpeko itzulpenak aurkezteko betebeharra ezabatzea, lege ezarritako kasuetan izan ezik.

**III. TITULUA
Ekintzaileei, autonomoei, mikroenpresei, enpresa
txiki eta ertainei laguntzeko neurriak**

**II. KAPITULUA
Beste laguntza-neurri batzuk**

**4. ATALA
Enpresa-proiektua sendotzeko laguntza**

21. artikulua.— Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak

3. Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

⁴⁷¹ BOEren 268. zenbakian, 2013ko azaroaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-11691>

6.4.5.15. 11/2013 Legea, urriaren 21ekoa, Errioxako Ogasun Publikoari buruzkoa⁴⁷²

VI. TITULUA

Kudeaketa ekonomiko-finantzarioa kontrolatzea

IV. KAPITULUA

Auditoria publikoa

2. ATALA

Urteko kontuen auditoria

162. artikulua.— Definizioa

1. Urteko kontuen auditoria kontabilitate-erregulartasuneko auditoriaren modalitatea da, eta haren helburua da egiaztatzea ea urteko kontuek, alderdi esanguratsu guztietan, erakundearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen irudi fidela adierazten duten, eta, hala badagokio, ea aurrekontuen betearazpena adierazten duten hari aplikatzekoak zaizkion kontabilitate- eta aurrekontu-arau eta -printzipioen arabera, eta ea jasotzen duten kontuak behar bezala interpretatu eta ulertzeko behar den informazioa.

⁴⁷² BOEren 268. zenbakian, 2013ko azaroaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-11692>

**6.4.5.16. 5/2014 Legea, urriaren 20koa,
Administrazio Elektronikoari eta
Administrazio-simplifikazioari buruzkoa⁴⁷³**

**II. TITULUA
Administrazio-simplifikazioa**

35. artikulua.— Araugintza-teknikako jarraibideak

2. Arauak egitean, ahaleginak egingo dira administrazio-hizkera argia, erraza eta herritarrarentzat erraz ulertzeko modukoa izan dadin, eta herritarrak Administrazioarekin dituen harremanen arintasunera bideratuta egon dadin.

⁴⁷³ BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12334>

**6.4.5.17. 1/2015 Legea, martxoaren 23koa,
Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari
buruzkoa⁴⁷⁴**

**IX. TITULUA
Kirolerako azpiegiturak eta espazioak**

**I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak**

136. artikulua.— Oinarrizko kontzeptuak

Lege honek proposatzen du hizkera erkide bat erabiltzea titulu honen erreferentzia diren elementuetako bakoitza aipatzerakoan.

⁴⁷⁴ BOEren 90. zenbakian, 2015eko apirilaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4028>

6.4.5.18. 2/2016 Legea, urriaren 14koa, Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzen duena⁴⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Logopedia hizkeraren azterketa ikuspegi jakin batetik bideratzen duen diziplina da; ikuspegi horren helburua da alterazioak eta estrategiak identifikatzea betiere erabiltzaileak ahotsari, hizketari, hizkerari, entzumenari, komunikazioari eta aho eta aurpegiko eginkizunei dagokienez dituen baldintzak hobetzeko. Logopediak ahotsaren, hizketaren, entzumenaren eta hizkeraren oinarri fisiologikoak eta neurologikoak aztertzen ditu; alterazioak eta esplorazio- eta esku-hartzeko teknikak aztertzen ditu; eta hizkeraren prozesamenduaren ikerketa eta ereduak erabiltzen ditu. Logopedia osasunaren arloko lanbideetako bat da, eta hizkeraren erabilera normal eta patologikoan inplikaturako mekanismoen ezagutzan sakontzen laguntzen du. Logopediak gizartean betetzen duen eginkizunak hizketaren trebetasunak hobetzea eragiten du, eta, beraz, pertsonen onerako da haurtzarotik helduarora; hobekuntzok eragina izango dute pertsona horien garapen pertsonalean, emozionalean eta hezkuntza-garapenean, eta gure gizarte-sarearen hobekuntza globala ekarriko dute. Beste alde batetik, Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak logopedia lanbide araututzat hartzea ekarri zuen.

[...]

⁴⁷⁵ BOEren 272. zenbakian, 2016ko azaroaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-10358>

6.4.5.19. 5/2017 Legea, maiatzaren 8koa, Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei buruzkoa⁴⁷⁶

Lehenengo xedapen gehigarria.— Inpaktu-azterketa

1. Gardentasunaren arloan eskumena duen sailak, lege honen 1.1.a) artikuluan jasotako subjektuen eremuan, azterketa bat egingo du datu pertsonalak babesteko eskubidean izango duen eraginari buruz, betiere informazioa argitaratzeak datuak babesteko oinarrizko eskubideari eta pertsonen eskubideei eragin diezaiekeen kasuak zehazteko. Horretarako, beste ekintza batzuen artean, normalean erabiltzen diren kontzeptuak aztertuko dira, eta hizkera tekniko, aseptiko eta ez-inbaditzaile baten erabilera ezartzen duten zirkularrak edo jarraibideak egingo dira, bai mugimenduen deskripzio egokia lortzeko, bai informazio pertsonala bidegabe ezagutaraziko ez dela prebenitzeko. [...]

⁴⁷⁶ BOEren 125. zenbakian, 2017ko maiatzaren 26ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-5830>

6.4.5.20. 7/2017 Legea, maiatzaren 22koa, Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa⁴⁷⁷

III. KAPITULUA Publizitate instituzionala

7. artikulua.— Debekuak

5. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

⁴⁷⁷ BOEren 130. zenbakian, 2017ko ekainaren 1eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-6071>

6.4.5.21. 8/2017 Legea, irailaren 19koa, Errioxako Laguntza-txakurrei buruzkoa⁴⁷⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2007ko abenduaren 12an Estrasburgon sinatuak, giza duintasunerako eskubidea eta haren bortxaezintasuna aldarrikatzen ditu 1. artikuluan, bai eta 3. artikuluan pertsona orok bere osotasun fisiko eta psikikorako duen eskubidea, eta 6. artikuluan pertsonen askatasunerako eskubidea ere. 20. artikuluan ezartzen du pertsona guztiek badutela eskubidea legearen aurrean berdinak izateko, eta 21. artikuluan diskriminazio oro debekatzen du, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

⁴⁷⁸ BOEren 242. zenbakian, 2017ko urriaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11508>

6.4.5.22. 1/2021 Legea, urtarrilaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2021erako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁴⁷⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

[...] Gainera, kontu publikoek Erkidegoaren erronka handiei ere erantzuten diete: jasangarritasunari, digitalizazioari, berrikuntzari, erronka demografikoari, hizkuntzari, enoeskualdeari eta Administrazio publikoa modernizatzeko prozesuari.

[...]

II. TITULUA

Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak

IV. KAPITULUA

Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

5. [...]

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro kontzertatuei irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango zaizkie, araudiak ezartzen dituen baldintzetan. Era berean, irakaskuntzako zentro kontzertatuek 3.000 euroko zenbateko finko bakarra jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

22. artikulua.— Zentro kontzertatuetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro kontzertatuei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte.

[...]

[...]

⁴⁷⁹ BOEren 46. zenbakian, 2021eko otsailaren 23ko alean argitaratua.

6.4.5.23. 3/2021 Legea, apirilaren 28koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari buruzkoa⁴⁸⁰

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hala, ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumenak esleitzen dira, estatuko ikerketa orokorrarekin koordinatuta; kulturaren arlokoak, arreta berezia emanez gaztelaniari, Errioxatik datorrelako eta haren kulturaren funtsezko zati direlako; [...]

[...]

Errioxako Autonomia Estatutua ekainaren 9ko 3/1982 Lege Organikoaren bidez promulgatu zen, eta 8.Bat.24 artikuluan Errioxako Autonomia Erkidegoari ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena esleitzen dio, estatuko ikerketa orokorrarekin koordinatuta, eta arreta berezia eskaintzen zaio gaztelaniari, beraz Errioxatik datorrelako eta haren kulturaren funtsezko zati direlako.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honela ulertu behar da:

8. Gizarte-interes espezifikoko xedetzat hartuko dira gaztelaniari lotutako ikerketa, kulturaren funtsezko zati gisa, eta San Millán fundazioak Espainiako Hizkuntzaren Ikerketarako Nazioarteko Zentroak eta Dialnetek garatutako jarduerak.

⁴⁸⁰ BOEren 111. zenbakian, 2021eko maiatzaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-7691>

6.4.6. Extremadurako Autonomia Erkidegoa

6.4.6.1. 1/1983 Lege Organikoa, otsailaren 25ekoa, Extremadurako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁴⁸¹

I. TITULUA Eskumenak

11. artikulua⁴⁸²

2. Era berean, Autonomia Erkidegoari dagokio hizkuntza- eta kultura-berezitasunak babestea, bai eta erregioko herri-ohituren eta tradizioen altxorra babestea ere, tokietako eta eskualdeetako aldaerak errespetatuz betiere.

⁴⁸¹ BOEren 49. zenbakian, 1983ko otsailaren 26ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1983-6190>

⁴⁸² Maiatzaren 6ko 12/1999 Lege Organikoaren artikulua bakarreko 7. zenbakiak aldatua.

6.4.6.2. 2/1999 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari buruzkoa⁴⁸³

ZIOEN AZALPENA

[...]

IV. tituluan definitu eta garatutako ondare etnologikoak ondasun industrial eta teknologikoak eta herri-arkitekturako elementuak hartzen ditu kontuan, betiere ondasun etnologiko ukiezin gisa aipatzen diren erabileretan, ohituretan, bizimoduetan eta hizkuntzan bildutako kultura-aberastasun guztia ahaztu gabe.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

2. Extremadurako ondare historiko eta kulturala osatzen dute babes eta defentsa berezia merezi duten ondasun material eta ukiezin guztiek, interes artistiko, historiko, arkitektoniko, arkeologiko, paleontologiko, etnologiko, zientifiko, tekniko, dokumental eta bibliografikoa dutelako. Horren zati dira, era berean, aztarnategi eta gune arkeologikoak, balio artistiko, historiko edo antropologikoa duten naturaguneak, lorategiak eta parkeak, hiri-multzoak eta arkitektura industrialeko elementuak, bai eta landa- edo herri-arkitektura eta Extremadurarentzat interesgarriak diren bizimoduak eta hizkera ere.

I. TITULUA

Ondasun historikoen eta kulturalen kategoriak

I. KAPITULUA

Kultura-intereseko ondasunak

6. artikulua.— Sailkapena

3. Herri-arteak eta -tradizioak, ohiturazko transmisioko usadio eta ohiturak — abestietan, musikan, ahozko tradizioan—, hizkuntza-berezitasunak eta Extremadurako gizarte-berezkotasuneko adierazpenak ikus-entzunezko teknika berrien bidez deklaratu eta erregistratu ahal izango dira, purutasun osoan eta etorkizuneko belaunaldiei ikusmen- eta entzumen-aberastasun osoan transmiti dakizkien.

⁴⁸³ BOEren 139. zenbakian, 1999ko ekainaren 11ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-13022>

IV. TITULUA

Ondare etnologikoa

60. artikulua.— Ondasun ukiezinen babesa

Ondasun etnologiko ukiezinak, hala nola Extremadurako erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak, bizimoduak, ahozko tradizioa, hizketa eta hizkuntza-berezitasunak Kultura eta Ondare Sailak babestuko ditu lege honetan aurreikusitako moduan, eta, horretarako, horiek ikertzea eta sakonki biltzea sustatuko du, datozen belaunaldiei transmititzea bermatuko duten euskarrietan.

6.4.6.3. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Osasun Informazioari eta Pazientearen Autonomiari buruzkoa⁴⁸⁴

IV. TITULUA Pazientearen autonomiarako eskubidea

III. KAPITULUA Adostasun informatua

27. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentu espezifikoaren edukia

2. Dokumentu horretan, labur-labur eta hizkera ulergarrian adierazi beharko dira, betiere kontzeptu medikoak erabiltzaile orokorrek ulertu ahal izan ditzaten, gutxienez: [...]

⁴⁸⁴ BOEren 186. zenbakian, 2005eko abuztuaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-13470>

6.4.6.4. 2/2010 Legea, otsailaren 26koa, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁴⁸⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lanbide-jarduera horrek, zeina bideratuta baitago giza komunikazioaren nahasmenduak prebenitzera, eboluzionatzera, tratatzera eta zientifikoki aztertzerara, ahozko eta idatzizko hizkera eta hitzik gabeko komunikazio-modu guztiak ulertzearekin eta adieraztearekin lotutako eginkizunak biltzen ditu, tradizio luzea du Espainian, eta nazioartean onartuta dago.

Logopeda-lanbidea, mediku-arretari lotua, gor-mutuen hezkuntzari zuzendutako espezializazio gisa hasi zen, eta 1970 inguruan hasi zen diseinatzen, entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak eginez; hala ere, duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik ezagutzen da hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak prebenitzera, ebaluatzerara eta diagnostikatzerara bideratutako jarduerara, eta haren ikasketak unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna behin betiko sendotzen eta lortzen du abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, zeinak ezartzen baititu logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua eta hura lortzera jotzen duten ikasketa-planei dagozkien jarraibide orokorrak; horrela, independentzia akademikoa du beste edozeinen aurrean.

[...]

Beste alde batetik, Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak logopedia diplomadun-mailako tituludun osasun-lanbide gisa arautzen du. Beste alde batetik ere, 7.2. f) artikulua logopeden eginkizuntzat jotzen ditu entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta berreskuratzeko jarduerak, haurren zein helduen kasuan, beren diziplinari dagozkion teknika terapeutikoen bidez, betiere haien titulazioaren eta kompetentzia espezifikoaren arabera osasun-lanbide bakoitzari dagozkion eginkizunak alde batera utzi gabe.

[...]

Laugarren xedapen iragankorra.— Beste profesional batzuen integrazioa

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduetan irakasle espezializatua izateko titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

⁴⁸⁵ BOEren 70. zenbakian, 2010eko martxoaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-4677>

Hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako unibertsitateetako edozeinek luzatua edo behar bezala homologatutako atzerri-titulua.

**6.4.6.5. 2/2011 Legea, urtarrilaren 31koa,
Extremadurako Turismoa garatu eta
modernizatzeari buruzkoa⁴⁸⁶**

I. TITULUA

**Turismo-jardueraren eskubideak, baliabideak eta
antolamendua**

III. KAPITULUA

Turismo-jardueraren antolamendua

2. ATALA

Turismoa sustatzea

23. artikulua.— Turismo-eskaintza dibertsifikatzea

1. Extremadurako Juntak Extremadurako turismo-eskaintzaren segmentazioa bultzatuko du, honako arlo eta jarduera hauek lehenetsiz:

i) Hizkuntza-turismoa.

4. ATALA

Turismo-kalitatea

31. artikulua.— Turismo-prestakuntza

2. Administrazioak laguntza emango du, beken eta beste laguntza batzuen bidez, teknologia berrien erabileran ezagutzak eskuratzeko turismo-prestakuntzarako, atzerriko hizkuntzen hastapenerako eta hobekuntzarako, eta prestatzaileen prestakuntzarako, besteak beste.

⁴⁸⁶ BOEren 42. zenbakian, 2011ko otsailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-3179>

6.4.6.6. 4/2011 Legea, martxoaren 7koa, Extremadurako Hezkuntzari buruzkoa⁴⁸⁷

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Horretarako, legeak [...] eleaniztasunaren aldeko apustu estrategikoa egiten du, “Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratua”n ezarritako jarraibide eta mailekin nahitaez lotuta.

IV

[...]

[...] Era berean, eleaniztasuna eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera etapa guztietan txertatu behar dira. Irakurketa, idazketa, ekintzailtzarako eta berrikuntzarako gaitasuna eta adimen emozionala dira curriculumean lehentasuna duten beste alderdi batzuk.

[...]

Lehen hezkuntzarako, haren izaera instrumentala dela eta, gaztelaniak, atzerriko hizkuntzek eta matematikek garrantzi berezia izango dute eta jarduketan programazioan eragina izango dute, irakaskuntzaren indibidualizazioaren esparruan.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren helburu nagusiak oinarrizko konpetentziak eskuratzea eta garatzea dira, matematika eta hizkuntza-komunikazioa bereziki. Horretarako, curriculumak atzerriko hizkuntzetan garatzeko aukera aurreikusten da. [...]

[...]

Legeak, era berean, arte-, hizkuntza- eta kirol-irakaskuntzak eta helduen hezkuntza arautzen ditu, eta ikaskuntza-eskaintza nahiko malguak sortzea sustatzen du, zenbait modalitatetan, prestakuntza beste jarduera batzuekin bateratzen laguntzeko.

[...]

[...] Bestalde, landa-eremuetako zentroetan irakasleak egon daitezen sustatzeko neurriak aurreikusten dira, eta lanpostu jakin batzuk betetzeko hizkuntza-eskakizunak ezartzeko aukera aurreikusten da. [...]

[...]

⁴⁸⁷ BOEren 70. zenbakian, 2011ko martxoaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-5297>

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Extremadurako hezkuntza-sistemaren xedeak

Hauek dira lege honen bidez lortu nahi diren xedeak:

h) Ikasleek atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten kompetentzia bermatzea.

II. TITULUA

Irakaskuntzaren indibidualizazioa eta ekitatea hezkuntzan

II. KAPITULUA

Irakaskuntza indibidualizatzea eta ikasleen hezkuntza- arrakasta

12. artikulua.— Aniztasunaren arreta

1. Lege honen ondorioetarako, aniztasunaren arretatzat jotzen da ikasleen hezkuntza-aurrerapena bultzatzeko hezkuntza-jardueren multzoa, kontuan hartuta ikasleen gaitasunak, ikasteko erritmoak eta estiloak, motibazioak eta interesak, egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak.

III. KAPITULUA

Emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra hezkuntzan

17. artikulua.— Berdintasun eraginkorraren bermea

3. Hezkuntza Administrazioak arreta berezia jarriko du curriculum-materialetan hizkera eta eduki sexistak desagerrarazteko.

IV. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

25. artikulua.— Prestakuntza eta bitarteko egokiak

1. Espezialistak behar dituzten zentro guztiek pedagogia terapeutikoko, entzumeneko eta hizkuntzako espezialistak izango dituzte, edo, hala badagokio, laguntza-unitateak, eta hezkuntza-orientazioko profesionalen lankidetzak eta aholkularitza espezializatua.

28. artikulua.— Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleak edo eskolatze etena dutenak

1. Hezkuntza Administrazioak harrera, gizarteratzea, gaztelaniaren ikaskuntza eta hezkuntza-helburuak lortzeko oinarritzko gaitasunak eskuratzen lagunduko die,

arrazoi bat dela edo beste, hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleei edo eskolatze etena izan duten ikasleei. Neurri horiek ezarri behar direnean, neurriok ikasleak talde arruntetan eskolatzearekin batera garatuko dira, ikasleen ikaskuntzaren maila eta bilakaera kontuan hartuta, eta ez dute banantzerik ekarriko, ez eta baztertzerik ere.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Ikasleak

45. artikulua.— Eskubideak

2. Hezkuntza-eremuko eskubideak eta askatasunak honako hauek dira:

h) Irakaskuntzan espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea, bai eta braille irakurketa-idazketaren kodea ere, inguruabar pertsonalak direla-eta hala eskatzen duenean.

V. KAPITULUA

Beste hezkuntza-eragile batzuk

61. artikulua.— Laguntzarako beste langile batzuk

1. Zentro publikoek zenbait eremutako beste profesional batzuk eduki ahal izango dituzte programa eta jarduera batzuk garatzeko, hala nola eleaniztasun-planak edo ikasleen prestakuntza osagarria.

2. Irakaskuntzakoak ez diren profesional horiek zentro bakoitzaren beharrianen araberako kualifikazioa izan beharko dute, eta irakasleekin koordinatuta lan egingo dute, zuzendaritza-taldeak gainbegiratuta.

IV. TITULUA

Irakaskuntza prozesu gisa. Bizialdi osoko ikaskuntza

I. KAPITULUA

Curriculum

71. artikulua.— Curriculumaren printzipioak

Lege honetan araututako irakaskuntzen curriculum, funtsean, helburu hauetara bideratuko da:

d) Ahozko eta idatzizko ulermen eta adierazpen egokia garatzea, irakurtzeko ohiturak sortuz eta komunikazio-kompetentziak lortuz atzerriko hizkuntzak erabiltzean eta teknologiak menderatzean.

II. KAPITULUA

Eleaniztasuna

74. artikulua.— Eleaniztasuna sustatzea

1. Autonomia Erkidegoan sortzen diren haur eta lehen hezkuntzako zentroak elebidunak izango dira.
2. Extremadurako funts publikoak dituzten zentroek hezkuntza elebiduna sustatzeko programak izango dituzte.
3. Curriculumak atzerriko bi hizkuntzatan, gutxienez, komunikazio-kompetentzia lortzea izango du helburu, Europar Batasunaren helburuekin bat etorritik.
4. Extremadurako hezkuntza-sistemak Europako Kontseiluak ezarritako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko jarraibideak eta mailak aplikatuko ditu atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan, ikaskuntzan eta ebaluazioan.
5. Atzerriko hizkuntzak ikasgela birtualen bidez ikastea bultzatuko da.
6. Lanbide Heziketan atzerriko hizkuntzak ikastea bultzatuko da.

75. artikulua.— Hezkuntza eleaniztuna

1. Hezkuntza Administrazioak laguntza-mekanismoak eta neurriak ezarriko ditu zentroetan eredu eleaniztunak garatzeko, curriculumeko ikasgaiak atzerriko hizkuntza batean irakastea erraztuz.
2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren aspektu didaktikoak berritzea sustatuko du, ikasgelan ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak erabiliz, eta zentroei baliabideak emango dizkie helburu hori lortzeko, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan.

76. artikulua.— Hizkuntza- eta metodologia-prestakuntza

1. Hezkuntza Administrazioak irakasgaietako irakasleak atzerriko hizkuntzetan prestatzea bultzatuko du, espezialitatea edozein dela ere, eta horretarako programak ezarriko ditu.
2. Hezkuntza Administrazioak ikasketa-lizentziatarako deialdiak egingo ditu atzerriko hizkuntzak hobetzeko.
3. Irakasgaia atzerriko hizkuntza batean ematen duten irakasleei pizgarriak emango zaizkie, erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan.
4. Hezkuntza Administrazioak egonaldiak antolatuko ditu atzerrian ikasle eta irakasleentzat, eta zentroek nazioarteko eskola-trukerako programetan parte har dezaten sustatuko du.

77. artikulua.— Portugesa atzerriko bigarren hizkuntza

Extremadurako Juntak neurri eraginkorrak hartuko ditu portugesa atzerriko bigarren hizkuntza izan dadin funts publikoekin sostengatutako zentroetan.

IV. KAPITULUA

Curriculumaren lehentasunezko aspektuak

80. artikulua.— Irakurketa eskola-eremuan

1. Funts publikoekin sostengatutako zentroek, Hezkuntza Administrazioaren laguntzarekin, irakurtzeko, idazteko eta informazioa eskuratzeko planak egin eta abiaraziko dituzte, betiere hizkuntza-komunikazioko, informazioaren tratamenduko eta konpetentzia digitaleko konpetentzien garapena indartzeko. Plan horietan arlo eta ikasgai guztietako jarduerak, eskolako eta eskolaz kanpoko jarduerak eta familiekin elkarlanean antolatutako ekimenak jasoko dira.

V. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

85. artikulua.— Ikaskuntzak

2. Zentroek atzerriko hizkuntza bat ikastea sustatuko dute lehenengo ziklotik aurrera. Era berean sustatuko du irakurketa eta idazketa, oinarriko zenbaki-trebetasunak eta balioetan heztea goiz hastea. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiek baliabide didaktikoa izan behar dute etapa osoan.

VI. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

2. ATALA

Lehen Hezkuntza

92. artikulua.— Arlo instrumentalak eta metodologia

1. Gaztelania, atzerriko hizkuntzak eta matematikak beste ezagutza batzuk eskuratzeko arlo instrumentalak dira, eta, horregatik, bereziki hartuko dira kontuan.

5. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A1 mailara heltzeko.

6. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte arlo guztietako curriculumara atzerriko hizkuntzetan garatzeko.

3. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

96. artikulua.— Gai instrumentalak eta konpetentziak eskuratzea

3. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 mailara heltzeko.

4. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte ikasgai guztietako curriculumara atzerriko hizkuntzetan garatzeko.

VII. KAPITULUA

Batxilergoa

100. artikulua.— Ikaskuntzak

2. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B1 mailara heltzeko.

3. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte ikasgai guztietako curriculuma atzerriko hizkuntzetan garatzeko, betiere esperientzia horiek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan gauzatu badituzte.

VIII. KAPITULUA

Lanbide-heziketa hezkuntza-sisteman

104. artikulua.— Lanbide-heziketako eskaintza

8. Hezkuntza Administrazioak baldintzak ezarriko ditu zentroek lanbide-moduluak atzerriko hizkuntzetan eman ahal izateko, behin baimena lortu ondoren.

X. KAPITULUA

Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak

118. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Hezkuntza Administrazioak arautuko ditu ikasleen eta irakasleen kopuru-erlazioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari buruzko betekizunak.

2. Hizkuntza-eskola ofizialetan gaztelania atzerriko hizkuntza gisa irakastea sustatuko da.

3. Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak oinarrizko mailan, tarteko mailan eta maila aurreratuan antolatzen dira. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzak hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira, eta eskolok ere oinarrizko maila eskaini ahal izango dute.

4. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak baliozkotze-araubide bat ezarriko du bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarrizko mailaren artean.

5. Hizkuntza-eskola ofizialek hizkuntza modernoari buruzko ikastaro espezifikoak programatuko dituzte irakasleen etengabeko prestakuntzarako. Era berean, atzerriko hizkuntzetan eguneratzeko ikastaroak eman ahal izango dituzte beste kolektibo profesional batzuentzat.

6. Era berean, hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango dira.

7. Hizkuntza-eskola ofizialek ematen dituzten irakaskuntzei buruzko ikerketa- eta berrikuntza-planak garatu ahal izango dituzte, Hezkuntza Administrazioak alde aurretik baimena emanda.

119. artikulua.— Irakaskuntzen antolaketa

Hizkuntza-eskola ofizialek aukera emango dute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan ezarritako mailei dagozkien ziurtagiriak lortzeko, betiere Hezkuntza Administrazioak ezarritako baldintzetan eta Extremadurako zentro guztietarako proba homologatu eta bakarrak eginaz.

V. TITULUA
Irakaskuntzako zentroak

I. KAPITULUA
Arau orokorrak

135. artikulua.— Eskola-liburutegia

1. Zentro guztiek izango dute behar adina baliabide izango duen eskola-liburutegia, zenbait euskarritan informazioa eta dokumentazioa iristeko aukera emango duena, irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa bultzatuko duena, ikasleen irakaskuntza eta ikaskuntza-prozesuak indartuko dituena eta irakurtzeko ohitura, hizkuntzak praktikatzea eta informazioa erabiltzeko trebetasunak sustatuko dituena.

VI. TITULUA
Irakasleak

I. KAPITULUA
Irakaskuntzako funtzio publikoa

151. artikulua.— Eskumenak esleitzea

2. Extremadurako Juntako langileen politika orokorraren esparruan, hezkuntzaren arloan eskumenak dituen sailburuak honako eskumen hauek izango ditu:

d) Hala badagokio, eska daitezkeen hizkuntza-eskakizunak ezartzea irakaskuntzako funtzio publikoan lanpostu jakin batzuk betetzeko.

VIII. TITULUA
Hezkuntza Administrazioa

V. KAPITULUA
Elkarlana beste administrazio eta instituzio batzuekin

191. artikulua.— Lankidetzaren beste administrazio publiko eta instituzio batzuekin

4. Hezkuntza Sailak hitzarmenak sinatu ahal izango ditu estatuko zein atzerriko hezkuntza-instituzioekin eta kultura-instituzioekin, irakasleen eta ikasleen hizkuntza-murgiltzea eta irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa errazteko.

193. artikulua.— Lankidetza unibertsitateekin

1. Hezkuntza Administrazioak hitzarmenak edo beste lankidetza-formula batzuk sinatu ahal izango ditu unibertsitateekin, batez ere Extremadurako Unibertsitatearekin eta Urrutiko Hezkuntzako Unibertsitate Nazionalarekin, betiere gizarte-interes nabarmena duten aspektuei dagokienez, bereziki honako hauei dagokienez:

d) Eleaniztasuna eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak bultzatzea eskola-eremuan.

196. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Zerbitzu publiko gisa, Extremadurako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, bere jardueren esparruan, informaziorako, kulturarako eta hezkuntzarako irispidea bermatuko du. Extremadurako Juntak lankidetza-hitzarmenak sinatu ahal izango ditu balio demokratikoak sustatzen dituzten hezkuntza-edukiak emateko, arteak, zientziak eta kirola zabaldu eta sustatzeko, hizkuntzen ikaskuntza, alfabetatze digitala eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera arduratsua indartzeko, bai eta herritarren hezkuntza integralean lagun dezaketen beste eduki batzuk ere.

Bigarren xedapen gehigarria.— Irakasle espezialistak kontratatzea

Hezkuntzako eskumena duen sailak, salbuespen gisa, langile espezialistak kontratatu ahal izango ditu, nahiz eta titulaziorik ez izan, Lanbide Heziketa, arte-, kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, ikasgaiak edo prestakuntza-unitateak emateko, betiere estatuko oinarrizko legeriaren eta indarrean dagoen gainerako araudi aplikagarriaren arabera.

6.4.6.7. 8/2011 Legea, martxoaren 23koa, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero- indarkeriaren aurkakoari buruzkoa⁴⁸⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen helburuak lortzeko, Extremadurako botere publikoen jarduketara printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

9. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan sustatu eta bermatzea.

4. artikulua.— Definizioak

9. Hizkuntzaren erabilera ez-sexista hizkuntza aldetik zuzenak diren esamoldeak erabiltzea da beste esamolde batzuen ordez, azken esamoldeok zuzenak izan zein ez, betiere femeninoa ikusezin bihurtzen badute edo maskulinoarekiko bigarren mailan jartzen badute.

I. TITULUA Eskumenak, eginkizunak, antolaketa instituzionala, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

1. Extremadurako Juntak berdintasunaren arloan duen eskumena egikarituko du, gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra bermatzeko bizitza publiko, familiar, sozial, laboral, ekonomiko eta kulturaleko eremu guztietan. Era berean, berdintasun erreala eta eraginkorra eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko ditu beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Horretarako, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak:

c) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

⁴⁸⁸ BOEren 88. zenbakian, 2011ko apirilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-6651>

7. artikulua.— Toki-erakundeak

1. Konstituzioak bermaturiko autonomiari kalterik egin gabe, toki-erakundeek, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin lankidetzan, beren eskumenak garatuko dituzte beren lurraldean emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra bermatzeko eremu guztietan, eta hori eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko dituzte beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Berdintasunaren arloan, toki-erakundeei dagokie, bai lurraldeari bai elkarteei dagokienez, honako eginkizun hauek egikaritzea:

b) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

II. TITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

I. KAPITULUA

Genero-ikuspegia politika publikoetan eta araudian txertatzeko neurriak

27. artikulua.— Hizkuntza eta irudi ez-sexista

1. Extremadurako botere publikoek eta, bereziki, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak hizkera ez-sexista erabili behar dute administrazio-eremuan, zuzenean edo beste pertsona edo erakunde batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentu eta euskarrietan, eta hizkera ez-sexista ezartzea sustatuko dute gizarte-, kultura- eta arte-eremu guztietan.

2. Bereziki, Extremadurako komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak behartuta daude hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitera.

III. TITULUA

Genero-berdintasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

33. artikulua.— Berdintasun-printzipioak hezkuntzan

4. Extremadurako irakaskuntzako zentroek genero-ikuspegia beren jarduketa guztietan txertatzeko printzipioa beteko dute. Bereziki, hizkuntzaren erabilera inklusiboa sustatuko da.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

2. ATALA

Erantzukizun soziala eta bikaintasun-marka

55. artikulua.— Berdintasuneko Bikaintasun Marka

1. Extremadurako Juntak sustatuko du enpresek neurri espezifikoak har ditzaten emakumeen eta gizonen arteko lan-berdintasuna lortzeko, eta, hala badagokio, berdintasun-plan bat egin, hitzartu eta aplikatzeko beren aplikazio-eremuan. Horretarako, neurri horiek hartzeagatik enpresak sustatzeko eta aitortzeko formula gisa, Berdintasuneko Bikaintasun markaren bereizgarria sortuko da.

2. Hura emateko kontuan hartu beharreko aspekturik garrantzitsuenen artean, honako hauek daude:

f) Hizkera sexistak edo androzentrikoak ez erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, eta enpresaren produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean.

V. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

70. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

3. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, Extremadurako botere publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabide sozialak

75. artikulua.— Komunikabide sozialak

2. Extremadurako Juntak, diskriminazioa saihesteko eta titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean emakumeen diskriminazioa saihesteko, eta, bereziki, ikus-entzunezkoen erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari dagokienez, honako hauek sustatuko ditu:

c) Titulartasun publikoko hedabideetan bermatuko du, aldizka, informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak abiaraziko direla, emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoari eta bi sexuen arteko desberdintasuna ezabatzeari balioa emateko eta, bereziki, emakumeen genero-indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa sustatzeko. Ondorio horietarako, mezu horiek zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumeei ere helarazteko mekanismo egokiak erabiltzen direla zainduko du, eta, horretarako, beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

VI. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

100. artikulua.— Arau-hausteak

3. Arau-hauste astunak dira honako hauek:

e) Dokumentu eta euskarri administratiboetan hizkera sexista erabiltzea.

4. Arau-hauste oso astunak dira honako hauek:

e) Hizkera sexista erabiltzea edo mezu edo irudi estereotipatuak helaraztea emakumeak gizonen mende daudela edo bi sexuen arteko desberdintasuna dagoela adierazteko, Extremadurako komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Extremadurako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabideetan.

**6.4.6.8. 2/2012 Legea, ekainaren 28koa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoko
tributuen, finantzen eta jokoaren arloko
premiazko neurriei buruzkoa⁴⁸⁹**

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

Azkenik, lege honek zenbait subjekturi (herritarrak, ekintzaileak, interesdunak, zergadunak, gazteak, etab.) erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituen kasu guztietan, ulertu behar da bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen direla, eta, oro har, emakumeak zein gizonak aipatzen dituztela, berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez, eta erabilera horrek ez duela inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

⁴⁸⁹ BOEren 166. zenbakian, 2012ko uztailaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9283>

6.4.6.9. 4/2013 Legea, maiatzaren 21ekoa, Extremadurako Gobernu Irekiari buruzkoa⁴⁹⁰

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Bestalde, bosgarren, seigarren eta zazpigarren xedapen gehigarrietan, neurri espezifikoak aurreikusten dira gai hauetan: gobernu irekia egikaritzeko erantzukizunak; gardentasun-betebeharretarako erregulazio bereziak, eta informazioa iristeko eskubidea eta genero-berdintasuna, hurrenez hurren.

[...]

ATARIKO TITULUA

Eremua eta printzipio orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Administrazio publikoak estatuaren oinarrizko araudian aurreikusitako printzipio guztietara egokituko du bere jarduna. Gainera, administrazio onaren eta gobernu onaren berri eman beharko dira:

i) Sinpletasunaren eta ulergarritasunaren printzipioa: Administrazio publikoak jardun behar du bere erantzun-denborak pixkanaka laburtzeko, izapideak sinplifikatuz, administrazio-zamak kenduz eta hizkera irisgarria erabiltzea sustatzen duten prozesuak eta teknikak erabiliz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Extremadurako gobernu irekiari buruzko lege honek genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituenean pertsonen, karguen edo lanpostuen erreferentzia egiteko, ulertu behar da adierazpenaren ekonomia hutsagatik egiten dela, eta modu generikoan erabiltzen direla, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, eta berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez.

⁴⁹⁰ BOEren 136. zenbakian, 2013ko ekainaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-6050>

6.4.6.10. 8/2013 Legea, abenduaren 27koa, Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁴⁹¹

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Hizkuntzak

1. 1. Extremadurako Autonomia Erkidegoaren lurraldean zabalkundearen duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, gaztelania erabiliko da.
2. Era berean, beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango dira, jardueren xedarengatik edo horien zabalkunde-eremuarengatik beharrezkoa izanez gero.

⁴⁹¹ BOEren 22. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-754>

6.4.6.11. 11/2014 Legea, abenduaren 9koa, Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁴⁹²

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hogei urte igaro dira Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko apirilaren 7ko 13/1982 Legea promulgatu zenetik, eta lege horren osagarri gisa, Estatuak abenduaren 2ko 51/2003 Legea onetsi zuen, desgaitasuna duten pertsonen aukeraberdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoa; lege horretatik abiatuta, arau estatal askoren garapen zabala gertatu zen, eta haien artean hauxe nabarmentzen da: 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinuhizkuntzak onesten dituen eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen, zeinak aitortzen baitu gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta goritsuek eskubidea dutela Espainiako zeinuhizkuntzen ikaskuntza, ezagutza eta erabilera aske hautatzeko, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako ere, eta hori funtsezko faktorea da pertsona horiek gizarteratzeko.

[...]

IV. TITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan, informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

11. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

4. Extremadurako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinuhizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VI. TITULUA

Sustapen-neurriak

15. artikulua.— Xedapen orokorrak

Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak betebeharrak hauek izango ditu:

3. Goritsuen zeinuhizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza bultzatzea, eta horiek funtzio publikoan pixkanaka sar

⁴⁹² BOEren 315. zenbakian, 2014ko abenduaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-13629>

daitezen sustatzea, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko.

4. Administrazio publikoen jendaurreko arretan zeinu-hizkuntzaren erabilera eta administrazio publikoek sustatutako ekitaldi ofizialetan aldibereko itzulpena sustatzea.

ERANSKINA

Lege honetan erabilitako kontzeptuen glosategia

[...]

Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Berezi, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

Laguntza pertsonala: pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

[...]

Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, balaia daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondoriorik gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, hizkuntzan, kulturean edo gizarte zibilean edo bestekoetan.

[...]

Era berean, ekintza positiboko neurriak hartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da. Irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonak: desgaitasun-mailaren bat aitortua izan edo ez, bizimodu independente eta autonomia egin ahal izateko, ingurune, produktu eta zerbitzu irisgarriak behar dituzten pertsonak.

Ikuspegi horretatik, irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonatzat hartzen dira, besteak beste: desgaitasun iraunkorrak dituzten pertsonak, aldi baterako desgaitasunak dituzten pertsonak, adinekoak eta beste pertsona batzuk, hala nola haurrak, emakume haurdunak, haurtxoen kotxetxoekin dabiltzan edo objektu astunak daramatzaten pertsonak, hizkuntza ezagutzen ez duten pertsonak.

6.4.6.12. 8/2015 Legea, martxoaren 31koa, Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi- mailako Teknikarien Elkargo Profesionala sortzeari buruzkoa⁴⁹³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lege hau idaztean, bi sexuak hizkuntza-baliabide gisa irudikatzeko hizkuntzak substantibo maskulino pluralari ematen dion konbentzioa hautatu da, betiere adierazpenean ekonomia handiagoa lortzeko eta, horrela, araua errazago irakurri eta ulertzeko. Hala, legearen testuan, espainieraren gramatikaren usadio eta erregelen arabera, genero maskulino plurala forma ez-markatua edo inklusiboa da, eta, “técnicos” esaten duen lekuan, legeak sexu maskulinoaren eta femeninoaren profesionalak aipatzen ditu, genero gramatikal femeninoaren aldean, forma markatua eta, beraz, maskulinoa bakarrik.

[...]

⁴⁹³ BOEren 96. zenbakian, 2015eko apirilaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4329>

**6.4.6.13. 12/2015 Legea, apirilaren 8koa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoan
lesbiana, gay, bisexual, transexual,
transgenero eta intersexualen berdintasun
sozialari, eta sexu-orientazioan eta genero-
identitatean oinarritutako diskriminazioaren
aurkako politika publikoei buruzkoa⁴⁹⁴**

ZIOEN AZALPENA

Nazioarteko eta estatuko esparru instituzionala

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

II. TITULUA

**LGBTI pertsonen berdintasun soziala, eta sexu-
orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako
diskriminaziorik eza bermatzeko politika
publikoak**

X. KAPITULUA

Komunikazioa

33. artikulua.— Kode deontologikoa

Extremadurako Juntak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean edo adierazpenean

⁴⁹⁴ BOEren 108. zenbakian, 2015eko maiatzaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5015>

oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

**6.4.6.14. 13/2015 Legea, apirilaren 8koa,
Extremadurako Funtzio Publikoari
buruzkoa⁴⁹⁵**

VI. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera lortzea eta galtzea

II. KAPITULUA

Enplegu publikorako sarrera

90. artikulua.— Beste estatu batzuetako herritarrak Extremadurako enplegu publikoan sartzea

6. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea badakarte.

IV. KAPITULUA

Hautaketa-sistemak eta hautaketa-organoak

94. artikulua.— Printzipioak

2. Hautaketa-prozeduretan bereziki zainduko da gainditu beharreko probak eta deialdiko lanpostuetan bete beharreko atazak elkarri ondo egokitzen zaizkiola, eta, hala dagokionean, egin beharreko proba praktiko guztiak ere egingo dira. Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, eurek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

VIII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

117. artikulua.— Balioets daitezkeen merezimenduak

2. Lanpostu berezituak betetzeko lehiaketetan, honako hauek balioetsi ahal izango dira: hizkuntzak, irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, arlo funtzional bereko lanpostuetan izandako esperientzia eta dagozkion titulazioak, bai eta deitutako lanpostuan bere gain hartutako eginkizunekin eta bete beharreko atazekin zuzeneko lotura duen beste edozein merezimendu ere.

⁴⁹⁵ BOEren 108. zenbakian, 2015eko maiatzaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5016>

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

152. artikulua.— Falta oso astunak

1. Funtzionario publikoen diziplina-falta oso astuntzat joko dira honako hauek:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial; era berean, arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

**6.4.6.15. 8/2016 Legea, abenduaren 12koa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoko
tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-
neurriei buruzkoa⁴⁹⁶**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Lege honek zenbait subjekturi erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituen kasu guztietan, ulertu behar da bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen direla, eta, oro har, emakumeak zein gizonak aipatzen dituztela, berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez, eta erabilera horrek ez duela inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

⁴⁹⁶ BOEren 7. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 9ko alean argitaratua.

**6.4.6.16. 7/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa,
Extremadurako Udaltzaingoak
koordinatzeari buruzkoa⁴⁹⁷**

**V. TITULUA
Hautaketa, lanpostuak betetzea, mugikortasuna
eta prestakuntza**

**IV. KAPITULUA
Prestakuntza**

59. artikulua.— Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademia

4. Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademiak honako eginkizun hauek egikaritutako ditu:

i) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista erabiliz, eragindako kolektiboen parte-hartzearekin, eta eman beharreko arretari buruzko gidak eta eskuliburuak egitea eta banatzea:

1. Indarkeria matxistaren biktimei, askotariko adierazpenetan.
2. Beste kultura/erlijio, gutxiengo etniko edota kolektibo jakin batzuetakoak diren pertsonen (gayak, lesbianak, transexualak...).
3. Desgaitasun intelektuala duten pertsonen.
4. Droga-mendekotasunaren arazoak dituzten pertsonen.

j) Beste material batzuk egitea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista barne, hala nola:

1. Hizkuntza erabilerrazean idatzitako inprimakiak, formularioak eta informazioa, zeinek bide emango baitiete irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarrei beren eskubideak eta eginbeharrak uler ditzaten, hori guztia irisgarritasun kognitiboa bultzatzera bideratuta.

2. Inprimakiak, formularioak eta informazioa zenbait hizkuntzatan.

⁴⁹⁷ BOEren 221. zenbakian, 2017ko irailaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10455>

6.4.6.17. 4/2019 Legea, otsailaren 18koa, Extremadurako irakaskuntzako zentroetan energia-efizientzia eta baldintza termikoak eta ingurumenekoak hobetzeari buruzkoa⁴⁹⁸

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Arestian azaldutakoaren ondorioz, gure autonomia-erkidegoarentzat bereziki interesgarria da gure ikasleen osasuna bermatuko duten ekintza egokiak egitea, giro eroso ziurtatuz derrigorrezko irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxe eta institutu publikoetako eraikinetako tenperaturari, hezetasunari eta aireztapenari dagokienez, bai eta Batxilergoko derrigortasun-ondoko, heziketa-zikloetako, musika eta hizkuntzen irakaskuntzei dagokienez ere; aldi berean, elektrizitatearen eta erregai fosilen energia-gastua mugatu behar da, bai eta berotegi-efektua duten gasen isurtzea ere; eta horrek guztiak klima-aldaketaren aurkako borrokan laguntzen du, eta Extremadura estatuko, Europako eta munduko erreferente bihurtzen du gure hezkuntza-erkidegoari teknika bioklimatikoaren eta teknologia berriztagarrien bidez ematen zaion arretan.

[...]

⁴⁹⁸ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3490>

6.4.6.18. 6/2019 Legea, otsailaren 20koa, Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa⁴⁹⁹

I. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

III. KAPITULUA Interes ekonomiko eta sozialen babesa

13. artikulua.— Egindako kontratazioa justifikatzeko dokumentua

Kontsumitzaileek eskubidea dute egindako kontratazioa justifikatzen duen dokumentua jasotzeko; agiri horrek faktura, ordainagiria, egiaztatagiria edo beste edozein formatu izan dezake, betiere ezaugarri hauek baditu:

a) Argi, erraz, ulergarri eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon behar du.

V. KAPITULUA Kontsumitzailearen informaziorako eskubidea

39. artikulua.— Informaziorako eskubidea

2. Extremaduran merkaturatutako ondasun eta zerbitzuei buruz merkataritza-establezimenduetan ematen den edo publizitate-iragarkien bidez zabaltzen den informazioak erraz iristeko modukoa izan beharko du, eta gaztelaniaz idatzita egon beharko du, hartzaileengan nahasterik edo itxaropen faltsurik eragin gabe.

VI. KAPITULUA Kontsumoaren arloko hezkuntza, prestakuntza eta dibulgazioa

48. artikulua.— Kontsumitzaileei informazioa eta arreta emateko bulegoak

6. Kontsumitzaileei informazioa emateko bulegoek ahaleginak egingo dituzte desgaitasuna duten kontsumitzaileei interpretazio-zerbitzuak doan emateko.

⁴⁹⁹ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3492>

**6.4.6.19. 7/2019 Legea, apirilaren 5ekoa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoko
Jendaurreko Ikuskizunei eta Jolas-jarduerei
buruzkoa⁵⁰⁰**

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Lege-testu hau egitean eta ondoren garatzean, kontuan hartu dira emakumeen eta gizonen lehentasunak eta beharrianak, emakumeen eta gizonen egoera espezifikoko eragina, betiere testuok egokitzeko ondorio diskriminatzaileak ezabatze aldera, genero-berdintasuna sustatuz, besteak beste, hizkera ez-sexistaren erabileraren bidez, sexu aldagaia barne hartuta, lege honen arabera egin daitezkeen estatistiketan, inkestetan eta datu-bilketetan, generoaren arabera emaitzak aztertuz.

[...]

⁵⁰⁰ BOEren 116. zenbakian, 2019ko maiatzaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7220>

6.4.6.20. 10/2019 Legea, apirilaren 11koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko babes zibilari eta larrialdien kudeaketari buruzkoa⁵⁰¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Beste zentzu batean, lege hau, oro har, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren manuetan txertatzen da (BOE, martxoaren 23koa, 71. zk.), eta, bereziki, Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legearen manuetan (DOE, martxoaren 25ekoa, 59. zk.). Zehazki, lege autonomiko horri dagokionez, bereziki nabarmentzen dira 3. artikulua (printzipio orokorrak), 5. artikulua (xedapen orokorrak), 6. artikulua (Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarena), 21. artikulua (genero-zeharkakotasuna), 22. artikulua (interseksionalitate-printzipioaren garapena), 27. artikulua (hizkuntza eta irudi ez-sexista), 28. artikulua (genero-ikuspegiak dituzten estatistikak) eta 29. artikulua (zuzendaritza-organoen eta kide anitzeko organoen ordezkartza orekatua).

[...]

⁵⁰¹ BOEren 116. zenbakian, 2019ko maiatzaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7223>

**6.4.6.21. 1/2021 Legea, otsailaren 3oa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoaren
2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁵⁰²**

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

⁵⁰² BOEren 41. zenbakian, 2021eko otsailaren 17ko alean argitaratua.

6.4.7. Galiziako Autonomia Erkidegoa

6.4.7.1. 1/1981 Lege Organikoa, apirilaren 6koa, Galiziarentzako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁵⁰³

ATARIKO TITULUA

5. artikulua

Bat. Galiziako berezko hizkuntza galiziera da.

Bi. Galiziera eta gaztelania ofizialak dira Galizian, eta guztiek dute eskubidea haiek jakin eta erabiltzeko.

Hiru. Galiziako botere publikoek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko dute bizitza publikoan, kulturean eta informatiboan, eta haiek jakiteko behar diren eskuarteak xedatuko dituzte.

Lau. Inor ezin izango da diskriminatu, hizkuntza dela-eta.

I. TITULUA Galiziaren boterea

III. KAPITULUA Justizia Administrazioa Galizian

25. artikulua

Magistratuen, epaileen, idazkari judizialen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen postuak betetzeko egiten diren lehiaketa eta oposizioak ebaztean, lehentasunezko merezimendua izango da Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa eta herriko hizkuntza jakitea.

26. artikulua

Bat. Notarioak eta jabetzako erregistratzaileak eta merkataritzakoak Autonomia Erkidegoak izendatuko ditu, Estatuaren legeekin bat etorritik. Notariotzak betetzeko, izangaiak eskubide-berdintasunean onartuko dira, bai Galiziako lurraldean dihardutenak, bai Espainiako gainerakoan dihardutenak. Lehiaketa eta oposizio hauetan lehentasunezko merezimendua izango da Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa eta herriko hizkuntza jakitea. Ezin izango da inoiz ere herriartasun-edo auzotasun-salbuespena ezarri.

⁵⁰³ BOEren 101. zenbakian, 1981eko apirilaren 28ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1981-9564>

II. TITULUA

Galiziaren eskumenak

I. KAPITULUA

Eskumenak orokorrean

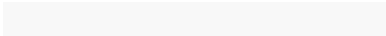
27. artikulua

Estatutu honen esparruan, Galiziako Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa dauka honako gai hauetan:

Hogei. Galizieraren sustapen eta irakaskuntza.

35. artikulua

Hiru. Galiziako Autonomia Erkidegoak Gobernuari eskatu ahal izango dio tratatu zein hitzarmenak egin eta, beharrezkoa bada, Gorte Nagusiei aurkez diezazkion; horien helburua da Galiziak estatu jakin batzuekin kultura-harremanak ezarri ahal izatea, baldin eta kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak baditu estatu horiekin.

6.4.7.2. 8/1983 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Kulturaren Kontseiluari buruzkoa⁵⁰⁴

[SARRERA]⁵⁰⁵

[...]

Kontseiluaren ekintza-arloak askotarikoak dira. Kultura-ekintzak gizakiaren bizitzaren eta gizartearen alderdi ugarietara eragiten die. Horregatik, nazioen legeek eta tratatu eta hitzarmenek aldi berean eskubide hauek defendatzen dituzte: guztiek espiritua lantzeko prozesuan partaide izateko duten eskubidea; guztiek duten eskubidea, indarrean dauden balioak beren gain hartzeko; guztiek duten eskubidea, oroimen historikoaren ondasunak eta sorkuntzen altxorra belaunaldiz belaunaldi gozatzeko; zientzien eta horien aplikazioen aurrerapenaren onura jasotzeko, eta hizkuntzaren, letren eta arteen arloetan berezkoa duten guztia babestu eta defendatzeko guztiek duten eskubidea. Kultura-ondare hain zabalak eta programak organo kualifikatu bat eratzea eskatzen dute, Estatutuak ulertzen duen bezala; izan ere, gure nazionalitateak badu ondare hori, eta ondare berorrek gure nazionalitatea ezaugarritzen du; gure erkidegoak, berriz, garatu behar du programa hori, zeinak sakona eta etorkizun zabalekoa izan behar duen.

[...]

I. TITULUA Kontseiluaren osaera

3. artikulua

1. Galiziako Kulturaren Kontseiluaren osaera honela egituratuko da:

[...]

Galizieraren Institutuko ordezkari bat.

[...]

II. TITULUA Eskumenak

6. artikulua

Galiziako Kulturaren Kontseiluari dagokio:

a) Kultura-ondareari buruzko gai guztiak aztertzea, eta Galiziako hizkuntza eta kultura sustatzea.

⁵⁰⁴ BOEren 13. zenbakian, 1985eko urtarrilaren 15eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-874>

⁵⁰⁵ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

6.4.7.3. 6/1984 Legea, ekainaren 5ekoa, Galiziako Herriaren Jagoleari buruzkoa⁵⁰⁶

3. artikulua

1. Galiziar izaera politikoa duen, eskubide zibil eta politiko guztiak dituen eta Galiziako hizkuntza ofizialak ezagutzen dituen edozein herritar hautatu ahal izango da Herriaren Jagole.

⁵⁰⁶ BOEren 77. zenbakian, 1985eko martxoaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5205>

6.4.7.4. 10/1984 Legea, uztailaren 13koa, apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzkoa⁵⁰⁷

[SARRERA]⁵⁰⁸

[...]

Tratamendu instituzionala izan behar duten gaien artean, ezin da ahaztu gure idiosinkrasia propio eta berezia indartzen laguntzen duen guztiaren defentsa, babesa eta sustapena. Galiziak, berezko nortasun-ezaugarriak dituen erkidego historikoa den aldetik, bertako biztanle guztien eskura jarri behar ditu bere ondare garrantzitsua osatzen duten ondasun historiko, kultural eta artistikoak. Aipamen berezia merezi du, apartatu honen barruan, gure hizkuntzak, zeina tematuta baitago bere iraupena behin betiko bermatuko duen ezinbesteko normalizazio-prozesu batean. Gobernuak uste du helburu horiek, albo batera utzi ezin dituenak, neurri handi batean faboratu egingo lirakeela, baldin eta, ildo horretan garatzen ari diren ekintzei komunikabide sozialen lehiaketa erabakitzailea gehitzen bazaie, bereziki telebistarena.

[...]

⁵⁰⁷ BOEren 139. zenbakian, 1985eko ekainaren 11ko alean argitaratua.

Jatorrizko bertsioan testu hau ageri da: Apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzko Legea, 1983ko abenduaren 31 arte Galiziako Autonomia Erkidegoari transferitutako zerbitzuen kreditu-urritasunak finkatzen dituen

⁵⁰⁸ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

6.4.7.5. 4/1987 Legea, maiatzaren 27koa, Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola sortzekoa⁵⁰⁹

[SARRERA]⁵¹⁰

[...]

Eskola hau sortzeko beharra, gainera, Administrazio autonomikoa Galiziako ingurune historiko, linguistiko, politiko eta kulturalean sartzeko komeni delako sortu da.

3. artikulua

1. Hona hemen APGEren xedeak:

i) Galiziera Administrazio publikoan zabaltzea eta normalizatzea, langileen hizkuntza-gaikuntza eta galizierazko hizkera teknikoa, administratiboa eta juridikoa finkatzen parte hartzea.

⁵⁰⁹ BOEren 173. zenbakian, 1987ko uztailearen 21eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-16956>

⁵¹⁰ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

6.4.7.6. 5/1988 Legea, ekainaren 21ekoa, toki-erakundeek galiziera Galiziako hizkuntza ofizial gisa erabiltzeari buruzkoa⁵¹¹

Galiziera da gure erkidegoko kultura-ondare nagusia, Galizia identifikatzeko eta bereizteko ezaugarri gisa. Autonomia Estatutuak, 5. artikuluan, galiziarren berezko hizkuntza dela aitortzen du, eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 4.1 artikulua, berriz, galiziera toki-administrazioari hizkuntza ofiziala dela adierazten du.

Azaldutako arrazoiengatik, eta estatutuaren eta legeen aginduekin bat etorriz, toki-administrazioan hizkuntza-normalizazioa bultzatu behar da, eta, horretarako, Galiziako Xuntak, hizkuntza-normalizazioa sustatzeko politikaren esparruan, toki-erakundeen ahaleginei laguntza eman behar die, beharrezkoa den neurrian, beren dokumentazio ofizialean galiziera modu normalizatuan erabiltzeko, hargatik eragotzi gabe, gainera, erakunde bakoitzak berari dagokion hizkuntza ofiziala erabiltzea, hala erabakitzen badu.

Lege honen helburua da toki-administrazioan galiziera normalizatzeko prozesu progresiboa bultzatzen duen arau-irizpide bat ezartzea, betiere gure hizkuntzaren erabilera normala berreskuratzeko egiten ari diren ahaleginak ugarituko dituen giro sozial eta politiko baten bila.

Azaldutako guztiagatik, Galiziako Parlamentuak eta nik, Galiziako Estatutuaren 13.2 artikulua erekin eta Xuntari eta haren presidenteari buruzko otsailaren 23ko 1/1983 Legearen 24. artikulua erekin bat etorriz, erregearen izenean, toki-erakundeek Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko legea promulgatzen dut.

1. artikulua

1. Galiziako toki-erakundeen bilkuren deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak eta aktak galizieraz idatziko dira.
2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, erakunde horiek beste hizkuntza ofizialean ere idatz ditzakete agiri horiek.

2. artikulua

1. Galiziako Xuntari dagokio toki-administrazioan galiziera txertatzeko prozesua bultzatzea, bereziki funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen bidez.
2. Aurrekoa gorabehera, Galiziako Xuntak neurri egokiak hartuko ditu toki-administrazioan funtzionarioak sartzeko lehiaketetan galizieraz jakitea berma dadin.

Xedapen iragankorra

1. Administrazioaren egintza idatzietan galiziera hizkuntza normal gisa berehala txertatzeko moduan ez dauden toki-erakundeek bi urteko epea izango dute, lege hau

⁵¹¹ BOEren 177. zenbakian, 1988ko uztailaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1988-18328>

argitaratzen denetik aurrera, bertan xedatutakoa gauzatzeari buruzko erabakia hartzeko eta hura betetzeko.

2. Galiziako Xuntak jarduketa-programa bat egingo du, aurreko paragrafoan adierazitako epearen buruan Galiziako toki-erakunde guztiak lege honetan xedatutakoa betetzeko moduan daudela bermatzeko.

6.4.7.7. 9/1992 Legea, uztailaren 24koa, Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari buruzkoa⁵¹²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua

Helduen hezkuntzak eta sustapenak funtsezko jardun-esparru hauek hartzen ditu:

c) Kultura-prestakuntza eta -eguneratzea, bereziki galizieraren eta kulturaren ezagutzan.

3. artikulua

Honako hauek dira lege honen helburuak:

e) Gure errealitatearen ezagutza sustatzea, eta, bereziki, gure hizkuntza eta kulturarena.

⁵¹² BOEren247. zenbakian, 1992ko urriaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-22924>

6.4.7.8. 5/1997 Legea, uztailaren 22koa, Galiziako Toki-administrazioari buruzkoa⁵¹³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, toki-administrazioko hizkuntza ere bada.

Bilkuren deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak, aktak, jakinarazpenak, errekurtsoak, eskritura publikoak, agerraldi judizialak eta toki-korporazioen izenean idatziz egiten diren egintza publiko edo administratibo guztiak galizieraz idatziko dira.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, erakunde horiek beste hizkuntza ofizialean ere, gaztelaniaz, idatz ditzakete agiri horiek.

3. Galiziako Xuntari dagokio toki-administrazioan galiziera txertatzeko prozesua bultzatzea, bereziki toki-erakundeetako funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen bidez.

I. TITULUA Udalerria

I. KAPITULUA Lurralde

3. ATALA

Udalerriaren izendapena eta hiriburutza aldatzea

50. artikulua

Udalerrien izenak aldatzeko espedienteetan, honako erregela hauek hartuko dira kontuan:

b) Erabakitako izendapen berriak hizkuntza-akatsak baditu edo hura Galiziako toponimiarekin bat ez badator, Galiziako Xuntaren Kontseiluari dagokio, toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak proposatuta, izena aldatzeari buruzko behin betiko ebazpena ematea, Galiziako Toponimiako Batzordeak txostena egin eta udalerrri interesdunari entzun ondoren.

⁵¹³ BOEren 237. zenbakian, 1997ko urriaren 3ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-21040>

VI. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

V. KAPITULUA

Herritarren informazioa eta parte-hartzea

1. ATALA

Herritarrak informatzea

252. artikulua

2. Herritar guztiek dituzte eskubide hauek:

d) Galiziera erabiltzea Galiziako Autonomia Erkidegoko toki-korporazioekin dituzten harremanetan.

6.4.7.9. 8/1997 Legea, abuztuaren 20koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa ⁵¹⁴

II. TITULUA Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA Komunikazioko oztopoei buruzko xedapenak

29. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Galiziako administrazio publikoek sustatu beharko dute, bai komunikazio-oztopoak ezabatzea, bai eta komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat irisgarri jartzeko mekanismo eta aukera teknikoak ezartzea.

2. Galiziako administrazio publikoek zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza sustatuko dute, horrela erraztasunak emanez entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuak direnei zuzeneko komunikaziorako, eta administrazio publikoetan langile espezializatu horiek egoteko.

Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere zeinu-hizkuntza edo azpituduluak erabiliz entzumen-mugak dituzten pertsonen pixkanaka bermatu ahal izateko pertsonok informazioa jasotzeko duten eskubidea.

ERANSKINA

III. KAPITULUA Garraioko oztopoei buruzko xedapenak

2. atala

Irisgarritasun-txartelak

**Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelaren ereduari buruzko
xedapenak**

28. artikulua.— Irisgarritasun-txartelak ematea

28. d) Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelak atzealdea eta aurrealdea izango ditu, eta alde bakoitza bertikalki bi zatitan banatuta egongo da.

[...]

⁵¹⁴ BOEren 237. zenbakian, 1997ko urriaren 3ko alean argitaratua.

“Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartela” inskripzioa letra beltz larriz. Jarraian, behar bezala bereizita eta letra larriz edo xehez, “Aparkatzeko txartela” inskripzioa, Europar Batasuneko hizkuntzetan.

6.4.7.10. 6/1999 Legea, irailaren 1ekoa, Galiziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁵¹⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

2. Lege honen xedea da zinematografia-jarduera eta ikus-entzunezko jarduera (bideograma) arautzea, bai eta galiziar eta galizierazko zinema eta bideoak ekoitzi, merkaturatu eta zabaltzeko laguntza ematea, eta horiek ikus-entzunezko beste bitartekoekin dituzten harremanak izatea ere.

3. Galiziako botere publikoek aitortzen dute jarduera zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek garrantzi kultural, ekonomiko eta soziala dutela, Galiziaren sorkuntza artistiko, informazio, ezagutza eta irudi gisa bete dezaketen eginkizuna betetzen dutela, Galiziako kultura- eta hizkuntza-normalizazioa lortze aldera, eta, beraz, jarduerok sektore estrategiko eta lehentasunezkoztat jotzen dituzte.

4. artikulua.— Ikus-entzunezko jardueraren printzipio orokorrak

Lege honetan jasotako jarduerak printzipio hauek izango dituzte oinarri:

b) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea eta zabaltzea, bai eta Galiziaren identitatea defendatzea ere.

f) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

5. artikulua.— Ekintza instituzionalaren printzipio orokorrak

1. Galiziako Xuntak ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa aitortzen du, bai haren garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, bai Galiziako kultura, historia eta hizkuntza, autoidentifikaziorako datu baitira, sustatzeko eta zabaltzeko eskubidea adierazteko tresna gisa.

6. artikulua.— Ekintza instituzionalen funtsezko lerroak

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak funtsezko jarduera-lerro hauek izango ditu ikus-entzunezkoen sektorean:

2. Galiziaren barruan eta handik kanpo galiziar kultura eta hizkuntza sustatzen laguntzea, bereziki kanpoan galiziar erkidegoak dauden zonetan.

⁵¹⁵ BOEren 236. zenbakian, 1999ko urriaren 2ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-19687>

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko jarduerak

8. artikulua.— Sustapen-jardueren helburuak

Galizian ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko ekintzek helburu hauek izango dituzte:

h) Galizieraren erabilera sustatzea, ikus-entzunezko hedabideetan galiziera erabiliz, bereziki galiziera erakustaretoetan erabiliz eta sustapena eginaz 35.000 biztanletik gorako udalerrietan jendea areto haietara joateko.

IV. KAPITULUA

Galiziako Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku Batzordea

15. artikulua.— Batzordeak

4. Batzordeek laguntza emango dute, inplikaturako operadoreekin lankidetzan, galiziera ikus-entzunezko sare eta hedabideetan erabiltzearen aldeko formulak eta bideak bultzatzen.

6.4.7.11. 4/2001 Legea, maiatzaren 31koa, Familia-bitartekaritza arautzen duena⁵¹⁶

II. TITULUA Zehapen-araubidea

21. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

⁵¹⁶ BOEren 157. zenbakian, 2001eko uztailaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-12716>

6.4.7.12. 4/2002 Legea, ekainaren 25ekoa, Santiago de Compostela Hiriaren Hiriburutzaren Estatutuari buruzkoa⁵¹⁷

I. TITULUA Santiago de Compostela hiria

6. artikulua.— Hizkuntza

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, Santiago de Compostelako Udaleko hizkuntza ere bada.
2. Santiago de Compostelako Udalak galizieraren erabilera normalizatu eta sustatu behar du bere eskumenen eremuan, bizitza publikoko, kultureko eta informazioko arlo guztietan.
3. Santiago de Compostelako Udalak, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan, bermatu behar du galiziera edo gaztelania erabiltzeagatik inor diskriminatuko ez dela.

⁵¹⁷ BOEren 224. zenbakian, 2002ko irailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-18100>

6.4.7.13. 3/2003 Legea, ekainaren 19koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁵¹⁸

I. KAPITULUA Garapenerako lankidetzaren Galiziako Autonomia Erkidegoan

3. artikulua.— Printzipioak

Galiziako garapenerako lankidetzak honako printzipio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren egitura politikoei buruz erabakitzeke duten eskubidea aitortzea, bai eta beren kultura, hizkuntza eta identitate propioak eta kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea ere.

⁵¹⁸ BOEren 172. zenbakian, 2003ko uztailearen 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-14480>

**6.4.7.14. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen
duten tasa, prezio eta ordainarazpenei
buruzkoa⁵¹⁹**

**II. TITULUA
Finantza-tresnak**

**I. KAPITULUA
Tasak**

2. ATALA

Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa

23. artikulua.— Salbuespenak

Tasa honetatik salbuetsita egongo dira:

11. Galizieraren gaitasun-maila egiaztatzeko proba homologatuetan izena ematea eta maila bakoitza egiaztatzea, aldez aurretik dokumentu bidez justifikatuta, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna duten pertsonak eskatzen badute.

⁵¹⁹ BOEren 12. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-741>

6.4.7.15. 5/2004 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei buruzkoa⁵²⁰

[SARRERA]⁵²¹

[...]

Esan beharra dago lege honen artikuluek hizkuntzan berdintasunezko tratamendua ematen dutela, eta korporazio horiek galizieraren erabilera sustatzen dutela.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Eginkizunak

8. Eginkizun publiko-administratiboak garatzean, ganberek Galiziako Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legean aurreikusitakoa beteko dute.

⁵²⁰ BOEren 201. zenbakian, 2004ko abuztuaren 20ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-15260>

⁵²¹ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

**6.4.7.16. 2/2005 Legea, otsailaren 18koa,
Galiziako Elikagaien Kalitatea sustatu eta
defendatzeari buruzkoa⁵²²**

**III. TITULUA
Elikagaien kalitatea sustatzeko figurak**

**II. KAPITULUA
Kalitateko izendapen geografikoak**

9. artikulua.— Babes-eremua

3. Izendapen batek babestutako izenak ezin izango dira erabili, izendapenean eskatutako baldintzak betetzen ez dituzten produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik “mota”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko esamoldeak izan, ezta produktuaren benetako jatorria adierazi ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n botilatua», «...n ontziratua» edo antzeko adierazpenak.

⁵²² BOEren 93. zenbakian, 2005eko apirilaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-6225>

6.4.7.17. 2/2006 Legea, ekainaren 14koa, Galiziako Zuzenbide Zibilar buruzkoa⁵²³

X. TITULUA Heriotzaren ziozko oinordetza

II. KAPITULUA Testamentuak

1. ATALA Testamentu ireki arrunta

183. artikulua

2. Testamentua egilesleak aukeratzen duen Galiziako hizkuntza ofizialean idatziko da.

⁵²³ BOEren 191. zenbakian, 2006ko abuztuaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-14563>

6.4.7.18. 3/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁵²⁴

HITZAURREA

Logopeden lanbidea osasun-lanbide gisa arautzen du Osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legeak; eta beronek lanbide honen berezko eginkizunak definitzen ditu: entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak, betiere, horretarako, diziplina horretan berariazkoak diren terapia-teknikak erabilia.

[...]

Legeak honako zati hauek ditu: zioen azalpena; lau artikuluko tituludun, hurrenez hurren, xedea, lurralde-eremua, eremu pertsonala eta komunikazioetako hizkuntza; xedapen gehigarri bat; hiru xedapen iragankor eta azken xedapen bat.

4. artikulua.— Komunikazioetako hizkuntza

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, baldin eta logopediako unibertsitateko diplomadun-titulurik ez badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez lau urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza Ministerioak emandakoa.

b) Hizkera eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako edozein unibertsitatek emana.

⁵²⁴ BOEren 198. zenbakian, 2006ko abuztuaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-14943>

6.4.7.19. 8/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala sortzekoa⁵²⁵

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵²⁵ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-491>

6.4.7.20. 9/2006 Legea, abenduaren 1koa, Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala sortzekoa⁵²⁶

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵²⁶ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-492>

6.4.7.21. 10/2006 Legea, abenduaren 1koa, Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala sortzekoa⁵²⁷

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵²⁷ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-493>

6.4.7.22. 11/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala sortzekoa⁵²⁸

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵²⁸ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-494>

6.4.7.23. 12/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziar Intereseko Fundazioei buruzkoa⁵²⁹

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedek eta onuradunak

1. Lege honetan aipatzen diren fundazioek interes orokorreko xedek izan beharko dituzte, hala nola: giza eskubideen defentsa, terrorismoaren, indarkeriazko egintzen eta beste gertaera katastrofiko batzuen biktimenak; gizarte-laguntza eta gizarte-inklusioa; xede zibikoak, hezkuntzakoak, kulturalak —eta, bereziki, Galiziako hizkuntza eta kultura sustatzea, suspertzea eta zabaltzea—, zientifikoak, kiroltakoak, osasunekoak, lanekoak; Galiziako sendotze instituzionalekoak; garapenerako elkarlanekoak; boluntarioritza sustatzekoak; emakumeen arteko berdintasunaren eta berdintasunaren aldekoak; gizarte-ekintza sustatzekoak; Galiziako ingurumena defendatzekoak eta Galiziako gizarte-ekonomia sustatu eta ekoizpen-ekonomia garatzekoak; arrazoi fisiko, sozial edo kulturalengatik baztertuta geratzeko arriskuan dauden pertsonak sustatu eta artatzekoak; Konstituzioaren eta Estatutuaren balioak sustatzekoak eta printzipio demokratikoak defendatzekoak; tolerantzia sustatzekoak; informazioaren gizartea edo ikerketa zientifikoak garatzekoak, eta antzekoak izan eta Galiziarentzat interes orokorrekoak diren beste xede batzuk.

VIII. KAPITULUA Galiziar Intereseko Fundazioen Erregistroa

53. artikulua.— Erregistro-printzipioak

5. Erregistro-jarduera guztiak Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan egin ahal izango dira.

⁵²⁹ BOEren 14. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-885>

6.4.7.24. 17/2006 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Liburu eta Irakurketari buruzkoa⁵³⁰

HITZAURREA

[...]

Era berean, instituzioek liburuari eta irakurketari espresuki emandako laguntza hori kultura transmititzeko eta gure identitatea garatzeko ezinbesteko tresnak dira, eta laguntza hori garrantzitsua da Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sozial eta publikoak normalizatzeko prozesuan.

[...] Liburua, azken batean, askatasun pertsonalaren iturria da, erabateko jarduera intelektuala ahalbidetzen duena eta gizateriaren eta haren kultura eta hizkuntzen aniztasunarekiko errespetua sustatzen duena.

[...]

Espainiako Konstituzioak, 44.1 artikuluan, botere publikoek espainiar guztiek eskubide gisa duten kulturarako irispidea sustatzeko eta babesteko duten betebeharra jasotzen du. Galiziako Estatutuak, 27. artikuluko 19. eta 20. apartatueta, gobernu autonomoaren eskumenak jasotzen ditu kulturaren arloan, Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sustatzearen arloan eta industria-sektoreari laguntzearen arloan. [...]

[...] Bereziki, legeak galizierazko irakurketa-indizeak gehitu nahi ditu, ulertzen baitu galiziar liburu tresna bat dela galiziar literatura- eta kultura-sistema indartzeko, galiziar kultura kanpoan zabaltzeko eta hizkuntza-normalizazio prozesuan; horregatik, eragin berezia izan behar du, era berean, irakurketa praktikak eta sustaketa funtsezko dimentsioa duten gizarte-eremuetan, irakurketaren aspektu intelektual gisa ezinbestekoak diren eta irakurketa eta garapen intelektuala behar dituzten beste pertsona batzuekin batera.

[...]

Galiziar sortzaileak sustatzeko politika artikulatzea helburu duten neurriak jasotzen dira lege honetan; gure hizkuntzarako itzulpenak bultzatzea; [...]

Era berean, legearen artikuluen bidez, Galiziako botere publikoek sustatutako edizioak egituratu eta arrazionalizatu nahi dira, zeinak arautuko baitira Administrazioaren beharrezanaren, gizartearen onuraren eta austeritatearen irizpideen arabera. Horretaz gain, Galiziako Autonomia Estatutuaren 5., 27.19, 27.20, 32. eta 34. artikuluetan, Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 6.3, 18. eta 20.3 artikuluetan, eta Toki-erakundeek Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko ekainaren 21eko 5/1988 Legearen hitzaurrean ezarritakoarekin bat etorriz, edizio horiek ohikiro galizieraz egingo dira, hargatik eragotzi gabe helburuek eraginda beste hizkuntza ofizial edo atzerritar batzuetan ere inprimatzea.

[...]

⁵³⁰ BOEren 39. zenbakian, 2007ko otsailaren 14ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-3036>

Lege honek ez du esan nahi Galiziako Administrazio autonomikoari arlo honetan esleitzen zaionik eginkizun eskusibo, zuzentzaile edo kontu-hartzailerik. Lege honen asmoa hauxe da: liburuaren sektoreari eta irakurketaren sustapenari urgazpena emateko, harekin lankidetzan aritzeko eta hura laguntzeko eginkizunak arautzea; eta hemen inplikaturik dauden eragile guztiei bermatzen die haien eginkizunen garapenean parte hartzea eta aholkuak ematea, bai eta irakurleei beren eskubideak zaintzea ere. Hauek dira eragileok: sortzaileak, itzultzaileak, kultura-bitartekariak, editoreak, arte grafikoetako profesionalak eta euskarrien erreproduktzioak, banatzaileak, liburu-dendak, liburu-klubak eta liburutegiak. Era berean, Administrazioaren esku uzten ditu liburuaren eta irakurketaren inguruko plangintza-, informazio- eta koordinazio-zereginak, Galiziako gizarteari mesede egiteko, hura baita gure kulturaren garapenaren protagonista eztabaiaezina.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Lege honek xede hauek ditu:

f) Galizierazko argitalpen-eskaintza zabaltzen laguntzea, gaiaren edo argitalpen-tipologiaren aldetik gabezia handienak dituzten arloetan.

2. artikulua.— Liburua Galiziaren elementu identifikatzaile gisa aitortzea

Galiziako Xuntak liburuaren sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa aitortuko du, bai haren garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, bai Galiziako kultura, historia eta hizkuntza sortzeko, sustatzeko eta zabaltzeko eskubidea adierazteko tresna gisa.

II. KAPITULUA

Liburuaren agenteak

5. artikulua.— Sortzaileak

1. Lege honen xederako, honako hauek dira sortzaileak: liburua sortzeko prozesuan esku hartzen duten pertsonak, alegia, liburuaren idazketa, itzulpen, edizio, inprimaketa, ekoizpen, elaborazio, diseinu grafiko, diagramazio eta ilustrazio lanetan parte hartzen dutenak.

6. artikulua.— Itzultzaileak

1. Galizieraren erabilera sustatzeko eta gure kultura-ondarea aberasteko, Galiziako Xuntak gure hizkuntzara eta gure hizkuntzatik beste hizkuntzetara itzultzea bultzatuko du. Xede horretarako, aldizkako laguntza-lerro bat egingo du, eta itzulpena sustatuko du argitaratzaileekin eta itzultzaile-elkarteekin hitzarmenak eginez. Bereziki sustatuko da literatura unibertsaleko lanen itzulpena, bai eta eremu zientifiko eta teknikoetan nahitaezko erreferentziatzat jotzen diren testuena edo Galiziako unibertsitateetan ikasketa-eskuliburu gisa erabil daitezkeenena ere.

2. Jatorriz beste hizkuntza batzuetan idatzitako testuak galizierara eramaten dituzten pertsonen laguntzeko neurri gisa, Galiziako Xuntak Galiziako argitaratzaileekin lankidetzan jardun ahal izango du literatura unibertsaleko klasikoak eta argitalpen gomendagarriko beste lan batzuk itzultzeko, baldin eta, haien izaeratik edo kostu handiagatik, laguntza publikoak behar badituzte.

7. artikulua.— Argitaratzaileak

1. Botere publikoak lankidetzan arituko dira Galiziako argitaratzaileekin eta haien elkarte profesionalekin, eta haien funtzionamenduan lagunduko dute, argitalpen-jardueraren inguruan antolatzen diren jarduketetan, betiere kultura-ondasunaren eta ondasun industrial eta ekonomikoaren aspektu bietan.

2. Galiziako Xuntak galizierazko argitalpen-ekoizpena bultzatuko du. Xede horrekin, urteroko edo bi urtean behingo laguntza-lerro bat egingo du, zeinak bermatuko baitu, argitalpen-mota guztiak kontuan hartuta, direla paperezko euskarri tradizionalen, direla edizio digitalean, direla sarean, galizierazko argitalpen-berrikuntzak liburutegi-sare publikoan egongo direla eta behar beste material didaktikoren eskaintza izango dela arlo jakin batzuetan, alegia, hezkuntza-legeriak galizierazko hizkuntza ikaskuntzaren komunikazio-bide izatea zehazten duen arloetan. Helburu horretarako, aholkularitza- eta balioespen-batzordeak eratuko dira laguntza-eskabideak aztertzeko; batzorde horietan, deialdia egiten duten administrazioetako kideez gain, inplikaturako azpisektore profesionaletako ordezkariak eta Liburuaren Aholku Batzordeko ordezkariak egongo dira.

8. artikulua.— Argitaratze-jarduera publikoa

5. Galiziako Xuntak laguntza-lerro espezifiko bat sustatuko du urtero edo bi urtean behin, funts publikoekin sostengatutako Galiziako unibertsitateetako argitalpenen zerbitzu zentralak, Galizian ezarritako argitaratzaile pribatuekin lankidetzan, galizieraz egiten duten unibertsitate-argitalpena indartzeko.

III. KAPITULUA

Liburua sustatzea

15. artikulua.— Liburuaren sektorea sustatzeko laguntzak

1. Galiziako hizkuntza eta kultura zabaltzeko eta sustatzeko —argitalpen-sektorea haien funtsezko pieza baita—, Galiziako Xuntak laguntzak bideratuko ditu sorkuntza, itzulpen-jarduera, argitalpen-sektorea, liburu-dendak eta liburuaren salmenta teknologikoki berritzeko eta modernizatzeko ekimenetarako, ekimenon barruan baliabide informatikoak eta ikus-entzunezkoak eta telekomunikazio-sareak erabiltzeari buruzkoak daudelarik; Galiziako Xuntak arreta berezia jarriko du teleeskaera ezartzeko eta garatzeko, sektorea berritzeko funtsezko tresna baita, baldin eta laguntzok Europar Batasuneko zuzenbidearekin eta gainerako ordenamendu juridikoarekin bateragarriak badira.

2. Galiziako Xuntak Galiziako argitaletxeekin lankidetzan jardungo du, Galizian zein Galiziatik kanpo galiziar liburua sustatzeko ekintza espezifikoak eginez. Era berean, gure erkidegoan argitaratutako liburu-merkatu berriak ahalbidetuko dituzten ekimenak bultzatuko ditu, garrantzi berezia emanez Europar Batasunari eta Iberoamerikako eremuari dagokienez.

16. artikulua.— Elkarlana argitalpenean

1. Edizioa bultzatu eta arintzeko neurri gisa, Galiziako Xuntak, hitzarmenen bidez, elkarlanean jardungo du beste administrazio publiko, instituzio eta erakunde publiko eta pribatu batzuekin, zertarako eta Galiziako kultura eta ondarea zabaltzea helburu duten liburuak eta bestelako materialak sortu, itzuli, argitaratu, zabaldu, banatu eta merkaturatzeko, eta fikzioko zein informazioko liburuak eta irakurketa-materialak argitaratzeko, betiere kasuan-kasuan ezartzen diren lehentasunen arabera, indarrean dagoen legeriaren esparruan.

18. artikulua.— Sektoreko feria-jarduerak sustatzea

4. Galiziako Xuntak laguntza-politika egingo du galiziar liburuaren merkatu berriak irekitzeko, portugesezko merkatuei arreta berezia eskainiz.

21. artikulua.— Sariak, bekak eta bestelako aitortzak

Galiziako Xuntak, sektoreko agenteekin lankidetzan, Galiziako edizioko sariak emango dizkie urtero galizieraz argitaratzen diren lan onenei —narratiba, poesia, antzerkia, saiakera, eta haur eta gazte literatura—, itzulpen onenari, ondoen editatzen diren lanei eta argitalpen- eta irakurketa-lan onenei, ilustrazio onena duten lanei eta beste batzuei. Era berean, beken eta bestelako aitortzen deialdia egingo du, liburuaren sustapenean sektoreko jarduerak eta produktuak pizteko, bai aspektu materialari dagozkionez, bai edukiei dagozkionez.

IV. KAPITULUA

Irakurketa sustatzea

22. artikulua.— Irakurketa liburutegietan sustatzea

1. Irakurketaren sustapenean duen funtsezko eginkizuna dela eta, Galiziako Xuntak plangintza egingo du Galiziako liburutegi-sisteman dauden gabeziak gaintitzeko, bai profesionaleri dagokienez (laguntzaile teknikoak eta liburutegietako teknikariak), bai funtsei dagokienez; izan ere, galizierazko argitalpen-berrikuntzen presentzia ziurtatuko du, eta horiek hornitzen eta eguneratzen saiatuko da, betiere Europar Batasuneko gomendioak eta araudiak kontuan hartuta.

4. Galiziako Xuntak Galiziako eskola-liburutegien sistema garatuko du, bai liburutegiok eskoletan irakurzaletasunaren garapenaren aitzindariak izan daitezen, bai lehenengo adinetatik liburuetarako irispidea bermatzeko. Eredu horren arabera, eskoletako liburutegiek laguntza ematen diote ikasketaprogramari, irakaskuntzako zentroetako informazio-euskarri guztiak biltzen dituzte, era guztietako lengoaiak eta euskarri dokumentalak irakurtzea sustatzen dute, dokumentazioa eta informazioa bilatzen eta aztertzen laguntzen dute, eta ikasleen jatorrizko desberdintasunak zuzentzen laguntzen dute. Irakaskuntzako zentron beharrezko erantzuteaz gain, harremanak izan behar dituzte irakaskuntzako zentrook kokatuta dauden erkidegoarekin. Galiziako Xuntak irakurketa sustatuko du eskoletako liburutegietan.

5. Galiziako Xuntak laguntzak bideratuko ditu Galiziako liburutegi-sistema osatzen duten liburutegiek eta eskola-liburutegiek irakurketa sustatzeko egiten dituzten proiektu eta ekimenetarako, kasuan-kasuan zehazten diren modu eta baldintzetan. Arreta berezia jarriko du zientzia-dibulgazioko, literatura-sorkuntzako eta

galizierarako itzulpengintzako lanen hedapenean, idazle-egile literario eta plastikoen eta itzultzaileen presentzia sustatuz.

23. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Galiziako Xuntak Galiziako komunikabide sozialekin elkarlanean jardungo du liburuaren zabalkunderako, irakurketarako, sorkuntzarako eta itzulpenerako programak ekoizte aldera. Tratamendu berezia emango zaie erkidegoko sortzaile, itzultzaile, titulu eta editoreei eta galizierazko ekoizpenari. Era berean, irakurzaletasuna sustatzeko eta sentsibilizatzeko kanpainak hasiko ditu, komunikabide sozialen bidez.

3. Galiziako Xuntak laguntza-sistema bat ezarriko du, galiziar literatura sustatzeko astero gehigarriak argitaratzen dituzten komunikabide pribatuentzat eta galizierazko argitalpenen sustapen eta kritika literarioarako bestelako argitalpenentzat (paperean edo beste edozein euskarritan).

V. KAPITULUA

Liburuaren Aholku Batzordea

26. artikulua.— Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak

1. Hauek izango dira Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak:

a) Galiziako biztanleen irakurketa-indizeen eta Galizian eta galizieraz egindako argitalpen-ekoizpenaren urteroko edo bi urtean behingo jarraipen-txostenak egitea.

VII. KAPITULUA

Beste xedapen batzuk

33. artikulua.— Argitalpenen kontrola

1. Lanak errazago aurkitu, katalogatu eta zabaltzeko, argitaratutako liburu guztietan honako datu hauek eman beharko dira nahitaez: lanaren izenburua, egilearen, biltzailearen, koordinatzailearen, itzultzailearen eta ilustratzailearen izenak, horiek badaude, argitalpenaren zenbakia, inprimatzailearen izena, inprimaketaren lekua eta data, argitaratzailearen izena eta helbidea, lege-gordailuaren zenbakia eta ISBN. Galiziako liburuia sustatzearen eta zabaltzearen aurkako omisiotzat joko da eskatutako datuak liburuan ez sartzea edo datuok osatu gabe edo oker sartzea, eta horrek galaraziko du Galiziako Xuntak lanak argitaratzeko eta Autonomia Erkidegoko Administrazioak aleak erosteko ematen dituen laguntzak jasotzea.

2. Aurreko puntuan aipatu diren arau-hausteak isun arinarekin zehatuko dira.

Bigarren xedapen gehigarria.— Liburuaren Aholku Batzordearen osaera eta funtzionamendua

1. Liburuaren Aholku Batzordea hamabost kidek osatuko dute gehienez, eta horietako zortzi, gutxienez, liburuaren agenteek eta Galizian irakurzaletasuna sustatzen duten agenteek aukeratuko dituzte, hala nola idazleek, itzultzaileek, ilustratzaileek, editoreek, arte grafikoez, banatzaileek, liburu-saltzaileek eta liburuzainek. Gainerakoa kultura-arloko kontseilari eskudunak izendatuko ditu, liburugintzan adituak direnen eta administrazio publikoetako kideen artean.

Azken xedapenetako bigarrena.— Jabetza intelektualeko eskubideak babestea

1. Galiziako Xuntak, bere eskumen-eremuan, sortzaileen jabetza intelektualeko eskubideak babesteko beharrezkoak diren ekimenak sustatu eta lagunduko ditu, betiere egile-eskubideak babesteko Estatuaren eta Erkidegoaren eskumenen esparruan.

2. Era berean, Galiziako Xuntak ekintzak sustatuko ditu iritzi publikoa sentsibilizatzeko sortzaileen eta itzultzaileen eskubideen alde, eta eskubide horiek urratzen dituen edozein ekimen identifikatzea eta gaitzestea bultzatuko du.

6.4.7.25. 4/2007 Legea, apirilaren 20koa, Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁵³¹

II. TITULUA Udaltzaingoko kidegoak

II. KAPITULUA Printzipioak eta eginkizunak

7. artikulua.— Oinarrizko jardun-printzipioak

2/1986 Lege Organikoaren 5. artikuluaaren arabera, hauek dira udaltzaingoetako kidegoetako kideen oinarrizko jardun-printzipioak:

a) Ordenamendu juridikoaren arabera egokitzea, bereziki:

2. Euren eginkizunak betetzean, erabateko neutraltasun politikoz eta inpartzialtasunez jardutea, eta, horrenbesterekin, arraza, etnia, nazionalitatea, ideologia, erlijioa edo sinesmen pertsonalak, iritzia, sexua, sexu-orientazioa, hizkuntza, auzotasun-lekua, jaioterria edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta inolako diskriminaziorik egin gabe.

V. TITULUA Hautaketa, sustapena, mugikortasuna eta prestakuntza

I. KAPITULUA Sarrera, sustapena eta mugikortasuna

32. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

4. Galiziako udaltzaingoaren kidegoetako eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak dira, eta gaitasun fisikoari, psikoteknikoei, medikoei eta ezagutzei buruzko probak barne har ditzakete; probok deialdiaren oinarrietan finkatuko dira. Era berean, galizieraren azterketa bat sartuko da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat izan ezik.

33. artikulua.— Sartzeko betekizunak

2. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira; proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

⁵³¹ BOEren 137. zenbakian, 2007ko ekainaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-11323>

VII. TITULUA

Zehapen-araubidea

79. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

n) Diskriminazioa arrazoi hauengatik dakarren edozein jarduketa: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterra edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

6.4.7.26. 8/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Poliziari buruzkoa⁵³²

I. TITULUA

Xedapen orokorrak, jardun-printzipioak eta eginkizunak

II. KAPITULUA

Jardun-printzipioak

9. artikulua.— Oinarrizko jardun-printzipioak

1. Galiziako Poliziako kideek erabateko neutraltasun politikoz jardungo dute, modu ekitatiboan eta inpartzialtasunez, betiere berdintasun-printzipioa errespetatuz, eta ideologia, erlijio edo sinesmenak, familia-egoera, etnia edo arraza, jatorri nazionala, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, generoa, gaixotasuna, desgaitasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminaziorik jaso gabe.

III. TITULUA

Galiziako Poliziaren funtzionario-araubidea

II. KAPITULUA

Sarrera eta igoera

27. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

3. Galiziako Poliziaren kidegoko eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira, eta gaitasun fisiko, psikotekniko, mediko eta ezagutza orokor nahiz espezifikoen probak barne hartuko dituzte, jardun profesionalarekin zerikusia duten gaietan, bai eta galzieraren ezagutza erakusteko ere.

IV. TITULUA

Estatutu-araubidea

IV. KAPITULUA

Diziplina-araubidea

82. artikulua.— Falta oso astunak

Honako hauek dira falta oso astunak:

⁵³² BOEren 171. zenbakian, 2007ko uztailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13827>

ñ) Ideologia, erlijio edo sinesmenak, familia-egoera, etnia edo arraza bateko kide izatea, jatorri nazionala, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, generoa, gaixotasuna, desgaitasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa dakarren jarduketa oro.

6.4.7.27. 9/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Dirulaguntzei buruzkoa⁵³³

I. TITULUA

Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak

II. KAPITULUA

Dirulaguntzak lehia-konkurrentziako araubidean emateko prozedurak

20. artikulua.— Hastea

2. Ofiziozko prozedura organo eskudunak onetsitako deialdiaren bidez abiatuko da beti. Organo horrek deialdiko dirulaguntzak emateko prozedura garatuko du, kapitulu honetan xedatutakoa betez eta Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legean jasotako printzipioen arabera; deialdiak, berriz, eduki hau izan beharko du nahitaez:

1) Eskabideak balioesteko irizpideak, beharrezkoa denean. Edozelan ere, laguntzaren xede diren jarduera edo jokabideetan galiziera erabiltzen den ebaluatuko da.

⁵³³ BOEren 171. zenbakian, 2007ko uztailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13828>

6.4.7.28. 11/2007 Legea, uztailaren 27koa, Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerakoa⁵³⁴

I. TITULUA Genero-indarkeriaren prebentzioa

I. KAPITULUA Genero indarkeriaren aurkako sentsibilizazio-neurriak

6. artikulua.— Kanpainak diseinatzea, egitea eta zabaltzea

2. Garatzen diren kanpainek arreta espezifiko eskainiko diote gazteak sentsibilizatzeko eta prestakuntzari, betiere genero-indarkeriako egintzak diren jarrerak prebenitzeko eta identifikatzeko. Era berean, baliabideetara eta informaziora hurbiltzeko zailtasun gehien duten emakumeek ere eskura izango dituzte kanpainak. Kanpainak dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat irisgarria eta ulergarria den formatu

⁵³⁴ BOEren 226. zenbakian, 2007ko irailaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-16611>

6.4.7.29. 15/2007 Legea, abenduaren 13koa, Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala sortzekoa⁵³⁵

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵³⁵ BOEren 40. zenbakian, 2008ko otsailaren 15eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2679>

6.4.7.30. 1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁵³⁶

III. TITULUA Funtzio publikoaren organoak

13. artikulua

Galiziako Xuntako Kontseiluari dagokio:

14. Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren hizkuntza-normalizazioko plana onestea.

IV. TITULUA Funtzio publikoaren antolaketa

IV. KAPITULUA Funtzio publikoan sartzea

35. artikulua⁵³⁷

Administrazioak Galiziako herritarren konstituzio- eta hizkuntza-eskubideak bermatuko ditu, bai galizierari dagokionez, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, bai gaztelaniari dagokionez, Galiziako hizkuntza ofiziala baita.

Galiziako Administrazio publikoan galizieraren normalizazioa betetzeko, eta Autonomia Erkidegoaren eremuan Administrazio publikoarekiko harremanetan administratuek galiziera erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko, eta Galiziako botere publikoek galiziera normaltasunez erabil dezaten sustatzeko (Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 6.3 artikulua zehazten du), Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako egiten diren hautaprobetan, galizieraren azterketa egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraz badakitela egiaztatzen dutenez. Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan ezarriko dira azterketa horren izaera eta balioespena.

Hori guztia hala izanik ere, proba batzuk galizieraz egin beharko dira, baldin eta plazek galizieraren ezagutza berezia behar badute.

⁵³⁶ BOEren 167. zenbakian, 2008ko uztailearen 11ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-11791>

⁵³⁷ Ekainaren 23ko 2/2009 Legeak aldatua.

V. TITULUA

Funtzio publikoaren araubide juridikoa

III. KAPITULUA

Administrazio-karrera

68. artikulua

4. Galiziako Xuntak sistema bat antolatuko du, besteak beste, honako hauek kontuan hartuko dituena:

e) Hizkuntza-normalizazioko planaren betetze-maila.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetu egiten dira legegintzako dekretu honetan xedatutakoaren aurkakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, eta, bereziki, honako hauek:

3. 8/1992 Legea, uztailaren 24koa, zeinak aldatu baitzuen Galiziako Funtzio Publikoari buruzko maiatzaren 26ko 4/1988 Legearen 33. artikulua; izan ere, artikulua hori Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautaprobetan galizieraz jakitea nahitaez egiaztatzeari buruzkoa da.

6.4.7.31. 1/2008 Legea, apirilaren 17koa, Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala sortzekoa⁵³⁸

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵³⁸ BOEren 125. zenbakian, 2008ko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-8907>

6.4.7.32. 4/2008 Legea, maiatzaren 23koa, Galiziako Kultura Industrien Agentzia sortzekoa⁵³⁹

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Egitate hauek frogatuta daude: ekoizpen pribatuak ezinbesteko ekarpena egin duela kultura-proposamenen independentzia eta aniztasuna nagusi izango den merkatuari eusteko; Galiziako kultura-sektoreak ekarpen handia egin diela oparotasun ekonomikoari eta enpleguari; sortzaileek, kultura-enpresek eta -industriek garrantzi handia dutela berrikuntzaren eta teknologiaren sustapenean, etorkizuneko hazkunde jasangarriaren motor diren aldetik; kultura-sektorearen bilakaeran autoenplegatuek, mikroenpresek, eta enpresa txiki eta ertainek betetzen duten eginkizuna nagusia dela; kultura-ondasun eta -zerbitzuen ekoizpenaren eta lurralde-garapenerako eta gizarte-kohesioko estrategien arteko harremana estua dela, haiek Galiziako kultura- eta hizkuntza-ingurunearekin lotura berezia dutelako; eta Galiziako sortzaile, enpresa eta industrien zeregina berezia dela Galiziako kulturaren aurrerapenean eta zabalkundeetan, bai barrutik, galiziarren kultura-kontsumoaren maila handitzeko, bai kanpotik, beste herri batzuetara hurbiltzeko, betiere trukeak eta topaketak ezarriz kultura-espazio erkideak daudela agerian uzteko, kultura horiek osatzen dituzten kultura desberdinen ezaugarri espezifikoak errespetatuz eta babestuz.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak

Hona hemen GKIAREN xedeak:

a) Galiziako kulturak aurrera egingo duela bermatzea, eta, bereziki, galiziera normalizatzea eta bultzatzea, Galiziako kultura-identitatea, gizarte-garapena, hazkunde ekonomikoa eta kulturen arteko elkarriketa babesteko eta sustatzeko bitarteko gisa, betiere berdintasunean eta identitate desberdinekiko errespetuan oinarrituta, ingurumari globalizatuan.

5. artikulua.— Eginkizunak

1. Bere helburu eta xedeekin bat etorriz, GKIak honako eginkizun hauek egikarrituko ditu:

a) Kultura-ondasunak eta -zerbitzuak ekoizten dituzten enpresen sorrera eta garapena bultzatzea, arreta berezia eskainiz ekoizpen-mekanismo eraginkorrak

⁵³⁹ BOEren 165. zenbakian, 2008ko uztailaren 9ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-11588>

sortzen dituzten eta merkatuan kontsumo zabaleko kultura-ondasunak hornitzen dituzten kultura-industriei.

b) Galiziako berezko hizkuntza, kultura eta tradizioak merkatuan elementu bereizle gisa zabaltzen dituzten produktuak bultzatzea, bai eta Galiziako kulturari sormen-berrikuntzak eta estetika eta arte-hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak ekartzen dizkietenak ere.

6.4.7.33. 8/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Galiziako Osasunari buruzkoa⁵⁴⁰

I. TITULUA

Herritarren osasun-eskubideak eta -eginbeharrak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Osasuna babesteko eta osasun-laguntza jasotzeko eskubidearen titularrak

4. Eskubide hori pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea erabat errespetatuz bermatzen da, betiere inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

II. KAPITULUA

Osasun-eskubideak

9. artikulua.— Konfidentzialtasunarekin eta informazioarekin lotutako eskubideak

8. Pazientearen historia klinikoari buruzko informaziorik onena bermatzeko, teknologia berriak kontuan hartuta, haren datuak hiru hizkuntzatan egongo dira eskuragarri (galizieraz, gaztelaniaz eta ingelesez), eta, horretarako, beharrezko egokitzapen teknikoak egingo dira.

⁵⁴⁰ BOEren 202. zenbakian, 2008ko abuztuaren 21eko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-14134>

6.4.7.34. 13/2008 Legea, abenduaren 3koa, Galiziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁵⁴¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Pertsonen eskubideak gizarte-zerbitzuetan

3. Era berean, pertsona guztiek, gizarte-zerbitzuen erabiltzaile diren aldetik, honako eskubide hauek izango dituzte Galiziako gizarte-zerbitzuen sisteman:

m) Erabiltzaileek dituzten hizkuntza-eskubideak errespetatzeko eskubidea, betiere Galiziako gizarte-zerbitzuen sistemak bere jarduera galizieraren eskaintza positiboa eginez garatuko duela bermatuz.

⁵⁴¹ BOEren 15. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-807>

6.4.7.35. 2/2009 Legea, ekainaren 23koa, martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina aldatzen duena⁵⁴²

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak ezartzen duenez (3. artikulua), «gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala», eta «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz».

Horrekin bat etorritz, Galiziako Autonomia Estatutua onetsi zuen apirilaren 6ko 1/1981 Lege Organikoaren 5. artikulua xedatzen du ezen Galiziako berezko hizkuntza galiziera dela, eta galiziera eta gaztelania Galiziako hizkuntza ofizialak direla. Galiziako botere publikoek bermatuko dute bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala.

Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 2. artikulua arabera, botere publikoek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute, Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak baitira, eta, 3. artikulua arabera, Galiziako botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin.

Lege-testu horiek ezartzen duten bezala, Galiziako Autonomia Erkidegoan galizieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna dago; beraz, Galiziako herritarren hizkuntza-eskubideek barne hartzen dute bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, inolako diskriminaziorik gabe.

Administrazio autonomikoak administratuen eskubideak bermatu behar ditu, oro har, eta hizkuntza-eskubide hori bereziki; izan ere, administrazio-eremuan, Administrazioaren eta administratuen arteko harremanak garatzeko bidea da hizkuntza, eta, harreman horiek inolako diskriminaziorik gabe egin ahal izateko, administratuek Administrazioa jotzeko bi hizkuntza ofizial bietako edozein erabiltzeko duten eskubidea bermatu behar da, gaztelaniaz bezala galizieraz, betiere kalitateko administrazioa iriste aldera. Era berean, aukera eman behar da herritarrek lurralde nazional osoan zehar mugitzeko, eta mugikortasun hori ez da mugatuko ez kaltetuko ezin hizkuntza-oztopo dela bide.

Erabateko errespetua nagusitu behar da herritarrek erabili nahi duten hizkuntza askatasunez aukeratzeko orduan, eta botere publikoen eskakizunek ezin dute eskubide horren egikaritza kaltetu, eskakizunok edozelakoak izanagatik.

Beraz, Administrazioak administratuen hizkuntza-eskubideak bermatu behar ditu, bai galizierari dagozkionez, bai gaztelaniari dagozkionez; horretarako,

⁵⁴² BOEren 168. zenbakian, 2009ko uztailaren 13ko alean argitaratua.

Lege honek ekarritako aldaketa badago sartuta 6.4.7.11. atalean (1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena); betiere, lege honen zioen azalpena ekarri dugu hona hizkuntza-zuzenbidearen ikuspegitik duen interesagatik.

Administrazioak mekanismoak ezarri behar ditu, herritarrak artatzeko langile prestatuak eta gaituak izan ditzan, bai herritarrok galiziera erabiltzen dutenean, bai gaztelania erabiltzen dutenean.

Funtzio publikoan sartzeko, Espainiako Konstituzioaren 103.3 artikuluan ezarritako merezimendu- eta gaitasun-printzipioak errespetatu behar dira, zeinak jasota baitaude 1/2008 Legegintzako Dekretuaren 36. artikuluan ere.

Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 11. artikulua adierazten du ezen administrazio autonomikoko eta toki- administrazioko lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, beste merezimendu batzuen artean, hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko dela kontuan, zeina maila profesional bakoitzerako haztatuko baita.

Beste alde batetik, hautaketa-prozesuen deialdietan galizieraren ezagutza sartuko da, zeina haztatuko baita sailkapen-taldearen arabera, eta horren helburua izango da Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautatzen diren langileek Galiziako berezko hizkuntza badakitela bermatzea.

Era berean, osasun-eremuko, gizarte-eremuko eta ezartzen diren beste eremu batzuetako kidego, eskala edota kategoria jakin batzuetan, funtzio publikoaren arloko eskumena duen sailak modulatu ahal izango du galizieraren ezagutza egiaztatzeko beharrezkoa, betiere herritarrei zerbitzu publikoak behar bezala eman ahal izateko.

Galiziar guztien eskubide indibidualak bermatze aldera, beharrezkotzat jotzen da Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onetsi zuen martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren 35. artikulua aldatzea, zertarako eta Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan arreta emango dela bermatzeko eta Galiziako kultura-ondarea indartzeko, bertan bi hizkuntza baitaude elkarrekin.

6.4.7.36. 5/2010 Legea, ekainaren 23koa, Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea ezarri eta arautzen duena⁵⁴³

5. artikulua.— Onuradunak

5. Emakume haurdun etorkinak.

5.1. Galiziako Xuntak bermatuko du haurdun dauden etorkinek berdintasunezko baldintzetan izango dutela gizarte-zerbitzuetarako irispidea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin etorkin izateagatik.

5.2. Emakume haurdunak ulertzen ez badu Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat ere, Galiziako Xuntak beharrezko bitarteko guztiak jarriko ditu haurdun etorkinaren eskura, lege honetan jasotako eskubide eta prestazioei buruzko informazioa uler dezakeen hizkuntza batean eman dakion.

⁵⁴³ BOEren 174. zenbakian, 2010eko uztailaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11489>

6.4.7.37. 11/2010 Legea, abenduaren 17koa, Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa prebenitzekoa⁵⁴⁴

I. TITULUA

Adingabeen alkohol-kontsumoaren prebentzioa

II. KAPITULUA

Adingabeei edari alkoholdunak eskaintzeko mugak

14. artikulua.— Mugei buruzko informazioa

1. Edari alkoholdunak saltzen edo hornitzen dituzten establezimendu guztietan, 12. artikuluko 1. eta 2. apartatuetan zehaztutako debekuen berri emango da. Informazio hori iragarki edo kartel iraunkorren bidez emango da, ikusteko moduan, galizieraz eta gaztelaniaz. Seinale horien ezaugarriak erregelamendu bidez ezarriko dira.
2. Aurreko apartatuan aipatutako establezimenduetako edozeinen arduradunek beharrezko kontrol-neurriak hartuko dituzte adingabeei edari alkoholdunak saltzea saihesteko; langile guztiek ezagutu beharko dituzte neurri horiek, eta, ahal dela, idatziz.
3. Makinen aurrealdean ohar bat agertuko da, argi eta ikusteko moduan, galizieraz eta gaztelaniaz, adingabeek makinok erabiltzea debekatuta adierazteko. Seinale horren ezaugarriak erregelamendu bidez ezarriko dira.

⁵⁴⁴ BOEren 25. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1647>

6.4.7.38. 13/2010 Legea, abenduaren 17koa, Galiziako Barne-merkataritzari buruzkoa⁵⁴⁵

I. TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA Merkataritza-jarduera

5. artikulua.— Merkataritza-jarduera egikaritzeko baldintza orokorrak

4. Galiziarako Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan jasotako hizkuntza-
eskubideak zorrotz errespetatuz gauzatu da merkataritza-jarduera. Inor ezin
izango da diskriminatu edo txarto artatu erabilitako hizkuntza dela-eta. Galiziako
botere publikoek bermatuko dute bi hizkuntzen erabilera normala.

V. TITULUA Salmenta-modalitate bereziak

III. KAPITULUA Urrutiko salmentak

65. artikulua.— Informazioa

2. Aurreko apartatuan adierazitako informazioa idatziz eman beharko da, edo,
kontsumitzaileak espresuki aurkakoa adierazi ezean, beste edozein euskarri
iraunkorretan, zeina egokituko baita erabilitako komunikazio-teknikara, eta
kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan egongo baita.

⁵⁴⁵ BOEren 25. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1649>

**6.4.7.39. 3/2011 Legea, ekainaren 30ekoa,
Galiziako Familia eta Elkarbizitza babesteari
buruzkoa⁵⁴⁶**

**II. TITULUA
Haurrak eta nerabeak**

**II. KAPITULUA
Eskubideak eta eginbeharrak**

42. artikulua.— Haurrak eta nerabeak bereziki babesteko eskubideak

Espainiako Konstituzioan, Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioan, Haurren Eskubideen Europako Gutunean, Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan eta Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoan ezarritakoarekin bat etorritik, botere publikoek adingabeen eskubide hauen egikaritzea bermatuko dute:

k) Norberaren hizkuntzan, jatorriko hizkuntzan edo askatasunez aukeratutako hizkuntzan hitz egiteko eskubidea, eta hizkuntza horren ondorioz diskriminaziorik ez jasateko eskubidea.

⁵⁴⁶ BOEren 182. zenbakian, 2011ko uztailaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13120>

6.4.7.40. 7/2011 Legea, urriaren 27koa, Galiziako Turismoari buruzkoa⁵⁴⁷

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Turismoaren dimentsio sozial hori ez da soilik enplegua sortzeko gaitasunean oinarritzen, ezpada aberastasuna hobeto sortzeko eta banatzeko aukerei ere egiten die erreferentzia, betiere baliabideetan aberatsak diren baina azpiegiturretan txiroak diren zonak indartuz eta eragile publiko eta pribatuen ekimenen artean sortzen diren sinergiak aprobetxatzeko jarduketa-eremuak ezarriz. Horregatik, Galizian turismoa oso garrantzitsua da lurralde-berronkarako eta gizarte-kohesiorako faktore gisa, lurraldea hezurmamitzeko tresna gisa. Hala ere, garapen turistikoak iraunkorra izan behar du, Galiziaren irudia oinarritzen den baliabideekiko errespetuzkoa: natura, ingurumena eta paisaia, baina baita kultura- eta hizkuntza-ondarea ere, bereziki Done Jakue bideak, enogastronomia, tradizioak eta ohiturak; azken batean, berezko kultura. Alderdi horiek, zeinek Galizia helmuga bakar eta bereizgarri bihurtzen baitute, izan behar dute administrazioen eta enpresa turistikoaren sustapen-komunikazioaren ardatz, horiek elkarrekin lan egin behar baitute Galizia marka turistiko global gisa hartuta.

[...]

2

[...]

II. kapituluak turismoa sustatzeko neurriak arautzen ditu; neurrian bidez hauxe lortu nahi da: turismoa bultzatzea, Galiziako baliabide bereziak balioetsiz, zeinen oinarri baitira berezko kultura eta hizkuntza, eta herri-sustrai sakonak dituzten tradizioak, bai eta sendotutako eta parte-hartze handiko jaiak ere, zeinek lortu ahal izango baitute Galiziako turismo-intereseko jaien aitortza.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburuak

2. Hauek dira lege honen helburuak, eta Administrazio autonomikoak horietara egokituko ditu bere jarduketak:

j) Sektorearen profesionalizazioa bultzatzea, giza baliabideen prestakuntza hobetuz turismo-sektoreko lan-baldintzak hobetzeko, bereziki teknologia berrien erabilerari eta hizkuntza-gaitasunei dagozkienez.

⁵⁴⁷ BOEren 291. zenbakian, 2011ko abenduaren 3ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-19058>

II. TITULUA

Turismo-erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

17. artikulua.— Diskriminaziorik ezerako eskubidea

Turismo-erabiltzaileak eskubidea du diskriminaziorik ez jasateko, turismo-enpresen establezimenduetan sartzean eta turismo-zerbitzuak jasotzean, arrazoi hauek direla eta: desgaitasuna, arraza, hizkuntza, nazionalitatea, jatorria edo bizilekua, sexua, sexu-aukera, erlijioa, iritzia edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, betiere Konstituzioak eta gaiari buruzko gainerako araudi espezifikoak ezarritakoarekin bat etorritz.

IV. TITULUA

Turismo-enpresen antolamendua

II. KAPITULUA

Turismo-jarduera garatzeko oinarrizko aspektuak

37. artikulua.— Pertsonen turismo-jardueran dituzten eskubideak babestea

Enpresek, turismo-produktuak konfiguratu eta zabaltzean edo beste turismo-zerbitzu batzuk ematean, konfigurazio eta zabalkunde horiek ezin izango dute amu gisa eduki pertsonen sexu-esplotazioa edo duintasunari eragiten dion beste edozein aspektu, turismoaren munduko kode etikoa aurreikusitakoaren arabera, eta bereziki zainduko da hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista diruz lagundutako ekintzen publizitatean, bereziki Interneten.

VII. TITULUA

Turismoa sustatzea eta suspertzea

II. KAPITULUA

Sustapen- eta suspertze-neurriak

95. artikulua.— Laguntzak eta dirulaguntzak

3. Laguntzak eta dirulaguntzak ematean, lehia askeari buruzko arau orokorrak eta Europar Batasuneko zuzenbidea errespetatuko dira. Emakumeen eta Gizonen berdintasun eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluan eta Galiziako Autonomia Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako uztailaren 16ko 7/2004 Legearen 18.2 artikuluan xedatutakoaren arabera, kontuan hartuko da hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista diruz lagundutako ekintzen publizitatean, bereziki Interneten.

6.4.7.41. 9/2011 Legea, azaroaren 9koa, Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei buruzkoa⁵⁴⁸

ZIOEN AZALPENA

Galiziarako Autonomia Estatutuaren 34.3 artikulua ezartzen duenez, Estatuaren oinarrizko arauen esparruan, Autonomia Erkidegoak bere telebista, irrati eta prentsa arautu, sortu eta mantendu ahal izango ditu, bai eta, oro har, komunikabide sozial guztiak ere, bere helburuak betetzeko. Estatutu-eskumen horretan oinarrituta, Galiziako Parlamentuak uztailaren 11ko 9/1984 Legea onetsi zuen, Galiziako Irrati-Telebista Konpainia sortzekoa, zeinak aukera eman zuen galizierazko ikus-entzunezko komunikabide publikoak abian jartzeko.

Harrezkero, *Televisión de Galicia* eta *Radio Galega* ekarpen erabakigarria egin dute galiziera normalizatzeko, Galiziako herriaren identitatea indartzeko, Galiziako kultura sustatzeko eta herrialdeko ikus-entzunezko industria bultzatzeko. Haien sortu zirenetik ia hiru hamarkada igaro ondoren, eta Irrati eta Telebistaren Estatutuari buruzko urtarrilaren 10eko 4/1980 Legea eta Telebistaren Hirugarren Kanalari buruzko abenduaren 26ko 46/1983 Legea indargabetuta, beharrezkoa da Galiziako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa ematen duen erakundearen araubide juridikoa egokitzea Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege berriaren arabera, eta, oro har, ingurune sozial, ekonomiko eta tekniko berriaren arabera; izan ere, ingurune horrek azken urteetan sustraitik aldatu ditu ikus-entzunezkoen merkatuan eta merkatu teknologikoan diharduten eragileek dituzten baldintzak.

[...]

Lege honen bidez, halaber, RTVG korporazioa inguruabar teknologiko berrien arabera egokitu nahi da; inguruabarron adibide dira teknologia digitala agertzea edo Internet eduki-lehiakide bihurtzea. Helburu hori lortzeko, hartutako beste neurri batzuen artean, RTVG korporazioari araubide juridikoa, ondare-araubidea eta antolaketa-araubidea eman zaizkio, zeinek bide emango baitute emanaldiak doitzeko eta horiek publikoan duten eragina merkatuaren bilakaera teknologikoetara eta joeretara egokitzeko. Hori guztia, zerbitzua ematen duen erakundeak lehiakorra izaten jarrai dezan, eta, beraz, tresna eraginkorra izan dadin Galiziak herri gisa duen identitatea hezurramitzeko, eta haren adierazpen nagusia, hizkuntza, hedatzeko eta normalizatzeko.

[...]

I. TITULUA

Xedea eta printzipio orokorrak

3. artikulua.— Estaldura-eremua

2. RTVG korporazioaren emanaldien estaldura Galiziako Autonomia Erkidegoarekin mugakide den eta kultura- eta hizkuntza-kidetasunak dituen

⁵⁴⁸ BOEren 12. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-549>

autonomia-erkidego baten lurraldera zabaldu ahal izango da, horretarako hartzen den akordioaren ondoren, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorra xedatzen duen bezala.

4. RTVG korporazioak lankidetzeta-hitzarmenak sinatu ahal izango ditu ikus-entzunezko zerbitzuak ematen dituzten erakundeekin, zertarako eta Galizian eta kultura portugaldarreko herrialdeetan galizieraz eta portugesez ikus-entzunezko edukia ekoizteko edo zabaltzeko.

4. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak eta irismena

1. RTVG korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

b) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea eta zabaltzea, bai eta Galiziaren identitatea defendatzea ere.

f) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratua eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

5. artikulua.— Zerbitzu publikoaren xedea

1. Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, zeinaren helburua baita irrati, telebista eta lineako informazio-zerbitzuen multzo posible bat ekoitzi, editatu eta hedatzea, mota guztietako publikoentzako programazio orekatu eta askotarikoak izango dituen; programaziook, berriz, genero guztiak estaliko dituzte, gizartearen informazio-, kultura-, hizkuntza- eta entretenimendu-beharrizanak asetzeko, komunikabideetan pluralismoa zaintzeko eta galizieraren erabilera sustatzeko.

6. artikulua.— Galizieraren erabilera

RTVG korporazioaren hizkuntza galiziera da; beraz, sozietate horrek ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua galizieraz emango du, eta sozietate horren mendeko langileei, beren atazak egikaritzean, egiten dizkien komunikazioak galizieraz egingo zaizkie.

6.4.7.42. 10/2011 Legea, azaroaren 28koa, Borondatezko Ekintzari buruzkoa⁵⁴⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Borondatezko ekintzaren jarduketa-sektoreak

2. Lege honen ondorioetarako, honako hauek egitea dago sartuta borondatezko ekintzaren eremuan: borondatezko ekintzarekin eta gizarte-zerbitzuekin lotutako interes orokorreko jarduerak; izaera soziosanitariokoak; giza eskubideen, haurren eta desgaitasuna duten pertsonen defentsakoak; emakumeen berdintasunen baldintzetan oinarritutako eskubideen eraginkortasunekoak; hezkuntzakoak; garapenerako lankidetzarakoak; pobrezia eta gizarte-bazterketaren aurkako borrokakoak; kulturakoak; zientifikoak; teknologia berrien erabilera sustatzekoak; babes zibilekoak; larrialdi-egoerak prebenitzekoak; kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestekoak; kirolekoak; aisialdikoak; aisialdi eta astialdikoak; ekologia defendatzekoak eta ingurumena babestekoak; hizkuntza-eskubideak defendatzekoak; landa-mundukoak dinamizatzeak; ekonomia edota ikerketa defendatzekoak; elkarte-bizitza garatzekoak; borondatezko ekintza sustatzekoak, bai eta lege honetan xedatutakoa betez borondatezko ekintzaren printzipioak lortzera jotzen dutenak ere.

III. TITULUA Administrazio publikoak

II. KAPITULUA Borondatezko ekintza suspertzea

26. artikulua.— Prestakuntza suspertzea

5. Galiziako Xuntak prestakuntza-eskaintza bermatuko du galizieraz, eta borondatezko ekintzako erakundeek antolatutako jardueretan hizkuntza normalizatzeko neurriak sustatuko ditu.

⁵⁴⁹ BOEren 12. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 14ko alean argiutaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-550>

6.4.7.43. 14/2011 Legea, abenduaren 16koa, Galiziako Kooperatibei buruzko abenduaren 18ko 5/1998 Legea aldatzen duena⁵⁵⁰

HITZAURREA

[...]

Kontuan hartu da, halaber, Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen hirugarren xedapen gehigarria. Lege honetan xedatutakoa aplikatuz, aldatzen diren artikuluen idazketan erabilitako hizkera berrikusi da, eta, xedapen gehigarri baten bidez, etorkizunean testuak bateratzeko aukera eman da, arau osoa parametro beretara harmonizatzeko.

[...]

Azken xedapenetako lehenengoa.— Testuak bat egiteko baimena

2. Xedapen honek aipatzen duen baimenak ahalmena barne hartzen du bat egin behar duten lege-testuak erregularizatzeko, argitzeko eta harmonizatzeko, araua idazterakoan hizkera berrikustea barne hartuta, betiere Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen hirugarren xedapen gehigarrian jasotako berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa aplikatuz.

⁵⁵⁰ BOEren 23. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 27ko alean argitaratua.

6.4.7.44. 2/2012 Legea, martxoaren 28koa, Galiziakoa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa⁵⁵¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kontsumitzaileen eskubideei buruzko titulua beste bost kapituluk osatzen dute: kontsumitzaileek jasandako kalte-galerak konpondu eta ordaintzeari buruzkoak; babes juridiko, administratibo eta teknikoari buruzkoak; hizkuntzari buruzkoak; kontsumitzaileen eskubideei buruzko prestakuntzari, hezkuntzari eta zabalkundeari buruzkoak, eta kontsumitzaileen entzunaldiari, kontsultari eta ordezkartzari buruzkoak.

[...]

I. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

I. KAPITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

11. artikulua.— Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak

Legeak babestutako kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak honako hauek dira:

i) Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izatea, ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

II. KAPITULUA Kontsumitzaileen segurtasuna eta osasuna babestea

19. artikulua.— Dokumentazioaren arloan enpresek dituzten erantzukizunak

5. Produktu baten segurtasunaren ebaluazio egokia egiteko beharrezkoa bada, agintari eskudunak produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari eskatu ahal izango dio Galiziako hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio tekniko edo beste edozein dokumentu itzultzeko.

⁵⁵¹ BOEren 101. zenbakian, 2012ko apirilaren 27ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-5595>

III. KAPITULUA

Kontsumitzaileen interes ekonomiko legitimoen babesa, eta ondasun, produktu eta zerbitzuei buruzko informazioa

23. artikulua.— Zerbitzuak ematen dituzten enpresek informazioa aurretiaz ematea

3. Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, hartzaileak eskatuta, honako informazio osagarri hau jakinarazi beharko diote:

d) enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduak, halakorik onartu badu, baita kode horiek bide elektronikoak baliatuz kontsultatzeko helbidea eta zein hizkuntzatan kontsulta daitezkeen ere;

33. artikulua.— Kontsumitzailearen arretarako zerbitzuak

5. 46. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, kontratua edo kontratazio-eskaintza egin zen hizkuntza berean eman beharko zaio erantzuna erreklamazioari. Edozelan ere, bermatu beharko da erreklamazioei Galiziako hizkuntza ofizialetako batean erantzungo zaiela.

VI. KAPITULUA

Hizkuntza

45. artikulua.— Administrazioarekiko harremanetan hizkuntza

1. Kontsumoaren alorrean eskumena duen administrazioak egiten dituen komunikazio guztiak galizieraz egingo dira, salbu eta komunikazioaren hartzaileak espresuki adierazi badu bere aukera Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bati buruz.

2. Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten egintzak edo komunikazioak gaztelaniaz egingo dira, ondorioak non izan behar dituzten kontuan izan gabe.

3. Galiziako kontsumoko administrazioari zuzendutako eskabideak edo komunikazioak Galiziako hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira.

4. Kontsumoko administrazioari Galiziako hizkuntza ofiziala ez den beste hizkuntza batean bidalitako edozein dokumenturekin batera zinpekoa ez den itzulpena aurkeztu beharko da, salbu eta interes orokorreko premiazko arrazoi batengatik zinpeko itzulpena eskatzen den kasuetan.

46. artikulua.— Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek kontsumo-harremanetan eskubidea dute Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko, betiere kontratazioa Galiziako Autonomia Erkidegoan egin bada edo bertan adierazi bada adostasuna, bai eta Galizian jasotako publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan ere.

2. Espainian merkaturatutako ondasun eta zerbitzuen etiketatzean eta aurkezpenean gaztelania erabiltzeari buruzko legezko eta arauzko eskakizunak eta horien salbuespenak alde batera utzi gabe, Galiziako Autonomia Erkidegoko

hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango da produktuen etiketatzean, eta Galizian egindako publizitatean, eskaintzetan, sustapenetan edo merkataritza-komunikazioetan.

3. Administrazio autonomikoak galiziera sustatuko du erosketa-eskaintzan, informazio finkoan eta dokumentazioan, kontsumitzaileen arteko harremanetan, eta kontsumitzaileen eta eskaintzaileen arteko harremanetan.

III. TITULUA

Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

82. artikulua.— Arau-hauste astunak

Astun gisa kalifikatuko dira ondoko arau-hausteak:

33. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea.

6.4.7.45. 5/2012 Legea, ekainaren 15ekoa, Galiziako Liburutegiei buruzkoa⁵⁵²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Titulu honetan arreta berezia merezi du Galiziako Liburutegiari emandako zereginak, zeinak baitira Galiziako liburutegi-sistemaren liburutegi nagusia izatea, galiziar kulturaren zentro sustatzailea izatea, eta Galiziako bibliografia-ondarea berreskuratzeke, kontserbatzeke eta zabaltzeke koordinatzailea izatea, ondare hori edozein egoeratan dagoela ere. Haren lanean garrantzi berezia du Galizian egindako kultura-ekoizpena eta galizieraz egindakoa berreskuratzeak eta hedatzeak, zeren galiziar liburua garrantzitsua baita, kultura-euskarri desberdinekin batera, gure kulturaren elementu sakon eta sustraituenak berreskuratzen. Galiziako kulturarekiko erantzukizun horretan, Galiziako Liburutegiak zeregin nagusia eta bultzatzailea izan behar du. Gainera, liburutegi-sistema osoak partekatu behar du hura, eta, bereziki, liburutegi publikoen eta eskola-liburutegien sare edo sistemek; izan ere, Europako Parlamentuaren 1998ko urriaren 23ko Ebazpenak, liburutegi publikoek gizarte modernoan duten zereginari buruzkoak, adierazten duenez, instituzio horiek “garrantzi berezia dute berezko hizkuntza, literatura eta kultura bizirik mantentzeko”. Era berean, bere gain hartzen du atzerriko Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari gisa duen zeregina, batez ere nazioko eta nazioarteko eremuetan.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

Hauek dira liburutegien arloan aplikatuko diren printzipioak eta balioak:

h) Beste liburutegi-sistema, liburutegi, artxibo eta museo batzuekin elkarlanean aritzea, Galiziako hizkuntza-eremukoekin bereziki.

I. TITULUA Galiziako liburutegien sistema

6. artikulua.— Sistemari sartuta dauden liburutegietako titularren betebeharrak

Betebehar hauek dituzte Galiziako liburutegien sistemari sartuta dauden liburutegien pertsona fisiko edo juridiko titularrek:

⁵⁵² BOEren 161. zenbakian, 2012ko uztailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9061>

f) Liburutegiek bermatuko dute lege hau argitaratu ondoren sortutako baliabide tekniko eta informatiboak, eta beren katalogoak irisgarri daudela Erkidegoko hizkuntza ofizialetan.

10. artikulua.— Galiziako Liburutegia

1. Galiziako Liburutegia Galiziako liburutegien sistemako liburutegi nagusia da; liburutegien arloan eskumena duen sailari atxikitako administrazio-organoa da, arlo horretan eskumena duen zuzendaritza-zentroaren bitartez, eta Santiago de Compostelan izango du egoitza.

2. Hauek dira haren eginkizunak:

a) Galiziako bibliografia-ondarea, Galiziako bibliografia-ekoizpena eta Galiziako hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena berreskuratzea, biltzea, kontserbatzea, aberastea eta zabaltzea.

II. TITULUA

Galiziako liburutegi publikoen sarea

II. KAPITULUA

Liburutegi-zerbitzuak emateko araubidea

20. artikulua.— Liburutegi publikoen eginkizunak

Hauek dira liburutegi publikoen eginkizunak:

d) Galiziako berezko kulturari eta hizkuntzari laguntza aktibo espezifikoa ematea.

6.4.7.46. 6/2012 Legea, ekainaren 19koa, Galiziako Gazteriari buruzkoa⁵⁵³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak

Honako hauek dira lege honen preskripzioak betetzen dituzten printzipio gidariak:

e) Berdintasuna: printzipio hori etengabeko kezka da desberdintasunak behar bezala zuzentzeko, arreta berezia jarriz sexuaren ziozko desberdintasunei, gizarte-bazterketako eta marjinalitateko arrisku-egoerei, eta galiziera sustatzeari, betiere bi hizkuntza ofizialen erabileran aukeren oreka bermatzeko, bai eta Galizian dauden lurralde-desoreken ondoriozko desberdintasunei ere.

I. TITULUA Gazteriaren arloko plangintza

II. KAPITULUA Zeharkakotasunaren oinarritzko sektoreak

16. artikulua.— Gazteria eta hizkuntza-dinamizazioa

1. Galiziako Xuntak galiziera erabiliko du gazteriari zuzendutako ekintzetan, eta gazteriarekin zerikusia duten elkarte, kolektibo eta erakunde publiko eta pribatuek Galizian funtziona dezaten sustatuko du, Galiziako Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen esparruan.

2. Galiziako Xuntak eta, bereziki, Galiziako Gazteria Eskolak gazteriaren sektorerako jarduerak egiten dituzten teknikarien hizkuntza-prestakuntza zainduko dute.

3. Administrazioak hizkuntza-eskakizun desberdineko gazteen arteko harremana bultzatuko du aisialdiko jardueren bidez.

II. TITULUA Gazteentzako zerbitzuak

I. KAPITULUA Xedapen orokorra

18. artikulua.— Gazteentzako zerbitzuak

3. Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten erakundeek galizieraren erabilera zainduko dute, otsailaren 11ko 1/2010 Legearen arabera; izan ere, lege horrek Galiziako

⁵⁵³ BOEren 217. zenbakian, 2012ko irailaren 9ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-11413>

zenbait lege aldatzen ditu, barne-merkatuko zerbitzuei buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 2006/123/EE Zuzentarauaren arabera egokitzeko.

III. TITULUA

Eskumenen antolaketa eta banaketa

II. KAPITULUA

Eskumenen banaketa

33. artikulua.— Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio orokorraren eskumenak

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak gazte-gaietan eskumena duen sailaren bitartez gauzatuko ditu bere eskumenak, eta sail horri honako eginkizun hauek dagozkio:

o) Gazteentzat zuzendutako jardueretan galiziera dinamizatzea.

34. artikulua.— Toki-administrazioaren eskumenak

1. Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 2. artikuluan jasotako printzipioen esparruan, eta Galiziako legerian toki-araubidearen arloan ezarritakoarekin bat etorritik, toki-administrazioaren erakundeek gazteriarren arloko eskumen hauek hartu ahal izango dituzte beren gain:

i) Beren lurralde-eremuan, gazteen artean galiziera dinamizatzea.

III. KAPITULUA

Administrazioen arteko harremanak

38. artikulua.— Nazioarteko elkarlana

3. Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak elkarlan-ekimenak bultzatuko ditu Galiziatik kanpoko zentro galiziarrekin, betiere galiziar jatorriko gazteei zuzendutako programak garatzeko. Era berean, Galiziako gazteen eta Galiziatik kanpoko zentro horien arteko trukeak bultzatuko ditu kanpoan, baita mundu osoko unibertsitateetako Galiziako hizkuntzaren eta kulturaren ikaskuntza-zentroetan ere.

6.4.7.47. 4/2013 Legea, maiatzaren 30ekoa, Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonek garraio publikoari buruzkoa⁵⁵⁴

II. TITULUA Taxi-jardueraren araubide juridikoa

I. KAPITULUA Gaikuntza-tituluak

2. ATALA Taxi-lizentziak

5. artikulua.— Titulartasunaren betekizunak

Pertsona fisikoak bakarrik izan daitezke taxi-lizentzien titular, baldin eta betekizun hauek betetzen badituzte:

g) Lege hau garatzeko xedapenek lanbide-gaikuntzako gutxieneko betekizun batzuk ezarri ahal izango dituzte; betekizun horiek zehazteko, honako hauek egiaztatuko dira: Galiziako Autonomia Erkidegoko taxi-zerbitzuari aplikatu beharreko araudiari buruzko ezagutzak; ibilbideak; hizkuntza ofizialak erabiltzeko gaitasuna, eta, oro har, erabiltzaileei arreta egokia emateko eta zerbitzua behar bezala emateko beharrezkoak, bai eta desgaitasun fisiko edo psikikoren bat, zentzumen-mugak, mugikortasun murriztua eta haurdun dauden emakumeak artatzeko beharrezkoak ere.

II. KAPITULUA Taxi-jarduera egikaritzea

1. ATALA Gidariak

23. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

Pertsonak turismo-ibilgailuetan garraiatzearen arloan eskumena duten administrazio publikoek sustatuko dute taxiaren sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza ahalbidetzen duten jarduerak ezar daitezkeen: erabiltzaileentzako arretarekin lotutako aspektuetan, bereziki, emakume haurdunak eta desgaitasuna duten pertsonak, bide-segurtasuna, gidatze segurua, lehenengo sorospenak, galizieraren ezagutza, atzerriko hizkuntzen ezagutza edo zerbitzuaren prestazioa hobetzen laguntzen duten beste gai batzuk.

⁵⁵⁴ BOEren 163. zenbakian, 2013ko uztailaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7477>

6.4.7.48. 6/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Unibertsitate-sistemari buruzkoa⁵⁵⁵

ZIOEN AZALPENA

2.

Galiziako Unibertsitate-sistema antolatzeko 11/1989 Legea indarrean jarri zenetik hogeit hamar urte baino gehiago igaro direnez, komeni eta beharrezkoa da Galiziako unibertsitate-irakaskuntza arautzen duen araudia eguneratzea eta sinplifikatzea, betiere Galiziako unibertsitate-sistemaren (GUS) koherentzia eta iraunkortasuna bermatzeko beharrezkoak diren politika publiko guztiei asmo handiz ekiteko. Eguneratze horrek helburu hauek bete behar ditu: unibertsitateko irakaskuntza publikoa eta unibertsitateetan egiten den ikerketa bultzatzea; Galiziaren identitate-ezaugarriak defendatzea, bereziki hizkuntza, eta GUS Galiziako gizartean sustraitzearen aldeko apustua egitea, herritarren prestakuntzan lagunduz eta ezagutza gizartera hurbilduz.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Galiziako unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak

1. Hauek dira GUSen helburu eta xedeak:

f) Galiziera, Galiziako hizkuntza ofiziala eta berezkoa, sustatzea, bai eta sustapena egitea hura bizi dadin gaztelaniarekin, zeina ere hizkuntza ofiziala baita, eta, hala badagokio, irakaskuntzarako eta ikerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin.

⁵⁵⁵ BOEren 172. zenbakian, 2013ko uztailaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7911>

I. TITULUA

Galiziako unibertsitate-sistemaren antolamendua

IV. KAPITULUA

Atzerriko unibertsitate-zentroak eta Galiziako atzerriko zentroak baimentzea

2. ATALA

Galizian atzerriko tituluak lortzeko irakaskuntzak ematen dituzten zentroak

29. artikulua.— Ezartzea, baimena eta izendapena

5. Atal honetan aipatzen diren zentroek beraiei dagokien izendapena izango dute ematen dituzten irakaskuntzen arabera, eta ezin izango dute izendapenik erabili, baldin eta nahasmendua sortu ahal bada izendapenak duen esanahiagatik edo atzerriko hizkuntza bat erabiltzeagatik, zentroen izaerari, zentroek ematen dituzten irakaskuntzei edo haien titulu, ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei buruz.

V. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

89. artikulua.— Hizkuntza

1. Galiziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak galiziera eta gaztelania dira. Unibertsitate-jardueretako hizkuntza ofizialen erabilera Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen eta unibertsitateen berezko arauak xedatzen dutenaren arabera arautuko da.

2. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza denez, unibertsitateen jardueretan erabili ohi den hizkuntza da.

3. Galiziako Xuntak eta unibertsitateek, beren eskumenen eremuan, galzieraren ezagutza eta erabilera bultzatuko dute unibertsitate-jardueraren aspektu guztietan, eta haren ikaskuntza sustatuko dute unibertsitate-erkidegoko kide guztien artean.

4. Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueran galiziera erabiltzea kontuan hartu ahal izango da irakaskuntza- eta ikerketa-lanaren banakako merezimenduak aitortzeko.

6.4.7.49. 7/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziar Legearen buruzkoa⁵⁵⁶

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

1 artikulua.— Xedea

3. Era berean, lege honek balioan jarri eta aitortzen du emigrazioak eta atzerriko erkidego galiziarrek Galiziako kultura, hizkuntza, historia eta tradizioen defentsan, zabalkundeetan eta loturan egindako ekarpena.

I. TITULUA Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erakundeak

I. KAPITULUA Galiziar erkidegoak

7. artikulua.— Xedeak

Galiziako Autonomia Erkidegoak aitortzen du Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoak galiziarrek direla, eta eskubidea dutela Galiziako herriaren bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa partekatze eta haietan lankidetzan aritzeko, honako xede hauekin:

c) Galiziako errealitate sozial, kultural, linguistiko, ekonomiko eta politikoaren ezagutza sustatzea, Galiziar bere ingurune sozioekonomikoan dituen potentzialtasunak sustatuz eta hedatuz.

d) Galiziarren ezagutza, zabalkundea eta erabilera sustatzea, bai eta galiziarren kultura-sorkuntza eta -ekoizpena ere, bai erkidegoko kideen artean, bai harrera-gizarteetan.

k) Galiziako gazteek Galiziatik kanpo parte har dezaten sustatzea, honako helburu hauek dituzten programetan edo ekintzetan: gazteek gizartearen parte har dezaten sustatzea; elkartzunezko eta aniztasunarekiko errespetuzko balioak sustatzea; prestakuntza eta informaziorako irispidea hobetzea; lan-merkatuan sartzeko bideak sustatzea, edo galiziar erkidegoen edo zentro laguntzaileen xedeetan aurreikusitako beste edozein bide. Galiziako Gobernuak bereziki zainduko du Galiziatik kanpo dauden galiziar herritarren ondorengoak galiziar kultura, hizkuntza eta gizartera sartzeari; horretarako, haien antolakundeei laguntza emango die, eta galiziar kolektibitatearen ordezkari-organismoetan aktiboki parte hartzea sustatuko du, eta beharrezko berrikuntza sustatuko dute Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoetako zuzendaritza-organismoetan.

⁵⁵⁶ BOEren 172. zenbakian, 2013ko uztailaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7912>

8. artikulua.— Betekizunak

1. Lege honetan jasotako eskubideak egikaritzeko, Galiziako Autonomia Erkidegoak galiziar erkidegoen galiziaratasuna aitortuko die galiziar erkidegoei, baldin eta honako betekizun hauek betetzen badituzte:

h) Galiziako kultura eta hizkuntza hedatzea, haien ezarritako dauden lurraldeetan zabalkunde-tailerrak eta -jarduerak eginez.

II. KAPITULUA

Beste erakunde galiziar batzuk

15. artikulua.— Galiziako kultura aztertzeke eta zabaltzeke zentroak

1. Galiziako Autonomia Erkidegoak Galiziatik kanpo bizi diren Galiziako herritarrek eratutako erakundeei eta organismoiei lagunduko die, bai eta Galizianoak ez diren herritarrek osatutakoei ere, baldin eta azken hauen funtsezko helburua, estatutuetan aitortua, Galiziako kultura eta hizkuntza aztertzea eta zabaltzea bada, eta haien egoitza soziala Galiziatik kanpo badago. Autonomia Erkidegoak ematen duen laguntzan, erakunde horien antzintasuna eta garrantzi kulturala ebaluatuko dira, bai eta haien jarduerak gizartean duten eragina ere.

II. TITULUA

Galiziaratasuna aitortzearen irismena

23. artikulua.— Galiziaratasuna aitortzearen irismena kultura-arloan

1. Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoen galiziaratasuna aitortzeak kultura-ordenan honako hauek dakartza:

b) Galiziera beren erkidegoen eremuan ezagutzeko eta zabaltzeko eskubidea.

f) Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen gozamina zaintzeko eta sustatzeko kultura-jarduerak eta ikuskizunak bultzatzen laguntzeko eskubidea.

III. TITULUA

Galiziako Autonomia Erkidegoak garatu beharreko galiziaratasunaren aldeko jarduketak

27. artikulua.— Kultura-arloko jarduketak

Kulturaren eremuan, Galiziako Autonomia Erkidegoak, Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoekin lankidetzan, honako jarduketa hauek garatuko ditu, besteak beste:

a) Kultura-eremuko sustapen- eta suspertze-jarduketak.

Galiziako Autonomia Erkidegoak, galiziar erkidegoen bitartez eta instituzio espezializatuen lankidetzarekin, Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen ezagutza erraztuko duten zerbitzu didaktikoak eta ikus-entzunezkoak antolatuko ditu.

b) Argitalpen-funtsa.

Galiziako Autonomia Erkidegoak bermatuko du galiziar erkidegoentzat argitalpen-funts bat eskuratzea, zeinak joko baitu Galiziako historia, artea, hizkuntza eta errealitate soziala hobeto ezagutzera.

Galiziar Erkidegoen Kontseiluak Galiziako Xuntarekin batera lan egingo du funts hori osatzeko eta erkidego horien artean banatzeko irizpideak ezartzen.

c) Prestakuntza.

Autonomia Erkidegoaren eskumenen esparruan, Galiziako Xuntak galiziar erkidegoak finkatuta dauden lurraldeetan Galiziako hizkuntza, historia eta kultura ezagutzea eta prestatzea sustatuko du, galiziar erkidegoekin lankidetzan.

VII. TITULUA

Lankidetzak-akordioak eta nazioarteko tratatuak

60. artikulua.— Estatuaren ekintza bultzatzea gizarte- eta kultura-arloan

Galiziako Autonomia Estatutuaren 7.2 eta 35.3 artikuluetan aurreikusitakoaren babesean, Galiziako Autonomia Erkidegoak Espainiako estatuari eskatu ahal izango dio, baimena eman dezan, beharrezkoa denean, beste estatu batzuekin harreman sozialak edota kulturalak ezartzeko aukera ematen duten tratatuak edo hitzarmenak egin eta Gorte Nagusietara aurkez ditzala, baldin eta harreman horiek kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak badituzte edo galiziar erkidegoak badaude, Galiziako herriaren gizarte- eta kultura-balioak sustatzeko eta suspertzeko.

**6.4.7.50. 9/2013 Legea, abenduaren
19koa, Galiziako Ekintzaitzari eta
Lehiakortasun Ekonomikoari buruzkoa⁵⁵⁷**

**II. TITULUA
Ekintzaitza eta jarduera ekintzailea sustatzeko
neurriak**

**III. KAPITULUA
Administrazio-simplifikaziorako neurriak**

7. artikulua.— Ekintzaileari arreta emateko guneak

1. Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrek, eragindako antolakundeekin lankidetzan, beharrezko proposamenak egingo ditu enpresek jasaten dituzten administrazio-zamak pixkanaka murrizteko, batez ere beharrezkoak ez diren izapideak ezabatzeari eta beharrezkoak ez diren dokumentuak aurkezteari garrantzia emanez, betiere Galizian enpresa berriak hogeita lau ordu baino gutxiagoan eratu ahal izateko.

Administrazio-izapideak errazte aldera, Administrazioak herritarrentzako hizkera erraza eta argia erabiliko du dokumentu guztietan.

⁵⁵⁷ BOEren 25. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-883>

6.4.7.51. 1/2014 Legea, martxoaren 24koa, Portuges Hizkuntzari Probetxua atera eta Lusofoniarekiko Loturak indartzen dituen⁵⁵⁸

ZIOEN AZALPENA

Gaur egungo mundu globalizatuan, Galiziako instituzioek, Galiziaren potentzialtasunak aprobetxatzeko konpromisoa hartuta, nazioarteko hizkuntza baliagarritzat hartu behar dute galiziera, eta hori garaiz adierazi zuen 2012ko *Dia das Letras* eguna hartu zuen egileak, zeina *Comissão Galega do Acordo Ortográfico da Língua Portuguesa*ren presidenteorde izatera iritsi baitzen.

Portuges, garai bateko Gallaezian jaioa, nazioarteko hogeit hamar antolakunderen lan-hizkuntza da, Europar Batasuna barne, baita bederatzi herrialde eta Txinako Macao lurraldeko hizkuntza ofiziala ere. Horien artean, Brasil eta sortzen ari diren beste ekonomia emergente batzuen moduko potentzia ekonomikoak daude. Hego hemisferioan gehien hitz egiten den hizkuntza da.

Beharrezkoa da portugesaren irakaskuntza eta ikaskuntza sustatzea, besteak beste, enpresek eta instituzioek gure hizkuntza-abantaila aprobetxa dezaten; izan ere, balio horrek agerian uzten du aldameneko herrialde bateko hizkuntza ofizialak mundu osoan duen garrantzia, kontuan hartuta, halaber, hainbat bloketan gero eta garrantzi handiagoa du, hala nola Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan.

Galiziako berezko hizkuntzak, portugesarekin ulerterraza denez, lehiarako abantaila baliotsua ematen die Galiziako herritarrei alderdi askotan, batez ere kulturean, baina baita ekonomian ere. Horregatik, prestakuntza- eta komunikazio-metodoak eman behar dizkiegu, oso gertukoa dugun eta nazioarteko proiektzio handia ematen digun hizkuntza batean naturaltasunez moldatzeko.

Beraz, Galiziako garapen soziala, ekonomikoa eta kulturala hobetzeko, abantaila historiko hau hobeto balioztatzeke ahal diren neurri guztiak sustatu behar dituzte agintariak.

Azaldutako guztiagatik, Galiziako Parlamentuak eta nik, Galiziako Autonomia Estatutuaren 13.2 artikuluekin eta Xuntari eta haren presidenteari buruzko otsailaren 22ko 1/1983 Legearen 24. artikuluekin bat etorriz, erregearen izenean, portuges hizkuntzari probetxua atera eta lusofoniarekiko loturak indartzen dituen legea aldarrikatzen dut.

TITULU BAKARRA

1. artikulua

Galiziako botere publikoek portuges eta kultura lusofonoak ezagutzea sustatuko dute, Galizia portugesez hitz egiten duten herrialde eta erkidegoekin lotzen duten lotura historikoetan sakontzeko, betiere Galiziarentzat harreman ekonomiko eta sozialek izaera estrategikoa dutelako Galizia-Portugalgo iparraldea izeneko Euroeskualdearen esparruan.

⁵⁵⁸ BOEren 127. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-5487>

2. artikulua

Galiziako Gobernuak apurka-apurka sartuko du portugesarren ikaskuntza atzerriko hizkuntzen eskumenen eremuan, Galiziako Autonomia Erkidegoko irakaskuntza-zentroetan.

3. artikulua

Era berean, maila guztietako harremanak sustatu beharko dira portugesa hizkuntza ofizial duten herrialdeekin, eta hori Galiziako Gobernuaren helburu estrategiko bat izango da. Bereziki sustatuko da: enplegatu publikoek hizkuntza hori ezagutzea; instituzioek era guztietako foro lusofonoetan parte hartzea —ekonomia, kultura, ingurumena, kirola, etab.—, bai eta Galiziako Autonomia Erkidegoan ekitaldiak antolatzea ere, portugesa hizkuntza ofizial duten lurraldeetako erakundeak eta pertsonak haietan egonaraziz.

4. artikulua

1. Galiziako Xuntak behar beste neurri positibo sustatu eta bultzatuko ditu Gobernuaren aurrean, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen 2007/65/EE Zuzentarauko xedapenak aplikatzeko, betiere Galiziako Autonomia Erkidegoaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekotasuna erraztu eta ahalbidetze aldera, azken herrialde horrekin hizkuntza-ondarea partekatzen baitu.

2. Galiziako Irrati-Telebistako Konpainiak ikus-entzunezko ekoizpenen eta programa osoen edo horien zatien trukeak sustatuko ditu telebistako generoetan, baita ikus-entzunezko proiektu berrien arloko lankidetzaren ere, ekoizpen-bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak erabiltzeko elkarlana, eta ikus-entzunezko ekoizpenari edo enpresa-kudeaketari aplikatutako ezagutza elkarrekin partekatzea, portugesez diharduten telebistekin, batez ere elkarrekiko eta elkarrenganako onurarako aukera handienak lor ditzaketan eremuetan.

5. artikulua

Galiziako Gobernuak urtero txosten bat egingo du lege hau betetzeari buruz; txosten horretan zehatz-mehatz jasoko dira gauzatutako ekintzak, horien kostua eta hurrengo ekitaldirako egiten dituen aurreikuspenak. Txosten hori Galiziako Parlamentura bidaliko da.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena ematen zaio Galiziako Xuntako Kontseiluari lege hau erregelamendu bidez gara dezan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau indarrean jarriko da, Galiziako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean.

6.4.7.52. 2/2014 Legea, apirilaren 14koa, Galizian lesbianak, gayak, transexualak, bisexualak eta intersexualak tratu berdina izateari eta diskriminaziorik ez izateari buruzkoa⁵⁵⁹

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Giza eskubideei buruzko nazioarteko legeriak eta nazioarteko hainbat tratatuk oinarritzko printzipio juridiko unibertsal gisa finkatzen dute berdintasuna. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak hauxe ezartzen du: “Gizaki orori dagozkie adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik”; adierazpen horretatik hasita, giza eskubideei buruzko nazioarteko legegintza-testu ugarik eta nazioarteko tratatu anitzek pertsonen berdintasuna oinarritzko printzipio juridiko unibertsal gisa aitortzen dute.

[...]

2000. urtean, EBk, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikuluan, sexu-orientazioagatiko diskriminazioa legez gaitzesten du: Diskriminazio oro debekatuta dago, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Diskriminazioaren kontzeptua

4. Diskriminazio anizkoitza egongo da pertsona bat bere sexu-orientazioagatik edota genero-identitateagatik diskriminatzen denean beste diskriminazio-kausa batzuekin batera, hala nola, adina, erlijioa edo sinesmenak, ustea edo iritzia, sexua, arraza- edo etnia-jatorria, ezintasuna, gaixotasuna, hizkuntza, egoera ekonomikoa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, betiere diskriminazio-modu espezifiko bat sortuz. Diskriminazio anizkoitzari, haren izaeragatik, arreta berezia eskainiko zaio, eta, bereziki, sexu-orientazioarekin edota genero-

⁵⁵⁹ BOEren 127. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-5488>

identitatearekin batera sexu-kausa duen diskriminazioari, betiere nazioarteko, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko legeriarekin bat etorritz.

II. TITULUA

LGTBI kolektiboaren berdintasuna, ikusgarritasuna eta diskriminaziorik eza sustatzeko politika publikoak

X. KAPITULUA

Komunikazioaren eremuko neurriak

31. artikulua.— Berdintasuna komunikabideetan sustatzea

Galiziako Xuntak bermatuko du, titulartasun autonomikoko komunikabideen bitartez eta berak parte hartzen duen edo dirulaguntza ematen dien komunikabideen bitartez, gizarteko pertsona guztien irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabea transmititzea, betiere dirulaguntza horren eraginkortasuna baldintzatuz eta adierazpen- eta informazio-askatasuna urratu gabe. Ondorio horietarako, honako hauek sustatuko dira::

[...]

– Hizkuntza edota irudi ez-diskriminatzaileak modu sexistan ez erabiltzea, publizitatearen eremuan bereziki.

6.4.7.53. 10/2014 Legea, abenduaren 3koa, Irisgarritasunari buruzkoa⁵⁶⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedea, printzipioak eta definizioak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

- i) Laguntza-neurriak: ingurunearen eta desgaitasuna duen pertsonaren arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen diotenak. Hauxe da sailkapena:
- 2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea edo laguntzaile pertsonala.

I. TITULUA Arkitektura-oztopoak, garraioan eta komunikazioan. Irisgarritasunaren nazioarteko ikurra

II. KAPITULUA Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

3. ATALA Suteetarako informazioa, seinaleak eta segurtasuna

25. artikulua.— Informazioa eta seinaleztapena

2. Segurtasun-informazioa erraz aurkitzeko moduko leku batean egongo da, eta erabiltzaile guztiek ulertzeko modukoa izango da, hizkera errazeko eta irakurketa errazeko euskarriak erabiliz.
3. Eraikinetako espazio eta ekipamenduak seinaleztatzeko, kontuan hartuko dira argiztapena eta gainerako baldintza bisualak, akustikoak eta, hala badagokio, ukimenezkoak eta hizkera errazekoak, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasun sensoriala edo intelektuala duten pertsonak hauteman ahal izatea.

⁵⁶⁰ BOEren 60. zenbakian, 2015eko martxoaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-2604>

III. KAPITULUA

Garraioko irisgarritasunari buruzko xedapenak

1. ATALA

Irisgarritasuna garraio publikoan

30. artikulua.— Arau orokorrak

3. Garraio publikoko geltokietan (lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan), Galiziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

IV. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

34. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Galiziako administrazio publikoek komunikazioan oztopoak ezabatzea eta mekanismo eta alternatiba teknikoak eta giza mekanismoak ezartzea sustatu beharko dute, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpreteak, komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat irisgarri egon daitezen eremu guztietan, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Era berean, irakurketa errazeko sistema erabiliko da eta komunikazio-sistemak egokituko dira, pertsona guztientzat irisgarriak eta ulergarriak izan daitezen.

2. Galiziako administrazio publikoek sustatuko dute zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza, betiere pertsonari zuzeneko komunikazioa errazteko eta, era berean, administrazio publiko guztietan langile espezializatu horiek egon daitezen sustatzeko.

3. Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere, eta azpтитulazioa, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz, desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eskubidea bermatzeko, ikus-entzunezkoen buruzko legeria orokorrean berariaz ezarritako baldintzetan.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek zeinu-hizkuntzako profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

Seigarren xedapen gehigarria.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari eta diseinuari buruzko aspektuek bete beharko dute urriaren 23ko 27/2007 Legean eta hura garatzen duen araudian ezarritakoa; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

6.4.7.54. 1/2015 Legea, apirilaren 1koa, Zerbitzu Publikoen Kalitatea eta Administrazio Ona bermatzeari buruzkoa⁵⁶¹

ZIOEN AZALPENA

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, Nizako 2000ko abenduko goi-bileran aldarrikatuak, lehen aldiz aitortzen du Europar administrazio onerako eskubidea. Gutun horrek, Lisboako Tratatuaren 6. artikulua aitortzen duen bezala, Batasunaren tratatuen balio juridiko bera du. Eta balio hori estatuek edo autonomia-erkidegoek beren eskumenen esparruan ematen dituzten egintzei zuzenean aplikatzekoa ez bazaie ere, jarduera publikorako jardun-esparrutzat hartu behar da.

Gutunaren 41. artikulua espresuki aipatzen du garrantzitsua dela instituzioek inpartzialtasunez eta ekitatez lantzea gaiak arrazoizko epeen barruan, eta herritarrek entzuna izateko, eragiten dien espedientera jotzeko eta beren hizkuntzan zuzendu eta tratatua izateko duten eskubidea aldarrikatzen du, bai eta Administrazioak interesdunari eragiten dioten egintzak arrazoitzeko duen betebeharra ere.

III. TITULUA Kalitatea zerbitzu publikoak ematean

I. KAPITULUA Zerbitzu publikoak

38. artikulua.— Erabiltzaileen estatutu orokorra: Galiziako zerbitzu publikoen gutuna

1. Zerbitzu publiko autonomikoen erabiltzaile guztiek, zerbitzuok edozein modalitatetan ematen direla ere, eskubide berberak izango dituzte zerbitzu publikoa emateari dagokionez.

2. Bereziki, eskubide hauek izango dituzte:

c) Zerbitzu-emailearekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, galiziera edo gaztelania erabiltzeko eta arreta jasotzeko eskubidea, aukeran. Ondorio horietarako, bai zuzeneko kudeaketako bai zeharkako kudeaketako kasuetan, eskubide hori bermatzeko beharrezkoak diren zerbitzuaren antolaketa-neurriak hartuko dira. Galiziera izango da zerbitzu publikoen antolaketarekin eta prestazioarekin lotutako jarduera guztietan normaltasunez eta lehentasunez erabiltzeko hizkuntza.

⁵⁶¹ BOEren 123. zenbakian, 2015eko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5676>

6.4.7.55. 2/2015 Legea, apirilaren 29koa, Galiziako Enplegu Publikoari buruzkoa⁵⁶²

II. TITULUA

Langileriaren arloko administrazio-organo eskudunak

I. KAPITULUA

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra

13. artikulua.— Galiziako Xuntaren Kontseilua

2. Bereziki, Galiziako Xuntako Kontseiluari dagokio:

1) Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta sektore publiko autonomikoko erakunde publiko instrumentaletako hizkuntza-normalizazioko plana onestea.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana hartzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegatu publikoak hautatzea

51. artikulua.— Hizkuntza-betekizunak

1. Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoek pertsonen eskubide konstituzional eta linguistikoak bermatuko dituzte, bai galizierarekiko, Galiziako hizkuntza propio eta ofizial gisa, bai gaztelaniarekiko, Galiziako hizkuntza ofizial gisa.

2. Artikulu honetan aurreikusitakoaren ondorioetarako, Galiziako administrazio publikoetan galizieraren normalizazioa betetzeko eta Autonomia Erkidegoaren eremuan administrazio publikoekiko harremanetan galiziera erabiltzeko eskubidea bermatzeko, bai eta Galiziako botere publikoek galiziera normaltasunez erabil dezaten sustatzeko ere, hautaprobak egiten direnean lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoetako lanpostuetara sartzeko, orduan proba horietan galiziera-azterketa bat sartuko da, salbu eta galiziera indarrean dagoen legeriaren arabera egiaztatua dutenentzat. Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan ezarriko dira galiziera-ezagutzaren izaera eta balioespena.

3. Hautapropa horietako gainerako ariketetan, izangaiek eskubidea dute nahi duten Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofiziala aske aukeratzeko ariketok egitean, eta horrek, aldi berean, ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko eskubidea

⁵⁶² BOEren 123. zenbakian, 2015eko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5677>

dakar, salbu eta galiziera bereziki jakitea eskatzen duten lanpostuetarako, zeren lanpostuotako probak hizkuntza horretan egin behar diren.

56. artikulua.— Hautaketa-sistemen motak

2. Oposizioa deialdian ezartzen diren proba teorikoak edota praktikoak gainditzean datza; proba horiek bide eman beharko dute izangaien gaitasuna zehazteko eta haien arteko lehenetasun-hurrenkera ezartzeko.

Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, haiek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

VI. TITULUA

Enplegatu publikoen eskubide eta eginbehar indibidualak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

74. artikulua.— Eginbeharrak eta ereduzko kodea

Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren enplegatu publikoek ereduzko kode bat bete beharko dute, eginbehar hauek izango dituenak:

s) Herritarrei arreta Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean ematen zaiela bermatzea.

IX. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Diziplina-faltak

185. artikulua.— Falta oso astunak

1. Enplegatu publikoen falta oso astunak dira:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoak.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko administrazio bereziko kidegoetako eskalak eta espezialitateak

1. Goi-mailako fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizunak	Titulazioa
Hizkuntzako adituen eskala		A1	– Galiziera-gaztelaniako, gaztelania-galizierako testuak berrikusi eta itzultzea. – Hizkuntza-aholkularitza. – Dokumentu-ereduak egitea. – Txostenak egitea. – Antzeko edukia duen edo aurreko eginkizunekin zerikusia duen beste edozein.	Galiziar Filologiako lizentzia; Hispaniar Filologiako lizentzia, espezialitatea. Galiziera-portugesar; Galiziako Hizkuntza eta Literaturako gradua.

2. Maila ertaineko fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizuna	Titulazioa
Fakultatiboen eskala teknikoa	Logopedia	A2	– Tratamendu espezifikoa egitea, eragindako pertsonen ahotsaren edo hizkeraren artikulazioaren nahasmenduak edo alterazioak berreskuratzeko. [...]	– Logopediako diplomaduna edo logopedian jarduteko gaitzen duen titulazio bateko graduduna.

3. Teknikari fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizunak	Titulazioa
Zeinu-hizkuntza interpretatzeko eskala teknikoa		B	– Gorren eta entzuleen arteko komunikazio-bitartekaritza. – Arreta ikasgela barruko irakasjardun osoan, laguntza-geletan, pedagogia terapeutikoko geletan,	– Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa.

			eta entzumen eta hizkerako ikasgeletan, bai eta jarduera osagarrien garapenean ere. – Material didaktikoak zeinu-hizkuntzara egokitzea eta ikus-entzunezko material irisgarriak egiten parte hartzea.– Antolaketa-lanak egitea aniztasunari eta zentroko inklusioari buruzko sentsibilizazio-jardueretan.– Antzeko edukia duen edo aurreko eginkizunekin zerikusia duen beste edozein.	

6.4.7.56. 3/2015 Legea, ekainaren 12koa, Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala sortzekoa⁵⁶³

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵⁶³ BOEren 18. zenbakian, 2015eko abuztuaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8777>

6.4.7.57. 1/2016 Legea, urtarrilaren 18koa, Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa⁵⁶⁴

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak

Lege hau interpretatzeko eta aplikatzeko, printzipio hauek bete beharko dira:

f) Teknologia- eta hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa; horrek esan nahi du lege honen aplikazio-eremuaren mende dauden erakundeek behar diren bitartekoak jarriko dituztela informazio publikoa herritarren eskura jartzeko, herritarrek aukeratzeko duten hizkuntzan eta irispide-bitartekoaren bidez.

I. TITULUA

Jarduera publikoaren gardentasuna

III. KAPITULUA

Informazioaren berrerabilpena

22. artikulua.— Formatu erabilgarriak

1. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak eta haren sektore publikoko erakunde instrumentalek eskuragarri dauden formatu edo hizkuntzetan emango dituzte beren dokumentuak, eta, ahal den guztietan, makinek irakurtzeko moduko formatuan eta metadatuekin batera. Hala formatuak nola metadatuak, ahal den neurrian, arau formal irekiak bete behar dituzte.

IV. KAPITULUA

Informazio publikoa iristeko eskubidea

1. ATALA

Arau orokorrak

24. artikulua.— Informazio publikoa iristeko eskubidea

2. Informazio publikoa iristeko eskubidea egikaritzean, honako hau bermatuko zaie herritarrei:

c) Informazio publikoa eskatzen den Galiziako hizkuntza ofizialean jasotzea.

⁵⁶⁴ BOren 81. zenbakian, 2016ko apirilaren 4ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-3190>.

6.4.7.58. 4/2016 Legea, apirilaren 4koa, Galiziako Autonomia Erkidegoaren Administrazio Orokorrari eta haren sektore publikoari ematen zaien laguntza juridikoa antolatzeari buruzkoa⁵⁶⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Azkenik, xedapen gehigarriak, xedapen indargabetzailea eta azken xedapenak galizieraren erabilerari, bitarteko elektronikoei eta legearen erregelamendu bidezko garapenari buruzkoak dira, besteak beste. Bereziki, azken xedapenetako bigarrenean aldaketa bat sartzen da Galiziako Aholku Kontseiluari buruzko apirilaren 24ko 3/2014 Legean, kontsulta-organo honi txostenak eskatzearekin lotutako aurreikuspenei dagokienez. Aholkularitza tekniko kualifikatuaren eginkizun horrek Galiziako Autonomia Erkidegoarentzat garrantzi berezia duten gai zehatzetara mugatuta jarraituko du, nahiz eta, erregulazio berriarekin, zuzenean txostena eskatu ahal izango dioten Galiziako Kontseilu Aholku-emaileari, ez bakarrik Galiziako Xuntako presidentek, bere ekimenez, baizik eta toki-erakunde presidentek ere. Hala ere, azken kasu horretan, hau da, eskaera eremu autonomikoa baino lurralde-eremu txikiagoetara zabaltzen diren eskumenak dituzten enteei egiten dutenean, betekizunak sartu dira toki-erakunde batek formulatutako gai jakin bat Galiziako Autonomia Erkidegorako garrantzi berezikotzat kalifikatzeko; horrenbestez, betekizun horietako bat betetzen ez bada, espedientea itzultzea erabakiko da, eta jardundakoa artxibatuko da.

[...]

Lehenengo xedapen gehigarria.— Galizieraren erabilera

Galiziako Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 4. eta 6.4 artikuluetan xedatutakoarekin bat etorriz, Aholkularitza Juridiko Orokorraren eremuan, jarduera guztiak, bereziki administrazio autonomikoko beste organo batzuei zuzendutakoak eta Galiziako lurraldean kokatutako jurisdikzio-organoen aurrean egiten direnak, galizieraz egiten direla zainduko da.

⁵⁶⁵ BOEren 105. zenbakian, 2016ko maiatzaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-4174>

6.4.7.59. 5/2016 Legea, maiatzaren 4koa, Galiziako Kultura Ondareari buruzkoa⁵⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

II

Espainiako Konstituzioaren hitzaurreak berak aldarrikatzen du Espainiako herri guztiak babesteko borondatea beren kultura, tradizio, hizkuntza eta instituzioak egikaritzean, bai eta kulturaren aurrerapena sustatzeko borondatea ere, bizikalitate duina ziurtatzeko.

[...]

IV

[...]

Legeak, V. tituluari, berrikuntza garrantzitsu bat jasotzen du: titulu espezifikoa eta banandu batean arautzea ondare immaterialaren berezko berezitasunak, kontuan hartuta haren izaera eta babes-neurri espezifikoa, eta horretarako erregulazio autonomikoan Kultura-ondare Immateriala babesteko Konbentzioaren oinarriko printzipioak txertatu dira. Hizkuntza, identitate-elementu gisa, Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean berariaz araututa badago ere, lege honetan gure ondare immateriala bideratzeko tresna gisa kokatzen da.

[...]

VII. tituluak Galiziako kultura-ondarea osatzen duten ondare espezifikoa arautzen ditu. Ondare espezifikoa espresuki aitortzeak ez du alde batera uzten kultura-ondareak oro har duen batasun sakona, baina hurbilketa-ikuspegi desberdinak bilatzen ditu, zatiketa artifizialak egiteko asmorik gabe, sistemari argitasuna, bermeak eta arrazionaltasuna emateko. Kategorizazio baten bidez egiten da, zeinak barne hartzen baitu edozein kontzeptuko hizkuntza juridikoan duen semantika, eta, kategorizazio hori egiteko, hautematen da zein diren balio garrantzitsuak arau-testu erabilgarri baten berezko ondorioetarako; izan ere, testu horrek ez du zientifikoa ez akademikoa izan nahi, nahiz eta ezagutza-iturri horietatik edaten duen.

⁵⁶⁶ BOEren 147. zenbakian, 2016ko ekainaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-5942>

I. TITULUA

Galiziako kultura-ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta katalogazioa

I. KAPITULUA

Ondasun-motak

9. artikulua.— Ondasunen izaera

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek jotzen dira kultura-ondare immaterialtzat:

a) erkidegoek, taldeek eta, kasu batzuetan, norbanakoek euren kultura-ondarearen zatitzat hartzen dituzten erabilera, irudikapen, adierazpen, ezagutza eta teknikak, baita horiei atxikitako tresna, objektu, artefaktu eta espazio kulturalak ere:

- 1) Hizkuntza, kultura-ondare immaterialaren bitarteko gisa, bere araudi espezifikoa arautua.
- 2) Ahozko tradizioak eta adierazpenak.
- 3) Toponimia.

VI. TITULUA

Done Jakue bideak

81. artikulua.— Done Jakue bideak seinaleztatzea

2. Galiziako lurraldean, errotulazioak galiziera erabiliko du. Hizkuntza bat baino gehiago erabiliz gero, galizierak lehentasuna izango du kokapen-ordenan, eta garrantzi handiagoa izango du dimentsio tipografikoan.

**6.4.7.60. 11/2016 Legea, uztailaren 19koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-titularren elkargoez eta
ekonomialarienez bat egiteagatik,
ekonomialarien probintzia-elkargoak
sortzekoa⁵⁶⁷**

6. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoez eta Galiziako Ekonomialarien Elkargoen Kontseiluak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko dute beren komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵⁶⁷ BOEren 217. zenbakian, 2016ko irailaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8271>

6.4.7.61. 13/2016 Legea, uztailaren 26koa, Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala sortzekoa⁵⁶⁸

ZIOEN AZALPENA

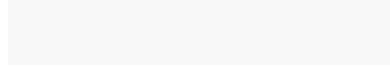
[...]

Legeak honako hauek ditu: zioen azalpena; bost artikuluko tituludun, hurrenez hurren, xedea, lurralde-eremua, eremu pertsonala, elkargoko kide egitea eta Elkargoaren hizkuntza; xedapen gehigarri bat; bi xedapen iragankor eta azken xedapen bat.

[...]

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

⁵⁶⁸ BOEren 217. zenbakian, 2016ko irailaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8273>

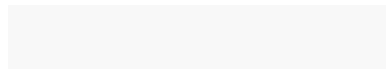
6.4.7.62. 3/2017 Legea, uztailaren 13koa, ekonomia-aren hazkundera bultzatu eta gizarte-gastua indartze-ari buruzkoa, eta Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorre-ari buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea aldatzekoa⁵⁶⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lehenik eta behin, inbertsioak pertsonengan: hizkuntza-planaren garapena; ikertzaileak eta teknologoak kontratatzea; Galiziako unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak (I+G+b); lanbide-heziketako zentron ekipamendua; liburu digitalaren garapena; irakaskuntzako zentroetan hobekuntza-obra-ak egitea, eta kulturaren inbertitzea.

[...]

⁵⁶⁹ BOEren 224. zenbakian, 2017ko irailaren 16ko alean argitaratua.

6.4.7.63. 3/2019 Legea, uztailaren 2koa, Galiziako Farmazia Antolamenduari buruzkoa⁵⁷⁰

I. TITULUA Farmazia-arreta

II. KAPITULUA Eskubideak eta betebeharrak

9. artikulua.— Herritarren eskubideak eta betebeharrak

1. Farmazia-arretaren arloan, aplikatu beharreko gainerako araudian jasotakoez gain, honako eskubide hauek aitortzen zaizkie herritarrei:

h) Galiziako hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzea.

II. TITULUA Farmazia-arreta lehen mailako arretan

I. KAPITULUA Farmazia-bulegoak

3. ATALA Jendearentzako arreta

29. artikulua.— Farmazia-bulegoetako ordutegiak eta guardia-zerbitzuak

7. Guardia-zerbitzuko farmazia-bulegoei buruzko informazioa farmazia-zonan ezarritako bulego guztietan agertuko da, kanpotik ikusteko moduko leku batean. Informazio hori Galiziako farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan ere egongo da eskuragarri eta etengabe eguneratuta, eta Galiziako bi hizkuntza ofizialetan egin beharko da.

⁵⁷⁰ BOEren 229. zenbakian, 2019ko irailaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-13517>

6.4.7.64. 4/2019 Legea, uztailaren 17koa, Galiziako Administrazio Digitalari buruzkoa⁵⁷¹

ZIOEN AZALPENA

IX

[...]

Hala, lehenik eta behin, atariko tituluak («Xedapen orokorrak») legearen objektua, aplikazio-eremua eta definizioa ezartzen ditu. [...] Era berean, Galiziatik kanpo dagoen galiziar erkidegoa zerbitzu publiko digitaletara iristeari buruzko aurreikuspen bat jasotzen da. Honako alderdi hauek ere nabarmentzen dira: zerbitzu publiko digitalen garapena; zerbitzuok erabiltzeko eta eskuratzeko baldintzak; herritarren datu-hornidura bakarrari buruzko aurreikuspenak, eta irispideko berdintasuna, hizkuntzaren erabilera, gaikuntza digitalaren garrantzia eta zerbitzu publiko digitalen prestazioaren ebaluazioa.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Jarduteko printzipio orokorrak

Aurreko artikuluan zerrendatutako helburuak lortzeko, sektore publiko autonomikoak printzipio orokor hauetara egokituko du bere jarduketara:

h) Administrazio digitalaren plataforma, prozedura eta zerbitzu guztietan galiziera normal erabiltzen dela bermatzea, eta galizierazko eta estandar irekiko tresna teknologikoak gara daitezen bultzatzea.

13. artikulua.— Hizkuntza-erabilerak

1. Herritarrek sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen bidez dituzten harremanetan, edukiek eta zerbitzuek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute. Horrez gain, beste hizkuntza batzuetan ere sartu ahal izango dira interesgarritzat jotzen diren eduki edo zerbitzuak, hedapen hobe lortzeko.

2. Eduki eta zerbitzu digitalek galiziera ezarriko dute hasierako harremanetarako hizkuntza gisa. Gaztelania ere eduki eta zerbitzu digitaletan erabiliko da.

⁵⁷¹ BOEren 229. zenbakian, 2019ko irailaren 24ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-13518>

II. TITULUA

Galiziako Aldizkari Ofiziala

49. artikulua.— Galiziako Aldizkari Ofiziala

3. GAO (Galiziako Aldizkari Ofiziala) Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan argitaratuko da aldi berean. Bi bertsioak ofizialak eta kautoak izango dira.

III. TITULUA

Sektore publiko autonomikoa Interneten

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

52. artikulua.— Sektore publiko autonomikoak Interneten duen presentziaren printzipio orokorrak

1. Sektore publiko autonomikoak Interneten honako printzipio orokor hauek bete beharko ditu:

g) Galiziako kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte-aberastasunaren hedapena bultzatzea Internet bidez.

6.4.7.65. 4/2021 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁵⁷²

Hirugarren xedapen gehigarria.— Osasun-larrialdiaren ondorioz aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeko zerrenden arloko neurri bereziak

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeko dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeko bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

⁵⁷² BOEren 72. zenbakian, 2021eko martxoaren 25eko alean argitaratua.

**6.4.7.66. 5/2021 Legea, otsailaren 2koa,
Galiziako Demografia bultzatzeari
buruzkoa⁵⁷³**

II. TITULUA

Demografia bultzatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Biztanleak itzultzea eta biztanle berriak erakartzea

2. ATALA

Atzerrian bizi diren galiziarren itzulera sustatzea

70. artikulua.— Kanpoan bizi diren galiziar biztanleekiko loturak sendotzea

1. Administrazio autonomikoak kultura-, hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak egingo ditu, bai eta atzerrian bizi diren galiziarrei zuzendutako loturak indartzeko programak ere, Galiziakoak direlako sentimendua indartze aldera.

2. Programa horiek garatzeko, berariaz gazteei eta emakumeei zuzendutako jarduketak egingo dira, itzuleraren alde egin dezaten.

VII. KAPITULUA

Zahartze aktibo eta osasungarria

109. artikulua.— Belaunaldien arteko harremanak indartzea

Galiziako administrazio publikoek belaunaldi desberdinetako pertsonen arteko elkarrekintza eta trukea bultzatuko dute, batez ere gazteen eta adinekoen artean, betiere belaunaldi horien arteko elkar ulertzea eta errespetua sustatzeko, lankidetzarako eta elkarri laguntzeko harremanak sortzeko, eta Galiziako jakintzak eta tradizioak eta hizkuntza eta kultura transmititzen faboratzeko.

⁵⁷³ BOEren 78. zenbakian, 2021eko apirilaren 1eko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5136>

6.4.7.67. 9/2021 Legea, otsailaren 25ekoa, Galiziako Administrazio-simplifikazioari eta Berraktibazio Ekonomikoa laguntzeari buruzkoa⁵⁷⁴

Bigarren xedapen gehigarria.— Kanpoan enpresa-ekimenak sustatzea

2. Era berean, beste estatu batzuetako pertsonak merkatu autonomikoak eskaintzen dituen ondasun eta zerbitzuetarako irispidea errazago izan dezaten, bitartekaritza- eta itzulpen-zerbitzuak ezarri ahal izango dira, Galizian egiten diren enpresa- eta lanbide-jardueren operadoreei laguntzeko.

⁵⁷⁴ BOEren 79. zenbakian, 2021eko apirilaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5210>

6.4.7.68. 10/2021 Legea, martxoaren 9koa, Galiziako Kanpo-ekintza eta Garapenerako Lankidetzaren arautzen dituenaren⁵⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

VII

Galizia-Portugalgo Iparraldeko euroeskualdeak eta lusofoniak legearen IV. titulu osoa hartzen dute, Portugalgo Errepublikarekin eta haren hizkuntza-erkidegoko herrialdeekin dugun lankidetzaren gero eta estuagoaren izaera estrategikoa kontuan hartuta. Arlo horretan, bereziki nabarmentzen da Galizia-Portugalgo Iparralde erakundearen (Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea) eta Galizia-Portugalgo Iparraldeko Lan Erkidegoaren zeregina, zeina 1991ko urriaren 31n eratu baitzen Europako Kontseiluaren 1980ko erabakiaren babesean, zeinaren oinarria baita lurraldeetako erkidegoen eta agintarien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzko Europako esparru-hitzarmena. Erabaki hori, gaur egun, Espainiako Erresumaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko Tratatuaren xedapenetara egokituta dago; izan ere, tratatu hori lurraldeetako erakunde eta instantzien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzkoa da, 2002ko urriaren 30ekoa, zeina indarrean jarri baitzen 200ko urtarrilaren 30ean.

IX

Martxoaren 25eko 2/2014 Legeak, Estatuaren Kanpo-ekintza eta -zerbitzuari buruzkoak, eta azaroaren 27ko 25/2014 Legeak, Nazioarteko Tratatu eta Bestelako Akordioei buruzkoak, ahalbidetzen dituzten ahalmenak aprobetxatuz, VI. titulu biltzen dira Galiziak esku har dezakeen etorkizuneko tratatuekin eta nazioarteko beste tresna eta akordio batzuekin lotutako gai guztiak. Hori dela eta, argi eta garbi bereizten dira Galiziaren barruan ezinbestekoak diren aspektuak, hala nola: tratatuen negoziazioan parte hartzea; Galizian betearaztea tratatu horiek, nazioarteko administrazio-akordioak eta sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordio ez-arauemaileak; subjektu publikoen beste akordio batzuk aurreikustea; sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordioak jakinarazi eta artxibatzea, eta, azkenik, elkar ulertzeko memorandumak homologatzea, Galiziako erakunde publikoen kanporanzko ekimenak harmonizatzeke haiei dagozkien konpromisoek zenbait hizkuntzatan dokumentatuta egon behar dutenean.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, definizio hauek hartuko dira kontuan:

- i) Lusofonia: Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan (CPLP) dauden portugesaren estatu eta erkidegoen multzoa.

⁵⁷⁵ BOEren 79. zenbakian, 2021eko apirilaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5211>

3. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege hau garatu eta betearazteko, printzipio gidari hauek hartuko dira kontuan:

e) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea.

II. TITULUA

Galiziako kanpo-ekintzaren programazioa

III. KAPITULUA

Kanpo-ekintzarako Espainiako estrategia

16. artikulua.— Galiziak parte hartzea kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian

1. Estatuko araudi aplikagarrian aurreikusitako baldintzetan, Administrazio autonomikoak, kanpo-ekintzaren arloko eginkizunak esleituta dituen sailaren bidez, komunikazio arina eta zuzenekoa izango du kanpo-arazoetan eskumena duen ministerioarekin, zertarako eta azken horrek, hala badagokio, Galiziako gizarteari interesatzen zaizkion edo bera kezkatzen duten lehentasunak sar ditzan kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian, eta bereziki landuko ditu Galiziako hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, galiziar diasporak bera dagoen estatuetan dituen eskubideen eta igurikimenen defentsa, galiziar enpresa eta ekonomiaren sustapena, eta Portugalgo eta nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura estutzea.

IV. TITULUA

Galizia-Portugalgo Iparralde euroeskualdea eta lusofonia

27. artikulua.— Lankidetzeta galaiko-portugaldarra lusofoniaren eremuan

1. Portugalgo Hizkuntza aprobetxatzeko eta Lusofoniarekiko Loturak ezartzeko martxoaren 24ko 1/2014 Legeak ezarritakoarekin bat etorriz, Administrazio autonomikoak programa espezifikoa jarri ahal izango du abian langile publiko galiziar eta portugaldarren trukeak eta aldi baterako egonaldiak sustatzeko, batez ere lankidetzeta, koordinazio edo are zerbitzu publikoen integrazio maila handiagoa edo handiagoa ezartzea premiazkoagotzat jotzen den arloetan.

2. Administrazio autonomikoak ekimenak egingo ditu Galizia-Portugalgo Iparralde erakundearen (Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea), erakunde horrek lankidetzeta galaiko-portugaldarra bultzatzean lusofoniaren eremuan programa espezifikoen bidez, eta kultura-, unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak sustatuko ditu portugaldar eremuetako, beste herrialde lusofonoetako eta galiziar eremuetako eragileen artean.

V. TITULUA Galizia Europan

I. KAPITULUA Galiziak Europar Batasunaren gaietan parte hartzea

2. ATALA

Europar Batasuneko instituzio eta organoetan parte hartzea

32. artikulua.— Europar Batasuneko Kontseilua

2. Europar Batasunarekiko harremanetan eta kanpo-ekintzan funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak eskatu ahal izango du Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko ordezkariak galiziera erabil dezan, horretarako hartutako erabakietan aurreikusitako baldintzetan.

33. artikulua.— Europar Batasuneko Kontseiluaren lantaldeak

3. Galiziako Gobernuak estrategia bat garatuko du Galiziak esku har dezan hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren alde, eremu horretako nazioarteko ekimenekin bat egingo du, bereziki Unescoren esparruan sustatutakoekin, eta Estatuko Gobernuarekin koordinatuta eta Kanpo Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako Ministerioak sustatutako ekintzekin.

35. artikulua.— Europako Eskualdeen Batzordea

4. Europar Batasunarekiko harremanetan eta kanpo-ekintzan funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak eskatu ahal izango du Galiziako Autonomia Erkidegoko ordezkariak galiziera erabil dezan, Batzordeak horretarako hartutako erabakietan aurreikusitako baldintzetan.

3. ATALA

Xedapen erkideak

38. artikulua.— Arduradunak izendatzea

Administrazio autonomikoak Europar Batasunean egiten dituen jarduketan jarraipen eraginkorra egiteko, kapitulu honi dagokionez, arduradun bat izendatu beharko da Presidentetzaren eta sail bakoitzaren eskumen-eremuetan; saileko arduradunak zuzendariorde nagusiaren maila izango du, eta idazkariordetza- edo koordinazio-eginkizunak izango ditu, eta, ahal denean, Europako beste hizkuntza batzuk jakingo ditu, eta harreman-gunea izango da Europar Batasunarekiko eta kanpo-ekintzarekiko harremanen funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoarekin.

VI. TITULUA

Nazioarteko tratatuak eta beste tresna eta akordio batzuk

V. KAPITULUA

Subjektu publikoen beste akordio batzuk

51. artikulua.— Prozedura sektore publikoko autonomikoak ez diren subjektu publikoek akordioak egin ditzaten

6. Artikulu honetan aipatutako akordio guztiak Galiziako bi hizkuntza ofizialetan sinatuko dira, gutxienez. Beste hizkuntza batzuk erabiliz gero, horien kopia fedemaileak ere aurkeztuko dira.

VI. KAPITULUA

Sektore publiko autonomikoak egindako akordioak komunikatzea eta artxibatzea

52. artikulua.— Sektore publiko autonomikoak egindako akordioak komunikatzea eta artxibatzea

Titulu honetako III. eta IV. kapituluetan aipatzen diren akordioak sinatu ondoren, Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo nagusiak edo akordio horiek izapidetzeaz arduratu den sektore publiko autonomikoko erakunde instrumentalak, hamar egun naturaleko epea igaro baino lehen, jatorrizko ale bat bidaliko dio, erabilitako hizkuntza bakoitzean sinatuta, Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organuari beronek artxibatzeke, zeina arduratzen baita kanpo-ekintzarako Galiziako estrategiaren garapena eta betearazpena zaintzeaz.

VII. TITULUA

Ekintza sektorialak Galiziatik kanpo

I. KAPITULUA

Kanpo-ekintza zeharkako eremuan

1. ATALA

Kanpo-ekintza, emigrazioaren arloan

53. artikulua.— Galiziarrek Galiziatik kanpo

1. Emigrazioaren arloko kanpo-ekintzak atzerrian bereziki zainduko du Galiziatik kanpo bizi diren galiziar herritar guztien eta haien ondorengoen eskubide sozial eta ekonomikoak zainduko direla, baita Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoenak ere. Era berean, hizkuntza- eta kultura-loturei eustea sustatuko du.

VII. KAPITULUA

Kanpo-ekintza kulturaren, hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan

72. artikulua.— Galiziar kultura Galiziatik kanpo

Kulturaren arloko kanpo-ekintzaren helburua izango da Galiziako herriaren kultura-balioak defendatzea, sustatzea eta zabaltzea, gure kultura-sarea kanpoan ikusaraztea, Galiziako kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa sustatzea Espainiako mugetatik kanpo, eta kultura-trukeak sustatzea, zeinek erraztuko baitute Galiziako kultura-ondarearen adierazpen guztiak ezagutzea, Espainiako Konstituzioak eta Galiziako Autonomia Estatutuak ezarritako eskumenen esparruan.

73. artikulua.— Galiziera Galiziatik kanpo

1. Galiziako hizkuntzaren arloko kanpo-ekintzak hizkuntzaren eta literaturaren irakaskuntza sustatuko du, bai eta haren ikerketarekin eta zabalkundearekin lotutako jarduerak ere, betiere kultura bereziaren adierazpen gisa eta Galiziako herriaren gizarte-adierazpen gisa. Era berean, Galiziatik kanpoko erkidegoetan galiziera erabiltzeko eta sustatzeko laguntza instituzionala bultzatuko du, galiziera erkidego horietan erabiltzen baita eta bizirik iraun.

2. Galizieraren nazioarteko baliaagarritasunari balioa emateko, Administrazio autonomikoak:

a) Lusofoniaren eremuko herrialdeetan galizieraz egindako ondasun, zerbitzu eta produktuen banaketa eta kontsumoa lagunduko du, betiere ekonomia eta merkataritza dinamismoaren irudiarekin lotzeko.

b) Estatuko Administrazio Orokorrarekiko lankidetzak bultzatuko du, Cervantes Institutuaren zentro-sarearen bitartez, betiere galiziera sustatzeko eta hedatzeko baterako jarduerak gauzatzeko.

c) Nazioarteko instituzioetan galiziera erabil dadin sustatuko du, eta, ordezkari ofiziala duen eremuetan, hizkuntza hori erabat aitortua izan dadin ahaleginduko da, bai eta galizierazko testuak ingelesera eta beste hizkuntza batzuetara eta alderantziz itzul daitezen ere.

3. Galiziako Gobernuak estrategia bat garatuko du Galiziak esku har dezan hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren alde, eremu horretako nazioarteko ekimenekin bat egingo du, bereziki Unescoren esparruan sustatutakoekin, eta Estatuko Gobernuarekin koordinatuta eta kanpo-arazoetako, Europar Batasuneko eta lankidetzako arloan eskumena duen ministerioak sustatutako ekintzekin.

75. artikulua.— Galiziaren nazioarteko irudiaren proiektzioa

Galiziako kanpo-ekintzak ildoak sustatuko ditu nazioarteko jarduera erregularra duten Galiziako turismo-, kultura- eta hizkuntza-eragile publiko zein pribatuekin batera lan egiteko, Galiziaren nazioarteko irudia proiektatze aldera.

VIII. TITULUA

Garapenerako lankidetzaz

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren arloko xedapen orokorrak

80. artikulua.— Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipioak

Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipio orientatzaileak dira:

h) Diskriminaziorik ez egitea norberaren kide diren pertsonen edo erkidegoen sexu, arraza, kultura, ideologia edo erlijioagatik, eta pertsona edo erkidego horien identitate, hizkuntza eta kultura propioak errespetatzea.

[...]

IX. TITULUA

Kanpoko eskuordetza eta bulego autonomikoak

I. KAPITULUA

Kanpoko eskuordetza eta bulego autonomiko iraunkorrak

108. artikulua.— Galiziako Xuntaren kanpo-eskuordetzen eginkizunak

1. Xuntak kanpoan dituen eskuordetzen eginkizunak dira, Autonomia Erkidegoaren eskumeneko gaietan, betiere emakumeen eta gizonen arteko aukeraber dintasunaren dimentsioa integratuta:

f) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzeko ekintzak bultzatzea, betiere galiziar erkidegoak finkatuta dauden lekuetan galiziar tasun-loturak mantenduz.

[...]

X. TITULUA

Galiziako interesen sare berriak Galiziatik kanpo

I. KAPITULUA

Galiziarrek Galiziatik kanpo ezartzea

111. artikulua.— Galiziarren sare berriak eratzea Galiziatik kanpo

3. Horrela eratutako sareek galiziar herritarren arteko senidetasun-zentzua sustatuko dute, eta Galiziako hizkuntza eta kultura sustatuko dituzte haien inguruan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Galiziako Kulturaren Kontseilua

5. Galiziako Kulturaren Kontseiluak aholkularitza emango die lege honetan aipatzen diren Galiziako erakunde publikoei, Portugalgo Hizkuntzako Herrialdeen Erkidegoarekiko harremanei dagokienez, eta nazioarteko organismo horrekin eta herrialde horien erkidegoetako edo estatu kideetako erakundeekin behar den elkarrizketa teknikoari eutsiko dio.

6.4.8. Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa

6.4.8.1. 3/2003 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Unibertsitateei buruzkoa⁵⁷⁶

I. TITULUA Unibertsitateen koordinazioa

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Helburuak eta xedea

Gaztela eta Leongo unibertsitateen koordinazioak honako helburu eta xede hauek ditu:

h) Gaztela eta Leongo unibertsitateen, Espainiako eta atzerriko unibertsitateen, eta, bereziki, aurreko guztien eta irakaskuntza gaztelaniaz ematen duten unibertsitateen zein gaztelaniaz hitz egiten duten herrialdeetako unibertsitateen arteko lankidetzak-formulak bultzatzea eta laguntzea.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntza birtualeko jarduerak

Gaztela eta Leongo Juntak, lege honetan ezarritakoaren arabera, irakaskuntza birtualeko jarduerak sustatuko ditu Gaztela eta Leongo unibertsitateekin batera, betiere jarduerok informazioaren teknologia berriak aprobetxa ditzaten Autonomia Erkidegoa munduko erreferentzia izan dadin bere irakaskuntzetarako eta, bereziki, gaztelaniaren irakaskuntzarako.

⁵⁷⁶ BOEren 97. zenbakian, 2003ko apirilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8336>

6.4.8.2. 14/2007 Lege Organikoa, azaroaren 30ekoa, Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁵⁷⁷

HITZAURREA

[...]

Aurretik, gaztelaniaren aztarnarik zaharrenak erregistratzen dira: Avilako eta Salamancako arbel bisigodoak haren egitura sintaktikoaren aurreeraketaren lekuko dira, eta idatzitako lehen lekukotzak, Valpuestako Zekor Gotikoan (Burgos) eta Leongo Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos"en (Leon) agertzen dira.

[...]

ATARIKO TITULUA

Gaztela eta Leongo Erkidegoa

4. artikulua.— Funtsezko balioak

[...]

Gaztelania eta ondare historiko, artistiko eta naturala funtsezko balioak dira Gaztela eta Leongo Erkidegoaren identitaterako, eta babes berezia eta laguntza jasoko dituzte; horretarako, xede horri begiratuko dioten erakundeen sorkuntza sustatuko da.

5. artikulua.— Gaztelania eta Erkidegoko gainerako hizkuntza-ondarea.

1. Gaztelania Erkidegoko ondare historiko eta kultural baliotsuenekoa da, lurralde nazional osora eta beste estatu askotara zabaldua baita. Gaztela eta Leongo Batzarrak gaztelaniaren erabilera zuzena sustatuko du hezkuntzaren, administrazioaren eta kulturaren eremuetan.

Era berean, gaztelaniaren ikaskuntza sustatuko du nazioarteko eremuan, bereziki Erkidegoko unibertsitateekin lankidetzan arituz, eta horretarako egoki irizten dien neurriak hartu ahal izango ditu.

2. Leonerak instituzioen babes berezia jasoko du, balio berezia duelako Erkidegoko hizkuntza-ondarearen barruan. Haren babesa, erabilera eta sustapena arautu egingo dira.

3. Galegoak errespetua eta babesa izango ditu bera erabili ohi den lekuetan.

⁵⁷⁷ BOEren 288. zenbakian, 2007ko abenduaren 1eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20635>

II. KAPITULUA

Gaztelauen eta leondarren eskubideak

13. artikulua.— Gizarte-eskubideak

8. [...]

Botere publikoek gorren espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera sustatuko dute, eta bera irakatsi, babestu eta errespetatu egingo da. Gainera, Erkidegoko administrazio publikoek erabiliko dituzte zentzumen-desgaituen komunikazioa ahalbidetzen duten sistemak.

6.4.8.3. 14/2010 Legea, abenduaren 9koa, Gaztela eta Leongo Turismoari buruzkoa⁵⁷⁸

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

Eremu horretan, turismo-baliabide estrategiko batzuk ezartzen dira, Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak direlako nazioko eta nazioarteko eremuetan, hala nola gaztelanian, Gaztela eta Leongo gastronomian, kultura-intereseko ondasunetan, kultura-espazioetan, babestutzat jotako naturaguneetan, Natura 2000 Sareko gune babestuetan, Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan eta UNESCOk Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan.

[...]

V. TITULUA

Turismoa antolatzea, suspertzea eta sustatzea

I. KAPITULUA

Turismo-jardueraren eta turismo-baliabideen antolamendu orokorra

54. artikulua.— Turismo-baliabide estrategikoak

2. Eremu horretan, turismo-baliabide estrategiko batzuk ezartzen dira, Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak direlako nazioko eta nazioarteko eremuetan, hala nola gaztelanian, Gaztela eta Leongo gastronomian, kultura-intereseko ondasunetan, kultura-espazioetan, babestutzat jotako naturaguneetan, Natura 2000 Sareko gune babestuetan, Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan eta UNESCOk Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan.

⁵⁷⁸ BOEren 317. zenbakian, 2010eko abenduaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-20073>

6.4.8.4. 3/2013 Legea, maiatzaren 28koa, Immigranteak Gaztela eta Leongo Gizartean txertatzeari buruzkoa⁵⁷⁹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Manu horrek agindu esplizitua ematen die administrazio publikoei, eta, beraz, autonomia-erkidegoei, etorkinak erabat gizarteratzeko beharrezkoak diren neurriak hartzeko. Bereziki, administrazio publikoei eskatzen die derrigorrezko adinean eskolatzea, hizkuntza ofizialak irakastea eta etorkinei enplegurako irispidea erraztea bermatzeko. Apirilaren 20ko 557/2011 Errege Dekretuak hauxe onetsi zuen: Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta haien gizarteratzeari buruzko 4/2000 Lege Organikoaren Erregelamendua, behin abenduaren 11ko 2/2009 Legeak erreforma egin eta gero.

[...]

I. TITULUA

Integrazioko jarduketa publikoak

I. KAPITULUA

Gizarteratzea eta familia-berrelkartzea

6. artikulua.— Herritarrak integratzeko konpromisoa

2. Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horien gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoan xedatutakoa betetzeko, botere publikoek, prestakuntza-ekintzen bidez, honako hauek ezagutu eta errespetatzea sustatuko dute: Espainiako eta Gaztela eta Leongo Erkidegoko konstituzio- eta estatutu-balioak, Europar Batasuneko balioak, giza eskubideak, askatasun publikoak, demokrazia, tolerantzia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna; horiek ez ezik, neurri espezifikoak garatuko dituzte atzerritarrak hezkuntza-sisteman sartzeko; betiere, botere publiko horiek hauek bermatuko dituzte integratzeko funtsezko faktore gisa: derrigorrezko adinean eskolatzea, gaztelaniaren ikaskuntza eta enplegurako irispidea.

7. artikulua.— Familia-berrelkartzea

Botere publikoek beharrezkoak diren ekintzak sustatuko dituzte etorkinen familia-berrelkartzeko eskubidea egikaritzen laguntzeko, informazioa eskainiko dute, berrelkartutako senideek integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan parte har dezaten erraztuko dute, eta ahaleginak egingo dituzte atzerritarren

⁵⁷⁹ BOEren 144. zenbakian, 2013ko ekainaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-6547>

familian bizitzeko eskubidea eraginkortasunez aplikatu dadin, gaiari buruzko legeria espezifikoa ezartzen dituen modu eta baldintzetan.

II. KAPITULUA

Hezkuntza

11. artikulua.— Gaztelaniaren ikaskuntza

Botere publikoek gaztelaniaren ikaskuntza, erabilera eta errespetua sustatuko dituzte, integratzearako elementu erkide gisa eta irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza gisa; horren guztiaren helburuak, berriz, hauek dira: hizkuntzaren, gizartearen eta kulturaren arloetako zailtasunak eta oztopoak gainditzea, eta, horrela, eskola- eta gizarte-integratze egokia sustatzea.

12. artikulua.— Elkarbizitza kultura-eremuan

1. Botere publikoek Gaztelako eta Leongo kulturaren ezagutza sustatuko dute, bai eta hezkuntza-eremuan kulturarteko eta elkarbizitzako jarduerak garatzea ere, betiere gurasoen inplikazioa, ikasleen gurasoen elkarrekin, ikasleena eta zentroetako zuzendaritza-taldeena bilatuz.

IV. KAPITULUA

Gizarte-zerbitzuak eta aukera-berdintasuna

15. artikulua.— Emakume etorkinentzako arreta

2. Jarduketa edo programa horiek informazio eta aholkularitza indibidualizatua jasoko dute enpleguari, prestakuntzari, eskuragarri dauden baliabideei, itzulpen-zerbitzuei, ostatuari eta laguntza juridiko eta psikologikoari buruz, betiere horiek beharrezkoak izanez gero.

II. TITULUA

Integratze-tresnak

28. artikulua.— Prestakuntza-ekintzak

Lege honen 6.2 artikuluan aurreikusitakoari kalterik egin gabe, botere publikoek prestakuntza-ekintzak sustatuko dituzte, zeinen xedea izango baita etorkinek beren eskubide eta eginbeharrak ezagutu eta ulertzea, besteak beste, lan-arlokoak, baita Erkidegoko instituzioak eta antolaketa, hizkuntza eta kultura ere.

6.4.8.5. 8/2013 Legea, urriaren 29koa, Kanpoan diren Gaztelar eta Leondarren Herriartasunari buruzkoa⁵⁸⁰

II. TITULUA

Kanpoan dauden gaztelar eta leondarrak eta Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak

III. KAPITULUA

Hezkuntza

17. artikulua.— Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak hezkuntza-sisteman integratzea

1. Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak Gaztela eta Leongo hezkuntza-sisteman errazago txertatzeko, botere publikoek herritarroi jarduketak eskainiko dizkiete hau lortzeko: herritar horiek txertatzen diren prestakuntza-mailarako behar beste ezagutza eta maila horretarako egokiak diren ezagutzak ematea Gaztela eta Leongo hizkuntza-, kultura- eta gizarte-identitateari buruz, eta, bereziki, Gaztela eta Leongo hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari buruz.

2. Botere publikoek Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrei irispidea emango diete ezartzen diren hezkuntza-konpentsazioko planetan, betiere itzuleraren ondorioz hezkuntzan sor daitezkeen desberdintasun-egoerei aurrea hartzeko. Arreta berezia eskainiko zaie Gaztela eta Leongo kulturaren eta espainieraren irakaskuntzari eta ikaskuntzari, bai eta hezkuntza-eremuko elkarbizitzari ere.

IV. TITULUA

Gaztela eta Leondik kanpoko gaztelar eta leondar erkidegoak, horien federazioak, konfederazioak eta bestelako laguntza-erakundeak

I. KAPITULUA

Araubide juridikoa

28. artikulua.— Gaztela eta Leondik kanpoko erkidegoek kanpoan dituzten eginkizunak

Gaztela eta Leongo emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan halakotzat aitortutako gaztelar eta leondar erkidegoak botere publikoekin arituko dira elkarlanean:

⁵⁸⁰ BOEren 274. zenbakian, 2013ko azaroaren 15eko alean argitaratua.

c) Gaztela eta Leongo kultura, tradizioak eta funtsezko balioak (gaztelania eta ondare historiko, artistiko eta naturala) zaindu eta sustatzeko gizarte- eta kultura-jarduerak bultzatu eta hedatzen.

6.4.8.6. 2/2014 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Museo-zentroei buruzkoa⁵⁸¹

I. TITULUA Museo-zentroak

I. KAPITULUA Xedapen erkideak

8. artikulua.— Kultura-ondarea interpretatzeko zentroak

1. Kultura-ondarea interpretatzeko zentrotzat honako hauek hartuko dira: alde batetik, jendeari irekitako instalazio iraunkorrak, baldin eta, kultura-ondasun higigarriak nahitaez erakutsi beharrik gabe eta 2. apartatuko betekizunak beteta, eta irabazi-asmorik izan gabe, kultura-intereseko ondasunei dagokien babes-araubidea aplikatzen zaien ondasunei lotuta badaude, edo Gaztela eta Leongo Kultura Ondarearen Ondasunen Inbentarioan sartuta badaude; eta, beste aldetik, bestelako instalazioak, baldin eta lotuta badaude ondare dokumentalaren, bibliografikoaren edo linguistikoaren adierazpen, irudikapen edo jardurekin, eta kultura herrikoi eta tradizionalaren, produktiboaren edo immaterialaren ondarearekin, instalazioon xedea delarik ondasun, adierazpen, irudikapen edo jarduera horien kultura-esanahia jendeari erakustea.

⁵⁸¹ BOEren 98. zenbakian, 2014ko apirilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-4333>

6.4.8.7. 2/2015 Legea, martxoaren 4koa, Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua onesten duena⁵⁸²

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea

9. artikulua.— Betebeharrak fakturazioaren arloan

3. Produktuen segurtasunaren arloko agintaritzea eskudunak merkataritzako ekoizpen-kateko edo banaketa-kateko enpresa bati eskatzen dionean aurreko apartatueta aipatutako dokumentazioa, enpresa horrek eman beharko dio dokumentazio hori, errekerimenduan aipatzen den produktua edo produktuak argi eta garbi identifikatuta.

Produktu baten segurtasunaren ebaluazio egokia egiteko beharrezkoa bada, agintari eskudunak produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari eskatu ahal izango dio Gaztela eta Leongo hizkuntza ofizialaz bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio teknikoa edo beste edozein dokumentu itzultzeko.

IV. KAPITULUA

Kontsumo-arloko informaziorako eskubidea

13. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Gaztela eta Leonen merkaturatutako ondasun edo zerbitzuen etiketei eta aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek erraz irakurtzeko moduko karaktereak izan beharko dituzte, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egongo dira, hori baita Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala.

15. artikulua.— Babes-jarduketak

2. Gaztela eta Leongo Erkidegoko administrazio publikoek jarduketa hauek egingo dituzte:

c) Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa gaztelaniaz egon dadin zaintzea.

Xedapen gehigarri bakarra.— Genero-hizkuntza

Lege honetan genero maskulinoko kontsumitzaileei eta erabiltzaileei buruz egiten diren aipamenak, betiere, genero bietako kontsumitzaileei eta erabiltzaileei buruzkoak direla ulertzen da.

⁵⁸² BOEren 74. zenbakian, 2015eko martxoaren 27ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-3280>

6.4.8.8. 3/2019 Legea, otsailaren 25ekoa, Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol- jarduerari buruzkoa⁵⁸³

VII. TITULUA

Gorputz- eta kirol-jarduerari lotutako lanbideen egikaritzearen erregulazioa

70. artikulua.— Izendapenen erreserba

2. Ezin izango dira beste izendapen batzuk erabili, baldin eta, haien esanahiagatik edo gaztelaniaz edo beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, nahasmena eragin badezakete jarduerak identifikatzean.

Seigarren xedapen gehigarria.— Genero-erreferentziak

Hizkera inklusiboa edo ez-sexista erabiltzea erabaki ez den kasuetan, eta subjektu, kargu, lanbide edo lanpostuei erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen direnean, ulertu behar da erabilera hori adierazpenaren ekonomia-arrazoien ondorio dela, eta, oro har, gizonei zein emakumeei egiten diela erreferentzia, ondorio juridiko berdinekin.

⁵⁸³ BOEren 74. zenbakian, 2019ko martxoaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4455>

6.4.8.9. 1/2021 Legea, otsailaren 22koa, Tributu-, Administrazio- eta Finantza- neurriei buruzkoa⁵⁸⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen eremuan tituluak eta ziurtagiriak emateagatiko eta probak egiteagatiko tasa aldatu egiten da; aldaketa horren helburua da hizkuntza-ziurtagirien izendapena eguneratzea, egun dauden mailen eta musika eta dantzako ikasketa profesionalen tituluen arabera, betiere tasa oinarritzko araudian ezarritakora egokitzeke.

[...]

2. artikulua.— Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko abenduaren 20ko 12/2001 Legea aldatzea

4. Aldatu egiten dira abenduaren 20ko 12/2001 Legearen 138. artikulua (a) letrako a.2), a.3), a.6), a.7) eta a.9) paragrafoak, eta honelaxe geratuko dira idatzita:

«a.2) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko goi-mailako teknikariaren titulua, goi-mailako kirol-teknikariarena, musikako lanbide-titulua, dantzako lanbide-titulua, musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua: 52,95 euro.

”a.3) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, kirol-teknikariarena, hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, hizkuntzen B2 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 21,65 euro».

”a.6) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 16,20 euro.

”a.7) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 10,80 euro”.

”a.9) Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria, hizkuntzen C1 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria, hizkuntzen C2 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 25,90 euro”».

⁵⁸⁴ BOEren 67. zenbakian, 2021eko martxoaren 19ko alean argitaratua.

6.4.9. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa

6.4.9.1. 1/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa⁵⁸⁵

I. TITULUA Irisgarritasuna

III. KAPITULUA

Irisgarritasuna garraioan eta zentzumen-komunikazioan

23. artikulua.— Irisgarritasuna zentzumen-komunikazioan

Informaziorako, kulturarako, irakaskuntzarako eta aisialdirako eskubidea bermatzeko, muga sensorialak dituzten pertsonen komunikazio-sistema irisgarriak eta alternatiba tekniko eraginkorrenak ezagutzea sustatuko du Erkidegoen Batzordeak. Bereziki, herritar guztiei erraztuko zaie, prestakuntza-prozesuan zehar, zentzumen-mugak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara hurbiltzea, hala nola zeinu-hizkuntza, braille idazketa eta antzeko beste edozein.

⁵⁸⁵ BOEren 34. zenbakian, 1995eko otsailaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-3396>

6.4.9.2. 7/2001 Legea, ekainaren 28koa, Langileak hautatu eta Lanpostuak betetzeari buruzkoa⁵⁸⁶

V. KAPITULUA Lanpostuak betetzea

15. artikulua.— Lehiaketa espezifikoak

Lehiaketa espezifikoak kasuan kasuko lanpostuak atxikita dauden sailtako titularrek deitu eta ebatziko dituzte. Administrazio Publikoen Sailak deialdiaren aldeko txostena eman beharko du, eta irizpide hauek bete beharko ditu:

a) Lehiaketa horietan, lehentasuna emango zaie lanpostu bakoitzak dituen ezaugarri espezifikoei, eta, bereziki, lanpostuaren singularitasuna ekarri duten ezaugarriei; honako hauek ere balioetsi ahal izango dira, besteak beste: deialdiko lanpostuari dagozkion eginkizun berdinetan edo antzekoetan izandako esperientzia; eginkizun horiekin lotutako gaietan jasotako edo emandako prestakuntza espezifikoa; titulazio akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo erregelamenduz zehazten diren beste batzuk. Era berean, deialdian memoria bat egiteko beharra sartu ahal izango da; kasu horretan, deialdiak lanpostuaren eginkizun nagusiak zerrendatu beharko ditu. Merezimendu horien balioespena osoaren % 45ekoa izango da.

⁵⁸⁶ BOEren 227. zenbakian, 2001eko irailaren 21eko alean argitaratua.

6.4.9.3. 9/2001 Legea, irailaren 27koa, Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁵⁸⁷

HITZAURREA

Hizkera, hizketa, ahots, entzumen eta komunikazioaren alterazioen prebentzioa, ebaluazioa eta diagnostikoa egiteko jarduera lanbide bat da, zeina arreta medikoari lotuta baitago, eta aitortze ofiziala lortu zuen Logopediako Diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala sortu zenean, titulu hori lortzeko ikasketa-planen jarraibide orokorrak onetsi zituen abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez. Beraz, gizarte-beharrizan batzuei erantzuten dien lanbide baten aurrean gaude; lanbide horrek jarduera bat garatzen du osasunaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan eragiteko, eta gaur egun titulu hori lortzeko ikasketak Gaztela-Mantxako Unibertsitatean ematen dira.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Elkargo profesionalean sartzea

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan, hizkeraren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargoan sartu ahal izango dira, hala eskatzen badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez bost urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza Ministerioak emandakoa.

– Hizkuntza eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako estatuko edozein unibertsitatek emana.

⁵⁸⁷ 302. zenbakian, 2001eko abenduaren 18ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-23924>

6.4.9.4. 8/2003 Legea, martxoaren 20koa, Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari buruzkoa⁵⁸⁸

VI. TITULUA

Mahastizaintzako eta ardogintzako kontsumitzaileen eta ekoizleen interes legitimoak babestea

37. artikulua.— Mahastizaintzako eta ardogintzako araudia betetzeari buruzko kontrola

3. Organo horiei dagokie beharrezko neurriak hartzea honako hauek eragozteko:

f) Adierazpen geografikoak erabiltzea, adierazpen horiek adierazten duten tokikoak ez diren produktuen aurkezpenean, nahiz eta produktuaren benetako jatorria adierazi, edo adierazpena itzulita edo genero, mota, estilo, imitazio edo antzeko aipamenekin batera erabilia egon.

Seigarren xedapen gehigarria.— Adierazpen edo izendapen babestuen arloko zehapen-araubidea, adierazpen edo izendapen horien erabilera Europar Batasuneko araudiak erreserbatuta dagoenean nekazaritzako produktuetarako, elikagaietarako eta edari espiritutsu jakinetarako

2. Honako hauek hartuko dira arau-hauste astuntzat:

b) Izendapen geografiko bat usurpatzea, imitatzea edo gogora ekartzea, nahiz eta produktuaren benetako jatorria edo izendapena adierazi, edo, horrekin batera, “generoa”, “mota”, “metodoa”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko terminoak ekarri.

⁵⁸⁸ BOEren 132. zenbakian, 2003ko ekainaren 3ko alean argitaratua.

6.4.9.5. 3/2007 Legea, martxoaren 8koa, Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari buruzkoa⁵⁸⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak

Bereziki helburu hauek lortzera bideratuko da irakaskuntzaren programazio orokorra:

b) Gaztela-Mantxako hezkuntza-eredu bat definitzea eta garatzea, kalitate- eta ekitate-printzipioetan oinarritutakoa, honako hauek sustatuko dituenak: erregioaren identitatearen kontzientzia; beste kultura batzuetara irekitzea eta kultura horiekin komunikatzea; irakurtzea; beste hizkuntza batzuk ezagutzea eta erabiltzea, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, eta balio demokratikoak eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasunekoak, elkarbizitzakoak, garapen pertsonalekoak eta bizi-kalitatekoak indartzea.

I. TITULUA Gobernu-, partaidetza- eta kontsulta-organoak

III. KAPITULUA Zentroetako eskola-kontseiluak

23. artikulua.— Zentro publikoetako eskola-kontseiluaren osaera

5. Haur-hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan eta hezkuntza bereziko zentroetan, baldin eta zentro horietan arte-irakaskuntza profesionalak, hizkuntzen irakaskuntzak edo kirol-irakaskuntzak ematen badira, eta ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, osaera zentroen singularitasunari moldatuko zaio erregelamendu bidez ezartzen denaren arabera.

⁵⁸⁹ BOEren 118. zenbakian, 2007ko maiatzaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-9938>

6.4.9.6. 7/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa⁵⁹⁰

II. TITULUA

Nekazaritzako elikagaien kalitateko figurak

I. KAPITULUA

Nekazaritzako elikagaien kalitatea sustatzea

7. artikulua.— Kalitate-figuren izendapenaren babesa

5. Babestutako izenak ezin dira erabili babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo horien aurretik mota, estiloa, zaporea, imitazioa edo antzekoak jarri, produktuaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, debekatuta dago honelako adierazpenak erabiltzea: manipulaturakoa, ekoizitakoa, (e)n ontziratutakoa, (e)n egindakoa edo antzeko esamoldeak; eta debekatuta dago kontsumitzaileak nahas ditzakeen beste edozein praktika.

⁵⁹⁰ BOEren 119. zenbakian, 2007ko maiatzaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-10026>

6.4.9.7. 10/2007 Legea, martxoaren 29koa, Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei buruzkoa⁵⁹¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Irrati- eta telebista-zerbitzuak emateko printzipio gidariak

Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoak emandako gaikuntza-tituluen babesean irradi- eta telebista-zerbitzuak ematen dituztenek printzipio hauek bete beharko dituzte beren emanaldietan:

m) Gaztelaniaren osotasuna zaintzea, haren aberastasuna kontserbatzea, haren erabilera ona zaintzea, haren berrikuntzari erantzutea, eta hura babestea eta haren adierazpen eta agerraldi guztietan sustatzea.

II. TITULUA Irrati- eta telebista-zerbitzuak emateko gaikuntza- tituluak

II. KAPITULUA

Udalerriek lurreko uhinen bidezko irradi- eta telebista- zerbitzu publikoa emateko emakidak

24. artikulua.— Pluraltasuna eta gizartearen parte-hartzea bermatzea

2. Lege honen 4. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, zerbitzu publiko hori printzipio hauek errespetatuz emango da:

g) Gure Konstituzioaren 14. artikuluan aitortutako berdintasun-balioak errespetatzea. Bereziki, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

⁵⁹¹ BOEren 119. zenbakian, 2007ko maiatzaren 18ko alean argitaratua.

III. KAPITULUA

Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua emateko baimenak

2. ATALA

Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua ematen dutenen betebeharrak

34. artikulua.— Operadore independenteen kanalak hedatzea

1. 30 telebista-kanal baino gehiago hedatzen dituzten kable bidezko irrati eta telebista hedatzeko zerbitzuen emaileek bermatu beharko dute gaztelaniaz emititzen diren kanalen % 30 gutxienez kanal independenteen titularrenak izatea, betiere kanal horien eskaintza nahikoa eta kalitate egokikoa bada, lege honetan, lege honen erregelamendu bidezko garapenean eta Estatuko oinarrizko legerian aurreikusitakoaren arabera.

2. Aurreko apartatuan ezarritako betebeharra dela eta, honako irizpide hauek hartu behar dira kontuan:

a) Ehuneko hori kalkulatzeko, kable bidezko irrati- eta telebista-difusioko zerbitzuaren titularrak Espainiako hizkuntzetako batean eskaintzen dituen telebista-kanalen guztizko kopurua hartuko da kontuan.

36. artikulua.— Desgaitasunen bat duten pertsonen irispidea

Kable bidezko irrati eta telebista hedatzeko zerbitzua emateko baimenen titularrek ziurtatu beharko dute hedapen-zerbitzuaren euskarri-zerbitzu gisa erabiltzen diren komunikazio elektronikoen sareek beharrezko baliabide teknikoak dituztela honako zerbitzu hauek transmititu ahal izateko: azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinuhizkuntzaren interpretazioa, eta desgaitasuna edo beharrian bereziak dituzten pertsonen irispidea izateko laguntza-zerbitzuak, baldin eta hedatutako kanaletan sartuta badaude.

6.4.9.8. 5/2010 Legea, ekainaren 24koa, Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa⁵⁹²

I. TITULUA

Pertsonen eskubideak osasunaren arloan

II. KAPITULUA

Osasun-informazioari buruzko eskubideak

10. artikulua.— Asistentzia-informaziorako eskubidearen titularra

2. Adingabeak bere osasunari buruzko informazioa bere adin, heldutasun eta egoera psikologikoari egokitutako hizkuntzan jasotzeko duen eskubideari kalterik egin gabe, emantzipatu gabeko hamasei urtetik beherakoen kasuan ere informazioa emango zaie gurasoei edo tutoreei; era berean, gurasooi edo tutoreoi informazioa emango zaie adingabeak hamasei urtetik gorako emantzipatuak direnean arrisku larriko jarduketaren kasuan, betiere medikuaren irizpidearen arabera.

4. Ezgai deklaraturako pazientearen kasuan, informazio-eskubidearen titularra tutorea izango da, ezgaiteta-epaiak ezarritakoaren arabera, eta ezgaituak bere osasunari buruzko informazioa hizkuntza egokian eta ulertzeko moduan jasotzeko duen eskubideari kalterik egin gabe.

III. KAPITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

2. ATALA

Adostasun informatua

21. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentuaren edukia

2. Adostasun-dokumentu horrek enuntziatuak labur-labur izan beharko ditu; dokumentu hori hizkera ulergarrian idatzi beharko da, horrela kontzeptu medikoak erabiltzaile orokorrek ulertu ahal izan ditzaten.

⁵⁹² BOEren 248. zenbakian, 2010eko urriaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-15622>

6.4.9.9. 7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa⁵⁹³

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

II. titulua Gaztela-Mantxako hezkuntza-sisteman ematen diren irakaskuntzei buruzkoa da. Bertan, hezkuntza-etapa eta -modalitate bakoitzaren egitura eta oinarritzko edukiak jasotzen dira: Haur Hezkuntza, Derrigorrezko Oinarritzko Hezkuntza (Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza), Batxilergoa, Lanbide Heziketa, arte-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak, kirol-irakaskuntzak eta helduen hezkuntza. [...]

[...]

Landa-eskola berezko identitatea duen eskola da, eta tratamendu espezifiko du. Legeak bermatzen du Haur eta Lehen Hezkuntzako eskola bat mantenduko dela lau ikasle edo gehiago eskolatzen dituzten udalerrietan, eta neurriak hartuko direla irakasleen egonaldia errazteko eta ibiltaritza murrizteko. Era berean, legeak konpromisoa hartzen du garraio-sare egoki bat edo, hala badagokio, egoitza-sare egoki bat orokortzeko, betiere ikasleak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora hurbiltzeko, eta arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea errazteko.

[...]

Legearen VI. titulua irakaskuntzaren kalitatearen alde egiten duten faktoreen multzo bat ezarri eta arautzeari buruzkoa da: horretarako, eleaniztasuna sustatzen du, irakurzaletasuna sustatzen du eta Europar Batasunak bultzatutako etengabeko ikaskuntzako programen aukerak integratzen ditu, eta irakasleak gehiago eta hobeto kualifikatzeko eta prestatzeko neurriak hartzen ditu, derrigorrezko prestakuntza-ibilbideak ezarriz eta prestakuntza-sarea definituz.

[...]

ATARIKO TITULUA

4. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren printzipio gidariak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak, Konstituzioan, Autonomia Estatutuan eta nazioarteko tratatuetan jasotako herritartasun demokratikoaren balioen esparruan, printzipio hauek ditu gidari:

k) Balioetan eta praktika demokratiko, inklusibo, eleaniztun eta kulturartekoan oinarritutako eskola bat eraikitzea, zeina eratzen baita zerbitzu publiko eta sozial gisa, errespetuzkoa eta neutrala pentsamendu-, kultura- eta erlijio-aukeren aurrean.

⁵⁹³ BOEren 248. zenbakian, 2010eko urriaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-15624>

5. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren oinarrizko ardatzak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak oinarrizko ardatz hauek ditu:

d) Irakurketa, komunikazio-kompetentzia eta eleaniztasuna, eta kulturarteko kompetentziak sustatzea, betiere ikasle bakoitza gaztelaniaz eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza batean gai izan dadin derrigorrezko eskolatzea amaitzean.

6. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren helburuak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak helburu hauek lortzera joko du:

a) Ikasleei beren gaitasun guztiak ahalik eta gehien garatzeko aukera eskaintzea, arreta berezia jarritz gaztelaniako eta atzerriko hizkuntzetako komunikazio-kompetentzietan, pentsamendu zientifikoaren garapenean eta arrazoiketa logiko-matematikoan, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran; pentsamendu sortzailea eta artistikoa eta gorputz- eta kirol-jarduera sustatuko dira, bai eta balioetan hezte, herritartasun demokratikoa eta banakako ahalegina eta erantzukizuna ere.

f) Zentroetan hezkuntza-eredu eleaniztunak eta kulturartekoak garatzea, ingurunera irekiak eta nazioz gaindiko elkarlana erraztuko dutenak.

I. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Irakasleak

17. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoko kidegoetan sartzea eta mailaz igotzea

5. Hala zehazten diren prozesuetarako, eta xedapen gehigarri berean ezarritakoa alde batera utzi gabe, honako hauek hartuko dira kontuan, irakaslanaren ebaluazio positiboarekin eta merezimendu akademiko eta prestakuntzakoekin batera, merezimendu profesional gisa: tutoretza-lana; hezkuntza-arrakastarako programetan eta curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea; zentroa ingurunera eta familietara irekitzea; hezkuntzako berrikuntza eta ikerketa, eta irakaskuntza elebiduna.

20. artikulua.— Irakasleak aintzatestea

3. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak berariaz hartuko ditu neurriak profesional hauek aintzatesteko:

b) Beren arloko edo ikasgaiko eskolak atal elebidunetan atzerriko hizkuntza batean ematen dituzten irakasleak.

21. artikulua.— Laguntza profesionalerako beste neurri batzuk

1. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak neurri hauek hartu ahal izango ditu, zentro publikoetako irakasleei dagozkienez:

b) Lizentziak ematea hizkuntzak hobeto menderatzeko atzerrian ikasketak eta egonaldiak egite aldera; horren xedea izango da irakasleek parte hartzea ikasleek

atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten konpetentzia hobetzeko proiektuetan edo planetan.

II. TITULUA

Irakatsi eta ikasteko prozesua

II. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

3. ATALA

Haur Hezkuntzako bigarren zikloa

43. artikulua.— Hezkuntza- eta antolaketa-edukiak

2. Curriculumaren gainerako edukiak alde batera utzi gabe, Haur Hezkuntzako bigarren zikloan hiru urtetik aurrera ikasleak atzerriko hizkuntza batean hastea sartuko da, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, musika- eta ikus-adierazpena, eta psikomotrizitatea txertatuko dira.

III. KAPITULUA

Derrigorrezko Oinarrizko Hezkuntza

2. ATALA

Lehen Hezkuntza

47. artikulua.— Helburua

Lehen Hezkuntzaren helburua da haur guztiei prestakuntza jakin bat ematea, zeinaren xedea baita umeen garapen pertsonala eta haien ongizatea sendotzea, eta oinarrizko trebetasun kultural hauek eskuratzea: irakurtzekoak, eta ahozko eta idatzizko adierazpenari eta ulermenari buruzkoak —gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean—, kalkuluak egitekoak, eta gizarte-trebetasunak, lan- eta ikasketa-ohiturak, zentzu artistikoa, sormena eta afektibitatea sustatzekoak.

49. artikulua.— Arloak

3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko bigarren hizkuntza bat sartzea bultzatuko du, eta erraztuko du atal elebidunak abian jartzea eta atzerriko irakaskuntza-zentroekin trukea egitea.

4. Hizkuntza-konpetentzia eskuratzea sustatzeko, irakurzaletasun-ohitura eta idatzizko adierazpena curriculumean jarduera espezifikoak sartuko dira ikasturteetako bakoitzean eta arloetako bakoitzean.

3. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

56. artikulua.— Gaiak eta eremuak

1. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculumak irakasgaien bidez garatuko da. Hori alde batera utzi gabe, honako hauek gararaziko dira: Gaztela-Mantxako

kulturaren ezagutza faboratzen duten diziplinarteko proposamenak; gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean komunikatzeko konpetentziak, ikus-entzunezko komunikazioa, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, eta balioetan oinarritutako hezkuntza.

2. Zentroek eskaintzen dituzten aukerako ikasgaiak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak araututakoek, diziplinarteko proiektuak garatzea eta gaztelania ez diren beste hizkuntza batzuk irakastea erraztuko dute.

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko beste hizkuntza batzuk sartzea bultzatuko du, atal elebidunak sustatuko ditu, eta zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuko ditu.

57. artikulua.— Aniztasunari erantzutea

4. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak antolaketa- eta curriculum-malgutasuneko neurriak garatzea erraztuko du, betiere irakaskuntza horiek musika- eta hizkuntza-irakaskuntzekin eta goi-mailako edo goi-errendimenduko kirol-jarduerak egitearekin bateragarri egiteko.

IV. KAPITULUA

Batxilergoa

63. artikulua.— Ikasgaiak

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak hizkuntzen ikaskuntza bultzatuko du, bai eta ingelesa ez beste hizkuntza batzuk sartzea ere, eta zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuko ditu.

5. Irakurzaletasun-ohitura, irakurtzeko gogoia eta ahozko adierazpena sustatzeko, lehenetsuna emango zaie irakasgai bakoitzeko hizkuntza-konpetentziei.

V. KAPITULUA

Hezkuntza-sistemako Hasierako Lanbide Heziketa

70. artikulua.— Curriculum

2. Titulu bakoitzaren berezko konpetentzia profesionalez gain, bermatu egingo da ikasleek ezagutzak eta gaitasunak eskuratuko dituztela lehenetsunezko arlo hauetan: informazioaren eta komunikazioaren teknologietan; talde-lanean; laneko arriskuen prebentzioan eta kultura ekintzailearen sustapenean, bai eta irakurketan eta atzerriko hizkuntzetan konpetentziak eskuratzean.

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko hizkuntza bat sartzea bultzatuko du, betiere zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuz.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza

85. artikulua.— Helburua

Hizkuntzak irakastearen helburua da herritarrak gaitzea hizkuntzak behar bezala erabil ditzaten, hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo.

86. artikulua.— Egitura

1. Hizkuntzen irakaskuntzak hiru mailatan antolatzen dira: oinarrizko mailan, tarteko mailan eta maila aurreratuan.
2. Aipatutako mailen ziurtagiri ofizialak lortzeko, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 61. artikuluan aipatzen diren baztertze-probak gainditu beharko dira.
3. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak hizkuntzak ikasteko irakaskuntza ez-arautuak ematea sustatuko du.

87. artikulua.— Oinarrizko maila

1. Oinarrizko mailako irakaskuntzen helburua izango da komunikazio-trebetasunak eremu hauetan erabiltzea: ikasleen bizi-esperientziarekin lotutako esparruetan, eta egoera jakin batzuetan, zeinetan ataza errazak behar baitira, betiere ataza horietan ulertzen direlarik ahozko eta idatzizko mezuak, oinarrizko egitura edo formulak dituztenak eta maiz erabiltzen den lexikoa dutenak.
2. Curriculumama bi ikasturtetan banatuko da, eta moduluka egin ahal izango da hiru ikasturtetan. Ikasketak hasten diren urte naturalaren barruan hamasei urte beteta dituztela sartu ahal izango dira ikasleak irakaskuntza horietan. Hamalau urtetik gorako ikasleak ere sartu ahal izango dira Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan lehen edo bigarren hizkuntza gisa ikasten dutenaz bestelako hizkuntza batean.
3. Oinarrizko maila presentziala, librea edo urrutikoa izan daiteke.
4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak erraztuko ditu zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak.
5. Oinarrizko maila hizkuntza-eskola ofizialetan eta helduen hezkuntzako zentro eta geletan emango da, bai eta, hala badagokio, bigarren hezkuntzako institutuetan eta baimentzen diren udal hizkuntza-eskoletan ere.

88. artikulua.— Tarteko maila eta maila aurreratua

1. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren I. tituluko VII. kapituluan jasotako ezaugarriak eta antolaketa izango dituzte.
2. Curriculumama ikasleen baldintzetara egokituko da, malgutasun-neurriak txertatuz, bai gaitasun handiei dagokienez, bai desgaitasun fisiko edota sentzorial bati lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei dagokienez.
3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak erraztuko ditu irakaskuntza-zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak.
4. Tarteko maila eta maila aurreratua hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira.

89. artikulua.— Hizkuntzen beste irakaskuntza batzuk

1. Hizkuntza-eskola ofizialek, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak araututako irakaskuntzekin batera, irakasleen etengabeko prestakuntzarako ikastaroak eta moduluak emango dituzte, betiere prestakuntza-sarearekin eta beste kolektibo profesional batzuekin lankidetzan.
2. Hizkuntza-eskola ofizialek eta, hala badagokio, baimena duten helduen hezkuntzako zentroek eta udalerrietako hizkuntza-eskolek hizkuntzen

komunikazio-erabilera hasteko, eguneratzeko edo hobetzeko ikastaroak eta moduluak emango dituzte.

3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerritarrei espainiera-ikastaroak ematea sustatuko du, bai eta Gaztela-Mantxako gizartean dauden kulturetara hurbiltzeko ikastaroak ematea ere.

4. Hizkuntza-eskola ofizialek gaztelania ez diren Espainiako hizkuntzak ikasteko irakaskuntzak eman ahal izango dituzte, hezkuntza-arloko eskumena duen sailak horretarako ezartzen duenaren arabera.

X. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

94. artikulua.— Eskaintza

1. Helduen hezkuntzaren eskaintzak bere barnean hartuko ditu hezkuntza-titulazio bat lortzeko irakaskuntzak, hezkuntza-sistemako etapetara sartzeari, lanbide-heziketa eta garapen pertsonala eta komunitarioa.

Helduen hezkuntzak honako helburu hauek lortzera joko du:

e) Garapen pertsonala lortzea hezkuntza-programa hauek erabiliz: espainiar hizkuntza eta kultura ikastekoak; informazioaren eta komunikazioaren teknologiak; atzerriko hizkuntzak; kultura ekintzailea sustatzea, eta balio jakin batzuetan hezteko, hala nola elkarbizitza, ingurumena ezagutzea eta kontserbatzea, bizi-ohitura osasungarriak hartzea, eta gaixotasunak eta laneko arriskuak prebenitzea.

IV. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Ikasleen aniztasunari eta hezkuntza-arrakastari erantzutea

120. artikulua.— Ekitate-printzipioak

1. Ikasleen aniztasunari erantzuteko, honako printzipio hauek hartuko dira kontuan: aukera-berdintasuna eta irispide unibertsala, normalizazioa, eskola-inklusioa eta gizarteratzea, malgutasuna, kulturartekotasuna eta administrazioen arteko koordinazioa.

2. Printzipio horien arabera, aniztasuna baliotzat hartzen da, eta neurriak honako irispide eta prozedura hauen arabera arautuko dira:

i) Gaztelania ikasteko programak diseinatu, garatu eta ebaluatzea, gaztelania ezagutzen ez duten ikasleentzat. Programa horiek curriculumean integratuta egongo dira eta, hala badagokio, laguntza- eta aberaste-jarduerak hartuko dituzte beren barnean.

121. artikulua.— Ikasleen hezkuntza-beharrizanak

2. Lege honen ondorioetarako, aniztasunaren erantzuntzat jotzen da ikasleen hezkuntza-aurrerapena bultzatzeko hezkuntza-jardueren multzoa, kontuan hartuta ikasleen gaitasunak, ikasteko erritmoak eta estiloak, motibazioak eta interesak, egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak.

II. KAPITULUA

Aukera-berdintasuna landa-eskolan

128. artikulua.— Landa-eskolari arreta espezifikoa ematea

4. Hezkuntzaren alorreko eskumena duen sailak garraio-sare edo eskola-egoitzen sare egokia izango du zentro publikoetako ikasleak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora hurbiltzeko, Lanbide Heziketa barne, eta, era berean, ikasleak arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetan sartzeko laguntzeko.

V. TITULUA

Eskola-instituzioa eta haren ingurunea

I. KAPITULUA

Elkarlan-harremanak beste instituzio batzuekin

132. artikulua.— Elkarlana hezkuntzaren arloko ministerio eskudunarekin eta beste autonomia-erkidego batzuekin

1. Gaztela-Mantxako hezkuntza-arloko eskumena duen sailak parte hartuko du Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 9. artikuluan aipatzen diren lurralde-elkarlaneko programetan, betiere ikasleen oinarrizko kompetentziak indartzeko, ikasleok beste autonomia-erkidegoetako kultura- eta hizkuntza-aberastasuna aintzat har dezaten faboratzeko, eta laguntza emateko lurraldeen arteko elkartasunerako eta desberdintasunak konpentsatzeko orduan lurralde-orekarako.

133. artikulua.— Toki-korporazioekiko elkarlana

1. Toki-erakundeek eta hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak beren jarduketak koordinatuko dituzte eta elkarlanean jardungo dute, protokolo, hitzarmen edo lankidetzak-akordio egokiak ezarriz, honako jarduketa hauetan:

e) Musika- eta dantza-ikasketak eta hizkuntzen oinarrizko maila planifikatu, garatu eta ebaluatzea, betiere hezkuntza-arloko eskumena duen sailak ezarritako moduan.

i) Irakasjardunetik kanpo, gaztelaniaz hitz egiten ez duten atzerritar jatorriko ikasleek eta eskolaz kanpokoek gaztelania ikasteko ikastaroak eta jarduerak egitea, bai eta biztanle horien jatorrizko hizkuntzak ikasteko eta hizkuntzoi eusteko ikastaroak eta jarduerak egitea, bai eta herritarren artean elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak sustatzea ere.

134. artikulua.— Elkarlana unibertsitateekin

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzak-hitzarmenak eta -akordioak egin ahal izango ditu Gaztela-Mantxako Unibertsitatearekin, Alcaláko Unibertsitatearekin, Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalarekin eta Menéndez Pelayo Nazioarteko Unibertsitatearekin, honako jarduketak hauek egiteko:

c) Irakasleen eta etorkizuneko irakasleen prestakuntza eta hizkuntza-egiaztapena.

135. artikulua.— Lankidetzak beste erakunde batzuekin

4. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzak-akordioak egin ahal izango ditu Gaztela-Mantxako komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, betiere informazioaren eta hezkuntzaren arloko profesionalak erregioko haur eta gazteen prestakuntza-proiektu berean konprometitzeko. Horretarako, botere publikoek erraztasunak emango dituzte komunikabide sozialek erregioko hezkuntzaren oinarri diren printzipioak beren kode etikoetan txerta ditzaten, eta eduki bortitzak, apalesgarriak edo iraingarriak ematea saihestuko dute. Era berean, lankidetzak ezarriko dira hezkuntza-programak eta hezkuntzaren aspektu batzuk zabaltzeko kanpainak garatzeko, eta arreta berezia jarriko da balioetan oinarritutako hezkuntzan, hezkuntza-kalitatean, hizkuntzetako prestakuntzan, hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzean eta irakasleen irudi sozialean.

VI. TITULUA

Kalitate-faktoreak hezkuntzan

II. KAPITULUA

Irakurketa eta eleaniztasuna sustatzea

147. artikulua.— Atal elebidunak

1. Irakaskuntzako zentroetan atal elebidunak garatzea bultzatuko da. Horietan, hizkuntzakoak ez diren arloak eta ikasgaiak irakatsiko dira atzerriko hizkuntza batean, betiere edukiak eta hizkuntzak modu integratuan ikasiz.

2. Atal elebidunak tresna baliotsuak dira eleaniztasuna eta elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak bultzatzeko. Zentroko antolaketan kontuan hartuko dira taldekatze heterogeneoak elkartzeko printzipioa eta diskriminaziorik ezaren printzipioa.

3. Atal elebidunak garatzen eta finkatzen faboratzeko, prestakuntza espezifikoak eskainiko zaie parte hartzen duten irakasleei, eta hezkuntza-erkidegoak horiek ezagut ditzan bultzatuko da.

148. artikulua.— Hizkuntzen etengabeko ikaskuntza

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak hizkuntzen etengabeko ikaskuntza bultzatuko du hizkuntza-eskola ofizialen bidez, bai eta helduen hezkuntzaren bidez eta, hala badagokio, udal-korporazioekin ezartzen dituen akordioen bidez.

150. artikulua.— Hezkuntza-trukeak

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak irakaskuntza-zentroen eta hirugarren herrialdeetako zentroen eta instituzioen arteko hezkuntza-trukeak sustatuko ditu, betiere eleaniztasuna sustatzeko eta kultura arteko balioak sustatzeko funtsezko tresna diren aldetik.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Maisu-maistren irakaskuntza bigarren hezkuntzan

1. Pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkerako maisu-maistra espezialistek eginkizunak bete ahal izango dituzte Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren zazpigarren xedapen gehigarriaren 1. apartatuan aurreikusitakoaren arabera Gobernuak ezartzen dituen baldintza eta betekizunekin.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Irakasle espezialistak eta emerituak

3. Era berean, atzerriko nazionalitateko profesionalak kontratatu ahal izango dira goi-mailako arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa, betiere hezkuntza-arloan eskumena duen sailak ezartzen duenaren arabera, oro har ezarritako titulazio-betekizuna nahitaez bete gabe. [...]

6.4.9.10. 12/2010 Legea, azaroaren 18koa, Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa⁵⁹⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Botere publikoen xedea, helburuak, aplikazio-eremua eta
jardun-printzipioak

4. artikulua.— Administrazio autonomikoaren, toki-administrazioaren eta unibertsitatearen jardun-printzipioak, berdintasuna ezartzeko eta sexuan oinarritutako diskriminazioa errotik kentzeko

Administrazio publikoen jarduketak eraendu eta bideratuko dituzten printzipio orokorrak honako hauek dira:

g) Administrazio-eremuan hizkera ez-sexista ezartzea, eta hizkera hori suspertzea gizarte-harreman guztietan.

II. KAPITULUA Printzipio orokorrak

10. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta emakumeen irudi publikoa

1. Administrazioak erabiltzen duen hizkerak gizonak eta emakumeak hartuko ditu bere barruan, femeninoa eta maskulinoa erabiliz, edo, hala badagokio, neutroa, edozein joera sexista ezabatuz, baita zeharkakoak ere. Era berean, partikularren artean hizkera ez-sexistaren erabilera sustatuko da.

2. Komunikazio instituzionalean, Gaztela-Mantxako administrazio publikoek zainduko dute emakumeen eta gizonen inguruan gizartera helarazten den irudia berdintasunezkoa, aniztuna eta estereotipatu gabea izatea, eta beren politikak garatzean sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea.

3. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak kanpaina instituzionalak egingo ditu emakumeen irudia sustatzeko ordezkari txikiena duten lanbide, ikasketa edo jarduera publikoetan. Kanpaina instituzionalek hizkera ez-sexista izango dute, eta ez dute gizonen eta emakumeen arketipo estereotipaturik erreproduzituko.

⁵⁹⁴ BOEren 37. zenbakian, 2011ko otsailaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2708>

II. TITULUA

Gizonen eta emakumeen tratu- eta aukera-berdintasuna ezartzeko neurri aktiboak

IV. KAPITULUA

Komunikabideak eta emakumeen irudia publizitatean

48. artikulua.— Titulartasun publikoko komunikabideak

1. Titulartasun publikoko komunikabideek, Gaztela-Mantxako administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituzten komunikabideek edo haien partaidetza duten komunikabideek islatuko dute gizartean dauden emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, eta sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza eta zabalkundea, hizkera ez-sexista erabili behar dutelarik.

6.4.9.11. 14/2010 Legea, abenduaren 16koa, Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁵⁹⁵

I. TITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubide eta eginbeharrak

7. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte gizarte-babesarekin lotuta:
 - c) Pertsona bakoitzari egokitutako formatu irisgarrian eta hizkera ulergarrian jasotzea bere egoeraren balioespena.
2. Era berean, gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek honako eskubide hauek izango dituzte informazioarekin lotuta:
 - g) Haiei zuzendutako informazioa ulertzeko behar diren baliabideak eta laguntzak izateko eskubidea, bai hizkuntzarekin zailtasunak dituztelako, bai desgaitasunen bat dutelako.

⁵⁹⁵ BOEren 38. zenbakian, 2011ko otsailaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2752>

6.4.9.12. 3/2011 Legea, otsailaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa⁵⁹⁶

ZIOEN AZALPENA

III

Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzko Legearen arabera, irakurketa liburutegi publikoen bidez unibertsalizatzea gure herritarrekin sinatutako benetako kontratu soziala da. Konpromiso horretan guztiak sartzen dira, haien egoera soziala, fisikoa edo pertsonala gorabehera. Helburua zera da, liburutegi batera joateko edo liburu bat maileguan hartzeko erraztasunik ez duten erregioko kolektibo guztiek, edo beste hizkuntza edo kultura bat dela-eta liburutegi batean dauden aukerak ezagutzen ez dituztenek erraztasun handiagoa izatea liburutegietatik liburuak eta informazioa iristeko.

[...]

I. TITULUA

Irakurketa sustatzea Gaztela-Mantxan

7. artikulua.— Irakurketa sustatzeko planen edukia

1. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia jarriko dute haur eta gazteengan, gutxiengo linguistikoengan —haien integrazioa errazteko—, eta gizarte-egoera ahulenerako sektoreetan, betiere arreta berezia jarriz desgaitasuna duten pertsonengan, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan ere.

⁵⁹⁶ BOEren 103. zenbakian, 2011ko apirilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7708>

6.4.9.13. 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa⁵⁹⁷

IV. TITULUA

Enplegu publikoan sartzea eta zerbitzu- harremana galtzea

I. KAPITULUA

Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak

39. artikulua.— Beste estatu batzuetako herritarrak Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzea

6. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdata ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea badakarte.

IV. KAPITULUA

Hautaketa-prozedura

51. artikulua.— Hautaprobak

2. Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, haiek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

V. TITULUA

Karrera profesionala

64. artikulua.— Karrera profesional horizontala

6. Tarte bat aitortzeko, interesdunaren ebaluazioa beharko da. Ebaluazio horretan, administrazio publiko bakoitzean karrera profesional horizontala arautzen duen araudian aurreikusitako merezimenduak balioetsiko dira.

Edozelan ere, erregelamendu bidez aurreikusten diren baldintzetan, gutxienez merezimendu hauek balioetsi beharko dira:

⁵⁹⁷ BOEren 104. zenbakian, 2011ko maiatzaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7752>

d) Eskuratutako ezagutzak, zeinak balioetsiko baitira eskuratutako edo emandako prestakuntza eta titulazio akademikoak, hizkuntzak edo kasuan-kasuan zehazten den moduan egiaztatutako beste ezagutza batzuk kontuan hartuta.

VI. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

68. artikulua.— Lanpostuak lehiaketa bidez hornitzea

8. Lehiaketa honetan datza: izangaien merezimenduak eta gaitasunak eta, hala badagokio, trebetasunak balioestea.

Deialdian aurreikusitako merezimenduak bakarrik har daitezke kontuan, eta horien artean jardunaren ebaluazioaren emaitzek agertu behar dute. Era berean, honako hauek ere balioets daitezke, besteak beste: izaera bereko edo antzeko lanpostuetan edo espezializazio-arlo edo -azpiarlo bereko edo 22.1 artikuluan aurreikusitako beste edozein elkartzetako lanpostuetan izandako esperientzia; lanpostuaren maila, hala badagokio; prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; antzintasuna; lanpostuan jarraitzea; beste merezimendu batzuk ere, baldin eta lanpostuan jarduteko betekizuna izan gabe lanpostuen zerrendan edo 25. artikuluan aipatzen duen enplegu publikoaren kudeaketarako tresna osagarrietan agertzen badira, eta deialdiko lanpostuan egin beharreko eginkizun eta atazekin zuzeneko lotura badute; titulazio akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo irakasjarduera edo ikerketa-jarduera.

Era berean, lan-bizitza, bizitza pertsonala eta familia-bizitza uztartzearekin zerikusia duten inguruabarrak ere balioetsi ahal izango dira, erregelamenduz ezartzen diren baldintzetan.

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Faltak eta diziplina-zehapenak

134. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arrazan edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

6.4.9.14. 15/2011 Legea, abenduaren 15ekoa, Ekintzaile, Autonomo eta ETEei buruzkoa⁵⁹⁸

VII. TITULUA Nazioartekotzea

38. artikulua.— Laguntza-programak

Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

⁵⁹⁸ BOEren 74. zenbakian, 2012ko martxoaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2012-4187>

6.4.9.15. 8/2013 Legea, azaroaren 21ekoa, Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei buruzkoa⁵⁹⁹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Gainera, tributu-kenkari berriak ezartzen dira aipatutako zergan, testuliburuak erosteko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik, adingabeak kobratu gabe familian hartzeagatik, 65 urtetik gorakoen eta/edo ezgaituen harrera ordaindu gabeagatik eta 36 urtetik beherakoen ohiko etxebizitza alokatzeagatik.

[...]

I. KAPITULUA

Lagatako tributuei buruzko arau substantiboak

1. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

3. artikulua.— Testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatiko kenkariak

1. Kenkari hauek ezartzen dira testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik:

b) Zergadunek zergaldian zehar seme-alabek edo ondorengoek jasotako hizkuntza-irakaskuntzagatik ordaindutako zenbatekoen % 15 kendu ahal izango dute, eskolaz kanpoko jarduera gisa, maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 3.3 eta 4. artikuluetan edo lege organiko hori ordeztzen duen arauan aipatutako oinarriko hezkuntzari dagozkion etapetan.

⁵⁹⁹ BOEren 35. zenbakian, 2014ko otsailaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-1368>

6.4.9.16. 5/2014 Legea, urriaren 9koa, Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte- babesa eta babes juridikoa emateari buruzkoa⁶⁰⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

Hauek dira administrazio-jardunaren printzipio gidariak haurren eta nerabeen babes juridikoaren arloan:

b) Diskriminaziorik ez egitea jaiotzagatik, sexuagatik, erlijioagatik, iritziagatik, jatorri nazional, etniko edo sozialagatik, hizkuntzagatik, desgaitasun fisiko, psikiko edo sentensorialagatik, sexu-orientazioagatik, genero-identitate eta adierazpenagatik, egoera ekonomiko edo sozialagatik, edo adingabeari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

I. TITULUA Adingabeen eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA Adingabeen eskubideak

13. artikulua.— Osasuna babesteko askatasuna

2. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak adingabeen osasuna babestu eta sustatzeko eta haiei osasun-arreta emateko eskubidea bermatuko du, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera, bereziki honako hauei dagokienez:

b) Beren osasunari buruzko informazioa jasotzea, eta, bereziki, haiek jasaten dituzten prozedura medikoei buruzkoa, adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran. Era berean, adingabearen baimena lortu beharko da, indarrean dagoen legerian jasotako baldintzetan.

17. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

2. Administrazio publikoek bermatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, beren legezko egoera edozein dela ere, eskubidea izango dutela baliabide eta zerbitzu publikoak izateko, betiere gizartean, hizkuntzan eta kulturaren erabat integratze aldera, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera.

⁶⁰⁰ BOEren 42. zenbakian, 2015eko otsailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1624>

6.4.9.17. 7/2014 Legea, azaroaren 13koa, Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa⁶⁰¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege honen xedapenak aplikatu eta garatzeko, bai eta botere publikoek Gaztela-Mantxan jarduteko ere, Estatuko oinarriko legerian adierazitako printzipio gidariei jarraituko zaie, bai eta honako printzipio hauei ere:

k) Administrazio-esparruan diskriminatzailea ez den hizkera ezartzea, eta hizkera hori suspertzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

II. TITULUA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak eta aukera-berdintasuna bermatzeko neurriak

II. KAPITULUA

**Ekintza positiboko neurriak, diskriminazioaren
aurkakoak eta desgaitasuna duten pertsonen bizi-
kalitatea sustatzekoak**

1. ATALA Osasuna

12. artikulua.— Osasuna sustatzea, eta desgaitasun-egoerak edo egoeron areagotzea prebenitzea

5. Gaztela-Mantxako osasun-sistemak beharrezko neurriak hartuko ditu, eta programak, prozesu asistentzialak eta protokolo espezifikoak ezarriko ditu pertsonen osasun fisiko, mental eta sentsozialaren egoerari buruzko arriskuak goiz detektatzeko, baldin eta arrisku horiek ondorio mugatzaileak izan baditzakete jardueran, mugikortasunean, autozaintzarako gaitasunean, ikusmenean, entzumenean, hizkeran, ahotsean eta hizketan, ikaskuntzan eta alde zehatzetara eskuratutako ezagutza edo trebetasunen aplikazioan, bai eta arrisku horien agerpenaren edo areagotzearen prebentziorako ere.

⁶⁰¹ BOEren 42. zenbakian, 2015eko otsailaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1626>

IV. KAPITULUA

Sentsibilizazio-neurriak

56. artikulua.— Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoa

2. Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoak, zerbitzu publiko gisa bete behar duen eginkizunean, hurrengo helburuak sustatuko ditu bere programazioan:

b) Hizkera ez-diskriminatzailea erabiltzea.

e) Zeinu-hizkuntza erabiltzen duen informazio-programa bat gutxienez astean behin zabaltzea.

6.4.9.18. 4/2018 Legea, urriaren 8koa, Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate Bat sortzeari buruzkoa⁶⁰²

II. TITULUA Prebentzioa eta sentsibilizazioa

8. artikulua.— Sustapen-, prebentzio- eta sentsibilizazio-neurriak

5. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak, aurreko apartatuan zehaztutako eremuan eta edozein komunikazio instituzionaletan, hizkuntzaren erabilera ez-sexista erabiliko du, adierazpen eta kontzeptu inklusiboak erabiliz, genero femeninoa ikusezin bihurtu gabe edo maskulinoarekiko bigarren mailan islatu gabe.

II. KAPITULUA Sentsibilizazioa

18. artikulua.— Zaintza-organo bat sortzea

3. Zaintza-organoak honako eskumen hauek izango ditu, besteak beste:

c) Irudi positiboen, rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera indartzea, genero-desberdintasunak eta, ondorioz, indarkeria matxistaren moduak desegiteko beharrezko tresna gisa.

⁶⁰² BOEren 301. zenbakian, 2018ko abenduaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-17065>

6.4.9.19. 3/2019 Legea, martxoaren 22koa, Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa⁶⁰³

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Arauk sortzeko jarraibide berriak txertatzea, genero-ikuspegia hizkera ulargarrian aplikatuz.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak. Xedea, aplikazio-eremua, definizioak eta printzipio gidariak

2. artikulua.— Definizioak

[...]

Egoera ahulean dagoen kolektibotzat hartzen dira babes berezia edo berezitua behar dutenak, hala nola kontsumitzaileak, horiek inguruabar pertsonal, sozial edo bestelakoengatik zaugarri daudenean, inguruabarrok kronikoak, aldi baterakoak edo bat-batekoak izan daitezkeelarik. Kolektibo zaugarritzat har daitezke, besteak beste, adina, egoera, gaitasunak, jatorria, etnia, hizkuntza, erlijioa edo kultura direla-eta, honako hauek: haurrak; nerabeak; adinekoak; pertsona alergikoak eta elikatzeko intoleranteak; genero-indarkeriaren biktimak; desgaitasuna duten pertsonak; gutxiengo etnikoak; gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak; baztertzearriskuan daudenak (soziala, finantzarioa, digitala edo beste edozein); hipersentikortasun elektromagnetikoa, kimikoa edo bestelakoa duten pertsonak, eta gutxiagotasun-, mendekotasun- eta zaugarritasun-maila handiagoa duten pertsonak, bai eta babesgabetasun-maila handiagoa dutenak ere. Erregelamendu bidez garatuko dira babes berezia behar duten kontsumitzaileen kolektiboen indizea edo protokoloak.

[...]

⁶⁰³ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6772>

II. TITULUA

Eskubideak eta erantzukizunak

I. KAPITULUA

Eskubideak

2. ATALA

Osasunaren babesa eta segurtasuna

20. artikulua.— Ekoizpenerako, banaketarako, salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak

3. Kontsumitzaileen segurtasuna arriskuan jar dezakeen produktu bat merkaturatzeko bidea zehaztu nahi denean, kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak ekoizleari, banatzaileari edo merkaturatzailearen arduradunari eskatu ahal izango dio, zinpeko interpretearen edo harekin berdinetatik baten bidez, estatuko hizkuntza ez-ofizialean aurkezten diren dokumentazio teknikoak, faktura edo bestelako dokumentuak itzultzeko.

III. TITULUA

Kontsumo-harremanak

III. KAPITULUA

Betebeharrak zerbitzuak ematean

1. ATALA

Xedapen orokorrak

80. artikulua.— Zerbitzuak ematen dituzten enpresek informazioa aurretiaz ematea

Araudi orokorrean edo sektorialean ezarritako beste informazio-eskakizun batzuk alde batera utzi gabe, zerbitzuak ematen dituzten enpresek kontsumitzaileen eskura jarri beharko dute, modu argi, zalantzaezin eta irisgarrian, kontratua egin aurretik eta, betiere, zerbitzua eman aurretik, honako informazio hau:

n) Kontratazioaren hizkuntza edo hizkuntzak, kontratua egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaintzen ez denean.

82. artikulua.— Informazio osagarria

Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, hartzaileak eskatuta, honako informazio osagarri hau jakinarazi beharko diote:

d) Enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduak, halakorik onartu badu, baita kode horiek bide elektronikoak baliatuz kontsultatzeko helbidea eta zein hizkuntzatan kontsulta daitezkeen ere; ereduak kodetzat hartuko da irizpide etikoetan eta merkataritza-jardunbide egokian oinarritutako akordio edo arau-multzo oro, baldin eta lege-, erregelamendu- edo administrazio-xedapenek ezartzen

ez badute kode hori, non zehazten baita zer portaera izango duten beren kontsumo-harremanetan hori betetzeko konpromisoa hartzen duten enpresek.

6.4.9.20. 8/2019 Legea, abenduaren 13koa, Gaztela-Mantxako Partaidetzari buruzkoa⁶⁰⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Oinarrizko printzipioak

Lege honetan aurreikusitako parte hartzeko eskubidea interpretatzeko eta aplikatzeko, oinarrizko printzipio hauek hartuko dira kontuan:

c) Irisgarritasun unibertsalaren, diskriminaziorik ezaren eta aukeraberdintasunaren printzipioa, bitartekoak eta hizkerak egokituta: parte hartzeko gaitutako bideek eta bitartekoek ez dute inor baztertzeko faktore izan behar.

k) Genero-arrazoiengatik diskriminaziorik ezaren printzipioa, honako hauek bermatuz: emakumeen eta gizonen benetako eskubide-berdintasuna; hizkera inklusiboa; genero-ikuspegia, eta, ahal den neurrian, ordezkaritza paritarioa herritarren partaidetzarako organoetan.

III. TITULUA Herritarren parte-hartzea bultzatzea eta sustatzea

32. artikulua.— Irisgarritasunerako neurriak

Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntako Administrazioak eta haren organismo autonomoek irisgarritasun-neurriak eta bitartekoak eta hizkerak desgaitasunetara egokitzekoak txertatuko dituzte partaidetza-prozesuetan, betiere irisgarritasunaren arloan dagoen araudia betez eta erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

⁶⁰⁴ BOEren 31. zenbakian, 2020ko otsailaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-1654>

6.4.9.21. 1/2020 Legea, otsailaren 3koa, Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa⁶⁰⁵

II. KAPITULUA

Erakundeen printzipio gidariak, jardun- printzipioak eta betebeharrak

8. artikulua.— Hirugarren sektore sozialeko erakundeen betebeharrak

2. Era berean, erantzukizun publikoko interes orokorreko zerbitzuen hornikuntzan Administrazio autonomikoarekin elkarlanean aritzen diren hirugarren sektore sozialeko erakundeek edo interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten hirugarren sektore sozialeko erakundeek honako betebeharrak izango dituzte:

b) Jardutea halatan non beren antolaketan, funtzionamenduan eta jardueretan benetan kontuan hartuko den emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa. Hala, besteak beste: hizkera ez-sexista erabiliko dute; neurriak hartuko dituzte sexu-jazarpena eta sexuagatiko edo sexu-orientazio eta -tasunagatiko jazarpena, eta emakumeen eta gizonen arteko lan-diskriminazioa prebenitzeko eta horiei aurre egiteko, eta, hala badagokio, indarreko araudian aurreikusitako berdintasun-planaren diseinu eta ezarpen eraginkorra egiaztatu beharko dute.

⁶⁰⁵ BOEren 106. zenbakian, 2020ko apirilaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4473>

6.4.10. Kanarietako Autonomia Erkidegoa

6.4.10.1. 9/1986 Legea, abenduaren 11koa, Hezkuntza Sailari kreditu bat transferitzeari buruzkoa⁶⁰⁶

HITZAURREA

[...]

Lege honetan aurreikusitako kreditu-transferentziarekin lortuko den finantzaketarekin, Kanarietako Gobernuak hasitako ildoari jarraituko zaio espezialitate berrien sorta zabaltzeari, batez ere Lanbide Heziketan: sukaldaritza, ostalaritza-zerbitzuak, ile-apainketa, iturgintza, informatika, etab., eta, gainera, gorputz-hezkuntza eta musika bezalako irakasle tituludunekin lan egin eta zabaldu. Ildo beretik, bigarren hizkuntza, hala nola frantsesa edo alemana, funtsezko aukera gisa ezartzeak eragina du irakasleen eremuan, zeren ingelesa baita ikasleek oro har aukeratzen dutena.

[...]

⁶⁰⁶ BOEren 12. zenbakian, 1987ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.

6.4.10.2. 2/1987 Legea, martxoaren 30ekoa, Kanarietako Funtzio Publikoari buruzkoa⁶⁰⁷

IV. TITULUA Karrerako funtzionarioak

IV. KAPITULUA Estatutu-araubidea

8. ATALA Diziplina-araubidea

58. artikulua

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

⁶⁰⁷ BOEren 118. zenbakian, 1987ko maiatzaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-11921>

6.4.10.3. 4/1987 Legea, apirilaren 7koa, Eskola-kontseiluei buruzkoa⁶⁰⁸

I. KAPITULUA Eskola-kontseiluak

2. artikulua

Hauek dira Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntza ez-unibertsitarioaren programazio orokorraren helburuak:

Bi. Kanariar identitatearen kontzientzia sustatzea, Kanarietako herriaren balio historikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

⁶⁰⁸ BOEren 110. zenbakian, 1987ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-11091>

**6.4.10.4. 9/1994 Legea, uztailaren 20koa,
bigarren hezkuntzako, etxebizitzako,
ingurumeneko eta turismoko ekintza
bereziko plana finantzatzeko transferentzia,
gehigarri eta kreditu bereziari buruzkoa⁶⁰⁹**

HITZAURREA

[...]

Gainera, hizkuntza-eskola ofiziala eta prestakuntza tekniko-profesionaleko zentrozen sarea eraikitzea aurreikusten da.

[...]

⁶⁰⁹ BOEren 207. zenbakian, 1994ko abuztuaren 30eko alean argitaratua.

6.4.10.5. 7/1995 Legea, apirilaren 6koa, Turismoaren Antolamenduari buruzkoa⁶¹⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

2. Lege hau jarduera hauei ere aplikatzen zaie:

h) Turismo-jarduera osagarriak, hala nola atrakzioak eta ikuskizunak, horien barruan daudelarik dantza-aretoetan, diskoteketan eta dantzalekuetan egiten direnak; animazio-jarduerak, eta denbora-pasarako eta aisialdirako gainerako jarduerak, zeinak horretarako bereziki gaitutako instalazioetan egiten baitira, bai eta kongresuetarako asistentzia antolatzearekin lotutakoak eta aldibereko itzulpenak ere, betiere lege honi lotutako jarduerak garatzen dituztenean.

II. TITULUA Turismo-jarduera

I. KAPITULUA

Turismoaren arloko eginbeharrak eta eskubideak

3. ATALA

Turismo-erabiltzailearen eskubideak

20. artikulua.— Kexak eta erreklamazioak

2. Establezimenduan argi eta garbi iragarriko da erreklamazio-orriak daudela bezeroen eskura, gaztelaniaz, ingelesez, alemanez eta aukeratu beharreko beste hizkuntza batean.

II. KAPITULUA

Turismo-eskaintzaren antolamendu orokorra

1. ATALA

Enpresa-jarduera turistikoak ezartzeko betekizunak

24. artikulua.— Turismo-jarduerak egitea

3. Araudi espezifikokoak aurreikusten dituen lurralde- eta hizkuntza-eremuei buruzko gaikuntza-probak gainditzen dituzten eta eskatzen den titulazioa dutela egiaztatzen duten pertsonak gaitu egingo dira aldez aurretik turismo-gidarien berezko jardueran sartu eta aritzeko.

⁶¹⁰ BOEren 122. zenbakian, 1995eko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-12102>

V. TITULUA

Turismoko prestakuntza tekniko-profesionala

71. artikulua.— Turismo-prestakuntzarako beste laguntza batzuk

1. Edozein hezkuntza-erakundek turismoko profesionalei zuzendutako espezializazioko edo graduondoko ikastaroak eskaini ahal izango ditu, bere jarduna turismoaren arloan eskumena duen sailarekin koordinatuz.

2. Sail honek turismo-prestakuntzari lagunduko dio beken eta beste laguntza batzuen bidez, bereziki ezagutzak eta abangoardiako teknologiak eskuratzeko, espezialitate berrietarako eta irakasleak prestatzeko, bai eta atzerriko hizkuntzak ikasten hasteko eta hizkuntza horiek hobeto ikasteko ere.

6.4.10.6. 8/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasunari eta Oztopo Fisikoak Ezabatzeari eta Komunikazioari buruzkoa⁶¹¹

I. TITULUA

Legearen xedea eta aplikazio-eremua

2. artikulua.— Legearen aplikazio-eremua

Lege hau Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan aplikatuko zaie:

4. Kanarietako administrazio publikoen eskumenekoak diren komunikabideei, Administrazio Publikoaren zerbitzuetan edo haren lanpostuetan sartzeko egun indarrean dauden komunikazio- edo hizkera-sistemei, eta muga edo komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea errazteko ezarri behar diren komunikazio- edo informazio-teknikei.

II. TITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Komunikazioko oztopoei (KO) buruzko xedapenak

19. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Kanarietako Gobernuak, administrazio publikoekin lankidetzan, komunikazioan dauden oztopoak erabat ezabatzea sustatuko du, eta komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztiengana iristea ahalbidetuko duten mekanismoak eta alternatiba teknikoak ezartzea, betiere herritarrek informazioan, komunikazioan, irakaskuntzan, kulturen, aisialdian eta lan-baldintzetan berdintasuna izateko duten eskubidea bermatuz.

2. Autonomia Erkidegoak zeinu-hizkuntzaren irakasleen, hizkuntzaren interpreteen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza bultzatuko du, zertarako eta mugatuta dauden pertsonen zuzeneko edozein komunikazio errazteko, hala behar badute, eta Kanarietako administrazio publikoei eskatuko die langile espezializatuek eman dezatela zerbitzu hori.

3. Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko ikus-entzunezko hedabideek neurri teknikoaren plan bat egingo dute, zeinu-hizkuntza edo azpitituluen hizkuntza erabiliz, betiere informaziorako eskubidea pixkanaka bermatu ahal izateko.

21. artikulua.— Entzumen-muga duten pertsonen ingurunerako irispidea

Entzumen-mugak berekin dakartzan komunikazio-zailtasunak gainditzeko, beste komunikazio-teknika osagarri batzuek gain, hala badagokio, akustikoekin batera:

⁶¹¹ BOEren 122. zenbakian, 1995eko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-12103>

2. Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko komunikabide sozialek telebistako informazio- eta kultura-programak osatuko dituzte azpitituluen edo zeinu-hizkuntzaren bidez.

6.4.10.7. 1/1997 Legea, otsailaren 7koa, Adingabeen Arreta Integralari buruzkoa⁶¹²

II. TITULUA Eginkizunak, eskumenak eta administrazio- erregistroak

II. KAPITULUA Eskumenen banaketa

11. artikulua.— Uharteetako kabildoen eskumenak

2. Zehazki, uharteetako kabildoei eskumen hauek dagozkie, beren antolaketa-
arauek zehazten dituzten administrazio-organo eta -unitateen bitartez:

j) Adingabeen arretarako lanak egiten dituzten profesionalen etengabeko
prestakuntzarako eta hobekuntzarako programak eta adingabeen arreta integralari
buruzko txostenetan eta proposamenetan erabil daitezkeen metodologiak,
eginkizunak, kontzeptuak eta hizkera normalizatzeko programak egiten parte
hartzea, bai eta esku hartzeko protokoloetan ere.

III. TITULUA Prebentzio-jarduketak

II. KAPITULUA Sustapen-jarduketak

23. artikulua.— Adingabeen gizarteratzea

2. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean dauden adingabe atzerritarrek
gizarteratzeko laguntza publikoak jaso ahal izango dituzte, batez ere hizkuntza-
zailtasunak eta gizarte-usadioen ezagutza gainditzeko.

III. KAPITULUA Jarduera, bitarteko eta produktu jakin batzuen gaineko jarduketak

36. artikulua.— Adingabeentzako publizitatea

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean zabaltzen den
adingabeentzako publizitateak arauzko mugak izan beharko ditu, eta muga
horiek jardun-printzipio hauek errespetatzera behartuko dute:

a) Hizkuntza eta mezuak haurren kolektiboen garapen-mailetara egokitzea.

⁶¹² BOEren 63. zenbakian, 1997ko martxoaren 14ko alean argitaratua.
Testu kointegritatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-5498>

6.4.10.8. 2/1997 Legea, martxoaren 24koa, Canarias sariei buruzkoa⁶¹³

3. artikulua.— Modalitateen edukia

Modalitate bakoitzaren xedea eta edukia honako hauek izango dira:

a) Literaturako Canarias Saria pertsona edo erakunde jakin batzuei emango zaie, hain zuzen ere, kanariar kultura aberasteko ekarpen garrantzitsua egiten dutenei, baldin eta sortze-lana hizkuntza erabiliz egiten badute.

⁶¹³ BOEren 94. zenbakian, 1997ko apirilaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-8450>

6.4.10.9. 4/1999 Legea, martxoaren 25ekoa, Kanarietako Ondare Historikoari buruzkoa⁶¹⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kanarietako ondare historikoaren eraketa

Kanarietako ondare historikoaren barruan sartzen dira, era berean, herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren ondasun immaterialak eta Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak.

⁶¹⁴ BOEren 85. zenbakian, 1999ko apirilaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-7981>

6.4.10.10. 13/2003 Legea, apirilaren 4koa, Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari buruzkoa⁶¹⁵

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorraren helburuak

Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorra honako helburu hauek lortzera bideratuko da:

i) Kanarietako identitatea ezagutzea eta kontserbatzea erraztea, eta haren ezaugarri naturalak, historikoak, kulturalak eta linguistikoak errespetatzea, hargatik eragotzi gabe tolerantzia eta beste identitate kultural batzuekiko trukea sustatzea.

II. TITULUA Sustapena eta antolamendua

9. artikulua.— Berdintasuna

2. Etorकिन integrazioa erraztuko duten programak lehenetsiko dira, bereziki gaztelania ikasteari dagokionez, bai eta gure kulturaren oinarrizko osagaiak ezagutzeari dagokionez ere.

IV. TITULUA Partaidetza eta antolaketa

12. artikulua.— Helduak

2. Administrazio publikoentzat, honako hauek helburu dituzten ekintzek izango dute lehentasuna:

c) Teknologia berrietan eta hizkuntzetan prestakuntza edo birkualifikazioa behar duten pertsonak edo kolektiboak.

Bigarren xedapen gehigarria

Hizkuntza-eskola ofizialak helduen hezkuntzako zentrotzat hartuko dira helduen kolektibo jakin batzuentzat berariaz antolatzen dituzten eskaintzei dagokienez, eta beren programazioetan ezarriko dituzte lege honen 6., 7. eta 11. artikuluetan ezarritakora egokitzeko beharrezko egokitzapenak.

⁶¹⁵ BOEren 134. zenbakian, 2003ko ekainaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-11271>

6.4.10.11. 15/2003 Legea, apirilaren 8koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa⁶¹⁶

III. TITULUA Zehapen-araubidea

17. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

⁶¹⁶ BOEren 134. zenbakian, 2003ko ekainaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-11273>

6.4.10.12. 7/2007 Legea, apirilaren 13koa, Kanarietako Gazteriari buruzkoa⁶¹⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak

1. Honako hauek dira administrazioek gazteriaren arloan egiten dituzten programen eta ekintzen printzipio gidariak:

i) Kulturartekotasuna. Gazteek beste erregio eta herrialde batzuetako ohiturak eta tradizioak ezagutzea ahalbidetuko duten programak eta ekintzak sustatuko dira, bai eta gazteek gure uhartediko ohiturak ezagutzea ahalbidetuko dutenak ere, Kanarietako kultura nazioartean proiektatuz. Era berean, hizkuntzak ikastea sustatuko da, komunikaziorako oinarritzko tresna den aldetik; horretarako, besteak beste, mugikortasuna eta trukeak bultzatuko dira gero eta globalizatuagoa dagoen mundu honetan, non komeni baita gazteei zuzendutako politikak gure mugetatik harago bideratzea.

⁶¹⁷ BOEren 124. zenbakian, 2007ko maiatzaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-10409>

6.4.10.13. 2/2008 Legea, maiatzaren 28koa, Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorrari buruzkoa⁶¹⁸

II. KAPITULUA Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorra

4. ATALA

Egitura eta antolaketa

3. azpiatala

Sarrera eta igoera

24. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

8. Deialdietan atzerriko hizkuntzen ezagutza balioesteko modua ezarriko da.

5. azpiatala

Lanpostuak eta horiek betetzea

31. artikulua.— Lanpostuen zerrenda

3. Atzerriko hizkuntzak jakitea beharrezkoa izango da beren ezaugarriengatik hala behar duten lanpostuetan.

7. ATALA

Diziplina-araubidea

2. azpiatala

Diziplina-faltak

63. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

2. Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

⁶¹⁸ BOEren 175. zenbakian, 2008ko uztailaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12494>

6.4.10.14. 4/2009 Legea, apirilaren 24koa, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa⁶¹⁹

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren Kanarietako Autonomia Erkidegoan

3. artikulua.— Helburuak

Garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren jarduera Kanarietako herritarrek arlo horretan duten konpromisoan eta parte-hartzean oinarritzen da, eta gizabanakoen, herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, gaitasun sozialak eta ekonomikoak areagotzera bideratuta dago, batez ere behartsuenenak. Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzko Legearen 3. artikuluan araututako helburuez gain, honako hauek ere lortu beharko ditu:

d) Herrien kultura-identitateak errespetatu eta sustatzea, hizkuntza-ondarea eta erlijio-sinesmenak barne.

⁶¹⁹ BOEren 132. zenbakian, 2009ko ekainaren 1eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-9045>

6.4.10.15. 1/2010 Legea, otsailaren 26koa, Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa⁶²⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

1/1994 Legearen bidez Kanarietako Emakumearen Institutua sortu zenetik, hiru berdintasun-plan onetsi dira Kanarietan: Kanarietako Berdintasunerako I. Plana, 1995-1996; Kanarietako Berdintasunerako II. Plana, 1997-2000; Kanarietako Berdintasunerako III. Plana, 2003-2006; berdintasuna sustatzeko Europako zenbait programa garatu dira berdintasunaren aspektu guztietan, hala nola Nows, Equal Ariadna 2004-2007, Equal Futur @, Interreg IIIB Violeta; Kanarietako Indarkeria Programa 2002-2006; 16/2003 Legea, apirilaren 8koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta emakumeen babes integralari buruzkoa. Kanarietako Gobernuak hainbat dekretu eta agindu onetsi ditu, baita hizkera ez-sexistaren erabilera administratiboari buruzko argitalpenak ere, berdintasuna eta genero-ikuspegia sustatzeko sailarteko batzordea, betiere berdintasuna lortzeko eta indarkeriaren biktima diren emakumeen babesaren dinamizatzeko.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Administrazio publikoaren jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, Kanarietako botere publikoen jardun-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

10. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan bermatu eta sustatzea.

⁶²⁰ BOEren 67. zenbakian, 2010eko martxoaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-4518>

I. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

10. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta irudi publikoa komunikabideetan eta publizitatean

1. Kanarietako Gobernuak bermatu egingo du hizkuntzaren erabilera ez-sexista, eta berdintasunezko tratamendua emango die politiken garapenean erabiltzen dituen eduki eta irudiei.

Horretarako, jardunbide egokien kodeak hartzea sustatuko du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-balioak transmititzeko.

2. Erregelamendu bidez, Kanarietako Gobernuak administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexistarako gomendioak emango ditu, betiere ezkutuko sexismoak eta diskriminazioak ezabatzeko, eta haien aplikazio-eremua xedatuko du.

3. Kanarietako botere publikoek genero-ikuspegia txertatuko dute informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta hedapenean. Hizkuntzaren, komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista ulertu behar da erabilitako euskarri dokumental guztiei dagokienez, baita zuzeneko komunikazioari dagokionez ere.

11. artikulua.— Genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak

3. Hezkuntzaren eremuan genero-ikuspegidun azterlanak dinamizatuko dira, jolasei, hizkuntzaren erabilerei eta lan-orientazioei dagokienez, besteak beste.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Kanarietako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. azpiatala

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

31. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Kanarietako Autonomia Erkidegoko Administrazioak bermatuko du hitzarmen kolektiboek:

b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egin dezaten.

IV. KAPITULUA

Osasuna eta gizarte-ongizatea sustatzeko eta babesteko politikak

1. ATALA

Osasuna sustatu eta bermatzea

45. artikulua.— Genero-ikuspegia Kanarietako osasun-sistema publikoan

9. Kanarietako osasun-sistemak modu berezian aplikatuko du hizkera ez-sexista, haren forma guztietan, eta genero-estereotipoak ezabatzeko irizpidea, zuzenean edo beste pertsona batzuen bitartez sortzen dituen dokumentuetan eta euskarrietan, bai komunikazioetara, bai informaziora, jardueren hedapenera eta osasun-hezkuntzara zuzendutakoetan.

V. KAPITULUA

Emakumeak sustatzeko eta artatzeko politikak

58. artikulua.— Teknologia berriak

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, Kanarietako Administrazioak oso-osoan edo zati batean finantzaturako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabideak

66. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide sozialek hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuko dute, eta estereotipo sexistarik gabeko emakumeen eta gizonen irudiaren transmisioa bultzatuko dute.

Bigarren xedapen gehigarria.— Kanarietako legeria autonomikoaren aldaketak

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan xedatutakoa aplikatuz, Kanarietako administrazio publikoan testu arauemaile guztiak berrikusiko dira, Kanarietako emakumeek erabateko herritartasuna izateari dagokionez, hizkeran maskulino generiko sistematikoaren erabilera ezabatuz eta bi sexuen ordezkari paritariora egokituz, kasuan-kasuan egoki den moduan.

LEGEAREN ERANSKINA

Hezkidetza eta hezkuntza ez-sexista

Hezkuntzan nahitako ikuspegia eta ekintza, rol eta estereotipo sexistak eta genero-desberdintasuna gainditzera bideratua. Hezkidetzak pertsonaren garapen integralaren ortzi-mugari egiten dio erreferentzia, genero-mugak gaindituz, bai eta [...] hizkuntzaren erabilera ez-sexista [...] bezalako prozesuei ere.

[...]

Hizkera ez-sexista

Hizketaren edo hizkuntzaren erabileraren ezaugarri eta fenomenoaren multzoa, zeina zehazten baitu emakumeen ikuskera androzentriko eta diskriminatzaile batek, ikusezintasunaren, azpiordezkapenaren edo gizonaren mendeko identifikazioaren bidez, izaki edo entitate eratorri gisa eta ez indibidual gisa. Hizkera sexistaren barruan sartzen da maskulino generiko orohartzailearen erabilera arauemailea; maskulino horrek femeninoa gutxiesteko edo ez egoteko lekura baztertzen du, eta moral bikoitza legitimatzen du bi sexuentzat, esanahi desberdinak edo kontrakoak esleitzen eta sozializatzen dituelako kontzeptu berberetarako maskulinoan eta femeninoan, edo ezaugarri peioratiboak, diskriminatzaileak edo azpibalioespenekoak emakumeekin lotutako hitzei lotzen dizkielako. Erabilera sexista ez da hizkuntza artikulatura mugatzen, hizkuntza sinboliko eta ikonografikoaren berezko ezaugarri edo fenomenoetara ere hedatzen da.

[...]

Berdintasun-planak enpresetan

Enpresa publiko zein pribatuek emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean dauden lan-baldintzak eta lan-harremanak sustatzeko hartutako neurrien multzo antolatua. Enpresako berdintasun-planek jarduketa integralak jaso behar dituzte enpresaren barruan diagnostiko sistematiko batek agerian jarritako genero-desberdintasunen multzoari dagozkionez, eta honako kasuistika honetara heda daitezke: [...] hizkera, komunikazio eta publizitate ez-sexistaren irizpideak aplikatzea [...].

[...]

Kalitate-zigilua eta enpresa-bikaintasunaren marka genero-berdintasunean

Genero-berdintasuna sustatzen duten enpresak bereizteko eta sustatzeko neurriak, botere publikoek hartuak, enpleguaren eta enpresaren eremuan emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko. Horretarako, kalitate-zigiluak eta bikaintasun-markak enpresa-ekimenak balioesten dituzte arlo hauetan: [...] hizkera, komunikazioa eta publizitatea modu sexistan ez erabiltzeko irizpideak aplikatzea [...].

**6.4.10.16. 1/2014 Legea, maiatzaren 15ekoa,
egoitza Kanaria Handiko Santa María de
Guía-n duen “Universidad Fernando Pessoa-
Canarias (UFP-C)” unibertsitate pribatua
aitortzekoa⁶²¹**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Irakaskuntzen hasierako eskaintza horrek eta horietatik eratortzen diren ikerketa-ildoek Kanarietako Autonomia Erkidegoko unibertsitate-eskaintza osatuko lukete, orientazio-osagai bat —praktikara, enplegura, nazioartekotzera eta eleaniztasunera bideratuta—, eta prestakuntza osoa ekarriko lukete, non gaur egun lan-merkatua eta gizartea eskatzen ari diren ezagutza espezifikoak, trebetasunak, gaitasun profesionalak eta balioak biltzen diren, liderrak eta profesional eraginkorrak heziz, zeinak gai izango baitira gizarte global berriaren beharrezanean erantzuteko, goimailako hezkuntzaren mailak gure gizartean igoz, zeinak onura lortuko baitu prestakuntza eta ikerketa-prozesuetatik, eta lagundu eta zabalduko ditu Kanarietako garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea.

[...]

⁶²¹ BOEren 133. zenbakian, 2014ko ekainaren 2ko alean argitaratua.

6.4.10.17. 12/2014 Legea, abenduaren 26koa, Gardentasunari eta Informazio Publikoa eskuratzeari buruzkoa⁶²²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Gardentasun-betebeharra

2. Gardentasun-betebeharra betetzeko, eta lege honetan aurreikusitako moduan, aipatutako erakundeek honako hauek egin behar dituzte:

f) Gardentasun-betebeharraren mendeko informazioa argitaratzea, hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiliz.

⁶²² BOEren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1114>

6.4.10.18. 13/2014 Legea, abenduaren 26koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoei buruzkoa⁶²³

I. TITULUA Printzipio orokorrak

3. artikulua.— Irrati eta telebistako zerbitzu publikoaren eskudantzia eta printzipioak

2. Zerbitzu publikoaren eginkizuna egikaritzean, printzipio hauek bete beharko ditu RTVC ente publikoak:

o) Estatu espainiarreko, Europar Batasuneko estatu kideetako, Afrikako kontinenteko eta Kanariekin lotura historiko berezia duten estatu amerikar gaztelania-hiztunetako herritarren arteko informazio-trukea eta elkarren ezagutza bultzatzea.

q) Kanarietako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatzea, haien aberastasun eta aldaera osoan.

r) Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera sustatzea.

s) Kanariarrek atzerriko hizkuntzak ezagutu eta erabil ditzaten sustatzea.

⁶²³ BOEren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1115>

**6.4.10.19. 4/2017 Legea, uztailaren 13koa,
Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune
Babestuei buruzkoa⁶²⁴**

**III. TITULUA
Lurzoruaren antolamendua**

**VI. KAPITULUA
Hirigintza-antolamendurako tresnak**

2. ATALA

Hirigintza-plangintzaren arau teknikoak

141. artikulua.— Arau teknikoak

1. Kanarietako Gobernuak, lurralde- eta hirigintza-antolamenduaren arloan eskumena duen sailaren titularrak proposatuta, dekretu bidez onetsiko ditu hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, honako hauek ezartzeko:

h) Aurkibideen txantiloen normalizazioa eta garapen sistematikoa; antolamendutresnen edukiaren estandarrak, betiere horien guztien identifikazio-siglak, formatua, bolumena eta hizkera harmonizatzeko, betiere horrela pertsona guztiek haiek errazago uler eta erabil ditzaten eta idazketa-lanak sinplifika daitezen.

⁶²⁴ BOEren 216. zenbakian, 2017ko irailaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10295>

6.4.10.20. 3/2018 Legea, urriaren 9koa, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁶²⁵

HITZAURREA

Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala ezarri zen, bai eta titulu hori lortzera bideratutako ikasketa-planen jarraibide orokorrak ere, betiere prestakuntza teoriko-praktiko egokia emate aldera, hizketa-nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta horietan esku hartzeko jarduerak behar bezala egiteko, bai haurrengan, bai helduengan.

[...]

Azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, Osasun Lanbideen Antolamenduari buruzkoak, 2.2.b) artikuluan honela definitu zuen logopedaren lanbidea: “Diplomadun mailako lanbide sanitario tituluduna eta arautua”; lege horren 7.2.f) artikulua arabera, lanbide horren eginkizunen artean daude “entzumenaren, fonazioaren eta hizketaren nahasmenduak prebenitu, ebaluatu eta berreskuratzeko jarduerak, diziplina horri dagozkion teknika terapeutikoen bidez”.

[...]

Xedapen iragankor bakarra.— Profesionalak beste titulazio batzuekin integratzea

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetako epean hala eskatzen badute, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizketaren eta entzumenaren perturbazioen arloan lan egin duten edo lan egiten duten pertsonak, baldin eta logopediako diplomadun- edo gradudun-titulurik ez badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretua indarrean jarri aurreko bost urteetan gutxienez lanean aritu izana egiaztatzen duten pertsonak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Entzumenaren eta ahozko eta idatzizko hizkuntzaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

b) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma ofiziala (logopedia), edozein unibertsitatek emana eta, ondoren, hezkuntza-arloan eskumena duen ministerioak homologatua.

⁶²⁵ BOEren 268. zenbakian, 2018ko azaroaren 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15141>

6.4.10.21. 1/2018 Lege Organikoa, azaroaren 5ekoa, Kanarietako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁶²⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Uhartedi atlantikoa

2. Kanarietako herriaren autogobernua Konstituzioan oinarritzen da, eta honako hauetan oinarritzen da: kokapen geografikoaren berezitasunean, haren lurraldearen eta baliabide naturalen balioan, haren instituzio publikoen sustraitzean edo haren ekonomiaren bokazio atlantikoan, bai eta nortasun politiko propioaren garapenean ere, uhartedian bizi diren pertsonen historia, kultura, hizketa eta ohituren kontzepzio espezifikoarekin batera.

I. TITULUA Eskubideak, eginbeharrak eta printzipio artezkariak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

11. artikulua.— Berdintasun- eta lankidetzak-eskubidea

2. Botere publikoek tratu-berdintasunerako eskubidea bermatuko dute, bai eta ez dela diskriminaziorik izango arrazoi hauengatik: sexua, generoa, jaiotza, etnizitatea, ideia politiko eta erlijiosoak, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, gaixotasuna, hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminaziorako debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

16. artikulua.— Desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen eskubideak

4. Espainiar zeinu-hizkuntza eta hizkuntza hori aukeratzen duten gorren tratu-berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten baldintzak; izan ere, zeinu-hizkuntza irakatsi, babestu eta errespetatuko da. Ondorio horietarako, eta beste ekintza batzuen artean, behar diren neurriak hartuko dira, zeinu-hizkuntzaren bidez gorren eta Erkidegoko Administrazioen arteko komunikazioa bideratzeko.

⁶²⁶ BOEren 268. zenbakian, 2018ko azaroaren 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15138>

27. artikulua.— Eskubidea kultura-eremuan

4. Kanarietako botere publikoek zainduko dute honako hauek babestu eta defendatzea: Kanarietako identitatea, ondare historikoa, eta balio eta interesak; hispaniarreko aborigenen eta Uhartedia populatzen izan zuten gainerako kulturen legatu etnografiko eta arkeologikoa, bai eta hizkuntza-modalitate guztiak ere, bereziki gomerar txistua.

III. KAPITULUA
Printzipio artezkariak

37. artikulua.— Printzipio artezkariak

Kanarietako botere publikoek euren politikaren printzipio artezkari gisa hartzen dute:

7. Kanarietako espainieraren defentsa, sustapen eta ikasketa, espainiera atlantikoaren hizkuntza-aldiera den aldetik.

137. artikulua.— Kultura-ondarea

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa dagokio kultura-ondarearen gainean, ezertan galarazi gabe Konstituzioaren 149.2 artikulua; eskumen horrek ondokoen araubide juridikoaren erregulazioa hartzen du: ondare hori osatzen duten ondasunak, jarduerak eta gainerako adierazpenak, eurok dituzten balio historiko, arkitektoniko, artistiko, arkeologiko, etnografiko, paleontologiko, zientifiko edo teknikoengatik; bai eta kanariar berezko kulturako ondasun immaterialak eta Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak.

6.4.10.22. 5/2019 Legea, apirilaren 9koa, Kanarietako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa⁶²⁷

HITZAURREA

[...]

Irakurketa sustatzearen garrantzia VI. tituluan arautzen diren sustapen-planen bidez indartzen da. Plan horietan arreta berezia jarriko zaie haur eta gazteei, hizkuntza-gutxiengoei, haien integrazioa errazteko, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreei, arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsoneri, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzari ere.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Liburutegiaren kontzeptua, sailkapena eta definizioak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

– Hizkuntza-gutxiengoa: biztanleriaren gutxiengo batek erabiltzen duen hizkuntza edo lengoaia, erkidego horretako hizkuntza ofizialaz edo ofizialez bestelakoa.

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

2. Liburutegien printzipioak eta balioak honako hauek dira:

c) Pluraltasuna; hori dela bide, gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- edo ikonografia-aberastasuna islatzen duten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta eskuratu beharko dira.

II. TITULUA Kanarietako liburutegi-sistema

III. KAPITULUA Kanarietako liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak

13. artikulua.— Udal-titulartasuneko liburutegiak

3. Gutxiengo etniko, linguistiko eta kulturei kultura arteko liburutegi-zerbitzuak eskaintzeaz arduratuko dira, eta udalerriko gizarte-zerbitzuekin koordinatu ahal izango dira horretarako, baita etxetik irteteko ezintasuna duten erabiltzaileei mailegu-zerbitzua errazteko ere.

⁶²⁷ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6773>

III. TITULUA

Kanarietako liburutegi publikoen sarea

III. KAPITULUA

Erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak

25. artikulua.— Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak

Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte:

g) Hizkuntza-zailtasunak, zailtasun psikikoak, sentsorialak eta sozioekonomikoak dituzten biztanleen taldeentzako irisgarritasuna, diskriminaziorik eza eta aukeraber dintasuna, jendearen eskura dauden liburutegiak eta zerbitzuak erabiltzeko. Horretarako, irakurketa sustatzeko planetan arreta berezia eskainiko zaie formatu irisgarrien hedapenari eta normalizazioari.

V. TITULUA

Kanarietako liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura

I. KAPITULUA

Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua

31. artikulua.— Osaera, eskumenak, antolaketa eta funtzionamendua

1. Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua, besteak beste, honako hauek osatuko dute:

c) Kontseilukideak:

j. Kanarietako Hizkuntzaren Akademiako ordezkari bat, instituzio horrek proposatuta.

VI. TITULUA

Irakurketa sustatzea

37. artikulua.— Irakurketa sustatzeko planen edukia

2. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia jarriko dute haur eta gazteengan, hizkuntza-gutxiengoengan —haien integrazioa errazteko—, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreetan, betiere arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsonengan, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan ere. Formatu eta metodo irisgarrien sustapena eta normalizazioa hartuko dira kontuan, hala nola irakurketa erraza, braille alfabetoa, soinu-euskarriak eta euskarri digitalak, bai eta irakurketa errazteko oinarritzko laguntza-produktuak ere.

IX. TITULUA

Kanarietako ondare bibliografikoa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

44. artikulua.— Kanarietako ondare bibliografikoa

2. Kanarietako ondare bibliografikoaren barruan sartzen dira, era berean, obra literario, historiko, zientifiko edo artistiko unitarioak edo seriatuak, eskuz idatzitako edo inprimatutako eskriturakoak, edo hizkuntza kodifikatuan erregistratutakoak, baldin eta gutxienez hiru ale berdin-berdin daudela egiaztatzen ez bada, bai eta beren ezaugarriren batengatik bakartzat jo daitezkeenak eta ehun urtetik gorako antzintasuna dutenak ere. Ale kopuru hori dagoela ulertuko da 1958tik aurrera argitaratutako lanen kasuan.

6.4.10.23. 6/2019 Legea, apirilaren 9koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa⁶²⁸

II. TITULUA Kalitate bereizia

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

29. artikulua.— Babesaren irismena

3. Kalitate-araubide bati lotuta egotearren babestutako izenak ezin izango dira erabili aipamen geografiko baten araudi espezifikoa eskatutako betekizunak betetzen ez dituzten izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik “mota”, “estilo”, “imitazio” edo antzeko adierazpenak izan, ez eta produktuaren benetako jatorria adierazten denean ere.

⁶²⁸ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6774>

6.4.10.24. 9/2019 Legea, apirilaren 9koa, “Hesperideen Unibertsitatea” unibertsitate pribatua aitortzekoa⁶²⁹

HITZAURREA

[...]

Hesperideen Unibertsitateak, hala badagokio, kontuan hartuko du Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren IV. tituluaren III. kapituluan (“enpresetako berdintasun-planak eta berdintasuna sustatzeko beste neurri batzuk”) ezarritakoa. Era berean, kontuan izango du Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 26ko 1/2010 Legearen 10. artikuluan (“hizkera ez-sexista eta irudi publikoa komunikabide sozialetan eta publizitatean”) xedatutakoa.

[...]

⁶²⁹ BOEren 128. zenbakian, 2019ko maiatzaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2019-7958>

6.4.10.25. 11/2019 Legea, apirilaren 25ekoa, Kanarietako Kultura Ondareari buruzkoa⁶³⁰

HITZAURREA

I

[...]

Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 129. artikuluan aurreikusitakoaren arabera, lege honek printzipio hauek betetzen ditu: beharrezkoa, eraginkortasuna, proportzionaltasuna, segurtasun juridikoa, gardentasuna eta eraginkortasuna. [...] Proportzionaltasun-printzipioaren arabera, lege honek aspektu hauek arautzen ditu: Kanarietako administrazio publikoen eskumenak; organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak; babes-ondasun eta -tresnen kategoriak, eta Kanarietako kultura-ondareko ondasunak babesteko araubide erkidea eta espezifikoak; ikuskatzaileria, eta zehapen-araubidea; izan ere, aspektu horiek guztiak beharrezkoak dira legearen bidez lortu nahi diren xedeak erdiesteko. Lege-testu hau onestea da eskubideak gutxien murrizten dituen neurria, hartzaileei behar-beharrezkoak diren betebeharrak soilik ezartzen baitizkie; izan ere, Kanarietako kultura-ondarearen garrantziak erregulazio-esparrua merezi du, zeinak bermatuko baitu ondarearen kontserbazioa eta hura etorkizuneko belaunaldiei transmititzea (hauek dira ondare horren osagaiak: ondare higigarriak, higiezinak, herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpen immaterialak, balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikokoak edo beste edozein kultura-eratako balioa dutenak). [...]

[...]

II

[...]

Titulu honetan nabarmentzekoa da, ondasun batek Kanarietako kultura-ondarearen zati gisa hartu ahal izateko izan behar dituen balioen zerrendan, aurreko araudian jasotzen ez diren paisaia-, industria- edo hizkuntza-balioak sartu direla.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege hau Kanarietako kultura-ondareari aplikatuko zaio.
2. Kanarietako kultura-ondarea osatzen dute Kanariar Uharteetako biztanle aborigenen ondasun higigarriek, higiezinak eta adierazpen immaterialek, herri-

⁶³⁰ BOEren 140. zenbakian, 2019ko ekainaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-8707>

kulturak eta kultura tradizionalak, baldin eta balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo beste edozein kultura-arlotako balioa badute, haien titulartasuna eta araubide juridikoa edozein direla ere.

II. TITULUA

Babes-eredua

9. artikulua.— Babes-mailak

1. Kanarietako kultura-ondarea osatzen duten ondasunak babes-maila hauetako batean sailkatuko dira:

a) Kultura-intereseko ondasunak. Kultura-intereseko ondasuntzat joko dira balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterial nabarmenenak, bai eta Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak direnak ere.

III. TITULUA

Kanarietako administrazio publikoen eta organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak

I. KAPITULUA

Kanarietako administrazio publikoen eskumenak

14. artikulua.— Xedapen orokorrak

Kanarietako administrazio publikoek, zeinek bere eskumenen esparruan, honako betebeharrak izango dituzte Kanarietako kultura-ondareari dagozkionez:

d) Interes historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo bestelako interes kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterialen dokumentazio zehatz-zehatza ematea, betiere lege honetan zehazten diren tresnen bidez; administrazio horiek dokumentazioa eguneratuta izango dute, eta beste administrazio publiko, ikertzaile eta partikular batzuek erabiltzeko moduko euskarri informatiko, grafiko eta dokumental egokietan mantenduko dute.

IV. TITULUA

Ondasun-kategoriak eta babes-tresnak

I. KAPITULUA

Kultura-intereseko ondasunak

1. ATALA

Arau orokorrak

22. artikulua.— Araubide orokorra

1. Kultura-intereseko ondasuntzat joko dira izaera historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko balio nabarmenenak dituzten ondasunak, bai eta Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak diren ondasunak ere.

25. artikulua.— Kultura-interes immateriala duten ondasunen sailkapena

Kanarietako kultura-ondarea osatzen duten ondasun immaterialak kultura-intereseko deklaratu ahal izango dira, kategoria hauetako baten edo batzuen arabera:

a) Ahozko tradizio eta adierazpideak, Kanarietan mintzatzen den espainieraren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, bai eta toponimia tradizionala, lurraldeen izendapen geografikoak zehazteko tresna gisa.

II. KAPITULUA

Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoetako ondasunak

1. ATALA

Araubide orokorra

39. artikulua.— Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak

1. Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak babes-tresna dira, eta, bertan, uharte-interesa duten Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak, higiezinak eta immaterialak sartzen dira, baldin eta, kultura-intereseko ondasunak definitzen dituen garrantzirik izan gabe, bereziki babestu behar badira balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak badituzte.

III. KAPITULUA

Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoetako ondasunak

50. artikulua.— Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak

1. Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak babes-tresna dira, eta, bertan, Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak eta higiezinak sartzen dira, baldin eta, kultura-intereseko ondasunak definitzen dituen garrantzirik izan gabe, bereziki babestu behar badira balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak badituzte, betiere ondasunon kontserbazio-egoera oztopoa izango ez dela katalogatuak izan ahal izateko.

52. artikulua.— Udal-katalogoen edukia

1. Balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoengatik kontserbazio-araubide espezifikoa behar duten ondasun edo guneen identifikazio zehatza jaso beharko dute udal-katalogoek, betiere ondasun eta gune horien babes-maila eta kasua-kasuan baimendutako esku-hartze motak ezarriz.

6.4.10.26. 7/2020 Legea, abenduaren 29koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁶³¹

V. TITULUA Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko neurriak

I. KAPITULUA Langile-gastuak

39. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, erantzukizun bereziगतिको osagarria eta haborokinak

3. 2021ean, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeगतिको haborokinaren zenbatekoak honako hauek izango dira, zeinek urtean zehar ezingo baitute igoerarik izan:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteगतिक:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

b) Koordinazio-eginkizunak egikaritzeगतिक:

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako B2 mailarekin: 45 euro hilean.

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako C1 edo C2 mailarekin: 55 euro hilean.

[...]

⁶³¹ BOEren 41. zenbakian, 2021eko otsailaren 17ko alean argitaratua.

**6.4.10.27. 2/2021 Legea, ekainaren 7koa,
gizarte-berdintasunari eta genero-
identitateagatik, genero-adierazpenagatik
eta ezaugarri sexualengatik ez
diskriminatzeari buruzkoa⁶³²**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Definizioak

Lege honetan aurreikusitako ondorioetarako, honako hitz hauek jarraian adierazi bezala ulertuko dira:

2. Genero-adierazpena: pertsona bakoitzak bere genero-identitatea komunikatzeko edo adierazteko duen modua, estetikaren, hizkeraren, portaeraren, jarreraren edo bestelako adierazpenen bidez, eta bat etor daiteke edo ez jaiotza-sexuaren arabera sozialki esleitutako generoarekin lotuta daudenekin.

[...]

4. artikulua.— Printzipio gidariak eta aitortutako eskubideak

1. Lege hau printzipio gidari eta eskubide aitortu hauetan oinarritzen da, eta printzipio eta eskubide horiek eraenduko dute haren aplikazio-eremuan dauden pertsona fisiko edo juridikoen, publiko zein pribatuen, jarduna:

e) Aukera-berdintasuna: pertsona orok eskubidea du bere duintasunerako eta bere nortasunaren garapen askerako ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak asetzeko. Ondorio horietarako, Kanarietako botere publikoek:

3) Kanarietako komunikabide publiko eta pribatu guztiek genero-identitateen eta adierazpenen berdintasun-printzipioa betetzen dutela zainduko dute; segurtatuko dute ezen titulartasun publikoko komunikabideen ekoizpena eta antolaketa pluralista eta ez-diskriminatzailea izango dela, genero-identitateari eta adierazpenari eta ezaugarri sexualei dagokienez, eta, bereziki, bermatuko dute ezen hizkuntzaren erabilera ez-sexista izango dela, eta tratamendu duina, errespetuzkoa eta egiazkoa emango dela eurek trans identitatei buruz eta pertsona intersexualei buruz erabiltzen dituzten eduki eta irudietan, bereziki informazio-zerbitzuen eremuan.

⁶³² BOEren 163. zenbakian, 2021eko uztailaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-11382>

X. TITULUA

Neurriak komunikabideen eremuan

54. artikulua.— Kode deontologikoak

Kanarietako Autonomia Erkidegoak zainduko du titulartasun autonomikoko komunikabideek eta Kanarietako Administrazioaren dirulaguntzak edo funts publikoak hartzen dituztenek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta genero-identitatean edo -adierazpenean edo dibertsitate sexualean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek bultzatutakoei barne.

6.4.11. Kantabriako Autonomia Erkidegoa

6.4.11.1 4/1993 Legea, martxoaren 10ekoa, Funtzio Publikoari buruzkoa⁶³³

V. TITULUA Funtzionario publikoen estatutu-araubidea

VIII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

74. artikulua

Honako hauek dira falta oso astunak:

b) Arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo bizileku edo beste edozein izaera edo norbere edo gizarte-egoera dela eta, diskriminazioa ekar dezakeen edozein jarduketa.

⁶³³ BOEren 124. zenbakian, 1993ko maiatzaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-13437>

6.4.11.2. 11/1998 Legea, urriaren 13koa, Kantabriako Kultura Ondareari buruzkoa⁶³⁴

IV. TITULUA Araubide espezifikoak

I. KAPITULUA Ondare arkeologikoa eta paleontologikoa

77. artikulua.— Baimenak

3. Atzerriko ikertzaileek edo instituzioek egiten dituzten indusketek, lege honetan ezarritako araudiaz gain, espainiar zuzendarikide bat izan beharko dute. Indusketaren txostenak eta memoria gaztelaniaz aurkeztuko dira.

⁶³⁴ BOEren 10. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-652>

6.4.11.3. 5/1999 Legea, martxoaren 24koa, Kantabriako Turismoaren Antolamenduari buruzkoa⁶³⁵

II. TITULUA Turismo-agentek

II. KAPITULUA Turismo-eskaintza

14. artikulua.— Izena eta publizitatea

2. Errotuluek, dokumentazioak, publizitateak, adierazpenek, prezio-zerrendek edo fakturek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute, baina horrek ez du eragotziko aldi berean beste hizkuntza batzuk erabiltzea edo izen propio bat erabiltzea izendapen gisa.

IV. TITULUA Turismo-baliabidea garatzea eta mantentzea

VI. KAPITULUA Turismo-prezioak eta -zerbitzuak

46. artikulua.— Prezioen araubidea eta publizitatea

2. Eskaintzen diren zerbitzuen prezioen zerrendan, publizitatean edo merkataritza-eskaintzan azken prezio osoa sartu beharko da, zergak barne, gutxienez gaztelaniaz eta legezko erabilerako diruan.

6.4.11.4. 3/2001 Legea, irailaren 25ekoa, Kantabriako Liburutegiei buruzkoa⁶³⁶

HITZAURREA

Espainiako Konstituzioaren 46. artikulua zehazten duenez, botere publikoen ataza da bermatzea Espainiako herrien ondare historiko, kultural eta artistikoa zaindu eta aberastea, bai eta ondareon ondasunena ere, horien araubidea eta titulartasuna edozein izanda. Ondare historikoaren barruan, berebiziko garrantzia du ondare bibliografiko eta dokumentalak, identitate historikoari eta norberaren hizkuntzari

⁶³⁵ BOEren 110. zenbakian, 1999ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-10364>

⁶³⁶ BOEren 253. zenbakian, 2001eko urriaren 22ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-19610>

eusteko bitarteko gisa, hizkuntza komunikaziorako eta gizarte-elkarbizitzarako oinarrizko tresna gisa ulertuta.

[...]

II. TITULUA

Kantabriako irakurketa publikoaren sistema

III. KAPITULUA

Irakurketa publikoko zerbitzuak

20. artikulua.— Funtsak eskuratzea

2. Beharrezkoa denean, neurri egokiak hartuko dira gutxiengo etniko, erlijioso edo linguistikoen eskubideak kontuan har daitezzen.

6.4.11.5. 3/2004 Legea, urriaren 7koa, Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁶³⁷

HITZAURREA

[...]

Gaur egun badaude antzeko eginkizunak betetzeko gaitzen duten beste titulazio batzuk, baina testuinguru desberdinetan, hala nola 1440/1991 Errege Dekretua, abuztuaren 30ekoa, Entzumen eta Hizketako Maisu Espezialista titulua arautzen duena, bai eta Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren eta Kantabriako Gobernuko Hezkuntza eta Gazteria Sailaren (gaur egun Hezkuntza Saila) zenbait ebazpen ere, entzumen eta hizketako nahasmenduak espezializatzeko ikastaroak homologatzen dituztenak. Inguruabar horiek justifikatzen dute lege honek hirugarren xedapen iragankorrean ezartzea zelan izan daitezkeen Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialeko kide titulazio horietako bat duten eta lanbide-kaudimena egiaztatzen duten profesionalak. Era berean, komeni da elkargoan sartzeko araubide iragankor bat ezartzea, zenbait autonomia-erkidegotan sortutako gainerako logopeden elkargoekin nolabaiteko homogeneotasunari eusteko.

[...]

Hirugarren xedapen iragankorra.— Profesionalak elkargo ofizialean sartzea

Lege hau indarrean jarri eta bi urteko epean, Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizketaren eta entzumenaren nahasmendu eta patologien arloan lan egin duten profesionalak, baldin eta honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen dutenak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

1) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

2) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma, Espainiako unibertsitate batek luzatua edo behar bezala homologatutako atzerri-titulua.

b) Osasunaren edo hezkuntzaren arloko unibertsitate-titulazio bat dutenak, lizentzia edo diploma mailakoa, eta egiaztatzen dutenak logopeda-lanak egin dituztela gutxienez bost urtez, lege hau indarrean jarri aurreko hamar urteetan.

c) Lege hau indarrean jarri aurreko hogeitau urteetan, logopedia-arloko lanetan aritzeko gaitasun profesional praktikoa eta hamar urteko jardun edo arduraldia egiaztatzen dutenak.

⁶³⁷ BOEren 272. zenbakian, 2004ko azaroaren 11ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-19173>

6.4.11.6. 1/2006 Legea, martxoaren 7koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak defendatzeari buruzkoa⁶³⁸

II. TITULUA Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

IV. KAPITULUA Informaziorako eskubidea eta merkataritza- komunikazioak

15. artikulua.— Administrazio publikoen jardun-eremua

4. Kantabriako administrazio publikoek zainduko dute, bakoitzak bere eskumenen eremuan, kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa gaztelaniaz egon dadin.

20. artikulua.— Etiketak

2. Edozelan ere, eta araudi sektorialean formulatutako beste betekizun batzuei kalterik egin gabe, ondasunekin batera doan informazio idatziak, oro har, eta haien etiketek, bereziki, gaztelaniaz egon beharko dute, inskripzio argia, ikusteko modukoa, irakurtzeko eta ulertzeko errazekoa, eduki beharko dute, eta trazabilitatea, jatorria eta jatorri geografikoa, izaera eta osaera, kalitatea eta kantitatea, erabilera-jarraibideak eta baldintzak, aurreikus daitezkeen arriskuei buruzko ohartarazpenak, biltegitratzeko beharrezko baldintzak eta iraungitze-data zehazteko beharrezko informazioa izan beharko dute.

⁶³⁸ BOEren 77. zenbakian, 2006ko martxoaren 31ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-5810>

6.4.11.7. 2/2007 Legea, martxoaren 27koa, Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei buruzkoa⁶³⁹

I. TITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

5. artikulua.— Pertsonen eskubideak gizarte-zerbitzuetan

1. Gizarte-zerbitzuen hartzaileek honako eskubide hauek dituzte:

- g) Beren egoeraren balioespena idatziz eta hizkera ulergarrian jasotzeko eskubidea.
- t) Hizkuntzarekiko zailtasunengatik edo desgaitasun fisiko, intelektual, mental edo sensorialen batengatik jasotzen duten informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak izateko eskubidea, betiere beren eskubideen egikaritzea bermatzeko eta informazio-prozesuan eta erabakiak hartzeko prozesuan bete-betean parte hartzea errazteko.

II. TITULUA Gizarte-zerbitzuen sistema publikoa

IV. KAPITULUA Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren prestazioak

1. ATALA

Gizarte-zerbitzuen zorroa

27. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen zorroaren gutxieneko edukia

1. Gizarte-zerbitzuen zorroak, gutxienez, honako prestazio hauek bildu beharko ditu:

A) Zerbitzu-prestazioak.

15) Autonomia sustatzeko eta komunikazio-oztopoak kentzeko zerbitzua, Administrazio autonomikoarekin duen harremanean, betiere gizarte-zerbitzuen arloan:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua entzumen-desgaitasun larria duten pertsonentzat. Zerbitzua bermatu egingo da eta doakoa izango da.

b) Atzerriko hizkuntzako bitartekari-zerbitzua, espainiera ulertzeko zailtasun larriak dituzten pertsonentzat. Zerbitzua bermatu egingo da eta doakoa izango da.

⁶³⁹ BOEren 94. zenbakian, 2007ko apirilaren 19ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8186>

6.4.11.8. 4/2007 Legea, apirilaren 4koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa⁶⁴⁰

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipioak

Garapenerako nazioarteko lankidetzaren arloko politikak honako printzipio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko dituzten eskubideak aitortzea.

7. artikulua.— Geografia-alarreko lehentasunak

2. Geografia-alarreko lehentasunei dagokienez, honako hauek hartuko dira kontuan lehentasunez:

b) Historia-, kultura- edo hizkuntza-harremanak dituzten herrialdeak, edo gaur egun Kantabriako Autonomia Erkidegoari immigrazioa ekartzen dioten herrialdeak.

⁶⁴⁰ BOEren 110. zenbakian, 2007ko maiatzaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-9331>

6.4.11.9. 6/2008 Legea, abenduaren 26koa, Kantabriako Hezkuntzari buruzkoa⁶⁴¹

HITZAURREA

[...]

Lehen azaldutako esparrua kontuan hartuta, eta hezkuntza-helburu garrantzitsuak gaindituta (derrigorrezko adinean eskolatzea, adibidez), beharrezkoa da jarduerak garatzen jarraitzea autonomia-erkidego honetan hezkuntza-sistema etengabe hobetzeko, betiere gizartearen eskakizun berriei eta erronka profesional berriei dagokienez. Horien artean, honako hauek nabarmendu ditzakegu: [...] ikasleen eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako konpetentzia garatzea, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia garatzen laguntzeko funtsezko jardueretako bat den aldetik; [...]

[...]

Lege honek ere hizkuntzen irakaskuntzak arautzen ditu, zeinen xedea baita ikasleak prestatzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemako ohiko etapetatik kanpo, irakaskuntza horiek Europako Kontseiluak gomendatutako mailen arabera egokituz... [...]

[...]

Azkenik, bi alderdi garrantzitsu aipatu behar dira ikuspuntu formaletik, lege honen testua egiteari dagozkionez. Lehenik eta behin, pertsoneri, karguei edo jarduerari aplikatutako maskulinoa bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen da, eta erabilera horrek ez du inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da. [...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Jardun-printzipio eta -ildoak

3. artikulua.— Lehentasuneko jardun-ildoak

Lege honen 2. artikuluan ezarritako printzipioen eta Espainiako hezkuntza-sistemaren xedeen esparruan (zeinak jasota baitaude Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 2. artikuluan), Kantabriako hezkuntza-sistemak lehentasunekotzat jotzen ditu, besteak beste, honako jardun-ildo hauek:

e) Ikasleen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia garatzen faboratzeko funtsezko jarduketetako bat den aldetik.

⁶⁴¹ BOEren 21. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-1174>

III. KAPITULUA

Curriculuma

9. artikulua.— Oinarrizko konpetentziak

3. Ikasleek oinarrizko hezkuntzan eskuratu eta garatu behar dituzten oinarrizko konpetentziak honako hauek dira:

a) Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia.

IV. KAPITULUA

Elkarlana beste administrazio, instituzio, elkarte eta erakunde batzuekin

3. ATALA

Hezkuntza Sailaren eta unibertsitateen arteko elkarlana

19. artikulua.— Elkarlana unibertsitateekin

1. Hezkuntza Saila elkarlanean arituko da Kantabrian jarduerak egiten dituzten unibertsitateekin, bereziki Kantabriako Unibertsitatearekin, hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten aspektuetan, besteak beste:

e) Hezkuntza elebiduneko programak indartzea.

4. ATALA

Hezkuntza Administrazioen arteko elkarlana

21. artikulua.— Lurralde-elkarlanerako programak

1. Hezkuntza Sailak parte hartu ahal izango du Estatuak lurralde-elkarlanerako sustatutako programak garatze aldera, hezkuntza-helburu orokorrak lortzeko, ikasleen oinarrizko konpetentziak sendotzeko, autonomia-erkidegoen kultura-aniztasunaren eta hizkuntza-aniztasunaren ezagutza eta horienganako estimazioa bultzatzeko, eta desberdintasunen konpentsazioan lurralde-oreka eta lurraldeen arteko elkartasuna lortzen laguntzeko.

I. TITULUA

Irakaskuntzak eta horien antolamendua

I. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

25. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Haur Hezkuntzako ziklo bietan arian-arian arreta jarriko zaie garapen afektiboari, mugimenduari eta gorputza kontrolatzeko ohiturei, komunikazioaren eta hizkeraren adierazpenei, elkarbizitza eta harreman sozialen oinarrizko pautei, eta eurak bizi diren inguruneko ezaugarri fisiko eta sozialak aurkitzeari. Gainera, erraztu egingo da umeei euren buruaren irudi positibo eta orekatua egitea, eta eurok autonomia pertsonala eskuratzea.

7. Hezkuntza Sailak sustatuko du atzerriko hizkuntzara lehenengoz hurbiltzea Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, bereziki azken urtean. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren aspektu jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan, sail horrek ezartzen dituen baldintzetan.

8. Hezkuntza Sailak sustatuko du irakurketara eta idazketara lehenengoz hurbiltzea, bai eta oinarriko zenbaki-trebetasunetan, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologietan goiz hasteko esperientziak ere. Horretarako, informazioaren eta komunikazioaren teknologien curriculum-integrazioa bultzatuko da, bai eta irakurketaren eta idazketaren erabilera eta lengoia matematikoan hastea ere, ingurumari esanguratsuetan, funtzionaletan eta erabilera sozialekoetan.

II. KAPITULUA

Oinarriko hezkuntza

1. ATALA

Lehen Hezkuntza

31. artikulua.— Antolaketa

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 18. artikuluan ezartzen den Lehen Hezkuntzako etaparen antolaketaren arabera, atzerriko bigarren hizkuntza bat sartuko da etaparen hirugarren zikloan, eta arreta berezia eskainiko zaie beste ezagutza batzuk eskuratzeko izaera instrumentala duten arloei.

32. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

5. Irakurtzeko ohitura sustatzeko, egunero denbora bat eskainiko zaio irakurtzeko kompetentzia hobetzeko jarduerak garatzeko eta ikasleen artean irakurtzeko ohitura sustatzeko, Hezkuntza Sailak ezartzen duenarekin bat etorritik. Etapa honetako lehen zikloko gaztelaniaren eta literaturaren arloko ordutegietan, denbora espezifiko bat sartuko da astean xede horretarako.

6. Etapa honi dagozkion irakaskuntzak ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren arloetan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

7. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren arlo jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan.

2. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

36. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

5. Etapa honi dagozkion irakaskuntzak ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren irakasgaietan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

6. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren irakasgai jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan.

III. KAPITULUA

Batxilergoa

42. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

3. Irakaskuntza horiek ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren irakasgaietan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

4. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren irakasgai jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan. Alde horretatik, etapa honetako ikasleak Europar Batasuneko herrialdeetan egotea erraztuko da, atzerriko hizkuntza bat hobeto jakin dezaten, eta familiek neurri hori finantzatzen lagunduko dute, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

IV. KAPITULUA

Lanbide Heziketa

48. artikulua.— Jarduketak

1. Irakaskuntza horietarako ezarritako xedeak eta helburuak lortzeko, Hezkuntza Sailak, bere eskumenen eremuan, honako jarduketa hauek jarriko ditu abian, besteak beste:

i) Irakaskuntza horiek hartzen dituzten ikasleak Europar Batasuneko herrialdeetan egotea erraztuko da, atzerriko hizkuntza bat hobeto jakin dezaten, eta familiek neurri hori finantzatzen lagunduko dute, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

6. Aurreko apartatuan xedatutakoari dagokionez, kontuan hartu beharko da heziketa-ziklo jakin batzuetan, zeinetan profil profesionalak hala eskatzen baitu, prestakuntza sartuko dela lanbide-modulu espezifikoetan informazioaren eta komunikazioaren teknologiei, hizkuntzei eta laneko arriskuen prebentzioari buruz. Gainerako heziketa-zikloetan, prestakuntza hori zeharka txertatuko da titulua osatzen duten lanbide-moduluetan, hargatik eragotzi gabe Hezkuntza Sailak hizkuntzen inguruan gaitu ditzakeen beste jarduketa batzuk.

V. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

2. ATALA

Hizkuntzen irakaskuntza

65. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen antolaketa

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 59. artikuluan xedatutakoaren arabera, hizkuntzen irakaskuntzak antolatu eta horietan sartzeari dagokionez, Hezkuntza Sailak irakaskuntza horien oinarritzko mailaren ezaugarriak eta antolaketa zehaztuko ditu.

66. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Aurreko artikulua aipatzen dituen maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak emango dira hizkuntza-eskola ofizialetan. Hezkuntza Sailak arautuko ditu hizkuntza-eskola ofizialek bete behar dituzten betekizunak, betiere ikasle-irakasleen arteko ratioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagokienez.

2. Hizkuntza-eskola ofizialek bereziki bultzatuko dute Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa eta espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea. Era berean, erraztu egingo da arrazoi kultural, sozial edo ekonomikoengatik interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa.

3. Hezkuntza Sailak hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango ditu.

4. Hizkuntza-eskola ofizialek ikastaroak eman ahal izango dituzte, oro har, helduen hizkuntza-ezagutzak eguneratzeko; irakasleak prestatzeko, bereziki beren espezialitateko arloak edo ikasgaiak atzerriko hizkuntza batean ematen dituztenak edo beste jarduketa batzuk garatzen dituztenak hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan; eta atzerriko hizkuntzetan ezagutza eguneratu edo handitu behar duten beste kolektibo profesional batzuk prestatzeko. Ikastaro horiek Hezkuntza Sailak ezarritako baldintzetan antolatu eta garatu beharko dira.

67. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen oinarrizko maila ematea

Oinarrizko mailako hizkuntza-irakaskuntzak hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira. Era berean, oinarrizko maila horri dagozkion irakaskuntzak Hezkuntza Sailak baimendutako helduen hezkuntza-zentroetan eman ahal izango dira, baita sail horrek zehazten dituen beste zentroetan ere.

69. artikulua.— Hizkuntza-irakaskuntzen ziurtagiriak eta beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 61. eta 62. artikuluetan xedatutakoaren arabera lortuko dira maila desberdinetako ziurtagiriak, bai eta beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia ere.

VI. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

76. artikulua.— Irakaskuntzak

1. Era berean, Hezkuntza Sailak programa espezifikoak sustatuko ditu gaztelania ikasteko, bai eta kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa espezifikoak ere, etorkinak errazago integratze aldera.

4. Hezkuntza Sailak bereziki helduei zuzendutako hizkuntza-irakaskuntzen prestakuntza-ekintzak garatuko ditu, lege honen 67. artikuluan adierazitakoa kontuan hartuta.

II. TITULUA

Ekitatez hezkuntzan

II. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrezan espezifikoa duten ikasleak

86. artikulua.— Espainiako hezkuntza-sisteman berandu integratutako ikasleentzako plan eta programa espezifikoak

1. Hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleen integrazioa eta hezkuntza-aurrerapena errazteko, Hezkuntza Sailak plan eta programa espezifikoen garapena sustatuko du, betiere gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak edo konpetentzietan edo oinarrizko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrezanez erantzuteko.

III. KAPITULUA

Irakasleei aitortza, babesa eta balioespena erakustea

120. artikulua.— Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak

2. Hezkuntza Sailak, zentro publikoetako irakasleei dagokienez, irakasleon garapen profesionalaren aldeko neurriak faboratuko ditu, eta haiei hezkuntza-sisteman dagokien zeregina aitortuko du. Neurriok, besteak beste, honako hauek dira:

c) Hezkuntza elebiduneko programak garatzen dituzten zentroetan, beren ikasgaiko eskolak atzerriko hizkuntza batean ematen dituzten irakasleen lana aitortzea, Hezkuntza Sailak zehaztutako baldintzetan.

VII. TITULUA

Zentroen parte-hartzea, autonomia eta gobernuak

III. KAPITULUA

Zentro publikoen gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak

2. ATALA

Irakasleen beste koordinazio-organo batzuk

141. artikulua.— Irakasleen koordinazio-sailak

1. Bigarren hezkuntza, arte-irakaskuntzak eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan, koordinazio didaktikoko sailak egongo dira, betiere Hezkuntza Sailak irakaskuntza bakoitzaren ezaugarriekin bat etorritik zehazten duenaren arabera.

3. Zentroan dauden koordinazio didaktikoko sailak honako jakintza-arlo hauetan bildu ahal izango dira:

b) Hizkuntza- eta gizarte-eremua.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Sartzea eta barne-igoera

1. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema Hezkuntza Sailak deitutako lehiaketa-oposizioa izango da. Lehiaketaren fasean, beste zenbait merezimenduren artean, prestakuntza akademikoa eta aldez aurreko irakaskuntza-esperientzia balioetsiko dira, bai eta atzerriko hizkuntzak, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea. Oposizioaren fasean, berriz, honako aspektu hauek hartuko dira kontuan: aukeratutako irakaskuntza-espezialitateari buruzko berriazko jakintzak izatea, irakaskuntzarako gaitasuna, eta irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak menderatzea. Probetarako deialdiak irakaskuntza-espezialitateen arabera egingo dira. Izangaiak hautatzeko, lehiaketa-oposizioaren bi faseen balioespena hartuko da kontuan, probak gainditu izana aparte utzi gabe. Hautatutakoek kopuruak ezin izango du gainditu deialdiaren xede diren plazen kopurua. Gainera, praktiken fase bat izango da, eta prestakuntza-ikastaroak sartu ahal izango dira bertan; fase hori hautaketa-prozesuaren zati izango da.

2. Praktiken fase horretan, irakasleak pixkanaka eta tutoretzapean sartzeko prozesu bat ezarriko da. Horretarako, Hezkuntza Sailak eta irakaskuntzako zentroek neurriak ezarriko dituzte.

6.4.11.10. 8/2010 Legea, abenduaren 23koa, Haurren eta Nerabeen Eskubideak eta Haiei Arreta emateari buruzkoa⁶⁴²

HITZAURREA

I

[...]

Beste alde batetik, Kantabriako Hezkuntzari buruzko abenduaren 26ko 6/2008 Lege berriak, hezkuntzaren oinarriko eskubidea egikaritzeko esparru gisa balio duen hezkuntza-sistema arautzeaz gain, espresuki jasotzen ditu adingabeen elkarbizitza-eta herritartasun-printzipioak, hala nola prestakuntza eleaniztuna eta kultura-aniztuna, sexuen arteko berdintasunezko hezkuntza, jasangarritasunerako hezkuntza eta aukera-berdintasuna indartzea.

[...]

IV

Ikuspegi formaletik, lege hau egiteari dagokionez, pertsonen, karguen edo jardueren aplikatutako genero bakarra bi sexu-tako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen da, eta erabilera horrek ez du inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

1. Administrazio publikoek, beren eskumenak egikaritzean, printzipio gidari hauek bete beharko dituzte:

a) Berdintasun-printzipioaren errespetua, betiere nekazaritza giroko inguruneetan edo ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga oro eragotziz eta, behar balitz, ezabatuz; orobat, diskriminazio oro eragotzi eta ezabatuko da, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sineskera eta ideologiagatik edo adingabeen edo beraien familien egoera edo ezaugarri pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik gerta daitekeen diskriminazio oro, hain zuzen ere.

⁶⁴² BOEren 19. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1141>

II. TITULUA

Haurren eta nerabeen eskubideak sustatzea eta defendatzea

II. KAPITULUA

Eskubide espezifikoak

22. artikulua.—Osasuna babesteko askatasuna

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak adingabeen osasuna babestu eta sustatzeko eta haiei osasun-arreta emateko eskubidea bermatuko du, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera, bereziki honako hauei dagokienez:

b) Beren osasunari buruzko informazioa jasotzea, eta, bereziki, haiek jasaten dituzten prozedura medikoei buruzkoa, adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran. Era berean, adostasuna jaso beharko da Pazientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen arabera.

27. artikulua.—Gizarteratzeko eskubidea

2. Era berean, Administrazio publikoek bermatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, beren legezko egoera edozein dela ere, eskubidea izango dutela baliabide eta zerbitzu publikoak izateko, betiere gizartean, hizkuntzan eta kulturaren erabat integratze aldera.

IV. TITULUA

Haurren eta nerabeen babesa

III. KAPITULUA

Administrazio publikoen babes-ekintza

1. ATALA

Xedapen orokorrak

40. artikulua.—Babestutako adingabeen eskubide espezifikoak

Babes-neurrien mende dauden adingabeak lege honetan oro har eta gainerako ordenamendu juridikoan aitortutako eskubideen titular izango dira, eta, bereziki, honako eskubide hauen titular:

i) Euren kultura-identitatea eta hizkuntza errespetatuz gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea, batez ere adingabe etorkinen kasuan.

**6.4.11.11. 1/2011 Legea, martxoaren 28koa,
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
Bitartekaritzari buruzkoa⁶⁴³**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

**II. KAPITULUA
Bitartekaritzaren printzipio gidariak**

12. artikulua.— Berehalakotasuna eta presentzialtasuna

1. Bitartekariak beti joan behar dute euren buruz bitartekaritza-bileretara. Aldeek euren buruz bertaratu beharko dute gatazkak *ius cogens* eskubide guztiz pertsonalei eragiten dienean edo gatazka Fiskaltzak fiskalizatu behar duenean, betiere adingabe eta ezgaien beharrezko ordezkariari kalterik egin gabe. Kasu horietatik kanpo, aldeek ordezkariak aurkeztu ahal izango dituzte, bitartekariari zuzendutako ordezkariari egiaztatzen duen idazki baten bidez. Hala badagokio, bitartekariak proposatu ahal izango du beste pertsona batzuk egotea aholkulari gisa, zeinak aldeek onartu beharko baitituzte. Aholkulari horiek aldeei eta bitartekariari eskatzen zaizkien eskubideak eta eginbeharrak ere izango dituzte. Gainera, adierazteko edo ulertzeko zailtasunak dituzten pertsonen kasuan, interprete egokiak joan ahal izango dira, bitartekaritza-saioak ulergarriak izan daitezzen.

⁶⁴³ BOEren 99. zenbakian, 2011ko apirilaren 26ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7406>

6.4.11.12. 1/2018 Legea, martxoaren 21ekoa, Jarduera Publikoaren Gardentasunari buruzkoa⁶⁴⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedea, subjektuak eta printzipio orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

8. Informazio irisgarria: Administrazioak betebeharra du, desgaitasuna duten pertsonen informazioa iristeko aukera emate aldera, pertsona guztiek informazio hori segurtasun, erosotasun eta modurik ahalik eta autonomo eta naturalenean ulertzeko, erabiltzeko eta usatzeko moduko tresnak, lanabesak eta gailuak erabiliz; horren barruan sartzen da braille, audiodeskripzioa, zeinu-hizkuntza edo irakurketa errazaren bidez informazioa iristeko aukera ere.

II. TITULUA Publizitate aktiboa

I. KAPITULUA Gardentasunaren ezaugarri orokorrak

24. artikulua.— Arau orokorrak

6. Publizitate aktibotzat hartzen den informazioa idaztean, arreta berezia eskainiko zaio hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari.

⁶⁴⁴ BOEren 96. zenbakian, 2018ko apirilaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-5393>

6.4.11.13. 9/2018 Legea, abenduaren 21ekoa, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa⁶⁴⁵

HITZAURREA

V

[...]

IV. tituluak espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza jorratzen ditu, eta zenbait xedapen jasotzen ditu, zeinek ahalbidetzen baitute pertsonak zeinu-hizkuntzaren prestakuntza iristea eta hizkuntza hori zenbait eremutan erabiltzea. Bereziki aipatu behar dira hezkuntza-eremuko xedapenak — zeinu-hizkuntza ikasteari buruzkoak eta hezkuntza-eredu elebidunen eskaintzari buruzkoak—, bai eta herritarren eskura dauden zerbitzuetan edo administrazio publikoekiko harremanetan zeinu-hizkuntza erabiltzeko neurriak ezartzen dituzten xedapenak ere. Baldintza eta eremu berberetan aurreikusten da ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sustatuko direla, pertsonak askatasuna duelarik erkidegoko gainerako kideekin komunikatzeko bidea aukeratze aldera.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Hau da lege honen xedea:

d) Estatuko oinarrizko araudiaren esparruan, irisgarritasun- eta diseinu-neurriak ezartzea pertsona guztientzat, bai eta espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko ahozko hizkuntzaren erabilera bermatzea ere entzumen-zailtasunak dituzten pertsonentzat.

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, bertan erabiltzen diren terminoak honela ulertuko dira:

n) Espainiar zeinu-hizkuntza: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza da, eta haren osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen dute; gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabili ohi dute hizkuntza hori zeinuen bidez.

ñ) Ahozko hizkuntza: ahozko eta entzutezko hizkuntza.

o) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek, gor-itsuek eta laguntza horiek beharrezko egiten dituzten desgaitasunak dituztenek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haiek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek

⁶⁴⁵ BOEren 33. zenbakian, 2019ko otsailaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-1630>

errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.

p) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, Kantabrian, gaztelania eta espainiar zeinu-hizkuntza hartuko dira kontuan.

II. TITULUA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak bermatzeko neurriak

VI. KAPITULUA

Justizia iristeko neurriak

38. artikulua.— Justizia Administrazioarako irispidearen eremuko neurriak

1. Justizia-arloko eskumena duen sailak honako hauek sustatuko du:

b) Egintza judizialak eta prejudizialak modu ulergarrian komunikatzea egintzon eraginpeko pertsona desgaituei, dela zeinu-hizkuntzaren interpreteek esku hartuz, dela ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, dela beste edozein bitarteko egokiren bidez, dela pertsona jakin batzuek esku hartuz, zeinek ezagutza teknikoak baitituzte egintza eta ebazpen judizialak ulertzen laguntzeko.

III. TITULUA

Irisgarritasun unibertsala eta bizimodu independentea

II. KAPITULUA

Irisgarritasun-baldintzak

53. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako eta

2. Neurri horiek programa espezifikoen bidez zehaztuko dira, bai aurrez aurre, bai informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez, desgaitasuna duten pertsonen erraz ulertzeko moduan. Neurrian helburuak hauek dira:

a) Zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, ezagutza eta erabilera ahalbidetzea gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen artean, IV. tituluaren ezarritako baldintzetan.

c) Ahozko eta keinuzko komunikazioa eragozten dieten alterazio neuromotorrak dituzten pertsonen komunikazio-eskubidea bermatzea, nahiz eta komunikazio-sistema handigarrien eta alternatiboen bidez eta sistema horiek erabiltzeko laguntza edo interprete adituen bidez komunikatzeko gaitasuna izan.

IV. TITULUA

Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

57. artikulua.— Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi eta erabiltzeko eskubidea

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, behar diren neurriak hartuko ditu gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek espainiar zeinu-hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko, bai eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bitartez ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko ere, betiere urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoarekin bat etorritik —lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu—.

2. Zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko ikaskuntza sustatzeko neurriak garatuko dira, bai prestakuntza arautuan, bai prestakuntza ez-arautuan.

3. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen aldeko neurriak sustatuko dira, espainiar zeinu-hizkuntza edo ahozko hizkuntza erabiltzeko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, honako eremu hauetan:

- a) Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
- b) Garraioetan.
- c) Administrazio publikoekiko harremanetan.
- d) Parte-hartze politikoan.
- e) Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

58. artikulua.— Irakaskuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak behar diren baliabideak jarriko ditu ikasle gorren bat eskolatu duten zentroetan, indarreko hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorritik, espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikas ditzaten, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna duten ikasleek eta gor-itsuek, baldin eta ikaskuntza horiek aukeratzen badituzte.

2. Zehazten diren zentroetan, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko dira, zeinak askatasunez aukeratuko baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haien adingabeak badira edo ezgaituta badaude.

3. Ikasketa-planetan, zehazten diren zentroetan, hautazko irakasgai gisa, ikasle guztientzako espainiar zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

4. Prestakuntza-programak ezarriko dira ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuei arreta ematen dieten irakasleentzat, bai eta espainiar zeinu-

hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasi nahi dituztenentzat ere.

5. Kantabriako Unibertsitateak sustatuko du irakasleen prestakuntzan espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sartzea bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan eta hezkuntza-zientzien fakultateetan.

59. artikulua.— Prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Enplegurako prestakuntzan eta prestakuntza ez-arautuan elkarlana sustatuko da gorrekin, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin eta gor-itsutasuna dutenekin, haien familiarekin eta sektoreko elkarrekin espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikasteko prestakuntza-ikastaroak egiteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, bai eta material didaktikoak editatuz ere.

2. Administrazioek, eragile ekonomiko eta sozialek, zentro laguntzaileek eta gainerako erakundeek komunikaziorako irisgarritasuna erraztuko diete espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile izan eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri eta ahozko hizkuntza erabiltzen dutenei enplegurako prestakuntza-eskaintzetan eta gainerako prestakuntza ez-arautuan; horretarako, giza baliabideak, bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak emango dizkiete, haien beharrezanetara egokituta.

3. Administrazio eskudunak lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza indartuko du, baldin eta horiek lotuta badaude espainiar zeinu-hizkuntza edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen diren lanpostuekin.

4. Kantabriako Administrazio autonomikoak bultzatuko du Kantabriako Autonomia Erkidegoko, haren erakunde instrumentaletako eta toki-erakundeetako enplegatu publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza jaso dezaten, batez ere publikoari arreta eta herritarrei arreta ematen dieten lanpostuekin lotutako langileek jasoko dute prestakuntza hori segurtasunaren eta larrialdien arloan.

5. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta gizarte- eta ekonomia-eragileek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak barne hartzeko neurri gisa, komunikazio-heterogeneotasunari eta dauden beharrezanei buruz sentsibilizatuko dute, eta espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren arloko prestakuntza bermatuko dituzte.

60. artikulua.— Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

1. Entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen jendearen eskura dauden ondasunak eta zerbitzuak iritsi ahal izateko, artikulua honetan jarduketaren eremu bakoitzerako xedatutakoaren arabera neurriak sustatuko dira.

2. Hezkuntza-administrazioek, euren eskumenen eremuan, hurrengo neurriak gauzatuko dituzte:

a) Aukera ematea espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzen duten pertsoneri, hizkuntza hori irakaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeko ikasleak eskolatuta dauden irakaskuntza-zentroetan. Era berean, ahozko hizkuntzaren erabiltzaile diren gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei horretarako aukera emango diete

ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez hala zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

b) Sustatzea Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak eman daitezen hizkuntza horien erabiltzaileentzat, hala zehazten diren zentroetan, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak eman daitezen, hala zehazten diren zentroetan.

3. Kantabriako Autonomia Erkidegoko unibertsitateek, desgaitasuna duten ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei arreta emateko, eta horren helburua izango da aholkuak eta laguntza-neurriak ematea.

4. Osasun Administrazioak neurri hauek hartuko ditu:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak ematea aldez aurretik eskatuz gero, zerbitzuok behar dituzten erabiltzaileentzat.

b) Zerbitzu horiek behar dituzten erabiltzaileen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ematea, erabiltzaileok arreta jasotzen duten osasun-zentroetan.

c) Beharrezko neurriak hartzea osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak eskuratzeko modukoak izan daitezen espainiar zeinu-hizkuntza erabiliz, edo azpitolazioa eta ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoak txertatuz.

5. Prestakuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duen administrazioak honako neurri hauek hartuko ditu, ezertan eragotzi gabe abenduaren 30eko 62/2003 Legearen (zerga-, administrazio- eta gizarte-arloko neurriei buruzkoa) II. tituluko III. kapituluko 3.a atalean ezarritakoa, zeinak tratu-berdintasunaren eta laneko diskriminaziorik ezaren arloko neurriak arautzen baititu:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren arloko prestakuntza bermatzea Kantabriako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, bai eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri arreta emateari buruzko prestakuntza ere, ahozko hizkuntzan edo espainiar zeinu-hizkuntzaren bidez komunikatzen badira.

b) Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren enplegu publikoan sartzeko hautaprobetan ezartzea giza baliabideak eta baliabide materialak, hala nola espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak, teknologia lagunduak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, baldin eta proba horiek egiteko behar badira.

c) Irisgarritasuna bermatzea, aurreko apartatuko neurrien bidez, toki-administrazioetan, edozein administrazio publikotako erakunde instrumentaletan eta Kantabriako Unibertsitatean sartzeko prozesuetan.

6. Kultura, turismo, aisia eta kirolaren arloan eskumena duten Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak emango dituzte, baldin eta aldez aurretik zerbitzuok eskatzen badira espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileentzat, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ezarriko dituzte antzokietan, titulartasun edo kudeaketa publikoko museoetan eta kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan.

7. Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten administrazio publikoek beren zerbitzuak entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrianetara egokitzea sustatuko dute, betiere honako neurri hauek ezarriz:

a) Prestakuntza ematea espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruan eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren inguruan, lehen mailako arretako gizarte-zerbitzuetako zentroetako langileei, desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileei eta mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileei.

b) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua ematea entzumen-degaitasuna duten pertsonen, betiere interesdunak alde aurretik hala eskatuta, Autonomia Erkidegoko Administrazioaren gizarte-zerbitzuekiko harremanetan, eta ahozko komunikaziorako beste laguntza-bide batzuk sustatzea.

61. artikulua.— Garraioak

1. Garraio publikoko geltokietan, Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta haiek zehazten badira irizpide objektiboen arabera bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

2. Garraioaren eskubide eta eginbeharrei, funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, ahal den guztietan, espainiar zeinu-hizkuntzaz eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere egitea sustatuko da.

62. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek bermatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak emango direla alde aurretik eskatzen den kasuetan, bai eta ahozko komunikaziorako laguntzako beste bitarteko batzuk ere, betiere gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin harremanak izan ditzaten ahalbidetzeko.

2. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak eta giza bitartekoak hornitzeko eskumena duen sailaren bitartez, baldintza egokiak sustatuko ditu espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak xedatzeko, gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek komunikazioa irisgarri izan dezaten ordena juridikzional guztietako prozesu judizialeetan eta prozesu estrajudizialeetan, zeinetan pertsona haiek esku hartzen duten, betiere arlo bakoitzean indarrean dauden lege prozesaletan xedatutakoa aplikatuz.

63. artikulua.— Parte-hartze politikoa

Kantabriako Parlamentuak eta toki-erakundeek espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazioa sustatuko dute, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpigituluak egotea eta erabiltzea ere, izaera publikoko osoko bileretan eta hala erabakitzen den interes orokorreko beste edozein bileratan, baldin eta gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek parte hartzen badute eta alde aurretik hala eskatzen badute.

64. artikulua.— Komunikabide sozialak, komunikazio elektronikoak eta informazioaren gizartea

1. Administrazio publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorritik, irisgarri izan daitezzen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, zeinek espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza erabiltzen dituzten.
2. Botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate instituzionalaren kanpainak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten ikus-entzunezko euskarriak 1. apartatuan aipatutako pertsonentzat irisgarri egon daitezzen.
3. Beharrezko neurriak ezarriko dira komunikazio elektronikoetarako irisgarritasuna sustatzeko, bai Espainiako zeinu-hizkuntzen bitartez, bai ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta azpititulazioaren bidez.
4. Titulartasun publikoetako edo funts publikoekin finantzaturako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haiek irisgarri izan ditzaten.
5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, espainiar zeinu-hizkuntzan edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

6.4.11.14. 2/2019 Legea, martxoaren 7koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirakoa⁶⁴⁶

HITZAURREA

V

[...]

Gaur egun ere, emakume ugari diskriminazio-mota batzuk pairatu behar izaten dituzte batera; izan ere, sexuan oinarritutako diskriminazioaz gainera, beste arrazoi batzuk direla-eta jasaten dute diskriminazioa: arraza, etnia, hizkuntza, adina, desgaitasuna edo sexu-orientazioa.

[...]

VI

[...]

II. tituluan, Kantabriako administrazio publikoen jardunean genero-berdintasuna sustatzeko neurriak arautzen dira; I. kapituluan, Kantabriako administrazio publikoei aplikatzekoak bereizten dira; II. kapituluan, berriz, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioarenak. Azken horien artean, honako hauek nabarmendu behar dira: Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organoetan ordezkaritza orekatua izateari buruzko neurriak; genero-inpaktuari buruzko txostenak; genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak; hizkuntzaren erabilera ez-sexista, edo neurriak aplikatzea kontratazio publikoaren eremuan, laguntza eta dirulaguntzetan, prestakuntzan eta ordutegiak arrazionalizatzean.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Lege honen xedeak lortzeko, botere publikoen jarduna, haien eskumenen esparruan, arautu eta bideratuko duten printzipio orokorrak honako hauek izango dira:

i) Idatzizko dokumentazioan, dokumentazio grafikoan, ikus-entzunezkoan eta, oro har, pertsonen arretan hizkera ez-sexista ezartzea administrazio-eremuan, eta hizkera hori sustatzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

⁶⁴⁶ BOEren 76. zenbakian, 2019ko martxoaren 29ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4565>

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

5. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Administrazioak genero-berdintasunaren arloan duen eskumena egikarituko du, gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eragingarria lortzeko bidez publikoan, pribatuan, eta familia-, gizarte-, lan-, ekonomia-, hezkuntza- eta kultura-bizitzaren eremu guztietan. Era berean, berdintasun erreala eta eragingarria eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko ditu beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Horretarako, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak sustapenaren, koordinazioaren eta exekuzioaren arloan:

b) Genero-ikuspegia politika, programa eta ekintza guztietan txertatzea, betiere administrazio-dokumentuetan eta publizitate instituzionalean hizkuntzaren eta irudiaren erabilera ez-sexista sustatuz.

6. artikulua.— Kantabriako Autonomia Erkidegoko toki-erakundeak

3. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumena egikarituz, sustatuko du toki-erakundeek genero-ikuspegia txerta dezaten beren administrazio-politika, -programa eta -ekintza guztietan eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexistan.

II. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzea

I. KAPITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko neurriak

19. artikulua.— Komunikazioa, irudia, publizitate instituzionala eta hizkera ez-sexista

1. Kantabriako botere publiko guztiek hizkera sexistarik ez erabiltzea sustatuko da, eremu sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.

5. Bereziki, komunikabideak, dirulaguntza publikoak jasotzen badituzte, behartuta daude hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista egitera.

II. KAPITULUA
Kantabriako Autonomia Erkidegoaren
Administrazioaren jardunean genero-berdintasuna
sustatzeko neurriak

**24. artikulua.— Hizkuntzaren erabilera ez-sexista administrazio-eremuan.
Sexismoa desagerraraztea hizkera instituzional eta sozialean**

Kantabriako Gobernuak:

1. Eremu instituzionalean hizkuntzaren erabilera sexista desagerraraziko du, ahozko zein idatzizko adierazpide guztietan, bai herritarren aurrean, bai barne-komunikazioetan. Horretarako, informazioa eta prestakuntza emango zaizkie Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako langileei.
2. Gizartea sentsibilizatzeko eta zabaltzeko kanpainak egingo dira, gizartean hizkuntzaren erabilera sexista eta androzentrikoa desagerrarazteko.

**6.4.11.15. 8/2020 Legea, azaroaren 11koa,
lesbiana, gay, trans, transgenero, bisexual
eta intersexualen eskubideak bermatu, eta
sexu-orientazioagatik eta genero-
identitateagatik diskriminaziorik ez egiteari
buruzkoa⁶⁴⁷**

HITZAURREA

II

Pertsonen giza eskubideak aitortzea eta, zehazki, diskriminazioa debekatzea izan dira nazioarteko zuzenbideko sistemaren ardatz nagusiak. Ildo horretan, gogorarazi behar da 1948ko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, bere lehenengo artikuluetan eta zalantzarik gabe, esaten zuela gizaki guztiak aske jaiotzen direla, duintasun eta eskubide berberak dituztela, inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo bestelakoengatik. Hala, berdintasunerako eskubidea giza eskubideen sistemaren oinarritzko eskubide bihurtzen da, eta hor sartzen da, legearen aurreko tratu-berdintasunaz gain, beste arrazoi batzuen artean, sexu-orientazioaren, sexu-identitatearen edo genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurka babesteko eskubidea ere.

[...]

Europako eremuan, Europar Batasuneko 2000ko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa. [...]

[...]

⁶⁴⁷ BOEren 322. zenbakian, 2020ko abenduaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-15880>

6.4.11.16. 12/2020 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁶⁴⁸

ERANSKINA

Kantabriako Gobernuko Administrazioaren, eta haren mendeko organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak

Sail, organismo publiko eta mendeko zuzenbide publikoko ente guztietan oro har aplikatzekoak diren tasak

2. Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa

Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Turismo Saila

1. Titulu akademikoak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa.

Salbuespenak.— Titulu eta diploma akademikoak emateko tasa ordaintzetik salbuetsita egongo dira Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleentzat antolatutako atzerriko hizkuntzen proba estandarizatueta parte hartu eta horien ondorioz araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria lortzeko moduan daudenak. Era berean, tasa hau ordaintzetik salbuetsita egongo dira hezkuntza-etapa horretan hezkuntza elebiduneko programa bat egin eta sail horrek tarteko mailako egiaztapen-probetan izena eman dutenak, baldin eta tarteko mailako ziurtagiria lortzeko moduan badaude.

5. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan izena emateko tasa.

Zerga-egitatea. Tasa honen zerga-egitatea sailkapen-proba egiteko eskabidea da; probaren xedea, berriz, hau da: eskaeraren xedepko hizkuntzaren ezagutzak ematea eskatzaileari, betiere Kantabriako Autonomia Erkidegoan araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan eskatzailea berari dagokion ikasketa-mailan kokatzeko.

Sortzapena. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea aurkezten den unean sortuko da tasa ordaintzeko betebeharra.

6. Turismo-sektorea antolatzeagatiko tasa.

3. tarifa.— Turismo-gidariaren eta interpretazio-gidariaren txartela ematea: 6,12 euro.

⁶⁴⁸ BOEren 18. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 21eko alean argitaratua.

6.4.12. Kataluniako Autonomia Erkidegoa

**6.4.12.1. 20/1985 Legea, uztailaren 25ekoa,
mendekotasuna sor dezaketen substantzien
arloko prebentzioari eta laguntzari
buruzkoa⁶⁴⁹**

V. TITULUA

**Tabakoaren sustapena kontrolatzeko neurriak eta
gainerako neurriak**

I. KAPITULUA

Neurri mugatzaileak

24. artikulua⁶⁵⁰

5. Katalunian merkaturatzen diren tabako-produktuen paketeen kanpoaldean agertu behar duen tabako-kontsumoaren arriskuei buruzko ohartarazpen-testua katalanez, gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan idatzita egongo da.

⁶⁴⁹ BOEren 206. zenbakian, 1985eko abuztuaren 28ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-18553>

⁶⁵⁰ Mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari buruzko 20/1985 Legea aldatzen duen maiatzaren 10eko 10/1991 Legearen 10. artikulua aldatua.

6.4.12.2. 4/1987 Legea, martxoaren 24koa, Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak arautzen dituen⁶⁵¹

3. artikulua

1. Eskolaren berezko eginkizunak izango dira:

l) Katalanaren irakaskuntzaren programazioan eta antolaketan laguntzea, eta, bereziki, Administrazioaren zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-kualifikazio osoa lortzera bideratutako administrazio-hizkeran, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legean eta Generalitateko Administrazioaren Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 23ko 17/1985 Legearen 34. eta 35. artikuluetan ezarritakoaren arabera.

⁶⁵¹ BOEren 97. zenbakian, 1987ko apirilaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-9678>

6.4.12.3. 20/1987 Legea, azaroaren 12koa, Letra Katalanen Institutuzioa deritzon Erakunde Autonomoa sortzen duena⁶⁵²

Autogobernu-instituzioak berreskuratu eta demokrazia berrezarri ondoren, normaltasunez ekin ahal izan zaio Katalunian bizitza zibiko eta kulturalari; harrezkero, letra katalanek presentzia handiagoa izan dute gizartean, eta horrelaxe erakusten dute argitalpenen eta tiraden ugaritzeak, generoen dibertsifikazioak, eta kritika eta literatura-azterlanen espezializazioak.

Hala eta guztiz ere, literatura katalanaren sorkuntzak ezin izan du finkatu oraindik bere hizkuntza-eremuan dagokion posizioa eta aitortze soziala, eta ezin izan ditu lortu nazioarteko ezagutza- eta hedapen-maila egokiak.

Beharrezkoa da, beraz, baldintza egokiak sortzea idazle katalanek Kataluniako hizkuntza propioa erabil dezaten beren lanak egite aldera, eta horrek ez du norberaren sormena mugatu behar; aldi berean, idazle katalanen hedapena bultzatu behar da hiru alderditatik: sorkuntza laguntzea, berezko hizkuntza-eremuan zabaltzea eta beste hizkuntza-eremu batzuetara zabaltzea.

Hori guztia, aurrekari historiko baten tradizioa berreskuratuta, hau da, 1937. urtean larrialdi-egoeran izen berarekin sortu zen eta Kataluniako letra-gizon ospetsuenetako batzuek zuzendu zuten erakundea.

1. artikulua

Letra Katalanen Institutuzioa sortzen da, izaera administratiboko erakunde autonomo gisa, Kultura Sailari atxikita; nortasun juridikoa eta ondare propioa izango ditu, bai eta bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasun osoa ere, lege honen eta aplikatu beharreko erakunde autonomoei buruzko legeria orokorraren arabera.

2. artikulua⁶⁵³

1. Letra Katalanen Institutuzioaren helburuak dira literatura katalanaren sorkuntza sustatzea, sorkuntza hori Katalunian eta Kataluniatik kanpo ezagutaraztea eta zabaltzea, eta liburua eta irakurketa sustatzea.

2. Lege honen ondorioetarako, *letra katalantzat* joko da katalanezko literatura-ekoizpen osoa, edozein generotan egindakoa eta edozein bitartekoz zabaldua.

3. artikulua

Hauek izango dira Letra Katalanen Institutuzioaren eginkizunak:

a) Katalanezko literatura-sorkuntza eta -azterlanak sustatzea, beka, pentsio, enkargu eta beste laguntza batzuen bidez, eta arreta espezifikoa eskaintzea egile berriak sartu eta zabaltzeari.

b) Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea sustatzea haren hizkuntza-eremuan, betiere literatura-lanen irakurketa sustatuz gizarteko sektore eta estamentu guztietan eta ahal diren hedabide guztietan, eta literatura-ekoizpenaren

⁶⁵² BOEren 308. zenbakian, 1987ko abenduaren 25eko alean argitaratua.

⁶⁵³ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 69. artikulua aldatua.

eta egileen ezagutza sustatuz komunikabide modernoen edo arte-adierazpenen bitartez.

c) Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea sustatzea estatuko eta estatutik kanpoko beste hizkuntza-arlo batzuetan, honako hauen bidez: antologiak eta aipamen deskribatzaileak eginez, katalanezko lanen kalitateko itzulpenak diruz lagunduz, argitalpen eleaniztunak argitaratuz eta mundu osoko unibertsitateekin, liburutegiekin, editoreekin, kritikarekin eta literatura-hedapenerako zentroekin harremanak izanez.

d) Katalanezko idazleen eta beste hizkuntza batzuetako idazleen arteko harremana sustatzea.

e) Idazleen artean haien gaitasunak komunikabide berrietara egokitzen laguntzeko jarduerak sustatzea, hala nola zinemako eta bideoako gidoiak egitea, irrati eta telebistarako idazketa, eta komikia.

f) Instituzioaren sorkuntzako helburuak betetzera bideratutako beste edozein ekimen bultzatzea.

4. artikulua

Honako hauek izango dira Letra Katalanen Instituzioaren organo artezkariak:

a) Gobernu Batzarra.

b) Zuzendaria.

c) Aholku Batzordea.

5. artikulua

1. Gobernu Batzarra batzarburuak, bi batzarburuordeek, batzarkideek eta idazkariak osatuko dute.

2. Batzarburua Kulturako sailburua izango da, eta batzarburuordeak, berriz, Ondare Idatzi eta Dokumentalaren zuzendari nagusia, eta Aholku Batzordeak bere kideen artetik aukeratutako idazle bat, zeinari dekanore ere esan ahal izango baita; batzarburuordeek batzarburuari lagunduko diote haren eginkizunetan eta hura ordeztuko dute bera ez dagoenean; idazkaria Kultura Saileko funtzionario bat izango da, saileko idazkari nagusiak izendatua, eta batzarraren bileretara joango da hitza duelarik, baina botorik ez.

3. Gobernu Batzarreko kideak honako hauek izango dira:

a) Kultura Zabaltzeko zuzendari nagusia.

b) Kultura Harremanen zuzendaria.

c) Kultura Koordinaziorako zuzendaria.

d) Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusiko zerbitzuburu bat.

e) Ekonomia eta Finantza Sailak izendatutako kontu-hartzaile-eskuordea.

f) Zuzendaria.

g) Aholku Batzordeko zazpi ordezkari, batzordekideen artetik izendatuak.

4. Gobernu Batzarraren bileretara aztertzen diren gai zehatzetako adituak joan ahal izango dira, aholkularitza teknikoak emateko.

6. artikulua

Hauek dira Gobernu Batzarraren eginkizunak:

- a) Instituzioaren funtzionamendua arautu behar duten barne-araubideko arauak onestea.
- b) Urtero, instituzioaren jardun-plan orokorra onestea, Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- c) Urtero onestea kudeaketari, ustiapenari eta aurrekontuaren proiektuari buruzko memoria.
- d) Instituzioaren goi-zuzendaritza egikaritzea.
- e) Instituzioak atxikita dituen ondasunak eta funtsak administratzea.
- f) Langile-zerrendak eta langile-beharrizanak proposatzea.
- g) Instituzioaren jarduerak proiektatzea eta gainbegiratzea.
- h) Zuzendariari laguntzea haren eginkizunak egikaritzen.

7. artikulua

1. Batzarburuaren eginkizunak izango dira:

- a) Instituzioaren ordezkaria izatea.
- b) Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia egitea eta bilera horietako buru eta moderatzaile izatea, eta bozketetan sortzen diren berdinketak ebaztea, kalitateko botoarekin. Batzarburuak, komenigarritzat jotzen badu, Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak deitu ahal izango ditu.
- c) Bilkuren aktak bere sinaduraz baimentzea.
- d) Erregelamendu bidez eman ahal zaion beste zeinahi eginkizun.

2. Batzarburuak bere eginkizunak batzarburuordeetatik edozeini eskuordetu ahal izango dizkio.

8. artikulua

Idazkariaren eginkizunak izango dira:

- a) Batzarraren eta batzordearen bilkuren aktak egitea.
- b) Batzarraren eta batzordearen erabakien ziurtagiriak egitea.
- c) Aktak eta erabakien ziurtagiriak bere sinaduraz baimentzea.

9. artikulua

1. Aholku Batzordeak Gobernu Batzarreko batzarburu, batzarburuorde eta idazkari berberak izango ditu, eta, gainera, honako kide hauek ere izango ditu:

- a) Idazle Katalanen Elkartearen lau ordezkari.
- b) Pen Cluben Zentro Katalanaren bi ordezkari.
- c) Hizkuntza eta Literatura Katalanen Nazioarteko Elkarteko ordezkari bat.
- d) Idazleen Elkargo-elkarteko Kataluniako Atal Autonomoaren ordezkari bat.
- e) Hizkuntza Katalaneko Elkartearen bi ordezkari.

- f) Editoreen Gremioaren ordezkari bat.
 - g) Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ordezkari bat.
 - h) Hizkuntza Katalaneko Itzultzaile, Interprete eta Zuzentzaileen Elkarte Profesionalaren ordezkari bat.
 - i) Hizkuntza Katalaneko Idazle Gazteen Elkartearen ordezkari bat.
 - j) Haurrentzako Liburuaren Kontseilu Katalanaren ordezkari bat.
 - k) Letra Katalanen Ohorezko Saria arestien jaso duten hiru idazleak.
 - l) Ikus-entzunezko hedabideen hiru ordezkari, Aholku Batzordeak proposatuta Kulturako sailburuak izendatuak (zinema, irratia, telebista, prentsa, antzerkia, etab.).
2. Aholku Batzordeko kideek kargua utziko dute, eta bakoitzak ordezkatzeko duen erakundeak hala erabakitzen duenean ordeztuko dira.

Letra Katalanen Ohorezko Saria jaso dutenei dagokienez, saridun berri bakoitzak automatikoki ordeztuko du antzinasun handiena duena.

10. artikulua

Aholku Batzordea instituzioaren organo aholku-emailea izango da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Iritzia ematea batzordeburuak, batzordeburuordeek edo Gobernu Batzarrak helarazitako gai guztiei buruz. Aholku Batzordeari entzun egin beharko zaio nahitaez, instituzioaren urteko jarduera-plana onetsi aurretik eta zuzendaria izendatu aurretik.
- b) Aholkularitza ematea instituzioak laguntzak ematerakoan. Horretarako, Aholku Batzordeak ordezkari izan beharko du bekak, pentsioak eta gainerako laguntzak emateko instituzioak deitutako lehiaketan adjudikazioan parte hartzen duten epaimahai guztietan.
- c) Instituzioaren helburuak hobeto betetzeko egokitzat jotzen dituen ekintzak proposatzea.

11. artikulua

- 1. Instituzioko zuzendariak zerbitzuburuaren kategoria izango du, eta Kulturako sailburuak izendatuko du Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- 2. Zuzendariak eginkizun hauek izango ditu:
 - a) Instituzioaren administrazio-zuzendaritza egikaritzea.
 - b) Gobernu Batzarraren erabakiak exekutitzea.
 - c) Instituzioaren izenean, haren jardueretatik eratorritako kontratuak kudeatzea, indarrean dauden xedapenetan ezarritako mugen barruan.
 - d) Langileen zuzendaritza egikaritzea.
 - e) Jarduera-plana, kudeaketari eta ustiapenari buruzko urteko memoria eta aurrekontuaren aurreproiektua prestatzea.
 - f) Gastuak eta ordainketak agintzea bere gain hartzea.

12. artikulua

1. Hauek izango dira instituzioaren baliabideak:

- a) Erakunde autonomo horri dagozkion esleipenak, Generalitateen aurrekontu-legeetan jasota daudenak.
- b) Haren ondasun eta zerbitzuen kudeaketa eta ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak.
- c) Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak.
- d) Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak.
- e) Esleitu dakioken beste edozein baliabide.

2. Instituzioaren aurrekontua urtekoa izango da, eta erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren mende egongo da.

3. Generalitati dagozkion salbuespenak eta onura fiskalak izango ditu instituzioak.

13. artikulua

1. Letra Katalanen Instituzioaren administrazio-egintzen aurka, administrazio-prozedurari buruz indarrean dauden arauak ezarritako errekurtsioak jarri ahal izango dira, berezitasun hauekin:

- a) Instituzioaren administrazio-egintza guztien aurka gora jotzeko errekurtsioa aurkeztu ahal izango zaio Kulturako sailburuari.
- b) Aparteko berrikuspen-errekurtsioa Generalitateko Kontseilu Betearazleari aurkeztuko zaio beti.

2. Administrazioarekiko auzi-errekurtsioa jartzea bidezkoa izango da jurisdikzio honetako legean ezarritakoaren arabera.

3. Akzio zibil eta laboralen egikaritzea aplikazio orokorreko arauak eraenduko dute, eta aurretiazko erreklamazioa Gobernu Batzarrari zuzenduko zaio beti.

Xedapen iragankorra

Lege hau 1988ko aurrekontu-ekitaldian hasiko da aplikatzen. Baimena ematen zaio Ekonomia eta Finantza Sailari Letra Katalanen Instituzioari aurrekontu-zuzkidura egiteko, Kultura Sailaren 1988rako aurrekontuan dauden kredituekin. Jardueren ustiapenetik lortzen diren diru-sarrerak eragindako kredituak handituko dituzte, kredituon zenbateko berean.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lege hau Kataluniako Generalitateen Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

Bigarrena.— Kontseilu Betearazleak lege hau garatu eta betearazteko beharrezkoak diren xedapen guztiak emango ditu. Bereziki, lege hau indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, Kontseilu Betearazleak Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusia berregituratuko du, eta Letra Katalanen Instituzioak bere gain hartutako eginkizunen arabera egokituko du.

Beraz, agintzen dut lege hau aplikatu behar zaien herritar guztiek lege hau betetzen lagundu dezatela eta auzitegi eta agintari eskudunek betearaz dezatela.

6.4.12.4. 1/1989 Legea, otsailaren 16koa, Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzekoa⁶⁵⁴

Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzen da, Mediterraneoaren eremuko kultura-errealitateak aztertzen eta zabaltzen laguntzeko asmoz; izan ere, eremu horretan, Kataluniak eta hizkuntza bereko gainerako lurraldeek funtsezko zeregina izan dute.

1. artikulua

Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana (MIIK) sortzen da, izaera administratiboko erakunde autonomo gisa, Kontseilu Betearazleak zehazten duen sailari atxikita; nortasun juridikoa eta ondare propioa izango ditu, bai eta bere xedeak betetzeko jardun-gaitasun osoa ere, betiere lege honen eta haren estatutuekin bat etorritik eta berari aplikatu beharreko erakunde autonomo bidezko legeria orokorraren arabera.

2. artikulua

1. Institutuaren helburuak izango dira Mediterraneoeko eremuaren barruan gai hauek aztertzea: ingurumena, industria, merkataritza, teknologia berriak eta kultura-errealitateak; bai eta Katalunian eta munduko gainerako herrialdeetan Mediterraneoeko herrialdeetako errealitateak zabaltzen laguntzea ere.

2. Helburu horiek betetzeko, Institutuak ikastaroak, mintegiak, kongresuak eta erakusketak antolatu ahal izango ditu, bekak eta laguntzak eman ahal izango ditu, argitalpenak editatu ahal izango ditu eta, oro har, haren sorkuntzaren helburua lortzera bideratutako edozein ekimen bultzatu ahal izango du.

3. artikulua

Hauek dira Institutuaren organo artezkariak:

- a) Gobernu Batzarra.
- b) Zuzendaria.

4. artikulua

1. Gobernu Batzarrak kide hauek izango ditu:

- a) Batzarburua, zeina Generalitateko presidentea izango baita.
- b) Batzarburordea, zeina Generalitateko Gobernuko sailburua izango baita.
- c) Institutuko zuzendaria.
- d) Sei kide, Presidentetza, Kultura, Industria eta Energia, Merkataritza, Kontsumo eta Turismo, Lurralde Politika eta Herri Lan eta Irakaskuntza sailen ordezkari gisa.
- e) Institutuaren Aholku Batzordeko bi kide, Kontseiluak berak eskuordetuta.

2. Institutua atxikita dagoen saileko funtzionario batek jardungo du batzarreko idazkari-lanetan, eta hori bileretara joan ahal izango da, hitzik eta botorik gabe,

⁶⁵⁴ BOEren 54. zenbakian, 1989ko martxoaren 4ko alean argitaratua.

bilkuren akta egingo du, erabakien ziurtagiriak egingo ditu eta batzuk zein besteak baimenduko ditu, batzarburuaren sinadurarekin eta oniritziarekin.

3. Gobernu Batzarrak Institutuko zuzendaritza-karguak kide gisa sartzea erabaki ahal izango du, baldin eta kargu horiek egotea beharrezkotzat jotzen badu.

5. artikulua

Hauek dira Gobernu Batzarraren eginkizunak:

- a) Institutuaren jardun-plan orokorra urtero onestea, Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- b) Urtero onestea kudeaketari, ustiapenari eta aurrekontuaren proiektuari buruzko memoria.
- c) Institutuari atxikitako ondasunak administratzea.
- d) Langile-zerrendak eta langile-beharrizanak proposatzea.
- e) Institutuaren jarduerak proiektatzea eta gainbegiratzea.

6. artikulua

Batzarburuaren eginkizunak izango dira:

- a) Institutuaren goi-ordezkaritza egikaritzea.
- b) Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia egitea eta bilera horietako buru eta moderatzaile izatea, eta bozketetan sortzen diren berdinketak ebaztea, kalitateko botoarekin. Batzarburuak, komenigarritzat jotzen badu, Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak deitu ahal izango ditu.
- c) Bilkuren aktak bere sinaduraz baimentzea.
- d) Institutuaren jarduerak zuzentzea.
- e) Urteko jarduera-plana prestatzea.
- f) Erregelamendu bidez eman dakioken beste edozein eginkizun.

Batzarburuak bere eginkizunak eskuordetu ahal izango ditu.

7. artikulua

Institutuko zuzendaria Kontseilu Betearazlearen dekretu bidez izendatuko da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Institutuaren zuzendaritza egikaritzea, batzarburuaren eta Gobernu Batzarraren jarraibideekin bat etorriz.
- b) Gobernu Batzarraren erabakiak exekutitzea.
- c) Institutuaren izenean, haren jardueren ondoriozko kontratuak kudeatzea, ezarritako mugen barruan.
- d) Langileen zuzendaritza egikaritzea.
- e) Kudeaketari eta ustiapenari buruzko urteko memoria eta aurrekontuaren aurreproiektua prestatzea.
- f) Bere gain hartzea gastuak eta ordainketak agintzea, betiere ezarritako mugen barruan.

g) Bere gain hartzea Gobernu Batzarrak edo batzarburuak, beren eskudantzien barruan, agintzen dizkioten eginkizunak.

8. artikulua

1. Institutuak aholku batzorde baten laguntza izango du eta Institutuko burua izango da Institutuko burua bera, edo hark eskuordetzen duen pertsona.

2. Aholku Batzordeak eginkizun hauek izango ditu:

a) Iritzia ematea batzordeburuak edo Gobernu Batzarrak helarazitako gai guztiei buruz. Aholku Batzordeari entzun egin beharko zaio, Institutuaren urteko jardueraplana onetsi aurretik.

b) Aholkularitza ematea Institutuak laguntzak emateko irizpideak finkatzeko, hala eskatzen zaionean.

c) Institutuak bere helburuak hobeto betetzeko egokitzen jotzen dituen ekintzak proposatzea.

3. Aholku Batzordea gutxienez hamar kidek osatuko dute; kideok Institutuko buruak izendatuko ditu, bizitza akademikoko, zientifikoko, artistikoko eta kulturaleko pertsona garrantzitsuen artean, Institutuaren lanaren xede diren arloetan egindako jarduerak eta ekarpenengatik nabarmendu direnak.

9. artikulua

1. Institutuaren zerbitzuko langileek lan-araubidea izango dute araubide.

2. 1. apartatuan ezarritako printzipio orokorraren salbuespen gisa, funtzionarioentzat gordeta geratuko dira Institutua atxikita dagoen sailari dagokion agintea egikaritzea, ikuskatzea edo kontrolatzea eskatzen duten lanpostuak.

3. Kontseilu Betearazleak Institutuari atxikitako langileen ordainsari-araubidea finkatuko du, antzeko erakundeetan erabilitako irizpideekin bat etorriz.

10. artikulua

1. Institutuaren baliabideak honako hauek izango dira:

a) Generalitateen aurrekontu-legeetan harentzat jasota dauden esleipenak.

b) Haren ondasun eta zerbitzuen kudeaketa eta ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak.

c) Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak.

d) Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak.

e) Eman dakioken beste edozein baliabide.

2. Institutuaren aurrekontua urtekoa izango da, eta erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren mende egongo da.

3. Generalitati dagozkion salbuespen eta onura fiskalak izango ditu Institutuak.

11. artikulua

1. Institutuaren administrazio-egintzen aurka, administrazio-prozedurari buruz Katalunian aplikagarriak diren arauak ezarritako errekurtsioak jarri ahal izango dira, berezitasun hauekin:

- a) Institutuaren administrazio-egintza guztien aurka, gora jotzeko errekurtoa aurkeztu ahal izango zaio Institutua atxikita dagoen saileko titularrari.
 - b) Aparteko berrikuspen-errekurtoa Generalitateko Kontseilu Betearazleari aurkeztuko zaio beti.
2. Administrazioarekiko auzi-errekurtoa jartzea bidezkoa izango da jurisdikzio honetako legean ezarritakoaren arabera.
3. Akzio zibil eta laboralen egikaritzea aplikazio orokorreko arauak eraenduko dute, eta aurretiazko erreklamazioa Gobernu Batzarrari zuzenduko zaio beti.

Azken xedapena

Lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezkoak diren arauak emateko ahalmena ematen zaio Kontseilu Betearazleari.

**6.4.12.5. 9/1990 Legea, maiatzaren 16koa,
Kataluniako Generalitateen, haren erakunde
autonomoen eta Gizarte Segurantzako
erakunde kudeatzaileen 1990erako
aurrekontuei buruzkoa⁶⁵⁵**

Hogeita hamabigarren xedapen gehigarria

Katalogoetan jasotako lanpostuak izendatzeko erabilitako hizkera Emakumearen Kataluniako Institutuak egindako berdintasun-planera egokituko da, betiere diskriminaziorik ez egiteko sexuan oinarrituta.

⁶⁵⁵ BOEren 132. zenbakian, 1990eko ekainaren 2ko alean argitaratua.

6.4.12.6. 15/1990 Legea, uztailaren 9koa, Antolamendu Sanitarioari buruzkoa⁶⁵⁶

IV. TITULUA Kataluniako Osasun Zerbitzuaren egitura eta antolamendua

V. KAPITULUA Bitarteko pertsonalak

49. artikulua.— Langileak

3. Osasun-arloan erantzukizuna duten Kataluniako administrazioetako langileak hautatzeko eta lanpostuak betetzeko prozesuan, kontuan hartu beharko da langile horiek katalanez duten ezagutza, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

⁶⁵⁶ BOEren 197. zenbakian, 1990eko abuztuaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-20304>

6.4.12.7. 3/1991 Legea, martxoaren 18koa, Helduen Prestakuntzari buruzkoa⁶⁵⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua

Honako hauek dira lege honen helburuak:

c) Gure errealitate nazionalaren alderdi guztien eta, bereziki, hizkuntzarekin eta kulturarekin lotutako alderdi guztien ezagutza eta estatuko eta Europako beste herrien errealitatearen ezagutza sustatzea.

4. artikulua

Helduen prestakuntza iraunkorra honela egin daiteke:

f) Helduei katalanaren ikastaroak emanaz.

⁶⁵⁷ BOEren 91. zenbakian, 1991ko apirilaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-9089>

6.4.12.8. 8/1991 Legea, maiatzaren 3koa, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari buruzkoa⁶⁵⁸

HITZAURREA

Enric Prat de la Riba Ikaskuntza Katalanen Institutua 1907an sortzera bultzatu zuten helburu nagusietako bat izan zen Kataluniako hizkuntzaren araudi orokorra finkatu eta eguneratuko zuen agintaritzak akademiko bat sortzea, eta horrek ekarri zuen atal filologikoa ezartzea, zeina 1913an hasi baitzen lan arauemaileak hedatzen. Harrezkero, Institutuaren eginkizun nabarmena izan da hori, zeina aitortu baitzuten kulturako instituzioek eta pertsona ospetsuek, Kataluniako hizkuntza-erkidego osoak eta azaroaren 26ko 3118/1976 Dekretuak, zeina hedatzen baita katalanaren lurralde-eremu osora.

Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ataza aitortzeko unean, kontuan hartu behar da komunikabideetako eta hainbat instituziotako hizkuntza-aholkulariek egindako lana ere, zeren garrantzitsuak izan baitira gizartean eta balioa izan baitute Kataluniaren arestiko historiako une zailtan haiek egin dituzten jarduerak.

Hala ere, Ikaskuntza Katalanen Institutuak finkatutako araudia hizkuntzaren funtzionamendurako esparrua da, eta hizkuntzaren garapena bermatzen du, hizkuntza-eremu osoan eta edozein mailatan ezinbestekoa den koherentziarekin.

Horrela, araudiaren esparruan hizkuntzaren osotasuna salbatuta, araudi hori behar bezain malgua da, hizkuntzaren lantzeak eragiten dien kolektiboek, beren erantzukizunpean, hizkuntza-errealizaziorako aukerak eta zehaztapenak ezar ditzaten eredu gisa, lortu nahi diren helburuetara eraginkortasun handiagoz hurbiltzeko.

Kataluniaren eremuari dagokionez, Generalitat berrezarri zenean hautatutako lehenengo gobernuaren lehenengo xedapenetako batek, ekainaren 27ko 90/1980 Dekretuak, ezarri zuen ezen Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak egikaritu behar zuen hizkuntza-aholkularitzak Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araei jarraitu behar zuela.

Berrikiago, Ikaskuntza Katalanen Institutuak estatutu berriak onetsi zituen 1988ko apirilaren 25eko ezohiko osoko bilkuran; estatutuok eusten diote hizkuntzaren araudia ezartzeari, instituzio akademiko horren xedeetako bat gisa. Kataluniako Generalitatearen Aldizkari Ofizialean ekainaren 5ean argitaratutako 1989ko maiatzaren 17ko ebazpen baten bidez, Generalitateko Zuzenbidearen eta Erakunde Juridikoen zuzendari nagusiak adierazi zuen estatutu horiek legearen arabera zirela, eta akademiaren erregistroan inskribatzeko eta Aldizkari Ofizialean argitaratzeko agindu zuen.

Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araugintza-eginkizunaren garrantzia eta gizarte-irismena kontuan hartuta, komeni da lege-maila ematea eginkizun horren aitortza ofizialari.

⁶⁵⁸ BOEren 132. zenbakian, 1991ko ekainaren 3ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-13834>

1. artikulua

Aitortzen da Ikaskuntza Katalanen Institutua dela katalanaren hizkuntza-araudia ezartzeko eta eguneratzeko ardura duen instituzioa, betiere Institutuaren estatutuek ematen dizkioten gainerako eginkizunak alde batera utzi gabe.

2. artikulua

Generalitateko Administrazioaren, toki-korporazioen, Estatuak Katalunian duen Administrazioaren eta administrazio horien guztien mendeko erakunde autonomoen, enpresen eta gainerako erakunde eta instituzioen hizkuntza-erabilerak Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako araudia errespetatu behar du.

3. artikulua

Irakaskuntzako zentro publiko eta pribatuen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako araudia bete behar du.

4. artikulua

1. Generalitateko Administrazioak beharrezko lankidetzak eta aholkularitza-sistemak ezarriko ditu, 2. eta 3. artikuluetan aipatzen diren organismoek beren hizkuntza-erabileran irizpide koherenteak eta Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako hizkuntza-araudi orokorrarekin bat datozenak betetzen dituztela bermatzeko.

2. Generalitateko Administrazioak espezialitate-hizkuntzak Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araudiaren arabera egiten direla zainduko du.

6.4.12.9. 16/1991 Legea, uztailaren 10ekoa, Udaltzaingoei buruzkoa⁶⁵⁹

III. TITULUA

Udaltzaingoen egitura eta antolaketa

I. KAPITULUA

Udaltzaingoen kidegoetako eskala eta kategoriak

24. artikulua

3. Bigarren apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, IV. tituluko II. kapituluan zehaztutako betekizunez gain, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-ezagutzak izatea eskatzen da.

VI. TITULUA

Zehapen-araubidea

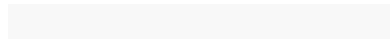
I. KAPITULUA

Faltak eta zehapenak

48. artikulua

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, sexu-orientazio, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.⁶⁶⁰

⁶⁵⁹ BOEren 190. zenbakian, 1991ko ekainaren 3ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-20343>

⁶⁶⁰ Neurri Administrazioari, Fiskalei eta Euroa egokitzeari buruzko abenduaren 31ko 25/1998 Legearen 3. artikulua aldatua.

6.4.12.10. 32/1991 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Generalitateen 1992. urterako aurrekontuei buruzkoa⁶⁶¹

Hogeita bosgarren xedapen gehigarria

Kontseilu Betearazleak Kataluniako Generalitateen 1992rako aurrekontuko lanpostuen katalogoak onartuko ditu, Emakumearen Kataluniako Institutuak egindako berdintasun-plana betetzeko, betiere lanpostu bakoitza izendatzeko hizkera sexuan oinarritutako diskriminaziorik gabe erabiliko dela aurreikuste aldera.

⁶⁶¹ BOEren 32. zenbakian, 1992ko otsailaren 6ko alean argitaratua.

6.4.12.11. 4/1993 Legea, martxoaren 18koa, Kataluniako Liburutegi-sistemari buruzkoa⁶⁶²

[SARRERA]⁶⁶³

II

Ondare bibliografikoaren muina eta ardatza Kataluniako Liburutegia da, zeina baita Kataluniako Liburutegi Nazionala, eta haren egitura euskarri desberdinetako material bibliografikoak biltzen dituzten unitateetan datza. Liburutegi Nazionalaren zeregina da Kataluniako ekoizpen bibliografikoa eta hizkuntza-eremu katalanarekin lotutakoa bildu, kontserbatu eta zabaltzea, eta Kataluniako ondare bibliografiko guztia zaindu behar du lurralde osoan. Beraz, harekin harremanak izan behar dituzte ondare-funtsak dituzten zentro guztiek, probintzietako liburutegi publikoak barne, batez ere 1835eko desamortizaziotik datozen funtsen gordailuzain gisa.

[...]

Generalitatek, herrialdeko instituzio gorena den aldetik, bere gain hartzen ditu nazio-izaerako azpiegitura horren kudeaketa-erantzukizunak, eta Mankomunitatearen, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren eta Generalitat errepublikanoaren jaraunspena jasotzen du, bereziki Kataluniako Liburutegi, Artxibo, Museo eta Ondare Historiko, Artistiko eta Zientifikoaren Zerbitzuari buruzko 1934ko Legeagatik.

[...]

II. TITULUA Kataluniako Liburutegia

I. KAPITULUA Definizioa eta egitura

7. artikulua Definizioa

1. Kataluniako Liburutegia liburutegi nazionala da. Haren zeregina da ekoizpen bibliografiko katalana eta katalanaren hizkuntza-eremuarekin lotutakoa bildu, kontserbatu eta zabaltzea, betiere lan bakoitzaren ekoizpen inprimatua barne, aldizkakoa edo ez, bai eta bisuala eta soinuak ere; lan bakoitzetik gutxienez ale bat jaso behar du, erabilitako euskarria edo teknika edozein dela ere.

2. Kataluniako Liburutegiak ahaleginak egingo ditu ondare bibliografikoa kontserba eta zabal dadin; ondare horretan sartzen dira, 1. apartatuan deskribatutako lanez gain, Katalunian egonik kultura- edo historia-balio nabarmenak dituzten

⁶⁶² BOEren 95. zenbakian, 1993ko apirilaren 21eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-10384>

⁶⁶³ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

bibliografia-lanak, betiere ondare historiko eta kulturalari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

3. Kataluniako Liburutegia kultura katalanaren lehenengo zentro bibliografikoa da, eta izaera unibertsaleko kontsultarako eta ikerketa zientifikorako zentroa izango da, egin beharreko eskuratzeak eginez.

9. artikulua Eginkizunak

1. Kataluniako Liburutegiak, bere egiturako unitate bakoitzaren bidez, eginkizun hauek egikarrituko ditu lurralde osoan:

a) Katalunian argitaratu edo ekoizitako lan guztiak eta edozein arrazoirengatik hizkuntza-eremu katalanarekin erlazionatutakoak biltzea, kontserbatzea eta zabaltzea. Helburu hori lortzeko, lege-gordailuaren hartzailea izango da, eta bide horretatik heltzen ez zaizkion bibliografia-lan katalanak, berriz, berak eskuratuko ditu.

6.4.12.12. 9/1993 Legea, irailaren 30ekoa, Kataluniako Kultura-ondareari buruzkoa⁶⁶⁴

I. TITULUA

Kultura-ondarea babesteko kategoriak

III. KAPITULUA

Kataluniako kultura-ondarea osatzen duten gainerako ondasunak

20. artikulua.— Ondare bibliografikoa

2. Kataluniako ondare bibliografikoa honako ondasun bibliografiko hauek osatzen dute:

b) Ekoizpen bibliografiko katalana osatzen duten eta, edozein arrazoiengatik, hizkuntza-eremu katalanarekin zerikusia duten obren aleak, baldin eta agertzen ez bada gutxienez bi ale daudela Kataluniako liburutegi publikoetan.

⁶⁶⁴ BOEren 264. zenbakian, 1993ko azaroaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-26497>

**6.4.12.13. 5/1994 Legea, maiatzaren 4koa,
Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta
Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua
arautzen duena⁶⁶⁵**

**II. TITULUA
Generalitateko suhiltzaileen kidegoa**

**V. KAPITULUA
Estatutu-araubidea**

**2. ATALA
Eskubideak**

29. artikulua

2. Generalitateko suhiltzaileen kidegoko kideak sustatzeko baliagarri izan daitezkeen ikasketak eta katalanaren ezagutzan sakontzeko ikasketak sustatu eta bultzatuko dira. Era berean, kategorietara sartzeko gaikuntza-ikastaroak deituko dira aldian-aldian, bai eta prestakuntza espezifikoko ikastaroak ere.

⁶⁶⁵ BOEren 132. zenbakian, 1994ko ekainaren 3ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-12665>

6.4.12.14. 10/1994, Legea, uztailaren 11koa, Generalitateko “Mossos d’Esquadra” Poliziar buruzkoa⁶⁶⁶

I. TITULUA

Xedapen orokorrak, jardun-printzipioak eta eginkizunak

II. KAPITULUA

Jardun-printzipioak eta eginkizunak

1. ATALA

Jardun-printzipioak

11. artikulua

1. Segurtasun Indar eta Kidegoen Lege Organikoan ezarritakoaren arabera, “Mossos d’Esquadra” kidegoari honako jardun-printzipio hauek aplikatu behar zaizkio:

Bigarrena: Beren jarduketetan, “Mossos d’Esquadra” kidegoko kideek honako ereduzko kode hau bete beharko dute:

a) Euren eginkizunak betetzean, erabateko neutraltasun politiko eta inpartzialtasunez jardungo dute, eta, horrenbesterekin, arraza, erlijioa, iritzia, sexua, hizkuntza, auzotasun-lekua, jaioterria edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta inolako diskriminaziorik egin gabe.

II. TITULUA

Antolaketa eta egitura

II. KAPITULUA

“Mossos d’Esquadra” kidegoa

2. ATALA

Sarrera eta igoera

20. artikulua

1. Mossos d’Esquadra kidegoko eskaletan sartzeko, lege honetan eta gainerako araudi aplikagarrian ezarritako betekizunak bete behar dira, eta behar diren tituluak eduki behar dira edo 25 bis artikuluan ezarritako betekizunak bete behar dira, graduazio honekin bat etorrituz, Enplegatu Publikoaren Oinarriko Estatutuaren arabera:

⁶⁶⁶ BOEren 192. zenbakian, 1994ko abuztuaren 12ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-18777>

- a) Goi-mailako eskala: A taldeko titulazioa, A1 azpitaldea.
- b) Eskala betearazlea: A taldeko titulazioa, A2 azpitaldea.
- c) Bitarteko eskala: C taldeko titulazioa, C1 azpitaldea.
- d) Oinarrizko eskala: C taldeko titulazioa, C1 azpitaldea.
- e) Laguntza-eskala, fakultatiboen kategorian sartzeko: A taldeko titulazioa, A1 azpitaldea.
- f) Laguntza-eskala, fakultatiboen kategorian sartzeko: A taldeko titulazioa, A2 azpitaldea.

[...]

3. 1. apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-eragutza izatea eskatzen da.

IV. KAPITULUA

Diziplina-araubidea

2. ATALA

Faltak

68. artikulua

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

**6.4.12.15. 3/1995 Legea, apirilaren 6koa,
“Universitat Oberta de Catalunya”
aitortzekoa⁶⁶⁷**

[SARRERA]⁶⁶⁸

[...]

Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya fundazioak printzipio hauetan oinarritzen du *Universitat Oberta de Catalunya*:

1) Kataluniako errealitate kultural, sozial, zientifiko eta linguistikoan sustraitzen da, eta haren industria, merkataritza, arte eta zerbitzuen beharrianekin lotuta dago.

[...]

I. TITULUA

***Universitat Oberta de Catalunya* aitortzea**

4. artikulua.— Egitura ekonomikoa eta ikasketak

4. *Universitat Obertak*, hasieran, honako titulu ofizial hauek lortzera bideratutako irakaskuntzak antolatu behar ditu:

[...]

Filologia Katalaneko Lizentzia.

[...]

⁶⁶⁷ BOEren 148. zenbakian, 1995eko ekainaren 22ko alean argitaratua.

⁶⁶⁸ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

6.4.12.16. 8/1996 Legea, uztailaren 5ekoa, Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duena⁶⁶⁹

[SARRERA]⁶⁷⁰

[...]

Kontuan hartzen da, era berean, kablearekin gauzatzen diren teknologia berrien zeregina. Ildo horretatik, Kataluniako hizkuntza-pluraltasuna babesteko, katalana babesteko neurriak hartu dira. Berritzailea da, halaber, telebista-hargailuetan programen edukien araberako hautaketa elektronikoa ahalbidetzen duten mekanismoak instalatzeari buruzko erreferentzia sartzea.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Programazioaren printzipioak

Kable bidezko telebista-zerbitzu publikoa ematen duten erakundeen emanaldiek printzipio hauek bete behar dituzte:

f) Kataluniako kulturaren eta katalanaren normalizazioa sustatzea, bai eta aranera sustatzea ere.

III. KAPITULUA Ikus-entzunezko programazioa

7. artikulua.— Hizkuntza-pluraltasuna

1. Telebistaren irrati-difusioko zerbitzu publikoa ematen duten erakundeek obra europarrak hedatzeko dagoen erreserba-denboraren % 50 erabili behar dute jatorria Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan duten adierazpen-obra emateko. Obra horien % 50, gutxienez, katalanez izango direla bermatu behar da.

2. Jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batera bikoiztutako film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, gutxienez, katalanez bikoiztuta eskaini behar dira aldi berean. Printzipio bera aplikatu behar zaie azpitituludun produktuei.

3. Xedapen gehigarriak ezarritakoari kalterik egin gabe, egungo kanal irekiak, abonatuaren antenatik jasotakoak, 1. eta 2. apartatuetan ezarritako baldintzak bete gabe eskain daitezke.

4. Operadore eta programatzaile independenteek katalana erabili behar dute, gutxienez, abonatuarekin ezartzen dituzten komunikazio-sistemetan, ikus-entzunezkoetan zein idatzizkoetan.

⁶⁶⁹ BOEren 194. zenbakian, 1996ko abuztuaren 12ko alean argitaratua.

⁶⁷⁰ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

5. Operadoreak nagusiki katalanez eta, Aranen, araneraz emititzen diren telebista-difusioko zerbitzuak banatu behar dizkie sarera konektatutako abonatuiei.

6.4.12.17. 17/1996 Legea, abenduaren 27koa, Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak finkatzen dituen⁶⁷¹

II. KAPITULUA Presidentetza Sailaren prezioak

4. artikulua.— Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren argitalpenen prezio publikoa

2. Hona hemen tarifak:

Lehenengoa.— Baimena ematen zaio Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren Administrazio Kontseiluari, 100eko 5eraino gehitzea erabaki dezan, *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* aldizkariaren hamar edizioek izan behar duten eragina dela eta; bost katalanez eta beste bost gaztelaniaz izango dira:

c) Ale solteen salmenta-prezioa unitateko 130 pezetakoa da. Argitaratutako azken zenbakiaren aurreko hilabetean, gutxienez, atzeratutako aleen salmenta-prezioa 200 pezetakoa da. Prezioak berdinak dira katalanezko eta gaztelaniazko argitalpenetarako.

Hirugarrena.— *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, paperean eta mikrofitxetan, 43.680 pezetakoa da, eta eskatzen den edizioaren (katalana edo gaztelania) hiruhileko ale eta aurkibide guztiak bidali behar dira:

Laugarrena.— *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, mikrofitxetan, 27.840 pezetakoa da, eta eskatzen den edizioaren (katalana edo gaztelania) hiruhileko aldizkari eta aurkibide guztiak bidali behar dira:

Seigarrena.— Indarrean dagoen araudiak salbuesten ez dituen iragarkien prezioa 3,14 pezetakoa da tarte eta altuerako milimetro bakoitzeko. Presako epea duten iragarkien prezioa 6,28 pezetakoa da tarte eta altuerako milimetro bakoitzeko. Prezio horietan bi edizioen argitalpena sartzen da, katalana eta gaztelaniazkoa.

⁶⁷¹ BOEren 32. zenbakian, 1997ko otsailaren 6ko alean argitaratua.

6.4.12.18. 1/1998 Legea, urtarrilaren 7koa, Hizkuntza Politikari buruzkoa⁶⁷²

Kataluniako Generalitateko presidentea

Ager bedi herritar guztientzat Kataluniako Parlamentuak onetsi duela eta nik, Erregearen izenean eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 33.2 artikulua ezartzen duenaren arabera, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Lege hau aldarrikatzen dudala.

HITZAURREA

I. Katalanaren esanahia eta egoera

Katalana funtsezko elementua da Kataluniaren eraketan eta nortasun nazionalen; herritarren komunikaziorako, integraziorako eta kohesio sozialerako oinarritzko tresna da, jatorri geografikoa edozein dela ere, eta Kataluniaren eta katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeen arteko lotura pribilegiatua du; izan ere, hizkuntza-erkidego bat osatzen du, mendeetan zehar, jatorrizko ahotsarekin, kultura unibertsalari ekarpen baliotsua egin diona. Gainera, Kataluniako herriak bere lurrarekiko eta berariazko kulturarekiko duen fideltasunaren testigantza izan da.

Jatorriz Kataluniako lurraldean sortua, beste lurralde batzuekin partekatua, non izen herrikoi eta are legal desberdinak ere jasotzen dituen, hizkuntza katalana beti herrialdearen berezko hizkuntza izan da, eta, beraz, Kataluniako historiako gertakari batzuek eragin negatiboa izan dute, egoera prekariora eragin baitute. Egoera hori hainbat faktoreren ondorio da, hala nola, jasan duen jazarpen politikoaren eta gaztelaniaren legezko inposizioaren ondorio bi mende eta erdi baino gehiagoan; azken hamarkadetako aldaketa demografikoak gertatu ziren baldintza politiko eta sozioekonomikoen ondorio, eta, are gehiago, eremu mugatuko hizkuntzaren izaera, Europako beste hizkuntza ofizial batzuen antzekoa, bereziki gaur egungo munduan, non komunikazioak, informazioak eta kultura-industriek mundializaziora jotzen duten.

Beraz, egoera horien guztien ondorioz, Kataluniako egoera soziolinguistikoa konplexua da gaur egun. Erabateko normalizazioa lortu ez duen eta nazioarteko testuinguruan hitzun kopuru txiki samarra duen berezko hizkuntza baten errealitatearekin batera, Kataluniako lurraldeko herritar askok gaztelania dute ama-hizkuntza gisa, eta, hizkuntza horretatik abiatuta, Kataluniako kultura bera aberasten lagundu dute, beste hizkuntza batzuetako beste herritar batzuek egindako ekarpenarekin batera. Errealitate horrek, bada, Kataluniako berezko hizkuntza normalizatzen eraginkortasunez lagunduko duen hizkuntza-politika eskatzen du, aldi berean, herritar guztien hizkuntza-eskubideak zorrotz errespetatuko direla bermatuko duena.

II. Esparru juridikoa

Katalanaren egungo esparru juridikoa Espainiako 1978ko Konstituzioak eta Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak zehazten dute.

⁶⁷² BOEren 36. zenbakian, 1998ko urtarrilaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-2989>

Lehenengoak, Espainiako Estatuaren osatzen duten herrien aniztasuna aitortuz, honako hau ezartzen du, 3. artikuluan: “Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala” eta, hizkuntza ofiziala denez, “Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea”. Gainera, Konstituzioak honako hau dio: “Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik”.

Autonomia Estatutuak, 3. artikuluan, honako hau xedatzen du: “1. Kataluniako berezko hizkuntza katalana da. 2. Katalana Kataluniako ofiziala da, baita gaztelania ere, Espainiako Estatu osoan ofiziala dena. 3. Generalitatek bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala bermatuko du, hizkuntza horien ezagutza ziurtatzeko beharrezko neurriak hartuko ditu, eta Kataluniako herritarren eskubide eta eginbeharrei dagokienez erabateko berdintasuna lortzea ahalbidetuko duten baldintzak sortuko ditu. 4. Araneraz hitz egitea irakasgaia izango da, eta errespetu eta babes berezia izango du”.

Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak garatu zituen estatutu-xedapen horiek. Lege horrek garrantzi handia izan zuen hizkuntzaren historian, eta katalana despenalizatzea ekarri zuen. Xedapen horiek indarrean egon ziren hamalau urteetan, herritarren gehiengoan artean zabaldu zen haren ezagutza, eta gizarteko sektore guztien artean kontzertatutako politika bat ezarri zen, hizkuntza-normalizazioaren prozesuan gauzatu dena.

Legearen indarraldian aldaketa garrantzitsuak gertatu dira: arlo teknologikoan, informatikaren eta informazioaren autobideen erabilera orokortu da; kultura- eta merkataritza-arloan, merkataritza-askatasuna ezarri da, mailegu kulturalak orokortu dituen, bereziki komunikazioen eta ikus-entzunezkoen munduan; arlo politikoan, alde batetik, Espainia Europako Ekonomia Erkidegoan sartu da, gaur egun Europar Batasuna, eleaniztasunaren printzipioak zuzentzen duena, eta, bestetik, Generalitatek estatutuan aurreikusitako eskumenetako asko bereganatu ditu; arlo sozial eta soziolinguistikoan, katalanaren ezagutza orokortu egin da, eta horrek ez du beti ekarri erabilera publikoetan antzeko gorakada, eta migrazio-fluxuetan aldaketa nabarmena gertatu da. Gure herrian hizkuntza-eskubidearen bilakaera garrantzitsua ere gertatu da, hein batean Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziaren ondorioz eta neurri batean Kataluniako legeriaren eta doktrina-ikasketen ondorioz. Azkenik, Europako Parlamentuaren hainbat ebazpenen edukia nabarmendu behar da: 1987ko azaroaren 30ekoa, Europako Erkidegoko Eskualdeetako eta Eremu Urriko Etnien Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa; 1990eko abenduaren 11koa, Erkidegoko hizkuntzen eta katalanaren egoerari buruzkoa, eta 1994ko otsailaren 9koa, Europako Erkidegoko Eremu Urriko Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa. Aipatzekoak dira, halaber, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak 1992ko azaroaren 5ean konbentzio gisa onetsia, eta Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Hizkuntza Eskubideen Munduko Konferentziak 1996ko ekainaren 6an onetsia Bartzelonan, Diputatuen Kongresuaren eta Kataluniako Parlamentuaren ahobatezko babesa izan zuena.

III. Lege honen helburuak

Inguruabar horiek guztiak direla eta, gomendagarria izan da 1983ko Legea aldatzea eta eguneratzea, eta orduan izan zen akordio politiko eta soziala berritzea, Administrazioan eta irakaskuntzan Hizkuntza Normalizatzeko Legeak bultzatutako prozesua sendotu ahal izateko, komunikabideen eta kultura-industriaren arauketa gaurko beharretara egokitzeko eta mundu sozioekonomikora bideratutako hizkuntza-araudia ezartzeko, hori guztia orokortasunean aurrera

egiteko helburuarekin. Katalanaren ezagutza osoa eta erabilera normala; horrek aukera eman behar du katalanaren erabilera sozialari bultzada berri bat emateko.

1983ko Legea aldatzeak eta eguneratzeak aukera eman behar du, halaber, hizkuntza-eskubide eta -eginbeharrei dagokienez erabateko berdintasunera iristeko estatutu-konpromisoa finkatzeko, eta, bereziki, bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko konpromisoa. Horrek esan nahi du Kataluniako herritarrek, indarrean dagoen estatutu-esparruaren arabera, katalana eta gaztelania ezagutu beharko dituztela, eta horiek erabiltzeko eskubidea izango dutela.

Bultzada hori emateko, ezinbestekoa da, halaber, estatuko eta Europako araudia aldatzea, eta sustapen-politikak eta dagozkien aurrekontu-zuzkidurak berrestea.

IV. Lege honen edukia eta egitura

Lege honek berezko hizkuntzaren eta hizkuntza ofizialaren kontzeptu juridikoak formulatzen ditu. Horrela, katalanera aplikatutako berezko hizkuntza kontzeptuak Kataluniako botere publikoak eta instituzioak behartzen ditu hura babestera, modu orokorrean erabiltzera eta maila guztietan erabilera publikoa sustatzera. Katalanari eta gaztelaniari aplikatutako hizkuntza ofizialaren kontzeptuak eskubide subjektiboak bermatzen dizkie herritarrei, esplizituki aldarrikatzen direnak: bi hizkuntzak ikastea, jarduera publiko eta pribatu guztietan askatasunez erabili ahal izatea, administrazioekiko harremanetan arreta jasotzea eta, mailaz maila eta progresiboki, jendaurreko zerbitzuak eskaintzen dituzten gizarte-eragile guztiekin harremanetan egotea, eta hizkuntzagatik diskriminatuak ez izatea. Printzipio horiek kontuan hartuta, Katalunian ofizialak diren bi hizkuntzen erabilera arautzen du legeak, eta katalanaren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen ditu, haren normalizazioa lortzeko, bai eta eremu guztietan haren presentzia bermatzeko sustapen-neurriak ere.

Eremu ofizial eta administratiboan, lege honek ezartzen du Kataluniako administrazioek eta instituzioek katalana erabili behar dutela oro har, hargatik eragotzi gabe herritarrek katalanera hizkuntza ofizialean jotzeko duten eskubidea, eta aldarrikatzen du dokumentazio publiko eta pribatu guztiak balio osoa duela bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan, bata bestearekiko erabateko independentziaz, eremu guztietan, Estatuko Administrazioa, Justizia Administrazioa eta Erregistroak barne.

Irakaskuntzari dagokionez, lege honek herritar guztiei bermatzen die bi hizkuntzen ezagutza osoa, eta, aldi berean, bermatzen du ikasleak ez direla talde desberdinetan diskriminatuko edo bereiziko hizkuntzagatik, 1983ko Legearen babesean aplikatutako hizkuntza-uztartzearen sistemari eutsiz eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin bat etorriz. Unibertsitateko irakaskuntza katalanez sustatzeko neurriak ere ezarri ditu.

Komunikabideen eremuan, eta Generalitateen eskumenen esparruan, irrati- eta telebista-irratietan katalanaren erabilera arautzen du, irrati- eta telebista-espazioan berezko hizkuntzaren presentzia bermatze aldera, eta prentsa idatzia sustatzeko neurriak ezartzen ditu. Kultura-industriei dagokienez, mantendu eta indartu egiten ditu Zinematografia, Liburu, Kantu eta Ikuskizuneko Arteetarako Hizkuntza Normalizatzeko Legeak jada ezartzen zituen sustapen-neurriak, eta erreferentzia egiten die informatikari, komunikazio-sare telematikoei eta hizkuntza-ingeniaritzako produktuei, horiek bihurtu baitira informazioaren tratamenduaren oinarri eremu guztietan.

Eremu sozioekonomikoari dagokionez, katalanaren presentzia arautzeko eta hizkuntza horren erabilera sustatzeko neurriak hartzen ditu, merkatu-arrazoiak

edo bestelakoak direla medio, behar adina bermatzen ez diren arlo guztietan. Horrela, enpresa publikoak, emakidadunak eta zerbitzu publikoetakoak aktiboki sartzen dira hizkuntza-normalizazioko prozesuan, kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak bermatzeko helburuarekin. Helburua da, mundu ekonomikoan, bi hizkuntzen arteko ekitate-egoera arian-arian lortzea, Kataluniako herritar guztiek katalanaren ezagutza osoa eskuratu ahala, eta betiere Generalitatek bultzatutako gizarte-kontzertazioaren bidez.

Azkenik, lege honek Arango Haraneko araneraren irakaskuntza eta erabilera aitortu, babestu eta sustatzen ditu, Arango Haraneko araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legean aipatuta, eta Arango Haraneko berezko instituzioen eskumenak erabat errespetatuz.

Lege hau adierazgarria da herritarrentzat, eta betebeharrak sortzen ditu administrazioentzat eta enpresa jakin batzuentzat, baldin eta haien jardueraren zerbitzu publikoaren izaerak eta herritarren hizkuntza-eskubideen babesak hori gomendatzen badute.

Horrela, aplikatzekoa den araudi sektorialaren arabera, lege honetan ezarritako betebeharrak betetzen ez badituzte soilik egin ahal izango dute administrazio-jarduketa funtzionarioek eta aipatutako enpresek.

Egiturari dagokionez, lege honek hogeita hemeretzi artikulua, zortzi xedapen gehigarri, hiru xedapen iragankor eta hiru azken xedapen ditu. Artikuluak zazpi kapitulutan banatzen dira: printzipio orokorrak (atariko kapitulua), erabilera instituzionala (I. kapitulua), onomastika (II. kapitulua), irakaskuntza (III. kapitulua), komunikabideak eta kultura-industriak (IV. kapitulua), jarduera sozioekonomikoa (V. kapitulua) eta erakundeen bultzada (VI. kapitulua). Beraz, 7/1983 Legearen egiturari jarraitzen dio, eta horri onomastikara eta jarduera sozioekonomikora berariaz bideratutako kapituluak gehitzen zaizkio.

ATARIKO KAPITULUA

Printzipio orokorrak

1. artikulua.— Lege honen xedea

1. Lege honen xedea Kataluniako Autonomia Estatutuaren 3. artikulua garatzea da, eremu guztietan katalanaren erabilera babestu, sustatu eta normalizatzeko, bai eta araneraren erabilera ere Arango Haranean, eta katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala bermatzeko.

2. Lege honen helburu nagusiak honako hauek dira:

a) Herritar guztiek katalanaren erabilera babestea eta sustatzea.

b) Katalanaren eta gaztelaniaren erabilera ofiziala eraginkorra izatea, herritarrak inola diskriminatu gabe.

c) Administrazioan, irakaskuntzan, gizarte-komunikabideetan, kultura-industrietan eta mundu sozioekonomikoan katalanaren erabilera normalizatzea eta sustatzea.

d) Katalanaren ezagutza herritar guztiei zabaltzen zaiela ziurtatzea.

3. Lege honen helburua da, halaber, berdintasuna lortzea herritarren hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez, beharrezko ekintzak sustatuz eta gaur egun berdintasun hori zailtzen duten oztopoak kenduz.

2. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Katalana Kataluniako berezko hizkuntza da, eta herri gisa singularizatzen du.
2. Katalana, berezko hizkuntza den aldetik, da:
 - a) Kataluniako instituzio guztien hizkuntza, eta bereziki Generalitateko Administrazioarena, toki-administrazioarena, korporazio publikoena, enpresa eta zerbitzu publikoena, komunikabide instituzionalena, irakaskuntzarena eta toponimiarena.
 - b) Nagusiki, Estatuko Administrazioak Katalunian erabiltzen duen hizkuntza, berak zehaztutako moduan, gainerako instituzioek eta, oro har, jendearentzako zerbitzuak eskaintzen dituzten enpresa eta erakundeek erabiltzen dutena.
 - c) 3. 2. apartatuan xedatutakoak instituzioen konpromiso berezia dakar berekin, haien ezagutza sustatzeko eta herritarren artean erabilera sustatzeko, katalanaren eta gaztelaniaren izaera ofiziala edozein dela ere.

3. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

1. Katalana Kataluniako hizkuntza ofiziala da, baita gaztelania ere.
2. Katalana eta gaztelania, hizkuntza ofizial gisa, berdin erabil ditzakete herritarrek jarduera publiko eta pribatu guztietan, diskriminaziorik egin gabe. Hizkuntzari dagokionez, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egindako egintza juridikoek erabateko baliozkotasuna eta eraginkortasuna dute.

4. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Autonomia Estatutuaren 3. artikuluaaren arabera, eta hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez erabateko berdintasuna lortzeko baldintzak sortzeko Generalitatearen politika aktiboaren esparruan, Katalunian pertsona orok du honako eskubide hauek ditu:
 - a) Bi hizkuntza ofizialak ezagutzekoa.
 - b) Bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan aritzekoa, ahoz eta idatziz, harreman eta egintza publiko eta pribatuetan.
 - c) Bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan arreta jasotzekoa, lege honek ezartzen duen moduan.
 - d) Bi hizkuntza ofizialetako edozein askatasunez eremu guztietan erabiltzekoa.
 - e) Erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela eta diskriminaziorik ez jasatekoa.
2. Pertsona guztiek epaitegietara eta auzitegietara jo dezakete, beren hizkuntza erabiltzeko eskubidearen babes judiziala lortzeko.
3. Pertsona guztiek Generalitateko Administrazioa eta *Síndic de Greugesera* jo dezakete, beren eskumenen eremuan hizkuntza-eskubideak berariaz bermatzeko jardun dezaten eskatuz.

5. artikulua.— Generalitatearen jardunaren printzipio gidariak

1. Generalitatek honako hauek bermatu behar ditu: herritarren hizkuntza-eskubideak, katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala, bi hizkuntzen irakaskuntza herritar guztiei, administrazioen zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-trebakuntza eta -gaikuntza, eta herritarren erabateko berdintasuna hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez, eremu guztietan.

2. Generalitatek katalanaren erabilera anparatu, babestu eta sustatzeko jarduerak egin behar ditu eremu guztietan, beharrezko neurriak hartuz eta baliabide nahikoak erabiliz.

6. artikulua.— Katalanaren batasuna

1. Kataluniak hizkuntza-erkidego bera osatzen duten beste lurralde batzuekin partekatzen duen ondarea da katalana. Generalitatek katalanaren batasuna babestu behar du, eta katalanaren erabilera eta kanpo-proiektzioa eta katalanez hitz egiten duten lurraldeen arteko komunikazioa sustatu behar ditu.

2. Indarrean dagoen legeriaren arabera, *Institut d'Estudis Catalans* erakundeari dagokio hizkuntza-agintaritza.

7. artikulua.— Aranera aitortzea eta babestea.⁶⁷³

Aranera, Arango Haraneko berezko okzitanieraren aldaera, Arango Haranaren araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak arautzen du, erabilerari dagokionez, eta, osagarri gisa, lege honen manuek, zeinak ezin baitira interpretatu araneraren erabileraren kaltetan.

I. KAPITULUA

Erabilera instituzionala

8. artikulua.— Arauak argitaratzea

1. Kataluniako Parlamentuak onesten dituen legeak Kataluniako Generalitate Aldizkari Ofizialean argitaratzen dira, aldi berean, katalanez eta gaztelaniaz. Parlamentuari dagokio gaztelaniazko bertsio ofiziala egitea.

2. Kataluniako Generalitate Aldizkari Ofizialean Gobernuaren, Administrazioaren eta Generalitate Aldizkari Ofizialean tok-administrazioen xedapen orokorrak eta ebazpen arauemaileak aldi berean katalanez eta gaztelaniaz argitaratzen dira, hala badagokio.

9. artikulua.— Kataluniako administrazioen hizkuntza

1. Generalitatek, toki-administrazioek eta Kataluniako gainerako korporazio publikoek, haien mendeko instituzio eta enpresek eta beren zerbitzuen emakidadunek katalana erabili behar dute beren barne-jardunean eta beren arteko harremanetan. Kataluniako hizkuntza-eremuan bizi diren pertsona fisiko edo juridikoei zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan ere erabili behar dute normalean, herritarrek gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe, eskatuz gero.

2. Generalitateko Gobernuak, erregelamendu-xedapenen bidez, katalanaren erabilera arautu behar du bere eskumeneko organo guztien administrazio-jardueretan.

3. Toki-korporazioek eta unibertsitateek katalanaren erabilera arautu behar dute dagozkien eskumenen eremuan, 1. apartatuan xedatutakoaren arabera. Gainerako korporazio publiko guztiek ere arautu behar dute, zentzu berean.

⁶⁷³ Urriaren 1eko 35/2010 Legearen xedapen indargabetzaileaz indargabetua.

10. artikulua.— Administrazio-prozedurak

1. Generalitateko Administrazioak, toki-administrazioek eta Kataluniako gainerako korporazioek izapidetutako administrazio-prozeduretan katalana erabili behar da, herritarrek dokumentuak aurkezteko, manifestazioak egiteko eta, eskatuz gero, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe.

2. Administrazioak eragiten dien horren lekukotza itzulia eman behar die hala eskatzen duten interesdunei, eskatutako hizkuntza ofizialean. Itzulpen-eskaerak ezin dio kalterik edo gasturik eragin eskatzaileari, ez eta prozeduran atzerapenik eragin ere, ez eta izapideak eten edo ezarritako epeak eten ere.

11. artikulua.— Kataluniako administrazioen zerbitzuko langileen hizkuntza-trebakuntza

1. Kataluniako administrazio, korporazio eta instituzio publikoetako langileek bi hizkuntza ofizialen ezagutza-maila egokia eta nahikoa izan behar dute, bai ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko gai izan daitezten.

2. 1. apartatuan xedatutakoa betearazteko, Generalitateko Gobernuak katalana irakatsiko zaiela bermatu behar die Generalitateko Administrazioaren, toki-korporazioen, unibertsitate publikoen eta Kataluniako Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileei, eta langile horiek birziklatzeko neurriak sustatu behar ditu.

3. Generalitateko Administrazioko, toki-administrazioko eta unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako (lan-kontratuko langileak barne) langileen plazak eskuratzeko hautaketa-prozesuan, katalanez dakiela egiaztatu behar da, bai ahozko adierazpenean, bai idatzizkoan, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunetarako egokia den mailan, funtzio publikoaren legerian ezarritakoaren arabera.

12. artikulua.— Estatuko Administrazioa

1. Baliozkoak dira Estatuko Administrazioko organo eta enteen administrazio-jardunak, ahozkoak zein idatzizkoak, Katalunian egiten badira bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan, itzulpenik egin beharrik gabe.

2. Pertsona orok du Kataluniako Estatuko Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

13. artikulua.— Jarduketa judizialak

1. Baliozkoak dira jardun judizialak, ahozkoak zein idatzizkoak, bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan egindakoak, itzulpenik behar izan gabe.

2. Pertsona orok du Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

3. Hala eskatzen duten pertsona guztiek eskatutako hizkuntza ofizialean jaso behar dituzte eragiten dieten epai eta auto ebazleen lekukotzak, hizkuntza dela-eta atzerapenik izan gabe.

4. 1., 2. eta 3. apartatuetan xedatutakoa eliza-auzitegiei eta arbitraje-auzitegiei ere aplikatu dakieke.

5. Generalitaten mendeko Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko, 11. artikuluan xedatutakoa aplikatu behar da, kasuan kasuko araudi espezifikoaren arabera, erregelamenduz ezarritako baldintzetan.

14. artikulua.— Dokumentu publikoak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emandako dokumentu publikoak.

2. Dokumentu publikoak egilesleak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, egilesle bat baino gehiago izanez gero, haiek akordatutako hizkuntzan. Hizkuntzari dagokionez adostasunik ez bada, idazkera edo dokumentua bi hizkuntza ofizialetan idatzi behar da.

3. Dokumentua idatzi aurretik, egilesleei esplizituki galdetu behar zaie zein hizkuntza aukeratzeko duten; bata edo bestea aukeratzeak ez du inola ere atzerapenik ekarri behar dokumentuaren idazketan eta baimenean. Hizkuntza berariaz aukeratzeko ez bada, dokumentua katalanez idatziko da.

4. Fede-emaile publikoek, interesdunak eskatzen duenaren arabera, gaztelaniaz edo katalanez entregatu behar dituzte kopiak eta lekukotzak, eta, beharrezkoa denean, dagozkien dokumentuak eta matrizeak itzuli behar dituzte, beren erantzukizunpean. Matrizearen oharrean eta kopiaren oinean itzulpenaren egitatea jaso behar da, baina ez da protokolizatu behar.

5. Fede-emaile publikoen bulegoek herritarrei arreta bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko moduan egon behar dute, eta beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko behar bezalako ezagutza duten langileak izan behar dituzte.

15. artikulua.— Dokumentu zibilak eta merkataritzakoak

1. Hizkuntza ez da dokumentu pribatuen betekizun formala. Beraz, baliozkoak dira edozein hizkuntzatan idatzitakoak, hargatik eragotzi gabe lege zibilek, merkataritzakoak edo prozesalek horiek gauzatzeko eskatzen dituzten itzulpenak, hizkuntza ofiziala ez bada Katalunian.

2. Katalunian ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan idatzitako dokumentu pribatuak, kontratuzkoak edo ez, baliozkoak dira eta ez dute inolako itzulpenik behar Kataluniako lurralde-eremuan horiek betetzea judizialki edo judizioz kanpo eskatzeko.

3. 2. apartatuan aipatutako dokumentuak alderdiek adostutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira. Hala ere, atxikipen-kontratuak, kontratu arautuak, ereduak klausulak dituzten kontratuak edo baldintza orokorrak dituztenak badira, kontsumitzaileek aukeratzeko duten hizkuntzan idatzi behar dira, eta bezeroen eskura egon behar dute berehala, katalanez eta gaztelaniaz ale berezietan.

4. Baliozkoak dira mota guztietako balore-tituluak, merkataritza-sozietateen akzioak ordezkatzeko dituztenak barne, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitakoak.

5. Finantza-erakundeek bezeroei eskainitako txekuek, ordaindukoak, txeketegiak eta gainerako dokumentuak katalanez idatzi behar dira, gutxienez.

16. artikulua.— Lan-hitzarmen kolektiboak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitako lan-hitzarmen kolektiboak.

2. Lan-hitzarmen kolektiboak alderdiek adostutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, akordiorik ez badago, bi hizkuntza ofizialetan eta ale berezietan.

17. artikulua.— Erregistro publikoak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egindako erregistro-idazpenak.

2. Kataluniako erregistro publiko guztietan, administrazio-izaera bakarrik dutenetan izan ezik, idazpenak egin behar dira dokumentua zein hizkuntza ofizialetan idatzita egon edo adierazpena zein hizkuntza ofizialetan egin. Dokumentua elebiduna bada, idazpena egingo da erregistrora aurkezten duenak adierazitako hizkuntzan.

3. Eskaeran erabilitako hizkuntza ofizialean egin behar dituzte ziurtagiriak erregistratzaileek.

4. Erregistroetako bulegoek herritarrei arreta bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko moduan egon behar dute, eta bulego horiek behar bezala eta behar bezala ezagutzen dituzten langileak izan behar dituzte, beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko gai izan daitezten.

5. Bermatu behar da Erregistroko bulegoan berehala eta fidagarritasunez egin ahal izango dela, ahoz edo idatziz, interesdunak eskatutako edozein idazpenen interpretazioa eta itzulpena hizkuntza ofizialera.

6. Erregistroetako bulegoetan jendearen eskura dauden formularioak eta gainerako inprimakiak katalanez idatzi behar dira, gutxienez.

II. KAPITULUA

Onomastika

18. artikulua.— Toponimia

1. Kataluniako toponimoen forma ofizial bakarra katalana da, *Institut d'Estudis Catalans* erakundearen hizkuntza-araudiaren arabera, Arango Haranekoak izan ezik, aranera baitute.

2. Udalerrien eta eskualdeen izenak toki-araubidearen legeriak eraentzen ditu.

3. Era guztietako hiribideen eta biztanleguneen izenak zehaztea udalei dagokie, eta Kataluniako gainerako toponimoena Generalitateko Gobernuari dagokio, hiriarteko bideak barne, horiek noren mende dauden kontuan hartu gabe.

4. 2. eta 3. apartatueta aipatzen diren izendapenak legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak horiekin bat etorri behar du. Generalitateko Gobernuari dagokio errotulazio publikoaren normalizazioa arautzea, betiere barne-zuzenbidearen parte izatera igaro diren nazioarteko arauak errespetatuz.

19. artikulua.— Antroponimia

1. Kataluniako herritarrek eskubidea dute beren izen-abizenak katalanez modu arauemaile egokian erabiltzeko eta abizenen artean "i" juntagailua sartzeko.

2. Interesdunek erregistro zibilean egiaztagiria jaso ahal izango dute beren izen-abizenak katalanez eta arauz zuzen daudela, ezarpen-data edozein dela ere, arduradunari egindako adierazpen soilaren bidez, eta erregelamendu bidez ezarri

behar diren hizkuntza-zuzentasuna egiaztatzen duten dokumentuak aurkeztu beharko dituzte.

3. Arau hau Arango izen eta abizenei aplikatu dakieke, Arango hizkuntza-araudiari dagokionez.

III. KAPITULUA

Irakaskuntza

20. artikulua.— Irakaskuntzaren hizkuntza

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, irakaskuntzakoa ere bada, hezkuntza-maila eta -modalitate guztietan.

2. Edozein mailatako irakaskuntza-zentroek katalana erabili behar dute irakaskuntza- eta administrazio-jardueretan, bai barnekoetan, bai kanpokoetan.

21. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

1. Katalana, normalean, irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan.

2. Haurrek lehen irakaskuntza beren ohiko hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute, hau da, katalanez edo gaztelaniaz. Administrazioak eskubide hori bermatu behar du, eta hori gauzatzeko behar diren bitartekoak jarri behar ditu. Gurasoek edo tutoreek beren seme-alaben izenean jardun dezakete, aplikatzeko eskatuz.

3. Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak presentzia egokia bermatu behar du ikasketa-planetan; horrela, haur guztiek, irakaskuntza hastean duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, bi hizkuntza ofizialak normal eta zuzen erabili ahal izango dituzte derrigorrezko hezkuntzaren amaieran.

4. Derrigorrezko irakaskuntza ondokoan, bi hizkuntzen ezagutza eta erabilera hobetzea bermatuko duten programazio- eta irakaskuntza-politikak sustatu behar ditu Hezkuntza Administrazioak, gazte guztiek irakaskuntza horien berezko tresna- eta kultura-ezagutza eskura dezaten.

5. Ikasleak ez dira bereizi behar zentro edo talde desberdinetan, beren ohiko hizkuntza dela-eta.

6. Bigarren Hezkuntzako graduatu-titulua ezin zaie eman etapa honetako berezko ahozko eta idatzizko eta gaztelaniazko ezagutzak dituztela egiaztatzen ez duten ikasleei.

7. Katalanaren ezagutza egiaztatzea ezin da eskatu irakaskuntzan edo irakaskuntzaren zati batean ikasi ez duten edo derrigorrezko irakaskuntza Kataluniako lurraldetik kanpo egin duten ikasleen kasuan, Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez ezarri behar dituen inguruabarretan.

8. Kataluniako hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleek katalana ikasteko laguntza berezia eta gehigarria jaso behar dute.

22. artikulua.— Unibertsitateko irakaskuntza

1. Goi-mailako eta unibertsitateko irakaskuntza-zentroetan, irakasleek eta ikasleek nahi duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz.

2. Generalitateko Gobernuak, unibertsitateek eta goi-mailako irakaskuntzako instituzioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, irakaskuntzako, irakaskuntzaz kanpoko eta ikerketako jardueretan katalanaren erabilera bermatzeko eta sustatzeko, doktorego-tesiak irakurtzea eta oposizioak egitea barne.

3. Unibertsitateek ikastaro eta bestelako bitarteko egokiak eskaini behar dituzte ikasleek eta irakasleek katalanaren ulermena eta ezagutza hobetu ditzaten.

4. Unibertsitateek, beharrezkoa izanez gero, hizkuntza erabiltzeko irizpide espezifikoak ezar ditzakete nazioarteko konpromisoekin zerikusia duten jardueretan.

23. artikulua.— Etengabeko prestakuntza eta araubide bereziko irakaskuntzak

1. Helduen etengabeko prestakuntzako ikastaroen programazioan nahitaezkoa da katalana eta gaztelania irakastea.

2. Hizkuntzen araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, nahitaezkoa da bi hizkuntza ofizialen irakaskuntza eskaintzea.

3. Generalitateen mendeko araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, hizkuntza irakasten ez denean, katalanezko ikastaroak eskaini behar zaizkie hizkuntza hori behar beste ezagutzen ez duten ikasleei.

24. artikulua.— Irakasleak.

1. Unibertsitateaz kanpoko edozein mailatako Kataluniako irakaskuntza-zentroetako irakasleek bi hizkuntza ofizialak jakin behar dituzte, eta irakaskuntzan hizkuntza horiek erabiltzeko moduan egon behar dute.

2. Ikastaroetarako eta irakasleen prestakuntza-zentroetarako ikasketa-planak egitean, ikasleek bi hizkuntza ofizialetan gaitasun osoa lortu behar dute, irakaskuntza-espezialitate bakoitzaren eskakizunen arabera.

3. Kataluniako unibertsitate-irakaskuntzako zentroetako irakasleek bi hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutu behar dituzte, beren irakaskuntza-zereginaren eskakizunen arabera. Arau hau ez zaie aplikatuko irakasle bisitariei eta antzeko beste kasu batzuei. Unibertsitateei dagokie manu hau betetzeko mekanismo eta epe egokiak ezartzea.

IV. KAPITULUA

Komunikabideak eta kultura-industriak

25. artikulua.— Irrati eta telebista publikoak

1. Generalitatek eta Kataluniako toki-korporazioek kudeatzen dituzten irrati- eta telebista-hedabideetan, katalana erabili ohi da. Esparru horretan, toki-korporazioen mendeko hedabideek kontuan har ditzakete beren ikus-entzuleen ezaugarriak.

2. 26. artikuluko 1. eta 5. apartatuetan xedatutakoa aplikatzeari kalterik egin gabe, artikuluko honetako 1. apartatuan aipatzen diren komunikabideek Kataluniako kultura-adierazpenak sustatu behar dituzte, bereziki katalanez egiten direnak.

3. Kataluniako Irrati eta Telebista Korporazioak Arango Haranerako irrati- eta telebista-emisioen programazio erregularra bermatu behar du.

4. Generalitateko Gobernuak erraztu behar du katalanez emititzen duten beste lurralde batzuetako telebistak Katalunian behar bezala jasotzea.

26. artikulua.— Emakidako irrati- eta telebistak

1. Kable bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legea aplikatzeari kalterik egin gabe, lege horretan aipatzen diren erakundeek bermatu behar dute, gutxienez, edozein motatako ekoizpen propioko programak emititzen emandako denboraren eta eskaintzen dituzten gainerako telezerbitzuen % 50 katalanez izango dela.

2. Kataluniako lurralde-eremuko kudeaketa pribatuko telebista-emakidadunei ere aplikatuko zaie 1. apartatuan xedatutakoa.

3. Generalitatek emandako emakidako irrati-difusioko emisoreek bermatu behar dute, gutxienez, emisio-denboraren 100eko 50 katalanez izango dela; hala ere, Generalitateko Gobernuak, bere ikus-entzuleen ezaugarriak kontuan hartuta, erregelamendu bidez alda dezake ehuneko hori.

4. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera sartu behar du lurreko uhinen bidezko telebista-kateen, kable bidez banatutako telebista-kanalen eta irrati-difusioko irrati- emakidak esleitzeko irizpideetako bat gisa ezarritako gutxienekoak baino ehuneko handiagoetan.

5. Irrati- eta telebista-irratiek bermatu behar dute musika kantatuaren programazioan artista katalanek ekoiztutako kantuen presentzia egokia egongo dela, eta gutxienez 100eko 25 katalanez edo araneraz interpretatutako abestiak izango direla.

6. Artikulu honetan aipatzen diren eta Arango Haranerako emititzen edo banatzen duten irrati- araneraren presentzia esanguratsua bermatu behar dute programazioan.

27. artikulua.— Idatzizko komunikabideak

1. Idatzizko komunikabideetan eta Generalitatek eta toki-korporazioek argitaratutako aldizkako argitalpenetan, katalana erabili ohi da.

2. Generalitateko Gobernuak osorik edo gehienbat katalanez idatzitako hedapen orokorreko aldizkako argitalpenak sustatu eta diruz lagundu behar ditu.

3. Generalitateko Gobernuak eta toki-korporazioek osorik edo gehienbat katalanez idatzitako tokiko edo eskualdeko aldizkako argitalpenak sustatu eta diruz lagundu behar dituzte.

4. 2. eta 3. apartatuetan aipatzen diren dirulaguntzak emateko, katalana zabaltzeko, merkaturatzeko eta erabiltzeko irizpide objektiboak jarraitu behar zaie, aurrekontu-aurreikuspenen barruan eta Parlamentuaren edo toki-korporazioetako osoko bilkuren kontrolpean.

28. artikulua.— Kultura-industriak eta ikuskizunaren arteak

1. Generalitateko Gobernuak lagundu, suspertu eta sustatu egin behar du:

a) Kataluniako literatura- eta zientzia-sorkuntza, berezko hizkuntza-eremuaren barruan eta kanpoan, eta katalanezko literatura- eta zientzia-lanak beste hizkuntza batzuetara itzultzea, bai eta beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak katalanera itzultzea ere.

b) Aldizkako liburuak eta argitalpenak katalanez editatzea, banatzea eta zabaltzea.

- c) Katalanezko ekoizpen zinematografikoa eta katalanez bikoiztutako eta azpitolatutako jatorrizko adierazpen ez-katalanezko filmak, eta produktu horiek banatzea, edozein formatutan, eta erakustea.
- d) Soinu-grabazioak eta ikus-entzunezko materiala katalanez ekoiztea, banatzea eta zabaltzea.
- e) Kataluniako ikuskizun-arteak ekoiztea eta antzeztea.
- f) Katalanez abestutako musika sortzea, interpretatzea eta zabaltzea.
- g) Idatzizko eta entzunezko materiala katalanez ekoiztea, editatzea eta banatzea, itsuentzat, eta oinarrizko kultura-eskaintza bat, katalanez, sektore horretarako.
- h) Kataluniako beste edozein kultura-adierazpen publiko.

2. Kultura-industrietan eta bestelakoetan katalanaren erabilera sustatzeko hartzen diren neurri guztiak irizpide objektiboekin aplikatu behar dira, diskriminaziorik gabe eta aurrekontu-aurreikuspenen barruan.

3. Eskaintza zinematografikoan katalanaren presentzia esanguratsua bermatzeko, Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez pantailako eta banaketako hizkuntza-kuotak ezarri ahal izango ditu jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta erakusten diren produktu zinematografikoetarako. Katalanez bikoiztutako edo azpitolatutako ekoizpen zinematografikoetarako ezarritako kuotek ezin dute banatzaileen eta erakusketarien urteko eskaintzaren % 50 gainditu, eta irizpide objektiboetan oinarritu behar dira. Horri dagokion erregulazioa Zinematografia Babestu eta Sustatzeari buruzko ekainaren 8ko 17/1994 Estatuko Legearen esparruan egin behar da, lege horrek ezartzen duen araubidearen arabera.

29. artikulua.— Hizkuntzaren eta informatikaren industriak

Generalitateko Gobernuak neurri egokien bidez lagundu, suspertu eta sustatu behar ditu:

- a) Hizkuntza-industriekin zerikusia duten katalanezko era guztietako produktuak ikertzea, ekoiztea eta merkaturatzea, hala nola ahotsa ezagutzeko sistemak, itzulpen automatikokoak eta antzekoak edo aurrerapen teknologikoen arabera izan daitezkeen beste batzuk.
- b) Katalanezko softwareak, ordenagailu-jokoak, edizio digitalak eta multimedia-lanak ekoiztea, banatzea eta merkaturatzea, eta, hala badagokio, produktu horiek katalanera itzultzea.
- c) Informazio-sare telematikoetan katalanezko produktuak eta informazioak egotea.

V. KAPITULUA

Jarduera sozioekonomikoa

30. artikulua.— Enpresa publikoak

1. Generalitateko eta toki-korporazioen enpresa publikoek, bai eta enpresa emakidadunek ere, emandako zerbitzua kudeatzen edo ustiatzen dutenean, katalana erabili behar dute normalean barne-jarduketa eta -dokumentazioan, errotulazioan eta ekoizten edo eskaintzen dituzten produktu edo zerbitzuak erabiltzeko, etiketatzeko eta enbalatzeko jarraibideetan.

2. 1. apartatuan aipatzen diren enpresek katalana erabili behar dute normalean Kataluniako hizkuntza-eremuan bizi diren pertsonen zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan, fakturak eta gainerako trafikoko dokumentuak barne, hargatik eragotzi gabe herritarrek komunikazio eta jakinarazpen horiek gaztelaniaz edo, hala badagokio, katalanez jasotzeko duten eskubidea, hala eskatzen badute.

31. artikulua.— Zerbitzu publikoko enpresak

1. Zerbitzu publikoak eskaintzen dituzten enpresa eta erakunde publiko edo pribatuak, hala nola garraio, hornidura, komunikazio eta bestelakoak, katalana erabili behar dute gutxienez errotulazioan eta komunikazio megafonikoetan.

2. 1. apartatuan aipatzen diren enpresa eta erakundeek Katalunian bizi diren pertsonen zuzendutako komunikazio eta jakinarazpen idatziak, fakturak eta trafikoko gainerako dokumentuak barne, katalanez egin behar dira gutxienez, herritarrek, eskatuz gero, gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe.

3. Fakturari eta trafikoko gainerako dokumentuari buruz 2. apartatuan xedatutakoak ez dio kalterik egingo Estatuak zerbitzu horiek zuzenean edo bere enpresa eta erakunde bidez ematen dituzten zerbitzu horiek antolatzeke duen eskumenari.

32. artikulua.— Jendaurreko arreta

1. Katalunian produktuak saltzen edo zerbitzuak ematen dituzten enpresek eta establezimenduek kontsumitzaileei arreta emateko moduan egon behar dute, Katalunian ofizialak diren hizkuntzetako edozeinetan hitz egiten badute.

2. Generalitateko Gobernuak, neurri egokiek, katalanaren erabilera areagotzea sustatu behar du 1. apartatuan aipatzen den eremuan.

3. Jendaurreko establezimenduetako erabiltzaileentzako eta kontsumitzaileentzako seinaleak, informazio orokorreko kartel finkoak eta zerbitzu-eskaintzako dokumentuak katalanez idatzita egon behar dute, gutxienez. Arau hori ez zaie aplikatzen jabetza industrialaren legeriak babestutako marka, izen komertzial eta errotuluei.

33. artikulua.— Kontzertatutako edo diruz lagundutako enpresak

Generalitatekin edo Kataluniako toki-korporazioekin lankidetzak-kontzertu edo -hitzarmen bat sinatu duten enpresek, edo haien laguntzen edo dirulaguntzen onuradun direnak, gutxienez katalana erabili behar dute errotulazioan, abisuetan eta jendeari zuzendutako dokumentazioan, laguntzaren edo hitzarmenaren xedeari lotuta badaude, gutxienez.

34. artikulua.— Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei informazioa ematea

1. Kataluniako lurraldean banatzen diren produktuen etiketan eta enbalajeen agertzen diren datuak eta erabilera-jarraibideak katalanez, gaztelaniaz edo Europar Batasuneko beste edozein hizkuntzatan ager daitezke.

2. Jatorri-deitura, eskualde-izendapena edo kalitate-izendapena duten Kataluniako produktuen etiketan agertzen diren nahitaezko datuek eta borondatezko informazio gehigarriek eta Kataluniako lurralde-eremuan banatzen diren artisau-produktuek katalanez izan behar dute, gutxienez.

3. Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez arautu behar ditu Kataluniako lurralde-eremuan banatzen diren industria- edo merkataritza-produktuen

kontsumitzaileei eta erabiltzaileei eman beharreko informazioa eta etiketatzea eta erabilera-jarraibideak, bereziki ontziratutako elikagaiei, produktu arriskutsuei eta toxikoei eta tabakoari dagokienez, horietan katalanaren presentzia progresiboa bermatzeko, lege honen printzipioei, Europar Batasuneko arauai eta gainerako ordenamenduari jarraituz.

35. artikulua.— Publizitatea

1. Generalitateko Gobernuak eta toki-administrazioen, haien enpresa publiko edo emakidadunen eta zuzenbide publikoko gainerako instituzio eta korporazioen publizitate instituzionalean, oro har, katalana erabili behar da.

2. Generalitateko Gobernuak eta toki-erakundeek neurri egokiekin bultzatu, suspertu eta sustatu behar dute katalanaren erabilera publizitatean, bereziki bide publikoan, sektoreko erabilera normaleko hizkuntza izan dadin.

36. artikulua.— Lanbide- eta lan-jarduera

1. Generalitateko Gobernuak eta lanbide-elkargoek katalanaren erabilera sustatu behar dute lanbide-jardueretan.

2. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera suspertu eta sustatu behar du lantokietan, lan-harremanetan eta hitzarmen kolektiboetan, enpresa-itunetan eta lan-kontratuetan, eta sindikatuak eta enpresa-antolakundeek zuzenean parte-hartzea sustatu behar du helburu hori lortzeko.

3. Lan-hitzarmen kolektiboetan eta enpresa-itunetan langileen katalanaren ezagutza sustatzera eta lantokietan eta lan-kontratuetan katalanaren erabilera bermatzera bideratutako hizkuntza-klausulak, soldata-orriak eta gainerako agiriak jaso daitezke. Generalitateko Gobernuak sustatu behar du hitzarmen kolektiboetan klausula horiek sartzea.

4. Errotulu eta informazio finakoek katalanez agertu behar dute gutxienez, baldin eta lantokietan lan egiten duten pertsonen zuzendutako testua badute.

VI. KAPITULUA

Instituzioen bultzada

37. artikulua.— Sustapen-neurriak

1. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera bultzatu, suspertu eta sustatu behar du lan-, lanbide-, merkataritza-, publizitate-, kultura-, elkarte-, kirol-, jolas- eta beste edozein motatako jardueretan.

2. Generalitateko Gobernuak eta toki-korporazioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, irudi publikoa eta katalanaren erabilera sustatu behar dituzte, eta zerga-hobariak eta salbuespenak ezarri ahal izango dituzte katalanaren normalizazioarekin eta erabilera sustatzearekin zerikusia duten egintzetarako.

38. artikulua.— Laguntza-zentroak

1. Generalitateko Gobernuak, toki-korporazioekin bat etorriz, katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatzeko zentroak sortu eta diruz lagundu behar ditu, bereziki egoera soziolinguistikoak hala eskatzen duenean. Laguntza-zentro horiek Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren mende daude, eta partzuergo hori da normalizaziorako lurralde-politikak garatzeko organoa.

2. 1. apartatuan aipatzen diren zentroek beren eginkizunak betetzeko giza bitarteko eta bitarteko material nahikoak izan behar dituzte.

39. artikulua.— Plangintza-neurriak

1. Generalitateko Gobernuak hizkuntza-plangintza orokorrerako tresnez hornitu behar da. Tresna horiek periodifikatutako programak izango dira, unean-unean komenigarrienak diren helburuak eta neurriak ezartzeko eta horien emaitzak ebaluatzeko. Inplikaturako eragile eta kolektiboekin hitzartu behar dira plangintza-tresnak, eta parte-hartzearen, sinplifikazioaren eta eraginkortasunaren printzipioak hartu behar dira kontuan.

2. Generalitateko Gobernuak Kataluniako mapa soziolinguistikoa egin behar du, bost urtean behin berrikusi beharrekoa, hizkuntza-politikako bere ekintza errealitatera egokitzeko eta, aldi berean, egindako jarduketaren eragina balioesteko.

3. Generalitateko Gobernuak urtero eman behar dio Parlamentuari 1. eta 2. apartatuetan aipatzen diren tresnen esparruan hizkuntza-politikako jarduketaren eta lortutako emaitzen berri.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Beste instituzio eta erakunde batzuekiko lankidetzak

1. Lege hau aplikatzeari kalterik egin gabe, Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera orokortzea lortu behar du, Europar Batasunarekin, Estatuko Administrazioarekin, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiarekin eta estatuko, Europako edo nazioarteko enpresa publiko eta pribatuarekin lankidetzan, batez ere zerbitzuekin eta irratia eta telebista-zerbitzuekin.

2. Generalitateko Gobernuak katalanaren presentzia zaindu behar du estatuko, Europako eta nazioarteko komunikabideetan.

Bigarren xedapen gehigarria.— Lankidetzak-hitzarmenak hizkuntza katalana duten beste lurralde batzuetako instituzioekin

1. Generalitatek akordioak, hitzarmenak eta tratatuak sustatu behar ditu Aragoiko, Balearretako eta Valentziako autonomia-erkidegoekin, eta Andorrako, Frantziako eta Italiako estatuarekin, katalanez hitz egiten duten lurraldeen eta erkidegoen arteko kultura-trukea sustatzeko, eta erkidegoen edo estatuen arteko koordinazioa eta lankidetzak sustatzeko hizkuntza-politikaren arloan, zertarako eta, neurri egokiek, katalanaren sustapena, erabilera eta babesa bermatzeko, eta haren ezagutza eta erabilera orokortzea eta zabaltzea hizkuntza-eremu osoan lortzeko ere, aldaera guztiak errespetatuz.

2. Generalitatek, Kataluniako komunikazio-esparrua sustatze aldera, katalanezko komunikabideen zabalkundea eta harrera sustatu behar ditu.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Kanpoko proiektzioak

1. Generalitateko Gobernuak zaindu behar du Kataluniako hizkuntza eta kultura bere hizkuntza-eremutik kanpo proiektatzen dela, batez ere mundu akademikoan eta ikerketa-munduan, bai eta Europar Batasuneko instituzioetan eta haren politiketan ere. Helburu hori lortzeko, Generalitatek parte har dezake katalanezko lurraldeen organismo komun batean.

2. Generalitateko Gobernuak katalana kanpoko erkidego katalanetan zabaltzea eta ikastea erraztu behar du, Kataluniako Kanpoko Erkidegoekiko Harremani buruzko abenduaren 27ko 18/1996 Legean ezarritakoaren arabera.

Laugarren xedapen gehigarria.— Izen eta abizen katalanen grafia arauemailea

Arauz okerrak diren izen eta grafien ordeztu abizenen grafia zuzenak erabiltzea, 19. artikuluan ezarritakoa, Erregistro Zibilaren Legearen 54. artikulua aldatzeari buruzko urtarrilaren 4ko 17/1977 Estatuko Legearen 2. artikuluan finkatutako prozeduraren bidez arautzen da, edo hura ordeztu duen araudi baliokidearen bidez.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Betetzeko bermeak

Lege honek ez die zehapenik ezartzen herritarrei. Hala ere:

a) 26. artikuluko manuak ez betetzea emakidaren funtsezko baldintzak ez betetzea da; izan ere, emakidari aplikatu behar zaio Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legeak eta Telekomunikazioak Antolatzearen abenduaren 18ko 31/1987 Legeak eta 89/552/EEE Zuzentaraua Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen duen uztailaren 12ko 25/1994 Legeak ezartzen duten zehapen-araubidea.

b) Eragindako enpresa eta erakundeei egotz dakiekeen 15., 30., 31. eta 32.3 artikuluetako manuak ez betetzea justifikaziorik gabeko ezezkotzat jotzen da erabiltzaileen eta kontsumitzaileen eskariak asetzeari dagokionez, eta horri aplikatu behar zaio 1/1990 Legeak, urtarrilaren 8koak, merkatuaren diziplinari eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsari buruzkoak, ezartzen duen zehapen-araubidea.

Seigarren xedapen gehigarria.— Zuzkidura ekonomikoak

Generalitatean aurrekontuetan, behar diren kontsignazioak egin behar dira lege hau betearaztearen ondoriozko jarduerak gauzatzeko eta neurriak hartzeko, behar besteko bitarteko eta baliabideekin, arreta berezia jarrita hezkuntza-sistema eleaniztunaren, ofizialtasun bikoitzeko araubideko administrazioaren eta eremu murriztuko hizkuntza batean kultura zabaltzearen kostuan, lurralde- eta sektore-banaketaren beharrezko objektiboak ere kontuan hartuta.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Zaintzeko eta bultzatzeko eginkizunak

Estatuko gainerako botere publikoen araudiak eta administrazio-jardunak konstituzio- eta estatutu-ordenamenduaren eta lege honen printzipioak errespetatzen dituztela zaindu behar du Generalitatek, eta katalana eremu guztietan erabiltzeko oztopo diren edo herritarren hizkuntza-berdintasun osoa mugatzen duten Estatuko arauen lege-aldaketa bultzatu behar du.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren araubidea

Lege honen manuek Administrazioaren zerbitzuko langileak lotzen dituzte, funtzio publikoa arautzen duten arauekin bat etorritik.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Itzulpen eta interpretazio ofizialak⁶⁷⁴

1. Beste hizkuntza batetik katalanera eta okzitanierara egindako zinpeko itzulpen eta interpretazio ofizialak, eta alderantzizkoak, horretarako izendatutako edo gaitutako pertsonak egin behar dituzte.
2. Katalanarekin eta okzitanierarekin lotuta zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaikuntzaren modalitateak eta betekizunak dekretu bidez garatu behar dira. Okzitanieraren kasuan, Arango Kontseilu Nagusiari kontsulta egin behar zaio dekretua egiterakoan.
3. Zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaitutako pertsonak beren sinadura eta zigiluarekin ziurtatu behar dute itzulpenaren eta interpretazioaren fideltasuna eta zehaztasuna.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Hizkuntza-erabileren arauak

9.3 artikuluan aipatzen diren hizkuntza-erabilerei buruzko arauak gehienez ere bi urteko epean onetsi behar dira, lege hau indarrean jartzen denetik kontatzen hasita.

Bigarren xedapen iragankorra.— Enpresa-egokitzapena

1. Lege honen eraginpeko enpresek eta erakundeek bi urteko epea dute 15. artikuluan eta V. kapituluko xedapenetan xedatutakora egokitzeko. Epe hori bost urtekoa da enpresaburu autonomoentzat.
2. Bost urteko epean, edo, handiagoa bada, iraungitze-datatik ondorioztatzen dena, 34. artikuluan aipatzen diren produktu eta zerbitzuek merkatuan jarrai dezakete etiketei buruzko hizkuntza-arauak bete gabe.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Irrati-difusioko eta telebistako emisorak

25. eta 26. artikulua Generalitatek eman beharreko gaikuntza-tituluak dituzten emisorei eta lege hau indarrean jarri ondoren berritzen diren emisorei aplikatzen zaizkie.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Apirilaren 15eko 8/1987 Legea aldatzea

1. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 5. artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«5. artikulua.

»1. Katalana Kataluniako toki-administrazioaren berezko hizkuntza da, eta, beraz, haren jardueretan erabilera normal eta orokorreko hizkuntza izan behar du.

»2. Herritar guztiek dute toki-erakundeekin harremanetan jartzen direnean hizkuntza ofiziala aukeratzeko eskubidea, eta toki-erakundeek, Hizkuntza

⁶⁷⁴ Xedapen hau 5/2017 Legeak, martxoaren 28koak, sortu zuen, zeina baitzen tributur-, administrazio-, finantza- eta sektore publikoko neurriei buruzkoa, eta honako hauen gaineko zergak sortu eta arautzekoa: saltoki handien gainekoak, turismo-establezimenduetako egonaldien gainekoak, elementu erradiotoxikoen gainekoak, ontziratutako edari azukredunen gainekoak eta karbono dioxidoaren isurketen gainekoak.

Ikusi BOEren 152. zenbakia, 2017ko martxoaren 30ekoa.
<https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7353#a2-36>

Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean ezarritakoaren arabera, hautatutako hizkuntzan erantzuteko eginbehar korrelatiboa dute».

2. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 294.2 artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«294.2 artikulua.

»Okupazio publikorako eskaintzen arabera, toki-erakundeek langileak hautatu behar dituzte deialdi publikoaren eta lehiaketa-sistema, oposizio eta lehiaketa-oposizio libreen bidez, eta horietan berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioak bermatu behar dira. Hautaketa-prozesuan, katalanaren ezagutza egiaztatu behar da, eta, Arango Haraneko toki-erakundeetan, aranera ere bai, bai ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunetarako egokia den mailan».

3. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 310.2 artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«310.2 artikulua.

»Kataluniako toki-erakundeek katalana ahoz eta idatziz ezagutzeko betekizuna sartu behar dute gaikuntza nazionala duten toki-administrazioiko funtzionarioentzat gordetako lanpostuak betetzeko lehiaketaren deialdiaren oinarrietan».

Azken xedapenetako bigarrena.— Erregelamendu bidezko garapena

Baimena ematen zaio Generalitateko Gobernuari lege hau garatzeko eta aplikatzeko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Arauen ordeztea eta indarraldia

1. Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legearen ordeze, lege honetako manuak jarriko dira, hargatik eragotzi gabe lege honekin kontraesanean ez dagoen orotan Kataluniako tradizio juridikoaren parte izatea.

2. Indarrean geratzen dira 7/1983 Legea garatzeko emandako xedapenak, lege honen aurka ez doazen guztian, eta horien gainean egin daitekeen erregelamendu-aldaketari kalterik egin gabe.

3. Lege honen aurka ez doan guztian, Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko martxoaren 5eko 3/1993 Legearen manuak eta hura garatzeko emandako arauak egongo dira indarrean.

6.4.12.19. 2/1998 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Logopeden Elkargoa sortzekoa⁶⁷⁵

HITZAURREA

Hizkeraren nahasmenduekin lotutako prebentziora, ebaluaziora eta esku-hartzera bideratutako jarduera duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik aitortzen da leku guztietan. Kataluniaren eremuan, hizkuntza-arazoan errehabilitazioari emandako arretak tradizio sustraitua eta ospetsua izan du. Logopedia, Espainiako estatuan, Bartzelonan hasi zen, haur gorren arreta medikoari eta hezkuntza-arretari lotuta, eta, ondoren, komunikazioaren beste patologia batzuetara zabaldu zen. Hortaz, gizarte-beharrizanei erantzuten dien eta Kataluniako bizitza kolektiboan modu nabarmenean parte hartzen duen lanbide baten aurrean gaude.

Laugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Kataluniako Logopeden Elkargoan sartu ahal dira hizketaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten profesionalak, jarraian zehaztuko diren kasuetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandakoa.

Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduen espezialitateko diploma, Espainiako estatuko unibertsitateetako edozeinek luzatua.

Hizketaren patologiako espezialitateko diploma, Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak luzatua.

⁶⁷⁵ BOEren 76. zenbakian, 1998ko martxoaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-7342>

6.4.12.20. 22/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, Bartzelonako Udal Gutunari buruzkoa⁶⁷⁶

HITZAURREA

[...]

Bartzelonak XXI. mendeko erronkak onartzen ditu, eta gutun hau behar du erronkoi aurre egiteko. Kalitateak, eskakizun zibiko gisa, udal-zerbitzuen hobekuntza eraginkorra ekarri behar du, arlo guztietan, guztientzat, sexu, adin, hizkuntza, jatorri edo erlijioagatiko salbuespenik eta diskriminaziorik egin gabe. Usadioek, Gutunaren lehenengo aurrekariak direnek, ezarri zuten XIII. mendean Bartzelonan ez zitzaiola inori aurpegiratuko haren erlijioa, eta akusatu guztiek defendatua izateko eskubidea zutela. Guztiek hiriaz harro sentitu beharko lukete: zortasun hori onartu behar dute Bartzelona ohoratu eta hobetu nahi dutenek.

[...]

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, Bartzelonako Udaleko hizkuntza ere bada.
2. Bartzelonako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan. Udalak aukera eman behar du hizkuntza-gutxiengoetako kide diren herritarrei arreta emateko.
3. Bartzelonako Udalak katalanaren erabilera normalizatu behar du bere eskumenen eremuan.
4. Bartzelonako Udalak katalanaren erabilera sustatu behar du nazioarteko harremanen eremuan, munduko esparruan eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna sustatzeko eta indartzeko.

⁶⁷⁶ BOEren 28. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-2518>

6.4.12.21. 2/2000 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa⁶⁷⁷

1. artikulua.— Izaera eta helburuak

2. [...] Kontseiluak, era berean, pluraltasun politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kulturala zaintzen du Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan, neutraltasun eta zintzotasun informatiboaz arduratzen da, eta katalanaren erabilerari eta araneraren sustapenari buruzko arauak betetzen direla zaintzen du.

10. artikulua.— Kontseiluaren eginkizunak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, bere jardun-eremuan, eginkizun hauek ditu:

e) Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan hizkuntza- eta kultura-pluraltasuna zaintzea, eta, bereziki, katalana eta kultura katalana, eta aranera zaindu eta normalizatzeari buruzko legeria betetzea.

11. artikulua.— Zehapen-araubidea

2. Lege honen 10. artikuluko h) letrak ezartzen duenaren arabera formulatutako errekerimenduei jaramonik ez egitea arau-hauste arina da, eta 30.000 eurorainoko isunarekin zehatu behar da, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen esparruan, hargatik eragotzi gabe 1. apartatuan ezarritakoa. Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legearen 14.b artikuluan finkatutako zehapenak aplikatu behar zaizkio ikus-entzunezkoen operadoreentzat hizkuntza-politikako legerian ezarritako betebeharrak ez betetzeari.

⁶⁷⁷ BOEren 137. zenbakian, 2000ko ekainaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-10784>

6.4.12.22. 9/2000 Legea, uztailaren 7koa, Kataluniako Publizitate Dinamikoa arautzen duena⁶⁷⁸

Bigarren xedapen gehigarria

Toki-korporazioek katalanaren erabilera faboratu, bizkortu eta sustatu behar dute publizitate dinamikoaren modalitate guztietan, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 37. artikuluko 2. apartatuan ezarritako neurrien arabera.

⁶⁷⁸ BOEren 203. zenbakian, 2000ko abuztuaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-15933>

6.4.12.23. 15/2000 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁶⁷⁹

HITZAURREA

[...]

Tasa berri hauek sortu dira:

[...]

Nazioarteko katalan-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatiko tasa.

[...]

Gainerako neurriek erakunde espezifiko hauei eragiten diete: [...]; bigarrenik, unean-unean aldatzen da Letra Katalanen Institutuzioa izeneko erakunde autonomoko zuzendaria izendatzeko sistema [...].

[...]

⁶⁷⁹ BOEren 20. zenbakian, 2001eko urtarrilaren 23ko alean argitaratua.

6.4.12.24. 20/2000 Legea, abenduaren 29koa, Kultura Industrien Kataluniako Institutua sortzekoa⁶⁸⁰

3. artikulua.— Eginkizunak⁶⁸¹

1. Honako hauek dira Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren eginkizunak:

e) Talentua, berrikuntza, eta estetika berrien eta lengoia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa sustatzea.

g) Kulturaren barne-kontsumoa bultzatzea, zirkuitu nazionalak sustatuz, eta kultura-produktuak estatuko eta nazioarteko zirkuituetan esportatzen laguntzea, batez ere katalanez edo Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, eta kanpoan kultura-enpresak eta -sortzaileak egotea sustatzea.

n) Katalana eta Kataluniako kultura eta Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrek sustatzeko araudia betetzen dela zaintzea.

3. Kultura Enpresen Kataluniako Institutuak, 2.d apartatuan ezarritako sustapen-ekintzak aplikatuz, publizitate-, lehia- eta objektibotasun-irizpideak bete behar ditu, eta Europar Batasuneko araudia bete behar du enpresentzako laguntza publikoen arloan, bai eta Katalunian hizkuntzaren arloan indarrean dagoen lege-esparrua ere.

5. artikulua.— Kontseilu Nagusia

1. Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren Kontseilu Nagusiak 25 kide izango ditu, gehienez ere, erregelamendu bidez zehaztutako osaeraren arabera, honako irizpide hauek betez:

c) ⁶⁸² Kontseiluko kideek, gutxienez, honako hauek ordezkatu beharko dituzte: kultura, hizkuntza, industria, merkataritza, ekonomia, teknologia berri, irratidifusio eta telebista gaietan eskumena duten sailak; Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionala; Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa; toki-erakundeak ordezkatzeko dituzten erakundeak, eta sorkuntzaren eta kultura-enpresen sektoreak ordezkatzeko dituzten antolakundeak, langileenak barne.

⁶⁸⁰ BOEren 29. zenbakian, 2001eko otsailaren 2ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-2352>

⁶⁸¹ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 55. artikulua aldatua.

⁶⁸² Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 56. artikulua aldatua.

6.4.12.25. 21/2001 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁶⁸³

HITZAURREA

[...]

I. tituluak, adierazi bezala, neurri fiskalak jasotzen ditu, eta bost kapitulutan banatuta dago. Lehenengoan, zuzeneko zergei dagokienez, lehenengo aldiz ezarri da, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuotako kenkariaren artean, katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emariei buruzkoa, baldin eta Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. [...]

[...]

I. TITULUA Neurri fiskalak

I. KAPITULUA Zuzeneko zergak

1. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

1. artikulua.— Kuotako kenkariak

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkariaren zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplikatu daiteke, katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira.

Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen 100eko 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren 100eko 10eko gehieneko mugarekin.

2. Kenkari hori aplikatzeko, dokumentu bidez behar bezala justifikatu beharko dira egitatezko aurrekontuak eta aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak. Bereziki, emari horien erakunde onuradunek aurreko urtean emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda bat bidali behar dute Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, urte bakoitzeko lehenengo hiruhilekoan, pertsona fisiko horietako bakoitzak emandako zenbatekoak adierazita.

⁶⁸³ BOEren 22. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 25eko alean argitaratua.

IV. KAPITULUA

Tributu propioak

2. ATALA

Tasak

11. artikulua.— Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 2. titulua aldatzea

3. Aldatu egiten da 15/1997 Legearen 2. tituluko 2. kapituluaren 55. artikulua 2. apartatua, eta honela geratuko da idatzita:

«2. Iragarkiak *DOGCh* argitaratzeko tasaren kuota 0,01652 eurokoa da altxatze-tarte eta milimetro bakoitzeko; iragarkiak aldi berean bidali behar dira posta elektronikoz eta faxez, baldin eta indarrean dagoen araudiak salbuetsiak ez badira. Presako epea duten iragarkien kuota 0,02524 eurokoa da altxatze-tarte eta milimetro bakoitzeko. Zenbateko horietan bi edizioen argitalpenak, katalanezko edizioa eta gaztelaniazko edizioa sartzen dira.

Aurkeztu ondoren argitalpenetik kentzen diren iragarkiek argitalpenaren tasa normalerako dagozkien kuoten 100eko 50en baliokidea den kuota sortzen dute.

Argitalpenetik kendu diren iragarkiek, presako tasa aplikatua bazaie, ez dute itzulketarako eskubiderik izango».

15. artikulua.— Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 6. titulua aldatzea

1. Aldatu egiten da Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 6. tituluko 1. kapitulua, eta honela geratuko da idatzita:

«I. KAPITULUA

Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko eskubideengatiko tasa

108. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena ematea.

109. artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

110. artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

111. artikulua.— Kuota

Kuotaren zenbatekoa da:

1. Katalanaren oinarrizko mailako ziurtagiria lortzeko probak (A oinarrizko ziurtagiria): 12,3.

2. Katalanaren hasierako mailako ziurtagiria lortzeko probak (A hasierako ziurtagiria): 12,3.
3. Katalanaren maila ertaineko ziurtagiria lortzeko probak (B ziurtagiria): 12,3.
4. Katalanaren nahikotasun-mailako ziurtagiria lortzeko probak (C ziurtagiria): 21,5.
5. Katalanaren goi-mailako ziurtagiria lortzeko probak (D ziurtagiria): 21,5.
6. Administrazio-hizkeraren ezagutzen ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
7. Hizkera juridikoaren ezagutzen ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
8. Merkataritzako hizkeraren ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
9. Ahozko eta idatzizko testuak zuzentzeko gaikuntza-ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.

6.4.12.26. 26/2001 Legea, abenduaren 31koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁶⁸⁴

HITZAURREA

[...]

[...] Lege honek nazioarteko erregulazioek normalean onartzen dituzten balioak nabarmentzen ditu, nahiz eta gure esperientzia historikotik lehentasuna ematen zaion herriek kultura, hizkuntza eta identitate propioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubideari, baita bakearen, eskubide ekonomiko eta sozialen aitortzari, eta demokrazia parte-hartzailea eta gobernagarritasuna indartzen laguntzeko beharrianari ere, ezinbesteko garapen ekonomiko, iraunkor, ekitatibo eta jasangarriaren oinarri gisa. [...]

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. ATALA

Garapenerako lankidetzako eta nazioarteko
elkartasuneko jardueraren balioak, helburuak,
lehentasunak eta printzipioak

3. artikulua.— Balioak

Generalitateko Administrazioaren eta toki-enteen jarduerak, garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan, honako balio hauek ditu gidari:

d) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitate propioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea aitortzea, bai eta kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak aitortzea ere.

4. artikulua.— Helburuak

2. Generalitateko Administrazioak eta toki-erakundeek garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan egiten duten jarduerak lankidetzaren herrialde hartzaileetako biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea sustatu behar ditu, betiere herrialde horiek garapen ekonomiko eta sozial jasangarriaren sistema bat antola dezaten zentzuzko epe batean, eta helburu hauek izan behar ditu:

e) Herrien kultura-identitateak defendatu eta sustatzea, hizkuntza-ondare unibertsala eta kultura-aniztasunaren errespetua barne.

⁶⁸⁴ BOEren 34. zenbakian, 2002ko otsailaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-2512>

6.4.12.27. 27/2001 Legea, abenduaren 31koa, Gazte-justiziari buruzkoa⁶⁸⁵

III. TITULUA Barneratzeak exekutatzea

III. KAPITULUA Barneratze-, sartzeko- eta lekualdatze-araubideak

25. artikulua.— Sartu ondorengo jarduketak

5. Behin zentroan sartutakoan, adingabe eta gazte guztiek, eurek ulertzeko moduko hizkuntza batean, idatzizko informazioa jasoko dute euren eskubide eta betebeharrei buruz, beraiek jasan behar duten barneratze-erregimenari buruz, antolaketa orokorraren gaineko arazoei buruz, zentroaren funtzionamendua arautzen duten erregelei buruz, diziplina-arauei buruz, eta eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei buruz. Informazioaren edukia ulertzeko zailtasunen bat izanez gero, informazioa beste bitarteko egokiago baten bidez eman behar zaie.

VI. KAPITULUA Kanpoaldearekin harremanak

43. artikulua.— Senideen eta beste pertsona batzuen komunikazioak eta bisitak

1. Barneratutako adingabeek eta gazteek eskubidea dute gurasoen eta beste senitarteko batzuen, zaintzaileen edo legezko ordezkarien bisitak jasotzeko, eta haiekin askatasunez komunikatzeko, norberaren hizkuntzan, intimitate handienarekin eta diskrezioz, zentroak ezarritako ordutegietan. Edozelan ere, astean gutxienez hiru eguneko bisita egin behar da. Beste pertsona batzuen bisiten baldintzak erregelamendu bidez ezarri behar dira. Organo juridikzialak berariaz erabakita bakarrik eten daiteke bisita-eskubidea.

⁶⁸⁵ BOEren 34. zenbakian, 2002ko otsailaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-2513>

6.4.12.28. 14/2002 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari buruzkoa⁶⁸⁶

HITZAURREA

[...]

III. kapituluak ganberen eginkizun eta ekintza instrumentalak definitzen ditu. Horien artean, bereziki aipatu behar da [...] hizkuntza-normalizazioa.

[...]

I. KAPITULUA Xedea eta izaera

2. artikulua.— Izaera eta araubide juridikoa

3. Merkataritza, industria eta nabigazioko ganbera ofizialei buruz indarrean dagoen legeriak, lege honek eta lege hau garatzen duten arauak, eta kasuan kasuko barne-araubideko erregelamenduek xedatzen dutenaren arabera arautzen dira ganberak; araudi horiek osoko bilkurak proposatu behar dizkio tutoretza-organoari, eta organo horrek alda ditzake. Barne-araubideko erregelamenduan jaso behar dira osoko bilkuraren egitura, batzorde betearazleko kideen kopurua eta hautatzeko modua, katalanaren erabileraren erregulazioa eta, oro har, ganberen barne-funtzionamendurako arauak.

III. KAPITULUA Eginkizunak eta ekintza instrumentalak

11. artikulua.— Eginkizunak

1. Ganberak eginkizun hauek dituzte:

1) Merkataritzaren, industriaren eta nabigazioaren eremuan hizkuntza-normalizazioa sustatzea.

⁶⁸⁶ BOEren 177. zenbakian, 2002ko uztailaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-14985>

6.4.12.29. 31/2002 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁶⁸⁷

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Generalitateko funtzionarioen kidegoen, kategorien eta eskalen izendapenak aldatzea

4. Administrazioaren eta Funtzio Publikoaren Idazkaritzak eta Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak, Emakumearen Kataluniako Institutuak txostena egin ondoren eta Termcat Terminologia Zentroaren terminologia-aholkularitzarekin, baterako ebazpen bidez onetsi behar dute Generalitateko funtzionarioen kidegoen espezialitateen izendapena, eta hitzarmen kolektiboan zehazten diren lan-kontratudun langileen kolektiboaren kategoria eta lanpostuena, betiere bakoitzari dagokion negoziazioa egin ondoren, hizkera ez-androzentrikora egokitzeko.

⁶⁸⁷ BOEren 15. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 17ko alean argitaratua.

6.4.12.30. 1/2003 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Unibertsitatei buruzkoa⁶⁸⁸

HITZAURREA

[...]

[...] Unibertsitate zaharberritua, ostera, unibertsitate burokratikoa eta mendekotasun oso zentralizatukoa izan zen, unibertsitate probintziala eta mendekoa —XX. mendeko hogeita hamarreko hamarkadatik 1954. urterako tartean izan ezik, ezin izan zen doktoretzarik eman Bartzelonako Unibertsitatean—, non Kataluniako errealitateak adierazpen-zailtasunak zituen, eta haren hizkuntza erabat desagertua zen. [...]

[...]

Ikasleen eta irakasleen mugikortasunarekin ere sustatzen dira europartzea eta nazioartekotzea. Mugikortasunak europar integrazioa, hizkuntzen ikaskuntza eta kulturen arteko ezagutza eta elkarrizketa sustatzen ditu. Ikerketari eta doktoretzari dagokienez, gehitu behar da mugikortasuna jakintzaren eta ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa dela.

Nazioartekotzeak eta mugikortasunak bateragarriak izan behar dute Kataluniak unibertsitatean dituen ezaugarri kulturaleri eustearekin, eta, bereziki, berezko hizkuntzari eustearekin, zeina baita Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza ere. Kultura-hizkuntza orok bizirik egon behar du eta indartsu egon goi-mailako irakaskuntzan; XIX. eta XX. mendeetan unibertsitatea Kataluniako errealiterara irekitzeko prozesuak bultzatu zituztenek oso ondo zekiten hori. Gaur, haien egoeran baino askoz egoera hobean gaude, baina lortutakoari eusteak etengabeko ahalegina behar eta beharko du, eta, aldi berean, sustapen-politikaren praktika jarraitua.

[...]

Legeak atariko titulu bat eta beste zortzi titulu ditu. Atariko tituluak honela definitzen du Kataluniako unibertsitate-sistema: Katalunian ezarrita dauden unibertsitateak, zerrendatu egiten direnak, eta aurrerantzean Kataluniako Parlamentuak sortu edo aitortzen dituenak; era berean, Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak eta printzipio informatzaileak zehazten ditu, zeinak legearen gainerako manuen oinarri baitira. Katalana Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza gisa definitzen da, eta arlo horretan indarrean dagoen araudira igortzen du haren erregulazioa; zehazki, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legea, zeinak aitortzen baitu irakasleek eta ikasleek nahi duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko duten eskubidea. Ildo horretan, irakasleek beharrezko hizkuntza-kompetentziak izan behar dituzte, irakaskuntza-lanaren eskakizunen arabera.

[...]

⁶⁸⁸ BOEren 60. zenbakian, 2003ko martxoaren 11ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-4932>

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak

1. Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateek helburu nagusi hauek dituzte:

d) Katalana jakintza-eremu guztietan sartzeara, eta katalanaren erabilera zientifiko, kultural eta soziala normalizatzeko prozesuan laguntzea.

6. artikulua.— Hizkuntza

1. Katalana Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza da, eta, beraz, haien jardueretan normaltasunez erabiltzen den hizkuntza.

2. Katalana Kataluniako unibertsitateetako hizkuntza ofiziala da, gaztelania bezala. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak arautzen du hizkuntza ofizialen erabilera unibertsitate-jardueretan.

3. Hizkuntza-politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen esparruan, Gobernuak eta unibertsitateek, nork bere eskumenen eremuan, katalanaren ezagutza eta erabilera bultzatu behar dute unibertsitate-jardueraren eremu guztietan, eta haren ikaskuntza sustatu beharko dute unibertsitate-erkidegoko kide guztien artean.

4. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen arabera, unibertsitateko irakasleek, bisitariak eta antzeko kasuek izan ezik, bi hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutu behar dituzte, beren lan akademikoen eskakizunen arabera. Gobernuak, indarrean dagoen araudiaren arabera eta Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, hautaketa-, irispide- eta ebaluazio-prozesuetan ezagutza nahiko hori zehazten dela bermatu behar du.

5. Gobernuak, indarrean dagoen araudiaren arabera eta Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, ahaleginak egin behar ditu unibertsitate-erkidegora sartu eta kide berriak txertatzeak ez ditzan aldatu irakaskuntzako hizkuntza-erabilera arruntak eta unibertsitateetako hizkuntza-normalizazioko prozesua.

6. Gobernuak eta unibertsitateek, nork bere eskumenen eremuan, hirugarren hizkuntzen ezagutza sustatzeko programak ezarri behar dituzte; programa horietan, hizkuntza horiek unibertsitateko jarduera akademikoetan erabili ahal izango dira, bai eta titulazio bakoitzeko ikasgai espezifikoak eskaini ere.

II. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA

Ikasleak

1. ATALA

Irispidea eta mugikortasuna

33. artikulua.— Mugikortasuna

1. Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak eta unibertsitate publikoek ekintza hauek egin behar dituzte:

b) Programak onestea Kataluniatik kanpoko ikasleak Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateetara sartzeara sustatzeko, batez ere ikasturterik aurreratuenetan, horri buruz indarrean dagoen araudiak ezartzen duenaren esparruan. Generalitateko Gobernuak, Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, katalana behar bezala ezagutzeko sistemak ezarri behar ditu, bakoitzari dagozkion ikasketetan erabat integratu ahal izateko.

35. artikulua.— Harrera

Unibertsitateek ikasle berriei harrera egiteko eta aholkuak emateko mekanismoak ezarri behar dituzte, bai eta gizarte-programak eta jarduerak ere, betiere unibertsitate-ingurunean eta herrialdearen, haren hizkuntzaren eta haren kulturaren ezagutzan errazago integra daitezten.

VI. KAPITULUA

Unibertsitate publikoetako administrazio eta zerbitzuetako langileak

76. artikulua.— Prestakuntza eta mugikortasuna

1. Unibertsitate publikoek administrazio eta zerbitzuetako langileen prestakuntza sustatu behar dute, programa espezifikoak eskainiz, bereziki hirugarren hizkuntzen ezagutzari eta informazioaren eta komunikazioen teknologien erabilerari dagokienez.

6.4.12.31. 7/2003 Legea, apirilaren 25ekoa, Osasunaren Babesari buruzkoa⁶⁸⁹

Zortzigarren xedapen iragankorra

8.3. 8.2 apartatuko a) eta b) letretan deskribatutako prozesuak oposizio-fasea gainditzen duten izangaiek egiaztatutako merezimenduen kalifikazioa jaso behar du. Hautaketa-prozesu horren deialdiaren oinarrietan, osasun-arloan eskumena duen sailaren eta Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan izangaiek emandako zerbitzuen balioespen berezia ezarri behar da, bai eta beste administrazio publiko batzuetan emandakoena ere, deitutako lanpostuen berezko eginkizunei dagokienez. Izangaiek katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak erakutsi behar dituzte proba baten bidez. Izangaiek salbuetsita geratuko dira, baldin eta haiei dagozkien ezagutzak dokumentu bidez egiaztatzen badituzte.⁶⁹⁰

Bederatzigarren xedapen iragankorra

9.3. 9.2 apartatuko a) eta b) letretan deskribatutako prozesuak oposizio-fasea gainditzen duten izangaiek egiaztatutako merezimenduen kalifikazioa jaso behar du. Hautaketa-prozesu horren deialdiaren oinarrietan, osasun-arloan eskumena duen sailaren eta Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan izangaiek emandako zerbitzuen balioespen berezia ezarri behar da, bai eta beste administrazio publiko batzuetan emandakoena ere, deitutako lanpostuen berezko eginkizunei dagokienez. Izangaiek katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak erakutsi behar dituzte proba baten bidez. Izangaiek salbuetsita geratuko dira, baldin eta haiei dagozkien ezagutzak dokumentu bidez egiaztatzen badituzte.⁶⁹¹

⁶⁸⁹ BOEren 126. zenbakian, 2003ko maiatzaren 27ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-10531>

⁶⁹⁰ Kataluniako Osasun Institutuari buruzko uztailaren 30eko 8/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua.

⁶⁹¹ Kataluniako Osasun Institutuari buruzko uztailaren 30eko 8/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua.

**6.4.12.32. 14/2003 Legea, ekainaren 13koa,
Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari
buruzkoa⁶⁹²**

I. TITULUA

**Nekazaritzako elikagaien kalitatea babestea,
kontrolatzea eta ziurtatzea
Jatorri-deiturak, adierazpen geografikoak eta
kalitate-markak**

II. KAPITULUA

**Jatorri-deitura babestuak eta adierazpen geografiko
babestuak**

**6. artikulua.— Jatorri-deitura babestuak eta adierazpen geografiko
babestuak**

5. Babestutako izenak ezin dira erabili babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo horien aurretik mota, estiloa, zaporea, imitazioa edo antzekoak jarri, produktuaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, debekatuta dago honelako adierazpenak erabiltzea: manipulaturakoa, ekoizitakoa, (e)n ontziratutakoa, (e)n egindakoa edo antzeko esamoldeak; eta debekatuta daude kontsumitzaileak nahas ditzakeen beste edozein praktika.

⁶⁹² BOEren 174. zenbakian, 2003ko uztailaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-14567>

6.4.12.33. 17/2003 Legea, uztailaren 4koa, Landa-agenteen Kidegoari buruzkoa⁶⁹³

IV. KAPITULUA Sarrera eta sustapena

12. artikulua.— Sartzeko betekizun orokorrak

1. Landa-agenteen kidegoko eskaletan eta kategorietan sartzeko, lege honetan eta Kataluniako legeria orokorrean funtzio publikoaren arloan ezarritako betekizunak bete behar dira, eta eskatzen den titulazioa eduki, honako mailaketa honen arabera:

a) Goi-mailako eskala, A taldeari dagokion titulazioa.

b) Eskala betearazlea, B taldeari dagokion titulazioa.

c) Oinarrizko eskala, C taldeari dagokion titulazioa.

3. 1. apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-ezagutzak izatea eskatzen da.

⁶⁹³ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-15895>

6.4.12.34. 18/2003 Legea, uztailaren 4koa, Familiei laguntzeari buruzkoa⁶⁹⁴

V. TITULUA Zerbitzuak ematea eta familiari laguntzeko gainerako neurriak

II. KAPITULUA Haur-hezkuntza eta zerbitzu osagarriak

36. artikulua.— Gurasoen etengabeko prestakuntza

Gobernuak, arlo horretan eskumena duten sailen bitartez, arreta berezia jarri behar du katalanaren ikaskuntzan eta teknologia berrien erabileran, eta neurri egokiak hartu behar ditu seme-alabak dituzten pertsonen etengabeko ikaskuntza-prozesua sustatzeko, oinarrizko prestakuntzari eta lan-mundurako prestakuntzari dagokienez; era berean, haien prestakuntza integrala eta lan-mundura sartzeko gaitasuna handitu behar ditu, eta, bereziki, beren ezagutzak hobetzeko aukera eman behar die, betiere euren lanbidea egikaritu ahal izan dezaten gizartearen eta ekoizpenaren eskakizunen arabera, batez ere emakumeen kasuan.

⁶⁹⁴ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean argitaratua.

6.4.12.35. 19/2003 Legea, uztailaren 4koa, Taxiari buruzkoa⁶⁹⁵

III. KAPITULUA Zerbitzua ematea

19. artikulua.— **Gidariak**

1. **Gidariak**, langile autonomoa zein soldatapekoa izan, taxi-zerbitzua emateko, berari dagokion ziurtagiria lortu behar du aldez aurretik, garraioen gaian eskumena duen Generalitateko sailak luzatua; ziurtagiri horrek gidabaimenaren jabe dela egiaztatu behar du, gidabaimenak lortua izan behar duelarik aplikatu beharreko araudian ezarritakoarekin bat etorriz, eta jendeari arreta egokia emateko eta zerbitzua baldintza egokietan emateko beharrezkoak diren ezagutza teoriko eta praktikoen arabera, Kataluniako hizkuntza ofizialen ezagutza nahikoa barne. Erregelamendu bidez zehaztu behar da ezagutza horiek egiaztatzeko eta ziurtagiria lortzeko prozedura, bai eta gai horietan diharduten zentroak homologatzekoa ere, Taxiaren Kataluniako Kontseiluak homologazioaren aldeko txostena eman ondoren.

26. artikulua.— **Katalanaren erabilera sustatzea**

1. Arloan eskumena duten administrazioek katalanaren erabilera sustatu behar dute taxi-profesionalekiko komunikazioetan eta haien arteko eta erabiltzaileekiko komunikazioetan.

2. Taxi-zerbitzuaren erabiltzaileek katalanez hitz egiteko eskubidea dute gidariekiko komunikazioetan, hizkuntza-arloan aplikatzekoa den araudiak ezarritako baldintzetan.

28. artikulua.— **Prestakuntza**

Arloan eskumena duten administrazioek, 19. artikuluan ibilgailuak gidatzeko gaitzen duen ziurtagiriari buruz ezarritakoa alde batera utzi gabe, beharrezkoak diren neurriak eta tresnak sustatu behar dituzte taxien sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza bermatzeko, bereziki bide-segurtasunarekin, erabiltzaileen arretarekin, beste hizkuntza batzuen ezagutzarekin eta zerbitzua hobetzen laguntzen duten beste alderdi batzuekin zerikusia duten alderdiei dagokienez.

⁶⁹⁵ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-15897>

6.4.12.36. 7/2004 Legea, uztailaren 16koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁶⁹⁶

HITZAURREA

[...]

Beste tasa batzuk —horietako batzuk lehen aipatutako sailetakoak dira, eta beste batzuk, berriz, Presidentetza, Hezkuntza, Kultura, eta Lurralde Politika eta Herri Lan sailetakoak— aldatu egin dira, dela bakoitzari dagokion araudi substantibora egokitu behar delako, dela salbuespen-kasuak sartu direlako. Presidentetza Sailari dagokionez, zehaztu behar da tasa hauek ez direla sortu berriak: Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak deitzen duen katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatiko tasak, beste hizkuntza batzuetatik katalanerako itzultzaile eta zinpeko interpreteen probetan izena emateko eskubideengatiko tasak, eta Kataluniako Gorputz Hezkuntzako Institutu Nazionalaren (INEFC) kamera hipobarikoaren erabilerarengatiko tasak; izan ere, tasa horiek zergapetzen dituzten zerbitzuak orain arte Kultura Sailak ematen izan ditu, baina, sailen azken berregituratzearen ondorioz Presidentetza Sailak ematen ditu zerbitzuok, tasa horien erregulazio substantiboa eta zenbatekoak aldatu gabe, zeinek 2003an indarrean zeunden zenbatekoei eusten baitiete. [...]

[...]

⁶⁹⁶ BOEren 235. zenbakian, 2004ko irailaren 29ko alean argitaratua.

6.4.12.37. 9/2004 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzekoa⁶⁹⁷

7. artikulua.— Zuzendaritza-kontseilua

1. Honako hauek dira zuzendaritza-kontseiluko kide:

d) Generalitat ordezkatzeko zortzi kide, gai hauetan eskumenak dituzten sailek proposatuta: ekonomia, nekazaritzako elikagaien ekoizpena, osasun publikoa, garraioak, etxebizitza, merkataritza eta turismoa, energia eta segurtasun industrialak, eta hizkuntza-politika.

⁶⁹⁷ BOEren 40. zenbakian, 2005eko otsailaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-2530>

6.4.12.38. 21/2005 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Finantzarioei buruzkoa⁶⁹⁸

I. TITULUA Neurri fiskalak

14. artikulua.— Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak PFEZaren kuotan⁶⁹⁹

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren (PFEZ) kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplika daiteke, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako bakoitzeko eta katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. Kenkari horren xede dira, era berean, Kataluniako unibertsitatei atxikitako ikerketa-zentroen alde egiten diren emariak, baldin eta ikerketa zientifikoa eta garapen eta berrikuntza teknologikoa sustatzea badute helburu. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin.

2. Kenkari hori aplikatzeko, dokumentu bidez behar bezala justifikatu beharko dira egitatezko aurrekontuak eta aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak. Bereziki, emari horien erakunde onuradunek aurreko urtean emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda bat bidali behar dute Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, urte bakoitzeko lehenengo hogeiei egunen barruan, pertsona fisiko horietako bakoitzak dohaintzan emandako zenbatekoak adierazita.

⁶⁹⁸ BOEren 33. zenbakian, 2006ko otsailaren 8ko alean argitaratua.

⁶⁹⁹ Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzko uztailaren 4ko 5/2007 Legearen 15. artikulua eta Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzko abenduaren 23ko 16/2008 Legearen 14. artikulua aldatua

6.4.12.39. 22/2005 Legea, abenduaren 29koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa⁷⁰⁰

HITZAURREA

I

Kataluniako Generalitateko Irrati eta Telebistaren Korporazio Katalana ente publikoa sortzeko eta Irrati- eta Telebista-zerbitzuak arautzeko maiatzaren 30eko 10/1983 Legea da Katalunian ikus-entzunezkoen sektorearekin lotuta promulgatutako lehenengo legea. Horren ondorioz, Kataluniako Generalitatearen irradi-difusioko zerbitzu publikoa sortu zen; zerbitzu horrek garrantzi handia izan zuen Kataluniako hizkuntza eta kultura sustatzeko, ezagutzeko eta hedatzeko, bai eta Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa eratzeke ere.

[...]

II

[...]

Nabarmendu behar da lege honen bidez Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa, estatuko eta nazioarteko ikus-entzunezko harrera-espazioen bidez bere lurraldean gainjartzen dena, bi mailatan antolatzen dela: maila nazionalean, zeinaren egitura baitatza Kataluniako lurralde osoa hartzen duten bitarteko eta zerbitzuen inguruan, araudiak ezartzen dituen baldintzetan, eta hizkuntza eta kultura katalanak dituzten gainerako lurraldeetako hedabideen sarean; eta toki-mailan edo hurbiltasunekoan, zeinak hartzen baititu udal-eremua eta udalez gaindiko eremua, betiere araudiak ezartzen dituen mugapeen esparruan. Irabazi-asmorik gabeko ikus-entzunezko jarduerak ere egon behar du komunikazio-espazio publikoan.

[...]

V

[...]

Horregatik, eta ereduaren koherentzia eta kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna bermatzeko, lege honek mekanismoak ezartzen ditu Generalitatek estatu-mailako plangintzan parte hartzeko, betiere bi administrazioen artean beharrezkoak diren koordinazioa eta lankidetzaren alde batera utzi gabe.

VI

[...]

Ulertu behar da irradi-difusioko zerbitzu publikoa ikus-entzunezko zerbitzuak hornitzeko edo emateko jarduera bat dela, honako hauek ahalbidetuko dituzten

⁷⁰⁰ BOEren 38. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 3ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-2452>

baldintzak sortzera bideratua: adierazpen- eta komunikazio-askatasunen indarraldi osoa, sistemaren funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, eta Konstituzioan eta Estatutuan jatorria duten eskubide eta printzipio guztiak behar bezala eta eraginkortasunez betetzea, hala nola hezkuntzarako eta kulturarako irispidea izateko eskubidea, katalanaren ezagutza eta erabilera bultzatzea, eta kohesio eta pluraltasun sozialaren babesa.

[...]

Merezi du nabarmentzea zerbitzu publikoaren irrati-difusioak komunikazio-kanal edo bide guztiak eta formatu edo lengoia egokienak erabili eta, hala badagokio, ezarri behar dituela. Irrati-difusioko zerbitzu publikoak, dela tokikoa, dela Autonomia Erkidegokoa, toki nagusia izan behar du Kataluniako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, funtsezko elementua baita haren garapen plural, aniztun eta demokratikoa bermatzeko.

[...]

VIII

[...]

Azkenik, lege honek zenbait betebeharrak ere jasotzen ditu europar obrak hedatzeko, eta Kataluniako hizkuntza eta kultura eta arandar hizkuntza babesteko araubidea jasotzen du, betiere ikus-entzunezko komunikazio-jardueren esparruan; funtsean, indarrean dagoen hizkuntza-araudiak ezartzen duen araubidea jasotzen du, eta lege hau arautzen duten parametroetara egokitzen du araubide hori.

III. TITULUA

Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

I. ATALA

Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

II. KAPITULUA

Generalitaten eskumeneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

26. artikulua.— Generalitaten ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren zereginak

1. Generalitaten eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun nagusia da Kataluniako herritar guztiei ikus-entzunezko edukien multzo bat eskaintzea, irispide baldintzatuko teknologiak erabiltzea behar ez duen banaketa-sistema baten bidez, eta, hala badagokio, programa-kontratuaren arabera, datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak eskaintzea, haien beharrezko demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak asetzerara bideratuak, eta bereziki irispidea bermatzeko du informazio egiazko, objektibo eta orekatura, gizarte-eta kultura adierazpenik zabalenetara eta ugarienetara, eta kalitateko denborapasako eskaintzara. Ondorio horietarako, kasuan-kasuan egokienak diren ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoia, formatu eta genero guztiak erabili behar dira.

3. Generalitateen eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoa dira:

f) Hizkuntza eta kultura katalanak sustatu, ezagutu eta zabaltzea, Generalitateko hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren barruan, bai eta araneraren ere, indarrean dagoen legeriak ezarritako moduan.

g) Elkarbizitza zibikoa, gizartearen garapen plural eta demokratikoa, eta Kataluniako lurraldean dauden aukera eta adierazpen politiko, sozial, linguistiko, kultural eta erlijiosoak ezagutzea eta errespetatzea. Ingurumari horretan, beharrezkoa da lengoaiaren, formatu eta diskurtso guztiak erabiltzea, aniztasunaren eta pluraltasunaren errespetuaren eta arretaren barruan, aukera desberdinen artean eta Kataluniako lurraldeko arlo guztien artean elkarrizketa, ulermena eta kohesioa ahalbidetzeko.

h) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratua- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

m) Gainerako hizkuntza eta kultura katalanetako erkidegoekiko loturak estutzen laguntzea, betiere elkarlanaren eta berezkoak dituen jardueren bidez.

o) Generalitateen ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa Kataluniako lurraldetik harago zabaltzea, Kataluniako gizartearen kultura, hizkuntza eta balioak kanpoan proiektatzeko mekanismo gisa, horretarako teknologiarik egokienak erabiliz.

29. artikulua.— Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak

1. Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa arautzen duen Legeak zehazten duena alde batera utzi gabe, korporazio horren antolaketa-egiturak eta funtzionamenduak une oro egokitu behar dute honako printzipio hauek ahalik eta egokien betetzera eta modu eraginkorrenean aplikatzera:

c) Zerbitzuaren zuzeneko kudeaketa bermatzea, batez ere zerbitzu publikoko prestazioak eratu behar dituzten lengoaiak, formatuak eta edukiak definitu eta hautatzeari dagokionez, betiere lege hau eta programa-kontratua betez. Ondorio horietarako, ente publikoan edo haren sozietate filialetan gai horiei buruzko aditu profesionalen nukleo bat egon dadin zaindu eta bermatu behar da.

III. KAPITULUA

Toki-eremukoko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

32. artikulua.— Toki-eremukoko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa, irismena, eta hura kudeatzeko modua

1. Toki-eremukoko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa da ikus-entzunezko edukien multzo bat eskaintzea, irispide baldintzatuko teknologiak erabiltzea behar ez duen banaketa-sistema baten bidez, eta, hala badagokio, programa-kontratuaren arabera, datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak eskaintzea, toki-erkidego bat osatzen duten herritarren beharrezko demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak asetzera bideratutako datu-transmisioko zerbitzu gehigarriak eskaintzea, erkidego horretako kide gisa. Bereziki, bermatu behar da zerbitzu horrek informazio egiazkoa, objektiboa eta orekatua transmititzen

duela, bai eta gizarte- eta kultura-adierazpenak ere, eta denbora-pasako kalitateko eskaintza duela eta 26.3 artikuluko zerbitzu publikoko eginkizunak betetzen dituela, toki-erkidegoen interesetara egokitzeko. Ondorio horietarako, kasuan-kasuan egokienak diren ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoaia, formatu eta genero guztiak erabili behar dira.

3. Toki-eremuko telebista-zerbitzu publikoaren emaileek honako hauek bermatu behar dituzte:

c) Normalean katalana erabiltzen den programazioa, hizkuntza-politikari buruzko araudiak ezarritako gainerako betebeharrak ere betetzen dituen.

IV. TITULUA

Subjektu pribatuek ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak zelan eman antolatzea

I. ATALA

Subjektu pribatuek ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak zelan eman antolatzea

III. KAPITULUA

Espektroradioelektrikoa erabiliz ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren araubidea

48. artikulua.— Lizentziaren helburua

Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren helburua zerbitzua emateko baldintza bereziak mugatzea da, honako helburu hauek dituela:

d) Hizkuntza eta kultura katalana eta araneraren erabilera sustatzea.

53. artikulua.— Lizentziaren edukia

1. Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziak honako hauek definitu behar ditu:

f) Hizkuntza eta kultura katalana normalizatzearekin eta babestearekin eta Arango haranean aranera erabiltzearekin lotutako betebeharrak betetzeko ehunekoak, eta zer ordutegi-tartetan aplikatu behar diren.

2. Tokiko edo hurbileko telebistaren kasuan, lizentziak honako betekizun hauek jaso behar ditu:

c) Gutxienez emanaldi-denboraren %50ean katalana erabiliko duen programazioa, ikus-entzule gehieneko ordutegiko programak barne, bai eta hizkuntza-politikari buruzko araudiak ezartzen dituen gainerako betebeharrak ere.

V. TITULUA

Ikus-entzunezko edukien erregulazioa

84. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea izatea

1. Ikus-entzunezko edukietarako irispidea eraginkorra izan dadin, honako betebeharrak hauek dituzte ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek:

b) Telebista-zerbitzuak ematen dituztenen kasuan, programazioan pixkanaka gorrentzako azpitoluak, zeinu-hizkuntza katalana eta itsuentzako audiodeskripzioa sartzea, betiere desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea izan dezaten.

86. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazioan hizkuntza eta kultura katalanek eta aranerak izan behar duten presentziari buruzko betebeharrak

1. Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek katalana erabili ohi dute, eta Arango haranean, berriz, aranera. Salbuespen gisa, kontuan har daitezke hedabideari dagokion ikus-entzuleen ezaugarriak, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak jarraibide bidez hizkuntza-araudiko xedapenen esparruan ezartzen dituen irizpideekin bat etorritik.

2. Lizentzia-araubidearen mende dauden ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek bete beharko dituzte hizkuntza-politikari buruzko legeriak kudeaketa pribatuko irratik eta telebista-emakidadunei dagokienez ezarritako betebeharrak. Arango haranean, legeak katalanerako ezartzen dituen betebeharrak berberak izan behar dituzte aranerari dagozkionez.

87. artikulua.— Ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko betebeharrak

2. 1. apartatuan aipatzen diren telebista-zerbitzuen emaileek beren urteko denboraren % 51, gutxienez, gorde beharko dute ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko. Erreserba-denbora horren % 51, gutxienez, Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan jatorrizko adierazpena duten ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko erabili behar da. Obra horien % 50, gutxienez, katalanez izango direla bermatu behar da. Emanaldi-denbora osoaren % 10, gutxienez, ekoizle independenteek azken bost urteetan ekoiztutako ikus-entzunezko europar obretarako erabili behar da.

VII. TITULUA

Ikus-entzunezkoen eremuko eskumen publikoak eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

II. KAPITULUA

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

115. artikulua.— Eginkizunak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, maiatzaren 4ko 2/2000 Legeak ematen dizkion eginkizunak gain, honako hauek ditu:

b) Pluraltasun politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kulturalarekiko errespetua zaintzea, bai eta Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoaren lurralde-oreka egokia ere.

VIII. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektorea suspertzea, sustatzea eta babestea

II. KAPITULUA

Zinematografiaren industria eta ikus-entzunezkoen sektorea sustatzea

126. artikulua.— Kataluniako ikus-entzunezkoen espazioa sustatzea

1. Generalitateko Gobernuak Kataluniako ikus-entzunezkoen espazio bat sustatu behar du, hizkuntza-eremu katalaneko lurralde guztietako gobernuen arteko hitzarmenen bidez, betiere programazioko eta nazioarteko proiektzioko aspektuak elkarrekin lantzeko.

Laugarren xedapen gehigarria.— Arango haranean ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa ematen parte hartzea

32.2 artikuluan ezarritako gehieneko ehunekoa Arango haraneko mugapean gaintitu daiteke, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik duen berezitasunagatik.

**6.4.12.40. 5/2006 Legea, maiatzaren 10ekoa,
Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren
liburuko eskubide errealei buruzkoa⁷⁰¹**

**V. TITULUA
Erkidego-egoerak**

**III. KAPITULUA
Jabetza horizontalaren araubide juridikoa**

1. ATALA
Xedapen orokorrak
3. azpiatala
Erkidegoaren organoak

553-27 artikulua.— Akta

2. Bileraren akta gutxienez katalanez edo Aranen araneraz idatzi behar da, [...]

553-28 artikulua.— Akta-liburua

1. Jabeen batzarraren erabakiak akta-liburu batean transkribatu behar dira, eta liburu hori dagokion jabetza-erregistroan legeztatu behar da, gutxienez katalanez edo Aranen araneraz.

⁷⁰¹ BOEren 148. zenbakian, 2006ko ekainaren 22ko alean argitaratua.

6.4.12.41. 7/2006 Legea, maiatzaren 31koa, Tituludun Lanbideei eta Elkargo Profesionalei buruzkoa⁷⁰²

II. KAPITULUA Elkargo profesionalen eginkizunak

39. artikulua.— Elkargo profesionalen eginkizun publikoak

Elkargo profesionalen eginkizun publikoak dira:

- j) Elkargoko kideen artean katalanaren erabilera sustatzea, baita lanbidea egikaritzen den eremu instituzional eta sozialetan ere.

⁷⁰² BOEren 160. zenbakian, 2006ko uztailaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-12151>

6.4.12.42. 6/2006 Lege Organikoa, uztailaren 19koa, Kataluniako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁷⁰³

HITZAURREA

[...]

Katalunian gizartegintza eta asoziazionismorako den tradizioak betidanik azpimarratu izan du garrantzi handikoak direla bai Kataluniako hizkuntza eta kultura, bai eskubideak eta eginbeharrak, bai jakinduria, bai prestakuntza, bai gizarte-kohesioa, bai garapen iraunkorra baita eskubide-berdintasuna ere, gaur egun, bereziki, emakume eta gizonen arteko berdintasuna azpimarratuta.

[...]

ATARIKO TITULUA

5. artikulua.— Eskubide historikoak

Kataluniaren autogobernua Kataluniako herriaren eskubide historikoetan, haren mendetako instituzioetan eta Kataluniako tradizio juridikoan dago oinarrituta. Estatutu honek tradizio hori bere baitara bildu eta eguneratu egin du, 2. artikulua, bigarren xedapen iragankorraren eta Konstituzioko beste agindu batzuen itzalpean. Hain zuzen ere, horiek ematen diote Generalitati halako egonleku berezia zuzenbide zibilean, hizkuntzan, kulturaren, horiek hezkuntza-esparruan duten proiektzioan eta Generalitat antolatzeke sistema instituzionalean.

6. artikulua.— Berezko hizkuntza eta hizkuntza ofizialak

1. Katalana da Kataluniako berezko hizkuntza. Hala, bada, bai administrazio publikoetan bai Kataluniako komunikabide publikoetan katalana da usuen eta lehenen erabiltzeko hizkuntza, eta irakaskuntzan ere normalean katalana erabili ohi da bai komunikaziorako bai ikasteko.

2. Katalana da Kataluniako hizkuntza ofiziala. Gaztelania ere bada, Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala baita. Pertsona orok du bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, eta Kataluniako herritarrek, biak jakiteko eskubidea eta eginbeharra. Kataluniako botere publikoen ardura da eskubide horiek erabili ahal izateko eta eginbehar hori betetzeko beharrezko neurriak hartzea. Dena dela, 32. artikuluan xedatutakoaren arabera, ezin da diskriminaziorik egon hizkuntza bat erabili nahiz bestea erabili.

3. Generalitatearen eta Estatuaren ardura da egin beharreko ekintzak egitea, Europar Batasunean katalanaren ofizialtasuna aitortzeko eta kulturaren edo hizkuntzen arloko nazioarteko organismoetan eta nazioarteko tratatuetan katalana ager dadin eta katalana erabil dezaten.

4. Generalitateak komunikazioa eta lankidetzaren sustatu behar ditu hizkuntza-ondarea Kataluniarekin banaturik duten gainerako erkidegoekin eta gainerako lurraldeekin. Halakoetan, katalana kanpoan sustatzeko eta zabaltzeko, Generalitatek eta

⁷⁰³ BOEren 172. zenbakian, 2006ko uztailaren 20ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-13087>

Estatuak —dagokionean dagokionak— beren esku dute tratatuak, hitzarmenak eta beste lankidetzatresna batzuk hitzartzea.

5. Okzitaniara —aranés izena du Aranen— da lurralde hartako berezko hizkuntza, eta hizkuntza ofiziala da Katalunian, estatutu honetan eta hizkuntza-normalizaziorako legeetan ezarrita dagoenaren arabera.

11. artikulua.— Aran

2. Aran nazio-errealitate okzitaniarra da, eta kultura, historia, geografia nahiz hizkuntza aldetik bere nortasuna du; arandarrek halaxe defendatu dute mendeetan zehar, eta halaxe aitortzen dute Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek. Estatutu honek berezitasun hori aitortu, babestu eta errespetatu egiten du, eta aitortzen du Kataluniaren barruan Aran lurralde-erakunde berezia dela, eta, hala izanik, babes berezia ere badu, araubide juridiko berezi baten bidez.

12. artikulua.— Historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten lurraldeak

Generalitatek komunikazioa, kultura-trukea eta lankidetzatresna sustatu behar du historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten erkidego eta lurraldeekin, Espainiako estatukoak izan zein ez. Horretarako, Generalitatek eta Estatuak —batak zein besteak egokiera-legez— beren esku dute tratatuak, hitzarmenak eta beste lankidetzatresna batzuk hitzartzea, organismo erkideak sortzeko aukera ere barnean dela, eremu guztietan.

[...]

I. TITULUA

Eskubideak, eginbeharrak eta printzipio artezkariak

III. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak

32. artikulua.— Hizkuntzak jakiteko eta erabiltzeko eskubideak eta eginbeharrak

Pertsona orok du eskubidea, hizkuntza dela-eta inork diskrimina ez dezan. Bi hizkuntza ofizialetako batean nahiz bestean gauzatutako egintza juridiko guztiek, hizkuntzaren aldetik, erabateko balioa eta eraginkortasuna dute.

33. artikulua.— Administrazio publikoetan eta Estatuko instituzioetan diren hizkuntza-eskubideak

1. Herritarrek hizkuntza aukeratzeko eskubidea dute. Pertsona orok du, Katalunian dauden instituzioekin, antolakundeekin eta administrazio publikoekin dituen harremanetan, berak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea. Eskubide hori errespetatu beharra dute instituzio publikoek, antolakundeek eta administrazio publikoek, baita hauteskundeetarako administrazioak ere Katalunian, eta, oro har, haien mendeko erakunde pribatuek ere bai, eginkizun publikoak darabiltzatenean.

2. Pertsona orok, Justizia Administrazioarekin, Fiskaltzarekin, notarioekin eta erregistro publikoekin dituen harremanetan, berak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea du epaitegietako, notariotzetako nahiz erregistroetako jarduketa orotan, eta Katalunian sortzen diren dokumentu ofizial guztiak aukeratu duen hizkuntza horretan jasotzeko eskubidea ere bai, aukeratutako hizkuntzarengatik inolako babesgabeziarik edo beharrik gabeko atzerapenik jasan gabe, edo ezereen itzulpenik aurkeztu beharrik gabe.

3. Hizkuntza aukeratzeko eskubide hori bermatuta egon dadin, epaileek eta magistratuek, fiskalek, notarioek, jabetza-erregistratzaileek eta salerosketa-erregistratzaileek, Erregistro Zibileko arduradunek eta Justizia Administrazioko langileek, Katalunian lan egin ahal izateko, hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela egiaztatu beharko dute, legeetan ezarritakoaren arabera, duten karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

4. Hizkuntza aukeratzeko eskubide hori bermatuta egon dadin, Katalunian dagoen Estatuko Administrazioak egiaztatu behar du bere zerbitzurako lan egiten duten langileek bi hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela, duten lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

5. Kataluniako herritarrek konstituzio-organoekin eta estatu osorako jurisdikzio-organoekin dituzten harremanetan idatziz katalana erabiltzeko eskubidea dute, dagokion legerian ezarritako prozeduraren arabera. Institutuzio horiek katalanez aurkeztu diren idatziak onartu eta izapidetu behar dituzte, erabateko eraginkortasun juridikoa baitute kasu guztietan.

34. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Ondasunak, produktuak eta zerbitzuak erabiltzerakoan eta kontsumitzerakoan, pertsona orok du eskubidea berak aukeratutako hizkuntza ofizialean kasu egin diezaioten, bai ahoz bai idatziz. Katalunian jendaurreko lana egiten duten erakunde, enpresa eta establezimenduek nahitaezkoa dute hizkuntza-aukera horiek eskaintzeko eginbeharra, legez ezarritako moduan.

35. artikulua.— Hezkuntza-arloko hizkuntza-eskubideak

1. Pertsona orok du irakaskuntza katalanez jasotzeko eskubidea, estatutu honetan ezarritakoaren arabera. Hezkuntzan, bai unibertsitatean bai unibertsitatetik kanpora, irakasteko eta komunikatzeko ohiko hizkuntzatzat erabili behar da katalana.

2. Unibertsitateaz besteko mailetan, ikasleek irakaskuntza katalanez jasotzeko eskubidea dute. Era berean, eskolan hasten direnean dakarten ohiko hizkuntza edozein dela ere, nahitaezko hezkuntza amaitzen dutenerako, katalanez eta gaztelaniaz bai ahoz bai idatziz behar bezain ondo egiteko eskubidea eta eginbeharra dute. Bai katalanaren bai gaztelaniaren irakaskuntzak behar besteko lekua izan behar du ikasketa-planetan.

3. Ikasleek eskubidea dute bakoitzaren ohiko hizkuntzaren arabera ikastetxeka edo gela-taldeka bana ez ditzaten.

4. Kataluniako hezkuntza-sistemara eskolan hasteko adina baino geroago etorri diren ikasleek hizkuntza-indargarri bereziak hartzeko eskubidea dute, baldin eta ondo ulertzen ez dutela-eta nekeza gertatzen bazaie eskolan normaltasunez ibiltzea.

5. Unibertsitateko irakasleek eta ikasleek bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, bai ahoz bai idatziz.

36. artikulua.— Araneraren inguruko eskubideak

1. Aranen pertsona orok du aranera jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, eta administrazio publikoekin eta haien mendeko erakunde publiko nahiz pribatuekin diharduelarik, pertsona orok du eskubidea aranera kasu egin diezaioten, bai ahoz bai idatziz.

2. Arango herritarrek, Generalitatekin dihardutelarik, aranera erabiltzeko eskubidea dute.

3. Araneraren inguruko gainerako hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak legez zehaztu behar dira.

V. KAPITULUA

Printzipio artezkariak

44. artikulua.— Hezkuntza, ikerketa eta kultura

2. Derrigorrezko irakaskuntza amaitzen dutenerako ikasleek hirugarren hizkuntza bat ere behar bezain ondo jakin beharra dute.

50. artikulua.— Katalana sustatzea eta zabaltzea

1. Botere publikoek katalana eremu guztietan eta arlo guztietan babestu behar dute, eta haren erabilera, zabalkundea eta ezagutza sustatu. Aranerarako ere printzipio horiek guztiak aplikatu behar dira.

2. Gobernuak, unibertsitateek eta goi-mailako hezkuntzako instituzioek, bakoitzak bere eskumenen barruan, irakaskuntzako jardueretan, irakaskuntzaz kanpoko jardueretan eta ikerketa-lanetan, eremu guztiotan, katalana erabiliko dela bermatzeko hartu beharreko neurriak hartu behar dituzte.

3. Katalana sustatzeko politikak estatu osora zabaltzeko behar dira, Europar Batasunera eta munduko gainerako lekuetara.

4. Botere publikoek ahaleginak egin behar dituzte Katalunian zabaltzen diren produktuetako etiketan, estalkietan eta argibideetan datozen datuak katalanez ere egon daitezen.

5. Generalitatek, toki-administrazioak eta Kataluniako gainerako korporazio publikoek, mendean dituzten instituzioek eta enpresek, eta zerbitzu-emakidapean dituztenek katalana erabili beharra daukate bai barruko jarduketetan bai beren arteko harremanetan. Katalana erabili beharra dute, era berean, egoitza Katalunian duten pertsona fisikoei edo juridikoei igorritako komunikazio eta jakinarazpenetan ere, herritarrek, hala eskatzen badute, ezertan galarazi gabe jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea.

6. Botere publikoek katalanezko keinu-hizkuntzaren erabilera bermatu behar dute, eta gorreria duten pertsonak, hizkuntza hori aukeratuz gero, aukera berberak izateko behar diren baldintzak ere bai, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egin behar baita.

7. Estatuak, Konstituzioak xedatzen duenaren arabera beti, artikulua honetan ezarrita dauden printzipioak betetze aldera egin behar du. Printzipio horiek

eraginkorragoak izateko, behar diren koordinazio-tresnak ezarri behar dira, eta, hala badagokio, batera jarduteko beharrezko tresnak ere bai.

III. TITULUA

Kataluniako botere judiziala

III. KAPITULUA

Generalitatek Justizia Administrazioan dituen eskumenak

101. artikulua.— Oposizioak eta lehiaketak

3. Artikulu honetan arauturiko lehiaketa eta oposizioetako probak, Katalunian egiten direnean, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egin ahal izango dira, izangaiak aukeratutakoaren arabera.

102. artikulua.— Kataluniako Justizia Administrazioan lan egiten duten langileak, epaitegietakoak nahiz gainerakoak

1. Katalunian magistratu-, epaile- edo fiskal-plaza bat betetzen dutenek katalanez behar bezain ondo eta behar beste dakitela egiaztatu behar dute, herritarrek beren hizkuntza-eskubideak baliatzeko modua izan dezaten, legean zehazturiko modua eta irispidea aintzat hartuta.

2. Plaza Katalunian betetzen duten magistratuek, epaileek eta fiskalek Kataluniako berezko zuzenbidea behar bezain ondo ezagutzen dutela egiaztatu behar dute, legean zehazturiko modua eta irispidea oinarri hartuta.

3. Lekualdatze-lehiaketetan plaza bat lortzeko orduan, bertako hizkuntza eta zuzenbidea behar bezain ondo ezagutzea bereziki eta berariaz balioetsiko da kasu guztietan.

4. Katalunian Justizia Administrazioan eta Fiskaltzan lanean diharduten langileek, bi hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela egiaztatu behar dute, karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

IV. TITULUA

Eskumenak

II. KAPITULUA

Eskumenen gaiak

143. artikulua.— *Berezko hizkuntza*

1. Kataluniako Generalitati dagokio berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa; eskumen horren barruan izango da beti haren ofizialtasunaren irispidea, erabilerak eta ondorio juridikoak zehaztea, eta katalanaren hizkuntza-normalizazioa iristea.

2. Generalitati dagokio, eta Aran haraneko Conselh Generau izeneko kontseiluari ere bai, okzitaniera, Aranen aranera deitutakoa normalizatzeko eskumena.

146. artikulua.— Komunikabide sozialak eta ikus-entzunezkoen zerbitzuak

3. Kataluniak kultura eta hizkuntza aldetik duen pluraltasuna sustatuko du komunikabide sozialetan Generalitatek.

147. artikulua.— Notarioria eta erregistro publikoak

1. Kataluniako Generalitati dagokio jabetzari, merkataritzari nahiz ondasun higigarriari buruzko erregistro publikoen eta notariorien arloko eskumen betearazlea, hauek ere beti barruan direla:

Jabetzaren, merkataritzaren eta ondasun higigarrien arloko erregistratzaileak eta notarioak izendatzea; horretarako, oposizio libre nahiz murriztuak eta lehiaketak deitu, administratu eta ebatzi behar ditu, izendapenak formalizatu arte berari baitagokio horiek guztiak deitzea eta burutzea. Notarioria eta erregistroetako postuak betetzeko orduan, izangaiek eskubide-berdintasuna izan behar dute, eta hizkuntza eta zuzenbide katalanak badakizkitela egiaztatu behar dute, betiere, estatutuan eta legeetan ezarritako modu eta neurrian.

[...]

3. Generalitati dagokio, araudi orokorraren esparru barruan, Erregistro Zibilaren arloko eskumen betearazlea, horren barruan zeregin hauek sartuta: bertako arduradunak, bitartekoak zein ordezkokoak izendatzea, horien gainean diziplina-eginkizuna betetzea, eta bete beharreko eginkizunak betetzeko beharrezko diren giza eskuarteak eta eskuarte materialak hornitzea. Arduradun horiek hizkuntza katalana eta zuzenbide katalana badakizkitela egiaztatu behar dute, betiere, estatutuan eta legeetan ezarritako modu eta neurri horretan.

6.4.12.43. 2/2007 Legea, ekainaren 5koa, Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari buruzkoa⁷⁰⁴

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren (KGAO) argitalpen-hizkuntza

KGAO katalanez eta gaztelaniaz argitaratzen da, eta Arani bakarrik eragiten dioten arauak, xedapenak eta egintzak araneraz ere argitaratzen dira. Hiru bertsioak ofizialak dira.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hirigintza-arauak argitaratzea

1. Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legea eta Hirigintzari buruzko martxoaren 14ko 2/2002 Legea indarrean jarri zirenetik behin betiko onetsi diren eta oraindik argitaratu ez diren hirigintza-plangintzako figuren hirigintza-arauak argitaratu behar ditu Generalitateko Administrazioak KGAOn. Hirigintza-arauak gerora aldatu badira, jatorrizko bertsioa eta ondoz ondoko aldaketak argitaratu behar dira KGAO berean, hurrenkera kronologikoaren arabera ordenatuta, antzintasun handienetik txikienera.

2. 1. apartatuan aipatzen diren hirigintza-arauak KGAOn argitaratzen dira, jatorrizko dokumentuaren kopia zehatza egiteko sistema baten bidez. KGAOn bi bertsioetan txertatu behar da, katalanez zein gaztelaniaz, hirigintza-arauak argitaratzeko agintzen duen ediktua, eta arauen bertsiorako irispide telematika eman behar da, arauok idatzi ziren hizkuntzan, eta adierazi behar da hirigintza-arauak gero beste hizkuntza ofizialera itzuliko direla, betiere hizkuntza-eskubideak bermatzeko. Hirigintza-arauak eta aipatutako ediktua argitaratzeak ondorio jakin batzuk sortzen ditu, alegia, uztailaren 26ko 1/2005 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Hirigintzari buruzko Legearen testu bateginaren zortzigarren xedapen iragankorraren 6. apartatuan zehaztutakoak.

3. Bigarren apartatuan aipatzen den hirigintza-arauen bertsio itzulia KGAOn argitaratu behar da. Argitaratzeko agintzen duen ediktuak arau horien jatorrizko bertsioa argitaratu zen KGAOn erreferentzia jaso behar du.

⁷⁰⁴ BOEren 169. zenbakian, 2007ko uztailaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13685>

6.4.12.44. 8/2007 Legea, uztailaren 30ekoa, Kataluniako Osasun Institutuari buruzkoa⁷⁰⁵

V. KAPITULUA

Langile-, ekonomia- eta ondare-araubidea

19. artikulua.— Langileak

1. Kataluniako Osasunaren Institutuko langileak honako hauek izan daitezke:

a) Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen eraentza-arauak hauek dira: Osasun-zerbitzuetako Estatutupeko Langileen Esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Estatuko Legeak, eta Generalitatek onesten duen garapen-araudia. Gobernuaren erabakiz zehaztutako interes orokorreko arrazoiak direla eta, eta Kataluniako lurralde osoan osasun-zerbitzu publiko ekitatiboa ematen dela bermatzeko, Kataluniako Osasun Institutuko estatutupeko langile izatera iristeko nazionalitate-baldintzatik salbuetsi daiteke; langile horiei eskatzen zaie katalana eta gaztelania behar adina jakitea Institutuko estatutupeko langile izateko.

⁷⁰⁵ BOEren 197. zenbakian, 2007ko abuztuaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-15544>

6.4.12.45. 9/2007 Legea, uztailaren 30ekoa, Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari buruzkoa⁷⁰⁶

I. KAPITULUA

Larrialdiko deien arreta-zerbitzua eta Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroa

1. ATALA

Larrialdiko deien arreta-zerbitzua

4. artikulua.— Zerbitzua ematearen ezaugarriak

Larrialdiko deien arreta-zerbitzu publikoak ezaugarri hauek izan behar ditu:

c) Zerbitzua Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan eman behar da, eta, gutxienez, Europar Batasuneko estatuetakako bi hizkuntza ofizialetan.

⁷⁰⁶ BOEren 197. zenbakian, 2007ko abuztuaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-15545>

6.4.12.46. 11/2007 Legea, urriaren 11koa, Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari buruzkoa⁷⁰⁷

HITZAURREA

1983an, Kataluniako Irrati eta Telebistaren Korporazioa sortu zen, eta gaur egun arteko garapena izan da Kataluniako autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak berreskuratzeko prozesuaren azken garaiko gertaera garrantzitsuenetako bat; gainera, instituziook zeregin garrantzitsua izan dute Kataluniako ikus-entzunezkoen industria bultzatzeko eta garatzeko.

[...]

I. KAPITULUA **Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Zerbitzu publikoaren eginkizuna

Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 22/2005 Legearen 23.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, honetan datza: Kataluniako herritarren eskura ikus-entzunezko edukien multzo bat jartzean, bai eta Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak Generalitateko Gobernuarekin sinatu behar duen programa-kontratuan zehazten diren gainerako zerbitzuak jartzean ere; hain zuzen, programa-kontratu hori V. kapituluan arautzen da, eta haren helburua hauxe da: herritarren beharrian demokratiko, sozial eta kulturalak asetzea; informaziorako irispide unibertsala bermatzea; kultura eta hezkuntza; katalana zabaldu eta sustatzea, eta kalitateko denbora-pasa eskaintzea.

VI. KAPITULUA **Programazioa**

22. artikulua.— Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren programazioaren printzipio orokorrak

3. Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateko hizkuntza instituzionala katalana da.

⁷⁰⁷ BOEren 266. zenbakian, 2007ko azaroaren 6ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19188>

6.4.12.47. 12/2007 Legea, urriaren 11koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁷⁰⁸

I. TITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen eremuko informaziorako eskubidea

Gizarte-zerbitzuen eremuan, pertsona orok eskubidea du zerbitzuei buruzko erreklamazioak egiteko eta zerbitzuoi buruzko egiazko informazioa jasotzeko, eta, bereziki, eskubide hauek ditu:

b) Idatziz eta, behar izanez gero, hitzez, hizkera ulergarri eta irisgarrian, bere egoeraren balioespena jasotzea; balioespen horretan, hala badagokio, senideen edo zaintzaileen beharrezan kalifikazioa jaso behar da.

f) Hizkuntza ez jakiteagatik edo desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsorialen bat izateagatik ematen zaien informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak izatea, betiere beren eskubideak egikaritzen dituztela bermatzeko eta informazio-prozesuan eta erabakiak hartzeko prozesuan bete-betean parte hartu ahal izatea errazteko.

ERANSKINA

Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren gizarte-zerbitzuen eta -prestazioen katalogo sailkatua

Sare publikoko gizarte-zerbitzuetarako eskubidea bermatzeko funtsezko elementu gisa eta gizarte-zerbitzuen zorroa egiteko eta Gobernuak onets dezan, Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren zerbitzu eta prestazioen katalogo sailkatua aurkezten da.

1.2.3.4 Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak.

1.2.3.4.1 Gorrentzako interprete-zerbitzua.

⁷⁰⁸ BOEren 266. zenbakian, 2007ko azaroaren 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19189>

6.4.12.48. 13/2007 Legea, urriaren 31koa, Memorial Demokratikoari buruzkoa⁷⁰⁹

HITZAURREA

[...]

Egungo sistema demokratikoaren sorbururik hurbilenak memoria errepublikanoa eta antifrankismoa dira. Baina sistema demokratiko baterako trantsizioa Franco jeneralaren diktaduraren legezkotasun instituzionaletik hasitako erreforma-prozesu batetik abiatuta gauzatu zen, zeinak, Bigarren Errepublikaren aurkako altxamendu militarren ondoren, instituzio demokratiko guztiak suntsitu zituen — besteak beste, Kataluniako Generalitatena—, bai eta Kataluniako hizkuntza eta kultura deuseztatzeko borondate sistematikoa ere. [...]

[...] Horrela, Memorial Demokratikoak memorien pluraltasunaren adierazpena izan nahi du askatasun demokratikoen aldeko borrokaren esparruan, eta zenbait ikuspegitatik gauzatzen du bere jarduera: ideologikoak, kontzientziakoak, sozialak, kulturalak, linguistikoak, nazionalak, generokoak eta sexu-orientaziokoak, besteak beste.

[...]

2. artikulua.— Xedea eta helburua

Memorial Demokratikoaren xedea da memoria demokratikoa berreskuratzeko, oroitzeko eta sustatzeko ekintza zibikora bideratutako Gobernuaren politika publikoak garatzea, eta, zehazki, hauek ezagutzea: Bigarren Errepublikaren aldia; Generalitat errepublikanoa; Gerra Zibila; arrazoi ideologikoengatik, kontzientziako arrazoiengatik edo arrazoi sozialengatik gatazkaren biktimak izan zirenak; diktadura frankistaren errepresioa; erbesteratzea eta deportazioa; hizkuntza eta kultura katalanak ezabatzeko ahalegina; antifrankismoaren balio eta ekintzak, eta kultura demokratikoaren tradizio guztiak. Hori guztia egingo da, modu zientifiko eta objektiboan arestiko iragana ezagutarazteko, eta gaur egungo denbora errazago ulertarazteko.

⁷⁰⁹ BOEren 284. zenbakian, 2007ko azaroaren 27ko alean argitaratua.

6.4.12.49. 15/2007 Legea, abenduaren 5ekoa, Kataluniako Turismo Agentziari buruzkoa⁷¹⁰

Hirugarren xedapen iragankorra.— Turismo-bulegoetako langileak

1. Salbuespen gisa eta aldi baterako, erreserba bereziko txanda bat gaitzen da, bi deialdirekin, diplomadunen kidegoko funtzionario izateko, turismo-interpreteen eta -informatzaileen espezialitatean, betiere turistari aholkuak eta arreta emateko, hari informazioa emateko, lurralde osoa sustatzeko eta turismo-produktua egituratzeko eginkizunekin. Lanpostu horiek 21. oinarri-mailarekin sortzen dira.

⁷¹⁰ BOEren 14. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 16ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-757>

**6.4.12.50. 4/2008 Legea, apirilaren 24koa,
Kataluniako Kode Zibilaren pertsona
juridikoei buruzko hirugarren liburuari
buruzkoa⁷¹¹**

**I. TITULUA
Xedapen orokorrak**

**I. KAPITULUA
Nortasun juridikoa eta ezaugarriak**

311-4 artikulua.— Izendapena

4. Pertsona juridiko baten izendapena ezin da bat etorri beste pertsona juridiko baten izendapenak Kataluniako beste hizkuntza ofizial batera duen itzulpenarekin.

⁷¹¹ BOEren 131. zenbakian, 2008ko maiatzaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-9293>

6.4.12.51. 5/2008 Legea, apirilaren 24koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari buruzkoa⁷¹²

II. TITULUA Indarkeria matxista prebenitzea, antzematea eta desagerraraztea

6. KAPITULUA Komunikabideak

23. artikulua.— Informazioaren tratamendua

Adierazpen- eta informazio-askatasunerako eskubideak egikaritzearen esparruan, Kataluniako administrazio publikoek kudeatutako edo finantzatutako komunikabide sozialek irizpide hauen arabera tratatu behar dute eskaintzen duten informazioa:

a) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista ez-androzentrikoa egitea, eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala sustatzea, betiere edertasun-kanonak eta estereotipo sexistak alde batera utzita. Estereotipo matxistetatik urrun dauden irudi maskulinoak zabaltzea.

⁷¹² BOEren 131. zenbakian, 2008ko maiatzaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-9294>

6.4.12.52. 6/2008 Legea, maiatzaren 13koa, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari buruzkoa⁷¹³

HITZAURREA

[...]

Kulturak herrien iruditeria kolektiboa sortzen laguntzen du, eta identitatearen, aniztasunaren egikaritzearen eta gizarte-kohesioaren oinarritzko elementua da. Horregatik, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren helburua kultura katalana da. Aldi berean, hizkuntzak kultura-adierazpenari forma ematen dion eremuetan, Kontseiluak arreta berezia jarri behar dio katalanezko adierazpena duen kulturari, eta katalanez hitz egiten den gainerako lurraldeetako kultura-eragileekin lehentasunezko harremanak izan daitezen zaindu behar du.

[...]

4. artikulua.— Eginkizunak

Hauek dira Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren eginkizunak:

n) Arte-sorkuntzaren eremuan Kataluniako eta Arango berezko hizkuntzen presentzia eta babes zaintzea.

⁷¹³ BOEren 142. zenbakian, 2008ko ekainaren 12ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-10055>

6.4.12.53. 3/2008 Legegintzako Dekretua, ekainaren 25ekoa, Kataluniako Generalitatearen Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁷¹⁴

IX. TITULUA Hezkuntza

I. KAPITULUA

Titulu akademikoak eta profesionalak emateagatiko tasa

9.1-5 artikulua.— Kuota

Titulu akademikoak eta profesionalak emateagatiko tasaren zenbatekoa da:

3. Araubide bereziko irakaskuntzak:

3.4. Hizkuntzen irakaskuntza:

3.4.1 Hizkuntzen ziurtagiri aurreratua: 57,25 euro.

3.4.2 Hizkuntzen irakaskuntza, Europako Kontseiluaren C1 eta C2 maileri dagozkien eguneratze- eta espezializazio-ikastaroen ziurtagiria: 57,25 euro.

II. KAPITULUA

Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak
emateagatiko eta ziurtagiri ofizialak lortzeko proba
libreetan izena emateagatiko tasa⁷¹⁵

9.2-1 artikulua.— Zerga-egitatea⁷¹⁶

Zerga-egitatearen tasa da hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak ematea matrikula ofizialen kasuan, eta ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan izena ematea.

9.2-2 artikulua.— Subjektu pasiboa⁷¹⁷

Tasaren subjektu pasiboa da hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen onuraduna edo 9.2-1 artikuluan aipatzen diren ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan izena emanda daudenak.

⁷¹⁴ Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren 5161. zenbakian, 2008ko ekainaren 27an argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=DOGC-f-2008-90017>

Testu bategin honen berrikuspena argitalpen honetarako 2020ko azaroaren 17an egin zen.

⁷¹⁵ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.1 artikulua aldatua.

⁷¹⁶ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.2 artikulua aldatua.

⁷¹⁷ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.3 artikulua aldatua.

9.2-3 artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

3. Salbuespenak.

Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen tasa ordaintzetik salbuetsita daude:

- a) Kategoria berezian sailkatutako familia ugarietako kideak.
- b) % 33ko edo gehiagoko desgaitasuna egiaztatuta duten pertsonak.
- c) Askatasunaz gabetzeko neurriak dituzten pertsonak.
- d) Egintza terroristen biktimak, haien ezkontideak eta seme-alabak.
- e) Gizarteratzeko gutxieneko errenta edo gizarteratzeko errenta aktiboa jasotzen duten familia-unitateetako kideak.
- f) Genero-indarkeriaren biktimak.
- g) Arlo honetan eskumena duen administrazio publikoak hizkuntzak ikasteko beka emanda duten ikasleak. Ikasle bat bi hizkuntzatan edo gehiagotan matrikulatzen bada, salbuespenak beka eman zaion hizkuntza baino ez du hartzen. Salbuespena beka eman den ikasturte bererako baino ez da emango.

Matrikula ofiziala formalizatzeko, ikasleak tasa ordaindu beharko du, oraindik beka emanda ez badu. Beka eman zaiola jakinarazi ondoren, tasaren zenbatekoa itzultzeko eskatu ahal izango du diru-sarrerera bidegabeak itzultzeko prozeduraren bidez.

9.2-5 artikulua.— Kuota

Kuotaren zenbatekoa da:

5. Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, hizkuntza bereko maila, bloke edo modulu berean bigarren aldiz matrikula egiten denean, aurreikusitako kuotari 00021,3 koefizientea aplikatzearen emaitza da.

6. Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, hizkuntza bereko ikastaro, bloke edo modulu berean hirugarren aldiz matrikula egiten denean, aurreikusitako kuotari 1,8ko koefizientea aplikatzearen emaitza da.

XVIII. TITULUA

Hizkuntza-politika

I. KAPITULUA

Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko eskubideengatik tasa

18.1-1 artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena ematea.

18.1-2 artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

18.1-3 artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

1. Tasa horretatik salbuetsita daude, egoera dokumentu bidez justifikatu ondoren, inolako prestazio ekonomikorik jasotzen ez duten eta langabezia dauden subjektu pasiboak eta erretirodunak.

2. ⁷¹⁸ Katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatik tasari dagokionez, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak egiten du deialdia, artikulua honek arautzen duena, eta % 30eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko familietako eta kategoria orokorreko familia ugarietako kideentzat, eta % 50eko hobaria guraso bakarreko familietako kideentzat eta kategoria bereziko familia ugarietako kideentzat.

18.1-4 artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

18.1-5 artikulua.— Kuota⁷¹⁹

Kuotaren zenbatekoa honako hau da:

a) Katalanaren oinarrizko, hasierako eta tarteko mailetako ziurtagiriak lortzeko probak: 21,00 euro.

a) Katalanaren nahikotasun- eta goi-mailetako ziurtagiriak lortzeko probak: 50,49 euro.

18.1-6 artikulua.— Eragina⁷²⁰

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

II. KAPITULUA

Beste hizkuntza batzuetatik katalanerako zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probetan izena emateko eskubideengatik tasa

18.2-1 artikulua.— Zerga-egitatea⁷²¹

Tasa honen zerga-egitatea da beste hizkuntza batzuetatik katalanera zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaitzeko hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak deitutako probetan izena ematea.

18.2-2 artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

⁷¹⁸ Martxoaren 11ko 3/2015 Legearen 1.9 artikuluko 2. apartatuak aldatua.

⁷¹⁹ Abenduaren 23ko 26/2009 Legearen 14. artikulua eta urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 80.1 artikulua aldatua.

⁷²⁰ Urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 80.2 artikulua aldatua.

⁷²¹ Apirilaren 29ko 5/2020 Legearen 65.1 artikulua aldatua.

18.2-3 artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

18.2-4 artikulua.— Kuota⁷²²

Tasaren kuota ondorengo izango da:

1. Zinpeko itzulpenerako gaikuntza lortzeko probak: 96 euro.
2. Zinpeko interpretaziorako gaikuntza lortzeko probak: 96 euro.

III. KAPITULUA

Katalanetik beste hizkuntza batera eta alderantziz zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaitzeko eta zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan inskribatzeko izapidetzeagatiko tasa⁷²³

18.3-1 artikulua.— Zerga-egitatea⁷²⁴

Tasaren zerga-egitatea da katalanetik beste hizkuntza batera, eta alderantziz, zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza izapidetzea, eta, hala badagokio, zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan inskribatzea, baldin eta ez badira hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiaren zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probak gainditzearen ondorio.

18.3-2 artikulua.— Subjektu pasiboak⁷²⁵

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza eskatzen duten pertsona fisikoak dira tasa honen subjektu pasiboak.

18.3-3 artikulua.— Egiaztapena⁷²⁶

Tasa zerbitzua ematean egiaztatzen da, baina inskripzioa aurkezten den unean eskatu ahal da.

18.3-4 artikulua.— Kuota⁷²⁷

Tasaren kuota 36 eurokoa da.

18.3-5 artikulua.— Eragina⁷²⁸

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

⁷²² Apirilaren 29ko 5/2020 Legearen 65.2 artikulua aldatua.

⁷²³ Kapitulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.1 artikulua eman zuen.

⁷²⁴ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.2 artikulua eman zuen.

⁷²⁵ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.3 artikulua eman zuen.

⁷²⁶ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

⁷²⁷ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

⁷²⁸ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

IV. KAPITULUA

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela emateko, ordezteko, aldatzeko edo bikoizteko eskubideengatiko tasa⁷²⁹

18.4-1 artikulua.— Zerga-egitatea⁷³⁰

Tasaren zerga-egitatea da zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela ematea, ordeztekoa, aldatzea edo bikoiztea.

18.4-2 artikulua.— Subjektu pasiboa⁷³¹

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartelaren luzapena, ordezpena, aldaketa edo bikoizketa eskatzen duten pertsona fisikoak dira tasa honen subjektu pasiboak.

18.4-3 artikulua.— Egiaztapena⁷³²

Tasa zerbitzua ematean egiaztatzen da, baina inskripzioa aurkezten den unean eskatu ahal da.

18.4-4 artikulua.— Kuota⁷³³

Tasaren kuota 6 eurokoa da.

18.4-5 artikulua.— Eragina⁷³⁴

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

XIX. TITULUA

Argitalpen eta iragarkiak

I. KAPITULUA

Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoak kudeatutako KGAOⁿ iragarkiak argitaratzeagatiko tasa

19.1-4 artikulua.— Kuota eta salbuespenak

1. Indarrean dagoen araudiak salbuesten ez dituen iragarkiak Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean iragarkiak argitaratzeagatiko tasaren kuota 200 euroko zenbateko finkoa da iragarki bakoitzeko, eta, presazko iragarkien

⁷²⁹ Kapitulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

⁷³⁰ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

⁷³¹ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

⁷³² Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

⁷³³ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

⁷³⁴ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

kasuan, 300 euroko zenbateko finkoa ezartzen da. Zenbateko horietan katalanezko edizioaren eta gaztelaniazko edizioaren argitalpenak sartzen dira.

XXV. TITULUA

Garraioak, hirigintzaren eta itsasertzaren antolamendua, jabari publikoa eta txostenak, jarduketak eta administrazio-zerbitzuak

VII. KAPITULUA

Ekimen partikularraren ondoriozko hirigintza-planak argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak emateagatiko tasa

25.7-1 artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da ekimen partikularraren ondoriozko hirigintza-planak katalanez eta gaztelaniaz argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak ematea.

6.4.12.54. 10/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari buruzkoa⁷³⁵

LAUGARREN LIBURUA

Oinordetzak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Oinordetza-gaitasuna

412-5 artikulua.— Oinordetza-egaitasuna

1. Hurrengoak ez dira gai oinordeko izateko:

b) Oinordetza-instrumentuaren egilespenean parte hartzen duten lekukoak, fakultatiboak, adituak eta interpreteak, bai eta testamentu itxia testamentugilearen eskariz idazten duen pertsona ere.

II. TITULUA

Testamentuzko oinordetza

I. KAPITULUA

Testamentuak, kodiziloak eta testamentu-memoriak

1. ATALA

Xedapen orokorrak

421-6 artikulua.— Testamentu-xedapenen interpretazioa

1. Testamentua interpretatzean, beharrezkoa da testamentugilearen benetako borondateari bete-betean eustea, erabilitako hitzen esanahi literalari nahitaez lotu beharrik gabe.

2. Klausula anbiguoak edo ilunak haien eraginkortasunaren alde interpretatzen dira, bata bestearekin konparatuz, eta, kontraesan konponezina badago, ez dira baliodunak haien artean funtsean aurka egiten dutenak ere. Xedapen ulertezinak formulatu gabekotzat jotzen dira.

3. Zalantzarik izanez gero, edozein zama ezartzen duten xedapenak modu murriztailean interpretatuko dira.

⁷³⁵ BOEren 190. zenbakian, 2008ko abuztuaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-13533>

2. ATALA
Notario-testamentuak

421-11 artikulua.— Lekukoen egokitasuna

3. Egokitasun-ezaren arrazoiak, 2. apartatuan aipatzen diren pertsoneri ez ezik, testamentuan esku hartzen duten fakultatibo, interprete eta adituei ere aplikatzen zaizkie.

421-12 artikulua.— Testamentuaren hizkuntza

1. Testamentua egilesleak aukeratzen duen Kataluniako hizkuntza ofizialean idatzi beharko da.

2. Katalunian ofiziala ez den hizkuntza batean egin daiteke testamentua, baldin eta notario eskulesleak hizkuntza hori ezagutzen badu edo, ezagutzen ez badu, interprete baten aurrean eta haren esku-hartzearekin; interpretea ez da nahitaez ofiziala izango, eta testamentugileak eta notarioak adostasunez izendatuko dute. Interpretea izendatzeko erabakia presuntzioz hartzen da testamentua egilesteagatik bakarrik.

3. 2. apartatuaren kasuan, testamentua egin duenak aukeratzen duen Kataluniako hizkuntza ofizialean idatzi behar da, eta, testamentugileak eskatuz gero, kasuan kasuko hizkuntza ez-ofizialean. Esku hartu duen interpreteak sinatu egin behar du.

6.4.12.55. 16/2008 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzkoa⁷³⁶

II. KAPITULUA Lagatako tributua

2. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

32. artikulua.— Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak kuotan

Aldaketa hauek izango ditu Neurri Finantzarioei buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Legearen 14. artikulua; aldaketok 2009ko urtarrilaren 1etik aurrera izango dituzte ondorioak:

«14. artikulua. Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak PFEZaren kuotan.

»1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplika daiteke, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako bakoitzeko eta katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin.

[...].».

⁷³⁶ BOErn 22. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 26ko alean argitaratua.

6.4.12.56. 18/2008 Legea, abenduaren 23koa, Hornidura Elektrikoaren Bermeari eta Kalitateari buruzkoa⁷³⁷

II. KAPITULUA

Energia elektrikoaren horniduraren bermea eta kalitatea

4. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

2. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek, instalazioko nahiz beste batzuetako hornidura orokorraren kalitatea ez narriatzeko, neurri zuzentzaile hauek hartu behar dituzte beren instalazioetan:

4. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute lege honetan aipatzen den informazio guztia katalanez eskuratzeko.

5. artikulua.— Enpresen eskubideak eta betebeharrak

3. Energia elektrikoa banatzeko Katalunian dauden instalazioen enpresa banatzaile titularrek honako eskubide eta betebeharrak dituzte:

g) Katalanez izatea lege honetan kontsumitzaile eta erabiltzaileei eta Generalitateko Administrazioari buruz aipatzen den informazio guztia.

⁷³⁷ BOEren 22. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 26ko alean argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-1259>

6.4.12.57. 1/2009 Legea, otsailaren 12koa, Kataluniako Lehiaren Agintaritzari buruzkoa⁷³⁸

Bosgarren xedapen gehigarria.— Beste organismo batzuekiko hitzarmenak

Kataluniako Lehiaren Agintaritzak hitzarmenak egin ditzake beste organismo batzuekin lehiaren arloan Europako Batzordeak hartutako erabakien eta dagoeneko ez dagoen Lehiaren Defentsarako Auzitegiaren eta Lehiaren Batzorde Nazionalaren Kontseiluaren ebazpenen katalanezko bertsioak egiteko, bai eta lehiari buruzko txostenak eta azterlanak katalanera itzultzeko ere.

⁷³⁸ BOEren 74. zenbakian, 2009ko martxoaren 27ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-5084>

6.4.12.58. 12/2009 Legea, uztailaren 10ekoa, Hezkuntzari buruzkoa⁷³⁹

HITZAURREA

[...]

Arrazoi kultural eta zibikoak kultura erkide batekin identifikatutako herritartasun katalana eratzeko borondateak bultzatzen ditu, non katalana gizarteratzeko oinarritzko faktorea izango den.

[...]

Beste alde batetik, eskola-instituzioak bizirik mantendu ditu herrialdeko hizkuntza eta tradizioak, batez ere askatasun demokratikorik gabeko uneetan. Horregatik guztiagatik, Kataluniak pedagogian eta hezkuntza-berrikuntzan esperientzia aberatsa du gaur egun, elkarre-sare zabal eta askotarikoa du, eta hainbat hezkuntza-ekimen gauzatzen dira zentro publiko eta titulartasun pribatuko zentro ugarritan.

[...]

Hala, Hezkuntzari buruzko Legeak Estatututik eratorritako hizkuntza-araubidea ere garatzen du, eta Estatutuaren 143.1 artikulua ezartzen du Generalitati dagokiola berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa; horrenbestez, hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea zehaztu dezake, betiere katalanaren hizkuntza-normalizazioa bermatzeko. Horrela, Estatutuaren 35.2 artikulua araberara, zeinak arautzen baitu Kataluniako hezkuntza-sistema, eskola-ume guztiei bermatzen die, irakaskuntzari ekitean haiek duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania ahoz eta idatziz behar bezala ezagutzeko egin beharra eta eskubidearen egikaritzea.

Lege honek indartu egin nahi ditu katalanaren garrantzia eta haren ikaskuntza, katalana berezko hizkuntza eta gizarteratzeko faktorea den aldetik, eta eskoletan eleaniztasuna indartzearen aldeko apustua egin nahi du, betiere gutxienez hirugarren hizkuntza baten ikaskuntza-maila ona bermatzeko, estatutuaren 44.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Kataluniak berezko identitatea osatzen duten kultura eta hizkuntza ditu. Kataluniako hezkuntza-sistemak bide eman behar du Katalunian sustraitzea iratzarri eta indartzeko. Norberarena ezagututa soilik ireki daiteke beste errealitate batzuetara, eta haien berezitasunak aitortu.

[...]

Legeak hezkuntzaren antolaketa eta curriculumaren hedapena ere garatzen ditu hezkuntza-etapa eta -modalitate guztietan: Haur Hezkuntza; Lehen Hezkuntza; Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza; Batxilergoa; Lanbide Heziketa; hizkuntzen, arteen eta kirolaren irakaskuntzak, eta helduen hezkuntza.

[...]

Premisa horietan oinarrituta, Hezkuntzari buruzko Legeak arau-multzo koherentea, osoa eta etorkizun-ikuspegia duena proposatzen du, eta:

⁷³⁹ BOEren 189. zenbakian, 2009ko abuztuaren 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13038>

[...]

– Irakaskuntzaren eremuan hizkuntza-araubidea arautzeko printzipio orokorrak finkatzen ditu, eta hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak zehazten ditu.

II. TITULUA

Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea

9. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea titulu honetan ezarritako printzipioek eta Generalitateko Gobernuak emandako erregelamenduzko garapen-xedapenek eraentzen dute.
2. Gobernuari dagokio, 53. artikuluaaren arabera, hizkuntzen irakaskuntzaren curriculuma zehaztea, zeinak barne hartzen baititu helburuak, edukiak, ebaluazio-irizpideak eta ordutegi-esparruaren erregulazioa.

10. artikulua.— Hizkuntza ofizialak jakiteko eskubidea eta eginbeharra

1. Curriculumek, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, katalana eta gaztelania hizkuntza ofizialak erabat menderatzen direla bermatu behar dute, betiere hizkuntzak ikasteko, irakasteko eta ebaluatzeko Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.
2. Hezkuntza-sisteman bi hizkuntza ofizialetako bat jakin gabe sartzen diren ikasleek eskubidea dute hizkuntza-laguntza espezifikoak jasotzeko. Zentroek harrera pertsonalizatua eman behar diete heldu berri diren ikasleei, eta, bereziki, hizkuntza-arreta, katalanez ikasten hasi ahal izateko. Era berean, zentroek behar diren jarduerak programatu behar dituzte ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialen ezagutza arian-arian hobetzen dutela bermatzeko, eta bat etortzeko hizkuntza-laguntzako ekintza akademikoen eta zentroko irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-praktiken artean.
3. Gobernuak lanbide-heziketako irakaskuntzetarako eta araubide bereziko irakaskuntzetarako onetsitako curriculumek, hizkuntzen irakaskuntzan izan ezik, bermatu behar dute ikasleek irakaskuntzaren berezko hizkuntza-gaitasun instrumentala eta lanbide-eremukoa eskuratuko dituztela.
4. Gobernuak erraztu behar du eskolan ez dauden biztanleek katalana ezagutzeko eskubidearen egikaritzea, bai eta biztanleok katalana ezagutzeko duten eginbeharra ere; helburu horri begira, katalanaren irakaskuntza-eskaintza nahikoa bermatu behar du, Estatutuaren 6.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz.

11. artikulua.— Katalana, irakasteko eta ikasteko hizkuntza

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da.
2. Hezkuntza-jarduerak, ahozkoak zein idatzizkoak, material didaktikoa eta testuliburuak, bai eta curriculumaren arloak, ikasgaiak eta moduluak ebaluatzeko jarduerak ere, normalean katalanez egin behar dira, salbu eta gaztelar hizkuntza

eta literatura, eta atzerriko hizkuntza irakasgaien kasuan, hark eragotzi gabe 12. eta 14. artikuluetan ezarritakoa.

3. Ikasleak ezin dira zentroka edo gela-taldeka banandu bakoitzaren ohiko hizkuntzaren arabera.

4. Ikasleek lehen irakaskuntza hasten duten ikasturtean, ohiko hizkuntza gaztelania duten ikasleen gurasoek edo tutoreek eska dezakete, matrikulatzeko unean, eta sailak ezarritako prozeduraren arabera, seme-alabek hizkuntza horretan jasotzea hizkuntza-arreta indibidualizatua.

12. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

1. Gobernuak onetsitako curriculumek gutxienez atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza barne hartu behar dute, ikasleek entzuteko, irakurtzeko, elkarriketak egiteko, hitz egiteko eta idazteko gaitasunak eskura ditzaten, betiere hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Hizkuntza-proiektuak zehaztu behar du, sailaren aginduen arabera, atzerriko zein hizkuntza irakasten den atzerriko lehen hizkuntza gisa, eta zein edo zeintzuk bigarren hizkuntza gisa.

3. Hizkuntza-proiektuak irizpideak ezar ditzake curriculumeko edukiak eta beste hezkuntza-jarduera batzuk atzerriko hizkuntzetako batean emateko. Lehenengo kasuan, sailaren baimena behar da.

13. artikulua.— Irakasleen, hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna

1. Zentro guztietako maisu-maistrek eta irakasleek eskatzen zaien titulazioa izan behar dute, eta egiaztatu egin behar dute, erregelamendu bidez zehazten den moduan, bi hizkuntza ofizialak menderatzen dituztela, betiere bi hizkuntzak behar bezala erabili ahal izateko, ahoz zein idatziz, irakaslanean ari direnean. Maisu-maistrek eta irakasleek, beren eginkizunak egikaritzean, normalean katalana erabili behar dute, bai irakaskuntza- eta ikaskuntza-jardueretan, bai zentroaren eremu orokorrean.

2. Sailak behar diren neurriak hartu behar ditu irakasleen hizkuntza-gaitasuna eguneratzeko, eta katalanaren eta katalanezko irakaskuntza erraztuko duten tresna didaktikoak sortzea eta erabiltzea sustatu behar du.

3. Hezkuntza-zentroetako hezkuntza-arretako profesionalek eta administrazio eta zerbitzuetako langileek katalana eta gaztelania ezagutu behar dituzte, betiere haiei dagozkien eginkizunak egikaritzean bi hizkuntzak behar bezala erabiltzeko moduan egon daitezten. Sailak mekanismoak eta baldintzak ezarri behar ditu ziurtatu ahal izateko Hezkuntza Administrazioako langile ez-irakasleek katalana eta gaztelania ezagutu eta menderatzen dituztela.

14. artikulua.— Hizkuntza-proiektua

1. Zentro publikoek eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, hezkuntza-proiektuaren barruan, hizkuntza-proiektu bat egin behar dute, zentroan hizkuntzak zelan landu behar diren zehazteko.

2. Hizkuntza-proiektuak barne hartu behar ditu zentroko irakaskuntzari eta hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, eta horien artean honako hauek agertu behar dute:

- a) Katalana irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa tratatzea.
- b) Gaztelania irakasteko eta ikasteko prozesua.
- c) Atzerriko hizkuntzei buruzko aukerak.
- d) Hizkuntzen irakaskuntza-prozesua, oro har zein banaka, zentroko errealitate soziolinguistikora egokitzeko irizpide orokorrak.
- e) Hezkuntza-arloko jarraitutasuna eta koherentzia, hizkuntza-erabilerei dagokienez, eskola-zerbitzuetan eta ikasleen guraso-elkarteez antolatutako jardueretan.

15. artikulua.— Hizkuntzan murgiltzeko programak

1. Sailak, katalanak erreferentziako hizkuntza eta gizarte-kohesiorako faktore gisa funtziona dezan, hizkuntzan murgiltzeko hezkuntza-estrategiak ezarri behar ditu, irakaskuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa modu intentsiboan erabiliko dela bermatzeko. Estrategia horiek definitzeko, kontuan hartu behar dira errealitate soziolinguistikoa, ikasleen hizkuntza edo hizkuntzak eta gaztelaniaren irakaskuntza-prozesua.
2. Zentroek hizkuntzan murgiltzeko programen ezaugarrietara egokitu behar dituzte ordutegiak, betiere etapan eman beharreko hizkuntza-arloen ordu-kopurua kontuan hartuta.

16. artikulua.— Katalana, Kataluniako Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ofiziala

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ere bada.
2. Hezkuntza Administrazioak eta zentroek katalana erabili behar dute, normalean, bai barne-harremanetan, bai euren artean dituzten harremanetan, bai Kataluniako administrazio publikoekin, Kataluniako gainerako hizkuntza-domeinuekin eta haien mendeko ente publikoekin dituzten harremanetan ere. Katalanak ere ohiko hizkuntza izan behar du sailak kontratatutako zerbitzuak emateko.
3. Zentroen barne-araubideko administrazio-jarduketak normalean katalanez egin behar dira, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikari buruzko Legean ezarritakoa.
4. Zentroek katalanez eman behar dute dokumentazio akademikoa, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikari buruzko Legean ezarritakoa. Estatuko Administrazioan edo Kataluniako hizkuntza-eremutik kanpoko autonomia-erkidego batean eragina izan behar duen dokumentazio akademikoak elebiduna izan behar du, katalanez eta gaztelaniaz.
5. Hizkuntza ez-ofizialak komunikazioetan erabil daitezke, heldu berriei harrera egiteko. Kasu horretan, idazkiekin batera katalanez idatzitako jatorrizko testua aurkeztu behar da, eta hori izango da beti lehentasunezko bertsioa.

17. artikulua.— Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-araubidea

- 1.⁷⁴⁰ Okzitania, Aranen aranera deiturikoa, lurralde horretako berezko hizkuntza da, Estatutuaren 6.5 artikulua arabera, eta, beraz, Arango irakaskuntza-zentroetan erabili ohi den irakaskuntza eta ikaskuntza-hizkuntza da.

⁷⁴⁰ Adierazten da ezen 1. apartatua konstituzioaren arabera dela baldin eta Konstituzio Auzitegiaren 2019ko apirilaren 11ko 51/2019 epaiaren 5.d) oinarri juridikoaren arabera interpretatzen

2. Titulu honetan Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza gisa katalana aipatzen den guztietan, okzitaniera zabaltzen da Arango irakaskuntza-zentroetarako.

3. Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuek, era berean, katalanaren presentzia egokia bermatu behar dute, bai eta derrigorrezko hezkuntza amaitzean ikasleek katalana eta gaztelania erabat menderatzea ere.

4. Arango irakaskuntza-zentroetako irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-gaitasunari buruzko aipamenak okzitanierara zabaltzen dira.

5. Titulu honetako xedapenak, baldin eta hizkuntzan murgiltzeko programei badagozkie, hizkuntza-arreta indibidualizatuari badagozkio eta Hezkuntza Administrazioaren hizkuntzari badagozkio, xedapenok okzitanierara egokitu egin behar dira Aranen, betiere okzitaniera Arango berezko hizkuntza eta Katalunian ofiziala baita, Estatutuak esleitzen dion izaera hori duen aldetik.

18. artikulua.— Katalanaren erabilera eta sustapena

1. Kultura-adierazpen publikoetan katalanak duen komunikazio-izaera agerian uzteko, irakaskuntzako zentro publikoetan eta funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuetan katalanak ohiko adierazpidea izan behar du kanpo-proiektzioko jardueretan.

2. Gizarte-kohesioa eta irakaskuntzan eta katalanaren erabileran hezkuntza-jarraitutasuna lortzeko, irakaskuntzako zentro publikoek eta funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuek beren jarduketak koordinatu behar dituzte inguruko instituzioekin eta erakundeekin.

3. Gobernuak kanpoko irakaskuntza-zentroak sustatu eta babestu behar ditu, kultura eta hizkuntza katalanaren nazioarteko proiektzioaren esparrurik zabalenean, eta haiei sostengua ematen lagundu behar du, batez ere historia-, hizkuntza- eta kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan.

4. 3. apartatuan aipatzen diren irakaskuntza-zentroak sustatzeko, Gobernuak lankidetzak akordioak formalizatu ahal izango ditu zentro horiek dauden lurralde eta herrialdeetako instituzio eta erakundeekin, eta, hala badagokio, gai horri buruzko hitzarmenak sinatzeko proposatu ahal izango dio estatuari.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

VI. KAPITULUA

Hezkuntza aisialdian

40. artikulua.— Gizarte- eta hezkuntza-arloko planak eta programak

2. Hezkuntza-administrazioek lankidetzak akordioak bultzatu behar dituzte, ingurumarian hezkuntza-ekintzak elkarrekin bultzatzeko. Jarduketa horiek lehentasuna izan behar dute herritarren elkarbizitza eta parte-hartzea eta katalanaren erabilera indartzea, betiere ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko aukera berdina dituztela bermatzeko.

IV. TITULUA

Kataluniako Hezkuntza Zerbitzua

II. KAPITULUA

Eskolatzea eta doakotasun-bermeak

47. artikulua.— Sartzeko lehentasun-irizpideak

7. Lehentasun-irizpideek ez dute inoiz diskriminaziorik ekarriko ikaslearen edo haren familiaren jaiotza, arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonalengatik.

V. TITULUA

Irakaskuntzen antolamendua

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

51. artikulua.— Irakaskuntzaren antolaketa

Ordenamenduaren arabera, hezkuntza-sistemak irakaskuntza hauek biltzen ditu:
f) Hizkuntzen irakaskuntza.

52. artikulua.— Curriculumuma

2. Curriculumuma, besteak beste, honako helburu hauek lortzera bideratuta dago:

c) Ikasleek herrialdeko ezaugarri sozialak, kulturalak, artistikoak, ingurumenekoak, geografikoak, ekonomikoak, historikoak eta linguistikoak ezagutzea lortzera, baita beste herri eta erkidego batzuk ezagutzea lortzera ere.

d) Ikasleek komunikazio-trebetasun onak, mintzamen eta ahozko ulermen egokiak, idatzizko adierazpena eta irakurmena eta hizkuntza berriak menderatzea lortzera.

II. KAPITULUA

Araubide orokorreko irakaskuntzak

56. artikulua.— Haur Hezkuntza

5. Haur Hezkuntzaren lehen zikloan malgutasun-neurriak hartu behar dira, betiere haurren eta familien beharrezanetara egokitu ahal izateko, eta antolaketa-, funtzionamendu- eta aholkularitza-eredu batzuk hartu behar dira, betiere familiek seme-alaben hazkuntzan eta hezkuntzan duten erantzukizun nagusia lan-bizitzarekin bateratu ahal izateko. Haur Hezkuntzako lehen zikloko curriculumak honako aspektu hauekin zerkusia duten hezkuntza-edukiak izan behar ditu ardatz: haurren mugimenduaren garapena, haien gorputz-kontrola, haien komunikazioaren eta hizkuntzaren lehen adierazpenak, elkarbizitzarako eta gizarte-harremanetarako oinarritzko jarraibideak, eta haurren ingurune hurbilaren aurkikuntza.

6. Gobernuak Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak zehaztu behar du, irakaskuntza-zentroak autonomia pedagogikorako tarte zabala izan dezan, betiere lehen irakaskuntza zentroaren hezkuntza-proiektuarekin bat etor dadin eta ingurunera egokitu dadin. Curriculumak lagundu egin behar die ikasleei beren burua segurtasun eta ongizate emozionala duten pertsonen gisa identifikatzeko gaitasunak garatzen, beren buruarekin eta besteekin harreman afektiboak izaten, ingurunea ezagutzen eta interpretatzen, lengoaien bidez komunikatzeko, adierazteko eta ulertzeko trebetasunak garatzen, ikasteko tresnak eskuratzen eta autonomia pertsonala arian-arian garatzen, eta atzerriko hizkuntza batera lehen hurbilketa bat egiten.

57. artikulua.— Oinarrizko hezkuntza

4. 11. eta 17. artikuluetan ezarritakoari kalterik egin gabe, katalanaren, okzitaniaren, gaztelaniaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak arreta berezia jaso behar du oinarrizko hezkuntzan. Etapa hori amaitutakoan, ikasleek komunikazio-gaitasun sendoa lortu behar dute, hizkuntza ofizialak normaltasunez eta zuzen erabili ahal izateko eta zentroak hezkuntza-proiektuan zehaztu dituen ahozko eta idatzizko mezuak atzerriko hizkuntzetan ulertu eta igorri ahal izateko.

61. artikulua.— Batxilergoa

7. Sailak beharrezko neurriak hartu behar ditu Batxilergoan hizkuntzaz kanpoko irakasgaiak atzerriko hizkuntzan eman daitezkeen errazteko eta zentro guztietako ikasleek jendaurreko adierazpen-maila ona zenbait hizkuntzatan lortu dutela bermatzeko.

III. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

1. ATALA

Hizkuntzen irakaskuntzak

64. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen helburua ikasleak hizkuntza desberdinen komunikazio-erabilerarako gaitzea da, hezkuntza-sistemaren ohiko etapak alde batera utzita.

2. Hizkuntzen irakaskuntzak arautuak edo ez-arautuak izan daitezke. Irakaskuntza arautuek ziurtagiri homologatuak lortzera bideratzen dute, ordenamenduan zehazten diren mailetan antolatzen dira, eta hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan eskaintzen dira.

3. Hizkuntzen irakaskuntza arautuak hizkuntza-eskola ofizialetan eta zentro publiko eskuordetuetan ematen dira, zeinak horretarako haien mende dauden. Oinarrizko mailari dagozkion hizkuntzen irakaskuntza arautuak ere zentro pribatu baimenduetan eman daitezke, betiere ziurtagiri homologatuak lortzeari buruz erregelamendu bidez zehazten denari kalterik egin gabe.

4. Gobernuari dagokio hizkuntzen irakaskuntza arautuetako mailen curriculumak zehaztea, eta hizkuntza-eskola ofizialek, zentro publiko eskuordetuek eta zentro pribatu baimenduek bete beharreko betekizunak zehaztea.

5. Hezkuntza Administrazioak ebaluazio- eta homologazio-proben ezaugarriak arautu behar ditu hizkuntzen jakite-mailaren egiaztagiria lortzeko.

IV. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

69. artikulua.— Helduen hezkuntzaren xedea eta eremua

2. Helduen hezkuntza-programek eta horiei dagozkien prestakuntza-ekintzek, gutxienez, eremu hauek izan behar dituzte:

b) Lanbide arteko gaitasunak eskuratzeko hezkuntza; horren barruan sartzen dira informazioaren eta komunikazioaren teknologietako prestakuntza eta hizkuntzen irakaskuntza.

c) Kohesio eta partaidetza sozialerako hezkuntza, zeinak hartzen baititu etorkin helduei prestakuntza-harrera ematea, hizkuntza ofizialetarako eta atzerriko hizkuntza baterako hastapenak, informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako hastapenak, eta oinarritzko gaitasunak eskuratzeko estrategiak erabiltzen gaitzea.

VI. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

II. KAPITULUA

Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak

81. artikulua.— Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak, hezkuntza-beharrizan espezifikokoak dituzten ikasleei arreta emateko

5. Hezkuntza-beharrizan espezifikokoak dituzten ikasleei dagokienez, betiere ikasleok berandu sartu badira, Hezkuntza Administrazioak baliabideak eta neurriak ezarri eta eman behar dizkie zentroeiei hizkuntza ofizialen ezagutza edo oinarritzko gaitasun instrumentalak ebaluatzeko, bai eta harrera-neurriak hartu ere.

84. artikulua.— Berrikuntza pedagogikoko proiektuak

1. Sailak pedagogia- eta curriculum-berrikuntzako proiektuak garatzeko ekimenak erraztu behar ditu, baldin eta ekimenok helburu badute sustatzea ikasteko gaitasuna, trebetasun eta ahalmen pertsonalak, ikasle guztien eskola-arrakasta, hezkuntza-jardueraren hobekuntza eta Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroen hezkuntza-proiektuaren garapena, eta sailak bereziki erraztu behar ditu ikerketa eta berrikuntza-proiektuak, betiere ikasleek ikaskuntzarako eta ezagutzarako behar duten informazio- eta komunikazio-teknologiaren erabilerarekin lotuta, eta ikasleak eleaniztasunean prestatzearekin lotuta. Proiektuak zentro bati edo gehiagori buruzkoak izan daitezke, eta, hala badagokio, unibertsitatearekin, sektore ekonomikoekin edo beste antolakunde batzuekin lotura izan dezakete.

III. KAPITULUA

Hezkuntza-zerbitzuak eta zentroei laguntzeko zerbitzuak

86. artikulua.— Hezkuntza-zerbitzuak

3. Hezkuntza-zerbitzuen eginkizunak dira, kasuan-kasuan erregelamendu-mailako arau bidez zehazten denaren arabera:

c) Arreta berezia ematea ikasle heldu berrien edo gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzeak hizkuntza-integrazioaren eremuan ondorioak dituen egoerei.

VII. TITULUA

Irakaskuntzako zentrozen autonomia

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta hezkuntza-proiektua

91. artikulua.— Hezkuntza-proiektua

4. Hezkuntza-proiektuak, gutxienez, osagai hauek eduki behar ditu:

e) II. tituluko zehaztapenen arabera, inguruko errealitate soziolinguistikoan oinarrituta zehazten den hizkuntza-proiektua.

II. KAPITULUA

Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentrozen autonomia

97. artikulua.— Autonomia pedagogikoaren eremua

3. Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroek tutoretza-ekintzaren, hizkuntza-proiektuaren eta hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak zehaztu behar dituzte.

VIII. TITULUA

Zentroetako irakasleak eta gainerako profesionalak

II. KAPITULUA

Irakasleak prestatzea

109. artikulua.— Hasierako prestakuntza

2. Irakasleen hasierako prestakuntzak honako hauek bildu behar ditu: lege honen printzipioen esparruan hezkuntza-sistemak dituen erronkei aurre egiteko gaikuntza egokia; ezagutzak eskuratzea eta lanbide-gaitasunak eta -jarrerak garatzea, zeinen

artean baitaude diziplinen edukiak eta aspektu psikopedagogikoak modu orekatuan menderatzea, atzerriko hizkuntza bat nahiko ezagutzea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, eta Kataluniako instituzioak eta kultura ezagutzea.

III. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

113. artikulua.— Irakasle espezialistak

Salbuespen gisa, lanbide-heziketako irakaskuntzetako, arte-irakaskuntzetako, goi-mailako arte-irakaskuntzetako, hizkuntza-irakaskuntzetako edo kirol-irakaskuntzetako modulu edo ikasgai jakin batzuk emateko, lan-araubidean edo administrazio-araubidean kontratatu ahal izango dira, irakasle espezialista gisa, beren kualifikazioaren eta hezkuntza-sistemaren beharizanen arabera, lan-eremuan jarduten duten eta nahitaez tituludunak izan behar ez duten profesionalak. Kirol-irakaskuntzen kasuan, irakaskuntzoi dagokien kualifikazioa egiaztatu behar da, Kiroleko Lanbideak egikaritzeari buruzko apirilaren 23ko 3/2008 Legean ezarritakoaren arabera. Hizkuntzen irakaskuntzak eta goi-mailako arte-irakaskuntzak emateko, Europar Batasuneko kide ez diren estatuetaiko profesionalak kontrata daitezke.

114. artikulua.— Lanpostuak irakasleen plantilletan egituratzea

2. Generalitateko irakasle-plantillek eduki hau izan behar dute, gutxienez:

b) Irakasleen kidegoak edo lanbide-kategoriak, eta plazak betetzeko eskatzen diren betekizun espezifikoak; horien artean sartu behar dira irakaskuntzako espezialitatea edo espezialitateak, katalanaren ezagutza eta, hala badagokio, zentroaren hezkuntza-proiektuaren arabera, titulazio espezifikoak edo egiaztatutako prestakuntza.

IV. KAPITULUA

Irakasleak hautatzea eta funtzionarioen kidegoetan sartzeara

119. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema

2. Lehiaketa-fasean, besteak beste, honako merezimendu hauek balioetsiko dira: prestakuntza akademikoa, aurretiazko irakaskuntza-erperientzia eta atzerriko hizkuntzak menderatzen direla egiaztatzea. Oposizio-fasean, berriz, honako aspektu hauek balioetsiko dira: aukeratutako irakaskuntza-espezialitateari buruzko berariazko jakintzak izatea, irakaskuntzarako gaitasuna, eta irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak menderatzea. Praktikaldiak bide ematen du izangaien gaitasun profesionalen garapen-maila balioesteko.

5. Katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia egiaztatu behar da, bai ahozko adierazpenari dagokionez, bai idatzizkoari dagokionez, betiere hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C2 mailari dagozkion gaitasunen arabera, eta esparru beraren B2 mailari dagokion gaitasun-maila egiaztatu behar da atzerriko hizkuntzen ezagutzari dagokionez, betiere atzerriko hizkuntzen espezialitatean sartzeko eskatzen den mailari kalterik egin gabe.

6. Oposizioko probak katalanez egiten dira, hargatik eragotzi gabe erregelamendu bidez hizkuntza-espezialitateetan sartzeko zehaztu daitezkeen salbuespen partzialak, eta Kataluniako instituzioei eta kulturari buruzko ezagutzak jaso behar dituzte.

121. artikulua.— Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan sartzea

3. Oposizio-fasean proba bat egin behar da, zeinean balioesten baitira ezagutza pedagogikoak, administrazio-ezagutzak eta hezkuntza-legeriari buruzkoak, bai eta ezagutza eta teknika espezifikoak ere; gainera, katalana nahiko eta egoki ezagutzen dela egiaztatu beharko da, bai ahoz, bai idatziz, baldin eta aurretik hori egiaztatu ez bada, .

V. KAPITULUA

Irakasle-lanpostuak betetzea

123. artikulua.— Xedapen orokorrak

4. Irakasleen lanpostuak betetzeko edozein prozeduratan destinoa lortzeko, katalana ezagutzen dutela egiaztatu behar dute, bai ahoz, bai idatziz, betiere erregelamenduz ezarritako baldintzetan.

VI. KAPITULUA

Irakaskuntzako karrera profesionala

132. artikulua.— Senior kategoria gorena

Kataluniako Generalitateko maisu-maistren kidegoaren eta irakasle teknikoaren kidegoaren barruan, eta kidego horietako bakoitzeko plaza-kopuruaren % 30eko gehieneko muga globalarekin, irakaskuntzako karrerak bide ematen die kidego berean irakaskuntzako lau gradu pertsonal lortu dituzten funtzionario irakasleei senior kategoria gorenera heltzeko. Kategoria hori lortzeko, horretarako deitutako hautaketa-prozesu bat gainditu behar da; prozesu horretan, balioespen-batzordeak egiaztatu behar ditu izangaiek irakaskuntzan eta prestakuntzan dituzten merezimenduak, haien irakasjarduera eta haiek espezialitatean dituzten ezagutzak; gainera, izangaiek katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia dutela egiaztatu behar dute, bai ahozko adierazpenean, bai idatzizko adierazpenean, baldin eta aurretik hori egiaztatu ez badute. Senior kategoria gorena eskuratzeak eskubidea ematen du hari dagokion ordainsari-osagarria jasotzeko, eta kategoria hori irakaskuntza-merezimendu espezifiko gisa balioesten da merezimendu-lehiaketa publiko guztietan.

IX. TITULUA

Irakaskuntzako zentroyen zuzendaritza eta gobernu

I. KAPITULUA

Titulartasun publikoko irakaskuntza-zentroyen gobernu

142. artikulua.— Zuzendaria

5. Zuzendaritzako eta lidergo pedagogikoko eginkizun hauek dagozkie zuzendariari:

c) Hezkuntza-konpromisoaren gutuna, hizkuntza-proiektua, eta tutoretza-, hezkidetzaren eta inklusio-planteamenduak aplikatzen direla ziurtatzea, bai eta zuzendaritza-proiektuan jasotako zentroko hezkuntza-proiektuaren gainerako hezkuntza-planteamendu guztiak ere.

d) Zentroyaren jardueretan katalana hezkuntzako, administrazioko eta komunikazioko komunikazio-hizkuntza izango dela bermatzea, II. tituluaren eta zentroyaren hizkuntza-proiektuan xedatutakoaren arabera.

X. TITULUA

Hezkuntzaren administrazio

II. KAPITULUA

Administrazioek hezkuntza-arloan dituzten eskumenak

161. artikulua.— Aranerako araubide berezia

Arango Kontseilu Nagusiari dagokio, Arango araubide berezia arautzen duen legeak zehazten dituen eskumeneren esparruan:

e) Gobernuak eskuordetzen dizkion ahalak egikaritzea, Arango irakaskuntza-zentroyen hizkuntza-araubideari buruz 17. artikuluan xedatutakoa erregelamendu bidez garatzeko.

IV. KAPITULUA

Elkarlana beste administrazio, organismo eta instituzio batzuekin

167. artikulua.— Katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako administrazioekiko harremanak

Sailak lankidetzaren sustatu behar du Kataluniarekin berezko hizkuntza partekatzen duten lurraldeetako hezkuntza-administrazioekin. Era berean, sailak elkarlanean jardun behar du katalanez hitz egiten duten lurraldeetako hezkuntza-erakundeekin.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Toki-enteak

2. Sailak aurrekontu-partidak gaitu behar ditu, beharrezkoak eta nahikoak diren baliabideekin, toki-enteekin egindako hitzarmenetan hartutako konpromisoak

finantzatu ahal izateko, betiere Haur Hezkuntzako bigarren zikloari, derrigorrezko hezkuntzari, Batxilergoari, hasierako lanbide-prestakuntzako programei, Lanbide Heziketari, hezkuntza bereziari, hizkuntzen edo kirolen irakaskuntzei edo Kataluniako hezkuntza-zerbitzuaren ekitatea eta kalitatea hobetzeko adostu daitezkeen beste batzuei dagokienez.

6.4.12.59. 16/2009 Legea, uztailaren 22koa, Gurtza Zentroei buruzkoa⁷⁴¹

HITZAURREA

[...]

[...] Konstituzioaren 16. artikulua, gainera, ezartzen du elkarlan-harremanek egon behar dutela botere publikoen eta erlijio-konfesioen artean. Era berean, nabarmentzekoak dira Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 10., 21. eta 22. artikulua, zeinek zaintzen baitituzte pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, diskriminaziorik eza, eta Europar Batasunaren kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua; baita Hiriko Giza Eskubideak Babesteko Europako Gutuna ere, zeinaren 3. artikulua ezartzen baitu udal-agintaritza guztiek herritar guztientzat bermatu behar dutela kontzientzia- eta erlijio-askatasuna; izan ere, udal-agintariak, beharrezko arauen bidez, beharrezko ekintzak egin behar dituzte eskubide hori bermatzeko, eta zaindu behar dute ghettorik sor ez dadin. [...]

[...]

⁷⁴¹ BOEren 198. zenbakian, 2009ko abuztuaren 17ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13568>

6.4.12.60. 1/2009 Legegintzako Dekretua, uztailaren 21ekoa, Hondakinak arautzen dituen Legearen testu bategina onesten duena⁷⁴²

HITZAURREA

[...]

Hondakinen arloko Kataluniako araudia aldatu egin da, betiere Europar Batasuneko araudian eta Estatuko eta Kataluniako araudietan egindako legegintza-jarduera hori kontuan hartuta. Hala ere, 6/1993 Legean egindako aldaketak partzialak izan dira, eta, horren ondorioz, legean erabilitako hizkuntza ez da bakarra izan; izan ere, aldatu diren artikuluetan, hizkuntza Estatuko eta Europar Batasuneko xedapen berrietara egokitu da, eta, hizkuntza aldatu ez den kasuetan, 1993. urtean erabilitako hizkuntzari eutsi zaio. Hori dela eta, ikusten da termino bat baino gehiago erabiltzen dela kontzeptu bera aipatzeko, edo termino batek esanahi desberdinak dituela legean zehar.

Horregatik guztiagatik, legearen xedapenak harmonizatzeko agindua bete da, eta legearen zenbait artikuluren idazketa berrikusi da, betiere erabilitako hizkuntza bateratzeko eta legearen irakurketa sistematikoa egin ahal izateko, haren espirituekin bat ez datorren interpretaziorik ez egiteko.

Legearen hizkuntzaren harmonizazio hori Estatuko oinarrizko araudian eta Europar Batasuneko araudian xedatutakoa kontuan hartuta egin da; izan ere, Europar Batasuneko araudi hori, esan bezala, 6/1993 Legean sartu da, Parlamentuak onetsitako aldaketen bidez, eta ordenamendu juridikoan sartu da, 11/2000 Legearen bidez, zeinak, haren izenburua gorabehera, arautzen baitu zein den Generalitateko Gobernuaren jarduna hondakinen kudeaketan.

Horrela, kontuan izan behar da, Estatuko oinarrizko araudiaren eta Europar Batasuneko araudiaren arabera, hondakin orok kudeaketa kontrolatua izan behar duela. Hondakinak kudeatzeko bideak honela sailkatzen dira: balorizazio-eragiketak eta ezabatze-eragiketak. Kontzeptu horiek definizioen 3. artikuluan 15/2003 Legearen bidez sartu baziren ere, termino horiek ez daude modu uniformearen artikuluetan zehar, 1993. urteko hizkuntza erabiltzen jarraitzen baita, eta horrek testua ulertzea zailtzen du.

⁷⁴² BOEren 262. zenbakian, 2009ko urriaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17181>

6.4.12.61. 2/2009 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 25ekoa, Errepideei buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁷⁴³

IV. TITULUA Erabilera- eta babes-araubidea

I. KAPITULUA Bideen jabari publikoa eta babes-eremuak mugatzea

42. artikulua.— Publizitatea eta informazio- eta adierazpen-kartelak

5. Informazio-kartelen eta haien elementu funtzionalen forma, kolore, neurri eta zehaztapen linguistikoak Generalitatek ezartzen dituen irizpideetara egokitu behar dira, betiere gai honetan aplikagarria den araudi orokorrarekin bat etorritz.

⁷⁴³ BOEren 264. zenbakian, 2009ko azaroaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17315>

6.4.12.62. 19/2009 Legea, azaroaren 26koa, Laguntza-txakurrak dituzten Pertsonen Ingurunerako Irispideari buruzkoa⁷⁴⁴

HITZAURREA

[...]

Nazioartean, Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13an New Yorken sinatuak eta Estatuak Estatuko Aldizkari Ofizialean 2008ko apirilaren 21ean argitaratutako tresna baten bidez berronetsiak, 9. artikuluan arautzen du jendeari irekitako edo erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen irisgarritasuna, desgaitasuna duten pertsonak modu independentean bizi ahal izan daitezen. Ondore horietarako, konbentzioak agintzen du estatuak neurri egokiak hartu behar dituztela pertsona horiek, gainerako baldintza berberetan, ingurune fisikora, garraiora, informaziora eta komunikaziora, eta jendearentzat irekita dauden edo erabilera publikoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuetara irispidea izango dutela ziurtatzeko. Konbentzioak, era berean, estatuak eskatzen die neurri egokiak har ditzatela, besteak beste, giza edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak eskaintzeko, gidariak, irakurgailuak eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak barne, eraikinetara eta jendaurreko beste instalazio batzuetara sartzea errazteko.

[...]

⁷⁴⁴ BOEren 309. zenbakian, 2009ko abenduaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-20771>

6.4.12.63. 24/2009 Legea, abenduaren 23koa, *Síndic de Greugesi* buruzkoa⁷⁴⁵

HITZAURREA

[...]

Legearen bigarren artikulua, *Síndic de Greugesen* izaera eta jardun-printzipioak definitzen dituenak, ezartzen du ezen instituzioaren titular-karguari *síndic de greuges* edo *síndica de greuges* izena eman dakiokela, gizonezko batek edo emakumezko batek egiten duen kontuan hartuta; horrenbestez, bi izendapen horien balio juridikoa zehazten da, biak ere guztiz baliokideak baitira. Horrela, legeak hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzaileekin bateragarri egiten du Estatutuak pertsonen eskubide eta askatasunak babestu eta defendatzeaz arduratzen den Generalitate instituzioa izendatzeko erabiltzen duen izendapena.

[...]

VIII. TITULUA

Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa

I. KAPITULUA

Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako Kataluniako Agintaritza

73. artikulua.— Elkarrizketak

1.⁷⁴⁶ *Síndic de Greugesek*, Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako **Kataluniako Agintaritza den aldetik** dituen eginkizunak egikaritzuz, elkarrizketak izan ditzake askatasunaz gabetuta dauden pertsonekin, lekukorik gabe, eta, beharrezkoa izanez gero, interprete baten laguntzarekin, bai eta informazio egokia eman diezaiokela uste duen beste edozein pertsonaren laguntzarekin ere, askatasunaz gabetuta dauden gunetatik egokitatzat jotzen dituen bulegoetan.

⁷⁴⁵ BOEren 15. zenbakian, 2010eko urtarrilaren 18ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-735>

⁷⁴⁶ Konstituzio Auzitegiak, 2015eko martxoaren 5eko 46/2015 epaiaren bidez, adierazi zuen ezen letra lodiz dagoen tartekia konstituzioaren aurkakoa dela, eta deuseztatu egin zuen.

6.4.12.64. 10/2010 Legea, maiatzaren 7koa, Etorkinak eta Kataluniara Itzulitakoak hartzeari buruzkoa⁷⁴⁷

HITZAURREA

II. Zerbitzua iristeko eskubidearen titulartasuna

[...]

Generalitatek mota horretako zerbitzu bat arautzeko duen eskumenaren oinarria eskumen eskusiboa ematen duten tituluetan datza. Lehenengoa da etorkinen lehenengo harreraren arloko eskumen eskusiboa, Autonomia Estatutuaren 138.1 artikulua a) letrak finkatua. Beste eskumen eskusibo batzuk ere aipatu behar dira, hala nola katalanaren erabilera edo gizarte-zerbitzuak, zeinak ezarrita baitaude Estatutuaren 143.1 eta 166.1 artikuluetan, hurrenez hurren. [...]

[...]

III. Europar Batasunaren harrera-politikaren esparruan

[...]

[...] Lege hau, adibidez, oinarritzen da Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek oro har hiru osagai nagusi dituztela dioen eskuliburuak egiten duen egiaztapenean; izan ere, hauek dira hiru osagai nagusiok: hizkuntzaren irakaskuntza, orientazio zibikoko ikastaroak, eta lan- eta lanbide-prestakuntza.

[...]

Aipagarria da, mugarri gisa, 2003ko ekaineko Tesalonikako Europako Kontseilua, non Europar Batasuneko estatuburuek eta gobernuburuek akordatu baitzuten zeinen garrantzitsua den lankidetzaren programak, esperientzia-trukeak eta Batasunaren eremuko integrazioari buruzko informazioa gauzatzea elkarrekiko ikaskuntzarako. Akordio horren ondorioz, eta Europako herrialdeetako immigrazio-ministerio arduradunek antolatutako mintegi batzuetatik abiatuta, Europako Batzordeko Justizia, Askatasun eta Segurtasuneko Zuzendaritza Nagusiak, 2004ko azaroan, eskuliburuak aurkeztu zuen politikak formulatzeko arduradunen eta profesionalen integrazioari buruz; eskuliburu horrek, besteak beste, harreraren arloko praktika onak eta gomendioak biltzen ditu. Lege hau, adibidez, oinarritzen da Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek oro har hiru osagai nagusi dituztela dioen eskuliburuak egiten duen egiaztapenean; izan ere, hauek dira hiru osagai nagusiok: hizkuntzaren irakaskuntza, orientazio zibikoko ikastaroak, eta lan- eta lanbide-prestakuntza. Eta garrantzitsua da, era berean, Europar Batasunean etorkinak integratzeko politikarako oinarritzeko printzipio erkideetako laugarrena aipatzea; printzipio horiek Europar Batasuneko Justizia eta Barne Gaietarako Ministroen Kontseiluak onetsi zituen 2004ko azaroaren 19an, eta Europako Kontseiluak bere egin zituen urte bereko abenduaren 16an eta 17an. Printzipio horrek baieztatzen du harrera-gizarteko hizkuntzaren,

⁷⁴⁷ BOEren 139. zenbakian, 2010eko ekainaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-9107>

historiaren eta instituzioen oinarritzko ezagutza ezinbestekoa dela integrazioarako, eta etorkinak oinarritzko ezagutza hori eskuratzeko gaitzea funtsezkoa dela integrazioak arrakasta izan dezan. Eta gaineratzen du ezen oinarritzko ezagutza horren garrantzia islatzen dela estatu kideek sarrerako programetan jartzen duten gero eta enfasi handiagoan.

IV. Harrera eta integrazioa

[...]

Ildo horretan, legeak ez du eremu bakoitzeko (hezkuntza, osasuna, hizkuntza-irakaskuntza, lana eta abar) eskubideen zerrendarik egin nahi, hori lege sektorialetako bakoitzaren zati baita, eta, hala badagokio, etorkizunean eman daitekeen integrazio-lege baten parte; izan ere, lege hori Autonomia Estatutuak ere zehazten du. Lege horrek berezko duen eskubide sektoriala arautzen du, hau da, harrera-zerbitzu bat jasotzeko eskubidea, legean bertan definitzen diren baldintzetan eta edukietan.

V. Erantzukizun partekatua eta eskumenak

[...]

Horrela, Itunak integrazioarako oinarritzko tresnatzat hartzen ditu harrera-gizartearen ezagutza, laneratzea eta hizkuntzaren ezagutza.

2/2009 Lege Organikoak, abenduaren 11koak, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoa erreformatzen duenak, aitortzen du ezen autonomia-erkidegoek txostenak egiten parte hartu behar dutela etorkinen integrazioa egiaztatzeko, gizarteratzeko, laneratze eta kulturako programen jarraipenaren bidez, dela sustraitzeagatiko baimenak emateko, dela nazionalitatea emateko ekarpen gisa. Harrera-zerbitzuan parte hartu izanaren egiaztapena integrazio-ahaleginaren adierazleetako bat da, eta eraginkorra da administrazio-prozedura horietan, indarrean dagoen legeriaren arabera. Immigrazioarako Itun Nazionalaren 41.1 apartatuko a), b) eta c) letretan ezarritako neurriek dagoeneko xedatzen dute Generalitatek parte har dezala integrazioari buruzko egitateak zehazten eta egitate horiek egiaztatzen, araudiak hala eskatzen duen kasuetan. Horrela, Itunak integrazioarako oinarritzko tresnatzat hartzen ditu harrera-gizartearen ezagutza, laneratzea eta hizkuntzaren ezagutza.

I. TITULUA

Harrerari buruzko xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Xedea, definizioak, sistema eta printzipioak

1. artikulua.— Xedea eta helburua

2. Lege honen helburuak hauek dira: etorkinen eta Kataluniara itzulitakoen autonomia eta aukera-berdintasuna sustatzea, bai eta hori eragozten duten oztupoak kentzea ere, batez ere oinarritzko hizkuntza-gaitasun faltagatik eta gizartea eta ordenamendu juridikoa ez ezagutzeagatik, betiere berdintasun-printzipioa gauzatzeko eta gizarte-kohesio handiagoa lortzeko.

II. KAPITULUA

Lehen harrerako zerbitzua

8. artikulua.— Egitura eta edukiak

c) Hauek dira prestakuntza-ekintzen gutxieneko edukiak:

Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak.

9. artikulua.— Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak

1. Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrak, Kataluniako gizartean integratzeko prozesuan zehar, oinarrizko hizkuntza-gaitasunak lortu behar ditu katalanez eta gaztelaniaz.

2. Lehen harrerako zerbitzuak katalanean oinarrizko gaitasunak eskuratzeko behar diren prestakuntza eta bitartekoak eskaini behar dizkie zerbitzu hori eskuratzeko eskubidearen titularrei, baldin eta ez katalanez ez badakite eta Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren bidez egin ahal bada.

3. Erregelamendu bidez ezarri behar da lortu behar den gutxieneko erreferentzia-maila, betiere Europako Kontseiluak ezarritako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan aipatutako hizkuntza-gaitasunei dagokienez.

4.⁷⁴⁸ Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, harrera- eta integrazio-politikak kudeatzeko hizkuntza erkidea da. Prestakuntzaren eta informazioaren komunikazio-hizkuntza ere bada, herrialdean erabat integratzeko oinarrizko tresna. Horretarako, lehen harrerako zerbitzuek eskaintzen duten hizkuntza-ikaskuntza katalanean oinarrizko gaitasunak eskuratzearekin hasten da.

5. Lehen harrerako zerbitzuak, katalanezko prestakuntza amaitu ondoren, gaztelaniazko oinarrizko gaitasunak eskuratzeko prestakuntza eskaini behar die *katalanezko oinarrizko gaitasunak eskuratu dituzten pertsoneri*,⁷⁴⁹ hala eskatzen badute edo behar badute.

11. artikulua.— Kataluniako gizartea eta haren esparru juridikoa ezagutzea

Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrek oinarrizko ezagutza praktikoak lortzeko aukera izan behar dute honako eremu hauetan:

a) Kataluniaren, erroldatuta dauden udalerriaren eta eskualdearen funtsezko ezaugarriak, betiere gizarte, aisialdi, kultura, geografia eta historiako aspektuei eta errealitate soziolinguistikoari dagokienez, bai eta Estatuaren eta Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak ere.

12. artikulua.— Zerbitzuaren beste aspektu batzuk

1. Lehen harrerako zerbitzuaren informazio- eta prestakuntza-ekintzek honako hauek bete behar dituzte:

⁷⁴⁸ Konstituzio Auzitegiak 2017ko uztailaren 4ko 87/2017 epaiaren bidez adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren arabera dela baldin eta epai beraren 11 c) oinarri juridikoaren arabera ulertzen bada.

⁷⁴⁹ Konstituzio Auzitegiak 2017ko uztailaren 4ko 87/2017 epaiaren bidez adierazi zuen goian nabarmendutako tartekia konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

d) Informazio- eta prestakuntza-ekintzetan, katalanaz gain, zerbitzuaren erabiltzaileen berezko hizkuntzak erabiltzea, beharrezkoa denean, eta hizkuntzok material didaktikoetan ere sartzea, betiere horretarako prestatutako gomendioei eta protokolo teknikoiei jarraituz.

2. 10. eta 11. artikuluetan aipatzen diren edukiak partzialki transmititu daitezke katalanaren irakaskuntza-moduluen bidez.

III. KAPITULUA

Harrera espezializatuko programak eta enpresen eta beste erakunde batzuen erantzukizuna

15. artikulua.— Harrera espezializatuko programak

2. Harrera espezializatuko programak, gutxienez, honako eremu hauetan onetsi behar dira: osasuna, hezkuntza, helduen prestakuntza, justizia-administrazioa, zigor-betearazpeneko zerbitzuak (helduen zein gazte-justiziaren eremuan), gizarte-zerbitzuak, haurrak eta nerabeak, barnealdea, hizkuntza-politika, tributuzerbitzuak, herritarren arreta, enplegua, funtzio publikoa, unibertsitateak, turismoa, kultura eta komunikabideak.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Arango Kontseilu Nagusiaren eskumenak

2. Arango Kontseilu Nagusiak erregelamendu bidez ezarri behar du bere lurraldean lehen harrerako zerbitzua emanez lortu behar den araneraren ezagutza-maila, bai eta zerbitzu horrek hiru hizkuntza ofizialak erabiltzeko lehentasun-hurrenkera ere, katalanerako aurreikusten den moduan.

6.4.12.65. 14/2010 Legea, maiatzaren 27koa, Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei buruzkoa⁷⁵⁰

I. TITULUA

Administrazio publikoen xedapen orokorrak, printzipio gidariak eta jarduketak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Haur eta nerabeei buruzko arauak interpretatzea

2. Botere publikoek lege hau interpretatu eta aplikatu behar dute sexu bietako haurren eta nerabeen arteko desberdintasunean berdintasuna bermatuz, diskriminazio sexista ezabatzeko, bai eta hurrengo arrazoiak oinarri hartutako diskriminazioa ezabatzeko ere: jatorria, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste mota batekoa, etnikoa edo soziala, maila ekonomikoa, baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, osasun-egoera, jaiotza, sexu-orientazioa edo norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal.

II. KAPITULUA

Printzipio gidariak

9. artikulua.— Diskriminaziorik eza

1. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta haurrenganako eta nerabeenganako diskriminazioa ezabatzea hurrengo arrazoiak oinarri direla-eta: arraza, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste mota batekoa, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, maila ekonomikoa, baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, osasun-egoera, jaiotza, sexu-orientazioa edo norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal.

II. TITULUA

Haur eta nerabeen eskubideak

X. KAPITULUA

Publizitatea eta komunikabide sozialak, eta ikuskizunak

59. artikulua.— Haur eta nerabeentzako publizitatea

1. Gobernuak eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, ikus-entzunezko baliabideen eremuan, haur eta nerabeen eskubideak behar bezala babesteko,

⁷⁵⁰ BOEren 156. zenbakian, 2010eko ekainaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10213>

erregelamendu bidez finkatu behar dituzte Kataluniako lurraldean zabaldutako publizitatearen mugak, betiere publizitatea pertsona horientzat egiten denean, eta bereziki honako printzipio hauek hartuko dira kontuan:

b) Haur eta nerabeentzako produktu baten prestazioak eta erabilera era ulergarrian erakutsi behar dira, betiere errealitatera egokituz, eta, horretarako, haur eta nerabeen garapen-mailari egokitutako hizkera erraza erabiliko da.

6.4.12.66. 17/2010 Legea, ekainaren 3koa, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzkoa⁷⁵¹

HITZAURREA

Zeinu-hizkuntza katalana da zeinuak egiten dituzten Kataluniako gorren eta gor-itsuen hizkuntza. Keinu eta ikusmen bidezko hizkuntza naturala da, eta gorrek eta gor-itsuek erabiltzen dute lehen mailako hizkuntza-sistema gisa. Munduko edozein lekutako zeinu-hizkuntzen kasuan bezala, hizkuntza oso gisa ez zen aitortu XX. mendearen bigarren erdira arte, batez ere hura erabiltzen zuten pertsonen gizarte-diskriminazioarengatik eta hizkuntzalariek haien ezaugarriak ez ezagutzeagatik.

Gorren elkarte-mugimenduen emantzipazio-korrontearen eta hizkuntza-ikerketaren emaitzen ondorioz, zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eskubideak pixkanaka onartzen hasi ziren; izan ere, hizkuntza-ikerketa hark zeinu-hizkuntzen zuzenbide osoko hizkuntzen izaera frogatu zuen.

2005eko ekainetik, zeinu-hizkuntza katalanak bilduta du oinarritzko gramatika; gramatika horrek, lehendik zeuden zenbait material lexikografikorekin eta hizkuntza-ikerketako lan batzuekin batera, zeinu-hizkuntza katalanaren corpusaren deskripzioaren hasiera markatzen du eta hizkuntza hori arautzeko oinarri gisa balio behar du.

Kataluniako Hezkuntza Administrazioak tradizio luzea du jada haur gorrentzako ahozko hezkuntza-modalitatearen edo hezkuntza-modalitate elebidunaren arteko aukera askeko eskaintzan. Ildo horretan, gogorarazi behar da Katalunian haur gorrentzako irakaskuntzak esperientzia aitzindariak dituela, Bartzelonako Gor-mutuen Udal Eskola, esaterako (1800-1802).

Nabarmendu behar da ezen Katalunian zeinu-hizkuntza komunikabide gisa erabiltzen duten pertsonen zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen dutela, hau da, zeinu-hizkuntzan ez da gertatzen lurralde berean hitz egiten diren ahozko hizkuntzen pareko elebitasun-erregimenik.

Bestalde, kontuan izan behar da gor guztiek ez dutela zeinu-hizkuntza erabiltzen komunikatzeko, eta, batez ere, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen dituztela. Hala, zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrak edo zeinu-erkidego gorrak aipatzen ditugu, batez ere zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren gorren kolektiboaz ari garenean; oralistak, berriz, aipatzen ditugu, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz komunikatzen diren gorrak aipatzen ditugunean.

Autonomia Estatutuaren 50.6 artikulua ezartzen du zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera bermatzea dela politika publikoen printzipio gidaria. Manu horrekin, Estatutua, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuarekin batera, zeinu-hizkuntza, kasu honetan katalana, babestea arautzen duen estatuko lehenengo lege-testua da. Gainera, estatutu-mailarekin egiten du, eta horrek, Finlandiarekin eta Portugalekin batera, zeinu-hizkuntzaren lege-babesean jartzen du buru.

⁷⁵¹ BOEren 156. zenbakian, 2010eko ekainaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10216>

Era berean, Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legearen 81. eta 176. artikuluek hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen arretari egiten diote erreferentzia.

Aurretik ere, Kataluniako Parlamentuak borondatea erakutsi zuen zeinu-hizkuntza katalana babesteko eta zabaltzeko. 1993ko otsailaren 17an, Zeinu-hizkuntza Erabiltzeko Zailtasunak Aztertzeko Batzordea eratu zen; batzorde horrek gai horretako erakunde, espezialista eta aditu guztiak hartu zituen agerraldian, eta 1993ko azaroaren 25eko bilkuran itxi zituen bere lanak, hizkuntza horri buruzko azken gomendio batzuk eginez. 1994ko ekainaren 30ean, azterlan-batzorde horren gomendioen ondorioz eta parlamentu-talde guztien ekimen bateratu batean oinarrituta, Parlamentuaren Osoko Bilkurak aho batez onetsi zuen 163/IV ebazpena, zeinu-hizkuntza katalanaren ezagutza sustatzeari eta hedatzeari buruzkoa.

Europako Kontseiluak zeinu-hizkuntza aipatzen du, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzko 2001eko 1492 Gomendioaren esparru orokorrean. 12.XIII artikuluan, Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarrak Europar erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei Eskualdeetako edo Ereku Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak ematen duen babesaren antzekoa emateko eskatu du, eta estatu kideei eskatzen die, ahal dela, gomendio bat har dezaten. Gogoratu behar da, era berean, Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak ezartzen duela hizkuntza guztiek izan behar dituztela eginkizun guztietan garatzeko behar diren baldintzak.

2003ko martxoaren 17an, beste urrats bat egin zen zeinu-hizkuntzak hizkuntza osotzat hartzeko. Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarraren 1598 Gomendioak, zeinu-hizkuntzak estatu kideetan babesteari buruzkoak, aitortzen du zeinu-hizkuntzek Europako kultura-aberastasunaren adierazgarri gisa duten balioa, eta baieztatzen du zeinu-hizkuntzak Europako hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu direla. Era berean, esplizituki komunikabide natural eta osotzat hartzen ditu zeinu-hizkuntzak, eta hizkerari buruz hitz egiteari uzten dio eta zeinu-hizkuntzari buruz hitz egiten hasten da. Azkenik, Ministroen Batzordeari gomendatzen dio estatu kideei adre eman diezaiela beren lurraldeetako zeinu-hizkuntzak formalki aitortu dituzten; interpreteak presta dituzten; gorrei eskaini diezaietela ahozko hezkuntza-modalitatea edo zeinu-hizkuntza darabilen modalitate elebiduna askatasunez hauta dezaten; gor helduei zeinu-hizkuntza irakasten saia daitezten; bigarren hezkuntza orokorrean zeinu-hizkuntzari buruzko prestakuntza sar dezaten; zeinu-hizkuntza hedatu dezaten telebista-programen bidez; lan didaktikoak sustatu dituzten, eta, oro har, herritarrak sentibera dituzten zeinu-hizkuntzarenganako.

Beste alde batetik, Nazio Batuen Erakundeak, 1993ko abenduaren 20ko 48/96 Ebazpenean, hauek aipatzen ditu: haur gorren hezkuntza-, familia- eta erkidego-eremuetan zeinu-hizkuntza erabiltzearen komenigarritasuna, eta zeinu-hizkuntzak interpretatzeko zerbitzuak emateko beharra.

Era berean, gor-itsuen eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren 1/2004 Adierazpenak adierazten du ezen gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berak izan beharko lituzketela. Eskubide horiek estatu kide bakoitzari egokitutako legeriaren bidez bermatu behar dira, eta legeria horrek, besteak beste, laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea jaso behar du.

Estatuaren eremuan, abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, beren-beregi xedatu zuen zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu behar zirela. Abiagune hartatik

hasita burura heldu zen 2007. urtean, abenduaren 5eko 27/2007 Legea onetsi zenean; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu zituen, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu zituen. Diziplina anitzeko testua da, zeinak arautzen baitu, zeinu-hizkuntzen erabilera ez ezik, gorren eta gor-itsuen komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera ere —pertsona horiek zeinugileak izan, zein oralistak izan—; laguntza-bitartekook, berriz, bide eman behar diete pertsona haiei komunikazio-oztopoak gainditzeko, eta bermatu behar diete informazioa, komunikazioa eta oinarrizko zerbitzu publikoak berdintasun-baldintzetan iristeko aukera. Lege horrek, era berean, ahozko hizkuntza edo zeinu-hizkuntza aukeratzeko askatasunaren printzipio orokorra aitortzen du. Era berean, espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruko hizkuntza-manuak jasotzen ditu (ikaskuntza, hezkuntza, Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa sortzea). Beste alde batetik, eta zeinu-hizkuntza katalanari dagokionez, legalki aitortzen du hizkuntza hori badela, baina ez du arautzen, zeren berariaz zehazten baitu, 1. artikuluan, Kataluniako Generalitatek duela eskumena hizkuntza hori lege eta erregelamendu bidez arautzeko. Azkenik, eta ez garrantzi txikiagokoa, oinarrizko araudia du gor edo gor-itsu zeinugileen edo gor edo gor-itsu oralisten parte-hartzeari, aukera-berdintasunari eta irisgarritasunari buruz; horretarako, alde batetik, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera arautzen du, eta zeinu-hizkuntza katalanaren erregulaziora igortzen du, eta, beste aldetik, gorren eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

Katalunian, 2007ko apirilaren 11n, Parlamentuak aho batez onetsi zuen 32/VIII Ebazpena, zeinak Gobernuak esplizituki babestu baitzuen lege-proiektu bat egiteko ekimenean zeinu-hizkuntza katalana aitortu eta sustatze aldera; ekimen hori 2007ko martxoaren 8an jendaurrera atera zuen Gobernuak presidenteordeak. Ebazpen horren arabera, hizkuntza-eremua bera arautu behar duen testua egiteko lanei ekin zitzaien, eta irisgarritasunaren arloko legeria orokorrerako utzi ziren aspektu hauek: hizkuntza horren erabilera, eta gorrek eta gor-itsuek komunikaziorako irispidea izango dutela bermatzeko komunikaziorako laguntza-bitartekoak.

Legeari zuzenean interesa duten pertsonen parte-hartzea eta entzunaldia bermatzeko, hau da, zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzen duten pertsonen, hizkuntza horren interpretazioa egiten duten profesionalen eta haren araupetzea zaindu behar duten zientzialarien parte-hartzea eta entzunaldia bermatzeko, Presidenteordeak Sailak lantalde bat eratu zuen, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak zuzendua eta lehen aipatutako eremuetan gor zeinugileen erkidegoko erakunde ordezkatzailerak direnek osatua; hauek dira eremuok: zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileak; haur gor zeinugileen gurasoak; zeinu-hizkuntza katalanaren interpreteak, eta Ikaskuntza Katalanen Institutua.

Lantalde hori 2007. eta 2008. urteetan batzartu zen, erregulazio-proposamenak egiteko, elkarrekin eztabaidatzeko eta adostasunez testu bat lortzeko; izan ere, testu hori Gobernuak 2008ko azaroan jendaurreko informazioan jarri zuen. Nabarmendu behar da ezen, jendaurreko informazioaren izapide horretan, lehen aldiz, testua zeinu-hizkuntzan ere erakutsi zela Generalitatearen hizkuntza-atarian, eta ekintza gor zeinugileen erkidegoarekin koordinatu zela, erkidego horren webguneetatik ahalik eta zabalkunderik handiena egin zezaten; horren helburua hauxe izan zen: zuzenean eragindako pertsonen parte-hartze osoa bermatzea eta herritar guztiek legegintza-prozesurako irispidea izan zezaten ahalbidetzea.

Legea, beraz, lan horien, Gobernuaren bultzadaren eta Kataluniako Parlamentuak 32/VIII ebazpen horren bidez aho batez adierazitako borondatearen emaitza da, eta

lege hau ematen da Generalitatek Autonomia Estatutuaren 127. eta 131. artikuluetatik eratorritako zeinu-hizkuntza katalana arautzeko dituen berezko eskumenak egikaritzuz; Estatutuaren 50.6 artikulua manua betetzen du, eta estatuaren oinarritzko araudia (27/2007 Legea) partzialki garatzen du zeinu-hizkuntzen eremuan.

Irisgarritasunari buruzko Kataluniako legeriari dagokio Autonomia Estatutuaren 50.6 artikulua berak hizkuntza hori aukeratzen duten gorren berdintasuna lortzea ahalbidetu behar duten baldintzak bermatzeari buruz ezartzen duen manua garatzea, bai eta 27/2007 Estatuko Legea garatzea ere, betiere gorren eta gor-itsuen irisgarritasunarekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin zerikusia duten aspektuei dagokienez.

Zehazki, honako hauek dira lege honen gaiak: zeinu-hizkuntza katalana ikastea; zeinu-hizkuntza katalanaz irakastea; hizkuntza hori interpretatzeko egiaztapen profesionala ematea; instituzio akademikoa izendatzea, eta hizkuntza horrekin lotutako hizkuntza-politiketan gizartean parte hartzeko bideak aurreikustea. Legearen edukiaren eta irismenaren arabera, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailari dagokio zeinu-hizkuntza katalana Kataluniako hizkuntza-ondare gisa arautzea eta haren erregulazioa bultzatzea, eta hizkuntza horren araugintza, babesa eta zabalkundea zaintzea, hargatik eragotzi gabe gizarte-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bultzada, erregulazio honen eta irisgarritasunari buruzkoaren arteko loturari dagokionez.

Legeak hamaika artikulua ditu, hiru kapitulutuan egituratuta. Lehenengo kapituluak legearen xedeari eta helburuei buruzko xedapen orokorrak jasotzen ditu, bai eta lege-definizioak ere. Bigarren kapituluak eskubidea bermatzen du Kataluniako administrazio publikoen eremuan zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko, eta hizkuntza horren ikaskuntza, irakaskuntza, ikerketa eta interpretazioa arautzen ditu. Hirugarren kapituluak, hedapenerako, araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoei buruzkoak, honako hauek ezartzen ditu: Generalitateko Administrazioaren eginkizunak; plangintzarako eta sustapenerako hizkuntza-politiken esleipen organikoa; zeinu-hizkuntza katalana arautzeko aginpidea, eta hizkuntza horrekin lotutako hizkuntza-politiketan parte-hartze sozialerako organo egonkor bat sortzea.

Legearen azken zatia dagokionez, lehenengo xedapen gehigarriak xedatzen du ezen komunikazioaren irisgarritasunari buruzko araudiak arautu behar dituela zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera eta zerbitzu publikoetarako irispidean egon behar duten ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, betiere gorren eta gor-itsuen berdintasun-baldintzak bermatzearen esparruan. Bigarren xedapen gehigarriak hezkuntza-arloan eskumena duen sailari ahalmena ematen dio erregelamendu-xedapenak eman ditzan hezkuntza-modalitate elebidunean sartzeko baldintzei buruz. Azken xedapenetako lehenengoak ahalmena ematen dio Gobernuari legea garatzeko eta betearazteko, eta azken xedapenetako bigarrenak ezartzen du noiz jarriko den indarrean legea.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea zeinu-hizkuntza katalana arautzea da, Kataluniako gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema den aldetik.

2. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honen helburuak dira:

- a) Zeinu-hizkuntza katalana hizkuntza-sistematizat hartzea eta botere publikoek hizkuntza horren irakaskuntza eta babesa arautzea, betiere Autonomia Estatutuaren 50.6 artikuluekin bat etorritik.
- b) Zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza, irakaskuntza eta interpretazioa arautzea, eta organoak ezartzea eremu horretako politika publikoetan ikerketa eta sistematizaziorako, aholkularitzarako eta parte-hartze sozialerako.
- c) Emakumeen eta gizonen arteko tratua eta aukera-berdintasunaren printzipioa printzipio informatzaile gisa bermatzea, zeina integratu behar baita zeinu-hizkuntza katalana arautzen duen araudiaren interpretazioan eta aplikazioan eta bete beharrekoa baita.
- d) Zeinu-hizkuntza katalana katalanaren hizkuntza-eremuan dagoela eta haren ezagutza zabaltzea.

3. artikulua.— Definizioak

Lege honek ezartzen dituen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

- a) Zeinu-hizkuntza katalana: Kataluniako gor zeinugileen hizkuntza edo keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren zentzumen-egoeraren arabera egokituta.
- b) Ahozko eta idatzizko hizkuntzak: idatzizko transkripzioa duten hizkuntzak edo ahozko eta entzunezko hizkuntza-sistemak.
- c) Zeinugilea: zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duen pertsona, ingurunearekin komunikatzeko.
- d) Zeinu-hizkuntzaren interpretea eta gidari-interpretea: zeinu-hizkuntza katalanez egindako informazioa interpretatzen eta ahozko zein idatzizko hizkuntzetara, eta alderantziz, itzultzen duten profesionalak. Gor-itsuen kasuan, komunikaziorako laguntzarako erabiltzen dituzten sistemei eta bitartekoei ere egiten die erreferentzia; izan ere, horiek komunikazioa testuinguruan jartzen duen eta mugikortasun-egoeretan gidari gisa jarduten duen ingurunearen informazioa ematen diete gor-itsuei.
- e) Hezkuntza-modalitate elebiduna: hezkuntza-proiektu bat da, zeinean elkarrekin bizi baitira zeinu-hizkuntza katalana, ikasketa-gai eta komunikazio-hizkuntza gisa eta eskola-curriculumerako irispide gisa, eta ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, zeinak ikasketa-gai ere baitira.

II. KAPITULUA

Zeinu-hizkuntza erabiltzeko, ikasteko, irakasteko, ikertzeko eta interpretatzeko eskubidea

4. artikulua.— Zeinu-hizkuntza zerbitzu publikoetan erabiltzea

Gor eta gor-itsu zeinugileek bermatuta dute zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea Kataluniako administrazio publikoetan, betiere lehenengo xedapen gehigarrian aipatzen den araudiaren arabera.

5. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalana ikastea

1. Hezkuntza-zerbitzu publikoek haur gorren eta gor-itsuen amei, aitei edo tutoreei informazioa bermatzen diete eskolatzeko dauden hezkuntza-modalitateei buruz, betiere gurasoek zein tutoreek aske aukeratu ahal izan dezaten ahozko hezkuntza-modalitatea edo hezkuntza-modalitate elebiduna —lehenengo modalitatean ahozko hizkuntza da komunikazio-hizkuntza, eta bigarrenean, berriz, zeinu-hizkuntza katalana da komunikazio-hizkuntza—, betiere Kataluniako hizkuntza ofizialak ikastearekin batera.

2. Eskola-eremuan, zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza bermatzen da hezkuntza-modalitate elebidunean, zeinean hizkuntza hori baita irakaskuntza-hizkuntza katalanarekin batera, zeina baita hezkuntza-sistemaren berezko hizkuntza eta komunikazio-hizkuntza, eta Kataluniako gainerako ahozko eta idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza.

3. Hezkuntzaren arloko eskumenak dituen sailak, ikasketa-plan orokorren bidez, zeinu-hizkuntza katalanaren berri eman behar du, eta hizkuntza-aniztasunaren balioekiko errespetua sustatu.

4. Unibertsitateaz kanpoko goi-mailako irakaskuntzan, zeinu-hizkuntza katalanaren titulazio profesionala eduki behar da.

5. Hezkuntza Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza errazten die gorrei eta gor-itsuei eta, oro har, hizkuntza hori ikasi nahi dutenei.

6. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren irakaskuntza eta ikerketa

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, eskumena duten sailekin koordinatuta, erregelamendu bidez ezarri behar ditu irakasgaiak eta haiei dagokien ziurtagiria, betiere zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duten gorrekin eta gor-itsuekin lan egin behar duten irakasleek prestakuntza eta egiaztatgiri egokiak dituztela bermatzeko.

2. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak prestakuntza-plan espezifikoak ezarri behar ditu ikasleei zeinu-hizkuntza katalanean arreta eman behar dieten irakasleentzat, bai eta prestakuntza horren ziurtagiria ere.

3. Gobernuak lehentasuna eman behar die zeinu-hizkuntza katalanari buruzko ikerketa-akordioei, Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin eta unibertsitateekin, hargatik eragotzi gabe eremu horretan ikerketa-jarduerak egiten dituzten beste instituzio edo erakunde batzuekin ere akordioak lortzea.

7. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioa

1. Hezkuntza- eta lan-gaietan eskumena duten sailek ezarri behar dute zeinu-hizkuntza katalanaren interpretearen lanbide-kalifikazioa.

2. Generalitateko Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza bultzatu behar du.

III. KAPITULUA

Zabalkunderako, araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoak

8. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalana sustatzea eta zabaltzea

1. Generalitateko Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren berri eman behar du.
2. Generalitateko Administrazioak sustapena egin behar du administrazio publikoetako langileek zeinu-hizkuntza katalana ikas dezaten, betiere langileok ematen dituzten zerbitzuetan hizkuntza hori erabiltzeko eskubidea bermatze aldera.

9. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren inguruko hizkuntza-politikaren zuzendaritza, plangintza eta sailen arteko koordinazioa

Gobernuak, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, erregelamendu bidez ezarri behar du zein den organo eskuduna zeinu-hizkuntza katalana hedatu eta sustatzeko hizkuntza-politikaren sailen arteko zuzendaritza, plangintza eta koordinazioa egiteko, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntzaren erabilera arautzeko eskumena duten sailek dituzten eskumenak gor eta gor-itsu zeinugileek zerbitzu publikoak iristeko, betiere indarrean dauden araudi sektorialen eta irisgarritasun-araudien arabera.

10. artikulua.— Agintaritza arauemailea

Ikaskuntza Katalanen Institutua da zeinu-hizkuntza katalanaren hizkuntza-arauak zehazten dituen eta haren ikerketa eta sistematizazioa bultzatzen duen instituzio akademikoa.

11. artikulua.— Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua

1. Gobernuak Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua sortu behar du, zeina egongo baita 9. artikuluan aipatzen den organoaren mende; kontseilu hori aholkularitza, kontsulta era parte-hartze sozialerako organoa izango da Gobernuak zeinu-hizkuntzari buruz duen hizkuntza-politikan.
2. Gobernuak, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseiluaren funtzionamendua, eginkizunak eta osaera arautu behar ditu; kontseilu horrek genero-parekotasunaren irizpideei erantzun behar die karguagatik kontseilukide ez diren pertsonak izendatzeko orduan. Edozelan ere, Kontseiluaren osaerak bermatu behar du zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileen eta profesionalen elkarte profesional eta zibikoek ordezkartza egokia izango dutela.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Araugintza osagarria

Lege honen 4. artikuluan zeinu-hizkuntza katalanaren erabilerarako ezartzen den bermea gorren eta gor-itsuen komunikaziorako irisgarritasunari buruzko araudiarekin osatzen da, zeinak arautzen baititu zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzeko baldintzak, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere, eta, betiere, zerbitzu publikoetarako irispidea berdintasun-baldintzetan bermatzen baitie.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hezkuntza-modalitate elebidunerako irispidea

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak erregelamendu bidez ezarri behar du zein diren baldintzak haur gorrek eta gor-itsuek hezkuntza-modalitate elebiduna irits dezaten, baldin eta haur horien gurasoek edo tutoreek modalitate hori aukeratu badute, 5. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Erregelamendu-garapena

Gobernuak beharrezko xedapenak eman eta neurri egokiak hartu behar ditu lege hau garatu eta betearazteko.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

6.4.12.67. 20/2010 Legea, uztailaren 7koa, Zinemari buruzkoa⁷⁵²

HITZAURREA

I

Lege honen xedea da zinema- eta ikus-entzunezkoen industria arautzen duen arau-esparrua ezartzea, besteak beste: zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari dagokienez; zinema-ondarearen sustapenari, kontserbazioari eta hedapenari lotutako aspektuei dagokienez, eta katalanez sortutako, bikoiztutako eta azpтитulatutako zinema-eskaintza sustatzeari dagokionez.

Lege hau indarrean jarri arte, Kataluniako zinematografiari buruzko araudia Zinematografiaren eta Ikus-entzunezkoen Administrazio-araubideari buruzko irailaren 28ko 267/1999 Dekretura mugatu da funtsean. Lege honen aurreko arau-esparrua osatu egin behar da Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen zenbait manurekin, —manu horiek industria zinematografikoaren eta ikus-entzunezkoen sektorearen sustapena arautzen dute—, bai eta Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 28. artikularekin ere —artikulu horrek ezartzen duenez, Gobernuak katalanezko ekoizpen zinematografikoa sustatu behar du, bai eta jatorrizko adierazpena katalanezkoak ez diren filmen bikoizketa eta azpтитulazioa ere, eta produktu horien banaketa eta erakustea—. Era berean, Hizkuntza Politikari buruzko Legearen artikulua horrek bide ematen du pantailaren eta banaketaren hizkuntza-kuotak ezartzeko jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta bikoizten edo azpтитulatzen diren zinema-produktuetarako.

[...]

Batzordeak Kontseiluari, Europako Parlamentuari, Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari eta Eskualdeetako Lantaldeari obra zinematografikoekin eta ikus-entzunezkoen sektoreko beste ekoizpen batzuekin lotutako zenbait aspektu juridikori buruz helarazitako komunikazioak (2002/C 43/04) adierazten duenez, obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek zeregin garrantzitsua dutela europar identitateak eratzeko orduan, bai Europa osoan partekatutako aspektu erkideei dagokienez, bai tradizio eta historiak ezaugarritzen dituen kultura-aniztasunari dagokionez, eta garrantzi berezia ematen die kulturen eta hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari.

[...]

Kulturaren eta gizartearen ikuspegitik, lege honen xedea da, alde batetik, arte-askatasuna eta sormen-askatasuna babestea eta jabetza intelektuala erabat errespetatzea, ikus-entzunezko ondarea kontserbatzea eta zabaltzea, eta, bestetik, kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren bermeen esparruan bereziki konprometitutako jarduna, zeinak kontuan hartu behar baitu genero-ikuspegia. Gaur egun, Kataluniako zinema-merkatuak eta, neurri txikiagoan, ikus-

⁷⁵² BOEren 191. zenbakian, 2010eko abuztuaren 7ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-12709>

entzunezkoen merkatuak ez dute kontsumo-ereduetan islatzen herrialdeko errealitate soziolinguistikoa.

Lehenik eta behin, Kataluniako berezko hizkuntza, gure lurraldean batez ere hitz egiten dena eta ulertzen dena, eta kulturaren eta komunikabideen zenbait sektoretan (liburua, arte eszenikoak, musika, egunkariak, aldizkariak eta ikus-entzunezko beste komunikabide batzuk) proportzio esanguratsuetan agertzen dena, gaur egun ez da modu esanguratsuan agertzen herrialdeko pantailetan, guztiz kontrakoa. Izan ere, erakutsitako katalanezko zinemak ez du eraginkortasunez bermatzen Kataluniako herritarrek zinema hori herrialdeko berezko hizkuntzan ikustea aukeratzeko duten eskubidea.

[...]

Horregatik guztiagatik, lege honek irmotasunez arautzen ditu aspektu hauek guztiak: alde batetik, herrialdeko talentu artistiko handia adierazten laguntzen dutenak, eta, bestetik, indarrean dagoen lege-esparruaren arabera, sorkuntzari lotutako jabetza-eskubideak bermatzen dituztenak, betiere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren ondarea eta haren babes historikoa alde batera utzi gabe. Lege honek, beraz, eskubidea bermatzen du zer obra kontsumitzen diren eta zein hizkuntzatan kontsumitzen diren benetan erabakitzeko. Era berean, berezko hizkuntzaren presentzia soziala sustatzeko behar den laguntza bermatzen du.

[...]

Lege honetan jasotako erregulazioa honako printzipio hauen arabera interpretatu eta aplikatu behar da: [...] kultura- eta hizkuntza-aniztasuna [...] eta Katalunian ekoizpen zinematografikoa eta ikus-entzunezkoa sustatzea, eta katalanez egindako eskaintza zinematografikoa sustatzea.

II

[...]

[...] eta enpresa banatzaileek Katalunian estreinatzen diren obra zinematografikoen kopia katalanez banatzeko duten betebeharra ere, eta Gobernuak lan horiek erakustea bermatzeko behar diren neurriak erregelamendu bidez ezartzeko ahalmena.

Hirugarrenik, Katalunian aretoak ustiatzen dituzten enpresa erakusleen jarduerari aplikatu beharreko xedapen orokorrak; eta, bereziki, erakusketa zinematografikoko aretoek bete beharreko betebeharrak, eta, zehazki, aretoon funtzionamendu-araubidea, ikusle-kopuruaren eta etekinen kontrolak eta administrazio publikoek egindako zinema-proiektzioak; X aretoen araubidea; Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua, zeinaren lehentasuneko helburua baita laguntza ematea zinema katalan eta europarra zabaltzeko laguntza ematea, eta Katalunian kultura zinematografikoa sustatzea, eta obra zinematografikoak katalanez erakustea, dela jatorrizko bertsioan, dela azpтитulatuta.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da:

a) Zinemaren eta ikus-entzunezkoen industria arautzen duen arau-esparrua ezartzea, besteak beste, zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari, sustapenari, nazioarteko proiektioari eta erakusketari dagokienez, betiere ingurune digitalera migratzeko prozesuak eragindako aldaketak kontuan hartuta, Kataluniako herritarrek obra zinematografikoa katalanez edo gaztelaniaz ikustea aukeratzeko duten eskubidea bermatuz eta azpitoludun jatorrizko bertsioko obren presentzia faboratuz.

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek dira:

[...]

g) Ikus-entzunezko lanaren jatorrizko bertsiok: filmaketaren bertsiok gehien erabiltzen den hizkuntzaren arabera zehazten dena, betiere ikus-entzunezko lanaren elkarrizketen eta narrazioen multzoa kontuan hartuta.

II. KAPITULUA

Politika publikoen koordinazio- eta lankidetzaprintzipioak

7. artikulua.— Generalitate eta Estatuko Administrazio Orokorraren arteko lankidetzak

1. Generalitateko organo eta erakundeek, lege honek arautzen dituen eskumen eta eginkizunak egikaritzean, lankidetzan jardun behar dute kasuan kasuko estatuko organo eta erakundeekin, batez ere eremu hauetan:

a) Espainiako estatuan gaztelaniaz besteko hizkuntza ofizialetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko laguntzak edo kreditu espezifikoak emateko Estatuko araudiak ezartzen duen funtsa, Kataluniako hizkuntza ofizialei dagokienez.

8. artikulua.— Generalitate eta katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen arteko lankidetzak

Gobernuak, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera, katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeetako gobernuekin unean uneko akordioak eta lankidetzak hitzarmen egonkorrek sustatu behar ditu lege honen xede diren gaiei dagokienez, eta, bereziki, helburu hauek lortzeko:

c) Katalanezko zinema-eskaintza elkarrekin sustatzea, bai jatorrizko bertsiok, bai bikoiztuta edo azpitolutatuta.

d) Zinema-aretoetan ikusleak bertaratzeari buruzko informazioa trukitzea, betiere erakutsitako obren hizkuntza kontuan hartuta.

III. KAPITULUA

Administrazio-araubidea

4. ATALA

ekoizpena, banaketa eta erakustea

17. artikulua.— Enpresa banatzaileen jarduera

1. Beren jarduera Katalunian garatzen duten enpresa banatzaileek, edozein tokitan ezarrita daudela ere, baldin eta egiaztatzen badute aplikatzekoa den araudiaren arabera ustiapen-eskubideen titular direla, obra zinematografikoak edo ikus-entzunezkoak Katalunian bana ditzakete, beste administrazio batzuei emandako eskumenei kalterik egin gabe, betiere honako baldintza hauek betetzen badituzte:

c) Katalanezko bertsoia sartzea zinema-aretoetako proiektzioa ez beste bide batzuetatik banatzen diren obra zinematografikoen edo ikus-entzunezkoen hizkuntza-menuan, baldin eta alde zuzenetik Katalunian katalanez bikoiztuta edo azpigitulatu estreinatuta badira, 18. artikulua arabera.

18. artikulua.— Hizkuntza-irispiderako bermea

1.⁷⁵³ Katalunian kopia bat baino gehiagorekin estreinatzen denean bikoiztutako edo azpigitulatutako obra zinematografiko bat, enpresa banatzaileek betebeharra dute kopia analogiko guztien ehuneko berrogeita hamar katalanezko bertsoian banatzeko. Betebehar hori errespetatu egin behar da, bai bertso bikoiztuan banatutako kopien zenbaketan, bai bertso azpigitulatu banatutako kopien zenbaketan. Enpresa banatzaileek hizkuntza-oreka hori bermatu behar dute zinemaren banaketan, betiere biztanleriaren, lurraldearen eta pantailako presentziaren irizpideak kontuan hartuta; irizpide horiek erregelamendu bidez garatu behar dira. Euskarria digitala denean, banatutako kopia guztiek hizkuntza-irispidea katalanez izan behar dute. Kopia horien emanaldian, enpresa erakusleek obraren proiektzioen % 50 katalanez eman behar dute, betiere biztanleriaren, lurraldearen, ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak kontuan hartuta; irizpideok urtero zenbatu behar dira, eta erregelamendu bidez garatu behar dira. Betebehar hori errespetatu egin behar da, bai bertso bikoiztuan erakutsitako proiektzioen zenbaketan, bai bertso azpigitulatu erakutsitakoetan. Enpresa banatzaileek eta enpresa erakusleek ere katalanaren eta gaztelaniaren arteko oreka bermatu behar dute artikulua honen eraginpeko obra zinematografikoen publizitatean.

2. Ez dute 1. apartatua ezarritako betebeharra bete beharrik izango Katalunian hamasei kopia baino gutxiago dituzten obra zinematografiko europarrek.

3. Erregelamendu bidez, eta katalanaren hizkuntza-normalizazioaren helburuarekin bat etorriz, aurreko apartatuetako aurreikuspenak garatu behar dira, eta, zehazki, 1. apartatua ezarritako betebeharrak arian-arian ezartzea erabaki behar da; beraz, gehienez ere bost urteko epean erabat aplikatu behar dira aurreikuspen horiek. Epe hori gehienez ere bi urtez luza daiteke, baldin eta 4. apartatua zehaztutako industria-akordioak lortzen badira.

⁷⁵³ Adierazten da ezen 1. apartatua konstituzioaren arabera dela baldin eta Konstituzio Auzitegiaren 2017ko uztailaren 4ko 89/2017 epaiaren 13. oinarri juridikoaren arabera interpretatzen bada.

4. Legea indarrean jartzearekin batera, industria-akordioak bultzatu behar dira banaketaren eta emanaldien sektoreekin, betiere artikuluko honen garapenaren aspektu espezifikoak garatzeko, bereziki artikuluko honetatik eratorritako betebeharrak eredu analogikotik digitalerako trantsizio teknologikoarekin bateragarri egiteko helburuari dagokionez.

19. artikulua.— Enpresa erakusleen jarduera

1. Enpresa erakusleek betebeharrak hauek dituzte:

a)⁷⁵⁴ Dokumentu bidez egiaztatzea, proiektu bakoitzari dagokionez, bertaratu diren ikusleen kopurua eta lortutako etekinak, obra zer hizkuntza-bertsiotan proiektatu den adierazita. Ikuslerik ez bada joaten aurkezten den zinema-emanaldira, erakusleak ez du filma proiektatuko aretoa hutsik dagoela. Zinema-aretoen titularrek egoera horren berri eman behar diote Kataluniako Kultura Industrien Institutuari.

24. artikulua.— Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua sortzea eta kudeatzea

1. Kataluniako Kultura Industrien Institutuak programa bat ezarri behar du Kataluniako zinema-pantailak kontzertatzeko; borondatez atxikitzea izango da, eta haren helburua, berriz, Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua sortzea izango da; sare horren lehentasuneko helburua haxe izango da: Kataluniako eta Europako zinema zabaltzen laguntzea, katalanezko zinema-eskaintza handitzea eta Katalunian zinema-kultura sustatzea.

25. artikulua.— Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatuaren programazioa

1. Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatuaren helburua film luzeak eta film laburrak lehentasunez programatzea da, honako baldintza hauekin:

a) Katalunian ekoitziak izatea, eta, lehentasunez, jatorriz katalanezko bertsiotan filmatuak izatea.

b) Europar Batasuneko estatu kideetan edo Europako Esparru Ekonomikoari elkartutako estatuetan ekoitziak izatea.

c) Europar Batasuneko kideak ez diren estatuetan edo Europako Esparru Ekonomikoari elkartuta ez dauden estatuetan ekoitziak izatea, eta kultura- eta arte-interesekoak izatea.

2. Zinema-pantailen Sare Kontzertatuak programatutako obra zinematografikoak, katalanez edo gaztelaniaz ez badira, katalanez azpititulatuta proiektatu behar dira.

⁷⁵⁴ Abenduaren 29ko 10/2011 Legearen 43. artikulua aldatua.

2. ATALA

Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzea

32. artikulua.— Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzeko funtsa sortzea eta haren helburua

3. Zinema-industria eta ikus-entzunezkoen industria bilakaera teknologikora egokitzea indartzeko, kanal berrietarako edukien sorkuntza faboratu behar da, betiere kanalok emanaldi tradizionalaz bestelakoak direnean, batez ere formatu digitalean. Formatu digitaleko obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek katalanez bertsio bikoiztua edo azpitutulatua izan behar dute, gutxienez.

33. artikulua.— Dirulaguntzak emateko irizpideak

1. Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzeko funtsaren kargurako dirulaguntzak enpresa ekoizle independenteei eman behar zaizkie, oinarri arautzaileekin bat etorritik, eta honako faktore hauen balioespen positiboa egin behar dute:

d) Jatorrizko bertsio katalana edo okzitanierazko bertsioa (Arango aldaeran).

36. artikulua.— Laguntzak emateko irizpideak

Banaketa independentea sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, oinarri arautzaileen arabera ematen badira, irizpide hauek izan behar dituzte kontuan, lehentasunez:

c) Jatorrizko bertsio katalana edo okzitanierazko bertsioa (Arango aldaeran) egotea.

d) Katalanezko obra zinematografikoak eta ikus-entzunezkoak sustatzeko ahalegina.

IV. KAPITULUA

Kataluniako zinematografiaren eta ikus-entzunezkoaren industria sustatzeko neurriak

4. ATALA

Emanaldiak sustatzea

37. artikulua.— Emanaldiak sustatzeko funtsa sortzea eta haren helburua

Emanaldiak sustatzeko funtsa sortu da, helburu hauek dituela: Kataluniako zinema-aretoak hobetu eta modernizatzea, eta merkatuak hizkuntza- edo kultura-arrazoiengatik sor ditzakeen distortsioak zuzentzea.

38. artikulua.— Laguntzak emateko irizpideak

Emanaldiak sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, oinarri arautzaileen arabera ematen badira, irizpide hauek izan behar dituzte kontuan, lehentasunez:

a) Obra zinematografikoak katalanezko jatorrizko bertsioan eman daitezen sustatzea.

- b) Katalunian ekoiztako obra zinematografikoak edozein hizkuntzatan eman daitezzen sustatzea.
- c) Katalanez bikoiztutako edo azpтитulatutako obra zinematografikoak eman daitezzen sustatzea.
- d) Egokitzapen teknologikoko prozesuei laguntzea.

VI. KAPITULUA

Zehapen-araubidea

50. artikulua.— Arau-haustek

1. Lege honetan aurreikusitako arau-haustek oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

2. Honako hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 15eko edo gehiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, % 15eko edo gehiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

f) 17.1.c artikuluan aurreikusitako betebeharra ez betetzea; izan ere, betebehar hori dagokio katalanezko bertsiola obra jakin batzuen hizkuntza-menuan sartzeari, betiere obra horiek zinema-aretoetan proiektatzeaz bestelako kanalen bidez banatzeko.

3. Honako hauek dira arau-hauste astunak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 5 baino gehiagoko eta % 15 baino gutxiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, % 5 baino gehiagoko eta % 15 baino gutxiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

4. Honako hauek dira arau-hauste arinak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 5eko edo gutxiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, ehuneko 5eko edo gutxiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

6.4.12.68. 22/2010 Legea, uztailaren 20koa, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa⁷⁵⁵

HITZAURREA

II

[...]

Beste alde batetik, kontuan izan behar da 2006ko Autonomia Estatutuak kontsumitzaileen babesa zabaltzen duela. Egin-eginean ere, estatutuaren testuko zenbait manutan ageri da kontsumitzaileen babesa: 28. artikuluari gehitu behar zaizkio 34. artikulua, zeinak jasotzen baititu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, eta 49. artikulua, zeinak igotzen baitu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesa printzipio gidariaren kategoriara. [...]

[...]

III

[...]

II. tituluak kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak jasotzen ditu. [...] VIII. kapitulua informazioa jasotzeko eta hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubideari buruzkoa da, eskubide hori kontsumitzaileen oinarrizko eskubideetan txertatzen du, eta horrela garatzen du Estatutuaren 34. artikulua.

[...]

V

[...]

Kontsumo Kodeak hiru azken xedapen ditu. [...] Lehenengoak ezartzen duenez, kontsumoaren eremuan, kode honi egiten zaizkio Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari eta Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarrilaren 8ko 1/1990 Legeari egindako aipamenak. Bigarrenak eta hirugarrenak, hurrenez hurren, *vacatio legis* eta lege honen erregelamendu-garapena zehazten dituzte.

Nabarmendu behar da Kontsumo Kodeak ezarritako hizkuntza-eskubideen sistema ez dagoela kontraesanean 1/1998 Legeak ezarritako araubidearekin, eta, ondorioz, lege horrek indarrean dirauela.

[...]

⁷⁵⁵ BOEren 196. zenbakian, 2010eko abuztuaren 13ko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13115>

I. LIBURUA

Xedapen orokorrak

I. TITULUA

Atariko xedapenak

I. KAPITULUA

Xedea, aplikazio-eremua eta definizioak.

111. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek dira:

b) Batez besteko kontsumitzailea: ohiko arretaren irizpidearen arabera, normalean informatuta egon behar duen eta gizarte-, kultura- eta hizkuntza-faktoreen arabera kontsumo-harremanetan kontuz ibili behar duen kontsumitzailea.

l) Kontsumo arduratsua: ondasunen eta zerbitzuen kontsumo neurritsua, informatua, gogoetatsua eta kontzientea, betiere jasangarritasun kulturalaren, ingurumenekoaren, sozioekonomikoaren eta linguistikoaren irizpideak kontuan hartuta.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak

I. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eskubideak

121.-1 artikulua. Xedapen orokorra

121-2 artikulua.— Babestutako eskubideak

Lege honek kontsumitzaileen eskubide eta interes hauek babesten ditu:

g) Hizkuntza-eskubideak.

VIII. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak

128-1 artikulua.— Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek, beren kontsumo-harremanetan, eskubidea dute, Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-arloan aplikatu beharreko legerian ezarritakoaren arabera, eurek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean ahoz eta idatziz arreta jasotzeko.

2. Kontsumitzaileek, hizkuntza-erabilgarritasunerako eginbeharra erabat errespetatzeaz gain, eskubidea dute honako hauek katalanez jasotzeko:

a) Erosteko gonbidapenak, izaera finkoko informazioa, kontratu-dokumentazioa, aurrekontuak, gordailutze-agiriak, fakturak eta horiei buruzko edo horietatik eratorritako gainerako dokumentuak.

b) Ondasunak eta zerbitzuak behar bezala kontsumitzeko, erabiltzeko eta maneiatzeko beharrezkoak diren informazioak, betiere haien ezaugarrien arabera, erabilitako bitartekoa, formatua edo euskarria edozein dela ere, eta, bereziki, osasuna eta segurtasuna babestearekin zuzenean lotutako nahitaezko datuak.

c) Atxikitze-kontratuak, tipo-klausuladun kontratuak, araudun kontratuak, baldintza orokorrak eta horiei buruzko dokumentazioa, edo kontratu horietako bat egitetik eratortzen den dokumentazioa.

3. Generalitatek okzitanieraren (Aranen aranera deiturikoaren) erabilera sustatu behar du kontsumo-harremanetan, Arango lurralde-eremuan, non berezko hizkuntza baita.

II. LIBURUA

Kontsumo-harremanetarako betekizunak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Betekizun erkideak

211-5 artikulua.— Hizkuntza-betekizunak

1. Kontsumitzaileei zuzendutako dokumentazioak eta informazioek kontsumitzaileen eskura egon behar dute berehala, 128-1 artikuluan ezarritakoaren arabera, baldin eta argibide horiek beharrezkoak badira ondasunak eta zerbitzuak behar bezala kontsumitu eta erabiltzeko. Betekizun hori ez zaie aplikatzen markei, merkataritza-izenei eta jabetza industrialaren legeriak babestutako errotulazioari.

2. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean eta gainerako lege aplikagarrietan ezarritakoari kalterik egin gabe, administrazio publikoek sustatu, bultzatu eta suspertu egin behar dituzte lege honek jabari publikoa okupatzen duten establezimenduentzat eta enpresa emakidadunentzat bereziki ezartzen dituen hizkuntza-betebeharrak.

IV. TITULUA

Ondasunen eskuratzea eta errentamendua

II. KAPITULUA

Ondasun higigarriak

242-3 artikulua.— Informazioa gauzatzeko bitarteko onargarriak

3. Informazioa emateko bitartekoa dokumentala bada, erosleari ematen zaion idazkiak kontsumitzaileen eskura egon behar du berehala, katalanez eta gaztelaniaz.

III. LIBURUA

Merkatuaren diziplina eta kontsumitzaileen eskubideak

III. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteen tipifikazioa

331-6 artikulua.— Bestelako arau-hausteak

331-1etik 331-5era bitarteko artikuluetan tipifikatutako arau-hausteez gain, honako hauek ere arau-hausteak dira:

k) Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak ezarritako hizkuntza-arloko betebeharrak ez betetzea.

Azken xedapenetako lehenengoa.— 1/1998 eta 1/1990 legeei buruzko aipamenak

Kontsumoaren arloan, lege honi egiten zaizkio Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari eta Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarrilaren 8ko 1/1990 Legeari egindako aipamenak.

**6.4.12.69. 25/2010 Legea, uztailaren 29koa,
Kataluniako Kode Zibilaren bigarren
liburuari buruzkoa (liburu hori pertsonari eta
familiarari buruzkoa da)⁷⁵⁶**

HITZAURREA

III. Egitura eta edukia

[...]

Izan ere, ezkontzaren arau-esparru berriak, emaztearen edo bikotekidearen ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna zehazteko arau-esparruak eta sexu bereko ezkonduak edo bikote egonkorrek batera adoptatzeko aukerak eragiten dute semeak edo alabak bi aita edo bi ama izatea. Hori dela eta, ezinbestekoa da harmonizazio-lan bat egitea, zeinak bide emango baitu hizkuntzaren neutraltasun handiagoa lortzeko generoaren arloan. Ildo horretan, “senar”rari eta “emazte”ari buruz egiten ziren erreferentzia gehienek ordez “ezkontide”ak jartzen dira, eta “aita”ri eta “ama”ri egiten zitzaizkionen ordez, berriz, “guraso”ak jartzen dira, baldin eta adiera horrek berezko gurasoak nahiz adopziozkoak barne hartzen baditu.

[...]

⁷⁵⁶ BOEren 203. zenbakian, 2010eko abuztuaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13312>

**6.4.12.70. 26/2010 Legea, abuztuaren 3koa,
Kataluniako Administrazio Publikoen
Araubide Juridiko eta Prozedurari
buruzkoa⁷⁵⁷**

HITZAURREA

[...]

Atariko tituluak legearen xedea, helburuak eta aplikazio-eremua, eta hizkuntza-araubidea zehazten ditu.

[...]

ATARIKO TITULUA
Helburuak eta aplikazio-eremua

5. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

Kataluniako administrazio publikoen hizkuntza-araubidea Autonomia Estatutuan eta Generalitateko nahiz toki-erakundeetako hizkuntza-araudian xedatutakoak arautuko du.

⁷⁵⁷ BOEren 203. zenbakian, 2010eko abuztuaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13313>

6.4.12.71. 29/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak erabiltzeari buruzkoa⁷⁵⁸

III. TITULUA

Sektore publikoaren informazioa, eta herritarren eta enpresen parte-hartzea bitarteko elektronikoen bidez

III. KAPITULUA

Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan bitarteko elektronikoen erabilera sustatzeko neurriak

17. artikulua.— Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan bitarteko elektronikoen erabilera faboratzeko tresnak

Sektore publikoak bitarteko elektronikoen erabilera erraztu behar du herritarrekiko harremanetan, honako tresna hauek erabiliz:

e) Administrazio-prozedurak herritarrek aukeratutako hizkuntzan, gutxienez Kataluniako hizkuntza ofizialetan, izapidetzea erraztuko duten tresna eleaniztunak sortzea.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera bitarteko elektronikoetan

1. Sektore publikoa osatzen duten erakundeek herritarren eskura jartzen dituzten aplikazioek bide eman behar dute kontsulta, parte-hartzea eta izapidetzea egiteko interesdunak aukeratutako hizkuntza ofizialean, eta bide eman behar dute edozein unetan hizkuntza-aukera aldatzeko.

2. Sektore publikoa osatzen duten erakundeek beste hizkuntza batzuen erabilera erraztu dezakete, ondorio juridikorik gabe, betiere etorkinen kolektiboen integrazioa errazteko.

⁷⁵⁸ BOEren 217. zenbakian, 2010eko irailaren 7ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13843>

6.4.12.72. 33/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Gazte-politikei buruzkoa⁷⁵⁹

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. ATALA

Gazte-politiken xedea, aplikazio-eremua eta printzipioak

3. artikulua.— Gazte-politiken sustapena

3. Botere publikoek, gazteriaren arloan, honako hauek egin behar dituzte:

- k) Hizkuntza eta kultura katalanak gazteen artean defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea, bai eta Aranen okzitania eta okzitaniar kultura gazteen artean sustatzea, suspertzea eta bermatzea.
- l) Gazteen kultura-sorkuntza eta -ekoizpena sustatzea, batez ere katalanez eta okzitanieraz, Aranen, eta haien sustapena eta zabalkundea erraztea, bai eta gazteen arte-jarduerarako sorkuntza eta erakusketa-espazioak sustatzea ere.
- m) Hizkuntza eta kultura katalanak eta Aranen okzitaniar hizkuntza eta kultura sustatzea, heldu berri diren gazteak integratzeko tresna gisa.
- o) Gazteen mugikortasuna sustatzea, bereziki Europan, Mediterraneo aldetik, katalanez hitz egiten duten lurraldeetan eta Kataluniatik kanpoko erkidego katalanetan zehar.

⁷⁵⁹ BOEren 257. zenbakian, 2010eko urriaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-16137>

6.4.12.73. 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa⁷⁶⁰

Kataluniako Generalitateko presidentea

Ager bedi herritar guztientzat Kataluniako Parlamentuak onetsi duela eta nik, Erregearen izenean eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 65. artikulua ezartzen duenaren arabera, 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa aldarrikatzen dudala.

HITZAURREA

Aranen hizkuntza-identitatea

Okzitaniera, Aranen aranera deitua, Aranen berezko nortasunaren funtsezko osagaia da, arandarrek mendeetan zehar defendatua eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 11. artikulua aitortua eta babestua.

Historikoki, Aran bere borondatez 1175eko Amparanzako Tratatuaren bidez Kataluniako koroa aragoiarrarekin batu zenetik, Kataluniako Printzerriko instituzio politikoek Aranen nortasun kulturala eta linguistikoa aitortu eta errespetatu dute. Nortasun hori Arango Haraneko erregimen politiko-administratibo berezi baten esparruan garatu ahal izan zen, 1834an ezabatu zen arte, lurralde horretan Espainiako Estatuaren administrazio-araubide orokorra eta gaztelania hizkuntza ofizial bakar gisa ezarrita. 1979an Kataluniaren autogobernua berrezartzeak, erregimen demokratiko baten inguruabarretan, aranera babesteko erregimen bat ezartzea ahalbidetu zuen, Kataluniako hizkuntza-aniztasunaren eta okzitaniar hizkuntzako lurraldeekin duen lotura pribilegiatuaren zati gisa.

Okzitaniako hizkuntzak zenbait aldaera linguistiko ditu bere lurralde osoan zehar, hiru estatutan banatuta. Gaur egun, okzitanierak ez du bere lurralde osorako agintaritzaren linguistiko bakarra. Aranen araneraren hizkuntza-agintaritzaren Arandar Ikaskuntzen Institutuak hartzen du bere gain 2008ko apirilaren 29tik, *Conselh Generau d'Aranen* Osoko Bilkuraren erabakiz.

Lege honekin, Kataluniako Parlamentuak aurrerapauso bat ematen du okzitanieraren aitortzan eta babesean, Arango berezko komunikazio-hizkuntza baita Katalunian. Legegintzako esku-hartze horren zentzua koherentea da Kataluniako hizkuntza-politika inspiratu duten hizkuntza-aniztasunaren defentsarako balio eta helburuekin. Aldi berean, Espainiako eta Europako eremuetan balio eta helburu horiek berak sustatuz, Parlamentuak beste lurralde batzuekin partekatutako okzitaniar hizkuntza-ondarea zaintzen eta zabaltzen lagundu nahi du.

Esparru juridikoa eta lege-bilakaera

Espainiako 1978ko Konstituzioaren esparruan, 1979ko autonomia-estatutuaren 3.4 artikulua honako hau ezarri zuen: «Aranera irakasgaia izango da, eta errespetu eta babes berezia izango du». Estatutuaren manu horren lege-garapenak aukera eman zuen araneraren estatutu juridiko indartua eratzeko. Hasieran, apirilaren

⁷⁶⁰ BOEren 279. zenbakian, 2010eko azaroaren 18ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-17710>

15eko 7/1983 Legeak, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoak, aranera, okzitanieraren aldaera, Aranen berezko hizkuntza zela adierazi zuen, araneraren hizkuntza-eskubide jakin batzuk aldarrikatu zituen eta botere publikoei zuzendu zien haren erabilera eta irakaskuntza bermatzeko agindua. Geroago, Arango Haraneko erregimen bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak araneraren ofizialtasun lurralderatua deklaratu zuen, erabilera eta irakaskuntza-bermeak hobetu zituen, eta Aranen haren normalizazioa sustatzeko agindu orokorra jaso zuen. Ondoren, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak legea bera aranerari osagarri gisa aplikatzea erabaki zuen, eta toponimiari, antroponimiari eta komunikabideei buruzko xedapen espezifikoak jaso zituen. Araneraren arauketak beste xedapen sektorial batzuk ere hartzen ditu barne, legemailakoak eta legetik beherakoak, araneraren eta katalanaren tratamendua parekatzeko joera izan dutenak.

2006ko autonomia-estatutua onesteak funtsezko aldaketa dakar aurreko egoerarekin alderatuta, 6.5 artikulua okzitanieraren ofizialtasuna deklaratzeko baitu Katalunian, Aranen aranera izenekoa. Hala, horren estatutu juridikoa Konstituzioaren 3.2 artikuluan kokatzen da zuzenean, artikulua horrek zehazten baitu: «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik». Hizkuntza horri ofizialtasun estatua ematea da Kataluniako herritarren eta bertako instituzioen aitortzaren adierazpenik altuena. Estatutuaren bidez, okzitaniera Estatuko ordenamendu juridikoan integratzen da. Okzitanieraren ofizialtasuna, gainera, Katalunia osora hedatzen da, eta, horrela, hiru hizkuntza ofizial aitortzen dituen estatuaren barruko lurralde bakarra bihurtzen da. Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren ondorio juridikoetako batzuk zehazten ditu estatutuak, bereziki herritarren hizkuntza-eskubideei dagokienez. Arango herritarrek aranerarekiko dituzten eskubideak zehazten ditu 36. artikulua. Estatutuak hizkuntza horri erabilera, hedapena eta ezagutza babesteko eta sustatzeko printzipioak aplikatzea xedatzen du, eta Generalitati eta *Conselh Generau d'Aran* esleitzen die horiek normalizatzeko eskumena.

Azkenik, okzitanieraren ofizialtasunaren indarreko araubideak ondorio garrantzitsuak ditu Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren aplikazioari dagokionez. Espainiako Estatuak 2001. urtean erabili zuen nazioarteko tratatu hori berresteko formula dela eta, zeinak igortzen baitu autonomia-estatutuek ofizialtzat jotzen dituzten hizkuntzetara, Arango berezko okzitanieraren babes-maila nabarmen handitu da 2006ko Estatutuaren ondorioz.

Justifikazioa eta helburuak

Aranen aranera izeneko okzitanieraren esparru juridikoan egindako aldaketen ondorioz, beharrezkoa da lege-arauketa berri bat. Lehenengoz, haren araubide juridikoa estatutu berrira egokitzeko, zeinak hainbat agindu esplizitu formulatzen dizkion legegileari ildo horretan, eta bosgarren xedapen gehigarrian lau urteko epea finkatzen duen Arango erregimen berezia estatutu-arauak ezarritakora egokitzeko. Bigarren, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak ezarritako konpromisoak betetzeko. Eta, azkenik, legegintzako esku-hartze horrek aukera eman behar du okzitanieraren araubide juridikoa eguneratzeko eta bateratuagoa eta koherenteagoa egiteko Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan, zeina gaur egun arau sakabanatu eta zatikatuek arautzen baitute, eta horiek nolabaiteko anbiguotasuna proiektatzen baitute hizkuntzaren identitatearen eta haren estatusaren inguruan.

Lege honen helburu orokorrak okzitaniera aitortzea, babestea eta sustatzea dira, haren arandar aldaeran, eremu eta sektore guztietan. Kataluniako hizkuntza-politikaren tradizioari jarraituz, okzitanieraren batasuna babesten laguntzeko borondatea ulertzen du aitortza horrek. Gaur egun, erreferentziatzko araudi hedatuena, Generalitatek 1983an onetsitako *Normes ortografiques der aranés* arauetako irizpide berberei eusten diena, Loís Alibèrtek *Gramatica occitanan* definitutakoa da, Katalunian 1935ean argitaratua eta Kataluniako Ikaskuntzen Institutuak 2000. urtean berrargitaratua. Okzitanieraz hitz egiten duten beste lurralde batzuekiko harremanak bultzatuz gero, lege honek lagundu dezake okzitanieraren gidalerroak arautu eta ezartzeko ekintzak garatzen. Era berean, *Conselh Generau d'Aranek* araneraren azterketa sustatzeko eta haren erabilera-eremuak definitzeko aukera izan behar du.

Babes-mailari dagokionez, lege honen irizpide inspiratzailea okzitanieraren (araneraren) araubide juridikora hedatzea da, Arango lurralde osoko berezko hizkuntza den aldetik, eta Kataluniako hizkuntza ofiziala den aldetik, kontzeptu horiek Kataluniako hizkuntza-ordenamenduan duten edukia. Beraz, ikuspegi eskuzabala hartzen da estatutu-manuen garapenean, legegilea gaitzen baitute Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren norainokoa, erabilerak eta ondorio juridikoak zehazteko eta hizkuntza-normalizazioaren prozesua kokatzeko. Hala ere, araneraren errealitate sozial eta demografikoak zenbait baldintza ezartzen ditu, eta lege-arauketak modulazio egokien bidez islatzen ditu. Horrela, berezko hizkuntzaren izaerak eta Arango Haranean hitz egiten duten biztanleen kontzentrazioak justifikatzen dute lurralde horretan Kataluniako gainerako lurraldeetan baino babes handiagoa ezartzea. Oro har, lege honek Aranen berezko hizkuntzari aitortzen dizkion duintasunak eta estatusak Europako hizkuntza-aniztasunaren babesaren erreferente izatea eragiten dute, okzitanieraren hizkuntza-arloari dagokionez.

Arango hizkuntza sustatu eta sustatzeko zeregina bultzatzea da lege honen azken eta helburu nagusietako bat. Ildo horretan, lege-estaldura zabala ematen zaie aranera sustatzeko eta hedatzeko neurriei, eremu eta sektore guztietan. Besteak beste, gizarte-fenomeno berrien eragin linguistikoa kudeatzeko beharrezkoak diren bitartekoak ezartzen ditu lege honek, hala nola immigrazioa areagotzea, edo komunikabideetan eta informazioan araneraren presentzia bultzatzea. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak ezarritakoaren arabera, lege honek gainerako Okzitanian gainerakoarekiko lankidetzaren erantzule gisa erazten du, eta hori zehaztu daiteke okzitaniera sustatzeko neurriak hartzean.

Edukia eta egitura

Lege honek berezko hizkuntzaren printzipioa garatzen du, Aranen aranera aplikatuta. Printzipio horrek behartzen ditu botere publikoak eta instituzioak hizkuntza hori babestera, oro har erabiltzera eta eremu guztietan erabilera publikoa sustatzera. Hizkuntza ofizialaren kontzeptuak hizkuntza-eskubide orokor batzuk bermatzen ditu Kataluniako administrazio guztien aurrean. Aurreko printzipioak hizkuntzaren batasuna sustatzeko borondatearen baieztapenarekin osatzen dira, gainerako lurraldeekiko eta okzitanieraz diharduten taldeekiko harreman-esparruan. Printzipio horiek kontuan hartuta, lege honek Arango berezko hizkuntzaren erabilera ofiziala arautzen du, eta haren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen ditu, haren normalizazioa lortzeko, bai eta haren presentzia eremu guztietan bermatzeko sustapen-neurriak ezarri ere.

Arlo instituzionalean, lege honek dio aranera erabili behar dutela Arango administrazio eta instituzioek, eta Arango Generalitatearen mende dauden zerbitzu eta

organismoek ere erabili behar dutela normalean beren harreman administratiboetan eta herritarrei informazioa zabaltzean, herritarrek beste hizkuntza ofizial bat aukeratzeko duten eskubideari kalterik egin gabe. Arandik kanpo, herritarrek eskubidea dute okzitaniera, aranera aldaeran, erabiltzeko eta administrazioarekin idatzizko harremanetan hizkuntza horretan arreta jasotzeko, baita hura erabiltzeko eta haren informazio-zerbitzu bateratuan ahozko erantzuna jasotzeko ere. Generalitatek bermatu behar du hori, lege honetan ezarritako moduan dagozkion neurriak hartuz. Era berean, okzitanieraz idatzitako dokumentazio publiko eta pribatu guztiak balio osoa duela aldarrikatzen du, herritarrek gainerako hizkuntza ofizialekiko dituzten eskubideei kalterik egin gabe, eta estatuko organismoekin hitzarmenak sinatzea aurreikusten du, hizkuntzaren erabilera normalizatzeko.

Onomastikari dagokionez, lege honek toponimoen izen tradizional arandarraren eskusibotasuna ezartzen du, bai eta pertsonen euren izen-abizenak okzitanier grafiaren arabera erregularizatzeko duten eskubidea ere.

Irakaskuntzari dagokionez, lege honek araneraren erabilera arautzen du, Arango irakaskuntza-zentroetan ohikoa den adierazpen eta ikaskuntza tresna gisa. Era berean, okzitanieraren ezagutza eta hizkuntza horren batasuna Katalunia osoan hedatzen ari da, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako curriculumetan Arango hizkuntza-errealitatearekin eta okzitanier hizkuntzarekin eta kulturarekin duen loturarekin lotutako edukiak sartuz. Araneraren ezagutza egiaztatzen duten tituluak eta ziurtagiriak ezartzeko, *Conselh Generau d'Aranen* eskumena zehazten da.

Komunikabideen eremuan, eta Generalitatearen eskumenen esparruan, lege honek ikus-entzunezko komunikazioaren eremuan aranera erabiltzeko printzipio gidariak ezartzen ditu, irrati- eta telebista-espazioan norberaren hizkuntzaren presentzia bermatzeko, bai eta idatzizko prentsa eta hizkuntza horretako informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan erabiltzea sustatzeko neurriak ere. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunetik eratorritako konpromisoak ere jasotzen dira, bai eta horiek lortzeko beste ente batzuekin lankidetzan aritzeko beharra ere.

Sustapen- eta babes-neurriari dagokienez, lege honek Generalitateko Gobernuaren eta *Conselh Generau d'Aranen* erantzukizun partekatuek aitortzen ditu, eta okzitanieraren normalizazioa bultzatzeko agindu orokorra ematen du, Arango berezko aniztasuna kontuan hartuta. Arango kultura-jardueretan eta ekipamenduetan eta gizarte- eta ekonomia-jardueretan hizkuntzaren erabilera sustatzeko neurri espezifikoak arautzen dira, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunean ezarritako konpromisoekin bat etorritik. Azkenik, okzitanieraz diharduten beste lurralde batzuekiko lankidetzan antolatzean, hizkuntzaren gainerako arloarekiko lotura eta hizkuntzaren kanpo-proiektzioa sustatzeko eta errazteko mekanismo egokiak ezartzen dira.

Lege honek hogeita bost artikulua, zortzi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen ditu. Artikuluak zazpi kapitulutuan banatzen dira: printzipio orokorrak (I. kapitulua), erabilera instituzionala (II. kapitulua), onomastika (III. kapitulua), irakaskuntza (IV. kapitulua), tituluak eta ziurtagiriak (V. kapitulua), irrati- eta telebista-baliabideak (VI. kapitulua) eta hizkuntzaren sustapena eta hedapena (VII. kapitulua). Egitura horrek, funtsean, Kataluniako aurreko hizkuntza-legeek hartutakoari jarraitzen dio, Kataluniako okzitanieraren egoera soziolinguistikoki egokitutako modulazioak alde batera utzi gabe, eta

*Conselh Generau d'Arane*k berezko hizkuntzaren erabilera arautzeko eta sustatzeko duen autonomia-eremua errespetatuz.

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburua

1. Lege honen xedea da Katalunian okzitaniera babestea, Aranen aranera izeneko, lurralde horretako berezko hizkuntza den aldetik, eremu eta sektore guztietan, hizkuntza hori sustatzea, hedatzea eta ezagutzea, eta haren erabilera ofiziala arautzea.

2. Lege honen helburu nagusiak, Arango berezko hizkuntzari buruzkoak, honako hauek dira:

a) Hura aitortzea, babestea eta sustatzea.

b) Haren erabilera ofiziala arautzea, hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak zehaztea eta gauzatzea, eta erabilera soziala sustatzea, estatutuan eta hizkuntza-politikari buruzko legeetan ezarritakoaren arabera.

c) Administrazioetan, irakaskuntzan, komunikabideetan eta jarduera kultural, sozial eta publikoetan haren erabilera sustatzea eta bermatzea, eta eremu horietan horiek normalizatzea Aranen.

d) Arango herritarren artean haren ezagutza zabaltzen dela ziurtatzea eta Katalunian ezagutza hori sustatzea.

e) Okzitaniako gainerako erkidegoekin eta gainerako lurraldeekin harremanak izaten eta garatzen laguntzea eta sustatzea.

f) Lege honen xede den hizkuntzari dagokionez, hizkuntza-politika finantzatzeko mekanismoak ezartzea.

2. artikulua.— Berezko hizkuntza eta hizkuntza ofizialak

1. Aranera, okzitanierak Aranen jasotzen duen izena, lurralde honetako berezko hizkuntza da.

2. Kataluniako herritarrek eta haien instituzio politikoek Arango herria bereizten duen hizkuntza aitortu, babestu eta errespetatzen dute, eta Aran kultura-, historia-, geografia- eta hizkuntza-nortasuna duen errealitate gisa aitortzen dute.

3.⁷⁶¹ Aranera, Arango berezko hizkuntza den aldetik, da:

a) *Arango instituzio guztiek lehentasunez erabiltzen duten hizkuntza, bereziki Conselh Generau d'Arane*k erabiltzen duena, toki-administrazioarena eta haien

⁷⁶¹ Konstituzioaren aurkakotzat eta baliogabetzat jotzen da 3.a) apartatuaren tartekia, bai eta 3.b) apartatuaren konstituzionaltasuna ere, Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiaren 5. oinarri juridikoan ezarritakoaren arabera. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoaren bidez 3. zenbakiaren etendurari eusten zaiola deklaritzen da. Erref.: BOE-A-2011-20015

Bertan behera uzten da 3. paragrafoaren indarraldia eta aplikazioa, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtsioa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162

mende dauden erakundeena, komunikabide publikoena, irakaskuntzarena eta toponimiarena.

b) Kataluniako administrazioek Aranekiko harremanetan erabili ohi duten hizkuntza, lege honetan zehaztutako moduan.

4. Pertsona fisiko edo juridikoek Arango berezko hizkuntza erabil dezakete, Katalunian hizkuntza ofiziala den aldetik, jarduera publiko eta pribatuetan, eta ezin izango dute inolako diskriminaziorik jasan arrazoi horrengatik. Hizkuntza horretan egindako egintza juridikoek balio eta eraginkortasun osoa dute, gainerako hizkuntza ofizialei dagokienez herritarrei aitortzen zaizkien eskubideei kalterik egin gabe.

3. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Autonomia Estatutuaren arabera, honako hauek dira Arango berezko hizkuntzari dagozkion hizkuntza-eskubideak:

a) Hura ezagutzekoa, lege honetan ezarritakoaren arabera.

b) Hizkuntza horretan ahoz eta idatziz jardutekoa harreman eta egintza publiko eta pribatuetan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

c) Autonomia Estatutuaren 2.2 artikuluan aipatzen diren Arango instituzio eta administrazio publikoekiko eta Generalitateko instituzioekiko harremanetan erabiltzekoa Kataluniako edozein tokitan, eta hizkuntza horretan artatua izatekoa, lege honetan ezarritakoaren arabera.

d) Hizkuntza-arrazoiengatik diskriminaziorik ez jasatekoa.

2. Autonomia Estatutuaren 36.3 artikuluaaren arabera, Aranen, pertsona guztiek dituzte lege honek aitortutako gainerako eskubideak ere.

4. artikulua.— Okzitanieraren batasuna

1. Botere publikoek, okzitanieraren erabilera sustatzeko eta suspertzeko jarduketetan, kontuan hartu behar dute hizkuntza-batasuna, eta haren berri eman behar dute.

2. Okzitaniera Kataluniak eta, bereziki, Aranek Europako beste lurraldeekin partekatzen duten ondarea da. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* okzitanieraren batasuna babesten lagundu behar diete okzitanierazko beste lurralde batzuetako organismoek.

3. Arandar Ikaskuntzen Institutuak administrazio publikoetatik independentea izan behar du, dagokion izaera akademikoa lortu behar du eta hizkuntza-agintaritza izan behar du aranera erabiltzeko konbentzionalismoak finkatzeko, okzitanieraren enbor arruntaren hizkuntza-aldaera kontuan hartuta. Era berean, hizkuntzaren arloan eskatzen zaion aholkularitza emateko agintaritza izan behar du.

4. Administrazio publiko guztien eta haien mende dauden erakunde autonomoen, enpresen eta gainerako erakunde eta instituzioen hizkuntza-erabilerek, bai eta irakaskuntza publiko eta pribatuko zentroen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerek ere, errespetatu behar dituzte 3. apartatuan aipatzen den instituzioak ezartzen dituen irizpideak. *Conselh Generau d'Aranek* eta Generalitatek hizkuntza-erabilera horiek bermatzeko beharrezkoak diren lankidetzaren eta aholkularitza-sistemak ezarri behar dituzte.

II. KAPITULUA

Erabilera instituzionala

5. artikulua.— Instituzioak eta administrazio publikoak Aranen

1. Arango berezko hizkuntza *Conselh Generau d'Aranena* da, Generalitatek Arango eremuan duen administrazioa, Arango toki-administrazioena, gainerako korporazio publikoena, haien mende dauden instituzio eta enpresena eta haien zerbitzuen emakidadunena. *Conselh Generau d'Arami* eta toki-korporazioei dagokie haren erabilera arautzea, bakoitzak dituen eskumenen eremuan.

2. *Conselh Generau d'Aranek*, Arango toki-administrazioek eta haien mendeko erakunde publikoek izapidetutako administrazio-prozeduretan, aranera erabili behar da normalean, haiek zehaztutako moduan, hargatik eragotzi gabe herritarrek Katalunian ofiziala den beste hizkuntza batean dokumentuak aurkezteko eta jakinarazpenak jasotzeko duten eskubidea. Egoitza Aranen duten pertsona fisiko eta juridikoei zuzendutako komunikazioak eta jakinarazpenak ere araneraz egin behar dira, hargatik eragotzi gabe herritarrek horiek guztiak Kataluniako beste hizkuntza ofizial batean jasotzeko duten eskubidea, hala eskatzen badute.

3. *Conselh Generau d'Aranen* eta Arango toki-erakundeen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak araneraz argitaratu behar dira, gainerako hizkuntza ofizialetan argitaratzeari buruz legerian ezarritakoari kalterik egin gabe.

4.⁷⁶² Generalitatek, Aranen, aranera erabili behar du normalean bere organoek eta enteek herritarrekin dituzten harremanetan. Generalitatek behar diren giza bitartekoak eta bitarteko materialak izan behar ditu pertsonak aranera erabiltzeko eta araneran artatuak izateko duten eskubidea bermatzeko, ahoz eta idatziz. *Aranen maiz erabiltzen diren inprimaki, formulario eta testu administratiboetan, Generalitatek, gainerako hizkuntza ofizialei buruz legeriak ezarritakoari kalterik egin gabe, aranera erabili behar du eta lehentasunezko posizioa eman behar dio.*

5. *Conselh Generau d'Arango*, Arango toki-erakundeetako eta horien mendeko organismoetako funtzionarioak eta lan-kontratuko langileak hautatzeko prozesuetan, araneraren ezagutza egiaztatu behar da, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunei dagokien mailan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

6. Generalitateko Administrazioaren eta Arandik kanpoko toki-erakundeen deialdietan, Aranera bideratutako plazen hornikuntza aurreikusten denean, betekizun gisa jaso behar da araneraz jakitea, 4. apartatuan xedatutakoa betearazteko bidezkoa den kasuetan. Aranera bideratutako gainerako plazak betetzeko orduan, araneraz jakitea merezimendu gisa balioetsi behar da.

7.⁷⁶³ *Aranen, Estatuko Administrazioak, hark zehaztutako moduan, aranera erabili behar du lehentasunez, lurralde horretako berezko hizkuntza gisa.* Estatuko Administrazioako organoek Aranen araneraz egindako ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak baliozkoak dira, hizkuntzari dagozkionez, itzulpenik egin

⁷⁶² Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiak 4. eta 7. zenbakietako tartekiak Konstituzioaren kontraktotzat eta balio gabetzat jotzen ditu. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoak 4. eta 7. apartatuen etendurari eusten diola deklaritzen da. Erref.: BOE-A-2011-20015.

Bertan behera uzten da 4. eta 7. apartatuen indarraldia eta aplikazioa, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtsua izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162.

⁷⁶³ Ikusi aurreko oin-oharra.

beharrik gabe. Pertsona orok du eskubidea Estatuko Administrazioa jotzeko eta arreta araneraz jasotzeko, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

6. artikulua.— Instituzioak eta administrazio publikoak Katalunian, Arandik kanpo

1. Hizkuntzari dagokionez, baliozkoak dira Generalitateko instituzio eta organoek, Kataluniako toki-erakundeek eta Estatuko Administrazioako organo eta enteez okzitanieraz, araneraren aldaeran, Katalunian egindako ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak, gainerako hizkuntza ofizialei dagokienez herritarrei aitortzen zaizkien eskubideei kalterik egin gabe.

2. Pertsona guztiek dute, Generalitateko Administrazioarekin eta Kataluniako edozein tokitan haren mende dauden organismo eta enpresekin idatziz dituzten harremanetan, okzitaniera arandar aldaeran erabiltzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu. Herritarren informazio eta kontsultarako Generalitateko zerbitzu bateratuan ere ahoz erabil dezakete hizkuntza hori.

3. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aran*ekin lankidetzan, laguntza teknikoa eta informazioa eskaini behar dizkie Arango berezko hizkuntza beren hizkuntza-politikan sartu nahi duten udalei.

4. Generalitateko instituzioek eta Aranen eskumenak dituzten toki-erakundeek herritarren eskura jarri behar dituzte maiz erabiltzen dituzten inprimakiak, formularioak eta administrazio-testuak. Instituzio eta ente horiekiko harremanetan, herritarrek idatzizko jakinarazpen eta komunikazioak araneraz jasotzeko eskubidea dute, katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasunari kalterik egin gabe.

5. ⁷⁶⁴ *Autonomia Estatutuaren 2.2 artikuluan aipatzen diren Generalitateko instituzioek eta eskumenak Aranen dituzten toki-erakundeek Aranen dituzten harreman instituzionaletan aranera erabili behar dute lehentasunez*. Gainerako toki-erakundeek ere erabil dezakete, Arango instituzioekiko harremanetan.

6. Generalitateko Administrazioako eta Kataluniako toki-erakundeetako lanpostuak betetzeko hautaketa-prozesuan, lege honetan araututako hizkuntza jakitea merezimendutzat har daiteke, erregelamendu bidez zehaztutako baldintzetan. Arango berezko hizkuntza ahoz eta idatziz jakitea ere baldintza bat izan daiteke Generalitateko Administrazioako lanpostuak Arandik kanpo betetzeko, baldin eta, lanpostuen zerrendaren arabera, hori justifikatzen duten eginkizunak badagozkie, bereziki, herritarrei ahozko edo idatzizko arreta ematearekin, irakaskuntzarekin, harreman instituzionalekin, hizkuntza-aholkularitzarekin edo kanpo-proiektioarekin eta erabilera sustatzearekin zerikusia dutenak.

7. Generalitatek, funtzionarioak prestatzeko egituraren bidez, Arango berezko hizkuntzaren ikaskuntza sustatu behar du, batez ere jendearen arretarako postuetan dauden pertsonen artean.

⁷⁶⁴ Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiaren bidez, 5. apartatuko tarteki nabarmendua Konstituzioaren aurkakoa eta deuseza dela deklaratu da. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoaren bidez 5. apartatuaren etendurari eusten zaiola deklaratu da. Erref.: BOE-A-2011-20015.

5. apartatuaren indarraldia eta aplikazioa etetea deklaratu da, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtsioa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162.

7. artikulua.— Argitalpen ofizialak

1. Parlamentuko legeak araneraz ere argitaratu behar dira. Aranerazko bertsiok izaera ofiziala du.
2. Generalitateko eta haren sistema instituzionaleko instituzioen eta enteen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak araneraz ere argitaratu behar dira, baldin eta Arani berariaz eragiten badiote.

8. artikulua.— Dokumentu publikoak eta pribatuak

1. Hizkuntzari dagozkionez, baliozkoak dira Aranek bere hizkuntzan emandako dokumentu publikoak.
2. Dokumentu publikoak Aranen beraren hizkuntzan idatzi behar dira, egileak hala eskatzen badu, edo, bat baino gehiago izanez gero, eurek erabakitako hizkuntza ofizialean. Aranen, fede-emaile publikoek dokumentu publikoen kopiak eta lekukotzak eman behar dizkiete hala eskatzen duten interesdunei Arango berezko hizkuntzan idatzita.
3. Arango fede-emaile publikoen bulegoek herritarrak araneraz artatzeko moduan egon behar dute, eta beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko araneraren ezagutza egokia eta nahikoa duten langileak izan behar dituzte. Aranen notariotzak hornitzean, araneraren ezagutza merezimendu gisa balioesten da, legeek ezarritako moduan.
4. Araneraz idatzitako edozein motatako dokumentu pribatuak baliozkoak dira hizkuntzari dagozkionez, eta ez da inolako itzulpenik behar Kataluniako lurralde-eremuan horiek betetzea judizialki edo judizioz kanpo eskatzeko.

9. artikulua.— Justizia Administrazioa

1. Aranen araneraz egindako ahozko eta idatzizko jardun judizialak baliozkoak dira hizkuntzari dagozkionez, itzulpenik egin beharrik gabe.
2. Aranera ezagutzea merezimendu gisa balioesten da, legeek ezartzen duten moduan, Arango Justizia Administrazioko langile judizialen eta zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko.

10. artikulua.— Erregistro publikoak

1. Hizkuntzari dagozkionez, baliozkoak dira okzitanieraz egindako erregistro-idazpenak, hizkuntzaren arandar aldaera kontuan hartuta.
2. Arango erregistro publikoetan, administrazio-izaera bakarrik dutenetan izan ezik, idazpenak araneraz egin behar dira, dokumentua idatzita badago edo adierazpena hizkuntza horretan egiten bada. Dokumentua hizkuntza ofizial batean baino gehiagotan idatzita badago, erregistrora aurkezten duenak adierazitako hizkuntzan egin behar da idazpena.
3. Arango erregistroetako bulegoek araneraz hitz egiten duten pertsonei arreta emateko moduan egon behar dute. Erregistratzaileek araneraz entregatu behar dituzte ziurtagiriak, hori bada eskaeran erabiltzen den hizkuntza. Arango erregistroen bulegoetan, jendearen eskura araneraz jarri behar dira formularioak eta gainerako inprimakiak.

III. KAPITULUA

Onomastika

11. artikulua.— Toponimia

1. Arango toponimoek aranera dute forma ofizial bakar.
2. *Conselh Generau d'Aran* Kataluniako toponimia-arloko organismo eskudunen berezko kidea da.
3. Arango udalerrien izendapenaren zehaztapena toki-araubidearen legeriak eraentzen du, eta horrek aurreikusi behar du *Conselh Generau d'Aranek* kasuan kasuko prozeduretan parte hartzea.
4. Arango udalei dagokie herri barruko bideen eta era guztietako biztanleguneen izena zehaztea. *Conselh Generau d'Aranek* parte hartu behar du, aplikatu beharreko araudiaren arabera, Arandik igarotzen diren hiriarteko bideen izenak zehazteko prozeduretan.
5. Arandik igarotzen diren bideak, administrazio titularra edozein dela ere, *Conselh Generau d'Aranen* arabera seinaleztatu behar dira.

12. artikulua.— Antroponimia

1. Herritarrek eskubidea dute izen eta abizenen aranerazko era arauemaile zuzena erabiltzeko.
2. Interesdunek Erregistro Zibilean jaso dezakete euren izen-abizenen aranerazko era arauemaile zuzenaren egiaztapena interesdunaren adierazpen hutsaren bidez, legeriak ezarritakoaren arabera.

IV. KAPITULUA

Irakaskuntza

13. artikulua.— Aranera irakaskuntzan

1. Arango berezko hizkuntza den aldetik, aranera da Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, hezkuntzari buruzko araudi orokorrean ezarritakoaren arabera.
2. Arango lehen eta bigarren hezkuntzetan, aranera ohiko komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da normalean, Generalitaten hezkuntzari buruzko araudi orokorraren arabera.
3. Ikasleek, Aranen, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, lurralde horretako berezko hizkuntza ahozko eta idatzizko nahikotasunez ezagutzeko eskubidea eta eginbeharra dute, irakaskuntzan sartzean ohiko hizkuntza edozein dela ere. Araneraren irakaskuntzak presentzia egokia izan behar du ikasketa-planetan, katalana eta gaztelania ezagutzeko eskubidearen eta eginbeharraren bermeari kalterik egin gabe.
4. Arango irakaskuntza-zentro publikoetako irakasle-lanpostuak betetzeko, hautagaiek araneraz idatzitako ahozko gaitasuna egiaztatu behar dute, indarrean dagoen araudiak ezarritakoaren arabera. Gobernuak, *Conselh Generau d'Aranekin* elkarlanean, irakasleen araneraren hasierako eta etengabeko prestakuntza ziurtatu behar du.

5. Derrigorrezko hezkuntzan edo horren zati batean aranera ikastetik salbuetsita egon diren edo derrigorrezko irakaskuntza Arandik kanpo egin duten ikasleei ezin zaie eskatu araneraren ezagutza egiaztatzeko, erregelamendu bidez ezarritako inguruabarretan.

6. Arango irakaskuntza-zentroetan berandu sartzen diren ikasleek lurralde horretako berezko hizkuntza irakasteko laguntza berezia eta gehigarria jaso behar dute.

15. artikulua.— Unibertsitateak

1. Gobernuak sustatzeko jarduerak gauzatu behar ditu, okzitanieraren azterketa filologikoak Kataluniako unibertsitateetan eta goi-mailako irakaskuntza-zentroetan sar daitezzen.

2. Gobernuak Kataluniako unibertsitateen eta Kataluniatik kanpo dauden eta okzitaniera irakasten duten goi-mailako beste irakaskuntza-zentro batzuen arteko lankidetzak sustatu behar du.

16. artikulua.— Helduen hezkuntza iraunkorra eta beste irakaskuntza-modu batzuk

1. Arango helduen hezkuntza iraunkorrean, *Conselh Generau d'Aranek*, Generalitatekin lankidetzan, ikastaroen eskaintza sustatu behar du eta iritsi berriek aranera ikastea errazteko beharrezko neurriak hartu behar ditu.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranekin* lankidetzan, okzitaniar hizkuntzaren, historiaren eta kulturaren ezagutza sustatu behar du, Katalunian helduak prestatzeko programen esparruan.

3. Okzitaniera, Aranen aranera izenekoa, Kataluniako hezkuntza-eskaintzan agertu behar da, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

V. KAPITULUA

Tituluak eta ziurtagiriak

17. artikulua.— Prestakuntza eta tituluak

1. *Conselh Generau d'Aranek*, bere eskumenen eremuan, araneraren prestakuntza ez-arauturako programak, tituluak eta horiek eskuratzeko prozedura ezarri behar ditu.

2. Generalitati dagokio, *Conselh Generau d'Aranekin* koordinatuta, okzitanieraren edozein aldaera normalizaturen prestakuntza-programak eta titulazioak Arandik kanpo antolatzea.

18. artikulua.— Ziurtagiriak eta baliokidetasunak

1. *Conselh Generau d'Arami* dagokio antolatzen dituen probetan egiaztatutako araneraren ezagutzak ziurtatzea.

2. *Conselh Generau d'Aranek* bere ziurtagirien eta araneraren ezagutza egiaztatzen duten titulu eta ziurtagirien arteko baliokidetasunak zehazten ditu. Horretarako, *Conselh Generau d'Aranek* akordioak eta hitzarmenak sina ditzake okzitanieraren beste lurralde batzuetako erakunde eta organismoek emandako tituluak eta ziurtagiriak aitortzeko.

VI. KAPITULUA

Irrati- eta telebista-hedabideak

19. artikulua.— Irrati- eta telebista-hedabideak.

1. Gobernuak, ikus-entzunezko komunikabideen bidez, Aranerako irratsaioak eta telebista-saioak ekoitzi behar ditu araneraz, aplikatu beharreko legeriarekin eta espektro irrati-elektrikoaren indarreko plangintzarekin bat etorritz, eta horien eta Kataluniatik kanpoko okzitanierazko komunikabideen arteko lankidetzaz sustatu behar du.

2. Arango mugapean lizentzia baten babesean jarduten duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaleek araneraren presentzia bermatu behar dute programazioan, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

3. Aranen lizentzia-araubidean emititzen edo banatzen duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaleek araneraren presentzia bermatu behar dute programazioan, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

4. Gobernuak teknikoki posible egin behar du bere ikus-entzunezko komunikabideetan araneraren presentzia Kataluniarako banatutako programazioaren barruan, bitarteko tekniko egokiak erabiliz, eta bitarteko horien erabilera eraginkor egin behar du, bere aurrekontu-aukeren arabera eta programa-kontratuek ezartzen dutenaren arabera.

5. Gobernuak bermatu behar du, ikus-entzunezkoen sektorean, jatorriz okzitanieraz ekoiztutako lanak suspertu, sustatu eta babestuko direla, aranera aldaera kontuan hartuta.

6. Gobernuak, Estatuko Administrazio Orokorren bidez, beste lurralde batzuetako okzitanierazko irrati- eta telebista-emisioak Katalunian, bereziki Aranen, zuzenean jasotzea errazteko nazioarteko hitzarmenak egitea sustatu behar du. Estatuko Administrazio Orokorren bidez ere hitzarmenak sina ditzake, ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoen emaleek okzitanieraren lurraldeetan emititu ahal izan dezaten.

7. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, teknologia berrien aukerak baliatuz eta okzitanieraren erabilera soziala sustatzeko helburuarekin, ikus-entzunezko eskaintza propioa bermatu behar dute Aranen, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren esparruan.

20. artikulua.— Beste komunikabide batzuk

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, okzitanieraz idatzitako prentsaren eta aldizkako argitalpenen ekoizpena sustatu behar dute, aranera aldaera kontuan hartuta, hala badagokio, eta Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan zabaltzea.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, okzitanierazko produktu eta informazioen presentzia suspertu eta sustatu behar dute, hizkuntza horren aranera aldaera kontuan hartuta, informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan.

VII. KAPITULUA

Okzitaniera, Aranen aranera dena, sustatzea eta hedatzea

21. artikulua.— Arango berezko hizkuntza sustatzea

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, Arango berezko hizkuntza babestu behar dute eremu eta sektore guztietan, eta haren erabilera, hedapena eta ezagutza sustatu behar dituzte.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa bultzatzeko. Koordinatzeko mekanismoak ezarri behar dira, eta, hala badagokio, elkarrekin jarduteko mekanismoak, zertarako eta hizkuntza-normalizazioko politikak eraginkorrakoak izan daitezen, hirugarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera.

22. artikulua.— Kultura-jarduerak eta - ekipamenduak

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* zaindu, sustatu eta zabaldu egin behar dituzte kultura-ikerketako, -ekoizpeneko eta -kontsumoko jarduera guztiak, eta aranera adierazten diren informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak inplementatu behar dituzte.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranek* eta Arango toki-erakundeek sustatu behar dute okzitaniera eta okzitaniar kultura kultura-ekipamenduetan egotea, bereziki liburutegietan, bideoteketan, museoetan eta haien mende dauden kultura-zentroetan, Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan. Era berean, Aranen kultura-jarduerak egiteko edo sustatzeko ardura duten erakundeek, neurri egokian, aranaren ezagutza eta praktika sar ditzaten saiatu behar dute.

3. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* ikerketa terminologikoa sustatu behar dute okzitanieraren aranera aldaeran. Okzitanieraz egindako produktuen ekoizpena eta merkaturatzea ere sustatu behar dute bi instituzioek, hizkuntzaren industriekin zerikusia duten gainerako aldaerak aintzat hartuta.

23. artikulua.— Sustapena arlo sozioekonomikoan

1. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranek* eta Arango toki-erakundeek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, eta aranaren erabilera normala bultzatzeko eta bermatzeko bitartekoak jarri Arango gizarte- eta ekonomia-bizitzako sektore eta jarduera guztietan.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranek* eta Arango toki-erakundeek beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte pertsonen eskubidea bermatzeko, bereziki kontsumitzaile eta erabiltzaile gisa jarduten dutenean, beren hizkuntza-eremuan egiten diren jarduera ekonomiko eta sozialetan Arango berezko hizkuntza erabiltzeko. Era berean, kontsumitzaile eta erabiltzaileen eskura hizkuntza horretan jarri behar dituzte haien eskubideei buruzko informazioak.

3. Botere publikoek neurri espezifikoak hartu behar dituzte titulartasun pribatuko gizarte-zerbitzuak ematean aranaren erabilera bultzatzeko eta sustatzeko, hala nola Arango ospitaleak, adinekoentzako egoitza-etxeak, aterpetxeak edo kultura- eta aisialdi-zentroak.

4. Botere publikoek araneraren presentzia sustatu behar dute hizkuntza-paisaian, batez ere era guztietako establezimendu eta erakundeen errotulazioan (sozialak, kulturalak, merkataritzakoak edo aisialdikoak) eta Arango bide publikoko publizitatean duen erabileran.

5. Aranen hitzemandako jarduera sozioekonomikoetan Arango berezko hizkuntzaren erabilera sustatzeko neurriek honako hauek barne har ditzakete:

a) Hitzarmenak eta kontzertuak gizarte, kultura edo aisialdiko enpresa eta erakundeekin.

b) Hizkuntza sustatzearekin eta hedatzearekin zerikusia duten ekitaldietarako edo adierazpenetarako dirulaguntzak, laguntzak eta zerga-arintzeak.

c) Hizkuntza-kalitatearen sariak edo beste aintzatespen eta pizgarri batzuk, zerbitzuak ematean Arango berezko hizkuntza erabiltzen duten enpresa, establezimendu edo erakunde pribatuentzat.

d) Arango lurraldean jarduera ekonomiko eta sozialen hizkuntza-normalizazioa sustatzeko materialak landu eta zabaltzea, turismoarekin lotutakoak barne.

e) Aranen finkatutako enpresa edo erakundeentzako dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, dirulaguntzaren xede den jarduerak edo produktuak hizkuntza-osagairen bat badu.

24. artikulua.— Okzitanieraren beste lurralde batzuekiko lankidetz

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, ados jarrita, okzitanieraren beste lurralde batzuetako instituzio eta erakundeekiko komunikazioa, kultura-trukea, lankidetz eta koordinazioa sustatu behar dituzte, okzitaniera sustatu, erabili, babestu eta araupetuko dela bermatzeko, neurri egokiak hartuta. Horretarako, Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, bakoitzari dagokionaren arabera, akordioak, hitzarmenak eta gainerako lankidetz-mekanismoak sina ditzakete okzitanieraren lurraldeetako instituzio eta erakundeekin.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, okzitanieraren lurraldeen organismo erkideetan parte har dezakete, modu koordinatuan, okzitaniera aztertzearekin, arautzearekin, haren erabilera sustatzearekin eta okzitanieraren kanpo-hedapenarekin lotutako helburuak lortzeko.

3. Generalitatek Frantziako eta Italiako estatuekin nazioarteko tratatuak sinatzeko eska diezaioke Estatuko Gobernuari, okzitaniar kultura eta hizkuntza sustatzeko eta kanpoan proiektatzeko helburuekin. Generalitati tratatu horiek sinatzeko egintzen berri eman behar zaio, eta, hala badagokio, negoziazio-ordezkaritzetan parte hartu behar du, eta entzun egin behar zaio. Generalitatek horren berri eman behar dio *Conselh Generau d'Arami*, eta haren parte-hartzea bermatu behar du.

25. artikulua.— Okzitanieraren kanpo-proiektzioa

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* okzitaniar kultura eta hizkuntza zabaltzeko behar dituzte kanpoko kultura-politikan. Katalunian aranera aitortzeko eta babesteko bultzatzen dituzten ekimenen kanpo-proiektzioa ere bultzatu behar dute, bereziki okzitanieraren lurraldeetan.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranekin* lankidetzan, okzitaniera Europako hizkuntza-aniztasunaren osagaitzat hartzea sustatu behar du, bai eta eremu horretako Europar Batasunaren ekintza eta programetan duen presentzia ere.

3. Gobernuak, neurri egokiak hartuz, sustatu behar du okzitaniera nazioarteko kultura-organismoetan eta kultura- edo hizkuntza-edukiari buruzko nazioarteko tratatuetan agertzea.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen izaera

Lege honek estatutuaren oinarritzko garapenerako legearen izaera du, eta, Arani dagokionez, estatutuaren 11. eta 94. artikuluetan aipatzen den lurralde horretako araubide berezian txertatzen da.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-politikaren eta normalizazioaren gaineko eskumena

1. Okzitanieraren, Aranen aranera izenekoaren, hizkuntza-normalizazioari buruzko eskumena Generalitati eta *Conselh Generau d'Aran*i dagokie, estatutuaren 143.2 artikulua araberan. *Conselh Generau d'Aran*i dagokio araneraren hizkuntza-normalizazioari buruzko arauak garatzeko eta betearazteko eskumena, Katalunian indarrean dauden arau orokorren esparruan. Generalitatek Arango berezko hizkuntzaren sustapenean parte hartzen du, *Conselh Generau d'Arane*k koordinatuta. Generalitateko hizkuntza-politikaren arloko organo eskudunari eta *Conselh Generau d'Aran*i dagokie okzitanieraren hizkuntza-politikari buruzko eskumena, Arango lurraldetik kanpo.

2. Administrazio eskudunek Arango lurraldea lehenetsi behar dute lege honen garapenetik eratorritako politikak eta programak garatzeko erreferentzia-eremu gisa.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Generalitat-*Conselh Generau d'Aran* egitura paritarioa sortzea

Generalitaten eta *Conselh Generau d'Aran*en arteko Intsulduketarako Batzorde Mistoaren esparruan, lege honetan ezarritakoa aplikatzeko beharrezkoak diren intsulduketak adosteari kalterik egin gabe, egitura paritario bat sortu behar da Generalitaten eta *Conselh Generau d'Aran*en artean, araneraren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa egokia eta nahikoa bermatzeko eta bi instituzioen arteko koordinazioa bermatzeko eremu horretan.

Laugarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak eta akordioak Estatuko Administrazioarekin

Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k hitzarmenak eta akordioak sina ditzakete Estatuko Administrazioarekin, Aranen kokatutako zerbitzu estatalek araneraren erabilera berma dezaten, hizkuntza-aukeraren eskubidea eragingarria izan dadin.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak eta akordioak Justizia Administrazioarekin

Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k hitzarmenak eta akordioak sina ditzakete Justizia Administrazioako organismo arduradunekin, Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa eremu judizialean sustatzeko.

Seigarren xedapen gehigarria. Intsulduketak

Lege hau onetsi eta sei hilabeteko epean, hura aplikatzeko behar diren eskumenak *Conselh Generau d'Aran*i intsuldatzea erabaki behar da.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Arandar Ikaskuntzen Institutuari buruzko neurriak

Gobernuak eta *Conselh Generau d'Arane*k, lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, beharrezko neurriak hartu behar dituzte 4.3 artikuluan ezarritakoa betetzeko.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Ikus-entzunezko eskaintzari lotutako neurriak

Gobernuak eta *Conselh Generau d'Arane*k, lege hau indarrean jarri eta bi urteko epean, beharrezko neurriak hartu behar dituzte 19.7 artikuluan ezarritakoa betetzeko.

Xedapen indargabetzailea

Indarrik gabe geratzen dira Arango Haraneko Araubide Bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legearen 2. artikulua, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 7. artikulua eta lege honetan ezarritakoaren aurkako gainerako xedapenak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Legea garatzeko eta aplikatzeko baimena

Gobernuari eta *Conselh Generau d'Arani* baimena ematen zaie, bakoitzak bere eskumenen eremuan, lege hau garatzeko eta aplikatzeko behar diren xedapenak emateko. *Conselh Generau d'Arani* entzun egin behar zaio lege hau garatuko duten Gobernuaren erregelamenduak egiterakoan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Araudia berrikustea eta aldatzea

Gobernuak, lege hau indarrean jartzen denetik bi urteko epean, indarrean dagoen araudia berrikusteko eta aldatzeko behar diren neurriak hartu behar ditu, lege honek ezartzen duenaren arabera.

6.4.12.74. 11/2014 Legea, urriaren 10ekoa, lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak bermatu, eta homofobia, bifobia eta transfobia errotik kentzeari buruzkoa⁷⁶⁵

II. TITULUA
LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra
sustatzeko politika publikoak

II. KAPITULUA
Esku hartzeko sektoreak

12. artikulua.— Hezkuntza

4. Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan, eta materialotan erabiltzen den hizkerak kontuan hartu behar dute aniztasuna sexu-orientazioari, genero-identitateari eta genero-adierazpenari dagozkenez, eta arrazoi horrengatik edozein diskriminazio-mota saihestuko dute.

15. artikulua.— Komunikabideak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez, hauek egin behar ditu:

b) Gomendioak ezartzea homosexualitatearekin, bisexualitatearekin, transidentitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilerei eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

⁷⁶⁵ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11990>

6.4.12.75. 13/2014 Legea, urriaren 30ekoa, Irisgarritasunari buruzkoa⁷⁶⁶

HITZAURREA

I

[...]

Garrantzitsua da bereziki aipatzea ondasunen eta zerbitzuen komunikazio- eta informazio-eremuetako irisgarritasuna arautu behar dela, Europako Estrategiak zehaztutako zentzuan, zeren aspektu hori ez baitago behar bezala garatuta indarrean dagoen araudian, era berean, bereziki aipatu behar da eragin handia duela zentzumen-desgaitasunak dituzten pertsonen autonomian eta zerbitzu baten gainerako erabiltzaileen baldintza berdinetan parte hartzeko aukeran. Azken urteotan, informazioaren eta komunikazioaren teknologiek halako moldez aurrera egin dute, non eguneroko bizitzako edozein egoeratan presentzia iraunkorra baitute, eta funtsezko elementu bihurtu dira ikusmen- eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen bizitza normalizatua izateko eta harremanak izateko, prestatzeko, lan egiteko eta aisialdiaz eta, bereziki, kulturaz gozatzeko, aspektu guztietan. Horri dagokionez, garrantzitsua da gogoratzea komunikaziorako irisgarritasuna Kataluniako Parlamentuaren 2010eko uztailaren 15eko 749/VIII Ebazpenaren xede izan zela —ebazpen hori ahoz komunikatzen diren gorrei eta gor-itsuei katalanaren ikaskuntza, hezkuntza, irisgarritasuna eta erabilera eta ahozko modalitateko baliabideak bermatzeko neurriei buruzkoa da— bai eta Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legearen xede ere.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

1. Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

n) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

⁷⁶⁶ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11992>

III. TITULUA

Irisgarritasuna

V. KAPITULUA

Zerbitzuen irisgarritasuna

26. artikulua.— Erabilera publikoko zerbitzuetarako irisgarritasunaren baldintzak

6. Ikus-entzunezko komunikabideek pixkanaka txertatu behar dituzte zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpitulazio- eta interpretazio-sistemak, betiere programazioa irisgarria izan dadin.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan

29. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

a) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

- 1) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.
- 2) Ukimenezkoa: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, sinboloak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrekoa eta ukimenezko euskarria darabilen zeinu-hizkuntza.
- 3) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, sinboloen eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza.
- b) Ahozko hizkuntzak: transkripzio idatzia duten ahozko komunikazio-sistemak, pertsona-erkidego bati dagozkionak. Ahoz komunikatzen diren pertsona gorrek edo gor-itsuek erabiltzen dituzten hizkuntzak dira.
- c) Zeinu-hizkuntzak: gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren zentzumen-egoeraren arabera egokituta.
- d) Eskuen laguntza duten zeinu-hizkuntzak edo urrutikoak: gor-itsuen hizkuntza-sistemak, zeinetan, gidari-interprete baten edo gor-itsutasuna duen bitartekari baten bidez egiten baita komunikazioa. Sistema daktilologikoa, ukimen-euskarridun zeinu-sistema, ukimena eta bi pertsonen arteko hurbiltasuna erabiltzen dira.
- e) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: entzumena estimulatzeko metodo espezifikoak, eta gorrek edo gor-itsuek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak, zeinek bide ematen baitute ahozko hizkuntzaren entzumena, ulermena eta ahozko

eta idatzizko adierazpena iristeko. Bitarteko horien artean daude audifonoak, entzumen-inplanteak, maiztasun modulatuak, igorgailuak, begizta edo eratzun magnetikoak, azpituak eta ezpain-irakurketa.

f) Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak: ikusmen-urritasuna duen pertsonari ikusmen-informazioa hautematen eta ulertzen laguntzeko metodo espezifikoak. Honako produktu hauek sartzen dira:

1) Laguntza-produktu optikoak eta elektronikoak: sistema optiko edo elektroniko batean oinarritutako gailuak, zeinek irudiak zabaldu edo hurbiltzen baitituzte eta bide ematen baitute ikusmen urriko pertsonen ikusmen-errendimendua optimizatzea.

2) Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programa informatikoak eta ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen informazio hori iristeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

3) Ikusizko informazioa ukipen-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programa informatikoak eta ikusizko informazioa ukipen-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duen pertsonari informazio hori iristeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

g) Ahozko hezkuntzaren modalitatea: entzumen-desgaitasuna duten ikasleen ohiko eskolatzeko-mota, non komunikazio- eta ikaskuntza-hizkuntza soilik ahozko eta idatzizko hizkuntza den.

h) Hezkuntza-modalitate elebiduna: hezkuntza-proiektu bat da, zeinean elkarrekin bizi baitira zeinu-hizkuntza katalana, ikasketa-gai eta komunikazio-hizkuntza gisa eta eskola-curriculumerako irispide gisa, eta ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, zeinak ikasketa-gai ere baitira.

i) Material irakurterazak: *Inclusion Europe* (adimen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko Europako sarea) eta IFLA (liburutegien elkarte nazioarteko federazioa) nazioarteko gidalerroetan oinarrituta egindako materialak, testuen sinplifikazioa sustatzen dutenak, betiere material horiek herritar guztientzat irisgarriak izan daitezzen; sinplifikazioak, berriz, hizkuntza lau eta zuzeneko erabiltzea dakar, hartzaileentzat irisgarria den edukia dakar, eta edukia eta formak harmonizatzen dituen diseinua erabiltzea.

30. artikulua.— Ahozko hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

Ahozko hizkuntzaren modalitatea eta ahozko komunikaziorako laguntza-baliabideak onartzen dira gorrek edo gor-itsuek komunikatzeko gehien erabiltzen duten sistema gisa, bai eta pertsona horiek eta haien familiek edo tutoreek ahozko hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera askatasunez erabakitzeko duten eskubidea eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere.

31. artikulua.— Zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

Zeinu-hizkuntza katalana onartzen da Kataluniako gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza gisa, betiere zeinu-hizkuntza katalanaren legeriak eta hura osatzen duen irisgarritasun-araudiak ezarritakoarekin bat etorritik.

32. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak hezkuntza-eremuko komunikazioan

2. Desgaitasuna duten ikasleei dagokienez, irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak:

a) Entzumen-desgaitasuna duten haurren familiei edo tutoreei informazioa bermatu behar die eskolatzeko hezkuntza-modalitateei buruz, betiere erabakitzen diren zentroetan ahozko hezkuntzaren modalitatearen edo modalitate elebidunaren artean askatasunez aukeratu ahal izan dezaten, eta hautatutako modalitatearen ikaskuntza eta erabilera bermatu behar ditu.

3. Irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak ahozko hizkuntzan komunikatzen diren gorrekiko edo gor-itsuekiko errespetua zabaldu behar du, baita modalitate hori eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, linguistikoak eta teknologikoak ezagutarazi eta horiek badirela zabaldu ere, eta prestakuntza-plan espezifikoak ezarri behar ditu, betiere zentzumen-desgaitasuna —entzumen-desgaitasuna, zein ikusmen-desgaitasuna, zein itsu-gorreria— duten ikasleei arreta eman behar dieten irakasleek eta profesionalek prestakuntza egokia dutela bermatzeko.

4. Gobernuak lehentasuna eman behar dio unibertsitateekin eta Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin ikerketa-akordioak egiteari, betiere ahoz komunikatzen diren gorrek katalana ikas dezaten; dena den, beste akordio batzuk egin ahal izango ditu eremu horretan ikerketak egiten dituzten beste instituzio edo erakunde batzuekin.

5. Gobernuak bermatu egin behar du Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legeak 3. eta 4. apartatuetan gor edo gor-itsu zeinugileentzat xedatzen duena betetzen dela.

6. Administrazio publikoek elkarlanean jardun dezakete unibertsitateekin, irakaskuntzako zentro ez-arautuekin eta elkarteekin, betiere ahozko hizkuntzaren, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera errazteko.

33. artikulua.— Komunikaziorako irisgarritasuna administrazio publikoekiko eta zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan

1. Administrazio publikoek ahozko hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea bermatu behar dute, betiere ahoz komunikatzen diren gorrek berdintasun-baldintzetan iritsi ahal izan ditzaten zerbitzu publikoak, eskubide hori arautzen duen irisgarritasun-araudiarekin bat etorritik.

2. Administrazio publikoek zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea bermatu behar dute, eta hizkuntza horretan ikasteko, irakasteko, ikertzeko eta interpretatzeko baldintzak ezarri behar dituzte, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legean ezarritakoaren arabera.

VII. KAPITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

35. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerek eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere desgaitasun fisikoa, sentsoriala edo intelektuala duten pertsonak haietaz gozatu, ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkuntza ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

6.4.12.76. 16/2014 Legea, abenduaren 4koa, Kanpo-ekintzari eta Europar Batasunarekiko Harremani buruzkoa⁷⁶⁷

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak

Kataluniaren kanpo-ekintza eta Generalitaten eta Europar Batasunaren arteko harremanak honako printzipio gidari hauen arabera arautuko dira:

e) Pertsonak eta herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea aitortzea, kultura anitzeko elkarbizitza-balioak bultzatzea, **herriek erabakitze**ko duten eskubidea aitortzea, gizarte-, hezkuntza- eta osasun-eskubideak aitortzea, eta gizarteko sektore ahulenei laguntzea.⁷⁶⁸

4. artikulua.— Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen helburuak

Kataluniaren kanpo-ekintza eta Generalitaten eta Europar Batasunaren arteko harremanak honako helburu hauen arabera arautuko dira:

c) Kataluniako hizkuntza eta kultura nazioartean sustatzea.

I. TITULUA

Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak

II. KAPITULUA

Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak

12. artikulua.— Jardun-eremuak

3. Gobernuak honako hauek egin behar ditu hizkuntzaren eta kulturaren eremuan:

a) Europar Batasunaren barruan eta handik kanpo Kataluniaren berezko hizkuntza eta kultura sustatu behar ditu, eta herrialdeko kultura- eta hizkuntza-eredua nazioarteko erreferentzia gisa kokatu behar du.

b) Ramon Llull Institutua indartu behar du, katalana eta katalanez adierazitako kultura nazioartean sustatzeko agente gisa, eta Institutuaren ekintzak koordinatu

⁷⁶⁷ BOEren 309. zenbakian, 2014ko abenduaren 23ko alean argitaratua.

Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-13367>

⁷⁶⁸ e) apartatuko tartekiaren konstituzio-kontrakotasuna eta deuseztasuna deklaratzeko da, eta "Kataluniaren kanpo-ekintzari" buruzko aipamenak ez dira konstituzio-kontrakotakoak, baldin eta Konstituzio Auzitegiaren abenduaren 22ko 228/2016 epaiaren 4. oinarri juridikoaren arabera interpretatzen bada.

behar ditu Gobernuak kanpoan eta Europar Batasunaren aurrean dituen ordezkartzeekin eta Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialekin.

c) Katalunian hizkuntza ofiziala eta Aranen berezko hizkuntza denez, aranera kanpoan zabaltzeaz arduratu behar du, batez ere mugaz gaindiko auzotasun-eremuetan.

II. TITULUA

Generalitateen harreman instituzionalak kanpoan eta Europar Batasunaren eremuan

I. KAPITULUA

Harremanak Europar Batasunarekin

24. artikulua.— Katalanak Europar Batasunean duen estatutu juridikoa

Generalitatek beharrezko ekintzak eta neurriak abiarazi behar ditu Europako instituzioetan katalanaren erabilera bermatzeko eta Europar Batasunean katalanaren ofizialtasuna aitor dadin lortzeko.

II. KAPITULUA

Harremanak beste gobernu batzuekin, nazioarteko antolakundeekin eta lurralde-elkarlaneko sareekin

26. artikulua.— Gobernuak beste organo batzuekin dituen harremanak

1. Gobernuak, beste lurralde batzuetako gobernuarekin dituen harremanetan, helburu hauek sustatzen ditu:

b) Beste lurralde batzuekiko elkarlan instituzionala eta jardunbide egokien trukea sustatzea, bereziki Kataluniarekin lotura historikoak, politikoak, linguistikoak, kulturalak, ekonomikoak eta sozialak dituzten lurraldeekin.

27. artikulua.— Nazioarteko antolakundeekiko harremana eta lankidetzak

4. Generalitatek beharrezko diren ekintzak abiarazi behar ditu, Estatutuak xedatzen duen bezala, katalana nazioarteko antolakundeetan eta kultura- edo hizkuntza-eremuetan duten nazioarteko tratamenduetan agertzeko eta erabiltzeko.

III. TITULUA

Generalitateen ordezkartzeak kanpoan

32. artikulua.— Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialak

2. Gobernuak bulego sektorialen sare egoki bat bermatu behar du kanpoan, betiere Kataluniaren interesak sustatzeko, bereziki eremu hauetan: sustapen ekonomikoa; ikerketa eta berrikuntza; inbertsioak erakartzea; turismo-sustapena; kultura-enpresen nazioartekotzea; Kataluniako hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, eta garapenerako elkarlana eta laguntza.

6.4.12.77. 1/2015 Legea, otsailaren 5ekoa, Arango Araubide Bereziari buruzkoa⁷⁶⁹

HITZAURREA

Aranek nortasun propioa eta berezia du Katalunian, Arango erkidegoak Okzitaniako gainerako herrialdeekin partekatzen dituen hizkuntza eta kultura propioak dituelako, eta, aldi berean, garai bateko autogobernu-tradizioa duelako, arandarrek denboran zehar irmoki defendatua.

Okzitaniara, bere aldaera arandarrean, Arango berezko hizkuntza da, eta arandar identitatea eratzen duten zutabeetako bat eta funtsezko ezaugarrietako bat da, Okzitaniako nazio-egitatean kokatuta. Arandarrek beren hizkuntzarekin duten lotura emozionalari eta, aldi berean, hizkuntza hori erabiltzeko duten adoreari esker, belaunaldiz belaunaldi transmititu dute egundaino, eta aranera Arango kultura-ondarearen elementu preziatuenetako eta apartekoenetako bat bihurtu dute, zeina Kataluniako herriak eta instituzioek ere berezkozat hartzen eta balioesten duten.

[...]

Justiziak eta Arango aldarrikapenaren egokitasunak Arango eskubide historiko eta linguistikoen lehenengo aitortpena ekarri zuten Kataluniako Parlamentuak 1979an onetsi zuen Kataluniako Autonomia Estatutuan. Horrela, Estatutuaren 3.4. artikuluan hauxe ezarri zen: «Aranera irakatsi egingo da, eta errespetu eta babes berezia izango du». Lehenengo xedapen gehigarriak, berriz, honelaxe xedatu zuten: «Konstituzioaren eta estatutu honen esparruan, Arango haraneko barne-antolaketa administratiboaren berezitasun historikoak aitortu eta eguneratu egingo dira». Estatutu-manu horien geroagoko lege-garapenari esker, pixkanaka indartutako estatutu juridiko bat eratu ahal izan zen Arango berezko hizkuntzarentzat, eta, aldi berean, aukera eman zen Arango autogobernuko instituzio historikoak berreskuratzeko.

Ildo horretatik, apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoak, aranera, zeina baita okzitanieraren aldaera, Arango berezko hizkuntza deklaratu zuen, eta araneraren zenbait hizkuntza-eskubide aldarrikatu zituen, botere publikoei haren erabilera eta irakaskuntza bermatzeko emandako aginduarekin batera. Geroago, uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, Arango Haranaren Araubide Bereziari buruzkoak, zehaztu eta aktibatu egin zuen Arango sistema instituzional tradizionala, zeina haragitzen baita *Terçons* historikoetan eta Haraneko Kontseilu Nagusian, eta haren eskumenen tipologia eta irismena ere definitu zituen. Legeak haraneko berezko hizkuntzaren lurralde-ofizialtasuna ere aitortu zuen, eta haren erabilera- eta irakaskuntza-bermeak hobetu zituen, Aran normalizazioa bultzatzeko agindu orokorra jasotzeaz gain.

Kataluniako 2006ko Autonomia Estatutua onesteak urrats berri eta erabakigarria ekarri zuen Arango okzitaniar errealitate nazionala erabat onartzeko, eta, aldi berean, funtsezko aldaketa ekarri zuen aurreko egoerarekiko, Arango erkidegoaren berezko hizkuntzaren ofizialtasunari dagokionez. Horrela, Estatutuaren 11. artikuluan hauxe ezarri zen: «Aran nazio-errealitate okzitaniarra da, eta kultura, historia, geografia nahiz hizkuntza aldetik bere identitatea du; arandarrek halaxe

⁷⁶⁹ BOEren 54. zenbakian, 2015eko martxoaren 4ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-2294>

defendatu dute mendeetan zehar, eta halaxe aitortzen dute Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek. Estatutu honek berezitasun hori aitortu, babestu eta errespetatu egiten du, eta aitortzen du Kataluniaren barruan Aran lurralde-erakunde berezia dela, eta, hala izanik, babes berezia ere badu, araubide juridiko berezi baten bidez». Gainera, 6.5 artikulua okzitanieraren ofizialtasuna aitortzen du, aranera esaten zaiona Aranen, Katalunian. Era berean, 94. artikulua Arango berezko antolaketa instituzionalaren esparru berria eta haren araubide juridikoaren berezitasunak zehazten ditu. Azkenik, bosgarren xedapen gehigarriak Arango araubide berezia berrikusteko egutegia ere ezartzen du, estatutuak berak xedatzen duenera egokitzeko.

Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea onetsi zenean —izan ere, okzitaniera Aranen aranera da—, Kataluniako Parlamentua Estatutuaren agindua garatzen hasi zen Arani zegokionez, eta okzitaniera hizkuntza ofizial bihurtu zuen Katalunia osoan.

[...]

Gainera, legeak aukera berria izan nahi du, bai eta Aranek Kataluniarekin historikoki izan dituen lotura bizi eta sakonak indartzeko tresna bat ere; lotura horiek hauetan dautza: elkarrekiko errespetuan eta, aldi berean, Kataluniako herriak eta instituzioek beti arandar erkidegoaren berezko hizkuntza eta kulturarekiko eta, hedaturaz, okzitaniar nazioarekiko izan duten aitoren eta estimazio osoan —izan ere, Aran okzitaniar naziokoa da—.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Aran

Aran errealitate nazional okzitaniarra da, zeinak baitu identitate kultural, historiko, geografiko eta linguistikoa, arandarrek mendeetan zehar defendatua; identitate hori Kataluniako Autonomia Estatutuak lurralde-erakunde berezi gisa aitortzen du, zeina eratzen baitute *terçons* elkartzeek; nortasun juridiko propioa eta gaitasun eta autonomia osoa ditu, Estatutuan bermatuta, Aranek ordezkatzeko duen erkidego politikoaren interes propioak kudeatzeko.

8. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Aranera da lurralde horretako berezko hizkuntza; izen hori ematen zaio okzitanierak Aranen duen aldaera autoktonoari; hori dela eta:

a) Administrazio publikoek Aranen normaltasunez eta lehentasunez erabiltzen duten hizkuntza da.

b) Komunikabide publikoen erabilera arrunteko hizkuntza da, formatu guztietan, batez ere Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren, toki-erakundearen eta haien elkarten mendekoetan, Arango lurraldean.

c) Arango irakaskuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da.

2. Generalitateak, bere hizkuntza-politiken bitartez, eta Arango Kontseilu Nagusiak, bere eskumenen esparruan, hizkuntzaren arloan egiten dituzten jarduketak

koordinatu behar dituzte, eta Arango berezko hizkuntzaren erabilera sustatu behar dute normalizazioa bereziki zaila den arloetan, hala nola Justizia Administrazioan.

3. Okzitaniera, zeinari Aranen aranera baiteritzo, ofiziala da Katalunian, eta eremu eta sektore guztietan babestu behar da, aplikatzekoa den araudiaren arabera. Botere publikoek haren erabilera, sustapena, zabalkundea, ezagutza eta erabilera ofiziala sustatu behar dituzte, zeinak Kataluniako Parlamentuaren lege baten bidez arautzen baitira.

9. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Aranen pertsona orok du aranera jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, eta administrazio publikoekin —Hauteskunde Administrazioa barne— eta haien mendeko erakunde publiko nahiz pribatuekin diharduelarik, pertsona orok du eskubidea arreta aranera jasotzeko, bai ahoz bai idatziz. Aranera emandako administrazio-egintzek eta xedapen orokorrek, bai eta fede publikoko tresnek ere, erabateko ondorio juridikoak sortzen dituzte.

2. Aranen, pertsona guztiek dute, justiziarekin, notariotzarekin eta erregistro publikoekin dituzten harremanetan, aranera erabiltzeko eta eskubidea dute, honela eskatuz gero, dokumentazioa okzitanieraren aldaera horretan jasotzeko, baina horrek ez die kostu gehigarriarik ekarriko pertsona horiei, eta ezin izango dute defentsa-gabeziarik edo bidegabeko atzerapenik jasan erabilitako hizkuntzagatik.

3. Aranen, ondasunak, produktuak eta zerbitzuak erabiltzerakoan eta kontsumitzerakoan, pertsona orok du eskubidea arreta aranera jasotzeko, bai ahoz bai idatziz, betiere legeek xedatzen dutenaren arabera.

III. TITULUA

Antolaketa

V. KAPITULUA

Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia

46. artikulua.— Izaera

1. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia zuzenbide publikoko korporazioa da, administrazio publikoetatik independentea, akademikoa eta berezko nortasun juridikoa duena.

2. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia Kataluniako Akademien Erregistroan dago inskribaturik.

3. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia haren estatutuek eta barne-araubideak eta gobernu-araubideak arautzen dute.

IV. TITULUA

Ahalak eta eskumenak

II. KAPITULUA

Eskumenak ekintza publikoaren sektoreetan

51. artikulua.— Hizkuntza eta kultura

1. Arango Kontseilu Nagusiak eskumen osoa du okzitanieraren erabilera sustatu, normalizatu eta arautzeari dagokionez —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—, betiere Katalunia osoan hizkuntza-politikaren eta hezkuntzaren arloan indarrean dauden lege orokorren arabera.

8. Arango Kontseilu Nagusiak behar diren ekimenak bultzatu behar ditu gainerako lurralde okzitaniarrekin hizkuntza sustatzeko eta zaintzeko ahaleginak koordinatzeko, kalterik egin gabe Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen 24. eta 25. artikuluei eta bigarren xedapen gehigarriari —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—.

55. artikulua.— Irakaskuntza

1. Aran hezkuntza-gune gisa eratzen da, Katalunian hezkuntza arautzen duen legeriak ezarritakoaren arabera.

2. Hizkuntza-espezifikotasuneko arrazoiak direla-eta, hezkuntzaren arloan eskumena duen Generalitateko sailaren berezko zerbitzuek —hezkuntza-zerbitzuak eta helduentzako eskolak Arango lurraldean – Aran dute lurralde-erreferentzia bakarra.

3. Arango Kontseilu Nagusiak zaindu behar du irakaskuntzako zentroetan okzitanieraren arandar aldaeran dauden hizkuntza-curriculumak bat etor daitezen indarrean dagoen legeriarekin eta lege honek zehazten dituen irizpideekin.

4. Arango Kontseilu Nagusiak, irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailarekin lankidetzan, hezkuntzarekin zerikusia duten honako zerbitzu hauek eskaintzeko eskumena du: eskola-garraioa, eskola-jantokia, eskolaz kanpoko zerbitzuak, testuliburuak, material didaktikoak eta elkarrizketarako material osagarriak egin eta ekoiztea okzitanieraren arandar aldaeran, eta irakasleak etengabe prestatzea Arango hizkuntzan eta kulturaren.

76. artikulua.— Arango toponimia

Arango Kontseilu Nagusiari dagokio Arango toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena.

78. artikulua.— Komunikabide sozialak eta ikus-entzunezkoen zerbitzuak

2. Arango Kontseilu Nagusiak gizarte- eta ikus-entzunezko komunikazio-sistema publiko propioa sor dezake Aranentzat, zeinak izan behar baititu bitarteko ekonomiko eta finantzario nahikoak, prentsa idatzi eta irrati eta telebista publikoak mantentzeko, edukiak okzitanieraren arandar aldaeran dituela.

V. TITULUA

Arango Kontseilu Nagusiaren harremanak Generalitatekin eta gainerako instituzio publikoekin

81. artikulua.— Aranen kanpo-proiektzioa

4. Generalitatek okzitania proiektatu eta sustatu behar du —izan ere, okzitania Aranen aranera da—, nazioarteko aitortza lor dezan.

84. artikulua.— Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordea

2. Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordeari eginkizun hauek dagozkie:

j) Okzitanieraren hizkuntza-politika eta -normalizazioa koordinatzea —izan ere, okzitania Aranen aranera da—.

k) Bermatzea Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen arabera —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—, araneraren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa egokia eta nahikoa izango dela eta koordinazioa egongo dela bi instituzioen artean.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Aran Kataluniako hauteskunde-legean

1. Kataluniako hauteskunde-legeak kontuan hartu behar du Arango berezitasun historikoa, politikoa, kulturala eta linguistikoa, eta Aranek Parlamentuan ordezkartza izango duela bermatu behar du.

**6.4.12.78. 10/2015 Legea, ekainaren 19koa,
Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei
buruzkoa⁷⁷⁰**

**IV. TITULUA
Lanbide-prestakuntza eta -kualifikazioko
sistemaren zerbitzuak**

**III. KAPITULUA
Lanbide-heziketa**

34. artikulua.— Antolamendua

2. Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak honako hauek hartu behar ditu barne:

a) Atzerriko hizkuntzan edo hizkuntzetan hizkuntza-gaitasunak lortzea, erregelamendu bidez zehaztutako moduan.

⁷⁷⁰ BOEren 164. zenbakian, 2015eko uztailaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7739>

6.4.12.79. 12/2015 Legea, uztailaren 9koa, Kooperatibei buruzkoa⁷⁷¹

HITZAURREA

[...]

Argi dago sozietate-formula kooperatiboaren erabilera sustatzeko bideetako bat dela arlo horretako hizkera tekniko espezifikoa ezagutza orokorrera hurbiltzea eta haren kontzeptuak sinplifikatzea. Horrela, bada, zuzenbide kooperatiboaren ezagutza eta aplikazioa errazteko helburu horri jarraituz, 1. artikulua *sozietate kooperatiboaren* kontzeptua birformulatzen du, eta 2. artikulua zuzenbide kooperatiboaren berezko beste kontzeptu eta termino batzuk biltzen ditu; horrela, artikulua biok tresna erabilgarri bihurtzen dira kontzeptu eta termino horiek argitzeko eta arlo horretan espezializaturik ez dauden pertsonen hurbiltzeko.

[...]

⁷⁷¹ BOEren 194. zenbakian, 2015eko abuztuaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-9140>

6.4.12.80. 17/2015 Legea, uztailaren 21ekoa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari buruzkoa⁷⁷²

HITZAURREA

[...]

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna modu eraginkorrean ziurtatzeko, sexuaren ziozko diskriminazioaz gain, beste aspektu batzuk ere hartu behar dira kontuan, hala nola diskriminazio anizkoitza, eta honako arrazoi hauek direla-eta sortutako desabantaila-egoera hauek ere hartu behar dira kontuan: etnia, kolore, jatorri etniko eta sozial, ezaugarri genetiko, hizkuntza, erlijio, sinesmen, iritzi politikoak edo bestelakoak, gutxiengo bateko kide izatea, gaitasunak, jaiotza, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa edo maila ekonomikoa.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Botere publikoen jardun-printzipioak

Autonomia Estatutuaren 41. artikulua aipatzen duen genero-ikuspegiaren printzipioa betez, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra lortzeko, betiere sexu- edo genero-diskriminaziorik gabe, lege honen xedapenen interpretazioak eta botere publikoen politika eta jarduketa guztiek printzipio hauek bete behar dituzte:

Zortzigarrena.— Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta estereotipatu gabea: 2. artikuluan definitutako botere publikoek ez dute hizkera sexistarik erabili behar, errealitatearen ikusmolde sexisten adierazpena saihestu behar dute, bai eta erabilera androzentrikoak eta genero-estereotipoak ere, eta emakumeekiko, gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera sustatu behar dute arreta pertsonalean eta beren dokumentazio idatzi, grafiko eta ikus-entzunezko guztian. Botere publikoek prestakuntza eman behar diete langileei, hizkuntza errespetuz eta modu inklusiboan erabil dezaten.

III. KAPITULUA

Sektore publikoan emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako eskubidea bermatzeko mekanismoak

15. artikulua.— Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planak

4. Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planek betekizun hauek bete behar dituzte:

⁷⁷² BOEren 215. zenbakian, 2015eko irailaren 8ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-9676>

b) Kontuan hartzea, besteak beste: emakumeen ordezkartza; irispidea; hautaketa; lanbide-igoera eta -garapena; lan-baldintzak; bizitza pertsonala, lana eta familia uztartzea; indarkeria matxista; lan-arriskuen prebentzioa genero-ikuspegiarekin; komunikazio inklusiboa, eta hizkera ez-sexista eta ez- androzentrikoa erabiltzea, bai eta organismoaren estrategia eta barne-antolaketa ere.

IV. KAPITULUA

Emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko politika publikoak

2. ATALA

Hezkuntza, kultura eta ezagutza

21. artikulua.— Hezkidetzak

3. Hezkuntza Administrazioak, hezkuntza-sistemako genero-berdintasunerako planaren bidez, honako helburu hauek lortzeko jarduketak eta jarduerak egin behar ditu beti:

f) Ikasleak prestatzea hizkuntzaren erabilera ez-sexistan eta ez-androzentrikoan.

23. artikulua.— Jolasak eta jostailuak

Jolas eta jostailuen arloan eskumenak dituzten Kataluniako administrazio publikoek beharrezkoak diren ekintza guztiei ekin behar diete, helburu hauek lortzeko:

b) Jolas eta jostailuak merkaturatzen debekatzea, baldin eta horiek emakumeentzat iraingarriak badira, emakumeen duintasunaren aurka egiten badute, hizkuntzaren erabilera sexista egiten badute edo haurren eta nerabeen artean oldarkortasuna eta indarkeria sustatzen badituzte.

25. artikulua.— Komunikabideak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

1. Generalitateen eta Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideek, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak emandako lizentzia baten babesean jarduten dutenek, Kataluniako Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen 2. artikuluaaren aplikazio-eremuan sartzen diren gainerako subjektuek, eta Kataluniako administrazio publikoek kudeatu edo diruz lagundutako idatzizko komunikabideek:

d) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa erabili behar dute.

26. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, botere publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan berrmatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

28. artikulua.— Unibertsitateak eta ikerketa

1. Kataluniako Unibertsitatei buruzko otsailaren 19ko 1/2003 Legearen 5. artikuluan aipatzen den balioetan oinarritutako hezkuntzak honako hauek bildu behar ditu nahitaez:

e) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa komunikazio guztietan.

3. ATALA

Lana, enplegua eta enpresa

35. artikulua.— Kataluniako enpresa-bikaintasunaren bereizgarria, emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorraren arloan

4. Berdintasunaren arloko enpresa-bikaintasunaren bereizgarria emateko baldintzak arautzeko kontuan hartu beharreko irizpideak, lau urteko iraupena dutenak, honako hauek dira:

g) Hizkuntza inklusibo ez-sexistak, ez-androzentrikoak eta publizitate ez-sexista erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, produktuetan, zerbitzuetan eta marketinean.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Instituzio eta organo publikoen izendapenak berrikustea

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, berrikusi eta, hala badagokio, aldatu egin behar dira Kataluniako administrazio publikoen mendeko instituzio eta organoen izendapenak, betiere hizkera ez-sexistaren eta ez-androzentrikoaren printzipioak errespetatzen direla bermatzeko.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-erabilerak

Gobernuak, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aholkularitzarekin, hala badagokio, behar diren ekintzak abiarazi behar ditu hizkuntza-erabileren aplikazioa aztertzeko, betiere historikoki kontuan hartu ez diren emakumeak ikusarazte aldera.

**6.4.12.81. 5/2016 Legea, abenduaren 23koa,
Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari
buruzkoa eta Kataluniako Estatistikari
buruzko 23/1998 Legea aldatzekoa⁷⁷³**

ERANSKINA

**Planaren estatistika-jarduerako eremuen
deskripzio ordenatua**

a) Estatistika-jardueraren eremuak eta azpieremuak.

4. Lana eta gizartea.

4.5 Hizkuntza.

[...]

4. Lana eta gizartea.

[...]

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren, kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarritzko ezaugarrietan sakontzea: katalanaren presentzia, Kataluniako gainerako hizkuntza ofizialena eta eremu guztietan erabiltzen diren gainerako hizkuntzena.

⁷⁷³ BOEren 15. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-523>

6.4.12.82. 8/2017 Legea, ekainaren 15ekoa, Kanpoko Erkidego Katalanari buruzkoa⁷⁷⁴

HITZAURREA

I

[...]

Generalitateko Gobernuaren asmoa da jarduketak bultzatzea eta indartzea bide emateko kanpoan dauden katalanek, gaur egungo aukeren arabera, beren jatorrizko herrialdearekin lotura estua izan dezaten, eta, era berean, aukera izan dezaten Kataluniaren bilakaera kolektiboan parte hartzeko eta Kataluniako errealitatea, kultura eta hizkuntza eskuratzeko.

[...]

II

[...]

Hala, XX. mendeko hamarkadetan zehar, kanpoko erkidego katalanak harrera-toki bihurtu ziren, eta funtsezko bihurtu ziren kanpoan kultura eta hizkuntza katalanak mantentzeko. Erakunde horietako kideek jarduera kultural dinamikoa egiten zuten, bai eta jatorrizko lurraldearekiko loturei eusteko ekintza garrantzitsua ere.

[...]

II. KAPITULUA Katalanak kanpoan

6. artikulua.— Kanpoan bizi diren katalanen espezifikotasuna politika publikoetan integratzea

2. Gobernuak zaintzen du kanpoan dauden katalanek gauza ditzatela indarrean dagoen araudiak kanpoan bizi direnei aitortzen dizkien eskubideak, batez ere eremu politiko, administratibo, zibil, sozial eta linguistikoa, eta behar diren ekintzak sustatzen ditu eskubide horiek egikaritzeko Katalunian bizi diren katalanek dituzten baldintza berberetan, eta genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren arabera.

8. artikulua.— Kanpoan dauden katalanen eskubideak

3. Hizkuntzaren eremuan, kanpoan dauden katalanek, Kataluniako instituzio, antolakunde eta administrazio publikoekin dituzten harremanetan, eurek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, Autonomia Estatutuaren I. tituluko 3. kapituluan ezarritakoaren arabera. Gobernuak katalana eta aranera kanpoan irakasten laguntzeko neurriak hartzea sustatzen du, bai aurrez aurre, hori egin daitekeen lekuetan, bai modu birtualean.

⁷⁷⁴ BOEren 160. zenbakian, 2017ko uztailaren 6ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7817>

4. Hizkuntza- eta kultura-eremuei dagokienez, arreta berezia eskaini behar dio Generalitatek Kataluniak hizkuntza partekatzen duen lurraldeetatik kanpoko katalanek eta erkidego katalanek egiten duten sustapenari.

11. artikulua.— Kataluniarekiko lotura

1. Gobernuak, kanpo-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, kanpoan dauden katalanekiko harremanak sustatu eta errazten ditu, haien arteko harremanak sustatzen ditu eta haien antolakundeei laguntza ematen die, kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko lotura aktiboari eusteko, betiere beren jatorrizko herrialdeko errealitatean modu antolatuan parte har dezaten, eta kultura eta hizkuntza katalanekin harremanetan egotea ahalbidetzen duten tresnak eskura izan ditzaten.

III. KAPITULUA

Kanpoko erkidego katalanak

13. artikulua.— Definizioa

3. Lege honen ondorioetarako, kanpoan bizi diren katalanak izan daitezke erkidego katalanetako kide, 4. artikuluaaren arabera. Kataluniatik kanpo bizi diren pertsonak ere kide izan daitezke, baldin eta, katalan izaera politikoa izan gabe, Kataluniari, haren kulturari, hizkuntzari eta nazio gisa duen nortasunari lotuta sentitzen badira.

14. artikulua.— Laguntza

Gobernuak laguntza ematen die kanpoan dauden erkidego katalanei, honako helburu hauek lortzeko:

b) Kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko loturei eustea, hizkuntza, kultura eta errealitate katalanekin harremanetan egon eta horiek urrutitik erabili ahal izateko, eta Kataluniarekin, haren instituzioekin eta kolektibo horri zuzendutako gobernu-ekimenekin informazioa eta harremanak izateko.

15. artikulua.— Kanpoan dauden erkidego katalanak ofizialki aitortzea

2. 1. apartatuan aipatzen den aitortpena lortzeko, beharrezkoa da erkidegoaren eraketa zuzenbidearen arabera egiaztatzea, helburuak lege honi egokitzea, haren egitura eta funtzionamendua demokratikoak eta gardenak izatea, eta Kataluniarekin, Kataluniako herritarrekin, historiarekin, hizkuntzarekin, kulturarekin edo Kataluniako errealitatearen beste edozein aspektuarekin duen lotura egiaztatzea.

20. artikulua.— Zerbitzuak eta prestazioak

1. Gobernuak laguntza ematen die kanpoan dauden erkidego katalanei, erkidegoen federazioei eta erregistroan inskribatuta dauden erkidego katalan birtualei, betiere zerbitzu eta prestazio hauek eskainiz:

e) Laguntza teknikoa eta laguntzak ematea hizkuntza eta kultura katalanak ezagutzera eta ikastera bideratutako jarduketak sustatzeko, bereziki erkidego katalaneko kide diren haur eta gazteen artean.

IV. KAPITULUA

Kanpoan dauden erkidego katalanekiko harreman-organoak

21. artikulua.— Kanpoko Kataluniaren Kontseilua

3. Kanpoko Kataluniaren Kontseiluaren funtzionamendua, antolaketa, osaera eta atxikipena dekretu bidez zehaztu behar dira. Osaerak, edozelan ere, honako hauek bildu behar ditu: kanpo-ekintzaren, migrazioen, kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organoak; nazioartekotzearen eta kanpo-proiektzioaren eremuetan —bereziki, ekonomiaren, hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan— lan egiten duten eta Generalitateen partaidetza duten organismoen, partzuergoen eta instituzioen ordezkartza, eta Kataluniatik kanpo dauden erkidego katalanen eta aitortuta dauden federazioen ordezkartza. Kanpoan dauden erkidego katalanak eta federazioak osatzen dituzten Kontseiluko kideak irizpide demokratikoetan oinarrituta izendatu behar dira; izendapen horretan, emakumeen eta gizonen eta eremu geografikoen ordezkartza orekatua lortzen saiatu behar da.

**6.4.12.83. 9/2017 Legea, ekainaren 27koa,
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren bidez funts
publikoen kargura osasun-laguntza
unibertsal bihurtzeari buruzkoa⁷⁷⁵**

5. artikulua.— Osasun-laguntza iristeko eskubidearen bermea

2. Osasun-laguntza ematen duten zentro, zerbitzu eta establezimendu publiko eta kontzertatuek argi eta garbi eta modu ulergarrian erakutsi behar dute osasun-arreta iristeko dagoen eskubide unibertsalari buruzko informazioa, onuradun izan daitezkeen hizkuntza edozein dela ere eta zalantzarik gabe, betiere lege honetan jasotako osasun-prestazioak iristeko eskubideari dagokionez.

⁷⁷⁵ BOEren 173. zenbakian, 2017ko uztailaren 21eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-8524>

6.4.12.84. 18/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Merkataritza, Zerbitzu eta Azokei buruzkoa⁷⁷⁶

HITZAURREA

II

[...]

Legeak elementuak sartzen ditu, zeinek aukera aurreikusten baitute merkataritza-jarduera, zerbitzu-ematea, artisautza eta azoka-jardueren antolaketa profesionalizatzeko eta balioesteko mekanismoak erabiltze aldera. Era berean, xedatzen du ezen jarduera egikaritzeko beharrezkoa dela aplikatu beharreko araudiari buruzko gutxieneko ezagutza batzuk izatea, pertsonak enpresan okupatzen duen lekuaren arabera edo jendaurreko arretan Katalunian hizkuntza ofizialak erabiltzeari dagokionez, eta gutxieneko ezagutza horiek, zeinak ezinbestekoak baitira jarduera behar bezala egikaritzeko, enpresaburuarentzako sustapen-neurrien bidez soilik bultzatuak izan behar dute.

[...]

I. TITULUA

Merkataritza-jardueraren eta zerbitzuak ematearen baldintzak eta modalitateak

I. KAPITULUA

Merkataritza-jarduera eta zerbitzuak ematea

8. artikulua.— Merkataritza-jarduera egikaritzea eta zerbitzuak ematea

3. Merkataritza-jarduera eta zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, baita soldatako langile gisa dihardutenek ere, jakin behar dute zein diren baldintzak Katalunian merkataritza-jarduera egikaritzeko eta zerbitzuak emateko, eta kontsumitzaileei arreta emateko moduan egon behar dute kontsumitzaileok Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan hitz egiten dutenean.

⁷⁷⁶ BOEren 240. zenbakian, 2017ko urriaren 5eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11320>

**6.4.12.85. 7/2019 Legea, azaroaren 14koa,
Kataluniako Ikus-entzunezkoen
Kontseiluaren 2/2000 Legea eta Kataluniako
Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007
Legea aldatzekoa⁷⁷⁷**

HITZAURREA

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioa sortzea mugari historikoa izan zen autogobernuko instituzioetan, eta bultzada handia eman zitzaion hizkuntza eta kultura katalanaren sustapenari, bai eta ikus-entzunezkoen industriari ere. Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua ere sortu zen, Autonomia Estatutuaren 82. artikuluan ezarritakoaren arabera.

[...]

⁷⁷⁷ BOEren 286. zenbakian, 2019ko azaroaren 28ko alean argitaratua.

6.4.12.86. 17/2020 Legea, abenduaren 22koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari buruzko 5/2008 Legea aldatzekoa⁷⁷⁸

**25. artikulua.— 5/2008 Legeari artikulua bat gehitzea, 76 ter artikulua
76 ter artikulua gehitzen da, eta horren testua hauxe izango da:**

**«76 ter artikulua.— Politikan emakumeen aurkako indarkeriatik
eratorritako administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna**

1. Administrazio eta instituzio politiko guztiek jokabide-estandar gisa txertatu behar dute edozein indarkeria matxista mota debekatzea, bai eta diskurtso sexistak eta misoginoak, emakumeenganako hizkera iraingarria eta jazarpen psikologiko edo sexuala, sexuan, sexu-orientazioan edo edo genero-identitatean adierazpenean oinarritutakoa ere, eta zehapen egokiak ezarri behar dituzte diziplina-araubidean. Zehapen horiek astunagoak izan behar dute diskriminazio anizkoitzaren kasuan.

[...]

⁷⁷⁸ BOEren 11. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-464>

6.4.12.87. 19/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzkoa⁷⁷⁹

HITZAURREA

Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzko Legearen helburua honako hau da: tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidea, giza duintasunarekiko errespetua eta lege hau aplikatzeko lurralde-eremuan egiten den modu, egintza edo portaeraren aurkako babesa; diskriminazioaren arrazoiak hauek dira: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional bateko kide izatea; arraza, larruaren kolorea edo etnia; iritzi politikoak; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; hizkuntza; jatorri kultural, nazional, etniko edo soziala; egoera ekonomiko edo administratiboa, gizarte-klasea edo aberastasuna; sexua, sexu-orientazio, -identitatea, generoa edo genero-adierazpena; arbasoak; adina; fenotipoa; etnia-talde bateko izatea; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo giza izatearen beste edozein tasun, inguruabar edo adierazpen, dela benetakoa, dela esleitua. [...]

[...] Ildo horretan, hurbileneko ingurunean, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak (20. artikulua) aitortzen du pertsona guztiak berdinak direla legearen aurrean, eta diskriminazio oro debekatzen du (21. artikulua) diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

3. Lege honen helburua da aitzakiatzat hartzen duen edozein diskriminazio-mota saihestea, arrazoiak honako hauek direlarik:

e) Hizkuntza edo identitate kulturala.

II. TITULUA Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidearen aplikazio materialaren eremuak

10. artikulua.— Hezkuntza

7. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak, hezkidetza-printzipioaren arabera, zaindu behar du hezkuntza-sistema osoan aniztasuna errespetatzen dela, bai zentroetan,

⁷⁷⁹ BOEren 31. zenbakian, 2021eko otsailaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1663>

bai prestakuntza-erakundeetan, bai helduen hezkuntzan, bai gurasoen prestakuntzan, bai eskolako kirol-jardueretan eta haur eta gazteen aisialdiko jardueretan; aniztasun hori honako hauei dagokie: erlijioari edo sinesmenei, gaitasunari edo desgaitasunari, adinari, arraza- edo etnia-jatorriari, aniztasun sexual eta afektiboari, sexu-orientazioari, genero-identitate edo adierazpenari, familia-eredu desberdinei edo lege honek aipatzen duen beste edozein tasun sozial edo pertsonali. Ilido horretan, sail horrek:

[...]

b) Zaindu behar du eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan daudela ere, eta horietan erabiltzen den hizkerak aniztasuna hartuko dutela kontuan, eta edozein diskriminazio-mota saihestuko dutela arrazoi horrengatik.

[...]

11. artikulua.— Osasuna

6. Osasun-arloan eskumena duen sailak neurriak bermatu behar ditu gaixotasunagatik ez diskriminatzeko, eta, horretarako, honako hauek egin behar ditu:

c) Komunikabideetan hizkuntza errespetuz eta egoki erabiltzearen garrantziari buruzko kanpainak egitea, betiere gizarteak eta iritzi publikoak gaixotasunen konnotazio negatiboak eta osasun-arrazoiengatik estigmatizazioa saihesteko.

[...]

16. artikulua.— Komunikabide sozialak eta informazioaren gizartea

2. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, komunikabide sozialen eta informazio-teknologiaren enpresen independentzian eragin gabe, kode deontologikoak eta autorregulazio-akordioak hartzea sustatu behar dute horietan, aurreiritzi diskriminatzailerik eta estereotiporik gabe, honako hauek lortzen laguntzeko:

a) Hizkera errespetuzkoaren erabilera sustatzea, bereziki, hizkera sexista, klasista, arrazista, xenofobia, LGBTIfobikoa eta, oro har, diskriminatzailea ez dena, zeinak lagunduko baitu hedabideetan gutxiespen-terminologiaren erabilera errotik kentzen, bai eta merkataritza- eta publizitate-mezuetan ere.

[...]

5. Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez, publikoetan bezala pribatuetan, hauek egin behar ditu:

b) Gomendioak ezartzea hizkuntza-erabilerei buruz eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz, betiere lege honek aipatzen dituen eremuetan.

[...]

6. Komunikabideek, publikoek zein pribatuek, bermatu behar dute desgaitasunaren informazio-estaldura inklusiboa izango dela, hizkuntza behar bezala eta errespetuz erabiliko dela, eta terminologiaren gutxiespen-erabilera saihestuko dela.

[...]

6.4.13. Madrilgo Autonomia Erkidegoa

6.4.13.1. 11/1998 Legea, uztailaren 9koa, Madrilgo Erkidegoko Kontsumitzaileak babesteari buruzkoa⁷⁸⁰

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eskubideen inguruko babes juridiko, administratibo eta teknikoa

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

13. artikulua.— Produktu, ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa

3. Kontsumitzaileei zuzendutako informazio, dokumentazio eta komunikazio oro gutxienez gaztelaniaz idatzita egongo da modu zehatz, argi eta errazean, irakurtzeko modukoa izango da eta zuzenean ulertzeko aukera izango du.

⁷⁸⁰ BOEren 206. zenbakian, 1998ko abuztuaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-20651>

6.4.13.2. 5/2003 Legea, martxoaren 20koa, Madrilgo Erkidegoko Hondakinei buruzkoa⁷⁸¹

V. TITULUA Hondakinak sortzea eta edukitzea

I. KAPITULUA Hondakinen kategoria guztietarako arau erkideak

27. artikulua.— Europar Batasunaren barruan hondakinak mugaz haraindi lekualdatzea

3. Ingurumen arloan eskumena duen sailak eskatzaileari eskatu ahal izango dio espedientean jasotako dokumentazioa gaztelaniara itzultzeko.

⁷⁸¹ BOEren 128. zenbakian, 2003ko maiatzaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-10725>

6.4.13.3. 6/2016 Legea, azaroaren 24koa, Madrilgo Erkidegoan Kirolaren Lanbideetan Egikaritzea antolatzeari buruzkoa⁷⁸²

II. TITULUA

Kiroleko lanbide arautuak eta eremu funtzional orokorra

7. artikulua.— Izendapenen erreserba

2. Ezin izango dira beste izendapen batzuk erabili, baldin eta, haiek duten esanahiagatik edo gaztelanian edo atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, errakuntza sor badezakete jarduera hauek identifikatzean: kasuan-kasuan eskatu behar diren kualifikazioa eta titulazioa ez dituztenek eskaintzen dituzten jarduerak.

⁷⁸² BOEren 69. zenbakian, 2017ko martxoaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-3069>

6.4.14. Murtziako Autonomia Erkidegoa

6.4.14.1. 6/1998 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Eskualdeko Eskola-kontseiluei buruzkoa⁷⁸³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Irakaskuntzaren programazio orokorra, funtsean, Konstituzioan eta hezkuntza-prozesua arautzen duten lege organikoetan jasotako helburu hauek lortzera bideratuko da:

g) Eskualde-identitatearen kontzientzia sustatzea, gure erregioko balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

⁷⁸³ BOEren 52. zenbakian, 1999ko martxoaren 2ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-4975>

6.4.14.2. 2/2005 Legea, martxoaren 11koa, Murtziako Eskualdeko Akademiari buruzkoa⁷⁸⁴

HITZAURREA

Konstituzioaren 44. artikulua arabera, botere publikoek babestu eta sustatuko dute, interes orokorraren mesedetan, kultura iristea, herritarren eskubide gisa, bai eta zientzia eta ikerketa ere. Konstituzioaren testuko 148.1.17) artikulua, autonomia-erkidegoek beren gain har ditzaketen eskumenen artean, hau aipatzen du: Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena. Hala ere, autonomia-erkidegoen eskumen horiek zehaztu arren, akademiak ez ditu beren-beregi aipatzen beren lurralde-eremuetan kultura eta ikerketa sustatzeko tresna gisa.

[...]

⁷⁸⁴ BOEren 118. zenbakian, 2006ko maiatzaren 18ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-8720>

6.4.14.3. 8/2005 Legea, abenduaren 14koa, Murtziako Eskualdeko Eraikuntzaren Kalitateari buruzkoa⁷⁸⁵

II. TITULUA

Kalitatea bermatzea, plangintza eta egiaztatpena

17. artikulua.— Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien karpeta

2. Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien jarraibideak formulatzeko gidalerroak, hala badagokio, Eskualdeko Administrazioak onetsi beharko ditu. Horiek egiteko, eraikinetako elementuen, sistemen eta instalazioen bizitza baliagarriaren irizpideak eta arrisku-mailak hartuko dira kontuan. Arlo honetako jarraibide egokiak teknikari gaituek prestatuko dituzte, erabiltzaileek beren betebeharrak ulertzen lagunduko duen hizkuntzan.

⁷⁸⁵ BOEren 133. zenbakian, 2006ko ekainaren 5eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-9896>

**6.4.14.4. 6/2007 Legea, apirilaren 4koa,
Murtziako Eskualdeko Gazteriari
buruzkoa⁷⁸⁶**

**II. TITULUA
Gazte-politika**

**II. KAPITULUA
Gazteriaren Institutua**

**3. ATALA
Gazteen animazioa**

38. artikulua.— Gazte-turismoa

Murtziako Eskualdeko Gazteriaren Institutuak proposamenak eskainiko dizkie gazteei helburu hauek lortzeko: gazteen mugikortasuna sustatzea; aisialdirako alternatibak eskaintzea; gazteen prestakuntza indartzea beste hizkuntza, kultura, tradizio eta bizimodu batzuk ezagututa, eta gizartean integratzea eta elkarrekin bizitzea errealitate bihurtzea; bereziki barne-turismoa sustatuko du.

[...]

⁷⁸⁶ BOEren 176. zenbakian, 2008ko uztailaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12528>

6.4.14.5. 7/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Eskualdeko emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero- indarkeriaren aurka babestekoa⁷⁸⁷

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak eta oinarrizko antolaketa instituzionala

I. KAPITULUA

Eskualdeko Administrazioa

1. ATALA

Eskumenak

4. artikulua.— Eskumenak

2. Administrazio autonomikoak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan duen eskumena honako eginkizun hauetan zehazten da:

a) Programak eta prozedurak egokitu eta sortzea, genero-ikuspegia administrazio-jardueran txertatzeko, eta administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

2. ATALA

Generoaren araberako eraginaren aurretiazko ebaluazioaren antolaketa eta informazioa

8. artikulua.— Berdintasunaren Behatokia

3. Era berean, interpretazio-irizpideak hartuko ditu hizkuntzaren erabilera eta adierazpen sexistak identifikatzeko, zeinek indartzen baitituzte emakumeenganako desberdintasun-jarrerak.

⁷⁸⁷ BOEren 176. zenbakian, 2008ko uztailaren 22ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12529>

II. KAPITULUA

Toki Administrazioa

1. ATALA

Eskumenak

12. artikulua.— Eskumenak

2. Toki-korporazioei dagokie honako eginkizun hauek egikaritzea aukera-berdintasunaren arloan:

d) Beren administrazioaren politika, programa eta ekintza guztietan genero-ikuspegia txertatzea, administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuz.

II. TITULUA

Jardun-arloak aukera-berdintasunean

IV. KAPITULUA

Hezkidetza

30. artikulua.— Helburu orokorrak

2. Murtziako Eskualdeko Hezkuntza Administrazioak bermatuko du hizkera ez-sexista erabiliko dela hezkuntzari eta jakintzaren sustapenari dagokien guztian.

VI. KAPITULUA

Komunikabideak eta teknologia berriak

37. artikulua.— Aukera-berdintasuna komunikazioaren esparruan

1. Murtziako Eskualdeko Administrazio publikoak, komunikazioaren eremuan emakumearen diskriminazioa saihesteko:

b) Bitarteko egokiak erabiliko ditu bitartekoen bidez igortzen diren mezuak bermatzeko eta helarazteko, eta bereziki zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumei zuzendutakoak; horretarako, kasu horiei erantzuteko beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

38. artikulua.— Hizkuntzaren erabilera sexista desagerraraztea eta jardunbide egokien kodea

1. Murtziako Eskualdeko Administrazio publikoak, bere eskumenen eremuan, beharrezko ekintzak gauzatuko ditu komunikabideetan hizkuntzaren erabilera sexista desagerrarazteko, eta jardunbide egokien kodeak hartzea sustatuko du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko konstituzio-balioen edukia transmititzeko.

**6.4.14.6. 3/2009 Legea, maiatzaren 11koa,
Murtziako Eskualdeko Osasun-sistemaren
Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei
buruzkoa⁷⁸⁸**

II. TITULUA

**Osasunaren sustapenarekin eta osasun-arreta eta
-laguntzarekin lotutako eskubideak**

III. KAPITULUA

**Babes berezia merezi duten kolektiboen
espezifikotasunak**

20. artikulua.— Atzerritarrak

1. Lege honetan jasotako eskubideak eta eginbeharrak izango dituzte Murtziako Eskualdeko osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak iristen eta erabiltzen dituzten atzerritarrek. Osasun-laguntza egokia emateko eta eskubide horiek betetzen laguntzeko, administrazio publikoek jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza-oztopoak murrizteko.

⁷⁸⁸ BOEren 34. zenbakian, 2011ko otsailaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2493>

6.4.14.7. 12/2013 Legea, abenduaren 20koa, Murtziako Eskualdeko Turismoari buruzkoa⁷⁸⁹

I. TITULUA Turismo-jarduera sustatzea

9. artikulua.— Jarduketak

3. Turismo arloan eskumena duen organoak sustapen-kanpainak programatu eta exekutatuko ditu Murtziako Eskualdearen kalitatea turismo-helmuga gisa sustatzeko eta mantentzeko. Sustapenak turismo-helmugak hartu beharko ditu, eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna bermatu beharko du, bai eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

III. TITULUA Turismo-zerbitzuak emateko eskubideen eta eginbeharren araubidea

40. artikulua.— Turismo-enpresen betebeharrak

Turismo-enpresek, horiei eragin diezaieketen beste arau batzuetan xedatutakoari kalterik egin gabe, honako betebeharrak dituzte:

6. Erreklamazioak egiteko behar den dokumentazioa eskura izatea eta bezeroei ematea; erreklamazioak ikusteko moduan iragarriko dira jendaurrean, gaztelaniaz eta ingelesez, gutxienez, eta aukeratu beharreko beste bi hizkuntzatan.

⁷⁸⁹ BOEren 22. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-750>

**6.4.14.8. 1/2014 Legea, martxoaren 13koa,
Murtziako Eskualdeko Artisautzari
buruzkoa⁷⁹⁰**

**III. KAPITULUA
Artisauen identifikazioa, segurtasuna eta
kalitatea**

**2. ATALA
Artisau-identifikazioa**

16. artikulua.— Artisau-produktuen nahitaezko etiketatzea

2. Etiketan, gutxienez, Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala erabiliko da.

17. artikulua.— Artisau-adierazpena

4. Artisau-adierazpena produktua merkaturatzen den estatuko hizkuntza ofizialean idatziko da.

⁷⁹⁰ BOEren 81. zenbakian, 2014ko apirilaren 3ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-3560>

6.4.14.9. 3/2014 Legea, uztailaren 2koa, Murtziako Eskualdeko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari buruzkoa⁷⁹¹

Xedapen gehigarria

[...]

Edukiak gaztelaniaz eta ingelesez adieraziko dira.

⁷⁹¹ BOEren 183. zenbakian, 2014ko uztailaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8062>

**6.4.14.10. 12/2014 Legea, abenduaren 16koa,
Murtziako Eskualdeko Autonomia
Erkidegoko gardentasun eta herritarren
parte-hartzeari buruzkoa⁷⁹²**

**I. TITULUA
Xedapen orokorrak**

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen printzipio orokorrak hauek dira:

n) Sinpletasun-printzipioa, izapideak pixkanaka gutxitzera bideratua, prozedurak berriz diseinatuz eta baliabideak optimizatuz, betiere horrek behar den segurtasun juridikoari eragin gabe, eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkera erabiliz.

⁷⁹² BOEren 8. zenbakian, 2015eko urtarrilaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-184>

**6.4.14.11. 8/2015 Legea, martxoaren 24koa,
Murtziako Eskualdeko Jarduera Fisiko eta
Kirolari buruzkoa⁷⁹³**

**II. TITULUA
Herritarrak eta jarduera fisikoa eta kirola**

**II. KAPITULUA
Jarduera fisikoa eta kirola eskola-adinean**

18. artikulua.— Jarduera fisikoaren eta kirolaren programa eskola-adinean

3. Programak, besteak beste, helburu hauek izan beharko ditu:

d) Hizkera ez-sexista erabiltzea.

⁷⁹³ BOEren 103. zenbakian, 2015eko apirilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4749>

**6.4.14.12. 8/2016 Legea, maiatzaren 27koa,
Murtziako Eskualdeko Autonomia
Erkidegoko lesbianen, gayen, bisexualen,
transexualen, transgeneroen eta
intersexualen berdintasun sozialari
buruzkoa, eta sexu-orientazioaren zein
genero-identitatearen ondoriozko
diskriminazioaren aurkako politika publikoei
buruzkoa⁷⁹⁴**

HITZAURREA

II

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

X. KAPITULUA
Komunikazioa

37. artikulua.— Kode deontologikoa

Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-

⁷⁹⁴ BOEren 153. zenbakian, 2016ko ekainaren 25eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6170>

identitatean edo -adierazpenean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

6.4.14.13. 4/2017 Legea, ekainaren 27koa, Murtziako Eskualdeko Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁷⁹⁵

ATARIKO TITULUA Xedea eta aplikazio-eremua

II. KAPITULUA Aplikazio-eremua

6. artikulua.— Informazioaren eta telekomunikazioen gizartera iristeko baldintzak

Informazioaren gizartearen, telekomunikazioen eta komunikabide sozialen eremuan, Eskualdeko Administrazioak irisgarritasun unibertsala eta diseinua bermatuko ditu zenbait elementutan, hala nola sinadura elektronikoan, interpretazio- eta bideo-interpretazioko zerbitzuen eskura jartzean, web-orri publikoetarako irisgarritasunean edo zerbitzu publikoetarako irisgarritasun elektronikoan, besteak beste.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

10. artikulua.— Printzipioak

1. Lege honen printzipio orokorrak, zeinak jasota baitaude Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu batagina onesten duen 2013ko azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuan, honako hauek dira:

c) Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, goza daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondorioz gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, hizkuntzan, kulturen edo gizarte zibilean edo bestekoetan. Era berean, ekintza positiboko neurriak onartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da.

⁷⁹⁵ BOEren 189. zenbakian, 2017ko abuztuaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-9488>

II. KAPITULUA

Sustapena eta defentsa

12. artikulua.— Sustapen-neurriak

3. Gor-itsuen zeinu-hizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza bultzatzea, eta horiek funtzio publikoan pixkanaka sar daitezten sustatzea, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko.

4. Administrazio publikoen jendaurreko arretan zeinu-hizkuntzaren erabilera eta administrazio publikoek sustatutako ekitaldi ofizialetan aldibereko itzulpena sustatzea.

V. TITULUA

Telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

35. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

4. Murtziako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VII. TITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

39. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere desgaitasun fisikoa, sensoriala edo intelektuala duten pertsonak haietaz gozatu, ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkuntza ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

Xedapen gehigarri bakarra.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak Espainiako zeinu-hizkuntzak arautzen dituen araudi estatalean ezarritakora egokituko dira, bai eta erregelamendu bidezko garapenera ere, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei dagokienez.

6.4.14.14. 5/2018 Legea, maiatzaren 28koa, Murtziako Eskualdeko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzekoa⁷⁹⁶

HITZAURREA

[...]

Horregatik guztiagatik, eta profesional interesdunak ordezkatzeko dituen kolektibo batek eskatuta, zeinak bere izendapenean hizkera sexistatik ihes egin nahi izan baitu, egokitzen eta beharrezkotzat jo da Murtziako Eskualdeko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzea, zuzenbide publikoko korporazio gisa, eta horrek segurtasun-politika publikoak indartzea eta autonomia-eremuan politika horiek kudeatzea ekarriko du.

[...]

⁷⁹⁶ BOEren 156. zenbakian, 2018ko ekainaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8852>

**6.4.14.15. 10/2018 Legea, azaroaren 9koa,
kalitateko enplegu egonkorra sortzeko
erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa
bizkortzeari buruzkoa⁷⁹⁷**

V. TITULUA

**Izapideak bizkortzeko eta sinplifikatzeko beste
neurri sektorial batzuk**

30. artikulua.— Murtziako Eskualdeko unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak

2. Pizgarri horiek unibertsitateari balio erantsi handiagoa ematen dioten jarduerak aitortu ahal izango dituzte, besteak beste:

f) Ibilbideak edo tituluak ezartzea, zeinen irakaskuntza ematen baita ingelesez edo interes zientifiko edo akademikoko beste hizkuntza batzuetan.

⁷⁹⁷ BOEren 12. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-363>

6.4.14.16. 13/2018 Legea, azaroaren 29koa, Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari buruzkoa⁷⁹⁸

III. KAPITULUA Publizitate instituzionala

7. artikulua.— Publizitate instituzionala, euskarriak eta hedabideak kontratatzeko irizpideak

8. Desgaitasuna duten pertsonen mezu instituzionalerako irispidea izango dutela bermatuko da, unean-unean indarrean dagoen legerian ezarritako irisgarritasun unibertsala ahalbidetuz, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortuz, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen edozein arau aplikatuz. Publizitate instituzionalak indarrean dagoen legeria errespetatuko du jarduketa guztietan, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari dagokienez.

IV. KAPITULUA Komunikazio eta publizitate instituzionalaren debekuak, plangintza eta ebaluazioa

10. artikulua.— Debekuak

2. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

6. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

⁷⁹⁸ BOEren 12. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-366>

6.4.15. Valentziako Autonomia Erkidegoa

6.4.15.1. 4/1983 Legea, azaroaren 23koa, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoa⁷⁹⁹

[SARRERA]

I

Espainiako 1978ko abenduaren 27ko Konstituzioaren 3. artikulua, 1. zenbakian aldarrikatu ondoren gaztelania dela Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala, eta espainiar guztiek dutela gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 2. zenbakian xedatzen du ezen Espainiako beste hizkuntzak ofizialak izango direla haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan ere, beraietako estatutuen arabera, eta 3. zenbakian gehitzen du ezen Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea dela eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango duela.

Konstituzioaren 148.1.17 artikulua ezartzen du ezen autonomia-erkidegoek eskumenak bere gain hartu ahal izango dituztela kultura, ikerketa eta, hala denean, Autonomia Erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan.

Era berean, Konstituzioaren 20. artikuluko 3. zenbakiak xedatzen du ezen etorkizunean lege bidez arautuko dela mendekotasun publikoko komunikabide sozialen antolaketa eta kontrol parlamentarioa, eta bermatzen du talde sozial eta politiko esanguratsuek hedabide horietarako irispidea izango dutela, eta hori gizartearen aniztasuna eta Espainiako hizkuntzak errespetatuz egingo dela.

II

Autonomia aurreko etapan, zeina ezarri baitzen egungo Valentziako Erkidegoan martxoaren 17ko 10/1978 Errege Dekretuaren bidez, abuztuaren 3ko 2003/1979 Errege Dekretua eta hura garatzeko 1979ko uztailaren 7ko Agindua eman ziren, betiere valentziar hizkuntza Valentziako hezkuntza-sisteman sartzea arautuz; araudi horrek, era berean, aurrekari gisa zuen maiatzaren 30eko 1433/1975 Dekretua, zeinak arautzen zuen zelan txertatu behar ziren jaioterriko hizkuntzak eskolaurreko hezkuntza-zentroen eta oinarritzko hezkuntza orokorreko zentroen programetan; hori ez ezik, araudi hori abagunekoa eta iragankorra zen, hizkuntza-arloko behin betiko erregulazioak etorkizunean eratuko zen Autonomia Erkidegoaren langai izan beharko zuen bitartean.

III

Valentziako Erkidegoa uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoaren bidez lortu zen; izan ere, lege organiko horrek estatutua onetsi zuen; bada, autonomia lortutakoan, hizkuntzaren arloa bereziki arautu zen 7. artikuluan:

1. Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira. Guztiek dute horiek ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea.

⁷⁹⁹ BOEren 20. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 24ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-1851>

2. Valentziako Generalitatek bermatuko du bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, eta beharrezko neurriak hartuko ditu hizkuntza horien ezagutza ziurtatzeko.
3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
4. Babes eta errespetu berezia emango zaio valentziera berreskuratzeari.
5. Legeak irizpideak ezarriko ditu Administrazioan eta irakaskuntzan berezko hizkuntza aplikatzeko.
6. Lege bidez zehaztuko da zein lurraldetan nagusitzen den hizkuntza baten eta bestearen erabilera, bai eta Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik eta erabileratik salbuetsi daitezkeenak ere.

Beste alde batetik, Autonomia Estatutuaren 31.4 artikulua Valentziako Generalitati ematen dio kultura-arloko eskumen eskusiboa, eta 35. artikulua, berriz, irakaskuntza-arloko eskumen osoa.

Konstituzioko eta Estatutuko aginduak behar bezala zehazteko eta eraginkorrak izateko, beharrezkoa da, beraz, lege-garapena egitea, Valentzieraren Erabilerari eta Irakaskuntzari buruzko Legeak betetzen duen zeregina, hain zuzen ere.

IV

Justifikatuta dago arlo hori legearen ikuspegitik arautzeko beharra, eta beste arrazoi batzuk daude testu legegile hau arrazoitzeko.

Valentziako Generalitatek konpromiso ukaezina du Autonomia Erkidegoko kultura-ondarea babesteko eta, bereziki, valentziera berreskuratzeko, zeina baita gure herriaren hizkuntza historikoa eta berezkoa, gure herriaren identitate-ezaugarri bereziena dena.

Gure biztanle gehienek egoera diglosikoaren aurrean, ia hirurehun urteko historian Valentziako herria menderatuta egon delako, Generalitatek, Valentziako herriaren identitate osoa berreskuratzeko prozesuan funtsezko subjektua den aldetik, eskubide eta eginbeharra du, gure hizkuntzari berak merezi duen maila eta lekua itzultzeko, betiere valentzieraren abandonu eta narriadurari amaiera emanaz. Gure egoera soziolinguistikoa irregularrak lege jarrotea eskatzen du, atzerapenik gabe mendekotasun-egoera horri amaiera emateko, eta, valentzieraren erabilera eta irakaskuntza bultzatuz, gaztelaniarekin guztiz parekatzea lortzeko.

Lege honen xedea da gure autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana gainditzea, eta, horretarako, behar diren neurriak hartzea, batetik, valentzieraren erabilera sustatzeko gure gizartearen esparru guztietan, eta, bereziki, Administrazioan, eta, bestetik, valentziera irakastea, hizkuntza hori berreskuratzeko bide gisa. Legearen helburu gorena da, valentziera sustatuz, gaztelaniarekin benetan parekatzea eta bi hizkuntzen erabilera normal eta ofiziala bermatzea, berdintasuneko baldintzetan, edozein hizkuntza-diskriminazio mota baztertuz.

Eta beste alderdi batetik, Valentziako Gobernuaren programako puntuetako bat betetzea da lege hau; izan ere, Valentziako Gorteen konfiantzarekin, konpromisoa hartu zuen bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala bermatzeko eta valentzieraren berreskurapenari babes eta errespetu berezia emateko, Autonomia Estatutuaren arabera. Generalitateko presidentek, inbestidura-hitzaldian, Valentziako Gorteei lege-proiektu bat bidali ziela jakinarazi zuen; izan ere, horren gaia hauxe izan zen: valentzieraren irakaskuntza; hizkuntza-guneen mugaketa, eta

Administrazioan valentziera aplikatzeko irizpideak; helburu horiek guztiak Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak jasotzen ditu.

V

Arestian aipatutako konstituzio- eta estatutu-aginduetan oinarrituta, zeinak baitira lege honen printzipio orokorren gidari, adierazpen programatikoak artikulatzen dira eta helburu espezifikoak zehazten dira atariko tituluan. Horrela, bada, adierazten da ezen valentziera Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza dela, bai eta herritar guztiek eskubidea dutela valentziera ezagutzeko eta ondorio juridiko guztiekin erabiltzeko, gaztelania erabiliko balitz bezala. Eskubide horren babes judiziala bermatzen da, eta hizkuntzaren ondoriozko diskriminazio oro debekatzen da.

Legearen printzipio inspiratzaile horietatik abiatuta, testua bost titulutan egituratzen da, izenburu hauekin: “Valentzieraren erabilera”, “Valentziera irakaskuntzan”, “Valentzieraren erabilera komunikabide sozialetan”, “Botere publikoen jarduna”, eta “Batez ere valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak”.

VI

Lehenengo tituluaren lehenengo kapitulua Administrazio publikoan valentziera ofizialki erabiltzeari buruzkoa da. Valentziako Gorteek onesten dituzten legeen idazketa eta argitalpen elebiduna ezartzen da, bai eta valentzieraz egindako administrazio- eta auzitegi-jarduketan balio osoa ere. Administrazio publikoarekiko harremanetan, bai eta instantzia judizialarekikoetan ere, herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofiziala erabili eta eskatzeko. Valentzieraz idatzitako dokumentu publikoen balio osoa ere xedatzen da, eta arautzen da zelan egin behar diren erregistro-idazpenak eta zelan luzatu behar diren ziurtagiriak. Kontseiluari esleitzen zaio, ezarritako legezko prozeduren arabera, udalerrien izen ofizialak eta, oro har, toponimoak zehaztea. Ezartzen da izaera publikoko enpresetako eta Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, jendarekin zuzeneko harremana badute, valentziera behar bezala ezagutu behar dutela, beren zerbitzua normaltasunez eman ahal izateko.

Bigarren kapitulua herritarrek beren jardueretan valentziera normaltasunez erabiltzeari buruzkoa da.

VII

Zalantzarik gabe, legeak hizkuntza-parekatzeko eta valentziera berreskuratzeko jasotzen duen ikuspegi horretan, garrantzi berezia hartzen du valentziera Generalitateak eskumenak dituen hezkuntza-maila guztietan sartzeak, betiere herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea egia bihurtzeko funtsezko faktore gisa. Alderdi horri buruzkoa da legearen bigarren titulua, zeinaren lehenengo kapituluan xedatzen baita valentziera hezkuntza-maila guztietan sartu behar dela irakaskuntzan, salbuespen batekin: gaztelania-hiztunen lurraldeetan pixkanaka sartuko dira irakaskuntzan, haien egoera soziolinguistiko berezia kontuan hartuta.

Unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan valentziera eta gaztelania derrigorrezko hizkuntzatzat jotzen dira, eta joko da ikasleek lehenengo irakaskuntzak ohiko hizkuntzan jasotzera, bai eta ikasleek bi hizkuntzen ahozko eta idatzizko ezagutza, berdintasun-mailan, lortzera ere. Era berean, ezartzen da ezen

irakasleek bi hizkuntza ofizialak jakin beharko dituztela, eta ezartzen da ezen ikasketa-planak egokituko direla, irakasleok behar bezala gaitzeko.

Hala eta guztiz ere, badakigu jakin Valentziako Erkidegoaren eremu osoan valentzieraren nahitaezko irakaskuntza zorrotz eta berehala aplikatzeak, bidegabekeria historiko bat konpontzen saiatzean, beste bidegabekeria bat eragin lezakeela, egungo hizkuntza-egoera kontuan hartuta; hori dela eta, titulu honen bigarren kapituluak aplikazio horretan kontuan hartu beharreko salbuespenak arautzen ditu. Hala, aurreikusten da ezen valentzieraren irakaskuntza ez dela nahitaezkoa izango valentzieradun lurraldeetan, ezartzen diren egoera justifikatuetan, ez eta gaztelaniadun lurraldeetan ere; azken lurraldeotan, valentziera irakaskuntzan pixkanaka sartzeari dagokionez, ikasleen gurasoek eta tutoreek ahalmena dute ikasle horientzat valentzieraren irakaskuntzaren salbuespena beren borondatez lortzeko.

Horrela, legeak, gaztelania ohiko hizkuntza duten herritarren eskubideak erabat errespetatuz, valentzieraren ezagutza gure gizarte osora hedatzea errazten du, bereizketarik egin gabe, zeren valentziera gure gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zati baita, eta valentzieraren erabilera berreskuratzea eta hedatzea gure herriaren identitatea berrelkartzeko faktoreetako bat da eta valentziar guztioi dagokigu, norberaren ohiko hizkuntza zein den kontuan hartu gabe.

VIII

Hirugarren tituluan, aitortzen da herritar guztiek eskubidea dutela komunikabide sozialen informazioa jasotzeko, valentzieraz zein gaztelaniaz, eta bi hizkuntzak erabiltzeko komunikabideotara jo behar dutenean; era berean, Kontseiluari esleitzen zaio valentziera sustatu eta erabiltzea komunikabide horietan, eta Generalitateen mende dauden komunikabideetan valentziarren presentzia egokia zaintzea.

IX

Laugarren tituluan jasotzen da zelan jardungo duten botere publikoek valentzieraren erabilera sustatzeko administrazio-jardueretan eta funtzionario eta enplegatu publikoen ezagutza sustatzeko. Hobari fiskalak ezarri ahal izango dira valentziera sustatu, zabaldu eta hedatzearekin zerikusia duten egintza eta adierazpenetarako. Aurreikusten da ezen akordioak hitzartu ahal izango direla Justizia Administrazioarekin, betiere valentziera erabiltzeko epaitegi eta auzitegietan, eta Estatuko Administrazioarekin, betiere Valentziako Generalitateen eskumenekoak ez diren erregistroetan erabiltzeko. Valentziako Gobernuari esleitzen zaio Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea aplikatzeko prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa.

X

Bosgarren tituluan, legea aplikatze aldera, batez ere valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak zehazten dira; edozelan ere, lurralde horiek berrikusi ahal izango dira, eta horrek ez du eragotziko gure erkidegoko herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea gauzatzea.

Udal-mugarreak hizkuntza-eremu bakoitzean sartzeko, Valentziako Unibertsitate Literarioen eta Alacanteko Unibertsitatearen Valentziar Filologiaren Institutuak horretarako prestatutako mapa eta populazio-zerrenda hartu dira oinarritzat.

XI

Xedapen iragankorretan hiru urteko epea ezartzen da Valentziako Administrazioaren esparru guztietan lege honetako xedapenak gauzatzeko, Administrazioaren beste esparru batzuekin hitzartu beharreko itunetan ezartzen diren epeak betez. Era berean, gaur egungo egoeratik legea aplikatzearen ondoriozko egoerara igarotzea aurreikusten da, betiere prestatzen ari diren eta jardunean dauden irakasleei dagokienez.

Legeak, era berean, xedapen indargabetzaile bat eta azken xedapen bat ditu; azken honek baimena ematen dion Valentziako Gobernuari legea aplikatzeko behar den erregelamendua garatzeko, eta indarraldiaren hasierako data ezartzen du.

Aurrekoa kontuan hartuta, Kontseiluak proposatuta eta Valentziako Gorteen nahitaez egin behar den eztabaida egin ondoren, erregearen izenean, honako hau promulgatzen dut:

Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

1. artikulua

1. Lege honen helburu orokorra da Autonomia Estatutuaren 7. artikuluan xedatutakoa bete eta garatzea, valentzieraren erabilera normala eta ofiziala arautuz gizarte-elkarbizitzako eremu guztietan, bai eta haren irakaskuntza ere.

2. Horretan oinarrituta, lege honen helburu espezifikoak honako hauek dira:

- a) Herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea gauzatea.
- b) Haren berreskuratzea babestea, eta erabilera normala eta ofiziala bermatzea.
- c) Valentziera Administrazioan, komunikabide sozialetan eta irakaskuntzan aplikatzeko irizpideak arautzea.
- d) Valentziera eta gaztelania nagusiki erabiltzen dituzten lurraldeak mugatzea.
- e) Erkidegoko lurralde-eremu osoan valentzieraren ezagutza eta erabilera bermatzea, betiere gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen arabera.

2. artikulua

Valentziera Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza da, eta, ondorioz, herritar guztiek dute eskubidea hura ezagutzeko eta ahoz eta idatziz erabiltzeko, bai harreman pribatuetan, bai haien eta instantzia publikoen arteko harremanetan.

3. artikulua

Lege honetan araututako salbuespenei kalterik egin gabe, herritarrek beren harremanetan, publiko zein pribatuetan, valentziera erabiltzeak ondorio juridiko osoak ditu, gaztelania erabiliko balitz bezala, eta ezin da ezein diskriminazio-

motarik edo itzulpen-eskakizunik eratorri valentzieraz jarduteko eskubidea egikaritzetik.

4. artikulua

Inola ere ezingo da diskriminaziorik egin bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeagatik.

5. artikulua

Administrazioak behar diren neurri guztiak hartuko ditu eragozteko herritarrak edo jarduerak diskriminatuak izango direla bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeagatik, bai eta valentzieraren erabilera normala, sustapena eta ezagutza bermatzeko ere.

6. artikulua

Herritarrek eskubidea dute epaileengandik eta auzitegietatik lortzeko beren hizkuntza erabiltzeko duten eskubidearen babesa, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera.

I. TITULUA

Valentzieraren erabilera

I. KAPITULUA

Erabilera ofiziala

7. artikulua

1. Valentziera, Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Generalitatena eta haren Administrazio publikoarena ere bada, baita Toki Administrazioarena eta haien mendeko korporazio eta instituzio publiko guztiena ere.

2. Valentziera eta gaztelania Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak dira, eta, beraz, Administrazioak horiek erabiliko ditu legeak araututako moduan.

8. artikulua

Valentziako Gorteen onesten dituzten legeak ele bietan idatzi eta argitaratuko dira.

9. artikulua

1. Baliozkoak eta eraginkortasun juridiko osokoak izango dira Valentziako Erkidegoko lurralde-eremuan valentzieraz egindako administrazio-jarduketa guztiak.

2. Eraginkortasun juridikoa izango dute valentzieraz idatzitako dokumentuek, zeinetan adierazten baita administrazio-jarduera, bai eta administrazio publikoek beren jardunean erabilitako inprimaki eta formularioek ere.

10. artikulua

Valentziako Erkidegoaren lurraldean, herritar guztiek dute eskubidea Generalitatekin, toki-enteekin eta gainerako erakunde publikoekin valentzieraz jarduteko eta harremanak izateko.

11. artikulua

1. Alde batek eskatuta hasitako administrazio-jarduketetan, eta horietan beste interesdun batzuk badaude eta hala adierazten badute, Administrazio jarduleak interesdunok aukeratzen duten hizkuntza ofizialean jakinarazi beharko die haiei eragiten dien guztia, jarduketa edozein hizkuntza ofizialetan hasi dela ere.

2. Era berean, erabilitako hizkuntza ofiziala edozein dela ere, ofizioz hasitako espedienteetan, komunikazioak eta gainerako jarduketak interesdunek adierazitako hizkuntzan egingo dira.

12. artikulua

1. Lege honetan xedatutakoaren arabera, herritar guztiek eskubidea dute Justizia Administrazioa jo ahal izateko eurek erabili nahi duten hizkuntza ofizialean, eta ezin zaie ezein itzulpenik eskatu, eta haien uziak izapidetzean ez da atzerapenik edo berandutzerik izango.

2. Justizia-auzitegietan valentzieraz egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki guztiek, eta auzitegiok hizkuntza berean egindakoek, balio eta eraginkortasun osoa dute.

13. artikulua

1. Dokumentu publikoak valentzieraz edo gaztelaniaz idatziko dira, eskuesleak hala adierazita, eta, eskuesle bat baino gehiago izanez gero, haiek ados jarrita aukeratzen dutena.

2. Edozelan ere, Valentziako Erkidegoaren lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten dokumentuen kopiak edo ziurtagiriak gaztelaniaz idatziko dira.

3. Gainerako kasuetan, kopiak eta ziurtagiriak interesdunak edo errekeritzaileak eskatutako hizkuntzan egingo dira, eta notarioek eta gainerako fede-emaile publikoek matrizeak eta jatorrizkoak itzuli beharko dituzte, hala badagokio. Edozelan ere, ele bietan egin ahal izango da beti.

14. artikulua

Edozein erregistro publikotan egin beharreko idazpenak egingo dira interesdunak edo interesdunek elkarrekin adostuta eskatutako hizkuntza ofizialean. Eskaera zehatzik egiten ez bada, idazpena egingo da erregistratu beharreko dokumentua deklaratu, eman edo idatzi den hizkuntzan.

15. artikulua

1. Valentziako Generalitateko Kontseiluari dagokio zehaztea zein diren Valentziako Erkidegoko udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, gorabehera geografikoen, hiriarteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak, betiere ezarritako legezko prozeduren arabera. Hiri barruko bideen izena kasuan kasuko udalak zehaztuko du.

2. Kontseiluak onartutako izendapenak, aurreko zenbakian xedatutakoaren arabera, legezkoak izango dira ondorio guztietarako, eta errotulazio publikoa izendapen horien arabera egin beharko da erregelamendu bidez zehazten den moduan, betiere Estatuak arlo horretan sinatutako nazioarteko arauari zor zaien errespetuari kalterik egin gabe.

3. Izendapena Erkidegoko bi hizkuntzetan duten udalerriek bietan agertuko dute izena.

4. Kontseiluak 1. apartatuaren arabera onartutako izendapenak bi hizkuntza ofizialetan errotulatuko dira, betiere izen ofizialak ahalbidetzen duen neurrian.

16. artikulua

Izaera publikoko enpresek eta zuzenean Administrazioaren mende dauden zerbitzu publikoek bermatu behar dute enpresa eta zerbitzu horietako langileek, jendearekin harremana zuzenean dutenean, behar adinako ezagutza dutela valentzieraz, betiere agindutako zerbitzua normaltasunez eman ahal izateko.

II. KAPITULUA **Erabilera normala**

17. artikulua

Herritar guztiek eskubidea dute edozein bileratan valentzieraz hitz egiteko, bai eta beren jarduera profesionalak, merkataritzakoak, lanekoak, sindikalak, politikoak, erlijiosoak, aisialdikoak eta artistikoak valentzieraz egitekoa ere.

II. TITULUA **Valentziera irakaskuntzan**

I. KAPITULUA **Valentziera irakaskuntzan aplikatzea**

18. artikulua

1. Nahitaezkoa da valentziera hezkuntza-maila guztietan txertatzea. Bosgarren tituluan zerrendatzen diren lurralde gaztelaniadunetan, txertatze hori pixkanaka egingo da, betiere bakoitzaren egoera soziolinguistikoa kontuan hartuta, eta erregelamendu bidez zehazten den moduan.

2. Kontseiluak zainduko du valentziera modu ulergarrian txertatzen dela, gaur egun valentzieraren ezagutzan eta erabileran dauden ezberdintasunak eta mailak zainduz; izan ere, desberdintasunok gainditzea da lege honen helburu garrantzitsuenetako bat.

3. Valentziera eta gaztelania nahitaezko hizkuntzak dira unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan, lehenengo puntuan egindako salbuespenarekin.

19. artikulua

1. Zentroetan dauden antolaketa-aukeren arabera, ahalegina egingo da ikasle guztiek lehenengo ikasketak beren ohiko hizkuntzan, valentzieraz edo gaztelaniaz, jasotzeko.

2. Hala ere, 24. artikuluan araututako salbuespenei kalterik egin gabe, zikloen amaieran, zeinetan adierazi baita valentziera irakaskuntzan txertatzea nahitaezkoa dela, eta ziklo horiek hastean ohiko hizkuntza edozein izanda ere, ikasleek gai izan behar dute valentziera erabiltzeko, ahoz eta idatziz, gaztelaniaren maila berean.

20. artikulua

Administrazioak behar diren neurri guztiak hartuko ditu ikasleak ohiko hizkuntza dela-eta diskrimina ez daitezen.

21. artikulua

Nahitaez sartu beharko da valentziera helduen hezkuntza iraunkorreko programetan.

22. artikulua

Irakaskuntza espezializatuetan, zeinen programetan hizkuntza irakasten den, nahitaez sartu behar da valentzieraren irakaskuntza.

23. artikulua

1. Valentzieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna dela eta, irakasleek bi hizkuntzak ezagutu behar dituzte.

2. Lege hau indarrean jarritakoan valentziera behar beste ezagutzen ez duten irakasleak arian-arian gaituko dira, borondatezkotasun- eta gradualtasun-politikaren bidez.

3. Valentziako Generalitateko Kontseiluak ahalegina egin beharko du unibertsitateetako eta irakasleak prestatzeko zentroetako ikasketa-planetan valentziera irakasgai gisa sar dadin, eta, bereziki, azken zentro horietan; horrela, irakasle guztiek, prestakuntza amaitzean, valentziera ezagutuko dute ahozko eta idatzizko mailetan, haiek gaztelaniak dakiten maila berean. Hori guztia, gaiari buruzko legeria orokorrean ezarritakoari kalterik egin gabe.

4. Irakasleak zentro publiko eta pribatuetara sartzeko araudi erregulatuak ezarriko du zein den sistema irakasle sartu berri guztiek artikuluko honetako 1. zenbakian ezarritako baldintzak betetzeko.

II. KAPITULUA

Salbuespenak

24. artikulua

1. Bosgarren tituluan lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotako lurraldeetan valentziera aplikatzeko betebeharrak ez du ondorerik izango, banaka, hala eskatzen duten guraso edo tutoreek modu frogagarrian egiaztatzen dutenean bizilekua aldi baterako dutela lurralde horietan, eta adierazten dutenean, inskripzioa egitean, beren seme-alaba edo tutoretzapekoek salbuetsita egon nahi dutela valentzieraren irakaskuntzatik.

2. Valentziako Generalitateko Kontseiluak arian-arian sartuko du valentzieraren irakaskuntza bosgarren tituluan zerrendatzen diren lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, eta horretarako lagungarriak diren ekimen publiko eta pribatu guztiak faboratuko ditu. Hori guztia hala izanik ere, eremu horietan bizi diren gurasoek edo tutoreek salbuespena lortu ahal dute beren seme-alabei edo

tutoretzapekoei valentzieraren irakaskuntza ematetik, betiere inskripzioa egitean hala eskatzen dutenean.

III. TITULUA

Valentzieraren erabilera komunikabide sozialetan

25. artikulua

1. Valentziako Generalitateko Kontseiluak zainduko du valentzierak presentzia egokia izan dezan Valentziako Generalitatek kudeatzen dituen edo haren eskumenekoak diren irrati- eta telebista-emisoreetan eta gainerako komunikabideetan, betiere lege honetan xedatutakoaren arabera.

2. Irrati eta telebistetan valentzieraren erabilera bultzatuko du.

3. Bi hizkuntzetan egiten diren kultura- eta arte-adierazpen guztiak sustatuko ditu, eta arreta berezia emango zaie valentzieraz egindakoei.

4. Valentziako Generalitatek valentziar liburua argitaratzera, garatzera eta sustatzera bideratutako ekintza guztiak babestuko ditu, betiere erabilitako hizkuntzari kalterik egin gabe, baina valentzieraz inprimatutakoei tratamendu espezifikoa emanez.

26. artikulua

1. Herritar guztiak eskubidea dute komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai valentzieraz bai gaztelaniaz.

2. Era berean, herritarrek, legerian ezarritako baldintzetan, komunikabide sozialetara irispidea dutenean, herritarrok eskubidea izango dute valentziera ahoz eta idatziz erabiltzeko, gaztelaniaren baldintza berberetan.

IV. TITULUA

Botere publikoen jarduna

27. artikulua

Valentziako Generalitateko Kontseiluak, erregelamendu-xedapenen bidez, valentzieraren erabilera sustatuko du bere mendeko organoen administrazio-jarduera guztietan.

28. artikulua

Era berean, lege honetan zehaztutako printzipio eta salbuespenekin bat etorriz jokatu beharko dute toki-enteek.

29. artikulua

Valentziako Generalitateko Kontseiluak lagunduko die bere mendeko funtzionarioei eta gainerako enplegatu publikoei valentziera ikas dezaten, bai eta Toki Administrazioekoei eta Administrazio zentralekoei ere, azken honekin adostutakoaren arabera, gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen arabera.

30. artikulua

1. Valentziako Generalitatek eta toki-korporazioek, betebeharriskalari dagozkienegintza eta adierazpenak salbuetsi ahal izango dituzte eta haiei hobariak eman, baldin eta egintza eta adierazpenok zerikusia badute Valentziako kultura sustatzearekin, zabaltzearekin eta hedatzearekin, eta bereziki aintzat hartuko dituzte valentzieraren erabilera dakartenak.

2. Valentziako Generalitatek eta toki-korporazioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, kargu, enplegu eta funtzio publikoak betetzeko egiten dituzten deialdien oinarrietan balioetsiko dute valentzieraren ezagutza, betiere funtzio publiko horiek egin ahal izateko lege honetan valentzieraren erabilerarako aurreikusitako printzipioen arabera.

3. Aurreko apartatuaren ondorioetarako, Valentziako botere publikoek adieraziko dute zein plazatarako den nahitaezkoa valentzieraz jakitea.

4. Valentziako Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki, formulario eta eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dute.

31. artikulua

Valentziako Gobernuak beharrezko akordioak egingo ditu Justizia Administrazioarekin, valentziera epaitegi eta auzitegietan erabil ahal izateko.

32. artikulua

Era berean, Valentziako Generalitateen eskumenekoak ez diren erregistro publikoetan valentzieraren erabilera normalizatzeke, egin beharreko akordioak sustatu beharko ditu organo eskudunekin.

33. artikulua

Valentziako botere publikoek, beren eskumenen eremuan, eta lege honetan xedatutakoaren arabera, valentzieraren erabilera sustatuko dute jarduera profesionaletan, merkataritzakoetan, laneoetan, sindikaletan, politikoetan, erlijiosoetan, aisialdikoetan eta artistikoetan.

34. artikulua

Valentziako Gobernuak bere gain hartuko du valentzieraren erabilera eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa; horretarako, aholkularitza emango die administrazio publiko eta partikular guztiei, eta haren erabilera eta hedapena sustatzen lagunduko duten neurri guztiak hartuko ditu.

V. TITULUA

Lurralde nagusiki valentzieradunak eta lurralde nagusiki gaztelaniadunak

35. artikulua

Lege honetan araututako ondorioetarako, eta irizpide historikoak kontuan hartuta, honako hauek hartzen dira udal-mugarte nagusiki valentzieradun gisa:

1. Alacanteko probintzia: Absúbia, Agost, Agres, Aguas de Busot, Alcalalí, Alcocer de Planes, Alcolecha, Alcoy, Alfafara, Alfaz del Pí, Algueña, Alicante, Almudaina,

Alquería de Aznar, Altea, Balones, Bañeres, Benasau, Benejama, Beniarbeig, Beniardá, Beniarrés, Benichembla, Benidoleig, Benidorm, Benifallim, Benifato, Benilloba, Benillup, Benimantell, Benimarfull, Benimasot, Benimeli, Benissa, Benitachel, Biar, Bolulla, Busot, Calpe, Callosa de Ensarriá, Campello, Campo de Mirra, Cañada, Castalla, Castell de Castells, Concentaina, Confrides, Crevillente, Cuatretondeta, Denia, Elche, Facheca, Famorca, Finestrat, Gata de Gorgos, Gayanes, Gorga, Guadalest, Guardamar del Segura, Hondón de las Nieves, Hondón de los Frailes, Ibi, Jalón, Jávea, Jijona, Lorcha, Llíber, Millena, Monóvar, Muchamiel, Murla, Muro de Alcoy, Novelda, La Nucía, Ondara, Onil, Orba, Orcheta, Parcent, Pedreguer, Pego, Penáguila, Petrel, Pinoso, Planes, Polop, Rafol de Almunia, Relleu, La Romana, Sagra, San Juan de Alicante, San Vicente del Raspeig, Sanet y Negrals, Santa Pela, Sella, Senija, Setla-Mirarrosa y Mirafior, Tárben, Teulada, Tibi, Tollos, Termos, Torremanzanas, Vall de Alcalá, Vall de Ebo, Vall de Gallinera, Vall de Laguart, Vergel, Villajoyosa.

2. Castellóko probintzia: Adzaneta, Ahín, Albocácer, Alcalá de Chivert, Alcora, Alcudia de Veo, en cuanto se refiere a su núcleo valenciano-parlante, Alfondiguilla, Almazora, Almenara, Ares del Maestre, Artana, Bechí, Benafijos, Benasal, Benicarló, Benicásim, Benlloch, Borriol, Burriana, Cahanes, Cáliz, Canet lo Roig, Castell de Cabres, Castellfort, Castelló de la Plana, Catí, Cervera del Maestre, Cinctores, Costur, Cuevas de Vinromá, Colla, Chert, Chilches, Chodos, Eslida, Figueroles, Forcall, Herbés, La Jana, La Llosa, La Mata de Morelia, Lucena del Cid, Moncófar, Morelia, Nules, Onda, Oropesa, Palanquea, Peñíscola, Portell de Morella, Puebla de Benifasar, Puebla 'remesa, Ribesalbes, Roseli, Salsadella. San Jorge, San Mateo, San Rafael del Río, Santa Magdalena de Pulpis, Sarratella, Sierra-Engarcerán, Suera, Tales, Tírig, Todolella, Torre de Embesora, Torre de Endoménech, Torreblanca, Traiguera, Useras Vall d'Alba, Vall de Uxó, Vallibona, Villafamés, Villafranca del Cid, Villanueva de Alcolea, Villar de Canes, Vila-Real, Villavieja, Villos, Vinarós, Vistabella del Maestrazgo, Zorita del Maestrazgo.

3. Valentziako probintzia: Ador, Adzaneta de Albaida, Agullent, Alaquás, Albaida, Albal, Albalat de la Ribera, Albalat deis Taronchers, Albalat deis Sorells, Alberique, Alboraya, Albuixech, Alcácer, Alcántara del Xúquer, L'Alcudia, Alcudia de Crespíns, Aldaya, Alfafar, Alfahuir, Alfara de Algimia, Alfara del Patriarca, Alfarp, Alfarrasí, Algar de Palancia, Algemesí, Algimia de Alfara, Alginet, Almácer, Almiserat, Almoines, Almusafes, Alquería de la Condesa, Alzira, Antella, Ayelo de Malferit, Ayelo de Rugat, Barig, Barxeta, Belgida, Bellreguart, Bellús, Benaguacil, Benavites, Benegida, Bentusser, Beniarjó, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de les Valls, Benifairó de Valldigna, Benifayó, Beniflá, Benigánim, Benimodo, Benimuslem, Beniparrell, Benirredrá, Benisanó, Benisoda, Benisuera, Bétera, Bocarent, Bonrepós y Mirambell, Bufali, Burjassot, Canals, Canet de Berenguer, Carcaixent, Cárcer, Carlet, Carrícola, Casinos, Castellón de Rugat, Castellonnet, Catadau, Catarroja, Cerdá, Corbera, Cotes, Quart de les Valls, Cullera, Daimús, La Eliana, Enova, Estivella, Estubeny, Faura, Favareta, La Font d'en Carrós, Fontaneres, Fortaleny, Fofos, Fuente la Higuera, Gabarda, Gandía, Genovés, Gilet, Godella, La Granja de la Costera, Guadaséquies, Guadasuar, Guardamar, Lugar Nuevo de Fenollet, Lugar Nuevo de la Corona, Lugar Nuevo de San Jerónimo, Llanera de Ranes, Llaurí, Lliria, Llombay, Llosa de Ranes, Llutxent, Manises, Manuel, Masalavés, Masalfasar, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Miramar, Mislata, Mogente, Moncada, Montserrat, Montaberner, Montesa, Montichelvo N'ontroy, Museros, Náquera, Novelé, Oliva, Olocau, L'Ollería, Ontinyent, Otos, Paiporta, Palma de Gandía, Palmera, Palomar, Paterna, Petrés, Picanya, Picassent, Piles, Pinet, Poble del Duc, La Poble Llarga, La Poble de Vallbona, Polinyá del Xuquer, Potries, Pucol, Puebla de Farnals, Puig, Quart de Poblet, Quartell, Cuatretonda, Rafelbuñol, Rafelcofer,

Rafelguaraf, Ráfol de Salem, Real de Gandía, Real de Montroy, Ribarroja del Turia, Riola, Rocafort, Rotglá y Corbera, Rótova, Rugat, Sagunto, Salem, San Juan de Enova, Sedaví, Segart, Sellent, Sempere, Senyera, Serra, Silla, Simat de Valldigna, Sollana, Sueca, Sumacárcel, Tavernes Blanques, Tabernes de Valldigna, Terrateig, Torrella, Torrent, Torres Torres, Turís, Valencia, Vallada, Vallés, Villalonga, Villamarchante, Vilanova de Castelló, Vinalesa, Xátiva, Xeraco, Xeresa, Xirivella.

36. artikulua

Lege honetan araututako ondorioetarako, honako hauek hartzen dira udal-mugarte nagusiki gaztelaniadun gisa:

1. Alacanteko probintzia: Albatera, Algorfa, Almoradí, Aspe, Benejúzar, Benferri, Benijófar, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Daya Nueva, Daya Vieja, Dolores, Elda, Formentera del Segura, Granja de Rocamora, Jacarilla, Monforte del Cid, Orihuela, Rafal, Redován, Rojales, Salinas, San Fulgencio, San Miguel de Salinas, Sax, Torrevieja, Villena.

2. Castellóko probintzia: Algimia de Almonacid, Almedíjar, Altura, Arañuel, Argelita, Ayódar, Azuébar, Barracas, Bejfs, Benafer, Castellново, Castillo de Villamalefa, Caudiel, Cirat, Cortes de Arenoso, Chóvar, Espadilla, Fanzara, Fuente la Reina, Fuentes de Ayódar, Gaibiel, Gátova, Geldo, Higueras, Jérica, Ludiente, Matet, Montan, Mentanejos, Navajas, Olocou del Rey, Pavías, Pina de Montalgrao, Puebla de Arenoso, Sacañet, Segorbe, Soneja, Sot de Ferrer, Teresa, Toga, Torás, El Toro, Torralba del Pinar, Torrechiva, Vall de Almonacid, Vallat, Villahermosa del Río, Villamalur, Villanueva de Viver, Viver, Zucaina.

3. Valentziako probintzia: Ademuz, Alborache, Alcublas, Alpuente, Andilla, Anna, Aras de Alpuente, Ayora, Benagéber, Bicorn, Bolbaite, Bugarra, Buriel, Calles, Camporrobles, Casas Altas, Casas Bajas, Castielfabib, Caudete de las Fuentes, Cofrentes, Cortes de Pallás, Chelva, Chella, Chera, Cheste, Chiva, Chulilla, Domeño, Dos Aguas, Enguera, Fuenterroble, Gestalgar, Godelleta, Higeruelas, Jalance, Jarafuel, Loriguilla, Losa del Obispo, Macastre, Marines, Millares, Navarrés, Pedralba, Puebla de San Miguel, Quesa, Requena, Siete Aguas, Sinarcas, Sot de Chera, Teresa de Cofrentes, Titaguas, Torrebaja, Tous, Tuéiar, Utiel, Vallanca, Venta del Moro, Villar del Arzobispo, Villargordo del Cabriel, Yátova, La Yesa, Zarra.

37. artikulua

1. Aurreko artikuluetan egindako adierazpenak ez du eragotziko Valentziako Generalitateko Kontseiluaren jardun instituzionala, betiere lege honetan araututako valentzieraren erabilera eta irakaskuntza gauzatu daitezkeen lortzeko, eta, bereziki, herritar guztiek hura ezagutu eta erabiltzeko duten eskubide eraginkorra lortzeko.

2. Aurreko artikuluetan egindako adierazpena lege honen aplikazioaren arabera berrikusi ahal izango da.

Lehenengo xedapen iragankorra

Valentziako Generalitateko Administrazioari, Toki Administrazioari, haien mendeko erakunde eta instituzioei, eta lege honetan araututako gainerako zerbitzu publikoei dagokienez, valentzieraren erabilera eta irakaskuntza hiru urteko epean gauzatu beharko dira.

Valentziako Erkidegoan dagoen Estatuko Administrazioari dagokionez, bai eta Justizia Administrazioari dagokionez ere, Valentziako Generalitateko Kontseiluak

organismo eskudunekin horretarako hitzartzen dituen akordioetan xedatutakoari jarraituko zaio, alde batera utzi gabe hizkuntza ofizialen erabilerari buruz Administrazioaren esparru horietarako ezar daitekeen estatu-mailako lege-erregulazioa.

Bigarren xedapen iragankorra

Gaur egun irakasleak prestatzeko zentroetan ikasten ari diren ikasleek haietako ikasketak-planak lege honetan xedatutakora egokitzen ez diren bitartean, Valentziako Generalitateko Kontseiluak, erregelamendu bidez, beharrezkoak diren neurri guztiak hartuko ditu ikasle horiek, ikasketak amaitzean, valentzieraren ezagutza nahikoa dutela ziurtatzeko.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarritakoan, Valentziako Generalitateko Kontseiluak behar diren ikastaroak antolatuko ditu, une horretan jardunean dauden irakasleek, edozein hezkuntza-mailatan irakasten dutela ere, ahalik eta lasterren valentzieraren gaitasun nahikoa lor dezaten.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurka osorik edo zati batean jotzen duten maila bereko edo beheragoko arau guztiak.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena ematen zaio Valentziako Generalitateko Kontseiluari lege honetan xedatutakoa aplikatu eta garatzeko behar diren erregelamendu-xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

6.4.15.2. 3/1984 Legea, ekainaren 6koa, RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzekoa⁸⁰⁰

HITZAURREA

IV

Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, aldarrikatzen duenez, “herritar guztiek eskubidea dute komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai valentzieraz bai gaztelaniaz”, eta ondoren honako hau adierazten du: “era berean, herritarrek, legerian ezarritako baldintzetan, komunikabide sozialetara irispidea dutenean, herritarrok eskubidea izango dute valentziera ahoz eta idatziz erabiltzeko, gaztelaniaren baldintza berberetan”.

25. artikuluan Valentziako Generalitateko Kontseiluari eragiten dio, berak zaindu dezala valentzierak presentzia egokia izan dezan Valentziako Generalitatek kudeatzen dituen edo haren eskumenekoak diren irrati- eta telebista-emisoreetan eta gainerako komunikabideetan, betiere lege honetan xedatutakoaren arabera. Orobat adierazten du ezen Valentziako Generalitateko Kontseiluak sustatuko duela “irrati eta telebistetan valentzieraren erabilera”, eta “hizkuntzetan egiten diren adierazpen kultural eta artistiko guztiak sustatuko ditu, eta, bereziki, valentzieraz egindakoa”.

V

Konstituzioak eta Estatutuak arlo honetan emandako aginduak behar bezala zehaztu eta eraginkorrak izan daitezen, beharrezkoa da arauak garatzea Estatuko oinarrizko legeriaren esparruan, eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearekin bat etorriz, zeina betetzera baitator RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzeko Legea.

⁸⁰⁰ BOEren 173. zenbakian, 1984ko uztailaren 20ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-16539>

6.4.15.3. 8/1984 Legea, abenduaren 4koa, Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera arautzen duena⁸⁰¹

II. TITULUA Ereserki ofiziala

3. artikulua

[...]

Valentziako Erkidegoko ereserki ofiziala gaztelaniaz edo valentzieraz interpretatu ahal izango da. Valentzierazko bertsioreen testua ere, Maximiliano Thousek egina, lege honen II. eranskin gisa erantsi da.

⁸⁰¹ BOEren 23. zenbakian, 1985eko urtarrilaren 26ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-1806>

6.4.15.4. 7/1998 Legea, irailaren 16koa, Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzekoa⁸⁰²

HITZAURREA

Espainiako 1978ko Konstituzioaren 3. artikulua, gaztelania Estatuko hizkuntza espainiar ofizial gisa aldarrikatzeaz gain, ezartzen du ezen Espainiako gainerako hizkuntzak ere ofizialak izango direla autonomia-erkidegoetan, bakoitzaren autonomia-estatutuen edukiaren arabera.

Era berean, Konstituzioaren testuko 148. artikuluan 1. apartatuko 17. puntuan xedatzen da ezen autonomia-erkidegoek eskumenak beren gain har ditzaketela, hala badagokio, autonomia-erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko.

Gainera, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoak 7. artikuluan ezartzen duenez, “Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira”, eta, geroago esaten duenez, “Valentziako Generalitatek bermatuko du bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu ezagutza ziurtatzeko”. Era berean, 5. puntuan honako hau aurreikusten du: “Legeak ezarriko ditu Administrazioan eta irakaskuntzan berezko hizkuntza aplikatzeko irizpideak”. Azkenik, Autonomia Estatutuaren 31. artikuluko 4. puntuak eskumen eskusiboa ematen dio Valentziako Generalitati kulturaren arloan.

Beste alde batetik, azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoak, Valentziako Generalitateen konpromisoa islatu zuen, gure autonomia-erkidegoko kultura-ondarearen defentsan eta, bereziki, gure herriaren hizkuntza historiko eta propio gisa definitutako valentziera berreskuratzean. Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana gainditu nahi du legeak, eta beharrezko jarduketak xedatzen ditu valentzieraren erabilera gizarteko zenbait esparrutan bultzatzeko, betiere valentzieraren eta gaztelaniaren arteko benetako parekatzea ahalbidetze aldera.

Era berean, lege horrek dioenez, valentziera “gure gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zatia da”, eta, horrenbestez, Valentziako Gobernuak, egungo egoera historikoan, beharrezko gaitasunaren jabe da Valentziako Erkidego osoko gizarte-sektore guztiak konprometituta sentitu ahal izan daitezen gure herritik haren nahia eta zintzotasuna jasotzeko ohorea izan duen hizkuntza berreskuratzeo prozesuan. Valentzieraren erabilera “normala eta ofiziala” bermatzeko premisetako bat, Autonomia Estatutuaren 7. artikulua aurreikusten duen bezala, eta, beraz, administratuen segurtasun juridikoa bermatzeko premisa hau da: administrazio publiko guztiak valentzieraren araudi ortografiko eta gramatikal bera izatea. Alderdi hori ez zen berariaz aurreikusi Autonomia Estatutuaren kasuan, ez eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen kasuan ere, nahiz eta lege horren 34. artikulua ezartzen duen Valentziako Gobernuak bere gain hartuko duela valentzieraren erabilera- eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza tekniko eta koordinazioa; horretarako, aholkularitza emango die administrazio

⁸⁰² BOEren 252. zenbakian, 1998ko urriaren 21eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-24262>

publiko eta partikular guztiei, eta haren erabilera eta hedapena sustatzen lagunduko duten neurri guztiak hartuko ditu.

Gai horiengatik eta beste batzuegatik, Valentziako Gorteen 1997ko irailaren 17an erabaki zuten Kulturaren Valentziako Kontseiluari eskatzea valentziar "hizkuntza-gai"ei buruzko irizpena eman zezala. Hona hemen 1998ko uztailaren 13an onetsitako irizpenaren zati xedatzailea:

«Valentzieraren gizarte-egoerari eta erabilerari buruz.

»Valentziera XV. mendean eta XVI. mendean zati batean heldu zen bere literatura-ospe handienera, eta Calabriako duke-dukeseekin idazkiak pixkanaka gaztelaniaratzten hasi ziren, nahiz eta eguneroko erabileran bizirik iraun zuen.

»XIX. mendean amaieran, *Renaixença* izeneko mugimenduak hizkuntzaren erabilera pixka bat berreskuratu zuen lehiaketetan eta literatura-argitalpenetan, eta hori gure mendean lehenengo hamarkadetan zehar luzatu zen.

»Gaur egun, valentzieraren egoera paradoxikoa da: Erabilera kultu eta ofizialari dagokionez, eta alor horretan gabezia nabarmenak egon arren, azken mendeetan inoiz baino hobeto gaude Planta Berriko Dekretuaz geroztik, behintzat XVIII. mendean hasieratik; herri-erabilerari dagokionez, ordea, ez dirudi ezer berreskuratu genuenik, eta hizkuntza-desafekzioko egoeran jarraitzen dugu, eta eguneroko hizkera modu kezagarrian pobretzen eta gaztelaniaratzten ari da. Baina, bistakoa da horrelako egoera batek ezin duela denbora gehiegi iraun, eta, beraz, edo lortzen da valentzierak inoiz galdu behar ez zukeen herri-erabileraren maila berreskuratzea, edo hura zaintzea ere ezinezko bihurtuko da.

»Beste alde batetik, 1932. urtean Castellóko ortografia-arauak sinatu ziren, eta haiei jarraitu zieten Valentziako literatura-egileek berrogei urtez arazorik gabe. Ondoren, hirurogeita hamarrek hamarkadaz geroztik, kultura- eta politika-sektoreak jarki zaizkio araudi horri, baina valentzieraz idatzitako ekoizpen gehiena lehenengo arau gutxi gorabehera garatu horien arabera idazten jarraitu da.

»Era berean, esan behar dugu ezen Autonomia Estatutuaren eta Estatutuak ahalbidetu duen autogobernuaren babesean, egingarri egin dela valentzieraren gizartearen aitortza- eta prestigio-maila nabarmen hobetzea eta azken aldi honetan hobetze hori ikusi dugula; hori oinarri faboragarria da baikortasunez ahalegintzeko gure hizkuntza behar bezala birgaitzen, zeina gaur egun abandonatzeak eta utzikeriak hondatua baita. Zoritxarrez, gure artean betierekotzen den gatazka antzugarriak oztopatu egiten du hobekuntza hori, batez ere Valentziako hirian eta haren konurbazioan. Valentziarren berezko hizkuntzaren izenari, izaerari eta araudiari buruzko gatazka bat, zeinak eragozten baitu haren osasuna, eta valentziar gisa identifikatu eta elkartu beharko gintuzkeen hizkuntza berreskuratzekeo prozesuan zailtasunak metatzen baititu; izan ere, hizkuntza horrek ez gintuzke bereizi behar.

»Hala ere, gatazkaren antzutasunak hizkuntzaren beraren eremua gainditzen du, eta eragin negatiboa du gure herriaren gizarte-egituraketan. Izan ere, orain oro har hitz eginda, egia da norbanakoen ekimena eta lehia, maila guztietan, edozein gizarte-talde handiren martxa onaren osagai ordeztezinak direla, baina, era berean, egia da gaur egun beharrezkoa dela oinarri erkide bat, nagusiki partekatzen diren erreferente kolektibo batzuentzat, taldeko kide izatearen sentimendu indartsua, gutxieneko elkartasuna, betiere norbanakoen ekimen indibidual hura eta lehia hura gizartearentzat onuragarriak izan daitezen eta gizarte-giro insolidario eta suntsitzaile bihurtu ez daitezen. Izan ere, Valentziako Erkidegoa bezalako erkidego politiko batek gainerako erkidego politikoaren eremuan iraun baino gehiago nahi

badu, bere nortasun bereizia baieztatu nahi badu, arrakasta izan nahi badu eta aurrera egin nahi badu, beharrezkoa izango da haren kide indibidual eta kolektiboetatik hoberenak erkidego bateko kide izatearen eta leialtasun erkidego-sentimendu operatibo sendoa garatzea. Hain zuzen ere, kulturaren berezko hizkuntza bat, gure kasuan valentziera, kalean eta instituzioetan bizi dena, balio handiko elementua da erkidego-sentimendu hori eratzeko, zeina baita aurrerapenaren gizarte-etorkizun baten ataria.

»Baina, dagoeneko esan dugun bezala, valentziera, gure hizkuntza, sarritan erabiltzen da valentziarren arteko desadostasun-arrazoi gisa, eta ez da identifikaziorako eta batasunerako behar dugun erkidego-ezaugarria. Esan beharra dago alde batetik eta bestetik hizkuntzaren eta nazioaren artean askotan egin den identifikazio mekanikoak ez duela ezelan ere lagundu gaia argitzen eta gai hori gutxieneko lasaitasun eta arrazionaltasun baten gainean finkatzen. Beraz, beharrezkoa da jakitea zelan desaktibatu behar den gizartearentzat antzugarria den gatazka hori; izan ere, gainera, bizitzen egokitu zaigun mundu honetan, hau da, globalizazioaren, *mass medien* eta eskolatze orokortuaren munduan, irismen demografiko txikiko hizkuntza batek, gurea bezalakoak, zeina hizkuntza indartsuez inguratua baita, epe laburrean desagertzeko arrisku handia du, baldin eta hari gehitzen badiogu alferreko zailtasuna, nola baita denboran zehar luzatzen den gatazka larriki nahasgarria.

»Argudiatu berri dugun guztiaren arabera, beharrezkoa da gure hizkuntza propioaren gaia egunerokotasuneko eztabaida alderdikoitik kanpo uztea eta, horrela, alderdien arteko eztabaida lasaiaren xede bihurtzea, ahalik eta adostasun handienetara heltzeko. Bide horren amaieran, gure hizkuntzak irabaziko luke, eta horrek valentziar guztiok irabaztea ekarriko luke.

»Azkenik, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen espirituan, eta valentziar gisa dugun autoestimua indartzeko, gure nortasun bereizia baieztatuzko eta indartzeko ikuspegian, garaia heldu da, lehenik eta behin adosteko eta ondoren aplikatzeko valentzieraren erabilera maila guztietan sustatzeko premiaz hartu behar diren neurri politikoak; horretarako, beharrezkoa izango balitz, alde aurreko foro politikoak sortuko lirateke, eta horietan beharrezko diren neurriak batera eztabaidatu eta ebaluatu beharko lirateke (zeinak instantzia egokiek onetsi eta aplikatu beharko bailituzkete: Valentziako Gorteak, Gobernua, diputazioak eta udalak). Valentziera esparru publikoan dagoen egoera marjinaletik ateratzeko neurriak, betiere etorkizun posible eta duina emateko, epe laburrean desagertzeko benetako arriskua saiheste aldera.

»Neurriek jarduketa publiko batzuk estali beharko lituzkete, hala nola:

»Valentzieraren irakaskuntza eta valentzierazko irakaskuntza indartzea hezkuntza-maila guztietan.

»Programazioa, funtsean, valentzieraz, Valentziako telebista eta irrati publikoetan.

»Valentziako Administrazioak eredu jarriera izatea hizkuntzaren erabileran, bai arduradun politikoan agerpen publikoan dagokienez, bai jarduketa ofizialei dagokienez (argitalpenak, publizitatea, administrazio-dokumentazioa...).

»Merkataritzan, publizitatean bereziki eta, oro har, bizitza ekonomikoan valentzieraren erabilera sustatzeko politika sistematikoa.

»Era berean, kultura-industrian: liburuan, prentsan, antzerkian, zineman eta, oro har, ikus-entzunezkoen munduan.

»Dei bat eliza-munduari, bere eremuan valentzieratze-bulkada horrekin bat egin dezan.

»Amaitzeko: gure erkidegoan bi hizkuntza ofizial ditugu, valentziera eta gaztelania, eta bitzuo herritarrek benetan erabiltzen dituzte, baina bata eta bestea modu desorekatuan. Zorionez, gaztelania hain hizkuntza zabaldua eta indartsua da nazioartean, ezen lasaiago susta baitezakegu gure artean valentzieraren erabilera, bigarren hizkuntza bat ezagutzen dugulako, baita gurea ere, zeinak errazten baitigu nazioarteko komunikazioa, betiere herri bereizi gisa dugun identitatearen zati ordainezin bat alferrik galdu gabe: geure hizkuntza propioa. Benetan penagarria izango litzateke, baina baita dimisio tamalgarria ere, elkarrizketarik edo ohartarazpenik ezagatik, edo txarto ulertutako modernitate batengatik, mendez mende valentziar gisa identifikatu gaituen hizkuntza gordetzeko aukera pasatzen utziko bagenu.

»Valentzieraren izenari, izaerari eta kodetzeari buruz

»Gure autonomia-estatutuak “valentziera” deitzen dio valentziarren berezko hizkuntzari, eta, beraz, termino hori erabili behar da esparru instituzionalean, izaera baztertzailerik izan gabe. “Valentziera” izendapen hori, eta “valentziarren berezko hizkuntza”, “valentziar hizkuntza” izendapenak edo beste batzuk, zeinak bermatzen baitituzte Valentziako tradizio historikoak, herri-erabilerak edo indarrean dagoen legeriak, ez dira zalantzan jarri behar, eta ez dute polemikarako gai izan behar. Guztiek balio dute gure hizkuntza propioa izendatzeko, zeina hizkuntza ofiziala baita gaztelaniarekin batera.

»Valentziera Valentziako Erkidegoaren hizkuntza historikoa eta propioa da, eta Aragoiko Koroa zaharreko lurralde hispanikoetako autonomia-estatutuek hizkuntza proriotzat aitortzen duten hizkuntza-sistemaren barruan dago.

»Castellóko Arauak izenekoak gertakari historiko dira, eta beharrezko adostasuna eratu zuten eta eratzen dute. Kulturaren Valentziako Kontseiluak 1932. urtean arauok posible egin zituen akordio-espirtua aldarrikatzen du, eta uste du arau horiek abio izan direla, valentziarrok partekatuta, gure hizkuntza propioa sendoro araupetzeko. Valentziera hizkuntza-ondarea da, hurrengo apartatuan proposatuko den erreferentzia arauemaileko enteak zaindu eta aberastu beharrekoa. Entea tradizio lexikografikoan, literarioan eta Valentziako benetako hizkuntza-errealitatean oinarrituko da.

»Erreferentzia arauemaileko entea

»Kulturaren Valentziako Kontseiluak valentzieraren araudiaren erreferentziako ente bat sortzea proposatu du, eta horretarako honako ezaugarri hauek proposatzen ditu:

»I. Nortasun juridiko propioa izatea, funtzionalki eta aurrekontuz independentea.

»II. Gaitasuna izatea hizkuntza-arloko araudia zehazteko, lege batek aitortua. Hark arlo horretan hartzen dituen erabakiak lotesleak izatea administrazio publikoentzat, hezkuntza-sistemarentzat, komunikabide publikoentzat eta titulartasun publikoko beste erakunde edo organo batzuentzat, edo finantzaketa publikoa duten erakunde edo organoentzat.

»III. Erreferentzia arauemaileko enteko kideak hogeita bat izatea, hamar urteko aldietarako izendatuak. Berritzeagatik edo beste arrazoi batzuegatik sor daitezkeen postu hutsak barne-kooptazio bidez betetzea.

»IV. Valentziako Gorteen bi hereneko gehiengoz hautatzea hasierako kideak, eta kide horien bi herenak gutxienez valentzieraren adituak izatea, gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua dutenak, betiere ebaluazio objektiboko irizpideen arabera. Eta gainerakoak, hogeita bat kide izan arte, letretako eta irakaskuntzako pertsona ospetsuak izatea, hizkuntza-gaitasuna eta valentzieraren esparruan ekoizpen aitortua dituztenak.

»V. Enteak harreman horizontalak izan ditzake estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin.

»Valentziako Gorteen mandatua denez, Kulturaren Valentziako Kontseiluak goi-instituzioari iradokitzen dio aipatutako legea parlamentuan presaz izapidetu dadila».

Irizpen hori ikusita, Valentziako Gorteen Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzea erabakitzen dute, ondoren adieraziko den moduan:

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua

Hizkuntzaren Valentziako Akademia (AVA) sortzen da, Valentziako Generalitatearen instituzio gisa, lege honetan zehazten diren eskumenekin, osaerarekin, funtzionamendu-araubidearekin eta antolaketarekin.

2. artikulua

AVA izaera publikoko instituzioa da, Generalitateko Presidentetzari atxikia, berezko nortasun juridikoa du, eta bere eginkizunak autonomia organiko, funtzional eta aurrekontuzkoaz egikaritzen ditu, objektibotasuna eta independentzia bermatzeko.

3. artikulua

Hizkuntzaren Valentziako Akademia instituzio bat da, zeinaren eginkizuna baita valentzieraren hizkuntza-araudia zehaztea eta, hala badagokio, prestatzea. Era berean, valentziera zaintzea, tradizio lexicografiko eta literariotik eta Valentziako benetako hizkuntza-errealitatetik abiatuta, baita arautze kontsolidatua ere, zeina baitator Castellóko Arauak izenekoetatik.

4. artikulua

Akademiaren jardunaren oinarri izan behar duten printzipioak eta irizpideak Kulturaren Valentziako Kontseiluak 1998ko uztailaren 13an onetsitako irizpenetik ondorioztatzen dira, zeina jasota baitago lege honen hitzaurrean.

5. artikulua

AVAk bere eginkizunak egikaritzean hartzen dituen erabakiak Generalitateko instituzio guztiek, botere publikoek, gainerako administrazio publikoek, hezkuntza-sistemak eta komunikabideek, titulartasun publikoko edo finantzaketa publikoa duten erakundeek, organismoek eta enpresek bete beharko dituzte.

6. artikulua

AVAk Valentziako hirian izango du egoitza, beste lurralde-egoitza batzuk izan baditzake ere, edo Valentziako Erkidegoko edozein udalerritan bilkurak egin baditzake ere.

II. TITULUA

AVAren eskumenak

7. artikulua

Honako hauek izango dira AVAren eskumenak:

- a) Valentzieraren araudi ofiziala zehaztea, aspektu guztietan.
- b) Generalitatek eskatuta, Valentziako Erkidegoko toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak finkatzea, horiek ofizialki onets daitezten.
- c) Valentziako araudiari eta onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak ematea eta zabaltzea eta azterlanak egitea, bere ekimenez edo Valentziako Erkidegoko instituzio publikoek eskatuta.
- d) Valentzieraren erabilera normala zaintzea eta haren izendapena eta izaera defendatzea.
- e) Instituzio publikoek sortutako testuak edo ofizialki onetsi behar direnak AVAren hizkuntza-araudira egokitzen diren informatzea, bai eta Valentziako Erkidegoko ikus-entzunezko ekoizpenari buruz informatzea ere.
- f) Generalitateen Kontseiluari eta Valentziako Gorteei urteko memoria bat egitea eta aurkeztea, zinean azalduko baitira ekitaldian zehar egindako jarduerak, bai eta valentzieraren edozein adierazpen normaltasunez erabiltzeko behar diren oharra eta aholkuak ere.
- g) Generalitateko presidentek, Valentziako Gorteen edo Valentziako Gobernuak, beren eskumenen eremuan, agintzen dizkioten gainerakoak.

8. artikulua

Kontseiluak AVAri eskatuko dio txostena edo irizpena eman dezan valentzieraren araudiari, toponimiari eta onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei buruz. Eskabidea egin eta hirurogei eguneko epean AVAk ez badu berariazko adierazpenik egin horiei buruz, ulertuko da instituzioaren oniritzia dutela eta ez dagoela eragozpenik aurkezteko.

Kontseiluaren eskaeretan prozedura presazkoa dela adierazten bada, epea hogeita hamar egunera murriztuko da.

9. artikulua

1. Bere xedeak hobeto betetzeko, AVA ataletan egituratu eta azterlan batzordeak eratu ahal izango dira, betiere lege honen edukiaren eta erregelamendu bidez zehazten denaren arabera.
2. Era berean, Hizkuntzaren Valentziako Akademiak harreman horizontalak izan ditzake estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin.
3. Era berean, beste organismo akademiko, zientifiko eta kultural batzuekin ere lankidetzak akordioak egin ahal izango ditu.

III. TITULUA

Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren osaera

I. KAPITULUA

AVAk akademikoak

10. artikulua

AVAk hogeita bat akademiko izango ditu, eta betekizun hauek bete beharko dituzte:

a) Valentziar izate politikoa edukitzea.

b) Adituak izatea valentzieran, gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua izatea, edo letretako edo hizkuntza-arloko irakaskuntzako pertsona ospetsuak izatea, edo valentzieraren edo Valentziako kulturaren esparruan ekoizpen aitortua izatea.

11. artikulua

1. Hasierako hogeita bat akademikoak Valentziako Gorteek hautatuko dituzte, zuzenbideko kideen bi hereneko gehiengoz, hamabost urterako, eta berriz ere hautatu ahal izango dira.

2. Akademiako kideak lehen aldiz hautatu eta hamabost urtera —kideok aurreko apartatuan aipatutakoak dira— Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, hogeita bat kideen kooptazio bidez, akademikoen herena berrituko du. Ordeztu beharreko zazpi akademikoak zakuratze-sistemaren bidez zehaztuko dira.

Aurreko berritzetik bost urtera, era berean jokatuko da, hasieran aukeratutakoen edo haien ordezkoen beste heren bat berritzeko. Gainerako herena bigarren berritzea egin eta bost urtera berrituko da, prozedura bera erabiliz.

Bost urtean behin, eta sistema bera erabiliz, hamabost urteko aldia betea duten akademikoen herena berrituko da.

Berritze-prozesuetan, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa errespetatuko da, haien merezimenduaren eta gaitasunaren arabera.

Lege honen ondorioetarako, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna dagoela ulertuko da emakumeen presentzia gutxienez % 50ekoa denean. Artikulu honetan aipatzen den zakuratze-prozesuak bermatu beharko du emaitzak ez diola kalterik egingo organoan ordezkaritza txikia duen sexuaren presentziari.

3. Akademikoak hautatu ondoren, Generalitateko presidentek haiek izendatuko ditu dekretu bidez, eta ekitaldi publiko batean jabetuko dira karguaz.

12. artikulua

Akademikoa izatea eta hauek bateraezinak dira:

a) Valentziako Gorteetako diputatua.

b) Gorte Nagusietako diputatua edo senataria, edozein parlamentu autonomotako kidea edo Europako Parlamentuko kidea.

c) Espainiako Gobernuako kidea edo edozein autonomia-erkidegotako gobernuetako kidea eta Administrazio autonomikoko eta Estatuko goi-karguak.

d) Toki-korporazioetako kidea.

e) AVAren zerbitzuan diharduten langileak.

AVAk aztertu, deklaratu eta kontrolatuko ditu akademikoen balizko bateraezintasunak, betiere erregelamenduz ezartzen den moduan.

13. artikulua

1. Akademikoak, hautatuak izan ziren aldian zehar, ezin aldatu izango dira eta beren izaerari utziko diote honako kasu hauetan:

a) Heriotzagatik.

b) Espresuki uko egiteagatik.

c) Hautatuak izan ziren aldia azkentzeagatik. Hala ere, akademikoek beren eginkizunak osorik egikaritzen jarraituko dute harik eta kide berriak karguaz jabetu arte.

d) Ezintasun nabarmenagatik, edo desgaikuntzagatik, ebazpen judizial irmoaren bidez deklaratu.

e) Valentziar izaera politikoa galtzeagatik.

f) Finkatutako epean ebatzi ez den bateraezintasunagatik.

2. Artikulu honetako a), b), d) eta e) apartatuetan jasotako kasuetako bat gertatzen bada lehenengo hamabost urteetan zehar, Valentziako Gorteek beteko dute hutsik dagoen postua, 11.1 artikuluan xedatutakoaren arabera. Aurrerantzean, 11.2 artikulua arabera beteko da postu hutsa.

Hautatutako akademikoa, bi kasuetan, ordeztua hautatua izan zen aldirako geratzen den denborarako izango da.

Gainera, f) letran jasotako kasua gertatzen bada eta hori ebazten ez bada erregelamendu bidez ezartzen den epean, aurreko apartatuetako irizpide berberen arabera beteko da postu hutsa.

14. artikulua

Akademikoek eskubidea izango dute dietak eta kalte-ordainak jasotzeko beren eginkizunak egikaritzeagatik.

II. KAPITULUA

AVAren gobernu-organoak

15. artikulua

Honako hauek dira AVAren gobernu-organoak:

1. Kide anitzeko organoak:

AVAren Osoko Bilkura.

Gobernu Batzarra.

2. Kide bakarreko organoak:

AVAren presidentea.

16. artikulua

1. Osoko Bilkura da AVAren erabaki-organo gorena, eta hogeita bat akademikoek osatuko dute.
2. Honako eskudantzia hauek dagozkie AVAren Osoko Bilkurari:
 - a) Erregelamendu-proiektua eta haren balizko aldaketak onestea, eta Valentziako Generalitateko Kontseiluari bidaltzea, honek haiek onets ditzan.
 - b) Urteko memoria onestea.
 - c) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua, haren aldaketak eta likidazioa onestea, Kontseiluari bidaltzeko.
 - d) Ekitaldi ekonomiko bakoitzerako jardun-planak eta -programak onestea.
 - e) Lege honek ezartzen dituen atalak eta batzordeak eratzea, betiere erregelamendu bidezko garapenaren arabera.
 - f) Bilkuren ohiko araubidea onestea, eta, hala badagokio, baita batzordeen eta atalen bilerena ere.
 - g) Lege honetan aurreikusitako karguak eta erregelamendu bidez zehaztutakoak hautatzea.
 - h) Legez edo erregelamenduz eskumena duten organismo edo erakundeetan AVAk izango dituen ordezkariak izendatzea eta kargutik banantzea.
 - i) Kontseiluari proposamena egitea, berak onets ditzan instituzioaren zerbitzuan diharduten langileen plantilla eta egitura organikoa.
 - j) 7. artikuluan aipatzen diren txostenak zein irizpenak onestea.
 - k) Lege honek esleitzen dion beste edozein.

17. artikulua

1. Honako hauek dira Gobernu Batzarra osatuko dutenak:
 - a) Presidentea.
 - b) Presidenteordea.
 - c) Idazkaria.
 - d) Kide bi.
2. Eskudantzia hauek izango ditu Gobernu Batzarrak:
 - a) Urteko memoriaren proiektua egitea.
 - b) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua egitea Osoko Bilkurari aurkezteko.
 - c) AVAren aurrekontuaren betearazpena zuzentzea eta kontrolatzea, eta haren likidazioa prestatzea.
 - d) Erabakitzea instituzioari zuzendutako idazkiak eta eskaerak izapidetzeko.
 - e) Administrazio-kontratazioaren arloko ohiko ahalmenak egikaritzea, lege- eta aurrekontu-mugen barruan.
 - f) AVAren zerbitzuen berezko gastuak xedatzea, lege- eta aurrekontu-mugen barruan.
 - g) Presidenteak aztertzeke aurkezten dizkion eta Osoko Bilkurari esleitu ez zaizkion gaiak ebaztea.

- h) Osoko Bilkurak espresuki eskuordetzen dizkion eginkizunak egikaritzea.
- i) 7. artikuluan aipatzen diren txostenak zein irizpenak egitea.
- j) Lege honek esleitzen dion beste edozein.

18. artikulua

1. Presidentea AVAko kide bakarreko organoa da; Osoko Bilkurak hautatuko du bere kideen artetik, gehiengo osoz, bost urteko aldirako, eta beste bost urtez berriz hautatu ahal izango da.
2. Generalitateko presidentek izendatuko du presidentea dekretu bidez, eta ekitaldi publiko eta solemne batean jabetuko da karguaz.

19. artikulua

AVAko presidentea izango da haren ordezkaria, eta eskudantzia hauek izango ditu:

- a) Akademiaren bilkuretako buru izatea, bilkuretarako deialdia egitea eta gai-zerrenda finkatzea.
- b) Urtero, instituzioaren jardueren memoria bat aurkeztea Valentziako Gorteei eta Valentziako Generalitateko presidenteari.
- c) Funtzionamendurako behar diren neurriak hartzea.
- d) Aurrekontua betearaztearen ondoriozko gastua baimentzea eta ordainketak proposatzea.
- e) Funtzionarioak eta behin-behineko langileak eta lan-kontratudun langileak izendatzea, legeetan ezarritako betekizunak betez.
- f) Erregelamendu bidez erabakitzen diren gainerakoak.

20. artikulua

Presidentea ez dagoenean, kargua hutsik dagoenean edo gaixorik dagoenean, presidenteordeak ordeztuko du.

21. artikulua

Honako eskudantzia hauek izango ditu AVAko idazkariak:

- a) Akademiaren bilkuretako gai-zerrenda prestatu eta bideratzea, presidentek aldeztu aurretik finkatua.
- b) Eskatzen diren akta, erabaki, txosten eta bertaratzeen ziurtagiriak luzatzea, presidenteari oniritziarekin.
- c) Akta-liburua eramatea, zenbakitzea eta presidentek ikus-onetsia.
- d) Instituzioaren jardueraren memoriaren proiektuaren urteko prestaketa zuzendu eta koordinatzea.
- e) Akademiaren zerbitzuan diharduten langileen burutza.
- f) Erregelamendu bidez erabakitzen diren gainerakoak.

22. artikulua

Idazkariak postua hutsik uzten bada, agertzen ez bada edo gaixo jartzen bada, karguan antzintasun txikiena duen kideak ordeztuko du.

23. artikulua

Akademikoei txit argiaren tratua emango zaie.

IV. TITULUA
AVaren funtzionamendua

I. KAPITULUA
AVaren Osoko Bilkura

24. artikulua

1. AVaren Osoko Bilkura aldian behin batzartuko da presidenteak deialdia egiten duenean, bere ekimenez edo gutxienez kideen herenak hala eskatzen duelako; aztertu beharreko gaiak sartu beharko dituzte kide horiek eskabidean; Osoko Bilkurak gutxienez hiru hilean behin batzartu beharko du.

2. Bilkuren deialdian gai-zerrenda sartuko da, eta gutxienez bilkuren eguna baino zazpi egun lehenago bideratuko da. Presako arrazoiak direla-eta, epe hori berrogeita zortzi ordura murriztu ahal izango da.

25. artikulua

1. AVaren Osoko Bilkura eratuta geratuko da gutxienez kideen erdiak gehi bat bertaratzen direnean, eta, betiere, presidentea eta idazkaria edo legez haien ordezkioak direnak daudenean.

2. Erabakiak Osoko Bilkurako zuzenbideko kideen gehiengo osoz hartuko dira.

Akademikoei boto partikularra eman dezakete idatziz, gehiengoaren erabakiarekin bat ez badatoz; hori egiteko hamar eguneko epea izango dute erabakia hartzen denetik zenbatuta.

26. artikulua

AVaren Osoko Bilkurak zehaztuko du, bere eskumenen eremuan, zein ebazpen argitaratu behar diren Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean. Edozelan ere, Akademiak onesten dituen hiztegi, araudi eta sarrerei eragiten dietenak Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira.

27. artikulua

Generalitateko presidenteak, edo hark eskuordetzen duen kontseilariak, ahotsarekin joan ahal izango du AVaren Osoko Bilkurara, informazioa emateko edo eskatzeko.

II. KAPITULUA
Gobernu Batzarra

28. artikulua

AVaren Gobernu Batzarra aldian-aldian batzartuko da presidenteak deialdia egiten duenean, bere ekimenez edo gutxienez kideen erdiek gehi batek eskatzen dutenean; bilera horiek, gutxienez, hilean behin egin beharko dira.

29. artikulua

AVaren Gobernu Batzarrak erabakiak hartuko ditu gutxienez kideen erdiak gehi bat bertaratzen direnean, eta, betiere, presidentea eta idazkaria edo legez haien ordezkioak direnak daudenean.

III. KAPITULUA
Atalak eta azterlan-batzordeak

30. artikulua

AVaren Osoko Bilkurak atalak eta azterlan-batzordeak sortu ahal izango ditu Akademiaren baitan.

31. artikulua

Atala eta azterlan-batzorde horien sorkuntza, osaera eta funtzionamendua erregelamendu bidez arautuko dira.

V. TITULUA
AVaren antolaketa eta baliabideak

I. KAPITULUA
Langileak

32. artikulua

AVAn lan egin behar duten langileek Generalitateen zerbitzuan diharduten langileei aplikatu beharreko araubide juridikoa bete beharko dute.

II. KAPITULUA
Ondare- eta ekonomia-araubidea

33. artikulua

AVAk, bere xedeak betetzeko, bitarteko material eta baliabide ekonomiko hauek izango ditu:

- a) Generalitateen aurrekontuetan aurreikusitako kontsignazioak.
- b) Generalitateek edo beste edozein administrazio publikok berari atxikitako edo lagatako ondasunak, bai eta, edozein tituluren bidez, haren ondarearen zati direnak ere.
- c) Bere ondarearen produktuak eta errentak.
- d) Bere zerbitzuen, jardueren edo produktuen kontraprestazio gisa lortzen dituen diru-sarrerak.
- e) Erakunde edo organismo publiko zein pribatuen eta partikularren dirulaguntzak, jaraunspenak, legatuak, dohaintzak, babesletzak eta borondatezko beste edozein ekarpen.
- f) Kontzertatzen dituen kredituak, maileguak eta bestelako eragiketak, Kontseiluak aldeztatuak baimena emanda.

g) Izendatu ahal zaizkion bestelako baliabideak.

34. artikulua

AVAren aurrekontua, Kontseiluak hura onetsi ondoren, atal gisa sartuko da Valentziako Generalitatearen aurrekontuetan.

35. artikulua

AVAk eskuratu ahal izango ditu Osoko Bilkurak legez erabakitako ondasunak.

Lehenengo xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta gehienez ere hilabeteko epean, Valentziako Gorteek lehenengo hogeita bat akademikoak hautatuko dituzte, zeinengandik gutxienez bi heren valentzieraren adituak izango baitira eta gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua izango baitute, betiere ebaluazio objektiboko irizpideen arabera; gainerakoak, berriz, letretako edo irakaskuntzako pertsona ospetsuak izango dira, eta valentzieraren esparruan hizkuntza-gaitasuna edo ekoizpen aitortua izango dute.

Bigarren xedapen iragankorra

Valentziako Gorteek akademikoak hautatu eta hurrengo hamabost egunetan, Generalitateko presidentek dagokion izendapena egingo du dekretu bidez.

Hirugarren xedapen iragankorra

Legez eratu eta hiru hilabeteko epean, AVAren Osoko Bilkurak lege honen 16. artikuluan aipatzen den erregelamendu-proiektua bidali beharko dio Generalitateko Kontseiluari, honek behin betiko onetsi dezan.

Laugarren xedapen iragankorra

Valentziako Gobernuak AVAri lokal egokiak esleituko dizkio haren xedek betetzeko.

Azken xedapenetako lehenengoa

AVA legez eratuko da, akademikoak izendatzeko dekretua Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo hamabost egunen barruan.

Azken xedapenetako bigarrena

Baimena ematen zaio Generalitateko Kontseiluari lege hau aplikatu eta garatzeko behar diren erregelamendu-arau eta xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako hirugarrena

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

6.4.15.5. 3/2002 Legea, ekainaren 13koa, Liburuari buruzkoa⁸⁰³

HITZAURREA

[...]

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuak, 7.1 artikuluan ezartzen du ezen gure erkidegoko herritar guztiek eskubidea dutela valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko. Artikulu horren 2. puntuak bi hizkuntzen erabilera normala bermatzen du, eta 4. artikulua, berriz, babes eta errespetu berezia ematen dio valentzieraren erabilera berreskuratu eta normalizatzeari, hala ezartzen baitute Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Kulturaren Valentziako Kontseiluaren 1998ko uztailaren 13ko irizpenak eta Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzeari buruzko irailaren 16ko 7/1998 Legeak. Aurreikuspen horietako bat ere ezin da bete baldin eta argitalpen-ekoizpen nahikorik ez badago valentzieraz.

Beraz, Estatutuaren aurreikuspenak babes berezia ezartzen du valentzieraz idatzitako liburuarentzat, zeina baita benetako euskarria gure hizkuntzak berdintasuna izan dezan gaztelaniarekin alderatuz, eta, hizkuntza literario aktiboaren izaera handituz, valentziar guztien estimua eta errespetua areagotu dadin, eta eskakizun kulturalak ama-hizkuntza eta norberaren hizkuntza gisa bideratu ahal izan ditzan.

Beraz, kultura-arloko eskumenen eskusibotasunak, liburua kultura-ondasun gisa sustatzeko beharrezkoak, valentzieraren erabateko berreskurapena babestu eta bultzatzeko eskakizunak, horrek guztiak dakar botere publikoek sektorea arautzea eta liburua eta irakurketa sustatzeko eta suspertzeko politika eraginkorra antolatzea, eta hori guztia, bereziki, Valentziako Generalitatek egin behar du. Ildo horretan, lege honen helburuak dira sektorearen barruan lehia orekatua hauen artean bermatzea: alde batetik, azalera handien eta liburu-denden artean, kultura-eragile aktibo gisa eta valentziar guztiek, berdintasunaren eta pluraltasunaren baldintzetan, libururako irispidea izango dutela bermatzeko gai diren kanal bakar gisa eratuta; eta, bestetik, valentzierazko eta gaztelaniazko literatura-ekoizpenaren artean.

[...]

Lege honek ez du asmorik Valentziako Administrazio autonomikoari arlo horretako eginkizun zuzentzailea esleitzeko, eta ez du zeregin ikuskatzailerik galdatzen. Liburuaren sektoreari laguntzeko eta eusteko eginkizunak baino ez ditu antolatu nahi, eta sektore horretan inplikaturako guztiei (autoreak, itzultzaileak, diseinatzaileak eta editoreak, banatzaileak, liburu-saltzaileak eta liburuazainak) eginkizun horietan parte hartzea eta aholkatzea bermatzen die. Ildo horretan, Liburuaren Aholku Batzordea sortzen du, sektorean eta Administrazioan inplikaturako dauden guztien arteko elkarlan-organo gisa. Elkarlan hori, besteak beste, Valentziako Liburuaren Gidaren bidez adieraziko da.

⁸⁰³ BOEren 170. zenbakian, 2002ko uztailaren 17ko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-14188>

II. KAPITULUA

Liburua sustatzeko neurriak eta liburuaren eragileak

4. artikulua.— Autoreak

4. Valentzieraren erabilera sustatzeko, Generalitatek, gai horretan eskumena duen sailaren bitartez, hizkuntza horretan egindako autoreak indartuko ditu.

5. artikulua.— Argitaletxeak

2. Valentzieraren erabilera sustatzeko, Generalitatek, arlo horretan eskumena duen sailaren bitartez, hizkuntza horretan argitaletxeek egindako ekoizpena indartuko du. Xede horretarako, laguntza-lerro bat egingo du urtero, eta kultura-arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez arautuko da.

IV. KAPITULUA

Liburuaren Aholku Batzordea

10. artikulua.— Liburuaren Aholku Batzordea

5. Honako hauek izango dira kideak:

Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren ordezkari bat.

6.4.15.6. 1/2006 Lege Organikoa, apirilaren 10ekoa, 5/1982 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuarena, erreformatzekoa⁸⁰⁴

HITZAURREA

[...]

Orobat valentziar hizkuntza Valentziako Erkidegoko berezko gisa definitzen da, eta valentziera, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala da. Estatutuari erantsi zaizkio 5/1982 Lege Organikoa aldarrikatu ondoren sortutako instituzioak, eta, aldi berean, valentziar instituzio guztien izena valentzieraz ematen dira, horrela erabiliak izan daitezten, bai valentzieraz eta bai gaztelaniaz idatzi edo hitz egiten denean.

Era berean, erreforma honen zio da Valentziako Erkidegoa nazionalitate historiko gisa onartzea, bai haren sustrai historikoengatik, bai haren nortasun bereziagatik, bai haren hizkuntza eta kulturarengatik, bai haren foru-zuzenbide zibilarengatik.

[...]

Erreforma honen beste helburu bat hauexek bultzatu eta garatzea da: aplikatu behar den foru-zuzenbide zibila; valentziera jakin eta erabiltzea; gure herriaren berezko eta banako kultura, eta haren ohiturak eta tradizioak. Horregatik, Generalitateen eskumenen legegintza-garapenak, Espainiako Konstituzioarekin erabateko harmonian, ahaleginak egingo ditu Valentziako Erresumaren Foruen edukiak berreskuratzen; izan ere, horiek abolitu egin ziren 1707ko ekainaren 29ko Dekretua aldarrikatuz.

[...]

Estatutuan sartu dira hura onetsi ondoren sortu diren Generalitateen instituzio guztiak. Horiek guztiak valentzieraz izendatzen dira, eta valentziar jentilizioa kendu egin da Generalitate hitzaren ostean. Aldi berean, idazkera batzuk hobetu egin dira, eta errakuntza batzuk kendu, ezein kasutan estatutuaren edukiaren erreformarik egin gabe.

[...]

Lau xedapen gehigarri daude: finantza-eskumenei dagokiena; eskumenen zabalkuntzari dagokiona, non eta estatuak beste autonomia-erkidego batzuei eskumenok zabaldu dizkienean; Aragoiko Koroaren Artxiboko patronatuari dagokiona; eta Generalitateen instituzioek eta Administrazioak euren adierazpen publikoetan ezein talde edo pertsonarentzat kalte edo gutxiespenik ez dakarren hizkera erabiltzeari dagokiona.

[...]

⁸⁰⁴ BOEren 86. zenbakian, 2006ko apirilaren 11ko alean argitaratua.
<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2006-6472>

I. TITULUA

Valentziako Erkidegoa

6. artikulua

1. Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza valentziera da.
2. Valentziera ofiziala da Valentziako Erkidegoan, gaztelania ere den gisa, zeina estatuko hizkuntza ofiziala baita. Guztiek dute eskubidea haiek jakin eta erabiltzeko, eta valentzieraren irakaskuntza eta valentzierazko irakaskuntza jasotzeko.
3. Generalitatek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko du, eta haien ezagutza bermatzeko behar diren neurriak hartuko ditu.
4. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
5. Babes berezia eta errespetua emango zaizkio valentzieraren berreskuratzeari.
6. Legeak irizpideak ezarriko ditu berezko hizkuntza Administrazioan eta irakaskuntzan aplikatzeko.
7. Lege bidez mugatuko da zein lurraldetan erabiltzen den gehiago hizkuntza bat edo bestea, bai eta zein lurraldetan salbuets daitekeen Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera.
8. Hizkuntzaren Akademia Valentziarra valentzieraren instituzio arauemailea da.

II. TITULUA

Valentziarren eskubideak

9. artikulua

2. [...]

Era berean, valentziar herritarrek eskubidea izango dute Valentziako Erkidegoko Administrazioa hizkuntza ofizialetako edozeinetan jotzeko eta eurek erabilitako hizkuntza berean erantzuna jasotzeko harengandik.

13. artikulua

4. Generalitatek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatuko du, zeinak irakatsia, babestua eta errespetatua izan beharko baitu.

III. TITULUA

Generalitat

I. KAPITULUA

20. artikulua

3. Orobat, Generalitateen instituzioak dira: Kontuen Sindikatua (*Sindicatura de Comptes*), Herriaren Defendatzailea (*Síndic de Greuges*), Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarra

(*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídic Consultiu*) eta Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*).

II. KAPITULUA

Valentziako Gorteak edo *Les Corts*

25. artikulua

5. Generalitaten legeak Erregearen izenean aldarrikatuko ditu haren Lehendakariak, eta hizkuntza ofizial bietan argitaratuko dira Generalitaten Aldizkari Ofizialean (*Diario Oficial de la Generalitat*) legeok onetsi eta hamabost eguneko epean, eta Estatuko Aldizkari Ofizialean (*Boletín Oficial del Estado*). Indarrean jartzeko, Generalitaten Aldizkari Ofizialean argitaratzen diren egunak eraenduko du.

IV. KAPITULUA

Kontseilua (*Consell*)

29. artikulua

7. Kontseiluaren arau, xedapen eta egintza guztiak, euren izaeragatik, Generalitaten Aldizkari Ofizialean argitaratu behar badira, hizkuntza ofizial bietan argitaratuko dira. Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratzeari dagokionez, kasuko arau estatalak xedatzen duena beteko da.

V. KAPITULUA

Justizia Administrazioa

35. artikulua

1. Generalitatek eskatuz, organo eskudunak lehiaketa eta oposizioak deituko ditu, magistratuen, epaileen, idazkari judizialen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileen plaza hutsak betetzeko, betiere Botere Judizialaren Lege Organikoak xedatzen duenaren arabera. Ebazpenean kontuan hartuko dira Valentziako foru-zuzenbide zibilaren espezializazioa eta valentzieraz jakitea.

VI. KAPITULUA

Generalitaten beste instituzio batzuk

2. ATALA

Generalitaten instituzio aholku-emaileak eta arauemaileak

41. artikulua.— Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*L'Acadèmia Valenciana de la Llengua*)

Hizkuntzaren Akademia Valentziarra Generalitaten instituzio publikoa da, eta haren eginkizuna valentzieraren hizkuntza-araudia zehaztu eta, behar denean, gertatzea da.

Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren hizkuntza-araudia nahitaez aplikatuko da Valentziako Erkidegoko administrazio publiko guztietan.

Akademiako kideen izendapenak, eginkizunek, ahalmenek, estatutuak eta haien agintaldiaren iraupenak Gorteen (*Corts*) legeak xedatzen duenaren arabera egokitu beharko dute.

Laugarren xedapen gehigarria

Generalitateen instituzio eta administrazioek euren adierazpen publikoetan ez dute erabiliko ezein talde edo pertsonarentzat kaltea edo gutxiespena dakarren hizkerarik, dela sexuagatik, dela beste edozein tasun sozialengatik, zeinaren tratamendu bereizia galarazita baitu gure ordenamendu konstituzionalak.

[...]

6.4.15.7. 4/2007 Legea, otsailaren 9koa, Valentziako Unibertsitate-sistema koordinatzeari buruzkoa⁸⁰⁵

I. TITULUA Valentziako unibertsitate-sistema

4. artikulua.— Hizkuntza

Valentziera eta gaztelania dira Valentziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, eta horien erabilera Autonomia Estatutuan eta hura garatzen duten xedapenetan ezarritakoaren arabera arautzen da.

⁸⁰⁵ BOEren 71. zenbakian, 2007ko martxoaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-6118>

6.4.15.8. 8/2010 Legea, ekainaren 23koa, Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari buruzkoa⁸⁰⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Toki-erakundeen hizkuntza ofiziala

Valentziera, Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Toki Administrazioarena ere bada, baita haren mendeko korporazio eta instituzio publiko guztiena ere.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuan xedatutakoarekin bat etorritz, herritar guztiek eskubidea dute toki-erakundeekin harremanetan jartzeko hizkuntza ofiziala, valentziera edo gaztelania aukeratzeko, eta toki-erakunde horiek eginbeharra dute herritarrak artatzeko horiek aukeratutako hizkuntzan, betiere valentzieraren erabilerari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

I. TITULUA Udalerria

II. KAPITULUA Izena, hiriburua eta sinboloak

1. ATALA Izena eta hiriburutza

21. artikulua.— Udalerrien izena aldatzeko prozedura

1. Udalerri baten izenaren aldaketa Kontseiluaren dekretu baten bidez onetsiko da, korporazioak hala eskatu eta Osoko Bilkurak erabakita; erabaki hori hartzeko, Osoko Bilkurako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoak botoa eman behar du aldaketaren alde, Hizkuntzaren Valentziako Akademiak txostena egin ondoren.

2. Udalerrien izenak aldatzeko prozedura eta irizpideak erregelamendu bidez garatuko dira.

⁸⁰⁶ BOEren 178. zenbakian, 2010eko uztailaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11729>

VII. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Araubide erkideko funtzionamendua

122. artikulua.— Akta-liburua

4. Akta guztien valentzierazko kopia bat gordeko da, irizpide historikoei jarraituz Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotzen dituen udalerrri guztietan.

124. artikulua.— Hizkuntzak

Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatziko dira bilkuren aktak, deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, udal-batzordeen irizpenak eta gainerako jarduketak, betiere parte-hartzaileak erabilitako hizkuntza errespetatuz. Korporazioko edozein kidek eskubidea izango du artikulua honetan aipatzen den dokumentazioa Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan eskatzeko, betiere kide horrek berariaz eskatuta.

III. KAPITULUA

Herritarrei informazioa ematea eta beraien parte-hartzea

138. artikulua.— Herritarren eskubideak

1. Herritar guztiek, toki-korporazioekin dituzten harremanetan, eskubide hauek izango dituzte:

m) Toki-korporazioei idazkiak bidaltzeko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

IX. TITULUA

Toki-erakundeen zerbitzuan diharduten langileak

III. KAPITULUA

Gaikuntza nazionala duten funtzionarioak

164. artikulua.— Generalitaten eskumenak

Gaikuntza nazionala duten funtzionarioei dagokienez, Generalitati honako eskumen betearazle hauek dagozkio, indarrean dagoen legeriaren ondoriozko beste eskumen batzuei kalterik egin gabe:

4. Valentziako Erkidegoko lurralde-antolaketaen espezialitateen ezagutzari, haren zuzenbide propioari eta valentzierari dagozkien merezimenduak zehaztea.

176. artikulua.— Valentzieraren jakite-maila

Toki-korporazioek beren lanpostu-zerrendetan jasotzen badute valentziera maila ertaineraino ezagutu behar dela, eta ezagutza hori lanpostuaren betekizuna bada, toki-korporaziook parte hartuko dute lehiaketa arruntean bezala maila bereko lehiaketa bateratuan.

6.4.15.9. 3/2014 Legea, uztailaren 11koa, Generalitatena, Valentziako Erkidegoko Abelbideei buruzkoa⁸⁰⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Dokumentu-funtsa eta abelbideen katalogoa

1. Abelbideak hobeto ezagutu eta kudeatzeko, haiei dagozkien kartografia eta informazioa eguneratzeko, eta erakunde eta partikular interesdunei nahiz herritarrei informazioa eman eta eurek kontsulta egiteko, abelbideen arloan eskumena duen sailak abelbideen dokumentu-funtsa bilduko du, betiere Valentziako Erkidegoko abelbideen sarearen inbentarioa eta informazio-erregistroa egiteko.

Zalantzarik izanez gero, Hizkuntzaren Valentziako Akademiari eskatuko zaio berak ezar ditzala abelbideen izendapen eta tipologiari buruzko valentzierazko hizkuntza-forma zuzenak, betiere Akademiaren araudiaren arabera.

⁸⁰⁷ BOEren 186. zenbakian, 2014ko abuztuaren 1eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8279>

6.4.15.10. 12/2015 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateen titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua berreskuratzeari buruzkoa⁸⁰⁸

HITZAURREA

Lege honen xedea hau da: eremu autonomikoko irrati-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa berreskuratzea, eta oinarriak finkatzea ikus-entzunezko komunikabide publiko autonomikoen eredu berria prestatze aldera, gure herriaren identitatea, hizkuntza eta kultura sustatzeko eta defendatzeko esparruan; aldi berean, adieraztea ezen Valentziako herriak baduela legitimitate eta gaitasunik bere autonomia politikoa egikaritzeko behar diren tresnak edukitzeko, eta ikus-entzunezko komunikabide propioak sortzeko (hala nola irratiak, telebista, ikus-entzunezkoen zerbitzuak eta informazioaren gizartearenak). Komunikabide horiek balio behar dute Valentziako hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea areagotzeko informazioaren eta komunikazioaren eremuan, aldi berean gure erkidegoa hezurramitzeko funtsezko osagai bihurtzen direlarik.

Arau honen bidez, era berean, eskubide kolektiboak berreskuratu nahi dira geure-geureak diren identitatea, hizkuntza eta kultura sustatzeko eta zabaltzeko; hori ez ezik, arau honek ateak zabalduko dizkie gure erkidegoko herritarrek bizitza politiko eta kulturalean aktiboki parte hartzeko bide izan daitezkeen komunikabideei; komunikabideok, aldi berean, askatasuna bermatu behar dute ideiak eta informazioa jasotzeko eta komunikatzeko, gure lurretik eta guztiontzat. Eskubide horiek Espainiako 1978ko Konstituzioan eta gure autonomia-estatutuan aitortzen dira, eta Espainiako estatuak berronetsitako nazioarteko hitzarmenetan ere sustraitzen dira, hala nola Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean (Nazio Batuen Batzar Nagusiak 1966an onetsiak), Giza Eskubideak eta Oinarriko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenean (Europako Kontseiluak 1950ean onetsia), Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunean (Europako Kontseiluak 1992an onetsia) eta abar.

[...]

4/2013 Legeak, Konstituzioaren eta Estatutuaren mandatuen zentzu hori alde batera utzi zuen; telekomunikazioen digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak nabarmen handitu dira; ikus-entzunezko komunikazio-eskaintza asko ugartu da, eta Valentziako herriaren ordezkariak mandatu horiek interpretatzeko modu tradizionala izan dute. Bada, aurreko guztiak gorabehera, 4/2013 Legeak babesa eman zion RTVVren emanaldiak amaitzeari, horrez gain, lege-debekua ezarri zuen valentziar hedabide publikoak egoteko, eta horrela zapuztu egin zuen eremu autonomikoko ikus-entzunezkoak edukitzeko eskubidea, betiere ikus-entzunezko eskaintza nahikoa berezko hizkuntzan egoteko beharrezana asetze aldera. Paradoxikoki, azken urteotan gaztelaniazko komunikazio-ekimenak ugartu diren bitartean, valentzierazko emanaldiak murriztu ere egin dira, eta,

⁸⁰⁸ BOEren 35. zenbakian, 2016ko otsailaren 10eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.eas/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-1272>

RTVVren kasuan bezala, zeina izan baitzen hogeitau urte baino gehiagorik Autonomia Erkidegoko irrati- eta telebista-hedabide publikoa, emanaldiok desagertu egin dira.

Horren ondorioz, lehen valentzierak ikus-entzunezko hedabideetan ordezkari txikia bazuen ere, gaur egun ia ez dago horrelakorik. Gogoan izan behar da valentziera erabiltzeak eta sustatzeak Valentziako herriaren eta haren kultura-ondarearen identitatea, balioak eta interesak defendatzea dakartela. Hizkuntzaren, herri-jaiaren eta errealitatea ulertzeko, eraikitzeak eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna gure kulturaren funtsezko zatia da, gure historiaren aztarna materialak bezala. Eta ikus-entzunezko hedabide publiko eta valentziarrek soilik jaso, zaindu eta proiektu ditzakete etorkizunera gure hizkuntzaren bizitasuna eta indarra, eta valentziarrek mota guztietako esparruetan egiten duten kultura-ekoizpena, gure ohiturak eta valentziar herriaren nortasuna.

Komunikabide propiorik ez izateak, RTVVren itxieratik igaro diren hilabeteetako esperientziak agerian utzi duen moduan, esan nahi du gure erkidegoko herritarrei kentzen ari zaizkiela gainerako espainiarrek dituzten eskubideak. Eskubideok dira, adibidez, Espainiako Konstituzioan, 3.2 artikuluan jasotakoa, zeinak aitortzen baititu estatuko lurraldeko hizkuntza-modalitateak, bereziki errespetatu eta babestu beharreko kultura-ondaretzat jotzen dituenen, edo 20.3 artikuluan jasotakoa, zeinak nahitaez eskatzen baitu Espainiako gizartearen eta hizkuntzen pluraltasuna errespetatzea gizarte-taldeak eta talde politikoak komunikabideetara iristeko orduan.

Era berean, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorra herritarrek ikus-entzunezko komunikazio plurala jasotzeko duten eskubidea formalizatzen du, betiere hedabide publiko eta pribatuaren, iturrien eta edukien aniztasunaren bidez, eta estaldura-eremu desberdinetatik, Estatuaren lurralde-antolaketaren arabera. 7/2010 Legeak, ildo beretik, xedatzen du ezen ikus-entzunezkoen operadoreek estatuko hizkuntza ofizialen eta haien kultura-adierazpenen ezagutza eta zabalkundea sustatuko dituztela, kontuan hartuta kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubideak hauxe dakarrela: pertsona guztiek eskubidea dutela ikus-entzunezko komunikazioak herritarren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen duen programazio irekia izateko. Berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoek arau gehigarriak onetsi ahal izango dituzte eskumen-eremu bateko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzueterako, norberaren hizkuntzan ikus-entzunezko ekoizpena sustatzeko.

Era berean, aipatu behar da Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren 11.a) artikulua berronetsi egiten duela aurreikuspen hori; izan ere, ezartzen du ezen irratiak eta telebistak zerbitzu publikoko zeregina duten neurrian, botere publikoek berrmatu behar dutela gutxienez irrati bat eta telebista bat sortuko direla Gutunak babestutako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan.

Gogoratzekoa da, era berean, Valentziako Ikus-entzunezkoen Sektoreari buruzko apirilaren 19ko 1/2006 Legeak 3. artikuluan ezartzen duela ikus-entzunezkoen sektorea estrategikoa dela, garrantzi sozial eta ekonomikoa duelako eta berezko kultura, historia eta hizkuntza sustatzeko eta zabaltzeko tresna delako. Lege horrek, halaber, berriazko mandatu emanen die Valentziako botere publikoei Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea sendotu dezaten printzipio horien arabera. Errealitateak erakusten duenez, eta berriz ere RTVVren itxieratik igaro den denbora kontuan hartuta, zalantzarik gabe berretsi da ideiak eta informazioa norberaren hizkuntzan jasotzeko eta komunikatzeko eskubidearen bermea ezin dela soilik merkatu aldakor baten jomugan jarri, eta horrek justifikatzen du titulartasun

publikoko valentzierazko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk berreskuratzea.

[...]

Azaldutako egoera eta gabeziak kontuan hartuta, zeinak jada planteatu ziren gure erkidegoko herritarren ia laurogeita hamar mila bat sinadurak abalaturako legegintzako herri-ekimenaren proposamenean, zeinak ekarri zuen Generalitatearen apirilaren 2ko 5/2015 Legea, Valentziako Irrati-telebistaren Zerbitzu Publikoari buruzkoa (fase parlamentarioan aldaketa batzuk sartu baziren ere), zeinaren jatorrizko espiritua, oro har, proposamen honetan jasotzen baita, beharrezko ikusten da legegintza-jarduketa bat garatzea, zeinak oinarri orokorrak ezarriko baititu Valentziako herriak ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu propioak, publikoak eta valentzierazkoak izateko, betiere Generalitatearen titulartasuneko autonomia-eremuko irrati- eta telebista-zerbitzuei buruzko lege berri batean islatzen den eredu berriaren arabera; legea Gorteek onetsia da, Valentziako Irrati-Telebistaren eta Ikus-entzunezkoen Esparruaren batzorde parlamentarioak azterlan eta kontsulta egokiak egin eta gero.

2. artikulua.— Helburuak zerbitzuen prestazioa berrezartzeko

1. Generalitatearen titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak izango dira gure erkidegoaren lurraldea egituratzen laguntzea, gure kultura, hizkuntza, historia eta gure identitate-ezaugarriak zabaltzea, eta Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea sustatzea. Informazio-edukiek gure gizartearen pluraltasun sozial eta politikoa islatu beharko dute, eta arreta berezia eskaini hurbiltasuneko informazio-beharrizanei. Hori guztia Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorraren 40.1 artikuluan zerbitzu publikoari buruz ezarritako irizpide orokorren arabera.

2. Horretarako, Generalitatek Valentziako Erkidegoan irrati- eta telebista-zerbitzu publikoak sortzea eta arautzea ezarriko du, eduki honekin:

b) Gutxieneko ezaugarriei dagokienez:

[...]

Valentzieraz, emanaldi eleaniztunekin (gaztelaniaz eta ingelesez), baldin eta teknikoki egin ahal bada.

6.4.15.11. 6/2016 Legea, uztailaren 15ekoa, Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista- zerbitzuari buruzkoa⁸⁰⁹

HITZAURREA

Valentziarrak bide luzea egiten ari dira ikus-entzunezko komunikabide publikoez hornitzeko, zeinen bitartez lagunduko baita asetzen pentsamenduak, ideiak eta iritziak askatasunez adierazteko eta zabaltzeko eta edozein hedabidetatik informazio egiazkoa askatasunez komunikatzeko edo jasotzeko konstituzio-eskubidea, bai eta berezko hizkuntza eta kultura sustatzeko eta zabaltzeko eskubide kolektiboari edukia ematen ere.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

1. Generalitaten titulartasuneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, Valentziako Erkidegoaren lurralde-egituraketa eta -kohesiorako beharrezkoa, bai eta herri gisa dugun identitateari, gure kulturari eta gure hizkuntzari eusteko ere, eta zerbitzu publiko horren xedea da Erkidegoko herritarren eta gizartearen informazio-, kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizanak asetzea.

3. artikulua.— Zerbitzu publikoaren edukia

2. Eginkizun honek barne hartzen du irrati eta telebistako kanaletarako edukiak ekoiztea, editatzea eta zabaltzea transmisio digital finkoko edo mugikorreko sistemen bitartez, bai eta Internet bidezko multidifusiorako edukiak ekoiztea, editatzea eta hedatzea ere, teknologia edo plataforma batzuen bitartez; halaber, edukien eskaintza aberastu edo osa dezaketen zerbitzu lotu edo interaktibo berriak garatzea ere barnean hartzen du, publiko-mota ororentzat programazio ezberdin eta orekatuak hedapen irekian ematen direla, modu irisgarrian eta valentzieraz; eskaintza hori osatzeko gaztelaniazko eta ingelesezko ikus-entzunezko obren emanaldi eleaniztuna emango da edo, bestela, jatorrizko bertsiokoa. Kasu horretan, valentzierazko eta gaztelaniazko azpтитuluak bermatuko dira.

3. Ikus-entzunezko eduki horiek funtsezko tresna izan behar dute gure erkidegoko kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena sustatzeko eta informazioaren eta komunikazioaren gizartea garatzeko, betiere gure kultura mediatikoa sustatze aldera; izan ere, gure hizkuntza, gure identitatea eta gure kultura-aniztasuna dinamizatu eta normalizatu behar dira, ezagutzaren gizarte berri baten esparruan.

⁸⁰⁹ BOEren 192. zenbakian, 2016ko abuztuaren 10eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-7691>

5. artikulua.— Zerbitzu publikoa ematean bete beharreko printzipioak

1. Zerbitzu publikoaren eginkizuna egikaritzean, korporazioak eta irrati- eta telebista-zerbitzuak ematen dituzten sozietateek, esleituta dituzten interes orokorrak kudeatu eta gauzatzeko, honako hauek egin beharko dituzte:

k) Historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatu eta zabaltzea, haien aberastasun eta aniztasun osoan, betiere Valentziako Erkidegoaren garapenean laguntzeko.

l) Valentziako Erkidegoaren identitatea, balioak eta interesak sustatzea eta zabaltzea —bereziki ondare historiko, kultural, linguistiko eta ekonomikoarenak—, bai eta gizarte- eta lurralde-kohesioari laguntzen dioten politika guztienak ere.

n) Lurralde-koherioa eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea valentzieraz, zeina izango baita Valentziako Generalitaten mendeko komunikabide publikoen komunikazio-hizkuntza.

o) Atzerriko hizkuntzen eta estatuko beste hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera sustatzea.

II. TITULUA

Ikus-entzunezkoen Valentziako Korporazioa Izaera eta antolaketa

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen Valentziako Korporazioaren antolaketa

3. ATALA

Herritarren Kontseilua

20. artikulua.— Herritarren Kontseilua

3. Herritarren Kontseiluko hamahiru kideak sistema misto eta paritario baten bidez hautatuko dira; bederatzi kide, jarraian adieraziko diren Valentziako Erkidegoko elkarteek eta erakundeek proposatutako pertsonen artetik, eta lau kide, berriz, prozesu publiko eta ireki batean hautatuko dira, betiere Herritarren Kontseiluaren erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak garatzen dituen baldintzetan:

[...]

Kide bat Hizkuntzaren Valentziako Akademiak proposatuko du.

[...]

III. TITULUA

Ekoizpena, edukiak eta emanaldiak

26. artikulua.— Ekoizpenaren eta programazioaren oinarritzko printzipioak

1. Korporazioaren ikus-entzunezko ekoizpena eta programazioa zerbitzu publikoaren eginkizunak betetzera egokitu beharko dira, eta Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza eta kultura normalizatzen eta lurraldea egituratzen lagundu beharko dute aktiboki.

29. artikulua.— Programazioaren jarraibide orokorrak

1. Korporazioak obra europarrak zabaltzeko betebeharrak bete behar ditu, Espainiako edozein hizkuntzatan obra europarren urteko emisio-denboraren ehuneko erreserbatua betetz, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorraren 5.2 artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

2. Korporazioak bere urteko emisio-denboraren % 35 gutxienez gorde behar du, Valentziako ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak eta Valentziako ekoizle independenteen jatorrizko ekoizpena zabaltzeko, baina horrek ez du eragotziko esparru-mandatuak edo programa-kontratuak Valentziako obren eta ekoizle independenteen obren zabalkundea sustatzeko eskakizun gehigarriak kontuan hartzea, eta hargatik eragotzi gabe Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorraren 5.2 artikuluan xedatutakoa.

32. artikulua.— Ikusizko edo soinuazko adierazgarrien araubidea

1. Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorrak ezartzen dituen ikusizko eta soinuazko adierazgarriez gain, korporazioaren telebista- eta irrati-kanalen emanaldiek eta euskarri informatikoez ikusizko edo soinuazko adierazgarria txertatuko dute programazioan, honako kasu hauetan:

d) Audiodeskripzioko eta zeinu-hizkuntzako neurriak inplementatzen direnean.

33. artikulua.— Irrati-eskaintzaren ildo estrategikoak

Korporazioak herritarrei irrati-programazio bat eskainiko die, teknologiaren aldetik egokiak diren bitarteko eta euskarrien bidez; programazio hori bilakaera sozialera eta Valentziako gizartearen itxaropen eta eskarietara egokituko da; programazio horrek honako hauek bildu beharko ditu:

b) Gai-kanal bat, funtsean Valentziako musika eta ekoizpen-kultura sustatzera bideratutako programazioarekin; kanal horretan informazio-programazioa ere sar daiteke. Abestutako musika-eskaintzak, gutxienez, valentzieraz interpretatutako abestien ehuneko berrogeita hamar izan beharko du.

35. artikulua.— Lineako edukien eskaintzaren ildo estrategikoak

Korporazioak plataforma teknologiko bat jarriko du martxan, ikus-entzuleei zerbitzua emateko, eduki interaktiboak eta valentzierazko transmedia eskainiz; arreta berezia jarriko du IP sareen protokoloetan, Interneten eta gailu mugikorren bidezko erabileran. Plataforma teknologiko horrek irisgarria izan beharko du desgaitasun funtzionala duten pertsonentzat.

[...]

Korporazioaren plataforma teknologikoaren bidez kanal guztien bertsio irisgarria eskainiko da ikus-entzunezkoen irisgarritasun-esparrua inplementatuz; esparru horrek 5 irisgarritasun-neurri biltzen ditu (azpтитuluak, zeinu-hizkuntza, piktogramak, audiodeskripzioa eta irakurketa erraza).

IV. TITULUA

Araubide ekonomikoa eta langileena

I. KAPITULUA

Araubide ekonomikoa

44. artikulua.— Programa-kontratua Generalitatekin

1. Korporazioak esleituta duen zerbitzu publikoaren eginkizunaren helburu orokorrak, bai eta zerbitzu publiko hori betetzeko lortu eta jadetsi behar dituen ildo estrategikoak ere, zeinak lege honetan baitaude aurreikusita, zehatz-mehatz garatuko dira Kontseiluak eta korporazioak izenpetuko duten programa-kontratuaren bidez; kontratu horrek, gutxienez, honako aspektu hauek zehaztuko ditu:

m) Zerbitzuen kalitatea bermatzeko adierazle-sistema, zeinak aukera emango baitu hartutako konpromisoen betetze-maila objektiboki kuantifika daitezkeen parametroen bidez ebaluatzeko, hala nola adierazle kuantitatiboak, kualitatiboak (eduki zehatzen emanaldi-orduak, azpтитulazio-orduak, audiodeskripzioa, zeinu-hizkuntza) eta teknologikoak.

**6.4.15.12. 10/2017 Legea, maiatzaren 11koa,
Gorteen aurreko Legegintzako Herri
Ekimena arautzen duena⁸¹⁰**

**II. TITULUA
Prozedura**

**II. KAPITULUA
Sinadura-bilketa**

9. artikulua.— Pleguak

2. Pleguek lege-proposamenaren testu osoa jaso behar dute, eta gaztelaniaz nahiz valentzieraz idatzita egon daitezke. Hala ere, lege-proposamenaren testuak herritarren eskura egon beharko du bi hizkuntza ofizialetan, haien hizkuntza-eskubideak bermatzeko.

⁸¹⁰ BOEren 149. zenbakian, 2017ko ekainaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7170>

6.4.15.13. 13/2017 Legea, azaroaren 8koa, Valentziako Erkidegoko Taxiari buruzkoa⁸¹¹

II. TITULUA Taxi-jardueraren araubide juridikoa

I. KAPITULUA Taxi-zerbitzua emateko gaikuntza ematen duen titulua

8. artikulua.— Baimenaren titularren betekizunak

2. Lanbide-gaikuntzako probak egin ahal izateko, irakaskuntza arautuari dagokion gutxieneko ikasketa-maila edo titulazioa eskatu ahal izango da, baita proba psikoteknikoa, gaztelaniaren ezagutza nahikoa eta, egoki iritziz gero, eremu bakoitzeko erabiltzaileen ezaugarriengatik, valentzieraren eta ingelesaren ezagutza nahikoa. Bai soldatapeko gidariek, bai baimenaren titularren senide laguntzaileek, egiaztatu beharko dute une oro betetzen dituztela aurreko puntuko a), b), c) eta d) apartatuetan adierazitako baldintzak.

⁸¹¹ BOEren 311. zenbakian, 2017ko abenduaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-15370>

6.4.15.14. 4/2018 Legea, otsailaren 21ekoa, Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna arautu eta sustatzeari buruzkoa⁸¹²

HITZAURREA

I

Espainiako 1978ko Konstituzioak, 3.1 artikuluan, aldarrikatzen du gaztelania dela estatuko hizkuntza espainiar ofiziala, eta espainiar guztiek dutela gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea. Gainera, 3.2 puntuan zehazten du ezen Espainiako beste hizkuntzek ere ofizialak izan behar dutela haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik. Eta 3.3 puntuan ezartzen da ezen Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea dela, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango duela.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua adierazten du Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza valentziera dela. Eta 6.2 puntuan zehazten du valentziera ofiziala dela Valentziako Erkidegoan, gaztelania bezala, zeina baita hizkuntza ofiziala estatu osoan. Guztiek dute hizkuntzok ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, bai eta valentzieraren eta valentzierazko irakaskuntza jasotzekoa ere. Gainera, 6.5 puntuak manatan du babes eta errespetu berezia eman behar zaiola valentziera berreskuratzeari.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak 2. artikuluan aurreikusten duenez, Espainiako hezkuntza-sistema honako xede hauek lortzera bideratuko da, besteak beste: hizkuntza ofizialean eta koofizialean, halakorik badago, eta atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan komunikatzeko gaitzea.

Valentziako Gortek 1983. urtean Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea onetsi zuten, laugarren legea Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutua onetsi zenetik; bada, lege hori tresnarik garrantzitsuena izan da gure hizkuntza eskolaren eta hezkuntza-erkidegoaren bidez berreskuratzeko. Hala, duela 34 urte ezarri zen valentziera irakaskuntzan sartuko zela hezkuntza-maila guztietan, eta, lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, valentziera pixkanaka sartuko zela.

Azken hamarkada hauetan aurrera egin dugu, baina, valentzieraren egungo ezagutzari eta erabilerari buruzko datuen arabera, oraindik bide luzea dugu egiteko hizkuntza-berdintasun osoa lortzeko. Hala adierazten du Kulturaren Valentziako Kontseiluak, adierazten duenean ezen, hizkuntza nagusi bat eta hizkuntza gutxitu bat dauden ingurumarietan, hizkuntza-eredurik eraginkorrena gizartean ezarpen txikiena duen hizkuntzarekiko esposizio osoa dela. Abiapuntu gisa Valentziako ikasleak hartu behar dira, zeinek lortu behar baitute Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak lortu nahi duen helburua, hau da, ikasleek gaztelaniaren baldintza berdinetan menderatu behar dute valentziera.

⁸¹² BOEren 63. zenbakian, 2018ko martxoaren 13ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-3441>

Hizkuntzaren Valentziako Akademiak ere adierazten du, ikuspuntu pedagogikotik, valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza osatu behar duela gaztelaniaren eta ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, eta hizkuntzon ikaskuntzak ez duela ordeztu behar valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza. Lurralde bateko berezko hizkuntza da, hain zuzen ere, prestakuntza eleaniztunerako oinarri positibo eta arrakastatsuen. Aldi berean, Valentziako unibertsitateek egindako “Valentziako hezkuntza-sistemako eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hezkuntzako hizkuntza-eredu berria” txostenak dioenez, programa eleaniztunei buruzko ikerketaren eremuan ia erabateko adostasuna dago honi buruz: beharrezkoa da hizkuntza gutxitua irakaskuntzarako gehienek erabiltzea, baldin eta benetan gizarte-erlebitasun asimetricoa zuzendu nahi bada.

Era berean, adierazten da ezen eredu bakarra izan behar duela, mailaz maila aplikatu behar dela, eta gune guztietan ezarpen egokia errazteko behar diren laguntzak izan behar dituela.

Atzerriko hizkuntza ikaskuntzako komunikazio-hizkuntza gisa sartzeari dagokionez, hori pixkanaka sartu behar da, betiere ikasleek bi hizkuntza ofizialetan eskuratutako hizkuntza-ikaskuntzako estrategiak aprobetxa ditzaten.

Beraz, erantzukizun sozialeko ariketa bihurtzen da ahalegin berriei aurre egitea, valentzieraren iraupena eta bi hizkuntza ofizialen berdintasunezko elkarbizitza bermatzeko.

Europa eleaniztunak beti egin du apustu, mundura irekitako herritartasun eleaniztuna eraikitzeke, non kultura- eta giza aniztasuna, norbanakoaren hazkunderako eta eraikuntza politikorako oztopo izan beharrea, herritar guztientzako aukera partekatua izango den.

2002ko martxoan, Europako Kontseiluaren ondorioak iragarri ziren, Kontseilua Bartzelonan batzartuta zegoela; bertan, gobernuek konpromisoa hartu zuten europar herritarren gaitasun eleaniztuna hobetzeko, ama-hizkuntzaren edo hizkuntza ofizialaren eta atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza indartuz.

2012. urtean, hizkuntza-gaitasunari buruzko Europako inkestaren emaitzak aurkeztu ziren; eskala handiko ekimen hori Europako Batzordeak egin zuen, Europa osoan hizkuntzak ikasteko politikei laguntzeko. Emaitzak eztabaidaezinak dira beste herrialde batzuetatik bereizten gaituen distantziari dagozkionez; izan ere, herrialdeotan, hizkuntzak ikasteko politika publikoak urteetan ari dira emaitzak ematen: belaunaldi erabat elebidunak sortzea. Horrenbestez, azterlanak ondorioztatzen du lortutako emaitzek erakusten dutela Espainian hobetu egin behar dela ikasleek atzerriko hizkuntzetan duten gaitasun-maila, batez ere ingelesean. Trebetasunen araberrako errendimendu-mailak aztertzean, ikusten da ezen emaitzarik txarrenak ahozko trebetasunetan lortzen direla; beraz, ahalegin handiagoa egin beharko da trebetasun horiek eskuratzeko.

Horregatik, funtsezkoa da ahozko komunikaziorako beren-beregi emandako denbora txertatzea, bai eskola-orduetan, bai jarduera osagarrietan eta eskolaz kanpoko jardueretan.

II

Gobernuek eta instituzioek ekintza politikoak garatu behar dituzte herritarren hizkuntza-kapitala handitzeko, hiztun-taldeen arteko hizkuntza-oztopoak gainditzeko eta lurralde berean elkarrekin bizi diren hizkuntzekiko aurreiritziak

ezabatzeko; izan ere, gobernuek eta instituzioek hizkuntzak tratatu behar dituzte berdintasun, errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen argitan.

Valentziako irakasleak izan dira, azken urteotan, berezko hizkuntza berreskuratzeko gakoetako bat, eta erreferente izan dira hizkuntzen irakaskuntzari eta ikaskuntzari lotutako hezkuntza-jardunbide berritzaileetan. Hala ere, Valentziako Erkidegoko datu demolinguistikoek eta errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak —1984tik gaur arte egindako ikerketa soziologikoen helburua— baieztatzen digute ezen % 30 inguruk soilik dutela erabateko gaitasuna valentzieraz, eta % 6k soilik ingelesez. Beraz, gizarte- eta hezkuntza-eginbearra da egungo populazio osoan valentzieraren gaitasun- eta erabilera-desorekak zuzentzeko beharrezana, bai eta ingelesa nazioarteko komunikaziorako hizkuntza gisa benetan ez menderatzea ere. Neurriak aplikatu behar dira, bi hizkuntza ofizialen arteko oreka eraginkorra faboratzeko eta valentzieraren hizkuntza-normalizazioa faboratzeko; beraz, etorkizuneko belaunaldi berriak prestatzeko, irakaskuntza-programa eleaniztun bat ezarri behar da, zeinak bermatuko baitu bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, betiere beste hizkuntza batzuk txertatzeari uko egin gabe. Beraz, beharrezkoa da, etorkizuneko belaunaldi berriak prestatze aldera, hezkuntza eleaniztunaren programa bat edukitzea, zeinak bermatuko baitu bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, betiere beste hizkuntza batzuk txertatzeari uko egin gabe.

Hizkuntzak bidelagun ditugu bizitzan zehar. Horregatik, komeni da etengabe harremanetan egotea ikasi beharreko hizkuntzekin. Beharrezkoa da hezkuntzan hizkuntzen presentzia bermatuta egotea hezkuntza-etapa guztietan eta irakaskuntza guztietan proportzio arrazoizko batekin, betiere ikasleei bi hizkuntza ofizialetako gaitasuna bermatzeko, eta ingelesa lehentasunez atzerriko hizkuntza gisa. Hizkuntzak jakiteak aukera gehiago sortzen du, etorkizunerako atea irekitzen ditu, enplegarritasuna hobetzen du eta herritarrak aberasten ditu gaitasun profesional gehiagorekin.

Espainiak Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna berronetsi zuen, zeina 2001eko abuztuaren lehen indarrean jarri zen. Horren helburua eremu urriko hizkuntzen prebentzioa eta garapena da, betiere hizkuntzok eremu publikoan sustatuz eta Europako kultura-aberastasunari eutsiz. Gutuna sinatzeak zenbait gaitara konprometitzen ditu estatuak, hala nola: eremu urriko edo eskualdeetako hizkuntzak aitortzea, haiek mintzatzen diren alde geografikoari dagozkionez; hizkuntza horiek sustatzeko ekintzak; hizkuntza horien ikaskuntza eta irakaskuntza erraztea; hizkuntza horiez mintzatzen ez diren hiztunei haien ikaskuntza erraztea; diskriminazioak ezabatzea; hizkuntza-talde desberdinen arteko elkarrekiko errespetua sustatzea, eta Gutuneko printzipioak lurralderik gabeko hizkuntzei aplikatzea. Gainera, Gutunak zenbait eremutan neurriak sustatzea jasotzen du, hala nola hezkuntzan, administrazio publikoetan, komunikabideetan, kultura-jardueretan edo justizia-auzitegietan.

III

Hizkuntzen irakaskuntzaren eta ezagutzaren zeharkako dimentsioa politika publikoaren ekintzan txertatu behar da, funtsezkoak baitira haien jarduketek arrakasta izan dezaten. Generalitateko eta Kontseiluko organo eta instituzio guztien erantzunkidetasuna, haien arteko koordinazioa, lankidetzaren eta konplizitatearen ezinbestekoak dira ikuspegi berri honetan. Eta botere publikoetatik

harago, kanpo-eragileekin hitz egitea eta hizkuntzak jakiteak ematen digun balioa ulertzeko modu berri horretan inplikatzeko ukaezinak eta beharrezkoak dira hizkuntza-aniztasuna aukera pertsonal eta sozial berri eta handiagoen eragile bihurtzeko.

Eskolak errealitate soziala islatu behar du, baina, era berean, zuzenketa egokiak sartu behar ditu interes orokorra, hizkuntza-eskubideen babesa eta nazioarteko eta mundura irekitako Valentziako herritarrek atzerriko hizkuntzako prestakuntzan dituzten beharrianak uztartzeko. Hizkuntza-prestakuntza aberatsa, plurala, malgua eta eraginkorra izatea ezinbesteko premisa da desberdintasun sozial eta soziolinguistikoak, indibidualak eta kolektiboak zuzentzeko, eta eskolak hori hartu behar du lehentasunezko helburutzat.

Hizkuntzen gizarte-erabilera berrezartzeak eta gizarte- eta lurralde-desorekak zuzentzeak balio behar dute Valentziako gizartearen osotasunean egituratzeko, hizkuntza-aldaera desberdinetan sakontzeko, eta sustatzeko identitate pluralarekiko errespetua, lurraldeen arteko elkarlana, valentziera valentziar guztien berezko hizkuntza gisa aitortzea eta nazioarteko komunikazio-hizkuntzak ikasteko dagoen beharria.

Arduraz eta ekitatez jokatzeko hezkuntza eleaniztunaren azken helburua da, komunikazioaren eskakizunei erantzuteko; hori ez ezik, borondatea izan behar da valentzieraren etorkizuneko iraupena bermatzeko. Ikasleak hezkuntza-erakuntzako prozesu osoaren erdigune bihurtzen dira, eta prozesu horretan dena oinarritzen da haien inguruan, etorkizuneko gizartearen prestatzeko eta oinarritzeko gaitasunak bermatzeko, besteak beste, hizkuntza-gaitasunak. Hezkuntza-erkidego osoaren —ikasleen, familien eta irakasleen— ahaleginak eta konpromisoak eta gizarte-eragileen —alderdi politikoek— inplikazioa izaten baditugu soilik egingo da aurrerapauso handia bi hizkuntza ofizialen berdintasunezko ezagutza lortzeko.

IV

Azaldutako ingurumarian eta helburuekin, lege honetan hezkuntza-eredu bat ezartzen da, zeina eratzen baita esku hartzeko zenbait tresna eta eremuek bat eginda. Alde batetik, Europako, Estatuaren eta Autonomia Erkidegoko arau-esparrua osatzeko, lege honek ezartzen dituen erreferentziako oinarritzeko helburuak eta mailak erabiltzen dira, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren edukiaren eta antolaketaren bidez.

Beste alde batetik, hizkuntza-proiektuak zehazten du zein den irakaskuntzako zentro bakoitzean hizkuntzen irakaskuntzaren eta haien komunikazio-erabileraren antolaketa, valentzieraren normalizazioa eta eleaniztasunaren sustapena, betiere zentroko berezko ezaugarriak eta zentroa kokatzen den ingurumaria kontuan hartuta.

Azkenik, sistemaren funtsezko elementua da irakasleek ikasgelan didaktikoki esku hartzea; esku-hartze horrek ikaskuntza-ingurune aberatsak ahalbidetu behar ditu, eta hizkuntza koofizialak eta atzerrikoak egokiago erabili behar dira irakaskuntza-ikaskuntza prozesuetan, jarduketara metodologiko egokien bidez.

V

Honela dago egituratuta araua: hiru titulu, hogeita hamar artikulua, bost xedapen gehigarri, hiru xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bi eta azken xedapen bi.

Atariko tituluak kapitulu bakarra du, hiru artikulutan egituratzen dena. Lehenengoak eta bigarrenak legearen xedea eta aplikazio-eremua ezartzen dituzte, hurrenez hurren, eta hirugarrenean zehazten da zein diren Valentziako hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak eta horietaz bestelako berezko hizkuntzen tratamendua, betiere gutxiengoan errespetua kontuan hartuta.

Lehenengo tituluak bost kapitulu ditu, Valentziako hizkuntza-ereduaren antolaketa arautzen du eta haren egitura definitzen du. Lehenengo kapituluak bederatzia artikulatu ditu, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa deskribatzen du, haren helburuak eta erreferentziako oinarritzko mailak zehazten ditu, eta zentro guztietan bermatu behar diren hizkuntza bakoitzaren gutxieneko ehunekoak eta Valentziako hezkuntza-sisteman hizkuntzen irakaskuntzaren antolaketa arautzen ditu. Bigarrenak, zortzi artikulurekin, zentroaren hizkuntza-proiektua, helburuak, egitura, egiteko prozedura, onespena eta ebaluazioa deskribatzen ditu. Hirugarren kapituluan, bi artikulutan, arautzen da ikasgelako esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa. Laugarren kapituluan, bi artikulurekin ere, zentroak familiekin eta ingurunearekin dituen harremanak. Bosgarren kapituluan, hiru artikulurekin, aztertzen da zelan egiaztatu behar duten irakasleek hizkuntzak badakizkitela, bai eta zein diren hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatzeko gaikuntza eta prestakuntza ere.

Bigarren tituluak bi kapitulu ditu, eta Valentziako hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea jorratzen ditu.

Xedapen gehigarrietan arautzen da zelan aplikatuko zaien legea hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, eta Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako zentroetako Haur Hezkuntzako lehen zikloari. Baita ezartzen da lankidetzan aritu behar dela beste organismo eta erakunde batzuekin eta Valentziako lurraldean presentzia duten komunikabideekin Valentziako Erkidegoan hezkuntza eleaniztuna dinamizatze, betiere lege honetan araututako hizkuntzen ezagutza indartzeko jarduerak inplementatze aldera. Azkenik, ezartzen da legea aplikatuko zaiela valentzierazko irakaskuntza-programa eleaniztuna baimenduta duten zentroei.

Xedapen iragankorrek ezartzen dute zein den ezarpen-egutegia eta zein den hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa ezarri arte aplikatu beharreko araudia, zein den egokitzapen-aldia ingelesaren hizkuntza-gaitasuna egiaztatze, eta zein den lege hau indarrean jarri arte ezarritako programa eleaniztunen indarraldia.

ATARIKO TITULUA

KAPITULU BAKARRA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da curriculum-hizkuntzen irakaskuntza eta komunikazio-erabilera arautzea, Valentziako ikasleen gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak menderatzen direla ziurtatzea, eta hezkuntza-ibilbidean irakaskuntzako zentroetan dauden curriculumetik kanpoko hizkuntzen presentzia sustatzea.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege honen xedapenak aplikatzekoak dira Valentziako Erkidegoko irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, baldin eta behar bezala baimenduta badaude Haur Hezkuntzako, Lehen Hezkuntzako, Hezkuntza Bereziko, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko, Lanbide Heziketako heziketa-zikloetako eta helduen prestakuntzako irakaskuntzak emateko.

2. Kontzertatu gabeko zentro pribatuek heldu ahal izango diote lege honetan xedatutakoari.

3. artikulua.— Hizkuntzak hezkuntza-sisteman

1. Valentziako eskola-sistema hezkuntza-sistema eleaniztuna eta kulturartekoa da, zeinaren hizkuntza kurrikularrak baitira valentziera, gaztelania, ingelesa eta atzerriko beste hizkuntza batzuk.

2. Irakaskuntzako zentroek valentzieraren erabilera normala sustatu behar dute, Generalitateko Administrazioan hizkuntza ofizialen erabilera instituzional eta administratiboak arautzen dituen indarreko araudiarekin bat etorritik eta zentroaren hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin bat etorritik.

3. Aztertu eta sustatu ahal izango dira, eta hala ezarriko da zentroaren hizkuntza-proiektuan: erromania, Ijito Herriaren berezko hizkuntza; zeinu-hizkuntza, Valentziako Erkidegoko gorrek erabilia, eta braillea, zeina baita ikusmen-desgaitasuna edo itsutasuna duten pertsonen erabiltzen duten irakurketa- eta idazketa-sistema.

4. Irakaskuntzako zentroek kontuan hartu beharko dituzte hizkuntza-gutxiengoaren hizkuntzak, eta kulturen arteko trakerako espazioak sortu beharko dituzte. Era berean, hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei eskubidea bermatu beharko diete hezkuntza eleaniztun eta kulturartekorako.

I. TITULUA

Valentziako hizkuntza-eredua

I. KAPITULUA

Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

4. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

Lege honetan garatutako hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak honako helburu hauek ditu:

1. Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleei bermatzea kompetentzia eleaniztuna lortuko dutela, eta kompetentzia horrek honako hauek ekarriko dituela:

a) Bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatzea, atzerriko hizkuntza bat edo gehiago funtzionalki menderatzea eta curriculumekoak ez diren baina ikasleen zati batek berezkoak dituen hizkuntza eta kulturekin harreman aberasgarria izatea.

b) Hizkuntzekiko interesa eta jakin-mina, horiek zelakoak diren eta zelan funtzionatzen duten jakitea, eta zein diren ezagutza horiek eraikitzekeko prozedurak, ikasgelan dauden hizkuntzak behatuz, manipulaturik eta konparaturik, eta horiek erabiltzeko moduari buruzko ikuspegi kritikotik.

2. Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleen aukera-berdintasuna bermatzea eta hezkuntza-sisteman eta Valentziako gizartean integratzea:

a) Ikasle guztiek hizkuntzen ezagutzari eta erabilerari dagozkionez ahalik eta ahalmenik handiena lortzeko duten eskubidea bermatuz, alde batera utzita zein den familien jatorri soziokulturala, zein diren komunikazio-konpetentziak, zein diren zentzora heltzen diren kultura-esperientziak eta ikasteko gaitasunak eta estiloak.

b) Ikasleei prestakuntza emanaz gizarte eleaniztun eta kultura-aniztun batean bizitzeko eta integratzeko zuzenbide osoko herritar gisa.

3. Valentzieraren erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa bermatzea hezkuntza-sistemaren barruan.

5. artikulua.— Erreferentziako oinarrizko mailak hizkuntzetarako

4. artikuluan ageri diren helburuak lortzeko, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak ziurtatuko du ikasleek, hezkuntza-etapa guztiak amaitzean, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko ahozko eta idatzizko konpetentziak lortu dituztela; hona hemen konpetentzia horiek:

a) Derrigorrezko irakaskuntzak amaitzean, gutxienez valentzieraren eta gaztelaniaren maila, B1 mailaren baliokidea, eta atzerriko lehenengo hizkuntzaren A1 mailaren baliokidea.

b) Derrigorrezkoak ez diren irakaskuntza ez-unibertsitarioak amaitzean, gutxienez valentzieraren eta gaztelaniaren maila, B2 mailaren baliokidea, eta atzerriko lehenengo hizkuntzaren A2 mailaren baliokidea.

6. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

1. Valentziako hezkuntza-sistemako funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentro guztiek aplikatuko dute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa.

2. Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa zentroaren ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoen beharrezan araberago egingo da, betiere lege honetan finkatutako konpetentzia eleaniztunak eta kulturartekoak lortzen direla bermatzeko.

3. Irakaskuntzako zentro guztiek diseinatuko dute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, honako hauek kontuan hartuta:

a) Hizkuntza ofizial bakoitzeko curriculum-edukietarako gutxienezko denborak, derrigorrezko eskolaldi osoan, benetako irakastorduen % 25ekoa izan behar du. Hizkuntza ofizialetako bakoitzean haien ikaskuntzari dagokion gaia edo ikasgaia eman behar da, eta aldi berean, gutxienez, enborreko edo antzeko izaerako beste arlo edo ikasgai ez-linguistiko kurrikular bat.

b) Atzerriko hizkuntzako curriculum-edukietan emandako denbora, derrigorrezko eskolaldi osoan, irakastorduen % 15 eta % 25 bitartekoa izan daiteke.

c) Ehuneko horiek kalkulatzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: hizkuntza-arlo bakoitzeko curriculumera bideratutako orduak; ahozko komunikazio-konpetentziara bideratutako orduak, eta zein diren arloak edo ikasgaiak zeinetan hizkuntza bakoitza ikaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzen den.

4. Proiektuen arabera lan-metodologia edo planteamendu globalizatuak dituen beste edozein metodologia erabiltzen duten irakaskuntza-zentroek edo taldeek beren hizkuntza-proiektuko hizkuntzen proportzioak errespetatu behar dituzte.

7. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak antolatzea hezkuntza-maila bakoitzean

Zentroek hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatu beharko dute, ezaugarri hauekin:

1. Haur Hezkuntzako bigarren zikloan:

a) Ingelesa ikuspegi jakin batetik sartuko da, alegia, hizkuntzetara irekita egoteko ikuspegitik, edo goiz sartzeko modalitatearen bidez, curriculum-ordutegiaren % 10 duelarik.

b) Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-dukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

2. Lehen Hezkuntzan:

a) Valentziera, gaztelania eta ingelesa hizkuntza-arlo gisa tratatuko dira Lehen Hezkuntzako lehen mailatik aurrera.

b) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-dukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

3. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eta Batxilergoan:

a) Valentziera, gaztelania eta ingelesa hizkuntza-arlo gisa tratatzen jarraituko du.

b) Nahitaez eskaini beharreko atzerriko bigarren hizkuntza gisa, ahal dela, hizkuntza erromaniko bat sartuko da.

c) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-dukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

b) Atzerriko hizkuntzako curriculum-dukietan emandako denbora, Batxilergoan, curriculum-orduen % 10 eta % 25 bitartekoa izan daiteke.

4. Hezkuntza berezian:

a) Hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, ikasleak hobekien ezagutzen duten hizkuntza ofizialean artatuko dira, eta beste hizkuntza ofizialarekin eta atzerriko hizkuntzekin harremanetan jartzen lagunduko zaie, haien beharrezan eta aukeren arabera.

b) Curriculum-egokitzapenak dituzten eta zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek zentroaren hizkuntza-proiektuari jarraituko diote ikasleoi egindako diagnostikoak zehazten dituen egokitzapenekin.

5. Helduen prestakuntzan.

Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa honela artikulatu behar da:

a) Valentziera eta gaztelania modulu gisa tratatu behar dira bi zikloetako maila guztietan.

b) II. zikloan ingelesa modulu gisa sartu behar da bi mailetan.

c) II. zikloko bi mailetan ingelesa edo eskola-kontseiluak zehaztutako atzerriko beste hizkuntza bat sar daiteke komunikazio-hizkuntza gisa, zentroak aukeratu beharreko modulu batean. Ingelesak lehentasuna izango du.

d) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-dukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

6. Lanbide Heziketako heziketa-zikloetan.

Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-edukietarako ematen diren denborak 6. artikuluan xedatutakora egokituko dira, eta atzerriko hizkuntzako curriculum-edukietarako ematen diren denborak % 10 eta % 25 artekoak izan daitezke.

8. artikulua.— Programa esperimentalak

Hezkuntza; **Error! Marcador no definido.**-arलोko sail eskudunak programa eleaniztun esperimental berritzaileak baimendu ahal izango ditu, baldin eta lege honetan ezarritako helburuak betetzen edo gainditzen badituzte.

9. artikulua.— Berandu sartutako ikasleak

Beharrezkoa bada, egokitzapena egingo zaie Espainiako; **Error! Marcador no definido.** edo atzerriko beste hezkuntza-sistema batzuetatik datozen eta Lehen Hezkuntzako bigarren mailatik aurrera Valentziako hezkuntza-sisteman sartzen diren ikasleei curriculumera sartzeko, betiere lege honetan ezarritako helburuekin bat etorritz.

Hezkuntza-eskumenak dituen sailak sustatuko du programa espezifikoak aplikatzea, berandu sartutako ikasleei harrera egiteko.

10. artikulua.— Helduen prestakuntza

Helduen prestakuntza-zentroetan matrikulatzen diren eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko 4/83 Legea aplikatu aurretik eskolatuta egoteagatik edo Valentziako hezkuntza-sisteman berandu sartzeagatik valentzierazko irakaskuntzarik jaso ez duten ikasleei curriculumera sartzeko egokitzapena egin beharko zaie, lege honetan ezarritako helburuekin bat etorritz.

11. artikulua.— Valentziera sustatzea eta atzerriko hizkuntzetarako kompetentzia hobetzea

a) Lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta Konstituzioaren 3.2 artikulua, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 38. xedapen gehigarriaren 2. puntua eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legea betez, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sustapena egingo du, funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek curriculum-denboraren % 50 valentzieraz eman dezaten.

b) Lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta ikasleek atzerriko hizkuntzetan duten hizkuntza-gaitasuna hobetzeko, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak sustapena egingo du funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek curriculum-denboraren % 25 ingelesez eman dezaten.

12. artikulua.— Hezkuntza-erkidegoari laguntza ematea

1. Hezkuntza-arloan eskumenak dituen sailak familiei informazioa eman behar die, irakasleak prestatu behar ditu eta zentroak baliabide gehigarriekin zuzkitu behar ditu, betiere ikasle guztiek lor ditzaten lege honetan ezarritako oinarritzko helburuak eta erreferentzia-mailak.

2. Artikulu honen 1. puntuan adierazitako jarduketak honako hauek izango dira, besteak beste:

a) Irakasle gehiago zuzkitzea, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa benetan ezartzen dela bermatzeko.

b) Jarduera osagarriak eta eskolaz kanpokoak egin daitezten sustatzea, valentzierazko eta ingelesezko ahozko komunikazio-kompetentzia sustatzeko.

c) Irakasleak prestatzeko plan espezifikoak abian jartzea.

d) Curriculum-materialak egitea eta zentroen jardunbide egokiak zabaltzea hezkuntza-etapa guztietan.

3. Artikulu honetan adierazitako neurriak hezkuntza-zentro guztietan aplikatu ahal izango dira. Zentroek lehentasuna izango dute baldin eta:

a) Gehienez valentziera-hiztun ez diren ikasleak eskolatzen badituzte.

b) Bazterketa-arriskua duten ikasleak eskolatzen badituzte.

c) Ikasle heldu berri asko eskolatzen badute.

d) Valentzieraren normalizazioa eta atzerriko hizkuntzetako kompetentzia hobetzea sustatzen badute, lege honen 11. artikuluan zehaztutako curriculum-denboren bidez.

II. KAPITULUA

Zentroaren hizkuntza-proiektua

13. artikulua.— Definizioa

1. Zentroaren hizkuntza-proiektua tresna bat da, zeinaren bitartez hezkuntza-zentro bakoitzak antolatzen eta zehazten baitu hezkuntza eleaniztasun eta kulturartekoaren programaren aplikazioa, betiere hezkuntza-zentroaren eta ikasleen ezaugarrien arabera.

2. Funts publikoekin sostengatutako Valentziako Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek zentroaren hizkuntza-proiektua egin behar dute, lege honen xedapenekin bat etorritik.

3. Zentroaren hizkuntza-proiektuaren zati izango da zentroaren hizkuntza-proiektua, zeina egingo baita zentroaren eta haren inguruko ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak kontuan hartuta.

4. Ikasleak haien artetik ez bereizteko, zentroaren hizkuntza-proiektuak curriculum-denboraren banaketa bera aplikatuko du komunikazio-hizkuntza bakoitzean maila bereko ikasle guztientzat.

14. artikulua.— Helburuak

Hauek dira zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuak:

a) Lege honen 4. eta 5. artikuluetan agertzen diren erreferentziako oinarritzko helburuak eta mailak lortzen direla bermatzea, baita zentroak ingurumariaren eta bere proposamen pedagogikoaren arabera zehazten dituen helburuak ere.

b) Zentroen, familien eta Hezkuntza Administrazioaren gardentasunerako, eraginkortasunerako eta baterako lanerako tresna bihurtzea.

15. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektuaren egitura

Zentroaren hizkuntza-proiektuak zehaztu eta egokituko du hezkuntza-zentroan hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, honako elementu hauen bidez:

1. Hizkuntzen irakaskuntzarako eta komunikazio-erabilerarako plana, zeinak antolatuko baititu irakaskuntzaren antolaketa eta tratamendu didaktikoa eta hizkuntzen irakaskuntza-erabilera, honako hauek definituz:

a) Hizkuntza horietako bakoitzean komunikazio-erabileraren proportzioa, curriculum-denboraren % 100 osatu arte.

b) Curriculum-hizkuntzen irakaskuntzan eta komunikazio-erabileran lehentasuna izan behar duten ikuspegi metodologikoak.

c) Curriculum-hizkuntza bakoitzean hasierako alfabetatzearen tratamendu sistematikoa sartzeko unea, sekuentzia eta ikuspegia.

d) Hizkuntzen irakaskuntzari eta komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, bai zentroaren barruan, bai tokiko ingurunean eta ingurune globalean.

e) Pertsona heldu berrien eta ikasle kalteberen tratamendua (ingurune soziokultural behartsuetako ikasleak, eta hizkuntzak eskuratzeko eta ikasteko zailtasunak dituzten ikasleak).

f) Curriculumaz kanpoko hizkuntzek eta kulturek zentroaren hezkuntza-jardueran duten presentzia.

g) Antolaketa-neurriak, irakaskuntzan eta hizkuntzen komunikazio-erabileran honako hauek bermatzeko: koherentzia hezkuntza-maila guztietan, eta etapen arteko jarraitutasuna, edukiei eta metodologiari dagokienez; ikasleak modu optimoan antolatzea eta taldekatzea, eta ikaskuntza-ingurune optimoak sortzea, zentroak dituen edo lor ditzakeen baliabide guztiak estrategikoki erabiliz; espazioak eta ingurumariak, zeinak zentroak baititu eta erabil baititzake eremu ez-formal batean hizkuntzekiko esposizio-denbora hobetzeko.

2. Zentroaren hizkuntza-normalizaziorako plana, zeinak zehaztuko baitu zein diren valentzieraren erabilera sustatzeko aurreikusitako neurriak; esku hartzeko eremu hauek barne hartuko ditu plan horrek:

a) Administrazio-eremua.

b) Kudeaketa eta plangintza pedagogikoaren eremua.

c) Gizarte-eremua eta ingurunearekiko harreman-eremua.

3. Proposamena, honako hauek ebaluatzeko: proiektuaren helburu zehatzen lorpena; emaitzak eta eragina eduki ahal izan duten proiektuko elementuak elkarrekin erlazionatzea, eta ondorioak aprobetxatzea aldaketak eta hobekuntzak sartze aldera.

4. Ebaluazio-proposamena, zeinak ezarriko baitu zein diren zentroak hartuko dituen neurriak zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena ebaluatzeko, aldaketa eta hobekuntza egokiak zehazte aldera.

16. artikulua.— Proiektua egiteko eta onesteko prozedura

1. Hezkuntza-zentroaren hizkuntza-proiektua hezkuntza-zentroak egingo du, lau ikasturterako. Lege honen 18. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, eta lau ikasturteko aldia igarota, hezkuntza-zentroak zentroaren hizkuntza-proiektua ebaluatu beharko du, eta, aldaketak egin behar badira, horiek sustatu.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektua irizpide pedagogikoetan oinarritutako partaidetza-prozesu baten emaitza izango da.

3. Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 132. artikuluan ezarritakoaren esparruan, hezkuntza-zentroko zuzendaritzak zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena zehaztu eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailari aurkeztuko dio, honek proposamena baimendu dezan edo, bestela, aldatu.

4. Aldez aurretik, eskola-kontseiluak, edo gizarte-kontseiluak, Lanbide Heziketako zentro integratuen kasuan, zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena adostuko du kideen bi hereneko gehiengo kualifikatuz.

5. Eskola-kontseiluak edo, hala badagokio, gizarte-kontseiluak ez badu kideen bi herenen gehiengo kualifikatuaren proposamena adosten, Hezkuntza Administrazioak zentroaren hizkuntza-proiektua zehaztuko du, zeina aplikatu ahal baita ebaluazioen eta zentroaren ingurumari sozioedukatibo eta demolinguistikoaren arabera.

6. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektua Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektuen arabera egokituko da. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zainduko du ibilbideak koherenteak eta mailakatuak izan daitezen hezkuntza-etapa guztietan zehar.

7. Zentro kontzertatu pribatuetan, zentroaren titulartasunari dagokio zentroaren hizkuntza-proiektua egitea, baimena eskatzea eta koordinatzea, betiere eskola-kontseiluari entzun ondoren.

17. artikulua.— Eragina urteko programazio orokorrean eta hobekuntzarako jardun-planetan

1. Zentroaren urteko programazio orokorrean, ikasturte bakoitzerako zentroaren hizkuntza-proiektuan aurreikusitako berrikuntza didaktikoak eta antolaketa-neurriak jaso beharko dira.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aplikazioa ebaluatetik eratorritako hobekuntzak eta berrikuntzak hobekuntzarako jardun-planetan jaso beharko dira, eta urteko programazio orokorrean sartu.

18. artikulua.— Emaitzen ebaluazioa

Lau ikasturtean behin, gutxienez, hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektuaren emaitzak eta aplikazio-prozesua ebaluatuko dituzte, betiere proiektu bakoitzean aurreikusitako ebaluazio-neurrien arabera.

19. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aldaketak

1. Aurreko artikuluan aurreikusitako ebaluazioaren emaitzen arabera, hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektuan egin beharreko aldaketak proposatu beharko dituzte, betiere ikasleek hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren helburuak eta lege honetan zehaztutako erreferentziako oinarritzko mailak lortzen dituztela bermatzeko.

2. Era berean, lau urte bete baino lehen, hezkuntza-zentroek eskatu ahal izango dute zentroaren hizkuntza-proiektu baimendua aldatzea, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zehazten duen moduan.

3. Edozelan ere, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak baimendu beharko ditu hezkuntza-zentroek proposatutako zentroaren hizkuntza-proiektua eta haren ondorengo aldaketak, betiere hurrengo ikasturteko ikasleak onartzeko prozedura hasi baino lehen.

4. Zentroaren hizkuntza-proiektua aldatzeko prozedura lege honen 16. artikuluan hura egiteko zehazten den berbera izango da.

20. artikulua.— Aholkularitza zentroi

Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zentroi emango dizkie eurek behar dituzten aholkularitza eta laguntza, betiere zentroaren hizkuntza-proiektuak egiteko, aplikatzeko eta haien jarraipena egiteko.

III. KAPITULUA

Esku-hartze didaktikoa ikasgelan

21. artikulua.— Gelako programazioa

1. Valentziako hezkuntza-sistemako irakasleek ikasgelako programazioa zentroaren hizkuntza-proiektuan aurreikusitako helburuetara egokituko dute, eta hizkuntzen eta edukien ikaskuntza integratua hartuko dute erreferentzia metodologiko gisa.

2. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak arau bidez garatuko ditu ikasgelako esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak eta ebaluazio-prozesuak.

3. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak sustatuko du zentroek hezkuntza-materialak izan ditzaten, zeinek izango baitituzte hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren kudeaketa akademiko eta didaktikorako komeni diren ikuspegi metodologikoak.

22. artikulua.— Jarraitutasuna Haur eta Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroak eurek atxikita dituzten Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroekin koordinatuko dira, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa zehazki aplikatzen dela eta programa horrek hizkuntzen ikaskuntzan jarraitutasun metodologikoa duela bermatzeko.

IV. KAPITULUA

Zentroak familiekin eta ingurunearekin dituen harremanak

23. artikulua.— Zentroak familiekin dituen harremanak

Zentroek ekintza espezifikoak diseinatuko dituzte familiei informazioa eta prestakuntza-laguntza emateko hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programari buruz.

24. artikulua.— Zentroak ingurunearekin dituen harremanak

Hezkuntza-zentroek elkarlan-neurriak hartu ahal izango dituzte eurok kokatuta dauden herriko edo inguruko eragile hezitzaileen artean, bereziki udalekin, kultura-instituzioekin, enprekin, GKEekin eta tokiko elkarte-sarearekin; neurri horiek helburu hau izango dute: inguruneari lotutako hizkuntzen ikaskuntza sustatzen laguntzea eta eleaniztasunaren inguruko gizarte-kohesioa faboratzea.

V. KAPITULUA

Irakasleen egiaztapena, gaikuntza eta prestakuntza

25. artikulua.— Hizkuntzen ezagutza egiaztatzea: irakasleen betekizun espezifikoak irakasle-postuetarako

1. Ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arlo ez-linguistikoak gaztelaniaz eta valentzieraz irakasteko, hurrenez hurren, baldin eta valentzieraren C1 eta gaztelaniaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Lege honen bigarren xedapen iragankorrean ezarritakoari kalterik egin gabe, ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arloak ingelesez irakasteko, baldin eta ingelesaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

26. artikulua.— Irakasleen konpetentzia didaktikoa

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak arautuko du zein konpetentzia didaktiko izan behar duten unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako mailetako irakasleek arlo, ikasgai edo modulu ez-linguistikoak valentzieraz, ingelesez eta beste hizkuntza batzuetan emateko.

27. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

1. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, sustatuko du unibertsitateen ikasketa-planek irakasleei eman diezaieten hasierako prestakuntza jarraitu optimoa, betiere lege honetan arautzen den hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren helburuak betetzeko.

2. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, prestakuntza-eskaintza egoki bat bermatuko du irakasleentzat, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa behar bezala aplikatzeko, eta horretarako kontuan hartuko dira hezkuntza-eredu horren beharrian linguistiko eta didaktikoak eta irakasleen lan-baldintzak.

II. TITULUA

Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza

I. KAPITULUA

Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala

28. artikulua.— Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala egingo du, gutxienez lau urtean behin, eta ebaluazio horrek honako helburu hauek izango ditu, besteak beste:

1. Proposatutako helburuen betetze-maila egiaztatzea.

2. Ereduak ematen duen hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea hobetzea.
3. Hezkuntzako hizkuntza-politika gizartearen beharrianetara egokitzea.
4. Hezkuntza-sistemaren baliabideak optimizatzea, eta haren eraginkortasuna eta gardentasuna areagotzea.
5. Metodologia-, antolaketa- eta funtzionamendu-prozesuetan berrikuntzak sartzea erraztea.
6. Aldaketak sartzea hezkuntzako hizkuntza-eredua hobetzeko.

II. KAPITULUA

Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza

29. artikulua.— Hezkuntzako Ikuskatzaitzaren jarduketak

Hezkuntzako Ikuskatzaitzaren urteko jardun-planaren barruan zehaztuko da zein diren Hezkuntzako Ikuskatzaitzak egin beharreko jarduketak, lege hau eta berau garatzen duten arauak betetzen direla bermatzeko.

30. artikulua.— Irakaskuntzako aholkularitza teknikoa hezkuntza eleaniztunaren arloan

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak urtero ezarriko ditu hezkuntza eleaniztunaren arloko irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, eta lehenetsia emango dio lege honen 12. artikuluan adierazten diren zentroekin lan egiteari.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei aplikatzea

1. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak erregelamendu bidez zehaztuko du zer presentzia duten curriculumeko hizkuntzek irakaskuntzan, eta zer proportziotan erabiliko diren hizkuntza horiek komunikaziorako Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta araubide bereziko irakaskuntzetan.

2. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, sustatuko du Valenciako Erkidegoko unibertsitate publiko eta pribatuek ikasleei aukera eman diezaieten valentzierazko, gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-kompetentziak garatzeko, betiere hezkuntza eleaniztuna sustatzeko lehiakortasunerako, mugikortasunerako eta enplegarritasunerako abantaila gisa eta kulturen arteko elkarrizketa indartzeko tresna gisa.

Bigarren xedapen gehigarria.— Haur Hezkuntzako lehen zikloa Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroetan

Haur Hezkuntzako lehen zikloko Haur Hezkuntzako bi urteko unitateak baimenduta dituzten zentroek lege honetako 7.1 artikuluan zehaztutakoa aplikatuko dute.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Beste organismo eta erakunde batzuekiko lankidetz

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sustatuko du lankidetz-hitzarmenak egin daitezzen Valentziako Erkidegoan hezkuntza eleaniztuna eta kulturartekoa dinamizatzeko ospe handia duten erakundeekin, bai zentroen barruan, bai familien eta bereziki hezkuntza-erkidegoaren artean.

Laugarren xedapen gehigarria.— Komunikabideekiko lankidetz

1. Lege honek arautzen dituen hizkuntzen ezagutza eta erabilera indartzeko jarduerak sustatzeko, Kontseiluak egoki iritzitako lankidetz-hitzarmenak sustatuko ditu Valentziako Komunikabideen Korporazioarekin eta Valentziako lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin.

2. Kontseiluak valentzierazko ikus-entzunezko programazioa eta ekoizpena sustatuko ditu, eta jatorrizko bertsiio azpitoluduna eta atzerriko hizkuntzako ikus-entzunezko edukiak sustatuko ditu, hezkuntza-etapa bakoitzaren beharrezanetara egokituta.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Valentzierazko irakaskuntzako programa eleaniztuna duten zentroe

Lege hau indarrean jartzen den unean valentzieraz irakasteko programa eleaniztun bat baimenduta duten Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroek baimenduta duten komunikazio-ehuneko bera edo handiagoa ezarri beharko dute valentzieraz, eta lege honen xedapenak errespetatu beharko dituzte, zeinek osatzen baitute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Ezarpen-egutegia eta aplikatu beharreko araudia hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa erabat ezarri arte

1. Lege hau pixkanaka ezarriko da, egutegi honen arabera:

a) 2018-2019 ikasturtea. Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntzako lehen zikloa.

b) 2019-2020 ikasturtea. Lehen Hezkuntzako bigarren eta hirugarren zikloak eta hezkuntza bereziko zentroak.

c) 2021-2022 ikasturtea. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa, Lanbide Heziketa eta helduen prestakuntza.

2. Aurreko paragrafoan zehaztutako aplikazio-egutegiaren arabera hezkuntza-maila bakoitzean hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa ezarri arte, lege hau indarrean jarri arte indarrean zeuden xedapen arauemaileek araututako programa elebidun eta eleaniztunak aplikatuko dira.

Bigarren xedapen iragankorra.— Ingeleseko hizkuntza-gaitasuna aldi baterako egiaztatzea

Aldi baterako eta 2026-2027 ikasturtea hasi arte, ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arloak ingelesez irakasteko, baldin eta ingelesaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Haur eta Lehen Hezkuntzako hizkuntza-proiektua 2018-2019 ikasturterako

Hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektua egin behar dute Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako etapetarako, lege honetan adierazitakoaren arabera, Hezkuntza, Ikerketa, Kultura eta Kirol Sailak zentroen eskura jartzen duen plataforma telematikokoaren bidez. Zentroetako zuzendaritzak zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamen hau aurkeztu behar du 2018ko martxoaren 16ra arte, sailak hura baimendu dezan.

Lehenengo xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

Maila bereko edo beheragoko arauak indargabeturik geratuko dira lege honetan ezarritakoaren aurka dauden puntuetan.

Bigarren xedapen indargabetzailea

Lege honen xedapen iragankorretan aurreikusitakoari kalterik egin gabe, Kontseiluaren irailaren 1eko 3/2017 Lege-dekretua indargabetuta geratzen da.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Erregelamendu-garapena

Baimena ematen zaio hezkuntzaren arloan eskumena duen saileko titularrari lege hau aplikatzeko eta garatzeko behar diren xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

6.4.15.15. 12/2018 Legea, maiatzaren 24koa, Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari buruzkoa⁸¹³

I. TITULUA

Publizitate instituzionalaren arauak eta printzipio gidariak

6. artikulua.— Hedabideak zehaztea

2. Aurreko apartatuan adierazitako printzipioak betetzeko, hedabideak zehazte aldera, lehentasunezko irizpidetzat hartuko dira ikus-entzuleak lehenengoz, eta lurralde- eta gizarte-ezarpena bigarrenez. Gainera, hauek balioetsi ahal izango dira: publizitatearen hartzaileen ezaugarriak, hizkuntza-eremuko hizkuntza nagusia eta lege honetan aurreikusitako xedeak ahalik eta ondoen lortzen lagunduko duten antzeko beste irizpide batzuk.

8. artikulua.— Hizkuntza

1. Publizitate instituzionalaren testuek valentziera erabiliko dute nagusiki, valentzieraren erabilera eta irakaskuntzari buruzko araudiko printzipioen arabera eta Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren arabera, salbu eta eremu nagusiki gaztelaniadunetan, zeinetan gaztelaniaz egingo baita nagusiki.

2. Publizitate instituzionala beste hizkuntza ez-ofizial batzuetan egin ahal izango da, xedeak hala eskatzen duenean.

⁸¹³ BOEren 157. zenbakian, 2018ko ekainaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8947>

6.4.15.16. 15/2018 Legea, ekainaren 7koa, Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari buruzkoa⁸¹⁴

HITZAURREA

I

[...]

Gainera, kodeak gizateriaren balio etiko erkideak ulertzea eta sustatzea aldarrikatzen du, sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko eta kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espirituan, horiek baitira, aldi berean, turismo arduratsuaren oinarria eta ondorioa, eta horrek esan nahi du agente profesionalek prestakuntza espezifikoa izan behar dutela turista gisa bisitatzen gaituzten pertsonen bizimoduari, gustuei eta igurikimenei buruz, eta turista gisa duten kultura garapenari eta garapen espiritualari egiten dieten ekarpenari buruz, betiere tratamendu abegitsua bermatzeko. Ildo horretan, kodearen helburua lekualdatzeak sustatzea da, baldin eta lekualdatzeok eragiten badituzte historia-, ondare-, ingurumen-, erlijio-, osasun-, hezkuntza- eta kultura-trukeak edo hizkuntza-trukeak. Printzipio horiek oinarrizkoak dira legeria moderno baterantz jotzeko, eta lege honetan daude jasota.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA Definizioak

3. artikulua.— Oinarrizko definizioak

Lege honen eta bera garatzen duten xedapenen ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

h) Abegikortasuna: arreta eta tratu neurritsua ematea turismo-zerbitzuen erabiltzaileei, betiere haien hizkuntza, ohiturak, tradizioak, sinesmenak eta kontzientzia-askatasuna errespetatuz, haien igurikimenak ahalik eta gehien asetzeko, gizarte ireki, tolerante eta mediterraneotzat identifikatzen gaituzten balioen arabera.

⁸¹⁴ BOEren 157. zenbakian, 2018ko ekainaren 29ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8950>

II. TITULUA

Turismo-jardueraren lurralde-plangintza

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

14. artikulua.— Turisten eta auzokoen arteko abegikortasuna eta oreka oinarrizko printzipio gisa

1. Abegikortasuna hau da: turismo-zerbitzuen erabiltzaileei eta bisitariei haien hizkuntza, ohiturak, tradizioak eta kontzientzia eta sinesmen-askatasuna errespetatuz ematen zaien arreta eta tratua; administrazio publikoek arreta espezifikoa eskainiko dute turismoaren eremuan, bai turismoa sustatzeko jarduketetan, bai nabarmentzeko moduko ekintzak eta portaerak aitortzeko eta sustatzeko pizgarrien eta bereizgarrien bidez.

II. KAPITULUA

Eskubideak eta betebeharrak

2. ATALA

Turismo-enpresak

19. artikulua.— Betebeharrak

2. Turismo-udaletan, turismo-informazioko udal-bulegoetan eta legearen 64.1 artikuluan aipatzen diren turismo-ostatueta, liburuxkek egon beharko dute zenbait hizkuntzatan erabiltzaileei eta bisitariei emateko; liburuxka horietan, legearen 16. eta 17. artikuluetan jasotako eskubideak eta eginbeharrak jaso beharko dira, eta, hala badagokio, enklabe bereziei eta horiek dauden lekuetako ohiturei buruzko oharrekin osatu beharko dira, bai eta gurtza-lekuetarako behar den errespetuarekin, eta horiek guztiak zaintzeko behar diren debekuekin eta murrizketekin ere.

III. KAPITULUA

Valentziako Erkidegoko turismo-helmuga, haren produktuak eta markak

33. artikulua.— Lurraldeko turismo-produktuak eta turismo-markak

7. Valentziako Erkidegoko turismo-marka baten titularra den administrazio publikoak informazio-kanalak sortu, mantendu eta sustatu beharko ditu erraz eskuratzeko moduan, zeinek izango baitute markari lotutako informazio guztia, eta marka sustatzeko egokitzat jotzen dituen publizitate instituzionaleko jarduketa guztiak garatu beharko ditu. Hori guztia, gutxienez, valentzieraz, gaztelaniaz eta ingelesez; gainera, kanpo-merkatuetako berezko hizkuntzetan, bereziki frantsesez, italieraz, alemanez, nederlanderaz, errusieraz eta txineraz.

III. TITULUA

Turismo-lehia bultzatzea

III. KAPITULUA

Turismo-kudeaketarako tresnak

46. artikulua.— Turismo-sektoreko profesionalizazioa

3. Turismoaren arloan eskumena duen Kontseiluko sailak, haren mendeko erakunde eta zentroen bitartez, prestakuntza-planak garatuko ditu, eta horren helburua izango da sektorea profesionalizatzen eta merkatuak eskatzen dituen espezialitateetan profesionalak kualifikatzen eta espezializatzen laguntzeko; espezialitate horien barruan, zerbitzuen modernizazioarekin, hizkuntzen ezagutzarekin, teknologia berrien ezagutzarekin eta turismoaren arloan garrantzi berezia duten zerbitzu osagarriekin lotutakoak.

4. Kontseiluak sustatuko du turismo-prestakuntza arautuko programak egokitu daitezen sektoreko enpresen beharrietara, eta ahaleginduko da enplegurako prestakuntza praktikoa, espezializatua eta Valentziako Erkidegoko turismo-ereduaren berezitasunetara egokitua izan dadin.

Era berean, Kontseiluak mekanismoak ezarriko ditu Valentziako turismo-sektoreko profesionali euren behar duten prestakuntza errazteko; horrela, profesionalok ikasiko dute Valentziako herriaren kultura eta abegikortasuna, erkidego hartzaile gisa, eta gure erkidegoa bisitatzen duten turisten kultura, bizimoduak, gustuak eta tradizioak ezagutzen eta errespetatzen. Era berean, turisten eta biztanleen arteko elkarbizitzaren etikaren esparruan, prestakuntza eskainiko da turistari Valentziako gizartearekiko errespetuzko portaerak behar bezala transmititzeko.

Helburu horrekin, valentziera ezagutzeko beharrezko prestakuntza emango zaie turismo-sektoreko profesionali.

6.4.15.17. 2/2020 Legea, abenduaren 2koa, Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari buruzkoa⁸¹⁵

HITZAURREA

[...]

Valentziako sistema kartografikoa osatzen duen azken elementua Valentziako izendegi geografikoa da, zeina osatzen baitute Valentziako Institutu Geografikoak egindako kartografian ageri diren toponimoek; kartografia hori Hizkuntzaren Valentziako Akademiak finkatutako izendapenen arabera egina izango da.

IV. TITULUA Valentziako sistema geografikoa

VII. KAPITULUA Valentziako sistema geografikoaren beste elementu batzuk

45. artikulua.— Valentziako izendegi geografikoa

1. Valentziako Erkidegoko toponimiaren izendegi ofiziala da Valentziako izendegi geografikoa, eta Generalitateak kartografian agertzen den Valentziako izendegiko toponimikoaren isla da, zeina Hizkuntzaren Valentziako Akademiak egindakoa baita.

2. Valentziako izendegi geografikoak georreferentziatutako elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa biltzen du, zenbait eskalatan, eta Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, elementu horien azterketa historiko eta etimologikoa egin ondoren, finkatutako hizkuntza-forma zuzenak barne hartzen ditu.

3. Edozelan ere, izendegiak Valentziako toki-enteen izendapen ofizialak errespetatuko ditu, baina, jarduera kartografikoa egiteko, aukeratu ahal izango da izendapenetako bat bakarrik erabiltzea, izendapen bat baino gehiago dagoenean.

4. Izendegiak honako hauen izen ofizialak jasoko ditu:

a) Udalerrienak.

b) Eskualdeenak.

c) Beste biztanlegune batzuenak.

d) Gorabehera geografikoenak, orografiari eta hidrografiari buruzko toponimoak barne.

⁸¹⁵ BOEren 26. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 30eko alean argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1353>

- e) Komunikazio-bideenak.
- f) Aurkintzenak eta parajeenak.
- g) Beste leku interesgarri batzuenak.

6.4.5.18. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari buruzkoa⁸¹⁶

38. artikulua

Aldatu egiten da Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatuko gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen Valentziako Generalitateen abenduaren 23ko 13/1997 Legearen 4. Bat artikulua r) letra, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«r) Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diru-zenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

»1) Generalitate, organismo publikoak eta Generalitateen sektore publiko instrumentala.

»2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.

»3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertitate publiko eta pribatuak.

»4) Valentziako Erkidegoko ikerketa-institutu eta -zentroak, edo egoitza bertan dutenak.

»5) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.

»6) Valentziako Erkidegoko kultura-, zientzia- eta kirol ez-profesionalaren mezenasgoari buruzko uztailaren 25eko 20/2018 Legearen 3. artikuluko 1. apartatuaren a) letran zerrendatutako irabazi-asmorik gabeko erakundeak, baldin eta valentziera sustatzea badute helburu bakar.

»7) Aipatutako 3. artikuluko 2. apartatuan objektiboki konparagarriak direnak eta valentziera sustatzea helburu bakar dutenak.

»Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitate edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxieneko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada valentziera sustatzea».

Azken xedapenetako bigarrena.— Kontseiluari baimena ematea Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legearen testu bategina onesteko

Baimena ematen zaio Kontseiluari, 2021eko ekainaren 30a arte, Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legea indarrean jarri zenetik txertatutako aldaketak testu bakar batean behar bezala erregularizatuta, argituta, harmonizatuta eta hizkuntza inklusiboaren arauen arabera kontsolidatzeko eta integratzeko. Legegintzako eskuordetze-ahalmena uztailaren 25eko 5/2014 Legea heltzen da, bai eta

⁸¹⁶ BOEren 34. zenbakian, 2021eko otsailaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1859>

Kontseiluak testu bategina onetsi arte lege hori aldatzen duten lege-mailako xedapenetara ere.

6.4.15.19. 4/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2021erako Aurrekontuei buruzkoa⁸¹⁷

11. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10.

Era berean, hezkuntza bereziko zentro espezifikoek (HBZEek) pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, 25 ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

⁸¹⁷ BOEren 34. zenbakian, 2021eko otsailaren 9ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1860>

6.4.15.20. 2/2021 Legea, martxoaren 26koa, Valentziako Erkidegoko *Síndic de Greuges* buruzkoa⁸¹⁸

I. TITULUA

Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa eta haren *Síndic*-ondokoa

I. KAPITULUA

Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa

4. artikulua.— Proposamena eta hautaketa

3. Hautatua izan ahal izateko, betekizun hauek bete beharko dira:

c) Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea.

II. KAPITULUA

Síndic-ondokoaren estatutu juridikoa

13. artikulua.— Proposamena eta hautaketa

4. *Síndic*-ondoko gisa hautatua izan ahal izateko, betekizun hauek bete beharko dira:

c) Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea.

II. TITULUA

Ikerketa-eginkizunak

II. KAPITULUA

Lehentasuneko arreta-eremuak eta -egoerak

19. artikulua.— Bazterketa-arriskuko edo zaurgarritasun bereziko egoerak

1. *Síndic de Greugesek* lehenespeneko eta lehentasuneko arreta eskainiko die kasu jakin batzuei, zeinetan antzeman baitaiteke pertsonak edo kolektiboak egon daitezkeela bazterketa-arriskuan edo zaurgarritasun bereziko egoeran; egoera horiek honako hauek izan ditzakete iturburu: pobrezia; marjinalitatea; genero-indarkeria; langabezia-aldi luzeak; oinarrizko baliabide edo zerbitzuetarako irispiderik eza; dibertsitate funtzionala; mendekotasuna; familia-mota; adina; gaixotasuna; arraza- edo etnia-jatorria; kultura; hizkuntza; erlijioa; sinesmenak; sexu-orientazioa; genero-identitatea edo -adierazpena; sexu-garapen askotariko edo ez-binarioa, edo Konstituzioaren 14. artikulua aipatzen dituen tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialetako edozein.

⁸¹⁸ BOEren 91. zenbakian, 2021eko apirilaren 16ko alean argitaratua.

V. TITULUA

Generalitatearen harreman instituzionalak eta lankidetzaren harremanak

II. KAPITULUA

Harremanak Generalitateko beste instituzio eta organismo batzuekin

65. artikulua.— Lankidetzaren estatutuko instituzioekin eta Valentziako Generalitateko instituzioei atxikitako instituzioekin

Síndic de Greugesek behar diren lankidetzaren harremanak izango ditu Kontu Auzitegiarekin, Kulturaren Valentziako Kontseiluarekin, Hizkuntzaren Valentziako Akademiarekin, Ekonomia eta Gizarte Batzordearekin, eta Aholku Batzorde Juridikoarekin, betiere Autonomia Estatuaren 38. artikuluan eta lege honen arabera esleitu zaizkion xedeak betetzeko. Sindikoa lankidetzaren arituko da Iruzurra eta Ustelkeria Prebenitzeko Agentziarekin eta Valentziako Ikus-entzunezkoen Kontseiluarekin, bai eta, estatutuaren arabera, etorkizunean sor daitekeen beste edozein organismo eta instituzioekin ere.

6.4.15.21. 4/2021 Legea, apirilaren 16koa, Valentziako Funtzio Publikoari buruzkoa⁸¹⁹

HITZAURREA

III

[...]

V. tituluak zerbitzu-harremanaren sorrera eta azkentzea arautzen ditu. Horretarako, lehenik eta behin, hautaketa-organoak, -teknikak eta -sistemak arautzen ditu. Eremu horretan malgutasunez arautzen du herritarrek duten modua bi hizkuntza ofizialetan gaitasuna duten eta hautaketa-ikastaroen bidez gaituta dauden langile publikoak izateko; bideak ezartzen ditu desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala duten pertsonen enplegu publikoa eskuratu ahal izan dezaten, eta aukera-berdintasuna bermatzen du Administrazioan lanpostuak bete nahi dituzten valentziarrentzat, hautaketa-prozeduretarako ehuneko zehatz bat ezarriz; eta gazteentzat laguntza-lerro bat aurreikusten du, zeinak kontziliatu nahi baititu merezimendu-printzipioa eta euren egoera ekonomikoagatik hasieran desberdintasun-egoerak dituztenen baldintza materialak.

[...]

II. TITULUA

Generalitateko administrazioa antolatzea funtzio publikoaren arloan

I. KAPITULUA

Organo betearazleak

7. artikulua.— Kontseilua

Kontseiluak eskumen hauek ditu funtzio publikoaren arloan:

1. Langileen politika orokorra definitzea; jarraibideak ezartzea barne-eskumenen banaketari, ordainsariei, karrerari, mugikortasunari eta berezko hizkuntzari buruz; beste administrazio publiko batzuekin lankidetzan aritzea, eta ebaluazio-arau eta irizpide orokorrak onestea.

⁸¹⁹ BOEren 127. zenbakian, 2021eko maiatzaren 28ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-8880>

II. KAPITULUA

Beste organo batzuk

11. artikulua.— Administrazio Publikoaren Valentziako Eskola

3. Administrazio Publikoaren Valentziako Eskolari (EVAPi) dagokio, Generalitateko Administrazioari enplegatu publikoei dagokienez:

f) Neurriak aztertu eta proposatzea Valentziako administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna erraztuko duten hautaketa- eta prestakuntza-prozesuak homogeneizatzeko. Horretarako, estrategia erkide bat onets dadin sustatuko du, zeinak erraztuko baitu lanbide-profil erkideetarako kompetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak eskuratzea eta eguneratzea, betiere zerbitzu publiko gaitua, malgua eta osoa bermatze aldera.

IV. TITULUA

Enplegu publikoaren egitura eta antolamendua

II. KAPITULUA

Lanpostuak antolatzea

1. ATALA

Lanpostuak

42. artikulua.— Lanpostuen sailkapena

2. Lanpostuen sailkapenari buruzko ebazpenak, gutxienez, elementu hauek izango ditu:

i) Lanpostu horiek betetzeko betekizunak; horien artean nahitaez egon beharko dute kidegoak, lanbide-elkartzeak eta, hala badagokio, lege hau garatzen duen araudian aurreikusitako baldintzetan izaera iraunkorra duten funtzionario-lanpostuetarako eskala, eta lan-kontratuko lanpostuetarako lanbide-kategoria, bai eta, hala badagokio, eskatzen den valentzieraren ezagutzarako hizkuntza-gaitasuna ere.

2. ATALA

Lanpostuen zerrenda

48. artikulua.— Edukia

2. Lanpostu-zerrendek honako hauek jasoko dituzte:

j) Valentzieraren ezagutzetan behar den hizkuntza-gaitasuna, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana sortu eta azkentzea

I. KAPITULUA

Langileen hautaketa

62. artikulua.— Sartzeko betekizunak

1. Hauek dira hautaketa-prozesuetan parte hartzeko dauden betekizun orokorrak:
g) Erregelamenduz zehazten den valentzieraren ezagutzaren hizkuntza-gaitasuna egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz.

63. artikulua.— Beste estatu batzuetako nazionalak enplegu publikora iristea

1. Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak kidegoetara sartu ahal izango dira, eta, hala badagokio, eskaletara, funtzionarioen lanbide-elkartzeetara edo lanbide-taldeetara, estatuko oinarritzko araudian aurreikusitako baldintzetan.
2. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea dakartenean.

65. artikulua.— Hautaketa-sistemak

3. Oposizioan, gaitasun-proba bat edo gehiago egin beharko dira, izangai bakoitzak bete beharreko eginkizunei eta atazei dagokienez zer gaitasun duen zehazteko. Proba horiek honako hauek izan daitezke: ikasleen ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, eta gaitasun analitikoa egiaztatzea, ahoz edo idatziz; abileziak eta trebetasunak dituztela frogatzen duten ariketak egitea; valentzieraren eta beste hizkuntza batzuen ezagutzak egiaztatzea; eta, hala badagokio, proba fisikoak gainditzea, zeinek errespetatu beharko baitute sexuan oinarritutako diskriminaziorik ezaren printzipioa, batez ere baremoak eratzean. [...]
6. Hautaketa-prozeduren objektibotasuna eta arrazionaltasuna bermatzeko, eta deialdi bakoitzean beren-beregi ezarritakoa kontuan hartuta, probak honela osatu ahal izango dira: ikastaroak gaindituz, gehienez ere 6 hilabeteko iraupena izango dutenak A taldeko lanpostuetarako, eta 3 hilabetekoa gainerako taldeetarako; proba espezifiko bat gaindituz, nahitaezkoa eta baztertzailerak izango dena, Batasuneko hizkuntza bat edo batzuk ezagutzen dituztela egiaztatzeko; praktikaldiak gaindituz; izangaiek curriculumak erakutsiz; proba psikoteknikoak eginez, edo elkarrizketak eginez. Era berean, osasun-azterketak egitea ere eskatu ahal izango zaie.
7. Izangaiek eskubidea izango dute Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozein askatasunez aukeratzeko hautaprobak egite aldera, eta horrek, aldi berean, eskubidea ekarriko du ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko, salbu eta probak valentzieraz edo beste hizkuntza batean egin behar direnean, hizkuntza horren ezagutza berezia behar delako.

[...]

VI. TITULUA

Enplegatu publikoen eskubideak, eginbeharrak eta bateraezintasunak

I. KAPITULUA

Enplegatu publikoen eskubideak

76. artikulua.— Norbanakoen eskubideak

1. Enplegatu publikoek eskubide indibidual hauek dituzte:

k) Inolako diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexua edo sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, iritzia, desgaitasuna, dibertsitate funtzionala, adina, hizkuntza edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak direla-eta.

IV. KAPITULUA

Betebeharrak, ereduzko kodea eta bateraezintasunen araubidea

1. ATALA

Ereduzko kodea

98. artikulua.— Jardun-printzipioak

Enplegatu publikoa izateak jardun-printzipio hauek betetzea dakar:

4. Enplegatu publikoen jokabideak oinarritzeko eskubideen eta askatasun publikoen errespetua izango du oinarri, eta saihestu egingo ditu era guztietako diskriminazioak, hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak.

99. artikulua.— Betebeharrak

Enplegatu publikoek, esleituta dituzten eginkizunak egikaritzean, honako betebeharrak bete beharko dituzte:

5. Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan, eta herritarrei bermatzea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidearen egikaritzea.

VII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta mugikortasuna

II. KAPITULUA

Karrerako funtzionarioen borondatezko mugikortasuna

1. ATALA

Lehiaketa eta izendapen askea

111. artikulua.— Lehiaketa

2. Erregelamendu bidez xedatzen diren baldintzetan, besteak beste merezimendu hauek balioetsi ahal izango dira:

f) Valentziera-ezagutzen hizkuntza-gaitasuna egiaztatuta izatea, baldin eta eskakizun hori betekizuna ez bada; gaitasun hori beren-beregi balioetsi ahal izango da deialdiko lanpostuan bete beharreko eginkizunekin eta atazekin duen zuzeneko loturagatik.

g) Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk ezagutzea; ezagutza hori beren-beregi balioetsi ahal izango da deialdiko lanpostuan bete beharreko eginkizunekin eta atazekin duen zuzeneko loturagatik.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntzak eta komunikaziorako beste laguntza-bitarteko batzuk

Generalitateko Administrazioak behar diren jarduketak aztertu eta sustatuko ditu, zeinek bide emango baitute teknologia berrien bidez zeinu-hizkuntzak arian-arian ezarri ahal izateko, eta, horrela, herritarrei arreta egokia emateko.

Era berean, jarduketak egingo dira, zeinek bide emango baitute hauek balioetsi ahal izateko: zein-hizkuntzaren ezagutza, gorra enplegu publikoan sartzeko, eta jendeari zuzeneko arreta emateko lanpostuak betetzeko.

Generalitateko Administrazioak, era berean, behar diren jarduketak ezarriko ditu komunikazioari laguntzeko beste neurri batzuk arian-arian ezartzeko, bai bide telematikoaren bidez, bai aurrez aurre, irisgarritasun unibertsalaren printzipioa betetze aldera. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

Azken xedapenetako bigarrena.— Valentziako enplegatu publikoen prestakuntza-politika

Kontseiluak, elkarrizketa-mahai edo -foro egokietan negoziatu edo eztabaidatu ondoren, erregelamendu bidez garatuko du zelan hartuko duen parte eta zelan arituko den lankidetzan EVAP Generalitateko, toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, zehaztuko du zein diren zeharkako prestakuntza-estrategiak, bai eta Valentziako enplegatu publikoen beharrianak hauteman eta prestakuntza-eredu erkideak definitu ere.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Legea erregelamendu bidez garatzea

2. Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Kontseiluak, funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, erregelamendu-xedapen bat onetsiko du, zeinak zehaztuko baitu zein den Valentziako Erkidegoko enplegu publikoaren eremuan eska daitekeen valentzieraren ezagutza-maila, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak horren aldeko txostena eman ondoren, betiere proportzionaltasunaren eta egin beharreko eginkizunetara egokitzearen printzipioak errespetatuz, zeinak aurreikusita baitaude lege honen 62.1.g artikuluan.

Azken xedapenetako laugarrena.— Indarrean jartzea

3. Lege honetan hizkuntza-ezagutzaren mailak egiaztatzeari buruz jasotako aurreikuspenak azken xedapenetako hirugarrenaren bigarren apartatuan aurreikusitako erregelamendua onesten denean jarriko dira indarrean.

I. ERANSKINA

Generalitateko Administrazioako kidegoak eta eskalak

2. A1 azpitaldeko kidego bereziak

Eskalak:

1) A1-04-01. Hizkuntza-itzulpengintza eta -interpretazioko goi-mailako titulua.

Betekizunak: valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), edo indarrean dagoen araudiaren arabera baliokidetzat jotzen den beste edozein ziurtagiri.

3. A2 azpitaldeko kidego bereziak

a) A-02. Teknikari fakultatiboen kidegoa.

Eskalak:

9) A2-02-09. Hizkuntza-sustapeneko teknikari fakultatiboa.

Betekizunak: valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), edo indarrean dagoen araudiaren arabera baliokidetzat jotzen den beste edozein ziurtagiri.

4. B taldeko kidego bereziak

Eskalak:

g) B-07. Zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren kudeaketako teknikarien kidegoa.

7. FRANTZIAKO ERREPUBLIKA

7.1. Kodeak

7.1.1. Aduanen Kodea⁸²⁰

II. TITULUA Aduana-zerbitzuaren antolaketa eta funtzionamendua

IV. KAPITULUA Aduana-agenteen ahalak

7 bis atala Araketa-talde erkideak

67 ter A artikulua

I. [...]

Frantsesez jaso eta idatzi edo frantsesera itzuli beharreko akten jatorrizkoa prozedura frantsesaren parte izango da.

[...]

⁸²⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071570?etatTexte=VIGUEUR

Frantziako legeriari dagokionez, lege-mailako xedapenak eta kodeak baino ez dira sartu, aurreko edizioetan, eta Espainiako Erresumaren, Euskal Autonomia Erkidegoaren eta Nafarroako Foru Komunitatearen ereduari jarraituz.

7.1.2. Aseguruen Kodea⁸²¹

I. LIBURUA Kontratua

I. TITULUA

Kalteen aurkako aseguruen eta pertsonen gaineko
aseguruen arau erkideak

II. KAPITULUA

Aseguru-kontratua burutzea eta frogatzea - Polizen forma eta
eskualdaketa

L112-2-1 artikulua

[...]

III. Kontratua urrutitik burutu baino lehen, hala dagokionean, izenpetzaileak honako argibide hauek jasoko ditu:

[...]

6. Aseguratzaillearen eta haren bezeroaren arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta aseguratzaileak, bezeroaren adostasunez, kontratuak indarrean dirauen aldiaren erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari berari aplikatzekoa den legea ere.

[...]

L112-3 artikulua

Aseguru-kontratua eta aseguratzaileak izenpetzaileari igorri beharreko argibideak, denak ere kode honetan aipatuak, frantsesez idatzirik aurkeztu beharko dira, argi eta ongi ikusteko moduan.

Frantsesaren erabileraren gaineko aurreko apartatuko xedapenak indargabetu eta baldin eta, L. 181-1 eta L. 183-1 artikuluekin bat etorriz, kontratuaren parte diren aldeek frantsesaz bestelako legeriaren bat aplikatzeko aukera badute, artikulua honen lehen apartatuan aipatutako dokumentuak frantsesa ez beste hizkuntza horretan idatzi ahal izango dira. Bi aldeek adostasunez aukeratu ahal izango da frantsesa ez den beste hizkuntza bat; horretarako, eta betiere kontratuan L. 111-6 artikulua definitzen dituen arrisku handiak sartzen ez badira, aski izango da izenpetzaileetako batek idatziz hala eskatzea.

Baldin eta kontratuaren parte diren aldeek aukerarik ez badute frantsesa ez beste legeria bat aplikatzeko, estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatzirik aurkeztu ahal izango dira dokumentuok, baldin eta aldeek ados badaude eta izenpetzaileetako batek idatziz hala eskatzen badu.

⁸²¹ Jatorrizko testua: 76/666 Dekretua, 1976ko uztailaren 16koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006073984?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

III. LIBURUA

Enpresak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak eta Estatuaren kontrola

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

I. atala

Xedapen orokorrak

L310-2-2 artikulua

[...]

Ordezkariek hura izendatu duen estatuan bizi edo bizitzen jarri beharko du, eta gai izan beharko du auzia estatu horretako hizkuntza ofizialetako batean aztertzeko. Aseguru-enpresa bat edo gehiago ordezkatu ahal izango ditu.

[...]

7.1.3. Atzerritarren Sarrera eta Egonaldiaren eta Asilo-eskubidearen Kodea⁸²²

I. LIBURUA

Atzerritarrei eta zenbait estatutako herritarrei aplikagarriak zaizkien xedapen orokorrak

I. TITULUA

Orokortasunak

KAPITULU BAKARRA

L111-7 artikulua

Atzerritar bati neurriren bat aplikatzen bazaio, dela Frantzian onartua ez izatekoa, dela itxarote-eremu edo atxikitze-eremu batean edukitzea, dela zirkulazio- edo egonaldi-eskubidea baduela egiaztatzeko atxikitzeak, dela haren asilo-eskaera aztertzeak ardua duen estatua lekualdatzeko, eta frantsesez hitz egiten ez badaki, atzerritar horrek prozeduraren hasieran adierazi beharko du zer beste hizkuntza ulertzen duen. Halaber, irakurtzen badakien ere adierazi beharko du. Datu horiek espresuki aipatu beharko dira atzerritarra ez onartzeko erabakian, edo hura itxarote-eremu batean eduki edo beste norabait lekualdatzekoan, edo L. 611-1-1 artikuluan I. zenbakiko hamalagarren apartatua aurreikusten den aktan. Kontrako probarik ezean, aipamenok guztiok egiazkotzat joko dira. Atzerritarrak ulertzen duela adierazitako hizkuntza izango da prozedura amaitu bitartean erabiliko dena. Atzerritarrak uko egiten badio zein hizkuntza ulertzen duen esateari, frantsesa erabiliko da.

L111-8 artikulua

Kode honen II. V. eta VI. liburuetan eta L. 742-3 artikuluan hala aurreikusten delarik, atzerritar bati berak ulertzen duen hizkuntza batean komunikatu behar zaionean erabaki edo informazioaren bat, hori bi eratara egin ahal izango da: edo idatzizko inprimakien bitartez, edo interprete baten bitartez. Atzerritarra ez bada frantsesez hitz egiteko gai, eta irakurtzen ere ez badaki, interprete baten laguntza derrigorrezkoa izango da.

Horretarako premiarik bada, interpretazio-lana telekomunikazio-bideen bitartez egin daiteke. Halakoetan, L. 111-9 artikuluan aipatzen diren zerrendetan izena emana duten interpreteak edo Administrazioaren onspena duten interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak soilik aukeratu ahal izango dira. Atzerritarrari idatziz jakinaraziko zaizkio bai interpretearen izen-deiturak eta helbidea, bai hitzordua noiz izango den eta zein hizkuntza erabiliko den ere.

⁸²² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070158?etatTexte=VIGUEUR

L111-9 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko dira L. 111-7 eta L. 111-8 artikuluen aplikazio-modalitateak; zehatz esatera, baldintzak definituko dira L. 111-8 artikuluko azken apartatuan aurreikusitako zerrendetan interprete-itzultzaileek izena emateko edo haietatik kanporatuak izateko.

II. LIBURUA

Frantzian sartzea

I. TITULUA

Sartzeko baldintzak

III. KAPITULUA

Sarrera ukatzea

L213-2 artikulua

Asilo-eskaeren kasuetan izan ezik, erregelamenduz zehazturiko kategoria duen agente batek jakinarazpen ziodun baten bitartez eman beharko dio atzerritarrari Frantzian sartzeko eskubidea ukatu zaiola adierazten duen erabakiaren berri.

Erabakiaren berri ematearekin batera, interesdunari aipatu egin beharko zaio eskubidea duela erabakiaren abisua emateko halakoak entrega dakizkion berak adierazitako pertsonari, bere kontsulatuari edo berak hautatutako lege-aholkulariari. Asilo-eskaeretan, jakinarazpenak orobat aipatu beharko du interesdunak, [L. 213-9 artikuluan](#) oinarriturik, deuseztatzeko errekurtsioa aurkezteko eskubidea duela, eta horretarako bide eta epeak zehaztu beharko ditu. Interesdunari berak ulertzen duen hizkuntza batean komunikatu beharko zaizkio erabakia eta harekin batera helaraztekoa den eskubideen jakinarazpena.

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikulua aplikatuko da.

[...]

L213-9 artikulua

[...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Atzerritarrak lege-aholkularia badu, haren laguntza jaso ahal izango du. Ofiziozko lege-aholkulari bat izenda diezaiola ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Entzunaldian zehar, Gobernuaren ordezkariak ez du ondoriorik aterako.

[...]

II. TITULUA

Atzerritarrak itzarote-eremu batean edukitzea

I. KAPITULUA

Atzerritarrak itzarote-eremu batean edukitzeko baldintzak

L221-4 artikulua

Itzarote-eremu batean dagoen atzerritarrari ahalik eta eperik laburrenean komunikatu beharko zaio interprete edo mediku baten laguntza eska dezakeela, lege-aholkulari batekin edo berak hautatu nahi duen zeinahi pertsonarekin harremanetan jar daitekeela, eta itzarote-eremua noiznahi utz dezakeela, baldin eta Frantziatik kanpoko lekuren batera alde egiten badu. Orobat azaldu beharko zaio asiloa eskatzearekin loturiko zer eskubide balia dezakeen. Informazio hori guztia berak ulertzen duen hizkuntza batean jakinarazi beharko zaio. Horren guztiaren berri eman beharko da [L. 221-3](#) artikuluko bigarren apartatuan aipatzen den eta interesdunak berak sinatu beharko duen erregistroan.

Baldin eta itzarote-eremu batean atzerritar-kopuru handia badago aldi berean, bertan Administrazioako zenbat funtzionario eta interprete dauden kontuan harturik helaraziko zaio bakoitzari lehen apartatuan aipaturiko eskubideen jakinarazpena, baina ahalik eta eperik laburrenean betiere. Inguruabar berezi horietan, halaber, jakinarazten zaizkien eskubideak ahalik eta eperik laburrenean gauzatu ahal izango dituzte.

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, [L. 111-7 artikulua](#) aplikatuko da.

[...]

II. KAPITULUA

Itzarote-eremuetako atzerritarren egonaldia luzatzeko baldintzak

1. atala

Askatasunen eta atxiloketaren epailearen erabakia

L222-3 artikulua

[...]

Atzerritarrak ofiziozko lege-aholkulari bat izendatzeko eskatu ahal izango dio askatasunen eta atxiloketaren epaileari. Adingabeek *ad hoc* administratzaileak aukeraturiko abokatu baten laguntza izango dute, edo, halakorik ezean, funtzionario publiko batena. Interprete batek bere txostena itzul dezala ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak —edo, [L. 221-5](#) artikuluan aipatzen diren adingabeen kasuan, *ad hoc* administratzaileak— askatasunen eta atxiloketaren epaileari.

[...]

3. atala
Xedapen erkideak

L222-7 artikulua

Atzerritarrak itxarote-eremuetan edukitzearekin lotuta titulu honetan bertan ezartzen diren jurisdikzio-prozeduretan laguntzeko izendaturiko interpreteen sari eta ordainei dagokienez, Estatuak bere gain hartu beharko ditu gastuok, atzerritarraren kontra errekurtsorik jartzeko modurik gabe, eta justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako aurreikusiriko baldintzen arabera.

III. LIBURUA
Frantzian egonaldia egitea

I. TITULUA
Egonaldi-baimenak

I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak

2. atala
Frantziako gizartean integratzeari buruzko xedapenak

L311-9 artikulua

Estatuak Frantziako bizimoduari eta bertan bizitzeak dakartzan eskubide eta eginbeharrei buruzko informazioa eman beharko dio, sorterrian bertan, Frantziako lurraldean modu iraunkorrean bizi nahi duen atzerritarrari.

Hamasei urterekin etorri eta hemezortzi urte beteak izan bitartean Frantzian egonaldi bat egiteko baimena lehen aldiz jaso duen edo bertara modu erregularrean etorri den atzerritarrak, baldin eta Frantzian modu iraunkorrean bizi nahi badu, integrazio errepublikanoko ikastaro pertsonalizatu bat jaso beharko du. Atzerritarrak Errepubliken balioak ulertu, frantsesa ikasi, eta gizarte- eta lan-arloko integrazioa eta autonomia erdietsi beharko ditu ikastaro horren bitartez.

Hauek izango dira ikastaroaren eduki nagusiak:

[...]

2. Estatuak agindutako hizkuntza-prestakuntza, atzerritarrak frantsesa ikas dezan;

[...]

Atzerritar iritsi berriari lan bat lortzeko eta Frantziako gizartean integratzeko modua emateko adina ordu eskaini beharko dizkio frantsesaren irakaskuntzari artikulua honetako 2. zenbakian aipatzen den hizkuntza-prestakuntzak. Prestakuntza horrek ziurtagiri estandarizatu bat eskuratzeko bidea ere eman ahal izango du, atzerritarraren hizkuntza-maila ebaluatzen duena. Atzerritarrak eskaera ziodun bat egiten badu, 2 bis zenbakian aipatzen den lege-aholkulariak eman ahal izango dio ziurtagiria atzerritarrari.

[...]

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko dira artikulua hau aplikatzeko baldintzak. Dekretu horrexen bidez zehaztuko dira integrazio errepublikanoko ikastarorako kontratuaren iraupena, aurrez ezarritako prestakuntza-saioen kopurua eta haietan parte hartzeko eta saioak balioztatzeke baldintzak, tartean baita atzerritarrari frantses nahikoa dakiela ziurtatzen dion ziurtagiria bidaltzekoa ere, horrek agintzen zaizkion prestakuntza-saioetara jarraituki joateko ahala eman diezaion.

II. KAPITULUA

Egonaldi-baimenen batzordea

L312-2 artikulua

[...]

Batzordeak bera eratu ondorengo hiru hilabeteen barruan batzartu beharko du, eta atzerritarrari gutxienez hamabost egun lehenago jakinarazi beharko dio, idatziz, bilera horretan parte hartu behar duela; atzerritarrak lege-aholkulari baten laguntza jaso ahal izango du bileran, edo berak aukeratzen duen beste edozein pertsonarena, eta interprete bat ondoan duela hitz egin ahal izango du. Justiziaren alorreko laguntzei buruzko 1991ko uztailaren 10eko 92-647 Legean aurreikusitako baldintzen arabera eta eskaeran bertan aipatzen zaizkion ahalak aintzat harturik eskatu ahal izango ditu atzerritarrak dagozkion jurisdikzio-laguntzak, eta horiek behin-behinean onartzen zaizkion ala ez batzordeburuak erabaki beharko du.

[...]

III. KAPITULUA

Behin-behineko egonaldi-baimena eta urte anitzeko egonaldi-baimena

4. azpiatala

“*Au pair gaztea*” izendapena duen behin-behineko egonaldi-baimena

L313-9 artikulua

I. “*Au pair gaztea*” izendapena duen egonaldi-baimenak urtebeteko iraupena izango du, eta behin berriztatu ahal izango da. Baimena eskuratzeko, atzerritarrak baldintza hauek bete beharko ditu:

[...]

2. Behin-behineko egonaldi bat egiten egotea berarenaz bestelako nazionalitatea duen eta berarekin inolako senidetasun-loturarik ez duen familia baten etxean frantsesa ikasteko eta bere hizkuntza-gaitasunak hobetzeko, etxeko lanak egitearen edo etxeko haurrak zaintzearen truke;

3. Frantsesari buruzko oinarrizko ezagutzak badituela egiaztatzen duen agiria aurkeztea, dela bigarren hezkuntzan eskatzen denaren paretsuko maila duela egiaztatzen duena, dela horretarako kualifikazio profesionalak badituela egiaztatzen duena.

[...]

IV. KAPITULUA

Bizileku-txartela

1. atala

Xedapen orokorrak

L314-2 artikulua

Kode honen legezko xedapenek hala aurreikusten dutenean, atzerritar batek Frantziako gizartean zenbaterainoko integrazio errepublikanoa duen aintzat harturik erabakiko da hari aurreneko bizileku-txartela eman ala ez, eta, horretarako, kontuan hartuko da, batez ere, ea baduen Frantziako Errepublikan nagusi diren printzipioak errespetatzearen aldeko jarrerarik, ea printzipiook izatez eta egitez errespetatzen dituen eta ea baduen Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako frantsesaren gutxieneko ezagutza-mailarik.

Integrazio-mailari dagokionez, administrazio-agintaritzak iritzia eskatuko die atzerritarra bizi den herri edo hiriko udal-agintariei. Iritzi hori aldekotzat joko da administrazio-agintaritzak udal-agintariei kontsulta egiten dietetik hasi eta bi hilabeteko epea amaitu ondoren.

Hirurogeita bost urtetik gorako atzerritarrak ez dira beharturik egongo frantsesa jakitearen baldintza betetzera.

V. LIBURUA

Urruntze-neurriak

I. TITULUA

Frantziako lurraldetik alde egiteko betebeharra,
Frantziako lurraldera itzultzeko debekua eta Frantziako
lurraldean zirkulatzeko debekua

II. KAPITULUA

Administrazioarekiko auzien prozedura

L512-1 artikulua

I. [...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio Administrazio Auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari, bai eta erabakia aurkaratzeko oinarri gisa erabilitako egiaztagiriak barnean dituen txostenaren berri emateko ere.

[...]

III. [...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio Administrazio Auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari, bai eta erabakia aurkaratzeko oinarri gisa erabilitako egiaztagiriak barnean dituen txostenaren berri emateko ere.

[...]

IV. Atzerritarra atxilotuz gero, berak ulertzeko moduko hizkuntza batean adieraziko zaio, Frantziako lurraldea uztera beharturik dagoela jakinarazteaz batera, interprete baten eta lege-aholkulari baten laguntza eska diezaiokeela Administrazio Auzitegiko presidenteari, baita bere eskaera egin baino lehen ere.

[...]

L512-2 artikulua

Frantziako lurraldea uztera beharturik dagoela adierazten dion jakinarazpena jasotzeaz batera, atzerritarrak, zeinari ez baitzaio Frantziatik bere borondatez irteteko inolako epealdirik emango, ahalik eta eperik laburrenean eman beharko die horren berri bere lege-aholkulari eta kontsulatuari edo berak hautatutako pertsonari. L. 511-1 artikulua aplikatzean jakinarazten zaizkion erabakiekin loturiko elementu nagusien berri emango zaiola azaldu beharko zaio atzerritarrari. Berak ulertzen duen edo uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean emango zaio elementu horien guztien berri.

II. TITULUA

Kanporatzea

II. KAPITULUA

Administrazio-prozedura

L522-2 artikulua

L. 522-1 artikulua 2. zenbakian aurreikusitako agindua batzordea batzartu baino gutxienez hamabost egun lehenago bidali beharko zaio atzerritarrari. Aginduan bertan zehaztu beharko da interesdunak eskubidea duela lege-aholkulari baten edo berak hautatutako zeinahi pertsonaren laguntza jasotzeko eta interprete bat ondoan duela hitz egiteko.

[...]

V. TITULUA

Atzerritarrak Espetxe Administrazioaren mendekoak ez diren lokaletan atxikitzea

I. KAPITULUA

Atxikitzea

L551-2 artikulua

[...]

Atzerritarrari berak ulertzeko moduko hizkuntza batean eta ahalik eta eperik laburrenean jakinaraziko zaio, atxikia duten lekuan bertan dagoela, eskubidea duela interprete baten, aholkulari baten eta mediku baten laguntza eskatu eta bere kontsulatuari edo berak hautatutako zeinahi pertsonari bere egoeraren berri emateko. Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko da, horretarako beharrik bada, zer modalitatearen arabera egikarituko den eragile horien laguntza.

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

III. KAPITULUA Atxikitze-baldintzak

L553-5 artikulua

[...]

Atxikitze-gune bakoitzean, bertan atxikirik dauden pertsonen esku jarriko den dokumentu batean, gure inguruan gehien erabiltzen diren hizkuntzetan idatzirik azaldu beharko zaio atzerritarrari zer-nolako eskubideak izango dituen bere urruntze- eta atxikitze-prozedura martxan den bitartean.

[...]

VI. LIBURUA Kontrolak eta zigorrak

I. TITULUA Kontrolak

L611-1-1 artikulua

I. [...]

Atzerritarrari berehala jakinarazi beharko zaio, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, zergatik izan den atxikia, neurriak zenbat denbora iraungo duen eta zer eskubide dagozkion:

1. Interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikulua aplikatuko da.

[...]

II. TITULUA Zigorrak

II. KAPITULUA Sarrera eta egonaldi irregularra erraztea

L622-4 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 621-2, L. 623-1, L. 623-2 eta L. 623-3 artikuluetan xedatutakoa, ezin izango zaio ekin, L. 622-1 artikulutik L. 622-3 artikulura bitartean xedatzen dena oinarri hartuta, atzerritar bati modu irregularrean zirkulatzeko edo Frantzian modu irregularrean egoteko erraztasunak ematen dizkion inoren aurkako zigor-prozedurari, baldin eta pertsona hori:

[...]

3. Pertsona fisiko edo juridiko bat bada, egozten zaion ekintzaren truke zuzenean edo zeharka inolako ordainik jaso ez badu, eta atzerritarrari lagundu izana berariaz baldin badago loturik aholkularitza edo laguntza juridiko, linguistiko eta soziala eskaini izanarekin edo soilik humanitarioak diren arrazoiekin lotutako beste zeinahi laguntza eskaini izanarekin.

VII. LIBURUA

Asilo-eskubidea

II. TITULUA

Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoa

III. KAPITULUA

Asilo-eskaeren azterketa

1. atala

Prozedura-bermeak eta eskatzailearen betebeharrak

L723-6 artikulua

[...]

Eskatzaileak elkarrizketara joan beharko du, eta aurrez aurre erantzun beharko die bulegoko funtzionarioak egiten dizkion galderei. L. 741-2-1 artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat etorritik entzungo dira hark esateko dituenak, eta berak hautatu edo nahikoa ezagutzen duen hizkuntzan hitz egin ahal izango du.

Eskatzaileak bere asilo-eskaeraren zio guztiak azaltzeko zailtasunak baditu —zio horiek sexu-izaera duten bortxaketekin loturik daudelako batez ere—, eta espresuki hala eskatzen badu, eskatzaileak berak hautatu ahal izango du, ahal den neurrian behintzat, elkarrizketan egongo diren funtzionario eta interpreteen sexua.

[...]

III. TITULUA

Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionala

III. KAPITULUA

Errekurtsoen azterketa

L733-1 artikulua

Interesdunek Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean eman ahal izango dituzte azalpenak, aholkulari eta interprete banaren laguntzarekin.

Justizia behar bezala administratzen dela bermatzeko eta interesdunei auzitegian beren azalpenak emateko duten ahala errazteko, eta betiere apartatu honetan aurreikusiriko baldintzak betetzen badira, auzitegiko presidentek zera erabaki ahal izango du: auzi-aretoa ikus-entzunezko komunikazio-bitartekoen bidez zuzenean lotzea, konfidentzialtasuna eta transmisioaren kalitatea bermatuz, xede horretarako bereziki egokituriko beste auzi-areto batekin, eta areto hori

publikoarentzat zabalik dauden eta Justizia Ministerioaren mendekoak diren lokaletan kokatzea, eskatzailearentzat irits-erraza izateko moduan, lehen apartatuan aurreikusiriko baldintzen arabera eta interesdunaren eskubideak errespetatuz. Txosten osoaren kopia bat emango zaio eskatzaileari. Interesdunak aholkulari baten laguntza badu, aholkulariak haren ondoan egon beharko du fisikoki. Eskatzailearen esku jarritako interpreteak hura dagoen auzi-aretoan bertan egon beharko du. Interprete kualifikatu batek eskatzaileari haren ondoan fisikoki egonez laguntzeko zailtasunik badago, entzunaldia ez da inola ere hasiko harik eta auzitegiak interpretea lortu eta entzunaldiak irauten duen denbora guztian eskatzailea dagoen auzi-aretoan bertan egoteko modua ziurtatzen ez duen arte. Auzi-areto bakoitzean gauzatzen diren prozedura guztiak akta batean jaso beharko dira, edo haiek ikus-entzunezko baliabideen edo audioen bidez grabatu.

[...]

L733-5 artikulua

[...]

Horixe bera gertatuko da baldin eta eskatzaileak bere eskaeran adierazitako hizkuntzan edo ezagutza nahikoa duen besteren batean esan beharrekoak itzuli behar zizkion interpretearen laguntzarik izan ez badu, eta, hori dela-eta, hark elkarrizketan esanak ulertzeko modurik izan ez bada, eta auzitegiak uste badu interpretaziorik ezaren hutsegitea bulegoari egoztekoa dela. Eskatzailea errekurtsua jartzeko epearen barruan soilik baliatu ahal izango da interpretaziorik ezaren hutsegite horretaz, eta entzunaldian zein hizkuntzatan hitz egin nahi duen ere adierazi beharko du. Auzitegiak ezin izenda badezake atzerritarrak adierazitako hizkuntza horretako interpreterik, uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean hitz egin beharko du eskatzaileak.

Hargatik eragotzi gabe bigarren apartatuan xedatutakoa, eskatzaileak errekurtsua jartzeko epearen barruan aurkeztekoa den aurkaratze baten oinarri gisa baino ez du erabili ahal izango bere elkarrizketaren audio-grabazioa; aurkaratze horretan, elkarrizketaren transkripzioan zehatz-mehatz identifikaturiko itzulpen-akats edo kontraesan baten berri eman beharko du eskatzaileak, eta akatsak estuki lotuta egon beharko du eskatzailearen babes-premiez jabetzeko modurik ez izatearekin.

IV. TITULUA

Prozedurarako sarbidea eta asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak

I. KAPITULUA

Asilo-eskaeraren erregistroa

L741-1 artikulua

Frantzian dagoen eta asiloa eskatu nahi duen atzerritar orok jo beharko du zuzenean administrazio-agintaritzara eskudunera, han bere eskaeraren erregistroa egin eta eskaera hori aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko. Herralde bateko herritar batek edo aberrigabe batek Europar Batasuneko kide den estatu batean aurkeztutako nazioarteko babes-eskaera aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko, horretarako irizpideak eta mekanismoak ezartzen dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 604/2013

Erregelamendua (EB) edo hartan ezarritakoen berdinak diren konpromisoak aplikatuko dira, betiere Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarritako baldintzen arabera. Eskatzaile orok jasoko du, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, aipatu erregelamenduaren aplikaziotik eratorritzen diren eskubide eta betebeharrak buruzko informazioa, erregelamendu horren 4. artikuluan ezarritako baldintzen arabera.

[...]

L741-2-1 artikulua

Bere asilo-eskaera erregistratzean, atzerritarrari argi eta garbi azaldu beharko zaio zein hizkuntzatan hitz egin ahal izango duen Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoak L. 723-6 artikulua aplikatuz egingo dion elkarrizketan. Hizkuntza horietako zeinetan hitz egin nahiko lukeen adierazi beharko du atzerritarrak. Honetaz ere informatu egin beharko zaio atzerritarrari: batetik, noiznahi izango duela hautatu duen hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, bai bere eskaeraren azterketak irauten duen aldi osoan zehar eta bai gero ere, baldin eta Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean errekurtsua jartzen badu; eta, bestetik, baldin eta orduan beste hizkuntza bat hautatzen ez badu edo eskatutako hizkuntza hori erabiltzeko aukerarik ez badago, ezagutza nahikoa duen hizkuntza batean hitz egin ahal izango duela. Artikulu hau gorabehera, atzerritarrak noiznahi hitz egin ahal izango du frantsesez, hala eskatzen badu. Bulegoak hartutako erabakiaren kontra Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean errekurtsua jartzen bada bakarrik aurkaratu ahal izango da atzerritarrak prozeduran zehar erabiltzeko hautatu duen hizkuntza, eta betiere L. 733-5 artikuluan ezarritako baldintzen arabera. Artikulu honen aplikazio-modalitateak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarriko dira.

II. KAPITULUA

Asilo-eskaera aztertzekeo ardura zein estatuari dagokion zehazteko prozedura

L742-3 artikulua

[...]

Administrazio-agintaritzak idatzi ziodun baten bidez eman beharko du atzerritarra lekualdatzeko erabaki ororen berri.

Erabaki hori interesdunari jakinarazi beharko zaio. Atzerritarrak zein errekurtsobide eta -epe dituen azaldu beharko du erabakiak, eta, horrekin batera, orobat azaldu beharko du atzerritarrak eskubidea duela erabakiaren abisua emateko bere kontsulatuari, lege-aholkulariari edo berak hautatutako zeinahi pertsonari. Interesdunak lege-aholkularirik ez badu, erabakiaren elementu nagusiak berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean jakinaraziko zaizkio.

L742-4 artikulua

[...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Atzerritarrak lege-aholkularia badu, haren laguntza jaso ahal izango du. Ofiziozko lege-aholkulari bat

izenda diezaiola ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari.

[...]

IV. KAPITULUA

Asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak

3. atala

Eskatzaileentzako orientabideak

L744-7 artikulua

L. 744-1 artikuluan ezarritako harrerak dakartzan onura materialak eskuratzeko, honako baldintza hauek bete beharko dira:

[...]

Eskatzaileari aldez aurretik jakinarazi beharko zaio, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, proposatu zaion harrera-lekua edo artikulua honetako 1. zenbakian aipatzen den harrera-eskualdea onartzen ez badu edo handik alde egiten badu, edo 2. zenbakian ezarritako asiloaren arloko agintarien eskakizunak betetzen ez baditu, horrek guztiak berekin duela harrerak dakartzan onura materialez baliatzeko eskubidea zuzenbide osoz deusez jotzea edo, hala badagokio, eskubide hori egikaritzeko aukera kentzea.

[...]

VIII. LIBURUA

Xedapen erkideak eta bestelako xedapenak

III. TITULUA

Itsasoz haraindi aplikagarriak diren xedapenak

II. KAPITULUA

Mayotte

L832-1 artikulua

Kode honetako xedapenak aplikagarriak izango dira Mayotten, baina honako egokitzapen hauek eginda:

[...]

15. Mayotteko departamenduan, eta bertako egoera berezia aintzat harturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarritako baldintzen arabera egokitu ahal izango dira L. 311-9 artikuluko 1. zenbakitik 3.era bitartean aipatzen diren prestakuntzari eta ekintza lagungarriei buruzko edukiak eta L. 314-2 artikuluan aipatzen diren frantses hizkuntzaren ezagutza-mailak.

[...]

7.1.4. Barne Segurtasunaren Kodea⁸²³

II. LIBURUA

Ordena eta segurtasun publikoa

II. TITULUA

Terrorismoari eta nazioaren oinarritzko interesen aurkako atentatuei aurre egitea

IX. KAPITULUA

Miaketak eta datu-bilketak

L229-4 artikulua

[...]

II. Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta xehetasun hauek eman beharko dizkiote:

1. Atxiloketaren lege-oinarriak;
2. Neurriaren gehieneko iraupena;
3. Atxiloketak ez dakarrela deklarazioa egin beharrik eta isilik egoteko eskubidea duela;
4. Eskubidea duela polizia judizialak berak erabakitzen duen pertsonari eta haren enplegatzailari bere egoeraren berri eman diezaioten.

[...]

⁸²³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000025503132?etatTexte=VIGUEUR

7.1.5. Defentsaren Kodea⁸²⁴

I. ZATIA

Defentsaren printzipio orokorrak

V. LIBURUA

Estatuaren itsas jarduerak

II. TITULUA

Itsas ekintzak

KAPITULU BAKARRA

Estatuak bere polizia-ahalak egikaritzea itsasoan

3. atala

Itsasontzietan doazen pertsonen aurkako neurriak

L1521-16 artikulua

Askatasunen eta atxiloketaren epaileak auto ziodun baten bidez emango du epaia, eta haren kontra ez da errekurtsioa jartzerik egongo. Errepublikako prokuradoreak auto horren kopia bat igorriko dio ahalik eta eperik laburrenean itsas prefektuari, edo, itsasoz haraindiko lurraldeen kasuan, Gobernuak bertan duen Estatuaren itsas jardueretarako ordezkariari, hura arduratu dadin interesdunari berak ulertzen duen hizkuntza batean autoaren berri emateaz.

⁸²⁴ Jatorrizko testua: 2004-1374 Ordenantza, 2004ko abenduaren 20koa.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071307?etatTexte=VIGUEUR

7.1.6. Diruaren eta Finantzen Kodea⁸²⁵

I. LIBURUA

Dirua

III. TITULUA

Diru eskrituralaren tresnak

I. KAPITULUA

Banku-txekea eta posta bidezko txekea

2. atala

Txekearen sorrera eta forma

L131-2 artikulua

Txekeak hauek izango ditu barnean:

1. 1. Tituluaren testuan bertan aipatzen den txekearen izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

III. KAPITULUA

Ordainketak egin eta kontuetara sartzeko gainerako tresnei aplikagarriak zaizkien arauak

16. atala

Erreklamazioen tratamendua

L133-45 artikulua

Ordainketa-zerbitzuen eskatzaileek I. liburuaren I. tituluaren II. kapituluko 5. atalean, I. liburuaren III. tituluaren III. kapituluan, III. liburuaren I. tituluaren IV. kapituluan eta V. liburuaren II. tituluaren I. kapituluan ezartzen diren xedapenekin lotuta egiten dituzten erreklamazioen tratamenduari dagokionez, ordainketa-zerbitzuen hornitzaileek horretarako prozedurak finkatu eta aplikatu beharko dituzte.

Tartean den estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean emango da prozedura horien berri, edo beste hizkuntzaren batean, lehen apartatutan aipaturiko ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak eta ordainketa-zerbitzuen erabiltzaileak hala erabaki badute.

[...]

⁸²⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072026?etatTexte=VIGUEUR

II. LIBURUA

Produktuak

I. TITULUA

Finantza-tresnak

III. KAPITULUA

Zor-baloreak

1. atala

Zor-balore negoziagarriak

L213-4 artikulua

Zor-balore negoziagarrien lehen jaulkipena egin baino lehen, balore horien jaulkitzaileek dokumentazio finantzarioa prestatu beharko dute beren jardueri, egoera ekonomiko eta finantzarioari eta jaulkipen-programari buruz. Dokumentazio finantzario hori frantsesez idatzita entregatu beharko zaio Frantziako Bankuari, hura ardura dadin jaulkitzaileek L. 213-3 artikuluan aurreikusitako jaulkipen-baldintzak betetzen dituztela bermatzeaz. Dekretu baten bidez finkatuko dira artikulua honen aplikaziorako baldintzak, bai eta dokumentazioa frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idaztekoak ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

2. atala

Obligazioak

1. azpiatala

Arau orokorrak

L213-6-3 artikulua

I. [...]

Aurreko bi apartatuetan aurreikusitako kasuetan, eta betiere jendeari eskaintzen zaiona ez badago L. 411-1 artikulua zentzuan ulertzerik, bai jaulkipen-kontratuak eta bai haren zerbitzuan leudekeen edo hari estaldura ematea helburu luketen obligazioen jaulkipenekin lotutako gainerako kontratuak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

IV. KAPITULUA
Inbertsio kolektiboak

1. atala

Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeak (OPCVM)

7. azpiatala

Inbertitzaileentzako informazioa

L214-23-1 artikulua

Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeak (OPCVM) nola helarazi ahal izango dieten informazioa beren bazkideei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeak (OPCVM) estatutua edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

2. atala

FIA

1. azpiatala

Xedapen erkideak

1. paragrafoa

FIAren merkaturatze-prozedura

2. azpiparagrafoa

FIAren merkaturatze-prozedura Europar Batasuneko kide den Frantziatz bestelako estatu batean

L214-24-2 artikulua

[...]

VI. Finantza-gaietan ohikoa den hizkuntzaren batean idatzirik erakutsi beharko dira bai I. zenbakian aipatzen den kudeatzailearen jakinarazpen-gutuna eta bai III. zenbakian aipatzen den frogagiria.

[...]

2. azpiatala

Inbertitzaile ez-profesionalentzako funts irekiak

1. paragrafoa

Asmo orokorreko inbertsio-funtsak

7. AZPIPARAGRAFOA

INBERTITZAILEENTZAKO INFORMAZIOA

L214-25 artikulua

Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da asmo orokorreko inbertsio-funtsek nola helarazi ahal izango dieten informazioa inbertitzaileei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Asmo orokorreko inbertsio-funtsen estatutuak edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

3. azpiatala

Inbertitzaile profesionalentzako funts irekiak

2. paragrafoa

Aitortutako funtsak

3. AZPIPARAGRAFOA

LANKIDETZA ASKEKO SOZIJETATEA

L214-162-6 artikulua

I. Lankidetzaren askeko sozietateen estatutuen agiria merkataritza- eta sozietate-erregistroan argitaratu beharko da. Dekretu baten bidez definituko dira agiri horretako edukia.

II. Lankidetzaren askeko sozietatearen estatutuak frantsesez idatziko dira, bai eta haietako bazkide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, eta I. zenbakian aipatzen den agiria izan ezik, dokumentu guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

5. azpiatala

Finantza-erakundeak

4. paragrafoa

Finantza-erakunde espezializatuei buruzko xedapen espezifikoak

1. AZPIPARAGRAFOA

FINANTZA-ERAKUNDE ESPEZIALIZATUEI BURUZKO XEDAPEN ESPEZIFIKOAK

L. 214-190-1 artikulua

[...]

VIII. Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da finantza-erakundeek nola helarazi ahal izango dieten informazioa inbertitzaileei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Finantza-erakundeen estatutuak edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide, akziodun edo zor-baloreen eramaileei informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

[...]

L214-190-2 artikulua

[...]

Finantza-erakunde espezializatuen estatutuak frantsesez idatziko dira, bai eta haietako bazkide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, eta bosgarren apartatuan aipatzen den agiria izan ezik, dokumentu guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

III. LIBURUA

Zerbitzuak

I. TITULUA

**Banku-eragiketak, ordainketa-zerbitzuak eta diru
elektronikoaren jaulkipen eta kudeaketa**

II. KAPITULUA

Kontuak eta gordailuak

3. atala

Gordailuak bermatzeko funtsak

3. azpiatala

Gordailuak bermatzeko funtsen baliabideak

L312-8-2 artikulua

[...]

III. I. eta II. zenbakietan aurreikusitako kasuetan, gordailuak bermatzeko funtsen arduradunek frantsesa ez beste hizkuntzaren bat erabili ahal izango dute gordailugileekin komunikatzeko.

[...]

IV. LIBURUA

Merkatuak

I. TITULUA

Eragiketak

II. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L412-1 artikulua

I. Frantsesez idatzi beharko da 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamendua (EB) aplikatzean finantza-tituluen eskaintza publikoa edo merkatu arautuan negoziatzeko onartutako finantza-tituluena antolatzen denerako argitaratzekoa den dokumentazioa, edo, 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamenduan (EB) edo Finantza Merkatuaren Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean. Dokumentazioaren laburpenik baldin badago, hura frantsesera itzuli eta, aipatu erregelamendu orokorretan definitzen diren kasuetan, laburpena dokumentazioarekin batera entregatu beharko da.

[...]

Ez da inoren kontra erantzukizun zibilagatiko neurririk hartzerik izango itzulpen eta guzti aurkeztekoa den laburpen hori oinarri bakartzat hartuta, haren edukia nahasgarria, okerra edo lehen apartatuan aipatzen den dokumentazioaren beste zati batzuen aldean kontraesanezkoa ez bada behintzat, edo, lehen apartatuan aipatzen den dokumentazioaren beste zati batzuk harekin batera irakurri, eta horrek aipagai ditugun finantza-tituluetan inbertitzeko beharrezkoa gerta litekeen oinarrizko informazioa eskuratzeko modurik ematen ez badie inbertitzaileei. Hori guztia argi eta garbi azaldu beharko da laburpenean bertan.

[...]

II. TITULUA

Negoiazio-plataformak

I. KAPITULUA

Frantziako merkatu arautuak

3. atala

Merkatu arautuen eta merkatu arautuko enpresen
funtzionamendurako baldintzak

2. azpiatala

Merkatu arautuko enpresaren betebeharrak

L421-10 artikulua

Merkatu arautua balioztatze aldera, merkatu arautuko enpresak merkatuaren arauak ezarri beharko ditu. Arauok gardenak eta mugatuak izango dira, eta

negoziazioak bidezkoak eta ongi bideratuak daudela segurtatu eta aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte. L. 421-17 artikuluko xedapenekin bat etorriz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Arauok honako alderdi hauek zehaztu beharko dituzte batez ere: merkatuan sartzeko eta finantza-tresnak eta aktiboak negoziatzeko onartutako baldintzak, denak ere L. 421-1 artikuluko II. zenbakian aipatzen direnak, transakzioen antolaketari buruzko xedapenak, finantza-tresna baten edo gehiagoren eta aktiboen inguruko negoziazioak bertan behera uzteko baldintzak, horiek ere aipatu II. zenbakian zehazten direnak, eta negoziazioen erregistro eta publizitateari buruzko xedapenak.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu arauok, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere. Arauok frantsesez idatzi beharko dira.

[...]

IV. KAPITULUA

Negoziazio-sistema aldeaniztunak

2. atala

Funtzionamendurako baldintzak

L424-2 artikulua

Negoziazio-sistema aldeaniztunaren kudeatzaileak ezarri beharko ditu sistemaren arauak. Arauok gardenak eta mugatuak izango dira, eta negoziazioak bidezkoak eta ongi bideratuak daudela segurtatu eta sisteman bertan aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte. L. 424-5 artikuluko xedapenekin bat etorriz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu sistemaren arauak eta haiek aldatzeko bideak, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

[...]

V. KAPITULUA
Negoziazio-sistema antolatuak
2. atala
Funtzionamendurako baldintzak

L425-2 artikulua

Negoziazio-sistema antolatuaren kudeatzaileak ezarri beharko ditu sistemaren arauak. Negoziazio-prozesua bidezkoa dela eta ongi bideratuta dagoela segurtatu eta sisteman bertan aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte arau gardenok.

L. 425-8 artikuluko xedapenekin bat etorritz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu sistemaren arauak eta haiek aldatzeko bideak, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

IV. TITULUA
Konpentsazio-ganberak eta gordailu-bulego zentralak

I. KAPITULUA
Konpentsazio-ganberak

L440-1 artikulua

[...]

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu konpentsazio-ganberen funtzionamendu-arauak.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

[...]

II. KAPITULUA
Gordailu-bulego zentralak

L441-1 artikulua

[...]

III. Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu gordailu-bulego zentralen eta haiek kudeatzen dituzten finantza-tresnen likidazio-sistemen funtzionamendu-arauak.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

V. LIBURUA

IV. TITULUA

X. KAPITULUA

Aktibo digitalen zerbitzuen hornitzaileak

L. 54-10-5 artikulua

V. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean aurreikusitako baldintza eta mugekin bat etorriz, hona hemen zer-nolako betebeharrak bete beharko dituzten L. 54-10-2 artikuluko 4. zenbakian aipatzen diren zerbitzuak eskaintzeko onespena jasoa duten hornitzaileak:

4. Hornitzaileek beren funtzionamendu-arauak finkatu beharko dituzte. Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean;

V. TITULUA

II. KAPITULUA

Txanpon-jaulkitzaileak

L. 552-4 artikulua

Edozein txanpon-eskaintza publiko egin baino lehen, jaulkitzaileak Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespenez-igilua eskatu ahal izango du.

Jaulkitzaileek dokumentu bat idatzi beharko dute, eta beren eskaintzari eta jaulkitzaileari berari buruz beharrezkoa gerta litekeen informazio guztia eman.

Dokumentu hori frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango da, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean, baina, hala eginez gero, laburpen bat gehitu beharko zaio frantsesez.

Dokumentu horretan eta eskaintza publikoaren sustapena egitea xede duen beste zeinahi komunikazio-jardueratan, edukiak argia, zehatza eta ez-nahasgarria izan beharko du, eskaintzak dakartzan arriskuez jabetzeko modukoa. Bazkideei bildutako aktiboen erabileraz urtero ematekoa den informazioa zein baldintzatan helaraziko zaien azaltzea izango da, batez ere, informazio horren helburua.

Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean zehaztuko dira alde aurretik eskatzekoa den onspenez-igiluen eskabide-modalitateak, txostena izapidetzeko beharrezkoak diren agiriak eta eskaintzen nondik norakoei buruzko dokumentuaren edukiak.

VI. LIBURUA

Banku- eta finantza-gaietarako instituzioak

II. TITULUA

Finantza Merkatuen Agintaritza

KAPITULU BAKARRA

Finantza Merkatuen Agintaritza

4. atala

Ahalak

2. azpiatala

Finantza-tresnak erabiltzea dakarten zenbait eragiketa egiteko baimena

L621-8 artikulua

[...]

VIII. Finantza Merkatuen Agintaritzaren onspena jasoa duen dokumentuan —I. zenbakian aipatzen den horretan, hain zuzen— informazio akastun edo okerra baldin badago, edo beste gertaeraren baten berri eman behar bada, eta horrek guztiak nabarmenki eragiten badio finantza-tresnen ebaluazioari, edo dokumentuari onspena ematen zaionetik eragiketa martxan jartzen denera bitartean jakiten bada horren guztiaren berri, edo, halakorik bada, merkatu arautuari buruzko negoziazioaren hasieran gertatu eta hori geroago jakinarazten bada, horri guztiari buruzko ohar bat gehitu beharko zaio I. zenbakian aipatzen den dokumentuari, eta atzera ere onspena eskatu eta eskuratu, Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrak ezarritako baldintzen arabera.

Laburpena eta haren balizko itzulpena ere osatu egin beharko dira, horretarako premia baldin badago, oharrean ageri diren informazio berrien nondik norakoak azaltzeko.

[...]

7.1.7. Garraioen Kodea⁸²⁶

II. ZATIA

Trenbideko garraioa edo gidatutako garraioa

I. LIBURUA

Trenbideko garraio- edo gidatutako garraio-sistema

II. TITULUA

Ustiapena

II. KAPITULUA

Sarea erabiltzeko arau orokorrak

2. atala

Azpiegituraren kudeatzaileari aplikagarriak zaizkion arauak

L2122-5 artikulua

Trenbide-azpiegituraren gaitasunak esleitzeko eginkizuna ziurtatzea dagokion kudeatzaileak urtero argitaratu beharko du erreferentziazko dokumentu bat trenbide-sareari buruz, eta, hartan, trenbide-enpresen eskura utzitako azpiegituren ezaugarriak deskribatu, eskaintzen diren zerbitzuen tarifak zehaztu, gaitasunak esleitzeko arauak xehatu eta sarearen erabilera-eskubideak egikaritzeko beharrezkoak diren xehetasun guztiak azaldu beharko ditu. Nazioarteko trenbideko garraio-zerbitzuei dagokienez, eta betiere L. 2122-4-6 artikuluan aipatzen den lankidetzaren eremuaren barruan, azpiegituraren kudeatzaileak trenbide-azpiegituren esleipen eta tarifikazioarekin loturik zer-nolako neurriak hartu dituen ere zehaztu beharko da dokumentu horretan. Dokumentua frantsesez eta Europar Batasunean ofiziala den gutxienez beste hizkuntza batean idatzi beharko da, eta, gero, haren bertsio elektronikoa doan eskaini beharko zaie erabiltzaileei.

[...]

⁸²⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000023086525?etatTexte=VIGUEUR

V. ZATIA

Itsas garraioa eta nabigazioa

IV. LIBURUA

Itsas garraioa

IV. TITULUA

Itsasontzien babes-jarduera pribatuak

II. KAPITULUA

Itsasontzien babes-jarduera pribatuak egikaritzeko modalitateak

3. atala

Eskubideak eta betebeharrak

L5442-7 artikulua

Baldin eta, L. 5411-1 eta L. 5411-2 artikuluetan ezarritakoaren zentzuan, armadoreak enpresa pribatu baten zerbitzuak kontratatu nahi baditu bere itsasontzia babesteko, enpresa horren jarduera-baimena, zerbitzua emateko lanetan parte hartzen duten agente guztien lan-txartela eta Barne Segurtasunaren Kodearen L. 612-5 artikuluan aurreikusiriko aseguruia eskatu ahal izango ditu, bai eta itsasontzian doazela aldean eramango dituzten armen markak, modeloak eta serie-zenbakiak ere. Armadoreak eta enpresak buruturiko kontratuaren eranskin batean eman beharko da xehetasun horien guztien berri, eta, hala badagokio, informazioa itsasoratu baino lehen eguneratu beharko da. Eranskin horretan, itsasontzian joango diren agenteen buru izatea nori dagokion identifikatu beharko da batez ere; pertsona horrek kode honen L. 5513-1 artikuluan definitzen den hizkuntza erabili ahal izango du kapitainarekin komunikatzeko.

[...]

V. LIBURUA

Marinelak

I. TITULUA

Definizioak eta xedapen orokorrak

III. KAPITULUA

Itsasontzi barruko lan-hizkuntza

L5513-1 artikulua

Marinelen arteko ahozko komunikazioa egokia dela ziurtatu beharko du armadoreak, eta, horretarako, itsasontzi barruan proposena iruditzen zaion lan-hizkuntza ezarri beharko du.

L5513-2 artikulua

Nazioarteko bidaiak egiten dituzten itsasontzietan, jatorrizkoa zein hizkuntzatan dagoen, hizkuntza horretan egon beharko du eskuragarri itsasontziaren eraikuntzari, mantentze-lanei, funtzionamenduari, segurtasunari eta berme-

kontratuari buruzko dokumentazio teknikoak. Dokumentazioa beste hizkuntza batera itzuli beharrik ez da egongo, non eta armadoreak edo kapitainak ez duten beharrezkotzat jotzen dokumentazio osoa edo zati batzuk itsasontzi barruko lan-hizkuntzara itzultzea.

II. TITULUA

Eskifaia

I. KAPITULUA

Marinel jarduteko baldintzak

L5521-1-1 artikulua

I. Frantziako bandera duen itsasontzi bateko kide izateko gaitasunei dagokienez, eta, L. 5521-1 artikulua indargabetzearen ondorioz, marinelei nabigatzeko ahala ematen dien gaitasun-ziurtagiri medikoa balioztatuko zaie, baldin eta:

[...]

3. Nabigatzeko ahala ematen duen gaitasun-ziurtagiri mediko hori bat badator 1. zenbakian aipatzen diren nazioarteko gutxieneko arauekin; ziurtagiriok ingelesez ere idatzi beharko dira gutxienez, eta medikuaren onespenera buruzko erreferentzia eta guzti aurkeztu.

[...]

L5521-3 artikulua

I. Frantziako bandera duen itsasontzi batean, kapitain gisa edo haren ordezkari ofizial gisa jarduteko, ezinbestekoa izango da:

[...]

2. Izangaiak frantsesaren ezagutza-maila nahikoa duela egiaztatzea;

[...]

III. TITULUA

Itsasontzia osatzen duten kolektiboak

I. KAPITULUA

Itsasontzi barruko polizia eta diziplina

2. atala

Arrantza-ontziez bestelako armadoreen erantzukizunak

2. azpiatala

Ontzia uzteagatiko diru-bermea

1. PARAGRAFOA

XEDAPEN OROKORRAK

L5533-18 artikulua

L. 5533-17 artikuluan aipatzen den ziurtagiri edo dokumentua hizkuntza batean edo gehiagotan idatzi beharko da, tartean baita ingelesez ere. Dekretu baten bidez zehaztuko da dokumentu horren edukia.

5. atala

Itsasontzian egitekoak diren alkoholemia-kontrolari buruzko araubidea

3. azpiatala

Itsasontzian egitekoak diren alkoholemia-kontrolak

4. PARAGRAFOA

*FRANTZIAKO BANDERA DUEN ITSASONTZIKO KAPITAINA EDO HAREN ORDEZKO
OFIZIALA*

L5531-35 artikulua

Itsasontzian ikusgai jarri beharko da ohar bat, frantsesez eta itsasontziko lan-hizkuntzan idatzia, marinelak jakinaren gainean egon daitezen L. 5531-31 artikuluan ezartzen diren kontrolak egitera behartuak izan ahalko direla.

Itsasoaren gaineko ardura duen ministerioaren erabakiarekin bat etorritz idatzi beharko da ohar hori.

L5533-8 artikulua

L. 5533-7 artikuluan aipatzen den ziurtagiri edo dokumentua hizkuntza batean edo gehiagotan idatzi beharko da, tartean baita ingelesez ere. Dekretu baten bidez zehaztuko da dokumentu horren edukia.

IV. TITULUA

Lanerako eskubidea

II. KAPITULUA

Lan-harreman indibidualak

1. atala

Itsasoko lan-kontratua

1. azpiatala

Kontratua eratzea eta kontratuaren edukia

L5542-6-1 artikulua

Nazioarteko bidaiak egiten dituzten itsasontzietan, kapitainak kontratu estandarraren ale bat eduki beharko du, bai eta portuko estatu-agintaritzaren ikuskatzailetzetan erakustekoak eta kontrolatzekoak diren konbentzio eta akordio kolektiboen gaineko agiriak ere, denak ere hizkuntza batean edo gehiagotan idatziak, tartean baita ingelesez ere.

[...]

VI. TITULUA
Harrera-herrialdearen gizarte-baldintzak

V. KAPITULUA
Nahitaezko dokumentuak

L5565-1 artikulua

Eskifaiarenak baino ez diren guneetan tostartekoen eskura jarri eta ikusgai egon beharko duten dokumentuen zerrenda dekretu baten bidez zehaztuko da.

Nahitaezko dokumentuetatik frantsesez eta itsasontziko lan-hizkuntzan zein idatzi, horixe zehaztu beharko da, nagusiki, aipatu dekretuaren bidez.

VI. LIBURUA
Nazioarteko Erregistro Frantsesa

I. TITULUA
Aplikazio-eremua

II. KAPITULUA
Tripulazioa

L5612-3 artikulua

[...]

II. Kapitaina edo haren ordezkari ofiziala, biak ere itsasontzian eta tostartekoen artean ordena betearazten dela, ingurumena babesten dela eta segurtasuna zaintzen dela bermatzearen arduradun izanik, frantsesak izango dira, edo Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko herritarrak, edo lan- eta bizileku- eskubideen arloetan ahal berberak ematen dituen nazioarteko akordioaren bat sinatua duen estatu bateko herritarrak.

II. zenbaki honetako lehen apartatuan aipatzen diren eginkizunak bete ahal izateko, ezinbesteko kualifikazio profesionalak dituztela, frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela, itsasontziko dokumentazioa prestatzeko ezagutza juridiko nahikoak dituztela eta kapitain gisa botere publikoa egikaritzeko beharrezkoak diren eskumenen jabe direla egiaztatu beharko dute izangaiek. Azken xedapen horren aplikazio-baldintzak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira, armadore eta marinel interesdunen ordezkari gehien dituzten elkarteen irizpenean oinarriturik.

Merkataritzako itsasontzi batean kapitainaren ordezkari ez badago, makineriako buruari aplikatuko zaizkio II. zenbaki honetako bigarren apartatuan aipatzen diren ezagutza-baldintzak.

Armadore batek Frantziako banderapean diharduen bere flota handitze aldera Nazioarteko Erregistro Frantsesean immatrikulatzen duen itsasontzi bakoitzeko, armadore horrek berak erregistro horretantxe immatrikulaturik duen beste itsasontzi bateko tostarteko batek —kapitainak, haren ordezkariak, edo, merkataritzako itsasontzi batean kapitainaren ordezkari ez badago, makineriako buruak— ez du frantsesaren ezagutzari buruz eta ezagutza juridikoei buruz II. zenbaki honetako bigarren apartatuan aipatzen direnak bete beharrik izango

eskubide hau ematen dion itsasontziaren immatrikulazioa egiten duenetik hasi eta bi urteko epean. Bi urte horietan flota onuraduna txikitzen bada, ahal hori kendu egingo zaio. Immatrikulazioa egin aurreko hemezortzi hilabeteen joanean kalkulatu da ea flota behar beste handitu den ala ez.

II. KAPITULUA

Lan-harreman kolektiboak

L5622-2 artikulua

Baldin eta Frantziatik kanpora bizi badira, aldeek aukeratzen duten legeriaren arabera arautu eta haiek adostutako hizkuntzan idatziko dira marinelei aplikagarriak zaizkien konbentzio eta akordio kolektiboak.

Konbentzio eta akordio kolektibo horiek, dena den, ezin izango dute eduki bertakoak ez diren marinelei titulu hau betetzearen ondorioz aplikatzekoa den zeinahi xedapen baino kaltegarriagoa den klausularik.

VII. LIBURUA

Itsasoz haraindiko eskualdeei buruzko xedapenak

VIII. TITULUA

Wallis eta Futuna

V. KAPITULUA

Marinelak

L5785-5-12 artikulua

Egitekoen taula eta orduen erregistroa itsasontzian erabiltzen den lan-hizkuntzan eta ingelesez aurkeztu beharko dira.

[...]

7.1.8. Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodea⁸²⁷

III. LIBURUA

Establezimendu eta zerbitzuek inplementaturiko gizarte-ekintza eta ekintza soziosanitarioa

IV. TITULUA

Zenbait establezimendu-motatarako xedapen espezifikoak

IX. KAPITULUA

Behin-behineko harrera-zentroak

L349-2 artikulua

[...]

I. Behin-behineko harrera-zentroen helburua da haietara joaten direnei harrera eta ostatua segurtatzea, bai eta laguntza linguistiko, sozial, profesional eta juridikoa ematea ere, haien integrazioa bermatze aldera.

[...]

IV. LIBURUA

Gizarte-lanbide eta -jarduerak

I. TITULUA

Gizarte-zerbitzuetako laguntzaileak

Kapitulu bakarra

L411-1 artikulua

[...]

Interesdunak bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela frogatu beharko du.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, onuradunak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

⁸²⁷ Jatorrizko testua: 56/149 Dekretua, 1956ko urtarrilaren 24koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074069?etatTexte=VIGUEUR&page=1#code

[...]

L411-1-1 artikulua

[...]

Estatuak bertako hizkuntza ofizialetako batean idatzirik emandako titulu profesionalaren arabera eskainiko dira zerbitzuak.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-hornitzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

7.1.9. Gizarte Segurantzaren Kodea⁸²⁸

I. LIBURUA

Orokortasunak - Araubide orokor osoaren edo zati batzuen xedapen erkideak

VI. TITULUA

Prestazioei eta zaintzei buruzko xedapenak - Osasun-kontrola - Gizarte-prestazioak babestea

I BIS KAPITULUA

Osasun Agintaritza Gorena

L161-37 artikulua

Zientziaren alorreko agintaritza publiko independentea den aldetik, Osasun Agintaritza Gorenak eginkizun hauek izango ditu:

[...]

5. Osasun-sistemak herritarrei eskaintzen dizkien osasun-prestazioen kalitatearen garapen eta ebaluazioan parte hartzea, eta osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak eratzea;

[...]

⁸²⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006073189?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF.

IV. LIBURUA

Laneko istripuak eta gaixotasun profesionalak (berariazko xedapenak eta beste arlo batzuekiko xedapen erkideak)

1. TITULUA

Orokortasunak - Zenbait onuraduni buruzko berariazko
xedapenak

2. KAPITULUA

Aplikazio-eremua - Aldi baterako lan-kontratua duten soldatako
langileei eta beste onuradun-mota batzuei aplikagarriak zaizkien
xedapenak

3. atala

Zenbait onuradun-motari aplikagarriak zaizkien xedapenak

L412-8 artikulua

Hargatik eragotzi gabe Estatu Kontseiluaren dekretuaren bidez emandako agindu bereziak, L. 412-2 artikuluan aipatzen diren pertsonak ez ezik, honako hauek ere liburu honetako xedapenen onuraduntzat joko dira:

[...]

2.a. Ikastegi teknikoetako ikasleak, baldin eta ikasketak egiten ari direla edo ikasketa horiekin lotutako praktikak egiten ari direla edo horren ondorioz istripu bat izaten badute; merkataritza-eskolak eta merkataritza-ikastaroak antolatzen dituzten ikastetxeak, baldin eta haietan modu erregularrean edo noizbehinka ikasten aritzen diren ikasleei hobekuntza-ikastaroak edo honako ikasketa osagarri hauek eskaintzen badizkiete:

merkataritza, takigrafia, estenotipia, mekanografia, daktilografia, merkataritzarako frantsesa, merkataritza-zuzenbidea, kontabilitatea, publizitatea, atzerriko hizkuntzak eta liburu honen aplikazio-eremukoak ez diren beste ikasgai teoriko batzuk;

[...]

IX. LIBURUA

**Soldatako langileen eta soldatapekoak ez direnen
gizarte-babes osagarri eta gehigarriari eta
instituzio paritarioei buruzko xedapenak**

III. TITULUA

**Aurreikuspen-instituzioak eta instituzio horien
eragiketak**

II. KAPITULUA

Aurreikuspen-instituzioen eragiketak

2. atala

**Atxikimendu askeko eragiketa kolektiboei eta eragiketa indibidualei
buruzko xedapenak**

L932-15-1 artikulua

[...]

III. Kontratua urrutitik burutu baino lehen, edo erregelamendua urrutitik onetsi baino lehen, edo atxikimendu askeko kontratu kolektiboa burutu baino lehen, bazkideak honako argibide hauek jasoko ditu:

[...]

6. Instituzioaren edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta instituzioak edo batasunak, bazkidearen adostasunez, kontratuak edo erregelamenduak indarrean dirauen aldian erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari edo erregelamenduari berari aplikatzekoa den legea ere;

[...]

7.1.10. Herritarren eta Administrazioaren arteko Harremanen Kodea⁸²⁹

I. LIBURUA Administrazioarekiko harremanak

I. TITULUA Herritarren eskaerak eta haien tratamendua

I. KAPITULUA Arau orokorrak

L111-1 artikulua

Frantsesaren erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen xedapenekin bat etorritz, frantsesa erabili beharko da nahitaez herritarren eta Administrazioaren arteko harremanetan.

⁸²⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000031366350?etatTexte=VIGUEUR

7.1.11. Hezkuntzaren Kodea⁸³⁰

I. ZATIA

Xedapen orokor eta erkideak

I. LIBURUA

Hezkuntzaren printzipio orokorrak

I. TITULUA

Hezkuntzarako eskubidea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L111-1 artikulua

[...]

Eskolak ikasle guztiei bermatu behar die frantsesa ikasten eta menderatzen dutela.

[...]

II. KAPITULUA

Ahalmen urriko haur eta nerabeentzako xedapen bereziak

L112-3 artikulua

Beren hezkuntza- eta eskola-ibilbide osoan, gazte gorrek legez bermaturik izango dute komunikazio-hizkuntza aukeratzeko askatasuna: komunikazio elebiduna (frantsesa eta zeinu-hizkuntza) edo frantses hutsezko komunikazioa. Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko da, batetik, gazte gorrek eta haien familiak zer-nolako baldintzak bete beharko dituzten aukera-askatasun horretaz baliatzeko, eta, bestetik, haien hezkuntzaz arduratzen diren ikastegi eta zerbitzuek zer-nolako neurriak hartu beharko dituzten aukera-askatasun horren aplikazioa bermatzeko.

II. TITULUA

Hezkuntza-zerbitzu publikoaren xede eta eginkizunak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L121-1 artikulua

Ikastetxeak, kolegioak, lizeoak eta goi-mailako ikasketak ematen dituzten ikastegiak ezagutzak eta lan-metodoak transmititzeaz eta irakasteaz arduratuko dira. Hezkuntza mistoa eta gizon eta emakumeen arteko berdintasuna bultzatuko dituzte, orientazioaren alorrean batez ere. Herritartasunerako hezkuntza sustatuko dute, tartean baita Internet eta komunikazio publikoko online zerbitzuak modu

⁸³⁰ Testu kontsolidatua: <https://www.legifrance.gouv.fr/liste/code?etatTexte=VIGUEUR>

arduratsuan erabiltzearekin lotutako prestakuntza ere, eta delinkuentziari aurrea hartzen lagunduko dute. Giza eskubideen ezagutzan eta errespetuan hezi eta eskubideon kontrako egoera zehatzen nondik norakoez jabeaziko dituzten ikasleak. Herrialdeko bilakaera ekonomiko, sozial eta kulturalera egokituko dituzte beren eduki eta metodoak, bai eta Europako eta nazioarteko inguruabarretara ere. Prestakuntza hori osatzeko, gainera, eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak ere irakatsi ahal izango dira maila guztietan. Heziketa artistiko eta kulturalak zuzenez lagunduko die ikasleei beren prestakuntza osatzen, eta gorputz-heziketak eta kirolek ere bai. Goi-mailako ikasketetan ere, ikasleei jarduera fisikoak eta kirolak proposatuko zaizkie. Eskolen, ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna izango da, halaber, ikasleei indarkeriari buruzko informazioa ematea eta sexu-heziketa eskaintzea, bai eta irakasleak indarkeria sexistaren eta sexu-erasoen inguruan sentsibilizatzea eta onespenik eza errespetatu beharraren gaineko prestakuntza ematea ere.

L121-3 artikulua

I. Irakaskuntzaren oinarrizko xedeetako bat izango da ikasleek frantsesa menderatzera eta beste bi hizkuntza jakitera iristea.

II. Ikastegi publiko zein pribatuetan, eskola guztiak frantsesetik eman eta azterketak, lehiaketak, tesiak eta ikerlanak hizkuntza horretan egingo dira. Honako hauek izan daitezke salbuespenak:

1. Eskualdeetako edo atzerriko hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza.

[...]

4. Mugaz bestaldeko unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak.

[...]

Halakoetan, goi-mailako ikasketak partzialki baizik ezin izango dira eman atzerriko hizkuntzan, eta betiere ikasketa horiei buruzko akreditazioan bertan finkaturik baldin badago zenbat ikasgai emango diren frantsesetik. Frantzia frantsesa erabiltzen dela bermatzeko ardura duen ministroari berehala jakinaraziko zaio zein salbuespen adostu diren, zein eperen barruan eta zein den baimen bereziok ematearen arrazoia.

Ikasketak atzerriko hizkuntza batean jasotzen dituzten ikasle atzerritarrek, frantses nahikorik ez badakite, frantseseko eskoletara joan beharko dute. Titulua eskuratzeko, ikasleek frantses-maila nahikoa lortu duten ala ez ebaluatuko da.

Proposatzen diren ikasgaiak zein hizkuntzatan ematen diren, horrek eta eskolek berek hizkuntza hori menderatzeko modua emango diete ikasle frankofonoiei.

Ez ikastetxe atzerritarrek, ez nazionalitatez atzerritarrak diren ikasleei eskolak emateko berariaz sortutakoek eta ez nazioarteko ikasketak ematen dituzten ikastegiek ere ez daukate lehen apartatuan aurreikusitakoa betetzeko betebeharririk.

III. KAPITULUA

Goi-mailako irakaskuntzaren xede eta eginkizunak

L123-6 artikulua

[...]

Frantsesa eta eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak aberasteaz eta sustatzeaz arduratuko da. Ondare nazionalaren eta eskualdeetako ondarearen parte diren

elementuak aztertzeko eta aintzat hartzeko lanetan parte hartuko du. Ikastegien esku utzitako bildumak zaintzen eta elikatzen direla bermatuko du.

[...]

L123-7 artikulua

Irakaskuntza-zerbitzu publikoak, nazioarteko erkidego zientifiko eta kulturalaren barruan, ideien debateak eta ikerketak aurrera egin dezaten lagundu beharko du, eta kulturen arteko topagune izan. European eta nazioartean ezagutzak ahalik ongiena truka daitezten sustatuko du, eta ezagutzok gizarte zibilera zabaltzeaz arduratuko da. Mugaz haraindiko lankidetzak sustatuko du, eta, helburu horretarako, itsasoz haraindiko departamendu eta eskualdeek nazioartean ospea lor dezaten lan egitera bultzatuko ditu Konstituzioaren 73. artikulua barnean hartzen dituen kolektibitateetan kokaturik dauden goi-mailako ikasketa-zentroak. Atzerrian ikasketak eta hezkuntza-jarduerak aldi batez egiteko aukera emango die ikasle eta langileei, baina haien ikasketa-martxari kalterik egin gabe. Halaber, erraztasunak emango dizkie atzerriko ikertzaileei Frantziara etorri eta beren proiektu zientifikoak irauten duen aldian bertan egon daitezten. Estatuaren Kanpo Harremani buruzko 2010eko uztailaren 27ko 2010-873 Legearen L. 822-1 artikuluan aipatzen den unibertsitate-jardueren eta jarduera akademikoaren sarearekin eta 6. artikuluan aipatzen den ikastegi publikoarekin lotuta, ikasle atzerritarak Frantziara etorri eta ikasketak bertan egin ditzatela bermatuko du. Atzerrian dauden ikastegi frantsesak babestu beharko ditu, eta atzerrian frantseseko ikastaroak eman daitezela bultzatu, bai eta frantsesaren hedapena sustatzen duten zerbitzu eta baliabide pedagogiko digitalen garapena ere. Nahi duten herrialdeetan prestakuntza- eta ikerketa-zentroak sortzen lagunduko du. Atzerrian eskolatutako ikasle frantsesei eta atzerriko ikastegi frantsesetan eskolatutako ikasle atzerritarrei erraztasunak emango dizkie goi-mailako ikasketak frantsesez egin ditzaten. Martxan jartzen dituen lankidetzak programen bitartez, langile frantses eta atzerritarrei modua emango die teknologia berrien alorrean eta ikerketa zientifikoaren praktikarenean prestakuntza eskuratzeko.

Botere publikoek ezarritako esparruaren barruan, zerbitzu publiko honen parte diren ikastegiak hitzarmenak egingo dituzte atzerriko edo nazioarteko instituzioekin, bereziki Frantziak kanpoko estatuak goi-mailako instituzio akademikoekin eta are berezikiago Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuak, haiekin guztiak loturak sendotuz, bai eta eskolak partzialki edo osoki frantsesez ematen dituztela bermatzen duten atzerriko ikastegiak ere. Diploma nazionalak edo ikastegi-mailakoak ematea da hitzarmen horien xedea, atzerrian kokaturik dauden goi-mailako ikasketa-zentroekin elkarlanean zein ez.

II. LIBURUA

Hezkuntza Administrazioa

I. TITULUA

Estatuaren eta lurralde-kolektibitateen arteko eskumen-
banaketa

II. KAPITULUA

Udalerrien eskumenak

1. atala

Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak

L212-8 artikulua

[...]

Gainera, tartean diren haurrak bizi diren udalerriko ikastetxeetan eskualde-hizkuntzarik irakasten ez bada, bertako alkateak ezin izango dio uko egin, ezta eskolotan eskolatuak izateko leku nahikoa baldin badago ere, haurrok beste udalerrri bateko ikastetxe batean eskolatzeari, baldin eta beste ikastetxe horretan eskualde-hizkuntza irakasten badute eta haurrak bertan eskolatuak izateko lekua badago. Haurron eskolatzegastuei aurre egiteko, udalerrri hartzaileak eta jatorrizko udalerrriak akordio bat egin beharko dute. Akordiorik ezean, eta tartean diren haurren eskolatzegastuen interesak direla tarteko, Estatuak departamenduan duen ordezkaria bi udalerrietako alkateekin batzartzeko da, eskolatzegastuen inguruko desadostasunak konpontzeko.

[...]

IV. KAPITULUA

Eskualdeen eskumenak

4. atala

Itsasoz haraindiko eskualdeen eskumenak

L214-17 artikulua

Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren L. 4433-25 eta L. 4433-26 artikuluetako xedapenen bidez ezartzen dira itsasoz haraindiko eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, hemen erreproduzitzen diren moduan:

“L. 4433-25 artikulua. Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Eskualdeko Kontseiluak erabaki beharko du eskualde-hizkuntza eta -kulturekin lotutako zer-nolako hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak antolatuko diren eskualdearen eskumenpeko ikastetxeetan.

[...]

VI. KAPITULUA

Lurralde-kolektibitateen eskumen erkideak

L216-1 artikulua

[...]

Lehen apartatuan aipaturiko jarduera osagarriak eskualde-hizkuntzen eta -kulturen irakaskuntzarekin loturik egon daitezke.

Jarduerok antolatzeko, kolektibitate interesdunak eta ikastegiak konbentzio bat sinatuko dute, eta, bertan, Estatuko funtzionarioak kolektibitatearen zerbitzura zer egin dezaketen zehatuko da batez ere.

II. ZATIA

Ikasketa-planak

III. LIBURUA

Ikasketa-planen antolaketa

I. TITULUA

Ikasketa-planen antolaketa orokorra

II. KAPITULUA

Zenbait ikasgairen berariazko xedapenak

3 bis atala

Zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza

L312-9-1 artikulua

Frantsesezko zeinu-hizkuntza zuzenbide osoko hizkuntzatzat jotzen da. Hizkuntza horretan mintzatzeko diren ikasleek frantsesezko zeinu-hizkuntza ikasteko ahala izan beharko dute. Hezkuntza Kontseilu Nagusiari dagokio hizkuntza horren irakaskuntza errazteko ardura, eta hura ebaluatzeko baldintzen berri ere eman beharko du erregulartasunez. Azterketa eta lehiaketetan, tartean baita lanbide heziketakoetan ere, ikasleek hizkuntza horri buruzko hautazko proba bat egin ahal izango dute. Administrazioan ere, zeinu-hizkuntza erabil dadin erraztuko da.

3 ter atala

Atzerriko hizkuntza biziaren irakaskuntza

L312-9-2 artikulua

Ikasle guztiek izango dute, derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieratik, atzerriko hizkuntza bizi bat ikasteko aukera.

Herrialderen batekin sinaturiko eskualdearteko lankidetzak-akordioak indarrean badaude, herrialde horretan hitz egiten diren atzerriko hizkuntzak irakastea bultzatu ahal izango du ikastetxe bakoitzak.

Atzerriko hizkuntza biziaren irakaskuntza lehen hezkuntzan hasi eta bigarrean jarraitzen dela bermatu beharko da.

Ematen zaien hizkuntzen irakaskuntzaz gain, hizkuntza-aniztasunaren hastapenak ere irakats dakizkieke ikasleei. Horretarako, etxean hitz egiten dituzten hizkuntzak har daitezke oinarritzat.

4. atala

Eskualde-hizkuntzen eta -kulturen irakaskuntza

L312-10 artikulua

Eskualde-hizkuntzak eta -kulturak Frantziako ondarearen parte dira, eta haien irakaskuntza erraztuko da hizkuntza eta kultura horiek dituzten eskualdeetan.

Irakaskuntza hori eskolatze-aldi osoan zehar eskaini ahal izango da, Estatuak hizkuntza horiek hitz egiten diren lurralde-kolektibitateekin sinatuak dituen konbentzioen bidez definituriko modalitateen arabera.

Eskualde-hizkuntza eta -kultura horiek dituzten eskualdeetan haien irakaskuntza errazteko zer egin Hezkuntza Kontseilu Nagusiari kontsultatuko zaio, L. 231-1 artikulua ematen dizkion eskudantziekin bat etorritz.

Eskualde-hizkuntza eta -kulturekin loturiko hautazko ikasgaia bi modu hauetako batean eskaini ahal izango da:

1. Eskualde-hizkuntza eta -kulturari buruzko ikasgaia;
2. Ikasgai elebiduna, frantsesez eta eskualde-hizkuntzan.

Familiei eskualde-hizkuntzak eta -kulturak ikasteko moduei buruzko informazioa eman beharko zaie.

L312-11 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 121-3 artikuluko xedapenak, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleek eskualde-hizkuntzak erabili ahal izango dituzte hizkuntza horiek irakasten ari direla. Eskualde-kulturaren elementuez ere baliatu ahal izango dira irakasleak, ezagutza-, gaitasun- eta kultura-oinarri erkideak eta ikasketaprogramekin loturikoak behar bezala eskuratzen direla bermatzeko.

L312-11-1 artikulua

Korsikan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da korsikera.

L. 312-11-2 artikulua⁸³¹

Hargatik eragotzi gabe L. 312-11-1 artikulua, Estatuaren eta eskualdeen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepeko lurralde-kolektibitateen arteko konbentzioekin bat etorritz, tartean diren lurraldeetan edo lurralde horietako leku batzuetan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da eskualde-hizkuntza, ikasle guztiei hura ikasteko modua emateko asmoz

⁸³¹ Molac legearen 7. artikulua gehitua.

IV. KAPITULUA

Pedagogiaren alorreko ikerketa-, esperimentazio- eta dokumentazio-lana

L314-2 artikulua

Agintari akademikoen aurretiazko baimena eta pedagogiaren alorreko ikerketa-taldeen adostasuna lortu ondoren, esperimentu pedagogikoak ere egin ahal izango dira L. 401-1 artikuluan aipatzen den ikasketa-proiektuaren edo ikastetxeko proiektuaren parte gisa, ikastetxe edo ikastegi osoari edo haren zati bati eragiten diotenak, gehienez ere bost urteko epean eta dekretu bidez ezarritako baldintzetan. Esperimentuok gai hauei buruzkoak izan daitezke: ikastaldearen, ikastetxearen edo ikastegiaren antolaketa pedagogikoa; ikasmilen arteko erlazioak; hezkuntza-sistemako langileen arteko elkarlana; atzerriko hizkuntzen eta eskualde-hizkuntzen irakaskuntza; atzerriko ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak; tresna eta baliabide digitalen erabilera; ikasgai eta ordutegiak ikasturtean zehar izan behar luketen banaketa; ikasleentzako orientazio-prozedurak; eta ikasleen gurasoek ikastetxe edo ikastegiaren martxan nola parte hartu zehazteko moduak. Lurralde-kolektibitateek modu sistematikotan parte hartuko dute hezkuntza-sistema nazionala gidari izango duten esperimentuen eta lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren orientazio-lerroak definitzeko lanetan.

Esperimentu horien esparruan, eta betiere tartean diren irakasleak ados baldin badaude, arauzko zerbitzu-betebeharren periodikotasuna aldatu egin ahal izango da.

Esperimentuen ebaluazio-modalitateak eta balizko luzapenak dekretu bidez zehaztuko dira.

II. TITULUA

Lehen mailako irakaskuntza

KAPITULU BAKARRA

L321-3 artikulua

Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ikasketa-eskaintza ikasketa-programa bakar baten arabera antolatu eta, L. 311-1 artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz, ziklotan banatuko da; hasierako ikastaldiaren iraupena aldagarria izango da.

Ikasketa-eskaintza horrek ahozko eta idatzizko adierazmena, irakurmena, kalkulua eta problemen ebazpena, eta gainerako oinarritzko ezagutzak eskuratzen direla bermatu beharko du, eta ikasleen adimen-garapena, sentsibiltate artistikoa, eta esku- eta gorputz-gaitasunak zein kirolerako gaitasunak sustatzen direla ere bai. Ikasleei kultura historiko, geografiko, zientifiko eta teknikoarekin loturiko elementuak irakatsi eta heziketa artistiko eta musikala eskainiko die. Ikasleek atzerriko hizkuntza bizi bat ikasten dutela bermatu beharko du, bai eta hizkuntza-aniztasunaren nondik norakoak ikasten hasita daudela ere. Komunikazio-bideak zer diren ulertzeko eta halakoak modu autonomo eta arduratsuan erabiltzeko gakoak emango dizkie, batez ere komunikazio-bide digitalen gainekoak. Neska-mutilak pertsona guztiak errespetatu beharraz jabetzen direla bermatu beharko du, haien jatorri eta desberdintasunak gorabehera. Haurren eskubideak eta gizon-emakumeen arteko berdintasuna errespetatu beharra ere transmitituko die. Familiekin batera, ikasleek hezkuntza morala eta herritartasunerako hezkuntza

jasotzen dituztela bermatu beharko du, eta Errepublikako eta Europar Batasuneko balio eta ikurrak ezagutzen dituztela ere bai, batez ere ereserkia eta haren historia.

L321-4 artikulua

Ikastetxeetan, zailtasunak dituzten ikasleen aldeko egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak jarriko dira martxan, batez ere ahozko eta/edo idatzizko hizkuntzarekin loturiko arazoak dituztenei —hala nola dislexia— laguntzekoak. Zailtasun horiek larriak eta iraunkorrak badira, neska-mutilek ikasketa egokitua jasoko dute.

[...]

IV. LIBURUA

Ikastegiak

II. TITULUA

Kolegioak eta lizeoak

I. KAPITULUA

Tokian tokiko ikastegi publikoen antolaketa eta funtzionamendua

3 bis atala

Estrasburgoko Eskola Europarrari buruzko xedapen bereziak

L. 421-19-1 artikulua

Nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoak lehen eta bigarren mailako eskolak ematen dituzten ikastegiak dira, ikasgai guztiak frantsesez eta atzerriko hizkuntza bizi batean ematen dituztenak eskolaldi osoan. Ikasleak hiru diploma nazional hauek lortzeko prestatzen dituzte: nazioarteko brebeta, nazioarteko batxilergoa eta batxilergo europarra, Eskola Europarren Estatutuko eranskina aldatzeari buruzko akordioan aurreikusitako baldintzen arabera ematen dena, Luxenburgon 1984ko apirilaren 11n sinaturiko Batxilergo Europarraren Erregelamenduarekin bat etorritz. Ikasleak nazioarteko batxilergoa egiteko prestatzen dituzten nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoek orobat prestatu ahal izango dituzte ikasleak, titulazio bikoitzeko programen barruan, aldi berean bi titulu hauek eskuratzeko: batetik, batxilergoko diploma, eta, bestetik, atzerriko estatu batean estatu horrekin sinaturiko akordioen arabera goi-mailako ikasketak egiteko ahala ematen duen titulu edo egiaztatzea.

Nazioarteko ikasketak egitea edota titulazio bikoitzeko programaren batean parte hartzea hautatu ez duten ikasleek ere ikasi ahal izango dute ikastegiotan, eta horietan brebeta edo batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko prestatu, baldin eta halako ikasleen kopurua dekretu bidez ezarritakoaren gainetik ez badago.

Estatuak departamenduan duen ordezkariaren erabaki bidez sor daitezke ikastegiok; horretarako, kolegio eta lizeoen kudeaketaren gaineko eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, udalerriek eta udalerriarteko lankidetzak-elkarte publikoek —halakoek ikastetxeen funtzionamenduaren gaineko eskumenak baitituzte— konbentzio bat burutu beharko dute, eta hezkuntzaren gaineko eskumena duen Estatuko agintaritzak bere oniritzia eman beharko du.

Hargatik eragotzi gabe atal honetan aurreikusitako xedapenak, ikastegiok liburu honetako atariko tituluko xedapenen eta titulu honetako gainerako xedapenen arabera arautuko dira.

L421-19-10 artikulua

L. 421-19-1 artikuluko bigarren apartatuan aipaturiko ikasleen kasuan izan ezik, nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan ikasle gisa onartua izateko, berariaz egiaztatu beharko da neska-mutilak gai direla, beren adinari dagokion mailan eta dekretu bidez ezarritako baldintzen arabera, titulazio bikoitzeko programetan erabiliko den hizkuntzan emandako eskolak ulertzeko.

Horretarako gai direla egiaztatu ondoren, hezkuntzaren gaineko eskumenak dituen Estatuako agintaritzak nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko bana esleitu die ikasleei, bakoitzean eskolaturik dauden neska-mutilen artean ahalik eta gizarte-aniztasun handiena dagoela bermatuz.

L421-19-11 artikulua

Baldin eta nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko bateko ikasketa-programa lantzeko erabiltzen den hizkuntza estatu bateko lurralde barruan hitz egiten diren hizkuntza ofizialetako bat bada, estatu horrek beharrezkoak izan litezkeen irakasleak bidali ahal izango ditu ikastegiotara.

IV. TITULUA

Ikastegi pribatuak

II. KAPITULUA

Estatuaren eta ikastegi pribatuen arteko harremanak

3. atala

Ikastegi pribatuen eta Estatuaren arteko irakaskuntza publikoko lankidetzakontratuak

L442-5-1 artikulua⁸³²

[...]

Eskualde-hizkuntzak L. 312-10 artikuluko 2. zenbakiaren zentzuan irakasteko lankidetzakontratuak duten lehen mailako ikastegi pribatuetan eskolatzekoak diren haurren gastuei aurre egiteko, haurra bizi den udalerririk akordio bat egin beharko du beste udalerririk batean dagoen ikastegi batekin, baldin eta haurra bizi den udalerririk horretan ez badago eskualde-hizkuntza irakasten duen eskolarik [...]

5. atala

Estatuarekin kontratu bidez loturik dauden ikastegien xedapen erkideak

L442-14 artikulua

Irakasleei ordaintzeko esleitu beharreko maileguen zenbatekoa L. 442-5 eta L. 442-12 artikuluetan irakasleen zereginetarako aurreikusitako kontratuetako baten mende egongo da, eta aurrekontuei buruzko legearen bidez zehaztuko da urtero. Ikastegi publikoetan eta kontratupeko ikastegi pribatuetan zenbat ikasle dituzten eta zer-nolako eskolak ematen diren bertan, zenbatekoa horren arabera finkatuko da, bai eta ikastegi publikoen muga demografiko, sozial edo linguistiko zehatzen arabera ere. Kontratu berriak artikuluko honetan aipaturiko mailegu-mugen barruan baino ezin izango dira burutu.

⁸³² Molac legearen 6. artikulua aldatua.

V. TITULUA

Atzerriko ikastegi frantsesak

II. KAPITULUA

Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentzia

L452-2 artikulua

Ikastegien harrera-ahalmenen arabera, Agentziak xede hauek izango ditu:

[...]

3. Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona sustatzea, batez ere ikasle atzerritarrei harrera eginez;

[...]

L. 452-3-1 artikulua

Atzerrian ikastegi frantsesak homologatzean, bertan hezkuntza inklusiboaren printzipioak errespetatzen diren ala ez izango da irizpideetako bat.

V. LIBURUA

Ikastetxeetako bizimodua

IV. TITULUA

Ikastetxeetako osasun-egoera

I. KAPITULUA

Osasunaren babesa

L541-1 artikulua

[...]

Ikastetxeetan, hiru urtetik lau urtera bitarteko haur guztiak aztertzeke bisitaldi bat antolatuko da. Bisitaldiaren helburua haurren osasun-arazoak detektatzea izango da, hau da, arazo sensorial edo psikoafektiborik baduten, behar bezala hazten ari diren eta, batez ere ahozko hizkuntzari dagokionez, haien garapen neuronala egokia den aztertzea. Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak joango dira bisitan ikastetxeetara, kode beraren L. 2112-2 artikuluko 2. zenbakian ezarritakoa eta L. 2112-2 artikuluan bertan osasun-azterketak egiteko ahalari buruz ezarritakoa aplikatuz. Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek ez badute modurik inor eskolara bisitan bidaltzeko, Hezkuntza Nazionalaren mendeko osasun-langileek joan beharko dute.

[...]

Eskolaldiko seigarren urtean, erregelamenduz ezarritako baldintzen arabera beste bisitaldi bat antolatuko da, haurrek hizkuntza- eta ikaskuntza-arazo espezifikorik baduten aztertzeke.

[...]

VI. LIBURUA

Goi-mailako ikasketen antolaketa

I. TITULUA

Ikasketa-planen antolaketa orokorra

II. KAPITULUA

Goi-mailako ikasketen bilakaera

1. atala *Lehen zikloa*

L612-2 artikulua

Bigarren mailako ikasketetako bigarren zikloak goi-mailako ikasketetarako prestatzen ditu ikasleak, eta, han ikasitakoei segida emanez, goi-mailako ikasketetako lehen zikloak ere helburu hauek izango ditu:

1. Ikasleei ahalik eta jarduera gehienekin lotutako oinarrizko jakintzak eskuratzeko, ikasitakoan sakontzeko eta ezagutzak dibertsifikatzeko aukera ematea, eta frantsesaren gainean duten ezagutza hobetzea, lanerako metodoak irakastea eta ikerketarako jaidura piztea;

[...]

II. TITULUA

Unibertsitate-ikasketa orokorrak eta irakasle-ikasketak

III. KAPITULUA

Letrak, hizkuntzak, arteak, eta giza eta gizarte-zientziak

L623-1 artikulua

L. 121-6 artikuluan xedatutako jakintza-arloen gaineko goi-mailako prestakuntza ziurtatu beharko dute bai VII. liburuaren aplikazio-eremuak diren eta ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiek, bai L. 361-2 artikulua aplikatuz onartutako goi-mailako ikastegiek.

Berez dagozkien zereginen artean, ikastegion eginkizunak izango dira ikasleak lanbide baterako prestatzea, ikerketaren alorrean aurrera egiteko modua ematea, kultura zabaltzea, eta arte-jardueren eta sektore produktibo guztien arteko loturak estutzea.

III. ZATIA

Goi-mailako ikasketak

VII. LIBURUA

Goi-mailako ikastegiak

II. TITULUA

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak

I. KAPITULUA

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa

L721-2 artikulua

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak eginkizun hauek izango dituzte:

[...]

Itsasoz haraindiko ikastegietan, eleaniztasunaren oinarriak irakasteko eta ikasle alofonoen eskolatzeaz arduratzeko prestatu beharko dituzte irakasleak, bai eta ikasleen ezagutzak eta gaitasunak ebaluatzeko ere.

[...]

V. TITULUA

Goi-mailako ikastegi espezializatuak

II. KAPITULUA

Arkitektura-eskolak

L752-2 artikulua

Arkitekturari dagozkion goi-mailako ikasketen eremuan, arkitekturako goi-mailako eskola nazionalak zerbitzu publikoko helburu eta eginkizunak gauzatzen lagundu beharko dute. Ikerketaren alorreko estrategia nazionalaren parte izango dira, bai eta L. 718-3 artikuluko 2. zenbakian aipatzen den goi-mailako ikastegiak batzeko strategiaren parte ere. Arkitektura- eta kultura-ondarearen aniztasuna errespetarazteaz arduratuko dira, eta, bai hasieran eta bai gero ere, bizi artean, prestakuntza emango diete arkitekturaren, hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalei.

Beren eginkizunen artean, artikulua honen lehen apartatuan aipatzen diren eskolek zera bermatu beharko dute:

[...]

5. Ikasleak gai direla, arkitektura-eskoletan ematen dizkieten nahitaezko ikasgaien bitartea, gutxienez atzerriko hizkuntza bat modu profesionalean menderatzeko.

[...]

7.1.12. Ikerketaren Kodea⁸³³

I. LIBURUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren antolaketa orokorra

I. TITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa

I. KAPITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak

1. atala

Politika nazionala

L111-1 artikulua

Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak xede hauek ditu:

[...]

4. Frantsesa sustatzea zientziarako hizkuntza gisa.

⁸³³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071190?etatTexte=VIGUEUR

7.1.13. Ingurumenaren Kodea⁸³⁴

V. LIBURUA

Kutsadurari, arriskuei eta kalteei aurrea hartzea

V. TITULUA

Zenbait obra- eta instalazio-motari buruzko xedapen bereziak

VII. KAPITULUA

Produktu eta ekipamendu arriskutsuak

2. atala

Eragile ekonomikoen betebeharrak

L557-12 artikulua

Europar Batasuneko kide den estatu bateko agintaritza eskudun batek edo administrazio-agintaritza eskudunak eskabide ziodun bat eginez gero, tartean den agintaritza hori dagoen herrialdean ofiziala den hizkuntzan helarazi beharko dituzte eragile ekonomikoek produktu edo ekipamendu baten adostasuna frogatzeko beharrezkoak diren informazio eta dokumentu guztiak. Agintaritza horrek hala eskatuz gero, berek merkaturatutako produktu edo ekipamenduek inolako arriskurik ez izateko har litezkeen neurri guztiekin bat egin eta lagundu beharko dute aipatu eragile ekonomikoek.

1. azpiatala

Fabrikatzaileen betebeharrak espezifikoak

L557-15 artikulua

Fabrikatzaileei dagokie ziurtatzea L. 557-4 artikuluan etiketatzeari eta markatzeari buruz aipatzen diren eskakizunak betetzen dituztela beren produktu eta ekipamenduek.

Haiei dagokie, halaber, beren produktu edo ekipamenduak segurtasunerako beharrezkoak diren argibide-liburu eta guzti merkaturatzen direla egiaztatzea; argibide-liburu horiek erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan idatzirik egon beharko dute.

2. azpiatala

Inportatzaileen betebeharrak espezifikoak

L557-20 artikulua

Produktu edo ekipamendua merkaturatu baino lehen, inportatzaileei dagokie ziurtatzea fabrikatzaileak behar bezala bete dituela L. 557-5 artikuluan produktu eta ekipamenduen adostasuna ebaluatzeko prozedurarekin loturik aipatzen diren

⁸³⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074220?etatTexte=VIGUEUR

eskakizunak. Fabrikatzaileak eta produktuak edo ekipamenduak L. 557-5 eta L. 557-15 artikuluetan aipatzen diren eskakizunak betetzen dituztela ere ziurtatu beharko dute.

Haiei dagokie, halaber, beren produktu edo ekipamenduak segurtasunerako beharrezkoak diren argibide-liburu eta guzti merkaturatzen direla egiaztatzea; argibide-liburu horiek erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan idatzirik egon beharko dute.

7.1.14. Jabetza Intelektualaren Kodea⁸³⁵

II. ZATIA Jabetza industrialak

VI. LIBURUA Asmakuntzen eta ezagutza teknikoen babesa

I. TITULUA Asmakuntzen patentea

IV. KAPITULUA Nazioarteko konbentzioak aplikatzea

1. atala *Patente europarrak*

2. paragrafoa Patente europarren ondorioak Frantzian

L614-7 artikulua

Municheko Konbentzioaren babespean sorturiko Patenteen Europako Bulegoak bere prozeduretarako erabili ohi duen hizkuntzan idatzirik egongo dira bai patente europarra eta bai hura eskuratzeko eskabidea, eta bi horien testua joko da benetakotzat.

Testua frantsesez idatzirik ez duen patente europar batekin lotuta auziren bat sortzen bada, patentearen titularrak, gastu guztiak bere gain hartu, eta patentearen testua oso-osorik itzuli beharko du frantsesera, ustezko arau-hausleak edo jurisdikzio-organo eskudunak hala eskatuz gero.

L614-8 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabideak argitaratzen direnetik hasi eta hiru hilabeteko epean, baldin eta prozeduran erabiltzekoa den hizkuntza frantsesa ez bada, Municheko Konbentzioaren 78. artikuluko 1-e paragrafoan aurreikusten diren laburpenak frantsesera itzultzen direla eta haien berri frantsesez ematen dela ziurtatu beharko du Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak.

L614-9 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabidea Municheko Konbentzioaren 93. artikuluko xedapenekin bat etorri argitaratzen den egunetik kontatzen hasita egikaritu ahal izango dira kode honen L. 613-3 artikulutik L. 613-7ra bitartean eta L. 615-4 eta L. 615-5 artikuluetan ezarritako eskubideak.

Baldin eta eskabidea frantsesa ez beste hizkuntzaren batean argitaratzen bada, Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak, eskatzaileak hala eskatuta, Estatu

⁸³⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069414?etatTexte=VIGUEUR

Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztutako baldintzen arabera, erreklamazioen frantsesezko itzulpena argitaratu edo hura ustezko arau-hausleari jakinarazten dion egunetik kontatzen hasita soilik egikaritu ahal izango dira aurreko apartatuan aipaturiko eskubideak.

L614-10 artikulua

Deuseztasun-akzioetan izan ezik, eta L. 614-7 artikuluko lehen apartatua indargabetzearen ondorioz, baldin eta frantsesezko itzulpen bat L. 614-9 artikuluko bigarren apartatuan ezarritako baldintzen arabera egina bada, itzulpen hori benetakotzat joko da baldin eta itzulitako testuan patente europarra eskuratzeko eskabideak edo patente europarrak berak ematen duten babesa apalagoa bada eskabide eta patente horiexek jatorrizko hizkuntzan ematen dutena baino.

Dena den, eskatzaileak edo patentearen titularrak noiznahi berrikusi eta berregin ahal izango dute itzulpena. Nolanahi dela ere, erreklamazioen itzulpen berri horrek ez du ondorioz izango harik eta L. 614-9 artikuluko bigarren apartatuan ezarritako baldintzak betetzen diren arte.

Asmakuntzaren bat fede onez ustiatzen hasita dauden pertsonak, edo hura ustiatzeko prestaketa-lanei modu serio eta eraginkorrean ekin dietenek, baldin eta ustiapen horrek ez badu urratzen patentea eskuratzeko eskabidearen edo patentearen beraren hasierako itzulpenean esaten zena, berrikusitako itzulpena dagokion ondorioak eragiten hasten denetik aurrera jarraitu ahal izango dute asmakuntza hori doan ustiatzen pertsona horiek beren enpresan edo beren enpresaren premiak asetzea helburu hartuta.

L614-11 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabidearekin edo patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak Patenteen Europako Erregistroan inskribatzearen ondorioz, egintzok hirugarrenen aurka baliatzeko modukotzat jo ahal izango dira.

L614-12 artikulua

Frantziari dagokionez, Municheko Konbentzioaren 138. artikuluko 1. paragrafoan aipatzen diren zioetako edozein oinarri duen ebazpen judizial baten bitartez joko da deuseztat patente europarra.

Baldin eta deuseztasunaren ziook patentearen zati bati edo batzuei baino ez badie eragiten, erreklamazioen mailako mugak jartzea izango du helburu deuseztasunak.

Patente europar bati deuseztasun-akzio bat aplikatzean, patentea mugatu eta erreklamazioak Municheko Konbentzioaren 105 bis artikuluekin bat etorriz aldatzeko ahala izango du haren titularrak, eta era horretan mugaturiko patentea izango da deuseztasun-akzioaren objektua.

Eskabide berean bere patenteari hainbat muga ezartzen dizkion aldeari, baldin eta horrek luzamendu eta abusu nabarmenak badakartza, isun zibil bat ezarri ahal izango zaio, gehienez ere 3 000 eurokoa, hargatik eragotzi gabe kalte-galeren erreklamazioa.

L614-13 artikulua

Baldin eta asmakuntza batek patente frantsesa badu eta asmakuntza horrexegatik patente europarra eman badiote asmatzaileari edo haren kausadunari aurkezpen-

edo lehentasun-data berarekin, patente frantsesak bere ondorioak eragiteari utziko dio patente europarrari aurka egiteko aurreikusiriko epea inork haren aurka egin gabe amaitzen den egunetik hasita, edo haren aurka egiteko prozedura amaitu eta patente europarra bere horretan onartzen den egunetik hasita.

Dena den, baldin eta, kasuaren arabera, aurreko apartatuan ezartzen diren biak baino geroago emana bada patente frantsesa, patente horrek ez du ondoriorik eragingo.

Patente europar bat gerora bertan behera uzten edo deuseztatzen den gorabehera, horrek ez die artikulua honetako xedapenei eragingo.

L614-14 artikulua

Baldin eta patente frantsesa eskuratzeko eskabideak edo patente frantsesak berak eta patente europarra eskuratzeko eskabideak edo patente europarrak berak aurkezpen- eta lehentasun-data bera badute, eta baldin eta denek ere asmakuntza bera hartzen badute barnean eta asmatzaile bera badute, edo haren kausaduna berbera bada, horrek eragotzi egingo du, zati erkideei dagokienez, eskualdaketa, bahi, berme edo ustiapen-eskubideak bata bestea aintzat hartu gabe eskuratu ahal izatea, eta, hala eginez gero, prozedura deuseztat joko da.

L. 613-9 artikulua indargabetzearen ondorioz, patente frantsesa eskuratzeko eskabidearekin edo patente frantsesarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak Patenteen Erregistro Nazionalean inskribatu eta hori hirugarrenen aurka baliatzeko modukotzat joko da baldin eta patente europarra eskuratzeko eskabidearekin edo patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak haien berdina bada eta jada Patenteen Europako Erregistroan inskribaturik badaude.

Patente frantsesa eskuratzeko eskabidea edo patente frantsesa bera eta patente europarra eskuratzeko eskabidea aurkezteko lehentasun-eskubidea ezin izango dira modu independentean eskualdatu.

L614-15 artikulua

Baldin eta asmakuntza batek patente frantsesa badu eta asmakuntza berberagatik patente europarra eman badiote asmatzaileari edo haren kausadunari aurkezpen- edo lehentasun-data berarekin, eta patente hori urratzeagatik auzia hasita badago, horren gaineko aginpidea duen auzitegiak prozedura etetea erabaki ahal izango du patente frantsesak L. 614-13 artikulua zentzuan ondorioak eragiteari uzten dion arte, patente europarra eskuratzeko eskabidea baztertzen, kentzen edo kendu dela jotzen den arte, edo patente europarra baliogabetzen den arte.

Baldin eta urratzeagatik auzia patente frantsesagatik ireki bada, eskatzaileak, auziari ekin, eta, patente frantsesak bere ondorioak eragiteari uzten dion egunaz geroztikoei eta zati erkideei dagokienez, patente europarra eskuratzeko eskabidearekin jarraitu ahal izango du.

Baldin eta urratzeagatik auzia patente frantsesagatik eta patente europarragatik ireki bada aldi berean, ez zehapen penalak eta ez kaltearen konponketa zibilak ezin izango dira metatu.

Baldin eta urratzeagatik auzia bi patenteetako batengatik ireki bada, eta beste patenteagatik urratzeagatik beste auzi bat irekitzen bada, eta auzi hori gertaera berberekin loturik badago, auzia ezin izango da ireki demandatzaile berberak demandatu berberaren kontra hala eskatuta.

L614-16 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira atal honen aplikazio-modalitateak, Municheko Konbentzioaren 137-2 artikuluko xedapenen aplikazioari dagokionez batez ere.

2. atala

Nazioarteko eskabideak

1. paragrafoa

Nazioarteko eskabideak aurkeztea

L614-23 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira atal honen aplikazio-modalitateak, alderdi hauei dagokienez batez ere: nazioarteko eskabideek zer-nolako harrera-baldintzak izango dituzten, eskabideok aurkeztean zein hizkuntza erabili ahal izango diren, emandako zerbitzuengatiko saria —hau da, Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalaren aldeko eskualdaketen gaineko zerga— nola ezarriko den, eta bizilekua edo egoitza atzerrian duten gordailugileek zer-nolako ordezkariak izan ahal izango duten.

3. atala

Europar Batasuneko patenteak

L614-27 artikulua

Europar Batasuneko patenteak eskuratzeko eskabideak argitaratzen direnetik hasi eta hiru hilabeteko epean, baldin eta prozeduran erabiltzekoa den hizkuntza frantsesa ez bada, Municheko Konbentzioaren 78. artikuluko 1-e paragrafoan aurreikusten diren laburpenak frantsesera itzultzen direla eta haien berri frantsesez ematen dela ziurtatu beharko du Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak.

7.1.15. Justizia Militarraren Kodea (berria)⁸³⁶

II. LIBURUA Zigor-prozedura militarra Atariko xedapenak

I. TITULUA

Akzio publikoa egikaritzea eta instrukzioa

II. KAPITULUA

Gerra-garaian

6. atala

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

1. azpiatala

Prestatze-faseko instrukzioa

1. paragrafoa

Erregu-eskaerak, transferentziak, miaketak eta datu-bilketak

L212-73 artikulua

Instrukzioko epaileak edo hark izendatutako polizia judizialak egia jakiteko baliagarri izan litekeen korrespondentzia transkribatuko dute. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da, eta txostenari atxikiko zaio.

Atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dauden korrespondentziak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

2. paragrafoa

Entzunaldiak eta adituak

L212-81 artikulua

Instrukzioko epaileak, idazkaria ondoan duela, banan-banan entzungo ditu, akusatua kanpoan dela, eta haien deklarazioak aktan idatzita geratuko dira.

Instrukzioko epaileak bere idazkaria eta lekukoak ez beste interprete bati eskatu ahal izango dio laguntza. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

L212-84 artikulua

Epaileak, idazkariak eta lekukoak aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko dute. Berak egin eta transkribatu berri den deklarazioa irakur dezala eskatuko zaio lekukoari, eta, gero, baita sina dezala ere, baldin eta harekin ados badago. Lekukoak irakurtzen ez badaki, deklarazioa idazkariak irakurriko du. Lekukoak deklarazioa sinatu nahi ez badu edo sinatzerik ez badauka, aktan bertan eman beharko da

⁸³⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071360?etatTexte=VIGUEUR

horren berri. Halakorik bada, interpreteak ere aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko du.

L212-85 artikulua

Aktak ez du lerroarterik edukiko. Instrukzioko epaileak, idazkariak, lekukoek eta, halakorik bada, interpreteek onetsi beharko dituzte zuzenketa eta ohar guztiak. Onespenerik ezean, zuzenketa eta ohar horiek baliogabetzat joko dira.

Baliogabetzat joko dira, halaber, behar bezala sinaturik ez dauden aktak.

L212-129 artikulua

Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak L. 212-84 eta L. 212-85 artikuluetan ezarritakoaren arabera idatziko dira.

Interprete baten laguntza eskatzen bada, L. 212-81 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

II. TITULUA

Epaitze-organoaren aurreko prozedura

II. KAPITULUA

Gerra-garaian

L222-47 artikulua

Auzipetuak, lekukoek edo haietako batek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizios izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, auzipetuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtoa jartzetik.

Auzipetuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

L222-48 artikulua

Auzipetua gor-mutua bada eta irakurtzen ez badaki, auzitegiko presidenteak harekin hitz egin ohi duen pertsona izendatuko du ofizios interprete gisa jarduteko.

Berdin jokatuko da baldin eta lekukoa ere gor-mutua bada.

Aplikagarriak izango dira L. 222-47 artikuluko gainerako xedapenak.

Gor-mutuak idazten baldin badaki, idazkariak, hari egitekoak diren galdera eta oharrak idatzi, eta auzipetuari edo lekukoari helaraziko dizkio, hark bere erantzun edo adierazpenak idatz ditzan. Idazkariak guztia irakurriko du.

L222-51 artikulua

[...]

Ahozko epaiketa entzunaldi bakarrean amaitzerik ez badago, presidenteak aginduko du epaiketari berak finkaturiko zer egun eta ordutan berrekin. Horrelaxe jokatu da epaitzear dauden gainerako auziekin ere, baldin eta auziok aurreikusitako egunean epaitzerik izan ez bada. Auzitegiko presidenteak batzartzera deituko ditu auzitegiko kideak, tartean baita aholkulari eta epaile militar atxikiak, Gobernuaren ordezkaria, idazkaria, aldizkako interpretea eta aldean lege-aholkulariak ere. Artean entzunak izan ziren edo auzitegiak noiz deituko zain dauden auzipetu, alde zibil eta lekukoei eskatuko die, aldez aurretik hitzordurik helarazteko beharrik gabe, azaldu daitezela ezartzen zaien egun eta orduan. Lekukoren bat ezarritako egun eta orduan azaltzen ez bada, auzitegiak L. 222-34 artikuluko xedapenak aplikatuko ditu.

[...]

IV. LIBURUA

Probestuak eta probestuen auzitegiak

II. TITULUA

Probestuen auzitegiak

III. KAPITULUA

Entzunaldian zeharreko prozedura

L423-1 artikulua

Probestuen epaileak bakarka epaituko du, jendaurrean, jendarmeriako zinpeko militar bat laguntzaile duela, hark idazkari-eginkizunak beteko baititu.

Probestuen epaileak auzi-aretoko polizia bidaliko du edozein asaldatzaile aretotik kanporatzera edo atxilotzera; nolana ere, atxilotetak ez du hogeita lau ordu baino gehiago irauterik izango.

Entzunaldian zehar norbait erruduntzat jotzen bada, baina haren arau-haustea epaitzea ez bada probestuen epaitegiaren eskumenekoa, agintaritza judicial edo militar eskudunaren gain utziko da auzia, agintaritza horrek akzio publikoari ekin diezaion, probestuen epaileak gertatua aktan idatzi ondoren.

Beharrik badago, probestuen epaileak ofizioz interprete bat izendatu, eta zin eginaraziko dio.

7.1.16. Kode Zibila⁸³⁷

I. LIBURUA Pertsonak

I BIS TITULUA Frantziako nazionalitatea

III. KAPITULUA Frantziako nazionalitatea nola eskuratu

1. atala

Frantziako nazionalitatea eskuratzeko moduak

2. paragrafoa

Frantziako nazionalitatea ezkontzogatik eskuratzea

21-2 artikulua

[...]

Ezkontide atzerritarrak ere erakutsi egin beharko du baduela frantsesaren ezagutza nahikoa, bere kondizioari dagokion mailan eta Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako ebaluazio-irizpideen arabera.

21-4 artikulua

Hizkuntzogatik ez baizik eta duintasunik eta asimilaziorik ezagatik, Gobernuak Estatu Kontseiluan aurkezturiko dekretu baten bidez uko egin diezaioke ezkontide atzerritarrari Frantziako nazionalitatea emateari, eta hala adierazi, 26. artikuluaaren bigarren apartatuan aurreikusi bezala, hark frogagiria jasotzen duen egunetik hasi eta bi urteko epean, edota, erregistroa bera ukatua izan bada, deklarazioaren araukotasuna onartuz epaileak emandako erabakia gauza epaitu bihurtzen den egunetik hasita.

[...]

5. paragrafoa

Frantziako nazionalitatea agintaritza publikoaren erabakiz eskuratzea

21-20 artikulua

Egonaldi-baldintzarik gabe naturalizatu ahal izango dira kultura- eta hizkuntza-erakunde frantses bateko kide diren pertsonak, dela hizkuntza ofiziala edo hizkuntza ofizialetako bat frantsesa duten lurralde edo estatu-etako herritarrak, dela ama-hizkuntza frantsesa dutenak, dela frantsesez irakasten den ikastegi batean gutxienez bost urte eskolaturik egon direla frogatu dezaketenak.

⁸³⁷ Jatorrizko testua: 1804ko martxoaren 21eko Legea.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070721?etatTexte=VIGUEUR

21-24 artikulua

Inor ere ezin ahal izango da naturalizatu, baldin eta frantses erkidegoan bertakoturik dagoela frogatzen ez badu, batez ere erakutsiz baduela, bere kondizioari dagokion mailan eta Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako ebaluazio-irizpideen arabera, Frantziako hizkuntzaren, historiaren, kulturaren eta gizartearen gaineko ezagutza nahikoa, eta badakiela, orobat, Frantziako nazionalitatearen jabe izateak zer-nolako eskubide eta eginbeharrak dakartzkion, eta baldin eta Errepublikaren oinarrizko printzipio eta balioekin bat egiten ez badu.
[...]

21-24-1 artikulua

Frantsesa jakitearen baldintza ez da aplikagarria izango aterpetu politikoentzat eta aberrigabeentzat, baldin eta gutxienez hamabost urte eginak badituzte modu erregular eta ohikoan Frantzian bizitzen eta hirurogeita hamar urte baino gehiago badituzte.

III. LIBURUA

Jabetza eskuratzeko moduak

II. TITULUA

Eskuzabaltasunak

V. KAPITULUA

Testamentu-xedapenak

1. atala

Testamentuen formari buruzko arau orokorrak

972. artikulua

[...]

Baldin eta testamentugilea ez bada frantsesez hitz egiteko gai, interprete batek diktatu eta irakurri ahal izango du haren testamentua; interpretea aukeratzeko, testamentugileak eskura izango ditu Kasazio Auzitegiaren peritu judizialen zerrenda nazionala eta apelazio-auzitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrenda. Adierazpen guztiak zehatz-mehatz itzultzeaz arduratu beharko du interpreteak. Notarioak ez du interprete batengana jo beharrik izango, baldin eta bera edo, kasuaren arabera, beste notarioen bat edo lekukoak gai badira testamentugileak hitz egiten duen hizkuntza ulertzeko.

Baldin eta testamentugilea gai bada frantsesez idazteko, nahiz eta hizkuntza horretan mintzatzeko gauza izan ez, testamentua notarioak berak idatzi edo idatzaraziko du, eskuz nahiz mekanikoki, testamentugileak haren aurrean idatzitako oharretatik abiatuta, eta, horren ondoren, idatzitakoa testamentugilearen aurrean irakurriko du. Baldin eta testamentugilea ez bada notarioaren esanak aditzeko gai, testamentua irakurtzera emango zaio, haren berri jakin dezan, notarioak hura irakurri ondoren.

[...]

980. artikulua

Testamentuetan parte hartzera deitzen dituzten lekukoek frantsesa ulertu, adinez nagusi izan, sinatzen jakin eta eskubide zibil guztien jabe izan beharko dute. Sexu batekoak zein bestekoak izan daitezke, baina senarrak eta emazteak ez dute ekitaldi berean lekuko gisa parte hartzerik izango.

III. TITULUA
Betebeharren iturriak

1. AZPITITULUA

Kontratua

2. KAPITULUA

Kontratua eratzea

1. atala

Kontratua burutzea

4. azpiatala

Bide elektronikoak erabiliz burututako kontratuen berariazko xedapenak

1127-1 artikulua

Bide elektronikoak erabiliz ondasunak edo zerbitzuak eskaintzen dituen profesionalak haiek iraungarri eta erreproduzigarri izateko moduan aplikagarriak diren kontratu-estipulazioak erabili beharko ditu.

Eskaintza baten egilea eskaintzak berak beharturik geratzen da, haren ardurapean eskaintzen den hori bide elektronikoetatik eskuratu daitekeen bitartean.

Eskaintzan, gainera, honako hauek adierazi beharko dira:

[...]

3. Kontratua burutzeko proposatzen diren hizkuntzak, tartean baita frantsesa ere.

[...]

7.1.17. Kontsumoaren Kodea⁸³⁸

I. LIBURUA

Kontsumitzaile eta merkataritza-praktiken gaineko informazioa

I. TITULUA

Kontsumitzaileen gaineko informazioa

II. KAPITULUA

Prezioei eta salmenta-baldintzei buruzko informazioa

L112-8 artikulua

Dekretu bidez ezarririko atalasea gainditzen duen negozio-bolumena duten enpresek telefono-zenbaki bat jarriko dute kontsumitzaileen eskura, profesional batek haiekin buruturiko kontratua behar bezala gauzatu dela bermatzeko, edota aldibereko itzulpen-zerbitzua eskaini, bai idatzizkoa eta bai bisuala, gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoek erreklamazioak modu irisgarrian egin ahal izateko, eta hori guztia Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen 105. artikuluan definiturikoarekin bat etorriz eta erabiltzaileari gainkosturik eragin gabe, kostuak enpresaren gain utzirik.

Telefono bidezko arreta-zerbitzuak zuzenekoak izango dira, edo, halakorik ez bada, online plataforma baten bitartez eskainiko da aldibereko itzulpen-zerbitzua, bai idatzizkoa eta bai bisuala. Irisgarritasuna enpresak berak bermatu beharko du zuzenean, edo, enpresaren beraren ardurapean, operadore espezializatu baten esku utzi, hura arduratu dadin zerbitzua inplementatzen eta gauzatzen dela bermatzeaz.

⁸³⁸ Jatorrizko testua: 92-60 Legea, 1992ko urtarrilaren 18koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069565?etatTexte=VIGUEUR

II. TITULUA

Debekatutako merkataritza-praktikak eta araututako merkataritza-praktikak

I. KAPITULUA

Debekatutako merkataritza-praktikak

1. atala

Merkataritza-praktika desleialak

1. azpiatala

Merkataritza-praktika engainagarriak

L121-4 artikulua

Engainagarri jotzen dira, L. 121-2 eta L. 121-3 artikuluetan adierazitakoaren arabera, xede hauek dituzten merkataritza-praktikak:

[...]

8. Profesionalak, transakzioa egin baino lehen, bera finkaturik dagoen eta Europar Batasuneko kide den estatuan ofiziala ez den hizkuntza batean hitz egitea kontsumitzaileekin, eta saldu ondoko zerbitzu jakin bat eskainiko diela hitzeman eta gero, zerbitzu hori beste hizkuntza batean eskaintzea, kontsumitzaileari transakzioa egingo duela agindu aurretik horri buruzko informazio argirik eman gabe.

[...]

II. LIBURUA

Kontratuak eratzea eta betearaztea

II. TITULUA

Zenbait kontratu-mota eratzeko eta betearazteko arauak

IV. KAPITULUA

Objektu berezia duten kontratuen arau espezifikoak

7. atala

Ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeko kontratuak, iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak, birsalmenta-kontratuak eta truke-kontratuak

3. azpiatala

Kontratu aurreko informazioa

L224-73 artikulua

Behar den garaian, kontratatu nahi dituen ondasun edo zerbitzuei buruzko informazio doi eta zehatza eman beharko dio profesionalak kontsumitzaileari idatziz edo euskarri irits-erraz iraunkor batean, hura ezertara konprometitu baino lehen eta argi eta garbi ulertzeko moduan.

L. 224-69 eta L. 224-70 artikuluetan aipatzen eta definitzen diren kontratuei dagokienez, eskaintzetan honako xehetasun hauek adierazi beharko dira, informazio-orrien ereduari jarraituz:

[...]

12. Kontsumitzaileak eta profesionalak, kontratuari buruzko zernahiren gainean elkarrekin komunikatzean, zein hizkuntza erabiliko duten edo dituzten;

[...]

L224-75 artikulua

Profesionalek doan eman beharko diete kontsumitzaileei L. 224-73 eta L. 224-74 artikuluetan aipatzen den informazioaren berri; horretarako, L. 224-69 eta L. 224-70 artikuluetan aipatzen den kontratu-mota bakoitzari dagokion informazio-orria erabili beharko dute profesionalak, Kontsumo Ministerioak eta Justizia Ministerioak elkarrekin zehaztutako ereduaren arabera.

L. 224-73, L. 224-74 eta artikulua honetan bertan aipatzen diren xehetasun guztiak kontsumitzailea bizi den edo bera herritar den estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko dira, kontsumitzaileak berak erabakitzen duen horretantxe, baldin eta hizkuntza hori ofiziala bada Europar Batasunean.

4. azpiatala *Kontratua eratzea*

L224-76 artikulua

Profesionalak idatzizko kontratu bat igorri beharko dio kontsumitzaileari, paperean edo zeinahi euskarri iraunkorretan.

Kontratu hori kontsumitzailea bizi den edo bera herritar den estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, kontsumitzaileak berak erabakitzen duen horretantxe, baldin eta hizkuntza hori ofiziala bada Europar Batasunean.

Edozein modutan, baldin eta kontsumitzailea Frantzian bizi bada edota profesionalak Frantziako lurralde-eremuan badu bere jardura komertziala, kontratua frantsesez idatziko da.

Kontratua ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeari badagokio eta Europar Batasuneko kide den estatu batean kokaturik dagoen ondasun higiezin batekin loturik badago, profesionalak kontratua kide den estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera itzuli eta itzulpen ziurtatua kontsumitzaileari bidali beharko dio.

V. LIBURUA

Araketak eta kontrol-jarraipenak egiteko ahala

I. TITULUA

Ikertzea eta egiaztatzea

I. KAPITULUA

Gaikuntza

1. atala

Lehiaren eta kontsumoaren aldeko eta iruzurren kontrako agenteak

3. azpiatala

Produktu eta zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa

L511-13 artikulua

Hauek dira agenteei arau-haustek ikertzeko eta egiaztatzeko ahala ematen dieten xedapenak:

[...]

4. 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2. artikuluan frantsesaren erabileraz esaten dena aplikatze aldera oinarritzat hartutako testuak:

7.1.18. Lanaren Kodea⁸³⁹

I. ZATIA

Lan-harreman indibidualak

I. LIBURUA

Atariko xedapenak

III. TITULUA

Diskriminazioak

II. KAPITULUA

Diskriminazio ezaren printzipioa

L1132-1 artikulua

Inori ezin izango zaio ukatu kontratazio-prozedura batean parte hartzeko, ikastaro bat egiteko edo enpresa batean formazio-egonaldi bat egiteko aukera, eta soldatako langileen artean ere inor ezin izango da zigortua edo kaleratua izan, eta ezin izango da inoren kontrako neurri diskriminatzailearik hartu, ez zuzenean eta ez zeharka, hala nola 2008ko maiatzaren 27ko 2008-496 Legearen 1. artikuluan definitzen direnak, non zenbait xedapen ezartzen diren diskriminazioari eta, batez ere, L. 3221-3 artikulua zentzuan, lansarien saileko diskriminazio-kasuei aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko, eta, alde horretatik, inori ezin izango zaio ukatu primak kobratzea, mozkinetan akzioen bidez parte hartzea, formazioa jasotzea, birsailkatzea, lan-esleipen eta -sailkapenetan parte hartzea, kualifikazio profesionala eskuratzea, langile gisa aurrera egitea, edo kontratua aldatzea edo berritzea, baldin eta hori guztia arrazoi hauetako batengatik gertatzen bada: langilearen jatorria, sexua, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, familia-egoera edo haurdun egotea, ezaugarri genetikoak, egoera ekonomikoak ekarritako zaugarritasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, langilea —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea, iritzi politikoak, sindikatu- edo mutualitate-jarduerak, erlijio-sinesmenak, itxura fisikoa, deitura, bizilekua, banku-helbideratzea, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, edo frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea.

⁸³⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072050?etatTexte=VIGUEUR

II. LIBURUA Lan-kontratua

II. TITULUA Lan-kontratua eratzea eta betearaztea

I. KAPITULUA Lan-kontratua eratzea

1. atala *Xedapen orokorrak*

L1221-3 artikulua

Lan-kontratua frantsesez eratu eta idatzi beharko da.

Baldin eta kontratuak objektutzat daukan enplegua termino atzerritar baten bitartez baino ezin izenda badaiteke, eta termino horrek ez badu ordainik frantsesez, termino atzerritarraren berri eman beharko da frantsesez lan-kontratuan bertan.

Baldin eta soldatako langilea atzerritarra bada, eta kontratuan bertan horren berri ematen bada, kontratua langilearen hizkuntzara itzuli beharko da, hark hala eskatuz gero. Bi testuak berdin-berdin joko dira benetakotzat. Bi testuak bat ez badatoz, soldatako langile atzerritarraren hizkuntzan idatzitako kontratua soilik erabili ahal izango da haren kontra egiteko.

Enplegatzailleak ezin izango du lan-kontratuko ezein klausula erabili soldatako langilearen kontra, baldin eta kontratuan artikulua hau aintzat hartzen ez bada.

XXV. TITULUA Frantzian kokaturik ez dauden enpresek aldi baterako lekualdaturiko soldatako langileak

II. KAPITULUA Lekualdaketaren baldintzak eta araudi aplikagarria

2. atala *Araudi aplikagarria*

L1262-4-5 artikulua

L. 4532-10 artikulua barnean hartzen dituen eraikuntzako eta ingeniaritza zibileko obrei dagokienez, obra-zuzendariak L. 1262-4 artikuluekin bat etorriz aplikagarria zaien araudia jakinarazi beharko die lekualdaturiko soldatapeko langileei, eta jakinarazpena langunean bertan ikusgai jarri. Lekualdaturiko soldatako langileak zein estatutakoak diren, estatu bakoitzeko hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta langileen esku jarri beharko da jakinarazpena.

Dekretu baten bidez zehaztu beharko da betebeharrak hori nola gauzatu, batez ere lehen apartatua aipatzen den informazioaren edukiari dagokionez.

L1262-5 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira:

[...]

7. L. 1263-7 artikulua aplikazio-baldintzak, batez ere frantsesera itzuli beharreko dokumentuen nondik norakoak eta dokumentuok Frantzian kontserbatzeko moduak.

3. atala

Lekualdaketaren baldintza bereziak

L1262-6 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 1262-3 artikulua eta kapitulu honetako 2. atala, baldin eta enplegatzaileek, aparteko kasuren batean, soldatako langile bat edo gehiago lekualdatzen badituzte L. 1262-1 artikuluko 1. eta 2. zenbakietan iraupen laburreko prestazio eta eragiketei buruz ezartzen diren baldintzekin bat etorriz, eta soldatako langileok Lan Ministerioaren erabaki baten bidez zehazturiko zerrendan ageri diren jarduera profesionaletako batean badihardute, L. 1262-2-1 artikuluko I. eta II. zenbakietan ezartzen diren betebeharren dispensa emango zaie enplegatzaileoi.

Frantzian denbora-tarte jakin batean jarduera profesional bakoitzak gehienez ere zenbat iraungo duen zehaztu beharko da artikuluko lehen apartatuan aipatzen den erabakiaren bidez.

Lehen apartatuan aipatzen diren enplegatzaileei L. 1263-7 artikulua aplikatzearen ondorioz zer-nolako egokitzapenak dagozkien, halakorik badagokie behintzat, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko da, batez ere frantsesera itzuli beharreko dokumentuen nondik norakoak eta dokumentuok Frantzian kontserbatzeko moduak.

III. KAPITULUA

Kontrola

L1263-7 artikulua

Soldatako langileak Frantzian bertan lekualdatu nahi dituen enplegatzaileak, edo L. 1262-2-1 artikuluko II. zenbakian aipatzen den haren ordezkariak, titulu honetako xedapenekin bat datorrela egiaztatzen duten dokumentuak frantseseko itzulpen eta guzti entregatu beharko ditu prestazioa eskatu behar dueneko lan-ikuskatzailetzan.

III. LIBURUA

Barne-erregelamendua eta diziplinazko zuzenbidea

II. TITULUA

Barne-erregelamendua

I. KAPITULUA

Edukia eta baliozkotze-baldintzak

L1321-6 artikulua

Barne-erregelamendua frantsesez idatzi beharko da. Dokumentuarekin batera, hura atzerriko hizkuntza batera edo gehiagotara itzuli eta itzulpenak ere aurkeztu ahal izango dira.

Berdin jokatu da soldatako langileari betebeharren bat dakarkion dokumentu ororekin edo bere lanerako ezagutzea beharrezkoa den zeinahi xedapenekin.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko atzeritik datozen edo atzeritarrentzat diren dokumentuei.

II. ZATIA

Lan-harreman kolektiboak

II. LIBURUA

Negoiazio kolektiboa - Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak

III. TITULUA

Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak negoziatzeko eta burutzeko baldintzak

I. KAPITULUA

Baliozkotze-baldintzak

2. atala

Baldintza formalak

L2231-4 artikulua

Lan-konbentzio eta -akordioak, bai eta enpresa edo establezimenduko konbentzioak ere, den-denak frantsesez idatzi beharko dira.

Ezin izango da erabili konbentzio eta akordio horietako klausularik soldatako langilearen kontra, baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badago.

IV. TITULUA

Enpresa-batzorde europarretako edo Europar Batasuneko enpresetako langileei informazioa eman eta kontsultak egiteko prozedura

III. KAPITULUA

Akordiorik ezean sortu beharreko batzordea

4. atala

Funtzionamendua

L2343-17 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

V. TITULUA

Soldatako langileen parte-hartzea sozietate europarretan eta enpresa-batzorde europarretan

III. KAPITULUA

Enpresa-batzorde europarra eta, akordiorik ezean, langileen parte-hartzea nola gauzatu

1. atala

Enpresa-batzorde europarra

4. azpiatala

Funtzionamendua

L2353-21 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

III. LIBURUA

Langileen ordezkari-taldeen instituzioak

XXV. TITULUA

Soldatako langileen parte-hartzea sozietate kooperatibo europarretan eta sozietate kooperatiboen batzordeetan

II. KAPITULUA

Soldatako langileek negoziatio-talde bereziaren akordioz parte hartzea sozietate kooperatibo europarretan

1. atala

Negotio-talde berezia

3. azpiatala

Funtzionamendua

L2362-8 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

V. ZATIA

Enplegua

II. LIBURUA

Zenbait langile-kategoriari aplikagarriak zaizkion
xedapenak

II. TITULUA

Langile atzerritarrak

I. KAPITULUA

Soldatako langile atzerritarren enplegua

2. atala

Langile atzerritarrak Frantzian sartzea

L5221-3 artikulua

Soldatako langile gisa Frantzian sartu nahi duten atzerritarrek, baldin eta bertan modu iraunkorren bizitzeko nahia adierazten badute, frantses nahikoa dakitela egiaztatu beharko dute aurretiaz izandako esperientzia balioztatuz, edo hitz eman beharko dute Frantzian bizitzen jarri ondoren ikasiko dutela frantsesa.

III. KAPITULUA

Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa

1. atala

Eginkizunak eta eginkizunok egikaritzea

L5223-1 artikulua

Frantzian modu iraunkorren egoteko baimen-txartela lehen aldiz lortzen duten atzerritarrei lurralde osoan harrera egiteaz arduratzen den zerbitzu publikoa da Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa.

Bulegoaren eginkizuna izango da, halaber, honako hauekin loturiko administrazio-, osasun- eta gizarte-ekintza hauetan parte hartzea:

[...]

6. Atzerritarrak Frantzian integra daitezen lortzea, Frantzian modu iraunkorren egoteko baimen-txartela ematen zaienetik hasi eta bost urteko epean, eta frantsesa ikasteko edo hobetzeko baliabideak haien beharrianetara egokitzea eta baliabide horiek eskaintzea, eta, horretan, hala badagokio, beste eragile batzuekin elkarlanean jardutea, atzerritarren egonaldiak zenbanahi irauten duela ere;

[...]

III. LIBURUA

Lan eta Enplegu Zerbitzu Publikoa

III. TITULUA

Enplegu-eskaeren eta eskaintzen hedapena eta publizitatea

I. KAPITULUA

Debekuak

L5331-4 artikulua

Debekatuta dago etxez etxeko lan edo enplegu-eskaintzak egunkari, aldizkari edo noizean behingo argitalpenetan argitaratzea, edo haiek zeinahi komunikazio-bideren bitartez jendeari helaraztea, baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude.

Baldin eta eskaintzen den lan edo enplegu hori termino atzerritar baten bitartez baino ezin izenda badaiteke, eta termino horrek ez badu ordainik frantsesez, terminoak zer esan nahi duen ahalik eta modurik zehatzenean azaldu beharko da, terminoak L. 5331-3 artikulua zentzuan inolako akatsik eragin ez dezan.

Aginduok Frantzian bertan betearaztekoak diren zerbitzuei aplikatuko zaizkie, eskaintza-egilearen edo enplegatzailearen nazionalitatea zeinahi dela ere, bai eta Frantziatik kanpora betearaztekoak diren zerbitzuei ere, baldin eta eskaintza-egilea edo enplegatzailea frantsesa bada, nahiz eta, halakoetan, proposaturiko enplegua lortzeko baldintza ezinbestekoa izango den atzerriko hizkuntza bat bikain jakitea.

Dena den, beren jardunean, erabat edo neurri batean, atzerriko hizkuntzaren bat erabili ohi duten hedabide eta argitalpenetako zuzendari edo arduradunek, Frantzian egon arren, hizkuntza horretan idatzirik dauden enplegu-eskaintzak argitaratu ahal izango dituzte.

VI. ZATIA

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa

I. LIBURUA

Lanbide-heziketa eta -orientazioaren printzipio orokorrak eta antolaketa instituzionala

I. TITULUA

Printzipio orokorrak

I. KAPITULUA

Lanbide-heziketa eta -orientazioaren helburuak eta edukiak

1. atala

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa

L6111-2 artikulua

L. 6111-1 artikuluko lehen apartatuan aipatzen diren ezagutzak eta gaitasunak Hezkuntzaren Kodearen L. 122-1-1 artikuluan oinarritzen dira, eta artikulua hori garatzen etaosatzen dute.

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketan, analfabetismoari aurre egitearen eta frantsesa ikasi eta hobetzearen aldeko ekimenak jarri beharko dira martxan, bai eta gaitasun digitalak eskuratzearen aldekoak ere. Zerbitzu publikoek, lurralde-kolektibitateek eta lurralde-kolektibitateen elkarteek, enpresek eta haien instituzio sozialek, sindikatuek eta elkargo profesionalek, bakoitzak dagokion ekintza-eremuan, ekimenok guztiok sortzeko eta martxan jartzeko lanetan esku hartu beharko dute.

VII. ZATIA

Zenbait lanbide eta jarduerari buruzko xedapen bereziak

I. LIBURUA

Kazetaritzaren, ikuskizunen, publizitatearen eta modaren alorretako langileak

I. TITULUA

Kazetaritzaren alorreko langileak

I. KAPITULUA

Aplikazio-eremua eta definizioak

2. atala

Definizioak

L7111-4 artikulua

Kazetari profesionalen parekotzat joko dira erredaktore, erredaktore-itzultzaile, takigrafo-erredaktore, erredaktore-berrikusle, berriemaile-diseinatzaile eta berriemaile-argazkilari gisa lan egiten duten profesionalak, salbu publizitate-agenteak eta, beren egitekoa zeinahi dela ere, noizean behingo kolaboratzaile gisa diharduten pertsonak.

VIII. ZATIA

Lan-arloko legeriaren aplikazioa kontrolatzea

II. LIBURUA

Legez kontrako lanari aurre egitea

VII. TITULUA

Legez kontrako lana kontrolatzea

I. KAPITULUA

Agenteen eskumenak

1. atala

Xedapen erkideak

L8271-3 artikulua

Eskulan atzerritarrari eta langileak nazio batetik bestera lekualdatzeari buruzko erregelamendua betetzen den ala ez kontrolatzeko, L. 8271-1-2 artikuluan aipatzen diren kontrol-zerbitzuetako agenteek zinpeko interprete baten laguntza eskatu ahal izango dute —zehatz esatera, Zigor Prozeduraren Kodearen 157. artikuluan aipatzen diren zerrendetako batean izena emana duen batena—, baldin eta agenteok ez badituzte polizia edo jendarme nazionalen zerbitzuak ordezkutzen.

Artikulu honetako lehen apartatuan aipatzen diren kontrol-zerbitzuetako agenteek, baldin eta kode honen L. 8113-1 artikuluan aipatzen diren baldintzekin bat datozen establezimenduetan sartzeko eskubidea badute, zinpeko interprete baten laguntza jaso ahal izango dute.

IX. TITULUA

Eraikuntza-lanetako eta herri-lanetako soldatako langileen aitorpena eta identifikazio profesionaleko txartela

KAPITULU BAKARRA

L8291-1 artikulua

[...]

Informatikaren eta Askatasunen Batzorde Nazionalaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira identifikazio profesionaleko txartela emateko modalitateak, bai eta haietan ageri diren soldatako langileei buruz eman beharreko informazioa ere. Dekretu horrexen bitartez zehaztu beharko da, halaber, zer informazio-mota eman behar den Frantzian bertan lekualdaturiko langileei buruz L. 1262-4 artikuluaaren arabera haiei aplikatzekoa den erregelamenduan oinarriturik, bai eta informazioa zer dokumenturen bitartez jakinarazi beharko den ere, zeinak langileek ulertzen duten hizkuntzaren batean idatzirik egon beharko baitu, identifikazio profesionaleko txartelarekin batera bidaltzeko.

7.1.19. Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra⁸⁴⁰

I. ZATIA Xedapen orokorrak

I. LIBURUA Deszentralizazioaren printzipio orokorrak

TITULU BAKARRA Lurralde-kolektibitateen administrazio askea

I. KAPITULUA Administrazio askearen printzipioa

L1111-4 artikulua

[...]

Udalerrri, departamendu, eskualde eta estatus berezia duten kolektibitateen artean banatuko dira gizon eta emakumeen arteko berdintasunaren, kulturaren, kirolen, turismoaren, eskualde-hizkuntzen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak.

[...]

III. ZATIA Departamendua

IV. LIBURUA Zenbait departamenduri buruzko xedapen bereziak

II. TITULUA Tokian tokiko zenbait zerbitzu publikori buruzko berariazko xedapenak

VI. KAPITULUA Ikus-entzunezko komunikazioa

L1426-1 artikulua

Komunikazio-askatasunari buruzko 1986ko irailaren 30eko 86-1067 Legean aurreikusitako baldintzetan, lurralde-kolektibitateek edo haien taldeek telebista-zerbitzu bat editatu ahal izango dute, zeina erabiliko baita tokiko bizitzari buruzko

⁸⁴⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070633?etatTexte=VIGUEUR

informazioak emateko edo eskualdeetako hizkuntzak sustatzeko, eta lurreko bide hertziarrez edo Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak esleitutako maiztasunetatik ezein erabiltzen ez duen sare baten bidez.

III. TITULUA
Alsaziako Kolektibitate Europarra
KAPITULU BAKARRA

L. 3431-4 artikulua

Alsaziako Kolektibitate Europarrak, Hezkuntza Ministerioak eskaintzen dituen eskola-orduen osagarri gisa, bere eskualdeko hizkuntza eta kulturari buruzko hautazko ikasgai bat eman ahal izango du Hezkuntzaren Kodearen L. 312-10 artikuluan aipatzen den konbentzioaren bidez ezarritako modalitateen arabera, eta ikasgai hori bere lurraldean eta eskolatze-aldi osoan eskaini.

Ikasgai hori emateko, Alsaziako Kolektibitate Europarrak irakasle elebidunak kontratatu ahal izango ditu.

Alsazian aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak irakasteko batzorde estrategiko bat sortu ahal izango du Alsaziako Kolektibitate Europarrak, errektoretzak eta tartean diren lurralde-kolektibitateek osatua. Batzorde horrek eginkizun nagusizat hartuko ditu aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak sustatzea, alemanaren irakaskuntza ebaluatzea, eta kulturaren eta gazteriaren alorreko politika publikoekiko interakzioa erraztea.

IV. ZATIA
Eskualdea

II. LIBURUA
Eskualdearen eskudantziak

II. TITULUA
Eskualdeko Kontseiluaren eskumenak
KAPITULU BAKARRA
Xedapen orokorrak

L4221-1 artikulua

Eskualdeko Kontseiluak legeak ematen dizkion eskumenen barruan hartzen dituen erabakien bidez arautuko ditu bere eskualdeko auziak.

Eskualdeko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena izango du, bai eta etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak eta herri-hirietako bizitzarekin eta hirigintzaren alorreko berrikuntzekin lotutako neurriak babestekoa, bertako hezkuntza-politikak bultzatzekoa, eskualdea osatzen duten lurraldeak antolatzekoa eta beren arteko berdintasuna bermatzekoa ere, eta eskualdearen identitate eta hizkuntzen zaintza ziurtatzekoa ere bai, departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak errespetatuz.

Estatuari, gainerako lurralde-kolektibitatei eta eskualdeko establezimendu publikoei dagozkien jarduerak osatze aldera, Eskualdeko Kontseiluak zenbait ekintza martxan jartzeko ahala izango du, betiere Estatuaren, udalerrien, departamenduen eta eskualdeen artean eskumenak nola banatu zehazten duten legeek ezarritako eremu eta baldintzekin bat etorritz.

Eskualde baten, batzuen edo guztien eskumenekin, antolaketarekin eta funtzionamenduarekin lotuta indarrean edo eratzeko bidean dauden legezko edo erregelamenduzko xedapenak aldatzeari edo egokitzeari dagokionez, horren aldeko proposamenak aurkeztu ahal izango ditu eskualde-mailako kontseilu batek —edo batek baino gehiagok, ebazpen konkordante baten bidez hala erabakiz gero—.

Eskualde-mailako kontseilu horrek artikulu honetako laugarren apartatua aplikatzean hartutako proposamenen berri emango dio Eskualdeko Kontseiluko presidentek bai lehen ministroari eta bai Estatuak eskualdean duen ordezkariari.

IV. LIBURUA

Estatus berezia duten eskualdeak eta Korsikako lurralde-kolektibitatea

II. TITULUA

Korsikako lurralde-kolektibitatea

II. KAPITULUA

Antolaketa

4. atala

Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua

1. azpiatala

Antolaketa

L4422-34 artikulua

I. Korsikako Kontseilu Betearazleak eta Korsikako Batzarrak laguntzaile izango dute Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua.

Kontseiluko kideen kopurua ezingo da Korsikako Batzarreko kideena baino handiagoa izan. Hiru sail izango ditu:

[...]

-Kultura, Korsikera eta Hezkuntza Saila;

[...]

2. azpiatala

Eskudantziak

L4422-36 artikulua

Korsikako Kontseilu Betearazleko presidentek, honako gai hauei buruz ezer erabaki baino lehen, kontsulta egingo dio Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari:

[...]

-hezkuntzaren, kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak;

[...]

IV. KAPITULUA

Eskumenak

1. atala

Kultura-identitatea: Korsikako lurralde-kolektibitateari hezkuntzaren eta kulturaren alorrean dagozkion eskumenak

1. azpiatala

Hezkuntza

L4424-5 artikulua

Baldintza berberetan, Batzarrak korsikeraren eta Korsikako kulturaren irakaskuntza garatzeko plan bat sortuko du, eta Korsikako lurralde-kolektibitateak Estatuarekin burututako konbentzio baten bidez zehaztuko dira haren aplikazio-modalitateak.

[...]

2. azpiatala

Kultura eta komunikazioa

L4424-6 artikulua

Korsikako lurralde-kolektibitateak, Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari kontsulta egin ondoren, konbentzio bereziak burutuko ditu Korsikan egoitza duten ikus-entzunezkoen sektoreko sozietate publikoekin, telebistako eta irrati-difusioko saioak sustatzeko asmoz; saio horien helburua korsikera eta Korsikako kultura garatzea izango da, eta Korsikako lurraldean ikusi ahal izango dira saio horiek.

Era berean, kulturaren eta komunikazioaren alorreko jarduerak ere bultzatu ahal izango ditu Estatuaren laguntzarekin; jarduerok lankidetzaren deszentralizatuaren esparrukoak izango dira, eta Europar Batasuneko eta eremu mediterraneoko kide diren estatuetakoa herritarrak diren pertsona publiko zein pribatuekin batera aterako dira aurrera.

III. TITULUA

Itsasoz haraindiko eskualdeak

III. KAPITULUA

Eskudantziak

1. atala

Eskualdeko Kontseiluaren eskumenak

L4433-1 artikulua

Eskualdeko Kontseiluak legeak ematen dizkion eskumenen barruan hartzen dituen erabakien bidez arautuko ditu bere eskualdeko auziak.

Eskualdeko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena izango du, bai eta etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak

eta herri-hirietako bizitzarekin eta hirigintzaren alorreko berrikuntzekin lotutako neurriak babestekoa, bertako hezkuntza-politikak bultzatzekoa, eskualdea osatzen duten lurraldeak antolatzekoa ere, eta eskualdearen identitate eta hizkuntzen zaintza ziurtatzekoa ere bai, departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak errespetatuz.

4. atala
Kultura-jarduerak

L4433-25 artikulua

-Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Eskualdeko Kontseiluak erabaki beharko du eskualde-hizkuntza eta -kulturekin lotutako zer-nolako hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak antolatuko diren eskualdearen eskumenpeko ikastetxeetan.

Tartean diren ikastetxeen lan-ordutegiaren barruan lantzekoak izango dira jarduera horiek, hautazkoak izango dira, eta inola ere ezin izango dira izan Estatuak definituak dituen ikasketa- eta prestakuntza-programen kontrakoak edo haien ordezkaintzekoak.

[...]

2. azpiatala
Kultura-garapena

L4433-27 artikulua

Guadalupe, Mayotte eta Réunion eskualdeek kulturaren alorrean martxan jartzekoak direla iruditzen zaizkien ekimenak definitu ahal izango dituzte, lurralde-kolektibitateen eta Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan oinarriturik edo, hala badagokio, haiek hala proposaturik.

Horretarako, Eskualdeko Kontseiluak eskualde-mailako kultura-programa bat egingo du, batez ere eskualdeko hizkuntzei, literaturari, arte plastikoei, musikari eta zinemari buruzkoa.

Eskualde bakoitzak bere lurraldeko ondarea aintzat hartzen eta garatzen dela bermatu beharko du. Ondarearen Kodearen L. 612-1 artikulua araberaren ondarearen eta guneen babeserako ezarritako eskualde-batzordeak arduratuko dira ondarearen babesa definitzeaz eta programatzeaz, eta itsasoz haraindiko eskualdeetan Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez definituko da haien osaera.

VI. ZATIA

Konstituzioaren 74. artikulua

dauden itsasoz haraindiko kolektibitateak

III. LIBURUA

San Martin

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Eskumenak

LO6314-9 artikulua

Kolektibitateak, Lurralde Kontseiluaren ebazpen baten bidez, bertako haur-eskoletan eta lehen hezkuntzako ikastetxeetan ikasgai osagarri bat ingelesez eskaintzeko baldintzak zehaztuko ditu, horrek, San Martin eskualdeko kultura-berezitasunak kontuan harturik, frantsesa ikastea erraztu dezan.

Ebazpen hori Lurralde Kontseiluko kideen gehiengo osoz hartu beharko da.

LO6314-10 artikulua

Kolektibitateak, Lurralde Kontseiluaren ebazpen baten bidez, frantsesaren irakaskuntzarako plan bat hartu beharko du, San Martin eskualdeko kultura-berezitasunak kontuan hartzen dituena. Plan horren modalitateak zehazteko, lurralde-kolektibitateak konbentzio bat burutuko du Estatuarekin, eta konbentzio horretan zehaztuko dira beharrezkoak izan litezkeen ekintza lagungarri guztiak, irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntzari dagozkionak batez ere.

7.1.20. Mayotteko Aduanen Kodea⁸⁴¹

III. TITULUA Merkantziak aduanan aurkeztea

I. KAPITULUA Inportazioa

1. atala Itsasoko garraioak

51. artikulua

1. Itsasontzia portura iristen denetik hasi eta hogeita lau orduko epean, kapitainak dokumentu hauek aurkeztu beharko ditu aduana-bulegoan:

A) Adierazpen labur gisa:

- zama-manifestua eta, halakorik bada, haren itzulpen ziurtatua;

[...]

2. atala Aireko garraioak

55. artikulua

[...]

2. Dokumentu hori, eta, halakorik bada, baita haren itzulpen ziurtatua ere, adierazpen labur gisa entregatu beharko da aireportuko aduana-bulegoan hegazkinak lur hartzearekin batera, edota, baldin eta hegazkina bulegoa ireki aurretik iritsi bada, aduana-bulegoa ireki bezain laster.

⁸⁴¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071645?etatTexte=VIGUEUR

7.1.21. Meatzaritzaren Kodea (berria)⁸⁴²

I. LIBURUA

Meatzeen lege-araubidea

IX. TITULUA

Beste gizarte-xedapen batzuk

II. KAPITULUA

Meatzarien ordezkariak

3. atala

Hauteskundeak

L192-12 artikulua

Baldin eta frantsesez irakurtzen eta idazten badakite, beren barrutiko instalazioetara bisitan joatea galarazten dien ezintasun fisikorik ez badute eta haien eskubide zibilen kontrako debeku, gabetze edo ezgaitasunik ez badago indarrean, hautagarri izango dira:

1. Meatze edo harrobietan —edo praktikan meatzeetako arriskuen berri jakitea beharrezkoa den beste lanposturen batean— gutxienez bost urte lanean eginak dituzten langileak, gutxienez hiru meatzari kualifikatu gisa, baldin eta hautetsi izango diren barrutian edo enpresa beraren mendekoa den besteren batean gutxienez hiru urte lanean eginak badituzte;

2. Meatze edo harrobietan —edo praktikan meatzeetako arriskuen berri jakitea beharrezkoa den beste lanposturen batean— gutxienez bost urte lanean eginak dituzten langile ohiak, gutxienez hiru meatzari kualifikatu gisa, eta hautetsi izango diren barrutian edo enpresa beraren mendekoa den besteren batean gutxienez hiru urte lanean eginak dituztenak, baldin eta hamar urte jarraian baino gehiago eman badituzte langile gisa edo meatzarien ordezkari gisa, eta jada utzia badiote beste barruti bateko meatzarien ordezkari izateari.

[...]

⁸⁴² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000023501962?etatTexte=VIGUEUR

7.1.22. Merkataritza Kodea⁸⁴³

I. LIBURUA

Merkataritza, orokorrean

II. TITULUA

Merkatariak

III. KAPITULUA

Merkatarien betebeharrak orokorrak

1. atala

Merkataritza-erregistroa eta sozietateen erregistroa

1. azpiatala

Immatrikulazioa egitera beharturik dauden pertsonak

123-22 artikulua

Kontabilitate-dokumentuak eurotan eta frantsesez finkatuko dira.

[...]

III. TITULUA

Artekariak, kudeatzaileak, garraiolariak, merkataritza-
agenteak eta etxez etxeko saltzaile autonomoak

I. KAPITULUA

Artekariak

1. atala

Artekariak, orokorrean

L131-1 artikulua

Artekariak izan daitezke: lehengai-artekariak, artekari-interpreteak eta itsasontzi-
gidariak, eta lehorreko nahiz itsasoko garraioaren alorreko artekariak.

⁸⁴³ Jatorrizko testua: 1807ko irailaren 10eko Lege-dekretua.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000005634379?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

III. LIBURUA

Salmenta-motak eta eskusibotasun-klausulak

II. TITULUA

Enkante publiko bidezko salmentak

I. KAPITULUA

Enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta

2. atala

Europar Batasuneko kide diren estatueta eta Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatueta herritarrek enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak aske ematea

[...]

L. 321-25 artikulua

Beren herrialdean enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan modu iraunkorrean aritzen diren pertsonak, Frantziara etorri, eta finkaturik dauden estatu hitz egiten den edo diren hizkuntza ofizialetako edozeinetan mintzatu ahal izango dira, baina frantseseko itzulpenak aurkeztu eta, hala badagokio, zein organismo profesionalen mendean diharduten adierazi beharko dute.

IV. LIBURUA

Merkataritza-efektuak eta bermeak

I. TITULUA

Merkataritza-efektuak

I. KAPITULUA

Kanbio-letra

1. atala

Kanbio-letraren sorrera eta forma

L. 511-1 artikulua

I. Kanbio-letrak hauek hartzen ditu barnean:

1. Tituluaren testuan bertan aipatzen den kanbio-letraren izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

II. KAPITULUA

Ordaindukoa

L. 512-1 artikulua

I. Ordaindukoak hauek hartzen ditu barnean:

1. Testuan bertan aipatzen den ordaindukoaren klausula edo tituluaren izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

VI. LIBURUA

Enpresen zailtasunak

IX. TITULUA

2015/848 Erregelamendua (EB), 2015eko maiatzaren 20koa, kaudimengabezia-prozedurei buruzkoa.
Kaudimengabezia-prozedura aplikagarriari buruzko xedapen bereziak

III. KAPITULUA

Hartzekodun atzerritarren gaineko informazioa eta hartzekoen aitortpena

L693-1 artikulua

Hartzekodun atzerritarrek, edo haiek aukeraturiko arduradun edo ordezkariak, bai eta, halakorik bada, Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuetan irekiak dauden kaudimengabezia-prozeduretan hartzekodunen interesak ordezkatzeko aldera izendaturiko konkurtso-administratzaileek ere, jurisdikzio nazionalak izendatzen duen ordezkari judizialak jakinarazten dizkien lege-baldintzen arabera aitortuko dituzte beren hartzekoak. Horretan, L. 622-26 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

Baldin eta hartzeko osoaren edo zatiren baten kontrako aurkaratzerik badago, L. 622-27 artikuluko xedapenak aplikatuko dira. Artikulu honetan ezartzen den hogeita hamar eguneko epeari dagokionez, epe hori ez zaio aplikatuko hartzekoen aitortpenaren eta galdatzen diren gainerako frogagiriaren itzulpenari.

7.1.23. Mutualitatearen Kodea⁸⁴⁴

II. LIBURUA

Aseguru-, berraseguru- eta kapitalizazio- eragiketen mutualitate eta batasunak

II. TITULUA

Mutualitateen eta batasunen eragiketak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. atala

Afiliazio-modalitateak

L221-6-3 artikulua

Erregelamendu edo kontratu kolektiboa eta mutualitateak izenpetzaileari edo bazkideari igorri beharreko argibideak, denak ere kode honetan aipatuak, frantsesez idatzirik aurkeztu beharko dira, argi eta ongi ikusteko moduan.

Frantsesaren erabileraren gaineko aurreko apartatuko xedapenak indargabetu eta baldin eta, L. 225-2 eta L. 225-8 artikuluekin bat etorriz, kontratuaren parte diren aldeek frantsesaz bestelako legeriaren bat aplikatzeko aukera badute, artikulua honen lehen apartatuan aipatutako dokumentuak frantsesa ez beste hizkuntza horretan idatzi ahal izango dira. Bi aldeek adostasunez aukeratu ahal izango da frantsesa ez den beste hizkuntza bat; horretarako, aski izango da izenpetzaileetako edo bazkideetako batek idatziz hala eskatzea.

Baldin eta kontratuaren parte diren aldeek aukerarik ez badute frantsesa ez beste legeria bat aplikatzeko, estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatzirik aurkeztu ahal izango dira dokumentuok, baldin eta aldeek ados badaude eta izenpetzaileetako edo bazkideetako batek idatziz hala eskatzen badu.

3. atala

Kontsumitzaileei aseguru-eragiketak urrutitik eskaintzea

L221-18 artikulua

[...]

III.

[...]

6. Mutualitatearen edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta mutualitateak edo batasunak, bazkidearen adostasunez, erregelamenduak edo modu askean onetsitako kontratu

⁸⁴⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074067?etatTexte=VIGUEUR

kolektiboak indarrean dirauen aldian erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari berari aplikatzekoa den legea ere.

[...]

7.1.24. Nekazaritzaren eta Itsas Arrantzaren Kodea⁸⁴⁵

VIII. LIBURUA

Nekazaritzaren arloko irakaskuntza, lanbide-heziketa eta garapena, eta ikerketa agronomikoa

I. TITULUA

Nekazaritzaren arloko irakaskuntza eta lanbide-heziketa

I. KAPITULUA

Nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin lotutako lanbide-heziketa eta irakaskuntza publikoari buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

L811-5 artikulua

[...]

L. 811-1 artikuluko 2. zenbakian definitzen diren eginkizunekin bat etorriz, nekazaritzaren arloko irakaskuntzak eskualde-hizkuntzen eta -kulturen ezagutza eta hedapena sustatu beharko ditu horretarako beharra dagoen lekuetan.

III. KAPITULUA

Nekazaritzaren arloko kontratupeko ikastegi pribatuei buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

L813-2 artikulua

[...]

Lanbide-heziketako ikastegietan nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin loturik ematen diren ikasgaiak erreferentziazko programa nazionalen arabera eskaini beharko dira, eta ikasgai bakoitzaren edukiak eta helburuak zehaztu eta finkatu beharko ditu edo Nekazaritza Ministerioak, edo Nekazaritza Ministerioak eta Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak batera, edo Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak. Ikasketa horiek zikloka antolatuko dira. Beharra dagoen lekuetan, eskualde-hizkuntzen eta -kulturen ezagutza eta hedapena sustatzeko moduko jarduerak antolatu beharko dituzte ikastegiek.

⁸⁴⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/telecharger_pdf.do?cidTexte=LEGITEXT000022197698

[...]

IX. LIBURUA

Itsas arrantza eta itsas akuikultura

V. TITULUA

Itsasoz haraindiko eskualdeei buruzko xedapenak

I. KAPITULUA

Guadalupe, Guyana, Martinika, Réunion eta Mayotte

3. atala

Guyanari buruzko xedapen bereziak

L951-9 artikulua

Guyanan L. 943-6-1 artikulua aplikatzeari dagokionez:

1. Lehen bi apartatuak honela idatziko dira:

«Askatasunen eta atxiloketaren epaileak L. 943-4, L. 943-5, L. 943-6 eta L. 951-10 artikuluetan oinarriturik emandako autoak ziodunak izango dira, eta agintari eskudunari eta inputatuari jakinarazi beharko zaizkie, haiek zeinahi baliabideren bitartez instrukzio-salara igorri ahal izan ditzaten, jakinarazpena jasotzen dutenetik hasi eta bi eguneko epean. Inputatuak ez badaki frantses nahikorik, interprete baten laguntza jaso ahal izango du. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

»Inputatuak zenbanahi ohar bidali ahal izango ditu idatziz instrukzio-salara, edo han esateko dituenak entzun ditzaten eskatu»;

[...]

7.1.25. Osasun Publikoaren Kodea⁸⁴⁶

I. ZATIA

Osasunaren babes orokorra

I. LIBURUA

Pertsonen osasuna babestea

I. TITULUA

Erien eskubideak eta osasun-sistemaren erabiltzaileak

ATARIKO KAPITULUA

Pertsonaren eskubideak

L1110-13 artikulua

Prebentzio- eta zaintza-sistematik urrun dauden pertsonei bakoitzaren berezitasunak aintzat harturik prebentziorako eta zaintzarako dituzten eskubideak bermatzea, horixe da osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren helburua.

Gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziatzko adierazleen bitartez definitu eta zehaztuko dira osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren arloetan diharduten eragileen esku-hartze modalitateak, bai eta eragileoi pertsonen osasun-laguntzarako protokoloetan dagokien lekua ere. Prebentzio- eta zaintza-sistematik urrun dauden pertsonak osasun-bitartekaritzarekin eta hizkuntza-interpretazioarekin loturiko baliabideetara nola iritsi ere adierazle horiexen bitartez definituko da. Osasunaren Goi Agintaritzak zehaztu beharko ditu adierazleok.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

III. TITULUA

Ezaugarri genetikoaren azterketa, marka genetikoaren bidezko identifikazioa eta genetika-aholkulariak

II. KAPITULUA

Genetika-aholkulariak

L1132-4 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, genetika-aholkulariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

⁸⁴⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072665?etatTexte=VIGUEUR

L1132-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L1132-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko egagutzak dituela erakutsi beharko du genetika-aholkulariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. ZATIA

Osasunaren arloko lanbideak

ATARIKO LIBURUA

Xedapen erkideak

ATARIKO TITULUA

Osasunaren arloko langileen eginkizunak

II. KAPITULUA

Kualifikazio profesionalen aitortpenari buruzko xedapen erkideak

3. atala

Sarbide partziala

L4002-5 artikulua

Hargatik eragotzi gabe atal honetan aurreikusitako xedapenak, establezimenduari buruzko xedapenak edo zerbitzuak aske emateari buruzkoak betetzen dituzten profesionalen eskubide, betebeharrak eta erantzukizun zibil berberak izango dituzte sarbide partziala adostua duten jardueretan aritzen diren profesionalak.

Bere lanean jarduteko, interesdunak jatorrizko estatuak bertako hizkuntzan idatzirik emandako titulu profesionala erabiliko du. Agintaritzak eskudunak titulu profesional horren frantsesezko itzulpena eskatu ahal izango du.

[...]

I. TITULUA

Medikuntzaren arloko lanbideak

I. KAPITULUA

Lanean jarduteko baldintza orokorrak

L4111-2 artikulua

I. Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak direnei diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu hori lortu duten herrialdean mediku, dentista edo emagin gisa lanean jarduteko baimen indibiduala eman ahal izango die osasunaren gaineko ardura duen ministroak batzorde eskudunen irizpenetan oinarriturik, batez ere tartean diren mediku-elkargo eta -elkarte nazionalen ordezkarienean.

Lanbide, gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak gainditu beharko dituzte pertsona horiek, eta frantses-maila nahikoa dutela frogatu. Baldin eta, beren prestakuntzaz gain, beste hiru urte eman badituzte lanean eta baldin eta Ospitaleen Erreformari, Pazienteei, Osasunari eta Lurraldeei buruzko 2009ko uztailaren 21eko 2009-879 Legea argitaratu aurreko bi urteetan zehar Frantzian ordaindutako mediku-eginkizunetan jardun dutela frogatzea, frantses-maila nahikoa dutela frogatzearen eskakizuna aitortuko zaie Frantzian unibertsitatearteko espezialista-diploma lortua duten pertsonen. Erregelamenduzko xedapenen bidez zehaztuko dira egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak. Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez zehaztuko da lanbide, gai eta espezialitate bakoitzerako egiaztatze-probetan parte hartu ahal izango duten izangaien gehienezko kopurua, eta, horretan, Hezkuntzaren Kodearen L. 631-1 artikuluko hirugarren apartatuko xedapenekin eta frantses-maila egiaztatzeko irizpideekin bat etorritik, ikasle-kopuruaren bilakaera bera hartuko da kontuan.

[...]

L4111-3 artikulua

Baldin eta estatu atzerritar batek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie sortzez frantsesak diren edo herritartasun frantsesa duten mediku, dentista eta emaginei, estatu horretako herritarrei ere beren lanean jarduteko baimena aitortu ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta estatu horrekin buruturiko akordioek horretarako ahala ematen badute eta goi-mailako irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak haien diplomen balio zientifikoa aitortzen badu.

Akordiook osasunaren gaineko ardura duen ministroaren onespenez burutuko dira, nahitaez izan beharko dute paritarioak eta herrialde bakoitzak bere lurraldean lanean jarduteko baimena zenbat mediku atzerritarri emango dien zehaztu beharko dute.

Baimenak indibidualak izango dira, eta sindikatu nazional eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan oinarriturik emango zaizkie erregelamenduz zehazturiko baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Baimenak noiznahi kendu ahal izango dira.

L4111-3-1 artikulua

Baldin eta Quebecek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian lanean jarduteko ahala ematen duen formazio-titulua duten mediku,

dentista edo emaginei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalei ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan oinarriturik emango zaie frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Medikuek Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak erregelamenduz zehaztuko dira.

L4111-5 artikulua

Agiria zein estatuk eman dien, mediku, dentista eta emaginek bertako hizkuntzan erabili ahal izango dute beren formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago. Interesdunak mediku-, dentista- edo emagin-titulu profesionala eduki beharko du.

[...]

II. KAPITULUA

Mediku-elkarteetan izena ematea eta eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

1. atala

Mediku-elkarteetan izena ematea

L4112-2 artikulua

L. 4112-1 artikuluan aurreikusten diren mediku-elkarteetan izena eman nahi duten mediku, dentista edo emaginek frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute.

Zalantzarik badu, interesdunak mediku-elkarteak departamenduan duen kontseiluko presidentearengana edo haren ordezkariarengana jo ahal izango du. Medikuek departamenduan duen kontseiluak edo interesdunak hala eskatuz gero, Eskualdeko Osasun Agentziako zuzendari nagusiak izendaturiko mediku, dentista edo emaginak egiaztatze-proba bat egin beharko du.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

2. atala

Eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

L4112-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko

da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dien, mediku, dentista eta emaginek bertako hizkuntzan erabili ahal izango dute beren formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. LIBURUA

Farmaziaren eta fisika medikoaren arloetako lanbideak

II. TITULUA

Farmaziaren arloko lanbideak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4221-7 artikulua

Baldin eta Quebecek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian lanean jarduteko ahala ematen duen formazio-titulua duten farmazialariei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalak ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta farmazialari-elkartearen irizpenetan oinarriturik emango zaie frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten farmazialariei. Farmazialariok Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte.

[...]

L4221-12 artikulua

Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak direnei diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu hori lortu duten herrialdean farmazialari gisa lanean jarduteko baimen indibiduala eman ahal izango die osasunaren gaineko ardura duen ministroak, batez ere osasunaren arloko profesionalak osaturiko batzorde eskudunaren irizpenean oinarriturik.

Lanbide, gai edo espezialitatetan antolatu ahal izango diren ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak gainditu beharko dituzte pertsona horiek, eta frantses-maila nahikoa dutela frogatu. Erregelamenduzko xedapenen bidez finkatuko dira izangaiek frantses-maila nahikoa dutela frogatzeko egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak. Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez zehaztuko da zenbat izangaik parte hartu ahal izango duten egiaztatze-proba horietan.

[...]

L4221-14 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, farmazialariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. KAPITULUA

Mediku-elkarteetan izena ematea eta eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

1. atala

Farmazialari-elkarteetan izena ematea

L4222-6 artikulua

Farmazialari-elkarteetan izena eman nahi duten farmazialariak frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute.

Zalantzarik badu, interesdunak farmazialari-elkarteak departamenduan duen kontseiluko edo kontseilu zentralean presidentearengana edo haren ordezkariarengana jo ahal izango du. Farmazialari-elkarteak departamenduan duen kontseiluak edo interesdunak hala eskatuz gero, administrazio-agintaritzak eskudunak egiaztatze-proba bat egin beharko du.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

2. atala

Eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

L4222-9 artikulua

Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den farmazialariak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean farmazialari gisa, farmazialari-elkartean izena emateko beharrik gabe farmazialari edo dagokion espezialitateko profesional gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egiaztzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

Zerbitzuok eskaintzen dituzten profesionalak Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte, eta diziplinaren arloko jurisdikzio-organismoaren mende egongo dira.

Baldin eta ez badago L. 4221-4 eta L. 4221-5 artikuluek aplikatuz formazio-tituluen aitortza egiterik, profesionalaren kualifikazio profesionalak egiaztatu beharko dira hark zerbitzuak lehen aldiz eskaini baino lehen. Baldin eta alde handia badago profesionalaren kualifikazioen eta Frantzian farmazialari edo dagokion

espezialitateko profesional gisa jarduteko nahitaezkoztat jotzen den formazioaren artean, eta uste izatekoa bada horrek osasun publikoari kalte egin diezaiokeela, agintari eskudunek gaitasun-proba bat egin beharko diote profesionalari.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

IV. TITULUA

Farmaziako prestatzaileak eta ospitaleko farmaziako prestatzaileak

I. KAPITULUA

Farmaziako prestatzaileak eta ospitaleko farmaziako prestatzaileak

L4241-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, farmaziako prestatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-11 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-12 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du farmaziako prestatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4241-15 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, ospitaleko farmaziako prestatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-16 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-17 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du ospitaleko farmaziako prestatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

V. TITULUA

Fisikari medikoak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4251-6 artikulua

[...]

Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bere hizkuntza-ezagutzei buruzko aitortpena aurkeztu beharko du eskabidearekin batera.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4251-7 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du fisikari medikoak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

III. LIBURUA

Osasun-laguntzaileak, zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak eta dentista-laguntzaileak

I. TITULUA

Erizainak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4311-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, erizainak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4311-17 artikulua

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzia erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen erizainak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4311-22 artikulua

Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den erizainak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean zaintza orokorreko erizain gisa, L. 4311-15 artikuluan ezarritako formalitateei ekin beharrik gabe erizain gisa jardun ahal izango du Frantzia aldi batez edo noizean behin.

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, erizainak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. TITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak eta pedikuro-podologoak

I. KAPITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak

L4321-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, masaje-emaile fisioterapeutak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4321-9 artikulua

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen masaje-emaile fisioterapeutak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4321-11 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. TITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak eta pedikuro-podologoak

II. KAPITULUA

Pedikuro-podologoak

L4322-2 artikulua

[...]

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen pedikuro-podologoak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

L4322-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, pedikuro-podologoak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4322-15 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasanaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. TITULUA

Terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak

I. KAPITULUA

Terapeuta okupazionalak

L4331-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, terapeuta okupazionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4331-6 artikulua

[...]

Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bere hizkuntza-ezagutzei buruzko aitortpena aurkeztu beharko du eskabidearekin batera.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. TITULUA
Terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak

II. KAPITULUA
Psikomotrizistak

L4332-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, psikomotrizistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4332-6 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. KAPITULUA
Xedapen erkideak

L4333-2 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, beren lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituztela erakutsi beharko dute terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. TITULUA
Logopedak eta optometristak

I. KAPITULUA
Logopedak

L4341-1 artikulua

Komunikazioaren, hizkuntzarekin lotutako alderdi guztien, kognizio matematikoen, mintzamenaren, ahotsaren eta aho-aurpegi-masailen funtzioaren gaineko osasun- eta prebentzio-neurriak, azterketa medikoak eta arazoaren tratamendua sustatu beharra dakar logopeda gisa jarduteak.

Sortzetiko arazoak, garapen-arazoak edo arazo hartuak dituzten adin guztietako pazienteak artatu beharko dituzte logopedek.

Pazientearen autonomia eta bizi-kalitatea babestea eta garatzea izango da haien helburu nagusia, bai eta pazienteak hizkuntzarekin duen harremana lehengora itzularaztea ere.

Logopeda gisa jarduteko, ezinbestekoa izango da hizkuntza bere alderdi guztietan ongi menderatzea.

Logopedak medikuaren aginduz jardun beharko du.

Presazko kasuetan, eta medikurik ezean, haren agindurik gabe ere logopediaren alorrean beharrezkoak izan litezkeen zaintzak emateko baimena izango dute logopedek. Horren ondoren, logopedak aipatu baldintzen arabera egindako azterketen eta emandako zaintzen berri eman beharko dio medikuari.

Medikuak kontrakorik esan ezean, zenbait tratamendu mediko ere aholkatu ahal izango ditu logopedak. Osasunaren eta gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean oinarriturik emandako erabaki baten bidez zehaztuko da tratamendu medikoon zerrenda.

Logopedek lanean jarduteko erabateko independentzia eta erantzukizuna izango dute, eta, horretan, L. 4341-9 artikuluan ezarritako arau profesionalekin bat etorriz jokatu beharko dute.

Modu autonomoan diagnostikoa eman eta zein tratamendu jarri erabaki beharko dute.

Sortzetiko arazoei, garapen-arazoei eta arazo hartuei dagokienez, ebaluazio eta tratamendu mediko egokienekin bat datozen teknikak eta trebetasunak aplikatu beharko dizkiete pazienteei, eta horren guztiaren koordinazioan parte hartu. Hasierako eta etengabeko prestakuntza-lanetan eta ikerketan ere parte hartu ahal izango dute.

Logopedia-jardueren ildo nagusiak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez definituko dira, Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean oinarriturik.

L4341-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, logopedak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4341-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4341-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du logopedak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Optometristak

L4342-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, optometristak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4342-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4342-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du optometristak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

V. TITULUA

Elektroirradiologia klinikoko manipulatzailleak eta laborategi klinikoko teknikariak

I. KAPITULUA

Elektroirradiologia klinikoko manipulatzaille-lanarekin lotutako arauak

L4351-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, elektroirradiologia klinikoko manipulatzailleak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4351-8 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, alde zuzenetik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4351-9 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzia erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du elektroirradiologia klinikoko manipulatzailleak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

II. KAPITULUA

Laborategi klinikoko teknikari-lanarekin lotutako arauak

L4352-6 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, osasunaren arloko profesionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana edo zein epaimahairen aurrean jaso izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4352-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana edo zein epaimahairen aurrean jaso izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4352-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko egagutzak dituela erakutsi beharko du laborategi klinikoko teknikariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

XXV. TITULUA

**Audioprotesistak, optikariak, eta zailtasunak dituzten
pertonentzako tresneria-, protesik- eta ortesik-egileak**

I. KAPITULUA

Audioprotesistak

L4361-3 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, audioprotesistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4361-9 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4361-10 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du audioprotesistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Optikariak

L4362-2 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, optikariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4362-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4362-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du optikariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. KAPITULUA

Zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesir- eta ortesir-egileak

L4364-6 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasanaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4364-7 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko egagutzak dituela erakutsi beharko du L. 4364-1 artikuluan aipatzen diren lanbideetako batean diharduen profesionalak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

VII. TITULUA

Dietistak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4371-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, dietistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4371-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasanaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4371-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du dietistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

VIII. TITULUA

Estatuaren eta eskualdearen eskumen eta xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Osasun-laguntzaileei aplikagarriak zaizkien zenbait xedapen

L4381-1-1 artikulua

Baldin eta Quebecen bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian bai liburu honetan eta bai [L. 4241-1](#) eta [L. 4241-13](#) artikuluetan aipatzen diren lanbideetan jarduteko ahala ematen dien formazio-titulua duten pertsonei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalak ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteei eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko herritarren kualifikazio profesionalen aitorpenerako aurreikusiriko prozeduren eta modalitateen arabera emango zaizkie erregelamenduz zehaztutako baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Frantzian aplikagarriak diren lan-baldintzen eta arau profesionalen mende egongo dira.

L4381-1-2 artikulua

Hargatik eragotzi gabe elkarrekikotasuna eta nazioarteko akordioaren bat zentzu horretan berretsi izana, formazio-titulua Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu batean lortu duten pertsonei, baldin eta formazio-titulu horrek bai liburu honetan eta bai [L. 4241-1](#) eta [L. 4241-13](#) artikuluetan aipatzen diren lanbideetan jarduteko ahala ematen badie, Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie. Baimen hori osasunaren gaineko ardura duen ministroak emango du, baldin eta jarduera profesionalen gaineko akordio edo tratatuek horretarako ahala ematen badiote eta izangaien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko herritarren kualifikazio profesionalen aitorpenerako aurreikusiriko prozeduren eta modalitateen arabera emango dira. Medikuek

erregelamenduz zehazturiko baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute. Frantzian aplikagarriak diren lan-baldintzen eta arau profesionalen mende egongo dira.

[...]

IX. TITULUA

Zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak eta dentista-laguntzaileak

I. KAPITULUA

Zaintzaileak

L4391-3 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, zaintzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4391-4 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4391-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zaintzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Puerikulturako laguntzaileak

L4392-3 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, puerikulturako laguntzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4392-4 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4392-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du puerikulturako laguntzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

III. KAPITULUA **Anbulantzia-gidariak**

L4393-4 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, ambulanzia-gidariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du anbulantzia-gidariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

III BIS KAPITULUA **Dentista-laguntzaileak**

L4393-13 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, dentista-laguntzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-14 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, dentista-laguntzaile zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-15 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du dentista-laguntzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

VI. ZATIA

Osasunaren arloko establezimendu eta zerbitzuak

II. LIBURUA

Biologia medikoa

I. TITULUA

Definizioa eta printzipio orokorrak

III. KAPITULUA

Biologo medikoak

1. atala

Lanean jarduteko baldintzak

L6213-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du biologo medikoak.

7.1.26. Ondarearen Kodea⁸⁴⁷

L1 artikulua⁸⁴⁸

Halaber, ulertzen da kultura-ondare immaterialaren elementuak direla, Parisen 2003ko urriaren 17an onartutako kultura-ondare immateriala, bai eta hizkuntza-ondarea ere, hau da, frantsesa eta eskualde-hizkuntzak babesteko nazioarteko hitzarmenaren 2. artikulua araber. Estatuak eta lurralde-kolektibitateek parte hartu beharko dute hizkuntza horiek irakasteko, zabaltzeko eta sustatzeko lanetan.

I. LIBURUA

Kultura-ondareari buruzko xedapen erkideak

I. TITULUA

Kultura-ondasunen babesak

I. KAPITULUA

Kultura-ondasunen zirkulazio-araubidea

L111-1 artikulua

Hauek dira altxor nazionalak:

⁸⁴⁹5. Gainerako ondasunek interes handia dute nazio-ondarean historiari, arteari, arkeologiari, eta frantsesaren eta eskualde-hizkuntzen ezagutzari dagokienez.

⁸⁴⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006074236/LEGISCTA000006159928?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF&anchor=LEGIARTI000043530081#LEGIARTI000043530081

⁸⁴⁸ Eskualde-hizkuntzen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzko 2021eko maiatzaren 21eko 2021-641 Legearen 1. artikulua, aldatua. Lege horri Molac legea deritza.

⁸⁴⁹ Eskualde-hizkuntzen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzko 2021eko maiatzaren 21eko 2021-641 Legearen 2. artikulua, aldatua. Lege horri Molac legea deritza.

7.1.27. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodea⁸⁵⁰

II. LIBURUA Komunikazio elektronikoak

I. TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA Araubide juridikoa

1. atala Sareak eta zerbitzuak

L33-1 artikulua

I. [...]

Publikoaren eskura jartzekoak diren sareak eta komunikazio-zerbitzu elektronikoak eratu eta haiekin lotutako jarduerak eskaintzeko, honako hauekin loturiko arauak bete beharko dira:

[...]

p) (1) Komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaintza erabiltzaile gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoentzat, tartean baita, jasotzekoak nahiz egitekoak diren deiei dagokienez, aldibereko itzulpen-zerbitzu bat ere, bai idatzizkoa eta bai bisuala, Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen 105. artikuluko IV. zenbakian ezarritakoarekin bat etorriz.

Erabiltzaileei egitekoak diren eskaintzek ez diete inolako gainkosturik eragingo, eta zerbitzuok zentzuz erabiltzen direla bermatzeko baldintzak dekretu baten bidez definituko dira, Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailerak ezarritako kalitate-irizpideekin bat etorriz.

Agintaritza horrek I. zenbaki honen b) letran aipatzen diren neutraltasun- eta konfidentzialtasun-baldintzak betetzen direla bermatu beharko du, bai eta Informatikari, Fitxategiei eta Askatasunei buruzko 1978ko urtarrilaren 6ko 78-17 Legearen 34 bis artikuluan aipatzen diren datu pertsonalen edozein urraketari aurrea hartzen zaiola ere;

[...]

⁸⁵⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070987?etatTexte=VIGUEUR

II. TITULUA

Baliabideak eta polizia

I. KAPITULUA

Irrati-maiztasunak

2. atala

Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzaileak esleitzekoak diren irrati-maiztasunei buruzko xedapen espezifikoak

L42 artikulua

[...]

III. Maiztasun Banden Esleipen Taula Nazionalean komunikazio-zerbitzu elektronikoei dagozkien maiztasun-bandak direla eta, haien bitartez eskaini ahal izango diren komunikazio-zerbitzuei dagozkien murrizketak proposatu ahal izango ditu esleipen horiek egiteko ardura duen Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzaileak, L. 36-6 artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorritz. Maiztasun-banda jakin baten bitartez zein komunikazio-zerbitzu elektronikoa eskaini agindu ahal izango du, batez ere, agintaritza horrek, baldin eta hori beharrezkoa bada L. 31-1 artikuluan aurreikusitako xedeetako bat erdiesteko, edo:

[...]

d) Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpenean oinarriturik, kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko, bai eta, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak haren aldeko irizpenean oinarriturik, hedabideen pluralismoa sustatzeko ere.

[...]

7.1.28. Prozedura Zibilaren Kodea⁸⁵¹

I. LIBURUA

Jurisdikzio guztien xedapen erkideak

I. TITULUA

Atariko xedapenak

I. KAPITULUA

Prozesuaren printzipio gidariak

IX. atala

Eztabaidak

23. artikulua

Epaileak ez du interprete batengana jo beharrik izango, aldeek beren artean darabilten hizkuntza baldin badaki.

23-1 artikulua

Aldeetako batek gorreria baldin badu, epaileak, hari laguntze aldera, zein hizkuntzaren interprete bat edo *Cued Speech* sistemako edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoen batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du auto baten bidez, eta ez da auto horren kontrako errekurtsorik jartzetik izango. Beste edozein gailu tekniko ere erabili ahal izango du epaileak, gorreria duen aldearekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Dena den, aurreko apartatua ez da aplikagarria izango, baldin eta gorreria duena, komunikazioa ziurtatzeko neurri modura, berak aukeraturiko pertsona bat ondoan duela agertzen bada epailearen aurrean.

⁸⁵¹ Testu kontsoildatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070716?etatTexte=VIGUEUR

VII. TITULUA

Frogaren administrazio judiziala

II. AZPITITULUA

Instrukzio-neurriak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

IV. atala

Mugaz haraindiko zenbait instrukzio-neurriri buruzko xedapen bereziak

178-1 artikulua

Baldin eta, Europar Batasuneko kide diren estatueta jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK) aplikatuz, atzerrian instrukzio-neurriren bat hartzeko agintzen bada eta, jurisdikzio-organo errekeritura inprimakiak bidali behar direla eta, horrek itzulpen-gastuak eragiten baditu, epaileak, Zigor Prozeduraren Kodearen R. 122 artikuluan aipatzen diren tarifen arabera zenbatekoa zehaztu, eta gastuoi aurre egiteko diru-hornidura ezartzeko beharrezkoa den ordainketa egin dadila aginduko du. Epaileak aginduko du, kode honen 270. eta 271. artikuluetan aipatzen diren modalitateekin bat etorritik, diru-hornidura aldeetako zeinek edo zeintzuek eta zer eperen barruan entregatuko duten jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoan.

Idazkariak itzulpena jaso bezain laster ordaindu beharko dio dagokion saria itzultzaileari.

XVII. TITULUA

Epeak, agente judizialen aktak eta jakinarazpenak

III. KAPITULUA

Jakinazpenak egiteko modua

II. atala

Aktak jakinarazteko ohiko modua

670-3 artikulua

Baldin eta, jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideren bat atzerrian jakinarazi behar dela eta, hari buruzko akta edo beste edozein agiri itzultzea beharrezkotzat jotzen bada, jurisdikzio-organo horretako bulegoburu edo arduradunak itzultzaile baten laguntza eskatu ahal izango du.

Zigor Prozeduraren Kodearen R. 122 artikulua aplikatuz ordainduko da itzulpena.

Jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideei buruzko akten berri atzerrian emateak dakartzan gastuen zenbatekoa Zigor Prozeduraren Kodearen R. 93. artikuluko I. zenbakiko 13. apartatuan gastuei buruz ezarritakoa aintzat harturik finkatu, aurreratu eta ordainduko da.

V. atala
Nazioarteko jakinarazpenei buruzko arau bereziak

II. azpiatala
Atzerritik heltzen diren akten jakinarazpena

688-6 artikulua

Jatorrizko estatuan hitz egiten den hizkuntzan emango da aktaren berri.

Hala ere, hartzaileak, akta idazteko erabili den hizkuntza ez badaki, jakinarazpena jasotzeari uko egin, eta alde errekeritzaileak akta itzul dezala edo frantsesezko itzulpen eta guzti entrega diezaiola eta gastuak bere gain har ditzala eskatu ahal izango du.

Bidalketa egitearen edo jakinarazpena helaraztearen ardura duen agintaritzak aukera horren berri eman beharko dio aktaren hartzaileari. Aktan ere jaso beharko da informazio hori, jakinarazpena bidali izanaren berri ematearekin batera.

XVIII. TITULUA
Gastuak eta kostuak

I. KAPITULUA
Kostuak ordaintzeko beharra

695. artikulua

Instantziekin, aktekin eta betearazpen-prozedurekin loturiko kostuen artean sartzen dira:

2. Akten itzulpen-gastuak, baldin eta legeak edo nazioarteko akordioaren batek horretara behartzen badute;

[...]

9. Interpretazio- eta itzulpen-gastuak, baldin eta jurisdikzio-organoren batek atzerrian martxan jartzeko eskatzen dituen instrukzio-neurrietarako beharrezkoak badira, betiere Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK) aintzat hartuz;

[...]

XX. TITULUA Erregu-eskaerak

II. KAPITULUA Nazioarteko erregu-eskaerak

I. atala Atzerrira bidaltzekoak diren erregu-eskaerak

734-1 artikulua

Jurisdikzio-organo eskatzaileko idazkariak erregu-eskaera bidaltzeko erabakiaren berri eman eta jakinarazpena igorri beharko dio ministerio publikoari, non eta jakinarazpena ez den atzerriko jurisdikzio-organo edo agintaritzaren eskudunari zuzenean igortzekoa.

Erregu-eskaera bidaltzeko erabakiari itzulpen bat ere gehituko zaio, aldeek hala eskatuz gero eta hura frantsesez igorria izateko baimena ukatua izan ez bada behintzat.

II. atala Atzerritik heltzen diren erregu-eskaerak

1. paragrafoa *Instantzia handiko auzitegiak nazioarteko erregu-eskaera betearaztea*

740. artikulua

Atzerritarrak badira ere, aldeek eta abokatuek galderak egin ahal izango dituzte, epaileak baimena ematen badie; galderok frantsesez edo frantsesera itzulita formulatu beharko dira, eta berdin erantzunak ere.

[...]

3. paragrafoa *Xedapen erkideak*

748. artikulua

Erregu-eskaeren betearazpenak ez du gastu edo zergarik eragingo.

Dena den, atzerriko agintaritzak bere gain hartu beharko ditu erregu-eskaeraren betearazpenean esku hartzen duten lekuko, aditu, interprete eta gainerako pertsonen ordaintzeak dakartzan gastu guztiak. Berdin jokatu beharko da jurisdikzio-organo eskatzailearen eskaeraren aurrean jokatzeko moduak eragindako gastuekin.

[...]

III. LIBURUA

Zenbait gairi buruzko xedapen bereziak

I. TITULUA

Pertsonak

V BIS KAPITULUA

Egintza pribatu baten bidez elkarrekin adostutako dibortzioa, abokatu batek kontrasinatua eta notario baten protokoloan jaso

1146. artikulua

Aldeek hala eskatuz gero, abokatuak dibortzioari buruzko konbentzioa eta haren eranskinak bidali beharko dizkio notarioari, dokumentuok notarioaren protokoloan jasota gera daitezen, konbentzioa sinatzen den egunetik hasi eta zazpi eguneko epean.

Frantsesez idatzita badaude, 2007ko abuztuaren 10eko 2007-1205 Dekretuaren 7. artikuluko baldintzen arabera ahalak dituen itzultzaile batek itzuli beharko ditu konbentzioa eta haren eranskinak, eta dokumentu guztiak itzulpen eta guzti entregatu.

[...]

IV. LIBURUA

Arbitrajea

II. TITULUA

Nazioarteko arbitrajea

III. KAPITULUA

Atzerrian ematekoak diren edo nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespén eta betearazpena

1515. artikulua

Arbitraje-laudoa badela egiaztatzeko, jatorrizkoarekin batera, arbitraje-konbentzioa aurkeztu beharko da, edo dokumentu horien guztien kopiak, baldin eta benetakoak direla frogatzeko baldintzak betetzen badituzte.

Dokumentuok frantsesez idatzirik ez badaude, alde errekeritzaileak itzularazi egin beharko ditu. Horretarako, alde errekeritzaileak peritu judizialen zerrendetako batean izena emana duen itzultzaile batengana jo ahal izango du, edo Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko agintari judizialen edo administrazio-agintarien aurrean jarduteko ahala duen itzultzaile batengana.

1517. artikulua

Exequaturra jatorrizkoari aplikatuko zaio, edo, halakorik ez bada, arbitraje-laudoaren kopiari, 1516. artikuluko azken apartatuan ezartzen diren baldintzen arabera.

Arbitraje-laudoa frantsesez idatzirik ez badago, exequaturra itzulpenari aplikatuko zaio, 1515. artikuluan ezartzen diren baldintzen arabera.

Arbitraje-laudoari exequaturra aplikatzea onartzen ez duen autoak zioduna izan beharko du.

7.1.29. Turismoaren Kodea⁸⁵²

II. LIBURUA

Turismoarekin lotutako jarduerak eta lanbideak

II. TITULUA

Museoetako bisitaldiei eta monumentu historikoei
buruzko xedapenak

KAPITULU BAKARRA

Langile kualifikatuak

3. atala

Zerbitzuak aske ematea

L221-4 artikulua

Zerbitzu-emaileak egoitza zein estatutan duen, estatu horrek emandako titulu profesionalaren arabera eskainiko dira zerbitzuak, baldin eta aipatu estatuan titulu hori existitzen bada. Titulua estatu horretako hizkuntza ofizialean idatzirik egongo da. Baldin eta zerbitzu-emaileak egoitza duen estatuan zerbitzu hori eskaintzeko titulurik ez badago, zerbitzu-emaileak estatu horretako hizkuntza ofizialean adierazi beharko du zer formazio-titulu duen.

⁸⁵² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074073?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

7.1.30. Zerbitzu Nazionalaren Kodea⁸⁵³

I. LIBURUA

I. TITULUA

Zerbitzu nazionalaren xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Defentsaren gaineko irakaskuntza eta Defentsaren eta Herritartasunaren Eguna

L114-3 artikulua

Defentsa nazionalaren erronka eta xede orokorrak, defentsaren bitarteko zibil eta militarrek eta haien antolaketa, gizarte-prestazioa eta borondatezko gainerako zerbitzuak, defentsa nazionalaren bideari ekiteko edo hobetzeko soldadutza-aldiak, indar armatuetan edo erreserbako armadan erroldatzeko aukerak: frantsesei horiekin guztiekin lotutako alderdiak azaldu eta irakatsi beharko zaizkie Defentsaren eta Herritartasunaren Egunean, betiere edukiak pertsona bakoitzaren mailara egokituz eta sexuen arteko berdintasuna bermatuz. Herritar izateak dakartzan eskubide eta eginbeharrez ere sentsibilizatu beharko dira herritarrek, bai eta kohesio nazionala eta gizarte-aniztasuna sendotu beharraz ere. Egun horretan, berariaz azaldu beharko zaie zertan datzan Kode Zibilaren 21-24 artikuluan aipatzen den Frantziako Herritarren Eskubide eta Eginbeharren Gutuna. Bide-segurtasunaren garrantziaz ere ohartarazi beharko zaie.

Egun horretan, frantsesaren oinarritzko ezagutzen ebaluazio-azterketak antolatuko dira. Informazio orokorra emango zaie, halaber, odola, plaketak eta gametoak emateari buruz, bai eta transplante-xedeetarako organoak emateari buruz ere. Organoak emateari dagokionez, berariazko informazioa eman beharko da indarrean dagoen legeriari buruz, esanbidezko adostasunari buruz eta herritarrek Osasun Publikoaren Kodearen L. 1232-1 artikuluan ezarritako Erregistro Nazional Automatizatuan beren uko-egitea agerrarazteko duten aukerari buruz. Gainera, osasunari kalte egiten dioten jokabideei aurrea nola hartu ere azalduko zaie, batez ere adikzioa edo entzumen-arazoak eragiten dituztenei.

[...]

I BIS TITULUA

Gizarte-prestazioari buruzko xedapenak

L120-1 artikulua

I. Gizarte-prestazioak bi helburu izango ditu: batetik, kohesio nazionala eta gizarte-aniztasuna sendotzea; bestetik, nahi dutenei Errepublikaren balioen alde jarduteko aukera ematea, Frantzian nahiz atzerrian —horretarako baimena duen pertsona

⁸⁵³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071335?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

juridiko baten babespean—, interes orokorraren aldeko proiektu kolektiboetan lan eginez.

Gizarte-prestaziotzat jotzekoak diren interes orokorreko proiektuek izaera filantropikoa izan beharko dute, estuki loturik egon beharko dute hezkuntzarekin, ingurumenarekin, ikerketa zientifikoarekin, gizarte-ekimenekin, jarduera humanitarioekin, kirolarekin, familiarekin zein kulturarekin, bai eta defentsarekin eta segurtasun eta prebentzio zibilarekin lotutako misioekin, frankofoniaren eta frantsesaren sustapenarekin, eta Frantziako eta Europako herritar izatearen kontzientzia hartzearekin ere. Soldatako langileek edo funtzionario publikoek egitekoak diren jardueren osagarri izango dira proiektuok, baina inola ere ezin izango dira enplegu baten edo ikasketa-egonaldi baten ordezkari.

[...]

7.1.31. Zerga Prozeduren Liburua⁸⁵⁴

II. TITULUA Zergaren kontrola

I. KAPITULUA Administrazioaren kontrol-eskubidea

1. atala Xedapen orokorrak

L10-0 AB artikulua

[...]

Pertsona bati auditoretza zer egunetan egitea proposatzen zaion, data hori baino gutxienez zortzi egun lehenago helarazi beharko zaio auditoretza-eskabidea. Eskabidean bertan zehaztuko da auditoretzaren objektua, betiere liburu honen L. 103 artikulua mugen barruan. Eskabidean adieraziko da, orobat, pertsonak uko egin diezaiokeela entzuna izateari, eta interprete baten laguntza ere eska dezakeela.

[...]

⁸⁵⁴ Testu kotsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/telecharger_pdf.do?cidTexte=LEGITEXT000006069583

7.1.32. Zergen Kode Orokorra⁸⁵⁵

I. LIBURUA

Zergaren oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

2. atala

Zergapeko errentak

1. azpiatala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

II: Industria- eta merkataritza-mozkinak

2: Zergapeko mozkinak zehaztea

39. artikulua

1. Zerga guztiak kenduta zehaztuko da mozkin garbia; 5. zenbakiko xedapenak eragotzi gabe, zerga horiek hauen gainekoak izango dira nagusiki:

[...]

7. Izaera filantropikoa duten jarduerekin eta hezkuntza-, kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin nahiz jarduera zientifiko, sozial eta humanitarioekin lotutako gastuak, edo ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin eta natura-ingurunea babestearekin lotutakoak, edo Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa hedatzearekin lotutakoak, baldin eta halakoak jardueraren zuzeneko interesaren parte badira;

[...]

4: Zergapeko mozkinak finkatzea

A: Eragile indibidualak

c: Mozkin errealen gaineko zergapetze-araubidea

54. artikulua

53 A artikuluan aipatzen diren zergadunek, beren aitortpenean adierazitako emaitzak zuzenak direla egiaztatzeko, kontabilitate-agiri, inbentario, letren kopia,

⁸⁵⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069577?etatTexte=VIGUEUR

eta diru-sarrereren eta gastuen frogagiri guztiak aurkeztu beharko dituzte Administrazioaren aurrean.

Kontabilitate-agiriak atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude, eta Administrazioak hala eskatzen badu, zinpeko itzultzaile baten itzulpen ziurtatua ere aurkeztu beharko da.

5. atala

Zergaren zenbatekoa kalkulatzeko

II: Errentaren gaineko zerga

20: Partikularren dohaintzengatiko zerga-murriztapena

200. artikulua

1. Beren zenbatekoaren % 66ren pareko errentaren gaineko zerga-murriztapenerako eskubidea emango dute dohaintzei eta inbertsioei dagozkien zergapeko errenten % 20ko mugaren barruan dauden kopuruek, tartean baita errentei edo produktuei espresuki uko egitearekin lotuta daudenek ere, egoitza 4 B artikulua zentzuan Frantziar duten zergadunek eginak badira, eta dohaintza edo inbertsioa hauen aldekoa izan bada:

[...]

b) Izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak — batez ere objektu edo artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, baldin eta Frantziako museo publikoetako bildumen parte izatekoak badira—, dela natura-ingurunea babestearekin lotuta daudenak, dela Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa hedatzearekin lotuta daudenak;

[...]

II. KAPITULUA

Sozietateen eta beste pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga

5. atala

Zergaren zenbatekoa kalkulatzeko

2: Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

220-2 sexies artikulua

[...]

II.1. I. atalean aipatzen diren obra zinematografikoak eta ikus-entzunezko obrak, generoz fikziozkoak, dokumentalak edo animaziozkoak direnak. Obra horiek honako baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako eskualde-hizkuntzetako batean sortua izatea, III. ataleko 1. zenbakiko azken-aurreko apartatuan aipatzen diren animaziozko obra zinematografikoen kasuan, atal eta zenbaki bereko azkeneko apartatuan aipatzen diren fikziozko obra zinematografikoen kasuan, eta gidoiarekin

loturiko arrazoi artistikoengatik atzerriko hizkuntzaren bat erabiltzea justifikaturik dagoen obra zinematografikoen kasuan izan ezik;

[...]

III.1. [...]

Zenbaki honetako lehen apartatuan aipatzen diren tasak % 25eraino igoko dira fikziozko eta animaziozko ikus-entzunezko obren kasuan, eta % 30eraino, berriz, osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako eskualde-hizkuntzetako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen kasuan.

[...]

VI.2 [...]

Nazioarteko koprodukzio baten barruan ekoiztitako ikus-entzunezko obrak atzerriko hizkuntza batean sortu ahal izango dira, baldin eta finantzamendu-iturri atzerritarrak erabili badira halakoek ekoizpen-gastuen gutxienez % 30 estaltzeko eta gastu hori 35 000 € edo gehiagokoa izan bada ekoiztitako minutu bakoitzeko. Halakoetan, ikus-entzunezko obraren frantsesezko bertsioa ere entregatu beharko da.

[...]

4. Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

220 octies artikulua

[...]

II. Kreditu fiskalak lortzeko eskubidea emango dute musika-grabaketa fonografiko edo bideografikoak —musika-bideo edo -disco digital balioaniztunak— ekoizteak, garatzeak eta digitalizatzeko eragindako gastuek, baldin eta honako baldintza metagarri hauek betetzen badituzte:

[...]

b) Artista, artista-talde, konpositore edo artista-interpretatzaile modura definitutako talentu berrien albumak hartzea barnean eta halakoek aurrez grabatutako beste bi albumek dekretu bidez ezarritako salmenta- eta entzunaldi-kopurua gainditua ez izatea. Albumek hitzak badituzte, gutxienez albumaren erdia frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean sortuak izan diren talentu berrien albumek jaso ahal izango dute kreditu fiskala, bai eta Jabetza Intelektualaren Kodearen L. 123-1 artikulutik L. 123-12 artikulura bitartean ezarritakoaren zentzuan definitutako egile-eskubiderik gabeko obra batez edo obra gehiagoz osaturik daudenek ere. Salbuespen modura, eta Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz barne-merkatuarekin bateragarriak diren laguntzen kategoria jakin batzuk aitortzen dituen Europako Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren I. eranskinaren 2. artikuluko 3. zenbakian ematen den mikroenpresaren definizioarekin bat datozen enpresei dagokienez, enpresa berak ekitaldi bereko urte berean frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean ekoiztitako album-kopuruaren arabera emango dute kreditu fiskala lortzeko eskubidea bi kategoria horien barruan sartzen ez diren albumek. Langile-kopurua ordainsaria duten artistak kontuan hartu gabe kalkulatu da. Talentu berrien albumei dagokienez, sozietateen gaineko zerga

ordaintzeko ardura duen enpresa zordunak urtero ekoizten duen album-kopuruaren arabera kalkulatu da hari dagokion kreditu fiskalaren zenbatekoa.

IV. KAPITULUA

I. kapitulutik III.era bitartean aipatutako zergen eta tasen, errenten eta mozkinen xedapen erkideak

2. atala

Errentaren gaineko zerga eta sozietateen gaineko zerga

I: Zergapeko mozkin eta errentak

1: Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa

238 bis artikulua

1. Beren zenbatekoaren % 60ren pareko zerga-murriztapenerako eskubidea emango dute errentaren gaineko zerga edo sozietateen gaineko zerga ordaintzera behartuta dauden enpresen inbertsioek, baldin eta inbertsioa enpresaren negozio-bolumenaren milako 5eko mugaren barruan badago eta honelakoren baten aldekoa bada:

b) Izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak, inbertsioa unibertsitate-fundazio baten aldekoa bada batez ere, edo hurrenez hurren Hezkuntzaren Kodearen L. 719-12 eta L. 719-13 artikuluetan aipatzen diren fundazio kolaboratzaileen aldekoa, edo enpresa-arloko fundazio baten aldekoa, baita azken horrek enpresa sortzailearen izena baldin badu ere. Enpresa inbertitzailea organismo horien jarduerekin lotuta dagoen kasuetan ere aplikatuko dira xedapenok.

[...]

238 bis HF artikulua

238 bis HE artikuluan aurreikusitako onspena Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalaren presidentek emango die jatorriz frantsesez sortuak izan diren eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko nazionalitatea duten obrei, baldin eta Animazioaren Zentro Nazionalak ekoizpenerako ematen dituen laguntzak jasotzeko hautagarriak badira, honako hauek bazter utzita:

Zinemaren eta Animazioaren Kodearen L. 311-2 artikuluan aurreikusitako zerrendan agertzen diren obrak;

Publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak;

Informazio-saioak, gaurkotasuna duten gaiei buruzko debateak eta kirol- edo entretenimendu-saioak;

Sorkuntzarekin lotutako elementuak bigarren mailakoak baino ez dituzten ikus-entzunezko dokumentu edo saioak.

Hala ere, 238 bis HE artikuluan xedatzen diren mugen barruan —urteko finantzaketa-ildoan % 20—, artikulua horretan bertan aurreikusten den baimena emango zaie Europar Batasuneko kide den estatu bateko hizkuntzan sortutako koprodukzioei, baldin eta koproduttore nagusia bertan kokaturik badago.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatuak

I KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

7. atala

Zordunen betebeharrak

I: Betebehar orokorrak

C: Fakturak

289. artikulua

[...]

IV. Fakturan ageri den zenbatekoa zeinahi dibisatan adieraz badaiteke ere, ordaindu eta erregularizatu beharreko zergaren zenbatekoa eurotan zehaztuko da. Horretan, 266. artikuluko 1 bis zenbakian aurreikusitako dibisak aldatzeko mekanismoa erabiliko da.

Kontrol-izaera duten xedeak aintzat harturik, baldin eta faktura atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badago, hura 54. artikuluko bigarren apartatuan aurreikusitako baldintzen arabera frantsesera itzul dadin eskatu ahal izango dute zerga-zerbitzuek.

[...]

7.1.33. Zergen Kode Orokorra (2. eranskina)⁸⁵⁶

I. LIBURUA

Zergaren oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

I. atala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

III: Kapital higigarrien errentak

4: Atzerriko edo nazioarteko organismoen obligazio-jaulkipenak Frantzian. 1987ko urtarrilaren 1a baino lehen jaulkitako tituluen araubide berezia

51. artikulua

Atzerriko edo nazioarteko organismoek Ekonomia eta Finantza Ministerioaren baimenez Frantzian jaulkitzen dituzten obligazioek, materialki sortzen diren unetik beretik, honako aipamen berezi hau eraman beharko dute frantsesez idatzirik:

“Titulu hau Frantzian jaulkia izan da, eta, 1965eko uztailaren 12ko 65-566 Lege frantsesarekin bat etorriz, eta interesei, loteei, amortizazio-primei eta beste kreditu-produktu negoziagarri batzuei eragiten dieten iturrian egindako atxikipenen aplikazioari dagokionez, Frantziako obligazioen zerga-araubidearen mende dago”.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

III ter atala

Zordunen betebeharrak

V: Garraiobide berriekin edo bigarren eskuko garraiobideekin lotutako Europar Batasunaren barruko eragiketak

⁸⁵⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069569?etatTexte=VIGUEUR

242 quaterdecies artikulua

242 terdecies artikuluaaren aplikazioari dagokionez:

[...]

4.c) Baldin eta birsaltzaileak ez badu ibilgailua zuzenean eskuratu matrikulazio-frogagiriaren titularraren eskutik, titular horrek ibilgailua saldu izanaren fakturaren kopia bat, bertan adieraziz salmenta hori ez zegoela balio erantsiaren gaineko zergaren eraginpean, edo halakorik ezean, titularrak sinatutako ziurtagiri bat, bertan honako datu hauek adieraziz: titularraren izen-deiturak edo sozietate-izena, helbidea, balio erantsiaren gaineko zergari dagokion identifikazio-zenbaki indibiduala, salmenta-fakturaren jaulkipen-zenbaki eta -data, eroslearen izen-deiturak edo sozietate-izena eta helbidea, bai eta ibilgailuaren ezaugarriak ere. Matrikulazio-frogagiriaren titularrak salmenta honengatik balio erantsiaren gaineko zergarik ez duela ordaindu adierazi beharko da ziurtagirian, edo, hala badagokio, berak ez zeukala balio erantsiaren gaineko zerga ordaindu beharrik. Ziurtagiria frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idatzita badago, itzulpen ziurtatu bat entregatu beharko da harekin batera.

[...]

III. ZATIA

Lehen eta bigarren zatien xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Zergadunen betebeharrak

1. atala

Trust-administratzaileen betebeharra aitopena egiteko

369. artikulua

Trust bat Zergen Kode Orokorren 792-0 bis artikuluan definitzen den moduan eratzen, aldatzen edo ixten denetik hasi eta hilabeteko epean, kode horren beraren 1649 AB artikuluko lehen eta bigarren apartatueta aipatzen den aitopena entregatu beharko zaio atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuari.

Aitopen hori frantsesez idatzi beharko da. Horretarako, Administrazioak ezarritako eredu baten arabera inprimaki bat erabili beharko da, eta xehetasun hauek adierazi beharko dira bertan:

[...]

369 A artikulua

Zergen Kode Orokorren 772-0 bis artikuluan definitzen diren trust-administratzaileek atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuan urtero entregatu beharko dute —ekainaren 15ean, beranduen jota— 1649 AB artikuluko hirugarren apartatuan aipatzen den aitopena.

Aitopen hori frantsesez idatzi beharko da. Horretarako, Administrazioak ezarritako eredu baten arabera inprimaki bat erabili beharko da, eta xehetasun hauek adierazi beharko dira bertan:

[...]

II. LIBURUA

Zerga-bilketa

I. KAPITULUA

Zergak ordaintzea

1. atala

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

III: Frantzian diharduten sozietate atzerritarrak. Iturrian egindako atxikipena

380. artikulua

[...]

III. Sozietatea beharturik egongo da, bere berrikuspen-eskaera oinarritze aldera, bere banaketa-jarduerekin lotutako erabaki eta ebazpenen kopiak eta ekitaldiko kontuak onesteko egindako akziodunen edo bazkideen batzarretako akten edo txostenen kopiak egin eta, hala badagokio, kopia horiek guztiak frantsesezko itzulpen eta guzti entregatzera.

[...]

7.1.34. Zergen Kode Orokorra (3. eranskina)⁸⁵⁷

I. LIBURUA

Zerga-oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

1. atala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

III: Industria- eta merkataritza-mozkinak

D bis: Enpresek beren soldatako langileei ematekoak diren instalazio-maileguetarako zuzkidurak

E: Atzerriko inbertsioetarako zuzkidurak

10 GA quater artikulua

Zergen Kode Orokorraren 39 octies A artikuluko xedapenak aplikatuz zuzkidurak eratzen dituzten enpresek honako dokumentu hauek atxiki beharko dizkiote ekitaldi bakoitzeko emaitzen aitortpenari:

Europar Batasuneko kide ez den estaturen batean kokaturik dauden filialen kasuan, balantze bat, zinpeko itzultzaile batek ziurtatutako itzulpen eta guzti;

[...]

10 GA sexies artikulua

I. Zergen Kode Orokorraren 39 octies D artikuluko I. eta IV. zenbakietan aipatzen diren establezimendu eta filialen kasuan ere aplikagarriak izango dira 10 GA quater artikuluan Europar Batasuneko kide den estaturen batean kokaturik dauden filialei buruz ezartzen diren xedapenak.

II. I. zenbakiko establezimendu eta filialei dagokienez, gainera, zinpeko itzultzaile batek ziurtatu beharko ditu 10 GA quater artikuluko a) letran aipatzen diren dokumentuak.

⁸⁵⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069574?etatTexte=VIGUEUR

3. atala
Zergaren zenbatekoa kalkulatzea

11 bis: Partikularren dohaintzengatiko zerga-murritzapena

46 AW bis artikulua

Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluko 4 bis zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatzeke eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

I BIS KAPITULUA
Sozietateen gaineko zerga

VI quinquies atala
Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

46 quater-0 YS artikulua

Zergen Kode Orokorraren 220 octies artikuluko III. zenbakian aipatzen diren gastuek hauek hartuko dituzte barnean:

1. Musika-grabazio fonografiko edo bideografikoen ekoizpen-ordainketei dagozkien gastuak:

a. Enpresako langile finkoetz bestelako langileen ordainsariak: fonograma-ekoizlearekin eskusibotasun-kontratua sinatua duten musikaren alorreko artisten soldadak eta gizarte-prestazioak, interpretatzaileenak, orkestra-zuzendarienak, musikariak, koruetako artista eta abeslariak, errezitatzaileenak, aktore dramatikoak, errealizadoreak, soinu-ingeniariak eta ekoizpenean zuzenean parte hartzen duten teknikariak:

Lehen eta bigarren soinu-laguntzaileenak, animazio-teknikariak, muntatzaile-laguntzaileenak, muntatzailearen ondokoenak, soinu-operadore laguntzaileenak, soinu-laguntzaileenak, errealizadore-laguntzaileenak, estilismo-laguntzaileenak, arduradunenak, postproduktzio-laguntzaileenak, ile-apaintzaileburuenak, jantziteriaturburuenak, platoburuenak, platoko errejidoreak, dekoratzaileburuenak, arkitekto-dekoratzaileenak, makillatzaileburuenak, ile-eranskingileburuenak, muntatzaileburuenak, programazio-operadoreburuenak, programazio-ingeniariak, ile-apaintzaileenak, arte-aholkulariak, aholkulari teknikoak, jostunenak, jantzi-diseinatzaileenak, dekoratzaileenak, garatzaileenak, disko-jartzaileenak, grafistenak, gelazainenak, irudi-editoreak, irudigileenak, soinu-ilustratzaileenak, makinistenak, maketagileenak, makillatzaileenak, nahasketa-

egileenak, muntatzaileenak, soinu-muntatzaileenak, musikari kopistenak, kopiatzaile musikarienak, programazio-operadoreenak, pintoreenak, argazkilarienak, soinu-hartzaileenak, soinu-operadoreenak, musika-programatzaileenak, fonograma-errealizadoreenak, erredaktoreenak, errejidoreenak, bira-errejidoreenak, bira-managerrenak, kanpoko errejidoreenak, orkestra-errejidoreenak, errejidore nagusienak, soinu-errejidoreenak, maisu edo maistra errepikatzaileenak, soinu-zatze-arduradunenak, estilistenak, instrumentu-teknikarienak, backline-teknikarienak, argiztapen-teknikarienak, platoko teknikarienak, soinu-teknikarienak, orri-pasatzaileenak, itzultzaileenak.

[...]

II. KAPITULUA

Errentaren gaineko zergaren eta sozietateen gaineko zergaren
xedapen erkideak

OI sexies atala
Enpresa-mezenasgoa

46 quindecies QA artikulua

Zergen Kode Orokorraren 238 bis artikuluko 4 bis zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 238 bis artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatze eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatutak

I. KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

1. atala
Aplikazio-eremua

II: Salbuetsitako eragiketak

C: Salbuetsitako garraiobide, eragiketa eta zerbitzuak

73 B artikulua

Honela finkatuko da Zergen Kode Orokorraren 262. artikuluko II. zenbakiko 2. apartatuan aipatzen diren itsasontzien zuzeneko beharretarako zerbitzuen zerrenda:

[...]

– itsasontzietako artekari-gidari eta artekari-interpreteten eragiketak;

[...]

D: Esportazioak

74. artikulua

1. Zergadunek esportatuak diren objektu edo salgaiak daramatzaten bidalketak eginez gero, bidalketa horiei balio erantsiaren gaineko zerga salbuetsiko zaie, baldin eta:

[...]

d. zergadun esportatzaileak, c) letran aurreikusten diren frogagiriak entregatzen ez dituen kasuetan, eta Zergen Kode Orokorraren 262. artikuluko I. zenbakiko laugarren apartatutik zortzigarrenera bitartean aipatzen diren eragiketak bazter utzita, honako frogagiri hauek aurkezten baditu bere kontabilitatearen edo a) letran aipatzen den erregistroaren berme modura, eta frogagiri horien bitartez justifikatzen badu Europar Batasuneko ez den herrialde batera, Zergen Kode Orokorraren 256-0 artikuluko 1. zenbakian aipatzen diren lurraldeetako batera edo itsasoz haraindiko departamendu batera igorritako ondasunen irteera:

1. Ondasunen adierazpen bat, aduanan bertan emana eta helmugako herrialdeko Aduana Administrazioak ziurtatua, edo administrazio horrexek jaulkitako frogagiria eta, hala badagokio, baita haren itzulpen ofiziala ere;

[...]

5. atala

Zerga-tasaren zenbatekoa kalkulatzeko

I: Zerga-tasak

A: Zerga-tasa murriztuak

2: Pertsonen zerbitzuko jarduerak

86. artikulua

I. Zergen Kode Orokorraren 278-0 bis artikuluko D letrako xedapenak aplikatzearen ondorioz, hauek dira artikuluko horretan balio erantsiaren gaineko zerga-tasa murriztuaren mendekotzat jotzen diren pertsonen zerbitzuko jarduerak:

[...]

3. Zailtasunak dituzten pertsonentzako laguntza-zerbitzuak: zeinu-hizkuntzako interpretazio-jarduerak, idazketa-teknikak eta *Cued Speech* edo hitz osatuko sistema, besteak beste;

[...]

IV. TITULUA

Egintza juridiko dokumentatuak, ondasun higiezin
eskualdaketa eta tinbrea

I. KAPITULUA

Egintza juridiko dokumentatuen eta ondasun higiezin
eskualdaketaren gaineko zerga

2. atala

Tarifak eta haien aplikazioa

II: Doako eskualdaketak

B: Araubide bereziak eta karga-arintzeak

281 K artikulua

Zergen Kode Orokorraren 795-0 A artikuluko I. zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen, atzerriko zuzenbide-sistema baten arabera eratua izan den eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismo edo pertsona juridikoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 794. eta 795. artikuluetan aurreikusitako baldintzekin bat datozen pertsona juridiko edo organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo edo pertsona juridiko eskatzaileak.

Baimena berriztatzeke eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

II. KAPITULUA

Tinbrearen gaineko zerga

III. atala

I. eta II. atalei buruzko xedapen erkideak

313 BP artikulua

Zergen Kode Orokorraren 978. artikuluko I. zenbakiko hamabigarren apartatuan aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatzeko eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

7.1.35. Zigor Kodea⁸⁵⁸

II. LIBURUA

Pertsonen aurkako krimen eta delituak

II. TITULUA

Gizakien aurkako erasoak

V. KAPITULUA

Giza duintasunaren aurkako erasoak

1. atala

Diskriminazioak

225-1 artikulua

Diskriminaziotzat joko da pertsona fisikoen arteko edozein bereizketa, baldin eta bereizketa horrek hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako zaugarritasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

Diskriminaziotzat joko da, halaber, pertsona juridikoen arteko edozein bereizketa, baldin eta bereizketa horrek hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako zaugarritasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo pertsona juridiko horiek edo horietako batzuk —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

⁸⁵⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719?etatTexte=VIGUEUR

IV. LIBURUA

Nazioaren, estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak

III. TITULUA

Estatuaren aurkako erasoak

IV. KAPITULUA

Justizia-ekintzaren aurkako erasoak

2. atala

Justizia-egikaritzea oztopatzea

434-8 artikulua

Magistratu bat, epaimahaikide bat edo jurisdikzio-sail bateko beste edozein pertsona —arbitro bat, interprete bat, aditu bat edo aldeetako baten abokatu— beren eginkizuna betetzen ari direla zer edo zer egin dezaten mehatxatu edo beldurtu, eta hori egiten duenari hiru urteko espetxe-zigorra eta 45 000 euroko isuna ezarriko zaizkio.

434-18 artikulua

Baldin eta interprete batek, zeinahi gai dela ere, itzultzen ari den hitz edo dokumentuen esanahia desitxuratzen badu, bost urteko espetxe-zigorra eta 75 000 euroko isuna edo zazpi urteko espetxe-zigorra eta 100 000 euroko isuna ezarriko zaizkio, 434-13 eta 434-14 artikuluetan egiten diren bereizketak aintzat hartuta.

434-19 artikulua

Interprete-eroskeria 434-15 artikuluan aurreikusten diren baldintzen arabera zigortuko da.

7.1.36. Zigor Prozeduraren Kodea⁸⁵⁹

Atariko artikulua

[...]

Susmagarriak edo auzipetuak, ez badu frantsesez ulertzen, prozedura amaitu bitartean interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, abokatuarekin dituen elkarrizketak ere berak ulertzen duen hizkuntza batera itzuliko dizkiona, baldin eta elkarrizketa horiek galdeketekin edo entzunaldiekin zuzeneko lotura badute, bai eta, berak espresuki uko egin edo kontrako agindurik ematen ez badu behintzat, bere defentsarako eta prozesua zuzena dela bermatzeko oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuen itzulpena jasotzekoa ere, dokumentuok guztiok, kode honen aplikazioarekin bat etorriz, hari bidaltzekoak eta jakinaraztekoak baitira.

[...]

Atariko TITULUA Xedapen orokorrak

I. AZPITITULUA Akzio publikoa eta akzio zibila

2-14 artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2., 3., 4., 6., 7. eta 10. artikulua aplikatze aldera oinarriztat hartutako testuko xedapenetan aipatzen diren arau-hausteei dagokienez, alde zibil orori aitortzen zaizkion eskubideak egikaritu ahal izango dituzte beren estatutuetan frantsesa babesteko helburua aitortua duten eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkaturiko baldintzen arabera horretarako onespina jasoa duten elkarteek.

Alde zibil orori aitortzen zaizkion eskubideak artikulua honetan aipatzen diren elkarteentzat ezarritako baldintza eta muga berberen arabera egikaritu ahal izango dituzte onura publikoko izaera aitortua duten fundazioek.

III. AZPITITULUA Biktimen eskubideak

10-2 artikulua

Polizia judizialeko agente eta ofizialek zeinahi baliabideren bitartez jakinaraziko diete biktimei eskubide hauek dituztela:

[...]

⁸⁵⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071154?etatTexte=VIGUEUR

7. Frantsesa ulertzen ez duten biktimei dagokienez, interprete baten laguntza eta beren eskubideak egikaritzeko beharrezkoak diren xehetasunen itzulpena jasotzekoa;

[...]

10-3 artikulua

Alde zibilak frantsesez ulertzen ez badu, eskubidea izango du, berak hala eskatuz gero, bere eskubideak egikaritzeko ezinbestekoak diren xehetasunak berak ulertzen duen hizkuntza batera itzuliko dizkion interprete baten laguntza jasotzeko, xehetasun guztiok, kode honen aplikazioarekin bat etorriz, hari bidaltzekoak eta jakinaraztekoak baitira.

Alde zibila epaile baten aurrean agertu aurretik, frantsesa ulertu eta hitz egiteko gai dela ziurtatu beharko du hura entzungo duen pertsona aginpidedunak.

Aparteko neurri gisa, lehen apartatuan aipaturiko xehetasunak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztu beharko dira, eta, hartan, oinarrizko zein dokumentu itzuli behar diren ezarri beharko da batez ere.

I. LIBURUA

Zigor-arloko politika, akzio publikoa egikaritzea eta instrukzioa

II. TITULUA

Nortasunaren gaineko ikerketak eta kontrolak

I. KAPITULUA

Ageri-ageriko krimen eta delituak

61-1 artikulua

Hargatik eragotzi gabe adingabeei aplikatzekoak diren berme espezifikoak, pertsona baten kontra arau-hauste bat egin izanaren edo egiten saiatu izanaren susmagarritzat joa izateko arrazoi nahikoa badago, hark gertaerei buruz esateko zer duen entzuten hasi baino lehen, informazioa eman beharko zaio xehetasun hauei guztiei buruz:

[...]

3. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela;

[...]

63-1 artikulua

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta, hala badagokio, hamahirugarren apartatuan aurreikusitako inprimakiaren bitartez helarazi beharko dizkiote xehetasun hauek:

[...]

3. Zein onura dagozkion:

[...]

-halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Pertsona horrek gorreria badu eta irakurtzen eta idazten ez badaki, zeinu-hizkuntzaren interprete baten edo harekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsonaren laguntza jasoko du. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Pertsona horrek frantsesez ulertzen ez badu, interprete batek berehala eman beharko dio haren eskubideen berri, eta, hala badagokio, inprimaki baten bitartez helarazi beharko dizkio xehetasun guztiak.

[...]

III. KAPITULUA

Nortasunarekin lotutako kontrola egiaztapena eta agiriak

78-3-1 artikulua

[...]

II. Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta xehetasun hauek eman beharko dizkiote:

1. Atxiloketaren lege-oinarriak;
2. Neurriaren gehieneko iraupena;
3. Atxiloketak ez dakarrela deklarazioa egin beharrik eta isilik egoteko eskubidea duela;
4. Eskubidea duela polizia judizialak berak erabakitzen duen pertsonari eta haren enplegatzaileari bere egoeraren berri eman diezaioten.

Polizia judizialeko ofizialari, atxiloketarekin loturiko arrazoiak direla tarteko, atxilotuak bere eskaera betetzeko eskubiderik ez duela iruditzen bazaio, luzapenik gabe jo beharko du Errepublikako prokuradorearengana, hark erabaki dezan, hala badagokio, eskubiderik baduen ala ez.

Ezer egin ezin daitekeen kasuetan izan ezik —eta halakoak aktan jaso beharko dira—, polizia judizialeko ofizialak 4. zenbakiko lehen apartatua aplikatzean martxan jartzekoak diren eginbideak betearazi beharko dira atxiloturik daukan pertsonak bere eskaera formulatzen duenetik hasi eta gehienez ere bi orduko epean.

[...]

III. TITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

I. KAPITULUA

Instrukzioko epailea: lehen mailako instrukzio-arloko jurisdikzioa

3. atala

Telekomunikazio bidez bidalitako korrespondentzia transferitzea, miatzea, bahitzea eta atxikitzea

2. azpiatala

Telekomunikazio bidez bidalitako korrespondentzia atxikitzea

100-5 artikulua

Instrukzioko epaileak edo hark izendatutako polizia judizialak egia jakiteko baliagarri izan litekeen korrespondentzia transkribatuko dute. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da, eta txostenari gehituko zaio.

Atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dauden korrespondentziak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

Debekatuta dago abokatu batekin izandako korrespondentzia transkribatzea, baldin eta defentsa-eskubidearekin loturiko jardueri buruzkoa bada, eta, hala eginez gero, transkripzioa deuseztat joko da.

Debekatuta dago kazetari batekin izandako korrespondentzia transkribatzea, baldin eta horrek, Prentsa Eskubideari buruzko 1881eko uztailaren 29ko Legearen 2. artikulua urratuz, iturri bat identifikatzea badakar, eta, hala eginez gero, transkripzioa deuseztat joko da.

4. atala

Lekukoak entzutea

1. azpiatala

Xedapen orokorrak

102. artikulua

Instrukzioko epaileak, idazkaria ondoan duela, bereiz eta aldeak bertan egon gabe entzungo ditu lekukoak, edo aurrez aurre eta aldeetako bat bertan dagoela, eta haien deklarazioa aktan jasota geratuko da.

Instrukzioko epaileak bere idazkaria eta lekukoak ez beste interprete bati eskatu ahal izango dio laguntza. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Lekukoetako batek gorreria baldin badu, instrukzioko epaileak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, lekukoarekin komunikatzeko ahala ematen badio. Gorreria duen lekukoak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

106. artikulua

Epaileak, idazkariak eta lekukoak aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko dute. Transkribatu berri den deklarazioa irakur dezala eskatuko zaio lekukoari, eta, gero, baita sina dezala ere, baldin eta harekin ados badago. Lekukoak irakurtzen ez badaki, deklarazioa idazkariak irakurri beharko dio. Lekukoak deklarazioa sinatu nahi ez badu edo sinatzerik ez badauka, aktan bertan eman beharko da horren berri. Halakorik badago, interpreteak ere aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko du.

107. artikulua

Aktak ez du lerroarterik edukiko. Instrukzioko epaileak, idazkariak, lekukoek eta, halakorik bada, interpreteek onetsi beharko dituzte zuzenketa eta ohar guztiak. Onespelik ezean, zuzenketa eta ohar horiek baliogabetzat joko dira.

Baliogabetzat joko dira, halaber, behar bezala sinaturik ez dauden aktak.

4. atala

Lekukoak entzutea

2. azpiatala

Lagunduriko lekukoa

113-3 artikulua

Lagunduriko lekukoak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du. 114. eta 114-1 artikuluetako xedapenekin bat etorriz, abokatuari entzunaldien berri eman beharko zaio aldez aurretik, eta prozedurari buruzko txostena eskuragarri izango du. Lagunduriko lekukoak berak aukeratu ahal izango du abokatua, edo, bestela, interesdunak hala eskatuz gero, abokatu-elkargoko buruak ofiziozko bat izendatuko dio.

Halaber, eta halakorik bada, txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak interpreta eta itzul diezazkieten eskatzeko eskubidea ere izango du lagunduriko lekukoak.

5. atala

Galdeketak eta aurrez aurrekoak

116. artikulua

Baldin eta oraindik lagunduriko lekuko gisa entzuna izan ez den pertsona bat inputatzeko asmoa badu instrukzioko epaileak, pertsona horrek artikulua honetan aurreikusitako modalitateen arabera agertu beharko du epailearen aurrean.

Halakorik badagokio, inputatuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, instrukzioko epaileak banan-banan jakinarazi beharko dizkio zein gertaerak eraman duten atxilotua eta inputatua izatera, gertaera bakoitzaren kalifikazio juridikoa zehazteaz batera. Gertaera eta kalifikazio juridiko horiek guztiak aktan jasota geratuko dira.

Halakorik bada, txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak itzul diezazkieten eskatzeko eskubidea duela ere azalduko zaio inputatuari.

[...]

121. artikulua

Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak 106. eta 107. artikuluetan ezarritakoaren arabera idatziko dira.

Interprete baten laguntza eskatzen bada, 102. artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

Inputatutako pertsonak gorreria baldin badu, instrukzioko epaileak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, inputatutako pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio. Inputatutako pertsonak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

7. atala

Kontrol judiziala, nahitaezko bizilekuaren esleipena eta behin-behineko atxiloketa

1. azpiatala *Kontrol judiziala*

141-4 artikulua

[...]

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala azaldu beharko dizkiote atxiloturik daukaten pertsonari, berak ulertzeko moduan, neurriak zenbat denbora iraungo duen gehienez eta zein arau-hauste leporatzen zaizkion, bai eta zein onura dagozkion ere:

[...]

1. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

II. LIBURUA

Epaitze-organoak

I. TITULUA

Zigor-auzitegia

III. KAPITULUA

Zigor-auzitegiaren osaera

2. atala

Epaimahaia

1. paragrafoa

Epaimahai-eginkizunetarako gaitasun-baldintzak

255. artikulua

Honako hauek baino ezin bete ditzakete epaimahai-eginkizunak: sexu bateko zein besteko herritarrek, hogeita hiru urtetik gora badituzte, frantsesez irakurtzen eta idazten badakite, beren eskubide politiko, zibil eta familiar guztien jabe badira, eta hurrengo bi artikuluetan zerrendatuko diren ezgaitasun edo bateraezintasunak ez badituzte.

IV. KAPITULUA

Zigor-arloko saioen prestaketa-prozedura

1. atala

Nahitaezko ekintzak

272. artikulua

Zigor-auzitegiko presidentek ahalik eta eperik laburrenean galdekatu beharko du akusatua, hura espetxera eraman eta haren txostena auzitegiko bulegora bidali bezain laster.

Akusatua aske baldin badago, 272-1 artikuluan esaten den bezala jokatu da.

Presidenteak bere aholkularien esku utzi ahal izango du galdeketa.

Akusatuak frantsesez hitz egiten edo ulertzen ez badu, presidenteak interprete baten laguntza eskatu beharko du.

273. artikulua

Halakorik badagokio, akusatuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, haren nortasuna argitzeko galderak egin ondoren, hura akusatzeko erabakiaren jakinarazpena jaso duela ziurtatu beharko du presidenteak, edo, apelazio-kasuetan, zigor-auzitegiko apelazio-sala izendatzeko erabakiaren jakinarazpena jaso duela.

276. artikulua

272. eta 275. artikuluetan agintzen diren formalitate guztiak bete diren ala ez azaldu beharko da akta batean, eta, gero, presidenteak edo haren ordezkioak,

idazkariak eta akusatuak sinatu beharko dute akta hori, eta, halakorik bada, baita interpreteak ere.

Akusatua ez bada akta sinatzeko gai, edo sinatu nahi ez badu, aktan bertan eman beharko da horren berri.

V. KAPITULUA

Saioa hastea

1. atala

Epaimahaikideen zerrenda berrikustea

291. artikulua

Auzi bakoitza epaitu aurretik, auzitegiak, hala badagokio, 288., 289. eta 289-1 artikuluetan aurreikusitako lanak egin beharko ditu. Gainera, zerrenda aldi baterako aldatu eta akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak bertatik behin-behinean kentzeko agindua emango du auzitegiak, bai eta auzian lekuko, interprete, salatzaile, aditu, kereila-jartzaile edo alde zibil gisa esku hartzen dutenena edo polizia judizial edo instrukzioan tartean dauden polizia ere.

VI. KAPITULUA

Eztabaidak

3. atala

Frogen ekoizpena eta frogei buruzko eztabaida

344. artikulua

Akusatuak, alde zibilak, lekukoek edo haietako batek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizioz izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziar lagunduko diola.

Ministerio publikoak, akusatuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsioa jartzerik.

Akusatuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

345. artikulua

Akusatuak gorreria baldin badu, auzitegiko presidenteak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du ofizioz. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziar lagunduko diola.

Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du epaileak, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Akusatuak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

Aurreko artikuluko xedapenak ere aplikagarriak izango dira.

Presidenteak berdin jokatu du gorreria duten lekukoekin edo alde zibilarekin.

II. TITULUA Delituak epaitzea

I. KAPITULUA Auzitegi korrekzionala

1. atala

Auzitegi korrekzionalaren eskumenak eta haren aurrean
errekurtsoak aurkezteko ahala

2. paragrafoa

Borondatezko agerraldia eta zitazioa

391. artikulua

Fiskalak entzunaldia zer egunetan izango den jakinarazi beharko dio salaketa aurkeztu duen pertsona orori.

Biktimak frantsesez ulertzen ez badu, eskubidea izango du, berak hala eskatuz gero, entzunaldira joateko jakinarazpena itzul diezaioten. Aparteko neurri gisa, jakinarazpenaren xehetasunak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

[...]

3. paragrafoa

Idatzizko jakinarazpena eta berehalako agerraldia

393. artikulua

Arlo korrekzionalari dagokionez, 394. eta 395. artikulua aplikatuz pertsona bat auzipetu nahi bada, Errepublikako prokuradoreak bere aurrera eraman dezatela aginduko du.

Halakorik badagokio, auzipetuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, zer egozten zaion jakinarazi, egozten zaizkion horien kualifikazio juridikoa zehaztu eta Errepublikako prokuradoreak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea duela edo ofiziozko bat izendatuko zaiola jakinarazi beharko dio. Aukeratutako abokatuari edo, baldin eta auzipetuak ofiziozko abokatu bat izenda diezaioten eskatzen badu, abokatu-elkargoko buruari ahalik eta eperik laburrenean eman beharko zaie erabakiaren berri.

[...]

4. atala
Eztabaidak

1. paragrafoa
Auzipetuaren agerraldia

406. artikulua

Halakorik badagokio, auzipetuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu eta haren nortasuna egiaztatu ondoren, presidenteak edo hark izendatutako aholkulariek auzitegian haren kontra zer salaketa jarri duten jakinaraziko diote pertsona horri. Auzipetuari jakinaraziko zaio eskubidea duela deklarazioak egiteko, galdetzen diotenari erantzuteko edo ezer ez esateko. Halakorik bada, erantzule zibila, alde zibila, lekukoak, adituak eta interpreteak salan daudela edo ez daudela ere egiaztatu beharko da.

407. artikulua

Auzipetuak, alde zibilak edo lekukoek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizioz izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, auzipetuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsioa jartzetik.

Auzipetuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

408. artikulua

Auzipetuak gorreria baldin badu, auzitegiko presidenteak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoaren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du ofizioz. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du epaileak, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Auzipetuak irakurtzen eta idazten baldin badaki, presidentea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

Aurreko artikuluko xedapenak ere aplikagarriak izango dira.

Presidenteak berdin jokatu du gorreria duten lekukoekin edo alde zibilarekin.

3. paragrafoa
Frogaren administrazioa

443. artikulua

Baldin eta lekukoren bat gor-mutua bada eta frantses nahikorik hitz egiten ez badu, 407. eta 408. artikuluetako xedapenak aplikatuko dira.

IV. LIBURUA

Zenbait prozedura berezi

I. TITULUA

Gizadiaren aurkako krimenei eta gerra-krimenei aplikagarriak zaizkien prozedura-arauak

I. AZPITITULUA

Nazioarteko Zigor Auzitegiarekiko lankidetzak

I. KAPITULUA

Lankidetzak judizialak

2. atala

Atxiloketa eta entrega

627-5 artikulua

Atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, kode honen 63-1 artikulutik 63-7ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio magistratuak atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, eta gehienez ere bost eguneko epean eramango dutela prokuradore nagusiaren aurrera Parisko Apelazio Auzitegira. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

[...]

627-6 artikulua

Halakorik badagokio, erreklamaturia Parisko Apelazio Auzitegira eraman beharko da, eta bertako atxiloketa-gunean atxiki. Errepublikako prokuradorearen aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta gehienez ere bost eguneko epean eraman beharko dute pertsona hori Parisko Apelazio Auzitegira, eta, hala egin ezean, auzitegi horretako instrukzio-salako presidentek hura berehala aske utzi beharko du, atzerapena arrazoi gaindiezinengatik gertatu ez bada behintzat.

Auzitegi horretako prokuradore nagusiak akusatuari berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio haren kontra jarritako atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, bai eta zein kargu egozten zaizkion ere.

[...]

627-7 artikulua

Instrukzio-salak prozedura bere gain hartuko du berehala. Akusaturia bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi

eta zortzi eguneko epean. Prokuradore nagusiak edo akusatuak hala eskatuz gero, zortzi eguneko luzapena ere adostu daiteke epaiketa hasi baino lehen. Gero, galdeketari ekingo zaio, eta galde-erantzunak aktan jasota geratuko dira.

Epaiketa eta epaia publikoak izango dira, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei edo giza duintasunari. Halakoetan, ministerio publikoak edo akusatuak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 627-8 artikuluan aurreikusten denarekin bat etorritz, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

627-14 artikulua

Agintari eskudunek Estatutuaren 87. artikulua araberako nazioarteko jurisdikzio-organoren baten eskaera formala jaso baino lehen ere, Estatutuaren 9. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat etorritz behin-behinean atxilotua izan den pertsona Nazioarteko Zigor Auzitegiaren esku utzi ahal izango da, pertsona horrek bere onespena ematen badu.

Hura entregatzeko epaia Parisko Apelazio Auzitegiko instrukzio-salan emango da, auzitegiak pertsona horri entrega-prozedura formal baterako eskubidea duela azaldu eta hark bere onespena eman ondoren.

Instrukzio-salan egitekoa den entzunaldian, akusatuak ondoan eduki ahal izango du berak aukeraturiko abokatua edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatutakoa eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

X. TITULUA

Elkarrekiko laguntza judiziala

II. KAPITULUA

Frantziaren eta Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen arteko lankidetzari buruzko xedapen bereziak

1. atala

2014ko apirilaren 3ko 2014/41/EB Zuzentarauan zigor-arloko Europako ikerketa-aginduekin lotuta aurreikusitako ebazpenak

1. azpiatala

Frantziako agintari judizialek zigor-arloko Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

694-22 artikulua

Europako ikerketa-agindua hura betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da.

2. atala

Araketa-talde erkideak

695-2 artikulua

[...]

Frantsesez jaso eta idatzi edo frantsesera itzuli beharreko akten jatorrizkoa prozedura frantsesaren parte izango da.

5. atala

Ondasunak enbargatzeko ebazpena ematea eta betearaztea

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

695-9-5 artikulua

Ebazpena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. paragrafoa

Atzerriko agintariak ondasunak enbargatzeko emandako ebazpenak betearazteari buruzko xedapenak

695-9-17 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio ebazpena betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela pertsona baten ondasunak enbargatzeko ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

IV. KAPITULUA

Europako Kontseiluaren 2002ko ekainaren 13ko Esparru Erabakia, Europako atxiloketa-aginduari, Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko entrega-prozedurei eta Europar Batasunak beste estatu batzuekin buruturiko akordioen ondorio diren entrega-prozedurei buruzkoa.

1. atala

Xedapen orokorrak

695-14 artikulua

Agindua betearaztea dagokion Europar Batasuneko kide den estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da estatu horretako agintaritza eskudunera bidaltzekoa den Europako atxiloketa-agindua.

2. atala

Frantziako agintari judizialek Europako atxiloketa-agindu bat emateari buruzko xedapenak

2. paragrafoa

Europako atxiloketa-aginduaren ondorioak

695-19 artikulua

695-18 artikuluko 2. zenbakian definitzen den kasuan, atxilotuak entregatua izan den instrukzioko jurisdikzio-organoan, lehen auzialdiko auzitegian edo espetxe-zaintzako epaitegian aurkeztu ahal izango du bere uko-egitea, eta ezeztazina izango da.

Entregatua izan den pertsonaren agerraldian zehar, jurisdikzio-organo eskudunak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak jaso beharko ditu. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da. Halakorik bada, interesdunak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere, eta bere egoera penalararekin lotutako espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egiteak zein ondorio juridiko dituen azalduko zaio, bai eta uko egite horrek izaera ezeztazina duela ere.

[...]

3. atala

Atzerriko jurisdikzio-organoek emandako Europako atxiloketa-
agindua betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Betearazpen-baldintzak

695-22 artikulua

Honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio Europako atxiloketa-
agindua betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela pertsona bat pertsegitzeko edo zigortzeko atxiloketa-agindua, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu aginduak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

2. paragrafoa

Betearazpen-prozedura

695-27 artikulua

Europako atxiloketa-agindu bat betearaztearen ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, 63-1 eta 63-7 artikuluetako xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak Europako atxiloketa-agindu baten ondorioz izan dela atxikia. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

[...]

3. paragrafoa

Instrukzio-salako epailearen aurreko agerraldia

695-30 artikulua

Ikertua izaten ari den pertsonaren agerraldian zehar, instrukzio-salako epaileak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak aktan jaso beharko ditu.

Entzunaldia publikoa izango da, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei edo giza duintasunari. Halakoetan, ministerio publikoak edo ikertua izaten ari den pertsonak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 695-31 artikuluko laugarren apartatuan aurreikusten denarekin bat etorritik, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta ikertua izaten ari den pertsonak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

Instrukzio-salako epaileak, kontrako errekurtoa jartzeko modukoa ez den ebazpen baten bidez, entzunaldian esku hartzeko baimena eman ahal izango dio atxiloketa-agindua eman duen estatuak izendatutako ordezkariari. Atxiloketa-agindua eman duen estatuak entzunaldian esku hartzeko baimena izan arren, horrek ez dio prozeduraren parte izateko ahalik emango.

695-36 artikulua

[...]

Ministerio publikoak eta ikertua izaten ari den pertsonak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

5. paragrafoa *Kasu bereziak*

695-44 artikulua

Europako atxiloketa-agindua zigor-prozedura bat martxan jartzeko xedez eman bada, instrukzio-salak ahala izango du agindua eman duen estatu kideko agintaritza judizialak atxilotu nahi duen pertsona ikertzeko egindako eskaera guztietara jotzeko.

Abokatua ondoan duela edo abokatuari behar bezala abisatu ondoren soilik ekin ahal izango zaio galdeketari, eta orduantxe bakarrik hartuko zaio deklarazioa ikertua izaten ari den pertsonari, pertsona horrek espresuki horri uko egiten ez badio behintzat.

Ikertua izaten ari den pertsonaren abokatuari gehienez ere bost egun lehenago helarazi beharko zaio entzunaldirako deialdia. Jakinarazpena posta ziurtatu bidez bidaliko zaio, hura jaso izanaren berri emateko eskatuz, edo fax bidez, frogagiri eta guzti, edo ahoz, prozeduraren erregistroan sina dezala eskatuz.

Instrukzio-salako presidentearen zuzendaritzapean, eta agindua eman duen estatu kideko agintaritza judizialak xede horretarako izendaturiko ordezkaria ere bertan dela, hartuko zaio deklarazioa interesdunari, zeinak, hala badagokio, interprete baten laguntza izango baitu.

[...]

V. KAPITULUA

Estradizioa

2. atala

Zuzenbide erkideko estradizio-prozedura

696-10 artikulua

Estradizio-agindu bat betearaztearen ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko

da berrogeita zortzi orduko epean. Epe horretan, 63-1 artikulutik 63-7ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Akusatuaren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak estradizio-agindu baten ondorioz izan dela atxikia eta berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio. Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta, hala egiten ez bada, prozedura deuseztatuko da.

[...]

696-13 artikulua

Baldin eta erreklamatuak bere estradizioa onesten duela deklaratzeko badu prokuradore nagusiaren aurrean, instrukzio-salak prozedura bere gain hartu beharko du berehala. Erreklamatuak bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta bost eguneko epean.

[...]

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

696-21 artikulua

Baldin eta erreklamatuak bere borondatez bazter uzten baditu kontrol judizialarekin edo etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin lotuta dagozkion betebeharrak, edo baldin eta kontrol judizialarekin edo etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin lotutako inolako betebeharririk gabe hura aske utzi ondoren argi eta garbi geratzen bada pertsona horrek itzuri egingo diola bere aurkako estradizio-aginduari, instrukzio-salak, ministerio publikoaren auzi-eskabidea jaso ondoren, hura atxilotzeko agindu ahal izango du.

[...]

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

696-23 artikulua

Presazko kasuetan, baldin eta estatu errekeritzaileko agintari eskudunek zuzenean hala eskatzen badute, estatu horrek emandako estradizio-aginduaren ondorioz erreklamaziopean den pertsona behin-behinean atxilotu dezatela agindu ahal izango du Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunak.

Erreklamatuaren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak behin-behineko atxiloketa-agindu baten ondorioz izan dela atxikia. Pertsona hori aske ez uztea erabakitzen badu prokuradore nagusiak, hura apelazio-azitegiko presidentearen aurrera bidali

beharko du —edo hark izendaturiko magistratuaren aurrera—, hark, 696-11 artikuluekin bat etorritz, epaia eman dezan.

[...]

3. atala

Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua

696-26 artikulua

Erreklamaturia atxilotzen dutenetik hasi eta bi eguneko epean, prokuradore nagusiak berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio pertsona horri zein piezaren ondorioz izan den atxikia. Orobat jakinarazi beharko dio instrukzio-salaren aurrean prozedura sinplifikatuaren arabera onetsi ahal izango duela haren aurkako estradizio-agindua, bai eta espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egin ahal izango diola ere. Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta, hala egiten ez bada, prozedura deuseztatuko da.

Interesdunak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, 696-10 artikuluko bigarren eta hirugarren apartatueta ezarritako baldintzekin bat etorritz.

696-28 artikulua

Baldin eta, 696-27 artikuluko lehen apartatua aplikatzearen ondorioz, erreklamaturia instrukzio-salaren aurrean deklaratu behar badu, salako presidenteak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak aktan jaso beharko ditu.

[...]

Ministerio publikoak eta akusaturia esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamaturia bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

4. atala

Estradizioaren ondorioak

696-40 artikulua

Baldin eta Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko 1996ko irailaren 27ko Konbentzioa aplikatzearen ondorioz lortu badu Frantziako Gobernuak pertsona baten estradizioa, hura entregatua izan aurreko arau-hauste batengatik ere auzipetu eta kondenatu ahal izango dute, arau-hauste hori estradizio-aginduarekin lotuta ez badago ere, baldin eta entregatua izan eta, beheagoko baldintzekin bat etorritz, espezialitate-printzipioaz baliatzeari espresuki uko egiten badio.

[...]

Estraditutua izan den pertsonak epaiketa publiko batean deklaratu beharko du, eta haren agerraldian zehar, instrukzio-salak pertsona horren nortasuna egiaztatu eta haren esanak jaso beharko ditu. Haren deklarazioak aktan idatzita geratuko dira. Halakorik bada, interesdunak bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere, eta bere egoera penalariekin lotutako espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egiteak zein ondorio juridiko dituen azalduko zaio, bai eta uko egite horrek izaera ezeztazina duela ere.

[...]

5. atala
Zenbait xedapen

696-44 artikulua

Atzerrian zigor-prozedurak martxan diren kasuetan, baldin eta Frantzian bizi den norbaiti idazki prozesal edo judizial bat helaraztea beharrezkotzat jotzen badu gobernu atzeritar batek, 696-8 eta 696-9 artikuluetan ezarritakoarekin bat etorriz eta, hala badagokio, frantsesezko itzulpen eta guzti entregatu beharko da pieza. Jakinarazpena zuzenean entregatu beharko da, ministerio publikoak hala eskatuz gero. Gobernu errekeritzaileari bide berak erabiliz birbidali beharko zaio jakinarazpena entregatu izana egiaztatzen duen dokumentuaren jatorrizkoa.

VI. KAPITULUA

Europar Batasuneko kide diren estatueta Europako
Kontseiluaren 2009ko urriaren 23ko Esparru Erabakia aplikatu
eta kontrol judiziala ezartzeko ebazpenak betearaztea

1. atala
Xedapen orokorrak

696-53 artikulua

Kontrol- eta aitorpen-xedeekin loturik kapitulu honetan azaldutakoa Frantziako Errepublikako lurraldean edo Europar Batasuneko kide den estaturen bateko lurraldean aplikatu eta haietan kontrol judiziala ezartzeko erabaki ororekin batera, ziurtagiri bat ere aurkeztu beharko da, eta, hartan, nagusiki, honako alderdi hauek zehaztu:

[...]

6. Kontrol judiziala ezarri zaion pertsonak zein hizkuntza ulertzen dituen;

[...]

2. atala

Frantziako agintariak Europar Batasuneko kide den estatu bateko
agintari eskudunei kontrol judizialaren gaineko ebazpenak igortzeari
buruzko xedapenak

696-58 artikulua

Kontrol judiziala ezartzeko agindua eman duen agintaritza judizialak edo ministerio publikoak dokumentu hauek igorri beharko dituzte: kontrol judiziala ezartzeko ebazpenaren kopia ziurtatua, 696-53 artikuluan ezartzen den ziurtagiria, bai eta ziurtagiri horren itzulpena ere, dela agindua betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera egindakoa, dela estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera egindakoa.

VII. KAPITULUA

Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2011ko abenduaren 13an onetsitako Europako Babes Aginduari buruzko 2011/99 EB Zuzentaraua Europar Batasuneko kide diren estatuetan aplikatu eta Europako babes-aginduak emateko ebazpenak betearaztea

1. atala

Frantziako agintariak Europako babes-agindu bat emateko ebazpenei buruzko xedapenak

696-95 artikulua

Errepublikako prokuradoreak Europako babes-agindua emateko ebazpena igorri beharko dio hura betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari, ebazpen hori benetakoa dela egiaztatze aldera erregistratua geratzeko modua ematen duen zeinahi baliabideren bitartez igorri ere, bai eta ziurtagiriaren itzulpena ere, dela agindua betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera egindakoa, dela estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera egindakoa.

[...]

XXIII. TITULUA

Prozeduran telekomunikazio-bideak erabiltzea

706-71 artikulua

Aurreko apartatueta xedapenak aplikatze aldera, baldin eta pertsona abokatu baten edo interprete baten laguntza jasotzen ari bada, biak ala biak egon ahal izango dira magistratu, jurisdikzio-organo edo batzorde eskudunen edo interesdunaren aurrean. Lehen kasuan, abokatua edo interpretea isilpean elkarrizketatu ahal izango dira auzipetuarekin ikus-entzunezko telekomunikazio-bideen bitartez. Bigarren kasuan, txosten osoaren kopia bat utziko da eskuragarri atxiloketa-gunean, non eta txosten hori abokatuari bidali ez zaion.

[...]

Interpreteak salara joateko modurik ez badu eta haren esku-hartzea beharrezkoa bada, interpreteak telekomunikazio-bideen bitartez esku hartu ahal izango du entzunaldian, galdeketan edo aurrez aurrekoan.

[...]

XXV. TITULUA

Kriminalitate eta delinkuentzia antolatuari eta krimenei aplikagarria zaien prozedura

II. KAPITULUA

Prozedura

6. atala

Zenbait leku eta ibilgailuren soinu- eta irudi-grabazioak

1. paragrafoa

Xedapen erkideak

L. 706-95-18 artikulua

Atal hau aplikatzean erabiltzekoak eta martxan jartzekoak diren baliabide tekniko eta jardueren berri eman eta hori guztia akta batean jaso beharko dute Errepublikako prokuradoreak, instrukzioko epaileak edo hark izendatutako edo Errepublikako prokuradoreak errekeritutako polizia judizialeko ofizialak edo ofizial horren kontrolpeko agenteak. Jarduerak zein ordutan hasi eta amaitu diren ere zehaztu beharko da akta horretan.

Grabazio guztiak zigilupean gordeko dira.

Polizia judizialeko ofizialak eta haren kontrolpeko agenteak egia jakiteko baliagarri izan litezkeen grabazioak transkribatu edo deskribatu beharko dituzte txostenaren parte izango den akta batean. Neurria baimentzeko ematen den autoan ageri diren arau-hausteekin inolako loturarik ez badute, bizitza pribatuari buruzko sekuentziak prozedurari buruzko txostenetik kanpo geratuko dira.

Atzerriko hizkuntzaren batean dauden solasaldi eta datuak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

V. LIBURUA

Betearazpen-prozedurak

I. TITULUA

Zigor-arloko epaiak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

709-1-1 artikulua

Poliziak edo jendarmeeak, ofizioz edo Errepublikako prokuradorearen edo zigorren aplikazioko epailearen instrukziopean, Zigor Kodearen 131-9 artikuluko bigarren apartatua edo 131-11 artikuluko bigarren apartatua aplikatzean kondenatua izan den pertsona oro atxilotu eta zigorren aplikazioko epailearen esku utzi beharko dute, baldin eta epaileak susmoa badu pertsona horrek ez dituela beteko ezarri zaion kondenaren aplikazioaren ondorioz dagozkion betebeharrak. Polizia judizialeko ofizialak hala erabakiz gero, kondenatua polizia-etxeko edo jendarmeriako

atxiloketa-gunera eraman eta gehienez ere hogeita lau ordu eduki ahal izango dute han, harik eta haren egoera argitu eta haren betebeharren urraketei buruz deklarazioa hartzen dioten arte.

Kondenatua atxilotzen dutenetik aurrera, polizia judizialeko ofizialak jazotzen den guztiaren berri eman behako dio Errepublikako prokuradoreari edo zigorren aplikazioko epaileari.

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala azaldu beharko dizkiote atxiloturik daukaten pertsonari, berak ulertzeko moduan, neurriak zenbat denbora iraungo duen gehienez eta zein arau-hauste leporatzen zaizkion, bai eta zein onura dagozkion ere:

[...]

1. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

III. KAPITULUA

Konfiskazio-ebazpenak betearaztea helburu duen nazioarteko lankidetzatza

1. atala

Europako Kontseiluko 2006ko urriaren 6ko Esparru Erabakia aplikatu eta konfiskazio-ebazpenak igortzea eta betearaztea

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

713-3 artikulua

Ebazpena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. paragrafoa

Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo batek ondasunak konfiskatzeko emandako ebazpenak betearazteari buruzko xedapenak

713-17 artikulua

Baldin eta epaileak ebazpena itzultzea beharrezkotzat jotzen badu, ondasuna bahitzeko edo enbargatzeko neurria jada aplikatu badu, edo beste prozedura baten barruan hura behin betiko konfiskatzeko erabakia betearazi badu, auzitegi korrekzionalak kasua artxibatu ahal izango du.

Kasua artxibatuz gero, auzitegi korrekzionalak ondasunak bahitzeko neurriak agindu ahal izango ditu 484-1 artikuluan ezarritako modalitateen arabera.

Ebazpena atzeratzea erabakiz gero, Errepublikako prokuradoreak lehenbailehen jakinarazi beharko dio erabakia neurriak agindu dituen estatuko agintaritzak eskudunari, erregistratua geratzeko modua ematen duen zeinahi baliabideren bitartez jakinarazi ere, eta, hartan, erabakiaren zioak azaldu beharko dizkio, bai eta, ahal bada, atzerapenak zenbat denbora iraungo duen ere.

713-20 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio konfiskazio-ebazpena betearazteari:

[...]

4. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela konfiskazio-ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

2. atala

Atzerriko agintari judizialek ondasunak konfiskatzeko emandako ebazpenak betearaztea

713-37 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio konfiskazio-ebazpena betearazteari:

[...]

4. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman duela atzerriko agintaritzak bere ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

II. TITULUA

Atxiloketa

V. KAPITULUA

Kondenatuen transferentzia

728-3 artikulua

Frantziako lurraldera iritsi bezain laster, atxiloturik dakarten kondenatua Errepublikak bertan duen prokuradorearen aurrera eraman beharko da, prokuradoreak haren nortasuna argitzeko galderak egin diezazkion eta hori guztia akta batean jaso dezan. Dena den, galdeketa ezin bada berehala egin, kondenatua atxiloketa-gunera eraman beharko da, non ezingo duten hogeita lau ordutik gora atxilo eduki. Epe hori amaitzean, atxiloketa-guneko zuzendariaren aginduz, pertsona hori ofizioz eraman beharko dute Errepublikako prokuradorearen aurrera.

Transferentziari buruz estatuek adosturikoa eta interesdunaren onespina egiaztatzen duten dokumentuak aintzat harturik, eta atzerriko kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia eta, hala badagokio, epaiaren itzulpen ofiziala aztertu ondoren, Errepublikako prokuradoreak kondenatua berehala espetxeratu dezatela errekeritu ahal izango du.

VI. KAPITULUA

Europar Batasunean betearaztekoak diren eta askatasunaz gabetzeko zigorrak eta beste neurri batzuk ezartzea helburu duten zigor-arloko epaien elkarrekiko aitorten-printzipioaren aplikazioari buruzko Europako Kontseiluaren 2008ko azaroaren 27ko 2008/909/JAI Esparru Erabakia aplikatu eta nor edo nor askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren batera kondenatzeko ebazpena betearaztea

2. atala

Frantziako jurisdikzio-organoeek emandako kondena-epaiak Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Ministerio publikoak agindua igortzea

728-18 artikulua

Baldin eta kondena-epaia eta ziurtagiria hura betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari igortzea erabakitzen bada ministerio publikoaren ordezkariak, erabaki hori berak ulertzen duen hizkuntza batean jakinarazi beharko dio kondenatuari. Horrez gain, hauek ere jakinarazi beharko dizkio:

1. Kondena-epaia estatu horretan betearaztekoa bada, zigorra bertako legeriarekin bat etorri betearazi beharko dela, eta kondenatua garaia baino lehen edo baldintzapean aske uzteko neurriak ere legeria horren arabera zehaztuko direla;
2. Ezarri zaion kondenarekin lotuta askatasunaz gabeturik egon den denbora-tartea kenduko zaiola betetzeko gelditzen zaion zigorraldiari;
3. Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria egokitzea erabaki ahal izango duela, baldin eta, haren iraupen edo izaera dela tarteko, zigorra bat ez badator estatu horretako legeriarekin;
4. Kondena betearaztea dagokion estatuak, askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria egokitzen ari dela, ez duela zigorra edo neurria larriagotzerik izango.

Artikulu honetan ezartzen den formalitatea aktan jasota geratuko da.

Baldin eta kondenatua kondena betearaztea dagokion estatuan badago, ministerio publikoaren ordezkariak formalitate hori martxan jar dezala eskatu ahal izango dio estatu horretako agintaritza eskudunari.

728-19 artikulua

Ministerio publikoaren ordezkariak dokumentu hauek bidali beharko dizkio kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari: kondena-epaiaren kopia, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiriaren jatorrizkoa edo haren kopia, eta, hala badagokio, kondenatuak eta haren ordezkari edo laguntzaile gisa jardun duen pertsonak beren entzunaldietan zehar esandakoen akten kopia bana.

Ziurtagiria kondena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta itzulpena ere bidali beharko zaio estatu horretako

agintaritza eskudunari. Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak hala eskatuz gero, kondena-epaia edo epai horren funtsezko zatiak ere itzuli egin beharko dira, eta itzulpena aurreko baldintza berberetan bidali.

Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak hala eskatuz gero, kondena-epaiaren kopia ziurtatua eta ziurtagiriaren jatorrizkoa ahalik eta eperik laburrenean bidali beharko dira.

2. paragrafoa

Transferentzia eta estatu batetik bestera igarotzea

728-24 artikulua

Justizia Ministerioak transferentzia egitean beren lurraldetik igarotzeko eskabidea eta ziurtagiriaren kopia bidaliko dizkie tartean diren estatu kideetako agintari eskudunei. Agintari horiek hala eskatuz gero, tartean diren estatu etako hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horiek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. atala

Europar Batasuneko beste estatu batzuetako jurisdikzio-organoei emandako kondena-epaiak Frantziako lurraldean betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Aitorpenari eta betearazpenari uko egiteko zioak

728-32 artikulua

Honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio kondena-epaia betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio ezarri zaiola kondena pertsonari, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu aginduak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

2. paragrafoa

Errepublikako prokuradoreak epaia jaso eta instrukzioari ekitea, hura aitortze eta betearazte aldera

[...]

728-38 artikulua

Baldin eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo batek askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren bat ezartzeko emandako kondena-epaia Frantzian aitortu eta betearaz dadila eskatzen badu estatu horrek, kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunak epaiaren jatorrizkoa edo haren kopia ziurtatua, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiria eta haren frantsesezko itzulpena bidaltzen dizkiola ziurtatu beharko du Errepublikako prokuradoreak.

Ziurtagiriaren edukia aski iruditzen ez bazaio epaia aitortu eta betearazteko eskabideaz ezer erabakitzeke, kondena-epaia edo prokuradoreak berak eta kondena-

epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunak funtsezkotzat jotzen dituzten zatiak frantsesera itzul ditzatela eskatu ahal izango du Errepublikako prokuradoreak. Ziurtagiria osatugabea edo okerra dela iruditzen bazaio, gainera, osatu edo zuzendu dezala ere eskatu ahal izango dio agintaritza horri.

3. paragrafoa

Aitorpenari eta betearazpenari buruzko ebazpena eta errekurtsioak

728-54 artikulua

Baldin eta, aparteko kasuren batean, kondenaren aitorpen eta betearazpenari buruzko behin betiko erabakia ezin bada hartu kondena-epaia eta ziurtagiria jasotzen direnetik hasi eta hogeita hamar eguneko epean, Errepublikako prokuradoreak ahalik eta eperik laburrenean eman beharko dio horren berri kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunari, atzerapenaren arrazoiak eta erabakia hartzeko beharrezkoa iruditzen zaion epe gehigarria adieraziz.

Baldin eta Errepublikako prokuradoreak edo auzitegi korrekzionaleko apelazio-salak ziurtagiria osatzeko edo zuzentzeko edota kondena-epaia osorik edo zatika itzuli eta itzulpena bidaltzeko eskatzen badiote epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunari, lehen apartatuan epeei buruz ezarritakoa bertan behera utziko da, harik eta kondena-epaia eman duen estatuak eskatzen zaizkion piezak bidaltzen dituen arte.

5. paragrafoa

Transferentzia

728-63 artikulua

Ministerio publikoak 728-62 artikuluko 7. zenbakian aipatzen den onespenez-eskabidea bidali beharko dio kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunari. 695-13 artikuluan ezarritako xehetasun guztien berri eman beharko du eskabide horrek, eta 695-14 artikuluan ezarritako modalitateen arabera itzuli beharko da.

6. paragrafoa

Behin-behineko atxiloketa

728-65 artikulua

Atxilotua haren aurrera eramaten dutenean, Errepublikako prokuradoreak haren nortasuna egiaztatu eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio kondenatu duen estatuaren epai baten ondorioz izan dela atxikia. Askatasunen eta atxiloketaren epaileari espetxera dezala, etxean baliabide elektronikoen bidez atxilo har dezala edo kontrol judiziala ezar diezaiola eskatzeko asmoa duela azaldu beharko dio prokuradoreak atxilotuari, bai eta berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela ere, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

4. atala

Frantziako lurraldean barrena igarotzeari buruzko xedapenak

728-72 artikulua

Frantziatik igarotzeko eskabidearekin batera, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiria ere aurkeztu beharko da, kondena-epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunak igorria. Justizia-ministroak ziurtagiriaren frantsesezko itzulpena eskatu ahal izango du.

728-74 artikulua

Justizia-ministroak ahalik eta eperik laburrenean eman beharko ditu azalpenak, Frantziatik igarotzeko eskabidea jasotzen duenetik hasi eta gehienez ere astebeteko epean. Ziurtagiriaren itzulpena eskatuz gero, hura bidaltzen denetik aurrera hasiko da kontatzen epe hori.

VII QUATER TITULUA

Europako Kontseiluko 2008ko azaroaren 27ko Esparru Erabakia aplikatu eta kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak betearaztea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

764-6 artikulua

Epaia betearaztea dagokion estatuan titulu honetan aitorten- eta jarraipen-xedeekin loturik azaldutakoa aplikatzearen ondorioz igortzekoa den kondena- edo zaintzapeko askatasun-epai ororekin batera, ziurtagiri bat aurkeztu beharko da, eta, hartan, nagusiki, honako alderdi hauek zehaztu:

[...]

6. Kondenatuak zein hizkuntza ulertzen dituen;

[...]

II. KAPITULUA

Frantziako jurisdikzio-organoek emandako kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan aitortzeari eta haien jarraipena egiteari buruzko xedapenak

[...]

764-11 artikulua

Ministerio publikoak dokumentu hauek bidali beharko dizkio epaia betearaztea dagokion estatuko agintaritzak eskudunari: kondena- edo zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, bai eta 764-6 artikuluan aipatzen den ziurtagiriaren jatorrizkoa edo haren kopia ere.

Ziurtagiria kondena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta itzulpena ere bidali beharko zaio estatu horretako agintaritza eskudunari.

[...]

X. TITULUA

Epaiketako gastuak

Xedapen orokorrak

803-5 artikulua

Atariko artikuluko III. zenbakian ezartzen denez, susmagarriak edo auzipetuak interprete edo itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, eta eskubide hori artikuluko hau aplikatuz egikariturako da.

Zalantzarik badago ea susmagarria edo auzipetua gai den frantsesa ulertzeko, hura entzungo duen edo deklarazioa hartuko dion agintari judizialak hizkuntza hori ulertzen duela egiaztatuko beharko du.

Aparteko neurri gisa, kode hau aplikatzean bidali edo jakinaraztekoak diren oinarrizko piezak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztu beharko dira, eta, hartan, oinarrizko zein dokumentu itzuli behar diren ezarri beharko da batez ere.

803-6 artikulua

Kode honen xedapenak aplikatzean askatasunaz gabetzeko neurria ezarria zaion pertsona susmagarri edo auzipetu orori, neurri horren berri ematen dion jakinarazpenarekin batera, beste dokumentu bat ere igorriko zaio, hitz soil eta ulertterazak erabiliz eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaltzeko prozeduran zehar, kode honekin bat etorriz, eskubide hauek izango dituela:

[...]

4. Interprete eta itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Dokumentua pertsona horrek ulertzen duen hizkuntza batean eskuratzeko modurik ez badago, ahoz eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko zaio artikuluko honetan ezartzen diren eskubideetatik zein dagokion. Azalpen horiek guztiak aktan jasota geratuko dira. Pertsona horri atzerapenik gabe eta berak ulertzen duen hizkuntza batean idatzirik bidali beharko zaio dokumentuaren bertsio bat.

VI. LIBURUA

Itsasoz haraindiko eskualdeei buruzko xedapenak

I. TITULUA

Polinesia Frantsesean, Wallis eta Futuna uharteetan,
eta Kaledonia Berrian aplikagarriak diren xedapenak

V. KAPITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

817. artikulua

102. artikuluko bigarren apartatua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

VII. KAPITULUA

Delituak epaitzea

839. artikulua

407. artikulua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

Interprete ofizial iraunkorrik badago, bere eginkizunak betetzen hastean baino ez du zin egin beharko.

II. TITULUA

Mayotteko departamenduari buruzko xedapen bereziak

IV. KAPITULUA

Zigor-auzitegia

885. artikulua

Mayotteko Zigor Auzitegiko epaimahaia zinpeko hiru kidek osatuko dute lehen auzialdian, eta zinpeko sei kidek, berriz, apelazioan.

[...]

Gainera, zerrenda aldi baterako aldatu eta akusatua edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak bertatik behin-behinean kentzeko agindua emango du auzitegiak, bai eta auzian lekuko, interprete, salatzaile, aditu, kereila-jartzaile edo alde zibil gisa esku hartzen dutenena edo polizia judizial edo instrukzioan tartean dauden poliziana ere.

[...]

7.1.37. Zinemaren eta Animazioaren Kodea⁸⁶⁰

I. LIBURUA Administrazio-antolaketa

II. TITULUA Film eta ikus-entzunezkoen erregistroak

III. KAPITULUA Akten, konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena

L123-4 artikulua

Frantsesa ez den baina industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean idatzirik badaude, aktak, konbentzioak eta epaiak jatorrizko bertsioan igorri ahal izango dira, errekeritzaileak hala eskatzen badu. Halakoetan, dokumentu osoa itzuli beharko da frantsesera, edo laburpen bat idatzi, eta jatorrizkoarekin batera bidali, dekretu bidez ezarritako baldintzen arabera. Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalak egiaztatuko du jatorrizko bertsioarekin batera haren itzulpen edo laburpena aurrez eskaturiko berme guztiekin igortzen dela. Azterketa bat egiteari beharrezko irizten badiu, batez ere akta, konbentzinoa nahiz epaia L. 123-1, L. 123-2 edo L. 123-3 artikuluetan ezarritakoaren arabera inskribatzekoa edo argitaratzekoa dela egiaztatzeko, hura osorik itzul dezatela eskatu ahal izango du.

⁸⁶⁰ Jatorrizko testua: 2009-91 Ordenantza, 2009ko uztailaren 24koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000020908868?etatTexte=VIGUEUR

7.2. Gainerako lege-testuak

7.2.1. Gizakiaren eta Herritarraren Eskubideei buruzko Adierazpena (1789)⁸⁶¹: 11. artikulua

11. artikulua

Pentsamenduak eta iritziak askatasunez komunikatzea gizakiak dituen eskubideetatik baliotsuenetako bat da: herritar orok askatasunez hitz egin, idatz eta inprima dezake; baina, askatasun horretaz abusatuz gero, erantzukizuna izango du, legeak ezarritako kasuetan.

⁸⁶¹ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/le-bloc-de-constitutionnalite/declaration-des-droits-de-l-homme-et-du-citoyen-de-1789>

7.2.2. 1924ko ekainaren 1eko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan legeria zibil frantsesa indarrean jartzen duena⁸⁶²

I. TITULUA

1. artikulua

Irailaren 1etik aurrera, lege hau promulgatu eta gero, eta ondoren aipatuko diren salbuespenak gorabehera, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan indarrean egongo da legeria zibil frantses osoa, eta batez ere:

[...]

Eta gai honen gaineko beste edozein xedapen, hargatik eragotzi gabe 1919ko otsailaren 2ko Erabakiaren aplikazioa eta 1922ko maiatzaren 15eko Dekretuarena, biak ere Alsazia eta Lorrenako hizkuntza judizialari buruzkoak.

⁸⁶² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000869867?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.3. 1924ko ekainaren 1eko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jartzen dituen⁸⁶³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua

Lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta gehienez ere hiru hilabeteko epean, dekretu baten bidez frantseseko itzulpen eta guzti argitaratuko dira toki-esparruko legeen testuak, lege honen ondorio diren aldaketak ere barnean dituztela. Itzulpenak izaera dokumental hutsa izango du, eta ez zaio benetakotasunik aitortuko.

⁸⁶³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000869866?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.4. 46-942 Legea, 1946ko maiatzaren 7koa, Topografo Adituen Elkargoa eratzen duena⁸⁶⁴

I. TITULUA Topografo aditu gisa jardutea

3. artikulua

[...]

Inork ezin izango du izena eman Topografo Adituen Elkargoan, baldin eta honako baldintza hauek betetzen ez baditu:

1. Nazionalitate frantsesa ez duten pertsona fisikoei dagokienez, Frantzian topografo aditu gisa jarduteko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak izatea.

[...]

⁸⁶⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000874428?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.5. 46-2196 Legea, 1946ko urriaren 11koa, Liburuaren Zentro Nazionala eratzen duena⁸⁶⁵

2. artikulua

Zentro honek helburu hauek izango ditu:

1. Frantsesezko idazleen literatura-jarduera babestea eta sustatzea lan- eta ikasketa-poltsen bitartez, sarien bitartez, dirulaguntzen bitartez eta liburuak erostearen bitartez, horrek guztiak ordain gisa balio dezan eta literatura-obren idazketa erraztu dezan;

2. Dirulaguntzen, diru-aurrerapenen eta beste edozein baliabideren bitartez, frantsesezko literatura-obren argitalpen eta berrargitalpena erraztea, baldin eta obra horiek argitaratzen direla ziurtatzea garrantzizkotzat jotzen bada;

[...]

⁸⁶⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000693147?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.6. 51-46 Legea, 1951ko urtarrilaren 11koa, Tokian Tokiko Hizkuntzei eta Dialektoei buruzkoa (Deixonne legea)⁸⁶⁶

1. artikulua

Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusia arduratuko da, lege honen eremuan eta aldarrikatua izango delarik, baliabide hoberenak bilatzen, tokian tokiko hizkuntzak eta dialektoak laguntzeko, erabiltzen diren eskualdeetan.

2. artikulua

Argibide pedagogikoak errektoreei igorriko zaizkie, irakasleei baimena emateko tokian tokiko hizkuntzak erabil ditzaten lehen mailan eta ama-eskoletan, baliagarriak izango diren neurrian beren irakaskuntzan, bereziki hizkuntza frantsesaren ikaskuntzan.

3. artikulua

Eskaera egingo duen irakasle orok baimena erdiets dezake, astero oren bat erabiltzeko ekintza norabideratuentzat, tokian tokiko hizkuntzen irakurketaren eta idazketaren oinarriko kontzeptuak irakasteko eta arabera literatura atal hautatu batzuk lantzeko.

Ikaskuntza hau aukerakoa da ikasleentzat.

4. artikulua

Irakasleei baimena emango zaie liburuak hautatzeko, beren akademiako errektoreak urtero antolatuko duen zerrenda batean, eskoletako liburutegietan ezartzeko, baliatu ahal izango dituztenak ikasleei ezagutarazteko tokiko kulturaren eta folkloreaken aberastasunak.

5. artikulua

Heziketa-eskoletan, aukerako ikastaldiak eta egonaldiak antolatuko dira, ahal den neurrian, beren Lanbide Heziketaren denboran, irakaslegaientzat, irakastera joateko xedea badute tokiko hizkuntza bizkor den eskualde batera.

6. artikulua

Lizeo eta kolegioetan, tokian tokiko hizkuntza eta dialekto guztien aukerako ikaskuntza antolatuko da, bai eta tokiko folkloreak, literaturaz, herri arteez ekintza norabideratuen bidez ere.

7. artikulua

Fakultate-kontseiluen eta unibertsitate-kontseiluen abisuak hartu ondoren, eta Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusiaren proposamenez, sortzen ahal izango

⁸⁶⁶ Deixonne Legea ez dago indarrean, 1975eko Haby Legeak artikulua batera laburbildu baitzuen: Eskualdeetako hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza eskola-garai osoan eman daiteke.
<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000886638>

dira, kreditu eskuragarrien neurrian, euskaldunei buruzko ikaskuntza-institutuak; horietan, katedrak izango dira, tokian tokiko hizkuntzentzat eta literaturentzat, bai eta ere folklore etnografiarentzat, besteak beste.

8. artikulua

Lizentzia-diploma berriek eta goi-mailako ikaskuntza-diplomek, doktore-tesiek onespena emango diote, ikastaldi horiei jarraituz diren ikasleen lanari.

9. artikulua

Epaimahaietan epaile aditu batek parte hartu ahal duen neurrian, unibertsitateek aukerako azterketa sar dezakete batxilergo-programetan.

10. artikulua

Lege hau, bigarren artikulutik bederatzigarrena arte, bi artikulua hauek barne, aplika daiteke aldarrikapenaren ondotik izango den lehen ikasturtean bretoiera, euskara, katalana eta okzitaniara erabiltzen diren eskualdeetan.

11. artikulua

Zazpigarren eta zortzigarren artikuluen aplikazioak hauexek izango dira, besteak beste:

- a) Roazhonen, Ikaskuntza Zeltikoen Institutuak antolatuko du hizkuntza eta literatura zeltikoen irakaskuntza.*
- b) Bordeleko Unibertsitatean eta Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan, euskararen eta euskal literaturaren irakaskuntza antolatuko da.*
- c) Katalan hizkuntza eta literaturaren irakaskuntza antolatuko da Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan, Pariseko Ikaskuntza Hispanikoen Institutuan eta Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan.*
- d) Okzitaniako hizkuntza, literatura eta historiaren ikaskuntza antolatuko da Aix en Provence, Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan.*

**7.2.7. 52-1322 Legea, 1952ko abenduaren
15ekoa, itsasoz haraindiko Frantziako
ministerioen mendekoak diren
lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako
lan-kode bat eratzen duena⁸⁶⁷**

**III. TITULUA
Lan-kontratua**

**I. KAPITULUA
Lan-kontratu indibiduala**

**I. atala
Xedapen orokorrak**

32. artikulua

Baldin eta lan-kontratu batek hiru hilabetetik gorako iraunaldia badu gehienez, edo langilea bere ohiko bizilekutik kanpora eraman beharra badakar, hura idatziz aurkeztu beharko da, mediku batek langilea ikusi ondoren, lantokia dagoen lekuko lan-bulegoan, edo, halakorik ezean, lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzailearen edo haren legezko ordezkariaren aurrean.

Kontratua baimendu baino lehen, agintaritza eskudunak:

[...]

4. Kontratua irakurriko die aldeei, eta, hala badagokio, baita itzuli ere.

[...]

**II. KAPITULUA
Ikaskuntza**

**I. atala
Ikaskuntzarako lan-kontratuaren izaera eta forma**

52. artikulua

Ikaskuntzarako lan-kontratua kontratu-mota bat da, industria-establezimendu, denda edo landetxe bateko nagusiak, eskulangile batek edo fabrikatzaile batek beste

⁸⁶⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000888628?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

pertsona bati egiten diotena edo haren alde eginarazten dutena, pertsona horri lanerako formazio metodiko eta osoa emateko; horren trukean, pertsona horrek bere burua behartzen du jasotzen dituen jarraibideak betetzera eta ikaste aldera agintzen zaizkion lanak egitera.

Kontratua idatziz aurkeztu beharko da, eta, hala egiten ez bada, deuseztat joko da. Frantsesez idatzi beharko da, bai eta, ahal bada, ikastunaren hizkuntzan ere.

[...]

IV. KAPITULUA

Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak (68. artikulutik 86.era bitartean)

I. atala

Konbentzioaren izaera eta baliozkotasuna

71. artikulua

Konbentzio kolektiboa frantsesez idatzi beharko da, eta, hala egiten ez bada, deuseztat joko da. Lurraldean elkarteko, elkardez kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak erabaki baten bidez zehaztu beharko du, Lanaren Aholku Batzordearen irizpen batean oinarriturik, zein baldintzatan aurkeztu, argitaratu eta itzuliko diren konbentzio kolektiboak eta, aurreko artikuluko azken paragrafoan aurreikusitakoa aintzat harturik, zein baldintzatan bat egin ahal izango den konbentzioarekin. Itsasoz haraindiko Frantziaren ministroak onetsi beharko ditu erabakiok.

[...]

VII. TITULUA

Betearazpen-organismo eta -baliabideak

I. KAPITULUA

Administrazio-organismoak

154. artikulua

Lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzaileak ahal hauek izango ditu:

[...]

d) Beren bisitaldietan, ondoan eduki ahal izango dituzte zinpeko interprete ofizialak eta bisitatu beharreko enpresako langileen ordezkariak, bai eta goragoko c) paragrafoan aipatu diren mediku eta teknikariak ere;

[...]

VIII. TITULUA

Lan-arloko desadostasunak

II. KAPITULUA

Desadostasun kolektiboak

214. artikulua

Zortzi orduko epean, adituak bere ikerketei buruzko txosten zioduna bidali beharko du. Txosten horretako ondorioak aholkutzat jotzekoak izango dira, eta erregelamendu-proiektu bat zehaztu beharko dute auzipean dauden puntuei buruz.

Aholku-txostena alde guztiei jakinarazi beharko zaie hogeita lau orduko epean. Kode honen 71. artikulua aplikatuz hartu beharrekoa den erabaki baten bidez zehaztuko da zein baldintzapean argitaratu, hedatu eta itzuliko den txosten hori. Nolanahi dela ere, txostena berehala argitaratu beharko da lurraldeko aldizkari ofizialean.

7.2.8. Frantziako Errepublikaren 1958ko urriaren 4ko Konstituzioa⁸⁶⁸: 2. eta 75-1 artikulua

2. artikulua

Errepublikaren hizkuntza frantsesa da ⁸⁶⁹

75-1 artikulua⁸⁷⁰

Eskualdeetako hizkuntzak Frantziaren ondare dira.

⁸⁶⁸ <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/la-constitution-du-4-octobre-1958/texte-integral-de-la-constitution-du-4-octobre-1958-en-vigueur.5074.html>

⁸⁶⁹ Esaldi hau 1992. urteko zuzenketa da.

⁸⁷⁰ 2008-74 Konstituzio Legeak, 2008ko uztailaren 23koak, V. Errepublikako instituzioen modernizazioari buruzkoak, 40. artikulua bidez, gehitutako artikulua.

**7.2.9. 71-1130 Legea, 1971ko abenduaren
31koa, zenbait lanbide judizial eta
juridikoren gaineko aldaketak egiten
dituena⁸⁷¹**

IV. TITULUA

**Kualifikazioa beste estatu kide batean lortu duten
eta Europar Batasuneko kide diren estatuetako
herritarrek Frantzian modu iraunkorrean abokatu
gisa jarduteari buruzko xedapenak**

I. KAPITULUA

**Jatorrizko titulu profesionalarekin lanean jarduteari
buruzko xedapenak**

85. artikulua

Profesionalak lanerako darabilen jatorrizko titulua Europar Batasuneko zein estatutan lortua den, estatu horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzirik egon beharko du agiriak.

Jatorrizko titulu profesionalaren aipamenarekin batera, interesduna zein elkarte profesionaletako kide den ere adierazi beharko da beti, edo titulua lortu duen estatu kideko zein jurisdikzio-organotan dagoen izena emanda, bai eta Frantzian zein abokatu-elkargotako kide den ere.

[...]

V. TITULUA

**Kualifikazioa beste estatu kide batean lortu duten
eta Europar Batasuneko kide diren estatuetako
herritarrek Frantzian abokatu gisa jarduteko
sarbide partziala izateari buruzko xedapenak**

94. artikulua

[...]

⁸⁷¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000508793?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

VI. Bere lanean jarduteko, interesdunak jatorrizko estatuak bertako hizkuntzan idatzirik emandako titulu profesionala erabiliko du. Sarbide partzialaz baliatzeko ahala duen profesionalak argi eta garbi adierazi beharko die bere bezeroei zein jardueratan aritzeko baimena duen.

[...]

VI. TITULUA

Europar Batasuneko kide ez diren estatueta- abokatu-elkargoetan izena emana duten abokatuak lege-aholkulari gisa jarduteari eta besterentzat egintza pribatuak idazteari buruzko xedapenak

II. KAPITULUA

Abokatu gisa jarduteari buruzko xedapenak

1. atala

Aldi baterako edo noizean behin jardutea

103. artikulua

102. artikulua aplikatuz, abokatuari baimena emango zaio haren jatorrizko estatuan lortutako titulu profesionalarekin lege-aholkulari gisa jardun dezan eta besterentzat diren egintza pribatuak idatz ditzan. Titulu profesional horren aipamenarekin batera, 101. artikuluan aipatzen diren zuzenbide-eremuko jarduerak ere zerrendatu beharko dira, baldin eta abokatuak haietan jarduteko baimena badu. Frantsesez eta jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira aipamen guztiok.

[...]

2. atala

Abokatu gisa modu iraunkorrean jardutea

104. artikulua

[...]

3. artikuluko bigarren apartatua ezarritakoarekin bat etorritik, zin egin beharko du. Ez badu frantsesaren ezagutza-maila nahikorik, interprete baten laguntza errekeritu beharko da, eta eskatzaileak gastu guztiak bere gain hartu beharko ditu.

[...]

105. artikulua

104. artikulua aplikatuz, abokatuari baimena emango zaio haren jatorrizko estatuan lortutako titulu profesionalarekin lege-aholkulari gisa jardun dezan eta besterentzat diren egintza pribatuak idatz ditzan.

Titulu profesional horren aipamenarekin batera, Frantzian zein abokatu-elkargotako kide den ere aipatu beharko da, eta 101. artikuluan aipatzen diren zuzenbide-eremuko jarduerak zerrendatu, baldin eta abokatuak haietan jarduteko baimena badu.

Frantsesez eta jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira aipamen guztiok.

7.2.10. 72-659 Legea, 1972ko uztailaren 13koa, Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari buruzkoa⁸⁷²

1. artikulua

Baldin eta, erakunde publikoek kontrataturik, langile publikoak Frantziatik kanpora joaten badira eta atzerriko estatuetan —batez ere Frantziak estatu horiekin burutuak dituen akordioak direla medio—, gobernuz kanpoko nazioarteko elkarrekin edo atzerriko ikerketa-institutu independenteetan kulturaren, zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzaren misioetan parte hartzen badute, edo frantsesaren eta frankofoniaren aldeko elkarte atzerritarretan badihardute, halako langileek “nazioarteko ebaluatzaile tekniko” izendapena izango dute. Langile publikoan jarduerak lege honen agintepean egongo dira, hargatik eragotzi gabe magistratuei eta parlamentuetako funtzionarioei dagozkien xedapen bereziak.

⁸⁷² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000875581?tab_selection=lawarticled&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.11. 72-964 Legea, 1972ko urriaren 25ekoa, nazionalitate frantsesa eskuratzen, berreskuratzen edo haren aitortzea jasotzen duten pertsonen izen-deiturak frantsesteari buruzkoa⁸⁷³

2. artikulua

Deiturari bere itxura, ahoskera edo izaera arrotza kentzeko beharrezkoak diren aldaketa guztiak egin eta hura frantsesera itzultzean datza deitura frantsestea.

Estatu atzerritar baten erabakiz nazionalitate frantsesa galdua zutenek atzera ere haien jatorrizko deitura berreskuratu, edo deitura etorki frantseseko norbaitengandik jaso, eta aldaketa hori ere deituraren frantsestetzat joko da.

Jatorrizko izenaren ordezkari izen frantsesa eskuratzean edo izen horri osagarri modura beste bat gehitzean datza izena frantsestea, edo, interesdunak izen bat baino gehiago baditu, izen atzerritarra kendu eta haren ordezkari izen frantsesa bakarrik uztean.

⁸⁷³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000322317?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

**7.2.12. 78-1184 Legea, 1978ko abenduaren
20koa, gaztelaniazko eskola-liburuak
Frantziara inportatzeari buruz Frantziako
Errepublikako eta Espainiako Erresumako
gobernuen arteko 1977ko uztailaren 7ko
gutun-trukea onesteko baimena ematen
duena⁸⁷⁴**

Artikulu bakarra

Gaztelaniazko eskola-liburuak Frantziako lurraldera sartzean haiei aplikatzekoak liratekeen inportazio-eskubide eta -tasak ordaintzetik libratzeari buruz Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Espainiako Erresumakoak 1977ko uztailaren 7an trukaturiko gutunak onesteko baimena ematen da. Testua eranskin modura gehituko zaio lege honi.

⁸⁷⁴ https://www.legifrance.gouv.fr/jo_pdf.do?id=JORFTEXT000000886452

7.2.13. 82-610 Legea, 1982ko uztailaren 15ekoa, Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari buruzkoa⁸⁷⁵

II. TITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. atala

Politika nazionala

5. artikulua

Ezagutzak areagotzea, ikerketaren emaitzak aintzat hartzea, informazio zientifikoa hedatzea eta frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea: horra hor ikerketa eta garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedeak.

IV. KAPITULUA

Informazio eta kultura zientifiko eta tekniko (erantsitako artikulua)

Eranskina

Jakintza zientifiko eta tekniko gutxiengo ikasiaren pribilegioa baino ez da. Frantsesak ere oso parte-hartze eskasa du ezagutzaren transmisioan.

[...]

1985etik aurrera, “Frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea eta kultura zientifiko eta tekniko hedatzea” izeneko programa mobilizatzailearen barruan martxan jarritako ekintzak politika horren parte izango dira.

⁸⁷⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000691990?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

**7.2.14. 83-520 Legea, 1983ko ekainaren
27koa, Zigor Kodea, Zigor Prozeduraren
Kodea eta legezko zenbait xedapen itsasoz
haraindiko lurraldeetan aplikagarri
bihurtzen dituena⁸⁷⁶**

II. TITULUA

**Zigor Prozeduraren Kodeari buruzko xedapenak
(8. artikulutik 66.era bitartean)**

III. KAPITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

13. artikulua

102. artikuluko bigarren apartatua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispensa emango zaio.

V. KAPITULUA

Delituak epaitzea

32. artikulua

407. artikulua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispensa emango zaio. Interprete ofizial iraunkorrik badago, bere eginkizunak betetzen hastean baino ez du zin egin beharko.

⁸⁷⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000692485?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI &typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lo is

7.2.15. 84-594 Legea, 1984ko uztailaren 12koa, lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari buruzkoa eta lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legea osatzen duena⁸⁷⁷

I. TITULUA

Lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen formazioa

I. KAPITULUA

Formazioa jasotzeko eskubidea

1. atala

Formazioa jasotzeko eskubidea egikaritzea

1. artikulua

Lurralde-mailako funtzio publikoari dagokionez, bizitzan zeharreko lanbide-heziketak hauek hartuko ditu barnean:

[...]

5. Analfabetismoari aurre egitearen eta frantsesa ikastearen aldeko ekimenak;

[...]

⁸⁷⁷ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000501342>

7.2.16. 85-695 Legea, 1985eko uztailaren 11koa, Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen ematen dituena⁸⁷⁸

40. artikulua

I. Errentaren gaineko zerga nahiz sozietateen gaineko zerga ezartzean, zuzenbide erkidearen baldintzen arabera sozietateen gaineko zerga ordaintzera beharturik dauden sozietateen kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak gastu kengarriztat joko dira, artikulua honetan definituriko baldintzekin bat etorriz, baldin eta obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa bada sozietate horien jarduera bakarra.

Sozietate horiek ezin izango dute 1. artikuluan ezarritako araubideak lekarkiekeen onurarik lortu, ez eta Zergen Kode Orokorraren 214 A artikuluko xedapenek lekarkieketenik ere.

Lehen apartatuan aipatzen den baimena Kultura-ministroak eman beharko die jatorriz frantsesez sortuak izan diren eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko nazionalitatea duten obrei, eta horrek modua emango die 1960. urterako Aurrekontuei buruzko 1959ko abenduaren 26ko 59-1454 Legearen 76. artikuluan eta 1984. urterako Aurrekontuei buruzko 1983ko abenduaren 29ko 83-1179 Legearen 61. artikuluan industria zinematografikoa eta ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak jasotzeko, salbu eta:

- 1976. urterako Aurrekontuei buruzko 1975eko abenduaren 30eko 75-1278 Legearen 12. artikuluan ezarritako zerrendan ageri diren obrak;
- publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak;
- informazio-saioak, gaurkotasuna duten gaietako buruzko debateak eta kirol- edo entretenimendu-saioak;
- sorkuntzarekin lotutako elementuak bigarren mailakoak baino ez dituzten ikus-entzunezko dokumentu edo saioak.

[...]

⁸⁷⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000693456?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.17. 85-1376 Legea, 1985eko abenduaren 23koa, Ikerketa eta Garapen Teknologikoari buruzkoa⁸⁷⁹

Eranskinak (erantsitako artikulua)

VI. ZATIA

Ikerketarako eta garapenerako aurrekontu-baliabideen programazioa (erantsitako artikulua)

[...]

3. Programa mobilizatzailerak: prozedura eraginkorrak, jarraipena behar dutenak (erantsitako artikulua)

[...]

Azken alderdi horri dagokionez, "Frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea eta kultura zientifiko eta tekniko hedatzea" izeneko programaren ardatza aldatu egin beharko da, La Villette zientzien eta industriaren hiria sortu izanak ekarritako aukera berriak barnean har ditzan, eta eskualdean ikerketarekin eta garapenarekin loturik martxan jar litezkeen jarduerak eta ekimenak zabaltzeko eta sustatzeko balio dezan indar horrek guztiak. Horretan, nagusiki, kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko eskualde-mailako zentroak eraiki beharko dira.

Zentroot ardatz-giltzarri hauen inguruan artikulatu beharko dira batez ere:

- ikerketaren alorreko langileen mobilizazioa (unibertsitate-organismoak eta unibertsitateko ikerketa-taldeak), legeak ezagutzaren hedapenarekin loturik ematen dien eginkizuna gauzatu dezaten;
- La Villette zientzien eta industriaren hiriaren eta kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko beste zentro batzuen arteko artikulazio eraginkorra, batez ere sormena eta garapena sustatzea helburu duten eskualde-mailako zentroen artekoa;
- kultura zientifiko eta teknikoarekin lotutako informazioaren hedapena enpresa-mundura;
- gazteentzako neurrien garapen eta jarraipena;
- hedabideen eta argitalpen-produktu berrien esparruko ekimen irmoak (zientziei eta teknikei buruzko entziklopediak, zientzia-itzulpenetarako laguntzak, irrati-telebisten bidezko hedapena) ;
- Europa osoan kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko politikak martxan jartzeko lankidetzaren sare trinkoa.

⁸⁷⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000878228?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

Datu-base eta -bankuen eta zientzia-argitalpenen sailtako zenbait ekimeni ere jarraipena eman beharko zaie, eta ekimenok sendotu egin beharko dira.

[...]

**7.2.18. 86-845 Legea, 1986ko uztailaren
17koa, Polinesia Frantseseko lan-arloko
zuzenbidearen printzipio orokorreari buruzkoa
eta lan-arloko ikuskatzaitzen eta auzitegien
antolaketari eta funtzionamenduari
buruzkoa⁸⁸⁰**

I. LIBURUA

Lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrak

I. TITULUA

Lanari buruzko konbentzioak

II. KAPITULUA

Lan-kontratua

4. artikulua

Lan-kontratua zuzenbide erkideko arauen mende egongo da. Alde kontratugileak adosten duen moduan aurkeztu ahal izango da kontratua. Idatziz aurkezten bada, kontratua frantsesez idatzi beharko da, eta, harekin batera, Polinesia Frantseseko hizkuntzetako batean ere aurkeztu beharko da kopia bat, soldatako langileak hala eskatuz gero.

Zerbitzuak aldi eta enpresa jakin baterako baino ezin izango dira eskaini.

5. artikulua

Baldin eta soldatako langilea atzerritarra bada, eta kontratua idatziz aurkeztekoa bada, kontratuaren kopia bat langilearen hizkuntzan idatzi beharko da, hark hala eskatuz gero. Frantsesez idatzitako testua bakarrik joko da benetakotzat.

⁸⁸⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000512462?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.19. 86-897 Legea, 1986ko abuztuaren 1ekoa, Prentsaren Araubide Juridikoa aldatzen duena⁸⁸¹

7. artikulua

Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak eta, konpromiso horiek direla medio, prentsaren esparruan betetzekoak diren klausulak —kanpotarrak bertakoak balira bezala tratatzea dakartenak eta elkarrekikotasun-klausulak—, atzerritarrek ezin izango dute, lege hau argitaratzen denetik kontatzen hasita, ez zuzenean eta ez zeharka frantsesez argitaratzen duen enpresa baten kapital sozialaren edo boto-eskubideen gaineko partaidetzen ehuneko hogeai baino gehiago eskuratzetik izango.

Aurreko apartatua aplikatzean, atzerritartzat joko da kapital sozialaren zatirik handiena edo boto-eskubidea duten norbanako gehienak atzerritarren esku dituen eta buruzagi gehienak atzerritarrak dituen sozietate oro.

⁸⁸¹ Testu kontsolidatua:

[https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000687451?tab_selection=lawarticled
ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced
Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher
che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA
TURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois](https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000687451?tab_selection=lawarticled
ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced
Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher
che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA
TURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois)

7.2.20. 86-1067 Legea, 1986ko irailaren 30ekoa, Hedabideen Komunikazio Askatasunari buruzkoa (Léotard legea)⁸⁸²

3-1 artikulua

[...]

Denei trataera bera ematen zaiela ziurtatu beharko du, ikus-entzunezkoen komunikazio-sektore publikoan independentzia eta inpartzialtasuna nagusi direla bermatu, eta irrati-telebistetako arduradunen eta zerbitzu-banatzaileen artean lehia askea eta harreman ez-diskriminatzaileak erraztu, zerbitzu-hornitzaileok darabilten komunikazio-sare elektronikoa zeinahi dela ere, neutraltasun teknologikoaren printzipioarekin bat etorritz. Halaber, programen kalitate eta aniztasunaz ere arduratu beharko du, bai eta ikus-entzunezko obra nazionalak sortzen eta garatzen direla zaintzeaz ere, eta frantsesa eta Frantziako kultura babesteaz eta haien bikaintasunaren berri ematez ere bai. Programen kalitatea nola hobetu ere formulatu ahal izango du. Lurreko uhin hertziarren bidez emandako telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala sareratzean kateen zenbakitze-sistema egokia dela bermatu beharko du, 34-4 artikuluan ezarritako modalitateekin bat etorritz, bai eta zerbitzu-hornitzaileen programa-eskaintzen barruko gainerako telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, gardena, homogenea eta ez-diskriminatzailea dela ere.

[...]

I. TITULUA

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusia

18. artikulua⁸⁸³

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren jarduerari buruzko urteroko txostenean honako xehetasun hauek azaldu beharko dira:

[...]

4. Azpтитuluak dituzten telebista-saioen kopurua, bai eta zeinu-hizkuntzara itzulitakoena ere, hala hobeto ikus dadin emanaldien sozietate nazionalai, telebista-kate publikoei eta antzeko zereginetan aritzen diren gainerako erakunde publikoei zenbat kostatzen zaien beren saioak azpтитulatzea eta zeinu-hizkuntzara itzultzea.

[...]

8. Balantze bat, irrati-kateetako arduradunek 28. artikuluko 2 bis zenbakiko eta 33. artikuluko 5. zenbakiko xedapenekin loturik egindakoa, frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean sortuak izan diren musika-lanen emanaldiei, jendeari proposatzen zaizkion musika-lanen aniztasunari, egiaztatuak

⁸⁸² 2018ko uztailaren 15ekoa, bertsio kontsolidatua. Iturria: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=LEGITEXT000006068930#LEGIARTI000033388223>

⁸⁸³ 2017ko urtarrilaren 20ko 2017-55 Legearen 42. artikulua emaniko idazkera.

izan diren urraketei aurre egite aldera Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak martxan jarritako neurriei eta, hala badagokio, neurriok aplikatu ez izanaren arrazoiei buruzkoa.

[...]

20-1 artikulua

Frantsesa nahitaez erabili beharko da ikus-entzunezko organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, zeinahi dela ere haiek hedatzeko eta banatzeko modua, salbu jatorrizko bertsioan ematekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak.

Hargatik eragotzi gabe lege honen 28. artikuluko 2 bis zenbakiko xedapenak, aurreko apartatua ez zaie aplikatuko hitz guztiak edo batzuk atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dituzten musika-lanei.

Lehen apartatuan aurreikusitako betebeharra ez zaie aplikatuko oso-osorik atzerriko hizkuntzaren batean emateko xedez edo hizkuntzak ikasteko xedez sortuak izan diren saioei edo saioon barruan ematekoak diren iragarkiei, ez eta kultura-ekitaldien emanaldiei ere.

Baldin eta artikuluko lehen apartatuan aipatzen diren publizitate-emanaldi edo -mezuak atzerriko hizkuntzetarako itzulpen eta guzti ematen badira, atzerriko hizkuntzan ematen denak bezain irakurgarria, entzungarria edo adigarria izan beharko du frantsesezko azalpenak.

II. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak

I. KAPITULUA

Uhin hertziarren bidezko zerbitzuak

III. atala

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei aplikagarriak zaizkien arauak

27. artikulua

Organismo publikoen interes orokorreko proiektuak eta lurreko uhin hertziarren bidez emandako komunikazio-zerbitzuak era askotakoak direla aintzat harturik, Estatu Kontseiluaren zenbait dekreturen bidez zehaztu beharko dira honako hauen gaineko betebeharren printzipio orokorrak:

[...]

2. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 60 jatorriz europarra izatea eta ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 40 jatorriz frantsesa izatea;

[...]

28. artikulua⁸⁸⁴

Programa sozietate nazionalak ustiatzen dutenean izan ezik, lurreko bide hertziarrez hedatzen den zerbitzu bakoitzeko irrati-baliabidea erabiltzeko baimenak emateko, aurretik hitzarmen bat egin beharko da Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren (Estatuaren izenean) eta baimena eskatzen duenaren artean.

[...]

Hitzarmenak, batez ere, ondoko puntuetako bat edo batzuk izango ditu:

[...]

2 bis. Frantsesez eta Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean interpretaturiko musika-lanen arteko proportzioa: gutxienez % 40 frantsesezko abestiak izango dira, haien erdiak talentu berrienak edo produkzio berrietakoak, eta entzule gehieneko orduetan programatu beharko dira Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren baimena duten irrati-kateetako musika eta entretenimendu-saioetan.

Baldin eta frantsesezko musika-lanen edo Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean interpretaturikoen emanaldien erdiak baino gehiago badaude irrati-kate batek gehien programaturiko frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean interpretaturiko hamar musika-lanen artean, muga hori gainditzen duten emanaldiak edo entzule gehieneko orduetan ematekoak ez direnak ez dira kontuan hartuko 2 bis hau aplikatzea helburu duen konbentzioan zehazturiko proportzioei dagokienez.

[...]

4. Frantsesez sortuak izan diren obra zinematografikoen emanaldi-eskubideak eskuratzea xede duen negozio-bolumenaren zatia;

4 bis. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzeko berariazko xedapenak;

[...]

30-1 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 26. artikuluko xedapenak, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak artikuluko baldintzekin bat etorritik eman beharko du baimena lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalen beren emanaldiak baliabide erradioelektrikoak erabiliz eman ditzaten.

[...]

III. Izangaien entzunaldi publikoari ekingo dio Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak.

[...]

Bereizmen handiko telebista-kateen arduradunei baimenak emateari dagokionez, dagoeneko baimena lortua duten lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalen zein eremu geografikotakoak diren, eremu horietako kateei emango zaie lehentasuna. Horretan, kontuan hartuko da izangaiak zenbaterainoko konpromisoa duen bere gain hartua, kopuruari eta generoari dagokienez, bereizmen handiko saioak ekoizteko eta emateko, batez ere obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak programatzeko, bai eta formatua bereizmen handiko telebistaren beharrezanetara gehien egokitzen

⁸⁸⁴ 2016ko azaroaren 14ko 2016-1524 Legearen 7. artikulua emaniko idazkera.

dituzten saioak emateko eta ahalik eta jende gehiena bereizmen handiko telebista-kateak ikustera bultzatzeko ere.

Bereizmen handiko telebista mugikorren arduradunei baimenak emateari dagokionez, kontuan hartuko da izangaiak zenbaterainoko konpromisoa duen bere gain hartua, kopuruari eta generoari dagokienez, zenbait saio-mota ekoizteko eta emateko, batez ere obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak programatzeko, bai eta formatua telebista mugikorraren beharizanetara gehien egokitzen dituzten saioak emateko ere.

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak esleitzen dituen maiztasunak erabiltzen ez dituzten sareek banatutako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei aplikatu beharreko xedapenak

I. ATALA

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak esleitzen dituen maiztasunak erabiltzen ez dituzten sareek banatutako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen edizioa

33. artikulua⁸⁸⁵

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak emandakoak ez diren maiztasunak dituzten sareen bidez hedaturiko irrati- edo telebista-kateen kategoria bakoitzari dagokionez, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpen batean oinarriturik eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira honako alderdi hauek:

[...]

5. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzea xede duten berariazko xedapenak, bai eta frantsesezko musika-lanak eta Frantzia hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean interpretaturiko musika-lanak irrati-telebistetan emateari buruzkoak ere,

[...]

9. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren eta jatorriz frantsesez sortuak direnen kopurua: gutxienez % 60 eta % 40, hurrenez hurren;

10. Obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren eta jatorriz frantsesez sortuak direnen kopurua, telebista-katearen arduradunak ekoizpenean egindako inbertsioaren zenbatekoa aintzat harturik alda daitekeena, nahiz eta, obra europarrei dagokienez, kopuru hori ezingo den izan % 50 baino apalagoa.

Europar Batasuneko kide ez diren estatuetakozko hizkuntzetan ematen diren kateei dagokienez, 5. eta 10. zenbakietako xedapenak indargabetzeko modua aurreikusi beharko da gorago aipatu dekretuan. Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak, eta beren saioak Frantziatik kanpora ematen

⁸⁸⁵ 2009ko martxoaren 5eko 2009-258 Legearen 52. artikulua emaniko idazkera.

dituzten kateei dagokienez, 3. eta 10. zenbakietako xedapenak indargabetzeko baimena ere eman liteke.

33-1 artikulua

[...]

Egokitutako gailuei dagokienez, eta entzule eta ikusle gehieneko orduetan batik bat, gor eta gor-mutuentsako irisgarritasun-baliabideak eskaintzen dituzten saioen kopurua izango da, bereziki, konbentzioaren ardatza, eta, alde horretatik, saioak denek entzun eta ikusteko modukoak direla bermatu beharko du nagusiki. Urteko batez besteko entzulerien % 2,5 gainditzen duten telebista-kateei dagokienez, Eskubide eta aukera-berdintasunari eta zailtasunak dituzten pertsonen parte-hartze eta herritartasunari buruzko 2005eko otsailaren 11ko 2005-102 Legea argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere bost urteko epean aplikatu beharko dute betebeharrak hori publizitate-mezuek ez beste saio guztiek. Saio batzuen ezaugarriak direla medio, dena den, xedapenok indargabetzea ere aurreikus liteke aipatu dekretuan. Bai kapitala eta bai boto-eskubidearen gaineko partaidetza % 80 baino handiagoa duten irrati-kate eleaniztunetako arduradunen arteko konbentzioak, baldin eta Europako Kontseiluaren parte diren estatuetan sorturiko irrati-difusiozko zerbitzu publikoetako arduradunen artekoak badira eta 44. artikuluan aipatzen diren sozietateetako baten esku badago zerbitzuotako kapitalaren eta boto-eskubideen gaineko partaidetzen gutxienez % 20, ez dira xedapenon mende egongo.

[...]

33-2 artikulua

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak emandakoak ez diren maiztasunak dituzten sareen bidez hedaturiko ordainpeko ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria bakoitzari dagokionez, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpen batean oinarriturik eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira honako alderdi hauek:

[...]

2. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzeko berariazko xedapenak;

[...]

III. KAPITULUA

Baimenpeko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu guztiei aplikagarriak zaizkien xedapenak

40. artikulua

Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak, sozietate bati ezin izango zaio baimenik eman lurreko uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-zerbitzuak frantsesez emateko, baldin eta haren kapitalaren edo boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren % 20 baino gehiago zuzenean edo zeharka nazionalitate atzerritarra duten pertsonen esku badago.

[...]

41-3 artikulua

39., 41., 41-1, 41-1-1, 41-2 eta 41-2-1 artikuluen aplikazioari dagokionez:

[...]

2. Baimena zeinahi pertsona fisiko edo juridikori eman ahal izango zaio, baldin eta, Merkataritza Kodearen 233-3 artikuluan ageri diren irizpideen arabera, haren kontrolpean, gidaritzapean edo mendean badago baimenaren titularra izango den sozietatea, bai eta beste nornahiri ere, baldin eta hark ustiatzen edo kontrolatzen duen lurreko uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-kateak satelite bidezko irrati-telebisten maiztasunen bidez atzeritik edo atzerriko estatu batenak diren maiztasunen bidez soilik ematen baditu bere emanaldiak, eta emanaldi horiek, normalean, frantsesez entzuten edo ikusten badira Frantzia;

[...]

42. artikulua⁸⁸⁶

[...]

Artikulu honen lehen apartatua ezartzen den berandutzeko akusazio-prozedura martxan jar dezala eskatu ahal izango diote Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiari honako talde eta elkarte hauek: ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean ordezkaritza gehien dituzten antolakunde profesional eta sindikatuak, Frantzia onura publikoko izaera aitortua duten informazio-askatasunaren aldeko elkarteak, eskualde-hizkuntzen erakunde publikoak eta eskualde-hizkuntzak eta -kulturak sustatzearen aldeko elkarteak, familia-elkarteak eta emakumeen eskubideen aldeko elkarteak, bai eta ikus-entzuleen eskubide eta interesak babestea helburu sozialtzat duten elkarteak ere.

III. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektore publikoa

43-11 artikulua⁸⁸⁷

44. eta 45. artikuluetan aipatzen diren sozietateak zerbitzu publikoko eta interes orokorreko eginkizunak izango dituzte. Ikus-entzuleei, oro har, aniztasunagatik eta pluralismoagatik bereizten diren saio eta zerbitzuak eskaini beharko dizkiete, eta saio eta zerbitzuok bat egin beharko dute kalitate- eta berrikuntza-irizpideekin, eta pertsonen eskubideak eta Konstituzioan definitutako printzipio demokratikoak errespetatu beharko dituzte.

Saio- eta zerbitzu-eskaintza analogiko eta digital ugaria aurkeztu beharko dute, informazioarekin, kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak dituenak. Eztabaida demokratikoa eta herritarren arteko solasaldiak sustatu beharko dituzte, bai eta gizarteratze- eta herritartasun-printzipioak ere.

Gizarte-kohesioaren eta kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak martxan jarri beharko dituzte, bai eta emakumeen eskubideen aldekoak eta haien kontrako diskriminazioari aurre egitekoak ere. Emakume eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeari lotu beharko zaizkio nagusiki, bai eta aurreiritzi sexistei, emakumeen

⁸⁸⁶ 2017ko otsailaren 28ko 2017-256 Legearen 77. artikulua emaniko idazkera.

⁸⁸⁷ 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legearen 185. artikulua emaniko idazkera.

kontrako indarkeriari eta bikote barruko indarkeriari aurre egiteari ere, eta Frantziako gizartean —batez ere itsasoz haraindikoan— nagusi den aniztasunaren berri ahalik ondoena emateari ere bai. Frantziako gizartean nagusi den aniztasuna islatzen duten saioak programatu beharko dituzte. Frantsesa sustatzeaz arduratu beharko dute, eta, halakorik bada, baita eskualde-hizkuntzen berri emateaz ere, eta Frantziako kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa ezagutarazi beharko dute. Bere gain hartu beharko dute sormen-lan intelektuala, artea, ezagutza zibiko, ekonomiko, sozial, zientifiko eta teknikoak, eta ikus-entzunezkoen eta hedabideen gaineko heziketa garatzeko eta hedatzeko konpromisoa. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntza bultzatu beharko dute, eta ingurumenerako eta garapen jasangarrirako hezkuntzan parte hartu. Osasunari eta sexualitateari buruzko informazio-zerbitzu bat ere ziurtatu beharko dute.

Egokitutako gailuei dagokienez, gor eta gor-mutuentsako irisgarritasun-baliabideak eskaintzen dituzten saioak sustatu beharko dituzte.

Ematen duten informazioa zintzoa, independentea eta plurala dela bermatu beharko dute, eta ahalik eta pentsamendu- eta iritzi-ildo gehienak aintzat hartu, trataera-berdintasunaren printzipioarekin bat etorriz eta Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren aholkuei jaramon eginez.

Ikus-entzunezko komunikazio-organismo publikoei, beren zereginen izaera dela medio, ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzez arduratzea dagokie, eta, alde horretatik, frankofoniaren ospe ona sustatu eta frantsesa eta Frantziako kultura hedatu beharko dute mundu osoan barrena. Beren saio-eskaintza aberastea edo osatzea helburu duten zerbitzu berriak garatu beharko dituzte, bai eta ikus-entzunezko saio eta zerbitzuak ekoizteko eta hedatzeko teknologia berriak ere.

Txosten bat bidali beharko dute urtero Parlamentura, eta, hartan, artikuluko honetako xedapenak zenbateraino eta nola aplikatu dituzten azaldu beharko dute.

44. artikulua⁸⁸⁸

I. [...]

Frantziako Telebistak eskualde-mailako saioak sortu eta eman beharko ditu, lurralde bakoitzaren eta, halakorik bada, eskualde-hizkuntzen berri eman eta haien balioa ezagutarazteko. Saiok deskonexio espezifikoen bidez emango dira, ikusle eta entzule gehieneko orduetan, eta nazio osoko ikus-entzuleentzat ere errepikatu ahal izango dira gero. Eskualdeko ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna islatu beharko dute, eta gertuko informazioa eman.

[...]

IV. Frantziako ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz arduratu beharko duen sozietateak, Emanaldien Sozietate Nazionalak, helburu hauek izango ditu: frantsesa, Frantziako kultura eta frankofonia hedatzea eta sustatzea, eta Frantziak mundu osoan duen ospe ona babestea, eta, horretarako, Frantziari, frankofoniarri, Europari eta nazioarteari buruzko gaurkotasan handieneko irrati- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak eskaintzea.

Xede horretarako, beren saioak frantsesez edo atzerriko hizkuntzaren batean, batez ere atzerrian bizi diren ikus-entzule frantsesentzat, baina baita atzerritarrentzat ere, sortzen dituzten sozietateen ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak definitu edo definitzen lagundu beharko du Emanaldien Sozietate Nazionalak, baldin eta sozietate horietako kapital osoa edo zati bat haren

⁸⁸⁸ 2016ko azaroaren 14ko 2016-1524 Legearen 16. artikulua emaniko idazkera.

esku badago. Finantzaketa ere eman ahal izango die, eta aipatu zerbitzuok sortzeaz eta programatzeaz ere bera arduratu ahal izango da.

[...]

48. artikulua

[...]

44. artikuluko I. zenbakian aipatzen den baldintza-agirian, sozietateak espresuki zehaztu beharko du zein ekimen jarriko dituen martxan, batez ere ematen dituen saio eta fikziozko lanen bitartez, 43-11 artikuluan atzerriko hizkuntzen irakaskuntza sustatzeari buruz ezarritakoa betetzeko.

[...]

48-1 artikulua⁸⁸⁹

[...]

Artikulu honen lehen apartatua ezartzen den berandutzeko akusazio-prozedura martxan jar dezala eskatu ahal izango diote Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiari honako talde eta elkarte hauek: ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean ordezkaritza gehien dituzten antolakunde profesional eta sindikatuek, Frantzia onura publikoko izaera aitortua duten informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, eskualde-hizkuntzen erakunde publikoek eta eskualde-hizkuntzak eta -kulturak sustatzearen aldeko elkarteek, Familia Elkarten Batasun Nazionalaren aitortza jasoa duten familia-elkarteek eta emakumeen eskubideen aldeko elkarteek.

53. artikulua

[...]

Zerbitzu publikoko eginkizunei dagokienez, hala nola 43-11 artikuluan definitzen direnei dagokienez, sozietate edo establezimendu publiko bakoitzaren helburu eta baliabideen kontratuan alderdi hauek zehaztu beharko dira:

- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak ekoizte aldera sozietateak, 44. artikuluko I. zenbakiarekin bat etorriz, egindako gutxieneko inbertsioaren zenbatekoa, bai irabaziekiko proportzioarena eta bai balio absolutuarena;

[...]

IV. TITULUA

Emanaldien Sozietate Nazionalak “TF1” katea lagatzea

64. artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztutako epean, eskuratzailerik izangaiek zerbitzua ustiatzeko proiektua aurkeztu beharko dute. Proiektu horretan, 62. artikuluan aipaturiko baldintza-agirian ageri diren betebeharez gain, izangaiek

⁸⁸⁹ 2017ko otsailaren 28ko 2017-256 Legearen 77. artikulua emaniko idazkera.

hitzartuko dituztela hitz ematen duten konpromisoak ere aipatu beharko dira. Konpromisook hauekin loturik egongo dira:

[...]

2. Jatorriz frantsesez sortuak diren obrak estreinako aldiz ematea Frantzian;

[...]

V. TITULUA

Sormenezko obra zinematografikoak garatzea

70. artikulua

[...]

Aurreko apartatuan aipatzen diren baimen, dekretu eta baldintza-agirietan obra zinematografikoak hedatzeari buruz ezartzen diren xedapenek honako alderdi hauek zehaztu beharko dituzte:

[...]

2. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 60 jatorriz europarra izatea eta ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 40 jatorriz frantsesa izatea;

[...]

VII. TITULUA

Zenbait xedapen

[...]

81. artikulua

Gor eta gor-mutuentzako saioak egokitzeari dagokionez, eta 28. artikuluko 5 bis zenbakia, 33-1 artikuluko laugarren apartatua eta 53. artikuluko laugarrena aplikatze aldera, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak, berari dagokion neurrian, urtero kontsultatu beharko dio Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodearen L. 146-1 artikuluan aipatzen den Zailtasunak dituzten Pertsonen buruzko Aholku Batzorde Nazionalari. Kontsulta hori oso modu berezian egongo da loturik helburu eta baliabideen kontratu eta konbentzioetan azpitoluei eta frantsesezko zeinuhizkuntzari buruz aipatzen diren betebeharrekin, saio batzuen ezaugarriak direla eta modu justifikatuan aplikatzekoak diren indargabetzeekin, eta irrati- eta telebista-kateen arduradunek gor eta gor-mutuen alde beren gain hartutako konpromisoekin.

**7.2.21. 86-1383 Legea, 1986ko abenduaren
31koa, itsasoz haraindiko
departamenduetako, Saint-Pierre eta
Mikelumeko eta Mayotteko garapen-
programei buruzkoa⁸⁹⁰**

III. eranskina

[...]

II. Hezkuntza

Estatuak erabateko lehentasuna eman beharko dio itsasoz haraindiko departamenduetan, Saint-Pierre eta Mikelumen eta Mayotten eskola-ekipamenduak eta esparru pedagogikoaren kalitatea hobetzeari, bai eta nekazaritzaren arloko ikasketak, lanbide-heziketa eta ikasketa tekniko eta teknologikoak garatzeari ere.

Alde horretatik, Estatua estuki lotuko zaio Antilletako, Guyanako eta Réunioneko ikastegietan goi-mailako ikasketa teknologikoak eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza garatu eta eskaintzeko lanari. Ikasketa horiek ziurtatzeaz nor arduratuko den (Teknologiako Unibertsitate Institutua, beste unibertsitate batzuk, lizeoak), hori 1987ko urtarrilaren 1etik aurrera identifikatzen diren premien eta aukeren arabera zehaztu beharko da.

Saint-Pierre eta Mikelumen eta Mayotten programa berezi bat aplikatuko da.

[...]

⁸⁹⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000512216?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.22. 87-571 Legea, 1987ko uztailaren 23koa, Mezenasgoa garatzeari buruzkoa⁸⁹¹

26. artikulua

Berdintasunari eta Herritartasunari buruzko 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legea betez idatziak dira 15., 18.-20., 20-2, 20-3, 22. eta 23. artikulua, eta Wallis eta Futuna uharteetan eta Kaledonia Berrian izango dira aplikagarriak, hargatik eragotzi gabe honako aldaketa hauek:

1. 5. artikuluko II. zenbakiko lehen apartatua honela idatzi beharko da:

Onura publikoko erakundeek, baldin eta izaera filantropikoa duten interes orokorreko jardueren eta organismoen aldeko inbertsioak jasotzeko baimena badute, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak, dela natura-ingurunea babestearekin lotuta daudenak, dela Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifiko hedatzearekin lotuta daudenak, edo baldin eta jarduera eta organismo horien aldeko inbertsioak erakundeon bitartez jasotzen badira, Merkataritza Kodean ezarritako printzipioekin bat etorritz finkatu beharko dituzte beren urteko kontuak;

2. 18-2 artikuluko laugarren apartatuari dagokionez, hitz hau kendu beharko da: “eskualdean”;

3. Wallis eta Futuna uharteetan eta Kaledonia Berrian aplikagarriak ez diren xedapenei buruz lege honetan egiten diren erreferentzien orde, eta betiere kontuan harturik legeak ez duela haiei dagokien aldaketarik egitea aurreikusten, tokian-tokian objektu aplikagarri bera duten xedapenei egin beharko zaie erreferentzia.

⁸⁹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/article_lc/LEGIARTI000033975714?tab_selection=lawarticledecreed&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreed#lois

7.2.23. 89-436, 1989ko ekainaren 30ekoa, Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzkoa⁸⁹²

1. artikulua

Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkarte (AIPLF) frankofoniako nazioarteko elkarte bat da, eta, alde horretatik, bere zereginen izaera dela medio, ondoren definituko diren immunitate eta pribilegioak izango ditu Frantzian.

2. artikulua

Frankofoniako instituzio parlamentario ordezkatzailerik da Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkarte. Elkarteak zein parlamentu edo batzordetako parlamentarioak diren, parlamentu eta batzorde horiek zuzenean eratua izango da elkarrekin, eta, hori dela eta, guztiz leku pribilegiatua izango du frankofoniako buruzagi eta herrien artean.

Frantsesaren ospe ona babesteko denetarik ekimenetan elkarlana nagusi izan dadin lortzea izango da elkartearen xede nagusia, frantsesa baita hura hitz egiten dutenen ondasun erkidea.

3. artikulua

Bere nortasun juridikoaren eta zereginen izaera dela medio, elkarteak ahal hauek izango ditu:

- a) Kontratuak burutzeko ahal;
- b) Ondasun higigarri eta higiezinak eskuratzeko eta besterentzeko ahal;
- c) Epaitegietara jotzeko ahal;

4. artikulua

Nazioarteko instituzio interparlamentarioa den aldetik, elkarteak independentzia eta ekintza-askatasuna izango ditu Frantziako lurralde osoan.

5. artikulua

I. Elkarteak bere jarduerekin loturiko premietarako dituen lokalak bortxaezinak izango dira. Frantziako Errepublikako agente eta funtzionarioak ezin izango dira inolara ere haietan sartu beren eginkizun ofizialak egikaritzeko, baldin eta elkarteak

⁸⁹² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000684532?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticled ecree#lois

berak, elkarteko idazkari nagusiaren edo haren ordezkariaren bidez, ez badu horretarako adostasuna ematen edo eskaera egiten.

Dena den, idazkari nagusiak adostasuna ematen duela joko da berehalako babesneurriak aplikatzea eskatzen duten kasuetan (ageri-ageriko delituak, suteak edo beste ezbehar batzuk).

II. Elkarreak galarazia du bere lokaletan babesa ematea ageri-ageriko delitu edo krimen baten ondorioz auzipeturik dagoen edo agintari frantsesen agindu judizial baten, zigor-arloko kondena baten edo kanporatze-erabaki baten objektu den zeinahi pertsonari.

III. Elkarrearen artxiboak, eta, oro har, elkarrearen jabetzakoa den dokumentu oro, bortxaezinak izango dira. Elkarrearen korrespondentzia ere bortxaezina izango da.

6. artikulua

I. Elkarrea jurisdikzio-organo frantsesen mende egongo da. Dena den, elkarrearen ondasun higigarri eta higiezinak, hala nola elkarrearen egoitzak eta hura osatzen duten gauzek, immunitatea izango dute, non eta elkarteko idazkari nagusiak edo haren ordezkariak ez duten jakinarazten elkarreak espresuki uko egiten diola immunitate horri.

Zeinahi miaketa, errekeisizio, konfiskazio, bahiketa eta edonolako premiamendu administratibo edo judizial dagokienez ere, aipatu ondasunek immunitatea izango dute.

II. Aurreko paragrafoko xedapenak ez dira kasu hauetan aplikatuko:

a) Baldin eta hirugarren batek akzio zibilak hasi baditu elkarrearen jabetzakoa den edo haren izenean zirkulatzen duen ibilgailu batek eragindako istripu baten ondoriozko kalteengatik;

b) Baldin eta elkarteko langile baten zorragatik haren soldata enbargatzea erabaki bada behin betiko erabaki judizial betearazle baten bidez;

c) Baldin eta aurreko paragrafoan aipatzen diren neurriak beharrezkoak badira arbitraje-laudo bat betearazteko;

D) Baldin eta, erabaki judizial baten ondorioz, langileei legez dagozkien prestazioak ordaindu behar bazaizkie.

7. artikulua

Bere eginkizunak betetzeko, elkarreak denetariko diru, funts eta dibisak jaso eta eduki ahal izango ditu, bai eta nahi adina kontu ere; diru hori Frantziako lurralde batetik bestera igorri ahal izango du elkarreak, bai eta Frantziatik beste herrialde batera edo beste herrialde batetik Frantziara ere.

8. artikulua

I. Bere jarduerak dakarzkieten beharrekin loturik, elkarreak ez du bere ondasun eta mozkinen gaineko zuzeneko zergarik ordaindu beharrik izango. Dena den, elkarrea beharturik egongo da emandako zerbitzuengatik zergak ordaintzera.

II. Bere jardueretarako beharrezkoak badira, elkarreak ez du zerga hauek ordaindu beharrik izango inportatzen edo esportatzen dituen salgaiengatik:

a) Aduana-zergak eta ondorio baliokideak dituzten ordainarazpenak;

b) Negozio-bolumenaren gaineko zergak.

III. Elkarateak bere gain hartu beharko du, zuzenbide erkideko baldintzekin bat etorritik, saltzen dituen salgaien edo ematen dituen zerbitzuen prezioengatikoz zeharkako zergen ordainketa.

Dena den, Estatuko aurrekontuen alde jasotzekoak diren negozio-bolumenaren gaineko zergak, baldin eta ondasun higigarrien erosketa handien edo idazkaritzaren jarduera ofizialekin loturiko zerbitzuen gainekoak badira, amortizatzeko modukotzat joko dira, agintari eskudunekin batera zehaztu beharreko baldintzekin bat etorritik.

9. artikulua

Idazkari nagusiak hala eskatuz gero, agintari frantses eskudunek Frantzian sartzeko eta bertan egonaldi bat egiteko baimenak eman beharko dizkiete honako hauei, horrek elkarteari gasturik eta justifikaziorik gabeko atzerapenik ez eragiteko moduan —ordena publikoarekin lotutako motibo batengatik kontrakoa erabakitzen ez bada behintzat—, elkaratearen aurrean bete behar dituzten eginkizun eta zereginenak irauten duten denbora-tartean hartaz balia daitezten:

- a) Ordezkaritzetako kide, aholkulari eta adituei;
- b) Elkarateko langileei eta haien ardurapeko familiaritekoei.

II. 1. paragrafoan aipatzen diren pertsonak ez dute berrogeialdiei eta osasun publikoari buruzko araudia aplikatzearen dispentsarik izango.

10. artikulua

Baldin eta nazionalitate frantsesik ez badute, elkarateko idazkaritza nagusiko langileek:

- a) beren altzari eta ondasunak ekartzeko eskubidea izango dute, baldin eta lehen atzerrian bizi baziren eta Frantziara aurreneko aldiz badatoz;
- b) egonaldi-baimen berezi bat jasoko dute, agintari frantses eskudunek emana, berentzat, beren ezkontideentzat edo beren ardurapeko seme-alabentzat, baldin eta Frantzian bizi ez badira;
- c) aldi baterako inportazio-araubide dispentsaduna aplikatuko zaie, autoa ekarri ahal izan dezaten;
- d) ez dute bete beharrik izango ez zerbitzu nazionala eta ez Frantzian nahitaezkoa den beste edozein zerbitzu.

11. artikulua

Hargatik eragotzi gabe indarrean dauden nazioarteko konbentzioen aplikazioa, elkarateko langileak Gizarte Segurantzari eta lan-arloko istripuei buruzko legeria frantsesaren mende egongo dira.

12. artikulua

I. Lege honetan ezartzen diren immunitate eta pribilegioek ez dute helburutzat haien onuradunei abantaila pertsonalak ematea. Zeinahi egoeratan, eta haien zereginen izaera dela medio, elkarateko kideek guztiz modu aske eta independentean jokatzeko modua izan dezaten lortzea da immunitate eta pribilegio horiek ematearen arrazoia.

II. Idazkari nagusiak —edo, halakorik ezean, haren ordezkariak— immunitateari uko egiteko eskubidea eta eginbeharra izango du, baldin eta horrek justiziaren

funtzionamendu normalari kalte egin diezaiokeela uste badu eta uko-egiteak elkartearen interesei batere kalterik egiten ez badio.

13. artikulua

Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzko 1989ko ekainaren 30eko 88-3 Legea indargabeturik geratzen da.

**7.2.24. 90-34 Legea, 1990eko urtarrilaren
10ekoa, atzerritarrak Frantzian sartzeko eta
bertan egonaldi bat egiteko baldintzei
buruzko 1945eko azaroaren 2ko 45-2658
Agindua aldatzen duena⁸⁹³**

3. artikulua

[...]

III. Administrazio Auzitegiko presidentek, 1945eko azaroaren 2ko 45-2658 Aginduaren 22 bis artikulua aplikatuz, atxikia duen atzerritarrari laguntzeko izendaturiko interpreteen sari eta ordainei dagokienez, Estatuak bere gain hartu beharko ditu gastuok, atzerritarraren kontra errekurtsorik jartzeko modurik gabe, eta justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako aurreikusiriko baldintzen arabera.

⁸⁹³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000524211?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI &typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lo is

7.2.25. 91-647 Legea, 1991ko uztailaren 10ekoa, Justiziaren Alorreko Laguntzei buruzkoa⁸⁹⁴

I. ZATIA Justiziaren alorreko laguntzak

V. TITULUA Justiziaren alorreko laguntzen ondorioak

II. KAPITULUA Justiziaren alorreko laguntzek estaltzen dituzten gastuak

40-1 artikulua

3-1 artikuluan aipatzen diren mugaz bestaldeko auziei dagokienez, demanda eta haren instrukziorako beharrezkoak diren dokumentu guztiak jurisdikzio-organo eskuduna dagoen estatura bidali aurretik haiek guztiak itzultzeagatiko gastuak estaliko dituzte justiziaren alorreko laguntzek. Demanda bazterten bada, Estatuak bere gain hartu ahal izango ditu itzulpen-gastuak.

Baldin eta epaiketa Frantzian egitekoa bada, auzi-mota berberengatiko justiziaren alorreko laguntzek estali beharko dituzte bai interpretazio-gastuak, bai laguntzen onuradunak azaldutako zioak aztertze aldera epaileak ezinbestekotzat jotzen dituen dokumentuen itzulpen-gastuak, bai, epaileak bere aurrera aurkez dadin eskatzen badie, tartean diren pertsonak auzitegira joan beharrak dakartzan gastuak.

⁸⁹⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000537611?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.26. 94-99 Legea, 1994ko otsailaren 5ekoa, Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari buruzkoa⁸⁹⁵

Eranskinak (erantsitako artikulua)

ERANSKINA Orientazio orokorrak

[...]

Estatuak, batez ere lege honen 8. artikuluan aurreikusten diren konbentzioei eta garapen-kontratuei dagokienez, laguntza tekniko eta finantzarioa emango die lurraldeei, beren eskumenekin bat etorritik definituak dituzten ekonomiaren, gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak erdiets ditzaten.

Estatuaren laguntza tekniko eta finantzario horrek, nagusiki, honako helburu hauek erdiesteko modua eman beharko die lurraldeei:

[...]

13. Kultura- eta hizkuntza-ondare polinesiarra babestea eta haren balioa ezagutaraztea;

[...]

⁸⁹⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000546365?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePaging=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticled ecree#lois

7.2.27. 94-665 Legea, 1994ko abuztuaren 4koa, Frantsesaren Erabilerari buruzkoa⁸⁹⁶

1. artikulua

Konstituzioa dela medio, frantsesa da Errepublikako hizkuntza, bai eta Frantziako ondare eta nortasunaren funtsezko elementua ere.

Frantsesa da irakaskuntzako, laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza.

Frantsesa da frankofonia osatzen duten estatuen arteko lotune nagusia.

2. artikulua

Frantsesaren erabilera nahitaezkoa izango da ondasun baten, produktu baten edo zerbitzu baten izendapen, eskaintza, aurkezpen, erabilera, aplikazio-eremuaren deskripzio eta berme-baldintzekin lotutako dokumentuetan, bai eta faktura eta ordainagiritan ere.

Xedapen berberak aplikatuko zaizkio idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri.

Artikulu honetako xedapenik ez zaie aplikatuko jende gehienarentzat guztiz ezagunak diren produktu tipiko eta bereziei, izen atzerritarra badute ere.

Markei buruzko legeria gorabehera, marka batek grabatuak dituen mezu eta testuei ez zaizkie aplikatuko artikulu honetako lehen eta hirugarren apartatuak.

3. artikulua

Bide publikoan, jendeari zabalik dagoen lekuren batean edo garraiobide publiko batean jendea informatzea helburu harturik ezartzen edo itsasten den idazkun edo iragarki oro frantsesez idatzi beharko da.

Baldin eta hirugarren erabiltzaile batek, aurreko xedapenak urratuz, pertsona juridiko publiko baten jabetzakoa den ondasun batean idazkun bat ezartzen badu, pertsona juridiko publiko horrek berak finkaturiko epean modu irregularrean jokatzeari utz diezaiola errekeritu ahal izango dio hirugarren horri, eta azken horrek gastu guztiak bere gain hartu beharko ditu. Modu irregularrean jokatzeari uzteko errekerimendu horrek ondoriorik eragiten ez badu, eta arau-haustea astuna bada, arau-hausleari ondasuna erabiltzea galarazi ahal izango zaio, hari emandako baimenean edo harekin buruturiko kontratuan ageri diren estipulazioak gorabehera.

4. artikulua

Baldin eta aurreko artikuluan aipatzen diren idazkun edo iragarkiak pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek ezarriak badira zerbitzu publikoren bat ematen

⁸⁹⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000349929?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

ari direla, eta itzuli egin behar badira, gutxienez binaka egin beharko dira itzulpenak.

Baldin eta lege honen 2. eta 3. artikuluetan aurreikusten diren mezu, iragarki eta idazkunen itzulpen bat edo gehiago egin behar badira, atzerriko hizkuntzetan idatzirik dagoen testuak bezain irakurgarria, entzungarria edo adigarria izan beharko du frantsesezkoak.

Nazioarteko garraioen esparruari dagokionez, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira artikuluko honetako xedapenak noiz eta nola indargabetu ahal izango diren.

5. artikulua

Baldin eta pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek zerbitzu publikoren bat ematen ari direla kontratu bat burutzen badute, kontratu hori frantsesez idatzi beharko da, haren objektua edo forma zeinahi dela ere. Kontratuan ezin izango da esapide edo termino atzerritarrik erabili, baldin eta, frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan aurreikusitako baldintzen zentzuan, esapide edo terminook frantsesezko ordaina badute.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko pertsona juridiko publiko batek buruturiko kontratuei, baldin eta pertsona juridiko horrek kudeatzen dituen jarduera industrial edo komertzialekin edo Frantziako Bankuarekin eta Gordailu eta Kontsignazioen Kutxarekin loturiko jardueri buruzkoak badira kontratuak, eta oso-osorik Frantziatik kanpora betearaztekoak badira. Apartatu hau aplikatzean, Frantziatik kanpora betearaztekozat joko dira Zergen Kode Orokorraren 131 quater artikulua babespian jaulkitako kredituak eta Finantza-jardueren modernizazioari buruzko 1996ko uztailaren 2ko 96-597 Legearen 4. artikulua zentzuan eskaintzen diren inbertsio-zerbitzuak, halakoak betearaztea atzerriko jurisdikzio-organoei baitagokie.

Baldin eta kontratugileetako bat edo gehiago atzerritarrak badira, artikuluko honetan aipatzen diren kontratuak, frantsesez ez ezik, atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik bertso batekin edo gehiagorekin batera ere aurkeztu ahal izango dira, eta denak ere berdin-berdin joko dira benetakotzat.

Lehen apartatua urratuz buruturiko kontratu baten parte den aldeak ezin izango du erabili atzerriko hizkuntzaren batean idatzitako xedapen bat, baldin eta horrek haren aurkako aldeari kalte egiten badio.

6. artikulua

Nazionalitate frantsesa duen pertsona fisiko edo juridiko batek Frantzian antolatutako ekitaldi, hitzaldi edo kongresu batean parte hartzen dutenek frantsesez mintzatzeko eskubidea izango dute. Ekitaldiari ekin baino lehen edo hark irauten duen bitartean parte-hartzaileei programazioaren berri emate aldera banatzen zaizkien dokumentuek frantsesez idatzirik egon beharko dute, baina atzerriko hizkuntza batera edo gehiagotara egindako itzulpen eta guzti aurkeztu ahal izango dira.

Baldin eta ekitaldi batean, hitzaldi batean edo kongresu batean egitekoak diren lanekin lotutako dokumentuak banatu behar bazaizkie parte-hartzaileei, edo haietan egindakoei buruzko aktak edo txostenak argitaratu behar badira gerora, atzerriko hizkuntzaren batean aurkeztutako testu guztiak frantsesezko laburpen eta guzti aurkeztu beharko dira gutxienez.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko tartean atzerritarrak baino ez dauden ekitaldi, hitzaldi eta kongresuei, edo Frantziako kanpo-merkataritza sustatzea helburu duten ekitaldiei.

Baldin eta pertsona juridiko publiko batek edo pertsona juridiko pribatu batek artikulu honetan aipatzen den ekitaldiren bat antolatzekeo ardura bada, eta ekitaldi hori zerbitzu publikotzat jotzekoa bada, itzulpen-baliabideak jarri beharko dira haren esku.

7. artikulua

Frantzian barrena banatzekoak diren argitalpen, aldizkari eta berripaperak, baldin eta pertsona fisiko publiko batek, zerbitzu publikoren bat emateko ardura duen pertsona pribatu batek edo dirulaguntza publiko baten onuraduna den pertsona pribatu batek sortuak badira, eta baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude, frantsesezko laburpen eta guzti aurkeztu beharko dira gutxienez.

14. artikulua

I. Pertsona juridiko publikoek galarazia izango dute fabrika-, merkataritza- edo zerbitzu-marketan esapide edo termino atzerritarrak erabiltzea, baldin eta, frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan aurreikusitako baldintzen zentzuan, esapide edo terminook frantsesezko ordaina badute.

Debeku hori pertsona juridiko pribatuei ere aplikatuko zaie, baldin eta zerbitzu publiko bat ematen ari badira.

II. Artikulu honetako xedapenak ez zaizkie aplikatuko lege hau indarrean jarri aurretik lehen aldiz erabilitako markei.

15. artikulua

Kolektibitateek edo establezimendu publikoek edozein eratako dirulaguntzak eman ala ez, onuradunek lege honen xedapenak betetzen dituzten aintzat harturik erabakiko da.

Horrekin loturiko arau-hauste orok, interesdunak esateko dituenak entzun ondoren, dirulaguntza osoa edo haren zati bat itzuli behar izatea ekarri ahal izango du.

16. artikulua

Kontsumoaren Kodearen L. 511-3 eta L. 511-22 artikuluetan aipatzen diren agenteek ikertu eta egiaztatu beharko dituzte 2. artikulua aplikatze aldera oinarritzat hartzekoak diren testuetako xedapenen kontrako arau-hausteak, kode horren beraren L. 511-22 artikuluko I. zenbakian aurreikusitako baldintzekin bat etorritz.

20. artikulua

Lege honek izaera publikoa du, eta indarrean jarri ondoren buruturiko kontratuei aplikatuko zaie.

21. artikulua⁸⁹⁷

Lege honen xedapenek ezin izango diote kalterik egin eskualde-hizkuntzen erabilerari, ez eta haien aldeko zeinahi ekintza publiko eta pribaturi ere

⁸⁹⁷ Molac legearen 3. artikulua aldatua.

22. artikulua

Urtero, irailaren 15a baino lehen, Gobernuak txosten bat bidali beharko die parlamentarioei, eta, hartan, lege honen eta nazioarteko instituzioetan frantsesaren estatusaren gainean hitzarturiko nazioarteko konbentzio eta tratatuen xedapenen aplikazio-maila zehaztu beharko da.

23. artikulua

Artikulu honetako xedapenen kontrako arau-haustea definitzen dituen Estatu Kontseiluaren dekretua argitaratzean jarriko dira indarrean 2. artikuluko xedapenak, lege hau aldizkari ofizialean argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hamabi hilabeteko epean.

Lege honen 3. eta 4. artikuluetako xedapenak 2. artikulua indarrean jartzen denetik hasi eta sei hilabeteko epean jarriko dira indarrean.

24. artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 Legea indargabeturik geratzen da, salbu lege horretako 1., 2. eta 3. artikulua, zeinak lege honen 2. artikulua indarrean jartzen denetik kontatzen hasita indargabetuko baitira, eta salbu 6. artikulua, zeina lege honen 3. artikulua indarrean jartzen denetik kontatzen hasita indargabetuko baita.

7.2.28. Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa, Frantziako Errepublikak 1999an sinatua⁸⁹⁸

Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren
sinadura, Budapesten 1999ko maiatzaren 7an

I. Frantziak sinatzerakoan egin adierazpena

Adierazpen hau idatzirik ezarria da erabaki osoan eta Europako Kontseiluko idazkari nagusiari eman zaio, txostena sinatu delarik 1999ko maiatzaren 7an.

Frantziako Errepublikaren xedea da Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren berronespen-txostenean adierazpen hau egitea:

1. Helburua gutxiengoan onarpena eta babesa ez den neurrian, baina bai Europako hizkuntza-ondarearen sustapena, eta bestalde hiztunen «taldea» hitzak eskualdeetako eta eremu urriko hiztunei eskubide kolektiborik ematen ez dien neurrian, Errepublikaren Gobernuak Gutuna ulertzen du adiera bateragarrian Konstituzioaren Hitzaurrearekin, zeinak segurtatzen baitu herritar guztien berdintasuna legearen aitzinean eta bakarrik onartzen frantses populua, herritar guztiak biltzen dituen bereizketarik gabe jatorri, arraza edo erlijioaren aldetik.

2. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 7-1 artikuluko d) paragrafoak eta 9. eta 10. artikuluek printzipio orokor bat adierazten dutela eta ez doazela Konstituzioaren 2. artikulua aurka, zeinak behartzen baititu zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, baita zuzenbide pribatuko pertsonak ere frantsesa erabiltzera, zerbitzu publiko kargua betetzen dutelarik, baita erabiltzaileak ere harremanetan direlarik administrazio eta zerbitzu publikoekin.

3. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 7-1 artikuluko f) paragrafoak eta 8. artikulua zaintzen dutela eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzen ikaskuntza eta irakaskuntzaren hautuzkotasuna, baita adierazten duten historia eta kulturarena ere, eta aipatu irakaskuntzak ez duela helburutzat lurraldeko ikastetxeetan dauden ikasleak baztertzea beren eskubide eta eginbideetatik, aplikagarri baitaie hezkuntza zerbitzu publikoa betetzen duten edo hauen partzuer diren ikastetxeetako erabiltzaile guztiei.

4. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 9-3. artikulua onartzen duela legezko idazkien frantsesezko bertsio ofizialak bakarrik duela indar juridikoa, eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzetan ere eskuragarri direlarik, eta frantsesezko bertsioa bakarrik erabiliko dutela zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, baita zuzenbide pribatuko pertsonak ere, zerbitzu publiko kargua betetzen dutelarik, baita erabiltzaileek ere harremanetan direlarik administrazio eta zerbitzu publikoekin.

Ukitutako artikulua: 1, 7, 8, 9, 10.

⁸⁹⁸ Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna ez dago indarrean Frantziako Errepublikan, oraindik berronetsi barik dagoelako. Eguneratze-data: 2018-07-14. <https://www.coe.int/fr/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/signatures>

II. Frantziak adierazitako 39 neurriak

Frantziako Errepublikak Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren berronespen-txostenean erakutsiko ditu, 3-1 artikuluari jarraikiz, zein hizkuntzari aplikatuko zaizkion 2-2. artikuluaeren arabera hautatu dituen neurriak. Frantziako Errepublikaren kontuan du, 2-2 artikuluari jarraikiz, Gutunaren III. zatiko apartatu edo paragrafo hauek, zatika edo osoki, aplikatzen ahaleginduko dela:

8. artikuluan:

Apartatuak: 1 a (iii); 1 b (iv); 1 c (iv); 1 d (iv); 1 e (i); 1 e (ii); 1 f (ii); 1 g; 1 h; 1 i.

2. paragrafoa.

9. artikuluan:

3. paragrafoa.

10. artikuluan:

Apartatuak: 2 c; 2 d; 2 g

11. artikuluan:

Apartatuak: 1 a (iii); 1 b (ii); 1 c (ii); 1 d; 1 e (ii); 1 f (ii); 1 g.

2. paragrafoa.

3. paragrafoa.

12. artikuluan:

Apartatuak: 1 a; 1 b; 1 c; 1 d; 1 e; 1 g.

2. paragrafoa.

3. paragrafoa.

13. artikuluan:

Apartatuak: 1 b; 1 c; 1 d.

Apartatuak: 2 b; 2 e.

14. artikuluan:

Paragrafoa: a.

Paragrafoa: b.

Ukitutako artikulua: 10, 11, 12, 13, 14, 2, 3, 8, 9.

7.2.29. 95-1 Legea, 1995eko urtarrilaren 2koa, Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, Jugoslavia ohiko lurraldean 1991. urteaz geroztik nazioarteko zuzenbide humanitarioaren aurka izandako urraketen erantzuleak epaitze aldera nazioarteko auzitegi bat eratzeari buruzkoa, legeria frantsesera egokitzen duena⁸⁹⁹

[...]

II. TITULUA

Lankidetzaren judiziala

[...]

II. KAPITULUA

Atxiloketa eta entrega

[...]

10. artikulua

Atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eramane beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, kode honen 63-1 artikulutik 63-4ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio magistratuak atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, eta gehienez ere bost eguneko epean eramango dutela prokuradore nagusiaren aurrera Parisko Apelazio Auzitegira. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jasoko duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

⁸⁹⁹ Testu kotsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000532676?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecreee#lois

Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta akta berehala bidali beharko zaio prokuradore nagusiari Parisko Apelazio Auzitegira.

Erreklamatur atxiloketa-gunean atxiki dezatela aginduko du Errepublikako prokuradoreak.

11. artikulua

Halakorik badagokio, erreklamatur Parisko Apelazio Auzitegira eraman beharko da, eta bertako atxiloketa-gunean atxiki. Errepublikako prokuradorearen aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta gehienez ere bost eguneko epean eraman beharko dute pertsona hori Parisko Apelazio Auzitegira, eta, hala egin ezean, auzitegi horretako instrukzio-salako presidentek hura berehala aske utzi beharko du, atzerapena arrazoi gaindiezinengatik gertatu ez bada behintzat.

Auzitegi horretako prokuradore nagusiak erreklamaturari berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio haren kontra jarritako atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, bai eta zein kargu egozten zaizkion ere.

Baldin eta erreklamaturak jada eskatua badu abokatu baten laguntza, eta abokaturari behar bezala eman bazaio horren berri, prokuradore nagusiak haren deklarazioak entzungo ditu.

Bestelako kasuetan, abokaturak aukeratzeko edo ofiziozko bat izenda diezaioten eskatzeko eskubidea duela gogorarazi beharko dio magistraturak. Aukeraturak abokaturari edo, baldin eta auzipetuar ofiziozko abokatu bat izenda diezaioten eskatzen badu, abokatu-elkargoko buruari lehenbailehen eman beharko zaie, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Abokaturak berehala kontsultatu ahal izango du erreklamaturari buruzko txostena, eta nahi bezala komunikatu ahal izango da harekin. Prokuradore nagusiak ezer ez esateko eskubidea duela ohartarazi beharko dio erreklamaturari, eta, horren ondoren, haren deklarazioak entzun beharko ditu. Ohartarazpen hori ere aktan jasota geratuko da.

12. artikulua

Instrukzio-salak prozedura bere gain hartuko du berehala. Erreklamatur bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta zortzi eguneko epean. Prokuradore nagusiak edo erreklamaturak hala eskatuz gero, zortzi eguneko luzapena ere adostu daiteke epaiketa hasi baino lehen. Gero, galdeketari ekingo zaio, eta galde-erantzunak aktan jasota geratuko dira.

Epaiketa eta epaia publikoak izango dira, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei, ordena publikoari edo ohitura onei. Halakoetan, ministerio publikoak edo erreklamaturak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzetik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 13. artikuluan aurreikusten denarekin bat etorritik, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta erreklamaturak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamaturak bere abokaturak izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

7.2.30. 95-115 Legea, 1995eko otsailaren 4koa, Lurralde-antolamendu eta - garapenaren Orientazioari buruzkoa⁹⁰⁰

I. TITULUA

Lurralde-garapenarekin lotutako dokumentu eta organismoak

V. KAPITULUA

Zerbitzu kolektiboen gidalerroak

2. atala

Kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroak

16. artikulua

Sormena akuilatu eta jendeak lurralde osoko kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara jotze aldera Estatuak ardatz hartu beharreko xedeak definituko dira kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroen bitartez.

Haien bidez, zein lurraldetan esku hartu behar den identifikatu beharko da, baliabide publikoak ahalik ondoena banatzeko.

Haien bidez, kultura- eta arte-gune nazional eta internazionalak garatu ahal izango dira. Haien bidez, hala badagokio, ondare-funtsak eskualdatzea ere ezarri ahal izango da.

Haien bidez, Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek beren jarduerak nola hedatu definitu eta sormena nola babestu definitu ahal izango dute.

Haien bidez, denetariko arte-adierazpenak, kultura-praktikak eta jatorrizko hizkuntzak aitortu eta, hala, integrazio-politikak sendotu ahal izango dira.

Haien bidez, frantsesaren sustapena eta hedapena eta eskualde-hizkuntzen edo hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa ziurtatzeko moduko ekintzak zehaztu ahal izango dira.

Haien bidez, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabili ahal izango dira, jendeak sormen-lan eta kultura-praktiketara jotzeko modua izan dezan.

Haien bidez, Estatuak Île-de-France eskualdeari eta gainerako eskualdeei inbertsiorako eta funtzionamendurako emandako baliabideak orekatu ahal izango

⁹⁰⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000531809?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

dira, eta, hala, hamar urteko epean, Estatuak ematekoak diren maileguen bi heren jaso ahal izango dituzte eskualdeok.

Lurralde-antolamendu eta -garapenerako eskualde-mailako konferentziak antolatu beharko du kontzertazioa, Estatuak eta lurralde-kolektibitateek eskualde bakoitzean gidatu beharreko kultura-politikak nola sendotu eta nola koordinatu erabakitzeko.

Estatuaren, lurralde-kolektibitate interesdunen eta Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoen arteko iraganeko kontratuetan ere aintzat hartu beharko dira gidalerroon xedeak.

7.2.31. 95-836 Legea, 1995eko uztailaren 13koa, “Eskola-kontratu Berria” Egitasmoaren Programazioari buruzkoa⁹⁰¹

I. ERANSKINA Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa

Eskola-kontratu berria

Irakaskuntza publikoa eta kontratupeko irakaskuntza pribatua

[...]

Lizeoak: hautazko irakasgai arraroak eta hizkuntza biziak lantzea. - kredituak: "48
40 40" 392

[...]

Lizeoak: hautazko irakasgai arraroak eta hizkuntza biziak lantzea. - kredituak: 5 5
5 5 50

[...]

⁹⁰¹ Testu kontsolidatua:

[https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000737196?tab_selection=lawarticled
ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced
Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher
che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA
TURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois](https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000737196?tab_selection=lawarticled
ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced
Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher
che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA
TURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois)

7.2.32. 97-283 Legea, 1997ko martxoaren 27koa, Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa egin eta zuzentaruok Jabetza Intelektualaren Kodean sartzen dituen⁹⁰²

III. TITULUA
Zenbait xedapen iragankor

13. artikulua

Baldin eta, lege hau indarrean jarri baino lehen, Frantzian kokaturiko koproduttore batek edo gehiagok ikus-entzunezko obra baterako koprodukzio-kontratua burutu badu edo badute beste estatu batean kokaturiko koproduttore batekin edo gehiagorekin, eta baldin eta kontratu horretan espresuki ezarririk badago eremu geografikoen arabera eta satellite bidezko teledifusioari aplikagarria zaion araubidea eta gainerako ustiapen-baliabideei aplikagarriak zaizkien xedapenak bereizi gabe egingo dela ustiapen-eskubideen banaketa, eta baldin eta, lurralde jakin batean, satellite bidezko teledifusio horrek kalte egiten badio koproduttoreetako baten edo haren legezko ordezkarien eskusibotasunari, batez ere hizkuntzari dagokionez, koproduttoreetako batek edo haren legezko ordezkariak ikus-entzunezko obra hori satellite bidezko telebista-kate batean erakusteko baimena ematea edo ez ematea, hori eskusibotasun horren onuradunak —hau da, koproduttoreak edo haren legezko ordezkariak— aldeztu aurretik eman beharreko onespenezko baitan egongo da.

⁹⁰² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000381069?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.33. 99-209 Legea, 1999ko martxoaren 19koa, Kaledonia Berriari buruzkoa⁹⁰³

II. TITULUA Eskumenak

I. KAPITULUA

**Estatuaren, Kaledonia Berriaren, probintzien eta
udalerrien artean eskumenak nola banatu**

22. artikulua

Kaledonia Berriak gai hauen gaineko eskumena izango du:

[...]

28. Lehen hezkuntza: programazioa, hargatik eragotzi gabe probintziek, tokian tokiko kultura- eta hizkuntza-berezitasunen arabera, programak egokitzeko dituzten eskumenak; kontrol pedagogikoa;

[...]

III. TITULUA Kaledonia Berriko instituzioak

IV. KAPITULUA

Ohiturazko Senatua eta ohiturazko kontseiluak

1. atala

Ohiturazko Senatua

140. artikulua

Ohiturazko kontseiluen irizpenean oinarriturik, Ohiturazko Senatuak kanak hizkuntzen akademiako kideak izendatu beharko ditu, Kongresuaren ebazpen batean zehazturiko baldintzekin bat etorriz.

[...]

⁹⁰³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000393606?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

VIII. TITULUA

Ekonomia-, gizarte- eta kultura-berrorka eta - garapena

215. artikulua

Kaledonia Berriak, bertako kultura-garapenari laguntzea helburutzat harturik, akordio berezi bat burutuko du Estatuarekin, probintzien irizpenean oinarriturik. Kanak kulturaren ondarea eta Tjibaou Kultura Etxea izango dira kontratu horren gai nagusiak.

Kanak hizkuntzek aitortza jaso beharko dute irakaskuntza- eta kultura-hizkuntza gisa.

[...]

7.2.34. 99-533 Legea, 1999ko ekainaren 25ekoa, Lurralde Antolaketa eta Garapen jasangarriari buruzkoa (Voynet legea)⁹⁰⁴

14. artikulua

1)

[...]

Kultura-zerbitzu kolektiboen egiturak... “zehaztuko du zein ekintza jarri behar den abian, frantsesaren sustapena eta hedapena bermatzeko, eta, orobat, eskualdeen nahiz gutxiengoen kultura eta hizkuntzen babes eta transmisioa ziurtatzeko”.

⁹⁰⁴ <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000760911>

7.2.35. 2000-1207 Legea, 2000ko abenduaren 13koa, Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari buruzkoa⁹⁰⁵

IV. TITULUA

Itsasoz haraindiko kolektibitateetako kulturaren eta identitateen garapena

34. artikulua

Konstituzioaren 73. eta 74. artikuluek barnean hartzen dituzten kolektibitateetan eta Kaledonia Berrian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzak Frantziako hizkuntza-ondarearen parte dira. Alde horretatik, eskualde-hizkuntzok hitz egiten direla bermatze aldera, haien aldeko politikak sendotu beharko dira. Horretarako, Hezkuntzaren Kodearen L. 312-10 eta L. 312-11 artikulua aplikatuko dira.

⁹⁰⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000387814?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.36. 2002-92 Legea, 2002ko urtarrilaren 22koa, Korsikari buruzkoa⁹⁰⁶

II. TITULUA

Korsikako lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak

I. KAPITULUA

Zerbitzuei eta langileei buruzko xedapenak (30. artikulutik 35.era bitartean)

30. artikulua

Lege honen ondorioz eskualdaturiko eskumenetan parte hartzen duten zerbitzuak edo zerbitzuen atalak, kasuaren arabera, Korsikako lurralde-kolektibitatearen esku utziko dira edo eskualdatu egingo zaizkio, Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren L. 4422-43 artikuluko lehen bi apartatuetan eta L. 4422-44 artikuluan zehazten diren baldintzekin bat etorritz.

31. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko funtzionarioak eta Estatuko agente ez-titularrak zuzenbide osoz eta modu indibidualean utziko dira lurralde-kolektibitate horren esku, Lurralde-mailako Funtzio Publikoaren Estatu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 125. artikuluan zehaztutako baldintzekin bat etorritz.

32. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko funtzionarioek lurralde-mailako funtzionario-estatusa izatea aukeratu ahal izango dute.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko II. eta III. zenbakietan ezarritako baldintzekin bat etorritz lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bi urteko epean egikaritu ahal izango da estatusa aukeratzeko eskubide hori.

Epe hori amaitu ondoren, aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko IV. zenbakian aipatzen diren xedapenak aplikatuko zaizkie funtzionarioei, eta aurrerantzean ezin izango dute estatusa aukeratu. Dena den,

⁹⁰⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000409466?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

artikulu honen aplikazioaren ondorioz, IV. zenbaki honetako bosgarren apartatuan aipatzen den epea bi urtekoa ez baizik eta urtebetekoa izatea ezarri ahal izango da.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 122. eta 123. artikulua aplikatzean funtzionario-estatus bakoitzerako zehazturiko integrazio- eta birsailkatze-baldintzak betetzera beharturik egongo dira lurralde-mailako funtzio publikoko lan-poltsetan sartze aldera beren estatusa aukeratzeko eskubidea egikaritzen duten Estatuko funtzionarioak.

Lurralde-mailako funtzio publikoko kide izatea aukeratzen duten Estatuko funtzionarioon lehenagoko zerbitzuak lurralde-kolektibitatean bete beharrekoen barruan geratuko dira.

33. artikulua

I. Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko agente ez-titularrei lurralde-mailako agente-estatusa aitortu ahal izango zaie.

Lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bi urteko epean eskatu ahal izango dute agenteok lurralde-mailako agente-estatusa aitortu edo Estatuko agente ez-titular gisa jarraitzen utz dakiela.

Haien eskabidea jasotzen denetik hasi eta gehienez ere urtebeteko epean erantzun beharko zaie, zenbat lanpostu huts dauden aintzat harturik, ea eskabidea onartu zaien ala ez.

Bigarren apartatuan aipatzen den epea amaitu ondoren, eskabiderik egin ez duten agente ez-titularrek lurralde-mailako funtzio publikoko agente ez titular izatea aukeratu dutela joko da, eta, egun horretatik hasi eta gehienez ere urtebeteko epean, baita eskabidea formulatua izan dela ere.

Artikulu honekin bat etorritz Korsikako lurralde-kolektibitateko agente ez-titular gisa onartuak izan diren Estatuko agente ez-titularrek beren lan-kontratuko estipulazioei eutsi ahal izango diete modu indibidualean. Agenteon lehenagoko zerbitzuak harrera egiten dien lurralde-kolektibitatean bete beharrekoen barruan geratuko dira.

II. Lege hau zer egunetan argitaratzen den eta egun horretara arte kalte-ordainen gaineko zein araubideren babespean dauden aintzat harturik, Korsikako lurralde-kolektibitateko langileek, hala nahi badute, araubide horri eusteko ahala izango dute modu indibidualean.

34. artikulua

Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko agente ez-titularrek, baldin eta funtzio publikoko titulartasuna lortzen badute Funtzio publikoaren alorreko enplegu ezegonkorra suntsitzeari, langileak kontratatzeari eta lurralde-mailako funtzio publikoaren alorreko lanaldiei buruzko 2001eko urtarrilaren 3ko 2001-2 Legearen ondorioz, lurralde-mailako funtzionario-estatusa izatea aukeratu ahal izango dute.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko II. eta III. zenbakietan ezarritako baldintzekin bat etorritz lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bost urteko epean egikaritu ahal izango da estatusa aukeratzeko eskubide hori. Epe hori amaitu ondoren, lege honen 32. artikuluko laugarren eta bosgarren apartatuetakoa xedapenak aplikatuko zaizkie.

35. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten portu, bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak zuzenbide osoz utziko dira lurralde-kolektibitate horren esku.

Estatuaren ordezkariak eta Kontseilu Betearazleko presidentek burutu beharreko konbentzio baten bitartez eman beharko da eskaintzen diren zerbitzuen, langile-kopuruaren eta horrek dakartzan gastuen berri. Estatuak bere gain hartuko ditu gastuok, tartean baita aparteko orduak eta konbentzio bidez ezarritako lanaren izaerari eta antolamenduari dagozkien gehieneko kalte-ordainek eragindakoak ere.

Baldin eta Korsikako lurralde-kolektibitatearen erabakiren batek gastuak areagotzea badakar, Korsikako lurralde-kolektibitateak hartu beharko ditu bere gain gastuok Estatuaren laguntza-funtsen bitartez.

Agenteak haren esku utzi ondoren, Korsikako lurralde-kolektibitateak bere gain hartu beharko ditu bigarren apartatuan aipatzen diren langileengatiko gastuak, eta konpentsazio finantzario bat ere ordaindu beharko du, Estatuak, departamenduek eta eskualdeek beren agintepeko zerbitzuetako langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak beren gain hartzeari buruzko 1985eko urriaren 11ko 85-1098 Legearen I. tituluan ezartzen diren baldintzekin bat etorritz.

II. KAPITULUA

Ondasun eta baliabideen eskualdaketari buruzko xedapenak

I., II. Paragrafook aldatu dira

III. Aurrekontuei buruzko legean zehazturiko baldintzekin bat etorritz, Korsikari Zergen Gaineko Estatutua ematen dion 1994ko abenduaren 27ko 94-1331 Legearen 5. artikuluko bigarren apartatuan aipatzen diren zerga-atxikipenak % 26 igoko dira, artikulua honen I. zenbakian aurreikusitako 1993rako Aurrekontuei buruzko 1992ko abenduaren 30eko 92-1376 Legearen 34. artikulua indargabetzeak eragindako ondorioak eta lege hau aplikatzearen ondoriozko eskumen-eskualdaketak eragindako gastuak konpentsatze aldera.

III. TITULUA

Zerga- eta gizarte-arloko neurriak

I. KAPITULUA

Inbertsioaren aldeko zerga- eta gizarte-arloko neurriak

48. artikulua

A. I.enetik VII.era bitartean. - xedapenok aldatu dira

B. Aurrekontuei buruzko legean ezarritako baldintzekin bat etorritz, berariazko zerga-sistema duten udalerriek, udalerriarleko lankidetzak-erakunde publikoek eta lurralde-mailako zergaren banaketarako departamenduko funtsek urtero izaten dituzten diru-sarreraren galerak konpentsatu beharko ditu Estatuak, 2002ko

urtarrilaren 1etik kontatzen hasita, Zergen Kode Orokorren 1466 B bis eta 1466 C artikuluetan ezartzen diren karga-arintzeak aplikatuz. Korsikako Zona Frankoari buruzko 1996ko abenduaren 26ko 96-1143 Legearen 3. artikuluko B letrako hirugarren eta laugarren apartatueta ezarritako baldintzen arabera kalkulatu da konpentsazio hori.

C. A letrako V. eta VI. zenbakietako xedapenak 2002an aplikatzeko, Korsikari buruzko 2002ko urtarrilaren 22ko 2002-92 Legea argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hogeita hamar eguneko epean izan beharko dute eragina haiekin lotutako ebazpenen ondorioek.

2011. urtetik kontatzen hasita, berariazko zerga-sistema duten udalerrri eta udalerrri-elkarteei aurreko apartatueta aipatu konpentsazio edo karga-arintzeekin loturik egitekoak diren zerga-atxikipenak igo egingo dira, 2010ean departamendu eta eskualdeei emandako konpentsazio-laguntzak ordaintzeko atxikitako zerga-bolumenaren arabera.

2010erako Aurrekontuei buruzko 2009ko abenduaren 30eko 2009-1673 Legearen 77. artikuluko 8. ataleko VI. zenbakian zehaztu beharko dira udalerrri eta udalerrri-elkarteen aldeko igotze horri buruzko xedapenak.

50. artikulua

Gizarte Segurantzaren Kodearen L. 241-13 artikuluan eta Soldatei, Lanaldiari eta Enpleguaren Garapenari buruzko 2003ko urtarrilaren 17ko 2003-47 Legearen 10. artikuluan aurreikusitako kotizazio-murrizteak aplikatzen zaizkien soldatei dagokienez, Korsikan kokaturik dauden enpresei kotizazio-murrizteak igo ahal izango zaizkie, baldin eta Zergen Kode Orokorren 1466 C artikuluan ezarritako baldintzak betetzen badituzte. Kotizazio-murrizteak zenbat igo, hori dekretu baten bidez zehaztu beharko da.

52. artikulua

I. Baldin eta, 2003ko urtarrilaren 1a baino lehenagoko ekitaldiei dagokienez, nekazaritzaren sektoreko soldatako langile gisa ordaindu badituzte beren lanagatikozko kontribuzioak Gizarte Segurantzaren Oinarriko Araubidearen barruan, lege hau promulgatzean Korsikan kokaturik dauden laborariek Estatuaren laguntza bat jaso ahal izango dute, aipatu kontribuzioen % 50eko mugaren barruan. Korsikan 2002ko urtarrilaren 23a baino lehen kokaturik dauden laborariek izango dute tresna horretaz baliatzeko ahala.

II. I. zenbakian aurreikusitako laguntza hori jaso ala ez, hori eskatzaile bakoitzak baldintza metagarri hauek betetzen dituen ala ez kontuan hartuta erabakiko da:

- kanpo-auditoria bat egitea, ustiapena bideragarria dela frogatzeko;
- 2002ko abenduaren 31z geroztiko ekitaldiei dagozkien kontribuzio guztiak egunean edukitzea;
- Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialaren kuota guztiak ordainduak izatea;
- 2003aren urtarrilaren 1a baino lehen Gizarte Segurantzaren lanagatikozko kontribuzioen bat zorretan utzi bada, zor hori % 50 baino apalagoa izatea;
- kontribuzio horiexei dagokienez, eta baldin eta mutualitateak zorra handitzea adostu badu hamabost urtetik gorakoa izan ezin daiteken aldi baterako, gutxienez planaren lehen zortzi urteetako kuota ordainduak izatea;

- laguntza eskuratzeko beharrezkoak diren Gizarte Segurantzaren soldatagatiko kontribuzio guztiak egunean edukitzea, edo hitz ematea kontribuzio guzti-guztiak eguneratuko direla, Nekazaritzaren Kodearen L. 725-21 artikuluko xedapenetan aipatzen diren soldatagatiko kontribuzioei buruz ustiatzaileak eta mutualitateak adostu eta sinaturiko gehienez ere bi urteko egutegi baten arabera.

- Estatuari baimena ematea Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialari ordaindu beharreko kontribuzioen ordainketan subrogatzeko.

III. Estatuaren administrazio-agintaritzaren aurrean eta lege hau argitaratzen denetik kontatzen hasi eta sei hilabeteko epean aurkeztu beharko da I. zenbakian aurreikusten den laguntzarako eskabidea.

IV. Laborantza Mutualitate Sozialarekin zorra ordaintzeko egutegia adostu izanak prozedura etetea ekarriko du I., II. eta III. zenbakiak aplikatzearen ondorioz.

V. Inor aberriratu eta soldatapekoa ez den lanbide batean ari bada lanean, haren zorrak murrizte aldera adosturiko laguntza I. zenbakian aurreikusten denari kendu beharko zaio.

VI. Baldin eta Merkataritza Kodearen VI. liburuan eraturako eta Nekazaritzako ustiategiak beren ekonomia- eta gizarte-ingurunera egokitzeari buruzko 1988ko abenduaren 30eko 88-1202 Legearen erregulazio- eta likidazio-baliabideen bidez garaturako prozeduretan parte hartzen badu zordunak, artikuluko honen xedapenak ez dira aplikatuko.

V. TITULUA

Zenbait xedapen

58. artikulua

Halakorik behar balitz, Estatu Kontseiluaren zenbait dekreturen bidez zehaztuko dira lege honen aplikazio-modalitateak.

7.2.37. 2003-1312 Legea, 2003ko abenduaren 30ekoa, 2003ko Aurrekontuak zuzentzen dituen⁹⁰⁷

II. ZATIA Zerbitzuak eta xedapen bereziak

II. TITULUA Xedapen iraunkorrak

II: Aurrekontuei buruzko Legeen gaineko Lege Organikoa inplementatzea

77. artikulua

A.-I. Antzerki-sormena sustatu, antzerki-, poesia- eta dantza-ikuskizunen ekoizpenak ahalik eta jende gehienarengana eramán eta antzokien arkitektura-ondarea eta balio artistikoaren errehabilitazioa bultzatzeko, ikuskizunen gaineko zerga bat eratuko da Antzerkigile Pribatuen Elkartearen alde, 2012rako Aurrekontuei buruzko 2011ko abenduaren 28ko 2011-1977 Legearen 46. artikuluko I. zenbakian aurreikusitako mugen barruan.

Elkarteak xede hauetarako laguntzak eman beharko ditu:

[...]

B) Egile berrien frantseseko sormen-lanak eta atzerriko lanen itzulpen- edo egokitzapen-lanak sustatzea:

[...]

⁹⁰⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000429346?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.38. 2004-192 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantsesari Autonomia-estatutua ematen diona⁹⁰⁸

III. TITULUA Eskumenak

I. KAPITULUA Estatuaren, Polinesia Frantsesaren eta udalerrien artean eskumenak nola banatu

7. atala Kultura-identitatea

57. artikulua

Frantsesa da Polinesia Frantseseko hizkuntza ofiziala. Pertsona juridiko publiko eta pribatuak frantsesa erabiltzera beharturik egongo dira, baldin eta zerbitzu publikoren bat ematen ari badira, bai eta erabiltzaileak ere, baldin eta administrazio eta zerbitzu publikoekin harremanen bat badute.

Tahitiera polinesiarren kultura-identitatearen elementu nagusietako bat da: bertako gizarte-kohesioaren oinarri eta eguneroko komunikazio-bide den aldetik, tahitierak aitortza osoa merezi du, eta haren iraupena babestu beharra dago, gainerako hizkuntza polinesiarrena bezalaxe, Polinesia Frantsesa aberasten duen kultura-aniztasunari eutsiko bazaio.

Frantsesa, tahitiera, marquisiera, tuamotuera eta mangreviera, horiek dira Polinesia Frantseseko hizkuntzak. Beren aktak eta konbentzioak nahi duten hizkuntzan idatzi ahal izango dituzte pertsona fisiko eta juridiko pribatuek; dokumentuok hizkuntza ofizialean idatzirik ez egotea ez da deuseztasun-ziotzat joko.

Tahitiera haur-hezkuntzako eta lehen hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da, eta bigarren mailako eta goi-mailako ikasketetako zentroetan ere irakatsiko da.

Polinesia Frantseseko Batzarrak hala erabakitzen badu, zenbait ikastetxe eta zentroetan, tahitieraren ordeztu, beste edozein hizkuntza polinesiar irakatsi ahal izango dute.

Irakasle-ikasketak ematen dituzten zentroetan, Tahitiko hizkuntzaren eta kulturaren pedagogia ere irakatsi beharko da.

⁹⁰⁸ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000435515&fastPos=1&fastReqId=911787122&categorieLien=cid&oldAction=rechTexte>

IV. TITULUA

Instituzioak

I. KAPITULUA

Polinesia Frantseseko presidentea eta gobernua

5. atala

Ministro Kontseiluaren eskudantziak

90. artikulua

Hargatik eragotzi gabe 140. artikuluan aurreikusten diren akzioen ahala — “herrialdeko legeak” deritzenena, alegia—, Ministro Kontseiluak zehaztu beharko ditu honako gai hauei aplikagarriak zaizkien arauak:

[...]

3. Toki-esparruko hizkuntzak nola irakatsi ikasketa-zentro guztietan;

[...]

7.2.39. 2004-193 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua osatzen duena⁹⁰⁹

IX. TITULUA Zenbait xedapen

34. artikulua

Polinesia Frantsesean Kode Zibilaren 972. artikulua aplikatzearen ondorioz, baldin eta presazkoa bada Kasazio Auzitegiaren peritu judizialen zerrenda nazionalan edo apelazio-azitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrendan ageri diren interpreteetako bat aukeratzea, edo, horretarako ezintasun materiala badago, zerrenda horietan ageri ez den interprete bat aukeratu ahal izango du testamentugileak.

Ezin izango dute interprete gisa jardun ez legatu-hartzaileek, zeinahi direla ere, ez haien gurasoek eta ez laugarren mailarainoko senitartekoek ere.

⁹⁰⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000798634?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI &typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lo is

7.2.40. 2004-806 Legea, 2004ko abuztuaren 9koa, Osasun Publikoaren Arloko Politikari buruzkoa⁹¹⁰

IV. TITULUA

Plan nazionalen helburuak eta inplementazioa

II. KAPITULUA

Minbizia eta kontsumo-ohitura arriskutsuak

52-1 artikulua

I. Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarrei psikoterapeuta-titulua erabiltzeko baimen indibiduala eman ahal izango die agintaritza eskudunak, baldin eta, 52. artikuluan aipatzen diren diplometako baten jabe ez izan arren, titulu hauek badituzte:

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, titulua erabiltzeko ahala duen psikoterapeutak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den psikoterapeutak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean psikoterapeuta gisa, 52. artikuluko bigarren apartatuan aipatzen den erregistroan izena eman beharrik gabe psikoterapeuta gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-hornitzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

⁹¹⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000787078?tab_selection=lawarticled&ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

III. Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzerako, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du psikoterapeutak.

Baldin eta zalantzarik badago lanean jarduteko beharrezkoa den hizkuntza-ezagutzen mailari buruz, eskatzaileak frantses nahikoa badakiela egiaztatu beharko du agintaritza eskudunak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

7.2.41. 2005-102 Legea, 2005eko otsailaren 11koa, zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzkoa⁹¹¹

VI. TITULUA

Herritartasuna eta gizarte-bizitzan parte hartzea

76. artikulua

Administrazioaren arloko, arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen aurrean, gorrek beren beharretara egokituriko komunikazio-baliabideak aukeratu ahal izango dituzte. Estatuak bere gain hartu beharko ditu horrek dakartzan gastuak.

Halakorik behar bada, ikusmen-arazoak dituzten pertsoneri laguntza teknikoa emango zaie, erregelamenduz zehaztutako modalitateen arabera, beren txosteneko dokumentuak kontsultatu ahal izan ditzaten.

Hizkuntza-ahalmena erabat edo neurri batean galdua izatearekin loturik dituzten komunikazio-zailtasunak direla medio, aukeratzen duten pertsona edo profesional bat ondoan dutela aurkeztu ahal izango dira afasikoak haiei dagokien jurisdikzio-organoen aurrean.

77. artikulua

I. Gor eta gor-mutuen zirkulazio askea bermatu eta gidabaimena lortzeko azterketa berriak haien beharretara egokitze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekari bat egon ahal izango da ibilgailu arinentzako gidabaimena (B motakoa) lortzeko azterketa teoriko eta praktikoetan gorrentzat berariaz antolatzen diren saio espezializatuetan. Gutxieneko saio-kopurua dekretu baten bidez zehaztu beharko da.

II. Azterketa teorikoetan bertan erabaki beharko da, eta dekretu baten bidez zehaztu, azterketa-egileak eta itzultzaileak zenbat denbora izango duten itzuli beharrekoa ongi ulertzeko, horrek zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekariari jarraitzeko modua eman diezaion azterketa-egileari.

78. artikulua

Zerbitzu publikoekiko harremanetan, eta kontuan harturik zerbitzuok ematea Estatuari, lurralde-kolektibitatei edo haien ordezkari gisa diharduten organismoei dagokiela, bai eta zerbitzu publikoak ematen dituzten pertsona pribatuei ere, entzumen-arazoak dituzten pertsonen aldibereko itzulpen-zerbitzua jaso ahal

⁹¹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000809647?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

izango dute, bai idatzizkoa eta bai bisuala, ahoz ematen zaien zeinahi informazio ongi uler dezaten, erregelamenduz zehazturiko modalitate eta epeekin bat etorritik.

Haien beharretara egokituriko komunikazio-baliabideen artean, idatzizko transkripzio-baliabideak, frantsesezko zeinu-hizkuntzako interpretazio-baliabideak eta *Cued Speech* sistemako kodetze-baliabideak izango dira nagusi.

Entzumen-arazoak dituzten pertsonak telefono bidezko larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak ere dekretu baten bidez zehaztu beharko dira.

VII. TITULUA

Zenbait xedapen

93-3 artikulua

Mayotten, Kaledonia Berrian, Polinesia Frantsesean, eta Wallis eta Futunan, frantsesezko zeinu-hizkuntza zuzenbide osoko hizkuntzatzat jotzen da. Administrazioan ere, zeinu-hizkuntza erabil dadin erraztuko da.

7.2.42. 2005-412 Legea, 2005eko maiatzaren 3koa, Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari buruzkoa⁹¹²

I. TITULUA

Frantziako bandera, eta itsas enpleguen arloko segurtasun eta garapena sustatzea

2. atala

Enplegatailearen betebeharrak

5. artikulua

[...]

Nazioarteko Erregistro Nazionalean immatrikulaturik dauden itsasontzietan, kapitaina edo haren ordezkari ofiziala —makineriako burua, esate baterako—, biak ere itsasontzian eta tostartekoen artean ordena betearazten dela, ingurumena babesten dela eta segurtasuna zaintzen dela bermatzearen arduradun izanik, Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko herritarrak izango dira. Eginkizun horiek bete ahal izateko, ezinbesteko kualifikazio profesionalak dituztela, frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela, itsasontziko dokumentazioa prestatzeko ezagutza juridiko nahikoak dituztela eta kapitain gisa botere publikoa egikaritzeko beharrezkoak diren eskumenen jabe direla egiaztatu beharko dute izangaiek. Azken xedapen horren aplikazio-baldintzak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira, armadore eta marinel interesdunen ordezkari gehien dituzten elkarteen irizpenean oinarriturik.

II. TITULUA

Frantziatik kanpora bizi diren nabigatzaileen estatusa

1. atala

Lan-arloko zuzenbideari buruzko xedapenak

16. artikulua

[...]

Ongi ikusteko moduko leku batean dagoen taula batean, egitekoak nola antolatu adierazi beharko da, bai eta, eginkizun bakoitzerako, itsasoan eta portuan eskaini beharreko zerbitzuen programazioa zehaztu ere. Taula frantsesez eta ingelesez idatzi beharko da, eredu estandar baten arabera.

⁹¹² Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000420100>

7.2.43. 2005-754 Legea, 2005eko uztailaren 4koa, Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuek irakaskuntzaren alorrean buruturiko akordioa onesteko baimena ematen duena⁹¹³

**Eranskina
Konbentzioa**

Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuen artekoa, irakaskuntzaren alorrekoa (bi eranskin batera), Parisen sinatua 2013ko uztailaren 11n

Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Andorrako Printzerriko Gobernuak,

Uste dutelarik, batetik, beren interesen aldekoa dela ikastetxe frantsesek Printzerrian eskaintzen dituzten irakaskuntza-zerbitzuen kalitateari eustea, eta, bestetik, bien ala bien nahia dela, eleaniztasunaren garapen-esparruaren barruan, Andorrako hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana sendotzea, batez ere andorratarren nortasunari buruzkoa, eta, aldi berean, Andorrako hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza garatzea,

[...]

I. TITULUA

Frantsesaren irakaskuntza-sistema Andorran

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

[...]

7. artikulua

Frantziako estatuak hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministeriorako onetsitako aurrekontuen mende egongo dira konbentzio honen 4. artikuluan aipatzen diren ikastetxeetako langileak.

Katalana eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasteko, Andorrako Gobernuak ikastetxeen esku jarri beharko ditu ikasgai horiek martxan jartzeko beharrezkoak diren irakasleak. Irakasleon kualifikazioaz ere Andorrako

913

https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=2667C5942F0C21CC4950CC7D2E771C1D.tplgfr28s_2?cidTexte=JORFTEXT000000262512&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000000004306

Gobernuak arduratu beharko du. Andorrako Gobernuak hezkuntzaren arloko langileei buruz onartua duen legeriaren mende egongo dira irakasleok. Zein ikastetxetan jardungo duten irakasle, haietako pedagogia-taldeetan integratuko dira, eta haien funtzionamendu-arauak bete beharko dituzte. Ikastetxean dauden bitartean, bertako ikasketa-buruen eta zuzendarien agintepean egongo dira.

Haien pedagogia-jarraipena nola egin, hori 15. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorreatarrak zehaztu beharko du.

[...]

II. KAPITULUA

Esparru pedagogikoa

13. artikulua

Formazio andorreatarraren esparruan katalana eta Andorreatarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasten direla bermatzeko, egokitzapen hauek egingo dira:

- katalanaren irakaskuntza Haur Hezkuntzan hasiko da eta Lehen Hezkuntzan jarraituko du; kolegioan eta Batxilergoko 1. mailan, lehen hizkuntza bizi gisa irakatsiko da, eta batxilergoko 2. mailan eta 3. mailan, berriz, hizkuntza bizi gisa;

[...]

III. KAPITULUA

Administrazio-egiturak

15. artikulua

[...]

Batzordeak bi zerrenda eman beharko ditu aditzera: batetik, hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio frantsesak hautatutako langileena; eta, bestetik, Andorrako Gobernuak katalana eta Andorreatarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasten direla bermatze aldera Frantziako ikastetxeen esku utzitako irakasleena.

Goi-mailako ikasketekin lotutako auziak ere landu ahal izango ditu propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorreatarrak.

[...]

II. TITULUA

Beste lankidetzaren forma batzuk

II. KAPITULUA

Lanbide Heziketa

26. artikulua

Ikasketa-plan erkideak antolatu ahal izango dituzte bi aldeek, eta diploma bikoitzak onetsi. Hori egiteko modalitateak, batez ere irakasleei, eskoletan erabiliko diren hizkuntzei, ikasketa-programei eta lokalei dagokienez, Batzorde Parekide Franko-andorreatarrak erabaki beharko ditu.

Printzerriko hezkuntza-sistematik datozen ikasleek parte hartu ahal izango dute ikasketa horietan.

Derrigorrezko hezkuntzaz harago, Andorrako Gobernuak martxan jartzen dituen gizarteratze-egitasmoetan eta lanbide-heziketako programetan ere parte hartu ahal izango dute ikasleok.

[...]

III. KAPITULUA

Bizitzan zeharreko prestakuntza

28. artikulua

Etengabeko prestakuntzarekin loturiko jarduerak bultzatuko dituzte bi aldeek, batez ere frantsesaren garapen eta praktikaren inguruan Comte de Foix Lizeoak antolatzen dituenak. Zein jarduera antolatu, hori propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorratarrak erabaki beharko du, Frantziak Andorrako Printzerrian duen enbaxadako zerbitzuekin batera. Jardueron antolaketa bi aldeek finantzatu beharko dute.

[...]

III. TITULUA

Amaierako xedapenak

Parisen emana, 2013ko uztailaren 11n, bi aletan, frantsesez eta katalanez. Bi testuak berdin-berdin joko dira benetakotzat.

Eranskina

II. ERANSKINA

Katalanaren eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza Andorrako ikastetxe frantsesetan

Haur Hezkuntzan:

- katalana eta Andorrako ingurunearen ezagutza, 2. mailan eta 3. mailan: astean 3 ordu.

Lehen Hezkuntzan:

- katalana eta Andorrako ingurunearen ezagutza: astean 3 ordu.

Kolegio eta lizeoetan:

Kolegioko 6. mailatik batxilergoko 3. mailara bitartean, Frantzian hizkuntza bizen irakaskuntzarako indarrean dauden ordutegi berberak aplikatuko dira.

Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziei buruzko ikasgaiek, ordea, ordubete gehiago izango dute.

1. Kolegioetan:

Kolegioko 1. mailatik 4. mailara bitarteko ikasleek nahitaez ikasi beharko dute katalana lehen hizkuntza bizi gisa. Horrez gain, beste hizkuntza batzuk ere aukeratu ahal izango dituzte hizkuntza bizi gisa.

2. Lizeo orokor eta teknologikoetan:

Lizeoko 1. mailako ikasleek nahitaez ikasi beharko dute katalana lehen hizkuntza bizi gisa.

2. mailan eta 3. mailan, batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko balioztatutako hizkuntza bizi gisa ikasi ahal izango dute katalana ikasleek.

Lizeo orokor eta teknologikoetan hizkuntza biziak irakasteari buruzko agindu ofizialen arabera ezarritako ordutegia izango du katalanak. Batxilergoko 2. eta 3. mailako ikasleek, baldin eta ikasgaia hautatu ez badute, astean behin eman beharko dute katalana, baina ez dute katalaneko azterketarik egin beharko batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko.

3. Lanbide Heziketako lizeoetan:

Ikasmila zeinahi dela ere, ikasle guztiek ikasi beharko dute katalana. Lanbide Heziketako lizeoetan hizkuntza biziak irakasteari buruzko agindu ofizialen arabera ezarritako ordutegia izango du katalanak. Bigarren hizkuntza bizi bat ere aukeratu ahal izango dute ikasleek.

Lanbide Heziketako zeinahi diploma eskuratzeko, ikasleek katalaneko azterketa bat egitea aukeratu ahal izango dute.

4. Goi-mailako ikasketa teknikoetan:

Goi-mailako ikasketa teknikoetako ikasleek hizkuntza bizi gisa ikasi ahal izango dute katalana. Goi-mailako teknikari-titulua eskuratzeko beste edozein ikasgaik duen maila berekotzat joko da katalana.

Andorrara iristen diren ikasleak:

Kolegioetako edo batxilergoko lehen mailako ikasleek, baldin eta, bertan matrikulatzen direnerako, gutxienez hiru urte eginak badituzte Andorran eta artean katalan nahikorik ez badakite, hasiberrientzako katalan-ikastaro bat egin beharko dute astean lau orduz. Ikastaroak bi urteko iraupena izango du gutxienez, eta beste urtebete luzatu ahal izango da. Batxilergoko bigarren eta azken mailako ikasleek hasiberrientzako katalan-ikastaro bat egin beharko dute astean ordubetez.

[...]

7.2.44. 2006-1771 Legea, 2006ko abenduaren 30ekoa, 2006ko Aurrekontuak zuzentzen dituen⁹¹⁴

III. TITULUA Xedapen iraunkorrak

II. Beste neurri batzuk

165. artikulua

Nazioarteko sail bat edo gehiago dituzten ikastetxeetan, edo zenbait ikasgai atzerriko hizkuntzaren batean erabiliz eman beharra dakarren irakaskuntza-mota berezia eskaintzen dutenetan, tartean diren atzerriko herrialdeak arduratu ahal izango dira ikasgai horiek emateko ardura duten irakasleak ikastetxeen esku jartzeaz, edo elkarte baimendunek kontratatu beharko dituzte, eta haiek ordaindu beharko diete. Estatuak ere kontratatu ahal izango ditu, Hezkuntzaren Kodearen L. 932-2 artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorritz. Finantzez arduratzen den ministerioaren txostenean oinarriturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira irakaskuntza-mota berezi horren truke ordaindu beharreko saria jasotzeko baldintzak.

⁹¹⁴ Testu kotsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000273196?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.45. 2008-496 Legea, 2008ko maiatzaren 27koa, diskriminazioari aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena⁹¹⁵

1. artikulua

Zuzeneko diskriminaziotzat joko da norbait pairatzen ari den, pairatu izan duen edo pairatuko lukeen egoera bat, baldin eta egoera berean beste norbaitek pairatu izandakoak edo pairatuko lituzkeenak baino ondorio kaltegarriagoak baditu, eta horrek arrazoi hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako zaurgarritasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, banku-helbideratzea, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo pertsona juridiko horiek edo horietako batzuk —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

[...]

⁹¹⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000018877783?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.46. 2009-594 Legea, 2009ko maiatzaren 27koa, Itsasoz Haraindiko Lurralde- kolektibitateen Ekonomia-garapenari buruzkoa⁹¹⁶

V. TITULUA Zenbait xedapen

58. artikulua

I. Itsasoz haraindiko lurralde-kolektibitateetan eta Kaledonia Berrian, Kode Zibilaren 74. artikulua indargabetzearen ondorioz, nazionalitate atzerritarra duten eta Frantzia bizi ez diren bi pertsona haiek aukeratzen duten udalerrian ezkondu ahal izango dira, udalerrri horretan ezkongaietako inor bizi ez bada ere.

II. Baldin eta I. zenbakia aplikatzen bada, ezkongaiak aukeratutako udalerriko alkateak bere lurralde-mailako eskumenak egikaritu ahal izateko, ezkontideek Kode Zibilaren 63. artikuluan ezarritakoak argitaratu baino hilabete lehenago entregatu beharko dute xede horretarako berariaz eratutako txostena.

III. Hipotesi berean, eta 63. artikuluko horretantxe ezarritakoari jarraituz, lurraldean eskumenak dituen agintaritzak diplomatikoari edo kontsul-agintaritzari ezkongaien entzunaldiari ekin diezaiola eskatu ahal izango dio Erregistro Zibileko funtzionarioak.

IV. II. zenbakian aurreikusitako epea amaitu ondoren, eta Kode Zibilaren 165. artikulua indargabetzearen ondorioz, haiek aukeraturiko udalerriko Erregistro Zibileko funtzionarioaren aurrean ezkondu ahal izango dira ezkongaiak, ezkontza publikoan, zinpeko itzultzaile-interprete bat ondoan dutela.

73. artikulua

Kreole hizkuntzak Frantziako hizkuntza-ondarearen parte dira.

⁹¹⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000020671201?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.47. 2009-1436 Legea, 2009ko azaroaren 24koa, Espetxeei buruzkoa⁹¹⁷

I. TITULUA

Espetxe-zerbitzu publikoari eta atxilotu-izaerari buruzko xedapenak

III. KAPITULUA

Atxilotuen eskubide eta eginbeharrei buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

23. artikulua

Espetxera eraman bezain laster, atxilotuari harrera-liburuxka bat entregatu eta ahoz azaldu beharko zaizkio, berak ulertzen duen hizkuntza batean, zein atxiloketa-araubide aplikatuko zaion, zein eskubide eta betebeharrak izango dituen, eta zein errekurtsio eta eskabide aurkeztu ahal izango dituen. Espetxeari aplikagarriak zaizkion arauak ere jakinarazi beharko zaizkio, eta gero ere, haren atxiloketak irauten duen bitartean, noiznahi eman beharko zaizkio aditzera.

2. atala

Jardueraren batean parte hartzeko eginbeharra

27. artikulua

Kondenatua beharturik egongo da espetxeburuak eta espetxeko baldintzapeko askatasun- eta gizarteratze-zerbitzuko zuzendariak proposatzen dizkioten gutxienez jardueretako batean parte hartzera, interesdunaren gizarteratzea baita jardueren helburua, eta haren adinera, gaitasunetara, zailtasunetara eta nortasunera egokiturik baitaude.

Baldin eta kondenatuak oinarrizko ezagutzak menderatzen ez baditu, irakurtzen, idazten eta zenbatzen ikastearekin lotuta egongo dira jardueraren eduki nagusiak. Baldin eta frantses nahikorik ez badaki, hizkuntza ikastea izango da jardueraren helburu nagusia. Baldin eta kondenatuak lanen bat badu, ikasketen antolaketa haren lanera egokitu beharko da.

⁹¹⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000021312171?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

**7.2.48. 2010-160 Legea, 2010eko otsailaren
22koa, Frantziako Errepublikako eta
Botswanako Errepublikako gobernuek
hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko
esparru-akordioa onesteko baimena ematen
duena⁹¹⁸**

Artikulu bakarra

Hezkuntzari eta frantsesari buruz Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Botswanako Errepublikakoak 2008ko martxoaren 20an Parisen sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen da. Testua eranskin modura gehituko zaio lege honi (2).

Lege hau estatu-lege gisa betearaziko da.

Esparru-akordioa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek hezkuntzaren eta frantsesaren alorretan hitzartutako lankidetzari buruzkoa, 2008ko martxoaren 20an Parisen sinatua.

Batetik, Frantziako Errepublikako Gobernuak, eta, bestetik, Botswanako Errepublikako Gobernuak,

[...]

Hezkuntzaren eta, batez ere, frantsesaren irakaskuntzaren alorretan beren arteko lankidetzak- lokarriak estutu nahirik, eta nazioarteko komunikazio-hizkuntzak ikasteak duen garrantzia dela medio, honako xedapenok hitzartzen dituzte:

[...]

III. artikulua. Lankidetzak horren xede nagusia esparru hauek garatzea izango da:

[...]

- esperientzia-trukearen bidez elkar aberastea, batez ere hizkuntzen irakaskuntzari eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren sustapenari dagokienez.

918

<https://www.legifrance.gouv.fr/rechTexte.do?reprise=true&fastReqId=1093503970&page=3>

7.2.49. 2010-873 Legea, 2010ko uztailaren 27koa, Estatuaren kanpo-harremanei buruzkoa⁹¹⁹

I. TITULUA

Frantziaren kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei buruzko xedapenak

II. KAPITULUA

Campus France erakunde publikoa

6. artikulua

[...]

II. Honako hauek dira Campus France erakunde publikoaren eginkizun nagusiak:

1. Frantziako goi-mailako ikasketa-sistema eta lanbide-heziketakoa atzerrian sustatzea eta haien balioa ezagutaraztea, eta ikasketak Frantziako ikasketa-sisteman edo ikasketa frantsesen atzerriko sarean egiten ari diren herritar atzerritarren jarraipena egitea modu erregularrean.

[...]

III. KAPITULUA

Institutu Frantsesa

9. artikulua

[...]

II. Atzerrian kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzearen alde Frantziak dituen egitasmoen parte den aldetik, eta betiere harrera-herrialdearekin elkarlanean jarduteko gogoz, Kanpo Arazoetako Ministerioak, tartean diren gainerako ministerioekin batera —batez ere Kultura Ministerioarekin—, kulturaren alorrean definituak dituen kanpo-politikan esku hartu beharko du Institutu Frantsesak, Frantziak atzerrian duen kultura-sarearen barruan. Honako hauek izango dira Institutu Frantsesaren eginkizun nagusiak:

[...]

7. Atzerrian frantsesa sustatzea, hedatzea eta irakastea;

⁹¹⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000022521532?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

8. Atzerrian Frantziako kultura-sareari buruzko informazioa ematea, bai eta Frantziako kultura-eskaintzarekin loturik diharduten instituzio eta profesionalei buruzkoa ere:

[...]

Institutu Frantsesak lankidetzaharreman estua izango du nazioarteko eta Europako elkarteekin, lurralde-kolektibitateekin eta, batez ere, itsasoz haraindiko departamendu eta kolektibitateekin, Frantziako kultura-industriaren esportazioan diharduten elkargo profesionalekin, sormenaren eta kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzerritarrekin, eta lankide publiko eta pribatuekin, tartean baita Aliantza Frantsesarekin ere.

[...]

10. artikulua

Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona atzerrian zabaltzeko estrategiak antolatze aldera, Kanpo Arazoetako ministroak eta Kultura-ministroak batzorde estrategiko bat eratu beharko dute, gutxienez urtean behin batzartuko dena, eta, hartan, tartean diren ministerioetako ordezkariak parte hartu beharko dute. Beste eragile batzuek ere parte hartuko dute batzorde horretan, hala nola Kanpo Arazoetako ministroak eta Kultura-ministroak izendaturiko pertsona ospetsu kualifikatuek, bai eta lurralde-kolektibitateen eta Aliantza Frantsesaren ordezkariak ere, eta kultura digitalen alorreko ordezkari adierazgarri batek ere bai. Diputatu eta senatari banak ere parte hartuko dute batzorde estrategiko horretan. Beren batzarretako kultura-arazoetarako batzorde iraunkorrak izendatu beharko ditu ordezkariok.

[...]

7.2.50. 2013-595 Legea, 2013ko uztailaren 8koa, Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari buruzkoa⁹²⁰

Eranskina

Artikulua

Errepublikako eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa

Orientazioari eta programazioari buruzko lege hau nazioarentzat lehenetsuntzat jotzekoa den eskola-birfundazioaren urrats nagusietako bat da. Eta, hala ere, beste neurri asko ere hartu beharko dira oraindik eskola-birfundazio hori osatzeko, hala nola legezkoak ez diren hainbat erreforma eta xedapen.

Lege honek eranskin modura dakarren txostenean aurkezten dira hezkuntza-diseinu bikain horren arrakastarako beharrezkoak diren orientazio eta langai guztiak.

Errepublikako eskola-birfundazioa: helburu eta baliabideak

Gure gazteen geroa, Frantziaren susperraldia, haren kultura-, gizarte- eta ekonomia-garapena: hori guztia, neurri handi batean, Errepublikako eskola-birfundazioari heltzeko dugun gaitasun kolektiboaren baitan dago.

Gure hezkuntza-sistema hobetzea eta zuzena izan dadin lortzea, ikasleak eta Frantzia osoa ardatz harturik:

Frantziako hezkuntza-sistemak abantaila asko ditu, eta iraganean ere ederki asko erakutsia du gai dela jendea mobilizatuz eboluzionatzeko, baina, horiek horrela, gure eskolak orain dela hogeitaz utzi zion aurrera egiteari. Frantzian hezten ditugun ikasleen gaitasun-maila orokorrak hobetu egin behar du, nabarmen-nabarmen, eskola-arrakastari dagokionez justizia izango bada nagusi eta, nazioarteko ezagutzaren ekonomia-sisteman, Frantziak hazkunde estrukturalaren bidea hartuko badu.

Hamarren bat urteren ondoren, idazteko zailtasunak dituzten ikasleen kopuruak oso modu adierazgarrian egin du gora, eta kolegioetan, esate baterako, 1. mailari ekiten dioten ia bost ikasletik batek idazteko zailtasunak ditu. Ikasleen batez besteko mailak, beraz, gutxi egin du aurrera; ebaluazioek erakusten dutenez, ordea, ikasle ahulenen artean larritu dira bereziki zailtasunak.

15 urteko ikasleen % 20 inguruk zailtasun handiak ditu ondo idazteko. 2000. urtetik 2009.era bitartean, kopuru hori % 30 inguru igo eta % 15etik % 20ra igaro zen. Matematikan eta zientzietan, derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren amaierara iristean, ikasle frantsesen emaitzak eta Ekonomia Lankidetzako eta Garapenerako Antolakundeko (ELGA) herrialdeetako ikasleenak paretsukoak izan dira beti, baina, 2000. urtetik 2009.era bitartean, Frantzia nazioarteko azterketa-sailkapeneko

⁹²⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000027677984?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

burutik urrunduz joan da apurka-apurka, eta matematika-ezagutzen maila apaldu egin da.

[...]

Izatez, Frantziako hezkuntza-sistema ez da gai izan gizarte- eta lurralde-mailako determinismoei aurre egiteko, eta determinismook dira, hain zuzen, desberdintasun sozial eta geografikoen eragile nagusiak, herritarren zati bat gizarte-maila apalago batera eramane eta haiengan konfiantzarik eza erein dutenak. Eskola-esparruko ekitateari dagokionez, Frantzia azken postuetan dago ELGAko herrialdeen artean (hogeita hamalau herrialderen artean, Frantzia hamazazpigarren postuan dago); alegia, horrek esan nahi du gurean gizarte-mailak ondorio zuzenagoa duela emaitza akademikoetan ELGAko beste herrialdeetan baino. Estatistika-datu nazionalak adierazten dutenez, eskolatze-lekuaren arabera lortzen diren emaitza akademikoaren arteko aldeak handiak dira oraindik, bere hartan jarraitzen dute, eta horregatik da hain zaila gizarte- eta lurralde-mailako desberdintasunei aurre egitea: zenbait ikastetxetan beste zenbaitetan baino bi aldiz handiagoa da frantsesean ezagutza-maila nahikorik ez duten Lehen Hezkuntzako 2. mailako ikasleen kopurua. Era berean, batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko azterketaren arrakasta-tasari dagokionez, metropoli-tako ikastetxe batzuetatik besteetara hamar puntu inguruko gorabehera dago, eta itsasoz haraindiko ikastetxeetan, berriz, aldea askoz nabarmenagoa da. Kolegioan ere, 4. mailan, ikasleen oinarritzko gaitasunak oso nabarmen apaldu ziren 2007tik 2011ra bitartean.

[...]

Nazioak bere eskolarako zehazturiko helburuak: denekin zuzen jokatzeko duen eta bakoitzari berea eskatzen dion eskola bat

Ikasle guztien maila orokorra igotzeko modua eman beharko liguke, nagusiki, eskola-birfundazioak. Lehenik eta behin, helburuak pedagogikoa izan beharko luke:

– Lehen Hezkuntzako 2. maila amaitzerako, ikasle guztiek frantsesezko oinarritzko gaitasunak (irakurmena, idazmena, ulermena eta lexikoa) eta oinarritzko matematika-gaitasunak (aritmetika, kalkulua eta geometria) eskuratzeko dituztela bermatzea (Lehen Hezkuntzako 2. maila amaitzerako oinarritzko ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak eskuratuak dituzten ikasleen proportzioa ere adierazi beharra dago), eta, Lehen Hezkuntza amaitzerako, ikasle guztiek funtsezko ezagutza-baliabide guztiak eskuratzeko dituztela bermatzea (Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako oinarritzko ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak eskuratuak dituzten ikasleen proportzioa ere adierazi beharra dago);

– Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako, lehentasunezko hezkuntzako ikasleen eta lehentasunezkoa ez den hezkuntzako ikasleen arteko aldea % 10etik behera jaitea (Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako oinarritzko ezagutzen 1. eta 3. mailari dagozkien gaitasunak eskuratuak dituzten lehentasunezko hezkuntzako ikasleen eta lehentasunezko hezkuntzakoak ez direnen arteko aldearen proportzioa ere adierazi beharra dago);

[...]

Errepublikako eskola-birfundazioa: orientazioak

I. Birfundazio pedagogikoa

Irakasle-ikasketekin eta hezkuntzaren alorreko ikasketekin lotutako hasierako eta etengabeko prestakuntza birfundatzea:

[...]

Gure hezkuntza-sisteman, praktikak aldatu gabe baliabide osagarriak gehitzeak ez luke, emaitzei dagokienez, ondorio handirik eragingo. Irakasleei beren praktika profesionalak aldatzen eta beren zereginerako beharrezkoak diren tresnak lortzen laguntzeko, hasierako eta etengabeko prestakuntza da pizgarri aproposena: ezagutzak eguneratzea; jarduera pedagogikoak ondo prestatzea; ikasgelako jarrerak hobetzea; baliabide digitalak erabiltzea eta txertatzea eguneroko praktika pedagogikoan; hezkuntza-beharrizan bereziak aintzat hartzea eta zailtasunak identifikatzea, batez ere ikasteko zailtasunak; itsasoz haraindiko departamendu, kolektibitate eta lurraldeetan idazmena, mintzamena eta frantsesezko irakurmena modu espezifikotan irakatsi behar direla ohartzea; lan-merkatua ezagutzearekin eta hartan orientatu eta txertatzearekin lotutako arazoan berri jakitea; egoera tirabiratsu eta bortitzei aurre egitea; gizarte-gaien gaineko prestakuntza eskuratzea (genero-estereotipoei aurre egiteari buruzkoa, ingurumenari eta garapen jasagarriari buruzkoa, ekonomia solidarioa...).

[...]

Hizkuntza bizi bat prestakuntza-ikasturteaz geroztik.

Hizkuntza biziari dagokienez, ikasle frantsesen emaitzak bereziki larritzeko modukoak dira. Nazioarteko ebaluazioen arabera, kolegioko aldi osoan emandako gaitasunak guztiz barneratu gabe amaitzen dute ikasle frantsesek 4. maila, baina deigarriena ez da hori: gaitasunon barneratze-maila ebaluatzen dieten ikasle europarren artean, frantsesak dira azkenak.

Hizkuntza biziak, atzerrikoak naiz eskualdekoak, albait azkarren ikasten eta hitz egiten hastea: frogaturik dago horixe dela hizkuntza horien ikaskuntzan aurrera egiteko faktore nagusietako bat.

Beraz, derrigorrezko eskolatze-aldiaren hasieran bertan ekin beharko zaio hizkuntza bizien irakaskuntzari. Tartean diren ikastetxeei dagokienez, haur-hezkuntzaren hasieratik erraztu eta sustatuko da eskualde-hizkuntzen eta sistema elebidunaren (frantsesa eta eskualde-hizkuntza) irakaskuntza osagarria.

Atzerriko hizkuntzaren batean edo eskualde-hizkuntzetan sorturiko lan eta baliabide pedagogikoei dagokienez, haiek eskola-orduetan, ordu perieskolarretan eta eskolaz kanpoko orduetan erabil daitezten sustatuko da.

Eskualde-hizkuntzak hitz egin ohi diren lurraldeetan, hizkuntza horiek ikasteko modua erraztuko zaie hala nahi duten familiei. Hala, Estatuaren eta eskualde-hizkuntzak hitz egiten dituzten lurralde-kolektibitateen artean buruturiko konbentzioen bidez eskolatze-aldi osoan eskaintzekoa den eskualde-hizkuntzen eta -kulturen gaineko ikasgaiak gain, lurralde-kolektibitateek berek antolatzeak diren hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarrien bidez ere eman ahal izango dira aditzera eskualde-hizkuntzak eta -kulturak.

Eskualde-hizkuntza irakasten duten ikastetxeetarako sarbidea errazte aldera, hizkuntza hori irakasten duten ikastetxeetan matrikulatzeko modua izango dute aukera hori eskaintzen ez duten ikastetxeak dituen udalerrri batekoak diren ikasleek, haurrak haietan eskolatuak izateko lekua badago.

[...]

Eskolan kultura digitala lantzeko asmo sendoa izatea:

Kultura digitalak zuztarretik aldatu ditu gure gizarteak. Informazioaren gizarteak ezagutzarako eta hezkuntzarako irispide berriak sortu ditu. Gaur egun, XIX. mendeko Industria Iraultzaren garrantzi berdintsua duen haustura teknologikoa ari

da bizitzen gure mundua. Teknologia digitalek dena aldatu dute erro-errotik: bai jakintzak produzitzeko eta hedatzeko moduak eta bai gizarte-harremanak ere. Eskola ere aldaketa handi horien muinean dago.

Teknologiok bikain-bikainak dira hezkuntza-sistema eta pedagogia-metodoak hobetzeko akuilu gisa, lana haurraren erritmorra eta premietara egokitzeko, ikasleak elkarrekin lan egitera zirikatzeko, haien autonomia sendotzeko, familiak eskolara erakartzeko eta hezkuntza-erkidegoaren barruko harremanak estutzeko ahala ematen digutenez gero. Hori gutxi ez, eta ikaskuntza-aukera berriak ere ematen dizkigute: atzerriko hizkuntzekin edo zailtasunak dituzten ikasleekin lotutakoak, besteak beste.

[...]

II. Birfundazioaren xedea: denon hezkuntza-sistemak arrakasta izatea

Europarekiko eta munduarekiko irekitasun handiagoa sustatzea:

[...]

Hizkuntza biziak ikastea baliabide aparta da irekitasun horretara iristeko.

[...]

Hizkuntza-gaitasunak, gaitasun pertsonalak eta kulturarteko gaitasunak lantzeko are lagungarriagoa den aldetik, mugikortasuna ere modu indibidual eta kolektiboan landu beharko dute ikasleek, eta irakasleek ere bai. Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen eta atzerriko ikastetxeen bitartez bermatu beharko da irakasleen mugikortasuna. Desiragarria litzateke eskolek ikasle bakoitzari modua ematea, derrigorrezko eskolatze-aldian behin gutxienez, atzerrira ikasketa-bidaia bat egiteko.

Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak hezkuntzaren arloko lankidetzaz-ildo bat landu beharko du, Frantziako hezkuntza-sistema eta hari dagozkion balio errepublikanoak atzerrian zabaltzeko, kanpotarrak frantsesa ikastera animatzeko, ezagutzak partekatuz, denoi eragiten diguten arazoei buruz gogoeta egiteko, eta gure hezkuntza-sistema nazionala mundu osora eramateko, batez ere Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen bitartez.

Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, Kanpo Arazoetako Ministerioarekin batera, gertu-gertutik esku hartu beharko du Frantziako irakaskuntza-sistemak Europar Batasunean eta hirugarren herrialdeetan duen presentzia sendotzeko lanetan, batez ere herrialde erkideotan filial elebidunak, alde biko sailak eta nazioarteko sailak eratuz.

Lankidetzaz-harreman horiek areago estutuko dira Frantziarekiko interes biziagoa duten herrialde eta eskualdeekin.

[...]

Zailtasunak dituzten ikasleak eskolatzea eta eskola inklusiboa sustatzea:

[...]

Ikasle gorren eta haien familien hizkuntza-proiektuak aintzat hartu beharko dira. Eskola-ibildue osoan, ikasle gorrek bi komunikazio-eredu izango dituzte aukeran: komunikazio-eredu elebiduna (zeinu-hizkuntza eta frantsesa) eta frantseseko komunikazio-eredua (frantseseko mintzamina, *Cued Speech* sistema eta frantseseko idazmina). Horretarako, eskolatze-mota horretara egokituriko baliabideak sortu beharko dira, eta halako zailtasunak dituzten ikasleak gela

berean elkartu, ikastetxeak eskura izan ditzan beharrezkoak gerta dakizkiokeen baliabide akademiko guzti-guztiak.

Labur esanda, zailtasunak dituzten ikasleen beharrian berezietara ahalik ondoena egokituriko material pedagogiko guztia finantzatu beharko du Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, egunerokotasunean haien inklusioa errazteko.

[...]

7.2.51. 2013-660 Legea, 2013ko uztailaren 22koa, Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari buruzkoa⁹²¹

I. TITULUA

Goi-mailako ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak

I. KAPITULUA

Goi-mailako ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak

3. artikulua

Lege hau promulgatzen denetik hasi eta hiru urteko epean, Gobernuak ebaluazio-txosten bat bidali beharko die Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei. Txosten horretan, zera ebaluatu beharko da: frantsesaren erabilerari dagokionez, ea lege honen 2. artikulua zer-nolako eragina izaten ari den goi-mailako ikastegi publiko eta pribatuetan, eta ea zer-nolako bilakaera izaten ari diren ikasketak atzerriko hizkuntzetan egiteko programak, ikasle atzerritarrek ikasketak frantsesez egitekoak eta atzerriko ikastegietan frantsesezko ikasketak egitekoak.

⁹²¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000027735009?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.52. 2014-773 Legea, 2014ko uztailaren 7koa, Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari buruzkoa⁹²²

I. TITULUA

Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa (1. artikulutik 11.era bitartean)

I. KAPITULUA

Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak

2. artikulua

Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak zehazten dituen txostena, lege honi atxikita aurkezten dena, onetsirik geratzen da. Hala badagokio, lege honi atxikita aurkezten den txostenean zehazten diren baldintzen arabera eguneratu beharko dira orientaziook, Nazioarteko Garapen eta Elkartasunerako Batzorde Nazionalari eta Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei kontsultatu ondoren.

(2. artikulua eranskina)

Atarikoak

[...]

1. Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak

[...]

1.1. Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak.

[...]

Herrialde bazkideen garapen-maila eta haien kokapen geografikoarekin, historiarekin, kulturarekin eta hizkuntzarekin loturiko lehentasunak aintzat harturik, Frantziak bazkide dituen herrialdeen berezitasunetan oinarriturik eratuko ditu bere nazioarteko garapen- eta elkartasun-politikak.

⁹²² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000029210384/2020-10-03?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

[...]

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak martxan jartzen laguntzea, eta herritarren garapen autonomorako eta haien ekonomia- eta gizarte-integrazioarako eta gizartean herritar gisa aitortuak izateko beharrezkoak diren gaitasun eta ezagutzak eskuratzeko ahala bermatzea: horretan laguntzea da nazioarteko garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia. Hori dela eta, haurrek eskolara joateko eta bertan jarraitzeko ahala dutela bermatzea oinarri-oinarrizko garapen-faktoretzat joko da. Denentzako Hezkuntza deritzon egitasmoaren helburuak erdiesten ere lagundu beharko du politika horrek, lehen eta bigarren mailetako oinarriko hezkuntza, haur txikienek bizitzan zeharreko hezkuntza-eskaintza jasotzeko moduan egotearen garrantzia eta kalitateko hezkuntza-eskaintzetan —bazeriturik dauden edo zaurgarriak diren herritarrei eskaini beharrekoetan, nagusiki— pedagogia-taldeei dagokien aparteko rola lehenetsiz. Atzerriko ikasleei Frantziara etorri eta bertan ikasketak egiteko ahala emateko politiken bitartez ere lagunduko du Frantziak helburu horiek betetzen. Garapen-politika horren barruan, frantsesa babestearen eta sustatzearen aldeko politika ere garrantzi handiko bektorea izango da.

[...]

1.4. Lehenetasun geografikoak: bazkide desberdinak

Garapen bidean den munduan ere, botere ekonomiko eta politiko berriak sortzeaz batera, eta Afrikako, Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna eta krisi- eta zaurgarritasun-egoera betean egoten jarraitzen duten estatuen egoera dela tarteko, desberdintasunak hazi egin dira. Nazioarteko garapenaren eta elkartasunaren mesedetan martxan jarriak dituen bitartekoak ahalik ondoena erabiltze aldera, Frantziak gorabehera itzel horiei buruzko ondorioak atera beharko ditu, eta bere xede eta esku-hartzeak herrialde bakoitzaren beharrian berezietara egokitu. Xede horiek eta herrialde bakoitzaren kokapen geografikoa, historia, kultura eta hizkuntza aintzat harturik, Frantziak lau herrialde-kategoriaren arabera desberdinduko ditu bere bazkideak. Horiek horrela, gorago aipaturiko hamar lehenetasun-esparruetatik hiru definitu beharko ditu Frantziak bazkide bakoitzarekin batera.

[...]

Afrika eta herrialde mediterraneoak.

[...]

Frantziak lehenetasuntzat joko ditu Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeak. Erregio hori da, baita kontinenteko gainerako herrialdeen aldean ere, mundu osoko erregiorik azpigaratuena. Giza garapenaren indizean postu okerrenak dituzten herrialde gehienak bertan daude. Aldi berean, baina, erregioiko herrialde gehienetako ekonomiek oso nabarmen egin dute aurrera. Azken hamar urteetan, Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera ELGAKo herrialdeetakoa baino askoz handiagoa izan da. Unean uneko fenomenoak gorabehera, dena den, epe luze eta ertaineko azterketek ere argi samar dioskute hazkunde-prozesu hori martxan dela hainbat herrialde txirotan: ekonomia demografia baino azkarrago hari da hazten, eta horrek biztanleko errenta igotzea ere ekarri du; egonkortasun makroekonomikoa nabarmen hobetu da (kanpo-zorra jaitsi egin da, eta inflazioa dezeleratu, eta aurrekontu-defizita eta kanpo-defizita ere murriztu egin dira); gatazka-kopurua izugarri jaitsi da, eta prozesu demokratikoak erroto. Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialde gehienetan frantsesa hitz egitea ere abantaila handia da, eta Frantziak oso gogoan izango du hori erregioa garatzearen

aldeko bere egitasmoak martxan jartzean. Egokiak iruditzen zaizkion sektore guztietan esku hartuko du Frantziak, eta, herrialde bakoitzaren premiei behar bezala aurre egiteko, eskura dituen baliabide guztiak mobilizatuko ditu: dohaintzak, aurrekontu-laguntzak, dirulaguntzen bidezko maileguak edo bestelako maileguak, subiranoak nahiz ez-subiranoak, partaidetzak, bermeak eta beste finantzaketa-tresna berritzaile batzuk.

[...]

7.2.53. 2016-1321 Legea, 2016ko urriaren 7koa, Errepublika Digital Baten Aldekoa⁹²³

III. TITULUA

Baliabide digitalak erabiltzeko ahala

III. KAPITULUA

Pertsona zaugarrienen baliabide digitalak erabiltzeko ahala

1. atala

Zailtasunak dituzten pertsonen telefono-zerbitzuak erabiltzeko ahala

105. artikulua

[...]

IV. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p letra, Zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzko otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikulua eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikulua martxan jartzeko, lanbide arteko talde bat sortu beharko da, komunikazio elektronikoen alorreko eragileek osatua, telefono bidezko irisgarritasun-zerbitzuen antolaketa, funtzionamendua eta kudeaketa bermatzeko. Horretarako, lanbide arteko talde horrek kostuak partekatu beharko ditu, artikuluko honetako VII. zenbakian aipatzen den dekretuan ezarritako modalitateen arabera eta Posta eta Komunikazio Elektronikoen Erregulazio Agintaritzaren kontrolpean.

Frantsesetik frantsesezko zeinu-hizkuntzarako interpretazio-baliabideak eta *Cued Speech* sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-baliabideak ziurtatu beharko dituzte, eskatzaileak hala eskatuz gero, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen diren aldibereko itzulpen-zerbitzuek.

Aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen diren arreta-zerbitzuen irisgarritasuna bermatzeko, teleaholkulari profesionalek frantsesezko zeinu-hizkuntza eta *Cued Speech* sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-eragutzak menderatzen dituztela ziurtatu beharko da, bai eta artikuluko honetako VII. zenbakian aipatzen diren diploma eta kualifikazioak dituztela ere.

⁹²³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000033202746?tab_selection=lawarticled&ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

V. Lege hau promulgatzen denetik hasi eta gehienez ere hamar eguneko epean, eta VII. zenbakian ezarritako dekretuaren bidez definituriko modalitateen arabera, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran aipatzen den itzulpen-zerbitzua hogeita lau orduz egongo da martxan, urteko egun guztietan; aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan aipatzen denak, berriz, tartean diren telefono bidezko arreta-zerbitzuen ordutegi bera izango du, eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen denak, bezeroentzako zerbitzuen ordutegi bera.

VI. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letra, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikulua eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikulua martxan jartzeko, komunikazio elektronikoko aplikazioak erabili ahal izango dira, eta testuak ozenki irakurri, ahots bidezko mezuak transkribatu eta testu bihurtu, testuok frantsesezko zeinu-hizkuntzara edo zeinu-hizkuntzatik frantsesera itzuli, edo *Cued Speech* sistema erabiliz transkribatu. Aplikazio horiek ezin izango dute ordeztu, dena den, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen den aldibereko itzulpen-zerbitzua —ez idatzizkoa eta ez bisuala—, non eta bi zerbitzuek ez dituzten irisgarritasun- eta kalitate-baldintza berdintsuak eta ez dizkieten itzulpen-lan berdintsuak eskaintzen gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoei.

[...]

7.2.54. 2016-1547 Legea, 2016ko azaroaren 18koa, XXI. Mendeko Justiziaren Modernizazioari buruzkoa⁹²⁴

VIII. TITULUA Zenbait xedapen

VI. KAPITULUA Gaikuntza

109. artikulua

I. Konstituzioaren 48. artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorriz, Gobernuak ahala izango du ordenantza bidez lege-mailako neurriak onesteko:

[...]

8. Alde batetik, Peritu Judizialei buruzko 1971ko ekainaren 29ko 71-498 Legearen 2. artikuluan ezarritako zerrendetan izena emana ez duten interprete eta itzultzaileengana nola jo zehazteko ahala eman ez, baldin eta beren aditu-lan edo eginkizunekin loturiko lege eta erregelamenduak hautsi badituzte edo beren zintzotasun edo ohoreari huts egin badiote —tartean baita atzerrian egin beharrekoak diren lanekin loturiko gertaerei dagokienez ere—, eta, horretarako, apelazio-auzitegi bakoitzak bere peritu judizialen zerrenda osa dezan aginduz, aipatu arau-hauste edo faltak egin dituzten interprete edo itzultzaile adituek zerrenda horretan eman dezaten izena; eta, bestetik, 2. artikuluan bertan ezarritako zerrendetan izena emana duten interprete eta itzultzaile adituei aplikagarriak zaizkien legezko xedapenak koordinatzeko ahala eman ez, aldi baterako baja edo behin betiko baja hartzeko erabakiaren objektu badira ere zerrenda horretan bertan izena emanda egon daitezen.

[...]

⁹²⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000033418805?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.55. 2017-256 Legea, 2017ko otsailaren 28koa, itsasoz haraindi berdintasun erreala ezartzeko programazioari buruzkoa eta arlo sozial eta ekonomikoko beste xedapen batzuk ematen dituena⁹²⁵

VII. TITULUA

Kulturari buruzko xedapenak

76. artikulua

II. urteko thermidorraren 2ko (1794ko uztailaren 20ko) Dekretuaren 1. artikulua esaldi honekin osatu beharko da:

«Baldin eta frantsesaren erabilera bermaturik badago, xedapenok ez dute ez objektutzat ez ondoriotzat izango itzulpenen erabilera galaraztea».

⁹²⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000034103762?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.56. 2018-133 Legea, 2018ko otsailaren 26koa, segurtasunaren alorreko Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena⁹²⁶

I. TITULUA

Europar Batasun osoan informazio-sare eta -sistemen segurtasun-maila handia bermatze aldera onetsitako neurriei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2016ko uztailaren 6an emandako 2016/1148 (eb) zuzentarauaren transposizioari buruzko xedapenak

III. KAPITULUA

Zerbitzu digitalen hornitzaileek eskaintako informazio-sare eta -sistemen segurtasunari buruzko xedapenak

10. artikulua

Kapitulu hau aplikatzeko:

[...]

2. Zerbitzu digitalen hornitzaileetat joko da zerbitzu hauetako bat eskaintzen duen zeinahi pertsona fisiko:

[...]

b) Online bilaketa-tresnak, hau da, Interneten edo Interneteko zeinahi webgunetan hizkuntza jakin batean bilaketak egiteko modua ematen duten zerbitzu digitalak, erabiltzaileei aukera ematen diena zeinahi gairi buruz gako-hitzak, esaldiak edo beste edozein eduki idatzi eta, zenbait estekatara birbidaliz, eskatutako parametroarekin loturiko informazioa aurkitzeko;

[...]

⁹²⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000036644772?tab_selection=lawarticled ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvanced Result=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecher che=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNA TURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.57. 2018-771 Legea, 2018ko irailaren 5ekoa, Nork Bere Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari buruzkoa⁹²⁷

II. TITULUA

Langabezia-prestazio unibertsalagoak eta zuzenagoak

III. KAPITULUA

Laguntza pertsonalizatuagoa enplegu-eskatzaileentzat, eta enplegu bila aritzearekin loturiko betebeharren gaineko neurri eraginkorragoak

1. atala

Lurralde-mailako esperientzia pilotua, enplegu-eskatzaileentzako laguntza-zerbitzuak hobetze aldera

58. artikulua

Esperientzia pilotu modura, enpleguaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez izendaturiko eskualdeetan, Lanaren Kodearen L. 5411-1 artikuluan aipatzen den enplegu-eskatzaileen zerrendan izena emanda egoten jarraitu ala ez erabakitzeko, eta betiere kode horrexen L. 5411-2 artikuluan eta L.5411-10 artikuluko 2. zenbakian ezarritako baldintzen osagarri modura, eskatzaileak bere enplegu-bilaketaren martxari buruzko informazioa eman beharko du izen-emate hori berriztatzeko aldi behingo eskaera egitean. Esperientzia pilotuak kontuan hartu beharko ditu bai zailtasunak dituzten pertsonen egoera eta bai enplegu-eskatzaileen frantsesaren ezagutza-maila.

Esperientzia pilotuak hemezortzi hilabeteko iraupena izango du, 2019ko ekainaren 1etik kontatzen hasita.

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira esperientziazio-modalitateak eta esperientzia ebaluatzeko modua.

Esperientzia pilotuaren ebaluazioa eperik gabe bidali beharko da Parlamentura.

[...]

⁹²⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000037367660?tab_selection=lawarticled&ecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.58. 2019-222 Legea, 2019ko martxoaren 23koa, 2018-2022 Aldiaren Programazioari eta Justiziaren Erreformari buruzkoa⁹²⁸

VII. TITULUA

Itsasoz haraindiko lurraldeetan indarrean jartzeari eta aplikatzeari buruzko xedapenak

Artikulua

Atxikitako txostena

[...]

1.3. Erreforma honek haize berria eman beharko dio instituzioen funtzionamenduari

1.3.2. Lan-metodoen berrikuntza

Bere inguruan zenbait lantalde eratzeak bere-bereak diren lanetan buru-belarri jarduteko modua emango dio magistratuari, eta auzi jakin baten izaera dela medio ezagutza espezializatuak behar badira ere, magistratuak lantalde horiengana jo ahal izango du. Legelari-laguntzaile postua sortu izanak sekulako arrakasta izan du jada zenbait jurisdikzio-organotan, eta harrobi horretatik aterako dira etorkizuneko magistratuak ere. Hurrengo bosturtekoan zehar, 248 legelari-laguntzaile lanpostu sortuko dira. Idazkari-laguntzaile gehiago ere egongo dira auzitegietako auzi-geletan, horretarako 250 lanpostu sortuko baitira. Laguntzaile judizial eta laguntzaile espezializatu gehiago ere kontratuko dira. Aldian behingo laguntzaileen orde, premiarik badago, aldi osoko interpreteak ere kontratatuko dira.

[...]

1.3.4. Azterketa bat egin beharko da kudeaketa-lanen eraginkortasunari buruz.

[...]

Itzulpen automatikoko software bat ere eskuratu beharko da, eta itzultzaile fisikoen esku-hartzea murriztu ala ez erabaki. Jurisdikzio-organoei laguntze aldera, talde eragile batek izango du garrantzi handiko zenbait gairen gaineko ardura, hala nola lizitazioak ireki edo aurrekontuak negoziatzearen gainekoa.

[...]

⁹²⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=D9371112F4662AF33EF587D8BC9A557F.tplgfr36s_2?cidTexte=JORFTEXT000038261631&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000038261609

7.2.59. 2019-1461 Legea, 2019ko abenduaren 27koa, Toki-esparruan Engaiatzeari eta Gertuko Akzio Publikoari buruzkoa⁹²⁹

V. TITULUA

Hautetsien eskubideak aitortzea eta sendotzea

106. artikulua

Esperientzia pilotu modura, lege hau argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hiru urteko epean, tartean den kolektibitate bakoitzeko gutxienez pertsona bat proposatu beharko dute 10 000 biztanletik gorako lurralde-kolektibitateek perfekzionamendu-ikastaro bat egin eta frantsesezko zeinu-hizkuntza ikas dezan.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

⁹²⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000039681877?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

7.2.60. 2021-641 Legea, 2021eko maiatzaren 21ekoa, Eskualde-hizkuntzen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzkoa (Molac legea)⁹³⁰

Batzar Nazionalak eta Senatuak onartua,

Konstituzio Kontseiluaren 2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE⁹³¹ Ebazpena aztertu ondoren;

Errepublikako presidentek honela idatziriko legea promulgatzen du:

I. TITULUA

Eskualde-hizkuntzen ondare-babesa

1. artikulua

Ondarearen Kodearen L. 1 artikuluko bigarren apartatua honela aldatu beharko da:

1. Hitz hauek gehituko dira: «bai eta hizkuntza-ondarea ere, hau da, frantsesa eta eskualde-hizkuntzak»;
2. Esaldi bat gehituko da, honela idatzia: «Estatuak eta lurralde-kolektibitateek parte hartu beharko dute hizkuntza horiek irakasteko, zabaltzeko eta sustatzeko lanetan».

2. artikulua

Ondarearen Kodearen L. 111-1 artikuluko 5. zenbakian, «arteari» hitzaren ondoren, esaldi hau idatzi beharko da: «arkeologiari, eta frantsesaren eta eskualde-hizkuntzen ezagutzari dagokienez».

3. artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 21. artikulua honela idatzi beharko da:

«21. artikulua. Lege honen xedapenek ezin izango diote kalterik egin eskualde-hizkuntzen erabilerari, ez eta haien aldeko zeinahi ekintza publiko eta pribaturi ere».

4. artikulua

[2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren arabera Konstituzioarekin bat ez datozen xedapenak.]⁹³²

⁹³⁰ <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043524722/>

⁹³¹ AE: Adostasun Ebazpena (frantsesez, DC: Décision de conformité).

⁹³² 2021eko apirilaren 8an Batzar Nazionalatik eta Senatutik irtendako bertsioak honela zioen: «Hezkuntzaren Kodeko L. 312-10 artikulua honela geratu da aldatuta: “1) Laugarren apartatuan ‘bi (deux)’ ezabatu egingo da; 2) 2. apartatuaren ondoren beste bat sartuko da, zeinak esango baitu: ‘3. Eskualde-hizkuntzan murgildutako irakaskuntza, frantses hizkuntza ongi ezagutzeko helburuari

5. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 372-1 artikulua indargabetu egingo da.

6. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 442-5-1 artikuluko seigarren eta zazpigarren apartatuen ordeztu, apartatu hau idatzi beharko da:

«Eskualde-hizkuntzak L. 312-10 artikuluko 2. zenbakiaren zentzuan irakasteko lankidetzakontratuak duten lehen mailako ikastegi pribatuak eskolatzekoak diren haurren gastuei aurre egiteko, haurra bizi den udalerririk akordio bat egin beharko du beste udalerririk batean dagoen ikastegi batekin, baldin eta haurra bizi den udalerririk horretan ez bada eskualde-hizkuntza irakasten duen eskolarik».

II. TITULUA

Eskualde-hizkuntzen irakaskuntza

7. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen III. liburuaren I. tituluaren II. kapituluko 4. atala osatzeko, L. 312-11-2 artikulua idatzi beharko da, honela:

«L. 312-11-2 artikulua.- Hargatik eragotzi gabe L. 312-11-1 artikulua, Estatuaren eta eskualdeen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepetako lurralde-kolektibitatearen arteko konbentzioekin bat etorritik, tartean diren lurraldeetan edo lurralde horietako leku batzuetan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da eskualde-hizkuntza, ikasle guztiei hura ikasteko modua emateko asmoz».

III. TITULUA

Zerbitzu publikoak: seinaleak eleaniztuna eta eskualde-hizkuntzetako zeinu diakritikoak egoera zibilaren aktetan

8. artikulua

Eraikin publikoetan, bide publikoetan, bide nabigarrietan, garraio-azpiegiturretan, bai eta komunikazio-euskarri instituzional nagusietan ere, baldin eta haietan guztietan idazkun edo seinaleak jartzen edo berritzen badira, frantseseko idazkunak eta seinaleak eskualdean hitz egiten den edo diren hizkuntzetako itzulpen eta guzti jartzen direla ziurtatu ahal izango dute zerbitzu publikoak lurralde osoan edo lurraldeko leku batzuetan.

kalterik egin gabe»».

9. artikulua

[2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren arabera Konstituzioarekin bat ez datozen xedapenak.]⁹³³

10. artikulua

Gobernuak, urtero Parlamentura txosten bat bidali, eta azalpenak eman beharko ditu beren etxetik ahalik gertuena dauden eta ikasketak eskualde-hizkuntzan egiteko modua ematen dieten ama- edo haur-eskoletara bidaltzeko eskabidea egina duten familietako haurrei tartean diren ikastegietan egindako harrerari buruz.

11. artikulua

Gobernuak, urtero Parlamentura txosten bat bidali, eta azalpenak eman beharko ditu Estatuak lurralde-kolektibitateekin eta eskualde-hizkuntzak sustatzearen aldeko elkarteekin hizkuntza horiek irakasten dituzten ikastegi publiko edo pribatuen gainean buruturiko konbentzio espezifikoen nondik norakoei buruz, bai eta eskualde-hizkuntza murgiltze-programen bidezko pedagogiak aplikatuz irakasten duten eskola-elkarte asoziatiboek Estatuarekin kontratu sinpleak edo lankidetzak-kontratuak hitzartzeko dituzten aukerei buruz ere.

Lege hau estatu-lege gisa betearaziko da.

⁹³³ 2021eko apirilaren 8an Batzar Nazionaletik eta Senatutik irtendako bertsioak honela zioen: «Kode Zibilaren 34. artikulua honela idatzita geratu da: “Eskualde-hizkuntzen zeinu diakritikoak zilegi dira egoera zibileko aktetan”».

**7.2.61. 2021-1031 Legea, abuztuaren 4koa,
garapen solidarioari eta munduko
desberdintasunen aurkako borrokari buruzko
programazioari buruzkoa⁹³⁴**

II. TITULUA
**Garapen solidarioari eta munduko
desberdintasunen aurkako borrokari buruzko
xedapen arauemaileak**

10. artikulua

IV. Frantziako Garapen Agentziak frantsesa hobesten du lan-hizkuntza gisa. Frantsesaren erabilera bultzatuko da Frantziako Garapen Agentziaren eta berak erabakitzen duen garapen-laguntza eskatzen duten organismoen arteko kontratu-harremaneko maila guztietan.

TXOSTEN ERANTSIA
Elkarbizitzarako esparru globala

Hitzaurrea

I. Helburuak eta ekintza-printzipioak

E. Garapen iraunkorrerako politiken koherentzia

Frantziaren garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak babestu eta defendatu egiten du kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, batez ere frantses hizkuntzaren eta eleaniztasunaren erabilera esparru anitzetan. Arreta berezia eskaintzen dio frankofoniarari, eta parte hartzen du esparru frankofonoaren kohesio politiko eta ekonomikoan. Dinamika demografikoen eta hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren aurrean, batez ere Afrikan, Frantziak babestu egiten ditu frankofoniako instituzioek zabalitzen dituzten ekintzak, betiere ekintzon helburua bada frantsesa eta haren ikaskuntza sustatzea eta guztientzako kalitateko hezkuntza lortzea insertzio zibikoa, gizarteratzea eta lanbideratzea sustatze aldera.

⁹³⁴ JORF, 180. zenbakia, 2021eko abuztuaren 5ekoa.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043898536>

7.2.62. 2021-1109. Legea, abuztuaren 24koa, Errepublikaren printzipioekiko errespetua onartzen duena

I. TITULUA

Estatuaren printzipioak eta gizarteko bizitzako gutxieneko eskakizunak errespetatuko direla bermatzea⁹³⁵

V. KAPITULUA

Hezkuntzari eta kirolei buruzko xedapenak

1. atala

Familiako irakaskuntzari buruzko xedapenak

49. artikulua

I. Hezkuntzaren Kodea honela aldatu da:

Bi. L. 131-5. artikulua honela aldatu da:

C) Hirugarren apartatuaren ondoren, hamabi apartatu sartuko dira, honela idatzita:

«4. Hezkuntza-proiektua eragiten duen haurraren egoera egokia izatea; betiere, haren ardura dutenek justifikatzen badute haurra hezteko ardura dutenek familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna dutela, haurraren interes gorena errespetatuta. Kasu horretan, baimen-eskaerak hezkuntza-proiektuaren aurkezpen idatzia izango du, irakaskuntza hori gehienbat frantsesez egiteko konpromisoa, bai eta familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna justifikatzen duten agiriak ere».

⁹³⁵ JORF, 197. zenbakia, 2021eko abuzturaen 25ekoa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043964778>

% 33ko edo gehiagoko desgaitasuna egiaztatuta duten pertsonak, 1220	162
% 33ko edo hortik gorako desgaitasuna duten pertsonak, 911	1936ko Gerra Zibilean, 521 1944/2010 gomendioa, 76
"A" taldea, 372	1948ko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 1121
"Au pair gaztea" izendapena, 1438	1958ko uztailaren 17ko Administrazio Prozeduraren Legean, 342
"Bezeroen Estatutua"ri buruzko legean, 311	1960. urterako Aurrekontuei buruzko 1959ko abenduaren 26ko 59-1454 Legearen, 1627
"Valentziako hezkuntza-sistemako eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hezkuntzako hizkuntza-eredu berria" txostena, 1396	1972ko Konbentzioan, 271
«au pair» lanpostuari buruzko nazioarteko akordioetan, 165	1976. urterako Aurrekontuei buruzko 1975eko abenduaren 30eko 75-1278 Legearen, 1627
«Cervantes» Institutua, 121	1978ko Konstituzioak, 250
1. protokoloa, estatuetakoa parlamentuek Europar Batasunean duten egitekoari buruzkoa, 73	1978ko Konstituzioaren, 650
1/1990 Legeak, urtarrilaren 8koak, merkatuaren diziplinari eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsari buruzkoak, 1168	1980ko urtarrilaren 10eko 4/80, 309
10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa, 484	1984. urterako Aurrekontuei buruzko 1983ko abenduaren 29ko 83-1179 Legearen, 1627
10/1982 Legeak, 484	1993. urteko hizkuntza, 1244
112 telefono-zenbakia, 640	1993ko abenduaren 20ko 48/46 ebazpenaz, 381
1175eko Amparanzako Tratatuaren, 1277	1993rako Aurrekontuei buruzko 1992ko abenduaren 30eko 92-1376 Legearen, 1669
1215/2012 (EE) Erregelamenduaren, 162, 163	1994ko uztailaren 27an onartutako «Europako Gizarte Politika — Batasunerantz Emandako Aurrerapausoa», 381
12423/2010 txostena, 76	1995eko Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 83
1492ko ediktuez, 274	1996ko abenduaren 20ko ebazpenak, 381
15 urteko ikasleen, 1693	2. protokoloa, subsidiarioritasun- eta proportzionaltasun-printzipioen aplikazioari buruzkoa, 73
15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioari buruzkoa, 306	2/1988 Legea, otsailaren 5koa, Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzkoa, 419
16/2003 Legea, apirilaren 8koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta emakumeen babes integralari buruzkoa, 1068	2/2009 Lege Organikoak, abenduaren 11koak, atzeritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta atzeritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoa erreformatzen duenak, 1249
16:9 formatuan programa berriak ekoitz, 59	2000ko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1121
1769/2010 ebazpena, 76	
1835eko desamortizaziotik datozen funtsen gordailuzain, 1142	
1896/2006 (EE) Erregelamenduaren,	

- 2002/65/EE zuzentarauaren, 295
 2003ko irailaren 4ko ebazpena, 77
 2003ko urtarrilaren 14ko ebazpena, 77
 2004ko urtarrilaren 14ko ebazpena, 77
 2006ko Autonomia Estatutua, 1301
 2006ko autonomia-estatutua, 1278
 2006ko Estatutuaren, 1278
 2009ko martxoaren 24ko ebazpena, 77
 2010erako Aurrekontuei buruzko 2009ko abenduaren 30eko 2009-1673 Legearen, 1670
 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak, 293
 2014-2020 epealdirako programekin, 83
 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamenduan, 1453
 2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren, 1710, 1712
 2030 Agendaren 4. helburuaren jomugak, 301
 21. oinarri-mailarekin, 1215
 26. protokoloa, interes orokorreko zerbitzuei buruzkoa, 74
 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak onesten dituen eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen, 877
 29. protokoloa, estatu kideetako irrati-difusio publikoaren sistemari buruzkoa, 75
 31. gomendioan, 271
 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa, 1277
 36 urtetik beherako ohiko etxebizitza alokatzeagatik, 1040
 4/2000 Lege Organikoaren, 242
 47/135 ebazpena, 24
 5/2017 Legeak, martxoaren 28koak, sortu zuen, zeina baitzen tributuz-, administrazio-, finantza- eta sektore publikoko neurriei buruzkoa, 1169
 53. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanez, 75
 65 urtetik gorako eta/edo ezgaituen harrera ordainugabeagatik, 1040
 861/2007 (EE) Erregelamenduaren, 162
 89/552/EEE Zuzentaraua Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen duen uztailaren 12ko 25/1994 Legeak, 1168
 9/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legea aldatzekoa, 801
 A Coruña, 154
 A eredu, 370
 A eremuan ere euskarazko ikasgaiak txertatzea bultzatuko, 475
 A hasierako ziurtagiria, 1179
 A oinarriko ziurtagiria, 1178
 A taldea, 813
 A taldeari, 1189
 A taldeko lanpostuetarako, 1425
 A taldeko titulazioa, 1147
 A taldekoak, 437
 A talderako, 400, 401
 A ziurtagiriaren mailari, 744
 A1 azpitaldea, 813, 1147
 A1 azpitaldeko kidego bereziak, 1428
 A1 mailara, 866
 A1 mailaren baliokidea, 1401
 A2 azpitaldea, 1147
 A2 azpitaldeko kidego bereziak, 1428
 A2 mailara, 866
 A2 mailaren baliokidea, 1401
 Ab intestato oinordetza, 809
 abandonatzeak, 1363
 Abandonuaren, 594
 abangoardiako teknologiak, 1056
 abantaila, 1645, 1693, 1700
 abantaila historiko, 967
 abantaila pertsonalak, 1645
 abegikortasuna, 1414, 1415
 Abegikortasuna, 1413, 1414
 Abegikortasunari, 1413
 abelbide, 147
 Abelbideak, 1385

- Abelbideei, 1385
abelbideen arloan eskumena duen sailak, 1385
abelbideen dokumentu-funtsa, 1385
abelbideen izendapen eta tipologiari buruzko valentzierazko hizkuntza-forma zuzenak, 1385
abelbideen katalogoa, 1385
abelbideen tipologiarekin, 147
abeltzaintza-bide, 147
abeltzaintza-bideak, 147
abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean, 500, 529
abenduaren 2ko 51/2003 Legea onetsi zuen, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoa, 877
abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, 218
abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, 1255
abenduaren 2ko 51/2003 Legean, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan, 232
abenduaren 30eko 62/2003 Legearen (zerga-, administrazio- eta gizarte-arloko neurriei buruzkoa), 1115
abentura-turismoa, 471
aberastasun, 216, 270, 523, 551, 559, 562, 582, 626, 856, 1074, 1390
aberastasun pertsonalerako elementua, 753
aberastasuna, 69, 75, 78, 85, 86, 130, 492, 524, 695, 724, 1021, 1030, 1079, 1319, 1387
aberastasuna hobeto sortzeko eta banatzeko aukerei, 947
aberaste-jarduerak, 1029
abere-zidor, 147
aberrigabe, 1443
aberrigabeentzat, 1493
aberriko legegintza-praktiketara, 247
abeslari, 1569
abestiak, 1163, 1634
abestien, 1391
abestietan, 856
Abestutako musika-eskaintzak, 1391
abiaburu, 26
abian jar, 50
abian jartzea, 59
abian jartzeaz, 41
abiapuntu, 40, 59
abiapuntua, 626
abiapuntutzat, 26, 490
abiarazi, 80
abileziak, 1425
abisua, 1435
abisuak, 728
abisuek, 726
abisuetan, 1165
abizenak, 657
Abizenak aldatzea, 251
Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren, 251
abizenak aldatzeko, 251
Abizenak ortografikoki erregularizatzea, 304
Abizenen erregularizazio ortografikoa, 251
abizenen fonetika, 304
abizenen grafia, 1168
abokatu, 1554, 1618
Abokatu, 1619
abokatu batekin izandako korrespondentzia, 1579
abokatu baten edo interprete baten laguntza, 1595
abokatu baten laguntza, 1436, 1580, 1658
abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea, 1580, 1584, 1593
abokatua, 1575, 1580, 1587, 1589, 1591, 1592, 1593, 1595, 1658
Abokatua, 1591
abokatua ofiziokoa, 165
abokatuak, 1554, 1619, 1620
Abokatuak, 1658

- abokatuarekin, 1576, 1586, 1590,
1592, 1601, 1657
- abokatuaren ezkontide, guraso,
izeba-osaba, iloba eta gainerako
senitartekoen izenak, 1583, 1604
- abokatuaren laguntza, 1586, 1590,
1592, 1601, 1657
- abokatuari, 1580, 1584, 1591, 1595,
1619, 1658
- abokatuek, 1553, 1619
- abokatu-elkargoko buruak, 1580,
1586, 1587, 1590, 1592, 1601, 1657
- abokatu-elkargoko buruari, 1584,
1658
- abokatu-elkargotako kide, 1618,
1620
- Abokatuen Elkargoari, 150
- abonatuaren antenatik jasotakoak.
Ikus kanal irekiak
- abonatuei, 1150
- abonatuekin, 1149
- abstentzia, 108
- abusu, 1486
- Academia de la Llingua Asturiana,
691
- Acadèmia Valenciana de la
Llengua*, 1379
- ad hoc* administratzaileak, 1436
- ad hoc* administratzaileak
aukeraturiko abokatu baten
laguntza, 1436
- ad nutum* izaera bakarreko
eskubide, 255
- adar, 147
- adarrak, 147
- adetasunez, arduraz eta
konfidentziasunez artatua
izateko. *Ikus* eskubidea
- adiera, 1273
- adierazgarrien araubidea, 1391
- adieraziko, 36
- adierazitako, 9, 87, 131, 397, 1656
- adierazle, 1524
- adierazle homogeneo sorta bat
garatzekoa, 82
- adierazle kuantitatiboak,
kualitatiboak, 1392
- adierazle nagusiak, 839
- adierazle zaharrak, 735
- adierazleak, 212, 1466
- adierazleen, 1524
- adierazleok, 1524
- adierazle-sistema, 1392
- adierazmena, 366, 1476
- adierazmoldeak, 58, 270
- adierazpen, 4, 5, 9, 26, 27, 28, 29, 30,
36, 123, 129, 181, 210, 214, 271,
272, 310, 318, 523, 527, 528, 626,
647, 650, 654, 666, 678, 702, 718,
728, 731, 737, 807, 825, 826, 843,
864, 880, 949, 969, 983, 997, 1009,
1018, 1021, 1084, 1160, 1164, 1197,
1280, 1286, 1319, 1338, 1355, 1367,
1377, 1380, 1515, 1655
- Adierazpen, 9, 26, 27, 28, 29, 30, 34,
36, 37, 1493, 1515, 1655
- adierazpen artistikoak eta jakite
zientifiko nahiz teknologikoak
eskuratze berdintasuna, 21
- Adierazpen edo izendapen
babestuen arloko zehapen-
araubidea, 1018
- adierazpen edo izendapen horien
erabilera, 1018
- adierazpen- eta informazio-
askatasuna, 970
- Adierazpen- eta informazio-
askatasunerako eskubideak, 1217
- adierazpen- eta komunikazio-
askatasunen indarraldi osoa, 1196
- adierazpen eta kontzeptu
inklusiboak, 1044
- Adierazpen ez-materialak, 702
- adierazpen geografiko babestuak,
1188
- adierazpen geografikoak, 1188
- Adierazpen geografikoak, 1018
- adierazpen grafiko, soinudun edo
irudizko, 702
- adierazpen honen abiapuntua, 26
- adierazpen hutsaren, 1286
- adierazpen immaterialek, 1084
- adierazpen kultural eta artistiko,
1360
- adierazpen literario eta artistikoen,
718
- adierazpen materialak, 35
- adierazpen normaleko tresna, 730
- adierazpen pertsonalak, 44
- adierazpen programatikoak, 1348
- adierazpen publikoetan, 1377, 1380
- adierazpen sexistak, 1330

- adierazpen soilaren, 1160
adierazpen unibertsala, 615
adierazpena, 45, 54, 280, 281, 289,
319, 651, 1026, 1027, 1160, 1235,
1285, 1525, 1528, 1529, 1530, 1531,
1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537,
1538, 1539, 1540, 1541, 1543, 1544,
1545, 1655, 1676
Adierazpena, 24
adierazpenagatik, 1041
adierazpenak, 21, 172, 185, 271, 542,
645, 701, 717, 718, 733, 747, 754,
856, 913, 983, 1020, 1078, 1082,
1188, 1198, 1235, 1356, 1358, 1490
Adierazpenak, 1255
adierazpenaren aspektu
 materialetatik, 702
adierazpenaren ekonomia, 520
adierazpenaren ekonomia
 hutsagatik, 875
adierazpenaren ekonomia-
 arrazoien ondorio, 1012
adierazpenaren zirriborroa, 25
adierazpen-askatasuna, 21, 310
Adierazpen-askatasunaren, 319
adierazpenean, 210, 271, 666, 874,
879, 880, 884, 1090, 1100, 1107,
1240, 1318, 1339
Adierazpenean, 271
adierazpenean eta ulermenean
 zailtasunak dituzten ikasleak, 200
adierazpenek, 1010, 1094
adierazpenen, 161, 811, 1089
adierazpen-era, 431
adierazpenetan, 805, 885
adierazpenetarako, 1290, 1349
adierazpenik, 1278, 1367
adierazpen-maila, 1236
adierazpen-obrak, 1149
Adierazpenotan, 120
adierazpen-zailtasunak, 1184
adierazpide, 196
adierazpide bereziei, 838
adierazpide eta hedabideetan
 lekua izateko, 21
adierazpide komunitario, 701
adierazpide kultu tradizionalak, 723
adierazpide moderno, eginkizun
 anitzeko, argi, malgu eta
 autonomoko tresna, 724
adierazpideak, 272, 273, 478, 539,
825, 1086
adierazpideen ekonomia, 531, 545
adierazteko, 358
adierazten, 24, 79, 80, 81, 99, 129,
143, 1655
adierazten duten historia eta
 kulturarena, 1655
adikzioa, 1557
Adikzioen Erakundearteko
 Koordinazio Batzordearen, 458
Adikzioen Euskal Batzordeko, 458
adimen emozionala, 862
adimenaren, 411, 415
adimenaren gaitasunari, 415
adimenaren mailari, 411
adimenaren mailari eta gaitasunari,
 415
adimenaren mailari eta-gaitasunari,
 415
adimen-desgaitasuna duten
 pertsonek ordezkatzeko Europako
 sarea, 1296
adimen-gaitasunaren, 412
adimen-garapena, 1476
adin, 151, 411, 412, 413, 414, 415,
758, 1023, 1107, 1172
adin guztietako ikasleentzako
 metodologia egokiek indartzea,
 81
adin guztietako pazienteak, 1536
Adin nagusiko ikasleak, 734
adina, 62, 213, 259, 412, 417, 455,
524, 525, 527, 538, 563, 633, 678,
720, 756, 770, 771, 784, 851, 868,
880, 883, 928, 969, 976, 1038, 1045,
1066, 1077, 1118, 1121, 1155, 1205,
1308, 1319, 1338, 1421, 1426, 1499,
1574, 1687
adinagatik, 151, 556
adinaren, 515, 1041
adinaren, heldutasunaren eta
 egoera psikologikoaren
 araberako hizkeran, 1041, 1108
adinari, 167, 168, 1320
adinari dagokion mailan, 1478
adindun, 192
adinduna, 275
adinean, 883, 976, 1005, 1038, 1066,
1100, 1337
adinekoak, 878, 1045
adinekoei, 583

- adinekoen, 777, 991
adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan, 204, 1019
adinekoentzako egoitza-etxeak, 1289
adintera, 1689
adingabe, 167, 515
Adingabe, 168, 692
adingabe arau-hausleei, 821
adingabe arau-hausleek, 820
Adingabe arau-hausleen arloko jarduketak, 820
adingabe arau-hausleen eskubideak, 820
adingabe atzeritarrak hartzeko zentroak, 820
adingabe atzeritarrek, 634, 837, 1041, 1059, 1108
adingabe eta ezgaien beharrezko ordezkariari, 1109
adingabe eta gazte, 1181
adingabe etorkinen, 1108
adingabe gor-itsuen, 224
adingabe gorren, 224, 228
adingabea, 268
Adingabea, 692
adingabeak, 151, 167, 219, 223, 224, 228, 515, 570, 592, 593, 818, 819, 821, 837, 1023, 1108, 1113
Adingabeak, 275, 1023
Adingabeak atxilotzea, 167
adingabeak kobratu gabe familian hartzeagatik, 1040
adingabearen, 151, 167, 168, 515, 692
Adingabearen adostasuna, 167
adingabearen agerraldiak edo entzunaldiak, 151
adingabearen atxilotetan, 167
Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan, 946
adingabearen baimena, 1041
Adingabearen eskubideak, 151, 692, 837
Adingabearen Eskubideei, 555
Adingabearen identitatea, kultura, erlijioa, usteak, orientazio eta identitate sexuala edo hizkuntza, 818
adingabearen interes gorena, 818
Adingabearen interes gorena, 818
adingabearen iritziak, 151
adingabearen legezko ordezkari, 167
adingabearen ohiko bizilekua, 167
adingabearentzako publizitateak, 1059
adingabeari, 167
adingabeari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1041
adingabeei, 192, 215, 415, 458, 633, 818, 944, 1577
Adingabeei, 192, 555, 944
Adingabeei buruzko arauak, 818
adingabeek, 168, 415, 457, 555, 944, 1181
Adingabeek, 821, 1436
adingabeekin, 412
adingabeen, 311, 1436
Adingabeen, 151, 415, 592, 633
Adingabeen alkohol-kontsumoaren prebentzioa, 944
Adingabeen Arreta Integralari, 1059
adingabeen arreta integralari buruzko txostenetan eta proposamenetan, 1059
Adingabeen arretarako lanak egiten dituzten profesionalen etengabeko prestakuntzarako eta hobekuntzarako programak, 1059
Adingabeen aurkako edozein diskriminazio-mota, 633
adingabeen edo beraien familien egoera edo ezaugarri pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik, 1107
adingabeen elkarbizitza- eta herritartasun-printzipioak, 1107
adingabeen erantzukizun penala, 167
Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoan, 946
Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Legearen, 415, 821
Adingabeen eskubide eta eginbeharrak, 151
Adingabeen eskubideak, 837, 1041
adingabeen ezberdintasunean, 818

- Adingabeen gizarteratzea, 1059
adingabeen izenak, 311
adingabeen osasuna, 1041, 1108
adingabeenganako diskriminazio,
818
Adingabeentzako publizitatea, 1059
adingabeentzat, 411
Adingabekoen Edari Alkoholdunen
Kontsumoa, 944
adingabetasun zibilari, 820
adin-tartea, 464
adiskidetasunaren, 8
aditu, 1255, 1553, 1575, 1583, 1604
aditu profesionalen nukleo, 1197
adituak, 227, 569, 925, 1127, 1225,
1366, 1374, 1489, 1585, 1616
Adituak, 1368
adituei, 1645
Adituen batzordea, 98, 142
adituen batzordeak, 98, 142
Adituen batzordeak, 98, 142
Adituen batzordearen osieran, 98,
142
adituen batzordeari, 98, 142
Adituen batzordeko kideak, 98, 142
aditu-lan edo -eginkizunekin, 1704
adjudikazioa, 380
adjudikazioan, 1129
adjudikazio-botereek, 530
adjudikazio-prozedurak, 530
Adjudikazio-prozedurak, 253, 530
administrari laguntzailea, 799
administrari laguntzaileen kidegoan,
402
Administrari laguntzaileen kidegoan,
401
administrarien kidegoan, 402
Administrarien kidegoan, 400
administratuek Administrazioa
jotzeko bi hizkuntza ofizial bietako
edozein erabiltzeko duten
eskubidea, 941
administratuek galiziera erabiltzeko
duten eskubidea, 934
administratuen, 941
administratuen eskubideak, 941
administratuen hizkuntza-
eskubideak, 941
administratuen segurtasun juridikoa,
1362
administratzaile, 321
administratzaileak, 1436
administratzailearen web-atarian,
289
administratzaileek, 188, 278, 289
administrazio, 148, 151, 164, 170, 202,
203, 243, 259, 290, 320, 321, 334,
335, 336, 344, 353, 354, 355, 365,
366, 376, 379, 382, 384, 386, 387,
402, 405, 411, 414, 418, 429, 456,
459, 477, 483, 485, 505, 511, 512,
515, 520, 531, 537, 581, 647, 658,
763, 764, 789, 795, 868, 1003, 1101,
1155, 1157, 1158, 1160, 1161, 1168,
1203, 1204, 1206, 1265, 1277, 1279,
1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1379,
1571, 1655
Administrazio, 112, 113, 164, 195,
244, 290, 311, 312, 313, 314, 315,
316, 317, 318, 319, 320, 321, 323,
334, 335, 336, 337, 342, 355, 362,
384, 400, 401, 411, 412, 414, 496,
501, 512, 519, 537, 696, 698, 1158,
1204, 1282, 1288, 1291
administrazio arteko mugikortasuna,
1424
administrazio askea, 1509
Administrazio askearen printzipioa,
1509
Administrazio autonomikoa, 898
Administrazio autonomikoak, 730,
756, 757, 877, 941, 947, 955, 991,
994, 995, 997, 1114, 1330, 1341
Administrazio autonomikoarekiko
harremanetan, 798, 1426
Administrazio autonomikoarekiko
harremanetan erabiltzeko
eskubidea, 770, 798
Administrazio autonomikoarekin,
1049, 1098
Administrazio autonomikoaren, toki-
administrazioaren eta
unibertsitatearen jardun-
printzipioak, 1033
Administrazio autonomikoari, 922
Administrazio autonomikoko, 588,
783
administrazio autonomikoko beste
organo batzuei zuzendutakoak.
Ikus jarduerak
Administrazio autonomikoko eta
Estatuko goi-karguak, 1368

- administrazio autonomikoko eta toki- administrazioko lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, 942
- Administrazio autonomikoko sailek, 588
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak, 995
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoarekin, 995
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoari, 996
- administrazio autonomo, 334
- Administrazio Autonomoaren, 336
- Administrazio autonomoaren zerbitzuko funtzionarioei eta beste enplegatu publikoei, 732
- Administrazio Auzitegiko presidenteak, 1647
- Administrazio Auzitegiko presidenteari, 1439, 1440
- Administrazio berezia, 798
- Administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoa, 831
- administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoan, 831
- Administrazio digitalaren plataforma, prozedura eta zerbitzu guztietan, 988
- Administrazio Digitalari, 988
- administrazio elebiduna, 353
- administrazio elektronikoa, 512
- Administrazio Elektronikoari, 846
- Administrazio eskudunak, 594, 1114
- administrazio eskudunek, 230, 232, 757
- Administrazio eskudunek, 226, 229
- administrazio eta enteen partaidetza duten edo horien kontrolpeko diren erakundeak, 396
- administrazio- eta epaiketa-arloan, 50
- administrazio- eta finantza-kudeaketari, 1418
- Administrazio eta instituzio politiko, 1318
- administrazio eta zerbitzu publikoekin, 1673
- administrazio eta zerbitzuetako langileak, 1186
- administrazio eta zerbitzuetako langileek, 1232
- administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1232
- administrazio eta zerbitzuetako langileen prestakuntza, 1186
- Administrazio horiek interesdunei gaztelaniara itzultzeko eska diezaiekete, 496
- administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek, 746, 747
- Administrazio jarduleak, 1352
- administrazio judiziala, 1551
- Administrazio Kontseilua, 123, 125, 127, 311, 312
- Administrazio Kontseiluak, 126, 314, 315, 316, 317, 321
- Administrazio Kontseiluarekin, 321
- Administrazio Kontseiluaren, 124, 312, 313, 315, 318, 319, 320
- Administrazio Kontseiluari, 124, 125, 127, 315, 316, 318, 320, 1151
- Administrazio Kontseiluaz, 311
- Administrazio Kontseiluko, 123, 124, 311, 312, 313, 314, 317, 323
- Administrazio Kontseilurako, 314
- administrazio- nahiz kultura-jarduera jakin batzuen hizkuntza gisa erabiltzeko tradizioa edukitzea, 28
- Administrazio ona, 779
- Administrazio Ona, 974
- administrazio ona izateko eskubideak, 779
- administrazio onaren eta gobernu onaren, 875
- administrazio onari, 779
- administrazio onerako eskubidea, 974
- Administrazio orokorra, 798
- Administrazio Orokorrean, 412
- Administrazio Orokorreko, 400, 401
- Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan, 816
- administrazio orokorreko espezialitatea, 799
- Administrazio orokorreko eta administrazio bereziko kidego eta eskaletara batera atxikitako lanpostuak eta titulazio-talde bati baino gehiagori atxikita dauden

- lanpostuak, 799
- Administrazio Orokorreko sailen eta organismo autonomoen egitura organikoak egokituko, 430
- Administrazio Prozedura Erkidearena, 145
- Administrazio Prozeduraren Legearen, 337
- administrazio publiko, 334, 335, 355, 673, 680, 757, 795, 868, 924, 972, 1037, 1085, 1187, 1356, 1362, 1363, 1379, 1423
- Administrazio publiko, 290, 1252, 1282
- administrazio publiko eskudunak, 224, 228
- Administrazio publiko eskudunek, 225, 226
- administrazio publiko instituzionalaren, 335
- Administrazio publiko instrukzio-egileak, 145
- Administrazio Publikoa, 30
- Administrazio publikoa modernizatzeko prozesuari, 852
- administrazio publikoak, 355, 387, 485, 511, 1283, 1284, 1414
- Administrazio publikoak, 164, 875, 951, 1331
- Administrazio Publikoak, 519, 660, 844
- Administrazio publikoan, 898, 934, 1348
- Administrazio Publikoan, 335, 537, 668, 727
- Administrazio publikoarekiko harremanetan, 934, 1348
- Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, 327
- Administrazio Publikoarekin, 726
- administrazio publikoaren, 426, 427
- Administrazio Publikoaren, 58, 334, 335, 336, 337, 355, 362, 519, 660, 726, 801, 831, 934
- Administrazio Publikoaren Balear Eskolak, 801
- Administrazio Publikoaren ebazpen ofizialak, 726
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutua, 334, 335
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak, 334, 335, 336, 337, 355, 362
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren, 334, 335, 336, 374
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren araubide juridikoa, 335
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legeak, 335
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legearen, 334
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuari, 355
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko, 336, 337
- Administrazio Publikoaren Euskal Institutura, 336
- Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola, 898
- Administrazio Publikoaren Institutu Nazionalarekin, 337
- Administrazio publikoaren jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak, 1068
- Administrazio Publikoaren langileen, 334
- Administrazio Publikoaren Valentziako Eskola, 1424
- Administrazio Publikoaren Valentziako Eskolari (EVAPi), 1424
- Administrazio Publikoaren zerbitzuetan, 1057
- Administrazio publikoarena, 1351
- Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak aurreikusten, 326
- Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak hartuko, 329
- administrazio publikoei, 693, 1005, 1057, 1118
- Administrazio publikoei, 195, 396
- administrazio publikoek, 123, 223, 243, 244, 366, 376, 382, 384, 411, 414, 418, 423, 426, 456, 477, 515, 537, 555, 568, 572, 587, 592, 594, 596, 597, 598, 599, 604, 608, 657,

- 658, 663, 673, 703, 754, 764, 771,
782, 804, 805, 806, 812, 825, 878,
904, 960, 972, 975, 991, 1003, 1010,
1033, 1085, 1097, 1115, 1116, 1204,
1217, 1263, 1271, 1309, 1332, 1341,
1351, 1366, 1414
- Administrazio publikoek, 164, 227,
230, 231, 244, 382, 412, 497, 633,
658, 698, 806, 812, 819, 1041, 1107,
1108, 1117, 1297, 1302, 1320
- Administrazio publikoek eta izaera
publikoko enpresek gaikuntza
progresiboa sustatuko, 496
- administrazio publikoek euskara eta
gaztelania erabiliko, 473
- Administrazio publikoek
komunikabide sozial publiko eta
pribatuetan euskarak gero eta
presentzia handiagoa izan dezan
sustatuko, 498
- administrazio publikoekiko, 290, 483,
763, 1282
- administrazio publikoekiko eta
zerbitzu publikoen hornitzaileekiko
harremanetan, 1297
- administrazio publikoekiko
harremanak, 588
- Administrazio publikoekiko
harremanak, 226, 230, 597, 1116
- administrazio publikoekiko
harremanetan, 652, 975, 1111
- Administrazio publikoekiko
harremanetan, 223, 590, 1113
- administrazio publikoekiko
harremanetan euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eskubidea,
494
- administrazio publikoekiko
harremanetan, euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eta beraiek
hautatutako hizkuntza ofizialean
harrera izateko eskubidea, 495
- administrazio publikoekin, 226, 230,
232, 286, 647, 650, 656, 815, 1057,
1116, 1204, 1206, 1233, 1303, 1312
- administrazio publikoen, 210, 290,
335, 336, 355, 405, 531, 587, 597,
669, 670, 673, 708, 752, 760, 796,
805, 825, 904, 972, 1057, 1058,
1070, 1084, 1085, 1118, 1257, 1310
- Administrazio publikoen, 290
- Administrazio Publikoen, 501
- Administrazio Publikoen
Administrazio Prozedura
Erkidearen urriaren 1eko 39/2015
Legearen, 1084
- Administrazio Publikoen
Administrazio Prozedura
Erkidearena, 290
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridiko eta Prozedurari, 1274
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren, 145*
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen 1992ko
azaroaren 26ko 30/1992
Legearen, 174
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen azaroaren
26ko 30/1992 Legean, 931
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen Legearen,
174
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoari eta Administrazio
Prozedura Erkideari buruzko
azaroaren 26ko 30/1992
Legearen, 170
- Administrazio publikoen babes-
ekintza, 1108
- administrazio publikoen
dirulaguntzak jasotzen dituzten
komunikabideek, 1034
- Administrazio publikoen eskumenak,
398
- administrazio publikoen hizkuntza-
arabidea, 1274
- Administrazio publikoen jarduera,*
145, 290
- Administrazio publikoen jarduketak,
825, 1033
- Administrazio publikoen jardun-
eremua, 1097
- Administrazio publikoen jardun-
printzipioak, 760
- Administrazio publikoen jendaurreko
arretan, 878, 1341
- administrazio publikoen mendeko
ikus-entzunezko komunikabideek,

- 972
 Administrazio Publikoen Ministerioak, 112
 administrazio publikoen organoek, 495
 Administrazio Publikoen Sailak, 1016
 Administrazio publikoen zerbitzuko langileen gaikuntza, 805
 administrazio publikoentzat, 1365
 Administrazio publikoentzat, 754, 1063
 administrazio publikoetako, 354, 485
 administrazio publikoetako kideen, 925
 administrazio publikoetako langileek, 1260
 administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna, 1424
 administrazio publikoetako lanpostuetara, 975
 administrazio publikoetan, 354, 355, 379, 505, 520, 904, 975, 1203, 1258, 1397
 Administrazio publikoetan, 537, 1204
 administrazio publikoetara, 259
 administrazio publikoetatik, 1282
 administrazio publikoetatik independentea, 1303
 administrazio publikok, 1373
 Administrazio publikoko, 728
 Administrazio Publikoko, 121
 administrazio publikoko beste institutu, 334
 administrazio publikoren, 335
 administrazio publikotako, 596
 Administrazio Zentralak, 127
 Administrazio zentralaren mendeko funtzionarioentzat, 732
 administrazio zentralari, 300
 Administrazio zentralakoei, 1355
 administrazio zentralen, 125
 administrazio-, osasun- eta gizarte-ekintza, 1504
 administrazioa, 259, 500, 1283, 1585
 Administrazioa, 870, 1119, 1330
 Administrazioa sinplifikatzeko ekimenak, 686
 administrazio-agintariei, 93, 137
 administrazio-agintariak, 93, 137
 Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei, 94, 138
 administrazio-agintarien, 1554
 administrazio-agintaritzak eskudunak, 1483, 1529
 administrazio-agintaritzak eskudunera, 1443
 administrazio-agintaritzak, 1439
 Administrazio-agintaritzak, 1444
 administrazio-agintaritzaren, 1671
 administrazioak, 362, 364, 367, 373, 374, 484, 747
 Administrazioak, 260, 262, 318, 329, 335, 412, 419, 500, 501, 512, 520, 525, 526, 529, 534, 575, 576, 577, 578, 579, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 612, 615, 632, 650, 654, 662, 671, 672, 680, 682, 693, 697, 705, 712, 716, 718, 719, 721, 726, 728, 730, 744, 746, 747, 779, 790, 861, 870, 871, 877, 906, 925, 934, 941, 958, 966, 974, 1041, 1048, 1069, 1070, 1108, 1110, 1113, 1114, 1116, 1119, 1139, 1158, 1161, 1180, 1209, 1259, 1260, 1340, 1351, 1354, 1364, 1377, 1427, 1561, 1566
 Administrazioak erabiltzen duen hizkerak, 1033
 administrazioan, 36, 81, 480
 Administrazioan, 487, 512, 535, 536, 732, 1153, 1155, 1347, 1348, 1350, 1362, 1375, 1378, 1423, 1474, 1679
 Administrazio-antolaketa, 1605
 administrazio-araubide orokorra, 1277
 administrazio-araubidea, 836
 Administrazio-araubidea, 1265
 administrazio-araubidean, 1239
 Administrazio-arauek eta -prozedurek, 779
 Administrazioarekiko auzien prozedura, 1439
 administrazioarekiko auzi-errekurtsoa, 320
 Administrazioarekiko auzi-errekurtsoa, 1130, 1134
 Administrazioarekiko harremanak, 1469
 Administrazioarekiko harremanetan, 954

- administrazioarekin, 1280
- Administrazioarekin, 327, 448, 746, 846, 871
- administrazioaren, 178, 336, 373, 414, 418, 502, 723, 1002, 1169
- Administrazioaren, 116, 297, 318, 335, 336, 337, 377, 386, 501, 502, 506, 511, 534, 540, 633, 660, 669, 670, 690, 731, 735, 746, 767, 770, 816, 831, 892, 922, 1090, 1115, 1116, 1118, 1120, 1122, 1139, 1157, 1158, 1159, 1180, 1257, 1283, 1350, 1469, 1561
- Administrazioaren ahalak baliatzean, 424
- Administrazioaren ahalak baliatzen, 424
- Administrazioaren arloko, arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 1678
- administrazioaren babes-ekintza, 414
- Administrazioaren beharizanaren, gizartearen onuraren eta austeritatearen irizpideen, 921
- Administrazioaren beste esparru batzuekin, 1350
- Administrazioaren egintza idatzietan, 899
- Administrazioaren erabilera ofizialeko eremu, 725
- Administrazioaren esku-hartzea, 686
- Administrazioaren esparru, 1359
- Administrazioaren eta administratuen arteko harremanak, 941
- Administrazioaren eta Funtzio Publikoaren Idazkaritzak, 1183
- Administrazioaren eta herritarren arteko harremanean, 651
- Administrazioaren funtzionamenduan, 794
- Administrazioaren jakinarazpen eta adierazpenek, 328
- Administrazioaren jarduna**, 789
- Administrazioaren kontrol-eskubidea, 1559
- Administrazioaren mende dauden zerbitzu publikoek, 1353
- Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, 1348
- Administrazioaren onespena duten interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak, 1434
- administrazioaren ordezkari, 418
- administrazioaren politika, programa eta ekintza, 1331
- Administrazioaren zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-kualifikazio osoa, 1125
- Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako, 799
- Administrazioaren zerbitzuko langileak, 1168
- administrazioaren zientzia, 336
- Administrazioari, 350, 386, 415, 500, 508, 519, 540
- administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan, 92, 136
- Administrazio-baimena lortzeko gutxienerako betekizunak, 840
- administrazio-bidea, 426
- administrazio-bideari, 320
- administrazio-bideen, 365
- administrazio-dokumentazioa, 1364
- Administrazio-dokumentu eta -euskarrietan, 674
- administrazio-dokumentuak, 813
- administrazio-dokumentuetan, 1330, 1331
- Administrazio-dokumentuetan, 669, 870, 871
- administrazio-ebazpen eta -egintza, 325
- Administrazio-egiaztapena lortzeko gutxienerako betekizunak, 840
- administrazio-eginkizun eta -jarduera, 732
- administrazio-egintzen, 1130, 1133
- administrazio-egitura, 41, 669
- Administrazio-egiturak, 1683
- administrazio-egoerei, 796
- administrazioei, 353, 367, 415, 602
- administrazioek, 290, 455, 496, 594, 596, 597, 1065, 1154, 1191, 1282, 1380
- Administrazioek, 1241
- administrazioek dituzten zerbitzuak kudeatzeaz arduratzen diren edozein izaeratako erakundeak,

- 396
administrazioekiko harremanetan, 795, 1154
administrazioekin, 364, 366, 412
administrazio-ekintzak, 708
administrazio-emakidaren, 321
administrazioen, 796
Administrazioen, 245, 609, 769, 1077
Administrazioen arteko harremanak, 959
administrazioen arteko koordinazioa, 579, 1029
Administrazioen arteko lankidetzak, 398
administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana, 517
Administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana, 609
administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio, 1569, 1570, 1572
Administrazioen arteko mugikortasuna, 769
administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen, 747
administrazioen eta enpresa turistikoaren sustapen-komunikazioaren ardatz, 947
administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna, 1318
administrazioen funtzionamendu, 796
administrazioen harrera-programak, 1248
administrazioen mende dauden erakunde instrumentalei, 747
administrazioen zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-trebakuntza eta -gaikuntza, 1156
administrazioentzat, 1155
Administrazio-erabilera, 696
Administrazio-eremua, 1405
administrazio-eremuan, 871, 941, 1118, 1120
Administrazio-eremuan, 668, 1033
administrazio-erreforma, 277
administrazio-erregistroak, 1059
administrazio-erregulazioari, 232
administrazio-errekerimendu edo -zehapenaren, 148
Administrazio-esparruan, 1042
administrazio-espedienteen eraketa, 746
administrazioetako kideez, 923
administrazioetan, 354, 656
Administrazioetan, 1281
administrazio-ezagutzak, 1240
administrazio-hizkera, 335
administrazio-hizkera argia, erraza eta herritarrarentzat erraz ulertzeko modukoa, 846
administrazio-hizkera ez-sexistari buruzko ikastaroak, 805
administrazio-hizkeran, 1125
administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexistarako gomendioak, 1069
Administrazio-hizkeraren ezagutzen ziurtagiria, 1179
administrazio-informazioaren berezitasunak, 746
administrazio-informazioko eta erregistroko jarduerak, 237
administrazio-isiltasunaren, 746
administrazio-izaera, 1160, 1285
Administrazio-izapideak, 966
administrazio-jakinarazpen eta -komunikazioak, 495
administrazio-jarduera, 495, 1351
Administrazio-jarduera, 746
administrazio-jarduera eta -dokumentuetan, 475
administrazio-jardueran, 1330
administrazio-jarduerari, 746
administrazio-jardueretan, 727, 1157, 1349
administrazio-jardueretatik eratorritako dokumentazioak, abisuek, formularioek, 726
administrazio-jarduketa, 1155, 1351
administrazio-jarduketa eta -dokumentuetan, 730
administrazio-jarduketak, 727, 1233
Administrazio-jarduketaren, 545
administrazio-jarduketei, 820
administrazio-jarduketetan, 1352
administrazio-jardunak, 1158, 1168
administrazio-jardunaren, 565, 818
Administrazio-jardunaren, 411, 414
Administrazio-jardunaren erdigunea, 660
administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 1041

- Administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 818, 1041, 1107
administrazio-jardunean, 805
Administrazio-jatorria, 707
Administrazio-karrera, 935
administrazio-karrerako, 336
administrazio-karrerako igoeran, 336
administrazio-klausulen agirietan, 779
administrazioko, 402, 405, 1170
Administrazioko, 121, 122
Administrazioko agintariak, 93, 137
Administrazioko eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 934
administrazioko goi-mailako kidegoan, 402
Administrazioko goi-mailako kidegoan, 400
Administrazioko laguntzaile fakultatiboen, 744
Administrazioko osasun-estatutupeko langileentzat, 801
Administrazioko plazetara, 728
Administrazioko zenbat funtzionario eta interprete, 1436
Administrazio-kontratazioaren arloko ohiko ahalmenak, 1370
Administrazio-kontratuak, 384
Administrazio-kontratuen, 384
Administrazio-kudeaketa, 686
administrazio-kudeaketako kidegoan, 402
Administrazio-kudeaketako kidegoan, 400
administrazio-kudeaketarekin, 344
Administrazio-neurriak, 561, 664
administraziooi, 825
Administrazio-organismoak, 1615
administrazio-organo eskudunak, 975
administrazio-organo eta -unitateen, 1059
administrazio-organoa, 957
administrazio-organoak, 262, 789
administrazio-organoen, 262, 747
administrazio-organotzat, 424
administrazio-politika, -programa eta -ekintza, 1119
administrazio-prozedura, 164, 512, 1249
Administrazio-prozedura, 1440
Administrazio-prozedura elektronikoetan, 512
administrazio-prozedurak, 746, 787
Administrazio-prozedurak, 1158, 1275
administrazio-prozedurari, 1130, 1133
administrazio-prozeduratan, 151
administrazio-prozeduretan, 151, 386, 747, 1158, 1283
Administraziora, 725, 727, 763, 941, 1284, 1352, 1378
Administraziorako, 502
administrazio-sailkapenaren, 603
Administrazio-sinplifikazioa, 844, 846
Administrazio-sinplifikazioari, 686, 846, 992
Administrazio-sinplifikaziorako neurriak, 966
administrazio-testuak, 1284
administrazio-unitate, 262
administrazio-zamak, 663, 875, 966
administrazio-zamak ezabatzea, 660
administrazio-zatiketak, 88, 133
administrazio-zatiketean, 55
administrazio-zatiketetako zerbitzuen, 30
administrazio-zerbitzu eta -jarduera, 738
administrazio-zerbitzuak, 1224
Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa, 911, 1122
administrazio-zuzendaritza, 1129
adopziozkoak. *Ikus* gurasoak
adostasun, 1364
Adostasun informatua, 858, 1023
adostasuna, 315, 462, 794, 954, 1108, 1365, 1396, 1476, 1483, 1490, 1583, 1585, 1644
Adostasun-dokumentu, 1023
adostasunik, 1159
adostasun-maila, 794
adostutako dibortzioa, 1554
adostutako hizkuntza ofizialean, 1159, 1160
adostutako hizkuntzan, 1463
adostutako horretan, 495
Aduana Administrazioak, 1571
Aduana-agenteen ahalak, 1431
aduana-bulegoa, 1515
aduana-bulegoan, 1515
aduanan, 1515, 1571

- Aduana-zerbitzuaren antolaketa eta funtzionamendua, 1431
- Aduana-zergak, 1644
- adurako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak, 870
- afasikoak, 1678
- afasikoei, 1703
- afasikoek, 1495
- afasikoentzat, 1548
- afektibitatea, 1026
- Afiliazio-modalitateak, 1520
- Afrika, 1700
- Afrikako herrialde, 1700
- Afrikako herrialdeak, 1700
- Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera, 1700
- Afrikako iparraldean, 274
- Afrikako kontinenteko, 1074
- Afrikako lurralde-eremura, 271
- Afrikako, Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 1700
- Afrikan, 1713
- agente, 210, 282, 284, 1299, 1435, 1446, 1459, 1576, 1577, 1578, 1581, 1643
- agente ez-titular, 1668
- agente ez-titularrak, 1667
- agente ez-titularrei, 1668
- agente ez-titularrak, 1668
- agente judizialen aktak, 1551
- agente profesionalak, 1413
- agenteak, 169, 922, 1094, 1498, 1596
- Agenteak, 1669
- agenteei, 1498
- agenteek, 1507, 1508, 1652
- agenteekin, 924
- agenteen buru izatea, 1459
- Agenteen eskumenak, 1507
- agenteen formazioa, 1626
- agenteen prestakuntzari**, 1626
- agente-estatusa, 1668
- agente-ez titular, 1668
- agenteok, 1507, 1668
- Agenteon lehenagoko zerbitzuak, 1668
- agentzia, 666, 672
- Agentzia, 937
- Agentziak, 446, 1479
- Agentziarekiko harremanak, idatziz zein ahoz, euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea bermatuko zaie pertsona fisiko zein juridikoei, 446
- ageri-ageriko delitu edo krimen, 1644
- ageri-ageriko delituak, 1644
- Ageri-ageriko krimen eta delituak, 1577
- agerkai publikoa, 454
- agerpen publikoei, 1364
- agerpenaren edo areagotzearen prebentziorako, 1042
- agerraldi, 1021
- agerraldi judizialak, 902
- agerraldia, 275, 1584, 1585, 1590
- agerraldian, 275, 1255, 1589, 1590, 1593
- Agerraldiaren akta, 275
- agertu behar duen tabako-kontsumoaren arriskuei buruzko ohartarazpen-testua, 1124
- agindu, 205, 403, 1203, 1278, 1280, 1467
- agindu esplizitu, 1278
- agindu judizial, 1644
- agindu ofizialen, 1685
- agindua, 174, 272, 796, 1244, 1302, 1440, 1583, 1591, 1594, 1595, 1599, 1604
- Agindua, 1589
- aginduak, 1454, 1455, 1590, 1600
- Aginduan, 1440
- aginduei, 362, 795
- Aginduok, 1505
- agindurik, 1536, 1576
- aginpidea, 1257
- aginpidea duen auzitegiak, 1487
- aginpidedunak, 1577
- agintaldia, 98, 142, 316, 531
- agintaldian, 312
- agintaldiaren iraupenak, 1380
- agintari, 36, 167, 244, 267, 268, 1130
- Agintari, 1600
- Agintari akademikoen aurretiazko baimena, 1476
- agintari diplomatiko edo kontsularrentzako, 262
- agintari diplomatiko edo kontsularrentzat, 262
- agintari edo funtzionario

- batengana jotzen dugunean,
lehen harremanetik bertatik
informazioa eskuratzea hizkuntza
erraz eta ulergarrian. *Ikus*
eskubidea
- agintari eskudunak, 18, 953, 1010
- Agintari eskudunak, 18
- agintari eskudunaren jarduerarik
ezagatik, 267
- agintari eskudunari, 1523
- agintari eskudunei, 181, 729, 1594,
1600
- agintari eskudunek, 18, 180, 181,
227, 231, 1117, 1130, 1530, 1592
- Agintari eskudunek, 1587
- agintari eskudunek kontsumitzaileen
eskubideei buruz eskainitako
informazioak eskualdeetako edo
eremu urriko hizkuntzetan ere
erabilgarri bilakatzea, 97, 141
- agintari eskudunekiko, 268
- agintari eskudunekin, 1645
- agintari frantses eskudunek, 1645
- agintari frantsesen agindu judizial,
1644
- agintari judizialak, 1603
- agintari judizialek, 1588, 1589, 1598
- agintari publikoak, 95, 140
- agintari publikoek, 94, 97, 138, 141
- agintari publikoentzat, 244
- agintari, erakunde eta pertsonak,
88, 132
- agintariak, 162, 386
- agintariak aholkatzeko organoak
sortzeko, 89, 133
- agintariaren, 165
- Agintariari, 106
- agintariak, 227, 231, 257, 285, 730,
967, 1243
- Agintariak, 167
- agintariekin, 243, 268
- agintarietatik, 287
- agintaritzak, 149, 274, 415, 524, 1277,
1282, 1491, 1549, 1601
- Agintaritzak, 1483, 1548
- agintaritzak administratibo edo
judizial eskudunak, 190
- agintaritzak administratibo edo
judizialek, 190
- agintaritzak akademiko, 1138
- Agintaritzak arauemailea, 1260
- agintaritzak diplomatikoari, 1688
- agintaritzak errekeritzailea, 287
- agintaritzak eskudunak, 1483
- agintaritzak eskudunak, 150, 188, 262,
278, 788, 1010, 1599, 1600, 1601,
1602, 1614, 1676, 1677
- Agintaritzak eskudunak, 1525
- agintaritzak eskudunari, 292, 1553,
1595, 1597, 1599, 1600, 1601, 1602,
1603
- agintaritzak eskudunera, 1589
- agintaritzak hartzailearen, 150
- agintaritzak hartzaileei, 150
- agintaritzak hori dagoen herrialdean
ofiziala den hizkuntzan, 1483
- agintaritzak igorle eta hartzaileen,
149
- agintaritzak judizial edo militar
eskudunaren, 1491
- agintaritzak judizialak, 1591, 1594
- agintaritzak judizialari, 415
- agintaritzak linguistiko bakararra, 1277
- agintaritzak nagusiak, 285
- agintaritzak publiko independentea,
1466
- agintaritzak publikoaren erabakiz,
1492
- agintaritzak publikok, 524
- agintaritzak, 1477, 1478, 1553, 1598
- agintaritzaren hizkuntzara, 287
- agintaritzari, 285, 1138
- agintaritzei, 150
- agintea, 1133
- agintepean, 1621
- agintepeko zerbitzuetako
langileengatik,
funtzionamenduagatik eta
ekipamenduengatik gastuak,
1669
- agintzea, 50
- agintzen, 46, 47, 50, 52, 60, 129, 325
- agiri, 179, 274, 288, 887, 899, 902,
1451, 1551
- agiri publikoak, 454
- Agiri publikoak, 495
- agiria, 48, 49, 99, 143, 1438, 1451,
1452
- Agiria, 1464, 1465, 1524, 1525, 1527,
1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533,
1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539,
1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545,

- 1676
agiriak, 98, 142, 396, 1456, 1461,
1578, 1618, 1714
agirian, 87, 132
agiriok, 336, 377
agurrak, 536
ahaidetasuna, 148
ahal, 190, 1462, 1463, 1615
Ahal, 248
ahala, 1442, 1460, 1474, 1477, 1486,
1498, 1511, 1526, 1527, 1528, 1542,
1550, 1554, 1578, 1579, 1581, 1583,
1584, 1585, 1591, 1619, 1643, 1668,
1670, 1674, 1676, 1696, 1700, 1702,
1704
ahalak, 342, 1241, 1431, 1438, 1554
Ahalak, 1304, 1457
ahalari, 1479
ahalbide, 32, 101
ahalbide dezaten gizakien eta
administrazio-agintarien arteko
harremanetan eremu urriko
hizkuntza erabiltzea, 101
ahalbidetu, 14, 45
ahalbidetuko, 82
ahalbidetuz, 331
ahalbidetzeko, 25
ahaldun nagusiak, 336
ahalegin, 712, 1396
ahalegin pedagogikoan, 215
ahalegina, 412
ahaleginak, 101, 168, 341, 368, 1206,
1377, 1398
Ahaleginak egitea, 50
ahaleginaren kultura, 756
ahaleginei, 50
ahaleginek, 121
Ahalmen, 461
ahalmen akademiko, 344
Ahalmen akademiko, 343
Ahalmen urriko haur eta
nerabeentzako, 1470
ahalmena, 248, 249, 300, 338, 397,
403, 658, 750, 952, 1134, 1257,
1263, 1348, 1349, 1418
Ahalmena, 323, 498
ahalmenak, 220, 233, 313, 316, 321,
340, 364, 408, 993, 1370
Ahalmenak, 180, 264
ahalmenduta, 99, 144
ahalmenei, 364
ahalmenek, 1380
ahalmenik, 1401
aho batez, 61
aho eta aurpegiko eginkizunei, 848
aho-aurpegi-masailen funtzioaren,
1535
ahobatezko babesak, 1153
ahobatezko iritziak, 61
aho-entzumenezko hizkuntza, 590
aholkatzen, 424
aholku, 387, 418, 699, 764, 1379
aholku batzorde, 315
aholku batzorde baten laguntza,
1133
Aholku Batzorde Juridikoarekin, 1422
aholku batzordea, 315
Aholku Batzordea, 1127, 1129, 1133,
1360
Aholku Batzordea eta Erabilera
Terapeutikoko Baimenen Euskal
Batzordea, 444
Aholku Batzordeak, 1127, 1128, 1129,
1133
Aholku Batzordearen bileretarako
deialdia, 1128
Aholku Batzordeari, 1128, 1129, 1132,
1133
aholku batzordeez, 315
Aholku Batzordeko, 315
Aholku Batzordeko kideek, 1129
Aholku Batzordeko zazpi ordezkari,
1127
aholku- eta partaidetza-organo, 387
Aholku Kontseiluaren webguneko
testuak eta materiala, 813
Aholku Kontseiluko berezko kidego,
813
Aholku Kontseiluko legelaria, 813
aholkua, 352, 370, 580
aholkuak, 225, 653, 699, 922, 1115,
1215, 1367
aholkuak emateko mekanismoak,
1186
aholkuei, 1638
aholku-emailea, 37
aholkulari, 1109, 1442, 1645
Aholkulari, 1109
aholkulari baten eta mediku baten
laguntza, 1440
aholkulari baten laguntza, 1443
aholkulari eta epaile militar atxikiak,

- 1491
 aholkulari tekniko, 1569
 aholkulariak, 1443
 aholkulariak, 1585
 aholkularien, 1582
 aholkularitza, 106, 229, 243, 315, 336, 342, 387, 401, 408, 526, 572, 580, 593, 595, 671, 699, 767, 772, 813, 863, 977, 999, 1139, 1235, 1282, 1356, 1362, 1407, 1408, 1409
 Aholkularitza, 1129, 1133, 1407
 aholkularitza edo laguntza juridiko, linguistiko eta soziala, 1442
 aholkularitza- eta balioespen-batzordeak, 923
 aholkularitza eta defentsa juridikoarenak, 267
 aholkularitza indibidualizatua, 1006
 Aholkularitza Juridiko Orokorraren eremuan, 981
 Aholkularitza tekniko kualifikatuaren eginkizun, 981
 aholkularitza teknikoa, 1127, 1409
 aholkularitza-, gainbegiratze- eta ebaluazio-jarduketan, 671
 aholkularitza, kontsulta era parte-hartze sozialerako organoa, 1260
 aholkularitzarako, 1258
 aholkularitzarekin, 728, 733, 1183, 1310
 aholkularitzaren, 728, 813
 Aholku-txostena, 1616
 aholkutzat, 1616
 ahoskera, 1622
 ahots, 1017
 ahots bidezko mezuak, 1703
 ahotsa ezagutzeko sistemak, 1164
 ahotsaren, 558, 848, 859, 977, 1535
 ahotsaren, hizketaren, entzumenaren eta hizkeraren oinarri fisiologikoak eta neurologikoak, 848
 ahotsari, 848
 ahotsean, 1042
 ahoz, 33, 36, 88, 107, 117, 133, 198, 199, 411, 696, 1156, 1158, 1160, 1161, 1170, 1205, 1206, 1282, 1283, 1284
 ahoz baino transmititzen ez diren hizkuntzak, 78
 ahoz dialektoa erabiltzea, 40
 ahoz eta idatziz, justizia-auzitegietan historian zehar hitz egindako hizkuntza erabiltzeko, 31
 ahoz komunikatzen diren gorrei eta gor-itsuei, 1294
 Ahoz komunikatzen diren pertsona gorrek edo gor-itsuek, 1295
 ahozko, 727, 734
 ahozko adierazpena, 199, 1027
 ahozko adierazpenean, 1240
 ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, 1158, 1170
 ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat, 199
 ahozko adierazpenean, bai idatzizkoan, 1158
 ahozko edo idatzizko arreta, 1284
 ahozko edo idatzizko hizkuntzako edozein adierazpen, 702
 ahozko edo idatzizkoak. *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak
 Ahozko epaiketa, 1491
 ahozko epaiketan, 1490, 1583, 1585
 ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumentu, 1490
 ahozko erantzuna, 1280
 ahozko eta entzunezko hizkuntza-sistemak, 1258
 ahozko eta entzutezko hizkuntza, 1111
 ahozko eta idatzizko adierazmena, 1476
 ahozko eta idatzizko adierazpena, 198, 1296
 ahozko eta idatzizko adierazpenari eta ulermenari buruzkoak. *Ikus* trebetasunak
 ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, 222, 590, 1112
 ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak, 1283, 1284
 ahozko eta idatzizko ezagutza, 1348
 ahozko eta idatzizko ezagutzak, 1187
 ahozko eta idatzizko harremanetan, 974
 ahozko eta idatzizko hizkera, 859
 ahozko eta idatzizko hizkuntza, 558,

- 1296
ahozko eta idatzizko hizkuntza
ofizialen ikaskuntza, 1259
Ahozko eta idatzizko hizkuntzak,
1258
ahozko eta idatzizko jardun
judizialak, 1285
ahozko eta idatzizko komunikazio-
bide ulergarriak, 663
ahozko eta idatzizko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak, 610, 684
ahozko eta idatzizko konpetentziak,
1401
ahozko eta idatzizko mailetan, 1354
ahozko eta idatzizko mezuak, 1236
ahozko eta idatzizko nahikotasunez,
1286
Ahozko eta idatzizko testuak
zuzentzeko gaikuntza-ziurtagiria,
1179
Ahozko eta idatzizko ulermen eta
adierazpen egokia, 864
Ahozko eta keinuzko komunikazioa
eragozten dieten alterazio
neuromotorrak dituzten pertsonen
komunikazio-eskubidea, 1112
ahozko eta/edo idatzizko
hizkuntzarekin loturiko arazoak
dituztenei, 1477
ahozko ezagutzari, 744
ahozko gaitasuna, 1286
ahozko hezkuntza-modalitatea,
1255, 1259
Ahozko hezkuntzaren modalitatea,
1296
ahozko hezkuntzaren
modalitatearen, 1297
ahozko hizkuntza, 215, 217, 223, 588,
589, 590, 591, 592, 593, 594, 595,
598, 599, 1113, 1114, 1117, 1256,
1259, 1297
Ahozko hizkuntza, 222, 590, 1111
ahozko hizkuntza edo zeinu-
hizkuntza aukeratzeko
askatasunaren printzipio orokorra,
1256
ahozko hizkuntzak, 221, 222, 591
Ahozko hizkuntzak, 1295
ahozko hizkuntzan, 590, 596, 1115,
1297
Ahozko hizkuntzan komunikatzen
diren eta entzumen-desgaitasuna
duten pertsonen eskubideak, 1296
ahozko hizkuntzara, 222, 590, 591
ahozko hizkuntzarako, 590
ahozko hizkuntzaren, 214, 219, 228,
589, 591, 597, 600, 1114, 1295, 1297
ahozko hizkuntzaren ahozko eta
idatzizko adierazpenerako
irispidea, 219
ahozko hizkuntzaren bidezko
komunikazioa, 214
ahozko hizkuntzaren erabilera, 1111
ahozko hizkuntzaren ikaskuntza eta
erabilera, 1296
Ahozko hizkuntzaren modalitatea,
1296
ahozko hizkuntzari, 1479
ahozko hizkuntzen pareko
elebitasun-erregimenik, 1254
ahozko ikustalditan, 268
ahozko informazioa, 218
Ahozko jarduketetan, 115, 161, 186
ahozko komunikabideei, 215
Ahozko komunikazio, tradizio eta
adierazpideak, 825
ahozko komunikazioa, 219
Ahozko komunikazioa, 217
ahozko komunikazioan, 305, 595
ahozko komunikazioan laguntzeko
baliabideak eta bitartekoak, 217
ahozko komunikazioan laguntzeko
bitartekoak, 268, 305, 306
ahozko komunikazioaren
erabiltzaile, 229
ahozko komunikazioari, 514, 515,
534, 535
ahozko komunikazioari laguntzeko
eskuartearen erabilera, 535
ahozko komunikazio-konpetentziara
bideratutako orduak, 1401
ahozko komunikaziora bideratutako
metodo aktiboak eta parte-
hartzaileak, 577, 865
ahozko komunikaziorako, 214, 587,
588, 589, 590, 591, 592, 593, 594,
595, 596, 597, 610, 611, 683, 684,
878, 1113, 1427
ahozko komunikaziorako beren-
beregi emandako denbora, 1396
ahozko komunikaziorako bestelako

- laguntza-bitartekoen, 229
- ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, 610, 683
- ahozko komunikaziorako irispidea, 217
- ahozko komunikaziorako laguntza, 1111
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1296
- ahozko komunikaziorako laguntza-baliabidea, 591
- ahozko komunikaziorako laguntza-baliabideak, 1296
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 214, 219, 221, 222, 223, 228, 229, 230, 231, 586, 587, 588, 589, 590, 592, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 607, 610, 611, 775, 778, 877, 972, 973, 1111, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1254, 1255, 1256, 1257, 1260, 1297, 1344
- Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 222, 1111, 1295
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz komunikatzen diren gorrak, 1254
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 1341
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin, 595, 972, 1257
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen, 217, 220, 223, 228, 229, 230, 231, 588, 589, 591, 592, 593, 594, 595, 597, 598, 599, 611, 684, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1297
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren, 1114, 1116
- Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea, 222, 590
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoena, 219
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetan, 596
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako, 221, 877
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoez, 597
- ahozko komunikaziorako laguntzako beste bitarteko batzuk, 1116
- ahozko komunikaziorako laguntza-sistemak, 305
- ahozko komunikaziorako sistema alternatiboetan, 223
- ahozko mezua, 591
- ahozko modalitateko baliabideak, 1294
- ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 1650
- ahozko nola idatzizko jarduketetan, 186
- ahozko ondarea, 271
- ahozko tradizio eta adierazpideak, 76
- Ahozko tradizio eta adierazpideak, 273, 1086
- ahozko tradizioa, 271, 857
- ahozko tradizioak, 478
- Ahozko tradizioak eta adierazpenak, 983
- ahozko tradizioan, 856
- ahozko tradizioko arte-adierazpenak, 701
- ahozko trebetasunetan, 1396
- ahozko ulermen, 1235
- ahozko zein idatzizko adierazpenetan, 114, 120
- ahozko zein idatzizko adierazpide, 1120
- ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, 1258
- ahozko zein idatzizko hizkuntzetara, 1258
- ahozko zein idatzizko ulermena, 366
- ahozko zein idatzizko ulermena eta adierazmena, 366
- ahozkoa, 271, 730, 794
- ahozkoa eta idatzizkoa. *Ikus* erabilera
- ahozkoak, 92, 136
- Ahazkotasuna, 114
- ahulduta dagoen guneetan, 81
- ahulezia politiko, sozioekonomiko edo kulturala, 27
- aintzakotzat, 22, 44, 49, 475
- Aintzakotzat, 47
- aintzatespen, 1290
- aintzatespenak, 478
- aintzatestea, 1025
- aintzatetsia, 117

- aintzatetsiak, 475
aipamen, 1620
aipamen berezi, 1565
aipamen deskribatzaileak, 1127
aipamen geografiko, 1082
aipamen guztiok, 1619
aipamena, 151, 162, 280, 281, 282, 319, 542
aipamenak, 320, 1010
aipamenarekin, 1618, 1619, 1620
aipamenekin, 472
aipatu, 1598
Aire Nabigazioari, 104
Aireko garraioak, 1515
airekoetan. *Ikus* geltokiak
Aireontziari, 104
Aireontzien matrikula-erregistroa, 104
aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 1669
aireportuko aduana-bulegoan, 1515
aireztapenari, 886
aisia, 225, 229, 819
aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1298, 1341
aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 1341
aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 1298
aisialdi, 535, 1289
Aisialdi, 1413
aisialdi eta astialdikoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
Aisialdi Zentroei, 648
aisialdi zentroetako, 648
aisialdia, 588, 596
Aisialdia, 757
aisialdian, 518, 1057, 1234
aisialdiaz, 1294
aisialdiko, 456, 1290
aisialdiko enpresa, 1290
aisialdiko jarduerak, 589
aisialdiko jardueri, 456
aisialdiko jardueren, 958
Aisialdiko Jarduerena, 456
aisialdikoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak, *Ikus* establezimendu
aisialdirako, 587, 1015, 1055
aisialdirako alternatibak, 1329
aisialdi-zentroak, 1289
aisiarakoa, 8
aita, 1273
aitor, 44, 47
aitorpen, 417
Aitorpen, 1566
aitorpen eta betearazpenari buruzko behin betiko erabakia, 1601
aitorpen- eta jarraipen-xedeekin, 1602
aitorpena, 376, 1519, 1531, 1534, 1566, 1622
Aitorpena, 434
aitorpenaren, 1519
aitorpenari, 1525, 1568
Aitorpenari eta betearazpenari buruzko ebazpena, 1601
aitorpenean, 1560
aitorpenerako, 1542
aitorpen-printzipioaren aplikazioari, 1599
aitortu, 14, 16, 18, 44
Aitortu, 494
aitortuta, 26, 77
aitortutako, 11, 36
aitortutako eskubidea arian-arian bermatzeko, 331
aitortutako eskubideak, 11
aitortutako eskubideak gauzatzeko, 329
aitortutako eskubideei, 36
aitortutako eskubideen eraginkortasun osoa, 11
Aitortutako funtsak, 1451
aitortza, 588, 594, 607, 620, 782, 947, 1105, 1279, 1529, 1639, 1664, 1673
aitortza ofizialari, 1138
aitortzak, 924
aitortzan, 1277
aitortzaren adierazpenik, 1278
aitortzari, 1643
aitortze ofiziala, 1017
aitortze soziala, 1126
aitortzea, 52, 149
aitortzeko prozedura-erregelak, 242
aitortzen, 5, 16, 52, 325, 326, 327, 329, 330, 496
aitortzen deialdia, 924
aitzindariak, 924
Aix en Provence, Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan, 1613

- AIZ, 541
akademia, 653
Akademia, 658
akademiak, 95, 139, 1327
Akademiak, 1372
akademiako errektoreak, 1612
akademiako kideak, 1663
Akademiako kideak, 1368
Akademiaren, 1373
Akademiaren araudiaren, 1385
Akademiaren bilkuretako buru, 1371
Akademiaren bilkuretako gairerrenda, 1371
Akademiaren jardunaren oinarri izan behar duten printzipioak eta irizpideak, 1366
Akademiaren zerbitzuan diharduten langileen burutza, 1371
akademiei, 654
akademiko, 1368
akademikoa, 1369
Akademikoa, 1368
akademikoak, 1368, 1374
Akademikoak, 1368, 1369
akademikoak izendatzeko dekretua, 1374
Akademikoei, 1372
akademikoek, 1369
Akademikoek, 1369, 1372
akademikoen, 1368
akademikoen balizko bateraezintasunak, 1369
akatsak, 1443
akatsik, 1505
Akkrao 1975eko Konferentzia, 271
akordatutako hizkuntzan, 1159
akordio, 615, 786, 993, 996, 1030, 1046, 1297, 1473, 1478, 1502, 1542, 1711
Akordio, 1248
akordio berezi, 1664
akordio hauek negoziatzeko eta egiteko, 72
akordio horiek Batasuneko kulturen eta hizkuntzen aniztasunari kalte egin badiezaiokete, 72
akordio kolektiboak, 1463
akordio kolektiboen gaineko agiriak, 1461
akordio politiko eta soziala, 1153
akordioa, 1682
akordioak, 658, 735, 757, 965, 993, 996, 1031, 1167, 1234, 1259, 1264, 1265, 1266, 1287, 1290, 1291, 1297, 1320, 1349, 1356, 1367, 1621
akordioan, 1477
akordioaren, 950
Akordioei, 266
akordioek, 1526, 1528, 1542
akordioen, 1031, 1477
akordioen ondorio diren entrega-prozedurei, 1589
akordio-espirtua, 1365
Akordiook, 1526
akordioaren, 1542
akordiorik, 1160, 1503
Akordiorik, 1502
akordioz, 1503
akreditazioan, 1471
akta, 314, 471, 1371, 1443, 1551, 1552, 1582, 1583, 1596, 1598, 1605, 1658
Akta, 161, 275, 1201, 1383
aktak, 461, 657, 899, 902, 1128, 1132, 1383, 1490, 1580, 1581, 1605, 1651, 1673
Aktak, 1128, 1490, 1551, 1580
akta-liburu, 314, 1201
akta-liburua, 314
Akta-liburua, 1201, 1371, 1383
aktan, 1434, 1489, 1491, 1578, 1579, 1580, 1583, 1587, 1589, 1590, 1592, 1593, 1599, 1603, 1658
Aktan, 1552
aktaren, 1489, 1490, 1552, 1580
aktaren hartzaileari, 1552
aktekin, 1552
akten, 1551
akten edo txostenen kopiak, 1567
akten idazkari, 314
akten idazkariak, 314
Akten idazkariak, 314
Akten itzulpen-gastuak, 1552
akten jakinarazpena, 1552
akten jatorrizkoa, 1431, 1588
akten kopia, 1599
Akten, konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena, 1605
aktetan, 468, 1711
Aktibo digitalen zerbitzuen hornitzaileak, 1456
aktiboak, 1454

- aktiboen, 1454
 aktiboen erabileraz, 1456
 aktore dramatiko, 1569
 akulturatzea, 28
 akusatu, 1172
 akusatua, 1489, 1582
 Akusatua, 1582, 1583, 1586
 akusatuak, 1583, 1587, 1592, 1593
 Akusatuak, 1582, 1583, 1584
 akusatuaren edo haren
 abokatuaren ezkontide, guraso,
 izeba-osaba, iloba eta gainerako
 senitartekoen izenak, 1583, 1604
 Akusatuaren nortasuna, 1592
 akusatuari, 1582, 1586
 akusatuaren, 297
 akusatuaren eta ikertuaren defentsa-
 eskubidea, 297
 akusazio partikularrak, 167
 akusazio-prozedura, 1637, 1639
 akustikoekin. *Ikus* komunikazio-
 teknika osagarriak
 akzio, 180
 akzio penal edo zibilak, 320
 akzio publikoa, 1577
 Akzio publikoa, 1489, 1576
 akzio publikoari, 1491
Akzio Publikoari, 1709
 Akzio zibil eta laboralen egikaritzea,
 1130, 1134
 akzio zibila, 1576
 akzio zibilak, 1644
 akzioa, 160
 akzioak, 160, 179, 180
 akziodun, 180, 264, 302
 akziodun edo zor-baloreen
 eramaileei, 1452
 akziodunak, 302, 1450, 1451
 akziodunei, 264, 302
 akziodunek, 182
 akziodunen edo bazkideen
 batzarretako akten edo txostenen
 kopiak, 1567
 akzioen, 1499
 akzioen ahala, 1674
 alabak, 1273
 Alacant, 158
 Alacanteko probintzia, 1356, 1358
 alargunei, 393
 Alarma-, salbuespen- eta setio-
 egoeren deklarazioari, 227
- Álava, 249
 Albania, 42
 alboko herrialdeetan, 78
 albumak, 1562
 albumaren, 1562
 albumei, 1562
 albumek, 1562
 Albumek, 1562
 album-kopuruaren, 1562, 1563
 Alcaláko Unibertsitatearekin, 1031
 aldaera, 562, 563, 582, 695, 1074,
 1078, 1167, 1277, 1278, 1282, 1285,
 1287, 1288
 aldaera arandarrean, 1301
 aldaera autoktonoari, 1302
 aldaera dialektalak, 629, 1510
 aldaera linguistiko, 1277
 aldaera normalizaturen, 1287
 aldaerak, 695, 1289
 aldaeren orientazio-lerroak, 1476
 aldaeretan, 688
 aldaketa, 367, 429, 540, 630, 1152,
 1153, 1278, 1388, 1405, 1622, 1696
 Aldaketa, 217, 469, 492, 1227
 aldaketa demografikoak, 1152
 aldaketak, 126, 179, 313, 427, 472,
 480, 500, 542, 809, 1070, 1209,
 1244, 1264, 1370, 1405, 1406, 1418,
 1609, 1618
 Aldaketak, 1409
 aldaketarekin, 12
 aldaketaren, 385, 484, 487
 aldaketarik, 793, 827, 1642
 aldaketei, 321
 aldaketen itzulpena, 284
 aldakortasuna, 1700
 aldarrikapen, 794
aldarrikapenaren, 1613
 aldarrikatu, 4
 aldarrikatua, 12, 1612
 aldarrikatutako, 36
 aldarrikatuz, 57
 aldarrikatzeko, 57
 aldatu, 33
 aldatutako testuaren espainierarako
 itzulpen, 283
 alde, 66, 98, 142, 586, 726, 1579,
 1616
 Alde, 87, 97, 99, 131, 142, 143
 alde bakoitzeko kide bat, 98, 142
 alde bat auzitegi baten aurrean

- bertaratu behar, 92, 136
Alde bat auzitegi baten aurrean
bertaratu behar, 92, 136
alde batek egindako politikari
buruzko adierazpenak egin ahal,
98, 142
alde bati edo batzuei egingo
dizkien gomendioak
prestatzearen, 98, 142
alde biek adostasunez erabakitzen
duten hizkuntza, 327
alde diren estatuek, 11
alde errekeritzaileak, 1552, 1554
alde geografikoari, 1397
Alde interesdunari, 98, 142
alde interesdunek, 346
Alde kontratugileak, 1630
alde zibil, 1491, 1576, 1583, 1604
Alde zibil, 1576
alde zibila, 1585
Alde zibila, 1577
alde zibilak, 1490, 1583, 1585
Alde zibilak, 1577
alde zibilarekin, 1585
aldeak, 268, 285, 1432, 1520, 1579,
1651, 1694
aldebiko edo alde anitzeko
akordioak, 209
aldebiko edo alde anitzeko
akordioak aplikatzera, edo horiek
amaitzen saiatzera, 97, 141
aldebiko edo alde anitzeko
berariazko akordioetan, 88, 132
aldebiko nazioarteko tratatuak, 266
aldebiko sailak, 1696
aldeei, 98, 142, 1614
Aldeei, 89, 133
aldeek, 90, 91, 93, 95, 96, 97, 101,
134, 135, 136, 137, 140, 141, 1432,
1520, 1553, 1683, 1684
Aldeek, 22, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 95,
96, 97, 101, 132, 133, 134, 136, 137,
138, 139, 140, 141, 142, 1554
aldeek aukeratutakoa erabiliko, 454
aldeek aukeratzen duten
legeriaren, 1463
aldeek beren artean darabilten
hizkuntza, 1550
aldeen, 584, 649, 908, 1490, 1583,
1585
aldeen adostasunez, 1432, 1520
Aldeen artean desadostasuna
gertatuz, 454
Aldeen eskubideak, 22
aldeen lege-aholkulariak, 1491
aldeen politika, legeria eta
jardunaren oinarri, 88, 132
aldeen proportzioa, 1694
aldeetako, 88, 92, 132, 136, 256, 257,
1551
Aldeetako batek, 1550
aldeetako baten abokatua, 1575
aldeko botoa, 316
alderdi, 162, 163, 297, 334, 350, 369,
393, 406, 511, 737
Alderdi, 162, 185
alderdi betearazleak, 163
alderdi historikoak, geografikoak,
sozialak, linguistikoak, kulturalak,
469
alderdi metodologikoak, 577
alderdi politiko guztietako
hautagaiek, 358
alderdi politikoek, 226, 230, 598
alderdi politikoan, 1398
alderdiei, 185
alderdiek, 115, 161, 358, 1159, 1160
Alderdiek, 114, 120, 185
Alderdien akordioan, 186
alderdien arteko eztabaida
lasaiaren xede, 1364
alderdien idatzietan, 186
alderdietako, 114, 161, 185, 186
alderdiren, 478
aldez aurreko irakaskuntza-
esperientzia, 1106
aldi, 1630, 1670
aldi baterako baja, 1704
Aldi baterako betetze-araubideko
epaileak, 116
aldi baterako bizilekua, 734
aldi baterako desgaitasunak
dituzten pertsonak, 878
aldi baterako egonaldiak, 994
aldi baterako enplegua, 480, 487
aldi baterako inportazio-araubide
dispentsaduna, 1645
Aldi baterako lan-kontratua duten
soldatako langileei, 1467
aldi baterako lekualdaturiko
soldatako langileak, 1500
aldi baterako salbuetsi ahal izango,

- 332
aldi osoko interpreteak, 1708
aldia, 1405
aldia azkenteagatik, 1369
aldiak, 393
Aldian behingo laguntzaileen, 1708
aldian-aldian ordaindutako oporrak izatekoa, 8
aldian-aldian txostenak egitea, 91, 135
aldibereko edizio bananduetan, 494
aldibereko itzulpena, 878, 1341
aldibereko itzulpenak, 1055
aldibereko itzulpen-zerbitzu, 1548
aldibereko itzulpen-zerbitzua, 1495, 1678, 1703
aldibereko itzulpen-zerbitzuek, 1702
aldizkako argitalpenen, 1288
aldizkako argitalpenetan, 1163
aldizkako interpretea, 1491
Aldizkako iragarkia, 157
aldizkako laguntza-lerro, 922
Aldizkako liburua eta argitalpenak, 1163
Aldizkako txostenak, 97, 141
aldizkari, 1151, 1505, 1616, 1652
aldizkari ofizialean, 1653
Aldizkari Ofizialean, 736
aldizkariak, 339, 791, 1263
Aldizkariak eta irriti-telebistetako eta beste hedabideetako emanaldiak euskaraz jasotzeko eskubidea, 327
aldizkarietan, 326
aldundi, 315
Aldundiaren, 521
aldundien, 340, 341
ale, 996, 1142, 1151
ale berezietan, 1159, 1160
Ale solteen salmenta-prezioa, 1151
aleak, 925, 1144
aleen salmenta-prezioa, 1151
alegatu, 30
alegazio, 167, 185
alegazio-idazkietan, 167
aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak, 1510
alemana, 1051
alemanaren irakaskuntza, 1510
alemanez, 63, 68, 69, 1055, 1414
alfabetatze digitala, 869
alfabetatze eta euskalduntze-irakaskuntzetan, 345
Alfabetatze eta prestakuntza mediatikoa eta zinematografikoa, 615
Alfabetatze mediatikoa eta zinematografikoa, 615
alfabetatzea, 341
alfabetatzearen, 340, 346
alferreko zailtasuna, 1364
Alfontso "El Liberal" erregeak, 723
Aliantza Frantsesarekin, 1692
Aliantza Frantsesaren ordezkariak, 1692
Alicante, 158, 1356
Alicanteko, 158
alienaezin, 381
alkateak, 1473, 1688
Alkateak, 386
alkateekin, 1473
alkoholemia-kontrolak, 1461
alkoholemia-kontrolari buruzko araubidea, 1461
alkohol-kontsumoaren prebentzioa, 944
Almeriako Unibertsitatea, 552
alokairua, 392
alor desberdinetako askotariko ekintza koordinatuen plangintzan oinarritua, 81
alor honetan diharduten gainerako instituzio publikoekin, 433
alor publikoko jardura guztiak bere hizkuntzan egiteko, 29
Alor sozioekonomikoa, 35
alor sozioekonomikoan, 35
Alsazia eta Lorrenako hizkuntza judizialari, 1608
Alsaziako Kolektibitate Europarra, 1510
Alsaziako Kolektibitate Europarrak, 1510
Alsaziako Kolektibitate Europarraren, 1475, 1711
Alsazian, 1510
alta, 392, 393, 544
alterazio neuromotorrak, 1112
alterazioak, 558, 848, 859, 977
alterazioen prebentzioa, 1017
alternatiba metodologikoak, 197, 199

- alternatiba metodologikoetan, 200
alternatiba tekniko eraginkorrenak, 1015
alternatiba teknikoak, 1057
alternatibak, 833, 1329
altxamendu militarren, 521, 1214
altxatze-tarte, 1178
altxor kulturala, 121
altzari eta ondasunak ekartzeko eskubidea, 1645
ama, 1273
ama- edo haur-eskoletara, 1712
ama-hizkuntza, 21, 47, 1152, 1375, 1492
ama-hizkuntzan, 79
ama-hizkuntzan alfabetatzea, 681
ama-hizkuntzan alfabetatzea, bereziki berezko hizkuntzetan, 681
ama-hizkuntzaren edo hizkuntza ofizialaren eta atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza, 1396
amaiera, 1693
Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek, 1479
Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak, 1479
Amek, 8
Amerika arteko Batzordeak, 25
Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 1700
amortizazio-primei, 1565
amu, 948
analfabetismoari, 1506
Analfabetismoari, 1626
analfabetoa, 680
analisi genetikoak, 567
Anlisi genetikoak, 567
analisa, 203
analisiak, 206
anbiguotasuna, 674
Anbiguotasuna, 674
anbulantzia-gidariak, 1532, 1543, 1544, 1545
Anbulantzia-gidariak, 1544
Andaluziako, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 568, 569, 570, 572, 574, 576, 578, 579, 581, 582, 583, 585, 587, 588, 589, 592, 596, 599, 606, 609, 612, 614
Andaluziako administrazio publikoak, 600
Andaluziako administrazio publikoek, 568, 592, 594, 596, 597, 598, 599, 604, 608
Andaluziako administrazio publikoen, 597
Andaluziako administrazio publikoetako, 569
Andaluziako Administrazioak, 594, 600
Andaluziako ahozko hizkuntzaren, 589
Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea, 566
Andaluziako Artisautzari, 562
Andaluziako Autonomia Erkidegoan, 584
Andaluziako Autonomia Erkidegoaren, 551, 597, 614, 621
Andaluziako Autonomia Erkidegoko, 600
Andaluziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 615
Andaluziako Autonomia Erkidegoko Gobernuari, 600
Andaluziako baliabide ekonomiko, 562
Andaluziako botere publikoek, 600
Andaluziako edozein administrazio publikotako, 596
Andaluziako elkarte-mugimenduaren, 587
Andaluziako Emakumearen Institutuak, 569
Andaluziako Enplegu Zerbitzua, 556
Andaluziako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, 596
Andaluziako eragile sozial eta ekonomikoek, 594
Andaluziako erakundeek, 600
Andaluziako eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, 619
Andaluziako erkidegoei, 557
Andaluziako EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileen, 600
Andaluziako Gardentasun Publikoari, 605
Andaluziako gazteak elebidunak, 574
Andaluziako gizarte, 588
Andaluziako Gizarte-zerbitzuei, 607

- Andaluziako herriaren, 551, 559, 562, 582
- Andaluziako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 582
- Andaluziako Hezkuntza Administrazioak, 593
- Andaluziako hezkuntza-planek, 563
- Andaluziako Hezkuntzari, 574
- Andaluziako hezkuntza-sistemak, 563
- Andaluziako hezkuntza-sistemaren, 569
- Andaluziako hizkerak, 557
- Andaluziako hizkeraren eta kulturaren aitortza, 620
- Andaluziako hizkuntza-modalitatearen, 582
- Andaluziako identitatearen, 551, 562
- Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua, 620
- Andaluziako Ikus-entzunezkoei, 617
- Andaluziako Ikus-entzunezkoen Administrazioaren, 618
- Andaluziako ikus-entzunezkoen sektorearen, 583
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoa, 582
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak, 582, 620
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa, 557
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren eraginkortasun, efizientzia eta arrazionalizazio plana, 621
- Andaluziako Juntak, 557, 569
- Andaluziako Juntako, 554, 557, 561, 565, 594, 596, 597, 598, 599, 600, 603, 612
- Andaluziako Juntako Administrazioak, 569, 570, 596, 597, 598, 599, 612
- Andaluziako Juntako Administrazioaren, 565
- Andaluziako Juntako Gobernu Kontseiluari, 600
- Andaluziako Juntako Turismo Administrazioaren, 603
- Andaluziako Juntaren Administrazioari, 565
- Andaluziako Juntaren Aldizkari Ofizialean, 601
- Andaluziako Juntaren aurrekontutik datorren finantzaketa, 621
- Andaluziako Juntaren zuzeneko kudeaketako bitartekoen, 620
- Andaluziako komunikabide publikoen, 609
- Andaluziako komunikabide sozialetan, 571
- Andaluziako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsa eta Babesari buruzkoan, 606
- Andaluziako kultura, 618
- Andaluziako Liburutegi Publikoen Sareko, 559
- Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari, 559
- Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala, 558
- Andaluziako memoria demokratikoa, 609
- Andaluziako ondare historikoari, 573
- Andaluziako Ondare Historikoari, 573
- Andaluziako Osasun Publikoari, 604
- Andaluziako Parlamentuak, 587, 598
- Andaluziako pertsonen beharrianei eta erronka sozialei, 608
- Andaluziako toki-administrazioek, 596
- Andaluziako Toki-autonomiari, 585
- Andaluziako Turismo Kontseiluari, 602
- Andaluziako Turismoari, 602
- Andaluziako turismo-helmugen aniztasuna, 603
- Andaluziako unibertsitate publikoak, 599
- Andaluziako Zinemari, 615
- Andaluziako Zinematikaren, 615
- Andaluzian, 558, 567, 568, 573, 581, 586, 587, 589, 590, 592, 599, 600, 602, 605, 606, 607, 610, 611, 613, 616, 618
- Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko martxoaren 31ko 1/1999 Legearen, 587
- andaluziar, 559
- andaluziar hizkuntza-modalitatea, 564
- Andaluziar hizkuntza-modalitatea,

- 563, 564
 Andaluziar identitate eta kontzientzia, 563
 andaluziar identitatearen, 559
 Andaluziarako Autonomia Estatutuak, 559, 587, 588, 610
 Andaluziarako Autonomia Estatutuan, 589
 Andaluziarako Autonomia Estatutuaren, 600
 Andaluziaren kalitate-irudia, 603
 andaluziarren, 559
 Andorra, 42
 Andorrako, 1167
 Andorrako Gobernuak, 1682, 1683, 1684
 Andorrako hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza, 1682
 Andorrako hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana, 1682
 Andorrako ikastetxe frantsesetan, 1684
 Andorrako ingurunearen ezagutza, 1684
 Andorrako Printzerrian, 1684
 Andorrako Printzerriko gobernu, 1682
 Andorrako Printzerriko Gobernuak, 1682
 Andorran, 1682, 1685
 Andorrara iristen diren ikasleak, 1685
 Andorrarekin, 1682, 1683
 Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak, 1683
 Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziei buruzko ikasgaiak, 1684
 Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 1684
 andorratarren nortasunari, 1682
 animalia, 524
 Animazioaren, 1605
 Animazioaren Zentro Nazionalak, 1563, 1605
 animazio-jarduerak, 1055
 animazio-teknikari, 1569
 animaziozko ikus-entzunezko obren, 1562
 animaziozko obra
 zinematografikoen, 1561, 1562
 animaziozkoak. *Ikus* obrak
 aniztasun, 57, 79, 551, 559, 1320, 1390, 1638
 aniztasun sexual eta afektiboari, 1320
 Aniztasun sortzailea, 21
 aniztasuna, 16, 455, 466, 518, 603, 613, 617, 618, 651, 652, 718, 786, 803, 806, 906, 937, 950, 1021, 1029, 1079, 1197, 1293, 1319, 1320, 1346, 1390, 1396, 1398, 1481, 1638
 aniztasuna murriztea, 25
 aniztasunagatik, 1637
 aniztasunarekiko, 1413
 aniztasunarekiko errespetuzko balioak, 963
 aniztasunaren, 79, 412, 1638
 aniztasunaren adierazpen, 626
 Aniztasunaren arreta, 863
 aniztasunaren arretatzat, 863
 aniztasunaren egikaritzearen eta gizarte-kohesioaren oinarriko elementua, 1218
 aniztasunaren erantzuntzat, 1030
 aniztasunaren errespetuarekin, 412
 aniztasunaren eta pluraltasunaren errespetuaren eta arretaren, 1197
 aniztasunarentzat, 610
 aniztasunari, 852
 Aniztasunari, 827, 1027
 aniztasunari eta zentroko inklusioari buruzko sentsibilizazio-jardueretan, 977
 aniztasunerako, 527
 aniztuna, 364
 anormaltasun soziolinguistikoko egoerarekin, 724
 antena- eta zuzenketa-eskubidea, 317
 antena-denbora, 318
 Antena-eskubidea, 317
 antifrankismoa, 1214
 antifrankismoaren balio eta ekintzak, 1214
 Antilletako, Guyanako eta Réunioneko ikastegietan, 1641
 antolaera, 26
 antolaketa, 7, 26, 31, 45, 50, 109, 127, 166, 168, 200, 297, 311, 336, 343, 345, 368, 371, 388, 424, 426, 427, 428, 429, 430, 459, 463, 485, 500, 578, 632, 653, 665, 679, 733, 787, 934, 959, 1006, 1028, 1063,

- 1066, 1080, 1119, 1140, 1235, 1314,
1373, 1390, 1399, 1431, 1474, 1477,
1481, 1557, 1689, 1702
Antolaketa, 197, 200, 201, 297, 1146,
1303, 1511
antolaketa administratiboa, 609
antolaketa- eta curriculum-
malgutasuneko neurriak, 1027
antolaketa- eta finantza-laguntza,
50
antolaketa- eta funtzionamendu-
araudia, 388
antolaketa- eta funtzionamendu-
printzipioak, 1197
antolaketa- eta funtzionamendu-
prozesuetan, 1409
antolaketa- eta jarduera-araudiak,
424
Antolaketa- eta jarduera-araudiak,
427, 428
antolaketa- eta jarduera-araudian,
428, 430
Antolaketa- eta jarduera-araudiari,
427
Antolaketa- eta teknologia-neurriak,
297
antolaketa instituzionala, 669, 870,
1330, 1506
Antolaketa instituzionala, 416, 669
Antolaketa Instituzionalari, 745
antolaketa orokorra, 199, 345, 1474,
1480, 1482
antolaketa orokorraren gaineko
arazoei, 1181
antolaketa orokorreko gaiak, 166
antolaketa orokorreko gaiei, 168
antolaketa pedagogikoa, 1476
antolaketa pedagogikorako
irizpideak, 1237
antolaketa-, funtzionamendu- eta
aholkularitza-eredu, 1235
antolaketa-araubidea, 949
antolaketa-arauek, 1059
antolaketa-aukeren, 1353
antolaketa-autonomia, 368
antolaketa-baldintzak, 1526, 1528
antolaketa-egitura, 1080
antolaketa-egiturak, 1197
antolaketa-izaerako
egokitzapenetara, 684
antolaketak, 608
Antolaketa-lanak, 977
antolaketan, 556, 1031, 1049, 1125
antolaketa-neurriak, 974, 1406
Antolaketa-neurriak, 1405
antolaketa-neurriei, 297
antolaketarekin, 1366, 1511
Antolaketaren eta
funtzionamenduaren printzipioak,
556
antolaketari, 673, 872, 1007, 1418,
1630
antolaketari buruzko xedapenak,
1454
antolaketa, 353
antolakunde, 591, 666, 835, 1237,
1312
antolakunde horiek laguntzeari eta
sustatzeari ekitea, 59
antolakunde profesional, 1637, 1639
antolakundeak, 231, 387, 604, 1176
antolakundeei, 963, 1313
antolakundeen, 257, 592, 599, 815,
1204
antolakundekin, 966, 1204, 1300
antolakundeetan, 1300
antolamendu, 278, 1004
Antolamendu eta printzipio
pedagogikoak, 196
antolamendu farmazeutikoarena,
378
antolamendu orokorra, 1055
Antolamendu Sanitarioari, 1136
antolamendua, 169, 188, 372, 379,
408, 485, 575, 581, 602, 681, 768,
782, 861, 948, 962, 1063, 1075,
1101, 1136, 1224, 1235, 1239, 1424
Antolamendua, 1306
antolamenduak, 405
antolamenduari, 1669
antolamendukoak. Ikus lanpostuak
antolatuko, 428, 1612, 1613
antolatzaileak, 236, 456
antolatzaileek, 456
antolatzaileen, 456
antologiak, 1127
antropologia, 478
antroponimia, 651
Antroponimia, 657, 1160, 1286
antroponimiari, 1278
antzeko adierazpenak, 645, 717,
1082

- antzeko aipamenekin, 1018
antzeko beste adierazpenen, 1295
antzeko esamoldeak, 1020
antzeko irizpideetan oinarriturikoak,
29
antzeko produktuak, 717
antzeko terminoak, 1018
antzekotasunagatik, 1012, 1324
antzerki eta ikuskizunetan, 331
antzerki-, poesia- eta dantza-
ikuskitzen ekoizpenak, 1672
antzerkia, 924, 1129
antzerkian, 1364
Antzerkigile Pribatuen Elkartean,
1672
Antzerki-sormena, 1672
antzezpenak, 731
antzinako botere kolonizatzaile edo
inperialaren hizkuntzaren, 25
antzinako letra-moldean idatzita
daudenek. Ikusi dokumentuak
antzinatasun, 438, 1129, 1209
antzinatasun txikiena duen kideak,
1371
antzinatasuna, 206, 363, 438, 486,
964, 1038, 1081
antzinatasunarekin, 205
antzokiak, 95, 139, 596
antzokiei, 654
antzokien arkitektura-ondarea, 1672
antzokietan, 225, 229, 1115
Aparejadore eta Arkitekto
Teknikoen Elkargoko, 387
Aparkatzeko txartela, 905
aparkatzeko txartelak, 904
aparkatzeko txartelaren ereduari,
904
Aparteko berrikuspen-errekurtsoa,
1130, 1134
Aparteko kreditu hori, 547
aparteko kreditua, 547
Aparteko kredituaren, 547
Aparteko neurri, 1577, 1584, 1603
aparteko orduak, 1669
Aparteko prozedura, 816
aparteko prozeduran, 816
aparteko rola, 1700
Apelazio Auzitegiko instrukzio-salan,
1587
Apelazio Auzitegira, 1586, 1657, 1658
apelazioan, 1604
apelazio-azitegi, 1675, 1704
apelazio-azitegi bakoitzeko peritu
judizialen zerrenda, 1493
apelazio-azitegiko presidentearen,
1592
apelazio-kasuetan, 1582
apelazio-sala izendatzeko
erabakiaren jakinarazpena, 1582
apelazio-salak, 1601
apirilaren 15eko 7/1983 Legeak,
Hizkuntza-normalizazioari
buruzkoak, 1278
apirilaren 18ko 7/1983 Legeak,
Kataluniako Hizkuntza
Normalizazioari buruzkoak, 1301
aplika, 25, 130, 1613
aplikagarri, 6, 1655
aplikagarri den lan-legeriarekin, 429
aplikagarria zaion hizkuntza-legeria,
462
aplikatu, 18, 52, 91, 135
aplikatu beharreko xedapenak,
1635
aplikatu beharrekoa den gainerako
legerian, 462
aplikatuko, 87, 129, 130, 132, 399,
474, 497, 1656
aplikatuta, 29
aplikatzea, 60, 90, 91, 134, 135
aplikatzearen dispentsarik, 1645
aplikatzeko, 36, 89, 91, 97, 134, 135,
142, 498
aplikatzekoak diren lege-baldintzen,
427
aplikatzen, 62, 396, 1656
aplikazio, 588, 596, 600, 1349
aplikazio eremua, 310
aplikazio materialaren eremuak,
1319
aplikazio orokorreko arauak, 1130,
1134
aplikazioa, 326, 332, 588, 598, 673,
1307, 1310, 1404, 1406, 1470, 1507
aplikazioak, 92, 136, 1613, 1703
aplikazioan, 753, 1042, 1258
aplikazioarekin, 405
aplikazioaren, 367
aplikazioari, 531, 599, 1278, 1565
aplikazio-arlo publiko eta
pribatuetan, 588
aplikazio-baldintzak, 1462, 1501,

- 1680
aplikazio-egutegiaren, 1410
aplikazioek, 1275
aplikazio-eremua, 382, 464, 988,
1033, 1045, 1057, 1069, 1270, 1274,
1276, 1340, 1399
Aplikazio-eremua, 234, 478, 573, 589,
1055, 1084, 1340, 1400, 1462, 1467,
1507, 1570
Aplikazio-eremuak, 272
aplikazio-eremuan, 191, 340, 872,
975, 976, 1089
aplikazio-eremuaren, 980
aplikazio-eremuaren deskripzio eta
berme-baldintzekin, 1650
aplikazio-eremuari, 588
aplikazio-eremuko, 456
aplikazio-eremukoak diren eta
ikasgai artistikoak eskaintzen
dituzten ikastegiekin, 1480
aplikazio-maila, 1653
aplikazio-modalitateak, 1435, 1444,
1488, 1512, 1524, 1527, 1534, 1577,
1603, 1671, 1709
aplikazio-prozesua, 1406
aplikaziorako baldintzak, 1449
apologia, 310
apostilla, 149, 275
Araba, 248
Araba/Álava, 248, 249
Arabako Batzar Nagusiek, 248
Arabako Sindiko Prokuradore
Nagusia, 348
Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako
eta Lapurdiko, Nafarroako eta
Zuberoako toki-erakundeen, 465
Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako
toki-erakundeek, 465
Arabakoak, 154
araberako, 1566
araberako literaturaren atal hautatu
batzuk lantzeko, 1612
Aragoi, 650, 675
Aragoiar, 652
aragoiar erkidegoak, 632
aragoiar erkidegoaren berezko
hizkuntza- eta literatura-balioen
praktikan eta sustapenean, 653
aragoiar erkidegoekiko, 632
aragoiar erkidegoekin, 632
Aragoiar erkidegoetako kideak, 632
aragoiar erkidegoetako kideen, 632
Aragoiar erkidegoetako kideen
aldeko prestazioak, 632
aragoiar kultura, zuzenbidea,
hizkuntzak eta hizkerak, ohiturak
eta tradizioak, turismoa eta
ekonomia, 632
aragoiarrek, 651
aragoiarren, 675
aragoiera, 664, 676
Aragoiera, 626, 629
Aragoieran, 676
Aragoik, 652, 675
Aragoiko, 647, 650, 1167
Aragoiko administrazio publikoei,
655
Aragoiko administrazio publikoek,
673
Aragoiko administrazio publikoekin,
650
Aragoiko administrazio publikoen,
669, 673
Aragoiko administrazio publikoetako
organismo, agentzia, ente eta
gainerako egiturek, 672
Aragoiko Administrazioak, 650
Aragoiko Aldizkari Ofizialaren edizio
bananduaren, 656
Aragoiko Aldizkari Ofizialean, 630,
659
Aragoiko aragoiera eta katalana,
664
Aragoiko Arte eta Kultura
Garaikidearen Institutua, 629
Aragoiko Autonomia Erkidegoak,
647
Aragoiko Autonomia Erkidegoan,
626, 633
Aragoiko Autonomia Erkidegoaren,
670, 673
Aragoiko Autonomia Erkidegoaren
eskumen-eremuko komunikabide,
674
Aragoiko Autonomia Erkidegoko,
678
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
Administrazioak, 632, 662, 672
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren, 660
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
Administrazioiko sailek, 669

- Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari, 680
- Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialen, helduen hezkuntzako zentroen, gizarte-eragileen eta beste erakunde laguntzaile, 682
- Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetan, 682
- Aragoiko Autonomia Erkidegotik, 632
- Aragoiko Autonomia Erkidegotik kanpo dauden aragoiar erkidegoekin dituzten harremanak, 632
- Aragoiko Autonomia Estatutuaren, 629, 650, 651
- Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari, 640
- Aragoiko berezko hizkuntza, 626
- Aragoiko berezko hizkuntzak, 647, 658
- Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 629, 647, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658
- Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko eskubidea, 657
- Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak, 647, 650
- Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei, 655
- Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, duintasuna eta zabalkundea, 652
- Aragoiko berezko hizkuntzen, 650, 651, 682
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen elkarbizitza historikoari, 675
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera, 646, 653
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenari buruzko arauak, 653
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari, 651
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin, 629, 654
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen hizkuntza-araua, 654
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza, 652
- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kontserbazioa, berreskurapena, sustapena, irakaskuntza eta zabalkundea, 652
- Aragoiko berezko hizkuntzen irakaskuntza, 682
- Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako, 657
- Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako, 656, 657
- Aragoiko berezko hizkuntzetan, 682
- Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 652, 656, 657
- Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ahoz eta idatziz egiteko eskubidea, 656
- Aragoiko beste edozein hizkuntza-modalitatetan, 623
- Aragoiko botere publikoek, 647, 652, 668, 670, 675
- Aragoiko botere publikoen eta administrazio publikoen, 670
- Aragoiko botere publikoen jardun-printzipio orokorrak, 668
- Aragoiko Diputazio Orokorrak, 676
- Aragoiko Diputazio Orokorrari, 630
- Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei, 648
- Aragoiko ekoizpen independentea,** 665
- Aragoiko Elikagaien Kalitateari, 645
- Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari, 668
- Aragoiko Ereserkiari, 623
- Aragoiko errealitatean, 632
- Aragoiko errealitatearen ezagutza, 632, 680
- Aragoiko Errepideei, 628
- Aragoiko Erresuma zaharreko**

- instituzioen oinordeko**, 675
Aragoiko Eskola Kontseiluei, 625
Aragoiko etxeak eta zentroak, 632
Aragoiko Familia-bitartekaritzari, 649
Aragoiko Gazteriaren Institutuari, 635
Aragoiko gizarteak eta haren instituzioek, 632
Aragoiko Gobernua, 658
Aragoiko Gobernuak, 630, 632, 644, 646, 653, 655, 658, 663, 673, 674, 678
Aragoiko Gobernuaren, 630, 665
Aragoiko Gobernuari, 651
Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari, 654, 657
Aragoiko Gorteak, 656, 676
Aragoiko Gorteen, 647, 650, 656
Aragoiko Gorteetara, 656
Aragoiko Haur eta Nerabeei, 633
Aragoiko herriaren balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 625
Aragoiko herritarrei, 652
Aragoiko Hezkuntza Administrazioak, 671
Aragoiko historiarekin eta kulturarekin, 629
Aragoiko hizkuntza ofiziala, 652
Aragoiko hizkuntza-aniztasuna, 651
Aragoiko hizkuntza-errealitatea, 652
Aragoiko hizkuntzak, 650, 652
Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 628, 647, 650
Aragoiko hizkuntza-modalitateetako, 643
Aragoiko hizkuntza-ondarea, 629, 654
Aragoiko hizkuntza-ondarearen, 647, 654
Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea, 650
Aragoiko hizkuntza-ondareko ondasunak, 654
Aragoiko hizkuntza-ondareztat, 654
Aragoiko Hizkuntzaren Akademia, 651, 653
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiak, 654
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiako lehenengo kideak izendatzeari, 651
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren, 653, 658
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari, 651, 653, 657
Aragoiko hizkuntzaren erabilera, 653
Aragoiko hizkuntzen, 629, 655
Aragoiko hizkuntzen eta haien hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzeko eskubidea, 655
Aragoiko I+G+b sistemako organo eskudunak, 677
Aragoiko I+G+b sistemaren gobernantza, 677
Aragoiko identitatearen kontzientzia, 625
Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari, 677
Aragoiko instituzio, 676
Aragoiko instituzio eta administrazioetan, 656
Aragoiko instituzio publikoek, 654
Aragoiko instituzioek, 676
Aragoiko irakaskuntzako zentro, 671
Aragoiko irakaskuntzako zentroek, 671
Aragoiko irakaskuntzako zentroetan, 655
Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak, 679, 684
Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren, 665, 679
Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzko Legearen, 679
Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari, 663
Aragoiko Justizia, 656, 676
Aragoiko Justiziak, 656
Aragoiko Justiziarengana, 656
Aragoiko komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak, 670
Aragoiko komunikabide publikoetan, 679

- Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak, 646
- Aragoiko Koroa, 675
- Aragoiko Koroa zaharreko lurralde hispanikoetako autonomia-estatutuek, 1365
- Aragoiko Koroan, 642
- Aragoiko Koroaren Artxiboko patronatuari, 1377
- Aragoiko Koroaren autogobernu-organoak, 723
- Aragoiko kultura, historia, ekonomia, hizkuntzak eta hizketak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta errealitatea, 632
- Aragoiko kulturan eta berezko hizkuntzetan, 681
- Aragoiko kultura-ondare immateriala, 629
- Aragoiko kultura-ondarea, 626, 629, 654
- Aragoiko kultura-ondarean, 627
- Aragoiko kultura-ondarearen, 627, 651
- Aragoiko Kultura-ondareari, 629, 664
- Aragoiko kulturaren eta ondarearen institutu, 629
- Aragoiko kulturari eta hizkuntzei, 635
- Aragoiko lurraldearen, 680
- Aragoiko lurraldeko eremu, 630
- Aragoiko lurraldeko txoko, 641
- Aragoiko ondare bibliografiko eta dokumentala, 654
- Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen, 650
- Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak, 647
- Aragoiko ondare juridiko, artistiko eta linguistikoaren, 676
- Aragoiko ondare politiko eta historikoa, 676
- Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa, 677
- Aragoiko osasun-sistema publikoak, 683
- Aragoiko osasun-sistema publikoaren neurriak, 683
- Aragoiko Parke Kulturelei, 624
- Aragoiko sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 672
- Aragoiko Sustapen Institutuak, 665
- Aragoiko Toki Administrazioaren legeriak, 657
- Aragoiko Toki-administrazioari, 630
- Aragoiko toki-enteen eginkizunak, 669
- Aragoiko toponimiarekin, 630
- Aragoiko Udaltzaingoak, 661
- Aragoiko Unibertsitate Sistema, 644
- Aragoiko zuzenbidea, 676
- Aragoin, 634, 653, 683, 684, 685
- Aragoira, 676
- Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorak, 626
- Aragoirekin, 632
- Aragoitik, 632
- Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani, 632
- Araketak eta kontrol-jarraipenak egiteko ahala, 1498
- Araketa-talde erkideak, 1431, 1588
- Aran, 1204, 1207, 1277, 1281, 1291, 1301, 1302, 1304, 1305
- Aran haraneko Conselh Generau izeneko kontseiluari, 1207
- arandar aldaera, 1285
- arandar aldaeran, 1279, 1284, 1304
- arandar erkidegoaren berezko hizkuntza eta kulturarekiko, 1302
- arandar hizkuntza babesteko araubidea, 1196
- arandar identitatea, 1301
- Arandar Ikaskuntzen Institutuak, 1277, 1282
- Arandar Ikaskuntzen Institutuari, 1292
- arandarrek, 1204, 1277, 1301, 1302
- Arandarrek, 1301
- Arandik, 1280, 1283, 1284, 1286, 1287
- Arandik kanpoko toki-erakunde, 1283
- Aranek, 1282, 1285, 1287, 1290, 1292, 1301, 1302, 1305
- Aranek ordezkutzen duen erkidego politikoaren interes propioak, 1302
- Aranekiko, 1282
- Aranen, 1150, 1204, 1206, 1207, 1233, 1234, 1271, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290,

- 1291, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305
- Aranen araneraz, 1201
- Aranen berezko hizkuntzari, 1279
- Aranen berezko nortasunaren funtsezko osagaia, 1277
- Aranen hizkuntza-identitatea, 1277
- Aranen kanpo-proiektzioa, 1305
- Aranentzat, 1304
- aranera, 1149, 1160, 1170, 1197, 1198, 1199, 1206, 1207, 1233, 1271, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1312
- Aranera, 1157, 1277, 1281, 1283, 1285, 1286, 1301, 1302
- Aranera aitortzea eta babestea, 1157
- aranera aldaera, 1288
- aranera aldaeran, 1280, 1289
- aranera erabiltzeko eta araneraren artatuak izateko duten eskubidea, 1283
- aranera erabiltzeko eta eskubidea, 1303
- aranera zaindu eta normalizatzeari buruzko legeria, 1173
- aranerak, 1199
- Aranerako araubide berezia, 1241
- Aranerako irratsaioak eta telebista-saioak, 1288
- Aranerarako, 1206
- aranerarekiko, 1278
- araneraren, 1155, 1157, 1163, 1277, 1278, 1279, 1280, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291
- Araneraren, 1206, 1278, 1280, 1286
- araneraren aldaeran, 1284
- Araneraren arauketak, 1278
- araneraren erabilera, 1155, 1198, 1280, 1289, 1291
- araneraren erabilera normala, 1289
- araneraren erabileraren, 1157
- araneraren errealitate sozial eta demografikoak, 1279
- araneraren estatutu juridiko indartua, 1277
- araneraren ezagutza, 1285, 1287
- Araneraren ezagutza, 1280
- araneraren ezagutza eta praktika, 1289
- araneraren ezagutzak, 1287
- araneraren ezagutza-maila, 1251
- araneraren hizkuntza-eskubide, 1278
- araneraren hizkuntza-normalizazioari buruzko arauak, 1291
- Araneraren inguruko eskubideak, 1206
- araneraren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa, 1305
- Araneraren irakaskuntzak, 1286
- araneraren ofizialtasun lurralderatua, 1278
- araneraren prestakuntza ez-arauturako programak, 1287
- araneraren sustapenari buruzko arauak, 1173
- araneraren zenbait hizkuntza-eskubide, 1301
- aranerari, 1199, 1278
- araneraz, 1150, 1163, 1206, 1209, 1283, 1284, 1285, 1286, 1288, 1289, 1303
- Araneraz, 1153, 1285
- Araneraz emandako administrazio-egintzek eta xedapen orokorrek, 1303
- araneraz jakitea, 1283
- araneraz jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, 1303
- aranerazko, 1286
- Aranerazko bertsioak, 1285
- aranerazko era arauemaile zuzena, 1286
- aranés, 1204, 1279
- Arango, 1155, 1157, 1160, 1161, 1162, 1163, 1169, 1170, 1206, 1218, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292
- Arango administrazio eta instituzioek, 1279
- Arango aldaeran, 1267
- Arango aldarikapenaren egokitasuna, 1301
- Arango araubide berezia, 1302
- Arango araubide berezia arautzen duen legeak, 1241
- Arango Araubide Bereziari, 1301
- Arango autogobernuko instituzio historikoak, 1301

- Arango berezitasun historikoa, politikoa, kulturala eta linguistikoa, 1305
- Arango berezko aniztasuna, 1280
- Arango berezko antolaketa instituzionalaren esparru berria, 1302
- Arango berezko hizkuntza, 1234, 1281, 1282, 1283, 1284, 1286, 1289, 1290, 1301
- Arango berezko hizkuntza erabiltzen duten enpresa, establezimendu edo erakunde pribatuentzat, 1290
- Arango berezko hizkuntzan, 1285
- Arango berezko hizkuntzaren, 1284, 1289
- Arango berezko hizkuntzaren erabilera, 1290, 1303
- Arango berezko hizkuntzaren erabilera ofiziala, 1279
- Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa, 1291
- Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren, 1278, 1279
- Arango berezko hizkuntzaren sustapenean, 1291
- Arango berezko hizkuntzarentzat, 1301
- Arango berezko hizkuntzari, 1281, 1282
- Arango berezko komunikazio-hizkuntza, 1277
- Arango berezko okzitaniarren, 1278
- Arango bide publikoko publizitatean, 1290
- Arango eremuan, 1283
- Arango erkidegoak, 1301
- Arango erkidegoaren berezko hizkuntzaren ofizialtasunari, 1301
- Arango erregimen berezia, 1278
- Arango erregistroen bulegoetan, 1285
- Arango erregistroetako bulegoek, 1285
- Arango eskubide historiko eta linguistikoen lehenengo aitorpena, 1301
- Arango Generalitatean, 1279
- Arango Haranaren araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak*, 1157
- Arango haranean, 1198, 1199, 1200
- Arango Haranean, 1155, 1279
- Arango Haraneko araneraren irakaskuntza eta erabilera aitortu, babestu eta sustatzen, 1155
- Arango Haraneko araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legea, 1155
- Arango Haraneko Araubide Bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legearen, 1292
- Arango haraneko barne-antolaketa administratiboaren berezitasun historikoak, 1301
- Arango Haraneko berezko okzitaniarren aldaera*, 1157
- Arango Haraneko erregimen bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, 1278
- Arango Haraneko erregimen politiko-administratibo berezi, 1277
- Arango haraneko mugapean, 1200
- Arango Haraneko toki-erakundeetan, 1170
- Arango Haranerako, 1162, 1163
- Arango helduen hezkuntza iraunkorrean, 1287
- Arango herria, 1281
- Arango herritarrek, 1206, 1278
- Arango herritarren, 1281
- Arango hizkuntza, 1161, 1279
- Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrak, 1176
- Arango hizkuntza-araudiari, 1161
- Arango hizkuntza-errealitatearekin, 1280
- Arango hizkuntzan eta kulturaren, 1304
- Arango instituzio*, 1281
- Arango instituzio eta administrazio publikoekiko, 1282
- Arango instituzioekiko, 1284
- Arango irakaskuntza-zentroen hizkuntza-araubideari, 1241
- Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-araubidea, 1233
- Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuek, 1234
- Arango irakaskuntza-zentroetako irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-gaitasunari

- buruzko aipamenak, 1234
- Arango irakaskuntza-zentroetako
ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-
hizkuntza, 1286
- Arango irakaskuntza-zentroetan,
1233, 1280, 1287, 1302
- Arango irakaskuntza-zentroetarako,
1234
- Arango izen eta abizenei, 1161
- Arango Justizia Administrazioako
langile judizialen eta zerbitzuko
langileen lanpostuak, 1285
- Arango Kontseilu Nagusiak, 1251,
1302, 1304
- Arango Kontseilu Nagusiaren
eskumenak, 1251
- Arango Kontseilu Nagusiaren
harremanak, 1305
- Arango Kontseilu Nagusiari, 1241,
1304
- Arango kultura-jardueretan eta -
 ekipamenduetan, 1280
- Arango kultura-ondarearen
elementu, 1301
- Arango lehen eta bigarren
hezkuntzetan, 1286
- Arango lurralde osoko berezko
hizkuntza, 1279
- Arango lurraldea, 1291
- Arango lurraldean, 1302, 1304
- Arango lurralde-eremuan, 1271
- Arango lurraldetik, 1291
- Arango mugapean, 1288
- Arango okzitaniar errealitate
nazionala, 1301
- Arango okzitanieraz adierazitako
zirkuituetan, 1176
- Arango ospitaleak, adinekoentzako
egoitza-etxeak, aterpetxeak edo
kultura- eta aisialdi-zentroak, 1289
- Arango sistema instituzional
tradizionala, 1301
- Arango toki-erakundeek, 1289
- Arango toki-erakundeetako, 1283
- Arango toponimia, 1304
- Arango toponimoek, 1286
- Arango toponimoen defentsa
juridiko eta prozesalaren gaineko
eskumena, 1304
- Arango udalei, 1286
- Arango udalerrien izendapenaren
zehaztapena, 1286
- Arani, 1285, 1291, 1302
- Arani bakarrik eragiten dioten
arauak, xedapenak eta egintzak,
1209
- araren erabileraren normalizazioari,
404
- ARARTEKOa, 348
- ARARTEKOA, 348
- arau, 30, 259, 290, 316, 342, 343, 353,
381, 384, 385, 386, 388, 403, 405,
415, 480, 483, 484, 511, 523, 718,
1278, 1291, 1379
- arau autonomikoek, 192, 193
- arau erkideak, 379, 1323
- arau espezifikoak, 1496
- arau estatalak, 1379
- arau gardenok, 1455
- arau gorena, 270
- arau organikoak, 343
- arau organikoek, 342
- arau orokorren, 1291
- arau orokorren esparruan, 1291
- arau profesionalak, 1527, 1528, 1529
- arau profesionalekin, 1536
- arau profesionalen, 1542, 1543
- arau substantiboak, 1040
- arau teknikoak, 388, 600, 1075
- Arau teknikoak, 1075
- araua, 367
- arauak, 323, 334, 342, 379, 519, 530,
1170, 1412, 1453, 1454, 1455, 1674
- Arauak, 313, 1157
- arauaren, 480
- ARAUAREN, 456
- arabide, 196, 250, 318, 322, 340,
345, 409, 478, 506, 529, 647, 1078,
1133, 1155, 1157, 1162, 1196, 1204,
1277, 1278, 1279, 1291, 1668
- Arabide, 318, 406, 1292
- arabide berezia, 318, 1241
- Arabide bereziak, 1572
- arabide berezian, 1291
- Arabide Bereziari, 1301
- Arabide bereziko hizkuntza-
irakaskuntzak sailkatzeko
probetan, 1122
- arabide bereziko hizkuntza-
irakaskuntzen oinarizko mailaren
ziurtagiria, 1122
- arabide bereziko hizkuntza-

- irakaskuntzetan, 1122
- Araubide bereziko hizkuntza-
irakaskuntzetan onartua izateko
eskabidea, 1122
- Araubide bereziko hizkuntzen
irakaskuntzak, 867
- araubide bereziko hizkuntzen
irakaskuntzen antolamendua, 581
- araubide bereziko hizkuntzen
irakaskuntzetako maila, 506
- araubide bereziko irakaskuntza, 196,
1162
- Araubide bereziko irakaskuntzak,
1103, 1219, 1236
- araubide bereziko irakaskuntza-
zentroetan, 1162
- araubide bereziko irakaskuntzetan,
1409
- araubide bereziko
irakaskuntzetarako, 1231
- araubide ekonomikoa, 340, 483
- Araubide ekonomikoa, 428, 1392
- Araubide ekonomikoa eta
langileena, 125
- araubide ekonomikoaz, 345
- araubide ekonomiko-finantzarioa,
345
- araubide erkidea eta espezifikoa,
1084
- Araubide erkideko
funtzionamendua, 1383
- Araubide espezifikoa, 1093
- araubide iragankor, 1096
- araubide iragankorra, 220, 232
- araubide juridiko berezi, 1204, 1302
- araubide juridikoa, 187, 261, 335,
351, 478, 565, 647, 648, 650, 701,
935, 949, 960, 1085, 1182, 1201,
1278, 1373, 1394
- Araubide juridikoa, 257, 299, 1007,
1548
- Araubide Juridikoa, 1631
- araubide juridikoaren, 180, 322, 424,
1078
- araubide juridikoaren berezitasunak,
1302
- araubide juridikoaren erregulazioa,
1078
- Araubide Juridikoari, 334, 746
- araubide juridikora, 1279
- Araubide orokor osoaren, 1466
- araubide orokorra, 286, 409
- Araubide orokorra, 406, 1086
- Araubide orokorreko irakaskuntzak,
1235
- araubide orokorreko irakaskuntzak,,
707
- araubide orokorrekoak. *Ikus*
irakaskuntzak
- araubidea, 313, 337, 342, 345, 346,
367, 379, 385, 406, 438, 510, 701,
702, 770, 908, 957, 1094, 1196,
1198, 1263, 1333, 1426, 1461, 1662
- araubideak, 701, 1278, 1627
- araubidean, 188, 827, 931, 1239,
1318
- araubidearekin, 1269
- araubidearen, 278, 323, 783, 834,
902, 959, 1199
- araubideren, 1668
- arau-bilduma, 362
- araudi, 220, 226, 230, 345, 381, 502,
553, 588, 598, 611, 684, 820, 869,
948, 983, 994, 1082, 1117, 1138,
1139, 1146, 1155, 1159, 1168, 1182,
1208, 1244, 1279, 1286, 1341, 1346,
1362, 1363, 1367, 1372
- Araudi, 529
- araudi bereziaren, 345
- araudi erregulatzailleak, 425, 1354
- araudi erregulatzaillean, 206
- araudi espezifikoa, 1159
- Araudi estatala, 600
- araudi estatalean, 600, 1341
- araudi ofiziala, 1367
- araudi orokorrekin, 1245
- araudi orokoraren, 1208, 1286
- araudi orokorrean, 1286
- araudi sektorialaren, 1155
- araudi sektorialean, 1097
- araudi sektorialen, 1260
- araudi substantibora, 1192
- araudia, 188, 313, 344, 388, 408, 501,
502, 520, 612, 772, 793, 836, 961,
1018, 1048, 1138, 1139, 1176, 1210,
1244, 1262, 1292, 1365, 1366, 1399,
1410
- Araudia, 285, 1292
- araudiak, 221, 243, 381, 437, 610,
783, 843, 852, 924, 1140, 1147,
1151, 1168, 1178, 1186, 1189, 1191,
1195, 1196, 1198, 1223, 1249, 1257,

- 1264, 1272, 1286, 1296, 1312
 araudi-aldaketak, 469
 araudian, 179, 184, 197, 198, 199,
 243, 244, 379, 405, 412, 418, 456,
 470, 535, 536, 539, 540, 606, 643,
 730, 801, 840, 871, 875, 973, 987,
 1013, 1037, 1084, 1191, 1244, 1274,
 1294, 1424, 1425
 araudiarekin, 535
 araudiaren, 202, 206, 224, 228, 267,
 363, 405, 518, 524, 593, 762, 824,
 843, 852, 927, 934, 1111, 1138,
 1139, 1185, 1244, 1258, 1265, 1282,
 1283, 1286, 1303, 1365, 1385, 1428
 araudiari, 501, 502
 araudun kontratuak, 1271
 arau-edukia, 793
 arau-ei, 429
 arau-ekintzak, 796
 arauen bertsiarako irispide
 telematikoa, 1209
 arau-eremuan, 523
 arau-esparru, 460
 arau-esparru orokor, 627
 arau-esparrua, 1262, 1264, 1398
 arau-esparruak, 1273
 arau-esparruaren, 718
 arauetan, 382, 383, 407, 485, 487,
 514, 519
 arau-formulazioak, 353
 Arau-garapena, 600
 araugintza, 1257
 Araugintza osagarria, 1260
 araugintza-ahalak, 817
 araugintza-eragiketaren oinarria,
 795
 araugintza-garapena, 588
 araugintza-garapenak, 405
 araugintzako aurrekari, 350
 Araugintza-prozedura, 817
 araugintzarako eta parte-hartze
 sozialerako organoak, 1260
 araugintzarako eta parte-hartze
 sozialerako organoei, 1257
 Araugintza-teknikako jarraibideak,
 846
 araugintza-xedapenek, 316
 arau-hausle, 385, 415
 arau-hausle adingabeei, 415
 arau-hausle adingabeek, 415
 arau-hauslea, 385
 arau-hausleak, 1485
 arau-hauslearen, 385
 arau-hausleari, 291, 1486, 1650
 arau-hauste, 385, 1577, 1581, 1593,
 1597, 1652, 1704
 Arau-hauste, 385
 arau-hauste administratibo oso
 astunak, 614
 arau-hauste arin, 385
 arau-hauste arina, 1173
 arau-hauste arinak, 1268
 Arau-hauste arinak, 384, 385
 Arau-hauste arinek, 386
 Arau-hauste arinengatik, 387
 arau-hauste arinengatiko isunak eta
 astunengatiko, 386
 Arau-hauste astunak, 385, 674, 873,
 955
 Arau-hauste astunek, 386
 Arau-hauste astunengatik, 387
 arau-hauste astunengatiko, 386
 Arau-hauste astunetan, 385
 arau-hauste astuntzat, 1018
 arau-hauste oso astunak, 706, 758,
 883, 908, 976, 1038, 1064, 1066,
 1268
 Arau-hauste oso astunak, 259, 385,
 571, 584, 614, 649, 674, 679, 706,
 758, 873, 908, 1064
 arau-hauste oso astunak dira, 571,
 908, 976
 Arau-hauste oso astunek, 386
 Arau-hauste oso astunengatik, 386
 arau-hauste oso astunengatikoak,
 386
 arau-hauste oso astuntzat, 303
 Arau-hauste oso astuntzat, 690, 1052
 arau-haustea, 259, 386, 1491, 1650
 arau-haustek, 165, 384, 386, 843,
 925, 1268, 1272, 1652, 1653
 Arau-haustek, 246, 384, 386, 571,
 584, 614, 674, 679, 706, 758, 770,
 784, 843, 873, 955, 1268, 1272
 arau-haustek ikertzeko eta
 egiaztatzeko ahala, 1498
 arau-haustearen, 385
 arau-hausteei, 1576
 arau-hausteen, 386
 arau-haustekin, 1596
 Arau-hausteen gaineko
 erantzukizuna, 789

- Arau-hausteen tipifikazioa, 1272
arau-hausteok, 955
Arau-indargabetzea, 581, 1411
Arau-inpaktuaren azterketaren memoria, 817
Arau-inpaktuaren azterketaren memoriak, 817
arau-irizpide, 899
arauketa, 1153, 1278
arauketak, 1278
arau-multzo, 1046
arau-multzo koherentea, 1230
araupeko kontratuak, 396
arau-planteamenduak, 794
arauren, 485
arau-testu, 982
arautuko, 329, 424, 435
araututako merkataritza-praktikak, 1496
arautze kontsolidatua, 1366
arautzen, 325, 331, 463
arau-zehaztapenak, 795
arazko zerbitzu-betebeharren periodikotasuna, 1476
arazkotasuna, 1492
arazo, 12, 25
arazo hartuak, 1536
arazo hartuei, 1536
arazo sentSORIAL edo psikoafektiborik, 1479
arazook, 52, 315, 339, 474, 1477
arazoei, 49, 1696
arazoen, 1695
arazoen tratamendua, 1535
arazoetan, 315
arbasoak, 1319
Arbasoen hizkuntzan, 274
arbasoen ondare, 626
arbel bisigodoak, 1002
arbitraje, 185, 1158
arbitrajea, 185
Arbitrajea, 535, 1554
arbitrajearekin, 220
arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespEN eta betearazpena, 1554
arbitrajeari, 231
Arbitrajeari, 185
Arbitrajeari buruzko abenduaren 5eko 36/1988 Legea, 185
arbitraje-auzitegiei, 1158
arbitraje-batzordea, 600
Arbitraje-jarduketak, 185
Arbitrajeko hizkuntza, 185
arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak, 185
arbitrajeko hizkuntzan, 186
arbitrajeko teknika, 185
arbitraje-konbentzioa, 1554
arbitraje-laudo, 1644
Arbitraje-laudoa, 1554, 1555
arbitraje-laudoaren kopiari, 1555
Arbitraje-laudoari, 1555
arbitraje-laudoen onespEN eta betearazpena, 1554
arbitraje-prozeduran, 186
arbitraje-sistema, 588
Arbitraje-sistema, 600
Arbitraje-sistemaren, 600
arbitro, 1575
arbitroei, 185
Arbitroek, 186
arbitroen, 186
ardatz, 947, 1235, 1659, 1693
ardatz nagusi, 26
ardatza, 1628, 1636
ardatzak, 1025
ardatz-giltzarri, 1628
ardoak, 566
ardoaren benetako jatorria, 566
Ardoari, 1018
Ardoen jatorriaren eta kalitatearen babesa, 566
ardogintzako araudia, 1018
ardogintzako kontsumitzaileen eta ekoizleen interes legitimoak, 1018
ardura, 91, 135, 300, 321, 417, 655, 1139, 1203, 1289, 1443, 1444, 1461, 1471, 1474, 1536, 1542, 1549, 1552, 1563, 1569, 1570, 1572, 1573, 1604, 1615, 1625, 1652, 1676, 1686, 1708, 1714
ardura duen ministerioak, 1526
ardura duen ministerioaren erabaki, 1525, 1527, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1543, 1544, 1545
ardura duen ministroak, 1526, 1528
ardura duen ministroaren erabaki, 1526, 1527, 1528, 1542
ardura duen ministroaren onespenez, 1526

- arduradun, 995, 1462, 1519, 1569
Arduradun, 1208
Arduradun artistikoen, arduradun
teknikoen eta edukien
arduradunen, 777
arduradun den enpresari, 953
arduradun politikoen agerpen
publikoei, 1364
arduradunak, 251, 789, 995, 1208,
1551, 1635
Arduradunak, 251, 252, 995
arduradunei, 1634
arduradunek, 342, 559, 944, 1248,
1505, 1632, 1640
arduradunen, 1632, 1636
arduradunen arteko konbentzioak,
1636
arduradunen eta profesionalen
integrazioari, 1248
arduraldi, 393
arduraldi berezia, 813
arduraldi osoko aldiak, 393
arduraldia, 1096
ardurapeko familiartekoei, 1645
ardurapeko seme-alabentzat, 1645
arduratuko, 433, 1612
areagotu, 83
arestiko iragana, 1214
areto, 907, 1442
aretoa, 1266
aretoak ustiatzen dituzten enpresa
erakusleen jarduerari, 1263
argazkilari, 1570
argia, 448
argiak, 811, 1295
argiak eta ulergarriak diren arau eta
prozedurak, 511
argibide, 1271, 1432
Argibide pedagogikoak, 1612
argibideak, 1432, 1520
argibide-liburu, 1483, 1484
argi-errotuluak, 811, 1295
argi-seinaleak, 1295
Argitaletxeak, 1376
argitaletxeek egindako ekoizpena,
1376
argitaletxeekin, 923
argitalpen, 339, 496, 569, 652, 698,
731, 922, 1611, 1652
Argitalpen, 1223
argitalpen eleaniztunak, 1127
argitalpen elebiduna, 1348
argitalpen- eta ikus-entzunezko
ekoizpenaz, 698
argitalpen- eta irakurketa-lan
onenei, 924
argitalpen eta programazioetarako
irispidea, 652
argitalpen gomendagarriko beste
lan batzuk, 923
argitalpen ofizialak, 651
Argitalpen ofizialak, 656, 1285
Argitalpen, inprimaki, eredu,
liburuxka edo iragarki
instituzionalak, 696
argitalpena, 289, 340, 657, 696, 773,
923, 1151, 1605
argitalpenak, 184, 339, 413, 654, 750,
791, 813, 1068, 1131, 1178, 1224,
1364
Argitalpenak, 184, 413, 696
argitalpenaren tasa normalerako,
1178
argitalpenaren zenbakia, 925
argitalpenari, 34
argitalpen-arloak, 339
Argitalpen-baldintzak, 156
argitalpen-berrikuntzak, 923
argitalpen-berrikuntzen presentzia,
924
argitalpenean, 924
argitalpen-ekoizpen, 1375
argitalpen-ekoizpena, 731, 923
argitalpen-ekoizpenaren, 925
argitalpenen, 337, 813
argitalpenen eskalakoa, 813
argitalpenen eta tiraden ugaritzeak,
1126
Argitalpenen kontrola, 925
argitalpenen prezio publikoa, 1151
argitalpenetako zuzendari edo
arduradunek, 1505
argitalpenetan, 433
argitalpenetarako, 698
argitalpenetik, 1178
Argitalpenetik, 1178
argitalpen-funts, 965
Argitalpen-funtsa, 964
argitalpen-hizkuntza, 1209
Argitalpen-hizkuntza, 175
argitalpen-jardueraren, 923
argitalpen-mota, 923

- argitalpen-produktu berrien
 - esparruko ekimen irmoak, 1628
- argitalpen-sektorea, 923
- argitalpen-tipologiaren, 922
- argitaratu, 31, 333, 360, 430, 433, 499
- argitaratu ditzala finantzaketa
 - lortzeko baldintzei buruzko orientabideak emanaz, 81
- argitaratuko, 357
- argitaratutako, 76
- argitaratzaile pribatuekin, 923
- Argitaratzaileak, 923
- argitaratzailearen izena eta helbidea, 925
- argitaratzaileekin, 922, 923
- Argitaratze-jarduera publikoa, 923
- argitaratzeko, 325
- argitasuna, 982
- argiztapen, 533
- argiztapena, 971
- argiztapen-baldintza egokiak, 597
- argiztapen-teknikari, 1570
- ariketa, 1396
- ariketa fisikoak, 882, 976, 1037
- ariketak, 882, 976, 1037, 1425
- ariketen enuntziatuak, 1425
- ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko eskubidea, 975
- ariketetan, 975
- arinak, 384, 385
- aritmetika, 1694
- arkeologia, 478
- arkeologiari, 1547, 1710
- arketipo estereotipaturik, 1033
- arkitekto, 206, 372
- arkitektoa, 438
- arkitekto-dekoratzaile, 1569
- Arkitektoen Elkargoko, 387
- Arkitektoen, Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen eta Bide, Ubide eta Portu Ingeniarien elkargoak, 387
- arkitektura, 271, 381, 478
- Arkitektura- eta kultura-ondarearen aniztasuna, 1481
- arkitektura industrialeko elementuak, 856
- Arkitektura-eskolak, 1481
- arkitektura-eskoletan, 1481
- arkitektura-ezaugarri, 470
- arkitekturako goi-mailako eskola nazionalek, 1481
- arkitektura-oztopoak, 381
- Arkitektura-oztopoak, 971
- arkitekturaren, hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalei, 1481
- Arkitekturari dagozkion goi-mailako ikasketen eremuan, 1481
- arlotan, 121, 162, 202, 242, 342, 387, 404, 411, 419, 451, 472, 506, 518, 529, 588, 598, 651, 861, 1038, 1153, 1155, 1206, 1289, 1365
- Arlo, 685
- arlo akademikoen eta pedagogikoen, 342
- arlo edo curriculum gaietako, 506
- arlo edo ikasgai, 576
- arlo edo ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 1401
- Arlo edo ikasgai instrumentalak, 576
- arlo edo ikasgai instrumentalei, 576
- arlo ekonomiko-finantzarioan nahiz kudeaketan, 428
- arlo ez-linguistikoak, 1408
- arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek, 1088
- arlo funtzional bereko lanpostuetan izandako esperientzia, 882
- arlo honetan bideratutako ekimenak aplikatu, 59
- Arlo honetan egindako ahaleginekin, 47
- Arlo honetan eskumena duen administrazio publikoak, 1220
- arlo horretan beharrezkoak diren neurriak, 49
- arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, 94, 138
- arlo horretan eskumena duen sailaren, 1376
- arlo horretan eskumena duen zuzendaritza-zentroaren, 957
- arlo horretan eskumena duten sailen, 1190
- arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoea duten neurrian, 95, 140
- Arlo instituzionalean, 1279

- arlo instrumentalak, 866
- Arlo instrumentalak, 866
- Arlo korrekzionalari, 1584
- arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 1678
- arlo politikoan, 1153
- arlo profesionalean, 475
- arlo profesionalean edo enpresarialean, 476
- arlo publiko eta pribatu, 221, 589
- arlo publiko eta pribatuetan, 220, 225, 588, 594
- arlo sozial eta ekonomiko, 1705
- arlo sozial eta soziolinguistikoa, 1153
- arlo sozioekonomikoan, 1289
- arlo teknologikoan, 1153
- arlo zibilean, 162
- arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 1678
- Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari, 285
- arloak, 1031, 1401, 1408, 1410
- arloan, 154, 174, 239, 243, 260, 313, 334, 364, 368, 369, 381, 387, 403, 412, 478, 480, 502, 517, 535, 558, 592, 594, 596, 597, 600, 602, 603, 606, 612, 616, 655, 660, 665, 669, 670, 672, 677, 680, 682, 703, 705, 724, 731, 743, 749, 752, 757, 771, 783, 789, 790, 791, 794, 801, 806, 808, 812, 834, 842, 849, 859, 868, 870, 871, 890, 902, 915, 921, 953, 956, 957, 959, 960, 964, 965, 987, 996, 997, 1010, 1017, 1023, 1025, 1027, 1028, 1030, 1031, 1032, 1041, 1046, 1048, 1056, 1065, 1075, 1076, 1096, 1098, 1113, 1114, 1115, 1119, 1136, 1171, 1176, 1180, 1187, 1189, 1191, 1221, 1222, 1227, 1229, 1241, 1257, 1259, 1260, 1261, 1270, 1272, 1273, 1276, 1297, 1302, 1304, 1309, 1310, 1313, 1320, 1323, 1330, 1331, 1333, 1346, 1362, 1376, 1385, 1403, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1415, 1423, 1428
- Arloan eskumena duten administrazioek, 1191
- arloarekiko, 1280
- Arloaren koordinazioa, 580
- arloei, 1102
- arloetako, 518, 1026
- arloetan, 89, 133, 233
- arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten bost kide, 426
- arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten hiru kide, 427
- arloko, 164, 203, 250, 297, 384, 472, 484, 501, 509, 514, 515, 517, 527, 534, 535, 592, 596, 600, 609, 616, 621, 646, 651, 662, 671, 683, 699, 710, 735, 757, 781, 788, 795, 800, 801, 805, 820, 833, 839, 843, 848, 853, 874, 877, 887, 890, 915, 925, 942, 958, 959, 964, 968, 975, 990, 994, 996, 997, 998, 1010, 1018, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1055, 1096, 1099, 1102, 1108, 1112, 1114, 1115, 1124, 1203, 1205, 1207, 1208, 1230, 1233, 1234, 1244, 1248, 1256, 1259, 1272, 1291, 1310, 1341, 1346, 1347, 1365, 1368, 1370, 1375, 1403, 1409
- arloko edo ikasgaiko eskolak, 1025
- arloko eskolak, 203
- arloko jurisdikzio-organoen, 1529
- arlokoak, 376
- arlotan, 408, 418
- armadore, 1462
- Armadore, 1462
- armadore eta marinel interesdunen ordezkari, 1462, 1680
- armadoreak, 1459, 1460
- Armadoreak, 1459
- armadoreen erantzukizunak, 1460
- armen markak, modeloak eta seriezenbakiak, 1459
- arnasa luzeko ahalegina, 81
- arrakasta, 1364, 1696, 1708
- arrakastarako, 1693
- arrakasta-tasari, 1694
- Arrantzaleen Kofradiei, 391
- Arrantzaleen kofradiek, 391
- Arrantza-ontziez bestelako armadoreen erantzukizunak, 1460
- Arrantza-sektorearen, 169
- Arrantza-sektoreko agenteak, 169
- arrastoetan, 274
- arraza, 3, 5, 6, 8, 11, 12, 24, 62, 85, 117, 148, 151, 354, 407, 411, 412, 413, 414, 415, 417, 455, 514, 523,

- 524, 527, 536, 584, 649, 666, 678,
690, 692, 705, 706, 720, 756, 758,
770, 784, 818, 819, 831, 851, 880,
883, 908, 927, 928, 929, 930, 939,
948, 969, 976, 998, 1038, 1052,
1064, 1066, 1107, 1118, 1121, 1140,
1146, 1147, 1235, 1252, 1319, 1338,
1589, 1590, 1598, 1600, 1655
- Arraza, 538, 1092
- arrazo edo erlijio jakin bateko kide,
1499, 1574, 1687
- arrazo- edo etnia-jatorria, 770, 784,
969, 1421, 1426
- arrazo- edo etnia-jatorriari, 1320
- arrazo-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-
arrazoiak, 3
- arrazagatik, 556, 704, 710, 746
- arrazakeria, 758
- arrazan, 1038
- arrazaren edo etniaren jatorria, 213,
259
- arrazionaltasuna, 982, 1425
- arrazoi, 25, 113, 200, 320, 325, 346,
407, 413, 414, 523, 1077, 1282,
1499, 1577, 1589, 1590, 1598, 1600,
1658, 1687
- arrazoi artistikoengatik, 1562
- arrazoi bakarra, 28, 35
- arrazoi fisiko, sozial edo
kulturalengatik, 920
- arrazoi gaindiezinengatik, 1586, 1658
- arrazoi historikoak, 346
- arrazoi ideologikoengatik, 1214
- arrazoi justifikagarririk gabe, 96, 140
- Arrazoi kultural eta zibikoak, 1230
- arrazoi kultural, sozial edo
ekonomikoengatik, 200, 1104
- arrazoi sozialengatik, 1214
- arrazoia, 455, 1645
- arrazoiak, 168, 213, 259, 285, 358,
406, 563, 841, 1210, 1226, 1252,
1304, 1319, 1372, 1578, 1601
- arrazoibide, 217
- arrazoiei, 1633
- arrazoiengatik, 318, 524
- arrazoietakoa, 312, 317
- arrazoiketara logiko-matematikoan,
1025
- arrazoiketara matematikoarekin, 576
- arrazoiengatik, 312, 393
- arrazoirik, 5, 6
- Arrazoirik, 6
- Arrazoizko doikuntza, 591
- arrazoizko doikuntzak, 305
- arrazoizko plangintza, 341
- arreta, 45, 50, 79, 81, 83, 301, 366,
411, 414, 415, 416, 425, 436, 472,
475, 483, 511, 514, 518, 526, 530,
534, 539, 572, 579, 580, 591, 593,
594, 595, 596, 597, 607, 610, 633,
640, 661, 662, 710, 747, 762, 812,
815, 827, 830, 833, 852, 863, 887,
932, 942, 960, 966, 972, 974, 976,
987, 1006, 1030, 1041, 1101, 1107,
1108, 1113, 1114, 1115, 1116, 1126,
1154, 1156, 1158, 1159, 1160, 1165,
1168, 1172, 1191, 1215, 1231, 1237,
1251, 1259, 1270, 1280, 1284, 1285,
1297, 1303, 1315, 1316, 1332, 1413,
1414, 1421, 1427
- arreta berezia, 83, 122, 211, 557, 559,
574, 577, 583, 605, 635, 662, 676,
681, 729, 759, 777, 805, 838, 839,
853, 863, 923, 924, 937, 956, 958,
969, 1025, 1031, 1036, 1079, 1080,
1102, 1110, 1190, 1218, 1236, 1313,
1355, 1388, 1391
- Arreta berezia, 576, 924, 1007, 1238,
1713
- arreta bereziari, 220
- Arreta egokia hartzeko eskubidea,
508
- arreta egokia jasotzeko eskubidea,
545
- Arreta egokirako eskubidea, 746
- arreta ematea, 559
- arreta emateko, 229
- arreta emateko prestakuntza
espezifikoa, 222, 591
- arreta emateko zerbitzuen, 225, 229,
595, 1115
- arreta espezializatua, 218, 586
- arreta espezifikoa, 1414
- arreta espezifikoa behar duten
beste kolektibo batzuen, 778
- arreta integralari, 710, 1059
- arreta jasotzea, 1154
- arreta jendeari zuzenean emateko
tokietara mugatzea, 796
- arreta juridikoa, 526
- arreta medikoari, 1017, 1171
- arreta pertsonalean, 804, 1308

- arreta sozioedukatiboa, 415
arreta-eremuak eta -egoerak, 1421
arretagune, 271
arretan, 469, 484, 886, 987, 1118, 1316
arreta-ordutegiak, 261
arretarako, 383, 526, 1284
arretarako eta oneratzeko baliabideak, 526
arretarako eta oneratzeko sareko, 526
arretarako eta oneratzeko sareko baliabideen eta zerbitzuen katalogoa, 526
Arretari, 555, 610
arretari buruzko gidak eta eskuliburuak, 885
arreta-zerbitzu publikoak, 1211
arreta-zerbitzua, 1211
arreta-zerbitzuen irisgarritasuna, 1702
arreta-zerbitzuen ordutegi, 1703
arreta-zerbitzuetan, 812
arriku, 414, 842, 1432
arriku- edo larraldi-abisua, 811, 1295
arriku- eta babesgabetasun-egoeretan, 414
arriku larrian, 303
arriku larriko jarduketaren kasuan, 1023
arrikua, 1364
arrikuak, 181, 594, 836, 1042
arrikuan, 83, 842
arrikuan dauden hizkuntzei modu eraginkorrean laguntzeko, 81
arrikuan dauden hizkuntzen bilakaeraren jarraipena, 82
arrikuan dauden hizkuntzen irakaskuntza, 81
Arrikuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasan, 76
Arrikuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasan osatzen laguntzeko beharra, 82
Arrikuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasean, 78
arrikuan dauden pertsonak, 920
arrikuan izan, 79
arriku-egoera, 413
arriku-egoerak, 413
arrikuiei, 1483
arrikuiei buruzko ohartarazpenak, 1097
arrikuiez, 1456
arriku-kapitaleko erakundeak, 263, 264, 265
Arriku-kapitaleko erakundeak, 264
arriku-kapitalekoak. *Ikus* funtsa
arrikurik, 1483
artatzeko, 461
arte, 49, 195, 196, 204, 205, 312, 316, 318, 319, 350, 365, 368, 372, 393, 478, 695, 698, 1148, 1208, 1277
arte- edo zientzia-balioespenari, 319
arte eszenikoak, 1263
arte- eta arkitektura-lanak, 35
arte- eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan, 580
arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetan, 1030
arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea, 1024
arte eta literaturako sorkuntza, 67
arte eta literaturako sorkuntzan, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta, 71
arte grafikoak, 925
arte grafikoetako profesionalak, 922
arte plastikoaren eta diseinuaren, 372
arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen, 206
arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen, 205, 206
arte plastikoetako eta diseinuko tailerreko maisu-maistren kidegoak, 439
arte tradizionalak eta herrikoiak, 271
arte-, hizkuntza- eta kirol-irakaskuntzak, 862
arte-, kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 869
artea, 965, 1638
artea eta literatura sortzean, 61
arte-adierazpenak, 698, 1659
arte-adierazpenen, 1127
arte-aholkulari, 1569
arteak, 786, 869, 1480
artean eta bizitza publikoko alor guztietan, 81
arteari, 1710

- arte-askatasuna, 1262
arte-elkarteek eta artistek betetzen duten lekua aitortzea, 79
arteen, 894
arte-gune nazional eta internazionalak, 1659
arte-hizkeren ezagutzara, 195
arte-irakaskuntza profesionalak, 204, 368, 1019
arte-irakaskuntzak, 196, 1024, 1105, 1239
arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak, 1418
arte-irakaskuntzetako, 1239
arte-jarduerarako sorkuntza- eta erakusketa-espazioak, 1276
arte-jardueren eta sektore produktibo guztien arteko loturak, 1480
artekariak, 1517
Artekariak, 1517
artekari-gidari eta artekari-interpretuen eragiketak, 1571
artekari-interpretuek, 1517
artekari-interpretuen eragiketak, 1571
artelanak, 271
artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, 1561
artelanez gozatzeko, 8
arte-mota, 271
Arte-sorkuntzaren eremuan, 1218
artezkaritzako, 337
artezkaritza-organoak, 123
Artezkaritza-organoak, 123
artikulazio eraginkorra, 1628
artikuluen eskuratzea mugatzeko debekua, 836
Artisau-adierazpena, 1334
Artisauen identifikazioa, segurtasuna eta kalitatea, 1334
Artisau-identifikazioa, 1334
artisau-produktuek, 1165
Artisau-produktuen nahitaezko etiketatzea, 1334
artisautza-produktuen, 398
Artisautzari, 562, 1334
artista, 1163, 1569
Artista, 1562
artista-interpretatzaile, 1562
artistak, 1562
artista-talde, 1562
artisten eta artelanen kanpoko zirkulazioa bultzatzea, 425
artisten soldadak eta gizarte-prestazioak, 1569
artistikoak. *Ikus jarduera, Ikus irakaskuntzak, Ikus irakaskuntzak*
artxibo, 956
artxiboak, 35, 95, 139, 832, 1644
artxiboei, 654
Artxiboei, 832
artxiboen, 479
artxiboen zerbitzuena, 479
artzain-bide, 147
artzain-bideak, 147
artzapezpiku, 723
asaldatzaile, 1491
aseguratu, 191
aseguratzaileak, 1432
Aseguratzailearen eta haren bezeroaren arteko kontratu aurreko harremanak, 1432
aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 278
aseguru- eta berraseguru-erakundeek, 278
aseguru- eta berraseguru-erakundeen, 278
Aseguru- eta berraseguru-erakundeen, 278
Aseguru- eta berraseguru-erakundeentzako, 278
Aseguru Pribatuak, 187
Aseguru-, berraseguru- eta kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 1520
asegurua, 1459
Aseguruaren, 188
Aseguruaren eta Pentsio Funtsen Zuzendaritza Nagusiak, 278
Aseguru-enpresa, 1433
aseguru-eragiketak, 1520
aseguru-erakunde, 188
Aseguru-erakunde baimenduen, 188
aseguru-erakundea, 191
aseguru-erakundeak, 188
aseguru-erakundeek, 191, 278
aseguru-erakundeen, 187
Aseguru-erakundeen, 187
aseguruetan, 35

- aseguru-hartzailearen, 188
aseguru-hartzaileari, 188
Aseguru-kontratua, 1432
aseguru-kreditu, 187
Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 1700
asiloa, 1436
Asiloa, 243
asiloaren arloko agintarien eskakizunak, 1445
asilo-eskaera, 1444
Asilo-eskaera aztertzeke ardurak, 1444
asilo-eskaera aztertzeke ardurak duen estatua, 1434
Asilo-eskaeraren erregistroa, 1443
asilo-eskaeraren zio, 1442
Asilo-eskaeren azterketa, 1442
Asilo-eskaeren kasuetan, 1435
Asilo-eskaeretan, 1435
asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak, 1443
Asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak, 1445
Asilo-eskubidea, 242, 243, 1442
Asilo-eskubidearen, 1434
Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionala, 1442
Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean, 1442, 1444
asimilazioa, 28
Asimilazioa, 28
asimilazio-ikuspegia baztertuz, bai Europa mailan, bai estatuen mailan, 79
asimilaziorik ezagatik, 1492
asistentzia, 1055
Asistentzia-informazioarekin, 833
Asistentzia-informaziorako eskubidearen titularra, 1023
askatasun, 164, 165, 168, 218, 376, 415, 559, 820, 878, 1340
askatasun anbulatorioan, 165
askatasun demokratikoen aldeko borroka, 1214
askatasun demokratikorik gabeko uneetan, 1230
askatasun eta berdintasun horien, 218
askatasun osoz, 16
askatasun osoz egindako aukeraren ondorioa, 28
askatasun pertsonalaren iturria, 921
askatasun publikoak, 164, 1005
askatasun publikoen, 758, 1426
askatasun zibil eta, 819
askatasuna, 4, 7, 26, 415, 523, 539, 586, 651, 658, 819, 820, 970, 1041, 1108, 1111, 1243, 1262, 1386, 1413, 1414, 1470
askatasunak, 95, 139, 165, 309, 523, 527, 666, 675, 763, 864
askatasunaren, 310, 319
askatasunaren ikuspegi, 4
askatasunaren printzipioa, 214
Askatasunari, 1707
askatasunaz gabeturik egon den denbora-tartea, 1599
askatasunaz gabetuta dauden guneetatik, 1247
askatasunaz gabetuta dauden pertsonekin, 1247
askatasunaz gabetzeko neurria, 1603
Askatasunaz gabetzeko neurriak dituzten pertsonak, 1220
askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren, 1600
askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren batera kondenatzeko ebazpena, 1599
askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria, 1599
askatasunaz gabetzeko zigorrak, 1599
askatasunej, 164, 202
askatasunekin, 412
askatasunen, 523, 589, 675, 1196
askatasunen defentsan oinarritutako nazioa, 675
Askatasunen eta atxiloketaren epaileak, 1447, 1523
Askatasunen eta atxiloketaren epailearen erabakia, 1436
askatasunen eta atxiloketaren epaileari, 1436
Askatasunen eta atxiloketaren epaileari, 1601
askatasunera, 348
askatasunerako eskubidea, 524
askatasunez, 44, 185, 365, 407, 1154, 1156

- askatasunez aukeratutako
hizkuntzan, 946
- askatasunez erabili ahal izatea, 1154
- askatasunez erabiltzea, 589
- askatasunez eta trabarik gabe,
euren hizkuntza gutxiengoz
erabiltzeko eskubidea, ahoz eta
idatziz, 101
- aske, 4, 24
- askiez, 57
- asmakuntza, 283, 1486, 1487
- Asmakuntzaren, 1486
- asmakuntzaren patentagarritasuna,
281
- asmakuntzatarako, 280, 281
- Asmakuntzen eta ezagutza
teknikoen babesa, 1485
- Asmakuntzen patentea, 1485
- asmatzaile, 1487
- asmatzaileari, 1486, 1487
- Asmo, 350
- Asmo orokorreko inbertsio-funtsak,
1451
- asmo orokorreko inbertsio-funtsek,
1451
- Asmo orokorreko inbertsio-funtsen
estatutuak edo erregelamendua,
1451
- asmo sendoa, 1695
- asmoa, 1601
- asoziazionismorako, 1203
- aspektu, 948
- aspektu erkideei, 1262
- aspektu materialari, 924
- aspektu psikopedagogikoak, 1239
- aspektuak, 948
- Asteburuetan, 241
- astialdia, 757
- astunak, 213, 384, 385
- astuntzat, 117, 385
- Asturiar ehun zentro eta etxe, 712
- asturiar erkidegoak, 713
- Asturiar erkidegoak, 713
- Asturiar Erkidegoen Kontseilua, 713
- Asturiar herriak, 695
- Asturiar Ikaskuntzen Institutua, 691
- asturiarra. *Ikus* kultura
- asturiarrak, 712
- asturiarrei, 712, 713
- asturiarren, 712
- asturiarren erkidegoen, 712
- Asturiartasuna aitortuta duten
asturiar erkidegoak, 713
- Asturiartasuna aitortzea, 713
- Asturiartasuna aitortzeak, 713
- Asturiartasuna aitortzetik eratorritako
betebeharrak, 713
- Asturiartasuna aitortzetik eratorritako
eskubideak, 713
- Asturiartasun-aitorpena duten
asturiarren erkidegoen, 712
- Asturiartasunaren Aitorpenari, 712
- asturiartasunaren aitortzea, 713
- Asturias, 712
- Asturiasekin, 713
- Asturiasen, 705
- Asturiasen identitate politiko,
linguistiko, kultural, ekonomiko eta
sozialeko elementuak, 713
- Asturiaserako Autonomia
Estatutuak, 695
- Asturiasko, 695, 696, 697, 718
- Asturiasko 2017-2020ko Estatistika
Planean, 711
- Asturiasko administrazio publikoen
finantzaketa, 708
- Asturiasko Autonomia Estatutuan,
697
- Asturiasko botere publikoek, 708
- Asturiasko Estatistika Institutua, 707
- Asturiasko Estatistika Plana, 707, 711
- Asturiasko Estatistika Planean, 707
- Asturiasko hezkuntza-sistemari
buruzko informazioa, 711
- Asturiasko hizkuntza tradizionala, 695
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademia,
701
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademiak,
714
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako
(Academia de la Llingua
Asturiana) kidea, 691
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako
kide, 691
- Asturiasko hizkuntzaren ikerketa eta
ezagutza, 701
- Asturiasko hizkuntzaren
irakaskuntzari eta sustapenari, 694
- Asturiasko identitatea, 713
- Asturiasko Ikaskuntzen Errege
Institutua, 699
- Asturiasko irakaskuntzaren

- estatistikak, 711
- Asturiasko kultura, 718
- Asturiasko kultura eta hizkuntza, 713
- Asturiasko kultura, hizkuntza, balioak, historia eta ondarea, 712
- Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak, 713
- Asturiasko Printzerriak, 695, 696, 697, 698, 699, 703
- Asturiasko Printzerrian, 688, 695
- Asturiasko Printzerriaren, 688, 697
- Asturiasko Printzerriaren eta Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Aldizkari Ofizialetan, 697
- Asturiasko Printzerriko, 696, 697, 698, 699, 718
- Asturiasko Printzerriko administrazio publikoak, 703
- Asturiasko Printzerriko Administrazioak, 693, 705
- Asturiasko Printzerriko Administrazioaren, 690, 699
- Asturiasko Printzerriko Administrazioari, 699
- Asturiasko Printzerriko Aldizkari Ofizialaren, 696
- Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoko, 698
- Asturiasko Printzerriko Enplegu Zerbitzu Publikoak, 704
- Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua, 694
- Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseiluaren, 694
- Asturiasko Printzerriko irrati-telebista, 709
- Asturiasko Printzerriko Irrati-telebista SAUK, 709
- Asturiasko Printzerriko kontsulta-instituziotzat, 701
- Asturiasko Printzerriko Toponimia Batzordeak, 698
- Asturiasko Printzerriko Toponimiako Batzarra, 699
- Asturiasko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sistemaren egoera, 707
- Asturiasko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren estatistika**, 707
- asturiera, 718
- asturieraren, 718
- asturierazkoa. *Ikus* bertsioa atal, 698, 1374
- atal elebidunak, 1026, 1027, 1031
- Atal elebidunak, 1031
- atal elebidunetan, 1025
- atal filologikoa, 1138
- Atala, 1373
- atalak, 183, 290, 336, 1370, 1373
- Atalak, 1373
- atalasea, 1495
- atalase-maila, 798, 799, 800
- ataria, 512
- ataza, 117, 334, 419, 838, 1028, 1094, 1138
- atazak, 341, 882
- atazei, 122, 1425
- atazekin, 783, 882, 1038, 1427
- aterpetu politikoentzat, 1493
- aterpetuak, 27
- Aterpetuen Estatutuari buruzko Genevako Konbentzioan, 243
- Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoa, 1442
- Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoak, 1444
- Aterpetuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioarekin, 243
- aterpetxeak, 1289
- atez ateko salmenta, 1450, 1451, 1452
- atrakzioak, 1055
- atsedenerako eskubidea, 8
- atxiki, 80
- Atxikimendu askeko eragiketa kolektiboei, 1468
- atxikimendu askeko kontratu kolektiboa, 1468
- atxikimendua, 374
- atxikipena, 1314, 1567
- atxikipenean, 770
- atxikipenen aplikazioari, 1565
- atxikipen-kontratuak, 396, 1159
- atxikipen-sailek, 621
- atxikipen-taldea edo -azpitaldea, 816
- atxikitako, 429
- Atxikitako zentroak, 553
- atxikitzea, 430

- Atxikitzea, 1440
 atxikitze-agiria, 99, 143
 Atxikitze-baldintzak, 1441
 atxikitze-eremu, 1434
 Atxikitze-gune, 1441
 Atxikitze-kontratuak, 1271
 atxikitze-prozedura, 1441
 atxiloketa, 167, 1581, 1601
 Atxiloketa, 262, 1586, 1598, 1657
 atxiloketa- eta entrega-agindu, 1586, 1657, 1658
 Atxiloketa- eta entrega-agindu, 1586, 1657
 atxiloketa eta zaintza-tokia, 167
 atxiloketa-agindu, 1589, 1590, 1592
 atxiloketa-agindua, 1590, 1591
 Atxiloketa-agindua, 1591
 atxiloketa-aginduari, 1589
 atxiloketa-araubide, 1689
 atxiloketa-gunean, 1586, 1595, 1658
 atxiloketa-guneko zuzendariaren, 1598
 atxiloketa-gunera, 1598
 atxiloketak, 1491, 1689
 Atxiloketak, 1446, 1578
 atxiloketarekin, 1578
 atxiloketaren arrazoiak, 841
 atxiloketaren arrazoiei, 101
 Atxiloketaren lege-oinarriak, 1446, 1578
 atxilotu, 5
 atxilotua, 167, 1580, 1587
 Atxilotua, 1601
 atxilotuak, 1578, 1589
 atxilotuari, 1601, 1689
 Atxilotuei, 841
 Atxilotuen eskubide eta eginbarrei, 1689
 atxilotu-izaerari, 1689
 atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, 1577, 1578
 Atxilotutako adingabea, 167
 atxilotuz gero, berak ulertzeko moduko hizkuntza batean. *Ikus* Atzeritarra
 atzealdea, 904
 atzera egiteko eskubidea, 255
 atzera-egitea, 108
 atzerapen- edo diskriminazio-eskakizunik, 725
 atzerapena, 1586, 1658
 atzerapenak, 1597
 atzerapenaren arrazoiak, 1601
 atzerapenik, 81, 236, 268, 727, 747, 1158, 1159, 1205, 1303, 1347, 1352, 1603, 1645
 Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak, 282
 Atzerri Gaietarako eta Elkarlanerako Ministerioak, 284
 Atzerri Zerbitzua, 260, 261
 Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen prestakuntza-zentro, 260
 Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen senitartekoak, 261
 atzerrian, 121, 122, 127, 178, 208, 209, 261, 285, 286, 296, 712, 865, 996, 1025, 1027, 1028, 1472, 1488, 1551, 1552, 1557, 1645, 1691, 1692, 1696, 1704
 Atzerrian, 121, 281, 286, 294, 1472, 1479, 1594, 1691, 1692
 atzerrian bizi diren galiziarrei zuzendutako loturak, 991
 Atzerrian bizi diren galiziarren itzulera, 991
 atzerrian bizi diren ikus-entzule frantsesentzat, 1638
 Atzerrian dauden ikastegi frantsesak, 1472
 Atzerrian ematekoak diren edo nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespren eta betearazpena, 1554
 Atzerrian eskolatutako ikasle frantsesei, 1472
 atzerrian kokaturik dauden goi-mailako ikasketa-zentroekin, 1472
 Atzerrian kontratatzea, 294
 Atzerri-ekintza, 260
 Atzerri-ekintzaren, 260
 atzerri-ekintzaz, 1638
 atzerriko, 109, 163, 180, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 202, 203, 208, 251, 257, 262, 275, 277, 294, 319, 336, 518, 557, 576, 782, 868, 1102, 1103, 1232, 1403, 1409
 Atzerriko, 163, 178, 197, 198, 251, 518
 atzerriko abizenen fonetika, 304
 atzerriko abizenen fonetikaren egokitzapen grafikoa, 251

- Atzerriko agintari judizialek, 1598
Atzerriko agintariek, 1588
atzerriko agintarien, 285
atzerriko agintarrietatik, 287
atzerriko agintaritzak, 286
atzerriko agintaritzak, 1553, 1598
Atzerriko aseguru-erakundeek, 188
Atzerriko asturiarrak, 712
Atzerriko asturiarrei laguntzeko neurriak, 713
Atzerriko asturiarren eskubideak, 712
atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza, 1396
atzerriko beste edozein hizkuntzatan, 471
atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-konpetentziak, 1409
atzerriko beste hizkuntza batzuetan, 1324
atzerriko beste hizkuntza batzuk, 1027, 1400
Atzerriko beste hizkuntza batzuk ikasteko programak sustatuko, 476
atzerriko bi hizkuntzatan, 865
atzerriko bi hizkuntzetan, 782
atzerriko bigarren hizkuntza, 197, 198, 577, 865, 1026, 1102, 1402
Atzerriko Bigarren Hizkuntza, 197, 198
Atzerriko bigarren hizkuntzaren, 198
atzerriko dokumentu publiko, 262
Atzerriko ebazpen judizialak, 288
atzerriko ebazpenaren, 163
atzerriko edo nazioarteko instituzioekin, 1472
Atzerriko edo nazioarteko organismoek, 1565
Atzerriko edo nazioarteko organismoen obligazio-jaulkipenak, 1565
atzerriko edozein herrialderi, 557
atzerriko egonaldiak, 575
atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuan, 1566
atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuari, 1566
atzerriko erabiltzaileen hizkuntza-beharrizanei, 749
atzerriko erakundeko, 264
atzerriko erkidego galiziarrek, 963
atzerriko estatu, 1477
atzerriko estatu batenak diren maiztasunen, 1637
atzerriko estatuetan, 1621
atzerriko estatuetara, 285
atzerriko estatuko legerian, 285
Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentzia, 1479
Atzerriko funtzionarioek, 251
Atzerriko funtzionarioek edo agintariek, 251
atzerriko Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari, 956
atzerriko herrialdeak, 1686
Atzerriko hezkuntza-sistemen, 260
atzerriko hizkuntza, 195, 196, 197, 199, 200, 277, 476, 575, 576, 577, 578, 750, 865, 866, 867, 962, 1025, 1026, 1027, 1031, 1102, 1103, 1104, 1105, 1232, 1236, 1395, 1397, 1400, 1471, 1481, 1501, 1505, 1562, 1651
Atzerriko hizkuntza, 198, 577, 1396
Atzerriko Hizkuntza, 197, 198, 199
atzerriko hizkuntza bat, 1103, 1239
Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatikoa kenkaria, 827
atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, 1397
atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza, 1232
atzerriko hizkuntza baterako hastapenak, 1237
Atzerriko hizkuntza batetik gaztelaniara eta alderantziz egindako itzulpenak eta interpretazioak, 261
atzerriko hizkuntza bizi bat, 1474, 1476
atzerriko hizkuntza bizi batean, 1477
Atzerriko hizkuntza bizien irakaskuntza, 1474
atzerriko hizkuntzak, 194, 199, 202, 474, 518, 791, 864, 865, 866, 882, 976, 1029, 1037, 1056, 1074, 1106, 1239, 1467, 1474
Atzerriko hizkuntzak, 577, 865, 1066, 1232
Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE), 1088
atzerriko hizkuntzak ikastea, 865
Atzerriko hizkuntzako bitartekari-zerbitzua, 1098

- Atzerriko hizkuntzako curriculum-
edukietan emandako denbora,
1401, 1402
- atzerriko hizkuntzako curriculum-
edukietarako ematen diren
denborak, 1403
- atzerriko hizkuntzako ikus-entzunezko
edukiak, 1410
- atzerriko hizkuntzako prestakuntzan,
1398
- atzerriko hizkuntzan, 294, 1236, 1471,
1633
- Atzerriko hizkuntzan benetan arlo
edo irakasgai ez-linguistikoetan
irakasten duten irakasleek, 1088
- atzerriko hizkuntzan benetan
irakasten duten hizkuntzan, 1088
- Atzerriko hizkuntzan edo
hizkuntzetan, 1306
- Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik,
1088
- atzerriko hizkuntzara, 574, 1102
- atzerriko hizkuntzarako lehen
hurbilketa, 197
- atzerriko hizkuntzaren, 197
- atzerriko hizkuntzaren bat, 1505,
1562
- atzerriko hizkuntzaren batean, 1502,
1505, 1561, 1564, 1633, 1638, 1651,
1652, 1686
- Atzerriko hizkuntzaren batean, 1489,
1579, 1596, 1695
- Atzerriko hizkuntzaren batean edo
eskualde-hizkuntzetan sorturiko lan
eta baliabide pedagogikoei, 1695
- Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea,
552, 553
- atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza-
prozesuan, 197
- atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan
eta ebaluazioan, 197, 199, 200
- atzerriko hizkuntzaz, 1402
- Atzerriko hizkuntzei buruzko aukerak,
1233
- atzerriko hizkuntzek, 862
- atzerriko hizkuntzekin, 1402, 1696
- atzerriko hizkuntzen, 1102, 1103,
1122, 1236
- Atzerriko hizkuntzen, 518
- Atzerriko hizkuntzen alderdi
metodologikoak, 577
- atzerriko hizkuntzen eskolaz kanpoko
ikasketa, 790
- atzerriko hizkuntzen eskumenen
eremuan, 968
- atzerriko hizkuntzen espezialitatean,
1239
- Atzerriko hizkuntzen espezialitateko
maisua-maistren kidegoko
irakasleek, 1088
- atzerriko hizkuntzen eta eskualde-
hizkuntzen irakaskuntza, 1476
- Atzerriko hizkuntzen eta estatuko
beste hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen ezagutza eta
erabilera, 1390
- atzerriko hizkuntzen eta kulturen
irakaskuntza, 1471
- atzerriko hizkuntzen ezagutza, 960,
1066
- atzerriko hizkuntzen ezagutza lan-
mundura zabaltzeko erronkari, 474
- atzerriko hizkuntzen ezagutzari, 1239
- atzerriko hizkuntzen hastapenerako
eta hobekuntzarako, 861
- atzerriko hizkuntzen ikaskuntza, 195
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza, 518
- atzerriko hizkuntzen ikaskuntza eta
erabilera, 753
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza
indartzeko programak, 205
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza
sartzearen helburua, 476
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntza,
1639, 1641
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntza,
1638
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak,
577, 866
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak,
ikaskuntzak eta ebaluazioak, 866,
867
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan,
ikaskuntzan eta ebaluazioan, 865
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren
aspektu didaktikoak, 865
- atzerriko hizkuntzen itzulpena, 109
- atzerriko hizkuntzetako batean, 1232
- atzerriko hizkuntzetako komunikazio-
konpetentzietan, 1025
- atzerriko hizkuntzetako
konpetentzia, 1404

- atzerriko hizkuntzetan, 203, 266, 575, 579, 862, 863, 865, 866, 867, 1026, 1027, 1104, 1236, 1396, 1403, 1651, 1698
- atzerriko hizkuntzetan eguneratzeko ikastaroak, 867
- atzerriko hizkuntzetan prestatzea, 203
- atzerriko hizkuntzetarako itzulpen, 1633
- atzerriko hizkuntzetarako kompetentzia, 1403
- atzerriko ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak, 1476
- Atzerriko ikasleei, 1700
- Atzerriko ikastegi frantsesak, 1479
- atzerriko ikastegi frantsesetan eskolatutako ikasle atzerritarrei, 1472
- atzerriko ikastegiekin, 1472
- atzerriko ikastegietan, 1698
- atzerriko ikastetxeen, 1696
- atzerriko ikerketa-institutu independenteetan, 1621
- atzerriko ikerketa-zentroei, 123
- atzerriko ikertzaileei, 1472
- Atzerriko ikertzaileek edo instituzioek egiten dituzten indusketek, 1093
- Atzerriko inbertsioetarako zuzkidurak, 1568
- atzerriko irakaskuntza-zentroekin, 1026
- atzerriko jurisdikzio-organo edo agintaritza eskudunari, 1553
- atzerriko jurisdikzio-organoei, 1651
- atzerriko kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia, 1598
- Atzerriko kreditu hartzekodunak, 178
- atzerriko kultura-politikan, 96, 140
- atzerriko lanen itzulpen- edo egokitzapen-lanak, 1672
- atzerriko lehen hizkuntza, 1232
- atzerriko lehenengo hizkuntzaren A1 mailaren baliokidea, 1401
- atzerriko lehenengo hizkuntzaren A2 mailaren baliokidea, 1401
- atzerriko nazionalitateko irakasleak, 202
- atzerriko nazionalitateko profesionalak, 1032
- atzerriko ordezkari-titulu diplomatiko, 262
- atzerriko ordezkari-tituluak, 286
- atzerriko sarean, 1691
- atzerriko titulu eta ikasketen homologazioa, baliozkotzea eta aitortzea, 208
- atzerriko tituluak lortzeko irakaskuntzak ematen dituzten zentroak, 962
- atzerriko unibertsitateen, 1001
- Atzerriko unibertsitate-zentroak, 962
- atzerriko zentroak, 962
- Atzerriko zuzenbideari buruzko informazioa, 287
- atzerriko zuzenbide-sistema, 1572
- atzerrikoak, 425, *Ikus* hizkuntzak
- atzerri-proiektzioa, 790
- atzerriari, 261, 287, 1696
- Atzerriari bidaltzekoak diren erregu-eskaerak, 1553
- atzerriari, 164, 202, 1434, 1439, 1441
- Atzerriari, 1434
- Atzerriari iritsi berriari, 1437
- atzerriari-kopuru handia, 1436
- atzerriari, 167, 1500, 1630
- Atzerriari, 1434, 1440
- atzerriari bizi den herri edo hiriko udal-agintariei, 1439
- atzerriari ez onartzeko erabakian, 1434
- atzerriari lekualdatzeko erabaki, 1444
- atzerriari, 165, 166, 1005, 1435, 1436, 1437, 1438, 1440, 1444, 1445, 1652
- Atzerriari, 541, 1332, 1435, 1436, 1437, 1439, 1440, 1441, 1444, 1504, 1553
- atzerriari adierazitako hizkuntza horretako interpretarik, 1443
- Atzerriari ulertzen duela adierazitako hizkuntza, 1434
- atzerriari, 1437, 1647
- atzerriari egonaldiak, 1504
- atzerriari hizkuntza-maila, 1437
- atzerriari identifikazio-zenbakiaren (AIZ), 541
- atzerriari, 166, 242, 1435, 1437, 1438, 1440, 1441, 1442, 1444, 1647
- Atzerriari, 166, 1440, 1441

- atzeritarrei, 126, 165, 1029, 1504
 Atzeritarrei, 1434
 atzeritarrek, 164, 525, 526, 634, 644, 1249, 1332, 1504, 1631
 Atzeritarrek, 165, 166, 202, 602, 1005
 Atzeritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzeritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoaren, 202
 Atzeritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzeritar horien gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoan, 1005
 Atzeritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta haien gizarteratzeari buruzko 4/2000 Lege Organikoaren, 1005
 atzeritarren, 682
 Atzeritarren araubide juridikoa, 165
 Atzeritarren barneratze-zentroak, 165
 atzeritarren egonaldia, 1436
 Atzeritarren eskubide eta eginbeharrak, 164
 atzeritarren familian bizitzeko eskubidea, 1006
 atzeritarren hizkuntza-ikasketari, 34
Atzeritarren Sarrera eta Egonaldiaren, 1434
 atzeritarrentzat, 644, 1638
 Atzeritarrentzat, 682
 atzeritarrentzat diren dokumentuei, 1502
 atzeritartasun, 243
 atzeritartasunaren, 820
 atzeritartasunari buruzko Erkidegoaren araubidea, 202
 Atzeritartasun-arloko, 165
 atzeritartzat, 1631
 atzeritik, 1637
 atzeritik datozen edo atzeritarrentzat diren dokumentuei, 1502
 Atzeritik heltzen diren akten jakinarazpena, 1552
 Atzeritik heltzen diren erregu-eskaerak, 1553
 atzerri-titulua, 860, 1096
 au pair, 165
 audifono, 683
 audifonoak, 1296
 audiodeskripzio, 812, 1295
 audiodeskripzioa, 231, 583, 598, 877, 972, 1022, 1110, 1199, 1341, 1392
 Audiodeskripzioa, 583, 591
 Audiodeskripzioaren, 619
 Audiodeskripzioko eta zeinuhizkuntzako neurriak, 1391
 audiodeskripziorako, 583
 audiodeskripzio-zerbitzuak, 583
 audioen, 1443
 audiologiarekin, 217
 audioprotelistak, 1539, 1540
 Audioprotelistak, 1539
 auditoretza, 1559
 auditoretza-eskabidea, 1559
 auditoretzaren objektua, 1559
 auditoria, 1670
 auditoria publiko, 126
 Auditoria publikoa, 845
 aukera, 18, 21, 22, 34, 57, 78, 121, 122, 195, 210, 211, 215, 219, 223, 225, 229, 241, 263, 281, 294, 330, 369, 381, 400, 401, 402, 407, 423, 429, 480, 501, 529, 535, 551, 564, 567, 578, 586, 591, 592, 593, 681, 682, 753, 754, 793, 794, 796, 811, 812, 862, 866, 867, 868, 874, 941, 949, 952, 965, 968, 971, 1025, 1051, 1114, 1154, 1172, 1190, 1197, 1204, 1206, 1234, 1250, 1256, 1277, 1278, 1279, 1294, 1296, 1301, 1312, 1322, 1392, 1397, 1409, 1432, 1444, 1445, 1472, 1474, 1480, 1499, 1520, 1552, 1557, 1628, 1695, 1706
 Aukera, 285, 1114
 aukera askekoa. *Ikus irakasgaia*
 aukera berdintasuna, 529
 aukera ekonomikoei, 19
 aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa, 672, 673, 674
 aukera- eta tratu-berdintasunean, 671
 aukera partekatua, 1396
 aukera pertsonal eta sozial berri eta handiagoen eragile, 1398
 aukera politiko, 795
 aukera teknikoak, 904
 aukera teknikoek, 241
 Aukera teknikoen, 241

- aukera teknologikoak, 1386
aukera-askatasun, 1470
aukera-askatasun horren aplikazioa, 1470
aukera-berdintasuna, 195, 239, 480, 535, 589, 756, 775, 786, 878, 906, 950, 1006, 1021, 1029, 1034, 1042, 1080, 1107, 1197, 1249, 1423
Aukera-berdintasuna, 556, 672, 704, 878, 1030, 1089, 1331, 1340
aukera-berdintasunaren, 564, 587, 600, 610, 1048
aukera-berdintasunaren arloan, 1331
aukera-berdintasunaren dimentsioa, 998
Aukera-berdintasunaren printzipioaren, 673
aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak, 610
aukera-berdintasunari, 229, 231, 232, 233, 877, 1255, 1344
Aukera-berdintasunari, 668
aukera-berdintasunean, 595, 596, 673, 1331
aukera-berdintasunerako eskubidea, 217
aukera-berdintasunerako eskubidearen, 596
aukera-eskubidea, 219
aukerak, 160, 376, 1036, 1288, 1557
Aukerak, 518
aukeraketa, 224, 228, 362, 372
aukeraketak, 354
aukerako azterketa, 1613
aukerako hizkuntza ofiziala, 1348
aukerako ikasgaiak, 1027
aukerako pertsona, 268
aukerakoa, 1612
aukeran, 1294
aukeraren, 402, 593, 1291
aukerari, 243, 1557
aukerarik, 40, 41, 58, 1520
aukeratu, 58, 454
aukeratu beharreko beste bi hizkuntzatan, 1333
aukeratu ez duen hizkuntza ofizialaren derrigortasuna arautzen, 326
aukeratuko, 98, 142
aukeratutako hizkuntza ofiziala, 1206
aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1205
aukeratutako hizkuntzan, 290
aukeratutako hizkuntzarengatik, 1205
aukeratzeko, 8
aukeratzeko askatasun, 365
aukeratzeko askatasuna, 586
Aukeratzeko askatasuna, 223, 592
aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, 1158
aukeraz, 415
aukerei, 1712
aukeren, 366, 381, 402, 1402, 1641
aukeren oreka, 958
aukerez baliatzeak, 91, 136
aurkako aldeari, 1651
aurkaratze, 1443
aurkaratzerik, 1519
aurkezle, 323
aurkezpen, 1650
aurkezpen- edo lehentasun-data, 1487
aurkezpen elektronikoa, 21
aurkezpen- eta lehentasun-data, 1487
aurkezpen idatzia, 1714
aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek, 1010
aurkezpenean, 234, 645, 913, 954, 1018, 1082
aurkeztea baimentzea, 92, 136
aurkeztu, 56, 97, 142, 308, 491
aurkibide, 1151
Aurkibideen txantiloien normalizazioa, 1075
aurkikuntza, 1235
Aurkintzenak. *Ikus* izendapenak
aurorak, 522
urrealdea, 904
urreautonomiaren garaian, 334
urreeraketaren lekuko, 1002
urreikusitako, 87, 98, 129, 132, 142, 436
urreikusitako araubidea aplikatuko, 397
urreikusitako helburutik desbideratu, 81

- aurreikusitako zehapen-araubidea, 399
aurreikusitakoa, 330, 357, 461
aurreikuspen, 988, 1265, 1387
Aurreikuspen, 285, 502, 1375
aurreikuspen ekonomikoak, 383
aurreikuspen-, tratamendu-,
errehabilitazio- eta integrazio-
politika, 586
aurreikuspena, 368, 503
aurreikuspenak, 115, 194, 233, 361,
387, 492, 519, 607, 627, 779, 968,
988, 1265, 1375, 1428
aurreikuspenei, 362, 363, 981
aurreikuspenekin, 226, 486, 503
aurreikuspeneko, 392, 438
aurreikuspenen, 158, 230, 732
Aurreikuspen-instituzioak, 1468
Aurreikuspen-instituzioen eragiketak,
1468
aurreikusten, 129, 326
aurreiritzi diskriminatzaileak, 1320
aurreiritzi linguistiko, 723
aurreiritzi sexistei, 1637
aurrekari, 350
Aurrekari, 158
aurrekari historiko baten tradizioa,
1126
aurrekari historikoak, 215
aurrekarietan, 353
aurreko aurrekontuaren betetzea,
426
aurrekontu, 125, 126, 313, 322, 346,
547, 698, 1154, 1163, 1164, 1288
Aurrekontu, 125
aurrekontu bereziak, 322
aurrekontu kontsolidatu, 322
aurrekontu orokorrei, 322, 781, 790,
852, 986
Aurrekontu Orokorrei, 719, 721, 739,
791, 890, 1088
aurrekontu orokorrek, 346
Aurrekontu Orokorren, 337
aurrekontu orokorren lege-
proiektuan, 827
aurrekontu publikoak, 568
aurrekontua, 322, 335, 337, 344, 464,
1130
Aurrekontua, 1371
aurrekontuak, 322, 396, 1270, 1708
Aurrekontuak, 322, 1672, 1686
aurrekontu-aldaketak, 429
aurrekontuan, 827, 1130
aurrekontu-araubide, 322
aurrekontuaren, 124, 125
Aurrekontuaren, 337
aurrekontuaren aurreproiektua, 337,
342, 1129, 1132, 1370
aurrekontuaren aurreproiektu-
proposamena, 125
aurrekontuaren esparruan, 52
Aurrekontuaren sarrera-egoerak,
337
aurrekontu-aukeren, 241, 1288
aurrekontu-aurreikuspenak, 627
aurrekontu-aurreikuspenen, 732,
1163, 1164
aurrekontu-aurreproiektu, 125
aurrekontu-aurreproiektua, 313
aurrekontu-baliabideen, 239, 600,
713
aurrekontu-baliabideen
programazioa, 1628
aurrekontu-defizita, 1700
aurrekontuei, 345, 554, 1130, 1133,
1135, 1141
Aurrekontuei buruzko legean, 1669
aurrekontuei buruzko legearen, 1478
Aurrekontuei buruzko Legeen
gaineko Lege Organikoa, 1672
aurrekontuek, 241
aurrekontuekin, 125, 232
aurrekontu-ekitaldian, 1130
aurrekontuen, 1682
aurrekontuen aplikagarritasuna
zehazten duten betekizunak,
1177, 1194
aurrekontuen arloan eskuduna den
Jaurlaritzako sailari baimena
ematen, 429
Aurrekontuen aurreproiektua, 316
Aurrekontuen azaroaren 26ko
47/2003 Lege Orokorrak, 126
aurrekontuen betearazpena, 845
Aurrekontuen esparruan, 52
aurrekontuen gaineko ardura duten
ministerioek, 1569, 1570, 1572
aurrekontuen gaineko ardura duten
ministerioen erabaki, 1569, 1570,
1573
Aurrekontuen Lege Orokorrak, 122
Aurrekontuen Lege Orokorren,

- 122, 127
- aurrekontuen legea, 429
- aurrekontuetako, 506
- aurrekontuetan, 340, 384, 668, 735, 791, 1168, 1373, 1374
- Aurrekontuetatik, 52
- aurrekontu-jarduketak, 561
- aurrekontuko baliabideen, 377, 384
- aurrekontuko lanpostuen katalogoak, 1141
- Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak, 852
- aurrekontu-laguntzak, 1701
- aurrekontu-legeetan, 1130
- aurrekontu-lerroa, 52
- aurrekontu-mugen, 239, 1370
- aurrekontu-orekaren printzipioaren, 322
- aurrekontu-partidak, 658, 731, 1241
- aurrekontu-partidaren, 547
- aurrekontu-proposamena, 313
- aurrekontu-zuzkidura, 561, 698, 1130
- aurrekontu-zuzkidurak, 1154
- aurrekontu-zuzkidurak bermatzea, 59
- aurreproiektu, 125
- aurreproiektuak, 316
- aurrerabide zientifikoa eta teknikoa, 66
- aurrerakinak ordaintzeko debekua, 255
- aurrerapauso, 1398
- aurrerapen, 12, 472, 534, 1164
- aurrerapen teknologiko, 217
- Aurrerapen teknologikoei, 217
- aurrerapen teknologikoen, 534, 617, 1164
- aurrerapena, 26
- aurrerapenaren, 434
- aurrerapenaren gizarte-etorkizun baten ataria, 1364
- aurrerapenean, 937
- aurretiazko baimena, 1476
- aurretiazko erreklamazioa, 1130, 1134
- aurretiazko eskabidea, 172, 176
- aurretiazko informazio iragarki, 530
- Aurretiazko informazioa, 567
- aurretiazko informazioaren, 294
- aurretiazko informazioaren iragarkian, 294
- aurretiazko irakaskuntza-esperientzia, 1239
- aurretiazko irizpenean, 1473
- aurretiazko komunikazioan, 457
- aurrez aurreko edo ikus-entzunezko ikastaroak eta programak, 713
- aurrez aurreko ikastaroa, 740
- aurrez aurreko ikastaroak, 791
- aurrez aurrekoak, 1580
- aurrez aurrekoan, 1595
- aurrez aurrekoen aktak, 1490, 1581
- aurrezkia, 263
- aurrezpen, 477
- ausazko makinetan, 648
- austeritatearen irizpideen, 921
- auto, 1447, 1550
- auto ziodun, 1447
- autoa, 1645
- autoadierazpenari, 34
- autoak, 1523, 1555
- autoan, 1596
- autoantolaketa-printzipioari, 463
- autoaren, 1447
- autodeskribapenaren, 534
- autodeskribapeneko, 534
- autoebaluazioa, 203
- autoenplegatuek, 937
- autoeraketaren, 463
- autoestimua, 1364
- autogobernua, 334, 1203, 1277
- autogobernuaren babesean, 1363
- autogobernu-instituzioak, 248
- Autogobernu-instituzioak, 1126
- autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1212
- autogobernuko instituzioetan, 1317
- autogobernu-organoak, 723
- autogobernurik eza, 26
- autogobernurik eza eta euren egitura politiko-administratiboa eta hizkuntza inposatzen duten estatuak, 25
- autogobernu-tradizioa, 1301
- autoikaskuntzarako zentroak, 790
- autonomia, 44, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 120, 161, 162, 178, 183, 184, 199, 202, 218, 250, 290, 309, 367, 524, 531, 564, 587, 698, 765, 1153, 1167, 1277, 1278, 1281, 1302, 1377, 1437, 1510, 1513,

- 1536, 1696
- Autonomia Administrazioarekin, 334
- Autonomia aurreko etapan, 1346
- autonomia bakoitzeko legerian, 112
- Autonomia Erkidego, 653
- Autonomia Erkidegoa, 1001
- Autonomia Erkidegoak, 309, 321, 334, 364, 377, 563, 606, 613, 647, 724, 734, 764, 765, 766, 787, 827, 840, 892, 893, 949, 963, 964, 965, 1021, 1057, 1090, 1338
- Autonomia Erkidegoan, 310, 312, 316, 334, 408, 413, 438, 468, 726, 727, 831, 837, 842, 865, 880, 910, 941, 954, 968, 1067, 1122
- Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan, 1004
- Autonomia Erkidegoan kokaturako edozein organismo edo erakunderekin, 327
- Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan inprimatuko, 358
- Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza, 729
- Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean, 789
- Autonomia Erkidegoaren, 310, 322, 337, 346, 382, 383, 413, 438, 563, 587, 596, 670, 673, 674, 679, 724, 726, 727, 739, 764, 781, 785, 790, 791, 793, 827, 852, 873, 876, 890, 934, 968, 972, 981, 986, 1053, 1057, 1059, 1070, 1088, 1099, 1116, 1119, 1120
- Autonomia Erkidegoaren Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen, 325
- Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrekin, 346
- Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren, 337
- Autonomia Erkidegoaren Aurrekontuen Lege Orokorriari, 322
- Autonomia Erkidegoaren eremuan, 975
- Autonomia Erkidegoaren eskumenak, 830
- Autonomia Erkidegoaren eskumeneko gaietan, 998
- Autonomia Erkidegoaren eskumeneko museoak, monumentuak eta gainerako ondasun kulturalak, 596
- Autonomia Erkidegoaren eskumenen esparruan, 965
- Autonomia Erkidegoaren intereseko monumentu-ondarean, 825
- Autonomia Erkidegoaren kontsulta-eta aholkularitza-organak, 772
- Autonomia Erkidegoaren kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza, 825
- Autonomia Erkidegoaren langai, 1346
- Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, 726
- Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuko irakaskuntzako zentroetan, 735
- Autonomia Erkidegoaren mendeko erregistro publikoetan, 328
- Autonomia Erkidegoaren mendeko ez diren erregistro publikoetan, 328
- Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio, 726
- Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko gizarte komunikabideen, 310
- Autonomia Erkidegoarentzat, 981
- Autonomia Erkidegoari, 309, 651, 724, 838, 839, 853, 855, 1099
- Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, 1177, 1194
- autonomia erkidegoko, 485, 486
- Autonomia Erkidegoko, 313, 317, 340, 372, 378, 379, 389, 412, 413, 415, 419, 437, 438, 439, 457, 466, 467, 468, 477, 480, 483, 484, 485, 486, 487, 562, 600, 615, 652, 654, 660, 662, 664, 666, 669, 672, 680, 682, 727, 732, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 746, 749, 786, 790, 797, 798, 799, 801, 816, 831, 836, 844, 853, 870, 871, 874, 877, 884, 888, 889, 903, 904, 906, 920, 934, 943, 948, 953, 954, 959, 960, 966, 968, 970, 975, 977, 989, 995, 996, 1019, 1041, 1069, 1072, 1108, 1109,

- 1113, 1114, 1115, 1116, 1118, 1119,
1120, 1336, 1338
AUTONOMIA ERKIDEGOKO, 484
Autonomia Erkidegoko Administrazio
Orokorrak, 980
Autonomia Erkidegoko
Administrazio Orokorriari, 429
Autonomia Erkidegoko Administrazio
Orokorrean, 412
Autonomia Erkidegoko Administrazio
Publikoaren hizkuntza-
normalizazioko plana, 934
Autonomia Erkidegoko
Administrazioa, 669, 870, 1119
Autonomia Erkidegoko
Administrazioak, 419, 654, 680, 698,
746, 747, 925, 1119
Autonomia Erkidegoko
Administrazioan eta toki-
korporazioetan, 732
Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren, 386, 731, 767
Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren berdintasun-
organismo eta -unitateak, 669
Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren zerbitzuko
funtzionarioek, 770
Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren zerbitzuko
funtzionarioen eginbeharrak, 770
Autonomia Erkidegoko
Administrazioari, 415
Autonomia Erkidegoko
Administrazioiko gizarte-
zerbitzuekiko harremanetan, 1116
Autonomia Erkidegoko
Administrazioa, 763
Autonomia Erkidegoko
Administrazioetik, 340
Autonomia Erkidegoko berezko
hizkuntza, 724, 730
Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza
ofizialak, 724, 1346, 1362
Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza
ofizialetako, 788
Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza
ofizialetan, 942
Autonomia Erkidegoko botere
publikoek, 732, 733
Autonomia Erkidegoko botereek,
564
Autonomia Erkidegoko ekialdeko
Aragoiko berezko hizkuntzaren
erabilera historikoko eremu, 653
Autonomia Erkidegoko erakunde
publikoek, 726
Autonomia Erkidegoko errealitate
sozioekonomikoak, kulturalak eta
linguistikoak, 450
Autonomia Erkidegoko erregistro
publikoetan, 727
Autonomia Erkidegoko Gizarte-
zerbitzuen Mapak, 435
Autonomia Erkidegoko Gobernua,
726
Autonomia Erkidegoko Gobernuak,
727, 728, 729, 730, 731, 732, 733,
735
Autonomia Erkidegoko Gobernuak
eta toki-korporazioek, 733
Autonomia Erkidegoko
Gobernuaren, 730, 735
Autonomia Erkidegoko
Gobernuaren hizkuntza- eta
kultura-politikaren esparru
orokorraren, 785
Autonomia Erkidegoko
Gobernuaren mendeko
irakaskuntza-zentro
espezializatuetan, 730
Autonomia Erkidegoko
Gobernuaren mendekoa ez den
edozein administrazio-eremutan,
733
Autonomia Erkidegoko Gobernuari,
728, 736
Autonomia Erkidegoko
Hauteskunde-batzordearen
erabakiak, 357
Autonomia Erkidegoko
hedabideetan euskara
lehentasunez erabili dadin
bultzatuko, 331
Autonomia Erkidegoko herrien eta,
oro har, toponimo guztien izen
ofizialak finkatzeko eskumena, 325
Autonomia Erkidegoko
herritarrentzat eta erakunde
publikoentzat lan egingo duena,
329
Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako

- Partaidetza Sozialari, 1019
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza eta kultura, 724
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofiziala, 975
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 941
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 976
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako, 328, 463, 471, 728
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, 780
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetan, 795
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza-politika, 658
- Autonomia Erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan, 1346
- Autonomia Erkidegoko instituzio komunek, 308, 465
- Autonomia Erkidegoko irakaskuntzako zentroetan, 734
- Autonomia Erkidegoko irati- eta telebista-hedabide publikoa, 1387
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta hizkuntzaren irakaskuntza, 724
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza, 1327
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena, 650
- Autonomia Erkidegoko kultura-ondarea, 1347
- Autonomia Erkidegoko lurraldean, 325, 327, 435
- Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, 1041, 1108
- Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan kokatzen diren enpresa edo establezimenduekin dituzten harremanetan, 395
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, 332
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararekin loturiko lana egiten duten instituzio edo botereekiko harremanak bideratzea, 326
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten egintzak edo komunikazioak, 954
- Autonomia Erkidegoko organo instituzionalen, 656
- Autonomia Erkidegoko Parlamentuak, 726
- Autonomia Erkidegoko Pirinio aldeko eta Pirinio aurreko guneetako Aragoiko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu, 653
- Autonomia Erkidegoko Poliziaren uztailaren 17ko 4/1992 Legea, 480
- Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari, 620
- Autonomia Erkidegoko toponimoak, 657
- Autonomia Erkidegoko toponimoen izen ofizialak, 728
- Autonomia Erkidegokoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
- Autonomia Erkidegorako, 573, 981
- Autonomia Estatutua, 941
- Autonomia Estatutuak, 310, 325, 794, 839, 899, 1153, 1269
- Autonomia Estatutuan, 310, 675, 765, 916, 918, 919, 936, 1024, 1270, 1274, 1301, 1381, 1382
- Autonomia Estatutuaren, 309, 310, 364, 377, 562, 600, 629, 650, 651, 725, 734, 772, 776, 791, 795, 796, 804, 838, 921, 945, 949, 965, 967, 981, 1156, 1248, 1254, 1257, 1258, 1282, 1284, 1308, 1347, 1350, 1362, 1363, 1422
- Autonomia Estatutuari, 794, 1362
- Autonomia Estatutuko*, 726
- Autonomia Estatututik, 651
- autonomia galdu izana, 1499, 1574, 1687
- autonomia horretako berezko hizkuntza, 112
- autonomia horretako berezko hizkuntza ofiziala, 112
- autonomia organiko, funtzional eta

- aurrekontuzkoaz, 1366
- autonomia pedagogikoa, 367
- Autonomia pedagogikoaren eremua, 1238
- autonomia pedagogikoaz, 369
- autonomia pedagogikorako tarte zabala, 1236
- autonomia pertsonala, 591, 811, 971, 1101, 1236, 1294
- Autonomia pertsonalaren sustapena, 647
- autonomia politikoa, 1386
- Autonomia sustatzeko eta komunikazio-oztopoak kentzeko zerbitzua, 1098
- autonomia-administrazioak, 368
- autonomia-araudiaren, 197, 199
- autonomia-aurreko etapan, 724
- autonomia-eremua, 1281
- autonomia-eremuan, 1342
- autonomia-erkidego, 111, 115, 145, 161, 170, 191, 197, 198, 199, 206, 221, 239, 241, 290, 309, 650, 724, 725, 731, 732, 734, 765, 786, 839, 840, 1030, 1100, 1233, 1377
- Autonomia-erkidego, 114, 120, 161, 239, 364, 771
- autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatea, 241
- Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean, 114, 120, 161
- autonomia-erkidego baten lurraldera, 950
- autonomia-erkidego batzuen mendeko katalanezko telebista-emanaldiak, 731
- Autonomia-erkidego bereko komunikabide publikoen eredia, 776
- Autonomia-erkidego eskudunekin, 208
- Autonomia-erkidego honen berezko identitate, hizkuntza eta kulturarekiko integrazioa, 771
- autonomia-erkidego honetako hizkuntza ofizialak, 725
- autonomia-erkidego horretan koofiziala den beste hizkuntza, 290
- autonomia-erkidegoa, 152
- autonomia-erkidegoak, 149, 194
- autonomia-erkidegoan, 112, 114, 120
- autonomia-erkidegoan ofiziala den beste hizkuntza*, 145
- autonomia-erkidegoaren, 116, 152, 158, 170, 174, 650, 698
- Autonomia-erkidegoaren, 152
- autonomia-erkidegoaren ondare, 650
- autonomia-erkidegoarentzat, 886
- autonomia-erkidegoei, 650, 1005
- autonomia-erkidegoek, 169, 174, 197, 198, 199, 250, 300, 825, 974, 1249, 1327, 1346, 1362, 1387
- autonomia-erkidegoekin, 112, 202, 209, 211, 261, 765, 1167
- Autonomia-erkidegoekin, 201
- autonomia-erkidegoen, 174, 211, 221, 587, 786
- autonomia-erkidegoen eremuan, 221, 587
- autonomia-erkidegoen eskumen, 1327
- autonomia-erkidegoen kultura-aniztasunaren eta hizkuntza-aniztasunaren ezagutza eta horienganako estimazioa, 1101
- autonomia-erkidegoetako, 175, 190, 192, 194, 211, 223, 225, 226, 227, 230, 239, 291, 398, 432, 1030
- Autonomia-erkidegoetako, 109, 290
- autonomia-erkidegoetako balioespenen, 112
- autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, 226, 230
- autonomia-erkidegoetako berezko hizkuntza ofizialetera, 190
- autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak, 223
- autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak, 226
- autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan, 225, 226, 227
- Autonomia-erkidegoetako estatutuetan, 170
- Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek*, 145, 290
- autonomia-erkidegoetako fiskal nagusiez, 110
- Autonomia-erkidegoetako fiskaltzak,

- 109
autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialak, 194
Autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek, 206
autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetako, 211
autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan, 192
autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako, 211
autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan, 184
autonomia-erkidegoetako kultura-eta hizkuntza-aberastasuna, 196, 1030
autonomia-erkidegoetako lanpostuetarako deialdietan, 117
autonomia-erkidegoetako lehiaren babeserako organoek, 174
autonomia-erkidegoetako tributuan administrazioak, 184
autonomia-erkidegoetan, 105, 109, 110, 115, 116, 117, 119, 152, 171, 172, 176, 241, 266, 280, 291, 300, 650, 713, 724, 941, 1153, 1278, 1346, 1362, 1395
autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza, 266
autonomia-erkidegoko, 109, 114, 115, 120, 161, 170, 183, 197, 290
autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza, 120
autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala, 114
Autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala, 117
autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialean, 189, 190
autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialera, 190
autonomia-erkidegoko beste hizkuntza ofizialean, 169
autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana, 1347
autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari, 109
Autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari, 109
autonomia-erkidegoko funtzionarioak, 109
autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala, 197
autonomia-erkidegoko hizkuntza ofiziala, 199
autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialera, 287
autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialez, 149
autonomia-erkidegoko hizkuntzan, 198
autonomia-erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntza, 1362
autonomia-erkidegoko kultura-ondarearen defentsan, 1362
autonomia-erkidegoko legeriaren, 463
Autonomia-erkidegoko lurraldean, 183
Autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, 183
autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak, 145
autonomia-erkidegoko lurraldetik, 290
autonomia-erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik, 115, 161
autonomia-erkidegoko zuzenbide edo hizkuntza, 114
autonomia-erkidegoren, 449
autonomia-erkidegotako, 170
autonomia-erkidegotako gobernuetako kidea, 1368
autonomia-erkidegotan, 178, 296, 1096
autonomia-estatutu, 216
autonomia-estatutua, 724
Autonomia-estatutua, 1673, 1675
autonomia-estatutuak, 1365
autonomia-estatutuan, 1386
autonomia-estatutuaren, 1277
autonomia-estatutuek, 129, 1278, 1365
autonomia-estatutuen, 206
autonomia-estatutuen edukiaren, 1362
autonomia-estatutuetan, 158, 222
autonomia-legerian, 145
autonomiarena, normalizazioarena, gizarteratzearena eta

- hezkuntzarena, eta erkidegoan
- parte hartzearena, 217
- autonomiari, 871
- autonomiarik gabea, 5
- autonomiaz, 368, 423
- Autonomo eta ETEei, 1039
- autonomoei, 844
- Autonomoei, 844
- autonomoei laguntzeko zerbitzuak, 685
- autoreak, 211, 1375, 1376
- Autoreak, 211, 1376
- Autoreen sustapen-kanpainenan, 211
- autoreez, 210
- autorregulazio-akordioak, 1320
- autorregulazioaren, 528, 613, 666, 678, 880, 1090, 1338
- autotutoretzak, 250
- autozaintzarako gaitasunean, 1042
- auzi, 108, 167, 320, 434, 1487, 1708
- Auzi, 1583
- Auzi Zibil eta Merkataritzazkoetako Bitartekaritza buruzko Legearen, 286
- auzia, 1433, 1487, 1491
- auzia amaitzeko erabakiari, 267
- auziak, 1683
- auzialdian, 1604
- auzian, 1583, 1604
- auzi-areto, 1442
- Auzi-areto, 1443
- auzi-aretoa, 1442
- auzi-aretoan, 1443
- auzi-aretoko polizia, 1491
- auziari, 1487
- auziari buruzko erabaki, 1587, 1590, 1658
- auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek, 92, 136
- auzibideko egintza, 6
- auziekin, 1491
- auzi-eskabidea, 1592
- auzietan, 149
- auzietarako atzerri-ekintzaz, 1638
- auzietarako atzerri-ekintzez, 1638
- auzi-gelako polizia, 108
- auzi-geletan, 1708
- auzi-jartzaille zibilak, 167
- auzi-mota, 1648
- auziok, 1491
- auzipean, 1616
- auzipetu, 1491
- auzipetua, 1603
- Auzipetua, 1490
- auzipetuak, 1490, 1576, 1584, 1585, 1603, 1658
- Auzipetuak, 1490, 1585
- auzipetuarekin, 1595
- Auzipetuaren agerraldia, 1585
- auzipetuari, 1490, 1585
- Auzipetuari, 1585
- auzirako, 150
- auziren, 1485
- auzitegi, 618, 727, 1348, 1586, 1657, 1658
- Auzitegi, 1586, 1658
- auzitegi eskuduna, 150
- auzitegi eta agintari eskudunek, 1130
- auzitegi independente eta inpartzialean, 5
- Auzitegi korrekzionala, 1584
- auzitegi korrekzionalak, 1597
- Auzitegi korrekzionalaren eskumenak, 1584
- auzitegi korrekzionalako apelazio-salak, 1601
- Auzitegi Orokorraren hizkuntza-araubideari buruzko xedapenak, 74
- auzitegia, 1490
- auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia, 1583, 1585
- auzitegiak, 114, 161, 268, 1443, 1487, 1491, 1583, 1587, 1604
- Auzitegiak, 1443, 1490, 1583, 1585
- auzitegian, 1442, 1585, 1589
- auzitegiaren, 149
- auzitegiaren erabakiaren, 1490, 1583, 1585
- Auzitegiek, 31
- auzitegien antolaketari eta funtzionamenduari, 1630
- auzitegien usadioei, 160
- auzitegietak, 161
- auzitegietak auzi-geletan, 1708
- auzitegietan, 1349, 1356
- auzitegietara, 726, 1156
- auzitegietatik, 1351
- auzitegi-jarduketan balio osoa, 1348

- auzitegiko bulegora, 1582
- auzitegiko kideak, 1491
- auzitegiko presidenteak, 1442, 1490, 1583, 1585
- Auzitegiko presidenteak, 1491
- auzitegiko presidenteari, 1435, 1444
- auzitegiok, 31, 1352
- auzitegira, 1648
- auzo-batzarraren, 630, 834
- auzo-herrialdeen estrategia politikoetarako, 83
- auzotarrek, 631
- Auzotarren eskubideak, 463
- auzotarrok, 631
- auzotasun, 1052, 1140, 1147, 1300
- auzotasuna, 117, 213, 259, 536, 538, 706, 770, 784, 908, 928, 1064
- auzotasun-leku, 354
- auzotasun-lekua, 927, 1146
- auzotasun-salbuespena, 765
- AVA, 1366, 1367, 1374
- AVAk, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1373, 1374
- AVAko akademikoak, 1368
- AVAko idazkariak, 1371
- AVAko kide bakarreko organoa, 1371
- AVAko presidentea, 1371
- AVAn, 1373
- AVAren antolaketa eta baliabideak, 1373
- AVAren aurrekontua, 1374
- AVAren aurrekontuaren betearazpena, 1370
- AVAren erabaki-organo gorena, 1370
- AVAren eskumenak, 1367
- AVAren funtzionamendua, 1372
- AVAren Gobernu Batzarra, 1372
- AVAren Gobernu Batzarrak, 1373
- AVAren gobernu-organoak, 1369
- AVAren hizkuntza-araudira, 1367
- AVAren Osoko Bilkura, 1369, 1372
- AVAren Osoko Bilkurak, 1372, 1373, 1374
- AVAren Osoko Bilkurara, 1372
- AVAren Osoko Bilkurari, 1370
- AVAren presidentea, 1369
- AVAren zerbitzuan diharduten langileak, 1369
- AVAren zerbitzuen berezko gastuak, 1370
- AVAri, 1367, 1374
- Avilako eta Salamancako arbel bisigodoak, 1002
- azalera handien, 1375
- azalera, 629
- Azalpen, 1603
- Azalpen egoki, 606
- azalpena, 281
- azalpenak, 1442, 1602, 1712
- azalpenek, 234
- azalpen-memoria, 316, 668
- Azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, Osasun Lanbideen Antolamenduari buruzkoak,, 1076
- azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoak,, 1362
- azaroaren 24ko 10/1982 Legeak, Eusko Legebiltzarrarenak, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoak, 248
- azaroaren 27ko 25/2014 Legeak, Nazioarteko Tratatu eta Bestelako Akordioei buruzkoak, 993
- azken adierazpena, 54
- azken akziodun eta onuradunei, 302
- azken hitzunaren heriotzak, 82
- azkentzea, 1423
- Azokei, 1316
- azpiarlo, 1038
- azpibatzerde, 409
- azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari, 1412
- azpiegiturak, 847
- azpiegituraren kudeatzaileak, 1458
- Azpiegituraren kudeatzaileari, 1458
- azpiegituren ezaugarriak, 1458
- azpiegiturretan, 389
- azpierenmuak, 1311
- azpikontratatuak, 530
- azpikontratazio-iragarkietan, 254
- azpikoz gora jarri ditu hizkuntza-erkidego bakoitzaren barneko kohesioa bermatzen duten harreman-eremuak eta elkar-eraginak, 26
- Azpimarraturik, 57
- azpiordezkapenaren, 1071
- azpiproduktuak, 323
- azpisaillkapena dute: A1, A2, B1, B2,

- C1 eta C2, 200
azpisektore profesionaletako
 ordezkariak, 923
azpisektoreen, 127
Azpitalde, 813
azpitaldea, 813, 816
Azpitaldea, 977
azpitaldeko kidego bereziak, 1428
azpitolatuta. *Ikus* bertsioa, *Ikus*
 bertsioa
azpitolatzea, 1632
azpitolazio, 812, 1295
Azpitolazio eta
 Audiodeskripzioaren Espainiako
 Zentroa, 220, 231
Azpitolazio eta
 Audiodeskripzioaren Espainiako
 Zentroak, 231
azpitolazioa, 230, 231, 972, 1115,
 1262
Azpitolazioa, 583, 619
azpitolazioaren, 229, 231, 1117
azpitolazio-orduak, 1392
azpitoluak, 217, 583, 597, 598, 617,
 877, 904, 1022, 1116, 1199, 1296,
 1341, 1389, 1392
Azpitoluak, 591
Azpitoluak dituzten telebista-saioen
 kopurua, 1632
azpitoludun jatorrizko bertsio
 obren presentzia, 1264
azpitoludun produktuei, 1149
azpitoluei, 1640
azpitoluekin, 533
azpitoluen, 383, 534, 1058
azpitoluen hizkuntza, 1057
azpitoluetako, 534
azpitolugintzari, 34
azpitolu-sistemak, 583
aztarna, 723
aztarna materialak, 1387
aztarnarik zaharrenak, 1002
aztarnategi eta gune
 arkeologikoak, 856
azter, 40, 41, 58
azterketa, 275, 277, 281, 554, 741,
 848, 849, 927, 934, 975, 1279, 1287,
 1524, 1525, 1527, 1528, 1529, 1530,
 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1537,
 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543,
 1544, 1545, 1677, 1678
Azterketa, 1474, 1605, 1708
azterketa filologikoak, 1287
azterketa historiko eta etimologikoa,
 1416
azterketa medikoa, 927
azterketa medikoak, 445, 1535
azterketa psikoteknikoa, 927
azterketa teoriko eta praktikoetan,
 1678
Azterketa teorikoetan, 1678
azterketa-egileak, 1678
azterketa-egileari, 1678
azterketa-eskubideak, 741
azterketa-eskubideengatik, 554
Azterketa-eskubideengatik, 554
azterketak, 344, 506, 1471
azterketaren, 817
azterketaren arrakasta-tasari, 1694
azterketarik, 1685
azterketa-sailkapeneko burutik, 1694
azterketek, 1700
azterketen, 1536
azterlan, 220, 232, 795, 1388
azterlan batzordeak, 1367
azterlana, 404
azterlanak, 401, 668, 1069, 1126,
 1229, 1367, 1396
Azterlanak, 691
azterlan-batzorde, 1255, 1373
azterlan-batzordeak, 1373
aztertu, 82
aztertzea, 25
aztertzeko, 5, 12
B eredua, 370
B taldean, 801
B taldeari, 1189
B taldeko kidego bereziak, 1428
B talderako, 400, 401
B ziurtagiria, 1179
B1 mailara, 867
B1 mailaren baliokidea, 1401
B1 mailaren ziurtagiria, 798, 799, 800
B2 mailakoa, 801
B2 mailaren baliokidea, 1401
B2 mailaren ziurtagiria, 798, 799, 800
B2 mailari dagokion gaitasun-maila,
 1239
B2, C1 edo C2 maila, 1088
babes, 243, 270, 339, 523, 572, 634,
 650, 696, 699, 717, 724, 726, 856,
 889, 1002, 1068, 1153, 1204, 1277,

- 1278, 1279, 1280, 1301, 1302, 1322,
1346, 1347, 1375, 1395, 1558
- Babes, 158, 271, 1347
- babes berbera izateko eskubidea, 5
- babes berezia, 105, 1002, 1204, 1277
- Babes berezia, 1378
- babes berezia behar duten
kontsumitzaileen kolektiboen
indizea edo protokoloak, 1045
- babes berezia edo berezitua, 1045
- Babes berezia merezi duten
kolektiboen espezifikotasunak,
1332
- babes- edo izendapen-mota, 717
- babes- eta sustapen-mandatuekin,
794
- babes- eta sustapen-neurriak, 795
- babes historikoa, 1263
- babes integralari, 678
- babes integraleko neurriei, 572
- babes judiziala, 1156, 1348
- babes judizialarekin, 220
- babes judizialari, 231
- babes juridiko, administratibo eta
teknikoari, 953
- babes juridikoa, 57, 1041
- babes juridikoaren arloan, 1041
- babes juridikoarena, 151
- Babes Juridikoari, 119, 176, 946
- Babes kontsularra, 262
- babes kontsularrak, 262
- babes orokorra, 1524
- babes soziokulturalerako, 413
- babes subsidiarioa, 242, 243
- Babes zibilaren, 509
- babes zibilari, 640, 889
- Babes Zibilari, 509
- Babes Zibilari eta Larrialdien
Kudeaketari, 509
- babes zibilekoak. *Ikus* jarduketak-
sektoreak
- babesa, 242, 283, 414, 478, 517, 523,
527, 570, 589, 620, 646, 647, 650,
652, 654, 662, 688, 695, 777, 819,
857, 887, 897, 954, 1002, 1020,
1041, 1046, 1068, 1105, 1108, 1167,
1196, 1218, 1257, 1258, 1269, 1319,
1351, 1386, 1398, 1479, 1485, 1486,
1547, 1644
- Babesa, 566, 717
- babes-agindu, 1595
- babes-agindua emateko
ebazpena, 1595
- babes-aginduak, 1595
- babesak, 86, 130, 173, 268, 284, 305,
306, 1098, 1213
- Babes-araubide juridikoa, 701
- babes-araubidea, 1009, 1245
- Babes-araubidea, 360
- babesaren, 42, 270, 282, 1255, 1279
- Babesaren irismena, 645, 1082
- babesaren onuradunak, 243
- babesari, 210, 650
- Babesari, 270
- babesean, 162, 680, 745, 965, 993,
1021, 1154, 1254, 1277, 1288, 1309,
1363
- babes-ekintza, 414, 1108
- babes-ekintzetarako finantzaketa,
81
- babeserako, 842, 1010
- Babes-eredua, 1085
- Babes-eremua, 913
- babes-eremuak, 1245
- babes-eskaera, 1443
- babes-estatusak, 88, 132
- babesgabetasun, 414
- babesgabetasuna, 820
- babesgabetasunik ez nozitzeko
eskubidea, 460
- babesgabetasun-maila handiagoa
dutenak, 1045
- babesgabeziarik, 1205
- babesik, 334
- babes-jarduera pribatuak, 1459
- Babes-jarduketak, 1010
- babeslea, 314
- babesletzak, 1373
- babes-maila, 1085, 1087
- Babes-maila, 566
- babes-maila desberdinak, 78
- Babes-mailak, 1085
- Babes-mailari, 1279
- Babes-neurri bat duten eskubide
espezifikoak, 820
- babes-neurri bereziak, 819
- babes-neurri espezifikoak, 982
- babes-neurriak, 1644
- Babes-neurrien mende dauden
adingabeak, 1108
- babes-ondasun eta -tresnen
kategoriak, 1084

- babes-premiez, 1443
Babes-printzipioak, 701
Babes-sistemaren mende dagoen
 haurra edo nerabea, 820
babestea, 4, 66
babesteko, 5, 79
babesteko era eta baldintzak, 267
babesteko eskubiderik ez duten
 nekazaritzako elikagaien
 izendapen, aurkezpen edo
 publizitatean, 1188
babesten, 76
Babesten, 81
babes-tresna, 1086, 1087
babes-tresnak, 1086
babestu, 15, 22, 44, 82, 129, 492, 498
babestuak, 493
babestuko, 101
Babestutako adingabeen eskubide
 espezifikoak, 1108
Babestutako eskubideak, 1270
babestutzat jotako
 naturaguneetan, 1004
bale/asturiera, 696, 697, 698, 699,
 709
bale/asturiera erabiltzeko eta
 berean ahoz eta idatziz jarduteko
 eskubidea, 696
bale/asturiera ezagutzeko eta
 erabiltzeko duten eskubidea
 babestea, 696
bale/asturiera-gaztelaniako
 itzulpen-organo ofiziala, 697
Bale/asturierak, 695
bale/asturierako eskola-
 ordutegiaren, 697
bale/asturierarekin, 695
bale/asturieraren, 695, 696, 697,
 698, 699
bale/asturieraren aberastasuna
 berreskuratzeko, 695
Bale/asturieraren arloko
 eskualdeetako programen eta
 planen jarraipena, 699
Bale/asturieraren erabileraz, 696
bale/asturierarentzat, 696
bale/asturierari, 695, 699
balea, 695, 718
Balea, 688
Balea sustatzea eta babestea, 695
balea/asturiera, 695, 718
Balea/asturiera Erabiltzeari eta
 Sustatzeari buruzko martxoaren
 23ko 1/1998 Legeak, 718
Baleak, 688, 695
balearen babesa, erabilera eta
 sustapena, 688
balearen erabilera, 703
backline-teknikari, 1570
bahi, 1487
bahiketa, 1644
Bai hasierako lanbide-heziketan bai
 enplegurako heziketan atzerriko
 hizkuntzak sartzea, 476
Bai praktika-programetan bai
 Lanbide-Heziketa Dualeko
 programetan, enpresetan edo
 antzeko zentroetan egiten diren
 praktikei eta prestakuntzari, 475
Baieztapen, 334
baieztatzen, 16, 24
baimen, 291, 314, 384, 457, 515, 1640
Baimen, 1542
baimen bereziok ematearen
 arrazoia, 1471
baimen indibiduala, 1526, 1528,
 1676
baimen informatua, 515, 516
Baimen informatua, 567
Baimen informatuaren, 567, 858
Baimen informatuaren
 dokumentuaren edukia, 1023
Baimen informatuko
 dokumentuaren, 516
baimena, 107, 129, 233, 251, 316,
 337, 340, 346, 350, 367, 403, 426,
 427, 480, 484, 505, 541, 607, 630,
 683, 736, 840, 852, 867, 952, 962,
 965, 1028, 1041, 1232, 1292, 1350,
 1373, 1406, 1418, 1437, 1457, 1476,
 1525, 1528, 1530, 1531, 1535, 1536,
 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542,
 1543, 1544, 1545, 1546, 1553, 1563,
 1591, 1612, 1619, 1620, 1623, 1627,
 1634, 1636, 1642, 1662, 1671, 1690
Baimena, 127, 305, 306, 506, 567,
 600, 699, 801, 840, 968, 1130, 1151,
 1170, 1359, 1374, 1411, 1418, 1438,
 1637
Baimena berriztatzeako eskaerak,
 1569, 1570, 1572, 1573
baimena duen pertsona juridiko

- baten babespean, 1558
baimena eskatzen duenaren, 1634
baimenak, 384, 840, 952, 1022, 1249,
1437, 1542, 1634, 1645
Baimenak, 1526
Baimenaren, 516
baimenaren titularra, 1637
Baimenaren titularraren
betekizunak, 1394
baimenaren titularraren senide
laguntzaileek, 1394
baimendu, 91, 93, 135, 137
baimenduta, 427
baimendutako eta homologatutako
instituzio, zentro edo organismoek,
450
baimenean, 1650
Baimen-emailearen adierazpena,
567
baimenen titularrek, 1022
baimen-eskaera, 1569, 1570, 1572
baimen-eskaerak, 1714
Baimen-eskaria, 281
baimenez, 1565
baimenik, 311, 506, 1636
Baimenpeko ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzu, 1636
baimen-txartela, 1504
baimentzea, 50, 91, 93, 135, 137,
165, 505
baino, 1577
baita ekonomia-, kultura- eta
gizarte-bizitzan, 586
baita lanik eza, gaixotasuna,
elbarritasuna, alarguntasuna,
zahartzaroa edo bizibidea nahi
gabe galtzeko beste kasuren bat
gertatzen denerako aseguru
izateko eskubidea, 8
baja, 1704
bakarka, 6, 11
bake, 12
bake publikoaren aurkako krimen
eta delituak, 1575
bakea, 4, 12, 756
Bakea, 66
bakea, bere balioak eta bere
herrien ongizatea sustatzea, 66
bakeak, 8
bakean biltzeko eta elkartzeko
eskubidea, 7
bakearen, eskubide ekonomiko eta
sozialen aitortzari, 1180
bakoitzak aukeratutako hizkuntza
ofizialean, 815
*bakoitzak nahi duen hizkuntzan
informazioa jasotzeko duen
eskubidea, 328*
bakoitzaren eta, hala badagokio,
Hizkuntza Koofiziala eta Literatura
irakasgaiaren, 301
bakoitzaren iritziengatik inork ez
gogaitzeko eskubidea, 7
bakoitzaren lurraldean kultura-
adierazpideen aniztasuna
sustatze, 78
balantze, 1568
Balantze, 1632
balantzea, 345
baldintza, 3, 91, 95, 101, 136, 139,
190, 192, 272, 275, 334, 339, 345,
353, 363, 365, 384, 392, 400, 401,
402, 422, 524, 591, 777, 1032, 1152,
1159, 1265, 1266, 1279, 1284, 1312,
1438, 1445, 1456, 1505, 1561, 1576,
1600, 1610
Baldintza, 55
baldintza berdinetan, 222, 878, 1294,
1340, 1395
baldintza bereziak, 836, 1501
baldintza bisualak, akustikoak eta,
hala badagokio, ukimenezkoak
eta hizkera errazekoak, 971
baldintza egokiak, 24, 29, 44, 226,
230, 597, 598, 762, 1116, 1126
baldintza ez okerragoetan, 36
baldintza fisikoak, psikikoak edo
sentsorialak, 1252
Baldintza formalak, 1502
baldintza metagarri, 1562, 1670
baldintza onuragarrienak, 209
baldintza orokorrak, 396, 945, 1271,
1526
baldintza orokortzat, 257
baldintza politiko eta
sozioekonomikoen, 1152
baldintza sozial edo
pertsonalengatik diskriminaziorik
eragin gabe, 435
baldintza sozialak, ekonomikoak
edo geografikoak, 633
baldintza tekniko egokiak, 599

- baldintza teknikoak, 345
 baldintza termikoak, 886
 baldintza, aukera eta posibilitateen berdintasunean, 219
 baldintza-agiria, 157
 baldintza-agirian, 1639
 baldintza-agiriek, 384
 baldintza-agirietan, 253, 1640
 baldintzak, 27, 101, 192, 193, 242, 311, 321, 329, 344, 346, 353, 366, 368, 371, 374, 376, 381, 385, 388, 392, 400, 402, 456, 470, 510, 534, 535, 564, 587, 717, 763, 764, 772, 913, 949, 988, 1077, 1153, 1156, 1181, 1206, 1232, 1255, 1257, 1260, 1316, 1340, 1435, 1438, 1442, 1449, 1454, 1455, 1470, 1486, 1502, 1514, 1548, 1554, 1670, 1686
 -baldintzak, 366
 Baldintzak, 275
 baldintzapean aske uzteko neurriak, 1599
 baldintzapeko askatasun- eta gizarteratze-zerbitzuko zuzendariak, 1689
 baldintzarik, 461
 baldintzatan, 1615
 baldintzatu, 49
 baldintzatzat, 589
 baldintzei, 593, 1647
 baldintzekin, 298, 1442, 1501, 1508, 1511, 1549, 1569, 1570, 1572, 1573, 1587, 1593, 1627, 1634, 1645, 1652, 1663, 1667, 1668, 1669, 1686, 1704
 baldintzen, 80, 284, 589, 1444, 1445, 1450, 1451, 1452, 1457, 1474, 1477, 1478, 1486, 1526, 1542, 1554, 1555, 1564, 1575, 1576, 1605, 1647, 1652, 1670, 1699
 baldintzen osagarri, 1707
 baldintzetako, 368
 baldintzetan, 97, 141, 239, 393, 478, 520, 532, 697, 852, 994, 995, 1037, 1038, 1041, 1102, 1104, 1105, 1159, 1191, 1195, 1240, 1249, 1284, 1355, 1360, 1425, 1426, 1427, 1476
 baldintzetara, 268, 1028
 balear autonomiaren bizitzaren ezaugarri, 794
 Balear Ikaskuntzen Institutua erakunde publiko enpresariala, 790
 Balear probintzia, 152
 balear uharte guztietako intelektuak, 814
 Balear Uharteak, 723, 724, 781
 Balear Uharteak katalanezko eremu linguistikoan, 723
 balear uhartedia, 152
 Balear Uharteekin, 776, 790
 Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten lurraldeak, 763
 Balear Uharteen, 725, 728, 729, 731, 733, 735, 737, 757, 786
 Balear Uharteen berezkoa. *Ikus* katalana
 Balear Uharteen ekarpenei, 729
 Balear Uharteen eremu hertsiaz haraindi dauden alderdi, federazio edo koalizioek, 737
 Balear Uharteen eremuan eskumena duen organoak, 801
 Balear Uharteen eta kanpoaldearen arteko trukeari eta harremanari buruzko zenbait kultura-jarduera, 791
 Balear Uharteen lurralde-eremuko Administrazioako plazetara, 728
 Balear Uharteen mapa soziolinguistikoa, 733
 Balear Uharteen Memoria eta Aitorpen Demokratikoei, 814
 Balear Uharteetako, 152, 153, 724, 727, 752, 753, 763, 776, 790, 791, 797, 798, 801, 807, 816
 Balear Uharteetako Administrazio autonomikoko funtzionarioei, 783
 Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari, 779
 Balear Uharteetako administrazio publikoek, 754, 804, 805, 806
 Balear Uharteetako administrazio publikoekin, 815
 Balear Uharteetako administrazio publikoen eginbearra, 825
 Balear Uharteetako Administrazio publikoko eta sektore publikoa osatzen duten enteetako langileak, 728
 Balear Uharteetako Administrazioak, 744

- Balear Uharteetako administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen emakidadunei, 747
- Balear Uharteetako Administrazioko laguntzaile fakultatiboan kidegoko basozaintzako eskalako funtzionario, 744
- Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei, 813
- Balear Uharteetako Aldizkari Ofiziala, 152
- Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean, 802, 807, 826
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak, 734, 764, 827
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan, 726
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren, 739
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorrei, 781
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorrei, 790
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorrei buruzko Legean, 791
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorrei, 827
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren berezko hizkuntza, 726
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 785
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lege- eta erregelamendu-ordenamendua, 793
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, 727
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko, 735, 737, 738, 740
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin, 746
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 746
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei, 767
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak, 816
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren, 799
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego orokorren kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen, 798
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego, eskala eta/edo espezialitateetan, 816
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren, 799
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Aldizkari Ofizialean, 736
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan, 782
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari, 768
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 23ko 3/2007 Legearen, 799
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen, 797, 798, 801
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak, 727, 732
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta Administrazioak, 790
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eredua, 764
- Balear Uharteetako Autonomia

- Erkidegoko kultura eta hizkuntza, 786
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko kultura eta hizkuntza ofizialak, 786
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalaren entea, 790
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalari buruzko uztailaren 21eko 7/2010 Legearen, 790
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzko ekainaren 15eko 2/1997 Legearen, 739
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzeko otsailaren 28ko 1/2007 Lege Organikoarekin, 774
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak, 723
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan, 777
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren, 772, 791, 795, 804
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren oinarri diren printzipioak, 772
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren printzipioak, 772
- Balear Uharteetako auzitegi eta epaileen, 727
- Balear Uharteetako berezko hizkuntza, 723, 724, 725, 728, 729, 731, 732, 753, 754, 762, 763, 776, 791, 794, 824
- Balear Uharteetako berezko hizkuntza berreskuratzeko eta sustatzeko prozesu, 723
- Balear Uharteetako berezko hizkuntza eta kultura, 777
- Balear Uharteetako berezko hizkuntzan, 757, 795
- Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, 760, 762, 824
- Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, ezagutza eta zabalkundea, 760
- Balear Uharteetako berezko kultura, 776
- Balear Uharteetako berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak, 733
- Balear Uharteetako berezkoa. *Ikus* katalana, *Ikus* katalana
- Balear Uharteetako berezkoa den hizkuntzaren, ezagutza eta erabilera, 757
- Balear Uharteetako berezkoa den katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu, 724
- Balear Uharteetako berezkoa dena. *Ikus* hizkuntza
- Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza eta kultura katalanak, 733
- Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza katalana eta kultura, 753
- Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza, 754
- Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza eta erabilera, 753
- Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren zaintza eta garapen, 754
- Balear Uharteetako berezkoak direnak. *Ikus* hizkuntza eta kultura katalanak
- Balear Uharteetako beste edozein ondasun ukigarri zein ukiezin, 774
- Balear Uharteetako bi hizkuntza koofizialen trataera egokia, 786
- Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialak, 785
- Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialetan nahiz atzerriko beste edozein hizkuntzatan, 782
- Balear Uharteetako bibliografia- eta kultura-ekoizpena, 759
- Balear Uharteetako Boluntariotzari, 822
- Balear Uharteetako Botere Judiziala, 765
- Balear Uharteetako botere publikoen jarduketek, 804
- Balear Uharteetako enpresak, 808
- Balear Uharteetako eremu

- guztietan, 776
- Balear Uharteetako Estatutuaren, 795, 796
- Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-eremuetan, 825
- Balear Uharteetako gizarteak, 745
- Balear Uharteetako gizartean, 794
- Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei, 771
- Balear Uharteetako gizarte-zerbitzuen sistemaren definizioa, 771
- Balear Uharteetako Gobernuak, 763, 781, 786, 799, 805
- Balear Uharteetako Gobernuak eta Institutuak, 790
- Balear Uharteetako Gobernuaren, 753
- Balear Uharteetako Gobernuari, 817
- Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei, 818
- Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei, 753
- Balear Uharteetako herrien nazio-identitatearen funtsezko osagaia, 724
- Balear Uharteetako herritar, 724
- Balear Uharteetako herritarrei, 790
- Balear Uharteetako herritarrek, 731, 763, 795
- Balear Uharteetako herritarren, 776
- Balear Uharteetako herritarren bi hizkuntzen eskubideei, 795
- Balear Uharteetako herritarren eskubideak, eginbeharrak eta askatasunak, 763
- Balear Uharteetako herritarren eskubideei, 763
- Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman, 724
- Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak, 827
- Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeek, 815
- Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeen betebeharrak, 815
- Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura, 766
- Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea, 733
- Balear Uharteetako hizkuntza koofizialak, 819
- Balear Uharteetako hizkuntza koofizialean, 787
- Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari, 723, 774
- Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea, 748, 774
- Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza batean, 788
- Balear Uharteetako hizkuntza ofizialeko, 784
- Balear Uharteetako hizkuntza, kultura eta gizartea, 753
- Balear Uharteetako hizkuntza-eskola ofizialeko irakaskuntza-zerbitzuak, 740
- Balear Uharteetako hizkuntza-identitate eta -tradizioa, 774
- Balear Uharteetako identitatearen ezagutza eta zabalkundea, 785
- Balear Uharteetako ikasleek, 729
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei, 785, 812
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzko urriaren 1eko 5/2013 Legea, 812
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 764
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, 803
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren, 776
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari, 772
- Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen lege orokor, 776
- Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen sisteman pluraltasun politikoa, erlijiosoa, soziala, linguistikoa eta kulturala, 772
- Balear Uharteetako industria-politikaren, 808
- Balear Uharteetako Industriari, 808

- Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari, 807
- Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen, 826
- Balear Uharteetako instituzioek, 774
- Balear Uharteetako instituzioen eta administrazioen eremuetan, 796
- Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetako testuliburuek eta materialek, 805
- Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan, 735
- Balear Uharteetako Irigarritasun Unibertsalari, 811
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren programazioak, 777
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren eginkizuna, 776
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren egitekoa, 777
- Balear Uharteetako Justizia Administrazioan, 727
- Balear Uharteetako katalanaren erabilerar, 791
- Balear Uharteetako katalanaren hizkuntza-modalitate propioak, 791
- Balear Uharteetako komunikabide sozial, 731
- Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari, 773
- Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak, 788
- Balear Uharteetako kultura, 790
- Balear Uharteetako kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 786
- Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta gizarte-errealitatea, 753
- Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta natura-ondarea, 774
- Balear Uharteetako kultura-ondare, 791
- Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala, 825
- Balear Uharteetako kulturarekin, ekonomiarekin eta gizartearekin lotutako ekimenak, 754
- Balear Uharteetako kulturaren kanpo-proiektzioa, 791
- Balear Uharteetako langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 808
- Balear Uharteetako Liburutegi Sistema, 759
- Balear Uharteetako Liburutegi Sistemaren, 759
- Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari, 759
- Balear Uharteetako Liburutegia, 759
- Balear Uharteetako Liburutegiak, 759
- Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Ofizialean, 743
- Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala, 743
- Balear Uharteetako lurraldean dauden adingabe guztiek, 819
- Balear Uharteetako lurralde-eremuan, 730, 791
- Balear Uharteetako lurralde-eremuko pertsona juridikoek, 725
- Balear Uharteetako Museoei, 748
- Balear Uharteetako obra bibliografikoak, 759
- Balear Uharteetako ondare historiko eta naturalari, 782
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuak, 749
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuaren edo erakunde eskudunaren giza baliabideen plangintzaren arloko organo eskudunari, 800
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen kategorien, 800
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, 800
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langile, 799
- Balear Uharteetako Osasun

- Zerbitzuko estatutupeko langileek eta langile lan-kontratudunek, 799
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko langile lan-kontratudunen hautaketa- eta mugikortasun-prozeduretan, 800
- Balear Uharteetako Osasunari, 749
- Balear Uharteetako Parlamentuari, 733
- Balear Uharteetako Probintzia, 152
- Balear Uharteetako Probintziako Aldizkari Ofiziala, 152
- Balear Uharteetako protokoloak, 765
- Balear Uharteetako Publizitate Institutuzionalari, 774
- Balear Uharteetako sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 805
- Balear Uharteetako Toki-administrazioa, 747
- Balear Uharteetako toponimoen forma ofizial bakarra, 728
- Balear Uharteetako Turismoari, 782
- Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala, 750
- Balear Uharteetako Udal- eta Toki-araubideari, 761
- Balear Uharteetako udalerriek, 761
- Balear Uharteetako Udaltzaingoa, 783
- Balear Uharteetako uharte anitzeko errealitatea, 777
- Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Institutuzionalari, 745
- Balear Uharteetako Unibertsitatea, 734, 764
- Balear Uharteetako Unibertsitateak, 745
- Balear Uharteetako Unibertsitatearen, 728
- Balear Uharteetako zuzenbide publikoko korporazioei, 747
- Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa, 765
- Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa, 809
- Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren, 809
- Balear Uharteetan, 727, 731, 733, 734, 759, 760, 777, 782, 786, 816
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuaren, 152
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari, 152, 724
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak, 152, 724
- Balear Uharteetatik, 777
- Baleares, 152
- Balearretako, 152, 1167
- Balearretako errealitate soziolinguistikoari, 794
- Balearretako Probintziako Aldizkari Ofiziala, 152
- baliabide, 11, 32, 44, 57, 125, 195, 217, 337, 343, 346, 368, 392, 428, 430, 593, 868, 1130, 1133, 1157, 1405, 1504, 1667, 1696, 1701
- baliabide akademiko, 1697
- baliabide didaktikoa, 866
- baliabide didaktikoetan, 671
- baliabide digitalak, 1695, 1702
- Baliabide digitalak erabiltzeko ahala, 1702
- baliabide digitalen erabilera, 1476
- baliabide ekonomiko, 392, 1373
- baliabide elektronikoen, 1592, 1601
- baliabide erabilgarriak, 195
- baliabide erradioelektrikoak, 1634
- baliabide espezifiko, 579, 820
- baliabide espezifikoak dituzten zentroetan, 579
- baliabide eta establezimendu turistikoak, 782
- baliabide eta helmuga turistikoen ezagutza, 782
- baliabide eta zerbitzu publikoak, 1041, 1108
- baliabide gehigarriekin, 1403
- baliabide hoberenak bilatzen*, 1612
- baliabide informatikoak eta ikus-entzunezkoak, 923
- baliabide materialak, 367, 593, 596, 1115
- baliabide materialak eta teknologikoak, 593
- baliabide nahikoak erabiliz, 1157
- baliabide naturalen, 745
- baliabide osagarriak, 1695

- baliabide pedagogiko digitalen garapena, 1472
- baliabide pedagogikoei, 1695
- baliabide pertsonal eta material, 32
- baliabide propioak antolatu eta kudeatzeko, 29
- baliabide publikoak, 837, 1659
- baliabide tekniko, 1596
- baliabide tekniko eta ekonomikoak, 231
- baliabide tekniko eta informatiboak, 957
- baliabide teknikoak, 432, 1022
- baliabide teknikoak eta ekonomikoak, 600
- baliabide teknologikoak, 222, 590, 811, 1111, 1295, 1296
- baliabide turistikoak, 469
- baliabideak, 18, 52, 205, 217, 219, 224, 232, 340, 345, 367, 377, 432, 435, 509, 663, 668, 759, 760, 861, 865, 897, 1035, 1113, 1130, 1133, 1237, 1280, 1294, 1336, 1373, 1374, 1409, 1452, 1504, 1659, 1693, 1696
- Baliabideak, 604, 1549
- baliabideei, 651, 771, 1006
- baliabideek, 381
- baliabideekiko errespetuzkoa. *Ikus irudia*
- baliabideekin, 127, 1168, 1241
- baliabideen, 377, 407, 526, 595
- baliabideen eskualdaketari, 1669
- baliabideen kontratu eta konbentzioetan, 1640
- baliabideen kontratuan, 1639
- baliabideen kudeaketa, 121
- baliabideen programazioa, 1693
- baliabideetan aberatsak diren baina azpiegiturretan txiroak diren zonak, 947
- baliabideetara, 1524
- baliabideetara eta informaziora hurbiltzeko zailtasun gehien duten emakumeek, 932
- baliabide-iturri, 626
- baliabideren, 1523, 1576, 1586, 1590, 1592, 1597, 1601, 1611, 1657, 1658
- baliabiderik, 210
- baliabiderik egokienak, 40
- baliagarri, 82
- baliagarritasunari, 997
- baliakizun teknologikoen, 785
- baliatu, 8, 24, 81, 461, 1612
- baliatuko, 11
- baliatuz, 44
- baliatzea, 523
- baliatzeko, 8, 423
- balidatu, 129
- balio, 82, 114, 120, 161, 312, 381, 404, 438, 478, 647, 752, 756, 967, 982, 1002, 1078, 1154, 1214, 1277, 1280, 1282, 1477
- balio absolutuarena, 1639
- balio alienaezin komuna, 381
- balio artistiko, historiko edo antropologikoa, 856
- balio artistikoaren errehabilitazioa, 1672
- balio berezia, 1002
- balio demokratiko unibertsalak eta gure kultura- eta hizkuntza-identitatea, 814
- balio demokratikoak, 1019
- balio demokratikoak eta solidarioak, 681
- balio demokratikoak sustatzen dituzten hezkuntza-edukiak, 869
- balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak, 758
- balio demokratikoetan, 404
- balio erantsiaren gaineko zerga, 1566, 1571
- Balio erantsiaren gaineko zerga, 1564, 1565, 1570
- balio erantsiaren gaineko zergarik, 1566
- balio erantsiaren gaineko zergatasu murriztuaren, 1571
- balio errepublikanoak, 1696
- balio eta duintasun bera, 77
- balio eta eragin-indar osoak, 328
- balio eta eraginkortasun osoa, 114, 120, 161, 1282, 1352
- balio handiko elementua, 1364
- balio hiritarren, 310
- balio historiko, arkitektoniko, artistiko, arkeologiko, etnografiko, paleontologiko, zientifiko edo teknikoengatik, 1078
- balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental,

- linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterial nabarmenenak, 1085
- Balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoengatik, 1087
- balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoak, 1084
- balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo beste edozein kultura-arlotako balioa, 1085
- balio historiko, kultural eta linguistikoak, 551, 559, 562
- balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak, 1086, 1087
- balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 625
- balio historiko-artistiko nabarmena duten errotulu edo adierazle zaharrak, 735
- balio jakin batzuetan hezteak, 1029
- balio juridiko osokoak izango, 461
- balio juridikoa, 1247
- balio ofiziala, 152
- balio ofizialeko dokumentu, 192
- balio zientifikoa, 1526
- balioa, 16, 354, 373, 478, 872, 1138, 1204, 1255, 1398, 1561, 1563, 1638, 1642, 1691
- balioak, 125, 211, 369, 404, 411, 570, 582, 618, 680, 712, 752, 776, 786, 894, 910, 920, 956, 963, 965, 997, 1002, 1005, 1008, 1021, 1030, 1031, 1032, 1069, 1072, 1074, 1079, 1084, 1086, 1087, 1180, 1197, 1299, 1387, 1390, 1437
- Balioak, 1180
- baliodunak, 1225
- balioekin, 1493
- balioen, 1413
- Balioen, 412
- balioen alde jarduteko aukera, 1557
- Balioen araberako hezkuntza, 412
- balioen esparruan, 1024
- balioen zerrendan, 1084
- balioespen, 417, 468, 540
- balioespen eta aitorten ekonomiko eta sozial, 417
- balioespen objektiboko prozedura, 537
- balioespen positiboa, 1267
- balioespen proportzionala, 540
- balioespena, 355, 363, 480, 487, 502, 575, 769, 771, 934, 975, 1016, 1035, 1098, 1105, 1106, 1213
- balioespenaren, 406
- Balioespenaren, 363
- balioespenari, 362, 607
- balioespen-batzorde, 468
- balioespen-batzordea, 468
- balioespen-batzordeak, 1240
- Balioespen-batzordeko, 468
- balioespenerako, 486
- Balioetan eta praktika demokratiko, inklusibo, eleaniztun eta kulturartekoan oinarritutako eskola, 1024
- balioetan hezteak, 1025
- balioetan hezteak goiz hasteak, 866
- balioetan oinarritutako hezkuntza, 198, 1027
- balioetan oinarritutako hezkuntzak, 1309
- balioetan oinarritutako hezkuntzan, 1031
- baliogabe, 284
- balioidea, 251, 438, 800, 1178, 1401
- baliokidetasunak, 801, 1287
- baliokidetasun-eskabideak, 791
- Baliokidetza, 201
- baliokidetzak, 201
- baliokidetzat, 801, 1428
- balio-nabarmenak, 478
- balioztat, 1029
- baliozkoak, 30, 495

- baliozkotasun ofiziala, 726
baliozkotasuna, 177, 1615
baliozkotasunari, 962
baliozkotze-araubide, 578, 867
baliozkotze-baldintzak, 1501
Baliozkotze-baldintzak, 1502
Balkanetan, 274
balore, 1449
Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeak (OPCVM), 1450
balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeek (OPCVM), 1450
Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeen (OPCVM) estatutua edo erregelamendua, 1450
Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak, 179, 180, 181, 264
Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalean, 180, 264
Balore Merkatuari buruzko Legearen, 302
baloreak, 180
baloreen lehen mailako merkatuaren funtzionamendu zuzena, 303
baloreetan, 303
balore-tituluak, 1159
balorizazioa, 1498
balorizazio-eragiketak, 1244
bana, 22
banakako ahalegina eta erantzukizuna, 1025
banakako kulturek bizirik iraun, 45
banakakoak eta kolektiboak, 26
banaketa, 239, 458, 959, 997, 1059, 1262, 1265, 1268, 1404, 1476, 1662
Banaketa, 238, 674
Banaketa independentea, 1267
banaketa-betebeharra, 1268
Banaketa-formulak, 674
banaketa-jarduerekin, 1567
banaketa-kateko enpresa, 1010
banaketarako, salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak, 1046
banaketaren, 250
banaketaren eta emanaldien sektoreekin, 1266
banaketaren hizkuntza-kuotak, 1262
banaketari, 1264
banaketa-sistema, 1196, 1197
banangarriei, 310
banantzerik, 864
banatzaile, 953, 1010
banatzaileak, 922, 1375
banatzaileari, 789, 842, 1046
banatzaileek, 925
banatzaileen, 1164
Bandrés Molet, 56
Banku- eta finantza-gaietarako instituzioak, 1457
Banku-eragiketak, 1452
banku-eragiketetan, 35, 51
banku-helbideratzea, 1499, 1687
banku-kredituko enpresen, 263
Banku-txekea, 1448
barbarismo, 723
baremoak, 769, 816, 1425
baremoaren, 116, 769
baremoekin, 389
barne- eta kanpo-jarduketetan, 656
Barne Segurtasunaren Kodearen, 1459
barnealdea, 1251
barne-antolaketa, 1309
barne-araubideak, 1303
barne-araubidearen, 344
barne-araubidearen erregelamenduak, 344
barne-araubideko arauak, 1128
Barne-araubideko erregelamenduan, 1182
barne-araubideko erregelamenduek, 1182
barne-araudia, 98, 142
barne-bizipenari, 666
Barne-erregelamendua, 1501
barne-eskumenen banaketari, 1423
barne-funtzionamenduaren gaineko arauai, 821
barne-harremanetan, 1233
barne-igoera, 206, 1106
barne-igoerako prozesuetan, 596
barne-igoeraren, 744
barne-igorpenak, 484
barne-jarduketa eta -dokumentazioan, 1164
barne-jarduketetan, 746
barne-jardunean, 1157

- barne-jardunetan, 31
- barnekoetan zein kanpokoetan. *Ikus*
 - komunikazioak, *Ikus*
 - komunikazioak, *Ikus*
 - komunikazioak
- barne-kohesioa, 472, 484
- barne-komunikazioan, 872, 1310
- barne-komunikazioetan, 1120
- barne-kontrola, 126
- barne-kontsumoa, 1176
- barne-kooptazio, 1365
- barne-merkatuarekin bateragarriak diren laguntzen kategoria, 1562
- barne-mugarik gabeko askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparrua, 66
- Barne-politikak eta -ekintzak, 67
- Barneratuek, 107
- Barneratutako adingabeek eta gazteek, 1181
- Barneratutako atzeritarren eskubideak, 165
- Barneratze-, sartze- eta lekualdatze-araubideak, 1181
- Barneratzeak, 1181
- barneratze-erregimenari, 168, 1181
- Barneratzeko zentroan, 415
- barneratze-maila, 1695
- Barneratze-neurriren, 415
- Barneratze-neurriren baten pean diren adingabe arau-hausleek, 820
- barneratze-zentroan, 165, 166
- Barneratze-zentroetan
 - barneratutako adingabe arau-hausleen eskubideak, 820
- barne-sustapenerako, 486
- barne-talde ofizialaren maila, 52
- barne-turismoa, 1329
- barne-zuzenbidearen, 1160
- Barrengorriaren Ikerketarako Zentro Teknologikoa (CTICH),, 839
- barruko eta kanpoko jarduketetan, 730
- barruko jarduketetan, 1206
- barruko nazio eta eskualdeen aniztasuna errespetatuz, 67, 71
- barruti bateko meatzarien ordezkari, 1516
- barrutian, 1516
- barrutiko eskola-kontseiluak, 369
- barrutiko instalazioetara, 1516
- Bartzelona, 1172
- Bartzelonak, 1172
- Bartzelonako Gor-mutuen Udal Eskola, 1254
- Bartzelonako Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak, 743
- Bartzelonako Udal Gutunari, 1172
- Bartzelonako Udalak, 1172
- Bartzelonako Udaleko hizkuntza, 1172
- Bartzelonako Unibertsitatean, 1184
- Bartzelonakoak, 24
- Bartzelonan, 24, 37, 1171, 1172, 1396
- basakeriak, 4
- basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin, 1522
- basozaintzako eskalako, 744
- batasun sakona, 982
- batasuna, 1157, 1280, 1282
- batasunak, 1468, 1520
- Batasunak, 42, 62, 66, 67, 69, 77, 79, 83, 779
- Batasunak bere balioak eta interesak indartu eta sustatuko, 66
- Batasunak eta estatu kideek, 67
- Batasunak eta estatu kideek lankidetzaren sustatuko, 71
- Batasunak kalitatezko hezkuntza garatzen lagunduko, 71
- Batasunak kultura-ikuspegiak hartuko ditu kontuan, 71
- Batasunaren balio erkideek, ekonomia-interes orokorreko zerbitzuei dagozkienez, zehazki honako printzipio hauek hartzen dituzte barne, 74
- Batasunaren beste eskualde batzuetan, 79
- Batasunaren definizioa eta helburuak, 66
- Batasunaren ekintzak, 71
- Batasunaren ekintzak estatu kideen arteko lankidetzaren suspertuko du, 71
- Batasunaren ekintzaren helburua, 67
- Batasunaren eremuko integrazioari buruzko informazioa, 1248
- batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 1520

- Batasunaren funtsak baliatu, 81
Batasunaren funtsezko balioak
 ahultzea eta urratzea, 77
Batasunaren hizkuntza- eta kultura-
 ondarearen aniztasun aparta
 zaintzeko eta sustatzeko, 79
Batasunaren kide, 78
Batasunaren laguntza
 finantzariorako tresnak erabiliz, 80
Batasunaren Oinarrizko Eskubideen
 Gutuna, 67
Batasunaren organo aholku-
 emaileak, 72
Batasunaren politikak eta
 funtzionamendua, 67
Batasunaren tratatuen balio juridiko,
 974
Batasunaren xedeak, 66
Batasunean, 78, 80
Batasunean desagertzeko arriskuan
 dauden hizkuntzak babesteko
 neurri posibleak aztertu, 83
Batasuneko, 262
Batasuneko agintariei, 80
Batasuneko gizatalde nomaden, 78
Batasuneko herritar orok, 70
Batasuneko herritarrak tratatuetan
 ezarritako eskubideen titular eta
 eginbeharren mendeko dira, 70
Batasuneko hizkuntza bat edo
 batzuk, 1425
Batasuneko hizkuntza ofizialetako,
 257
Batasuneko hizkuntza-ondarearen
 aberastasuna, 79
Batasuneko instituzio eta organo
 aholku-emaileei zuzentzean, 70
Batasuneko instituzioetara, 779
Batasuneko kultura- eta hizkuntza-
 aniztasunaren aberastasuna
 errespetatzeko xedea betetzen
 laguntzen, 75
Batasuneko marka, 173
 batasunen eragiketak, 1520
 batasunerako, 1364
 bat-egitea, 210
 bateraezinak, 1368
 bateraezintasun, 317, 321, 323
 bateraezintasunagatik, 1369
 bateraezintasunak, 770, 831, 1369,
 1426, 1582
 bateraezintasun-araubidearen, 323
 bateraezintasunen, 317, 323
 bateraezintasunen araubidea, 770,
 1426
 bateragarri, 49
 bateragarri bihurtzea, 26
 bateragarriak, 97, 141
 bateragarriak diren laguntzen
 kategoria, 1562
 baterako bilera, 47
 Baterako deialdian, 113
 bateratu, 57, 475
 bateratzeko, 54, 326
 bateratze-prozeduraren emaitza, 54
 batez besteko ekonomia-
 hazkundera, 1700
 batez besteko ikus-entzulerien, 1636
 Batez besteko kontsumitzailea, 1270
 batezbesteko aritmetikoa, 301
 batxilergo, 1684
 Batxilergo, 1685
 batxilergo europarra, 1477
 Batxilergo Europarraren
 Erregelamenduarekin, 1477
 Batxilergoa, 577, 867, 1024, 1027,
 1103, 1230, 1236, 1410
 Batxilergoak, 199
 Batxilergoan, 1236, 1402
 Batxilergoaren antolaketa orokorra,
 199
 Batxilergoari, 1242
 Batxilergoko, 199, 451, 577, 681
 batxilergoko 1. mailan, 1683
 batxilergoko 2. mailan eta 3. mailan,
 1683
 Batxilergoko bigarren eta azken
 mailetako ikasleek, 1685
 Batxilergoko derrigortasun-ondoko,
 heziketa-zikloetako, musika eta
 hizkuntzen irakaskuntzei, 886
 batxilergoko diploma, 1477, 1694
 batxilergoko diploma nazionala,
 1477, 1685, 1694
 Batxilergoko ikasketak, 577
 Batxilergoko katedradun
 numerarioen kidegotik, 205
 batxilergoko lehen mailako ikasleek,
 1685
 Batxilergoko titulua lortu duten
 ikasleek, 301
 batxilergo-programetan, 1613

- Batxilergorako, 202
 Batzar Nagusiak, 696
 Batzar Nazionalak, 1710
 Batzar Nazionaleko eta Senatuko
 batzorde iraunkor eskudunei,
 1698, 1699
 BATZAR OROKORRAK, 4
 Batzar Parlamentarioari, 98, 142
 Batzarburua, 1127, 1131
 batzarburuak, 1127, 1133
 Batzarburuak, 1128, 1132
 Batzarburuaren eginkizunak, 1128,
 1132
 batzarburuaren eta Gobernu
 Batzarraren jarraibideekin, 1132
 batzarburuaren sinadurarekin eta
 oniritziarekin, 1132
 batzarburuari, 1127
 Batzarburuordea, 1131
 batzarburuordeak, 1127
 batzarburuordeek, 1127
 batzarburuordeetatik, 1128
 batzarkideek, 1127
 batzarrak, 630, 834
 Batzarrak, 1512
 batzarraren bileretara, 1127
 Batzarraren eta batzordearen
 bilkuren aktak, 1128
 Batzarraren eta batzordearen
 erabakien ziurtagiriak, 1128
 batzarreko idazkari-lanetan, 1131
 batzarretako akten edo txostenen
 kopiak, 1567
 batzarretako eztabaidetan, 93, 138
 batzarretako kultura-arazoetarako
 batzorde iraunkorrak, 1692
 batzorde, 569, 599, 923, 1255, 1373,
 1643, 1692
 Batzorde, 409, 1291
 batzorde betearazleko kideen
 kopurua, 1182
 Batzorde eskudunaren ardurapean,
 52
 batzorde eskudunaren irizpenean,
 1528
 batzorde eskudunen, 1595
 batzorde eskudunen irizpenetan,
 1526
 batzorde estrategiko, 1510, 1692
 Batzorde horren idazkaritza, 98, 142
 Batzorde Instituzionalaren iritzia, 54
 batzorde iraunkorrak, 1692
 Batzorde iraunkorrak, 691
 Batzorde Parekide Franko-
 andoratarak, 1683, 1684
 batzorde parlamentario, 317
 batzorde parlamentarioak, 1388
 batzorde sustatzaileko, 467
 batzordea, 1440, 1502
 Batzordea, 54
 batzordeak, 405, 923, 1370
 Batzordeak, 49, 54, 59, 61, 68, 82, 83,
 358, 907, 995, 1262, 1438, 1683
 Batzordeak proposaturik, 71
 Batzordeak proposatuta eta Justizia
 Auzitegiari eta Europako
 Parlamentuari aurretiaz kontsulta
 eginda, 74
 Batzordearen 2008ko irailaren 18ko
 Adierazpena, 76
 Batzordearen ardurapean, 51
 Batzordearen eleaniztasun-
 programak, 81
 Batzordeari, 46, 52, 81, 82, 83
 Batzordeari eta estatu kideetako
 gubernuei eta eskualdeetako
 agintariei, 80
 Batzordeari eta Europako
 Parlamentuari aurretiaz kontsulta
 eginda, 74
 batzordeburuak, 1129, 1133, 1438
 batzordeburuaren, 314
 batzordeburuordeek, 1129
 Batzordeek, 907
 batzordeen, 355
 batzordeen eta atalen bilerena. *Ikus*
 araubidea
 batzordekide, 314
 batzordekidearen, 314
 batzordekideen, 314, 1127
 batzordekidek, 314
 batzordekideren, 314
 batzordetako parlamentarioak,
 1643
 baxoa, 1477, 1685, 1694
 bazkide, 1699, 1700
 bazkide desberdinak, 1700
 bazkide edo akziodunak, 1451, 1452
 bazkideak, 1468, 1700
 bazkidearen, 1468, 1520
 bazkidearen adostasunez, 1468,
 1520

- bazkideari, 1520
bazkideei, 1450
Bazkideei, 1456
bazkideek, 376, 632
bazkideen batzarretako akten edo txostenen kopiak, 1567
bazkideen garapen-maila, 1699
bazkideetako, 1520
bazterketa, 89, 133, 878, 1340
Bazterketa-arriskua duten ikasleak, 1404
bazterketa-arriskuan, 1421
Bazterketa-arriskuko edo zaurgarritasun bereziko egoerak, 1421
bazterketa-faktore, 612, 823
baztertu, 28, 35
baztertuko, 93, 138
baztertuta geratu diren hizkuntzak eta gehienbat familia girora mugatuta daudenak gizartean jendaurrean erabili ahal izatea, 82
baztertze-arriskuan daudenak, 1045
baztertze, 25
baztertze faktore, 1048
baztertzeoak, 33
baztertzen, 32
baztertzerik, 864
be arau-hausle barneratuen eskubideak eta eginbeharrak, 820
bederatzi herrialdeetako eta Txinako Macao lurraldeko hizkuntza ofiziala, 967
begirada kultural, 270
begiratu, 492
begiratuko, 5
begirune, 270, 650, 724, 1346, 1395
begizta edo eraztun magnetikoak, 1296
begizta magnetiko, 533
begizta magnetikoak, 534, 535
behar adina neurri eta ekintza sustatzea, 425
behar bezala ebaluatuko direla bermatzeko, 446
behar bezalako kualifikazioa duten klaustroko beste profesional batzuek, 580
Behar bezalako oreka soziolinguistikoa ezartzeko, 27
behar den besteko aitorpena, 57
behar den laguntza guztia, 36
behar den moduko hedapena edo pare-pareko estatutua ez dutenak aldameneko estatu kidean edo beste estatu kide batean, 58
behar diren berdintasun-parametroak, 672
behar diren bitarteko pertsonal eta material guztiak eskura izateko, 33
behar diren ekintzak aurrera eramanean, 497
behar diren neurriak hartuko, 475
behar diren neurriak harturik, 461
beharrei, 313
beharrekin, 1644
beharrezko autonomia, 121
beharrezko baldintzak, 223, 592, 1097
beharrezko bitartekoak, 327, 331
beharrezko diren bitarteko guztiak, 436
beharrezko diren bitarteko pertsonalak, teknikoak eta materialak paratuko, 497
beharrezko diren erabakiak hartuko, 398
beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak, 305, 306
beharrezko ekimenak, 203
beharrezko ekintzak, 1155
beharrezko gerta daitezkeen bitartekoak erabakiko, 495
beharrezko kontrol-neurriak, 944
beharrezko laguntza-bitartekoen, 572
beharrezko neurriak, 24, 203, 209, 225, 226, 227, 229, 230, 589, 598, 652, 725, 749, 787, 805, 1018, 1042, 1117, 1236, 1347
Beharrezko neurriak, 227, 230, 231, 568, 804, 870, 1068, 1115, 1117
beharrezko neurriak hartuz, 1157
beharrezko oinarria, 300
beharrezko osagai orientatzailea, 300
beharrezko xedapenak onestea, 59
beharrezko zaizkien txosten edo irizpenak, 493
beharrezkoak diren baliabideak haiei helaraztea, 59

- beharrezkoak diren bitartekoak
eskura izateko, 29
- beharrezkoak diren laguntza
materialak eta finantza-laguntzak
ematea, 51
- beharrezkoak diren neurriak, 29
- beharrezkoak diren neurriak
bultzatuko, 476
- beharrezkoak diren neurriak
hartuko, 461
- beharrezkoak diren xedapenak
ematea, 91, 94, 135, 138
- beharririk gabeko atzerapenik, 1205
- beharrizan, 319, 366, 411, 412, 415,
607, 1168
- Beharrizan, 334
- beharrizan bereziak, 214, 590, 595,
633, 759, 890, 1022, 1028, 1400
- beharrizan bereziei, 18
- beharrizan berezietara, 572, 593,
821, 1697, 1700
- beharrizan berezietarako
hezkuntzaren funtsezko
printzipioei, 218
- beharrizan demokratiko, sozial eta
kulturelei, 557
- beharrizan demokratikoak, sozialak,
hezkuntzakoak eta kulturalak,
1196, 1197
- beharrizan espezifikoak, 579
- beharrizan espezifikoen, 580
- beharrizan espezifikoetara, 591
- beharrizan linguistiko eta
didaktikoak, 1408
- beharrizan materialak, 44
- beharrizan objektiboak, 1168
- beharrizan objektiboei, 319
- beharrizan psikologikoetatik, 44
- beharrizan sozialen balioespena,
771
- beharrizan teknikoengatik, 106
- beharrizana, 101, 334, 942, 1084,
1386, 1397, 1398
- beharrizanak, 305, 306, 592, 595, 613,
777, 795, 960, 1375, 1398
- beharrizanaren, 86, 131, 921
- beharrizanari, 1180
- beharrizanei, 109, 339, 353, 365, 369,
777, 924
- beharrizanekin, 1148
- beharrizanen, 348, 463, 594, 864,
1239, 1402
- Beharrizanen ebaluazio edo
diagnostiko bat epe
arrazoizkoetan edukitzeko
eskubidea, 435
- beharrizanen ebaluazioa edo
diagnostikoa, 608
- beharrizanen kalifikazioa, 1213
- beharrizanetara, 408, 594, 597, 684,
1415, 1504, 1634, 1635
- beharrizanetarako, 283, 681
- behartsuen, 563, 1077
- behartu, 7
- behartua, 28
- beharturik daude altxor hori
begiratu eta babestera eta haren
hondatzea eta galera eragoztera,
492
- beharturiko edo eragindako
interferentziarik, 29
- behartutako zein zeharkako
asimilazioaren, 80
- Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragó-
Casp eskualdea, 642
- Behe Cinca / Baix Cinca Eskualdea,
638
- Behe Cinca / Baix Cincako
Mankomunitateak, 638
- behin betiko baja, 1704
- behin betiko datuak, 827
- behin betiko erabaki judizial
betearazle, 1644
- behin betiko erabakia, 1601
- behin betiko eskaintza, 294
- behin-behineko administratzaileek,
278
- Behin-behineko atxikipenean, 770
- behin-behineko atxiloketa, 1581
- Behin-behineko atxiloketa, 1601
- behin-behineko atxiloketa-agindu,
1592
- behin-behineko babesak, 282
- behin-behineko babesak, 284
- behin-behineko datuak, 827
- behin-behineko edo behin betiko
mentsak, 322
- Behin-behineko egonaldi bat, 1438
- behin-behineko egonaldi-baimena,
1438
- Behin-behineko egonaldi-baimena,

- 1438
Behin-behineko harrera-zentroak, 1464
Behin-behineko harrera-zentroen helburua, 1464
behin-behineko langileak, 1371
behin-behineko neurri, 163
behin-behinekotasun-aldia, 724
beka, 1126, 1220
bekak, 924, 1129, 1131
Bekak, 406
beken, 924, 1056
beken eta beste laguntza batzuen, 861, 1056
bektorea, 1700
belaunaldi, 78, 478, 492, 894, 1301, 1397
belaunaldi arteko hizkuntza-transmisioa indarberritzeko, 81
belaunaldi arteko transmisiorako, 478
belaunaldi berriak, 1397
belaunaldi desberdinetako pertsonen arteko elkarrekintza eta trukea, 991
belaunaldi erabat elebidunak, 1396
belaunaldi ezberdinak eta kultura ezberdinak aintzat hartzeko ikuspegia, 435
belaunaldi gazteenak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen alde konprometitu, 83
belaunaldiei, 654, 701, 856, 857, 1084
belaunaldiek, 478, 675
belaunaldiekiko, 626
belaunaldien, 274, 615
belaunaldien arteko elkartasuna, 66
Belaunaldien arteko harremanak, 991
belaunaldiz, 478
belaunaldiz belaunaldi gugana iritsitako milaka urteko legatua osatzen, 423
Belgika, 42
benetako berdintasuna, 460
benetako domeinu funtzionalaren maila, 798, 799
benetako hauteskundeetan, 7
benetako irakastorduen, 1401
benetako jatorria, 645, 913, 1188
benetako legelari-laguntza izateko eskubidea, 297
benetako normalizazioa, 459
benetako partaidetza, 26
benetako parte-hartzea, 14
benetakoa, 29
benetakoak, 327
benetakotasunik, 1609
benetan erabiltzea, 331
bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioa, 29
bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioan hezkuntza jasotzeko, 32
bera eta bai bere familia, giza duintasunari dagokion bezala bizitzeko bestekoa, 7
berak hautatu duen kultura-bizitza horretan parte hartzeko, 21
berak hautatu edo nahikoa ezagutzen duen hizkuntzan. *Ikus Eskatzailea*
berak ulertzeko moduko hizkuntza batean. *Ikus Atzeritarrak, Ikus pertsona*
Berak ulertzen duen edo uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean. *Ikus Atzeritarra*
berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, 1441, 1444, 1445
berak ulertzen duen eta hitz egin dezakeen hizkuntza batean epaitua izateko, 31
berak ulertzen duen hizkuntza batean, 1434, 1435, 1436, 1447, 1586, 1590, 1592, 1593, 1599, 1601, 1603, 1657, 1658, 1689
Berandu sartutako ikasleak, 1403
berandu sartutako ikasleei, 1403
berandutzeko akusazio-prozedura, 1637, 1639
berandutzerik, 1352
beraren jardueren ondorioz sortzen direnak, 428
berari dagozkion legeak eta gainerako xedapen juridikoak lurraldearen hizkuntza propioan argitara daitezen, 30
berariaz, 475
berariaz izendatutako magistratuari, 1435, 1445
berariazko araubide bat

- aurreikusten, 398
- berariazko dirulaguntza-programetan, 384
- berariazko informazioa, 1557
- berariazko kulturarekiko, 1152
- berariazko merezimenduak, 112
- berariazko politikak, 517
- berariazko proposamen pedagogiko, 195
- berariazko zerga-sistema duten udalerri eta udalerri-elkarteei, 1670
- berariazko zerga-sistema duten udalerriek, udalerriarteko lankidetzaren erakunde publikoek, 1669
- berdinak, 5, 28
- berdinen arteko lankidetzaren, 198
- berdineko hori helburu duten ekintza guztien aurka, 101
- berdinketak, 1128, 1132
- berdintasun, 5, 29
- Berdintasun*, 310, 411, 1077
- berdintasun eraginkorra, 803, 863, 1293
- Berdintasun eraginkorraren bermea, 863
- Berdintasun Eraginkorrari, 1308
- berdintasun erreala, 1705
- berdintasun erreala eta eragingarria, 1119
- berdintasun erreala eta eraginkorra, 795, 870
- berdintasun- eta ekitate-printzipioari, 436
- Berdintasun- eta lankidetzaren eskubidea, 1077
- berdintasun gauzatua, 527
- berdintasun hertsiarekin, 874, 875, 884
- berdintasun osoa, 647, 1168
- berdintasun soziala, 880
- berdintasun sozialari, 527
- berdintasun-, arrazoizkotasun- eta proportzionaltasun-irizpideei, 796
- berdintasun, errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 1397
- berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipio konstituzionalen, 762
- berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioak, 1170
- berdintasuna, 16, 221, 331, 418, 460, 480, 519, 520, 529, 531, 535, 564, 586, 587, 617, 666, 670, 678, 681, 708, 756, 775, 786, 795, 818, 872, 878, 906, 950, 969, 970, 988, 1005, 1006, 1021, 1029, 1033, 1034, 1042, 1048, 1057, 1068, 1071, 1077, 1080, 1083, 1107, 1119, 1155, 1197, 1203, 1208, 1249, 1252, 1257, 1308, 1309, 1333, 1340, 1368, 1375, 1401, 1423, 1470, 1476, 1510, 1557, 1637
- Berdintasuna, 67, 202, 435, 569, 570, 671, 672, 754, 805, 871, 872, 958, 970, 1063, 1069
- berdintasuna eta genero-ikuspegia sustatzeko sailarteko batzordea, 1068
- berdintasun-arauz, 79
- berdintasunarekiko errespetua, 613, 666, 679, 880, 1090, 1338
- berdintasunaren, 217, 229, 310, 381, 411, 528, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 805, 870, 920, 952, 998, 1048, 1049, 1068, 1115, 1119, 1312, 1330, 1331
- Berdintasunaren, 871
- berdintasunaren aldeko hezkuntzaren sustapena, 756
- Berdintasunaren arloko enpresabikaintasunaren bereizgarria, 1310
- berdintasunaren azalpen-memoria, 668
- Berdintasunaren Behatokia, 1330
- berdintasunaren errespetua, 528
- berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa, 952
- Berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa, 774
- berdintasunaren eta pluraltasunaren baldintzetan, 1375
- berdintasunari, 678
- Berdintasunari eta Herriartasunari buruzko 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legea, 1642
- berdintasun-baldintzak, 1257
- berdintasun-baldintzetan, 520, 532, 589, 771, 1256, 1260, 1297

- berdintasun-balioak, 618, 1021
berdintasun-balioen edukia, 613
berdintasunean, 418, 668, 671, 937,
1071
berdintasun-egoera, 16, 148
berdintasun-egoeran, 18
Berdintasuneko Bikaintasun Marka,
672
Berdintasuneko Bikaintasun
markaren bereizgarria, 872
berdintasuneko eta hizkuntza- eta
kultura-aniztasunarekiko
errespetuko balioak, 224, 593,
1113
Berdintasunerako administrazio-
ekintzak, 708
berdintasunerako eskubidea, 1121
berdintasunez, 514, 535
berdintasunez norbere herrialdeko
funtzio publikoan sartzeko
eskubidea, 7
berdintasunezko baldintzetan, 943,
1347
berdintasunezko tratamendua, 568,
569, 804, 912, 1069
berdintasun-mailan, 1348
berdintasun-organismo eta -
unitateak, 669
berdintasun-plan, 872, 1068
berdintasun-plana, 1141
Berdintasun-planak, 1071
berdintasun-planaren diseinu eta
ezarpen eraginkorra, 1049
berdintasun-planek, 1071
berdintasun-planera, 1135
berdintasun-printzipioa, 708, 818,
819, 929, 1089, 1249, 1252, 1368
Berdintasun-printzipioa, 29, 310, 411
Berdintasun-printzipioak, 671, 871
berdintasun-printzipioarekin, 669
berdintasun-printzipioaren, 419, 708,
1033
Berdintasun-printzipioaren
errespetua, 1107
berdintasun-printzipioaren ezagutza,
1033
berdintasun-printzipiora, 348
bere adierazpen eta agerbide
guztietan, 423
bere antroponimia eremu guztietan
berrea duen hizkuntzan
erabiltzeko, 33
bere baitan itxita dagoen herrialde
bakartu bat, 423
bere burua, 6, 26
bere burua hizkuntza propioan
izendatzeko, 33
bere ekimenez edo hirugarrenekin
elkarlanean, 425
bere eskualdeko edo eremu urriko
hizkuntzan hitz egitea baimentzea
alde horri, 92, 136
bere helburuak betetzeko, 424
bere helburuak betetzeko jarduteko
gaitasuna, 424
bere hizkuntza balio juridiko osoz
erabiltzeko era guztietako
transakzio ekonomikoetan, 35
bere hizkuntza erabiltzeko duen
eskubidea, 40
bere hizkuntza eta kultura
errespetatuak izan daitezen, 57
bere hizkuntza- eta kultura-ondarea
zaintzeko, 35
bere hizkuntza kultura-adierazpen
guztietan erabiltzeko, horri
eusteko eta bultzatzeko, 34
bere hizkuntza ofizial gisa erabili
dadin bere lurraldearen barruan,
30
bere hizkuntza ofizialetako
edozeinetan eta zeinahi
adierazpen, euskarri, bide eta
adierazmoldetan, 423
bere hizkuntza-erkidegoaren
lurraldean eta bere hizkuntzan,
aipatu eragiketetan behar dituen
agiriak eskura izateko, 35
bere hizkuntza-erkidegoaren
lurraldean, bere hizkuntza edozein
motatako erakunde
sozioekonomikoetan erabiltzeko,
35
bere hizkuntzak bere lurraldeko
komunikabideetan zein mailatako
presentzia izan behar duen
erabakitzeko, 33
bere hizkuntzan egindako lan
guztietan irispina izateko, 34
bere hizkuntzan erremintak eta
produktuak lortzeko, 34
bere hizkuntzan harremanak

- izateko, 30
- bere hizkuntzan informazio osoa
 - izateko, 36
- bere hizkuntzan lanbide-jarduerako
 - bitarteko guztiak izateko, 35
- bere hizkuntzaren erabilera bere lurraldearen barruko jarduera sozioekonomiko guztietan ezartzeko, 35
- bere hizkuntzaren eta kultura-autoadierazpenaren presentzia ziurtatu ahal izateko, 33
- bere hizkuntza-sistemari egokitutako ekipamenduak izateko, 34
- bere kultura-eremu propioan erabat garatzeko, 34
- bere kulturarekin bat datozen praktikak burutzeko, 21
- berehalako agerraldia, 1584
- berehalako argitalpena erraztea, 59
- Berehalakotasuna, 1109
- bereizgarriak, 54, 536
- bereizgarrien, 1414
- bereiziko, 5
- bereizita, 27
- bereizketa, 89, 133, 176, 217, 523, 878, 1340, 1574
- bereizketa positiboaren printzipioa, 217
- bereizketak, 1575
- bereizketarik, 523, 692, 1349, 1655
- bereizketetatik bat ere egin gabe, 12
- bereizmen handiko saiok, 1634
- bereizmen handiko telebista-kateak, 1635
- Bereizmen handiko telebista-kateen arduradunei, 1634
- bereizmen handiko telebistaren beharizanetara, 1634
- bereizmen handiko telebistari, 59
- beren aukerako hizkuntza ofizialean hartuak izatekoa, 327
- beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea, 96, 140
- beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela
 - zaintzea, 97, 141
- beren lurralde- eta eskumen-eremuko izen ofizialak finkatzea, 462
- beren lurralde-eremuan euskararen ezagutza sustatzeko eta erabilera dinamizatzeko eskumena, 461
- beren mugartean euskararen erabilera arautu edo sustatzeko, 498
- beren ohiko bizilekua Autonomia Erkidegoan ez dutela behar bezala egiaztatzen dutenak, 330
- beren ohiko hizkuntzan, 1161
- beren ondarean hizkuntza bat baino gehiago edukitzeaz harro diren erkidegoak, 492
- beren zerbitzuko langileek, 355
- bereziak, 52
- bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz, 425
- bereziki fakturak ematen dituen enpresa edo pertsona identifikatzen duten datuei buruzkoak, 470
- bereziki sare telematikoa nahiz informazioaren teknologia berriez eta hedabide eta ikus-entzunezkoen baliatuta, 425
- bereziki toki-erakundearen publizitate aktiboan euskararen erabilera sustatzean arreta jartzea, 464
- berezitasun, 322, 334, 335, 339, 485, 639, 1130, 1133, 1204, 1301, 1302
- berezitasun funtzionalak, 485
- berezitasun historikoa, politikoa, kulturala eta linguistikoa, 1305
- berezitasun juridiko eta ekonomikoen ikerketa, 334
- berezitasun juridiko, finantzario eta estatistikoak, 335
- berezitasuna, 204, 339
- berezitasunagatik, 1200
- berezitasunak, 746, 982, 1230, 1524
- berezitasunei, 405
- berezitasunen, 354
- berezitasunetan, 1699
- berezitasunon, 339
- berezko aberastasun, 626
- berezko aniztasuna, 1280

- berezko balioak, 469
- berezko berezitasunak, 982
- berezko duintasunean, 4
- berezko eskumenak, 1257
- berezko eta banako kultura, 1377
- berezko ezaugarri edo fenomenoetara, 1071
- berezko funtzionarioen kidegoetako eta eskaletako sailkapen-taldeak, 813
- berezko grafia akademikoa, 248
- berezko gurasoak, 1273
- berezko historia eta kultura, 650
- berezko historiaren ikur eta lekuko, 492
- berezko hizkuntza, 112, 114, 115, 116, 117, 120, 186, 405, 626, 724, 726, 730, 762, 763, 791, 794, 824, 892, 902, 934, 938, 941, 942, 956, 962, 1152, 1153, 1154, 1156, 1161, 1169, 1172, 1184, 1185, 1203, 1204, 1230, 1231, 1233, 1234, 1241, 1257, 1259, 1263, 1271, 1278, 1279, 1281, 1282, 1283, 1284, 1286, 1287, 1289, 1290, 1299, 1300, 1301, 1302, 1347, 1348, 1350, 1351, 1362, 1364, 1365, 1378, 1382, 1389, 1391, 1395, 1396, 1397, 1398, 1400
- Berezko hizkuntza, 763, 1156, 1203, 1207, 1281, 1302
- Berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoek, 1387
- berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoetan, 117
- Berezko Hizkuntza eta Literatura, 197
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak, 197, 198, 199
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, 197, 198, 199
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa, 197, 199
- berezko hizkuntza eta zuzenbidea, 116
- berezko hizkuntza ofizial, 115, 161
- berezko hizkuntza ofiziala, 115, 117, 161
- berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, 197, 198, 199
- berezko hizkuntza ofiziala ez den hizkuntza, 161
- berezko hizkuntza ofizialaz, 161
- berezko hizkuntza-eremuan, 1126
- berezko hizkuntza-eremuaren, 1163
- berezko hizkuntzak, 216, 629, 647, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 664, 665, 681, 967, 1251
- Berezko hizkuntzak, 647, 652, 655
- berezko hizkuntzak eta hizkerak, 681
- berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 647
- berezko hizkuntza-modalitatea, 696
- berezko hizkuntzan, 656, 1263, 1285, 1386
- berezko hizkuntzan trebatzeko betekizunen eskakizun orokorra, 796
- berezko hizkuntzaren, 762, 1154, 1207, 1278, 1279, 1281, 1284, 1289, 1290, 1291, 1378
- berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa, 1207, 1230
- berezko hizkuntzaren erabilera, 1303
- berezko hizkuntzaren eta hizkuntza ofizialaren kontzeptu juridikoak, 1154
- berezko hizkuntzaren grafiara, 248
- Berezko hizkuntzaren irakaskuntza, 764
- berezko hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera, 1378
- berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik eta erabileratik, 1347
- berezko hizkuntzaren izaerak, 1279
- berezko hizkuntzaren ofizialtasunari, 1301
- berezko hizkuntzaren presentzia bermatze, 1154
- berezko hizkuntzaren presentzia soziala, 1263
- berezko hizkuntzari, 1423
- berezko hizkuntzari eustearekin, 1184
- berezko hizkuntzei, 652, 655
- berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, 652
- berezko hizkuntzen, 239, 629, 637, 646, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 675, 682, 1218
- Berezko hizkuntzen, 651, 653, 654, 655, 656, 657
- Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-

- modalitateen erabilera historikoko eremuetan, 655
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenarekin, 653
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen eremuko instituzio zientifiko ofizial, 653
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakasgaietan, 655
- Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza, 651
- Berezko hizkuntzen irakaskuntza, 655
- berezko hizkuntzen tratamendua, 1399
- berezko hizkuntzetako, 655, 656, 657, 658
- berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hiztunen interesak, 658
- berezko hizkuntzetan, 655, 656, 657, 681, 682, 1414
- berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 655, 656, 657
- berezko identitatea duen eskola, 1024
- berezko identitatea eta espazio juridiko, politiko eta kulturala, 675
- berezko identitatea osatzen duten kultura eta hizkuntza, 1230
- berezko identitate-ezaugarriak, 627
- berezko izaera, 272
- berezko jardueran, 1055
- berezko kide, 123, 426
- berezko kidego, 813
- berezko kompetentzia profesionalaz, 1027
- berezko kultura, 947, 1387
- berezko kultura eta hizkuntza, 947
- berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak, 733
- berezko kultura, historia eta hizkuntza, 1387
- berezko kultura-ezaugarriak, 364
- berezko kulturako, 1078
- berezko kulturarena, 786
- berezko lehendakaria, 342
- berezko lengoaia, 1196
- berezko nortasun juridikoa, 1366
- berezko nortasun-ezaugarriak dituen erkidego historikoa, 897
- berezko politiken ezarpena, 647
- berezko zuzenbide zibila duten autonomia-erkidegoetan, 115
- Berezko zuzenbide zibila, forala edo berezia, 116
- berezko zuzenbidea, 1207
- Berezko zuzenbidea, 116
- berezkoa, 894
- Berkeley Unibertsitatean, 376
- bermatu, 16, 18, 36, 45, 60, 461, 474, 475
- bermatuko, 8, 11, 98, 101, 142, 432, 449
- bermatuko baita arreta hizkuntza horretan berean jasotzeko herritarrek duten eskubidea, 473
- bermatuko baita arreta hizkuntza horretan jasotzea, 458
- bermatuta, 18, 21, 410
- bermatuz euskaraz ikasteko eta bizitzeko eskubidea, 405
- bermatzea, 16, 50
- bermatzea erakundearekin harremanen bat izango duten guztiek, 410
- bermatzea Europako Erkidegoak ez diela kalterik egiten garrantzi handiagoko hizkuntza nazionalai, 60
- bermatzearekin, 21
- bermatzearen arduradun, 1462, 1680
- bermatzeko, 11, 16, 25, 30, 95, 139
- bermatzen, 7, 29
- bermatzen du Kataluniako administrazio publikoen eremuan, 1257
- berme, 6, 30, 1487, 1571, 1605
- berme espezifikoa, 1577
- berme juridikoa, 588
- berme juridikoak, 220
- Berme juridikoak, 164, 231
- Berme komertzial gehigarria, 235
- Berme komertziala, 235
- berme publikoko laguntza, prestazio eta zerbitzuak, 587
- bermea, 588, 638, 772, 863, 1228, 1260, 1265, 1315, 1387
- bermeak, 36, 220, 221, 231, 234, 244, 444, 589, 600, 633, 982, 1168, 1235, 1278, 1301, 1518, 1701

- Bermeak, 235
bermeari, 1286
bermeei, 683
bermeen, 183, 319
bermeen esparruan, 1262
berme-kontratuari, 1460
berotegi-efektua duten gasen isurtzea, 886
Berraktibazio Ekonomikoa, 992
berrargitalpena, 1611
berraseguru- eta kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 1520
berraztertuko, 332
berregituratze-eragiketak, 781
berrelkartuek, 164
berrelkartutako senideek integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan, 1005
berrerabilpena, 980
berrerortzea, 385
berreskurapena, 652, 1375
berreskurapenari, 1347
berreskuratze, 696
berreskuratzea, 522, 647, 695
berresten, 129
berrets, 58
berreuskalduntzearen, 340
berreuskalduntzeko, 339
berreuskalduntze-mugimenduek, 339
berreuskalduntzerako, 339
berrezartzearekin, 723
berriemaile-argazkilari, 1507
berriemaile-diseinatzaile, 1507
berriki etorria den hizkuntzak, 35
berrikuntza, 588, 603, 615, 682, 867, 963, 982, 986, 1025, 1176, 1194, 1300, 1708
berrikuntza didaktikoak, 1406
berrikuntza pedagogikoari, 599
Berrikuntza pedagogikoko proiektuak, 1237
berrikuntza teknologikoa, 588, 1194
berrikuntza teknologikoan, 745
berrikuntza-irizpideekin, 1637
berrikuntzak, 938, 1406, 1409
Berrikuntzako Errioxako Sistemako I+G+Bren adierazle nagusiak, 839
berrikuntza-proiektuak, 1237
berrikuntzarako elkarteetan, 530
berrikuntzaren eta teknologiaren sustapenean, 937
berrikuntzari, 852, 1021
Berrikuntzari, 677
berrikus, 46, 494
berrikusitako itzulpena, 1486
berrikuspenak, 368, 374
berrikuspen-eskaera, 1567
berrikustea, 47, 50
berripaperak, 1652
Berritze-prozesuetan, 1368
berrogeialdiei eta osasun publikoari buruzko araudia, 1645
berronespen, 87, 132
berronespen-tresna, 129
berronespen-tresnaren, 615
berronespen-txostenean, 1655, 1656
berronetsi, 80, 83, 87, 99, 129, 132, 143
Berronetsi, 87, 98, 131, 142
berronetsitakoa, 78
bertako arduradunak, bitartekoak zein ordezkioak, 1208
bertako atxiloketa-gunean, 1586, 1658
bertako baliabideak eta informazio-zerbitzuak, 760
bertako biztanle, 897
bertako biztanle guztiek, 308
bertako edo kanpoko kultura-ekintza, 624
bertako gizarte-kohesioaren oinarri, 1673
bertako haur-eskolan eta lehen hezkuntzako ikastetxeetan, 1514
bertako hizkuntza, 627, 639
bertako hizkuntza eta zuzenbidea, 1207
bertako hizkuntza ofizial, 454
bertako hizkuntza ofizialean, 178, 296
bertako hizkuntza ofizialetako batean, 1465
bertako hizkuntzak, 525, 526
Bertako hizkuntzak, 626
bertako hizkuntzan, 1464, 1465, 1524, 1525, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1619, 1676
bertako hizkuntzaren ezagutza, 116

- Bertako hizkuntzen kontserbazioa, 626
- bertako hizkuntzena eta kulturena.
Ikus ezagutza
- bertako hitzunik, 653
- bertako jendeak, 641
- bertako jendearekin, historiarekin,
hizkuntzarekin, 713
- bertako jendearen elebitasuna, 639
- bertako kide izatea, 734
- bertako kideek adierazitako
borondatean, 713
- bertako kultura-aniztasuna
errespetatu eta sustatzeko, 71
- bertako kultura-elementuei, 728
- bertako kultura-garapenari, 1664
- bertako kulturen aniztasuna
errespetatu eta sustatzeko, 67
- bertako kulturen eta zibilizazioen
osagai, 77
- bertako legeriarekin, 1599
- bertako tradizioak, 638
- bertako zuzenbide zibil foral edo
bereziaren ezagutza, 116
- bertakoak ez diren marinelei, 1463
- bertaratutako kideen, 315
- bertaratutakoen, 313, 315
- bertaratzeen ziurtagiriak, 1371
- bertsio, 689, 1603, 1651
- bertsio azpigitulatu banatutako
kopien zenbaketan, 1265
- bertsio azpigitulatu
erakutsitakoetan. *Ikus* proiektzioen
zenbaketa
- bertsio bikoiztua edo azpigitulatu,
1267
- bertsio bikoiztu banatutako
kopien zenbaketan, 1265
- bertsio bikoiztu erakutsitako
proiektzioen zenbaketan, 1265
- bertsio elektronikoa, 1458
- bertsio frantsesean eta ingelesean,
255
- bertsio irisgarria, 1392
- bertsioa, 726, 1233
- bertsioak, 989, 1209, 1229
- bertsioan, 623, 809, 1264, 1265, 1266,
1605, 1633
- bertsioaren, 809, 1361
- bertsiotan, bikoiztuta edo
azpigitulatu, 238
- beste bi hizkuntza, 1471
- beste desgaitasun-mota batzuk
dituzten pertsonen, 777
- beste edozein hizkuntzarako
adierazpenak, 36
- beste edozein motarako iritziak, 62,
678, 720, 851, 880, 969, 1121, 1319,
1338
- beste era bateko iritzi, 11
- Beste estatu batzuetako herritarrak,
882, 1037
- Beste estatu batzuetako nazionalak,
1425
- beste estatu kide bateko egoiliar, 52
- beste euskal lurralde eta erkidego
batzuetako ondare, 308
- beste herri eta erkidego batzuk
ezagutzea, 1235
- beste herrialde batzuekin eta
kulturen eremuan eskudun diren
nazioarteko erakundeekin
lankidetzan aritzea, 61
- Beste herrialde batzuetako
biztanleentzat, 579
- beste herrien errealitatearen
ezagutza, 1137
- beste hizkuntza batean, 1425
- beste hizkuntza batzuen erabilera,
1275
- beste hizkuntza batzuen ezagutzak,
1425
- beste hizkuntza batzuen
ezagutzarekin, 1191
- beste hizkuntza batzuen ikasketa,
200
- beste hizkuntza batzuen ikaskuntza
sartzea bultzatuko, 474
- beste hizkuntza batzuetako
idazleen, 1127
- beste hizkuntza batzuetako
webguneen garapena, 844, 1039
- beste hizkuntza batzuetan idatzitako
lanak, 211
- beste hizkuntza batzuetan idatzitako
lanak katalanera itzultzea, 1163
- beste hizkuntza batzuetan sortutako
lanak eskualdeetako edo eremu
urriko hizkuntzetan eskuratzeko
bitartekoak erraztea, 96, 140
- beste hizkuntza batzuetara, 913,
997, 1020, 1082, 1188

- beste hizkuntza batzuetatik
katalanera zinpeko itzulpen eta
interpretaziorako, 1221
- beste hizkuntza batzuetatik
katalanerako itzultzaile eta
zinpeko interpreteen probetan
izena emateko eskubideengatik
tasak, 1192
- Beste hizkuntza batzuetatik
katalanerako zinpeko itzulpen-
eta interpretazio-probetan, 1221
- beste hizkuntza batzuk, 876, 995,
1019, 1027, 1094, 1397, 1400, 1427
- Beste hizkuntza batzuk, 996
- beste hizkuntza batzuk erabiltzea, 36
- beste hizkuntza batzuk ere erabili
ahal izango, 441
- beste hizkuntza batzuk ere
erabiltzea, 422
- beste hizkuntza batzuk ere ikastea,
474
- beste hizkuntza edo kultura bat,
1036
- beste hizkuntza ez-ofizial batzuetan,
1412
- beste hizkuntza ofizial bat duten
autonomia-erkidegoetan, 280
- beste hizkuntza ofizial edo atzerritar
batzuetan, 921
- beste hizkuntza ofizialarekin, 1402
- Beste hizkuntza ofizialerako
itzulpena, 463
- beste hizkuntza, kultura, tradizio eta
bizimodu batzuk, 1329
- beste hizkuntza-eremu batzuetara
zabaltzea, 1126
- beste hizkuntza-erkidego baten
lurralde-eremuan, 27
- beste hizkuntza-erkidego
batzuetako kideekin batera, 27
- beste hizkuntza-erkidegoetako
kideez inguraturik, 27
- beste hizkuntzen erabilera, 35
- beste hizkuntzetako ordainak, 470
- beste hizkuntzetan, 449
- beste hizkuntzetara egindako
itzulpena, 33
- beste hizkuntzetara itzuli, 68, 69
- beste identitate kultural batzuekiko
trukea, 1063
- beste irakaskuntza batzuekiko
korrespondentzia, 1104
- beste kirol-adierazpen ez-lehiakor
batzuen, 445
- beste kultura batzuekiko
tolerantziaren eta trukearen
sustapena, 753
- beste kultura batzuetara, 1019
- beste lege eta araudietan gatzatu
artean arau-hutsunerik egon ez,
326
- Beste lurralde batzuekiko elkarlan
instituzionala eta jardunbide
egokien trukea, 1300
- beste lurralde batzuetako
gubernuekin, 1300
- beste senitarteko batzuen,
zaintzaileen edo legezko
ordezkarien bisitak, 1181
- beste sistema grafiko batera, behar
denean soilik, ahalik eta modu
fonetikorik fidelenean
transkribatzeko, 33
- beste udalerri bateko ikastetxe
batean, 1473
- beste zenbait alderdi instituzional,
331
- bestelako aldaketen, 33
- bestelako gizarte-izateak, 11
- besteren administrazio fiduziarioaren
mendeko lurraldea, 5
- bete beharreko baldintzak, 450
- betearazkizuna, 647
- betearazpena, 163, 845, 1554
- betearazpenak, 1553
- betearazpenaren, 163
- betearazpenari buruzko behin
betiko erabakia, 1601
- betearazpenari buruzko ebazpena,
1601
- betearazpenari uko egiteko zioak,
1600
- Betearazpen-baldintzak, 1590
- betearazpen-demandarekin, 163
- betearazpenean, 1553
- Betearazpen-organismo eta -
baliabideak, 1615
- Betearazpen-prozedura, 1590
- Betearazpen-prozedurak, 1596
- betearazpen-prozedurekin, 1552
- Betearazpen-tresna, 184
- betearazteko, 49

- betearazteko eskabideaz, 1600
betebehar, 241, 298, 309, 381, 414,
456, 618, 651, 660, 680, 748, 770,
815, 877, 1049, 1085, 1196, 1199,
1228, 1266, 1268, 1333, 1426, 1500,
1525, 1636, 1689
Betebehar, 732
betebehar espezifikoak, 1483
betebehar fiskalei, 733, 1356
Betebehar formalak, 298
betebehar orokorrak, 1517
Betebehar orokorrak, 1564
Betebehar osagarriak, 444
betebehar solemnea, 12
betebeharra, 57, 167, 218, 241, 314,
383, 397, 461, 469, 483, 586, 610,
618, 651, 734, 788, 844, 921, 974,
1022, 1073, 1110, 1122, 1263, 1265,
1268, 1439, 1566, 1633
betebeharrak, 5, 87, 88, 132, 166,
236, 241, 243, 244, 245, 292, 303,
310, 318, 385, 391, 397, 406, 407,
414, 415, 456, 464, 515, 519, 531,
557, 607, 618, 619, 713, 770, 815,
831, 948, 956, 987, 1022, 1049,
1080, 1084, 1108, 1155, 1173, 1198,
1199, 1228, 1263, 1265, 1266, 1271,
1272, 1328, 1333, 1354, 1391, 1414,
1442, 1453, 1456, 1459, 1483, 1564,
1565, 1566, 1592, 1596, 1680
Betebeharrak, 618, 1046, 1414, 1426
betebeharraren, 598, 1073
betebeharrei, 168, 242, 243, 415,
514, 519, 1181, 1444
betebeharrek, 531
betebeharrekin, 1640
betebeharren, 1501
betebeharren dispentsa, 1501
betebeharren gaineko neurri
eraginkorragoak, 1707
Betebeharren iturriak, 1494
betebeharren printzipio orokorrak,
1633
betebeharren urraketei, 1597
betebeharrez, 397, 1639
betebeharrik, 461, 1592
bete-betea, 12, 34, 52
bete-betea aplikatzen, 58
bete-betea eta askatasunez, 16
bete-betea eta berdintasun-
egoeran, 18
bete-betea eta
eragingarritasunez, 16
betekizun, 156, 173, 216, 238, 239,
285, 298, 301, 413, 502, 713, 750,
768, 777, 783, 799, 960, 964, 981,
1097, 1159, 1198, 1239, 1283, 1308,
1368, 1408, 1421
Betekizun, 777
betekizun formalak, 235, 280, 281
betekizun orokorrak, 1189, 1425
betekizuna, 200, 244, 486, 537, 1038,
1170
betekizunak, 160, 164, 165, 200, 204,
205, 206, 261, 277, 280, 283, 285,
286, 288, 438, 456, 470, 485, 566,
578, 645, 646, 748, 768, 769, 783,
797, 798, 799, 800, 840, 867, 927,
960, 975, 981, 990, 1009, 1037,
1055, 1082, 1104, 1146, 1169, 1177,
1189, 1194, 1236, 1271, 1371, 1394,
1424, 1425
Betekizunak, 266, 537, 964, 1428
betekizunei, 224, 228, 771
betekizunekin, 1032
betekizunen, 384
betekizunen eskakizun orokorra, 796
betekizunetako, 204
betekizunez, 117
betekizuntzat, 117, 794
betetzea, 12, 427, 428, 430
betetzeko, 4, 8, 396, 423, 430, 458,
493, 497
betetze-maila, 367, 1408
betetze-mailaren jarraipena, 464
betetzen, 14, 22, 27, 47, 78, 87, 131,
427, 429, 1655
beti zeinu-hizkuntzako interprete,
161
bezero, 36
bezeroaren, 1432
Bezeroaren arretarako, 182
bezeroaren defendatzailea, 182
bezeroei, 1333, 1619
bezeroen, 1055, 1159
Bezeroen Estatutua, 311
bezeroentzako zerbitzuen ordutegi,
1703
bi aita, 1273
bi ama, 1273
bi autonomia-erkidegoen artean
elkarrekotasunak, 786

- bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean, 1112
- bi hizkuntza edo gehiago ikastea sustatzea, 81
- bi hizkuntza ofizial, 364
- bi hizkuntza ofizialak, 1185, 1232, 1234, 1349
- bi hizkuntza ofizialak agertzea bermatuko, 396
- Bi hizkuntza ofizialak erabiltzea, 395
- bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera, 461
- bi hizkuntza ofizialak jakitea, 444
- bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua, 329*
- Bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautzeko ahalmena, 325
- bi hizkuntza ofizialen erabileran, 958
- bi hizkuntza ofizialen ezagutza, 1231
- bi hizkuntza ofizialen ezagutza praktikoa, 365
- bi hizkuntza ofizialen presentzia erraztu dezaten beren jarduera gauzatzeko, 398
- bi hizkuntza ofizialetako, 395, 396, 460
- bi hizkuntza ofizialetako bata zein bestea erabiltzeko eskubidea, 395
- bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubide, 941
- bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzen, 395
- bi hizkuntza ofizialetan lan egiteko ahalmena, 445
- bi hizkuntzak jakitea, 329
- bi hizkuntzatan idatziko, 396
- Bi hizkuntzatan idatziko, 396
- bi hizkuntzatan izatea bermatuko, 432
- bi hizkuntzen ahozko eta idatzizko ezagutza, 1348
- bi hizkuntzen erabilera normal eta ofiziala, 1347
- bi hizkuntzen erabilera normala, 945, 1375
- bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, 941, 1347, 1362
- bi hizkuntzen ezagutza osoa, 1154
- bi hizkuntzen irakaskuntza, 1156
- bi hizkuntzetan, 489, 1124
- bi hizkuntzetan idatzi beharko, 495
- bi hizkuntzok jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, 308
- Bi izenok zeharo desberdinak badira, 329
- bi sexuen arteko desberdintasuna, 673
- bi sexuen arteko desberdintasunak, 571
- bi sexuen presentzia orekatua, 1217
- bi sexuetao gizabanakoak, 874, 884, 1100, 1107
- bi urteko txosten xehatua, 98, 142
- bi urteko unitateak, 1409
- bibliografia, 407
- bibliografia- eta kultura-ekoizpena, 759
- bibliografia zientifiko, 216
- Bibliografia-ekoizpen, 360
- bibliografia-ekoizpena, 957
- bibliografia-informaziorako irispidea, 432
- Bibliografia-informaziorako irispidea, 432
- bibliografia-interesekotzat, 431
- bibliografia-lan katalanak, 1143
- bibliografia-lanak, 431, 433, 1143
- bibliografia-ondarea, 956, 957
- Bibliografia-ondarea, 360
- bidaiak, 236, 470
- bidaiak konbinatua, 236, 470
- Bidaiak konbinatuak, 236
- bidaiak konbinatuari, 236
- bidaiak konbinatuari buruzko informazio normalizatua, 236
- bidaiak konbinatuko kontratuaren edukia, 236
- Bidaiak konbinatuko kontratuaren edukia, 236
- Bidaiak konbinatuko kontratuak, 236
- bidaiak-agentziak, 750
- Bidaiak-agentziak, 470
- bidaiak-agentziek, 470
- bidaiaria, 236
- bidaiariak, 236
- Bidaiariak, 236
- bidaiariari, 236
- Bidaiarien garraiobide publiko erregularrek, 534

- bidaiarien trafikoaren, 226, 597, 972, 1116
- Bidaiarien trafikoaren, 230
- bidaiia-zerbitzuak, 236
- Bidaiderik gabeko adingabe atzeritarrentzako harrera-zentroak, 820
- bidaiekin, 262
- bidalketa, 1571
- Bidalketa egitearen edo jakinarazpena helaraztearen ardura duen agintaritzak, 1552
- bidalketak, 480, 1571
- bide, 111, 168, 243, 245, 252, 341, 353, 367, 393, 500, 502, 517, 523, 524, 533, 1166, 1290, 1435
- bide elektronikoak, 954, 1046
- Bide elektronikoak, 1494
- bide elektronikoetatik, 1494
- bide elektronikoak, 111, 245
- bide elektronikoak leihatila bakarra, 500
- bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 1669
- bide ez-formal edo informalen, 449
- bide nabigarrietan, 1711
- bide ofizialez, 252
- bide publikoan, 1166
- Bide publikoan, 1650
- bide publikoetan, 1711
- bide publikoko publizitatean, 1290
- Bide Segurtasunari, 291
- bide telematikoen, 1427
- Bide, Ubide eta Portu Ingeniarien Elkargoko, 387
- bideak, 518, 907, 1286, 1510
- bideen, 365, 1160, 1286
- Bideen jabari publikoa, 1245
- bidegabekeria, 1349
- bidegabekeria historiko, 1349
- bidegabekeria, 318, 319
- bidegabeko atzerapenik, 1303
- bideoak, 906
- bideoetan, 812
- bideograma, 906
- bideoko gidoiak, 1127
- bideokonferentzia, 268
- bideotekak, 35, 95, 139
- bideotekei, 654
- bideoteketan, 1289
- bideotefonia publikoa, 590
- bideotefoniaren, 595
- bideraezin, 18
- bideratuko du, lankidetzaprintzipioa, 432
- bideratzaile, 305, 306
- bide-segurtasuna, 960
- bide-segurtasunarekin, 1191
- Bide-segurtasunaren garrantziaz, 1557
- Bide-seinale eta mezuak nola idatzi, 325
- bide-seinaleetarako, 329
- bidezidorretan, 147
- bidezko lansaria eta aski zaiona jasotzeko eskubidea, 7
- bidezko neurrien, 524
- bifobia, 1293
- Bigarren Errepublikako tarte laburraz, 723
- Bigarren Errepublikaren aldia, 1214
- Bigarren Errepublikaren aurkako altxamendu militarren, 1214
- Bigarren hezkuntza, 1105
- bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan, 593, 1114
- bigarren hezkuntza orokorrean, 1255
- Bigarren hezkuntzak, 197
- Bigarren hezkuntzako edo Lanbide Heziketako ikasketak, 740
- Bigarren Hezkuntzako graduatutitulua, 1161
- bigarren hezkuntzako ikasketen, 578, 867
- bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarriko mailari, 578
- bigarren hezkuntzako institutuek, 579
- bigarren hezkuntzako institutuetan, 1028
- Bigarren hezkuntzako institutuetan, 580
- Bigarren Hezkuntzako irakaskuntzako ikasleentzat, 741
- Bigarren hezkuntzako irakasleen, 206
- Bigarren hezkuntzako irakasleen, hizkuntza-eskola ofizialeko irakasleen, musika eta arte eszenikoetako irakasleen, eta arte plastikoetako eta diseinuko

- irakasleen kidegoetako, 206
bigarren hezkuntzako
 katedradunen, 205, 206
bigarren hezkuntzako zentroetan,
 1019
bigarren hezkuntzako, etxebizitzako,
 ingurumeneko eta turismoko
 ekintza bereziko plana, 1054
Bigarren hezkuntzako, hizkuntza-
 eskola ofizialetako, eta arte
 plastikoetako eta diseinuko
 katedradunen kidegoetako
 funtzionarioek, 205
Bigarren hezkuntzako, musika eta
 arte eszenikoetako, hizkuntza-
 eskola ofizialetako, eta arte
 plastikoetako eta diseinuko
 katedradunen kidegoetako
 funtzionarioek, 205
bigarren hezkuntzan, 32, 475
bigarren hezkuntzan eskatzen
 denaren paretuko maila, 1438
bigarren hizkuntza, 339, 1051, 1232,
 1365
Bigarren hizkuntza bizi bat, 1685
bigarren hizkuntzen irakaskuntzarako
 tekniken ikerketa, 339
bigarren mailako eta goi-mailako
 ikasketetako zentroetan, 1673
bigarren mailako hezkuntzako, 372
bigarren mailako hizkuntza, 795
bigarren mailako ikasgaien, 301
Bigarren mailako ikasketetako
 bigarren zikloak, 1480
bigarren mailako irakaskuntza, 90,
 134
bigarren mailako irakaskuntzaren,
 90, 134
bigarren mailako irakaskuntzaren
 zati handi bat, 90, 134
bigarren mailako modalitateko
 ikasgaien blokeko aukerako lau
 ikasgaien azterketa, 301
bigarren soinu-laguntzaile, 1569
Bigarren xedapen gehigarria.—
 Zentzumen-desgaitasuna duten
 pertsonentzako programazio
 irisgarriaren ehunekoak, 583
Bigarren zikloan, 195
bigarren zikloaren doakotasuna, 195
bigarren zikloko curriculumak, 1236
bigarren zikloko curriculumak, 576
bikaintasunaren, 1632
bikaintasun-marka, 672, 872
bikaintasun-markak, 1071
bikoizketa, 1262
bikoizketa- eta azpigitulazio-teknika
 bereziak garatzea, 51
bikoizketari, 34
bikoiztuta. *Ikus* bertsioa
bikoiztutako edo azpigitulatutako
 ekoizpen zinematografikoetarako,
 1164
bikoiztutako edo azpigitulatutako
 obra zinematografiko, 1265
bikote barruko indarkeriari, 1638
bikote egonkorrek, 1273
biktima, 268, 570, 572, 618, 1068
Biktima, 267, 268
biktimak, 267, 268, 1045, 1214, 1220
Biktimak, 267, 268, 572, 1584
biktimaren eskubideak, 269
biktimari, 269
Biktimari, 268, 269
biktimei, 468, 885, 1576, 1577
Biktimei, 434
biktimek, 570
Biktimekiko komunikazio, 267
Biktimen eskubideak, 1576
biktimen laguntzarako bulegoekin,
 268
biktimentzako, 526
bilakaera, 272, 864, 949, 1153, 1312,
 1480, 1526, 1698
bilakaera juridikoa, 548
bilakaera politikoa, 49
bilakaera sozialera, 1391
bilakaera teknologikora, 1267
bilakaeran, 434, 937
bilakaeraren, 409, 733, 1713
bilaketak egiteko modua, 1706
bilaketa-tresnak, 1706
bildu, 12, 41, 433, 492
bildumak, 431, 432, 559, 759, 791,
 1472
bildumako bisitarien informazioan,
 748
bildumen parte, 1561
bilera, 314, 1438
bilera-, landa- eta natura-turismoa,
 602
bilera-deietan, 458

- bileran, 312, 315, 1438
bilerarako, 315
bileraren, 313, 314
Bileraren akta, 1201
bileratan, 725, 1353
bileren, 468
bileren deialdietan, 468
bileretan, 443, 468
bileretara, 315, 1131
bilketa orohartzailaz, 654
bilkurak, 1128, 1367
bilkuran, 312
bilkuren akta, 1132
bilkuren aktak, 1128, 1383
Bilkuren aktak, 1128, 1132
bilkuren deialdiak, 899
Bilkuren deialdiak, 902
Bilkuren deialdian, 1372
bilkuren eguna, 1372
Bilkuren ohiko araubidea, 1370
bilkuretarako deialdia, 1371
biltegiratzeko beharrezko baldintzak, 1097
biltzailearen, 925
biltzen diren aldeek elkarrekin adostutako hizkuntza erabiliko dute botere publikoek, 495
bioetika, 677
Biologia medikoa, 1546
biologo medikoak, 1546
Biologo medikoak, 1546
biosfera-erreserbetan, 1004
bira-erregidore, 1570
bira-manager, 1570
Birfundazio pedagogikoa, 1694
Birfundazioaren xedea, 1696
birgaikuntzaren, 586
birjartze-betebeharretik, 385
birkualifikazioa, 1063
birsailkatzea, 1499
birsailkatze-baldintzak, 1668
birsalmenta eta truke-kontratuak, 256
birsalmenta-kontratuak, 1496
Birsalmenta-kontratuentzako, 258
birsaltzaileak, 1566
birsaltze-kontratuei, 255
birziklatze-ikastaroen, 730
bisexual, 803, 880, 1121
bisexualak, 969
bisexualen, 1338
bisexualen eta intersexualen eskubideak, 1293
bisexualitatearekin, 679, 1293
bisita gidatuena, 596
bisita gidatueta, 226, 230
bisita-eskubidea, 1181
bisitak, 1181
bisitaldi, 1479
Bisitaldiaren helburua, 1479
bisitaldietan, 1615
bisitan, 1479
bisitariak, 782, 1185
bisitariei, 1162, 1414
bisitarien, 748
bisiten baldintzak, 1181
bitartekari, 122, 811, 971, 1294, 1295
bitartekaria, 591
bitartekariak, 180, 264, 524, 922, 1109, 1246
bitartekariari, 1109
bitartekariei, 1109
Bitartekariak, 1109
bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua, 65
bitartekaritza, 151, 535
Bitartekaritza, 535
bitartekaritza- eta itzulpen-zerbitzuak, 992
bitartekaritza prozedurek, 535
bitartekaritza-bileretara, 1109
bitartekaritzako profesionalen, 595, 596, 597
Bitartekaritzako turismo-enpresak, 470
bitartekaritzako turismo-jarduera, 750
bitartekaritza-prozeduratan, 151
bitartekaritzaren, 649, 672, 706, 1064
Bitartekaritzaren, 535
bitartekaritzaren mendean dauden aldeak, 584, 908, 1064
Bitartekaritzaren printzipio gidariak, 1109
bitartekaritza-saioak, 1109
bitartekaritza-zerbitzuak, 594
bitartekari-zerbitzua, 1098
bitarteko, 29, 385, 386, 432, 535, 588, 596, 600, 613, 634, 679, 683, 730, 760, 786, 823, 842, 863, 881, 937, 943, 1059, 1090, 1095, 1112, 1162, 1168, 1181, 1195, 1283, 1288, 1339,

- 1391
Bitarteko, 1296, 1331
bitarteko arauemaile eta ekonomia-
finantzen alorrekoak, 460
bitarteko egokiak, 66
bitarteko ekonomiko eta finantzario
nahikoak, 1304
bitarteko ekonomikoak, 125
bitarteko elektronikoak, 264
Bitarteko Elektronikoak, 1275
bitarteko elektronikoei, 981
bitarteko elektronikoen, 251, 1275
bitarteko elektronikoen erabilera,
1275
bitarteko elektronikoetan, 1275
Bitarteko eskala, 1147
bitarteko funtzionarioak, 816, 990
bitarteko langileak, 990
bitarteko material, 1167, 1373
bitarteko materialak, 579, 598, 1116,
1283
bitarteko materialak, didaktikoak
eta teknikoak, 594, 1114
bitarteko onargarriak, 1271
Bitarteko pertsonalak, 1136
bitarteko tekniko, 579, 600, 1288
bitarteko teknikoak, 600, 968
bitarteko teknologiko, 595
bitarteko teknologiko tradizionalak
eta berritzaileak, 33
bitarteko teknologiko tradizionalak
eta berritzaileak, 32
bitarteko zibil eta militarrik, 1557
bitartekoa, 1271
bitartekoak, 29, 89, 95, 96, 127, 133,
140, 141, 149, 219, 305, 306, 330,
396, 407, 412, 460, 472, 495, 590,
596, 612, 616, 696, 729, 730, 732,
735, 749, 812, 820, 980, 1048, 1108,
1161, 1208, 1250, 1279, 1283, 1289,
1296, 1700
Bitartekoak, 228
bitartekoak jartzea eskualdeko edo
eremu urriko hizkuntza hitz egiten
den eremu batean bizi baina
hizkuntza hori hitz egiten ez
dutenen esku, 89, 133
bitartekoei, 586, 1258, 1341
bitartekoekin, 463, 906
bitartekoen, 218
bitartekoen eta hizkeren
egokitzapena, 612, 823
bitartekoez, 791
bitartekoren, 565
bitartekoz, 1126
Bitxigintza, 917
bizi den lurraldeko hizkuntza propioa
ikasteko, 29
bizialdi osoko ikaskuntza, 196, 449
Bizialdi osoko ikaskuntza, 864
Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal
sistemaren eragileak, 450
Bizialdi osoko ikaskuntzako
sistemaren plan eta programek,
449
bizi-baldintzak, 232
bizi-baldintzen, 261
bizi-esperientziarekin lotutako
esparruetan, 1028
bizi-kalitate, 381
bizi-kalitate duina, 982
bizi-kalitate egokia, 459
bizi-kalitatea, 381, 382, 811, 971,
1042, 1294, 1536
bizi-kalitatearen hobekuntzan, 745
bizikidetzak, 250
bizikidetzan eta elkarren arteko
errespetuan nahiz onuran, 26
bizileku, 1092
bizilekua, 6, 165, 178, 734, 883, 948,
976, 1038, 1066, 1354, 1499, 1574,
1687
bizilekua edo egoitza atzerrian
duten gordailugileek, 1488
bizilekuan, 734
bizilekuaren esleipena, 1581
bizilekuko, 188
bizilekutik, 1614
bizileku-txartela, 1439
Bizileku-txartela, 1439
bizimodu egokia izateko eskubidea,
8
bizimodu independente eta
autonomia, 878
bizimodu independentea, 1112
bizimodua, 1479, 1510, 1512
bizimoduak, 856, 857, 1415
bizimoduetan, 856
bizi-ohitura osasungarriak, 1029
bizipen, 666
bizipen indibidualari, 666
bizitegiak, 477

- bizitokia, 8
- bizitza akademikoko, zientifikoko, artistikoko eta kulturaleko pertsona garrantzitsu, 1133
- bizitza duina, 219
- bizitza ekonomiko eta sozialean, 652
- bizitza ekonomikoa eta kulturala, 216
- bizitza ekonomikoan, 1364
- bizitza instituzionalean, sozialean eta ekonomikoan, 794
- bizitza kulturalean, 539
- Bizitza kulturalean, 539
- bizitza normalizatua, 1294
- bizitza osoko ikaskuntzarako eskubidea, 65
- bizitza osoko ikaskuntzarako gaitasun giltzarri buruzkoa, 76
- bizitza pertsonala, 1038, 1309
- bizitza politiko eta kulturalean, 1386
- bizitza politiko eta sozialeko, 563
- bizitza politiko, ekonomiko, sozial eta kulturalean oso-osorik parte hartzea, 221
- bizitza politikoan, 586
- bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturalean eta sozialean parte hartzea, 559
- bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturalean, 216
- bizitza politikoan, kulturalean eta sozialean, 218
- bizitza pribatuan, 6
- bizitza pribatuan zein publikoan, 651
- bizitza pribatuari buruzko sekuentziak, 1596
- bizitza publiko, familiar, sozial, laboral, ekonomiko eta kulturaleko eremu, 870
- bizitza publikoan, 79
- bizitza publikoan eta pribatuan, 88, 133
- bizitza publikoan, kulturalean eta informatiboan, 892
- bizitza publikoan, pribatuan, 1119
- bizitza publikoaren eta gizarte-arazoan esparruan, 45
- bizitza publikoaren eta kultura-bizitzaren gainerako sektoreetan, 58
- bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu, 568, 870, 1068
- bizitza publikoko, kulturaleko eta informazioko arlo, 909
- bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa, 963
- Bizitza sozialean eta komunitarioan, 381
- bizitza zibiko eta kulturalari, 1126
- bizitzako, 418, 1289
- bizitza-maila, 3, 4
- bizitzan zeharreko hezkuntza-eskaintza, 1700
- Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa, 1506
- bizitzan zeharreko lanbide-heziketak, 1626
- Bizitzan zeharreko lanbide-heziketan, 1506
- Bizitzan zeharreko prestakuntza, 1684
- bizitzaren, 310
- bizitzea, 26
- bizitzeko, aske izateko eta segurtasunerako eskubidea, 5
- Bizkaia, 248, 249
- Bizkaiko Batzar Nagusiek, 248
- Bizkaikoak, 154
- biztanle, 386, 897
- biztanle berriak erakartzea, 991
- biztanle gehienen egoera diglosikoaren, 1347
- biztanle helduei, 753
- biztanle horien jatorrizko hizkuntzak ikasteko eta hizkuntzoi eusteko ikastaroak eta jarduerak, 1030
- Biztanleak itzultzea, 991
- biztanleei, 58
- Biztanleek adierazitako beharizan zehatzei, 45
- biztanleen, 55, 96, 140, 340, 460, 1279
- biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1180
- biztanleen irakurketa-indizeen, 925
- biztanleen kontzentrazioak, 1279
- biztanleentzat, 579
- biztanlegune. *Ikus* izendapenak
- biztanleguneak, 680
- biztanleguneen, 657, 728, 1160, 1286, 1352
- biztanleguneetako, 319

- biztanleko errenta, 1700
biztanleok enplegua lortzea edo enpleguan irautea, 58
biztanleria, 112, 339, 680
biztanleria oso sakabanatua, 680
biztanleriarekin, 242
biztanleriaren gutxiengo batek erabiltzen duen hizkuntza edo lengoaia, 1079
Biztanleriaren segmentu bati soilik zuzendutako kanpainetan, 774
biztanleriaren sektore, 612
biztanleriaren, lurraldearen eta pantailako presentziaren irizpideak, 1265
biztanleriaren, lurraldearen, ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak, 1265
biztanleria-sektore edo -taldeei, 607
biztanle-talde zehatz batzuen ongizateari, 58
biztanletik, 386
bloketan, 967
Bogotan, 271
bokazioa, 209
bolanteak, 522
Boletín Oficial del Estado, 1379
bolumena, 1075
boluntariotza, 757, 822, 920
boluntariotzan, 518
boluntariotzan oinarritutako hezkuntza, 518
boluntariotzaren jarduketa-eremu, 822
Boluntariotzaren jarduketa-eremuak, 822
Boluntariotzari, 822
boluntariotza-zerbitzuetarako, 165
Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan, 1613
Bordeleko Unibertsitatean, 1613
Bordelen, 45
borondate, 272
borondate sistematikoa, 1214
borondatea, 367, 1255, 1279, 1398
borondatean, 376, 713
borondatearekin, 728
borondatearen autonomia, 710
borondatearen autonomiari, 516
Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak, 1023
borondatearen emaitza, 1256
borondate-deklarazio, 251
borondate-deklarazioa, 170
borondatez, 195, 368, 515, 789, 831, 1266, 1277, 1349
borondatezko, 374, 1165
Borondatezko agerraldia, 1584
borondatezko akordioak, 477
borondatezko atxikimendua, 374
borondatezko beste edozein ekarpen, 1373
borondatezko ekarpenak, 125, 428, 1130, 1133
Borondatezko ekintza, 951
borondatezko ekintza sustatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
borondatezko ekintzako erakundeek antolatutako jardueretan, 951
borondatezko ekintzarekin eta gizarte-zerbitzuekin lotutako interes orokorreko jarduerak, 951
borondatezko ekintzaren eremuan, 951
Borondatezko ekintzaren jarduketa-sektoreak, 951
borondatezko ekintzaren printzipioak lortzera jotzen dutenak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
Borondatezko Ekintzari, 951
borondatezko eszedentzia-egoeran, 429
borondatezko gainerako zerbitzuak, 1557
borondatezko gordailuetarako, 431
borondatezko informazio gehigarriek, 1165
Borondatezko integrazioa, 402
Borondatezko Jurisdikzioari buruzko uztailaren 2ko 15/2015 Legea, 306
borondatezko mugikortasuna, 1427
borondatezko salmenta, 1518
borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 1518
borondatezko salmenta-jardueretan, 1518
borondatezkoa, 655, 697
borondatezkotasun- eta gradualtasun-politikaren, 1354
borondatezkotasun, mailakatze eta begirune printzipioei, 546

- borondatezkotasun, mailakatze eta errespetu irizpideei jarraikiz, 493
- borondatezkotasun, mailakotasun eta Asturiasko errealitate soziolinguistikoarekiko errespetuaren printzipioak, 696
- borondatezkotasunaren printzipi, 1355
- borondatezkotasunaren printzipio, 1350
- borrokan, 886
- borrokari buruzko programazioari, 1713
- bortxaezintasuna, 851
- bortxaezintasunerako, 524
- bortxaketekin, 1442
- botere ekonomiko eta politiko, 1700
- botere judiziala, 1207
- Botere Judiziala, 765
- botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko, 95, 139
- Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia, 118
- Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak, 115
- Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiarekin, 1167
- Botere Judizialaren Lege Organikoak, 1379
- Botere Judizialaren Lege Organikoaren eta Prozedura Zibilaren Legearen, 108
- botere publiko, 1005
- botere publiko autonomikoek, 796
- botere publiko guztiek, 459
- botere publikoa, 1462, 1680
- botere publikoak, 1154, 1279
- Botere publikoak, 923
- botere publikoaren agintearen oinarria, 7
- botere publikoei, 310, 365, 423, 724, 1278, 1301, 1387
- Botere publikoei, 405, 653
- botere publikoek, 36, 210, 218, 227, 230, 310, 327, 328, 329, 365, 372, 381, 405, 417, 418, 493, 586, 598, 600, 611, 647, 652, 656, 668, 670, 673, 675, 684, 697, 702, 708, 727, 728, 732, 733, 796, 871, 872, 892, 906, 921, 934, 941, 945, 946, 967, 975, 1005, 1006, 1007, 1031, 1042, 1069, 1071, 1078, 1089, 1258, 1308, 1309, 1327, 1349, 1356, 1366, 1375, 1387
- Botere publikoek, 30, 31, 36, 209, 210, 225, 226, 229, 230, 231, 232, 327, 329, 382, 595, 610, 652, 712, 713, 725, 804, 818, 819, 1003, 1005, 1006, 1007, 1077, 1117, 1206, 1252, 1276, 1282, 1289, 1290, 1303, 1308, 1472
- Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko, 493
- Botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek, 325
- Botere publikoek eskubide hauen erabilera ziurtatuko, 327
- Botere publikoek euskararen irakaskuntza lagunduko, 498
- botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, 90, 134
- botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, 91, 135
- Botere publikoek hizkuntza-araua errespetatuko, 493
- botere publikoekin, 1007
- botere publikoen, 30, 366, 562, 568, 668, 670, 713, 764, 870, 1068, 1094, 1168, 1203, 1243
- Botere publikoen, 381
- Botere publikoen administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 818
- botere publikoen betebeharra, 219
- botere publikoen betebeharrak, 327
- Botere publikoen eginkizun normalizatzaila, 732
- Botere publikoen ekintzak, 381
- botere publikoen eskakizunek, 941
- botere publikoen jarduera, 325
- Botere publikoen jarduera, 327
- botere publikoen jarduna, 1118
- Botere publikoen jarduna, 1348, 1355
- botere publikoen jardunak, 771
- Botere publikoen jardun-printzipioak, 1308
- botere publikoen politika eta jarduketak, 1308

- botere publikoentzat, 713
 Botere publikoetan eta harreman sozioekonomikoetan nork bere hizkuntzan artatua izateko eskubidea, 28
 botere publikoetatik, 1397
 botereak, 559, 563
 botigoak, 35
 botiken erabilera zuzena, 833
 botilatua, 645, 913
 boto partikularra, 1372
 boto partikularrak, 461, 773, 899, 902, 1383
 botoa, 313, 316, 358, 386, 834, 1382
 botoa emateko prozedura, 358
 botoarekin, 1128
 botoen, 312
 boto-eskubidea duten norbanako gehienak, 1631
 boto-eskubidearen gaineko partaidetza, 1636
 boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren, 1636
 boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 1631, 1636
 Boto-paper, gutun-azal eta hauteskundeei buruzko gainerako agirietako idazkiak, 358
 boto-paperak, 737
 boto-paperek, 737
 boto-paperetan, 737
 botorik, 314, 315, 336, 342, 426, 427, 1127
 Botswanako Errepublikako gobernu, 1690
 Botswanako Errepublikako Gobernuak, 1690
 Botswanako Errepublikakoak. *Ikus* Gobernua
 bozketa, 108
 bozketa orokor eta berdinez eta isilpeko boto bidez, 7
 bozketak, 358
 bozketan, 313
 bozketetan, 1128, 1132
 braille, 1110
 braille alfabetoa, 1080
 braille idazketa, 1015
 braille irakurketa-idazketa sistema, 811, 1295
 braille irakurketa-idazketaren kodea, 864
 braille sistema, 534
 braille sistemak, 535
 braille sistemaren, 533, 534
 braille sistemarena, 535
 braillea, 305, 533, 586, 610, 683, 878, 1400, 1427
 Brasil, 967
 Brasilgo 1988ko Konstituzioaren, 270
 Brasilgo Recifeko Adierazpenean, 24
 Brasilgoa (1988), Kolonia (1991), Mexiko (1917), Ekuador (2008), Bolivia (2009), Polonia (1997) edo Portugal (1976). *Ikus* konstituzioak
 Brasilgoa (2000) eta Portugalgoa. *Ikus* konstituzioak
 brebeta, 1477
 bretoiera, 1613
 Budapest, 1655
 bulego, 284, 378, 987, 1160
 bulego autonomiko iraunkorrak, 998
 bulego autonomikoak, 998
 bulego kontsular, 262
 bulego sektorialak, 1300
 bulego sektorialen sare, 1300
 bulegoa, 1515
 Bulegoak, 1444
 Bulegoaren eginkizuna, 1504
 bulegoari, 1443
 bulegoburu, 1551
 bulegoek, 1285
 bulegoetako, 596, 987, 1115
 bulegoetan, 280, 1247, 1414
 bulegoko funtzionarioak, 1442
 Bulgaria, 42
 bulgariaraz, 69
 bultzada, 122, 519, 533, 598, 731, 745, 1154, 1155, 1257, 1317
 bultzatu, 78, 81, 83
 bultzatuko, 8, 66, 67
 bultzaturik, 57, 492
 bultzatuta, 26
 bultzatzaile, 713
 bultzatzea, 4, 12, 89, 96, 133, 140, 375
 bultzatzeko, 12
 bultzatzen, 79, 82
 Burgos, 1002
 burutza, 314, 337, 344, 1371
 buruzagi, 1631, 1643
 Butlletí Oficial de la Comunidad

- Autónoma de les Illes Balears",
726
- C taldeari, 1189
- C taldeko titulazioa, 1147
- C talderako, 400, 401
- C ziurtagiria, 1179
- C1 azpitaldea, 1147
- C1 mailaren ziurtagiria, 798
- C2 mailaren ziurtagiria, 1428
- Cabrera, 152
- Calabriako duke-dukesekin idazkiak,
1363
- Campus France erakunde publikoa,
1691
- Campus France erakunde
publikoaren eginkizun nagusiak,
1691
- Canarias sariei, 1061
- CARTV, 684
- CARTVren, 665
- Caspe, 642
- Caspe hirian, 642
- Castelló, 158, 1357, 1358
- Castellóko Arauak, 1365, 1366
- Castellóko ortografia-arauak, 1363
- Castellóko probintzia, 1357, 1358
- Castellón, 158, 1357
- Castellóngo, 158
- Cervantes Institutua, 121, 122, 126,
261
- Cervantes Institutuak, 121, 122, 123,
125, 127, 261, 275
- Cervantes Institutuan, 126
- Cervantes Institutuarekin, 835
- Cervantes Institutuaren, 122, 123,
125, 126
- Cervantes Institutuaren zentro-
sarearen, 997
- Cervantes Institutuari, 127
- Cervantes Institutuko, 126
- Cinca ibaiaren behe ibilgua, 638
- Colom i Naval, 49
- Columbu, 48
- Comissão Galega do Acordo
Ortográfico da Lingua
Portuguesa*ren presidenteorde,
967
- Comité Econòmic i Social*, 1379
- Comte de Foix Lizeoak, 1684
- Conselh Generau d'Aranek*, 1279,
1281, 1282, 1283, 1286, 1287, 1288,
1289, 1290, 1291, 1292
- Conselh Generau d'Aranekin*, 1284,
1286, 1287, 1290
- Conselh Generau d'Aranen*, 1277,
1280, 1286, 1291
- Conselh Generau d'Aranen Osoko
Bilkuraren*, 1277
- Conselh Generau d'Aranena*, 1283
- Conselh Generau d'Arango*, 1283
- Conselh Generau d'Aran*, 1286
- Conselh Generau d'Arani*, 1278,
1283, 1287, 1290, 1291, 1292
- Consell*, 1378, 1379
- Consell Jurídic Consultiu*, 1379
- Consell Valenciá de Cultura*, 1378
- COVAUT, 444
- CSCE, 56
- Cued Speech*, 1550, 1571, 1679,
1696, 1702, 1703
- Cued Speech* sistema bidezko
kodetze- eta idatzizko transkripzio-
ezagutzak, 1702
- Cultura tradicional y popular, 271
- curriculum, 366, 367, 369, 412, 506,
698
- curriculum erkidean, 627
- curriculumak, 370, 581, 862, 864, 866,
867, 1026, 1231, 1236
- Curriculumak, 196, 576, 655, 697, 864,
1027, 1028, 1101, 1235
- curriculumak, 576, 1425
- Curriculumak, 865, 1236
- curriculumaren, 1102
- curriculumaren arlo, 1102
- curriculumaren arloak, ikasgaiak eta
moduluak ebaluatzeko jarduerak,
1231
- curriculumaren egokitzapenak, 200
- Curriculumaren gainerako edukiak,
1026
- curriculumaren hedapena, 1230
- curriculumaren irakasgai, 1103
- Curriculumaren lehentasunezko
aspektuak, 866
- curriculumaren oinarritzko alderdiak,
576
- curriculumaren oinarritzko alderdien
helburuak, gaitasunak, edukiak
eta ebaluazio-irizpideak, 300
- curriculumaren parte izatea, 90, 91,
134, 135

- Curriculumaren printzipioak, 864
Curriculumaz kanpoko hizkuntzek eta kulturek, 1405
curriculum-berrikuntzako proiektuak, 1237
curriculum-dekretua, 698
curriculum-denboraren, 1403, 1405
curriculum-denboraren banaketa, 1404
curriculum-denboren, 1404
Curriculum-diseinua, 577
curriculumean, 862, 1026, 1029
curriculum-dukien transmisioa, 367
curriculum-dukietan, 1401, 1402
curriculum-dukietarako ematen diren denborak, 1403
curriculum-dukietarako gutxieneko denborak, 1401
Curriculum-egokitzapenak dituzten eta zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek, 1402
curriculumek, 1231, 1232
Curriculumek, 1231
curriculumeko, 575, 577
curriculumeko beste irakasgai batzuk, 575
curriculumeko dukiak, 1232
curriculumeko hizkuntzek, 1409
curriculumeko ikasgai, 697
curriculumeko ikasgaiak, 865
curriculumeko zenbait ikasgai, 577
Curriculumeko zenbait ikasgai, 577
curriculumekoak ez diren baina ikasleen zati batek berezkoak dituen hizkuntza eta kulturekin, 1400
curriculumera, 1403
curriculumera bideratutako orduak, 1401
curriculum-espezializazio, 202
curriculumetan, 1280
curriculumetik kanpoko hizkuntzen presentzia, 1399
curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea, 1025
curriculum-gaitasunen, 300
Curriculum-hizkuntza, 1405
curriculum-hizkuntzak, 1399
curriculum-hizkuntzen irakaskuntza eta komunikazio-erabilera, 1399
Curriculum-hizkuntzen irakaskuntzan, 1405
curriculum-integrazioa, 1102
Curriculum-materialak, 569, 1404
curriculum-materialen eta testuliburuaren hizkuntzaren, irudien eta dukien jarraipena, 569
curriculum-materialetan, 671, 863
curriculum-orduen, 1402
curriculum-ordutegiaren, 1402
curriculum-proiektu, 366
curriculum-proiektuak, 369
D eredia, 370
D eredia zabaltzea bultzatuko, 475
D talderako, 401
D ziurtagiria, 1179
daktilografia, 1467
danieraz, 63, 68, 69
dantza, 271
dantza tradizionalak, 522
dantza-aretoetan, 1055
dantza-ikasketak, 1030
dantza-ikuskitzen ekoizpenak, 1672
dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, 1013
dantzako lanbide-titulua, 1013
dantzalekuetan, 1055
datu, 1566
datu demolinguistikoeak, 1397
datu irekiak, 464
datu pertsonalak babesteko eskubidean, 849
datu pertsonalen edozein urraketari, 1548
datuak, 827, 1165, 1206, 1271, 1596
datuak babesteko oinarritako eskubideari, 849
Datuak biltzeko prozedura, 707
datuak liburuan ez sartzea, 925
datu-base digital, 177
Datu-base eta -bankuen eta zientzia-argitalpenen sailletako, 1629
datu-bilketak, 1446, 1489
datu-bilketetan, 888
datuen publizitate formala, 252
datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak, 1196, 1197
datuen zaintza eta babesaren, 444
datu-eskaeran, 191
datuok osatu gabe edo oker

- sartzea, 925
datu-transmisioko zerbitzu
 gehigarriak, 1197
debateak, 1563
debekatuta, 5, 62
Debekatutako merkataritza-
 praktikak, 1496
debekatzea, 96, 141
debekatzan edo mugatzen duen
 xedapen, 96, 140
debeku, 193, 587, 1516
Debeku, 1652
debekua, 192, 255, 523, 528, 563,
 613, 666, 679, 836, 881, 1090, 1339,
 1386, 1439
debekuak, 172, 1344
Debekuak, 774, 850, 1344, 1505
debekuekin, 1414
debekuen, 944
defendatua izateko eskubidea,
 1172
defentsa, 114, 115, 185, 297, 310,
 404, 521, 548, 628, 698, 724, 856,
 897, 920, 1078, 1341
defentsa nazionalaren bideari, 1557
Defentsa nazionalaren erronka eta
 xede orokorrak, 1557
Defentsa nazionalerako intereseko
 patenteak, 281
defentsa-eskubidea, 297
defentsa-eskubidearekin, 1579
defentsa-gabezia, 114, 115, 161
defentsa-gabeziarik, 1303
defentsan, 675, 745, 1362
defentsarako, 1277, 1576
defentsarako eskubideak, 285
defentsarekin, 1558
defentsaren bitarteko zibil eta
 militarrak, 1557
Defentsaren eta Herritartasunaren
 Eguna, 1557
Defentsaren eta Herritartasunaren
 Egunean, 1557
defentsaren eta segurtasunaren
 eremuetako sektore publikoko
 kontratuei, 253
Defentsaren gaineko irakaskuntza,
 1557
Defentsaren printzipio orokorrak,
 1447
definitzea, 36, 97, 141
definizioa, 666, 702, 759, 771, 786,
 988, 1197
Definizioa, 624, 681, 845, 1142, 1313,
 1404, 1546
definizioak, 1045, 1079, 1249, 1257,
 1270, 1413, 1507
Definizioak, 568, 590, 610, 683, 853,
 870, 971, 993, 1045, 1089, 1110,
 1111, 1258, 1264, 1270, 1294, 1295,
 1413, 1459, 1507
definizioarekin, 1562
definizioari, 588, 666
definizioen, 624, 1244
deialdi, 83, 323, 345, 402, 480, 501,
 510, 529, 1170, 1425
Deialdi, 503, 744
deialdi askea, 345
deialdi publiko, 402
deialdi publikoaren, 323, 1170
deialdia, 112, 178, 187, 190, 314, 315,
 345, 355, 480, 481, 487, 502, 530,
 698, 769, 923, 924, 1128, 1132,
 1221, 1371, 1372
deialdiak, 315, 353, 461, 486, 502,
 931, 1016, 1106, 1383
deialdian, 314, 345, 346, 355, 363,
 406, 487, 769, 1016, 1372
Deialdian aurreikusitako
 merezimenduak, 1038
deialdian ezartzen diren proba
 teorikoak edota praktikoak, 976
deialdiaren, 355, 931, 1170
deialdiaren aldeko txostena, 1016
deialdiaren baremoak, 769
deialdiaren oinarrietan, 355, 927,
 1187
Deialdiek, 769
deialdien, 355, 362, 486
deialdien oinarrietan, 934, 1356
deialdietako, 406, 1290
deialdietako klausulak, 1290
deialdietan, 363, 468, 486, 501, 529,
 540, 942, 1283
Deialdietan, 486, 1066
deialdietan, gai-zerrendetan,
 aktetan eta bestelako
 dokumentuetan, 443
deialdiko, 487
deialdiko dirulaguntzak emateko
 prozedura, 931
deialdiko lanpostuan, 1427

- deialdiko lanpostuan egin
 beharreko eginkizun eta atazekin
 zuzeneko lotura, 1038
- deialdiko lanpostuari dagozkion
 eginkizun, 1016
- deialdiko lanpostuetan, 882
- deialdi-oinarriek, 732
- Deialdira aurkeztutako lehiakideek,
 882, 976, 1037
- deialdirekin, 1215
- deiei, 1548
- deitura, 1499, 1574, 1622, 1687
- deitura frantseseta, 1622
- deituraren frantsesetzat, 1622
- Deiturari, 1622
- dekano, 1127
- deklarazio, 1525, 1527, 1529, 1530,
 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536,
 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1543,
 1544, 1545, 1676
- Deklarazio, 1525, 1527, 1529, 1530,
 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536,
 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1543,
 1544, 1545, 1676
- deklarazioa, 268, 983, 1489, 1525,
 1529, 1530, 1531, 1535, 1537, 1538,
 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544,
 1545, 1546, 1578, 1579, 1580, 1591,
 1597, 1603
- deklarazioa egin beharrik, 1446,
 1578
- deklarazioak, 1489, 1585, 1593, 1658
- deklarazioaren arauzkotasuna, 1492
- deklaraziorako, 522
- dekoratzaile, 1569
- dekoratzaileburu, 1569
- dekretu, 161, 316, 323, 343, 367, 385,
 393, 403, 510, 529, 1169, 1640
- dekretua, 317, 393, 394, 481, 487,
 1169, 1374
- Dekretuak, 481, 487
- dekretuan, 402
- dekretuz, 337, 342, 343
- DELE azterketa, 275
- DELE diploma, 275
- DELE: gatzelania, atzerriko hizkuntza
 modura, 275
- deliberatzea, 108
- delinkuentzia antolatuari, 1596
- delinkuentziari, 1471
- delitu, 6, 213, 311, 411, 413, 414, 1644
- delitu arruntek, 6
- Delituagatik salatutakoak, 6
- delituak, 1574, 1575, 1577
- Delituak, 1584, 1604, 1625
- delituaren, 268
- Delituaren Biktimaren Estatutuari,
 267
- delitu-jarduerak, 411, 413, 414
- demanda, 1648
- Demanda, 1648
- Demandak, 288
- demandatu, 1487
- demandatua, 285
- demandatzaile, 1487
- demandatzaileak, 162
- demografia, 1700
- Demografia bultzatzeko politika
 publikoak, 991
- demografia murrizta, 26
- demografiari, 40
- demografikoak, 25
- demokratikoa, 364, 365
- demokratizatze, 54
- demokrazia, 164, 376, 1005, 1126
- Demokrazia berrezartzearekin, 723
- demokrazia eskuratu berri duten
 herriek, 57
- demokrazia parte-hartzailea, 1180
- demokraziaren, 651
- demokraziaren eta kultura-
 aniztasunaren printzipioetan, 651
- demokraziaren eta kultura-
 aniztasunaren printzipioetan
 datzan Europa eraikitzeari, 86, 131
- demokraziaren eta kultura-
 aniztasunaren printzipioetan
 oinarritutako gizartea, 651
- denbora, 313, 318, 525, 526, 1214,
 1402
- denbora partekatuko araubideko
 higiezin, 255
- denbora partekatuko araubideko
 higiezin bat edo gehiago
 erabiltzeko eskubidea, 255
- denbora partekatuko araubideko
 higiezinak erabiltzeko eskubidea,
 255
- Denbora-eremua, 707
- denborak, 596, 597, 779, 875, 1401,
 1403
- denbora-luzapenarekin, 149

- denbora-mugak, 735
denboran, 750
denbora-pasako kalitateko eskaintza, 1198
denbora-pasarako, 1055
denbora-tarte, 1501
denbora-tartea, 1599
denbora-tartean, 1645
denda, 1614
denentzako diseinua, 598
Denentzako diseinua, 592
Denentzako Hezkuntza deritzon egitasmoaren helburuak, 1700
denon hezkuntza-sistemak, 1696
dentista, 1526, 1527, 1528
dentista- edo emagin-titulu profesionala, 1527
dentista-laguntzaile zerbitzu-emaileak, 1545
dentista-laguntzaileak, 1532, 1543, 1545
Dentista-laguntzaileak, 1545
deontologiako arau-bilduma, 362
departamendu, 1509, 1510, 1513, 1571, 1670, 1692, 1695
departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak, 1510, 1513
Departamendua, 1509
departamenduan, 1473, 1477, 1527, 1529
departamenduek, 1669
departamenduen eta eskualdeen artean eskumenak, 1511
departamenduetan, 1641
Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek, 1479
Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak, 1479
departamenduko funtsek, 1669
departamenduri, 1509
dependentziei, 684
dependentzien, 192
dependentzietan, 192, 237
deportatuak, 27
deportazioa, 1214
derrigorrezko adinean eskolatzea, 1005, 1100
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, 577, 866, 1024, 1026, 1102, 1230, 1410
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako, 198, 451, 576, 681, 1122
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren mailan, 204
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculum, 1026
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako edo Batxilergoko titulazioa, 681
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko katalanezko ikasketak, 791
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gaitasunak, 199
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulazioa, 800
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo ikasturte biak eginda dituzten ikasleak, 206
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroak, 1407
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektua, 1406
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, 200, 867, 1028, 1402, 1407
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara, 1024, 1030
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako, 202
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren, 862
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora, 1024, 1030
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari, 828
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, 1032
derrigorrezko eskolaldi osoan, 1401
derrigorrezko eskolaldiaren, 729
derrigorrezko eskolatzea, 1025
derrigorrezko eskolatzeko-aldian, 1696
derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren amaierara, 1693
derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieran, 1695
derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieratik, 1474
derrigorrezko gaia, 730
derrigorrezko hezkuntza, 1231, 1234, 1286
derrigorrezko hezkuntzako

- hezkuntza-etapa, 627
- Derrigorrezko hezkuntzan, 1287
- derrigorrezko hezkuntzaren, 1161
- derrigorrezko hezkuntzari, 1242
- Derrigorrezko hezkuntzaz, 1684
- derrigorrezko hizkuntzatzat, 1348
- derrigorrezko ikasgai, 367
- derrigorrezko irakasgai, 729
- derrigorrezko irakaskuntza, 1161, 1287
- Derrigorrezko irakaskuntza, 1206
- Derrigorrezko irakaskuntza ondokoan, 1161
- derrigorrezko irakaskuntza-aldia, 365
- derrigorrezko irakaskuntzak, 886
- Derrigorrezko irakaskuntzak, 1401
- derrigorrezko irakaskuntzen curriculumak, 576
- Derrigorrezko irakaskuntzen oinarrizko gaitasunak, 576
- Derrigorrezko Oinarrizko Hezkuntza, 1024, 1026
- derrigorrezko prestakuntza-ibilbideak, 1024
- Derrigorrezkoak ez diren irakaskuntza ez-unibertsitarioak, 1401
- derrigortasunak, 353
- derrigortasun-data, 354, 355, 371, 373, 485
- derrigortasun-datak, 353, 373, 485
- Derrigortasun-datatik, 373
- derrigortasun-ondoko, 886
- desabantaila-egoera, 1308
- desabantaila-egoeran dauden pertsonen, 559
- desabantaila-egoeran dauden pertsonen, gizarte-taldeen eta geografia-eremue, 559
- Desadostasun kolektiboak, 1616
- desadostasuna, 161
- Desadostasuna, 727
- desadostasunak, 1473, 1616
- desadostasunaren arrazoiak, 161
- desadostasun-arrazoi, 1364
- desagertzeko arriskuan, 78, 723
- desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza ama-hizkuntza gisa haurtzarotik ikastea ahalbidetuko duen hizkuntza-politika bat ezartzera, 81
- desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza baten irauteak, 80
- desagertzeko arriskuan dauden edota desagertzen ari diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak, 78
- desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzen ezagutza, zabalkundea, irakaskuntza eta irautea bultzatzeko, 82
- desagertzeko arriskuan dauden Europako zenbait hizkuntza, 78
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza-erkidegoenganako eta erkidego etnikoenganako tolerantzia, 80
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak, 77
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko, 82
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko eta sustatzeko programa eta ekimenak, 82
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri politiko zehatzak proposatu, 80
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babestu, zaindu eta suspertzeko Europa mailako neurri berezituak hartzeko aukeraz, 83
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak eta hizkuntza-aniztasuna babesteko Europar Batasunaren politikak finkatu eta programak planifikatu, 80
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak familiaren baitan belaunaldi artean geroratzeko duen garrantzia, 82
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak irautearen alde borrokatzen diren hiztun-erkidegoak, 81
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak suspertzeko estatuez gaindiko sareak eta Europa mailako ekimen eta ekintzak, 82
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko ekintza-planak, 80

- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko proiektuetarako finantzaketa, 83
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzen lagunduko duten proiektu pilotuak, 83
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak zaintzeko, babesteko eta suspertzeko estatu kideek abian jarritako politikak, 82
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei, 79
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruzko goi-mailako irakaskuntzari eta ikerketari, 81
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzekin lotutako proiektuek aurkitzen dituzten oztopo administratibo eta burokratikoak, 81
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen, 79
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentzia, 78
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentziakoa, 80
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiltzunei laguntza konkretua emango, 81
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen ikaskuntzari eta indarberritzeari, 83
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzetako talde eta erkidego txiki horien bitartekari eta eragile bihur, 81
- desagertzeko arriskuan daudenean, 78
- desagertzeko arriskuan direla, 78
- desagertzeko arriskutik zaindu eta babestu beharra, 78
- desarauaketa, 26
- desberdinak, 45, 58
- desberdintasun, 26, 217
- desberdintasun handiak, 40
- desberdintasun sozial eta geografikoen eragile nagusiak, 1694
- desberdintasun sozial eta soziolinguistikoak, indibidualak eta kolektiboak, 1398
- desberdintasuna, 217, 617, 673, 786, 872, 873, 906, 950, 1070, 1197
- desberdintasunak, 44, 217, 924, 958, 1044, 1476, 1700
- desberdintasunak konpentsatzeko lurralde-oreka, 196
- desberdintasun-egoerak dituzten baldintza materialak, 1423
- desberdintasun-egoerei, 1007
- desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak, 1713
- desberdintasunen aurkako borrokari buruzko programazioari, 1713
- desberdintasunen konpentsatzaile, 364, 365
- desberdintasunen konpentsazioan, 1101
- desberdintasun-harremana, 1347, 1362
- desberdintasun-jarrerak, 1330
- desberdintasunok, 1353
- desberdintzerik, 355, 373
- desgaikuntzagatik, 1369
- desgaitasun, 148, 151, 214, 758
- Desgaitasun, 222
- Desgaitasun duten pertsonen, 231
- desgaitasun espezifikoa, 65
- desgaitasun fisiko edo psikikoren, 960
- desgaitasun fisiko edota sentzorial bati lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei, 1028
- desgaitasun fisiko, intelektual, mental edo sentzorialen, 1098
- desgaitasun fisiko, psikiko edo sentzorial, 1213
- desgaitasun fisiko, psikiko edo sentzorialagatik, 1041
- desgaitasun fisiko, sentzorial eta psikikoa, 586
- desgaitasun fisikoa, sentzoriala edo intelektuala duten pertsonen, 1298, 1341
- desgaitasun funtzionala duten pertsonentzat, 1391
- Desgaitasun intelektuala duten pertsonen, 885
- desgaitasun iraunkorrak dituzten

- pertsonak, 878
- desgaitasun sentzoriala edo intelektuala duten pertsonak, 971
- desgaitasuna, 62, 197, 199, 213, 217, 243, 259, 407, 417, 455, 502, 515, 524, 525, 527, 533, 534, 535, 538, 563, 678, 705, 720, 756, 764, 770, 771, 784, 851, 877, 880, 883, 928, 929, 930, 948, 969, 976, 1038, 1066, 1077, 1118, 1121, 1308, 1319, 1426
- Desgaitasuna, 151, 514, 524, 564, 1077
- desgaitasuna duen pertsonak, 305, 306, 684
- desgaitasuna duen pertsonaren, 591, 971
- desgaitasuna duen pertsonari, 305, 306, 591, 1296
- Desgaitasuna duen pertsonari, 305, 306
- desgaitasuna duten adinekoentzako laguntza iraunkorrak, 243
- desgaitasuna duten emakumeek, 572
- desgaitasuna duten ikasleei, 1115
- Desgaitasuna duten ikasleei, 1297
- desgaitasuna duten ikasleentzat, 197, 199
- desgaitasuna duten kontsumitzaileei, 887
- desgaitasuna duten pertsonak, 194, 219, 594, 597, 599, 772, 960, 1045, 1116, 1246
- Desgaitasuna duten pertsonak, 599
- desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileena, 597
- desgaitasuna duten pertsonen, 218, 219, 305, 591, 683, 811, 812, 972, 1079, 1110, 1294, 1296
- Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko Andaluziako Kontseiluaren, 599
- desgaitasuna duten pertsonen, 218, 586, 587, 597, 600, 618, 785, 911, 1112, 1199
- Desgaitasuna duten pertsonen, 305, 306, 684, 775, 1199, 1344
- Desgaitasuna duten pertsonen mezu instituzionalerako irispidea, 775
- Desgaitasuna duten pertsonen komunikazio, 305, 306
- desgaitasuna duten pertsonen, 217, 221, 229, 232, 305, 582, 587, 591, 600, 619, 683, 684, 811, 1042, 1255, 1294
- Desgaitasuna duten Pertsonen Aukera Berdintasunerako Arau Bateratuak, 217
- desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari, 1344
- Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legean, 229
- Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen, 231, 233
- Desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta haien integrazio sozial eta profesionala, 564
- desgaitasuna duten pertsonen bizikaltasuna sustatzekoak. *Ikus* neurriak
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 617, 785, 1042
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak, 1042, 1111
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak bermatzeko neurriak, 1112
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Nazioarteko Konbentzioak, 1246
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 151
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13koak, 586
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko

- Konbentzioan, 683
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari, 610
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren, 1340
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren, 683
- desgaitasuna duten pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, 971
- Desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako eta ulermenerako laguntzak, 1112
- desgaitasuna duten pertsonengan, 1036, 1080
- desgaitasuna duten pertsonentzako, 598, 607, 618
- Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak, 305, 306
- desgaitasuna duten pertsonentzat, 683
- Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei, 225, 229
- desgaitasuna edo beharrian bereziak dituzten pertsonak, 1022
- desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala duten pertsonak, 1423
- desgaitasunagatik, 151
- desgaitasunaren, 201, 219, 587
- desgaitasunaren arloan, 232
- Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasun-printzipioaren, 223
- desgaitasunaren informazio-estaldura inklusiboa, 1320
- Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren, 220, 231
- Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari, 227, 231, 233
- Desgaitasunaren tratamendua, 217
- desgaitasunari, 1320
- Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan, 227, 231
- desgaitasunean, 883, 976, 1038, 1066
- desgaitasun-egoera, 217
- desgaitasun-egoerak, 1042
- desgaitasun-egoeran dauden unibertsitate-ikasleei, 595
- desgaitasunen, 509, 525
- desgaitasunen bat, 607, 674, 771, 872, 1035, 1331
- desgaitasunen bat duten haur eta heldu espainiarrei, 209
- desgaitasunen bat izateagatik, 771
- desgaitasunetara, 612, 1048
- desgaitasun-maila, 222, 589, 590
- desgaitasun-mailaren bat, 878
- desgaituek, 472
- deskonexio espezifikoaren, 1638
- deskripzio, 1650
- desoreka-egoera zuzentzeko neurriak, 795
- despenalizatzea, 1153
- desplazamendu-osagarriak, 126
- destinoa, 116, 537, 766
- destinoa esleitzearen, 116
- destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketan eskariak asetzea, 94, 138
- destino-betetzeak, 115
- destinoko autonomia-erkidegoko hizkuntza koofizialaren ezagutza, 206
- deszentralizazioa, 250, 517
- Deszentralizazioaren printzipio orokorrak, 1509
- detekzio goiztiarrean, 580
- determinismook, 1694
- deusez, 284
- deuseztasunak, 1486
- deuseztasun-akzio, 1486
- deuseztasun-akzioaren objektua, 1486
- Deuseztasun-akzioetan, 1486
- deuseztasunaren ziok, 1486
- deuseztasun-ziotzat, 1673
- deuseztatzeko errekurtoa aurkezteko eskubidea, 1435
- deuseztzat, 1486, 1487
- Dia das Letras* eguna, 967
- diagnostiko, 794
- diagnostiko sistematikoa, 1071
- diagnostikoa, 204, 608, 1017, 1536
- diagnostikoak, 1402
- Diagnostiko-ebaluazioak, 204

- diagnostiko-ebaluazioen
 - erreferentzia, 204
- diagramazio, 922
- Dialnetek, 853
- Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, 1151
- Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, 1151
- Diario Oficial de la Generalitat*, 1379
- diasporaren, 274
- diasporetako kideen, 27
- dibertsitate funtzionala, 1319, 1421, 1426
- dibertsitate funtzionala duten pertsonen, 1423
- dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat, 932
- dibertsitate funtzionalagatik, 818
- dibertsitate kultural, linguistiko eta etnikoan, 680
- dibertsitate sexualean, 1090
- dibertsitatea, 563
- dibertsitatearen integritatearekin, 364, 365
- dibisak, 1644
- dibisak aldatzeko mekanismoa, 1564
- dibisatan, 1564
- dibortzioa, 1554
- dibortzioari buruzko konbentzioa, 1554
- dibulgazioa, 477, 887
- Dibulgazioa, 477
- dibulgazio-liburuxkak, 414
- dibulgazio-materialak, 806
- dietak, 1369
- dietistak, 1541, 1542
- Dietistak, 1541
- Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala, 979
- Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak, 979
- difusioaren arduradunek
 - eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako emanaldiak programatu, 94, 138
- digitalizatutako ahots-bitartekoak, 683
- digitalizazioa, 82
- digitalizazioan, 203
- digitalizazioari, 852
- digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak, 1386
- diglosia-egoerak, 796
- diktadura frankistan**, 814
- diktadura frankistaren errepresioa, 1214
- dimentsio indibidual eta kolektiboan, 705
- dimentsio ofiziala, 50
- dimentsio profesionala, 216
- dimentsio tipografikoan, 983
- dimentsioa, 998
- dimentsioagatik, 753
- dimisio tamalgarrira, 1365
- Dinamika demografikoaren eta hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren, 1713
- dinamismoaren irudiarekin, 997
- diploma, 275, 277, 337, 345, 421, 1096, 1477, 1526, 1528, 1685, 1694, 1702
- diploma akademikoak, 1122
- diploma akademikoaren izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei, 962
- diploma bikoitzak, 1683
- diploma nazional, 1477
- Diploma nazionalak, 1472
- diploma ofizialak, 122
- Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak, 1526, 1528
- Diplomadun mailako lanbide sanitario tituluduna eta arautua, 1076
- diplomadunaren unibertsitate-titulua, 859
- diplomadunen kidegoko funtzionario, 1215
- diplomadun-mailako tituludun osasun-lanbide, 859
- diplomak, 336, 341, 344, 740
- diplomaren balio zientifikoa, 1526
- diplometa, 1676
- Diputatu, 1692
- Diputatuen Kongresuaren, 1153
- Diputazio Orokorriari, 630
- diputazio probintzialek, 226, 230
- diputazioak, 1364
- dira esapide zaharkituak edo ulergaitzak, 160

- diru proba praktikoa, 537
- diru, 1644
- diru elektronikoaren jaulkipen eta kudeaketa, 1452
- Diru eskrituralaren tresnak, 1448
- diru publikoak, 330
- dirua, 782
- Dirua, 1448
- diru-aurrerapenen, 1611
- diru-bermea, 1460
- diru-bilketari, 554
- diru-hornidura, 1551
- diru-izendapenak eta transferentziak, 428
- diru-kopurua, 239
- dirulaguntza, 380, 547, 970, 1652
- dirulaguntza edo hitzarmenaren xedearekin erlazionatutako harremanen eremua, 397
- dirulaguntza izendunen, 125
- dirulaguntza publiko baten onuraduna, 1652
- dirulaguntza publikoak, 614, 670, 674, 679, 871, 1119
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan, 679, 873
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabide sozialetan, 674
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak. *Ikus* komunikabideak
- Dirulaguntzadun euskaltegi pribatu, 345
- dirulaguntzadun euskaltegi pribatuei, 340
- dirulaguntzak, 125, 337, 380, 428, 610, 613, 673, 683, 698, 878, 931, 948, 1034, 1090, 1130, 1133, 1163, 1267, 1290, 1373, 1652, 1660
- Dirulaguntzak, 698, 931
- Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak, 931
- dirulaguntzak ematea, 425
- Dirulaguntzak emateko irizpideak, 1267
- dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek, 1659
- dirulaguntza-programetan, 384
- dirulaguntzaren, 1290
- Dirulaguntzei, 510, 931
- dirulaguntzen, 124, 340, 345, 519, 698, 1165, 1290, 1611
- Dirulaguntzen, 1611
- dirulaguntzen araubidea, 345
- dirulaguntzen bidezko maileguak, 1701
- dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, 1290
- dirulaguntzen prozedura, 340
- dirulaguntzetan, 1118
- dirulaguntzetarako lerroak, 655
- dirulaguntzetatik, 81
- diru-sarrera, 126, 322
- diru-sarrera bidegabeak itzultzeko prozeduraren, 1220
- diru-sarrerak, 125, 316, 340, 346, 621, 1130, 1221, 1222, 1223, 1373
- diru-sarrerek, 1130
- diru-sarreraren eta gastuen frogagiri, 1561
- diru-sarreraren galerak, 1669
- diruz lagundutako ekintzen publizitatean, 948
- diruz lagundutako erakundeak, 397
- Diruz lagundutako erakundeak, 397
- diru-zenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako, 1418
- diseinatzaileak, 1375
- diseinu grafiko, 922
- diseinu industrial, 176
- Diseinu Industrialaren, 176
- diseinu unibertsalaren printzipioaren, 683
- diseinua, 973, 1340
- diseinuan, 673
- diseinuaren baliozkotasuna, 177
- diseinuari, 973
- disfuntziorik, 796
- disko, 311
- disko-jartzaile, 1569
- diskoteketan, 1055
- diskriminatu, 308, 407, 524, 647, 763, 892, 1155, 1378
- diskriminatzaile, 818
- diskriminatzailea ez den hizkera, 1042
- diskriminatzeko arrazoia, 697
- diskriminazio, 148, 381, 411, 417, 419, 523, 524, 527, 587, 618, 675, 678, 725, 756, 818, 819, 851, 878, 880, 1107, 1121, 1319, 1338, 1340, 1348

- Diskriminazio, 62, 563, 720
 diskriminazio anizkoitza, 1308
 Diskriminazio anizkoitza, 969
 diskriminazio anizkoitzaren, 1318
 Diskriminazio anizkoitzari, 969
 Diskriminazio ezaren printzipioa, 1499
 diskriminazio hori bukarazteko, 47
 diskriminazio horren eragileen, 5
 diskriminazio larria, 148
 diskriminazio negatiboa, 381
 diskriminazio politiko edo ekonomikoak, 705
 diskriminazio sexista, 1252
 diskriminazio teknologikorik eza, 612, 823
 diskriminazioa, 47, 49, 50, 213, 259, 354, 412, 413, 414, 418, 419, 527, 538, 587, 591, 672, 673, 872, 883, 930, 976, 1052, 1066, 1092, 1118, 1121, 1140, 1147
 Diskriminazioa, 85, 117, 584, 649, 692, 706, 770, 784, 908, 928, 1064
 diskriminazioa dakarten jarduerak, 1038
 diskriminazioak, 46, 1397, 1426
 Diskriminazioak, 1499, 1574
 diskriminazioaren, 5, 80, 117, 148, 523, 527, 528, 613, 666, 678, 679, 706, 880, 908, 1064, 1090, 1121, 1338
 diskriminazioaren arrazoi, 148
 diskriminazioaren arrazoiak, 1319
 diskriminazioaren aurkako neurriak, 225, 229, 595
 diskriminazioaren aurkakoak. *Ikus* neurriak
 diskriminazioaren debekua, 523, 666, 881, 1339
 Diskriminazioaren debekua, 525, 563
 Diskriminazioaren debekuak, 563
 diskriminazioaren eragilea, 62, 527, 678, 720, 851, 880, 969, 1121, 1319, 1338
 Diskriminazioaren kontzeptua, 969
 diskriminazioaren zioa, 117
 diskriminazioari, 1499, 1637, 1687
 diskriminazio-asmorik, 874, 884, 1100, 1107
 diskriminazio-egoerak, 417
 diskriminazio-faktoreak, 819
 diskriminazio-kausa, 969
 diskriminazio-modu espezifiko, 969
 diskriminazio-mota, 419, 633, 675, 803, 1118, 1293, 1319, 1320
 diskriminazio-motarik, 1351
 diskriminaziorako, 568
 Diskriminaziorako debekuak, 1077
 diskriminazioren, 523
 diskriminaziorik, 3, 5, 7, 11, 16, 24, 58, 151, 218, 229, 231, 232, 233, 369, 412, 413, 414, 415, 514, 523, 525, 536, 555, 564, 592, 674, 692, 732, 746, 771, 818, 878, 927, 929, 939, 941, 943, 948, 969, 1077, 1115, 1121, 1135, 1141, 1146, 1156, 1164, 1172, 1203, 1235, 1282, 1308, 1319, 1340, 1351, 1426
 Diskriminaziorik, 414, 415, 998, 1041
 Diskriminaziorik ez, 62
 diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, 946, 1426
 diskriminaziorik eza, 16, 369, 613, 666, 678, 696, 756, 880, 970, 1080, 1243
 Diskriminaziorik eza, 223, 592, 1252
 diskriminaziorik ezaren, 587, 597, 600, 610, 774, 812, 952, 1048, 1115, 1312, 1425
 diskriminaziorik ezaren printzipioa, 1031, 1048, 1425
 diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukeraberdintasunaren printzipioekin, 587
 diskriminaziorik ezari, 218, 229, 231, 232, 233, 596, 610, 666, 877, 1255, 1344
 Diskriminaziorik Ezari, 1319
 Diskriminaziorik ezerako eskubidea, 819, 948
 diskriminaziotzat, 1687
 Diskriminaziotzat, 1574
 diskriminaziozkoa ez den ekitatezko tratua, 34
 diskurtso, 1197
 diskurtso sexistak eta misoginoak, 1318
 dislexia, 1477
 dispentsa, 1501, 1604, 1625
 dispentsarik, 1645
 diziplina, 217, 421, 848, 883, 915, 1076, 1272, 1460
 Diziplina anitzeko testua, 1256

- diziplina-arauak, 166
 diziplina-araubidea, 354, 384, 538, 831
 Diziplina-araubidea, 690, 770, 784, 820, 883, 929, 976, 1038, 1052, 1066, 1092, 1147
 diziplina-araubidean, 1318
 diziplina-arauei, 168, 1181
 diziplinaarteko eta sektore anitzeko lana, 260
 diziplina-eginkizuna, 1208
 Diziplina-erantzukizuna, 117
 diziplina-falta, 831, 883
 Diziplina-faltak, 213, 538, 831, 976, 1066
 diziplina-falten tipifikazioa, 831
 diziplinaren arloko jurisdikzio-organoren, 1529
 diziplinari, 859
 diziplinarteko esku-hartzea, 608
 diziplinarteko lanketa, 604
 diziplinarteko proiektu, 198
 diziplinarteko proiektuak, 1027
 diziplinarteko proposamenak, 1027
 diziplina-zehapenak, 770, 1038
 Diziplinazko arau-haustea, 259
 Diziplinazko arau-haustea, 784
 diziplinazko zuzenbidea, 1501
 diziplinen edukiak, 1239
 Doako eskualdaketak, 1572
 doako hizkuntza-laguntza, 267
 Doako hizkuntza-laguntza, 268
 doako justiziaren eskaera, 150
 doako justiziaren eskaerak, 149
 doako laguntza, 268
 doako laguntza juridikoa, 242, 243
 Doako laguntza juridikoa, 149
 Doako Laguntza Juridikoa arautzen duen urtarrilaren 10eko Legeak, 161
 doako laguntza juridikoaren eskaera, 150
 Doako laguntza juridikoari buruzko nazioarteko tratatuak eta hitzarmenak, 149
 Doako laguntza juridikorako eskubidea, 164
 doako laguntza juridikorako eskubideak, 149
 doako laguntza juridikorako eskubideari buruzko araudian, 165
 doakoa, 8, 166, 472
 doakotasun-bermeak, 1235
 doakotasunera, 340
 doan, 180, 226, 230, 232, 235, 289, 598, 887, 1097
 doan eta nahitaez eman behar diren programak, 226
 DOGC, 1178
 dohaintza, 1561
 dohaintza-emailea, 1418
 dohaintzak, 125, 428, 791, 1194, 1227, 1373, 1701
 Dohaintzak, 489
 dohaintzan emandako zenbatekoak, 1194
 dohaintzei, 1561
 dohaintzen kenkaria, 827
 dohaintzengatiko zerga-murritzapena, 1561, 1569
 doikuntza-atazak, 305, 306
 doikuntzak, 305, 306
 doitasuna, 261
 doktore, 206, 372
 doktorea, 438
 doktoreek, 653
 doktorego-tesiak irakurtzea, 1162
doktore-tesiek, 1613
 doktoretzari, 1184
 doktoretzarik, 1184
 doktrina, 795, 813
 doktrinak, 160
 Doktrinarismo, 160
 dokumentalak. *Ikus obrak*
 dokumentaletarako, 609
 dokumentatua, 358
 dokumentazio, 411, 602, 813, 1154, 1280, 1460
 Dokumentazio, 541
 dokumentazio akademikoa, 1233
 Dokumentazio finantzario, 1449
 dokumentazio finantzarioa, 1449
 dokumentazio grafikoan, 1118
 dokumentazio idatzi, grafiko eta ikus-entzunezko, 1308
 dokumentazio klinikoa, 833
 dokumentazio ofizial, zibil eta eklesiatiko, 723
 dokumentazio ofiziala bere hizkuntza propioan eskura izateko eta eskuratzeko, 30
 dokumentazio ofizialean, 899

- Dokumentazio orokorra, 541
dokumentazio osagarria, 157
dokumentazio publiko eta pribatu,
1154, 1280
dokumentazio teknikoa, 842, 953,
1010, 1046
dokumentazio teknikoren, 788
dokumentazio zientifikoaz, 654
dokumentazioa, 150, 445, 522, 807,
813, 924, 1010, 1085, 1271, 1303,
1323, 1333, 1383, 1449, 1453, 1680
Dokumentazioa, 1460
Dokumentazioa kontserbatzeko eta
entregatzeko betebeharra, 788
dokumentazioak, 726, 1094, 1271
dokumentazioan, 384, 698, 955
dokumentazioarekin, 319, 1453
dokumentazioaren, 747, 813, 1453
Dokumentazioaren, 843, 953
Dokumentazioaren laburpenik, 1453
dokumentazioaren mota eta
kalitatea, 78
Dokumentazioaren, merkataritza-
transakzioen eta prezioen arloko
arau-haustek, 843
dokumentazio-betebeharrak, 235
dokumentazio-lana, 1476
dokumentazio-zentroen, 559
dokumentu, 106, 161, 163, 180, 181,
184, 186, 192, 211, 251, 252, 262,
264, 268, 290, 294, 311, 314, 383,
458, 505, 541, 567, 569, 606, 656,
670, 672, 674, 727, 843, 858, 871,
911, 953, 966, 1010, 1023, 1079,
1159, 1177, 1187, 1194, 1205, 1221,
1285, 1352, 1441, 1450, 1451, 1452,
1456, 1458, 1460, 1461, 1483, 1501,
1502, 1503, 1515, 1554, 1563, 1568,
1577, 1594, 1599, 1602, 1603, 1605,
1627, 1644, 1648, 1659
Dokumentu, 181, 264, 275, 858, 873,
1266, 1456, 1515
dokumentu baliokide bat, 163
Dokumentu elebiduna, 1160
dokumentu estrajudizialak, 285
Dokumentu eta euskarri
administratiboetan, 873
dokumentu inprimatu, 727
dokumentu judizialak, 285
Dokumentu judizialak, 287
dokumentu klinikoek, 613
dokumentu ofizial, 657, 1205
dokumentu ofizialetan, 314
dokumentu pribatuak, 1159, 1285
dokumentu pribatuak,
kontratuzkoak, 1159
dokumentu pribatuen betekizun
formala, 1159
dokumentu publiko eta pribatuak,
30
dokumentu publikoak, 163, 288, 727,
1159, 1285
Dokumentu publikoak, 1159, 1285,
1352
Dokumentu publikoak eta
pribatuak, 1285
Dokumentu publikoek, 160
dokumentu publikoen, 1285
dokumentu publikoen balio osoa,
1348
dokumentu publikoen itzulpenen
izaera ofiziala, 286
dokumentu publikoen onarpenari
eta exekuzioari, 286
Dokumentu zibilak eta
merkataritzakoak, 1159
dokumentua, 179, 180, 218, 244, 727,
840, 887, 1159, 1160, 1285, 1352,
1460, 1461
Dokumentua, 161, 727, 1159, 1160,
1285, 1458, 1603
dokumentuak, 31, 93, 104, 119, 137,
145, 149, 161, 162, 163, 170, 180,
183, 184, 185, 236, 244, 251, 253,
257, 280, 281, 290, 291, 293, 294,
345, 385, 516, 606, 654, 727, 747,
813, 832, 840, 842, 966, 980, 1046,
1158, 1159, 1161, 1165, 1270, 1283,
1432, 1450, 1451, 1452, 1462, 1501,
1520, 1568, 1580, 1598, 1651, 1678
Dokumentuak, 181, 275, 286, 291,
727, 832
dokumentuak aurkezteko, 1158,
1283
dokumentuak aurkezteko
eskubidea, 183
dokumentuak eta frogak, 92, 136
dokumentuak eta kontsultarako
liburuak, 35
dokumentuak inskribatzea
dokumentuok idatzita dauden
hizkuntza ofizialean, 328

- dokumentuak iristeko eskubidea, 832
- dokumentuan, 160, 182, 1457
- Dokumentuan, 218
- Dokumentuarekin, 1501
- dokumentuaren, 161, 251, 567, 1023, 1159, 1209
- dokumentuaren bertsio, 1603
- Dokumentuaren definizioa, 702
- dokumentuaren edukiak, 1456
- dokumentuaren idazketan eta baimenean, 1159
- dokumentuaren jatorrizkoa, 1594
- dokumentuari, 1457
- dokumentuek, 114, 119, 120, 161, 172, 176, 251, 274, 280, 286, 1165, 1351, 1651
- dokumentuekin, 281, 287
- dokumentuen, 163, 173, 243, 244, 257, 269, 277, 294, 844
- dokumentuen esanahia, 1575
- dokumentuen gaztelaniazko itzulpena, 294
- dokumentuen idatzizko itzulpenaren, 269
- dokumentuen itzulpena, 1576
- dokumentuen itzulpeneko, 243
- dokumentuen itzulpen-gastuak, 1648
- dokumentuen kopiak, 287, 1352
- dokumentuen nondik norakoak, 1501
- dokumentuen zerrenda, 1462
- Dokumentu-ereduak, 977
- dokumentuetan, 154, 158, 418, 669, 730, 870, 871, 1070, 1119, 1330, 1331, 1650
- dokumentu-funtsa, 1385
- Dokumentu-funtsa, 1385
- dokumentu-funtsak, 35
- dokumentu-motak, 311
- dokumentuok, 176, 840, 1432, 1501, 1520, 1554, 1576, 1673
- Dokumentuok, 1554
- dokumentu-ondarea, 832
- Dokumentu-ondareari, 832
- dokumentura, 291
- dokumenturen, 1508, 1583, 1585
- dokumenturen itzulpena, 788
- dokumentutan, 217, 750
- dokumentutzat, 702
- doloz, 385
- Dolozko delituagatik, 312, 317
- domeinu funtzionalaren maila, 798
- Done Jakue bideak, 947, 983
- Donostian, 426
- dopinaren aurkako borroka eraginkorra bermatzeko, 445
- Dopin-kontrolak, 444
- dopin-kontroletan laginak hartzeko, 444
- Drogak edo edari alkoholduak kontsumitzen dituzten pertsonen, 710
- Droga-mendekoen eskubideak, 710
- Droga-mendekotasunaren arazoak dituzten pertsonen, 885
- drogen eta edari alkoholduen, 710
- du lan-, lanbide-, merkataritza-, publizitate-, kultura-, elkarre-, kirol-, jolas- eta beste edozein motatako jardueretan, 1166
- dualismoa, 255
- duintasun, 523, 666, 1121
- duintasun eta eskubide berberak, 4
- duintasuna, 514, 939
- duintasunak, 1279
- duintasunaren, 217, 1309
- duintasunari eragiten dion beste edozein aspektu, 948
- duintasunerako, 1089
- duintasunik eta asimilaziorik ezagatik, 1492
- dute ikus-entzunezko komunikazioan programazio ireki bat, 785
- duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaitzak, 1288
- E maila, 751
- E talderako, 401
- EAEko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitasuna izatea sustatzeko programak, 450
- EAEko toki-erakundeen hizkuntza, 460
- EAera, 478
- ebaluatuko, 462
- ebaluazio, 204, 367, 405, 529, 531, 537, 608, 671, 807, 817, 826, 953, 1010, 1025, 1185, 1399, 1407, 1408, 1536
- ebaluazio- eta homologazio-proben

- ezaugarriak, 1237
- ebaluazio globala, 367, 1408
- ebaluazio horren emaitzen, 462
- Ebaluazio horren helburua, 204
- ebaluazio objektiboko irizpideen, 1366, 1374
- ebaluazioa, 261, 487, 608, 660, 668, 734, 781, 801, 807, 826, 988, 1017, 1037, 1344, 1399, 1406, 1707
- Ebaluazioa, 197, 199
- ebaluazioak, 197, 198, 199
- ebaluazioan, 673, 865, 1466
- ebaluazio-arau eta -irizpide orokorrak, 1423
- ebaluazioaren emaitzek, 1038
- ebaluazioaren emaitzen, 1406
- ebaluazioaren erreferentzia, 200
- Ebaluazioaren printzipioak, 446
- ebaluazioari, 1457
- ebaluazio-azterketak, 1557
- ebaluazioek, 1693
- ebaluazioen, 1406, 1695
- ebaluazio-esparru komun, 204
- ebaluazio-irizpideak, 529, 1231
- ebaluazio-irizpideen, 1492, 1493
- ebaluazio-neurrien, 1406
- ebaluazio-parametroak, 537
- Ebaluazio-proposamena, 1405
- ebaluazio-prozedurak, 81
- ebaluazio-prozesuak, 1407
- ebaluazio-txosten, 1698
- ebatziko, 329
- ebazpen, 46, 47, 52, 54, 60, 83, 162, 163, 186, 275, 288, 292, 1096, 1112, 1138, 1157, 1183, 1256, 1294, 1372, 1591, 1595, 1663
- Ebazpen, 1514
- Ebazpen alternatiborako egiaztatuta dauden erakundeen, 292
- Ebazpen alternatiborako erakundeak, 292
- Ebazpen alternatiborako erakundeek, 292
- ebazpen alternatiborako prozedura, 292
- ebazpen arauemaileak, 1157
- ebazpen honetako xedapenak, 52
- ebazpen judizial, 1486
- ebazpen judizial irmoaren, 1369
- ebazpen judizialak, 162
- ebazpen judizialen, 286
- ebazpen konkordante, 1511
- ebazpen ofizialak, 726
- ebazpen ziodunaren, 165
- ebazpena, 47, 54, 56, 275, 285, 319, 320, 394, 765, 902, 1255, 1588, 1589, 1595, 1597, 1598, 1599
- 1987ko azaroaren 30ekoa, Europako Erkidegoko Eskualdeetako eta Eremu Urriko Etnien Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa, 1153
- Ebazpena, 630, 1256, 1588, 1597, 1657
- ebazpena:, 1153
- ebazpenak, 12, 49, 162, 343, 381, 696, 1283, 1285, 1424, 1512, 1588, 1589, 1594, 1595, 1597, 1598
- Ebazpenak, aktak eta erabakiak euskaraz idazten, 461
- ebazpenaren, 47, 188, 189, 268, 1294
- Ebazpenaren, 243
- ebazpenaren itzulpena, 163
- ebazpenaren kopia ziurtatua, 1594
- ebazpenaren oinarriaren laburpen txikia, 268
- ebazpenaren printzipioak, 47
- ebazpenaren ziurtagiria, 279
- ebazpenari, 44
- Ebazpenean, 1379
- ebazpenei, 1588, 1595
- ebazpenen, 161, 163, 1153, 1229
- ebazpenen doako itzulpena, 268
- ebazpenen eskumenari, 286
- ebazpenen kopiak, 1567
- ebazpenen onarpenari eta exekuzioari, 286
- ebazpenen ondorioek, 1670
- ebazpenetako mozioak, 44
- ebazpenetan, 49, 58
- ebazpenez, 344
- ebazpen-proposamena, 48
- ebazpen-proposamenak, 56
- EBk, 969
- eboluzio, 413
- eboluzio-garapenari, 413
- edari alkoholodunak, 414, 944
- Edari alkoholodunak saltzen edo hornitzen dituzten establezimendu guztietan, 944
- Edari Alkoholodunen Kontsumoa, 944
- edari espiritutsu jakinetarako, 1018

- edertasuna, 602
- edertasun-kanonak, 1217
- edertasun-kanonetatik, 418
- ediktua, 1209
- ediktuak, 1209
- editoreak, 922, 1375
- editoreei, 925
- editoreek, 925
- editoreekin, 1127
- Editoreen Gremioaren ordezkari, 1129
- edizio, 921, 922
- edizio bananduaren, 656, 696
- edizio digitalak, 1164
- edizio digitalean, 923
- edizio fonografikoetatik, 731
- edizioa, 1116
- Edizioa, 924
- edizioak, 512, 921
- edizioen argitalpena, 1151
- edizioen argitalpenak, 1178
- edizioko sariak, 924
- edo euskarri irits-erraz iraunkor, 1496
- edo telefonoak dituzten eraikinetan, 693
- edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan, 1036, 1080
- edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzari, 1079
- edozein administrazio publikotako erakunde instrumentaletan, 1115
- Edozein bilkuratan euskaraz mintzatzeko eskubidea, 327
- edozein elkartzetako lanpostuetan izandako esperientzia, 1038
- edozein eskubide eta askatasun deuseztatzeko jarduerak edo egintzak burutzeko eskubidea, 9
- edozein formatutan, eta erabiltzen den hizkerak, 803
- edozein herrialdetan babesa bilatu eta izateko eskubidea, 6
- edozein herrialdetatik alde egiteko eskubidea, 6
- edozein hizkuntza ahoz nahiz idatziz ezagutzeko eskubidea, 32
- edozein hizkuntza ikasteko, 31
- edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. *IKus* eskubidea
- edozein kultura-eratako balioa
 - dutenak, 1084
- edozein motatako edo tasunetako egoera pertsonal, sozial edo ekonomikoagatik, 710
- edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, 770
- edozein tasun sozial edo pertsonali, 1320
- edozein zama ezartzen duten xedapenak, 1225
- eduki, 165, 205, 210, 362, 412, 414, 514, 516, 569, 591, 670, 708, 804, 863, 931, 988, 1069, 1089, 1239, 1471
- Eduki, 506
- eduki bortitzak, apalesgarriak edo iraingarriak, 1031
- Eduki eta zerbitzu digitalek, 988
- eduki eta zerbitzu digitaletan, 988
- eduki eta zerbitzu lotu eta interaktiboetara, 582
- eduki idatzi, 1706
- eduki interaktiboak, 1391
- eduki nagusiak, 1689
- Eduki sozial, instituzional, juridiko, ekonomiko, linguistiko eta kulturalako informazioa jasotzeko eskubidea, 712
- Eduki sozial, instituzional, juridiko, linguistiko, kultural eta ekonomikoko informazioa jasotzeko eskubidea, 713
- eduki zehatzen emanaldi-orduak, 1392
- eduki, emanaldi edo publizitate sexista, 570
- edukia, 168, 181, 202, 236, 251, 255, 256, 257, 266, 281, 285, 286, 289, 293, 305, 306, 313, 320, 334, 355, 362, 374, 386, 393, 406, 409, 414, 516, 530, 567, 613, 651, 695, 768, 793, 806, 858, 872, 977, 1023, 1036, 1061, 1070, 1080, 1087, 1098, 1153, 1154, 1181, 1198, 1273, 1279, 1296, 1300, 1309, 1331, 1389, 1453, 1460, 1461, 1600
- Edukia, 797, 1501
- edukiak, 171, 189, 241, 320, 413, 418, 486, 506, 527, 570, 613, 621, 681, 776, 777, 786, 820, 869, 950, 1024, 1026, 1031, 1197, 1231, 1232, 1235,

- 1239, 1250, 1251, 1280, 1304, 1377,
1389, 1391, 1410, 1451, 1456, 1506,
1522, 1557
- Edukiak, 1335
- edukian, 373, 486, 597
- edukiaren, 1367
- Edukiaren, 339
- edukiaren hitzezko laburpena, 269
- edukiei, 777, 924, 1405
- edukiek, 384, 419, 527, 988
- edukien, 367, 534
- edukien aniztasunaren, 1387
- edukien erregulazioa, 1199
- edukien eskaintza, 1389
- edukien eskaintzaren ildo
 estrategikoak, 1391
- edukien eta aplikazioen
 sorkuntzarako laguntzak, 80
- edukien sorkuntza, 1267
- edukiera, 457, 593
- Edukiera Handiko, 648
- Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei,
 648
- Edukiera handiko aisialdi
 zentroetako jokoaren araubide
 juridikoa, 648
- Edukiera handiko aisialdi-
 zentroetako joko-kasinoak, 648
- eduki-eskaintza, 449
- edukietan, 528, 545, 613, 617, 667,
 673, 805, 1249, 1401, 1402
- eduki-lehiakide, 949
- EEren Tratatuaren, 65
- eerregioko, 1700
- efektiboetatik, 339
- efikazia, 1084
- efizientzia, 383, 477, 621, 1084
- efizientzia ekonomikoaren
 printzipioa, 557, 582
- egiatasuna, 310
- egiazko informazioa, 1213
- egiazkoa eta erraz ulertzeko
 modukoa. *Ikus* informazioa
- egiaztagiri egokiak, 1259
- egiaztagiria, 179, 541, 887, 1160,
 1477
- egiaztagiriak, 149, 150, 298, 1439
- egiaztagutuna, 554
- egiaztagutunak, 536
- egiaztapen, 252
- egiaztapen partzial metagarria, 594
- egiaztapen profesionala, 1257
- egiaztapena, 840, 1031, 1249, 1286,
 1328, 1408, 1578
- egiaztapenak, 840
- egiaztapenean, 1248
- egiaztapen-eskaera, 292
- egiaztapen-probetan, 1122
- Egiaztapen-txartelak, 169
- egiaztatu, 277, 346, 355, 371, 374,
 376, 384, 1158, 1170, 1205, 1207,
 1208, 1283, 1286
- egiaztatzea, 1498
- egiaztatzen, 1541
- egiaztatze-proba, 1526, 1527, 1528,
 1529
- egiaztatze-proba anonimoak, 1526
- egiaztatze-proba horien antolaketa-
 baldintzak, 1526, 1528
- egiaztatze-probetan, 1526
- Egiaztatze-prozedura, 292
- Egiaztatze-prozeduraren, 292
- egikaritu, 34, 461
- egikaritza, 196, 259, 319, 366, 372,
 411, 652, 675, 796, 941, 946
- egikaritzak, 320
- egikaritzea, 429
- egikaritzen, 16
- egile berriak, 1126
- Egile berrien frantseseko sormen-
 lanak, 1672
- egilea, 386, 1494
- egileak, 318, 967, 1285
- egilearen, biltzailearen,
 koordinatzailearen, itzultzailearen
 eta ilustratzailearen izenak, 925
- egileen ezagutza, 1127
- egile-eskubideak, 926
- egile-eskubiderik gabeko obra, 1562
- egilesle, 727
- egilesleak, 727, 914, 1159, 1226
- egilesleei, 1159
- Egilesleek, 454
- egilesleek adostutako hizkuntzan,
 727
- egilespenean, 1225
- egilespen-tokiko hizkuntza
 ofizialeetatik, 454
- eginbehar, 188, 208, 449, 749, 976,
 1170, 1203
- Eginbehar, 106
- eginbehar horri zor zaion osoko

- errespetuak, 58
- eginbehar nagusia, 1700
- eginbeharra, 28, 188, 237, 272, 353, 650, 652, 724, 753, 795, 825, 1153, 1203, 1205, 1230, 1231, 1270, 1286, 1346, 1347, 1382, 1395, 1397, 1645, 1689
- eginbeharrak, 95, 139, 232, 250, 456, 463, 559, 563, 587, 661, 749, 763, 765, 770, 771, 784, 819, 820, 833, 841, 885, 939, 946, 1006, 1035, 1041, 1055, 1077, 1098, 1109, 1203, 1204, 1206, 1281, 1332, 1414, 1426, 1493
- Eginbeharrak, 661, 770, 783, 831, 841, 976
- eginbeharraren, 1286
- eginbeharrei, 597
- Eginbeharrei, 1023
- eginbeharren, 563, 647
- eginbeharren araubidea, 1333
- eginbeharrez, 783, 1557
- eginbide, 287
- eginbide askietsiaz, 252
- eginbideak, 287, 1578
- eginbidean, 183
- eginbideei, 1551
- eginbideek, 163
- eginbideetatik, 1655
- eginbideren, 1551
- eginkizun, 29, 117, 190, 272, 334, 337, 340, 342, 343, 349, 387, 388, 389, 401, 409, 426, 427, 429, 433, 501, 502, 635, 640, 669, 677, 697, 699, 724, 732, 759, 772, 813, 870, 871, 885, 937, 959, 981, 1016, 1038, 1119, 1128, 1129, 1132, 1133, 1138, 1143, 1173, 1182, 1196, 1197, 1202, 1204, 1241, 1255, 1305, 1330, 1331, 1466, 1645, 1680, 1691
- Eginkizun, 343, 1680
- eginkizun eskusibo, zuzentzaile edo kontu-hartzailerik, 922
- eginkizun espezifikoa, 421
- eginkizun nagusizat, 1510
- eginkizun normalizatailea, 732
- eginkizun ofizialak, 1643
- eginkizun publiko, 502
- Eginkizun publiko-administratiboak, 912
- eginkizun publikoak, 1204
- eginkizun publikoen, 501
- eginkizun zehatz, 117
- eginkizun zuzentzailea, 1375
- eginkizuna, 51, 114, 188, 190, 211, 261, 278, 557, 582, 677, 684, 776, 906, 924, 937, 1074, 1208, 1212, 1366, 1379, 1390, 1458, 1471, 1504, 1575, 1628, 1667, 1668, 1669
- eginkizunak, 49, 117, 122, 125, 127, 178, 205, 248, 309, 312, 316, 335, 338, 340, 341, 342, 343, 345, 349, 401, 403, 404, 408, 427, 428, 430, 437, 447, 458, 503, 536, 558, 661, 669, 696, 733, 735, 756, 762, 777, 779, 781, 790, 813, 841, 848, 859, 870, 915, 922, 925, 927, 929, 957, 994, 995, 998, 1007, 1032, 1059, 1088, 1096, 1119, 1125, 1126, 1128, 1132, 1133, 1139, 1146, 1158, 1159, 1160, 1167, 1168, 1173, 1176, 1198, 1202, 1205, 1207, 1208, 1218, 1232, 1238, 1247, 1257, 1260, 1264, 1284, 1285, 1330, 1366, 1369, 1371, 1375, 1421, 1426, 1462, 1470, 1471, 1480, 1481, 1525, 1604, 1625, 1637, 1644, 1698
- Eginkizunak, 387, 408, 433, 437, 442, 635, 759, 912, 937, 977, 1059, 1143, 1176, 1182, 1199, 1218, 1504
- eginkizunaren, 557, 776, 777, 1138
- eginkizunari, 318, 355, 373
- eginkizunean, 210, 1043
- eginkizunei, 357, 418, 1283, 1425, 1639
- eginkizunek, 1380
- eginkizunekin, 615, 751, 882, 977, 1215, 1427, 1522
- eginkizunen, 117, 311, 314, 342, 345, 561, 684, 696, 768, 797, 799, 813, 1076, 1130, 1425, 1481
- eginkizunen garapenean parte hartzea, 922
- eginkizun-eremu, 334
- eginkizunetan, 118, 1127
- eginkizunetara, 171, 363, 486
- eginkizunetara egokitzearen printzipioak, 1428
- eginkizunetarako, 730, 1158, 1170
- eginkizunok, 365
- egintza, 63, 73, 92, 96, 99, 104, 126, 136, 137, 141, 143, 250, 251, 310,

- 312, 328, 342, 460, 495, 1156, 1204,
1282, 1349, 1356, 1379
- Egintza, 1525, 1527, 1529, 1530, 1531,
1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537,
1538, 1539, 1540, 1541, 1543, 1544,
1545, 1676
- egintza eta ebazpen judizialak, 1112
- egintza idatzietan, 899
- Egintza judizialak eta prejudizialak,
1112
- egintza juridiko, 1204
- Egintza juridiko dokumentatuak,
1572
- Egintza juridiko dokumentatuen eta
ondasun higiezinaren
eskualdaketaren gaineko zerga,
1572
- egintza juridikoek, 1156, 1282
- Egintza pribatu, 1554
- Egintza pribatu horietako
klausuletatik, 35
- egintza pribatuak, 1619
- Egintza prozesalak, 297
- egintza publiko edo administratibo,
902
- egintza publiko eta pribatuetan,
1282
- Egintza terroristen biktimak, 1220
- egintzak, 250, 286, 287, 649, 733, 932,
954, 974, 1209, 1486, 1487
- Egintzak edo ez-betetzeak, 6
- egintzak eratzeari eta
kanporatzeari, 424
- egintzak eta kontratuak, 454
- egintzaren edukia erabiltzen
duenak, 92, 137
- egintzei, 974
- egintzen, 108, 318, 1290
- egintzen publikotasuna, 108
- egintzetatik, 5
- egintzok, 1486
- egintzok eskualdeetako edo eremu
urriko hizkuntzetako batean
idatzita egote hutsagatik, 92, 136,
137
- egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez
duten hirugarren interesdunen
aurka erabili ahal izango direla
ezartzea, 92, 137
- egitasmoak, 1701
- egitasmoen parte, 1691
- egitate, 167, 250, 727, 790, 1249
- Egitate, 937
- egitate berezia, 650
- Egitate eta egintza inskribagarriak,
251
- egitateak, 167, 275, 1249
- egitateen oinarria, 167
- egitatezko aurrekontuak, 1177, 1194
- egitekoa, 294, 310, 318, 434, 525,
1507
- Egitekoen taula, 1463
- egitura, 117, 216, 219, 309, 371, 487,
552, 553, 591, 669, 768, 1024, 1028,
1080, 1136, 1140, 1142, 1146, 1154,
1182, 1195, 1279, 1291, 1313, 1399,
1404, 1424
- Egitura, 1066, 1250, 1273
- Egitura ekonomikoa, 1148
- egitura organikoa, 1370
- egitura organikoan, 117
- egitura paritario, 1291
- egitura paritarioa, 1291
- egitura politikoei, 910
- egitura publikoen, 379
- egitura sintaktikoaren
aurreeraketaren lekuko, 1002
- egitura-egokitzapenak, 808
- egitura-funtsak, 80
- egitura-funtsen eginkizunak eta
eragingarritasuna, 54
- egiturako unitate, 1143
- egiturakoak. *Ikus* lanpostuak
- egitura-lanpostuetako, 487
- egiturarekin, 125, 353
- egituraren, 437, 1284
- egituraren funtsa, 437
- Egiturari, 1155
- egituratze, 336
- egituraz, 353
- Egiturazko zuzkiduraren, 600
- egitura-zuzkiduraren, 220, 588
- Egitura-zuzkiduraren, 231
- egitura-zuzkiduraren bermea, 588
- egiturek, 672
- egituretan, 95, 139, 658
- egoera, 52, 82, 85, 112, 151, 268,
323, 339, 367, 392, 411, 412, 413,
414, 415, 417, 455, 506, 514, 515,
524, 525, 536, 537, 538, 556, 633,
707, 710, 723, 724, 771, 795, 888,
929, 930, 1028, 1036, 1041, 1045,

- 1080, 1087, 1092, 1108, 1116, 1152,
1166, 1184, 1221, 1252, 1266, 1280,
1308, 1349, 1363, 1388, 1421, 1499,
1574, 1597, 1687
- egoera administratiboa, 525
- Egoera ahulean dagoen
kolektibotzat, 1045
- egoera ahulean dauden sektore,
talde edo pertsonen onurarako
ekintza positiboak, 587
- egoera aldakor eta
heterogeneoetan, 121
- egoera berezia, 460, 1445
- egoera diglosikoaren, 1347
- egoera edo inguruabar pertsonal
edo sozialengatik, 556
- egoera ekonomiko edo
administratiboa, 1319
- egoera ekonomiko edo sozialagatik,
1041
- egoera ekonomiko eta
finantzarioari, 1449
- egoera ekonomikoa, 692, 818, 819,
969
- egoera ekonomikoagatik hasieran
desberdintasun-egoerak
dituztenen baldintza materialak,
1423
- egoera ekonomikoak ekarritako
zaugarritasun-egoeraren bat,
1499, 1574, 1687
- egoera ekonomikoan, 29
- egoera eta garapen ebolutiboaren, 151
- egoera fisikoari buruzko probak, 537
- egoera historikoan, 1362
- egoera justifikatuetan, 1349
- egoera marjinaletik, 1364
- egoera penalarekin lotutako
espezialitate-printzipioaz, 1589,
1593
- egoera pertsonal eta judizialari, 415
- egoera pertsonal nahiz judizialari,
821
- Egoera pertsonalera, 572
- egoera prekarioa, 1152
- egoera psikologiko eta afektiboa,
412
- egoera psikologikoaren, 515, 1041
- egoera psikologikoaren araberrako
hizkeran, 1108
- egoera psikologikoari, 1023
- egoera sentsorialaren, 811
- egoera serologikoa, 1319
- egoera sozial ahulean dauden
pertsonek, 755
- egoera soziala, fisikoa edo
pertsonala, 1036
- egoera sozialak eta ekonomikoak,
kulturalak, linguistikoak eta
osasunekoak, 863, 1030
- egoera soziolinguistiko berezia, 1348
- egoera soziolinguistiko irregularrak,
1347
- egoera soziolinguistikoa, 367, 1353
- egoera soziolinguistikoak, 1166
- egoera soziolinguistikoari, 1280
- egoera soziologikoari, 40
- egoera tirabiratsu eta bortitzei, 1695
- egoera zibil, 411, 412, 413, 414, 415,
758, 1107
- egoera zibila, 525, 756, 771
- egoera zibilagatik, 556, 704
- egoera zibilaren aktetan, 1711
- egoerak, 45
- egoeran, 263, 393, 468, 559, 587,
595, 796, 1126, 1184, 1363
- egoeraren, 523, 541, 607, 845, 1578
- egoeraren balioespena, 1035, 1098,
1213
- Egoeraren balioespena jasotzeko
eskubidea, 771
- egoerari, 367, 412, 1153
- egoerari buruzko inkesta, 733
- egoeratan, 457, 1645
- egoeretan, 414
- egoiliarak, 319
- Egoiliarren, 414
- egoitza, 31, 110, 178, 187, 189, 190,
239, 296, 335, 404, 414, 502, 535,
746, 777, 957, 1072, 1206, 1289,
1367, 1418, 1488, 1512, 1556, 1569,
1570, 1572, 1573
- Egoitza, 188
- egoitza judizialak, 535
- egoitza non finkatu edo
lekualdatzen diren lurraldeko
komunikabideetan, beren
hizkuntzek errepresentazio
orekatua izan dezaten, 34
- egoitza soziala, 190, 964
- Egoitza-arretako programa-
motaren, 820

- egoitza-baliabide espezifikoko, 820
egoitza-etxeak, 1289
egoitza-harrera, 414
Egoitza-harrera, 820
egoitza-harrerako zentroak, 820
Egoitza-harrerako zentroen
 saikapena eta mota, 820
egoitzak, 1644
egoitzako, 521
egoitzan, 314
egoitzaren, 277, 525
egoitzaren egoera administratiboa,
 525
egoitza-sare, 1024
egoki diren neurriak bultzatuko, 398
egoki irizten zaien neurriak
 proposatuko, 462
egokiera, 336, 1204
egokiro bateratzeko elebitasunaren
 helburua eta kasuan kasuko
 prestakuntza-edukiak irakasteko
 helburua, 475
egokitasuna, 489, 1498
egokitasunik eza, 116
egokitu, 33, 474
egokituko, 330, 428, 497
Egokitutako gailuei, 1636, 1638
egokitzapen, 1445, 1683
Egokitzapen, 383
egokitzapen- eta babes-neurri
 zehatzak, 1477
egokitzapen- eta doikuntza-atazak,
 305
egokitzapen teknikoak, 939
Egokitzapen teknologikoko
 prozesuei, 1268
egokitzapena, 200, 403, 512, 823,
 1403
egokitzapenak, 222, 383, 519, 580,
 586, 595, 600, 801, 808, 1063, 1402,
 1501
Egokitzapenak, 383
egokitzapen-aldia, 1399
egokitzapen-aldiak, 735
egokitzapenekin, 1402
Egokitzapen-gai, 383
egokitzapen-lanak, 1672
egokitzapen-obrak, 385
egonaldi, 1437, 1645, 1647
egonaldi irregularra, 1441
egonaldia, 165, 577, 578, 820, 1024,
 1436
Egonaldia, 165
egonaldiak, 865, 994, 1025, 1027,
 1028
egonaldi-baimen berezi, 1645
egonaldi-baimena, 1438
egonaldi-baimenak, 1438
Egonaldi-baimenak, 1437
Egonaldi-baimenen batzordea,
 1438
Egonaldi-baldintzarik, 1492
egonaldi-eskubidea, 1434
egonkortasun- eta ongizate-
 baldintzak, 3
egonkortasun makroekonomikoa,
 1700
egonkortasuna, 263
egonkortasun-planeko
 hautaprobak, 751
egozten, 326
egun erkidego kultural eta
 linguistiko, 121
egun eta ordu baliadunak, 108
egun hartuta dauden edo bihar-etzi
 hartzekoak diren neurriak, 47
eguna, 293, 314, 530
eguneratze- eta espezializazio-
 ikastaroen ziurtagiria, 1219
eguneratzeak, 289
eguneratzeari, 675
eguneratzeko, 83
eguneroko bizitzako edozein
 egoeratan, 1294
eguneroko bizitzako eremu
 guztietan, 791
eguneroko bizitzako
 komunikazioetan, 216
eguneroko bizitzan, 222, 590
eguneroko erabileran, 1363
eguneroko hizkera, 1363
eguneroko hizkuntza, 794
eguneroko komunikazio-bide, 1673
eguneroko praktika pedagogikoan,
 1695
eguneroko trebetasunetan, 222
egunerokotasunean, 1697
egunerokotasuneko eztabaida
 alderdikoitik kanpo uztea, 1364
egunetan, 161, 293
egungo barne mugetan, 57
Egungo egoeraren ezaugarri, 25

- egungo populazio osoan, 1397
 egunkari, 326, 1505
 egunkari eta aldizkarietan, 331
 egunkariak, 1263
 egutegi, 1410, 1671
 egutegia, 383, 1671
 eguzki- eta hondartza-turismoa, 602
 EHAAn, 383
 ehiaren Defentsarako Auzitegiaren
 eta Lehiaren Batzorde
 Nazionalaren Kontseiluaren, 1229
 ehun urtetik gorako antzinatasuna
 dutenak. *Ikus obrak*
 Ehuneko, 1401
 ehunekoa, 355, 363
 ehunekoak, 583, 1198, 1399
 Eivissa, 152, 723, 791, 824
 Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu
 Bereziari, 824
 Eivissako Udalak, 824
 Eivissako Udalekoa, 824
 Eivissakoa, 764
 eivissar, 152
 ekainaren 27ko 7/2019 Legea, 487
 ekainaren 27ko 7/2019 Legearen,
 484
 ekainaren 29ko 10/1988 Legeak, 365
 ekarpen, 464, 777, 937, 949
 ekarpen garrantzitsua, 86, 131
 ekarpena, 483, 577, 578, 712, 937,
 963
 ekarpenak, 340, 346, 483
 ekarpenarekin, 1152
 ekarpenari, 1413
 ekarpenei, 729
 ekarpenek, 217
 ekarpenen, 239, 713
 ekarpenengatik, 1133
 ekarpenik, 723, 777
 ekimen, 124, 271, 339, 346, 404, 409,
 462, 595, 926, 1115, 1127, 1131,
 1230, 1256, 1363, 1396, 1639
 Ekimen, 393
 ekimen bateratu, 1255
 ekimen ekonomiko eta sozialetan,
 745
 ekimen irmoak, 1628
 ekimen kulturalak, 404
 ekimen kulturalen, 409
 ekimen partikularren ondoriozko
 hirigintza-planak, 1224
 Ekimen partikularren ondoriozko
 hirigintza-planak, 1224
 Ekimen pribatuaren parte-hartzea,
 436
 Ekimen pribatuko esku-hartzea, 436
 ekimen pribatukoak, 346
 ekimen publiko eta pribatu, 1354
 ekimenak, 231, 381, 404, 635, 655,
 686, 754, 866, 923, 926, 959, 992,
 993, 994, 1071, 1237, 1304, 1386,
 1506, 1513, 1626, 1628, 1637
 ekimenak proposatzea, 427
 ekimenen, 1290
 ekimenen kanpo-proiektzioa, 1290
 ekimena, 367
 ekimenetan, 1643
 ekimenetarako, 923, 924
 ekimenez, 122, 124, 789, 819
 ekimenei, 1629
 ekimenok, 1506, 1629
 ekimenon, 923
 ekintza, 60, 61, 80, 122, 123, 337, 366,
 369, 381, 382, 405, 461, 517, 563,
 587, 592, 624, 668, 669, 718, 724,
 849, 886, 920, 923, 951, 965, 993,
 996, 997, 1054, 1070, 1077, 1108,
 1119, 1182, 1186, 1231, 1256, 1290,
 1299, 1309, 1312, 1331, 1355, 1511,
 1665
 ekintza arautzailea eta betearazlea,
 733
 ekintza espezifikoak, 1407
 Ekintza instituzionalaren funtsezko
 erroak, 786
 ekintza instituzionalaren ildoak, 785
Ekintza instituzionalaren erroak, 786
 Ekintza instituzionalaren printzipio
 orokorrak, 906
 Ekintza instituzionalen funtsezko
 erroak, 906
 ekintza lagungarri, 1514
 ekintza norabideratuen, 1612
 ekintza norabideratuentzat, 1612
 ekintza politiko, administratibo edo
 judizialak, 726
 ekintza politikoak, 1396
 ekintza positiboak, 563, 587, 906,
 950, 1021, 1077, 1197
 ekintza positiboko, 382, 405
 ekintza positiboko neurriak, 225, 229,
 231, 382, 405, 595, 600, 878, 1340

- Ekintza positiboko neurriak, 1042
ekintza positiboko neurrien, 870, 871, 1119
ekintza positiborako edo aukera-eta tratu-berdintasunerako neurriak aplikatzearen kalterik gabe, 435
ekintza positiborako neurriak, 517
ekintza publiko eta pribaturi, 1652, 1710
ekintza publikoaren sektoreetan, 1304
Ekintza sektorialak, 996
ekintza soziosanitarioa, 1464
ekintza zibiko, 1214
ekintza, ondasun eta zerbitzu horietan erabilitako hizkuntzei dagozkien neurriak, 78
ekintza-arlo horretako egitekoak eta eskumenak, 428
ekintza-arloak, 894
ekintza-arlotan, 428
ekintza-askatasuna, 1643
ekintza-batasuna, 121
ekintza-eremuan, 1506
Ekintzaile, Autonomo eta ETEei, 1039
ekintzaileak, 874
Ekintzaileari arreta emateko guneak, 966
Ekintzaileei, 844
ekintzailetza, 685
Ekintzailetza eta jarduera ekintzailea sustatzeko neurriak, 966
Ekintzailetza jarduerari laguntzea, 448
ekintzailetzarako eta berrikuntzarako gaitasuna, 862
Ekintzailetzari, 685, 966
ekintzak, 52, 71, 81, 97, 121, 141, 227, 231, 381, 384, 385, 386, 425, 450, 497, 518, 568, 588, 594, 604, 654, 671, 672, 708, 760, 796, 894, 926, 968, 996, 997, 998, 1005, 1006, 1065, 1104, 1129, 1133, 1176, 1203, 1214, 1234, 1243, 1279, 1299, 1300, 1310, 1312, 1331, 1397, 1414, 1582, 1624, 1659, 1713
ekintza-lerroetan, 592
ekintzan, 1397
ekintza-printzipioak, 1713
ekintza-programa koordinatuei, 44
ekintzaren, 88, 132, 1442
ekintzei, 897
ekintzek, 633, 754, 907, 1063, 1237, 1250
ekintzekin, 796, 995, 997
ekintzen, 795, 948, 1005, 1065, 1250
ekintzetan, 958, 963, 1251
ekipamendu, 311
ekipamendu arriskutsuak, 1483
ekipamendu baten adostasuna, 1483
ekipamendua, 1483
ekipamenduak, 32, 33, 366, 655, 971, 1483, 1484
ekipamenduak hornitzerakoan, 96, 140
ekipamenduei, 684
ekipamenduek, 1483
ekipamenduen adostasuna, 1483
ekipamenduengatiko gastuak, 1669
ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1341
Ekipamenduez eta kultura-jardueraz, 51
ekipoak, 811, 1296
ekitaldi, 239, 264, 535, 1418, 1494, 1562, 1568, 1651, 1652
Ekitaldi ekonomiko, 1370
ekitaldi ofizialetan, 878, 1341
ekitaldi publiko, 1368
ekitaldi publiko eta solemne, 1371
ekitaldi publikoek, 1298, 1341
ekitaldi publikoetan, 535
ekitaldia, 346
ekitaldiak, 968
ekitaldian, 126, 239, 1130, 1367
ekitaldiari, 346
Ekitaldiari, 1651
ekitaldiei, 1652, 1670
ekitaldietan, 599
ekitaldietarako, 1290
ekitaldietarako edo adierazpenetarako dirulaguntzak, 1290
ekitaldiko, 827
ekitaldiko aurrekontuan eraginarekin, 827
ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei, 1418
ekitaldiko kontuak, 1567
ekitaldirako, 968

- ekitaldiren, 1652
 ekitatea, 435, 863, 1242
 Ekitatea, 201, 1029, 1105
 ekitateari, 1694
 Ekitate-printzipioak, 579, 1029
 ekitatez, 355, 373
 ekoitz, 22
 ekoitzitako, 360, 433
 ekoizkinak, 346
 ekoizle, 323, 777, 953, 1010, 1267
 ekoizle independenteek, 1199
 ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak, 1391
 ekoizle independenteen obren zabalkundea, 1391
 ekoizleari, 842, 1046
 ekoizleek, 777
 ekoizleen interes legitimoak, 1018
 ekoizpen, 618, 665, 673, 698, 922, 1126, 1163, 1164, 1262, 1363, 1366, 1375
 ekoizpen aitortua, 1366, 1368, 1374
 ekoizpen bibliografiko katalana, 1142
 Ekoizpen bibliografiko katalana, 1144
 ekoizpen bibliografikoa, 1142
 ekoizpen fonografikoa, 698
 ekoizpen inprimatua, 1142
 ekoizpen pribatuak, 937
 ekoizpen propioko programak, 1163
 ekoizpen zinematografikoa, 1164, 1262, 1263
 ekoizpen zinematografikoari, 654
 ekoizpena, 239, 557, 731, 759, 923, 956, 957, 963, 1089, 1193, 1267, 1276, 1288, 1289, 1376, 1387, 1389, 1391, 1410, 1583
 Ekoizpena, 709, 777, 1265, 1391
 ekoizpenaren, 313, 937
 Ekoizpenaren eta programazioaren oinarritzko printzipioak, 1391
 Ekoizpenaren eta programazioaren printzipioak, 709
 ekoizpenari, 925, 968, 1262, 1264, 1367
 ekoizpen-bitarteko teknikoak, 968
 ekoizpenean, 1569, 1635
 ekoizpen-ekonomia, 920
 ekoizpen-enpresa, 238
 ekoizpenerako, 635, 1563
 Ekoizpenerako laguntzak, 239
 Ekoizpenerako, banaketarako, salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak, 1046
 ekoizpenetan, 698
 ekoizpen-gastuen, 1562
 ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 1561, 1562, 1569
 ekoizpen-kateko edo banaketa-kateko enpresa, 1010
 Ekoizpen-kostu, 777
 ekoizpen-kultura, 1391
 ekoizpen-mekanismo, 937
 ekoizpen-ordainketei, 1569
 ekologia defendatzekoak eta ingurumena babestekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
 ekonomia, 54, 376, 409, 520, 523, 527, 531, 713, 968, 997, 1193, 1280, 1289, 1700
 ekonomia edota ikerketa defendatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
 ekonomia emergente, 967
 Ekonomia eta Finantza Ministerioaren baimenez, 1565
 Ekonomia eta Finantza Sailak, 1127
 Ekonomia eta Finantza Sailari, 1130
 Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, 1177, 1194
 Ekonomia eta Gizarte Batzordearekin, 1422
 Ekonomia eta Gizarte Batzordeari, 56
 ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak, 465
 Ekonomia eta Gizarte Kontseilua, 1379
 Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*), 1379
 Ekonomia eta Gizarte Lantaldea osatzeko, 72
 Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari, 1262
 ekonomia eta gizarte berrosatzeko helburuarekin, 60
 Ekonomia- eta gizarte-bizitza, 96, 140

- ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan, 96, 140
- ekonomia- eta gizarte-integraziorako, 1700
- Ekonomia- eta gizarte-jarduerei, 96, 97, 140, 141
- ekonomia- eta gizarte-jardueretan, 96, 141
- Ekonomia eta Ogasun Ministerioak, 124, 188
- Ekonomia eta Ogasun Ministerioari, 127, 238
- Ekonomia Lankidetzaren eta Garapenerako Antolakundeko (ELGA) herrialdeetako ikasleenak, 1693
- ekonomia- nahiz gizarte-aurrerapen eta garapenerako baldintzak, 3
- ekonomia solidarioa, 1695
- Ekonomia-, gizarte- eta kultura-berrorka eta -garapena, 1664
- ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 1638
- ekonomia-, gizarte- eta osasun-erloko nazioarteko arazoak konpontzea, 3
- ekonomia, gizarte, kultura eta hizkuntzaren eremuetan, 26
- ekonomia-, politika-, gizarte-, lan-, kultura- eta hezkuntza-eremuetan, 592
- ekonomia-araubidea, 1373
- Ekonomia-garapenari, 1688
- ekonomia-hazkunde orekatua, 66
- ekonomia-hazkundera, 1700
- ekonomia-interes orokorreko zerbitzuak askotarikoak dira, 74
- ekonomialarienen. Ikus elkargoak
- ekonomia-maila, 5, 24, 523, 527, 666, 678, 880, 969, 1338
- ekonomian, 407, 878, 967, 1340
- ekonomiaren, 434
- ekonomiaren bokazio atlantikoan, 1077
- ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 1572
- ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek, 1569, 1570, 1572
- ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki, 1569, 1570, 1573
- Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen, 1627
- Ekonomiaren ikuspegitik, 26
- ekonomiaren, gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak, 1649
- ekonomiaren, hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan, 1314
- ekonomiarenak, 26
- ekonomia-sisteman, 1693
- ekonomikoak, 25
- ekonomikoak eta sozialak, 25
- ekuanimitatea, 529
- elaborazio, 922
- ele bietan, 1351, 1352
- ele bitan, 505
- eleaniztasuna, 21, 301, 563, 578, 862, 1024, 1025, 1031, 1032, 1100, 1172
- Eleaniztasuna, 865, 869, 1395
- eleaniztasuna europar gazteentzat abantailatsu, 79
- eleaniztasuna indartzearen aldeko apustua, 1230
- eleaniztasuna modu demokratiko eta jasangarrian kudeatzen dutenek, 77
- eleaniztasuna sustatzearekin lotutako programak, 83
- Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua, 76, 77
- eleaniztasunaren aldeko apustu estrategikoa, 862
- eleaniztasunaren erabilera, 1713
- eleaniztasunaren garapen-esparruaren, 1682
- eleaniztasunaren inguruko gizarte-kohesioa, 1407
- eleaniztasunaren oinarriak, 1481
- eleaniztasunaren printzipioak, 1153
- eleaniztasunaren sustapena, 1398
- eleaniztasunari, 77
- eleaniztasunari buruzko estrategia europarrari buruzkoa, 77
- eleaniztasunean eta hizkuntza-pluraltasunean oinarritutako benetako europar herritartasuna garatu, 81
- eleaniztasunean prestatzearekin,

- 1237
eleaniztasunera, 1072
eleaniztasunerako eta kultura-
aniztasunerako konpetentzia,
1100
eleaniztasun-planak, 864
eleaniztun izateko, 30
eleaniztuna, 637, 865, 1107, 1389,
1396, 1400
elebidun, 339, 362, 406, 480, 484
elebiduna, 353, 364, 365, 581, 588,
628, 698, 728, 865, 1025, 1233
elebidunak, 251, 316, 728, 865, 1026,
1027, 1031
elebiduntzat, 222
elebitasuna, 365, 433, 638, 639
elebitasunari, 852
elebitasun-erregimenik, 1254
elektrizitatearen eta erregai fosilen
energia-gastua, 886
elektronikoak ez diren bitartekoen,
251
elektorradiologia klinikoko
manipulatuzaileak, 1538
Elektorradiologia klinikoko
manipulatuzaileak, 1538
Elektorradiologia klinikoko
manipulatuzaile-lanarekin, 1538
elementu, 1673
elementu bereizle, 938
elementu egituratuzaile, 638
elementu identifikatuzaile, 922
elementu identifikatuzaileak, 763
elementu puntualen, linealen eta
poligonalen izendapen ofizialen
multzoa, 1416
elementua, 1218, 1364, 1398
elementuak, 1405, 1472, 1476
ELGAko beste herrialdeetan, 1694
ELGAko herrialdeen, 1694
ELGAko herrialdeetako, 1700
elikagai, 833
Elikagaien kalitate bereizia, 645
elikagaien kalitatea, 1020, 1188
Elikagaien Kalitatea, 913
Elikagaien kalitatea sustatzeko
figurak, 913
elikagaien kalitateari, 717
Elikagaien Kalitateari, 645, 1020
elikagaien kalitateko figurak, 1020
elikagaien zuzeneko salmentari, 717
Elikagaietan, 843
elikagaietarako, 1018
elikatzeko intoleranteak, 1045
eliza-auzitegiei, 1158
eliza-munduari, 1365
elkar ulertzea, 991
elkar ulertzeko eta ezagutzeko
harremanetan oinarritutako
mundua, 121
elkar ulertzeko memorandumak, 993
elkarbizitza, 647, 650, 1029, 1101,
1107, 1234, 1396
Elkarbizitza, 946, 1006
Elkarbizitza zibikoa, 1197
elkarbizitza-, tolerantzia- eta
elkarlan-balioak eta -jarrerak, 680
elkarbizitza-balioak, 1299
Elkarbizitzarako esparru globala,
1713
elkarbizitzarako eta gizarte-
harremanetarako oinarritzko
jarraibideak, 1235
elkarbizitzaren, 310, 434, 910, 1180,
1415
elkarbizitzaren eta
kulturartekotasunaren balioak,
1030, 1031
elkarbizitzaren etikaren esparruan,
1415
Elkargo Ofiziala, 933, 979, 985
Elkargo Ofizialak, 979, 985
elkargo ofizialean, 1096
elkargo ofizialen web-orrietan, 987
Elkargo Profesionala, 916, 917, 919,
936, 1017, 1076, 1096
Elkargo profesionalean, 1017
Elkargo Profesionalean, 1076
Elkargo Profesionalei, 1202
elkargo profesionalek, 569, 1506
elkargo profesionalekin, 1692
elkargo profesionalen, 569
Elkargo profesionalen eginkizun
publikoak, 1202
Elkargo profesionalen eginkizunak,
1202
Elkargoa, 1171
Elkargoak, 915, 916, 917, 918, 919,
933, 936
elkargoan, 1096
Elkargoaren hizkuntza, 985
Elkargoek, 984

- Elkargoko kideen, 1202
elkarkide diren estatueta herrien,
4
Elkarlaguntza, 184
elkarlaguntzari, 184
elkarlan, 767
Elkarlan, 1375
elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta
kultura-aberastasunaren
printzipioen, 1397
elkarlan instituzionala, 1300
elkarlana, 203, 211, 224, 228, 408,
517, 581, 594, 609, 669, 776, 959,
968, 1025, 1030, 1101, 1114, 1300,
1398, 1476, 1643
Elkarlana, 581, 868, 924, 1030, 1031,
1101, 1241
elkarlanaren, 210, 1197
elkarlanean, 4, 301, 364, 424, 425,
815, 866, 924, 925, 956, 1007, 1030,
1049, 1101, 1286, 1297
elkarlan-ekimenak, 959
elkarlanerako, 462
elkarlan-harreman, 759
Elkarlan-harremanak, 1030
elkarlan-harremanek, 1243
elkarlan-neurriak, 1407
elkarlan-organo, 1375
elkarrekiko aitorten-printzipioaren
aplikazioari, 1599
elkarrekiko errespetuan, 1302
elkarrekiko eta elkarrenganako
onurarako aukera handienak lor
ditzaketan eremuetan, 968
elkarrekiko ideien eta ekarpenen
trukea, 713
elkarrekiko ikaskuntzarako, 1248
Elkarrekiko laguntza judiziala, 1588
elkarrekiko lurralde- eta kultura-
aberastasunaren printzipioen,
1397
elkarrekikotasuna, 1542
elkarrekikotasunak, 786
elkarrekikotasun-klausulak, 1631
elkarrekin adostutako dibortzioa,
1554
elkarrekin jarduteko mekanismoak,
1289
elkarrekintza, 591, 991
elkarren ezagutza, 1074
Elkarren mendekotasuna, 423
elkarri laguntzeko harremanak, 991
elkarrizketa, 294, 358, 1184, 1576
elkarrizketa teknikoari, 999
Elkarrizketa zibila, 592
elkarrizketa-fasean, 294
elkarrizketak, 1247, 1425, 1576
Elkarrizketak, 1247
elkarrizketa-mahai edo -foro, 1427
elkarrizketan, 1442, 1443, 1444
elkarrizketara, 1442
elkarrizketarako material osagarriak,
1304
elkarrizketaren audio-grabazioa,
1443
elkarrizketaren transkripzioan, 1443
elkarrizketarik edo ohartarazpenik
ezagatik, 1365
elkarrizketetan, 267
elkartasuna, 517, 756, 1101, 1363
elkartasunaren, 411, 1700
elkartasunari, 404
elkartasun-eza, 412, 413, 414
elkartasunezko eta aniztasunarekiko
errespetuzko balioak, 963
elkartasun-politika frantsesaren
eginbehar nagusia, 1700
elkartasun-politikak, 1699
elkartasun-politiken helburuak, 1699
elkartasun-politiken helburuak eta
lehentasunak, 1699
elkartasun-politiken orientazioa eta
programazioa, 1699
elkartasun-politiken orientazioak,
1699
**Elkartasun-politiken Orientazioari
eta Programazioari, 1699**
elkartasun-politiken xedeak, 1699
elkarte, 50, 462, 702, 958, 1101, 1637,
1639
Elkarte, 386
elkarte atzerritarretan, 1621
elkarte baimendunek, 1686
elkarte bateko kide, 7
elkarte espezializatuak susper eta
bultza, 58
elkarte profesional eta zibikoek,
1260
elkarte profesionalekin, 923
elkarte profesionaletako kide, 1618
elkartea, 1644
Elkartea, 1644

- elkarteak, 386, 1643, 1644
- Elkarteak, 1643, 1644, 1645, 1672
- elkartearen, 1645
- Elkartearen artxibook, 1644
- elkartearen egoitzak, 1644
- elkartearen interesei, 1646
- elkartearen jabetzakoa, 1644
- elkartearen jabetzakoa den dokumentu, 1644
- Elkartearen korrespondentzia, 1644
- elkartearen ondasun higigarri eta higiezinak, 1644
- elkartearen xede nagusia, 1643
- elkarteari, 1645
- elkarte-bizitza garatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- elkarteei, 871
- elkarpeek, 50, 312, 1390, 1576, 1637, 1639
- elkarpeekin, 224, 228, 594, 922, 1114, 1297, 1692, 1712
- Elkarpeekin, 655
- elkarpeen, 1302
- elkarpeen aldeko emariei, 1177
- elkarpeen aldeko emarietako, 1177
- elkarpeen irizpenean, 1462, 1680
- elkarpeentzat, 1576
- elkarte-erakundeetatik, 387
- elkarpeetako, 331, 387
- elkarpeetan, 1621
- elkarpeetatik, 387
- elkarteko idazkari nagusiak, 1644
- elkarteko idazkari nagusiaren, 1644
- elkarteko idazkaritza nagusiko langileek, 1645
- elkarteko kideek, 1645
- elkarteko langile baten zorreratik, 1644
- elkarteko langileak, 1645
- Elkarteko langileei eta haien ardurapeko familiartekoei, 1645
- elkarte-mugimendua, 227
- elkarte-mugimenduaren, 587
- elkarte-sare, 1230
- elkartez kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak, 1615
- elkartzeek, 1302
- elkartzetako, 1038
- elkar-ulertze, 8
- emagin, 1526
- emaginak, 1527
- emaginei, 1526, 1527
- emaginek, 1527, 1528
- emagin-titulu profesionala, 1527
- emailea, 245
- emaileak, 245, 295, 1379
- emaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi beharko, 495
- emaileek, 245, 1199, 1288
- Emaileek, 244, 245
- emaileen, 619
- emaileengan, 812
- emaileentzat, 244
- emaitza, 49, 1220, 1405
- emaitza akademikoen arteko aldeak, 1694
- emaitza akademikoetan, 1694
- emaitzak, 204, 406, 445, 502, 888, 1167, 1368, 1396, 1405, 1406, 1560, 1693, 1695
- emaitzak ebaluatzeko, 1167
- emaitzan, 472
- emaitzarekin, 471
- emaitzei, 1695
- emaitzek, 1038
- emaitzen, 210, 845, 1254, 1406
- emaitzen aitortpenari, 1568
- Emaitzen ebaluazioa, 1406
- emakida, 384
- emakidadunak, 1155
- emakidadunarekiko, 780
- emakidadunei, 747, 1199
- emakidak, 1021
- Emakidako irratia- eta telebistak, 1163
- emakidako irratia-difusioko emisoreek, 1163
- emakida-prozedura, 283
- emakidaren funtsezko baldintzak, 1168
- emakidari, 1168
- emakume, 417, 523, 525, 1118, 1203
- emakume atzeritarrek, 525, 572
- emakume eta gizonen arteko berdintasuna, 1203
- Emakume eta gizonen arteko berdintasuna, 1637
- Emakume etorkinentzako arreta, 1006
- Emakume haurdun etorkinak, 943
- emakume haurdunak, 878, 960
- Emakume haurdunak, 943

- Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea, 943
- Emakume nekazarien, 455
- Emakume Nekazarien, 455
- Emakume nekazarien aniztasuna, 455
- Emakume Nekazarien Estatutuari, 455
- emakumeak, 418, 571, 668, 673, 674, 805, 873, 874, 884, 960, 1033, 1310
- Emakumeak, 570, 1070
- emakumeak ikusezin bihurtzea, 805
- Emakumearen aurkako diskriminazio-mota guztiak ezabatzeari buruzko konbentzioan, 675
- emakumearen diskriminazioa, 1331
- Emakumearen Euskal Erakundea, 419, 420
- Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzko otsailaren 5eko 2/1988 Legearen, 419
- Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko otsailaren 5eko 2/1998 Legea, 419
- Emakumearen Euskal Erakundeari, 420
- Emakumearen Kataluniako Institutuak, 1135, 1141, 1183
- emakumeei, 417, 418, 872, 991, 1012
- emakumeei zuzendutako osasunari buruzko dibulgazio-materialak, 806
- emakumeek, 417, 418, 419, 525, 526, 932
- Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari, 1217, 1318
- emakumeekiko, gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera, 1308
- emakumeekin lotutako hitzei, 1071
- emakumeen, 164, 418, 419, 456, 563, 669, 670, 671, 673, 674, 681, 708, 774, 805, 850, 870, 1019, 1033, 1034, 1068, 1069, 1070, 1119, 1190, 1308, 1330, 1333, 1344
- Emakumeen, 708
- emakumeen aniztasuna, 806
- emakumeen arteko berdintasunaren eta berdintasunaren aldekoak, 920
- emakumeen aurkako diskriminazio-irudiak, 618
- emakumeen aurkako indarkeria, 758
- emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioan, 671
- emakumeen aurkako indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta generoan oinarritutako jazarpenaren aurkako sentsibilizazioa, 673
- emakumeen aurkako indarkeriari, 417
- emakumeen aurkako indarkeriatik eratorritako administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna, 1318
- emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra, 871
- emakumeen berdintasunen baldintzetan oinarritutako eskubideen eraginkortasunekoak. Ikus jarduketa-sektoreak
- emakumeen diskriminazioa, 872
- emakumeen duintasunaren, 1309
- emakumeen eskubideen aldeko elkarteek, 1637, 1639
- emakumeen eskubideen aldekoak. *Ikus* ekimenak
- emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunaren dimentsioa, 998
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra, 1308
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra, 617
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, 66, 164, 670, 1005, 1021, 1368
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, 708, 786, 906, 950, 1197, 1308
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa, 1049
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko konstituzio-balioen edukia, 1331
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean dauden lan-baldintzak eta lan-harremanak, 1071

- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa, 1368
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa, 708
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioarekin, 669
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza, 1033
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea, 708
- emakumeen eta gizonen arteko harremanean, 671
- emakumeen eta gizonen arteko lan-berdintasuna, 872
- emakumeen eta gizonen arteko mendekotasunari edo desberdintasunari buruzko irudi edo mezu estereotipatuak, 674
- emakumeen eta gizonen arteko tratamendu inklusiboa eta berdintasunezkoa, 673
- emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza eta zabalkundea, 1034
- Emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1258
- Emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna, 592
- Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari, 668
- emakumeen eta gizonen benetako eskubide-berdintasuna, 1048
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan, 1070
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren, 668, 889, 1083
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirakoa, 1118
- Emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra, 863
- emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorraren arloan, 1310
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari, 1308
- emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako eskubidea, 1308
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren, 948
- emakumeen eta gizonen berdintasuna, 1071
- Emakumeen eta gizonen berdintasuna, 1309
- emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, 1330
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari, 804
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako hezkuntzaren, 671
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean, 480
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako plan estrategikoa, 568
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa, 668
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa, 417, 1068
- emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioaren, 419
- emakumeen eta gizonen egoera espezifikoa, 888
- emakumeen eta gizonen eta eremu geografikoen ordezkariak orekatua, 1314
- Emakumeen eta gizonen hizkera eta irudi publikoaren erabilera ez-sexista, 804
- emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa eta ez-diskriminatzailea, 673
- emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, 708, 1034
- emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa, 670, 673
- emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala, estereotiporik gabea eta

- diskriminaziorik gabea, 674
- emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, plurala eta estereotipatu gabea, 603
- emakumeen eta gizonen irudi estereotipatu gabea, berdintasunezkoa eta plurala, 708
- emakumeen eta gizonen irudi publikoa, 708
- emakumeen eta gizonen irudia, 570, 603
- Emakumeen eta gizonen irudia, 673
- emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, 568, 870, 1068
- emakumeen eta gizonen lehentasunak eta beharrianak, 888
- emakumeen eta gizonen ordezkaritza orekatua, 599
- emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta estereotiporik gabea, 805
- emakumeen eta gizonen presentziaren arteko oreka, 444
- emakumeen eta haurren sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa, 674
- emakumeen genero-indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa, 872
- emakumeen ikusezintasuna, 804
- emakumeen ikuskera androzentriko eta diskriminatzaile, 1071
- emakumeen irudi publikoa, 1033
- emakumeen irudia, 1033, 1034
- emakumeen kontrako indarkeriari, 1638
- Emakumeen kontrako indarkeriari, 525
- Emakumeen kontrako Indarkeriari, 525
- emakumeen ordezkaritza, 1309
- Emakumeen Partaidetzarako Andaluziako Kontseiluari, 569
- emakumeen parte-hartze aktiboa, 418
- emakumeen prebalentzia handiko prozesuetarako, 806
- emakumeen presentzia, 1368
- emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoa, 673
- emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoari, 872
- emakumeen tratamendu inklusiboa eta ez-diskriminatzailea, 569
- emakumeenganako desberdintasun-jarrerak, 1330
- emakumeenganako hizkera iraingarria, 1318
- emakumeentzat, 1309
- Emakume-salerosketaren, 526
- Emakume-salerosketaren biktimentzako, 526
- emakume-taldeek, 417
- emakumezko, 1247
- emakumezko atzerritarrek, 526
- emakumezkoek, 480
- Emakunde, 419, 420
- emanaldi, 569, 1389, 1633, 1637
- emanaldi eleaniztunekin, 1388
- emanaldi tradizionalerik, 1267
- emanaldia, 239, 240
- Emanaldia, 238
- emanaldiak, 949, 1149, 1386, 1391, 1634, 1637
- Emanaldiak, 1267
- Emanaldiak sustatzeko funtsa, 1267
- Emanaldiak sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, 1267
- emanaldian, 1265
- emanaldiaren, 583
- Emanaldi-denbora, 1199
- emanaldi-denboraren, 1198
- emanaldiei, 1632, 1633
- emanaldien, 1634
- emanaldien estaldura, 949
- Emanaldien Sozietate Nazionalak, 1638, 1639
- emanaldien sozietate nazionalei, 1632
- emanaldi-eskubideak, 1634
- emanaldietan, 1021
- emanaldietarako betebeharra, 1268
- emanaldi-orduak, 1392
- emanaldi-zerbitzuak, 583
- Emankizunaren, 319
- emankizunen, 310
- emantzipatu gabeko hamasei

- urtetik beherakoen kasuan, 1023
emantzipaziorako politikak, 756
emari, 1177
emariak, 337, 1194
emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda, 1177, 1194
emate-agiriak, 35
emazte, 1273
emazteak, 1494
emaztearen edo bikotekidearen ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna, 1273
emerituak, 1032
emigrante berriei, 261
Emigrante berrienganako zuzeneko harremanetan, 261
emigranteek, 376
Emigrazio, 712
emigrazioak, 963
emigrazioaren aldeko erakundeen, 712
emigrazioaren arloan, 996
Emigrazioaren arloko kanpo-ekintzak, 996
emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan, 1007
emigraziorako elkargune eta orientabide, 712
emisioa, 557, 791
emisio-denboraren, 1163, 1391
emisioetan, 557
emisio-zentroetan, 731
emisorei, 1169
enak, errejidore nagusi, 1570
enbalajea, 1165
enbaxadako zerbitzuekin, 1684
enborreko edo antzeko izaerako beste arlo edo ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 1401
enborrekoa. *Ikus irakasgaia*
energia berriztagarrien erabilerari lotutako etxebizitzetan, 791
Energia elektrikoa, 1228
Energia elektrikoaren horniduraren bermea eta kalitatea, 1228
energia eta segurtasun industrialak, 1193
energia-efizientzia, 886
energia-eredu, 616
energia-eredu berri baterako trantsizioa, 616
energiaren, 156, 477
energiaren erabileran, 477
energia-zerbitzuak, 397
engaiamenduak, 57
Engaiatzeari, 1709
engainagarriak, 182
Enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta, 1518
enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 1518
enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan, 1518
Enkante publiko bidezko salmentak, 1518
enkargu, 1126
enklabe bereziei, 1414
enoeskualdeari, 852
enogastronomia, 947
enplegarritasuna, 1397
enplegarritasunerako abantaila, 1409
enplegatu publiko, 696
Enplegatu publikoa, 1426
Enplegatu publikoak, 975
Enplegatu publikoaren izaera, 882
Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan, 661
Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren, 1146
Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuari buruzko Legearen, 801
enplegatu publikoei, 459, 732, 796, 1355, 1424
enplegatu publikoek, 594, 795, 796, 968, 976
Enplegatu publikoek, 1426
enplegatu publikoen beharrianak, 1427
Enplegatu publikoen eskubide eta eginbehar indibidualak, 976
Enplegatu publikoen eskubideak, eginbeharrak eta bateraezintasunak, 1426
enplegatu publikoen ezagutza, 1349
Enplegatu publikoen falta oso

- astunak, 976
- enplegatu publikoen hizkuntza-gaikuntzaren, 794
- Enplegatu publikoen jokabideak, 1426
- enplegatu publikoen prestakuntza-politika, 1427
- enplegatuei, 485
- enplegatuen, 314
- enplegatzailea, 1505
- enplegatzaileak, 1501
- Enplegatzaileak, 1500
- Enplegatzailearen betebeharrak, 1680
- enplegatzailearen nazionalitatea, 1505
- enplegatzaileari, 1446, 1578
- enplegatzaileei, 1501
- enplegatzaileek, 1501
- enplegatzaileoi, 1501
- enplegu, 1356, 1505, 1558, 1707
- enplegu betea, 66
- enplegu publiko nahiz pribatuan, 148
- enplegu publikoa, 596, 1423
- Enplegu publikoa, 684
- enplegu publikoan, 1037, 1115, 1427
- Enplegu publikoan, 1037
- Enplegu publikoaren egitura eta antolamendua, 1424
- Enplegu Publikoaren Eskaintza, 116
- enplegu publikoaren kudeaketarako tresna osagarrietan, 1038
- Enplegu Publikoari, 975, 1037
- Enplegu publikorako sarrera, 882
- Enplegu Zerbitzu Publikoari, 704
- Enplegu Zerbitzua, 556
- Enplegu Zerbitzuaren, 556
- Enplegu Zerbitzuko, 596, 1115
- enplegua, 164, 218, 225, 229, 243, 263, 419, 480, 487, 518, 588, 596, 672, 684, 1251, 1310, 1500, 1504
- Enplegua**, 480, 805, 1504
- Enplegua egonkortzeko hautaketa-prozesuak**, 480
- enplegua lortzeko aukera hobeak, 449
- enplegua lortzeko baldintza, 1505
- enplegua sortzeko gaitasunean, 947
- Enpleguak, 537
- enpleguan, 570, 599, 672, 872, 1069
- enpleguaren, 537, 596, 680, 1071, 1115
- enpleguaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 1707
- Enpleguaren zerbitzu publikoek, 672
- enpleguari, 592, 937, 1006
- enplegu-bilaketaren martxari buruzko informazioa, 1707
- Enplegu-eskaeren eta -eskaintzen hedapena eta publizitatea, 1505
- enplegu-eskaintzak, 1505
- enplegu-eskatzaileen frantsesaren ezagutza-maila, 1707
- enplegu-eskatzaileen zerrendan, 1707
- enplegu-eskatzaileentzako laguntza-zerbitzuak, 1707
- enplegu-eskatzaileentzat, 1707
- Enpleguetan, 537
- enpleguko eta lan-merkatuko teknikarien espezialitateetako langileak, 767
- enplegura, 1072
- Enplegurako heziketako jardueren eta programen, 475
- enplegurako heziketako jardueretan, 476
- enplegurako heziketan, 474
- Enplegurako heziketan ingelesa ikasteko programak sustatuko, 476
- enplegurako irispidea, 1005
- enplegurako irispidean, 670, 672
- enplegurako lanbide-heziketan, 475
- enplegurako prestakuntza praktikoa, espezializatua, 1415
- enplegurako prestakuntza-eskaintzetan, 594, 1114
- Enplegurako prestakuntzan, 594, 1114
- enplegurako prestakuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, 682
- enpresa, 238, 283, 311, 322, 530, 557, 598, 600, 712, 966, 994, 1010, 1155, 1156, 1165, 1168, 1205, 1228, 1290, 1310, 1353, 1459, 1499, 1516, 1562, 1630, 1631
- enpresa azpikontratatuak, 530
- enpresa banatzaileek, 238, 1263, 1265
- Enpresa banatzaileek, 1265

- Enpresa banatzaileen jarduera, 1265
enpresa edo erakundeentzako
dirulaguntzen eta laguntzen
deialdietako klausulak, 1290
enpresa edo establezimenduko
konbentzioak, 1502
enpresa ekoizle independenteei,
1267
enpresa emakidadunek, 1164
enpresa emakidadunentzat, 1271
enpresa erakusleek, 1265
Enpresa erakusleek, 1266
enpresa erakusleek obraren
proiektzioen, 1265
Enpresa erakusleen jarduera, 1266
enpresa erakusleen jarduerari, 1263
enpresa eta enpresaburu pribatu
edo publikoek, 698
enpresa eta industriaren zeregina, 937
enpresa- eta lanbide-jardueren
operadoreei, 992
enpresa filial emaileen, 777
Enpresa inbertitzailea, 1563
enpresa pribatuak, 600
enpresa publiko edo
emakidadunen, 1166
enpresa publiko eta
erdipublikoetan, 733
enpresa publiko eta pribatuetara,
725
Enpresa publiko zein pribatuek, 1071
enpresa publikoak, 1155
Enpresa publikoak, 1164
enpresa publikoek, 1164
Enpresa publikoek, 51
enpresa sortzailearen izena, 1563
enpresa turistikoek, 947
enpresa txiki eta ertainei, 844
enpresa txiki eta ertainek, 937
enpresa zerbitzu-emaileak, 954
enpresa zerbitzu-emaileak
onartutako ereduzko kodeak, 954
Enpresa zerbitzu-emaileak
onartutako ereduzko kodeak,
1046
enpresa zordunak, 1563
enpresa, establezimendu edo
erakunde pribatuentzat, 1290
enpresa-antolakundeek, 1166
enpresa-arloko fundazio, 1563
Enpresa-batzorde europarra, 1503
Enpresa-batzorde europarretako
edo Europar Batasuneko
enpresetako langileei, 1502
enpresa-batzorde europarretan,
1503
enpresa-bikaintasunaren
bereizgarria, 1310
enpresa-bikaintasunaren marka,
1071
enpresaburu, 386, 698, 1169
enpresaburu autonomoentzat, 1169
enpresaburu eraikitzailea, 386
enpresaburuarentzako sustapen-
neurrien, 1316
enpresaburuek, 185, 782
enpresaburu eta langileen
erakundeetatik eta gizarte
zibilaren ordezkariak duten beste
sektore batzuetatik hartuko dira
ordezkariak, batez ere, eremu
sozioekonomikotik zein herritar-,
lanbide- eta kultura-eremuetatik,
72
Enpresa-egokitzapena, 1169
enpresa-ekimenak, 992, 1071
enpresa-espirtua, 579
enpresa-itunetan, 1166
Enpresa-jarduera turistikoak, 1055
enpresak, 471, 782, 1459, 1495
Enpresak, 1433
enpresak sustatzeko eta aitortzeko
formula, 872
Enpresako berdintasun-planek, 1071
Enpresako langile finkoek bestelako
langileen ordainsariak, 1569
enpresako langileen ordezkariak,
1615
enpresa-kudeaketari, 968
Enpresa-mezenasgoa, 1570
enpresa-munduan, 791
enpresa-mundura, 1628
enpresan, 1486
enpresa-ondarea, 322
Enpresa-proiektua sendotzeko
laguntza, 844
enpresaren, 148, 672, 1071, 1495
enpresaren barne-komunikazioan,
672, 872
enpresaren barne-komunikazioan,
produktuetan, zerbitzuetan eta
marketinean, 1310

- enpresaren betebeharrak, 1453
- enpresaren hizkuntza-errealitatea, 475
- enpresaren negozio-bolumenaren, 1563
- enpresaren premiak, 1486
- enpresaren produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean, 872
- enpresariak, 235, 255, 256, 257
- enpresei, 554, 1562, 1670
- enpresek, 561, 618, 872, 937, 953, 954, 966, 967, 1046, 1047, 1155, 1157, 1165, 1169, 1206, 1333, 1353, 1366, 1495, 1506, 1568
- Enpresek, 788, 948, 1568
- enpresekin, 36, 1284, 1407
- enpresen, 263, 313, 316, 557, 716, 719, 721, 937, 948, 1139, 1176, 1251, 1282, 1300, 1320, 1333, 1415
- enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan, 96, 141
- Enpresen eskubideak eta betebeharrak, 1228
- enpresen funtzionamendurako baldintzak, 1453
- enpresen gaineko zerga-zerbitzuan, 1566
- enpresen gaineko zerga-zerbitzuari, 1566
- enpresen inbertsioek, 1563
- enpresen parte-hartzea, 1275
- Enpresen zailtasunak, 1519
- enpresena, 1283
- enpresenetan, 598
- enpresentzako laguntza publikoen arloan, 1176
- enpresetako berdintasun-planak eta berdintasuna, 1083
- enpresetako kideak, 1454, 1455
- enpresetako kideak onartzeko baldintzak, 1454, 1455
- enpresetan, 1071
- Enric Prat de la Riba, 1138
- ente, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 318, 321, 322, 323, 338, 339, 379, 672, 1280, 1284
- ente autonomoaren, 338
- ente autonomoenak, 328
- Ente instrumentalen gaineko arauak, 790
- ente instrumentaletan, 781
- ente publiko, 429, 430
- ente publikoa, 1195
- ente publikoak, 309, 379
- Ente publikoak, 321
- ente publikoan, 1197
- ente publikoarekiko, 323
- Ente publikoarekin, 311
- ente publikoaren, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 321, 322, 323
- Ente publikoaren, 313, 316, 321, 323
- ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok, 423, 426
- ente publikoarena, 321
- ente publikoarentzat, 316
- ente publikoari, 322
- ente publikoekin dituzten harremanetan, 1233
- ente publikoko, 314, 316, 318, 321, 323
- Ente publikoko, 313, 315
- ente publikoko enplegatuen, 314
- Ente publikoko zuzendari nagusiak, 313
- ente publikoko zuzendariaren, 318
- Ente publikorako, 323
- entea, 309, 310, 322, 1365
- Entea, 321, 1365
- enteak, 781, 1241, 1365
- Enteak, 323, 1366
- entean, 313
- entearen, 317, 322, 323, 379, 777
- Entearen eginkizunak eta eskumenak, 790
- entearen eta enpresa filial emaileen ikus-entzunezko ekoizpenean, 777
- enteek, 981, 1283, 1284
- enteen, 1158, 1285
- enteetako, 728
- entrega, 1586, 1657
- entrega-aginduari, 1587, 1590, 1658
- entrega-prozedura formal baterako eskubidea, 1587
- entrega-prozedurei, 1589
- entretanimendua, 557
- entretanimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak, 1637
- entretanimendu-beharrizana, 1389
- entretanimendu-programetan, 617
- entretanimendu-saioak, 1563, 1627

- entziklopediak, 1628
- entzule eta ikusle gehieneko orduetan, 1636
- entzule gehieneko orduetan, 1633, 1634, 1635, 1638, 1640
- entzuleei, 593
- entzuleen, 590, 977
- entzulerien, 1636
- entzumen, 1017
- entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak, 772
- Entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak, 772
- entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna dutenak, 764
- entzumen- edota ikusmen-arrastoak, 214
- entzumen eta hizkerako ikasgeletan, 977
- entzumen eta hizkerako maisu-maistra espezialistek, 1032
- Entzumen eta Hizketako Maisu Espezialista titulua, 1096
- entzumen eta hizketako nahasmenduak, 1096
- entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak, 558, 859
- entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile, 1420
- entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa, 852
- entzumen eta hizkuntzako maisu/maistra espezialista, 223
- entzumen eta hizkuntzako urteko modulua, 828
- entzumen eta hizkuntzan espezializatutako maisu-maistrek, 580
- entzumen eta hizkuntzari, 721
- entzumen- eta ikus-desgaitasuna duten pertsonen erabateko integrazioa eta garapena, 582
- entzumen- eta ikusmen-arrastoak, 590
- Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak, 618
- Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonentzako, 618
- entzumena, 1295
- entzumen-arazoak, 1557
- entzumen-arazoak dituzten pertsonak, 1678
- Entzumen-arazoak dituzten pertsonak, 1679
- entzumenaren, 222, 421, 558, 743, 811, 848, 859, 915, 1017, 1076, 1096, 1171, 1295
- Entzumenaren eta ahozko eta idatzizko hizkuntzaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, 1076
- entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren nahasmenduak, 859
- entzumenaren, fonazioaren eta hizketaren nahasmenduak, 1076
- entzumenari, 217, 716, 719, 848
- entzumen-desgaitasun larria duten pertsonentzat, 1098
- entzumen-desgaitasuna, 214, 515, 533, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 607, 610, 611, 684, 775, 777, 877, 904, 972, 1114, 1297
- Entzumen-desgaitasuna, 1114
- entzumen-desgaitasuna duen pertsonak, 217
- entzumen-desgaitasuna duena, 222, 590
- entzumen-desgaitasuna duten adingabeen, 224, 228
- entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen, 597
- entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrianetara, 1115
- Entzumen-desgaitasuna duten haurren familiei edo tutoreei, 1297
- entzumen-desgaitasuna duten herritarrek, 588
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleak, 228
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleei, 225
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleek, 224, 593, 1113
- Entzumen-desgaitasuna duten ikasleen, 595
- entzumen-desgaitasuna duten

- ikasleen ohiko eskolatzemota, 1296
- entzumen-desgaitasuna duten oralistek, 222
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonak, 219, 593, 1114
- entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri, 218, 594, 596, 1114, 1115, 1116, 1294
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonak, 217, 223, 591, 592
- Entzumen-desgaitasuna duten pertsonak, 617, 785
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin, 878, 1114, 1341
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 216, 219, 224, 225, 587, 588, 589, 590, 592, 593, 595, 599, 777, 1113, 1296
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonentzat, 592
- entzumen-desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleei, 229
- entzumen-desgaitasuna dutenak, 214, 222, 224, 225, 227, 229, 231, 233, 589, 590, 599
- entzumen-desgaitasuna dutenei, 221, 225, 226, 229, 230, 593, 595, 599, 904, 1113, 1114, 1115
- entzumen-desgaitasuna dutenek, 214, 221, 222, 224, 226, 227, 229, 230, 231, 586, 589, 590, 591, 593, 594, 595, 596, 598, 611, 877, 972, 1111, 1113, 1116, 1117
- entzumen-desgaitasuna dutenen, 214, 215, 217, 221, 222, 224, 228, 229, 231, 586, 589, 591, 595, 597, 599, 600, 607, 610, 775, 777, 877, 972, 973, 1112, 1113, 1115, 1256, 1341, 1344
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1344
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 1341
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin, 228
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 1341
- entzumen-desgaitasuna dutenentzat, 219, 223, 225, 226, 227, 230, 232, 598, 973, 1117, 1341
- entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak, 972
- entzumen-desgaitasunak, 514, 515
- entzumen-desgaitasunari, 593, 595
- entzumen-desgaitasunik ez duten pertsonentzat, 214
- entzumenean, 421, 558, 915, 1042
- entzumenerako eta hizkuntzako espezialistak, 863
- Entzumenerako laguntza teknikoak, 232
- entzumenerako laguntza teknikoen finantzaketari, 220
- entzumen-galera, 590
- entzumen-galerak, 217
- entzumen-informazioa, 214
- entzumen-inplanteak, 1296
- Entzumen-mugak, 1057
- entzumen-mugak dituzten pertsoneri, 904
- entzumen-mugak dituzten pertsonak, 219
- entzumen-mugak dituzten pertsonen, 218, 219, 610
- entzumen-protesiak, 217
- entzumen-protisien, 217
- entzumen-sistemak, 683
- entzumen-zailtasunak dituzten pertsonentzat, 1111
- Entzuna eta aditua izateko eskubidea, 151
- entzunaldi bakarrean, 1491
- entzunaldia, 185, 630, 834, 1256, 1443, 1583, 1584, 1585
- Entzunaldia, 1590
- entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, 1490
- entzunaldiak, 1443
- Entzunaldiak, 1489
- entzunaldian, 1443, 1587, 1591, 1595
- Entzunaldian, 1435, 1491
- entzunaldian esku hartzeko baimena, 1591
- Entzunaldian zeharreko prozedura, 1491
- entzunaldiari, 953

- entzunaldiekin, 1576
 entzunaldien, 1580
 entzunaldietan, 186, 1599
 Entzunaldi-fasea, 167
 entzunaldi-kopurua, 1562
 entzunaldira joateko jakinarazpena, 1584
 entzunaldirako deialdia, 1591
 entzunezko, ukimenezko eta ikusizko komunikazioa, 812
 Entzunezkoa, 811, 1295, *Ikus* komunikazioa
 entzutegietan, 115
 entzuteko desgaitasuna dutenei, 268, 305, 306
 entzuteko edo mintzatzeko mugak dituzten pertsoneri, 268
 enuntziatuak, 975, 1023
 Eo, 701
 EOI-CEPA programan, 741
 EOIES programan, 741
 epai, 162, 275, 795, 1158, 1600, 1601
 epai eta auto ebazleen lekukotzak, 1158
 epaia, 168, 1447, 1587, 1590, 1593, 1600, 1601, 1602, 1605, 1658
 Epaia, 168, 1602
 epaiak, 515, 1596, 1605
 Epaiaren edukia, 168
 epaiaren itzulpen ofiziala, 1598
 epaiaren jatorrizkoa edo haren kopia ziurtatua, 1600
 epaien elkarrekiko aitortzen-printzipioaren aplikazioari, 1599
 epaien inskripzio eta argitalpena, 1605
 epaiketa, 160, 267, 1587, 1648, 1658
 Epaiketa, 268, 1587, 1658
 epaiketa publiko, 1593
 Epaiaketako gastuak, 1603
 epaiketan, 108, 268, 342, 1585
 epaiketan agertzea, 108
 epaiketari, 1491
 epaiketatik, 342
 epaile, 118, 1207, 1577
epaile aditu, 1613
 Epaile eta magistratuak, 115
 epaile militar atxikiak, 1491
 epailea, 1579, 1581, 1584
 epaileak, 91, 136, 268, 1489, 1550, 1553, 1579, 1580, 1581, 1583, 1585, 1590, 1591, 1596, 1597, 1648
 Epaileak, 163, 168, 1489, 1550, 1551, 1580
 epaileak emandako erabakia, 1492
 epailearen, 1550, 1580, 1596
 epailearen aurreko agerraldia, 1590
 epailearen erabakia, 1436
 epaileari, 1597
 epaileek, 114, 161, 1205, 1207
 epaileen, 727, 765, 892, 1379, 1490, 1585
 epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia, 1583
 epaileengana, 726
 epaileengandik, 1351
 epaile-jardunak, 328
 epaimahai, 355, 362, 486, 529, 1129
 Epaimahai, 529
 epaimahai kalifikatzailean, 486
 epaimahai kalifikatzaileetan, 355
 epaimahai kalifikatzaileko, 362
 epaimahaia, 1604
 Epaimahaia, 1582
 Epaimahaiak, 503
 epaimahai-eginkizunak, 1582
 Epaimahai-eginkizunetarako gaitasun-baldintzak, 1582
 epaimahaiek, 503
 epaimahaien, 506
 epaimahaietan, 374, 506
Epaimahaietan, 1613
 epaimahaikide, 355, 1575
 epaimahaikideen, 1585
 Epaimahaikideen zerrenda, 1583
 epaimahaikideen, entzunaldia, 1583
 epaimahairen, 1538, 1539
 epaitegi, 114, 161, 1349, 1356
 Epaitegi, 114
 epaitegi eskudunari, 162
 Epaitegi eta auzitegien araubidea, 114
 epaitegi eta auzitegietakoa gainerako funtzionarioek, 114
 epaitegiaren, 149
 epaitegiaren eskumenekoa, 1491
 epaitegietakoa, 1205
 epaitegietakoa, notariotzetako nahiz erregistroetako jarduketara, 1205
 epaitegietakoa, 1207
 Epaitegietan, 115
 epaitegietakoa, 1156

- Epaitegietara jotzeko ahala, 1643
epaitzea, 1491
Epaitze-organoak, 1582
Epaitze-organoaren aurreko
 prozedura, 1490
epe laburrean desagertzeko
 benetako arriskua, 1364
epe luzean eskuragarri izango diren
 baliabideak, 81
epe luzera, 302
epea, 163, 320, 385, 394, 502, 531,
 1169, 1278, 1487
epeak, 793, 1435
epeak eten, 1158
epeak eteterik, 747
epean, 163, 312, 313, 323, 383, 385,
 386, 387, 393, 394, 402, 403, 480,
 484, 502, 519, 521, 1169, 1291,
 1292, 1379
epetan, 464
epe-zenbaketa, 108
Equal Futur @, 1068
era eraginkorreetan, 4, 8
era guztietako erakunde komertzial,
 atsedenerako, kulturarako zein
 ofizialtasunik gabeko elkarteetan,
 331
era guztietako lengoaiak eta
 euskari dokumentalak, 924
era ulergarrian, 1253
era ulergarrian eta egiazkoan, 413
erabaki, 47, 86, 125, 131, 334, 343,
 796, 1371, 1434, 1477, 1525, 1526,
 1527, 1528, 1530, 1531, 1532, 1533,
 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539,
 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545,
 1569, 1570, 1572, 1573, 1587, 1590,
 1594, 1599, 1615, 1616, 1655, 1658,
 1676
Erabaki, 1444
erabaki arauemaileak, 460
erabaki eta ebazpenen kopiak,
 1567
erabaki judizial, 1644
erabaki judizial betearazle, 1644
erabaki judizialaren, 269
erabaki judizialaren aurkako
 apelazio-errekurtsua, 269
erabakia, 321, 369, 494, 696, 1435,
 1492, 1597, 1601
erabakia aurkaratzeko oinarri, 1439
erabakiak, 124, 269, 312, 313, 316,
 318, 342, 445, 461, 539, 656, 657,
 696, 833, 1129, 1132, 1201, 1213,
 1283, 1285, 1365, 1366, 1373, 1444
Erabakiak, 1372
erabakiak hartzeko prozesuan, 1098,
 1213
erabakian, 1434
erabaki-araubidea, 342
erabakiarekin, 1461
erabakiaren, 188, 189, 190, 269, 386,
 1435, 1444, 1501, 1584, 1585, 1586,
 1590, 1592, 1601, 1657, 1658
erabakiaren abisua, 1435, 1444
erabakiaren aurkako errekurtsua,
 269
Erabakiaren berri, 1435
erabakiaren elementu nagusiak,
 1444
erabakiaren jakinarazpena, 1582
erabakiaren kopia legeztatua, 279
erabakiaren objektu, 1704
erabakiaren zioak, 1597
erabakiekin, 1440
erabakien, 314, 321, 337, 1229, 1510,
 1512
erabakien ziurtagiriak, 314, 1128,
 1132
erabakietan, 343, 995
erabakiok, 1615
erabaki-proposamenak, 461, 899,
 902, 1383
erabakiren, 1669
erabakitasunez, 796
erabakitzeko, 5, 32
erabakitzen, 358
erabakiz, 1492, 1622
erabateko adostasuna, 1396
erabateko balioa eta
 eraginkortasuna, 1204
erabateko baliozkotasuna eta
 eraginkortasuna, 1156
erabateko berdintasuna, 1153, 1156
erabateko berdintasun-
 baldintzetan, 520, 532, 545
erabateko berdintasunera, 1154
erabateko eraginkortasun juridikoa,
 1205
Erabateko errespetua, 941
erabateko gaitasuna, 1397
erabateko independentziaz, 1154

- erabateko jarduera intelektuala, 921
erabateko klandestinitatean, 392
erabateko lehentasuna, 1641
erabateko neutraltasun politikoz,
927, 929, 1146
Erabateko neutraltasun politikoz, 536
Erabateko normalizazioa, 1152
erabateko ondorioak, 727
eraberritzea, 385
eraberritzeko edo birgaitzeko obrak,
384
erabil, 59
erabilera, 35, 40, 122, 128, 203, 220,
229, 233, 250, 290, 310, 352, 354,
365, 367, 370, 379, 383, 385, 390,
391, 404, 405, 413, 472, 483, 505,
508, 518, 519, 520, 524, 534, 535,
537, 542, 563, 564, 586, 589, 593,
597, 611, 637, 647, 656, 663, 682,
684, 695, 696, 697, 698, 699, 709,
724, 725, 732, 733, 746, 747, 748,
749, 753, 757, 762, 763, 764, 775,
794, 795, 796, 808, 811, 824, 844,
849, 862, 874, 877, 878, 892, 909,
912, 921, 922, 950, 958, 962, 963,
981, 983, 988, 1002, 1003, 1006,
1033, 1039, 1044, 1107, 1111, 1112,
1153, 1154, 1155, 1156, 1161, 1165,
1166, 1167, 1169, 1172, 1174, 1185,
1191, 1196, 1202, 1206, 1234, 1248,
1253, 1254, 1256, 1260, 1275, 1278,
1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284,
1288, 1289, 1290, 1294, 1297, 1301,
1303, 1320, 1350, 1363, 1378, 1410,
1476, 1650, 1705, 1713
Erabilera, 335, 351, 533, 695, 1157,
1283
erabilera androzentrikoak, 1308
Erabilera arrunt eta ofiziala, 494
erabilera arruntekoa, 795
erabilera askea, 696
erabilera diskriminatzailea, sexista,
iraingarria edo berdintasun-
printzipioaren aurkakoa, 673
erabilera edo titulartasun pribatuko
eraikin, establezimendu eta
instalazio publikoetan, 596
erabilera edo zerbitzu publikoko
gune eta eraikin, 383
Erabilera eremu ez-euskaldunean,
496
Erabilera eremu mistoan, 496
erabilera eta adierazpen sexistak,
1330
Erabilera- eta babes-araubidea,
1245
erabilera- eta irakaskuntza-
bermeak, 1278, 1301
erabilera- eta mantentze-
jarraibideak, 843
erabilera ez-sexista, 614, 804, 805,
806, 870, 871, 885, 948, 1044, 1070
erabilera ez-sexistan, 1119
erabilera historiko nagusia duten
eremuetan, 655
erabilera historiko nagusia duten
udalerrietan, 658
erabilera historikoko eremu, 652, 653
erabilera historikoko eremuetan,
652, 654, 655, 656
erabilera horrentzako laguntza
publikoak ematea, 40
erabilera inklusiboa, 871
erabilera instituzionala, 1155, 1280
Erabilera instituzionala, 1157, 1283
erabilera integratzaile eta ez-sexista,
668, 670
erabilera jakin batzuetarako, 723
Erabilera kultu eta ofizialari, 1363
erabilera nagusi historikoko
eremuetan, 657
erabilera nagusiko eremuetan, 656
erabilera normal eta ofiziala, 763,
892, 1378
erabilera normal eta orokorreko
hizkuntza, 1169
erabilera normal eta orokorreko
zerbitzu-hizkuntza eta lan-
hizkuntza, 461
erabilera normala, 941, 945, 1289
Erabilera normala, 1353
erabilera normala eta ofiziala, 158,
941, 1347, 1350, 1362
erabilera normala eta orokorra, 460
erabilera ofiziala, 78, 152, 1279, 1281,
1303
Erabilera ofiziala, 726, 1351
Erabilera ofiziala eremu
euskaldunean, 495
erabilera ofizialean eta publikoan,
723
erabilera ofizialei, 795

- erabilera ofizialeko hizkuntza, 325
 erabilera ona, 1021, *Ikus* hizkuntza
 erabilera orokorra, 698
 Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak, 811, 1294
 erabilera publiko eta formaleko zenbait eremutan, 723
 erabilera publikoa, 1154, 1279
 erabilera publikoa sustatzera, 1154, 1279
 erabilera publikoetan, 1153
 erabilera publikoko, 383, 385, 524, 534
 Erabilera publikoko eraikinak, 533
 erabilera publikoko espazioetan, 385
 erabilera publikoko gunee, 383
 erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen, 1246
 erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, 534
 Erabilera publikoko zerbitzuetarako irisgarritasunaren baldintzak, 1295
 erabilera sexista, 870
 Erabilera sexista, 1071
 erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa, 1401
 erabilera sozial eta publikoak, 921
 erabilera soziala, 1281, 1288
 erabilera sozialak, 791
 erabilera sustatzearekin, 1166, 1284, 1290
 erabilera sustatzeko neurriak, 696
 erabilera terapeutikoko baimenak, 444
 erabilera terapeutikoko baimenei buruzko datuak, 445
 erabilera zientifiko, kultural eta soziala, 1185
 erabilera zuzena, 413, 833, 1002
 erabilera zuzenarekin, 653
 erabilera zuzenari, 653
 erabilera-eremuak, 651, 653, 1279
 erabilera-gunetara, 423
 erabilera-jarraibideak, 1165, 1166
 erabilera-jarraibideak eta - baldintzak, 1097
 erabilerak, 654, 857, 1207, 1279
 erabilerako hizkuntza, 366
 erabileran, 477, 861, 1025, 1102, 1190, 1290, 1391
 erabilera-objektuetarako, 176
 erabilerarako, 224, 228, 593, 1260
 erabileraren, 366, 404, 774, 850
 erabileraren erregulazioa, 1182
 erabileraren gaineko arauak, 548
 Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien jarraibideak, 1328
 Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien karpeta, 1328
 erabilerari, 118, 220, 252, 650, 657, 735, 803, 947, 1157, 1173, 1186, 1652, 1698, 1710
 erabileretan, 856
 erabilgarri, 29, 93, 137
 erabilgarritasunaz, 733
 Erabilgarritasun-eredua, 281
 Erabilgarritasun-ereduak, 281
 erabilgarritasun-ereduei, 176
 erabili, 19, 22, 30, 80, 81, 82, 328
 erabili beharreko hizkuntza, 774
 erabiltzaile, 36, 533, 589, 593, 594, 595, 606, 858, 940, 971, 974, 1114, 1289
 erabiltzaile gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoentzat, 1548
 erabiltzaile gorren, 1113
 erabiltzaile orokorrek, 1023
 erabiltzailea, 235, 590
 erabiltzaileak, 235, 600, 646, 788, 789, 848, 948, 951, 1256, 1448, 1524, 1655, 1673
 erabiltzaileari, 235, 703, 749, 1495
 erabiltzaileei, 514, 960, 1010, 1079, 1097, 1228, 1413, 1414, 1458, 1706
 Erabiltzaileei, 1548
 erabiltzaileek, 396, 436, 606, 607, 780, 788, 1035, 1080, 1191, 1228, 1328, 1655
 Erabiltzaileek, 785, 940
 erabiltzaileek aukeratuta. *Ikus* eskubidea
 Erabiltzaileek dituzten hizkuntza-eskubideak errespetatzeko eskubidea, 940
 erabiltzaileekiko komunikazioetan, 1191
 erabiltzaileekin, 234
 erabiltzaileen, 227, 234, 387, 456, 592, 597, 600, 607, 620, 646, 703, 749, 759, 771, 779, 788, 948, 1010, 1035, 1080, 1097, 1115, 1168, 1205,

- 1251, 1289, 1294
 Erabiltzaileen, 720
 erabiltzaileen ahozko
 komunikaziorako laguntza-
 bitartekoak, 1115
 erabiltzaileen arretarekin, 1191
 erabiltzaileen beharrianak eta
 eskariak, 223, 592
 Erabiltzaileen eskubide eta
 betebeharrak, 1080
 Erabiltzaileen eskubide orokorrak,
 432
 erabiltzaileen eskubideak, 1254
 Erabiltzaileen eskubideak, 785
 erabiltzaileen eskubideak eta
 betebeharrak, 1228
 Erabiltzaileen estatutu orokorra, 974
 erabiltzaileen eta kontsumitzaileen
 eskariak asetzeari, 1168
 erabiltzaileen eta profesionalen
 elkarte profesional eta zibikoek,
 1260
 erabiltzaileen ezaugarriengatik, 1394
 erabiltzaileen herrialdean ofiziala
 den hizkuntzan, 1483, 1484
 erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak,
 1269
 erabiltzaileentzako, 534, 1165
 erabiltzaileentzako arretarekin
 lotutako aspektuetan, 960
 erabiltzaileentzako informazio- eta
 komunikazio-sistemak, 534
 erabiltzaileentzako ulergarritasun-
 eta segurtasun-eskakizunak betez,
 329
 erabiltzaileentzat, 225, 229, 511, 640,
 1115
 erabiltzea, 88, 133, 461
 erabiltzeari, 170
 erabiltze-jarraibideak, 36
 erabiltzeko, 33, 36, 89, 133, 330, 1612
 erabiltzeko eskubidea, 183, 237, 250,
 508, 795, 941, 975, 1113, 1154,
 1203, 1204, 1205, 1206, 1260, 1284,
 1297, 1303, 1312, 1346, 1395
 erabiltzen, 28, 33, 59, 93, 137, 442
 erabiltzen diren eskualdeetan, 1613
 erabiltzen diren kartel, dokumentu
 eta errotulazio guztiak euskaraz
 eta gaztelaniaz idatziko dira, 458
 erabiltzen ez dituzten sareek
 banatutako ikus-entzunezko
 komunikazio-zerbitzuei, 1635
 erabiltzen ez dituzten sareek
 banatutako ikus-entzunezko
 komunikazio-zerbitzuen edizioa,
 1635
 eragiketa, 126, 1457, 1570
 eragiketa arruntak, 127
 eragiketa indibidualei, 1468
 eragiketak, 482, 1373, 1468, 1520,
 1570, 1571
 Eragiketak, 1453
 eragiketen ezaugarriak, 482
 eragile, 57, 185, 210, 864, 922, 997,
 1114, 1167, 1375, 1398, 1407, 1440,
 1504, 1692
 eragile ekonomiko eta sozialak, 599,
 600
 eragile ekonomiko eta sozialek, 594,
 598, 599, 1114
 eragile ekonomiko eta sozialen, 592,
 599
 eragile ekonomikoei, 672
 eragile ekonomikoek, 1483
 Eragile ekonomikoen betebeharrak,
 1483
 eragile hezitzaileen, 1407
 Eragile indibidualak, 1560
 eragile nagusiak, 1694
 eragile politiko eta sozialen, 794
 eragile publiko eta pribatuen
 ekimenen artean sortzen diren
 sinergiak, 947
 eragile sozial eta ekonomikoek, 594
 eragilea, 54, 527, 678, 720, 969, 1319
 eragileak, 713
 eragileek, 81, 779, 1702
 eragileekin, 366, 412
 eragileen esku-hartze modalitateak,
 1524
 eragileoi, 1524
 eragileok, 922
 eragin linguistikoa, 1279
 eragin negatiboa, 434, 1152
 eragina, 121, 151, 353, 376, 398, 522,
 733, 791, 1167, 1670, 1698
 Eragina, 1406
 eragina eduki ahal izan duten
 proiektuko elementuak, 1405
 eraginari, 849
 eragindako eremuaren

- txikitasunagatik, 81
 eragindako hiztun-erkidegoen txikitasunaren, 81
 eragindakoa, 28
 eragingarritasuna, 559
 eragingarritasunez, 49
 eragingo, 15, 461
 eraginkorrak, 30, 327
 eraginkorrena, 79
 eraginkortasun, 494, 1138
 eraginkortasun juridiko, 726, 1351
 Eraginkortasun juridikoa, 1351
 eraginkortasuna, 795, 970, 1409
 eraginkortasunaren, 1225
 eraginkortasunari, 1708
 Eraginkortasun-eskakizun, 334
 eraginkortasunez, 382, 564, 1152
 eraginkortasunik eza, 255
 eraginpeko lurraldeetako udalek, 637
 eragiten, 25, 26, 58
 eragotzi, 461
 eragozpen, 49, 515
 eragozpen fisikoak, psikikoak edo sensorialak, 633
 eragozpenik, 795, 1367
 eraikin, 383, 596
 eraikin publiko, 383
 Eraikin publikoetan, 1711
 eraikinak, 524, 533
 eraikinek, 345
 eraikinen, 382
 eraikinetako, 886
 eraikinetako elementuen, sistemen eta instalazioen bizitza baliagarriaren irizpideak eta arrisku-mailak, 1328
 Eraikinetako espazio eta ekipamenduak, 971
 eraikinetara, 524, 597, 1246
 eraikitzailea, 386
 eraikitzaileen, 387
 eraikuntza, 382, 383, 384
 eraikuntza politikorako oztopo, 1396
 eraikuntzak, 588
 Eraikuntzak, 596
 eraikuntzako eta ingeniari-tza zibileko obrei, 1500
 Eraikuntzako irisgarritasunari, 971, 972
 Eraikuntza-lanetako eta herri-lanetako soldatako langileen aitortpena, 1508
 eraikuntzan, 334, 385, 533, 599, 811, 1295
 eraikuntzaren, 388
 eraikuntzari, 1459
 eraketa, 429, 746, 1062
 erakunde, 36, 184, 188, 219, 263, 312, 339, 340, 341, 346, 383, 384, 387, 418, 460, 461, 464, 486, 501, 502, 519, 525, 557, 581, 591, 599, 658, 733, 759, 764, 804, 871, 899, 902, 1031, 1101, 1139, 1165, 1167, 1175, 1177, 1194, 1204, 1205, 1206, 1227, 1255, 1259, 1282, 1283, 1287, 1290, 1297, 1358, 1399, 1410, 1415, 1464, 1465, 1524, 1525, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1676
 Erakunde, 397, 1312
 erakunde arauemaileekin, 1366, 1367
 erakunde autonomo, 1131
 Erakunde autonomo, 1130
 erakunde autonomoei buruzko legeria orokorraren, 1126, 1131
 erakunde autonomoen, 1135, 1139, 1282
 erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren, 1130, 1133
 erakunde autonomoko zuzendaria izendatzeko sistema, 1175
 erakunde barruko, beste edozein administrazio publikorekiko edo, are, partikularrekiko harremanetan, 461
 Erakunde edo organismo publiko zein pribatuen, 1373
 Erakunde egiaztatuek, 292
 erakunde emakidadunarekiko eta haren ordezkari eta langileekiko harremanetan, 780
 erakunde eskudunaren, 800
 erakunde estrategiko eta akademikoak, 712
 erakunde eta partikular interesdunei, 1385
 erakunde galiziar, 964
 erakunde handi kontsideratzeko

- betekizunak, 397
- erakunde hiritarren, 381
- erakunde hiritarren ekimenak, 381
- erakunde instrumentalak, 996
- erakunde instrumentalek, 569, 596, 597, 980
- erakunde instrumentaletako, 594, 1114
- erakunde instrumentaletan, 1115
- Erakunde kontratatzaileak, 156, 157
- erakunde laguntzaile, 682
- erakunde laguntzaileek, 672
- erakunde onuradunek, 1177, 1194
- erakunde ordezkarien, 588
- erakunde ordezkatzaileak, 1256
- erakunde pribatuek, 1204
- erakunde pribatuekin, 757
- erakunde pribatuen, 210
- erakunde pribatuetatik, 387
- erakunde publiko, 735
- erakunde publiko edo pribatu, 819
- erakunde publiko edo pribatuek, 1165
- erakunde publiko enpresarial, 790
- erakunde publiko enpresariala, 790
- erakunde publiko eta pribatu, 924
- erakunde publiko eta pribatuei, 341
- Erakunde publiko eta pribatuei, 425
- erakunde publiko eta pribatuek, 958
- erakunde publiko eta pribatuekin, 462
- erakunde publiko independente, 764, 772
- erakunde publiko nahiz pribatu, 346
- erakunde publiko nahiz pribatuekin, 1206, 1303
- erakunde publiko zein pribatuek, 599
- erakunde publikoa, 1691
- erakunde publikoak, 396
- Erakunde publikoak, 396
- erakunde publikoei, 1632, 1691
- Erakunde publikoei atxikita eta jendearentzat irekita dauden establezimenduei, 397
- erakunde publikoek, 339, 383, 384, 525, 726, 1283, 1621, 1637, 1639
- Erakunde publikoek, 396
- erakunde publikoekin, 1352
- Erakunde publikoekin dituzten harremanetan, 396
- erakundeak, 599, 600, 949, 1129, 1418
- Erakundeak, 3
- Erakundearen, 124, 125
- erakundearen araubide juridikoa, 949
- erakundearen boto-eskubide gehienak dituztenean, 396
- erakundearen likidazioari, 188
- erakundearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen irudi fidela, 845
- Erakundearen ordezkaritza, 124
- erakundearen zerbitzu-gutuna eta programa-kontratua, 621
- erakundeei, 278, 367, 502, 600, 655, 747, 791, 1168
- erakundeek, 343, 502, 569, 594, 600, 746, 754, 951, 959, 980, 1073, 1149, 1156, 1163, 1165, 1166, 1169, 1275, 1284, 1289, 1390
- erakundeekiko, 1290
- erakundeekin, 227, 231, 335, 336, 510, 658, 950, 999, 1234, 1290
- erakundeen, 112, 322, 381, 593, 1002, 1155, 1165, 1283, 1290
- erakundeen betebeharrak, 1049
- erakundeen emanaldiek, 1149
- Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak, 1133
- Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak, 1130
- Erakundeen printzipio gidariak, jardun-printzipioak eta betebeharrak, 1049
- erakundeena, 1282
- erakundeentzako, 340, 1290
- erakundeetako, 502
- erakundeetan, 1133, 1370
- erakundek, 227, 337
- erakundeko, 264
- erakundeon, 1642
- erakundeon jardueretan, 461
- erakunderen, 342
- erakunderi, 1227
- erakusketa zinematografikoko aretoek, 1263
- erakusketak, 1131
- erakusketari, 1264
- erakusketarien, 1164

- erakusleak, 1266
erakustaretoetan, 907
erakustea, 1262, 1265
eraldaketa, 574, 1343
Eraldaketa-eskabide, 173
Eraldaketaren, 173
eraldatze-eskaera, 173
Eraldatze-eskaeraren, 173
eranskin, 1623, 1690, 1693
Eranskin, 1459
eranskina, 1477
Eranskina, 1624, 1682, 1684, 1693
ERANSKINA, 1649, 1661
eranskinak, 1554
Eranskinak, 1628
erantzukizun, 626, 808, 956, 1235
erantzukizun bereziagatiko
 osagarria, 1088
erantzukizun erkideak, 1046
Erantzukizun partekatua, 1249
erantzukizun partekatuak, 1280
erantzukizun partekatuaaren
 printzipioan, 239
Erantzukizun Penala, 415
erantzukizun publikoa, 517
erantzukizun publikoa duten
 pertsonek, 247
erantzukizun publikoko gizarte-
 zerbitzuak, 436
erantzukizun publikoko interes
 orokorreko zerbitzuen
 hornikuntzan, 1049
Erantzukizun publikoko zerbitzu
 sozialen horniduran, 815
Erantzukizun soziala, 672, 872
erantzukizun sozialeko ariketa, 1396
erantzukizun zibil, 167, 1525
erantzukizun zibil edo penalak, 831
erantzukizun zibilagatiko neurriak,
 1453
erantzukizun zibilik, 182
erantzukizuna, 294, 302, 405, 756,
 789, 1025, 1136, 1251, 1318, 1536,
 1607
erantzukizunak, 95, 139, 875, 953,
 1046, 1460
erantzukizunaren, 187
erantzukizuneari, 680
erantzukizunetik, 302
erantzukizun-maila, 385
erantzukizunpean, 104
Erantzukizunpeko adierazpena, 686
erantzukizunpeko adierazpenaren
 ereduak, 686
erantzule zibila, 1585
erantzuleak, 1657
Erantzuleak, 386
erantzuleak, 385
erantzun, 1490
erantzun integralak, 608
erantzun-, kalitate- eta eskakizun-
 mailarik, 745
erantzuna, 45, 163, 170, 245, 484,
 763, 954, 1280, 1378
erantzuna hizkuntza horietan jaso
 dezaketela zaintzea, 93, 137
erantzuna hizkuntza horietan
 jasotzea baimentzea
 hizkuntzotako hitzunei, 94, 138
erantzunak, 1553
erantzun-denborak, 779, 875
ERASMUS, 59
eraso, 6
eraso ezineko neurritzat, 796
erasoak, 1574, 1575
erasotzaileak, 618
erasotzailearen jokabidearekiko, 570
erasotzailearen portaerarekiko, 618
eratutakoa, 433
eratzun magnetikoak, 1296
erbestean, 814
erbesterratu, 5
erbesterratzea, 1214
erdi-mailako teknikaria, 799
erdi-mailako teknikarien, 402
Erdi-mailako teknikarien kidegoa,
 400
erdi-mailako teknikarien kidegoan,
 402
Erdi-mailako teknikarien kidegoan,
 400
erdi-mailako teknikarien kidegoko,
 402
Erdi-mailako teknikarien kidegoko,
 401
erdi-mailan, 504
ere, 1529
ere adingabetasun zibilari, 415
eredu, 381, 417, 457, 480, 696, 1138,
 1566
Eredu, 26, 367, 476, 924
eredu analogikotik digitalerako

- trantsizio teknologikoarekin, 1266
- eredu bakarra, 1396
- eredu eleaniztunak, 865, 1025
- eredu estandar, 1680
- eredu hirueledun, 476
- eredu normalizatuaren, 457
- eredu ofizial, 727, 1356
- eredu ofizialak, 396
- eredu ofizialean, 471
- eredu poliziala, 480
- eredua, 365, 370
- eredua aukeratzeko duten eskubidea, 365
- ereduak, 210, 304, 686, 848, 977
- Ereduak ematen duen hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea, 1409
- ereduaren, 1497, 1569, 1570, 1572
- ereduari, 904
- eredu-definizioa, 469
- ereduen, 367
- ereduen hizkuntza- eta ikasketa-etekinaren ebaluazio globala, 367
- ereduen koherentzia, 1195
- ereduetan, 370
- eredugarriak, 210
- eredu-proiektuak, 45
- eredu-proiektuak eta -azterketak, 47
- ereduzko jarrera, 1364
- ereduzko klausulak dituzten kontratuak edo baldintza orokorrak dituztenak, 1159
- ereduzko kode, 976, 1146
- ereduzko kodea, 976, 1426
- ereduzko kodeak, 245, 1046
- eremu, 26, 59, 61, 67, 118, 185, 199, 203, 223, 334, 366, 372, 401, 417, 493, 505, 506, 518, 537, 563, 588, 592, 595, 599, 638, 650, 652, 653, 670, 725, 745, 771, 796, 871, 1131, 1152, 1154, 1155, 1156, 1157, 1168, 1204, 1206, 1278, 1279, 1281, 1289, 1290, 1291, 1303, 1349
- Eremu, 263, 627
- eremu autonomikoa baino lurralde-eremu txikiagoetara zabaltzen diren eskumenak dituzten enteek, 981
- eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, 619
- eremu autonomikoko ikus-entzunezkoak, 1386
- eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak, 1388
- eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua, 1386
- eremu autonomikoko irrati-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa, 1386
- eremu autonomikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileen betebeharrak, 619
- eremu bakoitzeko erabiltzaileen ezaugarriengatik, 1394
- eremu batean hitzun-kopurua nabarmen behera doanean, 79
- eremu desberdinetarako, 497
- eremu eta egokiera guztietan, 33
- Eremu euskalduna, 493
- eremu euskaldunear, 505, 537
- Eremu euskaldunear, 494
- eremu euskaldunear zerbitzua ematen duten langileak progresiboki euskararen erabileran gaitu daitezzen, 496
- Eremu euskalduneko toki-erakundeek gaztelania eta euskara erabiliko, 496
- eremu euskaldunetik at indarra izan behar duten kopiak, 495
- Eremu ez-euskalduna, 494
- eremu ez-euskaldunear, 494
- eremu ez-euskalduneko, 506
- eremu ez-euskalduneko ikastolak, 506
- eremu ez-formal, 1405
- eremu funtzional, 781
- eremu funtzional orokorra, 1324
- eremu geografiko txiki batean, 27
- eremu geografikoa, 248
- eremu geografikoen, 1662
- eremu geografikoen ordezkari-tza orekatua, 1314
- eremu geografikora mugatutako baimenak eta egiaztapenak emateko eskumena, 840
- eremu geografikoren, 149
- eremu geografikotakoak, 1634
- eremu guztietan erabiltzen diren

- gainerako hizkuntzena, 1311
- eremu hertsiaz haraindi, 737
- eremu historikoetako udalerrietatik, 655
- eremu honetan gertatuko berrikuntzak, 41
- eremu honetan ohikoa ez den bizilekua dutela behar bezala justifikatzen dutenak, 497
- eremu honetan politika zehatza aplikatzea, 45
- eremu horietan bizi diren gurasoek edo tutoreek, 1354
- eremu horretako egoera linguistikoa, 475
- eremu horretan euskararen erabilera errazteko, 398
- eremu horretan historian zehar ezarritako erkidegoaren hizkuntzari, 26
- eremu instituzional, 248
- eremu instituzional eta sozialetan, 1202
- Eremu instituzionalean, 1120
- eremu judizialean, 526, 1291
- eremu mediterraneoko kide diren estatuetao herritarrak, 1512
- Eremu mistoa, 493
- eremu mistoan, 537
- Eremu mistoan, 494
- eremu mistora, 494
- eremu mugatuko hizkuntzaren izaera, 1152
- eremu murriztuko hizkuntza, 1168
- eremu nagusiki gaztelaniadunetan, 1412
- eremu nazionalean, 124
- Eremu ofizial eta administratiboan, 725, 1154
- eremu ofizial eta administratiboetan, 794
- eremu pertsonala, 915, 985
- eremu pertsonalak, 214
- eremu pertsonalean nahiz familia-eremuan bere hizkuntza erabiltzeko, 29
- eremu politiko, administratibo, zibil, sozial eta linguistikoan, 1312
- eremu pribatu, publiko eta ofizialetan, 33
- eremu publiko edo pribatutan, 223
- eremu publiko zein pribatu guztietan, 804
- eremu publikoan, 1397
- eremu publikoaren, 417
- eremu sektorialak, 1299
- eremu sozial, kultural eta artistiko guztietan, 1119
- Eremu sozioekonomikoari, 1154
- eremu urriko edo eskualdeetako hizkuntzak, 1397
- Eremu Urriko Etnien Eskubideei buruzko Gutuna, 48, 56
- eremu urriko hizkuntza bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea, 86, 131
- eremu urriko hizkuntza eta kultura guztiek babestuta egon beharko, 58
- eremu urriko hizkuntza eta kulturak, 57
- eremu urriko hizkuntza eta kulturen aldeko neurriei, 56
- eremu urriko hizkuntza eta kulturen aldeko neurriei buruz emandako ebazpena, 49
- eremu urriko hizkuntza eta kulturetatik, 59
- eremu urriko hizkuntza gehiago zabal, 59
- eremu urriko hizkuntza horietatik asko arriskuan daudela, 57
- eremu urriko hizkuntza normalizatuen toki-erabilerari errespetua izatea, 40
- eremu urriko hizkuntzak babestu eta sustatzen, 58
- eremu urriko hizkuntzak defendatzeko helburuarekin, hizkuntza-ikerketarako institutu edo elkarteentzako laguntzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 48
- eremu urriko hizkuntzak eta kulturak, 58
- Eremu urriko hizkuntzak eta kulturak" izeneko barne-taldeari, 52
- eremu urriko hizkuntzak ordezkatzeko, 59
- Eremu urriko hizkuntzak sustatzeko, 60
- eremu urriko hizkuntzei, 58

- eremu urriko hizkuntzei buruzko mapa zientifikoa, 59
- eremu urriko hizkuntzei buruzkoa, 56
- eremu urriko hizkuntzen, 46, 47, 50, 59
- Eremu urriko hizkuntzen, 60
- eremu urriko hizkuntzen babesa, 57
- Eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzea, 59
- eremu urriko hizkuntzen erabiltzaileek izan ditzaketen premiei erantzuteko, 59
- Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoa, 51
- Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoa irauraraz eta susta, 52
- Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoak, 59
- Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoari, 52
- Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Bulegoko estatu kideen batzordeak, 58
- eremu urriko hizkuntzen prebentzioa eta garapena, 1397
- eremu urriko hizkuntzentzat, 59
- eremu urriko hizkuntzentzat hizkuntza-ikerketarako institutuak sortzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 48
- eremu urriko hizkuntzetan argitara daitezen bultzatzea, 59
- eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hitzunen aurkako diskriminazio-ekintzat, 89, 133
- eremu zabaleko erabiltzaileenak, 59
- eremu zabaleko hizkuntza horien irakaskuntzari, 60
- eremu zehatz horri buruzko legeria, 44
- eremu zientifiko eta teknikoetan, 922
- eremua, 389, 437, 478, 613, 1405
- Eremua, 875
- EREMUA, 456
- eremuak, 260, 272, 651, 653, 822, 825, 947, 1026, 1245, 1299, 1311, 1319, 1421
- Eremuak, 67, 450
- eremuan, 62, 158, 179, 180, 181, 191, 192, 215, 264, 265, 270, 272, 297, 337, 340, 352, 382, 392, 401, 404, 414, 445, 510, 518, 523, 524, 555, 561, 569, 570, 583, 587, 596, 602, 614, 647, 658, 668, 669, 673, 725, 726, 727, 729, 730, 732, 735, 746, 757, 791, 794, 795, 796, 801, 849, 866, 869, 871, 872, 926, 934, 941, 951, 959, 964, 968, 970, 975, 976, 981, 994, 996, 1006, 1013, 1017, 1033, 1044, 1051, 1057, 1069, 1070, 1071, 1078, 1089, 1090, 1118, 1120, 1121, 1126, 1165, 1171, 1172, 1173, 1182, 1187, 1213, 1218, 1231, 1238, 1251, 1252, 1255, 1257, 1259, 1269, 1271, 1280, 1283, 1289, 1299, 1300, 1309, 1312, 1319, 1331, 1340, 1342, 1351, 1363, 1365, 1386, 1396, 1414, 1428, 1612
- eremuaren, 57
- eremuen, 198
- eremuetan, 88, 133, 277, 392, 418, 589, 626, 650, 652, 655, 657, 696, 997, 1277
- eremuk, 1398
- eremuko, 514, 522
- eremutako, 864
- eremutan, 474, 592, 650, 723, 733, 757, 1111, 1397
- Ereserki ofiziala, 1361
- ereserkia, 689
- Ereserkia, 623
- ereserkia eta haren historia, 1477
- ereserkiaren letraren bi bertsio, 689
- Ereserkiari, 623
- Erien eskubideak, 1524
- erizain, 1532
- erizainak, 1532
- Erizainak, 1532
- erkide duten kultura-ondarea azpimarratuz, 61
- erkidego, 27, 29, 40, 239, 241, 274, 290, 309, 364, 398, 539, 763, 764, 776, 897, 965, 994, 997, 998, 1079, 1138, 1168, 1197, 1204, 1235, 1254, 1255, 1256, 1295, 1312, 1398
- Erkidego, 339
- erkidego akademikoak, 158
- erkidego bakoitzaren berezko hizkuntzan, 241
- erkidego bakoitzaren hizkuntza-errealitatearen, 241
- erkidego bateko kide izatearen eta

- leialtasun erkidego-sentimendu operatibo sendoa, 1364
- erkidego eta talde guztiak elkarrekin bizitzera bultzatu dituzten migrazioen nahitaezkotasuna, 27
- erkidego galiziarrek, 963
- erkidego gaztelaniaduna, 121
- erkidego gaztelaniaduneko herrialde eta herrietako, 122
- erkidego gaztelaniaduneko letren eta kulturaren ordezkari, 123
- erkidego hartzaile, 1415
- erkidego hartzailearen kidearenak, 28
- erkidego honetako hizkuntza ofizialetatik gurago dutena aukeratzea izango dutela segurtatzea, 442
- erkidego horien literatura eta historiari buruzko irakaskuntza barnera dadin ahalbidetzea, 45
- erkidego horren ohiko hizkuntzak, 32
- erkidego horretako hizkuntza ofizialaz edo ofizialez bestelakoa, 1079
- erkidego katalan birtualei, 1313
- erkidego katalanak, 1313
- Erkidego Katalanari, 1312
- erkidego katalanek, 1313
- erkidego katalaneko kide, 1313
- erkidego katalanetako kide, 1313
- erkidego politiko, 1363
- erkidego politikoaren interes propioak, 1302
- erkidego politikoaren eremuan, 1363
- erkidegoa, 8
- erkidegoa bisitatzen duten turisten kultura, bizimoduak, gustuak eta tradizioak, 1415
- erkidegoa bizi den gune geografikoa, 26
- erkidegoa hezurmamitzeko funtsezko osagai, 1386
- erkidegoak, 675, 894
- Erkidegoak, 49, 52, 61
- Erkidegoak eta estatu kideek, 61
- erkidegoan, 923, 1365
- Erkidegoan, 330
- erkidegoan ordezkaritza duten taldeen hizkuntzen ezagutza eta ikasketa, 759
- erkidegoarekiko eginbeharrak, 8
- erkidegoarekin, 924
- erkidegoaren, 45, 381, 524, 539, 591, 653, 1031, 1301, 1302, 1395, 1410
- Erkidegoaren, 926
- Erkidegoaren araudiaren, 524
- Erkidegoaren berezko sektore publikoa, 838
- erkidegoaren bizitza kulturalan, 539
- erkidegoaren bizitzan, 18
- Erkidegoaren ekintzak, 61
- erkidegoaren eraketa, 1313
- Erkidegoaren erronka, 852
- erkidegoaren gune nagusitik, 27
- erkidegoaren kultura-ekitaldietan aske parte hartzeko, 8
- erkidegoaren lurraldea, 1388
- erkidegoaren lurraldetik kanpo dauden pertsonen eskubideekin, 27
- Erkidegoaren organoak, 1201
- erkidegoaren zuzeneko ekintza, 381
- erkidegoarentzako zerbitzu, 198
- erkidegoari, 591
- Erkidego-egoerak, 1201
- erkidegoek, 34, 272, 983, 1007
- erkidegoekin, 1203, 1281
- erkidegoen, 712, 765, 1167
- erkidegoen arteko komunikazio kulturala, 765
- erkidegoen arteko kultura-komunikazioa, 734
- Erkidegoen Batzordeak, 1015
- erkidegoen edo estatuen arteko koordinazioa eta lankidetzaren sustatzeko, 1167
- erkidegoen eremuan, 964
- erkidegoen federazioei, 1313
- erkidegoen hizkuntzak, 36
- Erkidegoen ondare kulturalaren, 492
- erkidegoetako, 999
- erkidegoetako instituzioen, 734
- erkidegoetan, 218, 997
- erkidego-ezaugarria, 1364
- erkidegoko, 109, 117, 183, 199, 382
- Erkidegoko, 244, 310, 312, 313, 317, 336, 340, 341, 345, 350, 351, 362, 363, 365, 367, 372, 376, 377, 378, 379, 384, 386, 387, 389, 400, 401, 404, 407, 411, 412, 413, 414, 415, 419, 437, 438, 439, 457, 466, 467,

- 468, 472, 477, 480, 483, 484, 485,
486, 487, 564, 698, 763, 764, 1002,
1003, 1077, 1153
- Erkidegoko Administrazioen, 1077
- Erkidegoko berezko hizkuntzaren
irakaskuntzatik eta erabileratik,
1347
- Erkidegoko bi hizkuntzetan, 1353
- erkidegoko bizitzan parte hartzea,
218
- erkidegoko gainerako kideekin
komunikatzeko bidea, 1111
- erkidegoko herritar, 1349, 1375
- erkidegoko herritarrei, 1387
- erkidegoko herritarrek, 1386
- erkidegoko herritarren, 1388
- Erkidegoko herritarren eta
gizartearen informazio-, kultura-,
hezkuntza- eta entretenimendu-
barrizana, 1389
- Erkidegoko hizkuntza ofizialen
gaitzea bultzatzeko programak,
450
- Erkidegoko hizkuntza ofizialetan, 957
- Erkidegoko hizkuntza ofizialetan eta
beste hizkuntza batzuetan
gaitzeko ikasketetan, 451
- Erkidegoko instituzioak eta
antolaketa, hizkuntza eta kultura,
1006
- Erkidegoko instituzioen hizkuntza-
arabidea, 63
- erkidegoko kideen, 963
- erkidegoko kultura-ondare, 899
- erkidegoko kultura-ondasunen
sorkuntza eta ekoizpena, 1389
- Erkidegoko lurralde-eremu, 1350
- Erkidegoko ondare historiko eta
kultural, 1002
- erkidegoko sortzaile, itzultzaile, titulu
eta editoreei eta galizierazko
ekoizpenari, 925
- erkidegoren espazioa, 34
- erkidego-sentimendu, 1364
- erkidegotan, 40
- erlazioak, 1476
- erlijio, 8, 11, 12, 151, 310, 354, 411,
412, 413, 414, 415, 514, 523, 758,
831, 885, 929, 930, 939, 1024, 1052,
1092, 1107, 1121, 1140, 1147, 1235,
1308, 1413
- erlijio edo sinesmena aldatzeko
askatasuna, 7
- erlijio jakin bateko kide, 1499, 1574,
1687
- erlijioa, 5, 7, 10, 13, 16, 24, 62, 85,
101, 117, 148, 213, 259, 407, 417,
455, 523, 524, 525, 527, 536, 538,
555, 563, 584, 633, 649, 666, 678,
692, 705, 706, 720, 756, 770, 771,
784, 818, 819, 851, 880, 883, 908,
927, 928, 948, 969, 976, 1038, 1045,
1064, 1066, 1121, 1146, 1172, 1252,
1319, 1338, 1421, 1426, 1589, 1590,
1598, 1600
- erlijioa edo sinesmena bakarka
nahiz taldean, jendaurrean edo
pribatuan irakaskuntzaz,
jardueraz, kultuz eta aginduak
gordez azaltzeko askatasuna, 7
- erlijioa eduki eta praktikatzeko, 10,
13, 16
- erlijioa eta sinesmena aldatzeko
askatasuna, 7
- erlijioagatik, 556, 704, 710, 746, 998,
1041
- erlijioagatiko, 6, 1172
- erlijioan, 883, 976, 1038, 1066
- erlijio-aniztasuna, 67
- erlijioaren, 1655
- erlijioari, 1320
- erlijio-askatasuna, 820
- erlijio-konfesioen, 1243
- erlijio-sinesmenak, 1067, 1499
- erlijiozko, 331
- Erlojugintza, 917
- erosketa, 1561
- Erosketa- edo kontratazio-
zerbitzuetako, 323
- erosketa-eskaintzan, 955
- erosle, 192
- eroslearen izen-deiturak, 1566
- erosleari, 1271
- erosotasun, 1110
- erosteko ahalmenaren indizekoak,
126
- Erosteko gonbidapenak, 1270
- Errabino-agintaritzak eskudunaren,
274
- erradikalismo, 677
- errakuntza, 1324
- Erraz eta zuzentasunez mintzatzea,

- 199
 erraz irakurtzeko moduko
 karaktereak, 1010
 erraz irakurtzeko modukoak. *Ikus*
 ereduak
 erraza, 448
 erraztasun, 1036
 erraztasun- eta ulermen-printzipioari,
 612, 616, 1048
 erraztasunak, 214, 227, 231, 598, 650,
 770, 798, 812, 837, 904, 1031, 1117,
 1472
 erraztu, 28, 61, 88, 90, 133, 134
 errealitate, 160, 507, 696, 1204, 1230,
 1279, 1281
 errealitate katalan, 1313
 errealitate linguistiko, historiko eta
 are tradizional, 154
 errealitate linguistikoa, 475
 errealitate nazional okzitaniarra,
 1302
 errealitate nazionalaren, 1137
 errealitate soziala, 965, 1398
 errealitate soziolinguistiko, 796
 errealitate soziolinguistikoa, 507,
 1233, 1263
 errealitate soziolinguistikoaren
 ezagutzak, 1397
 errealitate soziolinguistikoari, 794,
 1250
 errealitate soziolinguistikora
 egokitzeko irizpide orokorrak, 1233
 errealitatea ulertzeko, eraikitze
 eta bizitzeko ditugun beste modu
 batzuen aberastasuna, 1387
 errealitateak, 613, 1131, 1184
 Errealitateak, 1387
 errealitatearen ezagutza, 901
 errealitatearen ikusmolde sexisten
 adierazpena, 1308
 errealitateko, 713
 errealitatera, 733, 1167, 1184, 1253
 errealizadore, 1569
 errealizadore-laguntzaile, 1569
 errealizazio pertsonal eta soziala,
 559
 erredaktore, 1507, 1570
 erredaktore-berrikusle, 1507
 erredaktore-itzultzaile, 1507
 erreferente kolektibo, 1363
 erreferentzia, 26, 1001, 1299
 Erreferentzia arauemaileko entea,
 1365
 erreferentzia arauemaileko enteak,
 1365
 Erreferentzia arauemaileko enteko
 kideak, 1365
 erreferentzia kulturalak, 642
 erreferentzia metodologiko, 1407
 erreferentzia, balio eta portaerak
 partekatuko, 28
 erreferentzia-eremu, 1291
 erreferentziako ente, 1365
 erreferentziako hautapen-
 prozeduraren, 502
 erreferentziako hizkuntza, 1233
 erreferentziako irakaskuntza-
 zentroak, 655
 erreferentziako oinarrizko helburuak
 eta mailak, 1398, 1404
 erreferentziako oinarrizko mailak,
 1399, 1406
 Erreferentziako oinarrizko mailak,
 1401
 erreferentzia-maila, 1250
 erreferentzia-mailak, 1403
 erreferentzia-zentro, 232
 erreferentziazko adierazleak, 1466
 erreferentziazko adierazleen, 1524
 erreferentziazko araudi, 1279
 erreferentziazko dokumentu, 1458
 erreferentziazko programa
 nazionalen, 1522
 erreforma, 1693
 Erreforma, 1708
 erreformak, 650
 erreformen ondorioak, 794
 erregai fosilen energia-gastua, 886
 Errege Akademien Institutuarenak,
 123
 erregea, 675
 erregeak, 723
 erregearen, 348, 1350
 Erregearen, 1152, 1277, 1379
 Errege-dekretu, 529
 erregelamendu, 162, 163, 233, 277,
 298, 309, 323, 338, 342, 370, 374,
 397, 406, 485, 697, 699, 1157, 1160,
 1161, 1163, 1164, 1165, 1170, 1284,
 1287
 Erregelamendu, 344, 374, 397, 534,
 698, 1170, 1520

- erregelamendu bidezko garapenaren, 1370
- erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak, 1390
- erregelamendu orokorretan, 1453
- erregelamendua, 529, 1450, 1451, 1507
- erregelamenduak, 317, 344, 462, 647, 1292, 1468, 1520
- erregelamenduak egiteko ahala, 647
- erregelamendu-aldaketari, 1170
- erregelamenduan, 1508
- erregelamendu-arau, 1374
- erregelamendu-arauan, 374
- erregelamendu-arauetan, 229
- Erregelamenduaren, 56, 77
- erregelamenduari, 1468
- erregelamenduek, 343
- erregelamenduen, 70
- erregelamenduetan, 342
- erregelamendu-garapena, 601, 801, 1269
- erregelamendu-garapeneko arauetan, 225, 595
- erregelamendu-mailako arau, 793, 1238
- erregelamendu-proiektu, 1616
- erregelamendu-proiektua, 1374
- Erregelamendu-proiektua, 1370
- erregelamendu-xedapen, 1359, 1428
- erregelamendu-xedapenak, 338, 370, 736, 1170, 1257
- erregelamendu-xedapenek, 309, 342
- erregelamendu-xedapenen, 727, 1157, 1355
- erregelamendu-xedapenez, 747
- erregelamenduz, 110, 205, 314, 344, 345, 346, 354, 368, 373, 376, 385, 393, 476, 535, 699, 1159
- Erregelamenduz, 346, 377, 397
- erregelamenduzko garapen-xedapenek, 1231
- erregelamenduzko xedapenak, 432
- Erregelamenduzko xedapenen, 1526, 1528
- erregelamenduzko xedapenetan, 1651, 1652
- erregelei, 1181
- erregimen, 393, 1277, 1278
- erregimen berezia, 1278
- erregimen demokratiko, 1277
- erregimen demokratikoa, 650
- erregio, 695, 1065
- Erregio, 1700
- Erregio mailako nazioarteko tresnetan, 272
- erregioa, 1700
- erregioaren identitatearen kontzientzia, 1019
- erregioko balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1326
- erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa, 1343
- erregioko gobernuak, 699
- erregioko haur eta gazteen prestakuntza-proiektu, 1031
- erregioko herrialde gehienetako ekonomiek, 1700
- erregioko herri-ohituren eta -tradizioen altzorra, 855
- erregioko hezkuntzaren oinarri diren printzipioak, 1031
- erregioko kolektibo, 1036
- erregiorekin, 398
- erregiorik azpigaratuena, 1700
- erregistratu beharreko dokumentua deklaratu, eman edo idatzi den hizkuntzan, 1352
- erregistratzaileek, 104, 1160, 1205
- Erregistratzaileek, 1285
- erregistratzeko debekuak, 172
- Erregistratzeko eskabidea, 172, 176
- Erregistratzeko eskabidea eta prozedura, 172
- Erregistratzeko eta erregistratzearen aurkako eskabidea eta prozedura, 176
- erregistro, 173, 728, 1462
- Erregistro Nazional Automatizatuan, 1557
- erregistro publikoa, 531
- erregistro publikoak, 1208
- Erregistro publikoak, 1160, 1285
- erregistro publikoekin, 1205, 1303
- erregistro publikoetako idazpenak lurraldeko hizkuntza propioan egin daitezzen, 31
- erregistro publikoetan, 288, 727,

- 1285, 1356
Erregistro publikoetan, 495
Erregistro publikoetan dokumentuak inskribatzea, 325
erregistro publikoetan egindako idazpenak, 30
erregistro publikotan, 1352
Erregistro Zibil digitalizatu gabearen, 252
Erregistro Zibila, 250
Erregistro Zibilaren, 250, 277, 1168, 1208
Erregistro Zibilaren arloko eskumen betearazlea, 1208
Erregistro Zibilaren Bulego Orokorra, 250
Erregistro Zibilaren Legearen 54. artikulua aldatzeari buruzko urtarilaren 4ko 17/1977 Estatuko Legearen, 1168
Erregistro Zibilaren publizitatea, 251
Erregistro Zibilarena, 250
Erregistro Zibilari, 250, 252
Erregistro Zibilari buruzko 1958ko ekainaren 8ko Legean, 252
Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea, 304
Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legearen, 304
erregistro zibilean, 275, 1160
Erregistro Zibilean, 250, 657, 1286
Erregistro Zibileko, 541, 1205
Erregistro Zibileko arduradunek, 1205
Erregistro Zibileko funtzionarioak, 1688
Erregistro Zibileko funtzionarioaren, 1688
Erregistro Zibileko hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria, 541
erregistroa, 1492
Erregistroa, 119, 840, 920
erregistroak, 262, 765, 1059
Erregistroak, 191, 1154
erregistroan, 345, 1436, 1591, 1676
Erregistroan, 340, 344, 346, 728
erregistroaren, 419
erregistroaren berme, 1571
Erregistroari, 345
Erregistroen eta Notariotzaren Zuzendaritza Nagusiari, 275
erregistro-eskabide nazional, 173
Erregistro-eskabidearekin, 173
erregistroetako, 1205, 1208, 1285
Erregistroetako bulegoek, 1160
Erregistroetako bulegoetan, 1160
erregistroetan, 733, 1349
erregistro-idazpenak, 1160, 1285, 1348
Erregistro-idazpenak, 250
Erregistro-jarduera, 920
Erregistroko arduradunak, 251
Erregistroko bulegoan, 1160
erregistroko jarduerak, 237
Erregistroko publizitatearen tresnak, 251
Erregistro-printzipioak, 920
erregistroa, 1160, 1285
Erregistro-ziurtagiria, 191
erregu-eskaera, 1553
erregu-eskaera bidaltzeko erabakiaren, 1553
Erregu-eskaera bidaltzeko erabakiari, 1553
erregu-eskaerak, 1553
Erregu-eskaerak, 1489, 1553
erregu-eskaeraren betearazpenean, 1553
Erregu-eskaeren betearazpenak, 1553
erregulazio, 519, 531, 875, 1257
erregulazio- eta likidazio-baliabideen, 1671
erregulazio substantiboa, 1192
erregulazioa, 158, 255, 263, 1012, 1182, 1184, 1199, 1231, 1257, 1263, 1359
erregulazioan, 916
erregulazioari, 793
erregulazioari, ez eta hura garatzen duten aravei eta xedapen gehigarriei, 399
erregulazio-esparrua, 1084
erregulazio-proposamenak, 1256
errehabilitazioa, 1672
erreibindikazioen espainierarako itzulpen, 282
errejidore, 323, 1570
errekerimendu, 148, 162, 1650
errekerimendua, 150
errekerimenduak, 92, 136
errekerimenduan, 788, 1010
errekerimenduei, 1173

- errekerimendurik, 725
errekeritzaileak, 1352, 1554, 1605
errekisizio, 1644
erreklamatuak, 1586, 1658
Erreklamatuak, 1592, 1593, 1658
erreklamatuak, 1587, 1591, 1592, 1593, 1658
Erreklamatuaren nortasuna, 1592
erreklamatuari, 1658
erreklamatuari buruzko txostena, 1658
erreklamazioa, 1486
erreklamazioak, 166, 168, 182, 415, 630, 834, 1055, 1213, 1333, 1486, 1495
Erreklamazioak, 292, 1333
erreklamazioari, 954
erreklamazioei, 954
erreklamazioen, 258
erreklamazioen arloan, 245
erreklamazioen frantsesezko itzulpena, 1486
erreklamazioen itzulpen, 1486
erreklamazioen mailako mugak, 1486
Erreklamazioen tratamendua, 1448
erreklamazioen tratamenduari, 1448
erreklamazio-organoari, 464
erreklamazio-orriak, 1055
erreklamaziorik, 321
errekonozimendua, 468, 521
errekonozimendurako, 521
errektoreei, 1612
errektoretzak, 1510
errekurtso, 283, 415, 1689
Errekurtso, 269
errekurtsoa, 165, 189, 269, 320, 1130, 1134, 1443, 1444, 1447, 1490, 1583, 1585, 1591
errekurtsoak, 165, 168, 386, 415, 821, 902, 1130, 1133, 1181, 1601
errekurtsoak aurkezteko ahala, 1584
errekurtso-bide eta -epe, 1444
errekurtsoen, 165
Errekurtsoen azterketa, 1442
errekurtsorik, 358, 1437, 1550, 1647
errekusazio, 1490, 1583, 1585
errekusazioa, 108
errekusazioaren zioak, 1490, 1583, 1585
errendimendu-mailak, 1396
errenta, 1700
errenta garbiak, 1560, 1565, 1568
errentagarritasun sozialaren, 557, 582
errentagarritasunaren, 323
errentak, 125, 337, 340, 346, 1130, 1133, 1373, 1560, 1563, 1565
errentamendu- eta hornidura-fidantzei, 554
errentamendua, 1271
errenta-motarekin, 1560, 1565, 1568
errentaren gaineko zerga, 1561, 1563
Errentaren gaineko zerga, 1560, 1561, 1563, 1565, 1568, 1570, 1627
errentaren gaineko zerga-murritzapenerako eskubidea, 1561
errentei, 1561
errenten, 1563
erreparazioa, 468
Erreparazioa, 434
Errepideei, 628, 1245
Errepideen erabilera, 628
Errepideen erabilera eta defentsa, 628
Errepideetako trafikoseinaleetan, 51
errepideko garraio publikoan, 534
errepresentazio, 272
Errepresioa, 814
errepresioaren biktima, 521
Errepublik Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen, 1495, 1548
Errepublik Digital Baten Aldekoa, 1702
Errepublikak, 1598
Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunak, 1592
Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren, 1586, 1590, 1591, 1657
Errepublikako eskola-birfundazioa, 1693, 1694
Errepublikako eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa, 1693
Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari, 1693
Errepublikako eskola-birfundazioari,

- 1693
 Errepublikako eta Europar
 Batasuneko balio eta ikurrak, 1477
 Errepublikako hizkuntza, 1650
 Errepublikako presidenteak, 1710
 Errepublikako prokuradoreak, 1447,
 1584, 1586, 1590, 1595, 1596, 1597,
 1598, 1600, 1601, 1657, 1658
 Errepublikako prokuradorearen,
 1586, 1596, 1598, 1658
 Errepublikako
 prokuradorearengana, 1578
 Errepublikako prokuradoreari, 1597
 Errepublikaren, 521
 Errepublikaren balioak, 1437
 Errepublikaren balioen alde
 jarduteko aukera, 1557
 Errepublikaren Gobernuak, 1655
 Errepublikaren hizkuntza, 1617
 Errepublikaren oinarritzko printzipio
 eta balioekin, 1493
 Errepublikaren printzipioekiko
 errespetua, 1714
 erreserba, 99, 143, 383, 533, 1012
 erreserba bereziko txanda, 1215
 erreserba hori osorik edo zati
 batean ken dezake, 99, 143
 Erreserba kentzeak, 99, 143
 Erreserba-denbora, 1199
 erreserbak, 383, 385, 502
 Erreserbak, 383
 erreserbako armadan erroldatzeko
 aukerak, 1557
 erreserbaren bat aurkeztu duen
 edozein estatu sinatzailek, 99, 143
 erreserbarik, 99, 143, 770
 Erreserbetan, 383
 errespetatu, 42, 62, 80
 errespetatuko, 66
 errespetatuz, 3, 328
 errespetatzen, 67
 errespetu, 3, 105, 647, 650, 696, 699,
 1153, 1277, 1301
 errespetu berezia, 158, 1347, 1375,
 1395
 errespetu eta babes berezia, 1153,
 1277
 errespetu, elkarbizitza eta
 ulertzearen gizarte-balioa, 650
 errespetu, elkarlan eta elkarrekiko
 lurralde- eta kultura-
 aberastasunaren printzipioen,
 1397
 errespetua, 332, 413, 478, 527, 528,
 589, 613, 666, 671, 679, 725, 775,
 880, 921, 941, 991, 1002, 1006,
 1090, 1180, 1200, 1243, 1259, 1297,
 1319, 1338, 1375, 1378, 1397, 1398,
 1399, 1426
 errespetua izatea, 40
 errespetuagatik, 152
 errespetuan, 518
 errespetuarekin, 412, 1414
 errespetuaren, 319, 404, 411, 696
 errespetuzko portaerak, 1415
 errespetuzkoa eta neutrala. *Ikus*
 eskola
 Erresumako Diputazioa, 675
 erresumetako, 348
 erretiroa, 195
 erretiro-adinetik, 392
 erretirodunak, 1221
 Erretzea, 192
 erretzeko egokitutako guneak, 192
 errezetak, 274
 errezitatzaile, 1569
 errezoak, 274
 Errioxako adierazpide bereziei, 838
 Errioxako Adingabeak, 837
 Errioxako Administrazioarako Kontu
 Irekiei, 849
 Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari,
 847
 Errioxako Artxiboei eta Dokumentu-
 ondareari, 832
 Errioxako Autonomia Erkidegoak,
 840
 Errioxako Autonomia Erkidegoan,
 831
 Errioxako Autonomia Erkidegoan bizi
 diren adingabe atzerritarrek, 837
 Errioxako Autonomia Erkidegoaren,
 852
 Errioxako Autonomia Erkidegoari,
 830, 839
 Errioxako Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Publikoak, 844
 Errioxako Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Publikoaren Funtzio
 Publikoari, 831
 Errioxako Autonomia Erkidegoko
 Administrazioaren interprete-

- informatzailea, 831
- Errioxako Autonomia Erkidegoko merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak, 836
- Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari, 853
- Errioxako Autonomia Estatutua, 853
- Errioxako Autonomia Estatutuak, 839
- Errioxako Autonomia Estatutuaren, 838
- Errioxako Autonomia Estatutuari, 830
- Errioxako dokumentu-ondarea, 832
- Errioxako Gizarte-zerbitzuei, 840
- Errioxako Gobernuak, 835
- Errioxako Haragi Industriaren Zentro Teknologikoa (CTIC), 839
- Errioxako Ikaskuntzen Institutuari, 838
- Errioxako jatorrikoa. *Ikus* gaztelania
- Errioxako jatorrikoa delako, 830
- Errioxako jatorrikoa hizkuntza, 839
- Errioxako Laguntza-txakurrei, 851
- Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala, 848
- Errioxako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia Berritzeko Zentroa (CITA), 839
- Errioxako Ogasun Publikoari, 845
- Errioxako Oinetakoen Zentro Teknologikoa (CTCR), 839
- Errioxako ondare artistiko, arkeologiko, historiko, kultural, monumental, arkitektoniko eta zientifiko, 838
- Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari, 835
- Errioxako Toki-administrazioari, 834
- Errioxako toponimiarekin, 834
- Errioxako Udaltzaingoak, 841
- Errioxako udaltzaingoen kidegoetako kideek, 841
- Errioxako Zentro Teknologikoa, Errioxako Unibertsitatea (UR), 839
- Errioxatik, 853
- eritmoak, 863, 1030
- eritmorra eta premietara, 1696
- errituak, 271
- errola, 79
- errolatuta dauden udalerraren eta eskualdearen funtsezko ezaugarriak, 1250
- Erroman, 523
- erromania, 1400
- erromantze, 328
- erromantzeak, 274
- erromatarren garaiko arrasto, 642
- erronka, 474
- erronka demografikoari, 852
- erronka profesional berriei, 1100
- erronkak, 1172
- erronkei, 574, 1238
- errotulazio berriak, 735
- errotulazio publikoa, 1353
- Errotulazio publikoa, 728
- errotulazio publikoaren normalizazioa, 728
- errotulazio publikoaren normalizazioa arautuko, 495
- errotulazio publikoaren normalizazioa arautzea, 1160
- errotulazioa, 494, 733
- errotulazioak, 536, 728, 983, 1160
- errotulazioan, 36, 1164, 1165, 1290
- errotulazioari, 1271
- errotulu, 728, 735
- Errotulu, 1166
- errotulu adierazle, 735
- errotuluak, oharrak eta, oro har, jendeari zuzendutako jakinarazpenak, 396
- Errotuluek, 1094
- errudun, 6
- erruduntzat, 618, 1491
- errugabetasun-presuntzioaren printzipioa, 618
- errugabetzat, 6
- errumanieraz, 69
- Errusiar Federazioa, 42
- errusieraz, 1414
- erruz, 385
- Ertzaintzako, 363, 485
- Ertzaintzako kideak, 447
- Ertzaintzan**, 481, 487
- Ertzaintzaren, 485
- Ertzaintzari, 485
- Esaldi, 1710
- esaldiak, 1706
- esamolde, 543, 809, 870
- esamoldeak, 28, 178, 296, 478, 566, 668, 783, 870, 913, 1020, 1188
- esamoldearen, 542, 543
- esanahi desberdinak, 1244
- esanahi desberdinak edo

- kontrakoak, 1071
- esanahia, 1575
- esanahiagatik, 1012, 1324
- esanak, 320, 1589, 1590, 1593
- esanak itzultzeko ardura, 1604, 1625
- esanbidezko adostasunari, 1557
- esangurak, 340
- esapide, 1651, 1652
- esapide desberdinak, 160
- esapide edo termino atzerritarrik, 1652
- esapide edo termino atzerritarrik, 1651
- esapideak, 566
- eskabide, 172, 173, 176, 314, 512, 630, 832, 1486, 1601, 1689
- Eskabide, 1486
- eskabide elektronikoetarako sistema, 512
- eskabide idatzia, 314
- Eskabide normalizatu, 512
- eskabide ziodun, 1483
- eskabidea, 113, 243, 259, 299, 319, 346, 394, 505, 1122, 1485, 1487, 1600, 1602, 1668, 1671, 1712
- Eskabidea, 172, 176, 242, 1367
- eskabidea egin eta baldintza hauek betetzen, 410
- eskabideak, 119, 156, 157, 172, 176, 530, 747, 791, 923, 954, 1485, 1486, 1488
- Eskabideak, 393
- Eskabideak balioesteko irizpideak, 931
- eskabidean, 1372
- Eskabidean, 1559
- eskabidearekin, 1486, 1531, 1534, 1602
- eskabidearen, 176
- eskabidearen formalizazioa eta prozeduraren izapidetze, 242
- eskabideaz, 1600
- eskabide-modalitateak, 1456
- eskabideok, 1488
- eskabiderik egin ez duten agente ez-titularrek, 1668
- eskaera, 275, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 287, 367, 464, 475, 565, 728, 783, 981, 1440, 1443, 1578, 1591, 1644, 1707
- Eskaera, 275, 280, 281, 1352, 1612
- eskaera arrazoitua, 268
- Eskaera Eskubidea, 170
- eskaera formala, 1587
- eskaera horren espainierarako itzulpena, 284
- eskaera ziodun, 1437
- Eskaera-inprimakia, 541
- eskaerak, 35, 168, 170, 253, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 293, 294, 415, 446, 512, 522, 821, 1370, 1569, 1570, 1572, 1573
- Eskaerak, 531
- eskaerak ahoz zein idatziz aurkez, 93, 137
- eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea, 93, 137
- eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera, 93, 137
- eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean, 94, 138
- eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hitzunei, 94, 138
- eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei, 1181
- eskaeran, 1285, 1438
- Eskaeran, 1160
- eskaeran erabilitako hizkuntza, 464
- Eskaerarekin, 1569, 1570, 1572, 1573
- eskaeraren, 1553
- Eskaeraren, 280, 281, 283
- eskaeraren azterketak, 1444
- eskaeraren erregistroa, 1443
- eskaeraren exekuzioa, 285
- eskaeraren itzulpena, 284
- eskaeraren kopia, 280, 281
- eskaeraren kopia egiaztatu, 280, 281
- eskaeraren xedepeko hizkuntzaren ezagutzak, 1122
- eskaerei, 262, 520, 759, 795, 890
- eskaerek, 282, 285, 286
- eskaeren hizkuntza ofiziala, 446
- eskaeretan, 170
- eskaintza, 198, 294, 407, 469, 529, 578, 594, 655, 672, 682, 836, 862, 867, 922, 923, 940, 951, 954, 1022, 1072, 1198, 1231, 1259, 1262, 1264, 1266, 1287, 1288, 1386, 1389, 1408,

- 1650
Eskaintza, 530, 1029, 1164, 1494
eskaintza digitalean, 241
eskaintza publikoa, 1453
eskaintza publikoaren sustapena, 1456
eskaintza zinematografikoa, 1263
Eskaintza zinematografikoan, 1164
eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 954
eskaintza-egilea, 1505
eskaintza-egilearen edo enplegatzailearen nazionalitatea, 1505
eskaintzailearen nahiaren, 398
eskaintzaileen, 955
eskaintzak, 157, 253, 293, 294, 310, 672, 938, 1029, 1391, 1456, 1494
Eskaintzak, 157, 253, 294, 530
eskaintzan, 408
Eskaintzan, 1494
eskaintzara, 1196
eskaintzaren, 235, 236, 352, 367, 370, 681, 861, 1055, 1164, 1391
Eskaintzaren eduki eta antolaketa, 200
Eskaintzaren murrizketa, 458
eskaintzaren plangintza eta ikastetxeek beren hizkuntza-proiektuan erakusten duten eskaria, 476
eskaintzari, 1456
eskaintzei, 1063
eskaintzek, 1548
eskaintzen diren titulazio guztiak euskaraz irakasteko behar den eskola-materiala era dadin, 475
eskaintzen nondik norakoei buruzko dokumentuaren edukiak, 1456
eskaintzetan, 955, 1497
eskakizun, 200, 215, 219, 353, 371, 373, 486, 745, 796, 799, 801, 958, 1046, 1100, 1427
eskakizun akademikoak, 200
Eskakizun espezifiko, 799
eskakizun formal huts, 459
eskakizun gehigarriak, 1391
eskakizun handieneko kidego edo eskalako katalanaren ezagutza-ziurtagiria, 799
eskakizun kulturalak, 1375
eskakizun mugatu, 796
eskakizun zibiko, 1172
eskakizuna, 353, 354, 355, 373, 750, 801
eskakizunak, 340, 353, 354, 355, 362, 373, 485, 486, 954, 1375, 1483, 1484
eskakizunaren, 801
Eskakizunaren, 355
eskakizunei, 319, 355, 363, 1398
eskakizunek, 941
eskakizunekin, 374
eskakizunen, 365, 484, 485, 529, 695, 796, 1162, 1184, 1185, 1190
eskakizunik, 725
eskakizun-mailaren, 797
eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa, 768, 797, 1425
eskala, 355, 373, 386, 400, 403, 767, 770, 813, 816, 831, 927, 929, 942, 977, 990, 1140, 1147, 1189, 1424
Eskala, 402
Eskala betearazlea, 1147, 1189
eskala handiko ekimen, 1396
eskalak, 355, 400, 813
Eskalak, 1428
eskalako, 744, 751, 799
eskalan, 401, 402, 751, 767, 816
eskalatan, 1416
eskalei, 767
Eskalei, 401
Eskalen, 401
eskalen izendapenak, 1183
eskaletako, 403
eskaletan, 400, 401, 402, 403
eskaletara, 799, 1425
eskari, 101
eskari legitimoak, 353
eskaria, 45, 46, 47, 281, 505, 607
Eskaria, 58, 505
eskariak, 166, 170, 1168
eskariaren, 368, 498
eskariei, 353
eskarien, 587
eskari-mota zehaztutara, 470
eskasia, 800
Eskatzaile, 1444
eskatzailea, 274, 275, 1122
Eskatzailea, 280, 281, 1443
eskatzailea bizi ohi den herrialdean,

- 274
eskatzailea dagoen auzi-aretoan, 1443
eskatzaileak, 163, 172, 173, 176, 191, 275, 280, 454, 773, 1443, 1485, 1486, 1487, 1619, 1677, 1702, 1707
Eskatzaileak, 275, 277, 1442
eskatzaileak bere eskaeran adierazitako hizkuntzan, 1443
eskatzailearen, 541
eskatzailearen babes-premiez, 1443
eskatzailearen betebeharrak, 1442
Eskatzailearen herrialdean, 275
eskatzailearen lurraldean, 275
eskatzailearen profila, 464
eskatzailearentzat, 1443
eskatzaileari, 284, 747, 1122, 1323, 1443
Eskatzaileari, 163, 275, 1445
eskatzaileek, 170, 1448
Eskatzaileen, 243
Eskatzaileentzako orientabideak, 1445
eskema, 371
eskemarekin, 371
Eskifaia, 1460
Eskifaiarenak baino ez diren guneetan, 1462
esklabo, 5
esklaboen salerosketa, 5
esklabotza, 5
esklusibotasun, 1662
esklusibotasunari, 1662
esklusibotasun-klausulak, 1518
esklusibotasun-kontratua, 1569
eskola, 195, 200, 201, 205, 364, 365, 366, 367, 369, 372, 437, 438, 527, 529, 697, 734, 1024, 1471, 1694
Eskola, 1696
Eskola Diplomatikoa, 260
eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, 224, 228
eskola- eta gizarte-inklusioa, 579
eskola- eta gizarte-integrazio, 1006
Eskola Europarren Estatutuko eranskina aldatzeari buruzko akordioan, 1477
eskola inklusiboa, 1696
Eskola Kontseilua, 694, 715
Eskola Kontseiluaren, 367, 368, 374, 694
Eskola Kontseiluaren osaera, 204
Eskola Kontseiluei, 551, 625
eskola nazionalak, 1481
eskola ofizialetan, 372
eskola publikoan, 364, 366, 367, 372
Eskola Publikoaren Legeak, 365
eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, 1320
Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, 803, 1293
eskola-adinean, 1337
eskola-adineko kirolaren eremuan, 546
eskola-arrakasta, 1237
eskola-arrakastari, 1693
eskola-asmoa, 195
eskola-birfundazio, 1693
eskola-birfundazioa, 1693, 1694
eskola-birfundazioak, 1694
eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa, 1693
Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari, 1693
eskola-birfundazioaren urrats nagusietako bat, 1693
eskola-birfundazioari, 1693
eskola-bizitza, 368
eskola-curriculumerako irispide, 1258, 1296
eskola-egoitzen sare, 1030
eskola-ekipamenduak, 1641
eskola-elkarte asoziatiboak, 1712
eskola-eremuan, 866, 869
Eskola-eremuan, 1259
eskola-erkidegoa, 529
eskola-erkidegoko, 369
eskola-erkidegoko sektoreak, 369
Eskola-esparruko ekitateari, 1694
eskola-garraioa, 1304
eskola-giroko, 366
Eskola-ibilbide, 1696
eskola-inklusioa, 1029
Eskola-instituzioa, 1030
eskola-instituzioak, 1230
eskola-jantokia, 1304
eskolak, 50, 392, 524, 730, 735, 1398, 1471, 1472, 1478, 1481, 1693
Eskolak, 1398, 1470

- eskola-kirolaren, 445
 eskolako, 366, 368
 Eskolako, 365
 eskolako eta eskolaz kanpoko jarduerak, 866
 eskolako eta eskolaz kanpoko jardueretan, 368
 eskolako kirol-jardueretan, 1320
 Eskolako zerbitzuen elebitasuna, 365
 Eskola-kontratu berria, 1661
 Eskola-kontratu Berria"
 Egitasmoaren Programazioari, 1661
 eskola-kontseiluak, 1019, 1402, 1406
 Eskola-kontseiluak, 1053, 1406
 eskola-kontseiluaren osaera, 1019
 eskola-kontseiluari, 1406
 Eskola-kontseiluei, 1053
 eskolaldi osoan, 1477
 Eskolaldiko seigarren urtean, 1479
 eskola-liburutegia, 868
 Eskola-liburutegia, 868
 eskola-liburutegiek, 924
 eskola-liburutegien, 956
 eskola-liburutegien sistema, 924
 eskolan, 723, 725, 756, 1030, 1205
 Eskolan, 1695
 eskolan ez dauden biztanleek, 1231
 eskola-orduen osagarri, 1510
 eskola-orduetan, 1396, 1695
 eskola-ordutegien, 196
 eskola-ordutegien % 50, 300
 eskola-ordutegitik, 734
 eskola-postuak, 593
 eskola-postuen kopuruari, 200, 578, 867, 1104
 eskolara, 1696, 1700
 eskolarako, 1694
 Eskolaren berezko eginkizunak, 1125
 eskolaren eta hezkuntza-erkidegoaren, 1395
 eskolarik, 1478, 1711
 eskola-sistema, 1400
 eskola-trukerako programetan, 865
 eskolatu gabeko biztanle helduek, 738, 739
 eskolatze etena dutenak. *Ikus* ikasleak
 eskolatze etena izan duten ikasleei, 864
 eskolatze orokortuaren, 1364
 eskolatzea, 366, 412, 579, 1005, 1025, 1100
 Eskolatzea, 1235
 eskolatzeak, 300
 eskolatze-aldi, 201, 1475, 1510, 1695
 eskolatze-aldian, 1696
 eskolatze-aldiaren amaierara, 1693
 eskolatzearekin, 864
 eskolatzeaz, 1481
 eskolatze-gastuen inguruko desadostasunak, 1473
 eskolatze-interesak, 1473
 eskolatzeko dauden hezkuntza-modalitateei, 1259
 eskolatzeko hezkuntza-modalitateei, 1297
 eskolatze-lekuaren, 1694
 eskolatze-mota, 1296, 1696
 eskola-ume, 1230
 eskolaurrean, 32, 40
 eskolaurreko, 393
 eskolaurreko hezkuntza, 90, 134
 eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat, 90, 134
 eskolaurreko hezkuntza-zentroen eta oinarizko hezkuntza orokorreko zentroen programetan, 1346
 eskolaurretik, 50
 eskolaz kanpoko, 368
 eskolaz kanpoko heziketak, 79
 eskolaz kanpoko jarduera, 1040
 eskolaz kanpoko jarduerak, 866
 eskolaz kanpoko jardueretan, 1396
 eskolaz kanpoko orduetan, 1695
 eskolaz kanpoko zerbitzuak, 1304
 eskolaz kanpokoak. *Ikus* jarduerak
 eskolaz kanpokoek, 1030
 eskola-zentroak, 551
 eskola-zerbitzuetan, 1233
 eskola-ziurtagiria, 800
 eskolek, 1471, 1481, 1696
 eskolen eginkizunak eta antolaketa, 1481
 Eskolen, ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna, 1471
 eskoletako liburutegiek, 924
 eskoletako liburutegietan, 924
 eskoletako liburutegietan ezartzeko, 1612
 eskoletan, 392, 924, 1230

- eskoletan erabiliko diren hizkuntzei, 1683
- eskolok, 867
- eskritura, 180
- eskritura publikoak, 902
- esku- eta gorputz-gaitasunak, 1476
- esku hartzeko arloak, 805
- esku hartzeko eremu, 1405
- Esku hartzeko neurriak, 188
- esku hartzeko protokoloetan, 1059
- Esku hartzeko sektoreak, 803, 1293
- esku hartzera, 358
- esku-ahurrekoa, 1295
- eskualdaketa, 126, 1432, 1487, 1572
- eskualdaketa-aren, 1572
- eskualdaketa-ari, 1669
- eskualdaketa-aren gaineko zerga, 1488
- eskualdatzaileak, 257
- eskualde, 80, 638, 1509, 1660
- Eskualde, 1511, 1513
- eskualde- edo toki-mailako administrazioan, 93, 137
- eskualde eta herri desberdinen kulturak sustatzeko helburuarekin, 52
- Eskualde- eta Toki-agintarien Kontseilu Aholku-emailea, 54
- eskualde horiek zehaztu, 490
- eskualde horretako biztanleak euren esparru geografikoan bizi eta lan egiteko gauza izatea, 46
- eskualde mailako edo gutxiengo hizkuntzak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, 97, 141
- eskualde nahiz etnien kulturak eta hizkuntzak iraunarazi eta garatzeko baldintzak sortuko, 49
- eskualde nahiz herrietako kulturak iraunarazteko helburua duten proiektuei, 45
- eskualde zehatz baten kultura-nortasunak iraungo, 46
- eskualdea, 637, 642
- Eskualdea, 636, 637, 638, 639, 641, 1510
- eskualdea osatzen duten lurraldeak, 1510, 1513
- eskualde-agintariak, 82
- Eskualdeak, 502
- ESKUALDEAK, 503
- eskualdean, 1511, 1628, 1642
- eskualdean hitz egiten den edo diren hizkuntzetako itzulpen, 1711
- Eskualdearen eskudantziak, 1510
- eskualdearen eskumen, 1542
- eskualdearen eskumenpeko ikastetxeetan, 1473, 1513
- eskualdearen funtsezko ezaugarriak, 1250
- eskualdearen garapen ekonomikoa susta eta antola, 55
- eskualdearen identitate, 1510, 1513
- eskualdearen izendapenean, 638
- eskualdearen izenean, 639
- eskualdeari, 1659
- eskualdearteko lankidetzak-akordioak, 1474
- eskualde-batzordeak, 1513
- eskualde-berezitasunek, 54
- eskualdeei, 657, 1523, 1604, 1659, 1670
- Eskualdeei behar den besteko eskumenak eratzkitzea, 55
- eskualdeek, 1513, 1669
- eskualdeek bat egitea Europako Erkidegoan erabakiak hartzeko dagoen prozesuarekin, 54
- eskualdeekin, 1696
- eskualdeen, 1475, 1711
- eskualdeen artean eskumenak, 1511
- eskualdeen egoera ekonomikoak, 49
- eskualdeen eskumenak, 1473
- Eskualdeen eskumenak, 1473
- eskualdeen eta gutxiengo berezko hizkuntzen aniztasuna, 57
- Eskualdeen Funtsak, 45, 46, 47
- eskualdeen garapenerako proiektu integratuei laguntza ematea, 59
- eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, 1473
- eskualdeen hizkuntzak erabil daitezzen ezartzea, 51
- eskualdeen interesak, gurariak, eta historia-, hizkuntza- nahiz kultura-ondarea errespetatuz, 55
- Eskualdeen Konferentziak, 54
- Eskualdeen lehenengo Konferentzian, 54
- Eskualdeen Politika eta Lurraldearen

- Antolaketa Batzordeak, 54
- Eskualdeen Politika eta Plangintzari buruzko Batzordeak, 45
- Eskualdeenak. Ikus izendapenak eskualdeetako, 701
- eskualdeetako adierazpenei, 695
- eskualdeetako agintariak, 93, 137
- eskualdeetako aurkezle
espezializatuen heziketa
sustatzea, 45
- Eskualdeetako edo atzerriko
hizkuntzen eta kulturen
irakaskuntza, 1471
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntza, 87, 92, 129, 132, 136
- Eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntza, 87, 131, 651
- Eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntza bat bizitza pribatuan
zein publikoan erabiltzeko
askatasuna, 651
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntza bat ezagutzen duten
agente publikoek, 94, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntza erabiltzen den lurraldea,
87, 131
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak, 88, 93, 133, 137
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak aitortzea, 88, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak babestu eta sustatzea,
86, 131
- Eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak bizitza publikoan
erabiltzearen aldeko neurriak, 90,
134
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak erabiltzea, 93, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak erabiltzeko aukera, 96,
140
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak erabiltzeko eskubidea,
50
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak erabiltzen diren
lurraldeetan, 94, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak erabiltzen diren
lurralderako, 97, 141
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak erabiltzen dituzten
komunikabideen kostu osagarriak
estaltzea, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak irakasteko eta ikasteko
modu eta bitarteko egokiak
jartzea maila egoki guztien esku,
88, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak sustatzeko ekintza
seguru baten beharra, 88, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak tradizioz erabiltzen
diren eskualdeetatik kanpo
dauden lurraldeei, 91, 135
- Eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzak tradizioz erabiltzen
diren lurraldeak ez direnei, 96, 140
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzan, 91, 135
- Eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzei, 88, 132
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzei buruzko azterketak eta
ikerketak sustatzea, 89, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzei buruzko politikak, 89,
133
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzei eta horiek islatzen duten
kulturari, 96, 140
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzek adierazten duten
historia eta kultura irakasten direla
bermatzeko xedapenak ematea,
91, 135
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzekin zerikusia duten gaiak,
89, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzen, 87, 131
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzen adierazpidea eta
berezko ekimenak sustatzea, 95,
140
- eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzen alde, mugaz
haraindiko lankidetzak erraztu
edota sustatzea, 97, 141

- Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen aldeko neurri bereziak hartzea, 89, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, 88, 132
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera, 93, 137
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken, 96, 141
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula, 96, 141
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera erraztu edota sustatzea, 96, 141
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzeko ekintzak egitea, 97, 141
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia, 89, 133
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna, 24, 42, 50, 56, 77, 78, 80, 83, 129, 1153, 1397
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutuna sinatzeari buruzkoa, 56
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak, 42, 1255, 1278, 1279
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunarekin, 795
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren, 58, 1278, 1288, 1387, 1655, 1656
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak, 42
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunear, 651, 1280, 1386
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunetik, 1280
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza, 90, 91, 134, 135
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko, 91, 135
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen sustapenari eta erabilerari buruzkoa, 56
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako bakoitza, 87, 132
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea, 88, 133
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean formulatuta egote hutsagatik, 92, 136
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako batean idaztea, 93, 137
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako baten hiztun-kopuruak, 91, 135
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako eskualde-agintariak, 93, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunei, 94, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek, 93, 137
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunen interesak, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunen ordezkariak, 96, 140
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko, 94, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako toki-agintariak, 93, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko

- hizkuntzetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, 94, 138
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, 50, 91, 93, 94, 95, 135, 137, 138, 139, 1387
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako emanaldien iraunkortasuna eta eragingarritasuna bermatuz, 50
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea, 93, 137
- Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezarritako patronimikoak eta toki-izenak modu ofizialean aitortzea, 50
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezarritako toki-izenak eta bestelako adierazpenak jar, 50
- Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan irakasteko dauden aukera desberdinei, 50
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea, 94, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea, 95, 139
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, 96, 140
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera suspertu edota erraztea, 96, 140
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran, 93, 137
- eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna, 89, 133
- Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak, 42
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak aztertzea, 51
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak erabil daitezen ahaleginak egitea, 51
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak erabil daitezen onartzea, 51
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak erabil ditzaten ahalbidetzea, 51
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak estatu kide batean baino gehiagotan hitz egiten, 51
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzak ikastetxeetan sar, 51
- Eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzen, 51
- Eskualdeetako eta Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunean, 675
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzen ikaskuntza eta irakaskuntzaren hautuzkotatasuna, 1655
- eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzetan, 1655
- Eskualdeetako eta eremu urriko hizkuntzetan ikus-entzunezko ekoizpenak sustatzeko, 51
- eskualdeetako eta eremu urriko hiztunei, 1655
- eskualdeetako gobernuei, 60
- Eskualdeetako hauteskunde-batzordeak, 358

- Eskualdeetako hizkuntza- eta kultura-oinordetza behar bezala aitortzea, 59
- eskualdeetako hizkuntza eta kulturei, 45
- Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturen Europako Gutuna, 48, 56
- Eskualdeetako Hizkuntza eta Kulturen Europako Hitzarmenari buruz eta Eremu Urriko Etnien Eskubideen gaineko Hitzarmenari buruz emandako ebazpena, 49
- Eskualdeetako hizkuntza eta kulturen irakaskuntza ahalbidetu eta sustatzea, 45
- eskualdeetako hizkuntzak, 79, 1397, 1510
- Eskualdeetako hizkuntzak, 1617
- eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak, 1471
- eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak indarberitu, 44
- eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak sustatzeko, 59
- Eskualdeetako Lantaldearen emaitzak, 49
- Eskualdeetako Lantaldearen iritzia, 76
- Eskualdeetako Lantaldeari, 61, 68, 1262
- Eskualdeetako Lantaldeari kontsulta egin, 71
- eskualdeetako nahiz eskualdeez gaindiko eremuetan, 57
- eskualdeetako nahiz tokian tokiko agintariei, 45
- eskualdeetako ondarearen parte diren elementuak, 1472
- eskualdeetako proiektu ekonomikoei, 46
- eskualdeetako proiektu ekonomikoei finantzaketa ematea, 47
- eskualdeetan, 1475, 1707
- eskualde-hizkuntza, 1473, 1475, 1478, 1513, 1695, 1711, 1712
- Eskualde-hizkuntza eta -kultura horiek dituzten eskualdeetan, 1475
- Eskualde-hizkuntza eta -kulturari buruzko ikasgaia, 1475
- eskualde-hizkuntza eta -kulturekin, 1473, 1513
- Eskualde-hizkuntza eta -kulturekin loturiko hautazko ikasgaia, 1475
- eskualde-hizkuntza irakasten duen eskolarik, 1478, 1711
- Eskualde-hizkuntza irakasten duten ikastetxeetarako sarbidea, 1695
- eskualde-hizkuntzak, 1475, 1547, 1637, 1639, 1666, 1695, 1710
- Eskualde-hizkuntzak, 1475, 1478, 1695, 1711
- eskualde-hizkuntzak eta -kulturak, 1475, 1639, 1695
- Eskualde-hizkuntzak eta -kulturak, 1475
- eskualde-hizkuntzak eta -kulturak ikasteko moduei buruzko informazioa, 1475
- eskualde-hizkuntzak eta -kulturak sustatzearen aldeko elkarateak, 1637, 1639
- Eskualde-hizkuntzak hitz egin ohi diren lurraldeetan, 1695
- eskualde-hizkuntzak sustatzearen aldeko elkarateekin, 1712
- eskualde-hizkuntzan, 1475
- eskualde-hizkuntzan egiteko modua, 1712
- eskualde-hizkuntzarik, 1473
- eskualde-hizkuntzen, 1474, 1476, 1509, 1522, 1637, 1638
- eskualde-hizkuntzen edo hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa, 1659
- eskualde-hizkuntzen erabilerari, 1652, 1710
- eskualde-hizkuntzen erakunde publikoek, 1637, 1639
- eskualde-hizkuntzen eta -kulturen ezagutza eta hedapena, 1522
- eskualde-hizkuntzen eta -kulturen gaineko ikasgaiaz, 1695
- Eskualde-hizkuntzen eta -kulturen irakaskuntza, 1475
- eskualde-hizkuntzen eta -kulturen irakaskuntzarekin, 1474
- eskualde-hizkuntzen eta sistema elebidunaren (frantsesa eta eskualde-hizkuntza) irakaskuntza, 1695

- eskualde-hizkuntzen ezagutzari, 1547, 1710
- eskualde-hizkuntzen irakaskuntza, 1476
- Eskualde-hizkuntzen irakaskuntza, 1711
- Eskualde-hizkuntzen ondare-babesa, 1710
- Eskualde-hizkuntzen Ondare-babesari eta Sustapenari, 1710
- eskualde-hizkuntzen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 1509
- eskualde-hizkuntzetako, 1561, 1562, 1632, 1634, 1635
- eskualde-hizkuntzetako batean sortua, 1561
- eskualde-hizkuntzetako zeinu diakritikoak, 1711
- eskualde-hizkuntzetan, 1695
- eskualde-hizkuntzetatik, 47
- eskualde-hizkuntzok, 1666
- Eskualde-identitatearen kontzientzia, 1326
- eskualde-izendapena, 1165
- eskualdekatzearen abiaburua, 55
- eskualdekatzearen alde egindako lana, 54
- eskualdekatzearen oinarri, 55
- Eskualdeko, 638, 1326, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338
- Eskualdeko Administrazioa, 1330
- Eskualdeko Administrazioak, 1328, 1340
- eskualdeko auziak, 1510, 1512
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza, 89, 133
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek, 95, 139
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen, 88, 133
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hori sustatzeko, 88, 133
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala, 96, 140
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzako hiztunen kopuruak, 96, 140
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan, 92, 136
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari, 92, 136
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea, 95, 139
- eskualdeko edo eremu urriko hizkuntzan sortzea baimentzea, 92, 136
- Eskualdeko ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 1638
- Eskualdeko erreferentzia kulturalak, 642
- eskualdeko establezimendu publikoei, 1511
- eskualdeko eta eremu urriko hizkuntza irakasteari, 50
- Eskualdeko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena, 1510, 1512
- eskualdeko hauteskunde-batzordean, 358
- Eskualdeko hizkuntza, 28
- eskualdeko hizkuntza edo gutxiengo hizkuntza aitortua izateak, 28
- eskualdeko hizkuntza eta kulturari buruzko hautazko ikasgai, 1510
- eskualdeko hizkuntzaren, 28
- eskualdeko hizkuntzei, literaturari, arte plastikoei, musikari eta zinemari, 1513
- Eskualdeko Kontseiluak, 1473, 1510, 1511, 1512, 1513
- Eskualdeko Kontseiluaren eskumenak, 1510, 1512
- Eskualdeko Kontseiluko presidentek, 1511
- eskualdeko kultura-berezitasunak, 1514
- eskualdeko ondare, 642

- Eskualdeko Osasun Agentziako zuzendari nagusiak, 1527
eskualdekoak. *Ikus* hizkuntzak
Eskualde-kulturaren elementuez, 1475
eskualde-mailako konferentziak, 1660
Eskualde-mailako kontseilu, 1511
eskualde-mailako kontseilu batek, 1511
eskualde-mailako kultura-programa, 1513
eskualde-mailako saiok, 1638
eskualde-mailako zentroak, 1628
eskualde-mailako zentroen, 1628
eskualde-oinarrian abiaburua duena, 49
eskualdeok, 1660
eskualdetan, 78
eskuarte, 109, 165, 166, 335, 338, 339, 343, 367, 382, 511, 512, 1208
eskuarte ekonomikoak, 339
Eskuarte ekonomikoez, 337
eskuarte ekonomikorik, 165, 166
eskuarte elektronikok, 512
eskuarte elektronikoen, 512
Eskuarte elektronikoen bidezko administrazio-prozedura, 512
eskuarte elektronikoez, 244
eskuarte informatikoen, 109
eskuarte materialak, 1208
eskuarte materialen, 109
eskuarte pertsonal eta materialak, 338
eskuarte publikoak, 511
eskuarte teknikoak, 382
eskuarte, baliabide eta sistema metodologikoak, 343
eskuarteak, 365, 407, 514, 515, 534, 766, 892, 1208
eskuarteei, 242
eskuarteen, 535
eskuarteetan, 383
eskubide, 6, 7, 28, 60, 151, 164, 165, 166, 167, 168, 183, 202, 205, 242, 243, 250, 255, 267, 268, 290, 309, 312, 318, 337, 348, 381, 392, 393, 407, 411, 412, 413, 414, 415, 438, 512, 514, 519, 523, 527, 539, 589, 597, 618, 620, 647, 652, 655, 666, 675, 680, 683, 729, 779, 819, 842, 892, 894, 903, 921, 926, 987, 1035, 1098, 1121, 1153, 1154, 1155, 1156, 1161, 1203, 1205, 1208, 1228, 1278, 1279, 1332, 1347, 1436, 1441, 1445, 1463, 1493, 1525, 1557, 1576, 1603, 1637, 1655, 1667, 1668, 1689
Eskubide, 6, 7, 31, 32, 34, 170, 183, 242, 250, 268, 317, 320, 366, 372, 523, 539, 563, 572, 651, 655, 725, 819, 939, 1023, 1108, 1203, 1204, 1252, 1255, 1332, 1348, 1386
eskubide aitortu, 1089
eskubide berberak, 29
eskubide berdin eta ukaezinetan, 4
eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak, 1089
eskubide ekonomikoak, 438
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 24
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunaren, 21
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, 27
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, 1386
eskubide eraginkorra, 1358
eskubide espezifikoak, 217, 820, 1108
eskubide eta askatasun, 221, 555
eskubide eta askatasun hauen errespetua, 4
eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna, 3
eskubide eta askatasun konstituzionalen egikaritza, 221
eskubide eta askatasunak, 4, 5, 8, 24, 678, 880, 969, 1247, 1338
eskubide eta askatasunen egikaritza, 675
eskubide eta askatasunen gozamina, 85
eskubide- eta aukera-berdintasunari, 1678
Eskubide eta aukera-berdintasunari eta zailtasunak dituzten pertsonen parte-hartze eta herritartasunari buruzko 2005eko otsailaren 11ko 2005-102 Legea, 1636
eskubide eta bermeen zerrenda,

- 183
eskubide eta betebeharrak, 1080
eskubide eta betebeharrei, 1181
eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa, 1444
eskubide eta eginbehar indibidualak, 976
eskubide eta eginbehar konstituzionalen erabilera, 208
eskubide eta eginbeharrak, 1006
eskubide eta eginbeharrei, 36
eskubide eta eginbeharrei buruzko informazioa, 1437
eskubide eta interes legitimoak, 820
eskubide eta prestazioei buruzko informazioa, 943
eskubide eta xedapen berberak izatea, 60
eskubide guztiak egikaritzeko aukera, 459
eskubide hauek, 70
Eskubide historikoak, 1203
Eskubide Historikoak eguneratzeari, 675
Eskubide honen erabilera bermatzeko, 496
eskubide hori arian-arian gauzatu dadin bermatzeko, 327
eskubide hori bermatzea, 45
eskubide hori erabiltzen dela arian-arian bermatzeko beharrezko bitartekoak jarriko dira eskura, 396
eskubide horiek hala nahita ukatzen, 57
Eskubide horren egikaritzza, 34
eskubide indibidual, 1426
eskubide indibidual eta kolektiboak, 710
eskubide indibidualak, 942
eskubide kolektiboak, 25, 1386
eskubide kolektiboari, 1389
eskubide kolektiborik, 1655
eskubide konstituzional eta linguistikoak, 975
Eskubide kulturalak, 539
Eskubide Kulturalai, 539
eskubide orokorrak, 514
eskubide osoko kideen, 312
eskubide pasiboari, 392, 393
eskubide pasiboetarako, 392
eskubide pertsonal besterenezinak eta edozein egoeratan egikaritzeko modukoak, 27
eskubide politiko, zibil eta familiar guztien jabe, 1582
eskubide preskribaezina, 86, 131, 651
eskubide sektoriala, 1249
Eskubide sozialak, 563
eskubide subjektiboak, 1154
eskubide zehatz batzuen egikaritzza, 28
eskubide zibil eta politiko, 896
eskubide zibil guztien jabe, 1494
eskubide zibilak, politikoak, ekonomikoak, gizarte- eta kultura-izaerakoak, 24
Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 24
Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean, 27, 651, 1386
eskubide zibilen kontrako debeku, gabetze edo ezgaitasunik, 1516
eskubidea, 5, 6, 8, 10, 13, 16, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 44, 57, 88, 132, 164, 166, 170, 185, 188, 200, 236, 242, 255, 267, 268, 297, 305, 306, 309, 310, 317, 318, 320, 365, 366, 372, 377, 382, 383, 393, 405, 407, 411, 412, 415, 477, 483, 514, 515, 516, 519, 520, 523, 524, 525, 526, 539, 565, 586, 587, 591, 595, 607, 617, 650, 651, 652, 655, 656, 657, 666, 703, 710, 713, 724, 725, 727, 729, 730, 731, 746, 747, 749, 763, 770, 771, 780, 783, 784, 785, 788, 795, 820, 832, 833, 837, 843, 851, 858, 875, 877, 887, 892, 894, 904, 906, 910, 922, 934, 940, 948, 963, 972, 974, 975, 980, 1015, 1041, 1089, 1098, 1108, 1160, 1165, 1181, 1196, 1203, 1204, 1205, 1206, 1213, 1228, 1240, 1249, 1255, 1257, 1263, 1264, 1270, 1280, 1283, 1284, 1286, 1296, 1299, 1303, 1319, 1348, 1349, 1350, 1353, 1355, 1360, 1369, 1375, 1378, 1382, 1383, 1425, 1435, 1440, 1444, 1445, 1446, 1470, 1508, 1526, 1559, 1561, 1562, 1563, 1576, 1577, 1578, 1580, 1581, 1582, 1584, 1585, 1587, 1593, 1597, 1626, 1645, 1651, 1658, 1668

- beren hizkuntza erabiltzeko
eskubidearen babes judiziala lortzeko,
1156
- Bi hizkuntza ofizialak ezagutzekoa, 1156
- Bi hizkuntza ofizialeko edozein
askatasunez eremu guztietan
erabiltzekoa, 1156
- Bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan
aritzekoa, 1156
- Bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan
arreta jasotzekoa, 1156
- Erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela-
eta diskriminaziorik ez jasatekoa, 1156
- Eskubidea, 149, 1078, 1446, 1578
- Eskubidea aitortzea, 150
- eskubidea legearen aurrean
berdinak izateko, 851
- Eskubidea ukatzea, 150
- eskubideak, 36, 106, 165, 183, 205,
208, 232, 269, 282, 290, 297, 310,
337, 377, 406, 407, 411, 413, 414,
415, 417, 456, 508, 512, 514, 515,
516, 539, 565, 586, 587, 606, 611,
613, 617, 633, 646, 647, 650, 663,
684, 703, 710, 746, 749, 752, 763,
764, 779, 783, 785, 803, 804, 833,
864, 885, 922, 926, 948, 987, 1003,
1041, 1055, 1077, 1089, 1109, 1121,
1203, 1204, 1206, 1278, 1282, 1312,
1332, 1387, 1414, 1436, 1476, 1485,
1486, 1524, 1576, 1577, 1709
- Eskubideak, 209, 555, 563, 607, 644,
661, 675, 703, 770, 771, 841, 864,
946, 987, 1035, 1046, 1098, 1111,
1145, 1204, 1243, 1386, 1414, 1459
- eskubideak baliatzean, 217
- eskubideak baliatzeko, 218
- eskubideak sustatzeko, 398
- eskubidean, 849
- eskubidearen, 165, 188, 259, 319,
515, 519, 531, 939, 1286
- eskubidearen aplikazio materialaren
eremuak, 1319
- eskubidearen babes, 1351
- eskubidearen egikaritzea, 1230,
1231, 1426
- eskubidearen titularrei, 1250
- eskubideari, 527, 588, 1023, 1165,
1180, 1280
- eskubideaz, 318
- eskubide-berdintasuna, 1048, 1208
- eskubide-berdintasunean, 892
- eskubideei, 411, 456, 500, 514, 646,
795, 1280, 1282, 1284, 1289
- Eskubideei, 610
- eskubideei buruzko informazioa, 633
- eskubideei buruzko orientazioa eta
informazioa, 267
- eskubideek, 309
- eskubideekin, 820
- eskubideen, 319, 387, 404, 468, 563,
564, 709, 1155, 1578
- eskubideen babes, 620
- eskubideen berri ematea, 841
- eskubideen egikaritzea, 11, 27, 29,
564, 796
- eskubideen egikaritzea, 1098
- eskubideen eraginkortasuna, 796
- eskubideen eta eginbeharren
arabidea, 1333
- eskubideen eta eginbeharren
informazioa, 88, 132
- eskubideen eta igurikimenean
defentsa, 994
- eskubideen jakinarazpena, 1435,
1436
- eskubideen zerrendarik, 1249
- eskubideengatiko tasa, 1223
- eskubideetatik, 1603
- eskubideez, 381, 413
- eskubideon kontrako egoera
zehatzen nondik norakoez, 1471
- eskubiderik, 323, 1578
- eskudantzia, 335, 1074, 1370, 1371,
1513
- eskudantziak, 118, 556, 733, 1510,
1674
- Eskudantziak, 1511, 1512
- eskudantziei, 699
- eskudantziekin, 341, 1475
- eskudantzien, 804, 1133
- eskudirua bidezko harpidetzak, 1627
- eskuduna, 651, 859, 1076, 1096
- eskudunak, 204, 244, 318, 386, 509,
518
- eskudunek, 244, 251, 341, 1291
- eskudunekin, 335
- Eskuen laguntza duten zeinu-
hizkuntzak edo urrutikoak, 1295
- eskuesle, 1352
- eskuesleak, 1352
- eskuetsitako, 31

- esku-hartze, 160, 418, 1277, 1278, 1398
- Esku-hartze didaktikoa, 1407
- esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa, 1399
- esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak, 1407
- esku-hartze goiztiarrena, 595
- esku-hartze modalitateak, 1524
- esku-hartze motak, 1087
- esku-hartze publikoaren, 671
- esku-hartze sozialaren eremuko politikak, 815
- esku-hartzea, 187, 608, 686, 1583, 1585, 1595, 1708
- esku-hartzeak, 1700
- esku-hartzeei, 607
- esku-hartzeren, 411
- eskuizkribuak, 376
- Eskulan atzerriarrari, 1507
- eskulanak, 271
- eskulangile, 1614
- eskuliburuak, 1248
- eskuliburuak, 32, 885, 1248
- eskumen, 250, 313, 334, 337, 364, 695, 830, 868, 893, 1044, 1059, 1078, 1264, 1304
- Eskumen, 309, 647
- eskumen bereziak, 1473
- eskumen betearazle, 1383
- eskumen betearazlea, 1208
- eskumen betearazleen, 250
- eskumen erkideak, 1473
- eskumen eskusibo, 1248
- eskumen eskusiboa, 232, 647, 651, 724, 764, 830, 838, 840, 893, 1078, 1207, 1230, 1248, 1347, 1362
- Eskumen eskusiboak, 647, 830
- eskumen judizialari, 162, 286
- eskumen osoa, 364
- eskumen propio, 461
- eskumen propioak, 761
- eskumena, 97, 109, 126, 141, 163, 189, 190, 232, 309, 321, 332, 341, 367, 368, 380, 384, 386, 403, 405, 411, 412, 415, 455, 472, 478, 480, 484, 501, 502, 594, 597, 598, 599, 602, 616, 657, 665, 670, 680, 682, 839, 840, 870, 1119, 1207, 1256, 1278, 1280, 1291, 1304, 1327, 1330, 1403, 1407, 1510, 1663
- eskumena duen organoaren, 149
- eskumena duten administrazio publikoek, 960
- eskumena duten agintaritza hartzaileen edo igorleen, 149
- eskumena duten organismo edo erakundeetan, 1370
- eskumena duten organoekin elkar hartuta, 328
- eskumenak, 55, 67, 71, 73, 116, 121, 221, 232, 272, 317, 322, 323, 367, 384, 408, 409, 411, 432, 444, 450, 459, 462, 518, 556, 578, 654, 656, 669, 682, 688, 696, 697, 699, 764, 790, 825, 834, 838, 853, 867, 868, 870, 871, 893, 921, 959, 981, 995, 1059, 1080, 1084, 1085, 1107, 1119, 1155, 1186, 1207, 1241, 1249, 1251, 1257, 1259, 1260, 1284, 1291, 1304, 1309, 1319, 1346, 1348, 1362, 1367, 1383, 1403, 1473, 1477, 1507, 1509, 1510, 1511, 1512, 1584, 1663, 1673, 1688
- Eskumenak, 117, 669, 761, 787, 868, 870, 893, 894, 1119, 1207, 1330, 1331, 1512, 1514, 1663, 1673
- ESKUMENAK, 503
- eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, 1477
- eskumenak dituzten sailek, 1193
- eskumenaren, 250
- eskumenaren oinarria, 1248
- eskumenari, 318, 1165
- eskumen-banaketa, 1473
- eskumendeko sozietateak, 321
- eskumendeko sozietateek, 322, 582, 583
- eskumendeko sozietateen, 582
- eskumendeko sozietateen jarduerak, 582
- eskumendeko sozietateetako, 323
- eskumendeko telebista-sozietateak, 583
- eskumenei, 126, 238, 315, 334, 698, 771, 1265, 1512
- eskumenekin, 1366, 1511, 1649
- eskumeneko, 127, 316, 322, 341, 669, 727, 747, 998, 1157, 1196, 1197
- eskumenen, 66, 174, 232, 233, 239, 248, 250, 346, 365, 376, 386, 412, 414, 477, 527, 568, 572, 588, 598,

- 600, 632, 637, 668, 713, 727, 762,
763, 790, 819, 824, 870, 909, 926,
962, 965, 1068, 1085, 1097, 1103,
1113, 1114, 1118, 1154, 1156, 1157,
1162, 1166, 1172, 1173, 1185, 1206,
1280, 1283, 1287, 1288, 1289, 1290,
1292, 1320, 1327, 1331, 1356, 1367,
1372, 1375, 1377, 1423, 1510, 1512,
1680
- Eskumenen, 1207
- Eskumenen antolaketa eta
banaketa, 959
- eskumenen banaketa, 300
- Eskumenen banaketa*, 959, 1059
- eskumenen banaketaren
ikuspegitik, 250
- eskumenen eremuan, 59, 232, 233,
248, 328, 332, 346, 365, 386, 395,
412, 414, 465, 477, 496, 497, 498,
527, 572, 598, 600, 637, 727, 762,
819, 824, 909, 962, 1097, 1103,
1114, 1156, 1157, 1162, 1166, 1172,
1185, 1283, 1287, 1288, 1289, 1290,
1292, 1320, 1331, 1356, 1367, 1372
- eskumenen eremuaren, 52
- eskumenen esparruan, 376, 974, 997,
1154, 1241, 1280, 1302
- eskumenen jabe, 1462
- eskumenen legegintza-garapenak,
1377
- eskumenen tipologia eta irismena,
1301
- eskumenen zabalkuntzari, 1377
- eskumen-eremu autonomikora, 757
- eskumen-eremu bateko ikus-
entzunezko komunikazio-
zerbitzuetarako, 1387
- eskumen-eremua, 160
- eskumen-eremuan, 673, 732, 926
- eskumen-eremuaren, 614, 679
- eskumen-eremuetan, 995
- eskumen-eremuko, 1070
- eskumen-eskualdaketak, 1669
- eskumen-esparruetan, 825
- eskumenetako, 695, 1153
- eskumenetan, 313, 1667
- eskumenez, 275
- eskumen-tituluak, 460
- eskuordea, 341
- eskuordetzaz, 335
- eskuordetze-ahalmena, 1418
- eskuordetzen eginkizunak, 998
- eskura izateko, 32
- eskura jarri, 36
- eskuragarri dauden baliabideei,
1006
- eskuragarritasuna, 230
- eskurapena, 264
- eskuratzailea, 257
- Eskuratzailea, 257
- eskuratzaileak, 255
- eskuratzaileari, 257
- eskuratzaileek, 257
- eskuratzaileen babesa, 255
- eskuratzaile-izangaiak, 1639
- eskuratzaileri, 257
- eskuratzea, 1271
- eskuratzeak, 1143
- esku-sartze, 6, 16
- esku-sartzerik, 6
- eskuz idatzitako edo inprimatutako
eskriturakoak, 1081
- eskuzabaltasun, 712
- Eskuzabaltasunak, 1493
- eskuzko zeinuak, 215
- esleipen, 1458, 1549
- esleipen organikoa, 1257
- esleipena, 501
- esleipenak, 1130, 1133
- esleitzea, 430
- esleitzeari, 897
- esleitzeko, 430
- esleitzen, 427, 428, 450, 1635
- Eslovakia, 42
- eslovakieraz, 68, 69
- eslovenieraz, 68, 69
- Espainia, 187, 190, 282, 283, 1153
- Espainiak, 129, 210, 260, 262, 266,
272, 555, 615, 651, 1397
- Espainiako, 148, 196, 238, 239, 240,
242, 244, 251, 256, 260, 274, 277,
280, 281, 282, 283, 284, 287, 292,
293, 336, 514, 515, 523, 558, 579,
650, 695, 763, 877, 892, 994, 1117,
1152, 1153, 1168, 1203, 1204, 1277,
1278
- Espainiako 1978ko abenduaren
27ko Konstituzioaren, 1346
- Espainiako 1978ko Konstituzioak,
270, 1152, 1395
- Espainiako 1978ko Konstituzioan,
1386

- Espainiako 1978ko Konstituzioaren, 1277, 1362
- Espainiako 1978ko Konstituzioaz, 270
- Espainiako Administrazioak, 262
- Espainiako agintariei, 285, 287
- Espainiako agintariak, 285
- Espainiako agintaritzaren nagusiak, 285
- Espainiako arau prozesalen, 285
- Espainiako araudia, 188
- Espainiako arau-esparru konstituzional eta legala, 219
- Espainiako aseguru-erakundeei, 188
- Espainiako autonomia-erkidegoetan, 266
- Espainiako Bankuaren, 127
- Espainiako beste hizkuntzak, 105, 650, 724, 941, 1346
- Espainiako beste hizkuntzek, 1395
- Espainiako Botereguztidunak, 129
- Espainiako edo atzerriko agintariak, 285
- Espainiako edo atzerriko beste hezkuntza-sistema batzuetatik, 1403
- Espainiako edozein hizkuntzatan, 1391
- Espainiako edozein unibertsitatek, 915
- Espainiako ekonomiaren, 263
- Espainiako erabakia, 285
- Espainiako Erkidego Juduen Federazioko Batzorde Iraunkorreko, 274
- Espainiako Errege Akademiarenak, 123
- ESPAINIAKO ERREGEAK, 129
- Espainiako errege-erreginen, 122
- Espainiako Erresumakoak. *Ikusi* Gobernua
- Espainiako Erresumaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko Tratatuaren, 993
- Espainiako Estatuak, 1153
- Espainiako estatuak, 795, 1386
- Espainiako Estatuak, 523
- Espainiako estatuan, 675, 1171, 1264
- Espainiako Estatuan, 523
- Espainiako estatuaren, 152, 650, 724, 754
- Espainiako estatuaren eta Europar Batasunaren errealitatearen ezagutza, 754
- Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala, 105, 941, 1153
- Espainiako estatuaren hizkuntza ofizialen, 148
- Espainiako estatuari, 965
- Espainiako estatuko edozein unibertsitatek, 1017
- Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala, 1010, 1334, 1346
- Espainiako estatuko hizkuntza ofizialetako, 238
- Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna, 210, 211
- Espainiako estatuko unibertsitateetako, 743, 1171
- Espainiako estrategian, 994
- Espainiako eta Aragoiko errealitate eleaniztunetik, 650
- Espainiako eta Aragoiko legeriak, 650
- Espainiako eta atzerriko unibertsitateen, 1001
- Espainiako eta Gaztela eta Leongo Erkidegoko konstituzio- eta estatutu-balioak, 1005
- Espainiako gainerako hizkuntza koofizialen, 261
- Espainiako gainerako hizkuntzak, 260, 1362
- Espainiako gainerako hizkuntzaren batean, 256, 257
- Espainiako gainerako hizkuntzen irakaskuntza ez-arautua, ebaluazioa eta ziurtapena, 261
- Espainiako gainerako zeinu-hizkuntzak, 221
- Espainiako gizarteak, 300
- Espainiako gizartearen eta hizkuntzen pluraltasuna, 1387
- Espainiako gizartearen eta kulturaren errealitatea, 275
- Espainiako gizarteari eta kulturari buruzko proba, 275
- Espainiako Gobernua, 586
- Espainiako Gobernari, 308, 587
- Espainiako Gobernuak, 1368
- Espainiako herri, 270, 272
- Espainiako herri guztiak babesteko borondatea, 982
- Espainiako herriak, 272

- Espainiako herrien ondare historiko, kultural eta artistikoa, 1094
- Espainiako herritarrek, 208
- Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari, 208
- Espainiako hezkuntza-sistema, 1395
- Espainiako hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara, 681
- Espainiako hezkuntza-sisteman berandu integratutako ikasleentzako plan eta programa espezifikoak, 1105
- Espainiako hezkuntza-sistemaren xedeen esparruan, 1100
- Espainiako hizkuntza eta kultura, 209, 260
- Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea, 208
- Espainiako hizkuntza ofizialak, 237, 292
- Espainiako hizkuntza ofizialetako, 238, 239, 240
- Espainiako hizkuntzak, 1346
- Espainiako hizkuntzak eta kulturak, 209
- Espainiako hizkuntzak eta ondare historiko eta naturalaren, 194
- Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna, 105, 270, 650, 1346, 1395
- Espainiako Hizkuntzaren Ikerketarako Nazioarteko Zentroak, 853
- Espainiako hizkuntzen nazioarteko proiektioa, 211
- Espainiako hizkuntzetako batean, 1022
- Espainiako hizkuntzetan, 251
- Espainiako ikasle nerabeen irakurmena, 210
- Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa, 241
- Espainiako Irrati-Telebistan bultzatzekoa, 326
- Espainiako konstituzio- eta estatutubalioak, 164
- Espainiako Konstituzioa, 275
- Espainiako Konstituzioak, 152, 586, 724, 921, 941, 997
- Espainiako Konstituzioan, 222, 590, 675, 946, 1387
- Espainiako Konstituzioarekin, 1377
- Espainiako Konstituzioaren, 152, 206, 218, 219, 232, 272, 600, 618, 650, 942, 982, 1094
- Espainiako Konstituzioari, 275
- Espainiako kultura-aniztasunaren eta kultura-ondare erkidearen, 209
- Espainiako kultura-pluraltasuna, 239
- Espainiako legeria**, 270
- Espainiako legeriarekin, 285
- Espainiako liburuari, 210
- Espainiako lurralde osoan, 221, 587, 588
- Espainiako lurraldea, 152
- Espainiako lurraldean, 165
- Espainiako lurraldetik kanporatzea, 164
- Espainiako mugetatik kanpo, 997
- Espainiako nazioak, 272
- Espainiako nazioari, 270
- Espainiako nazionalitatea, 237, 238, 274
- Espainiako nazionalitatearen, 238
- Espainiako ordenamendu juridikoan, 292
- Espainiako patente-eskaera, 283
- Espainiako patenteetarako, 283
- Espainiako pluraltasun linguistikoaz, 270
- Espainiako prozesuan, 285
- Espainiako unibertsitate, 1096
- Espainiako unibertsitateetako, 860
- Espainiako zeinu hizkuntzen erabiltzaile, 225
- Espainiako zeinu-hizkuntzak, 202, 214, 215, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 227, 514, 515, 587, 589, 591, 600, 610, 775, 777, 877, 972, 973, 1113, 1256, 1341, 1344
- Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu. *Ikus* 27/2007 Legea
- Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen

- dituen urriaren 23ko 27/2007
Legean, 972
- Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-
desgaitasunak dituztenen eta gor-
itsuen ahozko komunikazioari
laguntzeko eskuarteak aitortzen
dituen urriaren 23ko 27/2007
Legea, 514
- Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-
desgaitasunak dituztenen eta gor-
itsuen ahozko komunikazioari
laguntzeko eskuarteak aitortzen
dituen urriaren 23ko 27/2007
Legean, 515
- Espainiako zeinu-hizkuntzek, 216
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
erabiltzaile, 224
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
erabiltzaileek, 225
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
ikaskuntza, 224
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
ikaskuntza, ezagutza eta
erabilera, 877
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
interpreteak eta profesionalak,
232
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
interpreteen eta profesionalen,
220, 232
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
interpreteen zerbitzuak, 225, 1115
- Espainiako zeinu-hizkuntzen
interprete-zerbitzuak, 225
- Espainiako zeinu-hizkuntzetan, 225
- Espainiako zuzenbideari buruzko
informazio-eskaerak, 287
- Espainian, 162, 163, 164, 165, 173,
179, 180, 181, 182, 188, 189, 190,
200, 202, 215, 216, 218, 221, 222,
234, 238, 256, 257, 262, 264, 278,
282, 286, 558, 712, 859, 1005, 1249,
1396
- Espainian dauden hizkuntza
koofizialen ikasketa, 1104
- Espainian merkaturatutako ondasun
eta zerbitzuen etiketatzean eta
aurkezpenean, 954
- Espainian sartzeko debekua, 165
- espainiar, 232, 270, 272, 274, 724,
921, 1114, 1115, 1346
- Espainiar, 272, 277, 650, 1077, 1153
- espainiar autoreen, 211
- Espainiar estatuko beste autonomia-
erkidego, 734
- Espainiar guztiek dute gaztelania
jakiteko eginbeharra eta
erabiltzeko eskubidea, 105
- espainiar guztien multzoa, 272
- espainiar hizkuntza eta kultura, 1029
- Espainiar Hizkuntza Ikertzeko
Nazioarteko Zentroa (CILENGUA),
839
- Espainiar Hizkuntzaren Akademien
Batzorde Iraunkorrenak, 123
- Espainiar Hizkuntzaren Errege
Akademiarekin, 835
- espainiar hizkuntzatakoa, 112
- Espainiar jatorriko sefardiak, 274
- Espainiar jatorriko sefardiei, 274
- Espainiar keinu-hizkuntzaren, 564
- espainiar nazionalitatea, 274
- Espainiar nazionalitatea, 277
- Espainiar Zeinu Hizkuntzaren
Normalizazio Linguistikorako
Zentroa, 220, 227
- Espainiar Zeinu Hizkuntzaren
Normalizazio Linguistikorako
Zentroak, 227
- espainiar zeinu-hizkuntza, 215, 219,
221, 223, 583, 587, 588, 611, 864,
1112, 1113, 1114, 1115, 1117
- Espainiar zeinu-hizkuntza, 583, 684,
1077, 1111, 1113
- espainiar zeinu-hizkuntza edota
autonomia-erkidegoetako
berezko zeinu-hizkuntzak edota
ahozko komunikaziorako
laguntza-bitartekoak erabiltzeko
eskubidea. *Ikus* eskubidea
- espainiar zeinu-hizkuntza naturala,
215
- espainiar zeinu-hizkuntzak, 216, 586
- espainiar zeinu-hizkuntzako
emanaldi-zerbitzuak, 583
- espainiar zeinu-hizkuntzako
sistemekin, 583
- espainiar zeinu-hizkuntzan, 225, 226,
227, 1117
- espainiar zeinu-hizkuntzara, 683

- espainiar zeinu-hizkuntzaren, 214,
 226, 227, 233, 565, 579, 586, 588,
 589, 590, 607, 610, 647, 1003, 1111,
 1113, 1114, 1115, 1116
 Espainiar zeinu-hizkuntzaren, 684
 Espainiar zeinu-hizkuntzaren arloko
 prestakuntza, 1115
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 erabilera, 586, 588, 607, 610, 1256
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 erabiltzaileentzat, 1115
 Espainiar Zeinu-hizkuntzaren
 Hizkuntza Normalizaziorako
 Zentroa, 1256
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 inguruko hizkuntza-manuak, 1256
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interpretazioa, 1116
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interprete, 684
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interpreteak, 579
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interpreteen, 1116
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interpreteen zerbitzuak, 1115, 1116
 Espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interpreteen zerbitzuak, 1115
 Espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interprete-zerbitzua, 1098, 1116
 espainiar zeinu-hizkuntzaren
 interprete-zerbitzuak, 1116
 espainiar zeinu-hizkuntzaz, 215, 1116
 espainiar zuzendarikide, 1093
 Espainiarekiko lotura, 274
 Espainiarekin, 208, 237, 275
 Espainiaren atzerri-ekintza, 260
 Espainiaren atzerriko ordezkari-
 diplomatiko edo bulego kontsular,
 262
 Espainiaren isiltasuna, 274
 Espainiaren kanpo-ordezkari-
 286
 Espainiaren kultura-ondarea, 270
 Espainiarrentzat, 260
 Espainiari, 274
 espainiarrek, 208, 1387
 espainiarrekin, 208
 espainiarren babes kontsularrerako,
 262
 espainiarren elkartean, 209
 espainiarren hizkuntza koofizialen
 ezagutza, 209
 espainiarren ondorengoei, 209
 espainiarrentzat, 208
 espainiera, 122, 123, 200, 274, 275,
 277, 682, 1104
 Espainiera, 122, 282
 espainiera atlantikoaren hizkuntza-
 aldaera, 1078
 espainiera atzerriko hizkuntza gisa
 ikastea, 200
 Espainiera ez den beste hizkuntza,
 282
 espainiera hizkuntza ofiziala den
 herrialdeetako edo lurraldeetako
 nazionalak, 277
 Espainiera irakasteko zentroak, 122
 espainiera ulertzeko zailtasun larriak
 dituzten pertsonentzat, 1098
 espainiera zabaltzea, 121
 espainiera-ikastaroak, 1029
 espainierako proba, 275
 espainierara, 282, 287
 espainierarako itzulpena, 282, 283,
 284
 espainieraren, 251, 277, 1078
 Espainieraren, 123
 espainieraren diploma, 277
 Espainieraren ezagutza, 122
 espainieraren ezagutzari, 121
 espainieraren gramatikaren usadio
 eta erregelen, 879
 espainieraren hizkuntza-
 berezitasunak, 1062, 1078
 espainieraren hizkuntza-
 modalitatearen onarpena eta
 erabilera, 1074
 Espainieraren irakaskuntza, ikasketa
 eta erabilera, 122
 espainieraren irakaskuntzari eta
 ikaskuntzari, 1007
 espainieraren oinarriko ezagutza,
 277
 espainieraz, 63, 68, 69, 149, 266, 284,
 640, 648
 espainieraz bestelakoa. *Ikus*
 hizkuntza
 espainierazko itzulpena, 281, 287
 esparru, 151, 482, 1152, 1208, 1278,
 1690, 1713
Esparru, 1152, 1162, 1277

- esparru frankofonoaren kohesio
 politiko eta ekonomikoan, 1713
 esparru generikoa, 482
 esparru instituzionalean, 1365
 esparru juridikoa, 208, 1250
Esparru juridikoa, 1152, 1277
 esparru juridikoan, 1278
 esparru kontzeptual, 270
 Esparru pedagogikoa, 1683
 esparru pedagogikoaren kalitatea,
 1641
 esparru pertsonal, familiar edo
 sozialean, 151
 esparru publikoan, 1364
 esparrua, 1100
 esparruak, 392
 esparru-akordioa, 1690
 Esparru-akordioa, 1690
 esparru-akordioak, 253
 esparruan, 319, 342, 366, 367, 372,
 409, 483, 527, 568, 569, 589, 595,
 624, 632, 668, 672, 713, 753, 761,
 776, 777, 790, 795, 804, 862, 868,
 869, 870, 893, 899, 924, 926, 949,
 958, 959, 965, 967, 974, 995, 997,
 1007, 1024, 1042, 1068, 1085, 1100,
 1102, 1103, 1104, 1111, 1113, 1115,
 1118, 1138, 1156, 1164, 1167, 1172,
 1173, 1185, 1186, 1195, 1196, 1199,
 1214, 1217, 1238, 1241, 1248, 1257,
 1262, 1277, 1279, 1287, 1288, 1291,
 1301, 1302, 1331, 1360, 1366, 1374,
 1386, 1389, 1406, 1415, 1476, 1631
 esparruaren, 762, 824, 909, 1172,
 1231, 1263, 1472
 esparruari, 314, 1651
 esparruetan, 58, 1387
 esparruko ekimen irmoak, 1628
 esparru-mandatuak, 1391
 espazio, 319, 382, 383, 384, 388, 624,
 675, 698, 776, 777, 971, 1111, 1195,
 1200
 Espazio, 533, 534
 espazio egokiak eta irisgarriak, 599
 espazio publiko, 383
 espazio publiko urbanizatuetara,
 597
 espazio publikoak, 384
 espazio publikoen, 382, 388
 espazioak, 604, 608, 847, 1276, 1400,
 1405
 Espazioen, 533
 espediente, 262, 297, 385, 607, 832
 espediente indibidualerako
 irispidea, 607
 espediente judizialerako
 informazio- eta irispide-eskubidea,
 297
 Espedienteak, 834
 espedienteak, 145, 170, 290
 espedienteari edo prozedurari
 hasiera eman dion pertsonak
 aukeratutakoa erabiliko, 328
 espedienteen, 286, 746
 espedienteetan, 902
 Espektroradioelektrikoa erabiliz
 ikus-entzunezkoen komunikazio-
 zerbitzuak, 1198
 espektroradioelektrikoaren, 1288
 esperientzia, 392, 480, 487, 867, 1038,
 1106, 1230, 1504
 esperientzia aitzindariak, 1254
 esperientzia ebaluatzeko modua,
 1707
 esperientzia historikotik, 1180
 esperientzia orokorra, 480, 487
 Esperientzia pilotu, 1707, 1709
 esperientzia pilotua, 1707
 Esperientzia pilotuak, 1707
 Esperientzia pilotuaren ebaluazioa,
 1707
 esperientziak, 1102, 1387
 esperientziarekin, 206
 esperientzia-trukeak, 1248
 esperientzia-trukearen, 1690
 esperientziazio- eta dokumentazio-
 lana, 1476
 esperientziazio-modalitateak, 1707
 Esperientziazioa, 1476
 esperientziazio pedagogikoak, 1476
 Esperientziazioaren ebaluazio-
 modalitateak, 1476
 esperientziazioaren eta lurralde-eremu
 bakoitzeko aldaeren orientazio-
 lerroak, 1476
 Esperientziazioak, 1476
 Espetxe Administrazioaren
 mendekoak ez diren lokaletan,
 1440
 espetxealdiaren, 262
 espetxealdi-zigorra, 148
 espetxean, 262

- Espetxeari, 1689
espetxeburuak, 1689
Espetxeei, 107, 1689
Espetxe-erregimena, 107
espetxeko baldintzapeko
askatasun- eta gizarteratze-
zerbitzuko zuzendariak, 1689
espetxe-lankidetzako organismo eta
instituzioen, 107
espetxera, 1582
Espetxera, 1689
espetxe-zaintzako epaitegian, 1589
Espetxe-zerbitzu publikoari, 1689
espetxe-zigorra, 1575
espetxe-zuzenbideari, 547
espetxe-zuzenbideari buruzko web
orri espezializatuaren
finantzabide, 547
espezialista, 1255
Espezialistak, 863
espezialistaren diploma, 1096
espezialitate, 529, 977, 1051, 1056,
1415, 1526
espezialitate hauetako
funtzionarioak, 767
espezialitate juridikoa, 799
espezialitateak, 203, 799, 865, 977
Espezialitateak, 529
espezialitateak, 402
Espezialitateak, 977
espezialitateak edo jakintzagaiak
hala eskatzen, 422
espezialitatean, 770, 839, 1215, 1239,
1240
espezialitatearen eskakizunen, 330
espezialitateetako, 767
espezialitateetan, 1415
espezialitate-hizkuntzak, 1139
espezialitateko arloak edo
ikasgaiak, 1104
espezialitateko irakasgaiak, 578
espezialitateko profesional, 1529,
1530
espezialitate-printzipioak, 1589, 1593
espezialitatetan, 1528
espezialitatetan antolaturiko
ezagutzen egiaztatze-proba
anonimoak, 1526
espezializazio, 202, 207, 558, 859,
1219
espezializazio edo kualifikazio
egokia, 202
espezializazioa, 526, 577
espezializazio-arlo edo -azpiarlo,
1038
espezializazioko edo gradu-ondoko
ikastaroak, 1056
espiritu ekintzailea, 195
espiritu kritikoa eta zientifikoa, 198
espiritua, 376
espiritua lantzeko prozesuan, 894
espirituekin, 1244
esplorazio- eta esku-hartzeko
teknikak, 848
esplotazioa, 411
Esportazioak, 1571
esportazioan, 1692
esposizio-denbora, 1405
espresuki aplikatzekoak zaizkion
xedapenei, 424
establezimendu, 165, 192, 456, 505,
596, 602, 782, 944, 1290, 1315,
1546, 1568
Establezimendu, 192, 1464
establezimendu iraunkorrik gabeko
sukurtsalak, 189
establezimendu publiko, 1639
establezimendu publikoei, 1511
establezimendu publikoek, 1652
establezimendu publikoetako, 456
establezimendu publikoetako
sarreran, 456
establezimenduak, 505
Establezimenduan, 1055
establezimenduaren, 456, 457
establezimenduaren izena, 457
establezimenduaren jardura eta
titulartasuna, 456
establezimenduari, 1525
establezimenduek, 1165, 1205
establezimenduentzat, 1271
establezimenduetako edozeinen
arduradunek, 944
establezimenduetan, 948
establezimenduetan sartzeko
eskubidea, 1508
establezimenduko konbentzioak,
1502
establezimendu-motatarako, 1464
estaldura, 266, 949, 1320, 1449
Estaldura autonomiko publikoko
telebistako ikus-entzunezko

- komunikazio-zerbitzuak, 617
- estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, 785
- estaldura autonomikoko irratikomunikazioko zerbitzuek, 617
- estaldura autonomikoko zerbitzuak, 617
- Estaldura geografiko, sozial eta kultural, 241
- estaldura juridikoa, 469
- estaldura-eremu, 1387
- Estaldura-eremua, 949
- estamentalismotik, 348
- estamentu, 348, 1126
- estandar irekiko tresna, 988
- estandarizatze, 215
- estandarrek, 212, 795, 1075
- estandarretara, 227, 231, 1117
- estatistika, 109, 707
- Estatistika Plana, 707, 711
- Estatistika Planean, 707, 711
- Estatistika-datu nazionalak, 1694
- Estatistika-jardueraren eremuak eta azpieremuak, 1311
- estatistika-jardueren, 707, 711
- estatistikak, 568, 668, 711, 889, 1069
- estatistikek, 79
- estatistiketan, 888
- estatu, 87, 131, 162, 163, 179, 180, 181, 187, 189, 200, 202, 215, 218, 242, 264, 278, 381, 487, 524, 724, 882, 893, 965, 992, 993, 1002, 1037, 1104, 1205, 1206, 1395, 1425, 1462, 1477, 1478, 1526, 1529, 1532, 1556, 1563, 1588, 1589, 1592, 1594, 1595, 1597, 1599, 1600, 1603, 1621, 1627, 1662, 1676, 1680
- Estatu, 99, 143
- estatu atzerritar, 1526
- Estatu atzerritar baten erabakiz, 1622
- estatu autonomiko, 753
- estatu bakoitzaren antolaketa eta baliabideak, 7
- estatu bakoitzeko hizkuntza ofizialetako batera, 1500
- Estatu batean ezarritako egintza juridikoek, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, 92, 136, 137
- Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, 92, 136
- estatu bateko biztanle batzuen hizkuntza edo kultura, 58
- estatu bateko jurisdikzio-organo, 1597
- estatu bateko lurralde barruan hitz egiten diren hizkuntza ofizialetako bat, 1478
- Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak, 87, 131
- estatu baten lurraldean, 6
- estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzentzat, 89, 133
- estatu elkartuetako nahiz hirugarren estatuetako gobernuekin harremanak, 57
- estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, 1432, 1520
- estatu errekerituak, 287
- estatu errekerituko hizkuntza, 285, 286, 287
- estatu errekerituko hizkuntza ofizial, 286
- estatu errekerituko hizkuntza ofiziala, 285
- estatu errekeritzailleko agintari eskudunek, 1592
- Estatu espainiarreko, 1074
- Estatu espainiarreko eta beste estatu batzuetako antzeko beste lurralde-erakunde, 465
- Estatu gehienek betidanik izan dute joera bateratzailea, 25
- estatu horien lana babestea eta osatzea, 67
- estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren, 68, 69
- estatu horietan hizkuntza bereko hitzunen arteko harremanak erraztearren, 97, 141
- estatu horretako agintaritza eskudunari, 1599, 1600, 1603
- estatu horretako hizkuntza ofizialean, 1556, 1618

- estatu horretako hizkuntza ofizialetako batean, 1433
- estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera, 1497
- estatu horretan nagusia dena, 58
- estatu kide, 50, 58, 59, 65, 80, 150, 162, 179, 182, 187, 188, 189, 190, 218, 238, 244, 257, 264, 278, 381, 840, 844, 1255, 1529, 1532, 1618, 1676
- estatu kide bakoitzak zerbitzu publiko horren eginkizunak izendatu, zehaztu eta antolatuta, 75
- estatu kide bateko agintaritza eskudun, 844
- estatu kide eta eskualde batzuen politikak arriskuan jartzen ari direla, 83
- estatu kide horietako eskualde- eta nazio-aniztasuna errespetatuz, 57
- estatu kide horietako eskualdeei edo eremu urriko taldeei, 50
- estatu kide horretako hizkuntza ofizialerako edo ofizialetako baterako zinpeko itzulpena, 257
- estatu kide zehatz horretako lan-merkatuan sartzea, 50
- estatu kideak, 42, 79, 82, 150
- estatu kideei, 65, 80, 81, 82, 83, 218, 271, 381, 1255
- Estatu kideei, 49, 50, 51
- estatu kideei eta Batzordeari, 80
- estatu kideei laguntasuna ematea, 59
- Estatu kideei, bai eta eskualdeei eta tokian tokiko talde eskudunei, 58
- estatu kideei, euren ahaleginetan, laguntasuna ematea, 57
- estatu kideek, 4, 52, 68, 69, 79, 1249
- estatu kideek beren eremu urriko hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, euren ordena juridikoaren esparruan, 49
- estatu kideek euren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, 58
- estatu kideek irratidifusioaren zerbitzu publikoa finantzatzeko duten ahalmenari kalterik egin gabe, 75
- estatu kideek kulturagintza, kultura-ondasunak eta -zerbitzuak babesteko neurri egokiak hartu ditzaketela, 78
- estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-koheretza eta elkartasuna, 66
- estatu kideen arteko lankidetzak, 61
- estatu kideen arteko lankidetzak sustatuz, 71
- estatu kideen arteko lankidetzak sustatzea, 67
- estatu kideen egoerak, 58
- estatu kideen ekintza, 57
- estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeari kalterik egin gabe, 61
- estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeak ahalegin, 68
- estatu kideen lurralde-osotasuna edota ordena publikoa arriskuan jartzeko, 52
- estatu kideen lurralde-osotasuna, ezta ordena publikoa, 60
- Estatu kideen zuzenbideak, 255
- estatu kideen zuzenbideen printzipio orokor erkideekin, 779
- estatu kideentzat, 42
- estatu kideetako, 163, 189, 200, 202, 381, 1074, 1104, 1248, 1425
- estatu kideetako agintari eskudunei, 1600
- estatu kideetako biztanleek, 45
- estatu kideetako erakundeekin, 999
- estatu kideetako eskualde-gobernu eta -agintariei, 46
- estatu kideetako gobernu eta parlamentuei, 83
- estatu kideetako gobernu zentraleri, 60
- estatu kideetako gobernuari, 47, 80
- Estatu kideetako gobernuari, 58
- Estatu kideetako gobernuari eta tokian tokiko nahiz eskualdeetako agintariei, 58
- estatu kideetako gobernuari, 40
- estatu kideetako gobernuari eta eskualdeetako agintariei, 80
- estatu kideetako gobernuaren eginbeharra, 58

- estatu kideetako hizkuntza
koofizialak, 79
- estatu kideetako hizkuntza ofizialak,
79
- estatu kideetako hizkuntzak ikasiz
eta zabalduz, 71
- estatu kideetako irradi-difusio
publikoaren sistema, 75
- estatu kideetako kulturak gara, 57
- estatu kideetako kulturak loratu, 61
- Estatu kideetako kulturak suspertzen
lagunduko, 67
- Estatu kideetako kulturak suspertzen
lagunduko du Batasunak, 71
- estatu kideetako kulturen loratzea
bultzatuko, 79
- estatu kideetako legezko eta
erregelamenduzko xedapenak
harmonizatzeke ahaleginak albo
batera utzita, 71
- estatu kideetako lurralde jakin
batzuetan hitz egiten, 60
- estatu kideetako nazio nahiz
eskualdeetako agintariei, 52
- estatu kideetan, 1255, 1266
- estatu kideetan, horretarako lege-
estatutu egokia onetsiz, 58
- estatu kideko, 179, 180, 181, 182,
187, 189, 190, 256, 257
- estatu kideko agintaritza judizialak,
1591
- estatu kideko hizkuntza ofizialean,
190
- estatu kideko hizkuntza ofizialetako
batean, 1448
- estatu kideko hizkuntzan, 256, 257
- estatu kideko zein jurisdikzio-
organotan, 1618
- estatu kideren, 257
- estatu kidetakoak, 52
- estatu kidetan, 257
- Estatu Kontseiluak, 1439, 1492, 1493
- Estatu Kontseiluan, 1492
- Estatu Kontseiluaren, 1435, 1438,
1440, 1444, 1445, 1462, 1467, 1470,
1486, 1488, 1500, 1501, 1508, 1513,
1536, 1576, 1633, 1635, 1653, 1671
- Estatu Kontseiluaren dekretu, 1435,
1438, 1440, 1444, 1445, 1462, 1470,
1486, 1488, 1500, 1501, 1508, 1513,
1536, 1576, 1635, 1636, 1639, 1651,
1680, 1686, 1707
- Estatu Kontseiluaren dekretuaren,
1467
- estatu mugakidetan, 59
- estatu nazional, 54
- estatu osoko hizkuntza ofizial, 724
- estatu sozial, 215
- Estatua, 1641
- estatu-agintaritzaren
ikuskatzailetzetan, 1461
- estatuak, 26, 42, 174, 728, 1397,
1591, 1599, 1601
- Estatuak, 184, 209, 232, 248, 250, 523,
600, 763, 877, 1165, 1204, 1206,
1246, 1278, 1353, 1437, 1447, 1465,
1475, 1513, 1547, 1641, 1647, 1648,
1649, 1659, 1660, 1669, 1678, 1686,
1710, 1712
- Estatuak agindutako hizkuntza-
prestakuntza, 1437
- estatuak bere egin dituen
nazioarteko arauak errespetatuz,
495
- Estatuak departamenduan duen
ordezkaria, 1473
- Estatuak departamenduan duen
ordezkariaren erabaki, 1477
- Estatuak eskualdean duen
ordezkariari, 1511
- Estatuak goi-mailako irakaskuntzako
zentroekiko duen zeregina, 91, 135
- Estatuak Katalunian duen
Administrazioaren, 1139
- Estatuak lurralde-elkarlanerako
sustatutako programak, 1101
- estatuan, 517, 1433, 1518, 1552,
1556, 1599, 1602, 1619
- estatu-arauetan, 487
- Estatuarekin, 1512, 1514, 1664, 1712
- Estatuarekin kontratu bidez loturik
dauden ikastegien, 1478
- estatuaren, 111, 120, 148, 309, 334,
698, 754, 1153, 1278
- Estatuaren, 184, 290, 319, 377, 765,
830, 892, 926, 1203, 1277, 1478,
1634, 1660, 1663, 1673
- Estatuaren Administrazio Orokorrak,
290
- Estatuaren Administrazio Orokorrari,
170
- Estatuaren administrazio-

- agintaritzaren, 1671
- estatuaren adostasunarekin, 55
- estatuaren antolaketa judiziala, 31
- estatuaren arauak, 334
- Estatuaren Atzerri Ekintza eta Zerbitzuaren Legea, 286
- Estatuaren Atzerri Zerbitzua, 261
- Estatuaren Atzerri Zerbitzuaren, 261
- Estatuaren atzerri-ekintzaren, 260
- Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari, 260
- Estatuaren aurkako erasoak, 1575
- Estatuaren aurrekontu orokorren, 125
- Estatuaren aurrekontu orokorretan, 125
- Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek, 1659
- Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoen, 1660
- Estatuaren ekarpen, 239
- estatuaren epai, 1601
- Estatuaren eremuan, 1255
- Estatuaren eskumen orokorrarekin, 830
- Estatuaren eskumena**, 272
- Estatuaren eskumenari, 396
- Estatuaren eta autonomia-erkidegoen arteko eskumen-banaketa, 300
- estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak, 1575
- Estatuaren eta eskualdearen eskumen, 1542
- Estatuaren eta eskualdeen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepeko lurralde-kolektibitateen arteko konbentzioekin, 1475, 1711
- Estatuaren eta eskualde-hizkuntzak hitz egiten dituzten lurralde-kolektibitateen, 1695
- Estatuaren eta Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak, 1250
- estatuaren eta gizartearen babes izateko eskubidea, 6
- Estatuaren eta ikastegi pribatuen arteko harremanak, 1478
- Estatuaren eta lurralde-kolektibitateen arteko eskumen-banaketa, 1473
- estatuaren hizkuntza ofiziala, 28, 120
- Estatuaren hizkuntza ofiziala, 234, 266
- Estatuaren itsas jarduerak, 1447
- Estatuaren itsas jardueretarako ordezkariari, 1447
- Estatuaren jarduera, 377
- Estatuaren Kanpo Harremanei buruzko 2010eko uztailaren 27ko 2010-873 Legearen, 1472
- estatuaren kanpo-ekintzaren, 123
- estatuaren kanpo-ekintzari, 121
- Estatuaren kanpo-harremanei**, 1691
- Estatuaren kontrola, 1433
- Estatuaren laguntza, 1649, 1669, 1670
- Estatuaren laguntza tekniko eta finantzario, 1649
- Estatuaren laguntzarekin, 1512
- Estatuaren lurralde-antolaketa, 1387
- estatuaren lurraldeetako hizkuntza koofizialekin, 111
- estatuaren oinarritzko araudia, 1257
- estatuaren oinarritzko araudian, 875
- Estatuaren oinarritzko arauen esparruan, 949
- Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan, 226, 230
- Estatuaren ordezkariak, 1669
- Estatuaren penintsulako, 319
- Estatuaren penintsulatik kanpoko lurraldeetako, 319
- Estatuaren printzipioak, 1714
- Estatuaren titulartasuneko komunikabideak, 358
- estatuaren titulartasuneko telebista-kanal, 309
- Estatuaren Tributu-Administrazioak, 184
- Estatuaren, udalerrien, departamenduen eta eskualdeen artean eskumenak, 1511
- Estatuarentzat, 272
- estatuari, 9
- Estatuari, 364, 729, 765, 1511, 1671,

- 1678
 estatuek, 16, 78, 86, 130, 586, 974,
 1246, 1598
 Estatuek, 14, 15, 16
 estatuekin, 1167, 1290
 estatuen, 99, 143, 1700
 estatuen arteko entrega-prozedurei,
 1589
 estatuen arteko estradizioari, 1593
 estatuen arteko estradizioari buruzko
 prozedura sinplifikatua, 1593
 estatuen arteko lotune nagusia,
 1650
 estatuen betebeharra, 16
 estatuen erantzukizunak
 errespetatuz irakaskuntzaren
 edukiei eta hezkuntza-sistemaren
 antolaketa dagokienez, 71
 estatuen subiranotasunaren eta
 lurralde-osotasunaren printzipioa,
 88, 132
 estatuetako, 472, 640, 1239
 estatuetako abokatu-elkargoetan,
 1619
 estatuetako bi hizkuntza ofizialetan,
 1211
 estatuetako gizarte- eta politika-
 egonkortasunari, 16
 estatuetako goi-mailako instituzio
 akademikoekin, 1472
 estatuetako herritarrak, 1492, 1512
 estatuetako herritarrek, 1618
 estatuetako herritarren kualifikazio
 profesionalen aitorpenerako, 1542
 estatuetako hizkuntza ofizialetako,
 1600
 estatuetako hizkuntzetan, 1635
 Estatuetako parlamentu orok eta
 parlamentu horietako ganbera
 orok, 73
 estatuetan, 994, 1266, 1595, 1599,
 1602, 1636
 Estatuetan, 10, 13
 estatu-idazkaria, 124
 estatuk, 78, 1464, 1465, 1524, 1525,
 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532,
 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538,
 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544,
 1545, 1676
 estatuko, 187, 210, 211, 237, 238,
 241, 285, 431, 558, 734, 743, 788,
 800, 886, 1010, 1171, 1254, 1334,
 1620
 Estatuko, 227, 232, 233, 238, 377, 398,
 606, 765, 825, 970, 1154, 1156,
 1158, 1164, 1167, 1168, 1204, 1210,
 1278, 1283, 1284, 1288, 1290, 1291
 Estatuko Administrazio Orokorra, 261
 Estatuko Administrazio Orokorrak,
 233, 240
 Estatuko Administrazio
 Orokorreko lankidetzak, 997
Estatuko administrazio orokorraren,
 145
 Estatuko Administrazio Orokorren,
 261, 1264, 1288
 Estatuko Administrazio Orokorrean,
 237
 Estatuko Administrazio Orokorreko,
 159
 Estatuko Administrazio periferikoan,
 733
 Estatuko Administrazioa, 396, 1154,
 1158
 Estatuko Administrazioak, 1156, 1205,
 1283
 Estatuko Administrazioan, 1233
 Estatuko Administrazioarekin, 121,
 696, 1158, 1167, 1291, 1349
 Estatuko Administrazioaren
 ordezkariak, 227
 Estatuko Administrazioaren
 ordezkariak, 227
 Estatuko Administrazioari, 396, 735
 Estatuko Administrazioko, 122
 Estatuko Administrazioko Kontu-
 hartzailetza Nagusiak, 126
 Estatuko Administrazioko organo eta
 enteak, 1284
 Estatuko Administrazioko organo eta
 enteen administrazio-jardunak,
 ahozkoak zein idatzizkoak, 1158
 Estatuko Administrazioa, 1284
 Estatuko agente ez-titular, 1668
 Estatuko agente ez-titularrak, 1667
 Estatuko agente ez-titularrei, 1668
 Estatuko agente ez-titularrek, 1668
 estatuko agintariek, 82
 estatuko agintaritza eskudunak,
 1599, 1600, 1601, 1602
 estatuko agintaritza eskudunari,
 1595, 1597, 1599, 1601, 1602

- Estatuko agintaritzak, 1477, 1478
Estatuko Aldizkari Ofizialean, 127, 249, 615, 1246, 1379
Estatuko araudi aplikagarrian, 994
Estatuko araudiak, 1264
Estatuko arauen lege-aldaketa, 1168
Estatuko aurrekontuen, 1645
estatuko beste hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 1390
estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin, 1366, 1367
estatuko dokumentu publikoen itzulpenena, 286
estatuko edo nazioarteko ikertzaileak edo zientzialariak, 800
estatuko esparru instituzionala, 880
estatuko eta estatutik kanpoko beste hizkuntza-arlo batzuetan, 1127
estatuko eta Europako araudia, 1154
estatuko eta Europako beste herrien errealitatearen ezagutza, 1137
Estatuko eta Europar Batasuneko xedapen berrietara, 1244
Estatuko eta Kataluniako araudietan egindako legegintza-jarduera, 1244
estatuko eta nazioarteko ikus-entzunezko harrera-espazioen, 1195
Estatuko eta nazioarteko organismoekin, 424
estatuko eta nazioarteko zirkuituetan, 1176
Estatuko fiskal nagusiaz, 110
Estatuko funtzionarioak, 1474, 1667, 1668
Estatuko funtzionarioek, 1667
Estatuko funtzionarioon lehenagoko zerbitzuak, 1668
estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, 87, 131
Estatuko gainerako lurraldeekiko harremana, 825
Estatuko Gobernuak, 232
Estatuko Gobernuarekin, 995, 997
estatuko Gobernuarekin eta administrazioekin, 261
Estatuko Gobernuari, 377, 765, 1290
Estatuko Gobernuari eta Gorte Nagusiei, 765
Estatuko goi-karguak, 1368
Estatuko hipoteka-kontratazioaren gardentasunari buruzko arauetan, 606
Estatuko hizkuntza espainiar ofizial, 1362
estatuko hizkuntza espainiar ofiziala, 1395
estatuko hizkuntza ez-ofizialean, 842, 1046
estatuko hizkuntza koofizialetan, 244
Estatuko hizkuntza koofizialetan, 241
estatuko hizkuntza ofizial, 795
estatuko hizkuntza ofiziala, 18, 106, 114, 1203, 1378
Estatuko hizkuntza ofiziala, 161, 237
estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea, 93, 138
estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, 87, 131
estatuko hizkuntza ofizialean, 842, 843, 1334, *Ikus* eskubidea
estatuko hizkuntza ofizialen eta haien kultura-adierazpenen ezagutza, 1387
estatuko hizkuntza ofizialetako, 1588, 1589, 1594, 1595, 1597, 1599, 1603
Estatuko hizkuntza ofizialetan, 238
estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, 1497
estatuko ikasketa-planekin, 724, 729
estatuko ikerketa orokorrarekin, 853
Estatuko Itsas Arrantzari, 169
Estatuko Legea, 1257
Estatuko legearen, 734
Estatuko lege-esparruarekin, 839
estatuko legeria orokorra, 490
estatuko lege-testurik garrantzitsuenak, 93, 137
estatuko lurralde osoan, 116
estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkikeenak, 87, 131
estatuko lurraldeko hizkuntza-modalitateak, 1387
estatuko nahiz nazioarteko

- araubideko edozein arau edo praktikaren, 30
- estatuko nahiz nazioarteko beste organismo batzuekin, 425
- estatuko oinarritzko araudian, 1425
- Estatuko oinarritzko araudian, 1244
- Estatuko oinarritzko araudiaren, 1244
- Estatuko oinarritzko araudiaren esparruan, 1111
- Estatuko oinarritzko legerian, 1022, 1042
- estatuko oinarritzko legeriaren, 869
- Estatuko ordenamendu juridikoan, 1278
- estatuko organismoekin, 1280
- estatuko organo eta erakundeekin, 1264
- Estatuko parlamentu bakoitzaren edo estatuko parlamentuetako ganbera bakoitzaren egitekoa da, hala dagokionean, legegintza-eskumenak dituzten eskualdeetako parlamentuei kontsultatzea, 73
- estatuko zati edo eskualde horretan nagusia dena, 58
- Estatuko zerbitzu deszentralizatuari, 50
- estatuko, Europako edo nazioarteko enpresa publiko eta pribatuekin lankidetzan, 1167
- estatukoak, 425, 763, 1204
- Estatukoari, 461
- estatu-lege, 1690
- estatu-mailako lege-erregulazioa, 1359
- estatu-mailako plangintzan, 1195
- Estatu-mailako zergak, 1560, 1565, 1568
- estatuon ekintza bultzatu eta osatuko, 71
- estatuon ekintza bultzatuz eta osatuz, 71
- estatu-organismoek, 127
- estatura, 1434, 1648
- estaturen, 40, 1568, 1569, 1570, 1572
- estaturen bateko lurraldean, 1594
- estatuari, 1443, 1444
- estatus, 794
- Estatus berezia duten eskualdeak, 1511
- estatus berezia duten kolektibitateen, 1509
- estatusa, 525, 1653, 1667, 1680
- estatusa aukeratzeko eskubide, 1667, 1668
- estatusa aukeratzeko eskubidea, 1668
- estatusak, 1279
- estatutakoak, 1500
- estatutan, 1277, 1556, 1618
- Estatutik, 377
- Estatutik kanpo, 377
- estatutu, 109, 164, 379, 1138, 1153, 1154, 1168, 1204, 1205, 1277, 1278
- estatutu honetan aldaketak egiteko ezarritako prozeduraren arabera jokatu beharko, 64
- estatutu juridiko, 1301
- estatutu juridiko indartua, 1277
- estatutu juridikoa, 1278, 1421
- estatutu juridikoen, 379
- estatutu orokorra, 974
- estatutu pertsonalean, 724
- estatutu sozialak, 264
- estatutua, 338, 537, 1450
- Estatutua, 501, 563, 647, 763, 1002, 1203, 1254
- estatutuak, 334, 337, 343, 653, 658, 1278, 1302, 1380, 1451
- Estatutuak, 620, 723, 894, 921, 1234, 1247, 1300, 1360, 1363, 1375
- estatutuan, 1153, 1208, 1281
- estatutu-arauak, 1278
- estatutu-araubidea, 363, 486, 831, 1092
- Estatutu-araubidea, 783, 841, 929, 1052, 1145
- estatutu-araubidetik, 783
- Estatutuaren, 776, 824, 1172, 1248, 1277, 1278
- Estatutuaren aurreikuspenak, 1375
- Estatutuaren balioak, 920
- estatutuaren oinarritzko garapenerako legearen, 1291
- Estatutuari, 243, 455, 892, 1170, 1377
- estatutuekin, 105, 650, 724, 941, 1131, 1395
- estatutuen, 197, 199
- Estatutu-eskumen, 949
- estatutu-esparruaren, 1154
- estatutuetako, 376

- Estatutu-helburu, 632
Estatutuko aginduak, 1347
estatutu-konpromisoa, 1154
estatutu-legegileak, 796
estatutu-legegilearen, 795
estatutu-mailarekin, 1254
Estatutu-manu, 1301
estatutu-manuen, 1279
estatutupeko langile, 799
estatutupeko langileak, 796
estatutupeko langileen, 171, 800, 801, 1210
estatutupeko langileen eraentza-arauak, 1210
Estatutupeko langileen kategorietan sartzeko hautaketa-prozeduretan, 800
estatutupeko langileen plazak, 800
estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, 800
estatutu-xedapen, 1153
estatutu-xedapenak, 1626
estekatara, 1706
estenotipia, 1467
Estereotipo matxistetatik urrun dauden irudi maskulinoak, 1217
estereotipo sexistak, 618, 1070, 1217
estereotipo sexistarik, 570
estereotipo sexistarik gabeko emakumeen eta gizonen irudiaren transmisioa, 1070
estereotipo sexistetatik, 418
estereotipoak, 477
estereotiporik, 613, 670, 673, 674, 774, 805, 850, 970, 1320
estetika berrien eta lengoia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa, 1176
estetika eta arte-hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak, 938
estetikaren, 1089
estigmatizazioa, 1320
estilismo-laguntzaile, 1569
estilistenak, 1570
estilo, 645, 717, 793, 1018, 1082
estiloa, 566, 913, 1018, 1020, 1188
estiloak, 863, 1030, 1401
estilo-eskuliburu, 609
estimua, 1375
estipulazioak, 1650
estipulazioei, 1668
Estonia, 42
estonieraz, 68, 69
estradizioa, 1592, 1593
Estradizioa, 1591
estradizio-agindu, 1592
Estradizio-agindu, 1591
estradizio-agindua, 1593
estradizio-aginduarekin, 1593
estradizio-aginduaren, 1592
estradizio-aginduari, 1592
Estradizioaren ondorioak, 1593
estradizioari, 1593
estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua, 1593
estradizio-prozedura, 1591
Estrasburgoko Eskola Europarrari, 1477
Estrasburgon, 99, 129, 144, 460, 524, 720, 851
estrategia, 995, 997, 1309
Estrategia, 1233
estrategia erkide, 1424
estrategia- eta koordinazio-ildoak, 1638
estrategia nazionalaren parte, 1481
estrategiak, 790, 848, 1396, 1692
estrategiaren parte, 1481
estreinaldia, 240
eta emakumeen eta gizonen arteko lan-diskriminazioa, 1049
eta hizkuntza horren erabilera sustatzeko neurriak, 1154
eta printzipio artezkariak, 647, 1204
etapa, 195, 655, 671, 862, 866, 867, 1103, 1161
Etapako, 1102, 1236
Etapako amaierako probak, 301
Etapako, 198
Etapako hirugarren zikloan, 577
etapako ikasturte guztietan, 577
etapako lehen zikloan, 577
etapan, 197, 1233
etaparen hirugarren zikloan, 1102
etapen antolamendua, 195
etapen arteko jarraitutasuna, 1405
etapetan, 475, 1040
etapetara, 1029
etapetarako, 1411
etapetatik, 578
ETEei, 844, 1039

- etekina, 337
 etekinak, 1266
 etekinaren, 367
 etekinen, 322
 etekinen kontrolak, 1263
 etekinik, 339
 etengabeko ahalegina, 1184
 etengabeko hezkuntza, 578
 Etengabeko hezkuntza, 655
 etengabeko hezkuntzako, 579, 655
 etengabeko ikaskuntzako
 programen aukerak, 1024
 etengabeko ikaskuntzan, 1036
 etengabeko ikaskuntzari, 1079
 etengabeko kezka, 958
 etengabeko lanbide-heziketaren
 eremuan, 474
 etengabeko prestakuntza, 212, 260,
 485, 578, 596, 656, 960, 1190, 1191,
 1694, 1695
 Etengabeko prestakuntza, 203, 518
 Etengabeko prestakuntza eta
 araubide bereziko irakaskuntzak,
 1162
 etengabeko prestakuntzako
 ikasketak, 662
 etengabeko prestakuntza-lanetan,
 1536
 etengabeko prestakuntzarako eta
 hobekuntzarako, 1059
 etengabeko prestakuntzarako
 ikastaroak eta moduluak, 1028
 Etengabeko prestakuntzarekin
 loturiko jarduerak, 1684
 etengabeko prestakuntzari, 1514
 etika, 757
 etikaren esparruan, 1415
 Etiketa, 246
 etiketak, 36
 Etiketak, 1097
 etiketan, 234
 Etiketan, 1334
 etiketatzea, 234, 1166, 1334
 etiketatzean, 954
 etiketatzeari, 246, 1483
 etiketei buruzko hizkuntza-arauak,
 1169
 etiketei eta aurkezpenari buruzko
 nahitaezko adierazpenek, 1010
 etiketek, 1097
 etiketetan, 698, 1206
 etiketetan eta ontzietan adierazi
 beharrekoak, 396
 etiketetan, ontzietan eta erabilera-
 jarraibideen inprimakietan
 jasotzen den informazioa, 398
 etnia, 148, 524, 527, 555, 633, 678,
 770, 771, 784, 927, 929, 969, 1045,
 1118, 1308, 1319, 1320, 1338, 1421,
 1426
 etnia edo arraza bateko kide
 izatea, 930
 etnia- edo gizarte-jatorriak, 62, 524,
 527, 678, 720, 851, 880, 969, 1121,
 1319, 1338
 etnia- eta hizkuntza-gutxiengo
 guztien gurariak eta igurikimenak
 kontuan hartzeko, 46
 etnia- eta hizkuntza-gutxiengoek,
 44, 47
 etnia-, erlijio- edo hizkuntza-
 gutxiengoak, 10, 13
 etnia-, hizkuntza- eta kultura-
 gutxiengoaren arazoak, 49
 etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin
 bateko kide, 1499, 1574, 1687
 etnia-jatorria, 928, 1421
 etnia-talde bateko izatea, 1319
 etnikoa. *Ikus* iritzia
 etnizitatea, 1077
 etnologia, 478
 etnologia- eta hizkuntza-izaerakoak.
 Ikus ezaugarri kulturalak
 etorki frantseseko norbaitengandik,
 1622
 etorkin, 723, 943
 etorkin helduei, 1237
 etorkinak, 1104, 1249
 Etorkinak, 1248
 etorkinak erabat gizarteratzeko
 beharrekoak diren neurriak, 1005
 Etorkinak eskolan eta gizartean
 integratzeko programak, 756
 etorkinak integratzeko politikarako
 oinarriko printzipio, 1248
 etorkinei, 432, 559, 1005
 etorkinek, 1006
 etorkinen eta Kataluniara
 itzulitakoen autonomia eta
 aukera-berdintasuna, 1249
 etorkinen familia-berrekartzeko
 eskubidea, 1005

- etorkinen hizkuntzak, 87, 131
etorkinen integrazioa, 1249
Etorkinen integrazioa, 754, 1063
etorkinen kolektiboen integrazioa, 1275
etorkinen lehenengo harreraren arloko eskumen eksklusiboa, 1248
etorkizun posible eta duina, 1364
Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari, 1707
etorkizunean, 825, 952, 1249, 1346, 1422
etorkizuneko belaunaldi berriak, 1397
etorkizuneko belaunaldiek, 478
etorkizuneko belaunaldiekiko, 82
etorkizuneko gizartea, 1398
etorkizuneko hazkunde jasangariaren motor, 937
etorkizuneko irakasleen, 1031
etorkizuneko magistratuak, 1708
etorkizuneko mundu eleaniztunean, 423
etorkizuneko proiektua, 404
etorkizunera, 1387
etorkizunerako egitaraua, 12
etorkizun-ikuspegia, 1230
etxean, 6, 1601
etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin, 1592
etxean hitz egiten dituzten hizkuntzak, 1474
etxebizitza, 243, 588, 1040, 1193
etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak, 1510, 1512
etxebizitzak, 524, 597
etxebizitzako, 1054
etxebizitzan, 389
etxebizitzarekin, 261
etxebizitzaren, 606
etxebizitzaren arloko informazioa, 788
etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen, 606
etxeko eremuaren, 417
etxeko haurrak, 1438
etxeko lanak, 417, 1438
etxekoandreei, 339
Etxepare Euskal Institutua, 424
Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea, 423, 424
Etxepare Euskal Institutuak, 423, 425, 426, 428, 429
Etxepare Euskal Institutuan, 429, 430
Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia, 429, 430
Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiak, 426, 428
Etxepare Euskal Institutuaren asmoa, 424
Etxepare Euskal Institutuaren egoitza, 426
Etxepare Euskal Institutuaren helburuak, 424
Etxepare Euskal Institutuaren jarduera-plan orokorrak onestea, 427
Etxepare Euskal Institutuaren jardueren hasiera, 429
Etxepare Euskal Institutuaren jardueren prezioak finkatzea, 427
Etxepare Euskal Institutuaren jardueren urteko memoria egitea, 428
Etxepare Euskal Institutuaren kontrol ekonomikoa, 428
Etxepare Euskal Institutuaren mendeko irakasleek, 429
Etxepare Euskal Institutuaren mendeko zentroak, 424
Etxepare Euskal Institutuaren ohiko ordezkaria izatea, 428
Etxepare Euskal Institutuaren ondasunak eta baliabide ekonomikoak, 428
Etxepare Euskal Institutuaren organo artezkariak, 426
Etxepare Euskal Institutuaren zuzendaria, 427
Etxepare Euskal Institutuari, 430
Etxepare Euskal Institutuko langileak, 429
Etxepare Euskal Institutuko organo artezkarietako kideen izendapena, 429
Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria, 428

- Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria izendatzeko proposamena ezagutzea, 427
- etxetik, 1712
- etxetik irteteko ezintasuna duten erabiltzaileei, 1079
- etxez etxeko lan- edo enplegu-eskaintzak, 1505
- etxez etxeko saltzaile autonomoak, 1517
- etxola, 147
- etxolak, 147
- eurek aukeratutako hizkuntza ofizialean. *Ikus* interesdunak
- eurek ulertzen duten hizkuntza horretan, informazioa jasotzeko eskubidea, 101
- euren aurkako akusazioaren izaera eta arrazoiari, 101
- euren burua ezagutarazi ahal izatea, 21
- euren eskualde-politika garatzeko, 59
- euren gizarte-politika aplikatzeko, 59
- euren hizkuntza eta kultura propioak garatzeko duten eskubidea, 40
- euren hizkuntza ofiziala babestu eta sustatzea, 58
- euren hizkuntza-erkidegoek dituzten beharrizan eta gurariei, 58
- euren hiztun-kopurua azkar gutxitu, 57
- euren instituzioak antola, 55
- euren instituzioak eta hezkuntza-bideak sortzeko duten eskubidea, 18
- euren kultura- eta hizkuntza-ondarea defenda, 55
- euren lurralde-esparru osoan berezko hizkuntza propioa osotasunez eta jendaurrean erabiltzea, 28
- Euroeskualdearen esparruan, 967
- Euromosaic azterlanarekin abiatutako ikerketari jarraitu, 82
- eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin, 93, 137
- Europa, 1628
- Europa baketsu eta demokratikoa eraikitze, 57
- Europa berri baterako Parisko Gutuna, 56
- Europa demokratikoa eraikitze orduan eskualdeek duten zeregina, 54
- Europa demokratikoa eraikitze orduan eskualdeek duten zereginari buruz emandako ebazpenari, 49
- Europa egiteak, 57
- Europa eleaniztunak, 1396
- Europa eraikitze, 54
- Europa erdialde eta ekialdeko demokratizazio-prozesua, 57
- Europa mailan, 83
- Europa osoan, 1396
- Europa osoan partekatutako aspektu erkideei, 1262
- Europa zentral nahiz ekialdeko herrietan, eremu urriko hizkuntzen erabiltzaileen beharrizanak behar den moduan aintzakotzat hartzea, 60
- Europako, 162, 163, 195, 200, 277, 381, 404, 406, 409, 523, 1152, 1153, 1154, 1167, 1277, 1278, 1279, 1280, 1282, 1288, 1290
- Europako antolakunde, 59
- Europako Arartekoarengana jo, 70
- Europako araudiaren, 267
- Europako atxiloketa-agindu, 1589, 1590
- Europako atxiloketa-agindua, 1589, 1590, 1591
- Europako atxiloketa-aginduaren ondorioak, 1589
- Europako atxiloketa-aginduari, 1589
- Europako Babes Aginduari buruzko 2011/99 EB Zuzentaraua, 1595
- Europako babes-agindu, 1595
- Europako babes-agindua emateko ebazpena, 1595
- Europako babes-aginduak emateko ebazpenak, 1595
- Europako Batzordeak, 48, 54, 56, 381, 1229, 1396
- Europako Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren, 1562
- Europako Batzordearen eleaniztasunarekiko politiken esparruan, 79

- Europako Batzordearen Euromosaic azterlana, 76
- Europako Batzordeari, 45, 46, 47, 59, 60, 80, 149
- Europako Batzordeari eta Kontseiluari, 80
- Europako Batzordeko Justizia, Askatasun eta Segurtasuneko Zuzendaritza Nagusiak, 1248
- Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 1396
- Europako beste hizkuntza batzuk, 995
- Europako beste hizkuntza ofizial batzuen, 1152
- Europako Dimentsioa, 59
- Europako Ekonomia Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren, 54
- Europako Ekonomia Erkidegoan, 1153
- Europako Ekonomia Erkidegoan eremu urriko hizkuntzak sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 49
- Europako elkarteekin, 1692
- Europako eremuan, 41, 1121
- Europako Erkidegoak, 49, 57
- Europako Erkidegoan, 59
- Europako Erkidegoaren betebeharra, 57
- Europako Erkidegoaren erantzukizuna, 57
- Europako Erkidegoaren Eskualdeetako Lantaldearen azken adierazpenari, 49
- Europako Erkidegoaren eskualdekatzea, 54
- Europako Erkidegoaren ikus-entzunezko politikan, 59
- Europako Erkidegoaren informazio-gastuetan, eremu urriko hizkuntzen arazoentzat atalen bat erreserbatzea, 52
- Europako Erkidegoaren mailan izandako aurrerapenen gaineko berrikuspenari, 47
- Europako Erkidegoaren oinarriko xedapenak nahiz informazioak, bai eta horien guztien jarduerak, 59
- Europako Erkidegoaren politika prestatzeko, 59
- Europako Erkidegoaren telebistari dagokion eremuan, 52
- Europako Erkidegoaren Tratatuaren, 57
- Europako Erkidegoaren tresna egokiak, 47
- Europako Erkidegoen Aldizkari Ofizial, 156
- Europako Erkidegoen tratatuak, 59
- Europako Erkidegoetako Argitalpen Bulegora, 156
- Europako Erkidegoko eskualde- eta etnia-gutxiengoen hizkuntzak eta kulturak aintzakotzat hartzea, 52
- Europako Erkidegoko eskualde eta gutxiengo guztien hizkuntzek, 52
- Europako Erkidegoko eskualdeen autonomia indartzea, 49
- Europako Erkidegoko eskualdeetako eta eremu urriko etnien hizkuntza eta kulturei, 56
- Europako Erkidegoko eskualdeetako hizkuntzak eta kulturak defendatu eta sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 48
- Europako Erkidegoko gobernu guztiek, 44
- Europako Erkidegoko herritarren, 47
- Europako Erkidegoko hizkuntzak, 60
- Europako Erkidegoko kultura-ekintzarako ikuspegi berriak, 56
- Europako Erkidegoko legeak eta praktikak, 46
- Europako Erkidegoko nahiz nazioetako legeak eta praktikak, 47
- Europako Erkidegoko politika desberdinak prestatzeko, 52
- Europako erregioetako administrazioekin, 398
- Europako eskualde bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak, 86, 131
- Europako eskualdeen, 77
- Europako Eskualdeen Batzordea, 995
- Europako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza historikoen,

- 86, 130
Europako eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak Europako eskualdeetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak, 86, 131
Europako eskualdeetako elkarteak, 54
Europako Eskualdeetako Lantaldeak, 54
Europako Eskualdeetako Udalerrien Kontseiluak, 54
Europako eskualde-hizkuntzei eta eremu urrikoei, 77
Europako eskualde-politika orekatu, 49
Europako Esparru Ekonomikoari elkartuta ez dauden estatuetan, 1266
Europako Esparru Ekonomikoari elkartutako estatuetan, 1266
Europako Esparru Ekonomikoko, 187, 188
Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu, 1462, 1529, 1532, 1676, 1680
Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko, 1554
Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean, 1569, 1572
Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuetako herritarrek, 1518
Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu, 1542
Europako esparruan, 409
Europako esparruko unibertsitate publikoetako, 406
Europako Estrategiak, 1294
Europako eta nazioarteko antolakunde, 666
Europako eta nazioarteko inguruabarretara, 1471
Europako eta nazioarteko komunikabideetan, 1167
Europako Gizarte-funtsa, 80
Europako hainbat hizkuntzak jasaten duten egoera larriari, 79
Europako herrialde, 78
Europako herrialdeetako immigrazio-ministerio arduradunek, 1248
Europako herrien artean lotura estuagoak ezartzea, 44
Europako herrien ezagutza hobetzean, 61
Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzea, 67
Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzen, 71
Europako herritar izatearen kontzientzia, 1558
Europako hirugarren sektoreko hedabideei, 77
Europako hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu, 1255
Europako hizkuntza ez-hegemonikoen babesak, 80
Europako hizkuntza guztiek, 77
Europako hizkuntza historikoen panoramaren, 650
Europako hizkuntza-aniztasunaren, 1290
Europako hizkuntza-aniztasunaren babesaren, 1279
Europako hizkuntza-aniztasunari, 77
Europako hizkuntza-kulturaren beharra, 57
Europako hizkuntza-ondarearen sustapena, 1655
Europako hizkuntzaren baten desagerpen-arriskua nabarmen gutxitu duten prebentzio-neurrien adibideak, 82
Europako hizkuntza-sareak, 82
Europako hizkuntzen desagerpenaren, 76
Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei, 1588
Europako ikerketa-agindua, 1588
Europako ikerketa-aginduekin, 1588
Europako Inbertsio Bankuarenak, 54
Europako integrazioa, 54
Europako konbentzioaren lege-forma, 56
Europako konbentzioarena, 58
Europako konfederazio, 675
Europako konstituzioen, 270
Europako Kontseilua, 77
Europako Kontseiluak, 44, 49, 50, 54, 56, 61, 195, 218, 275, 624, 865, 1248, 1250, 1255, 1386
Europako Kontseiluak

- gomendatutako mailen, 1100
- Europako Kontseiluarekin, 61, 67, 71, 82
- Europako Kontseiluaren, 45, 651, 993
- Europako Kontseiluaren 2002ko ekainaren 13ko Esparru Erabakia, 1589
- Europako Kontseiluaren 2008ko azaroaren 27ko 2008/909/JAI Esparru Erabakia, 1599
- Europako Kontseiluaren adierazpenak eta hitzarmenak, 24
- Europako Kontseiluaren C1 eta C2 mailei, 1219
- Europako Kontseiluaren Gailurraren Adierazpena, 24
- Europako Kontseiluaren gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, 42
- Europako Kontseiluaren helburua, 86, 130
- Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratukoa. Ikus oinarriko ezagutza
- Europako Kontseiluaren ondorioak, 1396
- Europako Kontseiluaren parte diren estatuetan, 1636
- Europako Kontseiluari, 46, 47, 52, 56, 59
- Europako Kontseiluko 2006ko urriaren 6ko Esparru Erabakia, 1597
- Europako Kontseiluko 2008ko azaroaren 27ko Esparru Erabakia, 1602
- Europako Kontseiluko artxiboan, 99, 144
- Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa, 40
- Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioaren, 218
- Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari, 60
- Europako Kontseiluko bost kidek, 98, 143
- Europako Kontseiluko estatu kideetan, 218
- Europako Kontseiluko Europako Toki eta Eskualdeetako Botereen Lantaldearen 2010eko martxoaren 18ko ebazpena, 76
- Europako Kontseiluko idazkari nagusiak, 98, 99, 142, 143, 144
- Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, 97, 98, 99, 141, 142, 143, 1655
- Europako Kontseiluko kide, 86, 130
- Europako Kontseiluko kide diren estatu, 100, 144
- Europako Kontseiluko kide diren estatuek, 98, 142
- Europako Kontseiluko kide ez den edozein estaturi, 99, 143
- Europako Kontseiluko Kontsulta Batzarrari, 52
- Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak, 99, 143, 218, 1153
- Europako Kontseiluko Ministroen Kontseiluaren Konbentzioa, 24
- Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarrak, 1255
- Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarraren 1598 Gomendioak, 1255
- Europako Kontseiluko Toki eta Eskualdeetako Lantalde Iraunkorrak, 54
- Europako kultura eta ondarearen osagaiak, 57
- Europako kultura guztiekin, 40
- Europako kultura-aberastasunaren adierazgarri, 1255
- Europako kultura-aberastasunari, 1397
- Europako kultura-nortasunarentzat, 54
- Europako kultura-ondarearen osagaitzat, 77
- Europako kultura-politika egokia sustatzeko, 46
- Europako kulturen eta hizkuntzen aniztasuna, 78
- Europako Liburutegi Digitalean, 210
- Europako lurralde-lankidetzak, 80
- Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen, 86, 130
- Europako oinordetza-ziurtagiria, 286
- Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen

- zerrendetan sartutako
ondasunetan, 1004
- Europako Parlamentuak, 50, 54, 76
- EUROPAKO PARLAMENTUAK, 44, 47,
48, 54, 56
- Europako Parlamentuak eta
Kontseiluak, 71, 1595, 1706
- Europako Parlamentuak onetsitako
ebazpenari bidea egiteko, 48
- Europako Parlamentuaren, 162, 163,
179, 180, 181, 218, 255, 263, 264,
265, 1153, 1255
- Europako Parlamentuaren 1998ko
urriaren 23ko Ebazpenak,
liburutegi publikoek gizarte
modernoa duten zereginari
buruzkoak, 956
- Europako Parlamentuaren 2008ko
irailaren 25eko ebazpena, 77
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren, 181, 255, 263, 264,
265, 286, 292, 293
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2006ko abenduaren
12ko 2006/123/EE Zuzentarauaren,
959
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2006ko abenduaren
18ko gomendioa, 76
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2013ko ekainaren
26ko 604/2013 Erregelamendua,
1444
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2017ko ekainaren
14ko 2017/1129 (EB)
Erregelamenduaren, 302, 303
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren lku-entzunezko
Mugarik Gabeko Zerbitzuen
2007/65/EE Zuzentarauko, 968
- Europako Parlamentuari, 70, 1262
- Europako Parlamentuari eskaerak
egin, 70
- Europako Parlamentuko kidea, 1368
- Europako patente, 282, 283
- Europako patenteak, 282
- Europako patentearen, 282, 283
- Europako patentearen
espainiarako itzulpena, 283
- Europako patentearen itzulpena,
283
- Europako Patenteen Aldizkarian,
282
- Europako Patenteen Erregistroa, 283
- Europako Patenteen Erregistroan,
283
- Europako patente-eskaerak, 282
- Europako Plataforma, 59
- Europako programak garatzen, 60
- Europako Segurtasun eta
Lankidetzako Batzarrari, 60
- Europako Segurtasun eta
Lankidetzako Batzordean, 86, 131
- Europako sistema, 409
- Europako sistemaren, 409
- Europako tituluaren hizkuntza-
arabideak, 70
- Europako Toki eta Eskualdeetako
Botereen Batzar Iraunkorrari, 60
- Europako Toki eta Eskualdeetako
Botereen Lantalde Iraunkorrari, 52
- Europako tradizioaren oinarrian, 677
- Europako unibertsitateen, 409
- Europako zenbait hitzun-
erkidegotan eskuragarri dauden
jarduera onenak partekatzean
oinarrituta, 80
- Europako zibilizazioarentzat
aberastasun-iturri eta bizitasun-
seinale, 44
- Europako zinema, 1266
- Europako zinemaren estreinaldia
eta emanaldia, 240
- Europako, Estatuko eta Autonomia
Erkidegoko arau-esparrua, 1398
- Europako, 974, 1276, 1472
- Europako arriskuan dauden
hizkuntzek jasaten duten
mehatxua arindu, 79
- Europako erabiltzen diren zeinu-
hizkuntzei, 42, 1255
- Europako Faxismoa eta Arrazakeria
Gehitzeari buruz emandako
ebazpenak, 50
- Europako garrantzia duen kultura-
ondarea iraunarazi eta
babestean, 61
- Europako herritar elebidun eta
eleaniztunak izateak dakartzan
onura kognitibo eta gizartekoiei,
83

- Europar Batasun osoan, 1706
Europar Batasuna, 967, 1153
Europar Batasunak, 195, 218, 1589
Europar Batasunak bultzatutako etengabeko ikaskuntzako programen aukerak, 1024
Europar Batasunak estatu kideei lagundu, 81
Europar Batasunarekiko eta kanpo-ekintzarekiko harremanen funtsezko eskumenak, 995
Europar Batasunarekiko Harremanei, 1299
Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak, 1299
Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak, 1299
Europar Batasunarekiko harremanen helburuak, 1299
Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak, 1299
Europar Batasunarekiko harremanetan, 995
Europar Batasunarekin, 1167, 1300
Europar Batasunaren, 164, 181, 243, 263, 524, 753, 754, 865, 995, 1290, 1299, 1300, 1323
Europar Batasunaren aberastasuna eta aniztasuna, 78
Europar Batasunaren balioak, 164
Europar Batasunaren barruko mugez gaindiko auzietan, 149
Europar Batasunaren eremuan, 1300
Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak, 1250
Europar Batasunaren funtsezko sorarau, 77
Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren, 74
Europar Batasunaren harrera-politikaren esparruan, 1248
Europar Batasunaren kultura- eta hizkuntza-ondarea bere zabalean babesteko eta sustatzeko helburua indartzen, 77
Europar Batasunaren kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 1243
Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 42, 524
Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1243
Europar Batasunaren programei buruzko informazioa zabaltzeko, 83
Europar Batasunaren Tratatuaren, 76
Europar Batasunaren Tratatuaren 13. artikuluan aipatutako instituzio edo organismoetatik, 70
Europar Batasunaren Tratatuaren 53. artikuluko 2. apartatuari buruzko adierazpena, 75
Europar Batasunaren Tratatuaren proiektua, 54
Europar Batasunaren Tratatuari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuari, 75
Europar Batasunari, 923
Europar Batasunari eta estatu kideei, 79
Europar Batasunean, 57, 58, 59, 65, 77, 180, 263, 264, 577, 578, 675, 995, 1203, 1300, 1458, 1497, 1599, 1696
Europar Batasunean etorkinak integratzeko politikarako oinarrizko printzipio, 1248
Europar Batasunean ofiziala den gutxienez beste hizkuntza batean, 1458
Europar Batasunean sartu nahi dutenekikoetan, 83
Europar Batasunean sartzeko hautagai eta hautagai potentzial direnenetarako, 83
Europar Batasuneko, 162, 172, 173, 176, 179, 180, 182, 187, 189, 190, 200, 202, 218, 238, 256, 257, 264, 265, 267, 278, 381, 472, 505, 506, 509, 527, 577, 578, 640, 666, 787, 995, 997, 1074, 1165, 1166, 1167, 1618
Europar Batasuneko 2000ko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1121
Europar Batasuneko araudia, 1176

- Europar Batasuneko araudian, 1244
Europar Batasuneko araudiaren,
1244
Europar Batasuneko araei, 1166
Europar Batasuneko balio eta
ikurrak, 1477
Europar Batasuneko balioak, 1005
Europar Batasuneko beste estatu
batzuetako jurisdikzio-organoek,
1600
Europar Batasuneko beste estatu
kide bateko, 238
Europar Batasuneko beste
herritarrek eta munduko beste
herrialdeetakoek ere erabili eta
ulertu ahal izan dituzaten, 422
Europar Batasuneko beste hizkuntza
bat, 506
Europar Batasuneko beste hizkuntza
batzuk, 1427
Europar Batasuneko beste hizkuntza
ofizial, 289
Europar Batasuneko beste lan-
hizkuntzaren batean, 787
Europar Batasuneko beste zenbait
hizkuntzarena, 448
Europar Batasuneko bizitza
demokratikoan parte hartzeko
eskubidea, 65
Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide den
estatu, 1529, 1532, 1676
Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide den
estaturen batean, 1569, 1570,
1572
Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide diren
estatuetaoekin. *Ikus* goi-mailako
instituzio akademikoak
Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide ez den
estatu, 1542
Europar Batasuneko enpresetako
langileei, 1502
Europar Batasuneko estatu kide
bateko hizkuntzara, 257
Europar Batasuneko estatu
kideetako administrazioen
harrera-programek, 1248
Europar Batasuneko estatu
kideetako hizkuntza ofizialen
ikasketa, 1104
Europar Batasuneko estatu
kideetako nazionalak, 1425
Europar Batasuneko estatu
kideetan, 1266
Europar Batasuneko estatu kideko
agintaritza hartzaileei, 150
Europar Batasuneko estatuburuek
eta gobernuburuek, 1248
Europar Batasuneko estatuetao bi
hizkuntza ofizialetan, 1211
Europar Batasuneko estatuetao
hizkuntza ofizialetako, 640
Europar Batasuneko eta eremu
mediterraneoko kide diren
estatuetao herritarrak, 1512
Europar Batasuneko Funtzio
Publikoko Auzitegia, 74
Europar Batasuneko gainerako
herritarren eskubide, 1255
Europar Batasuneko gainerako
herritarren eskubide berberak, 65
Europar Batasuneko gomendioak
eta araudiak, 924
Europar Batasuneko herrialdeetan,
577, 578, 1103
Europar Batasuneko hizkuntza ofizial,
190
Europar Batasuneko hizkuntza
ofiziala, 256, 257
Europar Batasuneko hizkuntza-
aniztasuna, 57
Europar Batasuneko hizkuntza-
aniztasunak, 57, 79
Europar Batasuneko hizkuntzetan,
905
Europar Batasuneko instituzio eta
organoetan parte hartzea, 995
Europar Batasuneko instituzioei eta
estatu kideei, 65
Europar Batasuneko instituzioetao
hizkuntza ofizialetako, 1588, 1589,
1594, 1595, 1597, 1599, 1600, 1603
Europar Batasuneko instituzioetan,
1167
Europar Batasuneko Justizia
Auzitegiaren Estatutuan
aurreikusitako xedapenei kalterik
egin gabe, 73
Europar Batasuneko Justizia

- Auzitegiaren Estatutuari, 74
- Europar Batasuneko Justizia Auzitegiari aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari buruzko arauak, 74
- Europar Batasuneko Justizia eta Barne Gaietarako Ministroen Kontseiluak, 1248
- Europar Batasuneko kide den estatu, 1443, 1462, 1483, 1497, 1554, 1563, 1594, 1627, 1680
- Europar Batasuneko kide den estatu bateko hizkuntzan sortutako koprodukzioei, 1563
- Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo, 1597, 1600
- Europar Batasuneko kide den estatuan, 1496
- Europar Batasuneko kide den estatuko hizkuntza ofizialetako, 1589
- Europar Batasuneko kide den estaturen batean kokaturik dauden filialei, 1568
- Europar Batasuneko kide den estaturen bateko lurraldean, 1594
- Europar Batasuneko kide den Frantziar bestelako estatu, 1450
- Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan, 1599, 1602
- Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko entrega-prozedurei, 1589
- Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko 1996ko irailaren 27ko Konbentzioa, 1593
- Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua, 1593
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako eta Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuetako herritarrek, 1518
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako herritarrek, 1618
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako herritarren kualifikazio profesionalen aitortpenerako, 1542
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK), 1551, 1552
- Europar Batasuneko kide diren estatuetan, 1594, 1595
- Europar Batasuneko kide diren estatuetan Europako Kontseiluaren 2009ko urriaren 23ko Esparru Erabakia, 1594
- Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen, 1588
- Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuetan, 1519
- Europar Batasuneko kide ez den estaturen batean kokaturik dauden filialen, 1568
- Europar Batasuneko kide ez diren estatuetako abokatu-elkargoetan, 1619
- Europar Batasuneko kide ez diren estatuetako hizkuntzetan, 1635
- Europar Batasuneko kide ez diren estatuetako profesionalak, 1239
- Europar Batasuneko kideak ez diren estatuetan, 1266
- Europar Batasuneko Kontseiluaren, 381
- Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa, 1662
- Europar Batasuneko Kontseiluaren lantaldeak, 995
- Europar Batasuneko legerian, 675
- Europar Batasuneko legeriarekin, 1499, 1687, 1706
- Europar Batasuneko markak, 173
- Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziaren, 666
- Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 720, 851, 974, 1319
- Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 527, 678, 880, 969, 1338
- Europar Batasuneko patenteak, 1488

- Europar Batasuneko patenteak eskuratzeko eskabideak, 1488
- Europar Batasuneko zuzenbidea, 948
- Europar Batasuneko zuzenbidearekin, 923
- Europar Batasuneko ez den herrialde, 1571
- Europar Batasunera, 1206
- Europar Batasunera sartzeko estatuek bete beharrekoa, 80
- europar finantzaketak, 79
- europar herritarren gaitasun eleaniztuna, 1396
- europar identitateak, 1262
- europar integrazioa, 1184
- europar lankidetzak, 195
- europar lege edo esparru-lege, 68
- Europar legeak edo esparru-legeak, 68
- europar nortasunaren oinarriak, 78
- europar obrak, 1196, 1199
- europar obrak zabaltzeko betebeharrak, 1199
- Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babestea, 67
- Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babesten, 71
- Europarekiko eta munduarekiko irekitasun, 1696
- Europaren, 527
- Europaren bilakaerarentzat, 40
- Europaren eremuari, 527
- Europaren garapen jasangarriaren, 66
- Europaren inguruko ideientzat, 40
- Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura, 66
- Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango, 69
- Europaren sortze-gaitasun osoa, 58
- Europarentzako Gazteria, 59
- Europarentzat, 82
- Europari, 46, 1638
- europarra, 1633, 1640
- europartzea, 1184
- eurotan, 1517, 1564
- Euskadi, 423
- Euskadiko, 322, 334, 335, 337, 349, 352, 367, 368, 370, 374, 379, 390, 400, 401, 406, 408, 419, 457, 472, 478, 483, 485
- Euskadiko administrazio publiko, 334
- Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena, 379
- Euskadiko Autonomia Erkidego, 334
- Euskadiko Autonomia Erkidegoan, 334
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko, 367, 379, 400, 401, 419, 457
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko, 400, 401
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetan, 379
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatzea, 422
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan banatutako ondasun eta zerbitzuei, 398
- Euskadiko bi hizkuntza ofizialak jakiteko betebeharra, 471
- Euskadiko bi hizkuntza ofizialean, 471
- Euskadiko Bibliografia Gordailua, 433
- Euskadiko bibliografia-ekoizpena, 431
- Euskadiko bibliografia-ekoizpenetik, 431
- Euskadiko bibliografia-gordailua, 431
- Euskadiko bibliografia-gordailuaren jasotzaile, 433
- Euskadiko bibliografia-gordailuaren zentroa, 431
- Euskadiko bibliografia-gordailuari, 431
- Euskadiko bibliografia-ondarea, 360
- Euskadiko Eskola Kontseiluak, 367, 369
- Euskadiko Eskola Kontseiluaren, 367, 368, 374
- Euskadiko Eskola Kontseiluari, 352, 370
- Euskadiko Eskola Kontseiluaz, 352
- Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen,

- 370
Euskadiko Eskola-kontseiluei, 352
Euskadiko eta euskararen hizkuntza-
eremuko bibliografia-ekoizpen,
433
Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari,
349
Euskadiko hizkuntza ofiziala, 425
Euskadiko hizkuntza ofizialen, 406
Euskadiko hizkuntza ofizialetan eta
beste batzuetan gaitasunak
eskuratzea, 450
Euskadiko interes kulturalako
ondasun eta gainerako baliabide
turistiko ondatze historiko,
natural eta gastronomikoari, 471
Euskadiko irakurketa publikoko
sareko liburutegien betekizunak,
432
Euskadiko irakurketa publikoko
sareko liburutegien erabiltzaileen
eskubideak eta eginbeharrak, 432
Euskadiko Kirolarena, 390
Euskadiko Kooperatiben Goren
Kontseiluak, 483
Euskadiko Kooperatiben Goren
Kontseiluarekin, 483
Euskadiko Kooperatiben Goren
Kontseiluaren, 483
Euskadiko Kooperatibena, 483
Euskadiko kultura-ondasun, 478
Euskadiko lanbide-heziketako
sistema bateratua garatzeko, 476
Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko
Zentroari, 472
Euskadiko Liburutegi Sistemako
liburutegiei, 432
Euskadiko Liburutegi Sistemaren, 432
Euskadiko Liburutegia, 433
Euskadiko Liburutegiak, 433
Euskadiko Liburutegian, 433
Euskadiko Liburutegiaren, 431
Euskadiko liburutegi-sistemaren, 432
Euskadiko lurralde historikoek eta
udalek, 334
Euskadiko museo eta bildumen
eginbehar orokorrak, 422
Euskadiko museo eta bildumen
eginbeharrak, 422
Euskadiko museo eta bildumen
kudeaketa, 422
Euskadiko museo artikulazioa, 422
Euskadiko Museoen Sistema
Nazionalako museo eta bildumek,
422
Euskadiko Museoen Sistema
Nazionalako museo eta bildumen
betebeharrak eta ondorioak, 422
Euskadiko Ogasun Nagusiaren, 380
Euskadiko ondarea, 322
Euskadiko ondarean, 322
Euskadiko Ondareari buruzko
Legean, 337
Euskadiko Segurtasun Publikoaren
Sistema Antolatze ekainaren
28ko 15/2012 Legearen, 485
Euskadiko Toki Administrazio
gainerako erakundeekin, 335
Euskadiko Toki Erakundeei, 459
Euskadiko Turismo Administrazioak,
469
Euskadiko turismo-eskaintza, 469
Euskadiko Unibertsitate Kontseilua,
408
Euskadiko Unibertsitate Kontseilua
euskal unibertsitate-sistema, 408
Euskadiko Unibertsitate
Kontseiluaren, 408
Euskadin, 308, 360, 433, 471
Euskadirako, 469
Euskadiren irudi positiboa islatu
behar du munduan, 423
euskal administrazio publiko, 355
euskal administrazio publikoak, 387
Euskal administrazio publikoak, 355
Euskal Administrazio Publikoaren,
315
euskal administrazio publikoek, 410,
418, 458
Euskal administrazio publikoek, 366
Euskal administrazio publikoek
ematen dituzten laguntzen edo
dirulaguntzen onuradunak diren
erakunde edo pertsona juridikoak,
397
Euskal administrazio publikoen, 355
euskal administrazio publikoetako,
354
euskal administrazio publikoetako
funtzionarioez, 354
euskal administrazio publikoetako
hizkuntza ofizialak, 354

- Euskal administrazio publikoetan, 354, 355
- euskal administrazioek, 455
- Euskal Autonomia Erkidegoa, 248
- Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-aldundietako bakoitzaren ordezkari, 426
- Euskal Autonomia Erkidegoak, 377
- Euskal Autonomia Erkidegoan, 327, 397, 410, 433, 435, 440, 445, 460, 468
- Euskal Autonomia Erkidegoan duten presentziari, 397
- Euskal Autonomia Erkidegoan merkaturatutako nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioan, 440
- Euskal Autonomia Erkidegoan ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan aritzeko eskubidea, 435
- Euskal Autonomia Erkidegoaren, 461
- Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioiko antzinatasunak, 429
- Euskal Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorretan, 428
- Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan, 476
- Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan araututako produktuak, 398
- Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza-eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko, 423, 425
- Euskal Autonomia Erkidegoaren mendeko titulartasun publikoko komunikabideetako tartekak, 358
- Euskal Autonomia Erkidegoaren ondarean, 322
- Euskal Autonomia Erkidegoaren toki-administrazioaren eremuan, 460
- Euskal Autonomia Erkidegoaz, 406
- Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko, 376
- euskal autonomia erkidegoko, 485
- Euskal Autonomia Erkidegoko, 312, 362, 363, 365, 376, 377, 378, 408, 411, 437, 438, 466, 477, 480, 483, 484, 485, 486, 487
- EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO, 484
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak, 431, 476
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren, 430
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten funtzionarioek, 429
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten lan-kontratuko langileek, 429
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak, 444, 445
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak, 444, 445
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoaren, 380
- Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, 376, 411, 435
- Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek prestazio eta zerbitzu jakin batzuk bermatu behar, 435
- Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioak, 396
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 377
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari, 428, 461
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko, 443, 458
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko du kanpoko harremanetan, 446
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan, 359, 471
- Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoei, 365
- Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoen esku jartzen, 325
- Euskal Autonomia Erkidegoko

- egoera soziolinguistikoa, 432
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Ekonomia Kontrolari eta
Kontabilitateari buruzko ekainaren
30eko 14/1994 Legean, 428
- Euskal Autonomia Erkidegoko
gainerako administrazio
publikoekiko harremanetan, 462
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Gobernu Kontseiluak, 426
- Euskal Autonomia Erkidegoko
hezkuntza-sistemako Lanbide
Heziketaren arloan eskumena
duen sailak bultzatuko du
euskarazko hezkuntza-eskaintza
Lanbide Heziketan zabaltzea, 475
- Euskal Autonomia Erkidegoko
hezkuntza-sistemako lanbide-
heziketaren arloan eskumena
duen sailak, 475
- Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizial bien erabilera, 432
- Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizial bien erabilera
bermatuko, 432
- Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizialek, 474
- Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizialetatik, 454
- euskal autonomia erkidegoko
instituzio eta organoei, 408
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Lanbide Heziketan, 474
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Logopeden Elkargoko kide, 421
- Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde, 433
- Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde, udalerrri, biztanlegune,
geografia-gorabehera, hiribide
eta, oro har, toponimo guztien
izen ofizialak, 328
- Euskal Autonomia Erkidegoko
lurraldean zabalkundea duten
edo egiten diren publizitateko eta
komunikazioko kanpaina
instituzionaletan, 441
- Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde-eremuan unibertsitateaz
kanpoko urrutiko hezkuntzaz
arduratuko den zentro publiko
bakarra, 451
- Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde-eremuko
establezimenduetan, 396
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Ogasun Orokorraren gaiei, 424
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziak, 362
- Euskal Autonomia Erkidegoko
poliziako kideen estatutu-
arabidea, 363
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziaren kidegoak, 362
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziaren Legearen, 484
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Polizari, 362, 363, 480, 484, 487
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Polizari buruzko Legearen, 484,
487
- Euskal Autonomia Erkidegoko toki-
erakundeek publizitate aktiboaren
arloan dituzten betebeharrak, 464
- Euskal Autonomia Erkidegoko toki-
erakundeen hizkuntza ofiziala, 461
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
dauden liburutegiei, 433
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
dauden liburutegien arteko
koordinazio eta informaziorako
sareen sorrera, 431
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
sustatzeko, hedatzeko eta
proiektatzeko, 424
- euskal autoreek, 360, 433
- euskal bibliografia-ondarea, 431
- euskal bibliografia-ondarearen
izaera eleaniztunari, 432
- euskal bibliografia-ondareztat, 360
- euskal botere eta administrazio
publikoen, 418
- euskal botere publiko, 459
- Euskal botere publikoek, 331, 417,
418
- euskal elkarteetako kideei, 376
- euskal erkidego linguistikoa dagoen
lurraldeetako instituzioenekin, 423,
426
- euskal erkidego linguistikoa osatzen
duten lurralde guztien euskal
kulturari egindako ekarpenak, 426

- euskal erkidego linguistikoaren herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari, 425
- euskal erkidegoa, 423
- euskal erkidegoak, 424
- euskal erkidegoak dituzten herrialdeetan, 424
- euskal eskola, 364, 365, 366, 372, 392, 412
- euskal eskola publikoa, 412
- Euskal eskola publikoa, 365
- euskal eskola publikoak, 365
- euskal eskola publikoan, 366, 372
- Euskal eskola publikoan, 366, 367
- euskal eskola publikoaren, 364, 365
- euskal eskola publikoaren hastapen orokorrak eta helburuak, 364
- euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedeak, 364
- Euskal Eskola Publikoari, 364, 372
- Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen, 372
- euskal eskola publikoko, 366, 368
- euskal eskola publikoko ikastetxeen antolaketa-autonomia, 368
- euskal eskola publikoko ikastetxeen autonomiaz, 368
- euskal eskola publikoko irakaskuntzaren, 366
- euskal eskola publikoko irakaskuntzaren kalitatea, 366
- Euskal Estatistika Planari, 482
- Euskal etxe, 376
- euskal etxeak, 376
- Euskal etxearen, 376
- euskal etxeei, 376, 377
- Euskal etxeek, 376
- euskal etxeetakoei, 433
- Euskal Filologiako lizentziadun-plazak, 402
- euskal funtzio publikoa, 437
- Euskal Funtzio Publikoari, 353, 361, 362, 371, 405, 486
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legean, 361
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legearen, 371
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen, 362, 486
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/89 Legearen, 405
- Euskal gazteriarengan, 349
- euskal giroa eta euskara errotulazioan erabiltzea bultzatuko, 331
- euskal giroa ziurtatuko, 330
- euskal gizartearen, 364, 365
- euskal gizartearen zerbitzura, 364
- euskal gizarteari, 423
- Euskal Herriak, 334
- Euskal Herrian, 341, 404
- Euskal Herriarekin, 376
- Euskal Herriaren Adiskideen Elkarte, 312
- Euskal Herriaren aniztasun soziolinguistikoa, 308
- Euskal Herriaren berezko hizkuntza, 460
- Euskal Herriaren hizkuntza berezkoa eta komuna, 459
- Euskal Herriaren hizkuntza propioa, 325
- Euskal Herriaren identitatearen funtsezko elementua, 423
- euskal herriaren kultura, 431
- Euskal Herriaren kultura, 349
- Euskal Herriaren kultura-ondare, 339
- euskal herriaren kultura-ondarearen funtsezko osagai denez, 325
- Euskal Herriaren kultura-ondarearen funtsezko zati, 332
- Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uhartearen, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzak, 129
- Euskal Herriko administrazio, 334
- Euskal Herriko administrazio publiko, 335
- Euskal Herriko administrazio publiko instituzionalaren, 335
- Euskal Herriko administrazio publikoen, 335, 336
- Euskal Herriko administrazioetan, 336
- Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian, 323, 333, 347, 394, 430
- Euskal Herriko Autonomia Administrazioak, 335
- Euskal Herriko Autonomia Administrazioaren, 335

- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoak, 308, 309, 364
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan, 326, 329, 408, 413, 468
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan botere publikoek
erabili beharreko inprimaki edo
idazki-eredu ofizial guztiek, 329
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan kokatutako botere
publikoek emandako arau-
xedapen zein ebazpen ofizial, 328
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan kokatutako botere
publikoek esku hartzen duten
egintza guztiek, 328
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoaren, 382, 383
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoaren aurrekontu
orokorren, 322
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko, 345, 350, 351, 372, 384,
387, 389, 404, 407, 411, 437, 438,
439, 467, 468
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko administrazio
publikoek, 384, 411
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko Administrazioari, 350
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan,
351, 407
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialen, 407
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialetako,
407
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik
edozeinetarako itzulpena
ziurtatuko, 328
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza propioa, 350
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko irakaskuntzan
elebitasuna gero eta orokorragoa
izan dadin, 329
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurralde osoan
idatzizko hizkuntza ofizial komun
denez, 332
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurraldean, 326
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurralde-eremuan, 327
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurralde-eremuko
Administrazioko gainerako
lanpostuetara sartzeko egiten
diren hautaprobetan, 329
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko musika eta arte
eszenikoen katedradunen
kidegoa, 372
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko Unibertsitateaz
kanpoko Irakaskuntzako
Irakasleen Kidegoei, 371, 437
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko Unibertsitateaz
kanpoko Irakaskuntzako
Irakasleen Kidegoei buruzko
otsailaren 19ko 2/1993 Legeak,
437
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko unibertsitateaz
kanpoko irakaskuntzan, 437
- Euskal Herriko Autonomia
Estatutuaren, 325
- Euskal Herriko berezko hizkuntza, 405
- Euskal Herriko berezko hizkuntza da,
461
- Euskal Herriko emigranteek, 376
- Euskal Herriko herritar, 327
- Euskal Herriko herritarrei, 327
- Euskal Herriko hizkuntza propioa, 326
- Euskal Herriko hizkuntza propioa
denez, behar duen presentzia
izan dezan, 331
- Euskal Herriko hizkuntzen eta ondare
historiko, kultural eta naturalaren
zabalkundea egitea, 441
- Euskal Herriko Justizia
Administrazioan, 328
- Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren,
334, 338
- Euskal Herriko plangintza
soziolinguistikorako mapa, 332
- Euskal Herriko polizia kidegoetan,
362
- Euskal Herriko poliziar, 362

- Euskal Herriko Toki Administrazioaren, 336
- Euskal Herriko Toki Araubidearen Legearen, 334
- Euskal Herriko Unibertsitatea, 312, 315
- Euskal Herriko unibertsitateak, 409
- Euskal Herriko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan, 370
- Euskal Herriko Unibertsitateko, 405, 406
- Euskal Herriko Unibertsitateko administrazioko eta zerbitzuetao langile, 405
- Euskal Herrirako Autonomia Estatutuaren, 310
- euskal herritarrek hizkuntza arloan dituzten eskubideak lege-ordenamenduan jasotzeari ekin, 325
- euskal herritarren, 434
- Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan, 325, 329
- Euskal hezkuntza-administrazioak, 374
- euskal hezkuntza-administrazioaren zerbitzuko, 373
- euskal hezkuntza-administrazioako, 373
- Euskal historia, kultura, hizkuntza eta gizarteari buruzko liburu eta ikus-entzunezkoak izateko eskubidea, 376
- euskal hizkuntza eta kultura sustatzen jarduten duten euskararen gainerako lurraldeetako organismoekin, 425
- Euskal hizkuntza- eta kultura-aniztasuna, 466
- euskal hizkuntzaren onespenerari, 423
- Euskal Irrati Telebista, 311
- Euskal Irrati Telebistaren, 315
- Euskal Irrati-Telebista, 309, 317, 322, 323
- Euskal Irrati-Telebistaren, 320
- euskal jatorria, 248
- euskal kolektibitateetako, 377
- Euskal kolektibitateetako, 377
- euskal kolektibitateetako kideak, 377
- euskal kolektibitateetako kideek, 377
- Euskal kolektibitateetako kideek, 377
- Euskal kolektibitateetako kideen, 377
- euskal kultura, 309, 377, 409
- Euskal kultura, 310
- Euskal Kultura Ondarearena, 478
- Euskal kultura, haren hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, kanpoan ezagutarazten eta hedatzen laguntzea, 424
- euskal kultura-ondarea, 478
- Euskal kultura-ondarea, 478
- euskal kultura-ondarearen, 404, 478
- euskal kulturarekin, 360, 433
- euskal kulturaren ondare, 423
- Euskal kulturaren sortze-lana kanpoan sustatzeko ekintzak eta estrategiak gauzatzea, 425
- euskal kulturari buruzko ikerketa sustatzea, 425
- Euskal letrak, filologia eta kultura, 426
- euskal literatura, 370
- euskal lurraldeetan, 348
- euskal ondare artistikoaren ezagutza zabaltzea, 425
- Euskal Osasun Zerbitzua, 379
- euskal polizia, 480
- euskal sarea, 409
- euskal toki-administrazioa, 459
- euskal toki-administrazioaren euskalduntzearen, 460
- euskal toki-erakundeetan, 460
- euskal udalak, 459
- euskal unibertsitate sistema, 404
- Euskal Unibertsitate Sistemarena, 404
- euskal unibertsitateak, 426
- euskal unibertsitate-sistema, 408
- Euskal unibertsitate-sistema, 404
- euskal unibertsitate-sistemako, 406
- Euskal unibertsitate-sistemako, 407
- euskal unibertsitate-sisteman, 405
- euskal unibertsitate-sistemaren, 404, 405, 408, 409
- Euskal unibertsitate-sistemaren, 404
- euskal zuzenbide publikoaren sisteman, 348

- Euskal Zuzenbide Zibila, 454
euskalariei eta atzerriko ikerketa-
zentroei laguntzeko eta haiekin
lankidetzan aritzeko organo gisa
jardutea, 425
euskaldun, 328
euskalduna, 459
euskaldunak, 376
euskaldunei buruzko ikaskuntza-
institutuak, 1613
euskaldunen, 376
euskaldunen eragina, 376
euskaldunen espiritua, 376
euskalduntze programen aplikazioa,
340
euskalduntzea, 341, 447, 485
euskalduntzearen, 346
euskalduntze-erakundeentzako, 340
euskalduntzeko, 341, 343, 365, 368,
371, 374
euskalduntzen, 459
euskalduntze-zentro, 343
euskalkiei, 332
Euskaltegi, 340, 342, 344, 345
Euskaltegi homologatuak, 344
euskaltegi homologatuaren, 344
euskaltegi libreak, 344
euskaltegi pribatu
homologatuentzako, 345
euskaltegi pribatu homologatuetan,
345
Euskaltegi pribatuak, 344
Euskaltegi pribatuak homologatu
gisa eta aske, 340
euskaltegi pribatuek, 346
euskaltegi pribatuen, 340
euskaltegi pribatuen homologazioa,
340
euskaltegi pribatuen titulartasuna,
340
euskaltegi publiko, 344, 346
Euskaltegi publiko, 344, 345
euskaltegi publikoetako, 340, 344
Euskaltegi publikoetako, 342
euskaltegi publikoetan, 345
euskaltegi publikoetarako, 345
euskaltegiak, 339, 340, 343, 344, 346
Euskaltegiak, 339, 340, 343
euskaltegiaren administrazio-
kudeaketarekin, 344
euskaltegiaren aurrekontua, 344
Euskaltegiaren jardueren, 345
euskaltegiaren korporazio, 344
euskaltegiaren korporazio titularrak,
344
Euskaltegiaren titularra, 344
euskaltegiaren titularrak, 345
euskaltegiari, 344
euskaltegiei, 340
euskaltegien, 343, 346
euskaltegietako, 339, 342
Euskaltegietako idazkariak, 344
euskaltegietako irakaskuntzak, 339
euskaltegietan, 341, 346
euskaltegietarako eraikinek, 345
Euskaltegiez, 343
euskaltegiko zuzendariak, 344
Euskaltegiko zuzendariari, 344
euskaltegiok, 340
Euskaltzaindia, 308, 312, 315, 426,
493
Euskaltzaindiak, 248, 462
Euskaltzaindiaren alde zurreko
txostena, 494
Euskaltzaindiaren ordezkari, 342
Euskaltzaindiari, 329
euskara, 310, 325, 328, 330, 335, 339,
340, 355, 362, 366, 367, 368, 370,
373, 377, 392, 395, 401, 404, 408,
409, 425, 459, 460, 461, 472, 475,
480, 484, 497, 500, 508, 510, 512,
517, 520, 530, 536, 537, 1613
Euskara, 308, 325, 326, 341, 354, 366,
376, 377, 405, 423, 460, 461, 493,
497, 502, 503
euskara Autonomia Erkidegoko
hedabideetan sustatzeko ardura,
326
euskara babestu eta normalizatzeko
lana, 459
euskara edo gaztelania erabili
aukeratzeko duten eskubidea
gauzatu ahal izatea bermatzeko,
436
euskara erabat berreskuratzearen
arloan, 459
euskara erabili ezin duten herritarren
eskubideei inongo kalterik ez diete
ekarri behar, 325
euskara erabiltzea, 475
euskara eta euskal kultura, 424
euskara eta euskal kultura

- hedatzeko, 424
- euskara eta euskal kultura sustatzea, hedatzea eta kanpora proiektatzea, 423
- euskara eta euskal kulturarekiko interesa zabaltzea, 424
- Euskara eta gaztelania, 326
- euskara eta gaztelania batera erabil daitezzen, 398
- euskara eta gaztelania erabili ahalko, 458
- euskara eta gaztelania erabiliko, 441, 458
- euskara eta gaztelania haren lurraldean hizkuntza ofizial gisa, 325
- euskara eta gaztelania nahitaez irakatsiko, 497
- euskara eta gaztelaniaren eredu elebidunaren, 474
- euskara Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren hizkuntza propio gisa aitortzen, 325
- euskara gero eta gehiago erabil dadin sustatuko, 462
- euskara hedatzea helburu dutenak, 425
- euskara ikasketak, 497
- euskara ikastaroak, 377
- Euskara ikasteko ikastaroak, 376
- euskara ikasteko programak, 475
- euskara ikastetik salbuetsiak izan daitezke, 497
- euskara ikastetik salbuetsita gera daitezke, 330
- euskara ikastetxeetako barne- nahiz kanpo-jardueretan eta administrazio-jardun eta -dokumentuetan, 330
- euskara ikertzea eta irakastea, 424
- Euskara irakasteko ikastaroak sortu, sustatu eta antolatzea, 425
- euskara irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan, 429
- Euskara jakin eta ikasteko eskubidea, 377
- euskara jakitea, 330, 459, 496
- euskara lehenetsiko da 18 urtetik beheragokoentzako programetan, 445
- Euskara maila, 502
- euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, 416
- euskara teknikoan eta juridikoan, 472
- euskara zaindu eta bultzatze aldera, 308
- Euskara, Euskal Herriaren hizkuntza propioa, 308
- euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko, 495, 498
- euskarak, 331, 364, 423, 480, 487
- Euskarak, 339, 490
- euskarak eta euskal kulturak, 423
- Euskarak Lanbide Heziketako sisteman duen presentzia normalizatua dela bermatu behar, 474
- Euskarak nazioartean onespena lor dezan bultzatu eta sustatzea, 424
- euskarako ezagutzak eskuratzeko eremuan garatu beharreko jarduerari, 450
- euskara-mailari, 537
- euskara-mailari buruzko probak, 537
- euskara-plan, 530
- euskara-planak, 401
- Euskarara, 503
- Euskarara itzultzeko zerbitzu teknikoak, 503
- euskararekin, 360, 433
- euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak, 431
- euskararen, 309, 339, 343, 349, 353, 355, 362, 363, 365, 366, 368, 373, 377, 379, 390, 391, 404, 405, 408, 418, 460, 462, 486, 502, 505, 508, 519, 530, 537, 540
- Euskararen, 335, 351, 352, 483, 504, 506, 518, 520
- euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren, 405
- euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren oinarriak, 405
- euskararen arloan aitortuak dituzten eskumenak baliatzeko, hitzarmenak sinatu ahal, 462

- euskararen arnasmune diren lurraldeetan, 463
- euskararen balioespen, 540
- euskararen batasuna eta normalizazioa begiratuko, 332
- euskararen batasuna eta normalizazioa begiratzea, 326
- Euskararen berreskurapena eta garapena begiratzea Nafarroan, 492
- euskararen erabilera, 325, 326, 331, 332, 365, 368, 375, 379, 390, 391, 398, 404, 460, 461, 464, 469, 490, 492, 498, 505, 508, 519, 537, 545
- Euskararen erabilera, 483, 520
- Euskararen Erabilera, 351
- euskararen erabilera Administrazio Publikoan, 325
- Euskararen erabilera Administrazio Publikoan, 327
- euskararen erabilera arrunta eta ofiziala, 492
- euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartuko, 331
- euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartzea, 326
- Euskararen erabilera eta irakaskuntza bermatzea, 493
- euskararen erabilera Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Estatuaren Administrazioan arian-arian normalizatzeko neurriak hartzea bultzatuko, 332
- Euskararen erabilera hedabideetan, 330
- euskararen erabilera hedabideetan arautzen, 326
- Euskararen erabilera hizkuntza idatzi ofizial gisa, 332
- Euskararen erabilera irakaskuntzan, 329
- euskararen erabilera irakaskuntzan arautzen, 326
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko 10/1982 Oinarrizko Legearen, 351
- euskararen erabilera normalizatzeko araudian, 379
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak, 367
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean, 366, 372, 405, 436, 461
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen, 248, 362, 364, 368, 391, 396, 462
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeari, 395
- euskararen erabilera normalizatzeko beharrezkoak diren planak onetsi eta garatuko, 461
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizko Legean, 335
- euskararen erabilera normalizatzerak eta garatzerak bideratutako neurriak hartzea, 325
- euskararen erabilera ofiziala arautu, 490
- Euskararen erabilera sustatuko, 440
- euskararen erabilera sustatuko da etiketatzeko, 398
- euskararen erabilera sustatuko dute publizitatean, 331
- euskararen erabilera sustatze aldera, 398
- euskararen erabilera sustatzeko neurriak adieraziz, 492
- Euskararen erabilera sustatzeko udal-planak idatzi, onetsi eta kudeatzea, 462
- euskararen erabilera sustatzeko, planifikatzeko eta dinamizatzeko eskumenak, 460
- euskararen erabileran, 459, 496
- euskararen erabileraren eremuan aitortuak dituzten eskumenak baliatu ahal, 462
- euskararen erabileraren gaineko arauak, 548
- euskararen erabileraren normalizazioa, 366
- Euskararen erabileraren normalizazioa, 369
- euskararen erabileraren normalizazioa ahalbidetzeko, 332
- euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko, 328
- euskararen erabileraren normalizazioari, 462
- euskararen erabileraren

- normalizazioari buruzko legeria
betetzea bermatuko, 464
- euskararen erabilerrari, 461
- euskararen erabilerrari eta
normalizazioari buruzko planen
arloan, 459
- euskararen eremuan, 460
- euskararen errealitate
soziolinguistikoari buruzko
azterlanak, 494
- euskararen eta euskal literaturaren
irakaskuntza*, 1613
- Euskararen eta gaztelaniaren
erabilera, 326
- euskararen eta gaztelaniaren
erabilera bermatu beharko, 448
- euskararen eta gaztelaniaren
erabilera bermatuko dute
kanpoko harremanetan, 410
- euskararen eta gaztelaniaren
hizkuntza-ofizialtasunaren
erregulazioa betetzeari, 462
- euskararen ezagutza, 353, 355, 373,
502
- Euskararen ezagutza egiaztatzeko
Euskal Autonomia Erkidegoko
Administrazioak onartuta dituen
probak antolatzea, 425
- euskararen ezagutza hobetzeko eta
optimizatzeko ekimenak garatuko,
463
- euskararen ezagutza-maila, 363
- Euskararen Gaitasun Agiria, 504, 506
- euskararen gaitasun-agiriak, 377
- Euskararen gizarte-erabilera, 331
- euskararen gizarte-erabilera eta
beste zenbait alderdi instituzional,
326
- euskararen hizkuntza-eremuan, 433
- euskararen hizkuntza-eremuarekin,
431
- euskararen hizkuntza-eremuko
liburutegi-instituzioekin, 432
- euskararen hizkuntza-gaitasun
mailei, 362
- euskararen ikerketan, babesean eta
sustapenean lan egiten duten
instituzio edo botereekiko kultura
harremanak bideratuko, 332
- euskararen ingurune-erabilera, 368
- euskararen irakaskuntza, 339, 449
- Euskararen irakaskuntza, ikasketa
eta erabilera mundu osoan
sustatzea, 424
- euskararen irakaskuntzan, 408
- euskararen irakaskuntzan
laguntzeko materiala
argitaratzera bideratutakoak, 425
- Euskararen irakaskuntzan
salbuespen posibleak ere
aurreikusten, 326
- euskararen irakaskuntzarekin, 343
- euskararen iraunarazpen, finkapen
eta garapenaren, 459
- euskararen jakintza-maila, 486
- Euskararen jakitea eta erabilera, 518
- euskararen kultura, 404
- euskararen lurraldeetan, 360
- euskararen normalizazio
soziologikoak, 339
- Euskararen normalizazioa, 352
- euskararen normalizazioa
bultzatzea, 453
- Euskararen normalizazioa eta
erabilera, 352
- euskararen normalizazioan aritzen
diren erakundeekin lankidetzako
eta elkarlanerako harreman
egonkorak izaten saiatuko, 425
- euskararen normalizazioaren, 418
- euskararen normalizazioaren
eremukoak. *Ikus jarduera*
- euskararen presentzia, 530
- euskararena, 404
- euskarari, 451, 539
- Euskarari, 308
- Euskarari buruzko abenduaren
15eko 18/1986 Foru Legea, 501
- Euskarari buruzko abenduaren
15eko 18/1986 Foru Legeak, 507
- Euskarari buruzko abenduaren
15eko 18/1986 Foru Legean, 529
- Euskarari buruzko Foru Legearekin,
511
- Euskarari eta gaztelaniari aitortutako
ofizialtasunaren, 461
- euskaraz, 329, 331, 348, 354, 355,
357, 360, 363, 365, 366, 368, 370,
372, 373, 379, 393, 396, 405, 406,
409, 433, 439, 443, 449, 450, 486,
489, 494, 501, 502, 503, 505, 507,
512, 520, 521, 537, 545

- Euskaraz, 511
- Euskaraz aurkeztutako idazki eta agiriak, 328
- euskaraz egiten diren agerkari kultural eta artistikoak, liburu argitalpenak, ikus-entzunezko ekoizpena eta bestelako edozein jarduera, 498
- euskaraz eta gaztelaniaz, 458
- euskaraz ez dakiela behar bezala alegatzen duen edozein kideren eskubideak urratzen ez badira, 461
- euskaraz idatzi ahal izango, 461
- euskaraz jakitea, 355, 363, 379, 406, 496, 501, 502, 503, 537
- euskaraz jakiteari, 354, 373
- euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz, 424
- euskaraz, gaztelaniaz edo, aldi berean, euskaraz eta gaztelaniaz adieraziko, 398
- euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez, 444
- Euskarazko, 368, 409, 512
- euskarazko bertsioan, 419, 420
- euskarazko bertsioaren, 484, 542
- euskarazko bertsioko hizkuntza, 472
- Euskarazko edizioak, 512
- euskarazko emankizunen, 310
- euskarazko eskuizkribuak, 376
- Euskarazko eta euskararen irakaskuntzako, 368
- euskarazko gaitasun-maila linguistikoak, 354
- euskarazko herri kantak, 522
- euskarazko hitza, 248
- Euskarazko hizkuntza-gaitasunaren, 409
- euskarazko hizkuntza-prestakuntza, 537
- euskarazko ikaskuntza eta profesionalizazioa indartuko duen B eredua (elebiduna) ezarriko, 475
- euskarazko irakaskuntza duten lerroak sortuz, 497
- euskarazko irakaskuntzarako beharrezkoak diren irakasleen gaikuntza egokia berma dezaten, 497
- euskarazko irakaskuntzarako eskubidea gauzatzeko, 330
- euskarazko irakaskuntzaren, 392
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologia eginkizunak, 401
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologiako eginkizun teknikoak, 401
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologian, 401
- euskarazko izendapen desberdin, jatorrizko eta tradizionala, 494
- euskarazko lanbide-heziketa bermatuko, 475
- euskarazko unibertsitate-ikasketei, 406
- euskarazkoa, 494
- euskarri, 274, 557, 569, 873, 923, 924, 956
- euskarri desberdinetako material bibliografikoak, 1142
- euskarri digitalak, 654, 1080
- euskarri dokumental, 1069
- euskarri dokumentalak, 924
- euskarri fisikotan, 759
- euskarri informatiko, grafiko eta dokumental, 1085
- euskarri informatikoan, 30
- euskarri informatikoek, 1391
- euskarri iraunkor, 235, 236, 255, 256
- euskarri iraunkorrean, 235
- euskarri iraunkorretan, 236, 292, 654, 945, 1497
- euskarri material, elektroniko edo telematikotan, 811, 1295
- euskarri materiala, 746, 832
- euskarri materialetan, 654, 702
- euskarria, 360, 396, 433, 638, 667, 811, 1142, 1271, 1295, 1375
- Euskarria, 1265
- euskarriak, 607, 771, 971, 1080, 1344
- euskarriaren ezaugarriak, 782
- euskarrien, 598, 1391
- euskarrien erreprodukziokoak. *Ikus* profesionalak
- euskarrietan, 418, 670, 672, 674, 857, 871, 1070
- euskarritan, 30, 805, 868, 925
- euskarri-zerbitzu, 1022
- Eusko Ikaskuntza, 312, 426
- Eusko Ikaskuntza, Euskalerraren Adiskideen Elkarteak, 315

- Eusko Jaurlaritzak, 313, 315, 317, 318, 328, 329, 332, 354, 358, 373, 383, 384, 388, 398, 405, 430, 433, 450, 485
- Eusko Jaurlaritzako, 335, 336, 337, 340, 387, 472
- Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuei, 450
- Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza Sailak, 410
- Eusko Jaurlaritzan, 418, 432, 472
- Eusko Jaurlaritzarekin, 483
- Eusko Jaurlaritzaren, 329, 385, 408, 451, 483
- Eusko Jaurlaritzaren mendeko komunikabide publikoetan, 358
- Eusko Jaurlaritzari, 431, 484
- Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari Ofiziala, 334
- Eusko Legebiltzarrak, 404, 426
- Eusko Legebiltzarraren, 309, 316, 317
- Eusko Legebiltzarraren lege batek finkatuko du horretarako araubidea, 332
- Eusko Legebiltzarrari, 332, 346, 429
- Eusko Legebiltzarreko, 317
- Eusko Legebiltzarreko Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontu Batzordeari, 429
- Eusko Legebiltzarrerako, 358
- Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeei, 358
- eustea, 430
- eusteko, 25
- euts, 31
- eutsi, 31, 47
- EVAP, 1424, 1427
- exekuzioa, 285, 600
- exekuzioan, 673
- exekuzioaren, 1119
- exekuzioari, 286
- exequatur* prozedura, 288
- Exequatur* prozedura judiziala, 288
- exequaturra, 1555
- Exequaturra, 1555
- Extremadura, 886
- Extremadurako Administrazio autonomikoak, 877
- Extremadurako Autonomia Erkidegoan, 880
- Extremadurako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabideetan, 873
- Extremadurako Autonomia Erkidegoaren lurraldean, 876
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko, 874, 884, 888, 889
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 870, 871, 877
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin, 871
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarena, 889
- Extremadurako Autonomia Estatutuari, 855
- Extremadurako botere publikoek, 871, 872
- Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari, 870
- Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legearen, 889
- Extremadurako enplegu publikoan, 882
- Extremadurako erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak, bizimoduak, ahozko tradizioa, hizketa eta hizkuntza-berezitasunak, 857
- Extremadurako funts publikoak, 865
- Extremadurako Funtzio Publikoari, 882
- Extremadurako gizarte-bereztasuneko adierazpenak, 856
- Extremadurako Gobernu Irekiari, 875
- Extremadurako gobernu irekiari buruzko lege, 875
- Extremadurako Hezkuntzari, 862
- Extremadurako hezkuntza-sistemak, 865
- Extremadurako hezkuntza-sistemaren, 863
- Extremadurako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, 869
- Extremadurako irakaskuntzako zentroek, 871

- Extremadurako irakaskuntzako zentroetan, 886
- Extremadurako Irigarritasun Unibertsalari, 877
- Extremadurako Juntak, 861, 865, 869, 870, 872, 880
- Extremadurako Juntako langileen politika orokorraren esparruan, 868
- Extremadurako komunikabide publikoak, 871
- Extremadurako komunikabide publikoetan, 873
- Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari, 876
- Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari, 887
- Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala, 859
- Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionalean, 859
- Extremadurako ondare historiko eta kulturala, 856
- Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari, 856
- Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademia, 885
- Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademiak, 885
- Extremadurako turismo-eskaintzaren segmentazioa, 861
- Extremadurako Udaltzaingoak, 885
- Extremadurako Unibertsitatearekin, 869
- Extremadurako zentro guztietarako proba homologatu eta bakarrak, 868
- Extremadurarentzat interesgarriak diren bizimoduak eta hizkera, 856
- ez diskriminatzeko oinarriko baldintzatzat, 589
- ez ezagutzearen, 4
- ez sexista, 480
- ezabatu, 33
- ezabatuz, 6
- ezabatze-eragiketak, 1244
- ezabatzeko, 89, 133
- ezaguera, 4
- ezagutu, 34
- ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzea, 32
- ezagutza, 110, 116, 121, 122, 277, 316, 349, 353, 363, 365, 373, 406, 502, 529, 537, 570, 574, 586, 632, 655, 680, 697, 701, 702, 708, 725, 731, 732, 733, 735, 751, 753, 754, 757, 759, 760, 763, 768, 782, 785, 796, 797, 799, 800, 805, 825, 866, 877, 901, 906, 927, 934, 942, 960, 961, 962, 963, 964, 968, 983, 1006, 1007, 1016, 1027, 1033, 1034, 1038, 1042, 1059, 1066, 1072, 1074, 1101, 1102, 1104, 1112, 1126, 1127, 1136, 1137, 1153, 1154, 1155, 1156, 1158, 1159, 1161, 1162, 1166, 1167, 1170, 1178, 1184, 1185, 1192, 1196, 1206, 1220, 1221, 1231, 1237, 1239, 1240, 1249, 1255, 1258, 1278, 1280, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1303, 1307, 1309, 1316, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1353, 1356, 1359, 1362, 1378, 1384, 1386, 1387, 1390, 1394, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1408, 1410, 1425, 1427, 1480, 1522, 1684
- Ezagutza, 616
- ezagutza berezia, 1425
- ezagutza egokia eta nahikoa, 1285
- ezagutza egokia eta nahikoa duten langileak, 1285
- ezagutza espezializatuak, 1708
- ezagutza espezializatuak dituzten pertsonen laguntza berezia, 65
- ezagutza eta erabilera orokortzea eta zabaltzea, 1167
- ezagutza eta teknika espezifikokoak, 1240
- ezagutza juridiko nahikoak, 1462, 1680
- ezagutza juridikoei, 1462
- ezagutza -maila, 769
- ezagutza nahikoa, 1443, 1444, 1492, 1493
- ezagutza nahikoa duen besteren batean. *Ikus* Hizkuntza
- ezagutza orokor nahiz espezifikoen probak, 929
- ezagutza pedagogikoak, 1240
- ezagutza soiletik haratago, 423
- ezagutza teknikoak, 1112
- ezagutza teknikoen babesa, 1485
- ezagutza teoriko eta praktikoen,

- 1191
ezagutza zibiko, ekonomiko, sozial,
zientifiko eta teknikoak, 1638
ezagutza zientifikoa, 1560, 1642
ezagutza zientifiko-teknologikoaren,
sozial-linguistikoaren eta
artistikoaren arloetan, 580
ezagutza, erabilera eta
zabalkundea sustatzeko zentroak,
1166
ezagutza-, gaitasun- eta kultura-
oinarri erkideak, 1475
ezagutza-arlo, 529
ezagutza-baldintzak, 1462
ezagutza-baliabide, 1694
ezagutza-iturri, 982
ezagutzak, 351, 401, 478, 539, 577,
578, 680, 744, 769, 782, 790, 794,
798, 799, 800, 861, 960, 1007, 1027,
1038, 1056, 1104, 1122, 1140, 1147,
1187, 1189, 1190, 1238, 1240, 1287,
1397, 1425, 1470, 1472, 1476, 1481,
1506, 1525, 1530, 1531, 1532, 1533,
1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541,
1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1689,
1695, 1696
Ezagutzak, 1624
ezagutzak dibertsifikatzeko aukera,
1480
ezagutzak eskuratzeko ahala, 1700
ezagutza-maila, 363, 769, 770, 797,
799, 801, 816, 942, 990, 1251, 1408,
1410, 1428, 1460, 1462, 1526, 1527,
1528, 1529, 1542, 1543, 1619, 1680,
1694, 1707
ezagutza-maila nahikoa, 1460, 1462,
1680
ezagutza-maila nahikorik, 1619
ezagutza-mailak, 801, 816, 1445
ezagutza-mailarik, 1439
ezagutzan, 122, 733, 901
ezagutza-proba orokor zein
espezifikoa, 927
ezagutza-probak, 537
ezagutzarako, 1237
ezagutzarako eta hezkuntzarako
irispide, 1695
ezagutzarekin,
entretanimenduarekin eta
kirolarekin loturiko edukiak, 1637
ezagutzaren, 195, 502
ezagutzaren ekonomia-sisteman,
1693
Ezagutzaren eta informazioaren
gizartea, 806
ezagutzaren gizarte berri baten
esparruan, 1389
ezagutzaren gizarteari, 210
ezagutzaren hedapenarekin, 1628
ezagutzaren transmisioan, 1624
ezagutzari, 220, 362, 1383, 1547,
1710
ezagutza-ziurtagiria, 799
ezagutza-ziurtagiriei, 740
ezagutza-ziurtagirierekin, 791
ezagutzea, 32, 426, 427
ezagutzei buruzkoak. Ikus proba
ezagutzeko, 34
ezagutzeko eginbeharra, 795
ezagutzeko eta erabiltzeko
eskubidea, 1346
ezagutzen 1. eta 3. mailai
dagozkien gaitasunak, 1694
ezagutzen 1. mailari dagozkion
gaitasunak, 1694
ezagutzen 2. mailari dagozkion
gaitasunak, 1694
ezagutzen ebaluazio-azterketak,
1557
ezagutzen egiaztatze-proba
anonimoak, 1526, 1528
ezagutzetan, 579
ezarpen egokia, 1396
ezarpen eraginkorra, 1049
ezarpen txikiena duen
hizkuntzarekiko esposizio osoa,
1395
ezarpenak, 796
ezarpenean, 673
ezarpen-egutegia, 1399
Ezarpen-egutegia, 1410
ezarpen-fase, 487
ezarpen-fasea, 481
ezarpen-prozesuan, 366
ezarritako babes-, errespetu-,
itzalpe- eta garapen-araubidea,
696
ezartzeko, 91, 135
ezaugarri, 236, 263, 301, 305, 364,
407, 487, 501, 524, 527, 563, 591,
602, 633, 638, 756, 794, 833, 887,
899, 937, 1016, 1071, 1107, 1110,

- 1184, 1211, 1235, 1238, 1338, 1347,
1365, 1402
- ezaugarri berdintsuak, 1570, 1572,
1573
- ezaugarri bereizgarriak, 602
- ezaugarri bereziak dituzten unitate
eta zentroetan, 204, 1019
- ezaugarri bereziengatik, 799
- ezaugarri eta neurri desberdinetako
gertaerak, 58
- ezaugarri genetiko, 1308
- ezaugarri genetikoak, 62, 524, 527,
563, 678, 720, 851, 880, 969, 1121,
1319, 1338, 1499, 1574, 1687
- Ezaugarri genetikoen azterketa,
1524
- ezaugarri gramatikalak, sintaktikoak
eta lexikoak, 216
- ezaugarri kultural, 641
- ezaugarri kultural bereizgarriena,
638
- ezaugarri natural eta historikoak, 753
- ezaugarri naturalak, historikoak,
kulturalak eta linguistikoak, 1063
- ezaugarri peioratiboak,
diskriminatzaileak edo
azpibalioespenekoak, 1071
- ezaugarri pertsonalak, 267, 305, 306,
833
- ezaugarri profesionalengatik, 796
- ezaugarri sexualei, 1089
- ezaugarri sexualengatik, 1089
- ezaugarri sozioekonomikoak, 633
- ezaugarriak, 122, 181, 200, 289, 364,
393, 402, 460, 482, 501, 578, 591,
627, 754, 782, 897, 944, 961, 1028,
1103, 1199, 1211, 1216, 1237, 1250,
1254, 1388, 1398, 1412, 1458, 1566,
1636, 1640
- ezaugarriei, 1388
- ezaugarrien, 192, 363, 796, 1271,
1404
- ezaugarrietarako, 389
- ezaugarriren, 1081
- ezaupide eta trebetasun
tradizionalak, 271
- ezbehar, 1644
- ezberdintasunak, 1353
- ezberdintasunen berdintzaile eta
dibertsitateen bateratzaile, 364
- ez-betetze, 385, 831
- ez-diskriminatzailea, 605, 673, 684,
1043, 1073, 1089, 1110
- ez-egiteak, 384, 385
- ez-engainagarriak, 182
- ezereza, 57
- Ezgai deklaraturako pazientearen
kasuan, 1023
- ezgaien beharrezko ordezkariari,
1109
- ezgaiketa-epaiak, 1023
- ezgaitasun, 1582
- Ezgaitasuna, 523
- ezgaitasunik, 1516
- ezgaituak, 515, 1023
- ezgaituen, 592, 1040
- ezgaituen harrera ordaindu
gabeagatik, 1040
- EZH, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595,
596, 598, 599
- EZH arloko prestakuntza, 596
- EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko
aukera, 593
- EZH interpretatzeko zerbitzuak, 594
- EZHko interpreteak, 596
- EZHko interprete-zerbitzuen, 597
- EZHko material didaktikoak, 593
- EZHko prestakuntza, 594, 596, 597
- EZHko profesionalekin, 595
- EZHn, 593, 594, 595, 596, 597
- EZHren, 589, 590, 592, 593, 594, 595,
596, 597, 598, 599, 600
- EZHren erabilera, 597
- EZHren erabiltzaile, 594, 595
- EZHren erabiltzaile gorren, 593
- EZHren erabiltzaileei, 595
- EZHren ikaskuntza, 593
- EZHren interpretazioa, 598
- EZHren interpretea, 590
- EZHren interpreteen, 595, 596, 597,
598, 599
- EZHren interpreteen edota gidari-
interpreteen zerbitzuak, 599
- EZHren interpreteen eta gidari-
interpreteen zerbitzuak, 597
- EZHren interpreteen zerbitzuak, 595
- EZHren teleinterpretazioa, 590
- EZHren teleinterpretea, 590
- EZHtik, 590, 591
- EZHtik ahozko hizkuntzarako
informazioa, 590
- EZHn, 597

- ezin diete erkidego honi edo beraren kideei inolako mugarik jarri, 28
- ezinbesteko beharrizanei, 339
- ezinbesteko eta ezohiko gastu, 262
- ezinbesteko garapen ekonomiko, iraunkor, ekitatibo eta jasangarriaren oinarri, 1180
- ezinbesteko helburuak, 492
- ezinbesteko kualifikazio profesionalak, 1462, 1680
- ezinbesteko normalizazio-prozesu, 897
- ezinbesteko ondorioa, 1184
- ezinezkoa, 26
- ezintasun fisikoa, 312, 317
- ezintasun fisikorik, 1516
- ezintasun materiala, 1675
- Ezintasun nabarmenagatik, 1369
- ezintasuna, 969, 1079
- ezin-ulertzea, 49
- ez-jakitea, 49
- ezkon-adinetik, 6
- ezkongaiak, 1688
- ezkongaiak, 1688
- Ezkongaien baimen aske eta osoz, 6
- ezkongaien entzunaldiari, 1688
- ezkongaietako, 1688
- ezkontide, 1273
- Ezkontide atzeritarrak, 1492
- ezkontide atzeritarrari, 1492
- ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 1583, 1604
- ezkontideak, 393, 1220
- ezkontideek, 1688
- ezkontideentzako, 261
- ezkontideentzat, 1645
- ezkontza publikoan, 1688
- ezkontzagatik, 1492
- ezkontza-lotura, 6
- ezkontzaren araubide ekonomikoaren, 250
- ezkontzaren araubide ekonomikoaren arloko espezialitateak, 250
- ezkontzaren arau-esparru, 1273
- ezkontzari, 6
- ezkontzatik kanpo jaiotakoek, 8
- ezkontzeko eta familia eratzeke eskubidea, 6
- ezkutatzea, 35
- ezkutuko sexismoak eta diskriminazioak, 1069
- ez-materialaren. *Ikusi kultura-ondarea*
- ezohiko bilera, 314
- ezohiko deialdiaren, 314
- ezohiko osoko bilkuran, 1138
- ezohiko prozesua, 171
- ezpain-irakurketa, 217, 1296
- ezpain-irakurketarekin, 217
- ezpata dantza, 522
- ez-subiranoak. *Ikusi maileguak*
- eztabaida, 1583
- Eztabaida, 358
- Eztabaida demokratikoa, 1637
- Eztabaida parlamentarioak, 318
- eztabaidak, 656
- Eztabaidak, 1550, 1583, 1585
- eztabaidarako, 609
- eztabaidarako, dokumentaletarako eta fikziorako dibulgazio-programak, 609
- fabrika-, merkataritza- edo zerbitzu-marketan, 1652
- fabrikatzaile, 1614
- fabrikatzaileak, 1483
- Fabrikatzaileak, 1484
- Fabrikatzaileei, 1483
- Fabrikatzaileen betebeharrak espezifikoak, 1483
- faktore, 160, 417, 481, 1048, 1267, 1695
- faktore desberdin ugariren elkartze eta elkar-eraginaren emaitza, 25
- faktore historikoek, kulturek, linguistikoek eta sozialek, 222, 590, 1111
- faktorea, 877
- faktoreak, 25, 27
- faktoreen multzo, 1024
- faktorek, 121
- Faktoreak, 417
- faktoreren, 487, 1152
- faktura, 842, 887, 1046, 1564, 1650
- fakturak, 35, 298, 396, 1165, 1270
- Fakturak, 1564
- Fakturan, 1564
- fakturaren kopia, 1566
- fakturazioaren, 1010
- Fakturei, 1165

- fakturek, 603, 1094
fakturetan, 602
Fakultate-kontseiluen eta unibertsitate-kontseiluen abisuak, 1612
fakultatiboa, 386
fakultatiboak, 1225
Fakultatiboen eskala teknikoa, 977
fakultatiboen kategorian, 1147
falta, 831
falta arinak, 117
falta astunak, 117
Falta astunak, 213
falta astuntzat, 246
falta oso astun, 213
falta oso astunak, 117, 354, 770, 784, 831, 928, 929, 976, 1038, 1066, 1092, 1140, 1147
Falta oso astunak, 213, 538, 770, 784, 883, 928, 929, 976, 1038, 1066
faltak, 1704
Faltak, 117, 213, 1038, 1140, 1147
familia, 218, 757, 1309, 1438
Familia, 6, 165, 946
Familia Elkartearen Batasun Nazionalaren aitortza jasoa duten familia-elkarteek, 1639
familia- eta kultura-izaera, 1561, 1563, 1642
familia- eta kultura-jarduerekin, 1560
familia gurasobakar, 541
familia gurasobakarrak, 541
familia ugarietako kideentzat, 1221
familia-, gizarte-, lan-, ekonomia-, hezkuntza- eta kultura-bizitzaren eremu, 1119
familia-berrelkartzea, 1005
Familia-berrelkartzea, 164, 1005
familia-berrelkartzeko eskubidea, 1005
Familia-bitartekaritza, 584, 908
Familia-bitartekaritzari, 649, 706, 1064
familia-bizitza, 1038
familia-egoera, 148, 771, 929, 930, 1499, 1574, 1687
familia-egoeraren, 541
familia-elkarteek, 1637, 1639
familia-eredu desberdinei, 1320
familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna, 1714
famiak, 227, 231, 1696
Familiako irakaskuntzari, 1714
familiakoak, 449
familia-mota, 1421
familiar, 6
famiarekin, 1558
famiaren, 633, 692, 1235
famiaren eremuan, 151
famiari, 8
famiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1041
Famiari laguntzeko neurriak, 662
famiarteko, 515
famiartekoei, 1645
familia-unitateetako kideak, 1220
familia-unitateko, 541
famiiei, 261, 1297, 1403, 1407, 1695
Famiiei, 261, 662, 1190, 1475
famiiek, 90, 91, 135, 392, 599, 1103, 1235, 1296, 1470
Famiiek, 577, 578
famiiekin, 594, 866, 1114, 1399, 1407
Famiiekin, 1476
famiien, 224, 228, 231, 411, 592, 593, 599, 600, 1107, 1235, 1398, 1404, 1410
famiien elkarteekin, 224, 228
famiien hizkuntza-proiektuak, 1696
famiien jatorri soziokulturala, 1401
famiientzat, 414
famiietako, 662, 1221
famiietako haurrei, 1712
famiietako ikasleei, 90, 134
famiietako kideei irispidea, 662
famiietara, 1025
Farmazia Antolamenduari, 987
Farmazia-arreta, 987
Farmazia-arretaren, 987
Farmazia-bulegoak, 987
Farmazia-bulegoetako ordutegiak eta guardia-zerbitzuak, 987
farmaziako bulego, 378
farmaziako bulegoak, 378
farmaziako prestatzaileak, 1530, 1531
Farmaziako prestatzaileak, 1530
farmazialari, 1528, 1529
farmazialariak, 1529
farmazialariei, 1528
farmazialariek, 1529

- farmazialari-elkarteak, 1529
Farmazialari-elkarteak, 1529
farmazialari-elkartean, 1529
farmazialari-elkartearen irizpenetan, 1528
Farmazialari-elkarteetan, 1529
farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan, 987
Farmazialariok, 1528
Farmaziaren arloko lanbideak, 1528
Farmaziaren eta fisika medikoaren arloetako lanbideak, 1528
farmazia-zerbitzuari, 378
farmazia-zonan, 987
Fase, 481, 487
fase parlamentarioan, 1388
fax, 1591
faxez, 156, 1178
FEADER, 80
fede onaren printzipioa, 235
fede onez, 1486
Fede onez, 283
fede publikoa duen funtzionarioak, 31
fede publikoa duten funtzionarioek, 31
fede publikoko tresnek, 1303
fedea, 4, 24
fede-emaile publikoek, 1285, 1352
Fede-emaile publikoek, 495, 1159
fede-emaile publikoen, 1285
Fede-emaile publikoen bulegoek, 1159
fede-emailea, 283
fede-emaileen esku-hartzean, 160
fede-ematearen betekizunak, 160
fede-emateari buruzko arauen, 160
FEDER, 52, 80
federazio, 376, 737
federazioa, 1296
federazioak, 312, 1007, 1314
federazioek, 391
FEDERen baliabideak esleitzeko, 59
femeninoa, 870, 1033, 1071
femeninoan, 715, 1071
femeninotasuna, 668
femeninoz, 439
feminizatzea, 674
fenomenoak, 1700
fenotipoa, 1319
feria-jarduerak, 924
FIA, 1450
FIAREN merkaturatze-prozedura, 1450
fideltasunaren testigantza, 1152
figurak, 1020
fikzioko zein informazioko liburuak, 924
fikzioko, animazioko eta dokumentaletako programa grabatuen bertsio bikoiztuak edo azpigituluak, 241
fikziorako, 609
fikziozko eta animaziozko ikus-entzunezko obren, 1562
fikziozko filmak, 238
fikziozko lanen, 1639
fikziozko obra zinematografikoen, 1561
fikziozkoak. *Ikus* obrak
filial elebidunak, 1696
filialei, 1568
filialen, 1568
Film eta ikus-entzunezkoen erregistroak, 1605
film laburrak, 311, 1266
film luzeak, 1266
film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, 1149
filmak, 238, 239, 731, 791
filmak ekoizteko gastuen, 239
filmaketaren bertsioan, 1264
filmei azpigituluak jar dakizkien, sustatzea, 60
filmek, 239
Filologia Katalaneko Lizentzia, 1148
filologian, 653
filologian, literaturan eta hizkuntzalaritzan ospe handia duten pertsonak, 653
finantza- eta banku-arloetako arautegien, 97, 141
Finantza Merkatuen Agintaritzak, 1457
Finantza Merkatuen Agintaritzak, 1450, 1451, 1452, 1454, 1455
Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrak, 1457
Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456
Finantza Merkatuen Agintaritzaren

- onespena, 1457
- Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespen-zigilua, 1456
- Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan, 1569, 1570, 1572
- finantza-agjiri, 97, 141
- finantza-arau, 302
- finantza-araubidea, 409
- finantza-baliabide egokiak bermatzearekin, 57
- finantza-baliabideak, 42, 54
- finantzabide, 547
- finantza-ekarpenaren urriagatik, 81
- Finantza-erakunde espezializatuak, 1451
- Finantza-erakunde espezializatuen estatutuak, 1452
- finantza-erakundeak, 1452
- Finantza-erakundeak, 1159
- Finantza-erakundeen estatutuak edo erregelamendua, 1452
- Finantza-erregulazioaren, 263
- finantza-eskumenei, 1377
- finantza-esparruetan, 79
- finantza-gaiei, 1449, 1450, 1451, 1452, 1456
- finantza-gaietan, 1453, 1454, 1455, 1456
- Finantza-gaietan ohikoa den hizkuntzaren, 1450
- finantza-gaietarako instituzioak, 1457
- Finantza-jardueren modernizazioari buruzko 1996ko uztailaren 2ko 96-597 Legearen 4. artikulua, 1651
- finantzaketa, 32, 33, 46, 75, 220, 232, 263, 322, 547, 591, 600, 621, 708, 852, 870, 1119, 1291, 1305
- Finantzaketa, 232, 1639
- finantzaketa egokia eta nahikoa, 1291
- finantzaketa horrek Batasuneko merkataritza-baldintzei eta lehiari interes komunaren kontrakoa litzatekeen neurri batean erasaten ez badie, 75
- finantzaketa publikoa duten erakunde edo organoentzat, 1365
- finantzaketa publikoa duten erakundeak, organismoak eta enpresek, 1366
- Finantzaketa publikoa eskuratzeko, 450
- finantzaketa-betebeharrari, 618
- finantzaketa-ildoak, 1563
- finantzaketa-mailegu, 255
- finantzaketarekin, 1051
- finantzaketaren, 510, 618
- finantzaketaren araubidea, 510
- finantzaketari, 463
- finantzaketa-tresna berritzaile, 1701
- finantza-laguntzak, 95, 139
- finantza-laguntzaren, 95, 139
- finantzamendu-iturri atzerritarrak, 1562
- Finantza-narriaduraren egoerak, 278
- Finantza-neurriak, 384
- finantza-produktu, 606
- finantza-sistemaren eraldaketa digitalari, 299
- finantza-tituluen eskaintza publikoa, 1453
- finantza-tituluetan, 1453
- Finantza-transakzioetan, 51
- finantza-tresna, 1454
- finantza-tresnak, 1454
- Finantza-tresnak, 911, 1449, 1457
- finantza-tresnen ebaluazioari, 1457
- finantza-tresnen likidazio-sistemen funtzionamendu-arauek, 1455
- finantzatuko, 498
- finantzen, 874
- Finantzez, 1686
- finkatuko, 328, 329, 330, 397
- finkaturik dauden estatuan hitz egiten den edo diren hizkuntza ofizialeko edozeinetan, 1518
- finkatutako, 78, 330, 475
- finkatze-maila, 794
- Finlandiarekin, 1254
- finlandieraz, 63, 68, 69
- fisika medikoaren arloetako lanbideak, 1528
- fisikari medikoak, 1531
- Fisikari medikoak, 1531
- fisikoak zein komunikaziozkoak diren oztupoek, 381
- fiskal, 1207
- fiskal dekanok, 109
- fiskal nagusiari, 109
- fiskalak, 268, 1194

- Fiskalak, 1584
fiskalburuak, 109
fiskalek, 114, 161, 1205, 1207
fiskalordea, 109
Fiskaltza Juridiko Militarreko kideek, 120
Fiskaltzak, 109, 167, 1109
Fiskaltzan, 1207
Fiskaltzarekin, 1205
Fiskaltzaren Estatutu Organikoa, 109
Fiskaltzaren organoez, 109
fiskaltzari, 415
Fiskaltzari, 167
flamenkoa, 602
flota, 1462, 1463
flota onuraduna, 1463
folklore, 271
folklore etnografiarentzat, 1613
folklorea, 35, 522
Folklorea, 271
fonazioan, 421, 915
fonazioaren, 421, 859, 1076
fonetika, 304
fonograma-ekoizlearekin, 1569
fonograma-errealizadore, 1570
forma, 108, 210, 256, 257, 287, 355, 362, 374, 439, 698, 1070, 1160, 1218, 1245, 1286, 1367, 1385, 1432, 1448, 1518, 1614, 1651
forma ez-markatua edo inklusiboa, 879
forma maskulinoz eta femeninoz, 439
forma ofizial, 154
forma tradizionalen, 698
formak, 1296
formalismorik ezaren printzipioak, 170
formalitate, 95, 139, 1582, 1599
formalitatea, 1599
formalitateei, 1532
formalitatetik, 149
formalizatu, 454
formalizazio-iragarkian, 294
formaltasun, 461
forman, 486
formari, 255
formatu, 151, 415, 821, 887, 932, 980, 1196, 1197, 1198, 1302
formatu digitalean, 1267
Formatu digitaleko obra
zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen, 1267
formatu elektronikoan, 289
Formatu erabilgarriak, 980
Formatu eta metodo irisgarrien sustapena eta normalizazioa, 1080
formatu irisgarrian, 1035
formatu irisgarrien hedapenari eta normalizazioari, 1080
formatu irisgarrietan, 151
formatua, 1075, 1271, 1634, 1635
formatuak, 304, 980, 1197
formatuan, 812
formatutan, 527, 803, 1164, 1293, 1320
Formazio andorretarren esparruan, 1683
formazio metodiko eta osoa, 1615
formazioa, 1499
Formazioa jasotzeko eskubidea, 1626
formazioaren, 1530
formazio-egonaldi bat egiteko aukera, 1499
formazio-titulu, 1542, 1556
formazio-titulua, 1464, 1465, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1676
formazio-tituluaren aitortza, 1529
Formentera, 152, 723, 1358
Formenterakoa, 764
formenterarren, 152
formulak, 907, 1001, 1028
formulario, 670, 672, 1283, 1356
formularioa, 236
formularioak, 35, 156, 812, 885, 1160, 1284, 1285
formularioek, 726, 1351
foro lusofonoetan parte hartzea, 968
foro politikoak, 1364
foroetan, 409
Foru Administrazio publikoarekiko harremanetan, 545
Foru Administrazio Publikoaren funtzionamendu elektronikoa, 545
Foru Aldundiko funtzionarioen eta langileen, 521
Foru Komunitateak kudeatzen dituen telebista- eta irrati-emisora

- eta gainerako komunikabideetan, 498
- Foru Komunitatearen, 502
- Foru Komunitateko, 500, 501, 502, 504, 506, 507, 508, 509, 511, 512, 514, 517, 520, 525, 526, 529, 534, 536
- Foru Komunitateko Administrazioak, 500, 534
- Foru Komunitateko Administrazioarako, 502
- Foru Komunitateko toponimoak, 494
- Foru Komunitateko toponimoek, 494
- Foru Legea, 500, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 514, 517, 519, 521, 522, 523, 525, 527, 529, 530, 531, 533, 536, 539, 540, 541, 542, 547
- foru-administrazioenak, 328
- foru-aldundiek, 343, 383, 384
- Foru-aldundiek, 315
- foru-aldundien, 341
- Foru-aldundien, 344, 346
- foru-aldundietako, 387
- Foru-aldundietatik, 426
- foru-araubide, 248
- Foru-dekretu, 510
- foru-gaikuntza, 501, 502
- Foru-gaikuntza, 501, 540
- foru-lege, 492, 493, 497, 498, 501, 502, 503, 514, 517, 519, 520, 525, 531, 535, 540
- Foru-lege, 490, 493, 499, 520, 525, 539
- Foru-lege honen xedea, 492
- Foru-legea, 519
- Foru-legeak, 531
- foru-legearen, 519
- foru-legeria, 512
- foru-organoei, 248
- foru-sektore publiko instituzionalari, 545
- foru-zuzenbide zibil, 115
- foru-zuzenbide zibila, 1377
- Fraga hiria, 638
- Francisco Fernández Villabrille, 215
- Franco jeneralaren diktaduraren legezkotasun instituzionaletik hasitako erreforma-prozesu, 1214
- Francoren diktadura, 723
- frankismoaren garaian, 392
- frankofonia, 1638
- frankofonia osatzen duten estatuen arteko lotune nagusia, 1650
- frankofoniako buruzagi eta herrien, 1643
- Frankofoniako instituzio parlamentario ordezkatzailerak, 1643
- frankofoniako instituzioek, 1713
- frankofoniako nazioarteko elkarte, 1643
- frankofoniaren aldeko elkarte atzeritarretan, 1621
- frankofoniaren eta frantsesaren sustapenarekin, 1558
- frankofoniaren ospe ona, 1634, 1635, 1636, 1638
- frankofoniarik, 1638, 1713
- Frantses, 1431
- frantses erkidegoan, 1493
- frantses hizkuntzaren eta eleaniztasunaren erabilera, 1713
- frantses hizkuntzaren ezagutzamailak, 1445
- frantses hutsezko komunikazioa, 1470
- frantses nahikoa, 1504, 1677
- frantses nahikoa dakiela ziurtatzen dion ziurtagiria, 1438
- frantses nahikorik, 1471, 1490, 1523, 1583, 1585, 1689
- frantses populua, 1655
- frantsesa, 1051, 1434, 1437, 1438, 1469, 1470, 1471, 1485, 1488, 1492, 1494, 1504, 1514, 1547, 1603, 1617, 1624, 1632, 1633, 1638, 1643, 1650, 1655, 1673, 1691, 1695, 1696, 1700, 1710, 1713
- Frantsesa, 1471, 1482, 1624, 1628, 1633, 1634, 1635, 1636, 1638, 1650, 1673
- frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan, 1651, 1652
- frantsesa babestearen eta sustatzearen aldeko politika, 1700
- frantsesa babesteko helburua, 1576
- frantsesa erabiltzen dela bermatzeko ardura duen ministroari, 1471
- frantsesa ez beste hizkuntza, 1432,

- 1520
frantsesa ez beste hizkuntzaren bat, 1452
frantsesa ez beste hizkuntzaren batean, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1485, 1566
frantsesa ez beste legeria bat, 1432, 1520
Frantsesa ez den baina industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean, 1605
frantsesa ez den beste hizkuntza bat, 1432, 1520
frantsesa ikasi eta hobetzearen aldeko ekimenak, 1506
frantsesa ikastearen aldeko ekimenak, 1626
frantsesa ikasteko edo hobetzeko baliabideak, 1504
frantsesa jakitearen baldintza, 1439
Frantsesa jakitearen baldintza, 1493
frantsesa ulertu eta hitz egiteko gai, 1577
Frantsesa ulertzen ez duten biktimei, 1577
frantsesak, 1462, 1695
Frantsesak, 1624
frantsesaren alor, 1690
frantsesaren erabilera, 1705
Frantsesaren erabilera, 1650, 1713
Frantsesaren erabileraren, 1432, 1520
frantsesaren erabilerari, 1698
Frantsesaren Erabilerari, 1650
Frantsesaren Erabilerari buruzko 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 Legea, 1653
Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen, 1469, 1576, 1710
frantsesaren erabileraz, 1498
frantsesaren estatusaren, 1653
frantsesaren eta eskualde-hizkuntzen ezagutzari, 1547, 1710
frantsesaren eta frankofoniaren aldeko elkarte atzeritarretan, 1621
Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona, 1479, 1692
frantsesaren ezagutza nahikoa, 1492
frantsesaren ezagutza-maila, 1707
frantsesaren ezagutza-maila nahikoa, 1460, 1462, 1526, 1527, 1528, 1529, 1542, 1543, 1680
frantsesaren ezagutza-maila nahikorik, 1619
frantsesaren ezagutzari, 1462
frantsesaren gainean duten ezagutza, 1480
frantsesaren garapen eta praktikaren, 1684
frantsesaren gutxieneko ezagutza-mailarik, 1439
frantsesaren hedapena, 1472
frantsesaren irakaskuntzarako plan, 1514
frantsesaren irakaskuntzaren alor, 1690
frantsesaren irakaskuntzari, 1437
Frantsesaren irakaskuntza-sistema, 1682
frantsesaren oinarritzko ezagutzen ebaluazio-azterketak, 1557
Frantsesaren ospe ona, 1643
frantsesaren sustapena eta hedapena, 1659
frantsesaren sustapena eta hedapena bermatzeko, 1665
frantsesaren sustapenarekin, 1558
Frantsesari buruzko oinarritzko ezagutzak badituela egiaztatzen duen agiria, 1438
frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean, 1499, 1574, 1687
frantsesaz bestelako legeriaren bat, 1432, 1520
frantsesean, 1694
frantsesei, 1557
frantseseko eskoletara, 1471
frantseseko ikastaroak, 1472
frantsesera, 1431, 1453, 1485, 1488, 1501, 1553, 1564, 1588, 1601, 1605, 1622, 1703
Frantsesetik frantsesezko zeinu-hizkuntzarako interpretazio-baliabideak, 1702
frantsesez, 63, 68, 69, 99, 144, 178, 296, 1414, 1432, 1434, 1435, 1436, 1441, 1444, 1449, 1450, 1451, 1452, 1454, 1455, 1456, 1458, 1461, 1462, 1471, 1472, 1475, 1477, 1485, 1488, 1489, 1493, 1497, 1500, 1501, 1502,

- 1505, 1516, 1517, 1520, 1553, 1554,
1555, 1562, 1563, 1565, 1566, 1569,
1570, 1572, 1576, 1577, 1578, 1579,
1582, 1584, 1596, 1615, 1630, 1631,
1632, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638,
1639, 1640, 1650, 1651, 1680, 1684,
1698, 1714
Frantsesez, 1431, 1453, 1554, 1588,
1615, 1619, 1620, 1634
frantsesez hitz egiteko gai, 1434,
1493
Frantsesez idatzitako testua, 1630
frantsesez igorria izateko baimena,
1553
frantsesez irakasten den ikastegi
batean, 1492
frantsesez mintzatzeko eskubidea,
1651
frantsesezko abestiak, 1634
frantsesezko azalpenak, 1633
frantsesezko bertsio, 1502, 1503
frantsesezko bertsioa, 1562, 1655
frantsesezko eta ingelesezko, 256
frantsesezko idazkunak eta
seinaleak, 1711
Frantsesezko idazleen literatura-
jarduera, 1611
frantsesezko idazmena, 1696
frantsesezko ikasketak, 1698
frantsesezko irakurmena, 1695
frantsesezko itzulpen, 1486, 1501,
1552, 1567, 1569, 1570, 1572, 1573,
1594, 1609
frantsesezko itzulpena, 1486, 1525,
1600, 1602
frantsesezko itzulpenak, 1518
frantsesezko komunikazio-eredua,
1696
frantsesezko laburpen, 1651, 1652
frantsesezko literatura-obren
argitalpen eta berrargitalpena,
1611
frantsesezko mintzamena, 1696
frantsesezko musika-lanak, 1635
frantsesezko musika-lanen, 1634
frantsesezko oinarritzko gaitasunak,
1694
frantsesezko ordaina, 1651, 1652
frantsesezko sormen-lanak, 1672
frantsesezko zeinu-hizkuntza, 1474,
1679, 1702, 1709
Frantsesezko zeinu-hizkuntza, 1474
frantsesezko zeinu-hizkuntzako
interpretazio-baliabideak, 1679
frantsesezko zeinu-hizkuntzari, 1640
frantsesezkoak. *Ikus* testua
frantses-maila egiaztatze
irizpideekin, 1526
frantses-maila nahikoa, 1471, 1526,
1528
frantses-maila nahikoa dutela
frogatzearen eskakizuna, 1526
frantses-maila nahikoa dutela
frogatzeko egiaztatze-proba
horien antolaketa-baldintzak,
1528
frantsestea, 1622
frantsestetzat, 1622
Frantzia, 1693, 1694
Frantzia osoa, 1693
Frantziak, 1621, 1631, 1635, 1636,
1655, 1656, 1691, 1693, 1700, 1701
Frantziak Andorrako Printzerrian
duen enbaxadako zerbitzuekin,
1684
Frantziak atzerrian duen kultura-
sarearen, 1691
Frantziak bazkide dituen herrialdeen
berezitasunetan, 1699
Frantziak mundu osoan duen ospe
ona, 1638
Frantziako, 1167, 1290
Frantziako agintari judizialek, 1588,
1589
Frantziako agintariek, 1594, 1595
Frantziako bandera, 1460, 1461,
1680
Frantziako bandera duen itsasontzi,
1460
Frantziako bandera duen itsasontzi
bateko kide izateko gaitasunei,
1460
Frantziako bandera duen
itsasontziko kapitaina edo haren
ordezko ofiziala, 1461
Frantziako banderapean, 1462
Frantziako Bankuarekin, 1651
Frantziako Bankuari, 1449
Frantziako bizimoduari eta bertan
bizitzeak dakartzan eskubide eta
eginbeharrei buruzko informazioa,
1437

- Frantziako Errepublikak, 1656
Frantziako Errepublikako agente eta funtzionarioak, 1643
Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuek, 1682
Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuen, 1682
Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek, 1690
Frantziako Errepublikako eta Espainiako Erresumako gobernuen arteko 1977ko uztailaren 7ko gutun-trukea, 1623
Frantziako Errepublikako Gobernuak, 1623, 1682, 1690
Frantziako Errepublikako lurraldean, 1594
Frantziako Errepublikan nagusi diren printzipioak errespetatzearen aldeko jarrerarik, 1439
Frantziako Errepublikaren, 1656
Frantziako Errepublikaren xedea, 1655
Frantziako eskualde-hizkuntzetako batean sortua, 1561
Frantziako eskualde-hizkuntzetako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen, 1562
Frantziako estatuak, 1682
Frantziako eta Europako herritar izatearen kontzientzia, 1558
Frantziako Garapen Agentziak, 1713
Frantziako Garapen Agentziaren, 1713
Frantziako gizartean, 1437, 1439, 1638
Frantziako gizartean integratzeari, 1437
Frantziako gizartean integratzeko modua, 1437
Frantziako Gobernuak, 1593
Frantziako goi-mailako ikasketa-sistema eta lanbide-heziketakoa, 1691
Frantziako Herritarren Eskubide eta Eginbeharren Gutuna, 1557
Frantziako hezkuntza-sistema, 1694, 1696
Frantziako hezkuntza-sistemak, 1693
Frantziako hizkuntza-ondarearen parte, 1666, 1688
Frantziako hizkuntzaren, historiaren, kulturaren eta gizartearen gaineko ezagutza nahikoa, 1493
Frantziako ikasketa-sisteman, 1691
Frantziako ikastetxeen, 1683
Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 1624
Frantziako ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz, 1638
Frantziako irakaskuntza-sistemak, 1696
Frantziako jurisdikzio-organoek, 1599, 1602
Frantziako kanpo-merkataritza, 1652
Frantziako kultura, 1561, 1632, 1638
Frantziako kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 1638
Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa, 1560, 1561, 1642
Frantziako kultura-eskaintzarekin, 1692
Frantziako kultura-industriaren esportazioan, 1692
Frantziako kulturaren ospe ona, 1479, 1692
Frantziako kultura-sareari buruzko informazioa, 1692
Frantziako lurralde batetik bestera, 1644
Frantziako lurralde osoan, 1643
Frantziako lurraldea, 1440
Frantziako lurraldean, 1437, 1600, 1602
Frantziako lurraldean zirkulatzeko debekua, 1439
Frantziako lurralde-eremuan, 1497
Frantziako lurraldera, 1439, 1598, 1623
Frantziako lurraldera itzultzeko debekua, 1439
Frantziako lurraldetik alde egiteko betebeharra, 1439
Frantziako merkatu arautuak, 1453

- Frantziako museo publikoetako bildumen parte, 1561
- Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 1699
- Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 1699
- Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 1699
- Frantziako nazionalitatea, 1492
- Frantziako nazionalitatearen jabe, 1493
- Frantziako obligazioen zerga-arabidearen, 1565
- Frantziako ondare eta nortasunaren funtsezko elementua, 1650
- Frantziako ondarearen parte, 1475
- Frantziako Telebistak, 1638
- Frantzian, 1434, 1435, 1437, 1441, 1443, 1471, 1485, 1493, 1497, 1500, 1501, 1504, 1505, 1508, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1557, 1561, 1565, 1569, 1570, 1572, 1573, 1594, 1600, 1610, 1618, 1620, 1637, 1639, 1640, 1643, 1645, 1647, 1648, 1651, 1652, 1662, 1676, 1684, 1688, 1693
- Frantzian bertan betearaztekoak diren zerbitzuei, 1505
- Frantzian dagoen eta asiloa eskatu nahi duen atzerritar, 1443
- Frantzian diharduten sozietate atzerritarrak, 1567
- Frantzian egonaldia egitea, 1437
- Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak, 1525, 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546
- Frantzian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzetako batean, 1562, 1632, 1634, 1635
- Frantzian kokaturik ez dauden enpresek, 1500
- Frantzian modu irregularrean egoteko erraztasunak, 1441
- Frantzian sartzea, 1435
- Frantzian sartzeko eskubidea, 1435
- Frantziara, 1472, 1518, 1623, 1644, 1645, 1700
- Frantziarekiko interes biziagoa duten herrialde eta eskualdeekin, 1696
- Frantziarekin, 1569, 1570, 1572
- Frantziaren eta Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen arteko lankidetzari, 1588
- Frantziaren garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak, 1713
- Frantziaren kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei, 1691
- Frantziaren ondare, 1617
- Frantziaren susperraldia, 1693
- Frantziari, 1486
- Frantziari, frankofoniar, Europari eta nazioarteari buruzko gaurkotasun handieneko irati- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak, 1638
- Frantziatik, 1440, 1644
- Frantziatik igarotzeko eskabidea, 1602
- Frantziatik igarotzeko eskabidearekin, 1602
- Frantziatik kanpoko lekuren batera, 1436
- Frantziatik kanpora, 1463, 1621, 1635, 1651
- Frantziatik kanpora betearaztekoak diren zerbitzuei, 1505
- Frantziatik kanpora bizi diren nabigatzaileen estatusa, 1680
- Frantziaz bestelako estatu, 1450
- Frantziaz kanpoko estatuetaiko goimailako instituzio akademikoekin, 1472
- Frisian frasierazko telebista izateari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 48
- frogabide, 274, 393
- Frogabideak, 393
- froga-elementu, 287
- frogagiri, 1525, 1527, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1543, 1544, 1545, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1591, 1676

- frogagiria, 1450, 1492, 1571
 frogagiriak, 1571
 frogagiriaren itzulpenari, 1519
 froga-indar, 160
 frogak, 92, 136, 285
 Frogaren administrazio judiziala, 1551
 Frogaren administrazioa, 1585
 frogatze-titulaziorik, 537
 frogei buruzko eztabaida, 1583
 frogen, 277, 285
 Frogen ekoizpena, 1583
 fruituak, 340, 1130, 1133
 FSE, 52
 FSEren baliabideak esleitzeko, 59
Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya, 1148
 fundazio, 1177, 1227, 1563
 Fundazio, 124, 548
 fundazio edo elkarten aldeko emariei, 1177
 fundazio edo elkarten aldeko emarietako, 1177
 Fundazio edo institutu horien zeregina, 51
 fundazio kolaboratzaileen, 1563
 fundazioa, 466
 fundazioak, 733, 853, 1148, 1418
 Fundazioak edo institutuak sortzea, 51
 Fundazioei, 466, 920
 fundazioek, 920, 1576
 Fundazioek, 466, 548
 Fundazioen, 920
 Fundazioen izenari, 548
 funts, 239, 263, 309, 340, 345, 598, 615, 965, 1644
 funts irekiak, 1451
 funts publikoak, 613, 716, 719, 721, 827, 852, 865, 1420
 funts publikoak hartzen dituztenek, 1090
 funts publikoekin, 598, 716, 719, 721, 729, 865, 923, 1117, 1401
 funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek, 1403
 funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuek, 1234
 funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuetan, 1234
 Funts publikoekin sostengatutako Valentziako Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek, 1404
 Funts publikoekin sostengatutako zentroek, 866
 funts publikoen, 340, 345, 1315
 funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, 1232
 Funts publikoz, 408
 funts zinematografikoetara, 615
 funtsa, 437, 1264, 1267
 funtsak, 182, 263, 344, 345, 346, 1128, 1142, 1451, 1452
 Funtsak, 1095
 funtsaren, 180, 182, 1267
 funtsaren kargurako dirulaguntzak, 1267
 funtsaren kargurako laguntzek, 1267
 funtsei, 924
 funtsek, 1669
 funtsen, 263, 1142
 funtsen baliabideak, 1452
 funtsen kudeaketan eta dokumentazioan, 422
 funtsetatik, 52
 funtsezko, 83
funtsezko arauak, 145
 funtsezko balioak, 369
 Funtsezko balioak, 1002
 funtsezko eginkizuna, 14
 funtsezko elementu, 1294
 funtsezko elementua, 381, 1152
 funtsezko eskumenak, 995
 funtsezko ezagutza-baliabide, 1694
 funtsezko ezaugarriak, 393
 funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazko, eraginkor eta nahikoa, 843
 funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa, 842
 funtsezko gaitasunak, 681
 funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen, 327
 funtsezko informazioaren doako itzulpena, 268
 funtsezko informazioaren itzulpen idatzia eta doakoa jasotzeko eskubidea, 267

- funtsezko informaziorik, 303
- funtsezko jarduera-lerro, 906
- funtsezko jardueretako, 1100
- funtsezko lerroek, 334
- funtsezko osagaia, 334
- funtsezko pieza, 923
- funtsezko printzipioak, 663
- funtsezko tresna, 309, 1032, 1389
- funtsezko tresnatzat, 713
- funtsezko zerbitzu publikoaren, 309
- Funtzio, 403
- funtzio publiko autonomikoan
 - sartzeko betekizun orokorrak, 768
- funtzio publikoa, 372, 437, 575, 1168, 1251
- Funtzio Publikoa, 690
- Funtzio Publikoa Erreformatzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 30/1984 Legean, 437
- funtzio publikoak, 1356
- funtzio publikoan, 373, 374, 672, 805, 868, 877, 935, 942, 1069, 1106, 1239, 1341
- Funtzio publikoan, 796, 934, 942
- Funtzio publikoan sartzeko betekizunak, 768
- funtzio publikoaren, 334, 353, 371, 372, 575, 794, 796, 1158, 1189, 1423
- Funtzio publikoaren, 403, 934, 1168
- Funtzio Publikoaren, 336
- Funtzio publikoaren alorreko enplegu ezegonkorra suntsitzeari, langileak kontratatzeari eta lurralde-mailako funtzio publikoaren alorreko lanaldiei buruzko 2001eko urtarrilaren 3ko 2001-2 Legearen, 1668
- Funtzio publikoaren antolaketa, 934
- Funtzio publikoaren araubide juridikoa, 935
- Funtzio publikoaren araubidea, 1168
- funtzio publikoaren arloan, 1423
- funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, 1428
- funtzio publikoaren arloari, 353
- funtzio publikoaren arloko eskumena duen sailak, 942
- Funtzio publikoaren egitura eta antolamendua, 768
- funtzio publikoaren egituraz eta antolaketaz, 353
- funtzio publikoaren eremuan, 794
- funtzio publikoaren eremuko merezimendu- eta gaitasun-printzipioekin, 796
- funtzio publikoaren estatutu-xedapenak**, 1626
- funtzio publikoaren euskalduntze, 334
- funtzio publikoaren hizkuntza-normalizazioari, 353
- funtzio publikoaren legerian, 1158
- Funtzio publikoaren organoak, 934
- funtzio publikoari, 554, 1140, 1147, 1189, 1626
- Funtzio Publikoari, 768, 797, 798, 799, 801, 831, 882, 934, 935, 941, 1052, 1092, 1125, 1423
- funtzio publikoko agenteen formazioa, 1626
- funtzio publikoko agenteen prestakuntzari**, 1626
- funtzio publikoko agente-ez titular, 1668
- Funtzio Publikoko Auzitegiari, 74
- funtzio publikoko lan-poltsetan, 1668
- funtzio publikoko legerian, 379
- funtzio publikoko merezimendu- eta gaitasun-printzipioei, 794
- Funtzio publikoko neurriak, 744
- funtzio publikoko titulartasuna, 1668
- funtzio publikora, 382
- funtzio publikorako, 529
- funtzionaltasun, 616
- funtzionamendu, 313, 342, 388, 415
- funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, 1196
- funtzionamendu- edo segurtasun-arauei, 230, 597, 1116
- funtzionamendu- eta segurtasun-arauei, 226
- funtzionamendu normalari, 1646
- funtzionamendua, 124, 209, 316, 317, 342, 343, 409, 500, 653, 813, 925, 1080, 1128, 1181, 1260, 1313, 1314, 1372, 1373, 1383, 1431, 1477, 1702
- Funtzionamendua, 468, 773, 1502, 1503
- funtzionamenduagatiko eta ekipamenduagatiko gastuak,

- 1669
- funtzionamenduak, 1197
- funtzionamenduan, 556, 794, 795, 923, 1049
- funtzionamendu-arauak, 342, 1455, 1456, 1683
- funtzionamendu-araubidea, 1263
- funtzionamendu-araubidearekin, 1366
- funtzionamendu-araudia, 313
- funtzionamendu-arauei, 415
- funtzionamenduarekin, 783, 1511
- funtzionamenduaren oinarrizko arauak, 127
- funtzionamenduari, 1459, 1630, 1708
- funtzionamenduaz, 414
- funtzionamendu-prozesuetan, 1409
- funtzionamendurako, 1659
- funtzionamendurako baldintzak, 1453
- Funtzionamendurako baldintzak, 1454, 1455
- Funtzionamendurako behar diren neurriak, 1371
- funtzionario, 205, 206, 251, 267, 355, 406, 502, 506, 684, 744, 766, 783, 929, 1127, 1131, 1215, 1240, 1424
- Funtzionario, 783
- funtzionario eta enplegatu publikoen ezagutza, 1349
- funtzionario eta interpreteen sexua, 1442
- funtzionario irakasleek, 206
- funtzionario katedradunak, 205
- funtzionario publiko, 1436
- funtzionario publikoek, 506, 1558
- Funtzionario publikoen diziplina-falta oso astuntzat, 883
- Funtzionario publikoen estatutu-araubidea, 690, 1092
- funtzionarioak, 112, 334, 335, 372, 401, 402, 430, 661, 767, 816, 831, 899, 902, 990, 1283, 1284, 1383, 1442, 1474, 1643, 1667, 1668
- Funtzionarioak, 335, 766, 1371
- funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzeraz, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzeraz, 94, 138
- funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen, 899
- funtzionarioak sartzeko lehiaketetan, 899
- funtzionario-araubidea, 929
- funtzionario-araubidean, 502
- funtzionarioaren, 1688
- funtzionario-egoerari, 430
- funtzionarioei, 126, 205, 339, 438, 732, 783, 1355, 1383, 1621, 1667
- funtzionarioek, 161, 167, 205, 251, 485, 661, 728, 769, 770, 797, 1155, 1667
- Funtzionarioek, 798
- funtzionarioekiko, 268
- funtzionarioen, 116, 195, 334, 335, 354, 486, 521
- Funtzionarioen betebeharrak, 831
- funtzionarioen diziplina-araubidea, 354
- funtzionarioen eginbeharrak, 770
- Funtzionarioen estatutu-araubidea, 831
- Funtzionarioen eta lan-kontratuko langileen lanpostuen zerrendetan, 768
- funtzionarioen etengabeko prestakuntza, 260
- funtzionarioen kidegoetan, 1239
- funtzionarioen lanbide-elkartzeetara edo lanbide-taldeetara, 1425
- Funtzionarioen talde, kidego eta eskaletako lanpostuetan, 798
- funtzionarioentzat, 501, 502, 575, 732, 841, 990, 1133
- funtzionario-estatus, 1668
- funtzionario-estatusa, 1667, 1668
- funtzionarioez, 354
- G+b arloan eskumena duen saila, 677
- G+b sistemako organo eskudunak, 677
- gabetze, 1516
- gabezia, 800, 922, 1105, 1363
- gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak, 1045
- gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei, 1105
- gabezia larriak dituzten ikasleentzat, 579
- gabeziak, 203, 924, 1388
- gai, 47, 108, 109, 312, 313, 314, 315, 319, 340, 342, 365, 370, 383, 392,

- 393, 405, 408, 412, 468, 519, 531,
647, 830, 893, 1158, 1160, 1205,
1207, 1476, 1526, 1528, 1577, 1583,
1663, 1664, 1674
- Gai akademiko eta pedagogikoei,
343
- gai akademiko eta
pedagogikoetan, 342
- gai edo espezialitatetan
antolaturiko ezagutzen
egiaztatze-proba anonimoak,
1526
- gai ekonomikoak, 392
- gai honen gaineko zuzeneko
erantzukizuna, 45
- gai horretan eskumena duen
sailaren, 1376
- Gai instrumentalak, 866
- gai nagusiar, 54
- gai zehatzetako adituak, 1127
- gai zibileko eta merkataritzako
ebazpen judizialen, 286
- gaia, 450, 1401
- Gaia, 482
- gaiak, 337, 482, 1207, 1370, 1372
- Gaiak, 1026
- gaian eskuduna den HABE
organismoak ezarritako
baldintzetan, 451
- gaian inplikazioa duten beste
organo batzuen laguntzarekin,
445
- gaiaren edo argitalpen-
tipologiaren, 922
- gaiaren izaera, 287
- gaiari, 319
- gaiari buruzko erabakia, 358
- gaiei, 386, 417, 1563
- gai-eremuarekin lotutako
bibliografia-ekoizpena, 957
- gaietan, 185, 316, 341, 346, 408, 409
- gaietarako, 352, 370, 408
- Gai-kanal, 1391
- gaikuntza, 112, 339, 355, 480, 485,
501, 502, 531, 540, 554, 656, 662,
730, 770, 805, 898, 1169, 1170,
1222, 1223, 1238, 1394, 1399, 1408
- Gaikuntza, 112, 501, 1498, 1704
- gaikuntza digitalaren garrantzia, 988
- gaikuntza nazionala, 1170
- Gaikuntza nazionala duten
funtzionarioak, 1383
- Gaikuntza nazionala duten
funtzionarioei, 1383
- Gaikuntza nazionalako
funtzionarioak hautatzea eta
prestatzea, 112
- gaikuntza nazionalako toki-
administrazioko funtzionarioentzat,
112
- gaikuntzadun lanpostuen, 502
- gaikuntza-ikastaroak, 1145
- gaikuntza-probak, 1055
- gaikuntzaren, 586, 794, 801
- gaikuntza-tituluak, 1021, 1169
- Gaikuntza-tituluak, 960
- gaikuntza-tituluen babesean, 1021
- gaikuntza-ziurtagiria, 1179
- gaikuntzen, 791
- gailu mugikorren bidezko erabileran,
1391
- gailu mugikorretarako aplikazioetan,
534
- gailu tekniko, 1550, 1578, 1579, 1581,
1583, 1585
- gailuak, 192, 305, 592, 597, 683, 811,
1110, 1296
- gailuek, 223, 592
- gailuen, 192, 586
- gainbegiratze, 278, 671
- gainerako estatuetako gobernu
sinatzaileei, 63, 68, 69
- gainerako hizkuntza polinesiarrena,
1673
- gainerako komunikazio-modu,
bitarteko eta formatu irisgarri, 586
- Gainerako lanpostuetara iristeko
deialdietan euskara jakitea
merezimendu moduan
balioestea, 496
- gainkosturik, 1495, 1548
- gairen, 1708
- gairi, 1554, 1706
- gaitasun, 32, 58, 76, 260, 293, 341,
354, 377, 411, 412, 413, 414, 415,
429, 449, 459, 475, 497, 525, 563,
574, 576, 691, 762, 794, 795, 796,
823, 942, 1013, 1025, 1126, 1131,
1162, 1170, 1231, 1236, 1237, 1249,
1302, 1359, 1408, 1410, 1425, 1427
- gaitasun analitikoa, 882, 976, 1037,
1425

- gaitasun digitala, 198
gaitasun digitala garatzeko ikasgaia, 198
gaitasun digitalak, 681, 1506
gaitasun ekintzailea, 563
gaitasun ekonomikoa, 525
gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak, 1399
gaitasun- eta erabilera-desorekak, 1397
gaitasun eta ezagutzak eskuratzeko ahala, 1700
Gaitasun falta, 312, 317
gaitasun fisiko edo psikiko, 411, 412, 413, 414, 415, 1107
gaitasun fisiko, psikotekniko, mediko, 929
gaitasun fisikoari, psikoteknikoei, medikoei eta ezagutzei buruzko probak, 927
gaitasun fisikoko proba, 927
gaitasun handiei, 1028
gaitasun juridikoa, 305, 306
gaitasun kolektiboaren, 1693
gaitasun kualifikatua, 1550, 1578, 1579, 1581, 1583, 1585
gaitasun linguistiko, digital eta sozialei, 449
gaitasun orokorraren ziurtagiria, 1013
gaitasun osoa, 341, 1162
gaitasun pertsonal eta sozialak eskuratzeko prozesuei, 681
gaitasun pertsonalak, 1696
gaitasun pertsonalei, 595
gaitasun profesional, 1397
gaitasun profesional praktikoa, 1096
gaitasun profesionalak, 1072
gaitasun profesionalak eta ez-profesionalak, 449
Gaitasun sozial eta emozionaleko programak, 671
gaitasun sozialak eta ekonomikoak, 1067
gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua, 1366, 1368, 1374
gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua dutenak, 1366
gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 1466
Gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 1524
gaitasuna, 202, 218, 248, 268, 275, 290, 373, 381, 409, 486, 576, 577, 730, 775, 797, 838, 862, 960, 976, 1106, 1112, 1190, 1225, 1232, 1237, 1239, 1286, 1366, 1374, 1397, 1399, 1403, 1410, 1423, 1424, 1425, 1427, 1714
Gaitasuna, 1365
gaitasuna epai bidez aldatu gabea dutenek, 275
gaitasuna epai bidez aldatua dutenak, 275
gaitasun-agiriak, 377
gaitasunak, 195, 196, 197, 199, 363, 450, 486, 504, 576, 680, 681, 682, 712, 730, 769, 808, 863, 882, 976, 1027, 1030, 1037, 1038, 1045, 1067, 1127, 1232, 1236, 1237, 1238, 1250, 1306, 1308, 1398, 1401, 1458, 1481, 1506, 1694, 1695, 1696
Gaitasunak eskuratzea, 301
gaitasunak esleitzeko arauak, 1458
gaitasunaren, 236, 323, 373, 409, 412, 486, 801, 1362, 1368
gaitasunari, 411, 413, 415, 1320
gaitasun-baldintzak, 1582
gaitasun-baldintzei, 253, 293
gaitasunei, 1460
gaitasunen garapena, 301
gaitasunen garapenean, 300
gaitasunetan, 579
gaitasunetara, 1689
gaitasunik, 48, 344, 1386
gaitasun-maila, 911, 1239, 1396
gaitasun-maila linguistikoak, 354
gaitasun-maila orokorrak, 1693
gaitasun-mailak, 1231
gaitasunon barneratze-maila, 1695
gaitasun-proba, 797, 1425, 1530
gaitasun-unitateetan oinarritutako prestakuntza-moduluek, 594
gaitasun-ziurtagiri medikoa, 1460
gaitasun-ziurtagiriak, 341
gaitegi, 116
gaituko, 357
gaitzesgarri, 310
gaitzetsi, 80
gaixo, 514, 515, 516

- gaixo gor, 514
- gaixoen, 515
- gaixotasun, 148, 151
- gaixotasun profesionalak, 1467
- gaixotasuna, 312, 317, 555, 818, 819, 929, 930, 969, 1077, 1319, 1421
- gaixotasunagatik, 1320
- gaixotasunak eta laneko arriskuak prebenitzea, 1029
- gaixotasunen konnotazio negatiboak, 1320
- gaixotasunez, 381
- gai-zerrenda, 314, 1371, 1372
- gai-zerrendak, 461, 899, 902, 1383
- gai-zerrendaren, 315
- gai-zerrendetan, 458, 468
- gakoa, 25
- gakoak, 57, 1476
- gako-hitzak, 1706
- galarazi, 461, 462
- galdatzen, 45
- galde-erantzunak, 1587, 1658
- galdeketa, 1582, 1598
- Galdeketak eta aurrez aurrekoak, 1580
- galdeketan, 1595
- galdeketary, 1587, 1591, 1658
- galdeketekin, 1576
- Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak, 1490, 1581
- galdera, 1490
- galderak, 1553, 1582, 1598
- galderei, 1442
- galderok, 1553
- galegoa, 425
- Galegoak, 1002
- galegoasturierari, 701
- Galizia, 899, 947, 967, 993
- Galiziak, 897, 949, 995, 997
- Galiziako, 154
- Galiziako Administrazio autonomikoari, 922
- Galiziako Administrazio Digitalari, 988
- Galiziako administrazio publikoek, 904, 972, 991
- Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek, 904, 972
- Galiziako administrazio publikoetan, 975
- Galiziako Aholku Kontseiluari buruzko apirilaren 24ko 3/2014 Legean, 981
- Galiziako Aldizkari Ofiziala, 989
- Galiziako Aldizkari Ofizialean, 968
- Galiziako argitaletxeekin, 923
- Galiziako argitaratzaileekin, 923
- Galiziako atzerriko zentroak, 962
- Galiziako Autonomia Erkidegoa, 911
- Galiziako Autonomia Erkidegoak, 893, 963, 964, 965
- Galiziako Autonomia Erkidegoan, 910, 941, 954, 968
- Galiziako Autonomia Erkidegoarekin, 949
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren, 986
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorreari buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea, 986
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak, 972
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekotasuna, 968
- Galiziako Autonomia Erkidegoarentzat, 981
- Galiziako Autonomia Erkidegoko, 968
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra, 975
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra, 959, 966
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio orokorraren eskumenak, 959
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko administrazio bereziko kidegoetako eskalak eta espezialitateak, 977
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta sektore publiko autonomikoko erakunde publiko instrumentaletako hizkuntza-normalizazioko plana, 975

- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko ordezkarriak, 995
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo nagusiak, 996
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 906
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 934
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako uztailaren 16ko 7/2004 Legearen, 948
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan, 989
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 976
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko bat, 943
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko bati, 954
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko edozein, 953, 954, 955
- Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean, 920
- Galiziako Autonomia Erkidegoko merkataritza-titularren elkargoek eta ekonomialarienek, 984
- Galiziako Autonomia Erkidegoko ordezkarriak, 995
- Galiziako Autonomia Erkidegoko taxi-zerbitzuari aplikatu beharreko araudiari buruzko ezagutzak, 960
- Galiziako Autonomia Erkidegoko toki-korporazioekin, 903
- Galiziako Autonomia Erkidegorako, 981
- Galiziako Autonomia Estatutua onetsi zuen apirilaren 6ko 1/1981 Lege Organikoaren, 941
- Galiziako Autonomia Estatutuak, 154, 997
- Galiziako Autonomia Estatutuan, 915, 916, 917, 918, 919, 933, 936, 979, 984, 985
- Galiziako Autonomia Estatutuaren, 921, 965, 981
- Galiziako baliabide bereziak, 947
- Galiziako Barne-merkataritza, 945
- Galiziako berezko hizkuntza, 902, 909, 934, 938, 941, 942, 962
- Galiziako berezko hizkuntzak, 967
- Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera, 921
- Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sozial eta publikoak normalizatzeko prozesuan, 921
- Galiziako berezko kulturari eta hizkuntzari, 957
- Galiziako bi hizkuntza ofizialean, 987, 996
- Galiziako bibliografia-ekoizpena, 957
- Galiziako bibliografia-ondarea, 957
- Galiziako bibliografia-ondarea berreskuratzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko koordinatzailea, 956
- Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala, 917
- Galiziako biztanleen irakurketa-indizeen, 925
- Galiziako botere publikoek, 921, 934, 941, 945, 967, 975
- Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala, 979
- Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak, 979
- Galiziako Dirulaguntzei, 931
- Galiziako edizioko sariak, 924
- Galiziako Ekintzailetzari eta Lehiakortasun Ekonomikoari, 966
- Galiziako Ekonomialarien Elkargoen Kontseiluak, 984
- Galiziako Elikagaien Kalitatea, 913
- Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen, 952
- Galiziako Enplegu Publikoari, 975
- Galiziako erakunde publikoei, 999
- Galiziako erakunde publikoen kanporantzko ekimenak, 993
- Galiziako errealitate sozial, kultural, linguistiko, ekonomiko eta politikoaren ezagutza, 963
- Galiziako eskola-liburutegien

- sistema, 924
- Galiziako Estatutuak, 921
- Galiziako Estatutuaren, 899
- Galiziako Familia eta Elkarbizitza, 946
- Galiziako Farmazia Antolamenduari, 987
- Galiziako farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan, 987
- Galiziako funtzio publikoan, 942
- Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautaprobetan, 935
- Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen, 934, 941, 942
- Galiziako Funtzio Publikoari buruzko maiatzaren 26ko 4/1988 Legearen, 935
- Galiziako garapen soziala, ekonomikoa eta kulturala, 967
- Galiziako garapenerako lankidetzak, 910
- Galiziako gazteek, 963
- Galiziako gazteen eta Galiziatik kanpoko zentro horien arteko trukeak, 959
- Galiziako Gazteria Eskolak, 958
- Galiziako gizartean sustraitzearen aldeko apustua, 961
- Galiziako gizarteari, 922, 994
- Galiziako gizarte-ekonomia, 920
- Galiziako Gizarte-zerbitzuei, 940
- Galiziako gizarte-zerbitzuen sistemak, 940
- Galiziako gizarte-zerbitzuen sisteman, 940
- Galiziako Gobernuak, 963, 968, 995, 997
- Galiziako Gobernuaren, 968
- Galiziako herriaren bititza soziala, kulturala eta ekonomikoa, 963
- Galiziako herriaren gizarte- eta kultura-balioak, 965
- Galiziako herriaren gizarte-adierazpen, 997
- Galiziako herriaren identitatea, 949
- Galiziako Herriaren Jagoleari, 896
- Galiziako herriaren kultura-balioak, 997
- Galiziako herritarrei, 967
- Galiziako herritarrek eratutako erakundeei eta organismoiei, 964
- Galiziako herritarren hizkuntza- eskubideek, 941
- Galiziako herritarren konstituzio- eta hizkuntza-eskubideak, 934
- Galiziako historia, artea, hizkuntza eta errealitate soziala, 965
- Galiziako hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena, 957
- Galiziako hizkuntza eta kultura, 894, 920, 923, 998
- Galiziako Hizkuntza eta Literaturako gradua, 977
- Galiziako hizkuntza ofizial, 899, 975
- Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko ekainaren 21eko 5/1988 Legearen, 921
- Galiziako hizkuntza ofiziala eta berezkoa, 961
- Galiziako hizkuntza ofiziala ez den beste hizkuntza batean, 954
- Galiziako hizkuntza ofizialak, 896, 941
- Galiziako hizkuntza ofizialean, 914, 980
- Galiziako hizkuntza ofizialetako batean, 954
- Galiziako hizkuntza ofizialetako edozein, 987
- Galiziako hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio teknikoa, 953
- Galiziako hizkuntza propio eta ofizial, 975
- Galiziako hizkuntza, historia eta kultura, 965
- Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen ezagutza, 964
- Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen gozamina, 964
- Galiziako hizkuntza-eremukoekin. *Ikus* liburutegi-sistema
- Galiziako Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legean, 912
- Galiziako hizkuntzaren arloko kanpo-ekintzak, 997
- Galiziako hizkuntzaren eta kulturaren ikaskuntza-zentroetan, 959
- Galiziako hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, 994

- Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala, 919
- Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala, 936
- Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei, 949
- Galiziako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 949
- Galiziako Ikus-entzunezkoei, 906
- Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala, 916
- Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala, 918
- Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala, 933
- Galiziako ingurumena, 920
- Galiziako ingurune historiko, linguistiko, politiko eta kulturalean, 898
- Galiziako instituzioek, 967
- Galiziako interesen sare berriak, 998
- Galiziako Irrati-Telebistako Konpainiak, 968
- Galiziako jakintzak eta tradizioak eta hizkuntza eta kultura, 991
- Galiziako kanpo-ekintzak, 997
- Galiziako kanpo-ekintzaren programazioa, 994
- Galiziako komunikabide sozialekin, 925
- Galiziako Kontseilu Aholku-emaitzari, 981
- Galiziako kontsumoko administrazioari zuzendutako eskabideak edo komunikazioak, 954
- Galiziako Kooperatibei, 952
- Galiziako kultura, 949, 964, 994
- Galiziako kultura eta hizkuntza, 906, 950, 964, 994, 998
- Galiziako kultura- eta hizkuntza-ingurunearekin, 937
- Galiziako kultura- eta hizkuntza-normalizazioa, 906
- Galiziako kultura eta ondarea zabaltzea helburu duten liburuak, 924
- Galiziako Kultura Industrien Agentzia, 937
- Galiziako kultura, historia eta hizkuntza, 906, 922
- Galiziako kultura, hizkuntza, historia eta tradizioen defentsan, zabalkundean eta loturan egindako ekarpena, 963
- Galiziako kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte- aberastasunaren hedapena, 989
- Galiziako kultura-identitatea, 937
- Galiziako kulturak, 937
- Galiziako kultura-ondarea, 942, 982
- Galiziako kultura-ondarearen adierazpen, 997
- Galiziako kultura-ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta katalogazioa, 983
- Galiziako kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa, 997
- Galiziako kulturarekiko erantzukizun, 956
- Galiziako kulturaren aurrerapenean eta zabalkundean, 937
- Galiziako Kulturaren Kontseiluak, 999
- Galiziako Kulturaren Kontseiluaren osaera, 894
- Galiziako Kulturaren Kontseiluari, 894
- Galiziako kulturari, 938
- Galiziako kultura-sektoreak, 937
- Galiziako legerian, 959
- Galiziako Liburu eta Irakurketari, 921
- Galiziako liburua, 925
- Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari, 956
- Galiziako Liburutegia, 957
- Galiziako Liburutegiak, 956
- Galiziako Liburutegiari emandako zereginak, 956
- Galiziako Liburutegiei, 956
- Galiziako liburutegien sistema, 956
- Galiziako liburutegien sistemako liburutegi nagusia, 957
- Galiziako liburutegien sisteman sartuta dauden liburutegien pertsona fisiko edo juridiko titularrek, 956
- Galiziako liburutegi-sistema osatzen duten liburutegiek, 924
- Galiziako liburutegi-sisteman, 924
- Galiziako liburutegi-sistemaren liburutegi nagusia, 956

- Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala, 915
- Galiziako Logopeden Elkargo Profesionalean, 915
- Galiziako lurraldean, 892, 983
- Galiziako lurraldean kokatutako jurisdikzio-organoen aurrean egiten direnak. *Ikus* jarduerak
- Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei, 912
- Galiziako Osasunari, 939
- Galiziako Parlamentuak, 899, 949, 967
- Galiziako Parlamentura, 968
- Galiziako Poliziako kideek, 929
- Galiziako Poliziaren funtzionario-arabidea, 929
- Galiziako Poliziaren kidegoko eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak, 929
- Galiziako Poliziari, 929
- Galiziako sendotze instituzionalekoak, 920
- Galiziako sortzaile, enpresa eta industrien zeregina, 937
- Galiziako Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku Batzordea, 907
- Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala, 985
- Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak, 985
- Galiziako Toki-administrazioari, 902
- Galiziako toki-erakunde, 900
- Galiziako toki-erakundeen, 899
- Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 934
- Galiziako Toponimiako Batzordeak, 902
- Galiziako toponimiarekin, 902
- Galiziako toponimoek, 154
- Galiziako turismo-, kultura- eta hizkuntza-eragile publiko zein pribatuekin, 997
- Galiziako Turismoari, 947
- Galiziako turismo-intereseko jaien aitortza, 947
- Galiziako udaltzaingoaren kidegoetako eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak, 927
- Galiziako unibertsitateetako argitalpenen zerbitzu zentralak, 923
- Galiziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 962
- Galiziako unibertsitateetan, 922
- Galiziako unibertsitate-irakaskuntza arautzen duen araudia, 961
- Galiziako Unibertsitate-sistema antolatzeke 11/1989 Legea, 961
- Galiziako unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 986
- Galiziako unibertsitate-sistemaren (GUS) koherentzia eta iraunkortasuna, 961
- Galiziako unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak, 961
- Galiziako Unibertsitate-sistemari, 961
- Galiziako Xuntak, 899, 900, 906, 922, 923, 924, 925, 926, 935, 943, 951, 958, 962, 965, 968, 970
- Galiziako Xuntako Kontseiluari, 934, 968, 975
- Galiziako Xuntako presidenteak, 981
- Galiziako Xuntan, 990
- Galiziako Xuntarekin, 965
- Galiziako Xuntaren, 154
- Galiziako Xuntaren kanpo-eskuordetzen eginkizunak, 998
- Galiziako Xuntaren Kontseilua, 975
- Galiziako Xuntaren Kontseiluari, 902
- Galiziako Xuntari, 899, 902
- Galiziako zerbitzu publikoen gutuna, 974
- Galiziako Zuzenbide Zibilaria, 914
- Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa, 892
- Galiziakoak direlako sentimendua, 991
- Galiziakoak ez diren herritarrek osatutakoei. *Ikus* erakunde eta organismoak
- Galizian, 892, 907, 947, 958, 966, 969
- Galizian dauden lurralde-desoreken ondoriozko desberdintasunei, 958
- Galizian egindako kultura-ekoizpena, 956
- Galizian egindako publizitatean, eskaintzetan, sustapenetan edo

- merkataritza-komunikazioetan, 955
- Galizian eta kultura portugaldarreko herrialdeetan, 950
- Galizian ezarritako argitaratzaile pribatuekin, 923
- Galizian irakurzaletasuna sustatzen duten agenteek, 925
- Galizian jasotako publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 954
- Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari, 960
- Galizian zein Galiziatik kanpo galiziar liburua sustatzeko ekintza espezifikoak, 923
- Galizia-Portugalgo Iparralde erakundea, 993
- Galizia-Portugalgo Iparralde erakundean, 994
- Galizia-Portugalgo Iparralde euroeskualdea, 994
- Galizia-Portugalgo iparraldea izeneko Euroeskualdearen esparruan, 967
- Galizia-Portugalgo Iparraldeko euroeskualdeak, 993
- Galizia-Portugalgo Iparraldeko Lan Erkidegoaren zeregina, 993
- galiziar diasporak, 994
- galiziar enpresa eta ekonomiaren sustapena, 994
- galiziar erakundeak, 963
- galiziar erkidegoa, 988
- galiziar erkidegoak, 906, 963, 965, 998
- Galiziar erkidegoak, 963
- galiziar erkidegoak finkatuta dauden lurraldeetan, 965
- galiziar erkidegoei, 964
- galiziar erkidegoekin, 965
- galiziar erkidegoen, 964
- galiziar erkidegoen edo zentro laguntzaileen xedeetan, 963
- galiziar erkidegoen galiziartasuna, 964
- Galiziar Erkidegoen Kontseiluak, 965
- galiziar erkidegoentzat, 965
- galiziar erkidegoetako zuzendaritza-organoetan, 963
- galiziar eta galizierazko zinema eta bideoak, 906
- Galiziar Filologiako lizentzia, 977
- Galiziar guztien eskubide indibidualak, 942
- galiziar herritarren arteko senidetasun-zentzua, 998
- galiziar herritarren ondorengoak, 963
- Galiziar Intereseko Fundazioei, 920
- Galiziar Intereseko Fundazioen Erregistroa, 920
- Galiziar izaera politikoa, 896
- galiziar jatorriko gazteei zuzendutako programak, 959
- galiziar kolektibitatearen ordezkartza-organoetan, 963
- galiziar kultura, 921
- Galiziar kultura, 997
- galiziar kultura eta hizkuntza, 906
- galiziar kultura, hizkuntza eta gizartera, 963
- galiziar kulturaren zentro sustatzailea, 956
- galiziar liburua, 921, 923, 956
- galiziar liburuaren merkatu, 924
- galiziar literatura, 925
- galiziar literatura- eta kultura-sistema, 921
- Galiziar sortzaileak sustatzeko politika, 921
- Galiziarako Autonomia Estatutuaren, 945, 949
- Galiziaren barruan eta handik kanpo, 906
- Galiziaren elementu identifikatzaile, 922
- Galiziaren identitatea, 906, 950
- Galiziaren identitate-ezaugarriak, 961
- Galiziaren irudia, 947
- Galiziaren nazioarteko irudia, 997
- Galiziaren nazioarteko irudiaren proiektzioa, 997
- Galiziaren potentzialtasunak aprobetxatzeko konpromisoa, 967
- Galiziaren sorkuntza artistiko, informazio, ezagutza eta irudi, 906
- Galiziarentzat, 967
- Galiziarentzat interes orokorrekoak diren beste xede batzuk, 920

- Galziarrak, 996, 998
 galziarren berezko hizkuntza, 899
 galziarren itzulera, 991
 galziarren kultura-kontsumoaren maila, 937
 Galziarren sare berriak, 998
 galziartasuna, 964
 Galziartasuna aitortzearen irismena, 964
 galziartasunaren aldeko jarduketak, 964
 Galziartasunari, 963
 galziartasun-loturak, 998
 Galziation kanpo bizi diren Galziako herritarrek, 964
 Galziation kanpo bizi diren galziar herritar guztien eta haien ondorengoen eskubide sozial eta ekonomikoak, 996
 Galziation kanpo dagoen galziar erkidegoa, 988
 Galziation kanpo dauden galziar herritarren ondorengoak, 963
 Galziation kanpo finkatutako galziar erakundeak, 963
 Galziation kanpo finkatutako galziar erkidegoak, 963
 Galziation kanpo finkatutako galziar erkidegoekin, 964
 Galziation kanpo finkatutako galziar erkidegoen galziartasuna, 964
 Galziation kanpo finkatutako galziar erkidegoenak. *Ikus* eskubideak
 Galziation kanpo finkatutako galziar erkidegoetako zuzendaritza-organoetan, 963
 Galziation kanpoko erkidegoetan, 997
 Galziation kanpoko zentro, 959
 Galziation kanpoko zentro galziarrekin, 959
 galziera, 154, 892, 899, 902, 907, 909, 915, 916, 917, 918, 919, 921, 931, 933, 934, 936, 941, 942, 949, 950, 955, 958, 959, 962, 967, 974, 975, 979, 983, 984, 985, 988, 995, 997
 Galziera, 898, 899, 902, 903, 909, 916, 917, 918, 919, 933, 936, 961, 962, 964, 974, 979, 984, 985, 997
 galziera bereziki jakitea eskatzen duten lanpostuetarako, 976
 galziera erabiltzeko eskubidea, 975
 galziera erabiltzeko eta sustatzeko laguntza instituzionala, 997
 galziera normalizatzea eta bultzatzea, 937
 galziera normalizatzeko prozesu progresiboa, 899
 galziera sustatzeari, 958
 galziera sustatzeko eta hedatzeko baterako jarduerak, 997
 galziera txertatzeko prozesua, 899, 902
 galziera/asturiera, 709
 Galziera/asturiera, 696
 Galziera/asturierak, 699
 galziera/asturierara, 696
 galziera-azterketa, 975
 galziera-ezagutzaren izaera eta balioespena, 975
 Galziera-gaztelaniako, gaztelania-galzierako testuak, 977
 galzierak, 983
 Galziera-portugesa, 977
 galzierara, 923
 galzierarako itzulpengintzako, 925
 galzierarekiko, 975
 galzieraren azterketa, 927
 galzieraren erabilera, 909, 912, 950, 958
 Galzieraren erabilera, 907, 922, 950, 981
 galzieraren erabilerari, 981
 galzieraren eskaintza positiboa, 940
 galzieraren eta gaztelaniaren erabilera normala, 941, 988
 galzieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna, 941
 galzieraren eta kulturaren ezagutzan, 901
 galzieraren ezagutza, 927, 929, 942, 960
 galzieraren ezagutza berezia, 934
 galzieraren ezagutza egiaztatze beharrezana, 942
 galzieraren ezagutza eta erabilera, 962
 Galzieraren ezagutza, zabalkundea eta erabilera, 963
 galzieraren ezagutza-maila, 990
 Galzieraren gaitasun-maila egiaztatze proba

- homologatuetan, 911
- Galizieraren Institutuko ordezkari, 894
- Galizieraren nazioarteko baliagarritasunari, 997
- galizieraren normalizazioa, 975
- galizierari, 934, 941
- galizieraz, 899, 902, 921, 923, 934, 935, 939, 941, 944, 950, 951, 954, 981
- galizieraz argitaratzen diren lan onenei, 924
- galizieraz egindako argitalpen-ekoizpenaren, 925
- galizieraz egindako ondasun, zerbitzu eta produktuen banaketa eta kontsumoa, 997
- galizieraz egindakoa berreskuratzeak eta hedatzeak, 956
- galizierazko argitalpen-berrikuntzak, 923
- galizierazko argitalpen-berrikuntzen presentzia, 924
- galizierazko argitalpen-ekoizpena, 923
- galizierazko argitalpenen sustapen eta kritika literariorako bestelako argitalpenentzat, 925
- Galizierazko argitalpen-eskaintza, 922
- galizierazko ekoizpenari, 925
- galizierazko eta estandar irekiko tresna teknologikoak, 988
- galizierazko hizkera teknikoa, administratiboa eta juridikoa, 898
- galizierazko hizkuntza, 923
- galizierazko ikus-entzunezko komunikabide publikoak, 949
- galizierazko irakurketa-indizeak, 921
- galizierazko kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 963
- galizierazko testuak, 997
- Gallaezian, 967
- galtzeko arriskuan, 86, 130
- gametoak, 1557
- Ganbera Ofizialei, 1182
- ganberak, 1182
- ganberak, 912
- ganberen barne-funtzionamendurako arauak, 1182
- ganberen eginkizun eta ekintza instrumentalak, 1182
- Ganberen Kontseilu Nagusiari, 1182
- Gangoiti Llaguno, 56
- gara, 31, 92, 136
- garai, 392
- Garai, 334
- garaian, 437
- garapen, 1466, 1628
- garapen afektiboari, 1101
- garapen autonomorako, 1700
- Garapen bidean den munduan, 1700
- garapen ekonomiko eta profesionalean, 745
- garapen ekonomiko eta sozial jasangarriaren sistema, 1180
- garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari, 1649
- garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena, 1510
- garapen espiritualari, 1413
- garapen eta berrikuntza teknologikoa, 1194
- garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia, 1700
- garapen- eta elkartasun-politikak, 1699
- garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 1699
- garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 1699
- garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak, 1699
- Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari,** 1699
- garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 1699
- garapen integral, harmoniko eta jasangarria, 745
- garapen integrala, 518, 757
- garapen integralaren ortzi-mugari, 1070
- garapen intelektuala, 921
- garapen iraunkorra, 1203
- Garapen iraunkorrerako politiken koherentzia, 1713

- garapen jasangarria bideratzea, 26
garapen jasangarria lortzeko
helburu, 14
garapen jasangarriaren onurak, 16
garapen jasangarriari, 1695
garapen jasangarrirako hezkuntzan,
1638
garapen neuronala, 1479
garapen osoan, 756
garapen pertsonal eta sozialerako,
587
Garapen pertsonal eta sozialerako
ikaskuntza-sistema integratua, 681
Garapen pertsonal eta sozialerako
ikaskuntza-sistema integratuaren
eskaintza, 682
garapen pertsonala, 680, 681, 1026
Garapen pertsonala, 1029
garapen pertsonala eta
komunitarioa, 680, 1029
garapen pertsonala, lanekoa,
kulturala eta baita akademikoa,
217
garapen pertsonalean,
emozionalean, 848
garapen pertsonalerako, 517
Garapen pertsonalerako, 681
garapen plural eta demokratikoa,
1197
garapen plural, aniztun eta
demokratikoa, 1196
garapen profesionalaren aldeko
neurriak, 1105
garapen profesionalaren gradu,
363, 486
Garapen profesionalerako, 481, 487
Garapen profesionalerako sistema,
481, 487
garapen solidarioari, 1713
garapen solidarioari buruzko eta
munduko desberdintasunen
aurkako borrokari buruzko
politikak, 1713
Garapen solidarioari eta munduko
desberdintasunen aurkako
borrokari buruzko xedapen
arauemaileak, 1713
garapen sozial eta historikoa, 419
garapen teknologikoaren aldeko
politikaren xedeak, 1624
garapen teknologikoaren
antolaketa orokorra, 1482
garapen teknologikoaren gaineko
politikak, 1482
garapen teknologikoaren
orientazioa, 1482, 1624
garapen teknologikoaren
orientazioari eta programazioari,
1624
Garapen Teknologikoari, 1628
garapen turistikoak, 947
garapena, 40, 80, 211, 216, 309, 326,
349, 365, 582, 588, 598, 600, 601,
685, 696, 731, 754, 798, 801, 844,
866, 889, 937, 986, 988, 996, 1039,
1105, 1138, 1170, 1212, 1235, 1237,
1261, 1269, 1309, 1347, 1397, 1411,
1472, 1522, 1628, 1680
garapen-agentea, 591
garapenak, 218
garapen-araudia, 1210
garapen-arazoak, 1536
garapen-arazoei, 1536
garapenarekin, 1628
garapenaren, 680, 924, 1370, 1700
garapenari, 313, 316, 412, 413, 419,
599, 981, 1301, 1413
garapenari eta gizartearen
aniztasunari egindako ekarpen
paregabea, 16
garapenaz, 434
garapen-dekretua, 481, 487
Garapen-dekretua, 394
Garapen-dekretuan, 393
garapenean, 434, 697, 699, 753, 804,
848, 922, 977, 1022, 1025, 1069,
1279, 1390
garapenera egokitutako ikaskuntza-
helburuak, 201
garapenerako, 30, 364, 413, 414,
1291
garapenerako aurrekontu-
baliabideen programazioa, 1628
garapenerako elkarlana eta
laguntza, 1300
garapenerako elkarlanekoak, 920
Garapenerako lankidetzak, 705, 910,
998, 1067
garapenerako lankidetzak, 910
Garapenerako lankidetzako eta
nazioarteko elkartasuneko
jardueraren, 1180

- Garapenerako lankidetzako jarduketan oinarri diren balioak, 752
- Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipio orientatzaileak, 998
- Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipioak, 998
- garapenerako lankidetzarakoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- garapenerako lankidetzaren, 705, 752
- Garapenerako lankidetzaren, 998
- garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan, 1180
- Garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren jarduera, 1067
- Garapenerako Lankidetzari, 705, 752, 910, 1180
- Garapenerako lankidetzari buruzko politikaren printzipio orientatzaileak, 705
- garapenerako nazioarteko lankidetzaren-politikaren, 705
- Garapenerako nazioarteko lankidetzaren, 1099
- Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari, 1067
- Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzko Legearen, 1067
- garapen-esparru, 1682
- garapen-faktoretzat, 1700
- garapen-kontratuei, 1649
- garapen-laguntza, 1713
- garapen-maila, 1239
- garapen-mailara, 634
- garapen-mailari, 413, 1253
- garapen-mailetara, 1059
- garapen-plan, 337
- Garapen-politika, 1700
- garapen-prozesuan, 26
- garapen-xedapenek, 424
- garatu, 18, 26, 29, 54, 331, 333, 498
- garatuko, 331
- garatzaile, 1569
- garatze, 332
- Garatze bidean dauden herriek, 11
- garatzea, 8, 66, 88, 133
- garatzeko, 21, 26, 52, 326, 476
- garatzen, 492, 493
- garatzen diren plan eta programen esparruan diharduten erakundeak, 450
- gardentasun, 323, 531, 1344
- Gardentasun Publikoari, 605
- gardentasuna, 259, 484, 519, 616, 980, 1084, 1409
- Gardentasuna, 464, 779
- Gardentasunaren arloan eskumena duen sailak, 849
- gardentasunaren betebeharrak, 531
- gardentasunaren ebaluazio orokorra, 531
- Gardentasunaren ezaugarri orokorrak, 1110
- gardentasunarena, 259
- gardentasunari, 606, 663
- Gardentasunari, 464, 519, 531, 1073, 1110
- Gardentasunari eta Gobernu Onari, 980
- Gardentasun-betebeharra, 1073
- Gardentasun-betebeharraren mendeko informazioa, 1073
- gardentasun-betebeharrarako erregulazio bereziak, 875
- Gardentasunerako Departamentuarterko Batzordea, 531
- gardentasun-printzipioak, 531
- garraio, 382, 383, 384, 534, 1165
- Garraio eta Herri-lanak, 387
- garraio publikoan, 972
- garraio publikoari, 960
- garraio publikoetara, 383
- Garraio publikoko geltokietan, 597, 972, 1116
- Garraio publikoko zerbitzu, 728
- garraioa, 384, 477, 524, 588, 1304
- garraioak, 397, 588, 1193, 1515
- Garraioak, 226, 230, 597, 1116, 1224
- garraioan, 385, 534, 811, 971, 1015, 1295
- garraioaren alorreko artekariak, 1517
- garraio-azpiegituretan, 1711
- garraiobide, 383, 534, 1570
- garraiobide publiko, 1650

- garraibideen, 382, 388
garraioen, 156
garraioen gaian eskumena duen
 Generalitateko sailak, 1191
garraioetako, 230
Garraioetako, 226
Garraioetan, 223, 589, 1113
garraio-instalazio, 383
Garraioko eskubide eta
 eginbeharrei, funtzionamendu-
 edo segurtasun-araueri buruzko
 jarraibideen edizioa edo
 zabalkundea, 597, 1116
Garraioko irisgarritasunari, 972
Garraioko oztopoei, 904
garraiolariak, 1517
garraio-moduak, 597
garraiora, 1246
garraio-sare, 1024, 1030
garrantzi handiko bektorea, 1700
garrantzi kultural, ekonomiko eta
 soziala, 906
garrantzi kultural, sozial eta
 ekonomikoagatik, 906, 922
garrantzi kulturala, 964
garrantzi sozial eta ekonomikoa,
 1387
garrantzi sozial eta
 ekonomikoagatik,, 785, 786
gasen isurtzea, 886
Gasteizen, 335
gastu, 316, 827, 828, 1485, 1553,
 1562, 1619, 1650
gastu eta diru-sarrerak, 316
gastu gehigarriak, 92, 136
gastu judizialak, 267
gastu kengarritzat, 1627
gastu osagarriak, 92, 136
gastu osagarriak, 92, 136
gastua, 1371
gastuak, 162, 337, 1132, 1552, 1560,
 1569, 1603, 1648, 1669, 1678
Gastuak, 1129, 1552
gastu-aurrekontuetan, 127
gastuei, 1478, 1551, 1711
gastuek, 1562, 1569
gastuekin, 1553
gastuen, 1669
gastuen erabilera baimentzea, 125,
 428
gastuen frogagiri, 1561
gastuen zenbatekoa, 1551
gastuengatik, 1040
gastuetarako, 1647
gastuoi, 1551
gastuok, 1437, 1647, 1669
gastu-programa, 1418
gasturik, 747
gasturik eta justifikaziorik gabeko
 atzerapenik, 1645
gatazka, 364, 1364
gatazka antzugarriak, 1363
gatazka larriki nahasgarria, 1364
gatazkak, 1109
gatazka-kopurua, 1700
gatazkaren antzutasunak, 1363
gatazkaren biktimak, 1214
gatazkarik, 542
gaur egungo egoeratik lege hau
 bete-betean aplikatu eta garatu
 ahal izan daitezen egoerara zubi
 egiten, 326
gaur egungo hizkuntza modernoa,
 423
gaurkotasun, 1638
gaurkotasuna duten gaiei buruzko
 debateak, 1563, 1627
gauza, 26, 49, 51, 52
gauza epaitu, 1492
gauzatu, 55, 332
gauzatzea, 21, 425
gauzatzean, 424
gauzatzeko, 12, 47, 50, 333
gauzatzen, 49
gauzek, 1644
gay, 803, 880, 1121
gayak, 885, 969
gayen, 1338
gayen, transexualen, bisexualen eta
 intersexualen eskubideak, 1293
gazte, 517, 1161
Gazte, 310, 718
gazte gorrek, 1470
gazte literatura, 924
Gazte Partaidetzari eta Sustapenari,
 718
gazteak, 874, 932
Gazteak, 518
gazteak elebidunak, 574
Gazteak sustatzeko ildoak, 757
gazteei, 339, 583, 757, 959, 991,
 1079, 1329

- Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten erakundeek, 958
gazteei zuzendutako politikak, 1065
gazteek, 963, 1181
Gazteek, 1065
gazteen, 635, 756, 777, 958, 959, 991, 1031, 1276, 1313, 1320
gazteen ahalmen eta talentu guztia, 300
Gazteen animazioa, 1329
gazteen arte-jarduerarako sorkuntza- eta erakusketa-espazioak, 1276
Gazteen emantzipaziorako politikak, 756
Gazteen garapen integrala, 757
gazteen geroa, 1693
gazteen hezkuntza-eskubidea, 756
Gazteen kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 1276
gazteen mugikortasuna, 1329
Gazteen mugikortasuna, 1276
gazteen nortasunaren garapen osoan, 756
gazteen parte-hartzea, 517
gazteen parte-hartzerako, 517
gazteen prestakuntza, 1329
Gazteen sustapen soziokulturala, 635
gazteengan, 1036, 1080
gazteentzako, 418, 517
Gazteentzako, 517
Gazteentzako hezkuntza-politikaren printzipio inspiratzaileak, 756
Gazteentzako hezkuntzaren helburua eta eginkizunak, 756
gazteentzako jarduerak, 758
gazteentzako neurrien garapen eta jarraipena, 1628
Gazteentzako zerbitzuak, 758, 958
gazteentzat, 1423
Gazteentzat zuzendutako jardueretan, 959
gazte-gaietan eskumena duen sailaren, 959
Gazte-justiziarri, 1181
Gaztela eta Leondik kanpoko erkidegoek, 1007
Gaztela eta Leondik kanpoko gaztelar eta leondar erkidegoak, 1007
Gaztela eta Leonen merkaturatutako ondasun edo zerbitzuen etiketei eta aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek, 1010
Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak, 1007
Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrei, 1007
Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua, 1002
Gaztela eta Leongo Batzarrak, 1002
Gaztela eta Leongo emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan, 1007
Gaztela eta Leongo Erkidegoa, 1002
Gaztela eta Leongo Erkidegoko, 1005
Gaztela eta Leongo Erkidegoko administrazio publikoek, 1010
Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko abenduaren 20ko 12/2001 Legea, 1013
Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak, 1004
Gaztela eta Leongo gastronomian, 1004
Gaztela eta Leongo Gizartean, 1005
Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol-jarduerari, 1012
Gaztela eta Leongo hezkuntza-sisteman, 1007
Gaztela eta Leongo hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari, 1007
Gaztela eta Leongo hizkuntza ofizialaz bestelako hizkuntza batean, 1010
Gaztela eta Leongo hizkuntza-, kultura- eta gizarte-identitateari, 1007
Gaztela eta Leongo Juntak, 1001
Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua, 1010
Gaztela eta Leongo Kultura Ondarearen Ondasunen Inbentarioan, 1009
Gaztela eta Leongo kultura, tradizioak eta funtsezko balioak,

- 1008
Gaztela eta Leongo kulturaren eta espainieraren irakaskuntzari eta ikaskuntzari, 1007
Gaztela eta Leongo Museo-zentroei, 1009
Gaztela eta Leongo Turismoari, 1004
Gaztela eta Leongo Unibertsitateei, 1001
Gaztela eta Leongo unibertsitateekin, 1001
Gaztela eta Leongo unibertsitateen, 1001
Gaztela eta Leongo unibertsitateen koordinazioak, 1001
Gaztelako eta Leongo kulturaren ezagutza, 1006
Gaztela-Mantxako administrazio publikoek, 1033
Gaztela-Mantxako administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituzten komunikabideek, 1034
Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoak, 1021
Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1041
Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari, 1019
Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari, 1033
Gaztela-Mantxako enplegu publikoan, 1037
Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak, 1037
Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari, 1037
Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak, 1033, 1044
Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntako Administrazioak, 1048
Gaztela-Mantxako gizartean dauden kulturetara hurbiltzeko ikastaroak, 1029
Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei, 1035
Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa, 1041
Gaztela-Mantxako hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1030
Gaztela-Mantxako hezkuntza-eredu, 1019
Gaztela-Mantxako Hezkuntzari, 1024
Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak, 1024, 1025
Gaztela-Mantxako hezkuntza-sisteman, 1024
Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari, 1049
Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei, 1021
Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei, 1036
Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzko Legearen, 1036
Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztupoak, 1015
Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoa, 1043
Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoak, 1043
Gaztela-Mantxako komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, 1031
Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari, 1045
Gaztela-Mantxako kulturaren ezagutza, 1027
Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala, 1017
Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargoan, 1017
Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari, 1018
Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari, 1020
Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbearrei, 1023
Gaztela-Mantxako osasun-sistemak, 1042
Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei, 1040
Gaztela-Mantxako Unibertsitatean, 1017
Gaztela-Mantxako Unibertsitatearekin, 1031
Gaztela-Mantxan, 1036, 1042, 1044

- Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak, 1042
- Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate, 1044
- gaztelania, 106, 114, 120, 121, 122, 126, 128, 152, 153, 161, 166, 170, 171, 194, 201, 206, 209, 237, 239, 260, 275, 292, 308, 330, 354, 366, 370, 405, 461, 475, 508, 512, 517, 576, 602, 650, 652, 681, 682, 724, 726, 729, 730, 754, 775, 795, 835, 867, 876, 892, 909, 941, 942, 962, 974, 1008, 1063, 1074, 1102, 1103, 1104, 1112, 1151, 1152, 1153, 1154, 1156, 1162, 1185, 1210, 1230, 1231, 1232, 1234, 1277, 1286, 1346, 1348, 1349, 1350, 1351, 1353, 1362, 1365, 1378, 1381, 1382, 1395, 1400, 1402
- Gaztelania, 105, 161, 169, 197, 199, 206, 239, 268, 290, 490, 493, 631, 643, 650, 652, 724, 866, 988, 1002, 1153, 1203
- gaztelania erabiltzeari buruzko legezko eta arauzko eskakizunak, 954
- Gaztelania eta euskara Nafarroako berezko hizkuntzak, 493
- Gaztelania eta Literatura, 197, 198, 199, 206
- gaztelania eta literaturaren, 1102
- gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial, 239
- Gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial, 239
- gaztelania ez den hizkuntza koofizialean, 239
- gaztelania ez den hizkuntza ofizialaren ezagutza, 171
- gaztelania ez diren beste hizkuntza batzuk, 1027
- gaztelania ez diren Espainiako hizkuntzak ikasteko irakaskuntzak, 1029
- gaztelania ez diren hizkuntza koofizialen erabilera, 239
- gaztelania ezagutzen ez duten ikasleentzat, 1029
- gaztelania ikasteko eskaera, 121
- gaztelania ikasteko ikastaroak eta jarduerak, 1030
- Gaztelania ikasteko programak, 1029
- Gaztelania irakasteko eta ikasteko prozesua, 1233
- gaztelania jakiteko eginbeharra, 237
- gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 237, 652, 724, 1153, 1346, 1395
- gaztelania nahiz euskara erabiltzeko eskubidea, 545
- gaztelania ohiko hizkuntza duten herritarren eskubideak, 1349
- gaztelaniadun lurraldeetan, 1349
- gaztelaniadunak, 1348
- gaztelaniadunak diren lurraldeak, 1349
- gaztelania-galizierako testuak, 977
- gaztelania-hiztunen lurraldeetan, 1348
- gaztelaniak, 862
- gaztelaniako eta atzerriko hizkuntzetako komunikazio-kompetentzietan, 1025
- gaztelaniako filologo zein irakasleei, 122
- gaztelanian, 198, 1004, 1324
- gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak, 1105
- gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak edo kompetentzietan edo oinarriko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei, 1105
- gaztelaniara, 114, 120, 161, 170, 174, 178, 180, 188, 190, 261, 264, 271, 274, 279, 290, 294, 296, 298, 1323
- gaztelaniarako itzulpena, 280, 281
- gaztelaniarako itzulpenarekin, 119, 280
- gaztelaniarekiko, 975
- gaztelaniarekin, 111, 152, 241, 325, 639, 650, 655, 724, 763, 794, 795, 961, 1347, 1365, 1375, 1377
- gaztelaniaren, 158, 657, 697, 725, 729, 731, 756, 762, 824, 1002, 1152, 1155, 1156, 1161, 1172, 1205, 1236, 1265, 1284, 1354, 1362, 1401
- Gaztelaniaren, 261
- gaztelaniaren aztarnarik zaharrenak, 1002
- gaztelaniaren baldintza berberetan,

- 1355, 1360
gaztelaniaren baldintza berdinetan, 1395
gaztelaniaren C1 ezagutza, 1408
gaztelaniaren erabilera, 724, 725, 762, 824, 988, 1172
gaztelaniaren erabilera normala, 941
gaztelaniaren erabilera zuzena, 1002
gaztelaniaren eta ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 1396
gaztelaniaren eta literaturaren arloko, 1102
gaztelaniaren ezagutza nahikoa, 1394
gaztelaniaren ikaskuntza, 863, 1005
Gaztelaniaren ikaskuntza, 1006
gaztelaniaren ikaskuntza, erabilera eta errespetua, 1006
gaztelaniaren irakaskuntza-prozesua, 1233
gaztelaniaren irakaskuntzarako, 1001
gaztelaniaren jakite-maila, 882, 1037, 1425
gaztelaniaren legezko inposizioaren, 1152
gaztelaniaren maila, 1401
Gaztelaniaren ofizialtasuna, 724
gaztelaniaren oinarritzko ezagutza, 275
Gaztelaniaren osotasuna, 1021
gaztelaniari, 590, 830, 838, 839, 853, 934, 941, 1154
gaztelaniari lotutako ikerketa, 853
gaztelaniaz, 111, 119, 120, 145, 147, 156, 159, 161, 162, 169, 172, 175, 176, 178, 179, 182, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 203, 206, 211, 234, 235, 236, 241, 244, 246, 247, 253, 256, 257, 275, 278, 280, 289, 290, 291, 294, 296, 299, 329, 357, 366, 370, 372, 396, 438, 443, 449, 450, 494, 505, 507, 512, 521, 541, 545, 557, 576, 585, 603, 618, 630, 646, 653, 656, 657, 682, 696, 698, 703, 726, 727, 728, 729, 731, 747, 773, 834, 836, 887, 902, 939, 941, 944, 954, 1001, 1010, 1022, 1025, 1026, 1055, 1093, 1094, 1097, 1124, 1151, 1157, 1158, 1159, 1161, 1165, 1205, 1206, 1209, 1224, 1233, 1250, 1264, 1266, 1271, 1322, 1333, 1335, 1349, 1352, 1353, 1354, 1355, 1360, 1361, 1377, 1388, 1393, 1402, 1408, 1412, 1414
Gaztelaniaz, 188, 266, 290, 542, 652
Gaztelaniaz besteko hizkuntza koofizial, 290
gaztelaniaz besteko hizkuntza ofizialetan, 1264
gaztelaniaz edo beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, 1012
gaztelaniaz edo euskaraz luzatu beharko dituzte kopiak edo lekukotasunak, 495
gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean komunikatzeko konpetentziak,, 1027
gaztelaniaz eta euskaraz argitaratuko, 494
gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egon beharko, 470
gaztelaniaz hitz egiten den herrialdeetara, 621
gaztelaniaz hitz egiten duten herrialdeetako unibertsitateen, 1001
gaztelaniaz hitz egiten ez duten atzerritar jatorriko ikasleek, 1030
gaztelaniaz luzatu beharko, 495
gaztelaniaz nahiz euskaraz egon baitaiteke idatzita, 491
gaztelaniazko, 294, 370, 419, 420, 505, 520, 531, 541, 542, 726, 728, 782, 807, 809, 826, 1157, 1161, 1403
gaztelaniazko argitalpenetarako, 1151
gaztelaniazko azpituduluak, 1389
gaztelaniazko bertsio ofiziala egitea, 1157
gaztelaniazko bertsioa, 726, 809
gaztelaniazko bertsioan, 176, 419, 420, 809
Gaztelaniazko bertsioaren aldaketak, 809
gaztelaniazko bertsioaren testuaren, 542

- gaztelaniazko curriculum-edukietan emandako denbora, 1402
- gaztelaniazko edizioa, 1178
- gaztelaniazko edizioaren argitalpenak, 1224
- gaztelaniazko edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako liburuak, 211
- gaztelaniazko eskola-liburuak**, 1623
- Gaztelaniazko eskola-liburuak, 1623
- gaztelaniazko eta ingelesezko ikus-entzunezko obren emanaldi eleaniztuna, 1389
- gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-konpetentziak, 1409
- gaztelaniazko itzulpena, 172, 173, 176, 505, 541
- gaztelaniazko itzulpenak, 256
- gaztelaniazko itzulpenarekin, 180, 264
- gaztelaniazko izendapen ofizialarekin, 737
- gaztelaniazko komunikazio-ekimenak, 1386
- gaztelaniazko liburuak eta beste argitalpen batzuk, 731
- gaztelaniazko liburuaren, 211
- gaztelaniazko literatura, 370
- gaztelaniazko literatura-ekoizpenaren, 1375
- gaztelaniazko oinarriko gaitasunak, 1250
- gaztelaniazko testuan, 520, 531, 545
- gaztelaniazkoa, 112, 328, 657, 728, 1151
- gaztelar eta leondar erkidegoak, 1007
- gaztelar hizkuntza eta literatura, 1232
- Gaztelaren eraginpeko euskal lurraldeetan, 348
- Gaztelauen, 1003
- Gazte-politika, 1329
- gazte-politikak, 718
- Gazte-politikak, 756
- Gazte-politikei, 1276
- Gazte-politikek, 756
- Gazte-politiken sustapena, 1276
- Gazte-politiken xedea, 1276
- Gazteria, 756, 757, 958, 1096
- gazteria eta kirol arlokoak, 80
- Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak, 45
- Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, 49
- gazteriarekin zerikusia duten elkarte, kolektibo eta erakunde publiko eta pribatuek, 958
- gazteriaren, 517, 518, 1065
- Gazteriaren, 349, 517, 635, 1329
- gazteriaren arloan, 1276
- gazteriaren arloko eskumen, 959
- Gazteriaren arloko plangintza, 958
- Gazteriaren arloko politikak, 517
- Gazteriaren garapen integrala, 757
- Gazteriaren Institutua, 1329
- gazteriaren sektorerako jarduerak, 958
- gazteriarengan, 349
- Gazteriari, 517, 756, 958, 1065, 1329
- gazteriari zuzendutako ekintzetan, 958
- Gazte-turismoa, 1329
- gehien erabiltzen dituzten atzerriko bi hizkuntzetan, 782
- gehienbat ahozkoak diren hizkuntzen normalizazioa lortzeko ahaleginei eutsi beharra, 81
- gehieneko berme demokratikoetan, 27
- gehieneko puntuazioa, 540
- gehieneko puntuazioaren, 355, 363, 487
- gehiengo, 313, 315
- gehiengo kualifikatua, 313
- gehiengo kualifikatuz, 1406
- gehiengo osoarekin, 630
- gehiengo osoz, 494
- gehiengo parlamentarioaren, 796
- gehiengo soilak, 315
- gehiengo soilez, 313, 315
- gehiengoa, 78, 312
- gehiengoa duten taldeek, 45
- gehiengoak, 50
- gehiengoarekin, 317
- gehiengoaren, 312
- gehiengoaren erabakiarekin, 1372
- gehiengoaren programazioaren hartzaile ez diren herritarrak eta

- gizarte-taldeak, 786
- gehiengoaren sentimendua, 794
- gehigarri, 1054
- gehigarriak argitaratzen dituzten komunikabide pribatuentzat, 925
- gela, 1696
- Gelako programazioa, 1407
- gela-taldeka, 1205, 1232
- gelazain, 1569
- geltokietan, 972
- Gemologiako, 917
- Generalitat, 1138, 1193, 1291, 1377, 1378, 1379, 1418
- Generalitat errepublikanoa, 1214
- Generalitat errepublikanoaren, 1142
- Generalitatek, 1142, 1153, 1155, 1156, 1157, 1162, 1163, 1167, 1168, 1169, 1195, 1203, 1204, 1206, 1207, 1208, 1245, 1248, 1249, 1257, 1271, 1279, 1280, 1282, 1283, 1284, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1300, 1302, 1305, 1313, 1347, 1348, 1367, 1373, 1376, 1378, 1379, 1388
- Generalitatekin, 1165, 1206, 1287, 1305, 1352, 1392
- Generalitateko, 1152, 1156, 1157, 1158, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1170, 1277, 1280, 1282, 1283, 1284, 1285, 1291
- Generalitateko "Mossos d'Esquadra" Poliziari, 1146
- Generalitateko administrazioa, 1423
- Generalitateko Administrazioak, 1139, 1158, 1209, 1259, 1260, 1427
- Generalitateko Administrazioan, 1400
- Generalitateko Administrazioarekin, 1284
- Generalitateko Administrazioaren, 1139, 1158, 1283
- Generalitateko Administrazioaren eginkizunak, 1257
- Generalitateko Administrazioaren eta toki-enteen jarduerak, 1180
- Generalitateko Administrazioaren Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 23ko 17/1985 Legearen, 1125
- Generalitateko Administrazioarena, 1156
- Generalitateko Administrazioari, 1228, 1358
- Generalitateko Administrazioari, 1158, 1284
- Generalitateko Administrazioari enplegatu publikoei, 1424
- Generalitateko Administrazioari lanpostuak, 1284
- Generalitateko Administrazioari, toki-administrazioari eta unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako (lan-kontratuko langileak barne) langileen plazak eskuratzeko hautaketa-prozesuan, 1158
- Generalitateko Administrazioari, 1156
- Generalitateko beste instituzio eta organismo batzuekin, 1422
- Generalitateko erakunde publikoetako bat, 1418
- Generalitateko eta Kontseiluko organo eta instituzio guztien erantzunkidetasuna, 1397
- Generalitateko funtzionarioen kidegoen espezialitateen izendapena, 1183
- Generalitateko funtzionarioen kidegoen, kategorien eta eskalen izendapenak, 1183
- Generalitateko Gobernua, 1167
- Generalitateko Gobernuak, 1157, 1158, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1186, 1200, 1231
- Generalitateko Gobernuarekin, 1212
- Generalitateko Gobernuaren, 1280
- Generalitateko Gobernuaren asmoa, 1312
- Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordea, 1305
- Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordeari, 1305
- Generalitateko Gobernuaren jarduna, 1244
- Generalitateko Gobernuari, 1160, 1170
- Generalitateko Gobernuko sailburua, 1131
- Generalitateko hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru

- orokorraren, 1197
Generalitateko hizkuntza-politikaren arloko organo, 1291
Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1212
Generalitateko instituzio, 1366
Generalitateko instituzioek, 1284
Generalitateko instituzioekiko, 1282
Generalitateko irakasle-plantillek, 1239
Generalitateko Kontseilu Betearazleari, 1130, 1134
Generalitateko Kontseiluari, 1374
Generalitateko nahiz toki-erakundeetako hizkuntza-araudian, 1274
Generalitateko organo eta erakundeek, 1264
Generalitateko presidentea, 1131
Generalitateko presidenteak, 1347, 1367, 1368, 1371, 1372, 1374
Generalitateko Presidentetzari, 1366
Generalitateko suhiltzaileen kidegoa, 1145
Generalitateko suhiltzaileen kidegoko kideak, 1145
Generalitateko zerbitzu bateratuan, 1284
Generalitateko Zuzenbidearen eta Erakunde Juridikoen zuzendari nagusiak, 1138
Generalitateko, toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 1427
Generalitateko, 1135, 1154, 1156, 1157, 1159, 1162, 1164, 1166, 1168, 1203, 1279, 1280, 1286, 1291, 1309, 1377, 1378, 1379, 1380
Generalitateko 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari, 1418
Generalitateko 2021erako Aurrekontuei, 1420
Generalitateko Administrazioan, 1140, 1147, 1189
Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 1157, 1379
Generalitateko Aldizkari Ofizialean (*Diario Oficial de la Generalitat*), 1379
Generalitateko apirilaren 2ko 5/2015 Legea, Valentziako Irrati-telebistaren Zerbitzu Publikoari buruzkoa, 1388
Generalitateko aurrekontuetan, 1373
Generalitateko aurrekontu-legeetan, 1130, 1133
Generalitateko eskumenak, 1383
Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoak, 1197
Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun nagusia, 1196
Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1196
Generalitateko eta Estatuko Administrazio Orokorren arteko lankidetzak, 1264
Generalitateko eta Europar Batasunaren arteko harremanak, 1299
Generalitateko eta katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen arteko lankidetzak, 1264
Generalitateko eta Kataluniako toki-erakundeek ikus-entzunezko komunikabideek, 1309
Generalitateko harreman instituzionalak, 1300, 1422
Generalitateko hizkuntza-atarian, 1256
Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1197
Generalitateko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren zereginak, 1196
Generalitateko instituzioa, 1247
Generalitateko irrati-difusioko zerbitzu publikoa, 1195
Generalitateko jardunaren printzipio gidariak, 1156
Generalitateko kartografian, 1416

- Generalitaten Kontseiluari, 1367
Generalitaten mende dauden komunikabideetan, 1349
Generalitaten mendeko Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko, 1159
Generalitaten ordezkaritza, 1300
Generalitaten partaidetza duten organismoen, partzuergoen eta instituzioen ordezkaritza, 1314
Generalitaten sektore publiko instrumentala, 1418
Generalitaten titulartasuneko autonomia-eremuko irati- eta telebista-zerbitzuei buruzko lege berri, 1388
Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak, 1388
Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irati- eta telebista-zerbitzua, 1386
Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista-zerbitzuari, 1389
Generalitaten titulartasuneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1389
Generalitaten zerbitzuan diharduten langileei, 1373
Generalitatena, 1351
Generalitati, 1130, 1203, 1207, 1208, 1230, 1278, 1287, 1290, 1291, 1383
genero, 758, 880, 950, 1018, 1107, 1196, 1198
genero bietako kontsumitzaileei eta erabiltzaileei, 1010
genero femeninoa, 1044
genero gramatikal femeninoaren, 879
genero gramatikal maskulinoko hitzak, 545
genero gramatikal maskulinoko izenak, 520, 531
genero gramatikal maskulinoko substantiboak, 874, 875, 884, 1012
genero gramatikalari buruzko auziengatiko gatazkarik, 542
Genero indarkeriaren aurkako sentsibilizazio-neurriak, 932
genero maskulino plurala, 879
genero maskulinoko kontsumitzaileei eta erabiltzaileei, 1010
generoa, 407, 929, 930, 1018, 1077, 1319, 1426
genero-adierazleak, 445
genero-adierazpen, 527, 528
genero-adierazpena, 818, 819, 1319
Genero-adierazpena, 1089
genero-adierazpenagatik, 1089
genero-adierazpenaren, 666
genero-adierazpenari, 803, 1293
genero-adierazpenean edo -identitatean, 678, 679
genero-adierazpenean eta -identitatean, 678
generoan oinarritutako jazarpenaren, 673
genero-analisia, 672
generoaren araberrako emaitzak, 888
Generoaren araberrako eraginaren aurrefiazko ebaluazioaren antolaketa eta informazioa, 1330
generoaren arloan, 1273
generoaren barne-bizipenari, 666
generoari, 1634
Genero-arrazoiengatiko diskriminaziorik ezaren printzipioa, 1048
genero-berdintasuna, 198, 519, 531, 568, 569, 605, 606, 670, 808, 875, 888, 1118, 1120
Genero-berdintasuna, 520, 531, 545, 568, 569, 671, 674, 804, 871, 875, 1069, 1071, 1119
genero-berdintasunarekiko errespetua, 671
genero-berdintasunaren, 669, 1119
Genero-berdintasunaren, 670
genero-berdintasunaren arloko prestakuntza, 671
genero-berdintasunaren printzipioa, 570, 673
genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren, 1312
genero-berdintasunean, 671, 1071
Genero-berdintasuneko unitateak,

- 669
- genero-berdintasunerako planaren, 1309
- genero-berdintasunerako politika publikoak, 668
- Genero-berdintasunerako politika publikoak, 670
- genero-desberdintasuna, 1070
- genero-desberdintasunak, 1044
- genero-desberdintasunen multzoari, 1071
- generoen dibertsifikazioak, 1126
- genero-eraginarekiko nabarmen sentikorrek diren prozesuetarako, 806
- genero-eraginaren ebaluazioa, 668
- genero-eraginaren ebaluazioari buruzko txostena, 568
- Genero-erreferentziak, 1012
- genero-estereotipoak, 1308
- genero-estereotipoak ezabatzeke irizpidea, 1070
- genero-estereotipoei, 1695
- Genero-hizkuntza, 715, 1010
- genero-hizkuntzaren erabilera egokia, 661
- genero-identitate edo - adierazpenari, 1320
- genero-identitate eta - adierazpenagatik, 1041
- genero-identitate eta - adierazpenari, 666
- genero-identitatea, 818, 819, 1089, 1499, 1574, 1589, 1590, 1598, 1600, 1687
- genero-identitatea edo - adierazpena, 1421
- genero-identitateagatik, 666, 969, 1089, 1121
- genero-identitatean, 613, 666, 880
- genero-identitatean adierazpenean, 1318
- genero-identitatean edo - adierazpenean, 666, 1339
- genero-identitatean edo - adierazpenean edo dibertsitate sexualean oinarritutako diskriminazioaren debeku, 1090
- genero-identitatearekin, 970
- genero-identitatearen, 613, 666, 1121
- Genero-identitatearen, 666
- genero-identitateari, 803, 1293
- genero-identitateari eta - adierazpenari, 1089
- genero-identitateen eta - adierazpenen berdintasun-printzipioa, 1089
- genero-ikuspegia, 418, 419, 444, 545, 568, 570, 617, 668, 669, 670, 671, 673, 708, 805, 871, 906, 950, 1021, 1045, 1048, 1068, 1069, 1118, 1119, 1197, 1262, 1330, 1331
- Genero-ikuspegia, 871, 1070, 1119
- genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak, 568, 1118
- genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak, 568
- Genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak, 1069
- genero-ikuspegiak dituzten estatistikak, 889
- genero-ikuspegiarekin, 1309
- genero-ikuspegiaren printzipioa, 1308
- genero-ikuspegidun azterlanak, 1069
- genero-ikuspuntua, 480
- genero-indarkeria, 570, 708, 1421
- genero-indarkeriako egintzak, 932
- genero-indarkeriaren, 572, 618, 872, 1068, 1330
- genero-indarkeriaren aurkakoari, 870
- genero-indarkeriaren biktimak, 572
- genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei, 572
- genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen hilketak, 618
- genero-indarkeriaren biktimak, 1045
- Genero-indarkeriaren biktimak, 1220
- genero-indarkeriaren biktimek, 570
- Genero-indarkeriaren biktimen eskubideak, 572
- Genero-indarkeriaren prebentzioa, 932
- Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako, 932
- Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate, 1044
- genero-inpaktuari buruzko

- txostenak, 1118
 genero-mugak, 1070
 genero-parekotasunaren irizpideei, 1260
 generotan, 1126
 generoz fikziozkoak, dokumentalak edo animaziozkoak. *Ikus obrak*
 genero-zeharkakotasuna, 889
 genetika-aholkulariak, 1524, 1525
 Genetika-aholkulariak, 1524
 geografia, 32, 33, 767, 1204, 1250, 1281, 1301
 geografia-, gizarte- eta kultura-egoera desberdinen ondorioz erabiltzaileek izan ditzaketen beharrak eta lehentasunak ere oso desberdinak dira, 74
 Geografia-alorreko lehentasunak, 1099
 Geografia-alorreko lehentasunei, 1099
 geografia-eremuei, 559
 geometria, 1694
 Georgia, 42
 georreferentziatutako elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa, 1416
 Gernikako Autonomia Estatutuak, 248
 gero eta batuago dagoen Europa, 49
 Gerona, 128
 Gerra Zibila, 1214
 Gerra-garaian, 1489, 1490
 gerra-krimenei, 1586
 gertaera, 58, 785, 1487
 Gertaera, 1580
 gertaera bakoitzaren kalifikazio juridikoa, 1580
 gertaerak, 1580
 gertaeraren, 1457
 gertaerei, 1577, 1704
 gertakari historiko, 1365
Gertuko Akzio Publikoari, 1709
 gertuko informazioa, 1638
 ghettorik, 1243
 gida interpreteak, 535
 gida interpreteen, 534
 gida interpreteen zerbitzua, 534
 Gida ulergarriak, 477
 gidabaimena, 1678
 gidabaimena lortzeko azterketa, 1678
 gidabaimenak, 1191
 gidabaimenaren jabe, 1191
 gida-interpretazioan, 587
 gida-interpretazioko, 599
 gidak, 524, 885
 Gidalerro Orokorak, 626
 gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, 42
 gidalerroak, 369, 627, 1279, 1328, 1659
 gidalerroen, 341, 379, 1659
 gidalerroon xedeak, 1660
 gidari, 591, 1258, 1476
 gidariak, 1246
 Gidariak, 960, 1191
 gidariekiko komunikazioetan, 1191
 gidarientzako erregelamendua, 750
 gidarientzako lehenengo azterketak, 750
 gidari-interpretazio-zerbitzuak, 594
 gidari-interprete, 1295
 gidari-interpretea, 591, 811, 878, 1258, 1294
 Gidari-interpretea, 222
 gidari-interpreteak, 596
 gidari-interpreteen, 587, 596, 597, 598, 599, 972
 Gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen zerbitzuak, 595
 gidari-komunikatzaile, interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua, 65
 gidari-mota, 750
 gidatutako garraioa, 1458
 gidatutako garraio-sistema, 1458
 gidatze segurua, 960
 gidatzeko baimen eta lizentziak, 291
 gidoiarekin loturiko arrazoi artistikoengatik, 1562
 gidoilari, 323
 Gipuzkoa, 248, 249
 Gipuzkoako Batzar Nagusiek, 248
 Gipuzkoako lurralde historikoaren, 248
 Gipuzkoakoak, 154
 giro erosoak, 886
 giro sozial eta politiko, 899
 Girona, 128

- Gironako printzea, 675
giza aniztasuna, 1396
giza baliabide, 600
giza baliabideak, 231, 367, 430, 593,
594, 596, 600, 1114, 1115
Giza baliabideak, 579
giza baliabideen plangintzaren, 800
giza baliabideen prestakuntza, 947
giza baliabideetan, 195
giza bitarteko, 1167
giza bitartekoak, 598, 968, 1116,
1283
giza bizitza duin, 217
giza bizitza duina, 215
giza DNAREN bankuak, 567
giza duintasuna, 219, 710
giza duintasuna, borondatearen
autonomia, intimitatea eta
nortasuna errespetatzeko
eskubidea, 710
giza duintasunarekiko errespetua,
1319
Giza duintasunaren aurkako
erasoak, 1574
giza duintasunaren printzipioa, 65
giza duintasunari, 404, 1587, 1590
giza duintasunerako, 524
giza duintasunerako eskubidea eta
haren bortxaezintasuna, 851
giza edo animalia bidezko laguntza-
motak eta bitartekariak, 1246
Giza erkidegoek, 40
giza eskuarteak, 1208
giza eskuarteen, 353
giza eskubide eta oinarritzko
askatasun, 16, 878, 1340
giza eskubidea, 680
giza eskubideak, 4, 11, 16, 25, 66,
164, 1005, 1121
giza eskubideak eta oinarritzko
askatasunak, 12
Giza Eskubideak eta Oinarritzko
Askatasunak Babesteko Europako
Hitzarmenean, 1386
Giza Eskubideak eta Oinarritzko
Askatasunak babesteko Europako
Konbentzioa, 24
Giza Eskubideak eta Oinarritzko
Askatasunak babesteko Europako
Konbentzioaren, 218, 523
Giza Eskubideak eta Oinarritzko
Askatasunak babesteko Europako
Konbentzioaren, 651
Giza eskubideei buruzko nazioarteko
arauek, 666
giza eskubideei buruzko nazioarteko
legegintza-testu, 969
Giza eskubideei buruzko nazioarteko
legeriak, 969
giza eskubideei eta oinarritzko
askatasunei zor zaien errespetua,
12
giza eskubideei eta oinarritzko
askatasunei zor zaien errespetuak,
21
giza eskubideen, 404, 468
GIZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN
UNIBERTSAL, 4
Giza Eskubideen Adierazpen
Unibertsala, 12, 24
Giza Eskubideen Adierazpen
Unibertsalak, 678, 969, 1121
Giza Eskubideen Adierazpen
Unibertsalak, Nazio Batuen 183.
Batzar Orokorak 1948ko
abenduarien 10ean, 523
Giza Eskubideen Adierazpen
Unibertsalaren, 21, 527, 666, 880,
1338
Giza Eskubideen Adierazpen
Unibertsalean, 675
giza eskubideen defentsa, 920
giza eskubideen egikaritzan, 270,
272
giza eskubideen eta oinarritzko
askatasunen errespetua, 8
Giza Eskubideen Europako
Konbentzioak bermatutako
eskubideak mugatu edo
indargabetzen, 88, 132
Giza eskubideen ezagutzan eta
errespetuan, 1471
Giza Eskubideen Munduko
Konferentziak, 16
Giza Eskubideen Nazioarteko
Konferentzia, 12
Giza Eskubideen Nazioarteko
Konferentziak, 12
Giza Eskubideen Nazioarteko Urtea,
12
giza eskubideen osagai, 21
giza eskubideen sistemaren

- oinarrizko eskubide, 1121
- giza eskubideen, haurren eta desgaitasuna duten pertsonen defentsakoak. Ikus jarduketasektoreak
- giza eskubideetan eta duintasunean, 680
- giza eta diru-bitartekoak, 369
- giza eta finantza-baliabideak, 42
- giza eta gizarte-zientziak, 1480, 1682, 1683
- giza eta gizarte-zientzien arloan, 300
- giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 1684
- giza familiako kide, 4
- Giza garapenaren indizean, 1700
- giza harremanen, 411, 413, 414
- giza harremanen esplotazioa, 411, 413, 414
- giza harremanen esplotaziorik, 413
- giza hedadurari, 56
- giza izatearen beste edozein tasun, inguruabar edo adierazpen, 1319
- Giza komunikazioaren, 558
- giza komunikazioaren nahasmenduak, 859
- Giza komunikazioaren nahasmenduak, 558
- giza kontzientziari, 4
- giza mekanismoak, 972
- giza nortasuna, 8
- giza sorkuntza, 478
- giza tratamenduak, 40
- Gizabanako, 5, 7
- gizabanakoaren, 586
- gizabanakoaren duintasunerako eta nortasuna garatzeko ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak aseta, 7
- gizabanakoaren eta haren taldeen askatasuna eta berdintasuna, 559
- gizabanakoaren oinarritzko eskubideak, 24
- gizabanakoarentzat, 29
- gizabanakoek, 4, 272
- gizabanakoen eskubideak, 25
- gizabanakoen, herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, 1067
- gizabanakoren, 9
- gizadi osoaren ondarea, 676
- gizadiaren, 419
- gizadiaren aberasgarri, 77
- Gizadiaren aurkako krimenei, 1586
- gizadiaren garapenari, 419
- gizaki, 21, 24, 31, 36, 101, 523, 524, 1121
- Gizaki, 5, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 527
- gizaki edo animalia bidezko laguntza-motak, 524
- gizaki guztientzat garapen jasangarri eta orekatua bermatzera, 26
- gizaki ororen eskubidea, 21
- gizakia, 24, 705
- gizakiak dituen eskubideetatik baliotsuenetako bat, 1607
- gizakiak erkidegoan bete-betean txertatzeko tresna, 325
- gizakiaren bizitzaren eta gizartearen alderdi ugariari, 894
- gizakiaren duintasun eta balioan, 4, 24
- gizakiaren eredu unibertsal, 217
- Gizakiaren Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin, 86, 131
- gizakiaren helburu nagusi, 4
- gizakiaren oinarritzko eskubide eta askatasunen errespetu orokorra eta eraginkorra, 4
- gizakiaren oinarritzko eskubideak, 24
- gizakiaren oinarritzko eskubideetan, 4
- Gizakiaz, 40
- gizakiei, 10
- gizakien arteko elkartasuna eta interdependentzia, 12
- Gizakien aurkako erasoak, 1574
- gizaki-tirania eta zapalkuntzaren, 4
- gizarte, 26, 122, 123, 195, 219, 243, 310, 313, 317, 348, 362, 364, 365, 366, 367, 376, 381, 389, 392, 393, 412, 413, 417, 438, 480, 484, 517, 523, 524, 527, 680, 695, 1154, 1155, 1203, 1279, 1280, 1289, 1290
- gizarte aurrerakuntza, 4
- gizarte bakoitzak demokrazia, gizarte eta kulturako gaietan

- dituen beharrekin eta komunikabideen pluraltasuna zaindu beharrarekin, 75
- gizarte demokratiko, 95, 139, 310
- gizarte demokratiko baten moral, ordena publiko eta ongizate orokorreko bidezko eskakizunak, 8
- gizarte digitala, 757
- gizarte eleaniztun eta kultura-aniztun, 1401
- gizarte elebidun, 362, 480, 484
- gizarte estamentalari, 348
- gizarte- eta ekonomia-bizitzako sektore eta jarduera, 1289
- gizarte- eta ekonomia-eragileek, 588, 1114
- gizarte- eta ekonomia-jardueretan, 1280
- gizarte- eta ekonomia-politikaren printzipio gidari, 586
- gizarte eta ekonomiaren arloan, 51
- gizarte- eta enpresa-ekintzailtza, 198
- Gizarte- eta hezkuntza-arloko planak eta programak, 1234
- gizarte- eta hezkuntza-eginbearra, 1397
- gizarte- eta ikus-entzunezko komunikazio-sistema publiko propioa, 1304
- gizarte- eta kultura adierazpenik zabalenetara eta ugarienetara, 1196
- gizarte eta kultura mailan, 364, 365
- gizarte- eta kultura-adierazpenak, 1198
- gizarte- eta kultura-arloan, 965
- gizarte- eta kultura-balioak, 965
- gizarte- eta kultura-berroreka eta -garapena, 1664
- gizarte- eta kultura-bizitzan, 681
- gizarte- eta kultura-bizitzan parte hartzeko prestakuntza, 681
- gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 1638
- gizarte- eta kultura-eremutan, 215
- gizarte- eta kultura-errealitatearen, 413
- gizarte- eta kultura-integrazio unibertsa, 215
- gizarte- eta kultura-intereseko, 317
- gizarte- eta kultura-jarduerak, 1008
- gizarte- eta lan-arloko integrazioa eta autonomia, 1437
- gizarte- eta lan-bazterketako arriskua duten etorkinak, 755
- gizarte- eta lan-ingurumarian, 753
- gizarte- eta lurralde-desorekak, 1398
- gizarte- eta lurralde-kohezioari, 1390
- gizarte- eta lurralde-mailako desberdintasunei, 1694
- gizarte- eta lurralde-mailako determinismoei, 1694
- gizarte- eta osasun-izaerako programak, 991
- gizarte global berriaren beharriari, 1072
- gizarte hartzailean, 28
- gizarte hartzailearen erreferentzia, balio eta portaera propioak hartuz, 28
- gizarte ireki, tolerante eta mediterraneotzat, 1413
- gizarte modernoaren, 122
- gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zati, 1349
- gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zatia, 1362
- Gizarte Segurantzako, 171
- Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileen, 1135
- Gizarte Segurantzaren erregimen, 393
- Gizarte Segurantzaren erregimenen, 393
- Gizarte Segurantzaren Kodearen, 1670
- Gizarte Segurantzaren kotizazioa, 392
- Gizarte Segurantzaren lanagatiko kontribuzioren, 1670
- Gizarte Segurantzaren Oinarrizko Araubidearen, 1670
- Gizarte Segurantzaren soldatagatiko kontribuzio, 1671
- Gizarte Segurantzari, 392, 1645
- gizarte zibilean, 878, 1340
- gizarte zibilera, 1472
- Gizarte Zientziak, 199
- gizarte, aisialdi, kultura, geografia eta historiako aspektuei, 1250
- gizarte-, hezkuntza- eta osasun-

- eskubideak, 1299
gizarte, kultura edo aisialdiko
 enpresa, 1290
gizarte-, kultura- eta arte-eremu, 871
gizarte-, kultura- eta hizkuntza-
 faktoreen, 1270
gizarte-, kultura-, hizkuntza- eta
 ingurumen-intereseko helburuak,
 464
gizarte-, kultura-, merkataritza- eta
 jolas-erakunde, 733
gizartea, 217, 218, 219, 651, 753,
 1072, 1249, 1311, 1398
Gizartea, 1120
gizarte-aberastasunaren hedapena,
 989
gizarte-adierazpen, 997
gizarteak, 217, 393, 434, 723, 745,
 1320, 1695
Gizarteak, 381
gizartean, 80, 214, 215, 277, 375, 381,
 407, 417, 423, 524, 578, 590, 591,
 598, 599, 608, 646, 673, 708, 756,
 794, 848, 877, 878, 961, 963, 964,
 1005, 1029, 1034, 1041, 1072, 1108,
 1113, 1120, 1126, 1138, 1250, 1329,
 1340, 1341, 1395, 1401, 1638, 1700
Gizartean, 574
gizartean parte hartzeko bideak,
 1257
gizarte-aniztasun, 1478
gizarte-aniztasuna, 1557
gizartearekiko errespetuzko
 portaerak, 1415
gizartearekin, 28, 195
gizartearen, 28, 78, 310, 313, 364,
 365, 381, 392, 408, 763, 1006
Gizartearen, 404
gizartearen alde guztietan, 16
gizartearen aniztasuna, 1079, 1346
gizartearen aniztasuna eta
 hizkuntza- eta ikonografia-
 aberastasuna, 211
gizartearen aurrerabidea, 66
gizartearen babes berbera izateko
 eskubidea, 8
gizartearen beharrianetara, 408,
 1409
gizartearen eremu, 756
gizartearen eskakizun berriei, 1100
gizartearen esparru guztietan, 1347
gizartearen eta ekoizpenaren
 eskakizunen, 1190
gizartearen eta herritarren parte-
 hartzea, 681
gizartearen eta kulturaren
 alorretako garapen-helburuak,
 1649
gizartearen garapen plural eta
 demokratikoa, 1197
gizartearen informazio-, kultura-,
 hezkuntza- eta entretenimendu-
 beharrianak, 950, 1389
gizartearen kultura, hizkuntza eta
 baliokak, 1197
gizartearen oinarri jatorra eta
 berezkoa, 6
gizartearen onuraren, 921
gizartearen parte-hartzea, 1021
gizartearen pluraltasun sozial eta
 politikoa, 1388
gizartearentzat, 1363, 1364
gizarteari, 275, 922, 994
gizarte-arloko legeen arduraren duen
 ikuskatzaileak, 1615
gizarte-arloko legeen arduraren duen
 ikuskatzailearen, 1614
gizarte-arloko neurriak, 1669
gizarte-asegurutan, 393
gizarte-aurreikuspeneko araubidea,
 438
gizarte-aurreikuspeneko baldintzak,
 392
gizarte-babes osagarri eta
 gehiarriari, 1468
gizarte-babesarekin, 1035
gizarte-babeseko beste baliabide
 batzuei, 771
gizarte-baldintzak, 1462
gizarte-balioa, 650
gizarte-bazterketako eta
 marjinalitateko arrisku-egoerei,
 958
gizarte-bazterketarik, 58
gizarte-beharrian, 1017
gizarte-beharrianek, 1171
gizarte-berdintasunari, 666, 1089
gizarte-berezkotasuneko
 adierazpenak, 856
gizarte-bizikidetzaren eta
 irakaskuntzaren eremuetan, 492
gizarte-bizikidetzari, 25

- gizarte-bizitzako alor guztietan
euskararen erabilera sustatzeko,
331
- gizarte-bizitzako eremu eta
jarduera, 732
- gizarte-bizitzan, 725
- gizarte-bizitzan parte hartzea, 1678
- Gizarte-bizitzaren eta gizarte-gaien
eremuan, 45
- gizarte-diskriminazioarengatik, 1254
- gizarte-eginkizun, 29
- gizarte-egoera, 724
- gizarte-egoera ahuleneke sektoreei,
1079
- gizarte-egoera ahuleneke
sektoreetan, 1036, 1080
- gizarte-egoeran, 29
- gizarte-ekimena, 658
- Gizarte-ekimena, 658
- gizarte-ekimenekin, 1558
- gizarte-ekintza, 920, 1464, 1504
- gizarte-ekintzaren arloan eskumena
duen sailaren bultzada, 1257
- Gizarte-ekintzaren eta Familiaren
Kodearen, 1640
- Gizarte-ekintzaren Hirugarren
Sektoreari, 815
- gizarte-ekonomia, 920
- gizarte-ekonomiako erakundeei, 618
- gizarte-elebitasun asimetrikoa, 1396
- gizarte-elkarbizitzako eremu
guztietan, 1350
- gizarte-elkarbizitzarako oinarritzko
tresna, 1095
- gizarteen garapen jasangarrirako
beharrezko den ondare biziaren
osagai, 78
- gizarteen oreka ekologikoari zor
zaion errespetuan, 26
- gizarte-eragile, 1154
- Gizarte-eragileei, 672
- gizarte-eragileek, 226, 230
- gizarte-eragileekin, 366, 412
- gizarte-eragileen, 682
- gizarte-eragileen —alderdi
politikoen – inplikazioa, 1398
- gizarte-erakundeei, 367
- gizarte-erakundeek, 658
- gizarte-erantzukizun korporatiboa,
808
- gizarte-eremu, 219, 224
- Gizarte-eremua, 1405
- gizarte-eremuetan, 921
- gizarte-eremuko, 942
- gizarte-eremutan, 757
- gizarte-eskaria, 695
- gizarte-eskubide eta –prestazioei,
243
- Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei,
1098
- Gizarte-eskubideak, 1003
- gizarte-esparru funtzionala, 26
- gizarte-ezarpena, 1412
- gizarte-fenomeno berrien eragin
linguistikoa, 1279
- gizarte-gaien gaineko prestakuntza,
1695
- gizarte-garapena, 937
- gizartegintza, 1203
- gizarte-giro insolidario eta
suntsitzaile, 1363
- gizarte-harreman, 1033
- gizarte-harremanak, 517, 1696
- Gizarte-harremanen, 434
- gizarte-harremanetarako oinarritzko
jarraibideak, 1235
- gizarte-hedabideen aldetik
euskaraz zein gaztelaniaz
informatuak izateko eskubidea,
330
- gizarte-identitateari, 1007
- gizarte-ingurunean, 375, 590
- gizarte-ingurunearen, 590
- gizarte-inklusioa, 920
- gizarte-instituzio, 123, 426
- gizarte-integrazio, 1006
- gizarte-integratiorako, 1700
- gizarte-interes, 869
- Gizarte-interes espezifikoko
xedetzat, 853
- gizarte-izaeragatik, 746
- gizarte-jatorria, 523
- gizarte-jatorriak, 720, 851, 880, 1319
- gizarte-justizia eta -babesa, 66
- gizarte-klasea, 1319
- gizarteko bazterketaren eta
diskriminazioaren, 66
- gizarteko bizitzako gutxieneke
eskakizunak, 1714
- gizarteko jatorria, 5, 24, 523, 527,
666, 678, 880, 969, 1338
- gizarteko kide, 7

- gizarteko pertsona guztien irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabea, 970
- gizarteko sektore ahulenei, 1299
- gizarteko sektore eta estamentu, 1126
- gizarteko sektore guztien, 1153
- gizarteko zenbait esparrutan, 1362
- gizartekoak, 449
- gizarte-kohesio, 1249
- gizarte-kohesioa, 78, 195, 1203, 1407
- Gizarte-kohesioa, 1234
- Gizarte-kohesioaren eta kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak, 1637
- gizarte-kohesioaren oinarri, 1673
- gizarte-kohesioaren oinarritzko elementua, 1218
- gizarte-kohesioko estrategien, 937
- gizarte-kohesiorako eta aberastasun pertsonalerako elementua, 753
- gizarte-kohesiorako faktore, 947, 1233
- gizarte-komunikabideak eta multimedia- plataformak sustatzeko sortutako tresna eta plataforma guztiak, 80
- gizarte-komunikabideetan, 1155
- Gizarte-komunikazioa, 613
- gizarte-komunikaziorako tresna, 723
- gizarte-kontseiluak, 1406
- gizarte-kontzertazioaren, 1155
- gizarte-laguntza, 920
- gizarte-laguntzako beste baliabide batzuen bidez, 7
- Gizarte-lanbide eta -jarduerak, 1464
- gizarte-maila apalago, 1694
- gizarte-mailak, 1694
- gizarte-mugagarritasunerako, 30
- gizarte-ongizatea, 588, 1070, 1072, 1180
- Gizarte-ongizatea, 597
- gizarte-ongizatean, 599, 745
- gizarte-prestazioa, 1557
- gizarte-prestazioak, 1569
- Gizarte-prestazioak, 1466, 1557
- Gizarte-prestazioari, 1557
- Gizarte-prestaziotzat, 1558
- gizarte-programak eta -jarduerak, 1186
- gizartera, 961, 1033, 1340
- gizarteratze- eta herritartasun-printzipioak, 1637
- gizarteratzea, 218, 224, 587, 593, 682, 686, 820, 863, 1029, 1059, 1108, 1113, 1713
- Gizarteratzea, 1005
- gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea, 820, 1108
- gizarteratzearen, 414
- gizarteratzeari, 164, 202
- gizarteratze-egitasmoetan, 1684
- gizarteratzeko, 214, 233, 432, 555, 559, 599, 877, 1005, 1059, 1249
- gizarteratzeko errenta aktiboa, 1220
- gizarteratzeko eskubidea, 414
- Gizarteratzeko eskubidea, 634, 837, 1041, 1108
- gizarteratzeko faktorea, 1230
- Gizarteratzeko gutxieneko errenta, 1220
- gizarteratzeko oinarritzko faktorea, 1230
- gizarteratzeko zailtasunen, 820
- gizarteratze-programak, 80
- gizarteratzerako, 524
- gizarte-sarearen hobekuntza globala, 848
- gizarte-segurantza izateko eskubidea, 7
- gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek, 1536
- gizarte-sustapenarekin, 653
- gizarte-talde, 1363
- gizarte-taldeak, 786, 1387
- gizarte-taldeei, 313, 559
- gizarte-tasun, 523
- gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzeak, 1238
- gizarte-trebetasunak, 1026
- gizarte-usadioak, 634
- gizarte-usadioen ezagutza, 1059
- gizarte-xedapen, 1516
- gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako, 597
- gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako langileen EZHko prestakuntza, 597
- gizarte-zerbitzuak, 8, 588, 608, 1248, 1251

- Gizarte-zerbitzuak, 414, 1006
gizarte-zerbitzuei, 19, 607
Gizarte-zerbitzuei, 607, 771, 840, 940,
1035, 1213
Gizarte-zerbitzuei buruzko urriaren
18ko 5/1996 Legearekin, 414
gizarte-zerbitzuekin, 951, 1079
Gizarte-zerbitzuen, 597, 771
gizarte-zerbitzuen arloan, 1098
Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena
duten administrazio publikoek,
1115
gizarte-zerbitzuen erabiltzaile, 940
gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek,
1035
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen,
435
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen
eskubide eta eginbeharrak, 1035
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen
eskubideak, 607, 771, 1035
gizarte-zerbitzuen eremuan, 1017
Gizarte-zerbitzuen eremuan, 1213
gizarte-zerbitzuen eremuan
erantzukizun publikokoak diren
beste jarduera batzuen
kudeaketan, esku hartzen duten
erakunde pribatuei, 436
Gizarte-zerbitzuen eremuko
informaziorako eskubidea, 1213
Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako
Prestazio eta Zerbitzuen
Katalogoko zerbitzuen eskaintzan,
436
Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako
Prestazio eta Zerbitzuen
Katalogoko zerbitzuen
kudeaketan, 436
Gizarte-zerbitzuen hartzaileek, 1098
Gizarte-zerbitzuen politiken
helburuak, 771
gizarte-zerbitzuen sistema publikoa,
607
Gizarte-zerbitzuen sistema publikoa,
1098
Gizarte-zerbitzuen sistema
publikoaren erabiltzaileek, 1035
Gizarte-zerbitzuen sistema
publikoaren prestazioak, 1098
gizarte-zerbitzuen sistemak, 940
Gizarte-zerbitzuen sisteman
berdintasun-baldintzetan sartzeko
eskubidea, 771
gizarte-zerbitzuen zorroa, 1213
Gizarte-zerbitzuen zorroa, 1098
Gizarte-zerbitzuen zorroak, 1098
Gizarte-zerbitzuetako Euskal Sistema,
435
Gizarte-zerbitzuetako laguntzaileak,
1464
Gizarte-zerbitzuetako profesionalak,
608
gizarte-zerbitzuetako zentroetako
langileei, 1116
gizarte-zerbitzuetan, 389, 940, 1098
gizarte-zerbitzuetarako, 587
gizarte-zerbitzuetarako eskubidea,
1213
gizarte-zerbitzuetarako irispidea, 943
gizarte-zientziak, 1480, 1682, 1683
gizarte-zientzietako eskalan, 767
gizatalde, 27, 80
gizatalde horiek gorpuzten duten
hizkuntza- eta kultura-aniztasunaz
Europar Batasuneko herritarrak
jabetzea, 79
gizatalde horiekiko errespetua, 80
gizatalde horien intereseko
programak, 81
gizataldearentzat, 82
gizataldeekin, 364
gizateriaren, 921
gizateriaren balio etiko erkideak,
1413
gizateriaren gurari unibertsala, 12
gizateriaren ondare erkidea, 615
gizon, 456, 523
gizon eta emakumeen arteko
berdintasuna, 1470
gizon eta emakumeen arteko
berdintasunaren, kulturaren,
kirolen, turismoaren, eskualde-
hizkuntzen sustapenaren eta herri-
heziketaren alorreko eskumenak,
1509
gizon eta emakumeen
berdintasunaren eta dibertsitate
sexualaren ikuspegiak integratuz,
435
gizon eta emakumeen
berdintasunari, 456
gizonak, 668, 673, 874, 884, 1033

- gizonaren mendeko
 identifikazioaren, 1071
- gizonei, 417, 1012
- gizonek, 417
- Gizonek eta emakumeek, 6
- gizonekiko berdintasunean, 418
- gizon-emakume, 523
- Gizon-emakume, 4, 5, 666
- gizon-emakumeei, 5
- gizon-emakumeek, 4
- gizon-emakumeen arteko
 berdintasuna, 1476
- gizon-emakumek, 5
- gizonen, 164, 419, 563, 571, 669, 670,
 671, 673, 674, 681, 708, 774, 786,
 804, 805, 850, 863, 870, 872, 873,
 888, 906, 950, 998, 1005, 1021,
 1033, 1034, 1048, 1049, 1068, 1069,
 1070, 1071, 1197, 1203, 1258, 1308,
 1309, 1310, 1314, 1330, 1331, 1344,
 1368
- gizonen eta emakumeen arketipo
 estereotipaturik, 1033
- gizonen eta emakumeen artean
 irudi berdintasunezko, plural eta
 estereotiporik gabekoa, 774
- gizonen eta emakumeen arteko
 aukera-berdintasuna, 681
- gizonen eta emakumeen arteko
 berdintasuna, 1333
- gizonen eta emakumeen arteko
 berdintasun-balioak, 563
- gizonen eta emakumeen arteko
 berdintasunekoak,
 elkarbizitzakoak, garapen
 pertsonalekoak eta bizi-
 kalitatekoak, 1019
- gizonen eta emakumeen
 berdintasun osoa eta
 eragingarria, 1119
- gizonen eta emakumeen
 berdintasun osoa eta eraginkorra,
 870
- gizonen eta emakumeen
 eskubideen arteko
 berdintasunean, 4, 24
- Gizonen eta emakumeen tratu- eta
 aukera-berdintasuna, 1034
- gizonen presentzia orekatua eta ez-
 estereotipatua, 419
- gizonezko, 1247
- gizonezkoek, 480
- GKEekin, 1407
- GKIAk, 937
- GKIAren, 937
- globalizazioaren, *mass medien* eta
 eskolatzeko orokortuaren munduan,
 1364
- glosategia, 878
- glotodidaktika aplikatuaren, 343
- Glotodidaktika Kabineteak, 339
- governagarritasuna, 1180
- governamendu onarena, 259
- governantza, 677
- gobernu, 1300
- Gobernu, 63, 68, 69
- goburnu atzerritar, 1594
- Gobernu autonomoaren, 726
- goburnu autonomoaren
 eskumenak, 921
- Gobernu autonomoaren,
 Parlamentuaren eta uharteetako
 kontseiluen hizkuntza, 726
- Gobernu Batzarra, 1127, 1131, 1369,
 1370, 1372
- Gobernu Batzarrak, 1129, 1131,
 1132, 1133, 1373
- Gobernu Batzarraren bileretara,
 1127
- Gobernu Batzarraren eginkizunak,
 1128, 1132
- Gobernu Batzarraren erabakiak,
 1129, 1132
- Gobernu Batzarraren eta Aholku
 Batzordearen baterako bilkurak,
 1128, 1132
- Gobernu Batzarraren eta Aholku
 Batzordearen bileretarako
 deialdia, 1128, 1132
- Gobernu Batzarraren jarraibideekin,
 1132
- Gobernu Batzarrari, 1130, 1134
- Gobernu Batzarreko batzarburu,
 batzarburuorde eta idazkari, 1128
- Gobernu Batzarreko kideak, 1127
- Gobernu errekeritzaileari, 1594
- goburnu eta instituzioen
 hizkuntzarekiko jarrerak eta
 politikak, 78
- goburnu horiek eskubideok baliaz,
 57
- goburnu irekia, 519

- Gobernu irekia, 464, 663
Gobernu Irekia, 519
gobernu irekia egikaritzeko
 erantzukizunak, 875
Gobernu Irekiaren, 519
Gobernu Irekiari, 519, 875
Gobernu Kontseiluak, 323, 426, 427,
 428, 429, 430, 600, 735
Gobernu Kontseiluan, 621
Gobernu Kontseiluari, 427, 485, 587,
 600, 698, 699
gobernu onaren, 875
gobernu onari, 531, 779
Gobernu-, partaidetza- eta
 kontsulta-organoak, 1019
gobernua, 1241, 1674
Gobernua, 586, 1364
Gobernuak, 123, 124, 127, 201, 202,
 207, 227, 231, 232, 233, 301, 398,
 494, 510, 521, 527, 528, 727, 728,
 729, 730, 731, 732, 733, 735, 763,
 781, 786, 790, 799, 805, 835, 897,
 963, 968, 995, 997, 1032, 1051,
 1057, 1068, 1069, 1075, 1120, 1185,
 1186, 1190, 1200, 1206, 1213, 1231,
 1232, 1234, 1236, 1241, 1252, 1256,
 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264,
 1286, 1287, 1288, 1291, 1292, 1297,
 1299, 1300, 1310, 1312, 1313, 1356,
 1362, 1367, 1374, 1447, 1492, 1653,
 1683, 1698, 1704, 1712
Gobernuak kanpoan dituen bulego
 sektorialekin, 1300
gobernu-araubideak, 1303
Gobernuaren, 125, 194, 512, 520,
 630, 665, 730, 733, 735, 753, 785,
 968, 1157, 1210, 1244, 1280, 1292,
 1305, 1312, 1347
Gobernuaren bultzadaren, 1256
Gobernuaren legegintza-ekimena
 eta araugintza-ahalak, 817
Gobernuaren ordezkaria, 1491
Gobernuaren ordezkariak, 1435
Gobernuaren politika publikoak,
 1214
Gobernuari, 153, 220, 249, 300, 480,
 506, 519, 542, 587, 600, 651, 658,
 728, 734, 736, 801, 817, 893, 1231,
 1236, 1257, 1292, 1349, 1350
gobernu-bidean, 321
gubernuei laguntasuna emateko,
 57
gubernuek, 18, 1396, 1397
Gubernuek, 19, 1396
gobernu-ekimenekin, 1313
gubernuekin, 1300
gubernuen, 381
Gubernuen arteko Konferentzian,
 271
Gobernuko Hizkuntza Politikako
 Zuzendaritza Nagusiak, 801
Gobernuko presidenteari, 123
Gobernuko presidenteordeak, 1256
gobernu-organoak, 336, 340, 341,
 1369
Gobernu-organoak, 691
gobernu-organoek, 321
gobernu-organoekin, 45
gobernu-organoen agintaldiaren
 iraupena, 195
gobernu-organoko kide gehienak
 izendatu edo kargutik kentzeko
 eskubidea dutenean, 396
Gobernurako, 580
Gobernurako eta irakasleen
 koordinaziorako kide anitzeko
 organoak, 580
gobernu-sala eskudunak, 114
gubernuz kanpoko erakunde, 24
gubernuz kanpoko erakundeekin,
 243
gubernuz kanpoko erakundeen
 ordezkariak, 37
gubernuz kanpoko nazioarteko
 elkarteetan, 1621
gogoeta, 661
gogoeta egin, 83
goi-babesaren, 122
Goi-bilera Iberoamerikarrean, 272
goi-errendimenduko kirol-jarduerak,
 1027
goi-gainbegiratzea, 342
goi-ikuskapena, 364
goi-ikuskatzailetzaren, 364
goi-instituzioari, 1366
goi-karguak, 1368
goi-mailako arte-irakaskuntzak, 1239
goi-mailako arte-irakaskuntzei, 711
goi-mailako arte-irakaskuntzetako,
 1239
goi-mailako arte-irakaskuntzetarako,
 575, 1032

- goi-mailako beste irakaskuntza-zentro, 1287
- goi-mailako edo goi-errendimenduko kirol-jarduerak, 1027
- Goi-mailako eskala, 1147, 1189
- goi-mailako eskola nazionalek, 1481
- goi-mailako eskolak, 1481
- goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 1481
- Goi-mailako eta unibertsitateko irakaskuntza-zentroetan, 1161
- Goi-mailako fakultatiboen kidegoan, 977
- goi-mailako hezkuntzako instituzioek, 1206
- goi-mailako hezkuntzan, 40
- goi-mailako hezkuntzaren mailak, 1072
- Goi-mailako ikasketa teknikoetako ikasleek, 1685
- Goi-mailako ikasketa teknikoetan, 1685
- goi-mailako ikasketa teknologikoak, 1641
- goi-mailako ikasketak, 1470, 1471, 1472, 1477
- Goi-mailako ikasketak, 1481
- goi-mailako ikasketak egiteko aukera, 8
- goi-mailako ikasketak ematen dituzten ikastegiak, 1470
- goi-mailako ikasketa-zentroak, 1472
- goi-mailako ikasketa-zentroekin, 1472
- Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari**, 1698
- Goi-mailako ikasketekin lotutako auziak, 1683
- Goi-mailako ikasketen antolaketa, 1480
- Goi-mailako ikasketen bilakaera, 1480
- goi-mailako ikasketen eremuan, 1481
- Goi-mailako ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 1698
- Goi-mailako ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak, 1698
- goi-mailako ikasketetako lehen zikloak, 1480
- goi-mailako ikasketetako zentroetan, 1673
- Goi-mailako ikasketetan, 1471
- goi-mailako ikasketetarako, 1480
- Goi-mailako ikastegi espezializatuak, 1481
- goi-mailako ikastegi publiko eta pribatuetan, 1698
- Goi-mailako ikastegiak, 1481
- goi-mailako ikastegiak batzeko estrategiaren parte, 1481
- goi-mailako ikastegiek, 1480
- goi-mailako institutu nazionalek, 1481
- goi-mailako instituzio akademikoekin, 1472
- goi-mailako irakaskuntza, 1287
- goi-mailako irakaskuntzako, 406
- goi-mailako irakaskuntzako instituzioek, 1162
- goi-mailako irakaskuntzan, 1184
- goi-mailako irakaskuntzaren, 409
- goi-mailako irakaskuntzaren Europako esparruan, 409
- goi-mailako irakaskuntzaren Europako sistemaren, 409
- goi-mailako irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak, 1526
- Goi-mailako irakaskuntzaren xede eta eginkizunak, 1471
- Goi-mailako irakaskuntza-zentroetako irakasleek eta ikasleek, 730
- goi-mailako irakaskuntza-zentroetan, 1287
- goi-mailako kidego fakultatiboen eskaletan, 767
- goi-mailako kidegoa, 813
- goi-mailako kidegoan, 402
- Goi-mailako kidegoaren eginkizunak, 813
- goi-mailako kirol-teknikariarena, 1013
- goi-mailako prestakuntza, 1480
- goi-mailako teknikaria, 799, 800
- goi-mailako teknikarien, 402
- Goi-mailako teknikarien, 402
- goi-mailako teknikarien kidegoa, 813

- Goi-mailako teknikarien kidegoa, 400
Goi-mailako teknikarien kidegoak, 813
goi-mailako teknikarien kidegoan, 402
Goi-mailako teknikarien kidegoan, 400
goi-mailako teknikarien kidegoko, 402
Goi-mailako teknikarien kidegoko, 401, 402
Goi-mailako teknikari-titulua, 1685
Goi-mailako ziurtagiri, 751
goi-mailan, 504
goi-ordezkaritza, 1132
goiz sartzeko modalitatearen, 1402
goi-zuzendaritza, 1128
golf-turismoa, 602
gomendatu, 37
gomendatzen, 24, 79, 82
gomendio, 75, 271, 1255
gomendioa, 40, 42, 50, 51, 218
Gomendioa, 45
gomendioak, 60, 61, 68, 82, 367, 924, 1069, 1248
Gomendioak, 679, 803, 1255, 1293, 1320
Gomendioaren, 271
gomendioei, 1251
gomendioek, 60
gomerar txistua, 1078
Gonbidapen, 253, 294
gonbidapena, 253, 530
gonbidapenaren, 530
Gonbidapenean, 530
gonbidapenen, 530
Gonbidapenen, 293
Gonbidapenetan, 253, 293
gonbita, 41, 49, 51, 52, 156
Gonbit-gutunarekin, 157
gor, 514, 1254, 1495, 1548, 1640, 1703
gor edo gor-itsu oralisten, 1256
gor edo gor-itsu zeinugileen edo gor edo gor-itsu oralisten parte-hartzeari, 1256
gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza, 1296
gor edo gor-itsu zeinugileentzat, 1297
gor eta gor-itsu zeinugileek, 1260
Gor eta gor-itsu zeinugileek, 1258
gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema, 1257
Gor eta gor-mutuen zirkulazio askea, 1678
gor eta gor-mutuentzako irisgarritasun-baliabideak, 1636, 1638
Gor eta gor-mutuentzako saioak, 1640
gor oralistek, 222
gor zeinugileen erkidegoarekin, 1256
gor zeinugileen erkidegoko erakunde ordezkatzailleak, 1256
gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, 811, 1295
gora jotzeko errekurtsua, 1130, 1134
gorabehera, 1694, 1700
gorabehera geografikoen, 1352
Gorabehera geografikoenak. *Ikus* izendapenak
gorabehera politikoen, 33
gorabeheragatik, 5, 24, 523, 527
gorabeherarik adierazgarrienak, 492
goraipatzea, 310
goratzea, 26
gordailu, 325
Gordailu eta Kontsignazioen Kutzarekin, 1651
Gordailua, 433
gordailuak, 1452
Gordailuak bermatzeko funtsak, 1452
gordailuak bermatzeko funtsen arduradunek, 1452
Gordailuak bermatzeko funtsen baliabideak, 1452
gordailuan, 98, 99, 142, 143
gordailu-bulego zentralak, 1455
Gordailu-bulego zentralak, 1455
gordailu-bulego zentralen, 1455
gordailugileek, 1488
gordailugileekin, 1452
gordailutze-agiriak, 1270
gordailuzain, 1142
gordetzeko, 68, 69
gordetzera, 430
gor-itsu, 65, 515, 1495, 1548, 1703
Gor-itsu, 214
gor-itsu oralistek, 222

- gor-itsu oralisten, 1256
gor-itsu zeinugileen, 1256, 1296
gor-itsua, 222
gor-itsuak, 214, 217, 219, 221, 224,
225, 227, 229, 231, 233, 589, 591,
593, 594, 596, 611, 904, 1113
Gor-itsuak, 222
gor-itsuaren, 591
Gor-itsuaren, 591
gor-itsuaren interprete- eta gidari-
eginkizuna, 222
gor-itsuari, 591
gor-itsuei, 214, 221, 225, 226, 229,
230, 268, 305, 306, 593, 595, 1113,
1114, 1115, 1258, 1259, 1294
gor-itsuek, 65, 214, 219, 220, 221, 222,
223, 226, 227, 229, 230, 231, 591,
592, 811, 877, 1111, 1113, 1116,
1117, 1254, 1255, 1256, 1258, 1295,
1296
gor-itsuekin, 1259
gor-itsuen, 214, 215, 216, 217, 218,
219, 221, 222, 224, 225, 228, 229,
231, 514, 515, 586, 588, 589, 591,
592, 595, 597, 599, 600, 610, 775,
777, 877, 972, 973, 1112, 1113,
1115, 1254, 1256, 1257, 1259, 1260,
1344
Gor-itsuen, 591
gor-itsuen ahozko komunikaziorako
laguntza-bitartekoak, 1344
gor-itsuen ahozko komunikaziorako
laguntza-bitartekoei, 1341
Gor-itsuen bitartekaria, 591
gor-itsuen eskubideak, 65
gor-itsuen eskubideei, 218, 1255
Gor-itsuen Eskubideei, 65
gor-itsuen gidari interpretatzaileen,
382
gor-itsuen gidarien, 904, 972, 1057
Gor-itsuen gidari-interpretea, 591
gor-itsuen giden, 693
gor-itsuen hizkuntza-sistemak, 1295
gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko
aspektuak, 1341
Gor-itsuen zeinu-hizkuntzan eta
interprete-gidetan interpretatzen
duten profesionalen prestakuntza,
1341
gor-itsuentzako bitartekaritza-figura,
588
gor-itsuentzat, 219, 223, 225, 226,
227, 230, 232, 592, 598, 973, 1117,
1341
gor-itsutasuna, 65, 587, 589, 590, 594,
595, 596, 598, 599, 607, 610, 611,
684, 1114, 1295
gor-itsutasuna duen bitartekari, 1295
gor-itsutasuna duen pertsonak, 972
gor-itsutasuna duten pertsonen
kopurua, 232
gor-itsutasuna dutenek, 972, 1111,
1116
gor-itsutasunak, 215
Gor-itsutasunak, 214
Gor-itsutasunari arreta ematea, 232
gor-mutu, 1495, 1548, 1703
gor-mutua, 1490, 1585
Gor-mutuak, 1490
gor-mutuen, 216, 558, 859, 1640
gor-mutuen zirkulazio askea, 1678
gor-mutuentzako irisgarritasun-
baliabideak, 1636, 1638
gor-mutuentzako saiok, 1640
gorputz- eta kirol-jarduera, 1025
Gorputz- eta Kirol-jarduerari, 1012
Gorputz- eta kirol-jarduerari lotutako
lanbideen egikaritzearen
erregulazioa, 1012
Gorputz hezkuntzako, 351
gorputza kontrolatzeko ohiturei,
1101
gorputzaren bizipen pertsonala, 666
gorputz-gaitasunak, 1476
gorputz-heziketak, 1471
gorputz-hezkuntza, 202
gorputz-hezkuntza eta musika
bezalako irakasle tituludunekin,
1051
gorputz-kontrola, 1235
gorra, 161, 222
gorrak, 65, 214, 217, 224, 225, 227,
229, 231, 233, 579, 589, 590, 599,
1254, 1427
Gorrrak, 214, 222, 590
gorraren, 591
gorrei, 215, 221, 225, 226, 228, 229,
230, 268, 305, 306, 593, 595, 599,
1113, 1114, 1115, 1255, 1259, 1294
Gorrei, 515
gorrek, 214, 216, 221, 222, 223, 224,
226, 227, 229, 230, 231, 514, 586,

- 587, 589, 590, 591, 592, 593, 594,
595, 596, 598, 611, 647, 877, 972,
1111, 1113, 1116, 1117, 1254, 1256,
1295, 1296, 1297, 1400, 1678
- Gorrek, 214, 591
- gorrekiko edo gor-itsuekiko
errespetua, 1297
- gorrekin, 161, 594, 1114, 1259, 1550,
1579, 1581, 1583, 1585
- gorren, 214, 215, 216, 217, 218, 219,
221, 222, 224, 225, 228, 229, 231,
514, 515, 561, 586, 587, 588, 589,
590, 591, 592, 593, 594, 595, 599,
600, 607, 610, 764, 775, 777, 877,
972, 973, 1003, 1077, 1112, 1113,
1115, 1171, 1256, 1259, 1341, 1344,
1378
- Gorren, 222, 591, 597, 973, 1112,
1113
- gorren berdintasuna, 1257
- gorren berezko hizkuntza, 216
- gorren berezko zeinu-hizkuntzaren
erabilera, 764, 1378
- Gorren elkarte-mugimenduen
emantzipazio-korrontearen, 1254
- Gorren erkidegoaren garapen-
agentea, 591
- gorren erkidegoari, 591
- gorren erkidegoko garapen-
agentearen figura, 588
- Gorren eta entzuleen arteko
komunikazio-bitartekaritza, 977
- gorren eta gainerako pertsonen
arteko komunikazioa, 218
- gorren eta gor-itsuen ahozko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak, 1256
- gorren eta gor-itsuen berdintasun-
baldintzak, 1257
- gorren eta gor-itsuen hizkuntza, 1254
- gorren eta gor-itsuen
irisgarritasunarekin, 1257
- gorren eta gor-itsuen
komunikaziorako irisgarritasunari
buruzko araudiarekin, 1260
- gorren eta gor-itsuen
komunikaziorako laguntza-
bitartekoen erabilera, 1256
- gorren garapen pertsonalerako eta
parte-hartze sozialerako, 216
- gorren hizkuntza naturalerako, 215
- Gorren integrazioaren arloko
neurriak, 561
- gorren integrazioari, 561
- gorren integraziorako, 215, 561
- gorren kultura, 586
- gorren tratu-berdintasuna, 1077
- gorren, desgaitasuna duten
pertsonek eta gor-itsuen ahozko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak ikasteko, ezagutzeko
eta erabiltzeko eskubidea, 221
- gorren, entzumen-desgaitasuna
dutenen eta gor-itsuen ahozko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak, 1344
- gorren, entzumen-desgaitasuna
dutenen eta gor-itsuen ahozko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoei, 1341
- gorren, entzumen-desgaitasuna
dutenen eta gor-itsuen
elkarteekin, 228
- Gorren, entzumen-desgaitasuna
dutenen eta gor-itsuen
irisgarritasun unibertsalari, 973
- Gorren, entzumen-desgaitasuna
dutenen eta gor-itsuen
irisgarritasun unibertsaleko
aspektuak, 1341
- gorrentzako azpitoluak, 1199
- Gorrentzako interpreteak, 693
- gorrentzako interprete-zerbitzua,
1213
- gorrentzat, 219, 223, 225, 226, 227,
230, 232, 583, 592, 598, 973, 1117,
1341, 1678
- gorreria, 611, 684, 1297, 1550, 1578,
1579, 1581, 1583, 1585
- gorreria duen aldearekin
komunikatzeko ahala, 1550
- Gorreria duen lekukoak, 1579
- gorreria duten lekukoekin, 1584,
1585
- gorreria duten pertsonen, 564, 1206
- gorrieraren nazioarteko ikurra, 693
- gortasuna, 587
- Gorte Nagusiei, 377, 734, 765, 893
- Gorte Nagusiek, 129, 154, 158, 226,
230, 248
- Gorte Nagusien, 308
- Gorte Nagusietako diputatua edo

- senataria, 1368
- Gorte Nagusietan, 248
- Gorte Nagusietara, 125, 965
- Gorteak, 656, 675, 1364
- Gorteei, 249, 1347, 1367, 1371
- Gorteek, 1388
- Gorteen, 650
- Gorteen (*Corts*), 1380
- Gorteen aurreko Legegintzako Herri Ekimena, 1393
- goza, 22
- gozamina, 607, 964
- Grabazio, 1596
- grabazioak, 1596
- gradu, 363, 438, 486, 487, 671, 697, 729, 1240
- gradu akademikoak, 363, 487
- gradu pertsonal zehatz, 363, 486
- gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen, 1350, 1355
- gradualtasun-politikaren, 1354
- graduatu-tituluak, 451
- graduazio, 1146
- gradudunaren titulazioa, 800
- graduoko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan, 301
- graduoko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeari eta onartzeari, 301
- graduoko unibertsitate-titulu ofiziala, 813
- graduondoko ikastaroak, 1056
- graduondoko programa, 216
- gradu-titulua, 438
- grafia akademikoa, 248
- grafikoak, 811, 1295
- grafismoen, 811, 1295
- grafistenak, 1569
- Gramatica occitanan*, 1279
- gramatika, 1254
- gramatika-, terminologia- edo estilo-ikuspegitik, 793
- gramatika-kontuak, 472
- gramatikan, 210
- Granadako Unibertsitateari, 553
- Grezia, 42
- grezierak, 51
- grezieraz, 63, 68, 69
- Guadalupe, 1523
- Guadalupe, Mayotte eta Réunion
- eskualdeek, 1513
- Guardia Zibilaren diziplina-araubidea, 213
- guardia-zerbitzuak, 987
- Guardia-zerbitzuko farmazia-bulegoei buruzko informazioa, 987
- Guipúzcoa, 248, 249
- gune, 383, 1396
- gune arkeologikoak, 856
- gune babestuetan, 1004
- gune geografikoa, 27
- gune geografikotan, 101
- gune tradizionala, 638
- guneak, 158, 192, 193, 966
- guneen babeserako, 1513
- guneetan, 1462
- guraso, 392, 515, 1273, 1354
- guraso bakarreko familietako eta kategoria orokorreko familia ugarietako kideentzat, 1221
- guraso bakarreko familietako kideentzat, 1221
- guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 1583, 1604
- gurasoak, 219, 1256, 1273
- guraso-batzarrak, 392
- gurasoei, 215, 595, 1023
- gurasoek, 223, 224, 228, 365, 592, 593, 729, 734, 1113, 1232, 1259, 1261, 1349, 1354, 1476, 1675
- Gurasoek, 8, 1161
- gurasoen, 367, 633, 1252
- gurasoen edo familiaren ezaugarri sozioekonomikoak, 633
- gurasoen edo tutoreen borondatea, 367
- gurasoen eta beste senitarteko batzuen, zaintzaileen edo legezko ordezkarien bisitak, 1181
- Gurasoen etengabeko prestakuntza, 1190
- gurasoen hizkuntza-prestakuntzarekin, 81
- gurasoen inplikazioa, 1006
- gurasoen prestakuntzan, 1320
- guraso-kuradoreen nahia, 330
- gure Erkidegoaren nortasunaren ezaugarri nabarmenena eta objektiboena dela, 325
- Gure herrialdeko errealitatea

- euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritara hurbiltzea, 424
- gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritarrengana hurbiltzea, 424
- gure herrialdeko kultura-industria nagusiaren sustapena, 210
- gure herriaren jeinua, 723
- gure hizkuntza propioaren gaia, 1364
- gure hizkuntzara, 922
- gure hizkuntzari zor zaion babesaren ziurtasuna, 325
- gure hizkuntzatik beste hizkuntzetara, 922
- gure identitatearen ezaugarriak sakonenak, 423
- gure inguruan gehien erabiltzen diren hizkuntzetan, 1441
- gure inguruko instituzio ospetsuen, 423
- Gure kanpoko presentzia iraunkor eta aktiboak, 423
- gure kultura- eta hizkuntza-loturak, 210
- Gurtza Zentroei, 1243
- gurtza-lekuetarako, 1414
- gurutzaldi-turismoa, 602
- GUS, 961
- GUSen helburu eta xedeak, 961
- gutun, 56, 87, 88, 89, 97, 99, 129, 131, 132, 134, 141, 144, 1172
- Gutun, 87, 88, 89, 98, 99, 129, 131, 132, 133, 142, 143
- gutun hau sala dezakete, 99, 143
- Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio, 99, 143
- gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hitzun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua, 87, 131
- gutun honi atxikitze gonbita egin zaien estatu guztiei, 100, 144
- Gutuna, 80, 97, 99, 142, 143, 1655
- Gutuna bete, zaindu eta betearaziko, 129
- Gutuna sinatu duten aldeek, 94, 138
- Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek, 98, 142
- Gutuna sinatu duten estatuek, 87, 132
- Gutuna sinatzen duen alde, 91, 135
- gutunak, 1623
- Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak, 98, 142
- Gutunarekin, 99, 143
- Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen, 99, 143
- Gutunaren, 87, 130, 132
- Gutunaren aplikazioa, 97, 141
- Gutunaren aplikazioari, 98, 142
- Gutunaren kopia ziurtatuak, 99, 144
- Gutunaren lehenengo aurrekariak, 1172
- Gutunari atxikitako estatu, 99, 143
- Gutunari atxikitze gonbita egitea, 99, 143
- gutun-azalak, 737
- Gutuneko printzipioak, 1397
- gutxi hitz egiten diren horietatik, 47
- gutxiagotasun-, mendekotasun- eta zaugarritasun-maila handiagoa duten pertsonak, 1045
- gutxieneko arauak, 18
- gutxieneko betekizunak, 170
- gutxieneko bizitza autonomia, 222
- gutxieneko edukia, 1098
- gutxieneko edukian, 597
- gutxieneko elkartasuna, 1363
- gutxieneko erreferentzia-maila, 1250
- gutxieneko ezagutza-mailarik, 1439
- gutxieneko inbertsioaren zenbatekoa, 1639
- gutxieneko irakaskuntzak, 300
- Gutxieneko irakaskuntzak, 576
- Gutxieneko irakaskuntzek, 196
- gutxieneko irakaskuntzen oinarrizko edukiei, 300
- gutxieneko pertsonalaren eta familiarren kalkuluan, 827
- gutxieneko printzipio, 55
- Gutxieneko saio-kopurua, 1678
- gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu

- aplikatzeko konpromisoa, 87, 132
- gutxienez irrat-estazio bat sortzea
sustatu edota erraztea, 94, 139
- gutxienez irrat-estazio eta telebista-
kate bana sortzea eskualdeetako
edo eremu urriko hizkuntzetan, 94,
138
- gutxienez irrat-estazio eta telebista-
kate bana sortzea sustatu edota
erraztea, 94, 138
- gutxienez prentsa-organo bat sortu
edota mantentzea sustatu edota
erraztea, 95, 139
- gutxienez telebista-kate bat sortzea
sustatu edota erraztea, 94, 139
- gutxiengo, 10, 46, 49, 705
- gutxiengo bateko kide izatea, 1308
- gutxiengo edo herri indigena
bateko kide izatea, 705
- gutxiengo etniko, 885
- gutxiengo etniko, erlijioso edo
linguistikoaren eskubideak, 1095
- Gutxiengo etniko, linguistiko eta
kulturaleri kultura arteko liburutegi-
zerbitzuak, 1079
- gutxiengo etnikoak, 1045
- gutxiengo horietako haurrei, 13
- gutxiengo ikasiaren pribilegioa, 1624
- gutxiengo linguistikoengan, 1036
- gutxiengo nazional, 417, 455, 523,
524, 525, 527
- gutxiengo nazional bateko izatea,
62, 678, 880, 969, 1121, 1319, 1338
- gutxiengo nazional bateko kide
izatea, 85, 417, 524, 525, 1319
- gutxiengo nazional batekoa izatea,
720, 851
- gutxiengo nazionalak, 24
- Gutxiengo Nazionalak Babesteko
Esparru-konbentzioa, 24, 77
- Gutxiengo Nazionalen Babeserako
Esparru Konbentzioaren Aholku
Batzordeak, 42
- gutxiengo nazionalen eskubideei,
218
- Gutxiengo Nazionalen Eskubideei
buruzko 2001eko 1492
Gomendioaren esparru
orokorren, 1255
- gutxiengo nazional etako gizaki
gutziei aitortzeko, 101
- gutxiengo nazional etako gizaki
gutziei bermatzeko, 101
- Gutxiengo nazional etako gizakiak,
101
- gutxiengo nazional etako gizakiak
euren borondatearen aurka
berdinestea, 101
- gutxiengo nazional etako gizakiek
euren kultura iraunarazi eta
garatzea, 101
- gutxiengoak babesteko printzipio
orokorrak, 49
- gutxiengoaren hizkuntzaren, 28
- gutxiengoaren izatea errealitate
bihurtu, 50
- Gutxiengoei, 559
- gutxiengoek hobeto ezagut
dezaten elkar, 52
- gutxiengoekiko errespetua, 559
- gutxiengoekiko eta, oro har,
pertsonek gutziakiko errespetuzko
hizkera, 1308
- gutxiengoaren babeserako tresna, 78
- gutxiengoaren errespetua, 1399
- gutxiengoaren eskubideak aitortzeari
buruz eta haien kultura
balioesteari buruz prestatutako
proposamena, 48
- gutxiengoaren eskubideak
azpimarratzea, 57
- gutxiengoaren eskubideei buruz
aldarrikatu eta onetsitako
printzipioak, 49
- gutxiengoaren eskubideen gaia, 42
- gutxiengoaren existentzia eta nazio-
nahiz etnia-, kultura-, erlijio- eta
hizkuntza-identitatea, 15
- gutxiengoaren hizkuntza, 28
- gutxiengoaren hizkuntzak, 77
- Gutxiengoaren kulturentzat
beharrezkoa den antena-
denbora erreserbatzea, 52
- gutxiengoaren onarpena eta babesa,
1655
- gutxiengo etako kide diren
pertsonek estatutu juridikoa, 88,
132
- gutxiengoren, 407
- gutxiengo-taldeak, 50
- Gutxiengo-taldeak, 45
- gutxiengo-talde etako pertsonak, 16

- Gutxiengo-taldeetako pertsonak, 16
 Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak, 16
 gutxiespen-erabilera, 1320
 gutxiespenik, 1377
 gutxiespen-kutsua, 271
 gutxiespen-terminologiaren erabilera, 1320
 gutxiestearen, 4
 gutxitze-egoeran dagoen hizkuntzaren estatusa, 796
 Guyana, 1523
 Guyanako eta Réunioneko ikastegietan, 1641
 Guyanan, 1523
 Guyanari, 1523
 guztiek espiritua lantzeko prozesuan partaide izateko duten eskubidea, 894
 guztien artean, nazioko kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzuei, 22
 guztien gaineko printzipio, 25
 guztientzako aukera partekatua, 1396
 guztientzako kalitateko hezkuntza, 1713
 Guztiok eskuratzeko moduko kultura-aniztasunaren, 21
 guztion arteko errespetuan, 27
 guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, 3
 guztion kultura-ondarea aberatsagoa eta askotarikoagoa izatea, 44
 guztiontzako lan iraunkorra, 3
 HABE, 339, 342
 HABE institutua, 449
 HABE, helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko Eusko Jaurlaritzaren organismo autonomoa, 450
 HABEk, 343
 HABEko, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346
 HABEko berezko lehendakaria, 342
 HABEko gobernu-organismoak, 341
 HABEko Patronatu Artezkariak, 342, 345
 HABEko Patronatu Artezkarikoak, 341
 HABEko zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara, 342
 HABEko zuzendari nagusiak, 343, 344
 HABEn, 343, 344
 HABErekin egindako akordioak, 475
 HABEren, 341, 342, 343, 344, 345, 346
 HABEren arau organikoak, 343
 HABEren arau organikoak, 342, 343
 HABEren araubide ekonomikoak, 345
 HABEren Erregistroan, 346
 HABEren estatutuak, 343
 HABEren euskaltegiatarako, 344
 HABEren funtzionamendu-arauak, 342
 HABEren jarduketa-programak, 342
 HABEren mendean zuzenean ez dauden euskaltegiak, 343
 HABEren ogasun eta baliabideak, 345
 HABEren organo, 346
 HABEren Patronatu Artezkariak, 344
 HABEren urteko aurrekontuen aurreproiektua, 343
 HABEren xedeak, 342
 HABEren zerbitzuek, 345
 HABEri, 343, 344
 HABEri atxikitakoak. Ikus euskaltegiak haborokinak, 1088
 haborokinaren zenbatekoak, 1088
 Hagako apostilla, 274
 haiek eskatutako hizkuntza ofizialean. *Ikus* interesdunak
 haiek ulertzen duten hizkuntza batean, 821
 haiekin dituzten harremanetan euskara eta gaztelania, ahoz zein idatziz, erabiltzeko eta arreta hizkuntza berean jasotzeko duten eskubidea bermatuko, 410
 haien eta hizkuntza-erkidego hartzailearen arteko harremanetarako eta integrazioarako, 28
 haien ezagutza ziurtatzeko behar diren neurri eta baliabideak bideratu eta arautuko, 308
 haien hizkuntza biziak iraunaraztea, 44
 haien kalitatea hobetzen, 425

- haien kultura eta historia
zabaltzean, 61
- haien nazio- eta eskualde-
aniztasuna errespetatuz, 61
- haien nortasunaren oinarriko
osagaiak babestea, 101
- Hainbat ekintza sustatzea eta
aurrera eramatea, 425
- haketia, 274, 275
- Hala jendaurrean nola maila
pribatuan, hizkuntza erabiltzeko
eskubidea, 27
- Hamalau urtetik gorako ikasleak,
1028
- hamasei urtetik beherako
adingabeei, 196
- Hamasei urtetik beherakoak
hizkuntzen irakaskuntzetan
sartzea, 206
- hamasei urtetik gorako
emantzipatuak, 1023
- haraneko berezko hizkuntzaren
lurralde-ofizialtasuna, 1301
- Haraneko Kontseilu Nagusian,, 1301
- haren betikotasuna ziurtatuz, 82
- haren erabilera sustatuta, 453
- harmonizatu, 34
- harmonizazio-lan, 1273
- harpidetza, 264
- harpidetzak, 1561, 1627
- harpidetzaaren prezioa, 1151
- harreman, 746
- Harreman, 376, 765
- harreman aberasgarria, 1400
- harreman administratiboetan, 1280
- harreman afektiboak, 1236
- harreman berezia, 398
- harreman ekonomiko eta sozialek,
967
- harreman eta egintza publiko eta
pribatuetan, 1156, 1282
- harreman ez-diskriminatzaileak, 1632
- harreman historiko, kultural edo
komertzialen, 424
- harreman hori nahi duten hizkuntza
ofizialean izateko eskubidea, 410
- harreman horizontalak, 1366, 1367
- harreman instituzionalak, 1422
- Harreman instituzionalak, 765
- harreman instituzionalekin, 1284
- harreman instituzionaletan*, 1284
- harreman juridikoetan, 531
- harreman lagunkoiak, 4
- harreman pribatuetan, 1350
- harreman sozial, artistiko eta kultural,
708
- harreman sozial, kultural eta artistiko,
668, 670, 1042, 1118
- harreman sozialak edota kulturalak
ezartzeko aukera ematen duten
tratatuak edo hitzarmenak, 965
- harreman sozialen oinarriko pautei,
1101
- harremana, 268, 286, 768, 825, 937,
958, 975, 1037, 1127, 1300, 1347,
1348, 1353, 1362, 1425, 1536
- harremanak, 45, 88, 133, 226, 230,
295, 376, 404, 409, 484, 517, 536,
588, 632, 656, 734, 906, 924, 941,
959, 968, 991, 1030, 1046, 1071,
1099, 1116, 1127, 1142, 1158, 1181,
1218, 1241, 1279, 1281, 1294, 1299,
1300, 1305, 1313, 1352, 1399, 1407,
1422, 1468, 1478, 1520, 1696
- Harremanak, 631, 765, 1300, 1422
- harremanak euskaraz zein
gaztelaniaz izateko eskubidea,
ahoz nahiz idatziz, 327
- harremanean, 1098
- harremanek, 242
- harremanen, 1172, 1673
- harremanen arintasunera, 846
- harreman-esparruan, 1279
- harremanetan, 36, 66, 243, 261, 280,
281, 290, 295, 354, 416, 417, 462,
483, 484, 508, 512, 647, 650, 652,
726, 746, 763, 770, 780, 795, 798,
903, 934, 954, 955, 974, 975, 988,
995, 1047, 1111, 1116, 1154, 1157,
1169, 1204, 1205, 1206, 1233, 1270,
1271, 1275, 1280, 1282, 1283, 1284,
1297, 1300, 1303, 1312, 1313, 1348,
1350, 1382, 1383, 1397, 1402, 1426,
1469, 1655, 1678
- harremanetarako, 366
- harremanetarako lehentasunezko
bidetzat, 713
- Harremanetarakoa, 376
- harremanetik, 267, 268
- harreman-gunea, 995
- harreman-hizkuntza, 445
- harrera, 863, 1233, 1403, 1464, 1504,

- 1668
Harrera, 1186, 1249
harrera egiteko eta aholkuak
emateko mekanismoak, 1186
Harrera espezializatuko programak,
1251
harrera- eta integrazio-politikak
kudeatzeko hizkuntza erkidea,
1250
harrera pertsonalizatua, 1231
harrera-ahalmenen, 1479
harrera-baldintzak, 1443, 1445, 1488
Harrera-egoitza, 414
Harrera-eskola, 734
harrera-eskualdea, 1445
harrera-gizartearen ezagutza, 1249
harrera-gizarteetan, 963
harrera-gizarteko hizkuntzaren,
historiaren eta instituzioen
oinarrizko ezagutza, 1249
harrera-herrialdearekin, 1691
Harrera-herrialdearen gizarte-
baldintzak, 1462
harrerak, 1445
harrerako estatu kidean, 181
harrerako estatu kideko, 180, 181
harrerako hizkuntzetako maileguz,
274
harrera-lekua, 1445
harrera-liburuxka, 1689
harrera-neurriak, 1237
harrera-programek, 1248
harreraren arloko praktika onak eta
gomendioak, 1248
harrerari, 1712
Harrerari, 1249
harrera-toki, 1312
harrera-zentroak, 820, 1464
harrera-zentroen helburua, 1464
harrera-zerbitzu bat jasotzeko
eskubidea, 1249
Harrera-zerbitzuan parte hartu
izanaren egiaztapena, 1249
harrobi, 1708
harrobietan, 1516
Hartara, herritarrek eta euren
antolakundeek euren hizkuntzak
garatzeko orduan duten
erantzukizuna baliatu, 58
hartatik eratortzen diren ahalmen
eta eginkizunekin, 461
hartu beharreko neurriak hartuko,
446
hartu diren neurrien eta egin diren
aurrerapenen jarraipena egitea,
91, 135
hartu izana, 285
hartu-agiridun posta ziurtatuaren,
285
hartuko dituzte beren langileei
emakumeen eta gizonen
berdintasunaren arloko oinarritzko
prestakuntza mailakatua eta
etengabea, 805
hartutako laginak dagozkion
laborategira bidaltzeko, 444
hartzaile, 194, 287, 502, 705, 786, 811,
1295, 1415
Hartzaile, 588
hartzaile legitimoentzat, 194
hartzailea, 1143
hartzaileak, 285, 287, 589, 705, 782,
865, 954, 1046, 1552
Hartzaileak, 589
hartzaileak ulertzen duen hizkuntza
batera egindako itzulpena, 287
hartzailearen balizko inguruabar
pertsonalak, 842
hartzaileari, 188, 1552
hartzaileei, 285, 1084
hartzaileen ezaugarriak, 1412
hartzaileengan, 887
hartzaileentzat irisgarria den edukia,
1296
hartzeko osoaren edo zatiren baten
kontrako aurkaratzerik, 1519
hartzekoak, 1519
Hartzekodun, 187
Hartzekodun atzerritarrek, 1519
Hartzekodun atzerritarren gaineko
informazioa, 1519
hartzekoduna, 187
hartzekodunek, 178, 190, 296
Hartzekodunen, 187
hartzekodunen eskubideak, 189
hartzekodunen interesak, 1519
hartzekodunok, 187
hartzekoen aitortpena, 1519
hartzekoen aitortpenaren, 1519
hasiberrientzako katalan-ikastaro,
1685
hasierako alfabetatzearen

- tratamendu sistematikoa, 1405
hasierako eta etengabeko
 prestakuntza, 593, 1286, 1694,
 1695
Hasierako eta etengabeko
 prestakuntza, 656
Hasierako eta etengabeko
 prestakuntza-lanetan, 1536
hasierako eta etengabeko
 prestakuntzari, 1514
hasierako ezarpen-fasea, 481
hasierako harremanetarako
 hizkuntza, 988
hasierako hizkuntzari, 31
hasierako hurbiltzea, 195
hasierako ikastaldiaren iraupena,
 1476
hasierako itzulpenaren, 283
hasierako itzulpenean, 1486
Hasierako Lanbide Heziketa, 1027
Hasierako Lanbide Heziketako
 ikasketak, 578
hasierako Lanbide Heziketan, 474
hasierako lanbide-heziketan, 474,
 475
hasierako lanbide-prestakuntzako
 programei, 1242
hasierako lurraldetik, 31
Hasierako prestakuntza, 1238
hasierako prestakuntza jarraitu
 optimoa, 1408
hasierako prestakuntzan, 593
hasierako ziurtagiria, 1179
hasieratik, 1695
Hastapenak, 576
hur, 196, 411, 413, 414, 418, 633,
 634, 820, 1026, 1036, 1041, 1079,
 1080, 1161, 1313, 1470
Haur, 196, 204, 368, 413, 506, 633,
 634, 1252
hur eta gazte literatura, 924
hur eta gazteen aisialdiko
 jardueretan, 1320
hur eta lehen hezkuntza, 852
Haur eta Lehen Hezkuntzako eskola,
 1024
Haur eta Lehen Hezkuntzako
 hizkuntza-proiektua, 1411
Haur eta Lehen Hezkuntzako zentro
 publikoek, 580
hur eta lehen hezkuntzako
 zentroak, 865
Haur eta Lehen Hezkuntzako
 zentroek, 1410
Haur eta Lehen Hezkuntzako
 zentroekin, 1407
Haur eta Lehen Hezkuntzako
 zentroen hizkuntza-proiektuen,
 1406
Haur eta Lehen Hezkuntzako
 zentroetan, 1409
Haur eta Lehen Hezkuntzan, 1407
Haur eta Lehen Hezkuntzarako
 laguntza, 827
hur- eta lehen-hezkuntza, 81
hur eta nerabeei gizarte-babesa
 eta babes juridikoa, 1041
Haur eta Nerabeen Eskubide eta
 Aukerei, 1252
Haur eta nerabeen eskubide eta
 eginbeharrak, 819
hur eta nerabeen eskubideak,
 1252
Haur eta nerabeen eskubideak, 633,
 1252
hur eta nerabeen garapen-
 mailara, 634
hur eta nerabeen garapen-mailari,
 1253
Haur eta nerabeentzako produktu
 baten prestazioak, 1253
Haur eta nerabeentzako
 publizitatea, 634, 1252
hur gor zeinugileen gurasoak, 1256
hur gorak, 215
hur gorrei, 215
hur gorrek eta gor-itsuek, 1261
hur gorrekin, 215
hur gorren arreta medikoari eta
 hezkuntza-arretari, 1171
hur gorren hezkuntza-, familia- eta
 erkidego-eremuetan, 1255
hur gorren hezkuntzan, 218
hur gorrentzako ahozko hezkuntza-
 modalitatearen edo hezkuntza-
 modalitate elebidunaren arteko
 aukera askeko eskaintzan, 1254
hur gorrentzako irakaskuntzak,
 1254
Haur Hezkuntza, 576, 1024, 1026,
 1101, 1230, 1235, 1410
Haur Hezkuntzako, 368, 506, 576

- Haur Hezkuntzako berariazko ikastetxeetan, 204
- Haur Hezkuntzako bi urteko unitateak baimenduta dituzten zentroek, 1409
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloan, 1026, 1402
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloari, 1242
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak, 1236
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, 197, 1102
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako etapetarako, 1411
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak, 1473
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1475, 1711
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren, 1475
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako zentroetako Haur Hezkuntzako lehen zikloari, 1399
- Haur Hezkuntzako lehen zikloa, 1409
- Haur Hezkuntzako lehen zikloan, 1409
- Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta Lanbide Heziketan eskolatze irisgarri eta eskuragarriko mailak, 301
- Haur Hezkuntzako lehen zikloari, 1399
- Haur Hezkuntzako lehen zikloko, 1409
- Haur Hezkuntzako lehen zikloko curriculumak, 1235
- Haur Hezkuntzako zentro berezietan, 368
- Haur Hezkuntzako ziklo, 1101
- Haur Hezkuntzan, 1683, 1684
- Haur Hezkuntzari, 574
- haur horiei jakite orokorrak eta gaitasunak emateak, 18
- haur indigenei, 13
- haur txikienei, 1700
- haurdun, 1499
- haurdun dauden emakumeak, 960
- haurdun dauden etorkinek, 943
- haurdun egotea, 1499, 1574, 1687
- haurdun etorkinaren, 943
- haur-eskoletako irakaskuntzan, 45
- haur-eskoletara, 1712
- Haur-hezkuntza, 1190
- haur-hezkuntza emateko zentroak, 196
- Haur-hezkuntzak, 195, 196
- haur-hezkuntzako eta lehen hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1673
- Haur-hezkuntzako zentro berezietan, 204, 1019
- haur-hezkuntzan ama-hizkuntza arian-arian barneratzea, 40
- haur-hezkuntzaren hasieratik, 1695
- haurra, 820
- haurra bere ama-hizkuntza hitz egiteko gauza dela ziurtatzeko, 45
- haurra bizi den udalerrri, 1478, 1711
- haurra bizi den udalerrriak, 1478, 1711
- haurra hezteko ardura, 1714
- haurrak, 310, 366, 412, 414, 415, 878, 1045, 1251, 1473, 1695
- Haurrak, 40, 411, 414, 633, 820, 946
- haurrak bizi diren udalerriko ikastetxeetan, 1473
- Haurrak eta nerabeak babesteko sistema, 820
- Haurrak eta nerabeak bereziki babesteko eskubideak, 946
- haurraren egoera, 1714
- Haurraren Eskubideen Konbentzioan, 555
- haurraren interes gorena, 1714
- haurrei, 411, 507, 583, 633, 1712
- haurrek, 8, 79, 414, 1479, 1700
- Haurrek, 411, 412, 1161
- haurrekin, 421
- haurren, 411, 413, 414, 633, 674, 777, 818, 859, 951, 1107, 1252, 1297, 1309
- Haurren, 633
- haurren eskolatze-interesak, 1473
- haurren eskubideak, 66
- Haurren eskubideak, 1476
- Haurren Eskubideei buruzko

- Konbentzioak, 151
- Haurren Eskubideei buruzko
 - Konbentzioan, 946
- haurren eskubideen babesa, 66
- Haurren Eskubideen Europako
 - Gutunean, 946
- haurren eta familien
 - beharrizantetara, 1235
- haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei, 818
- haurren eta nerabeen babes
 - juridikoaren arloan, 1041
- haurren eta nerabeen babesa, 414
- Haurren eta nerabeen babesa, 1108
- Haurren eta Nerabeen
 - defendatzailearekiko, 416
- Haurren eta Nerabeen
 - Defentsarako Erakundea, 416
- haurren eta nerabeen eskubideak, 411
- Haurren eta nerabeen eskubideak, 1108
- Haurren eta Nerabeen Eskubideak, 1107
- haurren eta nerabeen eskubideei buruzko informazioa, 633
- haurren gastuei, 1478, 1711
- haurren kolektiboaren garapen-mailerara, 1059
- haurren mugimenduaren garapena, 1235
- haurren osasun-arazoak, 1479
- haurrengan, 1076
- haurrenganako eta nerabeenganako diskriminazioa, 1252
- Haurrentzako kanalean, 241
- Haurrentzako Liburuaren Kontseilu Katalanaren ordezkari, 1129
- haurrentzat, 81
- Haurrentzat, 311, 413
- haurrok, 18
- Haurron eskolatze-gastuei, 1473
- hautxoaren kotxetxoekin dabilzan edo objektu astunak daramatzaten pertsonak, 878
- hautzaindegitik, 45
- hautzarotik helduarora, 848
- hauste, 259, 384, 385, 386, 387
- hauste astuna edo oso astuna, 386
- hausteak, 386
- haustura teknologikoa, 1695
- hautagai, 156, 530
- hautagaiak, 157, 253, 368
- Hautagaiak, 253
- hautagaiari, 358
- hautagaiei, 289, 293
- hautagaiek, 1286
- Hautagaiekiko elkarrizketa, 294
- hautagaien, 363, 486
- hautagaien gaitasunak, 363
- hautagaienezako, 530
- hautagaitzak, 157
- Hautagaitzak, 157
- hautaketa, 253, 316, 355, 363, 405, 438, 480, 486, 487, 530, 537, 768, 783, 1158, 1284, 1309, 1421
- Hautaketa, 885, 927
- hautaketa elektronikoa
 - ahalbidetzen duten mekanismoak, 1149
- hautaketa- eta mugikortasun-deialdiek, 800
- hautaketa- eta prestakuntza-prozesuak, 1424
- hautaketa-, irispide- eta ebaluazio-prozesuetan, 1185
- hautaketa-, sarbide- eta ebaluazio-prozesuak, 405
- hautaketa-batzordeak, 405
- Hautaketa-batzordeak, 405
- Hautaketa-batzordeek, 406
- hautaketa-batzordeetan, 406
- Hautaketa-deialdiak, 486
- hautaketa-ikastaroen, 1423
- hautaketa-organoak, 882
- hautaketa-organoak, -teknikak eta -sistemak, 1423
- hautaketa-probek, 882, 1037, 1425
- hautaketa-probetan, 942
- Hautaketa-prozedura, 1037
- Hautaketa-prozedurak, 171
- Hautaketa-prozeduren objektibotasuna eta arrazionaltasuna, 1425
- hautaketa-prozeduretan, 800
- Hautaketa-prozeduretan, 882
- hautaketa-prozeduretarako ehuneko, 1423
- hautaketa-prozesu, 355, 363, 1240
- Hautaketa-prozesu, 480, 487, 1187
- hautaketa-prozesua, 205, 206, 438,

- 486
- hautaketa-prozesuak**, 480, 487
- hautaketa-prozesuan, 480, 487, 1284
- Hautaketa-prozesuan, 1170
- hautaketa-prozesuaren, 487
- hautaketa-prozesuaren zati, 1106
- hautaketa-prozesuen, 480
- Hautaketa-prozesuen deialdiek, 882, 1037, 1425
- Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan, 934, 975
- hautaketa-prozesuen deialdietan, 942
- hautaketa-prozesuetako, 355
- hautaketa-prozesuetako epaimahai kalifikatzaileetan, 355
- hautaketa-prozesuetan, 783, 1425
- Hautaketa-sistemak, 882, 1425
- Hautaketa-sistemaren printzipioak, 927, 929, 1066
- Hautaketa-sistemen motak, 976
- Hautapena, 501
- hautapen-batzorde, 529
- hautapenerako, 379
- hautapen-organoen, 506
- hautapen-probetarako deialdi askea, 345
- hautapen-prozedura, 529
- Hautapen-prozedura, 529
- hautapen-prozeduraren, 502
- hautapen-prozesu, 501
- Hautapen-prozesuen, 529
- hautapen-sistema, 529
- hautaproba, 529
- Hautaproba, 975
- hautaprobak, 372, 406, 751, 975, 1425
- Hautaprobak, 537, 1037
- hautaprobei, 529
- Hautapoben bidezko aparteko prozeduran, 816
- hautaprobetan, 355, 596, 728, 934, 935, 1115
- Hautaprobetan, 355, 537
- hautaprobetarako, 355
- hautaprobetarako deialdien, 355
- hautatu, 429, 1656
- hautatu duen hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, 1444
- hautatutako, 87, 132
- hautatutako hizkuntzan erantzuteko eginbehar korrelatiboa, 1170
- hautatzea, 112, 116
- hautatzeko, 516
- hautatzeko modua, 1182
- hautatzeko prozesuetan, 1283
- hautatzen duten hizkuntza ofizialean artatuak izateko eskubidea, 460
- hautazko ikasgai, 1510
- hautazko ikasgaia, 1475
- hautazko irakasgai, 224, 593, 1113
- hautazko irakasgai arraroak, 1661
- hautazko irakasgairen, 198
- hautazko proba, 1474
- hautazkoa. *Ikus irakasgaia*
- hautazkoak, 116, 1513
- Hauteskunde Administrazioa, 1303
- hauteskunde- eta sindikatu-legeria, 230
- hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren, 226
- Hauteskunde-administrazioa, 357
- hauteskunde-agirietako testua, 359
- Hauteskundeak, 1516
- hauteskunde-arauek, 318
- Hauteskunde-atalak, 357
- hauteskunde-batzorde, 318
- hauteskunde-batzordeak, 318
- Hauteskunde-batzordeak, 357
- hauteskunde-batzordeari, 737
- Hauteskundeei, 737
- Hauteskundeen Araubide Orokorri buruzko Lege Organikoaren, 357
- Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak, 737
- Hauteskundeetako boto-paperek, 737
- hauteskundeetako boto-paperetan, 737
- Hauteskundeetako zerrendetan, 50
- hauteskundeetan, 358
- hauteskundeetarako administrazioak, 1204
- Hauteskundeetarako atal, mahai eta lekuen behin betiko zerrenda, 357
- Hauteskunde-kanpainetan, 318
- hauteskunde-legean, 1305
- hauteskunde-legeriaren, 598
- hauteskunde-mahai bakoitzeko hautetsontzi elektronikoko

- softwarean eta botoa emateko
pantailetan dauden mezuak, 359
- Hauteskunde-mahaiak, 357
- Hauteskunde-mahaietako
lehendakari eta bokal, 357
- Hauteskundeok, 7
- Hauteskunde-prozedura, 737
- hauteskunde-prozesuan, 358
- hautesleak, 358
- hautesleen botoaren aukeran, 358
- hautetsi, 1516
- hautetsi nafar, 521
- hautetsiek hizkuntza ofizialetan
behar besteko gaitasuna
(mintzatuaren eta idatziaren
ulermena) izatea sustatuko, 463
- Hautetsien eskubideak, 1709
- hazkunde ekonomikoa, 937
- hazkunde estrukturalaren bidea,
1693
- hazkunde jasangarriaren motor, 937
- hazkunde orekatua, 263
- hazkunde-eredu, 26
- Hazkunde-eredu ekonomizista, 26
- hazkunde-prozesu, 1700
- hazkunderako Batasunaren
liburuxkaren sintesi-ohar
espezifikoarekin, 302
- hazkuntzan, 1235
- haztatze erlatiboa, 294
- hebreera klasikoan, 274
- hebreerak, 51
- hebreeraz, 274
- heda, 22
- hedabide, 313, 1126, 1505
- Hedabide, 315
- hedabide bakoitzaren hedapenari
buruzkoak. *Ikus* irizpideak
- hedabide bakoitzaren hedapen-
gaitasuna, 775
- hedabide berriekiko egoera, 78
- hedabide digitalen eremuko
ekimenei, 83
- hedabide horien erabiltzaileen, 620
- hedabide pribatuei, 209
- hedabide publiko eta pribatuen,
iturrien eta edukien aniztasunaren,
1387
- Hedabide publikoen lankidetzak, 609
- hedabidea, 667, 775
- hedabideak, 774, 1412
- Hedabideak, 1412
- Hedabideak sustatzeko neurriak, 613
- hedabidearen, 319
- Hedabidearen, 320
- hedabideek, 82
- hedabideen, 321
- Hedabideen, 318
- hedabideen eta argitalpen-
produktu berrien esparruko
ekimen irmoak, 1628
- hedabideen gaineko heziketa, 1638
- hedabideen pluralismoa, 1549
- hedabideen sarean, 1195
- hedabideetako emanaldietan, 81
- hedabideetan, 392, 872, 907, 1320
- hedabideetan euskararen
presentzia areagotzera
bideratutako neurriak hartuko, 331
- hedabideren, 776
- hedabidetatik, 1389
- hedabide-zerbitzuen kategoria,
1636
- hedadura handiko hizkuntzak erabili
ahal izango, 58
- hedadura handiko hizkuntzak
komunikazioan erabiltzea, 57
- hedadura txikiko hizkuntzak babestu
eta defendatzea, 57
- hedadura txikiko hizkuntzen aldeko
ekintzaren, 52
- hedadura txikiko hizkuntzen
sustatzea, 57
- hedapen, 988
- hedapen- edo transmisio-sistemari,
33
- hedapen irekian, 1389
- hedapen orokorreko aldizkako
argitalpenak, 1163
- hedapena, 121, 695, 989, 1278,
1280, 1289, 1363, 1505, 1522, 1628,
1659
- hedapenaren eta kultura-
aniztasunaren testuinguruan, 77
- hedapenari, 1080, 1262
- hedapenean, 925, 1069
- hedapeneko, 319
- hedapenerako, araugintzarako eta
parte-hartze sozialerako organoei,
1257
- hedapen-kanalen, 776
- hedapen-zerbitzuaren euskarri-

- zerbitzu, 1022
- hedatu, 331, 492
- hedge funds*, 263
- hegazkina, 1515
- hegazkinak, 1515
- Hego Amerikako herrialdeetan, 376
- Hego hemisferioan gehien hitz egiten den hizkuntza, 967
- helbide elektronikoa, 287
- helbidea, 178, 190, 282, 296, 925, 954, 1046, 1566
- Helbidea, 180, 264
- helbidearen, 275
- helbideari, 304
- helbidetan, 245
- helbidetara, 157, 253, 293, 294, 530
- helburu, 15, 18, 45, 66, 89, 130, 133, 195, 334, 339, 352, 375, 381, 387, 389, 392, 424, 441, 460, 483, 502, 563, 764, 1155, 1166, 1277, 1279, 1281, 1377, 1693, 1700
- Helburu, 19
- helburu espezifikokoak, 1348, 1350
- helburu eta baliabideen kontratu eta konbentzioetan, 1640
- helburu eta baliabideen kontratuan, 1639
- helburu eta ezaugarri berdintsuak, 1570, 1572, 1573
- helburu hauek bermatze, 462
- helburu hori erdiesteko neurriak, 18
- Helburu hori lortzeko, 433
- helburu horiek lortzeko, 82
- helburu horretarako arrazoizko aurrekontua bideratuz, 79
- Helburu nagusi, 423
- helburu nagusia, 1689
- helburu orokorrak, 389, 1279
- helburu politiko, etniko nahiz lurraldetasunezkoak bultzatzeko bide, 77
- Helburu sendoa, 44
- helburua, 51, 101, 165, 339, 366, 367, 381, 418, 460, 476, 510, 517, 695, 893, 1155, 1281, 1415, 1576, 1689, 1713
- Helburua, 393, 1155, 1655
- helburuak, 61, 197, 337, 343, 352, 367, 369, 379, 404, 407, 408, 419, 423, 427, 430, 449, 1153, 1167, 1231, 1278, 1290, 1399, 1403, 1506, 1522, 1676, 1694, 1699
- Helburuak, 424, 1713
- HELBURUAK, 456
- helburuak betetzeko, 425, 426
- helburuak eta printzipioak, 88, 132
- Helburuak eta printzipioak, 88, 132
- Helburuak hobeto betetzeko, 427
- helburuak lortzea, 67, 71
- helburuak lortzeko, 66
- helburuaren, 165, 367, 369
- helburuaren betetze-maila, 367
- helburuei, 330
- helburuekin, 1403
- helburuen, 243, 312, 317
- helburuen betetze-maila, 1408
- helburuen lorpena, 1405
- helburuetara, 1407
- helburutzat, 26, 1655
- heldu berri diren biztanleak, 756
- heldu berri diren gazteak integratzeko tresna, 1276
- heldu berri diren ikasleei, 1231
- heldu berriei, 1233
- helduak, 341, 343, 346, 1287
- Helduak, 339, 341, 451, 754, 1063
- helduak alfabetatzeko eta berreuskalduntzeko eta euskaltegiak erregulatzeko erakunde, 449
- helduak alfabetatzeko eta euskalduntzeko zentroetan, 343
- Helduak berreuskalduntzeko prozesu, 339
- Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko atazak, 341
- helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko ikastaroak, 341
- Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko programak, 341
- Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko zentroen, 341
- helduak prestatzeko programen esparruan, 1287
- helduaroan, 217
- Helduaroko ikaskuntzako sistemaren antolamendua, 681
- helduaroko ikaskuntzan, 682
- Helduaroko ikaskuntzaren sistema, 681
- Helduaroko ikaskuntzari, 680
- helduei, 204, 339, 340, 341, 368, 507,

- 578, 681, 753, 1104, 1237, 1255
Helduei, 1137
helduekin, 421
helduen, 339, 697, 859, 1287
Helduen Alfabetatze eta
Berreuskalduntzerako Erakundea,
339
Helduen Alfabetatze eta
Berreuskalduntzerako
Erakundearen eta Euskaltegiak,
340
Helduen Alfabetatze eta
Berreuskalduntzerako
Erakundearen eta Euskaltegiak
Araupetzea, 340
helduen alfabetatze eta
berreuskalduntzerako prozesu, 339
helduen arloan, 449
Helduen berreuskalduntzerako, 339
Helduen berreuskalduntzerako
zerbitzu, 339
Helduen etengabeko hezkuntza,
578
Helduen etengabeko hezkuntzako
zentro espezifikoak, 579
Helduen etengabeko
prestakuntzako ikastaroen
programazioan, 1162
helduen euskalduntzea eta
alfabetatzea eta hainbat
alorretan euskararen erabilera
bultzatzeko ardura, 326
helduen euskalduntzea eta
euskaldunen alfabetatzea
bultzatuko, 332
Helduen hasierako prestakuntza-
programak, 681
helduen hezkuntza, 753, 862, 1024,
1230
Helduen hezkuntza, 753, 754, 1029,
1104, 1237
Helduen hezkuntza eta prestakuntza
iraunkorra, 1063
Helduen hezkuntza eta prestakuntza
iraunkorraren helburuak, 1063
Helduen hezkuntza eta prestakuntza
iraunkorretako jarduketak, 753
Helduen hezkuntza iraunkorra, 1287
helduen hezkuntza iraunkorren,
1287
helduen hezkuntza iraunkorreko
programetan, 730, 1354
helduen hezkuntza iraunkorrera, 697
Helduen hezkuntzak, 1029
Helduen hezkuntzak eta
sustapenak, 901
helduen hezkuntzako edo hezkuntza
iraunkorreko ikastaroak hein handi
batean edo osorik eskualdeetako
edo eremu urriko hizkuntzetan
eskaintzea bermatu, 91, 135
helduen hezkuntzako zentro eta
geletan, 1028
helduen hezkuntzako zentroek, 1028
helduen hezkuntzako zentroen, 682
helduen hezkuntzako zentrotzat,
1063
helduen hezkuntzan, 32, 1320
Helduen hezkuntza-programek, 1237
helduen hezkuntzaren, 1031
Helduen hezkuntzaren eskaintzak,
1029
Helduen hezkuntzaren xedea eta
eremua, 1237
Helduen Hezkuntzari eta
Sustapenari, 901
helduen hezkuntza-zentroetan, 1104
helduen hizkuntza-ezagutzak, 1104
helduen interes eta
beharrizanetarako, 681
helduen katalanezko ezagutzak, 790
helduen kolektibo, 1063
helduen prestakuntza, 1251, 1410
Helduen prestakuntza, 1403
Helduen prestakuntza iraunkorra,
1137
Helduen Prestakuntzari, 1137
Helduen prestakuntza-zentroetan,
1403
helduen zein gazte-justiziaren
eremuan, 1251
helduenak. *Ikus* irakaskuntzak, *Ikus*
irakaskuntzak
helduengan, 1076
helduentzako alfabetatze- eta
euskalduntze-programak, 450
helduentzako edo etengabeko
hezkuntzako irakaskuntza-
ikastaroak, 655
helduentzako eskolak, 1304
helduentzako hezkuntza-
jardueretan, 754

- helduentzako hizkuntza-
irakaskuntzen, 578
- helduentzako irakaskuntza
espezifikoa, 579
- Helduentzako irakaskuntzak, 578
- helduentzako katalanaren
irakaskuntza, 732
- heldutasun, 1023
- heldutasuna, 412
- heldutasunaren, 151, 515, 1041
- heldutasunaren eta egoera
psikologikoaren arabera
hizkeran, 1108
- helmuga, 782
- helmuga bakar eta bereizgarri, 947
- helmuga turistiko orokorretako, 470
- helmugako herrialdeko Aduana
Administrazioak, 1571
- helmugako herrialdeko bizi-
baldintzen, 261
- Helsinki 1975eko Azken Akta, 86,
131
- Hemezortzi urte baino gehiagokoak,
275
- Herbehereetako Aliantza Nagusiari
emandako laguntza ezabatzea,
48
- Herbehereetako Ongizate, Osasun
Publiko eta Kulturako ministroak
duen asmoari buruz eta asmo
horrek mugaz gaindiko kultura-
lankidetzarentzat ekarriko dituen
ondorio latzei buruz prestatutako
ebazpen-proposamena, 48
- Heriotzagatik, 1369
- Heriotzak estaltzeko Aseguru-
kontratuen Erregistroa, 191
- Heriotzaren ziozko oinordetza, 914
- herri, 4, 5, 11, 18, 26, 45, 57, 111, 271,
404, 522, 724, 937, 949, 1156, 1286,
1389
- Herri Ardularitzaren Euskal
Erakundeak, 486
- Herri Ardularitzaren Euskal
Erakundearen, 338
- herri arteez*, 1612
- herri barruko bideen, 1286
- Herri barruko bideen izena, 494
- Herri barruko bideen izenak, 728
- herri baten sormena, 271
- herri bereizi, 1365
- herri edo hiriko udal agintariei, 1439
- Herri Ekimena, 467
- herri horiekiko harreman historiko,
kultural edo komertzialen
garrantziak, 424
- herri horien gainerako gizarte-,
ekonomia- eta kultura-gurariak, 18
- herri horien historia, haien jakiteak
eta teknikak, balio-sistemak, 18
- herri horien hizkuntzetan, 19
- herri horietako kideen heziketa, 18
- herri ibiltarien hizkuntza eta kulturei,
52
- herri indigena, 705
- herri indigenei berez dagokien
duintasuna, 16
- herri indigenek, 16
- Herri indigenek eta euren
erkidegoek, 14
- herri indigenen ekonomia-, gizarte-
eta kultura-ongizatea, 16
- herri indigenen eskubideak
sustatzeko eta babesteko
jarduerak, 16
- herri indigenen eskubideei, 25
- herri indigenen nortasun
desberdinak, kultura desberdinak
eta gizarte antolatze sistemak
desberdinak, 16
- herri interesdunen tradizioekin eta
kulturekin, 19
- Herri interesdunentzako hezkuntza-
programak eta -zerbitzuak, 18
- Herri interesdunetako haur-
hezkuntzaren helburuetatik bat, 18
- herri interesdunetako haurrei, 18
- herri interesdunetako hizkuntza
indigenak babesteko, 18
- herri interesdunetako kideek, 18
- Herri Kontuen Euskal Epaitegiari
dagokion kontrola, 428
- herri musika, 522
- herri nomadak, 27
- herri tradizioak, 522
- herri-adierazpen kulturalari, 654
- herriak, 723
- herrialde, 5, 8, 78, 96, 140, 188, 209,
216, 239, 267, 270, 557, 575, 579,
967, 968, 994, 999, 1065, 1396,
1526, 1644, 1696, 1700, 1701
- Herrialde, 675

- herrialde amerikarrei, 557
 herrialde anfitrioietakoa
 erakundeekin, 424, 425
 herrialde aurreratuenen, 121
 herrialde bakoitzaren kokapen
 geografikoa, historia, kultura eta
 hizkuntza, 1700
 herrialde bakoitzeko hizkuntza-
 aniztasuna eta desagertzeko
 arriskuan dauden hizkuntzak, 78
 Herrialde bateko herritar, 1443
 herrialde bateko hizkuntza ofizialak
 mundu osoan duen garrantzia,
 967
 Herrialde bazkideen garapen-maila
 eta haien kokapen
 geografikoarekin, 1699
 herrialde erkideotan, 1696
 herrialde guztiko hizkuntza-taldeen
 arteko elkar-ulertzea sustatzeko,
 89, 133
 herrialde hartzaileetako biztanleen
 garapen ekonomikoa eta gizarte-
 ongizatea, 1180
 herrialde horretan hitz egiten diren
 atzerriko hizkuntzak, 1474
 herrialde independenteetako herri
 indigena eta tribalei, 24
 herrialde mediterraneoak, 1700
 herrialde txirotan, 1700
 herrialdeak, 121, 1099, 1686, 1700
 herrialdean, 89, 133, 274, 275, 1483,
 1484, 1518, 1526, 1528
 herrialdean erabat integratzeko
 oinarriko tresna, 1250
 herrialdearen ahaleginaz, 7
 herrialdearen berezko hizkuntza,
 1152
 herrialdearen, haren hizkuntzaren
 eta haren kulturaren ezagutzan,
 1186
 herrialdeekin, 968
 herrialdeen, 4, 121, 272, 1694, 1700
 herrialdeen berezitasunetan, 1699
 herrialdeen eta herrien giza
 gaitasunak, 1067
 herrialdeetako, 122, 277
 herrialdeetako ikasleenak. *Ikus*
 emaitzak
 herrialdeetako nazionalak, 237
 herrialdeetakoa, 1700
 herrialdeetan, 121, 126, 376, 577,
 713, 950, 997, 1131, 1472, 1694,
 1696
 herrialdeetan indarrean dagoen
 araudipean, 429
 herrialde-kategoriaren, 1700
 herrialdeko, 261, 262, 1313
 herrialdeko Aduana
 Administrazioak, 1571
 herrialdeko berezko hizkuntzan, 1263
 Herrialdeko bilakaera ekonomiko,
 sozial eta kulturalera, 1471
 herrialdeko edo nazioarteko
 legeriaren, 6
 herrialdeko errealitate
 soziolinguistikoa, 1263
 herrialdeko ezaugarri sozialak,
 kulturalak, artistikoak,
 ingurumenekoak, geografikoak,
 ekonomikoak, historikoak eta
 linguistikoak, 1235
 herrialdeko gobernuan parte
 hartzeko eskubidea, 7
 herrialdeko hizkuntza eta tradizioak,
 1230
 herrialdeko ikus-entzunezko
 industria, 949
 herrialdeko instituzio gorena, 1142
 herrialdeko kultura- eta hizkuntza-
 eredua, 1299
 herrialdeko legeak, 1674
 herrialdeko pantailetan, 1263
 herrialdeko talentu artistiko handia,
 1263
 herrialderen, 449, 1694
 Herrialderen, 1474
 herrialderen aldakortasuna, 1700
 herrialdetatik, 238
 Herri-Arduralaritzaren Euskal
 Erakundea, 338
 Herri-Arduralaritzaren Euskal
 Erakundearen ordezkari, 342
 herriaren, 334, 353, 521, 1203, 1377
 Herriaren borondatea, 7
 Herriaren Defendatzailea, 1378
 Herriaren Defendatzailea (*Sindic de*
 Greuges, 1378
 herriaren eskari legitimoak, 353
 herriaren gizarte- eta kultura-
 balioak, 965
 herriaren gizarte-adierazpen, 997

- herriaren gizarte-egituraketan, 1363
herriaren hizkuntza historiko eta propio gisa definitutako valentziera, 1362
herriaren hizkuntza historikoa eta berezkoa, 1347
herriaren identitate osoa, 1347
herriaren identitatea, 949
herriaren identitatea berrelkartzeko faktore, 1349
herriaren identitatea, hizkuntza eta kultura, 1386
herriaren identitate-ezaugarri bereziena, 1347
herriaren izena, 521
Herriaren Jagole, 896
Herriaren sentimenduarekin, 689
herri-arkitektura, 856
herri-arkitekturako elementuak, 856
Herri-arteak eta -tradizioak, 856
herriburuen, 500
herriei, 18
herriek, 1180, 1299
Herriek, 752, 1099, 1180
Herriek beren egitura politikoei buruz erabakitzeke duten eskubidea, 910
herrien, 376, 695, 1153, 1643
herrien aniztasuna, 1153
herrien arteko elkartasuna eta errespetua, 66
herrien determinazio askeari buruzko printzipioa, 3
Herrien Eskubide Kolektiboei buruzko Adierazpen Unibertsalak, 24
herrien eta herrialdeen arteko lankidetzaren bultzatzeaz, 78
herrien giza gaitasunak, 1067
herrien identitateari eta haien zinezkotasunari, 271
herrien iruditeria kolektiboa, 1218
Herrien kultura-identitateak, 1067, 1180
herrien nortasun-ezaugarriak, 695
herri-erabilerak, 1365
herri-erabileraren maila, 1363
herri-erabilerari, 1363
herrietako hautetsiak, 521
herri-heziketaren alorreko eskumenak, 1509
herri-hirietako bizitzarekin, 1510, 1513
herri-jaien eta errealtatea ulertzeko, eraikitzeke eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna, 1387
herrik, 24
herriko bideetako kaleen errotulu, 496
herriko edo inguruko eragile hezitzaileen, 1407
herriko hizkuntza, 892
Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei, 823
herri-kulturak, 1085
herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpen immaterialak, 1084
herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren ondasun immaterialak, 1062
herri-lanetako soldatako langileen aitortpena, 1508
herrioi, 18
herrioi dagozkien arazoetan, 16
herrioi euron eskubideak eta betebeharrak ezagutarazteko, 19
herrioi lankidetzarekin, 18
herri-sustrai sakonak dituzten tradizioak, 947
herritar, 52, 122, 218, 261, 262, 309, 381, 382, 416, 424, 494, 508, 512, 586, 724, 725, 727, 777, 896, 904, 972, 996, 1007, 1015, 1057, 1130, 1152, 1154, 1155, 1156, 1196, 1243, 1256, 1277, 1296, 1348, 1349, 1350, 1352, 1358, 1360, 1375, 1382, 1396, 1401, 1443, 1497, 1558, 1607, 1700
Herritar, 327, 330, 495, 565, 656, 696, 903, 1155, 1169, 1350, 1353, 1355, 1383, 1557
herritar atzerritarren jarraipena, 1691
herritar euskaldunak, 309
herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izateko, 325
herritar guztiek berek hautatutako hizkuntza ofiziala erabiltzen ahalko, 495
herritar guztiek beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu, 328
Herritar guztiek dute hezkuntza maila desberdinetan irakaskuntza

- euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea, 496
- herritar guztiek dute hizkuntza horiek jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, 493
- Herritar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Nafarroako administrazio publikoei zuzentzeko, 496
- herritar guztien berdintasuna, 1655
- herritar guztien eskubidetzat, 449
- herritar guztien hizkuntza-
eskubideak, 1152
- herritar helduen herritartasun zentzua, 754
- herritar-agiri, 274
- herritarra, 660, 1529, 1532, 1676
- herritarrak, 52, 362, 448, 484, 733, 786, 846, 874, 882, 1007, 1027, 1037, 1155, 1255, 1285, 1351, 1382, 1397, 1462, 1492, 1557, 1680
- Herritarrak, 607, 661, 903, 1337
- Herritarrak artatuak izan daitezela beraiek hautatzen duten hizkuntza ofizialean, 462
- herritarrak artatzeko langile prestatuak eta gaituak, 942
- Herritarrak integratzeko konpromisoa, 1005
- herritarraren benetako borondatea, 111
- herritarrei, 66, 210, 219, 237, 398, 459, 496, 521, 594, 633, 652, 663, 697, 762, 770, 790, 798, 815, 885, 942, 967, 980, 987, 1007, 1114, 1154, 1159, 1160, 1168, 1172, 1280, 1282, 1284, 1385, 1387, 1391, 1426, 1427, 1434, 1466, 1526, 1676, 1700
- Herritarrei, 237, 631, 976, 1383
- herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzeko jardueretan, 398
- herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten subjektuentzat, 398
- herritarrek, 58, 154, 160, 208, 215, 248, 286, 314, 325, 331, 381, 417, 422, 449, 458, 459, 460, 461, 463, 473, 480, 493, 588, 647, 650, 731, 733, 763, 784, 795, 796, 941, 964, 1057, 1067, 1154, 1156, 1157, 1158, 1165, 1206, 1207, 1263, 1264, 1278, 1280, 1281, 1283, 1284, 1302, 1348, 1350, 1355, 1360, 1365, 1378, 1386, 1387, 1423, 1518, 1557, 1582, 1618
- Herritarrek, 208, 250, 300, 442, 508, 512, 565, 656, 696, 726, 731, 832, 833, 988, 1204, 1286, 1351
- herritarrek administrazio publiko horiekin dituzten harremanak haiek nahi duten hizkuntza ofizialean izan daitezen, ahoz zein idatziz, 473
- herritarrek Administrazioarekin harremanetan jartzerakoan haiek nahi duten hizkuntza erabili ahal izateko, bai idatziz bai ahoz, 458
- herritarrek aukeratutako hizkuntzan, 449, 1275
- herritarrek aukeratzen duten hizkuntzan, 980
- Herritarrek bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea, 696
- herritarrek benetan egikaritu ahal izatea toki-erakundeekin harremanak izateko orduan hizkuntza ofiziala hautatzeko duten eskubidea, 461
- herritarrek beren lehentasunezko hizkuntza ofizialean artatuak izateko dituzten eskubideen eraginkortasuna, 796
- herritarrek entzuna izateko, eragiten dien espedientera jotzeko eta beren hizkuntzan zuzendu eta tratatua izateko duten eskubidea, 974
- herritarrek epaile eta auzitegietara jo dezakete, 493
- Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, 492
- herritarrek gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari, 1157
- herritarrek hitz egiten duten hizkuntzan, 723
- herritarrek katalanera hizkuntza ofizialean jotzeko duten eskubidea, 1154
- Herritarrek sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen bidez dituzten harremanetan, 988

- Herritarrekiko, 484
herritarrekiko harremanetan, 545, 1275
Herritarrekiko harremanetarako printzipioak, 453
Herritarrekiko tratuan, 841
herritarrekin, 362, 631, 1036, 1283, 1313
herritarren, 154, 215, 218, 227, 230, 309, 456, 484, 500, 539, 557, 591, 607, 616, 618, 651, 658, 663, 681, 702, 727, 762, 763, 776, 795, 934, 980, 998, 1030, 1117, 1120, 1152, 1153, 1155, 1156, 1168, 1197, 1212, 1275, 1278, 1281, 1284, 1336, 1349, 1388, 1389, 1393, 1694
Herritarren, 223, 225, 229, 512, 589, 612, 617, 618, 696, 1113, 1284
Herritarren Arazo Juridiko eta Eskubideen Batzordeak emandako iritzia, 56
herritarren arreta, 1251
herritarren artean erabilera sustatzeko, 1156
herritarren arteko informazio-trukea, 1074
herritarren arteko solasaldiak, 1637
herritarren beharrei, 459
herritarren beharizan demokratiko, sozial eta kulturalak, 1212
herritarren datu-hornidura bakarrari buruzko aurreikuspenak, 988
herritarren elkarbizitza eta parte-hartzea, 1234
Herritarren eskaerak, 1469
herritarren eskubide, 8, 77, 463, 1255, 1327
herritarren eskubide eta askatasunak, 309
herritarren eskubide eta askatasunen errespetua, 8
herritarren eskubideak, 726, 1349
Herritarren eskubideak, 327, 617, 746, 749, 833, 1383
Herritarren eskubideak eta betebeharrak, 987
Herritarren eskubideak eta eginbeharrak, 833
herritarren eskubideak kaltetzen ez badira, 328
herritarren eskubideei, 763
Herritarren Eskubideen Batzorde juridikoak emandako iritzia, 49
herritarren eskura dauden zerbitzuetan, 1111
herritarren eta Administrazioaren arteko harremanetan, 1469
herritarren eta enpresen parte-hartzea, 1275
herritarren eta toki-erakundeen parte-hartzea, 658
herritarren garapen autonomorako, 1700
herritarren gehiengoan, 1153
herritarren hizkuntza integralean, 869
herritarren hizkuntza-berdintasun, 1168
herritarren hizkuntza-eskubide eta eginbeharrei, 1155
herritarren hizkuntza-eskubideak, 460, 463, 724, 762, 1156
Herritarren hizkuntza-eskubideak baliatzea bermatuko, 453
herritarren hizkuntza-eskubideei, 456, 1278
Herritarren hizkuntza-eskubideei, 462
herritarren hizkuntza-eskubideek, 941
herritarren hizkuntza-eskubideen babesak, 1155
herritarren hizkuntza-kapitala, 1396
herritarren informazioa eta parte-hartzea, 616
Herritarren informazioa eta parte-hartzea, 903
Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari, 1412
herritarren komunikaziorako, integraziorako eta kohesio sozialerako oinarritzko tresna, 1152
Herritarren Kontseilua, 1390
Herritarren Kontseiluaren erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak, 1390
Herritarren Kontseiluko hamahiru kideak, 1390
herritarren kualifikazio profesionalen aitorpenerako, 1542
herritarren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 1387

- herritarren onarpen, 154
herritarren ondorengoak, 963
Herritarren osasun-eskubideak eta -
eginbeharrak, 939
herritarren partaidetzarako
organoetan, 1048
Herritarren Partaidetzari, 612
herritarren parte hartzea, 464
herritarren parte-hartzea, 215, 681,
823
Herritarren parte-hartzea, 612, 823,
1048
Herritarren parte-hartzea sustatzeko
neurriak, 823
herritarren parte-hartzeari, 663
herritarren prestakuntzan, 961
herritarren segurtasunari, 447
herritarren sektore, 823
Herritarrentzako, 539
herritarrentzako hizkera erraza eta
argia, 966
herritarrentzat, 477, 779, 1155, 1336
herritarrentzat irisgarria eta
ulergarria den hizkeraren
erabilera, 663
herritartasun aktiboa, 195
herritartasun demokratikoa, 1025
herritartasun demokratikoaren
balioen esparruan, 1024
herritartasun- edo auzotasun-
salbuespena, 765, 892
herritartasun frantsesa duten
mediku, dentista eta emaginei,
1526
herritartasun katalana eratzeko
borondateak, 1230
herritartasun zentzua, 754
herritartasuna, 242, 256, 257, 1070
Herritartasuna, 1678
herritartasunari, 1678
herritartasunerako hezkuntza, 1476
Herritartasunerako hezkuntza, 1470
herritartasun-printzipioa, 1637
herritartasun-printzipioak, 1107
herri-toponimia tradizionalari, 728
herritzat, 26
Hesperideen Unibertsitatea, 1083
Hesperideen Unibertsitateak, 1083
heterogeneotasuna, 214
hezetasunari, 886
heziketa, 1638
Heziketa, 477
Heziketa artistiko eta kulturalak, 1471
heziketa artistiko eta musikala, 1476
heziketa ez-formalak, 79
heziketa teknikoak, 8
Heziketa-, sentsibilizazio- eta
publizitate-kanpainak, 477
*Heziketa-eskoletan, aukerako
ikastaldiak eta egonaldiak
antolatuko, 1612*
Heziketarako, 375
heziketarako hizkuntza nagusia
eskualdeko edo eremu urriko
hizkuntza dela, 50
heziketa-ziklo, 1103
Heziketa-zikloak, 828
heziketa-zikloetako, 886, 1400
heziketa-zikloetan, 1103, 1402
Hezkidetza, 1070, 1309, 1331
hezkidetza- eta inklusio-
planteamenduak, 1241
Hezkidetzak, 1070
hezkidetzako, 419
hezkidetzako helburuak, 419
hezkidetzan, 569
hezkidetza-printzipioaren, 1319
hezkuntza, 32, 164, 195, 196, 200,
201, 202, 204, 216, 218, 243, 300,
309, 339, 352, 364, 365, 366, 367,
368, 369, 372, 373, 374, 375, 404,
411, 412, 419, 426, 431, 506, 518,
527, 557, 559, 563, 588, 671, 680,
697, 735, 756, 887, 1027, 1161,
1168, 1203, 1205, 1212, 1249, 1251,
1256, 1287, 1294, 1309, 1700, 1713
Hezkuntza, 8, 31, 196, 200, 201, 202,
203, 225, 229, 339, 340, 341, 342,
343, 344, 345, 346, 366, 367, 368,
369, 371, 373, 374, 387, 412, 413,
437, 504, 518, 527, 563, 595, 662,
698, 709, 803, 805, 1006, 1007,
1027, 1096, 1104, 1161, 1192, 1205,
1206, 1219, 1234, 1259, 1293, 1309,
1319, 1395, 1408, 1512, 1641
Hezkuntza Administrazio eskudunak,
224, 593
Hezkuntza Administrazioa, 581, 868,
1473
Hezkuntza Administrazioak, 575, 577,
578, 579, 593, 595, 671, 682, 716,
719, 721, 863, 865, 867, 868, 869,

- 1161, 1233, 1237, 1254, 1259, 1309, 1331, 1406
- Hezkuntza Administrazioaren, 581
- Hezkuntza Administrazioaren gardentasunerako, eraginkortasunerako eta baterako lanerako tresna, 1404
- Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza, 1233
- Hezkuntza Administrazioaren hizkuntzari, 1234
- Hezkuntza Administrazioaren laguntzarekin, 866
- Hezkuntza Administrazioen, 1101
- Hezkuntza Administrazioko langile ez-irakasleek, 1232
- hezkuntza afektibo-sexuala, 198
- Hezkuntza berezian, 1402
- hezkuntza bereziari, 1242
- Hezkuntza bereziko (integratuko)" 1.5 soldata-taulari, 716, 719, 721
- hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago, 1420
- hezkuntza bereziko zentro espezifikoei (HBZEek), 1420
- Hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, 1402
- hezkuntza bereziko zentroak, 1410
- hezkuntza bereziko zentroetan, 204, 730, 1019
- Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu Nazionala, 204
- hezkuntza eleaniztasun eta kulturartekoaren programaren aplikazioa, 1404
- hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan, 1102
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren helburuak, 1406
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea, 1409
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, 1399, 1401, 1402, 1403, 1404, 1407, 1408, 1410
- Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, 1400, 1401, 1402
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatzeko gaikuntza eta prestakuntza, 1399
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak, 1400, 1401
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren edukiaren eta antolaketaren, 1398
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren helburuak, 1408
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren kudeaketa akademiko eta didaktikorako, 1407
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programari, 1407
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekorako, 1400
- hezkuntza eleaniztuna, 1399, 1409
- Hezkuntza eleaniztuna, 865
- hezkuntza eleaniztuna eta kulturartekoa, 1410
- hezkuntza eleaniztunaren arloan, 1409
- hezkuntza eleaniztunaren arloko irakaskuntza-aholkulari teknikoan lan-planak, 1409
- hezkuntza eleaniztunaren azken helburua, 1398
- hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan, 1102, 1103, 1104
- hezkuntza eleaniztunaren metodoekin esperimintatu ahal, 45
- hezkuntza eleaniztunaren programa, 1397
- Hezkuntza elebiduna, 222, 591, 1112
- hezkuntza elebiduna sustatzeko programak, 865
- hezkuntza elebidunaren, 593, 599
- Hezkuntza elebidunaren aukera, 593
- hezkuntza elebidunaren aukeraren, 593
- hezkuntza elebiduneko programa, 1122
- Hezkuntza elebiduneko programak, 1101
- Hezkuntza elebiduneko programak garatzen dituzten zentroetan,

- 1105
hezkuntza emozional eta afektibo-
sexualeko trebetasunak, 671
hezkuntza emozionala, 198
hezkuntza erdipresentzialaren eta
hezkuntza ez-presentzialaren
modalitateetan, 1236
Hezkuntza- eta antolaketa-edukiak,
1026
hezkuntza- eta curriculum-
proiektuetan, 412
hezkuntza- eta entretenimendu-
beharrizana, 1389
hezkuntza- eta eskola-ibilbide, 1470
hezkuntza eta heziketa horiek haien
kultura-identitatea bete-betean
errespetatzea, 21
hezkuntza- eta hizkuntza-balioak,
1390
Hezkuntza eta irakaskuntzari buruzko
eskubideak, 209
Hezkuntza eta Kultura Sailak, 344,
735
Hezkuntza eta Kultura Sailaren, 342
Hezkuntza eta Kultura Sailari, 339,
340, 341, 345, 346
Hezkuntza eta Kultura Sailean, 346
hezkuntza- eta kultura-jarduera
osagarriak, 1473, 1513
hezkuntza- eta kultura-jarduera
osagarrien, 1695
Hezkuntza eta Kulturako sailburua,
341, 342
Hezkuntza eta Kulturako sailburuak,
343
hezkuntza- eta kultura-programa, 59
hezkuntza- eta kultura-
programetan, 46
Hezkuntza- eta lan-gaietan
eskumena duten sailek, 1259
hezkuntza- eta osasun-arazoei, 19
hezkuntza- eta osasun-eskubideak,
1299
hezkuntza eta prestakuntza goizegi
uztearen prebentzio eta
murrizketa, 301
hezkuntza eta prestakuntza
iraunkorretako jarduketak, 753
hezkuntza- eta prestakuntza-
ekintzetarako, 593
hezkuntza- eta prestakuntza-
materialen edukiek, 1293, 1320
hezkuntza- eta prestakuntza-
programak, 80
hezkuntza- eta prestakuntza-
sistemen kalitatea eta
eraginkortasuna hobetzea, 195
hezkuntza- eta prestakuntza-
sistemetarako sarbide orokorra,
195
Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak,
122, 124, 558, 743, 1171
Hezkuntza eta Zientzia Ministerioko
idazkariordea, 124
Hezkuntza eta Zientzia Saila, 707
Hezkuntza eta Zientziako
ministroaren, 124
hezkuntza Euskal Autonomia
Erldegoko bi hizkuntza ofizialetan
jasotzeko eskubidea, 474
Hezkuntza ez-formala, 518
hezkuntza ez-presentzialaren
modalitate, 1236
hezkuntza ez-sexista, 1070
hezkuntza inklusiboa, 301
hezkuntza inklusiboaren printzipioak,
1479
hezkuntza integralean, 869
hezkuntza iraunkorra, 1287
hezkuntza iraunkorrean, 50
hezkuntza iraunkorreko
programetan, 730
Hezkuntza Kontseilu Nagusiari, 1474,
1475
hezkuntza lortzeko nahiz
komunikabideetan lekua izateko
aukerei, 40
Hezkuntza maila ez-
unibertsitarioetan, 497
Hezkuntza Ministerioa, 707
Hezkuntza Ministerioak, 915, 1017,
1510
Hezkuntza mistoa, 1470
hezkuntza morala, 1476
hezkuntza mota, 8
*Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu
Nagusia*, 1612
*Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu
Nagusiaren proposamenez*, 1612
Hezkuntza Nazionalaren mendeko
osasun-langileek, 1479
Hezkuntza Nazionalaren

- Ministerioak, 1522
hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio, 1682
hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio frantsesak, 1683
Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa, 1661
Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, 1696, 1697
hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan, 1236
hezkuntza presentzialeko, erdipresentzialeko eta urrutiko hezkuntzarako proposamenak, 682
Hezkuntza Saila, 1101
Hezkuntza Sailak, 868, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106
Hezkuntza Sailaren, 1101
Hezkuntza Sailari, 1051
Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikoan, 437
Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikotik, 504
hezkuntza teknikoan, 32
hezkuntza zerbitzu publikoa, 1655
Hezkuntza Zerbitzua, 1235
Hezkuntza-, gizarte- eta lan-arloko inklusioa, 202
hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak, 991
Hezkuntza, Ikerketa, Kultura eta Kirol Sailak, 1411
hezkuntza-, kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin, 1560
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa, 711
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila, 740
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak, 1122
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailaren tarifak, 739
Hezkuntza, kultura eta kirola, 711
Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko katalanaren ezagutza-ziurtagiriek, 791
Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko probak, 790
Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Turismo Saila, 1122
Hezkuntza, lanbide-heziketa, gazteria eta kirola, 71
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak, 367, 368, 373, 374
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren, 350
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari, 350, 369
Hezkuntza-administrazio, 204
hezkuntza-administrazio eskudunak, 228
hezkuntza-administrazioak, 364, 367, 373
Hezkuntza-administrazioak, 366, 367, 369, 371, 412
hezkuntza-administrazioei, 201, 300
Hezkuntza-administrazioei, 205
hezkuntza-administrazioek, 197, 200, 202, 204, 1234
Hezkuntza-administrazioek, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 206, 224, 225, 228, 229, 1114
hezkuntza-administrazioekin, 301, 1241
hezkuntza-administrazioetako organismo baliokideak, 204
hezkuntza-administrazioiko, 373
hezkuntza-arloan, 368, 1241
hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, 890, 1032, 1403, 1406
Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, 1025, 1406, 1407, 1409
hezkuntza-arloan eskumena duen sailari, 1257, 1406
Hezkuntza-arloan eskumenak dituen sailak, 1403
hezkuntza-arloko eginkizunak eta zerbitzuak, 735
Hezkuntza-arloko eskumena duen ministerioak, 196
hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1029, 1030
Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1026, 1027, 1028, 1029
Hezkuntza-arloko hizkuntza-eskubideak, 1205
Hezkuntza-arloko jarraitutasuna eta

- koherentzia, 1233
- Hezkuntza-arloko sail eskudunak, 1403
- hezkuntza-arrakasta, 863
- hezkuntza-arrakastarako programetan eta curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea, 1025
- hezkuntza-arrakastari, 1029
- Hezkuntza-arreta osagarriko irakasleak eta langileak, 579
- hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1232
- hezkuntza-arretarako, 412
- hezkuntza-arretaren, 595
- hezkuntza-arretari, 1171
- hezkuntza-asmoari, 195
- hezkuntza-aukera, 369
- hezkuntza-aurrerapena, 863, 1030, 1105
- hezkuntza-beharrizan, 411, 412
- hezkuntza-beharrizan bereziak, 595, 1695
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak, 852
- Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak, 201
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei, 1400
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen arretari, 1255
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei, 890
- hezkuntza-beharrizan berezietara, 593
- Hezkuntza-beharrizan Berezietarako Europako Agentziak, 218
- hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei, 1237
- Hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei, 1237
- hezkuntza-beharrizanak, 366, 1030
- hezkuntza-berrikuntzan, 1230
- hezkuntza-diseinu bikain, 1693
- hezkuntza-edukiak, 527, 1235
- hezkuntza-eginbearra, 1397
- hezkuntza-ekimen, 1230
- hezkuntza-ekintzak, 1234
- hezkuntza-eragile, 864
- hezkuntza-eraikuntzako prozesu osoaren erdigune, 1398
- hezkuntza-erakundek, 1056
- Hezkuntza-erantzun, 579
- hezkuntza-eredu, 1398
- hezkuntza-eredu eleaniztunak eta kulturartekoak, 1025
- hezkuntza-eredu elebidunak, 224, 593, 1113
- hezkuntza-eredu elebidunen eskaintzari, 1111
- hezkuntza-eredu horren beharrizan linguistiko eta didaktikoak, 1408
- hezkuntza-eremuan, 352, 561, 1006
- hezkuntza-eremuko elkarbizitziari, 1007
- Hezkuntza-eremuko eskubideak eta askatasunak, 864
- hezkuntza-eremuko komunikazioan, 1297
- hezkuntza-eremuko xedapenak, 1111
- Hezkuntza-erkidego osoa, 1398
- Hezkuntza-erkidegoa, 575, 864, 1025, 1234
- hezkuntza-erkidegoak, 300, 1031
- hezkuntza-erkidegoaren, 1395, 1410
- hezkuntza-erkidegoaren barruko harremanak, 1696
- hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzean, 1031
- hezkuntza-erkidegoari, 886
- Hezkuntza-erkidegoari, 1403
- hezkuntza-eskaintza, 1700
- hezkuntza-eskaintzan, 202, 1287
- hezkuntza-eskaintzaren berezko ezaugarriek, 202
- hezkuntza-eskaintzetan, 1700
- hezkuntza-eskariari, 369
- hezkuntza-eskubidea, 8, 366, 756
- hezkuntza-eskumenak, 682
- Hezkuntza-eskumenak, 578
- Hezkuntza-eskumenak dituen sailak, 867, 1259, 1319, 1403
- hezkuntza-esparruan, 1203
- hezkuntza-esperimentazioko, - ikerketako eta -berrikuntzako proiektuetan, 575
- hezkuntza-etapa, 475, 577, 627, 1122, 1397, 1401, 1404, 1406, 1410
- Hezkuntza-etapa, 197

- hezkuntza-etapa bakoitzaren beharrietara, 1410
- hezkuntza-etapa eta -modalitate, 1230
- hezkuntza-etapa eta -modalitate bakoitzaren egitura eta oinarriko edukiak, 1024
- hezkuntza-gaietan eskumena duen sailak ezartzen dituen baldintzen, 451
- hezkuntza-garapenean, 848
- hezkuntza-gune, 1304
- hezkuntza-helburu, 1100, 1101
- hezkuntza-helburu orokorrak, 196
- hezkuntza-helburuak lortzeko oinarriko gaitasunak, 863
- hezkuntza-hobekuntza, 681
- hezkuntza-hobekuntzarako diagnostiko-ebaluazioak, 300
- hezkuntza-ibilbidean, 1399
- Hezkuntza-inklusioa, 202
- hezkuntza-instituzioek, 702
- hezkuntza-integrazioa, 369
- hezkuntza-jarduera, 1232
- hezkuntza-jarduerak, 1472
- Hezkuntza-jarduerak, 1231
- hezkuntza-jardueran, 1405
- hezkuntza-jardueraren hobekuntza, 1237
- hezkuntza-jardueren multzoa, 863, 1030
- hezkuntza-jardunbide berritzaileetan, 1397
- hezkuntza-jarraitutasuna, 1234
- hezkuntzak, 22, 32
- Hezkuntzak, 31
- hezkuntza-kalitatean, 1031
- hezkuntzako, 202, 205, 366, 372, 405, 1206
- hezkuntzako beharrian, 366
- hezkuntzako berrikuntza eta ikerketa, 1025
- Hezkuntzako eskumena duen sailak, 869
- Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren, 1096
- hezkuntzako eta irakaskuntzako eginkizunetarako, 730
- hezkuntzako hizkuntza-eredua, 1409
- hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 1408
- Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 1408
- hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 1408
- hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua, 1408
- Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 1409
- Hezkuntzako hizkuntza-politika, 1409
- hezkuntzako ikasleen, 1694
- Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan, 206, 1240
- Hezkuntzako ikuskatzailetza, 671
- Hezkuntzako Ikuskatzailetzak, 1409
- Hezkuntzako ikuskatzailetzaren, 671
- Hezkuntzako Ikuskatzailetzaren jarduketak, 1409
- Hezkuntzako Ikuskatzailetzaren urteko jardun-planaren, 1409
- hezkuntzako, administrazioko eta komunikazioko komunikazio-hizkuntza, 1241
- hezkuntzakoak. *Ikus* xedeak, *Ikus* jarduketa-sektoreak
- hezkuntza-konpentsazioko planetan, 1007
- Hezkuntza-konpromisoaren gutuna, 1241
- hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak, 1238
- hezkuntza-laguntza, 576
- hezkuntza-laguntza eta -arreta, 201
- Hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak, 579
- Hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleak, 579
- hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleei, 580
- hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleei arreta ematen espezializatutako maisu-maistrek, 580
- Hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleen, 579
- Hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleen eskolatzea, 579
- hezkuntza-laguntzako beharrian

- espezifikoen prebentzioan eta detekzio goiztiarrean, 580
- Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa, 863
- Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak, 201, 1105
- hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleentzat, 200
- hezkuntza-legeriak, 923
- hezkuntza-legerian, 224, 593, 1113
- hezkuntza-legeriaren, 228
- hezkuntza-legeriari buruzkoak. *Ikus ezagutzak*
- hezkuntza-maila, 367, 372, 716, 719, 721, 729, 1348, 1353, 1364, 1395, 1402, 1405, 1410
- Hezkuntza-maila, 698
- hezkuntza-maila eta -modalitate, 1161
- Hezkuntza-maila ez-unibertsitarioetan, 497
- hezkuntza-mailatan, 1359
- hezkuntza-materialak, 1407
- hezkuntza-materialaren edukiek, 527
- hezkuntza-modalitate elebiduna, 1259, 1261
- Hezkuntza-modalitate elebiduna, 1258, 1296
- hezkuntza-modalitate elebidunaren, 1254
- hezkuntza-modalitate elebidunean, 1257, 1259
- hezkuntza-modalitate elebidunean sartzeko baldintzei, 1257
- Hezkuntza-modalitate elebidunerako irispidea, 1261
- hezkuntza-modalitateei, 1259, 1297
- hezkuntzan, 89, 133, 389, 393, 569, 579, 595, 599, 671, 794, 863, 867, 871, 1007, 1029, 1031, 1032, 1105, 1235, 1236, 1320, 1397, 1407, 1638
- Hezkuntzan, 1070, 1205
- hezkuntza-neurri, 506
- hezkuntza-orientazioko profesionalen lankidetzak eta aholkularitza espezializatua, 863
- hezkuntza-orientazioko taldeko profesional, 580
- Hezkuntza-planak, 579
- Hezkuntza-planak eta -edukiak, 527
- hezkuntza-planetan, 551
- hezkuntza-plantzat, 579
- Hezkuntza-politika, 756
- hezkuntza-politikak, 1510, 1513
- Hezkuntza-politikak, 518
- hezkuntza-politikak eta irakasmaterialak garatu, 82
- hezkuntza-politikaren printzipio inspiratzaileak, 756
- hezkuntza-politikari, 651
- hezkuntza-programa, 1029
- hezkuntza-programak, 1031
- hezkuntza-programetako ordu-arduraldia, 729
- hezkuntza-proiektu, 222, 366, 591, 1112, 1258, 1296
- Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro kontzertatuei, 852
- hezkuntza-proiektua, 369, 1238
- Hezkuntza-proiektua, 203, 369, 1238, 1714
- hezkuntza-proiektuak, 369, 580
- Hezkuntza-proiektuak, 369, 1238
- hezkuntza-proiektuan, 203, 1236
- hezkuntza-proiektuaren, 366, 1232, 1239, 1241
- hezkuntza-proiektuaren aurkezpen idatzia, 1714
- hezkuntza-proiektuetan, 595
- hezkuntza-prozesua arautzen duten lege organikoetan, 1326
- hezkuntzarako, 217, 407, 412, 587, 869
- hezkuntzarako eskubidea, 208, 221
- Hezkuntzarako eskubidea, 1470
- Hezkuntzarako Eskubideari buruzko Lege Organikoaren, 729
- hezkuntzarako eta hezkuntza-arretarako eskubidea, 412
- hezkuntzarako eta kulturarako irispidea izateko eskubidea, 1196
- hezkuntzarako irispide, 1695
- hezkuntzarekin, 1304, 1558
- hezkuntzaren, 4, 58, 195, 215, 260, 366, 412, 680, 1002, 1314
- Hezkuntzaren, 196, 518
- Hezkuntzaren administrazioa, 1241
- Hezkuntzaren alorreko eskumena duen sailak, 1030

- hezkuntzaren alorreko ikasketekin, 1694
- hezkuntzaren antolaketa, 1230
- hezkuntzaren arloan, 50, 421
- hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak, 1076, 1096
- hezkuntzaren arloan eskumena duen Generalitateko sailaren berezko zerbitzuek, 1304
- hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1027, 1030, 1403
- Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1027, 1028, 1031, 1032, 1113, 1259, 1408, 1409, 1410
- hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren, 655, 1408, 1409
- hezkuntzaren arloan eskumena duen saileko titularrari, 1411
- hezkuntzaren arloan eskumenak dituen sailburuak, 868
- Hezkuntzaren arloko atzerri-ekintza, 260
- Hezkuntzaren arloko eskumena, 569
- Hezkuntzaren arloko eskumenak dituen sailak, 1259
- hezkuntzaren arloko eskumenen banaketari, 300
- hezkuntzaren arloko langileei, 1683
- hezkuntzaren arloko lankidetzaz-ildo, 1696
- hezkuntzaren arloko ministerio eskudunarekin, 1030
- hezkuntzaren aspektu batzuk zabaltzeko kanpainak, 1031
- Hezkuntzaren eremuan, 45, 1069
- hezkuntzaren eta frantsesaren alorretan, 1690
- hezkuntzaren eta garapenaren ikuskera humanista, 680
- hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan, 1017
- hezkuntzaren eta kulturaren alorrean, 1512
- Hezkuntzaren eta prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak, 1700
- hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko politika, 757
- Hezkuntzaren eta prestakuntzaren, kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarritzko ezaugarrietan, 1311
- Hezkuntzaren eta, batez ere, frantsesaren irakaskuntzaren alorretan, 1690
- hezkuntzaren gaineko eskumena duen Estatuko agintaritzak, 1477
- hezkuntzaren gaineko eskumenak dituen Estatuko agintaritzak, 1478
- Hezkuntzaren helburua, 8
- hezkuntzaren hizkuntza, 32
- hezkuntzaren kalitatea, 574
- Hezkuntzaren Kodea, 1470, 1714
- Hezkuntzaren Kodearen, 1506, 1510, 1526, 1563, 1666, 1686, 1711
- hezkuntzaren oinarritzko eskubidea, 1107
- Hezkuntzaren printzipio orokorrak, 1470
- Hezkuntzaren printzipioak eta xedeak, 196
- hezkuntzaren sustapena, 756
- hezkuntzaren, administrazioaren eta kulturaren eremuetan, 1002
- hezkuntzaren, kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 1512
- hezkuntzari, 34, 558, 756, 953, 1286, 1331
- Hezkuntzari, 574, 1024, 1032, 1230, 1714
- Hezkuntzari buruzko Legeak, 1230
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak, 1028, 1395
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan, 529
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren, 890, 1028, 1030, 1100, 1102, 1103, 1104, 1403, 1406
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikotik, 504
- Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen, 890
- Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legearen, 1255
- Hezkuntzari eta frantsesari, 1690
- hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa, 1690
- hezkuntzari eta kulturari buruzko eskubideak, 208

- hezkuntzari zuzendutako
 espezializazio, 859
- hezkuntza-sektoreei, 366
- hezkuntza-sistema, 196, 365, 367,
 581, 588, 1100, 1101, 1107, 1230,
 1319, 1395, 1476, 1693, 1694, 1696
- hezkuntza-sistema berezi baten, 82
- hezkuntza-sistema eleaniztuna eta
 kulturartekoa, 1400
- hezkuntza-sistema eleaniztunaren,
 1168
- hezkuntza-sistema modernoa,
 irekiagoa, ez hain zurruna,
 eleaniztuna eta kosmopolita, 300
- hezkuntza-sistema nazionala, 1476,
 1696
- hezkuntza-sistema orokorretik, 339
- hezkuntza-sistema propioarekin, 309
- hezkuntza-sistemak, 364, 563, 865,
 1025, 1100, 1230, 1235, 1238, 1366,
 1693, 1696
- Hezkuntza-sistemak, 196
- hezkuntza-sistemako beste
 irakaskuntza batzuei, 1399
- Hezkuntza-sistemako beste
 irakaskuntza batzuei, 1409
- hezkuntza-sistemako curriculum-
 hizkuntzak, 1399
- hezkuntza-sistemako etapetara,
 1029
- hezkuntza-sistemako genero-
 berdintasunerako planaren, 1309
- hezkuntza-sistemako irakaskuntza-
 hizkuntza, 1231
- hezkuntza-sistemako
 irakaskuntzetara, 681
- Hezkuntza-sistemako lanbide-
 heziketaren arloan eskumena
 duen sailak, 476
- Hezkuntza-sistemako lanbide-
 heziketaren berezko
 antolamenduaren garapenak,
 1306
- hezkuntza-sistemako langileen
 arteko elkarlana, 1476
- hezkuntza-sistemako maila, 671
- hezkuntza-sistemako ohiko
 etapetatik, 1100
- hezkuntza-sisteman, 579, 724, 867,
 1005, 1007, 1024, 1105, 1346, 1399,
 1400, 1401, 1403
- Hezkuntza-sisteman berandu sartu
 diren ikasleak, 863
- hezkuntza-sisteman berandu sartu
 diren ikasleei, 864
- Hezkuntza-sisteman berandu sartzen
 diren ikasleen integrazioa, 1105
- Hezkuntza-sisteman bi hizkuntza
 ofizialetako bat jakin gabe sartzen
 diren ikasleek, 1231
- hezkuntza-sisteman frantsesaren
 irakaskuntza, 1682
- hezkuntza-sistemara, 164, 1205
- hezkuntza-sistemarako, 220
- hezkuntza-sistemaren, 200, 201, 569,
 578, 681, 697, 707, 863, 1100, 1230,
 1231, 1239, 1401
- Hezkuntza-sistemaren, 1024, 1025,
 1231
- Hezkuntza-sistemaren baliabideak,
 1409
- hezkuntza-sistemaren beharrianei,
 202
- hezkuntza-sistemaren berezko
 hizkuntza, 1259
- hezkuntza-sistemaren berezko
 kontrol-, ebaluazio- eta
 hobekuntza-tresnak, 206
- Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa,
 204
- hezkuntza-sistemaren egiturari eta
 antolaketari, 1007
- hezkuntza-sistemaren hizkuntza-
 arabidea, 1231
- Hezkuntza-sistemaren hizkuntza-
 arabidea, 1231
- hezkuntza-sistemaren
 irakaskuntzetako tituluen, 201
- hezkuntza-sistemaren ohiko etapak,
 1236
- hezkuntza-sistemaren ohiko
 etapetatik, 1027
- Hezkuntza-sistemaren oinarriko
 ardatzak, 1025
- hezkuntza-sistemaren oinarriko
 titulazioa, 681
- Hezkuntza-sistemaren printzipio
 gidariak, 1024
- hezkuntza-sistemarentzat, 1365
- hezkuntza-sistemari, 711
- hezkuntza-sistematik, 1684
- hezkuntza-sustapena, 208

- hezkuntza-titulazio bat lortzeko irakaskuntzak, 1029
- hezkuntza-trukeak, 994, 1032
- Hezkuntza-trukeak, 1032
- hezkuntzaz, 1470
- hezkuntza-zentro, 1404
- hezkuntza-zentroak, 574, 1405
- hezkuntza-zentroan, 1404
- hezkuntza-zentroaren eta ikasleen ezaugarrien, 1404
- Hezkuntza-zentroaren hizkuntza-proiektua, 1405
- hezkuntza-zentroek, 1406
- Hezkuntza-zentroek, 204, 1407, 1411
- Hezkuntza-zentroetako hezkuntza-arretako profesionalek eta administrazio eta zerbitzuetako langileek, 1232
- Hezkuntza-zentroetan, 413
- hezkuntza-zentroko zuzendaritzak, 1406
- hezkuntza-zerbitzu orokorrak, 243
- Hezkuntza-zerbitzu publikoaren xede eta eginkizunak, 1470
- Hezkuntza-zerbitzu publikoek, 1259
- Hezkuntza-zerbitzu publikoek haur gorren eta gor-itsuen amei, aitei edo tutoreei, 1259
- hezkuntza-zerbitzua, 1237
- hezkuntza-zerbitzuak, 1304
- Hezkuntza-zerbitzuak, 412, 1238
- Hezkuntza-zerbitzuen eginkizunak, 1238
- hezkuntza-zerbitzuetara, 796
- hezkuntza-zientzien fakultateetan, 593, 1114
- hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak, 1481
- hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 1481
- hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak, 1481
- hidrografiari buruzko toponimoak, 1416
- Hierarkia-bidea, 783
- hierarkizazio, 417
- hierarkizazioa, 417
- higiezinak, 255, 257, 478, 1084, 1086, 1087
- higiezinak, 1084
- higiezinaren arloko funtsak, 263
- higiezinaren arloko inbertsioko funts eta sozietateak, 263
- higiezin-kredituko kontratuak, 295
- higigarriak, 478
- hildakoa, 191
- Hildakoa, 191
- hilketak, 618
- hipersentikortasun elektromagnetikoa, kimikoa edo bestelakoa duten pertsonak, 1045
- Hipoteka Legea, 286
- hipoteka-kontratazioaren, 606
- hipoteka-maileguren eta -kredituen, 606
- Hiri barruko bideen izena, 1352
- hiria, 909, 1628
- hirian, 470
- hiriaren, 1628
- Hiriaren, 909
- hiriarteko bideak, 1160
- hiriarteko bideen, 657
- hiriarteko bideen izenak, 1286
- hiriarteko komunikazio-bideen, 728, 1352
- hiriaz, 1172
- Hiribideek, 657
- hiribideen eta biztanleguneen izenak, 1160
- hiriburua, 152, 1382
- hiriburua, 630, 834
- hiriburuen, 154
- hiriburutza, 154, 158, 585, 630, 834, 902, 1382
- hiriburutzaren, 154
- Hiriburutzaren, 909
- Hiriburutzari, 762
- hirigintza, 382, 388
- Hirigintza-antolamendurako tresnak, 1075
- hirigintza-arauak, 1209
- Hirigintza-arauak, 1209
- hirigintza-arauen bertsio itzulia, 1209
- hirigintza-oztopoak, 388
- hirigintza-planak, 1224
- hirigintza-plangintzako figuren hirigintza-arauak, 1209
- hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, 1075
- Hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, 1075

- hirigintzaren alorreko berrikuntzekin, 1510, 1513
- hirigintzaren eta itsasertzaren antolamendua, 1224
- hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalei, 1481
- Hirigintzari buruzko martxoaren 14ko 2/2002 Legea, 1209
- hirigune historikoa, 638
- hiriguneetan, 524
- hiri-ingurune, 383
- hiri-ingurunea, 384
- hiri-inguruneak, 384
- hiri-ingurunearen, 382
- hiri-inguruneen, 388
- Hiriko Giza Eskubideak Babesteko Europako Gutuna, 1243
- hiriko udal-agintariei, 1439
- hiri-multzoak, 856
- Hiritarren, 500
- hiru aldeko banaketa tradizionalari, 147
- Hiru bertsiok, 1209
- hiru dimentsioko eta bi dimentsioko diseinuei, 176
- hiru hizkuntza ofizialak, 1251
- hiru hizkuntzatan, 939
- hiru hizkuntzen ordu-banaketa, 476
- hiru urtetik lau urtera bitarteko haur, 1479
- hirugarren, 1644, 1650
- Hirugarren apartatuan aipaturiko akordioak negoziatzeko eta egiteko, 72
- hirugarren baten interesei, 1658
- hirugarren baten interesei edo giza duintasunari, 1587, 1590
- hirugarren batzuek egikaritzen dituzten zerbitzu publikoetan, 462
- hirugarren erabiltzaile, 1650
- Hirugarren herrialde edo nazioarteko erakunde batekin edo batzuekin akordioak negoziatu edo egin behar badira, 72
- hirugarren herrialdeekiko harremanetan, 83
- hirugarren herrialdeekin, 67, 71
- hirugarren herrialdeetako zentroen eta instituzioen arteko hezkuntza-trukeak, 1032
- hirugarren herrialdeetan, 1696
- hirugarren hizkuntza, 1206
- hirugarren hizkuntza batean, 449
- hirugarren hizkuntza baten ikaskuntza-maila ona, 1230
- hirugarren hizkuntzen ezagutza sustatzeko programak, 1185
- hirugarren hizkuntzen ezagutzari, 1186
- Hirugarren Sektore Sozialari, 1049
- hirugarren sektore sozialeko antolakundeen, 815
- hirugarren sektore sozialeko erakundeek, 1049
- Hirugarren sektore sozialeko erakundeen betebeharrak, 1049
- hirugarren zikloa, 351
- Hirugarren zikloan, 577
- hirugarrenari, 302
- hirugarrenekin, 122
- hirugarrenen, 1486, 1487
- Hirurogeita bost urtetik gorako atzeritarrak, 1439
- hispaniar erkidegoak, 121
- Hispaniar Filologiako lizentzia, 977
- hispaniarreko aborigenen, 1078
- hispanistei, 122, 123
- historia, 32, 33, 158, 376, 389, 478, 582, 632, 650, 680, 712, 713, 785, 786, 906, 922, 939, 965, 1074, 1077, 1204, 1281, 1301, 1387, 1388, 1700
- historia- edo kultura-balio nabarmenak dituzten bibliografiailanek, 360
- historia luzeko, hizkuntza unibertsaleko eta kultura zaharreko estatuei, 121
- historia-, hizkuntza- eta kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan, 1234
- historia-, hizkuntza- eta kultura-ondare erkideak, 55
- historia-, kultura- edo hizkuntza-arrazoiak, 398
- Historia-, kultura- edo hizkuntza-harremanak dituzten herrialdeak, 1099
- Historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 1390
- historia-, ondare-, ingurumen-, erlijio-

- , osasun-, hezkuntza- eta kultura-trukeak, 1413
- historia-balio, 1142
- historiak, 1262
- historian, 26, 27, 376
- historiarekin, 632, 654, 713, 1313, 1699
- historiaren, 78, 274, 349, 478, 1204, 1249, 1287
- historiaren aztarna materialak, 1387
- Historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten lurraldeak, 1204
- historiari, 675
- historiatik, 260, 376
- historiko eta artistikoa. *Ikus* ondarea
- historikoak, 25
- historiko-artistikoa, arkitektonikoa, arkeologikoa, antropologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, museistikoa, paisajistikoa, geologikoa, industrialak, nekazaritzakoa eta artisautza. *Ikus* ondarea
- historikoki etengabeko gorabeherak sortu, 492
- historikotasun erlatiboa, 27
- historikotasuna, 27
- hitz, 4, 809, 1089, 1633, 1642
- Hitz, 1710
- hitz edo dokumentuen esanahia, 1575
- hitz egin, 5, 18, 40, 443, 1607
- hitz egiteko askatasuna, 4
- hitz egiteko eskubidea, 946, 1191
- hitz egiteko modua eta moldeak, 666
- hitz egiten, 31, 165, 166, 1078, 1152, 1157, 1165, 1167, 1279, 1285, 1377
- hitz osatuko sistema, 1571
- hitz soil eta ulerterrazak, 1603
- hitza, 4, 311, 426, 427, 1127
- hitzak, 160, 542, 1562, 1655
- hitzaldi, 1651, 1652
- hitzaldiak, 336, 790, 791
- hitzarekin, 336, 342
- hitzaren, 21, 1710
- hitzarmen, 58, 239, 350, 365, 419, 658, 716, 719, 721, 786, 800, 1030, 1069, 1159, 1160, 1166, 1264, 1472, 1634
- hitzarmen bidezko akordio, 786
- hitzarmen honen ondoriozko eskubideei, 19
- hitzarmen kolektiboan, 800, 1183
- hitzarmen kolektiboaren, 799
- hitzarmen kolektiboek, 570, 805, 1069
- hitzarmen kolektiboen erregistroaren, 419
- hitzarmen kolektiboetan, 1166
- hitzarmenak, 123, 227, 231, 240, 282, 336, 337, 341, 377, 425, 510, 655, 658, 696, 734, 735, 763, 765, 868, 869, 893, 922, 950, 965, 1031, 1167, 1204, 1229, 1234, 1280, 1287, 1288, 1290, 1291, 1410, 1472
- Hitzarmenak, 124, 125, 239, 696, 1290, 1291, 1634
- Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea, 428
- Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarrizko irizpideak zehaztea, 427
- hitzarmenaz, 335
- hitzarmenean, 523
- hitzarmenek, 894
- hitzarmenen, 924, 1200
- hitzarmenetan, 672, 675, 1241, 1386
- Hitzarmenetan, 510
- hitzarmenotan, 419
- hitzartu, 454
- hitzaurrea, 129
- HITZAURREA, 25
- hitzaurrean, 24, 54
- hitzaurreetan, 24
- hitzei, 1071
- hitzemandako hizkuntzari, 1432, 1468, 1521
- hitzematea, 161
- hitzen esanahi literalari, 1225
- hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria, 541
- hitzez hitzeko kopia, 1598
- hitzezko eta harrizko arrastoetan, 274
- hitzezkoa ez den hizkuntzako, 668
- hitzik, 314
- hitzik eta botorik gabe, 1131
- hitzik gabeko komunikazio-modu, 558, 859
- hitzordua, 1434
- hitzordurik, 1491

- hizkera, 151, 160, 167, 168, 196, 214, 335, 411, 412, 413, 414, 418, 419, 511, 515, 516, 519, 535, 542, 613, 783, 818, 819, 832, 856, 872, 952, 1071, 1075, 1135, 1141, 1309, 1318, 1336, 1363, 1377
- Hizkera, 542, 1017
- hizkera administratibo, 448
- hizkera argi eta erraza, 413
- hizkera argi eta errazez, 411
- hizkera argi eta ulergarrian, 167, 168, 236, 435, 608, 771
- hizkera argi, zehatz, ulergarri, ulergarri eta irisgarrian, 302
- hizkera argian, 686
- hizkera arruntean nahiz juridikoan, 160
- hizkera berrikustea, 952
- hizkera diskriminatzailea, 571, 668
- Hizkera diskriminatzailea, 614, 679
- hizkera egokia, 570
- Hizkera egokia, 618
- hizkera erkide bat, 847
- hizkera erraza, 413, 683, 1253
- hizkera erraza eta argia, 966
- hizkera errazeko eta irakurketa errazeko euskarriak, 971
- hizkera errazekoak. *Ikus baldintzak*
- hizkera errazez, 414
- Hizkera errespetuzkoaren erabilera, 1320
- hizkera espezializatuko materialen zabalkundea bultzatuko, 398
- hizkera eta eduki ez-sexistak, 708
- hizkera eta eduki sexistak, 863
- hizkera eta edukia sexistak, 1070
- Hizkera eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, 915
- hizkera eta irudi ez-diskriminatzaileen erabilera ez-sexista, 614
- hizkera eta irudi publikoaren erabilera ez-sexista, 804
- hizkera- eta jokabide-indarkeria, 661
- hizkera ez-androzentrikora, 1183
- Hizkera ez-diskriminatzailea, 684, 1043
- hizkera ez-inklusiboa, 542
- Hizkera ez-inklusiboaren erabilera, 542
- hizkera ez-sexista, 418, 419, 568, 569, 605, 617, 708, 786, 804, 806, 871, 906, 950, 1021, 1033, 1034, 1049, 1070, 1083, 1118, 1119, 1197, 1331
- Hizkera ez-sexista, 568, 606, 708, 1033, 1069, 1071, 1337
- hizkera ez-sexista eta ez-androzentrikoa, 1309
- hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea, 605, 1073, 1110
- hizkera ez-sexista, solidarioa, multikulturala eta jasangarria, 757
- hizkera ez-sexistan, 671
- hizkera ez-sexistara, 569, 606
- hizkera ez-sexistaren erabilera, 1033
- hizkera ez-sexistaren erabilera administratiboari buruzko argitalpenak, 1068
- hizkera ez-sexistaren erabileraren, 888
- hizkera ez-sexistaren eta ez-androzentrikoaren printzipioak, 1310
- hizkera ez-teknikoan, 181
- hizkera inklusiboa, 668, 1048
- Hizkera inklusiboa, 669
- Hizkera inklusiboa edo ez-sexista, 1012
- hizkera inklusiboaren erabilera, 1044
- hizkera instituzional eta sozialean, 1120
- hizkera integratzaile eta ez-sexista, 670, 672
- hizkera irisgarria, 660, 875
- Hizkera juridikoaren ezagutzen ziurtagiria, 1179
- hizkera konstituzionalean, 270
- hizkera normalizatzeko programak, 1059
- hizkera sexista, 674, 873
- Hizkera sexista, 568, 873
- hizkera sexista edo iraingarria, 613
- hizkera sexista, klasista, arrazista, xenofoboa, LGBTifobikoa eta, oro har, diskriminatzailea ez dena, 1320
- Hizkera sexistak edo androzentrikoak, 872
- Hizkera sexistaren, 1071
- hizkera sexistarik, 806, 1308
- hizkera sexistarik ez erabiltzea, 1119

- hizkera sexistatik, 1342
hizkera tekniko espezifikoa, 1307
hizkera tekniko, aseptiko eta ez-
inbaditzaile baten erabilera, 849
hizkera ulergarri eta irisgarrian, 1213
hizkera ulergarrian, 151, 167, 516,
535, 833, 858, 1023, 1035, 1045,
1098
hizkera ulergarriarekin, 160
hizkera ulergarriko, 511
hizkera ulergarriko informazioaren,
511
hizkera ulerterraza, 519
Hizkera, hizketa, ahots, entzumen
eta komunikazioaren alterazioen
prebentzioa, 1017
hizkera, komunikazio eta publizitate
ez-sexistaren irizpideak, 1071
hizkerak, 527, 604, 612, 616, 632, 681,
803, 823, 1033, 1048, 1293, 1320
hizkeran, 415, 421, 519, 520, 528, 531,
545, 613, 667, 679, 841, 875, 881,
915, 1041, 1042, 1070, 1090, 1108,
1125, 1339
hizkeraren, 421, 620, 663, 743, 848,
859, 977, 1017, 1069, 1089, 1101,
1179
hizkeraren azterketa, 848
hizkeraren erabilera ez-sexistara, 569
hizkeraren erabilera normal eta
patologikoan inplikaturako
mekanismoen ezagutzan, 848
Hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduei buruzko
espezialitatean, 421
hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduen, 743
Hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduetako irakasle
espezializatuaren titulua, 743, 915,
1017
Hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduetan, 421
hizkeraren eta entzumenaren
perturbazio eta patologien
arloan, 1017
hizkeraren irisgarritasuna, 615
Hizkeraren nahasmenduekin
lotutako prebentziora,
ebaluaziora eta esku-hartzera
bideratutako jarduera, 1171
Hizkeraren nahasmenduen
espezialitateko diploma, 743
Hizkeraren patologiako
espezialitateko diploma, 743
hizkeraren prozesamenduaren
ikerketa eta ereduak, 848
hizkerari, 609, 848, 1255
hizkera-sistemei, 1057
hizkeren, 195, 564, 612, 823
hizkeretan, 582
hizketa, 857, 1017, 1077
hizketak, 632
hizketan, 1042
hizketa-nahasmenduak, 1076
hizketaren, 558, 848, 859, 1076
Hizketaren edo hizkuntzaren
erabileraren ezaugarri eta
fenomenoen multzoa, 1071
hizketaren eta entzumenaren
nahasmendu eta patologien,
1096
Hizketaren eta entzumenaren
nahasmenduen espezialitateko
diploma, 1171
Hizketaren eta entzumenaren
nahasmenduetako espezialistaren
diploma, 1096
Hizketaren eta entzumenaren
nahasmenduetako espezialistaren
diploma ofiziala, 1076
Hizketaren eta entzumenaren
nahasmenduetako irakasle
espezializatuaren titulua, 1096,
1171
hizketaren eta entzumenaren
perturbazio eta patologien, 1171
hizketaren eta entzumenaren
perturbazioen arloan, 1076
Hizketaren patologiako
espezialitateko diploma, 1171
hizketaren trebetasunak, 848
hizketari, 848
hizketekin, 632
hizkuntza, 5, 11, 12, 18, 21, 22, 24, 26,
27, 28, 30, 31, 40, 52, 57, 60, 62, 76,
78, 79, 82, 85, 87, 89, 117, 131, 134,
150, 151, 156, 157, 206, 213, 221,
224, 235, 242, 243, 245, 248, 253,
258, 259, 261, 264, 266, 271, 272,
281, 285, 290, 293, 294, 295, 304,
308, 328, 354, 362, 373, 376, 405,

- 406, 407, 411, 412, 413, 414, 415,
417, 434, 455, 460, 470, 472, 478,
484, 486, 489, 495, 502, 506, 512,
514, 517, 523, 524, 525, 527, 529,
530, 536, 538, 539, 545, 555, 563,
564, 566, 570, 584, 587, 589, 631,
632, 633, 634, 645, 647, 648, 649,
650, 651, 652, 656, 666, 668, 678,
692, 705, 706, 712, 713, 717, 720,
723, 724, 725, 726, 730, 750, 752,
753, 756, 758, 759, 763, 765, 766,
770, 771, 774, 784, 786, 788, 818,
819, 851, 880, 894, 906, 908, 909,
915, 922, 923, 927, 928, 929, 930,
939, 941, 948, 949, 965, 969, 976,
982, 991, 996, 997, 998, 1006, 1038,
1045, 1046, 1052, 1056, 1061, 1064,
1077, 1092, 1099, 1107, 1108, 1111,
1118, 1121, 1140, 1146, 1147, 1156,
1172, 1184, 1185, 1195, 1196, 1204,
1206, 1208, 1230, 1232, 1235, 1252,
1254, 1279, 1281, 1284, 1285, 1288,
1289, 1290, 1299, 1301, 1302, 1304,
1308, 1312, 1319, 1320, 1338, 1347,
1352, 1354, 1364, 1376, 1383, 1386,
1387, 1388, 1389, 1395, 1397, 1400,
1401, 1413, 1414, 1421, 1426, 1434,
1441, 1443, 1444, 1449, 1450, 1451,
1452, 1453, 1455, 1456, 1458, 1459,
1460, 1461, 1465, 1471, 1474, 1475,
1478, 1488, 1493, 1496, 1497, 1505,
1536, 1547, 1550, 1552, 1560, 1561,
1576, 1577, 1578, 1579, 1581, 1583,
1585, 1589, 1590, 1592, 1594, 1598,
1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1624,
1642, 1650, 1657, 1684, 1689, 1695,
1700, 1706, 1710, 1712
- Hizkuntza, 29, 286, 634, 650, 673, 674,
680, 746, 909, 954, 962, 982, 983,
1059, 1185, 1213, 1290, 1304, 1311,
1319, 1381, 1412, 1444, 1474
- hizkuntza aldetik zuzenak diren
esamoldeak, 870
- hizkuntza- aniztasunerako, 785
- hizkuntza argi, erraz eta
ulerterrazean, 267, 305, 306
- hizkuntza argira, 686
- hizkuntza arrotza inposatzea, 25
- hizkuntza arruntean, 172, 176
- hizkuntza artikulatura, 1071
- Hizkuntza aukeratzeko eskubide,
1205
- hizkuntza aukeratzeko eskubidea,
1204
- hizkuntza babesteko politikak
abiaraztean, 80
- hizkuntza bakarra ezarri nahi izatea,
77
- hizkuntza bakoitzaren
curriculumaren oinarrizko
aspektuak, 200
- Hizkuntza bakoitzaren egoera, 25
- hizkuntza bakoitzaren egoeraren,
82, 88, 90, 91, 93, 94, 132, 134, 136,
137, 138
- hizkuntza bakoitzaren egoeraren
eta desagerpena saihesteko
ezarritako politiken emaitzaren
jarraipena egitea, 82
- hizkuntza bakoitzaren gutxieneko
ehunekoak, 1399
- hizkuntza bakoitzaren tratamendu
zientifikoak, 40
- hizkuntza bakoitzean administrazio-,
merkataritza-, ekonomia-, gizarte-,
teknologia- edo lege-terminologia
egokia mantendu eta
garatzearen, 96, 140
- hizkuntza baten desagerpena, 82
- hizkuntza baten eta bestearen
erabilera, 1347
- hizkuntza baten irautean eta
geroratzean, 79
- hizkuntza belaunaldi artean
geroratzea, 81
- hizkuntza bera edo antzekoa
erabiltzen duten eskualde- edo
toki-mailako taldeen artean, 97,
141
- hizkuntza bera edo antzekoa
erabiltzen duten estatuak, 97, 141
- hizkuntza bera gutxiesteko zenbait
jarrera, 723
- hizkuntza bera hitz egiten dutenen
artean, 96, 141
- hizkuntza bereki, 529
- hizkuntza bereko gainerako
lurraldeek, 1131
- hizkuntza bereko ikastaro, bloke edo
modulu, 1220
- hizkuntza bereko maila, bloke edo
modulu, 1220

- hizkuntza berreskuratzeko
 prozesuan, 1362, 1363
- hizkuntza berri, 681
- hizkuntza berriak menderatzea, 1235
- hizkuntza berrien kalitateko
 eskaintzak, 938
- hizkuntza biak komunikazio-
 hizkuntzatzat erabiltzea bide
 aproposa, 475
- hizkuntza bien berdintasun osora,
 763
- hizkuntza bien erabateko
 berdintasuna, 795
- hizkuntza bien erabilera normal eta
 ofiziala, 763
- hizkuntza bion erabilera bermatuko
 dute eta bion ofizialtasuna
 arautuko, 308
- hizkuntza bizi, 1474, 1476, 1477, 1683,
 1684, 1685
- Hizkuntza bizi bat, 1695
- hizkuntza biziak, 1661, 1685
- Hizkuntza biziak, 1695, 1696
- hizkuntza biziak lantzea, 1661
- hizkuntza biziberritzeko politika, 81
- Hizkuntza biziei, 1695
- hizkuntza bizien irakaskuntzarako,
 1684
- hizkuntza bizien irakaskuntzari, 1695
- Hizkuntza Bizien Irakasleen
 Nazioarteko Federazioaren Batzar
 Orokorrak, 24
- hizkuntza daktilologikoa, 305
- hizkuntza dela-eta herritarrak
 diskriminaturik izan ez daitezen,
 493
- hizkuntza dela-eta inor diskriminatu
 ez dadin zainduko, 327
- hizkuntza desagertzeko arriskuan,
 723
- hizkuntza desberdinen komunikazio-
 erabilerarako, 1236
- hizkuntza- edo ikonografia-
 aberastasuna, 1079
- hizkuntza- edo kultura-
 arrazoiengatik sor ditzakeen
 distortsioak, 1267
- Hizkuntza- edo kultura-kidetasunak
 dituen beste autonomia-erkidego
 batean, 786
- hizkuntza- edo lanbide-ezagutzak,
 165
- hizkuntza egokian, 1023
- hizkuntza erabilerraza, 779
- Hizkuntza erabilerrazean idatzitako
 inprimakiak, formularioak eta
 informazioa, 885
- hizkuntza erabili ahal izatea, 45
- hizkuntza erabiltzeko, 10, 13
- hizkuntza erabiltzeko eskubidearen
 babes judiziala, 1156
- hizkuntza erabiltzeko irizpide
 espezifikoak ezar, 1162
- hizkuntza erkide, 260
- hizkuntza erkidea, 26, 1250
- hizkuntza erregionalen edo
 gutxituen, 460
- Hizkuntza Erregionalen edo
 Gutxituen Europako Karta, 460
- hizkuntza errespetuz eta egoki
 erabiltzearen garrantziari buruzko
 kanpainak, 1320
- hizkuntza erromaniko, 1402
- Hizkuntza Eskubideei buruzko
 Munduko Konferentzia, 24
- Hizkuntza Eskubideen Adierazpen
 Unibertsala, 25, 77, 615, 1153
- Hizkuntza Eskubideen Adierazpen
 Unibertsala onesteko eta
 aplikatzeko, 24
- Hizkuntza Eskubideen Adierazpen
 Unibertsalak, 1255
- Hizkuntza Eskubideen Munduko
 Batzordea sortzea, 37
- Hizkuntza Eskubideen Munduko
 Konferentziak, 1153
- hizkuntza espainiarraren, 251
- Hizkuntza eta entzumenaren
 perturbazioetako espezialistaren
 diploma, 1017
- Hizkuntza- eta Erljio-gutxiengo
 Nazional edo Etnikoetako
 Pertsonen Eskubideei buruz
 emandako adierazpena, 16
- Hizkuntza- eta Erljio-gutxiengo
 Nazional edo Etnikoetako
 Pertsonen Eskubideen
 Adierazpena, 24
- hizkuntza- eta gai-eremuarekin
 lotutako bibliografia-ekoizpena,
 957
- hizkuntza- eta gizarte-

- aberastasunaren hedapena, 989
Hizkuntza- eta gizarte-eremua, 1106
hizkuntza- eta gizarte-interakzioa, 216
hizkuntza eta haren hizkuntza-modalitateak eta -berezitasunak, 825
hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioa erabiltzeko eskubidea, 651
hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak, 650, 655
hizkuntza eta hizkuntza-modalitateetan, 656, 657
hizkuntza eta identitate propioak, 1180
hizkuntza- eta ikasketa-etekinaren, 367
hizkuntza- eta ikaskuntza-arazo espezifikorik, 1479
hizkuntza- eta ikonografia-aberastasun, 211
hizkuntza eta irudi ez-sexista, 889
Hizkuntza eta irudi ez-sexista, 871
hizkuntza eta irudi mota guztien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 670
hizkuntza eta kultura adierazteko gaitasuna, 31
hizkuntza eta kultura horiek babestu eta sustatzeko, 57
hizkuntza eta kultura horiek dituzten eskualdeetan, 1475
hizkuntza eta kultura horien erabilera eta sustapena, 58
hizkuntza eta kultura horien gaineko babesa, 57
hizkuntza eta kultura katalan propioaren normalizazio-prozesurako, 776
Hizkuntza eta kultura katalana, 1198
hizkuntza eta kultura katalanak, 733, 1313
Hizkuntza eta kultura katalanak, 756, 1197, 1276
hizkuntza eta kultura katalanak dituzten gainerako lurraldeetako hedabideen sarean, 1195
hizkuntza eta kultura katalanak ezabatzeko ahalegina, 1214
hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza eta garapena, 731
hizkuntza eta kultura katalanaren sustapenari, 1317
hizkuntza eta kultura katalanek, 1199
hizkuntza eta kultura katalanetako erkidegoekiko loturak, 1197
hizkuntza eta kultura propioak, 57, 1301
Hizkuntza eta kultura zabaltzeko jarduerak, 425
hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko, 593, 1113
hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren, 995, 997
hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren kontzepzioak, 25
hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren sustapenari, 1690
hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren zerbitzupean, 31
hizkuntza- eta kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan, 1234
hizkuntza- eta kultura-balioekiko errespetua, 80
hizkuntza- eta kultura-berezitasunak, 855
Hizkuntza- eta kultura-eremuei, 1313
hizkuntza- eta kultura-errealitatea, 754
hizkuntza- eta kultura-loturak, 763, 776
hizkuntza- eta kultura-loturei, 996
hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari, 122
hizkuntza- eta kultura-ondarea, 44
hizkuntza- eta kultura-ondarea gordetzen, 423
hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu, 1255
hizkuntza- eta kultura-pluraltasuna, 1173
hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren, 785, 1197
Hizkuntza- eta kultura-prestakuntzako planean, 791
hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea, 1386
hizkuntza eta kulturarena. *Ikus errealitatea*

- hizkuntza eta lexiko propioetan, 636
Hizkuntza eta literatura katalanak, 729
Hizkuntza eta literatura katalanaren ebaluaziotik, 791
hizkuntza eta literatura katalanaren ezagutza, 735
hizkuntza eta literatura katalanaren irakaskuntzatik, 734
Hizkuntza eta Literatura Katalanen Nazioarteko Elkarteko ordezkari, 1128
hizkuntza eta literatura zeltikoen irakaskuntza, 1613
Hizkuntza- eta metodologia-prestakuntza, 865
Hizkuntza eta prestakuntza iraunkorren xedea, 753
hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 808
hizkuntza eta zuzenbide katalanak, 1208
Hizkuntza Euskal Herriko herritar guztien integrazio-tresna gisa aitortuz, 325
hizkuntza ez ezagutzeagatik, 771
hizkuntza ezagutzen ez duten pertsonak, 878
Hizkuntza ez-ofizialak, 1233
hizkuntza ez-ofizialean, 842, 1046, 1226
Hizkuntza ez-ofizialean, 161
hizkuntza frantsesaren ikaskuntzan, 1612
hizkuntza gehiago ikasteko ahalmena areagotuko, 79
hizkuntza gutxitu, 1395
hizkuntza gutxitua, 1396
Hizkuntza gutxituak: eskualde-garapenerako aukera, 76
hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa, 1659
hizkuntza guztien errespetua eta garapen, 25
hizkuntza guztien sustapena, errespetua eta gizarte-erabilera, publiko zein pribatua, 25
hizkuntza hedatuagoen hiztunekiko diskriminazio-egintzat, 460
hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak, 89, 133
hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, 1444
hizkuntza hori erabiltzen duen gizataldearen irautea eta garapena, 80
hizkuntza hori hitz egiten den lurraldean, 31
hizkuntza hori ikas dezaten, 89, 133
hizkuntza horiei buruzko xedapenak, 22
hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea, 798
hizkuntza horiek dokumentatzeko programak, 80
hizkuntza horiek erabiltzen diren herrietako esperientzia kolektiboa, 492
hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharizanak eta gurariak, 89, 133
hizkuntza horiek errespetu eta babes berezia behar duen kultura-ondarea direla aitortu behar, 492
hizkuntza horiek hitz egiten diren lurralde-kolektibitateekin, 1475
hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren, 91, 135
hizkuntza horiek irauarazi eta garatzeko oinarrizko baldintzak sor, 58
hizkuntza horiek lortu duten kodetze-, eguneratze- edo modernizatze-mailan oinarritutakoak, 29
hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai, 91, 135
hizkuntza horien "inbentario orokorra" egitea, 51
hizkuntza horien erabilera pribatu edo publikoari, 40
hizkuntza horien erabiltzaileei, 93, 137
hizkuntza horien ezagutza, 1347
hizkuntza horien garapena eta

- erabilera sustatzeko, 18
- hizkuntza horien ikaskuntzan, 1695
- hizkuntza horien irakaskuntza
sustatzearena, 82
- hizkuntza horietako liburuak eta
grabazioak eta baita hizkuntza-
ondarearen beste adierazpideak
bildu, 82
- hizkuntza horietan idatzitako agiri
bat balio osoz aurkez dezaketela
zaintzea, 93, 137
- hizkuntza horietan sortutako lanak
eskuratze bitartekoak erraztea,
95, 140
- hizkuntza horren ezagutza berezia,
1425
- hizkuntza horren irakaskuntza
antolatuko, 490
- hizkuntza horretan ahoz zein idatziz
komunikatzeko gaitasuna
hobetzeko dena delako arlo
profesionalean, 476
- hizkuntza horretan artatua izateko,
30
- hizkuntza horretan artatua izateko
eta erantzuna jasotzeko, 36
- hizkuntza horretan erantzuna
jasotzeko. *Ikus* eskubidea
- hizkuntza horretan haiek euren
burua defendatzeko duten
eskubidea, 101
- hizkuntza horri buruzko hautazko
proba, 1474
- hizkuntza idatzira, 222, 590, 591
- hizkuntza ikasteko eta irakasteko
materialak egotea, 78
- hizkuntza ikonografikoaren, 782
- hizkuntza indartsuez inguratua, 1364
- hizkuntza indigena, 18
- Hizkuntza inklusibo ez-sexistak, ez-
androzentrikoak, 1310
- hizkuntza inklusiboa, 477
- hizkuntza inklusiboaren arauen, 1418
- hizkuntza instituzionala, 1212
- hizkuntza instrumentala, 730
- Hizkuntza integratzaile eta ez-
sexista, 672
- hizkuntza jendaurrean eta arlo
pribatuan erabiltzeko, 16
- hizkuntza judizialari, 1608
- hizkuntza juridikoan, 982
- hizkuntza katalan, 1313
- hizkuntza katalana, 764, 1152, 1153,
1167, 1208, 1312
- hizkuntza katalana jakiteko
eskakizuna, 801
- hizkuntza katalanaren erkidegotik
kanpoko ikasleak, 734
- hizkuntza katalanaren ezagutzei
buruzko betekizunak, 800
- hizkuntza katalanaren
koofizialtasuna, 764
- hizkuntza katalanari, 764
- Hizkuntza Katalaneko Elkartearen bi
ordezkari, 1128
- Hizkuntza Katalaneko Idazle
Gazteen Elkartearen ordezkari,
1129
- Hizkuntza Katalaneko Itzultzaile,
Interprete eta Zuzentzaileen
Elkarte Profesionalaren ordezkari,
1129
- hizkuntza katalaneko lurraldeetako
ikus-entzunezko komunikazio-
espazioan, 776
- hizkuntza kodifikatuan
erregistratutakoak, 1081
- hizkuntza koofizial, 111, 158, 197, 290
- hizkuntza koofizial bat, 111
- hizkuntza koofiziala, 169, 174, 199,
239, 241, 292
- Hizkuntza koofiziala, 110, 291
- Hizkuntza Koofiziala, 199
- hizkuntza koofiziala duten
autonomia-erkidegoak, 196
- hizkuntza koofiziala duten
autonomia-erkidegoek, 300
- Hizkuntza koofiziala duten
autonomia-erkidegoek, 174
- Hizkuntza koofiziala duten
autonomia-erkidegoetako, 291
- hizkuntza koofiziala duten
autonomia-erkidegoetan, 300
- Hizkuntza koofiziala duten
autonomia-erkidegoetan, 291
- hizkuntza koofiziala duten
lurraldeetan, 241
- Hizkuntza Koofiziala eta Literatura,
198, 199, 206
- Hizkuntza Koofiziala eta Literatura
ikasgaiaren, 301
- hizkuntza koofizialak, 170, 206

- Hizkuntza koofizialak, 454
Hizkuntza koofizialak erabiltzea, 170
hizkuntza koofizialak eta atzerrikoak, 1398
hizkuntza koofizialean, 192, 193, 239, 294
Hizkuntza koofizialek justizian duten erabilerari buruzko txostena, 118
hizkuntza koofizialen, 200, 250, 252
hizkuntza koofizialen ikasketa, 200
hizkuntza koofizialen trataera egokia, 786
hizkuntza koofizialetan, 192, 203, 206, 241, 787
hizkuntza koofizialik ez duten autonomia-erkidegoak, 196
hizkuntza koofizialik ez duten erkidegoak, 300
Hizkuntza kultura-tresna, 654
hizkuntza kurrikularrak, 1400
hizkuntza lau eta zuzenekoa, 1296
hizkuntza literario aktiboaren izaera, 1375
hizkuntza mehatxatuen garapena eragotzi eta hizkuntza-ordeztea azkartzen duten eragile nagusiak, 25
hizkuntza modernoak, 370
hizkuntza modernoei buruzko ikastaro espezifikokoak, 867
hizkuntza nagusi, 1395
hizkuntza nagusi eta ofiziala den gaztelaniarekin, 650
hizkuntza nagusia, 1412
hizkuntza nahiz kultura guztien arteko ekitatezko loturan, 26
hizkuntza natural, 216
hizkuntza nazionala, 18
hizkuntza normal, 899
Hizkuntza Normalizatzeko Legeak, 1153
hizkuntza normalizatzeko neurriak, 951
Hizkuntza Normalizazioari, 723
Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea, 794
Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen, 747
Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearekin, 154
Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen, 941, 958, 962, 981
Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean, 777, 982
Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen, 934, 942
hizkuntza normalizazioaz, 354
Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren, 1166, 1250
hizkuntza ofizial, 117, 119, 172, 176, 187, 190, 213, 239, 280, 286, 287, 289, 325, 358, 364, 413, 457, 472, 529, 724, 763, 795, 899, 921, 941, 968, 975, 989, 1152, 1156, 1216, 1278, 1280, 1283, 1285, 1302, 1365, 1379
Hizkuntza ofizial, 115
hizkuntza ofizial bakar, 1277
Hizkuntza ofizial bakoitzeko curriculum-edukietarako gutxieneko denborak, 1401
hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, 197, 199
hizkuntza ofizial bat nahiz bestea erabili ahal izango dute, beste hizkuntza ofizialerako itzulpenik aurkeztu beharrik izan gabe, 462
hizkuntza ofizial bien erabilera, 358
hizkuntza ofizial bien erabilera arian-arian berdintzeraino, 331
hizkuntza ofizial bietako, 444
hizkuntza ofizial bietako edozeinetan hitz egitekoa, 325
hizkuntza ofizial bietan, 444, 445
hizkuntza ofizial bietatik edozein erabiltzeko eta aukeratutako horretan artatua izateko eskubidea, 463
hizkuntza ofizial komun, 326
hizkuntza ofiziala, 58, 79, 108, 112, 114, 116, 117, 152, 161, 165, 199, 234, 237, 256, 257, 266, 268, 275, 277, 285, 308, 330, 397, 460, 461, 480, 483, 495, 650, 652, 724, 725, 727, 730, 763, 899, 934, 941, 954, 961, 967, 975, 1010, 1153, 1156, 1159, 1161, 1169, 1185, 1203, 1204, 1205, 1206, 1233, 1279, 1282, 1300,

- 1312, 1334, 1346, 1348, 1352, 1365,
1377, 1378, 1382, 1395, 1492
hizkuntza ofiziala aukeratzeko
eskubidea, 1169
hizkuntza ofiziala duten autonomia-
erkidegoetan, 116
hizkuntza ofiziala erabiltzeko
eskubidea, 1161
hizkuntza ofiziala eta berezkoa, 961
hizkuntza ofizialak, 87, 131, 183, 201,
304, 326, 330, 354, 405, 454, 468,
474, 724, 726, 730, 941, 962, 1005,
1154, 1156, 1161, 1162, 1203, 1205,
1207, 1231, 1236, 1259, 1281, 1400,
1421, 1426
Hizkuntza ofizialak, 197, 250, 474,
770, 798, 1156
Hizkuntza ofizialak erabiltzea, 458
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
eskubidea, 183
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
eskubideari, 1269
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
gaitasuna, 960
hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza
batean, 788
hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta
erabiltzeko konpromisoa, 1154
Hizkuntza ofizialak jakiteko
eskubidea eta eginbeharra, 1231
hizkuntza ofizialak jakiteko eta
erabiltzeko eskubidea, bai ahoz
eta bai idatziz, 327
hizkuntza ofizialaren, 28
Hizkuntza ofizialaren, 1279
Hizkuntza ofizialaren erabilera, 237
hizkuntza ofizialaren eta atzerriko
beste bi hizkuntzaren ezagutza,
1396
hizkuntza ofizialaren kontzeptuak,
1154
hizkuntza ofizialaren maila, 490
hizkuntza ofizialean, 162, 178, 187,
188, 189, 190, 196, 296, 416, 644,
727, 747, 788, 796, 815, 842, 843,
899, 902, 914, 976, 980, 1154, 1158,
1159, 1160, 1184, 1205, 1226, 1270,
1275, 1285, 1334, 1352, 1402, 1556,
1618, 1619, 1620, 1673
hizkuntza ofizialean eta koofizialean,
1395
hizkuntza ofizialean eta, honakoa
badago, koofizialean, 196
hizkuntza ofizialei, 299, 1282, 1283,
1284
hizkuntza ofizialekiko, 1280
hizkuntza ofizialen, 86, 131, 164, 200,
313, 365, 370, 406, 407, 505, 539,
1158, 1162
Hizkuntza ofizialen, 483
hizkuntza ofizialen aitortza, 210
hizkuntza ofizialen arauzko
tratamenduak neurri
zuzentzaileak, 795
hizkuntza ofizialen arloko
jurisprudenzia- eta doktrina-ildo
nagusiak, 795
hizkuntza ofizialen arteko oreka
desiragarria, 796
hizkuntza ofizialen arteko oreka
eraginkorra, 1397
hizkuntza ofizialen berdintasunezko
elkarbizitza, 1396
hizkuntza ofizialen berdintasunezko
ezagutza, 1398
hizkuntza ofizialen erabilera, 370,
794, 962, 1185
Hizkuntza ofizialen erabilera, 483,
1275
hizkuntza ofizialen erabilera
instituzional eta administratiboak,
1400
hizkuntza ofizialen erabilerari, 145,
194, 794, 1359
hizkuntza ofizialen eta, gutxienez,
atzerriko hizkuntza baten
ezagutza optimoa, 1397
hizkuntza ofizialen ezagupen-maila,
728
hizkuntza ofizialen ezagutza, 796,
1237
hizkuntza ofizialen ezagutza
nahikoa, 1191
hizkuntza ofizialen ezagutza-maila,
329, 942, 1158
hizkuntza ofizialen ikasketa, 200,
1104
hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 164
hizkuntza ofizialen irakaskuntza
eskaintzea, 1162
hizkuntza ofizialen irakaskuntzari
kalterik egin gabe, 90, 134

- hizkuntza ofizialen pluraltasuna, 313
hizkuntza ofizialera, 161, 1160, 1209
hizkuntza ofizialera edo ofizialetara
itzultzea, 189
hizkuntza ofizialetako, 180, 182, 185,
187, 211, 238, 239, 240, 250, 251,
257, 291, 304, 395, 407, 467, 531,
640, 726, 728, 749, 780, 784, 788,
941, 943, 953, 954, 955, 987, 1154,
1156, 1158, 1159, 1160, 1204, 1207,
1211, 1231, 1316, 1351, 1378, 1383,
1425, 1433, 1448, 1465, 1478, 1492,
1500, 1518, 1588, 1589, 1595, 1597,
1599, 1600, 1603, 1618, 1619, 1620
Hizkuntza ofizialetako, 1401
hizkuntza ofizialetako bat, 1478, 1492
hizkuntza ofizialetako edozeinetan
eta zeinahi adierazpen, euskarri,
bide eta adierazmoldetan, 424
hizkuntza ofizialetako gaitasuna,
1397
hizkuntza ofizialetako
izendapenekin, 94, 138
hizkuntza ofizialetan, 147, 197, 198,
199, 238, 248, 351, 378, 407, 449,
472, 476, 480, 509, 782, 795, 942,
957, 987, 996, 1149, 1159, 1160,
1162, 1199, 1211, 1264, 1275, 1283,
1352, 1353, 1393, 1396, 1423
hizkuntza ofizialetara, 298
hizkuntza ofizialetarako eta atzerriko
hizkuntza baterako hastapenak,
1237
hizkuntza ofizialetatik, 170, 178, 296
hizkuntza ofizialez, 79, 149
hizkuntza ordezteko prozesuan, 25
hizkuntza oso, 1254, 1255
hizkuntza polinesiar, 1673
Hizkuntza Politikarako Idazkaritza
Nagusiak, 354, 367, 373
Hizkuntza Politikarako Idazkaritza
Nagusiaren, 367
Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak,
373, 1192, 1220, 1221, 1256
Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza
Nagusiak, 1178, 1183
Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza
Nagusiak egikaritu behar zuen
hizkuntza-aholkularitzak, 1138
Hizkuntza Politikari buruzko Legean,
1233
Hizkuntza Politikari buruzko
Legearen, 1262
Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak,
1185, 1278
Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean,
1170, 1271
Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen,
1174, 1185, 1262, 1292
Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari,
1269, 1272
Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legera,
1184
hizkuntza propio, 30
hizkuntza propio eta ofizial, 794, 975
hizkuntza propioa, 32, 40, 350, 785,
795, 1126, 1365
hizkuntza propioak, 517, 681, 786
Hizkuntza propioak, 637
hizkuntza propioak dituzten
lurraldeetako agintariak, 82
hizkuntza propioan analfabetoa,
680
hizkuntza propiotzat, 796, 1365
hizkuntza sinboliko eta
ikonografikoaren berezko
ezaugarri edo fenomenoetara,
1071
Hizkuntza tradizionala, 695
hizkuntza tradizionalan, 630
hizkuntza ugariren desagertzea,
bazterketa eta endekatzea
eragin, 25
hizkuntza ulergariaren, 1298, 1341
hizkuntza unibertsal, 122
hizkuntza zuzenbidearen alorreko
erakundeek osatuko, 37
Hizkuntza, hezkuntza eta kultura
jendarteratzeko azoka eta
erakusketetan parte hartzea, 425
hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta
osasun-izaerako programak, 991
hizkuntza, kultura eta errealitate
katalanekin, 1313
hizkuntza-, kultura- eta gizarte-
desberdintasunek, 820
hizkuntza-, kultura- eta gizarte-

- identitateari, 1007
- hizkuntza-, kultura, ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak, 465
- hizkuntza, kultura, ekonomia, gizarte eta lankidetzazko lokarri komunak, 465
- hizkuntza-, kultura-, historia-, gizarte- eta ingurumen-eremuetan, 680
- hizkuntza, tradizioak eta kultura-ondarea, 101
- hizkuntza:, 1161
- hizkuntza-abantaila, 967
- hizkuntza-aberastasuna, 1030
- hizkuntza-aberastasuna eta -dibertsitatea, 548
- hizkuntza-adierazpenak, 701
- hizkuntza-agintaritzak, 1157, 1277, 1282
- Hizkuntza-agintaritzari, 1138
- Hizkuntza-ahalmena, 1678
- hizkuntza-aholkulariek, 1138
- hizkuntza-aholkularitza, 767, 813
- Hizkuntza-aholkularitza, 977
- hizkuntza-aholkularitzak, 1138
- hizkuntza-aholkularitzara, 796
- hizkuntza-aholkularitzarekin, 1284
- hizkuntza-aholkularitzaren, dokumentazioaren eta argitalpenen eskalak, 813
- hizkuntza-akatsak, 630, 834, 902
- hizkuntza-aldaera, 1078, 1282
- hizkuntza-aldaera desberdinetan, 1398
- Hizkuntza-aldaerak, 658
- hizkuntza-aldaerei, 651
- hizkuntza-alorrean, 364
- hizkuntza-aniztasun orok dakarren aberastasuna handitzeko ere baliagarriagoak direla, 78
- hizkuntza-aniztasuna, 22, 67, 651, 695, 1263, 1387, 1390, 1398, 1549, 1691, 1713
- hizkuntza-aniztasuna bultzatu, 83
- hizkuntza-aniztasunak, 78
- hizkuntza-aniztasunaren, 517, 1277, 1279, 1290
- hizkuntza-aniztasunaren antolaketa politikoaren eremu egokia ezartzea, 26
- hizkuntza-aniztasunaren balioekiko errespetua, 1259
- hizkuntza-aniztasunaren benetako errespetua, 80
- hizkuntza-aniztasunaren bermeen esparruan, 1262
- hizkuntza-aniztasunaren errespetuak, 78
- hizkuntza-aniztasunaren gaineko babesa eta sustatzea, 57
- hizkuntza-aniztasunaren hastapenak, 1474
- hizkuntza-aniztasunaren nondik norakoak, 1476
- hizkuntza-aniztasunaren ondarea, 1263
- hizkuntza-aniztasunarentzat, 26
- hizkuntza-aniztasunari, 522
- hizkuntza-aniztasunerako Europar Batasunaren finantzaketa, 81
- hizkuntza-araua, 654
- hizkuntza-arauak, 1260
- Hizkuntza-arauak ezartzeko, 493
- hizkuntza-arauari, 654
- Hizkuntza-araubide orokorra, 30
- hizkuntza-araubidea, 1230, 1231, 1233, 1274
- Hizkuntza-araubidea, 1231, 1274
- hizkuntza-araubideari, 303
- hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak, 64
- hizkuntza-araudi orokorrarekin, 1139
- hizkuntza-araudia**, 435, 1153, 1366, 1379
- Hizkuntza-araudia, 772
- hizkuntza-araudia betetze aldera, pertsonak euskara edo gaztelania erabiltzeko duten askatasuna bermatuko**, 435
- hizkuntza-araudiak, 1196
- hizkuntza-araudiaren, 1160
- hizkuntza-araudiko xedapenen esparruan, 1199
- hizkuntza-arazoan errehabilitazioari emandako arretak, 1171
- hizkuntza-arlo, 210, 1127, 1401, 1402
- hizkuntza-arlo bakoitzeko curriculumera bideratutako orduak, 1401
- hizkuntza-arloan, 1191, 1270
- hizkuntza-arloari, 1279
- hizkuntza-arloen ordu-kopurua, 1233
- hizkuntza-arloko, 651

- hizkuntza-arloko araudia, 1365
hizkuntza-arloko behin betiko erregulazioak, 1346
hizkuntza-arloko betebeharrak, 1272
hizkuntza-arlokoak. *Ikus* alderdiak:
hizkuntza-arrazoiengatik, 730
hizkuntza-arrazoiengatiko diskriminazioa galarazten, 325
Hizkuntza-arrazoiengatiko diskriminaziorik ez jasatekoa. *Ikus* eskubidea
hizkuntza-arreta, 1231
hizkuntza-arreta indibidualizatua, 1232
hizkuntza-arreta indibidualizatuari, 1234
hizkuntza-atarian, 1256
hizkuntza-aukera, 1205, 1275
Hizkuntza-aukera, 874, 884, 1100, 1107
hizkuntza-aukera horiek eskaintzeko eginbearra, 1205
hizkuntza-aukeraren eskubidea, 1291
hizkuntza-aukerekiko, 475
hizkuntza-bake zuzen eta ekitatezkoaren printzipioak, 25
hizkuntza-baldintzei, 462
hizkuntza-baliabide, 879
hizkuntza-balioak, 1084, 1390
hizkuntza-batasuna, 734, 764, 1282
hizkuntza-beharrizanak, 366, 412
hizkuntza-beharrizanei, 353, 749
hizkuntza-berdintasun osoa, 1395
hizkuntza-bereizketarako neurriak, 795
hizkuntza-berezitasunak, 573, 856, 857, 1062, 1078
hizkuntza-berezitasunen, 1663
hizkuntza-berrikuspena eta itzulpena, 813
hizkuntza-bertsiotan, 1266
hizkuntza-betebeharrak, 1271
Hizkuntza-betekizunak, 975, 1271
hizkuntza-curriculumak, 1304
hizkuntza-desafekzioko egoeran, 1363
hizkuntza-diskriminazio mota, 1347
hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa, 980
hizkuntza-edukia duten nazioarteko tratatuetan, 1300
hizkuntza-edukiarekin aitortutako eskubide guztiak, 27
hizkuntza-egoera, 1349
hizkuntza-erabilera, 1282
hizkuntza-erabilera, -praktika eta -moduei, 679
hizkuntza-erabilerak, 1139
Hizkuntza-erabilerak, 988, 1310
hizkuntza-erabileran, 1139
hizkuntza-erabilerarako arauak, 794
hizkuntza-erabileraren eremuan, 219, 221
hizkuntza-erabileraren tratamendua, 795
hizkuntza-erabilerei, 803, 1233, 1293, 1320
hizkuntza-erabilerei buruzko arauak, 1169
hizkuntza-erabilerek, 1282
hizkuntza-erabileren aplikazioa, 1310
Hizkuntza-erabileren arauak, 1169
hizkuntza-erabilgarritasunerako eginbearra, 1270
hizkuntza-erakunde frantses bateko kide diren pertsonak, 1492
hizkuntza-eredu, 474
hizkuntza-eredu horren egitura, 476
hizkuntza-eredua, 764, 765, 1299, 1400, 1409
hizkuntza-ereduak, 367, 369, 370
hizkuntza-ereduaren, 772, 1408, 1409
hizkuntza-ereduaren antolaketa, 1399
hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 1408
hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea, 1399
hizkuntza-ereduaren egitura, 475
hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 1409
hizkuntza-ereduaren printzipioak, 772
hizkuntza-ereduen, 350, 352, 367, 370
Hizkuntza-ereduen, 365
hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza, 367
Hizkuntza-ereduen plangintza, 365
Hizkuntza-ereduen, 373
hizkuntza-eredurik eraginkorrena,

- 1395
hizkuntza-eremu, 723, 1126, 1138,
1142, 1167, 1349
hizkuntza-eremu katalanarekin
erlazionatutakoak. *Ikus* lanak
hizkuntza-eremu katalanarekin
zerikusia duten obren aleak, 1144
hizkuntza-eremu katalaneko lurralde
guztietako gobernuen arteko
hitzarmenen, 1200
hizkuntza-eremua, 1256
hizkuntza-eremuan, 364, 746, 1126,
1258, 1289
hizkuntza-eremuarekin lotutakoa.
Ikus kudeaketa
hizkuntza-eremuari dagokion
hizkuntzan, 227
hizkuntza-eremuen, 529
hizkuntza-eremuetako lurraldeetan,
777
hizkuntza-eremuko hizkuntza
nagusia, 1412
hizkuntza-eremutik, 1167
hizkuntza-erkidego, 28, 32, 529, 1152,
1157
Hizkuntza-erkidego, 29, 30, 31, 32, 33,
34, 35, 36
hizkuntza-erkidego bakoitzaren
hizkuntza eta kultura, 32
hizkuntza-erkidego bat, 1152
hizkuntza-erkidego eta -talde
guztiak, 27
hizkuntza-erkidego eta -talde horien
eskubideak behar bezala
eratzeko, 27
hizkuntza-erkidego guztien
eskubideak, 28
hizkuntza-erkidego historikoa, 26
Hizkuntza-erkidego zehatz bateko
kide, 30
hizkuntza-erkidegoa, 26
hizkuntza-erkidegoak, 26, 27
hizkuntza-erkidegoak babestuko
dituen nazioarteko zuzenbideko
organismoa sortzea, 36
hizkuntza-erkidegoaren, 227
Hizkuntza-erkidegoaren beraren
lurraldean, 36
hizkuntza-erkidegoaren elkarte-
mugimendua, 227
hizkuntza-erkidegoaren hizkuntza, 36
Hizkuntza-erkidegoaren kide, 35
hizkuntza-erkidegoaren kideak, 27
hizkuntza-erkidegoaren lurraldean,
35
hizkuntza-erkidegoek, 26
hizkuntza-erkidegoen artean
ezagutza, trebetasun eta jarduera
onenak elkar-trukatzea bultzatze,
82
hizkuntza-erkidegoen arteko
bizikidetza baketsua, 25
hizkuntza-erkidegoen aurkako
diskriminazio, 29
hizkuntza-erkidegoen eskubideak
murrizteko asmoarekin, 28
Hizkuntza-erkidegoen hizkuntza eta
kultura guztiek, 34
Hizkuntza-erkidegoko guztiek, 29
hizkuntza-errealitatea, 241, 652, 754
hizkuntza-errealitatean, 1365
hizkuntza-errealitatearen, 241
hizkuntza-errealitatearen oinarriko
ezaugarrietan, 1311
hizkuntza-errealitatetik, 1366
hizkuntza-errealizaziorako aukerak
eta zehaztapenak, 1138
hizkuntza-erronkak, 677
hizkuntza-eskakizun, 371, 486
hizkuntza-eskakizun desberdineko
gazteen arteko harremana, 958
hizkuntza-eskakizuna, 353, 354, 355,
371, 373, 374, 485, 501, 502
Hizkuntza-eskakizuna, 354, 373
hizkuntza-eskakizunak, 353, 354, 373,
485, 862, 868
Hizkuntza-eskakizunak, 354, 355, 362,
373, 486
hizkuntza-eskakizunaren, 355, 373,
502
hizkuntza-eskakizunari, 112, 502, 537
hizkuntza-eskakizunari buruzko
titulazioa, 537
hizkuntza-eskakizunei, 355, 363
hizkuntza-eskakizuneko, 537
hizkuntza-eskakizuneko euskara-
mailari buruzko probak, 537
hizkuntza-eskakizunen, 365, 485, 529
hizkuntza-eskakizunik, 355
hizkuntza-eskola ofiziala, 1054
Hizkuntza-eskola ofizialak, 200, 682,
867, 1063, 1104

- hizkuntza-eskola ofizialek, 195, 200, 578, 579, 1104, 1236
- Hizkuntza-eskola ofizialek, 200, 578, 867, 868, 1028, 1029, 1104
- hizkuntza-eskola ofizialen, 682, 1031
- Hizkuntza-eskola ofizialen, 578
- hizkuntza-eskola ofizialetako, 205, 372, 437, 438, 740
- Hizkuntza-eskola ofizialetako, 438
- hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak, 1219
- Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak, 1219
- hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen onuraduna, 1219
- Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen tasa, 1220
- hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleak, 205
- hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen, 206
- hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan, 437
- Hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan, 205
- hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoko, 437
- Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunak, 205
- hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, 205, 206, 437, 438
- Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoan, 206
- Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoetako, 438
- hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunena, 437
- hizkuntza-eskola ofizialetan, 200, 201, 578, 682, 867, 1028, 1104, 1236
- Hizkuntza-eskola ofizialetan, 867
- hizkuntza-eskolek, 1028
- hizkuntza-eskubide, 652, 941, 1278, 1279, 1301
- hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei, 1154, 1155, 1156
- hizkuntza-eskubideak, 24, 25, 36, 362, 395, 453, 459, 460, 484, 546, 656, 697, 724, 762, 795, 934, 940, 941, 945, 951, 954, 955, 1152, 1155, 1156, 1204, 1205, 1206, 1207, 1209, 1269, 1270, 1272, 1281, 1282, 1393
- Hizkuntza-eskubideak, 26, 395, 410, 546, 652, 791, 1156, 1204, 1270, 1282, 1303
- hizkuntza-eskubideak defendatzekoak. Ikus jarduketa-sektoreak
- hizkuntza-eskubideak egikaritu, 36
- hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak, 1206, 1281
- Hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak, 1204
- hizkuntza-eskubidearen bilakaera, 1153
- hizkuntza-eskubideei, 456, 500, 1278
- Hizkuntza-eskubideen adierazpen unibertsal, 24
- hizkuntza-eskubideen babesak, 1398
- hizkuntza-eskubideen erabilera, 546
- hizkuntza-eskubideen eraginkortasuna, 795
- Hizkuntza-eskubideen osotasunak, 26
- hizkuntza-eskubideen sistema, 1269
- hizkuntza-eskubideetan, 493
- hizkuntza-espezialitateei, 529
- hizkuntza-espezialitateetan, 1240
- Hizkuntza-espezifikotasuneko arrazoiak, 1304
- hizkuntza-ezagutzak, 1104, 1140, 1147, 1189, 1464, 1525, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1610, 1676, 1677
- hizkuntza-ezagutzaren mailak, 1428
- hizkuntza-ezagutzaren maileri buruzko behin-behineko erabaki batzuk, 796
- hizkuntza-ezagutzari buruzko balioespen-irizpideak, 115
- hizkuntza-ezagutzei buruzko aitorpena, 1531, 1534
- hizkuntza-ezagutzen mailari, 1677
- hizkuntza-faktoreen, 1270
- Hizkuntza-fenomenoaren izaera dinamikoak, 492
- hizkuntza-forma zuzenak, 1416
- hizkuntza-gabezia larriak, 579, 1105
- hizkuntza-gaikuntza, 355, 485, 770, 898

- Hizkuntza-gaikuntza, 485
hizkuntza-gaikuntzako baldintza egokiak, 762
hizkuntza-gaikuntzarako, 485
Hizkuntza-gaikuntzarako ikastaroak, 447
hizkuntza-gaikuntzarako neurriak, 796
hizkuntza-gaikuntzaren, 794
Hizkuntza-gaikuntzaren eskakizunaren eraginkortasuna, 801
hizkuntza-gaitasun, 362
hizkuntza-gaitasun mailer, 362
hizkuntza-gaitasuna, 197, 198, 199, 373, 380, 1374, 1399, 1410, 1424, 1425
Hizkuntza-gaitasuna, 409, 486
hizkuntza-gaitasuna eta -gaikuntza, 730
hizkuntza-gaitasuna eta valentzieraren esparruan ekoizpen aitortua dituztenak, 1366
hizkuntza-gaitasunak, 459, 682, 730, 1250, 1306, 1398, 1438
Hizkuntza-gaitasunak, 449, 1696
hizkuntza-gaitasunaren, 373, 409, 486
hizkuntza-gaitasunaren eskakizuna, 801
hizkuntza-gaitasunari buruzko aipamenak, 1234
hizkuntza-gaitasunari buruzko Europako inkestaren emaitzak, 1396
hizkuntza-gaitasunei, 947, 1250
hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial, 629, 654
hizkuntzagatik, 556, 704, 710, 746, 819, 1041, 1303
Hizkuntzagatik, 1492
hizkuntzagatik diskriminatuak ez izatea, 1154
hizkuntza-giroko instituzioetara, 185
hizkuntza-guneen mugaketa, 1347
Hizkuntza-gutxiengoa, 1079
hizkuntza-gutxiengoei, 1079
hizkuntza-gutxiengoan hizkuntzak, 1400
hizkuntza-gutxiengoan, 1080
hizkuntza-gutxiengoetako kide diren herritarrei, 1172
hizkuntza-harremanak, 1099
hizkuntza-helburuak, 370, 379
hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza, 352
hizkuntza-identitate eta -tradizioa, 774
hizkuntza-identitatea, 814, 820, 1277
hizkuntza-identitateekin, 40
hizkuntza-ikaskuntza, 1250
hizkuntza-ikaskuntzako estrategiak, 1396
Hizkuntza-ikastaroak, 682
hizkuntza-ikastaroekin, 261
hizkuntza-ikerketa, 1254
hizkuntza-ikerketako lan, 1254
hizkuntza-ikerketaren emaitzen, 1254
hizkuntza-indargarri bereziak hartzeko eskubidea, 1205
Hizkuntza-industriekin, 1164
hizkuntza-ingeniaritzako produktuei, 1154
hizkuntza-ingurunearekin, 937
hizkuntza-instituzio, 339
hizkuntza-integrazioaren eremuan, 1238
hizkuntza-interpretazioarekin, 1524
hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 1466
hizkuntza-interpretazioaren arlo, 1524
hizkuntza-interpretazioaren helburua, 1524
hizkuntza-interpreteen, 220
hizkuntza-irakaskuntza, 1249
hizkuntza-irakaskuntzagatik, 1040
hizkuntza-irakaskuntzak, 1104, 1105
hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan, 1122
hizkuntza-irakaskuntzekin, 1027
hizkuntza-irakaskuntzen, 578, 867, 1104, 1122
Hizkuntza-irakaskuntzen ziurtagiriak, 1104
hizkuntza-irakaskuntzetako, 1239
hizkuntza-irakaskuntzetan, 1030, 1122
hizkuntza-irakaskuntzetarako

- irispidea, 1024
- hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 869
- hizkuntza-irakasleak, 36
- hizkuntza-irispidea, 1265
- Hizkuntza-irispiderako bermea, 1265
- Hizkuntza-itzulpengintza eta -interpretazioko goi-mailako titulua, 1428
- hizkuntza-jarrera hierarkizatzaileak, 25
- hizkuntzak, 31, 32, 36, 58, 185, 186, 200, 219, 234, 270, 271, 272, 295, 300, 405, 481, 483, 487, 492, 506, 529, 537, 575, 578, 608, 626, 632, 647, 683, 774, 864, 879, 882, 897, 1025, 1031, 1153, 1154, 1218, 1278, 1295, 1346, 1375, 1397, 1399, 1471, 1474, 1480, 1494, 1674
- Hizkuntzak, 178, 194, 296, 372, 408, **441**, 482, 517, 1204, 1383, 1397, 1400
- hizkuntzak biziberritzeko neurriak hartu, 82
- hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren, 578
- hizkuntzak erabiltzea eta babestea, 82
- hizkuntzak erkidegoetan ezartzeari, 492
- hizkuntzak eskuratzeko eta ikasteko zailtasunak dituzten ikasleak, 1405
- Hizkuntzak gizakiek komunikatzeko duten tresnarik onena eta bizitza sozialaren ezinbesteko euskarri, 492
- Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak, 577, 578
- hizkuntzak ikastea, 662, 682, 865, 1065
- Hizkuntzak ikastea, 517
- hizkuntzak ikasteko beka, 1220
- hizkuntzak ikasteko gastuengatik, 1040
- hizkuntzak ikasteko gastuengatiko kenkariak, 1040
- hizkuntzak ikasteko irakaskuntza ez-arautuak, 1028
- hizkuntzak ikasteko politika publikoak, 1396
- hizkuntzak ikasteko politikei, 1396
- hizkuntzak ikasteko xedez, 1633
- hizkuntzak indarberritzeari emandako laguntzak, 83
- hizkuntzak indarberritzeko, 82
- hizkuntzak jakitea, 487
- hizkuntzak jakiteak, 1398
- Hizkuntzak jakiteak, 1397
- Hizkuntzak jakiteko eta erabiltzeko eskubideak eta eginbeharrak, 1204
- hizkuntzak praktikatzea, 868
- Hizkuntza-kalitatearen sariak, 1290
- hizkuntza-kapitala, 1396
- hizkuntza-kidetasunak, 949
- hizkuntza-klausulak, 1166
- Hizkuntzako adituen eskala, 977
- hizkuntzako espezialistak, 863
- hizkuntzako eta entzumeneko tekniketan, 558
- hizkuntzako eta entzumeneko tekniketan espezializatutako irakaslearen titulua, 558
- hizkuntzako maisu-maistra titularrek, 506
- hizkuntzakoak ez diren arloak eta ikasgaiak, 1031
- hizkuntza-komunikazioa, 862
- hizkuntza-komunikazioan, 574
- hizkuntza-komunikazioarekin, 576
- hizkuntza-komunikazioko eta kulturarteko gaitasunak, 682
- hizkuntza-komunikazioko, informazioaren tratamenduko eta konpetentzia digitaleko konpetentzien garapena, 866
- hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna, 206
- hizkuntza-komunikaziorako gaitasunean, 203
- hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, 1100
- Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, 1101
- Hizkuntza-kompetentzia, 1026
- hizkuntza-kompetentziak, 1184, 1409
- hizkuntza-kompetentziei, 1027
- hizkuntza-kuotak, 1262
- hizkuntza-laguntza espezifikoa, 1231
- hizkuntza-laguntzako ekintza akademikoen, 1231
- hizkuntzalariek, 1254

- Hizkuntzalaritza, Literatura eta Tradizioen Batzordea, 691
- hizkuntzalaritza, 653
- hizkuntza-legeek, 1280
- hizkuntza-lotura, 965
- hizkuntza-lurralde katalan, 776, 777
- hizkuntza-maila, 1437
- Hizkuntza-maila zehazteko
- azterketa, 1525, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1677
- hizkuntza-mailen ziurtagiriak, 504
- hizkuntza-manuak, 1256
- hizkuntza-menuan, 1265
- hizkuntza-merezimenduak, 406
- hizkuntza-modalitate, 216, 223, 630, 650, 651, 655, 656, 688, 695, 791, 1078
- hizkuntza-modalitate propioa, 631
- hizkuntza-modalitatea, 563, 564
- hizkuntza-modalitateak, 506, 628, 629, 647, 650, 651, 652, 655, 656, 658, 664, 777, 781, 1086, 1387
- hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak, 273, 1086
- hizkuntza-modalitateak eta -berezitasunak, 825
- hizkuntza-modalitatean, 657
- hizkuntza-modalitatearen, 582, 1074
- hizkuntza-modalitateei, 652, 655, 725
- hizkuntza-modalitateekin, 650, 652, 653
- hizkuntza-modalitateen, 646, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 675
- hizkuntza-modalitateen berezitasuna, 642
- hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 1390
- hizkuntza-modalitateetako, 643, 655, 656, 657, 658
- hizkuntza-modalitatetan, 623
- hizkuntza-moten, 270, 650, 724, 1346, 1395
- hizkuntza-mugen gairiditza, 57
- hizkuntzan, 21, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 79, 92, 95, 97, 107, 136, 139, 141, 145, 150, 170, 175, 184, 185, 191, 206, 245, 290, 295, 328, 332, 412, 415, 432, 452, 461, 463, 483, 526, 559, 727, 728, 856, 878, 912, 945, 980, 1023, 1041, 1108, 1159, 1160, 1170, 1203, 1209, 1285, 1304, 1328, 1340, 1352, 1432, 1448, 1463, 1464, 1478, 1483, 1484, 1485, 1486, 1500, 1518, 1519, 1552, 1563, 1615, 1673
- hizkuntzan B2 maila, 1088
- hizkuntzan C1 edo C2 maila, 1088
- hizkuntzan murgiltzeko hezkuntza-estrategiak, 1233
- Hizkuntzan murgiltzeko programak, 1233
- hizkuntzan murgiltzeko programei, 1234
- hizkuntzan murgiltzeko programen ezaugarrietara, 1233
- hizkuntza-normalizazioa, 372, 390, 405, 485, 724, 731, 899, 906, 1182, 1207, 1230, 1290, 1397
- Hizkuntza-normalizazioa, 371, 379
- hizkuntza-normalizazioa bultzatuko du Espainiako Irrati-Telebistaren emanaldi-zentroetan, 331
- hizkuntza-normalizazioak, 485
- hizkuntza-normalizazioan, 389, 759
- Hizkuntza-normalizazioan, 761
- hizkuntza-normalizazioarekin, 790
- hizkuntza-normalizazioaren, 367, 401
- hizkuntza-normalizazioaren estatutu-eta lege-oinarriak, 794
- hizkuntza-normalizazioaren prozesua, 1279
- hizkuntza-normalizazioaren prozesuan, 1153
- hizkuntza-normalizazioari, 353, 361, 915, 916, 917, 918, 919, 933, 936, 979, 984, 985, 1291
- Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen, 921
- hizkuntza-normalizazioko, 369, 401, 402, 1155, 1289
- Hizkuntza-normalizazioko eskala, 400
- Hizkuntza-Normalizazioko eskala, 400
- hizkuntza-normalizazioko eskalan, 401, 402
- hizkuntza-normalizazioko eskalari, 401
- hizkuntza-normalizazioko plana, 975
- Hizkuntza-normalizazioko planaren

- betetze-maila, 935
- hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin, 1400
- hizkuntza-normalizazioko politikak, 1289
- hizkuntza-normalizazioko prozesuan, 921, 1155
- hizkuntza-normalizazioko prozesuek, 459
- hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak, 402
- hizkuntza-normalizaziorako legeetan, 1204
- hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaz, 158
- Hizkuntza-ondare, 654
- hizkuntza-ondare erkidea, 734, 765
- hizkuntza-ondare polinesiarra, 1649
- hizkuntza-ondare unibertsala eta kultura-aniztasunaren errespetua, 1180
- hizkuntza-ondarea, 389, 624, 629, 654, 947, 968, 1002, 1067, 1203, 1277, 1365, 1547, 1710
- Hizkuntza-ondarea, 676
- hizkuntza-ondarearen, 650, 654, 1002
- hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 1638
- hizkuntza-ondarearen defentsa, 57
- hizkuntza-ondarearen parte, 1666
- hizkuntza-ondareko, 654
- hizkuntza-ondareztat, 654
- hizkuntza-ordenamenduan, 1279
- hizkuntza-oreka, 1265
- hizkuntza-osagairen, 1290
- hizkuntza-oztopo, 941
- hizkuntza-oztopoak, 515, 1332, 1396
- hizkuntza-paisaian, 1290
- hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren, 1713
- hizkuntza-parekatzeko, 1348
- Hizkuntza-perturbazioetan, 558
- Hizkuntza-perturbazioetan eta entzumenean espezializatutako irakaslearen titulua, 558
- hizkuntza-planaren garapena, 986
- hizkuntza-plangintza, 367, 401
- Hizkuntza-plangintza orokorrarekin, 475
- hizkuntza-plangintza orokorraren, 367
- hizkuntza-plangintza orokorrerako tresnez, 1167
- hizkuntza-plangintzaren, 367
- hizkuntza-pluraltasuna, 310, 764, 772, 1195
- Hizkuntza-pluraltasuna, 1149
- hizkuntza-pluraltasunaren aurkako jarrerak sustatzea, 25
- hizkuntza-pluraltasunera, 194
- hizkuntza-politika, 426, 427, 626, 658, 1152, 1193, 1251, 1277, 1281, 1305, 1409
- Hizkuntza-politika, 1220
- hizkuntza-politika eta -normalizazioa, 1305
- hizkuntza-politika finantzatzeko mekanismoak, 1281
- hizkuntza-politikako bere ekintza, 1167
- hizkuntza-politikako jarduketan eta lortutako emaitzen, 1167
- hizkuntza-politikako legerian, 1173
- hizkuntza-politikan, 654, 657, 1260
- Hizkuntza-politikarako, 341
- Hizkuntza-politikarako idazkaria, 341
- hizkuntza-politikaren, 341, 399, 405
- hizkuntza-politikaren arloan, 341, 1167
- hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak, 801, 1227, 1260, 1428
- hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailari, 1257
- hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak, 1221
- hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiaren zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probak, 1222
- hizkuntza-politikaren arloko organo, 1291
- hizkuntza-politikaren ekintza arautzailea eta betearazlea, 733
- hizkuntza-politikaren eta hezkuntzaren arloan, 1304
- Hizkuntza-politikaren eta normalizazioaren gaineko eskumena, 1291
- hizkuntza-politikaren sailen arteko zuzendaritza, plangintza eta

- koordinazioa, 1260
- hizkuntza-politikaren tradizioari, 1279
- hizkuntza-politikaren zuzendaritza, 1260
- hizkuntza-politikari, 379, 1281, 1291
- hizkuntza-politikari buruzko araudiak, 1198
- hizkuntza-politikari buruzko legeetan, 1281
- hizkuntza-politikari buruzko legeriak, 1199
- Hizkuntza-politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen, 1185
- hizkuntza-politiken, 1291, 1302
- hizkuntza-politiken esleipen organikoa, 1257
- hizkuntza-politiken finantzaketa, 1305
- hizkuntza-politiketan, 1257, 1284
- hizkuntza-politiketan parte-hartze sozialerako organo egonkor, 1257
- hizkuntza-praktiken, 1231
- hizkuntza-prestakuntza, 537, 781, 958, 1437
- Hizkuntza-prestakuntza aberatsa, plurala, malgua eta eraginkorra, 1398
- hizkuntza-prestakuntza ez-arautua, 790
- hizkuntza-prestakuntzak, 1437
- hizkuntza-programetan, 164
- hizkuntza-proiektu, 475, 1232
- hizkuntza-proiektu baimendua, 1406
- hizkuntza-proiektua, 1238, 1241, 1399, 1404, 1405, 1406, 1407, 1411
- hizkuntza-proiektua, ingurua eta prestakuntza-prozesuaren xede den lanbide-arlo bakoitzaren ezaugarriak, 476
- hizkuntza-proiektuak, 1398, 1407, 1696
- Hizkuntza-proiektuak, 1232
- hizkuntza-proiektuan, 1400, 1406
- hizkuntza-proiektuaren aldaketak, 1406
- hizkuntza-proiektuaren aplikazioa, 1406
- hizkuntza-proiektuaren emaitzak, 1406
- hizkuntza-proiektuaren eta hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak, 1238
- hizkuntza-proiektuaren helburuak, 1404
- hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena, 1405
- hizkuntza-proiektuaren proposamen, 1411
- hizkuntza-proiektuek, 1234
- hizkuntza-proiektuen, 1406
- hizkuntza-proiektuko hizkuntzen proportzioak, 1401
- hizkuntzara, 287
- hizkuntzarako itzulpenak, 921
- hizkuntzarekiko, 122
- hizkuntzarekiko esposizio osoa, 1395
- Hizkuntzarekiko zailtasunengatik, 1098
- hizkuntzarekin, 607, 713, 760, 1035, 1137, 1301, 1536, 1699
- hizkuntzarekin lotutako alderdi guztien, 1535
- hizkuntzaren, 122, 216, 219, 290, 366, 480, 484, 533, 558, 670, 701, 764, 794, 795, 804, 805, 859, 1152, 1153, 1154, 1200, 1204, 1205, 1206, 1278, 1279, 1280, 1282, 1285, 1287, 1289, 1448, 1449, 1561, 1574, 1596, 1605, 1633, 1651, 1652, 1686, 1687, 1695
- hizkuntzaren agerpen epigrafikoak, 35
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarra, 1378, 1379
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*Acadèmia Valenciana de la Llengua*, 1379
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*L'Acadèmia Valenciana de la Llengua*, 1379
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, 1379
- hizkuntzaren alorrean, 327
- hizkuntzaren alorreko herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak, 325
- hizkuntzaren arandar aldaera, 1285
- hizkuntzaren arau akademikoak errespetatuko, 462
- hizkuntzaren araudia, 1138
- hizkuntzaren arloan, 1176, 1282, 1302

- hizkuntzaren arloko xedapen orokorrak, 474
- hizkuntzaren balioa, 216
- hizkuntzaren batasuna, 764, 791, 1279
- hizkuntzaren batasunari, 724, 725
- hizkuntzaren belaunaldi arteko transmisioa, 78
- hizkuntzaren beraren eremua, 1363
- hizkuntzaren berezko hizkuntza-modalitateak, 777
- hizkuntzaren berezko lurraldea, 30
- hizkuntzaren bizitasuna eta indarra, 1387
- hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista, 670
- hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista, 948
- hizkuntzaren egoeraren larriagatik, 79
- hizkuntzaren erabilera*, 145, 170, 290, 480, 775, 808, 899, 921, 988, 1069, 1089, 1260, 1280, 1363
- hizkuntzaren erabilera eremu publiko eta pribatuetan, 78
- hizkuntzaren erabilera eta adierazpen sexistak, 1330
- hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzaileekin, 1247
- hizkuntzaren erabilera ez-sexista, 568, 570, 603, 669, 804, 805, 806, 870, 871, 885, 1044, 1069, 1070, 1118, 1330, 1331, 1333
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista, 570, 805, 870, 885, 1069, 1120
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta estereotipatu gabea, 1308
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa, 1309, 1310
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista ez-androzentrikoa, 1217
- hizkuntzaren erabilera ez-sexistan eta ez-androzentrikoan, 1309
- hizkuntzaren erabilera inklusiboa, 871
- hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 670, 671, 672
- Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 672, 674
- hizkuntzaren erabilera normalizatzeko, 1280
- hizkuntzaren erabilera sexista, 568, 870, 1068, 1120, 1309, 1331
- Hizkuntzaren erabilera sexista, 1331
- hizkuntzaren erabilera sexista eta androzentrikoa, 1120
- hizkuntzaren erabilera sexistarik, 464
- hizkuntzaren erabilera ziurta, 29
- hizkuntzaren erabilera zuzena, 210
- hizkuntzaren erabilerak, 380
- hizkuntzaren erabileran, 1364
- hizkuntzaren erabileraren, 80, 774, 850, 1071, 1344
- Hizkuntzaren erabileraren eta ezagutzaren, 216
- hizkuntzaren erabilerei, 1069
- Hizkuntzaren erabiltzailea, 222
- Hizkuntzaren eremuan, 1312
- hizkuntzaren estatusa, 796
- Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduetan, 859
- hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien, 558, 859, 915
- Hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, 860
- Hizkuntzaren eta entzutearen perturbazioetako espezialistaren diploma, 558
- Hizkuntzaren eta informatikaren industriak, 1164
- Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera inklusiboa eta ez-sexista, 618
- hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 668
- Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 671
- hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexistan, 1119
- hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 669, 670, 673, 674, 1119
- Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 673
- hizkuntzaren eta kulturaren eremuan, 1299
- hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan, 1314
- hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, 1300
- hizkuntzaren eta kulturaren

- pedagogia, 1673
hizkuntzaren eta literaturaren irakaskuntza, 997
hizkuntzaren eta nazioaren artean askotan egin den identifikazio mekanikoak, 1364
hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan, 997
hizkuntzaren ezagutza, 1249
hizkuntzaren ezagutza eta erabilera, 215
hizkuntzaren ezagutzak, 1122
Hizkuntzaren ezagutzaren, 121
hizkuntzaren funtzionamendurako esparrua, 1138
hizkuntzaren garapena, 1138
hizkuntzaren garrantziari, 216
hizkuntzaren historian, 1153
hizkuntzaren identitatearen eta estatusaren, 1278
hizkuntzaren industriekin, 1289
hizkuntzaren interpreteen, 1057, 1115, 1116
hizkuntzaren irakaskuntza, 650, 724, 825, 1248, 1327, 1362
hizkuntzaren irakaskuntzan, 123
hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan, 1346
hizkuntzaren kanpo-proiektzioa, 1280
hizkuntzaren lantzeak, 1138
hizkuntzaren lehen adierazpenak, 1235
hizkuntzaren neutraltasun handiagoa, 1273
hizkuntzaren normalizazioari, 366
hizkuntzaren ondoriozko diskriminazio, 1348
hizkuntzaren osotasuna, 1138
hizkuntzaren sustapena eta hedapena, 1280
hizkuntzaren transmisioa eta jarraipena ziurta, 29
Hizkuntzaren Valentziako Akademia, 1362, 1366
Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzeari buruzko irailaren 16ko 7/1998 Legeak, 1375
Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, 1367, 1368, 1382, 1390, 1396, 1416
Hizkuntzaren Valentziako Akademiarekin, 1422
Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren ordezkari, 1376
Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren osaera, 1368
Hizkuntzaren Valentziako Akademiari, 1385
hizkuntzaren, gizartearen eta kulturaren arloetako zailtasunak eta oztupoak, 1006
Hizkuntzaren, herri-jaien eta errealitatea ulertzeko, eraikitzeko eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna, 1387
hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak, 558, 859
Hizkuntzaren, komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista, 1069
hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, 994
hizkuntzaren, letren eta arteen arloetan berezkoa duten guztia babestu eta defendatzeko guztiek duten eskubidea, 894
hizkuntzari, 31, 285, 591, 716, 719, 852, 953, 1281, 1283, 1285, 1313, 1347, 1355, 1389, 1656, 1662
Hizkuntzari, 726, 727, 1156, 1159, 1284, 1285
hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana, 1682
hizkuntzarik hedatuenetakoa bat, 121
hizkuntza-sistema, 1258
hizkuntza-sistema kodetzeko, estandarizatzeko, zaintzeko, garatzeko eta sustatzeko, 29
hizkuntza-sistemak, 222, 811, 1258, 1295
hizkuntza-sistemaren, 1365
Hizkuntza-sustapeneko teknikari fakultatiboa, 1428
hizkuntza-talde desberdinen arteko elkarrekiko errespetua, 1397
hizkuntza-taldea, 27
hizkuntza-taldeen eskubide kolektiboak, 28
hizkuntza-taldeen eskubideak, 27
hizkuntzatan, 157, 191, 236, 245, 253,

- 254, 280, 283, 293, 294, 396, 407,
471, 529, 530, 646, 782, 788, 865,
885, 939, 954, 993, 1046, 1159,
1165, 1220, 1236, 1263, 1268, 1333,
1391, 1414, 1443, 1444, 1471
- hizkuntzatik, 606
- hizkuntza-trataerari, 475
- hizkuntza-trebakuntza, 371, 374
- hizkuntza-trebakuntzara, 369
- hizkuntza-trukeak, 1413
- hizkuntza-turismoa, 471, 602
- Hizkuntza-turismoa, 861
- hizkuntzatzat, 1679
- hizkuntza-uztartzearen sistemari,
1154
- hizkuntzaz kanpoko arrazoiek, 492
- hizkuntzaz kanpoko hainbat
faktorek, 25
- hizkuntzaz kanpoko irakasgaiak,
1236
- hizkuntza-zailtasunak, 1059
- Hizkuntza-zailtasunak, 1080
- hizkuntza-zehaztapenak, 747
- hizkuntza-ziurtagiriak, 374
- hizkuntza-ziurtagirien izendapena,
1013
- hizkuntzazko adierazpenerako
askatasuna, 539
- hizkuntza-zuzentasuna, 1161
- hizkuntza-zuzentasunari, 793
- hizkuntzei, 129, 130, 1103, 1683
- hizkuntzek, 492
- hizkuntzek banatu egiten dutela
oker uste dutenek, 492
- hizkuntzekiko esposizio-denbora,
1405
- Hizkuntzekiko interesa eta jakin-
mina, 1400
- hizkuntzen, 109, 195, 196, 200, 201,
204, 339, 363, 368, 437, 506, 512,
518, 534, 753, 1103, 1153, 1154,
1155, 1156, 1161, 1203
- hizkuntzen aniztasuna, 77
- hizkuntzen aniztasuna onartuz, 79
- hizkuntzen aniztasunarekiko
errespetua, 921
- Hizkuntzen araubide bereziko
irakaskuntza-zentroetan, 1162
- hizkuntzen arteko berdintasuna
ziurtatze aldera, 331
- hizkuntzen arteko borroka edo
aurkaritzaren, 492
- hizkuntzen arteko desorekak
zuzentzeko, 25
- hizkuntzen arteko ekitate-egoera,
1155
- hizkuntzen artekoak, 25
- hizkuntzen auziak, 474
- hizkuntzen B1 tarteko mailaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1013
- hizkuntzen B2 tarteko mailaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1013
- hizkuntzen balioen pertzepzioaren
endekatzea, 25
- Hizkuntzen beste irakaskuntza
batzuk, 1028
- hizkuntzen C1 maila aurreratuaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1013
- Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria,
1013
- hizkuntzen C2 maila aurreratuaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1013
- hizkuntzen desagerpena saihesteko
modu bat, 82
- Hizkuntzen edizioa, 512
- hizkuntzen edo kirolen irakaskuntzei,
1242
- Hizkuntzen erabilera, 405
- Hizkuntzen erabilera integratzaile
eta ez-sexista, 668
- hizkuntzen erabilera normala eta
ofiziala, 1153
- hizkuntzen erabilerari buruzko
aspektuak, 1232
- hizkuntzen eta belaunaldien joan-
etorriari, 274
- hizkuntzen eta edukien ikaskuntza
integratua, 1407
- hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen ezagutza eta
erabilera, 1390
- Hizkuntzen eta irudiaren erabilera
integratzaile eta ez-sexista, 670
- hizkuntzen eta irudien erabilera
integratzaile eta ez-sexista, 668
- Hizkuntzen eta irudien erabilera
integratzaile eta ez-sexista, 668
- hizkuntzen eta kulturen aniztasuna,

- 77
- hizkuntzen etengabeko ikaskuntza, 1031
- Hizkuntzen etengabeko ikaskuntza, 1031
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratua, 862
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan, 868, 1250
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren, 1231, 1232, 1408, 1410
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C2 mailari dagozkion gaitasunen, 1239
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko, 275, 801, 865, 866, 867, 1401
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A, B eta C mailak, 200
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak, 1231
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratura, 801
- hizkuntzen ezagutza, 363, 574, 1016, 1038, 1399
- Hizkuntzen ezagutza, 1408
- hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza, 363
- hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduera, 363
- hizkuntzen ezagutza eta erabilera, 1410
- hizkuntzen ezagutza eta erabilera hobetzea, 1161
- hizkuntzen ezagutza eta ikasketa, 759
- hizkuntzen ezagutzak, 200
- hizkuntzen ezagutzarekin, 1415
- hizkuntzen ezagutzaren eta hobekuntzaren inguruko prestakuntza, 260
- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa, 741
- hizkuntzen ezagutzari eta erabilerari, 1401
- Hizkuntzen gizarte-erabilera, 1398
- hizkuntzen ikasketa, 261
- hizkuntzen ikaskuntza, 518, 869, 1184, 1407
- hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazio, 1232
- hizkuntzen ikaskuntzan, 1407
- Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak, 261, 262
- hizkuntzen irakaskuntza, 1236, 1237, 1399
- Hizkuntzen irakaskuntza, 196, 200, 372, 740, 1027, 1103, 1219, 1235
- Hizkuntzen irakaskuntza arautuak, 1236
- hizkuntzen irakaskuntza arautuetako mailen curriculumak, 1236
- Hizkuntzen irakaskuntza espezializatuak, 578
- hizkuntzen irakaskuntza-erabilera, 1405
- hizkuntzen irakaskuntzak, 195, 200, 204, 368, 1019, 1024, 1100, 1103, 1104, 1236
- Hizkuntzen irakaskuntzak, 202, 578, 1028, 1236, 1239, 1402
- Hizkuntzen irakaskuntza-mailetako, 200
- hizkuntzen irakaskuntzan, 1231
- Hizkuntzen irakaskuntza-prozesua, 1233
- Hizkuntzen irakaskuntzarako eta komunikazio-erabilerarako plana, 1405
- hizkuntzen irakaskuntzaren antolaketa, 1399
- hizkuntzen irakaskuntzaren arloan, 45
- hizkuntzen irakaskuntzaren curriculumak, 1231
- Hizkuntzen irakaskuntzaren eta ezagutzaren zeharkako dimentsioa, 1397
- hizkuntzen irakaskuntzaren eta haien komunikazio-erabileraren antolaketa, 1398
- hizkuntzen irakaskuntzari, 1690
- hizkuntzen irakaskuntzari eta ikaskuntzari lotutako hezkuntza-jardunbide berritzailetan, 1397
- Hizkuntzen irakaskuntzari eta komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, 1405

- hizkuntzen irakaskuntzaz, 1474
hizkuntzen irakaskuntzei, 886
hizkuntzen irakaskuntzen, 581
Hizkuntzen irakaskuntzen, 200, 578, 1236
Hizkuntzen irakaskuntzen antolaketa, 1103
Hizkuntzen irakaskuntzen oinarrizko maila, 1104
Hizkuntzen irakaskuntzen printzipio orokorrak, 578
hizkuntzen irakaskuntzetako, 201, 506
Hizkuntzen irakaskuntzetako irakasleak, 202
hizkuntzen irakaskuntzetako tituluen, 201
hizkuntzen irakaskuntzetan, 205
hizkuntzen irakaskuntzetara, 196, 206
Hizkuntzen irakaskuntzetara, 200
hizkuntzen irakaskuntzetara sarrera, 196
hizkuntzen irakaskuntzetarako, 437, 575, 1032
hizkuntzen jakite-mailaren egiaztagiria, 1237
hizkuntzen komunikazio-erabilera hasteko, eguneratzeko edo hobetzeko ikastaroak eta moduluak, 1029
hizkuntzen komunikazio-erabileran, 1405
Hizkuntzen Kontseilua, 36
hizkuntzen koofizialtasuna, 170
hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, 1013
hizkuntzen normalizazioari, 40
hizkuntzen ofizialtasuna, 730
hizkuntzen oinarrizko maila, 1030
hizkuntzen pluraltasuna, 1387
hizkuntzen pluraltasunak barne-barnean gordetzen duen aberastasuna ikusten ez dutenek, 492
hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari, 1262
hizkuntzen presentzia, 1397, 1399
hizkuntzen proportzioak, 1401
Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, 1013
hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak, 200, 867, 1104
hizkuntzen zaintza, 1510, 1513
Hizkuntzen ziurtagiri aurreratua, 1219
hizkuntzen, arteen eta kirolaren irakaskuntzak, 1230
hizkuntzetako, 282, 779, 1604, 1625
hizkuntzetako batean, 1625, 1630
hizkuntzetako edozeinetan egon daitezkeen gabeziak, 206
hizkuntzetako itzulpen, 1711
hizkuntzetako prestakuntzan, 1031
hizkuntzetakoak. *Ikus* irakaskuntzak, *Ikus* irakaskuntzak
hizkuntzetan, 63, 68, 69, 245, 251, 316, 325, 328, 329, 366, 370, 518, 521, 529, 578, 652, 657, 681, 682, 696, 727, 754, 782, 905, 980, 1063, 1353, 1355, 1356, 1360, 1387, 1414, 1441, 1635
hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 654
hizkuntzetara irekita egoteko ikuspegitik, 1402
hizkuntzetarako, 1401
hizkuntzok, 87, 91, 131, 135
hizkuntzok babestearren, 88, 133
hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari, 90, 134
hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, 88, 94, 132, 138
hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak, 89, 134
hizkuntzok suspertzeko politika ekintzaile eta handizaleak garatuz, 79
hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea, 91, 135
hizkuntzon erabilera, 354
hizkuntzon estualdiak, 79
hizlariengandik, 533
hizpide, 520, 531
hiztegi, 415, 821, 1372
hiztegia, 472
hiztun, 651, 1404
hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea, 89, 133
hiztun kopuru, 1152
hiztun kopurua, 78
hiztunak kokatutako estatu kidearen

- edota eskualdearen, 78
- hiztunei, 1397
- hiztunek, 31, 647, 650, 652, 653
- hiztunen, 25, 78, 79, 89, 95, 96, 97, 133, 139, 140, 141, 460, 655, 658, 1348, 1655
- hiztunen «taldea», 1655
- hiztunen hizkuntza-leialtasunari, 25
- hiztunen hizkuntzarekiko jarrera, 78
- hiztunen ordezkariak, 655
- hiztunen proportzioa biztanleria osoan, 78
- hiztun-erkidegoei, 83
- hiztun-erkidegoek eurek landutako ekintza-planak, 83
- hiztun-erkidegoen arteko jarduera onenak partekatzea, 81
- hiztun-erkidegoen nortasunaren, 80
- hiztun-taldeen arteko hizkuntza-oztopoak, 1396
- HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa, 890
- HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien, 890
- Hobari fiskalak, 1349
- hobaria, 1221
- hobariak, 1220, 1221, 1356
- hobekuntza, 211, 335, 363, 481, 487, 681, 848, 1038, 1172, 1237, 1363, 1405
- hobekuntza-ikastaroak, 1467
- hobekuntzak, 1405, 1406
- hobekuntzan, 335, 745
- hobekuntza-obrak, 986
- hobekuntza-planak, 204
- hobekuntzarako jardun-planean, 1406
- hobekuntzarako jardun-planetan, 1406
- hobekuntzari, 336
- hobekuntzok, 848
- hobetzen, 79, 427
- hogeit antolakunderen lan-hizkuntza, 967
- homofobia, 1293
- homogeneotasunari, 1096
- homologatuko, 410
- homologazioa, 346
- homologazioaren aldeko txostena, 1191
- homosexualitatearekin, 679, 803, 1293
- hondakinak, 1323
- Hondakinak, 1323
- Hondakinak kudeatzeko bideak, 1244
- Hondakinen arloko Kataluniako araudia, 1244
- Hondakinen kategoria, 1323
- hondakinen kudeaketan, 1244
- hondartzan, 470
- hori betetzeko tresnak zehaztea, 492
- horiek hautatu duten hizkuntza ofiziala erabiltzea, 461
- horien jurisdikzioaren mendean dauden lurraldeetan, 4
- horien kopurua, 90, 91, 134, 135
- horien mende dauden edo horietako administrazio instituzionala osatzen duten zuzenbide pribatu edo publikoko erakundeak, 396
- horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz, 89, 134
- horietako edozeinekin lankidetzahitzarmena sinatu dutenak, 397
- horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiltunei, 97, 141
- hornidura, 192, 294, 554, 988, 1165, 1228
- Hornidura Elektrikoaren Bermeari eta Kalitateari, 1228
- horniduran, 237, 815
- horniduraren bermea eta kalitatea, 1228
- hornikuntza, 1283
- hornikuntzan, 1049
- hornitzaileak, 1448, 1456
- hornitzaileek, 1448, 1456, 1706
- Hornitzaileek, 1456
- hornitzailetzat, 1706
- hornitze-sistema, 486
- horrekin, 580, 724, 732, 733, 759, 923, 968, 1018, 1254, 1257, 1365, 1415
- horren guztiaren gastua murrizteko, 424
- horretarako ente publiko bat sortuz, 332
- horretarako finkatuko den

- prozedurari, 330
 horri atxikitzeke agiri, 99, 143
 horri atxikitzeke agiria, 99, 143
 Hortzetako Higienisten Elkargo
 Profesionala, 919
 humanistika, 767
 humanitarioak diren arrazoiekin
 lotutako beste zeinahi laguntza,
 1442
 Humanitate eta Hezkuntza Zientzien
 Fakultatea, 552, 553
 humanitateei, 300
 Hume, 56
 Hungariako, 24
 hungarieraz, 68, 69
 hura partekatzen duten erkidego
 guztien ekarpenak errespetatuz,
 424
 hurbileko herrialdeek hizkuntza
 horretan egin ditzaketan irrati- eta
 telebista-emanaldien, 95, 139
 hurbileneko ingurunean, 1319
 hurbilketa, 1236
 hurbilketa-ikuspegi desberdinak, 982
 hurbiltasuna, 517, 1295
 hurbiltasunari, 367
 hurbiltasuneko informazio-
 beharrianei, 1388
 hurbiltasunekoan. *Ikus* maila
 hurkoaren ospearen eta eskubideen
 babeserako, 95, 139
 Hurrekotasuna, 161
 hurrenkera, 1251
 hurrenkera kronologikoaren, 1209
 hutsegitea, 1443
 hutsik dagoen postua, 1369
 hutsune, 334
 I+G+b arloan eskumena duen
 sailari, 677
 I+G+b erakundeei, 791
 I+G+b sistemaren, 677
 IB, 152, 153
 ibaien arroetan, 701
 IBAPen, 744
 iberiar lurretan, 274
 Iberoamerikako, 211, 260, 272
 Iberoamerikako eremu, 185
 Iberoamerikako eremuari, 923
 Iberoamerikako herrialdeen, 272
 Iberoamerikako kultura- eta natura-
 ondare materialaren eta
 immaterialarenaren babesa eta
 zabalkundea, 272
 Iberoamerikako nazioen erkidegoa
 osatzen duten estatuen atzerri-
 ekintza, 260
 Iberoamerikakoetan, 270
 Iberoamerikara, 210
 Iberoamerikarako, 124
 Iberoamerikaren, 272
 ibilbide, 681
 Ibilbide, 681, 794
 ibilbideak, 681, 960, 1024, 1406
 Ibilbideak, 1343
 ibilgailu, 536, 1644
 ibilgailu arinentzako gidabaimena
 (B motakoa) lortzeko azterketa
 teoriko eta praktikoetan, 1678
 Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari,
 291
 ibilgailua, 1566
 ibilgailua saldu izanaren fakturaren
 kopia, 1566
 ibilgailuak gidatzeko gaitzen duen
 ziurtagiriari, 1191
 ibilgailuaren ezaugarriak, 1566
 ibilgailuaren matrikulazio-
 dokumentuaren hizkuntzan, 291
 ibilgailuen zirkulazio-baimenen, 153
 ibilgailuen zirkulazio-baimenetan,
 152
 ibilgailuren soinu- eta irudi-
 grabazioak, 1596
 ibilgua, 638
 ICEX España Exportación e
 Inversiones, 260
 idatz, 1607
 idatzi, 63, 68, 69, 454
 idatzi ziodun, 1444
 idatzia zein ahozkoa, 36
 idatzia, 31, 1165, 1205
 idatziko, 454
 idatzirik, 1655
 idatzita, 325, 328, 329, 357
 idatzitako lehen lekukotzak, 1002
 idatziz, 33, 36, 70, 88, 107, 117, 133,
 198, 199, 314, 411, 530, 696, 1156,
 1158, 1160, 1161, 1170, 1205, 1206,
 1282, 1283, 1284
 idatziz jasotzeko, 36
 idatzizko, 663, 684, 702, 727, 734, 859,
 864, 1026, 1028, 1076, 1112, 1120,

- 1179, 1258, 1296, 1401
idatzizko adierazmena, 1476
idatzizko adierazpena, 1026, 1235, 1296
idatzizko adierazpenean, 1240
idatzizko berme-ziurtagiri, 703
Idatzizko dokumentazioan, 1118
idatzizko dokumentu, 567
idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, 94, 138
Idatzizko eta entzunezko materiala katalanez ekoiztea, editatzea eta banatzea, itsuentzat, 1164
idatzizko eta ikus-entzunezko materiala, 339
idatzizko ezagutza, 1348
idatzizko ezagutzak, 1187
idatzizko harremanetan, 974, 1280
idatzizko hizkuntza, 683, 1258, 1296
idatzizko hizkuntza ofiziala, 1258
idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 1259
idatzizko hizkuntzetara, 1258
idatzizko informazioa, 166, 168, 1181
idatzizko informazioak, 749
idatzizko inprimakien, 1434
idatzizko itzulpenak, 19
idatzizko jakinarazpen eta komunikazioak, 1284
Idatzizko jakinarazpena, 1584
Idatzizko komunikabideak, 1163
idatzizko komunikabideek, 1309
Idatzizko komunikabideetan, 1163
idatzizko komunikazio, 804
idatzizko mezuak, 1236
idatzizko prentsa, 1280
idatzizko prentsari, 95, 139
idatzizko transkripzioa duten hizkuntzak, 1258
idatzizko transkripzio-baliabideak, 1679, 1702
idatzizko transkripzio-ezagutzak, 1702
idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 1650
idatzizkoa, 794
idatzizkoak, 92, 136
idazkari, 123, 227, 336, 342, 343, 344, 345, 501, 502, 892, 1379
Idazkari, 167, 426, 427, 502
Idazkari judizialak, 167
idazkari judizialen, 892, 1379
idazkari nagusia, 123, 124, 125
idazkari nagusiak, 99, 126, 143, 336, 1644
Idazkari nagusiak, 1645
Idazkari nagusiari, 361
idazkaria, 1127, 1372, 1373, 1489, 1491, 1579
Idazkaria, 1370
idazkariak, 161, 314, 344, 1127, 1371, 1489, 1490, 1580, 1583
Idazkariak, 314, 1371, 1490, 1551
idazkariaren, 1490, 1583, 1585
Idazkariaren eginkizunak, 1128
idazkariari, 340, 1604, 1625
Idazkariari, 344
idazkari-eginkizunak, 1491
idazkariak, 114
Idazkari-laguntzaile, 1708
idazkariordetza- edo koordinazio-eginkizunak, 995
Idazkaritza Nagusiari, 87, 132
idazkaritza nagusiko langileek, 1645
Idazkaritza-eginkizunak, 178
idazkaritzaren jarduera ofizialekin loturiko zerbitzuen, 1645
idazkera, 362, 363, 797, 798, 1159, 1377
idazkera akademikoarekin, 328
idazkerak, 334
idazkeran, 821
idazkerarekin, 415
idazkeraren, 301
idazkerari, 314
idazketa, 809, 811, 862, 866, 922, 1015, 1127, 1244, 1400, 1611
idazketa bereziek, 51
idazketa eta argitalpen elebiduna, 1348
Idazketa-hizkuntzak, 643
idazketa-lanak, 1075
idazketan, 701, 952
idazketara, 574, 576, 1102
idazketa-teknikak, 1571
idazki, 174, 314, 467, 727, 728, 1109, 1352
idazki prozesal edo judizial, 1594
idazkiak, 178, 187, 467, 656, 747, 1271, 1363, 1370, 1383
idazkiarekin, 491

- idazkiaren, 190
Idazkiaren edukia, 320
idazkiekin, 1233
idazkietan, 468, 631
idazkun, 1650, 1711
idazkunak, 1711
idazkunen itzulpen bat, 1651
idazle, 210, 1127
idazle katalanek, 1126
Idazle Katalanen Elkartearen lau
 ordezkari, 1128
idazle katalanen hedapena, 1126
idazleak, 1129
idazle-egile literario eta plastikoen
 eta itzultzaileen presentzia, 925
idazleek, 925
Idazleen, 1127
Idazleen Elkargo-elkarteko
 Kataluniako Atal Autonomoaren
 ordezkari, 1128
idazmena, 1694, 1695, 1696
idazpena, 1160, 1285, 1352
idazpenak, 250, 727, 1160, 1285,
 1348, 1352
idazpenak dokumentua dagoen
 hizkuntza ofizialean luzatuko dira
 eta, betiere, gaztelaniaz ere bai,
 495
idazpenen interpretazioa eta
 itzulpena, 1160
idazteko erabili diren hizkuntzak, 255
idazteko erabiliko den hizkuntza, 255
idazteko zailtasunak dituzten
 ikasleen kopuruak, 1693
idazten, 18
idazterakoan, 97, 141
idealismoa, 392
ideia politiko eta erlijiosoak, 1077
ideiak, 376, 1386, 1387, 1389
ideien debateak, 1472
Ideien zirkulazio askea, 21
identifikazio kolektiborako osagai
 eta gizarteko kideen artean
 bizikidetzarako eta ulermenerako
 faktore, 492
identifikazio profesionaleko txartela,
 1508
identifikazio profesionaleko
 txartelarekin, 1508
identifikazioa, 1524
identifikaziorako, 1364
identifikazio-siglak, 1075
identifikazio-zenbaki indibiduala,
 1566
identitate, 242, 478, 563, 627, 771,
 774, 818, 910, 961, 1041, 1180,
 1302, 1320, 1347
identitate desberdinekiko
 errespetuan, 937
identitate eta jarraipen sentimendu,
 478
identitate historikoa, 44, 47
identitate historikoari, 1094
identitate hori sustatzeko baldintzak,
 15
identitate kolektiboaren
 adierazpen, eta errealitatea
 beste modu batera atzemateko
 eta deskribatzeko tresna, 29
identitate kultural, etniko edo
 linguistikoak, 242
identitate kultural, historiko,
 geografiko eta linguistikoa, 1302
identitate kulturala, 1319
identitate kulturalari, 423
identitate pluralarekiko errespetua,
 1398
identitate propioa, 1180
identitate, hizkuntza eta kultura
 propioak, 998
identitateak, 14, 525, 705, 712, 713,
 752, 763, 786, 791, 814, 818, 819,
 820, 822, 837, 906, 921, 937, 949,
 950, 1024, 1063, 1077, 1078, 1089,
 1099, 1108, 1230, 1277, 1299, 1301,
 1319, 1349, 1386, 1387, 1389, 1390,
 1421
identitateak, 1067
identitatean, 880, 1318
identitatearen, 551, 559, 562, 613,
 625, 666, 724, 1053, 1326
identitatearen kontzientzia, 551, 559,
 562, 625, 1019, 1053, 1326
identitatearen zati ordainezin, 1365
identitatearen, aniztasunaren
 egikaritzearen eta gizarte-
 kohesioaren oinarritzeko elementua,
 1218
identitateari, 1389
identitate-elementu, 982
identitateen garapena, 1666
identitate-ezaugarri, 1347

- identitate-ezaugarriak, 1388
 identitate-ikurrak, 1004
 identitaterako, 527, 1002
 ideologia, 148, 415, 514, 563, 705, 771, 818, 819, 927, 929, 939, 998, 1319
 Ideologia, 930
 ideologia-askatasun, 820
 ideologiagatik, 411, 412, 413, 414, 415, 1107
 ideologikoak, 25
 ideologikoak, kontzientziakoak, sozialak, kulturalak, linguistikoak, nazionalak, generokoak eta sexu-orientaziokoak. *Ikus* ikuspegia
 idiosinkrasia, 712, 897
 IFLA, 1296
 igoera, 929, 1066, 1146
 igoeran, 336
 igoerarik, 1088
 igorle, 811, 1295
 igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua, 811
 igotze, 1670
 igurikimenak, 1413
 igurikimenen defentsa, 994
 ihardespena, 319, 320
 lhardespena, 319
 lhardespenaren, 320
 lhardespen-eskabidea, 319
 lhardespen-eskubidea, 309
 lhardespen-eskubidea, 318, 320
 lhardespen-eskubideaz, 318
 II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza guztiei aplikatzeko konpromisoa, 87, 131
 Ijito Herriaren berezko hizkuntza, 1400
 ijitoen hizkuntza, 60
 ikasgai, 198, 199, 301, 367, 576, 577, 866, 867, 1185, 1239, 1408, 1471, 1476, 1477, 1510, 1522, 1682, 1686
 lkasgai, 198, 1510
 ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiekin, 1480
 lkasgai elebiduna, 1475
 ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 1401
 ikasgai komunak, 199
 ikasgai osagarri bat, 1514
 ikasgai teoriko, 1467
 ikasgaia, 206, 734, 1401, 1475, 1685
 ikasgaiak, 198, 300, 869, 1031, 1401, 1471, 1522
 lkasgaiak, 1027
 ikasgaiaz, 1695
 ikasgaiek, 1027, 1684
 ikasgaietako, 1475, 1673, 1711
 ikasgaik, 1685
 ikasgaiko eskolak, 1025, 1105
 ikasgairen, 1474
 ikasgaitzat, 697
 ikasgela, 577
 ikasgela birtualen, 865
 ikasgelako esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa, 1399
 ikasgelako esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak eta ebaluazio-prozesuak, 1407
 ikasgelako jarrerak, 1695
 ikasgelako programazioa, 1407
 ikasgela-kopuruaren aldaketari, 369
 ikasgelan, 865, 1398, 1407
 ikasgelan dauden hizkuntzak, 1400
 ikasgelatarako, 330
 ikasi nahi duten beste edozein hizkuntza ahalik eta gehien menderatzea, 32
 ikas-irakasteko hizkuntza, 506
 ikasitakoa aitortzeko bidea, 449
 ikasketa, 122, 337, 351, 367, 408, 409, 421, 697, 1033, 1078, 1161, 1162, 1286, 1467, 1471, 1684
 lkasketa, 1522, 1641
 lkasketa arautuak, 330
 ikasketa egokitua, 1477
 ikasketa- eta prestakuntza-programen, 1513
 ikasketa frantsesen atzerriko sarean, 1691
 ikasketa ofizialen programetan, 45
 ikasketa osagarri, 1467
 ikasketa tekniko eta teknologikoak, 1641
 ikasketa teknikoetako ikasleek, 1685
 ikasketa zientifikoetan, teknikoetan eta artistikoetan, 195
 ikasketa-bidaia, 1696
 ikasketa-buruen eta zuzendarien

- agintepean, 1683
- ikasketa-egonaldi, 1558
- ikasketa-eskaintza, 1476
- lkasketa-eskaintza, 1476
- ikasketa-eskuliburu, 922
- ikasketa-gai, 1258, 1296
- ikasketak, 79, 197, 198, 199, 200, 201, 407, 408, 558, 740, 859, 1017, 1025, 1145, 1148, 1353, 1359, 1467, 1472, 1481, 1641, 1691, 1698, 1712
- lkasketak, 552, 553, 575, 1028, 1471
- ikasketak ama-hizkuntzan egitea, 79
- ikasketak atzerriko hizkuntzetan egiteko programak, 1698
- ikasketak egiteko ahala emateko politiken, 1700
- ikasketa-lizentzietarako deialdiak, 865
- ikasketa-maila, 1394
- ikasketa-mailan, 1122
- ikasketa-martxari, 1472
- ikasketan, 198
- ikasketa-ohiturak, 1026
- lkasketa-plan erkideak, 1683
- lkasketa-plan ofizialek, 497
- ikasketa-plan orokorren, 1259
- ikasketa-plana, 337
- ikasketa-planak, 408, 409, 699, 735, 1349, 1359
- lkasketa-planak, 330, 408, 1474
- ikasketa-planaren, 337
- ikasketa-planei, 558, 859
- ikasketa-planek, 729, 1408
- ikasketa-planekin, 724, 729
- lkasketa-planen antolaketa, 1474
- lkasketa-planen antolaketa orokorra, 1474, 1480
- ikasketa-planen egokitzapena, 326
- ikasketa-planen jarraibide orokorrak, 1017, 1076
- ikasketa-planetan, 224, 593, 735, 1114, 1161, 1205, 1286, 1354
- lkasketa-planetan, 593, 1113
- ikasketa-poltsen, 1611
- lkasketa-programa, 45
- ikasketa-programa bakar, 1476
- ikasketa-programa lantzeko erabiltzen den hizkuntza, 1478
- ikasketa-programari, 924
- ikasketa-programei, 1683
- ikasketa-programekin, 1475
- ikasketa-proiektuaren edo ikastetxeko proiektuaren parte, 1476
- ikasketa-sisteman, 1691
- ikasketa-titulartasuna, 351
- ikasketa-trukeak, 1476
- ikasketa-zentro, 1674
- ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak, 1476
- ikasketa-zentroekin, 1472
- ikasketa-ziurtagiri, 1526, 1528
- ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak, 1526, 1528
- Ikasketei**, 1698
- ikasketekin, 1522, 1683, 1694
- ikasketen, 578, 791
- ikasketen antolaketa, 1480, 1689
- ikasketen bilakaera, 1480
- ikasketen eremuan, 1481
- ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 1698
- ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko, 1478
- ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoek, 1477
- ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan, 1478
- ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak, 1698
- ikasketetako bigarren zikloak, 1480
- ikasketetako lehen zikloak, 1480
- ikasketetan, 1186
- ikasketetarako, 165, 406, 1480
- ikasketok hartzeko guraso edo kuradoreak edota, hala denean, ikasleak berak, aukeratu ez duen hizkuntza ofiziala irakastea, 330
- ikaskuntza, 164, 196, 201, 220, 228, 413, 518, 574, 576, 593, 681, 682, 684, 697, 753, 801, 863, 864, 868, 877, 962, 967, 968, 1002, 1005, 1006, 1027, 1031, 1112, 1113, 1161, 1184, 1185, 1190, 1230, 1231, 1232, 1233, 1239, 1250, 1256, 1257, 1258, 1259, 1280, 1284, 1286, 1294, 1296, 1297, 1396, 1397, 1407, 1713
- Ikaskuntza*, 1612, 1614
- Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia, 1303
- Ikaskuntza autonomorako gaitasuna

- eta espezializazioa, 577
- ikaskuntza erakargarriagoa, 195
- ikaskuntza iraunkorraren, 757
- ikaskuntza irekiko ingurunea, 195
- Ikaskuntza Katalanen Institutua, 1138, 1139, 1256, 1260
- Ikaskuntza Katalanen Institutuak, 1138, 1139
- Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin, 1259, 1297
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren, 1142
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aholkularitzarekin, 1310
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako, 1194, 1227
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araudiaren, 1139
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araei, 1138
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araugintza-eginkizunaren garrantzia eta gizarte-irismena, 1138
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ataza, 1138
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari, 1138
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ordezkari, 1129
- Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana, 1131
- Ikaskuntza Zeltikoen Institutuak*, 1613
- ikaskuntza-arazo espezifikorik, 1479
- ikaskuntza-aukera, 1696
- ikaskuntza-beharrizanei, 450
- ikaskuntza-eskaintza, 862
- ikaskuntza-hizkuntza, 1231, 1233, 1286, 1296, 1302, 1401
- ikaskuntza-ingurune aberatsak, 1398
- ikaskuntza-ingurune optimoak, 1405
- ikaskuntzak, 591, 681, 866, 867, 1396
- Ikaskuntzak, 205
- ikaskuntzako komunikazio-hizkuntza, 1396
- ikaskuntza-maila, 1230
- ikaskuntzan, 682, 756, 1042, 1695
- ikaskuntza-programak, 682
- ikaskuntzarako, 228, 1237
- Ikaskuntzarako lan-kontratua, 1614
- Ikaskuntzarako lan-kontratuaren izaera eta forma, 1614
- ikaskuntzaren komunikazio-bide, 923
- ikaskuntzaren maila eta bilakaera, 864
- ikaskuntzari, 220
- ikaskuntzari dagokion gaia edo ikasgaia, 1401
- ikaskuntza-sistema, 682
- ikaskuntza-sistema integratua, 681
- ikaskuntza-zentroetan, 959
- ikasle, 165, 198, 204, 206, 224, 366, 372, 404, 409, 579, 593, 735, 1025, 1403, 1470, 1472, 1475, 1478, 1685, 1694, 1696, 1711
- Ikasle, 326, 329, 365, 1401, 1474
- ikasle ahulenen, 1693
- ikasle alofonoen eskolatzeaz, 1481
- ikasle atzerritarrak, 1472
- ikasle atzerritarrei, 1472, 1479
- ikasle atzerritarrek, 1471, 1698
- ikasle bakoitzaren egoeraren eta beharrizan pertsonalen, 595
- ikasle bakoitzaren familia-inguruabarrak, 730
- ikasle berriei, 1186
- ikasle eta irakasleentzat, 865
- ikasle europarren, 1695
- ikasle frankofonei, 1471
- ikasle frantsesei, 1472
- ikasle frantsesek, 1695
- ikasle frantsesen emaitzak, 1693, 1695
- ikasle goritsuak, 228
- ikasle gor-itsuei, 225, 228
- ikasle gor-itsuek, 224
- ikasle gorrak, 579
- ikasle gorrei, 593, 595, 1113, 1115
- ikasle gorrei edo entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, 228
- ikasle gorrek, 224, 593, 1113, 1696
- ikasle gorren, 1113
- ikasle gorren eta haien familien hizkuntza-proiektuak, 1696
- ikasle guztiek irakaskuntza hartuko dute, guraso-ahala edo tutoretza daukan pertsonak, edo, hala badagokio, ikasleak berak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 497
- ikasle guztiek oinarritzko

- eskolatzearen bukaeran bi
hizkuntzetan gaitasun-maila
nahikoa egiaztatu ahal izan
dezaten, 497
- ikasle guztien maila orokorra, 1694
- ikasle heldu berri, 1404
- ikasle heldu berrien edo gizartetik
baztertuta geratzeko arriskua
dutenen eskolatzek, 1238
- ikasle kalteberen tratamendua,
1405
- ikasle ofizialak, 740
- ikasle ofizialentzako matrikularen eta
zerbitzuen zenbatekoa, 1220
- ikaslea, 576
- ikasleak, 197, 199, 200, 201, 406, 575,
578, 579, 595, 697, 707, 711, 730,
734, 740, 852, 863, 864, 866, 867,
1024, 1026, 1028, 1030, 1100, 1103,
1105, 1114, 1154, 1186, 1220, 1236,
1237, 1354, 1395, 1402, 1403, 1404,
1405, 1406, 1467, 1471, 1477, 1480,
1685, 1693, 1696
- ikasleak, 644, 864, 1161, 1186, 1232,
1309, 1398, 1404, 1477, 1481
- ikasleak talde arruntetan
eskolatzearekin, 864
- ikaslearen, 1235
- ikasleei, 90, 91, 135, 196, 344, 366,
412, 449, 497, 730, 864, 1028, 1115,
1161, 1162, 1231, 1236, 1237, 1259,
1287, 1297, 1397, 1400, 1403, 1409,
1467, 1471, 1474, 1478
- ikasleei, 1025, 1401, 1476, 1480
- ikasleei ezagutarazteko tokiko
kulturren eta folkloreaken
aberastasunak, 1612*
- ikasleek, 196, 198, 301, 330, 365, 366,
407, 577, 578, 593, 729, 730, 734,
740, 1025, 1027, 1028, 1030, 1051,
1113, 1161, 1162, 1184, 1205, 1206,
1231, 1232, 1234, 1236, 1237, 1287,
1348, 1354, 1359, 1395, 1396, 1401,
1402, 1403, 1406, 1471, 1474, 1476,
1477, 1684, 1685, 1695, 1696
- ikasleek, 210, 729, 863, 1101, 1205,
1232, 1235, 1286, 1476
- ikasleek ahozko eta idatzizko
komunikazio-gaitasunak garatu
ditzaten dena delako arlo
profesionalean, 475
- ikasleek atzerriko hizkuntzetan
komunikatzeko duten
konpetentzia hobetzeko
proiektuetan edo planetan, 1026
- ikasleek bi hizkuntza ofizialak
benetan menderatzera
bideratutako neurriak hartzea, 326
- ikasleek nahi duten hizkuntza
ofizialean hitz egiteko duten
eskubidea, 1184
- ikasleen, 367, 392, 413, 563, 697,
1161, 1398, 1478, 1694
- ikasleen, 369, 407
- ikasleen adimen-garapena,
sentsibilitate artistikoa, eta esku-
eta gorputz-gaitasunak zein
kirolerako gaitasunak, 1476
- ikasleen aldeko egokitzapen- eta
babes-neurri zehatzak, 1477
- ikasleen aniztasunari, 1029
- ikasleen baldintzetara, 1028
- ikasleen batez besteko mailak, 1693
- ikasleen beharizan berezietara,
1697
- ikasleen beharizanei, 369
- ikasleen bizi-esperientziarekin
lotutako esparruetan, 1028
- ikasleen eleaniztasuna eta kultura-
aniztasuna, hizkuntza-
komunikaziorako konpetentzia,
1100
- ikasleen eleaniztasunerako eta
kultura-aniztasunerako
konpetentzia, 1100
- ikasleen eskaerei, 890
- ikasleen eskubidea, 206
- ikasleen eta irakasleen arteko
kopuru-erlazioari, 578
- ikasleen eta irakasleen kopuru-
erlazioari, 867
- ikasleen eta irakasleen
mugikortasunarekin, 1184
- ikasleen ezagutza teorikoak eta,
hala badagokio, praktikoak, 1425
- ikasleen ezagutzak eta gaitasunak,
1481
- ikasleen ezaugarrien, 1404
- ikasleen familiek, 392
- ikasleen gaitasunak, 196, 863, 1030
- ikasleen gaitasunari, 413
- ikasleen gaitasun-maila orokorrak,

- 1693
ikasleen gurasoek, 1476
ikasleen gurasoek eta tutoreek, 1349
ikasleen guraso-elkarteek
 antolatutako jardueretan, 1233
ikasleen gurasoen elkarreana. *Ikus*
 inplikazioa
ikasleen hezkuntza-arrakasta, 863
ikasleen hezkuntza-aurrerapena,
 863, 1030
ikasleen hezkuntza-beharrizanak,
 1030
ikasleen hizkuntza edo hizkuntzak,
 1233
ikasleen hizkuntza-ereduarekin eta -
 eskariarekin, 475
ikasleen ikaskuntzaren maila eta
 bilakaera, 864
ikasleen irakaskuntza eta
 errendimendua, 575
ikasleen irakaskuntza- eta
 ikaskuntza-prozesuak, 868
ikasleen jatorrizko desberdintasunak,
 924
ikasleen kopurua, 1477, 1694
ikasleen lanari, 1613
ikasleen oinarrizko gaitasunak, 1694
ikasleen oinarrizko kompetentziak,
 1030, 1101
ikasleen osasuna, 886
ikasleen prestakuntza osagarria, 864
ikasleen proportzioa, 1694
ikasleen trebetasun
 metakognitiboak, 671
ikasleena. *Ikus* inplikazioa
ikasleengan, 197, 199
ikasleentzako, 210, 406, 576, 580,
 730, 1105
ikasleentzako curriculum-
 egokitzapenak, 580
ikasleentzako euskarazko
 unibertsitate-ikasketei, 406
ikasleentzako orientazio-prozedurak,
 1476
ikasleentzat, 655, 741, 1029, 1122,
 1612
ikasle-irakasleen arteko ratioari, 200,
 1104
ikasle-kopurua, 577
ikasle-kopuruaren bilakaera, 1526
ikasletik, 1693
ikasle-trukerako, 165
Ikasmaila, 1685
ikasmailen arteko erlazioak, 1476
ikasmaterial, 419
ikasmaterialak, 805
ikastaldearen, ikastetxearen edo
 ikastegiaren antolaketa
 pedagogikoa, 1476
ikastaldi, 1613
ikastaldiaren iraupena, 1476
ikastaro, 393, 730, 1162, 1499
Ikastaro, 1104
ikastaro presentzial, 740
ikastaroak, 50, 122, 198, 200, 341,
 363, 376, 377, 393, 481, 485, 487,
 790, 867, 1030, 1038, 1096, 1104,
 1131, 1137, 1145, 1359, 1425
Ikastaroak, 393, 1685
ikastaroaren, 355
ikastaroaren eduki nagusiak, 1437
ikastaroen, 393, 632, 730, 1114, 1162,
 1219, 1287, 1423
ikastaroen eskaintza, 594
ikastaroetan, 451
ikastaroetarako eta irakasleen
 prestakuntza-zentroetarako
 ikasketa-planak, 1162
ikastegi, 1470, 1476, 1478, 1492, 1711
ikastegi espezializatuak, 1481
ikastegi frantsesak, 1472, 1479
Ikastegi pribatuak, 1478
ikastegi pribatuei, 1522
ikastegi pribatuen, 1478
ikastegi pribatuen eta Estatuaren
 arteko irakaskuntza publikoko
 lankidetzakontratuak, 1478
ikastegi pribatuetan, 1478, 1711
ikastegi publiko, 1478
ikastegi publiko edo pribatuen, 1712
ikastegi publiko eta pribatuetan,
 1698
ikastegi publiko zein pribatuetan,
 1471
ikastegi publikoak, 1477
ikastegi publikoarekin, 1472
ikastegi publikoen muga
 demografiko, sozial edo linguistiko
 zehatzen, 1478
Ikastegi publikoetan, 1478
Ikastegi teknikoetako ikasleak, 1467
ikastegiak, 1470, 1474, 1477, 1481

- ikastegiak, 1477
ikastegiak batzeko estrategiaren parte, 1481
ikastegiaren antolaketa pedagogikoa, 1476
ikastegiek, 1471, 1472, 1480
ikastegiekin, 1472
ikastegien, 392, 1478
Ikastegien harrera-ahalmenen, 1479
ikastegietan, 1481, 1712
ikastegi-mailakoak. *Ikus* diplomak
ikastegiok, 1477
ikastegion eginkizunak, 1480
ikastegiotan, 1477
ikastegiotara, 1478
ikasteko, 30, 86, 131
ikasteko borondatea, 688, 695
ikasteko erritmoak eta estiloak, 1030
ikasteko gaitasuna, 1237
ikasteko gaitasunak eta estiloak, 1401
ikasteko zailtasunak, 1695
ikasteko zailtasunak dituzten ikasleentzat, 576
ikastetxe, 195, 204, 367, 368, 392, 475, 497, 506, 1473, 1474, 1476, 1673, 1694
Ikastetxe, 476
ikastetxe atzeritarrek, 1471
ikastetxe bakoitzean irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak, 330
ikastetxe berezi, 350
ikastetxe edo ikastegiaren martxan, 1476
ikastetxe eta institutu publikoetako eraikinetako tenperaturari, hezetasunari eta aireztapenari, 886
ikastetxe frantsesek, 1682
ikastetxe frantsesetan, 1684
ikastetxe pribatuek, 330
ikastetxe publikoetako zuzendaritzaren, 196
ikastetxeak, 216, 1467, 1473, 1695, 1697
Ikastetxeak, 1470
Ikastetxean, 1683
ikastetxearen, 475
ikastetxearen edo ikastegiaren antolaketa pedagogikoa, 1476
ikastetxeei, 1695
ikastetxeek, 195
ikastetxeen, 368, 1682, 1683, 1686
ikastetxeen autonomiaz, 368
ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna, 1471
ikastetxeen funtzionamenduaren gaineko eskumenak, 1477
ikastetxeen lan-ordutegiaren, 1513
ikastetxeetako, 369
Ikastetxeetako bizimodua, 1479
ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1475, 1711
ikastetxeetako ikasketa-eskaintza, 1476
ikastetxeetako langileak, 1682
ikastetxeetako ohiko ordutegiaren, 1475
ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1673
Ikastetxeetako osasun-egoera, 1479
ikastetxeetan, 419, 497, 1473, 1514, 1686, 1694, 1695
Ikastetxeetan, 1477, 1479
ikastetxeetara, 1479
ikastetxeetarako sarbidea, 1695
ikastetxeka, 1205
ikastetxeko proiektuaren parte, 1476
ikastetxetan, 1683, 1694
ikastola, 350
Ikastola, 392
ikastolak, 350, 392, 506
Ikastolak, 350, 365
Ikastolak eta Eskola Publikoa Biltzeko Legeak, 365
Ikastolako unitateak, 350
ikastolan, 392
ikastolek, 365, 392
ikastolen titularrekin, 350
ikastoletan, 393
ikastorduak, 336
ikastunaren hizkuntzan, 1615
ikasturte, 198, 577, 716, 719, 721, 734, 852, 1220, 1406
ikasturtea, 198, 301, 345
ikasturtean, 506, 1232, 1613
ikasturteetako, 1026
ikasturteetan, 198, 734
ikasturteraino, 734
ikasturtetan, 1028

- IKEa, 180, 181
- IKEak, 179, 181, 182
- IKEaren, 179, 180, 181
- IKEen, 179, 180
- IKEko, 180
- ikerketa, 80, 83, 123, 216, 233, 334, 339, 393, 404, 406, 408, 409, 419, 487, 522, 588, 599, 650, 699, 701, 724, 781, 790, 825, 848, 853, 867, 882, 951, 961, 986, 1025, 1167, 1176, 1206, 1237, 1254, 1257, 1258, 1259, 1260, 1289, 1300, 1309, 1327, 1346
- Ikerketa, 341, 367, 368, 369, 373, 374, 677, 695
- ikerketa agronomikoa, 1522
- Ikerketa Ekonomikoetarako eta Komertzialetarako Zentroaren, 260
- ikerketa- eta berrikuntza-programak, 203
- ikerketa eta garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedeak, 1624
- Ikerketa eta garapen teknologikoaren antolaketa orokorra, 1482
- ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak, 1482
- Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa, 1482, 1624
- ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 1624
- Ikerketa eta Garapen Teknologikoari, 1628
- ikerketa linguistikoa eta filologikoa, 699
- ikerketa metodologikoak, 339
- Ikerketa soziolinguistikoa, 791
- ikerketa soziologikoen helburua, 1397
- ikerketa terminologikoa, 1289
- Ikerketa Zentro Biomedikoa (CBIR), 839
- ikerketa zientifiko edo kulturaletan, 393
- Ikerketa zientifiko eta teknikoan, 830
- ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, 839, 853
- ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, 853
- ikerketa zientifikoa, 334, 757, 1194
- ikerketa zientifikoak, 920
- ikerketa zientifikoarekin, 1558
- ikerketa zientifikoaren praktikarenean, 1472
- ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1184
- ikerketa zientifikorako zentroa, 1143
- ikerketa-, esperimendazio- eta dokumentazio-lana, 1476
- ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 986
- ikerketa-aginduarekin, 1588
- ikerketa-akordioak, 1297
- ikerketa-akordioei, 1259
- ikerketa-arloko eginkizunak, 781
- Ikerketa-eginkizunak, 1421
- ikerketa-fasean, 268
- ikerketa-ildoek, 1072
- ikerketa-institutu eta -zentroak, 1418
- ikerketa-institutu independenteetan, 1621
- ikerketa-jarduera, 1038
- ikerketa-jarduerak, 1259
- ikerketak, 568, 668, 691, 1069, 1297, 1472, 1577
- ikerketak egitekoa, 7
- ikerketa-lana, 1682
- ikerketa-lanetan, 419, 1206
- ikerketa-munduan, 1167
- ikerketan, 408, 599, 745, 1536
- ikerketarako, 431, 522
- Ikerketarako bisita-sistema ezartzea, 52
- Ikerketarako eta garapenerako aurrekontu-baliabideen programazioa, 1628
- ikerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin, 961
- ikerketarako jaidura, 1480
- ikerketarekin, 195, 1628
- Ikerketarekin, 482
- ikerketarekin eta zabalkundearekin lotutako jarduerak, 997
- ikerketaren, 340, 405
- Ikerketaren, 1482
- ikerketaren alorrean, 1480
- Ikerketaren alorreko estrategia

- nazionalaren parte, 1481
- ikerketaren alorreko langileen mobilizazioa, 1628
- ikerketaren emaitzak, 1624
- ikerketaren eremuan, 1396
- ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 1698
- lkerketari, 1184, 1698
- ikerketa-taldeak, 1628
- ikerketaz, 654
- ikerketa-zentroen, 1194
- ikerketei buruzko txosten zioduna, 1616
- ikerlanak, 1471
- ikertuen, 297
- ikertzaile, 1085
- ikertzaile kontratatuen, 405
- Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala, 936
- ikertzaileak, 405, 800, 986
- ikertzaileei, 405, 1472
- ikertzaileek, 1093
- ikertzaileen, 406, 409, 702
- ikertzaileentzat, 406
- Ikertzea, 1498
- ikonoak, 668
- ikur, 724
- ikurrak, 172, 630, 668, 834, 1004, 1477
- ikurrekin, 603
- ikurren, 850, 1344
- ikus-adierazpena, 1026
- ikus-entzule frantsesentzat, 1638
- ikus-entzule gehieneko ordutegiko programak, 1198
- ikus-entzuleak, 1412
- ikus-entzuleak gehitzeko estrategiak, 621
- ikus-entzuleei, 1391
- ikus-entzuleei, 1637
- ikus-entzuleen eskubide eta interesak babestea helburu sozialtzat duten elkarteek, 1637
- ikus-entzuleen ezaugarriak, 1162, 1163, 1199
- ikus-entzuleentzat, 1638
- ikus-entzunezko telekomunikazio-bideen, 1595
- ikus-entzunezko, 239, 339, 383, 534, 698, 1164, 1168, 1280, 1288
- ikus-entzunezko adierazpenaren eta zabalkundearen, 239
- ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz, 1638
- ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzez, 1638
- ikus-entzunezko baliabideen, 1443
- ikus-entzunezko baliabideen eremuan, 1252
- ikus-entzunezko baliabideetatik, 731
- ikus-entzunezko beste bitartekoekin, 906
- ikus-entzunezko beste komunikabide batzuk, 1263
- ikus-entzunezko dokumentu edo saioak, 1563, 1627
- ikus-entzunezko eduki, 1389
- ikus-entzunezko eduki baten ikusmen-zatia, 591
- ikus-entzunezko edukiak, 241, 776, 777, 950, 1410
- ikus-entzunezko edukien erregulazioa, 1199
- ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, 877, 1341
- ikus-entzunezko edukien multzo bat, 1196, 1197, 1212
- ikus-entzunezko edukietarako irispidea, 1199
- ikus-entzunezko ekoizpena, 1387
- ikus-entzunezko ekoizpenaren industria, 615
- ikus-entzunezko ekoizpenari, 1367
- ikus-entzunezko ekoizpenari edo enpresa-kudeaketari aplikatutako ezagutza, 968
- ikus-entzunezko ekoizpenean, 777
- ikus-entzunezko ekoizpenei, 657
- ikus-entzunezko ekoizpenen eta programa osoen edo horien zatien trukeak, 968
- ikus-entzunezko enpresek, 239
- ikus-entzunezko erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari, 673, 872
- ikus-entzunezko eskaintza, 1288, 1386
- ikus-entzunezko eskaintzari, 1292
- ikus-entzunezko eskuarteetan, 383
- ikus-entzunezko europar obrak, 1199
- ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko betebeharrak, 1199
- ikus-entzunezko europar obretarako,

- 1199
 ikus-entzunezko euskarriak, 227, 231, 1117
 ikus-entzunezko euskarrian, 194
 Ikus-entzunezko euskarrien garapena, 598
 ikus-entzunezko hedabide publiko eta valentziarrek, 1387
 ikus-entzunezko hedabideen, 215
 Ikus-entzunezko hedabideen hiru ordezkari, 1129
 Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak, 1197
 ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari, 1212
 ikus-entzunezko hedabideetan, 587, 907, 1387
 ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria, 1636
 ikus-entzunezko ikastaroak, 713
 ikus-entzunezko industria, 949
 ikus-entzunezko jarduera, 906
 Ikus-entzunezko jardueraren printzipio orokorrak, 906
 Ikus-entzunezko komunikabide, 772
 ikus-entzunezko komunikabide propioak, 1386
 ikus-entzunezko komunikabide publiko autonomikoen eredu berria, 1386
 ikus-entzunezko komunikabide publikoak, 209, 949
 Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei, 949
 Ikus-entzunezko komunikabide publikoek, 564
 ikus-entzunezko komunikabide publikoek, 1389
 ikus-entzunezko komunikabideek, 611, 684, 904, 972, 1309
 Ikus-entzunezko komunikabideek, 534, 812, 1295
 ikus-entzunezko komunikabideen, 1288
 ikus-entzunezko komunikabideetan, 1288
 Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna, 611, 684
 ikus-entzunezko komunikazio plurala, 1387
 ikus-entzunezko komunikazioa, 198, 1027
Ikus-entzunezko komunikazioa, 785, 1509
 ikus-entzunezko komunikazioak, 1387
 ikus-entzunezko komunikazioan hizkuntza eta kultura katalanek eta aranerak izan behar duten presentziari buruzko betebeharrak, 1199
 ikus-entzunezko komunikazioaren, 534
 ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoan, 877, 1341
 ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoaia, 1196, 1198
 ikus-entzunezko komunikazioaren eremuan, 1280
 ikus-entzunezko komunikazioaren esparrua, 776
 ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean, 1637, 1639
 Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorrak, 1391
 Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorraren, 1391
 ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege, 949, 950, 1387, 1388, 1391
 ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrean, 709
 ikus-entzunezko komunikazioari laguntzeko zerbitzua, 591
 ikus-entzunezko komunikazio-bitartekoen, 1442
 ikus-entzunezko komunikazio-eskaintza, 1386
 ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 776, 1196
 ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak, 950
 ikus-entzunezko komunikazio-jardueren esparruan, 1196
 ikus-entzunezko komunikaziokoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
 Ikus-entzunezko komunikazio-

- organismo publikoei, 1638
 ikus-entzunezko komunikaziorako, 611, 684
 ikus-entzunezko komunikaziorako irispide unibertsala, 785
 ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea, 1199
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu, 1636
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk, 1388
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu propioak, publikoak eta valentzierazkoak, 1388
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publiko, 949
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 950
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek, 1288
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 950
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 618
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 617, 618
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 1633
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileen, 619
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1288
 ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako, 617, 1387
 ikus-entzunezko lanak, 657
 ikus-entzunezko lanaren elkarrizketen eta narrazioen multzoa, 1264
 ikus-entzunezko lanaren jatorrizko bertsioa, 1264
 ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari, 1262
 ikus-entzunezko material irisgarriak, 977
 ikus-entzunezko materiala, 339, 1164
 ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen, 968
 ikus-entzunezko obra, 1627, 1632, 1634, 1635, 1639, 1662
 ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa, 1627
 ikus-entzunezko obra baterako koprodukzio-kontratua, 1662
 ikus-entzunezko obra europarrak, 1639
 ikus-entzunezko obra europarren, 1635
 ikus-entzunezko obra nazionalak, 1632
 ikus-entzunezko obrak, 1561, 1562, 1563, 1627, 1633
 ikus-entzunezko obraren frantsesezko bertsioa, 1562
 ikus-entzunezko obren, 1633, 1640
 ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 1561
 ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa, 1563
 ikus-entzunezko ondarea, 1262
 ikus-entzunezko organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, 1633
 ikus-entzunezko produktuak, 618
 ikus-entzunezko programa espezifikoko irisgarriak, 583
 ikus-entzunezko programazioa, 1149
 ikus-entzunezko programen, 632
 ikus-entzunezko proiektu berrien arloko lankidetzaren ere, ekoizpen-bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak erabiltzeko elkarlana, 968
 ikus-entzunezko saio eta zerbitzuak, 1638
 ikus-entzunezko sare eta hedabideetan, 907
 ikus-entzunezko sistemen azpigituluak, 597
 ikus-entzunezko sistemez, 597
 ikus-entzunezko teknika berrien, 856
 ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 1650
 ikus-entzunezko zerbitzuak, 950, 1195
 ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 1638
 ikus-entzunezko zerbitzuetarako irisgarritasuna, 618
 ikus-entzunezkoa, 238, 698, *Ikus* ekoizpena, *Ikus* publizitatea, *Ikus* publizitatea, *Ikus* publizitatea

- ikus-entzunezkoak, 239, 339, 923, 964, 1264, 1267, 1386, *Ikus* baliabideak, *Ikus* obrak
- ikus-entzunezkoan. *Ikus* dokumentazioa
- ikus-entzunezkoei, 785, 906
- ikus-entzunezkoei buruzko legeria orokorrean, 972
- ikus-entzunezkoek. *Ikus* jarduera, *Ikus* obrak
- ikus-entzunezkoen, 583, 786, 1262, 1265, 1364
- ikus-entzunezkoen erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari, 872
- ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio artezkariak, 764
- ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidariak, 772
- ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidarien bermea, 772
- ikus-entzunezkoen eremuko eskumen publikoak, 1199
- ikus-entzunezkoen erregistroa, 1605
- ikus-entzunezkoen espazio erkide, 776, 777
- ikus-entzunezkoen espazioa, 1200
- ikus-entzunezkoen eta hedabideen gaineko heziketa, 1638
- ikus-entzunezkoen industria, 1212, 1262, 1264, 1267
- ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak, 1627
- ikus-entzunezkoen industriari, 1317
- ikus-entzunezkoen irisgarritasun-esparrua, 1392
- ikus-entzunezkoen jardueren leihatila bakarraren, 787
- ikus-entzunezkoen komunikazioaren zerbitzu publikoa, 786
- ikus-entzunezkoen Komunikazioari, 1195
- ikus-entzunezkoen komunikazio-sektore publikoan, 1632
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1200, 1212
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa eta irismena, 786
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoak, 1197
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek, 1199
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak, 1198
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak, 1198
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren helburua, 1198
- ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1199
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusia, 1632
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak, 1510, 1549, 1633, 1634, 1635, 1636, 1640
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren, 1634
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren aholkuei, 1638
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren baimena, 1634
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpen, 1635, 1636
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpenean, 1549
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren jarduerari buruzko urteroko txostenean, 1632
- ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiari, 1637, 1639
- ikus-entzunezkoen Kontseilua, 772, 1199, 1317
- ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen esparruan, 1173
- ikus-entzunezkoen kultura, 786
- ikus-entzunezkoen merkatuak, 1263
- ikus-entzunezkoen merkatuan, 949
- ikus-entzunezkoen merkatuan eta merkatu teknologikoan diharduten eragileek, 949
- ikus-entzunezkoen operadoreek, 1387
- ikus-entzunezkoen operadoreentzat, 1173
- ikus-entzunezkoen sektore publikoa, 709, 1637
- ikus-entzunezkoen sektorea, 61, 67, 777, 907, 1200, 1387, 1388
- ikus-entzunezkoen sektorea, 1200

- Ikus-entzunezkoen sektorea
sustatzeko jarduerak, 907
- ikus-entzunezkoen sektorean, 906,
1288
- ikus-entzunezkoen sektorearekin,
1195
- ikus-entzunezkoen sektorearen, 786
- ikus-entzunezkoen sektorearen
izaera estrategikoa eta
lehentasunezkoa, 906
- ikus-entzunezkoen sektorearen
sustapena, 1262
- ikus-entzunezkoen sektoreko beste
ekoizpen batzuekin, 1262
- ikus-entzunezkoen sektoreko
sozietate publikoekin, 1512
- ikus-entzunezkoen sistema, 1195
- ikus-entzunezkoen sistema osoaren
lurralde-oreka, 1200
- ikus-entzunezkoen sistema propioa,
1195
- ikus-entzunezkoen sisteman, 772
- ikus-entzunezkoen sustapena eta
babesa, 777
- Ikus-entzunezkoen Valentziako
Korporazioa, 1390
- Ikus-entzunezkoen Valentziako
Korporazioaren antolaketa, 1390
- Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa,
1389
- Ikus-entzunezkoen zerbitzu
publikoaren programazioa, 777
- ikus-entzunezkoen zerbitzu
publikoaren zereginak, 1196
- ikus-entzunezkoen zerbitzuak, 1208,
1304, 1386
- ikus-entzunezkoetan, 239, 794, 1149
- ikus-entzunezkoetan zein
idatzizkoetan. *Ikus* komunikazio-
sistemak
- ikus-entzunezkoek, 123
- ikusezin, 668, 805, 870, 1044
- ikusezintasuna, 804
- ikusezintasunaren, 1071
- Ikusgaitasun, 270
- ikusgarritasuna, 970
- ikusizko edo soinuizko adierazgarria,
1391
- Ikusizko edo soinuizko adierazgarrien
arabidea, 1391
- ikusizko eta soinuizko adierazgarriez,
1391
- ikusizko informazioa, 812, 1296
- Ikusizko informazioa, 1296
- Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza
bihurtzen duten laguntza-
produktuak, 811
- Ikusizko komunikazioan laguntzeko
produktuak, 811, 1296
- Ikusizkoa, 811, *Ikus* komunikazioa
- ikuskapen, 471
- ikuskapena, 345, 364, 401, 1409
- Ikuskapena, 674
- Ikuskapen-aktak, 471
- ikuskapen-ataza, 419
- ikuskapen-zerbitzuei, 415
- ikuskatzaileak, 1615
- ikuskatzailearen, 1614
- ikuskatzailetza, 671, 1084
- ikuskatzailetzak, 789
- Ikuskatzailetzak, 1409
- ikuskatzailetzako langileek, 671
- ikuskatzailetzetan, 1461
- ikuskerak, 680, 1071
- ikuskitze, 456, 457, 1164
- ikuskitze eta aisialdiko jardueren,
456
- ikuskitzeak, 589, 731, 964, 1055, 1252
- ikuskitzearen arteak, 1163
- ikuskitze-arteak, 1164
- ikuskitzei, 456
- ikuskitzek, 456
- ikuskitzearen gaineko zerga, 1672
- ikuskitzearen, publizitatearen eta
modaren alorretako langileak,
1507
- Ikusle edo entzule gehieneko
orduetan, 1633, 1635, 1640
- ikusle eta entzule gehieneko
orduetan, 1638
- ikusle gehieneko orduetan, 1636
- ikusleak bertaratzeari buruzko
informazioa, 1264
- ikuslearen babeslea, 314
- ikusleen kopurua, 1266
- ikusle-kopuruaren eta etekinen
kontrolak, 1263
- Ikuslerik, 1266
- Ikusmen- edo entzumen-
desgaitasuna, 617
- Ikusmen- edo entzumen-
desgaitasuna duten pertsonen,

- 617, 785
- ikusmen- eta entzumen-
aberastasun, 856
- ikusmen- eta entzumen-
desgaitasuna duten pertsoneri,
1294
- ikusmen- eta soinu-egokitzapenik,
214
- ikusmen urriko pertsonen ikusmen-
errendimendua, 1296
- ikusmen-, espazio-, keinu- eta
eskuzko hizkuntza, 590, 1111
- ikusmen-, espazio-, keinu- eta
eskuzko hizkuntzak, 222
- ikusmen-, mugimendu-, entzumen-
edo kognizio-mugak, 663
- ikusmen-arazoak dituzten pertsoneri,
1678
- ikusmenaren, 1295
- ikusmenaren eta entzumenaren
nariadura konbinatua duten
pertsonak, 222
- ikusmenaren eta entzumenaren
nariadura konbinatuan, 65
- ikusmen-desgaitasuna, 1296, 1297
- ikusmen-desgaitasuna duten
pertsoneri, 811, 812
- Ikusmen-desgaitasuna duten
pertsonak, 785
- ikusmen-desgaitasuna edo
itsutasuna duten pertsonak, 1400
- ikusmen-desgaitasunik gabeko
pertsona, 591
- ikusmenean, 1042
- ikusmenekoa eta entzumenekoa.
Ikus zentzumen-gabezia
- ikusmen-elementu, 591
- ikusmen-informazioa, 811, 1296
- ikusmen-urritasuna duen pertsonari,
1296
- ikusmolde sexisten adierazpena,
1308
- ikus-onetsia, 1371
- ikuspegi, 270, 434, 472, 669, 848, 982,
1103, 1279, 1348, 1397, 1400, 1402
- ikuspegi ekonomiko eta sozialak, 80
- ikuspegi ez-sexistatik, 472
- ikuspegi historiko, 434
- ikuspegi komunikatiboak,
soziokulturalak, funtzionalak eta
praktikoak, 1102, 1103
- ikuspegi linguistiko, 270
- ikuspegi metodologikoak, 1405, 1407
- ikuspegitik, 270, 731, 735, 793, 1262,
1347, 1402
- Ikuspuntu, 353, 695
- ikuspuntu desberdin eta osagarriak,
608
- ikuspuntu desberdinak eta
osagarriak, 604
- ikuspuntu pedagogikotik, 1396
- ikustaldietako parte-hartze
aktiboan, 267
- ildo estrategikoak, 1391, 1392
- ildo nagusiak, 1536
- ildo orokorrak, 313
- ildoak, 757, 997
- ile-apainketa, 1051
- ile-apaintzaile, 1569
- ile-apaintzaileburu, 1569
- Île-de-France eskualdeari, 1659
- ile-eranskingileburu, 1569
- Illes Balears, 152, 726
- Illes Balears Film Commission, 787
- iloba eta gainerako senitartekoen
izenak, 1583, 1604
- ilustratzaile, 210
- ilustratzailearen, 925
- ilustratzaileek, 925
- ilustrazio, 922
- ilustrazio onena duten lanei, 924
- imitazio, 645, 717, 1018, 1082
- imitazioa, 566, 913, 1018, 1020, 1188
- immaterialak, 478
- immatrikulazioa, 1463
- Immatrikulazioa, 1463, 1517
- immigranteak, 201
- Immigranteak, 1005
- Immigranteak integratzea, 164
- immigratuak, 27
- immigrazioa, 1279
- immigrazioaren, 243
- Immigrazioaren eta Integrazioaren
Frantziako Bulegoa, 1504
- Immigrazioarako Itun Nazionalaren,
1249
- immunitate, 1643, 1644, 1645
- immunitatea, 1644
- immunitateari, 1643
- immunitateari uko egiteko
eskubidea eta eginbearra, 1645
- inbasioak, 25

- inbentario, 1560
- inbentarioa, 383, 1385
- Inbertitzaile ez-profesionalentzako funts irekiak, 1451
- inbertitzaile ez-profesionalentzat, 180, 264
- Inbertitzaile profesionalentzako funts irekiak, 1451
- inbertitzaile profesionalentzat, 179, 180, 264
- inbertitzaileak, 181
- inbertitzailearen babesak, 263
- Inbertitzailearentzako, 179
- inbertitzailearentzat, 181, 182
- Inbertitzailearentzat, 180, 182
- inbertitzaileei, 179, 263, 303, 1451, 1452, 1453
- inbertitzaileen, 181
- Inbertitzaileentzako informazioa, 1450, 1451
- inbertitzaileentzat, 180
- inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileei, 263
- inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileen, 263
- inbertsio alternatibokotzat, 263
- inbertsio askeko funtsak, 263
- inbertsio askeko inbertsio kolektiboko erakundeak, 263
- inbertsio askeko inbertsio kolektiboko instituzioen inbertsio kolektiboko instituzioak, 263
- inbertsio kolektibo itxiko erakundeak, 264, 265
- inbertsio kolektiboa, 263
- Inbertsio kolektiboak, 1450
- inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak, 263
- inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak, 263
- inbertsio kolektiboko erakundeak, 179, 180, 263
- Inbertsio Kolektiboko Erakundeei, 179
- inbertsio kolektiboko erakundeen, 180
- Inbertsio kolektiboko erakundeen, 182
- inbertsio produktibora, 263
- inbertsioa, 195, 774, 1561, 1563
- inbertsioak, 791, 986, 1300, 1642
- Inbertsioaren aldeko zerga- eta gizarte-arloko neurriak, 1669
- inbertsioaren zenbatekoa, 1635, 1639
- inbertsioari, 181
- inbertsioei, 1561
- inbertsioek, 1563
- inbertsio-erabaki oinarriak, 181
- Inbertsio-erakundearen sozietate kudeatzaileak, 264
- inbertsioetarako zuzkidurak, 1568
- inbertsio-funtsak, 1451
- Inbertsio-funtsaren, 180
- inbertsio-produktuaren, 181
- inbertsiorako, 1659
- inbertsio-sozietatea, 180
- inbertsio-zerbitzuak, 1651
- inbestidura-hitzaldian, 1347
- Incheongo Adierazpenaren, 680
- Incheongo Adierazpenaren ikuspegiak, 680
- Inclusion Europe*, 1296
- indar, 31, 1628
- Indar Armatuak, 106
- Indar Armatuetako, 106
- indar armatuetan edo erreserbako armadan erroldatzeko aukerak, 1557
- indar betearazlea, 163
- indar betearazledun ebazpenak, 162
- indarkeria, 12, 411, 413, 434, 468, 527, 570, 661, 758, 1309
- indarkeria fisiko edo psikologikoa, 527
- indarkeria horren zuzeneko biktima, 570
- indarkeria matxista, 1309, 1318
- Indarkeria matxista, 1217
- Indarkeria matxistaren biktimei, 885
- indarkeria matxistaren moduak desegiteko beharrezko tresna, 1044
- indarkeria sexistaren eta sexu-erasoen inguruan sentsibilizatzea, 1471
- indarkeriaren, 671, 673, 819, 889, 932, 1330
- indarkeriaren aurkako prebentzioa eta babesak, 819
- indarkeriaren biktima diren

- emakumeen babesak, 1068
indarkeriari, 417, 1638
indarkeriari buruzko informazioa, 1471
indarkeriarik, 413
indarra, 499
indarraldi, 801, 1196
indarraldia, 531, 1170, 1399
indarrean, 76, 425
indarrean dagoen legeriak, 1365
indarrean dagoen legerian, 428, 432, 475
indarrean dauden balioak beren gain hartzeko. *Ikus* eskubidea
indarrean dauden hizkuntza-arauek, 462
indarrean jar, 80
indarrean jarri, 97, 99, 142, 143, 430
indarrean jartzea, 429
indarrean jartzen, 99, 143
indarrean zeuden aurrekontu orokorretako partidetan izendatutako zenbateko globala, 429
indarreko legeriak establezimendu komertzial handi gisa kalifikatzen dituen establezimenduek, 397
indarreko legerian, 495
Indarreko legeriaren, 493
indarreko legerien, 36
Indarreko xedapen nazionalen, 50
indartzea, 8, 47
indartzeaz, 81
indartzen, 78
independentea, 5, 340, 1282
independentzia, 937, 1366, 1536, 1632, 1643
independentzia akademikoa, 859
independentzia- eta autonomia-printzipioak, 657
independentzia-mailari, 45
indibidualismo lehiakorra, 26
indibidualizazioa, 863
indigenen askatasunei zor zaien errespetua, 16
indize demografiko oso baxuko landa-eremuko biztanleguneak, 680
indizea, 1045
indizean, 1700
indizeen, 925
Indusketaren txostenak eta memoria, 1093
indusketek, 1093
industria, 477, 478, 665, 808, 949, 1131, 1148, 1165, 1176, 1182, 1200, 1212, 1262, 1264, 1267
Industria, 387, 912
industria- edo hizkuntza-balioak, 1084
industria- edo merkataritza-produktuen kontsumitzaileei, 1166
Industria- eta merkataritza-mozkinak, 1560, 1568
Industria Iraultzaren garrantzi, 1695
industria zinematografikoa eta ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak, 1627
industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean, 1605
industria zinematografikoaren eta ikus-entzunezkoen sektorearen sustapena, 1262
industria-akordioak, 1265, 1266
industria-establezimendu, 1614
Industria-jarduera sustatzeko programak, 808
Industria-planeari, 808
Industria-politika, 808
industria-politikaren, 808
Industria-politikaren plangintza, 808
industria-produktuetan, 843
Industriari, 808
industria-sektore teknologikoa, 583
industria-sektoreari, 921
industrien zeregina, 937
INEFen eredia, 295
INEFen hizkuntza, 295
INEFen hizkuntzan, 295
inflazioa, 1700
informatiboetako, 383
informatika, 109, 1051
informatikako ekipamendu, tresna eta produktuak, 35
Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala, 916
Informatikako Ingeniaritzaren, 918
Informatikaren eta Askatasunen Batzorde Nazionalaren aurretiazko irizpenean, 1508
informatikaren eta informazioaren

- autobideen erabilera, 1153
- informatikari, 1154
- Informatikari, Fitxategiei eta Askatasunei buruzko 1978ko urtarrilaren 6ko 78-17 Legearen, 1548
- informazio, 98, 142, 157, 168, 179, 180, 181, 219, 225, 226, 229, 230, 235, 236, 244, 245, 255, 257, 258, 264, 291, 292, 297, 302, 318, 319, 383, 385, 388, 411, 412, 413, 415, 431, 432, 445, 519, 520, 528, 530, 531, 534, 559, 591, 598, 606, 607, 613, 617, 633, 646, 667, 673, 703, 749, 764, 782, 788, 812, 833, 836, 842, 843, 906, 922, 950, 954, 1057, 1058, 1097, 1108, 1110, 1115, 1165, 1166, 1217, 1228, 1247, 1280, 1284, 1288, 1294, 1296, 1320, 1322, 1456, 1457, 1483, 1552, 1679
- Informazio, 156, 166, 179, 235, 245, 257, 259, 267, 295, 383, 407, 531, 533, 535, 821, 843, 944, 987, 1164
- Informazio akademikoa, 407
- Informazio akademikoa jasotzeko eskubidea, 407
- informazio akastun edo okerra, 1457
- informazio argirik, 1496
- informazio doi eta zehatza, 1496
- informazio egiazko, objektibo eta orekatura, 1196
- informazio egiazkoa, 1389
- informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa, 843
- informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko baldintzak, 772
- informazio egiazkoa, objektiboa eta orekatua, 1197
- informazio- eta adierazpen-kartelak, 1245
- informazio eta aholkularitza indibidualizatua, 1006
- informazio- eta dokumentazio-zerbitzuak, 411
- Informazio- eta eskaera-eskubideak, 565
- informazio- eta ezagutza-tresna, 219
- Informazio- eta gardentasun-betebeharrak, 292
- informazio- eta interpretazio-lana, 470
- informazio- eta interpretazio-zerbitzuak, 782
- informazio- eta komunikazio-bitarteko, 673
- informazio eta komunikazioko teknologien, 449
- informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan, 1280, 1288
- informazio- eta komunikazio-sistemen, 388
- informazio- eta komunikazio-sistemetan, 385
- informazio- eta komunikazio-sistemetara, 383
- informazio- eta komunikazio-teknologien, 570, 708
- informazio- eta komunikazio-teknologien erabilerarekin, 1237
- Informazio eta kultura zientifiko eta teknikoa, 1624
- informazio- eta kultura-programak, 1058
- informazio- eta prestakuntza-ekintzek, 1250
- Informazio- eta prestakuntza-ekintzetan, 1251
- informazio- eta prestakuntza-neurriak, 613
- informazio- eta publizitate-dukietan, 667
- Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak, 533
- Informazio eta Turismo Ministerioaren 1963ko otsailaren 26ko ministro-agindua, 750
- informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak, 673, 872
- informazio finkoan, 955
- informazio finkoek, 1166
- Informazio gehigarria, 295
- Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari, 1416
- informazio instituzionalak, 226, 230, 598
- Informazio irisgarria, 1110
- Informazio nahikoa eta egiazkoa jasotzeko eskubidea, 771
- Informazio Normalizatuaren Europar Fitxa (INEF), 295

- Informazio orokorra, 1557
informazio osagarri, 1046
Informazio osagarria, 1046
informazio osagarriko sistema
 irisgarriez, 597
informazio osoa, egiazkoa, gardena
 eta ulergarria, 842
informazio pertsonal eta
 eguneratua, 415, 821
informazio pertsonala, 849
informazio publikoa, 259, 519, 520,
 531, 980
Informazio publikoa, 259, 531, 980
Informazio Publikoa, 1073
Informazio publikoa eskuratzeko
 eskubidea, 259, 531
Informazio publikoa iristeko
 eskubidea, 980
Informazio publikorako sarbidea
 izateko eskubidearen erabilera,
 464
informazio publikorako sarbideari,
 464
informazio zientifikoa, 1624
informazio zuzena, 256
informazio-, dokumentazio-,
 liburutegi- eta gainerako kultura-
 zerbitzuetara, 633
informazio-, komunikazio- eta
 telekomunikazio-beharrizanetara
 egokitutako gailuak, 597
informazio-, kultura-, hezkuntza- eta
 entretanimendu-beharrizana,
 1389
informazioa, 36, 41, 47, 65, 83, 151,
 163, 165, 166, 168, 178, 184, 187,
 188, 189, 191, 214, 215, 222, 234,
 235, 236, 242, 243, 244, 245, 253,
 254, 255, 261, 267, 278, 293, 294,
 295, 296, 310, 315, 318, 319, 358,
 378, 411, 412, 413, 414, 415, 445,
 464, 500, 502, 512, 515, 519, 524,
 533, 534, 535, 539, 545, 557, 565,
 572, 590, 595, 597, 605, 607, 609,
 616, 631, 646, 652, 711, 712, 727,
 731, 771, 782, 788, 812, 833, 849,
 885, 904, 924, 943, 954, 987, 1005,
 1010, 1023, 1036, 1041, 1046, 1073,
 1097, 1098, 1110, 1120, 1165, 1166,
 1181, 1215, 1217, 1256, 1264, 1280,
 1284, 1297, 1298, 1322, 1341, 1349,
 1355, 1360, 1372, 1383, 1385, 1386,
 1387, 1403, 1407, 1444, 1450, 1451,
 1452, 1453, 1456, 1459, 1471, 1475,
 1495, 1496, 1502, 1508, 1519, 1557,
 1638, 1692, 1706, 1707
Informazioa, 166, 168, 181, 188, 189,
 256, 259, 302, 320, 411, 415, 456,
 533, 570, 686, 945, 971
INFORMAZIOA, 515
informazioa aske jakinarazteko eta
 hartzeko eskubidea, 310
Informazioa emateko bitartekoa,
 1271
informazioa emateko eta jendeari
 arreta emateko guneetan, 972
informazioa erabiltzeko
 trebetasunak, 868
informazioa eta dokumentazioa
 iristeko aukera, 868
informazioa eta iritziak mugarik
 gabe eta nolanhiko
 adierazpideez jaso eta
 zabaltzekoa, 7
informazioa euskaraz jasotzeko
 eskubidea aitortuz, 326
Informazioa gauatzeko bitarteko
 onargariak, 1271
informazioa iristeko aukera, 1110
informazioa iristeko eskubidea, 875
informazioa iristeko sistemak, 598
Informazioa jasotzeko eskubidea,
 268, 411
informazioa jasotzeko eta hizkuntza
 ofizialak erabiltzeko eskubideari,
 1269
informazioa sustatzea, 50
informazioa trukatzeko prozesua,
 811, 1295
informazioa ulertzeko behar diren
 baliabideak eta laguntzak izateko
 eskubidea, 1035
informazioa ulertzeko behar diren
 laguntzak eta babesak, 1213
informazioak, 98, 142, 157, 280, 281,
 318, 633, 887, 1152, 1164, 1289
informazioan, 318, 535, 590, 703,
 1057, 1279
Informazioan erabilitako hizkuntza,
 788
informazioarekin, 1035
informazioarekin lotutako

- eskubideak, 939
- informazioarekin, kulturarekin,
ezagutzarekin,
entretanimenduarekin eta
kirolarekin loturiko edukiak, 1637
- informazioaren, 195, 203, 244, 294,
511, 515, 524, 764, 1153, 1154,
1289, 1497
- Informazioaren, 310, 320
- Informazioaren berrerabilpena, 980
- Informazioaren edukia ulertzeko
zailtasunen bat, 1181
- informazioaren edukiari, 1500
- Informazioaren eta ezagutzaren
gizartea, 673, 872, 1309
- informazioaren eta ezagutzaren
gizartean, 598, 599
- informazioaren eta ezagutzaren
gizarteko jarduketa eta
programa, 673
- informazioaren eta hezkuntzaren
arloko profesionalak, 1031
- Informazioaren eta iritziaren arteko
ezberdintze eta banantzea, 310
- informazioaren eta komunikazioaren
eremuan, 1386
- informazioaren eta komunikazioaren
gizartea, 1389
- informazioaren eta komunikazioaren
sektorean, 673
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologia berriak, 1289
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologia berriek, 469, 1090
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologia berriek eskaintzen
diguten ahalmen handiaz
baliatzea, 424
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiak, 574, 578, 869, 1019,
1026, 1027, 1029, 1106, 1239, 1309,
1659
- Informazioaren eta komunikazioaren
teknologiak, 599
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiei, 1103
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiei buruzko oinarritzko
ezagutza funtzionalak, 681
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiek, 1294
- Informazioaren eta komunikazioaren
teknologiek, 866
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren, 450, 1112
- Informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren, 872, 1070, 1309
- Informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren arloan, 806
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren curriculum-
integrazioa, 1102
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren erabilera, 203, 862,
869
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren erabileran, 574, 1025
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologiaren erabilerara, 195
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologietako prestakuntza, 1237
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologietan, 579, 1027, 1102
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologietarako hastapenak,
1237
- informazioaren eta komunikazioaren
teknologietarako irisgarritasuna,
195
- informazioaren eta komunikazioen
sistemak, 524
- informazioaren eta komunikazioen
teknologiaren erabilerari, 1186
- Informazioaren eta publizitatearen
arloko arau-haustekak, 843
- informazioaren eta publizitatearen
edukietan, 679, 881, 1090, 1339
- Informazioaren eta
telekomunikazioen gizartera
iristeko baldintzak, 1340
- informazioaren gizartea, 226, 230,
588, 598, 646, 764, 772, 806, 920,
1117, 1320, 1341
- Informazioaren Gizartea bultzatzeko
Neurriei, 598
- informazioaren gizarteak, 574
- Informazioaren gizarteak, 1695
- informazioaren gizartean, 210, 223,
646, 673, 708, 877, 1113, 1341
- informazioaren gizartearen
teknologia berrietan oinarritutako
elementu eta prozesu, 598

- Informazioaren gizartearen, telekomunikazioen eta komunikabide sozialen eremuan, 1340
- informazioaren gizartearenak. *Ikus* zerbitzuak
- informazioaren gizarteko zerbitzu-emaileak, 646
- informazioaren hedapena, 1628
- informazioaren itzulpena, 181
- informazioaren itzulpenak, 179
- informazioaren komunikazio-hizkuntza, 1250
- Informazioaren mugaz haraindiko trukea, 291
- informazioaren teknologia berriak, 216, 1001
- informazioaren teknologien eta telekomunikazioen aplikazio aurreratua, 596
- informazioaren tratamendua, 570
- Informazioaren tratamendua, 1217
- informazioaren tratamenduaren oinarri, 1154
- informazioaren tratamenduari, 34, 609
- informazioaren tratamenduko, 866
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien, 673
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta hedapenean, 1069
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologiek, 673
- informazioaren, komunikazioaren eta kulturaren merkatuarenak, 26
- informazioaren, komunikazioen eta bestelako zerbitzuak, 524
- informazioari, 588, 598
- Informazioari buruzko berezitasunak, 646
- informazio-arloko, 646
- informazio-askatasuna, 970
- informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, 1637, 1639
- informazio-batzordeen irizpenak, 461, 899, 902
- informazio-beharrizanei, 1388
- Informazio-betebeharrak, 236
- informazio-bitartekoak, 633
- informazio-dokumentuak, 606
- Informazio-dokumentuak, 181
- Informazio-dukiek, 1388
- informazio-dukietan, 613
- informazioen, 1288
- Informazioen objektibotasun, egiatasuna eta inpartzialtasuna, 310
- informazio-eredu normalizatu, 444
- informazio-erregistroa, 1385
- informazio-eskaerak, 287
- Informazio-eskaerei, 287
- informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, 258
- Informazio-eskaeretan, 287
- informazio-eskakizun, 1046
- informazio-eskubidearekin, 620
- informazio-eskubidearen titularra, 1023
- informazio-eskubideei, 703
- informazio-euskarri, 924
- informazio-fluxua, 713
- informazio-formulario normalizatua, 257, 258
- informazio-guneak, 597
- Informazio-gutuna, 291
- informazio-hedabide publikoek, 779
- informazio-hedapenaren, 34
- informazio-kanalak, 1414
- Informazio-kartelen eta haien elementu funtzionalen forma, 1245
- Informazioko eta prestakuntzako programak, 445
- informazioko liburuak, 924
- informazio-liburuxka, 264
- informazio-materialak, 411
- informazio-mota, 1508
- informaziook, 226
- informazio-orria, 1497
- informazio-orrien ereduari, 1497
- informazio-profesionalenak, 319
- informazio-programa, 1043
- informazio-programan, 318
- informazio-programazioa, 1391
- informazio-prozesuan, 1098, 1213
- Informazio-puntuak, 383
- informaziora, 559, 932, 1070, 1246

- informaziora iristeko bidea, 432
informaziorako, 383, 477, 514, 515,
525, 526, 534, 587, 589, 611, 616,
684, 788, 963, 1010, 1023, 1213
informaziorako eskubidea, 587, 887,
972, 1010, 1057, 1213
Informaziorako eskubidea, 565, 572,
633, 646, 703, 843, 887, 1097, 1322
informaziorako eskubidearen, 515
Informaziorako eskubidearen, 515
informaziorako irispide unibertsala,
1212
informaziorako irispidea, 210, 591
informaziorako, kulturarako eta
hezkuntzarako irispidea, 869
Informaziorako, kulturarako,
irakaskuntzarako eta aisialdirako
eskubidea, 1015
Informaziorako, prestakuntzarako
eta heziketarako eskubidea, 234
informazioaren, 1434
informazioengatik, 318
informazio-saioak, 1627
Informazio-saioak, 1563
informazio-sare eta -sistemen
segurtasunari, 1706
informazio-sare eta -sistemen
segurtasun-maila, 1706
Informazio-sare telematikoetan,
1164
informazio-seinaleztapena, 628
informazio-sistemetan, 383
informazio-teknikei, 1057
informazio-teknologia, 683
informazio-teknologiaren enpresen,
1320
informazio-transmisioan, 812
informazio-trukea, 1074
informazio-trukea ahalbidetzeko
neurri teknikoak hartuko, 432
informazio-zerbitzu, 1280, 1638
informazio-zerbitzuak, 760
informazio-zerbitzuen eremuan, 1089
informazio-zientzien, 767
ingeles espezialitateko, 506
ingeleza, 476, 506, 1051, 1397, 1400,
1402
Ingelesa, 1402
Ingelesak, 1402
ingelesaren C1 ezagutza-maila,
1408, 1410
ingelesaren edo Europako beste
hizkuntza batzuen edo
nazioartean goraka ari diren
hizkuntzen ikaskuntzak, 1396
ingelesaren ezagutza nahikoa, 1394
ingelesaren ezagutza oro har
zabaltzea, 474
ingelesaren hizkuntza-gaitasuna,
1399
ingelesarena, 518
ingelesaz bestelako atzerriko
hizkuntza bat ezagutzea, 476
ingelesera, 997
ingelesez, 63, 68, 69, 99, 144, 178,
241, 263, 296, 299, 939, 1055, 1333,
1335, 1343, 1388, 1397, 1403, 1408,
1410, 1414, 1460, 1461, 1463, 1514,
1680
ingelesezko ahozko komunikazio-
konpetentzia, 1404
Ingelesezko hizkuntza-gaitasuna,
1410
ingelesezko ikus-entzunezko obren
emanaldi eleaniztuna, 1389
ingelesezko ohiko izendapenean,
263
ingelesezko, eta atzerriko beste
hizkuntza batzuetako hizkuntza-
konpetentziak, 1409
ingeniari, 206, 372
Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala,
933
ingeniaria, 438
ingeniaritza zibileko obrei, 1500
inguruabar, 114, 117, 151, 213, 259,
295, 354, 411, 412, 413, 414, 415,
417, 455, 514, 536, 538, 555, 556,
563, 584, 586, 649, 690, 704, 706,
770, 784, 818, 831, 842, 908, 927,
928, 929, 930, 939, 969, 976, 1038,
1052, 1064, 1066, 1077, 1140, 1146,
1147, 1235, 1319, 1421, 1426
Inguruabar, 1096, 1153
Inguruabar berezi, 1436
inguruabar eta beharizan bereziak,
22
inguruabar pertsonal edo sozial,
213, 259, 417, 536, 538, 563, 756,
758, 770, 784, 883, 928, 948
inguruabar pertsonal edo sozialen,
455

- inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1041
- inguruabar pertsonal zein sozialengatik, 514
- inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik, 411, 412, 413, 414, 415
- inguruabar pertsonal, familiar edo sozial, 633, 818, 819
- inguruabar pertsonal, familiar edo sozialengatik, 151
- inguruabar pertsonal, familiar, sozial edo administratibo, 819
- inguruabar pertsonal, sozial edo bestelakoengatik, 1045
- inguruabar pertsonalak, 864
- Inguruabar soziolinguistikoek, 728
- inguruabar teknologiko berrien, 949
- inguruabarrak, 106, 475, 1038
- inguruabarren arabera egokitutako formatuetan, 151
- inguruabarrengatik, 151, 354, 373
- inguruabarretako, 320
- inguruabarretan, 1161, 1277, 1287
- inguruko eragile hezitzaileen, 1407
- inguruko errealitate soziolinguistikoan oinarrituta zehazten den hizkuntza-proiektua, 1238
- inguruko herrialdeetako, 121
- inguruko instituzioekin eta erakundeekin, 1234
- ingurumari esanguratsuetan, funtzioaletan eta erabilera sozialekoetan, 1102
- ingurumari sozioedukatibo eta demolinguistikoaren, 1406
- ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoaren beharizanen, 1401
- ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak, 1404
- ingurumaria, 1398
- ingurumariak, 1405
- ingurumarian, 1398
- ingurumariaren, 1404
- ingurumariari, 591
- ingurumarietan, 1395
- ingurumen, 680
- Ingurumen arloan eskumena duen sailak, 1323
- Ingurumen Ebaluazioari, 807
- ingurumena, 681, 757, 819, 920, 947, 951, 968, 1029, 1131, 1462, 1680
- ingurumena antolatuta eta garatzeko, 14
- ingurumen-adierazpen estrategikoaren, 807, 826
- ingurumen-agenteen, 744
- Ingurumen-araudiari, 469
- ingurumenarekiko, 518, 775
- ingurumenarekiko errespetuan, 518
- ingurumenarekin, 1558
- Ingurumenaren, 1483
- ingurumenaren babes-maila, 66
- ingurumenaren eta baliabide naturalen babesean, 745
- ingurumenari, 1695
- Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, 807, 826
- ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren, 807, 826
- ingurumen-ebaluazio estrategikoa, 807
- ingurumen-ebaluazioa, 807, 826
- ingurumeneko, 1054
- ingurumenekoak. *Ikus* baldintza
- ingurumen-erabilera, 733
- ingurumenerako eta garapen jasangarrirako hezkuntzan, 1638
- ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren, 807, 826
- Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, 807, 826
- ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren, 807, 826
- ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa, 807
- ingurune, 222, 878, 949
- ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga, 1107
- ingurune birtualetan, 757
- ingurune digitalera migratzeko prozesuak, 1264
- ingurune fisikoa, 524
- ingurune fisikoa, soziala eta jarrerazkoa, 591
- ingurune fisikora, 381, 382, 1246
- ingurune geografiko historiko eta

- kulturalarekin, 216
- ingurune geografiko,
sozioekonomiko eta kulturalean,
551
- ingurune globalean, 1405
- ingurune harekiko elkarrekintza, 591
- ingurune historiko, linguistiko, politiko
eta kulturalean, 898
- ingurune hurbilaren aurkikuntza,
1235
- ingurune marjinaletan nahiz
degradatuetan, 411
- ingurune osoarekiko komunikazioa,
590, 1112
- ingurune politikoko pertsonak, 247
- ingurune sozial eta komunitarioan,
381
- ingurune sozial, ekonomiko eta
tekniko berriaren, 949
- ingurune sozialaren, 222
- ingurune sozialean, 222
- ingurune soziokultural behartsuetako
ikasleak, 1405
- ingurune, produktu eta zerbitzu
irisgarriak behar dituzten
pertsonak, 878
- ingurunea, 214, 517, 518, 757, 1030,
1236
- inguruneak, 592
- inguruneak zentrorra ihes egitea
oztopatzen, 49
- ingurunean, 222, 364, 590, 591, 1112,
1186, 1319, 1405
- ingurunean errotua, 364, 365
- ingurunearekiko harreman-eremua,
1405
- ingurunearekiko harremanetara,
574, 576
- ingurunearekiko komunikazioa, 214
- ingurunearekiko lotura, 222
- ingurunearekin, 215, 217, 222, 586,
937, 1258, 1399, 1407
- ingurunearekin komunikatzeko
hizkuntza, 222
- ingurunearen, 591, 811, 971, 1294
- ingurunearen informazioa, 1258
- inguruneari, 591
- inguruneari lotutako hizkuntzen
ikaskuntza, 1407
- inguruneek, 223, 592
- inguruneen irisgarritasuna, 535
- ingurune-erabilera, 368
- inguruneko ezaugarri fisiko eta
sozialak, 1101
- ingurunera, 1025, 1236
- inkesta, 733
- Inkesta, 733
- inkestaren emaitzak, 1396
- inkestetan, 888
- inklusio soziala, 681
- inklusio sozialaren kontzientziazioa,
zabalkundea eta transmisioa, 613
- inklusioa, 1697
- inklusioan, 680
- inklusio-planteamenduak, 1241
- inklusionerako, 517, 527
- inklusionerako eta aniztasunerako
eskola, 527
- inklusionerantz, 218
- inkoherentziarik, 472
- inkomunikazio judiziala, 107
- inongo ofizialtasun-mailarik ez duten
hizkuntzak, 79
- inoren ohore edo izen onari, 6
- inpaktuaren beste ebaluazio batzuk,
817
- Inpaktu-azterketa, 849
- Inpartzialak, 182
- inpartzialtasuna, 310, 1632
- inpartzialtasunez, 536, 762, 927, 929,
974, 1146
- inplante osteointegratuak eta
koklearrak, 683
- inplementazioa, 1676
- inportatzaileei, 1483
- Inportatzaileen betebeharrak
espezifikokoak, 1483
- Inportazioa, 1515
- inportazio-araubide dispentsaduna,
1645
- inportazio-eskubide eta -tasak, 1623
- inprima, 1607
- inprimaketa, 922
- inprimaketaren lekua eta data, 925
- inprimaki, 396, 670, 696, 1283, 1351,
1356, 1566, 1578
- inprimaki eta eredu ofizialek, 471
- inprimakiak, 534, 654, 728, 885, 1160,
1284, 1285, 1551
- Inprimakiak, 885
- inprimakiak, iragarkiak eta
herritarrentzako mezuak, 329

- inprimakiaren, 1577
 inprimakiek, 726
 inprimatzailearen izena, 925
 inprimatzea, 921
 inprimatze-kontraste, 256
 inputatua, 1580
 Inputatuak, 1523
 inputatuari, 1523, 1580
 Inputatutako pertsonak, 1581
 inputatutako pertsonarekin, 1581
 insertzio zibikoa, 1713
 Inskribatzearen ondorio direnez, 422
 inskripzio, 444, 1605
 inskripzioa, 250, 251, 340, 905, 1222, 1223, 1354, 1355
 inskripzioan, 250
 Inskripziook erakusteko nahiz ziurtagiriak luzatzeko, 328
 instalazio, 383, 524
 instalazio iraunkorrak, 1009
 instalazio medikoak, 524
 instalazioak, 323, 366, 1009
 instalazioei, 200, 578, 684, 867, 1104
 instalazioen enpresa banatzaile titularrek, 1228
 instalazioetako errotulazioak, 536
 instalazioetan, 596, 1055, 1228
 Instalazioetan, erakusketetan, seinalizazioan, museo-jardueretan eta erabiltzaileen harreran Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial biak erabiltzen direla bermatzea, 422
 instalazioko nahiz beste batzuetako hornidura orokorraren kalitatea, 1228
 instalazio-maileguetarako zuzkidurak, 1568
 instantzia egokiek, 1364
 Instantzia handiko auzitegiak, 1553
 instantzia judizialarekikoetan. *Ikus* harremanak
 instantzia publikoen arteko harremanetan, 1350
 Instantziekin, 1552
Institut d'Estudis Catalans, 1157, 1160
 institutu, 334, 335, 341, 355, 362
 Institutu, 337, 345
 Institutu Frantsesa, 1691
 Institutu Frantsesak, 1691, 1692
 Institutu Frantsesaren eginkizun nagusiak, 1691
 institutu nazionalak, 1481
 institutu publikoetako, 886
 Institutua, 122, 124, 1131, 1133, 1134
 Institutua abian jartzea, 429
 Institutua atxikita dagoen sailaren ordezkari batek, 427
 Institutua atxikita dagoen sailaren titularrak, 428
 Institutua atxikita dagoen sailaren titularrari, 426
 Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea, 428
 Institutuak, 124, 125, 336, 1131, 1133
 Institutuak egin beharreko jardunen artean lehentasunak proposatzea, 426
 Institutuan, 121
 Institutuaren, 123, 124, 125, 126, 127, 334, 336, 337, 340, 342, 343, 346, 428
 Institutuaren administrazio-egintza, 1134
 Institutuaren Aholku Batzordeko bi kide, 1131
 Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiaren aldaketa proposatzea, 427
 Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari, 429
 Institutuaren aurrekontua, 1133
 Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena eta likidazioa Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztea, 428
 Institutuaren baliabideak, 1133
 Institutuaren eginkizun, 1138
 Institutuaren ekintzak, 1299
 Institutuaren Erregelamendua, 126, 127
 Institutuaren estatutuek, 1139
 Institutuaren funtzionamendua, 427
 Institutuaren goi-ordezkaritza, 1132
 Institutuaren helburuak, 1131
 Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako beste eginkizun eta jarduera batzuk gauzatzea, 425
 Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako jarduerak aurrera eramaten dituztenean, 425

- Institutuaren jarduerak, 1132
- Institutuaren jarduerak hasten diren ekonomia-ekitaldiari dagozkion finantza arloko behin-behineko egoera-orriak, 429
- Institutuaren jarduera-plan orokorrak eta urteko memoria, 426
- Institutuaren jardueren hasieran, 429
- Institutuaren jardun-plan orokorra, 1132
- Institutuaren kontratu-jarduera, 428
- Institutuaren lanaren xede diren arloetan, 1133
- Institutuaren mendeko zentroak sortzea edo kentzea onestea, 427
- Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, 428
- Institutuaren organo artezkariak, 1131
- Institutuaren plan estrategikoa eta kudeaketa-planak, 428
- Institutuaren urteko jarduera-plana, 1133
- Institutuaren urteko txostena, 429
- Institutuaren ustiapen- eta kapital-aurrekontuak, 429
- Institutuaren zerbitzuko langileek, 1133
- Institutuaren zuzendaritza, 1132
- Institutuari, 125, 337, 355, 428, 635, 1132, 1133, 1210, 1266
- Institutuari atxikitako ondasunak, 1132
- institutuek, 579
- institutuetan, 580
- Institutuko, 123, 124, 125, 126, 336, 337, 342
- Institutuko burua, 1133
- Institutuko buruak, 1133
- Institutuko estatutupeko langile, 1210
- Institutuko zuzendaria, 426, 1131, 1132
- Institutuko zuzendaria, 125
- Institutuko zuzendaritza-karguak, 1132
- instituzio, 18, 24, 123, 219, 315, 317, 339, 348, 404, 408, 519, 651, 656, 658, 675, 676, 691, 699, 702, 726, 732, 734, 764, 868, 924, 956, 995, 1030, 1080, 1084, 1085, 1101, 1156, 1157, 1158, 1166, 1167, 1204, 1234, 1241, 1259, 1277, 1281, 1282, 1283, 1284, 1290, 1297, 1301, 1302, 1310, 1312, 1318, 1351, 1366, 1377, 1378, 1379, 1380, 1382, 1397, 1422, 1692
- Instituzio, 170, 1205, 1284
- instituzio aholku-emaile ofizial, 308
- instituzio aholku-emaile ofiziala, 493, 734
- instituzio aholku-emaileak eta arauemaileak, 1379
- instituzio akademiko, 1138
- instituzio akademiko eta kulturazkoak, 308
- instituzio akademikoa, 1257, 1260
- instituzio akademikoekin, 651, 1472
- instituzio demokratiko, 1214
- instituzio espezializatuen lankidetzarekin, 964
- Instituzio eta organo publikoen izendapenak, 1310
- instituzio frantses eta atzerritarrekin, 1692
- instituzio gorena, 1142
- instituzio guztien lanak eta ahaleginak aztertu, bideratu eta bateratzea helburu izango duen topagune bat sortuko, 332
- instituzio historikoak, 1301
- instituzio komunetan, 317
- instituzio komunetatik eta indarrean dagoen legeriatik euskararen erabilerari dagokionez eratorritako plangintza- eta erregulazio-irizpideak, 461
- Instituzio ofizial aholku-emailea, 764
- instituzio ofizialek, 699
- instituzio paritarioei, 1468
- instituzio politikoek, 1204, 1277, 1281
- instituzio politikoek erantzukizuna, 1318
- instituzio prestigiotsuen, 121
- instituzio publikoa, 1379
- instituzio publikoei, 348
- instituzio publikoek, 654, 1204, 1367
- Instituzio publikoek, 1367
- instituzio publikoekin, 1305
- instituzio publikoen sustraitzean, 1077
- instituzio sozialek, 1506
- instituzio zientifiko ofizial, 653
- instituzioa, 348, 1247

- instituzioak, 270, 272, 676, 696, 701, 712, 764, 982, 1006, 1126, 1129, 1130, 1212, 1230, 1239, 1279, 1282, 1377, 1378, 1457, 1468, 1663
- Instituzioak, 1128, 1283, 1284, 1674
- instituzioaren, 348
- Instituzioaren administrazio-egintza, 1130
- Instituzioaren administrazio-zuzendaritza, 1129
- Instituzioaren aurrekontua, 1130
- instituzioaren baliabideak, 1130
- instituzioaren doktrina edo funtzionamendua, 813
- Instituzioaren edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 1468
- Instituzioaren funtzionamendua, 1128
- Instituzioaren goi-zuzendaritza, 1128
- Instituzioaren helburuak, 1126, 1129
- Instituzioaren jarduerak, 1128
- Instituzioaren jarduera-memoriaren proiektuaren urteko prestaketa, 1371
- instituzioaren jardueren memoria, 1371
- instituzioaren jardun-plan orokorra, 1128
- instituzioaren oniritzia, 1367
- Instituzioaren ordezkaria, 1128
- instituzioaren organo aholku-emailea, 1129
- instituzioaren titular-karguari, 1247
- instituzioaren urteko jarduera-plana, 1129
- instituzioaren zerbitzuan diharduten langileen plantilla eta egitura organikoa, 1370
- instituzioari zuzendutako idazkiak eta eskaerak, 1370
- instituzioei, 46, 65, 170, 653, 1240, 1358
- instituzioei atxikitako instituzioekin, 1422
- instituzioek, 4, 336, 393, 697, 699, 763, 774, 779, 921, 967, 968, 974, 1093, 1138, 1156, 1206, 1279, 1284, 1289, 1301, 1302, 1377, 1396, 1397, 1713
- instituzioekiko, 1284
- instituzioekin, 337, 655, 732, 868, 1167, 1204, 1234, 1313, 1407, 1422, 1472
- instituzioen, 272, 409, 675, 734, 796, 1002, 1032, 1139, 1155, 1156, 1249, 1278, 1282, 1285, 1291, 1305, 1314
- Instituzioen bultzada, 1166
- instituzioen funtzionamenduari, 1708
- instituzioen konpromiso berezia, 1156
- instituzioetako, 1588, 1595, 1597, 1599
- instituzioetako hizkuntza ofizialetako, 1589, 1594, 1600, 1603
- instituzioetan, 1203, 1204, 1364
- instituzioetan frantsesaren estatusaren, 1653
- instituzioetara, 779
- instituziok, 123
- Instituzioko zuzendariak, 1129
- instituziorekin, 1422
- instruktoreak, 170
- instrukzioa, 1489, 1577
- instrukzioan, 1583, 1604
- instrukzioari, 1600
- instrukzio-arloko jurisdikzioa, 1579
- Instrukzio-arloko jurisdikzioak, 1489, 1579, 1604, 1625
- instrukzio-egileak, 290
- instrukzioko epailea, 1579, 1581, 1584
- Instrukzioko epailea, 1579
- instrukzioko epaileak, 1579, 1580, 1581, 1596
- Instrukzioko epaileak, 1489, 1490, 1579, 1580
- instrukzioko epailearen, 269
- instrukzioko jurisdikzio-organismoan, 1589
- Instrukzio-neurriak, 1551
- instrukzio-neurriren, 1551
- instrukzio-neurriri, 1551
- instrukziorako, 1648
- instrukzio-salak, 1587, 1590, 1591, 1592, 1593, 1658
- Instrukzio-salak, 1586, 1658
- instrukzio-salako epaileak, 1590
- Instrukzio-salako epaileak, 1591
- Instrukzio-salako epailearen aurreko agerraldia, 1590
- instrukzio-salako presidenteak, 1586,

- 1658
Instrukzio-salako presidentearen zuzendaritzapean, 1591
instrukzio-salan, 1587
Instrukzio-salan, 1587
instrukzio-salara, 1523
instrukzio-salaren, 1593
instrumentu-teknikari, 1570
integratzailea, 369
integratzeko oinarritzko tresna, 1250
integrazio, 164, 402, 564, 994
Integrazio, 401, 402
Integrazio automatikoa, 401
integrazio errepublikanoa, 1439
integrazio errepublikanoko ikastaro pertsonalizatu, 1437
integrazio errepublikanoko ikastarorako kontratuaren iraupena, 1438
integrazio- eta birsailkatze-baldintzak, 1668
integrazio linguistikoa, 682
integrazio sozial eta kulturalerako, 634
integrazio sozial, linguistiko eta kulturalerako erraztasunak, 837
integrazio soziala, ekonomikoa eta laborala, 587
integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan, 1005
integrazio soziokulturaleko programetan, 164
integrazioa, 205, 218, 369, 402, 558, 582, 682, 754, 771, 822, 859, 1036, 1063, 1079, 1080, 1102, 1105, 1184, 1249, 1275, 1464
Integrazioa, 205, 767
integrazio-ahaleginaren adierazleetako bat, 1249
integrazioak, 1249
Integrazioak, 28
Integrazioaren betekizunak, 748
integrazioari, 402, 561
integrazioari buruzko egitateak, 1249
integrazio-harremanak, 28
Integrazioako jarduketa publikoak, 1005
integrazio-lege, 1249
Integrazio-mailari, 1439
integrazio-orduei, 716, 719, 721
integrazio-politika orokorraren, 101
integrazio-politikak, 1659
integraziorako, 1249
integraziorako elementu erkide, 1006
integraziorako funtsezko faktore, 1005
integraziorako funtsezko faktoreak, 164
integraziorako oinarritzko tresnatzat, 1249
Integrazio-tresnak, 1006
interakzioa, 1510
interakzioak, 833
interakzioz, 478
interes, 200, 318, 334, 365, 415, 466, 483, 512, 522, 531, 534, 563, 681, 682, 818, 820, 853, 869, 951, 954, 1018, 1085, 1086, 1270, 1302
interes antropologikoa, antropikoa, historikoa, artistikoa, arkitektonikoa, mobiliarioa, arkeologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, zientifikoa, linguistikoa, dokumentala, zinematografikoa, bibliografikoa edo teknikoa, 629
interes artistiko, historiko, arkeologiko, etnologiko, dokumental, bibliografiko, zientifiko edo industrial, 573
interes artistiko, historiko, arkitektoniko, arkeologiko, paleontologiko, etnologiko, zientifiko, tekniko, dokumental eta bibliografikoa, 856
interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa, 1104
interes bereziko gai, 365
Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea, 703, 842
Interes ekonomiko eta sozialen babesa, 887
interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua, 786, 950, 1389
Interes etnologikoko ezagutza, jarduera, erabilera, ohitura eta adierazpen linguistiko eta artistikoak, 702
Interes historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko,

- etnografiko, bibliografiko,
dokumental, linguistiko,
paisajistiko, industrial, zientifiko,
tekniko edo bestelako interes
kulturalako ondasun higigarri,
higiezin eta immaterialen
dokumentazio zehatz-zehatza,
1085
- interes historikoa, 701
- interes kulturalako ondasunei, 782
- interes legitimoak, 415, 1018
- interes orokorra, 563, 1398
- interes orokorrak, 318, 1390
- interes orokorraren, 1327
- Interes orokorraren, 310
- interes orokorraren aldeko proiektu
kolektiboetan, 1558
- interes orokorreko, 466, *Ikus bilera,*
Ikus bilera
- interes orokorreko arrazoiak, 1210
- interes orokorreko beste edozein
bileratan, 598, 1116
- interes orokorreko bestelako
jarduera sozialetan, 815, 1049
- interes orokorreko bestelako
jarduera sozialetan lankidetzan
diharduten hirugarren sektore
sozialeko erakundeek, 1049
- interes orokorreko eginkizunak, 1637
- interes orokorreko ezinbesteko
arrazoiek, 840
- interes orokorreko helburu, 548
- interes orokorreko jarduerak eta
organismoak, 1561, 1563
- interes orokorreko jardueren eta
organismoen aldeko inbertsioak,
1642
- interes orokorreko premiazko arrazoi,
954
- interes orokorreko proiektuak, 1633
- interes orokorreko proiektuek, 1558
- interes orokorreko sektoreak, 397
- interes orokorreko sektoreetako
saltokiak, 397
- interes orokorreko xedeak, 466, 920
- interes orokorrekoa, 512, 545
- interes orokorrekotzat, 466
- interes publikoa, 375*
- interes publikoko, 318, 483, 534
- interes publikoko testu, 812
- interes publikoko testuak, 534
- interes sozialeko deklarazioa, 522
- interes sozialeko deklaraziorako
eskaerak, 522
- Interes sozialekotzat, 522
- interes zientifiko edo akademikoko
beste hizkuntza batzuetan, 1343
- interesa, 185, 478, 530, 1400
- interesak, 14, 267, 415, 658, 863,
1030, 1078, 1130, 1133, 1300, 1387,
1390, 1519, 1637
- interesak eta materialak babes
dakizkien eskubidea, 8
- interesaren, 393
- interesdun, 290, 1352
- interesdun guztiek espresuki bakar
bat erabiltzea aukeratzen, 495
- interesdun partikularrek Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialetako
bat berariaz erabiltzea
aukeratzen, 328
- interesdun pribatuek, 471
- interesduna, 1618
- interesdunak, 275, 290, 495, 726, 728,
798, 874, 1116, 1159, 1160, 1435,
1436, 1440, 1525, 1527, 1529, 1580,
1589, 1593, 1619, 1622, 1652
- Interesdunak, 251, 1443, 1444, 1464,
1527, 1593
- interesdunak aukeratutako
hizkuntza ofizialean, 1275
- interesdunak aukeratutako
hizkuntzan, 145*
- interesdunak edo errekeritzaileak
eskatutako hizkuntzan, 1352
- interesdunak edo interesdunek
elkarrekin adostuta eskatutako
hizkuntza ofizialean, 1352
- interesdunaren, 183, 251, 1286, 1595
- interesdunaren adierazpenak
eginbidean agertzeko eskubidea,
183
- interesdunaren ebaluazioa, 1037
- interesdunaren eskubideak, 1443
- interesdunaren gizarteratzea, 1689
- interesdunaren jatorriari edo
helbideari dagozkion hizkuntza
ofizialetako edozeinetara, 304
- interesdunaren onespena
egiaztatzen duten dokumentuak,
1598
- interesdunari, 275, 630, 834, 902, 974,

- 1435, 1444, 1447, 1591
Interesdunari, 1435
interesdunei, 92, 136, 170, 289, 290,
357, 747, 1158, 1285, 1385, 1442
interesdunek, 94, 138, 145, 170, 227,
231, 290, 346, 505, 599, 686, 727,
747, 1117, 1352
Interesdunek, 505, 1160, 1286, 1442
interesdunen, 319
interesdunen adostasunez
 eskatutako hizkuntzan, 728
interesdunok aukeratzen duten
 hizkuntza ofizialean, 1352
interesduntzat, 386
interesei, 1565, 1587, 1590, 1646,
1658
interesen, 1682
interes-taldeen, 531
interes-taldeen erregistro publikoa,
531
interkomunikazioa gehitzeko
 beharrezkoa den prozesua, 44
Internet, 949, 989, 1470
Internet bidez eskaintzen dituzten
 edukietan, 617
Internet bidezko multidifusiorako
 edukiak, 1389
Interneteko atari eta orrietan, 598
Interneteko orrialdeak eta atariak,
1117
Interneteko zeinahi webgunetan,
1706
Interneten, 713, 948, 989, 1391, 1706
interpretatu, 30, 52, 60, 88, 132
interpretatzaile, 1569
interpretazio, 261, 262, 268, 594, 782,
812, 1221, 1222, 1295
interpretazio- eta bideo-
 interpretazioko zerbitzuen, 1340
interpretazio- eta itzulpen-
 eskubidea, 297
Interpretazio- eta itzulpen-gastuak,
1552
interpretazio- eta itzulpen-
 organismoetako interpreteak,
1434
interpretazio- eta itzulpen-
 zerbitzuak, 268
interpretazioa, 226, 267, 268, 269,
305, 306, 598, 617, 828, 877, 972,
977, 1022, 1116, 1225, 1256, 1257,
1258, 1259
interpretazioak, 262, 1308
interpretazioan, 587, 1258
interpretazio-arazorik, 176
interpretazioaren, 261, 1428
interpretazio-baliabideak, 1702
interpretazio-eztabaidak, 160
interpretazio-gastuak, 1648
interpretazio-gidariaren txartela,
1122
interpretazio-irizpideak, 1330
interpretazioko, 241, 243, 534, 599,
617, 1259, 1428
interpretazioko eta dokumentuen
 itzulpeneko zerbitzu
 espezializatuak, 243
interpretazioko eta gida-
 interpretazioko lanpostuak, 599
interpretazio-lana, 1434
interpretaziorik ezaren hutsegite,
1443
interpretaziorik ezaren hutsegitea,
1443
interpretazioz, 785
interpretazio-zerbitzuak, 161, 565,
594, 887
Interpretazio-zerbitzuak, 149
interprete, 115, 120, 161, 164, 186,
268, 383, 514, 524, 525, 526, 597,
684, 831, 1098, 1109, 1116, 1226,
1246, 1247, 1434, 1435, 1438, 1440,
1442, 1489, 1490, 1491, 1493, 1550,
1553, 1575, 1578, 1579, 1583, 1585,
1596, 1604, 1675, 1704
Interprete, 1436
interprete adituen, 1112
interprete baten eta lege-aholkulari
 baten laguntza, 1440
interprete baten laguntza, 526,
1434, 1435, 1439, 1444, 1507, 1508,
1523, 1559, 1577, 1578, 1582, 1591,
1595, 1619
Interprete baten laguntza, 1441,
1490, 1581
interprete baten laguntza jasotzeko
 eskubidea, 1576, 1577, 1578, 1580,
1581, 1582, 1584, 1585, 1597
Interprete baten laguntza jasotzeko
 eskubidea, 1441
interprete baten laguntzarako
 eskubidea, 164

- interprete baten, aholkulari baten eta mediku baten laguntza, 1440
- interprete edo itzultzaile adituek, 1704
- interprete edo itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea, 1603
- interprete edo mediku baten laguntza, 1436
- interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua, 65
- interprete eta itzultzaile adituei, 1704
- Interprete eta itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea, 1603
- Interprete kualifikatu, 1443
- Interprete ofizial iraunkorrik, 1604, 1625
- interprete ofizialak, 1615
- interprete profesionalak, 524
- interprete profesionalen, 693, 904
- interpretea, 242, 243, 269, 590, 811, 878, 971, 1226, 1294, 1443, 1490, 1493, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1592, 1593, 1595, 1658
- Interpretea, 526
- interpretea doan lortzeko, 31
- interpretea edukitzeko eskubidea, 242
- Interpretea izateko eskubidea, 526
- interpreteak, 92, 136, 161, 305, 533, 535, 579, 596, 693, 812, 972, 1115, 1225, 1226, 1255, 1256, 1434, 1443, 1489, 1490, 1493, 1579, 1580, 1581, 1583, 1585, 1595, 1708
- Interpreteak, 1523, 1583, 1585, 1595
- interpreteak eta itzultzaileak, 92, 136
- interpretearen, 572, 842, 1046
- Interpretearen, 166
- interpretearen doako laguntzarekin, 101
- interpretearen esku-hartzea, 1490, 1583, 1585
- interpretearen izen-deiturak eta helbidea, 1434
- interpretearen laguntza, 166
- Interpretearen laguntza, 268
- Interpretearen laguntza izateko eskubidea, 166
- interpretearen laguntzarako, 165
- interpretearen laguntzarik, 1443
- interpretearen lanbide-kalifikazioa, 1259
- interpreteek, 1490, 1580
- interpreteekin, 534
- interpreteen, 514, 534
- Interpreteen esku-hartzea, 161
- interpreteen eta gidari-interpreteen erabilera, 587
- interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak, 92, 136
- interpreteen sari eta ordainei, 1437, 1647
- interpreteen zerbitzuak, 226, 595, 1115, 1116
- Interprete-eroskeria, 1575
- interpreteetako, 1675
- interprete-gidetan, 877, 1341
- interprete-itzultzaileek, 1435
- interpretek, 489
- interprete-lanak, 1604, 1625
- interpreterik, 1443
- interprete-zerbitzua, 1213
- interprete-zerbitzuak, 225, 226, 227, 1116
- Interreg IIIB Violeta, 1068
- interseksionalitate-printzipioa, 668
- interseksionalitate-printzipioaren garapena, 889
- intersexualak, 969
- intersexualen**, 803, 880, 1121, 1293, 1338
- intersexualen eskubideak, 1293
- intersexualitatearekin, 679, 803, 1293
- intimitate, 1181
- intimitatea, 151, 311, 514, 710, 939
- intimitatearekin, 515
- intsuldaketak, 1291
- Intsuldaketarako Batzorde Mistoaren, 1291
- IP sareen protokoloetan, 1391
- Ipar Kataluniako hizkuntza-eskubideei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 48
- irabazi-asmorik, 1009
- irabazi-asmorik gabeko erakunde publikoa, 122
- irabazi-asmorik gabeko erakundeak, 600, 835, 1418
- irabazi-asmorik gabeko erakundeak, 464
- irabazi-asmorik gabeko

- erakundeen, 124
- Irabazi-asmorik gabeko ikus-entzunezko jarduerak, 1195
- irabazi-asmorik gabeko lanpostu-agentziek, 672
- irabaziekiko proportzioarena, 1639
- iradokizunak, 183, 314
- iradokizunak aurkezteko eskubidea, 183
- iragan historikoaren, 642
- iragarki, 602, 1223, 1650
- Iragarki adierazgarriak, 156
- iragarki edo kartel iraukorren, 944
- iragarki eta idazkunen itzulpen bat, 1651
- iragarkia, 807, 826
- iragarkiak, 750, 1178, 1223, 1650
- Iragarkiak, 156, 157, 1178
- iragarkiak argitaratzeagatiko tasaren kuota, 1223
- iragarkian, 294
- iragarkiei, 1633
- iragarkiek, 1178
- Iragarkiek, 413
- iragarkien, 337
- iragarkien prezioa, 1151
- iragarkietan, 253, 254, 1633
- Iragarkietan, 294
- iragarpen-karteletan, 390
- irain, 4
- iraingarriak ez diren hizkera eta esamoldeak, 783
- irakasgai, 575, 729, 735, 1027, 1088, 1102, 1103, 1354
- Irakasgai, 407
- irakasgaia, 575, 1153, 1277
- Irakasgaia, 865
- irakasgaiak, 407, 578, 735, 1236, 1259
- irakasgaien, 1026, 1232
- irakasgaietako irakasleak, 865
- irakasgaietan, 655, 1102
- irakasjarduera, 1038, 1240
- Irakasjardunetik kanpo, 1030
- irakaskuntza, 50, 91, 122, 135, 195, 196, 200, 201, 204, 215, 339, 345, 363, 365, 366, 368, 369, 370, 393, 404, 406, 407, 408, 409, 419, 438, 487, 506, 527, 578, 589, 647, 652, 655, 682, 695, 696, 697, 699, 725, 729, 730, 731, 732, 764, 801, 893, 967, 1027, 1028, 1155, 1161, 1162, 1205, 1206, 1235, 1257, 1258, 1278, 1280, 1282, 1286, 1287, 1301, 1343, 1350, 1378, 1397, 1471, 1474, 1475, 1476, 1512, 1522, 1557, 1638, 1639, 1641, 1682, 1684, 1711
- Irakaskuntza, 90, 134, 351, 352, 412, 496, 697, 729, 864, 1103, 1161, 1286, 1304, 1475
- irakaskuntza arautuak ematen dituzten zentro pribatuek, 729
- irakaskuntza arautuan, 339, 588
- Irakaskuntza arautuan, 593, 1113
- irakaskuntza arautuari dagokion gutxieneko ikasketa-maila edo titulazioa, 1394
- Irakaskuntza arautuek, 1236
- irakaskuntza arautuko zentroetan, 593
- irakaskuntza araututik kanpoko helduen katalanezko ezagutzak, 790
- irakaskuntza birtualeko jarduerak, 1001
- Irakaskuntza birtualeko jarduerak, 1001
- irakaskuntza eleaniztunak, 202
- irakaskuntza elebiduna, 1025
- irakaskuntza elebiduneko ereduak, 369
- Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako B2 mailarekin, 1088
- Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako C1 edo C2 mailarekin, 1088
- Irakaskuntza eremu euskaldunean, 497
- Irakaskuntza eremu ez-euskaldunean, 498
- Irakaskuntza eremu mistoan, 497
- irakaskuntza espezializatuetan, 730
- Irakaskuntza espezializatuetan, 1354
- irakaskuntza- eta administrazio-jardueretan, 1161
- irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak, 1231
- irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, 1161, 1233, 1286
- irakaskuntza- eta ikaskuntza-jardueretan, 1232

- irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, 487, 882
- Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueran, 962
- irakaskuntza- eta ikerketa-lanaren banakako merezimenduak, 962
- irakaskuntza- eta kultura-hizkuntza, 1664
- irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea, 326
- irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea irakasmila guztietan, 329
- irakaskuntza ez-arautua, 261
- irakaskuntza ez-arautuen, 232
- Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen, 1696
- irakaskuntza gaztelaniaz ematen duten unibertsitateen, 1001
- Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan izateko eskubidea, 327
- irakaskuntza hori gehienbat frantsesez egiteko konpromisoa,, 1714
- Irakaskuntza libreko ikasleak, 740
- irakaskuntza ofizialean, 393
- irakaskuntza osagarria, 1695
- irakaskuntza pribatua, 1661
- irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko, 716, 719, 721
- irakaskuntza publiko eta pribatuko zentroen, 1282
- irakaskuntza publikoa, 961
- Irakaskuntza publikoa, 1661
- irakaskuntza publikoan zein pribatuan, 527
- irakaskuntza publikoari, 1522
- irakaskuntza publikoko lankidetzakontratuak, 1478
- irakaskuntza tekniko eta profesionala, 90, 135
- irakaskuntza tekniko eta profesionalaren, 91, 135
- irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat, 90, 135
- irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, 1409
- irakaskuntza-arloko eskumen osoa, 1347
- irakaskuntza-bermeak, 1301
- irakaskuntza-eginkizunetara iristeko araudian, 730
- irakaskuntza-erabilera, 1405
- irakaskuntza-eskaintza, 1231
- irakaskuntza-esperientzia, 1239
- irakaskuntza-espezialitate, 1162
- irakaskuntza-espezialitateari buruzko berariazko jakintzak, 1106, 1239
- irakaskuntza-helburuak, 369
- irakaskuntza-helburuak eta -edukiak, 369
- irakaskuntza-hizkuntza, 225, 1114, 1231, 1233, 1259
- irakaskuntza-ikaskuntza prozesuetan, 1398
- irakaskuntza-ikastaroak, 655
- Irakaskuntza-jarduera, 581
- irakaskuntza-jardueraren, 575
- irakaskuntza-jardueraren aitortza, 575
- irakaskuntza-jarduerei, 345
- irakaskuntza-jardunerako, 1239
- irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak, 1106
- irakaskuntzak, 196, 200, 202, 206, 207, 339, 407, 506, 552, 553, 558, 577, 754, 866, 867, 962, 1102, 1104, 1148, 1205, 1286, 1400, 1522
- Irakaskuntzak, 196, 576, 1101, 1104
- irakaskuntza-kidegoen, 438
- irakaskuntzako, 367, 368, 371, 372, 373, 374, 406, 437, 438, 529, 729, 730, 1162, 1206, 1280, 1366, 1368, 1374, 1408, 1410
- Irakaskuntzako, 372, 373, 419, 437, 439
- Irakaskuntzako aholkularitza teknikoa, 1409
- Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa, 852
- irakaskuntzako espezialitatea, 1239
- Irakaskuntzako euskal funtzio publikoa, 372
- irakaskuntzako funtzio publikoa, 206
- Irakaskuntzako funtzio publikoa, 575, 868
- irakaskuntzako funtzio publikoan, 374, 868
- Irakaskuntzako funtzio publikoan,

- 373
Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema, 1106, 1239
Irakaskuntzako funtzio publikoaren, 575
irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua, 372
Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua, 205, 1239
Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamenduak, 205
irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta antolaketa, 371
Irakaskuntzako funtzio publikoko kidegoetan sartzea eta mailaz igotzea, 1025
irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea, 529
Irakaskuntzako funtzionario irakasleen kidegoetan, 205
irakaskuntzako hizkuntza, 367, 373
irakaskuntzako hizkuntza-erabilera arruntak, 1185
irakaskuntzako hizkuntza-plangintzaren irizpide orokorren, 367
irakaskuntzako jardueretan, 1206
Irakaskuntzako karrera profesionala, 1240
irakaskuntzako karrerak, 1240
irakaskuntzako kidego propioak, 437
irakaskuntzako komunikazio-hizkuntza, 595
irakaskuntzako lau gradu pertsonal lortu dituzten funtzionario irakasleei, 1240
irakaskuntzako titulu baliokidea, 372
irakaskuntzako zentro, 729, 730, 1398
Irakaskuntzako zentro, 734, 1401
Irakaskuntzako zentro integratuetan, 716
irakaskuntzako zentro ez-arautuekin, 1297
Irakaskuntzako zentro integratuetan, 719, 721
irakaskuntzako zentro kontzertatuek, 852
irakaskuntzako zentro pribatuek, 1234
irakaskuntzako zentro pribatuetan, 1234
Irakaskuntzako zentro publiko eta pribatuen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak, 1139
irakaskuntzako zentro publikoek, 1234
irakaskuntzako zentro publikoetan, 1234
Irakaskuntzako zentroak, 580, 711, 868, 1237
irakaskuntzako zentroaren hezkuntza-proiektuak, 580
irakaskuntzako zentroek, 871, 1106
Irakaskuntzako zentroek, 1400
irakaskuntzako zentroen, 595
Irakaskuntzako zentroen autonomia, 1238
Irakaskuntzako zentroen beharizanei, 924
irakaskuntzako zentroen hezkuntza-proiektuetan, 595
Irakaskuntzako zentroen zuzendaritza eta gobernua, 1241
irakaskuntzako zentroetako informazio-euskarri, 924
irakaskuntzako zentroetako testuliburuek eta materialek, 805
irakaskuntzako zentroetan, 655, 671, 734, 735, 886, 986, 1304, 1399
Irakaskuntzako zentroetan, 1031
irakaskuntzako zentrook kokatuta dauden erkidegoarekin, 924
irakaskuntzako, irakaskuntzaz kanpoko eta ikerketako jardueretan, 1162
irakaskuntzako, laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza, 1650
Irakaskuntzakoak ez diren profesional, 864
irakaskuntza-lana, 451
irakaskuntza-lanaren eskakizunen, 1184
irakaskuntza-maila, 506
Irakaskuntza-maila, 352, 370
Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredu etako, 352, 370
irakaskuntza-merezimendu espezifikoa, 1240
irakaskuntza-modu, 1287
irakaskuntza-moduluen, 1251

- irakaskuntza-mota berezi, 1686
- irakaskuntza-mota berezia, 1686
- Irakaskuntza-motak, 754
- irakaskuntzan, 81, 370, 392, 393, 408, 419, 437, 497, 574, 579, 695, 698, 723, 865, 1057, 1153, 1155, 1161, 1162, 1184, 1203, 1231, 1234, 1240, 1259, 1281, 1286, 1347, 1348, 1349, 1350, 1353, 1354, 1362, 1378, 1395, 1405, 1409, 1612
- Irakaskuntzan, 864
- irakaskuntzan europartasuna garatzea, 71
- irakaskuntza-planetan, 497
- irakaskuntza-programa eleaniztun, 1397
- irakaskuntza-programa eleaniztuna, 1399
- irakaskuntza-programetan, 366
- irakaskuntza-prozesua, 1233
- irakaskuntzara, 656, 734
- irakaskuntzarako, 205, 206, 339, 438, 477, 1015, 1396, 1684
- irakaskuntzarako eta ikerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin, 961
- irakaskuntzarako gaitasuna, 1106, 1239
- irakaskuntzarako plan, 1514
- irakaskuntzarekin, 343, 790, 1284, 1474
- irakaskuntzaren, 4, 123, 364, 366, 367, 369, 392, 404, 405, 409, 725, 729, 1161
- Irakaskuntzaren, 352, 367, 625, 1019, 1161
- irakaskuntzaren alor, 1690
- irakaskuntzaren alorrean, 1682
- irakaskuntzaren antolaketa, 1405
- Irakaskuntzaren antolaketa, 1235
- irakaskuntzaren arloan, 369
- Irakaskuntzaren arloan, 90, 91, 134, 135
- irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1297
- Irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1297
- irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, 1304
- irakaskuntzaren berezko hizkuntza-gaitasun instrumentala, 1231
- Irakaskuntzaren eremuan, 1231
- irakaskuntzaren estatistikak, 711
- irakaskuntzaren gai, 32
- irakaskuntzaren gaineko ardua duen ministerioak, 1526
- irakaskuntzaren garapen profesionala sustatzeko, 301
- Irakaskuntzaren hizkuntza, 367, 1161
- Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza, 367
- irakaskuntzaren hobekuntzarako, 203
- Irakaskuntzaren indibidualizazioa, 863
- irakaskuntzaren indibidualizazioaren, 862
- irakaskuntzaren kalitatearen, 1024
- irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza, 1006
- irakaskuntzaren maila egokietan, 91, 135
- Irakaskuntzaren oinarriko xedeetako, 1471
- irakaskuntzaren pertsonalizazioa, 579
- irakaskuntzaren programazio orokorra, 369, 625, 1019
- Irakaskuntzaren programazio orokorra, 1326
- irakaskuntzaren programazio orokorraren, 551
- Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak, 625, 1019
- irakaskuntzarena, 1156, 1282
- irakaskuntzari, 694, 1230, 1695
- Irakaskuntzari, 1154, 1280
- irakaskuntzari buruzko eskumen osoa, 364
- irakaskuntza-sistema, 370
- irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, 370
- irakaskuntza-sistemak, 1696
- irakaskuntza-sistemaren maila, etapa, ziklo, gradu eta modalitateetarako, 671
- irakaskuntzaz kanpoko jardueretan, 1206
- irakaskuntza-zentro, 1287
- irakaskuntza-zentro espezializatuetan, 730

- irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, 1400
- irakaskuntza-zentro publikoetako, 1286
- irakaskuntza-zentroak, 655, 1234, 1236
- irakaskuntza-zentroek, 1161, 1401
- Irakaskuntza-zentroek, 204
- Irakaskuntza-zentroen, 412
- irakaskuntza-zentroen arteko trukeak, 1028
- irakaskuntza-zentroen eta hirugarren herrialdeetako zentroen eta instituzioen arteko hezkuntza-trukeak, 1032
- irakaskuntza-zentroen gobernua, 1241
- irakaskuntza-zentroetako, 1286
- irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-araubidea, 1233
- irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuek, 1234
- irakaskuntza-zentroetan, 225, 229, 588, 968, 1114, 1115, 1233, 1280, 1287, 1302
- irakaskuntza-zentroetarako, 1234
- Irakaskuntza-zerbitzu publikoak, 1472
- irakaskuntza-zerbitzuak, 740, 1219
- irakaskuntza-zerbitzuen kalitateari, 1682
- irakaskuntza-zereginaren eskakizunen, 1162
- irakaskuntzei, 1024
- irakaskuntzei buruzko ikerketa- eta berrikuntza-planak, 867
- irakaskuntzek, 578
- irakaskuntzen, 195, 199, 345, 962
- Irakaskuntzen antolaketa, 196
- irakaskuntzen antolamendua, 300
- Irakaskuntzen antolamendua, 1235
- irakaskuntzen curriculuma, 300, 864
- irakaskuntzen egiaztapena, 121
- irakaskuntzen ezaugarriak eta antolaketa, 578
- Irakaskuntzen hasierako eskaintza, 1072
- Irakaskuntzen jasotzaile, 449
- irakaskuntzetarako, 1001, 1024, 1231
- irakaslanaren ebaluazio positiboarekin, 1025
- irakaslanean, 1232
- irakasle, 202, 203, 204, 343, 345, 366, 368, 372, 373, 374, 392, 393, 405, 406, 437, 438, 529, 575, 579, 730, 743, 1017, 1051, 1096, 1162, 1171, 1240, 1286, 1354, 1612, 1683
- Irakasle, 405, 1403
- irakasle agregatuak, 406
- irakasle agregatuek, 406
- irakasle agregatuen, 405
- irakasle elebidunak, 1510
- irakasle espezialista, 202, 575, 1032, 1239
- Irakasle espezialistak, 869, 1239
- Irakasle espezialistak eta emerituak, 1032
- irakasle espezialitate, 529
- irakasle espezializatua, 421
- irakasle espezializatua izateko titulua, 859
- irakasle espezializatuaren, 915, 1017, 1076, 1096, 1171
- irakasle ez-unibertsitarioen, 529
- irakasle funtzionarioei, 438
- irakasle ikertzaileentzako pizgarriak, 1343
- irakasle laguntzaile, 1420
- irakasle osoek, 405
- Irakasle osoen, 405
- irakasle sartu berri, 1354
- irakasle sartu berrien, 575
- irakasle titularrek, 406
- irakasle tituludunekin, 1051
- irakasle/ikasle ratioak, 366
- irakasle/unitate ratioak, 852
- irakaslea, 407
- irakasleak, 123, 200, 343, 365, 368, 371, 374, 407, 506, 575, 579, 730, 862, 865, 1024, 1025, 1056, 1104, 1106, 1238, 1304, 1354, 1403, 1471, 1475, 1476, 1478, 1481, 1682, 1686
- Irakasleak, 50, 368, 373, 575, 656, 868, 1025, 1162, 1238, 1239, 1354
- Irakasleak aitortzea, laguntzea eta balioestea, 203
- Irakasleak euskalduntzeko planak, 368
- irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana, 365, 371
- Irakasleak prestatzeko plan espezifikoak, 1404
- irakasleak prestatzeko zentroetako

- ikasketa-planetan, 1354
irakasleak prestatzeko zentroetan, 1359
irakasleak prestatzeko, hobetzeko eta espezializatzeko beste zentro batzuetako, 730
irakasleak prestatzera zuzendutakoak, 425
irakasleei, 196, 205, 345, 392, 578, 865, 1025, 1031, 1105, 1240, 1350, 1408, 1612, 1683
Irakasleei, 1105, 1478, 1612, 1695
irakasleek, 126, 195, 201, 206, 344, 393, 716, 721, 730, 734, 1025, 1088, 1161, 1162, 1184, 1185, 1206, 1232, 1259, 1297, 1349, 1354, 1359, 1398, 1399, 1407, 1408, 1410, 1696
Irakasleek, 368
irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten, 330
irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten beren ikasketa-planak egokituko, 326
irakasleek, arian-arian, euskarazko irakaskuntza-eskariari erantzuteko euskara-gaitasun egokia eta nahikoa izan dezaten, 475
irakasleekin, 864
irakasleen, 195, 200, 203, 205, 340, 342, 344, 368, 372, 374, 392, 404, 406, 409, 437, 438, 578, 580, 593, 656, 699, 735, 867, 868, 1031, 1051, 1057, 1088, 1104, 1105, 1162, 1184, 1231, 1234, 1286, 1398
Irakasleen, 371, 406, 409, 437, 439
irakasleen araneraren hasierako eta etengabeko prestakuntza, 1286
irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, 91, 135
Irakasleen beste koordinazio-organo batzuk, 1105
irakasleen betekizun espezifikoak, 1408
irakasleen borondatezko atxikimendua, 374
Irakasleen egiaztapena, gaikuntza eta prestakuntza, 1408
irakasleen egonaldia, 1024
irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa, 868
Irakasleen eta etorkizuneko irakasleen prestakuntza eta hizkuntza-egiaztapena, 1031
Irakasleen etengabeko prestakuntza, 596
irakasleen etengabeko prestakuntzarako, 867
irakasleen etengabeko prestakuntzarako ikastaroak eta moduluak, 1028
irakasleen gaikuntza, 121, 195, 656, 699
irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntzari, 1514
Irakasleen hasierako prestakuntzak, 1238
irakasleen hasierako prestakuntzan, 593
irakasleen hizkuntza-gaitasuna, 1232
Irakasleen hizkuntza-gaitasuna, 476
irakasleen irudi sozialean, 1031
irakasleen kidegoa, 340
Irakasleen kidegoak edo lanbide-kategoriak, 1239
irakasleen kidegoan, 437
Irakasleen Kidegoei, 437, 439
irakasleen kidegoetako funtzionarioen mugikortasuna, 195
irakasleen kidegoko, 437
irakasleen kidegokoa, 438
irakasleen klaustroan, 580
irakasleen klaustroari, 344
Irakasleen kompetentzia didaktikoa, 1408
irakasleen koordinaziorako, 580, 1105
irakasleen koordinaziorako eta orientaziorako organoak, 580
Irakasleen koordinazio-sailak, 1105
irakasleen lana, 203
irakasleen lan-baldintzak, 1408
Irakasleen lanbide-igoeran, 575
Irakasleen lanpostuak, 1240
Irakasleen lanpostu-zerrendak, 371
irakasleen mugikortasuna, 1696
irakasleen plantilletan, 1239
irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, 1088
irakasleen prestakuntzan, 1114
irakasleen prestakuntzarako goi-mailako ikastetxeetako ikasketa-

- planek, 497
- Irakasleen prestakuntzarako
 - unibertsitate-eskolek beren ikasketa-planak egokituko, 330
- Irakasleen prestakuntzarako zentroek, 735
- Irakasleen prestakuntzari, 326
- Irakasleen zereginetarako
 - aurreikusitako kontratuetako, 1478
- Irakasleen, hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1232
- Irakasleentzako, 210, 506, 1105
- Irakasleentzat, 224, 228, 593, 865, 1113, 1259, 1408
- Irakasle-eskaintza, 407
- irakaslegaientzat*, 1612
- Irakasle-ikasketak, 1480
- Irakasle-ikasketak ematen dituzten zentroetan, 1673
- Irakasle-ikasketekin, 1694
- Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak, 1481
- Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 1481
- Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak, 1481
- Irakasle-karrerako, 437
- Irakasle-karrerako merezimendu pertsonala, 437
- Irakasle-kidego, 437
- Irakasle-kidegoak, 437
- Irakasle-kidegoen eginkizunak, 205
- Irakasle-kidegoetako, 438
- Irakasle-kidegoetan, 529
- Irakasle-koordinazioa, 343
- Irakasle-lanpostu, 373
- Irakasle-lanpostuak, 1286
- Irakasle-lanpostuak, 1240
- Irakasleok, 373, 1683
- Irakasleon garapen profesionalaren aldeko neurriak, 1105
- Irakasleon kualifikazioaz, 1682
- Irakasle-plantillek, 1239
- Irakasle-plaza, 345
- Irakasle-postuetarako, 1408
- Irakasleria gero eta euskaldunagoa
 - lortzeko bitartekoak jarriko, 330
- Irakaspostu, 330
- Irakastaldien, 393
- irakastea*, 91, 135, 341, 695, 1162
- Irakasteko, 36
- Irakasteko eta ikasteko hizkuntza, 1231
- Irakasteko eta ikasteko prozesua, 222, 591, 1112, 1233
- Irakasteko eta komunikatzeko ohiko hizkuntzatzat, 1205
- Irakasteko gaikuntza, 50
- Irakasten, 330
- irakastera joateko xedea*, 1612
- Irakastorduen, 1401
- Irakastorduz kanpoko lanaldiaren, 730
- Irakatsi, 18
- Irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatzeko ardura, 326
- Irakatsi eta ikasteko prozesua, 1026
- Irakatsiko, 330
- Irakurgailuak, 524, 1246
- Irakurgarritasun-estrategiak, 674
- Irakurketa, 921, 924, 1036, 1126, 1244, 1375
- Irakurketa, 862, 866, 924, 1025, 1031, 1036, 1079, 1080
- Irakurketa erraz eta ulergarria, 683
- Irakurketa erraza, 305, 306, 1080, 1392
- Irakurketa errazaren, 1110
- Irakurketa errazaren metodologia, 533
- Irakurketa errazeko formatua, 534
- Irakurketa errazeko formatuan, 533, 534, 812
- Irakurketa errazeko sistema, 972
- Irakurketa errazeko sistemak, 535
- Irakurketa errazera, 686
- Irakurketa eta garapen intelektuala, 921
- Irakurketa eta idazketa, 866
- Irakurketa- eta idazketa-sistema, 1400
- Irakurketa publikoaren sistema, 1095
- Irakurketa publikoko zerbitzuak, 1095
- Irakurketa sustatzeko planek, 1036, 1080
- Irakurketa sustatzeko planen edukia, 1036, 1080

- irakurketa sustatzeko planetan, 1080
- irakurketa-idazketa sistema, 1295
- irakurketa-idazketaren kodea, 864
- irakurketa-idazketetara, 195
- irakurketa-indizeak, 921
- irakurketa-indizeen, 925
- irakurketa-materialak, 924
- irakurketan, 198, 1027
- irakurketara, 574, 576, 1102
- irakurketarako, 925
- irakurketaren, 921, 922
- Irakurketaren, 210
- irakurketaren aspektu intelektual, 921
- irakurketaren eta idazketaren erabileran, 1102
- irakurketaren sustapenari, 922
- Irakurketaren sustapenean, 924
- irakurketari, 211, 921
- Irakurketari, 210, 921
- irakurleei, 922
- Irakurletzak ezar daitezen laguntzea, 425
- irakurmena, 198, 1235, 1476, 1694, 1695
- irakurterrazak, 256
- irakurtzeko gogoia, 1027
- irakurtzeko konpetentzia hobetzeko jarduerak, 1102
- irakurtzeko ohitura, 868, 1102
- Irakurtzeko ohitura, 1102
- irakurtzeko ohiturak, 197, 864
- irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarrei, 885
- irakurtzeko, idazteko eta informazioa eskuratzeko planak, 866
- irakurtzekoak. Ikus trebetasunak
- irakurtzen, 18
- irakurzaletasuna, 1024
- irakurzaletasuna sustatzeko eta sentsibilizatzeko kanpainak, 925
- irakurzaletasunaren garapenaren aitzindariak, 924
- irakurzaletasun-ohitura, 1026
- Irakurzaletasun-ohitura, 1027
- iraultzeko, 82
- iraunaldia, 1614
- iraunaraz, 51
- iraungipenean, 670
- iraungitzea, 108
- iraungitze-data, 1097
- iraungitze-datatik, 1169
- iraunkortasunean, 670
- iraupen, 381, 393, 1599
- iraupen laburreko prestazio eta eragiketei, 1501
- iraupen luzeko opor-produktuak, 255
- iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak, 256, 1496
- Iraupen luzeko opor-produktuentzako, 258
- iraupena, 526, 746, 897, 1398, 1425, 1446, 1476, 1578, 1673, 1685, 1707
- irekitasun, 1696
- irigarri, 211, 225, 226, 227, 230, 231, 382, 533, 586, 598, 1116, 1117
- irigarria eta ulergarria den formatu, 932
- irigarriak, 215, 226, 227, 230, 583, 598, 599, 972, 977, 1296
- irigarritasun, 587, 597, 598, 663, 684, 877, 1255, 1298, 1341
- Irisgarritasun, 877
- irigarritasun- eta diseinu-neurriak, 1111
- irigarritasun- eta kalitate-baldintza berdintsuak, 1703
- irigarritasun fisiko, sentsorial eta kognitiboko neurriak, 612, 616
- Irisgarritasun fisiko, sentsorial eta kognitiborako neurriak, 823
- irigarritasun kognitiboa, 885
- irigarritasun unibertsala, 534, 775, 1340, 1344
- Irisgarritasun unibertsala, 223, 592, 1112
- irigarritasun unibertsalaren, 535, 564, 587, 600, 610
- irigarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioen, 564
- irigarritasun unibertsalaren printzipioa, 1427
- Irisgarritasun unibertsalaren, diskriminaziorik ezaren eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1048
- irigarritasun unibertsalari, 229, 231, 232, 233, 539, 877, 973, 1255, 1344
- Irisgarritasun Unibertsalari, 533, 811, 877, 1340

- irisgarritasun unibertsaleko, 478
irisgarritasun unibertsaleko baldintzak, 611, 684
irisgarritasun unibertsalerako baldintzak, 535
irisgarritasuna, 305, 381, 382, 383, 384, 514, 533, 535, 586, 591, 594, 596, 597, 598, 599, 600, 611, 615, 616, 618, 619, 663, 684, 782, 1080, 1114, 1117, 1246, 1294, 1295, 1297, 1298, 1341, 1702
Irisgarritasuna, 381, 383, 387, 533, 534, 535, 612, 619, 693, 775, 812, 823, 877, 904, 972, 973, 1015, 1057, 1115, 1295, 1341, 1495
irisgarritasuna bermatzeko neurriak, 382
irisgarritasuna sustatzeko euskal kontseilua, 387
Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseilua, 387
Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseiluak, 387
irisgarritasuna sustatzeko programak, 384
Irisgarritasuna, aukera-berdintasuna eta ingurumenarekiko errespetua, 775
irisgarritasun-araudiak, 1296
irisgarritasun-araudiarekin, 1297
irisgarritasun-araudien, 1260
irisgarritasunaren, 383, 597, 600, 612, 1048, 1295
Irisgarritasunaren, 383, 387
irisgarritasunaren arloko legeria orokorrerako, 1256
irisgarritasunaren baldintzak, 1295
irisgarritasunaren nazioarteko ikurra, 383
Irisgarritasunaren nazioarteko ikurra, 971
irisgarritasunari, 382, 388, 456, 524, 600, 610, 904, 971, 972, 1015, 1057, 1256, 1257, 1260
Irisgarritasunari, 971, 1057, 1294
Irisgarritasunari buruzko Kataluniako legeriari, 1257
irisgarritasun-baldintzak, 381, 385, 388, 534, 535, 877, 1298
Irisgarritasun-baldintzak, 534, 535, 877, 1112, 1297, 1341
irisgarritasun-baldintzei, 383, 384
irisgarritasun-baldintzen, 386
Irisgarritasun-baldintzen, 384
Irisgarritasun-baldintzen kontrola, 384
irisgarritasun-baliabideak, 1636, 1638
irisgarritasun-beharrizanik, 1340
Irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonak, 878
irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonatzat, 878
irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarriko askatasun, 878
irisgarritasunean, 384, 387, 1340
Irisgarritasunean, 387
irisgarritasun-elementuak, 385
irisgarritasun-elementutzat, 597
irisgarritasunerako, 582, 588, 589
Irisgarritasunerako neurriak, 612, 1048
irisgarritasunerako trabak eta oztopoak, 524
irisgarritasun-eskubideak, 618
irisgarritasun-esparrua, 1392
irisgarritasun-estandarren, 598
irisgarritasun-neurri, 1392
irisgarritasun-neurriak, 1048
irisgarritasun-obretatik, 385
irisgarritasun-planen, 597
Irisgarritasun-txartelak, 904
irisgarritasun-zerbitzuen antolaketa, funtzionamendua eta kudeaketa, 1702
irismen, 753
irismen demografiko txikiko hizkuntza, 1364
irismen handiagokoetan, 33
irismena, 287, 645, 786, 950, 964, 1082, 1138, 1197, 1301
irismenari, 801
irispide, 297, 539, 1258, 1296
irispide baldintzatuko teknologiak, 1196, 1197
irispide errazeko gailu multimediak, 610
irispide errazeko komunikazioak, 683
irispide errazeko multimedia-gailuak, 305, 683, 878, 1427
irispide librea, 819
irispide telematikoa, 1209

- irispide unibertsala, 617, 785, 1029, 1212
- irispidea, 237, 291, 539, 559, 595, 598, 607, 633, 652, 655, 662, 924, 943, 992, 1022, 1024, 1114, 1196, 1199, 1207, 1246, 1261, 1309, 1344, 1355, 1360, 1375
- irispidea emango diete ezartzen diren hezkuntza-konpentsazioko planetan, 1007
- irispidean, 589, 1257
- irispide-bitartekoaren, 980
- irispideko berdintasuna, 988
- irispiderik eza, 1421
- irits-erraza, 1443
- iritzi berriei, 1287
- iritzi, 151, 354, 514, 523, 524, 525, 527, 758, 831, 939, 1052, 1092, 1140, 1147, 1235, 1338
- iritzi, 1439
- iritzi askatasuna, 539
- iritzi- eta adierazpen-askatasuna, 7
- iritzi politiko, 11
- iritzi politiko edo beste edozein motatakoak, 524
- iritzi politiko edo bestelakoak, 523
- iritzi politiko edo bestelakoengatik, 1121
- iritzi politikoa, 1252, 1319
- iritzi politikoagatik, 710
- iritzi politikoak, 62, 678, 692, 705, 720, 851, 880, 969, 1121, 1308, 1319, 1338, 1499, 1574, 1589, 1590, 1598, 1600, 1687
- iritzi politikoak edo beste edozein, 525
- iritzi politikoak edo bestelakoak, 85
- iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, 527
- iritzi politikoetan edo bestelako iritzietan, 12
- iritzi publiko plurala, 786
- iritzi publikoa, 926
- iritzi publikoak, 1320
- iritzia, 117, 213, 259, 315, 318, 319, 320, 329, 407, 426, 427, 455, 523, 527, 536, 538, 555, 599, 633, 666, 678, 756, 770, 771, 784, 818, 819, 880, 883, 927, 928, 948, 969, 976, 1038, 1066, 1146, 1338, 1426, 1439, 1490, 1583, 1585
- iritzia, 1129, 1133
- iritziagatik, 556, 704, 746, 1041
- iritziak, 319, 417, 527, 678, 1389
- iritziaren, 151, 310, 313, 320
- iritzi-ildo, 1638
- irizpen, 42, 1615, 1635
- irizpen, 1366
- irizpen arrazoitu bat igorri ahalko die Europako Parlamentuko lehendakariari, Kontseiluko lehendakariari eta Batzordeko lehendakariari, Batasuneko hizkuntza ofizialean idatzita, 73
- irizpen bananduak idaztea, 52
- irizpena, 45, 315, 698, 1363, 1367
- irizpenak, 773, 813, 899, 902, 1367, 1370, 1371, 1375, 1383
- irizpenak, 699
- irizpenaren zati xedatzailea, 1363
- irizpenean, 1462, 1473, 1528, 1536, 1549, 1663, 1664, 1680
- irizpenen argitalpena, 773
- irizpenetan, 1513, 1526, 1527, 1528
- irizpenetik, 1366
- irizpide, 255, 282, 284, 293, 294, 309, 312, 313, 314, 317, 341, 367, 389, 406, 408, 511, 522, 626, 633, 660, 686, 732, 760, 818, 832, 899, 1016, 1022, 1029, 1116, 1139, 1162, 1163, 1164, 1176, 1217, 1233, 1265, 1267, 1279, 1369, 1412, 1423
- irizpide demokratikoetan, 1314
- irizpide etikoetan, 1046
- irizpide historikoak, 1356
- irizpide historikoei, 1383
- irizpide inspiratzailea, 1279
- irizpide objektiboak, 317, 380, 774, 1454, 1455
- irizpide objektiboen, 380
- irizpide orokorrak, 313, 367
- irizpide orokorrak, 239, 760
- irizpide orokorren, 1388
- irizpide pedagogikoetan oinarritutako partaidetza-prozesu, 1405
- irizpide soziolinguistikoak, 341
- irizpide zientifikoren bat, 78
- irizpidea, 1070
- irizpideak, 253, 317, 318, 352, 354, 367, 373, 387, 401, 407, 485, 501, 660, 686, 931, 965, 1071, 1133,

- 1232, 1237, 1282, 1310, 1347, 1348,
1350, 1366, 1378, 1382, 1443
irizpideari, 355, 666
irizpideei, 796
irizpideek, 355, 373
irizpideekin, 1133, 1199, 1304, 1526
irizpideen, 110, 165, 253, 293, 316,
320, 354, 406, 1637
irizpideetako, 1479
irizpideetara, 1245
irizpideok, 317
Irlanda, 42
irlanderaz, 63, 68, 69
irmotasunez, 16
irrotzeko, 129
irradi, 309, 310, 321, 652, 731, 950,
1154, 1280, 1288, 1387
irradi askeen aitortpenari buruz
prestatutako ebazpen-
proposamena, 48
irradi- edo telebista-kateak, 1637
irradi- edo telebista-kateen
kategoria, 1635
irradi- edo telebista-zerbitzuak, 1636
Irrati eta Telebista Korporazioaren
sorkuntza, antolaketa eta kontrol
parlamentarioari, 665, 679
irradi eta telebista publikoak, 1304
Irrati eta telebista publikoak, 1162
Irrati eta Telebista Publikoei, 1074
irradi- eta telebista-baliabideak, 1280
irradi- eta telebista-difusioko
zerbitzuaren titularrak, 1022
irradi- eta telebista-ekoizpen eta -
emisioek, 557
irradi- eta telebista-emakidadunei,
1199
irradi- eta telebista-emanaldiak
modu zuzenean jasotzeko
askatasuna, 95, 139
irradi- eta telebista-emisioak, 1288
irradi- eta telebista-emisioen
programazio erregularra, 1162
irradi- eta telebista-emisioetan, 698
irradi- eta telebista-emisioetan,
1355, 1360
irradi- eta telebista-espazioan, 1154,
1280
Irrati- eta telebista-hedabideak,
1288
irradi- eta telebista-hedabideetan,
1162
Irrati- eta telebista-irratiek, 1163
irradi eta telebista-kate estatal eta
pribatuetan, 731
irradi- eta telebista-kateen
arduradunek, 1640
irradi eta telebistako kanaletarako
edukiak, 1389
Irrati eta telebistako zerbitzu
publikoa, 776
Irrati eta telebistako zerbitzu
publikoaren eskudantzia eta
printzipioak, 1074
irradi- eta telebista-programazio eta
-kanal jeneralista eta tematikoen,
557
irradi eta telebistarako idazketa,
1127
Irrati eta Telebistaren Estatutuari
buruzko urtarilaren 10eko 4/1980
Legea, 949
Irrati eta telebistaren zerbitzu
publikoaren eginkizunaren
esparruan, 776, 777
irradi- eta telebista-zerbitzu publikoa,
1021
Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoa,
582
irradi- eta telebista-zerbitzu
publikoak, 1388
Irrati- eta telebista-zerbitzu
publikoaren, 582
irradi- eta telebista-zerbitzua, 1386
irradi- eta telebista-zerbitzua
emateko baimenak, 1022
irradi- eta telebista-zerbitzuak, 315,
557, 1021, 1195, 1390
Irrati- eta telebista-zerbitzuak, 1021
Irrati- eta Telebista-zerbitzuak
arautzeko maiatzaren 30eko
10/1983 Legea, 1195
irradi- eta telebista-zerbitzuekin, 1167
irradi eta telebistetan, 1360
Irrati eta telebistetan, 1355
irratia, 949, 1129, 1386
irratia eta telebista, 94, 138, 723,
1022
irratia, 81, 315, 1387
irratia eta telebista-kateak sortzeko
eta garatzeko aukera, 81
irratian, 326, 331

- irradi-difusioak komunikazio-kanal
edo -bide guztiak, 1196
- irradi-difusioaren, 309
- irradi-difusioaren eta telebistaren
zerbitzu publikoa, 1386
- irradi-difusioko, 309, 321, 1163
- Irradi-difusioko eta telebistako
emisorak, 1169
- Irradi-difusioko eta telebistako
zerbitzu publikoaren, 557
- irradi-difusioko eta telebistako
zerbitzuen, 309
- irradi-difusioko organismoei, 75
- irradi-difusioko saiok, 1512
- irradi-difusioko zerbitzu publikoa,
1195
- Irradi-difusioko zerbitzu publikoak,
1196
- irradi-difusiozko zerbitzu publikoetako
arduradunen, 1636
- irratiek, 1163
- irratiek euskarazko saiok egiteko
behar dituzten baimenei
buruzkoa, 56
- Irradi-eskaintzaren ildo estrategikoak,
1391
- irratietan, 731
- irradi-etxeak, 321
- irradi-kanalen emanaldiek, 1391
- irradi-kate, 1634
- irradi-kate eleaniztunetako
arduradunen arteko
konbentzioak, 1636
- irradi-kateetako arduradunek, 1632
- irradi-kateetako musika- eta
entretanimendu-saioketan, 1634
- irratiko, 319
- Irratiko eta telebistako
programazioari, 582
- Irrati-maiztasunak, 1549
- irradi-maiztasunei, 1549
- irradi-programak, 94, 139
- irradi-programazio, 1391
- irradi-telebista, 709
- Irrati-Telebistako Ente Publikoaren,
776, 777
- Irrati-telebistako zerbitzuak, 321
- irradi-telebisten bidezko hedapena,
1628
- irradi-telebisten maiztasunen, 1637
- irradi-telebistetako arduradunen,
1632
- irradi-telebistetan, 310, 1635
- Irratiz, 318
- irratsaiok, 1288
- irtenbideak, 795
- irudi, 418, 614, 670, 873, 1166
- irudi berdintasunezko, plural eta
estereotiporik gabekoa, 774
- irudi berdintasunezkoa eta ez-
diskriminatzailea, 673
- irudi berdintasunezkoa, plurala eta
estereotipatu gabea, 708
- irudi berdintasunezkoa, plurala eta
estereotiporik gabekoa, 673, 850,
1344
- irudi estereotipatu gabea,
berdintasunezkoa eta plurala, 708
- irudi ez-sexista, 871
- irudi fidela, 845
- irudi maskulinoak, 1217
- irudi plurala, 418, 1217
- irudi positibo eta orekatua, 1101
- irudi positiboen, rolen eta hizkera
inklusiboaren erabilera, 1044
- irudi publikoa, 568, 708, 1033, 1069,
1083, 1166
- irudia, 310, 311, 570, 603, 618, 673,
947, 997, 1033, 1034, 1119
- Irudia, 570, 673, 872, 1070
- irudiak, 411, 413, 673, 1296
- irudiaren, 21, 668, 670, 671, 870, 994,
1068, 1070, 1119
- irudiaren eta soinuaren
grabazioetan, 326, 331
- irudiaren proiektzioa, 997
- irudi-editore, 1569
- irudiei, 804, 1069
- irudien, 668, 669, 670, 673, 674, 679,
774, 850, 948, 1119, 1320, 1344
- irudien tratamenduari eta
erabilerari, 679, 803, 1293, 1320
- irudietan, 419, 477, 545, 569, 670,
673, 805, 1089
- irudigile, 1569
- irudi-grabazioak, 1596
- irudikapen, 983, 1009
- iruditeria kolektiboa, 1218
- Iruñean, 495
- Iruñeko Abokatuen Elkargoari, 547
- Iruzurra eta Ustelkeria Prebenitzeko
Agentziarekin, 1422

- iruzurren kontrako agenteak, 1498
iruzurrez, 385
ISBN, 925
isilik egoteko eskubidea, 1446, 1578
isilpeko informazioak zabaltzea
 eragozteko, 95, 139
Islas Baleares, 152
isolamendu baztertzailerako joera,
 25
Istanbulen, 271
istripu, 1467
istripu baten ondoriozko
 kalteengatik, 1644
istripuz, 381
isun arinarekin, 925
isun zibil, 1486
isuna, 1575
isunak, 385, 386
isunarekin, 1173
Isunaren, 385
Isunaren zenbatekoa, 385
isunek, 385
Italiako, 1167, 1290
Italiako Errepublikako Gobernuaren
 artxiboetan, 63, 68, 69
italieraz, 63, 68, 69, 1414
itaunketa, 161
itsas akuikultura, 1523
Itsas arrantza, 1523
Itsas Arrantzaren, 1522
Itsas Arrantzari, 169
Itsas ekintzak, 1447
itsas enpleguen arloko segurtasun
 eta garapena, 1680
Itsas garraioa, 1459
itsas jarduerak, 1447
itsas jardueretarako ordezkariari,
 1447
itsas prefektuari, 1447
itsasertzaren antolamendua, 1224
Itsasertzeko Eskualdea / Llitera, 639
itsasoan, 1447, 1680
Itsasoaren gaineko ardura duen
 ministerioaren erabakiarekin, 1461
Itsasoko garraioak, 1515
itsasoko garraioaren alorreko
 artekariak, 1517
Itsasoko lan-kontratua, 1461
itsasoko, lurreko eta aireko garraio-
 geltokiek, 230
itsasoko, lurreko eta aireko garraio-
 geltokietan, 226
itsasokoetan. *Ikus* geltokiak
itsasontzi, 1459, 1462
Itsasontzi barruko lan-hizkuntza, 1459
itsasontzi barruko lan-hizkuntzara,
 1460
Itsasontzi barruko polizia eta
 diziplina, 1460
itsasontzia, 1459
Itsasontzia, 1515
Itsasontzia osatzen duten
 kolektiboak, 1460
itsasontzian, 1459, 1462, 1680
Itsasontzian, 1461
itsasontzian erabiltzen den lan-
 hizkuntzan, 1463
itsasontziaren eraikuntzari,
 mantentze-lanei,
 funtzionamenduari, segurtasunari
 eta berme-kontratuari buruzko
 dokumentazio teknikoak, 1460
itsasontziaren immatrikulazioa, 1463
Itsasontzien babes-jarduera
 pribatuak, 1459
itsasontzien zuzeneko beharretarako
 zerbitzuen zerrenda, 1571
itsasontzietako artekari-gidari eta
 artekari-interpreteen eragiketak,
 1571
itsasontzietan, 1459, 1461, 1680
Itsasontzietan doazen pertsonen
 aurkako neurriak, 1447
itsasontzi-gidariak, 1517
itsasontziko dokumentazioa, 1462,
 1680
itsasontziko lan-hizkuntzan, 1461,
 1462
itsasoz bestaldeko emigrante eta
 gutxiengoen hizkuntza eta
 kulturei, 52
Itsasoz bestaldeko hizkuntzak, 60
itsasoz haraindi, 1705
Itsasoz haraindi, 1445
itsasoz haraindiko departamendu,
 1472, 1571
itsasoz haraindiko departamendu
 eta eskualdeek, 1472
itsasoz haraindiko departamendu
 eta kolektibitateekin, 1692
itsasoz haraindiko departamendu,
 kolektibitate eta lurraldeetan,

- 1695
 itsasoz haraindiko
 departamenduetako, Saint-Pierre
 eta Mikelumeko eta Mayotteko
 garapen-programei, 1641
 itsasoz haraindiko
 departamenduetan, 1641
 Itsasoz haraindiko eskualdeak, 1512
 Itsasoz haraindiko eskualdeei, 1463,
 1523, 1604
 Itsasoz haraindiko eskualdeen
 eskumenak, 1473
 itsasoz haraindiko eskualdeen
 hezkuntzaren alorreko eskumen
 bereziak, 1473
 itsasoz haraindiko eskualdeetan,
 1513
 itsasoz haraindiko Europaren
 mendeko lurraldeetan, 78
 itsasoz haraindiko Frantziako
 ministerioen mendekoak diren
 lurraldeetarako eta lurralde
 elkartuetarako lan-kode, 1614
 Itsasoz haraindiko Frantziaren
 ministroak, 1615
 Itsasoz haraindiko ikastegietan, 1481
 itsasoz haraindiko ikastetxeetan,
 1694
 itsasoz haraindiko kolektibitateak,
 1514
 Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen
 Orientazioari, 1666
 Itsasoz haraindiko kolektibitateetako
 kulturaren eta identitateen
 garapena, 1666
 itsasoz haraindiko lurraldeen, 1447
 itsasoz haraindiko lurraldeetan, 1625
 Itsasoz haraindiko lurraldeetan, 1708
 Itsasoz Haraindiko Lurralde-
 kolektibitateen Ekonomia-
 garapenari, 1688
 Itsasoz haraindiko lurralde-
 kolektibitateetan, 1688
 itsasoz haraindikoa. *Ikus* gizartea
 itsuak, 65, 214, 590, 594
 itsuen, 215, 216, 228, 591, 593, 877,
 973, 1113, 1256, 1258
 itsuentzako audiodeskripzioa, 1199
 itsuentzako audiodeskripziorako
 sistemekin, 583
 -itsuentzako gidari-komunikatzaile,
 interprete edota bitartekarien
 bidez laguntza pertsonalizatua
 jasotzeko eskubidea, 65
 itsu-gorreria, 1297
 itsutasuna duten pertsonak, 1400
 Itsu-txakurra daramaten ikusmen
 urrikoek, 383
 itun, 11
 Itun, 11
 ituna, 506
 Itunak, 1249
 itunetan, 1350
 iturgintza, 1051
 iturri, 626
 iturrien eta edukien aniztasunaren,
 1387
 iturritzat, 615
 itxaropen faltsurik, 887
 itxaropenarekin, 46
 itxarote-eremu, 1434, 1436
 Itxarote-eremu batean dagoen
 atzeritarrari, 1436
 itxarote-eremua, 1436
 Itxarote-eremuetako atzeritarren
 egonaldia, 1436
 itxarote-eremuetan, 1437
 itxura, 1622
 itxura fisikoa, 1499, 1574, 1687
 Itzalaldi analogikoa, 241
 itzalpeari, 699
 itzalpetzen, 129
 itzulera-politikaren esparruan, 1007
 itzuleraren, 991
 itzuleraren ondorioz hezkuntzan sor
 daitezkeen desberdintasun-
 egoerei, 1007
 itzuli beharreko adierazpenik, 282
 itzulitako testuan, 1486
 Itzulitakoak, 1248
 itzulketarako eskubiderik, 1178
 itzulpen, 104, 119, 161, 162, 163, 262,
 267, 268, 280, 282, 283, 297, 401,
 402, 674, 697, 922, 923, 1164, 1169,
 1221, 1222, 1223, 1453, 1486, 1553,
 1554, 1568, 1605, 1633, 1651, 1711
 Itzulpen, 161, 163, 261, 262, 284, 400,
 1158, 1169
 itzulpen automatikoko sistemak,
 1164
 Itzulpen automatikoko software,
 1708

- itzulpen- edo egokitzapen-lanak, 1672
- Itzulpen eskala, 400
- itzulpen eskalan, 401, 402
- itzulpen eskalari, 401
- Itzulpen eta interpretazio ofizialak, 261
- Itzulpen eta interpretaziorako eskubidea, 268
- itzulpen fidela, 161
- itzulpen horien kopia ziurtatua, 68, 69
- itzulpen konpultsatua, 840
- itzulpen ofizial, 162
- itzulpen ofiziala, 104, 162, 1571, 1598
- itzulpen ofiziala eta pribatua, 162
- Itzulpen oker, 284
- itzulpen onenari, 924
- itzulpen pribatua, 162
- itzulpen zerbitzuak erabili, 496
- itzulpen ziurtatu, 1566
- itzulpen ziurtatua, 1497, 1515, 1561
- itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitolazio-lanak lagundu eta garatzea, 96, 140
- itzulpena, 161, 163, 177, 181, 190, 251, 257, 267, 268, 269, 280, 281, 282, 283, 284, 287, 294, 302, 505, 541, 728, 788, 813, 878, 922, 954, 1341, 1457, 1486, 1525, 1551, 1576, 1594, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603
- Itzulpena, 251, 282
- itzulpenak, 68, 162, 163, 179, 257, 261, 262, 288, 547, 844, 921, 1055, 1127, 1159, 1501, 1518, 1651
- Itzulpenak, 268, 1609
- itzulpen-akats, 1443
- itzulpenarekin, 119, 262, 280, 282, 1216
- Itzulpenarekin, 282
- itzulpenaren, 163, 182, 261, 269, 281, 283, 1159
- itzulpenaren eta interpretazioaren zehaztasuna eta doitasuna, 261
- itzulpenaren kopia, 176, 281
- itzulpenari, 34, 1519, 1555
- Itzulpenari, 283
- itzulpen-baliabideak, 1652
- itzulpenean, 1486
- itzulpenei, 150
- itzulpenekin, 211
- itzulpenen, 286
- itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna, 282, 284
- itzulpenen erabilera, 1705
- itzulpenen zehaztasuna eta baliokidetzeta juridikoa ziurtatzeko, 329
- itzulpenerako, 925
- itzulpen-errekerimendurik, 725
- Itzulpen-eskabideak, 747
- Itzulpen-eskaerak, 1158
- itzulpen-eskakizunik, 1351
- itzulpen-gastuak, 1551, 1552, 1648
- itzulpengintzako, 925
- itzulpenik, 163, 170, 185, 186, 244, 251, 328, 462, 463, 727, 1158, 1159, 1205, 1283, 1284, 1285, 1352
- itzulpen-lan, 1703
- Itzulpen-organoa, 697
- itzulpen-zerbitzu, 1548
- itzulpen-zerbitzua, 1678, 1703
- itzulpen-zerbitzuak, 674, 872, 992, 1331
- itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, 96, 140
- itzulpen-zerbitzuei, 1006
- itzulpen-zerbitzuek, 1702
- itzultzaile, 210, 925, 1192, 1222, 1554, 1570
- itzultzaile adituei, 1704
- itzultzaile adituek, 1704
- itzultzaile baten laguntza, 1551, 1603
- itzultzaile fisikoen esku-hartzea, 1708
- Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortuko, 329
- Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortzekoa, 325
- itzultzaileak, 36, 92, 136, 922, 1375, 1678
- Itzultzaileak, 922
- itzultzailearen, 925
- itzultzaileari, 1551, 1604, 1625
- itzultzaileek, 925
- itzultzaile-elkarteekin, 922
- itzultzaileen eskubideen, 926
- itzultzaileen presentzia, 925
- itzultzaileengana, 1704
- itzultzaile-plazak, 402

- itzultzeagatiko gastuak, 1648
 itzultzeko ardurak, 1604
 itzultzeko eta interpretatzeko eskubidea, 267
 ius cogens eskubide guztiz pertsonalei, 1109
 izaera, 50, 181, 188, 230, 248, 255, 272, 278, 286, 287, 309, 340, 344, 354, 368, 396, 438, 480, 485, 537, 551, 575, 598, 785, 786, 842, 862, 882, 906, 934, 975, 982, 983, 1092, 1097, 1156, 1182, 1234, 1247, 1254, 1282, 1285, 1291, 1313, 1367, 1369, 1375, 1576, 1599, 1614, 1615, 1637, 1638, 1639, 1643, 1645, 1708
 izaera, 122, 340, 556, 1390
 izaera administratiboko erakunde autonomo, 1126, 1131
 izaera akademikoa, 1282
 izaera akademizista, 551
 izaera arrotza, 1622
 izaera bakarrekook. *Ikus* eskubidea
 izaera baztertzailerik, 1365
 izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, 645, 1082
 izaera bereko edo antzeko lanpostuetan, 1038
 izaera desberdineko bi eskubide, 255
 izaera desberdinekoak, 724
 izaera dokumental hutsa, 1609
 izaera edo inguruabar pertsonal edo sozial, 354
 izaera elektronikoko bideak, 170
 izaera estrategikoa, 967, 993
 izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa, 922
 izaera estrukturala, 480
 izaera eta araubide juridikoa, 424
 izaera ezeztazina, 1589, 1593
 izaera filantropikoa, 1558, 1642
 izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, 1561, 1563
 izaera filantropikoa duten jarduerekin, 1560
 izaera finalista, 1221, 1222, 1223
 izaera finkoko informazioa, 1270
 izaera historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kultureko balio nabarmenenak dituzten ondasunak, 1086
 izaera instrumentala duten arloei, 1102
 izaera iraunkorra duten funtzionario-lanpostuetarako eskala, 1424
 izaera militarreko eginbehar eta eskubideak, 106
 izaera mugatzailea eta loteslea, 125
 izaera ofiziala, 1285
 izaera orokorreko politiketan, 592
 izaera politikoa, 896
 izaera pribatuko pertsona juridikoen, 344
 izaera publikoa, 1652
 izaera publikoko, 230
 izaera publikoko enpresek, 1353
 izaera publikoko enpresetako eta Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, 1348
 izaera publikoko instituzioa, 1366
 izaera publikoko osoko bileretan, 598, 1116
 izaera soziosanitariokoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
 izaera teoriko eta praktikoa, 537
 izaera unibertsaleko kontsultarako eta ikerketa zientifikorako zentroa, 1143
 izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa, 1561, 1563, 1642
 izaeragatik, 462, 923, 969
 izaerak, 117, 340, 696, 1155, 1279
 izaerari, 1369, 1669
 izaeratik, 318, 319
 izaki edo entitate eratorri, 1071
 izangai, 406, 1425
 izangaiak, 204, 537, 892, 1207, 1634
 izangaiak, 1187, 1460
 izangaiaren kualifikazio profesionala, 1525, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1677
 izangaiek, 501, 529, 537, 744, 975,

- 1187, 1208, 1240, 1425, 1462, 1528,
1639, 1680
Izangaiek, 1187, 1425
izangaien, 506
Izangaien entzunaldi publikoari,
1634
izangaien gaitasun profesionalen
garapen-maila, 1239
izangaien gaitasuna, 797, 976
izangaien gehienezko kopurua,
1526
izangaien kualifikazio profesionalak,
1542
izangaien merezimenduak eta
gaitasunak eta, hala badagokio,
trebetasunak, 1038
izangaik, 1528
izangairik, 990
izango, 1323
izapide, 244, 460
izapide gehienen epeak, 793
izapideak, 244, 285, 287, 519, 663,
686, 747, 779, 807, 826, 875, 966,
1158, 1336
Izapideak, 660, 663, 1343
izapideak eten, 1158
izapideen, 358
izapidetzea, 1275
izapidetzean, 242, 727
izapidetzeari, 213
izate juridiko nahiz politikoa, 28
izatezko bikotekideentzako, 261
izatezko kopuruaren bi herenek, 834
izeba-osaba, iloba eta gainerako
senitartekoen izenak, 1583, 1604
izen, 494, 717, 913, 1188, 1622
izen atzerritarra, 1622, 1650
izen berezia, 248
izen bereziaren, 251
Izen eta abizen katalanen grafia
arauemailea, 1168
izen eta abizenen, 1286
izen eta grafien ordez, 1168
izen frantsesa, 1622
izen geografikoak, 566
Izen Geografikoei buruzko Nazio
Batuen IX. Konferentziaren IX/4
Ebazpenak, 272
izen herrikoi eta are legal
desberdinak, 1152
izen historiko edo tradizionalarekin,
658
Izen horien idazkeraz, 462
izen ofiziala, 248, 657, 698
izen ofizialak, 154, 728, 1352, 1353,
1416
izen ofizialarekin, 154
izen ofizialari, 439
izen ofizialei buruzko gatazka, 329
izen ofizialetan, 438
izen ona, 310
izen propio, 1094
izen tradizionalak errespetatuko, 496
izena, 154, 248, 249, 272, 348, 457,
504, 521, 585, 630, 657, 741, 834,
902, 911, 925, 1122, 1178, 1204,
1219, 1220, 1221, 1222, 1247, 1281,
1286, 1352, 1353, 1377, 1382, 1434,
1507, 1527, 1529, 1532, 1533, 1554,
1563, 1610, 1618, 1619, 1676, 1704,
1707
izena, 1094, 1382
izena edo abizenak, 657
izena edukitzeko eskubidea, 251
izena emateagatiko tasa, 1219
izena emateko eskubideengatiko
tasa, 1175, 1178, 1220
izena emateko eskubideengatiko
tasak, 1192
izena emateko eskubideengatiko
tasari, 1221
izena euskaraz jartzeak, 348
izen-abizenak, 1160, 1280
izen-abizenen aranerazko era
arauemaile zuzenaren, 1286
izen-abizenetan, 657
izenak, 274, 311, 348, 438, 484, 494,
520, 521, 531, 645, 717, 902, 913,
1583, 1604
izenburua, 305
izendapen, 152, 154, 158, 271, 313,
316, 343, 630, 645, 657, 717, 834,
902, 1012, 1018, 1020, 1086, 1094,
1188, 1247, 1314, 1324, 1353, 1365,
1385, 1416, 1650
izendapen, 147, 500, 645, 728, 913
izendapen askea, 1427
izendapen askeko karguak, 343
izendapen askekoek, 769
izendapen bikoitza, 657
izendapen geografiko, 1018
izendapen geografikoak, 273, 913

- izendapen nahasgarri zein erdeinuzkoak, 33
- izendapen ofiziala, 158, 494, 569
- izendapen ofizialak, 152, 1416
- izendapen ofizialarekin, 737
- izendapena, 152, 154, 158, 159, 189, 190, 248, 249, 311, 312, 340, 501, 569, 585, 630, 698, 737, 834, 902, 962, 1013, 1018, 1183, 1216, 1247, 1367, 1374, 1448, 1518, 1519, 1621
- izendapena, 274, 357, 501, 585, 630, 834, 977, 1216
- izendapena Erkidegoko bi hizkuntzetan duten udalerriek, 1353
- izendapenak, 28, 147, 154, 158, 569, 585, 658, 962, 1160, 1183, 1208, 1216, 1310, 1353, 1365, 1380
- izendapenarekin, 152, 472
- izendapenaren, 147, 187, 645, 1020, 1286
- izendapenean, 263, 1342
- izendapenean eskatutako baldintzak, 913
- izendapen-ebazpenaren, 189
- izendapenekin, 147, 154
- izendapenen, 152, 1416
- izendapenen erreserba, 1012, 1324
- izendapen-erabakiaren, 190
- izendapenerako, 312
- izendatu, 357, 426
- izendatua, 129
- izendatuko, 426, 428
- izendatuta dauzkaten arloetako zerbitzu eta jardueretan euskararen erabilera sustatzeko eta euskararen normalizazioa planifikatzeko eskumena, 461
- izendatutako, 98, 142, 427
- izendatzea, 36
- izendatzen, 461
- izendegi geografikoa, 1416
- izendegi geografikoak, 1416
- izendegi ofiziala, 1416
- izendegiak, 1416
- Izendegiak, 1416
- izendegiko toponimikoaren isla, 1416
- izen-deiturak frantsesteari, 1622
- izenekin, 248
- izen-emate, 1707
- izenetan, 500
- izenpetzaileak, 1432
- izenpetzaileari, 1432, 1520
- izenpetzaileetako, 1432, 1520
- jabari publikoa, 1224, 1245, 1271
- jabari publikokotzat, 322
- jabe, 1582
- jabe izateko eskubidea, 6
- Jabeek, 257
- Jabeen batzarraren erabakiak, 1201
- jabetza, 6
- Jabetza eskuratzeko moduak, 1493
- jabetza gorpuzgabeak, 322
- jabetza hartzea, 501
- Jabetza horizontalaren araubide juridikoa, 1201
- Jabetza industrialak, 1485
- Jabetza Industrialaren Aldizkari Ofizialean, 283, 284
- Jabetza Industrialaren Erregistroan, 119
- Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak, 1485, 1488
- Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalaren aldeko eskualdaketen gaineko zerga, 1488
- jabetza industrialaren legeriak, 1165
- jabetza industrialaren legeriak babestutako errotulazioari, 1271
- jabetza industrialeko agente, 282, 284
- jabetza intelektuala, 1262
- Jabetza Intelektualaren, 1485
- Jabetza Intelektualaren Kodean, 1662
- Jabetza Intelektualaren Kodearen, 1562
- jabetza intelektualari buruzko legerian, 210
- jabetza intelektualeko eskubideak, 211, 926
- Jabetza intelektualeko eskubideak babestea, 926
- jabetza-erregistroan, 1201
- jabetza-eskubideak, 1263
- jabetza-hartzea, 501
- jabetzako erregistratzaileak, 765, 892
- jabetzako erregistratzaileak eta merkataritzakoak, 892
- Jabetzaren, merkataritzaren eta ondasun higigarrien arloko

- erregistratzaileak, 1208
- jabetzari, merkataritzari nahiz
ondasun higigarriari buruzko
erregistro publikoen, 1208
- Jaengo Unibertsitatea, 553
- jagotea, 16
- jai kutsukoak. *Ikus jarduera*
- jaiak, 624, 947
- jaialdiak, 95, 139
- jaialdiei, 654
- jaidura, 1480
- Jaime I.a erregeak, 723
- jaioleku, 354, 1052, 1092, 1140, 1147
- jaiolekua, 1319
- jaioterra, 417, 536, 538, 770, 771,
784, 927, 928, 1146
- jaioterriko hizkuntzak, 1346
- jaiotza, 5, 11, 24, 62, 85, 151, 411,
412, 413, 414, 415, 455, 523, 524,
527, 541, 555, 563, 633, 666, 678,
692, 720, 818, 819, 851, 880, 969,
1077, 1107, 1121, 1235, 1252, 1308,
1319, 1338, 1426
- Jaiotza-agiria, 275
- jaiotzagatik, 1041
- Jaiotza-inskripzioa, 251
- jaiotza-sexuaren arabera sozialki
esleितutako generoarekin, 1089
- jaiotza-ziurtagiria, 541
- jaitsi, 79
- jakinarazi, 332
- jakinarazi diezaiotela Kontseiluari
tratuak zein hizkuntzatar
itzuliko diren, 75
- jakinaraziko, 99, 143
- jakinarazpen, 99, 143, 174, 181, 1165,
1284
- jakinarazpen eta adierazpenak, 325
- jakinarazpen ziodun, 1435
- jakinarazpena, 99, 143, 163, 285,
313, 737, 1440, 1500, 1523, 1552,
1553, 1582, 1584, 1594
- Jakinarazpena, 1591, 1594
- jakinarazpenak, 174, 747, 902, 1158,
1206, 1283, 1435, 1551
- Jakinarazpenak, 1551
- jakinarazpenak gaztelaniaz
jasotzeko duten eskubideari, 1158
- jakinarazpenarekin, 1603
- Jakinarazpenarekin, 357
- jakinarazpenaren xehetasunak,
1584
- jakinarazpen-egintzei, 285
- jakinarazpenen, 285
- Jakinarazpen-espedita, 181
- jakinarazpenetan, 747
- jakinarazpenetarako, 173
- jakinarazpen-gutuna, 1450
- jakinarazpen-idazkia, 179, 181, 264,
265
- jakinarazten, 87, 92, 132, 137
- jakinbidea, 78
- jakinduria, 1203
- jakin-mina, 1400
- jakintza, 272, 392, 419, 486, 574, 786,
882, 976, 1037
- Jakintza zientifiko eta tekniko, 1624
- jakintza-arlo, 300, 419, 1105
- Jakintza-arlo, 404
- jakintza-arloen gaineko goi-mailako
prestakuntza, 1480
- jakintza-eremu, 1185
- jakintzagai, 407
- jakintzak, 991, 1480, 1696
- jakintzaren eta ikerketa
zientifikoaren unibertsaltasunaren
ezinbesteko ondorioa, 1184
- jakintzaren sustapenari, 1331
- jakitateak, 478
- jakiteen, 14
- jakiteko eta erabiltzeko eskubidea,
724, 725
- jakiteko, izateko eta egiteko
moldeak, 271
- jakite-maila, 882, 1037, 1384, 1425
- jakite-maila egokia, 1425
- janaria, 8
- jantziak, 8
- jantzi-diseinatzaile, 1569
- jantziteriaburu, 1569
- janzkera, 666
- janzkerak, 624
- jaraunspena, 1142
- jaraunspenak, 125, 428, 1373
- jarduera, 12, 22, 60, 80, 122, 123, 127,
182, 187, 188, 194, 290, 311, 312,
316, 319, 323, 331, 344, 363, 370,
377, 386, 392, 405, 418, 423, 425,
426, 449, 456, 457, 487, 493, 517,
535, 558, 592, 602, 608, 611, 634,
684, 698, 699, 705, 750, 859, 861,
862, 864, 882, 906, 923, 931, 981,

- 1017, 1055, 1133, 1154, 1155, 1156,
1265, 1266, 1281, 1282, 1289, 1290,
1480, 1513, 1627, 1642, 1684
- Jarduera administratiboaren, 512
- jarduera akademikoak, 344
- jarduera akademikoen sarearekin,
1472
- jarduera akademikoetan, 405
- Jarduera didaktiko eta
dibulgatiboan, ikastaroen eta ikus-
entzunezko programen
antolaketa, 632
- jarduera didaktikoak eta
dibulgazioak, 713
- Jarduera didaktikoen eta
dibulgaziozkoen, 632
- jarduera ekintzailea sustatzeko
neurriak, 966
- jarduera ekonomiko eta sozialen,
1290
- jarduera ekonomiko eta sozialen
hizkuntza-normalizazioa, 1290
- jarduera ekonomiko eta sozialetan,
1289
- jarduera ekonomikoa, 686
- jarduera espezifikoa, 1026
- Jarduera eta zerbitzu turistikoen
erabiltzaileentzat, 470
- jarduera eta zerbitzu turistikoen
erabiltzaile-mota, 469
- jarduera fisikoa, 1337
- Jarduera fisikoa, 1337
- jarduera fisikoak, 1471
- Jarduera fisikoaren eta kirolaren
programa, 1337
- jarduera fisikoari, 300
- jarduera humanitarioekin, 1558
- jarduera industrial edo
komertzialekin, 1651
- jarduera intelektuala, 921
- jarduera judizial eta
administratiboak, 30
- jarduera kartografikoa, 1416
- jarduera komertziala, 1497
- jarduera kultural dinamikoa, 1312
- jarduera kultural, sozial eta
publikoetan, 1281
- Jarduera militar konbinatuetan, 106
- jarduera nagusi edo osagarritzat,
311
- jarduera ordaindu, 323
- jarduera osagarriak, 1473, 1474
- Jarduera osagarriak eta eskolaz
kanpokoak, 1404
- jarduera osagarrien garapenean, 977
- jarduera osagarrietan, 1396
- jarduera osasungarriak, 602
- jarduera pedagogikoak, 1695
- jarduera politiko, sozial eta
kulturalen, 418
- jarduera profesional, 1501
- jarduera profesionalak, laboralak,
politikoak, sindikalak, erlijiosoak
eta artistikoak, 725
- jarduera profesionalak,
merkataritzakoak, lanekoak,
sindikalak, politikoak, erlijiosoak,
aisialdikoak eta artistikoak, 1353
- jarduera profesionalen gaineko
akordio edo tratatuek, 1542
- jarduera profesionaletako, 1501
- jarduera profesionaletan,
merkataritzakoetan, lanekoetan,
sindikaletan, politikoetan,
erlijiosoetan, aisialdikoetan eta
artistikoetan, 1356
- jarduera publiko eta formal, 723
- jarduera publiko eta pribatu, 1154,
1156
- jarduera publiko eta pribatu
guztietan, 1154, 1156
- jarduera publiko eta pribatuetan,
1282
- jarduera publikoa, 319
- Jarduera publikoaren
gardentasuna, 259, 980
- jarduera publikoaren
gardentasunari, 663
- Jarduera Publikoaren
Gardentasunari, 1110
- jarduera publikoetan, 1033
- jarduera publikorako jardun-
esparrutzat, 974
- Jarduera sozioekonomikoa, 1164
- jarduera sozioekonomikoetan, 1290
- jarduera sozioekonomikora, 1155
- jarduera turistiko-informatibo
pribatuetan, 750
- jarduera turistiko-informatiboetan,
750
- jarduera zientifiko, sozial eta
humanitarioekin, 1560

- jarduera zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek, 906
- jarduera-baimena, 1459
- jarduerak, 121, 122, 123, 261, 310, 340, 369, 390, 401, 411, 413, 414, 418, 421, 424, 425, 428, 485, 498, 510, 517, 576, 582, 589, 596, 602, 632, 635, 646, 655, 658, 685, 752, 758, 762, 786, 787, 813, 835, 836, 844, 853, 859, 866, 883, 907, 915, 924, 950, 951, 958, 960, 964, 976, 997, 1001, 1006, 1008, 1012, 1027, 1029, 1030, 1038, 1039, 1055, 1066, 1076, 1078, 1100, 1101, 1102, 1127, 1128, 1132, 1168, 1180, 1186, 1195, 1231, 1259, 1287, 1289, 1290, 1309, 1324, 1343, 1351, 1367, 1399, 1410, 1511, 1512, 1522, 1548, 1556, 1561, 1563, 1571, 1619, 1620, 1621, 1628, 1659, 1684
- Jarduerak, 1596
- jarduerak hedatzen, 425
- jarduera-lerro, 906
- jarduera-motaren, 1298, 1341
- jardueran, 418, 519, 1042, 1055
- jarduera-plan, 316
- jarduera-plan orokorrak, 124, 429
- jarduera-plana, 312, 316, 1129, 1132, 1133
- Jarduera-plana, 313, 1129
- jarduera-planak, 462
- jarduerara, 278
- jardueraren, 88, 132, 286, 482, 535, 923, 1155
- Jardueraren, 1689
- jardueraren eduki nagusiak, 1689
- jardueraren emaitzak, 429
- jardueraren helburu nagusia, 1689
- jardueraren oinarria, 705
- jardueraren zerbitzu publikoaren izaera, 1155
- jardueraren zuzeneko interesaren parte, 1560
- jarduerari, 673, 1507
- jarduerarik ezagatik, 267
- jardueratan, 1619
- jardueratzat, 522, 602
- jarduereri, 34, 1449, 1579, 1651
- jarduereri buruzko urteroko txostenean, 1632
- jarduererek, 346, 906, 1644
- jarduerekin, 1560, 1563, 1643
- jardueren, 123, 125, 126, 127, 313, 322, 340, 345, 456, 522, 569, 609, 695, 869, 1197, 1373, 1596
- Jardueren errotulazioan, 470
- jardueren eskaintza, 449
- jardueren esparruan, 59
- jardueren finantzaketan, 462
- jardueren garapenari, 313
- jardueren hasiera, 429
- Jardueren hasiera, 429
- jardueren hasiera zehaztea, 429
- jardueren hedapenera, 1070
- jardueren memoria, 1371
- jardueren osagarri, 1558
- jardueren plan orokorrak, 123
- Jardueren ustiapenetik lortzen diren diru-sarrerek eragindako kredituak, 1130
- jardueren xedearengatik, 441, 876
- jardueren zabalkundean, 433
- jardueren zuzendaritza eta koordinazioa, 695
- Jarduerena, 456
- jardueretako, 1100, 1689
- jardueretan, 330, 368, 390, 391, 422, 425, 460, 461, 506, 535, 951, 962, 1049, 1162, 1169, 1280, 1348, 1525
- jardueretan normaltasunez erabiltzen den hizkuntza, 1185
- jardueretara, 278
- jardueretarako, 125, 1644
- jardueretatik, 1129
- jarduerok, 16, 1512
- Jarduerok, 1474
- Jardueron antolaketa, 1684
- jardueron helburua, 1689
- jarduerotan, 418
- jarduketa, 114, 117, 186, 213, 259, 267, 313, 316, 317, 342, 354, 368, 369, 384, 389, 455, 502, 517, 519, 538, 584, 592, 671, 672, 676, 681, 695, 706, 710, 727, 781, 784, 808, 871, 908, 928, 988, 1010, 1052, 1064, 1103, 1140, 1147, 1205, 1344, 1352, 1414
- Jarduketa, 609, 1234
- jarduketa integralak, 1071
- Jarduketa judizial, 114, 120, 161
- jarduketa judizialak, 114, 120, 162
- Jarduketa judizialak, 114, 161, 1158

- jarduketa judizialek, 114, 120, 161
- jarduketa metodologiko egokienek, 1398
- jarduketa ofizialei, 1364
- jarduketa publiko, 1364
- jarduketa publikoak, 517
- jarduketa publikoaren eremuetako, 223
- Jarduketa-arau orokorrak, 290
- jarduketa-arloetakoak, 380
- jarduketa-eremu, 1114
- jarduketa-eremu eta -sektoreetako, 592
- jarduketa-eremuak, 947
- jarduketa-eremuari, 289
- jarduketa-esparrua, 208
- jarduketa-gidak eta -protokoloak, 806
- jarduketa-ildo estrategiko, 301
- jarduketak, 115, 161, 185, 231, 335, 341, 386, 502, 515, 592, 697, 712, 735, 758, 866, 867, 947, 964, 991, 1030, 1224, 1234, 1283, 1284, 1302, 1309, 1312, 1313, 1352, 1362, 1383, 1403, 1409, 1427
- Jarduketak, 754, 808, 1103, 1333
- jarduketan, 268, 418
- jarduketa-plan orokorrak, 124
- jarduketa-plana, 313
- jarduketa-planak, 316
- jarduketa-printzipio, 568, 870
- jarduketa-programa, 900
- jarduketa-programak, 342, 754
- jarduketaren, 187, 519
- jarduketa-sektoreak, 951
- jarduketatan, 305
- jarduketatzat, 754
- jarduketek, 448, 1397
- jarduketen, 271
- Jarduketen, 383
- jarduketen akta, 161
- jarduketen edo dokumentazioaren lekukotza itzulua, 747
- jarduketen eragina balioesteko, 1167
- jarduketen jarraipen eraginkorra, 995
- jarduketen oinarri diren balioak, 752
- jarduketen programazioan, 862
- jarduketetan, 115, 186, 382, 386, 656, 746, 923, 1146, 1206, 1282, 1414
- jardun, 1096
- Jardun- eta laguntza-ildo espezifikoen, 825
- jardun horren emaitzei, 47
- jardun instituzionala, 1358
- jardun judizialak, ahozkoak zein idatzizkoak, 1158
- jardun profesionalarekin zerikusia duten gaietan, 929
- jarduna, 190, 459, 789, 875, 1056, 1089, 1118, 1244, 1262, 1348, 1355
- jardunak, 323
- jardunaldi, 227, 231, 599, 1117
- jardunaldiak, 791
- jardunaren ebaluazioaren emaitzek, 1038
- jardunaren lurralde-eremuan, 459
- jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak, 1068
- jardunari, 47, 756
- Jardun-arloak, 1331
- jardunbide egokien kodea, 1331
- jardunbide egokien kodeak, 1331
- jardunbide egokien trukea, 1300
- jardunbide onak, 613
- jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 1466
- jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 1524
- jardunbidea, 509
- jardunear, 346, 411, 435, 436, 475, 506, 746, 747, 805, 1118, 1120, 1350, 1351, 1505
- jardunear dauden irakasleek, 1359
- Jardunerako, 485
- jardun-eremua, 1097
- jardun-eremuak, 398
- Jardun-eremuak, 1299
- jardun-eremuan, 1173
- jardun-eremuen, 31
- jardun-esparru, 901
- jardun-gaitasun osoa, 1131
- jardungo, 424, 431
- jardun-ildo, 1100
- jardun-ildoak, 1100
- jardun-planak eta -programak, 1370
- jardun-planaren, 1409
- jardun-printzipio, 1059, 1068, 1146, 1426
- Jardun-printzipio eta -ildoak, 1100
- jardun-printzipioak, 760, 927, 929,

- 1033, 1146, 1308
Jardun-printzipioak, 929, 1146, 1426
jardute-arloan, 36
jarduteko gaitasun osoa, 1126
jarduteko gaitasuna, 122, 290
jarduteko irizpideak, 660
jarduteko lehentasunak, 123
jarduteko plan, 627
jarduteko printzipio, 634
Jarduteko printzipio orokorrak, 988
Jarduteko printzipioak, 633
jardute-printzipio, 536
jardute-printzipioak, 536
Jardute-printzipioak, 536
jarraibide, 477, 862, 1045, 1199
jarraibide orokorrak, 558, 859, 1017,
1076, 1391
jarraibideak, 35, 226, 230, 295, 316,
477, 621, 703, 843, 846, 849, 865,
1097, 1235, 1328, 1423, 1615
jarraibide-liburu, 357
jarraipen, 478, 519
jarraipen batzorde, 519
jarraipena, 367, 409, 592, 1407, 1602,
1628, 1691
jarraipenari, 599
jarraipen-batzorde, 220, 599
Jarraipen-batzorde, 231
jarraipenerako, 367
jarraipen-txostenak, 925
jarraipen-xedeekin, 1602
jarraitutasun metodologikoa, 1407
jarraitutasuna, 209, 1233, 1234, 1405
Jarraitutasuna, 1407
jarrera, 723
Jarrera arrazistak eta xenofoboak,
756
jarrera eta jokabideei, 45
jarrera kolektiboai, 25
jarrerak, 932, 1695
jarreran, 841
jarrerarik, 1439
jarrerren, 1089
jarriko da indarrean, 98, 99, 143, 333,
430
jasanez, 6
Jasangarritasun energetikoari, 477
Jasangarritasun Energetikoari, 477
jasangarritasun energetikoari
buruzko informaziorako
eskubidea, 477
jasangarritasun kulturalaren,
ingurumenekoaren,
sozioekonomikoaren eta
linguistikoaren irizpideak, 1270
jasangarritasunari, 852
jasangarritasunerako eta elkarrekiko
errespeturako hezkuntza, 198
jasankortasun, 8
jasaten, 26
jasaten dituzten aurreiritziak
aurkaratzeko neurriak hartuz, 79
jaso, 433
jasotzaileak, 515
Jasotzaileak, 245
jasotzaileari, 184, 244
jasotzaileekin, 459
Jasotzaileen, 106
jasotzeko, 4
jatorri, 758, 1172, 1476, 1655
Jatorri- eta kalitate-ikurra duten
produktuei, 440
jatorri etniko edo soziala, 705
jatorri etniko edo sozialak, 563
jatorri etniko eta sozial, 1308
jatorri etnikoa, 417, 455, 525, 538,
883, 976, 1038, 1066, 1589, 1590,
1598, 1600
jatorri etnikoan, 883, 976, 1038, 1066
jatorri geografiko edo politiko
komunek, 242
jatorri geografikoa, 717, 1097, 1152
jatorri indigena duten gizakiak, 13
jatorri kultural, nazional, etniko edo
soziala, 1319
jatorri nazional edo sozial, 523
jatorri nazional edo sozialeko
bestelako iritziak, 692
jatorri nazional, etniko edo
sozialagatik, 1041
jatorri nazionala, 523, 525, 929, 930
jatorri nazionala edo etnikoa, 633
jatorri nazionala edo soziala, 85, 523,
525
jatorri nazionala, etnikoa edo
soziala, 818, 819, 1252
jatorri soziokulturala, 1401
jatorria, 259, 318, 355, 415, 417, 523,
527, 566, 645, 666, 756, 770, 784,
913, 928, 948, 969, 1018, 1020,
1045, 1097, 1149, 1196, 1252, 1319,
1421, 1426, 1499, 1574, 1687

- jatorria Kataluniako edozein
hizkuntza ofizialetan duten
adierazpen-obra, 1149
- jatorriagatik, 556, 704, 746
- jatorrian, 438
- Jatorrian katalanez ekoitziak izatea,
777
- jatorriaren, 274, 566, 648
- jatorriari, 304
- Jatorri-deitura, 1165
- Jatorri-deitura babestuak, 1188
- Jatorri-deitura edo kalitatezko
izendapena duten euskal
ondasunen, 398
- Jatorri-deiturak, 1188
- jatorriko hizkuntzan, 946
- jatorriko sefardiei, 274
- jatorritik, 592
- Jatorriz beste hizkuntza batzuetan
idatzitako testuak, 923
- jatorrizko adierazpena, 1262
- jatorrizko adierazpena duten ikus-
entzunezko europar obra, 1199
- jatorrizko ahotsarekin, 1152
- jatorrizko bertsio azpitoluduna, 1410
- Jatorrizko bertsio katalana, 1267
- jatorrizko bertsioa, 1209, 1264
- jatorrizko bertsioan, 238, 239, 1263,
1264, 1267, 1605, 1633
- jatorrizko bertsioarekin, 1605
- jatorrizko bertsioko obren presentzia,
1264
- jatorrizko bertsiokoa, 1389
- jatorrizko deitura, 1622
- jatorrizko desberdintasunak, 924
- jatorrizko dokumentua, 840
- jatorrizko dokumentuaren kopia,
1209
- jatorrizko dokumenturik, 244
- jatorrizko ekoizpena, 1391
- jatorrizko espainiera, 274
- jatorrizko espiritua, 1388
- jatorrizko estatuak, 1525, 1619
- jatorrizko estatuan, 1619
- Jatorrizko estatuan hitz egiten den
hizkuntzan, 1552
- jatorrizko estatuko hizkuntza
ofizialean edo hizkuntza
ofizialetako batean, 1619, 1620
- jatorrizko frogagiriak, 275
- jatorrizko herrialdearekin, 1312
- jatorrizko herrialdeko errealitatean,
1313
- jatorrizko herrialdekoa, 275
- jatorrizko hizkuntza eta kultura, 432,
559
- Jatorrizko hizkuntza-erkidegoko
beste kideekin harremanak
izateko eta elkartzeko eskubidea,
27
- jatorrizko hizkuntzak, 1659
- jatorrizko hizkuntzako eskaera, 284
- jatorrizko hizkuntzan, 161, 284, 1486
- jatorrizko hizkuntzetan, 370
- jatorrizko informazioaren, 181
- jatorrizko izen, 328
- Jatorrizko izenaren, 1622
- jatorrizko kidegoan, 438
- jatorrizko kultura-ezaugarriak gorde
ahal izango, 28
- jatorrizko kultura-ezaugarrien, 28
- jatorrizko lurraldearekiko loturei, 1312
- jatorrizko nazionalitate eta
erkidegoekin, 208
- jatorrizko testuaren, 283
- jatorrizko testuari, 179
- Jatorrizko titulu profesionalarekin,
1618
- Jatorrizko titulu profesionalaren
aipamenarekin, 1618
- jatorrizko titulua, 1618
- jatorrizko udalerrak, 1473
- jatorrizkoa, 840, 1588, 1594, 1598,
1600, 1602, *Ikus* bertsioa
- jatorrizkoa ez den beste hizkuntza
batean banatzen eta bikoizten
edo azpitolutzen diren zinema-
produktuetarako, 1262
- Jatorrizkoa ez den beste hizkuntza
batera bikoiztutako film, telesail
edo dokumentalen emanaldiak,
1149
- jatorrizkoak, 1352
- jatorrizkoarekin, 1554, 1605
- jatorrizkoaren kopia kautotua, 189
- jatorrizkoari, 1555
- jaulkipen, 1452
- jaulkipena, 1449
- jaulkipen-baldintzak, 1449
- jaulkipen-kontratuak, 1449
- jaulkipen-programari, 1449
- jaulkitzaileak, 1456

- jaulkitzaileari, 1456
jaulkitzaileek, 1449
Jaulkitzaileek, 1456
jaun feudalaren, 348
Jaurlaritza Legean, 337
Jaurlaritzak, 316, 318, 321, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 343, 346, 367, 394, 396, 397, 405, 406, 450
Jaurlaritzan, 341, 418, 472
Jaurlaritzaren, 337, 343, 350, 373, 385, 408, 483
Jaurlaritzaren Kontseiluak, 373
Jaurlaritzarenak, 328
Jaurlaritzari, 313, 317, 323, 325, 326, 333, 338, 340, 342, 346, 403, 429, 484
jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa, 883, 976, 1038, 1066
jazarpen morala, sexuala eta sexuaren arrazoizkoa, 259
jazarpen politikoaren, 1152
jazarpen psikologiko edo sexuala, 1318
jazarpena, 213, 259, 1049
Jazarpena, 6
jazarpenak, 883, 976, 1038, 1066
jendarme nazionalen zerbitzuak, 1507
jendarmeek, 1596
jendarmeriako atxiloketa-gunera, 1597
jendarmeriako zinpeko militar, 1491
jendaurrean, 5, 91, 97, 98, 135, 142
jendaurreko, 311, 318, 319, 524, 1154, 1205
jendaurreko adierazpen-maila ona, 1236
Jendaurreko arreta, 1165
jendaurreko arretan, 878
jendaurreko beste instalazio, 524
jendaurreko beste instalazio batzuetara, 1246
jendaurreko edo erabilera publikoko beste zerbitzu eta instalazio batzuk, 524
jendaurreko epaiketan, 6
Jendaurreko establezimenduetako erabiltzaileentzako eta kontsumitzaileentzako seinaleek, informazio orokorreko kartel finkoek eta zerbitzu-eskaintzako dokumentuek, 1165
Jendaurreko Ikuskizunei, 888
Jendaurreko Ikuskizunen, 456
jendaurreko ikuskizunetan, 318
jendaurreko informazio- eta arretagune zehaztuetan, 230
jendaurreko informazio- eta arretaguneetan, 226
jendaurreko informazioan, 1256
jendaurreko informazioaren izapide, 1256
jendaurreko informaziora, 311
jendaurreko jarduerari, 319
jendaurreko lana, 1205
jendaurreko osoko bileretan, 226, 230
jendaurreko zerbitzuak, 1154
jendaurrerako programetan, 323
jende, 376, 1650, 1672
jendea, 907, 1650, 1693
jendeak, 1659
jendearekin, 713, 1353
jendearekin harremana duten agintari horien agenteek, 93, 137
jendearen, 534, 1160, 1284, 1285
jendearen arretarako, 1284
Jendearen eskura, 595
jendearen eskura dagoen informazioa, 812
Jendearen eskura dagoen informazioa, 812
jendearen eskura dauden liburutegiak eta zerbitzuak, 1080
Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea, 595, 1114
Jendearen eskura dauden prozedura, ondasun eta zerbitzu guztien informazioa eta zabalkundea, 595
jendearentzako, 383, 530, 1156
Jendearentzako arreta, 397, 987
jendearentzako arretako lanpostuetan, 530
jendearentzako arretarako puntuak, 383
jendearentzako arreta-zerbitzu, 530
jendearentzako arreta-zerbitzuetan, 812
Jendearentzako arreta-zerbitzuetan,

- 530
- Jendearentzako informazio- eta arretaguneetan, 534
- jendearentzako zerbitzuak, 1156
- jendearentzat irekita dauden edo erabilera publikokoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuetara, 1246
- Jendearentzat irekita dauden saltokien, 397
- jendeari, 30, 1009, 1449, 1505
- jendeari arreta emateko guneetan, 597, 972, 1116
- Jendeari arreta emateko zerbitzuak, 812
- jendeari irekitako edo erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen irisgarritasuna, 1246
- jendeari irekitako instalazio iraunkorrak, 1009
- jendeari ondasun eta produktuak eskaintzen dizkioten eta, hala ez diren arren, erakunde handi gisa kalifikatzen diren establezimenduek, 397
- jendeari oro har eskaintzen zaion informazioak, 613
- Jendeari produktuak saldu eta zerbitzuak egiteaz arduratzen diren establezimenduek, 397
- jendeari proposatzen zaizkion musika-lanen aniztasunari, 1632
- jendeari zabaldutako establezimenduetan lurraldeko hizkuntza propioan argibideak jasotzeko, 36
- jendeari zabalik dagoen lekuren batean, 1650
- jendeari zuzendutako dokumentazioan, 1165
- jendeari zuzeneko arreta, 1427
- jentilizioarekin, 658
- joan eta etorri aske ibiltzeko eskubidea, 6
- joan-etorriari, 274
- joan-etorrien eremuetan, 27
- Joan-etorrietan, 591
- joera, 217, 218, 270, 583, 678, 680, 1107
- joera homogenezatzailea, 25
- joera sendoa, 57
- joera sexista, 1033
- joera soziala, 524
- jokabideak, 1426
- jokabideei, 1557
- jokabide-estandar, 1318
- jokabide-estereotipo eta -eredu, 417
- jokabideetan, 931
- jokaera-printzipioak errespetatu beharko, 436
- jokalarien jatorriaren, 648
- jokoak, 271
- jokoaren, 648, 874
- joko-elementuetan, 648
- joko-kasinoak, 648
- Joko-mahaietan, 648
- Jolas eta jostailuak, 1309
- Jolas eta jostailuen arloan eskumenak dituzten Kataluniako administrazio publikoek, 1309
- jolasak, 274
- Jolasak, 1309
- jolasei, 1069
- Jolas-jarduerei, 888
- jomuga, 4, 66
- jopu, 5
- JOSEP PIQUÉ Y CAMPS, 130
- jostailuak, 1309
- jostun, 1569
- jota, 522
- JUAN CARLOS E, 130
- judizialki edo judizioz kanpo, 1159, 1285
- judizio-aretoetan, 535
- juduak, 274
- juduei, 274
- Jugoslavia ohiko lurraldean**, 1657
- jurisdikzio, 1130, 1134
- Jurisdikzio, 1550
- jurisdikzio nazionalak izendatzen duen ordezkari judizialak, 1519
- jurisdikzioa, 1579
- jurisdikzioak, 321, 1489, 1579, 1604, 1625
- jurisdikzioek, 92, 136
- jurisdikzio-laguntzak, 1438
- jurisdikzio-laguntzazko egintzak, 108
- jurisdikzio-organo, 1551, 1600
- jurisdikzio-organo edo agintaritza eskudunari, 1553
- jurisdikzio-organo edo batzorde

- eskudunen, 1595
- jurisdikzio-organo errekeritura, 1551
- jurisdikzio-organo eskatzailearen eskaeraren, 1553
- Jurisdikzio-organo eskatzaileko idazkariak, 1553
- jurisdikzio-organo eskuduna dagoen estatuta, 1648
- jurisdikzio-organo eskudunak, 1485, 1589
- jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoan, 1551
- Jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideei, 1551
- jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideren, 1551
- jurisdikzio-organo frantsesen, 1644
- jurisdikzio-organoaren, 1529, 1678
- jurisdikzio-organoei, 1651
- Jurisdikzio-organoei, 1708
- jurisdikzio-organoek, 92, 136, 1590, 1599, 1600, 1602
- jurisdikzio-organoren, 1552
- jurisdikzio-organoren baten eskaera formala, 1587
- jurisdikzio-organotan, 1618, 1708
- jurisdikzio-prozeduretan, 1437
- jurisdikzio-sail, 1575
- jurisprudentzia- eta doktrina-ildo nagusiak, 795
- jurisprudentziak, 160, 796
- justifika, 35
- justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei, 91, 136
- justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei, 93, 137
- justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzun-kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei, 93, 137
- justifikatzen, 91, 96, 135, 140
- justifikazio-memoria, 313
- justifikaziorik, 1168
- justifikaziorik gabeko atzerapenik, 1645
- justizia, 4, 12, 218, 1693
- Justizia, 91, 136, 1442
- Justizia Administrazioa, 598, 892, 1154, 1285, 1379
- Justizia Administrazioan, 535, 590, 727, 733, 1207, 1303
- Justizia Administrazioarekiko harremanetan, 325, 328, 495
- Justizia Administrazioarekin, 1158, 1205, 1291, 1349, 1356
- Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, 1158
- Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, 1158
- Justizia Administrazioaren, 277
- Justizia Administrazioaren letraduek, 161
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak, 598, 1116
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioak, 116
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen, 892
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen kidegoak, 116
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileen, 1379
- Justizia Administrazioari, 230, 735, 1358
- Justizia Administrazioko, 161, 1205, 1285, 1291
- Justizia Administrazioko eta Bulego Judizialeko abokatuak, 116
- Justizia Administrazioko langileek, 1205
- Justizia Administrazioko Letraduen Kidegoa, 116
- Justizia Administrazioa, 727, 1352
- Justizia Administrazioarako irispidearen eremuko neurriak, 1112
- Justizia Auzitegiak, 74
- Justizia Auzitegiaren Estatutuan, 63
- Justizia Auzitegiaren Estatutuaren Protokoloa, 64
- Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan, 64

- Justizia Auzitegiaren Prozedura
Erregelamenduan eta Auzitegi
Orokorren Prozedura
Erregelamenduan hizkuntza-
araubideari buruz ezarritako
xedapenak, 74
- Justizia Auzitegiari eta Lehen
Auzialdiko Auzitegiari aplikatu
beharreko arauak, 64
- justizia errestauratiboko zerbitzu
erabilgarriak, 267
- Justizia eta Espetxeetako
Administrazioari, 226
- Justizia iristeko neurriak, 1112
- justizia korrekzionalaren eta polizia-
zerbitzuen arloko gastuetarako,
1437, 1647
- Justizia Militarren, 1489
- Justizia Ministerioak, 149, 1497, 1600
- Justizia Ministerioaren mendekoak
diren lokaletan, 1443
- Justizia Nagusia, 675
- justizia ondo administratzeko
oztopoztat, 91, 136
- justizia penalaren, justizia
korrekzionalaren eta polizia-
zerbitzuen arloko gastuetarako,
1437, 1647
- justizia sozialaren balioen, 404
- justizia sozialean, 680
- justizia-administrazioa, 1251
- justizia-administrazioan, 79
- Justizia-arloko eskumena duen
sailak, 1112
- justizia-uzitegi nagusietako eta
entzutebietako presidente-
postuak, 115
- justizia-uzitegi nagusietan, 115
- justizia-uzitegietan, 1397
- Justizia-uzitegietan, 1352
- Justizia-egikaritzea, 1575
- Justizia-ekintzaren aurkako erasoak,
1575
- Justizia-ministroak, 1602
- justiziara jotzea, 526
- justiziarekin, 1303
- justiziaren, 58
- Justiziaren alorreko laguntzak, 1648
- Justiziaren Alorreko Laguntzei, 1648
- Justiziaren alorreko laguntzei
buruzko 1991ko uztailaren 10eko
92-647 Legean, 1438
- justiziaren alorreko laguntzek, 1648
- Justiziaren alorreko laguntzen
ondorioak, 1648
- Justiziaren arloan, 109
- Justiziaren Erreformari**, 1708
- justiziaren funtzionamendu
normalari, 1646
- Justiziaren Modernizazioari, 1704
- justiziari, 1489, 1490, 1523, 1579, 1581,
1583, 1585
- Justo eta Artzain Santuen
Monasterioko "Nodicia de Kesos",
1002
- kabildoen eskumenak, 1059
- Kable Bidez Banatutako Ikus-
entzunezko Programazioa, 1149
- Kable bidez Banatutako Ikus-
entzunezko Programazioa
arautzen duen uztailaren 5eko
8/1996 Legea, 1163
- Kable bidez banatutako ikus-
entzunezko programazioa
arautzen duen uztailaren 5eko
8/1996 Legeak, 1168
- Kable bidez banatutako ikus-
entzunezko programazioa
arautzen duen uztailaren 5eko
8/1996 Legearen, 1173
- kable bidez banatutako telebista-
kanalen eta irrati-difusioko irrati-
emakidak, 1163
- kable bidezko irrati- eta telebista-
difusioko zerbitzuaren titularrak,
1022
- Kable bidezko irrati- eta telebista-
zerbitzua, 1022
- Kable bidezko irrati- eta telebista-
zerbitzua emateko baimenak,
1022
- kable bidezko irrati eta telebista,
1022
- Kable bidezko irrati eta telebista
hedatzeko zerbitzua, 1022
- kable bidezko irrati eta telebista
hedatzeko zerbitzuen emaleek,
1022
- Kable bidezko telebista-zerbitzu
publikoa ematen duten
erakundeen emanaldiek, 1149

- kablearekin, 1149
 kalean, 1364
 Kale-bideetan jarritako bide-seinale eta mezuak, 329
 Kaledonia Berriak, 1663, 1664
 Kaledonia Berrian, 271, 1604, 1642, 1679, 1688
 Kaledonia Berrian hitz egiten diren eskualde-hizkuntzak, 1666
 Kaledonia Berriaren, 1663
Kaledonia Berriari, 1663
 Kaledonia Berriko instituzioak, 1663
 kaleen izenetan, 51
 kalifikazio, 334, 407
 Kalifikazio, 301
 kalifikazio eta eraginkortasun tekniko, 334
 kalifikazio juridiko, 1580
 kalifikazio juridikoa, 1580
 Kalifikazio objektiboa, 407
 Kalifikazio objektiboa jasotzeko eskubidea, 407
 kalifikazioa, 301, 1213
 kalifikazioak, 407
 kalifikazioak berriro ikustea eskatzeko eskubidea, 407
 kalifikazioen, 407
 Kaliforniako, 376
 Kaliforniako Berkeley Unibertsitatean, 376
 kalitate, 645, 660, 745, 982, 1022
 Kalitate berezia, 717, 1082
 kalitate bereziari, 717
 kalitate- eta berrikuntza-irizpideekin, 1637
 kalitate- eta ekitate-printzipioetan, 1019
 kalitatea, 195, 506, 511, 603, 811, 913, 971, 974, 1020, 1042, 1097, 1188, 1228, 1242, 1294, 1333, 1334, 1392, 1409, 1641
 Kalitatea, 974, 1328
 kalitatea handitzeari, 121
 kalitatea hobetzen, 122
 kalitatea sustatzeko ekintza, 202
 Kalitateak, 1172
 Kalitate-araubide, 1082
 kalitatearen, 660, 745, 1024
 Kalitatearen, 660
 kalitatearen hobekuntza-maila handia, 66
 kalitatearen kontrola, 313
 kalitateari, 1682
 Kalitateari, 1020
 kalitate-baldintza berdintsuak, 1703
 Kalitate-berme gehigarria, 235
 kalitate-estandar normalizatuak, 598
 Kalitate-faktoreak, 1031
 Kalitate-figuren izendapenaren babesa, 1020
 kalitate-irizpideekin, 1548
 Kalitate-irudi, 603
 kalitate-izendapena, 1165
 kalitateko administrazioa, 941
 Kalitateko botoa, 124
 kalitateko botoarekin, 1128, 1132
 kalitateko denbora-pasa, 1212
 kalitateko denbora-pasako eskaintzara, 1196
 kalitateko enplegu egonkorra, 1343
 kalitateko eskaintzak, 938
 kalitateko figurak, 1020
 kalitateko hezkuntza, 1713
 kalitateko hezkuntza-eskaintzetan, 1700
 kalitateko itzulpenak, 1127
 Kalitateko izendapen geografiko, 717
 Kalitateko izendapen geografikoak, 645, 717, 913
 kalitateko prestakuntza-erantzuna, 680
 kalitateko zerbitzu publikoa, 212
 kalitate-maila, 209
 kalitate-markak, 1188
 kalitate-parametroetara, 840
 Kalitate-zigilua, 1071
 kalitate-zigiluak, 1071
 kalitatezko hezkuntza eta heziketa izatea, 21
 kalkulua, 1476, 1694
 kalkuluak egitekoak. *Ikus* trebetasunak
 kalte, 148, 412, 747, 1377, 1530, 1557, 1589, 1590, 1598, 1600, 1646, 1651, 1662
 kalte ekonomikoak, 148
 kaltea, 385, 392, 1380
 kaltea edo gutxiespena dakarren hizkerarik, 1380
 kalteak, 779
 kaltearen konponketa zibilak, 1487

- kalteei, 192, 1483
Kalteen aurkako aseguruen eta pertsonen gaineko aseguruen arau erkideak, 1432
kalteengatik, 320, 1644
kalte-galerak, 953
kalte-galeren erreklamazioa, 1486
kalte-galeren izaerara, 268
kaltegarri, 413
kaltegarria, 392, 414
kalte-ordain, 126
kalte-ordainak, 267, 1369
kalte-ordainek, 1669
kalte-ordainen gaineko zein araubideren babespean, 1668
kalte-ordainik, 283
kalterako, 86, 131
kalterik, 167, 186, 392, 472, 698, 699, 1157, 1158, 1162, 1163, 1165, 1167, 1170, 1280, 1282, 1283, 1284, 1286, 1291, 1590, 1646, 1652, 1658, 1710
kalterik egin, 30, 45, 58, 62, 396, 398
kalterik egingo, 396
kaltetu, 450
kamera hipobarikoaren erabilerarengatik tasak, 1192
Kanak hizkuntzek, 1664
kanak hizkuntzen akademiako kideak, 1663
Kanak kulturaren ondarea, 1664
kanal, 241, 557, 1022, 1196, 1375, 1392
kanal berrietarako edukien sorkuntza, 1267
kanal digitalen, 988
kanal independenteen titularrenak, 1022
kanal irekiak, 1149
kanalak, 621, 1022
kanalek, 557
kanaletan, 617, 1022
Kanaria Handiko Santa María de Guía, 1072
kanariar berezko kulturako ondasun immaterialak, 1078
Kanariar identitatearen kontzientzia, 1053
kanariar kultura aberasteko ekarpen, 1061
Kanariar Uharteetako biztanle aborigenen ondasun higigarriek, higiezinak eta adierazpen immaterialek, herri-kulturak eta kultura tradizionalak, 1085
Kanariarrek, 1074
Kanariekin lotura historiko berezia duten estatu amerikar gaztelania-hiztunetako, 1074
Kanarietako administrazio publikoei, 1057
Kanarietako administrazio publikoek, 1085
Kanarietako administrazio publikoen eskumenak, 1084, 1085
Kanarietako administrazio publikoen eskumenekoak diren komunikabideei, 1057
Kanarietako administrazio publikoen eta organo eta instituzio aholku-emaielen eskumenak, 1085
Kanarietako administrazio publikoen testu arauemaile, 1070
Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko ikus-entzunezko hedabideek, 1057
Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko komunikabide sozialek, 1058
Kanarietako Administrazioak, 1070
Kanarietako Administrazioaren dirulaguntzak, 1090
Kanarietako Autonomia Erkidegoak, 1090
Kanarietako Autonomia Erkidegoan, 1067
Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntza ez-unibertsitarioaren programazio orokorraren, 1053
Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide sozialek, 1070
Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean, 1059
Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, 1057
Kanarietako Autonomia Erkidegoari, 1078
Kanarietako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1069
Kanarietako Autonomia Erkidegoko

- Irrati eta Telebista Publikoei, 1074
Kanarietako Autonomia Erkidegoko unibertsitate-eskaintza, 1072
Kanarietako Autonomia Estatutua, 1077
Kanarietako Berdintasunerako I. Plana,, 1068
Kanarietako Berdintasunerako II. Plana, 1068
Kanarietako Berdintasunerako III. Plana, 1068
Kanarietako botere publikoek, 1069, 1078, 1089
Kanarietako botere publikoen jardun-printzipio orokorrak, 1068
Kanarietako Emakumearen Institutua, 1068
Kanarietako emakumeek erabateko herritartasuna, 1070
Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 26ko 1/2010 Legearen, 1083
Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa, 1068
Kanarietako espainieraren, 1078
Kanarietako Funtzio Publikoari, 1052
Kanarietako garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1072
Kanarietako Gazteriari, 1065
Kanarietako Gobernuak, 1051, 1057, 1068, 1069, 1075
Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari, 1063
Kanarietako herriaren autogobernua, 1077
Kanarietako herriaren balio historikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1053
Kanarietako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 1074
Kanarietako herritarrek, 1067
Kanarietako Hizkuntzaren Akademiako ordezkari, 1080
Kanarietako identitatea, 1063, 1078
Kanarietako Indarkeria Programa, 1068
Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua, 1080
Kanarietako komunikabide publiko eta pribatu guztiek, 1089
Kanarietako kultura, 1065
Kanarietako Kultura Ondareari, 1084
Kanarietako kultura-ondarea, 1084, 1085, 1086
Kanarietako kultura-ondarearen garrantziak, 1084
Kanarietako kultura-ondarearen zati, 1084
Kanarietako kultura-ondareari, 1084, 1085
Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak eta higiezinak, 1087
Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak, higiezinak eta immaterialak, 1086
Kanarietako kultura-ondareko ondasunak babesteko araubide erkidea eta espezifikoa, 1084
Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak, 1085
Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak diren ondasunak, 1086
Kanarietako legeria autonomikoaren aldaketak, 1070
Kanarietako liburutegi publikoen sarea, 1080
Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek, 1080
Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1080
Kanarietako liburutegi-sistema, 1079
Kanarietako liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak, 1079
Kanarietako liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura, 1080
Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala, 1076
Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionalean, 1076
Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune Babestuei, 1075
Kanarietako ondare bibliografikoa, 1081
Kanarietako ondare bibliografikoaren, 1081
Kanarietako ondare historikoaren, 1062

- Kanarietako ondare historikoaren eraketa, 1062
- Kanarietako Ondare Historikoari, 1062
- Kanarietako osasun-sistema publikoan, 1070
- Kanarietako osasun-sistemak, 1070
- Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorra, 1066
- Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorrari, 1066
- Kanarietako sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 1069
- Kanarietan, 1068
- Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak, 1062, 1078
- Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera, 1074
- Kanarietan mintzatzeko den espainieraren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak, 1086
- Kanbio-letra, 1518
- kanbio-letrak, 97, 141
- Kanbio-letrak, 1518
- kanbio-letraren izendapena, 1518
- Kanbio-letraren sorrera eta forma, 1518
- kanpaina, 227
- Kanpaina, 194
- kanpaina instituzional, 358
- Kanpaina instituzionala, 358
- kanpaina instituzionalak, 194, 673, 872, 1033
- Kanpaina instituzionalek, 1033
- kanpaina instituzionalen betekizunak, 194
- Kanpaina instituzionalen betekizunak, 441
- kanpaina instituzionaletan, 876
- Kanpaina instituzionaletan, 194
- kanpainak, 194, 211, 477, 588, 603, 850, 925, 932, 1031, 1117, 1120, 1320, 1333, 1344
- Kanpainak, 932
- kanpainen hizkuntza-pluraltasunera, 194
- kanpainetan, 774
- Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak, 261, 294
- Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioaren, 125
- Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak, 261, 262
- Kanpo Arazoetako Ministerioa, 127
- Kanpo Arazoetako Ministerioak, 124, 1691
- Kanpo Arazoetako Ministerioarekin, 1696
- Kanpo Arazoetako Ministerioari, 121, 122, 124
- Kanpo Arazoetako Ministerioko Nazioarteko Lankidetzarako eta Iberoamerikarako estatu-idazkaria, 124
- Kanpo Arazoetako ministroa, 130
- Kanpo Arazoetako ministroak, 125, 129, 1692
- Kanpo Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako Ministerioak, 995
- Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroak, 123
- Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroek, 124
- Kanpo Arazoetako, Hezkuntzako eta Zientzia eta Kulturako ministerioek, 121
- Kanpo harreman juridikoetan, 310
- Kanpoaldearekin, 1181
- kanpoaldeko mundura, 195
- kanpoan, 1300
- Kanpoan bizi diren galiziar biztanleekiko loturak, 991
- kanpoan bizi diren katalanak, 1313
- Kanpoan bizi diren katalanen espezifikotasuna politika publikoetan, 1312
- Kanpoan dauden erkidego katalanak, 1313, 1314
- kanpoan dauden erkidego katalanei, 1313
- Kanpoan dauden erkidego katalanekiko harreman-organok,

- 1314
 kanpoan dauden katalanek, 1312
 kanpoan dauden katalanekiko harremanak, 1313
 Kanpoan dauden katalanen eskubideak, 1312
 kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko lotura aktiboari, 1313
 Kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko loturei, 1313
 kanpo-arazoetako, Europar Batasuneko eta lankidetzako arloan eskumena duen ministerioak, 997
 kanpo-arazoetan eskumena duen ministerioarekin, 994
 kanpo-auditoria, 1670
 kanpo-defizita, 1700
 kanpo-ekintza, 1299
 Kanpo-ekintza, 993, 996, 997
 kanpo-ekintzan, 995
 Kanpo-ekintzarako Espainiako estrategia, 994
 kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian, 994
 kanpo-ekintzarako Galiziako strategiaren garapena eta betearazpena, 996
 kanpo-ekintzaren, 121
 kanpo-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren, 1313
 kanpo-ekintzaren arloko eginkizunak esleituta dituen sailaren, 994
 Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak, 1299
 Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak, 1299
 Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen helburuak, 1299
 Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak, 1299
 kanpo-ekintzaren, migrazioen, kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organoak, 1314
 kanpo-ekintzari, 121
 Kanpo-ekintzari, 1299
 kanpo-eragileekin, 1398
 kanpo-eskuordetzen eginkizunak, 998
 kanpo-harreman teknikoan zuzendaritza, 124
kanpo-harremanei, 1691
 kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei, 1691
 kanpo-hedapenarekin, 1290
 kanpo-jarduerak, 685, 844, 1039
 Kanpoko Asturiarrei, 712
 Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari, 712
 kanpoko aukeraketak, 354
 Kanpoko ekintza, 426, 427
 kanpoko erkidego katalanak, 1312
 Kanpoko erkidego katalanak, 1313
 Kanpoko Erkidego Katalanari, 1312
 kanpoko erkidego katalanetan, 1168
 kanpoko errejidore, 1570
 Kanpoko eskuordetza, 998
 kanpoko gune, 383
 kanpoko gune, eraikuntza, garraio eta komunikazioen inbentarioa, 383
 Kanpoko ikasketa-egonaldi, 449
 kanpoko irakaskuntza-zentroak, 1234
 Kanpoko Kataluniaren Kontseilua, 1314
 Kanpoko Kataluniaren Kontseiluaren funtzionamendua, antolaketa, osaera eta atxikipena, 1314
 kanpoko kultura-aniztasunari eta unibertsaltasunari irekita agertzeaz, 423
 kanpoko kultura-politikan, 1290
 kanpoko kulturek, 34
 Kanpoko proiektzioa, 1167
 kanpoko seinaleetan, 36
 kanpoko zein barneko beste instalazio batzuk, 524
 kanpokoetan zein barnekoetan. *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioa, *Ikus* komunikazioak
 kanpokoetan zein barnekoetan,.

- Ikus* komunikazioa
kanpo-merkatuetako berezko
 hizkuntzetan, 1414
kanpo-politiketan, 1691
kanpo-proiektzioa, 791, 825, 1280,
 1290, 1305
kanpo-proiektzioarekin, 1284
kanpo-proiektzioaren, 1314
kanpo-proiektzioko jardueretan, 1234
kanpora proiektatzen, 423
kanporantz hobeto babestuta
 egon, 45
kanporanzko ekimenak, 993
kanporatzaileak, 116
Kanporatzea, 1440
kanporatze-erabaki, 1644
kanpotarrak, 1696
kanpo-zorra, 1700
Kantabriako administrazio publikoei,
 1118
Kantabriako administrazio
 publikoek, 1097
Kantabriako administrazio publikoen
 jardunean, 1118
Kantabriako Autonomia Erkidegoan,
 1122
Kantabriako Autonomia
 Erkidegoaren Administrazioak,
 1119
Kantabriako Autonomia
 Erkidegoaren Administrazioaren
 jardunean genero-berdintasuna
 sustatzeko neurriak, 1120
Kantabriako Autonomia
 Erkidegoaren Nazioarteko
 Lankidetzari, 1099
Kantabriako Autonomia Erkidegoari
 immigrazioa ekartzen dioten
 herrialdeak, 1099
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 administrazio publikoek, 1116
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 Administrazioak, 1108, 1113, 1114,
 1116, 1119
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 Administrazioaren enplegu
 publikoan sartzeko
 hautaprotetan, 1115
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 Administrazioaren organoetan
 ordezkaritza orekatua izateari
 buruzko neurriak, 1118
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 Administrazioaren, 1118
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 Bitartekaritza, 1109
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 toki-erakundeak, 1119
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
 unibertsitateek, 1115
Kantabriako botere publiko, 1119
Kantabriako Enplegu Zerbitzuko
 bulegoetako langileei, 1115
Kantabriako Gobernuko
 Administrazioaren, eta haren
 mendeko organismo publikoen
 eta zuzenbide publikoko enteen
 tasak, 1122
Kantabriako Gobernuko Hezkuntza
 eta Gazteria Sailaren, 1096
Kantabriako Hezkuntzari, 1100
Kantabriako Hezkuntzari buruzko
 abenduaren 26ko 6/2008 Lege,
 1107
Kantabriako hezkuntza-sistemak,
 1100
Kantabriako irakurketa publikoaren
 sistema, 1095
Kantabriako Kultura Ondareari, 1093
Kantabriako Liburutegiei, 1094
Kantabriako Logopeden Elkargo
 Ofizialean, 1096
Kantabriako Logopeden Elkargo
 Ofizialeko kide, 1096
Kantabriako Logopeden Elkargo
 Profesionala, 1096
Kantabriako Parlamentuak, 1116
Kantabriako Turismoaren
 Antolamenduari, 1094
Kantabriako Unibertsitateak, 1114
Kantabriako Unibertsitatean, 1115
Kantabriako Unibertsitatearekin,
 1101
Kantabrian, 1101, 1112
kantitatea, 1097
kantuen, 1163
kantzilergoaren eta, oro har,
 administrazioaren hizkuntza, 723
kapitain, 1460, 1462, 1680
kapitaina, 1680
Kapitaina, 1462
kapitainak, 1460, 1461, 1462, 1515

- kapitainarekin, 1459
- kapitainaren ordezkorik, 1462
- kapital, 1638
- Kapital higigarrien errentak, 1565
- kapital publikoak, 322
- kapital sozialaren edo boto-
eskubideen gaineko partaidetzen,
1631
- kapital sozialaren zatirik handiena,
1631
- kapitala, 180, 321, 1636
- Kapitalak Zuritzea, 247
- kapitalaren edo boto-eskubidearen
gaineko partaidetzaren, 1636
- kapitalaren eskudiru bidezko
harpidetzak, 1627
- kapital-eragiketak, 127
- kapital-finantzaketa, 1563, 1627
- kapitalizazio-eragiketen mutualitate
eta batasunak, 1520
- Kapital-sozietateei buruzko
Legearen, 302
- karakterek, 1010
- karga, 461
- karga-arintzeak, 1572, 1670
- karga-arintzeekin, 1670
- karga-eskala autonomikoan, 790
- kargetatik, 322
- kargu, 317, 344, 427, 520, 531, 875,
1012, 1132, 1356, 1586, 1658
- Kargu, 337, 427
- kargua, 123, 311, 317, 358, 521, 1129,
1371
- Kargua, 317
- karguagatik kontseilukide ez diren
pertsonek, 1260
- karguak, 312, 343, 1370
- karguan antzinatasun txikiena duen
kideak, 1371
- karguaren, 426, 1205, 1207
- karguaren edo lanpostuaren
berezko eginkizunak, 1205, 1207
- karguari, 313
- karguei, 542, 545, 875, 1100, 1107
- kargutik, 312
- kargu-uztea, 317
- kargu-uzteari, 317
- Karlos III.aren pragmatika, 723
- karpeta, 1328
- karrera fiskalaz, 110
- Karrera judiziala, 115
- karrera judizialean, 115
- Karrera Militarari, 237
- karrera profesional horizontala, 1037
- Karrera profesional horizontala, 1037
- Karrera profesionala, 1037
- karrerada, 147
- karreradak, 147
- karrerak, 1240
- karrerako bulego kontsular, 262
- karrerako destinoak, 110
- karrerako funtzionario, 206, 438
- Karrerako funtzionarioak, 770, 1052
- karrerako funtzionarioek, 770
- Karrerako funtzionarioen
borondatezko mugikortasuna,
1427
- karrerari, 1423
- kartel, 456, 1165
- Kartel, 192, 193, 457
- kartelak, 192, 1245
- kartografia, 1385, 1416
- kartografian, 1416
- Kasazio Auzitegiaren peritu
judizialen zerrenda nazionala,
1493
- Kasazio Auzitegiaren peritu
judizialen zerrenda nazionalean,
1675
- kasazio-errekurtsoa, 1587, 1590, 1658
- kasua, 1597
- Kasua, 1597
- kasuan kasuko batzorde
parlamentarioek, 47
- kasuan kasuko biztanleen
borondateak, 55
- kasuan kasuko eskualdeetako edo
eremu urriko hizkuntzetako
batean bermatuta dagoela
ezartzea, 90, 134, 135
- kasuan kasuko eskualdeetako edo
eremu urriko hizkuntzetan
bermatuta dagoela ezartzea, 90,
134, 135
- kasuan kasuko eskualdeetan nazio
nahiz eskualde horietako eta
eremu urriko hizkuntzak erabil, 50
- Kasuan kasuko estatu kideak, 68, 69
- kasuan kasuko hizkuntza, 30
- kasuan kasuko hizkuntza
koofizialean, 294
- Kasuan kasuko hizkuntza-

- eskualdeetan, 50
kasuan kasuko tokiko hizkuntzatik, 294
kasuan kasuko xedapenetan, 62
kasuan kasukoak eta bereziak, 40
kasuistika, 1071
kasuko administrazioa dagoen lurraldean koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik, 259
kasuko hizkuntza espainiarraren, 251
katalan administratiboaren E maila, 751
Katalan hizkuntza eta literaturaren irakaskuntza, 1613
katalan izaera politikoa, 1313
katalan nahikorik, 1685
katalana, 152, 425, 626, 629, 664, 723, 724, 725, 726, 728, 729, 730, 732, 734, 746, 753, 754, 765, 775, 776, 777, 783, 794, 795, 796, 798, 801, 822, 1149, 1151, 1153, 1154, 1157, 1158, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1168, 1170, 1173, 1198, 1199, 1203, 1205, 1206, 1212, 1221, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1240, 1241, 1254, 1286, 1297, 1299, 1300, 1312, 1613, 1683, 1684, 1685
Katalana, 724, 725, 726, 729, 746, 747, 762, 763, 764, 776, 794, 797, 824, 1152, 1153, 1156, 1161, 1169, 1172, 1176, 1184, 1185, 1203, 1206, 1231, 1233, 1250, 1682
katalana babesteko eta hedatzeko konpromisoa, 724
katalana babesteko neurriak, 1149
katalana behar bezala ezagutzeko sistemak, 1186
katalana berezko hizkuntza duten beste autonomia-erkideg, 731
katalana erabiliko duen programazioa, 1198
katalana erabiltzeko eskubidea, 726, 731
katalana erabiltzen den programazioa, 1198
katalana eta Balear Uharteetako berezko kultura, 776
katalana eta gaztelania behar adina jakitea, 1210
Katalana jakiteko, 768, 797
katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak, 1221, 1222, 1223
katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emariei, 1177
katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emarietako, 1177, 1194, 1227
Katalana sustatzeko politikak, 1206
Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria, 827
katalana unibertsitatean eta telebistan erabiltzeko dauden zailtasunei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 48
katalana zabaltzeko, merkaturatzeko eta erabiltzeko irizpide objektiboak, 1163
katalanak, 723, 729, 733, 791, 1233, 1234, 1685
Katalanak, 730, 731, 1233, 1300, 1312
katalanarekin, 754, 1142, 1259
katalanaren, 724, 725, 727, 728, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 738, 739, 740, 753, 754, 756, 760, 762, 790, 791, 801, 824, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1170, 1203, 1205, 1207, 1257, 1259, 1278, 1284, 1300
Katalanaren, 757, 1152, 1161, 1239
katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak, 1187
katalanaren ahozko eta idatzizko ulermen-maila, 734
katalanaren ahozko ezagutzari, 744
katalanaren ahozko zein idatzizko erabilera normala, 727
katalanaren ahozko zein idatzizko normalizazioa, 727
katalanaren batasuna, 725
Katalanaren batasuna, 1157
Katalanaren Batzorde Ebaluatzailea, 739
Katalanaren Batzorde Ebaluatzaileak, 738
Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen edo IBAPen ziurtagirien maila, 744
Katalanaren Batzorde

- Ebaluatzailearen probetarako matrikula-tasaren, 742
- katalanaren berezko ahozko eta idatzizko eta gaztelaniazko ezagutzak, 1161
- katalanaren defentsa eta normalizazioa, 724
- katalanaren defentsan eta normalizazioan, 745
- katalanaren erabilera, 724, 725, 727, 732, 733, 746, 748, 749, 794, 795, 796, 1154, 1155, 1157, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1172, 1174, 1191, 1202, 1234, 1248, 1257, 1300
- Katalanaren erabilera, 725, 746, 747, 1191
- katalanaren erabilera anparatu, babestu eta sustatzeko jarduerak, 1157
- katalanaren erabilera arautu, 1157
- katalanaren erabilera babestea eta sustatzea, 1155
- katalanaren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen, 1154
- katalanaren erabilera babestu, sustatu eta normalizatzeko, 1155
- katalanaren erabilera bermatzeko eta sustatzeko, 1162
- katalanaren erabilera eta kanpo-proiektzioa, 1157
- Katalanaren erabilera eta sustapena, 1234
- katalanaren erabilera normala, 795
- katalanaren erabilera normalizatzea eta sustatzea, 1155
- katalanaren erabilera orokortzea, 1167
- katalanaren erabilera sozialak, 791
- katalanaren erabilera sozialari, 1154
- katalanaren erabilera zientifiko, kultural eta soziala, 1185
- katalanaren erabileran, 728, 1234
- katalanaren erabileraren atzerakada nabariak, 796
- katalanaren erabileraren erregulazioa, 1182
- katalanaren erabilerari, 735, 791, 1173
- katalanaren eskakizun handieneko ezagutza-ziurtagiria, 799
- Katalanaren eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 1684
- katalanaren eta gaztelaniaren arteko oreka, 1265
- katalanaren eta gaztelaniaren erabilera, 725, 762, 824, 1172
- katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala, 1155, 1156
- katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala bermatzeko, 1155
- Katalanaren eta gaztelaniaren erabilera ofiziala, 1155
- katalanaren eta gaztelaniaren ikaskuntzan, 756
- Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak, 1161
- katalanaren eta gaztelaniaren izaera ofiziala, 1156
- katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasunari, 1284
- katalanaren eta katalanezko irakaskuntza, 731, 1232
- katalanaren ezagutza, 732, 735, 768, 797, 799, 800, 1153, 1239
- Katalanaren ezagutza, 751, 1154, 1155
- Katalanaren ezagutza egiaztatzea, 1161
- katalanaren ezagutza eta erabilera, 1185, 1196
- Katalanaren ezagutza eta erabilera progresiboa, 725
- Katalanaren ezagutza -maila, 769
- katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia, 1240
- katalanaren ezagutza osoa, 1155
- Katalanaren ezagutza osoa eta erabilera normala, 1154
- katalanaren ezagutza-eskakizun orokorrak, 796
- katalanaren ezagutzak, 744, 794
- katalanaren ezagutza-maila, 735, 769, 797, 799, 801, 816
- katalanaren ezagutza-mailak, 801, 816
- katalanaren ezagutzan, 733, 1145
- katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako, 738, 739

- katalanaren ezagutza-ziurtagiria, 799
- katalanaren ezagutza-ziurtagiriak, 1178, 1192, 1220
- Katalanaren ezagutza-ziurtagiriak, 1221
- katalanaren ezagutza-ziurtagiriei dagozkien probak, 740
- katalanaren garrantzia eta haren ikaskuntza, 1230
- Katalanaren goi-mailako ziurtagiria, 1179
- katalanaren gutxienerako ezagutza-maila, 769, 797
- Katalanaren hasierako mailako ziurtagiria, 1179
- katalanaren hizkuntza-araudia, 1139
- katalanaren hizkuntza-eremuan, 746, 1258
- katalanaren hizkuntza-eremuarekin lotutakoa, 1142
- katalanaren hizkuntza-modalitate propioak, 791
- katalanaren hizkuntza-modalitateak, 781
- katalanaren hizkuntza-normalizazioa, 1207, 1230
- katalanaren hizkuntza-normalizazioaren helburua, 1265
- katalanaren ikaskuntza, 1294
- katalanaren ikaskuntzan, 1190
- katalanaren ikastaro osagarriak, 730
- katalanaren ikastaroak, 1137
- katalanaren ingurumen-erabilera, 733
- katalanaren irakaskuntza, 730, 732, 1683
- katalanaren irakaskuntza-eskaintza nahikoa, 1231
- katalanaren irakaskuntza-moduluak, 1251
- katalanaren irakaskuntzarekin eta hizkuntza-normalizazioarekin, 790
- Katalanaren irakaskuntzaren programazioan eta antolaketan, 1125
- katalanaren koofizialtasuna, 734
- katalanaren lurralde-eremu osora, 1138
- Katalanaren maila ertaineko ziurtagiria, 1179
- Katalanaren nahikotasun- eta goi-mailako ziurtagiriak, 1221
- Katalanaren nahikotasun-mailako ziurtagiria, 1179
- katalanaren normalizazioa, 731, 1149
- katalanaren normalizazioak, 733
- katalanaren normalizazio-prozesuaren planifikazio, antolaketa, koordinazio eta gainbegiratzea, 733
- katalanaren ofizialtasuna, 1203
- katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu, 724
- katalanaren ohiko erabilera, 794
- Katalanaren oinarriko mailako ziurtagiria, 1178
- Katalanaren oinarriko, hasierako eta tarteko mailako ziurtagiriak, 1221
- katalanaren presentzia, 1154, 1164, 1166, 1167, 1311
- katalanaren presentzia arautzeko, 1154
- katalanaren presentzia bermatzeko sustapen-neurriak, 1154
- katalanaren presentzia egokia, 1234
- katalanaren presentzia esanguratsua bermatzeko, 1164
- katalanaren sustapena, 781
- katalanaren sustapena, erabilera eta babesa bermatzeko, 1167
- katalanaren sustapena, ezagutza eta erabilera, 725
- Katalanaren sustapenean, 759
- Katalanaren uharteetako modalitateak, 764
- katalanaren uharte-modalitateak, 724
- Katalanaren uharte-modalitateak, 725
- katalanaren ulermena eta ezagutza, 1162
- Katalanaren ziurtagirierekin, 791
- katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera, 824
- katalanaren, okzitanieraren, gaztelaniaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, 1236
- katalanari, 734, 772, 794, 800, 1254,

- 1294
katalanari buruzko ezagutzen
 ebaluazioa, 781
katalanaz, 1251
katalanean, 1250
katalanek, 1312
katalaneko azterketa, 1685
katalaneko azterketarik, 1685
katalanen, 1312, 1313
katalanen eskubideak, 1312
katalanera, 1229
katalanerako, 1199, 1251
Katalanetik beste hizkuntza batera
 eta alderantziz zinpeko itzulpen
 edo interpretaziorako gaitzeko
 eta zinpeko itzultzaile eta
 interpreteen erregistroan, 1222
katalanetik beste hizkuntza batera,
 eta alderantziz, zinpeko itzulpen
 edo interpretaziorako gaikuntza
 izapidetzea, 1222
katalanez, 725, 726, 727, 728, 729,
 730, 731, 732, 735, 749, 770, 773,
 776, 777, 790, 799, 1124, 1136,
 1149, 1150, 1151, 1152, 1154, 1157,
 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163,
 1164, 1165, 1166, 1167, 1199, 1201,
 1205, 1206, 1207, 1209, 1228, 1231,
 1233, 1240, 1250, 1263, 1264, 1265,
 1266, 1267, 1268, 1270, 1271, 1276,
 1684
Katalanez abestutako musika
 sortzea, interpretatzea eta
 zabaltzea, 1164
katalanez adierazitako kultura, 1299
katalanez bikoiztuta edo
 azpigitulatuta, 1265
Katalanez bikoiztutako edo
 azpigitulatutako obra
 zinematografikoak, 1268
katalanez bikoiztutako eta
 azpigitulatutako jatorrizko
 adierazpen ez-katalanezko filmak,
 1164
katalanez bikoiztutako eta
 azpigitulatutako kopien kopuruari,
 1268
katalanez edo Arango okzitanieraz
 adierazitako zirkuituetan, 1176
katalanez egindako eskaintza
 zinematografikoa, 1263
katalanez emititzen diren ikus-
 entzunezko edukiak, 776
katalanez eta gaztelaniaz
 argitaratzeko jarduketak eta
 zerbitzuak, 1224
katalanez hitz egiteko eskubidea,
 1191
katalanez hitz egiten den gainerako
 lurraldeetako kultura-eragileekin,
 1218
Katalanez hitz egiten duten beste
 lurralde batzuetako
 administrazioekiko harremanak,
 1241
katalanez hitz egiten duten beste
 lurralde batzuetako gobernuen,
 1264
katalanez hitz egiten duten beste
 lurralde batzuetan, 777
katalanez hitz egiten duten
 gainerako lurraldeekiko, 825
katalanez hitz egiten duten
 gainerako lurraldeetako
 governuekin, 1264
katalanez hitz egiten duten
 hizkuntza-eremuetako
 lurraldeetan, 777
katalanez hitz egiten duten
 lurraldeen arteko komunikazioa
 sustatu, 1157
katalanez hitz egiten duten
 lurraldeetako hezkuntza-
 erakundeekin, 1241
katalanez hitz egiten duten
 lurraldeetan, 1276
katalanez hitz egiten duten
 lurraldeetatik kanpo, 777
katalanez idatzitako jatorrizko
 testua, 1233
katalanez izapidetzen diren
 administrazio-prozeduretan, 796
katalanez sortutako, bikoiztutako
 eta azpigitulatutako zinema-
 eskaintza, 1262
katalan-ezagutzak, 798
katalanezko, 152, 723, 728, 731, 782,
 790, 791, 807, 826, 1250
katalanezko adierazpena duen
 kulturari, 1218
Katalanezko adierazpenek, 725
katalanezko antzezpenak,

- ikusbizunak eta beste kultura-
adierazpen batzuk, 731
katalanezko bertzioa, 1268
Katalanezko bertzioa, 1265
katalanezko bertzioak, 1229
katalanezko bertzioan, 809, 1265,
1266
katalanezko bertzioaren aldaketa
puntuala, 809
Katalanezko bertzioaren aldaketak,
809
katalanezko edizioa, 1178
katalanezko edizioaren eta
gaztelaniazko edizioaren
argitalpenak, 1224
katalanezko ekoizpen
zinematografikoa, 1262
katalanezko errotulazioa, 733
katalanezko eta gaztelaniazko
argitalpenetarako, 1151
katalanezko eta gaztelaniazko
errotulazioa, 728
katalanezko eta gaztelaniazko
hizkuntza-ezagutzak, 782
katalanezko eta, hala badagokio,
gaztelaniazko hedapen
handieneko egunkarietako, 807
Katalanezko idazleen eta beste
hizkuntza batzuetako idazleen
arteko harremana, 1127
katalanezko ikastaroak, 1162
katalanezko ikus-entzunezko
baliabideetatik eta edizio
fonografikoetatik, 731
katalanezko irakaskuntzarako
eskubidea, 729
katalanezko izendapena, 737
katalanezko jatorrizko bertzioan,
1267
katalanezko keinu-hizkuntzaren
erabilera, 1206
katalanezko lanen kalitateko
itzulpenak, 1127
katalanezko literatura- eta zientzia-
lanak beste hizkuntza batzuetara
itzultzea, 1163
katalanezko literatura-ekoizpen
osoa, 1126
Katalanezko literatura-sorkuntza eta
-azterlanak, 1126
Katalanezko obra
zinematografikoak eta ikus-
entzunezkoak, 1267
katalanezko oinarritzko gaitasunak
eskuratu dituzten pertsoneri, 1250
Katalanezko probetarako matrikula-
tasa, 740
katalanezko telebista-emanaldiak,
731
katalanezko testua, 726
katalanezko zinema-eskaintza, 1266
Katalanezko zinema-eskaintza, 1264
katalanezko zinemak, 1263
katalanezkoak ez diren filmen
bikoizketa eta azpigitulazioa, 1262
katalan-hiztunak ez direnek, 728
katalan-ikastaro, 1685
katalogatutako ondasunei, 782
katalogazioa, 983
katalogo kolektibo bat sortuz, 432
katalogoa, 383, 526, 1385
katalogoak, 432, 957, 1086, 1087,
1141
katalogoetan, 390, 433
Katalogoetan, 1135
Katalunia, 1278, 1280, 1302, 1304
Katalunia 112 Larrialdiko Deiak
Artatzeko eta Kudeatzeko
Zentroa, 1211
Katalunia 112 Larrialdiko Deiak
Artatzeko eta Kudeatzeko
Zentroari, 1211
Kataluniak, 1157, 1208, 1230, 1282
Kataluniak eta hizkuntza bereko
gainerako lurraldeek, 1131
Kataluniak hizkuntza partekatzen
duen lurraldeetatik kanpoko
katalanek, 1313
Kataluniak unibertsitatean dituen
ezaugarri kulturelei eustearekin,
1184
Kataluniako, 1152, 1153, 1154, 1155,
1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161,
1162, 1163, 1164, 1165, 1167, 1168,
1169, 1170, 1203, 1204, 1205, 1206,
1207, 1208, 1277, 1278, 1279, 1280,
1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286,
1287, 1288, 1289
Kataluniako 1979ko Autonomia
Estatutuak, 1152
Kataluniako 2017-2020 Estatistika
Planari, 1311

- Kataluniako Administrazio
Publikoaren Eskolak, 1125
- Kataluniako administrazio publikoek,
1309
- Kataluniako administrazio publikoek
kudeatutako edo finantzatutako
komunikabide sozialek, 1217
- Kataluniako administrazio
publikoekin, 1233
- Kataluniako Administrazio Publikoen
Araubide Juridiko eta Prozedurari,
1274
- Kataluniako administrazio publikoen
hizkuntza-araubidea, 1274
- Kataluniako administrazio publikoen
mendeko instituzio eta organoen
izendapenak, 1310
- Kataluniako administrazio
publikoetan, 1258
- Kataluniako administrazio,
korporazio eta instituzio
publikoetako langileek, 1158
- Kataluniako administrazioek*, 1282
- Kataluniako administrazioek eta
instituzioek, 1154
- Kataluniako administrazioen
hizkuntza, 1157
- Kataluniako administrazioetako
langileak, 1136
- Kataluniako Akademien
Erregistroan, 1303
- Kataluniako autogobernuko eta
kultura- eta hizkuntza-
normalizazioko instituzioak, 1212
- Kataluniako Autonomia Estatutuak,
216, 1302
- Kataluniako Autonomia Estatutuan,
1301
- Kataluniako Autonomia
Estatutuaren, 1152, 1155, 1277
- Kataluniako berezko hizkuntza, 1152,
1153, 1156, 1161, 1172, 1203, 1231,
1233, 1250, 1263
- Kataluniako berezko zuzenbidea,
1207
- Kataluniako beste hizkuntza ofizial
batera duen itzulpenarekin, 1216
- Kataluniako bizitza kolektiboan, 1171
- Kataluniako botere judiziala, 1207
- Kataluniako botere publikoak eta
instituzioak, 1154
- Kataluniako botere publikoen, 1203
- Kataluniako edozein hizkuntza
ofizialetan, 1149, 1199
- Kataluniako egoera
soziolinguistikoa, 1152
- Kataluniako ekoizpen bibliografikoa
eta hizkuntza-eremu
katalanarekin lotutakoa, 1142
- Kataluniako enpresa-
bikaintasunaren bereizgarria, 1310
- Kataluniako errealitate kultural,
sozial, zientifiko eta linguistikoan,
1148
- Kataluniako errealitatea, kultura eta
hizkuntza, 1312
- Kataluniako errealitateak, 1184
- Kataluniako errealitatearen beste
edozein aspektuekin, 1313
- Kataluniako errealitatera, 1184
- Kataluniako erregistro publiko, 1160
- Kataluniako Estatistikari buruzko
23/1998 Legea, 1311
- Kataluniako Estatuko
Administrazioarekin harremanak
izateko eskubidea, 1158
- Kataluniako eta Arango berezko
hizkuntzen presentzia eta babesa,
1218
- Kataluniako eta Europako zinema,
1266
- Kataluniako gainerako ahozko eta
idatzizko hizkuntza ofizialen
ikaskuntza, 1259
- Kataluniako gainerako hizkuntza
ofizialena, 1311
- Kataluniako gainerako hizkuntza-
domeinuekin eta haien mendeko
ente publikoekin dituzten
harremanetan, 1233
- Kataluniako gainerako korporazio
publikoek, 1206
- Kataluniako Generalitatek, 221, 1256
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren (KGAO) argitalpen-
hizkuntza, 1209
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren eta Argitalpenen
erakunde autonomoak, 1223
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren eta Argitalpenen
erakunde autonomoaren

- Administrazio Kontseiluari,, 1151
Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren argitalpenen prezio publikoa, 1151
Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari, 1209
Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 1261
Kataluniako Generalitateko Irrati eta Telebistaren Korporazio Katalana, 1195
Kataluniako Generalitateko maisu-maistren kidegoaren eta irakasle teknikoen kidegoaren, 1240
Kataluniako Generalitateko presidentea, 1152, 1277
Kataluniako Generalitatean, 1135, 1141, 1178, 1219
Kataluniako Generalitatean Aldizkari Ofizialean, 1130, 1138, 1157, 1223
Kataluniako Generalitatean irrati-difusioko zerbitzu publikoa, 1195
Kataluniako Generalitatean tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen, 1178
Kataluniako Generalitatean, 1214
Kataluniako Generalitatean, 1207, 1208
Kataluniako gizartea eta haren esparru juridikoa, 1250
Kataluniako gizartean integratzeko prozesuan, 1250
Kataluniako gizartearen kultura, hizkuntza eta balioak, 1197
Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren gizarte-zerbitzuen eta -prestazioen katalogo sailkatua, 1213
Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren zerbitzu eta prestazioen katalogo sailkatua, 1213
Kataluniako gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza, 1296
Kataluniako gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema, 1257
Kataluniako gor zeinugileen hizkuntza edo keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, 1258
Kataluniako Gorputz Hezkuntzako Institutu Nazionalaren (INEFC), 1192
Kataluniako gorren eta gor-itsuen hizkuntza, 1254
Kataluniako hauteskunde-legeak, 1305
Kataluniako hauteskunde-legean, 1305
Kataluniako herriak eta instituzioek, 1301, 1302
Kataluniako herriaren eskubide historikoetan, 1203
Kataluniako herritar, 1196
Kataluniako herritarrek, 1154, 1160, 1203, 1204, 1205, 1263, 1264, 1281
Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek, 1302
Kataluniako herritarrekin, historiarekin, hizkuntzarekin, kulturarekin, 1313
Kataluniako herritarren, 1153, 1212, 1278
Kataluniako herritarren eskubide eta eginbeharrei, 1153
Kataluniako Hezkuntza Administrazioak, 1254
Kataluniako Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ofiziala, 1233
Kataluniako Hezkuntza Zerbitzua, 1235
Kataluniako hezkuntza-eskaintzan, 1287
Kataluniako hezkuntza-sistema, 1230
Kataluniako hezkuntza-sistemak, 1230
Kataluniako hezkuntza-sisteman, 1161
Kataluniako hezkuntza-sistemara, 1205
Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1231
Kataluniako hezkuntza-zerbitzua, 1237
Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroek, 1238
Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroen

- autonomia, 1238
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzuaren ekitatea, 1242
- Kataluniako historiako gertakari, 1152
- Kataluniako hizkuntza eta kultura, 1195, 1196, 1299
- Kataluniako hizkuntza eta kultura deuseztatzeko borondate sistematikoa, 1214
- Kataluniako hizkuntza eta kultura, bai eskubideak, 1203
- Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, 1153
- Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legean, 1125
- Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legearen, 1170
- Kataluniako hizkuntza ofiziala, 1156, 1203, 1279
- Kataluniako hizkuntza ofizialak, 1259
- Kataluniako hizkuntza ofizialei, 1264
- Kataluniako hizkuntza ofizialen ezagutza nahikoa, 1191
- Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan, 1211, 1316
- Kataluniako hizkuntza ofizialetan, 1275
- Kataluniako Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Lege, 1152
- Kataluniako hizkuntza propioa, 1126
- Kataluniako hizkuntza-aniztasunaren, 1277
- Kataluniako hizkuntza-eremuan, 1157, 1165
- Kataluniako hizkuntza-eremutik kanpoko autonomia-erkidego batean eragina izan behar duen dokumentazio akademikoak, 1233
- Kataluniako hizkuntza-erkidego osoak, 1138
- Kataluniako hizkuntza-ondare, 1257
- Kataluniako hizkuntza-ordenamenduan, 1279
- Kataluniako hizkuntza-pluraltasuna, 1149
- Kataluniako hizkuntza-politika, 1277
- Kataluniako hizkuntza-politikaren tradizioari, 1279
- Kataluniako hizkuntzaren araudi orokorra, 1138
- Kataluniako hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, 1300
- Kataluniako Ikaskuntzen Institutuak, 1279
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa, 1176, 1197
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, 1212
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren, 1302
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak, 1197
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1212
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren programazioaren printzipio orokorrak, 1212
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari, 1212
- Kataluniako Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen, 1309
- Kataluniako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 1196
- Kataluniako ikus-entzunezkoen espazio, 1200
- Kataluniako ikus-entzunezkoen espazioa, 1200
- Kataluniako ikus-entzunezkoen industria, 1212
- Kataluniako ikus-entzunezkoen Komunikazioari, 1195, 1262
- Kataluniako ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen, 1262
- Kataluniako ikus-entzunezkoen Kontseilua, 1317
- Kataluniako ikus-entzunezkoen

- Kontseiluak, 1173, 1199, 1252, 1293, 1309, 1320
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren 2/2000 Legea, 1317
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen esparruan, 1173
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari, 1173
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioa, 1317
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007 Legea, 1317
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema, 1173
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan, 1173
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoaren lurralde-oreka, 1200
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa, 1195
- Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1196
- Kataluniako instituzio guztien hizkuntza, 1156
- Kataluniako instituzio, antolakunde eta administrazio publikoekin, 1312
- Kataluniako instituzioak eta kultura, 1239
- Kataluniako instituzioei eta kulturari buruzko ezagutzak, 1240
- Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza, 1234
- Kataluniako Irrati eta Telebista Korporazioak, 1162
- Kataluniako Irrati eta Telebistaren Korporazioa, 1212
- Kataluniako Justizia Administrazioan, 1207
- Kataluniako Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileei, 1158
- Kataluniako Kanpoko Erkidegoekiko Harremani buruzko abenduaren 27ko 18/1996 Legean, 1168
- Kataluniako Kode Zibilaren bigarren liburuari, 1273
- Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren liburuko eskubide errealei, 1201
- Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari, 1225
- Kataluniako Kode Zibilaren pertsona juridikoei buruzko hirugarren liburuari, 1216
- Kataluniako komunikabide publikoetan, 1203
- Kataluniako Kontsumo Agentzia, 1193
- Kataluniako Kontsumo Kodeari, 1269
- Kataluniako koroa aragoiarrarekin, 1277
- Kataluniako kultura, 1152
- Kataluniako kultura eta Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrak, 1176
- Kataluniako Kultura Industrien Institutuak, 1266
- Kataluniako Kultura Industrien Institutuari, 1266
- Kataluniako kultura-ondarea, 1144
- Kataluniako Kultura-ondareari, 1144
- Kataluniako kulturaren eta katalanaren normalizazioa, 1149
- Kataluniako legeria orokorrean, 1189
- Kataluniako legeriaren eta doktrina-ikasketen, 1153
- Kataluniako Lehiaren Agintaritzak, 1229
- Kataluniako Lehiaren Agintaritzari, 1229
- Kataluniako letra-gizon ospetsuenetako batzuek zuzendu zuten erakundea, 1126
- Kataluniako Liburutegi Nazionala, 1142
- Kataluniako liburutegi publikoetan., 1144
- Kataluniako Liburutegi, Artxibo, Museo eta Ondare Historiko, Artistiko eta Zientifikoaren Zerbitzuari buruzko 1934ko Legeagatik, 1142
- Kataluniako Liburutegia, 1142, 1143
- Kataluniako Liburutegiak, 1142, 1143
- Kataluniako Liburutegi-sistemari, 1142

- Kataluniako Logopeden Elkargoa, 1171
Kataluniako Logopeden Elkargoan, 1171
Kataluniako lurralde osoa, 1195
Kataluniako lurralde osoan, 1210
Kataluniako lurraldean, 1152, 1253
Kataluniako lurraldean dauden aukera eta adierazpen politiko, sozial, linguistiko, kultural eta erlijiosoak, 1197
Kataluniako lurralde-eremuan, 1159, 1165, 1285
Kataluniako lurraldeko, 1152
Kataluniako lurraldeko arlo guztien artean elkarizketa, ulermena eta kohesioa, 1197
Kataluniako lurraldetik, 1161
Kataluniako lurraldetik harago, 1197
Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari, 1182
Kataluniako okzitanieraren, 1280
Kataluniako ondare bibliografiko guztia, 1142
Kataluniako ondare bibliografikoa, 1144
Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan, 1187
Kataluniako Osasun Institutuari, 1210
Kataluniako Osasun Institutuko estatutupeko langile, 1210
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren, 1315
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren egitura eta antolamendua, 1136
Kataluniako Osasunaren Institutuko langileak, 1210
Kataluniako Parlamentua, 1302
Kataluniako Parlamentuak, 216, 1152, 1157, 1184, 1255, 1256, 1277, 1301
Kataluniako Parlamentuaren, 1153
Kataluniako Parlamentuaren 2010eko uztailaren 15eko 749/VIII Ebazpenaren xede, 1294
Kataluniako Parlamentuaren lege, 1303
Kataluniako Printzerriko, 1277
Kataluniako Publizitate Dinamikoa, 1174
Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak, 1275
Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua, 1145
Kataluniako toki-erakundeek, 1284
Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideei, 1309
Kataluniako toki-erakundeetako, 1284
Kataluniako toponimia arloko organismo, 1286
Kataluniako toponimoen forma ofizial, 1160
Kataluniako tradizio juridikoan, 1203
Kataluniako Turismo Agentziari, 1215
Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen, 1169, 1170
Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren, 1185, 1186
Kataluniako Unibertsitateei, 1184
Kataluniako unibertsitateei atxikitako ikerketa-zentroen alde egiten diren emariak, 1194
Kataluniako Unibertsitateei buruzko otsailaren 19ko 1/2003 Legearen, 1309
Kataluniako unibertsitateen, 1287
Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza, 1184, 1185
Kataluniako unibertsitateetako hizkuntza ofiziala, 1185
Kataluniako unibertsitateetan eta goi-mailako irakaskuntza-zentroetan, 1287
Kataluniako unibertsitate-irakaskuntzako zentroetako irakasleek, 1162
Kataluniako unibertsitate-sistema, 1184
Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateek, 1185
Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateetara, 1186
Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak, 1184, 1185
Kataluniako unibertsitate-sistemaren

- helburuak eta printzipio informatzaileak, 1184
- Kataluniako zinema-aretoak, 1267
- Kataluniako zinema-merkatuak, 1262
- Kataluniako zinema-pantailak, 1266
- Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua, 1263, 1266
- Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatuaren helburua, 1266
- Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatuaren programazioa, 1266
- Kataluniako zinematografiaren eta ikus-entzunezkoaren industria, 1267
- Kataluniako zinematografiari buruzko araudia, 1262
- Katalunian, 1126, 1131, 1133, 1139, 1142, 1154, 1156, 1158, 1159, 1163, 1165, 1176, 1195, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1226, 1228, 1230, 1234, 1254, 1256, 1263, 1265, 1266, 1277, 1278, 1279, 1281, 1282, 1283, 1284, 1287, 1288, 1290, 1291, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1316
- Katalunian argitaratu edo ekoiztako lan guztiak, 1143
- Katalunian bizi diren katalanek, 1312
- Katalunian ekoiztako obra zinematografikoak, 1268
- Katalunian ezarrita dauden unibertsitateak, 1184
- Katalunian merkaturatzen diren tabako-produktuen paketeen kanpoaldean, 1124
- Kataluniara Itzulitakoak, 1248
- Kataluniarako, 1288
- Kataluniarekin, 1203, 1300, 1302, 1313
- Kataluniarekin berezko hizkuntza partekatzen duten lurraldeetako hezkuntza-administrazioekin, 1241
- Kataluniaren, 1152, 1203, 1204, 1277
- Kataluniaren arestiko historiako une zailetan, 1138
- Kataluniaren berezko hizkuntza eta kultura, 1299
- Kataluniaren bilakaera kolektiboan, 1312
- Kataluniaren eremuan, 1171
- Kataluniaren eremuari, 1138
- Kataluniaren interesak, 1300
- Kataluniaren kanpo-ekintza, 1299
- Kataluniaren, errolatuta dauden udalerriaren eta eskualdearen funtsezko ezaugarriak, 1250
- Kataluniari, 1313
- Kataluniatik, 1287, 1288
- Kataluniatik kanpo, 1126
- Kataluniatik kanpo bizi diren pertsonak, 1313
- Kataluniatik kanpo dauden erkidego katalanen eta aitortuta dauden federazioen ordezkariak, 1314
- Kataluniatik kanpoko erkidego katalanetan, 1276
- Kataluniatik kanpoko ikasleak, 1186
- katedra, 437
- katedradun, 205
- katedraduna, 437
- katedradunek, 405
- katedradunen, 205, 372, 437, 438
- Katedradunen eta ikuskatzaileen kidegoetan, 206
- katedradunen kidego, 205
- katedradunen kidegoa, 437
- Katedradunen kidegoak, 205
- katedradunen kidegoetako, 438
- Katedradunen kidegoetan, 205
- katedradunen kidegoko, 437
- katedradunen kidegokoek, 438
- katedradunen kidegora, 438
- katedradunena, 437
- katedrak*, 1613
- kateei, 1634, 1635, 1636
- kateen zenbakitze-sistema egokia, 1632
- kategoria, 478, 800, 942, 1129, 1323, 1562, 1635, 1636
- Kategoria berezian sailkatutako familia ugarietako kideak, 1220
- kategoria bereziko familia ugarietako kideentzat, 1221
- kategoria ekonomikoetan, 125
- kategoria orokorreko familia ugarietako kideentzat, 1221
- kategoriak, 478, 1140, 1144
- kategorien, 800, 890
- kategorien eta eskalen izendapenak, 1183

- kategorieta, 800, 927, 929, 1189
kategorietara, 405, 783
kategorietara sartzeko gaikuntza-
ikastaroak, 1145
Kategorizazio, 982
kaudimenari, 278
Kaudimengabezia-prozedura
aplikagarri, 1519
kaudimengabezia-prozedurei, 1519
kaudimengabezia-prozeduretan,
1519
kausaduna, 1487
kausadunari, 1486, 1487
kautela-neurri, 163
Kautela-neurriak, 789
kautoa, 244
kautoak, 63, 68, 69, 252, 989
Kautotasun zientifikoari zor zaion
errespetua, 40
kautotasunari, 252
kautotzat, 119
Kautotzea, 266
kazetari batekin izandako
korrespondentzia, 1579
Kazetari profesionalen, 1507
Kazetarien, 657
Kazetarien eta beste langile
batzuen prestakuntza, 657
Kazetaritzaren alorreko langileak,
1507
Kazetaritzaren, ikuskizunen,
publizitatearen eta modaren
alorretako langileak, 1507
Keinu eta ikusmen bidezko hizkuntza
naturala, 1254
keinu- eta ikus-modalitateko
hizkuntza-sistema, 1258
keinu- eta ikus-modalitateko
hizkuntza-sistemak, 811
keinuak, 668
keinuzko komunikazio-sistema, 215
kemena, 392
kenkari, 791, 1177, 1227
Kenkari, 1040, 1177
kenkari autonomiko, 790, 827
kenkaria, 827
kenkariak, 1040, 1177, 1227
Kenkariaren zenbatekoa, 1177,
1194, 1227
kenkarien, 827, 1194
kenkarien zenbateko osoari
dagokion portzentaje
murrizketarekin, 1227
kereila-jartzaile, 1583, 1604
kexak, 166, 168, 182, 183, 314, 415,
821, 1181
Kexak, 1055
kezka, 958
KGAOn iragarkiak
argitaratzeagatiko tasa, 1223
kide, 32, 312, 314, 315, 323, 337, 342,
362, 387, 406, 417, 426, 427, 524,
525, 539, 541, 632, 641, 691, 705,
734, 776, 930, 962, 985, 998, 1096,
1105, 1128, 1131, 1132, 1172, 1176,
1185, 1193, 1197, 1239, 1308, 1313,
1319, 1363, 1366, 1369, 1371, 1372,
1383, 1390, 1460, 1499, 1563, 1568,
1570, 1572, 1574, 1589, 1593, 1594,
1595, 1597, 1599, 1600, 1602, 1618,
1619, 1620, 1627, 1645, 1680
Kide, 1370
kide anitzeko organo, 314
Kide anitzeko organo paritario, 227
kide anitzeko organoak, 569, 580,
1105
Kide anitzeko organoak, 1369
kide anitzeko organoen ordezkari
orekatua, 889
kide anitzeko organoentzat, 337, 342
Kide bakarreko organoak, 1369
kide den estatu horretako
hizkuntzara edo hizkuntzetako
batera, 1497
kide diren bazkideek, 632
kide diren estatuetako herritarrek,
1518
kide diren estatuetako herritarren
kualifikazio profesionalen
aitorpenerako, 1542
kide edo akziodunak, 1450, 1451
kide ez diren estatuetako
hizkuntzetan, 1635
kide guztien arteko batasun
sendoagoa lortzea, 86, 130
kide horiek hezkuntza-programen
prestakuntzan eta
betearazpenean parte hartzea,
18
kide indibidual eta kolektiboetatik,
1364
Kide numerario ordezkariak, 691

- kide numerarioak, 691
- kide, akziodun edo zor-baloreen eramaileei, 1452
- kideak, 98, 123, 124, 127, 142, 312, 315, 336, 377, 386, 426, 632, 658, 672, 713, 1127, 1145, 1220, 1314, 1365, 1366, 1368, 1371, 1376, 1390, 1454, 1491, 1643, 1663
- kideak ez diren estatuetan, 1266
- kideei, 32, 662
- kideek, 106, 312, 377, 458, 467, 468, 1312, 1645
- kideen, 312, 313, 315, 363, 377, 531, 1371, 1380
- Kideen, 712, 713
- kideen arteko berezko komunikazioaren eta kultura-kohesioaren bide, 26
- kideen bi hereneko gehiengo kualifikatuz, 1406
- kideen bi herenen gehiengo kualifikatuaren proposamena, 1406
- kideen kopurua, 1511
- kideen legezko kopuruaren gehiengo osoa, 834
- kideen legezko kopuruaren gehiengo osoarekin, 630
- kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearen, 86, 130
- kideentzat, 28, 317
- kideetako, 313
- kidego, 205, 206, 355, 362, 373, 402, 437, 438, 484, 767, 770, 798, 799, 813, 816, 831, 942, 1240
- Kidego, 116, 346, 400, 402
- kidego bakoitzeko funtzionario katedradunak, 205
- Kidego berezietako*, 402
- kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak, 990
- kidego eta eskala propioei, 813
- kidego, eskala, maila edo titulazio-taldea, 355
- kidegoa, 340, 346, 372, 400, 437, 831
- kidegoak, 362, 372, 400, 437, 439, 484, 1239, 1424
- kidegoan, 372, 400, 401, 402, 437, 438, 751, 831, 977, 1240
- kidegoarekin, 813
- kidegoetako, 195, 205, 206, 438, 485, 487, 661, 783, 801, 813, 841, 927, 977, 1140
- Kidegoetako, 400
- Kidegoetako eskalak, 400
- kidegoetan, 205, 206, 362, 372, 400, 401, 402, 480, 486, 529
- kidegoetara, 1425
- kidegoetatik, 438
- kidegoko, 744, 751, 929, 1146, 1189
- kidegoko funtzionario, 1215
- kidegoko kideak, 1145
- kidegoko kideek, 1146
- kidegoko, eskalako edo lanbide-kategoriako eginkizunekin, 751
- kidegokoa, 438
- kidegokoak, 372
- kidegook, 205
- kidegora, 438
- kidek, 311, 925, 1133
- kideok, 311
- kideren, 311, 312
- kidetasun, 523
- kidetasunak, 786, 949
- kintza lagungarriei buruzko edukiak, 1445
- kirol, 195, 196, 204, 368, 390, 535, 1166
- kirol arloko lanbideen eremuan, 546
- kirol arloko prestakuntza ofizialak, 546
- kirol- edo entretenimendu-saioak, 1563, 1627
- kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 869
- kirol federatuaren, 445
- kirol-, familia- eta kultura-izaera, 1561, 1563, 1642
- kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin, 1560
- kirol-, turismo-, jolas- eta aisialdi-jarduerak, 596
- kirola, 225, 229, 470, 518, 588, 596, 757, 819, 869, 968, 1337
- kirolak, 589, 1471
- kirolarekin, 1558
- kirolarekin loturiko edukiak, 1637
- kirolaren eremuko dopinari buruzko informazio-sistema, 445
- Kirolarena, 390

- kirolariak, 445
 kirolariaren hizkuntza-hautua, 445
 kirolariaren lan-bajei eta kirol-bajei buruzko datuak, 445
 kirolariaren osasun-laguntza, 445
 Kirolariaren osasun-txartela, 445
 kirolariaren sexu bereko pertsona, 444
 kirolariei, 444
 kirolariei buruzko datuak, 445
 kirolarien itxaropenen eta iritzien analisi berezituak, 445
 kirolei, 1714
 kirolek, 1471
 Kiroleko dopinari buruzko informazio-sistema, 445
 kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1298, 1341
 kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 1341
 kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 1298
 Kiroleko lanbide arautuak, 1324
 Kiroleko Lanbideak egikaritzeari buruzko apirilaren 23ko 3/2008 Legean, 1239
 kirolekoa, 469
 kirolekoak. *Ikus jarduera, Ikus jarduketa*-sektoreak
 kirolen, turismoaren, eskualde-hizkuntzen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 1509
 Kirolerako azpiegiturak eta espazioak, 847
 kirolerako gaitasunak, 1476
 kirol-erakundeak, 444
 kiroleko, 331
 kirolekoak, 920
 Kirol-federazioak, 390
 Kirol-federazioen, 390
 kirol-irakaskuntzak, 195, 196, 204, 368, 1024
 Kirol-irakaskuntzen, 1239
 kirol-irakaskuntzetako, 1239
 kirol-jardueretan, 390
 kirol-lanbidean, 546
 kirol-lanbideetan, 546
 kirol-praktikaren eremuan, 546
 kirol-teknikariarena, 1013
 Klandestinitate, 392
 klandestinitateak, 392
 klandestinitatean, 392, 814
 klaseak, 50
 klaustroan, 580
 klaustroari, 344
 klaustroko, 580
 klausula, 1166, 1500, 1519
 Klausula anbiguoak edo ilunak, 1225
 klausula-ereduak dituzten kontratuak, 396
 klausulak, 384, 386, 462, 1159, 1631
 klausularik, 419, 1463, 1502
 klausulenak, 257
 Klima-aldaketaren, 616
 Klima-aldaketaren arloko informaziorako irisgarritasuna, 616
 klima-aldaketaren aurkako borrokan, 886
 klima-aldaketari, 616
 klubek, 444
 ko oinarrizko legeriaren esparruan, 1360
 koadroen, 339
 koalizioek, 737
 kode, 245, 419, 528, 1269, 1566, 1576, 1577, 1603, 1652
 Kode, 1616
 kode deontologikoa, 484
 Kode deontologikoa, 528, 678, 880, 1338
 kode deontologikoak, 528, 613, 666, 678, 880, 1090, 1320, 1338
 Kode deontologikoak, 666, 1090
 kode etikoak, 419
 kode etikoan, 948
 kode etikoetan, 1031
 Kode Zibila, 1492
 Kode Zibilaren, 1557, 1675, 1688
 Kode Zibilean, 277
 kodea, 864
 kodeak, 222, 590, 954, 1046, 1069, 1111, 1331, 1413
 kodearen helburua, 1413
 kodetu gabeko hizkuntza izateagatik, 26
 kodetua. *Ikus adierazpena*
 kodetze- eta idatzizko transkripzio-baliabideak, 1702
 kodetze- eta idatzizko transkripzio-ezagutzak, 1702

- kodetze-baliabideak, 1679
kodetzeko, 36
kodiziloak, 1225
koefizientea, 1220
kofradien federazioek, 391
kognizio matematikoaren, 1535
koherentzia, 1405, 1713
Kohesio eta partaidetza sozialerako
 hezikuntza, 1237
kohesio eta pluraltasun sozialaren
 babesa, 1196
kohesio handiko gizarte
 eleaniztunek, 77
kohesio nazionala, 1557
kohesio politiko eta ekonomikoan,
 1713
kohesioaren, identifikazioaren,
 komunikazioaren eta
 adierazgarritasun sortzailearen
 tresna, 29
Kohesio-funtsak, 80
kokagune barreiatuak, 27
kokagune barreiatuetako
 erkidegoen hizkuntzak, 31
kokapen geografikoa, 232, 1700
kokapen geografikoarekin, 1699
kokapen geografikoaren, 1077
kokapen-ordenan, 983
kokatzeko eskubidearen, 278
kolaboratzaile, 1507
Kolegio, 1684
kolegio eta lizeoen kudeaketaren
 gaineko eskumenak dituzten
 lurralde-kolektibitateek, 1477
kolegio eta lizeoetako ohiko
 ordutegiaren barruko
 ikasgaietako bat, 1475, 1711
kolegioak, 1470
Kolegioak, 1477
kolegioan, 1683
Kolegioan, 1694
Kolegioetako edo batxilergoko
 lehen mailako ikasleek, 1685
kolegioetan, 1693
Kolegioetan, 1684
kolegioko aldi, 1695
kolektibitate, 434, 1695, 1709
kolektibitate interesdunak, 1474
Kolektibitateak, 1514
kolektibitatearen zerbitzura, 1474
Kolektibitateek, 1652
kolektibitateekin, 1692
Kolektibitateen Orientazioari, 1666
kolektibitateetako kulturaren eta
 identitateen garapena, 1666
kolektibitateetan, 1472, 1666, 1688
kolektibitateko kide izatearen
 sentimendua, 776
kolektibo, 232, 261, 705, 885, 958,
 1036, 1063, 1313, 1342
kolektibo kalteberenen, 514
kolektibo profesional, 200, 578, 867,
 1028, 1104
Kolektibo zaugarritzat, 1045
kolektiboa, 215
kolektiboak, 1063, 1421, 1460
kolektiboek, 1138
kolektiboekin, 1167
kolektiboen espezifikotasunak, 1332
kolektiboen parte-hartzearekin, 885
kolektiboentzat, 583
kolonizazioak, 25
kolore, 11, 12, 523, 1121, 1245, 1308
kolorea, 5, 24, 62, 85, 417, 523, 524,
 527, 666, 678, 692, 705, 720, 851,
 880, 969, 1121, 1252, 1319, 1338
koloreagatik, 710
kolpe militarren, 521
komikia, 1127
komunikabide, 309, 313, 317, 318,
 419, 528, 564, 674, 698, 764, 1156,
 1203, 1208, 1254, 1256, 1260, 1282,
 1288
Komunikabide, 1386
komunikabide berrietara, 1127
komunikabide elektronikoa, 261
komunikabide instituzionalena, 1156
komunikabide modernoak, 723
komunikabide modernoen, 1127
komunikabide natural eta oso, 1255
komunikabide natural eta osoa, 218
komunikabide pribatuentzat, 925
Komunikabide propiorik, 1387
komunikabide publiko eta pribatu,
 1089
komunikabide publiko eta
 pribatuetan, 698
komunikabide publikoak, 670, 871
Komunikabide publikoak, 765
komunikabide publikoek, 419
Komunikabide publikoek, 765
komunikabide publikoen, 609, 776,

- 1390
 Komunikabide publikoen erabilera
 arrunteko hizkuntza, 1302
 komunikabide publikoen
 komunikazio-hizkuntza, 1390
komunikabide publikoena, 1282
 komunikabide publikoentzat, 1365
 komunikabide publikoetan, 614, 679,
 873, 1203
 komunikabide publikoetara, 317
 komunikabide sozial, 725, 731, 949
 Komunikabide sozial publikoek, 570
 komunikabide sozial publikoetan,
 674
 komunikabide sozialak, 226, 230,
 309, 588, 589, 598, 673, 772, 872,
 1117, 1252
 Komunikabide sozialak, 226, 230,
 418, 498, 534, 564, 570, 598, 611,
 684, 731, 765, 806, 869, 872, 925,
 1070, 1117, 1208, 1304, 1320
 komunikabide sozialei, 620
 komunikabide sozialek, 570, 673,
 806, 1031, 1058, 1070, 1217
 Komunikabide sozialek, 418
 komunikabide sozialen, 313, 318,
 731, 897, 925, 1320, 1340, 1355,
 1360
 komunikabide sozialen antolaketa
 eta kontrol parlamentarioa, 1346
 komunikabide sozialen informazioa,
 1349
 komunikabide sozialetako, 652
 komunikabide sozialetan, 571, 674,
 731, 764, 772, 877, 1083, 1208,
 1341, 1348, 1350, 1355
 Komunikabide sozialetan, 223, 590,
 1113
 komunikabide sozialetara, 764, 1355,
 1360
 komunikabide sozialetara eta
 teknologia berrietara iristea, 772
 komunikabide sozialez, 123
 komunikabideak, 216, 222, 320, 418,
 570, 590, 732, 1034, 1070, 1111,
 1119, 1155, 1251
 Komunikabideak, 94, 138, 657, 803,
 806, 1034, 1162, 1217, 1293, 1309,
 1331
 Komunikabideak eta teknologia
 berriak, 33
 komunikabideei, 679, 732, 803, 1057,
 1278, 1293, 1320, 1386
 komunikabideek, 310, 382, 411, 528,
 534, 613, 666, 678, 698, 708, 812,
 880, 1034, 1090, 1162, 1295, 1309,
 1338, 1366
 Komunikabideek, 1320
 komunikabideek euskara
 progresiboki eta ohiko moduan
 erabil dezaten, 498
 Komunikabideekiko lankidetzat, 1410
 komunikabideekin, 1031, 1399
 komunikabideekin eta, bereziki,
 telebista eta irrati publikoekin,
 1031
 komunikabideen, 33, 58, 310, 418,
 970, 1153, 1167, 1282, 1288
 komunikabideen aniztasuna, 21
 komunikabideen askatasuna eta
 pluraltasuna, 658
 komunikabideen askatasuna eta
 pluraltasuna bermatzeko egitekoa
 duen legearekin, 95, 139
 komunikabideen elkarteek, 315
 komunikabideen eremuan, 1090
 Komunikabideen eremuan, 1154,
 1280
 komunikabideen independentzia
 eta autonomia printzipioak
 errespetatuz, 94, 138
 Komunikabideen independentzia-
 eta autonomia-printzipioak, 657
 komunikabideen zenbait sektoretan,
 1263
 Komunikabideentzako, ikus-
 entzunezko ekoizpenentzako,
 zinematografikoentzako,
 fonografikoentzako edo
 argitalpenentzako dirulaguntzen
 deialdia espezifikoak, 698
 komunikabideentzat, 95, 139, 657
 komunikabideetako eta hainbat
 instituziotako hizkuntza-
 aholkulariek egindako lana, 1138
 komunikabideetako kazetari eta
 profesionalen heziketarako
 dirulaguntzak ematea, 51
 komunikabideetako sustapena, 695
 komunikabideetan, 226, 598, 614,
 671, 679, 688, 695, 698, 708, 723,
 725, 764, 804, 873, 950, 970, 1069,

- 1279, 1281, 1288, 1331, 1349, 1355,
1360, 1397
- Komunikabideetan, 1320
- komunikabideetan zabaltzea, 695
- komunikabideetara, 1387
- Komunikabideez, 698
- komunikabideok, 309
- komunikatuak, 318
- komunikatzeko, 32, 57
- komunikatzeko baliabideak, 220
- komunikatzeko eskubidearen
bermea, 1387
- komunikatzeko gaitasuna, 381
- komunikatzeko modu, bitarteko eta
formatu handigarriak eta
alternatiboak, 586
- komunikatzeko zeinu-hizkuntza, 222
- komunikazio, 174, 178, 197, 305, 318,
382, 383, 384, 385, 388, 534, 673,
746, 765, 767, 915, 916, 917, 918,
933, 936, 954, 979, 984, 985, 1154,
1157, 1165, 1167, 1206, 1277, 1280,
1286, 1288, 1310
- komunikazio arina eta zuzenekoa,
994
- komunikazio- edo hizkera-sistemei,
1057
- komunikazio- edo informazio-
teknikei, 1057
- komunikazio elebiduna, 1470
- komunikazio elektronikoak, 1117
- Komunikazio elektronikoak, 1548
- komunikazio elektronikoen alorreko
eragileek, 1702
- komunikazio elektronikoen sareek,
1022
- komunikazio elektronikoetarako
irisgarritasuna, 1117
- komunikazio elektronikoko
aplikazioak, 1703
- Komunikazio eta Gizarte Zientzien
eremua, 199
- komunikazio- eta harreman-tresna,
423
- komunikazio- eta ikaskuntza-
hizkuntza, 1296
- komunikazio eta jakinarazpenetan,
1165, 1206
- Komunikazio eta Posta Elektronikoen
Agintaritza Erregulatzailleak, 1548,
1549
- Komunikazio eta publizitate
instituzionalaren debekuak,
plangintza eta ebaluazioa, 1344
- Komunikazio eta Publizitate
Instituzionalari, 850, 876
- komunikazio- eta seinaleztapen-
sistemak, 904, 972, 1057
- komunikazio- eta seinaleztapen-
sistemetan, 904, 972, 1057
- komunikazio inklusiboa, 1309
- komunikazio instituzionalak, 708
- Komunikazio instituzionalean, 1033
- komunikazio instituzionaletan, 1044
- komunikazio koherente eta
eragingarria, 45
- komunikazio megafonikoetan, 1165
- komunikazio murriztua duten
pertsonek parte-hartzea, 1057
- komunikazio publikoko online
zerbitzuak, 1470
- komunikazio, irudi eta publizitate
instituzionaletan, 670
- komunikazioa, 56, 65, 194, 214, 215,
222, 223, 287, 296, 305, 306, 382,
384, 528, 535, 564, 587, 590, 591,
598, 686, 763, 811, 878, 1003, 1071,
1077, 1157, 1203, 1204, 1256, 1258,
1290, 1294, 1470, 1512, 1550
- Komunikazioa, 678, 811, 880, 1119,
1295, 1338
- komunikazioa ahalbidetuko dieten
lengoaiei erabilera, 587
- komunikazioa ahalbidetzen duten
bestelako gailuak, 305
- komunikazioa gehitzeko edo
ordezteko bestelako modu,
bitarteko eta formatuak, 683
- komunikazioak, 107, 108, 219, 268,
285, 295, 502, 524, 589, 728, 950,
954, 1152, 1181, 1283, 1284, 1352
- Komunikazioak, 683
- komunikazioak beste hizkuntzan
jasotzeko daukaten eskubidea,
461
- komunikazioan, 222, 382, 457, 534,
587, 589, 590, 877, 971, 972, 1057,
1295, 1297
- Komunikazioan, 385, 759
- komunikazioan dauden oztopoak,
1057
- komunikazioan laguntzen duten

- beste gailu batzuk, 610, 683, 878, 1427
- komunikazio-arazo, 214, 590
- komunikazioaren, 195, 203, 534, 558, 1017, 1280, 1289
- Komunikazioaren, 1535
- komunikazioaren alorreko jarduerak, 1512
- komunikazioaren beste patologia batzuetara, 1171
- komunikazioaren eremuan, 1331
- Komunikazioaren eremuko neurriak, 970
- komunikazioaren errazteak, 58
- komunikazioaren eskakizunei, 1398
- komunikazioaren esparruan, 1331
- komunikazioaren eta hizkeraren adierazpenei, 1101
- komunikazioaren eta hizkuntzaren lehen adierazpenak, 1235
- Komunikazioaren eta informazioaren teknologia berrien eta komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen erabilera, 595
- komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista, 1069
- komunikazioaren hartzaileak, 954
- komunikazioaren irisgarritasuna, 217
- komunikazioaren irisgarritasunari, 587, 1257
- komunikazioaren oinarri direnen kontrako jarrerak esku hartu, 492
- komunikazioaren sektorean, 1637, 1639
- komunikazioaren sistema handigarriak edo alternatiboak, 595
- komunikazioari, 34, 300, 848
- Komunikazioari, 1057
- Komunikazio-askatasunari, 1509
- Komunikazio-askatasunari buruzko 1986ko irailaren 30eko 86-1067 Legean, 1509
- komunikazio-baliabideak, 1678
- komunikazio-baliabideen, 1679
- komunikazio-bide, 216, 663, 923, 1673
- komunikazio-bide digitalen gainekoak, 1476
- Komunikazio-bideak, 1476
- Komunikazio-bideenak. *Ikus* izendapenak
- komunikazio-bideren, 1505
- komunikazio-bitartekaritza, 977
- komunikazio-egitura linguistikoa, 216
- komunikazio-ehuneko, 1410
- komunikazio-ekimenak, 1386
- komunikazioen, 383, 524, 1153
- komunikazioen eta ikus-entzunezkoen munduan, 1153
- komunikazio-erabilera, 1029, 1399
- komunikazio-erabileran, 1405
- komunikazio-erabileraren antolaketa. *Ikus* hizkuntzak
- komunikazio-erabileraren proportzioa, 1405
- komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, 1405
- komunikazio-eredu, 215, 1696
- komunikazio-eredu elebiduna, 1696
- komunikazio-eskubidea, 1112
- komunikazio-esparrua, 1167
- komunikazio-espazio publikoan, 1195
- komunikazio-espazioan, 776
- komunikazioetako hizkuntza, 915
- Komunikazioetako hizkuntza, 915
- komunikazioetan, 186, 696, 812, 916, 917, 918, 919, 933, 936, 985, 1191, 1233
- komunikazioetara, 1070, 1246
- komunikazioetarako harreman-datuak, 267
- Komunikazioetarako hizkuntzak, 189
- komunikazio-euskarri instituzional nagusietan, 1711
- komunikazio-gaitasun sendoa, 1236
- komunikazio-gaitasunak, 680
- komunikazio-heterogeneotasunari, 1114
- komunikazio-hizkuntza, 222, 476, 591, 595, 725, 777, 1006, 1112, 1241, 1250, 1258, 1259, 1277, 1286, 1296, 1302, 1390, 1396, 1402, 1404
- komunikazio-hizkuntza aukeratzeko askatasuna, 1470
- komunikazio-hizkuntzak, 1398, 1690
- komunikazio-idazkia, 178, 190, 296
- komunikazio-irisgarritasun nahikoa, 1298, 1341
- komunikazio-izaera, 1234

- komunikazio-jardueratan, 1456
- komunikazio-kasuetan, 954
- komunikazioko kanpaina
 - instituzionaletan, 876
- Komunikazioko oztopoei, 904, 1057
- komunikaziokoak, 684
- komunikazio-konpetentzia, 865,
 - 1025, 1404
- komunikazio-konpetentziak, 864,
 - 1401
- komunikazio-maila eta -sistema, 591
- komunikazio-metodo bereziak, 222
- komunikazio-metodoak, 967
- komunikazio-modalitate, 216
- komunikazio-modu, bitarteko eta formatu irisgarri, 586
- komunikazio-modua, 214
- komunikazio-organismo publikoei,
 - 1638
- komunikazio-oztopo, 214
- komunikazio-oztopoak, 233, 588,
 - 600, 904, 1256
- komunikazio-oztopoak ezabatzeari,
 - 600
- komunikazio-oztoporik, 693
- komunikazio-prozesuak, ahozkoak eta idatzizkoak, normaltasunez garatzeko haien lanbide-eremuan, 476
- komunikaziora, 381, 382
- komunikaziorako, 231, 305, 382, 383,
 - 384, 514, 525, 526, 586, 587, 588, 589, 594, 611, 683, 684, 723, 775, 778, 785, 877, 904, 972, 973, 1095, 1100, 1101, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1152, 1199, 1203, 1254, 1255, 1257, 1260, 1295, 1296, 1297, 1341, 1344, 1396, 1397, 1409, 1427
- komunikaziorako beste laguntza-bitarteko batzuk, 1427
- komunikaziorako bitartekoak eta laguntzak, 222
- Komunikaziorako gaikuntza, 196
- komunikaziorako gaitasunaren eta matematikarako gaitasunaren ezagutza-maila, 204
- komunikaziorako irisgarritasuna, 594,
 - 600, 1294
- Komunikaziorako irisgarritasuna, 514,
 - 1297
- komunikaziorako irisgarritasunaren,
 - 600
- komunikaziorako irisgarritasunerako zeharkako neurriek, 588
- komunikaziorako irispidea, 1256
- komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, 610, 683,
 - 878, 1427
- komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1256
- komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera, 1256
- komunikaziorako laguntzarako erabiltzen dituzten sistemei eta bitartekoe, 1258
- komunikaziorako oinarriko tresna,
 - 1065
- komunikaziorako oztopoak ezabatzeak, 219
- komunikaziorako zailtasunak, 382,
 - 384
- komunikazio-sare elektronikoa, 1632
- komunikazio-sare telematikoei, 1154
- komunikazio-sektore publikoan, 1632
- komunikazio-sistema, 595
- komunikazio-sistema eta -bitartekoetara, 591
- komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen, 595
- komunikazio-sistema handigarrien,
 - 593
- komunikazio-sistema handigarrien eta alternatiboen, 1112
- komunikazio-sistema irisgarriak, 1015
- komunikazio-sistemak, 305, 384, 590,
 - 591, 610, 683, 878, 972, 1295, 1427
- Komunikazio-sistemak, 382
- komunikazio-sistemen, 382, 388
- Komunikazio-sistemetako, 382
- Komunikazio-sistemetako irisgarritasunari, 382
- komunikazio-sistemetan, 383, 385,
 - 1149
- Komunikazio-sistemetan, 382
- komunikazio-sistemetara, 383
- komunikazio-teknika osagarri, 1057
- komunikazio-teknikara, 945
- komunikazio-teknikarekin, 236
- komunikazio-teknologiei lotutako hizkuntza-erronkak, 677
- komunikazio-teknologiaren eskuratzeko berriak, 51

- komunikazio-trebetasun, 1235
- komunikazio-trebetasunak, 1028
- Komunikazio-trebetasunak, 196
- komunikazio-tresna, 32, 214, 216
- komunikazio-zailtasunak, 219, 1057, 1678
- Komunikazio-zailtasunak, 383
- komunikazio-zerbitzu, 1636
- komunikazio-zerbitzu elektronikoa, 1549
- komunikazio-zerbitzu elektronikoa, 1548
- komunikazio-zerbitzu elektronikoei, 1549
- Komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaintza, 1548
- komunikazio-zerbitzu publikoak, 1638
- komunikazio-zerbitzu publikoen, 1288
- komunikazio-zerbitzuak, 1633
- komunikazio-zerbitzuei, 1549, 1633
- komunikazio-zerbitzuen, 1288
- komunikazio-zubi, 591
- komunitateak, 478
- konbentzio, 58, 272, 1153, 1474, 1477, 1502, 1512, 1514, 1569, 1570, 1572, 1669, 1682
- Konbentzio, 85, 271
- konbentzio bereziak, 1512
- konbentzio espezifikoen nondik norakoei, 1712
- Konbentzio eta akordio kolektibo, 1463
- konbentzio eta akordio kolektiboak, 1463
- konbentzio eta akordio kolektiboaren gaineko agiria, 1461
- konbentzio eta tratatuen xedapenen aplikazio-maila, 1653
- Konbentzio kolektiboa, 1615
- konbentzio kolektiboak, 1615
- konbentzioa, 879, 1554, 1605
- Konbentzioa, 1682
- konbentzioak, 524, 1485, 1605, 1630, 1636, 1673
- konbentzioan, 1634
- konbentzioarekin, 1615
- konbentzioaren, 524, 1510
- Konbentzioaren, 586, 982
- konbentzioaren ardatza, 1636
- Konbentzioaren izaera eta baliozkotasuna, 1615
- konbentzioaren paragrafoetatik, 58
- konbentzioei, 1649
- konbentzioekin, 1475, 1711
- konbentzioen, 1475, 1695
- konbentzioen aplikazioa, 1645
- konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena, 1605
- konbentzioetan, 1640
- kondena, 1599, 1600, 1603
- Kondena, 1599, 1600
- kondena- edo zaintzapeko askatasun-epai, 1602
- kondena- edo zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, 1602
- kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak, 1602
- kondena-epaia, 1599, 1600, 1601, 1602
- Kondena-epaia, 1599
- kondena-epaiak, 1599, 1600
- kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia, 1598
- kondena-epaiaren kopia, 1599
- kondena-epaiaren kopia ziurtatua, 1600
- kondenarekin, 1599
- kondenaren aitortzen eta betearazpenari buruzko behin betiko erabakia, 1601
- kondenaren aplikazioaren, 1596
- kondenatu, 6, 57
- kondenatua, 1596, 1598, 1599
- Kondenatua, 1597, 1689
- kondenatuak, 1599, 1689
- Kondenatuak, 1602
- kondenatuari, 1599
- Kondenatuen transferentzia, 1598
- kondizioari dagokion mailan, 1492, 1493
- konfederazioak, 1007
- konfederazioei, 376
- konferentzia, 271
- Konferentzia Orokorrean, 615
- konferentzia sektoriale, 233
- konferentziak, 1660
- Konferentziak, 12, 75
- Konferentziak baieztatzen egiten du Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta aipatutako hizkuntza horiei eta

- beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen konpromisoa, 75
- Konferentzian, 271
- Konferentziaren azken agiria, 56
- konfiantza, 46
- konfiantzako pertsona, 515
- konfiantzarik eza, 1694
- konfidentzialtasuna, 515, 1442
- konfidentzialtasunarekin, 515
- Konfidentzialtasunarekin eta informazioarekin lotutako eskubideak, 939
- konfidentzialtasunari, 515
- konfidentzialtasun-baldintza, 1548
- Konfidentzialtasunerako eskubidearen, 515
- konfigurazio, 948
- konfiskazio, 1644
- konfiskazio-ebazpena, 1598
- konfiskazio-ebazpenak, 1597
- Konfiskazio-ebazpenak, 1597
- kongresu, 227, 231, 599, 1117, 1651
- kongresuak, 791, 1131
- Kongresuaren ebazpen, 1663
- kongresuei, 1652
- kongresuetakoa, 469
- kongresuetarako asistentzia, 1055
- kongruentzia- eta proportzionaltasun-printzipioak, 841
- konkurtsu-administratzaileak, 189
- konkurtsu-administratzaileek, 1519
- konkurtsu-administrazioak, 178, 189, 190, 296
- Konkurtsu-administrazioaren, 189
- Konkurtsu-administrazioaren eginkizunak, 178
- Konkurtsoko administratzaileen, 178
- konkurtsoko epaileak, 178, 189, 190, 296
- konnotazio negatiboak, 1320
- konparazioak, 181
- konpentsazio, 1670
- konpentsazio, 392, 1670
- Konpentsazio ekonomikoa, 393
- konpentsazio finantzario, 1669
- konpentsazioa, 392
- konpentsazioak, 506
- konpentsazioaren, 392, 393
- Konpentsazioaren, 393
- Konpentsazio-ganberak, 1455
- konpentsazio-ganberen funtzionamendu-arauek, 1455
- konpentsazio-helburua duen tratu birrekatzailea, 27
- konpentsazio-laguntzak, 1670
- konpetentzia, 863, 1403
- konpetentzia didaktiko, 1408
- konpetentzia didaktikoa, 1408
- konpetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak, 1424
- konpetentzia digitaleko, 866
- konpetentzia eleaniztuna, 1400
- konpetentzia eleaniztunak eta kulturartekoak, 1401
- konpetentzia espezifikoen, 859
- konpetentziak, 866, 1027, 1101
- konpetentzietan, 1105
- konpilazioaren gaztelaniazko bertsioa, 809
- konplizitatea, 1397
- konponbide, 294
- konponbide berezi eta egokiak, 25
- konponbide orokorrik, 40
- konponbidea, 364
- konponbideek, 40
- konponketa zibilak, 1487
- konpositore, 1562
- konprometitu, 94, 138
- konprometituta, 98, 143
- konprometitzen, 97, 141
- konpromiso, 91, 93, 94, 95, 97, 136, 137, 138, 140, 141, 1631
- Konpromiso, 95, 140, 272, 1036
- konpromiso sendoa, 79
- konpromiso ukaezina, 1347
- konpromisoa, 11, 88, 89, 91, 93, 94, 95, 96, 99, 101, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 143, 371, 724, 730, 967, 1005, 1024, 1047, 1347, 1362, 1396, 1634, 1638, 1714
- Konpromisoa, 95, 139
- konpromisoak, 80, 87, 90, 91, 92, 96, 97, 132, 134, 136, 140, 141, 511, 1241, 1278, 1280, 1398, 1631, 1636, 1640
- Konpromisoak, 87, 94, 97, 131, 138, 141
- konpromisoan, 1067
- konpromisoekin, 1280, 1640

- konpromisoen betetze-maila, 1392
konpromisoen inguruko gaiez
ohartarazi, 98, 142
Konpromisook, 1640
Konstituzio, 67
Konstituzio Auzitegiaren, 794, 795,
796
Konstituzio Auzitegiaren doktrina,
795
Konstituzio Auzitegiaren irailaren
26ko 165/2013 epaia, 794
Konstituzio Auzitegiaren
jurisprudentzia, 795
Konstituzio Auzitegiaren
jurisprudenziarekin, 1154
Konstituzio Auzitegiaren
jurisprudenziaren, 1153
Konstituzio Auzitegiari, 108
konstituzio berri edo berrituen, 270
konstituzio- eta estatutu-
aginduetan, 1348
konstituzio- eta estatutu-
ordenamenduaren, 1168
Konstituzio Kontseiluaren 2021eko
maiatzaren 21eko 2021-818 AE
Ebazpena, 1710
Konstituzioa, 1650
konstituzio-agindua, 492
konstituzioak, 5
Konstituzioak, 151, 218, 250, 310, 325,
723, 724, 871, 948, 1152, 1153,
1206, 1360
Konstituzioan, 66, 232, 310, 555, 559,
589, 796, 1024, 1077, 1326, 1386,
1637
Konstituzioan eta Estatutuan jatorria
duten eskubide eta printzipio
guztiak, 1196
Konstituzioarekin, 1712
Konstituzioaren, 129, 158, 218, 364,
492, 647, 762, 765, 776, 786, 795,
796, 824, 838, 1021, 1078, 1172,
1243, 1264, 1277, 1278, 1301, 1327,
1346, 1362, 1386, 1403, 1421, 1655,
1666
Konstituzioaren edo Estatutuaren
aginduz nahitaezkoak ez badira,
332
Konstituzioaren eta Estatutuaren
balioak, 920
Konstituzioaren eta Estatutuaren
esparruaren, 909
Konstituzioaren eta Estatutuaren
printzipioak eta balioak, 786
Konstituzioaren Hitzaurrearekin, 1655
Konstituzioari, 275
konstituzioaurreko aldian, 365
konstituzio-eskubidea, 1389
konstituzioetan, 49, 270
Konstituzioko, 1203
Konstituzioko eta Estatutuko
aginduak, 1347
konstituzionaltasuna, 794
konstituzionaltasunaren blokearekin,
795
kontabilitate- eta aurrekontu-arau
eta -printzipioen, 845
kontabilitatea, 181, 1467
kontabilitate-agiri, 1560
Kontabilitate-agiriak, 1561
kontabilitateak, 126
kontabilitatearen, 1571
Kontabilitate-dokumentuak, 1517
kontabilitate-erregulartasuneko
auditoriaren modalitatea, 845
kontaktuen eta harremanen
plangintza sistematikoa, 261
kontinenteko gainerako herrialdeen,
1700
kontinenteko hizkuntzek, 60
kontraesan, 1443
kontraesan konponezina, 1225
kontraesana, 185
kontraesanetan, 677
Kontrako probarik, 1434
kontraprestazio, 1373
kontrasinatu, 129
kontratatuak, 406
kontratatuaren, 335
kontrataturako, 470
Kontratatzaillearen profilean, 294
kontratatzeta, 294
kontratatzeko ezgai diren pertsonak
babesteko printzipioak, 235
kontratazio elektronikoko jarduerak,
646
Kontratazio publikoa, 670
kontratazio publikoaren eremuan,
1118
kontratazioa, 126, 235, 245, 429, 887,
954
Kontratazioa, 774

- kontratazioa egin aurreko informazioa, 235
- kontratazioak, 125
- kontratazioak egitea, 428
- kontratazioan, 310, 606
- Kontratazioaren hizkuntza edo hizkuntzak, 1046
- kontratazioari, 554
- kontratazio-eskaintza, 954
- Kontratazio-organo, 316
- kontratazio-organoak, 294
- Kontratazio-organoak, 253, 294
- kontratazio-pleguetako, 530
- kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan, 235, 945
- kontratazio-prozedura, 646, 1499
- kontratazio-prozedurei, 156
- kontrataziorako hautatutako hizkuntzan, 235
- Kontratista, 253
- kontratu, 235, 1212, 1271, 1392, 1478, 1497, 1640, 1651, 1662, 1664
- Kontratu, 1478, 1497
- kontratu arautuak, 1159
- kontratu aurreko harremanak, 1432, 1468, 1520
- kontratu aurreko informazioa, 255, 257
- Kontratu aurreko informazioa, 236, 256, 1496
- kontratu aurreko informaziogabezia edo informazio okerra, 256
- kontratu aurreko informaziotzat, 182
- kontratu- edota kontratuz kanpoko erantzukizunaren araubideari, 310
- kontratu estandarren ale, 1461
- kontratu horiei buruzko edo horiek egitearen ondoriozko agiriak, 396
- kontratu kolektiboa, 1468, 1520
- kontratu kolektiboak, 1521
- Kontratu Publikoei, 530
- kontratu sinpleak, 1712
- kontratu soziala, 1036
- kontratua, 245, 253, 255, 256, 257, 293, 294, 621, 954, 1046, 1197, 1392, 1495, 1497, 1499, 1500, 1630
- Kontratua, 234, 235, 236, 245, 256, 294, 530, 646, 1432, 1461, 1468, 1494, 1497, 1614, 1615
- kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze erlatiboa, 253
- Kontratua burutzeko proposatzen diren hizkuntzak, 1494
- kontratua egin aurreko informazioa, 234, 1046
- Kontratua egin aurreko informazioa, 234, 235
- Kontratua formalizatzeko hizkuntza, 234, 235
- Kontratua idatziz jasotzeko eskubidea, 843
- kontratuak, 35, 104, 234, 235, 253, 256, 294, 295, 298, 384, 665, 843, 1129, 1132, 1159, 1391, 1449, 1468, 1496, 1500, 1651
- Kontratuak, 234, 1496
- Kontratuak adjudikatzeko araubidea, 156
- Kontratuak burutzeko ahala, 1643
- kontratuan, 255, 1212, 1500, 1639, 1650
- Kontratuan, 1651
- kontratuaren, 236, 253, 255, 256, 1196, 1197, 1392
- kontratuaren aurreko informaziogabeziaren edo informazio okerraren kasuetarako, 256
- kontratuaren berrespen, 236
- kontratuaren dokumentazioa, 295
- kontratuaren edukia, 1461
- kontratuaren eranskin, 1459
- Kontratuaren forma eta edukia, 256
- Kontratuaren forma eta gutxieneko edukia, 257
- kontratuaren kopia, 1630
- kontratuaren paperezko kopia, 236
- kontratuaren parte diren aldeek, 1432, 1520
- Kontratuaren xedeak, 462
- kontratuari, 530, 1432, 1460, 1468, 1497, 1521
- kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak, 258
- kontratuari buruzko informazio, 156
- kontratu-dokumentazioa, 188, 1270
- Kontratu-dokumentazioa, 278
- kontratuei, 253, 255, 1497, 1651, 1652
- kontratuen, 255, 779, 1494
- Kontratuen, 406
- kontratuen arau espezifikoak, 1496

- Kontratuen aurretiko informazioa, 235
- kontratu-estipulazioak, 1494
- kontratueta, 191, 1478
- kontratueta, 188, 235, 342, 1660
- kontratugileeta, 1651
- kontratu-harremaneko maila, 1713
- kontratuko hizkuntza, 245
- kontratu-mota, 1496, 1497, 1614
- kontratupeko ikastegi pribatuei, 1522
- kontratupeko ikastegi pribatueta, 1478
- kontratupeko irakaskuntza pribatua, 1661
- kontratutan, 191
- kontribuzio, 1670, 1671
- kontribuzioei, 1671
- kontribuzioen, 1670
- kontribuzioen ordainketan, 1671
- Kontrol bereziraako neurriak, 278
- Kontrol- eta aitopen-xedeekin, 1594
- kontrol judiziala, 1594, 1601
- Kontrol judiziala, 1581, 1594
- Kontrol judiziala ezartzeko agindua, 1594
- kontrol judiziala ezartzeko ebazpenak, 1594
- kontrol judiziala ezartzeko ebazpenaren kopia ziurtatua, 1594
- kontrol judizialarekin, 1592
- kontrol judizialaren gaineko ebazpenak, 1594
- kontrol parlamentarioa, 311, 340
- kontrol parlamentarioari, 665, 679
- kontrol pedagogikoa, 1663
- kontrola, 165, 384, 401, 620, 925, 1018, 1235, 1433
- Kontrola, 1501
- kontrolak, 1461, 1577
- Kontrolak, 1441
- kontrolak jakinarazteko, 444
- Kontrolleko Batzorde Parlamentarioa, 317
- kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, 91, 135
- kontrol-harremana, 396
- Kontrol-izaera duten xedeak, 1564
- kontrol-jarraipenak, 1498
- kontrol-neurriak, 384, 944
- kontrolpeko agente, 1577, 1578, 1581, 1597
- kontrol-zerbitzuetaako agenteek, 1507, 1508
- kontseilari, 124
- Kontseilari, 124, 311
- kontseilari eskudunak, 925
- Kontseilari kargua, 311
- kontseilariak, 1372
- kontseilu, 36, 1511
- Kontseilu Akademikoa, 340, 341, 342
- Kontseilu Akademikoak, 342, 343
- Kontseilu Betearazleak, 1130, 1131, 1133, 1141
- Kontseilu Betearazlearen dekretu, 1132
- Kontseilu Betearazleari, 1130, 1134
- Kontseilu Betearazleko presidenteak, 1669
- kontseilu genetikoa, 567
- Kontseilu Juridiko Aholku-emailea, 1379
- Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídic Consultiu*, 1379
- Kontseilu Nagusia, 1176
- kontseilu zentralako presidentearengana, 1529
- Kontseilua, 54, 311, 312, 336, 387, 408, 764, 1379
- Kontseilua (*Consell*, 1379
- kontseiluak, 316, 1527, 1529
- Kontseiluak, 61, 63, 68, 70, 98, 142, 315, 320, 323, 367, 373, 387, 483, 522, 637, 803, 965, 999, 1131, 1173, 1191, 1199, 1218, 1248, 1252, 1293, 1309, 1320, 1350, 1353, 1354, 1355, 1358, 1359, 1360, 1365, 1366, 1367, 1373, 1374, 1392, 1395, 1408, 1409, 1410, 1415, 1419, 1423, 1427, 1428
- Kontseiluak aho batez erabakiko, 74
- Kontseiluak aho batez hartuko ditu erabakiak, 72
- Kontseiluak erregelamenduen bitartez finkatuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza-araubidea, aho batez, 73
- Kontseiluak gomendioak emango, 71
- Kontseiluaren, 162, 163, 179, 180, 181, 255, 263, 264, 265, 277, 312, 313, 315, 318, 319, 320, 337, 361,

- 381, 408, 483, 599, 651, 713, 776,
813, 894, 1173, 1185, 1186, 1229,
1260, 1314, 1317, 1358, 1375, 1379,
1382, 1411
- Kontseiluaren 2006ko abenduaren
12ko 1896/2006 (EE)
Erregelamendua, 162
- Kontseiluaren 2007ko uztailaren 11ko
861/2007 (EE) Erregelamendua,
162
- Kontseiluaren 2008ko azaroaren
21eko ebazpena, 77
- Kontseiluaren 2012ko abenduaren
12ko 1215/2012 (EE)
Erregelamendua, 162
- Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko
650/2012 (EE) Erregelamendua,
163
- Kontseiluaren ahobatezko
onespena beharko, 74
- Kontseiluaren artxiboetan, 68, 69
- Kontseiluaren bilerarako, 315
- Kontseiluaren eginkizunak, 1173
- Kontseiluaren egintzan edo jarreran
aipatuko dira salbuespen horien
arrazoiak, 73
- Kontseiluaren erregelamendu, 74
- Kontseiluaren eskaeretan, 1367
- Kontseiluaren osaera, 894
- Kontseiluari, 46, 52, 60, 83, 315, 316,
318, 320, 349, 352, 370, 1262, 1349,
1370, 1418
- kontseiluek, 727, 732, 735
- kontseilukide, 1260
- kontseilukideak, 36
- Kontseiluko, 313, 336, 531, 1153
- kontseiluko edo kontseilu zentraleko
presidentearengana, 1529
- Kontseiluko kide diren estatuei, 99,
143
- Kontseiluko kideak, 1314
- Kontseiluko kideek, 443, 1176
- Kontseiluko kideen kopurua, 1511
- Kontseiluko lehendakaria, 427
- kontseiluko presidentearengana,
1527
- Kontseilurako, 314
- kontserbatu, 433
- kontserbatzea, 469
- kontserbatzeko, 433
- kontserbazioa, 478, 522, 626, 652,
654, 1084
- kontserbazio-araubide espezifikoa,
1087
- kontsignazio, 125
- Kontsignazio ekonomikoak, 658
- kontsignazioak, 340, 1168, 1373
- kontsolidazio, 793
- kontsul-agintaritzari, 1688
- kontsulatuari, 1435, 1440, 1444
- kontsulatueta agintari eskudunei,
167
- kontsulta, 18, 61, 68, 70, 201, 202,
233, 245, 336, 367, 408, 502, 669,
694, 699, 1169, 1260, 1275, 1388,
1439, 1511, 1512
- Kontsulta, 1640
- kontsulta- eta aholkularitza-
organoa, 408
- kontsulta- eta aholkularitza-
organoak, 772
- Kontsulta- eta aholkularitza-
organoak, 699
- kontsulta- eta aholkularitza-
organotzat, 699
- kontsulta-aldia, 253, 293
- kontsulta-egileari, 191
- Kontsulta-instituzioak, 701
- kontsulta-instituziotzat, 701
- kontsultak, 18, 227, 231
- kontsultak egiteko prozedura, 1502
- kontsulta-lan, 666
- kontsulta-organo, 813
- kontsulta-organo ofizialaren maila,
52
- kontsulta-organoak, 1019
- Kontsulta-organoak, 764
- kontsultarako, 1284
- kontsultarako eta ikerketa
zientifikorako zentroa, 1143
- kontsultari, 953
- kontsumitzaile, 36, 234, 235, 312, 387,
456, 606, 646, 703, 788, 789, 1168,
1228, 1289
- Kontsumitzaile, 234, 235, 387, 396,
606, 703, 788, 1272, 1495
- Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak,
953, 1097
- kontsumitzaile eta erabiltzaileak
babestekoak. Ikus jarduketak-
sektoreak
- kontsumitzaile eta erabiltzaileak

- berak bi hizkuntza ofizialetako bat
bakarrik erabiltzea aukeratu
ezean, 396
- kontsumitzaile eta erabiltzaileei
arreta emateko gertu, 397
- kontsumitzaile eta erabiltzaileei
ematen zaien informazioa, 398
- Kontsumitzaile eta erabiltzaileei
zuzendutako produktu, ondasun
eta zerbitzuen eskaintza,
sustapena eta publizitatea, 396
- kontsumitzaile eta erabiltzaileek, 395
- kontsumitzaile eta erabiltzaileek
arreta eurek hautatzen duten
hizkuntza ofizialean jasotzeko
eskubidea dute, 396
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen
antolakundeak, 387
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen
babes-maila, 398
- Kontsumitzaile eta erabiltzaileen
defentsaren arloan eskumena
duten Asturiasko Printzeriko
administrazio publikoek, 703
- Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen
Defentsari, 1269, 1272
- Kontsumitzaile eta erabiltzaileen
elkarreetatik, 387
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei, 456
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei dagokien
bermeak, 397
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen
oinarrizko eskubideak, 234
- kontsumitzaile eta erabiltzaileekiko
harremanetan, 396
- kontsumitzailea, 256, 1270, 1497
- Kontsumitzailea, 256
- kontsumitzailea bizi den edo bera
herritar den estatuko hizkuntzan
edo hizkuntzetako batean, 1497
- kontsumitzaileak, 256, 257, 566, 945,
1020, 1045, 1188, 1322, 1497
- Kontsumitzaileak, 257, 258, 788, 842,
1497
- Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak
berak hizkuntza ofizialetako
bakarra erabiltzea nahi duela
adierazi ezean, 396
- Kontsumitzailearen arretarako
zerbitzuak, 954
- Kontsumitzailearen babesak, 646
- kontsumitzailearen eskubide, 842
- Kontsumitzailearen Estatutua, 1010
- Kontsumitzailearen Estatutuari
buruzko martxoaren 5eko 3/1993
Legearen, 1170
- Kontsumitzailearen informaziorako
eskubidea, 887
- kontsumitzaileari, 646, 1496, 1497
- kontsumitzaileei, 606, 703, 842, 887,
1010, 1097, 1165, 1166, 1316, 1497
- Kontsumitzaileei, 1520
- kontsumitzaileei eta erabiltzaileei
beraiek erabilitako hizkuntza
ofizialean arreta eskaintzeko, 397
- Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei
emandako informazioa, 1010
- Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei
informazioa ematea, 1165
- kontsumitzaileei eta erabiltzaileei
ondasunak eta zerbitzuak
eskaintzen dizkieten erakundeen
jarduketaren alorrean, 398
- Kontsumitzaileei informazioa
emateko, 51
- Kontsumitzaileei informazioa
emateko bulegoek, 887
- Kontsumitzaileei zuzendutako
dokumentazioak eta
informazioek, 1271
- Kontsumitzaileei zuzendutako
informazio, dokumentazio eta
komunikazio, 1322
- kontsumitzaileei zuzendutako
jakinarazpenak, 396
- kontsumitzaileek, 1159
- Kontsumitzaileek, 887, 954, 1228,
1270
- kontsumitzaileekin, 1496
- kontsumitzaile-elkarteen
federazioak, 312
- kontsumitzaileen, 1046, 1495
- Kontsumitzaileen, 646, 703, 788, 843,
1010
- kontsumitzaileen antolakundeek,
257
- kontsumitzaileen arteko
harremanetan, 955
- kontsumitzaileen babesak, 1269
- kontsumitzaileen entzunaldiari,

- kontsultari eta ordezkari, 953
kontsumitzaileen eskubide eta
interes, 1270
kontsumitzaileen eskubideak, 1272
Kontsumitzaileen eskubideak, 842,
887, 953, 1270
kontsumitzaileen eskubideei buruzko
prestakuntzari, hezkuntzari eta
zabalkundeari, 953
Kontsumitzaileen eskubideei buruzko
titulua, 953
Kontsumitzaileen eskubideen
inguruko babes juridiko,
administratibo eta tekniko, 1322
Kontsumitzaileen Estatutuari, 887,
1045
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
babesa, 1269
Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen
Defentsarako Lege Orokorren,
234
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
elkartek, 315
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
eskubideak, 395, 703, 788, 1010,
1097
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
eskubideak eta betebeharrak,
1228
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
eskubideen aitortza, 395
Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen
Estatutuaren abenduaren 22ko
6/2003 Legean, 436
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideak, 1269
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideak, 395, 1205
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei, 399
kontsumitzaileen eta eskaintzaileen
arteko harremanetan, 955
Kontsumitzaileen gaineko
informazioa, 1495
kontsumitzaileen hizkuntza-
eskubideak, 1155
Kontsumitzaileen hizkuntza-
eskubideak, 954, 955, 1270, 1272
kontsumitzaileen hizkuntza-
eskubideak bermatzeko, 1155
Kontsumitzaileen interes ekonomiko
legitimoen babesa, 954
kontsumitzaileen kolektiboen indizea
edo protokoloak, 1045
kontsumitzaileen oinarriko
eskubideak, 953, 1269
Kontsumitzaileen oinarriko
eskubideak, 953, 1270
kontsumitzaileen oinarriko
eskubideetan, 1269
Kontsumitzaileen segurtasuna, 842,
953, 1046
Kontsumitzaileen segurtasuna eta
osasuna, 953
kontsumitzaileok, 1316
kontsumo, 606
Kontsumo, 789
Kontsumo Agentzia, 1193
Kontsumo arduratsua, 1270
Kontsumo Kodeak, 1269
Kontsumo Kodeari, 1269
Kontsumo Ministerioak, 1497
kontsumo zabaleko kultura-
ondasunak, 938
kontsumoa, 192, 458, 681, 997
Kontsumoa, 944
kontsumoaren, 399
Kontsumoaren alorrean eskumena
duen administrazioak, 954
Kontsumoaren arloan, 1272
kontsumoaren arloko auzien
ebazpen alternatiboari, 292
Kontsumoaren arloko hezkuntza,
prestakuntza eta dibulgazioa, 887
kontsumoaren eremuan, 1269
Kontsumoaren Kodearen, 1652,
1702, 1703
kontsumo-arloan eskumena duen
administrazioak, 842, 1046
Kontsumo-arloko informaziorako
eskubidea, 1010
kontsumo-ereduetan, 1263
Kontsumo-harremanak, 1046
kontsumo-harremanetan, 954, 1047,
1270, 1271
kontsumo-harremanetan kontuz ibili
behar duen kontsumitzailea, 1270
Kontsumo-harremanetarako
betekizunak, 1271
Kontsumoko administrazioari, 954
kontsumoko prezioen indizeen, 385
kontsumoko prezioen indizeen

- aldaketaren, 385
- kontsumo-ohitura arriskutsuak, 1676
- kontsumorako egokitutako guneak, 193
- kontu, 1644
- Kontu Auzitegiarekin, 1422
- kontu gramatikalak, 484
- kontu publikoek, 852
- kontuak, 1642
- Kontuak, 1452
- kontuak behar bezala interpretatu eta ulertzeko behar den informazioa, 845
- kontuan hartzea eremu urriko hizkuntzak eta horien kulturak, 59
- kontuen auditoria, 845
- Kontuen Auzitegiari, 126
- Kontuen Sindikatua, 1378
- Kontuen Sindikatua (*Sindicatura de Comptes*), 1378
- kontuetara, 1448
- kontu-hartzaile, 501, 502, 540
- kontu-hartzaile-eskuordea, 1127
- Kontu-hartzailetza Nagusiak, 126
- Kontzejua, 707, 711
- kontzejuetan, 697
- kontzentrazioak, 1279
- kontzeptu, 1307
- kontzeptu inklusiboak, 1044
- kontzeptu medikoak, 516, 858, 1023
- kontzeptua, 1079
- kontzeptuak, 847, 849, 1059
- kontzeptuen, 588, 603, 878
- Kontzertatu gabeko zentro pribatuak, 1400
- Kontzertatutako edo diruz lagundutako enpresak, 1165
- kontzertazioa, 1660
- kontzertuak, 195, 1290
- kontzertuen aldaketa, 196
- kontzientzia, 4, 625, 1019
- kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, 1243
- kontzientzia- eta sinesmen-askatasuna, 1414
- kontzientzia kolektiboa, 776
- kontzientzia sozial, 270
- Kontzientzia soziala, 725
- kontzientzia-askatasuna, 1413
- kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espirituan, 1413
- kontzientziagatik, 1581
- kontzientziako arrazoiengatik, 1214
- konurbazioan, 1363
- koofiziala, 170, 175, 724
- koofiziala den beste hizkuntza, 290
- koofizialak, 158, 194, 819
- koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik, 259
- koofizialean. *Ikus* hizkuntza
- koofizialtasuna, 170, 626, 734, 764, 941, 1354
- Kooperatiba-heziketa, 483
- Kooperatibak*, 375
- kooperatiba-sustapenerako*, 375
- kooperatiben ezaugarriak*, 375
- Kooperatibena, 483
- kooptazio, 1368
- koordinatuko, 423, 426, 433
- koordinatuta, 475
- koordinatzailea, 956
- koordinatzailearen, 925
- koordinatzea, 425
- koordinatzeari, 661, 1381
- Koordinatzeko mekanismoak, 1289
- koordinazio, 343, 518, 733, 994, 1207
- koordinazio didaktikoko eta orientazioko sailak, 580
- koordinazio didaktikoko sailak, 1105
- Koordinazio didaktikoko sailak, 580
- koordinazio didaktiko-pedagogikoa, 343
- koordinazio eta lankidetzako bideak, 518
- koordinazioa, 54, 342, 343, 408, 409, 517, 580, 669, 870, 1001, 1119, 1167, 1195, 1260, 1290, 1291, 1305, 1349, 1356, 1362, 1397
- koordinazioan, 1536
- koordinazioaren, 409, 1119
- koordinazioarenak, 510
- Koordinazio-eginkizunak, 1088
- koordinazio-organo, 1105
- koordinazio-sailak, 1105
- koordinazio-tresnak, 1207
- koordinazio-zereginak, 922
- Kopenhageko 1990eko bilera-agiria, 86, 131
- Kopenhageko irizpideetan, 78
- Kopenhageko irizpideetan zehaztutako gutxiengoan

- babeserako tresnetako bat, 80
- Kopenhagen, 56
- kopia, 172, 176, 188, 189, 190, 236, 244, 267, 279, 280, 281, 282, 541, 1209, 1265, 1383, 1447, 1566, 1567, 1595, 1598, 1599, 1600, 1602, 1630
- kopia analogiko, 1265
- Kopia eta ziurtagiriak hizkuntza ofizialetatik edozeinetan luzatuko, 495
- kopia fede-emaileak, 996
- kopia kautotu, 63, 68, 69
- kopia konpultsatua, 840
- kopia konpultsaturik, 244
- kopia legeztatua, 190, 279
- kopia ziurtatua, 1594, 1600
- kopiak, 287, 454, 461, 726, 1159, 1263, 1285, 1352, 1554, 1567
- Kopiak, 727
- kopiari, 1555
- kopiatzaile musikari, 1570
- kopiok, 1268
- kopion emanaldiak, 1268
- koproduttore, 1662
- koproduttore nagusia, 1563
- koproduttoreak, 1662
- koproduttoreetako, 1662
- koproduttoreetako baten edo haren legezko ordezkarien eskusibotasunari, 1662
- koproduzio hispano-atzerritarrean, 239
- koproduzioei, 1563
- koproduzio-hitzarmenen, 239
- koprodukzio, 777
- koprodukzio-kontratua, 1662
- kopuru, 1635, 1693
- kopurua, 342, 350, 369, 1511, 1632, 1635, 1636
- kopuruari, 1634
- kopuruek, 1561
- kordel, 147
- koroa, 1277
- Koroan, 642
- Koroaren, 723
- korporazio, 344, 346, 912, 1156, 1157, 1158, 1283, 1342
- korporazio eta instituzio publiko, 1351, 1382
- korporazio publiko guztiek, 1157
- korporazio publikoek, 1157, 1206
- korporazio publikoena, 1156, 1283
- korporazio titularrak, 346
- korporazioa, 949, 1303
- korporazioak, 241, 950, 1382, 1390, 1392
- Korporazioak, 1391, 1392
- Korporazioaren ikus-entzunezko ekoizpena eta programazioa, 1391
- Korporazioaren plataforma teknologikoaren, 1392
- korporazioaren telebista- eta irrati-kanalen emanaldiek eta euskarri informatikoek, 1391
- korporazioei, 747
- korporazioek, 1158
- korporazioko, 113, 386
- Korporazioko edozein kidek, 1383
- korporazioko lehendakariak, 113
- korrespondentzia, 602, 1104, 1489, 1579
- korrespondentziak, 1489, 1579
- korrespondentzian, 698
- Korsikako Batzarrak, 1511
- Korsikako Batzarreko kideena, 1511
- Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua, 1511
- Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari, 1511, 1512
- Korsikako Kontseilu Betearazleak, 1511
- Korsikako Kontseilu Betearazleko presidentek, 1511
- Korsikako kultura, 1512
- Korsikako kulturaren irakaskuntza, 1512
- Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialaren kuota guztiak, 1670
- Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialari, 1671
- Korsikako lurraldean, 1512
- Korsikako lurralde-kolektibitatea, 1511
- Korsikako lurralde-kolektibitateak, 1512, 1669
- Korsikako lurralde-kolektibitatearen, 1475, 1667, 1669, 1711
- Korsikako lurralde-kolektibitatearen

- baliabide eta tresnak, 1667
 Korsikako lurralde-kolektibitatearen erabakiren, 1669
 Korsikako lurralde-kolektibitateari, 1512, 1667, 1668, 1669
 Korsikako lurralde-kolektibitateko agente ez-titular, 1668
 Korsikako lurralde-kolektibitateko langileek, 1668
 Korsikako Zona Frankoari buruzko 1996ko abenduaren 26ko 96-1143 Legearen, 1670
 Korsikan, 1475, 1670
 Korsikan egoitza duten ikus-entzunezkoen sektoreko sozietate publikoekin, 1512
 Korsikari, 1667
 Korsikari buruzko 2002ko urtarrilaren 22ko 2002-92 Legea, 1670
 Korsikari Zergen Gaineko Estatutua ematen dion 1994ko abenduaren 27ko 94-1331 Legearen, 1669
 korsikera, 1475, 1512
 korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 1512
 korsikeraren eta Korsikako kulturaren irakaskuntza, 1512
 koruetako artista eta abeslari, 1569
 kostu, 890, 923
 kostu bidezko edo doako ezein formatan, 321
 kostu ekonomikoa, 385
 kostu ekonomikoari buruzkoak. *Ikus* irizpideak
 kostu gehigarriak, 1303
 kostu osagarria, 51
 kostua, 968
 kostuak, 285, 591, 1495, 1552, 1702
 Kostuak ordaintzeko beharra, 1552
 kostuen, 1552
 kostuen gehikuntzan, 258
 kotizazioa, 392
 kotizazio-murrizteak, 1670
 Kotizazio-murrizteak, 1670
 kreditu, 239, 263, 1051, 1418
 kreditu berezi, 127
 kreditu bereziak, 127
 kreditu bereziari, 1054
 kreditu egokiak aurreikustea, 52
kreditu eskuragarrien, 1613
 kreditu espezifikoak, 1264
 kreditu fiskala, 1561, 1562, 1569
 kreditu fiskala lortzeko eskubidea, 1562
 Kreditu fiskalak lortzeko eskubidea, 1562
 kreditu fiskalaren zenbatekoa, 1563
 kreditua, 547
 kredituak, 52, 125, 127, 187, 239, 406, 407, 1130, 1373, 1651, 1661
 Kredituak, 178, 187, 296
 Kredituei, 187
 kredituekin, 1130
 kredituen, 178, 190, 296, 606
 Kredituen, 187
 kreditu-erakundeen, 189
 Kreditu-erakundeen, 189
 kreditu-kontratuak, 295
 kreditu-kontratuari, 295
 kreditu-produktu negoziagarri, 1565
 Kreditu-tituluak, 190
 Kreditu-tituluaren, 190
 kreditu-transferentziarekin, 1051
 Kreole hizkuntzak, 1688
 krimen, 1574, 1575, 1577, 1644
 krimenaren prebentziorako, 95, 139
 krimenei, 1596
 Kriminalitate eta delinkuentzia antolatuari, 1596
 krisi dinastikoa, 642
 krisi- eta zaurgarritasun-egoera, 1700
 kritika, 319
 kritika eta literatura-azterlanen espezializazioak, 1126
 kritika literariorako bestelako argitalpenentzat, 925
 kritikarekin, 1127
 kroazieraz, 69
 kualifikazio, 202, 368
 kualifikazio juridikoa, 1584
 kualifikazio osoa, 594, 1125
 kualifikazio profesionala, 1499, 1525, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1677
 Kualifikazio profesionala, 487
 kualifikazio profesionalak, 1438, 1462, 1527, 1528, 1529, 1542, 1680
 Kualifikazio profesionalen aitortpenari, 1525
 kualifikazio profesionalen

- aitorpenerako, 1542
 kualifikazioa, 481, 487, 579, 580, 864,
 1239, 1324
 Kualifikazioa, 1618
 kualifikazio-aitortzen gaineko
 akordioek, 1527, 1528, 1542
 kualifikazioak, 1702
 kualifikazioaren, 1239
 kualifikazioari, 202
 kualifikazioaz, 1682
 Kualifikazioei, 504
 Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari
 buruzko ekainaren 19ko 5/2002
 Lege Organikotik, 504
 kualitatiboak. *Ikus* adierazleak
 kudeaketa, 320, 321, 337, 346, 432,
 469, 529, 640, 779, 1130, 1163,
 1452, 1702
 Kudeaketa, 320
 kudeaketa administratiboan, 574
 kudeaketa akademiko eta
 didaktikorako, 1407
 kudeaketa ekonomiko eta
 finantzarioaren barne-kontrola,
 126
 Kudeaketa ekonomiko-finantzarioa,
 845
 Kudeaketa eta plangintza
 pedagogikoaren eremua, 1405
 kudeaketa pribatuko irratia- eta
 telebista-erakidatuei, 1199
 kudeaketa publikoa, 320
 kudeaketa publikoko museoetan,
 1115
 kudeaketa-erabakietan, 258
 kudeaketa-erantzukizunak, 1142
 kudeaketa-eremuan, 669
 kudeaketak, 731
 kudeaketako, 180, 264, 620, 974,
 1428
 kudeaketa-lanen eraginkortasunari,
 1708
 kudeaketa-memoria, 346
 kudeaketa-modu eta -teknika
 eraginkorrak, malguak eta
 ezinbestekoak, 121
 kudeaketan, 779, 1244
 kudeaketarako tresna osagarrietan,
 1038
 kudeaketaren, 323, 406
 kudeaketaren gaineko eskumenak
 dituzten lurralde-kolektibitateek,
 1477
 Kudeaketari, 509
 kudeaketari eta ustiapenari buruzko
 urteko memoria, 1129
 Kudeaketari eta ustiapenari buruzko
 urteko memoria, 1132
 kudeaketari, ustiapenari eta
 aurrekontuaren proiektuari
 buruzko memoria, 1128, 1132
 kudeaketa-sistema, 529
 kudeatzaile baimenduek, 179, 180,
 264
 kudeatzailea, 180
 kudeatzaileak, 180, 181, 182, 263,
 264, 322, 1454, 1458, 1517
 Kudeatzaileak, 181
 kudeatzailearen jakinarazpen-
 gutuna, 1450
 kudeatzaileari, 1458
 kudeatzaileek, 180, 181, 264, 265,
 559, 672
 kudeatzaileen, 263, 1135
 Kuijpers, 48, 49
 kultur ondarearen defentsa, 548
 kultura, 14, 21, 151, 185, 215, 261,
 270, 272, 309, 310, 317, 339, 349,
 364, 365, 375, 376, 377, 389, 392,
 404, 409, 411, 413, 414, 415, 418,
 426, 431, 434, 466, 469, 470, 478,
 517, 522, 535, 555, 557, 559, 563,
 586, 588, 618, 633, 644, 650, 665,
 680, 692, 695, 699, 705, 709, 712,
 713, 718, 752, 753, 757, 759, 763,
 765, 766, 786, 818, 819, 885, 893,
 894, 906, 920, 921, 922, 923, 924,
 937, 938, 956, 968, 982, 998, 1006,
 1008, 1045, 1077, 1078, 1099, 1107,
 1152, 1153, 1155, 1161, 1162, 1164,
 1166, 1167, 1168, 1195, 1196, 1203,
 1204, 1206, 1208, 1212, 1239, 1251,
 1280, 1281, 1289, 1290, 1291, 1299,
 1301, 1304, 1309, 1327, 1346, 1377,
 1386, 1388, 1389, 1415, 1421, 1480,
 1560, 1642, 1700
 Kultura, 34, 67, 71, 122, 124, 225, 229,
 339, 387, 418, 478, 479, 522, 535,
 596, 672, 698, 718, 762, 819, 1154,
 1163, 1164, 1289, 1512
 kultura anitzeko elkarbizitza-balioak,
 1299

- kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak, 910
Kultura anitzeko mundu, 753
kultura arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari atxikita dago, 424
kultura arteko balioak, 1032
kultura arteko programetan irispenez izateko, 34
kultura autoktonoaren irakaskuntzari, 695
kultura bereziaren adierazpen, 997
kultura demokratikoaren tradizio, 1214
kultura desberdinen ezaugarri espezifikoa, 937
kultura digitala lantzeko asmo sendoa, 1695
Kultura digitalak, 1695
kultura digitalen alorreko ordezkari adierazgarri, 1692
kultura- edo erlijio-ondarea, 415
kultura- edo historia-balio nabarmenak, 1142
kultura- edo hizkuntza-edukia duten nazioarteko tratatueta, 1300
kultura- edo hizkuntza-edukiari, 1291
kultura- edo hizkuntza-edukiari buruzko nazioarteko tratatueta, 1291
kultura- edo hizkuntza-harremanak, 1099
kultura- edo hizkuntza-lotura, 965
kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak, 893, 965
kultura ekintzailea, 579, 1029
kultura ekintzailearen sustapenean, 1027
Kultura Enpresen Kataluniako Institutuak, 1176
Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren eginkizunak, 1176
Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren Kontseilu Nagusiak, 1176
kultura erkide, 1230
kultura erkide eta askotarikoaren, 121
kultura erkidea, 272
kultura- eta aisialdi-zentroak, 1289
Kultura- eta arte- sustapena, 757
kultura- eta arte-adierazpen, 1355
kultura- eta arte-ekoizpenari, 241
kultura- eta arte-gune nazional eta internazionalak, 1659
kultura- eta arte-interesekoak. *Ikus* filmak
Kultura- eta arte-jardueren programak eta zertamenak, 757
kultura- eta arte-sorkuntza, 757
kultura- eta arte-sorkuntza eta -partaidetza, 757
kultura- eta erlijio-motibazioak, 677
kultura eta errealitate katalanekin, 1313
Kultura eta Gazteria Zuzendaritza Nagusiak, 740
kultura- eta giza aniztasuna, 1396
kultura- eta gizarte-identitatea, 49
kultura- eta gizarte-identitateari, 1007
kultura- eta gizarte-loturak, 713
kultura eta hezkuntza, 80
Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena, 77
kultura- eta hezkuntza-alorretan, 3
kultura- eta hezkuntza-politikaren eremuan Europako Erkidegoaren ekintzak prestatzeko, 52
kultura eta hezkuntza, 579, 713, 906, 947, 950, 964, 994, 998, 1230, 1312
kultura eta hezkuntza katalanekin, 1312
kultura eta hezkuntza katalanaren nazioarteko proiektioaren esparrurik zabalenean, 1234
kultura eta hezkuntza katalanekin, 1313
kultura- eta hezkuntza-aberastasuna, 1030
kultura- eta hezkuntza-adierazpenen aniztasuna, 210
kultura- eta hezkuntza-aniztasuna, 71, 241, 785, 786, 1263, 1387, 1549, 1691, 1713
kultura- eta hezkuntza-aniztasuna errespetatuz, 71
kultura- eta hezkuntza-aniztasunaren aberastasuna, 66
kultura- eta hezkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko, 69
kultura- eta hezkuntza-aniztasunaren

- bermeen esparruan, 1262
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren ondarea, 1263
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubideak, 1387
- kultura- eta hizkuntza-arloko elkarlana ziurtatuko duten mekanismo bereziak sortzea, 51
- kultura- eta hizkuntza-aurrerapenaren garapenaz, 434
- Kultura- eta hizkuntza-dibertsitaterako eskubidea, 785
- kultura- eta hizkuntza-erakunde frantses bateko kide diren pertsonak, 1492
- kultura- eta hizkuntza-eredu propioa, 459
- kultura- eta hizkuntza-errealitatea, 754
- kultura- eta hizkuntza-faktoreen, 1270
- kultura- eta hizkuntza-identitate berezia, 586
- kultura- eta hizkuntza-identitatea, 814, 820
- kultura- eta hizkuntza-ingurunearekin, 937
- kultura- eta hizkuntza-kidetasunak, 949
- kultura- eta hizkuntza-normalizazioa, 906
- kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1212
- Kultura- eta hizkuntza-ondare polinesiarra, 1649
- kultura- eta hizkuntza-ondarea, 947
- kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 1638
- kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna, 1195
- kultura eta hizkuntzen aniztasunarekiko errespetua, 921
- kultura eta ikerketa sustatzeko tresna, 1327
- kultura- eta informazio-erregistroetarako, 559
- kultura eta komunikabideen programa, 80
- kultura- eta merkataritza-arloan, 1153
- Kultura eta Ondare Sailak, 857
- kultura- eta politika-sektoreak, 1363
- kultura eta tradizio, hizkuntza eta instituzioen subjektu eramaileak, 272
- kultura eta/edo hizkuntza arloko, 699
- kultura garapenari, 1413
- Kultura Harremanen zuzendaria, 1127
- kultura hedatzeko eta hizkuntza ofizialean murgiltzeko programak, 644
- kultura herrikoi eta modernoa, 757
- kultura herrikoi eta tradizionalaren, produktiboaren edo immaterialaren ondarearekin, 1009
- kultura herrikoia adierazpenerako lanak, 95, 139
- kultura historiko, geografiko, zientifiko eta teknikoarekin loturiko elementuak, 1476
- kultura immateriala, 270
- Kultura Industrien Agentzia, 937
- Kultura Industrien Kataluniako Institutua, 1176
- Kultura iristeko eskubidea, 819
- kultura izateko, 16
- kultura katalana, 1173, 1218
- kultura katalanaren lehenengo zentro bibliografikoa, 1143
- Kultura Klasikoa, 198
- Kultura Koordinaziorako zuzendaria, 1127
- kultura lusofonoak, 967
- kultura materiala, 271
- kultura mediatikoa, 1389
- Kultura Ministerioak, 124, 211, 239
- Kultura Ministerioarekin, 1691
- Kultura Ministerioko idazkariordea, 124
- kultura- nahiz erlijio-hizkuntzak, 32
- Kultura ondarea, 626
- Kultura Ondarearena, 478
- Kultura Ondareari, 701, 1084, 1093
- kultura portugaldarreko herrialdeetan, 950
- kultura propioaren beste adierazpenak, 32, 33
- Kultura Sailak, 1177, 1192
- Kultura Sailaren, 1130

- Kultura Sailari, 1126
Kultura Sailean, 346
Kultura Saileko funtzionario, 1127
Kultura tradizional eta herrikoa, 271
kultura tradizionala, 762
kultura tradizionalak, 1085
kultura unibertsal, 723
kultura unibertsalari, 723, 1152
Kultura zabaltzeko jarduerak, 425
Kultura Zabaltzeko zuzendari nagusia, 1127
kultura- zein hizkuntza-kidetasunetik, 260
kultura zientifiko eta teknikoa, 1624, 1628
kultura zientifiko eta teknikoarekin, 1628
kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko beste zentro, 1628
kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko eskualde-mailako zentroak, 1628
kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko politikak, 1628
kultura zinematografikoa, 1263
kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna, 42, 62
Kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna, 62
kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen, 77
Kultura, Gazteria, Hezkuntza eta Komunikabideen Batzordeak emandako txostena, 56
kultura, gizarte eta ekonomia mailako, 376
kultura-, gizarte- eta ekonomia-garapena, 1693
kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 1389
kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 582, 1390
Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean, 1473, 1513
Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan, 1513
kultura, historia eta hizkuntza propioak, 785, 786
kultura-, historia-, geografia- eta hizkuntza-nortasuna, 1281
kultura, hizkuntza eta antolatze-erak adierazteko eta garatzeko, 24
kultura, hizkuntza eta identitate, 910
kultura, hizkuntza eta identitate propioak, 1180
kultura-, hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak, 991
kultura, hizkuntza, industria, merkataritza, ekonomia, teknologia berri, irratidifusio eta telebista gaietan eskumena duten sailak, 1176
Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak, 1298, 1341
Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretako, 535
kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan, 535
Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan, 535
kultura-, kirol-, aisia- eta aisialdi-jardueretan, 225
kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan, 229, 1115
Kultura, Korsikera eta Hezkuntza Saila, 1511
kultura-, lan- eta gizarte-ingurunekoa, 217
kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte-aberastasunaren hedapena, 989
Kultura, turismo, aisia eta kirolaren arloan eskumena duten Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, 1115
kultura-, unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak, 994
kultura-aberastasun, 856
kultura-aberastasunaren erakusle, 88, 133
kultura-aberastasunaren oinarritzko osagaia, 57
kultura-aberastasunaren printzipioen, 1397
kultura-aberastasunari, 1397
kultura-adierazpen, 731
kultura-adierazpen immaterialen

- trukea eta ezagutza, 825
- kultura-adierazpen publiko, 1164
- Kultura-adierazpen publikoetan, 1234
- kultura-adierazpenak, 44, 1162
- kultura-adierazpenak babesteko eta sustatzeko, 22
- kultura-adierazpenaren eredu, 210
- kultura-adierazpenari, 1218
- kultura-adierazpenen aniztasuna, 22
- Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 615
- kultura-adierazpide immaterialen eramaileak, 272
- Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescok egindako 2005eko Konbentzioari, 80
- Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko Konbentzioaren, 78
- Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko urriaren 20ko Konbentzioa, 76
- kultura-alderdiak, 61
- kultura-aniztasuna, 57, 67, 557, 615, 1100, 1172, 1389
- Kultura-aniztasuna, 67
- kultura-aniztasuna babestu eta sustatzeari, 77
- kultura-aniztasunaren, 478, 651, 995, 997, 1101
- kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak, 1637
- Kultura-aniztasunaren bermatzaile, 21
- kultura-aniztasunaren errespetua, 1180
- kultura-aniztasunaren oinarriko osagaia, 22
- kultura-aniztasunaren sustapenari, 1690
- kultura-aniztasunarentzako eremu egoki, 21
- kultura-aniztasunari, 615, 759, 1262, 1673
- kultura-aniztuna, 1107
- kultura-arloan, 964
- kultura-arloan eskumena duen sailaren, 1376
- kultura-arloko administrazio eskudun nagusiak, 757
- kultura-arloko eskumen eskusiboa, 1347
- kultura-arloko eskumenen eskusibotasunak, 1375
- Kultura-arloko jarduketak, 964
- kultura-arloko kontseilari eskudunak, 925
- kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan, 1234
- Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, 86, 131
- kultura-azpiegiturei, 51
- kultura-azpiegituretan eta -zerbitzuetan, 389
- kultura-balioak, 997
- kultura-berezitasunak, 1514
- kultura-berezitasunak gogoan hartzeko, 54
- kultura-berroreka eta -garapena, 1664
- kultura-bitartekariak, 922
- kultura-bizitza izateko, 10, 13
- kultura-bizitzak eratorritako beste gertakari guztiak, 35
- kultura-bizitzan parte hartzea, 822
- kultura-bizitzaren aniztasuna, 1638
- Kultura-boluntarioria, 822
- kultura-dibertsitatearen balioa, 271
- kultura-egintzak, 765
- kultura-ekintza, 624
- Kultura-ekintzak, 894
- kultura-ekintzetarako antolaketa-laguntzak eta laguntza ekonomikoak jasotzen dituztela ziurtatzea, 45
- kultura-ekipamenduetan, 1289
- kultura-ekitaldien emanaldiei, 1633
- kultura-ekoizpena, 1387
- kultura-enpresak eta -sortzaileak, 1176
- kultura-enpresek eta -industriek, 937
- kultura-enpresen nazioartekotzea, 1300
- kultura-eragile aktibo, 1375
- kultura-erakustaldietarako zirkuituak, 635
- kultura-eramaileak, 58

- kultura-eremuan, 1006, 1078
- Kultura-eremuko sustapen- eta suspertze-jarduketak, 964
- kultura-errealitateak, 1131
- kultura-eskaintzarekin, 1692
- kultura-eskualdeen eta toki-botereen muga geografikoak bat etor daitezen sustatzea, 45
- kultura-eskubide, 539
- kultura-eskubideak, 21
- Kultura-eskubideak, 21
- kultura-espazio erkideak, 937
- kultura-espazioak, 478
- kultura-espazioetan, 1004
- kultura-esperientziak, 1401
- kultura-euskarri desberdinekin, 956
- kultura-ezagutza, 1161
- kultura-ezagutzak, 539
- kultura-ezagutzak eta -adierazpideak, 539
- kultura-ezaugarri propioak, 364
- Kultura-gaietan erantzukizuna duten ministro europarrek, 44
- kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, 67, 71
- Kultura-garapena, 1513
- kultura-garapenari, 1664
- Kultura-gutun Iberoamerikarra, 272
- kultura-harremanak, 50, 893
- kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin, 88, 133
- kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzerriarrekin, 1692
- kultura-hedapenari, 34
- kultura-hizkuntza, 1664
- Kultura-hizkuntza, 1184
- kultura-hurbilketa, 677
- kultura-identitatea, 822
- Kultura-identitatea, 1512, 1673
- kultura-identitatea eta hizkuntza, 1108
- kultura-identitateak, 1067, 1180
- kultura-identitatearen elementu nagusietako, 1673
- kultura-ikerketako, -ekoizpeneko eta -kontsumoko jarduera, 1289
- kultura-ikuspegiak, 67
- kultura-industriak, 95, 139, 1155, 1162
- Kultura-industriak, 1163
- kultura-industrian, 1364
- kultura-industriaren esportazioan, 1692
- kultura-industriei, 654, 938
- Kultura-industriei, 1154
- kultura-industriek, 1152
- kultura-industrien, 1153
- kultura-industrietan, 1155
- Kultura-industrietan, 1164
- kultura-instituzioekiko, 211
- kultura-instituzioekin, 1407
- kultura-instituzioen, 80
- kultura-integrazioa, 822
- Kultura-interes immateriala duten ondasunen sailkapena, 1086
- kultura-intereseko ondasunak, 1086, 1087
- Kultura-intereseko ondasunak, 856, 1085, 1086
- kultura-intereseko ondasunei dagokien babes-araubidea, 1009
- kultura-intereseko ondasunetan, 1004
- Kultura-intereseko ondasuntzat, 1085, 1086
- kultura-izaera, 1561, 1563, 1642
- kultura-jarduera, 791
- kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, 96, 140
- kultura-jarduera osagarrien, 1695
- kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzu, 22
- kultura-jarduerak, 123, 655, 964, 1008, 1289
- Kultura-jarduerak, 418, 1513
- Kultura-jarduerak eta - ekipamenduak, 95, 139, 1289
- kultura-jarduerak programatzerakoan, 96, 140
- Kultura-jardueraren, 418
- Kultura-jarduerei eta - ekipamenduei, 95, 139
- kultura-jarduerekin, 1560
- kultura-jardueretan, 655, 1397
- kultura-jardueretan eta - ekipamenduetan, 1280
- kulturak, 59, 1471
- Kulturak, 1218
- kulturak garatzeko eremuan, 57

- kulturako, 331
- kulturako eta ikus-entzunezko
zerbitzu-merkataritzaren eremuko
akordioak, 72
- kulturako instituzioek, 1138
- kulturako programen jarraipenaren,
1249
- Kulturako sailburua, 1127
- Kulturako sailburuak, 1129
- Kulturako sailburuari, 1130
- Kulturako, kiroleko eta aisiako
ekipamenduetarako
irisgarritasuna, 1298, 1341
- Kulturako, kiroleko eta aisiako
jardueretarako irisgarritasuna,
1341
- Kulturako, kiroleko eta aisiako
jardueretarako irisgarritasun-
baldintzak, 1298
- kulturakoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
- kultura-kontsumoaren maila, 937
- kultura-kudeaketaren sistema, 672
- Kultural, 701
- kulturala. *Ikus* ondarea
- kulturalak, 25, 404, 539, *Ikus* xedeak,
Ikus establezimendu
- kultura-loturei, 996
- kultura-materiala, 210
- kultura-mezenasgoa, 522
- Kultura-mezenasgoaren, 522
- Kultura-ministroak, 1627, 1692
- kulturari, 599, 681, 878, 967, 1041,
1057, 1108, 1203, 1304, 1340
- kulturari inbertitzea, 986
- kulturari, irakaskuntzan, lanbide-
heziketari eta hezkuntza
iraunkorrean, 97, 141
- kultura-nortasuna, 44
- kultura-ondare, 270, 339, 629, 677,
718, 791, 899
- Kultura-ondare, 894
- kultura-ondare erkidea
nabarmenduz, 67, 71
- Kultura-ondare ez-materiala
babesteko Unescoren 2003ko
urriaren 17ko Konbentzioa, 76
- kultura-ondare ez-materialaren
bideratzaile, 76
- kultura-ondare historikoa, 651, 652
- Kultura-ondare immaterial, 478
- kultura-ondare immateriala, 825,
982, 1547
- Kultura-ondare immateriala, 271,
478
- Kultura-ondare Immateriala
Babesteko 2003ko Konbentzioan,
271, 272
- Kultura-ondare Immateriala
babesteko Konbentzioaren
oinarrizko printzipioak, 982
- kultura-ondare immaterialaren, 272,
273, 478, 825
- Kultura-ondare immaterialaren, 272
- Kultura-ondare Immaterialaren
Babesari, 270
- kultura-ondare immaterialaren
bitarteko, 983
- kultura-ondare immaterialaren
elementuak, 1547
- Kultura-ondare immaterialaren
eremuak, 825
- kultura-ondare immaterialtzat, 983
- Kultura-ondare immaterialtzat, 272
- kultura-ondare material eta
immateriala, 627
- kultura-ondare, -zerbitzu eta -
praktiketara, 1659
- kultura-ondarea, 32, 33, 105, 270,
579, 626, 629, 650, 654, 724, 922,
942, 982, 1084, 1085, 1086, 1144,
1346, 1347, 1395
- Kultura-ondarea, 626, 627, 1078
- Kultura-ondarea babesteko
kategoriak, 1144
- Kultura-ondarea interpretatzeko
zentroak, 1009
- Kultura-ondarea interpretatzeko
zentrotzat, 1009
- kultura-ondareak, 982
- kultura-ondarearen, 270, 271, 404,
478, 522, 626, 627, 651, 983, 1078,
1084, 1255, 1301, 1349, 1362, 1387
- Kultura-ondarearen, 626
- kultura-ondarearen adierazpen, 997
- kultura-ondarearen aniztasuna, 1481
- kultura-ondarearen aniztasunaren
adierazpen, 626
- kultura-ondarearen funtsezko zati,
325
- Kultura-ondareari, 629, 894, 1144,
1547

- kultura-ondareari buruzko eremu, 272
- Kultura-ondareari buruzko gai, 894
- kultura-ondareko ondasunak, 1084
- Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak, 1087
- Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoetako ondasunak, 1087
- Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak, 1086
- Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoetako ondasunak, 1086
- kultura-ondareztat, 272, 478, 1387
- kultura-ondasun, 478, 1375
- kultura-ondasun eta -jarduerak, 596
- kultura-ondasun eta -zerbitzuen ekoizpenaren, 937
- kultura-ondasun higigarriak, 1009
- kultura-ondasun immaterialak, 270
- kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa, 997
- kultura-ondasunaren, 923
- Kultura-ondasunen babesa, 1547
- kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena, 1389
- Kultura-ondasunen zirkulazio-araubidea, 1547
- kultura-organismoek, 1659
- kultura-organismoen, 1660
- kultura-organismoetan, 1291
- kultura-pluraltasuna, 1173
- kultura-politikak, 1660
- kultura-politikaren esparru orokorraren, 1197
- kultura-politikei, 271
- kultura-politiken eta kultura-neurrien eremuan, 22
- kultura-praktikak, 539, 1659
- kultura-praktiketara, 1659
- Kultura-prestakuntza, 754
- Kultura-prestakuntza eta -eguneratzea, 901
- kultura-produktuak, 1176
- kultura-programak, 1058
- Kultura-proiektu edo -jardueratzat, 522
- kultura-proposamenen independentzia eta aniztasuna, 937
- kulturarako, 413, 539, 587, 869, 1015
- kulturarako eskubidea, 822
- kulturarako eta babes soziokulturalerako eskubidea, 413
- Kulturarako irispide fisikoa, 539
- kulturarako irispidea, 78, 539, 921
- kulturarekiko, 122, 771
- kulturarekin, 632, 754, 1137, 1280, 1313, 1558, 1699
- kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak, 1637
- kulturaren, 58, 78, 121, 122, 123, 201, 376, 392, 478, 620, 754, 757, 830, 1002, 1006, 1200, 1203, 1204, 1287, 1513
- Kulturaren, 478, 522, 1378
- Kulturaren ahozko tradizioak eta adierazpideak, 478
- kulturaren aldeko bultzada, 745
- kulturaren alorrean, 1512, 1513, 1691
- Kulturaren alorreko eskumenak, 432
- kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak, 432
- kulturaren alorretako garapen-helburuak, 1649
- kulturaren arloan, 1362
- Kulturaren arloko kanpo-ekintzaren helburua, 997
- kulturaren arlokoak, 853
- kulturaren aurrerapena sustatzeko borondatea, 982
- kulturaren aurrerapenean eta zabalkundean, 937
- Kulturaren barne-kontsumoa, 1176
- kulturaren berezko hizkuntza, 1364
- kulturaren edo hizkuntzen arloko nazioarteko organismoetan, 1203
- kulturaren elementu sakon eta sustraituenak, 956
- kulturaren eremu, 1314
- kulturaren eremu guztiak, 271
- kulturaren eremuan, 1299
- Kulturaren eremuan, 964
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionala, 1176
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren eginkizunak, 1218
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren helburua, 1218
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari, 1218

- kulturaren eta ekonomiaren garapena, 44
- kulturaren eta gazteriaren alorreko politika publikoekiko interakzioa, 1510
- kulturaren eta giza nortasunaren garapen osoa, 757
- Kulturaren eta gizartearen ikuspegitik, 1262
- kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organismoak, 1314
- kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarrizko ezaugarrietan, 1311
- kulturaren eta identitateen garapena, 1666
- kulturaren eta komunikabideen zenbait sektoretan, 1263
- kulturaren eta komunikazioaren alorreko jarduerak, 1512
- kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 1512
- kulturaren ezagutza, 1006
- kulturaren ezagutzan, 901
- kulturaren funtsezko zati, 853
- kulturaren funtsezko zatia, 830, 838, 839, 1387
- kulturaren garapenaren protagonista, 922
- Kulturaren ikuspegitik, 26
- kulturaren industriak, 35
- kulturaren lekukotza bereziak, 1085
- kulturaren nazioarteko proiektzioa, 1300
- kulturaren oinarrizko ezaugarriak, 754
- kulturaren oinarrizko osagaiak, 1063
- kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa bereziak, 201
- kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa espezifikokoak, 1104
- kulturaren ondasun material eta immaterial, 573
- kulturaren pedagogia, 1673
- Kulturaren sektore profesionalak, 426
- Kulturaren sustapena eta zabalkundea, 548
- Kulturaren Valentziako Kontseiluak, 1365, 1366, 1395
- Kulturaren Valentziako Kontseiluarekin, 1422
- Kulturaren Valentziako Kontseiluaren, 1375
- Kulturaren Valentziako Kontseiluari, 1363
- kulturaren zein ekonomiaren arloan, 80
- kulturaren zerbitzua, 272
- kulturaren, hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan, 997
- kulturaren, kirolen, turismoaren, eskualde-hizkuntzen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 1509
- kulturaren, zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzamisioetan, 1621
- kulturarengatik, 1377
- kulturari, 275, 675, 1313, 1389
- Kulturari, 1705
- kulturari buruzko ikerketa-lana, 1682
- kulturarteko eta elkarbizitzako jarduerak, 1006
- kulturarteko gaitasunak, 682, 1696
- kulturarteko konpetentziak, 1025
- kulturartekotasuna, 1029
- Kulturartekotasuna, 1065
- kulturartekotasunaren balioak, 1030, 1031
- kultura-sarea, 997
- kultura-sarearen, 1691
- kultura-sareari buruzko informazioa, 1692
- kultura-sektoreak, 937
- kultura-sektorearen bilakaeran, 937
- kultura-sistema, 921
- kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 963
- kultura-sorkuntza sozial eta komunitario immaterialak, 271
- kultura-sustapena, 654
- kultura-tradizio propioari loturiko hizkuntzak ikastea, 32
- kultura-tratamenduak, 40
- kultura-trukea, 763, 1167, 1204, 1290
- kultura-trukeak, 997
- kultura-turismoa, 602
- kulturaz, 1294
- Kulturaz, 40

- kultura-zabalkundea, 654
- kultura-zentroak, 95, 139
- kultura-zentroei, 654
- kultura-zentroetan, 1289
- Kultura-zerbitzu kolektiboan egiturak, 1665
- Kultura-zerbitzu kolektiboan gidalerroak, 1659
- kultura-zerbitzu kolektiboan gidalerroen, 1659
- kultura-zerbitzuak, 411
- Kultura-zerbitzuak, 471
- Kultura-zerbitzuak jasotzeko eskubidea, 28
- kulturei, 52
- kulturekin, 1400
- kulturen, 59, 1078
- kulturen arteko elkarrizketa, 937, 1409
- kulturen arteko ezagutza, 1184
- kulturen arteko harremanak bultzatu eta haien alde egiteaz gain, bere berezitasuna erakutsi behar, 423
- kulturen arteko komunikazioa, 449
- Kulturen arteko Komunikazioa Garatzeko Nazioarteko Elkarteak, 24
- kulturen arteko topagune, 1472
- kulturen arteko trukerako espazioak, 1400
- kulturen eta hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari, 1262
- kulturetatik, 34
- kuota, 1178, 1670
- Kuota, 1178, 1223
- kuota oso autonomikoaren, 1177, 1194, 1227
- kuotak, 1670
- Kuotak, 554
- Kuotako kenkariak, 1177
- kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1177, 1194, 1227
- Kuotaren zenbatekoa, 1178, 1220, 1221
- kuotari, 1220
- kuotek, 1164
- Kutsadurari, 1483
- La Coruña, 154
- La Coruñaako, 154
- La Villete zientzien eta industriaren hiria, 1628
- La Villette zientzien eta industriaren hiriaren, 1628
- Laborantza Mutualitate Sozialarekin, 1671
- laborariak, 1670
- Laborategi Klinikoko eta Biomedikoko Goi-mailako Teknikarien Elkargo Profesionala, 879
- laborategi klinikoko teknikariak, 1538, 1539
- Laborategi klinikoko teknikari-lanarekin, 1538
- laburpen, 1453, 1456, 1605
- laburpena, 1453, 1605
- Laburpena, 1457
- laburpenak, 461, 1485, 1488
- laburpenean, 1453
- ladinera, 274
- Ladinera, 274, 275
- Lagatako tributuoak, 1227
- Lagatako tributuei, 791, 1040
- lagatako tributuen, 557
- laginak hartzeko langileen prestakuntza, 444
- laginak hartzeko taldean, 444
- lagundu, 14, 81, 83
- Lagundua izateko eskubidea, 514
- lagunduko, 81, 425
- lagunduriko lekuko, 1580
- Lagunduriko lekukoa, 1580
- lagunduriko lekukoak, 1580
- Lagunduriko lekukoak, 1580
- lagundutako, 330
- lagunduz, 462
- lagunekin, 107
- lagungarri, 16, 31
- laguntasuna, 57, 61, 415
- laguntasuna ematea eremu urriko hizkuntzetan egindako ekoizpen eta emanaldiei, 59
- laguntza, 34, 45, 50, 106, 109, 160, 164, 165, 166, 184, 190, 209, 210, 214, 217, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 239, 243, 261, 267, 268, 272, 297, 305, 306, 340, 343, 367, 382, 404, 413, 464, 503, 510, 514, 515, 523, 524, 525, 526, 534, 555, 575, 576, 583, 587, 589, 591, 610, 634, 657,

- 662, 663, 683, 684, 712, 745, 776,
812, 825, 827, 844, 861, 878, 899,
906, 907, 920, 921, 924, 939, 963,
972, 973, 981, 1002, 1030, 1056,
1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116,
1117, 1118, 1126, 1133, 1161, 1231,
1246, 1254, 1255, 1256, 1257, 1260,
1263, 1284, 1287, 1294, 1295, 1296,
1297, 1300, 1313, 1315, 1332, 1341,
1344, 1403, 1407, 1427, 1435, 1436,
1438, 1439, 1442, 1489, 1490, 1507,
1508, 1523, 1551, 1559, 1576, 1577,
1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1584,
1585, 1586, 1590, 1591, 1592, 1593,
1595, 1597, 1601, 1603, 1657, 1658,
1670, 1671
- Laguntza, 50, 161, 165, 166, 184, 261,
380, 384, 510, 610, 698, 1166, 1313
- laguntza aktibo espezifikoa, 957
- laguntza berezia, 65
- laguntza berezia eta gehigarria,
1161, 1287
- laguntza bereziak jasotzeko
eskubidea, 8
- laguntza ekonomiko eta
materialeko neurriak irizpide
objektiboen, 732
- Laguntza ekonomiko eta
materialeko planak, 698
- laguntza ekonomikoa, 45, 732
- Laguntza ekonomikoak, 510
- laguntza- eta aberaste-jarduerak,
1029
- laguntza eta babes publikoak, 634
- laguntza eta dirulaguntzen
arabidea, 380
- Laguntza- eta indartze-estrategiak
eta -neurriak, 576
- laguntza eta urgazpena emateko,
109
- laguntza instituzionala, 997
- laguntza iraunkorrak, 243
- laguntza judiziala, 1588
- laguntza juridiko eta psikologikoari,
1006
- laguntza juridiko, linguistiko eta
soziala, 1442
- laguntza juridikoa, 526
- laguntza juridikoaren, 160
- laguntza linguistiko, sozial,
profesional eta juridikoa, 1464
- Laguntza osagarriak, 683, 878
- Laguntza pertsonala, 811, 878, 971,
1294
- laguntza pertsonalizatua, 65
- laguntza pertsonalizatua jasotzeko
eskubidea, 1255
- Laguntza pertsonalizatuagoa, 1707
- Laguntza profesionalerako, 1025
- laguntza psikologikoa, 526
- laguntza publikoak, 923, 1059
- laguntza publikoen arloan, 1176
- laguntza tekniko eta finantzario,
1649
- laguntza tekniko eta finantzarioa,
1649
- laguntza teknikoa, 1284, 1678
- Laguntza teknikoa, 1313
- laguntza teknikoak, 222, 232, 382,
590, 596, 1111
- Laguntza teknikoak, 384, 600
- laguntza teknikoen, 510, 588, 593
- laguntza teknikoko zerbitzu, 703
- laguntza teknikotarako, 233
- laguntza zerbitzuekin, 514
- laguntza-, koordinazio- eta osatze-
ekintza, 67
- laguntza-baliabideak, 214, 1296
- laguntza-bide, 1116
- laguntza-bideak, 375
- laguntza-bitarteko, 231, 1427
- laguntza-bitartekoak, 214, 223, 228,
229, 590, 597, 610, 684, 811, 877,
1111, 1115, 1254, 1256, 1294, 1295
- Laguntza-bitartekoak, 811, 1294
- laguntza-bitartekoen, 572, 590, 1256
- laguntza-bitartekook, 1256
- laguntza-deiei, 640
- laguntza-erakundeak, 1007
- laguntza-eskabideak, 923
- Laguntza-eskala, 1147
- laguntza-geletan, 977
- laguntza-ildoak abiaraziko, 398
- laguntzaile, 1569, 1599
- laguntzaile espezializatu, 1708
- laguntzaile fakultatiboen kidegoko
ingurumen-agenteen eskalara,
744
- Laguntzaile judizial, 1708
- laguntzaile pertsonala, 811, 878, 971,
1294
- laguntzaile teknikoak, 924

- Laguntzaile teknikoen kidegoa, 400
- laguntzaile teknikoen kidegoan, 402
- Laguntzaile teknikoen kidegoan, 401
- laguntzaile teknikoen kidegoko, 402
- Laguntzaile teknikoen kidegoko, 401
- laguntzaileak, 1464, 1532, 1543, 1544
- laguntzaileen, 1708
- laguntzak, 125, 233, 239, 305, 406, 510, 579, 590, 600, 607, 613, 626, 698, 771, 811, 924, 925, 1098, 1129, 1131, 1133, 1290, 1294, 1396, 1563, 1628, 1648
- Laguntzak, 380, 948
- Laguntzak emateko irizpideak, 1267
- laguntzak eta dirulaguntzak esleitzea, 428
- laguntzak eta euskarriak izateko eskubidea, 607
- laguntzako produktu eta teknologiak, 610, 683
- laguntza-lerro, 922, 923, 1376, 1423
- laguntza-maila, 514
- laguntza-mekanismoak eta -neurriak, 865
- laguntza-neurri, 267, 683, 844
- laguntza-neurriak, 225, 595, 635, 1115
- Laguntza-neurriak, 971
- laguntza-politika, 924
- laguntza-produktu, 600
- Laguntza-produktu optikoak eta elektronikoak, 1296
- laguntza-produktuak, 534, 600, 811, 1080, 1296
- laguntza-programak, 260
- Laguntza-programak, 1039
- laguntza-programetan, 261
- Laguntzarako beste langile batzuk, 864
- laguntzarako eskabidea, 1671
- laguntzarekin, 210, 866, 1247, 1332
- laguntzaren, 572, 931, 1105
- Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua, 380
- laguntzaren edo hitzarmenaren xedeari, 1165
- laguntzari, 1124
- Laguntzari, 515
- LAGUNTZARI, 515
- laguntzarik, 418
- laguntza-sistema, 925
- laguntza-sistemak, 305, 610, 683, 878, 1427
- laguntza-teknologiaren, 586
- Laguntza-txakurrak, 720, 1246
- Laguntza-txakurrei, 851
- laguntza-txakurrekin, 523
- laguntza-unitateak, 863
- Laguntza-zentro, 1166
- Laguntza-zentro pribatu, 749
- Laguntza-zentroak, 1166
- laguntza-zerbitzuak, 1022, 1571, 1707
- laguntza-zerbitzuen finantzaketa, 852
- laguntzea, 52
- Laguntzei, 1648
- laguntzek, 1648
- laguntzeko, 61
- laguntzen, 124
- laguntzen araubidea, 346
- laguntzen edo dirulaguntzen onuradun, 1165
- Laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, 427
- laguntzen kategoria, 1562
- laguntzen onuradunak, 1648
- laguntzok, 923
- lan, 66, 82, 109, 165, 311, 319, 323, 336, 350, 354, 366, 368, 373, 374, 392, 393, 404, 417, 431, 433, 480, 484, 506, 529, 696, 1158, 1159, 1166, 1205, 1207, 1283, 1437, 1505
- lan akademikoen eskakizunen, 1185
- lan arauemaileak, 1138
- lan autonomia, 685
- lan beragatik soldata berbera jasotzeko eskubidea, 7
- lan berezi eta zientifikoak, 336
- lan didaktikoak, 1255
- lan- edo administrazio-araubidean, 202
- lan- edo enplegu-eskaintzak, 1505
- lan egiteko eskubidea, 7
- lan egiteko eta prestakuntza iristeko eskubidea, 65
- lan eskaintza publikoak, 529
- lan eta baliabide pedagogikoei, 1695
- lan- eta bizileku-eskubideen arloetan, 1462
- Lan eta Enplegu Zerbitzu Publikoa, 1505

- Lan eta Gizarte Gaietako
Ministerioak, 232
- Lan- eta gizarte-arloko legeen
ardura duen ikuskatzaileak, 1615
- lan- eta gizarte-arloko legeen
ardura duen ikuskatzailearen,
1614
- lan- eta ikasketa-ohiturak, 1026
- lan- eta ikasketa-poltsen, 1611
- lan- eta lanbide-prestakuntza, 1248
- Lan Harremanen Kontseiluaren, 361
- Lan Ministerioaren erabaki, 1501
- lan monografiko, 198
- lan- nahiz lanbide-jarduerak
lurraldeko hizkuntza propioan
egiteko, 36
- lan teknikoak, 432
- lan- zein gizarte-egoera, 261
- Lan Zuzenbidearen, 126
- lana, 86, 131, 335, 339, 392, 419, 423,
486, 525, 1309, 1696
- Lana, 387, 481, 487, 1310, 1311
- lana aukeratzekoa. *Ikusi eskubidea*
- Lana eta Gizarte Segurantzak, 387
- lanabesak, 592, 1110
- lanabesek, 76, 223, 592
- lanagatiko kontribuzioak, 1670
- lanak, 360, 417, 433, 547, 655, 1163,
1288, 1583, 1615
- Lanak, 925
- lanaldiaren iraupen mugatua
izatekoa, 8
- lanaldiaren iraupenean eta
antolamenduan, 670
- lan-araubidea, 1133
- lan-araubidean, 1239
- lanaren, 363
- Lanaren Aholku Batzordearen
irizpen, 1615
- lanaren balioespena, 363
- lanaren izaerari eta
antolamenduari, 1669
- lanaren izenburua, 925
- Lanaren Kodearen, 1707
- lanari, 19, 392, 1641
- Lanari buruzko konbentzioak, 1630
- lan-arloetan, 672
- Lan-arloko desadostasunak, 1616
- lan-arloko ikuskatzailetzen eta
auzitegien antolaketari eta
funtzionamenduari, 1630
- lan-arloko istripuei, 1645
- Lan-arloko legeriaren aplikazioa,
1507
- Lan-arloko zuzenbidearen printzipio
orokorrak, 1630
- lan-arloko zuzenbidearen printzipio
orokorrei, 1630
- Lan-arloko zuzenbideari, 1680
- lan-arlokoak, 449, *Ikusi* eskubide eta
eginbeharrak
- lan-arriskuen prebentzioa, 1309
- lan-aukerak, 261
- lan-aukerekin, 261
- lan-baldintza, 392
- lan-baldintza bidezkoak eta egokiak
izatekoa, 7
- lan-baldintzak, 368, 374, 392, 1071,
1309, 1408
- lan-baldintzei, 592
- lan-baldintzen, 1542, 1543
- lan-baldintzetan, 1057
- Lan-berdintasuna, 570, 672, 805,
1069
- lanbide, 750, 782, 890, 915, 992,
1012, 1017, 1033, 1076, 1171, 1242,
1480, 1507, 1526, 1671
- Lanbide, 1528
- Lanbide — Euskal Enplegu
Zerbitzuak, 475
- Lanbide — Euskal Enplegu
Zerbitzuaren, 442
- lanbide arautu, 558
- lanbide arautuak, 1324
- lanbide arlo horretako zereginak
hobeto betetzeko edo lan-
aukerak hobetzeko, 476
- Lanbide arteko gaitasunak
eskuratzeke hezkuntza, 1237
- lanbide arteko talde, 1702
- lanbide- eta hizkuntza-eskakizunen,
365
- Lanbide- eta lan-jarduera, 1166
- Lanbide Hastapeneko Atzerriko
Hizkuntza, 199
- Lanbide Heziketa, 577, 869, 1024,
1030, 1103, 1230, 1410, 1683
- Lanbide Heziketako, 578, 740
- Lanbide Heziketako eleaniztasuna,
476
- Lanbide Heziketako heziketa-zikloak,
476

- Lanbide Heziketako heziketa-zikloetan, 1402
- Lanbide Heziketako hizkuntza-plangintza, 475
- Lanbide Heziketako ikastetxeetan, 475
- Lanbide Heziketako irakasleen euskara-gaitasuna hobetzeko, 476
- Lanbide Heziketako jardueretan, 474
- Lanbide Heziketako lizeoetan, 1685
- Lanbide Heziketako plan, 808
- Lanbide Heziketako sistemara, 474
- Lanbide Heziketako zeinahi diploma, 1685
- Lanbide Heziketako zenbait gaitan, 476
- Lanbide Heziketako zentro integratuen, 1406
- lanbide heziketakoetan, 1474
- Lanbide Heziketan, 32, 474, 865, 1051
- Lanbide Heziketara, 475
- Lanbide Heziketaren denboran*, 1612
- Lanbide Heziketari, 504, 1242
- Lanbide Heziketaz, 451
- lanbide judizial eta juridikoren gainerako aldaketak**, 1618
- lanbide sanitarioa, 421
- Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, 848, 859
- Lanbide, gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 1526
- lanbidea*, 375, 750, 1076, 1190, 1202
- lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaitan, 927
- lanbideak, 1525, 1526, 1528, 1556
- lanbidean, 524, 782
- lanbidean integratzea, 587
- Lanbidearekin, 1528, 1531, 1532, 1541
- lanbide-aukerak hobetu daitezen, 475
- lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza, 594, 1114
- lanbide-elkargoek, 1166
- lanbide-elkartzeak, 1424
- lanbide-elkartzeen taldea, 799, 800
- Lanbide-elkartzeen taldea, 798
- lanbide-elkartzeetara, 1425
- lanbideen egikaritzearen erregulazioa, 1012
- lanbide-eremukoa. *Ikus* gaitasuna
- lanbide-esperientzia, 421
- lanbideetako, 1541
- lanbideetan, 1542
- lanbide-gaikuntzako gutxieneko betekizun, 960
- Lanbide-gaikuntzarako diploma, ziurtagiri eta gainerako titulu nahiz ziurtapenen baliokidetasuna arautzea, 50
- Lanbide-gaitasuna, 169
- lanbide-gaitasunak, 680
- lanbide-gaitasunak eta -jarrerak, 1238
- lanbide-heziketa, 587, 1029, 1506, 1522, 1641
- Lanbide-heziketa, 867, 1306
- Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei, 1306
- Lanbide-heziketa eta -orientazioaren helburuak eta edukiak, 1506
- Lanbide-heziketa eta -orientazioaren printzipio orokorrak, 1506
- lanbide-heziketak, 474, 1626
- lanbide-heziketako eredu konbinatuan espezializatutako ikastetxeetako irakasleek ingelesean eta, hala badagokio, atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten gaitasuna hobetzeko, 476
- Lanbide-heziketako eskaintza, 867
- Lanbide-heziketako euskal sistema, 474
- Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea, 474
- Lanbide-heziketako ikastegietan, 1522
- lanbide-heziketako irakaskuntzetako, 1239
- lanbide-heziketako irakaskuntzetarako, 1231
- Lanbide-heziketako prestakuntza-

- programek, 475
- lanbide-heziketako programetan, 1684
- lanbide-heziketako zentroen ekipamendua, 986
- Lanbide-heziketako, arte
 - plastikoetako eta diseinuko goimailako teknikariaren titulua, 1013
- Lanbide-heziketako, arte
 - plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, 1013
- lanbide-heziketakoa. *Ikus* sistema
- lanbide-heziketan, 1506
- lanbide-heziketaren berezitasunak eta helburuak, 475
- lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak, 1306
- lanbide-heziketaren eta enpresamunduaren berezitasunak eta eskakizunak kontuan hartuta, 474
- Lanbide-heziketaren hizkuntza-plangintzaren esparruan, 475
- lanbide-heziketari, 592
- Lanbide-igoera, 575
- LANBIDE-igoera, 116
- lanbide-igoera eta -garapena, 1309
- Lanbide-jarduera, 859
- lanbide-jarduerak, 558
- Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea, 327
- Lanbide-jardueraren antolamendua, 117
- lanbide-jardueraren izaera, 35
- lanbide-jardueren operadoreei, 992
- lanbide-jardueretan, 1166
- lanbide-kalifikazioa, 1259
- lanbide-kategoria, 1424
- Lanbide-kategoria bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuek, 799
- lanbide-kategoriak, 1239
- lanbide-kategoriako, 751
- lanbide-kategorian, 751, 990
- lanbide-kaudimena egiaztatzen duten profesionalak, 1096
- lanbidekoak, 35
- Lanbide-kualifikazioa, 481
- lanbide-kualifikazioen, 594
- lanbide-kualifikazioen aitortza, 594
- Lanbide-kualifikazioen aitortza, 782
- lanbide-lotura, 311
- lanbide-maila, 728
- lanbide-modulu, 577, 1103
- lanbide-moduluak, 867
- lanbide-moduluetan, 1103
- Lanbide-pizgarriak, 575
- lanbide-prestakuntza, 1248
- Lanbide-prestakuntza eta -kualifikazioko sistemaren zerbitzuak, 1306
- lanbide-profil erkideetarako konpetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak, 1424
- lanbiderako, 366
- lanbiderakoa, 8
- lanbideratzea, 1713
- lanbide-sailkapenean, 670
- lanbide-taldeetara, 1425
- lanbide-zereginak hobeto bete daitezten, 475
- lan-bitartekaritza, 672
- Lan-bitartekaritzaren, 672
- lan-bizitza, 392, 1038
- lan-bizitzarekin, 195, 1235
- lan-bulegoan, 1614
- landa- edo herri-arkitektura, 856
- landa- eta uharte-eskola, 301
- Landa-agenteen Kidegoari, 1189
- Landa-agenteen kidegoko eskaletan eta kategorietan, 1189
- landa-eremuetako zentroetan, 862
- landa-eremuko biztanleguneak, 680
- Landa-eskola, 1024
- landa-eskolan, 1030
- Landa-eskolari, 1030
- Landa-garapenerako, 389
- Landa-garapenerako politikak, 389
- landa-garapenerako politikaren, 389
- landa-garapenerako programak, 389
- Landa-garapenerako programetan, 389
- Landa-garapenerakoa, 389
- landaguneetan, 524
- Landa-inguruetako, 389
- Landa-inguruetako natura-, historia-, kultura- eta hizkuntza-ondarea,

- 389
 landa-ingurunea, 518, 757
 landa-ingurunearen, 389
 landa-inguruneetan, 411
 landa-mundukoak dinamizatzekoak.
 Ikus jarduketa-sektoreak
 landan, 470
 landa-turismoa, 469
 landetxe, 1614
 lan-diskriminazioa, 1049
 lanean, 770, 878, 956, 1027, 1076,
 1340, 1516, 1525, 1526, 1527, 1528,
 1529, 1532, 1542, 1618, 1619
 Lanean, 7
 lanean jarduteko baimen
 indibiduala, 1526, 1528
 lanean jarduteko baimena, 1526,
 1527, 1528, 1542
 Lanean jarduteko baimena, 1525,
 1530, 1531, 1535, 1537, 1538, 1539,
 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545,
 1546, 1677
 Lanean jarduteko baimenak, 1527,
 1528, 1542
 Lanean jarduteko baldintza
 orokorrak, 1526
 Lanean jarduteko baldintzak, 1546
 lanean jarduteko beharrezkoa den
 hizkuntza-ezagutzen mailari, 1677
 lanean jarduteko erabateko
 independentzia eta
 erantzukizuna, 1536
 lanean jarduteko eskubidea, 1526,
 1528, 1542
 lanegunetan, 241
 lanekin, 1651, 1704
 laneko arriskuak, 1029
 laneko arriskuen prebentzioan, 1027
 laneko arriskuen prebentzioari, 1103
 laneko diskriminaziorik, 1115
 Laneko istripuak, 1467
 laneko kalitatean eta
 egonkortasunean, 670
 laneko ohiko hizkuntza, 459, 460
 laneko pautei edo eginkizunen
 esleipenari, 684
 Laneko Segurtasuna eta Osasuna,
 816
 laneko sexu-jazarpena, 670
 laneko tratu-berdintasunari eta
 diskriminaziorik ezari, 596
 laneko, harremanetako eta zerbitzu
 publikoetako hizkuntza, 1650
 lanekoak, 920
 lanekoak ez diren praktiketarako,
 165
 lanen, 318, 1689
 lanen egile, 8
 lanen ekoizpenarena, 759
 lanen hedapenean, 925
 lanera itzultzea, 783
 lanerako, 587, 1464, 1501, 1525,
 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537,
 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543,
 1544, 1545, 1546, 1618, 1677
 Lanerako, 769, 797
 Lanerako eskubidea, 1461
 lanerako formazio metodiko eta
 osoa, 1615
 lanerako metodoak, 1480
 lan-erakundeak, 35
 laneratzea, 682, 1249
 laneratzeko, 1249
 lan-eremuan, 225, 229, 392, 570, 672,
 1069, 1239
 lan-eskaintzetan, 672
 lan-eskubiderik, 323
 lan-esleipen eta -sailkapenetan,
 1499
 lan-esperientziaren, 449
 lanetan, 922, 1459, 1472, 1476, 1506,
 1536, 1696, 1708
 langabezia-aldi, 1421
 langabezian dauden subjektu
 pasiboak, 1221
 Langabezia-prestazio
 unibertsalagoak eta zuzenagoak,
 1707
 langabeziaren aurkako laguntza
 jasotzekoa, 7
 langai, 1693
 langile, 148, 323, 337, 344, 355, 366,
 371, 405, 521, 657, 766, 796, 799,
 800, 864, 942, 944, 1136, 1158,
 1210, 1285, 1316, 1427, 1499, 1516,
 1683
 Langile, 501
 Langile atzerritarrak, 1504
 langile atzerritarren hizkuntzan,
 1500
 langile atzerritarren enplegua, 1504
 langile autonomia, 1191

- langile baten zorreratik, 1644
- langile desplazatuentzat, 126
- langile espezialistak, 869
- langile espezializatu, 904, 972
- langile espezializatuek, 693, 1057
- langile espezializatuen, 617
- langile ez-irakasleek, 1232
- langile finko, 323
- langile finkoek bestelako langileen ordainsariak, 1569
- langile frantses eta atzeritarrei, 1472
- langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 1427
- langile horiek birziklitzeko neurriak sustatu, 1158
- langile ikastun edo titularrak, 1669
- langile judizialen, 1285
- Langile kualifikatuak, 1556
- langile lan-kontratudun, 766
- langile lan-kontratudunak, 766, 796
- langile lan-kontratudunek, 798, 799
- langile lan-kontratudunen kategoria, 800
- langile lan-kontratudunentzako, 799
- langile ohiak, 1516
- langile publiko, 521
- langile publiko galiziar eta portugaldarren trukeak, 994
- langile publikoak, 1423, 1621
- Langile publikoon jarduerak, 1621
- langile sartu berriei, 371
- langile sartu berriekin, 355
- langile teknikoak, 323
- Langile-, ekonomia- eta ondare-araubidea, 1210
- langilea, 1499, 1614
- langileak, 124, 126, 222, 316, 323, 334, 336, 337, 362, 429, 438, 446, 484, 485, 579, 597, 707, 711, 728, 762, 767, 990, 1088, 1136, 1158, 1159, 1160, 1170, 1186, 1207, 1210, 1215, 1283, 1285, 1369, 1371, 1383, 1500, 1507, 1516, 1682
- Langileak, 429, 1136, 1210, 1373
- LANGILEAK, 116, 501
- langileak nazio batetik bestera lekualdatzeari buruzko erregelamendua, 1507
- langilearen hizkuntzara, 1500
- langilearen jatorria, sexua, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, familia-egoera edo haurdun, 1499
- langile-beharrizanak, 1128, 1132
- langileei, 212, 339, 596, 805, 950, 1115, 1116, 1120, 1308, 1373, 1472, 1500, 1502, 1508, 1644, 1667, 1683
- langileek, 355, 374, 437, 536, 537, 594, 671, 799, 942, 1114, 1133, 1205, 1207, 1232, 1260, 1348, 1353, 1373, 1503, 1621, 1645, 1668
- Langileek, 597
- langileek ulertzen duten hizkuntzaren batean, 1508
- langileekiko, 780
- langileekin, 437, 438
- langileen, 109, 148, 313, 316, 334, 335, 337, 342, 346, 371, 406, 485, 521, 537, 597, 613, 768, 769, 800, 801, 805, 808, 868, 1038, 1125, 1156, 1158, 1166, 1183, 1186, 1232, 1234, 1371, 1424, 1500
- Langileen, 315, 361, 429, 501, 537
- langileen administrazio arteko mugikortasuna, 1424
- Langileen araubidea, 429
- langileen arteko elkarlana, 1476
- langileen aukeraketa, 372
- langileen eginkizunak, 1525
- langileen estatutua, 537
- langileen gastuak, 125
- langileen gastuan, 126
- langileen gastuei, 125
- Langileen hautaketa, 768, 1425
- langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 808
- langileen hizkuntza-gaikuntza, 898
- langileen hizkuntza-praktiken, 1231
- langileen hizkuntza-trebakuntza, 371, 374, 1156, 1158
- langileen kudeaketa, 109
- langileen lege-ordezkarria, 148
- langileen mobilizazioa, 1628
- langileen mugikortasuna, 882
- langileen ordainsariak, 316, 1569
- langileen ordainsari-araubidea, 126, 1133
- langileen ordainsarien araubidea, 313
- langileen ordezkariak, 406, 1615
- Langileen ordezkari-tza-instituzioak, 1503

- langileen parte-hartzea, 1503
- langileen plantilla eta egitura organikoa, 1370
- Langileen politika orokorra, 1423
- langileen prestakuntza-beharrizanei, 334
- Langileen zuzendaritza, 1129, 1132
- langileena. *Ikus* araubidea
- langileenak. *Ikus* antolakundeak
- langileengatiko gastuak, 1669
- langileengatiko,
 - funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak, 1669
- langileentzako, 531
- langileentzat, 379, 405, 502, 519
- langile-estatutuak, 337
- Langile-gastuak, 890
- langile-kategoriari, 1504
- Langile-kopurua, 1562
- langile-kopuruaren, 1669
- langile-kopuruari, 397
- Langile-kostuen gehikuntza, 890
- Langileriaren arloko administrazio-organo eskudunak, 975
- Langileriaren arloko beste xedapen batzuk, 890
- langilerik, 321
- Langilerik, 990
- langile-taldeetako atalek, 315
- Langile-zerrendak, 1128, 1132
- langunear, 1500
- lan-harreman aktibo, 311
- Lan-harreman indibidualak, 1461, 1499
- Lan-harreman kolektiboak, 1463, 1502
- lan-harremanak, 1071
- lan-harremanen eta jendearen arretaren alorrean euskara integratzera berariaz zuzendutako dirulaguntzak jasotzen dituzten erakundeen saltokiak, 397
- lan-harremanetan, 1166
- Lan-hitzarmen kolektiboak, 1159, 1160
- Lan-hitzarmen kolektiboetan, 1166
- lan-hizkuntza, 459, 480, 967, 1459, 1713
- lan-hizkuntzan, 1461, 1462, 1463
- lan-hizkuntzara, 1460
- lan-hizkuntzaren, 787
- lan-hizkuntzetako, 244
- lan-hobetzea, 682
- lan-ikuskatzailletzan, 1501
- Lan-izaerako lanbide-kategoriei dagozkien lanpostuetan, 799
- lan-jarduerak euskaraz egiteko eskubidea, 475
- lankide, 599
- lankide publiko eta pribatuekin, 1692
- lankidetza, 67, 245, 336, 367, 401, 404, 449, 465, 510, 517, 609, 680, 763, 835, 993, 994, 997, 1077, 1165, 1167, 1195, 1203, 1204, 1241, 1279, 1280, 1282, 1287, 1288, 1290, 1300, 1397, 1410, 1586, 1597
- Lankidetza, 335, 815, 868, 869, 1031, 1167, 1690
- Lankidetza askeko sozietatea, 1451
- Lankidetza askeko sozietatearen estatutuak, 1451
- Lankidetza askeko sozietateen estatutuen agiria, 1451
- lankidetza deszentralizatuaren esparrukoak. *Ikus* jarduerak
- Lankidetza estatutuko instituzioekin, 1422
- lankidetza- eta aholkularitza-sistemak, 1139, 1282
- lankidetza- eta elkarlan-hitzarmenak, 765
- lankidetza galaiko-portugalдарra, 994
- Lankidetza galaiko-portugalдарra, 994
- Lankidetza judiziala, 1586, 1657
- lankidetza juridikoan, 285
- lankidetza teknikoko jarduerak, 813
- lankidetza-akordio, 1030
- lankidetza-akordioak, 377, 1031, 1234, 1367
- Lankidetza-akordioak, 965
- lankidetza-elkarte publikoek, 1477
- lankidetza-erakunde publikoek, 1669
- lankidetza-eremuaren, 1458
- Lankidetza-eskaeren, 286
- lankidetza-forma, 1683
- lankidetza-formula, 869
- lankidetza-formulak, 1001
- Lankidetza-harreman, 1696

- lankidetzaren harreman estua, 1692
 lankidetzaren harremanak, 1422
 lankidetzaren hitzarmenak, 658
 lankidetzaren hitzarmen egonkorak, 1264
 lankidetzaren hitzarmenak, 398, 465, 734, 735, 869, 950, 1031, 1410
 Lankidetzaren hitzarmenak, 1167
 lankidetzaren hitzarmenak edo -akordioak, 658
 Lankidetzaren jardunaren esparrua, 398
 lankidetzak, 122, 1031
 lankidetzako, 107, 518, 763
 lankidetzako beste tresna batzuk, 763
 lankidetzaren kontratua duten lehen mailako ikastegi pribatuak, 1478, 1711
 lankidetzaren kontratuak, 1478, 1712
 lankidetzaren kontzertu edo -hitzarmenak, 1165
 lankidetzaren lokarriak, 1690
 lankidetzaren mekanismoak, 232, 1290
 lankidetzaren mekanismoetan, 226, 230
 lankidetzaren misioetan, 1621
 lankidetzaren, 123, 198, 211, 243, 309, 344, 364, 366, 412, 431, 460, 510, 651, 682, 734, 757, 815, 819, 871, 907, 922, 923, 924, 963, 964, 965, 966, 1002, 1028, 1049, 1057, 1264, 1280, 1284, 1287, 1290, 1304, 1399, 1422, 1423, 1427
 lankidetzaren politika, 731, 732
 Lankidetzaren politika, 658
 Lankidetzaren printzipioa, 431
 lankidetzaren programak, 1248
 lankidetzaren programen, 1472
 lankidetzaren protokoloak, 123, 425
 Lankidetzarako, 124
 lankidetzarako eta elkarri laguntzeko harremanak, 991
 Lankidetzarako eta Iberoamerikarako estatu-idazkaria, 124
 lankidetzarako konbentzioak, 1569, 1570, 1572
 lankidetzarekin, 211, 964
 lankidetzaren, 510, 705, 757, 998, 1099, 1180
 lankidetzaren herrialde hartzaileetako biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1180
 lankidetzari, 1588, 1690
 Lankidetzari, 910
 lankidetzaren sare trinkoa, 1628
 lankidetzaren tratatua, 283
 lankidetzaren tresna, 1204
 Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak, 1502, 1615
 Lan-konbentzio eta -akordioak, 1502
 lan-kontratuak, 1614
 Lan-kontratu indibiduala, 1614
 lan-kontratua, 1461
 Lan-kontratua, 1500, 1614, 1630
 lan-kontratuan, 1500
 lan-kontratuaren izaera eta forma, 1614
 lan-kontratudun langileak, 990, 1371
 lan-kontratudun langileen kolektiboaren kategoria eta lanpostuena. *Ikus* izendapena
 lan-kontratudunak, 506
 lan-kontratuak, 35, 1166
 lan-kontratuak eta dokumentu teknikoak, 96, 140
 lan-kontratuko estipulazioak, 1668
 lan-kontratuko ezin klausula, 1500
 lan-kontratuko langileak, 429
 lan-kontratuko langileak, 1283
 lan-kontratuko langileen, 768
 lan-kontratuko lanpostuetarako lanbide-kategoria, 1424
 lan-kontratuko osasun-langileak, 799
 Lan-legerian, 323
 lan-merkatua, 1072, 1695
 lan-merkatuan, 682, 963
 lan-merkatuari, 417
 lan-merkatuko teknikarien, 767
 lan-metodoak, 1470
 Lan-metodoen berrikuntza, 1708
 lan-metodologia, 1401
 lan-mundura sartzeko gaitasuna, 1190
 lan-mundurako prestakuntzari, 1190
 Lan-okupazioaren, 751
 Lan-okupazioaren egonkortasun-planeko hautaprobak, 751
 lan-orientazioak, 1069
 lan-planak, 1409
 lan-politikan, 1668
 lanpostuak, 112, 113, 117, 340, 354,

- 355, 363, 371, 373, 401, 402, 403,
406, 409, 430, 438, 485, 501, 502,
520, 529, 531, 537, 545, 768, 799,
862, 868, 875, 1016, 1668, 1708
Lanpostu, 345, 353, 402, 403, 409,
485, 501, 765, 798, 1215, 1424
lanpostu bakoitza izendatzeko
hizkera, 1141
lanpostu bateko titularra, 354
Lanpostu berezituak betetzeko
lehiaketetan, 882
lanpostu generikoak eta
banakotuak, 117
lanpostu huts, 438
lanpostu hutsa, 529
Lanpostu hutsa, 345
lanpostu hutsak, 112, 340, 501
Lanpostu hutsak, 765
lanpostua, 354, 355, 363, 373, 600,
798
Lanpostua, 355, 371
lanpostuak, 354, 355, 363, 379, 438,
486, 501, 502, 537, 599, 799, 800,
885, 1016, 1133, 1135, 1136, 1159,
1170, 1240, 1284, 1285, 1286, 1423,
1427
Lanpostuak, 117, 363, 486, 502, 768,
769, 882, 1016, 1038, 1066, 1239,
1424, 1427
lanpostuak betetzea, 537
Lanpostuak betetzea, 117
Lanpostuak betetzeko deialdia, 769
Lanpostuak betetzeko sistema
arruntak, 769
lanpostuak betetzeko sistema
normala, 769
lanpostuan, 353, 363, 600, 684, 882,
1038, 1427
lanpostuan jarduteko betekizuna,
1038
lanpostuaren, 363, 486, 487, 537,
696, 1205, 1207, 1525, 1527, 1528,
1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534,
1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541,
1542, 1543, 1544, 1545, 1677
lanpostuaren berezko eginkizunak,
1205
lanpostuaren betekizuna, 1384
lanpostuaren eginkizun nagusiak,
1016
lanpostuaren ezaugarriek, 696
lanpostuaren maila, 1038
lanpostuaren singularitasuna, 1016
lanpostuari, 165, 353, 354, 371, 373,
1158, 1159, 1160, 1285
Lanpostuari, 355
lanpostuari dagozkion eginkizunak,
36
lanpostuaz, 734
lanpostu-betetze, 502
lanpostuei, 355, 373, 402, 531, 875,
1012
Lanpostuei, 402
lanpostuek, 373, 799
lanpostuekin, 594, 1114
lanpostuen, 402, 487, 501, 502, 1284
Lanpostuen, 485
lanpostuen berezko eginkizunei,
1187
lanpostuen egokitzapenetan, 596
lanpostuen ezaugarrien, 796
lanpostuen okupazioa, 769
lanpostuen okupazioari, 796
Lanpostuen sailkapena, 1424
Lanpostuen sailkapenari buruzko
ebazpenak, 1424
lanpostuen zerrenda, 502
Lanpostuen zerrenda, 126, 1066,
1424
lanpostuen zerrendan, 799, 1038
lanpostuen zerrendaren, 1284
lanpostuena, 501
lanpostuetako, 354, 480, 485, 487
lanpostuetako eginkizun-betetzeari
buruzko ebaluazioa, 537
lanpostuetan, 353, 480, 530, 540,
770, 798, 799, 801, 812, 882, 1038,
1057, 1066
lanpostuetara, 329
lanpostuetarako, 117, 321, 355, 373,
1425
lanpostuko, 355, 373
lanpostu-maila, 329
lanpostura, 438, 798
lanposturen, 1516
lanposturi, 520
lanpostutan, 799
lanpostutarako, 329, 496
lanpostu-trukeak, 575
lanpostu-zerrenda, 402, 485
lanpostu-zerrendak, 353, 363, 371,
403

- Lanpostu-zerrendak, 409
 lanpostu-zerrendan, 406
 Lanpostu-zerrendek, 353, 485, 1424
 Lanpostu-zerrenden, 402, 403, 409
 Lanpostu-zerrenden edukia, 768
 lanpostu-zerrendetan, 117, 354, 373, 402, 409, 1384
 lansarien saileko diskriminazio-kasuei, 1499
 lantalde, 1256, 1708
 lantokia dagoen lekuko lanbulegoan, 1614
 lantokiak, 524
 lantokietan, 1166
 lan-txartela, 1459
 lan-zuzenbidearen araupean, 429
 Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoako toki-erakundeekin, 465
 larrain dantza, 522
 larrialdiak, 472, 812
 Larrialdiak, 472
 Larrialdiak Kudeatzeko Legearen, 472
 Larrialdiak kudeatzeko zentroa, 640
 Larrialdiak kudeatzeko zentroaren antolamenduak eta egiturak, 640
 larrialdi-egoerak prebenitzekoak.
Ikus jarduketa-sektoreak
 larrialdi-egoeran, 1126
 larrialdiei aurre egiteari, 640
 larrialdien, 509, 594, 1114, 1328
 Larrialdien kudeaketa eta arreta, 640
 larrialdien kudeaketari, 889
 Larrialdien Kudeaketari, 509
 Larrialdietako, 318, 485, 509
 Larrialdietako arrazoiengatik, 318
 Larrialdietako jardunbidea, 509
 Larrialdietarako zentroak, 640
Larrialdiko, 378, 472
 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari, 1211
 Larrialdiko deien arreta-zerbitzu publikoak, 1211
 Larrialdiko deien arreta-zerbitzua, 472, 1211
 Larrialdiko deien arreta-zerbitzurako, 472
 Larrialdiko farmazia-zerbitzuari, 378
 larrialdiko laguntza ekonomikoak, 243
 larrialdikoak, 524, *Ikus* zerbitzua
 larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak, 1679
 larruaren kolorea, 1319
 Las Baleares, 152
 latinarekin, 723
 lau eta hamabi urte bitarteko adingabeentzako programen, 241
 laudoetan, 186
 laugarren mailarainoko senitartekoek, 1675
 Lazeria, 472
 leak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 727
 legatu etnografiko eta arkeologikoa, 1078
 legatuak, 125, 428, 1373
 legatu-hartzaileek, 1675
 lege, 46, 47, 108, 115, 148, 160, 163, 165, 166, 195, 205, 243, 252, 290, 309, 310, 311, 312, 317, 319, 320, 321, 322, 323, 326, 330, 332, 334, 338, 340, 342, 343, 344, 346, 348, 364, 366, 367, 369, 372, 373, 374, 376, 382, 383, 384, 386, 387, 392, 393, 395, 396, 397, 402, 403, 409, 412, 429, 430, 437, 438, 456, 474, 477, 480, 484, 485, 492, 497, 501, 502, 503, 514, 517, 519, 520, 525, 529, 531, 535, 539, 540, 647, 697, 699, 1154, 1155, 1156, 1157, 1159, 1163, 1164, 1166, 1168, 1169, 1170, 1277, 1278, 1279, 1280, 1282, 1284, 1291, 1292, 1612
 Lege, 108, 117, 148, 195, 202, 242, 309, 310, 313, 316, 322, 323, 329, 333, 342, 346, 347, 370, 382, 384, 385, 386, 388, 392, 394, 396, 397, 399, 417, 424, 430, 433, 437, 456, 458, 463, 473, 478, 504, 529, 542, 647, 696, 697, 699, 763, 830, 892, 1077, 1153, 1154, 1155, 1167, 1168, 1169, 1170, 1203, 1277, 1279, 1280, 1281, 1291, 1377, 1378, 1379, 1613
 lege aplikagarriaren, 163
 Lege- edo erregelamenduxedapenen, 428
 lege- eta aurrekontu-mugen, 1370
 lege- eta erregelamenduerregulazioa, 221
 lege- eta politika-esparru bat, 218

- lege formal, 334
- Lege Gordailuaren, 759
- lege hau garatzeko arauetan
 - zehaztutako gordailu-zentroetan eratuko, 433
- Lege hau indarrean jarri aurretik administrazio publikoetan hasita dauden prozedura eta espediente guztiek hasi ziren hizkuntzan jarraituko dute amaitu arte, 332
- lege honen xedea, 423
- lege- nahiz administrazio-neurriak hartzea, 58
- lege organiko, 529
- lege organikoak, 364
- lege orokorren, 1304
- lege osagarri, 234
- lege prozesal aplikagarrian, 115
- lege prozesaletan, 598, 1116
- lege sektorialetako bakoitzaren zati, 1249
- lege zibilek, merkataritzakoek edo prozesalek, 1159
- Legea betetzeko neurriak hartzen, 410
- legea erregelamendu-mailan garatzeko, 326
- lege-aholkulari, 1436, 1440, 1619
- lege-aholkulari baten edo berak hautatutako zeinahi pertsonaren laguntza, 1440
- lege-aholkulari baten laguntza, 1438, 1440
- lege-aholkularia, 1435, 1444
- lege-aholkulariak, 1437, 1491
- lege-aholkulariari, 1435, 1444
- lege-aholkularirik, 1444
- legeak, 95, 139, 160, 250, 309, 334, 353, 393, 523, 531, 696, 1154, 1157, 1285, 1379, 1380, 1607, 1674
- Legeak, 160, 195, 326, 340, 362, 363, 365, 367, 393, 403, 437, 484, 507, 531, 1168, 1278, 1378
- legeak eta izaera orokorreko gainerako xedapen juridikoak, 31
- legean, 178, 277, 311, 1207
- legean erabilitako hizkuntza, 1244
- lege-araubide, 176
- lege-araubidea, 1516
- lege-arauketa, 1278
- lege-arauketak, 1279
- legearen, 5, 16, 148, 382, 438, 519, 523, 524
- Legearen, 310, 334, 337, 351, 362, 363, 364, 368, 370, 371, 372, 382, 391, 415, 419, 437, 472, 480, 484, 485, 486, 487, 542, 696, 1153, 1154, 1155, 1157, 1168, 1291
- LEGEAREN, 484
- legearen babes, 523
- Legearen edukiaren eta irismenaren, 1257
- legearen espiritua, 326
- Legearen hizkuntzaren harmonizazio, 1244
- Legearen indarraldian, 1153
- legearen irakurketa sistematikoa, 1244
- Legearen Jarraipen Batzorde Berezia, 599
- Legearen Jarraipen Batzordea, 231
- Legearen Jarraipen Batzordearen, 588
- Legearen oinarri diren printzipio orokorretatik, 325
- Legearen xedea eta printzipioak, 461
- lege-babesa duten hizkuntza ez-ofizialak, 206
- lege-babesa duten hizkuntzak, 206
- lege-babesean, 1254
- lege-baldintzei, 126
- lege-baldintzen, 1519
- lege-baliabide, 57
- lege-betebeharrak, 456
- lege-bilakaera, 1277
- legebiltzarkideen, 316, 317
- Legebiltzarrak, 311, 316, 322, 326, 329, 404
- Legebiltzarrari, 346
- Legebiltzarreko Mahaian, 312
- Legebiltzarreko Mahaiaren, 311
- Legebiltzarrera, 387
- lege-debekua, 1386
- lege-definizioak, 1257
- legeei, 5
- legeek, 5, 115, 161, 395, 480, 1285
- Legeek, 343
- legeen, 484
- legeen barne-igorpenak, 484
- legeen idazketa eta argitalpen

- elebiduna, 1348
- legeen testuak, 1609
- lege-esparru, 723, 724
- lege-esparrua, 1176
- Lege-esparruak, 392
- lege-esparruaren, 1263
- lege-estaldura, 1279
- lege-estatutu, 58
- legeetan, 331
- lege-forma, 58
- lege-garapena, 1347
- lege-garapenak, 1277
- lege-garapenari, 1301
- legegilea, 1279
- legegileak, 160, 795, 796
- legegileari, 1278
- legegintza-ahala, 647
- legegintza-ekimena, 817
- legegintza-eskuordetzaren, 472
- legegintza-jarduketa, 1388
- Legegintzako, 467, 484, 501, 1277
- legegintzako aurrekarietan, 353
- Legegintzako Dekretua, 472
- Legegintzako egintza baten
proiektua Batasuneko hizkuntza
ofizialetan idatzirik estatueta-
parlamentuen esku uzten den
unetik, 73
- legegintzako egintza baten
proiektua igortzen, 73
- legegintzako esku-hartze, 1278
- Legegintzako eskuordetze-
ahalmena, 1418
- Legegintzako Herri Ekimena, 467
- legegintzako herri-ekimena, 111
- legegintzako herri-ekimenaren
proposamenean, 1388
- legegintzako neurriak hartuko, 11
- Legegintzako xedapenen, 50
- legegintzaldia, 312, 316, 794
- Legegintzaldiak, 314
- legegintzaldian, 794
- legegintza-politikako orientabideak,
794
- legegintza-prozedura arruntaren, 71
- legegintza-prozedura batean, 73
- legegintza-prozedura berezi baten,
70
- legegintza-prozesurako irispidea,
1256
- legegintzaren arloan nahiz
bestelakoetan, 15
- Legegintza-testu, 795, 796
- lege-gordailuaren hartzailea, 1143
- lege-gordailuaren zenbakia, 925
- lege-laguntza, 166
- lege-laguntzarako, 165
- legelaria, 813
- legelariak, 161
- legelarien kidegoarekin lankidetzaz
teknikoko jarduerak, 813
- legelari-laguntza, 297
- legelari-laguntzaile lanpostu, 1708
- Legelari-laguntzaile postua, 1708
- lege-maila, 1138
- lege-mailako arau batek, 813
- lege-mailako neurriak, 1704
- lege-mailakoak, 1278
- lege-mailatik beherakoak, 1278
- lege-nortasundun dela aitortu
diezaioten eskubidea, 5
- lege-oinarriak, 1446, 1578
- lege-proiektu, 340, 346, 627, 1256,
1347
- lege-proposamenaren testu osoa,
1393
- lege-proposamenaren testuak, 1393
- legeria, 175, 194, 218, 238, 270, 290,
321, 500, 534, 611, 618, 684, 818,
843, 877, 972, 1006, 1070, 1126,
1131, 1173, 1189, 1255, 1256, 1341,
1344, 1413, 1599
- legeria autonomikoan, 290
- legeria egoki, 65
- legeria frantsesaren, 1645
- legeria frantsesera**, 1657
- legeria orokorrean, 1354
- legeria sindikalaren, 598
- legeria zibil eta prozesala, 305
- legeria zibil frantses osoa, 1608
- legeria zibil frantsesa**, 1608
- legeria zibilean, 657
- legeriak, 170, 242, 322, 398, 536,
1283, 1286, 1365
- Legeriak elkarri hurbiltzea, 70
- legeriak onartzen dituen zehar-
kudeaketa moduetako baten
bitartez zerbitzua emateagatik,
462
- legerian, 125, 323, 379, 407, 415, 437,
537, 1022, 1205, 1283
- legeriarekin, 1288, 1599, 1706

- legeriaren, 124, 176, 179, 232, 237, 351, 406, 506, 598, 726, 843, 869, 924, 975, 1130, 1133, 1136, 1153, 1157, 1249, 1255, 1287, 1288, 1360, 1383, 1463, 1683
- legeriaren aplikazioa, 1507
- legeriari, 1557
- legerietatik kanpo uztea, 96, 140
- lege-teoriak, 44
- lege-testu, 795, 796
- lege-testua, 1254
- lege-testuak, 309, 334, 484
- lege-testuaren, 334
- Lege-testuaren euskarazko bertsioa, 452
- lege-testuk, 723
- lege-tradizioetan, 348
- lege-tratamendu, 176
- lege-xedapenetara, 428
- legez, 6, 8
- Legez, 515
- legez besteko proposamena, 587
- Legez edo erregelamenduz eskatzen den hizkuntza ez den beste hizkuntza batean etiketatutako produktuetan, 789
- Legez kontrako lana, 1507
- Legez kontrako lanari, 1507
- legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa, 305, 306
- Legez unibertsalak, interes orokorrekoak edo beste kategoria batekoak diren zerbitzuak egiten dituzten erakunde edo pertsona juridikoak, 397
- legezko babesa, 523
- legezko babesa izateko eskubidea, 5, 6
- legezko edo erregelamenduzko xedapenak, 1511
- legezko erabilerako diruan, 1094
- legezko eraginkortasun, 495
- legezko errekurso, 415
- legezko eta erregelamenduzko xedapenekin, 1454, 1455
- legezko idazkien frantsesezko bertsio ofizialak bakarrik duela indar juridikoa, 1655
- legezko ondorioak, 444
- legezko ordezkaria, 275
- legezko ordezkariak, 251
- legezko ordezkariaren, 1614
- legezko ordezkariak, 167, 223, 224, 228, 592, 593, 1113, 1662
- legezko ordezkarien bisitak, 1181
- legezko ordezkarien eskusibotasunari, 1662
- legezko prozeduren, 1348, 1352
- legezko testuak, 480
- legezko tutoreei, 595
- legezko xedapenek, 1439
- legezkoak ez diren hainbat erreforma eta xedapen, 1693
- legezkotasunaren, 521
- legeztatze, 149
- legeztatzea, 251
- legeztatzearekin, 251
- legeztatzetik, 251
- legeztatze-zigilua, 274
- legitimazioa, 320
- legitimitate, 1386
- legitimitatea, 459
- lehen auzialdian, 1604
- lehen auzialdiko auzitegian, 1589
- Lehen Auzialdiko Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan, 64
- lehen edo bigarren hizkuntza gisa ikasten dutenaz bestelako hizkuntza batean, 1028
- Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleek, 1475
- lehen eta bigarren hezkuntzetan, 1286
- lehen eta bigarren irakaskuntzarako programetan, 477
- lehen eta bigarren mailako eskolak ematen dituzten ikastegiak, 1477
- lehen eta bigarren mailako oinarriko hezkuntza, 1700
- Lehen eta bigarren soinu-laguntzaile, 1569
- lehen harrerako zerbitzua, 1251
- Lehen harrerako zerbitzua, 1250
- Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrak, 1250
- Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrek, 1250
- Lehen harrerako zerbitzuak, 1250
- Lehen harrerako zerbitzuaren

- informazio- eta prestakuntza-
ekintzek, 1250
- lehen harrerako zerbitzuek, 1250
- Lehen hezkuntza, 1663
- Lehen Hezkuntza, 577, 866, 1024,
1026, 1102, 1230, 1694
- lehen hezkuntza horretan ere,
gutzika-gutzika baina
jarraitutasunez, ama-
hizkuntzarekin batera, herriko
hizkuntza nagusia sartzea, 40
- Lehen hezkuntza maisu-maistrek,
202
- Lehen hezkuntzak, 197
- Lehen Hezkuntzako, 204, 368, 506,
576
- Lehen Hezkuntzako 2. maila, 1694
- Lehen Hezkuntzako 2. mailako
ikasleen kopurua, 1694
- Lehen Hezkuntzako 4. maila, 1694
- Lehen Hezkuntzako bigarren eta
hirugarren zikloak, 1410
- Lehen Hezkuntzako bigarren
mailatik, 1403
- Lehen Hezkuntzako etaparen
antolaketaren, 1102
- Lehen Hezkuntzako ikastetxe
osatugabeetan, 204, 368
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeak,
1473
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako
eta kolegio eta lizeoetako ohiko
ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 1475, 1711
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako
ikasketa-eskaintza, 1476
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako
ohiko ordutegiaren, 1475
- lehen hezkuntzako ikastetxeetako
ohiko ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 1673
- lehen hezkuntzako ikastetxeetan,
1514
- Lehen hezkuntzako irakasleak, 202
- Lehen Hezkuntzako laugarren
mailan, 204
- Lehen Hezkuntzako lehen mailatik,
1402
- Lehen Hezkuntzako lehen zikloa,
1410
- Lehen Hezkuntzako modulu, 716
- Lehen Hezkuntzako musikaren,
gorputz-heziketaren eta atzerriko
hizkuntzen irakaskuntza, 207
- Lehen Hezkuntzako zentro
osatugabeetan, 204, 1019
- Lehen Hezkuntzako, Hezkuntza
Bereziko, Derrigorrezko Bigarren
Hezkuntzako eta Batxilergoko,
Lanbide Heziketako heziketa-
zikloetako eta helduen
prestakuntzako irakaskuntzak,
1400
- lehen hezkuntzan, 1474
- Lehen Hezkuntzan, 1402, 1683, 1684
- lehen hezkuntzan, ama-hizkuntzaren
forma normalizatuak barruratzea,
40
- Lehen hezkuntzarako, 862
- Lehen hezkuntzaren, 197
- Lehen Hezkuntzaren helburua, 1026
- lehen hizkuntza bizi, 1683, 1684, 1685
- lehen irakaskuntza, 729, 1161, 1232,
1236
- lehen irakaskuntza beren ohiko
hizkuntzan jasotzeko eskubidea,
1161
- lehen mailako arretako gizarte-
zerbitzuetako zentroetako
langileei, 1116
- Lehen mailako arretako osasun-
zerbitzuetan, 806
- lehen mailako arretan, 987
- lehen mailako baliabidea, 469
- lehen mailako edo bigarren mailako
hezkuntzan, 393
- lehen mailako hizkuntza-sistema,
1254
- lehen mailako ikastegi pribatuetan,
1478, 1711
- lehen mailako instrukzio-arloko
jurisdikzioa, 1579
- lehen mailako irakaskuntza, 90, 134
- Lehen mailako irakaskuntza, 1476
- lehen mailako irakaskuntzaren, 90,
134
- lehen mailako irakaskuntzaren zati
handi bat, 90, 134
- lehen ministroari, 1511
- Lehen zikloa, 1480
- lehen zikloan, 195
- lehen zikloko, 1102

- lehen zikloko curriculumak, 1235
 lehen ziklotik, 195
 lehendakari, 227
 lehendakaria, 340, 342
 Lehendakaria, 341
 lehendakariak, 274, 314, 315
 Lehendakariak, 314, 1379
 lehendakariaren, 344
 Lehendakariaren, 316
 lehendakariari, 46, 47, 52, 60, 83, 426
 Lehendakariari, 343, 542
 Lehendakaritza Sailaren, 338
 Lehendakaritza Sailari, 334, 335, 337
 Lehendakaritzako, 336, 337, 338
 lehenengo adinetatik, 924
 lehenengo ikasketak, 1353
 lehenengo irakaskuntzak, 1348
 lehenengo sorospenak, 960
 lehenespeneko eta lehentasuneko arreta, 1421
 lehenesteen, 406
 lehengai-artekariak, 1517
 Lehentasun geografikoak, 1700
 lehentasun justifikatu gabe, 89, 133
 lehentasuna, 114, 172, 176, 194, 280, 366, 412, 450, 576, 618, 653, 728, 754, 777, 862, 983, 1016, 1027, 1063, 1180, 1234, 1259, 1297, 1402, 1404, 1405, 1409, 1634, 1641
 Lehentasuna, 116, 280
 lehentasunak, 369, 994, 1099, 1699
Lehentasunak, 301
 lehentasunaren erreibindikazioa, 176, 281
 lehentasun-data, 1487
 lehentasun-deklarazio, 172, 176, 280
 Lehentasuneko arreta-eremuak eta -egoerak, 1421
 lehentasuneko helburua, 1263, 1266
 lehentasuneko irizpide, 408
 Lehentasuneko jardun-ildoak, 1100
 lehentasunekoak, 151
 lehentasunen, 383, 924
 Lehentasun-erreibindikazioak, 172, 176
 lehentasun-eskubidea, 172, 176, 1487
 lehentasun-esparruetatik, 1700
 lehentasunez, 384, 475, 476, 1281, 1283, 1284
 lehentasunezko arlo hauetan, 1027
 lehentasunezko bertsiola, 1233
 lehentasunezko eskubidea, 8
 lehentasunezko harremanak, 1218
 Lehentasunezko harremanak, 404
 lehentasunezko helburua, 476
 lehentasunezko helburutzat, 1398
 lehentasunezko hezkuntzako ikasleen, 1694
 lehentasunezko hezkuntzakoak ez direnen. IKus ikasleak
 lehentasunezko hizkuntza ofizialean, 796
 lehentasunezko irizpidetzat, 1412
 lehentasunezko jarduketatzat, 754
 lehentasunezko merezimendu, 115, 346
 lehentasunezko merezimendua, 765, 892
 Lehentasunezko prozedura, 166
 lehentasunezko xedeen, 376
 lehentasunezkoa ez den hezkuntzako ikasleen, 1694
 lehentasunezkotzat, 384
 lehentasun-hurrenkera, 976, 1251
 lehentasun-irizpideak, 1235
 Lehentasun-irizpideek, 1235
 lehentasuntzat, 1693, 1700
 lehia, 323, 1363
 lehia askea, 1632
 lehia askea eta faltsutu gabea izango duen barne-merkatua, 66
 lehia askeari buruzko arau orokorrak, 948
 lehia orekatua, 1375
 Lehia-elkarrizketa, 253
 lehia-elkarrizketetan, 530
 lehiaketa, 112, 113, 345, 438, 480, 486, 487, 540, 765, 892, 1038, 1170, 1207, 1379
 Lehiaketa, 112, 113, 363, 480, 486, 487, 769, 892, 1016, 1038, 1427
 lehiaketa arruntean, 112, 1384
 Lehiaketa arruntean, 112, 113
 lehiaketa arrunterako deialdiaren, 113
 lehiaketa bateratuan, 1384
 Lehiaketa bidezko aparteko prozeduran, 816
 lehiaketa erabakitzailea, 897
 lehiaketa espezifikoa, 769
 Lehiaketa espezifikoak, 1016

- lehiaketa eta oposizioetako probak, 1207
- Lehiaketa-fasean, 1239
- Lehiaketa-fasearen, 480, 487
- lehiaketa-faseko, 540
- lehiaketak, 355, 1207, 1208, 1471
- lehiaketakoek, 769
- Lehiaketan, 363, 486
- lehiaketa-oposizio libreen, 1170
- lehiaketa-oposizioa, 1106
- lehiaketa-oposizioaren, 487
- lehiaketa-oposizioko, 480
- Lehiaketaren arau orokorrak, 769
- lehiaketaren deialdiaren oinarrietan, 1170
- Lehiaketaren fasean, 1106
- lehiaketaren oinarriak, 112
- lehiaketa-sistema, 1170
- lehiaketaz, 346
- lehiaketen, 502
- lehiaketen adjudikazioan, 1129
- lehiaketetan, 205, 336, 390, 438, 696, 882, 899, 1207, 1363, 1474
- Lehiaketetarako, 406
- Lehiaketetarako deialdietako, 406
- lehiakideak, 503
- lehiakideek, 882
- lehia-konkurrentziako araubidean emateko prozedurak, 931
- Lehiakortasun Ekonomikoari, 966
- lehiakortasun handiko merkatuko ekonomia soziala, 66
- lehiakortasunerako, mugikortasunerako eta enplegarritasunerako abantaila, 1409
- lehian, 808
- lehiarako abantaila baliotsua, 967
- lehiaren arauak, 238
- lehiaren arloan, 1229
- lehiaren babesaren, 174
- Lehiaren Babeserako Auzitegiari, 174
- Lehiaren Babeserako Auzitegiari eta Zerbitzuari, 174
- Lehiaren Babeserako Zerbitzuari, 174
- Lehiaren eta kontsumoaren aldeko eta iruzurren kontrako agenteak, 1498
- lehiaren globalizazioa, 469
- lehiari buruzko txostenak eta azterlanak, 1229
- Lehiari, fiskalitateari, eta legeriak hurbiltzeari buruzko arau erkideak, 70
- lehorreko nahiz itsasoko garraioaren alorreko artekariak, 1517
- leihatila bakarra, 500
- Leihatila bakarra, 448
- leihatila bakarraren, 787
- Leihatila bakarraren, 244
- leihatila bakarrean, 244, 245
- Leihatila bakarrera irispidea izateko, 448
- leihatilako diru-sarrerei, 238
- leihatiletan, 534
- leku, 223, 311, 521, 592, 971, 987, 1171
- leku eta ibilgailuren soinu- eta irudi-grabazioak, 1596
- leku interesgarri. *Ikus* izendapenak
- leku pribatu, 311
- leku pribilegiatua, 1643
- lekua, 314, 1205
- Lekualdaketaren baldintza bereziak, 1501
- Lekualdaketaren baldintzak, 1500
- Lekualdaturiko soldatako langileak, 1500
- lekualdaturiko soldatako langileei, 1500
- lekualdatzeak, 1413
- lekualdatze-lehiaketan, 529
- Lekualdatze-lehiaketetan, 1207
- lekualdatzen, 28
- lekuan, 417
- lekuetako ohiturei, 1414
- lekuetan, 376, 383, 1002, 1278, 1288, 1289
- lekuko, 114, 120, 185, 268, 489, 1002, 1494, 1553, 1583, 1604
- Lekuko, 1579
- lekuko hizkuntza ofizialetako, 185, 250
- lekuko lan-bulegoan, 1614
- lekukoa, 1490, 1580
- lekukoak, 547, 1225, 1489, 1493, 1579, 1580, 1585
- Lekukoak, 1489, 1579, 1580
- lekukoarekin, 1579
- lekukoari, 1489, 1490, 1580
- lekukoei, 1491

- lekukoek, 186, 1490, 1494, 1580,
1583, 1585
lekukoekin, 1584
lekukoen, 1490, 1583, 1585
Lekukoen egokitasuna, 489
lekukoren, 1585
Lekukoren, 1491
lekukorik, 1247
lekukotasunak, 145, 290
lekukotza bereziak, 1085
lekukotza itzulia, 747, 1158
lekukotzak, 1002, 1159, 1285
lekutan, 293
lengoaia, 1196, 1197
lengoaia berrien kalitateko
eskaintzen ikerketa, 1176
lengoaia berritzaileak, 522
lengoaia matematikoan, 1102
lengoiak, 924, 1197
lengoaien, 587
lengoaien bidez komunikatzeko,
adierazteko eta ulertzeko
trebetasunak, 1236
leondar erkidegoak, 1007
leondarren, 1003
Leonerak, 1002
Leongo Rozuelako Justo eta Artzain
Santuen Monasterioko "Nodicia
de Kesos", 1002
Lérida, 128
lerro, 754, 906, 922, 923, 1376, 1423
lerroak, 786, 906
lerroarterik, 1490
lerroek, 334
lerroen, 350
Les Corts, 1379
lesbiana, 803, 880, 1121
**lesbiana, gay, trans, bisexual eta
intersexualen eskubideak
bermatu eta LGBTI fobia
desagerrarazteari**, 803
lesbianak, 885, 969
lesbianen, 1338
lesbianen, gayen, transexualen,
bisexualen eta intersexualen
eskubideak, 1293
Letonia, 42
letonieraz, 68, 69
letra beltz larriz, 905
letra handitua, 534
letra handituan, 533, 534
letra katalan, 1126
letra katalanek, 1126
Letra Katalanen Institutuzioa, 1126,
1175
Letra Katalanen Institutuzioak, 1130
Letra Katalanen Institutuzioaren, 1126,
1127, 1130
Letra Katalanen Institutuzioari, 1130
Letra Katalanen Ohorezko Saria,
1129
letra larriak, 811, 1295
letra larriz edo xehez, 905
letra-gizon ospetsuenetako batzuek,
1126
Letrak, 1480
letra-mota, 169
letraren, 689
letren, 811, 894, 1295
letren kopia, 1560
letretako edo hizkuntza-arloko
irakaskuntzako pertsona
ospetsuak, 1368
letretako edo irakaskuntzako
pertsona ospetsuak, 1374
letretako eta irakaskuntzako
pertsona ospetsuak, 1366
lexiko, 636
lexikoa, 484, 1694
LGBTI pertsonen berdintasun soziala,
880
LGTBI kolektiboaren berdintasuna,
ikusgarritasuna eta diskriminaziorik
eza sustatzeko politika publikoak,
970
LGTBI pertsonen, 613, 678, 803
LGTBI pertsonen berdintasun
eraginkorra, 803, 1293
LGTBI pertsonen berdintasuna, 678
LGTBI pertsonenganako eta haien
senideenganako hizkera sexista
edo iraingarria, 613
LGTBI pertsonenganako
pertzepzioa, 613
LGTBI+, 527
lgtbi+ pertsonen berdintasun
gauzatua sustatzeko politika
publikoak, 527
LGTBI+ pertsonen berdintasun
sozialari, 527
libre aukeratutako ordezkarien, 7
liburu, 252, 314, 381, 925, 1036

- liburu digitalaren garapena, 986
- liburu digitalizatu gabeetan, 252
- liburu zurian, 381
- liburua, 731, 1126, 1263, 1375
- Liburua, 921, 922, 923, 1376
- liburua eta irakurketa sustatzeko eta suspertzeko politika eraginkorra, 1375
- liburua sortzeko prozesuan esku hartzen duten pertsonak, 922
- liburuak, 698, 924, 1036, 1163, 1611
- liburuak eta literaturako lanak itzul, 60
- liburuak hautatzeko, 1612*
- liburuan, 1364
- Liburuaren agenteak, 922
- liburuaren agenteek, 925
- Liburuaren Aholku Batzordea, 925, 1375, 1376
- Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak, 925
- Liburuaren Aholku Batzordearen osaera eta funtzionamendua, 925
- Liburuaren Aholku Batzordeko ordezkariak, 923
- liburuaren eta irakurketaren inguruko plangintza-, informazio- eta koordinazio-zereginak, 922
- liburuaren idazketa, itzulpen, edizio, inprimaketa, ekoizpen, elaborazio, diseinu grafiko, diagramazio eta ilustrazio lanetan parte hartzen dutenak, 922
- liburuaren industria, 211
- liburuaren merkatu, 924
- liburuaren salmenta, 923
- Liburuaren sektorea sustatzeko laguntzak, 923
- liburuaren sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa, 922
- liburuaren sektoreari, 922
- Liburuaren sektoreari, 1375
- liburuaren sustapenean, 924
- liburuaren zabalkunderako, irakurketarako, sorkuntzarako eta itzulpenerako programak, 925
- Liburuaren Zentro Nazionala, 1611
- liburuari, 210, 211, 921
- Liburuari, 210, 1216, 1225, 1375
- liburu-dendak, 922, 923
- liburu-denden, 1375
- liburuetarako irispidea, 924
- liburu-forma, 210
- liburugintzan adituak direnen, 925
- liburu-klubak, 922
- liburu-merkatu, 923
- liburu-merkaturatzeari, 211
- libururako irispidea, 1375
- liburu-saltzaileak, 1375
- liburu-saltzaileek, 210, 925
- liburu-sektorea, 210
- liburutegi, 177, 633, 956, 957, 1036
- liburutegi digital, 281
- liburutegi digitalen, 210
- liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak, 433
- liburutegi nazionala, 1142
- Liburutegi Nazionalaren zeregina, 1142
- liburutegi publikoak, 1142
- Liburutegi publikoak, 507, 759, 760
- Liburutegi publikoaren, 507
- Liburutegi publikoek, 759
- liburutegi publikoen, 507, 1036
- liburutegi publikoen eginkizunak, 957
- Liburutegi publikoen eginkizunak, 957
- liburutegi publikoen eta eskola-liburutegien sare edo sistemak, 956
- liburutegi publikoen sarea, 957, 1080
- Liburutegi Publikoen Sarea, 559
- liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek, 1080
- liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1080
- liburutegi publikoetan, 1144
- Liburutegi Sistema, 759
- Liburutegi Sistemari, 759
- Liburutegia, 759
- liburutegiak, 35, 95, 139, 411, 922, 1079, 1080
- Liburutegiak, 211, 759, 760, 956
- Liburutegiaren kontzeptua, sailkapena eta definizioak, 1079
- liburutegiei, 211, 654
- Liburutegiei, 210, 956, 1036, 1079, 1094
- liburutegiek, 431, 924

- Liburutegiek, 957
 liburutegiekin, 1127
 liburutegien, 211, 507, 559, 956
 Liburutegien, 211, 559, 1080
 liburutegien arloan eskumena duen sailari, 957
 liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako balioko duten sareak sor daitezzen bultzatuko, 433
 Liburutegien Elkarlanerako Kontseiluari, 211
 liburutegien elkarteen nazioarteko federazioa, 1296
 Liburutegien printzipioak eta balioak, 956, 1079
 liburutegien sistema, 507, 956
 liburutegietako erabiltzaileek, 1080
 liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1080
 liburutegietako langileei, 212
 liburutegietako teknikariak, 924
 liburutegietako titularren betebeharrak, 956
 liburutegietan, 924, 1289
 Liburutegietan, 760
 liburutegietatik, 1036
 liburutegiok, 924
 Liburutegi-politika, 760
 liburutegi-sare publikoan, 923
 liburutegi-sistema, 924, 956, 1079
 liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak, 1079
 liburutegi-sisteman, 924
 liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura, 1080
 Liburutegi-sistemari, 1142
 Liburutegi-zerbitzuak emateko araubidea, 957
 liburutegi-zerbitzuak sustatu eta hobetzeko, 432
 liburuxka, 180, 181, 257, 258, 283, 1414
 Liburuxka, 179
 liburuxkaren, 182, 302, 303
 Liburuxkaren erantzukizuna, 302
 liburuxkek, 1414
 liburuzainak, 1375
 liburuzainek, 925
 liderrak, 1072
 likaren legezkotasunaren defentsa, 521
 likidatzaileek, 188, 278
 Likidatzaileen, 187
 likidazioa, 1370, 1560, 1565, 1568
 likidazioari, 188
 Likidazioari, 189
 likidazio-baliabideen, 1671
 likidazio-prozedura, 190
 likidazio-prozedurak, 189, 190
 likidazio-prozeduren, 190
 Linaresko "Antonia López Arista" Unibertsitate Eskola, 553
 Lineako edukien eskaintzaren ildo estrategikoak, 1391
 lineako informazio-zerbitzuen, 950
 linean, 210
 linean jarri ditzatela herritarren eskura, 82
 LINGUA, 59
 linguistikoa, 469
 linguistikoak. *Ikus* laguntza-bitartekoak
 linguistikoak eta soziolinguistikoak, 25
 Lisboako Trataturua, 75
 Lisboako Tratatuak, 77
 Lisboako Tratatuaren, 79, 974
 Lisboako Tratatuaren arabera Hizkuntza-gutxiengo historikoen babesari eta garapenari buruzkoa, 76
 liskarrak, 12
 literatura, 32, 33, 271, 653, 729, 734, 735, 791, 921, 924, 925, 956, 1232
 literatura- eta kultura-sistema, 921
 literatura- eta zientzia-lanak, 1163
 literatura- eta zientzia-sorkuntza, 1163
 literatura garaikidea itzultzeko proiektuetan, 59
 Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea, 1126, 1127
 literatura katalanaren sorkuntza, 1126
 literatura katalanaren sorkuntzak, 1126
 literatura unibertsaleko klasikoak, 923
 literatura unibertsaleko lanen itzulpena, 922
 literatura-, arte-, zientzia-lanen, 318

- literatura-argitalpenetan, 1363
 literatura-egileek, 1363
 literatura-ekoizpen, 1126
 literatura-ekoizpenaren, 1375
 literatura-ekoizpenaren eta egileen ezagutza, 1127
 literatura-hedapenerako zentroekin, 1127
 literatura-jarduera, 1611
 Literaturako Canarias Saria, 1061
 literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, 95, 139
 literatura-lanei, 654
 literatura-lanen irakurketa, 1126
 literaturan, 158, 653
 literatura-obren argitalpen eta berrargitalpena, 1611
 literatura-obren idazketa, 1611
 literatura-ospe, 1363
 literaturaren, 1102
 literaturaren irakaskuntza, 997
 literatura-sorkuntzako, 924
 literatura-sustapeneko politiketan, 211
 literatura-tradizio autoktonoaren, 764
literaturaz, 1612
 Lituania, 42
 lituanieraz, 68, 69
 lizentzia, 384, 386, 421, 445, 457, 1288, 1309
 lizentzia edo diploma mailakoa, 1096
 lizentzia-, baimen- edo emakidatze eskabideetan, 384
 lizentzia-araubidean, 1288
 Lizentzia-araubidearen mende dauden ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1199
Lizentzia-diploma berriek eta goimailako ikaskuntza-diplomek, 1613
 lizentziadun, 206, 372
 lizentziaduna, 438
 lizentziadun-plazak, 402
 lizentziak, 291, 384, 575, 960, 1198
 Lizentziak, 1025
 lizentziaren, 386
 lizentziaren araubidea, 1198
 Lizentziaren edukia, 1198
 Lizentziaren helburua, 1198
 lizentziaren klausulak, 386
 lizentzien izapidetzea, 519
 Lizeo, 1685
Lizeo eta kolegioetan, 1612
 Lizeo orokor eta teknologikoetan, 1685
 lizeoak, 1470, 1477, 1641
 lizeoen eginkizuna, 1471
 lizeoen kudeaketaren gaineko eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, 1477
 lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1475, 1711
 lizeoetan, 1684, 1685
 lizitatzailleak, 156
 lizitatzailleen, 530
 Lizitatzeko gonbita, 156
 lizitazioak, 1708
 lizitazio-deialdi, 157
 Lizitazio-deialdi, 156
 Lizitazioen publizitatea, 156
Lizitazio-iragarkia, 253
 lizitazio-iragarkian, 253, 293, 294
 lizitazio-iragarkiaren, 253, 293
 Lizitazio-iragarkietan, 294
 Lizitaziorako deialdia, 530
 Llei d'Us i Ensenyament del valencià, 158
 Lleida, 128
 Llinguaren Akademia, 699
 Llinguaren Akademiari, 699
 logopeda, 1535
 Logopeda, 223, 1536
 logopedak, 1536, 1537
 Logopedak, 1535, 1536
 logopeda-lanak, 1096
 Logopeda-lanbidea, 558, 859
 logopedaren lanbidea, 1076
 logopedek, 1536
 Logopedek, 1536
 logopeden eginkizuntzat, 859
 Logopeden Elkargo Ofiziala, 558
 Logopeden Elkargo Ofizialean, 558, 743, 1096
 Logopeden Elkargo Profesionala, 743, 848, 859, 915, 1017, 1076, 1096
 Logopeden Elkargo Profesionalean, 859, 1076
 Logopeden Elkargoa, 1171
 Logopeden Elkargoan, 1017

- logopeden elkargoekin, 1096
Logopeden lanbidea, 915
logopedia, 421, 558, 848, 859, 1076, 1096
Logopedia, 848, 977, 1171
Logopedia-jardueren ildo nagusiak, 1536
Logopediak, 848
logopediako diplomadun- edo gradudun-titulurik, 1076
logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala, 1076
Logopediako Diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala, 1017
logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua, 859
Logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua, 558
logopediako unibertsitateko diplomadun-titulurik, 915
Logopedian diplomaduna izateko unibertsitate-titulu ofiziala, 421
Logopediaren, 558, 743, 859, 915, 1017, 1076, 1096, 1171
logopediaren alorrean, 1536
lokal publikoetan, 323
lokalak, 32, 33, 1643
lokalaren, 392
lokalaren alokairua, 392
lokalei, 1683
lokalek, 456
lokaletan, 1644
lokarri, 465
LOMCEk, 300
lor, 32, 45
lorategiak, 856
loratzen, 79
Lorenzo Hervás y Panduro, 215
lortzea, 18, 469
lortzeko, 15, 24, 329, 451
lortzen, 61
loteei, 1565
loteslea, 321
lotune nagusia, 1650
lotura, 275, 311, 591, 882, 893, 937, 965, 967, 994, 1038, 1074, 1152, 1204, 1237, 1277, 1280, 1313, 1576
lotura bizi eta sakonak indartzeko tresna, 1302
lotura emozionalari, 1301
lotura estua, 1312
lotura historiko, kultural eta linguistiko bereziak, 237
lotura historikoak, politikokoak, linguistikoak, kulturalak, ekonomikoak eta sozialak, 1300
lotura kultural, sozial eta ekonomikoak, 632
lotura pribilegiatuaren, 1277
lotura sozial, kultural, ekonomiko eta linguistikoak, 208
loturagatik, 1427
loturak, 185, 195, 713, 763, 991, 1197, 1472, 1480
loturarekin, 1280
loturaren, 121
loturari, 1257
loturarik, 385
loturei, 208, 996, 1312, 1313
loturez, 734
Lugo, 154
lurpean, 629
lurralde, 27, 28, 30, 40, 109, 116, 170, 206, 250, 317, 334, 335, 336, 341, 389, 404, 517, 647, 650, 654, 1142, 1143, 1152, 1157, 1163, 1167, 1204, 1210, 1233, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1285, 1286, 1287, 1288, 1290, 1291, 1475, 1478, 1492, 1638, 1662, 1711
Lurralde, 675
Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumen Sailari, 387
Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumeneko sailburua, 387
Lurralde Antolamendua eta Etxebizitza; Merkataritza eta Kontsumoa, 387
Lurralde Antolamenduaren, 626
Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorak, 626
LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERRO OROKORRAK, 626
lurralde bakoitzean koofiziala den hizkuntzan, 206
lurralde bakoitzeko berezko hizkuntzen aukera-berdintasuna, 239
Lurralde bateko berezko hizkuntza, 1396
lurralde berean elkarrekin bizi diren hizkuntzekiko aurreiritziak, 1396

- lurralde berean hitz egiten diren ahozko hizkuntzen pareko elebitasun-erregimenik, 1254
- lurralde elkartuetarako lan-kode, 1614
- lurralde- eta eginkizun-eremua, 389
- lurralde- eta gizarte-ezarpena, 1412
- lurralde eta gizatalde horiek kokaturik dauden edota bizi diren estatuekin kulturazko harremanak bideratzeko tratatu edo hitzarmenak sinatu, 308
- lurralde eta herrialdeetako instituzio eta erakundeekin, 1234
- lurralde- eta hirigintza-antolamenduaren arloan eskumena duen sailaren titularrak, 1075
- lurralde- eta hizkuntza-erakundeekin buruzko gaikuntza-probak, 1055
- lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 1397
- lurralde- eta sektore-banaketaren, 1168
- lurralde gaztelaniadunetan, 1353
- lurralde hispanikoetako autonomia-estatutuek, 1365
- lurralde historiko, 248, 336
- lurralde historikoa, 27
- lurralde historikoan, 724
- lurralde historikoaren izen ofiziala, 248
- lurralde historikoaren toponimo ofiziala, 248
- lurralde historikoek, 334
- lurralde historikoekin, 249, 335
- lurralde historikoen izaera bikoitza, 248
- Lurralde Historikoen Legearen, 334
- lurralde historikoen nomenklatura ofiziala, 248
- lurralde historikoetako, 336, 341, 431
- Lurralde historikoetako, 387
- Lurralde historikoetako foru-aldundietako, 387
- lurralde historikoetako foru-araubide espezifikoak eta pribatiboak, 248
- lurralde historikoetako foru-organoek, 325
- lurralde historikoetako foru-organoek, 328, 465
- lurralde historikoetako foru-organoek edota toki-korporazioek, 328
- lurralde historikoetan, 317
- lurralde horiei dagozkien zerbitzuetan, 30
- lurralde horietan ezarritako botereek hizkuntza hori aitortzea hizkuntza ofizial edo koofizial moduan, 41
- lurralde horretako hizkuntza propioan, 31
- lurralde horretan hizkuntza jakin bat erabiltzeari, 30
- lurralde horri dagozkion harremanetan, 30
- lurralde jakin batean bakarrik arriskupean dauden hizkuntzak, 79
- lurralde jakin bateko hizkuntza propiozat hartzea, 28
- Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren, 1473, 1667
- Lurralde Kontseiluaren ebazpen, 1514
- Lurralde Kontseiluko kideen gehiengo, 1514
- Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea, 993, 994
- lurralde mugakideekin, 469
- lurralde nagusiki gaztelaniadunak, 1356
- lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, 1354, 1395
- Lurralde nagusiki valentzieradunak, 1356
- lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotzen dituen udalerri, 1383
- lurralde nazional, 1002
- lurralde nazional osoan, 941
- lurralde nazionalean, 208
- lurralde okzitaniarrekin, 1304
- lurralde osoan, 1504, 1643
- lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial, 87, 132
- lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial, 87, 132
- lurralde osoko kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara, 1659
- lurralde propioan, 27

- Lurralde zehatz bateko berezko
hizkuntza, 26
- lurralde- zein hizkuntza-
aniztasunaren babesa, 517
- lurralde, herri eta herriarteko bideen
izen ofizialak, 494
- lurraldea, 665, 759, 1388, 1391
- Lurraldea, 112, 902
- lurraldea hezurmamitzeko tresna,
947
- lurraldeak, 158, 680, 763, 1348, 1349,
1350, 1510
- lurraldean, 120, 170, 175, 183, 259,
290, 298, 404, 414, 472, 657, 676,
696, 811, 819, 871, 876, 920, 981,
983, 1041, 1059, 1108, 1152, 1165,
1195, 1197, 1251, 1253, 1263, 1290,
1295, 1302, 1304, 1352, 1399, 1439,
1510, 1512, 1526, 1528, 1542, 1586,
1590, 1591, 1592, 1594, 1600, 1602,
1604, 1625, 1657, 1688
- lurraldean berezkoa den hizkuntza,
35
- lurraldean dauden beste
komunikabide batzuekin, 1410
- lurraldean finkatutako merkataritza-
establezimenduek, 36
- lurraldean hitz egin ohi diren
hizkuntzetako batean, 1604, 1625
- lurraldean jatorrizkoak diren
hizkuntzak, 40
- lurralde-antolaketaren
espezialitateen ezagutzari, 1383
- Lurralde-antolamendu eta -
garapenaren Orientazioari, 1659
- Lurralde-antolamendu eta -
garapenerako eskualde-mailako
konferentziak, 1660
- Lurralde-antolamenduaren
gidalerroak, 627**
- lurraldearekin, 760
- lurraldearen arabera historikoa den
hizkuntza, 31
- lurraldearen barruko hezkuntzaren
maila guztietan, 32
- lurraldearen eta baliabide
naturalen balioan, 1077
- lurraldearen eta pantailako
presentziaren irizpideak, 1265
- lurraldearen irudi orokorrean, 36
- lurraldearen izen ofizialaren, 248
- lurraldearen izendapen
geografikoetarako tresna, 825
- lurraldearen, ordutegiaren eta
sarrera-kopuruaren irizpideak,
1265
- lurraldeari, 25, 871
- Lurralde-atxikipeneko epaileak, 115
- lurralde-berrorekarako eta gizarte-
kohesiorako faktore, 947
- Lurralde-desagregazioa, 711
- Lurralde-deskonexioak, 241
- lurralde-desorekak, 1398
- lurralde-egituraketa eta -
kohesiorako, 1389
- lurralde-egoitza, 1367
- lurraldeei, 1649
- lurraldeek, 40
- lurraldeekiko, 1279
- lurraldeekiko kultura-trukea eta
elkarlana, 776
- lurraldeekin, 763, 1203, 1204, 1277,
1281, 1282, 1300
- lurralde-elkarlaneko programetan,
1030
- lurralde-elkarlaneko sareekin, 1300
- lurralde-elkarlanerako, 1101
- Lurralde-elkarlanerako programak,
1101
- lurraldeen, 15, 657, 728, 1152, 1167,
1290, 1352
- lurraldeen arteko elkarlana, 1398
- lurraldeen arteko elkartasuna, 196,
1101
- lurraldeen arteko elkartasunerako
eta desberdintasunak, 1030
- Lurraldeen arteko lankidetzak, 465
- lurraldeen arteko lankidetzak-
programak, 196, 301
- Lurraldeen arteko lankidetzak-
programak, 196
- lurraldeen arteko lankidetzak-
programetan, 301**
- Lurraldeen elkarteko, elkartez
kanpoko lurraldeetako eta
tutoretzapeko lurraldeetako
buruak, 1615
- lurraldeen izendapen geografikoak,
273, 1086
- lurraldeen, biztanleguneen eta
hiriarteko bideen izen ofizialak, 657
- lurralde-erakunde berezi, 1302

- lurralde-erakunde berezia, 1204, 1302
- LURRALDE-EREDUAREN PRINTZIPIOAK, 626
- lurralde-eremu, 26, 1138, 1350
- lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren orientazio-lerroak, 1476
- lurralde-eremua, 194, 915, 985
- Lurralde-eremua, 707
- lurralde-eremuan, 26, 170, 192, 726, 959, 1057, 1285, 1319
- lurralde-eremuetan, 1327
- lurralde-eremuetarako, 222
- lurralde-eremuko, 109, 699, 725, 728, 735, 1163
- lurralde-eremuko fiskaltzek, 109
- lurralde-eremuko kudeaketa pribatuko telebista-emakidadunei, 1163
- lurralde-eremura, 271
- lurralde-eremurako, 221
- lurralde-erreferentzia bakarra, 1304
- lurraldeetako, 111, 277, 319, 637, 776, 968, 1241, 1290, 1571
- lurraldeetako erakunde eta instantzien arteko mugaz gaindiko lankidetzaz, 993
- Lurraldeetako Erkidego edo Agintarien arteko Mugaz Gaindiko Lankidetzari buruzko Europako Esparru-konbentzioarekin, 51
- lurraldeetako erkidegoen eta agintarien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzko Europako esparru-hitzarmena, 993
- lurraldeetako gobernuekin, 1264
- lurraldeetako hedabideen sarean, 1195
- lurraldeetako hizkuntzen irautea, 83
- lurraldeetako kultura-eragileekin, 1218
- lurraldeetako zeinu-hizkuntzak, 1255
- lurraldeetan, 22, 80, 241, 348, 654, 777, 964, 965, 1234, 1276, 1279, 1288, 1290, 1348, 1349, 1354, 1475, 1625, 1695, 1708, 1711
- lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode, 1614
- Lurralde-garapenarekin, 1659
- lurralde-garapeneko eta gizarte-kohesioko estrategien, 937
- Lurralde-hizkuntza ez diren berezko hizkuntzen, 60
- lurralde-hizkuntzetan prestatutako formulario, inprimaki eta ereduak, 30
- lurralde-ikasketekin, 1522
- lurralde-ikuspegitik, 250
- lurralde-irismenari buruzkoak. *Ikus* irizpideak
- Lurraldekako emanaldietan, 241
- lurraldeko, 1711
- lurraldeko aldizkari ofizialean, 1616
- lurraldeko autonomia-erkidegoko, 162
- lurraldeko beste talde edota erkidegoen eskubideen egikaritzarekin, 34
- lurraldeko hizkuntza propioa, 36
- lurraldeko hizkuntza propioa erabili, 31
- lurraldeko hizkuntza propioak toki nagusia izan dezan kultura-gertakarietan eta -zerbitzuetan, 35
- lurraldeko hizkuntza propioan, 30
- lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera, 35
- lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera publikoa, 30
- lurraldeko hizkuntza-erkidegoak, 31
- lurraldeko ikastetxeetan dauden ikasleak baztertzea, 1655
- lurraldeko jurisdikzio-organoetarako lehiaketetan, 115
- lurraldeko komunikabideetan, 33
- lurraldeko maila guztietako hezkuntzan, 32
- lurraldeko ondarea, 1513
- lurraldeko toki-izenak, 33
- lurraldeko toki-korporazioek, 631
- Lurraldeko turismo-produktuak, 1414
- lurraldekoa. *Ikus* hizkuntza lurraldekoak, 30
- Lurralde-kohesioa, 1390
- lurralde-kohesioan, 677
- lurralde-kohesioan eta erradikalismo berrietan eragina duten kultura-eta erlijio-motibazioak, 677
- lurralde-kolektibitate, 1667, 1669
- lurralde-kolektibitate interesdunen, 1660

- lurralde-kolektibitatea, 1511
lurralde-kolektibitateak, 1512, 1514, 1669
lurralde-kolektibitatean, 1668
lurralde-kolektibitatearen, 1667
lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak, 1667
lurralde-kolektibitatearen erabakiren, 1669
lurralde-kolektibitateari, 1512, 1667, 1668, 1669
lurralde-kolektibitateei, 1511, 1678
lurralde-kolektibitateek, 1506, 1509, 1510, 1547, 1660, 1695, 1709, 1710
Lurralde-kolektibitateek, 1476
lurralde-kolektibitateekin, 1475, 1692, 1712
lurralde-kolektibitateen, 1473, 1475, 1695, 1711
Lurralde-kolektibitateen administrazio askea, 1509
Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari, 1688
lurralde-kolektibitateen elkarteek, 1506
Lurralde-kolektibitateen eskumen erkideak, 1473
lurralde-kolektibitateen eta Aliantza Frantsesaren ordezkariak, 1692
lurralde-kolektibitateen eta Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan, 1513
Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra, 1509
lurralde-kolektibitateko agente ez-titular, 1668
lurralde-kolektibitateko langileek, 1668
lurralde-mailako agente-estatusa, 1668
lurralde-mailako desberdintasunei, 1694
lurralde-mailako determinismoai, 1694
lurralde-mailako eskumenak, 1688
Lurralde-mailako esperientzia pilotua, 1707
lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak, 1626
Lurralde-mailako Funtzio Publikoaren Estatu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen, 1667
Lurralde-mailako funtzio publikoari, 1626
Lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen formazioa, 1626
lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari, 1626
lurralde-mailako funtzio publikoko agente-ez titular, 1668
Lurralde-mailako funtzio publikoko kide, 1668
lurralde-mailako funtzio publikoko lan-politsetan, 1668
lurralde-mailako funtzionario-estatusa, 1667, 1668
lurralde-mailako zergaren banaketarako departamenduko funtsek, 1669
lurralde-ofizialtasuna, 1301
lurralde-oinarri, 152
lurralde-oreka, 1101, 1200
lurralde-orekarako, 1030
lurralde-osotasunerako, 95, 139
lurralde-plangintza, 1414
lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalai, 1481
lurraldera, 28
lurralderik gabeko hizkuntzak, 87, 131
lurralderik gabeko hizkuntzei, 89, 134, 1397
lurraldetako hizkuntza propioa, 30
lurraldetakoa, 5
lurraldetan, 30, 31, 1347, 1378, 1659
lurraldetik, 164, 170, 174, 290, 478, 557, 954, 1197, 1291, 1352
lurraldetik igarotzeko eskabidea, 1600
lurraldez gaindikoak, 30
lurrarekiko, 1152
Lurraren garapen jasangarria, 66
lurreko bide hertziaz, 1510
lurreko bide hertziaz hedatzen den zerbitzu bakoitzeko irati-baliabidea erabiltzeko baimenak emateko, 1634
lurreko telebista digitalaren programazio jeneralista, 583

- lurreko telebista digitalean, 617
lurreko uhin hertziarren bidez emandako komunikazio-zerbitzuak, 1633
Lurreko uhin hertziarren bidez emandako telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala, 1632
lurreko uhin hertziarren bidezko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 786
lurreko uhin hertziarren bidezko irratie-edo telebista-kateak, 1637
lurreko uhin hertziarren bidezko irratie-edo telebista-zerbitzuak, 1636
lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak, 1634
lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalek, 1634
lurreko uhinen bidezko irratie- eta telebista-zerbitzu publikoa, 1021
lurreko uhinen bidezko telebista-kateen, 1163
lurrekoetan. *Ikus* geltokiak
lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan. *Ikus* garraioa
lurretik, 1386
Lurzoruaren antolamendua, 1075
Lurzoruari eta Naturagune Babestuei, 1075
lusofonia, 994
Lusofonia, 993
lusofoniak, 993
lusofoniarekiko loturak, 967
Lusofoniarekiko Loturak, 967, 994
lusofoniaren eremuan, 994
Lusofoniaren eremuko herrialdeetan, 997
luzamendu, 1486
luzamendurik, 794
luzapena, 1587, 1658
luzapenak, 1476
luzapenik, 1578
luzatu, 56
luzatuko, 454
Madrilen, 130
Madrilgo Erkidegoan, 1324
Madrilgo Erkidegoko Hondakinei, 1323
maduran merkaturatutako ondasun eta zerbitzuei, 887
Magistratu, 765, 1575
magistratu-, epaile- edo fiskal-plaza, 1207
magistratu, jurisdikzio-organo edo batzorde eskudunen, 1595
magistratuak, 1586, 1657, 1658, 1708
magistratuaren, 1593
magistratuari, 1435, 1439, 1444, 1708
magistratuei, 1621
magistratuek, 114, 118, 161, 1205, 1207
magistratuen, 1379
Magistratuen, 892
magnetoskopioz, 311
mahaiak, 294
mahaietako kideei, 357
mahaiko kide, 358
Mahastiari, 1018
Mahastizaintzako eta ardogintzako araudia, 1018
Mahastizaintzako eta ardogintzako kontsumitzaileen eta ekoizleen interes legitimoak, 1018
Mahatsondoaren eta Ardoaren Zientzien Institutua (ICVV), 839
maiatzaren 22ko 1094/1981 Errege Dekretuan, 185
maila, 200, 202, 277, 336, 340, 342, 343, 352, 354, 355, 363, 366, 367, 372, 373, 385, 387, 406, 409, 412, 486, 502, 506, 514, 523, 527, 537, 655, 671, 697, 724, 729, 744, 751, 760, 768, 797, 798, 864, 937, 1087, 1154, 1161, 1278, 1347, 1364, 1396, 1402, 1685, 1694, 1713
Maila, 198, 200
Maila akademiko handiagoaren eskakizuna, 750
maila akademikoaren, 537
maila aurreratua, 798, 799, 800, 801, 1028
maila aurreratuan, 867, 1028
maila aurreratuko irakaskuntzak, 867
maila bereko ikasle, 1404
maila bereko lehiaketa bateratuan, 1384
maila desberdinetako ziurtagiriak, 1104
maila ekonomiko, 11
maila ekonomikoa, 1252, 1308
maila ertainari eta aurreratuari, 200
maila ertainari eta aurreratuari

- dagozkien hizkuntzen
irakaskuntzak, 1104
- Maila ertaineko eta aurreratuko
ikasle ofizialentzako matrikularen
eta zerbitzuen zenbatekoa, 1220
- Maila ertaineko fakultatiboan
kidegoan, 977
- maila ertaineraino, 1384
- maila guztietako hezkuntza, 18
- maila guztietako irakaskuntza-
eskolak onartu eta ematea
eskualdeetako hizkuntzetan, 45
- Maila horien behin-behineko
ezarpenak, 796
- maila instituzionaleko ekintza, 724
- maila juridiko txikiagoko arauetan,
675
- maila nazionalean, 4, 1195
- maila ofiziala badute lurralde osoan
edo zati batean, 68, 69
- maila orokorra, 1694
- maila profesional, 942
- maila sozioekonomiko, 412
- maila sozioekonomikoaren, 406
- maila sozioekonomikorik, 366
- mailak, 800, 865, 1085, 1353, 1398,
1693
- mailaka, 27
- mailaketa, 1189
- mailaketa-prozedura, 481, 487
- mailan, 364, 734, 770, 798, 867, 870,
1028, 1044, 1122, 1195, 1348, 1478,
1492
- mailara, 866, 867
- mailaren baliokidea, 1401
- mailari, 411, 413, 415, 537, 578, 744,
1677
- mailataraino, 387
- mailatik, 1403
- mailaz igotzea, 300, 1025
- mailaz maila, 11
- mailegu kulturalak, 1153
- maileguak, 1373, 1701
- maileguan, 1036
- Mailegu-emaileak, 295
- maileguen, 606, 1660
- maileguen zenbatekoa, 1478
- mailegu-hartzailearekin, 295
- mailegu-mugen, 1478
- mailegu-zerbitzua, 1079
- mailei, 362, 868, 1219
- mailekin, 862
- mailen, 1013
- mailen baliokidetasunak eta
egokitzapenak, 801
- mailen ziurtagiri ofizialak, 1028
- mailetako, 205, 438
- mailetako irakasleen kidegoetako
funtzionarioekin, 205
- mailetan, 1402
- mailetara, 195, 1059
- mailetarako, 486
- maistra errepikatzaile, 1570
- Maisu Arrazionala, 675
- maisu edo maistra errepikatzaile,
1570
- Maisua, 552, 553
- maisu-maistra, 506
- Maisu-maistra espezialistak, 207
- maisu-maistra espezialistek, 1032
- maisu-maistra titularrek, 506
- maisu-maistrek, 202, 207, 580, 1232
- Maisu-maistrek eta irakasleek, 1232
- Maisu-maistren irakaskuntza
bigarren hezkuntzan, 1032
- maisu-maistren kidegoko irakasleek,
1088
- maiz erabiltzen diren formularioak
eta administrazio-testuak, 93, 137
- maiztasun, 309, 319, 321
- Maiztasun Banden Esleipen Taula
Nazionalean, 1549
- maiztasun erregularreko informazio-
espazio, 319
- maiztasun eta potentzien
administrazio-emakidaren
titulartasunean, 321
- maiztasun eta potentzien
emakidetatik, 309
- maiztasun modulatuak igorgailuak,
1296
- Maiztasuna, 711
- maiztasunak, 1635, 1636
- Maiztasun-banda, 1549
- maiztasun-bandak, 1549
- maiztasunen, 1637
- maiztasunetatik, 1510
- maketagile, 1569
- makil dantza, 522
- makillatzaile, 1569
- makillatzaileburu, 1569
- makinek irakurtzeko moduko

- formatuan, 980
- makinen, 192, 458
- Makinen aurrealdean, 944
- makineriako burua, 1680
- makineriako buruak, 1462
- makineriako buruari, 1462
- makinistenak, 1569
- makinok, 944
- makrotipoak, 683
- malgua, 368, 374
- malgutasuna, 579, 1029
- malgutasun-neurriak, 1028, 1235
- Malgutze-neurriak, 197, 199
- malgutze-neurrietan, 200
- Mallorca, 152, 723, 791
- Mallorcako Palma, 152
- Mallorcakoa, 764
- mallorcar, 152
- malteraz, 68, 69
- mandatu, 317, 519
- mandatu parlamentarioa, 317
- mandatuak, 804, 1391
- mangreviera, 1673
- manifestazioak egiteko, 1158
- manipulatuzaileak, 1538
- mankomunitate, 462
- Mankomunitateak, 638
- Mankomunitatearen, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren eta Generalitat errepublikanoaren jaraunspena, 1142
- mantentzearen, 1328
- mantentze-lanei, 1459
- mantenua, 165
- manu, 304
- Manu, 650, 772, 1005, 1254
- manua, 1257
- Manuel Ramírez de Carrión, 215
- manurekin, 1262
- mapa, 733, 1349
- mapa soziolinguistikoa, 1167
- marinel interesdunen ordezkari, 1462, 1680
- Marinel jarduteko baldintzak, 1460
- marinelak, 1461
- Marinelak, 1459, 1463
- marinelei, 1460, 1463
- Marinelen arteko ahozko komunikazioa, 1459
- marjinalitatea, 1421
- marjinalitateko arrisku-egoerei, 958
- marjinazioa, 723
- marjinazio-prozesu, 723
- marka, 172, 173, 621, 672, 872, 1071, 1414, 1650
- Marka, 172, 672, 872
- marka genetikoaren bidezko identifikazioa, 1524
- marka turistiko global, 947
- markak, 172, 173, 1071, 1188, 1414, 1459
- Markatutako determinatzaileak, 674
- markatzeari, 1483
- markei, 1271, 1652
- Markei, 172
- Markei buruzko legeria, 1650
- marketinaren, 672, 872
- marquisiera, 1673
- marrazki, 176
- marrazkiak, 281
- marrazkien kopia, 282
- Martinika, 1523
- Martxoaren 25eko 2/2014 Legeak, Estatuaren Kanpo-ekintza eta zerbitzuari buruzkoak, 993
- masaje-emaille fisioterapeutak, 1533
- Masaje-emaille fisioterapeutak, 1533
- masa-komunikabideak, 19, 89, 133
- masa-komunikabideen arloan, 50
- Masa-komunikabideen eremuan, 45
- masa-komunikabideen esparruan eta kultura-programen eremuan, eskualde nahiz herrietako kulturak eta kultura-politikak sustatzea, 47
- masa-komunikabideetan, 40, 725
- maskulino, 1071
- maskulino generiko orohartzailearen erabilera arauemailea, 1071
- maskulino generiko sistematikoaren erabilera, 1070
- maskulino generikoa, 674
- maskulinoa, 1033, 1100
- maskulinoan, 1071
- maskulinoarekiko bigarren mailan, 870, 1044
- maskulinoari egindako aipamen guztiak, 715
- maskulinotasunarekiko, 668
- maskulinoz, 439
- mass mediaen, 1364
- master pedagogikoen, 593, 1114
- Matarraña/Matarranya eskualdea,

- 636
 Matarraña/Matarranya eskualdeak, 636
 matematika, 862
 matematika-ezagutzen maila, 1694
 matematika-gaitasunak, 1694
 matematikak, 300, 866
 Matematikan, 1693
 matematikaren, 1102, 1103
 matematikek, 862
 materia, 407
 material, 311, 390, 885
 material berezia, 51
 material bibliografikoak, 1142
 material didaktikoa, 731, 1231
 material didaktikoak, 593, 594, 1114, 1304
 Material didaktikoak, 977
 material didaktikoak prestatzea, 51
 material didaktikoan, 128, 153
 material didaktikoen edizioa, 655
 material didaktikoen eta zabalkunde- eta informazio-materialen garapena, 598
 material didaktikoetan, 1251
 material didaktikoren eskaintza, 923
 material grafikoan, 390
 material higigarria eta higiezina, nola immateriala. *Ikus* ondarea
 Material irakurterazak, 1296
 material lexikografikorekin, 1254
 material pedagogiko, 1697
 Material pedagogiko-didaktikoak, 341
 materiala, 123, 392, 522, 1164
 materialak, 338, 411, 419, 559, 790, 806, 924, 1114, 1290, 1296, 1404, 1407
 Materialak, 806
 materialak zein juridikoak. *Ikus* eskumenak
 materialaren. *Ikusi* kultura-ondarea
 materialek, 805
 materialen, 340, 803
 materialen artxibo erkideak, 583
 materialen sorkuntza, 340
 materialetara, 432, 559
 matrikula, 407, 740, 1219, 1220
 Matrikula, 738, 740
 Matrikula ofiziala, 1220
 matrikula osagarriagatik, 554
 Matrikula-eskubideak, 337
 matrikula-plaka ofizialak, 153
 matrikula-plaka ofizialetan, 152
 matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, 1220
 Matrikularen tarifa, 739
 matrikula-tasa, 740
 matrikula-tasaren, 742
 matrikulazioa, 195
 matrikulazio-dokumentuaren, 291
 matrikulazio-estatuaren hizkuntza ofizialetako, 291
 Matrikulazio-frogagiriaren titularrak, 1566
 matrikulazio-frogagiriaren titularraren, 1566
 matrize eta agiriak beren erantzukizunpean itzuli beharko, 495
 matrizeak, 1159, 1352
 matrizean erabilitako hizkuntzan, 727
 matxinadara, 4
 Maximiliano Thous, 1361
 Mayotte, 1445, 1513, 1523
 Mayotteko departamenduan, 1445
 Mayotteko departamenduari, 1604
 Mayotteko garapen-programei, 1641
 Mayotteko Zigor Auzitegiko epaimahaia, 1604
 Mayotten, 1445, 1641, 1679
 meatzari kualifikatu, 1516
 meatzarien ordezkari, 1516
 Meatzarien ordezkariak, 1516
 Meatzaritzaren, 1516
 Meatze, 1516
 Meatzeen lege-araubidea, 1516
 meatzeetako arriskuen, 1516
 MEDIA, 59
 mediku, 1526, 1527, 1528, 1614, 1615
 mediku atzerritari, 1526
 mediku baten laguntza, 1436, 1440
 mediku-, dentista- edo emagin-titulu profesionala, 1527
 medikuak, 445
 Medikuak, 1536
 medikuaren aginduz, 1536
 medikuaren irizpidearen, 1023
 medikuaren onespinari buruzko erreferentzia, 1460
 medikuari, 1536

- mediku-arretari, 558, 859
- mediku-eginkizunetan, 1526
- medikuei, 1526, 1527, 1542
- mediku-elkargo eta -elkarte
 - nazionalen ordezkarienean. *Ikus*
 - irizpena
- mediku-elkarte interesdunen
 - irizpenetan, 1526, 1527
- mediku-elkarteak, 1527
- Mediku-elkarteak, 1527
- mediku-elkarteek, 1527, 1528, 1542
- mediku-elkarteetan, 1527
- Mediku-elkarteetan, 1527, 1529
- medikuntza-hizkera neutroa, 613
- medikuntzako espezialitatean, 237
- medikuntzarekin, 217
- Medikuntzaren Akademia
 - Nazionalaren irizpenean, 1536
- Medikuntzaren arloko lanbideak, 1526
- Medikuok, 1527
- medikurik, 1536
- mediku-sorospena, 8
- Mediterraneo, 1276
- Mediterraneoaren eremuko kultura-errealitateak, 1131
- Mediterraneoko eremuaren
 - barruan, 1131
- Mediterraneoko herrialdeetako errealitateak, 1131
- mehatxu, 26, 57
- mehatxuak, 26
- mehatxupean, 60
- mehatxupeko hizkuntzak helburu politiko zabalagoak lortzeko erabiltzen dituzten ekintzak bultzatzeko erabili, 81
- mekanismo, 606, 872, 937, 1197
- mekanismo eta alternatiba teknikoak, 972
- mekanismo eta aukera teknikoak, 904
- mekanismo magnetikoak eta informatikoak, 702
- mekanismoa, 1564
- mekanismoak, 472, 509, 718, 942, 972, 1057, 1149, 1186, 1195, 1232, 1281, 1289, 1290, 1308, 1316, 1415, 1443
- mekanismoen ezagutzan, 848
- mekanografia, 1467
- memorandumak, 993
- memoria, 118, 313, 316, 337, 342, 346, 817, 1016, 1093, 1128, 1129, 1132, 1367, 1370, 1371
- Memoria, 626
- memoria demokratikoa
 - berreskuratzeko, oroitzeko eta sustatzeko ekintza zibiko, 1214
- memoria demokratikoaren arloko hizkerari eta informazioaren tratamenduari, 609
- memoria errepublikanoa, 1214
- Memoria Historiko eta Demokratikoari, 609
- memoriak, 817
- Memorial Demokratikoak, 1214
- Memorial Demokratikoaren xedea, 1214
- Memorial Demokratikoari, 1214
- memoriaren proiektua, 1370
- memorien pluraltasunaren adierazpena, 1214
- Mendebaldeko herrien ondare kulturean, 723
- mendeko organoen administrazio-jarduera, 1355
- mendekoen kidegoan, 402
- Mendekoen kidegoan, 401
- mendekotasun publikoko komunikabide sozialen antolaketa eta kontrol parlamentarioa, 1346
- mendekotasuna, 1077, 1421
- Mendekotasuna duten pertsonen eskubideak, 764
- mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari, 1124
- mendekotasun-egoera, 597, 1116, 1347
- mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileena, 597
- mendekotasun-egoeran, 587
- menderatuko, 330
- menderatze politiko, ekonomiko edo soziala, 25
- menderatzea, 35
- menderatzeko, 32, 34
- menderatzen, 474
- Menéndez Pelayo Nazioarteko Unibertsitatearekin, 1031
- Menorca, 152, 723, 791

- Menorcakoa, 764
menorcar, 152
ments, 322
mentsak, 322
MERCATOR hezkuntza-sarea, 59
meretimendu, 110, 112, 116, 205,
323, 329, 345, 346, 353, 354, 355,
363, 373, 392, 437, 438, 480, 487,
501, 540, 728, 762, 769, 794, 796,
882, 942, 1037, 1038, 1170, 1239,
1240, 1283, 1285, 1427
Meretimendu, 1016
meretimendu akademiko eta
prestakuntzakoekin, 1025
meretimendu bereziak, 205, 438
meretimendu erabakigarria, 110
meretimendu eta gaitasunaren
printzipioetan, 323
meretimendu- eta gaitasun-
printzipioak, 942
meretimendu kalifikatutzat, 496
meretimendu lehiaketan, 540
meretimendu lehiaketan, 501
meretimendu orokorren, 112
meretimendu profesional, 1025
meretimendu-, gaitasun- eta
publizitate-printzipioen, 429
meretimendua, 537
meretimenduak, 336, 363, 406, 486,
503, 769, 882, 962, 1037, 1038,
1240, 1383
meretimenduaren, 1368
meretimenduen, 8, 406
meretimenduen egiaztapena, 575
meretimenduen kalifikazioa, 1187
meretimenduez, 816
meretimendu-lehiaketa, 345, 769,
1240
Meretimendu-lehiaketa, 486
meretimendu-printzipioa, 1423
meretimenduren, 1106
meretimendutzat, 115, 116, 117, 346,
355, 379, 1284
Merkantziak, 1515
Merkatariak, 1517
Merkatariarekin, 258
merkatariak, 185
Merkatarien betebeharrak orokorrak,
1517
merkataritza, 162, 310, 477, 505, 997,
1131, 1148, 1153, 1159, 1165, 1166,
1193, 1467
Merkataritza, 912, 1316, 1517
merkataritza aske eta zuzena, 66
merkataritza- edo zerbitzu-
marketan, 1652
Merkataritza Erregistroan, 104
merkataritza- eta publizitate-
mezuetan, 1320
merkataritza- eta sozietate-
erregistroan, 1451
Merkataritza Kodean, 1642
Merkataritza Kodearen, 1637, 1671
Merkataritza, Industria eta
Nabigazioko Ganbera Ofizialei,
1182
Merkataritza, industria eta
nabigazioko ganbera ofizialei
buruz indarrean dagoen legeriak,
1182
merkataritza-agentek, 1517
merkataritza-arloan, 162
merkataritza-arloko lege frantsesak,
1609
merkataritza-askatasuna, 1153
Merkataritza-efektuak, 1518
Merkataritza-erregistroa, 1517
Merkataritza-eskaintza, 836
merkataritza-eskaintzan, 1094
merkataritza-eskolak, 1467
Merkataritza-establezimendu, 505
Merkataritza-establezimendua, 505
merkataritza-establezimenduak, 505
Merkataritza-establezimenduak, 505
merkataritza-establezimenduekin, 36
merkataritza-establezimenduetan,
887
merkataritza-ikastaroak, 1467
merkataritza-izaerako publikoak zein
pribatuak. *Ikus* zerbitzuak
merkataritza-izaerarik ez duten
kultura-trukeak, 67
merkataritza-izenei, 1271
merkataritza-jarduera, 945, 1316
Merkataritza-jarduera, 836, 945, 1316
Merkataritza-jardueraren
administrazio-araubidea, 836
merkataritza-jardunbide egokian
oinarritutako akordio edo arau-
multzo, 1046
merkataritzako ekoizpen-kateko
edo banaketa-kateko enpresa,

- 1010
merkataritzako erabilerarekin, 97,
141
Merkataritzako hizkeraren ziurtagiria,
1179
merkataritzako itsasontzi, 1462
Merkataritzako itsasontzi, 1462
merkataritzako ohitura, 172
merkataritzakoak. *Ikus*
erregistratzailea, Ikus
establezimendu
merkataritzakoak ez diren kultura-
trukeak egiten, 71
merkataritzakoak ez diren kultura-
trukeetan, 61
merkataritza-komunikazioak, 1097
merkataritza-komunikazioetan, 955
merkataritza-kudeaketa, 321
merkataritza-mozkinak, 1560, 1568
Merkataritzan, 1364
Merkataritza-politika bateratua, 72
Merkataritza-praktika desleialak,
1496
Merkataritza-praktika
engainagarriak, 1496
merkataritza-praktikak, 1496
merkataritza-praktiken gaineko
informazioa, 1495
Merkataritza-publizitateak, 310
merkataritzarako frantsesa, 1467
merkataritza-sozietateak,
fundazioak edo irabazi-asmorik
gabeko erakundeak sortu ahal
izango, 426
merkataritza-sozietateak,
fundazioak edo irabazi-asmorik
gabeko erakundeak sortzea, 427
merkataritza-sozietateen akzioak,
1159
merkataritza-titularren elkargoek,
984
merkataritza-transakzioen, 843
merkataritza-transakzioetan, 235
merkataritza-zuzenbidea, 1467
merkataritza-zuzenbidearen, 310
merkatu, 210, 923, 924
merkatu aldakor baten jomugan,
1387
Merkatu arautua, 1453
merkatu arautuak, 1453
merkatu arautuan negoziatzeko
onartutako finantza-tituluena. *Ikus*
eskaintza publikoa
merkatu arautuari buruzko
negoizazioaren hasieran, 1457
Merkatu arautuen eta merkatu
arautuko enpresen
funtzionamendurako baldintzak,
1453
merkatu arautuko enpresak, 1453
Merkatu arautuko enpresaren
betebeharrak, 1453
merkatu arautuko enpresen
funtzionamendurako baldintzak,
1453
merkatu autonomikoak, 992
merkatu teknologikoan, 949
merkatuak, 1263, 1267
Merkatuak, 1453
merkatuak eskatzen dituen
espezialitateetan, 1415
merkatuan, 938, 1169, 1454
merkatuaren arauak, 1453
merkatuaren bilakaera
teknologikoetara eta joeretara,
949
Merkatuaren diziplina, 1272
Merkatuaren Diziplinari eta
Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen
Defentsari buruzko urtarilaren 8ko
1/1990 Legeari, 1269, 1272
merkatuari, 937
merkatu-arrazoiak, 1154
merkatuen egonkortasuna, 263
Merkatuen eta Lehiaren Batzorde
Nazionalari, 289
merkatu-estrategiak, 621
merkatuko ondasunen eskaintza,
836
merkaturatzaileari, 789
merkaturatze- eta garapen-prozesu
berrien, 621
merkaturatzea, 179, 180, 181, 264,
265, 1289
merkaturatzearen arduradunari,
842, 1046
merkaturatzeari, 181, 211, 1262, 1264
merkaturatzeko bidea, 842, 1046
merkaturatze-prozedura, 1450
metadatuek, 980
metadatuekin, 980
metodo, 341

- metodo aktiboak eta parte-
hartzaileak, 577, 865
metodo espezifikoak, 811, 1295,
1296
metodo pedagogiko egokiak, 32
metodo pedagogikoen
egokitasuna, 121
Metodo telematikoak, 297
metodoa, 1018
metodoak, 407, 779, 967, 1471, 1480
metodoen ikerketaren sustapena,
340
metodologia, 866, 1401
Metodologia-, antolaketa- eta
funtzionamendu-prozesuetan,
1409
metodologiak, 300, 1059
metodologia-prestakuntza, 865
metodologiari, 1405
metodoren, 1550, 1578, 1579, 1581,
1583, 1585
metodorik egokienak definitu ahal,
45
metonimiak, 674
metropolietako ikastetxe, 1694
mezenasgoa, 522
mezu, 1650
Mezu diskriminatzaileak, 850, 1344
mezu edo irudi diskriminatzaile edo
iraingarriak, 614, 679
mezu edo irudi estereotipatuak, 571,
873
mezu instituzionalek, 227
mezu instituzionaletarako irispidea,
775, 1344
mezu, iragarki eta idazkunen
itzulpen bat, 1651
mezua, 811, 1295
Mezua, 811, 1295
mezuak, 634, 1028, 1059, 1236, 1331,
1703
mezuek, 227
mezuetan, 411
miaketa, 1644
miaketak, 1489
Miaketak, 1446
migratzaile estatua, 525
migrazio- eta inklusio-
prozesuetarako kultura-hurbilketa,
677
migrazioen, kulturaren eta
hezkuntzaren arloetan eskumena
duten gobernu-organok, 1314
migrazio-fluxuetan, 1153
mikroenpresaren definizioarekin,
1562
mikroenpresei, 844
mikroenpresek, 937
mikrofitxetan, 1151
milimetro, 1178
Militar, 237
militar osagarri, 237
Militarraren, 106
mimika eta daktilologiako hiztegia,
215
min, 434
Minbizia, 1676
ministerio, 122, 127, 1682
ministerio eskudunak, 127
ministerio eskudunarekin, 1030
ministerio frantsesak, 1683
ministerio publikoak, 1490, 1583,
1585, 1587, 1590, 1594, 1658
Ministerio publikoak, 1490, 1583,
1585, 1587, 1591, 1592, 1593, 1599,
1601, 1602, 1658
ministerio publikoaren auzi-
eskabidea, 1592
ministerio publikoaren ordezkariak,
1599
Ministerio publikoaren ordezkariak,
1599
ministerio publikoari, 1553
Ministerioa, 1661
ministerioak, 421, 859, 997, 1076,
1096, 1526
ministerioaren erabaki, 1525, 1527,
1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534,
1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540,
1541, 1543, 1544, 1545, 1572, 1676,
1707
ministerioaren erabakiarekin, 1461
ministerioaren txostenean, 1686
ministerioek, 127, 1536, 1569, 1570,
1572
ministerioekin, 232, 1691
ministerioen, 127
ministerioen erabaki, 1569, 1570,
1573
ministerioetako ordezkariak, 1692
Ministro Kontseiluak, 1674
Ministro Kontseiluaren eskudantziak,

- 1674
- ministro-agindu, 156
- ministroak, 1526, 1528, 1542
- ministroaren erabaki, 1526, 1527, 1528, 1542
- ministroaren onespenez, 1526
- ministroari, 1471
- Ministroen Batzordeak, 97, 98, 141, 142
- Ministroen Batzordearentzako txosten bat, 98, 142
- Ministroen Batzordeari, 40, 41, 42, 98, 142, 1255
- Ministroen Kontseiluak, 124, 127
- Ministroen Kontseiluaren, 126
- mintegi, 271, 599, 1248
- mintegiak, 227, 231, 336, 790, 1117, 1131
- mintzamen eta ahozko ulermen egokiak, 1235
- mintzamena, 1695, 1696
- mintzamenaren, 1535
- Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko apirilaren 7ko 13/1982 Legea, 877
- minusbaliatuen, 381
- minusbaliatuen aukeren berdintasunaren arloan, 381
- Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartela, 905
- Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelak, 904
- Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelaren ereduari, 904
- minusbaliotasunak, 381
- minusbaliotasunak dituzten pertsonak, 381
- minutu, 1562
- mitologia, 271
- Mizzau, 48
- mobilizazioa, 1628
- modalitate, 695, 729, 1569, 1570, 1572, 1573, 1679
- modalitate egokiak erabilia, 97, 141
- modalitate elebidunaren, 1297
- Modalitate erdipresentzialak eta urrutikoak, 578
- modalitate presentzialean, erdipresentzialean eta urrutikoan, 578
- modalitateak, 506, 647, 695, 764, 1169, 1508, 1514, 1524, 1679, 1683
- Modalitateak, 87, 132
- modalitatearen ikaskuntza eta erabilera, 1297
- modalitateei, 695
- modalitateekin, 1551, 1632
- modalitateen, 1475, 1510, 1542, 1580, 1597, 1601, 1678, 1702, 1703
- Modalitateen edukia, 1061
- modalitateetarako, 671
- modalitatetan, 862, 974
- modaren alorretako langileak, 1507
- modelo, 176
- modelo eta marrazki industrialen, 176
- modeloak, 1459
- modeloei, 176
- moderatzailer, 1128
- modernitate, 1365
- modernizazioarekin, 1415
- Modernizazioari, 1704
- modu, 683
- modu demokratikoan adierazitako borondatea, 27
- modu desorekatuan, 1365
- modu digitalean, 686
- modu egokian hezitako irakasleak, 32
- modu frogagarrian, 1354
- modu generikoan, 875
- modu hegemonikoan, 34
- modu inklusiboan, 1308
- modu irisgarrian, 1389
- modu malguan, 89, 134
- modu murriztailean, 1225
- modu ofizialean aitortzea, 50
- modu optimoan, 1405
- modu proportzionalen tratatzen, 79
- modu sexistan, 1071
- modu tradizionalen, 698
- modu ulergarrian, 1315, 1353
- modu, egintza edo portaeraren aurkako babesa, 1319
- modua, 1443, 1471, 1472, 1475, 1480, 1551, 1595, 1597, 1627, 1633, 1635, 1645, 1649, 1659, 1678, 1694, 1695, 1696, 1706, 1707, 1708, 1711, 1712
- moduak, 1493
- modulu, 594, 1239, 1402
- modulu ekonomikoa, 852

- modulu ekonomikoak, 716, 719, 721, 827, 1420
 moduluak, 476
 moduluak, 506
 moduluka, 1028
 Moldova, 42
 monarkia absolutuaren, 348
 monasterioak, 215
 monje beneditarrak, 215
 monjeak, 215
 monografiak, 791
 Montevideon, 272
 Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan, 1613
 monumentu historikoak, 35
 monumentu historikoei, 1556
 monumentuak, 596
 moral bikoitza, 1071
mortis causa oinordetzen, 286
mortis causa» oinordetzen arloan, 163
Moselako departamendu, 1608, 1609
 Mossos, 1146
 Mossos d'Esquadra, 1146
 Mossos d'Esquadra kidegoari, 1146
 Mossos d'Esquadra kidegoko eskaletan, 1146
 mota, 566, 645, 717, 913, 1018, 1020, 1082, 1188
 mota guztietako esparruetan, 1387
 mota guztietako publikoentzako programazio orekatu eta askotarikoak, 950
 motibazio politikoko indarkeria, 468
 motibazioak, 863, 1030
 motor, 937
 mozioak, 461, 899, 902, 1383
 mozkin, 1560, 1563, 1565, 1568
 Mozkin errealen gaineko zergapetze-araubidea, 1560
 mozkin garbia, 1560
 mozkina, 1560
 mozkinak, 1560
 mozkinen, 1563, 1644
 mozkinen gaineko zerga, 1561
 mozkinetan, 1499
 muga, 21, 165, 294, 298, 382, 411, 487, 890, 1240, 1486, 1576, 1634
 muga demografiko, sozial edo linguistiko zehatzen, 1478
 muga edo komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea, 1057
 muga politiko edo administratiboengatik, 27
 muga psikiko zein sentsoriala, 382
 muga sentsorialak dituzten pertsonak, 1015
 muga-eguna, 294
 muga-eskualdeetan, 51
 mugak, 8, 192, 218, 219, 266, 268, 283, 320, 610, 663, 735, 904, 944, 960, 1015, 1057, 1059, 1070, 1253, 1404, 1486
 mugakide, 949
 mugapean, 1288
 mugapeen esparruan, 1195
 mugapena, 501
 muga-postuan, 165
 mugaren, 382, 1561, 1563
 mugaren bat duten pertsonak, 382
 mugarri, 210, 271, 1248
 mugarri historikoa, 1317
 mugarria, 642
 mugartean, 502
 mugatu, 35
 mugaz bestaldeko auziei, 1648
 Mugaz bestaldeko unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak, 1471
 mugaz gaindiko auzi, 150
 mugaz gaindiko auzotasun-eremuetan, 1300
 mugaz gaindiko hizkuntza-instituzioak sortzeko, 59
 mugaz gaindiko lankidetzako programa, 465
 mugaz gaindiko nahiz eskualdeen arteko hizkuntza- eta kultura-lankidetzaren erraztea, 55
 mugaz haraindi, 179, 1323
 mugaz haraindiko auzietan, 161
 Mugaz haraindiko elkar-trukeak, 97, 141
 Mugaz haraindiko jarduketan, 182
 Mugaz haraindiko lankidetzan, 1472
 Mugaz haraindiko zenbait instrukzio-neurriri, 1551
 Mugei buruzko informazioa, 944
 mugekin, 1456
 mugen, 472, 634, 1129, 1132, 1450,

- 1452, 1563, 1672
mugetatik harago, 1065
Mugez gaindik, 51
mugez gaindiko gizatalde
batzuetan mintzatzen, 78
mugikortasun, 382, 384, 941
mugikortasun murriztua, 382, 384,
960
mugikortasuna, 65, 117, 195, 222,
381, 409, 518, 769, 783, 811, 878,
885, 927, 971, 1065, 1184, 1186,
1276, 1294, 1329, 1424, 1427, 1696
Mugikortasuna, 449, 1186
mugikortasunak, 1184
Mugikortasunak, 1184
mugikortasunarekin, 1184
mugikortasunaren, 404, 409
mugikortasunari, 1423
mugikortasunean, 1042
mugikortasun-egoeretan, 1258
Mugikortasuneko jarduerak, 517
mugikortasunerako eta
enplegarritasunerako
abantaila, 1409
Mugikortasun-proiektuen xedea, 449
mugikortasun-prozeduretan, 800
mugimendu, 44
mugimendu bereziak, 44, 47
mugimenduari, 1101
mugimenduen deskripzio egokia,
849
mugitzeko eta/edo komunikatzeko
zailtasunik, 381
multidifusiorako edukiak, 1389
Multijabetzari, 255
multimedia-gailuak, 305, 683, 1427
multimedia-lanak, 1164
multzoa, 1416
Mundializazio-prozesuak, 26
mundializaziora, 1152
mundu akademikoan, 1167
mundu ekonomikoan, 1155
mundu globalizatu, 423
mundu globalizatuan, 967
mundu judizialean, 791
mundu osoko erregiorik
azpigaratuena, 1700
mundu osoko komunikabideen
edukietan, 34
mundu osoko unibertsitateetako
Galiziako hizkuntzaren eta
kulturaren ikaskuntza-zentroetan,
959
mundu sozioekonomikoan, 1155
mundu sozioekonomikora, 1153
munduan, 12, 1700
munduan zehar, 712
munduan zeharreko hizkuntza-
erkidego guztien arteko harreman
harmoniatsuen, 31
munduarekiko irekitasun, 1696
munduko desberdintasunen
aurkako borrokari buruzko
politikak, 1713
munduko desberdintasunen
aurkako borrokari buruzko
programazioari, 1713
Munduko edozein lekutako zeinu-
hizkuntzen, 1254
munduko erreferentzia, 1001
munduko esparruan, 1172
munduko gainerako herrialdeetan,
1131
munduko gainerako lekuetara, 1206
Munduko gainerakoekin, 66
munduko hamaika tokitan, 12
munduko hizkuntza mehatxatu, 25
Munduko Kultura- eta Natura-
ondarea Babesteko Unescoren
1972ko Konbentzioak, 271
munduko ordenamendu juridiko
nazionaletan, 270
mundu-mailako komunikazio-
esparrua, 26
mundura irekita egon behar, 423
mundura irekitako herritartasun
eleaniztuna, 1396
Municheko Konbentzioaren, 1485,
1486, 1488
munta gutxiko prozesu europar, 162
munta gutxiko prozesu europarra,
162
muntatzaile, 1570
muntatzailearen ondoko, 1569
muntatzaileburu, 1569
muntatzaile-laguntzaile, 1569
murgiltzeko programak, 644
murgiltze-programen bidezko
pedagogiak, 1712
murrizketa, 79, 89, 95, 133, 139, 263
murrizketak, 1549
murrizketarekin, 1177, 1194, 1227

- murrizketarik, 95, 139
murrizketekin, 1414
murriztapen, 878, 1340
murrizten, 88, 132
Murtziako Administrazio
autonomikoak, 1341
Murtziako Eskualdearen kalitatea
turismo-helmuga, 1333
Murtziako Eskualdeko Administrazio
publikoak, 1331
Murtziako Eskualdeko Akademiei,
1327
Murtziako Eskualdeko Artisautzari,
1334
Murtziako Eskualdeko Autonomia
Erkidegoak, 1338
Murtziako Eskualdeko Autonomia
Erkidegoko gardentasun eta
herritarren parte-hartzeari, 1336
Murtziako Eskualdeko Autonomia
Erkidegoko gardentasun eta
publizitate instituzionalari, 1344
Murtziako Eskualdeko emakumeen
eta gizonen berdintasunerakoa,
1330
Murtziako Eskualdeko Eraikuntzaren
Kalitateari, 1328
Murtziako Eskualdeko Eskola-
kontseiluei, 1326
Murtziako Eskualdeko Gazteriaren
Institutuak, 1329
Murtziako Eskualdeko Gazteriari,
1329
Murtziako Eskualdeko Hezkuntza
Administrazioak, 1331
Murtziako Eskualdeko Irisgarritasun
Unibertsalari, 1340
Murtziako Eskualdeko Jarduera Fisiko
eta Kirolari, 1337
Murtziako Eskualdeko
Kriminologiaren Elkargo
Profesionala, 1342
Murtziako Eskualdeko osasun-
sistemako prestazioak eta
zerbitzuak, 1332
Murtziako Eskualdeko Osasun-
sistemaren Erabiltzaileen Eskubide
eta Eginbeharrei, 1332
Murtziako Eskualdeko Salmenta
Ibiltariari edo Ez-sedentarioari,
1335
Murtziako Eskualdeko Turismoari,
1333
Murtziako Eskualdeko unibertsitate
publikoetako irakasle
ikertzaileentzako pizgarriak, 1343
museo, 956
Museo edo bildumako bisitariei
harrera egitean eta informazioa
ematean, 422
museo nazionaletan, 225, 230
museo publikoetako bildumen
parte, 1561
museoak, 35, 95, 139, 596
museoei, 654
Museoei, 748
museoen titularrek, 748
Museoen uharte-sareak, 748
Museoetako bisitaldiei, 1556
museoetan, 1289
museoko edo bildumako bisitarien
informazioan eta arretan, 748
Museo-zentroak, 1009
Museo-zentroei, 1009
musika, 271, 886, 1051, 1263, 1391
Musika, 202
musika eta arte eszenikoen, 372
musika eta arte eszenikoetako
irakasleen, 206
musika eta arte eszenikoetako
katedradunen, 206
Musika- eta dantza-ikasketak, 1030
musika eta dantzako ikasketa
profesionalen tituluen, 1013
musika- eta entretenimendu-
saioetan, 1634
musika- eta hizkuntza-
irakaskuntzekin, 1027
musika- eta ikus-adierazpena, 1026
musika kantatuaren programazioan,
1163
musika-bideo edo -disco digital
balioaniztunak, 1562
musika-eskaintzak, 1391
musika-grabaketa fonografiko edo
bideografikoak, 1562
Musika-grabazio fonografiko edo
bideografikoen ekoizpen-
ordainketei, 1569
musikako irakaskuntza
profesionalerako teknikariaren
titulua, 1013

- musikako lanbide-titulua, 1013
musika-lanak, 1635
musika-lanei, 1633
musika-lanen, 1634
musika-lanen aniztasunari, 1632
musika-lanen arteko proportzioa, 1634
musika-lanen emanaldiei, 1632
musikan, 856
musika-programatzaile, 1570
musikaren alorreko artisten soldatak eta gizarte-prestazioak, 1569
musikari, 1569
musikari kopistenak, 1570
mutil dantza, 522
mutualitate, 1520
mutualitateak, 1520, 1670, 1671
Mutualitatearen, 1520
Mutualitatearen edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 1520
Mutualitateen eta batasunen eragiketak, 1520
mutualitate-jarduerak, 1499
nabariki baliabide-eskasia dauden erkidegoek, 36
nabarmentzen, 58, 82
nabigatzaileen estatusa, 1680
nabigatzeko ahala, 1460
Nabigatzeko ahala ematen duen gaitasun-ziurtagiri mediko, 1460
nabigazioa, 1459
Nabigazioko, 912
Nafarrek, 489
nafarren, 500
Nafarroa, 494
Nafarroak, 493
Nafarroako, 500, 501, 502, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 514, 517, 519, 520, 521, 522, 525, 526, 527, 528, 529, 531, 534, 536, 537, 539, 540, 541, 542
Nafarroako administrazio publikoek, 498, 537
Nafarroako administrazio publikoen, 531
Nafarroako Administrazio Publikoen, 501
Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutua onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuari, 501
Nafarroako administrazio publikoetan, 505
Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretuan, 505
Nafarroako administrazio publikoetara euskaraz zuzentzeko eskubidea, 496
Nafarroako Aldizkari Ofiziala, 494
Nafarroako Aldizkari Ofizialean, 499, 502
Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko, 494
Nafarroako berezko hizkuntzetan, 546
Nafarroako bi hizkuntza propioetan, 512
Nafarroako bi hizkuntzetan, 521
Nafarroako errealitate soziolinguistikoarekin, 546
Nafarroako errealitate soziolinguistikoaren, 493
Nafarroako eskualde euskaldunetan, 490
Nafarroako Eskubide Kulturaleri, 539
Nafarroako euskalkiek errespetu eta babes berezia izanen, 493
Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, 522
Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren, 542
Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren, 492, 493, 494
Nafarroako Foru Komunitatean, 514, 522, 531, 541
Nafarroako Foru Komunitateko, 502, 506, 507, 509, 511, 512, 514, 517, 520, 525, 526, 529
Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, 501, 512, 520, 525, 526, 529
Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko, 508
Nafarroako Foru Komunitateko

- Administrazioaren, 506, 511, 534
Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioari, 508, 545
Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioko, 502, 504
Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren
Konpilazioa, 489
Nafarroako foru-legerian, 508
Nafarroako Foruzaingoa, 536
Nafarroako Fundazioei, 548
Nafarroako Gardentasunaren
Kontseiluko, 531
Nafarroako Gobernua, 546
Nafarroako Gobernuak, 494, 495,
497, 498, 510, 521, 527, 528, 546
Nafarroako Gobernuak arautuko,
497
Nafarroako Gobernuak diruz eta
materialez laguntzeko planak
gauzatuko, 498
Nafarroako Gobernuak euskararen
presentzia egokia begiratuko, 498
Nafarroako Gobernuan, 521
Nafarroako Gobernuaren, 512, 520
Nafarroako Gobernuaren web
ataria, 545
Nafarroako Gobernuari, 498, 506,
519, 542
Nafarroako Gobernuari eta
Lehendakariari buruzko
abenduarien 3ko 14/2004 Foru
Legean, 542
Nafarroako Gobernuari eta
Lehendakariari buruzko
abenduarien 3ko 14/2004 Foru
Legearen, 542
Nafarroako Gobernuko, 506
Nafarroako Gobernuko Euskararen
Gaitasun Agiria, 506
Nafarroako hizkuntza ofiziala, 490,
493
Nafarroako hizkuntza-aniztasunari,
522
Nafarroako Kultura Kontseiluak, 522
Nafarroako kultura ondareztat, 497
Nafarroako kultura-ondarearen, 522
Nafarroako liburutegi publikoen
sistema, 507
Nafarroako liburutegien sistema, 507
Nafarroako Osasun Zerbitzuen
Zorroan, 514
Nafarroako Parlamentuak, 521
Nafarroako Parlamentuan, 521
Nafarroako Parlamentuari, 531
Nafarroako Parlamentuko Aldizkari
Ofiziala, 494
Nafarroako poliziak, 536
Nafarroako Polizieiei, 536
Nafarroako polizietako, 536, 537
Nafarroako Toki Administrazioaren,
540
Nafarroako Toki Administrazioari, 500
Nafarroako Toki Administrazioari
buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru
Legea, 519, 540
Nafarroako Toki Administrazioari
buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru
Legeari, 540
Nafarroako toki-erakunde, 501
Nafarroako toki-erakundeek, beren
eskumenen eremuan,
ordenantzak onesten ahalko, 498
nafarroako toki-erakundeen, 500
Nafarroako toki-erakundeen, 500
NAFARROAKO TOKI-ERAKUNDEEN,
501
Nafarroako toki-erakundeetako, 540
Nafarroakoak, 154
Nafarroan, 505, 521
Nafarroaren, 492
Nafarroaren kultura-ondarea,
materiala eta ez-materiala, 522
nagusiaren aurkako kultura-eredua
izateagatik, 26
nagusiki valentzieraduntzat jotako
lurraldeetan, 1354
nagusitasun linguistiko, 158
nagusitasunari, 724
nagusitzen, 12, 49
nahasketa, 256
nahasketa-egile, 1570
nahasmena, 1012
nahasmendua, 962
nahasmenduak, 558, 859, 915, 977,
1076, 1096
nahasmenduen, 743, 1171
nahasmenduetako, 915
nahasmenduetan, 859
nahasterik, 887
nahia, 350, 381, 1504, 1682
nahiago duten hizkuntza ofiziala,
730

- nahikeriaz, 33
Nahitaez eskaini beharreko atzerriko bigarren hizkuntza, 1402
nahitaezko, 329, 330
nahitaezko adierazpen, 843
nahitaezko adinean eskolatzea, 164
nahitaezko bizilekuaren esleipena, 1581
nahitaezko datuek, 1165
Nahitaezko dokumentuak, 1462
Nahitaezko dokumentuetatik, 1462
Nahitaezko ekintzak, 1582
nahitaezko eskakizuna, 354
nahitaezko eskakizunei, 160
nahitaezko eskakizunetara, 160
Nahitaezko etiketatzerik ez duten ondasunak edo produktuak, 789
nahitaezko gordailuetarako, 431
nahitaezko hezkuntza, 1205
nahitaezko hizkuntza-eskakizuna, 355
nahitaezko hizkuntzak, 1353
nahitaezko ikasgai, 330
nahitaezko ikasgaien bitartea, 1481
nahitaezko ikastaldia, 330
nahitaezko informazio-dokumentuak, 606
nahitaezko txostenak, 386
nahitaezkoa, 8, 21, 46, 49, 330, 496, *Ikus irakasgaia*
nahitako ikuspegia eta ekintza, rol eta estereotipo sexistak eta genero-desberdintasuna, 1070
NAN, 541
narratiba, 924
narradura, 222
natura, 389, 947
Natura, 452
Natura 2000 Sareko gune babestuetan, 1004
natura- eta lurralde-ikasketekin, 1522
naturagune babestuak, 596
Naturagune Babestuei, 1075
naturaguneak, 856
naturaguneetan, 1004
natura-ingurunea, 1560, 1561, 1642
naturako kirol-jarduerak, 471
naturala. *Ikus adierazpena*
naturaren, 478
naturaren aniztasun biologikoa, 78
natura-turismoa, 469
nautika-turismoa, 602
Navia, 701
nazio, 4, 1313, 1507
nazio batekoa izatea, 148
Nazio Batuei, 24, 60
Nazio Batuek, 12, 16, 44, 49
Nazio Batuen, 36
Nazio Batuen Batzar Nagusiak, 1386
Nazio Batuen Batzar Orokorrak, 381
Nazio Batuen Batzar Orokorrari, 36
Nazio Batuen Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren Giza Eskubideen txostena, 25
Nazio Batuen Erakundeak, 217, 1255
Nazio Batuen Erakundearekin, 4
Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorra, 24
Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunaren, 523
Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunear, 651
Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunear jasotako printzipioekin, 86, 131
Nazio Batuen Gutunak dituen helburuak edota nazioarteko legerian ezarritako betebeharretatik beste edozein, 60
Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, 88, 132
Nazio Batuen Gutunaren printzipioen errespetua, 66
Nazio Batuen helburu eta irizpideak, 8
Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurkako egintzak, 6
Nazio Batuen jarduna, 8
Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, 1657
Nazio Batuenak, 151
Nazio Batuetako kide diren herriek, 4
nazio- eta eskualde-aniztasunarekiko errespetuaren, 79
nazio- eta hizkuntza-gutxiengoek, 49
nazio nahiz eskualdeen aniztasuna

- babesteko, 57
- nazio osoko ikus-entzuleentzat, 1638
- nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide, 1499, 1574, 1687
- nazioa, 695
- Nazioak, 1694
- nazioaren, 1364
- nazioaren esparru juridikoaren, 55
- nazioaren lurraldean, 22
- nazioaren mailan, 22
- nazioaren oinarritzko interesen aurkako atentatuei, 1446
- Nazioaren, estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak, 1575
- nazioarentzat, 1693
- nazioarte mailan, 4
- nazioartean, 423, 517, 558, 859, 1065, 1299, 1365, 1472
- Nazioartean, 271, 1246
- nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 1396
- nazioartean sustatzeko agente, 1299
- nazioartearen, 527
- nazioarteari, 1638
- nazioarteko, 151, 164, 165, 184, 185, 242, 243, 383, 800, 808, 835, 956, 969, 970, 1002, 1004, 1099, 1152, 1160, 1162, 1167, 1195, 1203, 1278, 1288, 1290, 1291, 1300
- Nazioarteko administrazio-akordioak, 266
- Nazioarteko administrazio-akordioek, 266
- nazioarteko aitortza, 1305
- nazioarteko akordio ez-arauemaileak, 993
- nazioarteko akordioen mailan, 78
- nazioarteko akordioetan, 80, 165
- nazioarteko akordioen, 1462, 1542, 1552
- Nazioarteko antolakundeekiko harremana eta lankidetzak, 1300
- nazioarteko antolakundeekin, 1300
- nazioarteko antolakundeetan, 1300
- nazioarteko arauak, 728, 1160
- nazioarteko arauak errespetatuz, 329
- nazioarteko arauak, 1353
- Nazioarteko arau-eremuan, 523
- Nazioarteko arbitrajea, 1554
- nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespenez eta betearazpena, 1554
- nazioarteko argitalpenaren, 284
- nazioarteko auzitegi**, 1657
- nazioarteko azterketa-sailkapeneko burutik, 1694
- nazioarteko babesak, 242, 243
- Nazioarteko babesak, 242
- Nazioarteko babesak eskatzeko eskubidea, 242
- nazioarteko babesaren, 164, 243
- nazioarteko babesaren arloko prozedura, 164
- nazioarteko babes-eskaera, 1443
- nazioarteko baliagarritasunari, 997
- nazioarteko batxilergoa, 1477
- nazioarteko beste akordio batzuk, 615
- nazioarteko beste tresna eta akordio batzuekin, 993
- Nazioarteko bidaiak, 1459, 1461
- nazioarteko brebeta, 1477
- Nazioarteko Bulegoaren, 173
- nazioarteko ebaluatzaile tekniko, 1621
- Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari**, 1621
- Nazioarteko ebaluazioen, 1695
- nazioarteko edo nazioz gaindiko erakunde, 184
- nazioarteko egoera, 122
- nazioarteko egoerari, 5
- nazioarteko ekimenekin, 995, 997
- Nazioarteko elkarlana, 959
- nazioarteko elkartasunaren, 1180
- nazioarteko elkartasunaren jarduera, 1067
- nazioarteko elkartasuneko jardueraren, 1180
- nazioarteko elkarte edo federazioak, 465
- nazioarteko elkarteetan, 1621
- nazioarteko erakundeekin, 82
- nazioarteko erakundeen, 77
- nazioarteko eremuan, 124, 217, 808, 1002
- nazioarteko eremuko zuzendaritza-gaitasunen eta negoziatio-tekniken garapen osoa, 260

- nazioarteko erkidego zientifiko eta kulturalaren, 1472
- nazioarteko erkidegoak, 12
- nazioarteko erkidegoak eta estatu kideek gaitu ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hitzun-erkidegoak jabetu, 82
- nazioarteko erkidegoaren erabakia, 16
- nazioarteko erreferentzia, 1299
- Nazioarteko erregistro, 173
- Nazioarteko Erregistro Frantsesa, 1462
- Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari**, 1680
- Nazioarteko Erregistro Frantsesean, 1462
- Nazioarteko Erregistro Nazionalean, 1680
- nazioarteko erregistroaren, 173
- nazioarteko erregu-eskaera, 1553
- Nazioarteko erregu-eskaerak, 1553
- nazioarteko erregulazioek, 1180
- Nazioarteko eskabideak, 1488
- nazioarteko eskabideek, 1488
- nazioarteko eskaera, 283, 284
- Nazioarteko eskaera, 284
- nazioarteko eskaerak, 283, 284
- nazioarteko eskaeraren itzulpena, 284
- nazioarteko eskola-trukerako programetan, 865
- nazioarteko esparruan, 121
- Nazioarteko eta estatuko esparru instituzionala**, 880
- nazioarteko eta Europako elkarteekin, 1692
- nazioarteko eta mundura irekitako Valentziako herritarrek, 1398
- nazioarteko eta nazioko oinarritzko araudia, 628
- nazioarteko ezagutza- eta hedapen-maila, 1126
- nazioarteko ezagutzaren ekonomia-sisteman, 1693
- nazioarteko federazioa, 1296
- nazioarteko finantzen, 179, 180, 181, 264, 265
- nazioarteko funtsak, 36
- nazioarteko gainerako akordioetan, 555
- nazioarteko gainerako tratatu eta hitzarmenetan, 675
- Nazioarteko Garapen eta Elkartasunerako Batzorde Nazionalari, 1699
- nazioarteko garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia, 1700
- nazioarteko garapen- eta elkartasun-politikak, 1699
- Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak, 1699
- nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 1699
- nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 1699
- Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak, 1699
- Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari**, 1699
- nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 1699
- Nazioarteko garapenaren eta elkartasunaren, 1700
- Nazioarteko garraioen esparruari, 1651
- nazioarteko gidalerroetan oinarrituta egindako materialak, 1296
- nazioarteko gizarte-ordena ezartzea, 8
- nazioarteko gutxieneko arauekin, 1460
- nazioarteko hainbat tratatuk, 969
- nazioarteko harremanen eremuan, 1172
- nazioarteko hedapenerantz, 210
- nazioarteko hitzarmena, 1547
- nazioarteko hitzarmenak, 1288
- Nazioarteko hitzarmenak, 282
- nazioarteko hitzarmenen, 176
- nazioarteko hitzarmenetan, 1386
- nazioarteko hizkuntza, 967
- nazioarteko hogeit antolakunderen lan-hizkuntza, 967

- Nazioarteko ikasketak, 1477
nazioarteko ikasketak ematen
dituzten ikastegiak, 1471
nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publiko, 1478
Nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publikoak, 1477
nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publikoak, 1477
nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publikoetan, 1478
Nazioarteko instituzio
interparlamentarioa, 1643
nazioarteko instituzioekin, 1472
nazioarteko instituzioen lana indartu,
26
Nazioarteko instituzioetan, 997
nazioarteko instituzioetan
frantsesaren estatusaren, 1653
nazioarteko irudia, 997
nazioarteko irudiaren proiektzioa, 997
Nazioarteko jakinarazpenei, 1552
nazioarteko jarduera erregularra,
997
nazioarteko jurisdikzio-organoren
baten eskaera formala, 1587
Nazioarteko katalan-ziurtagiriak
lortzeko probetan, 1175
nazioarteko komunikazioa, 1365
nazioarteko komunikazio-hizkuntzak,
1398, 1690
nazioarteko komunikaziorako
hizkuntza, 1397
nazioarteko konbentzio eta
tratatuen xedapenen aplikazio-
maila, 1653
Nazioarteko konbentzioak, 1485
nazioarteko konbentzioen
aplikazioa, 1645
nazioarteko konpromisoak, 1631,
1635, 1636
nazioarteko konpromisoekin, 1162
Nazioarteko koproduktzio, 1562
nazioarteko kultura-organismoetan,
1291
nazioarteko laguntza eta
lankidetzarekin, 11
nazioarteko laguntzaz, 7
nazioarteko lankidetzak, 3, 1597
Nazioarteko lankidetzak juridikoaren,
286
Nazioarteko lankidetzak juridikorako
eskaerak, 286
nazioarteko lankidetzak juridikorako
eskaerekin, 287
nazioarteko lankidetzak-politikaren,
705
Nazioarteko Lankidetzari, 1099
Nazioarteko markak, 173
nazioarteko merkataritzako
arbitrajeari, 185
nazioarteko merkataritzako
arbitraje-zerbitzu, 185
nazioarteko merkataritzako
harremanak, 185
nazioarteko organismo, 999
nazioarteko organismoak, 1565
nazioarteko organismoen, 210
nazioarteko organismoen obligazio-
jaulkipenak, 1565
nazioarteko organismorik
esanguratsu eta ospetsuenak, 44
Nazioarteko PEN Clubaren
Adierazpena, 24
Nazioarteko PEN Clubeko Itzulpen
eta Hizkuntza Eskubideen
Batzordearen Adierazpena, 24
nazioarteko proiektzio handia
ematen digun hizkuntza batean,
967
nazioarteko proiektzioaren esparrurik
zabalenean, 1234
nazioarteko proiektzioari, 1264
nazioarteko proiektzioko aspektuak,
1200
Nazioarteko sail bat edo gehiago
dituzten ikastetxeetan, 1686
nazioarteko sailak, 1696
nazioarteko testuinguruan, 1152
nazioarteko tratatu, 969, 1278
Nazioarteko Tratatu eta Akordioei,
266
nazioarteko tratatuak, 965, 1290
Nazioarteko tratatuak, 266, 377, 996
nazioarteko tratatuaren, 266
Nazioarteko tratatuen, 151
nazioarteko tratatuetan, 1024, 1203,
1291, 1300
Nazioarteko trenbideko garraio-
zerbitzuei, 1458
Nazioarteko Zigor Auzitegiarekiko
lankidetzak, 1586

- Nazioarteko Zigor Auzitegiaren, 1587
 nazioarteko zirkuituetan, 1176
nazioarteko zuzenbide
humanitarioaren, 1657
 Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak, 178, 251, 296
 nazioarteko zuzenbidea, 16, 66
 nazioarteko zuzenbidean, 217, 271
 nazioarteko zuzenbideko, 217
 nazioarteko zuzenbideko sistemaren ardatz nagusiak, 1121
 nazioarteko, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko legeriarekin, 970
 nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari, 1643
 nazioartekotze, 808
 nazioartekotzea, 474, 518, 1184, 1300
 Nazioartekotzea, 1039
 Nazioartekotzeak, 1184
 nazioartekotzearen eta kanpo-proiekzioaren eremuetan, 1314
 Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak, 685, 844
 nazioartekotzeko laguntza- eta orientazio-gune, 712
 Nazioartekotze-programen xede eta helburuak, 808
 nazioartekotze-programetan, 808
 nazioartekotzera, 1072
 nazio-batzorde, 51
 nazio-egitatean, 1301
 nazioen, 404
 Nazioen arteko harremanak, 3
 nazioen arteko lankidetzak, 122
 nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan, 86, 131
 nazio-erkidegoarekin, 18
 nazio-erkidegoaren bizitzan, 18
 nazio-errealitate okzitaniarra, 1204, 1301
 nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura, 994
 Nazioetako gobernuei, 45
 nazio-hizkuntzen irakaskuntza, 50
 nazio-identitatearen, 724
 nazio-izaerako azpiegitura horren kudeaketa-erantzukizunak, 1142
 nazio edo nazioarteko beste erakunde eta antolakunde, 835
 nazioko ekonomia, 11
 nazioko eremuan, 217
 nazioko eta nazioarteko eremuetan, 216, 956, 1004
 Nazioko eta nazioarteko topaketa, 216
 nazioko Gobernuari, 734
 Nazioko legeek eta praktikek, 50
 nazioko nahiz gizarteko jatorri, 11
 naziokoak ez diren pertsoneri, 11
 nazionalak, 202, 237, 277
 nazionalitate, 6, 151
 Nazionalitate, 242, 541
 nazionalitate atzerritarra, 1636, 1688
 Nazionalitate espainiarra, 541
 nazionalitate frantsesa, 1622
 Nazionalitate frantsesa duen pertsona fisiko edo juridiko batek, 1651
 Nazionalitate frantsesa ez duten pertsona fisikoei, 1610
 nazionalitate frantsesik, 1645
 nazionalitate historiko, 1377
 nazionalitate historikoa, 675
 nazionalitatea, 6, 237, 238, 274, 275, 277, 407, 555, 706, 894, 927, 948, 1249, 1319, 1438, 1492, 1563, 1589, 1590, 1598, 1600, 1627
 Nazionalitatea, 275
 nazionalitatea aldatzeko eskubidea, 6
 nazionalitatea izateko eskubidea, 6
 nazionalitateagatik, 746
 nazionalitatearen, 1493
 Nazionalitatearen ondoriozko diskriminazio, 62
 nazionalitate-baldintzatik, 1210
 nazionalitatez atzerritarrak diren ikasleei, 1471
 nazioz gairdiko elkarlana, 1025
 nazioz gairdiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, 89, 133
 nazioz haraindiko talde ekonomikoek, 26
 NBEk, 666
 Nebrijaren Gramatika, 122
 nederlanderaz, 63, 68, 69, 1414
 negoziatuetan, 530
 negoziazio, 530, 1290

- Negoiazio kolektiboa, 419, 570, 672, 805, 1069, 1502
 negoziazio kolektiboaren, 672
 Negoiazio kolektiborako, 313
 negoziazioa, 1183
 negoziazioak, 1454
 negoziazioan, 156, 993
 negoziazioen erregistro eta publizitateari buruzko xedapenak, 1454
 negoziazio-mahaietan, 672
 negoziazio-ordezkaritzetan, 1290
 Negoiazio-plataformak, 1453
 Negoiazio-prozesua, 1455
 Negoiazio-sistema aldeaniztunak, 1454
 Negoiazio-sistema aldeaniztunaren kudeatzaileak, 1454
 Negoiazio-sistema antolatua, 1455
 Negoiazio-sistema antolatuaren kudeatzaileak, 1455
 Negoiazio-talde berezia, 1503
 negoziazio-talde bereziaren akordioz, 1503
 negozio juridikoak, 160
 negozio-bolumena, 1495
 negozio-bolumenaren, 1563
 negozio-bolumenaren gaineko zergak, 1645
 Negozio-bolumenaren gaineko zergak, 1564, 1565, 1570, 1644
 negozio-bolumenaren zatia, 1634
 negozio-bolumenari, 397
 negozioetakoa, 469
 Nekazaritza eta elikagaien eraldatzea eta merkaturatzea, 440
 nekazaritza giroko inguruneetan edo ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga, 1107
 Nekazaritza Ministerioak, 1522
 nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin, 1522
 Nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin, 1522
 nekazaritzako elikagaien ekoizpena, 1193
 Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa eta Garapen Teknologikorako Zerbitzua (CIDA), 839
 Nekazaritzako elikagaien kalitatea, 1020, 1188
 Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari, 1020, 1082, 1188
 Nekazaritzako elikagaien kalitateko figurak, 1020
 Nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioa, 440
 nekazaritzako produktueterako, elikagaietarako eta edari espiritutsu jakinetarako, 1018
 Nekazaritzako ustiategiak beren ekonomia- eta gizarte-ingurunera egokitzeari buruzko 1988ko abenduaren 30eko 88-1202 Legearen, 1671
 nekazaritzaren, 455
 Nekazaritzaren, 1522
 nekazaritzaren arloko ikasketak, 1641
 Nekazaritzaren arloko irakaskuntza, 1522
 nekazaritzaren arloko irakaskuntzak, 1522
 Nekazaritzaren arloko kontratupeko ikastegi pribatuei, 1522
 nekazaritzaren sektoreko soldatoko langile, 1670
 nerabe, 820
 nerabea, 820
 nerabeak, 412, 414, 415, 633, 820, 946, 1045, 1251
 Nerabeak, 411
 nerabeei, 411, 413, 633, 634, 1041, 1252
 nerabeek, 411, 412, 414
 Nerabeek, 415
 nerabeen, 411, 413, 414, 633, 634, 818, 819, 1041, 1107, 1108, 1252, 1253, 1309
 nerabeenak, 413
 nerabeentzako, 411, 413, 1470
 nerabeentzat, 413, 414
 neska-mutilak, 1478
 Neska-mutilak, 1476
 neska-mutilek, 1477
 neska-mutilen, 1478
 netiketa, 757
 neurri, 11, 22, 52, 58, 59, 122, 164, 165, 167, 190, 330, 348, 366, 382, 391, 408, 419, 506, 518, 526, 533,

- 577, 578, 591, 594, 595, 596, 599,
600, 610, 627, 646, 651, 657, 663,
664, 683, 703, 729, 730, 731, 732,
757, 794, 795, 796, 819, 820, 865,
872, 875, 897, 899, 923, 924, 941,
944, 949, 967, 982, 990, 1005, 1025,
1034, 1083, 1095, 1103, 1114, 1115,
1153, 1164, 1165, 1166, 1167, 1190,
1208, 1245, 1246, 1261, 1262, 1280,
1289, 1290, 1291, 1351, 1354, 1356,
1359, 1363, 1392, 1407, 1418, 1427,
1483, 1550, 1584, 1599, 1603, 1686,
1693
- Neurri, 22, 600, 657, 796, 864
neurri aproposak, 329
Neurri askatasun-gabetzaileak, 168
neurri diskriminatzaileak, 1499
neurri egoki guztiak, 36
neurri egokiak, 15, 46, 78, 89, 133,
327, 331
Neurri egokiak, 18
neurri egokiak hartuko, 495
neurri ekonomiko eta teknikoak, 11
neurri eraginkorrakoak, 1707
neurri espezifikoak, 1280, 1289
Neurri Finantzarioei buruzko
abenduaren 29ko 21/2005
Legearen, 1227
neurri fiskal eta administratiboei, 664
Neurri Fiskal eta Administratiboei,
990, 1122, 1175, 1177, 1183, 1192
Neurri Fiskal eta Finantzarioei, 1227
neurri fiskalak, 1177
Neurri fiskalak, 1177
neurri horien helburua, 47
neurri judizialaren, 165
Neurri materialak, 662
Neurri mugatzaileak, 1124
neurri pedagogikoak, 50
neurri politikoak, 1364
neurri positibo, 968
neurri sektorial, 1343
neurri teknikoen plan, 382, 587, 904,
972, 1057
neurri tributario, administratibo eta
finantzario, 557
neurri zuzentzaile, 1228
neurria, 591, 1597, 1599, 1603
Neurria, 1596
neurriak, 4, 19, 22, 40, 49, 50, 51, 52,
90, 91, 92, 93, 95, 134, 136, 137,
139, 162, 163, 203, 221, 231, 239,
244, 267, 278, 297, 355, 361, 362,
368, 369, 374, 379, 382, 383, 384,
390, 396, 405, 409, 415, 416, 418,
475, 477, 480, 483, 484, 506, 517,
520, 524, 525, 527, 531, 535, 537,
557, 569, 582, 589, 591, 595, 596,
599, 600, 612, 613, 615, 654, 662,
668, 670, 671, 685, 695, 697, 728,
744, 756, 763, 794, 795, 796, 805,
807, 808, 823, 826, 844, 862, 871,
877, 878, 921, 944, 948, 970, 971,
1002, 1005, 1027, 1043, 1044, 1048,
1049, 1077, 1105, 1106, 1111, 1113,
1114, 1118, 1124, 1149, 1153, 1154,
1157, 1158, 1162, 1167, 1168, 1191,
1203, 1206, 1237, 1267, 1275, 1276,
1279, 1280, 1287, 1289, 1292, 1320,
1371, 1378, 1404, 1405, 1458, 1470,
1510, 1513, 1581, 1597, 1599, 1627,
1644, 1656, 1669, 1704
- Neurriak, 18, 168, 1090, 1424
neurriaren edukiak, 820
Neurriaren gehieneko iraupena,
1446, 1578
neurriei, 97, 142, 192, 225, 229, 367,
506, 572, 596, 874, 884, 1013, 1115,
1279, 1294, 1633, 1706
neurriei kalterik egin gabe, 101
neurriek, 517, 1290
Neurriek, 1364
neurrien, 596, 827, 870, 871
neurrien garapen eta jarraipena,
1628
neurrien izaera eta irismena, 89, 134
neurrien multzo antolatua, 1071
neurrietako, 90, 91, 94, 134, 135, 138
neurri-multzo, 219
neurriok, 1633
neurrien helburua, 89, 133
neurriren, 415, 1599, 1600
neurritzat, 796
neurritz kanpoko zamarik, 591
neutraltasun- eta konfidentzialtasun-
baldintzak, 1548
neutraltasun eta zintzotasun
informatiboaz, 1173
neutraltasun politikoz, 536, 927
neutraltasun teknologikoaren
printzipioarekin, 1632
New Yorken, 272, 1246

- nikotina, 192
- Nikotina, 192
- nistrazio- eta auzitegi-jarduketan balio osoa, 1348
- Nizako 2000ko abenduko goi-bileran, 974
- Nizako goi-bileran, 42
- Nodicia de Kesos, 1002
- noizean behingo argitalpenetan, 1505
- nola-halako subiranotasun-mugak, 5
- nomenklatura, 248
- nominen abonua, 345
- Nor bere hizkuntza-erkidegoko kide gisa aitortua izateko eskubidea, 27
- norabidea, 723
- norainokotik, 284
- norbanako, 1631
- norbanakoaren askatasunaren adierazpen hutsa, 214
- norbanakoaren hazkunderako eta eraikuntza politikorako oztopo, 1396
- norbanakoek, 983
- Norbanakoen, 310
- norbanakoen ekimen indibidual, 1363
- norbanakoen ekimena eta lehia, 1363
- Norbanakoen eskubideak, 783, 1426
- norbanakoen gaitasunak, 219
- Norbanakoen gaitasunak eta ahalmenak, 219
- norberak aukeratutako hizkuntzazko adierazpenerako askatasuna izateko eskubidea, 539
- Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabiltzea, 290
- norberaren edo besteren bitartekoez, 791
- norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal, 1252
- norberaren ekimenez, 699
- norberaren hizkuntza, 1375
- norberaren hizkuntzan, 1181, 1387
- Norberaren hizkuntzan, 946
- Norberaren hizkuntzan, jatorriko hizkuntzan edo askatasunez aukeratutako hizkuntzan hitz egiteko eskubidea, 946
- norberaren hizkuntzaren, 1280
- norberaren hizkuntzaren erabilera, 808
- norberaren hizkuntzari, 1094
- norberaren identitatea, 680
- norberaren identitatearen, 121
- norberaren intimitate, 310
- norberaren kide, 998
- norberaren ohiko hizkuntza, 1349
- norberarenak, 449
- norbere ekoizpenaren, 313
- norbere herrialdeko auzitegi eskudunetan errekurtsio eraginkorra jartzeko eskubidea, 5
- norbere herrialdera itzultzekoa, 6
- norbere interesen alde egiteko, sindikatuak eratu eta sindikatuko kide izateko eskubidea, 7
- Nork bere hizkuntza eta kulturaren irakaskuntza izateko eskubidea, 28
- nork bere irudia izateko eskubidea, 310
- Nork bere izena erabiltzeko eskubidea, 27
- Nork bere kulturari eutsi eta hori garatzeko eskubidea, 27
- normalizatzeko eskumena, 1207
- normalizazio, 459
- normalizazio soziologikoak, 339
- normalizazioa, 352, 366, 369, 371, 379, 390, 405, 485, 579, 724, 727, 728, 731, 899, 906, 934, 975, 1029, 1075, 1080, 1149, 1154, 1160, 1182, 1230, 1278, 1279, 1280, 1289, 1290, 1291, 1301, 1303, 1305, 1397, 1398, 1401, 1404
- Normalizazioa, 223, 592
- normalizazioak, 733
- normalizazioan, 745
- normalizazioarekin, 1166
- normalizazioaren, 367, 401, 418, 1153, 1279, 1291
- normalizazioari, 365, 366, 404, 1080, 1278, 1291
- normalizazio-prozesu, 897
- normalizazio-prozesua, 796
- normalizazio-prozesuaren, 733
- normalizazio-prozesurako, 776
- normalizaziorako lurralde-politikak

- garatzeko organoa, 1166
- normaltasunera, 794
- normaltasun-estandarrik, 795
- Normes ortographiques der aranés*, 1279
- nortasun, 636
- Nortasun, 1277
- nortasun juridikoa, 335
- nortasun agiri nazionalaren (NAN), 541
- nortasun bereizia, 1364
- nortasun bereziagatik, 1377
- nortasun eta identitate propioak dituen etorkizuneko herrialde gisa nazioartean onartua izan dadin, 423
- nortasun fisikoa edo juridikoa, publikoa edo pribatua, 382
- nortasun juridiko propioa, 122, 309, 340, 1302
- Nortasun juridiko propioa, 1365
- nortasun juridiko propioa duen zuzenbide pribatuko ente publikoa, 424
- nortasun juridikoa, 334, 1126, 1131, 1303, 1366
- Nortasun juridikoa, 1216
- nortasun juridikoaren eta zereginen izaera, 1643
- nortasun kulturala eta linguistikoa, 1277
- nortasun nazionalean, 1152
- nortasun politiko propioaren garapenean, 1077
- nortasun propioa eta bereizia, 1301
- nortasuna, 415, 514, 710, 820, 939, 1204, 1281, 1387, 1580, 1582, 1584, 1585, 1586, 1589, 1590, 1593, 1598, 1601, 1657
- nortasuna guztiz eta era askean garatzeko toki bakarra, 8
- Nortasunarekin, 1578
- nortasunaren, 413, 1277
- nortasunaren funtsezko elementua, 1650
- Nortasunaren gaineko ikerketak eta kontrolak, 1577
- nortasunaren garapen askea, 221
- nortasunaren garapen askearekin, 215
- nortasunaren garapen askerako, 1089
- nortasunaren garapen harmonikoa, 818
- nortasunaren garapen osoan, 756
- nortasunaren garapenerako, 413
- nortasunari, 1313, 1682
- nortasunera, 1689
- notario, 1554
- notario eskuesleari, 275
- notarioak, 31, 275, 1208, 1226, 1493
- Notarioak, 765, 892, 1493
- notarioaren, 489, 1493
- Notarioaren aurrera agertzeko desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna, 305
- notarioaren protokoloan, 1554
- notarioari, 1554
- notarioek, 31, 1205, 1352
- Notarioek, 104
- notarioekin, 1205
- notarioren, 1493
- Notario-testamentuak, 1226
- Notario-tresnak, 657
- Notariotza, 1208
- Notariotza Erregelamenduan, 489
- Notariotza eta erregistroetako postuak, 1208
- notariotzak, 1285
- Notariotzak, 765, 892
- notariotzarekin, 1303
- Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea, 305
- notariotzen, 1208
- notariotzetako, 1205
- noten eta gaikuntzen ziurtagiriak, 791
- Nows, Equal Ariadna, 1068
- nta Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak, 743
- objektibotasun, 310, 323
- objektibotasuna, 1366, 1425
- objektu, 701, 1571, 1642, 1644, 1704
- objektu astunak, 878
- Objektu berezia duten kontratuen arau espezifikoak, 1496
- objektu edo artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, 1561
- objektua, 669, 988, 1651
- objektuak, 478, 592
- objektuek, 223, 592
- objektutzat, 1500, 1705

- Obligazioak, 1449
- obligazioek, 1565
- obligazioen jaulkipenekin, 1449
- obligazioen zerga-araubidearen, 1565
- obligazio-jaulkipenak, 1565
- obra, 294, 386, 1268, 1562, 1611, 1662
- Obra, 1561
- obra bibliografikoak, 759
- obra- eta instalazio-motari, 1483
- obra europarrak, 1391
- obra europarrak hedatzeko dagoen erreserba-denbora, 1149
- obra europarrei, 1635
- obra europarren urteko emisio-denboraren ehuneko erreserbatua, 1391
- Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 1562, 1569
- obra jakin batzuen hizkuntza-menuan, 1268
- obra literario, historiko, zientifiko edo artistiko unitarioak edo seriatuak, 1081
- obra materialak eta immaterialak, 271
- obra zinematografiko, 1633
- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak, 1634, 1635, 1639
- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren, 1635
- Obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren, 1635
- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 1563, 1627
- obra zinematografiko europarrek, 1265
- obra zinematografikoa, 1264
- Obra zinematografikoa edo ikus-entzunezkoa, 238
- obra zinematografikoak, 238, 1263, 1265, 1266, 1267, 1268, 1391, 1561, 1640
- Obra zinematografikoak, 1267
- obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek, 1262, 1267
- obra zinematografikoekin eta ikus-entzunezkoen sektoreko beste ekoizpen batzuekin, 1262
- obra zinematografikoen, 1562, 1633, 1640
- obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa, 1627
- Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 1561
- Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa, 1563
- obra zinematografikoen edo ikus-entzunezkoen hizkuntza-menuan, 1265
- obra zinematografikoen emanaldi-eskubideak, 1634
- Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen, 238
- Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena, 1267
- obra zinematografikoen kopiak, 1263
- obra zinematografikoen publizitatean, 1265
- obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak, 294
- obrak, 384, 385, 1561, 1563, 1627
- obrak sortu eta zabaltzeko, 21
- obrarik, 210
- obra-zuzendariak, 1500
- obrei, 618, 777, 1563, 1627
- obrek, 238, 777
- obren, 386, 1640
- obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 1561
- obren emanaldi eleaniztuna, 1389
- obren hizkuntza, 1264
- obren kapital-finantzaketa, 1563
- obren teknikari zuzendariak, 386
- obretan, 386
- obretarako, 655
- odola, 1557
- ofizial, 316, 329, 403, 468, 764, 1154, 1277, 1286, 1577, 1578, 1581, 1597
- ofizial diren bi hizkuntzetatik, 468
- ofiziala, 37, 493, 1680
- ofiziala den beste hizkuntza batean, 1283
- ofiziala ez den hizkuntza, 330
- ofiziala ez den hizkuntza batean,

- 1496
 ofizialak, 82, 105, 128, 152, 175, 237, 261, 268, 650, 657, 724, 728, 941, 989, 1296, 1316, 1346, 1395, 1578, 1596, 1597
 ofizialak diren bi hizkuntzen erabilera, 1154
 ofizialak diren bi hizkuntzetako edozein erabiltzekoa, 395
 ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan, 920
 ofizialak diren hizkuntzak, 290
 ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan, 128, 153
 ofizialek, 1576
 ofizialtasun bikoitzeko araubideko administrazioaren, 1168
 ofizialtasun estatua, 1278
 ofizialtasun lurralderatua, 1278
 ofizialtasuna, 78, 558, 724, 730, 794, 1203, 1300, 1301, 1302
 ofizialtasunaren irispidea, 1207
 ofizialtasunari, 1284
 ofizialtasunik, 206
 ofizialtzat, 31
 ofizioz, 115, 120, 161, 166, 268, 726
 ofizioz hasitako espedienteetan, 1352
 ofiziozko. *Ikus* abokatua, *Ikus* abokatua
 abokatua, *Ikus* abokatua
 ofiziozko abokatu, 1584, 1658
 ofiziozko lege-aholkulari, 1436
 Ofiziozko lege-aholkulari, 1435, 1444
 Ofiziozko prozedura, 931
 ogasun, 345, 426, 427
 Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak, 125, 126
 Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak, 125, 126
 Ogasun eta Sektore Publikoaren Saila, 711
 Ogasun Publikoari, 845
 Ogasuna, 387
 ogasunaren arloko eskumena duen sailak, 621
 ohar, 302, 318, 458, 944, 1457, 1461, 1490, 1523, 1580
 oharrak, 55, 98, 142, 187, 1367, 1490
 oharrekin, 1414
 oharretatik, 1493
 ohartarazpen, 182, 192
 Ohartarazpen, 1658
 ohartarazpenak, 1097
 ohartarazpenik ezagatik, 1365
 ohartarazpen-testua, 1124
 Ohartarazten, 80, 83
 ohiko adierazpidea, 1234
 ohiko ahalmenak, 1370
 ohiko araubidea, 1370
 ohiko arretaren irizpidearen, 1270
 ohiko bide, 729
 ohiko bizilekua, 167, 190, 589
 Ohiko bizilekua, 178, 296
 Ohiko bizilekua edo egoitza, 150
 ohiko bizilekutik, 1614
 ohiko bizimodua, 223, 592
 ohiko egoitzako, 188
 ohiko erabilera, 794
 ohiko erabilera-eremu, 32
 ohiko erretiro-adinetik, 392
 ohiko eskolatze-mota, 1296
 ohiko etapetatik, 200, 578, 1027, 1100
 ohiko harremanetarako, 366
 ohiko hizkuntza, 724, 729, 731, 1161, 1205, 1230, 1233, 1286, 1349, 1354
 ohiko hizkuntza gaztelania duten ikasleen gurasoek edo tutoreek, 1232
 ohiko hizkuntzan, 1348, 1353
 ohiko hizkuntzaren, 1232
 ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, 1286
 Ohiko irakaskuntzaren, 404
 ohiko izenarekin, 40
 ohiko komunikazio-hizkuntza, 475, 1286
 ohiko modua, 1551
 ohiko ordutegiaren, 1475
 ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1475, 1673, 1711
 ohiko sistema, 363
 ohiko tresna, 330
 ohikoa, 40
 ohikoa den hizkuntza, 179, 180, 181, 264, 265
 ohikotasunez, 732, 782
 ohitura, 158, 172, 272, 702, 712, 713, 868, 1026, 1027, 1029, 1102
 ohitura onei, 1658
 ohiturak, 271, 632, 654, 701, 713, 856, 857, 864, 947, 1026, 1065, 1377,

- 1387, 1413, 1414, 1499, 1574, 1687
 Ohiturak, 274
 ohiturazko kontseiluak, 1663
 Ohiturazko kontseiluen irizpenean, 1663
 Ohiturazko Senatua, 1663
 Ohiturazko Senatuak, 1663
 ohiturazko transmisioko usadio eta ohiturak, 856
 ohituren, 1077
 ohituretan, 376, 856
 OHoko ikasketak Euskal Herriko Autonomia Erkidegotik kanpo hasita dituzten ikasleak, 330
 OHoko irakasleak, 730
 OHoko irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, 730
 OHoko irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, eta irakasleak prestatzeko, hobetzeko eta espezializatzeko beste zentro batzuetako ikasketa-planak, 730
 OHoko irakasleen ikasketa-planetan, 735
 ohore eta kontzientziagatik zin, 1489, 1490, 1523, 1579, 1581, 1583, 1585
 ohorea, 310
 ohoreak, 536
 ohoreari, 1704
 ohorezko presidentetza, 123
 oin berriko, 384
 oinarri, 3, 16, 98, 142, 309, 310, 319, 320, 348, 353, 405, 529, 680, 752, 755, 756, 1180, 1207, 1426, 1443, 1453, 1486, 1574, 1673, 1687
 oinarri arautzaileekin, 1267
 oinarri arautzaileen, 1267
 oinarri erkide, 1363
 oinarri faboragarria, 1363
 oinarri fisiologikoak eta neurologikoak, 848
 oinarri juridikoa, 189
 oinarri orokorrak, 1388
 oinarri positibo eta arrakastatsuena, 1396
 oinarria, 339, 705
 oinarriak, 350, 405, 437, 1386
 oinarrian, 40, 677
 oinarriaren, 284
 oinarrietan, 355, 406, 934
 oinarri-mailarekin, 1215
 oinarri-oinarrizko garapen-faktoretzat, 1700
 oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak, 1580
 oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuen itzulpena jasotzekoa. Ikus eskubidea
 oinarritu, 26, 27
 oinarriturik, 26
 oinarrituta, 4, 82
 oinarritutako, 12
 oinarritzat, 66, 353, 1576
 oinarritzen, 4, 492
 oinarrizko alderdi, 334
 oinarrizko antolaketa instituzionala, 1330
 oinarrizko araubide, 309
 oinarrizko araubidea, 309
 oinarrizko araudia, 219, 628, 1256, 1257
 oinarrizko araudian, 1013
 oinarrizko ardatzak, 1025
 oinarrizko askatasun, 878, 1340
 oinarrizko askatasunak, 757
 Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioan, 675
 oinarrizko askatasunekin, 412
 oinarrizko askatasunetan, 756
 oinarrizko aspektuak, 948
 oinarrizko baldintza estatalei, 588
 oinarrizko baldintzak, 232, 597, 812
 oinarrizko baldintzen, 589
 oinarrizko baliabide edo zerbitzuetarako irispiderik eza, 1421
 oinarrizko eginkizuna, 22
 oinarrizko eginkizunak, 401
 oinarrizko elementua, 1218
 Oinarrizko eskala, 1147, 1189
 oinarrizko eskolatzearen bukaeran euskararen jakintza nahikoa izan dezaten, 497
 oinarrizko eskubide, 221, 407, 559, 1121
 oinarrizko eskubide eta askatasunak, 221
 oinarrizko eskubidea, 217, 1107
 oinarrizko eskubideak, 5, 219, 234, 411, 417, 953, 1269, 1270
 Oinarrizko eskubideak, 267, 407, 749
 oinarrizko eskubideen eta askatasun

- publikoen aurkako portaerak, 758
- oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen errespetua, 1426
- Oinarrizko Eskubideen Gutuna, 67
- Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 720, 974, 1319
- Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 76, 77, 218, 678, 880, 969, 1121, 1243, 1338
- oinarrizko estatu-arauetan, 487
- oinarrizko estatutu-helburuen, 713
- oinarrizko ezagutza, 275, 681, 1249
- oinarrizko ezagutza praktikoak, 1250
- oinarrizko ezagutzak, 1438, 1476, 1689
- oinarrizko ezagutzen 1. eta 3. mailai dagozkien gaitasunak, 1694
- oinarrizko ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak, 1694
- oinarrizko ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak, 1694
- oinarrizko ezagutzen ebaluazio-azterketak, 1557
- oinarrizko ezagutzetan, 579, 1105
- oinarrizko gaitasun, 576
- oinarrizko gaitasun instrumentalak, 1237
- oinarrizko gaitasunak, 576, 1250, 1398, 1694
- oinarrizko gaitasunak eskuratzeko estrategiak, 1237
- oinarrizko giza eskubidea, 680
- Oinarrizko graduako heziketa-zikloak, 199
- Oinarrizko graduako heziketa-zikloek, 199
- oinarrizko gramatika, 1254
- oinarrizko helburuak, 369, 404, 562, 563, 564, 1398, 1403, 1404
- oinarrizko hezkuntza, 1700
- Oinarrizko hezkuntza, 206, 576, 866, 1102, 1236
- Oinarrizko Hezkuntza Orokorreko ikasketak eremu euskaldunetik at hasi dituzten ikasleak, 497
- oinarrizko hezkuntza orokorreko zentroen programetan, 1346
- oinarrizko hezkuntzan, 32, 1101, 1236
- Oinarrizko hezkuntzan eta Batxilergoan, 451
- oinarrizko hezkuntzari dagozkion etapetan, 1040
- oinarrizko hizkuntza-gaitasun faltagatik, 1249
- oinarrizko hizkuntza-gaitasunak, 1250
- Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak, 1250
- Oinarrizko ikasketak egitea, 8
- oinarrizko ikasketei, 8
- oinarrizko informazioa, 1453
- oinarrizko irakaskuntza, 576
- oinarrizko irakaskuntzan, 579
- oinarrizko irizpide orokorrak, 309
- oinarrizko irizpideak, 124, 352, 367, 370, 427
- oinarrizko izaera, 220, 232
- oinarrizko izaeraz, 709
- oinarrizko jakintzak, 1480
- oinarrizko jardun-printzipioak, 927
- Oinarrizko jardun-printzipioak, 927, 929
- oinarrizko jarraibideak, 1235
- oinarrizko komunikazio-gaitasuna, 197
- oinarrizko konpetentziak, 862, 1030, 1101
- Oinarrizko konpetentziak, 1101
- oinarrizko kultura-eskaintza, 1164
- oinarrizko legerian, 437
- oinarrizko maila, 867, 1030, 1104
- Oinarrizko maila, 1028
- Oinarrizko mailako hizkuntza-irakaskuntzak, 1104
- Oinarrizko mailako irakaskuntzek, 200
- Oinarrizko mailako irakaskuntzen helburua, 1028
- oinarrizko mailako, erdi-mailako eta maila aurreratuko ziurtagiri ofizialak, 201
- oinarrizko mailan, 867, 1028
- oinarrizko mailaren ezaugarriak eta antolaketa, 1103
- oinarrizko mailari, 578
- oinarrizko matematika-gaitasunak, 1694
- oinarrizko osagaia, 57
- oinarrizko osagaiak, 1063
- oinarrizko piezak, 1603
- oinarrizko prestakuntza, 300, 755
- oinarrizko prestakuntza mailakatu eta etengabea, 805

- oinarrizko prestakuntzari, 1190
oinarrizko printzipio, 666, 1048, 1248,
1414
Oinarrizko printzipio, 335
oinarrizko printzipio eta balioekin,
1493
oinarrizko printzipio juridiko
unibertsal, 969
oinarrizko printzipioak, 310, 313, 316,
982
Oinarrizko printzipioak, 612, 1048
oinarrizko printzipioetatik, 661, 841
oinarrizko sektoreak, 958
oinarrizko titulazioa, 681
oinarrizko trebetasun kultural, 1026
oinarrizko tresnak, 208
oinarrizko zenbaki-trebetasunak, 866
oinarrizko zenbaki-trebetasunetan,
1102
oinarrizko zenbaki-trebetasunetara,
574, 576
oinarrizko zerbitzu publikoak, 1256
oinarrizko zerbitzuak, 211
oinarrizko ziurtagiria, 1178
oinarrizko zuzenbide, 316
oinarrizkoa eta nahikoa izango den
komunikazio-gaitasuna lortzea,
ahoz zein idatziz, dagokion
lanbide-arloan, 476
oinarrizkoa, ertaina eta aurreratua,
578
oinordeko, 675, 1225
oinordekoen, 184
oinordetza, 809, 914
Oinordetza-ezgaitasuna, 1225
Oinordetza-gaitasuna, 1225
Oinordetza-instrumentuaren
egilespenean, 1225
oinordetzak, 489
Oinordetzak, 1225
oinordetza-ziurtagiri europarra, 163
OITren 169. konbentzioan, 24
okupatu, 34
Okupazio publikorako eskaintzen,
1170
okupazioa, 769
okupazioak, 25
okupazioaren, 596, 751
okupazioari, 608, 796
Okzitaniako, 1277, 1279, 1281
Okzitaniako gainerako herrialdeekin
partekatzen dituen hizkuntza eta
kultura propioak, 1301
*Okzitaniako hizkuntza, literatura eta
historiaren ikaskuntza*, 1613
Okzitaniako hizkuntzak, 1277
Okzitaniako nazio-egitatean, 1301
okzitaniar grafiaren, 1280
okzitaniar hizkuntza eta kultura, 1276
okzitaniar hizkuntzako lurraldeekin,
1277
okzitaniar hizkuntza-ondarea, 1277
okzitaniar hizkuntzarekin, 1280
okzitaniar hizkuntzarekin eta
kulturarekin, 1280
okzitaniar hizkuntzaren, historiaren
eta kulturaren ezagutza, 1287
okzitaniar kultura, 1276, 1289
okzitaniar kultura eta hizkuntza, 1290
okzitaniar nazioarekiko, 1302
okzitaniar naziokoa, 1302
okzitaniara, 1207, 1234, 1276, 1278,
1279, 1280, 1281, 1284, 1287, 1289,
1290, 1291, 1302, 1305, 1613
Okzitaniara, 1204, 1233, 1277, 1282,
1287, 1289, 1301, 1303
okzitanierak, 1277, 1281, 1302
okzitanierara, 1234
okzitanieraren, 1157, 1236, 1277,
1278, 1279, 1280, 1282, 1287, 1288,
1289, 1290, 1291
Okzitanieraren, 1169, 1278, 1282,
1290, 1291
okzitanieraren (Aranen aranera
deiturikoaren) erabilera, 1271
okzitanieraren (araneraren)
araubide juridikora, 1279
okzitanieraren aldaera, 1301, 1303
okzitanieraren arandar aldaeran,
1304
okzitanieraren arandar aldaeran
dauden hizkuntza-curriculumak,
1304
okzitanieraren araubide juridikoa,
1278
okzitanieraren azterketa filologikoak,
1287
okzitanieraren batasuna, 1279, 1282
Okzitanieraren batasuna, 1282
okzitanieraren enbor arruntaren
hizkuntza-aldaera, 1282
okzitanieraren erabilera, 1304

- okzitanieraren erabilera soziala, 1288
okzitanieraren esparru juridikoan, 1278
okzitanieraren gidalerroak, 1279
okzitanieraren hizkuntza-arloari, 1279
Okzitanieraren hizkuntza-politika eta -normalizazioa, 1305
okzitanieraren kanpo-hedapenarekin, 1290
Okzitanieraren kanpo-proiektzioa, 1290
okzitanieraren lurraldeetako instituzio eta erakundeekin, 1290
okzitanieraren lurraldeetan, 1290
okzitanieraren normalizazioa, 1280
okzitanieraren ofizialtasuna, 1278, 1302
Okzitanieraren ofizialtasuna, 1278
okzitanieraren ofizialtasunaren, 1278
okzitanierari, 1304, 1305
Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea, 1302
Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen, 1304, 1305
okzitanieraz, 1276, 1279, 1280, 1284, 1285, 1288
Okzitanieraz, 1279, 1289
okzitanierazko bertsioa, 1267
okzitanierazko beste lurralde batzuetako organismoek, 1282
okzitanierazko irati- eta telebista-emisioak, 1288
okzitanierazko komunikabideen, 1288
oldarkortasuna, 1309
omisiotzat, 925
onarpena eta erabilera, 582, 1074
onarpen-arauak, 202
Onarpen-araubidea, 165
onarpenarekin, 44
onarpenaren, 87, 132
onarpenari, 286
Onarpen-nota, 301
onartezinak, 29
onartezinak ez izatea, 92, 136
onartu, 24, 35, 87, 94, 98, 99, 131, 132, 138, 142, 143, 358
onartuko, 99, 143
onartuta, 429
onartzen, 87, 98, 132, 143, 1655
ondare, 79, 105, 125, 210, 270, 272, 310, 322, 339, 478, 479, 492, 563, 573, 626, 642, 647, 650, 654, 695, 718, 724, 753, 765, 825, 956, 1002, 1078, 1395
Ondare, 210, 627, 857, 982, 1062, 1142
Ondare arkeologiko, etnografiko, historiko-industrial, dokumental eta bibliografikoei, 701
Ondare arkeologikoa eta paleontologikoa, 1093
ondare artistiko eta monumentalarekin, 270
ondare artistikoaren balioa, 1560, 1561, 1563, 1642
ondare bibliografiko, 1142
ondare bibliografiko eta dokumentala, 654
ondare bibliografiko eta dokumentalak, 1094
ondare bibliografikoa, 759, 1081, 1142, 1144
Ondare bibliografikoa, 1144
Ondare bibliografikoaren muina eta ardatza, 1142
ondare digital, 210
ondare digitala, 431
Ondare dokumental eta bibliografikoari, 702
ondare dokumentalaren, bibliografikoaren edo linguistikoaren adierazpen, irudikapen edo jardurekin, 1009
ondare dokumentalarena, 479
ondare erkide, 651
ondare espezifikoak, 982
Ondare- eta ekonomia-araubidea, 1373
ondare etnografikoa, 701
Ondare etnografikoari, 701
Ondare etnologikoa, 857
ondare etnologikoak, 856
ondare garrantzitsua osatzen duten ondasun historiko, kultural eta artistikoak, 897
ondare higigarriak, 1084
ondare historiko, 122
ondare historiko eta kulturalaren, 647
Ondare Historiko eta Kulturalari, 856
ondare historiko eta kulturalari

- buruzko legerian, 1143
- ondare historiko eta naturalari, 782
- ondare historiko, antropologiko eta linguistikoa, 563
- ondare historiko, artistiko eta naturala, 1002
- ondare historiko, artistiko eta naturala) zaindu eta sustatzeko gizarte- eta kultura-jarduerak, 1008
- ondare historiko, kultural, linguistiko eta ekonomikoarenak, 1390
- ondare historikoa, 1078
- Ondare historikoaren, 1094
- ondare historikoaren eraketa, 1062
- ondare historikoari, 573
- Ondare Historikoari, 573, 1062
- ondare historiko-artistikoa, 559
- ondare historiko-kultural, 695
- Ondare hori gure mugetatik kanpoko beste erkidego eta herrialde batzuekin partekatzen, 423
- ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak, 428
- ondare horri bizirik eusteko erantzukizuna, 423
- Ondare Idatzi eta Dokumentalaren zuzendari nagusia, 1127
- Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusia, 1130
- Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusiko zerbitzuburu, 1127
- ondare immateriala, 271, 557, 629, 982
- ondare immaterialaren, 270, 271, 272, 983
- ondare immaterialaren berezko berezitasunak, 982
- ondare immaterialaren berezko ondasun, 271
- ondare immaterialari buruzko lege bereziak, 270
- ondare immaterialaz, 478
- Ondare immaterialtat, 624
- ondare kultural eta historikoaren osagitzat, 628
- Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari, 835
- ondare linguistiko eta kultural propioak, 753
- ondare materialak eta immaterialak, 272
- Ondare materialaren, 624
- ondare natural, kultural, juridiko eta linguistiko, 675
- Ondare nazionalaren eta eskualdeetako ondarearen parte diren elementuak, 1472
- ondare propioa, 1126, 1131
- ondare ukiezina, 271
- ondare unibertsalari, 754
- ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa, 677
- ondare-, hizkuntza- eta gizarte- aberastasunaren hedapena, 989
- ondarea, 62, 125, 180, 271, 322, 389, 415, 417, 455, 478, 522, 524, 527, 563, 624, 626, 627, 629, 654, 676, 678, 712, 720, 734, 762, 765, 774, 822, 851, 880, 922, 924, 947, 956, 957, 968, 969, 1009, 1067, 1078, 1081, 1121, 1157, 1203, 1262, 1263, 1277, 1282, 1319, 1338, 1365
- ondarean, 322
- ondare-araubidea, 949, 1210
- ondarearen, 522
- ondarearen babesak, 1513
- ondarearen defentsa, 548
- ondarearen eta guneen babeserako, 1513
- Ondarearen Kodearen, 1513, 1710
- ondarearen kontserbazioa, 1084
- ondarearen produktuak eta errentak, 1373
- ondarearen zati, 1373
- ondareari, 127
- ondareari buruzko legearen, 346
- ondare-babesa, 1710
- Ondare-babesari, 1710
- ondare-eskuratzeetan, 310
- ondare-funtsak, 1142, 1659
- ondare-mota, 272, 624
- Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak, 1130, 1133
- Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak, 1151
- ondareztat, 633, 654
- ondasun, 22, 223, 225, 229, 234, 257, 270, 271, 589, 592, 595, 596, 599, 629, 654, 754, 843, 887, 897, 937,

- 954, 997, 1009, 1010, 1062, 1084,
1085, 1086, 1087, 1113, 1114, 1133,
1322, 1375, 1650
- Ondasun, 234, 346, 595
- ondasun bibliografiko, 1144
- ondasun bibliografikotzat, 702
- ondasun edo guneen identifikazio
zehatza, 1087
- ondasun edo zerbitzuei buruzko
informazio doi eta zehatza, 1496
- ondasun edo zerbitzuei buruzko
informazioa, 234
- ondasun erkidea, 1643
- ondasun eta baliabide materialak
atxikitze, 430
- Ondasun eta baliabideen
eskualdaketari, 1669
- ondasun eta mozkinen gaineko
zuzeneko zergarik, 1644
- Ondasun eta zerbitzu
publikoetarako irispidea, 595
- Ondasun eta zerbitzuei buruzko
informazioa emateko hizkuntza,
398
- Ondasun eta zerbitzuei buruzko
informazioa euskaraz nahiz
gaztelaniaz jasotzekoa, 395
- ondasun eta zerbitzuei buruzko
informazioan, 398
- ondasun eta zerbitzuen funtsezko
ezaugarriari buruzko informazio
osoa, egiazkoa, gardena eta
ulergarria, 842
- ondasun eta zerbitzuen kudeaketa,
1130, 1133
- ondasun eta zerbitzuen
salerosketetan, 35
- ondasun eta zerbitzuetarako
irispidea, 225, 229, 595, 992, 1114
- ondasun etnologiko ukiezin, 856
- Ondasun etnologiko ukiezinak, 857
- ondasun higiezin, 1497
- ondasun higiezina, 257
- ondasun higiezinaren eskualdaketa,
1572
- ondasun higiezinaren
eskualdaketaren, 1572
- ondasun higiezinetakoa. Ikus
erregistratzailea
- Ondasun higigarri eta higiezinak
eskuratzeko eta besterentzeko
ahala, 1643
- ondasun higigarri eta higiezinak,
1644
- ondasun higigarriak, 322, 323
- Ondasun higigarriak, 1271
- ondasun higigarriak, higiezinak, 1084
- ondasun higigarrien borondatezko
salmenta, 1518
- ondasun higigarrien borondatezko
salmenta-jardueren alorreko
zerbitzuak, 1518
- ondasun higigarrien borondatezko
salmenta-jardueretan, 1518
- ondasun higigarrien erosketa, 1645
- Ondasun historikoen eta kulturalen
kategoriak, 856
- ondasun immaterialak, 270, 478,
654, 1062, 1078, 1086
- ondasun industrial eta
ekonomikoaren, 923
- ondasun industrial eta
teknologikoak, 856
- Ondasun iraunkorrei, 703
- ondasun kulturalak, 596
- ondasun material eta immaterial,
573, 629, 654
- ondasun material eta ukiezin, 856
- ondasun materialak, 654
- ondasun materialetan, 701
- ondasun publikoa, 680
- Ondasun ukiezinaren babes, 857
- ondasun ukigarri zein ukiezin, 774
- ondasun, adierazpen, irudikapen
edo jarduera horien kultura-
esanahia, 1009
- ondasun, produktu eta zerbitzuei
buruzko informazioa, 954
- ondasuna, 1650
- ondasuna bahitzeko edo
enbargatzeko neurria, 1597
- ondasunak, 125, 340, 346, 430, 478,
592, 654, 702, 788, 789, 856, 894,
937, 1078, 1084, 1085, 1086, 1087,
1114, 1128, 1132, 1144, 1271, 1303,
1373, 1374, 1494, 1588, 1597, 1598,
1645
- Ondasunak, 842, 1205, 1271
- ondasunak bahitzeko neurriak, 1597
- ondasunak enbargatzeko
ebazpena, 1589
- Ondasunak enbargatzeko

- ebazpena, 1588
- ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeari, 1497
- Ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeko kontratuak, 1496
- ondasunarekin, 703
- ondasunei, 782, 1009
- ondasunek, 223, 592, 1644
- ondasunekin batera doan informazio idatziak, 1097
- ondasunen, 337
- Ondasunen adierazpen, 1571
- ondasunen errentak, 337
- Ondasunen eskuratzea eta errentamendua, 1271
- ondasunen eta zerbitzuen komunikazio- eta informazio-eremuetako irigarritasuna, 1294
- ondasunen eta zerbitzuen kontsumo neurritsua, informatua, gogoetatsua eta kontzientea, 1270
- ondasunen irteera, 1571
- Ondasunen izaera, 983
- ondasunen sailkapena, 1086
- ondasunen udal-katalogoak, 1087
- Ondasun-kategoriak, 1086
- ondasunok aurkezteko eta etiketatzeko araudia, 836
- ondoan editatzen diren lanei, 924
- ondorengoei, 274
- ondorengoek jasotako hizkuntza-irakaskuntzagatik, 1040
- ondorengoentzat, 208
- ondorio, 1012, 1695
- ondorio biderkatzaileagatik, 795
- ondorio diskriminatzaileak, 888
- ondorio juridiko, 725, 1012, 1348, 1350, 1589, 1593
- ondorio juridikoak, 1207, 1279, 1303
- ondorio juridikoei, 874, 875, 884
- ondorio juridikoen, 520, 532, 545
- ondorio juridikorik, 1275
- ondorio kaltegarriagoak, 1687
- ondorio kaltegarriak, 833
- ondorio mugatzaileak, 1042
- ondorioa, 1184
- ondorioak, 99, 143, 727, 1593, 1616, 1648, 1669, 1700
- ondorioei, 962
- ondoriotzat, 1705
- ondoaz ondoko aldaketak, 1209
- oneratzeko, 526
- Oneratzeko, 526
- onespen, 87, 132, 1554
- onespena, 1399, 1456, 1457, 1563, 1576, 1587, 1613
- onespenaren, 1662
- onespen-eskabidea, 1601
- Onespenik, 1490, 1580
- onespenik eza, 1471
- onespen-zigilua, 1456
- onespen-zigiluaren eskabide-modalitateak, 1456
- onesteak, 427
- onesteko, 87, 98, 99, 131, 132, 142, 143
- onetsi, 12, 24, 54, 98, 99, 129, 142, 143, 426, 429
- Onetsi, 129
- onetsiko, 68, 98, 142, 429, 430
- onetsitako, 12, 54
- onetsitakoa, 56
- onetsiz, 462
- ongizatea, 8, 470, 1026
- oniritzia, 1477
- oniritziarekin, 1371
- Online bilaketa-tresnak, 1706
- online plataforma, 1495
- onomastika, 1155, 1280
- Onomastika, 33, 1160, 1286
- onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 1367
- onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak, 1367
- onomastikara, 1155
- Onomastikari, 1280
- onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei, 1367
- onomastika-sistema zaindu eta erabiltzeko, 33
- Ontzia uzteagatik diru-bermea, 1460
- ontziratua, 645, 913
- ontziratutako elikagaiei, 1166
- ontziratzeari, 246
- onura, 34, 1072, 1578, 1581, 1597
- onura ekonomiko, 469
- onura fiskal, 790
- onura fiskalak, 1130, 1133
- onura fiskalei, 791

- onura fiskalen, 827
- onura fiskalen araubidean, 827
- onura fiskalen mota, 827
- onura fiskalen zenbatekoa, 791, 827
- onura fiskalok, 791
- onura materialak, 1445
- onura materialez baliatzeko eskubidea, 1445
- onura publikoa, 194
- Onura publikoko erakundeek, 1642
- onura publikoko izaera, 1637, 1639
- onura publikoko izaera aitortua duten fundazioek, 1576
- onuradun, 600
- onuradun izan daitezkeen hizkuntza, 1315
- onuraduna, 1652
- onuradunak, 243, 393, 466, 920, 1464, 1662
- Onuradunak, 149, 393, 943
- onuradunei, 302, 1645
- onuradunek, 519, 522, 782, 1177, 1194, 1652
- onuraduni, 1467
- onuradun-kopuru mugatuagatik, 81
- onuradun-mota, 1467
- onuradun-motari, 1467
- onuraduntzat, 1467
- onuragarri, 81
- onurak, 219
- onurarako, 587, 615, 968
- onuraren, 921
- onurarik, 1627
- oparotasun ekonomikoari, 937
- operadore espezializatu, 1495
- Operadore eta programatzaile independenteek, 1149
- Operadore independenteen kanalak, 1022
- Operadoreak, 1150
- operadoreei, 992
- operadoreekin, 907
- oporraldietan, 241
- oposizio, 346, 537, 540, 696, 892, 1170
- oposizio- eta lehiaketa-faseek, 540
- oposizio eta lehiaketa-oposizio libreen, 1170
- oposizio libre nahiz murriztuak, 1208
- Oposizioa, 976
- oposizioak, 765, 892, 1162, 1379
- Oposizioak, 1207
- oposizioak egitea, 1162
- Oposizioan, 1425
- Oposizioaren fasean, 1106
- oposizioen, 765
- oposizioetako, 1207
- oposizioetan, 336
- oposizio-fasea gainditzen duten izangaiak, 1187
- oposizio-fasean, 537
- Oposizio-fasean, 1239, 1240
- Oposizioko probak, 1240
- oposizio-lehiaketaz, 346
- Oposizio-lehiaketetako, 537
- Oposizio-lehiaketetako prozeduren, 537
- Oposizio-sistema, 797
- optikariak, 1539, 1540
- Optikariak, 1540
- optometristak, 1535, 1537
- Optometristak, 1537
- oralistak, 1254, 1256
- oralistek, 222
- ordain, 393, 521, 1611
- ordain morala, 521
- ordaina, 1651, 1652
- ordainagiria, 887
- ordainagiriak, 35
- ordainagirietan, 1650
- ordainarazpenak, 1644
- ordainarazpenei, 911
- Ordaindukoa, 1519
- ordaindukoak, 1159
- Ordaindukoak, 1519
- ordaindukoaren klausula, 1519
- ordainei, 1437, 1647
- ordaingabea. *Ikus jarduera*
- ordainik, 1442, 1500, 1505
- ordainketa, 1551, 1645
- ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, 716, 719, 721
- ordainketa-aginduak, 97, 141
- ordainketa-araubidea, 406
- ordainketa-errekerimendu europar, 162
- ordainketa-gastuetarako, 316
- ordainketa-gastuetarako baimena, 316
- ordainketak, 337, 1129, 1132, 1371
- Ordainketak, 1448
- ordainketak agintzea, 125, 337, 428

- ordainketan, 1671
ordainketa-zerbitzuak, 1452
ordainketa-zerbitzuen erabiltzaileak, 1448
Ordainketa-zerbitzuen eskatzaileak, 1448
ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak, 1448
ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak, 1448
ordainpeko ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria, 1636
ordainpekoa. *Ikus jarduera*
Ordainsari, 406
ordainsaria, 1562
ordainsariak, 316, 716, 719, 721, 1569
ordainsari-araubidea, 126
ordainsariei, 1423
ordainsarien, 313
ordainsarietan, 670
ordainsari-osagarria, 1240
ordainsari-osagarriak, 406
Ordena eta segurtasun publikoa, 1446
ordena jurisdikzional, 598, 1116
ordena publiko, 244
ordena publikoarekin, 1645
ordena publikoari, 1658
ordenagailu-jokoak, 1164
ordenamendu juridiko nazionaletan, 270
ordenamendu juridiko pribatuari, 121
ordenamendu juridiko pribatura, 122
ordenamendu juridikoa, 1249
ordenamendu juridikoak, 151, 320, 335, 710, 820
ordenamendu juridikoan, 145, 156, 165, 183, 290, 292, 412, 460, 555, 607, 953, 1041, 1108, 1168, 1244, 1278
ordenamendu juridikoarekin, 923
ordenamendu juridikoaren, 158, 395, 610
Ordenamendu juridikoaren, 927
ordenamendu juridikoko, 122
ordenamendu juridikora, 293
ordenamendu konstituzionalak, 1380
ordenamenduan zehazten diren mailetan, 1236
Ordenamenduaren, 1235
ordenamenduari, 1166
ordenantza, 1704
ordenantzak, 462
ordenaren defentsarako, 95, 139
ordezkari, 31, 107, 123, 124, 148, 312, 315, 336, 341, 342, 355, 362, 374, 381, 387, 418, 427, 486, 521, 567, 587, 592, 599, 600, 780, 894, 956, 1080, 1127, 1128, 1129, 1131, 1376, 1462, 1516, 1599, 1637, 1639, 1678, 1680
ordezkari adierazgarri, 1692
ordezkari diren lurraldeetan historian zehar hitz egindako hizkuntza edo hizkuntzak, 31
ordezkari egiaztatuekin, 107
ordezkari judizialak, 1519
ordezkari sindikala, 148
ordezkaria, 1128, 1371, 1473, 1591
ordezkariak, 406, 923, 995, 1109, 1370, 1435, 1501, 1516, 1599, 1615, 1644, 1645
Ordezkariek, 1433
ordezkariaren, 1644
ordezkariaren erabaki, 1477
ordezkariaren identifikazioa, 567
ordezkariarengana, 1527, 1529
ordezkariari, 268, 1447, 1511, 1591
ordezkariei, 1502, 1503
ordezkariak, 114, 120, 418, 599, 655, 1386, 1519, 1692
ordezkarien, 318, 381
Ordezkarien batzarrek, 31
ordezkarienean. *Ikus irizpena*
ordezkariok, 1692
ordezkaritza, 312, 317, 337, 342, 344, 355, 358, 369, 387, 406, 599, 1109, 1129, 1305, 1387, 1488
Ordezkaritza, 355
ordezkaritza diplomatiko, 262
ordezkaritza duten talde politiko eta sozialei komunikabide sozialetarako irispidea, 772
ordezkaritza duten taldeen, 759
ordezkaritza egokia, 1260
ordezkaritza handieneko zentral sindikaletako, 315
ordezkaritza ofiziala, 342, 344, 997
ordezkaritza orekatua, 599, 889,

- 1314
- ordezkaritza paritarioa, 1048
- ordezkaritza sindikalak, 406
- ordezkaritza txikia duen sexuaren presentziari, 1368
- ordezkaritza txikiena duten lanbide, ikasketa edo jarduera publikoetan, 1033
- ordezkaritza-ahalordeak, 190
- ordezkaritza-erakundeen, 599
- ordezkaritza-instituzioak, 1503
- ordezkaritzako, 317
- Ordezkaritzako kide numerarioak, 691
- ordezkaritza-organoetan, 963
- ordezkaritzaren, 318
- ordezkaritzaren proportziokoa, 318
- ordezkaritzari, 953
- ordezkaritzarik, 262
- ordezkaritzek, 286
- ordezkaritzekin, 1300
- Ordezkaritzetako kide, aholkulari eta adituei, 1645
- ordezkatuta, 95, 139
- ordezkatzen, 426
- ordezko, 314
- ordezko komunikazio-sistemak, 591
- ordezko ofizial, 1460
- ordezko ofiziala, 1462, 1680
- ordezko piezak, 703
- ordezkoa, 314
- ordezkoak, 1208, 1372, 1462, 1582
- ordezkoari, 358
- ordezkorik, 1462
- ordeztu, 33, 358
- ordeztuko, 98, 142
- ordu perieskolarretan, 1695
- ordua, 314
- orduak, 1401
- ordu-arduraldi, 577
- ordu-arduraldia, 729
- orduen erregistroa, 1463
- orduetan, 1633, 1634, 1635, 1636, 1638, 1640, 1695
- ordutegi, 241, 1684, 1703
- ordutegia, 457, 1685
- ordutegiak, 987, 1118, 1233
- ordutegiarekin, 783
- ordutegiaren, 1475
- ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 1475, 1673, 1711
- ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak, 1265
- ordutegiek, 1476
- ordutegi-esparruaren erregulazioa, 1231
- ordutegi-espazio, 576
- ordutegietan, 1181
- ordutegi-tartetan, 1198
- ordu-zenbaketa, 730
- ordu-zuzkiduraren, 716, 719, 721
- oreka, 300, 958, 1414
- oreka eraginkorra, 1397
- orekatua, 40, 300
- Orense, 154
- Orenseko, 154
- organigrama, 316
- organigraman, 321
- organigramari, 321
- organismo, 107, 121, 127, 334, 335, 340, 341, 345, 400, 401, 425, 511, 512, 669, 672, 699, 707, 711, 804, 999, 1122, 1167, 1204, 1229, 1241, 1284, 1286, 1290, 1291, 1370, 1373, 1399, 1410, 1422, 1563, 1642
- organismo akademiko, zientifiko eta kultural, 1367
- Organismo arduraduna, 707, 711
- organismo autonomo, 334, 335, 341, 669
- organismo autonomo administratibo, 335, 341
- organismo autonomoa, 335, 345
- organismo autonomoaren, 340
- organismo autonomoei, 429
- organismo autonomoek, 561, 1048
- organismo autonomoen, 430
- organismo autonomoetako, 400, 401
- Organismo Autonomoetako, 504
- organismo edo pertsona juridiko eskatzaileak, 1572
- organismo edo pertsona juridikoak, 1572
- organismo erkideetan, 1290
- organismo eskatzaileak, 1569, 1570, 1573
- organismo eskudunei, 239
- organismo eskudunek, 594, 699
- organismo eskudunekin, 735, 1359
- organismo espezializatu, 121
- Organismo eta elkarre horiek, 98,

- 142
- organismo eta komunikazio-
zerbitzuen emanaldi eta
iragarkietan, 1633
- organismo komun, 1167
- organismo ofizialei, 272
- organismo pribatuekin, 36
- organismo profesionalen, 1518
- organismo publiko, 341, 1122
- organismo publikoak, 1418
- organismo publikoei, 170
- organismo publikoekin, 512
- organismo publikoen, 511
- organismo publikoen eta zuzenbide
publikoko enteen tasak, 1122
- Organismo publikoen interes
orokorreko proiektuak, 1633
- organismo publikoetara, 725
- organismoak, 413, 735, 1561, 1563,
1569, 1570, 1572, 1659
- Organismoaren, 125
- organismoaren estrategia eta
barne-antolaketa, 1309
- organismoei, 1282, 1678
- organismoek, 159, 655, 732, 1139,
1280, 1287, 1366, 1565
- organismoek egoki integra ditzaten
Aragoiko berezko hizkuntzen eta
hizkuntza-modalitateen ezagutza
eta praktika, 655
- organismoekin, 1280
- organismoen, 1314, 1713
- organismoen aldeko inbertsioak,
1642
- organismoen helburu eta ezaugarri
berdintsuak, 1569, 1570, 1572,
1573
- organismoen obligazio-jaulkipenak,
1565
- organismoetako, 1283
- organismoetako funtzionarioak eta
lan-kontratuko langileak, 1283
- organismoetan, 1203
- organismori, 318
- organo, 114, 115, 120, 121, 122, 123,
170, 190, 227, 251, 314, 316, 338,
340, 343, 344, 346, 369, 377, 379,
385, 387, 407, 418, 429, 541, 677,
696, 697, 800, 813, 975, 981, 996,
1044, 1059, 1084, 1085, 1105, 1129,
1157, 1158, 1182, 1257, 1264, 1284,
1291, 1300, 1310, 1365, 1370, 1375,
1379, 1397, 1424
- Organo, 316, 386, 699, 1018
- organo aholku-emaileak, 764
- Organo aholku-emaileez, 699
- organo artezkariak, 1127, 1131
- Organo artezkariak, 426
- organo baliokideek, 407
- Organo betearazleak, 1423
- Organo edo erakunde eskudunak,
686
- organo egonkor, 1257
- Organo eskatzaileak, 773
- organo eskudun, 60, 238
- organo eskuduna, 450, 1260
- organo eskudunak, 281, 346, 377,
379, 385, 677, 931, 975, 1379
- Organo eskudunak, 386
- organo eskudunek, 174
- organo eskudunekin, 122, 261, 727,
733, 1356
- organo eta instituzio aholku-
emaileen eskumenak, 1084
- Organo horiek esleiturik ditzuten
eginkizunak betetzeko ematen
ditzuten administrazio-egintzetan
amaituko, 426
- organo instituzionalen, 656, 696
- organo judizial eskudunak, 163
- organo judizial militarretako kideek,
120
- organo judizialak, 120, 162, 163, 262
- organo judizialen, 114, 115, 161, 262
- organo judizialean, 45
- Organo jurisdikzionalak, 1181
- organo kualifikatu, 894
- organo kudeatzaileari, 541
- organo ofizialak, 30
- Organo substantiboak, 807, 826
- organo zentralek, 261
- organoa, 408, 418
- organoak, 311, 312, 336, 340, 341,
656, 691, 723, 772, 801, 882, 934,
1019, 1044, 1201, 1258, 1260, 1314,
1333, 1369, 1423
- Organoak, 1557
- organoan, 312, 394, 1368
- organoaren, 189, 817, 1260
- organoei, 323, 387, 408
- organoek, 310, 321, 354, 423, 1283,
1284

- organoekin, 328, 332
 organoen, 190, 656, 727, 747, 889, 981, 1310, 1355
 Organoen, 565
 organoen administrazio-jarduera, 1355
 organoen ordezkariak orekatua, 889
 organoentzat, 337
 organoetan, 1048
organoetara, 145, 290
 orientabidea, 366
 orientabideak, 794, 1445
 orientazio, 1693
 Orientazio orokorrak, 1649
 orientazio zibikoko ikastaroak, 1248
 orientazioa, 229, 267, 720, 756, 770, 771, 784, 796, 818, 819, 851, 880, 927, 928, 929, 930, 969, 976, 1038, 1066, 1118, 1121, 1252, 1308, 1319, 1421, 1426, 1482, 1624, 1693, 1699
 orientazioak, 1694, 1699
 orientazioan, 880
 orientazioaren, 518
 orientazioaren alorrean, 1470
 orientazioari, 1624, 1649
 Orientazioari, 1659, 1666, 1693, 1699
 Orientazioari eta programazioari buruzko lege, 1693
 orientazioko, 580, 863
 orientazio-lerroak, 1476
 orientaziook, 1699
 orientazio-osagai, 1072
 orientazio-prozedurak, 1476
 orientaziorako, 580
 Orientaziorako eta informaziorako seinaleak, 628
 orientazio-talde, 580
 Orientazio-taldeak, 580
 orkestra-errejidore, 1570
 orkestra-zuzendari, 1569
 orografiari eta hidrografiari buruzko toponimoak, 1416
 oroimen historikoaren ondasunak, 894
 oroimen historikoaren ondasunak eta sorkuntzen altxorra belauldiz belauldi gozatzeko. *Ikus* eskubidea
 Oroitzapenezko plaka, 521
 orokorra, 8
 Orokortasunak, 1434, 1466, 1467
 orotariko generoko programa dibertsifikatuak, 557
 orri-pasatzaile, 1570
 ortesi-egileak, 1539, 1541
 ortografia-arauak, 158, 1363
 ortografian, 210
 osaera, 653, 713, 759, 894, 925, 1019, 1097, 1260, 1314, 1368, 1373, 1513, 1582
 Osaera, 387, 409, 1080
 Osaerak, 1314
 osaeran, 222, 355, 590, 599, 1111
 osaerarekin, 1366
 osaeraren, 1176
 osagai, 311, 353, 368, 651, 1072, 1238, 1248, 1386
 osagai ordeztezinak, 1363
 osagaia, 334
 osagaiak, 271, 1063, 1084, 1104
 osagaitzat, 628, 1290
 osagai-zerrendak, 36
 osagarri, 1510, 1707
 osagarritasuna, 408
 Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua, 379
 osasun, 749, 812
 Osasun, 683
 Osasun Administrazioak, 596, 1115
 Osasun Administrazioako langileen, 596
 Osasun Agintaritza Gorena, 1466
 Osasun Agintaritza Gorenak, 1466
 Osasun Arloko Eskubide eta Eginbearrei, 1023
 osasun- eta dopin-kontrolak, 445
 osasun- eta gizarte-ekintza, 1504
 osasun- eta gizarte-zainketak jasotzeko eskubidea, 65
 osasun- eta prebentzio-neurriak, 1535
 osasun fisiko, mental eta sentorialaren egoerari buruzko arriskuak, 1042
 Osasun Informazioari, 858
 Osasun Kidego Militarrean, 237
 Osasun Kidego Militarreko irispidea, 237
 osasun mental edo fisikoagatik, 710
 osasun publikoa, 604, 1193
 Osasun Publikoaren, 1524

- Osasun Publikoaren Arloko Politikari, 1676
- Osasun Publikoaren Kodearen, 1557
- osasun publikoari, 1530, 1645
- Osasun Publikoari, 604
- osasun publikoko ekintzak, 604
- Osasun publikoko profesionalak, 604
- osasun publikorako, 604
- Osasun Zerbitzuak, 749
- Osasun Zerbitzuaren, 800, 1136, 1315
- Osasun Zerbitzuen, 514
- Osasun Zerbitzuko, 799, 800
- osasuna, 8, 412, 470, 514, 588, 596, 681, 692, 788, 886, 953, 1041, 1108, 1249, 1251, 1271, 1363, 1524
- Osasuna, 225, 229, 387, 596, 683, 806, 816, 819, 939, 1042, 1070, 1320
- Osasuna babesteko askatasuna, 1041, 1108
- osasuna eta segurtasuna babesteko arrazoiengatik, 398
- Osasuna sustatzeko askatasuna, 819
- osasun-administrazioko estatutupeko langileak eta langile lan-kontratudunak, 796
- osasun-agiritzat, 444
- osasun-arazoak, 1479
- osasunaren, 514
- osasunaren arloan, 1023
- Osasunaren arloko establezimendu eta zerbitzuak, 1546
- osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak, 225, 229, 1115
- Osasunaren arloko lanbideak, 1525
- osasunaren arloko lanbideetako bat, 848
- Osasunaren arloko langileen eginkizunak, 1525
- osasunaren arloko profesionalak, 1538
- osasunaren arloko profesionalen osaturiko batzorde eskudunaren irizpenean, 1528
- Osasunaren babes orokorra, 1524
- Osasunaren babesa, 1479
- Osasunaren babesa eta segurtasuna, 1046
- Osasunaren Babesari, 1187
- Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea, 842, 1010
- Osasunaren edo hezkuntzaren arloko unibertsitate-titulazio bat dutenak, 1096
- Osasunaren edo hezkuntzaren zientzietako unibertsitate-titulua, 421
- osasunaren edo moralaren babeserako, 95, 139
- Osasunaren eremua, 613
- Osasunaren eta gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek, 1536
- osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 1525, 1527, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1543, 1544, 1545, 1676
- osasunaren gaineko ardura duen ministroak, 1526, 1527, 1528, 1542
- osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki, 1526, 1527, 1528, 1542
- Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki, 1526, 1528
- osasunaren gaineko ardura duen ministroaren onespenez, 1526
- Osasunaren Goi Agintaritzak, 1524
- Osasunaren sustapenarekin, 1332
- osasunaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan, 1017
- osasunari, 515, 833, 1557
- Osasunari, 749, 833, 939
- osasunari buruzko dibulgazio-materialak, 806
- osasunari buruzko informazioa, 1023, 1041, 1108
- Osasunari eta sexualitateari buruzko informazio-zerbitzu, 1638
- Osasun-arloan, 1136
- Osasun-arloan eskumena duen sailak, 1320
- osasun-arloan eskumena duen sailaren, 1187
- Osasun-arloko informazioa eta baimena, 683
- osasun-arloko lanbideak, 421
- Osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, 915
- Osasun-arloko profesionalak, 833

- osasun-arlokoa, 469
- osasun-arrazoiengatiko
 - estigmatizazioa, 1320
- osasun-arreta, 1041, 1108
- Osasun-arreta, 514
- osasun-arreta eta -laguntzarekin, 1332
- Osasun-arreta integral eta jarraiturako eskubidea, 514
- osasun-arreta iristeko dagoen eskubide unibertsalari buruzko informazioa, 1315
- osasun-arretari, 833
- osasun-azterketak, 1425
- osasun-azterketak egiteko ahalari, 1479
- osasun-bitartekaritzarekin, 1524
- osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 1466
- osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren arloetan, 1524
- osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren helburua, 1524
- osasunean, 192, 389, 599
- osasun-egoera, 411, 412, 413, 414, 415, 525, 1107, 1252, 1479, 1499, 1574, 1687
- osasun-egoerari, 412
- osasunekoak, 920
- osasunerako, 412, 587
- osasunerako eta zerbitzu sanitarioak jasotzeko eskubidea, 412
- osasunerako hezkuntza, 198
- osasunerako sendagaiak, 833
- osasun-eremukoa, 942
- osasun-eskubideak, 1299
- Osasun-eskubideak, 939
- osasun-eskubideak eta -eginbeharrak, 939
- osasun-estatutupeko langileentzat, 801
- osasun-hezkuntzara, 1070
- osasun-informazioa, 749
- Osasun-informazioari buruzko eskubideak, 1023
- osasun-instituzioetan, 171
- osasun-izaerako programak, 991
- Osasun-kontrola, 1466
- osasun-laguntza, 242, 515, 567, 939, 1315
- Osasun-laguntza, 1332
- Osasun-laguntza ematen duten zentro, zerbitzu eta establezimendu publiko eta kontzertatuek, 1315
- Osasun-laguntza iristeko eskubidearen bermea, 1315
- Osasun-laguntzaileak, 1532
- Osasun-laguntzaileei, 1542
- Osasun-laguntzarako, 514
- Osasun-laguntzarako eskubidea, 514
- osasun-laguntzarako protokoloetan, 1524
- osasun-laguntzaren, 514
- Osasun-laguntzaren, 514
- osasun-lanbide, 859, 915
- osasun-langileak, 1479
- osasun-langileek, 1479
- Osasun-langileen, 613
- Osasun-langileen prestakuntza-neurriek, 613
- Osasun-larrialdiaren, 990
- osasun-ohartarazpen, 192
- Osasun-ohartarazpena, 192, 458
- osasun-plangintzak, 749
- osasun-prestazioak iristeko eskubideari, 1315
- osasun-prestazioen kalitatearen garapen eta ebaluazioan, 1466
- osasun-produktuak, 833
- osasun-sektorean, 558
- osasun-sistema, 683
- osasun-sistema nazionaleko, 171
- osasun-sistema publikoan, 1070
- osasun-sistema publikoaren, 683
- osasun-sistema publikoaren erabiltzaileei, 514
- osasun-sistemak, 1042
- Osasun-sistemak, 1466
- osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak, 1332
- osasun-sistemaren erabiltzaileak, 1524
- Osasun-txartelak, 445
- osasun-zentro eta -zerbitzuek, 749
- osasun-zentroek, 514

- osasan-zentroetan, 225, 229, 1115
osasan-zerbitzu eta prestazioei, 749
osasan-zerbitzu publiko ekitatiboa, 1210
osasan-zerbitzu publikorako irispide librea, 819
osasan-zerbitzuen, 171
Osasan-zerbitzuetako estatutupeko langileen eraentza-arauak, 1210
Osasan-zerbitzuetako Estatutupeko Langileen Esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Estatuko Legeak, 1210
Osasan-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Legearen, 800
osasan-zerbitzuetan, 806
Osasan-zerbitzuetarako, 596
osatu, 59, 61
osatuko, 7
osatze bidean dagoen Europar Batasunaren eremuan, 57
osetzen, 360
Osloko Konferentzian, 44
oso astunak, 213, 259, 384, 385
Osoko Bilkura, 1370
osoko bilkurak, 630, 813, 834, 1182
Osoko Bilkurak, 1371, 1372, 1373, 1374, 1382
Osoko Bilkurako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoak, 1382
Osoko Bilkurako zuzenbideko kideen gehiengo osoz, 1372
osoko bilkuran, 494
osoko bilkuraren, 630
osoko bilkuraren egitura, batzorde betearazleko kideen kopurua eta hautatzeko modua, 1182
Osoko Bilkurari, 694, 1370
oso-osorik aplikatzea, 49
Osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako eskualde-hizkuntzetako batean sortua, 1561
osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako eskualde-hizkuntzetako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen, 1562
osotasun, 208, 591
osotasun fisiko eta psikikoa, 524
osotasun fisiko eta psikikorako duen eskubidea, 851
osotasun soziala, 272
osotasuna, 218, 559, 586, 819, 1021, 1138, 1196, 1510, 1513
ospe eta presentzia hori Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora eraman, 423
ospe handia duten erakundeekin, 1410
ospe handia duten pertsonak, 653
ospe ona, 1479, 1638
ospea, 1472
ospea eta presentzia, 423
ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, 97, 141
ospitaleak, 812, 1289
ospitaleko farmaziako prestatzaileak, 1530, 1531
ostalaritza-leku, 383
ostalaritza-zerbitzuak, 1051
ostatura, 1464
ostatuak, 384
ostatuarekin, 262
ostatuari, 1006
Ostatu-enpresa turistikoa, 470
Ostatu-establezimenduak, 470
ostatu-figura, 469
Otomandar Inperioan., 274
otsailaren 18ko 4/2005 Legea, 480
otsailaren 19ko 2/1993 Legearen, 439
otsailaren 23ko 276/2007 Errege Dekretuan, 529
Ourense, 154
Oviedoko Unibertsitatea, 699, 711, 712
Oviedoko Unibertsitateak, 699
oztopatzen, 58
oztopo, 28, 88, 133, 697, 1168
Oztopo Fisikoak Ezabatzeari, 1057
oztopoak, 201, 218, 219, 222, 233, 381, 388, 515, 524, 559, 564, 586, 587, 588, 590, 600, 870, 871, 904, 971, 972, 1006, 1015, 1057, 1098, 1119, 1155, 1249, 1256, 1332, 1396
Oztopoak, 693
oztopoek, 381
oztopoak, 222

- paisaia, 478, 947
 paisaia-, industria- edo hizkuntza-
 balioak, 1084
 paisaia-jardueren alorreko
 profesionalei, 1481
 pakete turistikoa, 470
 paleontologia, 478
 paleontologikoa, arkeologikoa,
 monumentala, historikoa,
 artistikoa, museistikoa,
 dokumentala, bibliografikoa,
 linguistikoa, antropologikoa,
 etnologikoa, etnografikoa. *Ikus*
 arau-esparru orokorra
 Palmako herritarren hizkuntza-
 ondarea eta kultura tradizionala,
 762
 Palmako Hiriburutzari, 762
 Palmako Udalak, 762
 Palmako Udalaren zerbitzuko
 langileak, 762
 Palmako Udalekoa, 762
 Pancroffeko liburutegian, 376
 pantailako eta banaketako
 hizkuntza-kuotak, 1164
 pantailako presentziaren irizpidea,
 1265
 Pantaila-kuota, 238
 pantailaren eta banaketaren
 hizkuntza-kuotak, 1262
 pantailetan, 1263
 paperean, 30, 235, 255, 256, 925,
 1151, 1497
 paperezko euskarri tradizionalan,
 923
 par Batasuneko beste estatu kide
 batean, 150
 parajeenak. *Ikus* izendapenak
 parametro, 785, 786, 952
 parametroak, 537
 parametroarekin, 1706
 parametroen, 1392
 parametroetara, 1196
Pariseko Ikaskuntza Hispanikoen
Institutuan, 1613
 Parisko 1989ko Konferentziak, 271
 Parisko Apelazio Auzitegiko
 instrukzio-salan, 1587
 Parisko Apelazio Auzitegira, 1586,
 1657, 1658
 paritarioak, 1526
 parke eta lantegietako langile
 ikastun edo titularrak, 1669
 Parke kulturala, 624
 Parke Kulturaleri, 624
 parkeak, 856
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkarte (AIPLF), 1643
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkarte. Elkarteko
 kideak, 1643
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkartearen (AIPLF)
 nazioartekotasunaren aitortzari,
 pribilegioei eta immunitateari,
 1643, 1646
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkartearen (AIPLF)
 nazioartekotasunaren aitortzari,
 pribilegioei eta immunitateari
 buruzko 1989ko ekainaren 30eko
 88-3 Legea, 1646
 parlamentarioak, 1643
 parlamentarioei, 1653
 parlamentu, 1643
 parlamentu autonomotako kidea,
 1368
 Parlamentuak, 47, 54, 521, 620, 794,
 795, 1277
 Parlamentuan, 1305
 Parlamentuaren, 162, 726, 1163,
 1294, 1303
 Parlamentuaren eta Kontseiluaren,
 286
 Parlamentuaren Osoko Bilkurak,
 1255
 Parlamentuari, 47, 52, 56, 494, 531,
 733, 1157, 1167
 parlamentuetako funtzionarioei,
 1621
 parlamentuetan, 58
 Parlamentuko, 1285
 Parlamentura, 1638, 1707, 1712
 parlamentu-talde, 1255
 partaide, 264, 632, 894
 partaideei, 180, 264
 partaideek, 182
 partaidetza, 180, 385, 387, 500, 599,
 612, 616, 673, 757, 872, 1019, 1237,
 1314, 1636
 Partaidetza, 1063
 partaidetza duten komunikabideek,

- 1034
 partaidetza- eta kontsulta-
 organoak, 1019
 partaidetza orekatua, 26
 Partaidetza Sozialari, 1019
 partaidetza soziopolitikoari, 417
 partaidetza-eremu, 589, 599
 partaidetzak, 179, 180, 181, 1701
 partaidetzakoa, 364, 365
 partaidetza-maila, 385
 partaidetzan, 26
 partaidetza-prozesu, 1405
 Partaidetza-prozesuei, 823
 partaidetza-prozesuetan, 616, 1048
 partaidetzarako organoetan, 1048
 partaidetzaren, 1636
 Partaidetzari, 612, 1048
 partaidetzen, 1631, 1636
 parte har, 18
 parte hartu, 426, 1613
 parte hartzea, 16, 164, 381, 406, 409,
 427, 539, 655, 759, 813, 822, 898,
 922, 963, 968, 977, 993, 994, 995,
 1025, 1059, 1098, 1200, 1286, 1375,
 1678
 parte hartzeko baimena duten
 zentro kontzertatuei, 852
 Parte hartzeko bideek eta
 bitartekoek, 823
 parte hartzeko eginbeharra, 1689
 Parte hartzeko eskabideak, 157
 parte hartzeko eskaerak, 293, 294
 Parte hartzeko eskaerak, 253
 parte hartzeko eskubidea, 407, 1048
 parte hartzeko gaitutako bideek eta
 bitartekoek, 1048
 parte hartzen, 495
 parte hartzen duten faktoreen
 konplexutasun eta aniztasunak,
 492
 parte-hartzaileak, 294
 parte-hartzaileak erabilitako
 hizkuntza, 1383
 parte-hartzaileei, 1651
 parte-hartzaileek, 503
 parte-hartzaileen, 530
 parte-hartze, 418, 1624
 parte-hartze aktiboagoa, 217
 parte-hartze osoa, 1256
 parte-hartze politikoa, 588
 Parte-hartze politikoa, 226, 230, 598,
- 1116
 Parte-hartze politikoan, 223, 590,
 1113
 parte-hartze publikoa, 616
 parte-hartze sozial, ekonomiko eta
 laboral, 588
 parte-hartze sozialerako, 1258
 parte-hartze sozialerako organoak,
 1260
 parte-hartze sozialerako organoei,
 1257
 parte-hartzea, 201, 218, 517, 533,
 586, 591, 593, 599, 612, 616, 631,
 658, 686, 707, 711, 756, 823, 903,
 1021, 1048, 1057, 1105, 1166, 1234,
 1256, 1275, 1290, 1383, 1503
 parte-hartzea eta entzunaldia, 1256
 parte-hartzean, 1067
 parte-hartzearekin, 211, 885
 parte-hartzearen, 515
 parte-hartzearen, sinplifikazioaren
 eta eraginkortasunaren
 printzipioak, 1167
 parte-hartzeari, 663, 1256, 1336, 1678
 parte-hartzeetan, 54
 parte-hartzeko eremu guztietan,
 595, 972
 partekatutako kontuak ematean,
 680
 partida, 384
 partidak, 735
 partidaren, 852
 partikular, 1085, 1356, 1363
 partikular interesdunei, 1385
 partikularrekiko harremanetan, 461
 partikularren, 1373, *Ikus* harremanak
 partikularren artean, 1119
 Partikularren dohaintzengatiko
 zerga-murriztapena, 1561, 1569
 partzuer diren ikastetxeetako
 erabiltzaile, 1655
 partzuergo, 462, 1166
 partzuergoak, 1418
 partzuergoen, 1314
 pasaporte, 541
 patente, 1486
 Patente eta Marken Espainiako
 Bulegoa, 283
 Patente eta Marken Espainiako
 Bulegoak, 173, 177, 281, 282, 283,
 284

- Patente eta Marken Espainiako Bulegoan, 172, 176, 280, 281, 282, 283, 284
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoari, 282
- patente europar, 1485
- Patente europar, 1486, 1487
- patente europarra, 1485, 1486, 1487
- patente europarra eskuratzeko eskabidea, 1487
- Patente europarra eskuratzeko eskabidea, 1485
- patente europarra eskuratzeko eskabidea aurkezteko lehentasun-eskubidea, 1487
- patente europarra eskuratzeko eskabideak, 1486, 1487
- Patente europarra eskuratzeko eskabideak, 1485
- patente europarra eskuratzeko eskabidearekin, 1487
- Patente europarra eskuratzeko eskabidearekin, 1486
- patente europarragatik, 1487
- patente europarrak, 1486, 1487
- Patente europarrak, 1485
- patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak, 1486, 1487
- patente europarrari, 1487
- patente frantsesa, 1486, 1487
- Patente frantsesa eskuratzeko eskabidea, 1487
- patente frantsesa eskuratzeko eskabidearekin, 1487
- patente frantsesagatik, 1487
- patente frantsesak, 1487
- patente frantsesarekin berarekin loturiko eskubideak, 1487
- patente hori urratzeagatiko auzia, 1487
- patente nazionalaren, 283
- patentea, 282, 1485, 1486
- Patentea, 280
- patentea eskuratzeko eskabidearen edo patentearen beraren hasierako itzulpenean, 1486
- patenteak, 282, 1488
- patentearen beraren hasierako itzulpenean, 1486
- patentearen norainokoa, 284
- patentearen testua, 1485
- patentearen titularrak, 283, 1485, 1486
- patentearen zati, 1486
- patenteari, 1486
- Patenteen arloko lankidetzatratatua, 283
- Patenteen arloko Lankidetzatratatuaren, 283
- Patenteen Erregistro Nazionalean, 1487
- Patenteen Europako Bulegoak, 282, 1485
- Patenteen Europako Bulegoan, 283
- Patenteen Europako Erregistroan, 1486, 1487
- Patente-eskaera, 280, 283
- patente-eskaerak, 280
- patologia, 1171
- Patologia Eskolak, 743, 1171
- patologiarik, 613
- patologien, 915
- patronalak, 35
- Patronatu Artekaria, 340, 341
- Patronatu Artekariak, 342, 343, 344, 345
- Patronatu Artekariaren, 342, 343
- Patronatu Artekariari, 342, 343
- Patronatu Artekariako idazkari, 343
- Patronatua, 123, 126, 426
- patronatuak, 343
- Patronatuak, 124, 127, 426, 427
- Patronatuaren, 336, 337
- Patronatuaren beraren ordezkari, 427
- Patronatuaren eta Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiak, 428
- Patronatuaren Kontseilua, 336
- Patronatuaren Kontseiluaren, 337
- Patronatuaren Kontseiluko, 336
- Patronatuaren lehendakaritza exekutiboa, 426
- Patronatuaren ohorezko lehendakaritza, 426
- Patronatuari, 123
- Patronatuburua, 336
- Patronatuburuordea, 336
- Patronatukideak, 336, 341
- patronatuko, 123
- Patronatuko, 123, 124
- pazienteak, 1536
- Pazienteak, 833

- pazienteak hizkuntzarekin duen harremana, 1536
- Pazientearen autonomia eta bizikalitatea, 1536
- Pazientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen, 1108
- Pazientearen autonomiarako eskubidea, 858
- Pazientearen Autonomiari, 858
- Pazientearen historia klinikoari buruzko informaziorik, 939
- pazienteari, 833
- pazienteei, 1536
- pazienteek, 749
- Pecsen, 24
- pedagogia, 215, 767, 1673
- pedagogia- eta curriculum-berrikuntzako proiektuak, 1237
- pedagogia terapeutikoan, 580
- pedagogia terapeutikoari, 716, 719, 721
- pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile, 1420
- Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua, 828
- Pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkerako maisu-maistra espezialistek, 1032
- pedagogia terapeutikoko geletan, 977
- pedagogia terapeutikoko, entzumeneko eta hizkuntzako espezialistak, 863
- pedagogia-irakaskuntzako, 346
- pedagogia-irakaskuntzako langileen kidegoa, 346
- pedagogia-jarraipena, 1683
- pedagogia-metodoak, 1696
- pedagogian, 1230
- pedagogiarekin, 217
- Pedagogiaren alorreko ikerketa-, esperimentazio- eta dokumentazio-lana, 1476
- pedagogiaren alorreko ikerketa-taldeen adostasuna, 1476
- pedagogia-taldee, 1700
- pedagogia-taldeetan, 1683
- pedikuro-podologoak, 1533, 1534
- Pedikuro-podologoak, 1533
- Pedro Ponce de León, 215
- Pen Cluben Zentro Katalanaren biordezkari, 1128
- penintsulako, 319
- pentsamendu- eta iritzi-ildo, 1638
- pentsamendu sortzailea eta artistikoa, 1025
- pentsamendu zientifikoaren garapenean, 1025
- pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, 1243
- pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasunerako eskubidea, 7
- pentsamendu-, kultura- eta erlijio-aukeren, 1024
- pentsamenduak, 215, 1389
- Pentsamenduak eta iritziak askatasunez komunikatzea, 1607
- pentsamoldea, 215
- pentsamoldeak, 62, 527, 678, 880, 969, 1121, 1319, 1338
- pentsio, 1126
- pentsioak, 1129
- perfekzionamendu-ikastaro, 1709
- perifrasiak, 674
- periodikotasuna, 1476
- Peritu Judizialei buruzko 1971ko ekainaren 29ko 71-498 Legearen, 1704
- peritu judizialen zerrenda, 1493, 1675, 1704
- peritu judizialen zerrenda nazionala, 1493
- peritu judizialen zerrenda nazionalean, 1675
- peritu judizialen zerrendan, 1675
- peritu judizialen zerrendetako batean, 1554
- Peritu lanak, 547
- perituek, 114, 120, 186
- pertsegitzeko edo zigortzeko atxiloketa-agindua, 1590
- Pertsekuzio-arrazoiak, 242
- pertsona, 5, 6, 8, 16, 26, 28, 36, 44, 148, 161, 163, 318, 319, 337, 342, 344, 358, 381, 382, 385, 392, 407, 413, 418, 458, 461, 464, 472, 478,

- 515, 520, 523, 524, 533, 535, 539,
541, 1156, 1157, 1158, 1205, 1206,
1282, 1283
- Pertsona, 5, 6, 7, 8, 336, 531, 545,
1156, 1158, 1203, 1204, 1205, 1282,
1284
- pertsona aginpidedunak, 1577
- pertsona alergikoak, 1045
- Pertsona batek baino gehiagok
esku hartzen duen espediente
edo prozeduretan, 327
- Pertsona batek baino gehiagok
parte hartzen duten espediente
edo prozeduretan, 495
- pertsona desgaituei, 1112
- Pertsona desgaituek, 586
- pertsona desgaituen, 599
- pertsona desgaituentzako, 586
- pertsona desgaituentzako laguntza-
teknologiaren eta gailuen
irisgarritasuna, ezagutza eta
erabilera, 586
- pertsona edo animalia bidezko
beste laguntza modu, 683, 878
- pertsona edo animalia bidezko
beste laguntza modu batzuk, 610,
683, 878
- pertsona eta hizkuntza-taldeen
eskubideak, 28
- pertsona eta kolektibo ahulenak,
705
- pertsona fisiko, 1177, 1637, 1650,
1651, 1652, 1673, 1706
- pertsona fisiko edo juridiko, 1650,
1651
- Pertsona fisiko edo juridiko, 1442
- pertsona fisiko edo juridiko publiko
edo pribatuek, 1650, 1651
- pertsona fisiko edo juridikoa, 344
- pertsona fisiko edo juridikoei
zuzendutako komunikazio eta
jakinarazpenetan, 1157
- Pertsona fisiko edo juridikoek, 1282
- pertsona fisiko edo juridikoen,
publiko zein pribatuen, jarduna,
1089
- pertsona fisiko edo juridikok, 318
- pertsona fisiko edo juridikori, 1637
- pertsona fisiko eta juridiko pribatuek,
1673
- pertsona fisiko eta juridikoei, 1283
- pertsona fisiko nahiz juridikoa, 410
- pertsona fisiko publiko, 1652
- pertsona fisikoak, 1222, 1223
- Pertsona fisikoak, 960
- pertsona fisikoei, 1610
- pertsona fisikoei edo juridikoei, 1206
- pertsona fisikoei zein juridikoei, 746
- pertsona fisikoek, 150
- pertsona fisikoek eta pertsona
juridikoen ordezkariak, 410
- pertsona fisikoen, 344
- pertsona fisikoen arteko edozein
bereizketa, 1574
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko
zerga, 791, 827, 1040, 1177, 1227
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko
zergaren (PFEZ) kuota osoan, 1194
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko
zergaren eta lagatako gainerako
tributuen tarte autonomikoa
arautzen duen Valenziako
Generalitaten abenduaren 23ko
13/1997 Legearen, 1418
- pertsona fisikoen errentaren
gaineko zergaren karga-eskala
autonomikoan, 790
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko
zergaren kuota osoan, 1177, 1227
- pertsona fisikoen errentaren
gaineko zergaren kuotako
kenkarien, 1177
- pertsona fisikok edo juridikok, 257
- pertsona guztiek legearen aurrean
berdinak izateko eta
diskriminazioaren aurka
babestuak izateko duten
eskubidea, 218
- pertsona guztiekiko errespetuzko
hizkera, 1308
- pertsona guztien irudi
berdintasunezkoa, plurala eta
estereotiporik gabea, 970
- Pertsona heldu berrien eta ikasle
kalteberen tratamendua, 1405
- pertsona horrek ulertzen duen
hizkuntza batean, 1603
- pertsona intersexualei, 1089
- pertsona juridiko, 1216, 1558, 1561,
1572, 1574, 1650, 1651, 1687
- pertsona juridiko baten babespean,
1558

- Pertsona juridiko baten izendapena, 1216
- pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga, 1561
- pertsona juridiko edo organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak, 1572
- pertsona juridiko eskatzaileak, 1572
- pertsona juridiko pribatu, 1652
- pertsona juridiko pribatuei, 1652
- pertsona juridiko publiko, 1650, 1651, 1652
- pertsona juridiko publiko baten jabetzakoa den ondasun, 1650
- Pertsona juridiko publiko eta pribatuak, 1673
- Pertsona juridiko publikoek, 1652
- pertsona juridikoak, 1572
- pertsona juridikoei, 1216
- pertsona juridikoek, 725
- pertsona juridikoen arteko edozein bereizketa, 1574
- pertsona kontsumitzaileei eta erabiltzaile, 606
- Pertsona kualifikatuen, 336
- pertsona nagusiak, 194, 451
- Pertsona ororen eskubidea, 8
- pertsona ospetsu kualifikatuek, 1692
- pertsona ospetsuak, 1366, 1368, 1374
- pertsona pribatu, 1652
- pertsona pribatuei, 1678
- pertsona publiko zein pribatuekin, 1512
- Pertsona publikoek edo pribatuek, 125, 428
- pertsona susmagarri edo auzipetu, 1603
- Pertsona zaurgarrienek, 1702
- pertsona-erkidego, 1295
- pertsonak, 28, 163, 318, 358, 376, 381, 382, 386, 387, 413, 514, 523, 530, 535, 541, 545, 1421
- Pertsonak, 334, 1492
- Pertsonak turismo-ibilgailuetan garraiatzearen arloan, 960
- Pertsonalaren, 379
- Pertsonalaren araubidea, 379
- pertsonaren, 148, 514
- Pertsonaren, 518
- Pertsonaren eskubideak, 1524
- pertsonaren garapen integralaren ortzi-mugari, 1070
- pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea, 939
- pertsonarentzat, 1377, 1380
- pertsonari, 161, 305
- pertsonari eta familiari, 1273
- pertsonari, 515, 875, 1165, 1166, 1285
- pertsonari, karguei edo jarduerari aplikatutako genero bakarra, 1107
- pertsonari, karguei edo jarduerari aplikatutako maskulinoa, 1100
- pertsonak, 381, 383, 384, 407, 478, 509, 514, 524, 535, 1169, 1280, 1283
- Pertsonak, 250, 290, 1299
- Pertsonak turismo-jardueran dituzten eskubideak, 948
- pertsonen, 98, 142, 312, 337, 344, 381, 382, 387, 419, 439, 520, 521, 524, 527, 531, 535, 564, 587, 764, 875, 1077, 1284, 1289
- pertsonen askatasuna eta berdintasuna, 218
- pertsonen askatasunerako eskubidea, 851
- Pertsonen aurkako krimen eta delituak, 1574
- pertsonen berdintasuna, 969
- pertsonen betebeharrak, 618
- pertsonen bizimoduari, gustuei eta igurikimenei, 1413
- pertsonen eskubide eta askatasunak babestu eta defendatzeaz arduratzen den Generalitatearen instituzioa, 1247
- pertsonen eskubide konstituzional eta linguistikoak, 975
- pertsonen eskubidea, 1289
- Pertsonen eskubidea, 45
- pertsonen eskubideak, 567, 617, 618, 1042, 1112, 1296, 1637
- Pertsonen eskubideak, 545, 940, 1023, 1098
- pertsonen eskubideak eta betebeharrak, 618
- pertsonen eskubideei, 849, 1246, 1340
- pertsonen gaineko aseguruaren arau erkideak, 1432
- pertsonen garraio publikoari, 960

- pertsonen giza eskubide eta oinarritzko askatasun, 1340
- Pertsonen giza eskubideak, 1121
- pertsonen gizarte-diskriminazioarengatik, 1254
- Pertsonen Ingurunerako Irispideari, 1246
- pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, 878
- Pertsonen ohorea, 310
- pertsonen onerako, 848
- pertsonen osasun fisiko, mental eta sensorialaren egoerari buruzko arriskuak, 1042
- Pertsonen osasuna, 1524
- pertsonen osasun-laguntzarako protokoloetan, 1524
- Pertsonen segurtasunari dagozkion argibide publiko, **36**
- pertsonen sexu-esplotazioa, 948
- pertsonen zerbitzuko jarduerak, 1571
- Pertsonen zerbitzuko jarduerak, 1571
- pertsonentzako, 502
- pertsonentzat, 381
- perturbazio, 915
- perturbazioetako, 915
- PFEZaren aitorpenei, 827
- PFEZaren kuotan, 1227
- PFEZari, 827
- PHARE programaren eremuan, 60
- pieza, 923, 1594
- piezak, 703, 1601, 1603
- piezaren, 1593
- piktograma homologatuak, 533
- piktogramak, 305, 1392
- pintore, 1570
- Pirinio aldeko, 653
- Pirinio aurreko, 653
- Pirinio-aldeko erresumetako lege-tradizioetan, 348
- pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak, 1525, 1530, 1531, 1532, 1533, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546
- pizgarri, 57, 239, 1290
- Pizgarri, 1343
- pizgarri aproposena, 1695
- pizgarria, 270
- pizgarriak, 239, 865, 1343
- pizgarrien, 1414
- pizten, 329
- plaka, 456, 457, 521
- Plaka, 521
- plaketak, 1557
- plan, 211, 223, 312, 316, 337, 339, 341, 374, 379, 382, 405, 505, 519, 530, 568, 587, 592, 596, 602, 627, 665, 697, 733, 791, 808, 872, 904, 972, 1057, 1068, 1105, 1128, 1132, 1259, 1297, 1405, 1512
- Plan, 368, 374, 621, 807, 1079, 1514
- plan bereziak bultzatuko, 398
- plan berezietarako, 341
- plan espezifikoak, 1404
- plan eta programa espezifikoak, 596
- Plan eta programen ezaugarriak, 449
- Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa, 807, 826
- Plan nazionalen helburuak eta inplementazioa, 1676
- plan, programa eta ekintza espezifikoetara, 223, 592
- Plan, programa eta proiektuen ingurumen-ebaluazioa, 807, 826
- plana, 365, 368, 371, 580
- planak, 316, 368, 401, 408, 477, 527, 578, 579, 593, 730, 735, 864, 866, 867, 1071, 1083, 1224, 1234, 1308, 1349, 1359, 1370, 1409, 1415
- Planak, 368, 374
- planaren, 339, 407, 935, 1670
- Planaren estatistika-jarduerako eremuen deskripzio ordenatua, 1311
- planetan, 575, 593, 1007, 1026, 1080, 1113, 1348, 1353, 1406
- plangintza, 339, 341, 350, 352, 365, 367, 370, 384, 401, 475, 602, 808, 922, 924, 958, 1167, 1260, 1328, 1344, 1405, 1414
- plangintza orokor, 339
- plangintza orokorrera, 475
- plangintzak, 367, 733, 749
- plangintzan, 673, 1069, 1195
- Plangintza-neurriak, 1167
- plangintzarako eta sustapenerako hizkuntza-politiken esleipen organikoa, 1257
- plangintzarekin, 1288
- plangintzaren, 475, 800

- plangintzarenak, 510
 plangintza-tresnak, 384, 1167
 planifikazio, 733
 Planta Berriko Dekretuaz, 1363
 Planta Berriko Dekretuek, 723
 planteamendu globalizatuak dituen
 beste edozein metodologia, 1401
 plantilla, 337, 501, 537, 1370
 Plantilla organikoak, 501
 plantilla organikoan, 501, 537
 plantilla organikoen, 537
 plantillak, 109, 313
 Plantillak eta langileen ordainsari-
 araubidea onestea, 427
 plantillako, 406
 plantillan, 323
 plataforma, 621, 988, 1389
 plataforma digitala, 621
 plataforma teknologiko, 1391
 Plataforma teknologiko, 1391
 plataforma teknologikoaren, 1392
 plataforma telematikoen, 1411
 platoburu, 1569
 platoko errejidore, 1569
 platoko teknikari, 1570
 plaza, 115, 195, 345, 355, 409, 486,
 831, 1207, 1379
 Plaza, 765, 1207
 plaza-eskaintza, 195
 plazak, 110, 112, 115, 171, 355, 402,
 406, 529, 537, 656, 732, 800, 990,
 1158, 1239, 1283
 plazak betetzeko sistema, 112
 plazaren, 355
 plazaren kidego edo eskalak, 355
 plazatarako, 1356
 plazei, 355
 plazek, 934
 plazen, 501, 1158, 1170, 1283
 plazen berezko eginkizunetarako
 egokia den mailan, 1158, 1170
 plazetan, 171, 237, 480, 501, 503
 plazetara, 728
 plegu tradizionaletan, 111
 Pleguak, 1393
 Pleguek, 111, 1393
 plurala, 364, 365, 418
 pluralismoa, 950
 pluralismoagatik, 1637
 pluraltasun, 413
 pluraltasun linguistikoaz, 270
 pluraltasun politiko, erlijioso, sozial,
 linguistiko eta kulturala, 1173
 Pluraltasun politiko, erlijioso, sozial,
 linguistiko eta kulturalarekiko
 errespetua, 1200
 pluraltasun politikoa, erlijiosoa,
 soziala, linguistikoa eta kulturala,
 772
 pluraltasun sozial eta politikoa, 1388
 pluraltasun sozialaren babesak, 1196
 pluraltasuna, 310, 313, 658, 764, 772,
 1149, 1173, 1195, 1208, 1387
 Pluraltasuna, 211, 1021, 1079
 pluraltasuna areagotzen, 77
 pluraltasunaren baldintzetan, 1375
 pluraltasunaren errespetuaren eta
 arretaren, 1197
 PM, 152
 pobretasuna ezabatzea, 66
 pobrezia, 1421
 pobrezia eta gizarte-
 bazterketaren aurkako
 borrokakoak. *Ikus* jarduketa-
 sektoreak
 pobrezia, 417
 poesia, 924
 poesia- eta dantza-ikuskizunen
 ekoizpenak, 1672
 polemikarako gai, 1365
 Polinesia Frantsesa aberasten duen
 kultura-aniztasunari, 1673
 Polinesia Frantsesaren, 1649, 1673
 Polinesia Frantsesaren garapen
 ekonomiko, sozial eta kulturalaren
 orientazioari, 1649
Polinesia Frantsesari, 1673
 Polinesia Frantsesean, 1604, 1675,
 1679
 Polinesia Frantseseko Autonomia-
 estatutua, 1675
 Polinesia Frantseseko Batzarrak, 1673
 Polinesia Frantseseko hizkuntza
 ofiziala, 1673
 Polinesia Frantseseko hizkuntzak,
 1673
 Polinesia Frantseseko hizkuntzetako
 batean, 1630
 Polinesia Frantseseko lan-arloko
 zuzenbidearen printzipio orokorrei,
 1630
 Polinesia Frantseseko presidentea

- eta gobernua, 1674
- polinesiarren kultura-identitatearen elementu nagusietako, 1673
- politika, 46, 101, 310, 405, 511, 563, 564, 669, 708, 921, 1153, 1156, 1331, 1342, 1624, 1700
- politika aktiboaren, 1156
- politika eraginkorrak, 1700
- politika eraginkorrekin, 626
- politika eta ekintza-lerro orokorrak, 223
- politika horien xede, 79
- Politika integratuak, 624
- Politika nazionala, 1482, 1624
- politika ofizialak, 592
- politika orokorra, 1423
- politika orokorrari buruzko eztabaida, 358
- politika publiko, 961, 998
- politika publiko autonomikoaren printzipioak, 998
- politika publikoak, 511, 527, 563, 564, 568, 610, 613, 668, 670, 678, 708, 803, 804, 880, 970, 991, 1069, 1214, 1293, 1309, 1342, 1396
- Politika publikoak, 511
- politika publikoekiko interakzioa, 1510
- politika publikoen, 587, 592, 600
- Politika publikoen, 660
- politika publikoen ekintzan, 1397
- Politika publikoen eta zerbitzu publikoen kalitatearen ebaluazioa, 660
- Politika publikoen koordinazio- eta lankidetzaren printzipioak, 1264
- Politika publikoen printzipio artezkariak, 564, 647
- politika publikoen printzipio gidaria, 1254
- politika publikoen printzipio gidarien, 587
- politika publikoen zeharkakotasuna, 600
- politika publikoetan, 568, 668, 670, 871, 1258, 1312
- Politika publikoetan, 568, 708, 871, 1069
- politika sektorial, 672, 872
- politika sistematikoa, 1364
- politika-, eta erlijio-, gizarte-, kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna, 310
- politika-, hezkuntza- eta komunikazio-egiturez eta administrazio publikoko egiturez, esparru politiko guztietan, bere burua hornitzeko, 24
- politikak, 389, 517, 518, 670, 718, 756, 757, 777, 1033, 1099, 1166, 1291, 1482, 1628, 1666
- politikak eta programak garatzeko erreferentzia-eremu, 1291
- politikako edo bestelako iritzia, 5, 24, 523, 527, 666, 678, 880, 969
- politikan, 309, 878, 1340
- Politikan, 1318
- politikaren, 25, 49, 341, 389, 405, 705, 899, 1078, 1167, 1279, 1291
- politikaren eremuari, 459
- Politikaren ikuspegitik, 26
- politikaren xedeak, 1624
- politikari, 5, 417
- Politikari, 1676
- politikari buruzko txostena, 97, 141
- Politikaz, 40
- politiken, 771, 1257, 1276, 1302, 1305, 1427, 1700
- politiken garapenean, 804, 1069
- politiken koherentzia, 1713
- politiken zeharkakotasuna, 223
- politiketan, 592, 1257
- politikez, 79
- politikoak, 25
- politiko-juridikoak, 25
- Polizen forma eta eskualdaketa, 1432
- polizia, 362, 1460, 1491, 1549
- polizia edo jendarme nazionalen zerbitzuak, 1507
- Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiaren, 447
- Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiari, 485
- polizia judizial, 1583, 1604
- polizia judizialak, 1446, 1489, 1578, 1579
- Polizia judizialeko agente eta ofizialek, 1576
- Polizia judizialeko ofizial, 1446, 1577, 1578, 1581, 1597
- polizia judizialeko ofizialak, 1578, 1596, 1597

- Polizia judizialeko ofizialak, 1596
- Polizia judizialeko ofizialari, 1578
- polizia-ahalak, 1447
- polizia-eginkizunarekin zerikusia duten prestakuntza-, irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduerak, 537
- polizia-etxeko edo jendarmeriako atxiloketa-gunera, 1597
- polizia-funtzionarioek, 485
- Polizia-jarduketan, 269
- poliziak, 484
- Poliziak, 362, 1596
- Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak, 927
- polizia-kidegoak, 484
- polizia-kidegoetako, 485
- polizia-kidegoetan, 486
- poliziako, 363
- poliziako funtzionarioek, 268
- poliziako kideen, 363
- poliziaren, 485
- Poliziaren, 362, 480, 484, 536
- POLIZIAREN, 484
- Poliziaren Kidego Orokorra, 1066
- Poliziari, 447, 929
- polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako, 1437, 1647
- poliziena, 1583, 1604
- Polonia, 42
- polonieraz, 68, 69
- poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea, 816
- ponentziak, 813
- Pontevedra, 154
- populazio osoan, 1397
- populazio-zerrenda, 1349
- pornografia, 411, 413, 414
- pornografia-educia, 414
- pornografiarik, 413
- portaera, 1047
- portaera bortitz, 756
- portaera-, komunikazio- eta hizkuntza-nahasmendu larrien, 201
- Portaera-balio demokratikoak, 757
- portaera-jarraibide, 604
- portaerak, 310, 413, 654, 758, 857, 1414, 1415
- portaeraren, 1089
- portaeren, 310
- portu, bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 1669
- portuan, 1680
- Portugal, 42
- portugaldar eremuetako, beste herrialde lusofonoetako eta galiziar eremuetako eragileen, 994
- Portugalekin, 1254
- Portugalgo Errepublikarekin eta haren hizkuntza-erkidegoko herrialdeekin, 993
- Portugalgo Errepublikaren, 968, 993
- Portugalgo eta nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura, 994
- Portugalgo Hizkuntza aprobetxatzeko eta Lusofoniarekiko Loturak ezartzeko martxoaren 24ko 1/2014 Legeak, 994
- Portugalgo Hizkuntzako Herrialdeen Erkidegoarekiko harremanei, 999
- portuges hizkuntzari, 967
- Portuges Hizkuntzari, 967
- portugesak, 865, 967
- Portugesak, 865, 967
- portugesak hizkuntza ofizial duten herrialdeekin, 968
- portugesak hizkuntza ofizial duten lurraldeetako erakundeak eta pertsonak, 968
- portugesarekin, 967
- portugesaren estatu eta erkidegoen multzoa, 993
- Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan, 967, 993
- portugesaren ikaskuntza, 968
- portugesaren irakaskuntza eta ikaskuntza, 967
- portugesez, 63, 68, 69, 950
- portugesez diharduten telebistekin, 968
- portugesez hitz egiten duten herrialde eta erkidegoekin lotzen duten lotura historikoetan, 967
- portugeseko merkatuei, 924
- portuko estatu-agintaritzaren ikuskatzailetzetan, 1461
- portura, 1515
- portzentajezko murrizketarekin, 1177, 1194, 1227
- posta bidezko txekia, 1448
- posta elektronikoz, 156, 1178

- Posta eta Komunikazio
 Elektronikoen, 1548
 Posta eta Komunikazio Elektronikoen
 Erregulazio Agintaritzaren, 1702
 Posta eta Komunikazio Elektronikoen
 Kodearen, 1702, 1703
 posta ziurtatu, 1591
 posta-helbidea, 189, 287
 postan, 6
 posta-trafikoak, 51
 posta-txekeetan, 51
 postaz, 156
 postproduktzio-laguntzaile, 1569
 postsinkronizazioari, 34
 postu, 205, 520, 531, 545
 Postu, 117
 Postu banakotuak, 117
 postu hutsa, 1369
 postu hutsak, 1365
 postu okerrenak dituzten herrialde
 gehienak, 1700
 postua, 1369, 1371
 postuak, 117, 205, 765, 892
 Postuak, 438
 postuan, 1694
 postuaren banakotasunaren
 elementu funtsezko, 117
 postuetako, 487
 postuetan, 323, 1284, 1694
 Postu-mota, 117
 posturen, 312
 potentzia ekonomikoak, 967
 potentzialtasunak, 967
 potentzien, 309, 321
 praktika, 30, 46, 47, 655, 1188, 1289
 praktika demokratiko, inklusibo,
 eleaniztun eta kulturartekoan,
 1024
 praktika pedagogikoan, 1695
 praktika profesionalak, 1695
 praktika-aldia, 355
 praktika-aldian, 355
 praktika-fasea, 575
 praktikak, 478, 539, 1467, 1695
 praktikaldiak, 1425
 Praktikaldiak, 1239
 praktikaldirik, 438
 praktikara, 1072
 praktikarik, 101
 Praktiken fase, 1106
 praktiken fase bat, 1106
 prebentzio, 413, 572, 1044, 1068,
 1115
 prebentzio- eta sentsibilizazio-
 neurriak, 1044
 Prebentzio- eta zaintza-sistemetatik
 urrun dauden pertsonak, 1524
 Prebentzio- eta zaintza-sistemetatik
 urrun dauden pertsonen, 1524
 prebentzio zibilarekin, 1558
 prebentzioa, 944, 1247
 Prebentzioa, 1044
 prebentzioan, 580, 671, 1027
 prebentzioari, 1124
 Prebentzio-jarduketak, 1059
 prebentzio-neurri batzuk hartuko eta
 sustatuko, 445
 Prebentzio-neurriak, 445
 prebentziorako, 1524
 prebentziorako prozedura
 espezifikokoak, 670
 prebentziosko ahalordetzeak, 250
 prebentziosko eta kautelazko
 helburua, 165
 predikazioarena. *Ikus* hizkuntza
 premia, 514
 premiak, 1486
 premiamendu administratibo edo
 judizialak, 1644
 premiarik, 1708
 premiei, 1701
 premien, 1641
 premietara, 1696
 premietarako, 1643
 prentsa, 949, 1129
 Prentsa Eskubideari buruzko 1881eko
 uztailaren 29ko Legearen, 1579
 prentsa idatzi, 1304
 prentsa idatzia sustatzeko neurriak,
 1154
 prentsa-artikuluak, 95, 139
 prentsa-artikuluaren argitalpena, 657
 prentsak, 315
 prentsan, 791, 1364
 prentsaren, 1288
 Prentsaren Araubide Juridikoa, 1631
 prentsaren esparruan, 1631
 Presako arrazoiak, 1372
 Presako epea duten iragarkien
 kuota, 1178
 Presako epea duten iragarkien
 prezioa, 1151

- presako tasa aplikatua, 1178
 presazko iragarkien, 1223
 Presazko kasuetan, 1536, 1592
 presentzia, 32, 201, 474, 791, 1409
 presentzia egokia, 698, 1161, 1163, 1286, 1355, 1360
 presentzia iraunkorra, 1294
 presentzia nagusia, 36
 presentzia orekatua, 418, 419, 777, 805, 1217
 presentzia progresiboa, 1166
 presentzia soziala, 1263
 presentzia telematikoaren, 297
 presentzialak. *Ikusi interpretazioa*
 presentzialak edo urrutikoak. *Ikusi* zerbitzua
 presentzialtasuna, 1109
 presentzia-maila, 32
 presidentea, 1371, 1372, 1373, 1585, 1674
 Presidentea, 124, 1370, 1371
 presidentea eta presidenteordeak, 123
 presidenteak, 1347, 1371, 1372, 1490, 1491, 1511, 1563, 1582, 1583, 1585, 1586, 1593, 1647, 1669, 1710
 Presidenteak, 1370, 1582, 1584, 1585
 presidentearen, 1592
 presidentearen oniritziarekin, 1371
 presidentearen zuzendaritzapean, 1591
 presidentearengana, 1527, 1529
 presidenteari, 1435, 1445
 presidenteek, 981
 presidenteorde, 124, 967
 Presidenteordea, 1370
 presidenteordeak, 1256, 1371
 Presidenteordetza Sailak, 1256
 presidentetza betearazlea, 123
 Presidentetza Sailak, 1192
 Presidentetza Sailaren prezioak, 1151
 Presidentetza, Hezkuntza, Kultura, eta Lurralde Politika eta Herri Lan sailetakook, 1192
 Presidentetza, Kultura, Industria eta Energia, Merkataritza, Kontsumo eta Turismo, Lurralde Politika eta Herri Lan eta Irakaskuntza sailen ordezkari, 1131
 Presidentetzako eta Harreman Instituzionaletako sailburuak, 630
 Presidentetzaren eta sail bakoitzaren eskumen-eremuetan, 995
 Preskripzioa, 386
 preskripzioak, 384, 486, 958
 preskripzioekin, 1400
 preso hartu, 5
 presondegiak bestelako establezimendu publikoak, 165
 prestaketa, 289, 401, 1371
 prestaketa-ikastaroetan, 451
 prestaketa-lanei, 1486
 prestaketa-prozedura, 1582
 prestakuntza, 195, 203, 221, 230, 232, 260, 334, 335, 339, 351, 355, 363, 369, 382, 401, 477, 481, 485, 487, 518, 519, 531, 537, 588, 593, 594, 596, 599, 613, 657, 671, 680, 693, 697, 699, 755, 756, 767, 862, 865, 877, 885, 887, 901, 927, 972, 1026, 1038, 1057, 1063, 1072, 1103, 1111, 1114, 1120, 1162, 1203, 1250, 1255, 1286, 1287, 1308, 1341, 1401, 1408, 1415, 1471, 1472, 1480, 1481, 1684, 1695
 Prestakuntza, 225, 229, 537, 579, 596, 682, 684, 751, 783, 863, 885, 951, 965, 1116, 1186, 1191, 1287, 1437, 1471
 prestakuntza akademikoa, 1106, 1239
 prestakuntza arautuan, 224, 228, 1113
 prestakuntza artistikoari, 300
 prestakuntza behar duten pertsonak edo kolektiboak, 754
 prestakuntza didaktiko, 126
 prestakuntza egokia, 300, 1297
 prestakuntza egokia duten langileak, **33**
 prestakuntza eleaniztuna, 1107
 prestakuntza eleaniztunerako oinarri positibo eta arrakastatsuenak, 1396
 prestakuntza espezifikoa, 1016, 1031, 1413
 prestakuntza espezifikoko ikastaroak, 1145
 prestakuntza estetikoak, 198
 prestakuntza eta egiaztagiri egokiak, 1259

- prestakuntza- eta hobekuntza-
ikastaroak, 363, 481, 487, 1038
- prestakuntza- eta ikaskuntza-
ekintzen, 681
- prestakuntza- eta ikerketa-
prozesuetatik, 1072
- prestakuntza- eta ikerketa-zentroak,
1472
- prestakuntza eta informaziorako
irispidea, 963
- prestakuntza eta jardunbide onen
erreferentziazko adierazleak, 1466
- prestakuntza eta jardunbide onen
erreferentziazko adierazleen, 1524
- prestakuntza- eta komunikazio-
metodoak, 967
- prestakuntza ez-arautuan, 224, 228,
588, 594, 1113, 1114
- Prestakuntza ez-arautuan, 594, 1114
- prestakuntza ez-arauturako, 1287
- prestakuntza hobea, 449
- prestakuntza integrala, 300, 1190
- Prestakuntza Iraunkorrari, 1063
- prestakuntza iraunkorrei, 753
- prestakuntza komuna, 300
- prestakuntza kultural, musikal,
artistiko eta linguistikoa, 681
- prestakuntza linguistikoa eta
kulturala, 755
- prestakuntza osagarria, 864
- prestakuntza pedagogiko eta
didaktikoa, 196, 205
- prestakuntza tekniko-profesionala,
1056
- prestakuntza tekniko-profesionaleko
zentroen sarea, 1054
- prestakuntza teoriko/praktiko, 421
- prestakuntza teoriko-praktiko
egokia, 1076
- prestakuntza-aukera, 300
- prestakuntza-beharrizanei, 334
- prestakuntza-diseinuak, 401
- prestakuntza-ekintzak, 594, 672, 1006
- Prestakuntza-ekintzak, 1006
- prestakuntza-ekintzek, 1237
- prestakuntza-ekintzen, 164, 1005
- prestakuntza-ekintzen gutxieneko
edukiak, 1250
- prestakuntza-erakundeetan, 1320
- prestakuntza-eredu erkideak, 1427
- prestakuntza-eskaintza, 449, 951,
1408
- prestakuntza-estrategiak, 1427
- prestakuntza-harrera, 1237
- prestakuntza-ibilbide, 594
- prestakuntza-ikastaroa, 355
- prestakuntza-ikastaroak, 224, 228,
594, 1106, 1114
- prestakuntza-ikastaroan, 355
- prestakuntza-ikastaroaren, 355
- prestakuntza-ikasturteaz, 1695
- prestakuntza-jarduera, 579
- prestakuntza-jarduerak, 474, 485
- Prestakuntza-jarduketak, 681
- prestakuntzako, 671, 791, 1242, 1400
- Prestakuntzako eragileen
ezaugarriak, 449
- prestakuntzako eskaintza, 449
- prestakuntzako programa bereziak,
203
- Prestakuntzako programak eta
ekintzak lantzeko baldintzak, 450
- prestakuntzakoa, bizitzekoa,
harrerakoa, arretakoa edo
hezkuntza berezikoa. *Ikus*
ziurtagiria
- prestakuntza-laguntza, 1407
- prestakuntza-lanetan, 1536
- prestakuntza-mailarako behar beste
ezagutza, 1007
- prestakuntza-materialen edukiek,
1293, 1320
- prestakuntza-moduluek, 594
- prestakuntzan, 335, 393, 593, 670,
805, 961, 1031, 1114, 1118, 1240,
1320, 1402
- prestakuntza-neurriek, 613
- prestakuntza-osagaiak, 300
- prestakuntza-plan, 519
- prestakuntza-plan espezifikoak,
1259, 1297
- prestakuntza-planak, 477, 593, 1415
- prestakuntza-planak eta -
programak, 224, 228, 593
- prestakuntza-politiken
koordinazioan, 1427
- prestakuntza-programa, 754
- prestakuntza-programak, 697, 1287
- Prestakuntza-programak, 754, 1113
- prestakuntza-programen, 1513
- prestakuntza-programetan, ikasleek
trebezia nahikoa garatu dezaten

- ahozko zein idatzizko ulermenean eta adierazpenean, 475
- prestakuntza-programetarik, 451
- prestakuntza-proiektu, 1031
- prestakuntza-prozesua, 476
- prestakuntza-prozesuak, 1424
- prestakuntza-prozesuan, 1015
- prestakuntza-prozesuaren xede den arlo profesional, 475
- Prestakuntza-prozesuetako eleaniztasuna, 476
- Prestakuntza-prozesuetako hizkuntza ofizialak, 474
- prestakuntza-prozesuetan, 596
- prestakuntzarako, 735, 861, 867, 1028, 1056, 1059
- prestakuntzaren, 407, 518
- Prestakuntzaren, 537
- prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak, 1700
- Prestakuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duen administrazioak, 1115
- Prestakuntzaren eta informazioaren komunikazio-hizkuntza, 1250
- prestakuntzaren helburuen, 89, 133
- prestakuntzaren prozesuan, 407
- prestakuntzari, 334, 588, 685, 953, 1006
- prestakuntzari eta ekintza lagungarriei buruzko edukiak, 1445
- prestakuntzari laguntzeko programak, 844, 1039
- prestakuntza-saioen kopurua, 1438
- prestakuntza-saioetara, 1438
- prestakuntza-sarea, 1024
- prestakuntza-sarearekin, 1028
- prestakuntza-teknikak eta -estrategiak, 790
- prestakuntza-unitateak, 869
- prestakuntzaz, 1526
- prestakuntza-zentro, 260
- prestakuntza-zikloetara, 451
- prestatu, 49, 59
- prestatuko, 98, 142
- prestatzaileak, 1530, 1531
- Prestatzaileen prestakuntza eta berrikuntza, 682
- prestatzaileen prestakuntzarako, 861
- Prestatze-faseko instrukzioa, 1489
- prestatzeko, 12, 50, 451
- prestatzerakoan, 98, 142
- prestazio, 149, 587, 771, 1098, 1313
- prestazio ekonomikorik, 1221
- prestazio eta zerbitzu horiez ekitatearen irizpidearen arabera baliatzea bermatuko, 435
- prestazioa, 1501
- prestazioak, 209, 376, 413, 632, 1098, 1197, 1253, 1313, 1315, 1332, 1644
- prestazioei, 243
- Prestazioei, 1466
- prestazioek, 710
- prestazioen, 607, 1213
- prestazioen aitortza, 607
- prestigio, 337
- prestigio aitortua, 337
- prezio, 911
- Prezio Publikoei, 504
- prezioak, 126, 603, 1094, 1151
- Prezioei eta salmenta-baldintzei buruzko informazioa, 1495
- prezioen, 843
- Prezioen araubidea eta publizitatea, 1094
- prezioen arloko informazioa, 788
- prezioen egonkortasuna, 66
- Prezioen tarifek, 603
- prezioengatiko zeharkako zergen ordainketa, 1645
- prezio-tarifa, 602
- prezio-tarifak, 470
- prezio-zerrendek, 1094
- pribatua, 161, 162, 382
- pribatuak, 340, 343, 344, 425
- pribilegio, 1645
- pribilegioak, 348, 1643
- pribilegioei, 1643
- pribilegioek, 1645
- pribilegiotik, 348
- primak, 1499
- Printzerrian, 1682
- Printzerriaren, 695
- Printzerriko, 688, 695, 696, 697, 699
- Printzerriko Batzar Nagusiak, 699
- Printzerriko Gobernu Kontseiluak, 695
- Printzerriko hezkuntza-sistematik datozen ikasleek, 1684
- printzipio, 26, 28, 40, 47, 49, 196, 217, 223, 309, 310, 312, 317, 319, 335, 339, 364, 411, 412, 456, 511, 517, 519, 525, 536, 556, 579, 592, 633,

- 666, 701, 705, 709, 727, 753, 910,
950, 969, 1048, 1084, 1099, 1155,
1156, 1204, 1206, 1253, 1263, 1355
Printzipio, 405, 417, 456, 492, 511,
517, 1029, 1154, 1206, 1279, 1413
printzipio artezkari, 517, 1078
printzipio artezkarriak, 411, 519, 525,
764, 1077
Printzipio artezkarriak, 564, 1078, 1206
printzipio artezkarriok, 564
printzipio demokratikoak, 757, 920,
1637
printzipio demokratikoetan, 756
printzipio eta eskubideen
errespetuaren, 319
printzipio gidari, 704, 994, 1089, 1107,
1299
printzipio gidaria, 1254
printzipio gidariak, 772, 818, 958, 980,
1021, 1024, 1041, 1045, 1049, 1065,
1109, 1252, 1280, 1299, 1412, 1550
Printzipio gidariak, 704, 958, 994,
1042, 1065, 1089, 1252
printzipio gidariaren kategoriara,
1269
printzipio gidariei, 610, 1042
printzipio informatzaile, 1258
printzipio informatzaileak, 1184
Printzipio informatzaileak, 405
printzipio inspiratzaile, 1348
printzipio inspiratzaileak, 582, 588,
617, 756
Printzipio inspiratzaileak, 950
printzipio konstituzionalen, 762
printzipio orientatzaile, 456, 705
printzipio orientatzaileak, 705, 998
Printzipio orientatzaileak, 456, 626,
823
printzipio orokor, 171, 779, 804, 988,
989, 1655
printzipio orokorra, 670, 705, 1256
Printzipio orokorra, 646
printzipio orokorrak, 310, 364, 365,
536, 578, 660, 668, 777, 870, 875,
889, 906, 949, 988, 989, 1033, 1068,
1110, 1118, 1155, 1212, 1231, 1280,
1336, 1340, 1470, 1506, 1509, 1546,
1630, 1633
Printzipio orokorrak, 29, 171, 184, 223,
417, 463, 464, 511, 517, 568, 582,
592, 663, 692, 703, 753, 779, 783,
804, 842, 843, 870, 875, 962, 963,
1010, 1033, 1074, 1118, 1155, 1238,
1281, 1336, 1340, 1350, 1414, 1506
printzipio orokorraren salbuespen,
1133
printzipio orokorre, 1630
printzipio orokorren gidari, 1348
Printzipio pedagogikoak, 197, 199,
1101, 1102, 1103
printzipioa, 65, 310, 365, 381, 411,
511, 519, 668, 671, 672, 673, 674,
708, 768, 774, 797, 871, 875, 929,
952, 980, 1031, 1258, 1279, 1308,
1427
printzipio-adierazpenak, 44
printzipioak, 31, 49, 89, 134, 211, 218,
310, 313, 316, 323, 364, 381, 404,
405, 412, 414, 435, 480, 519, 531,
536, 603, 610, 663, 697, 701, 709,
764, 771, 772, 776, 795, 823, 864,
927, 929, 942, 956, 998, 1037, 1074,
1079, 1168, 1206, 1276, 1278, 1279,
1310, 1366, 1390, 1412, 1439
Printzipioak, 435, 882, 910, 927, 1099
PRINTZIPIOAK, 626
printzipioak eta proposamenak, 58
printzipioarekin, 412, 1632, 1638
printzipioaren, 322, 673, 683, 708, 889
printzipioei, 794, 1166
printzipioek, 1231
printzipioekin, 130, 651, 679, 796,
1642
printzipioen, 66, 73, 460, 557, 931,
1412
printzipioen esparruan, 959
printzipioetan, 323
printzipioetara, 519
printzipioetatik, 661
printzipiook, 1439
printzipiotan, 220, 460
proba, 116, 275, 277, 537, 596, 790,
797, 868, 911, 927, 934, 975, 1115,
1122, 1187, 1219, 1240, 1425, 1474,
1526, 1527, 1528, 1529, 1542, 1543
Proba, 116, 362, 486, 1425
proba espezifikoa, 1425
proba estandarizatuetan, 1122
proba fisikoak, 1425
proba homologatuetan, 911
proba libre, 791
proba praktiko, 882

- proba psikotekniko ez-baztertzailak, 537
- proba psikoteknikoa, 1394
- proba psikoteknikoak, 537, 1425
- proba teorikoak edota praktikoak, 976
- probak, 116, 122, 171, 201, 277, 344, 537, 734, 740, 790, 882, 927, 929, 976, 1013, 1028, 1037, 1055, 1106, 1178, 1179, 1207, 1221, 1222, 1240, 1394, 1425
- probako azterketa, 741
- probako azterketa-eskubideak, 741
- proban, 275, 301, 816
- proben, 355, 362, 374, 406, 486
- Proben espazio kontrolatua, 299
- Probestuak, 1491
- probestuen auzitegiak, 1491
- Probestuen auzitegiak, 1491
- probestuen epaileak, 1491
- Probestuen epaileak, 1491
- probestuen epaitegiaren eskumenekoa, 1491
- probetan, 355, 504, 1122, 1175, 1178, 1287
- Probetan, 1178
- probetarako, 451
- Probetarako deialdiak, 1106
- probetarako matrikula-tasaren, 742
- probetxua, 967
- Probetxua, 967
- probidentzia, 161
- probintzia, 152, 154, 248, 1356, 1357, 1358
- probintzia-barrutiari, 249
- probintzia-barrutiei, 248
- probintzia-barrutien izendapena, 249
- probintziak, 128, 158
- probintziako, 152, 153
- Probintziako aldizkari ofiziala, 175
- probintziaren, 152
- probintziari, 128, 152, 154
- probintziek, 154, 1663
- probintzien, 154, 158, 159, 248, 1663
- probintzien irizpenean, 1664
- probintzien izendapena, 248
- probintzietako, 158, 175
- probintzietako aldizkari ofizialak, 175
- probintzietako fiskaltzak, 109
- probintzietako liburutegi publikoak, 1142
- probintzietan, 152
- probintzietarako, 158
- problemen ebazpena, 1476
- produktibitatearen erabilera, 757
- produktu, 173, 534, 599, 600, 606, 610, 634, 683, 703, 811, 842, 843, 878, 954, 1046, 1059, 1164, 1169, 1253, 1262, 1288, 1296, 1483, 1484, 1650
- Produktu, 1483
- produktu arriskutsuei eta toxikoei, 1166
- Produktu baten segurtasunaren ebaluazio, 953, 1010
- produktu edo ekipamendu baten adostasuna, 1483
- produktu edo zerbitzuak erabiltzeko, etiketatzeko eta enbalatzeko jarraibideetan, 1164
- Produktu Erdieroaleen Topografien, 119
- Produktu eta ekipamendu arriskutsuak, 1483
- produktu eta ekipamenduen adostasuna ebaluatzeko prozedurarekin, 1483
- produktu eta zerbitzuak erabili eta mantentzeko jarraibideen liburuxkak, 396
- produktu eta zerbitzuei, 36
- Produktu eta zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa, 1498
- produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna, 811, 1294
- produktu eta zerbitzuen informazioan, 703
- produktu horiek katalanera itzultzea, 1164
- produktu tipiko eta bereziei, 1650
- produktu turistikoak, 469
- produktu zinematografikoetarako, 1164
- Produktu, ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa, 1322
- produktua, 788, 1010, 1215, 1334
- produktuak, 125, 192, 255, 534, 592, 600, 618, 717, 788, 789, 811, 833, 842, 924, 938, 948, 1010, 1080,

- 1164, 1165, 1176, 1205, 1290, 1296,
1303, 1373, 1414, 1484
- Produktuak, 1449
- produktuak edo ekipamenduak
erabiltzeko jarraibideetan, 96, 140
- produktuak ikertzea, ekoiztea eta
merkaturatzea, 1164
- produktuaren benetako jatorri
geografikoa, 717
- produktuaren benetako jatorria,
645, 913, 1018, 1020, 1082, 1188
- produktuaren benetako jatorria edo
izendapena, 1018
- produktuaren ekoizle, banatzaile
edo arduradun den enpresari,
953, 1010
- produktuei, 1561
- produktuei etiketak jartzeko, 51
- produktuek, 223, 592
- Produktuek, 836
- produktuen, 413, 672, 872, 997, 1082,
1165, 1289, 1334, 1373
- produktuen aurkezpenean, 1018
- produktuen ekoizpena eta
merkaturatzea, 1289
- produktuen etiketatzean, 955
- produktuen etiketetan, 1165
- produktuen izendapenean, 645,
913, 1082
- produktuen izendapenean,
aurkezpenean edo publizitatean,
913
- Produktuen segurtasunaren arloko
agintaritza eskudunak, 1010
- produktuen, zerbitzuen eta
marketinaren publizitatean, 672
- produktuetako etiketetan,
estalkietan eta argibideetan, 1206
- produktuetan, 1310
- produktuetarako, 1018
- produktzio berrietakoak, 1634
- profesional, 305, 306, 558, 580, 859,
864, 1025, 1495, 1529, 1678
- profesional aditu, 305, 306
- profesional egokiak, 217
- profesional eraginkorrak, 1072
- profesional interesdunak
ordezkatzten dituen kolektibo,
1342
- profesional kualifikatuen edo adituen
laguntza, 151
- profesional sanitarioaren, 567
- profesional sanitarioaren
identifikazioa, 567
- profesionala, 222, 590, 591
- profesionalak, 223, 224, 227, 228,
558, 575, 579, 593, 604, 608, 743,
859, 879, 915, 922, 1017, 1031,
1032, 1096, 1171, 1238, 1239, 1258,
1415, 1494, 1496, 1497, 1507, 1531,
1534, 1539, 1541, 1619
- Profesionalak, 604, 1076, 1096, 1496,
1618
- profesionalak gaitzea, 476
- Profesionalak gaitzea, 421
- Profesionalak idatzizko kontratu,
1497
- profesionalaren kualifikazio
profesionalak, 1529
- profesionalaren kualifikazioen, 1529
- profesionalari, 1530
- profesionalei, 924, 1056, 1415, 1481,
1527, 1528, 1542, 1692
- profesionalek, 604, 608, 833, 1297,
1497, 1525, 1529
- Profesionalek, 1497
- profesionalen, 51, 169, 203, 1256
- profesionalen eskubide, betebeharrak
eta erantzukizun zibil, 1525
- profesionalen etengabeko
prestakuntza, 960, 1191
- profesionalen gabezia edo eskasia,
800
- profesionalen hasierako eta
etengabeko prestakuntza, 224,
593
- profesionalen hasierako
prestakuntza, 228
- profesionalen lankidetzak eta
aholkularitza espezializatua, 863
- profesionalen prestakuntza, 877,
1341
- profesionalen sareak, 203
- profesionalen osaturiko batzorde
eskudunaren irizpenean, 1528
- profesionalizazioa, 1415
- profesionaltasun-irizpideen, 316
- profesionaltasun-ziurtagiri, 594
- profil profesio grafikoari, 537
- profil profesionalak, 1103
- programa, 52, 59, 80, 81, 201, 240,
241, 272, 310, 339, 346, 407, 450,

- 475, 557, 579, 583, 592, 595, 596,
602, 669, 673, 681, 702, 754, 756,
807, 820, 826, 864, 900, 968, 994,
1006, 1029, 1043, 1068, 1105, 1112,
1115, 1119, 1122, 1185, 1266, 1288,
1331, 1337, 1397, 1399, 1400, 1401,
1402, 1403, 1404, 1407, 1408, 1410,
1418
Programa, 383, 406, 1029, 1634
programa berezi, 1641
programa bereziak, 201, 203, 407
Programa ekonomiko-finantzarioa,
383
programa eleaniztun esperimental
berritzaileak, 1403
programa eleaniztuna, 1410
programa eleaniztunei buruzko
ikerketaren eremuan, 1396
programa eleaniztunen indarraldia,
1399
programa elebidun eta
eleaniztunak, 1410
Programa esperimentalak, 1403
programa espezifikoak, 579, 596,
644, 682, 1104, 1105, 1186, 1403
programa eta ekimen espezifikoak,
225, 229, 595, 1115
programa eta zerbitzu, 18
programa horiek egiteko
erantzukizuna, 18
programa horiek eskaintzen dituzten
aukerak, 81
programa horietarako irismena
erraztu, 81
programa informatikoak, 1296
programa informatikoen, 757
programa komuna, 339
Programa mobilizatzaileak, 1628
programa mobilizatzailearen, 1624
programa nazionalen, 1522
programa-eskaintzen barruko
gainerako telebista-zerbitzuen
zenbakitze-sistema parekidea,
1632
programa-helburuak, 350
programak, 50, 80, 124, 203, 212,
230, 260, 311, 323, 341, 342, 383,
384, 389, 413, 510, 578, 582, 598,
602, 609, 617, 644, 657, 671, 681,
682, 685, 712, 713, 754, 756, 757,
808, 822, 844, 865, 894, 925, 959,
991, 1029, 1031, 1039, 1042, 1058,
1059, 1063, 1065, 1101, 1105, 1113,
1167, 1185, 1186, 1198, 1233, 1234,
1248, 1251, 1287, 1291, 1370, 1400,
1401, 1415, 1663, 1698
Programak, 316, 681, 754, 755, 1186,
1330, 1337
programa-kontratu, 1212
programa-kontratua, 621, 777, 1197
Programa-kontratua, 1392
programa-kontratuak, 665, 1391
programa-kontratuan, 1212
programa-kontratuaren, 1196, 1197,
1392
programa-kontratuek, 1288
programaren, 82, 754, 1398, 1404,
1407, 1408, 1477
programaren ardatza, 1628
programarioa, 811
programazio, 313, 318, 350, 352, 367,
1161, 1162, 1387, 1391, 1406
programazio didaktikoetan, 595
programazio- eta irakaskuntza-
politikak, 1161
programazio ezberdin eta
orekatuak, 1389
programazio irisgarriaren, 583
programazio jeneralista, 583
programazio orekatu eta
askotarikoak, 950
programazio orokorra, 625
programazio orokorraren, 625, 1019,
1053
Programazio osoko komunikazio-
hizkuntza, 777
programazioa, 313, 534, 709, 777,
812, 994, 1149, 1168, 1173, 1198,
1266, 1295, 1391, 1407, 1410, 1628,
1663, 1680, 1693, 1699
Programazioa, 777, 1212, 1364
programazioak, 418
Programazioak, 806
programazioan, 313, 618, 777, 862,
1043, 1125, 1163, 1199, 1288, 1391
programazioaren, 310, 313, 315, 319,
709, 786, 1212, 1288, 1651
Programazioaren jarraibide
orokorrak, 1391
programazioaren oinarritzko
printzipioak, 1391
Programazioaren printzipio

- orokorrak, 777
- Programazioaren printzipioak, 1149
- programazioari, 313, 316, 1624, 1693, 1705, 1713
- Programazioari, 1661, 1693, 1699, 1708
- programazio-betebeharrak, 318
- programazio-ehunekoa, 313
- programazioek, 557, 582
- programazioen, 583
- programazioetako edukiek, 570
- programazioetako ikus-entzunezko ekoizpenetara, 582
- programazioetan, 1063
- programazioetarako, 652
- programazio-ingeniari, 1569
- programazioko eta nazioarteko proiekioko aspektuak, 1200
- programazio-operadore, 1570
- programazio-operadoreburu, 1569
- programei, 1641
- programek, 311, 383
- programen, 241, 340, 343, 389, 617, 632, 681, 699, 785, 807, 808, 826, 899, 902, 1024, 1065, 1149, 1233, 1249, 1255, 1287, 1477
- programen edukien arabera
 - hautaketa elektronikoa
 - ahalbidetzen duten
 - mekanismoak, 1149
- Programen eskaintza, 445
- programen kalitate eta aniztasunaz, 1632
- Programen kalitatea, 1632
- programetan, 323, 366, 384, 389, 390, 477, 730, 808, 865, 963, 1005, 1025, 1030, 1249, 1290, 1346, 1354, 1478, 1684
- programetarako, 596
- programok, 226
- progresiboki eskubide honen erabilera bermatzeko, 495
- progresibotasun-baldintzekin, 395
- progresibotasun-printzipioari, 395
- proiektu, 52, 198, 339, 340, 346, 366, 522, 608, 808, 924, 1406
- Proiektu, 339, 765, 1639
- proiektu kolektiboetan, 1558
- Proiektu kulturalak, 765
- proiektu teknologikoak, 599
- proiektu zientifikoak, 1472
- proiektua, 404, 519, 1639
- Proiektua egiteko eta onesteko prozedura, 1405
- proiektuak, 384, 1027, 1633
- proiektuaren, 385, 386, 852
- proiektuaren aldeko txostena, 386
- proiektuaren egilea, 386
- proiektuaren eraberritzea, 385
- proiektuaren helburu zehatzen lorpena, 1405
- proiektuaren zati, 1404
- proiektuek, 708, 1234, 1558
- proiektuen, 807, 826, 1406
- Proiektuen, 384
- Proiektuen arabera lan-
 - metodologia, 1401
- Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa, 807, 826
- proiektuetan, 412, 570, 575, 595, 673, 806, 826, 872, 1026, 1070, 1309
- proiektugileek, 81
- proiektuok, 1558
- proiektzio, 1266
- proiektzio sozialean, 677
- proiektzioa, 997, 1265
- prokuradore eskudunak, 1592
- prokuradore eskudunaren, 1586, 1590, 1591, 1657
- prokuradore nagusiak, 1586, 1590, 1592, 1593, 1658
- Prokuradore nagusiak, 1587, 1658
- prokuradore nagusiaren, 1586, 1592, 1657, 1658
- prokuradore nagusiari, 1658
- prokuradoreak, 1584, 1586, 1590, 1596, 1597, 1598, 1600, 1601, 1657, 1658
- prokuradorearen, 1596, 1598, 1658
- prokuradorearengana, 1578
- prokuradoreari, 1597
- propioa, 30
- proporzio arrazoizko batekin, 1397
- proporzioa, 1405, 1634, 1694
- proporzioei, 1634
- proporzionaltasun- eta egokitasun-
 - printzipioa, 1425
- proporzionaltasuna, 1084
- proporzionaltasunaren eta egin beharreko eginkizunetara egokitzearen printzipioak, 1428
- proporzionaltasunez, 355, 373

- proportzionaltasun-irizpideen, 315
 Proporzionaltasun-printzipioaren,
 1084
 proportziotan, 1409
 proposamen, 41, 48, 195, 317, 1388
 proposamen pedagogikoaren, 1404
 proposamena, 111, 316, 337, 338,
 341, 342, 343, 344, 345, 367, 1406
 Proposamena, 46, 312, 491, 1405,
 1421
 proposamenak, 52, 98, 142, 293, 314,
 342, 343, 699, 1511
 proposamenari, 24
 proposamenei, 311
 proposamenen, 1511
 proposamenetan, 312, 1059
 proposamenez, 312, 321
 proposamenik, 49
 proposatu eta gauzatzea, 428
 proposaturik, 68
 proposatuta, 61, 426, 427, 428
 proposatutako, 98, 142, 427
 proposatzen, 36, 52
 Proposatzen, 82
 protesi- eta ortesi-egileak, 1539,
 1541
 protokolizatu, 1159
 protokolo, 1030
 protokolo espezifikoak, 1042
 protokolo teknikoei, 1251
 protokoloa, 74
 protokoloak, 124, 125, 765, 806, 1045
 protokoloan, 1554
 protokolo-eginkizunez, 314
 protokoloko eta ordezkarietzako
 arreteak, 125
 prozedura, 42, 54, 61, 111, 145, 151,
 163, 190, 242, 244, 262, 267, 277,
 280, 281, 285, 286, 288, 290, 292,
 340, 344, 346, 380, 385, 415, 481,
 487, 502, 512, 526, 529, 531, 537,
 541, 595, 630, 646, 658, 670, 698,
 707, 734, 737, 801, 816, 817, 821,
 834, 931, 988, 1029, 1037, 1191,
 1249, 1287, 1367, 1368, 1382, 1399,
 1405, 1406, 1407, 1434, 1443, 1444,
 1448, 1487, 1490, 1491, 1502, 1576,
 1592, 1593, 1596, 1597, 1658, 1671
 Prozedura, 108, 151, 160, 167, 178,
 184, 275, 293, 530, 630, 817, 996,
 1393, 1596
 Prozedura arrunta, 817
 prozedura arruntaren, 793
 prozedura berezi, 1586
 prozedura elektronikoa, 275
 prozedura eraginkorrak, 1628
 prozedura frantsesaren parte, 1431,
 1588
 Prozedura hastea, 293
 Prozedura irekia, 157
 prozedura judizial bati lotutako
 egintzak, 92, 136
 prozedura judizialaren, 526
 prozedura judizialean, 151
 Prozedura Kriminalaren Legeak, 230
 Prozedura Kriminalaren Legearen, 226
 Prozedura Kriminalaren Legearen,
 167
 prozedura medikoei. *Ikus*
 informazioa
 prozedura medikoei buruzkoa. *Ikus*
 informazioa
 Prozedura murriztua, 157, 253
 Prozedura murriztuetan, 530
 Prozedura negoziatua, 157
 prozedura sinplifikatu, 793
 prozedura sinplifikatua, 1593
 prozedura sinplifikatuaren, 1593
 Prozedura Zibilaren, 151, 1550
 Prozedura Zibilaren 1/2000 Legea,
 305
 Prozedura Zibilaren Legea, 286
 Prozedura Zibilaren Legearen, 226,
 230, 287, 288
 Prozedura Zibilaren urtarrilaren 7ko
 1/2000 Legea aldatzea, 305
 prozedura-arauak, 323, 1586
 Prozedura-bermeak, 1442
 prozedura-erregelak, 149
prozedurak, 145, 189, 253, 377, 501,
 511, 530, 621, 663, 699, 746, 779,
 787, 852, 931, 1275, 1330, 1336,
 1400, 1448
 Prozedurak, 658, 686
 Prozedura-mota, 178
 prozeduran, 283, 367, 504, 691, 747,
 816, 1158, 1444, 1603
 Prozeduran, 1595
 prozeduran erabiltzekoa den
 hizkuntza, 1485, 1488
 Prozedurarako sarbidea, 1443
 prozedurarekin, 1483

- prozeduraren, 151, 242, 340, 344, 384, 407, 502, 525, 1168, 1205, 1232, 1587, 1590, 1591, 1658
- Prozeduraren, 337, 342, 467
- prozeduraren berme guztiak, 151
- prozeduraren erregistroan, 1591
- Prozeduraren garapena, 157
- Prozeduraren instrukzioa, 167
- Prozeduraren sinplifikazioa, 844
- prozedurari, 98, 142, 242, 494
- prozedurari buruzko txostena, 1580
- prozedurari buruzko txostenetik, 1596
- prozedurei, 283, 415, 832, 1519
- prozeduren, 286, 537, 698, 1348, 1352, 1425, 1542
- prozeduren iraupena, 746
- prozeduren izapideak, 686
- prozeduren lehiaketa fasean, 537
- Prozeduren sinplifikazioa, 244
- Prozeduretako hizkuntza*, 145, 290
- prozeduretan, 290, 297, 412, 585, 747, 796, 800, 844, 882, 1286, 1671
- Prozeduretan, 394
- prozeduretarako, 1485
- prozedurez, 415
- prozesu, 97, 141, 160, 297, 323, 334, 339, 355, 363, 480, 487, 501, 596, 598, 621, 671, 695, 723, 733, 744, 864, 897, 899, 1106, 1187, 1214, 1240, 1398, 1405
- Prozesu, 199, 684
- prozesu asistentzialak, 1042
- prozesu autonomikoaren, 334
- prozesu autonomikoaren zerbitzuko langileak, 334
- prozesu demokratikoak, 1700
- prozesu estrajudizialean, 1116
- prozesu judizialean, 1116
- prozesu judizialean eta estrajudizialean, 598
- prozesu monitorio europarra, 162
- prozesu normalizatzailea, 794
- prozesu penaletan, 92, 136
- prozesu publiko eta ireki, 1390
- prozesu zibiletan, 92, 136
- prozesua, 92, 136, 185, 438, 899, 1153, 1279, 1576
- Prozesua, 272, 288
- prozesuak, 31, 218, 405, 480, 487, 519, 592, 660, 868, 875, 1184, 1187, 1264, 1368, 1407, 1424
- prozesuan, 199, 205, 407, 480, 535, 921
- prozesuaren, 412, 487
- prozesuaren ekitatea, 269
- Prozesuaren printzipio gidariak, 1550
- prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa, 1349
- prozesuei, 1070
- prozesuek, 223, 592
- prozesuetan, 230, 379, 501, 596, 612, 616, 783, 1048, 1115, 1185, 1368, 1398, 1409, 1425
- prozesuetarako, 806, 1025
- prozesu-jardunak, 323
- prozesuko alderdi guztien eskubideak, 297
- Prozesu-legeak, 160
- prozesu-legegintzak, 160
- psikologia, 767
- psikologiazko, 366
- psikologiazko, eskola-giroko eta lanbiderako orientabidea, 366
- psikomotrizistak, 1534, 1535
- Psikomotrizistak, 1535
- psikomotrizitatea, 1026
- psikopedagogia, 767
- psikoterapeuta, 1676
- psikoterapeutak, 1676, 1677
- psikoterapeuta-titulua erabiltzeko baimen indibiduala, 1676
- publikoak, 343, 365, 384, 397, 425, 507, 511, 517, 524
- publikoak edo pribatuak, 450
- Publikoaren eskura jartzekoak diren sareak, 1548
- publikoarentzat, 1443
- publikoari, 594
- publiko-mota, 1389
- publikotasuna, 114
- publizitate, 252, 311, 313, 323, 418, 477, 531, 667, 774, 1166, 1170
- Publizitate, 602, 1344
- Publizitate aktiboa, 464, 605, 1110
- publizitate aktiboaren, 531
- publizitate aktiboaren betebeharrak, 531
- Publizitate aktibotzat, 605, 1110
- publizitate dinamikoaren modalitate, 1174
- Publizitate eta Komunikazio

- Instituzionalari, 194
- publizitate ez-sexista, 1310
- publizitate formala, 252
- publizitate instituzional, 774
- publizitate instituzionala, 1119
- Publizitate instituzionala, 774, 850, 1344, 1412
- publizitate instituzionalak, 643
- Publizitate instituzionalak, 774, 1344
- Publizitate instituzionalaren, 774, 1412
- Publizitate instituzionalaren arauak eta printzipio gidariak, 1412
- publizitate instituzionalaren edukietara, 194
- Publizitate instituzionalaren hizkuntzak, 774
- publizitate instituzionalaren kanpainak, 1117
- publizitate instituzionalaren oinarritzko aspektuak, 774
- Publizitate instituzionalaren testuek, 1412
- publizitate instituzionalari, 1344, 1412
- Publizitate Instituzionalari, 643, 774, 850, 876
- publizitate instituzionalean, 1166
- publizitate instituzionaleko jarduketa, 1414
- Publizitate instituzionaleko testuek, 774
- publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 954
- publizitate-, lehia- eta objektibotasun-irizpideak, 1176
- publizitatea, 36, 161, 181, 189, 192, 251, 256, 311, 313, 358, 407, 414, 418, 456, 458, 463, 512, 555, 602, 611, 613, 634, 684, 717, 806, 1059, 1071, 1094, 1252, 1253, 1364, 1450, 1451, 1452, 1467, 1505
- Publizitatea, 194, 215, 418, 613, 1166, 1245, 1252
- Publizitatea sustatzeko neurriak, 613
- publizitate-agentek, 1507
- publizitateak, 413, 634, 1059, 1094
- publizitatean, 36, 671, 672, 674, 733, 872, 913, 948, 955, 1020, 1034, 1069, 1082, 1083, 1094, 1166, 1188, 1265, 1290, 1364
- Publizitatean, 698
- Publizitate-arauak, 530
- publizitatearen, 313, 418, 614, 843
- publizitatearen denbora, 313
- publizitatearen erabilera ez-sexista, 1069
- publizitatearen eremuan, 970
- publizitatearen eta modaren alorretako langileak, 1507
- publizitatearen eta telesalmenta-espazioen denbora, 583
- publizitatearen hartzaileen ezaugarriak, 1412
- publizitatearen mugak, 1253
- publizitateari, 413, 414
- publizitate-ekintzaren xede den publikora, 775
- publizitate-emanaldi edo -mezuak, 1633
- publizitate-euskarrien, 418
- publizitate-iragarkien, 887
- publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 1627
- Publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 1563
- Publizitate-kanpaina, 774
- publizitate-kanpaina instituzionalak, 227, 230
- publizitateko, 528
- Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak, 194, 441
- publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, 876
- publizitate-mezuek, 1636
- publizitate-mezuen, 313
- publizitate-mezuetan, 1320
- publizitateri, 1650
- Publizitatetik, 413
- puerikulturako laguntzaileak, 1532, 1543, 1544
- Puerikulturako laguntzaileak, 1543
- puntuazioa, 540, 816
- puntuazioaren, 355, 501, 503
- puntuaziolari, 816
- Quebecen, 1526, 1528, 1542
- Quebecen, 1527, 1528, 1542
- Radio Galegak, 949
- Radio Vitoria, SA, 323

- Ramon Llull Institutua, 1299
rati- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak, 1638
ratioak, 366, 852
ratioari, 1104
ren eginkizunen berezko goi-mailako aholkularitza, 813
Renaixença, 1363
Réunion, 1513, 1523
Réunioneko ikastegietan, 1641
Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan, 1608, 1609
Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan, 1608, 1609
Ribagorza eskualdea, 637
Ribagorza Eskualdea, 637
RIDEA, 699
rketa errazteko oinarritzko laguntza- produktuak, 1080
Roazhonen, 1613
rol, 477
rola, 1700
rolen eta genero-identitateen aniztasuna, 618
rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera, 1044
Rossetti, 48
Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos", 1002
RTVAk, 557, 582, 583, 620
RTVAren, 582, 583
RTVAren plataforma digitala, 621
RTVC ente publikoak, 1074
RTVE, 241
RTVEk, 731
RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea, 1360
RTVErekin, 240
RTVG korporazioa, 949
RTVG korporazioak, 950
RTVG korporazioaren emanaldien estaldura, 949
RTVG korporazioaren hizkuntza, 950
RTVG korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak, 950
RTVG korporazioari, 949
RTVVren, 1387
RTVVren emanaldiak, 1386
RTVVren itxieratik, 1387
Rubert de Ventós, 48
Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialde, 1700
Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeak, 1700
Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera, 1700
saikera, 924
sail, 345, 502, 509, 580, 669, 959, 995, 1102, 1104, 1122, 1320, 1511
Sail, 1122
sail eskudunak, 1403
saila, 478, 670, 677
sailak, 336, 368, 405, 408, 412, 472, 480, 484, 502, 517, 569, 578, 580, 602, 603, 616, 621, 682, 801, 839, 849, 867, 869, 890, 942, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1105, 1112, 1113, 1176, 1186, 1191, 1227, 1232, 1233, 1237, 1241, 1259, 1260, 1261, 1297, 1319, 1320, 1323, 1385, 1403, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1415, 1428, 1696
Sailak, 344, 369, 580, 735, 857, 868, 1016, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1122, 1127, 1177, 1192, 1194, 1232, 1233, 1236, 1237, 1241, 1256, 1411
sailaren, 408, 472, 501, 598, 599, 655, 959, 994, 1075, 1116, 1187, 1221, 1222, 1223, 1232, 1257, 1304, 1313, 1376, 1408, 1409
sailari, 408, 957, 1131
sailburua, 336, 341, 342, 387, 409
sailburuak, 337, 338, 342, 343, 386, 630, 834, 868, 902, 1129
sailburuordea, 336
sailburuorde-maila, 427
sailburutzek, 561
sailek, 518, 588, 669
Sailek, 407
saileko, 403
saileko arduradunak, 995
saileko idazkari nagusiak, 1127
saileko titularrari, 403
Sailen, 484
sailen arteko koordinazioa, 1260
sailletako, 386, 1629

- sailletako titularrek, 1016
- saillkapen, 603
- saillkapen ekonomikoaren, 125
- saillkapena, 971, 983, 1079, 1424
- Saillkapena, 856
- saillkapen-proba, 1122
- saillkapen-taldearen, 942
- Saint-Pierre eta Mikelumeko eta Mayotteko garapen-programei, 1641
- Saint-Pierre eta Mikelumen, 1641
- saio, 1512, 1636, 1637, 1638, 1639
- saio batzuen ezaugarriak, 1640
- Saio batzuen ezaugarriak, 1636
- saio espezializatuetan, 1678
- Saio- eta zerbitzu-eskaintza analogiko eta digital, 1637
- saio pribatu, 1587, 1590, 1658
- Saioa, 1583
- saioak, 1563, 1627, 1632, 1634, 1635, 1636, 1638
- saioak balioztatzeko baldintzak, 1438
- saioei, 1633
- saioek, 238
- saioen kopurua, 1636
- saio-eskaintza, 1638
- saio-kopurua, 1678
- Saiook, 1638
- saioon, 1633
- sakrifizioari, 392
- salaketa, 213, 267, 268, 1584
- salaketa jarri aurretiko informazioan, 267
- salaketa penalak, 5
- Salaketak, 99, 143
- salaketaren kopia, 267
- salaketaren kopiaren doako itzulpena, 267
- salaketaren kopiaren idatzizko itzulpena, 268
- salako presidenteak, 1593
- Salamanca-ko arbel bisigodoak, 1002
- salan, 1585
- salara, 1595
- salatzaile, 267, 268, 1583, 1604
- salatzeko eskubidea, 267
- salbuespen, 149, 310, 374, 575, 869, 1133, 1348, 1471
- Salbuespen, 800, 1199, 1215, 1239, 1562
- salbuespen partzialak, 1240
- salbuespena, 734, 765, 1349, 1354
- Salbuespena, 799, 1220
- salbuespenak, 73, 197, 198, 199, 234, 374, 515, 954, 1130, 1220, 1223, 1349, 1471
- Salbuespenak, 734, 799, 800, 911, 1122, 1220, 1221, 1354
- salbuespenarekin, 1353
- salbuespenaren prozedura, 734
- salbuespenei, 1350, 1354
- salbuespenek, 312
- salbuespenekin, 1355
- salbuespenez, 202, 354, 373, 487
- salbuespenezko hautaketa-prozesuen, 480
- salbuespenik, 310, 529, 1172
- salbuespen-kasuak, 1192
- salbuetsi, 81
- salbuetsita, 36
- Salbuetsitako eragiketak, 1570
- Salbuetsitako garraiobide, eragiketa eta zerbitzuak, 1570
- saldu izanaren fakturaren kopia, 1566
- saldu ondoko zerbitzu, 1496
- saldu ondoko zerbitzuak, 235
- salerosketa-erregistratzaileek, 1205
- salerosketako, 331
- salgaiak, 1571
- salgaien, 1645
- salgaiengatik, 1644
- salmenta, 192, 458, 923, 1450, 1451, 1452, 1518, 1566
- Salmenta, 192, 1335
- salmenta- eta entzunaldi-kopurua, 1562
- salmenta-baldintzei buruzko informazioa, 1495
- salmenta-fakturaren jaulkipen-zenbaki eta -data, 1566
- salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 1518
- salmenta-jardueretan, 1518
- salmentak, 1518
- Salmenta-modalitate bereziak, 945
- Salmenta-motak, 1518
- salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak, 1046

- salmentari, 717
saltokitik kanpo egindako
kontratuak, 235
Saltokitik kanpo egindako
kontratuen, 235
Saltokitik kanpo egindako
kontratuetan, 235
saltzaile autonomoak, 1517
San Marino, 42
San Martin, 1514
San Martin eskualdeko kultura-
berezitasunak, 1514
San Millán de la Cogolla
Fundazioaren jarduerak, 835
San Millán fundazioak, 853
Saneamenduari, 189
saneamendu-neurria, 190
saneamendu-neurriak, 189
Saneamendu-neurriak, 189, 190
saneamendu-neurrien, 190
Santa Creu i Sant Pau ospitaleko
Patologia Eskolak, 1171
Santiago de Compostela hiria, 909
Santiago de Compostela Hiriaren
Hiriburutzaren Estatutuari, 909
Santiago de Compostelako
Adierazpena, 24
Santiago de Compostelako Udalak,
909
Santiago de Compostelako Udaleko
hizkuntza, 909
Santiago de Compostelan, 957
sarbide, 195, 405, 697
Sarbide elektronikorik, 530
sarbide partziala, 1525, 1618
Sarbide partziala, 1525
Sarbide partzialaz, 1619
sarbidea, 201, 529, 1695
sarbidea unibertsala, doakoa eta
iraunkorra, 472
sarbide-prozedurak, 697
sare, 956, 1024
sare berriak, 998
sare finko eta mugikorren, 590
Sare publikoko gizarte-
zerbitzuetarako eskubidea, 1213
sare publikora, 365
sare sozialak, 83
sare sozialen erabilera, 685, 844,
1039
sare telematikoetan, 1280
sarea, 1024, 1054, 1080
Sarea, 1458
sareak, 59, 469, 1548
Sareak, 1548
sarean, 923, 1691
sarearekin, 1472
sarearen barruko etika, 757
sarearen erabilera-eskubideak, 1458
sareari buruzko adierazpena, 289
Sareari buruzko adierazpena, 289
sareek, 998
sareen, 1635, 1636
Sareetan, 748
sareko liburutegiek, 432
sarera konektatutako abonatuai,
1150
saretan, 365
saretan, publiko eta pribatuan, 365
sari, 1437, 1647
saria, 1551, 1686
sariak, 536, 1290
Sariak, 924
saridun berri, 1129
sarien, 1611
sarrera, 116, 164, 165, 196, 322, 337,
486, 529, 537
Sarrera, 115, 206, 927, 929, 1066,
1146, 1435, 1441
Sarrera eta igoera, 115
sarrera-araubide, 529
sarrera-egoerak, 337
sarrerako programetan, 1249
sarrera-kopuruaren irizpidea, 1265
sarreran, 192, 456
sarrera-prozesuetan, 596
sarrerei, 1372
sartzea, 96, 141, 429
satelite bidezko irrati-telebisten
maiztasunen, 1637
satelite bidezko telebista-kate, 1662
satelite bidezko teledifusio, 1662
satelite bidezko teledifusioari, 1662
satelite nahiz kable bidezko irrati-
hedapeneko transmisioak, 59
SEASKA elkarteak Ipar Euskal Herrian
administratutako eskola
elebidunak integratzeari buruz
prestatutako ebazpen-
proposamena, 49
Sefarad, 274
Sefaradeko, 274

- Sefardi, 274
sefardia, 275
segmentazioa, 861
segurtasun, 472, 480, 1110, 1680
segurtasun- edo osasungarritasun-
arrazoiengatik, 811, 1294
segurtasun eta ongizate
emozionala, 1236
segurtasun eta prebentzio
zibilarekin, 1558
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko Lege Organikoaren, 661
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko martxoaren 13ko 2/1986
Lege Organikoak, 783
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko martxoaren 13ko 2/1986
Lege Organikoan, 841
Segurtasun Indar eta Kidegoen
Lege Organikoan, 1146
segurtasun juridikoa, 1084, 1362
segurtasun juridikoari, 472, 1336
segurtasun nazionalerako, 95, 139
segurtasun publikoaren, 472
Segurtasun Publikoaren Akademia,
885
Segurtasun Publikoaren Sistema, 485
segurtasun publikorako, 95, 139
segurtasuna, 66, 484, 533, 842, 1046,
1271, 1462, 1498, 1680
segurtasunaren, 253, 484
**segurtasunaren alorreko Europar
Batasuneko legeriarekin**, 1706
segurtasunaren ebaluazio, 953
segurtasunaren eta larrialdien
arloan, 594, 1114
segurtasunarengatik, 244
segurtasunari, 1459, 1706
Segurtasun-datuen fitxa, 246
Segurtasuneko, 533
segurtasunerako, 788, 842, 1010,
1483, 1484
Segurtasun-informazioa, 971
segurtasun-jarraibideak
eskualdeetako edo eremu urriko
hizkuntzetan ere idatzita egongo
direla zaintzea, 97, 141
segurtasun-politika publikoak, 1342
segurtatzen, 1655
seinale akustikoak, 533
Seinale horien ezaugarriak, 944
seinaleak, 192, 628, 811, 971, 1295,
1711
seinaletika eleaniztuna, 1711
seinaleztapen, 782
seinaleztapena, 597, 628, 782, 971
seinaleztapen-sistemak, 904, 972,
1057
seinaleztapen-sistemetan, 904, 972,
1057
seinalizazioa, 533
seinalizazioan, 535
sektore, 260, 563, 587, 602, 607, 612,
672, 695, 795, 805, 815, 823, 838,
975, 981, 1049, 1077, 1126, 1153,
1164, 1168, 1279, 1281, 1289, 1299,
1303, 1362, 1375, 1701
sektore ekonomikoekin, 1237
Sektore espezifiko, 602
sektore estrategiko eta
lehentasunezkoetat, 906
sektore horretako zenbait elkartek,
54
sektore instituzional, 695
sektore pribatua, 477
sektore pribatuan, 570, 672, 805,
1069
sektore pribatuko lan-eremuan, 672,
1069
sektore produktibo, 1480
Sektore publiko autonomikoa, 989
Sektore Publiko Autonomikoa, 709
sektore publiko autonomikoak, 988
Sektore publiko autonomikoak, 989,
996
Sektore publiko autonomikoak
Interneten duen presentziaren
printzipio orokorrak, 989
sektore publiko autonomikoarekin
kanal digitalen, 988
sektore publiko autonomikoaren
nazioarteko akordio ez-
arauemaileak, 993
sektore publiko autonomikoaren
nazioarteko akordioak, 993
sektore publiko autonomikoko
erakunde instrumentalak, 996
Sektore publiko instrumentala, 781
sektore publiko instrumentalaren
entea, 790
sektore publiko instrumentaleko
langile guztien prestakuntza-

- politiken koordinazioan, 1427
- sektore publikoa, 97, 141, 709, 728, 838, 1637
- Sektore publikoa osatzen duten erakundeek, 1275
- Sektore publikoak, 1275
- Sektore publikoan, 1308
- Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak, 1275
- Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan, 1275
- Sektore publikoaren informazioa, 1275
- sektore publikoko autonomikoak ez diren subjektu publikoek, 996
- Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planak, 1308
- Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planek, 1308
- sektore publikoko erakunde instrumentalek, 980
- sektore publikoko kontratuei, 253
- sektorea, 1200, 1375, 1387, 1415
- sektorea berritzeko funtsezko tresna, 923
- sektoreak, 785, 786, 803, 958
- sektorean, 1375, 1637
- sektorearen, 1375
- sektorearen berezko hizkuntzatik, 606
- Sektorearen profesionalizazioa, 947
- sektoreek, 369
- sektoreekin, 1266
- sektoreetako, 156, 592
- sektoreetan, 1036
- sektoreko agenteekin, 924
- sektoreko elkarteekin, 594, 1114
- sektoreko enpresen beharizantara, 1415
- sektoreko erabilera normaleko hizkuntza, 1166
- Sektoreko feria-jarduerak, 924
- sektoreko hizkuntza-normalizazioak, 485
- sektoreko jarduerak eta produktuak, 924
- Sektoreko planei, 398
- sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza, 960, 1191
- sektorerako, 958
- sektorerentzat, 477
- sekuentziak, 1596
- semantika, 982
- semeak, 1273
- seme-alaba, 1354
- seme-alaba adingabeak, 570
- seme-alabak, 734, 1220
- seme-alabak dituzten pertsonen etengabeko ikaskuntza-prozesua, 1190
- seme-alabatasuna, 1273
- seme-alabei, 8, 274, 1354
- seme-alabek, 1232
- seme-alabek edo ondorengoek jasotako hizkuntza-irakaskuntzagatik, 1040
- seme-alaben, 541, 729, 1161
- seme-alaben hazkuntzan eta hezkuntzan, 1235
- seme-alaben hezkuntzan, 595
- senar, 1273
- senar-emazteengandik, 8
- senarrak, 1494
- senatari, 1692
- Senatuak, 1710
- Senatuko batzorde iraunkor eskudun, 1698, 1699
- sendagai, 833
- sendagaia, 833
- sendotutako eta parte-hartze handiko jaiak, 947
- senide laguntzaileek, 1394
- senideen, 613
- senideen edo zaintzaileen beharizanen kalifikazioa, 1213
- Senideen eta beste pertsona batzuen komunikazioak eta bisitak, 1181
- senideenganako, 613
- senidetasun-loturarik, 1438
- senidetasun-zentzua, 998
- Senior kategoria gorena, 1240
- senior kategoria gorenera, 1240
- senitartekoak, 261
- senitartekoek, 1675
- senitartekoekin, 107
- senitartekoen edo zaintzaileen beharizan sozialen balioespena jasotzeko eskubidea, 771

- senitartekoen izenak, 1583, 1604
sentimendu kolektiboa, 641
sentsibilitate artistikoa, 1476
sentsibilizazio, 413, 477, 531, 533
sentsibilizazio- eta prebentzio-
programak, 413
sentsibilizazio- eta prestakuntza-
neurriak, 531
sentsibilizazioa, 477, 872, 1044
Sentsibilizazioa, 1044
sentsibilizazio-kanpainak, 588
sentsibilizazio-kanpainak eta -
ekintzak, 588
sentsibilizazio-neurriak, 932, 1044
Sentsibilizazio-neurriak, 1043
Sepepak (Asturiasko Printzerriko
Enplegu Zerbitzu Publikoak, 704
seriean, 176
serie-zenbakiak, 1459
Sexismoa, 1120
sexismorik gabeko hizkuntza
normalizatu, 484
sexismorik gabeko hizkuntzaren, 484
sexismorik gabeko hizkuntzaren
eskakizunen, 484
sexu, 11, 12, 151, 354, 411, 412, 413,
414, 415, 417, 418, 419, 514, 523,
536, 818, 831, 880, 939, 998, 1052,
1092, 1107, 1121, 1140, 1147, 1172,
1235, 1252, 1582
Sexu, 1494
sexu aldagaia, 888
sexu bereko ezkonduak, 1273
sexu- edo genero-diskriminaziorik,
1308
sexu- edo genero-identitateagatiko
diskriminazioaren, 528
sexu- edo genero-identitateagatiko
diskriminazioaren debekua, 528
sexu- edo genero-identitatean, 527
sexu- edo genero-identitatean
oinarritutako diskriminazioa, 527
sexu- edo genero-identitaterako,
527
sexu maskulinoaren eta
femeninoaren profesionalak, 879
sexua, 5, 24, 62, 85, 117, 148, 213,
259, 464, 520, 523, 524, 527, 532,
536, 538, 545, 555, 563, 568, 584,
633, 649, 666, 678, 692, 705, 706,
720, 756, 770, 771, 784, 818, 819,
851, 875, 880, 883, 908, 927, 928,
929, 930, 948, 969, 976, 1038, 1064,
1066, 1077, 1121, 1146, 1252, 1319,
1338, 1426, 1499, 1574, 1589, 1590,
1598, 1600, 1687
sexu-abusuei, 413
sexuagatik, 556, 704, 710, 746, 1041,
1380
sexuagatiko edo sexu-orientazio eta
-tasunagatiko jazarpena, 1049
sexuala eta sexuaren arazoizkoa.
Ikus jazarpena
sexualitateari buruzko informazio-
zerbitzu, 1638
sexuan, 418, 1135, 1318
sexuan oinarritutako diskriminazioa,
1033
sexuan oinarritutako diskriminazioaz,
1118
sexuan oinarritutako diskriminaziorik,
1141
sexuan oinarritutako diskriminaziorik
ez egitea, 592
sexuan oinarritutako diskriminaziorik
ezaren printzipioa, 1425
sexuan oinarritutako jazarpena, 670
sexuan oinarritzen den pertsonen
diskriminazio-mota, 419
sexu-aniztasunaren, 613
sexu-aniztasunaren eta genero-
identitatearen errespetua, 613
sexuaren, 259, 417
sexuaren aldagaia, 445
sexuaren araberako jokabide-
estereotipo eta -eredu
soziokultural, 417
sexuaren presentziari, 1368
sexuaren ziozko desberdintasunei,
958
sexuaren ziozko diskriminazioaz, 1308
sexu-aukera, 758, 948
sexu-diskriminazioa, 418, 419
sexu-diskriminazioaz, 417
sexuen, 673, 872, 1217
sexuen arteko berdintasuna, 1557
sexuen arteko berdintasunean, 568,
603, 870, 1068
sexuen arteko berdintasunezko
hezkuntza, jasangarritasunerako
hezkuntza, 1107
sexuen arteko desberdintasuna, 873

- sexuen arteko desberdintasuna ezabatzeari, 872
- sexuen ordezkari-tza paritariora, 1070
- sexu-erasoen inguruan sentsibilizatzea, 1471
- sexu-esplotazioaren, 674, 872
- sexu-garapen askotariko edo ez-binarioa, 1421
- sexu-heziketa, 1471
- sexu-identitatearen, 1121
- sexu-izaera duten bortxaketekin, 1442
- sexu-jazarpena, 670, 1049
- sexu-jazarpenaren, 419, 673, 872
- sexu-kausa duen diskriminazioari, 970
- sexu-orientazio, 412, 413, 414, 415, 527, 528, 1140, 1319
- sexu-orientazioa, 62, 148, 213, 259, 407, 411, 417, 455, 525, 527, 536, 538, 563, 678, 705, 720, 756, 770, 771, 784, 818, 819, 851, 880, 883, 927, 928, 929, 930, 969, 976, 1038, 1066, 1077, 1118, 1121, 1252, 1308, 1319, 1338, 1421, 1426, 1499, 1574, 1589, 1590, 1598, 1600, 1687
- sexu-orientazioa edo -identitatea, 1077
- sexu-orientazioagatik, 666, 969, 1041, 1121
- sexu-orientazioagatiko diskriminazioa, 969
- sexu-orientazioan, 613, 678, 679, 880, 883, 976, 1318, 1338
- sexu-orientazioan eta genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, 679
- sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, 613
- sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak, 1038, 1066
- sexu-orientazioan, genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminaziorik eza, 678
- sexu-orientazioan, genero-adierazpenean eta -identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako babes integralari, 678
- sexu-orientazioarekin edota genero-identitatearekin batera sexu-kausa duen diskriminazioari, 970
- sexu-orientazioaren zein genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurkako politika publikoei, 1338
- sexu-orientazioaren, sexu-identitatearen edo genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurka babesteko eskubidea, 1121
- sexu-orientazioari, 803, 1293, 1320
- siglak, 153, 1075
- sina, 58, 98, 142
- sinadura, 99, 143, 1655
- sinadura elektronikoa, 1340
- Sinadura-bilketa, 1393
- sinadurak, 567, 1388
- Sinadurak biltzeko pleguak, 111
- sinadurak biltzeko prozedura, 111
- sinadurarako, 56
- sinaduraren, 261
- sinaduraz, 1128, 1132
- sinatu, 58, 83, 99, 129, 144, 1655
- sinatuko, 99, 129, 144
- sinatzaile, 48, 49
- sinatzea, 425
- sinatzen, 24, 86, 130
- sinatzerakoan, 99, 143, 1655
- sinboloak, 811, 1295, 1382
- sinboloen, 774, 811, 1295
- síndic de greuges*, 1247
- Síndic de Greuges*, 1156, 1247, 1378
- Síndic de Greugesek*, 1421, 1422
- Síndic de Greugesen* izaera eta jardun-printzipioak, 1247
- Síndic de Greugesen* titularraren estatutu juridikoa, 1421
- Sindicultura de Comptes*, 1378
- Síndic-ondoko*, 1421
- Síndic-ondokoa*, 1421
- Síndic-ondokoaren* estatutu juridikoa, 1421
- sindikatu, 317
- sindikatu- edo mutualitate-jarduerak, 1499
- sindikatu- edo ugazaba-ordezkaritzako, 317
- sindikatu nazional eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan,

- 1526
sindikatuak, 312
sindikatuak, 1166, 1506, 1637, 1639
sindikatu-erakundeak, 35
sindikatu-jarduerak, 1574, 1687
Sindiko Prokuradore Nagusia, 348
Sindikoa, 1422
sinergiak, 947
sineskera, 1107
sinesmen, 411, 412, 413, 414, 415, 758, 1308
sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko, 1413
sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko eta kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espiritua, 1413
sinesmen pertsonalak, 927
sinesmena, 818, 819
sinesmenak, 148, 213, 215, 259, 271, 524, 538, 720, 756, 770, 784, 851, 883, 928, 929, 930, 969, 976, 1038, 1066, 1067, 1319, 1413, 1421, 1426
sinesmen-askatasuna, 4, 1414
sinesmenei, 1320
sinesmenetan, 883, 976, 1038, 1066
singulartasunari, 1019
sinpletasun- eta subsidiarioritasun-irizpideak, 286
Sinpletasun- eta ulergarritasun-printzipioa, 663
Sinpletasunaren, 519
Sinpletasunaren eta ulergarritasunaren printzipioa, 875
Sinpletasun-printzipioa, 1336
Sinplifikazio administratiboa, 244, 448
sinplifikazioa, 244, 844
sinplifikazioak, 1296
sinposio, 227, 231, 599, 1117
sintesi-ohar espezifikoarekin, 302
sintesi-oharrarekin, 302
sinto hizkuntza, 60
sistema, 158, 171, 195, 215, 223, 243, 309, 339, 343, 363, 364, 365, 367, 370, 374, 404, 406, 408, 409, 437, 438, 481, 486, 487, 507, 512, 514, 529, 533, 534, 559, 581, 588, 591, 593, 595, 597, 600, 607, 672, 680, 681, 682, 683, 730, 769, 797, 811, 820, 921, 924, 925, 935, 956, 972, 1015, 1035, 1070, 1079, 1095, 1098, 1100, 1101, 1106, 1107, 1112, 1168, 1173, 1175, 1180, 1184, 1195, 1196, 1197, 1200, 1203, 1209, 1230, 1239, 1249, 1254, 1257, 1258, 1269, 1285, 1295, 1296, 1301, 1304, 1319, 1354, 1368, 1381, 1392, 1395, 1400, 1403, 1571
Sistema, 607
sistema alternatiboak, 610, 683, 878
Sistema daktilologikoa, 1295
sistema demokratiko, 215, 1214
sistema demokratikoaren sorbururik hurbilenak, 1214
sistema duala, 256
sistema dualean, 241
sistema eleaniztunean,, 241
sistema elebidunaren (frantsesa eta eskualde-hizkuntza) irakaskuntza, 1695
sistema geografikoa, 1416
sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, 811, 1295
sistema handigarriak, 610, 683, 878
sistema handigarriak eta alternatiboak, 305, 1427
sistema handigarrietan, 223
sistema haptikoak, 683
sistema instituzionalean, 1203
sistema instituzionaleko, 1285
sistema irisgarriez, 597
sistema juridiko, 158
sistema kartografikoa, 1416
sistema misto eta paritario, 1390
sistema optiko edo elektronikoa, 1296
sistema publikoetarako, 243
sistema teknologikoen, informazioaren eta programa informatikoen erabilera, 757
sistemak, 337, 364, 377, 382, 384, 524, 533, 534, 535, 812, 882, 904, 940, 1003, 1282
sisteman, 924
Sisteman sartuta dauden liburutegietako titularren betebeharrak, 956
sistemaren arauak, 1454, 1455
sistemaren buru, 433
sistemaren funtsezko elementua, 1398
sistemaren funtzionamendu

- demokratikoaren osotasuna, 1196
- sistemaren gaineko ezagutzak, 1538
- sistemarena, 535
- sistemari, 982
- sistematika, 247
- sistematizazioa, 1260
- sistematizaziorako, 1258
- sistemekin, 312
- sistemetan, 904
- soberakinak, 125
- Sobrarbe Eskualdea, 641
- Sobrarbek, 641
- software, 1708
- softwareak, 1164
- Soin Hezkuntzako Euskal Erakundeak, 351
- soinu- eta irudi-grabazioak, 1596
- soinu-errejidore, 1570
- soinu-euskarriak, 1080
- Soinu-grabazioak, 1164
- soinu-hartzaile, 1570
- soinu-hizkuntza, 811, 1296
- soinu-ilustratzaile, 1569
- soinu-informazio, 591
- soinu-ingeniari, 1569
- soinu-laguntzaile, 1569
- soinu-materialean, 390
- soinu-muntatzaile, 1570
- soinu-operadore, 1570
- soinu-operadore laguntzaile, 1569
- soinu-teknikari, 1570
- soinuzko adierazgarria, 1391
- soinuzko adierazgarrien araubidea, 1391
- soinuzko adierazgarriez, 1391
- soinuztatze-arduradun, 1570
- solasaldi, 1596
- solasaldiak, 1637
- solaskideen, 591
- soldadutza-aldiak, 1557
- soldata, 392, 1166, 1644
- soldatagatiko kontribuzio, 1671
- soldatagatiko kontribuzioei, 1671
- soldatak, 1569
- soldatako langile, 1316, 1501, 1670
- Soldatako langile, 1504
- soldatako langile atzeritarraren hizkuntzan idatzitako kontratua, 1500
- Soldatako langile atzeritarren enplegua, 1504
- soldatako langilea, 1500, 1630
- soldatako langileak, 1500, 1630
- Soldatako langileak, 1501
- soldatako langilearen, 1500, 1502
- soldatako langileari, 1501
- soldatako langileei, 1508, 1568
- Soldatako langileek, 1503, 1558
- soldatako langileen, 1499, 1508
- Soldatako langileen, 1468
- Soldatako langileen ordezkari, 1502, 1503
- Soldatako langileen parte-hartzea, 1503
- soldatako langileok, 1501
- soldata-orriak, 1166
- soldatapeko, 1500
- soldatapeko gidariek, 1394
- soldatapekoa, 1191
- soldatapekoa ez den lanbide, 1671
- soldatapekoak ez direnen, 1468
- soldatarik, 392
- soldatei, 1670
- Soldatei, Lanaldiari eta Enpleguaren Garapenari buruzko 2003ko urtarrilaren 17ko 2003-47 Legearen, 1670
- sor, 22
- sorkuntza, 211, 271, 340, 341, 478, 548, 552, 553, 620, 635, 665, 679, 718, 757, 906, 923, 963, 1002, 1126, 1267, 1276, 1373, 1389
- sorkuntza artistiko, 906
- sorkuntza kulturaleko eta artistikoko ekimenak eta jarduerak, 635
- sorkuntza soziokulturala, 757
- sorkuntza, itzulpen-jarduera, 923
- sorkuntzak, 654, 857, 1126
- sorkuntzako, 924
- sorkuntza-lana, 211
- sorkuntzarako, 925
- sorkuntzarekin, 1627
- Sorkuntzarekin, 1563
- sorkuntzaren eta kultura-enpresen sektoreak ordezkatzan dituzten antolakundeak, 1176
- sorkuntzaren helburua, 1131
- sorkuntzari lotutako jabetza-eskubideak, 1263
- sorkuntzen altxorra, 894
- sorlekua, 117, 213, 259, 584, 649, 706, 883, 908, 976, 1038, 1064, 1066

- sormen, 673
sormen eta ekoizpen artistiko,
kultural eta intelektualean, 673
sormena, 198, 518, 754, 1026, 1126,
1628, 1659
Sormena, 1659
sormena eta kultura-artekotasuna
pizten, 78
sormenaren eta kultura-
hedapenaren esparruetako
instituzio frantses eta
atzeritarrekin, 1692
sormen-askatasuna, 1262
sormen-berrikuntzak, 938
Sormenezko obra
zinematografikoak, 1640
sormen-lan, 1659
sormen-lan intelektuala, 1638
sormen-lanak, 1672
sorospenak, 337
sorrera, 588, 655, 937, 1423, 1448,
1518
sorrerari, 1680
sorterria, 5, 24, 523, 527, 666, 678,
880, 969, 1338
sorterrian, 1437
sortu, 3, 12, 36, 44, 54, 82, 88, 133,
461, 462
sortuko, 326
sortuz, 47
sortzaile, 925
sortzaile, enpresa eta industrien
zeregina, 937
sortzaileak, 921, 922, 1176
Sortzaileak, 922
sortzaileek, 937
sortzaileen eta itzultzaileen
eskubideen, 926
sortzaileen jabetza intelektualeko
eskubideak, 926
sortzaileen lana, 210
Sortzapena, 1122, 1178, 1221, 1222
sortzea, 36, 47, 49
sortze-lana, 1061
sortzen, 24, 44, 451, 1612
Sortzetiko arazoak, 1536
Sortzetiko arazoei, 1536
sortzetikoak, 217
sortzez frantsesak diren edo
herritartasun frantsesa duten
mediku, dentista eta emaginei,
1526
Sostengu, 503
sostengua, 1234
soziala. Ikus iritzia
sozialak. *Ikus establezimendu*
sozializazio gehitua, 28
sozializaziorako, 517
sozietate, 181, 182, 264, 265, 311,
313, 316, 317, 321, 322, 323, 950,
1044, 1627, 1631, 1636, 1638
Sozietate, 1627
sozietate anonimoen legeria
orokorrean, 321
sozietate atzeritarrek, 1567
sozietate edo establezimendu
publiko, 1639
sozietate europarretan, 1503
sozietate filialetan, 1197
sozietate kooperatibo europarretan,
1503
sozietate kooperatiboa, 483
sozietate kooperatiboaren
kontzeptua, 1307
sozietate kooperatiboan
batzordeetan, 1503
sozietate kotizatueta, 302
sozietate kudeatzaile eta filialen
aurrekontuak, 322
sozietate kudeatzaileak, 182
sozietate kudeatzaileari, 181
sozietate nazionalai, 1632
sozietate nazionalak, 1634
sozietate pribatuekin, 311
sozietate publiko, 315, 322
Sozietate publiko, 322
sozietate publiko kudeatzaileena,
322
sozietate publikoa, 323
sozietate publikoekin, 1512
sozietate publikoen, 317, 321
Sozietate publikoen, 321
sozietate publikoentzat, 315
sozietatea, 1451, 1637
Sozietatea, 1567
sozietateak, 182, 263, 321, 322, 583,
1639
sozietatearen, 180, 182
sozietatearen estatutuak, 180
Sozietatearen informazioa, 302
sozietate-egoitza, 282
sozietateek, 322, 804, 1390, 1637

- Sozietateek, 302
sozietateekiko, 323
sozietateekin, 311
sozietateen, 313, 314, 316, 321, 323,
582, 665, 1159
sozietateen erregistroa, 1517
Sozietateen eta beste pertsona
juridiko batzuen mozkinen
gaineko zerga, 1561
sozietateen gaineko zerga, 1563,
1570, 1627
Sozietateen gaineko zerga, 1569
sozietateen gaineko zerga
ordaintzeko ardura duen enpresa
zordunak, 1563
sozietateen ikus-entzunezko
zerbitzuen estrategia- eta
koordinazio-ildoak, 1638
sozietateen kapitala, 321
sozietateen kapitalaren eskudiru
bidezko harpidetzak, 1627
sozietateentzat, 316
sozietateetako, 316, 323, 1636
sozietateetan, 311
sozietateetarako, 323
sozietate-formula kooperatiboaren
erabilera, 1307
sozietate-izena, 1566
soziokulturalak, 25
soziolinguistikan, 227
soziolinguistikoak, 25
Soziologia, 767
subiranoak. *Ikus* maileguak
subiranotasun politikoaren mailan,
29
subiranotasunera heldu diren herri
batzuen hizkuntzak, 25
subiranotasunik gabeko herriei, 25
subjektiboak, 25
subjektu, 1012
subjektu eramaileak, 272
Subjektu erantzuleak, 842
Subjektu pasiboa, 1178, 1219, 1221,
1223
subjektu pasiboak, 1222, 1223
Subjektu pribatuek, 1198
subjektu publikoek, 996
subjektu publikoen beste akordio
batzuk, 993
Subjektu publikoen beste akordio
batzuk, 996
subjektuak, 260, 1110
subjektuek, 1309
subjektuen, 849
subjektuen arteko harreman-
fenomenoa, 219
subjektuk, 382
subjekturi, 874, 884
subsidiaritasun-printzipioari, 73
substantibo maskulino pluralari, 879
substantiboak, 1012
substantzia eta nahaste kimikoak,
246
suedieraz, 63, 68, 69
suhiltzaileen kidegoa, 1145
Suitzako Konfederazioko agintari
judizialen edo administrazio-
agintarien, 1554
Suitzako Konfederazioko herritarrak,
1462, 1680
sukaldaritzak, 1051
suntsiarazpen, 256
suntsiarazpena, 256
suntsitzeko arriskuan dauden
hizkuntzei, 79
superabitaz, 322
susmagarria, 1603
susmagarriak, 1603
Susmagarriak, 1576
susmagarritzat, 1577
susmoa, 1596
suspertu, 91, 135
suspertze-neurriak, 948
susta, 51
sustagarriei, 469
sustapen, 384, 463, 893, 1078, 1154,
1279
sustapen- edo komunikazio-
kasuetan, 954
sustapen ekonomikoa, 1300
Sustapen- eta babes-neurriei, 1280
sustapen- eta promozio-irizpideei,
498
Sustapen- eta suspertze-neurriak,
948
Sustapen Ministerioari, 289
sustapen unibertsalaren, 423
Sustapen-, prebentzio- eta
sentsibilizazio-neurriak, 1044
sustapena, 199, 239, 309, 310, 340,
383, 404, 458, 469, 522, 548, 588,
647, 680, 718, 725, 753, 777, 781,

- 897, 907, 927, 1002, 1080, 1167,
1234, 1276, 1280, 1303, 1456, 1659
Sustapena, 533, 603, 698, 1063, 1289,
1341
Sustapenak, 1333
sustapenarekin, 1558
sustapenaren, 1119
sustapenari, 650, 694, 1264, 1331,
1690
Sustapenari, 1710
sustapenean, 670, 924, 937, 1291
sustapen-ekintzak, 1176
sustapenerako, 483, 486
sustapenetan, 955
Sustapen-jardueren helburuak, 907
Sustapen-jarduketa publikoa, 398
Sustapen-jarduketak, 1059
sustapen-kanpainak, 603, 1333
sustapen-kanpainetan, 211
sustapen-komunikazioaren ardatz,
947
sustapen-neurri, 68
sustapen-neurriak, 61, 384, 398, 1154,
1279
Sustapen-neurriak, 615, 877, 1166,
1341
sustapen-neurriak hartuko, 71
sustapen-planen, 1079
sustapen-politikak, 1154
sustapen-politikaren praktika
jarraitua, 1184
sustatu, 12, 57, 61, 78, 91, 135, 462
sustatu eta kanpoan zabaltzea
helburu duten organismoekin, 425
sustatuko, 3, 66, 475
sustatzaile, 387
Sustatzaile, 387
Sustatzaile eta eraikitzaileen
elkarteetako, 387
sustatzaile eta eraikitzaileen
elkarteetatik, 387
sustatzailea, 386
sustatzaileek, 257
sustatze, 60
Sustatze- eta eskualdatze-
baldintzak, 257
sustatzea, 88, 90, 133, 134
sustatzeko, 4, 22, 80, 93, 101, 137
sustatze-lan, 404
sustatzen, 37
sustrai historikoengatik, 1377
sustraitzeagatiko baimenak, 1249
suteak, 1644
Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko
eta Salbamenduetarako
Zerbitzua, 1145
Suteetarako informazioa, seinaleak
eta segurtasuna, 971
tabakismoaren aurkako osasun-
neurriei, 192
Tabako produktuak tabako-makina
bidez saldu eta banatzeko
mugak, 458
tabakoa, 192, 414
Tabakoa banatu eta saltzeko
mugak, 458
tabakoa erretzeko debekua, 192
tabakoa saltzeko debekuaren, 192
tabakoaren erabilerak osasunean
eragiten dituen kalteez
ohartarazteko, 458
Tabakoaren kontsumoaren, 458
Tabakoaren sustapena
kontrolatzeko neurriak, 1124
tabakoari, 1166
tabako-makinen, 192
Tabako-produktuak, 192
tabako-produktuen, 192, 1124
Tabako-produktuen, 192
tahitiera, 1673
Tahitiera, 1673
tahitierak, 1673
tahitieraren, 1673
Tahitiko hizkuntzaren eta kulturaren
pedagogia, 1673
tailerrak, 964
takigrafia, 1467
takigrafo-erredaktore, 1507
talde, 9, 18, 44, 242, 311, 318, 372,
563, 580, 587, 772, 798, 799, 1077,
1140, 1147, 1154, 1161, 1189, 1255,
1319, 1363, 1377, 1380, 1397, 1637,
1639
talde arruntetan eskolatzearekin,
864
talde bereko beste kideekin, 10, 13
talde eragile, 1708
talde espezifikoarentzat, 219
Talde horiek guztiek eta eremu
urriko hizkuntzen erabiltzaileek, 52
talde horietako ordezkariak
zuzeneko parte-hartzea izan

- dezaten ziurtatzea, 51
- talde parlamentario, 318
- talde parlamentarioek, 311
- talde politiko eta sozial
 - ordezkatzailleak, 764
- Talde politiko, erlijioso, sozial,
 - linguistiko eta kultural
 - adierazgarriek, 772
- talde politiko, sozial eta kulturalentzat, 317
- talde politikoak, 1387
- Talde politikoentzako, 313
- talde sozial eta politiko, 1346
- Talde sozial eta politiko
 - ordezkagarriek, 317
- talde teknikoek, 604
- talde txikiak, 81
- taldea, 355, 372, 373
- taldeak, 27, 408, 580
- Taldeak**, 798, 799, 800
- taldean, 6, 29, 801
- Taldean, 608
- taldean eraikitako errealitatea, 29
- taldearen aniztasuna, 518
- Taldearen hizkuntzek eta kulturek
 - komunikabideetan ekitatezko
 - tokia izateko eskubidea, 28
- taldearen tutoreak, 506
- taldeari, 1189
- taldeek, 34, 272, 478, 983, 1401, 1509
- taldeek eskualdeko edo eremu urriko hizkuntza hitz egiten, 51
- taldeekiko, 1279
- taldeekin, 580
- taldeen, 310, 369, 531, 586, 759, 1396
- taldeenak, 434
- taldeetan, 1140, 1147
- Taldeetan sartzeko hautaketa-prozeduretan, 800
- taldeetarako, 1425
- taldekatze heterogeneoak
 - elkartzeko printzipioa, 1031
- taldeko, 580
- taldeko kide izatearen sentimendu indartsua, 1363
- taldekoak, 437
- talde-lanean, 1027
- taldeok, 27
- talderako, 400, 401
- taldetan, 407
- talentu berrien albumak, 1562
- Talentu berrien albumei, 1562
- talentu berrien albumek, 1562
- talentu berrienak, 1634
- Talentuak, 1176
- tamaina, 169
- tamaina tipografiko, 256
- tarifa, 739
- Tarifa, 554
- tarifak, 739, 1151
- Tarifak, 1572
- tarifek, 603
- tarifen, 740, 1551
- tarifikazioarekin, 1458
- Tarragonako artzapezpiku Guillem de Montgrík, 723
- tarte eta altuerako milimetro, 1151
- Tarteko maila, 1028
- tarteko mailako egiaztapen-probetan, 1122
- Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzak, 867
- Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek, 578, 1028
- tarteko mailako ziurtagiria, 1122
- tarteko mailan, 867, 1028
- tasa, 172, 176, 282, 283, 554, 740, 911, 1013, 1122, 1175, 1178, 1192, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224
- Tasa, 504, 740, 911, 1013, 1122, 1175, 1178, 1219, 1221, 1222, 1223
- tasa fiskalaren, 790
- tasak, 283, 337, 790, 1122, 1192, 1562
- Tasak, 911, 1178, 1221, 1222, 1223
- Tasaren, 504
- tasaren kuota, 1178, 1223
- Tasaren kuota, 1222, 1223
- Tasaren subjektu pasiboa, 1219
- tasaren subjektu pasiboak, 1178, 1221
- tasaren zenbatekoa, 554, 1219, 1220
- Tasaren zerga-egitatea, 1178, 1220, 1222, 1223, 1224
- Tasei, 738, 739
- tasen, 738, 1563
- Tasen Araubide Espezifikoari, 740
- tasun, 555, 584, 649, 690, 692, 706, 770, 784, 831, 927, 930, 1064, 1319, 1320
- tasun edo inguruabar pertsonal edo sozia, 784

- tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, 117, 213, 259, 563, 584, 649, 690, 706, 831, 908, 927, 928, 929, 930, 969, 976, 1038, 1052, 1064, 1066, 1077, 1140, 1146, 1147
- tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 704, 939
- tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialetako edozein, 1421
- tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak, 1426
- tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial, 555
- tasun edo inguruabar pertsonalengatik, 1235
- tasun fisiko, psikiko edo sentsoriala, 818, 819
- tasun pertsonal, 1252
- tasun pertsonal edo sozial, 771
- tasun sozialengatik, 1380
- taula, 1680
- Taula, 1680
- Taxiaren Kataluniako Kontseiluak, 1191
- taxiaren sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza, 960
- Taxiari, 1191, 1394
- Taxi-jarduera, 960
- Taxi-jardueraren araubide juridikoa, 960, 1394
- Taxi-lizentziak, 960
- taxi-lizentzien titular, 960
- taxi-profesionalekiko komunikazioetan, 1191
- taxi-zerbitzua, 1191
- Taxi-zerbitzua, 1394
- Taxi-zerbitzuaren erabiltzaileek, 1191
- taxi-zerbitzuari, 960
- teatroak, 35
- Teheranen, 12
- teknika, 160, 477, 596, 1142
- teknika bioklimatikoan, 886
- teknika eta trebetasunen multzoa, 591
- teknika juridikoaren, 160
- teknika terapeutikoan, 859, 1076
- teknikak, 272, 519, 660, 779, 790, 848, 875, 915, 983, 1106, 1239, 1423, 1536
- teknikaren alorreko lankidetzamisioetan, 1621
- teknikari, 386, 402, 1569
- teknikari fakultatiboa, 1428
- Teknikari fakultatiboan kidegoa, 1428
- teknikari gaituek, 1328
- teknikariak, 315, 323, 1538, 1539, 1615
- teknikarien, 400, 401, 402
- teknikarien hizkuntza-prestakuntza, 958
- teknikari-lanarekin, 1538
- teknikari-plazak, 402
- teknikari-titulua, 1685
- teknikei buruzko entziklopediak, 1628
- tekniken, 339
- tekniken erabilera, 561
- teknologia, 34, 431, 590, 596, 599, 1389, 1638
- teknologia aurreratuagokoetan, 33
- teknologia berriak, 80, 82, 757, 806, 939, 1131, 1289, 1331
- Teknologia berriak, 806, 1070
- teknologia berriei, 654, 823
- teknologia berriek, 431, 528, 613, 679, 881, 1090, 1339
- teknologia berrien, 109, 210, 563, 595, 673, 861, 1069, 1288, 1427
- teknologia berrien alorrean, 1472
- teknologia berrien erabilera, 95, 140
- teknologia berrien erabilera sustatzekoak. *Ikus* jarduketasektoreak
- teknologia berrien erabileran, 861, 1190
- teknologia berrien erabilerari, 947
- teknologia berrien ezagutzarekin, 1415
- teknologia berrien zeregina, 1149
- teknologia berrietan, 598, 599, 772
- Teknologia berrietan, 754, 1063
- teknologia berrietara, 764
- teknologia berriztagarrien, 886
- teknologia digitala, 949
- Teknologia digitalek, 1696
- teknologia egokiak, 218
- Teknologia- eta hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa, 980
- teknologia lagunduak, 596, 1115
- teknologiak, 524, 864, 878, 1056

- Teknologiako Unibertsitate Institutua, 1641
- teknologiarekin, 217
- teknologiaren aldetik egokiak diren bitarteko eta euskarrien, 1391
- teknologiaren sustapenean, 937
- teknologiari, 300
- teknologiarik, 1197
- teknologia-zentro pribatuak eta enpresetako I+G+B sailak, 839
- teknologikoak. *Ikus* laguntza-bitartekoak, *Ikus* adierazleak
- Teknologiok, 1696
- teknologoak, 986
- teleholkulari profesionalek, 1702
- telebista, 652, 949, 950, 1129, 1280, 1386, 1387
- telebista digitalean, 617
- telebista eta irrati publikoekin, 1031
- telebista eta irrati publikoetan, 1364
- telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekotasuna, 968
- telebista- eta irrati-kanalen emanaldiek, 1391
- telebista mugikorraren beharrietara, 1635
- telebista pribatu autonomikoan, 619
- telebista publiko autonomikoan, 619
- telebista-difusioko zerbitzuak, 1150
- telebista-emanaldiak, 731
- telebista-emisioak, 1288
- telebista-hargailuetan programen edukien araberako hautaketa elektronikoa ahalbidetzen duten mekanismoak, 1149
- telebista-irratietan, 1154
- telebistak, 315, 1163, 1387
- telebista-kanalen, 620, 1022
- telebista-kanalen sorkuntza, 620
- telebista-kate, 731
- telebista-kate digitalak, 1634
- telebista-kate digitalek, 1634
- telebista-kate publikoei, 1632
- telebista-kateak, 1635, 1637
- telebista-katearen arduradunak, 1635
- telebista-kateei, 1636
- telebista-kateen arduradunei, 1634
- telebista-kateen arduradunek, 1640
- telebista-kateen kategorია, 1635
- telebistako, 309, 319, 321, 534, 618, 1169
- telebistako eta irrati-difusioko saioak, 1512
- telebistako generoetan, 968
- telebistako ikus-entzunezko edukien irisgarritasun-baldintzak, 534
- telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 617
- telebistako informazio- eta kultura-programak, 1058
- telebistan, 731
- telebista-operadore, 240
- telebista-programak, 95, 139
- telebista-programen, 1255
- telebistarako idazketa, 1127
- telebistaren, 309, 731, 776, 777, 877, 1198, 1386, 1388
- Telebistaren Hirugarren Kanalari buruzko abenduaren 26ko 46/1983 Legea, 949
- telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, 1341
- Telebistaren irrati-difusioko zerbitzu publikoa ematen duten erakundeek, 1149
- telebistarena. *Ikus* lehiaketa
- telebista-saioak, 1288
- telebista-saioen kopurua, 1632
- telebistaz, 318
- telebista-zerbitzu, 1509
- telebista-zerbitzu publikoaren emaileek, 1198
- telebista-zerbitzuak, 1021, 1636
- Telebista-zerbitzuak, 1199
- telebista-zerbitzuen emaileek, 1199
- telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, 1632
- telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala, 1632
- telebistetan, 310
- teledifusioari, 1662
- teleskaera, 923
- Telefono bidezko arreta-zerbitzuak, 1495
- telefono bidezko arreta-zerbitzuen ordutegi, 1703
- telefono bidezko arreta-zerbitzuetan, 597
- telefono bidezko irisgarritasun-zerbitzuen antolaketa,

- funtzionamendua eta kudeaketa, 1702
- telefono bidezko larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak, 1679
- telefono-zenbaki, 1495
- telefono-zerbitzuak, 1702
- telegramaz, 315
- teleinterpretazioa, 534
- teleinterpretazioaren, 597, 972, 1116
- teleinterpretazioko profesionalen, 588
- teleinterpretazio-zentro, 590
- teleinterprete, 590
- teleinterpretea, 590
- Telekomunikazio, 1579
- telekomunikazioak, 226, 227, 230, 397, 588, 598
- Telekomunikazioak, 1341
- Telekomunikazioak Antolatzeko abenduaren 18ko 31/1987 Legeak, 1168
- telekomunikazio-bideak, 1595
- telekomunikazio-bideen, 1434, 1595
- telekomunikazioen, 156, 596, 1340
- telekomunikazioen digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak, 1386
- Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku Batzordea, 907
- Telekomunikazioen teknologia digital modernoaren erabilera bermatzea, 59
- telekomunikazioetan, 223, 589, 590, 1113
- telekomunikazioetarako irisgarritasuna, 231, 598
- telekomunikazioko beste edozein bidez, 268
- telekomunikazio-sareak, 923
- telekomunikazio-zerbitzuak, 591
- telesalmenta-espazioen, 583
- Televisión de Galicia*, 949
- telexez, 156
- telezerbitzuen, 1163
- TEMPUS, 59
- tenperaturari, 886
- teoria antropologikoak, 44
- teoria politikoak, 44
- terapeuta okupazionalak, 1534, 1535
- Terapeuta okupazionalak, 1534, 1535
- Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala, 985
- Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak, 985
- terapia-teknikak, 421, 915
- Terçons*, 1301
- terçons* elkartzeek, 1302
- teres orokorreko zerbitzuen hornikuntzan, 1049
- Termcat Terminologia Zentroaren terminologia-aholkularitzarekin, baterako ebazpen, 1183
- termino, 255, 472, 484, 1244, 1307, 1365, 1505
- Termino abstraktuak, generikoak, kolektiboak, perifrasiak edo metonimiak, 674
- termino atzerritar, 1500, 1505
- termino atzerritarrak, 1652
- termino atzerritarren, 1500
- termino atzerritarrik, 1651
- terminoa, 701
- terminoak, 255, 271, 606, 668, 1018, 1111, 1505
- Terminoak feminizatzea, 674
- terminologia, 247, 271, 793, 809
- terminologia tradizionalari, 176
- terminologia-aholkularitzarekin, 1183
- terminologiaren gutxiespen-erabilera, 1320
- terminook, 1651, 1652
- termino-zaharkitzeari, 484
- terrorismoa, 434
- Terrorismoaren, 434
- Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa, 434
- Terrorismoaren Finantzaketa, 247
- terrorismoaren, indarkeriazko egintzen eta beste gertaera katastrofiko batzuen biktimenak, 920
- Terrorismoari, 1446
- terroristak, 434
- Tesalonikako Europako Kontseilua, 1248
- tesiak, 1471
- Testamentu ireki arrunta, 914
- testamentu itxia, 1225

- testamentua, 489, 1493
 Testamentua, 489, 914, 1225, 1226
 Testamentuak, 489, 914, 1225
 Testamentuen formari, 1493
 Testamentuetan, 1494
 testamentugilea, 1493
 testamentugileak, 489, 1493, 1675
 testamentugileak hitz egiten duen
 hizkuntza, 1493
 testamentugilearen, 1225, 1493
 testamentugilearen benetako
 borondateari, 1225
 Testamentugilearen hizkuntza, 489
 testamentu-memoriak, 1225
 Testamentu-xedapenak, 1493
 Testamentu-xedapenen
 interpretazioa, 1225
 Testamentuzko oinordetza, 1225
 testu, 262, 270, 291, 296, 302, 480,
 484, 670, 773, 795, 796, 809, 812,
 826, 888, 934, 941, 969, 982, 1070,
 1084, 1209, 1219, 1245, 1256, 1283,
 1340, 1393, 1418
testu administratiboetan, 1283
 testuategina, 472, 480, 484
Testuategina, 480
 TESTU BATEGINA, 484
 testu biak balio berekoak izanik, 99,
 144
 testu edo irudi diskriminatzailek,
 sexistarik, iraingarriak edo genero-
 berdintasunaren printzipioaren
 aurkakorik, 670
 Testu eta mezu konplexuak zuzen
 ulertu eta adieraztea, 198
 testu fede-emailea, 283
 testu juridikoen, 813
 Testu kautoak, 68
 testu legegile, 1347
 testu ofizialak, 93, 137
 Testu zaindua, 210
 testua, 521, 1166, 1244, 1256, 1485,
 1630
 Testua, 1690
 Testua frantsesez idatzirik ez duen
 patente europar batekin, 1485
 testuak, 161, 210, 272, 283, 334, 480,
 484, 534, 542, 697, 813, 923, 952,
 977, 997, 1179, 1367, 1393, 1500,
 1609, 1651, 1703
 Testuak, 521
 testuak bistaratzea, 683
 testuak itzultzea edo haien
 baliozkotasuna ziurtatzea, 697
 testuan, 472, 484, 520, 531, 591, 879,
 1486
 Testuan, 270
 testuaren, 178, 189, 283, 296, 334,
 542
 testuari, 472
 testuei, 1650
 testuek, 774, 1412
 testuen hizkuntza-berrikuspena eta
 itzulpena, 813
 testuen sinplifikazioa, 1296
 testuena, 922
 testuetako xedapenen kontrako
 arau-haustea, 1652
 testuetan, 270, 477
 testuliburuak, 569, 698, 1231, 1304
 testuliburuak erosteko eta hizkuntzak
 ikasteko gastuengatik, 1040
 testuliburuak eskuratzeko eta
 hizkuntzak ikasteko gastuengatik,
 1040
 Testuliburuak eskuratzeko eta
 hizkuntzak ikasteko gastuengatik
 kenkariak, 1040
 testuliburuak, 419, 805
 Testuliburuetan, 128, 153
 testuok, 1703
 TF1 \ katea, 1639
 tinbrea, 1572
 Tinbrearen gaineko zerga, 1572
 tipifikazioa, 1272
 tipo-klausuladun kontratuak, 1271
 tipologiarekin, 147
 tipologiari, 1385
 titular, 238, 309, 344, 456, 543, 960,
 1108, 1265, 1566
 Titular, 456
 titularrak, 344, 354, 373, 515, 820,
 1286, 1414, 1637
 titularrak, 282, 283, 344, 345, 346,
 501, 515, 939, 1022, 1075, 1250,
 1485, 1486, 1566
 Titularrak, 282
 titularrak Patente eta Marken
 Espainiako Bulegoari, 282
 titularraren, 1566
 titularraren izen-deiturak, 1566
 titularrari, 403

- titularrek, 559, 735, 748, 956, 1016, 1022, 1228, 1250, 1266
- titularren, 520, 532
- titularren sexua, 875
- titulartasun, 340, 383, 764, 1282, 1289
- Titulartasun, 382
- titulartasun autonomikoko irratia eta telebistari, 582
- titulartasun autonomikoko komunikabideek, 613, 1090
- Titulartasun autonomikoko komunikabideek, 613
- titulartasun autonomikoko komunikabideen, 970
- titulartasun edo kudeaketa publikoko museoetan, 1115
- titulartasun pribatuko gizarte-zerbitzuak, 1289
- titulartasun pribatuko zentro, 1230
- Titulartasun publikoetako edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak, 1117
- titulartasun publikoko, 230, 598, 673, 872, 1139, 1366
- Titulartasun publikoko, 382
- titulartasun publikoko beste erakunde edo organo batzuentzat, 1365
- Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak, 227, 231
- titulartasun publikoko edo izaera publikoko komunikabide sozialak, 230
- Titulartasun publikoko hedabideei, 772
- Titulartasun publikoko hedabideetan, 872
- titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean, 673, 872
- Titulartasun publikoko irakaskuntza-zentroen gobernua, 1241
- Titulartasun publikoko komunikabide sozialak, 673
- Titulartasun publikoko komunikabide sozialek, 673
- titulartasun publikoko komunikabide sozialetan, 764, 772
- Titulartasun publikoko komunikabideak, 1034
- Titulartasun publikoko komunikabideek, 382, 708, 1034
- titulartasun publikoko komunikabideen, 1282
- titulartasun publikoko komunikabideen ekoizpena eta antolaketa, 1089
- titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak, 1139
- Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen, 607
- Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, 435
- titulartasun publikoko valentzierazko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk, 1388
- titulartasun publikokoak edo pribatukoak. Ikus euskaltegia
- titulartasuna, 322, 340, 346, 351, 456, 1094, 1668
- Titulartasunaren betekizunak, 960
- titulartasunari, 1406
- titulartasunean, 321
- titulartasuneko, 309, 310, 340, 346, 383
- titulartasunekoak, 344
- Titulartzat, 396
- titulazio, 126, 202, 355, 373, 400, 401, 402, 403, 408, 421, 438, 481, 487, 558, 575, 743, 859, 915, 977, 1017, 1029, 1076, 1096, 1171, 1185
- Titulazio, 697
- titulazio akademiko, 569
- titulazio akademiko ofizialak, 481, 487
- titulazio akademikoak, 1016, 1038
- titulazio baliokidea, 438
- titulazio bikoitzeko programaren, 1477
- titulazio bikoitzeko programen, 1477
- titulazio bikoitzeko programetan erabiliko den hizkuntzan emandako eskolak, 1478
- titulazio espezifikoa, 1239
- titulazio- eta prestakuntza-betekizun, 202

- titulazio ofizial, 403
titulazio profesionala, 1259
titulazioa, 300, 400, 401, 537, 681,
800, 1055, 1140, 1147, 1189, 1232,
1324
Titulazioa, 977
titulazioak, 224, 228, 345, 363, 593,
697, 699, 882, 1287
Titulazioak, 408, 697
titulazioaren, 859
titulazioari, 402
titulazio-baldintzak, 400
titulazio-betekizuna, 575, 1032
titulazioei, 220, 232
titulazioen, 403, 408
titulazioen eskaintzan, 408
titulazioko B taldeko funtzionarioen
kidegoetako edo estatutupeko
langileen kategorietako
lanpostuetan, 801
titulazioren, 400, 401
titulaziorik, 869
titulazio-talde, 799
titulazio-taldea, 355, 373
titulu, 337, 372, 384, 438, 563, 925,
1017, 1076, 1287, 1477, 1526, 1528,
1556
Titulu, 261, 558, 956, 1027, 1084, 1565
Titulu akademikoak, 740, 1122, 1219
Titulu akademikoak eta
profesionalak, 1219
titulu baliokide, 205, 206
titulu baliokidea, 206, 372
titulu baliokideak, 813
titulu baten titularrak, 1526, 1528
Titulu eta diploma akademikoak,
1122
titulu eta ziurtagirien arteko
baliokidetasunak, 1287
titulu ofizial, 1148
Titulu profesional, 1619, 1620
titulu profesional horren frantsesezko
itzulpena, 1525
titulu profesionala, 1525, 1527, 1619
titulu profesionalarekin, 1618, 1619
titulu profesionalaren, 1465, 1556,
1618
titulu, ziurtagiri edo diploma
akademikoen izaerari,
baliozkotasunari eta ondorioei,
962
titulu,-diploma, 337
titulua, 206, 340, 421, 438, 735, 743,
746, 750, 800, 859, 860, 915, 953,
1013, 1017, 1024, 1076, 1096, 1103,
1171, 1178, 1348, 1394, 1428, 1618
Titulua, 1464, 1465, 1471, 1524, 1525,
1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532,
1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538,
1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544,
1545, 1556, 1676
titulua erabiltzeko ahala duen
psikoterapeutak, 1676
tituluak, 337, 340, 364, 370, 504, 697,
962, 1013, 1021, 1146, 1280, 1287,
1343
Tituluak, 1287
tituluaren izendapena, 1519
Tituluaren testuan, 1448, 1518
Tituludun Lanbideei, 1202
tituludunak, 202, 1239
tituluen, 337
tituluen homologazioa, 300
tituluetako, 205, 206
tituluren, 1373
titulurik, 1556
Tjibaou Kultura Etxea, 1664
toki, 112, 113, 290, 457, 501, 502, 510,
517, 533, 536, 540, 1156, 1157,
1158, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166,
1169, 1170, 1206, 1281, 1283, 1284,
1286, 1289
Toki Administrazioa, 1331
Toki Administrazioarekiko
harremanetan, 463
Toki Administrazioaren, 502, 534, 540,
657
Toki Administrazioaren arloko
eskumena, 501
Toki Administrazioaren Institutu
Nazionalarekin, 337
Toki Administrazioarena, 1351, 1382
Toki Administrazioari, 500, 1358
toki- administrazioako lanpostuetara
sartzeko egiten diren hautaketa-
probetan, 942
Toki Administrazioako sailburuordea,
336
Toki Administrazioakoei, 1355
Toki Administrazioarako Zuzendaritza
Nagusiarri, 113
Toki Araubidearen Oinarriak

- arautzen dituen apirilaren 2ko
7/1985 Legea, 1209
- Toki Araubidearen Oinarriak
arautzen dituen apirilaren 2ko
7/1985 Legearen, 959
- toki- eta eskualde-aginteeak
Europaren eraikuntzan duten
egitekoari, 77
- Toki eta Eskualdeetako Botereen
Lantaldeak, 45
- toki irisgarri, 533
- toki nagusia, 492
- Toki, eskualde eta nazioko irrati-
telebista eskuratzeko baimena
ematea eta hori ahalbidetzea, 50
- tokia, 530
- toki-administrazioak, 459, 588, 1206
- toki-administrazioan, 899, 902
- toki-administrazioaren, 502, 597, 599,
972, 1116
- Toki-administrazioaren, 726, 735
- toki-administrazioaren berezko
hizkuntza, 1169
- toki-administrazioaren eremuan*, 328
- Toki-administrazioaren eskumenak,
959
- Toki-administrazioaren eta
Autonomia Erkidegoaren
mendeko korporazio eta instituzio
publikoen hizkuntza, 726
- toki-administrazioaren eta
unibertsitatearen jardun-
printzipioak, 1033
- toki-administrazioarena, 1156, 1281
- Toki-administrazioari, 834
- toki-administrazioek, 1157, 1158,
1283
- toki-administrazioekin, 431
- toki-administrazioen, 1157, 1166
- toki-administrazioena, 1283
- toki-administrazioenak, 328
- toki-administrazioetan, 1115
- toki-administrazioiko, 112, 1158
- toki-administrazioiko erakundeek,
959
- toki-administrazioiko funtzionario, 783
- toki-administrazioiko
funtzionarioentzat, 841, 1170
- toki-administrazioiko hizkuntza, 902
- toki-administrazioiko hizkuntza
ofiziala, 899
- toki-agintariei, 82
- toki-agintariak, 93, 137
- toki-agintarien jardunak, 460
- tokian tokiko agintarien, 45, 50
- tokian tokiko aldaerak, 695
- tokian tokiko berezko hizkuntzan
edo hizkuntza-modalitatean, 657
- tokian tokiko beste erkidego
batzuek, 14
- tokian tokiko botere publikoek, 332
- Tokian tokiko botereen artean,
mugez gaindiko lankidetzak
sustatzea, 51
- tokian tokiko egoera
soziolinguistikoa, 330, 332
- tokian tokiko eta eskualdeetako
botereek parte hartzea, 54
- tokian tokiko hizkuntza eta dialekto
guztien aukerako ikaskuntza
antolatuko*, 1612
- tokian tokiko hizkuntza ofiziala, 206
- Tokian tokiko hizkuntza ofizialeatik,
454
- tokian tokiko hizkuntzak erabil
ditzaten lehen mailan eta ama-
eskoletan*, 1612
- tokian tokiko hizkuntzak eta
dialektoak laguntzeko, erabiltzen
diren eskualdeetan*, 1612
- tokian tokiko hizkuntzentzat eta
literaturentzat*, 1613
- tokian tokiko ikastegi publiko, 1478
- tokian tokiko ikastegi publikoak,
1477
- tokian tokiko ikastegi publikoek,
1477
- Tokian tokiko ikastegi publikoen
antolaketa eta funtzionamendua,
1477
- tokian tokiko ikastegi publikoetan,
1478
- tokian tokiko irrati eta telebistak, 45
- tokian tokiko kultura- eta hizkuntza-
berezitasunen, 1663
- tokian tokiko kulturen adierazpena
eta garapena, 49
- tokian tokiko mintzairen
irakurketaren eta idazketaren
oinarriko kontzeptuak irakasteko*,
1612
- Tokian tokiko zenbait zerbitzu

- publikori, 1509
toki-araubidea, 459, 588
toki-araubidearen, 783, 1286
Toki-araubidearen, 154, 248
toki-araubidearen arloan, 959
toki-araubidearen arloan eskumena
duen sailburuak, 834, 902
toki-araubidearen arloan
eskumenak dituen sailari, 834
Toki-araubidearen arloko testu
bategina onetsi zuen apirilaren
18ko 781/1986 Legegintzako
Errege Dekretuak, 248
Toki-araubidearen oinarriak, 112
toki-araubideari buruzko oinarritzko
legeriari, 461
Toki-autonomiari, 585
tokien izen berezietan, 496
toki-enteek, 1355
toki-enteekin, 1241, 1352
toki-enteen, 669, 1180, 1416
toki-enteen izendapen ofizialak, 1416
toki-enteen jarduerak, 1180
toki-erakunde, 460, 463, 501, 502,
981, 1382
Toki-erakunde, 501
toki-erakunde bakoitzak ezartzen
dituen neurriekin gauzatuko, 463
toki-erakundeak, 459, 463
Toki-erakundeak, 656, 871
toki-erakundeak ordezkatzan
dituzten erakundeak, 1176
toki-erakundean, 459, 536
toki-erakundearen, 461
toki-erakundeei, 170, 502, 871
Toki-erakundeei, 502, 631, 903, 1383
toki-erakundeek, 461, 465, 502, 598,
871, 899, 1116, 1119, 1170, 1180,
1284, 1289
Toki-erakundeek, 461, 462, 669, 921,
1030
toki-erakundeek beren jarduerak
euskaraz egitea ahalbidetze
aldera, 463
toki-erakundeek egiten dituzten
kontratuetan, 462
toki-erakundeek euskaraz
funtzionatzea lortzen joateko
neurriak hartuko, 463
toki-erakundeekin, 510, 1169, 1382
toki-erakundeen, 500, 658, 899,
1283, 1302, 1309
TOKI-ERAKUNDEEN, 501
Toki-erakundeen bilkura
publikoetan, 463
toki-erakundeen ekintzetan, 461
Toki-erakundeen Erregistroan, 630
Toki-erakundeen eta udalen
eskumenak, 461
toki-erakundeen ezaugarriak, 460
Toki-erakundeen hizkuntza ofiziala,
1382
toki-erakundeen lanpostuetarako
hautaketa- edo horniketa-
prozesuetan, 459
toki-erakundeen presidentek, 981
Toki-erakundeen zerbitzuan
diharduten langileak, 1383
Toki-erakundeen zerbitzuko
langileak, 112
toki-erakundeetako, 290, 540, 1283,
1284
toki-erakundeetako bitarteko
elektronikoak, 464
toki-erakundeetako enplegatu
publikoek, 594, 1114
toki-erakundeetako eta sektore
publiko instrumentaleko langile
guztien prestakuntza-politiken
koordinazioan, 1427
toki-erakundeetako funtzionarioak
galizieraz prestatzeko programen,
902
toki-erakundeetako hizkuntza-
araudian, 1274
toki-erakundeetako organoen, 656
Toki-erakundeetako organoen, 461
toki-erakundeetan, 460
toki-erakundetan, 502
toki-eremuan, 658
toki-eremuko hizkuntza-aldaerei, 651
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen
komunikazio-zerbitzu publikoa,
1197
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen
komunikazio-zerbitzu publikoaren
definizioa, 1197
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen
zerbitzu publikoa, 1197
Toki-eremuko telebista-zerbitzu
publikoaren emailleak, 1198
toki-erkidego bat osatzen duten

- herritarren beharizan
 demokratikoak, sozialak,
 hezkuntzakoak eta kulturalak,
 1197
 toki-erkidegoen interesetara, 1198
Toki-esparruan, 1709
 Toki-esparruko hizkuntzak, 1674
 toki-esparruko legeen testuak, 1609
 tokietako eta eskualdeetako
 aldaerak, 855
 toki-harremanetan, 459
 Toki-izen, 33
 toki-izen autoktonoak finkatzeko,
 zaintzeko eta berrikusteko, 33
 tokiko administrazioen dokumentu
 eta bestelako euskarrietan, 464
 tokiko aldaerak, 656, 688
 tokiko bizitzari buruzko informazioak,
 1510
 tokiko edo eskualdeko aldizkako
 argitalpenak, 1163
 Tokiko edo hurbileko telebistaren,
 1198
 tokiko elkarte-sarearekin, 1407
 tokiko enplegu publikora, 459
tokiko folkloreak, 1612
tokiko hizkuntza bizkor den eskualde,
 1612
 tokiko hizkuntza ofiziala, 268
 tokiko hizkuntzatik, 294
 tokiko ingurunean, 1405
 tokiko jentilizioarekin, 658
 tokiko politikaren kalitate
 instituzionala, 459
 tokiko telebistak, 785, 786
 tokiko toponimia historikoa, 585
 Tokiko zerbitzu publikoak
 kudeatzeko bitarteko
 erakundeak, 465
 tokikoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
 tokikoak, 30
 tokikoetan eta tradizionaletan, 33
 toki-korporazio horretako udalak,
 494
 toki-korporazioei, 325
 Toki-korporazioei, 1331, 1383
 toki-korporazioek, 112, 631, 727, 732,
 733, 735, 1162, 1163, 1166, 1356
 Toki-korporazioek, 112, 113, 1157,
 1174, 1384
 toki-korporazioek eta -erakundeek,
 226, 230
 Toki-korporazioekiko elkarlana, 1030
 toki-korporazioekin, 733, 903, 1165,
 1166, 1383
 toki-korporazioen, 329, 654, 657, 902,
 1139, 1158, 1164
 toki-korporazioen ekintzak, 654
 toki-korporazioen mendeko
 hedabideek, 1162
 Toki-korporazioetako kidea, 1368
 toki-korporazioetako osoko bilkuren,
 1163
 toki-korporazioetan, 732
 toki-korporaziook, 1384
 toki-mailan, 1195
 tolamendu-tresnen edukiaren
 estandarrak, 1075
 tolerantzia, 164, 920, 1005, 1063
 tolerantziaren, 753
 tonomia Erkidegoaren 2021erako
 Aurrekontuari, 621
 tonua, 668
 topagune, 271, 326, 1472
 Topagune, 271
 topaketak, 937
 topografo aditu, 1610
 Topografo aditu, 1610
 Topografo Adituen Elkargoa, 1610
 Topografo Adituen Elkargoan, 1610
 toponimia, 478, 651, 728, 1286, 1304
 Toponimia, 657, 983, 1160, 1286
 toponimia historikoa, 585
 toponimia tradizionala, 273, 825,
 1086
 toponimia-arloko, 1286
 toponimiarekin, 630, 834, 902
 toponimiaren, 58
 toponimiaren eta onomastika
 ofizialaren hizkuntza-forma
 zuzenak, 1367
 toponimiaren forma egokiak ezari-
 ezarian bereganatzea, 40
 toponimiaren hizkuntza
 tradizionaletan, 630, 834
 toponimiaren izendegi ofiziala, 1416
 toponimiarena, 1156, 1282
 toponimiari, 1278
 toponimiari eta onomastikari
 lotutako lege- edo arau-
 aurreproiektuei, 1367
 Toponimiaz, 698

- toponimo, 152
 toponimo ofiziala, 248
 toponimoa, 128, 153
 toponimoak, 152, 154, 272, 657, 698, 1348, 1416
 Toponimoak, 698
 toponimoaren, 152
 toponimoek, 698, 1286, 1416
 toponimoen, 728, 1352
 toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena, 1304
 toponimoen eta leku geografikoen gaineko prozedura arautu eta haiek onestea, 462
 toponimoen forma ofizial bakarra, 728
 toponimoen izen ofiziala, 657
 toponimoen izen tradizional arandarraren eksklusibotasuna, 1280
 Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1247
 Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako Kataluniako Agintaritza, 1247
 torturatu, 5
 tostarteko, 1462
 tostartekoen, 1462, 1680
 trabak, 52, 524
 trabarik, 462
 trabarik gabeko harremanak, 448
 trabesak, 147
 Traditional Culture and Folklore, 271
 tradizio, 272, 273, 558, 677, 825, 859, 982, 1086, 1214, 1254, 1262, 1329, 1365
 tradizio desberdinetako pertsonak integrazteko aukera, 44
 tradizio historiko, kultural eta literarioaren, 128
 tradizio juridikoaren, 1170
 tradizio kultural eta historikoarekiko errespetuagatik, 152
 tradizio kultural eta historikoarekin, 152
 tradizio lexikografiko eta literariotik, 1366
 tradizio lexikografikoan, literarioan, 1365
 tradizio literario autoktonoaren berezko hizkuntza-modalitateei, 725
 tradizio sustraitua eta ospetsua, 1171
 tradizioa, 774
 tradizioak, 270, 272, 478, 522, 557, 624, 632, 638, 665, 712, 713, 763, 856, 938, 947, 983, 991, 1008, 1065, 1203, 1230, 1377, 1413, 1414, 1415
 tradizioaren, 677
 tradizioekin, 632
 tradizionala. *Ikus* izendapena
 tradizio-praktiken, 14
 tradiziotik, 376
 tradizioz, 101
 tradizioz hitz egiten diren lurraldeetako hizkuntzak, 129
 trafikoaren arau-hausteei, 291
 Trafikoari, 291
 trafiko-dokumentuak, 1165
 trafikoko gainerako dokumentuei, 1165
trans, 803, 1121
 trans identitateei, 1089
 transakzioa, 1496
 transakzioen antolaketari buruzko xedapenak, 1454
 transexual, 880
 transexualak, 885, 969
 transexualen, 1338
 transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak, 1293
 transexualitatearekin, 679
 transferentzia, 1054, 1598, 1600
 Transferentzia, 1600, 1601
 transferentziak, 125, 127, 1489
 Transferentziari, 1598
 transfobia, 1293
 transgenero, 880, 1121
 transgeneroen, 1338
 transidentitatearekin, 1293
 transkripzio idatzia duten ahozko komunikazio-sistemak, 1295
 transkripzioa, 1579
 Transkripzioa, 1489, 1579, 1589
 transkripzioak, 162
 transkripzioan, 1443
 transkripzio-baliabideak, 1679, 1702
 transkripzio-ezagutzak, 1702
 transmedia, 1391

- transmisio digital finkoko edo mugikorreko sistemen, 1389
- transmisioa, 367, 613, 1070
- transmisioaren kalitatea, 1442
- transmisorako, 478
- transmititzen, 492
- transplante-xedeetarako organoak, 1557
- transposizioa, 1662
- transposizioari, 1706
- Trantsizio energetikoaren, 477
- trantsizioa, 616
- trataera, 1632
- trataera-berdintasunaren printzipioarekin, 1638
- tratamendu, 170, 1024, 1536
- tratamendu abegitsua, 1413
- Tratamendu bateratu, 256
- tratamendu berezia, 1380
- Tratamendu berezia, 925
- Tratamendu berezitua, 796
- tratamendu didaktikoa, 1405
- tratamendu duina, errespetuzkoa eta egiazkoa, 1089
- tratamendu espezializatuak, 610, 683, 878
- tratamendu espezifikoa, 1355
- Tratamendu instituzionala, 897
- tratamendu juridiko, 840
- tratamendu mediko, 1536
- tratamendu medikoa, 526
- tratamendu medikoari, 412
- tratamendu medikoon zerrenda, 1536
- tratamendu sistematikoa, 1405
- tratamendu terapeutikoak, 444
- tratamendua, 364, 699, 795, 912, 1278, 1399, 1448, 1469
- tratamenduan, 258
- Tratamenduan simetria, 674
- tratamenduaren, 502, 1154
- tratamenduari, 609, 803, 1448
- tratatu, 62, 215, 223, 266, 284, 592, 675, 893, 894, 969, 993, 1278, 1290
- Tratatu, 63, 68, 69, 266
- tratatu honen xedapenen, 61
- Tratatu honetako beste xedapenen indarrez jardun, 71
- tratatu horren 55. artikuluko 1. apartatuan aipatutako hizkuntzetako batean, eta erantzuna hizkuntza horretan jaso ahal izango, 70
- tratatuak, 62, 377, 763, 965, 1167, 1204, 1290
- Tratatuak, 75
- Tratatuak aitortzen dizkien eskumenen esparruan, 80
- Tratatuaren, 1562
- tratatuekin, 993
- Tratatuaren hizkuntzetako bat erabiltzeko eta erantzuna hizkuntza horretan jasotzeko eskubidea, 70
- tratatuaren negoziazioan, 993
- tratatuaren xedapenen aplikazio-maila, 1653
- tratatuetakoa hizkuntzetako, 779
- Tratatuetakoa xedapenak, 75
- Tratatuetakoa xedapenei buruzko adierazpenak, 75
- tratatueta, 1300
- TRATATUGILE GORENEK, 75
- tratu apalesgarria, 411, 413, 414
- tratu apalesgarririk, 413
- tratu berdina, 969
- Tratu berdina, 417
- tratu berezia, 52
- tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1247
- tratu- eta aukera-berdintasuna, 617, 786, 906, 950, 1021, 1034, 1197
- tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza, 1034
- tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1258
- tratu mesedegariagoa, 30
- tratu neurritsua, 1413
- Tratu txarrei, 413
- tratua, 1372, 1414
- tratuan, 670, 841
- tratu-berdintasuna, 613, 1077
- tratu-berdintasunaren, 1312
- tratu-berdintasunaren eta laneko diskriminaziorik ezaren arloko neurriak, 1115
- tratu-berdintasunaren printzipioa, 225, 229, 672, 673, 674
- tratu-berdintasunari, 596
- Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari, 1319
- Tratu-berdintasunari eta

- Diskriminaziorik Ezari buruzko Legearen, 1319
- tratu-berdintasunaz, 1121
- tratu-berdintasunerako eskubidea, 666, 1077
- tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidea, 1319
- Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidearen aplikazio materialaren eremuak, 1319
- trazabilitatea, 1097
- trazadura musulmanekoa, 638
- treba, 50
- trebakuntza teknikoari, 334
- trebetasun, 271, 671, 1026, 1102, 1235, 1396
- trebetasun eta ahalmen pertsonalak, 1237
- trebetasun logiko-matematikoen hastapenera, 195
- trebetasun metakognitiboak, 671
- trebetasunak, 210, 671, 769, 848, 866, 868, 882, 976, 1026, 1028, 1037, 1038, 1072, 1236, 1425, 1536
- trebetasunen aplikazioan, 1042
- Trebetasunen araberrako errendimendu-mailak, 1396
- trebetasunetan, 1396
- Tren-azpiegitura, 289
- tren-azpiegituraren, 289
- Tren-azpiegituren administratzaileek, 289
- Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziari, 289
- Trenbide Sektoreari, 289
- Trenbide-azpiegituraren gaitasunak esleitzeko eginkizuna, 1458
- trenbide-azpiegituren esleipen eta tarifakazioarekin, 1458
- trenbide-enpresen, 1458
- Trenbideko garraio- edo gidatutako garraio-sistema, 1458
- Trenbideko garraioa, 1458
- trenbide-sareari, 1458
- tren-enpresei, 289
- tresna, 271, 273, 576, 654, 712, 723, 724, 730, 756, 776, 785, 786, 825, 906, 921, 922, 923, 947, 949, 982, 988, 993, 996, 1031, 1032, 1044, 1065, 1086, 1087, 1095, 1246, 1250, 1275, 1276, 1302, 1307, 1327, 1387, 1389, 1398, 1404, 1409, 1670
- Tresna, 602
- tresna didaktikoak, 1232
- tresna eleaniztunak, 1275
- tresna eragingarri eta malgu, 58
- tresna eta baliabide digitalen erabilera, 1476
- Tresna eta programa turistikoak, 602
- tresna juridikoak, 309
- tresna juridikoren, 465
- tresna osagarrietan, 1038
- tresna, objektu, artefaktu eta espazio kulturalak, 983
- tresnak, 305, 341, 408, 478, 485, 592, 657, 713, 768, 811, 911, 921, 1006, 1075, 1086, 1110, 1191, 1207, 1236, 1275, 1296, 1299, 1313, 1386, 1415, 1448, 1667, 1695
- tresnarik, 723, 1395
- tresnatzat, 713
- tresnei, 1448
- tresnek, 223, 592, 1303
- tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak, 1539, 1541
- tresnetan, 272
- tributu, 183, 298, 322
- Tributu Administrazioak, 184, 298
- Tributu Administrazioako Estatu Agentziak (TAEAk), 827
- tributu- eta administrazio-neurriak, 561
- Tributu propioak, 1178
- Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei, 742, 744, 751
- tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-neurriei, 884
- Tributuak, 183
- tributu-arauei, 255
- Tributu-arloko neurriak, 554
- Tributu-betebeharpekoai, 184
- tributu-betebeharpekoak, 183
- tributu-betebeharpekoen, 183
- Tributu-betebeharpekoen, 183
- Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak, 183
- tributu-egoera, 298
- tributuei, 554, 791
- tributuen, 874, 1418
- tributu-figura, 827

- tributu-kenkari, 1040
Tributu-neurriei, 1040
tributurik, 126
tributu-zerbitzuak, 1251
Tripulazioa, 1462
truke-, berrikuntza- eta sormen-
iturritzat, 615
trukea, 783, 1026, 1063, 1074, 1300
trukeak, 121, 195, 937, 959, 994, 1065
Trukeak, 336
trukearen, 753
truke-kontratuak, 1496
truke-kontratuei, 255
trukerako espazioak, 1400
Trust, 1566
trust-administratzaileek, 1566
Trust-administratzaileen
betebeharra, 1566
tuamotuera, 1673
Turismo Agentziari, 1215
turismo aktiboa, 471
turismo arduratsuaren oinarria eta
ondorioa, 1413
Turismo arloan, 603
Turismo arloan eskumena duen
organoak, 1333
Turismo espezifikoen programak, 602
turismo- eta merkataritza-aukerak
eta -gaitasunak, 712
Turismo Ikuskatzailatza, 471
Turismo Kontseiluari, 602
turismo kulturala eta historiko-
artistikoa, 469
Turismo, Aisialdi eta
Abegikortasunari, 1413
turismoa, 588, 589, 596, 602, 632, 785,
786, 861, 947, 1193, 1251, 1329,
1414
Turismoa, 469, 948, 1004
turismoa sustatzeko neurriak, 947
Turismo-administrazioa, 469
Turismo-agenteak, 1094
turismo-agintariak, 257
turismoarekin, 1290
Turismoarekin, 1556
turismoaren, 602, 997, 1004
Turismoaren, 602
Turismoaren Antolamenduari, 1055,
1094
Turismoaren arloan eskumena duen
Kontseiluko sailak, 1415
turismoaren arloan eskumena duen
sailarekin, 1056
turismoaren arloan garrantzi berezia
duten zerbitzu osagarriekin
lotutakoak, 1415
Turismoaren arloko eginbeharrak
eta eskubideak, 1055
Turismoaren dimentsio sozial, 947
turismoaren eremuan, 1414
turismoaren esparru, 997
turismoaren gidari interpreteta, 750
turismoaren munduko kode etikoan,
948
Turismoaren Plan Orokorrean, 602
turismoaren plan orokorretan, 602
turismoaren sektorean lan egiten
duten pertsonen eskubideen
babesa, 469
turismoaren, eskualde-hizkuntzen
sustapenaren eta herri-
heziketaren alorreko eskumenak,
1509
Turismoari, 602, 782, 947, 1004, 1333
turismo-baliabide estrategiko, 1004
Turismo-baliabide estrategikoak,
1004
Turismo-baliabidea garatzea eta
mantentzea, 1094
turismo-baliabideak, 603
Turismo-baliabideak, 602
turismo-baliabideei, 782
Turismo-baliabideen, 602
turismo-baliabideen antolamendu
orokorra, 1004
Turismo-baliabideen plangintza eta
antolamendua, 602
turismo-begiralea, 750
Turismo-bulegoetako langileak, 1215
turismo-egonleku, 383
Turismo-enpresak, 1414
Turismo-enpresek, 1333
Turismo-enpresen antolamendua,
948
Turismo-enpresen betebeharrak,
1333
turismo-enpresen
establezimenduetan, 948
Turismo-erabilerako ondasun
higiezinak txandaka
aprobetxatzeari, 257
Turismo-erabilerako ondasunak

- txandaka aprobetxatzeko kontratuak, 256
- Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuentzako, 257
- Turismo-erabiltzaileak, 948
- Turismo-erabiltzailearen eskubideak, 1055
- Turismo-erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 948
- turismo-ereduaren berezitasunetara, 1415
- Turismo-eremuan, 602
- Turismo-eskaintza, 602, 861, 1094
- turismo-eskaintza partekatu, 469
- Turismo-eskaintzaren antolamendu orokorra, 1055
- turismo-eskaintzaren segmentazioa, 861
- turismo-eskariarentzat, 469
- turismo-gidaria, 750
- turismo-gidariak, 36
- Turismo-gidariak, 470, 782
- Turismo-gidariaren eta interpretazio-gidariaren txartela, 1122
- turismo-gidariaren jarduera, 750
- turismo-gidariaren jardueran, 554
- Turismo-gidariaren lanbidea, 750, 782
- turismo-gidariak, 471
- turismo-gidarien berezko jardueran, 1055
- Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala, 750
- turismo-helmuga, 603, 1333, 1414
- turismo-helmugak, 1333
- turismo-helmugen, 603
- turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garrario publikoari, 960
- turismo-informazioko udal-bulegoetan, 1414
- Turismo-informazioko, -orientazioko eta -laguntzako jardueren enpresak, 782
- turismo-intereseko jaien aitortza, 947
- turismo-intereseko jardueren, 471
- turismo-interpreteten eta -informatzaileen espezialitatean, 1215
- Turismo-jarduera, 1055, 1333
- Turismo-jarduera garatzeko oinarrizko aspektuak, 948
- Turismo-jarduera osagarriak, 1055
- Turismo-jarduerak, 1055
- Turismo-jardueraren antolamendua, 782, 861
- Turismo-jardueraren eskubideak, baliabideak eta antolamendua, 861
- Turismo-jardueraren eta turismo-baliabideen antolamendu orokorra, 1004
- Turismo-jardueraren lurralde-plangintza, 1414
- Turismo-kalitatea, 861
- turismoko, 1054
- Turismoko prestakuntza tekniko-profesionala, 1056
- turismoko profesionalei, 1056
- Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu, 469
- Turismo-kudeaketarako tresnak, 1415
- Turismo-lehia, 1415
- turismo-marka baten titularra, 1414
- turismo-markak, 1414
- turismo-mota, 469
- turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, 255
- turismo-ostatu, 383
- Turismo-ostatueta, 384
- turismo-ostatueta, 1414
- Turismo-politika, 469
- Turismo-politiken koordinazioa, 469
- Turismo-prestakuntza, 861
- turismo-prestakuntza arautuko programak, 1415
- turismo-prestakuntzarako, 861
- Turismo-prestakuntzarako, 1056
- turismo-prestakuntzari, 1056
- Turismo-prezioak eta -zerbitzuak, 1094
- turismo-produktua, 1215
- turismo-produktuak, 948, 1414
- Turismo-seinaleztapen, 782
- turismo-seinaleztapen homogeneoa, 782
- turismo-seinaleztapena, 782
- Turismo-seinaleztapena, 782
- Turismo-sektorea, 1122
- turismo-sektoreko lan-baldintzak, 947

- turismo-sektoreko profesionalei, 1415
Turismo-sektoreko profesionalizazioa, 1415
turismo-sustapena, 1300
Turismo-udaletan, 1414
turismo-zerbitzu, 236, 948
turismo-zerbitzuak, 948
Turismo-zerbitzuak, 602, 1333
turismo-zerbitzuei, 603
turismo-zerbitzuen, 602
Turismo-zerbitzuen, 602, 603
turismo-zerbitzuen erabiltzaileei, 1413, 1414
turista, 1413
turistak, 782
turistari, 1215, 1415
turistek, 782
Turisten eta auzokoen arteko abegikortasuna eta oreka, 1414
turisten eta biztanleen arteko elkarbizitzaren etikaren esparruan, 1415
turisten kultura, bizimoduak, gustuak eta tradizioak, 1415
Turkiak, 42
tutorea, 515, 1023
tutoreak, 219, 506, 515
tutoreei, 215, 1023, 1297
tutoreek, 729, 734, 1161, 1232, 1259, 1261, 1296, 1349, 1354
tutoreen, 367
tutoretza-, hezkidetz- eta inklusio-planteamenduak, 1241
tutoretza-ekintza, 575
tutoretza-ekintzaren, hizkuntza-proiektuaren eta hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak, 1238
tutoretza-lana, 1025
tutoretza-organoari, 1182
tutoretza-orientazioko eta -ekintzako plana, 580
tutoretzapean, 1106
tutoretzapeko lurraldeetako buruak, 1615
tutoretzapeko seme-alabak, 734
tutoretzapekoei, 1355
tutoretzapekoek, 1354
tutoretzarako, 820
txanda, 1215
txandadunak, 314
txandaka aprobetxatzeko eskubideak, 257
txandakako burutzarako, 314
txandarako erreserbak, 502
txanpon-eskaintza publiko, 1456
Txanpon-jaulkitzaileak, 1456
txantiloien normalizazioa eta garapen sistematikoa, 1075
txartelak, 169, 904
txartelaren ereduari, 904
txekeak, 35, 97, 141, 1159
Txekeak, 1448
txekearen izendapena, 1448
Txekearen sorrera eta forma, 1448
txeketegiak, 1159
txekieraz, 68, 69
txikitu, 58
txikizkako inbertitzaileei, 263
txikizkariak, 236
Txinako Macao lurraldeko hizkuntza ofiziala, 967
txineraz, 1414
txit argiaren tratua, 1372
txosten, 97, 142, 271, 387, 429, 968, 1371, 1595, 1616, 1653, 1712
Txosten, 1616, 1638, 1698
txosten osoaren kopia, 1595
Txosten osoaren kopia, 1443
txosten zioduna, 1616
txostena, 45, 52, 98, 118, 127, 142, 179, 180, 264, 313, 321, 343, 354, 367, 368, 374, 386, 568, 569, 801, 902, 981, 1016, 1183, 1191, 1367, 1382, 1428, 1436, 1456, 1580, 1582, 1616, 1655, 1658, 1688, 1699
Txostena, 124
txostena egiteko eskaintzen diren erakundeak, 410
txostenak, 42, 54, 97, 98, 109, 142, 180, 181, 313, 343, 369, 386, 656, 925, 981, 1093, 1118, 1224, 1229, 1249, 1367, 1370, 1371, 1396, 1651
Txostenak, 977
txostenaren, 1439
txostenaren parte, 1596
txostenari, 1489
txostenean, 367, 1632, 1686, 1693, 1699
txostenek, 793
txosteneko dokumentuak, 1678
txostenen, 210

- Txostenen azterketa, 98, 142
 txostenen kopiak, 1567
 txostenerako oinarri-oinarrizkoak
 diren dokumentuak, 1580
 txostenetan, 1059
 txostenetik, 1596
 txostenok, 386
 Ubedako OHoko Irakasleen
 Unibertsitate Eskola, 553
 udal, 461, 494
 Udal euskaldunetako egoera
 soziolinguistikoan eragina izan
 dezaketen proiektu edo
 plangintzak onesteko prozeduran,
 462
 udal hizkuntza-eskoletan, 1028
 udal-agintariei, 1439
 udal-agintariak, 1243
 udal-agintaritzak, 1243
 udalak, 459, 653, 1352, 1364
 Udalak, 500, 697, 909, 1172
 Udalaren jarduerak, 762
 Udalaren zerbitzuko langileak, 762
 udal-batzordeen irizpenak, 1383
 udal-bulegoetan, 1414
 udalei, 460, 461, 1160, 1284, 1286
 udalek, 334, 343, 383, 384, 459, 465,
 637, 697, 728
 Udalek, 480
 udalekin, 335, 697, 1407
 udaleko osoko bilkuraren, 630, 834
 udalen, 340, 344, 346, 698
 Udalen, 500
 udalen eskumen propioa, 463
 udalen legitimazio instituzionalaren
 oinarria, 459
 udal-eremua, 1195
 udal-eremuan, 510
 udalerrri, 630, 642, 655, 834, 1383,
 1478, 1670, 1688, 1695, 1711
 Udalerrri, 638, 1509
 Udalerrri baten izenaren aldaketa,
 1382
 udalerrri hartzaileak, 1473
 udalerrri interesdunari, 630, 834, 902
 udalerrria, 494
 Udalerrria, 112, 834, 902, 1382
 udalerrriak, 653, 675, 1478, 1711
 Udalerrriak, 761
 udalerrrian, 1688
 Udalerrriaren antolaketa eta
 funtzionamendua, 463
 Udalerrriaren edo haren hiriburuaren
 izena, 834
 Udalerrriaren edo hiriburuaren izena,
 630
 udalerrriaren ezaugarri
 soziolinguistikoak, 328
 Udalerrriaren izendapena, 902
 udalerrriarteko, 1669
 udalerrriarteko lankidetzak-elkarte
 publikoak, 1477
 udalerriei, 657
 Udalerriei, 462
 udalerriek, 493, 494, 761, 1477, 1669
 Udalerriek, 462, 487, 1021
 udalerrri-elkarteei, 1670
 udalerrri-elkarteen, 1670
 udalerrrien, 728, 1286, 1352, 1663,
 1673
 Udalerrrien, 585, 630
 Udalerrrien eskumen propioak, 462
 Udalerrrien eskumenak, 1473
 udalerrrien izen ofizialak, 1348
 Udalerrrien izena, 112
 Udalerrrien izena aldatzeko
 prozedura, 1382
 Udalerrrien izenak aldatzeko
 espedienteetan, 902
 Udalerrrien izenak aldatzeko
 prozedura eta irizpideak, 1382
 Udalerrrien izendapena, 630, 834
 Udalerrrien izendapena, hiriburutzak
 eta ikurrak, 834
 Udalerrrien izendapenak, 585
 udalerrrien osotasuna, autonomia
 eta eskudantzia, 1513
 udalerrrien osotasuna, autonomia
 eta eskudantziak, 1510
 udalerrrien, departamenduen eta
 eskualdeen artean eskumenak,
 1511
 udalerrriena, 158
 Udalerrrienak. *Ikus* izendapenak
 udalerrrietako alkateekin, 1473
 udalerrrietako hizkuntza-eskolek,
 1028
 udalerrrietan, 386, 658, 907, 1024
 udalerrriko alkateak, 1688
 Udalerrriko auzotarren eginbeharrak
 eta eskubideak, 463
 Udalerrriko auzotarren eskubideak,

- 463
- Udalerriko auzotarren eskubideak, eginbeharrak eta erantzukizunak, 463
- udalerriko bizitzaren eremu askotarikoetan, 460
- udalerriko Erregistro Zibileko funtzionarioaren, 1688
- udalerriko gizarte-zerbitzuekin, 1079
- udalerritan, 589, 1367
- udalerriz gaindiko bestelako erakundeak, 462
- Udal-eskumenak, 462
- udaletako, 387
- udaletako polizia-plazetara, 783
- udaletako poliziek, 783, 784
- udaletan, 317
- udal-euskaltegiak, 340, 346
- udal-euskaltegiak publiko bihurtzeko prozedura, 340
- Udal-euskaltegienezako, 345
- udal-euskaltegietan, 346
- Udalez gaindiko erakundeetako, 502
- udalez gaindiko eremua, 1195
- udalez gaindiko plan sektorial, 505
- udal-gobernuek, 459
- udal-katalogoak, 1087
- udal-katalogoek, 1087
- Udal-katalogoen edukia, 1087
- udal-katalogoetako ondasunak, 1087
- udal-korporazioekin ezartzen dituen akordioan, 1031
- udal-lizentzia, 386
- udal-lizentziarik, 386
- Udal-mugapea, 585
- udal-mugarte nagusiki gaztelaniadun, 1358
- udal-mugarte nagusiki valentzieradun, 1356
- Udal-mugarteak, 1349
- Udal-ordezkarien estatutua, 463
- Udal-titulartasuneko liburutegiak, 1079
- udaltzaingoa, 783
- Udaltzaingoak, 661, 783, 841, 885, 927
- Udaltzaingoa, 480
- udaltzaingoa, 927
- Udaltzaingoa, 487
- Udaltzaingoei, 1140
- Udaltzaingoen egitura eta antolaketa, 1140
- Udaltzaingoen kidegoetako eskala eta kategoriak, 1140
- Udaltzaingoen kidegoetako funtzionarioak, 661
- udaltzaingotako kideek, 783
- udaltzaingotako kidegoetako kideen oinarriko jardun-printzipioak, 927
- Udaltzaingoko**, 480, 487
- Udaltzaingoko funtzionarioek, 661
- Udaltzaingoko kidegoak, 927
- Udaltzaingoko kidegoetako kategorietara, 783
- Udaltzaingoko kidegoetan**, 480
- Udal-zerbitzuak, 762
- udal-zerbitzuen alorrean, 460
- udal-zerbitzuen hobekuntza eraginkorra, 1172
- ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna, 1273
- ugazaba, 317
- uharte, 152, 724, 777, 782, 785, 825
- uharte anitzeko, 785
- uharte anitzeko errealitatea, 777
- Uhartedi atlantikoa, 1077
- Uhartedia, 1078
- uhartedian, 1077
- uhartediko ohiturak, 1065
- uhartediko uharteetako edozeinetan, 787
- uharteek, 152
- Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak, 785, 786
- Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera, 785
- Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa, 785, 786
- uharteetako jendioaren elementu kohesionatzailea, 724
- uharteetako kabildoei, 1059
- Uharteetako kabildoen eskumenak, 1059
- uharteetako kontseiluei, 728
- Uharteetako kontseiluei, 747
- uharteetako kontseiluek, 732, 735
- Uharteetako kontseiluek eta toki-

- korporazioek, 727
- uharteetako kontseiluekin, 757
- uharteetako kontseiluen, 726, 735
- uharteetako kontseiluen, Toki-
administrazioaren eta Autonomia
Erkidegoko Gobernuaren
mendeko beste erakunde
publiko, 735
- uharteetan, 1642
- uharte- interesa duten Kanarietako
kultura-ondareko ondasun
higigarriak, higiezinak eta
immaterialak, 1086
- uharte-katalogoak, 1086
- uharte-katalogoetako ondasunak,
1086
- uharteko edo uharteetako
katalanezko eta gaztelaniazko
hedapen handieneko
egunkarietako, 826
- uharteko edo uharteetako
katalanezko eta katalanezko
hedapen handieneko
egunkarietako, 807
- uharteko edo uharteetako
katalanezko eta, hala badagokio,
gaztelaniazko hedapen
handieneko egunkarietako, 807,
826
- Uharte-kontseilu eskudunak, 782
- uharte-modalitateak, 725
- Uharte-sare bateko museoen
titularrek, 748
- uharte-sareak, 748
- uhartetarrek, 723
- UHEI, 451
- UHEIk, 451
- uhin hertziarren, 1632
- uhin hertziarren bidezko irrati- edo
telebista-kateak, 1637
- uhin hertziarren bidezko irrati- edo
telebista-zerbitzuak, 1636
- uhin hertziarren bidezko telebista-
kate digitalak, 1634
- uhin hertziarren bidezko telebista-
kate digitalek, 1634
- Uhin hertziarren bidezko zerbitzuak,
1633
- uhinen bidezko irrati- eta telebista-
zerbitzu publikoa, 1021
- ukatu, 6
- ukatuko, 10, 13
- Ukatzeak, 320
- ukatzearen, 165, 320
- Ukatzeko arrazoiak, 285
- ukiezina, 271
- ukimena, 1295
- Ukimena, 811
- ukimenaren, 1295
- ukimen-euskarridun zeinu-sistema,
1295
- ukimenezko alfabeto daktilologikoa,
811, 1295
- ukimenezko euskarria, 811
- ukimenezko euskarria darabilen
zeinu-hizkuntza, 1295
- ukimenezko euskarria duen zeinu-
hizkuntza, 811
- ukimenezko komunikazio-sistemak,
305, 610, 683, 878, 1427
- Ukimenezkoa. *Ikus* komunikazioa
- ukimenezkoak. *Ikus* baldintzak
- ukimen-komunikazioa, 683
- ukimen-komunikazioarena, 535
- ukipenezko komunikazio-sistemak,
683
- ukipen-hizkuntza, 1296
- ukituak, 319
- uko egiteagatik, 1369
- uko egiteko aukera, 1444
- uko egiteko zioak, 1600
- uko-egitea, 108, 1557, 1589
- uko-egiteak, 1646
- uler, 44, 47
- uler dezakeela uste izatekoa den
hizkuntza batean. *Ikus* Atzerritarrak
- ulergaitzak direnek. *Ikusi*
dokumentuak
- ulergarria, 448
- ulergarria den hizkuntzan, 567
- ulermena, 199, 366, 1694
- Ulermenaren printzipioa, 511
- ulermenean, 197
- ulermenean eta ahozko
adierazpenean zailtasunak dituen
ikaslearentzat, 197
- ulermenerako, 1112
- ulermen-maila, 734
- ulermen-printzipioari, 1048
- ulerterrazak, 414
- ulertu, 9, 44, 78
- ulertzea, autoestimua eta

- irekitasuna areagotuz, 78
- ulertzearen, 519, 647, 650
- ulertzearen gizarte-balioa, 647
- ulertzeko bidea ematen dion hizkera, 515
- Ulertzeko eta ulertua izateko eskubidea, 267
- ulertzeko eta ulertuak izateko. *Ikus* eskubidea
- ulertzeko moduan, 1023, 1112
- ulertzeko moduko hizkera, 160
- ulertzeko moduko hizkuntza, 412
- ulertzeko moduko hizkuntza batean, 1181
- ulertzeko moduko hizkuntzan, 415
- ulertzeko moduko hizkuntzan eta estiloan, 302
- ulertzen, 26, 27, 31, 1655
- ulertzen duen hizkuntza, 268, 269, 285
- umee, 1101
- umeen garapen pertsonala eta haien ongizatea, 1026
- umeengan, 196, 197
- Unean uneko fenomenoak, 1700
- Unesco, 77
- Unescok, 76, 78, 82, 195, 271, 615, 624
- UNESCOk, 615, 1004
- Unescorekin, 82
- Unescoren, 271, 272
- Unescoren 32. bileran, 272
- Unescoren esparruan, 995, 997
- Unescoren jardunbidean, 271
- UNESCOren Konferentzia Orokorraren, 615
- Unescoren zuzendari nagusiaren, 271
- UNESCOri, 60
- unibertsalak, banaezinak eta interdependenteak, 21
- unibertsalismoaren oinarria, 25
- unibertsaltasun eta berdintasuneko araubide juridikoaren pean dauden zerbitzuak ematen dituztenak, 397
- unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1184
- unibertsitarioei, 339
- unibertsitate, 216, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 1158, 1162, 1641
- Unibertsitate, 123, 367, 368, 369, 373, 374, 406, 408, 409
- unibertsitate burokratikoak eta mendekotasun oso zentralizatukoak, 1184
- Unibertsitate eta beste erakunde batzuekin, 425
- unibertsitate eta goi-mailako ikerketarako organismoetan, 425
- unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak, 994
- unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, 91, 135
- unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ezartzea, 91, 135
- unibertsitate pribatua, 1072, 1083
- unibertsitate probintziala eta mendekoa, 1184
- unibertsitate publiko eta pribatuak, 1418
- unibertsitate publikoa, 409
- unibertsitate publikoak, 599
- unibertsitate publikoek, 596, 1186
- Unibertsitate publikoek, 1186
- unibertsitate publikoen, 1158
- Unibertsitate publikoetako administrazio eta zerbitzuetako langileak, 1186
- unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak, 1343
- unibertsitate publikoko, 405
- Unibertsitate publikoko, 406
- Unibertsitate Sistema, 644
- Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari, 745
- Unibertsitate zaharberritua, 1184
- unibertsitatea, 45, 50, 392, 1184
- Unibertsitatea, 734
- unibertsitateak, 405, 407, 409, 581, 588, 1184, 1251
- Unibertsitateak, 745, 1287, 1309
- unibertsitatean, 405, 407, 1205
- Unibertsitatean, 1017
- unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak, 91, 135

- unibertsitatearekin, 1237
- Unibertsitatearekin, 1031
- unibertsitatearen, 405, 733
- Unibertsitatearen, 728
- unibertsitatearen jarduera
akademikoetan, 405
- unibertsitatearen jardun-printzipioak,
1033
- unibertsitate-argitalpena, 923
- unibertsitateari, 1343
- Unibertsitateari, 699
- unibertsitatearteko espezialista-
diploma, 1526
- Unibertsitateaz besteko
Irakaskuntzako, 439
- Unibertsitateaz besteko mailetan,
1205
- Unibertsitateaz kanpoko edozein
mailatako Kataluniako
irakaskuntza-zentroetako, 1162
- Unibertsitateaz kanpoko goi-mailako
irakaskuntzan, 1259
- Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-
eskumenak dituen sailak, 682
- unibertsitateaz kanpoko
hezkuntzaren arloan eskumena
duen sailak, 682
- Unibertsitateaz kanpoko
hezkuntzaren arloan eskumena
duen sailak, 682
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntza, 419
- Unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntza, 569, 1161
- Unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzak, 506, 671
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzako, 438
- Unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzako, 437
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzako curriculumetan,
1280
- Unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzako euskal funtzio
publikoa, 437
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzako mailetako
irakasleek, 1408
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzan, 437, 1161
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzaren estatistika, 707**
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzaren maila, gradu eta
modalitate, 729
- unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzei, 711
- Unibertsitateaz kanpoko
irakaskuntzen eremuan, 1013
- unibertsitateaz kanpoko irakasle
funtzionarioak, 372
- unibertsitateaz kanpoko irakasleek,
1088
- Unibertsitateaz kanpoko irakasleen
prestakuntza iraunkorragatiko
osagarria, 1088
- unibertsitateaz kanpoko mailetako
irakaskuntza-planetan, 1353
- Unibertsitateaz kanpoko mailetako
irakaskuntza-planetan, 1348
- unibertsitateaz kanpoko zentro
guztiek, 1404
- Unibertsitateei, 1162
- unibertsitateek, 404, 405, 408, 597,
644, 962, 1115, 1157, 1162, 1185,
1206, 1396, 1613
- Unibertsitateek, 405, 407, 1162, 1186
- unibertsitateekin, 224, 227, 228, 337,
404, 581, 869, 1001, 1002, 1031,
1101, 1127, 1259, 1297
- unibertsitateen, 409, 581, 962, 1001,
1101, 1184, 1287
- Unibertsitateen, 405, 408
- unibertsitateen berezko hizkuntza,
1184, 1185
- Unibertsitateen gaian eskumenak
dituen sailak, 1186
- unibertsitateen ikasketa-planek,
1408
- unibertsitateen jardueretan erabili
ohi den hizkuntza, 962
- Unibertsitateen koordinazioa, 1001
- unibertsitateen koordinazioak, 1001
- unibertsitateenak, 123
- unibertsitate-erkidegoa, 405
- Unibertsitate-erkidegoa, 644, 962,
1186
- unibertsitate-erkidegoko kide, 962,
1185
- unibertsitate-erkidegora, 1185
- unibertsitateetako, 860

- unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako, 1158
- unibertsitateetako eta irakasleak prestatzeko zentroetako ikasketaplanetan, 1354
- unibertsitateetako hizkuntza ofiziala, 1185
- unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 962
- unibertsitateetako hizkuntza-normalizazioko prozesua, 1185
- unibertsitateetan, 922, 961, 1287
- unibertsitateetan edo zentro baliokideetan, 89, 133
- unibertsitateetan eta goi-mailako ikasketetako zentroetan; kultura zabaltzeko jarduerak gauzatzea, 424
- unibertsitate-fundazio, 1563
- unibertsitate-gaietarako, 408
- unibertsitate-gradua, 206
- Unibertsitate-hezkuntza hasteraino egiten diren ikasketetan, 330
- unibertsitate-hezkuntzari, 711
- unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak, 1471
- Unibertsitate-ikasketa orokorrak, 1480
- unibertsitate-ikasketak, 644
- unibertsitate-ikasketei, 406
- unibertsitate-ikasketetan sartzeko Batxilergoaren ebaluazioak, 301
- unibertsitate-ikasleei, 595
- unibertsitate-ingurunean, 1186
- unibertsitate-institutuek, 407
- unibertsitate-instituzio, 404
- unibertsitate-instituzioen, 409
- Unibertsitate-instituzioen, 409
- unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea, 409
- Unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea, 409
- unibertsitate-instituzioetako, 404, 409
- unibertsitate-irakaskuntza, 961
- unibertsitate-irakaskuntzako irakasleek eta ikasleek, 730
- unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna, 558, 859
- unibertsitate-jardueraren aspektu, 962
- unibertsitate-jardueraren eremu, 1185
- unibertsitate-jardueren eta jarduera akademikoen sarearekin, 1472
- Unibertsitate-jardueretako hizkuntza ofizialen erabilera, 962
- unibertsitate-jardueretan, 1185
- unibertsitatek, 558, 915, 1017, 1076
- unibertsitate-kirolaren, 445
- unibertsitateko agintariek, 730
- unibertsitateko hezkuntzan, 32
- unibertsitateko hezkuntzarako, 407
- Unibertsitateko ikaskuntza eta ikerkuntzaren gai, 32
- unibertsitateko ikasle gor-itsuei, 229
- unibertsitateko ikasle gorrei, 229
- Unibertsitateko ikasle gorrei, 595
- unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, 225
- unibertsitateko ikerketa-taldeak, 1628
- unibertsitateko irakaskuntza, 419
- Unibertsitateko irakaskuntza, 405, 1154, 1161
- Unibertsitateko irakaskuntza euskaraz jasotzeko eskubidea, 405
- Unibertsitateko irakaskuntza katalanez sustatzeko neurriak, 1154
- unibertsitateko irakaskuntza publikoa, 961
- Unibertsitateko irakasleek, 1206
- unibertsitateko irakasleek, bisitariak eta antzeko kasuek, 1185
- unibertsitateko jarduera akademikoetan, 1185
- unibertsitateko katedradunek eta irakasle osoek, 405
- unibertsitate-masterdun, 206
- unibertsitate-organismoak, 1628
- unibertsitate-planaren, 407
- unibertsitate-politika orokorraren, 405
- unibertsitate-politikarako, 408
- unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza, 1259
- unibertsitatera, 301, 451
- Unibertsitaterako sarbidea, 301
- unibertsitate-sistema, 404, 408
- Unibertsitate-sistema, 961
- unibertsitate-sistemako ikerketa-

- garapen- eta berrikuntza-
proiektuak, 986
- unibertsitate-sistemaren, 404, 408,
409
- unibertsitate-sistemaren
antolamendua, 962
- unibertsitate-sistemaren helburuak,
1185
- unibertsitate-sistemaren helburuak
eta xedeak, 961
- Unibertsitate-sistemari, 961
- unibertsitate-titulu ofizial, 813
- unibertsitate-titulu ofiziala, 1017
- unibertsitate-zentroetan, 644
- uniforme, 536
- uniforme, ibilgailu eta
instalazioetako errotulazioak, 536
- Uniformea, 536
- unitate, 1143
- Unitate, 669
- unitate didaktikoak, 477
- unitate organikoen, 343
- unitateak, 669, 1409
- unitateen, 1059
- unitateetan, 1142
- unitate-kopurua, 369
- Universidad Fernando Pessoa-
Canarias (UFP-C), 1072
- Universitat Oberta de Catalunya,
1148
- Universitat Obertak*, 1148
- Upategia, 566
- uraren, 156
- uren barruan, 629
- uren saneamendu-kanonari, 791
- urgazpen, 663
- urgazpena, 922
- urraketak, 468
- urraketari, 1548
- urraketei, 1633
- urraketen erantzuleak**, 1657
- urrats nagusietako bat, 1693
- urrats positibo eta itunduak, 16
- urratuz, 36
- urratzeagatiko auzia, 1487
- urratzen, 60, 88, 132
- Urregintza, 917
- urriaren 23ko 27/2007 Legean
ezarritakoarekin bat etorri —lege
horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak
aitortzen ditu, eta gorren,
- entzumen-desgaitasuna duten
pertsonek eta gor-itsuen ahozko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak arautzen ditu, 1113
- Urritasun psikikoak edo sentsorialak
dituzten ikasleentzako hezkuntza
bereziko zentroetan, 730
- urritasuna, 555
- urritasunok, 215
- urrintze- eta atxikitze-prozedura,
1441
- Urruntze-neurriak, 1439
- Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta
Garapeneko Zentroa, 682
- Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta
Garapeneko Zentroak, 682
- urritiko hezkuntzako eskaintza
zabala, eguneratua eta
kalitatezkoa bultzatuko, 450
- Urrutiko Hezkuntzako Euskal
Institutua (UHEI), 451
- Urrutiko Hezkuntzako Euskal
Institutua sortzea, 451
- urritiko hezkuntzako material
didaktiko zehatz eta egokituen
garapena, 450
- Urrutiko Hezkuntzako Unibertsitate
Nazionalarekin, 869
- Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate
Nazionala, 711
- Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate
Nazionalarekin, 1031
- urritiko hezkuntzari laguntzeko
zentroek, 682
- Urrutiko ikaskuntza, 450
- urritiko ikastaro eta programak
jasotzeko eskubidea, 712, 713
- urritiko interpretazioaren, 535
- urritiko irakaskuntza, 81
- urritiko komunikazio-teknikekin, 235
- Urrutiko prestakuntza-eskaintza, 449
- Urrutiko salmentak, 945
- urritikoak. *Ikus zeinu-hizkuntzak*
- Urrutitik egindako eta saltokitik
kanpo egindako kontratuen
aurretiko informazioa, 235
- Urrutitik egindako kontratuak, 235
- Urrutitik egindako kontratuen, 235
- Urrutitik egindako kontratuetan, 235
- urte anitzeko egonaldi-baimena,
1438

- urte anitzeko ekintza-programa
 - proposatzea, 59
- urte anitzeko finantza-esparruan, 79
- urte anitzeko plan, 374
- urte anitzeko plana, 365, 368, 371
- urte naturalaren barruan, 1028
- Urteko aurrekontua, 426
- urteko aurrekontuaren
 - aurreproiektua, 124
- Urteko aurrekontuaren
 - aurreproiektua, 342, 1370
- Urteko aurrekontuaren
 - aurreproiektua onestea, 427
- urteko aurrekontuei, 345
- urteko aurrekontuen aurreproiektua, 343
- Urteko batez besteko ikus-entzulerien, 1636
- urteko finantzaketa-ildoan, 1563
- urteko jardun-planaren, 1409
- urteko kontuak, 1642
- urteko memoria, 123, 125, 313, 337, 342, 429
- Urteko memoria, 124
- Urteko memoria onestea, 427
- Urteko memoriaren proiektua, 1370
- urteko prestaketa, 1371
- urteko programazio orokorrean, 1406
- urteko txostena, 343
- urteko txostenean, 367
- Urteroko lanpostuen eskaintza
 - publikoan zehaztea zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea, 496
- urteroko txostenean, 1632
- Usadioek, 1172
- ustea, 969
- ustezko arau-hausleak, 1485
- ustezko arau-hausleari, 291, 1486
- ustiapen, 283, 1486
- ustiapena, 283, 1670
- Ustiapena, 1458
- ustiapen-baliabideei, 1662
- ustiapen-eskubide, 238
- ustiapen-eskubideak, 1487
- ustiapen-eskubideen banaketa, 1662
- ustiapen-eskubideen titular, 1265
- ustiapenetik, 1130
- ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak, 1130, 1133
- ustiatzaileak, 1671
- ustiatzen, 1634
- utilitate, 583
- utilitateak, 582
- utzikeriak, 1363
- uzia, 160
- uziak, 1352
- uzien, 321
- uzien izapidetzean, 727
- uztailaren 11ko 138/1983 Dekretuan, 370
- uztailaren 11ko 9/1984 Legea onetsi zuen, Galiziako Irrati-Telebista Konpainia sortzekoa, 949
- uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, Arango Haranaren Araubide Bereziari buruzkoak, 1301
- uztailaren 26ko 1/2005 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Hirigintzari buruzko Legearen testu bateginaren, 1209
- uztailaren 3ko 7/1990 Legea, Euskal Kultura Ondarearena, 479
- València, 158
- Valenciako, 158
- Valentziako, 1167, 1377
- Valentziako Administrazio autonomikoari, 1375
- Valentziako administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna, 1424
- Valentziako Administrazioak, 1364
- Valentziako Administrazioaren esparru, 1350
- Valentziako araudiari eta onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak, 1367
- Valentziako benetako hizkuntza-errealitatean, 1365
- Valentziako benetako hizkuntza-errealitatetik, 1366
- Valentziako botere publikoei, 1387
- Valentziako botere publikoek, 1356
- Valentziako ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak, 1391
- Valentziako ekoizle independenteen jatorrizko

- ekoizpena, 1391
- Valentziako enplegatu publikoen beharrianak, 1427
- Valentziako enplegatu publikoen prestakuntza-politika, 1427
- Valentziako Erkidego osoko gizarte-sektore, 1362
- Valentziako Erkidegoa, 158, 1346, 1363, 1377, 1378
- Valentziako Erkidegoan, 1346, 1356, 1360, 1378, 1388, 1395, 1399, 1410
- Valentziako Erkidegoan dagoen Estatuko Administrazioari, 1358
- Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publiko eta pribatuak, 1418
- Valentziako Erkidegoaren, 158, 1348
- Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutua, 1395
- Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza, 1348, 1350, 1351, 1382
- Valentziako Erkidegoaren eremu osoan, 1349
- Valentziako Erkidegoaren garapenean, 1390
- Valentziako Erkidegoaren hizkuntza historikoa eta propioa, 1365
- Valentziako Erkidegoaren identitatea, balioak eta interesak, 1390
- Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera, 1361
- Valentziako Erkidegoaren lurraldean, 1352
- Valentziako Erkidegoaren lurralde-egituraketa eta -kohesiorako, 1389
- Valentziako Erkidegoaren lurraldetik kanpo, 1352
- Valentziako Erkidegoko, 1377, 1378, 1379
- Valentziako Erkidegoko Abelbideei, 1385
- Valentziako Erkidegoko abelbideen sarearen inbentarioa eta informazio-erregistroa, 1385
- Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak, 1418
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuak, 1375
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuan, 1382
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuarekin, 1254
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren, 158, 159, 1395, 1403, 1412
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoak, 1362
- Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza, 1395
- Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza eta kultura, 1391
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak, 1421
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozein, 1425
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan, 1383
- Valentziako Erkidegoko datu demolinguistikoek eta errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak, 1397
- Valentziako Erkidegoko edozein udalerritan, 1367
- Valentziako Erkidegoko elkarteek eta erakundeek, 1390
- Valentziako Erkidegoko enplegu publikoaren eremuan, 1428
- Valentziako Erkidegoko ereserki ofiziala, 1361
- Valentziako Erkidegoko gorrek, 1400
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 1351, 1426
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialen, 1362
- Valentziako Erkidegoko ikerketa-institutu eta -zentroak, 1418
- Valentziako Erkidegoko ikus-entzunezko ekoizpenari, 1367
- Valentziako Erkidegoko instituzio publikoek, 1367
- Valentziako Erkidegoko irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, 1400
- Valentziako Erkidegoko kultura-, zientzia- eta kirol ez-profesionalaren-mezenasgoari buruzko uztailaren 25eko 20/2018 Legearen, 1418

- Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legea, 1418
- Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legearen testu bategina, 1418
- Valentziako Erkidegoko lurralde-antolaketaaren espezialitateen ezagutzari, 1383
- Valentziako Erkidegoko lurralde-eremuan, 1351
- Valentziako Erkidegoko *Síndic de Greuges*i, 1421
- Valentziako Erkidegoko Taxiari, 1394
- Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari, 1382
- Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, 1418
- Valentziako Erkidegoko toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 1367
- Valentziako Erkidegoko toponimiaren izendegi ofiziala, 1416
- Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari, 1413
- Valentziako Erkidegoko turismo-ereduaren berezitasunetara, 1415
- Valentziako Erkidegoko turismo-helmuga, 1414
- Valentziako Erkidegoko turismo-marka baten titularra, 1414
- Valentziako Erkidegoko udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, gorabehera geografikoen, hiriarteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak, 1352
- Valentziako Erkidegoko unibertsitate publiko eta pribatuek, 1409
- Valentziako Erresumaren Foruen, 1377
- Valentziako eskola-sistema, 1400
- Valentziako Estatutuaren, 158
- Valentziako foru-zuzenbide zibilaren espezializazioa, 1379
- Valentziako Generalitatek, 1347, 1355, 1356, 1360, 1362, 1375
- Valentziako Generalitateko Administrazioari, 1358
- Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 1359, 1372, 1374, 1411
- Valentziako Generalitateko instituzioei atxikitako instituzioekin, 1422
- Valentziako Generalitateko Kontseiluak, 1354, 1355, 1358, 1359, 1360
- Valentziako Generalitateko Kontseiluaren jardun instituzionala, 1358
- Valentziako Generalitateko Kontseiluari, 1352, 1359, 1360, 1370
- Valentziako Generalitateko presidenteari, 1371
- Valentziako Generalitatearen aurrekontuetan, 1374
- Valentziako Generalitatearen eskumenekoak ez diren erregistro publikoetan, 1356
- Valentziako Generalitatearen eskumenekoak ez diren erregistroetan, 1349
- Valentziako Generalitatearen instituzio, 1366
- Valentziako Generalitatearen konpromisoa, 1362
- Valentziako Generalitatearen mendeko komunikabide publikoen komunikazio-hizkuntza, 1390
- Valentziako Generalitateari, 1347, 1362
- Valentziako gizartea, 1398
- Valentziako gizartean, 1401
- Valentziako gizartearekiko errespetuzko portaerak, 1415
- Valentziako gizartearen itzaropen eta eskarietara, 1391
- Valentziako Gobernua, 1362
- Valentziako Gobernuak, 1356, 1362, 1367, 1374
- Valentziako Gobernuaren, 1347
- Valentziako Gobernuari, 1349, 1350
- Valentziako Gorteak, 1364, 1379
- Valentziako Gorteak edo *Les Corts*, 1379
- Valentziako Gorteei, 1347, 1367, 1371
- Valentziako Gorteei, 1348, 1350, 1351, 1363, 1366, 1367, 1368, 1369, 1374, 1395

- Valentziako Gorteen konfiantzarekin, 1347
- Valentziako Gorteen mandatua, 1366
- Valentziako Gorteetako diputatua, 1368
- Valentziako herria, 1347
- Valentziako herriak, 1386, 1388
- Valentziako herriaren eta haren kultura-ondarearen identitatea, balioak eta interesak, 1387
- Valentziako herriaren identitate osoa, 1347
- Valentziako herriaren kultura eta abegikortasuna, 1415
- Valentziako herriaren ordezkariak, 1386
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 1408
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 1408
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua, 1408
- Valentziako hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak, 1399
- Valentziako hezkuntza-sistemako funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentro guztiek, 1401
- Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleei, 1400
- Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleen aukera-berdintasuna, 1401
- Valentziako hezkuntza-sistemako irakasleak, 1407
- Valentziako hezkuntza-sisteman, 1346, 1399
- Valentziako hezkuntza-sisteman berandu sartzeagatik, 1403
- Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna, 1395
- Valentziako hezkuntza-sisteman sartzan diren ikasleei, 1403
- Valentziako hirian, 1363, 1367
- Valentziako hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea, 1386
- Valentziako hizkuntza-eredua, 1400
- Valentziako hizkuntza-ereduaren antolaketa, 1399
- Valentziako hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea, 1399
- Valentziako ikasleak, 1395
- Valentziako ikasleen gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak, 1399
- Valentziako Ikus-entzunezkoen Kontseiluarekin, 1422
- Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea, 1387, 1388
- Valentziako Ikus-entzunezkoen Sektoreari buruzko apirilaren 19ko 1/2006 Legeak, 1387
- Valentziako Institutu Geografikoak, 1416
- Valentziako irakasleak, 1397
- Valentziako Irrati-Telebistaren eta Ikus-entzunezkoen Esparruaren batzorde parlamentarioak, 1388
- Valentziako izendegi geografikoa, 1416
- Valentziako izendegi geografikoak, 1416
- Valentziako izendegiko toponimikoaren isla, 1416
- Valentziako Komunikabideen Korporazioarekin, 1410
- Valentziako kultura, 1356
- Valentziako kulturaren esparruan, 1368
- Valentziako Kulturaren Kontseilua, 1378
- Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell*), 1378
- Valentziako Liburuaren Gidaren, 1375
- Valentziako literatura-egileak, 1363
- Valentziako lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin, 1410
- Valentziako lurraldean presentzia duten komunikabideekin, 1399
- Valentziako musika eta ekoizpen-kultura, 1391
- Valentziako obren eta ekoizle independenteen obren zabalkundea, 1391

- Valentziako probintzia, 1357, 1358
Valentziako sistema geografikoa, 1416
Valentziako sistema geografikoaren beste elementu batzuk, 1416
Valentziako sistema kartografikoa, 1416
Valentziako telebista eta irrati publikoetan, 1364
Valentziako toki-enteen izendapen ofizialak, 1416
Valentziako tradizio historikoak, 1365
Valentziako turismo-sektoreko profesionalei, 1415
Valentziako Unibertsitate Literarioren eta Alacanteko Unibertsitatearen Valentziar Filologiaren Institutuak, 1349
Valentziako unibertsitateek, 1396
Valentziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 1381
Valentziako unibertsitate-sistema, 1381
Valentziako Unibertsitate-sistema, 1381
valentziar, 1363, 1364, 1365, 1375
valentziar "hizkuntza-gai"ei buruzko irizpena, 1363
valentziar guztien berezko hizkuntza, 1398
valentziar hedabide publikoak, 1386
valentziar herriaren nortasuna, 1387
valentziar herritarrek, 1378
valentziar hizkuntza, 1346, 1365, 1377
valentziar instituzio, 1377
Valentziar izaera politikoa, 1369
Valentziar izate politikoa, 1368
valentziar jentilizioa, 1377
valentziar liburua, 1355
Valentziarrak, 1389
valentziarrek, 1387
valentziarren arteko desadostasun-arrazoi, 1364
valentziarren berezko hizkuntza, 1365
Valentziarren berezko hizkuntzaren izenari, izaerari eta araudiari buruzko gatazka, 1363
valentziarren berezko hizkuntzari, 1365
Valentziarren eskubideak, 1378
valentziarren presentzia egokia, 1349
valentziarrentzat, 1423
valentziarrok, 1365
valentziera, 158, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1353, 1354, 1355, 1356, 1360, 1362, 1364, 1365, 1366, 1375, 1377, 1378, 1382, 1384, 1387, 1395, 1398, 1400, 1412, 1415, 1418
Valentziera, 1350, 1351, 1353, 1363, 1365, 1381, 1382, 1402, 1403
valentziera behar beste ezagutzen ez duten irakasleak, 1354
Valentziera esparru publikoan dagoen egoera marjinaletik ateratzeko neurriak, 1364
Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik, 1418
valentzieradun lurraldeetan, 1349
valentzieradunak, 1348
valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak, 1349
Valentziera-ezagutzen hizkuntza-gaitasuna, 1427
valentziera-hiztun ez diren ikasleak, 1404
valentzierak, 1355, 1360, 1363, 1387
valentzieran, 1368
valentzieraren abandonu eta narriadurari, 1347
valentzieraren adituak, 1366, 1374
Valentzieraren araudi ofiziala, 1367
valentzieraren araudi ortografiko eta gramatikal bera, 1362
valentzieraren araudiaren erreferentziako ente, 1365
valentzieraren araudiari, toponimiari eta onomastikari lotutako lege-edo arau-aurreproiektuei, 1367
valentzieraren berreskurapenari, 1347
valentzieraren berreskuratzeari, 1378
valentzieraren C1, 1408
valentzieraren edo Valentziako kulturaren esparruan, 1368
valentzieraren edozein adierazpen, 1367
valentzieraren egoera, 1363
valentzieraren egungo ezagutzari eta erabilerari buruzko datuen,

- 1395
valentzieraren erabateko berreskurapena, 1375
valentzieraren erabilera, 1347, 1349, 1355, 1356, 1360, 1362, 1364, 1365, 1375, 1405
Valentzieraren erabilera, 1348, 1351, 1355, 1362, 1376
valentzieraren erabilera eta irakaskuntza, 1347, 1358
valentzieraren erabilera- eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa, 1356, 1362
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari, 1346
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko 4/83 Legea, 1403
valentzieraren erabilera eta irakaskuntzari buruzko araudiko printzipioen, 1412
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legea, 1403
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, 1360, 1375
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea, 1349, 1395
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak, 1348, 1383, 1395
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearekin, 1360
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen, 1362, 1364
valentzieraren erabilera normala, 1351, 1400
Valentzieraren erabilera normala, 1367
Valentzieraren erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa, 1401
valentzieraren erabilera sustatzeko administrazio-jardueretan, 1349
valentzieraren erabilera sustatzeko politika sistematikoa, 1364
valentzieraren erabilerarako, 1356
valentzieraren erabilerari buruzko legerian, 1382
Valentzieraren Erabilerari eta Irakaskuntzari buruzko Legeak, 1347
valentzieraren esparruan, 1366, 1374
valentzieraren eta beste hizkuntza batzuen ezagutzak, 1425
valentzieraren eta gaztelaniaren arteko benetako parekatzea, 1362
Valentzieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna, 1354
valentzieraren eta gaztelaniaren maila, 1401
valentzieraren eta ingelesaren ezagutza nahikoa, 1394
valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza, 1396
valentzieraren eta valentzierazko irakaskuntza, 1395
valentzieraren etorkizuneko iraupena, 1398
valentzieraren ezagutza, 1349, 1356
valentzieraren ezagutza eta erabilera, 1350
valentzieraren ezagutza nahikoa, 1359
valentzieraren ezagutza-maila, 1428
valentzieraren ezagutzan eta erabileran, 1353
valentzieraren ezagutzarako hizkuntza-gaitasuna, 1424
valentzieraren ezagutzaren hizkuntza-gaitasuna, 1425
Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), 1428
valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, 1428
Valentzieraren ezagutzetan, 1424
valentzieraren gaitasun- eta erabilera-desorekak, 1397
valentzieraren gaitasun nahikoa, 1359
valentzieraren gizartearen aitortza- eta prestigio-maila, 1363
Valentzieraren gizarte-egoerari eta erabilerari, 1363
valentzieraren hizkuntza-araudia,

- 1366, 1379
valentzieraren hizkuntza-
normalizazioa, 1397
valentzieraren irakaskuntza, 1347,
1349, 1354, 1355, 1378
Valentzieraren irakaskuntza, 1364
valentzieraren irakaskuntzaren
salbuespena, 1349
valentzieraren irakaskuntzatik, 1354
valentzieraren iraupena, 1396
Valentzieraren izenari, izaerari eta
kodemazari, 1365
Valentzieraren jakite-maila, 1384
valentzieraren nahitaezko
irakaskuntza, 1349
valentzieraren normalizazioa, 1398
Valentzieraren normalizazioa, 1404
valentzierari, 1383
valentzieratze-bulkada, 1365
valentzieraz, 159, 1349, 1351, 1352,
1353, 1355, 1356, 1360, 1361, 1364,
1375, 1377, 1379, 1389, 1390, 1393,
1397, 1403, 1408, 1410, 1414, 1425
Valentzieraz, 1388
valentzieraz egindako administrazio-
eta auzitegi-jarduketan balio
osoa, 1348
valentzieraz egindako edo
idatzitako jarduketa, dokumentu
eta idazki, 1352
Valentzieraz idatzitako dokumentu
publikoen balio osoa, 1348
valentzieraz idatzitako
dokumentuek, 1351
valentzieraz idatzitako ekoizpen,
1363
valentzieraz idatzitako
liburuarentzat, 1375
valentzieraz interpretatutako
abestien, 1391
valentzieraz irakasteko programa
eleaniztun, 1410
valentzieraz jarduteko eskubidea,
1351
Valentzieraz, gaztelaniaz eta
atzerriko hizkuntzaz ematen diren
curriculum-dukietan emandako
denbora, 1402
valentzierazko, 158, 1385
Valentzierazko, 158
Valentzierazko bertsioaren testua,
1361
valentzierazko edizioak, 158
valentzierazko emanaldiak, 1386
valentzierazko eta gaztelaniazko
azpigituluak, 1389
Valentzierazko eta gaztelaniazko
curriculum-dukietan emandako
denbora, 1402
Valentzierazko eta gaztelaniazko
curriculum-dukietarako ematen
diren denborak, 1403
valentzierazko eta gaztelaniazko
literatura-ekoizpenaren, 1375
valentzierazko eta ingelesezko
ahozko komunikazio-
konpetentzia, 1404
valentzierazko ikaskuntza, 1396
valentzierazko ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzu autonomiko
batzuk, 1388
valentzierazko ikus-entzunezko
programazioa eta ekoizpena,
1410
valentzierazko irakaskuntza, 1364,
1378, 1395
Valentzierazko irakaskuntzako
programa eleaniztuna duten
zentroei, 1410
valentzierazko irakaskuntza-
programa eleaniztuna, 1399
valentzierazko irakaskuntzarik jaso ez
duten ikasleei, 1403
Valentzierazko izendapen, 158
valentzierazko izendapen koofiziala,
158
valentzierazko kopia, 1383
valentzierazko transmedia, 1391
valentzierazko, gaztelaniazko eta
ingelesezko, eta atzerriko beste
hizkuntza batzuetako hizkuntza-
konpetentziak, 1409
Valpuestako Zekor Gotikoan, 1002
Van Hemeldonck, 56
Vandemeulebroucke, 48
Vianako Printzea Erakundea, 498
Vidal Nagusia, 676
Vizcaya, 248, 249
Wallis eta Futuna, 1463
Wallis eta Futuna uharteetan, 1604,
1642
Wallis eta Futunan, 1679

- Washingtongo 1999ko
Konferentzian, 271
- web ataria, 545
- web atariak, 545
- web orri espezializatuaren, 547
- web zerbitzuen ataria, 512
- web-atari erkide, 289
- web-atarian, 289
- web-atariaren, 520
- webgune, 83
- webgune baliagarriak, 83
- webgunean, 807, 826
- webguneen garapena, 685, 844,
1039
- webguneetan, 534
- webguneetatik, 1256
- webgunetan, 1706
- web-orri, 357
- web-orri instituzionalean, 713
- web-orri publikoetarako
irigarritasunean, 1340
- web-orrian, 292
- web-orrietan, 987
- X aretoen araubidea, 1263
- xedapen, 129, 130, 205, 206, 294,
325, 326, 332, 340, 346, 365, 370,
371, 373, 382, 385, 402, 480, 496,
506, 519, 520, 521, 529, 530, 531,
540, 765, 766, 1155, 1157, 1167,
1168, 1169, 1203, 1278, 1280, 1289,
1291, 1292, 1377, 1379, 1380, 1693
- Xedapen, 195, 326, 340, 407, 418,
419, 438, 501, 511, 512, 528, 530,
533, 1153, 1292
- xedapen arauemaileak, 726, 1713
- xedapen arauemaileek, 592, 1410
- xedapen espezifikoak, 1278
- Xedapen horiek aldatzeko edo
indargabetzeko, 64
- xedapen horiekiko kontraesanik ez
dagoenean, 424
- Xedapen instituzional eta
finantzarioak, 72
- Xedapen instituzionalak, 72
- xedapen komunak, 485
- Xedapen komunak, 501
- xedapen organiko aplikagarrien, 49
- Xedapen orokorra, 407
- xedapen orokorrak, 250, 352, 362,
378, 382, 404, 456, 466, 478, 486,
514, 517, 519, 522, 525, 539, 1157
- Xedapen orokorrak, 87, 131, 164,
183, 411, 418, 419, 441, 455, 492,
494, 496, 511, 512, 530, 563, 695,
763, 1077
- Xedapen orokorrak eta azken
xedapenak, 73
- xedapen sektorial, 1278
- Xedapen ulertezinak, 1225
- xedapena, 489
- xedapenak, 30, 94, 98, 99, 138, 142,
143, 346, 388, 484, 498, 533, 696,
699, 1170, 1283, 1285, 1292, 1454
- Xedapenak, 18
- xedapenei, 63, 326
- xedapenek, 88, 132, 320, 396
- xedapenen, 67, 87, 131, 132
- xedapenen aplikazio-maila, 1653
- xedapenen proiektuei buruzko
txostenak, 313
- xedapenetan, 393, 493, 1169
- xedapenetatik, 97, 141
- xedapenik, 498
- xedatutakoari, 98, 142, 326
- xeddapena
1990eko abenduaren 11koa, Erkidegoko
hizkuntzen eta katalanaren egoerari
buruzkoa, 1153
- xede, 196, 317, 341, 351, 355, 365,
373, 384, 466, 524, 1002, 1281,
1290, 1442, 1470, 1471, 1643, 1700
- Xede, 1700
- xede nagusia, 1690
- xede zibikoak, 920
- xedea, 4, 75, 189, 200, 211, 221, 382,
383, 424, 437, 478, 568, 578, 589,
624, 632, 652, 668, 681, 696, 725,
753, 771, 772, 774, 808, 827, 906,
915, 950, 985, 1001, 1006, 1009,
1025, 1026, 1033, 1057, 1061, 1068,
1100, 1111, 1122, 1155, 1214, 1237,
1257, 1262, 1264, 1274, 1276, 1281,
1347, 1386, 1389, 1399, 1418, 1696
- Xedea, 382, 478, 525, 1281
- XEDEA, 456
- xedeak, 122, 123, 124, 335, 336, 341,
342, 343, 364, 365, 466, 669, 680,
774, 863, 898, 920, 937, 961, 1084,
1103, 1118, 1131, 1367, 1373, 1374,
1412, 1422, 1564, 1659, 1660, 1699
- Xedeak, 196, 466
- xedeari, 588, 1257

- xedeei, 366, 497
xedeekin, 123, 127
xedeen, 339, 349, 376
xede-estatuko hizkuntza ofizial, 287
Xede-estatuko legeak, 287
xedeetarako, 316, 340, 367
xede-hizkuntza, 60
Xede-populazioa, 711
xehetasun, 1458, 1459, 1497, 1566,
1577, 1578, 1601, 1632
Xehetasun, 1592, 1593, 1658
xehetasunak, 1577, 1584
xehetasunen itzulpena jasotzekoa.
Ikus eskubidea
xenofobia, 758
xix. mendeko Industria Iraultzaren
garrantzi, 1695
Xuntak kanpoan dituen
eskuordetzen eginkizunak, 998
Xuntari eta haren presidenteari
buruzko otsailaren 22ko 1/1983
Legearen, 967
Xuntari eta haren presidenteari
buruzko otsailaren 23ko 1/1983
Legearen, 899
xxi. Mendeko Justiziaren
Modernizazioari, 1704
yiddish, 60
zabaldu, 44, 83
zabalkunde, 807, 872, 948
zabalkunde ofiziala, 328
zabalkundea, 121, 122, 194, 209,
233, 319, 418, 522, 548, 595, 597,
613, 647, 650, 652, 654, 708, 709,
731, 733, 760, 785, 876, 963, 1033,
1034, 1116, 1126, 1127, 1166, 1167,
1206, 1257, 1276, 1303, 1386, 1387,
1391
Zabalkundea, 698
zabalkundean, 122, 673, 937, 963
zabalkundearekin lotutako
jarduerak, 997
zabalkundearen lurralde-eremua,
194
zabalkundeari, 121, 953
zabalkunde-eremua, 194
zabalkunde-eremuarengatik, 441,
876
zabalkunderako, 925
Zabalkunderako, araugintzarako
eta parte-hartze sozialerako
organoak, 1260
zabalkunde-tailerrak eta -jarduerak,
964
zabaltzea, 375, 433
zabaltzeaz, 433
zabaltzeko, 41
zabarkeriagatik, 385
zaharberitzea, 522
Zahartze aktibo eta osasungarria,
991
zahartze aktiboa, 681
zahartze-joera, 680
zailtasun, 243, 365, 381, 932, 1574,
1687, 1693
Zailtasun, 1477
zailtasun ekonomiko eta
materialekin, 365
zailtasun fisiko, psikiko edo
sentsorialak, 633
zailtasun psikikoak, sentsorialak eta
sozioekonomikoak dituzten
biztanleen taldeentzako
irisgarritasuna, 1080
zailtasun sozial edo ekonomikoak,
243
zailtasuna, 1364
zailtasunak, 168, 190, 197, 199, 382,
383, 384, 387, 555, 576, 607, 885,
1006, 1035, 1059, 1080, 1109, 1111,
1184, 1363, 1405, 1442, 1519, 1693,
1695
zailtasunak dituzten ikasleak, 1696
Zailtasunak dituzten ikasleak, 1696
zailtasunak dituzten ikasleekin, 1696
zailtasunak dituzten ikasleen aldeko
egokitzapen- eta babes-neurri
zehatzak, 1477
zailtasunak dituzten ikasleen
beharrizan berezietara, 1697
Zailtasunak dituzten Pertsonen
buruzko Aholku Batzorde
Nazionalari, 1640
Zailtasunak dituzten pertsonen,
1702
zailtasunak dituzten pertsonen
egoera, 1707
zailtasunak dituzten pertsonen
eskubide- eta aukera-
berdintasunari, parte-hartzeari eta
herritartasunari, 1678
Zailtasunak dituzten pertsonen
eskubide- eta aukera-

- berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzko otsailaren 11ko 2005-102 Legearen, 1702
- Zailtasunak dituzten pertsonentzako laguntza-zerbitzuak, 1571
- zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak, 1539
- Zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak, 1541
- zailtasunaren, 590
- zailtasunen, 820, 1499
- zailtasunetan, 677
- zailtasunetara, 1689
- zailtasunik, 285, 771
- zailtasunik handienak dituzten pertsonen parte-hartzea eta gizarteratzea, 686
- zaindu, 21, 79, 129
- Zaintza, 820
- zaintza orokorreko erizain, 1532
- zaintzaileak, 1532, 1543
- Zaintzaileak, 1543
- zaintzaileen, 771
- zaintzaileen beharrianen kalifikazioa, 1213
- zaintzaileen edo legezko ordezkarien bisitak, 1181
- zaintzak, 1536
- Zaintza-organo, 1044
- Zaintza-organoak, 1044
- zaintzapeko askatasun-epai, 1602
- zaintzapeko askatasun-epaia, 1602
- zaintzapeko askatasun-epaiak, 1602
- zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, 1602
- zaintzarako, 1524
- zaintzea, 93, 97, 137, 141, 469
- zaintzea ere ingurumena eta paisaia, gure kultura eta euskara, 469
- zaintzei, 1466
- zaintzeko, 6, 95, 139
- zaintzen, 1536, 1655
- zakuratze-prozesuak, 1368
- zakuratze-sistemaren, 1368
- zaldi-turismoa, 602
- zama, 78, 1225
- Zama, 591
- zama administratiboak, 519
- zamak, 686
- zama-manifestua, 1515
- zamarik, 591
- zaporea, 1020, 1188
- zati bateko nahiz oso-osoko sakabanaketarengatik, 26
- zati erkideei, 1487
- zati xedatzailea, 1363
- zatian, 1177
- zatiketa artifizialak egiteko asmorik, 982
- zaugarriak diren herritarrei, 1700
- zaugarritasun bereziko egoerak, 1421
- zaugarritasun bereziko egoeran, 1421
- zaugarritasun-egoera, 1574, 1687, 1700
- zaugarritasun-egoeraren bat, 1499
- zehapen, 36, 385, 1168
- Zehapen, 1318
- zehapen araubidea, 246
- zehapen penalak, 1487
- zehapena, 831
- Zehapena, 385
- zehapenak, 213, 246, 386, 571, 614, 674, 679, 770, 784, 873, 955, 1038, 1140, 1173, 1272
- Zehapenak, 385, 386
- zehapen-araubidea, 165, 674, 1018, 1084, 1168
- Zehapen-araubidea, 291, 584, 649, 679, 706, 758, 843, 908, 928, 955, 1064, 1140, 1173, 1268
- zehapen-araubideari, 385
- zehapenek, 386, 387
- zehapenen, 95, 139, 385
- zehapenen zenbatekoak, 385
- zehapenik, 1168
- Zehapen-prozedura, 385
- zehapen-prozeduraren inktoreak, 789
- zeharkako eremuan, 996
- Zeharkako gazte-politikak, 718
- zeharkako ikasgai, 197
- zeharkako kudeaketako, 974
- zeharkako neurriek, 588
- zeharkako politikak, 518
- zeharkako prestakuntza-estrategiak, 1427
- zeharkako zergen ordainketa, 1645

- zeharkakoak. Ikus joera sexista
- zeharkakotasuna, 517, 600, 668, 889
- Zeharkakotasuna, 592
- Zeharkakotasunaren oinarritzko sektoreak, 958
- zeharkakotasun-printzipioari, 220
- zehatzeko ahala, 784
- Zehatzeko ahala, 789
- zehatzapen, 117, 485, 796
- zehatzapen linguistikoak, 1245
- zehatzapena, 402, 529
- zehatzapenak, 369, 384
- zehatzapenei, 386
- zehatzapenen, 373
- zehatzasun-, argitasun- eta laburtasun-printzipioei, 106
- zehatzasuna, 261
- zehatzasun-mailarekin, 312
- zehatzasunok, 371
- zehatzugabetasuna, 674
- zein irizpideri jarraitu behar dioten ingelesak edo atzerriko beste hizkuntza batzuek, 476
- zein-hizkuntzaren ezagutza, 1427
- zeinu, 172
- zeinu grafikoak, 728
- zeinu monastikoen, 215
- zeinuen, 811, 1111, 1295
- zeinuen eta azpiztituluen hizkuntzako interprete, 383
- zeinu-erkidego gorrak, 1254
- Zeinugilea, 1258
- zeinugileak, 1256
- zeinu-hizkuntza, 214, 218, 241, 305, 533, 534, 561, 583, 586, 587, 588, 610, 611, 684, 811, 864, 904, 1015, 1057, 1077, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1117, 1254, 1255, 1257, 1259, 1295, 1392, 1400, 1470, 1474, 1679, 1696, 1709
- Zeinu-hizkuntza, 218, 222, 514, 561, 977, 1043, 1113, 1258
- zeinu-hizkuntza babesteari, 218
- zeinu-hizkuntza darabilen modalitate elebiduna, 1255
- zeinu-hizkuntza erabiltzeko neurriak, 1111
- Zeinu-hizkuntza Erabiltzeko Zailtasunak Aztertzeko Batzordea, 1255
- zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrak, 1254
- zeinu-hizkuntza espainiarra eta katalana, 216
- zeinu-hizkuntza interpretatzeko zerbitzuak, 218
- zeinu-hizkuntza katalan, 221
- zeinu-hizkuntza katalana, 216, 219, 221, 1199, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1296
- Zeinu-hizkuntza katalana, 216, 1254, 1258, 1259, 1260, 1296
- zeinu-hizkuntza katalana arautzeko aginpidea, 1257
- zeinu-hizkuntza katalana arautzen duen araudiaren interpretazioan eta aplikazioan, 1258
- zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea, 1258, 1297
- zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duen pertsona, 1258
- zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duten gorrekin eta gor-itsuekin, 1259
- zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzeko baldintzak, 1260
- zeinu-hizkuntza katalanak, 1254
- zeinu-hizkuntza katalanaren, 233, 1254, 1255, 1256, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanaren corpusaren deskripzioaren hasiera, 1254
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera, 1254, 1297
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabilerarako, 1260
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileak, 1256
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileen eta profesionalen elkarre profesional eta zibikoek, 1260
- zeinu-hizkuntza katalanaren erregulaziora, 1256
- zeinu-hizkuntza katalanaren ezagutza, 1255
- Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua, 1260
- Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseiluaren funtzionamendua, eginkizunak eta osaera, 1260

- zeinu-hizkuntza katalanaren
hizkuntza-arauak, 1260
- zeinu-hizkuntza katalanaren
ikaskuntza, 1259
- Zeinu-hizkuntza katalanaren
ikaskuntza, irakaskuntza eta
interpretazioa, 1258
- Zeinu-hizkuntza katalanaren
inguruko hizkuntza-politikaren
zuzendaritza, plangintza eta sailen
arteko koordinazioa, 1260
- Zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretazioa, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretazioko aditua, 216
- zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretazioko unibertsitate-
prestakuntzaren eskaintza, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanaren
interpreteak, 1256
- zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretearen lanbide-
kalifikazioa, 1259
- Zeinu-hizkuntza katalanaren
irakaskuntza eta ikerketa, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanaren
legeriak, 1296
- zeinu-hizkuntza katalanaren titulazio
profesionala, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanari, 1256
- Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko
ekainaren 3ko 17/2010 Legeak,
1297
- Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko
ekainaren 3ko 17/2010 Legean,
1297
- Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko
ekainaren 3ko 17/2010 Legearen,
1294
- zeinu-hizkuntza katalanari buruzko
ikerketa-akordioei, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanean, 1259
- zeinu-hizkuntza katalanez egindako
informazioa, 1258
- zeinu-hizkuntzak, 586, 589, 591, 600,
777, 1255, 1427
- Zeinu-hizkuntzak, 811, 1427
- zeinu-hizkuntzak interpretatzeko
zerbitzuak, 1255
- zeinu-hizkuntzako bideoetan, 812
- zeinu-hizkuntzako interpretazioaren,
534
- zeinu-hizkuntzako interpretazio-
jarduerak, 1571
- zeinu-hizkuntzako interprete, 514
- zeinu-hizkuntzako interpretearen,
515
- zeinu-hizkuntzako interpreteen eta
HLT-zaintzailearen lanbide-
kategorien, 890
- zeinu-hizkuntzako interpreteen
zerbitzu, 514
- zeinu-hizkuntzako neurriak, 1391
- zeinu-hizkuntzako profesionalekin,
972
- zeinu-hizkuntzako sistemekin, 583
- zeinu-hizkuntzan, 115, 226, 533, 534,
877, 1117, 1254, 1256, 1341
- Zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren
eta entzumen-desgaitasuna
duten pertsonen eskubideak, 1296
- zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren
gorren kolektiboaz, 1254
- zeinu-hizkuntzara, 683, 977, 1632,
1703
- zeinu-hizkuntzara itzultzea, 1632
- zeinu-hizkuntzarako, 610, 683, 1427
- zeinu-hizkuntzarako laguntza-
sistemak, 878
- zeinu-hizkuntzaren, 214, 215, 216,
219, 524, 534, 535, 561, 565, 579,
586, 587, 588, 589, 590, 607, 610,
617, 684, 693, 764, 785, 1058, 1077,
1098, 1111, 1113, 1114, 1115, 1116,
1256, 1378
- Zeinu-hizkuntzaren, 222, 223, 533,
611, 619, 684, 1256
- zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-
azpitulazio- eta interpretazio-
sistemak, 812, 1295
- zeinu-hizkuntzaren bidezko
interpretazioa, 617
- zeinu-hizkuntzaren bidezko
interpretazioko informazio-
programei, 617
- zeinu-hizkuntzaren bidezko
interpretazioz, 785
- zeinu-hizkuntzaren erabilera, 878,
1341
- Zeinu-hizkuntzaren erabiltzailea, 222
- zeinu-hizkuntzaren erregulazioa, 219
- zeinu-hizkuntzaren eta gor-itsuen

- giden interprete profesionalen prestakuntza, 693
- Zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, ezagutza eta erabilera, 1112
- zeinu-hizkuntzaren informazioa, 222, 590
- zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 877, 972, 1022, 1341
- Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 828, 977
- zeinu-hizkuntzaren interpretazioan, 587
- Zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren kudeaketako teknikarien kidegoa, 1428
- zeinu-hizkuntzaren interpretazioko sistemak, 534
- zeinu-hizkuntzaren interprete, 684, 1550, 1578, 1579, 1581, 1583, 1585
- zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekari, 1678
- zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekariari, 1678
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak, 524, 1246
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza, 904
- zeinu-hizkuntzaren interpretea, 811, 878, 971, 1294
- Zeinu-hizkuntzaren interpretea, 222, 1258
- zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 535, 812, 972
- Zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 533
- zeinu-hizkuntzaren interpreteek, 1112
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua, 972
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, 972
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua, 214
- zeinu-hizkuntzaren interpreterik, 214
- Zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza, 1474
- zeinu-hizkuntzaren irakasleen, 1057
- zeinu-hizkuntzaren lege-babesean, 1254
- zeinu-hizkuntzari, 1260, 1640
- zeinu-hizkuntzari buruzko prestakuntza, 1255
- zeinu-hizkuntzatik, 1703
- zeinu-hizkuntzaz, 1116
- Zeinu-hizkuntzei, 215
- zeinu-hizkuntzek, 216, 1255
- zeinu-hizkuntzen, 877, 1115, 1117, 1254
- zeinu-hizkuntzen erabilera, 1256
- zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eskubideak, 1254
- zeinu-hizkuntzen eremuan, 1257
- zeinu-hizkuntzen garrantzia, 216
- zeinu-hizkuntzen interpreteen, 534
- zeinu-hizkuntzen profesional interpretatzaileen, 382
- Zeinu-hizkuntzen profesionalak, 232
- zeinu-hizkuntzen profesionali, 220, 232
- zeinu-hizkuntzen zuzenbide osoko hizkuntzen izaera, 1254
- zeinu-hizkuntzetako interpretazioa, 268, 305, 306
- zeinu-prototipo hizkuntza espainiarra eta katalana, 216
- Zekor Gotikoan, 1002
- zenbait baldintza ziurtatzeko, 101
- zenbait estatu kidetan dagoeneko ofizial diren hizkuntza batzuk, 58
- zenbait estatutako herritarrei, 1434
- zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek, 96, 140
- zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskuan jartzen laguntzea, 96, 140
- zenbakitze-sistema egokia, 1632
- zenbakitze-sistema parekidea, 1632
- zenbakizko kalifikazioen batezbesteko aritmetikoa, 301
- zenbateko, 125, 126, 1130
- Zenbateko, 126, 1178
- zenbateko finko bakarra, 852
- zenbateko osoagatik, 125
- zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1177, 1227
- zenbatekoa, 385, 392, 393, 791, 1177, 1178, 1194, 1220, 1221, 1227, 1418, 1478, 1551, 1561, 1563, 1564, 1571, 1635, 1639
- Zenbatekoa, 393, 740

- zenbatekoak, 385, 852, 1177
- zenbatekoarekin, 547
- zenbatekoaren, 1561, 1563
- zenbatekoen baliokide diren
 - zenbatekoak, 852
- zenbateslea, 125
- zentralak, 30
- zentro, 127, 192, 227, 231, 343, 365, 366, 367, 368, 553, 593, 749, 863, 864, 1142, 1161, 1286, 1287, 1399, 1628
- Zentro, 202, 868, 1611
- zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek, 1402
- zentro bakoitzaren beharrianen araberako kualifikazioa, 864
- zentro bibliografikoa, 1143
- zentro desberdinetan, 730
- Zentro elebidunetan, 203
- zentro espezifikoak, 579
- zentro espezifikoetan, 1402
- Zentro guztietako maisu-maistrek eta irakasleek, 1232
- Zentro itunduak, 716, 719
- Zentro kontzertatu pribatuetan, 1406
- Zentro kontzertatuak, 721
- Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa, 852
- Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak, 1420
- zentro kontzertatuei, 852
- Zentro kontzertatuei, 852
- Zentro kontzertatuetan, 852
- zentro laguntzaileek, 594, 1114
- zentro laguntzaileen xedeetan, 963
- zentro pribatu, 365
- zentro pribatu baimenduek, 1236
- zentro pribatu baimenduetan, 1236
- zentro pribatuek, 729, 1232
- zentro publiko, 350, 1230
- zentro publiko eskuordetuek, 1236
- zentro publiko eskuordetuetan, 1236
- zentro publiko eta pribatuetara, 1354
- zentro publikoek, 580, 852
- Zentro publikoek, 864, 1232
- Zentro publikoen gobernuko eta irakaskuntza-koordinazioko kide anitzeko organoak, 204
- Zentro publikoen gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak, 1105
- Zentro publikoetako, 580
- Zentro publikoetako eskola-kontseiluaren osaera, 1019
- zentro publikoetako ikasleak, 1030
- zentro publikoetako irakasleei, 1025, 1105
- Zentro publikoetako irakasleentzako, 203
- Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak, 1105
- Zentro publikoetako zuzendaritza, 204
- zentro publikoetan, 580, 1105, 1234
- zentroa, 275, 640, 1025, 1143
- zentroa kokatzen den ingurumaria, 1398
- zentroak, 121, 122, 127, 682, 733, 840, 964, 1009, 1191, 1236, 1402, 1403, 1404, 1405, 1628
- Zentroak, 1407
- zentroak ezarritako ordutegietan, 1181
- zentroan, 168, 369, 415, 821, 1181, 1232
- Zentroan, 415, 1105
- zentroaren, 166, 168, 369, 415, 1405
- Zentroaren, 369
- Zentroaren curriculum-proiektuak, 369
- zentroaren eremu orokorrean, 1232
- zentroaren eta haren inguruko ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoen eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak, 1404
- zentroaren funtzionamendua, 168
- zentroaren funtzionamendua arautzen duten erregelari, 1181
- zentroaren funtzionamenduari buruzko arauak, 166
- zentroaren hezkuntza-jardueran, 1405
- Zentroaren hezkuntza-proiektuak, 369
- zentroaren hezkuntza-proiektuarekin, 1236
- Zentroaren hezkuntza-proiektuaren zati, 1404

- zentroaren hizkuntza-normalizazioko helburuaren, 369
- zentroaren hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin, 1400
- Zentroaren hizkuntza-normalizaziorako plana, 1405
- zentroaren hizkuntza-proiektu baimendua, 1406
- zentroaren hizkuntza-proiektua, 1399, 1404, 1405, 1406, 1411
- Zentroaren hizkuntza-proiektua, 1404, 1405
- Zentroaren hizkuntza-proiektua aldatzeko prozedura, 1407
- zentroaren hizkuntza-proiektuak, 1404, 1407
- Zentroaren hizkuntza-proiektuak, 1404
- zentroaren hizkuntza-proiektuan, 1241, 1400, 1406, 1407
- Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aldaketak, 1406
- Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aplikazioa, 1406
- zentroaren hizkuntza-proiektuaren emaitzak, 1406
- zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuak, 1404
- zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena, 1405
- zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamen, 1411
- zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena, 1406
- zentroaren hizkuntza-proiektuari, 1402
- zentroaren ingurumari sozioedukatiibo eta demolinguistikoaren, 1406
- zentroaren ingurumari sozioedukatiiboaren eta demolinguistikoaren beharizanen, 1401
- Zentroaren jardueretan, 1241
- zentroaren titulartasunari, 1406
- Zentroaren urteko programazio orokorrean, 1406
- zentroei, 196, 300, 865, 1237, 1407
- zentroek, 127, 206, 367, 514, 552, 553, 735, 754, 865, 867, 962, 1167, 1231, 1233, 1407
- Zentroek, 203, 579, 866, 867, 1027, 1231, 1233, 1402, 1404, 1407
- zentroekiko, 367
- zentroekin, 1409
- zentroen, 340, 341, 412, 1410, 1415, 1628
- Zentroen, 369, 1404
- Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak, 1237
- zentroen arteko trukeak, 1027, 1028
- zentroen autonomia, 1238
- Zentroen barne-araubideko administrazio-jarduketak, 1233
- zentroen edukiera, 593
- zentroen hezkuntza-proiektuaren garapena, 1237
- zentroen hizkuntza-proiektua, 1406
- zentroen hizkuntza-proiektuen, 1406
- zentroen izaerari, 962
- zentroen jardunbide egokiak, 1404
- Zentroen ordezkari-organoa, 369
- Zentroen parte-hartzea, autonomia eta gobernua, 203
- zentroen sareak, 203
- zentroen singularitasunari, 1019
- Zentroen Sistemari, 559
- zentroetako, 126, 368, 1162
- Zentroetako eskola-kontseiluak, 1019
- Zentroetako irakasleak, 1238
- Zentroetako zuzendaritzak, 1411
- zentroetako zuzendaritza-taldeena. *Ikus inplikazioa*
- zentroetan, 224, 225, 229, 341, 343, 366, 413, 415, 579, 588, 593, 595, 655, 671, 730, 731, 734, 735, 820, 862, 865, 886, 959, 986, 1019, 1031, 1104, 1105, 1113, 1115, 1297, 1304, 1319, 1359, 1399, 1403, 1409, 1673
- Zentroetan, 1025, 1353
- zentroka, 1232
- zentroko, 369
- Zentroko antolaketan, 1031
- zentroko errealitate soziolinguistikora egokitze irizpide orokorrak, 1233
- zentroko hezkuntza-proiektuaren gainerako hezkuntza-planteamendu, 1241
- zentroko irakaskuntzari eta hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, 1232
- zentroko irakasleen eta gainerako

- langileen hizkuntza-praktiken, 1231
- zentro-multzo, 365
- Zentroot, 1628
- zentrootan, 165
- zentrora heltzen diren kultura-esperientziak, 1401
- zentroren, 275
- zentro-sare, 426
- zentro-sarearen, 997
- zentrotan, 1673
- zentsuan, 1177, 1194, 1227
- zentzu artistikoa, 1026
- zentzumen, 65
- zentzumen-, adimen- edo buru-desgaitasuna duten pertsonen beharrianak, 268
- zentzumenaren, 811, 1295
- zentzumen-desgaitasuna, 1297
- Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunerako neurriak, 582
- zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen kolektiboentzat, 583
- Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irisgarriaren, 583
- Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak, 1213
- zentzumen-desgaitasunak, 526
- zentzumen-desgaitasunak dituzten pertsonen autonomian, 1294
- zentzumen-desgaitasunen, 525
- zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumeei, 872, 1331
- zentzumen-desgaituen, 1003
- zentzumen-egoerara, 590
- zentzumen-egoeraren, 1258, 1295
- zentzumenezko komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan, 693
- Zentzumenezko komunikazioko oztopoei, 693
- zentzumen-gabezia, 214, 590
- zentzumen-komunikazioan, 1015
- zentzumen-mugak, 960
- zentzumen-mugak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara, 1015
- zentzumen-urritasun (ikusmenekoa eta entzumenekoa, 219
- zentzuzko denbora-tarte, 525, 526
- zentzuzko epe batean, 1180
- zerbitzu, 22, 223, 236, 294, 309, 318, 320, 322, 323, 335, 337, 339, 342, 383, 412, 480, 503, 507, 511, 514, 524, 530, 534, 592, 594, 595, 599, 610, 693, 703, 733, 878, 988, 1155, 1156, 1165, 1167, 1279, 1284, 1288, 1313, 1353, 1496, 1556, 1638, 1645, 1650, 1706
- Zerbitzu, 471, 602, 1316
- Zerbitzu berezien egoera, 126
- zerbitzu didaktikoak eta ikus-entzunezkoak, 964
- zerbitzu digitalak, 1706
- Zerbitzu Digitalen, 298
- Zerbitzu digitalen hornitzaileek, 1706
- Zerbitzu digitalen hornitzailetzat, 1706
- zerbitzu digitalen prestazioei, 298
- zerbitzu digitaletan, 988
- zerbitzu edo tratamendu espezializatuak, 683, 878
- zerbitzu egokia eman beharko, 395
- zerbitzu elektronikoak, 524
- zerbitzu espezializatuak, 222, 243
- zerbitzu estatalek, 1291
- zerbitzu eta baliabide pedagogiko digitalen garapena, 1472
- zerbitzu- eta lan-hizkuntza, 460
- zerbitzu eta ondasun kultural, ekonomiko eta sozialak, 754
- zerbitzu irisgarriei buruzko informazioari, 598
- Zerbitzu kolektiboen gidalerroak, 1659
- zerbitzu komunak, 320
- zerbitzu lagungarriak, 878
- zerbitzu lotu edo interaktibo berriak, 1389
- zerbitzu lotu eta interaktiboetara, 582
- zerbitzu nazionala, 1632, 1645
- Zerbitzu nazionalaren, 1557
- zerbitzu ordainduen, 337
- zerbitzu ordainduen etekina, 337
- zerbitzu osagarriak, 243, 1190
- zerbitzu osagarriekin lotutakoak, 1415
- zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara, 342
- zerbitzu pertsonal, 610, 683, 878

- zerbitzu publiko, 684, 1021, 1043, 1210, 1389, 1392, 1652
- Zerbitzu publiko, 869
- Zerbitzu publiko autonomikoen erabiltzaile, 974
- zerbitzu publiko digitalen garapena, 988
- zerbitzu publiko digitalen prestazioaren ebaluazioa, 988
- zerbitzu publiko digitaletara iristeari buruzko aurreikuspen, 988
- zerbitzu publiko eta sozial, 1024
- zerbitzu publiko gaitua, malgua eta osoa, 1424
- zerbitzu publiko honen parte diren ikastegiekin, 1472
- zerbitzu publiko horren eginkizuna gauzatzen, 75
- zerbitzu publiko kargua, 1655
- zerbitzu publikoa, 212, 219, 582, 776, 786, 949, 950, 974, 1021, 1149, 1195, 1196, 1197, 1200, 1212, 1386, 1389, 1504
- Zerbitzu publikoa, 1390
- zerbitzu publikoak, 93, 94, 137, 138, 315, 796, 942, 974, 1041, 1108, 1196, 1211, 1256, 1260, 1297, 1388
- Zerbitzu publikoak, 779, 974, 1165, 1711
- zerbitzu publikoak ematen dituzten pertsona pribatuei, 1678
- zerbitzu publikoaren, 309, 557, 582, 776, 777, 786, 1074, 1155, 1196, 1197, 1198, 1388
- Zerbitzu publikoaren, 950
- Zerbitzu publikoaren eginkizuna, 776, 1074, 1212, 1390
- zerbitzu publikoaren eginkizunak, 777, 1391
- zerbitzu publikoaren eginkizunaren helburu orokorrak, 1392
- Zerbitzu publikoaren egitekoa, 776
- zerbitzu publikoaren irrati-difusioak komunikazio-kanal edo -bide guztiak, 1196
- Zerbitzu publikoaren kudeaketa, 779
- zerbitzu publikoari, 322
- zerbitzu publikoei, 1358
- zerbitzu publikoek, 672, 1353, 1711
- Zerbitzu publikoek, 1506
- Zerbitzu publikoekiko harremanetan, 1678
- zerbitzu publikoekin, 1655, 1673
- zerbitzu publikoen, 320, 511, 660, 747, 812, 974, 994, 1199, 1297
- zerbitzu publikoen antolaketarekin eta prestazioarekin lotutako jarduera guztietan normaltasunez eta lehentasunez erabiltzeko hizkuntza, 974
- zerbitzu publikoen emaileek, 812, 1199
- zerbitzu publikoen funtzionamenduan, 795
- zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan, 1297
- Zerbitzu Publikoen Kalitatea, 974
- zerbitzu publikoen kalitateari, 660
- zerbitzu publikoena, 1156
- zerbitzu publikoetako arduradunen, 1636
- zerbitzu publikoetako hizkuntza, 1650
- zerbitzu publikoetakoak, 1155
- zerbitzu publikoetan, 534, 1258
- zerbitzu publikoetarako, 595
- zerbitzu publikoetarako irigarritasun elektronikoan, 1340
- zerbitzu publikoetarako irispidea, 1260
- zerbitzu publikoetarako irispidean, 1257
- zerbitzu publikoko, 241, 383, 557
- Zerbitzu publikoko, 241
- zerbitzu publikoko betebeharrak, 241
- zerbitzu publikoko eginkizunak, 1198, 1698
- Zerbitzu publikoko eginkizunei, 1639
- Zerbitzu publikoko enpresak, 1165
- zerbitzu publikoko eta interes orokorreko eginkizunak, 1637
- zerbitzu publikoko helburu eta eginkizunak, 1481
- zerbitzu publikoko prestazioak, 1197
- zerbitzu publikoko zeregina, 1387
- zerbitzu publikoak, 728
- zerbitzu publikoren, 318, 1650, 1651, 1652, 1673
- zerbitzu publikori, 1509
- zerbitzu publikotzat, 1652
- zerbitzu sanitarioak, 412
- Zerbitzu sanitarioak, 379

- zerbitzu teknikoak, 503
zerbitzu turistikoen erabiltzaileei, 469
zerbitzu turistikoen fakturak, 470
Zerbitzu turistikoen prezioak, 470
zerbitzu zentraletan, 1569, 1570, 1572
Zerbitzu, jarduera eta
 establezimendu turistikoak, 602
zerbitzua, 237, 272, 362, 472, 484,
 509, 534, 590, 591, 618, 776, 786,
 949, 950, 972, 1022, 1046, 1079,
 1098, 1116, 1164, 1178, 1191, 1198,
 1211, 1213, 1221, 1222, 1223, 1237,
 1238, 1250, 1251, 1348, 1353, 1386,
 1389, 1391, 1394, 1459, 1495, 1639
Zerbitzua, 462, 472, 1191, 1211
zerbitzua behar bezala emateko
 beharrizanak, 960
zerbitzua ematerakoan
 eskualdeetako edo eremu urriko
 hizkuntzak erabiltzen direla
 zaintzea, 94, 138
Zerbitzua iristeko eskubidearen
 titulartasuna, 1248
zerbitzuak, 188, 189, 211, 216, 235,
 236, 268, 278, 316, 321, 336, 337,
 339, 346, 389, 411, 412, 414, 442,
 470, 477, 507, 524, 526, 534, 537,
 563, 583, 587, 588, 591, 592, 594,
 595, 597, 598, 602, 608, 617, 618,
 640, 674, 685, 697, 735, 740, 758,
 760, 762, 771, 782, 788, 812, 840,
 842, 872, 887, 937, 948, 950, 954,
 957, 958, 987, 988, 992, 1006, 1021,
 1022, 1046, 1051, 1079, 1080, 1094,
 1095, 1114, 1115, 1116, 1150, 1165,
 1192, 1195, 1198, 1199, 1205, 1208,
 1212, 1213, 1219, 1224, 1233, 1238,
 1248, 1250, 1251, 1255, 1271, 1289,
 1290, 1303, 1304, 1306, 1316, 1331,
 1332, 1333, 1386, 1459, 1465, 1494,
 1507, 1518, 1525, 1528, 1529, 1530,
 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536,
 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1543,
 1544, 1545, 1546, 1548, 1556, 1570,
 1633, 1637, 1638, 1667, 1668, 1669,
 1676
Zerbitzuak, 1313, 1452, 1556, 1630,
 1672
ZERBITZUAK, 503
zerbitzuak antolatu, 396
zerbitzuak eman behar dituen
 profesionalak, 1539
Zerbitzuak eman behar dituen
 profesionalak, 1531, 1534
Zerbitzuak emateagatik izaten
 dituen diru-sarrerak, 428
zerbitzuak emateko deklarazioa,
 1525, 1530, 1531, 1535, 1537, 1538,
 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544,
 1545, 1546, 1677
zerbitzuak emateko erantzukizun
 erkideak, 1046
zerbitzuak emateko modu, 469
zerbitzuak ematen dituzten
 enpresek, 1046
Zerbitzuak ematen dituzten
 enpresek, 954, 1046
zerbitzuak ematen dituzten
 pertsonek, 1316
zerbitzuak eskaintzeko onespena,
 1456
zerbitzuak eta jarduerak zuzenean
 antolatuz, 461
zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz
 emango, 432
Zerbitzuak kontratatu aurreko
 informazioa, 788
zerbitzuan, 355, 364, 365, 371, 405,
 540, 1156, 1158, 1449
zerbitzuaren, 506
zerbitzuaren administrazio titularrari
 eskatu ahal zaizkion baldintza
 beretan, 462
zerbitzuaren antolamendu-neurriak,
 974
zerbitzuaren beharrizanen, 798
zerbitzuaren erabiltzaileen berezko
 hizkuntzak, 1251
zerbitzuaren funtzionamenduarekin,
 ordutegiarekin edo atazekin
 lotutako iradokizunak, 783
zerbitzuaren funtzionamenduarekin,
 ordutegiarekin edo atazekin
 lotutako iradokizunak aurkezteko
 eskubidea, 783
zerbitzuaren kalitatea, 506
zerbitzuaren prestazioa hobetzen
 laguntzen duten beste gai batzuk,
 960
zerbitzuaren titularra den toki-
 erakundearen ezaugarriengatik,
 462

- Zerbitzuaren zuzeneko kudeaketa, 1197
zerbitzu-banatzaileren, 1632
zerbitzu-betebeharren
 periodikotasuna, 1476
zerbitzuburuaren kategoria, 1129
Zerbitzu-eginkizun, 114
zerbitzu-egintzetan eta -
 harremanetan, 237
zerbitzuei, 234, 511, 603, 607, 887,
 954, 959, 1006, 1322, 1388
Zerbitzuei, 1667
zerbitzuei buruzko erreklamazioak,
 1213
zerbitzuei buruzko informazio doi eta
 zehatza, 1496
zerbitzuei buruzko informazioa
 jasotzeko eskubidea, 565
zerbitzuek, 223, 234, 345, 592, 617,
 696, 749, 843, 988, 1169, 1250,
 1304, 1464, 1470, 1703
zerbitzuekin, 1684
Zerbitzu-ekitaldi eta -harremanetan,
 106
zerbitzu-emaileak, 1525, 1528, 1529,
 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535,
 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541,
 1542, 1543, 1544, 1545, 1556, 1676
Zerbitzu-emaileak, 1556
Zerbitzu-emailearekin dituzten
 ahozko eta idatzizko
 harremanetan, galiziera edo
 gaztelania erabiltzeko eta arreta
 jasotzeko eskubidea, 974
zerbitzu-emaileentzat, 244
zerbitzu-emakidapean, 1206
zerbitzu-ematea, 1316
zerbitzuen, 171, 211, 234, 236, 322,
 337, 342, 365, 480, 487, 503, 511,
 512, 526, 559, 561, 597, 602, 603,
 607, 672, 703, 771, 811, 842, 852,
 872, 911, 937, 940, 950, 954, 1010,
 1017, 1022, 1035, 1049, 1089, 1098,
 1115, 1122, 1130, 1133, 1148, 1157,
 1172, 1195, 1199, 1213, 1219, 1220,
 1238, 1246, 1270, 1283, 1294, 1340,
 1370, 1413, 1414, 1645, 1669
zerbitzuen atalak, 1667
zerbitzuen balioespen berezia, 1187
zerbitzuen deklarazioa, 1527, 1529
zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna
 eta balorizazioa, 1498
zerbitzuen emakidadunek, 1157
zerbitzuen emakidadunena, 1283
zerbitzuen esperientzia, 480, 487
zerbitzuen estrategia- eta
 koordinazio-ildoak, 1638
zerbitzuen hartzaileak, 782
zerbitzuen hornitzaileak, 1456
zerbitzuen informazio-hedabide
 publikoek, 779
Zerbitzuen irisgarritasuna, 1295
Zerbitzuen kalitatea, 1392
Zerbitzuen kalitateari buruzko
 politika, 244
zerbitzuen kartetan, 511
zerbitzuen modernizazioarekin, 1415
zerbitzuen prestazioa, 1388
zerbitzuen prestazioaren
 ezaugarriak, 460
zerbitzuen prezioen zerrendan, 1094
zerbitzuen programazioa, 1680
zerbitzuen sektoreko jarduera, 469
zerbitzuen tarifak, 1458
zerbitzuen zerrenda, 1571
zerbitzuen zorroa, 503
zerbitzuen, jardueren edo
 produktuen kontraprestazio, 1373
zerbitzuena, 479
zerbitzuengatiko saria, 1488
zerbitzuengatiko zergak, 1644
zerbitzu-eskaintza analogiko eta
 digital, 1637
zerbitzuetako, 405
zerbitzuetako langileei, 1116
zerbitzuetako langileengatiko,
 funtzionamenduagatiko eta
 ekipamenduengatiko gastuak,
 1669
zerbitzuetan, 223, 389, 534, 589, 597,
 749, 806, 812, 940, 1057, 1098,
 1111, 1113, 1233, 1260, 1310
zerbitzuetara, 633
zerbitzuetarako, 595
Zerbitzuetarako, 157
zerbitzuetarako irispidea, 992
zerbitzu-gutuna, 621
zerbitzu-harreman, 311
zerbitzu-harremana, 1037
Zerbitzu-harremana, 768, 975, 1425
zerbitzu-harremanaren sorrera eta
 azkentzea, 1423

- zerbitzu-hizkuntza, 461, 480
zerbitzu-hornitzaileak, 1465, 1676
zerbitzu-hornitzaileen programa-
eskaintzen barruko gainerako
telebista-zerbitzuen zenbakitze-
sistema parekidea, 1632
zerbitzu-hornitzaileok, 1632
zerbitzu-jarduerak, 244
Zerbitzu-kartak, 463
zerbitzuko, 112, 116, 334, 355, 373,
374, 501, 506, 519, 531, 892, 1158,
1159, 1168, 1285, 1379
Zerbitzuko, 361
zerbitzuko langileen, 374, 1158, 1159,
1285
Zerbitzu-kontratua, 253
zerbitzu-mailako glotodidaktika
aplikatuaren kabinete, 343
zerbitzu-marketan, 1652
zerbitzuok, 1548, 1637, 1639, 1678
Zerbitzuok, 1529
zerbitzuotako kapitalaren eta boto-
eskubideen gaineko partaidetzen,
1636
Zerbitzu-prestazioak, 1098
zerbitzura, 362, 404, 484
zerbitzurako sarbidea, 472
zerbitzuren, 173
zerbitzu-zorro iraunkor eta efizientea,
459
Zerbitzu-zorroak, 511
zeregin, 82, 1208, 1212, 1262
zeregin ikuskatzailerik, 1375
zeregina, 77, 1105, 1131, 1142, 1279,
1347, 1387
zereginak, 956
zereginen, 1480
zereginen izaera, 1638, 1643, 1645
zereginenek, 1645
zereginerako, 1695
zereginetan, 1632
zerga, 184, 298, 504, 522, 791, 1166,
1290, 1560, 1561, 1562, 1644, 1670,
1672
Zerga, 1560
zerga arautzen duen estatuaren
legeak, 1177, 1194, 1227
zerga asimilatua, 1560, 1564, 1565,
1567, 1568, 1570
zerga- eta gizarte-arloko neurriak,
1669
Zerga- eta gizarte-arloko neurriak,
1669
Zerga, Administrazio eta Gizarte
Arloko Neurriei buruzko
abendua 30eko 62/2003
Legearen, 225, 229
zerga-araubidearen, 1565
zerga-araudian ezarritako
fakturazio-betekizunak bete
beharko, 470
zerga-arintzeak, 1290
zerga-atxikipenak, 1669, 1670
Zerga-bilketa, 1567
zerga-bilketan, 184
zerga-bolumenaren, 1670
zergadun esportatzaileak, 1571
zergadunak, 874
Zergadunaren, 298
zergadunek, 298, 1560, 1561
Zergadunek, 1040, 1571
Zergadunen betebeharrak, 1566
Zergadunen Eskubide eta Bermeei
buruzko otsailaren 26ko 1/1998
Legearen, 183
zerga-egitatea, 504, 740, 1122, 1178,
1220, 1221, 1222, 1223, 1224
Zerga-egitatea, 504, 740, 1122, 1178,
1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224
Zerga-egitatearen tasa, 1219
zerga-hobariak eta salbuespenak,
1166
zerga-ihesari, 1569, 1570, 1572
Zerga-iruzurrari, 1569, 1570, 1572
zergak, 1094, 1560, 1564, 1565, 1568,
1644
Zergak, 1567
zergaldian, 1040, 1418
zerga-murriztapena, 1561, 1569
zerga-murriztapenerako eskubidea,
1561, 1563
zergan, 1040
Zerga-oinarria, 1568
Zergapeko errentak, 1560
zergapeko errenten, 1561
Zergapeko mozkin eta errentak,
1563
Zergapeko mozkina, 1560
Zergapeko mozkinak, 1560
zergapetze-araubidea, 1560
zerga-pizgarriak, 522
Zergaren, 298

- zergaren banaketarako
departamenduko funtsek, 1669
- Zergaren kontrola, 1559
- Zergaren oinarria eta likidazioa,
1560, 1565
- zergaren zenbatekoa, 1564
- Zergaren zenbatekoa, 1561, 1569
- Zergari, 298
- zergarik, 1553, 1644
- zerga-sistema, 1669, 1670
- Zerga-tasa murriztuak, 1571
- Zerga-tasak, 1571
- Zerga-tasaren zenbatekoa, 1571
- zergatia, 285
- zerga-zerbitzuan, 1566
- zerga-zerbitzuari, 1566
- zerga-zerbitzuek, 1564
- zergen, 1563
- Zergen Kode Orokorra, 1560, 1565,
1568
- Zergen Kode Orokorraren, 1566,
1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573,
1627, 1651, 1670
- zergen ordainketa, 1645
- zerrenda, 183, 294, 503, 1462, 1493,
1525, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532,
1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538,
1539, 1540, 1541, 1543, 1544, 1545,
1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1583,
1604, 1675, 1676, 1683, 1704
- zerrenda nazionala, 1493
- zerrenda nazionalean, 1675
- zerrenda xehatua, 286
- zerrendan, 406, 1501, 1563, 1627,
1675, 1707
- Zerrendan, 503
- zerrendatu, 82
- zerrendetako, 1507, 1554
- zerrendetan, 1434, 1435, 1532, 1533,
1704
- zertamenak, 757
- zientifikoak, 920, 951, 1086, 1087, *Ikus*
jarduketa-sektoreak
- zientzia, 318, 319, 336, 478, 1163,
1327
- Zientzia, literatura edo arte mailan, 8
- Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari,
839
- zientzia-argitalpenen sailletako, 1629
- Zientzia-arlo, 781
- zientzia-aurrerakuntzan eta horri
- darizkion irabazietan parte
hartzeko, 8
- zientzia-dibulgazioko, literatura-
sorkuntzako eta galizierarako
itzulpengintzako lanen
hedapenean, 925
- zientzia-itzulpenetarako laguntzak,
1628
- zientziak, 869
- zientzialariak, 800
- zientziarako, 405
- zientziarako hizkuntza, 1482, 1624,
1628
- zientziarekin, 217
- Zientziaren alorreko agintaritza
publiko independentea, 1466
- zientziaren arlo, 790
- zientziaren eta teknikaren alorreko
lankidetzak-misioetan, 1621
- zientziaren eta teknologiaren
aurrerapen azkarrak aukera
berriak, 12
- Zientziaz, 40
- zientziei, 300
- zientziei eta teknikei buruzko
entziklopediak, 1628
- zientzien eta horien aplikazioen
aurrerapenaren onura jasotzeko.
Ikus eskubidea
- zientzien eta industriaren hiria, 1628
- zientzien eta industriaren hiriaren,
1628
- zientzien eta teknologiaren arloan,
300
- zientzietan, 1693
- zigilu sikua, 314
- zigiluaren, 261
- zigilupean, 1596
- zigor, 1600
- Zigor Auzitegiko epaimahaia, 1604
- zigor edo tratu txar, anker eta
lotsarazlerik, 5
- Zigor Kodea, 1574, 1625
- Zigor Kodearen, 1596
- zigor krudel, anker edo
apalesgarrien prebentzioa, 1247
- Zigor Prozeduraren, 1576
- Zigor Prozeduraren Kodea, 1576,
1625
- Zigor Prozeduraren Kodearen, 1507,
1551

- Zigor Prozeduraren Kodeari, 1625
Zigor-arloko epaiak, 1596
zigor-arloko epaien elkarrekiko
aitorpen-printzipioaren
aplikazioari, 1599
zigor-arloko Europako ikerketa-
agindu bat emateko ebazpenei,
1588
zigor-arloko kondena, 1644
Zigor-arloko politika, 1577
zigor-arloko prozeduretan, 297
zigor-arloko prozesuaren, 267
Zigor-arloko saioen prestaketa-
prozedura, 1582
zigor-aurrekarien, 275
Zigor-aurrekaririk, 275
Zigor-auzitegia, 1582, 1604
Zigor-auzitegiaren osaera, 1582
zigor-auzitegiko apelazio-sala
izendatzeko erabakiaren
jakinarazpena, 1582
Zigor-auzitegiko presidenteak, 1582
zigor-betearazpeneko zerbitzuak,
1251
zigor-prozedura, 1591
Zigor-prozedura militarra, 1489
zigor-prozedurak, 1594
zigor-prozedurari, 1441
zigorra, 6, 1599
zigorrek, 1441, 1599
Zigorrek, 1441
zigorraldiari, 1599
zigorren aplikazioko epailearen,
1596
zigorren aplikazioko epailearen
instrukziopean, 1596
zigorren aplikazioko epaileari, 1597
zigortzeko atxiloketa-agindua, 1590
ziklo, 671
zikloa, 351
zikloak, 1480
zikloan, 577, 1102, 1402, 1409
zikloek, 195
zikloen amaieran, 1354
zikloetako, 345
zikloetako maila, 1402
zikloka, 1522
zikloko, 576, 580, 1102, 1402, 1409
Zikloko eta orientazioko taldeak, 580
zikloko taldeekin, 580
ziklotan, 195, 1476
ziklotik, 866
Zilargintza, 917
zin, 1489
zin edo hitz egin, 120, 161, 186
zin-egitea, 161
zinegotziek, 459
zinema, 239, 906, 1129, 1262, 1263,
1264
zinema eta ikus-entzunezko
industriaren, 239
zinema- eta ikus-entzunezko lanen
ekoizpenari, banaketari,
merkatuzteari eta erakusteari,
1262
zinema- eta ikus-entzunezkoen
industria, 1262
zinema europarraren estreinaldia
eta emanaldia, 240
zinema katalan eta europarra, 1263
zinema-aretoak, 1267
Zinema-aretoen titularrek, 1266
zinema-aretoetako proiektzioa, 1265
Zinema-aretoetan, 1264
zinema-aretoetan proiektatzeaz
bestelako kanal, 1268
zinema-emanaldira, 1266
zinema-eskaintza, 1264, 1266
zinema-filmak, 311
Zinema-industria, 1267
zinemak, 35, 95, 139, 596, 1263
zinemako eta bideoko gidoiak, 1127
zinema-kultura, 1266
zinema-merkatuak, 1262
zineman, 331, 1364
zinema-ondarearen sustapenari,
kontserbazioari eta hedapenari,
1262
zinema-pantailak, 1266
Zinema-pantailen Sare
Kontzertatuak programatutako
obra zinematografikoak, 1266
zinema-produktuetarako, 1262
zinema-proiektzioak, 1263
zinemaren banaketan, 1265
Zinemaren eta Animazioaren,
1605
Zinemaren eta Animazioaren
Kodearen, 1563
Zinemaren eta ikus-entzunezkoen
industria, 1264
Zinemari, 238, 615, 1262

- zinematografia, 239, 1264
 Zinematografia, 238, 239
 Zinematografia Babestu eta Sustatzeari buruzko ekainaren 8ko 17/1994 Estatuko Legearen, 1164
 Zinematografia, Liburu, Kantu eta Ikuskizuneko Arteetarako Hizkuntza Normalizatzeko Legeak, 1154
 zinematografia-jarduera, 906
 zinematografiaren, 239
 Zinematografiaren, 615
 Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalak, 1605
 Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalaren presidentek, 1563
 Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institututik, 239
 Zinematografiaren eta ikus-entzunezko ekoizpenaren industria sustatzeko neurriak, 615
 Zinematografiaren eta Ikus-entzunezkoen Administrazio-araubideari buruzko irailaren 28ko 267/1999 Dekretura, 1262
 Zinematografiaren industria, 1200
 zinematografikoa, 698
 zinemei, 654
 zinemetan, 225, 229
 zinpeko hiru kidek, 1604
 Zinpeko interpretaziorako gaikuntza lortzeko probak, 1222
 zinpeko interprete baten laguntza, 1507, 1508
 zinpeko interprete ofizialak, 1615
 zinpeko interpretearen, 842, 1046
 zinpeko interpreteen probetan, 1192
 Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza, 1222
 zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela, 1223
 Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela, 1223
 Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartelaren luzapena, ordezipena, aldaketa edo bikoizketa, 1223
 zinpeko itzulpena, 275, 954
 zinpeko itzulpenak aurkezteko betebeharra, 844
 Zinpeko itzulpenerako gaikuntza lortzeko probak, 1222
 zinpeko itzulpenik, 244
 zinpeko itzultzaile, 274, 1568
 zinpeko itzultzaile batek ziurtatutako itzulpen, 1568
 zinpeko itzultzaile baten itzulpen ziurtatua, 1561
 zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan, 1222
 zinpeko itzultzaile-interprete, 282, 284, 1688
 zinpeko itzultzaile-interprete titulua, 261
 Zinpeko itzultzaile-interpreteak, 261
 zinpeko itzultzaile-interpreteek, 262
 zinpeko sei kidek. *Ikus* itzultzailea zinpekoa. *Ikusi* itzulpena, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea
 Zinpekoa, 1489, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea
 zinpekoa ez den itzulpena, 954
 zinta magnetofonikoak, 311
 zintzotasun, 1704
 zintzotasun informatiboaz, 1173
 zioak, 1490, 1583, 1585, 1597, 1600, 1648
 zioetako, 1486
 zirilikoak, 51
 zirkuitu nazionalak, 1176
 zirkuituetan, 1176
 zirkularrak, 849
 zirkulazio askea, 1678
 zirkulazio- edo egonaldi-eskubidea, 1434
 zirkulazio-adierazleetan, 51
 zirkulazio-araubidea, 1547
 Zirkulazioari, 291
 zitazioa, 1584
 ziurta, 47
 ziurtagiri, 163, 190, 191, 200, 201, 275, 337, 594, 697, 703, 738, 740, 751, 801, 1191, 1219, 1428, 1460, 1461, 1566, 1594, 1602
 ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta

- ondorioei, 962
- ziurtagiri estandarizatu, 1437
- ziurtagiri homologatuak, 1236
- ziurtagiri horren itzulpena, 1594
- ziurtagiri ofiziala, 740
- ziurtagiri ofizialak, 740, 1122, 1219
- ziurtagiri ofizialaren, 741
- ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan, 1219
- ziurtagiria, 163, 181, 188, 189, 190, 191, 200, 238, 264, 265, 274, 275, 279, 286, 287, 541, 712, 798, 799, 800, 1013, 1122, 1178, 1179, 1191, 1219, 1259, 1428, 1437, 1438, 1594, 1597, 1599, 1600, 1601, 1602
- Ziurtagiria, 287, 1566, 1599, 1601, 1603
- ziurtagiriak, 169, 275, 314, 336, 341, 344, 345, 374, 504, 697, 726, 791, 801, 868, 1013, 1104, 1128, 1132, 1160, 1175, 1178, 1192, 1220, 1221, 1280, 1285, 1287, 1348, 1352, 1371
- Ziurtagiriak, 200, 251, 728, 1287
- Ziurtagiriak luzatzea, 251
- ziurtagirian, 191, 1566
- ziurtagiriarekin, 990
- ziurtagiriaren, 162, 163
- Ziurtagiriaren edukia, 1600
- ziurtagiriaren frantsesezko itzulpena, 1602
- ziurtagiriaren itzulpena, 1595
- Ziurtagiriaren itzulpena, 1602
- ziurtagiriaren jatorrizkoa, 1599, 1600, 1602
- ziurtagiriaren kopia, 1600
- ziurtagiriaren mailari, 744
- ziurtagirien, 250, 1287
- Ziurtagirien formatuak eta ereduak, 304
- ziurtagirien inskripzioan, 250
- ziurtagirien maila, 744
- ziurtagiriok, 1460
- ziurtapen, 173
- ziurtapena, 261
- ziurtatuko, 6
- ziurtaturik, 25
- ziurtatzea, 49
- ziurtatzearen, 435
- ziurtatzeko, 4, 8, 45
- ziurtatzera, 330
- zko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako adierazpena eta ekimenak, 655
- zona, 319, 533
- zonako, 367
- zonako egoera soziolinguistikoa, 367
- zonatan, 647
- zonei, 366, 412
- zonetakoekin, 389
- zonetan, 906
- zor, 332
- zor publikoarekin, 127
- Zor-balore negoziagarriak, 1449
- Zor-balore negoziagarrien lehen jaulkipena, 1449
- Zor-baloreak, 1449
- zor-baloreen eramaileei, 1452
- zordunak, 1671
- Zordunen betebeharrak, 1564, 1565
- zori, enbido edo ausazko jokoen gaineko tasa fiskalaren zerga-egitate, 790
- zorra, 1670, 1671
- zorratik, 1644
- zorrak, 1671
- zorretan, 1670
- zorroa, 503
- Zorroan, 514
- zorroztasun, 795
- zortasun, 1172
- zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, 204, 368
- zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, 204, 368
- zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, 204, 1019
- zuhurtziaz, 661
- zuzenbide berezi, 250
- zuzenbide erkidearen baldintzen, 1627
- zuzenbide erkideko arauen, 1630
- zuzenbide erkideko baldintzekin, 1645
- Zuzenbide erkideko estradizio-prozedura, 1591
- zuzenbide humanitarioaren**, 1657
- zuzenbide katalana, 1208
- zuzenbide konparatuaren, 270
- zuzenbide kooperatiboaren ezagutza eta aplikazioa, 1307

- zuzenbide osagarri, 316
- zuzenbide osoko herritar, 1401
- zuzenbide osoko hizkuntzatzat, 1474, 1679
- zuzenbide osoz, 1445, 1667, 1669
- zuzenbide osoz deusez jotzea, 1445
- zuzenbide pribatuaren, 323
- zuzenbide pribatuari, 323, 424
- Zuzenbide pribatuko ente publikoa, 423
- zuzenbide pribatuko pertsonak, 1655
- zuzenbide pribatuko pertsonak, 1655
- zuzenbide propioari, 1383
- zuzenbide publikoari, 424
- zuzenbide publikoko ente, 1122
- zuzenbide publikoko enteen tasak, 1122
- zuzenbide publikoko erakunde, 122, 340
- Zuzenbide publikoko erakunde, 121
- zuzenbide publikoko gainerako instituzio eta korporazioen, 1166
- zuzenbide publikoko korporazio, 1342
- zuzenbide publikoko korporazioa, 1303
- zuzenbide publikoko korporazioei, 747
- zuzenbide publikoko korporazioek, 569
- zuzenbide publikoko korporazioen, 569
- zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, 1655
- zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, 1655
- zuzenbide substantibo propioak, 114
- Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala, 115
- zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza egiaztatze, 116
- zuzenbide zibil propioa duten autonomia-erkidegoetan, 115
- zuzenbide zibilaren, 310, 1379
- Zuzenbide Zibilaren espezializazioa, 765
- zuzenbide zibilarengatik, 1377
- Zuzenbide Zibilari, 914
- zuzenbide zibilean, 1203
- zuzenbide zibileko konpilazioaren, 809
- zuzenbideak, 255
- zuzenbidean, 393
- zuzenbidearekin, 923
- zuzenbidearen, 1313
- zuzenbidearen printzipio orokorrak, 1630
- zuzenbidearen printzipio orokorrei, 1630
- zuzenbideari, 675
- zuzenbideen, 779
- zuzenbide-eremuko jarduerak, 1619, 1620
- zuzenbide-estatuaren, 215
- zuzenbideko kideen, 1372
- zuzenbideko kideen bi hereneko gehiengoz, 1368
- zuzenbidezko erregimen batek, 4
- zuzendari, 313, 315, 316, 317, 318, 321, 336, 337, 340, 342, 343, 344, 345, 387, 1505
- Zuzendari, 311, 312, 316, 317, 323
- zuzendari nagusi, 316
- zuzendari nagusia, 316, 321, 340, 342
- Zuzendari nagusia, 311, 316, 341
- zuzendari nagusiak, 313, 315, 321, 342, 343, 344, 1527
- zuzendari nagusiarekin, 317
- zuzendari nagusiaren, 316, 317, 318, 321, 342
- Zuzendari nagusiaren, 312, 316, 317
- zuzendari nagusiarentzat, 321
- zuzendari nagusiari, 342
- zuzendaria, 123, 124, 336, 337, 426, 1129, 1175
- Zuzendaria, 428, 1127, 1131, 1241
- zuzendaria, 125, 126, 318, 319, 320, 321, 337, 344, 386, 1689
- Zuzendaria, 1129
- zuzendariarekin, 344
- zuzendariaren, 318, 319, 343, 1598
- zuzendariari, 319, 340, 344
- Zuzendariari, 124, 428, 1128
- zuzendariaz, 368
- zuzendariei, 126
- zuzendariek, 313, 321, 342
- zuzendarien, 313
- zuzendarien agintepean, 1683
- zuzendarien izendapen-proposamena, 313
- Zuzendarigaia, 204

- zuzendari-kategoriari, 337
- zuzendari-maila, 336, 342, 343, 387, 427
- zuzendariorde nagusiaren maila, 995
- zuzendaritza, 337, 369, 695, 1241
- Zuzendaritza Kontseilua, 426, 427
- Zuzendaritza Kontseiluak, 427
- Zuzendaritza Kontseiluko kideak, 427
- zuzendaritza teknikoa, 1349
- zuzendaritza-eginkizuna, 575
- zuzendaritzak, 1411
- Zuzendaritza-kide publiko profesionalak, 463
- zuzendaritzako, 316, 321
- Zuzendaritzako eta lidergo pedagogikoko eginkizun, 1241
- Zuzendaritza-kontseilua, 1193
- zuzendaritza-kontseiluko kide, 1193
- zuzendaritza-organoak, 126, 569, 995
- zuzendaritza-organoarekin, 995
- zuzendaritza-organoen eta kide anitzeko organoen ordezkaritza orekatua, 889
- zuzendaritza-organoetan, 963
- zuzendaritza-proiektuan, 1241
- zuzendaritzari, 415
- zuzendaritza-taldeak, 864
- zuzendaritza-taldeaz, 369
- zuzendaritza-taldeen, 369
- zuzendaritza-zentroaren, 957
- zuzenean, 7, 50
- zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan, 97, 141
- zuzenean edo zeharka, 94, 138
- zuzenean eragindako pertsonen parte-hartze osoa, 1256
- zuzeneko dirulaguntza, 547
- Zuzeneko diskriminaziotzat, 1687
- zuzeneko edo alderantzizko itzulpenerako bitarteko guztiak eskura izateko, 29
- zuzeneko ekintza, 381
- zuzeneko esleipenaren bidez edo eskuordetzaren bidez, 424
- zuzeneko harremana, 1348
- zuzeneko komunikazioa, 382, 878, 972, 1341
- zuzeneko komunikazioari, 1069
- zuzeneko komunikaziorako, 904
- zuzeneko kudeaketa, 309, 557, 1197
- zuzeneko kudeaketa Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoaren, 557
- zuzeneko kudeaketako, 974
- zuzeneko lotura, 882, 1576
- zuzeneko loturagatik, 1427
- zuzeneko parte-hartzea, 96, 140
- Zuzeneko zergak, 1177, 1560, 1565, 1567, 1568
- zuzeneko zergarik, 1644
- zuzeneko zergei, 1177
- zuzenketa, 1490, 1580
- Zuzenketa, 318
- zuzenketa egokiak, 1398
- zuzenketaren, 319
- zuzentarau, 255
- Zuzentaraua, 263, 292
- zuzentarauak, 156, 247, 263
- Zuzentarauak, 179, 180, 181, 182, 265
- zuzentarauan, 176
- zuzentarauaren, 255
- Zuzentarauaren, 156, 179, 181, 182, 255, 264, 959
- zuzentarauaren terminologia eta sistematika, 247
- zuzentarauaren transposizioari, 1706
- zuzentarauen, 239
- zuzentarauen transposizioa, 1662
- Zuzentarauko, 968
- zuzentarauok, 1662
- zuzentasun, 661
- zuzentasun osoko pertsonak, 98, 142
- zuzentasunez, 5
- zuzentzaileak, 210, 795
- zuzkidura, 353, 588
- Zuzkidura ekonomikoak, 1168
- zuzkidura materiala, 121
- zuzkidurak, 1568
- zuzkidurak eratzen dituzten enpresek, 1568